מַסֶּכֶת חֻלִּין פֶּרֶק רְבִיעִי בְּהֵמָה הַמַּקְשֶׁה (דַּף ס"ח ע"א) בְּהֵמָה הַמְקַשָּׁה לִילֵד וְהוֹצִיא הָעֻבָּר יָדוֹ וְהֶחֱזִירוֹ מֻוָתָּר בַּאֲכִילָה הוֹצִיא רֹאשׁוֹ אעפ"י שֶׁהֶחֱזִיר הֲרֵי הוּא כְּיָלוּד יֵשׁ לְרָאוֹת אַמַּאי לָא תָּנֵי בְּרֵישָׁא אֵינוֹ כְּיָלוּד אוֹ בְּסֵיפָא אָסוּר בַּאֲכִילָה וי"ל בְּסֵיפָא לָא הו"מ לוֹמַר אָסוּר בַּאֲכִילָה דְּמַשְׁמַע דְּאֵין תַּקָּנָה לְאוֹתוֹ וָלָד וְהָא לֵיתָא דִּשְׁחִיטַת עַצְמוֹ מְהַנֵּי לי' ומש"ה תָּנֵי הר"ז כְּיָלוּד וּבְרֵישָׁא לָא הו"מ לוֹמַר אֵינוֹ כְּיָלוּד דְּאִי הָוָה תְּנַן הָכִי הָוָה דָּיְקִינַן הָא לֹא הֶחֱזִירוֹ הָוָה כְּיָלוּד וּשְׁחִיטַת עַצְמוֹ מְהַנֵּי וְזֶה לֵיתָא דִּשְׁחִיטָה לָא מְהַנֵּי לְאֵבֶר דְּסִימָנִים כַּשְּׁחוּטִים דָּמֵי וְעַיֵּין לְקַמָּן בְּפִרְקִין ולפ"ז ע"כ מַתְנִי' לָאו ר"מ הוּא דלר"מ בֶּן ט' חַי לֹא נִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ כ"א בֶּן ח' חַי אוֹ מֵת וְאַמַּאי לָא תְּנַן דָּבָר וְהִפּוּכוֹ הֶחֱזִירוֹ מֻוָתָּר בַּאֲכִילָה הוֹצִיא רֹאשׁוֹ אָסוּר בַּאֲכִילָ' וַדַּאי דִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ לָא מְהַנֵּי דְּכְיָלוּד דָּמֵי וּשְׁחִיטַת עַצְמוֹ נָפַל הוּא אֶלָּא וַדַּאי ר' יְהוּדָה הִיא.

וְאֵין לְהַקְשׁוֹת אַמַּאי לָא אַשְׁמְעִינַן רֻבּוּתָא טְפֵי דַּאֲפִילּוּ רֹאשׁ נָפְלִים הָוָה לֵיהּ דִּלְרַב דְּאָמַר הָכֵין בְּכוֹר' מ"ז ע"ב וְלֵיתְנֵי הָכִי הוֹצִיא רֹאשׁוֹ הר"ז אָסוּר בַּאֲכִילָה וּבְבֶן ט' מֵת מַיְירֵי וְלִשְׁמוּאֵל נִיחָא דְּאֵין רֹאשׁ פּוֹטֵר בִּנְפָלִים וע"כ מַתְנִי' בְּבֶן ט' חַי קָמַיְירֵי ובלא"ה מַתְנִי' לָאו ר"מ הוּא אֶלָּא לְרַב קַשְׁיָא וְאֵין לוֹמַר מש"ה תְּנָא הָכִי כְּדֵי דְּלֵיהֱוֵי סיפ' מְיֻוָּתָר וְאַיְידִי דְּרֵישֵׁ' וְהֶחֱזִירוֹ דְּרֵישָׁא לְמָקוֹ' חָתָךְ וְשָׁמְעִינַן דְּלָא הֶחֱזִירוֹ לְמָקוֹם חָתָךְ אָסוּר משא"כ אִי הָוָה תְּנַן אָסוּר בַּאֲכִילָה הָוָה אִיצְטְרִיךְ סיפ' לְגוּפָא דְּרֹאשׁ נְפָלִים פּוֹטֵר וְהַחֲזָרָה דְּסֵיפָא צָרִיךְ אַגַּב אוֹרְחָא כְּמוֹ שֶׁכָּתְבוּ התו' ד"ה סֵיפָא וְאָמְרִינַן סֵיפָא לְגוּפָא וְרֵישָׁא אַיְידִי וְלָא הָוָה יָדְעִינַן לְמָקוֹם חָתָךְ וז"א דְּהָא הִקְשָׁה מִשִּׁלְיָא וְהָתָם נָמֵי בְּנֵפֶל אַיְירֵי ועי' בתו' ד"ה שִׁלְיָא וא"כ קַשְׁיָא וי"ל לְמָסְתְּמִי' כר' יְהוּדָה אָתָא דְּבֶן ט' חַי נִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ וי"ל בע"א ועי' בְּמָהַרְשָׁ"א מ"ש בתו' ד"ה סֵיפָא וד"ה טַעְמָא וּלְפִי מ"ש פָּרִיךְ שַׁפִּיר דע"כ מַתְנִי' בְּבֶן ט' חַי מַיְירֵי וצ"ע: בפירש"י ד"ה בְּהֵמָה הַמַּקְשָׁה לִילֵד בְּשָׁעַת שְׁחִיטָה יְרֻצָּה שֶׁנִּשְׁחֲטָה אִמּוֹ אַחַ"כ לֹא כְּשֶׁנּוֹלַד הַוָּלָד אַחַר כֵּן בְּלֹא נִשְׁחֲטָה אִמּוֹ דְּנִדְאֵי שָׁרֵי עַל יְדֵי שְׁחִיטַת עַצְמוֹ ועי' ב"י ובש"ע אֲבָאֵר מִזֶּה בעזה"י: ובד"ה מְטֻחוֹל וּכְלָיוֹת מִידֵי דְּלָא מְטָרְפָא בֵּיהּ עכ"ל עי' לְעֵיל נ"ה וּמַסִּיק שָׁם בְּסַוְמְכִי' טְרֵיפָה וּבְקוֹלְשֵׁי' כָּשֵׁר וְאַף לתי' שֵׁנִי שָׁם מַתְנִי' בְּקוֹלְשֵׁי' מַיְירֵי וְאֵינָנִי מֵבִין מ"ש התו' י"ט בְּכָאן יע"ש: גְּמָרָא וְאֵבֶר עַצְמוֹ אָסוּר מ"ט וּבָשָׂר בַּשָּׂדֶה טְרֵיפָה ופירש"י הֲרֵי הוּא כִּטְרֵיפָה הָכִי דָּרֵישׁ לְקַמָּן כמ"ש התו' ד"ה כֵּינָן שֶׁיָּצָא ומ"ש וְכָל מִי שֶׁיָּצָא חוּץ לַמְּחִיצָה כְּמוֹ בְּשַׂר קָדָשִׁים מַהַאי קְרָא נָפְקָא אֶפְשָׁר דְּקַשְׁיָא לֵיהּ לָמָּה לִי דְּרַשׁ כִּטְרֵיפָה בלא"ה יָדְעִינַן דְּהֶחֱזִירוֹ אָסוּר דאל"כ וּקְרָא דְּבָשָׂדֶה בְּלֹא הֶחֱזִירוֹ פְּשִׁיטָא דְּלָאו בִּבְהֵמָה הוּא ול"ל קְרָא דְּהָא אפי' מְקוֹם חָתָךְ דְּלָא יָצָא אַפ"ה אָסוּר בְּלֹא הֶחֱזִירוֹ מה"ט וְלָכֵן כָּתַב דְּקְרָא צָרִיךְ לִשְׁאָר מִילֵּי, ומש"ה ל"ק לָמָּ"ד אֲבָל עַצְמוֹ מֻוָתָּר ל"ל קְרָא דְּצָרִיךְ לְקָדָשִׁים: אִי אַעֻבָּר מַאי אִרְיָא הֶחֱזִירָהּ לֹא הֶחֱזִיר נָמֵי אֲבָל הָא ל"ק לָמָּה לְמַתְנִי כְּלָל דְּמַה שֶּׁבִּפְנִים שָׁרֵי דְּאַשְׁמְעִינַן מִשּׁוּם יָד לֹא הָוָה כְּיָלוּד כְּמוֹ שְׁאָמַר רַשְׁ"י קְצָת דָּחוּק וְהָיָה נִרְאֶה לוֹמַר דְּאַשְׁמְעִינַן מִיעוּט אֲבָר שֶׁבִּפְנִים שָׁרֵי לְאַפּוֹקֵי מִלִּישָׁנָא בָּתְרָא דְּיֵשׁ לְיָדָה לְאֵבָרִים וְאַף מִיעוּט שֶׁבִּפְנִים אָסוּר ומש"ה ל מַקְשֶׁה אֶלָּא הֶחֱזִירוֹ דְּרֵישָׁא וְסֵיפָא ל"ל וְכֵן לְקַמָּן אַהָא דְּאָמַר לָמָּה לְמַתְנִי כְּלָל ופירש"י אַהַחֲזָרָה קַשְׁיָא אֲבָל לָמָּה לִי רֵישָׁא לְאַשְׁמְעִינַן מִיעוּט שֶׁבִּפְנִים שָׁרֵי וְסֵיפָא אַיְידֵי אֶלָּא חֲזָרָה דְּרֵישָׁא וְסֵיפָא לָמָּה לִי: וְקַשְׁיָא לִי מַה מַּקְשֶׁה לָמָּה לִי הֶחֱזִירוֹ דִּלְמָא מַתְנִי' ר"מ הִיא דְּאָמַר לְקַמָּן שָׁחַט אִמּוֹ וְאַחַ"כ חָתַךְ לְיַד הַבָּשָׂר שֶׁבִּפְנִים מַגַּע נְבֵילָה ופירש"י לְעֵיל דַּף ל"ד א' דְּאָסוּר

לְטַמְאוֹת גּוּפוֹ מ"ה אוֹ עכ"פ מִדְּרַבָּנָן וְלָאו דַּוְקָא כֹּהֵן ה"ה יִשְׂרָאֵל וע"ש ובפ"ק ב' ב' וּבְתוֹ' שָׁם וא"כ הֶחֱזִירוֹ שָׂרֵי נָהִי דְּאֵין שְׁחִיטָה מַתִּיר בַּאֲכִילָה מ"מ מְטַהֵר מִידֵי נְבֵילָה אַף לר"מ דמ"ט אָמְרִינַן אֵבֶר אָסוּר כִּטְרֵיפָה מֵהָכִי וּטְרֵיפָה שֶׁשְּׁחָטָהּ מְהַנֵּי לְטַהֵר מִידֵי נְבֵילָה ה"ה הֶחֱזִירוֹ עכ"פ מְהַנֵּי לְטַהוֹרֵי מִידֵי נְבֵילָה וְהַמְעַיֵּין בְּחִדּוּשֵׁי רַשְׁבָּ"א יִרְאֶה כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְנוּ וּלְקַמָּן אֲבָאֵר בְּאוֹרֶךְ ומש"ה לֹא הֶחֱזִירוֹ הַבָּשָׂר שֶׁבִּפְנִים טָמֵא וְאָסוּר לְטַמְאוֹת גּוּפוֹ אֶלָּא דְּמַתְנִי' לָאו ר"מ הוּא וכמ"ש לְעֵיל דא"כ לָא לִיתְנֵי הוֹצִיא רֹאשׁוֹ אָסוּר בַּאֲכִילָה.

ומִיהוּ בלא"ה נִרְאֶה דְּאַף לְשִׁיטַת רַשִׁ"י לְעֵיל ל"ה דְּאָסוּר לְטַמְאוֹת גּוּפוֹ הַיְינוּ כֹּהֲנִים ועי' בְּחִדּוּשַׁי' שָׁם בְּזֶה שׁוּב מָצָאתִי בְּתוֹסָ' בפ"ק כ' ב' ד"ה טָמֵא שֶׁכָּתְבוּ אַף דְּאָסוּר לְטַמְאוֹת גּוּפוֹ מִדְּרַבָּנָן שֶׁנֶּאֱמַר וְהִתְקַדַּשְׁתֶּם וְהְיִיתֶם קְדוֹשִׁי' דָּרְשִׁינַן שֶׁלֹּא יֹאכְלוּ יִשְׂרָאֵל חֻלִּיהֶן בְּטֻמְאָה ועי' במ"ל הל' טֻמְאַת אוֹכְלִין פי"ו הֲלָכָה י' וּבְתוֹסָ' כְּרִיתוּת י"ג א' ד"ה הִתִּירוּ לְעֻבָּרָה וְנִרְאֶה שֶׁיֵּשׁ אִיסּוּר לְיִשְׂרָאֵל ג"כ מִדְּרַבָּנָן שֶׁלֹּא יְטַמֵּא גּוּפוֹ בִּימֵי טָהֳרָתוֹ בָּאֳכָלִין טְמֵאִין א"כ שַׁפִּיר נָקִיט הֶחֱזִירוֹ דְּמְטַהֵר מִידֵי נְבֵילָ' בִּהְיוֹתוֹ בִּפְנִים הָאֵבֶר וְהַבָּשָׂר טָהוֹר מַה שֶּׁלֹּא יָצָא וּמֻתָּר בַּאֲכִילָה.

ומ"ש לְתָרֵץ דר"מ לָא מָצְיָא אָתְיָא מַתְנִי' מ"מ הָא לְקַמָּן אָמְרִינַן ע"ד א' אָמַר ר"ח מַחְלוֹקֶת בְּאֵבֶר דְּעָוְבָד חַי אֲבָל בְּמֵת ד"ה אַף חֲכָמִים מוֹדִים שְׁחִיטָה עוֹשָׂה נִיפּוּל א"כ אִיכָּא לְאוֹקְמֵיהּ מַתְנִי' בְּהָכִי דַּוְקָא הֶחֱזִירוֹ דְּמְטַהֵר מִידֵי נְבֵילָה לְאֵבֶר שֶׁיָּצָא הוּא דְּמֻתָּר לֶאֱכוֹל מַה שֶּׁבִּפְנִים הָא לֹא הֶחֱזִירוֹ אָסוּר דְּאָסוּר לְטַמְאוֹת גּוּפוֹ בָּאֳכָלִין טְמֵאִין וּבְעָוְבָד מֵת דְּגַם חֲכָמִים מוֹדִים מַה שֶּׁבַּחוּץ טָמֵא הָא הֶחֱזִירוֹ מְטַהֵר דְּהֵיקֵשׁ כִּטְרֵיפָה וּמִינֵּיהּ מַה טְּרֵיפָה מְטַהֵר מִידֵי נְבֵילָה אַף זֶה כֵּן ועכ"פ הֶחֱזִירוֹ בָּעֵינַן דאל"ה לָאו בְּהֶמָה בַּבְּהֶמָה הֲוָה וְעוֹד דַּהֲוָה טֻמְאָה בְּלוּעָה לְהַמְעַיֵּין בְּפִרְקִין פְּלוּגְתָּא דר"י ור"ע בְּרַשִׁ"י וְתוֹסָ' שָׁם וְאֵין לְהַאֲרִיךְ כָּאן.

וא"כ ה"ה סֵיפָא אִיצְטְרִיךְ בְּרֹאשׁ נְפָלִים דְּיָלוּד הֲוָה דִּבְהָכִי אַיְירִי מַתְנִי' דְּלֵיכָּא לְתָרוֹצֵי כמ"ש מָהַרְשָׁ"א דְּזֶה לֹא נִשְׁמַע בַּמִּשְׁנָ' דְּהָא בְּהָכִי אַיְירִי כמ"ש וְאִי דא"כ לִיתְנֵי אָסוּר בַּאֲכִילָה זֶה אֵינוֹ מַכְרִיעַ ומכ"ש דְּאַיְירִי בֵּין בְּחַי וּבֵין בְּמֵת ומש"ה רַב נַחְמָן ב"י דְּאָמַר דְּבָרָיו אַהָא דְּפָרִיךְ וְלֹא אָמַר דְּבָרָיו אַמַּתְנִי' לְמָקוֹם חָתָךְ מִשּׁוּם דְּאֵיכָּא לְתֵירוּצֵי כמ"ש וְהַגְּמָרָא דְּפָרִיךְ כָּאן א"ו לְרַבָּה דְּאָמַר לְקַמָּן אַף בְּעוֹבֵר מֵת פְּלִיגִי וַהֲלָכָ' כַּחֲכָמִים דְּמְטַהֲרִין מִידֵי נְבֵילָה יע"ש: בְּרַשִׁ"י ד"ה לָא אַעֻבָּר ופירש"י וְאַשְׁמְעִינַן מִשּׁוּם יָד לָא הֲוָה כְּיָלוּד פי' כֵּן דָּלֶ"ת לָמָּה רֵישָׁא כְּלָל וּכְבָר אֶפְשָׁר לְפָרֵשׁ בְּדִבְרֵי רַשִׁ"י דְּאַשְׁמְעִינַן אֵין לֵידָה לְאֵבָרִי' וּמִיעוּט שֶׁבִּפְנִים שָׂרֵי לל"ק וּכְבָר נִתְבָּאֵר לְעֵיל: ובד"מ אע"פ שֶׁיָּצָא רֹאשׁוֹ חַי כו' וְאַף אִם נוֹלַד כֻּלּוֹ כו' וְהַאי דְּנָקִיט רֹאשׁוֹ מִשּׁוּם בְּכוֹר לְכֹהֵן עכ"ל לְרַב פי' כֵּן דְּרֹאשׁ פּוֹטֵר בִּנְפָלִים דְּלִשְׁמוּאֵל ע"כ רֹאשׁוֹ וְרֻבּוֹ וְנָקִיט רֹאשׁ מִשּׁוּם סֵיפָא הָא רֹאשׁוֹ חַי בְּבֶן ט' בְּכוֹר לְנַחֲלָה נָמֵי לֹא הֲוָה וְהָא דְּלָא פי' כֵּן לְרַב דְּעָדִיף מִינֵּיהּ פי' דְּמִשּׁוּם רֵישָׁא גּוּפָא צָרִיךְ דְּאֵינוֹ בְּכוֹר לְכֹהֵן ועי' בסמ"ע בְּחוֹשֶׁן מִשְׁפָּט סי' שע"ז עַל מ"ש שְׁאֵרִית יוֹסֵף בְּנֶפֶל בְּיָצָא כֻּלּוֹ לָא הֲוָה שֵׁנִי בְּכוֹר לְנַחֲלָה והתי"ט בְּכוֹרוֹת פ"ח מ"א כָּתַב דְּאִשְׁתְּמִיטְתֵּיהּ לֵיהּ דִּבְרֵי רַשִׁ"י דְּכָאן וְהַיְינוּ כמ"ש דע"כ לְרַב פי' כֵּן.

וְעַיֵּין בְּכוֹרוֹת דבלא"ה ע"כ לְאַשְׁמְעִינַן דְּאֵינוֹ בְּכוֹר לְכֹהֵן דְּאִי לְדִיוּקָא הָא בֵּן ט' רֹאשׁוֹ חַי הָא מַמַּתְנִי' דְּנָדָּה שָׁמְעִינַן יע"ש ועי' בְּרַשִׁ"י בְּכוֹרוֹת דַּף מ"ח ב' ד"ה ומַאי קמ"ל אא"ב

לְרַב אַשְׁמְעִינַן דְּרֵאשׁ נְפָלִים פּוֹטֵר יע"ש וְלֹא פִּי' כְּפִשּׁוּטוֹ דְּאַשְׁמְעִינַן גּוּפָא דְּמִלְּתָא דְּנַפָּל הַשֵּׁנִי בְּכוֹר לְנַחֲלָה וְלֹא לַכֹּהֵן וְסֵיפָא גּוּפָא נָמֵי הָא קמ"ל אֶלָּא לִשְׁמוּאֵל לִיתְנֵי רֻבּוֹ וע"כ לְדִיוּקָא הָא שָׁמְעִינַן מִמַּתְנִי' דְּנַדָּה כו' דְּקַשְׁיָא לֵיהּ לִיתְנֵי אֵיזֶהוּ בְּכוֹר לְנַחֲלָה וְלֹא לַכֹּהֵן הַבָּא אַחַר נְפָלִים וְתוּ לָא אֶלָּא לְאַשְׁמְעִינַן דְּרֵאשׁ פּוֹטֵר בִּנְפָלִים וְסֵיפָא בֶּן ט' מֵת וְלָא סַגִּי בֶּן ח' חַי דַּהֲוָה חֲדָא מִלְּתָא אַיְידֵי דְּרֵישָׁא אֶלָּא לִשְׁמוּאֵל קַשְׁיָא תַּרְתֵּי יע"ש וּלְדִבְרֵי שְׁאֵרִית יוֹסֵף אֶפְשָׁר דְּקַשְׁיָא לֵיהּ לָמָּה לִי בֶּן ט' שֶׁיָּצָא רֹאשׁוֹ מֵת וּבֶן ח' חַי לִיתְנֵי סְתָם אֵיזֶהוּ בְּכוֹר לַנַּחֲלָה וְלֹא לַכֹּהֵן הַבָּא אַחַר נְפָלִים וְאִי לְאַשְׁמְעִינַן דְּרֵאשׁ פּוֹטֵר בִּנְפָלִים וְלֹא הָיָה בְּכוֹר לְכֹהֵן הָא שָׁמְעִינַן מִמַּתְנִי' דְּשַׁלְיָא שְׁיָצְאָה כו' סִי' וָלָד בָּאִשָּׁה וְהַתּוֹ' בְּכָאן ד"ה שַׁלְיָא וּבְכוֹרוֹת הֲוַקְשָׁה לָהֶם אַמַּאי לֹא אִיתּוֹתַב שְׁמוּאֵל מַהָא מַתְנִי' וְלִשְׁאֵרִית יוֹסֵף י"ל דאה"נ וַחֲדָא מִינַּיהּ נָקִיט שָׁם אֶלָּא לְרַב קַשְׁיָא בֶּאֱמֶת אֶלָּא דְּבָא לוֹמַר דַּוְקָא רֹאשׁוֹ הוּא דַּהֲוָה שְׁנֵי בְּכוֹר לְנַחֲלָה הָא יָצָא כֻּלּוֹ אַף בְּכוֹר לַנַּחֲלָה לֹא הֲוָה ועי' בָּזֶה: בתו' ד"ה סֵיפָא כו' דִּלְמָא אַשְׁמְעִינַן הֶחֱזִירוֹ הֲרֵי כְּיָלוּד וי"ל פְּשִׁיטָא עכ"ל הַלְבוּשׁ בי"ד סי' י"ד נָתַן טַעַם הוֹצִיא רֹאשׁוֹ וְהֶחֱזִירוֹ אָסוּר מִשּׁוּם בָּשָׂר בַּשָּׂדֶה והתב"ש הִקְשָׁה דא"כ לר"י דְּלֵית לֵיהּ בָּשָׂר בַּשָּׂדֶה פְּלִיג עַל מַתְנִי' דְּהוֹצִיא רֹאשׁוֹ כו' אֶלָּא דְּלֵידָה לָא מְהַנֵּי חֲזָרָה יע"ש וּמִתּוֹסָ' כָּאן נִרְאֶה כֵּן דְּבִלֹּא בָּשָׂר בַּשָּׂדֶה לֹא שַׁיָּיךְ חֲזָרָה בְּלֵידָה וְלֹא עוֹד אֶלָּא שֶׁנִּרְאֶה דְּלֵיתָא לְהַאי סְבָרָא דְּבָשָׂר בַּשָּׂדֶה אַף מַה שֶּׁבִּפְנִים אָסוּר דאל"כ מַה קַשְׁיָא לְהוּ מַאי אִירְיָא רֹאשׁ בַּיָּד נָמֵי לָא מְהַנֵּי חֲזָרָה דַּהֲוָה בָּשָׂר בַּשָּׂדֶה וְאֶפְשָׁר הָא גּוּפָא קמ"ל דְּרֵאשׁ בְּהֶחֱזִירוֹ הֲוָה כְּיָלוּד דְּאַף מַה שֶּׁבִּפְנִים הֲוָה כְּבָשָׂר בַּשָּׂדֶה: בא"ד דַּאֲפִילּוּ מַה שֶּׁבִּפְנִים אָסוּר דִּלְרַב יְהוּדָא אָסוּר קָאֵי אַעֻבָּר וּבְנֶחְתַּךְ מִבַּעְיָא לְקַמָּן עכ"ל ר"ל בְּנֶחְתַּךְ וַדַּאי מִכִּי יָצָא רֻבּוֹ הֲרֵי הוּא כְּיָלוּד מִמַּתְנִי' דְּנַדָּה וְאַפִּ"ה מִיבַּעְיָא לָן עבי' חֲתָכָהּ יָדוֹ כו' עַד שֶׁהִשְׁלִימוֹ לְרֻבּוֹ מַאי וְהַיְינוּ לְמַה שֶּׁבִּפְנִי' וְאַשְׁמְעִינַן כָּאן בְּרֵאשׁוֹ דְּאַף מַה שֶּׁבִּפְנִים הֲוָה כְּיָלוּד ומ"ש דִּלְרַב קָאֵי אָסוּר אַעוּב' ר"ל דְּחִידּוּ' זֶה אַשְׁמוֹעִינַן שַׁפִּיר בְּמַתְנִי' דְּמִדְּהוֹצִיא יָדוֹ מֻוָתָּר ע"כ מַה שֶּׁבִּפְנִים א"כ הוֹצִי' רֹאשׁוֹ אָסוּר ע"כ אַף מַה שֶּׁבִּפְנִים אֶלָּא דְּיֵשׁ לְרָאוֹת א"נ אָסוּר קָאֵי אַאֻבָּר אַפִּ"ה ע"כ הוֹצִיא רֹאשׁוֹ כְּיָלוּד לְמַה שֶּׁבִּפְנִים דְּאִי לְמַה שֶּׁבַּחוּץ לִיתְנֵי אָסוּר בַּאֲכִילָה דְּשִׁחִיטַת עַצְמוֹ ג"כ לָא מְהַנֵּי דְּמַה שֶּׁבִּפְנִים כְּשָׁחוּט דָּמֵי לְשִׁיטַת הַתּוֹסָפוֹת לְקַמָּן בְּפֶרְקִין דלכ"ע אוֹתוֹ אֻבָּר אֵין לוֹ תַּקָּנָה בִּשְׁחִיטָ' גַּבֵּי רַב מַשָּׁרְשְׁיָ' יע"ש.

וְהִנֵּה לָמָּ"ד אֻבָּר עַצְמוֹ שָׁרֵי אֶפְשָׁר מַתְנִי' ר"מ הִיא וְהָא דְּלָא תְּנַן אָסוּר בַּאֲכִילָה כֵּיוָן דְּאַיְירֵי בֶּן ט' מֵת אוֹ ח' חַי י"ל דְּאִי הֲוָה תְּנָא הָכִי הֲ"א דְּמַה שֶּׁבִּפְנִים מֻוָתָּר לְכָךְ תְּנַן כְּיָלוּד בִּשְׁלָמָא לָמָּ"ד אֻבָּר עַצְמוֹ אָסוּר וּמֻוָתָּר לְמַה שֶּׁבִּפְנִים ע"כ הוֹצִיא רֹאשׁוֹ אָסוּר אַף מַה שֶּׁבִּפְנִים וְשַׁפִּיר מוּכָח מַתְנִי' דְּלָא כר"מ משא"כ לָמָּ"ד אֻבָּר עַצְמוֹ שָׁרֵי וּבָזֶה יֵשׁ לְיַשֵּׁב דִּבְרֵי רַשְׁ"י שֶׁפֵּירֵשׁ אא"ב הֶחֱזִירוֹ כו' מַשְׁמַע דְּלָא קַשְׁיָא אֶלָּא הֶחֱזִירוֹ לָמָּה אֲבָל גּוּפָא, דְּמַתְנִי' אַשְׁמְעִינַן דְּרֵאשׁ נְפָלִים פּוֹטֵר דְּאֵין לוֹמַר דְּזֶה לָא שָׁמְעִינַן מִמַּתְנִי' אִי אַיְירֵי בְּרֵאשׁ נְפָלִים י"ל דְּהַיְינוּ אִי רַבָּנָן וע"כ בֶּן ט' חַי וְלָמָּ"ד אֻבָּר עַצְמוֹ אָסוּר משא"כ לָמָּ"ד אֻבָּר עַצְמוֹ שָׁרֵי אָתְיָא מַתְנִי' כר"מ וּבְבֶן ט' מֵת דְּאִי בְּחַי פְּשִׁיטָא דְּלָא מְהַנֵּי בלא"ה שְׁחִיטָה ומ"מ לְשׁוֹן הַתּוֹסָפוֹת א"א לְפָרֵשׁ כָּךְ וּלְרַשְׁ"י בלא"ה לָא קַשְׁיָא דְּאִיצְטְרִיךְ סֵיפָא מִשּׁוּם רֵישָׁא וְאֵין לְהַאֲרִיךְ גַּם מִמַּתְנִי' דְּשַׁלְיָא מוּכָח אַף בְּנָפַל וּלְכָךְ א"א לְפָרֵשׁ אֶלָּא כמ"ש מִשּׁוּם רֵישָׁא נָקִיט לֵיהּ גְּמָרָא וכ"ת אַשְׁמְעִינַן בְּאָדָם וְאַשְׁמְעִינַן בהמ' אוֹ מֵהָכִי קַשְׁיָא אוֹ מִבְּכוֹרוֹת מִדְּאִצְטְרִיךְ בְּתָרְתִי: (ע"ב) גְּמָרָא וחכ"א מַגַּע טְרֵיפָה שְׁחִיטָה הב"ח זַ"ל בְּיוֹרֶה דֵּעָה סִי'

י"ד כָּתַב דְּהֵיכָא שֶׁהָאֵם טְרֵיפָה וְהוֹצִיא עוֹבֵר יָדוֹ בִּשְׁעַת שְׁחִיטָה וְנוֹלַד אַח"כ כֻּלּוֹ אֵבֶר שֶׁיָּצָא אָסוּר וְלָא מְהַנֵּי בֵּיהּ שְׁחִיטַת עַצְמוֹ וְכָתַב התב"ש בסי' י"ד הַטַּעַם דִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ מְהַנֵּי לְעִוְבָּר לְטַהֵר מִידֵי נְבֵילָה וְלַאֲבָר לֹא וְאַף לַחֲכָמִי' דִּפְלִיגִי אר"מ הַיְינוּ בִּכְשֵׁירָה וְלֹא בַּטְּרֵיפָה וא"כ שְׁחִיטַת עַצְמוֹ לָא מְהַנֵּי לְאֵבָר דִּלְעִנְיַן נְבֵילָה הֲוָה שְׁחִיטוֹ' סִימָנִים דִּידֵ' וּבְכָל שְׁחִיטוֹת מְהַנֵּי הַשְׁחִיטָה לב' דְּבָרִים לְטַהֵר מִידֵי נְבֵילָה וּלְהַתִּיר זֶה תּוֹכָן כַּוָּנָתוֹ יע"ש.

ומ"מ נִרְאֶה לִי שֶׁאִם הֶחֱזִיר הָאֵבָר קוֹדֶם שְׁחִיטָה דְּמִטַּהֵר שְׁחִיטַת אִמּוֹ אַף הָאֵבָר כֵּיוָן שֶׁהֶחֱזִיר וה"ה וכ"ש לר"מ בִּכְשֵׁירָה אִם הֶחֱזִיר קוֹדֶם שְׁחִיטָה מִטַּהֵר מִידֵי נְבֵילָה וְעַיֵּין בְּחִדּוּשֵׁי רַשְׁבָּ"א בְּהָא דְּאָמַר מַאי אִיכָּא בֵּין לִישָׁנָא דְּיֵשׁ לַיְדָה וְהַיְינוּ כפי' רי"ף דְּאַף ר"י מוֹדֶה דְּאֵבָר עַצְמוֹ אָסוּר הִקְשָׁה מֵהָא דִּלְקַמָּן ע"ג א' מ"ט הָא אִית לֵיהּ תַּקַּנְתָּא בַּחֲזָרָה וְהָא לר"י נָמֵי אֵבָר עַצְמוֹ אָסוּר וְרַבּוֹתֵינוּ בַּעֲלֵי הַתּוֹסָפוֹת מְפָרְשִׁים דמ"מ מִטַּהֵר מִידֵי נְבֵילָה וְאֵינוֹ דִּלְרַבָּנָן קַיְימִינַן וְהֵם אַף בְּלֹא חֲזָרָה מְהַנֵּי וי"מ לְטַהֵר מִידֵי טְרֵיפָה שְׁחִיטָה וְאֵינוֹ מְחֻוָּור דְּמִדְּרַבָּנָן מְטַמֵּא בְּקָדָשִׁים יע"ש הֵיטֵב וּמִדְּכָתַב דִּלְרַבָּנָן קַיְימִינַן מַשְׁמַע דלר"מ דִּינָא הָכִי וְכֵן מ"ש בִּטְרֵיפָה שְׁחִיטָה הֲוָה מִדְּרַבָּנָן מַשְׁמַע אִי מ"ה הֲוָה א"ש וְהַיְינוּ כמ"ש דְּהֶיקֵּשָׁא כִּטְרֵיפָה אֵינוֹ אֶלָּא לְעִנְיַן אֲכִילָה דְּלָא מְהַנֵּי חֲזָרָה אֲבָל לְטַהֵר מִידֵי נְבֵילָה אִית לוֹמַר דִּמְהַנֵּי בְּהֶחֱזִירוֹ אַח"כ וכמ"ש: ע"ש גְּמָרָא חַד לִמְקוֹם חֲתָךְ וְחַד לְאֵבָר עַצְמוֹ ר"ל אִי לָא הֲוָה כְּתִיב אֶלָּא חַד קְרָא הֲוָה מוֹקְמִינַן בְּמִסְתַּבֵּר טְפֵי לְמָקוֹם חֲתָךְ וְלֹא לְאֵבָר עַצְמוֹ וּלְכָךְ כְּתִיב קְרָא אַחֲרִינָא לְמִשְׁרֵי אֵבָר עַצְמוֹ וְאֵין לְהַקְשׁוֹת אֵימָא דְּקְרָא ה"ק הֶחֱזִיר פְּרָסוֹת שֶׁנּוֹלַד מִטְּרֵיפָה וְהֶחֱזִיר קוֹדֶם שְׁחִיטָה אֱכוֹל בִּשְׁחִיטָה עַצְמוֹ אַח"כ כמ"ש לְעֵיל לְסִבָּרַת הב"ח י"ל דְּלָזֶה לֹא צָרִיךְ קְרָא פְּשִׁיטָא דְּלָא מִימְעָט מִטְּרֵיפָה: וְהָא דְּאָמְרִינַן חַד לְמָקוֹם חֲתָךְ הֲוָה קַשְׁיָא לָמָּה לִי קְרָא לְמָקוֹם חֲתָךְ דְּמֻוָּתָר פְּשִׁיטָא דְּלָא הֲוָה בָּשָׂר בַּשָּׂדֶה וְרָאִיתִי לְרָ"ן זַ"ל בְּחָמֵשׁ שִׁיטוֹת שֶׁהִקְשָׁה כֵּיוָן דְּלָאו בְּהֶמָה הוּא אַמַּאי שָׁרֵי מָקוֹם חֲתָךְ כִּבְהֶמָה הָא הֲוָה כְּבָשָׂר בַּשָּׂדֶה וי"ל מֵרִיבּוּיָא דְּפָרְסָה הֶחֱזִיר יע"ש וא"ש: מַאי בֵּינַיְיהוּ לְמֵיסַר מִיעוּט אֵבָר שֶׁבִּפְנִים ה"ה דהמ"ל לְעִנְיַן אֵבָר הַיּוֹצֵא מִטְּרֵיפָה וְהֶחֱזִיר לָמָּ"ד יֵשׁ לַיְדָה וּבְלֹא הֶיקֵּשָׁא דְּבָשָׂר בַּשָּׂדֶה טְרֵיפָה אוֹתוֹ אֵבָר אָסוּר דַּהֲוָה כְּיָלוּד אוֹתוֹ אֵבָר וּבְיָלוּד פְּשִׁיטָא דְּלָא מְהַנֵּי חֲזָרָה כמ"ש התו' ע"א ד"ה מַאי קמ"ל וְהָא ראי' דְּאַף מַה שֶּׁבִּפְנִים אָסְרִינַן לְמִיעוּט הָאֵבָר שֶׁבִּפְנִים אַף דְּלָא הֲוָה בָּשָׂר בַּשָּׂדֶה אֶלָּא מִשּׁוּם דַּהֲוָה לַיְדָה וא"כ לֹא מְהַנֵּי שְׁחִיטַת אִמּוֹ לְאֵבָר לְטַהֵר מִידֵי נְבֵילָה בְּאֵם טְרֵיפָה וְלָמָּ"ד אֵין לַיְדָה מְהַנֵּי דְּלָא יָדְעִינַן אֶלָּא מִקְּרָא דְּבָשָׂר בַּשָּׂדֶה טרי' כְּטָרֵי' ועכ"פ לְטַהֵר מְהַנֵּי וכמ"ש לְעֵיל וְהָא דְּאָמְרִינַן מ"ב לפירש"י בֵּין ל"ק לל"ב ולר"י אַף לל"ב אֵבָר עַצְמוֹ שָׁרֵי וַהֲלָכָ' כְּתַב אַף דְּרַב ור"י הלכ' כר"י מ"מ הָא אִיתּוֹתַב ר"י וְאִיבַּעְיָא לָמָּ"ד אֵין לַיְדָה הֲוָה דְּלָא כְּהִלְכְתָא וְלָמָּ"ד יֵשׁ לַיְדָה נִפְשְׁטָה אִיבַּעְיָא דְּלָא מְהַנֵּי חֲזָרָה אֲבָל הָרִי"ף וְהָרֹא"שׁ פֵּירְשׁוּ מַאי אִיכָּא בֵּין רַב לר"י לל"ב וְהַשְׁתָּא הֲלָכָה כל"ב וכר"י דְּמִיעוּט שֶׁבִּפְנִים שָׁרֵי דְּרַב ור"י הל' כר"י דְּהָא לֹא אִיתּוֹתַב וְהָא דְּמִיבַּעְיָא לָמָּ"ד אֵין לַיְדָה לְאֵבָרִים אַף דִּלְדִידֵ' הָאֵבָר עַצְמוֹ אָסוּר הַיְינוּ מִגְּזֵרַת הַכָּתוּב וּבָשָׂר בַּשָּׂדֶה מ"מ כֵּיוָן דַּהֲדַר הֲדַר לְמַה שֶּׁבִּפְנִים משא"כ לָמָּ"ד יֵשׁ לַיְדָה הֲוָה כְּאִלּוּ לֹא הֶחֱזִירוֹ וַהֲוָה רֻבָּא בב"א וּלְכָךְ לָא מִיבַּעְיָא לֵיהּ לָמָּ"ד יֵשׁ ליד': יֵשׁ לְרַאוֹת בְּשִׁמְעָתִין דְּמַסִּיק בִּתְיוּבְתָּא לָמָּ"ד אֵבָר עַצְמוֹ שָׁרֵי דִּלְמָא בָּרַיְיתָא כר"ש וְצָרִיךְ ב' קְרָאֵי חַד לְמָקוֹם חֲתָךְ וְחַד לְקָלוּט ור"י כְּרַבָּנָן וּלְדִידֵ' ע"כ חַד לִמְקוֹם חֲתָךְ וְחַד לְאֵבָר עַצְמוֹ לְהוֹצִיא מִדְּרָשָׁא דְּטְרֵיפָה וּמַאן נָיְמָא לָן דִּלְרַבָּנָן אִיכָּא דְּרָשָׁא אַחֲרִינָא, וְעַיֵּין בַּתּוֹסָ' ד"ה

וְאַלִּיבָּא דר"ש וי"ל דְּדוֹחֵק לְאוֹקְמֵי' בָּרַיְיתָא דְּלָא כְּהִלְכְתָא כר"ש וְלָא כְּרַבָּנָן וּבְתוֹסְ' ד"ה אָמַר ר"י יֵשׁ לְיַישֵׁב ע"פ דִּבְרֵי הָרָ"ן בְּחִדּוּשָׁיו דלר"ש קָאָמַר חַד לְקִלּוֹט בִּמְעֵי אִמּוֹ וְאֵד לְהוֹצִיא יָדוֹ וְהֶחֱזִירָהּ דְּלָא שָׁמְעִינַן מֵחַטָּאת דְּהָתָם בִּטְהוֹרָה אַיְירִי: (דַּף סט ע"א) גְּמָרָא בָּעֵי רַב חֲנַנְיָא הוֹצִיא עֻבָּר יָדוֹ בָּעֲזָרָה מַהוּ הֲבָּה אִבַּעְיָא זוֹ מִתְפָּרֶשׁ שַׁפִּיר לָמָּ"ד אֵין לְיָדָהּ וְלֹא הֶחֱזִירוֹ מַהוּ וּמִיבַּעְיָא לֵיהּ אִי הֲוָה מָחִיצָה לְמֵיהֱוֵי בְּהֶמָּה בִּבְהֵמָה נָמֵי כְּמִי שֶׁלֹּא הוֹצִיאָ' כְּלָל מִמְּחִיצַת אִמּוֹ וְזֶה שֶׁלֹּא פרש"י כָּאן כְּלוּם אֲבָל בְּאִבַּעְיָא שְׁנִיָּה לָמָּ"ד יֵשׁ לְיָדָהּ מִבַּעְיָא לֵיהּ וּכְבָר נִתְקַשּׁוּ בָּזֶה מָהַרְשָׁ"א ומהר"מ מִלּוּבְלִין ז"ל דְּאַמַּאי לֹא בְּלֹא הֶחֱזִירוֹ וְלָמָּ"ד נָמֵי אֵין לְיָדָהּ לְאֲבָרִים וּסְבָרַת מָהַרְשָׁ"א ז"ל הִיא דְּנַדַּאי חֲזָרָה לַעֲזָרָה הֲוָה כְּמֻוְחֲזָרָה לְרַחֵם וע"כ בַּעְיָא שני' לָמָּ"ד יֵשׁ לְיָדָהּ דְּאִי לָמָּ"ד אֵין לְיָדָהּ מַה מַּקְשֶׁה לֵיהּ אַבָּיֵי וְתִבְּעֵי לָךְ קָדָשִׁים קַלִּים בִּירוּשָׁלַיִם הָא מ"מ צָרִיךְ לְמִבָּעְיָא עוֹד את"ל חוֹמַת יְרוּשָׁלַיִם לָא הֲוָה מָחִיצָה חוֹמַת עֲזָרָה מַהוּ דְּעָדִיף טְפֵי כמ"ש הַתּוֹסְ' ד"ה וְתִיבְּעֵי' כו' אֲבָל הַשְׁתָּא דְּמִבָּעֵי חוֹמַת עֲזָרָה תּוּ אֵין צָרִיךְ לְמִבְעֵי אִם תִּמְצָא לוֹמַר הֲוָה מָחִיצָה חוֹמַת יְרוּשָׁלַיִם מַהוּ דְּמִמַּה נַפְשָׁךְ אִי חוֹמַת עֲזָרָה מְחִיצָה אַף דְּחוֹמַת יְרוּשָׁלַיִם לָא הֲוָה מְחִיצָה הֲוָה חֲזָרָה לַעֲזָרָה כְּמוֹ חֲזָרָה לְרַחֵם דְּשָׁם שְׁחִיטַת קָדָשִׁים לָמָּ"ד אֵין לְיָדָהּ וְאִי חוֹמַת עֲזָרָה לָא הֲוָה מְחִיצָה כ"ש חוֹמַת יְרוּשָׁלַיִם דְּלָא הֲוָה מְחִיצָה וְאֵין נ"מ כְּלָל בְּבַעְיָא שְׁנִיָּה אֶלָּא נַדַּאי לָמָּ"ד יֵשׁ לְיָדָהּ לְאֲבָרִים דְּהֵכִין הִלְכְתָא לשי' רַשְׁ"י וּמִיבַּעְיָא לֵיהּ שַׁפִּיר בְּהוֹצִיא בִּירוּשָׁלַ' וְהֶחֱזִירָהּ לָעֲזָרָה דְּאִי חוֹמַת יְרוּשָׁלַיִם לָא הֲוָה מְחִיצָה לָא מְהַנֵּי חֲזָרָה לַעֲזָרָה אֶלָּא דְּקָשְׁיָא לֵיהּ לָמָּה לִי חֲזָרָה לָרַחֵם ותי' אוֹרְחָא דְּמִלְּתָא נָקִיט דְּאֵין דֶּרֶךְ לְהַכְנִיס כָּךְ לַעֲזָרָה יע"ש בְּמָהַרְשָׁ"א וְזֶה תּוֹכָן כַּוָּנָתוֹ וְהָא דְּבָעֵי' חֲנַנְיָ' הוֹצִיא יָדוֹ בַּעֲזָרָה וְלֹא הוֹצִיא יָדוֹ בִּירוּשָׁלַיִם אֶפְשָׁר אַף לְמָאן דְּאָמַר אֵין לְיָדָהּ לְאֲבָרִים וְאֵין דֶּרֶךְ לְהַכְנִיס כָּךְ לַעֲזָרָה בִּשְׁעַת קִישּׁוּי אוֹ דְּנָקִיט לָמָּ"ד יֵשׁ לְיָדָהּ ומ"מ נ"מ ג"כ לָמָּ"ד אֵין לְיָדָהּ ומש"ה לֹא פירש"י בְּאִיבַּעְיָא רִאשׁוֹנָה לְמָאן קָמִיבַּעְיָא לֵיהּ אֲבָל מהר"מ מִלּוּבְלִין ז"ל פי' בָּזֶה לְיַישֵׁב גַּם קוּשְׁיָא שְׁנִיָּה דע"כ מִיבַּעְיָא לָמָּ"ד יֵשׁ לְיָדָהּ מִדְּאָמַר וְתִבְּעֵי לָךְ קָדָשִׁים קַלִּים בִּירוּשָׁלַיִם וְלֹא אָמַר וְתִיבָּעֵי לָךְ נָמֵי ש"מ דְּבְאִיבַּעְיָא זוֹ לְחוּד סַגִּי וְיֵשׁ לָהּ קִיּוּם אַף בְּלֹא אִיבַּעְיָא רִאשׁוֹנָה וְהָא ע"כ יִשְׁחֲטוּ אַחַ"כ בָּעֲזָרָה וא"כ ע"כ אַתָּה זָקוּק לְבַעְיָא רִאשׁוֹנָה אִי חוֹמַת עֲזָרָה הֲוָה מְחִיצָה דְּאִי לָא הֲוָה מְחִיצָה א"כ ע"כ הֲוָה חוּץ לַמְּחִיצָה וּלְכָךְ פי' בְּהֶחֱזִירָהּ לְרַחֵם וא"צ לְבַעְיָ' רִאשׁוֹנָה כְּלָל וְיֵשׁ לַשְׁנִיָּ' קִיּוּם בְּלֹא אִיבַּעְיָא דְּחוֹמַת עֲזָרָה אֶלָּא דְּלָא יָדַעְנָא מִי גָּרַע חוֹמַת עֲזָרָה מֵחוֹמַת ירו' אַטּוּ עֲזָרָה לָאו בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלַיִם קָאֵי וא"כ אַף בְּלֹא חֲזָרָה מִיתּוֹקְמָא וְחוֹמַת יְרוּשָׁלַיִם הֲוָה מְחִיצָה תּוּ א"צ לְבַעְיָא רִאשׁוֹנָה כְּלָל וּמֻוָתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ.

וְיֵשׁ מְפָרְשִׁים דְּסְבָרָתוֹ הוּא כָּךְ דְּנַדַּאי חוֹמַת יְרוּשָׁלַיִם אִי הֲוָה מְחִיצָה לָא מְהַנֵּי אֶלָּא דְּלָא לֵיהֱוֵי בָּשָׂר בַּשָּׂדֶה וְלֹא שֶׁיֹּאכַל בִּבְהֵמָה תֹּאכְלוּ וְחוֹמַת עֲזָרָה מִיבַּעְיָ' אִי הֲוָה בְּהֵמָה בִּבְהֵמָה וא"כ ע"כ אַתָּה זָקוּק ג"כ לְבַעְיָא רִאשׁוֹנָה וְאֵין לַשְׁנִיָּה קִיּוּם בְּלֹא אִיבַּעְיָא רִאשׁוֹנָה וע"כ בְּהֶחֱזִיר לְרַחֵם וע"כ לָמָּ"ד יֵשׁ לְיָדָהּ דְּאֵין לְיָדָהּ בלא"ה חֲזָרָה מְהַנֵּי עכ"ד וְאֶמְתּ שֶׁיֵּשׁ מָקוֹם לוֹמַר כֵּן בְּחוֹמַת יְרוּשָׁלַיִם דְּמְהַנֵּי לְעִנְיַן אֲכִילַת קָדָשִׁים לָא הֲוָה מְחִיצָה כ"א דְּלָא לֵיהֱוֵי בָּשָׂר בַּשָּׂדֶה וְאַכַּתִּי לֵיהֱוֵי כְּמָקוֹם חֲתָךְ כִּי לֹא הֶחֱזִירוֹ אָסוּר אֲבָל חוֹמַת עֲזָרָה דַּהֲוָה מָקוֹם שְׁחִיטָה לְגַבֵּי אִמּוֹ הֲוָה מְחִיצָה נָמֵי לְוָלָד כְּאִלּוּ הוּא בְּהֵמָה בַּבְּהֵמָה אֶלָּא דלפ"ז אֵין צוֹרֶךְ שֶׁהֶחֱזִיר יָדוֹ קוֹדֶם הַכְנָסַת לָעֲזָרָה דא"נ הֶחֱזִיר אַחַ"כ אֲמַר שַׁפִּיר וְתִבְעֵי חוֹמַת יְרוּשָׁלַיִם וְלֹא תִּיצְטָרִיךְ לְבַעְיָא רִאשׁוֹנָה דא"נ לָא הֲוָה בְּהֵמָה בִּבְהֵמָה בָּשָׂר בַּשָּׂדֶה לָא הֲוָה

מִכֹּחַ חוֹמַת יְרוּשָׁלַיִם וְאַחַ"כ בַּעֲזָרָה הִכְנִיסוּהָ לָרֶחֶם וּמְהַנֵּי לָמָּ"ד יֵשׁ לִיְדָה לְאֵבָרִים
וּמִדְּהֶוְכְרַח רַשִׁ"י לְפָרֵשׁ שֶׁהֶחֱזִירָהּ קוֹדֶם עֲזָרָה מַשְׁמַע כמ"ש מִתְּחִלָּה דא"כ צָרִיךְ לְבַעְיָא
רִאשׁוֹנָה אִי חוֹמַת עֲזָרָה הֲוָה מְחִיצָה דְּאִי לָא הֲוָה בְּשָׁעָה וְרָגַע א' הֲוָה תּוּ בָּשָׂר בַּשָּׂדֶה
וא"כ קַשְׁיָא וּלְזֶה י"ל כֵּיוָן דע"כ בְּהֶחֱזִירָהּ לָרֶחֶם מַיְירֵי מְפָרֵשׁ רַשִׁ"י בְּיוֹתֵר מְרֻוָּח קוֹדֶם
עֲזָרָה דְּאֵין דֶּרֶךְ ג"כ לְהַכְנִיס כֵּן לָעֲזָרָה וּכְעֵין מ"ש מַהַרְשָׁ"א וְעַיֵּין בר"מ ז"ל הל' מעה"ק
פט"ו בְּהֵמָה מְעֻבָּרֶת וְהִקְדִּישׁ לְדִידָהּ וְלָדָהּ חֻלִּין א"כ לפי' מַהַרְשָׁ"א ז"ל אַפַּתִּי נ"מ
בְּחוֹמַת יְרוּשָׁלַיִם וְאַף שֶׁהֶחֱזִירָ' לַעֲזָרָה אוֹתוֹ אֵבֶר הָיָה חוּץ לַעֲזָרָה בִּשְׁעַת שְׁחִיטָה וְאֶפְשָׁר
כה"ג דְּוָלָדָהּ חֻלִּין אַף שֶׁאִמּוֹ קָדָשִׁים לָא הֲוָה חוֹמַת עֲזָרָה מְחִיצָה לְוָלָד וְאִם נֶאֱמַר דְּרַגְלָהּ
חוּץ לְחֻמְ' עֲזָרָה לָא מְעַכֵּב דְּיֵעָבֵד כ"א לְכַתְּחִלָּ' וֶהֱבִיאוּם לִפְנֵי ה' בָּעֵינַן כַּוָּנָה עַיֵּין בִּזְבָחִי'
דַּף כ"ו ד"ה חָתַךְ וְאַחַ"כ שָׁחַט כו' ובלח"מ פ"א מהל' פ"מ יע"ש אִם כֵּן מַשְׁכַּחַת לֵיהּ
שֹׁפִיר דנ"מ בְּכָךְ אִיבַּעְיָא דְּחוֹמַת עֲזָרָה וְיָדוֹ הָיְתָה נְטוּיָ' חוּץ לָעֲזָרָה בִּשְׁעַת שְׁחִיטָה דק"ק
כָּשֵׁר בכ"מ בָּעֲזָרָה סָמוּךְ לְפֶתַח וְאַף בְּקָדְשֵׁי קָדָשִׁים מַשְׁכַּחַת כו' וא"כ נ"מ שֹׁפִיר בְּאִיבַּעְיָא
דְּחוֹמַת יְרוּשָׁלַיִם אֶלָּא דְּרַשִׁ"י סוֹבֵר כר"מ ז"ל דְּאַף דְּיֵעָבֵד פָּסוּל בְּרַגְלָהּ חוּץ לָעֲזָרָה וְאֵין
נ"מבָּעֲזָרָה מִשּׁוּם דַּחֲשִׁיבָ' מְחִיצָ' יוֹתֵר וּמִיהוּ בְּנוֹלָד כֵּוָן וי"ל דלפרש"י מָצִינוּ לוֹמַר דר"ח סוֹבֵר אֵין
לְיִדָּה לְאֵיבָרִים וְאֵין נ"מ בְּאִיבַּעְיָא חוֹמַת יְרוּשָׁלַיִם וכמ"ש לְעֵיל בְּדִבְרֵי מָהַרְשָׁ"א וְאַבַּיֵי
סוֹבֵר יֵשׁ לִיְדָה קָאָמַר וְתִיבָּעֵי לָךְ כו' אֲבָל התו' לְשִׁיטָתַיְיהוּ בִּזְבָחִים דַּף כ"ו א' בִּזְבָחִים
דְּרַגְלָהּ בַּחוּץ לֹא פָּסוּל כ"א לְכַתְּחִלָּה וְלֹא דְּיֵעָבֵד אִם כֵּן וַדַּאי דְּיֵשׁ נ"מ בְּאִיבַּעְיָא דְּחוֹמַת
יְרוּשָׁלַיִם אַף לָמָּ"ד אֵין לִיְדָה וּכְשֶׁהַכְנִיסָהּ לַעֲזָרָה הָיָה יָדוֹ לַחוּץ בִּשְׁעַת שְׁחִיטָה ג"כ ונ"מ
שֹׁפִיר וּלְכָךְ כָּתְבוּ דַּחֲנַנְיָא סוֹבֵר דְּחוֹמַת יְרוּשָׁלַיִם פְּשִׁיטָא דְּלָא הֲוָה מְחִיצָה וְחוֹמַת עֲזָרָה
מִיבַּעְיָא לֵיהּ דַּהֲוָה לְעִנְיַן שְׁחִיטָה מְחִיצָה כו' וּלְשִׁיטַת רַשִׁ"י א"ש בִּפְשִׁיטוּת דַּחֲנַנְיָא סוֹבֵר
דְּאֵין לִיְדָה וְאָהָא כָּתְבוּ דְּאַפַּתִּי לְשִׁיטַת רַשִׁ"י נ"מ בְּהוֹצִיא רֹאשׁוֹ אוֹ כֻּלּוֹ דַּהֲוָה יָלוּד אוֹ
הוֹצִיא רֹאשׁוֹ בִּירוּשָׁלַיִם וְהֶחֱזִירָהּ לָעֲזָרָה דְּאִי חוֹמַת יְרוּשָׁלַיִם הֲוָה מְחִיצָה מְהַנֵּי וְאִי לֹא
אַף שֶׁהַכְנִיס לָעֲזָרָה מַה בְּכָךְ דַּהֲוָה כַּחֲזָרָה הָא חֲזָרָה לָרֶחֶם ג"כ לָא מְהַנֵּי כה"ג וּמִשָּׁנָ'
שְׁלֵימָה שָׁנִינוּ הוֹצִיא רֹאשׁוֹ אע"פ שֶׁהֶחְזִירוֹ הר"ז כְּיָלוּד לָזֶה כָּתְבוּ דְּאִי מִשּׁוּם הָא לָא
אִירְיָא דְּנוֹלַד כֻּלּוֹ אוֹ רֹאשׁוֹ פְּשִׁיטָא דְּלָא מִיבַּעְיָ' לֵיהּ וְרַב חֲנַנְיָא בְּדִקְדּוּק נָקִיט הוֹצִיא יָדוֹ
בַּעֲזָרָה א"כ אֵין נ"מ לפי' רָשִׁ"י בְּחוֹמַת יְרוּשָׁלַיִם כ"א בְּחוֹמַת עֲזָרָה כמ"ש לְעֵיל כָּל זֶה
וּלְשִׁיטָתָם בִּזְבָחִים הוּא דְּהֶוְכְרְחוּ לְכָל זֶה דְּסָבְרִי יָדוֹ אוֹ רַגְלָהּ חוּץ לָעֲזָרָה אֵין פָּסוּל דְּיֵעָבֵד
יע"ש כ"ז שָׁם: וְדַע בִּשְׁמַעְתִּין פירש"י וא"א לוֹמַר וּשְׁחָטוּהָ בִּירוּשָׁלַיִם דא"כ אַף בְּהֵמָה
אֲסוּרָה מִשּׁוּם קָדָשִׁים בַּחוּץ וְלִכְאוֹרָה לְפִי סְבָרַת הב"ח הֲבָאתִיו לְעֵיל בְּשׁוֹחֵט טְרֵיפָה
אוֹתוֹ אֵבֶר אֵין לוֹ תַּקָּנָה אִם כֵּן אַפַּתִּי נ"מ בְּשׁוֹחֵט בִּירוּשָׁלַיִם וְהוֹצִיא עוֹבֵר יָדוֹ דְּהַוָּלָד
טָעוּן אַחַ"כ שְׁחִיטָה בפ"ע כֵּיוָן דְּאִמּוֹ לֹא נִיתַּר בִּשְׁחִיטָה וַהֲוָה זֻמְיָא דְּטְרֵיפָה וּלְטַהֵר מִידֵי
נְבֵילָה נָטְהַר אוֹתוֹ אֵבֶר אִי אָמְרִי' חוֹמַת יְרוּשָׁלַיִם הֲוָה מְחִיצָה וַהֲוָה כְּאִילּוּ לֹא יָצָא משא"כ
אִי לָא הֲוָה מְחִיצָה אוֹתוֹ אֵבֶר אֵין לוֹ תַּקָּנָה אַחַ"כ אַף בִּשְׁחִיטַת עַצְמוֹ וְדוֹחֵק לוֹ' דְּהַוָּלָד
כֻּלּוֹ אָסוּר דְּאִמּוֹ נִשְׁחֲטָה כַּהוֹגֶן אֶלָּא דִּשְׁחוּטֵי חוּץ הוּא דְּרַבִּיעַ עָלָה דָּזֶה דּוֹחֵק ומ"ש רַשִׁ"י
אַף הַבְּהֵמָה אֲסוּרָה ר"ל וכ"ש שֶׁלֹּא תַּתִּיר לְאוֹתוֹ אֵבֶר אִם לֹא בִּשְׁחִיטַת עַצְמוֹ וי"ל ע"כ
לָא מִיבַּעְיָא לוֹ' אֶלָּא בְּקָדָשִׁים כְּשֵׁירִים וְלֹא בְּקָדָשִׁים פְּסוּלִים דְּנַדַּאי לָא הֲוָה חוֹמַת

יְרוּשָׁלַיִם מְחִיצָה וא"ש הַכֹּל: ע"ש מַהוּ לָחוּשׁ לְזַרְעוֹ כו' לְדִבְרֵי הָאוֹמֵר חוֹשְׁשִׁין לְזֶרַע אָב כו'.

דְּאָזִיל אַבָּן פְּקוּעָה דִּכְוָותֵיהּ מַאי אֲבָר מוֹלִיד אֲבָר וְחָתִיךְ לִי' וּשְׁרֵי א"ד מִבַּלְבַּל זְרָעִים הִנֵּה הָא דְּאָמַר מַהוּ לָחוּשׁ לְזַרְעוֹ מַשְׁמַע שֶׁל זָכָר וע"כ כַּחֲנָנְיָא דְּחוֹשְׁשִׁין לְזֶרַע אָב וְהִקְשָׁה לוֹ שַׁפִּיר תִּיבְעֵי בְּלִית יוֹצֵא כְּלָל וְהַהִיא דְּרַב מִשְּׁרָשְׁיָא אֵין לוֹ שַׁיָּיכוּת לזו"ג דְּשְׁנֵיהֶם מֻוָּתָּרִים לֹא שַׁיָּיךְ זו"ג עַיֵּין לְעֵיל נ"ח א' וּבַתּוֹסָ' יע"ש וְהָא דְּאָמַר אֶבֶן פְּקוּעָה דִּכְוָותֵיהּ פי' תו' מַמָּשׁ כְּמוֹ אָב ופי' מֻהַרְשָׁ"א ז"ל דאל"כ הֲוָה זו"ג וְשָׁרֵי הַיְינוּ כִּי הָא שֶׁהַזָּכָר יֵשׁ בּוֹ אִיסּוּר יוֹצֵא וְאֵין בְּאֵם כו' אֲבָל בְּהָא דְּמִבַּלְבֵּל זְרָעִים דִּלְקַמָּן בְּזָכָר יֵשׁ אִיסּוּר וְהֶיתֵּר וְכֵן בְּאֵם כה"ג לָא הֲוָה זו"ג וְעַיֵּין בְּתוֹסָ' ד"ה תְּלָתָא הֲוִקְשָׁה לָהֶם זֶה וְעַיֵּין בת"ח לְחַלֵּק בֵּין זו"ג זָכָר וּנְקֵיבָה וּבֵין הֵיכָא שֶׁבִּשְׁנֵיהֶם יֵשׁ הֶיתֵּר וְאִיסּוּר מְעוֹרָב דְּבָחַד גּוּפָא אֵין שַׁיָּיךְ זו"ג ומהר"מ ז"ל דְּכָתַב רַשֵּׁ"י סוֹבֵר דְּבִנְקֵיבָה אֵין נַפְקוּתָא יֵשׁ לְרָאוֹת א"כ הֲוָה זו"ג וְשָׁרֵי וּמַה שֶּׁהִקְשָׁה הת"ח אַמַּאי לֹא הֲוִקְשָׁה לְעֵיל א"ד מִבַּלְבֵּל זַרְעֵיהּ הָא הֲוָה זו"ג בְּזָכָר גּוּפָא וְלִכְאוֹרָה לְעֵיל הָיִיתִי אוֹמֵר א"ד מְבַלְבֵּל זְרָעִי' וְאוֹתוֹ אֵבָר ג"כ שָׁרֵי וה"ק אֵבָר מוֹלִיד אֵבָר וְאוֹתוֹ אֵבָר מִיהָא אָסוּר דְּלֵית בָּהּ זו"ג א"ד מְבַלְבֵּל וְאוֹתוֹ אֵבָר יֵשׁ הֶיתֵּר וְאִיסּוּר וְשָׁרֵי משא"כ בְּהָא דְּאָמַר מֵחֲמַת חָלָב וְדָם קָאָתֵי וַדַּאי מִבַּעְיָא לֵיהּ לֶאֱסוֹר כָּל הַבְּהֵמָה הֲוִקְשָׁה לָהֶם שַׁפִּיר דזו"ג אֶלָּא לִישָׁנָא חָתִיךְ וְשָׁרֵי מַשְׁמַע דְּאִיבַּעְיָא עַל שְׁאָר הַבְּהֵמָה וי"ג וְשָׁדֵי: מַהוּ לִגְמוֹעַ חֲלָבוֹ כו' אי לר"מ אִיסּוּר יוֹצֵא לֵיכָּא וּלְרַבָּנָן חָלָב וְדָם לֵיכָּא בתב"ש סי' י"ד הִקְשָׁה לס' הב"ח דְּאִיסּוּר יוֹצֵא מִטְּרֵיפָה אֵין לוֹ תַּקָּנָה אַמַּ"כ א"כ מַשְׁכַּחַת לי' חָלָב וְדָם בְּאוֹתוֹ וָלָד דְּלָא נִיתַּר מִכָּל בְּבְהֵמָה דְּאִמּוֹ טְרֵיפָה יע"ש וְרָאִיתִי בְּסֵפֶר כְּרֵתִי וּפְלֵתִי שֶׁנִּדְפַּס זֶה יָמִים לֹא כְּבִירִים סי' י"ד שֶׁכָּתַב וְז"ל אָמְנָם יֵשׁ רְאָיָה מֵהָא דְּבָעֵי ר' יִרְמְיָה וּפָרִיךְ אֵילֵימָא דְּבָא עַל בְּהֵמָה מְעַלְיֵיתָא כו' הַנָּוְלָד אֵין לוֹ תַּקָּנָה וּמַאי קוּשְׁיָא דִּלְמָא שְׁאֵלָה כה"ג נִשְׁחֲטָה הָאֵם וּטְרֵיפָה וּבָא הַנָּוְלָד הַזֶּה עַל בְּהֵמָה דְּעָלְמָא דְּיֵשׁ לְוָלָד שְׁחִיטָה מִכָּל צַד וְאֵבָר אָסוּר בְּשֶׁלָּמָא הָא דְּפָרִיךְ אִי לר"י ל"ק דִּלְמָא כה"ג וְאִיסּוּר חֵלֶב אִיסּוּר אִיכָּא דְּהָא אָמַר עַל בַּת פְּקוּעַ דִּכְוָותֵיהּ ול"ל כַּנ"ל.

אֶלָּא דְּלָמָּה לי כְּלָל דִּכְוָותֵיהּ עכ"ל. הִנֵּה קֻושְׁיָא שני' הוּא קֻושְׁיַת אב"ש שֶׁזְּכַרְנוּ ומ"ש דִּכְוָותֵי' ע"כ לָא אַיְירֵי כה"ג לָא יָדַעְנָא אַמַּאי לֹא מַמָּשׁ כֵּן דִּנְקֵיבָה נוֹלְדָה מֵאֵם טְרֵיפָ' וְהוֹצִיא יָדָהּ קוֹדֶם שְׁחִיטַת אִמּוֹ וְצָרִיךְ לְיַישֵׁב לְשׁוֹנוֹ מִדְּאָמַר דִּכְוָותֵי' ע"כ לָא אָמְרִי בִּטְרֵיפָה דאל"כ א"כ הַזָּכָר ג"כ מִטְּרֵיפָה וְלֹא צָרִיךְ לְאִמּוֹ בַּת פְּקוּעַ דִּקְוּשְׁיָתוֹ הָרִאשׁוֹנָה וע"ז כָּתַב דמ"מ הֵיא גּוּפָא תִּקְשֶׁה אַמַּאי לָא אוֹקְמִיהּ מֵעִיקָּרָא בְּנוֹלָד מִטְּרֵיפָה וּבָא עַל בְּהֵמָה מְעַלְיֵיתָא אֶלָּא שֶׁיֵּשׁ לְעַיֵּין בִּדְבָרָיו דְּאֵימָא הֵיכָא דְּאוֹתוֹ וָלָד בָּא עַל בְּהֵמָה מְעַלְיֵיתָא אוֹתוֹ הַנָּוְלָד הַנּוֹלָד מֵהֶם אֵין לוֹ תַּקָּנָה דִּשְׁחִיטַת בְּהֵמָה מְהַנֵּי לב' דְּבָרִים לְטַהֵר מִידֵי נְבֵילָה וא' לְהַתִּיר בָּשָׂר בַּאֲכִילָה וא"כ בְּוָולָד שֶׁנּוֹלַד מִטְּרֵיפָה סִימָנִים דִּידֵי' כְּשָׁחוּטִין לְעִנְיָן לְטַהֵר מִידֵי נְבֵילָה וּשְׁחִיטַת עַצְמוֹ מְהַנֵּי אַמַּ"כ לְהַתִּיר בָּשָׂר בַּאֲכִילָה וְלָא הֲוָה שִׁיהוּי בְּכָךְ וא"כ לְוָולָד הַנּוֹלָד מִמֶּנּוּ מִצַּד אָב סִימָנִים דִּידֵיהּ כַּשְּׁחוּטִים לְעִנְיָן לְטַהֵר מִידֵי נְבֵילָה וּמִצַּד אִמּוֹ שֶׁהִיא בְּהֵמָה מְעַלְיֵיתָא צָרִיךְ דְּתַהֲנֵי שְׁחִיטָה ג"כ לְטַהֵר מִידֵי נְבֵילָה וּלְוָולָד זֶה סי' א' כְּשָׁחוּט דָּמֵי לְעִנְיָן לְטַהֵר מִידֵי נְבֵילָה וּבְסי' א' לָא מְהַנֵּי לְטַהֵר מִידֵי נְבֵילָה מִצַּד אִמּוֹ ומה"ט כָּתַב התב"ש לתב"ח דְּאִבָּר הַיּוֹצֵא מִטְּרֵיפָה אֵין לוֹ תַּקָּנָה דְּלַאֲבָר זֶה צָרִיךְ דְּתַהֲנֵי הַשְּׁחִיטָה לְטַהֵר מִידֵי נְבֵילָה וְסִימָנִים דִּידֵיהּ כְּשָׁחוּטִים דְּאִי לְעִנְיַן זֶה וה"נ דִּכְוָותֵיהּ

כְּדִכְתִיבְנָא וּבְחִדּוּשֵׁינוּ לְיוֹרֶה דֵּעָה בְּאוֹרֶךְ אֲבָאַר מִזֶּה בעזה"י: וְהָכִי קָמַבַּעְיָא לֵיהּ מַהוּ לִגְמוֹעַ חֲלָבוֹ כו' מַשְׁמַע הָשְׁתָּא דַּהֲדַר בֵּיהּ מִמַּה דַּהֲוָה אָמַר מֵעִיקָּרָא אֶלָּא בְּאוֹתוֹ וָלָד גּוּפָא מִיבַּעְיָא לֵיהּ שֶׁיֵּשׁ בֵּיהּ אִיסּוּר יוֹצֵא וּנְקֵיבָה הִיא אִם חָלָב שֶׁלָּהּ מֻתָּר לֹא כְּדַהֲוָה ס"ד מֵעִיקָּרָא וְלָחוֹשׁ לְזַרְעוֹ לָאו דַּוְקָא הוּא: (ע"ב) גְּמָרָא הָא מַנִּי ר"ש הוּא כו' לר"מ דְּאָמַר לְקַמָּן דְּבָן ח' נִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ וְלֹא בֶּן ט' אֶפְשָׁר דְּיָלִיף לָהּ מִכָּל בַּבְּהֵמָה תֹּאכְלוּ ומש"ה בֶּן ט' דַּהֲוָה בְּהֵמָה בפ"ע אֵין נִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ וְרַבָּנָן יָלְפִי בְּהֵמָה בִּבְהֵמָה וַאֲף בֶּן ט' נִיתָּר וְעַיֵּין לְקַמָּן בְּחִדּוּשֵׁינוּ מ"ש בָּזֶה: (דף ע ע"א) בָּעֵי רָבָא הָלְכוּ בְּאֵבָרִים אַחַר הָרוֹב ופירש"י בִּבְכוֹר מִיבַּעְיָא לֵיהּ וַאֲפִ דַּהֲלָכָה כְּרַב הוּנָא וא"כ אַף כְּשֶׁיָּצָא מִיעוּטוֹ אָסוּר לְהַטִּיל בּוֹ מוּם מ"מ מַה שֶּׁבִּפְנִים מֻתָּר כמ"ש מָהַרְשָׁ"א וְאִי הֲוָה כְּיָלוּד אַף מַה שֶּׁבִּפְנִים אָסוּר אוֹ בְּנָפַל וּמְחַתִּךְ לִכְלָבִים דְּהַהִיא שַׁעְתָּא לֹא חָל עָלָיו כו'.

וְהָא דְּבָעֵי לְעִנְיַן בְּכוֹר וְלֹא בִּבְהֵמָה שֶׁיְּהֵא נִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ בְּיָצָא חֲצִיוֹ בְּרוֹב אֵבֶר י"ל דְּאֶפְשָׁר דִּפְשִׁיטָא לֵיהּ לְעִנְיַן בֶּן פָּקוּעַ דַּהֲוָה כְּיָלוּד דְּהָא לל"ב לְעֵיל לְמֵיסַר מִיעוּט אֵבֶר שֶׁבִּפְנִי' אַף דְּרֻבָּ' דְּעָנְבָּר בִּפְנִים שָׁדַיְנַן מִיעוּט אֵבֶר בָּתַר רֹוב אֵבֶר שֶׁבַּחוּץ וְהָכִי לְעִנְיַן בְּכוֹר פְּשִׁיטָא דְּלָא שָׁבְקִינַן רֻבָּא דְּעָנְבָּר אֶלָּא דְּשָׁאנֵי שְׁחִיטָה דַּהֲוָה כְּשֵׁר בַּשָּׁדֶה ה"ה חֲצִיוֹ בְּרוֹב אֵבֶר מָה שֶּׁבִּפְנִים אָסוּר מַה שא"כ בִּבְכוֹר דִּבְפֶטֶר רֶחֶם תַּלְיָא רַחֲמָנָא וּכְעֵין זֶה כָּתַב בְּחִדּוּשֵׁי רַשְׁבָּ"א ובי"ד אֲבָאֵר עוֹד וְהָא דְּלָא נִיחָא לְאוֹקְמֵי' בַּעְיָא דְּרָבָא לְעִנְיַן בֶּן פָּקוּעָה שֶׁיָּצָא בְּרוֹב אֵבֶר אִי הל' כל"ק לְעֵיל אוֹ כל"ב ב' מִשּׁוּם דְּיָדוּעַ לֵיהּ דְּרָבָא סִיְּדֵר בְּעָיָיתוֹ אַמַּתְנִי' דְּכָאן לְעִנְיַן בְּכוֹר וכמ"ש בְּסָמוּךְ: ע"ש ת"ש יָצָא רֻבּוֹ הר"ז יִקָּבֵר מַאי רֻבּוֹ אִלֵּימָא רֻבּוֹ מַמָּשׁ עַד השת' לָא שָׁמְעִי' רֻבּוֹ כְּכֻלּוֹ כָּתַב הָרֹא"שׁ הל' כְּרַבָּה דלר"ה טוּבָא אַשְׁמְעִינַן יע"ש וְיֵשׁ לִרְאוֹת לְרַבָּה נָמֵי דִּלְמָא אַשְׁמְעִינַן לְדִיוּקָא דַּוְקָא רֻבּוֹ בב"א הָא מְחַתִּךְ וּמַנִּיחַ מֻתָּר לְהַשְׁלִיךְ לִכְלָבִים וְהָא דְּמְשַׁנֵּי רֻבָּא בְּמִיעוּט אֵבֶר וְקָא מַשְׁמַע לַן דְּלָא שָׁבְקִינַן רֻבָּא דְּעָנְבָּר וְלָמָּה לִי הַאי הָא הַשְׁתָּא קָיְימִינַן דְּאֵין הוֹלְכִין בָּאֵבָרִים וְאַחַר רֹוב וְאָפִ' חֲצִיוֹ בְּמִיעוּט אֵבֶר לָא שָׁדַיְנַן הָא מִיעוּט דְּחוּץ בָּתַר רֹוב אֵבֶר שֶׁבִּפְנִים לְעִנְיַן בֶּן פָּקוּעַ אֶלָּא דְּאָמַר כֵּן דְּלָא תִּפְשׁוֹט לֹא לְאִיסּוּר וְלֹא לְהֶיתֵּר וְאִי הֲוָה אָמַר דְּאֵין הוֹלְכִין בָּתַר רֹוב אֵבֶר וְאִי הֲוָה בָּעֵי: לְמִפְשַׁט דְּאֵין הוֹלְכִין הֲוָה אָמַר חֲצִיוֹ בְּרוֹב אֵבֶר וּלְכָךְ מְשַׁנֵּי בְּחַד גַּוְונָא וְלָא פְּשָׁטֵי' לֹא לְאִיסּוּר וְלֹא לְהֶיתֵּר: כָּתַב התב"ש בי"ד סִימָן ט"ו בְּחֲצִיוֹ לֹא הֲוָה כְּיָלוּד דְּלָא מִיבַּעְיָא אֶלָּא חֲצִיוֹ בְּרוֹב אֵבֶר הָא מֻחֶצָּה עַל מֻחֶצָּה לָא הֲוָה כְּיָלוּד וְיֵשׁ לִרְאוֹת דְּלְמָא מִדְּרַבָּנָן מֻחֶצָּה נָמֵי הֲוָה כְּיָלוּד דַּהֲוָה רֹוב בְּמַחֲשֶׁבֶת הַלֵּב וְגָזְרִינַן מֻחֶצָּה אַטּוּ רֻבָּא וְרָבָא מִיבַּעְיָא לֵיהּ מִן הַתּוֹרָה אִי הוֹלְכִין בָּאֵבָרִים אַחַר הָרוֹב שֶׁיָּצָא חֲצִיוֹ בְּרוֹב אֵבֶר וְעַיֵּין: בְּתוֹסְ' ד"ה כְּרַכְתּוּ אַחֲזָתוֹ כו' וְעוֹד דְּהוֹשִׁיט הַזָּרַע יָדוֹ ע"כ בְּלֹא הוֹצִיא יָדוֹ אַיְירֵי דאל"כ נִטְמָא בְּמַה שֶּׁבַּחוּץ מַה שֶּׁיֵּשׁ לְדַקְדֵּק בְּדִבְרֵיהֶם יְבֹואַר ע"ב בְּמַתְנִיתִין אַיָּ"ה: (ע"ב) מַתְנִי' בְּהֵמָה שֶׁמֵּת עֻבָּרָהּ בְּתוֹךְ מֵעֶיהָ וְהוֹשִׁיט הָרוֹעֶה יָדוֹ בֵּין בְּטֻמְאָה וּבֵין בְּטָהוֹרָה טָהוֹר ור"ל מְחַלֵּק בֵּין טְהוֹרָה לְטֻמְאָה הִנֵּה כְּפִי הַנִּרְאֶה מֵרַשְׁ"י וְתוֹסְ' לְעֵיל אַיְירֵי מַתְנִי' בְּלֹא הוֹשִׁיט יָדוֹ לַחוּץ אֶלָּא כֻּלּוֹ בְּמֵעֵי בְּהֵמָה וְאַפִ"ה מְטַמֵּא ר"י בְּטֻמְאָה מוּכָל הוֹלֵךְ אוֹ בְּנִבְלַת בְּהֵמָה טְמֵאָה מְגוֹזֶרֶת הַכָּתוּב דְּגַלֵּי קְרָא אַף דִּבְעָלְמָא טֻמְאָה בְּלוּעָה אֵינָהּ מְטַמֵּא וּבְטָהוֹרָה דְּטָהוֹר אוֹ מְשׁוּם דְּטֻמְאָה בְּלוּעָה אֵינָהּ מְטַמְּאָה וְלֵית לֵיהּ הֶקֵּישָׁא לַטֻּמְאָה אוֹ מק"ו דר"ח אִם הוֹעִילָה שְׁחִיטַת אִמּוֹ לְטָהֳרָה וְעַיֵּין בתי"ט כָּאן: גמ' אָמַר ר"ח אִם הוֹעִילָה שְׁחִיטַת אִמּוֹ לְהַתִּיר בַּאֲכִילָה לֹא יוֹעִיל לְטַהוּרֵיהּ מִידֵי נְבֵילָה מפ' בַּעַל הַמָּאוֹר וְהֶבְיאוֹ רַשְׁבָּ"א בְּחִדּוּשָׁיו

דְּאַף דְּטַוְמְאָה בְּלוּעָה הִיא הָכָא מַיְירֵי שֶׁהוֹשִׁיט יָדוֹ לַחוּץ יע"ש יאמַר בָּזֶה דְּמַתְנִי' דִּלְקַמָּן הָאִשָּׁה טְהוֹרָה כו' מַיְירֵי בְּלֹא הוֹצִיא יָדוֹ ע"כ וְהָכִי סְתָמָא קָתָנֵי אוֹ כפירש"י לְעֵיל דא"אדא"א לְהַכְנִיס יָד לַבְּהֵמָה כו' גַּבֵּי כְּרֵכוֹ יע"ש וְהִנֵּה בְּאֵבֶר שֶׁחוּץ לַבְּהֵמָה לֵיכָּא ק"ו אִם הִתִּירוּ בַּאֲכִילָה אֶלָּא דה"ק מַה שֶּׁבִּפְנִים וַדַּאי לָא הֲוָה נְבֵילָה אַף לְאַחַר שֶׁיָּצָא לַחוּץ מֵת דְּכָל זְמַן שֶׁהוּא בְּמְעֵי אִמּוֹ מְהַנֵּי מְחִיצַת אִמּוֹ וא"כ הֲוָה אוֹתוֹ שֶׁבַּחוּץ כְּאֵבֶר הַמְּדֻלְדָּל בַּבְּהֵמָה דְּטָהוֹר וְכֵיוָן דְּלְאַחַר שְׁחִיטָה מְהַנֵּי ה"ה קוֹדֶם שְׁחִיטָה נָמֵי כָּךְ.

אַף קָשֶׁה דְּהָא ר"ח הוּא דְּאָמַר לְקַמָּן אַמַּתְנִי' חָתַךְ וְאַחַ"כ שָׁחַט מַחֲלוֹקֶת בְּעוֹבֵר חַי וְלֹא בְּמֵת א"כ וַדַּאי אֲבָר שֶׁבַּחוּץ טָמֵא הוּא וְעַיֵּין בָּמָּה שֶׁאָמַר לְקַמָּן שְׁחִיטָה עוֹשָׂה נִיפּוּל יֵרָצֶה בְּזֶה שֶׁאֵין שְׁחִיטָה מְטַהֵר וא"כ ה"ה קוֹדֶם שְׁחִיטָה וְאֶפְשָׁר שֵׁק שֶׁסְּבָרָתוֹ דַּוְקָא שְׁחִיטָה עוֹשָׂה נִיפּוּל וְקוֹדֶם שְׁחִיטָה חָשׁוּב הָעֻבָּר כֹּחוֹ וַהֲוָה אֵבֶר הַמְּדֻלְדָּל דְּאֵינוֹ מְטַמֵּא וי"ל אִיפְּכָא בְּלֹא ר"ח הָיִיתִי אוֹמֵר בְּלֹא ק"ו דַּחֲשִׁיב כֹּחַי מַה שֶּׁיּוֹצֵא לְחוּץ נַמִּי אֵין מְטַמֵּא כֵּיוָן דִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ מְהַנֵּי לְטַהֵר מִידֵי נְבֵילָה ה"ה קוֹדֶם כמ"ש התו' לְקַמָּן בְּמַתְנִי' שְׁחָטוֹ אַח"כ חָתָכָה וע"כ בְּהוֹצִיא לר"י הַגְּלִילִי דְּבַטְּמְאָה טְמֵאָה דְּטַוְמְאָה בְּלוּעָה כו' וה"ה לת"ק מַיְירֵי בְּכָךְ משא"כ לר"ח דְּאָמַר לְקַמָּן מַחְלוֹקֶת בְּאֵבֶר דְּעֻבָּר חַי וְסוֹבֵר בְּעוֹבֵר מֵת לָא מְהַנֵּי שְׁחִיטַת אִמּוֹ לְטַהֵר מִידֵי נְבֵילָה א"כ צָרִיךְ לוֹמַר בְּלֹא הוֹצִיא יָדוֹ אַיְירֵי וְסוֹבֵר ר"מ דַּוְקָא מק"ו הוּא דְּמְטַהֵר וְלֹא כס' התו' לְקַמָּן ד"ה שָׁחַט וְעַיֵּין שָׁם מָהַרְשָׁ"א: וְדַע דהק"ו לָא הֲוָה כ"א בִּכְשִׁירָה לֹא בִּטְרֵיפָה ומַתְנִי' סְתָמָא תְּנַן בִּטְהוֹרָה טָהוֹר מַשְׁמַע דַּוְקָא בְּטַמְּאָה טָמֵא הָא בִּטְהוֹרָה אַף בִּטְרֵיפָה מְטַהֵר וְאֶפְשָׁר לת"ק מֵהֶיקֵּשָׁא וכ"ש טְרֵיפָה מְטַמְּאָה ולר"י הַגְּלִילִי סוֹבֵר טַוְמְאָה בְּלוּעָה אֵין מְטַמֵּא וּבְמְטַמְּאָה רַבִּיָּא קָרָא מוּכָל הוֹלֵךְ אוֹ מִדְּאִיצְטְרִיךְ קְרָא בְּטַמְּאָה מְהַלְּכֵי כַּפַּיִם בְּחַיָּה טְמֵאתִי לָךְ מִכְּלָל דְּבִטְהוֹרָה בִּטְרֵיפָה מְטַהֵר אַף בְּלֹא ק"ו: ע"ש גְּמָרָא אֶלָּא מֵעַתָּה פָּרָה בִּמְעֵי גָּמָל לֹא לְטַמֵּא א"ק וְכֹל הוֹלֵךְ כו' כָּתַב מהר"מ מִלּוּבְלִין לָמָּה לִי כַּפָּיו וְכָל כו' יע"ש וְאֵין לוֹמַר דְּצָרִיךְ כַּפָּיו לְפָרָה בִּמְעֵי קָלוּט דְּלָא לְטַמֵּא דְּאִם לָאו כַּפָּיו ה"א דְּאִמּוֹ הוֹלֶכֶת עַל אַרְבַּע לְכָךְ כְּתִיב כַּפָּיו דִּמְהַלְּכֵי שְׁמוֹנָה כִּמְהַלְּכֵי אַרְבַּע אֶלָּא בְּלָאו הָכִי לֹא צָרִיךְ דק"ו הוּא אִם הוֹעִילָה שְׁחִיטַת אִמּוֹ כו' כמ"ש הַתּוֹסָ' ד"ה קָלוּט בִּמְעֵי פָּרָה דַּעֲדִיפָא מְשַׁנֵּי יע"ש וְאַף די"ל דְּצָרִיךְ קְרָא לְפָרָה בִּמְעֵי קָלוּט לר"ש דְּאִית לֵיהּ הֵיכָא דְּיָצָא לַאֲוִיר הָעוֹלָם אָסוּר וַאפ"ה כָּתַב קְרָא לְהַתִּיר פָּרָה בִּמְעֵי קָלוּט דִּמְהַלְּכֵי שְׁמוֹנָה הוּא וְהָא דְּפָרִיךְ אֶלָּא מֵעַתָּה קָלוּט בִּמְעֵי קְלוּטָה הֵיכִנוּ בְּדוֹמֶה לְאָבִיו כמ"ש הַתּוֹסָ' וְאַהָא אַהֲנֵי הק"ו אֲבָל בְּאֵינוּ דּוֹמֶה אה"נ דְּאָסוּר כֵּיוָן דְּהוּא וְאִמּוֹ מְהַלְּכֵי כַּפַּיִם הֲוָה משא"כ פָּרָה בִּמְעֵי קָלוּט אַף דְּאִמּוֹ אָסוּרָה מ"מ מְהַלְּכֵי שְׁמוֹנָה הֲוָה וְכָל קַאי אֶפְרָה בִּמְעֵי גַּמָּל משא"כ פָּרָה בִּמְעֵי קָלוּטָה כו' דמ"מ קוֹדֶם שֶׁיֵּצֵא לַאֲוִיר הָעוֹלָם כו' אֶלָּא דְּזֶה דּוֹחֵק דְּמַתְנִי' סְתָמָא תְּנַן בְּטַמְּאָה טָמֵא אַף בְּקָלוּט הַדִּין כֵּן, ומִיהוּ למ"ש מָהַרְשָׁ"א לְקַמָּן לְרַבָּה דְּאֲבָר שֶׁיָּצָא לְחוּץ טָהוֹר כֵּיוָן דְּלָא הֲוָה כְּיָלוּד אַף דר"ח אֵינוֹ סוֹבֵר כֵּן מ"מ לר"י דְּמַתְנִי' דְּמַפִּיק לֵיהּ מִקְּרָא, דְּכָל הוֹלֵךְ עַל כַּפָּיו וְכַפָּיו לוֹמַר דְּקָלוּט בִּמְעֵי פָּרָה לְרַבָּנָן אַף שֶׁיָּצָא לַאֲוִיר הָעוֹלָם טָהוֹר וְכֵיוָן דַּהֲלָכָה כת"ק אָמַר שַׁפִּיר מַחְלוֹקֶת בְּאֵבֶר דְּעֻבָּר חַי אֲבָל בְּעוֹבֵר מֵת ד"ה אָסוּר דְּלָא יָדְעִינַן אֶלָּא מק"ו אֲבָל הוֹצִיא יָדוֹ לַחוּץ לֵיכָּא ק"ו כַּמָּה שֶׁכָּתַבְתִּי לְעֵיל יע"ש: (דַּף ע"א) מַתְנִי' הָאִשָּׁה שֶׁמֵּת וְלָדָהּ הַחַיָּה טְמֵאָה עַיֵּין בר"מ הלכ' וָו שא"ה פ"ד ופכ"ג ופ"ב מֵהִלְכוֹת ט"מ וּבְהִלְכוֹת מְקַוָּאוֹת פ"ב וְהָעוֹלֶה מִכֻּלָּן הֵיא דְּכִי אָמְרִינַן טַוְמְאָה בְּלוּעָה לֹא מְטַמֵּא סוֹבֵר רַבֵּינוּ הוּא בְּמְעֵי אִמּוֹ וְלֹא בְּבֵית הַחִיצוֹן אַף עַל פִּי שֶׁלֹּא יָצָא

לַאֲוִיר הָעוֹלָם וְעַיֵּין בְּכוֹרוֹת י"ז אֵין פְּתִיחַת הַקֶּבֶר לַנְּפָלִים עַד שֶׁיַּעֲגִילוּ רֹאשׁ כְּפִיקָּה יע"ש וּבְאָהֳלוֹת פ"ב ובתי"ט וְעַיֵּין לְעֵיל בְּהָא דְּהֶחֱזִירוֹ יָדוֹ דְּאִי לָא הֲוָה טֻמְאָה גְּלוּיָה וּמְקַבֵּל הַבָּשָׂר טֻמְאָה כֵּיוָן שֶׁנִּפְתַּח הָרֶחֶם וְלָא הֲוָה טָהֳרָה בְּלוּעָה יע"ש: וְדַע דְּהָא דְּטֻמְאָה בְּלוּעָה אֵין מְטַמֵּא נ"מ אַף בב' טַבָּעוֹת דְּלֹא שַׁיָּיךְ מַגַּע בֵּית הַסְּתָרִים.

וְדָבָר זֶה מְבֹאָר וה"ה מַה שֶּׁמְּטַמֵּא בְּמַשָּׂא אֵין שַׁיָּיךְ מַגָּע בֵּית הַסְּתָרִים דמ"מ בְּמַשָּׂא מְטַמֵּא וְאֵין מְטַמֵּא מִשּׁוּם טֻמְאָה בְּלוּעָה וּמַגַּע בֵּית הַסְּתָרִים נ"מ לְבֶגֶד שֶׁהוּא טָמֵא שֶׁחֲלָקוּהָ לִשְׁנַיִם וְטַהֲרָה בְּלוּעָה יֵשׁ לְרָאוֹת מַה נ"מ דְּבָלְאוּ הָכִי מַגַּע בֵּית הַסְּתָרִים הוּא שֶׁנּוֹגֵעַ בַּגּוּף וְאָפְשָׁר לוֹמַר דְּאִם בָּלַע טָמֵא מֵת טַבַּעַת טְהוֹרָה הי' מִן הַדִּין לִהְיוֹת טָמֵא כְּשֶׁשּׁוֹכֵב שֶׁהַגּוּף שׁוֹכֵב עַל הַטַּבַּעַת וּלְהָכִי מְהַנֵּי טָהֳרָה בְּלוּעָה אוֹ זָב שֶׁהֶסִיט בִּגְרוֹנוֹ וְעַיֵּין בָּזֶה: גמ' וְהָאוֹכֵל מִנִּבְלָתָהּ יְכַבֵּס בְּגָדָיו לפי' הרא"ם בְּנִדָּה פ' יוֹצֵא דּוֹפָן וְהֶבְיאוֹ מָהַרְשָׁ"א בְּכָאן דִּנְבִילַת עוֹף טָהוֹר חִדּוּשׁ הוּא וּגְזֵרַת הַכָּתוּב בָּהּ וְלֹא בְּאַחֶרֶת אַף דִּמְקוֹם בָּלוּעַ לָרָבָא מַגַּע בֵּית הַסְּתָרִים כו' א"כ יִקָּשֶׁה קֻושְׁיָא התו' בְּכָאן אַלִּיבֵּיהּ דְּמַאן קָאָמְרִינַן וְהָאוֹכֵל לְאַבַּיֵּי מִנִּבְילַת עוֹף טָהוֹר נָפְקָא וְאִי לְרָבָא הֵיאַךְ מוּכָח מִכָּאן דְּטֻמְאָה בְּלוּעָה אֵינָהּ מְטַמְּאָה הָא גְּזֵרַת הַכָּתוּב הוּא דִּמְקוֹם בָּלוּעַ לָאו בְּלוּעָה הֲוָה בִּבְהֵמָה וְאַפְּ"ה טָהוֹר בִּבְהֵמָה וצ"ע וי"ל וּלְדִבְרֵי הרא"ם ז"ל לְרָבָא נ"מ אִי מְקוֹם בָּלוּעַ הֲוָה בְּלוּעָה כְּגוֹן שֶׁתָּחַב לוֹ חֲבֵירוֹ לְתוֹךְ בֵּית הַבְּלִיעָה טַבַּעַת טְמֵאָה טְמֵא מֵת אוֹ טַבַּעַת טְהוֹרָ' וְנִכְנַס בְּעוֹד בְּבֵית הַבְּלִיעָ' לְאוֹהֶל הַמֵּת.

וּמָהַרְשָׁ"א ז"ל הִשִּׁיג עָלָיו דְּמַשְׁמַע דְּאַהָא דְּאָמַר בַּתְּחִלָּה לְמַאי נָפְקָא מִינֵּיהּ קָאֵי רָבָא אָמַר דְּמַגַּע סְתָרִים הֲוָה עַיֵּין פ' יוֹצֵא דּוֹפָן (דַּף עב ע"א) מַתְנִי' בְּהֵמָה הַמַּקְשָׁה לְיַלֵּד וּבַתּוֹ' שָׁם ד"ה בְּהֵמָה דְּעֻבָּר חַי כו' יֵשׁ לְהַקְשׁוֹת הָא כָּתְבוּ התו' דְּקוֹדֶם שְׁחִיטָה לכ"ע אָדָם שֶׁנּוֹגֵעַ בָּהּ טָהוֹר וּלְאַחַר שְׁחִיטָה הוּא דְּפְלִיגִי שְׁחִיטָה עוֹשָׂה נִיפּוּל וא"כ תִּיפּוֹק לֵיהּ דְּקוֹדֶם לָאו טֻמְאָה אִית בֵּיהּ וְאֵין לוֹמַר לר"ח כָּתְבוּ כֵּן דְּקוֹדֶם שְׁחִיטָה אָפְשָׁר דְּטָמֵא טֻמְאַת אמ"ה דְּזָה דּוֹחֵק וְאָפְשָׁר לוֹמַר בִּשְׁעַת פְּרִישָׁתָן דְּאָז הֲוָה אֵבֶר מִן הַחַי: גמ' ור"ע סָבַר כו' הר"מ ז"ל פָּסַק דְּטֻמְאָה בְּלוּעָה וְטַהֲרָ' בְּלוּעָה אֵינָהּ מְטַמֵּא וּפָסַק גּוֹלֵל וְדוֹפֵק מְטַמֵּא הַיְינוּ מִדְּרַבָּנַן וּקְרָא אַסְמַכְ' בְּעָלְמָ' הוּא עַיֵּין בכ"מ הִלְכוֹת טֻמְאַת מֵת וּבְמָקוֹם אַחֵר נַאֲרִיךְ: (ע"ב) גְּמָרָא אַמַּאי בֵּית הַסְּתָרִים הוּא לפירש"י ז"ל דפי' ר"י מְטַהֵר דְּמַגַּע בֵּית הַסְּתָרִים הוּא ס"ל דְּלָא אָמְרִינַן שָׁבַע לֵיהּ טֻמְאָה כו' דִּלְפֵירוּשׁ התו' בלא"ה טָהוֹר דְּשָׁבַע לי' טֻמְאָה וְאָפְשָׁר דְּסְבִירָא לֵיהּ כפי' הר"ש דְּטֻמְאָה מְגוּפוֹ לָא אָמְרִינַן שָׁבַע טֻמְאָה אַף דְּטֻמְאָה רִאשׁוֹנָה לָאו מְגוּפוֹ הוּא מ"מ כֵּיוָן דְּבָטֵל טֻמְאָה שני' בָּא מְגוּפוֹ מְקַבֵּל טֻמְאָה וַהֲוָה מַגַּע מִדָּרַס וּלְכָךְ צָרִיךְ לְטַעְמָא דְּמַגַּע סְתָרִים הוּא כו' אֲבָל מ"ש רַשְׁ"י אַחַ"כ אֶלָּא אִם כֵּן נָגַע בּוֹ הַזָּב כְּשֶׁדָּרַס עָלֶיהָ בְּרַגְלוֹ עָרוֹם אוֹ אַחַ"כ מוּכָח מִזֶּה דְּלָא אָמְרִינַן שָׁבַע לֵיהּ טֻמְאָה יע"ש וְעַיֵּין בר"ש שָׁם בָּזֶה: (דַּף עג ע"א) גְּמָרָא ור"מ לְטַעְמֵיהּ כו' הָא וַדַּאי דר"מ לְטַעְמֵיהּ דְּמַגַּע, בֵּית הַסְּתָרִים מְטַמֵּא בְּהַדְּ דְּבָגֶד שֶׁחֲלָקוֹ וּמַאי דְּקָאָמַר אפי' תֵּימָא רַבָּנַן חִבּוּרֵי אֲוִכְלִין כו' הַיְינוּ דר"מ וַדַּאי לְטַעְמֵיהּ אֲבָל רַבָּנַן דְּאָמְרִי הַבָּשָׂר מַגַּע טְרֵיפָה שְׁחוּטָה דְּמְטַמֵּא בַּקָּדָשִׁים מִדְּרַבָּנַן קֻשְׁיָא לֵיהּ אַמַּאי מַגַּע סְתָרִים הוּא וְאֵין הֲלָכָה כר"מ וּמְשַׁנֵּי חִבּוּרֵי אוֹכְלִין כו' וְהָא דְּפָרִיךְ בְּשִׁלְמָא לְרָבִינָא הַיְינוּ דְּחַתְּכָהּ אַף לר"מ בְּלֹא חֲתָכָהּ נַמִי הַדִּין כֵּן אֶלָּא מִשּׁוּם לְרַבָּנַן אָמַר כָּךְ וְכַמָּה שֶׁכָּתְבוּ בְּסָמוּךְ: (ע"ב) גְּמָרָא נִשְׁחָטָה בְּהֵמָה וְתוֹסְ' ד"ה אי מַהֵיא הֲוָקְשָׁה לָהֶם דְּאֵיךְ ס"ד דִּשְׁחִיטָה עוֹשָׂה נִיפּוּל א"כ לר"ש אַמַּאי הֲוָקְשְׁרוּ בִּשְׁחִיטָה

וְהָא אֹוכֶל שֶׁאי אַתָּה יָכוֹל לְהַאֲכִילוֹ לַאֲחֵרִים עכ"ל לְכְאוֹרָה יֹאמַר הָכִי אַלִּיבֵּיהּ דר"י קָיְימִינַן וְאִיהוּ אָמַר בג"ה לְקַמָּן לֹא תֹאכַל הַנֶּפֶשׁ עִם הַבָּשָׂר באמ"ה וְלֹא בָּשָׂר מִן הַחַי וא"כ ה"ה בֶּן נֹחַ אֵין מֻזְהָר אֶלָּא עַל אמ"ה וְלֹא עַל בָּשָׂר מִן הַחַי דִּבְיִשְׂרָאֵל נָפְקָא מִבָּשָׂר בַּשָּׂדֶה טְרֵיפָה בָּשָׂר מִן הַחַי וְלֹא בֶּן נֹחַ וא"כ שַׁפִּיר אָמַר ר"ש הֻזְהְרוּ בְּדָמָיהָ דְּהֶכְשֵׁר אַחֵר מְהַנֵּי דְּאוֹכֶל שֶׁאַתָּה יָכוֹל לְהַאֲכִילוֹ לַאֲחֵרִים הָוֶה וְעַיֵּין בר"מ הִלְכוֹת מ"א פ"ד בְּיִשְׂרָאֵל בָּשָׂר מִן הַחַי לֵיכָּא כִּי אִם לָאו דְּטְרֵיפָה וא"כ בְּבֶן נֹחַ בָּשָׂר מִן הַחַי שָׁרְיָא יע"ש: שׁוּב רָאִיתִי הַדָּבָר מְפֹרָשׁ בר"מ הִלְכוֹת מְלָכִים פ"ט דְּבֶן נֹחַ מֻזְהָר עַל בָּשָׂר מִן הַחַי וְהֵביא הכ"מ רָאָיָה מִבָּרַיְיתָא דר' אוֹשַׁעְיָא בְּעוֹר וְרוֹטֶב קכ"א ב' הֲרֵי דְּסוֹבֵר דב"נ מֻזְהָר עַל בָּשָׂר מִן הַחַי ומ"מ תָּמַהּ עָלָיו הכ"מ מֵאַחַר דְּסוֹבֵר כר"י דִּבְיִשְׂרָאֵל מִטְּרֵיפָה נָפְקָא וְעַיֵּן בלח"מ שָׁם וְדַע שֶׁאֲנִי תָּמַהּ לָמָּה לֹא הֵביא הכ"מ רָאָיָה מר"י גּוּפָא בָּעוֹר וְרוֹטֶב קכ"ט ע"ב דְּהָא דר"ש מְטַהֵר אַסִּיפְּ' וְאַבְּשַׂר קָאֵי דְּאוֹכֶל שֶׁאי אַתָּה יָכוֹל לְהַאֲכִילוֹ לַאֲחֵרִים הֲרֵי בְּהֶדְיָא אַף לר' יוֹחָנָן דְּבִיְשְׂרָאֵל לָא נָפְקָא כ"א מִבְּשַׂר בְּשָׂדֶה טְרֵיפָ' אַפ"ה בֶּבֶן נֹחַ כּוֹלֵל אַף בָּשָׂר בְּנַפְשׁוֹ בֵּין אמ"ה וּבָשָׂר מָחִי וע"כ צָרִיךְ לְחַלֵּק כמ"ש, הלח"מ יע"ש אִם לֹא שֶׁנֹּאמַר דהכ"מ מַקְשֶׁה עָלָיו דְּאֵין לְחַלֵּק בֵּין יִשְׂרָאֵל לב"כ וְהַהִיא דְּעוֹר וְרוֹטֶב ע"כ נֵימָא דְּאַבָּשָׂר הַפּוֹרֵשׁ מאמ"ה וְנֹאמַר דְּלָא כר"מ בְּהִלְכוֹת מ"א פ"ד וה' שֶׁכָּתַב דְּפוֹרֵשׁ מאמ"ה דְּאֵין לוֹקֶה אֶלָּא מִשּׁוּם בָּשָׂר בַּשָּׂדֶה טְרֵיפָה אֶלָּא דְּלוֹקֶה מִשּׁוּם אמ"ה וְשַׁפִּיר מִיקְרֵי אֹוכֶל שֶׁאי אַתָּה יָכוֹל לְהַאֲכִילוֹ לַאֲחֵרִים וע' בכ"מ בהל' מַאֲכָלוֹת אֲסוּרוֹת שָׁם אַךְ"כ מָצָאתִי לְרַשְׁבָּ"א בְּחִדּוּשָׁיו בְּעוֹר וְרוֹטֶב שֶׁכָּתַב בְּדַף קכ"ט ב' שֶׁהִקְשָׁה לר"י דְּאָמַר בָּשָׂר מִן הַחַי מְטַרֵיפָה נָפְקָא ובב"נ מַנָּלַן ותי' כְּמוֹ שֶׁחִילֵּק הלח"מ בְּהִלְכוֹת מְלָכִים בְּיִשְׂרָאֵל קָאֵי אֲכִילָה אַנֶּפֶשׁ וּבֶן נֹחַ קָאֵי אַבָּשָׂר גַּם הִקְשָׁה אַמַּאי דְּקָאָמַר אַמִּצְעָתָא כו' וְלֹא הִקְשָׁה לר' יוֹחָנָן דְּאָמַר לְעֵיל דְּפְלִיגִי בְּאוֹחֵז בְּקָטָן כו' וְלִי נִרְאֶה דְּהָיָה יָכוֹל לְהַקְשׁוֹת דִּידִ' אַדִּידֵיהּ דְּכָאן אָמַר הַכֹּל מוֹדִים דְּשְׁחִיטָה אֵין עוֹשָׂה נְיפּוּל וּמִיהוּ הָיְינוּ יְכוֹלִין לְפָרֵשׁ הַכֹּל מוֹדִים ר"מ וְרַבָּנָן ור"ש פְּלִיג עוֹד דַּע דְּהַתּוֹ' הִקְשׁוּ וא"ת וְתָא ר"ש לֹא הוֹכְשָׁכוּ כו' דְּמַשְׁמַע הָאֶהֱכְשֵׁר אַחֵר מְהַנֵּי וְהָא אֹוכֶל שֶׁאי אַתָּה יָכוֹל לְהַאֲכִיל לַאֲחֵרִים יע"ש וְיֵשׁ לִרְאוֹת מַאי קוּשְׁיָא וְהָא בְּסֵוגְיָא דְּעוֹר וְרוֹטֶב קכ"ט דְּאָמַר אַמִּצְעָתָא ור"ש לֹא הֻזְהְרוּ אֹוכֶל שֶׁאי אַתָּה יָכוֹל כו' הֲרֵי בְּהֶדְיָא דְּרָצָה לְפָרֵשׁ כֵּן וּמִמֵּילָא מַה דְּאָמַר ר"ש לֹא הֻזְהְרוּ הַיְינוּ דְּלָא מְהַנֵּי לְהוּ הֶהֱכְשֵׁר וצ"ע כָּעֵת בְּזֶה: וְרָאִיתִי להר"מ זַ"ל בְּהִלְכוֹת מְלָכִים פ"ט שֶׁכָּתַב דְּכָל הַשִּׁיעוּרִין הַלָּלוּ לֹא נֶאֶמְרוּ אֶלָּא לְיִשְׂרָאֵל וְלֹא לב"נ וּמֻזְהָר וְנֶהֱרָג עַל חֲצִי שִׁיעוּר יע"ש וְלִכְאוֹרָה שֶׁזֶּה מֻכְרָח מִכָּאן דר"ש מְטַהֵר בְּמֵתָה הַבְּהֵמָה מִטַּעַם שֶׁאִי אַתָּה יָכוֹל לְהַאֲכִילָהּ לַאֲחֵרִים וְאַמַּאי הָא עַל עַצְמוֹ מְקַבֵּל טֻמְאָה בְּכָל שֶׁהוּ כְּמוֹ שֶׁאֲבֹאֵר לְקַמָּן אַיְ"ה וּפָחוֹת מִכַּזַּיִת אֹוכֶל שֶׁיָּכוֹל לְהַאֲכִילוֹ לַאֲחֵרִים הוּא דִּבְיִשְׂרָאֵל מִרַבִּי' מִכָּל חֵלֶב לְרַבּוֹת חֲצִי שִׁיעוּר משא"כ ב"נ וּמֻזָּהָר לְגַמְרֵי בַּחֲצִי שִׁיעוּר אֶלָּא ש"מ דְּכָל הַשִּׁיעוּרִין הַלָּלוּ לֹא נֶאֶמְרוּ אֶלָּא לְיִשְׂרָאֵל וְלֹא לְבֶן נֹחַ אֶלָּא דְּאֵין זֶה כְּלוּם דְּהָא לר"ש קָיְימִינַן וְאִיהוּ ס"ל כָּל שֶׁהוּא לְמַכּוֹת וְלֹא נֶאֱמְרוּ כְּזַיִת אֶלָּא לְעִנְיַן קָרְבָּן כַּמְבֹאָר בְּמַכּוֹת וּשְׁבוּעוֹת וְכַמָּה מְקוֹמוֹת וא"כ אִם פָּחוֹת מִכַּזַּיִת אֹוכֶל שֶׁאי אַתָּה כו' וע' ר"מ הִלְכוֹת ט"א פ"א הֵ"א לְעַצְמָן, כ"ש: עוֹד רָאִיתִי לְהַזְכִּיר כָּאן מ"ש הר"מ זַ"ל בַּפֵּ"ה מֵהִלְכוֹת מ"א הַלָּשׁוֹן וְכוֹלְיָא וְהֶחָלָב אעפ"י שֶׁאֵין בּוֹ עֶצֶם מִיקְרֵי אמ"ה כו' וּלְעִנְיַן טֻמְאָה אֶפְשָׁר דְּלָא מִיקְרֵי אמ"ה אֶלָּא בְּגִידִים וַעֲצָמוֹת כִּדְדָרְשִׁינַן בָּעוֹר וְרוֹטֶב קכ"ח ע"ב מֵהַבְּהֵמָה גִּידִים וַעֲצָמוֹת יע"ש ומ"ש לְעֵיל להר"מ אִם הִפְרִיד הַבָּשָׂר

מַאבָר אֵינוֹ לוֹקֶה עָלָיו אֶלָּא מִשּׁוּם טְרֵיפָה אֵינוֹ נִרְאֶה כֵּן אֶלָּא דְּלוֹקֶה מִשּׁוּם אמ"ה וְיֵשׁ
לְעַיֵּן בָּזֶה שָׁם בְּהִלְכוֹת מ"א פֶּ"ה וּבְהִלְכוֹת אֲבוֹת הַטֻּמְאָה פ"ב כָּתַב בְּהֶדְיָא דְּאֵין בּוֹ עֶצֶם
אֵינוֹ מְטַמֵּא וּלְעִנְיַן לִלְקוֹת מִשּׁוּם אמ"ה לוֹקֶה יע"ש א"כ אֵין קוֹשְׁיָא לר' יוֹחָנָן כמ"ש
לְעֵיל דְּקָאֵי אַבָּשָׂר שֶׁהַוְתַּר מאמ"ה אוֹ אַבָּשָׂר שֶׁאֵין בּוֹ עֶצֶם כְּמוֹ כּוֹלְיָא וְלָשׁוֹן וְחָלָב
שֶׁכָּתַבְתִּי בְּסָמוּךְ: וְדַע דְּיֵשׁ לְהַקְשׁוֹת לר' יוֹחָנָן דְּאִית לֵיהּ אמ"ה מְלֹא תֹאכַל הַנֶּפֶשׁ נָפְקָא
וּבָשָׂר מִן הַחַי נָפְקָא מִבָּשָׂר בַּשָּׂדֶה טְרֵיפָה א"כ בָּשָׂר מֵהַחַי לִבְנֵי נֹחַ נָאֱמְרָה וְלָא לְיִשְׂרָאֵל
כְּפִי שִׁיטַת הר"מ בְּהִלְכוֹת מְלָכִים פ"ט וַהֲבֵאתִיו לְעֵיל וְאַמַּאי לָא נֵימָא דְּלְאַחַר מ"ת
לְיִשְׂרָאֵל נָאֱמְרָה וְלֹא לב"נ כְּכָל הַמִּצְוֹת שֶׁנֶּאֱמְרָה וְלֹא נִשְׁנֵית לְיִשְׂרָאֵל נָאֱמְרָה
כו' וְאַף דְּלְיִשְׂרָאֵל אָסוּר מִשּׁוּם טְרֵיפָה מ"מ אִי אָכַל בָּשָׂר מִן הַחַי וּבָשָׂר מִן הַטְּרֵיפָה אֵין
לוֹקֶה לר"י כ"א אַחַת כְּמִבּוֹאָר לְקַמָּן בפ' ג"ה יְעַוְּיֵן שָׁם וְאַמַּאי לָא נֵימָא דְּלְאַחַר מַתַּן תּוֹרָה
נָטְלָה הַמִּצְוָה הַזֹּאת מִבֶּן נֹחַ וְנָתְנָה לְיִשְׂרָאֵל כְּכָל מִצְוָה שֶׁנֶּאֱמְרָה וְלֹא נִשְׁנֵית כַּמִּבּוֹאָר
בְּסַנְהֶדְרִין נ"ט א' ר"ל כֵּיוָן דְּלְיִשְׂרָאֵל אָסוּר עכ"פ מִלָּאו דְּטְרֵיפָה לֹא הֲוָה נֶאֱמְרָה וְלֹא
נִשְׁנֵית דְּלֹא שַׁיְּיךְ מִי אִיכָּא מִידִּי אַדְּאִי קַשְׁיָא לִי הָא קַשְׁיָא לִי אַמַּאי חֲשִׁיב אמ"ה נֶאֱמְרָה
וְנִשְׁנֵית הָא כָּל מִלְּתָא דְּצָרִיךְ לוֹמַר מִשּׁוּם דָּבָר שֶׁנִּתְחַדֵּשׁ בָּהּ לָא הֲוָה נֶאֱמְרָה וְנִשְׁנֵית
כמ"ש בְּסַנְהֶדְרִין שָׁם לְמִלְּתַיְיהוּ נִשְׁנֵית ה"נ כָּאן הָא הֲוָצְרַךְ לוֹמַר בְּסִינַי לֹא תֹאכַל הַנֶּפֶשׁ
עִם הַבָּשָׂר דְּאִי מִקְּרָא קָמָא דְּבֶן נֹחַ הָיִיתִי אוֹמֵר אַף בָּשָׂר מִן הַחַי בַּמַּשְׁמָע הַזֶּה לשי' הר"מ
ז"ל וְלוֹקֶה עַל בָּשָׂר מִן הַחַי שְׁנַיִם לר' יוֹחָנָן אַחַת מִשּׁוּם לָאו דְּבָשָׂר טְרֵיפָה וְאַחַת מִשּׁוּם
אמ"ה וּבָשָׂר מִן הַחַי וּלְכָךְ הֲוָצְרַךְ לְמִהְדַּר בְּסִינַי לֹא תֹאכַל הַנֶּפֶשׁ עִם הַבָּשָׂר וְאֵין בַּמַּשְׁמָע
כ"א אמ"ה וְאֵין לוֹקֶה עַל בָּשָׂר מִן הַחַי כ"א אַחַת וְי"ל וְכֵן לר"מ ור"א לְקַמָּן דַּף ק"ג ע"א
לר"מ דְּאֵין נוֹהֵג אֶלָּא בַּבְּהֵמָ' בִּלְבַד קָשֶׁה דמש"ה אִיצְטְרִיךְ לְמִהְדַּר בְּסִינַי ולר"א אֶפְשָׁר
מִקְרָא דְּכֵן נָמֵי הֲוָה דָּרְשִׁינַן אַף טְמֵאִין: וְהִנֵּה התו' בִּשְׁבוּעוֹת כ"ד א' ד"ה הָאוֹכֵל נְבֵילָה
בי"ה שֶׁכָּתְבוּ לריצב"א אֵין נרא' שֶׁיִּהֵא אִיסּוּר עֲשֵׂה דְּשָׁאִינוּ זָבוּחַ בַּבְּהֵמָה דאל"כ אֵיךְ
חָיֵיל אִיסּוּר אמ"ה עַל אִיסּוּר עֲשֵׂה דְּשָׁאִינוּ זָבוּחַ וְלֹא זָכִיתִי לְהָבִין דִּבְרֵיהֶם חֲדָא דאמ"ה
הֲוָה אִיסּוּר מוֹסִיף לִבְנֵי נֹחַ וְחָיֵיל כְּמוֹסִיף עַל שֶׁאֵינוֹ זָבוּחַ וְעוֹד כֵּיוָן דא"א בע"א שַׁפִּיר
חָיֵיל וְכֵן כָּתְבוּ הַתּוֹסָ' בְּרֵישׁ ג"ה דַּף צ' ד"ה אַלְמָא אִיסּוּר מֻוְקְדָּשִׁין קַדִּים דְּאִיסּוּר גִּיד
א"א לָחוּל בע"א ומש"ה חָיֵיל שַׁפִּיר אַאִיסּוּר אמ"ה יע"ש וה"נ כֵּן וְאַף לר"ש דְּלֵית לֵיהּ
מוֹסִיף נִיחָא מַהַאי טַעְמָא דא"א לָחוּל בע"א וְאַף לָמָ"ד אֵין שְׁחִיטָה לָעוֹף מִן הַתּוֹרָה חֲדָא
דר"ש סוֹבֵר כמ"ד יֵשׁ שְׁחִיטָה וְעוֹד דְּוַבָּחְתָּ מִבְּקָרְךָ וּמִצֹּאנְךָ כְּתִיב וּבָתְרֵיהּ כְּתִיב לֹא
תֹאכַל הַנֶּפֶשׁ עִם הַבָּשָׂר גַּם לר' יוֹחָנָן חָיֵיל אִיסּוּר בָּשָׂר מִן הַחַי עַל אִיסּוּר עֲשֵׂה דְּשָׁאִינוּ
זָבוּחַ דַּהֲוָה מוֹסִיף כִּשְׁנֵי שֵׁמוֹת דְּשַׁפִּיר חָיֵיל וְעַיֵּין בְּתוֹסָ' יְבָמוֹת ל"ג ע"ב בְּמוֹסִיף חָיֵיל
בב' שֵׁמוֹת יע"ש וה"נ כָּאן אַף דְּלְיִשְׂרָאֵל מִשּׁוּם טְרֵיפָה וּלְבֶן נֹחַ מִשּׁוּם בָּשָׂר מִן הַחַי אַפִּ"ה
שַׁפִּיר חָיֵיל: גמ' מ"ט דְּרַבָּנָן הוֹאִיל וְאֶפְשָׁר בַּחֲזָרָ' עי' בְּחִדּוּשֵׁי רַשְׁבָּ"א שֶׁכָּתַב הָא דְּאָמַר
לְעֵיל מ"ב לְמֵיסַר מִיעוּט אֵבֶר שֶׁבִּבְנִים דלר"י אַף מַה שֶּׁיָּצָא מֻוּתָּר כפרש"י כו' וְלֹא כפי'
אַחֵר וְכֵן פי' הָרֹא"שׁ וְכָתַב שי"א דִּמְהַנֵּי חֲזָרָה לְטַהֵר מִידֵּי נְבֵילָה וְלָא נְהִירָא דְּהָא רַבָּנָן
אַף בְּלֹא חֲזָרָה וְאֶפְשָׁר בַּחֲזָרָה אַף בְּמַגַּע שְׁרֵיפָה לָא הֲוָה וְצָרִיךְ עִיּוּן דְּמַגַּע טְרֵיפָה לָא הֲוָה
אֶלָּא מִדְּרַבָּנָן וְאֵיךְ הֵבִיאוּ רְאָיָה למ"ה עכ"ל הִנֵּה מַשְׁמַע מִכָּאן כמ"ש לְעֵיל בְּרֵישׁ פִּרְקִין
דְּנַדַּאי אִם הֶחֱזִירָהּ מְהַנֵּי לְטַהֵר מִידֵּי נְבֵילָה דְּנִהֵי דְּהֶיקֵּשָׁא כִּטְרֵיפָה אַהֲנֵי לְעִנְיַן אֲכִילָה
וְלֹא לָעִנְיַן לְטַהֵר מִידֵּי נְבֵילָה ומ"ש לְרַבָּנָן אַף בְּלֹא חֲזָרָה ר"ל דעכ"פ מַדְרֵיגָה אַחַת יוֹתֵר

כו' א"ש ותי' מַגַּע טְרֵיפָה משא"כ אִי בְּלֹא חֲזָרָה לְיַהֲוֵי כַּחֲזָרָה זֶה אֵין רְאָיָה וע' בתב"ש סי' י"ד מַשְׁמַע קָצָת דְּלֹא כמ"ש לְעֵיל יע"ש בָּמָה שֶׁהֵבִיא שִׁיטַת בַּעַל הַמָּאוֹר ובי"ד אֲבָאֵר ואכ"מ: (דף עד ע"א) מַתְנִי' הַשּׁוֹחֵט הַבְּהֵמָה וּמָצָא בֶּן ט' חַי כו' ופירש"י ר"מ סוֹבֵר חֲדָשִׁים גַּרְמֵי וַהֲוָה בְּהֵמָה מְעַלְיָא וְלֹא נִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ אֲבָל חָלָב בֶּן ח' חַי נִיתָּר מֵהַהִּ דְּרָשָׁא דְּאָשָׁם מוֹצֵא מִכְּלָל שְׁלִיל.

וְיֵשׁ לְהַקְשׁוֹת תִּיפּוֹק לֵיהּ כֵּיוָן דְּנִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ ה"ה חֵלֶב כְּמוֹ לר"י בְּבֶן ט' דְּנִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ וה"ה חָלָב שׁוּב רָאִיתִי לְמַהְדּוּרָא בָּתְרָא שֶׁהִקְשָׁה כֵּן וְסָבוּר הָיִיתִי לוֹמַר דְּרַשְׁ"י כר"מ דְּז"ל סְבִירָא לֵיהּ דְּהָא דִּפְלִיגִי ר"מ ור"י לְקַמָּן בְּתָלַשׁ חֵלֶב מִבֶּן ט' חַי דר' יוֹחָנָן סוֹבֵר חֲדָשִׁים גַּרְמֵי סוֹבֵר כר' מֵאִיר דְּאִי כר"י הֵיאַךְ נִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ יוֹתֵר מַה שֶּׁאִמּוֹ נִיתֶּרֶת בִּשְׁחִיטָתָהּ ור' יְהוּדָא ע"כ סוֹבֵר אֲוִירָא גָּרְמֵי וּלְכָךְ פירש"י דְּחֵלֶב בֶּן ח' חַי נָפְקָא מֵאָשָׁם כו' וּלְלִישָׁנָא דר' יוֹחָנָן סָבַר תָּלַשׁ חָלָב מִבֶּן ח' חַי אָסוּר דַּאֲוִירָא גָּרַם דְּהַיְינוּ ל"ק הֲוִצְרַךְ לְפָרֵשׁ כֵּן אֲבָל זֶה אֵינוֹ דְּהָא רַשְׁ"י מְפָרֵשׁ בְּהֶדְיָא גַּבֵּי פִּלֵּגְתָּא דר' יוֹחָנָן וְרֵישׁ לָקִישׁ דר' יוֹחָנָן מָצֵי סָבַר כר' יְהוּדָא וְשָׁאנֵי הָתָם דְּנִשְׁחֲטָה אִמּוֹ כו' וּכְפִי' הָרֹאשׁ"ש שֶׁיִּתְבָּאֵר בְּסָמוּךְ וא"כ יִקְשֶׁה כמ"ש וְהָיָה נִרְאֶה לִי לוֹמַר דְּוַדַּאי אִי מִרַבֵּינַן מִכָּל בִּבְהֵמָה תֹּאכְלוּ דפ' רְאֵה ה"ה דָּמוֹ דְּמֵוָתָר דְּמַאי שְׁנָא ומ"ש הָרֹאשׁ"ש לֹא נִרְאֶה לְרַשְׁ"י ז"ל ומש"ה הֲוִצְרַךְ רַשְׁ"י לְפָרֵשׁ מָה אָשָׁם מוּצָא מִכְּלַל שְׁלִיל אַף כֹּל כו' וּבְשִׁלְמָא לר' יוֹחָנָן דְּסוֹבֵר חֵלֶב בֶּן ט' חַי נִיתָּר אַף לר"י הַיְינוּ מִשּׁוּם דְּאִיתְּרַבִּי בְּהֵמָה בִּבְהֵמָה תֹּאכְלוּ וא"כ אִיתְּרַבִּי כָּל הַבְּהֵמָה וְדַוְקָא חֵלֶב וְלֹא הַדָּם דְּחֵלֶב בִּכְלַל בְּהֵמָה וְלֹא דָּם בִּכְלַל בְּהֵמָה כמ"ש התו' פְּסָחִים דַּף כ"ב ע"א הָא דְּפָרִיךְ וַהֲרֵי דָּם וְלָא מְשַׁנֵּי כְּשֶׁהַוּתְּרָה נְבֵילָה ה"ה דְּמַה יע"ש וה"נ דְּלָא הֲוָה בִּכְלַל בְּהֵמָה משא"כ לר"מ דְּאִיהוּ ע"כ סוֹבֵר מִכָּל אִתְּרַבִּי בֶּן פְּקוּעָה דְּנִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ דְּאִי בְּהֵמָה בִּבְהֵמָה מ"ט בֶּן ט' אֵין נִיתָּר וכמ"ש בְּרֵישׁ פִּירְקִין וא"כ כֵּיוָן דְּאִיתְּרַבִּי מִכָּל ה"ה דָּם אֵלָּא דְּשָׁאנֵי חֵלֶב דְּנָפְקָא מָה אָשָׁם כו' ומש"ה דַּוְקָא חֵלֶב וְלֹא דָּם וַעֲדַיִן צ"ע ועי' לְקַמָּן מ"ש בפ' גִּיד הַנָּשֶׁה שָׁם וּבְרֵישׁ פִּירְקִין גַּבֵּי בְּהֵמָה בִּבְהֵמָה: (ע"ב) גְּמָרָא א"ר אוֹשַׁעְיָא לֹא הִילְכוּ בּוֹ אֶלָּא עַל עִסְקֵי שְׁחִיטָה בִּלְבַד לִמְעוּטֵי מַאי אִילֵימָ' חֲלָבוֹ וְגִידוֹ וְהָא מִפְּלַג פְּלִיגִי כו' י"ל דִּלְמָא הָא דְּפְלִיגִי הָתָם בִּנְשְׁחֲטָה אִמּוֹ אֲבָל בִּלֹא נִשְׁחֲטָה ד"ה חֵלֶב כְּחֵלֶב בְּהֵמָה וְעָנוּשׁ כָּרֵת בְּהוֹשִׁיט יָדוֹ לִמְעֵי בְּהֵמָה דכר' יוֹחָנָן קַיְימָא לַן דְּקָדָשִׁים גַּרְמֵי דְּל"ת ר"מ ור"י בְּהָא פְּלִיגִי דר"מ סוֹבֵר חֲדָשִׁים גָּרְמֵי ומה"ט בֶּן ט' חַי אֵין נִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ ור"י סוֹבֵר אֲוִירָא גּוֹרֵם כַּנִּרְאֶה לְכְאוֹרָה מפירש"י ז"ל יע"ש בְּמַתְנִי' וּלְכָךְ אָמַר ר"א בְּהָא כ"ע מוֹדִים דַּהֲוָה חָלָב אֶלָּא בְּנִשְׁחֲטָה הָאֵם סוֹבֵר ר"י דְּמֵוָתָר מִכָּל בִּבְהֵמָה תֹּאכְלוּ הֵן אֶמֶת דְּלֵיכָּא לְמֵימַר הָכִי דא"כ אַכַּתִּי תִּקְשֶׁה מַאי קָאָמַר לֹא הִילְכוּ בּוֹ כו' וְהָא בַּחֲלָבוֹ וְגִידוֹ נָמֵי פְּלִיגִי דמה"ט לָא אָמַר לִמְעוּטֵי דָּמוֹ כמ"ש התו' אֶלָּא דְּאַכַּתִּי קָשֶׁה לְמַאי דַּהֲוָה ס"ד חֲלָבוֹ דְּגִידוֹ וְלָא הֲוָה קַשְׁיָא לֵיהּ מַאי לָא הִילְכוּ בּוֹ אֶלָּא עַל עִסְקֵי שְׁחִיטָה בִּלְבַד א"כ הָוֵה לֵיהּ לְהַעֲמִיד דִּבְרֵי ר"א בְּחָלָב גָּמוּר וְלֹא חֲלָבוֹ דְּגִידוֹ דכ"ע מוֹדִים דַּהֲוָה חֵלֶב בְּהוֹשִׁיט יָדוֹ לִמְעֵי בְּהֵמָה דְּעָנוּשׁ כָּרֵת כה"ג כמ"ש לְעֵיל: וְהִנֵּה מִזֶּה הָיָה נִרְאֶה לְהוֹכִיחַ כְּשִׁיטַת הר"מ דְּז"ל בְּהִלְכוֹת מ"א פ"ה דְּוַדַּאי אִי הֲוָה חָלָב קוֹדֶם שְׁחִיטָה תּוּ אֵין שְׁחִיטָתוֹ מַתִּירָתוֹ יע"ש במ"מ דְּלָא כְּשִׁיטַת הָרֹאשׁ"ש דְּז"ל ור' יוֹחָנָן סוֹבֵר כר' מֵאִיר חָלָב שֶׁל שְׁלִיל אָסוּר דַּחֲדָשִׁים גַּרְמֵי ור' יְהוּדָה סָבַר חֲדָשִׁים וַאֲוִירָא גָּרְמֵי וְאַף כְּשֶׁיָּצָא אַמ"כ לַאֲוִיר הָעוֹלָם מֵוָתָר דִּכְמַאן דִּכְשָׁחוּט דָּמֵי וְהָא דְּאָמַר וְהָלַךְ ר"ח לְשִׁיטָתֵיהּ הוּא לָאו דַּוְקָא וּמַה

דְּאָמַר ר"י לְשִׁיטְתֵּיהּ הוּא בְּדְקָדוּק דְּאִי אֵין נִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ הָיָה אָסוּר כְּשֶׁיָּצָא אַחַ"כ לַאֲוִיר הָעוֹלָם דַּהֲוָה חֻדָּשִׁים וַאֲוִירָא וּלְפִי זֶה פָּרִיךְ שַׁפִּיר וְהָא מִפְּלַג פְּלִיגִי כו' וְעַיֵּין בִּישׁ"ש.

וְעַיֵּין בָּרֹא"שׁ בִּשְׁמַעְתִּין וּבר"מ פֵּ"ה מֵהִלְכוֹת מ"א ובלח"מ יע"ש הֵיטֵב. וְהַכְּלָל הָעוֹלֶה דלר"מ זַ"ל ר' יוֹחָנָן כר' מֵאִיר דַּחֻדָּשִׁים גָּרְמִי וּלְכָךְ אָסוּר וְרִישׁ לָקִישׁ כר' יְהוּדָה דַּחֻדָּשִׁים וַאֲוִירָא גָּרְמִי וַאֲפִי' יָצָא אַחַ"כ לַאֲוִיר הָעוֹלָם שָׁרֵי דְּלֵיכָּ' כְּלָל אֲוִיר הָעוֹלָם דְּבִשְׁרָא בְּדִיקוּלָא הוּא וכמ"ש לְעֵיל וְעַיֵּין מ"ש הָרֹא"שׁ עַל מ"ש רַשׁ"י דר"מ סוֹבֵר חֻדָּשִׁים גַּרְמֵי א"כ בֶּן ט' מֵת אֵיךְ נִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ דִּלְמָא הָיָה חַי בִּשְׁעַת שְׁחִיטָה אֶלָּא בַּאֲוִירָא תַּלְיָא מִלְּתָא וְאָז הוּא דְּאִסּוּרוֹ לְפִי זֶה הֵיכָא דְּשׁוֹחֵט בְּהֵמָה וּמָצָא בֶּן ט' חַי וְאַחַ"כ מֵת קוֹדֶם שֶׁיֵּצֵא לַאֲוִיר הָעוֹלָם שָׁרֵי לר"מ דַּאֲוִירָא בָּעֵינַן וצ"ע וּבְחִדּוּשֵׁינוּ לי"ד אֲבָאֵר בְּזֶה וע' לְקַמָּן בְּחִדּוּשֵׁינוּבְפֶּרֶק גִּיד הַנָּשֶׁה שָׁם בָּרַרְנוּ כָּל הַשִּׁיטוֹת בְּאוֹרֶךְ וּבְרֹחַב יְעַיֵּן שָׁם הֵיטֵב: ע"ש מַהוּ לִפְדּוֹת בְּבֶן פְּקוּעָה וְקָמְבַעְיָא בְּשַׁוְוָיָא זוּזָא דְּהַיְינוּ שָׁוֶה בְּשָׁוֶה דְּאִי בִּדְמֵי בְּכָל דָּבָר פּוֹדִין וְהִנֵּה שִׁיטַת רַשׁ"י זַ"ל דְּהָא דְּבֶן פְּקוּעָה פָּסוּל בְּקָדָשִׁים מִשּׁוּם יוֹצֵא דּוֹפָן וְלִכְאוֹרָה יֹאמַר ע"כ ר"מ לָא סְבִירָא לֵיהּ הַךְ ג"ש דְּשָׁוֶה שָׁוֶה מִפֶּסַח דאל"כ תִּקְשֶׁה וּמָה רָאִיתָ לְרַבּוֹת זָכָר תָּמִים וּבֶן שָׁנָה מִתִּפְדֶּה תִּפָּדֶה כו' אֵימָא דְּפוֹדִין בְּבֶן פְּקוּעָה וְלֵיכָּא לְמֵימַר מִסְתַּבְּרָא דְּבִשְׁרָא בְּדִיקוּלָא הֲוָה הָא לר"מ בֶּן ט' חַי אֵין נִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ כו' אָמְנָם נִרְאֶה דר"מ אית לי' גַּם ג"ש זוֹ שָׁוֶה שָׁוֶה מִפְּסָחִים וּמַתְנִי' הוּא בְּכוֹרוֹת י"ב א' אֵין פּוֹדִין כו' מַתְנִי' מַנִּי בֶּן בַּג בַּג הוּא דְּיָלִיף ש"ש מִפֶּסַח וּפָרִיךְ זָכָר תָּמִים כו' וּמְשַׁנֵּי תִּפָּדֶה רִיבּוּיָא וְגָרְסִינַן שָׁם הַךְ פְּלוּגְתָּא דְּמָר זוּטְרָא וְרַב אָשֵׁי, וְהָא וַדַּאי רַב אַשִׁי סוֹבֵר הַךְ מַתְנִי' דְּהִלְכְתָא כֵּן דְּאֵין פּוֹדִין בִּשְׁחִיטָה אֶלָּא דְּסוֹבֵר דְּמִרַבִּינַן נָמֵי בֶּן פְּקוּעָה מִתִּפְדֶּה כְּמוֹ דְּמִרַבִּינַן זָכָר תָּמִים וּבֶן שָׁנָה דְּשָׁה מְעַלְיָא הֲוָה וּשְׁחִיטָה הוּא דְּמְמַעֲטִינַן וּטְרֵיפָה נָמֵי כְּמַאן דְּמֵתָה וְכִלְאַיִם מְמַעֲטִינַן דְּלָאו שָׁה מְעַלְיָא כו' וּמַר זוּטְרָא סוֹבֵר הָא נָמֵי לָאו בִּכְלַל שָׁה וּמִסְתַּבְּרָא לְמַעֵט מג"ש שָׁה שָׁה מִפְּסָחִים דִּכְבִשְׁרָא בְּדִיקוּלָא דַּמְיָא וּמִיהוּ אִי לָאו ג"ש אֵין טַעַם זֶה מַסְפִּיק כו' וא"כ לר"מ וַדַּאי דְּפוֹדִין דְּשָׁה גְּמוּר הֲוָה לְשִׁיטְתֵּיהּ דְּאֵין נִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ וְרִיבּוּיָא דְּתִפָּדֶה קָאֵי נָמֵי עָלֶיהָ ועי' מַהְדּוּרָא בָּתְרָא שֶׁכָּתַב דְּרַשׁ"י זַ"ל סוֹבֵר דְּאֵין טַעַם זֶה מַסְפִּיק אִי לָאו ג"ש כֵּן נִרְאֶה לִי שִׁיטַת רַשׁ"י וְשִׁיטַת התו' יֵשׁ לְעַיֵּן וצ"ע: (דַּף עה ע"א) א"ד בְּבֶן ט' הוּא פְּלִיגִי ר' יוֹחָנָן אָמַר כו' הר"מ זַ"ל סוֹבֵר דר"י ור"ל ר"י כר"מ ור"ל כר"י וְלָאו הָא בְּהָא תַּלְיָא וּלְכָךְ פָּסַק דְּנִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ וְאַפֵּ"ה פָּסַק דְּחָלָב אָסוּר דַּחֻדָּשִׁים גָּרְמִי יע"ש הֵיטֵב וְדַע דְּהָא דְּפְלִיגִי ר' מֵאִיר וַחֲכָמִים בְּשָׁחַט אִמּוֹ וְאַחַ"כ חֲתָכָהּ דלר' מֵאִיר מַגַּע נְבֵילָה וְלַחֲכָמִים מַגַּע טְרֵיפָה שְׁחִיטָה הַיְינוּ בְּלֹא הֶחֱזִיר דְּאִי הֶחֱזִיר יָדוֹ אַחַר כָּךְ אַפִּילּוּ לְרַב דְּאָמַר לְעֵיל אֲבָר עַצְמוֹ אָסוּר יע"ש מ"מ מְהַנֵּי לְטַהֵר מִידֵי נְבֵילָה דְּמִדְּינָא אַף לְהַתִּיר בַּאֲכִילָה הֲוָה שָׁרְיָא אִי לָאו דְּהֵיקֵּשׁ לְטָרֵיפָה דַּי כְּטָרֵיפָה מָה הָתָם מְהַנֵּי שְׁחִיטָתָהּ לְטַהֵר מִידֵי נְבֵילָה אַף זֶה כֵּן וּבְשִׁלְמָא בְּלֹא הֶחֱזִיר מִדְּינָא לָא מְהַנֵּי דְּכֹל בִּבְהֵמָה וְלֹא מַה שֶּׁבַּחוּץ וּשְׁחִיטָה עוֹשָׂה נִיפּוּל וְעוֹד אַף בכה"ג אֶפְשָׁר אִי לָאו קְרָא דְּטָרֵיפָ' הֲוָה שָׁרֵי דְּשָׁדֵינַן מִיעוּט אֲבָר שֶׁיָּצָא לְבִקְנִים בָּתַר רֹב עֻבָּר וְאֶפְשָׁר בְּהָא פְּלִיגִי ר"מ וַחֲכָמִים וְאַף בְּהֵיקֵּשָׁא אָמְרִינַן דּוּן מִינָּהּ וּמִינֵּיהּ כמ"ש מָהַרְשָׁ"ל בבב"ק גַּבֵּי מַפָּץ בְּמֵת וְעַיֵּין רֵישׁ פִּירְקִין מ"ש שָׁם וּמָהַרְשָׁ"א וּמָהַרְשָׁ"ל מְחֻלָּקִין בְּמַפָּץ יע"ש וּבִכְלָלִים בֵּיאַרְתִּי: (דַּף עו) יֵשׁ בְּכָאן עִנְיָן עָמֹק ובי"ד אֲבָאֵר וְכָאן בָּאתִי בִּקְצָרָה מ"ש רַשׁ"י בְּלָשׁוֹן שֵׁנִי והפ' לְמַעְלָה מַמָּשׁ לְמַטָּה מִשֶּׁל עֶצֶם

אֶמְצָעִי כו' וְהָא דְּלָא קָאָמַר לְמַטָּה מִמָּשׁ וּלְמַעְלָה מִמָּשׁ דְּהַיְינוּ צוֹמֶת הַגִּידִין דא"כ מַאי וְכֵן שֶׁנִּיטַּל צוֹמֶת הַגִּידִין כו' אַף קָשֶׁה אַמַּאי לֹא אָמַר אַרְכֻּבָּה הַנִּמְכֶּרֶת עִם הָרֹאשׁ וּלְמַטָּה מִמָּשׁ וּלְמַעְלָ' מִכָּל עֻצָּם אֶמְצָעִי וְהוּא קוּלְיוֹת וּמַאי נ"מ אִי אָמְרִינַן אַרְכֻּבָּה עֶלְיוֹנָה וּלְמַטָּה לָאו דַּוְקָא הִיא אֵימָא הַנִּמְכֶּרֶת עִם הָרֹאשׁ וּלְמַעְלָה לָאו דַּוְקָא וְאִם נֹאמַר דְּכָל אַרְכֻּבָּה נִקְרָא עֻצָּם אֶמְצָעִי אוֹ עִם אַרְכֻּבָּה הַנִּמְכֶּרֶת עִם הָרֹאשׁ הֲוָה א"ש דְּלְמַטָּה מִמָּשׁ א"א דְּאַרְכֻּבָּה הַיְינוּ כָּל עֻצָּם אֶמְצָעִי משא"כ אִי אָמְרִינַן אַרְכֻּבָּה הַנִּמְכֶּרֶת עִם הָרֹאשׁ לָא א"ש לְמַעְלָה כֵּיוָן דְּהוּא לְמַעְלָה מֵאַרְכֻּבָּה הַנִּמְכֶּרֶת וּלְמַעְלָה מִכָּל עֻצָּם הָאֶמְצָעִי וּמִיהוּ פירש"י ז"ל אֵינוֹ מַשְׁמַע כֵּן גַּם מ"ש מַהְדּוּרָא בָּתְרָא דְּאַמַּאי לָא אָמַר לֵיהּ לְמַעְלָה מִצּוֹמֶת הַגִּידִין הִקְשָׁה דא"כ אַמַּאי לָא מוֹקֵי מַתְנִי' כְּעֻלָּא דְּאַרְכֻּבָּה עֶלְיוֹנָה כֵּיוָן דִּלְמַעְלָה לָאו דַּוְקָא ה"ה לְמַטָּה כו' יע"ש וְאֵין כָּל כָּךְ קוּשְׁיָא בִּשְׁלָמָא אִי אָמְרִינַן אַרְכֻּבָּה הַנִּמְכֶּרֶת עִם הָרֹאשׁ א"ש לְמַעְלָה מִמָּשׁ אֶלָּא דְּלָהָא לָא אִיצְטְרִיךְ אֶלָּא דְּלָכָךְ אָמַר לְמַעְלָ' פי' בכ"מ לְמַעְלָ' וַאֲפִילּוּ לְמַעְלָה מִצּוֹמֶת הַגִּידִין משא"כ אִי אַרְכֻּבָּה עֶלְיוֹנָה לְמַטָּה לָאו דַּוְקָא כו' ומ"מ פָּרִיךְ לְמַעְלָ' מִמָּשׁ הָרָצוֹן דְּעִיקָּר חָסֵר מִן הַסֵּפֶר דְּעִיקָּר דִּינָא אָתֵי לְאַשְׁמְעִי' לְמַעְלָה מִצּוֹמֶת הַגִּידִין וּלְמַעְלָה הַיְינוּ לְמִלָּה מִמָּשׁ וּפָרִיךְ לֵיהּ וְעַיֵּין בי"ד שָׁם: (דף עז ע"א) מַתְנִי' הַשּׁוֹחֵט בְּהֵמָה וּמָצָא שִׁלְיָא נָפְשׁ הַיָּפָה תֹּאכְלֶנָּה ופירש"י ז"ל דְּלָא אָמְרִינַן אמ"ה שֶׁגַּם הוּא נִיתָּר בִּשְׁחִי' אִמּוֹ לְכְאוֹרָה דְּהָא דְּעוֹבֵר מִבְּהֵמָה בִּבְהֵמָה נָפֵיק וְשַׁלְיָא לָא הֲוָה בְּהֵמָה ומש"ה אַשְׁמְעִינַן מִדְּרָשָׁא דְּכָל בִּבְהֵמָה אַף שַׁלְיָא מַשְׁמַע ומ"ש אמ"ה נִרְאֶה דְּהֵ"א כְּמוֹ אֵבֶר וּבָשָׂר הַמְּדֻלְדָּל בִּבְהֵמָה דְּשְׁחִיטָה עוֹשָׂה נִיפּוּל וַהֲוָה אמ"ה לְמָאֵן דְּסוֹבֵר הָכִי לְעֵיל בְּפִירְקִין וע"ש.

וּמִדִּבְרֵי רַשְׁ"י נִלְמוֹד דְּשַׁלְיָא אוֹכֶל הוּא וּשְׁחִיטָה הוּא דְּמַתִּירָתָהּ הָא לא"ה הָיָה רָאוּי לֶאֱסוֹר וְהָא ראי' דְּצָרִיךְ קְרָא לְהַתִּירוֹ מִכָּל וָזֶה שִׁיטַת הר"מ ז"ל בְּפֵ"ה מהל' מ"א הי"ג דְּלָא כר"א ז"ל בַּהַשָּׁגוֹת שֶׁסּוֹבֵר פִּירְשָׁא הוּא וְלִדְבָרָיו הָא דְּמַיְיתֵי מִכָּל אַסְמַכְ' הוּא ומ"מ כְּשֶׁה דְּפָרִיךְ מֵהָא הָנֵי מִילֵּי וְגַם הַסֶּמֶךְ ל"ל וְעַיֵּין במ"מ יע"ש: שַׁלְיָא שֶׁיָּצְתָה מִקְצָתָהּ אֲסוּרָה בַּאֲכִילָה סי' וָלָד בְּאִשָּׁה כו' מַה שֶּׁאָמַר אֲסוּרָה בַּאֲכִילָה אַף מַה שֶּׁבִּפְנִים דִּלְמָא יָצָא רֹאשׁוֹ בָּזֶה הַמִּיעוּט וַהֲוָה כְּיָלוּד וְשַׁלְיָא בָּתַר וָלָד גְּרִירָא וּמִדִּבְרֵי הָרָ"ן נִרְאֶה דְּחָיְישִׁינַן שֶׁמָּא בְּאוֹתוֹ מִן הָיָה הָרֹאשׁ קַיָּים מַשְׁמַע בְּנִימּוֹח לָא הֲוָה כְּיָלוּד ובי"ד אֲבָאֵר בסי' י"ד דַּהֲוָה ס"ס.

וְאִם שַׁלְיָא קְשׁוּרָה בַּוָּלָד מַה שֶּׁבִּפְנִים שָׁרִי וְלֹא מַה שֶּׁבַּחוּץ. וּלְדַעַת הר"מ ז"ל אַף מַה שֶּׁבַּחוּץ דְּפִרְשָׁא בְּעָלְמָא הוּא וְאִינִי יוֹדֵעַ מַה חִילּוּק יֵשׁ בֵּין קְשׁוּרָה בַּוָּלָד אוֹ לֹא מ"מ הַשַּׁלְיָא בְּעַצְמָהּ בְּלֹא הַמִּיחוּי שֶׁבְּתוֹכָהּ אַמַּאי אֲסוּרָה דְּפִרְשָׁא בְּעָלְמָא הוּא וְדוֹחֵק לוֹמַר דְּאִמָּהּ שֶׁבְּתוֹךְ הַשַּׁלְיָא קָאֵי אוֹ דְּגָזְרִינַ' שֶׁלְיָא אַטּוּ מִיחוּי: מְנָא הָנֵי מִילֵּי דא"ר כָּל כו' לְרַבּוֹת הַשַּׁלְיָא יָכוֹל אַף יָצְאָה מִקְצָתָהּ ת"ל אוֹתָהּ כו' לָמָּה לִי קְרָא הִנֵּה לְדַעַת הר"מ בפ"ט מהל' ט"מ דְּפָסַק כָּל סָפֵק אמ"ה שָׁרְיָא מַה מַּקְשֶׁה לָמָּה לִי קְרָא ופירש"י הָא מִסְפֵּיקָא אֲסוּר שֶׁמָּא יָצָא רֹאשׁ וְהָא מִסָּפֵק מ"ה שָׁרְיָא וְלָאו קוּשְׁיָא הוּא זֶה דְּכִי אָמְרִינַן כָּל סָפֵק מ"ה שָׁרְיָא הֵיכָא דְּלָא אִיתַּחְזַק לֹא אִיסּוּרָא וְלָא הֶיתֵּרָא וְאִילּוּ כָּאן שַׁלְיָא זוֹ הָיְתָה בְּחֶזְקַת אמ"ה קוֹדֶם שְׁחִיטַת אִמּוֹ ה"ה עַכְשָׁיו אָסוּר מִסָּפֵק שֶׁמָּא יָצָא רֹאשׁ כו' (ע"ב) בתו' ד"ה הֲרֵינִי כו' בְּסוֹף הַדִּבּוּר וא"ת וְהָא הֲוָה ס"ס וְאַמַּאי אֲסוּרָה כְּשֶׁיֵּשׁ עִמָּהּ וָלָד ובב"ק מוּכָח דס"ס שָׁרְיָא עכ"ל לר"א קַשְׁיָא לְהוּ דְּסוֹבֵר דָּוְקָא כְּשֶׁהִיא קְשׁוּרָה הָא לא"ה אַף הַשַּׁלְיָא אֲסוּרָה בַּאֲכִילָה וְהָא הֲוָה ס"ס וּמַה שֶּׁהֵבִיאוּ ראי' מב"ק דס"ס שָׁרְיָא וְהָא בְּכַמָּה דֻּכְתֵי

מְבֹאָר דְּהוֹלְכִין אַחַר ס"ס בֵּין לְהָקֵל וּלְהַחְמִיר וְאֶפְשָׁר דְּשָׁאנֵי הָכָא שֶׁאֵין מִתְהַפֵּךְ דְּאִם נֵימָא שֶׁמָּא לֹא יָצָא רֹאשׁוֹ וְרֻבּוֹ וְאת"ל יְצָאתוּ אֵין לוֹמַר שֶׁמָּא אֵין בֵּשְׁלָיָא וְוָלָד אֶלָּא וָלָד שֶׁיָּצָא מִן הַשַּׁלְיָא הוּא וכה"ג אֶפְשָׁר דְּלָא הֲוָה ס"ס שֶׁהֲרֵי בה"ע וְהוּא ר' יְשַׁעְיָה הַנָּבוֹן סוֹבֵר כֵּן הֵבִיאוּ דְּבָרָיו אַחֲרוֹנִים בסי' ק"י וּלְכָךְ הֵבִיאוּ רְאָיָה וב"ק י"א דְּשָׁם אָמְרִינַן מַאי קמ"ל תְּנֵינָא שַׁלְיָא שֶׁיָּצְאָה מִקְצָתָהּ כו'.

וְהַיְינוּ דְּאִי יֵשׁ מִקְצָת שַׁלְיָא בְּלֹא וָלָד הֲוָה ס"ס אַף דְּלָא מִתְהַפֵּךְ וְכַנִּרְאֶה מִדִּבְרֵי תו' בְּכַמָּה דּוּכְתֵי דְּלָא בָּעֵינַן מִתְהַפֵּךְ בְּכְתֻבוֹת ט' בַּסֶּוּגְיָא דפ"פ וּבְנִדָּה כ"ו ע"ב וְכָאן תי' עוֹד דְּגָזְרִינַן אַטּוּ כֻּלָּהּ כִּדְמַסִּיק בב"ק יע"ש וְיֵשׁ לִרְאוֹת דְּקָאָמַר הָתָם לר"א מַאי קמ"ל תְּנֵינָא וּמְשַׁנֵּי אִי מֵהָהִיא ה"א גְּזֵרָה מִקְצָתָהּ כו' וְהָא לר"א הָתָם ע"כ מֵהַאי טַעְמָא הוּא דְּהָא בְּיֵשׁ עִמָּהּ וָלָד בְּאֵין קְשׁוּרָה אַפִּ"ה אָסוּר' אַף דַּהֲוָה ס"ס וע"כ מִשּׁוּם גְּזֵירָ' הוּא וְדוֹחֵק לוֹמַר וּלְיִטְעֲמֵיךְ: וְרָאִיתִי לְהַת"ח ב"ק י"א ע"ב דְּגָזְרִינַן מִקְצָתָהּ אַטּוּ כֻּלָּהּ יע"ש שֶׁכָּתַב שָׁם בְּאוֹרֶךְ וְלֹא זָכִיתִי לְהָבִין דְּבָרָיו הַקְּדוֹשִׁים גַּם מ"ש ראי' מְדַקִּין שֶׁיָּצְאוּ לַחוּץ וְחָזְרוּ דְּשָׁרְיָא אֵין עִנְיָנוֹ לְכָאן דְּהָתָם אוֹרְחֵי' בְּכָךְ וְלָאו בָּשָׂר בַּשָּׂדֶה מִיקְּרֵי וּמִגּוּפָא דְּבְהֵמָה הוּא גַּם מ"ש מֵרַשִׁ"י מַשְׁמַע כֻּלָּהּ מַמָּשׁ לֹא יָדַעְתִּי הֵיכָן רְמִיזָא בְּרַשִׁ"י וְלִישָׁנָא דְּגְמָרָא נָקִיט כֻּלָּהּ וְהַיְינוּ דַּוְקָא דַּהֲוָה כְּכוּל' גַּם כֻּלָּהּ לֹא שַׁיָּיךְ שֶׁחֲזָרָה לַפָּנִים גַּם מ"ש דִּבְשִׁבִיל זֶה לָא קָאָמַר גְּזֵרָה בִּפְנִים אַטּוּ בַּחוּץ דַּעֲדִיפָא קָאָמַר אַטּוּ כֻּלָּהּ דַּהֲוָה אִיסּוּר תּוֹרָה וּבְמִקְצָתָהּ יֹוצֵא אָסוּר מִסָּפֵק כו' לָא יְדַעְנָא דְּהָא סָפֵק נָמֵי מִן הַתּוֹרָה הוּא לְרַשִׁ"י וְתוֹסָפוֹת וּשְׁאָר פּוֹסְקִים אֶלָּא דִּבְכֻלָּא הֲוָה וַדַּאי אִיסּוּר תּוֹרָה וּבְמִקְצָת הֲוָה רַק סָפֵק דְּשֶׁמָּא יָצָא מִקְצָת וָלָד בְּאוֹתוֹ שַׁלְיָא מַשְׁמַע דְּאִי לֹא יָצָא הַוָּלָד כְּלָל אוֹתוֹ מִקְצָת הַיּוֹצֵא שָׁרְיָא כמ"ש אַחַ"כ כְּדַקִּין שֶׁחָזְרוּ וְכָל זֶה גָּרַם לוֹ שֶׁהֵבִין בְּרַשִׁ"י כֻּלָּהּ מַמָּשׁ וְאַפִּ"ה כָּתַב רַשִׁ"י דְּטַעְמָא יָהֵיב מַתְנִי' לְמִילְּתֵי' סֵימָן וָלָד כו' דְּמַשְׁמַע דְּאִי לָאו סִי' וָלָד הֲוָה שָׁרְיָא וְלֹא הֲוָה בָּשָׂר בַּשָּׂדֶה כו' וְאִי מְפָרְשִׁינַן כֻּלָּהּ רַבָּא א"ש בִּפְשִׁיטוּת דמש"ה יָהֵיב טַעְמָא לְמַה שֶׁבִּפְנִים דְּאָסוּר דְּאֵין שַׁלְיָא בְּלֹא וָלָד בְּיָצָא רֻבּוֹ דְּאֵין שָׁלִיס וְשֶׁמָּא יָצָא רֻבּוֹ וַהֲוָה כְּיָלוּד משא"כ אי, יֵשׁ שַׁלְיָא בְּלֹא וָלָד מַה שֶּׁבִּפְנִים שָׁרֵי דְּאַף שֶׁיָּצָא רֹוב שַׁלְיָא אֵין לְיָדָה לְמַה שֶׁבִּפְנִים כִּדְמַסִּיק רֵישׁ פִּרְקִין אֵין לְיָדָה לְאֵבָרִי' וה"נ לְשַׁלְיָא כֵּן: שׁוּב רָאִיתִי שמ"ש הת"ח דְּשִׁיטַת רַשִׁ"י ז"ל דְּיָצָא כֻּלָּהּ מוֹא דָּבָר בָּרוּר בְּרַשִׁ"י ז"ל דממ"ש רַשִׁ"י דְּאִי חָזְרָה לְפָנִים תִּשְׁתְּרֵי וְאִי בְּיָצָא רֻבּוֹ וּלְמַה שֶּׁבִּפְנִים תִּיפּוֹק לֵיהּ בְּלֹא חָזְרָה דְּיָבְאוּ לְהַתִּיר מַה שֶּׁבִּפְנִים אֶלָּא ע"כ בְּיָצָא כֻּלָּהּ מַמָּשׁ אַיְירִי וְהֶוְצְרְךָ רַשִׁ"י לוֹמַר דְּחָזְרָה לִפְנִים דְּאִי בְּלֹא חָזְרָה מֵאַיִן הָרַגְלַיִם לוֹמַר דְּשָׁרֵי הָא לָאו בְּהֵמָה בִּבְהֵמָה הוּא וּלְכָךְ אָמַר וְחָזְרָה לְפָנִים וּמַשְׁמַע דַּוְקָא כה"ג שֶׁיֵּשׁ וָלָד אִי לָאו וָלָד שלי' שֶׁיָּצְאָה כֻּלָּהּ וְחָזְרָ' לַפָּנִים מֻוּתֶּרְ' בַּאֲכִילָה ונ"מ לְדִידַן בְּיֵשׁ שַׁלְיָא עִם וָלָד וּקְשׁוּרָה עִמּוֹ דְּאֵין חוֹשְׁשִׁין לְוָלָד אַחֵר וְיָצְאָה מִקְצָתָהּ שָׁרְיָא אוֹתוֹ מִקְצָת שֶׁיָּצָא אִם חָזְרָה דְּוֻמְיָא דְּדַקִּין שֶׁהֵבִיא הת"ח וּלְשִׁיטַת הַתּוֹסָ' וּנַדַּאי אָסוּר הַיּוֹצֵא כַּמְבֹאָר.

וּכְבָר הָיָה אֶפְשָׁר לְפָרֵשׁ דמש"ה כָּתַב רַשִׁ"י חָזְרָה דְּאִי לֹא חָזְרָה אַף מַה שֶּׁבִּפְנִים אָסוּר אַף לָמַ"ד אֵין לְיָדָה לְאֵבָרִים דְּלָא שָׁבְקִינַן רֻבָּא דְּעָבַד וְאָזְלִינַן בָּתַר רֹוב אֵבֶר משא"כ שַׁלְיָא שֶׁיָּצְאָה רֻבּוֹ פְּשִׁיטָא דְּמַה שֶּׁבִּפְנִים אָסוּרָה וכה"ג הָיָה אִיבַּעְיָא לְעִיל יָצָא חֶצְיוֹ בְּרוֹב אֵבֶר יע"ש וכמ"ש הָרַשְׁבָּ"א וְהָרַמְבַּ"ן בְּחִדּוּשָׁיו וְזֶהכָּתַב דְּאִם הֶחֱזִירָהּ יִסְבֹּור שֶׁאֵין בּוֹ וָלָד וּבְלֹא חָזְרָה הֲוָה בַּעְיָא דְּלָא אִפְּשְׁטָא אִי הָלְכוּ בְּאֵבָרִים אַחַר הָרֹוב אֲבָל בַּחֲזָרָה הֲוָה ס"ס כְּמוֹ שֶׁאָבַאר דְּהָא דְּמַבַּעְיָא אִי הָלְכוּ בְּאֵבָרִים אַחַר הָרֹוב י"ל בִּשְׁתֵּי פָּנִים אוֹ

דְּשָׁמָא לָא שָׁדֵינַן מִיעוּט שֶׁבִּפְנִים בָּתַר רֹוב אֵבֶר שֶׁבַּחוּץ אַף דְּחֲצִיוֹ שֶׁל וָולָד כו' אוֹ שָׁמָא הָכִי קָמִיבַּעְיָא דְּשָׁדֵינַן בָּתַר רֹוב אֵבֶר שֶׁבַּחוּץ אֶלָּא הַיְינוּ דְּלָא לֵיהֱוֵי בִּבְהֵמָה אֲבָל לֹא דְּלֵהֱוֵי בָּשָׂר בַּשָּׂדֶה וְלָא לִיהַנֵּי חֲזָרָה זֶה לָא אָמְרִינַן וּמְהַנֵּי חֲזָרָה כה"ג ומש"ה בִּבְכוֹר לָא הֲוָה לֵידָה יע"ש וא"כ בַּחֲזָרָה לְפָנִים וְאֵין בּוֹ וָולָד הֲוָה ס"ס שָׁמָא אֵין לֵידָה לְאֵבָרִים רְצוֹנוֹ לוֹמַר דְּלֹא שַׁיָּיךְ לְמִשְׁדֵּיהּ כְּלָל בָּתַר רֹוב אֵבֶר וה"ה בֶּשְׁלַיָּא וְדַוְוקָא בְּעוֹבֵר הֲוָה רֻבּוֹ כְּכֻלּוֹ וְלֹא כה"ג ואת"ל אַף בְּאֵבֶר שַׁיָּיךְ רֻבּוֹ כְּכֻלּוֹ הַיְינוּ דְּלָא לֵיהֱוֵי בְּהֵמָה בִּבְהֵמָה אֲבָל לָא הֲוָה לֵידָה וּמְהַנֵּי חֲזָרָה מִיהַת וּבִבְכוֹר לֹא הֲוָה לֵידָה דְּהָתָם לֵידָה בָּעֵינַן ולפ"ז אָתֵי לְהַתִּיר אִם חֲזָרָה מִיהַת דִּבְלֹא חֲזָרָה א"א.

לְהַתִּיר מַה שֶּׁבִּפְנִים דְּשָׁמָא יֵשׁ לֵידָה וַהֲוָה בַּחוּץ לָאו בִּבְהֵמָה וְעוֹד יֵשׁ לוֹמַר דְּמִבַּעְיָא לָמֶ"ד אֵבֶר עַצְמוֹ שָׁרֵי ורש"ל לְעֵיל הוֹצִיא יָדוֹ וְהֶחֱזִירָהּ לָמֶ"ד אֵין לֵידָה יע"ש וְאֵין לְהַאֲרִיךְ ובי"ד אֲבָאֵר בעז"ה: ע"ש גְּמָרָא הַמְבַכֶּרֶת שֶׁהִפִּילָה שִׁלְיָא יַשְׁלִיכֶנָּה לִכְלָבִים מ"ט כו' הָא דְּלָא אָמַר בִּפְשִׁיטוּת דַּהֲוָה ס"ס שָׁמָא זָכָר אוֹ נְקֵיבָה ואת"ל זָכָר שָׁמָא נִדָּמָה וְכַנִּרְאֶה מפירש"י וכ"ש למ"ש הָרַשְׁבָּ"א בִּתְשׁוּבָה ס' ת"א דס"ס עָדִיף מֵרֻבָּא כו' הֲוָה לְמֵימַר דְּמַתְנִי' ר"מ הוּא דְּמוֹדֶה בס"ס דְּעָדִיף מֵרֻבָּא אַף דְּחַיֵּישׁ לְמִיעוּטָא בְּעָלְמָא הָכָא שָׁאנֵי דס"ס עָדִיף מֵרֻבָּא וּסְתָם מַתְנִי' ר"מ הִיא וְלָזֶה יֵשׁ לָנוּ לוֹמַר דס"ס צָרִיךְ סָפֵק הַשֵּׁנִי ג"כ סָפֵק הַשָּׁקוּל וּכְבָר נִתְבָּאֵר אֶצְלֵינוּ בִּכְלָלִים וְעַיֵּין בתו' כְּתֻבּוֹת ט' ב' ד"ה ל"ל וד"ה ואיבע"א יע"ש וא"כ סָפֵק דְּנִדָּמֶה וַדַּאי דַּהֲוָה מִיעוּטָא בֵּין בִּזְכָרִים וּבֵין בִּנְקֵיבוֹת וּלְכָךְ אָמַר דְּאָתֵינַן עָלָּהּ מִטַּעַם רֹוב דְּכָאן שַׁיָּיךְ לוֹמַר ק מֻחֲצָה זְכָרִים וּמֻחֲצָה נְקֵיבוֹת סְמוֹךְ מִיעוּטָא דְּנִדָּמֶה לִנְקֵיבוֹת וַהֲוָה רֻבָּא וְעַיֵּין רֵישׁ כְּתֻבּוֹת ט' דְּפָרִיךְ וְהָא הֲוָה ס"ס וְלָא פָּרִיךְ אַמַּתְנִי' לְשִׁיטַת התו' שָׁם כְּמַתְנִי' דְּמַתְנִי' מַיְירֵי מֵעַצְמוֹ נֶאֱמָן יע"ש וּכְבָר כָּתַבְנוּ מִזֶּה בְּחִדּוּשֵׁינוּ חֵלֶק ק' יְעַוְּיֵן שָׁם וְיֵשׁ לְיַישֵׁב כְּפִי מ"ש כָּאן דְּמַתְנִי' ר"מ הוּא וְאֶפְשָׁר דְּסוֹבֵר כְּמוֹ דְּחָיְישִׁינַן לְמִיעוּטָא ה"ה נָמֵי דְּלָא אָזֵיל בָּתַר ס"ס דַּהֲוָה כְּמוֹ רֹוב ולר"א מַקְשֶׁה שַׁפִּיר דַּאֲנַן קַיְימָא לַן הִלְכְתָא דְּהוֹלְכִין בָּתַר ס"ס בֵּין לְהָקֵל וּבֵין לְהַחְמִיר פָּרִיךְ שַׁפִּיר שָׁם בִּכְתֻבּוֹת: סָלִיק פֶּרֶק בְּהֵמָה הַמַּקְשֶׁה.

פֶּרֶק חֲמִישִׁי אוֹתוֹ וְאֶת בְּנוֹ אוֹתוֹ וְאֶת בְּנוֹ נוֹהֵג בְּאֶרֶץ ובח"ל בִּפְנֵי הַבַּיִת וְשֶׁלֹּא בִּפְנֵי הַבַּיִת בְּחֻלִּין וּבַמֻּקְדָּשִׁין ופירש"י אֲיִידֵי דְּחֻלִּין וּמֻקְדָּשִׁין תְּנֵי נָמֵי בְּאֶרֶץ וח"ל אַף דְּחוֹבַת הַגּוּף הוּא וּפְשִׁיטָא דְּנוֹהֵג אַף בח"ל וְאִינִי יוֹדֵעַ אַמַּאי לֹא פי' אֲיִידֵי דִּבְנֵי הַבַּיִת דְּמֻקְדָּם בְּמַתְנִי' וַהֲוָה גַּם כֵּן לְצוֹרֶךְ כִּדְמַסֵּיק בְּרֵישׁ שְׁלּוּחַ הַקֵּן דְּהֵ"א בְּעִנְיָנָא דְּקָדָשִׁים כְּתִיב בִּזְמַן דְּאִיכָּא קָדָשִׁים כַּנָּהוּג וְהַתּוֹ' ד"ה או"ב נָקְטוּ בְּדִבְרֵיהֶם תַּרְתֵּי בִּפְנֵי הַבַּיִת וּמֻקְדָּשִׁין כו' וְסַיְימוּ עוֹד כֵּיוָן דְּאִיכָּא דְּהֲוָה לְצוֹרֶךְ כו' הָכִי מַסֵּיק לְקַמָּן בְּרֵישׁ שְׁלּוּחַ הַקֵּן וְאַף בְּהַאי לְחוּדֵי' סַגִּי דְּהָא בג"ה הֲוָה כֻּלְּהוּ שֶׁלֹּא לְצוֹרֶךְ כִּדְמַסֵּיק אֶלָּא דְּבָאָרֶץ אֲיִידֵי דְּרֵאשִׁית הַגֵּז וּבַמֻּקְדָּשִׁין וּבִפְנֵי הַבַּיִת מִשּׁוּם או"ב נָקִיט לָהּ וּמִדִּבְרֵי התו' מַשְׁמַע דְּמִשּׁוּם ב' דְּבָרִים אָמְרִינַן אֲיִידֵי וּבְגִיד הַנָּשֶׁה אוֹן לוֹמַר דַּהֲוָה אִידֵי דִּבְהֵמָה וְחַיָּה דְּזֶה אֵינוֹ יְעַוְּיֵן שָׁם וּלְקַמָּן אֲבָאֵר: כֵּיצַד הַשּׁוֹחֵט או"ב חֻלִּין בַּחוּץ שְׁנֵיהֶם כְּשֵׁירִים ופירש"י אֲיִידֵי דְּסֵיפָא אֲבָל התו' דַּף פ' ד"ה חֻלִּין בְּחוּץ כָּתְבוּ ס"ד דב' מִפָּסֵל מְלֹא תֹאכַל כָּל תּוֹעֵבָה כִּדְפָרִיךְ בְּדַף קט"ו וּמְשַׁנֵּי מִדַּאֲסַר רַחֲמָנָא מְחֻוַּסַּר זְמַן יע"ש וְאֶפְשָׁר לוֹמַר צְרִיכוּתָא בִּקְצָת בְּבֵי דְּמַתְנִי' חֻלִּין לִכְדַאֲמָרַן קָדָשִׁים בַּחוּץ אַשְׁמְעִינַן דְּשָׁנֵי סוֹפֵג אַרְבָּעִים מִשּׁוּם אוֹתוֹ וְאֶת בְּנוֹ וְלֹא אָמְרִינַן נָמֵי מִשּׁוּם שְׁחוּטֵי חוּץ דְּלָא כְּרַבִּי שִׁמְעוֹן דְּאָמַר לְקַמָּן וּבִזְבָחִים כָּל הָרָאוּי לָבוֹא לְאַחַר

זְמַן הֲרֵי הוּא בְּלֹא תַּעֲשֶׂה דִּשְׁחוּטֵי חוּץ וְאֵין בּוֹ כָּרֵת קָא מַשְׁמַע לַן דְּאַף לָאו דִּשְׁחוּטֵי חוּץ לֵית בֵּי' אֶלָּא או"ב לְחוּד חֻלִּין בַּפְּנִים אַשְׁמְעִינַן דִּשְׁחִיטָה שֶׁאֵינָהּ רְאוּיָ' שְׁמֵיהּ שְׁחִיטָה דְּמִקָּדָשִׁים בַּחוּץ אִיכָּא לְמִטְעֵי וְלוֹמַר כֵּינָן דְּגַלִּי קְרָא בִּשְׁחוּטֵי חוּץ דְּחַיָּיב עָלֶיהָ כָּרֵת וַהֲוָה שְׁחִיטַת מְעַלְיָא ה"ה דְּתֶיהֱוֵי שְׁחִיטָה לְעִנְיַן שְׁאָר דְּבָרִים ג"כ וְאַף דִּלְקַמָּן ל.

שא"א אָמַר ה"ט דְּמַתְנִיתִין לָאו ר"ש הִיא מַרִישָׁ' דְּקָדָשִׁי' בַּחוּץ כפירש"י שָׁם ש"מ אִיכָּא לְמִטְעֵי בְּהָכִי ומש"ה תְּנַן חֻלִּין בַּפְּנִים דִּשְׁחִיטָה שֶׁאֵינָהּ רְאוּיָה שְׁמֵיהּ שְׁחִיטָה וְעַיֵּין ב"ק ע"ו ב' תּוֹסָפ' ד"ה וַהֲלֹא עִיקַּר יע"ש בְּשֵׁם מְפָרְשִׁים קָדָשִׁים בַּפְּנִים אַשְׁמְעִינַן דְּלָא לָקֵי אֶלָּאו דִּמְחֻסַּר זְמַן כִּדְמַסִּיק לְקַמָּן דְּהַכָּתוּב נִתְקוֹ לַעֲשֵׂה וְעַיֵּין בר"מ ז"ל ה"ש פי"ב הֲלָכָה ב' דְּהִזְכִּיר ח' חֲלוּקוֹת וְז"ל לְפִיכָךְ הָרִאשׁוֹן שֶׁשָּׁחַט כְּחוּץ וְהַשֵּׁנִי בָּעֲזָרָה אוֹ א' בָּעֲזָרָה והב' בְּחוּץ בֵּין שְׁנֵיהֶם חֻלִּין בֵּין שְׁנֵיהֶם קָדָשִׁים הֲרֵי ד' חֲלוּקוֹת וְכָתַב בֵּין שֶׁהָיָה א' חֻלִּין והב' קָדָשִׁים הֲרֵי אינָהּ ד' חֲלוּקוֹת שֶׁלֹּא הֻזְכְּרוּ בַּמִּשְׁנָה וְעַיֵּין בפי' הַמִּשְׁנָיוֹת וְהַתּוֹסָפוֹת לְקַמָּן דַּף פ' ד"ה הָרִאשׁוֹן חַיָּיב כָּרֵת יע"ש והלח"מ שֶׁכָּתַב דְּרַבִּינוּ נָקִיט ד' הָאַחֲרוֹנוֹת הַיְינוּ מַה שֶׁהֻזְכַּר בְּמַתְנִיתִין אֲבָל נָקִיט ד' חֲלוּקוֹת רִאשׁוֹנוֹת שֶׁלֹּא הֻזְכַּר בַּמִּשְׁנָה וְהָרוֹאֶה יֵשׁ לְפָרֵשׁ אֵיזֶה חִידּוּשׁ בְּכוּלְּהוּ בְּבֵי דְּמַתְנִי' וְאֵין לְהַאֲרִיךְ: בְּרַשְׁ"י ד"ה הָרִאשׁוֹן חַיָּיב מִשּׁוּם שְׁחוּטֵי חוּץ וְלֹא.

הב' שֶׁנֶּאֱמַר וְאֶל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד כו' עַיֵּין בְּתוֹסָפוֹת יו"ט בְּמַתְנִי' שֶׁכָּתַב דְּמִלְּפְנֵי מִשְׁכָּן ה' שָׁמְעִינַן לָהּ יע"ש וְרָצָה לוֹמַר כה"ג אָמְרִינַן שָׁם בְּרֵישׁ פָּרַת חַטָּאת דְּרוֹבֵעַ וְנִרְבָּע וְאֵינָהּ מְמַעֲטִי מִלְּפְנֵי מִשְׁכָּן ה' וְכִדְמַסִּיק שָׁם קי"ד א' דְּמֵאַל פֶּתַח לֹא מְמַעֵט דְּהָיָה רָאוּי לָבוֹא לְאַחַר זְמַן יע"ש בְּרַשְׁ"י וְהַאי נָמֵי רָאוּי לָבוֹא קוֹדֶם: גְּמָרָא ת"ר מִנַּיִן לאו"ב שֶׁנּוֹהֵג בְּמֻקְדָּשִׁין ת"ל כו' עַיֵּין בְּרַשְׁבָּ"א דְּכָתַב דְּקוֹשְׁיַת הַגְּמָרָא לר"ש דִּשְׁחִיטָה שֶׁאֵינָהּ רְאוּיָ' לֹא שמי' שְׁחִיטָה וְקָדָשִׁים שְׁחִיטָה שֶׁאֵינָהּ רְאוּיָ' הִיא קמ"ל עכ"ל אֶפְשָׁר לוֹמַר דְּאַשְׁמְעִינַן אַף כָּל כַּמָּה דְּלָא זָרִיק דָּם לָא מִשְׁתְּרֵי אַפֵּ"ה אָסוּר מִשּׁוּם או"ב אוֹ דִּקְרָא אֲתָא לְמַלְקוּת דְּנוֹדֵאי שְׁחִיטַת קָדָשִׁים הֲוָה רָאוּי דְּלָא כר"א לְקַמָּן אֶלָּא דְּה"א דְּלָא לָקֵי עָלֶיהָ כֵּינָן דְּפָסוּל הוּא מִשּׁוּם מְחֻסַּר זְמַן הַשֵּׁנִי קמ"ל דְּנוֹהֵג בְּקָדָשִׁים וְלָקֵי נָמֵי מִשּׁוּם או"ב וְהַאי תַּנָּא סוֹבֵר הַתָּרַאת סָפֵק שמי' הַתָּרָאָה ומש"ה לָקֵי בְּקָדָשִׁים מִשּׁוּם או"ב וּלְפִי זֶה הָא דְּאָמַר שׁוֹר הַפְּסִיק עִנְיָן וְאִימָּא בְּחֻלִּין אֵין כו' יִקְשֶׁה א"כ לִכְתְּבִי' בְּעָלְמָא דמ"ס אָמְרִינַן דְּאֵין נוֹהֵג כ"א בְּחֻלִּין דִּשְׁחִיטָה שֶׁאֵין רְאוּיָ' ל"ש שְׁחִיטָה וּלְזֶה י"ל מש"ה כָּתְבוּ בְּקָדָשִׁים דְּאִם רִאשׁוֹן חֻלִּין וב' קָדָשִׁים דְּחַיָּיב מִשּׁוּם או"ב וְקַשְׁיַת הגמ' מִנָּלַן כְּשֶׁרִאשׁוֹן ג"כ קָדָשִׁים דַּהֲוָה שְׁחִיטָה שֶׁאֵינָהּ רְאוּיָ' דְּכָל כַּמָּה דְּלָא זָרִיק דָּם וְאַדַּרְבָּה מִדִּכְתִיב שׁוֹר הַפְּסִיק עִנְיָן דְּלָא תֵּימָא דְּאַקְרָא קַמָּא קָאֵי וְאוֹתוֹ שֶׁהוּא קָדָשִׁים וּבְנוֹ חֻלִּין לֹא תִּשְׁחָטוּ לְכָךְ כתי' שׁוֹר הַפְּסִיק עִנְיָן דְּרִאשׁוֹן חֻלִּין וְשֵׁנִי קָדָשִׁים חַיָּיב וְעַיֵּין בתו' לְקַמָּן פ"ב ד"ה שְׁחִיטָה שֶׁאֵינָהּ רְאוּיָה וְשָׁם אֲבָאֵר: בתו' ד"ה מִנַּיִן לאו"ב שֶׁנּוֹהֵג בְּמֻקְדָּשִׁין כו' דְּהָא בִּמְחֻסַּר זְמַן אִיכָּא עֲשֵׂה ול"ת וּבְלָאו קְרָא לָא דָּחֵי לֵיהּ עכ"ל מ"ש דִּמְחֻסַּר זְמַן הֲוָה ל"ת וַעֲשֵׂה הוּא כפירש"י לְקַמָּן פ"א א' דְּהַנַּח לִמְחֻסַּר זְמַן דְּנִתְקוֹ לַעֲשֵׂה אֲבָל מ"ס אִיכָּא לָאו וַעֲשֵׂה וּלְנֶדֶר לֹא יִרְצוּ אֲבָל התו' שָׁם ד"ה הַנַּח כְּתִיב דְּהַכָּתוּב הוֹצִיאוֹ מִלָּאו דְּלָא יִרְצוּ וְלָא הֲוָה בֵּיהּ אֶלָּא עֲשֵׂה לְחוּד וְכֵן הוּא דַּעַת הר"מ ז"ל בהל' אִיסּוּרֵי מִזְבֵּחַ פ"ג ה"ח שֶׁכָּתַב מְחֻסַּר זְמַן לָא לָקֵי דַּהֲוָה לָאו הַבָּא מִכְּלַל עֲשֵׂה יע"ש ומ"מ לפי' התו' אִיכָּא עֲשֵׂה דְּמִיּוֹם הַשְּׁמִינִי וָהָלְאָה וְלָאו דאו"ב וַהֲוָה עֲשֵׂה ול"ת.

ומ"מ דִּבְרֵיהֶם צ"ע דְּמַה כָּתְבוּ דְּאֵין עֲשֵׂה דּוֹחֶה ל"ת וַעֲשֵׂה הָא עֲשֵׂה דְּפֶסַח הָוֵי כָּרֵת וְדָחֵי לָאו דְּמְחֻסַּר זְמַן וַעֲשֵׂה דִּידֵי' כִּדְאָמְרִינַן פְּסָחִים נ"ט א' מְחֻסַּר כִּיפּוּרִים בע"פ דָּחֵי לַעֲשֵׂה דְּהַשְׁלָמָה דְּאֵין בּוֹ כָּרֵת וכ"ת דְּשָׁאנֵי הָתָם דְּלֵיכָּא כ"א עָשָׂה משא"כ הָכָא דְּאִיכָּא עֲשֵׂה ול"ת וְלָא דְּחֵי לְהוּ עֲשֵׂה דְּפֶסַח דְּהָכִי אָמְרִינַן בְּשִׁילּוּחַ הַקֵּן קמ"א א' תִּשְׁלַח לִדְבַר מִצְוָה וּפָרִיךְ בלא"ה אֵין עֲשֵׂה דּוֹחֶה עֲשֵׂה ול"ת כְּגוֹן שֶׁנִּטְלָה ע"מ לְשָׁלְחָהּ דְּלָאו לֵיכָּא כ"א עֲשֵׂה וּפָרִיךְ מַאי אֲוֹלֵימְ' דְּהַאי עֲשֵׂה מֵהַאי עֲשֵׂה וּמְשַׁנֵּי גְּדוֹל הַשָּׁלוֹם אַלְמָא דַּוְוקָא שֶׁנִּטְלָה ע"מ לְשָׁלְחָהּ הָא לא"ה לָא אֲבָל הַמְעַיְּין בַּזְּבָחִים ל"ב ב' בתו' ד"ה ר' יוֹחָנָן אָמַר ובל"ג ב' ד"ה לְעִנְיַן מַלְקוּת אִתְּמַר דַּוְקָא עֲשֵׂה דְּמְצוֹרָע דְּגָדוֹל הַשָּׁלוֹם וְלֹא כָּרֵת דָּחֵי לַעֲשֵׂה לְחוּד וְלֹא עָשָׂה ול"ת אֲבָל עֲשֵׂה שֶׁיֵּשׁ בּוֹ כָּרֵת דָּחֵי אַף לַעֲשֵׂה וְלָאו יע"ש וא"כ מַאי קַשְׁיָא לְהוּ דְּאַשְׁמְעִינַן דְּאֵין נוֹהֵג בְּקָדָשִׁים אַף כה"ג ולמ"ש הַתּוֹסָ' בְּמָנָחוֹת מ"ט ב' ד"ה הָעוֹלָה דְּהֵיכָא דְּאִיכָּא פְּסוּל לֹא שַׁיְּיךְ דחי' ומה"ט הוֹכִיחוּ דִּשְׁלָמִים שֶׁהֻבִיאוּ אַחַר תָּמִיד שֶׁל בֵּין הָעַרְבַּיִם לָא מִיפַּסְלִי דאל"כ אֵיךְ מְחֻסַּר כִּיפּוּרִים בע"פ מֵבִיא קָרְבָּנוֹ יע"ש א"כ א"ש כָּאן דְּלֹא שַׁיְּיךְ דחי' בלא"ה דִּמְחֻסַּר זְמַן פָּסוּל הוּא וְלֹא שַׁיְּיךְ דַּעֲשֵׂה דָּחֵי לָהּ.

וְעַיֵּין לְקַמָּן פ' דְּאָמַר מְחֻסַּר זְמַן פָּסוּל וְכָרֵשׁ"י שָׁם וְכֵן פְּסַק הר"מ בפ"ג ה"ח מהל' אי' יע"ש וּבְלָאו דַּהֲוָה עֲשֵׂה ול"ת לֹא שַׁיְּיךְ דחי' והת"ח כָּתַב דְּשָׁאנֵי קָרְבָּן דְּאִי אַף עֲשֵׂה ול"ת כְּמוֹ קָרְבָּן דְּדָחֵי שַׁבָּת דַּהֲוָה עֲשֵׂה ול"ת וְלָא יְדַעְנָא דְּהָא בְּכוּלְּהוּ צָרִיךְ לְיַמּוּדָא ע"ז וּלְקַמָּן בְּשִׁילּוּחַ הַקֵּן דְּפָרִיךְ לִדְבַר מִצְוָה מִנַּיִן דְּאָמַר וְהָא אֵין עֲשֵׂה דּוֹחֶה עֲשֵׂה ול"ת וְהָא קָרְבָּן דָּחֵי עֲשֵׂה ול"ת כְּמוֹ קָרְבַּן מְצוֹרָע עָנִי שֶׁמֵּבִיא חַטַּאת עוֹף אוֹ קֵן יוֹלֶדֶת אֶלָּא אַף קָרְבָּן לָא דָּחֵי וּלְדִבְרֵי הַתּוֹסָפוֹת דְּאִיצְטְרִיךְ שְׁלֹא יִדְחֶה ל"ת עֲשֵׂה דְּפֶסַח הָא דְּפָרִיךְ אֵימָא בְּחֻלִּין אֵין בְּמֻקְדָּשִׁין לָא א"כ לִיכְתְּבֵי' בְּעָלְמָא דְּמַצַּד הַסְּבָרָ' דַּעֲשֵׂה דָּחֵי בְּקָרְבָּן וְאִי לוֹמַר מַה קָּדָשִׁים כְּלָאִים לָא הָא בָּאֶמֶת דְּמַסִּיק אוֹ לְרַבּוֹת כִּלְאַיִם א"כ וָי"ו לָמָּה לִי דְּנוֹהֵג בְּמֻקְדָּשִׁין דע"כ כֵּן הוּא דְּאִם לֹא כֵּן לִכְתְּבֵי' בְּעָלְמָא וְאִם הָיְינוּ אוֹמְרִים דמש"ה כַּתְּבֵיהּ כָּאן דְּנוֹהֵג בִּשְׁאָר קָדָשִׁים דְּאִית בֵּיהּ עֲשֵׂה וְלֹא בַּפֶּסַחדְּאִית בֵּיהּ כָּרֵת חָדָא דא"כ אֵיךְ מְרַבֵּינַן זֶה מִנִּי"ו דְּוֹשׁוּר וְעוֹד דהת"ח כָּתַב דְּאִיצְטְרִיךְ לְתָמִיד וּשְׁאָר דְּבָרִים וְזֶה י"ל דְּפָרִיךְ מִנַּיִן קָאֵי לְתָמִיד וּשְׁאָר קָרְבָּנוֹת וָי"ו אִיצְטְרִיךְ לְפֶסַח אֶלָּא דְּלָא מִשְׁתְּמַע כְּלָל מִנִּי"ו לְרַבּוּיֵי פֶּסַח אֶלָּא דְּמוֹסִיף עַל עִנְיָן רִאשׁוֹן לְחוּד וַעֲדַיִין צ"ע וּלְרֵיבָ"א חֻלִּין קמ"א תו' ד"ה לָאו י"ל דִּכְתִיבָ' בְּקָדָשִׁים דְּלָא דָּחֵי לְלָאו וְלֹא עלי' וְהַבֵּן: בא"ד וְנִרְאֶה דְּמַעִיקָּרָא קַשְׁיָא לי' שׁוֹר הַפְּסִיק הָעִנְיָן דְּלֵיכָּא לְמֵימַר מש"ה הַפְּסִיק בָּזֶה.

דָּלֶ"ת דַּוְוקָא מֻקְדָּשִׁין דא"כ לִכְתְּבֵי' בְּעָלְמָא עכ"ל מהר"מ מְלוּבְּלִין זַ"ל כָּתַב דְּהָא דְּאָמַר וְאֵימָא בְּמֻקְדָּשִׁין אֵין הוּא דִּבְרֵי הַמַּקְשֶׁה עַל תַּנָּא דְּבָרַיְיתָא דְּלָא יָדַע פי' הַבָּרַיְיתָא וּפָרִיךְ אַדִּבָּה בְּמֻקְדָּשִׁין אֵין דִּכְתִיב גַּבֵּיהּ וְהַמִּתָּרֵץ הֵשִׁיב לוֹ שׁוֹר הַפְּסִיק הָעִנְיָן וּפָרִיךְ א"כ בְּחֻלִּין אֵין כו' קְשׁוּשִׁית תַּנָּא דְּבָרַיְיתָא וּמְתָרֵץ וָי"ו כו' אֲבָל מִדִּבְרֵי הת"ח הַאי וְאֵימָא בְּמֻקְדָּשִׁין הָכִי הוּא פי' עַל הַבָּרַיְיתָא וּכְאֵילּוּ אָמַר מַאי קָאָמַר ה"ק מִנַּיִן לאו"ב שֶׁנּוֹהֵג בְּחֻלִּין אֵימָא בְּמֻקְדָּשִׁין וְלֹא בְּחֻלִּין דִּכְתִיב שׁוֹר בְּקָדָשִׁים וּמְשַׁנֵּי שׁוֹר הַפְּסִיק עִנְיָן וּפָרִיךְ תַּנָּא דְּבָרַיְיתָא עַכְשָׁיו מִנַּיִן לאו"ב שֶׁנּוֹהֵג בְּמֻקְדָּשִׁין וּמְשַׁנֵּי שֶׁנֶּאֱמַר כו' וָי"ו מוֹסִיף עַל עִנְיָן רִאשׁוֹן.

מפי' מָהַרְשָׁ"א ז"ל הֲוָצְרְכוּ לָזֶה יע"ש וְכַנָּוָתוֹ דְּמַשְׁמַע דְּעַכְשָׁיו נִתְחַדֵּשׁ לָהֶם זֹאת הַקֻּוּשְׁיָא דְּמַה פָּרִיךְ וְאֵימָא בְּחֻלִּין אֵין בְּמֻוקְדָּשִׁין לָא מֵהֵיכָא תֵּיתֵי לוֹמַר כֵּן אֵימָא בְּשׁוֹר אִיצְטְרִיךְ שֶׁלֹּא תֹּאמַר בְּמֻוקְדָּשִׁין אֵין וְכָתְבוּ דע"כ לְהַפְסִיק לְגַמְרֵי דאל"כ לִכְתְּבֵי' בְּעָלְמָא הָא אִי נָמֵי וּסְבָרָ' בְּחֻלִּין וְלֹא בְּמֻוקְדָּשִׁין נָמִי תִּפּוֹל זֹאת הַקֻּוּשְׁיָ' מַאי פָּרִיךְ שׁוֹר יַפְסִיק לְגַמְרֵי אֵימָא דָּלֶ"ת דַּוְוקָא בְּמֻוקְדָּשִׁין וע"ז תי' דְּאִי לפי' הא' הָיִיתִי אוֹמֵר דע"כ שׁוֹר הִפְסִיק לְגַמְרֵי דאל"כ אִי מַה קָּדָשִׁי' כִּלְאַיִם לָא כִּדְפָרִיךְ בָּתַר הָכִי אֶלָּא דְּשׁוֹר הִפְסִיק לְגַמְרֵי וְאִי דְּלִכְתָּבֵי' בְּעָלְמָא י"ל לְשׁוּם דְּרָשָׁא משא"כ אִי דפי' הוּא עַל תַּנָּא דְּבָרַיְיתָא וְהָא יָדַע מַאי שַׁפִּיר הֲוָצְרְכוּ לוֹמַר דא"כ לִכְתְּבֵי' בְּעָלְמָא וְהִנֵּה לְפִי מַה דַּהֲוָה סְבִירָא לְהוּ בְּקֻוּשְׁיָיתָם דְּמִצַּד הַסְּבָרָא בְּחֻלִּין אִין בְּמֻוקְדָּשִׁין לָא א"כ הָא דְּפָרִיךְ שׁוֹר הִפְסִיק אֵימָא בְּחֻלִּין אִין אִם כֵּן לִכְתְּבֵי' בְּעָלְמָא הֲוָה אָפְשָׁר לוֹמַר דְּפָרִיךְ מש"ה כָּתְבִי' כָּאן מַה קָּדָשִׁים כִּלְאַיִם לָא כו' וי"א דְּהָא בלא"ה אָמַר רָבָא כ"מ שֶׁנֶּאֱמַר שֶׁה אֵינוֹ לְהוֹצִיא אֶת הַכִּלְאַיִם אֶלָּא דמש"ה כָּתְבִי' כָּאן לְמַעֵט חי' וְאִי בלא"ה מִמּוֹעֵט חי' כמ"ש הַתּוֹסָ' ד"ה וְעוֹד שָׁם כְּתִיב דא"כ שֶׁה לָמָּה לִי יֵשׁ לוֹמַר דְּאִי לָא הֲוָה כְּתִיב שֶׁה הָיִיתִי אוֹמֵר כִּלְאַיִם נָמֵי וּלְכָךְ כְּתִיב שֶׁה לִמְעוּטֵי כִּלְאַיִם וּלְעוֹלָם נֵילַף שׁוֹר שׁוֹר מִשַּׁבָּת וחי' נָמֵי וּלְכָךְ כְּתִיב אֵצֶל קָדָשִׁים דְּחַיָּה לָאו וה"ה כִּלְאַיִם לֹא משא"כ לְתַנָּא דְּבָרַיְיתָא דְּיָדַע מֵאוֹ לְרַבּוֹת כִּלְאַיִם א"כ מַאי פָּרִיךְ אֵימָא בְּחֻלִּין אֵין א"כ לְמַאי כָּתְבִי' אֵצֶל קָדָשִׁים ע"ו כָּתְבוּ הַתּוֹסָ' אַדְּרַבָּה לְפוּם סְבָרָא דְּהַשְׁתָּא אִיפְּכָא מִסְתַּבְּרָא דְּכָתְבוּ אֵצֶל קָדָשִׁים ע"כ בְּחֻלִּין דַּוְקָא דאל"כ לִיכְתְּבֵיהּ בְּעָלְמָא וְיִהְיֶ' מַשְׁמַע בֵּין חֻלִּין וְקָדָשִׁי' וּמִדְּכָתְבוּ כָּאן וְשׁוֹר הִפְסִיק ש"מ לְגַמְרֵי הִפְסִיק הָעִנְיָן אֲבָל ממ"ש הַתּוֹסָ' בְּלִשּׁוֹנָם דְּמַשְׁמַע לְמִעוּטֵי מֻוקְדָּשִׁין דְּלֵיכָּא לְמֵימַר מִשּׁוּם דָּלֶ"ת מֻוקְדָּשִׁין דַּוְקָא הוּא כְּפֵירוּשׁ מָהַרְשָׁ"א ז"ל בד"ה וְאֵין לְהַאֲרִיךְ כָּאן: בא"ד צָרִיךְ לוֹמַר לְשׁוּם דְּרָשָׁא כְּתִיב כָּאן כְּתַב מָהַרְשָׁ"א לְמַעֵט חי' כמ"ש הַתּוֹסָ' ד"ה וְעוֹד שֶׁה כְּתִיב וְהַתּוֹ' הִקְשָׁה הָא מְשֶׁה מְמַעֵט לְקָמָּן כִּלְאַיִם יְעַוְּנִין שָׁם וְעַיֵּין מַה שֶּׁאָכְתּוֹב בַּתּוֹסָ' ד"ה וְעוֹד שֶׁה כְּתִיב וְעַיֵּין מ"ש לְעֵיל: ובד"ה וְעוֹד שֶׁה כְּתִיב כו' אֶלָּא דַּעֲדִיפָא מִינַּ' פָּרִיךְ עכ"ל וְיֵשׁ לְהַקְשׁוֹת הָא בב"ק דַּף ע"ז ע"ב בַּתּוֹסָ' גַּבֵּי גְּנֵיבָה דִּכְתִיב כו' כָּתְבוּ שָׁם דְּמִלְּתָא דְּרָבָא לָא אִתְּמַר אֶלָּא הֵיכָא דִּכְתִיב שֶׁה לְחוּד וְהָתָם נָמֵי כְּתִיב שׁוֹר יע"ש וה"נ כְּתִיב שׁוֹר כו' וְלָא הֲוָה לְאַקְשׁוֹיֵי אֶלָּא שׁוֹר וְשֶׁה כְּתִיב דְּאִי אַתָּה יָכוֹל לְהוֹצִיא כִּלְאַיִם מִבֵּינֵיהֶן וְיֵשׁ לְיַישֵׁב וע' שָׁם ב"ק: בא"ד וא"ת אַמַּאי לָא גָּמְרִינַן שׁוֹר מִשַּׁבָּת וי"ל א"כ שֶׁה לָמָּה לִי א"ל מַה קָּדָשִׁים חי' לֹא עכ"ל לְכָאוֹרָה יֹאמַר דְּאִי גָּמְרִינַן מִשַּׁבָּת שֶׁה וְאוֹ לָמָּה לִי לֹא לִכְתּוֹב אֶלָּא וְשׁוֹר אוֹתוֹ וְאֶת בְּנוֹ לֹא תִשְׁחֲטוּ דִּלְרַבּוֹת כִּלְאַיִם נָמֵי לֹא צָרִיךְ דְּגָמְרִינַן שׁוֹר שׁוֹר מִשַּׁבָּת וְהָתָם מֻזְהָר עַל כָּל בְּהֵמָה וְאַף עַל הַכִּלְאַיִם דִּכְתִיב וְכָל בְּהֶמְתְּ' וא"כ לָמָּה לִי שֶׁה וְאוֹ תַּרְוַיְיהוּ וְאַף דְּאִיכָּא הֵיקֵּשָׁא אִי מֵהַקָּדָשִׁים כִּלְאַיִם לֹא הָא קַיְימָא לַן ג"ש וְהֵיקֵּשָׁא ג"ש עֲדִיפָא וע' בְּהַשּׁוֹלֵחַ מ"ד ב' וּבְזָבָחִים ע' א' וּבִיבָמוֹת נ"ט א' וְהִנֵּה יֵשׁ לְהַקְשׁוֹת בָּאֱמֶת מִנַּלַן דְּאִי לְרַבּוֹת כִּלְאַיִם וְהֵיקֵּשָׁא לְמַעֵט חי' אֵימָא לְהֵיפֶךְ דְּאוֹ לְרַבּוֹת חי' וְהֵיקֵּשָׁא לְמַעֵט כִּלְאַיִם וְדוֹחֵק לוֹמַר דְּמִסְתַּבֵּר יוֹתֵר לְרַבּוֹת כִּלְאַיִם שֶׁבָּא מִמִּין בְּהֵמָה שֶׁקָּדָשִׁים בָּאִין מִמֶּנּוּ ג"כ וְלֹא חי' דְּלֵיתָא בְּקָדָשִׁים כְּלָל וי"ל דא"כ לִיכָּתֵב' שׁוֹר אוֹ כֶּשֶׂב אוֹ עֵז כִּי יִוָּלֵד וְאוֹ אוֹתוֹ וְאֶת בְּנוֹ לֹא תִשְׁחֲטוּ בְּיוֹם אֶחָד וְאוֹ לְרַבּוֹת חי' וע"כ אוֹ"ב נוֹהֵג אַף בְּחֻלִּין דאל"כ חי' בַּקָּדָשִׁים לֵיכָּא וְהָאֵיךְ מַשְׁכַּחַת לֵיהּ חַיָּה אִי אִמּוֹ חי' הַבֵּן ג"כ חַיָּה וְכֵן לְהֵיפֶךְ וּנְהֵי שהא' בִּלְבַד צָרִיךְ לִהְיוֹת קָדָשִׁים תּוֹ לָא מַשְׁכַּחַת לֵיהּ חי' כְּלָל וּמִמֵּילָא יָדְעִינַן דְּנוֹהֵג אַף בְּחֻלִּין אֶלָּא ע"כ

דְּאוֹ לְרַבּוֹת כִּלְאַיִם וְהֵ"א דְּאֵין נוֹהֵג אֶלָּא בְּמֻקְדָּשִׁין ר"ל שֶׁעַל הַשֵּׁנִי שֶׁהוּא חַיָּיב מִשּׁוּם
או"ב לֹא יהי' אֶלָּא קָדָשִׁים וְאַפֵּ"ה נוֹהֵג בְּכִלְאַיִם שֶׁרִאשׁוֹן הָיָה הַבֵּן בָּא מִכִּלְאַיִם וְשָׁחַט
אִמּוֹ אַחַ"כ וְחַיָּיב עלי' וְכֵן לְהֵיפֶךְ דְּהֵ"א הָרִאשׁוֹן קָדָשִׁים דַּוְוקָא וכמ"ש משא"כ אי אוֹ
לְרַבּוֹת חי' ע"כ דְּנוֹהֵג בְּחֻלִּין דְּאי בְּקָדָשִׁים חי' לֵיכָּא וְאַף לָמָּ"ד חוֹשְׁשִׁין לְזֶרַע אָב מַשְׁכַּחַת
לי' שֶׁפִּיר שֶׁאִמּוֹ קָדָשִׁים וּבְנוֹ חֻלִּין תְּחִלָּה שֶׁאָבִיו חי' זֶה אֵינוֹ דא"כ הָוָה כִּלְאַיִם וְאֵינוֹ
נוֹהֵג בְּכִלְאַיִם וְיֵשׁ לְעַיֵּן בָּזֶה אֶלָּא יֵשׁ לוֹמַר דְּאוֹ לְרַבּוֹת חי' הַיְינוּ דִּבְנוֹ כָּל דְּהוּ מַשְׁמַע
וְלֹא צָרִיךְ רִיבּוּיָא דְּהָא בֶּאֱמֶת כֵּן הוּא דִּבְנוֹ כ"ד וע"כ אִמּוֹ חי' וה"ה בֵּן חי' וְלָא מַשְׁכַּחַת
קָדָשִׁים גבי' וכמ"ש אַף לָמָּ"ד חוֹשְׁשִׁין כו' וְעִם זֶה יֵשׁ לְיַישֵׁב הָא דִּכְתִבי' קְרָא בְּעִנְיָנָ'
דְּקָדָשִׁים דְּאִי הָוָה כָּתוּב בְּעָלְמָא הָוָה אָמְרִינַן אוֹ לְרַבּוֹת חי' וְשֶׁה לְמַעֵט כִּלְאַיִם מִבִּנְיַן אָב
דְּרָבָא לְהָכִי כָּתְבִי' בְּעִנְיָנָא דְּקָדָשִׁים וע"כ אוֹ לְרַבּוֹת כִּלְאַיִם וּמִמֵּילָא דחי' לֹא דָּמְיָא
דְּקָדָשִׁים וצ"ע: (ע"ב) גְּמָרָא א"ק אוֹ לְרַבּוֹת הַכִּלְאַיִם ופירש"י וְתִפְשׁוֹט מֵהָכָא תַּרְתֵּי
קַוּשְׁיָיתָם ר"ל קַוּשְׁיָ' א' אִי מַה קָדָשִׁים כִּלְאַיִם לָא וּבְנְיַן אָב דְּרָבָא דִּכְתִיב אוֹ רִבּוּיָא לְרַבּוֹת
כִּלְאַיִם וְקַשְׁיָא לִי אַכַּתִּי אֵימָא לְרַבּוֹת שֶׁאִמּוֹ תְּיָישָׁה וּבְנָהּ כִּלְאַיִם וּשְׁחָטָהּ לָהּ וְלִבְרָהּ דְּחַיָּיב
דִּכְתִיב אוֹ וְאִי לָאו אוֹ הֵ"א דְּמַה קָדָשִׁים כִּלְאַיִם לָא אַף או"ב הַיְינוּ הַשֵּׁנִי שֶׁחַיָּיב עֲלָהּ דִּידִי
הוּא הַבֵּן צָרִיךְ לִהְיוֹת מִמִּין אֶחָד לְכָךְ כְּתִיב אוֹ לְרַבּוֹת הַכִּלְאַיִם אֲבָל אִמּוֹ צָרִיךְ לִהְיוֹת
מִמִּין א' מִבִּנְיַן אָב דְּרָבָא כָּל מָקוֹם שנא' שֶׁה וְאַאִמּוֹ קָאֵי כו', דִּכְלְאַיִם לֹא וְאֵין לוֹמַר דְּהָא
דְּתַנְיָא או"ב נוֹהֵג בְּכִלְאַיִם הַיְינוּ בְּנָהּ כִּלְאַיִם אֲבָל אִמָּהּ צָרִיךְ לִהְיוֹת מִמִּין א' דַּוְוקָא
וְכַנִּרְאֶה מִדְּבְרֵי רַשְׁ"י ע"א מִן הַכִּלְאַיִם רָחֵל שֶׁיָּלְדָה מִן הַתַּיִישׁ וְשָׁחַט לָהּ וּלְבָרָה וּבָרַיְיתָא
דְּלִקְמָן ע"ט ע"ב ת"ר או"ב נוֹהֵג בְּכִלְאַי' מַיְירֵי נָמֵי כה"ג שֶׁבְּנוֹ כִּלְאַיִם זֶה לֹא נִיתַּן לְהֵאָמֵר
כְּלָל אַף אִמּוֹ כִּלְאַיִם חַיָּיב באו"ב וְעוֹד דְּלִקְמָן ע"ט ע"ב אִיתָא לָהּ פַּדְּ לְהָדְנָ' תַּיִישׁ הַבָּא
עַל הַצְּבִיָּ' וְיָלְדָה בַּת וְשָׁחַט בְּתָהּ וּבַת בְּתָהּ יע"ש וְכֵן הטו' בְּסִימָן ט"ו כָּתַב דְּאִיסּוּרָא מִיהָא
אִיתָא וְאַמַּאי הָא אִמָּהּ כִּלְאַיִם וְאִם הָיינוּ אוֹמְרִים דְּהָא, דְּמַקְשֶׁה אִי מַה קָדָשִׁים כִּלְאַיִם לָא
אַאִמּוֹ קָא מַקְשֶׁה וּבְנוֹ כָּל דְּהוּ מַשְׁמַע וְאַאִמּוֹ פָּרִיךְ דְּכִלְאַיִם לֹא דְּחוֹזֵר לְעִנְיָן רִאשׁוֹן שׁוֹר
וְשֶׂה אַקָּדָשִׁים וְאִמּוֹ הוּא דְּפָרִיךְ לֹא לִיהֱוֵי כִּלְאַיִם הָוָה א"ש וּבָזֶה הָוָה נִיחָא הָא דְּמַסִּיק
לִקְמָן אָמַר רַב חִסְדָּא הֵיא תְּיָישָׁה וּבְנָהּ צְבִיָּה שֶׁחַיָּיב בְּנוֹ כָּל דְּהוּ אָמַר רַחֲמָנָא וְאַמַּאי לָא
יָלְפִינַן אִי מַה קָדָשִׁים חי' לֹא אַף בְּנוֹ חי' לֹא אֶלָּא דְּהֵיקֵּשָׁא דְּקָדָשִׁים לְעִנְיַן אִמּוֹ הוּא
דְּמַקֵּשִׁינַן וְלֹא לְעִנְיָן בְּנוֹ אֲבָל דִּבְרֵי רַשְׁ"י ע"א ד"ה כִּלְאַיִם רָחֵל שֶׁיָּלְדָה מִן הַתַּיִישׁ וּשְׁחָטָהּ
לָהּ וּלְבָרָהּ מַשְׁמַע דְּקַוּשְׁיַת הַגְּמָרָא עַל בְּנוֹ דְּכִלְאַיִם לֹא וּבָרַיְיתָא דְּלִקְמָן בְּהָכִי מַיְירֵי בִּבְנוֹ
דְּוַמְיָא דְּכוֹי יע"ש וְעוֹד בְּדַף פ' ע"ב בתו' ד"ה שְׁחִיטָה שֶׁאֵינָהּ רְאוּיָ' הִיא מַשְׁמַע דְּעִיקַּר
קְרָא דאו"ב נוֹהֵג בְּקָדָשִׁים כְּשֶׁהַשֵּׁנִי הוּא קָדָשִׁים ומש"ה לָא אָמַר הָתָם אֶלָּא מֵרִאשׁוֹן
דְּהַתּוֹרָה גָּלָה בְּשֵׁנִי דְּקָדָשִׁים יע"ש וְהָיָה נִרְאֶה לוֹמַר דְּאוֹ לְרַבּוֹת כִּלְאַיִם הַיְינוּ אִמּוֹ דִּכְתִיב
גַּבָּהּ אוֹ שֶׂה דְּהַיְינוּ אִמּוֹ וה"ה לִבְנוֹ כִּלְאַיִם וְעַיֵּין מ"ש בתו' ד"ה אוֹ לְרַבּוֹת הַכִּלְאַיִם יע"ש.

וּמַה שֶּׁכָּתַבְנוּ דְּבָרַיְיתָא דְּלִקְמָן דאו"ב נוֹהֵג בְּכִלְאַיִם וּבְכוֹי אַיְירֵי בִּבְנוֹ הוּא לְשִׁיטַת הר"מ
ז"ל שֶׁיִּתְבָּאֵר לְקַמָּן ע"ט ב' ופ' א' דְּמוּקִי בְּמַסְקָנָא בְּתַיִישׁ הַבָּא עַל הַצְּבִיָּ' וְיָלְדָה וְשָׁחַט לָהּ
וְלִבְרָהּ דְּהִיא צבי' וּבְנָהּ שֶׁה אִיסּוּרָא מִיהָא אִיכָּא אֲבָל פירש"י שָׁם, אַדַּרְבָּה מַיְירֵי בְּאִמּוֹ
כּוֹי וה"ה כִּלְאַיִם כה"ג מַיְירֵי ומ"מ צ"ע דְּבֶאֱמֶת אַמַּאי אָמְרִינַן לְקַמָּן בְּנוֹ כָּל דְּהוּ וְאַמַּאי
לֹא דָּמְיָא דְּקָדָשִׁים דחי' לֹא כמ"ש התו' ד"ה וְעוֹד שֶׁה כְּתִיב וּמִמֵּילָא שֶׁאַף בְּנוֹ שֶׁהוּא
הַשֵּׁנִי צָרִיךְ לִהְיוֹת בְּהֵמָה כְּמוֹ קָדָשִׁים וְעוֹד דְּמַה שֶּׁמַּשְׁמַע מִדִּבְרֵי רַשְׁ"י דְּמַקְשֶׁה כִּלְאַיִם

לָא אַבְנוֹ קַשְׁיָא לֵיהּ מַאי מַקְשֶׁה שֶׁה כְּתִיב הָא שֶׁה אַאִמּוֹ קָאֵי וּבְנוֹ כָּל דְּהוּ מַשְׁמַע כְּמוֹ בחי' וּלְזֶה י"ל דְּהָכִי קַשְׁיָא לֵיהּ אִי מַה קָּדָשִׁים כְּלָאַיִם לָא וְאַף בְּנוֹ לָא לֶיהֱוֵי לִי' כְּלָאַיִם וְעוֹד אַף דְּלָא קַשְׁיָא זֶה מ"מ אִמּוֹ קַשְׁיָא דְּלָא לֶיהֱוֵי כְּלָאַיִם דְּשֶׁה כְּתִיב וְאָמַר רָבָא כו' שֶׁנֶּאֱמַר שֶׂה אֵינוֹ לְהוֹצִיא אֶת הַכְּלָאַיִם כו': בתו' ד"ה אוֹ לְרַבּוֹת אֶת הַכְּלָאַיִם כו' דְּקָדָשִׁים לֵיכָּא עכ"ל הִקְשָׁה מָהָרָ"ם שי"ף זַ"ל דְּאַמַּאי שֶׁהָרִאשׁוֹן חֻלִּין וב' קָדָשִׁים עכ"ל וְרָצָה לוֹמַר וּמֵקָדָשִׁין הַיְינוּ שֶׁהַשֵּׁנִי קָדָשִׁים כמ"ש תו' פ' ע"ב יע"ש וְלִכְאוֹרָה שֶׁהַבֵּן כְּלָאַיִם וְשָׁחַט תְּחִלָּה וְאַחַ"כ אִמּוֹ שֶׁהִיא קָדָשִׁים וא"כ לָמָּה לִי לֹא תִּשְׁחָטוּ לְרַבּוֹת בְּנוֹ וְאוֹתוֹ תִּיפּוֹק לֵיהּ דאל"ה לָא מַשְׁכַּחַת כְּלָאַיִם אֲבָל אֵי צוֹרֶךְ לָזֶה דְּנַדַּאי נִרְאֶה דְּאַף אִמּוֹ כְּלָאַיִם בְּנָה מֻוָּתָר לַמִּזְבֵּחַ כִּדְאִיתָא בפ' כָּל הָאֲסוּרִין חֲמוּרָה דַּף ל' ע"ב בַּמִּשְׁנָה כָּל הָאֲסוּרִין לַמִּזְבֵּחַ וּוְלָדוֹתֵיהֶן מֻוָּתָרִין וּמַשְׁמַע אַף כְּלָאַיִם כֵּן והת"ח בע"ז מ"ז כ' כְּלָאַיִם וּוְלָדוֹתֵיהֶן מֻוָּתָרִין לַמִּזְבֵּחַ וְכֵן הוּא בר"מ זַ"ל בפ"ג מהל' אִיסּוּרֵי מִזְבֵּחַ חוץ מְוָלָד נִרְבָּע שֶׁהִיא וְוָלָדָהּ נִרְבָּעוּ יע"ש וא"כ אַשְׁכּוּחֵי מַשְׁכַּחַת לֵיהּ שֶׁאִמּוֹ כְּלָאַיִם וּבָנָה קָדָשִׁים וּכְשֵׁירִים לַמִּזְבֵּחַ וּכְדִכְתִיבְנָא וּמַה שֶּׁכָּתְבוּ התו' הָכָא מֵעִנְיָנָא דִּקְרָא ר"ל דְּאִי לְמַעֵט לֹא צָרִיךְ דְּמֹשֶׁה מִמַּעַט אוֹ מֵהֵיקֵּשָׁא דְּקָדָשִׁים ובב"ק דַּף ע"ז ע"ב דְּפָרִיךְ אֵימָא אוֹ לְרַבּוֹת בְּקָדָשִׁים אַף דְּלִרְבּוּ' לֹאצָרִיךְ דְּהָא מֵהֵיקֵּשָׁ' דאו"ב הֲוָה יָלִיף לָהּ מִנָּ"ו וְיִלְמַד עֶלְיוֹן מִתַּחְתּוֹן מ"מ אֵימָא אִיפְּכָא דְּאוֹ דְּקָדָשִׁי' לְרַבּוֹת וְאוֹ דאו"ב לְמַעֵט אָתְיָא וּמְשַׁנֵּי כו' יע"ש הָתָם וְעַיֵּין מ"ש לְקַמָּן עוֹד: גְּמָרָא הָנִיחָא לְרַבָּנָן דְּמְיַתַּר לְהוּ אוֹתוֹ הַיְינוּ לְפִי הַמַּסְקָנָא דִּלְרַבָּנָן בְּנוֹ מִי שֶׁכָּרוּחַ אַחֲרָיו וְאִיְיתַּר אוֹתוֹ אֲבָל בַּהֵ"א לְרַבָּנָן אִיצְטְרִיךְ אוֹתוֹ לוֹמַר דְּחַד, מַשְׁמַע פִּי' אֶחָד וְלֹא שְׁנַיִם וּלְמַעֵט זְכָרִים שֶׁאֵין או"ב נוֹהֵג ק ולפ"ז הָא דְּאָמַר לְקַמָּן וְאִם נַפְשָׁךְ לוֹמַר אוֹתוֹ זָכָר מַשְׁמַע ה"ה דה"מ לְמֵימַר דא"כ לְחַלֵּק מִנָּלַן וְאוֹתוֹ אִיצְטְרִיךְ לְחַלֵּק לְרַבָּנָן ומש"ה צָרִיךְ לוֹמַר בְּנוֹ מִי שֶׁכָּרוּחַ אַחֲרָיו וְאִיְיתַּר אוֹתוֹ לְחַלֵּק אֶלָּא דַּעֲדִיפָא מִינֵּיהּ קָאָמַר דְּאוֹתוֹ א' וְלֹא שְׁנַיִם נֵימָא זָכָר דַּוְקָא כו' וּלְקַמָּן אֲבָאֵר: (דַּף ע"ט ע"א) גְּמָרָא וְלַחֲנַנְיָא כְּתִיב אוֹתוֹ וּכְתִיב בְּנוֹ אָמַר שְׁמוּאֵל הֲלָכָה כַּחֲנַנְיָא הִנֵּה יֵרָאֶה מִפְּשַׁט הַסֶּוּגְיָא דַּחֲנַנְיָא וְרַבָּנָן פְּלִיגִי בִּפְלוּגְתָּא דר' יִאשִׁיָּה ור' יוֹנָתָן דַּחֲנַנְיָא כר' יאש' לְחַלֵּק לָא צָרִיךְ קְרָא וְאוֹתוֹ מְיֻוָּתָר ע"כ דְּנוֹהֵג בִּזְכָרִים וּבְנוֹ מִי שֶׁכָּרוּחַ אַחֲרָיו דְּנוֹהֵג אַף בִּנְקֵיבוֹת דאל"כ אוֹתוֹ לָמָּה לִי וַחֲכָמִים סָבְרִי אוֹתוֹ לְחַלֵּק א"כ מִסְתַּבֵּר לוֹמַר בְּנוֹ מִי שֶׁכָּרוּחַ אַחֲרָיו וְאוֹתוֹ הַיְינוּ מִין שׁוּר וָשֶׂה דְּקָאֵי אַאִמּוֹ וְעַיֵּין בת"ח שֶׁכָּתַב כה"ג ומש"ה כָּתְבוּ הַתּוֹסָפוֹת בד"ה כָּתְבוּ עַיֵּין לִי הָנָךְ כו' דַּהֲלָכָה כַּחֲנַנְיָא דְּרָבָא פ' הַשּׁוֹאֵל כר' יוֹנָתָן סְבִירָא לִי' וְאוֹתוֹ ע"כ לוֹמַר דְּנוֹהֵג בַּזְכָרִים.

וְתוֹסָפוֹת הִקְשׁוּ בד"ה וְלַחֲנַנְיָא לִשְׁתּוֹק מֵאוֹתוֹ וּמִנָּ"ו דִּבְנוֹ כו' וְקֻשְׁיָא זֹאת תִּפּוֹל לְרַבָּנָן לִכְתּוֹב אוֹתָהּ וְלֹא לִכְתּוֹב וָי"ו דִּבְנוֹ אֶלָּא שֶׁאֵין דֶּרֶךְ הַמִּקְרָא כֵּן וְכָל הַתּוֹרָה בִּלְשׁוֹן זָכָר נֶאֱמְרָה וְעַיֵּין בְּתוֹסָפוֹת קִידּוּשִׁין ע"ב וְלִיתְנֵי שְׁלֹשָׁה וְתֵירְצוּ דְּלָאו מִיּתּוּרָא דְּוָי"ו דִּבְנוֹ קָדְרִישׁ כו' וְעַיֵּין מ"ש לְקַמָּן מִזֶּה בְּאוֹרֶךְ: אֲבָל שִׁיטַת הָרִי"ף זַ"ל דַּהֲלָכָה כְּרַבָּנָן לֹא כַּחֲנַנְיָא דְּאֵין אוֹתוֹ וְאֶת בְּנוֹ נוֹהֵג בַּזְכָרִים שְׁכָּתַב וּמִסְתַּבְּרָא דְּלִיתָא לְדַחֲנַנְיָא.

וְנִרְאֶה לוֹמַר דְּאֶפְשָׁר בְּמַסְקָנָא בְּהֵיפֶךְ הוּא דְּרַבָּנָן כר' יוֹנָתָן סְבִירָא לְהוּ דְּלְחַלֵּק לָא צָרִיךְ קְרָא וע"כ אוֹתוֹ לְמַעֵט א' וְלֹא שְׁנַיִם שֶׁאֵין נוֹהֵג בֵּין בִּזְכָרִים וּבֵין בִּנְקֵיבוֹת אֶלָּא שֶׁלֹּא תֹּאמַר אוֹתוֹ זָכָר מַשְׁמַע כו' לְכָךְ כְּתִיב דִּבְנוֹ לוֹמַר מִי שֶׁכָּרוּחַ אַחֲרָיו דְּהַשְׁתָּא ע"כ בִּנְקֵיבוֹת וְלֹא בִּזְכָרִים דְּאִי בֵּין בִּזְכָרִים וּבִנְקֵיבוֹת ל"ל אוֹתוֹ וְלֹא ו' דִּבְנוֹ וז"ש וְאִם נַפְשָׁךְ לו' אוֹתוֹ זָכָר מַשְׁמַע וְלֹא אָמַר אוֹתוֹ לְחַלֵּק צָרִיךְ אֶלָּא דְּאַדְרַבָּה חֲכָמִים כר"י סְבִירָא לְהוּ דְּלְחַלֵּק

לָא צָרִיךְ קְרָא כִּדְכָתֵיבְנָא אֲבָל חֲנַנְיָא סוֹבֵר כר' יאשׁ' דִּלְחַלֵּק צָרִיךְ קְרָא א"כ אוֹתוֹ צָרִיךְ לְחַלֵּק וּמִמֵּילָא מִפְּשָׁטֵי' דִּקְרָא מַשְׁמַע אוֹתוֹ זָכָר וּבְנוֹ מִי שֶׁכָּרוּךְ אַחֲרָיו וְנוֹהֵג בְּתַרְוַיְיהוּ וְאֵין לוֹמַר מִנָּלַן לְחַלֵּק אֵימָא אוֹתוֹ לוֹמַר דְּנוֹהֵג בִּזְכָרִים כְּמוֹ בִּנְקֵיבוֹת וּלְחַלֵּק מִנָּלַן וי"ל דא"כ לֹא לִכְתּוֹב אוֹתוֹ וְלֹא ו' דִּבְנוֹ וּמִמֵּילָא יָדְעִינַן דְּנוֹהֵג בֵּין בִּזְכָרִים וּבֵין בִּנְקֵיבוֹת כְּקַוּשְׁיַת הַתּוֹסָפוֹת ד"ה וְלַחֲנַנְיָא אֶלָּא ע"כ לְחַלֵּק דְּלָא בָּעֵי שׁוֹר וָשֶׂה וּבְנוֹ ומש"ה פָּסַק הָרי"ף דְּלָא כַּחֲנַנְיָא דְּרָבָא בפ' הַשּׁוֹאֵל כר' יוֹנָתָן סְבִירָא לֵיהּ כמ"ש הַתּוֹסָפוֹת ד"ה עָיֵיל לִי וּלְדִידֵי' אוֹתוֹ מְיֻוָּתָר וע"כ כֵּן הוּא דְּלָא לִכְתּוֹב אוֹתוֹ ו' דִּבְנוֹ ג"כ אֶלָּא לוֹמַר א' וְלֹא שְׁנַיִם וּבְנוֹ מִי שֶׁכָּרוּךְ אַחֲרָיו וע"כ בִּנְקֵיבוֹת וְלֹא בִּזְכָרִים וְאוֹתוֹ דְּכָל הַתּוֹרָה בִּלְשׁוֹן זָכָר נֶאֱמְרָה וְאַמַּיִן קָאֵי רְצוֹנִי לוֹמַר אַמִּין שׁוֹר וְשֶׂה וְעַיֵּין ת"ח וְאֵין לוֹמַר לַחֲנַנְיָא מִנָּלַן אוֹתוֹ לְחַלֵּק אֵימָא עַד דְּשַׁחֵיט לְשׁוֹר וָשֶׂה וְיִהְיֶ' ו' דַּוְשָׁה ו' חִיבּוּר וְאוֹתוֹ דְּנוֹהֵג בֵּין בִּזְכָרִים וּבֵין בִּנְקֵיבוֹת וְאִי דְּלָמָה לִי אוֹתוֹ וָי"ו דִּבְנוֹ לְחַלֵּק דָּל"ת עַד דְּשַׁחֵיט תַּרְתֵּי בָּנִים י"ל כמ"ש מָהַרְשָׁ"א זַ"ל בַּגְּמָרָא לַחֲנַנְיָא לְחַלֵּק מִנָּלַן כו' וּמִיהוּ בְּנוֹ אַף כו' וּבֶן נָמֵי דְּחַד מַשְׁמַע יע"ש וא"כ א"ש.

ומ"ש מָהַרְשָׁ"א כִּדְמוֹכַח מִדִּבְרֵי תּוֹסָפ' לְקַמָּן הַיְינוּ ובד"ה וְלַחֲנַנְיָא וְאִינִי יוֹדֵעַ הֵיאַךְ מוּכָח דְּאִם מִמ"ש הַתּוֹסָפוֹת דְּלָא לִכְתּוֹב אוֹתוֹ וָי"ו דִּבְנוֹ וְהָא צָרִיךְ לְחַלֵּק דְּלָא תֹּאמַר תַּרְתֵּי בָּנִים דַּוְקָא וְזֶה אֵינוֹ דְּמֵהֵיכָא תֵּיתֵי לוֹמַר כֵּן כֵּיוָן דְּסוֹבֵר כר' יוֹנָתָן לְחַלֵּק לָא צָרִיךְ קְרָא וְשׁוֹר וָשֶׂה כְּתִיב בִּקְרָא דְּמַשְׁמַע חָדָא מֵהֵיכָא תֵּיתֵי לוֹמַר דְּבָנִים תַּרְתֵּי דַּוְקָא שׁוֹר וּבְנוֹ וְשֶׂה וּבְנוֹ וּבְשִׁלְמָ' אִי אָמְרִי' שׁוֹר וְשֶׂה דוק' תַּרְוַיְיהוּ אֶפְשָׁר דְּבָעֵי נָמֵי ג"כ בְּנוֹ דְּכָל אֶחָד וְאֶחָד מַה שֶּׁאֵין כֵּן לְפִי הָא לָא צָרִיךְ קְרָא לְחַלֵּק אֶבֶן כמ"ש וצ"ע בָּזֶה: וְהָא דְּאָמַר הָנִיחָא לְרַבָּנַן דְּמְיַיתַּר לְהוּ אוֹתוֹ וּמַסִּיק חֲנַנְיָא כר' יוֹנָתָן וְרַבָּנַן כר' יאשׁ' הַיְינוּ לְמַאי דְּלָא יָדַע מִבָּרַיְיתָ' דְּאִם נַפְשָׁךְ לוֹמַר כו' וְהָיָה סוֹבֵר טַעְמַיְיהוּ דְּרַבָּנַן דְּנוֹהֵג בִּנְקֵיבוֹת דְּיָלְפִי במ"מ מִשִּׁילּוּחַ הַקֵּן וְאוֹתוֹ לְחַלֵּק וַחֲנַנְיָא סוֹבֵר לְחַלֵּק לָא צָרִיךְ קְרָא כו' וְאוֹתוֹ דְּנוֹהֵג בִּזְכָרִים וּנְקֵיבוֹת במ"מ אוֹ מק"ו מִשִּׁילּוּחַ הַקֵּן אֲבָל בֶּאֱמֶת דְּמַסִּיק מִבָּרַיְיתָא דְּאִם נַפְשָׁךְ לוֹמַר אַדְּרַבָּה דַּחֲנַנְיָא כר' יאשׁ' וְרַבָּנַן כר' יוֹנָתָן וַהֲלָכָ' כְּרַבָּנַן וְכַמָּה שֶׁכָּתַבְנוּ לְעֵיל: וְדַע שֶׁמַּה שֶּׁכָּתַבְנוּ דְּרַבָּנַן כר' יוֹנָתָן סְבִירָא לְהוּ וְאוֹתוֹ ע"כ א' וְלֹא ב' דְּאִי לוֹמַר אוֹתוֹ זָכָר וּבְנוֹ נְקֵיבָה לֹא כָּתוּב לֹא אוֹתוֹ וְלֹא בְּנוֹ ר"ל וָי"ו יֵשׁ לְשָׁדּוֹת בּוֹ נַרְגָּא דא"כ בֶּאֱמֶת לָמָּה אוֹתוֹ לֹא לִכְתּוֹב אֶלָּא וָי"ו דִּבְנוֹ שֶׁכָּרוּךְ אַחֲרָיו.

אֲבָל תָּשׁוּב וְתִתְבּוֹנֵן לוֹמַר כִּי י"ל וָי"ו דִּבְנוֹ שֶׁכָּרוּךְ אַחֲרָיו יֵשׁ לְפָרֵשׁ אוֹ שֶׁכָּרוּךְ אַחֲרָיו אוֹ זָכָר מַשְׁמַע בְּנוֹ שֶׁל אָב וְלֹא בְּנָהּ שֶׁל אֵמָּה הַשְׁתָּא אִי לָא הָוָה כְּתִיב אוֹתוֹ ה"א דְּלָא יָדְעִינַן אִי וָי"ו שֶׁכָּרוּךְ אַחֲרָיו בְּנוֹ דְּאָב וְאֵין לוֹמַר מִסְּבָרָא הָיִיתִי אוֹמֵר בְּנוֹ שֶׁכָּרוּךְ אַחֲרָיו דְּוַדַּאי אִם עַל הַבָּנִים כֵּיוָן דְּלֵיכָּא תּוּ קֻלָּא אוֹ חוּמְרָא דְּמַה לִי אִם נוֹהֵג בִּזְכָרִי' לְחוּד אוֹ בִּנְקֵיבוֹת לְחוּד וְאָמְרִינַן בְּנוֹ מִי שֶׁכָּרוֹ אַחֲרָיו וְאֵין לוֹמַר דְּשִׁקּוּלִים הֵם וְיִהְיֶ' נוֹהֵג בִּזְכָרִים וּבִנְקֵיבוֹת דא"כ לָמָּה לִי וָי"ו וְלִכְתּוֹב בֵּן וְיִהְיֶ' מַשְׁמַע בֵּין זְכָרִים וּנְקֵיבוֹת דְּלֵיכָּא לְמֵילַף מִשִּׁילּוּחַ הַקֵּן דְּאִיכָּ' לְמִפְרַךְ כִּדְפָרִיךְ שֶׁכֵּן לֹא עָשָׂה מְזֻוָּמָן כְּשֶׁאֵינוֹ מְזֻוָּמָן אֲבָל יֵשׁ לוֹמַר דְּוַדַּאי אִם דִּכְתִיב בְּשִׁילּוּחַ הַקֵּן אֶפְשָׁר דְּאוֹרְחָא דְּאִם לִהְיוֹת רוֹבֶצֶת עַל הַבָּנִים וה"ה אָב נָמֵי חַיָּיב בְּשִׁילּוּחַ הַקֵּן כמ"ש התו' ד"ה מַה כְּשֶׁחַיָּיב כו' אֶלָּא דְּנֶאֱמָ' דְּאִם דְּרִישָׁא נָמֵי מְיֻוָּתָר הוּא דַּהֲוָה לְמִכְתַּב כִּי יִקָּרֵא קֵן צִיפּוֹר רוֹבֵץ עַל הַבֵּצִים כו' אֶלָּא דְּאִי לָא הָוָה כְּתִיב כְּלָל הֵ"א נֵילַף ק"ו מאו"ב ומָה או"ב שֶׁנּוֹהֵג בֵּין בִּמְזֻוָּמָן אֵין נוֹהֵג אֶלָּא בַּזְּכָרִים דְּבְנוֹ זָכָר

מַשְׁמַע בְּנוֹ שֶׁל אָב שִׁילּוּחַ הַקֵּן לֹא כ"ש לְכָךְ כְּתִיב אִם דְּאַף בִּנְקֵיבוֹת נוֹהֵג ומש"ה צָרִיךְ לְמִכְתַּב אוֹתוֹ דְּחַד מַשְׁמַע וע"כ בְּנוֹ כָּרוּךְ אַחֲרָיו דְּאִי בְּנוֹ שֶׁל אָב וְזָכָר דַּוְוקָ' א"כ מֵאוֹתוֹ נָפְקָא אֶלָּא ע"כ מִי שֶׁכָּרוּךְ אַחֲרָיו וְהָא לֵיכָּא לְמֵימַר אוֹתוֹ זָכָר מַשְׁמַע וּבְנוֹ כָּרוּךְ דא"כ לֹא לִכְתּוֹב כְּלָל.

וע"כ אִם דִּכְתִיב בְּשִׁילּוּחַ הַקֵּן דַּוְוקָא וְלֹא אָב דק"ו נָמֵי אִיכָּא מאו"ב כִּדְכָתֵיבְנָא משא"כ לַחֲנָיָא דְּאוֹתוֹ לְחַלֵּק שַׁפִּיר אִיצְטְרִיךְ אוֹתוֹ וְאֶת בְּנוֹ מִי שֶׁכָּרוּךְ אַחֲרָיו דְּאִי בְּנוֹ שֶׁל אָב לָמָּה לִי וָי"ו מֵאוֹתוֹ מַשְׁמָעוּת נָפְקָא אֶלָּא בֵּין בִּזְכָרִים בֵּין בִּנְקֵבוֹת נוֹהֵג לַחֲנָיָא.

וְאַכַּתִּי קַשְׁיָא אֵימָא לַחֲנָיָא נוֹהֵג בִּזְכָרִים וְלֹא בִּנְקֵבוֹת וְאִי דְּוָי"ו לָמָּה לִי הָא מֵאוֹתוֹ נָפְקָא י"ל דא"כ לָא הֲוָה יָדְעִינַן לְחַלֵּק אֶלָּא לוֹמַר זְכָרִים וְלֹא נְקֵיבוֹת וּלְכָךְ כְּתִיב בְּנוֹ לוֹמַר בְּנוֹ שֶׁל אָב וע"כ אוֹתוֹ לְחַלֵּק דְּשׁוֹר אוֹ שֶׂה חַיָּיב וי"ל בְּהָא פְּלִיגִי חֲנַנְיָא וְרַבָּנָן דִּלְרַבָּנָן בְּנוֹ מַשְׁמַע אוֹ בְּנוֹ שֶׁל אָב לְמַעֵט נְקֵיבוֹ' אוֹ בְּנוֹ מִי שֶׁכָּרוּךְ אַחֲרָיו הִלְכָךְ אִיצְטְרִיךְ אוֹתוֹ א' וְלֹא שְׁנַיִם דְּאִי בְּנוֹ לְחוּד הֵ"א בְּנוֹ שֶׁל זָכָר וְאֵם דְּשִׁילּוּחַ הַקֵּן אַף אֵם דְּלָא נַיְלַף מק"ו דאו"ב כמ"ש לְעֵיל ומש"ה כְּתִיב אוֹתוֹ וּבְנוֹ כָּרוּךְ אַחֲרָיו וְתַרְוַיְיהוּ לֵיכָּא לְמֵימַר דא"כ לֹא לִכְתּוֹב אוֹתוֹ וָי"ו כו' וַחֲנַנְיָא סוֹבֵר בְּנוֹ כָּרוּךְ אַחֲרָיו וּנְדַאי מַשְׁמַע וְאֵם ע"כ לְחַלֵּק מֵאוֹתוֹ דְּאֵם לֹא כֵּן לְזָכָר לְחוּד לֹא לִכְתּוֹב כְּלָל אֶלָּא אוֹתוֹ לְחַלֵּק וְזָכָר מִמֵּילָא מַשְׁמַע.

וּבָזֶה א"ש לִישָׁנָא דְּבָרַיְיתָא דְּאָמַר ת"ל אוֹתוֹ א' וְלֹא ב' מֵהֵיכָן מַשְׁמַע לוֹמַר כֵּן וְהָא אוֹתוֹ צָרִיךְ לְחַלֵּק לְרַבָּנָן וְאַדְרַבָּה פְּשָׁטֵיהּ דִּקְרָא אוֹתוֹ זָכָר מַשְׁמַע אֶלָּא כמ"ש דִּלְרַבָּנָן אוֹתוֹ מְיֻיתָר לוֹמַר א' וְלֹא ב' וְאָמַר אוֹתוֹ זָכָר מַשְׁמַע וָי"ו דִּבְנוֹ מִי שֶׁכָּרוּךְ אַחֲרָיו וכר' יוֹנָתָן סְבִירָא לְהוּ לְרַבָּנָן דַּחֲנַנְיָא.

וְאֵין לְהַאֲרִיךְ יוֹתֵר בְּסֵוּגְיָא זוֹ וּקְצָת מ"ש הוּא דֶּרֶךְ פִּלְפּוּל וּקְצָת אַלִּיבָּא דְּסוּגְיָן: אוֹ יֹאמַר דְּנוַדַּאי בְּנוֹ מַשְׁמַע יוֹתֵר לוֹמַר בְּנוֹ שֶׁל אָב וְלֹא בְּנוֹ שֶׁל אֵם וְאִי הֲוָה כְּתִיב בְּנוֹ לְחוּד הָיִיתִי אוֹמֵר בְּנוֹ מִזְכָרִים וְלֹא הָיִיתִי לוֹמֵד מִשִּׁילּוּחַ מ"מ וּלְכָךְ כְּתִיב אוֹתוֹ וְלָמָּה לִי בְּנוֹ לוֹמַר כָּרוּךְ אַחֲרָיו וְתַרְוַיְיהוּ צְרִיכִי וְתַרְוַיְיהוּ לֵיכָּא לְמֵימַר דא"כ לֹא לִכְתּוֹב כְּלָל לֹא אוֹתוֹ וְלֹא בָּנוּ משא"כ לַחֲנַנְיָא דְּאוֹתוֹ לְחַלֵּק מִמֵּילָא מַשְׁמַע זָכָר מִפְּשָׁטֵיהּ דִּקְרָא וּבְנוֹ שֶׁכָּרוּךְ אַחֲרָיו דְּיוֹתֵר מְסַתְּבֵר לוֹמַר דְּקָאֵי לְגוּפָא מִלּוֹמַר שֶׁלֹּא תְּאַטֶּה אוֹתוֹ לְזָכָר וְלָא יָדְעִינַן לְחַלֵּק וְכָהֵנָּה רַבּוֹת בַּשַּׁ"ס זֶה נ"ל.

וְרָאִיתִי לְהתב"ש בְּסִימָן ט"ו שֶׁכָּתַב דְּמִצַּד הַסְּבָרָא הָיִיתִי אוֹמֵר דְּנוֹהֵג בִּנְקֵיבוֹת וְלֹא בִּזְכָרִי' דִּבְהֵמָה אֵין לוֹ יַחַס עִם אָב יע"ש שֶׁהֶאֱרִיךְ וְאֵינִי יוֹדֵעַ הֵיאַךְ יְפָרֵשׁ הַבָּרַיְיתָא וְדִין הוּא חַיָּיב כָּאן וְחַיָּיב בְּאֵם עַל הַבָּנִים לָמָּה לִי וְהָא מִצַּד הַסְּבָרָא כֵּן הוּא גַּם מַה דְּפָרִיךְ שֶׁכֵּן לֹא עָשָׂה מְזֻמָּן כו' אַכַּתִּי מִצַּד הַסְּבָרָא יָדְעִינַן דְּנוֹהֵג בִּנְקֵיבוֹת וְלֹא בִּזְכָרִים וְעוֹד מַה זֶּה שֶׁאָמַר ת"ל אוֹתוֹ א' וְלֹא ב' וְהָא אוֹתוֹ צָרִיךְ לְחַלֵּק וּלְפִי מ"ש א"ש הַכֹּל עַל נָכוֹן: וּבְתוֹ' ד"ה וְלַחֲנַנְיָא כְּתִיב אוֹתוֹ וּכְתִיב בְּנוֹ וא"ת לִשְׁתּוֹק מֵאוֹתוֹ וּבְנוֹ וי"ל דְּלָא מִדְּכְתִיב בֵּן קָדְרִישׁ עכ"ל ר"ל דְּוָי"ו לָאו לְדָרְשָׁא הוּא דַּאֲתָא דֶּרֶךְ הַמִּקְרָא לְדַבֵּר כֵּן וּמִדְּלָא הֲוָקְשָׁה לָהֶם אֶלָּא לַחֲנַנְיָא וְלֹא לְרַבָּנָן מַשְׁמַע דִּלְדִידְהוּ א"ש וְאַף דְּגַם לְרַבָּנָן קַשְׁיָא לִכְתּוֹב אוֹתָהּ וּבֵן דְּהָשְׁתָּא יָדְעִינַן לְחַלֵּק מֵאוֹתָהּ וּמַשְׁמַע נָמֵי נְקֵיבָה וְלָמָּה לִי וָי"ו דִּבְנוֹ י"ל דְּאִי לֹא וָי"ו הָיִיתִי אוֹמֵר אוֹתָהּ דְּנוֹהֵג בִּנְקֵיבוֹת דַּוְוקָא וְלָא הֲוָה יָדְעִינַן לְחַלֵּק לְכָךְ כְּתִיב וָי"ו וְהַשְׁתָּא מְיֻיתָר אוֹתוֹ לְחַלֵּק וְהָא דְּלָא כָּתַב אוֹתָהּ י"ל דְּכָל הַתּוֹרָה בִּלְשׁוֹן זָכָר נֶאֱמְרָה.

וְדַע דהתב"ש בסי' ט"ו ס"ק ל"ג כָּתַב דְּמִסְתָּבָרָא אית לָן לוֹמַר דְּאֵין נוֹהֵג כ"א בִּנְקֵיבוֹת וְלֹא בִּזְכָרִים דְּאֵין אָב לַבְּהֵמָה וְהֵביא רְאָיָה מִיְּבָמוֹת כ"ח דְּאֵין אָב לָעַכּוּ"ם וְיָלְפִינַן מִבְּהֵמָה וְהַשְׁתָּא א"ש קֻושְׁיַת התו' דְּלִשְׁתּוֹק מֵאוֹתוֹ וּבְנוֹ יע"ש וַאֲנִי אוֹמֵר דְּאַתֵּי תקש' לִכְתּוֹן' אוֹתוֹ ול"ל וָי"ו דִּבְנוֹ וּנְקֵיבוֹת יָלְפִי' מק"ו דְּשִׁלּוּחַ הַקֵּן שֶׁאֵין נוֹהֵג בְּאֵין מְזַוְּגָן וְאֵין נוֹהֵג בִּזְכָרִים נוֹהֵג בִּנְקֵיבוֹת או"ב לֹא כ"ש וְהָא דִּכְתִיב אוֹתוֹ זָכָר לוֹמַר אַף זָכָר וכה"ג כָּתַב הרא"ם פ' אֱמוֹר הַבְּכוֹר שׁוֹר הֵביאוּ דַּף פ"ב דְּנוֹהֵג בְּאוֹתוֹ וְאֶת בְּתָהּ אַף דִּבְנוֹ כְּתִיב מק"ו דְּשִׁילּוּחַ הַקֵּן דְּאַף בְּתָהּ כְּמוֹ הָתָם וכ"ש אוֹתוֹ דְּנִימָא כֵּן דְּנוֹהֵג אַף בִּנְקֵיבוֹת וְהָא דִּכְתִיב אוֹתוֹ לוֹמַר אַף בִּזְכָרִים וכ"ש נְקֵיבוֹת וְעַיַּיִן מ"ש לְקַמָּן שָׁם:גְּמָרָא מִפְּשַׁט פְּשִׁיטָא לֵיהּ לר"י אוֹ סַפּוּקֵי מְסַפְּקָא לֵיהּ לְמַאי נ"מ לְמִשְׁרֵי פְּרִי עִם הָאֵם כו' וה"ה דה"מ לְמֵימַר לְעִנְיַן מַלְקוּת דְּאִי וַדַּאי אֵין חוֹשְׁשִׁין לָקֵי אִם מַנְהִיג סוּס בַּר חַמָּרָא וְאָבִיו סוּס עִם סוּס בַּר סוּסְיָא וְאָבִיו חֲמוֹר וְאִי סְפוּקָא מְסַפְּקָא לֵיהּ אֵין לוֹקִין דְּשָׁמָא חוֹשְׁשִׁין כו' וְכֻולָּהּ חַד מִינָא וּלְסוֹף מַסִּיק דְּסַפּוּקֵי מְסַפְּקָא לֵיהּ וה"ק הַנּוֹלָדִין מִן הַסּוּס וַאֲבִיהֶן דְּהַאי וּדְהַאי חֲמוּר שָׂרֵי ממ"נ כפירש"י וְהָא דְּאָמַר אֲבָל הַנּוֹלָדִין מִן הַסּוּס וְהַנּוֹלָדִין מִן הַחֲמוֹר דְּאָסוּר וְאַמַּאי לָא אַשְׁמְעִינַן רְבוּתָא טָפֵי דְּאַף שֶׁאֲבִיהֶן בִּלְבַד אֵין שָׁווֹת אַף שֶׁאִמּוֹתֵיהֶן שָׁווֹת אֲסוּרִין דִּמְסַפְּקָא לָן וְשָׁמָא חוֹשְׁשִׁין י"ל דְּאִי הֲוָה אָמַר הָכִי ה"א דְּנוַדַּאי חוֹשְׁשִׁין לְזֶרַע אָב לְכָךְ אָמַר הַנּוֹלָדִין מִן הַסּוּס וַחֲמוֹר וַאֲבִיהֶן לְהֵיפֶךְ דַּאֲסוּרִין זֶה עִם זֶה ש"מ סַפּוּקֵי מְסַפְּקָא לֵיהּ דְּלַחֲנָנְיָא כָּל מִינֵי פְּרִידוֹת אַחַת הֵן כְּשְׁמוּאֵל דְּאָמַר הֵכִין: ע"ש עָבֵי קלי' בַּר חַמָּרָא ופירש"י זַ"ל אִמּוֹ הָיְתָה חֲמוֹרָה ונ"מ בְּסִימָנִין הַלָּלוּ דְּאִי א' עָבֵי קָלֵי וא' צָנִיף קָלֵי דַּאֲסוּרִין זֶה עִם ש דְּאֵין חוֹשְׁשִׁין לְזֶרַע אָב דְּאִי כַּחֲנָנְיָא כָּל מִינֵי פְּרִידוֹת אַחַת הֵן וְעַיַּיִן תו' ד"ה עַיַּיל לִי הָנָךְ דְּדָמְיָין לַהֲדָדֵי וְיֵשׁ לְהַקְשׁוֹת דִּלְמָא אַבַּיֵּי כַּחֲנָנְיָא סוֹבֵר וְנָתַן סִימָן אִי לָא יָדְעִינַן אִמּוֹתֵיהֶן מַאן נִינְהוּ וְאָמַר עָבֵי קלי' בַּר חַמָּרָא וְאִי יָדְעִינַן אָבִיו סוּס ע"כ אִמּוֹ חֲמוֹרָה וְשָׂרֵי לְהַרְבִּיעַ עִם מִי שֶׁאָבִיו חֲמוּר וְאִמּוֹ סוּסְיָא דְּמִינֵי פְּרִידוֹת אַחַת הֵן כו' משא"כ אִי לָא יָדְעִינַן אָסוּר דִּלְמָא אִמּוֹ סוּסְיָא וַהֲוָה כֵּוָלּוֹ סוּס וְאָסוּר עִם מִי שֶׁאָבִיו חֲמוּר וְאִמּוֹ סוּס דַּהֲוָה מִין אַחֵר.

וְאֵין קֻושְׁיָא למ"ש לְקַמָּן בְּסָמוּךְ דְּפָרֵד יָדוּעַ וְנִיכָּר הוּא דַּהֲוָה מִן שְׁנֵי מִינִין דַּוְקָא מֵחֲמוֹר וְסוּס יע"ש: אָמַר לֵיהּ ר"א לְשַׁמָּעֵיהּ כִּי מְעַיַּילְתְּ לִי כּוּדַּנְיָיתָא בְּרִיסְפַּק עַיַּיל לִי הָנָךְ דְּדָמְיָין לַהֲדָדֵי אַלְמָא אֵין חוֹשְׁשִׁין ר"ל סַפּוּקֵי מְסַפְּקָא לֵיהּ אִי חוֹשְׁשִׁין לְזֶרַע אָב אוֹ לֹא כמ"ש התו' ד"ה עַיַּיל לִי וְאֵין לְהַקְשׁוֹת אַכַּתִּי מַאי סְיָמָן אִיכָּא נְהִי שֶׁאִמּוֹתֵיהֶן שָׁווֹת אַכַּתִּי דִּלְמָא אָבִיו שֶׁל זֶה חֲמוּר וְשֶׁל זֶה סוּס וְאִיכָּא כִּלְאַיִם וְאִי הֲוָה אָמְרִינַן דְּנוַדַּאי אֵין חוֹשְׁשִׁין הֲוָה א"ש וְאֵין לוֹמַר דְּאִי שָׁוִין בְּסִימָנִין הֲוָה אִמּוֹ וְאָבִיו מֵחַד מִין ז"א דְּהָא כָּתַב רש"ל שֶׁאִמּוֹ חֲמוּרָה הִיא אֲבָל, מִדִּבְרֵי הַשֵּׁ"ךְ זַ"ל בסי' רצ"ו ס"ק י"א לָמַדְתִּי פי' מַרְנוּחַ בְּשִׁמַעְתִּין וְהוּא דְּמִין פְּרִידוֹת הֵן יְדוּעוֹת שֶׁבָּאוּ מְסוֹס וַחֲמוֹר וְנִיכָּרִין הֵם וְעַיַּיִן בְּרַשֵׁ"י עַל, פָּסוּק הוּא מָצָא אֶת הַיֵּמִים בַּמִּדְבָּר וְכוּדַּנְיָיתָא הֵם פְּרִידוֹת כמ"ש רַשֵׁ"י לְעַל דַּף ז' ב' גַּבֵּי ר' פִּנְחָס בֶּן יָאִיר דְּאַשְׁכַּח כּוּדַּנְיָיתָא בֵּי רַבִּי יע"ש דפירש"י פְּרִידוֹת וּלְכָךְ אָמַר ר"א לְשַׁמָּעֵיהּ כִּי מְעַיַּילְתְּ לִי כּוּדַּנְיָיתָא בְּרִיסְפַּק עַיַּיל בְּהָנָךְ דְּדָמְיָין לַהֲדָדֵי וְאָז נֵדַע שֶׁאִמּוֹתֵיהֶן שָׁווֹת וְכֵיוָן שֶׁכֵּן ע"כ בְּהֶכְרֵחַ שֶׁאֲבִיהֶן ג"כ שָׁוִין הֵמָּה מִמִּין אֶחָד דאל"כ הָא פְּרִידוֹת הַנִּיכָּרִין יְדוּעִין הֵם שֶׁבָּאוּ מֵחֲמוֹר וְסוּס כו' וּלְכָךְ וַדַּאי שָׂרֵי ממ"נ דְּבָכָל א' יֵשׁ שְׁנֵי צְדָדִים וְשָׂרֵי אַף לר' יְהוּדָא כְּדְמַסִּיק לְעֵיל וְזֶה שֶׁכָּתַב הָרַשְׁבָּ"א ז"ל בְּחִדּוּשָׁיו עָלָה דְּהַהִוא וְז"ל דְּדָמְיָין לַהֲדָדֵי

דְּאָז נוֹדַע דְּאָבְיו וְאִמּוֹ שֶׁל זֶה רָצָה לוֹמַר דְּאַמּוֹתֵיהֶן חָמוּר ע"כ אֲבִיהֶן סוּס וְכֵן לְהֵיפֶךְ כמ"ש.

וְעַיֵּין עוֹד בְּחִדּוּשֵׁי רַשְׁבָּ"א דְּאִי נָאֲמַר וַדַּאי אֵין חוֹשְׁשִׁין הַיְינוּ דְּאָמַר סוּס גָּמוּר מֻוָתָּר עִם פֶּרֶד שֶׁאִמּוֹ סוּס וְכָתַב כּוּדַּנְיֶתָא מַשְׁמַע שְׁנֵיהֶן פְּרִידוֹת וְאֵין הֶכְרֵעַ דְּנִוַּדַּאי אֵין חוֹשְׁשִׁין אֶלָּא סְפֵיקָא הָוָה וּאה"נ הָא דְּאָמַר אֵין חוֹשְׁשִׁין הַיְינוּ סְפֵיקָא כְּמוֹ ר"י וְסַיֵּים שְׁמוּאֵל זוֹ דִּבְרֵי ר"י דְּאָמַר אֵין חוֹשְׁשִׁין וְהַיְינוּ סְפֵיקָא זֶה תּוֹכֶן דִּבְרֵי הָרַשְׁבָּ"א ז"ל בְּחִדּוּשָׁיו יְעַוְיַן שָׁם הֵיטֵב: וְדַע דְּאַף לְשִׁיטַת הר"מ ז"ל דְּכָל סְפֵיקָא רַחֲמָנָא שָׁרְיָא מִדְּרַבָּנָן הוּא דְּאָסוּר כְּמוֹ שכ' התב"ש בַּאֲרוּכָה בפר"ח י"ד סי' ק"י וּבְחִדּוּשֵׁינוּ לְעֵיל פ"ק יע"ש י"א ב' אֵין לְהַקְשׁוֹת בְּהָא דְּאָמַר סִימָנִין דְּאוֹרָיְיתָא דִּלְמָא לְעוֹלָם מִדְּרַבָּנָן וְהָא דְּסָמַךְ אַסִּימָנִין דַּהֲוָה אִיסּוּר דְּרַבָּנָן דמ"ה סְפֵיקָא שָׁרְיָא וְאֵין אָנוּ יוֹדְעִין אִי אִמּוֹתֵיהֶן שָׁוּוֹת מש"ה סָמַךְ עַצְמוֹ אַסִּימָנִין וְיֵשׁ לְיַישֵׁב ומ"מ קַשְׁיָא אַמַּאי לָא שָׁרְיָא מִכֹּחַ סְפֵק סְפֵיקָא שֶׁמָּא אִמּוֹתֵיהֶן שָׁוּוֹת וּמִמֵּילָא אֲבִיהֶן שָׁוִוין דְּפֶרֶד יָדוּעַ הוּא, מֵחֲמוֹר וְסוּס ואת"ל אֵין אִמּוֹתֵיהֶן שָׁוּוֹת מ"מ שֶׁמָּא חוֹשְׁשִׁין לְזֶרַע אָב וְכָל מִינֵי פְּרִידוֹת אַחַת הֵן כַּחֲנָנְיָא וּלְחוּמְרָא הוּא דְּאָמַר עַיֵּין לִי דְּכָל הֵיכָא דְּאִיכָּא לִבְרוּרֵי מָבָרְרִינַן וְאַף אִי נֵימָא בס"ס אַף בְּטִרְחָא כָּל דְּהוּא לֹא מָבָרְרִינַן מ"מ אִי לָא דָּמְיָין לַהֲדָדֵי' וַדַּאי דְּאֵין אִמּוֹתֵיהֶן שָׁוִוין אֲבָל בְּדָמְיָין לַהֲדָדֵי הָוָה ס"ס וְשַׁרְיָא מ"ה וְאַף מדר"י וּמִנָּלַן לוֹמַר סִימָנִין דְּאוֹרָיְיתָא וְאִם הָיְינוּ אוֹמְרִים סְפֵיקָא דְּדִינָא לָא חָשִׁיב סָפֵק הָוָה א"ש אֲבָל אִם נָאֲמַר סְפֵיקָא דְּדִינָא וּפְלוּגְתָּא דְּרַבְּוָואתָא חָשִׁיב שַׁפִּיר סְפֵיקָא קָשֶׁה ובי"ד סִימָן ק"י אֲבָאֵר עוֹד אֲבָאֵר לְךָ כִּי יֵשׁ מֵרַאשׁוֹנִים שֶׁאָמְרוּ דְּשָׁלֹשׁ מַחֲלוֹקֶת כָּאן ת"ק דַּחֲנָנְיָא סוֹבֵר וַדַּאי אֵין חוֹשְׁשִׁין לִזֶרַע אָב וְהַיְינוּ בָּרְיְיתָא דְּיָכוֹל יְהֵא נוֹהֵג בִּזְכָרִי' וַחֲנָנְיָא סוֹבֵר וַדַּאי חוֹשְׁשִׁין ור"י סַפּוּקֵי מְסַפְקָא לֵיהּ אִי חוֹשְׁשִׁין וְזֶה דַּעַת הָרָ"ן ה ז"ל הֶבִיאוֹ ג"כ הָרַשְׁבָּ"א בְּחִדּוּשָׁיו וְדַעַת ר"ת הֵבִיאוּ הָרַשְׁבָּ"א דת"ק דַּחֲנָנְיָא הוּא ר"י וְאֵין נוֹהֵג בִּזְכָרִים לְמַלְקוּת אֲבָל אִיסּוּרָא אִיכָּא וְנִרְאֶה לְפָרֵשׁ דַּעַת ר"ת דְּרַבָּנָן סָבְרִי בְּנוֹ מִי שֶׁכָּרוּךְ אַחֲרָיו דְּהַיְינוּ נְקֵיבָה וְאוֹתוֹ מְסַפְקָא לְהוּ אִי צָרִיךְ קְרָא לְחַלֵּק אוֹ אֵין צָרִיךְ קְרָא לְחַלֵּק וּבְפִלֻּגְתָּא דר"י ור' יאֹשִׁיָּה ח"ק מְסֻפָּק וּלְכָךְ סְפֵיקָא הָוָה אִי נוֹהֵג בַּזְכָרִי' אִי לֹא וְהָרַמְבַּ"ן ז"ל סוֹבֵר דת"ק דַּחֲנָנְיָא ר"י הוּא ובאו"ב וַדַּאי אֵין חוֹשְׁשִׁין דִּבְנוֹ מִי שֶׁכָּרוּךְ אַחֲרָיו וּבִשְׁאָר דְּבָרִים מְסֻפָּק אִי חוֹשְׁשִׁין לִזֶרַע אָב אוֹ לָאו אִי יָלְפִינַן מאו"ב דְּאֵין חוֹשְׁשִׁין אוֹ לָא יָלְפִינַן ות"ק הוּא ר' יְהוּדָא דִּמְסֻפָּק וכמ"ש בְּסָמוּךְ: בתו' ד"ה עַיֵּיל לִי הָנָךְ דְּדָמְיָין וא"ת דְּמַסְקִינַן בִּשְׁמַעְתִּין כו' עכ"ל מִפְּנֵי שֶׁיֵּשׁ כָּאן עִנְיָן עָמֹק רָאִיתִי לְהַאֲרִיךְ קְצָת וְהוּא כִּי שִׁיטַת רַשְׁ"י לקמ' קל"ב א' הֵבִיאוּ הָרָ"ן שָׁם בָּרִי"ף ובפירש"י שֶׁלְּפָנֵי' לֹא ראי' אֶלָּא שֶׁהָרָ"ן מְבִיאוֹ וְז"ל דְּגַם לְרַבָּנָן אַלִּיבָּא דר' יוֹחָנָן פְּלֻגְתָּא דְּרַבָּנָן ור"א בְּצִבְי הַבָּא עַל הַתְּיָישָׁה וְרַבָּנָן אִם שֶׁה לְרִבּוֹת וע"כ דְּחַיָּיב בְּכוּלְּהוּ מַתָּנוֹת דאל"כ בלא"ה שֶׁה וַאֲפִילּוּ מְקֻצָּת שֶׁה כֵּיוָן דְּאִמּוֹ תְּיָישָׁה וְזוֹבְחֵי הַזֶּבַח לְחַלֵּק אָתָא ור"א זוֹבְחֵי הַזֶּבַח לְכִדְרָבָא דְּהַדִּין עִם הַטַּבָּח וְאִם שֶׁה לְחַלֵּק וּמְסֻפָּק שָׁמָּא חוֹשְׁשִׁין לִזֶרַע אָב וְשֶׁה אַף מְקֻצָּת שֶׁה לָא אָמְרִינַן וע"כ פָּטוּר מִמְּקֻצָּת וּלְפִי זֶה קָשֶׁה קֻוּשְׁיַת התו' דִּלְרַבָּנָן ע"כ דְּחוֹשְׁשִׁין דְּאִי אֵין חוֹשְׁשִׁין קְרָא לָמָּה לִי וְקֻוּשְׁיָא שְׁנִיָּה אִי חוֹשְׁשִׁין א"כ ע"כ באו"ב אוֹתוֹ לְזָכָר וּלְחַלֵּק לֹא צָרִיךְ קְרָא כר' יוֹנָתָן א"כ לָמָּה לִי זוֹבְחֵי הַזֶּבַח לְחַלֵּק לְרַבָּנָן וְזֶה יֵשׁ לְיַישֵׁב דְּרַשְׁ"י אֶפְשָׁר כְּסָבָרַת הָרַמְבַּ"ן ז"ל סוֹבֵר הֶבִיאוֹ הָרַשְׁבָּ"א וְהָרָ"ן בְּשִׁמְעַתִּין דת"ק דַּחֲנָנְיָא הוּא ר' יְהוּדָא ובאו"ב מִפְּשָׁט פְּשִׁיטָא לֵיהּ דְּאֵין חוֹשְׁשִׁין וּבְעָלְמָא מְסֻפָּק אִי יָלְפִינַן מאו"ב אוֹ דִּלְמָא מִדְּאִיצְטְרִיךְ

באו"ב מִכְּלָל בְּעָלְמָא חוֹשְׁשִׁין יע"ש כֵּן סוֹבֵר רַשִׁ"י ומש"ה כָּתַב רַשִׁ"י כפי' שֶׁהֵבִיא הָרָ"ן מִשְּׁמוֹ דאע"ג דִּמְסַפְקָא אִי חוֹשְׁשִׁין לְזֶרַע אָב אוֹ לֹא וְהַיְינוּ באו"ב אֵין חוֹשְׁשִׁין מִבְּנוֹ מִי שֶׁכָּרוּךְ אַחֲרָיו וּבְשְׁאָר מִילֵי מְסַפְקָא לָן אִי אֵין חוֹשְׁשִׁין וְאִם שֶׁה לְחַלֵּק וְזוֹבְחֵי הַזֶּבַח לְדֶרֶבָּא שֶׁהַדִּין עִם הַטַּבָּח אוֹ חוֹשְׁשִׁין וְזוֹבְחֵי הַזֶּבַח לְחַלֵּק וְאִם שֶׁה לְרַבּוֹת שֶׁחַיָּיב בְּכָל הַמַּתָּנוֹת וְאֵין לְהַקְשׁוֹת א"כ אֵימָא דְּחוֹשְׁשִׁין וְאִם שֶׁה לְחַלֵּק וְזוֹבְחֵי הַזֶּבַח לְדָרַבּ' י"ל דְּיוֹתֵר מִסְתַּבֵּר לוֹמַר מִזּוֹבְחֵי הַזֶּבַח לְחַלֵּק וְלוֹמַר לְדֶרֶבָּא הִלְכָּךְ אִי חוֹשְׁשִׁין אִם שֶׁה לְרַבּוֹת כְּלָאִים שֶׁהוּא כּוֹי וְזוֹבְחֵי הַזֶּבַח לְחַלֵּק וְאִי אֵין חוֹשְׁשִׁין ע"כ לְדֶרֶבָּא וְרַבָּנָן פְּלִיג אַסְּוּגְיָא דְּאוֹתוֹ וְאֶת בְּנוֹ בְּכָאן וְסוֹבֵר דאו"ב דְּרַבָּנָן אֵין חוֹשְׁשִׁין וַדַּאי וּבְצִבְי הַבָּא עַל הַתְּיָישָׁה דְּרַבָּנָן מְחַיְּבִין מַלְקוּת בְּשָׁחַט בְּתָּה וּבַת בְּתָּה דְּאִמּוֹ כֻּלָּהּ תְּיָישָׁה וא"ה שֶׁה מִקָּצָת שֶׁה בַּמַּשְׁמָע ור"א חוֹשְׁשִׁין מִסָּפֵק וָשֶׁה מִקָּצָת שֶׁה לָא אָמְרִינַן וּבְכִיסּוּי תַּרְוַיְיהוּ מְסַפְקָא לְהוּ וּלְכָךְ אֵין שׁוֹחֲטִין בי"ט וּבְמַתָּנוֹת כֻּלְּהוּ מְסַפְקָא לְהוּ וּלְרַבָּנָן ממ"נ אִי אֵין חוֹשְׁשִׁין וְאִם שֶׁה לְחַלֵּק וְזוֹבְחֵי הַזֶּבַח ע"כ לְדֶרֶבָּא אָתָא וְחַיָּיב בְּכָל הַמַּתָּנוֹת וְאִי חוֹשְׁשִׁין א"כ מִסְתַּבֵּר יוֹתֵר זוֹבְחֵי הַזֶּבַח לְחַלֵּק אָתָא וְאִם שֶׁה לְרַבּוֹת וע"כ בְּכָל הַמַּתָּנוֹת ור"א סוֹבֵר זוֹבְחֵי הַזֶּבַח וַדַּאי לְדֶרֶבָּא אָתָא וְאִם שֶׁה לְחַלֵּק אָתָא וּפָטוּר מִן הַמַּתָּנוֹת אַף מִמִּקָּצַת אֲבָל התו' סוֹבְרִים דְּוַדַּאי הַךְ דְּכִיסּוּי דְּכוֹי אֵין שׁוֹחֲטִין בי"ט רַבָּנָן הוּא וּמְסַפְקָא לְהוּ וְכֵינָן דִּמְסַפְקָא לְהוּ בְּהָא באו"ב נָמֵי מְסַפְקָא לְהוּ דְּהַתּוֹ' בְּשִׁיטַת ר"ת קַיְימִי שֶׁהֵבִיאוּ הָרַשְׁבָּ"א בְּשִׁמְעָתִין הַבֵּאתִיו לְעֵיל דת"ק דַּחֲנַנְיָא הוּא ר"י וּמְסַיֵּפָק אִי צָרִיךְ קְרָא לְחַלֵּק אוֹ אֵין צָרִיךְ וא"כ הֲוָקְשָׁה לָהֶם שַׁפִּיר מַאי קָאָמַר הָתָם לְרַבָּנָן אִם לְרַבּוֹת וְזוֹבְחֵי הַזֶּבַח לְחַלֵּק וְהָא לָא צָרִיךְ קְרָא לְחַלֵּק וע"כ דְּצָרִיךְ קְרָא לְחַלֵּק תִּפְשׁוֹט דְּאֵין או"ב נוֹהֵג בְּנְקֵיבוֹת דְּאוֹתוֹ לְחַלֵּק וְאִם לְרַבּוֹת בְּתַיְישׁ הַבָּא עַל הַצְּבִיָּה כמ"ש אַסַ"כ ותי' דְּרַבָּנָן מְסַיְּפָקִין אִי צָרִיךְ לְחַלֵּק וע"כ אִם לְרַבּוֹת בְּתַיְישׁ הַבָּא עַל הַצְּבִיָּה וְזוֹבְחֵי הַזֶּבַח לְחַלֵּק אוֹ אֵין צָרִיךְ לְחַלֵּק וְאִם שֶׁה לְרַבּוֹ' דְּחַיָּיב בְּכֻלְּהוּ מַתָּנוֹת דְּאִי לָאו קְרָא ה"א חֲצִי מַתָּנוֹת מִצַּד הָאָב וְזוֹבְחֵי הַזֶּבַח ע"כ לְכִדְרָבָא אַתָּא וְאֵין לְהַקְשׁוֹת אֵימָא זוֹבְחֵי לְכִדְרָבָא וְאֵין חוֹשְׁשִׁין לְזֶרַע אָב וְאִם שֶׁה לְחַלֵּק וּפָטוּר מִכָּל הַמַּתָּנוֹת לְגַמְרֵי י"ל כמ"ש לְרַשִׁ"י ז"ל דְּוַדַּאי יוֹתֵר מִסְתַּבֵּר לוֹמַר דְּזוֹבְחֵי הַזֶּבַח לְחַלֵּק מִלּוֹמַר לְדֶרֶבָּא וְאִם לְרַבּוֹת כּוֹי משא"כ אִי חוֹשְׁשִׁין וְאֵין צָרִיךְ לְחַלֵּק וּמֵיוָתֵר זוֹבְחֵי הַזֶּבַח ע"כ לְדֶרֶבָּא כמ"ש לְעֵיל וּבָתַר הָכִי כָּתְבוּ התו' דע"כ פְּלֻגְתַּיְיהוּ בְּתַיְישׁ הַבָּא עַל הַצְּבִיָּה דְּאִי בִּצְבִי הַבָּא עַל תְּיָישָׁה א"כ מִדְּצָרִיךְ רִיבּוּיָא ע"כ דְּחוֹשְׁשִׁין וְזֶה ג"כ קוֹשְׁטַת הָרָ"ן בפ' הַזּוֹרֵעַ יע"ש וְעוֹד מִשּׁוּם דִּכְתִיב באו"ב אוֹתוֹ וּלְחַלֵּק לָא צָרִיךְ קְרָא כו' ולר"א לָא הֲוָה מָצֵי לְאַקְשׁוּיֵי אַמַּאי פָּטוּר ממ"נ אִי חוֹשְׁשִׁין א"כ לְחַלֵּק לֹא צָרִיךְ וְאִם לְרַבּוֹת וְאִי אֵין חוֹשְׁשִׁין כֻּלְּהוּ שֶׁה וי"ל מַאי פָּטוּר פָּטוּר מִכָּל הַמַּתָּנוֹת אֲבָל חַיָּיב בַּחֲצִי וְאַף שֶׁהוּא קְצָת דְּוַחַק מ"מ אָפְשָׁר לוֹמַר כֵּן וְהַיְינוּ דְּאִי חוֹשְׁשִׁין אָתֵי קְרָא לְרַבּוּיֵי בַּחֲצִי דְּאִי לָאו קְרָא ה"א דְּפָטוּר לְגַמְרֵי דְּשֶׁה מִקָּצָת שֶׁה לָא אָמְרִינַן א"ד אֵין חוֹשְׁשִׁין כו' וּלְכָךְ פָּטוּר מִמִּקָּצָת מַתָּנוֹת וּלְרַבָּנָן שֶׁה וְאַף מִקָּצָת שֶׁה וְחַיָּיב בְּכָל הַמַּתָּנוֹת ממ"נ דְּאִי חוֹשְׁשִׁין וְזוֹבְחֵי לְכִדְרָבָא וְאִם לְרַבּוֹת וע"כ בְּכוּלְּהוּ וְאֵין חוֹשְׁשִׁין כֻּלָּן שֶׁה וְאִם לְחַלֵּק הֲוָה אֶלָּא דְּהֲוָקְשָׁה לָהֶם לְרַבָּנָן דְּאָמַר אִם לְרַבּוֹת וְאַמַּאי מְסַפְקָא לְהוּ אִם חוֹשְׁשִׁין וַהֲוָה לְמֵימַר דְּרַבָּנָן זוֹבְחֵי וַדַּאי לְדֶרֶבָּא אָתָא אֶלָּא דְּמְסַפְקָא לְהוּ אִי צָרִיךְ קְרָא לְחַלֵּק אוֹ לָאו וּלְכָךְ פי'בע"א וְלֹא הָיָה הַזְּמַן מַסְפִּיק וְאַיְ"ה בְּסִימָן ס"א בי"ד וּלְקַמָּן פ' הַזּוֹרֵעַ אֲבָאֵר: (ע"ב) גְּמָרָא כֹּלְאַיִם הַבָּא מִן הָעֵז וְרָחֵל או"ב נוֹהֵג בּוֹ כּוֹי אֵין או"ב נוֹהֵג בּוֹ כָּתַב רַשִׁ"י ז"ל דל"ג מִן הַתַּיִישׁ וּמִן הַצְּבִיָּה אֵין או"ב

נוֹהֵג וּבוֹ דא"כ מַה קמ"ל רַב חִסְדָּא וְהָרָ"ן בְּחִדּוּשָׁיו כָּתַב דְּלֵ"ת דר"א לָא פְּלִיג בְּכוֹי קמ"ל עכ"ל וְהִנֵּה אִם גָּרְסִינַן ר"א אוֹמֵר כִּלְאַיִם הַבָּא מִן הָעֵז כו' כּוֹי אֵין או"ב נוֹהֵג בּוֹ שַׁפִּיר קָאָמַר רַב חִסְדָּא דְּאֵיזֶהוּ כּוֹי שֶׁנֶּחְלְקוּ בּוֹ דְּלֵיכָּא לְמֵימַר בְּכוֹי בְּרִיָּה בפ"ע פְּלִיגִי דת"ק סוֹבֵר כּוֹי בְּהֵמָה הוּא ור"א מְסַפְקָא לֵיהּ אִי מִין חַיָּה הוּא דא"כ מַאי קָאָמַר כִּלְאַיִם הַבָּא מִן עז וְרָחֵל או"ב נוֹהֵג בּוֹ דְּמַשְׁמַע לֹא מִן הָעֵז וּצְבִיָּה וּבְתַרְתֵּי פְּלִיגִי בְּכוֹי וּבְצֶבִי וְתַיְישׁ לָזֶה אָמַר דְּאַפּוֹשֵׁי מַחֲלוֹקֶת לָא נָפְשִׁינַן וְעוֹד דא"כ הָכִי הֲוָה לוֹמַר כִּלְאַיִם מִן הָעֵז וְרָחֵל או"ב נוֹהֵג בּוֹ מִן הַתַּיִישׁ וּצְבִי וְכוֹי אֵין או"ב נוֹהֵג בּוֹ וע"כ דְּכוֹי שֶׁנֶּחְלְקוּ מִן הַתַּיִישׁ וּצְבִיָּה אֲבָל לגי' הַסְּפָרִים ר"א אוֹמֵר מִן הָעֵז וְרָחֵל או"ב נוֹהֵג בּוֹ מִן הַתַּיִישׁ וּצְבִיָּה אֵין או"ב נוֹהֵג בּוֹ א"כ מְנָא לֵיהּ לְרַב חִסְדָּא דְּכוֹי מִן הַתַּיִישׁ וּצְבִיָּה אֵימָא דאה"נ דְּלָא פְּלִיגִי כ"א בְּתַיִישׁ וּצְבִיָּה ות"ק דְּאָמַר כִּלְאַי' כּוֹלֵל בֵּין עז וְרָחֵל וּבֵין תַּיִשׁ וּצְבִיָּה וְלָא פְּלִיגִי בְּכוֹי כְּלָל כו': ע"ש גמ' וְהָא אָמַר ר"ח הַכֹּל מוֹדִי' בְּהוּא צבי' וּבְנָהּ תְּיָישָׁה שֶׁפָּטוּר עכ"ל הר"מ ז"ל בְּהִלְכוֹת שְׁחִיטָה פ"י ה"ח כָּתַב תַּיִישׁ שֶׁבָּא עַל הַצְּבִיָּה וְיָלְדָה אָסוּר לִשְׁחוֹט צְבִיָּה וּבָנָה וְיֵשׁ בְּזֶה שְׁלֹשָׁה טְעָמִים א' שֶׁהַבֵּן דּוֹמֶה לְאָבִיו תַּיִשׁ וְיִסְבְּרוּ הָעוֹלָם שֶׁאִמּוֹ תְּיָישָׁה הָיְתָה וּלְטַעַם זֶה אִם אֵין דּוֹמֶה בְּמַרְאֶה לְאָבִיו שָׂרִי וְטַעַם ב' כָּתַב התב"ש דְּגָזְרִינַן שֶׁלֹּא יִשְׁחוֹט אָב וּבְנוֹ והפר"ח כָּתַב הַטַּעַם משו' גְּזֵירָ' בְּתָּהּ וּבַת בת' יע"ש בסי' ט"ז וְלָמְדוּ מר"א דאמ' הַכֹּל מוֹדִי' שֶׁפָּטוּר מַשְׁמַע אִיסּוּרָא אִיכָּא וְהִנֵּה בְּהָא דְּאָמַר לְקַמָּן בְּתַיִישׁ הַבָּא עַל הַצְּבִיָּה וּלְאִיסּוּרָא אִם נָאֲמַר כפי' הָרַשְׁבָּ"א אַלִּיבָּא דר"מ דְּלָאו בְּתָּהּ וּבַת בְּתָּהּ אֶלָּא כְּפָשׁוּטוֹ דְּשָׁחַט לְאִמּוֹ וּלְבָתָּהּ אִם נא' כטע' פר"ח דְּאָסוּ' משו' סָרָךְ בת' וּבַת בַּתָּהּ א"ש דא"נ בַּתָּהּ וּבַת בְּתָּהּ לר"א לָאו אִיסּוּרָ' דְּשֶׁה וְאַף מִקְצָת לָא אָמְרִי' וְלֵיכָּ' לְמִגְזַר וּלְרַבָּנָן אסו' משו' סָרָךְ בת' וּבַת בת' וְאַף דְּלִשְׁיטַ' הר"מ ז"ל סְפֵיקָ' דְּאוֹרָיְי' היכ' דְּלֵיכָּ' לְבָרוּרֵי מִן הַתּוֹרָ' שָׁרְיָא כמ"ש לְעֵיל וְהוּא בפ"ט מֵהִלְכוֹת טֻמְאַת מֵת וּמִדְּרַבָּנָן אָסוּר א"כ הֲוָה גְּזֵירָ' לִגְזֵירָה י"ל כְּבָר כָּתַבְנוּ בְּמָקוֹם אַחֵר וּלְעֵיל ג"כ דְּשָׁאנֵי סְפֵיקָא דְּדִינָ' דְּאֵין אָנוּ יוֹדְעִין אִי צָרִיךְ קְרָא לְחַלֵּק אוֹ לָאו וְלָא אָמְרִינַן מ"ה שָׁרְיָא וְכֵיוָן שֶׁכֵּן שַׁפִּיר אִיכָּא לְמִיגְזַר וְטַעַם התב"ש בְּסִימָן ט"ז ס"ק ל"ב דְּגָזְרִי' שֶׁלֹּא יִשְׁחוֹ' הָאָב וּבְנוֹ א"כ ע"כ צָרִיךְ לוֹ' הָא דְּמְשַׁנֵּי בְּתַיִישׁ הַבָּא עַל הַצְּבִיָּה וּלְאִיסּוּרָא הַיְינוּ בַּתָּהּ וּבַת בת' דְּלֵיכָּ' לְמֵימַר: כְּפָשׁוּטוֹ דְּבָהָא ר"א מוֹדֶה דְּאָסוּר דְּגָזְרִינַן אִם אָבִיו תַּיִשׁ דְּאִיסּוּרָא מִיהָא אִיכָּא וּלְטַעַם מהרי"ן חָבִיב וּכְפֵירוּשׁ התב"ש שֶׁהַבֵּן דּוֹמֶה לְאָבִיו אִם כֵּן לֹא יִתָּכֵן זֹאת דְּאִם כֵּן אַמַּאי פְּלִיגִי בְּתַיִישׁ וּצְבִיָּה וּלְאִיסּוּרָא דְּהָא ר"א נָמֵי מוֹדֶה דְּאִיסּוּרָא מִיהָא אִיתָּא דְּאִיכָּא לְמִגְזַר ומ"ש התב"ש דְּאַף אִם תִּפָּרֵשׁ כְּרִשְׁ"י לָא יָדַעְנָא דע"כ כֵּן דְּאִי כְּפָשׁוּטוֹ אַמַּאי לָא גָּזְרִינַן אַטּוּ אָבִיו וּבְנוֹ דַּהֲוָה סְפֵיקָא דְּאוֹרָיְיתָא וּלְפִי זֶה הָא דְּאָמַר מֵעִיקָּרָא מִדְּרַבָּנָן סַפּוֹקֵי מְסַפְקָא לֵיהּ לר"מ מִפְּשָׁט פְּשִׁיטָא לֵיהּ לֹא צָרִיךְ לוֹמַר כִּדְמוּקִי מֵעִיקָּרָא בְּתוֹלָדָה כֵּן אֶלָּא בְּתַיִישׁ הַבָּא עַל הַצְּבִיָּה וְשָׁחַט לָהּ וּלְבָתָּהּ דע"כ לְרַבָּנָן הוּא דְּפְלִיגִי בְּאִיסּוּרָא וְלֹא לְמַלְקוּת דְּלְרַבָּנָן אָסוּר מִשּׁוּם דְּאִיכָּא לְמִגְזַר מִשּׁוּם אָבִיו אוֹ בַּת בְּתָּהּ ולר"א לֵיכָּא לְמִגְזַר דְּאֵין חוֹשְׁשִׁין כְּלָל כו': וְלִפְלוֹג בְּפִלּוּגְתָּא דַּחֲנַנְיָא וְרַבָּנָן קַשְׁיָא לִי לְשִׁיטַת הָרַמְבַּ"ן ז"ל שֶׁהֵבֵאתִי לְעֵיל אֵימָא דְּרַבָּנָן דְּהָכָא כְּרַבָּנָן דַּחֲנַנְיָא סְבִירָא לְהוּ דְּבָנוֹ מִי שֶׁכָּרוּךְ אַחֲרָיו וּמִדְּאִיצְטְרִיךְ באו"ב לוֹמַר בְּנוֹ מִי שֶׁכָּרוּךְ אַחֲרָיו ש"מ בְּעָלְמָא חוֹשְׁשִׁין לְזֶרַע אָב וְאֶפְשָׁר דְּאִי מִשּׁוּם הָא מִידֵי סְפֵיקָא לָא נָפְקָא וְהַשְׁתָּא בָּעֵי לְאוֹקְמֵיהּ פְּלוּגְתַּיְיהוּ לְעִנְיַן מַלְקוּת דְּלְאִיסּוּרָא אַף בְּצְבִיָּה וּבָנָה הֲוָה מָצֵי לְאוֹקְמֵיהּ לְדַעַת הר"מ ז"ל דְּאִיסּוּרָא אִיכָּא וּכְמוֹ שֶׁכָּתַבְתִּי בְּסָמוּךְ: וְדַע דַּהֲוָה מָצֵי

לְאוֹקֵמֵיהּ פְּלֻגְתַּיְיהוּ דכ"ע לָא אָמְרִינַן שֶׁה וְאַף מִקְצָת שֶׁה וּבִצְבִי הַבָּא עַל הַתְּיָישָׁה וְיָלְדָה בַּת וּבַת יָלְדָה בֵּן דְּרַבָּנָן סָבְרִי אֵין חוֹשְׁשִׁין לְזֶרַע אָב וַהֲוָה כֻּלֵּהּ שֶׁה וּר"א סָבַר חוֹשְׁשִׁין וְשֶׁה מִקְצָת שֶׁה לָא אָמְרִינַן דְּהַתּוֹסָפוֹת ד"ה ור"א כָּתְבוּ דְּלָא נִיחָא לֵיהּ לְמֵימַר דְּפְלִיגִי בִּפְלוּגְתָּא חֲדָשָׁה אַכַּתִּי נוּכַל לוֹמַר דִּפְלִיגִי בִּפְלוּגְתָּא חֲנַנְיָא וְרַבָּנָן וְכֻלֵּי עָלְמָא שֶׁה וְאַף מִקְצָת שֶׁה לָא אָמְרִינַן וּמֵיהוּ בֶּאֱמֶת לֹא נוּכַל לְפָרֵשׁ כֵּן דא"כ קַשְׁיָא הַךְ דְּכִיסּוּי הַדָּם אֲבָל בַּהֵ"א הָיָה יָכוֹל לוֹמַר כֵּן וְאֶפְשָׁר מְשׁוּם שֶׁמַּסִּיק לְעֵיל דְּהִלְכְתָא כַּחֲנַנְיָא מש"ה אֵין ר"ל דְּרַבָּנָן דְּכָאן דְּלָא כַּחֲנַנְיָא ור"א כַּחֲנַנְיָא: וְהָא וַדַּאי הו"מ לוֹמַר דִּפְלִיגִי בְּכָאן לְהוֹדִיעֲךָ כֹּחוֹ דר"א אַף לְאִיסּוּרָא לֵית לֵיהּ דְּאִי הֲוָה פְּלִיגִי בִּפְלוּגְתָּא דַּחֲנַנְיָא וְרַבָּנָן הָיִיתִי אוֹמֵר דְּאִיסּוּרָא מִיהָא אִיתָא דְּסַפּוּקֵי מְסַפְּקָא לֵיהּ בְּעָלְמָא אִי חוֹשְׁשִׁין מִדְּאִיצְטְרִיךְ באו"ב א"ד דְּיָלִיף מִינֵּיהּ קמ"ל דְּאִיסּוּרָא לֵיכָּא.

וְהִנֵּה מ"ש דִּבְעָלְמָא חוֹשְׁשִׁין אַף דְּכָאן אֲיִירֵי בָּאוּ גּוּפָא מ"מ נִרְאֶה דַּוְקָא לְעִנְיָן שֶׁאֵין נוֹהֵג בִּזְכָרִים הוּא דְּגַלִּי קְרָא אֲבָל לְעִנְיַן צְבִי הַבָּא עַל הַתְּיָישָׁה אוֹ לְהֵיפֶךְ אִית לָן לוֹמַר דְּחוֹשְׁשִׁין ובאו"ב גּוּפָא ב"כ וְכֵן מַשְׁמַע לִכְאוֹרָה מִדְּבְרֵי הָרַמְבַּ"ן זַ"ל שֶׁהֵבִיא הָרַ"ן בָּרִי"ף דְּחִדּוּשׁ הוּא שֶׁחִדְּשָׁה תּוֹרָה מַשְׁמַע דְּאֵין לְךָ בּוֹ אֶלָּא חִדּוּשׁוֹ וְעוֹד שֶׁכָּתַב דְּלֵיכָא כ"א ב' פְּלוּגְתָּא ת"ק דַּחֲנַנְיָא הוּא ר' יְהוּדָא ובאו"ב אֵין חוֹשְׁשִׁין וּבְשְׁאָר מְסַפְּקָא לֵיהּ וַחֲנַנְיָא סוֹבֵר באו"ב חוֹשְׁשִׁין וְיָלִיף מִינֵּיהּ בְּעָלְמָא וְהָא אִיכָּא שָׁלֹשׁ מַחֲלוֹקֶת רַבָּנָן ור"א דְּמַסִּיק דכ"ע סַפּוּקֵי מְסַפְּקָא לְהוּ אִי חוֹשְׁשִׁין וְאֵיךְ פָּסַק הָרִי"ף בּאוּ"ב לכ"ע אֵין חוֹשְׁשִׁין וְלָזֶה הָיָה נִרְאֶה לוֹמַר דמש"ה פָּסַק הָרִי"ף דאו"ב וַדַּאי אֵין חוֹשְׁשִׁין דְּסוֹבֵר דְּאוֹקְמָא דר"פ לֵיתָא אֶלָּא דִּפְלִיגִי בְּכוֹי אִם הוּא בְּרִיָּה בפ"ע אוֹ לָאו כְּמוֹ שֶׁאָבָאר לְקַמָּן בְּהָא דְּאָמַר רַב יְהוּדָא כּוֹי בְּרִיָּה בפ"ע וְלֵיכָּא כ"א שְׁנֵי מַחֲלוֹקֶת.

אֲבָל עַיְּנְתִי אַחַ"כ בְּחִדּוּשֵׁי רִיטְבָ"א ז"ל שֶׁכָּתַב וְרַבִּינוּ הַגָּדוֹל דָּחָה דִּבְרֵי הָרָזָ"ה וְסוֹבֵר ת"ק דַּחֲנַנְיָא הוּא ר' יְהוּדָא וְרַבָּנָן ור"א כּוּלְּהוּ סַפּוּקֵי מְסַפְּקָא לְהוּ אִי חוֹשְׁשִׁין לְזֶרַע אָב ובאו"ב דְּאֵין נוֹהֵג בַּזְּכָרִים חִדּוּשׁ הוּא שֶׁחִדְּשָׁה תּוֹרָה וְלָא יָלְפִינַן מִינֵּיהּ בְּעָלְמָא וְעוֹד דְּטַעְמָא דְּלֹא הִקְפִּידָה הַתּוֹרָה אֶלָּא בְּאֵם עִם הַבֵּן שֶׁכָּרוּךְ אַחֲרֶיהָ וְחָסָה עַל הַבֵּן וְלֹא אָב עִם הַבֵּן שֶׁאֵין מַכִּיר אֶת הַבֵּן דֶּוְמָיָא דְּשִׁילּוּחַ הַקֵּן אֲבָל לְעִנְיַן שְׁאָר דְּבָרִים אֶפְשָׁר דְּחוֹשְׁשִׁין לְזֶרַע אָב אֲבָל לַחֲנַנְיָא דבאו"ב נוֹהֵג בִּזְכָרִים כ"ש בְּעָלְמָא דְּחוֹשְׁשִׁין לְזֶרַע אָב עכ"ל וְזֶה יוֹרֶה הוֹרָאָה גְּמוּרָה למ"ש דְּאַף דְּאֵין נוֹהֵג בִּזְכָרִים אַפֵּ"ה אֶפְשָׁר באו"ב גּוּפָא בְּתַיְישׁ הַבָּא עַל הַצְּבִיָּ' אֶפְשָׁר דְּחוֹשְׁשִׁין לְזֶרַע אָב וַהֲוָה הַבַּת מִקְצָת שֶׁה ות"ק דַּחֲנַנְיָא ור"א וְרַבָּנָן הָכָא סְבִירָא לְהוּ וא"כ שַׁפִּיר כָּתְבִינַן לְעֵיל דְּמַאי פָּרִיךְ וְלִפְלוֹג באו"ב דִּלְמָא הָתָם אֵין חוֹשְׁשִׁין דְּאֵין חָס עַל הַבֵּן וּלְעִנְיַן שֶׁה וְאַף מִקְצָת שֶׁה שַׁפִּיר חוֹשְׁשִׁין לְזֶרַע אָב אֶלָּא דְּמִידִי סְפֵיקָא לָא נָפְקָא ולר"א אה"נ דה"מ לוֹמַר דְּאַשְׁמְעִינַן דַּאֲפִי' סָפֵק לֵיכָּא אֶלָּא דְּנִיחָא לוֹמַר דְּאַף לְרַבָּנָן דְּהִלְכְתָא כְּוָותַיְיהוּ רְבוּתָא אִיכָּא כַּנַ"ל: גמ' וּמִדְּרַבָּנָן מְסַפְּקָא לְהוּ מִכְּלָל דר"א מִפְּשָׁט פְּשִׁיטָא לֵיהּ וְהָא דְּתַנְיָא כו' עכ"ל ר"ל דְּאִי לָאו כִּיסּוּי הַדָּם אָמְרִינַן לְרַבָּנָן וַדַּאי חוֹשְׁשִׁין ולר"א אוֹ סַפּוּקֵי מְסַפְּקָא לי' אוֹ וַדַּאי אֵין חוֹשְׁשִׁין לָא הֲוָה קַשְׁיָא הַךְ דְּמַתָּנוֹת דְּמוֹקְמִינַן בְּתַיְישׁ הַבָּא עַל הַצְּבִיָּה לְרַבָּנָן בַּחֲצִי חַיָּיב ולר"א שֶׁמָּא אֵין חוֹשְׁשִׁין והמע"ה משא"כ הַשְׁתָּא קשי' וְהַתּוֹ' זַ"ל הִקְשָׁה לָהֶם לָמָּה דְּמִידָּק מִכְּלָל דר"א מִפְּשַׁט פְּשִׁיטָא לֵיהּ אפי' אִי ר"א ג"כ מְסַפְּקָא לֵיהּ וְרַבָּנָן מְסַפְּקָא לְהוּ קַשְׁיָא מַתָּנוֹת דע"כ בְּצִבְיֵ הַבָּא עַל הַתְּיָישָׁה דְּאִי לְהֵיפֶךְ א"כ מ"ט דְּרַבָּנָן וא"כ מ"ט דר"א דְּלִיחַיֵּיב בְּמֻחֲצָה כָּל כַּמָּה דְּלָא

יָדְעִינַן דִּפְלִיגִי בְּשֶׁה וְאַף מִקְצָת שֶׁה גַּם הָרַשְׁבָּ"א בְּחִדּוּשָׁיו הִקְשָׁה כֵּן וְהִנִּיחַ בְּתֵימָא יע"ש
גַּם הת"ח כָּתַב בָּזֶה: וְהִנֵּה יֵשׁ אוֹתִי מָקוֹם לְיַיְשֵׁב זֹאת וְהָא הָלֹא כְּבָר נוֹדַע בָּרַיְיתָא לְקַמָּן
דַּף קל"ב דְּמַיְיתִי רַבָּנָן אָמַר ר"י לְרַבּוֹת אִם שֶׁה כו' וְהַדִּ בָּרַיְיתָא כְּרַבָּנָן דר"א פּוֹטֵר בְּכוֹי
וּבָזֶה נִדְאִי אִי הֲוָה אָמְרִי' דר"א וְרַבָּנָן מְסַפְּקָא לְהוּ הֲוָה אָמְרִינַן דכ"ע שֶׁה וְאַף מִקְצָת שֶׁה
לָא אָמְרִינַן דְּהַתּוֹ' ד"ה ור"א כָּתְבוּ דְּלָא מִסְתַּבֵּר לֵיהּ לוֹמַר עַכְשָׁיו דִּפְלִיגִי בִּפְלוּגְתָּא חֲדָשָׁה
אִם אָמְרִינַן שֶׁה וְאַף מִקְצָת שֶׁה אֲבָל הָא וַדַּאי דְּמָצִינוּ לוֹמַר דכ"ע שֶׁה וּמִקְצָת שֶׁה לָא
אָמְרִינַן ומש"ה בְּמַתָּנוֹת בִּצְבִי הַבָּא עַל הַתְּיָישָׁה דִּלְרַבָּנָן סְפוּקֵי מְסַפְּקָא לְהוּ וּלְכָךְ כְּתִיב
אִם שֶׁה לְרַבּוֹת כָּאן מִקְצָת שֶׁה וּבְעָלְמָא לָא אָמְרִינַן שֶׁה וַאֲפִי' מִקְצָת שֶׁה ולר"א אִם שֶׁה
לְחַלֵּק כִּדְמַסִּיק בפ' הַזּוֹרֵעַ קל"ב א' ומש"ה פּוֹטֵר דְּשֶׁמָּא חוֹשְׁשִׁין וָשֶׁה אַף מִקְצָת שֶׁה
מִסְתָּבְרָא לָא אָמְרִינַן ובאו"ב דְּאָמְרִי רַבָּנָן נוֹהֵג בְּכוֹי לְאִיסּוּרָא וְתַיִּישׁ הַבָּא עַל הַצְּבִיָּה וְאָסוּר
מִשּׁוּם גְּזֵרָה אַטּוּ אָב וּבְנוֹ דְּשֶׁמָּא חוֹשְׁשִׁין לְזֶרַע אָב וְנוֹהֵג בִּזְכָרִים וְהוּא כְּמוֹ לְשִׁיטַת הר"מ
ז"ל דִּצְבִיָּה וּבָנָה אָסוּר מִדְּרַבָּנָן דע"כ הַשְׁתָּא דְּמַסִּיק דִּלְרַבָּנָן מְסַפְּקָא לְהוּ ע"כ פְּלוּגְתַּיְיהוּ
לָאו לְמַלְקוּת אֶלָּא לְאִיסּוּרָא א"כ אֵימָא דְּלָאו בְּאִיסּוּר תּוֹרָה פְּלִיגִי אֶלָּא פְּלִיגִי בְּאִיסּוּר
דְּרַבָּנָן וְכִדְבָעִינַן לְמֵימַר לְקַמָּן וּבְכִיסּוּי הַדָּם מַיְירֵי ג"כ בְּתַיִּישׁ הַבָּא עַל הַצְּבִיָּה כְּמוֹ או"ב
דְּהֵיכִי לְיַעֲבֵד לִשְׁחוֹט וְלָא לְכָסֵי דִּלְמָא אֵין חוֹשְׁשִׁין וַהֲוָה כֵּוְלָהּ צְבִי לְכָסֵי דִּלְמָא חוֹשְׁשִׁין
וּצְבִי וּמִקְצָת צְבִי לָא אָמְרִינַן וּלְכָךְ דָּיֵיק לָן שַׁפִּיר דְּלָא הֲוָה פְּלוּגְתָּא חֲדָשָׁה כְּלָל דכ"ע שֶׁה
וְאַף מִקְצָת שֶׁה לָא אָמְרִינַן וּבְמַתָּנוֹת רַבְתָּה הַתּוֹרָה אִם שֶׁה רִיבּוּיָא לְחַיֵּיב בְּמַתָּנוֹת אֲבָל
בְּעָלְמָא שֶׁה מַשְׁמַע כֻּלּוֹ שֶׁה וְשָׁאנֵי הָתָם דִּכְתִיב בְּהֶדְיָא אִם שֶׁה דְּהַיְינוּ מִקְצָת משא"כ
הַשְׁתָּא דְּדָיֵיק דר"א מִפְּשִׁט פְּשִׁיטָא לֵיהּ דְּנַדַּאי אֵין חוֹשְׁשִׁין לְזֶרַע אָב דְּאִי סְפוּקֵי מְסַפְּקָא
לֵיהּ בְּמַאי פְּלִיגִי ר"א וַחֲכָמִים הָא גַּם לר"א אָסוּר מִדְּרַבָּנָן בְּתַיִּישׁ הַבָּא עַל הַצְּבִיָּה שֶׁמָּא
יִשְׁחוֹט אָב עִם בְּנוֹ וּלְכָךְ וַדַּאי דְּמִפְּשָׁט פְּשִׁיטָא לֵיהּ דְּאֵין חוֹשְׁשִׁין וְאִיסּוּרָא דְּרַבָּנָן נָמֵי
לֵיכָּא דא"נ יִשְׁחוֹט אָב עִם הַבֵּן לֵיכָּא אִיסּוּרָא דְּאֵין חוֹשְׁשִׁין וַדַּאי לְזֶרַע אָב וְאֵין נוֹהֵג
בִּזְכָרִים א"כ תִּקְשֵׁי הָשְׁתָּא בִּצְבִי הַבָּא עַל הַתְּיָישָׁה בְּמַתָּנוֹת לר"א דְּלֵית לֵיהּ דְּאִם שֶׁה
לְרַבּוֹת אַדְרַבָּה יְחַיֵּיב בְּכוּלְּהוּ מַתָּנוֹת דְּאֵין חוֹשְׁשִׁין וַדַּאי וַהֲוָה כֵּוְלוֹ שֶׁה:וְדַע דְּאֵין לְהַקְשׁוֹת
מַאי קוּשְׁיָא דִּילְמָא בְּתַיִּישׁ הַבָּא עַל הַצְּבִיָּה וְרַבָּנָן סָבְרִי אִם שֶׁה לְרַבּוֹת כה"ג ור"א סוֹבֵר
אִם שֶׁה לְחַלֵּק אִי נָאֵמַר דְּאַסִּיק הָכִי מֵרִיבּוּיָא דְּאִם שֶׁה אֲבָל נֹאמַר כמ"ש הָרַ"ן בְּשֵׁם רַשְׁ"י
ז"ל בפ' הַזּוֹרֵעַ דְּאִם לְרַבָּנָן קָאֵי בִּצְבִי הַבָּא עַל הַתְּיָישָׁה וְהִקְשָׁה הָרַ"ן א"כ תִּפְשׁוֹט
דְּחוֹשְׁשִׁין ותי' הב"ח בסי' ס"א דְּהֵיא גּוּפָא מְסַפְּקָא לָן לְרַבָּנָן אִי רִבּוּיָא דְּאִם שֶׁה לוֹמַר
דְּחוֹשְׁשִׁין לְזֶרַע אָב וַאֲפִ"ה רִיבְּתָה הַתּוֹרָה דְּלִיחַיֵּיב בְּכוּלְּהוּ מַתָּנוֹת אוֹ דְּאֵין חוֹשְׁשִׁין אָתֵי
אִם שֶׁה כו' יע"ש משא"כ לְהֵיפֶךְ בְּתַיִּישׁ הַבָּא עַל הַצְּבִיָּה דְּאִם שֶׁה לְרַבּוֹת דא"כ תִּפְשׁוֹט
דְּנַדַּאי חוֹשְׁשִׁין לְזֶרַע אָב דְּמֵי אִיכָּא סְפֵיקָא קַמֵּי קוב"ה כמ"ש הָרַ"ן שָׁם בפ' הַזּוֹרֵעַ יע"ש
וּפָרִיךְ שַׁפִּיר דע"כ אִי מוֹקֵי פְּלוּגְתַּיְיהוּ בִּצְבִי הַבָּא עַל הַתְּיָישָׁה צ"ל לְרַבָּנָן מַאי חַיֵּיב
בַּחֲצִי מַתָּנוֹת ר"ל אִם שֶׁה וְאַף מִקְצָת שֶׁה לָא אָמְרִינַן דְּהַשְׁתָּא אִיצְטְרִיךְ רִיבּוּיָא דְּאִם שֶׁה
לַחֲצִי מַתָּנוֹת אוֹ דְּאָמַר אַף דְּאִם לְחַלֵּק חַיֵּיב עכ"פ בַּחֲצִי מַתָּנוֹת אֲבָל הַתּוֹסָפוֹת לְשִׁיטָתַיְיהוּ
לְעֵיל ד"ה עַיֵּיל לִי הָנָךְ דְּדָמְיָין לַהֲדָדֵי יע"ש הֵיטֵב לְהַמְעַיֵּין שָׁם בְּדִבְרֵיהֶם הִקְשָׁה לָהֶם
בְּכָאן שַׁפִּיר זֶהוּ מַה שֶּׁרָצִינוּ לְבָאֵר: (דַּף פ' ע"א) גְּמָרָא אָמַר רַב פָּפָּא הִלְכָךְ לְעִנְיַן או"ב
כו' הַכְּלָל בָּזֶה דְּרוֹצֶה לְאוֹקְמֵיהּ הַהֵיא דְּכִיסּוּי כר"א וּכְרַבָּנָן וּלְכָךְ אוֹמֵר כֵּן דְּתַרְוַיְיהוּ
מְסַפְּקָא לְהוּ ובאו"ב לְמַלְקוּת בִּצְבִי הַבָּא עַל הַתְּיָישָׁה וְיָלְדָה בַּת וּבַת יָלְדָה בַּת וּלְאִיסּוּרָא

ג"כ בַּת יָלְדָה בַּת ולהר"מ זַ"ל לְאִיסּוּרָא צְבִיָּה וּבְנָהּ וּלְטַעְמָא דפר"ח בסי' ע"ז דְּלִיכָּא
לְמִגְזַר לר"א מִשּׁוּם בִּתָּהּ וּבַת בִּתָּהּ דְּשֶׁה וּמִקָּצָת שֶׁה לָא אָמְרִינַן אֲבָל לְמַלְקוּת מ"כ בַּת
יָלְדָה בַּת וְאַיְידִי כו' וְהָתָם ע"כ כֵּן הוּא דאל"כ לְיָקִי נָמֵי לִילְקֵי דִּבְנוֹ כָּל דְּהוּ מַשְׁמַע
וּלְאִיסּוּרָא אִי מוֹקְמִינַן כִּפְשׁוּטוֹ לָא הֲוָה אֶלָּא אִיסּוּר דְּרַבָּנָן וְכִי מוֹקְמִינַן בַּת יָלְדָה בַּת הֲוָה
אִיסּוּר תּוֹרָה דְּשֶׁמָּא חוֹשְׁשִׁין וַהֲוָה שֶׁה וּבְנָהּ וְאַף להר"מ זַ"ל דְּסָפֵיקָא מ"ה שָׁרְיָא שָׁאנֵי
סָפֵק חֲסֹרוֹן חָכְמָה ר"ל סְפֵיקָא דְּדִינָא דְּמִן הַתּוֹרָה אָסוּר וּלְטַעַם התב"ש אַף לְאִיסּוּרָא
ע"כ בַּת יָלְדָה בַּת מִן הַצְּבִי וּלְרַבָּנָן אָסוּר מ"ה ולר"א שֶׁה וְאַף מִקָּצָת שֶׁה לָא אָמְרִינַן
וְשֶׁמָּא יִשְׁחֹוט אָבִיו הָא צְבִי הוּא אֲבָל כִּפְשׁוּטוֹ לֵיכָּא לְמֵימַר דא"כ מ"ט דר"א דְּשַׁרְיָא הָא
אֵיכָּא לְמִיגְזַר שֶׁמָּא יִשְׁחֹוט עִם אָבִיו וְאִם נֹאמַר כְּשִׁיטַת הָרַמְבַּ"ן הֶבִיאוֹ הָרִיטְבָ"א ה'
אֶפְשָׁר לוֹמַר וַדַּאי כְּרַבָּנָן דַּחֲנָנְיָא דְּאֵין או"ב נוֹהֵג בִּזְכָרִים מִטַּעַם שֶׁאֵין חָס עַל הַבֵּן אוֹ
חִדּוּשׁ הוּא וְאֵין לְהָּ בּוֹ אֶלָּא חִדּוּשׁוֹ אֲבָל לָעִנְיָן שְׁאָר קְרוֹבָה גַּם לאו"ב מְסֻפָּקִין אִי חוֹשְׁשִׁין
לְזֶרַע אָב כְּגוֹן תַּיִשׁ עַל הַצְּבִיָּה אוֹ לְהֵיפֶךְ וא"כ אֵיכָּא לְמֵימַר לְאִיסּוּרָא בְּתַיִשׁ עַל צְבִיָּה
וְשָׁחַט לָהּ וְלִבְרָהּ וְרַבָּנָן מְסֻפָּקִין אִי נוֹהֵג בִּזְכָרִים וְאֵיכָּא לְמִגְזַר שֶׁמָּא יִקַּח אָבִיו עִם בְּנוֹ
ור"א מִפְּשַׁט פְּשִׁיטָא לי' דְּאֵין נוֹהֵג בִּזְכָרִים אֶלָּא דְּזֶה דּוֹחֵק וְהַנָּכוֹן כו' כְּמוֹ שֶׁכָּתַב מִקּוֹדֶם
בַּת יָלְדָה בַּת לְאִיסּוּרָא ובי"ד אֲבָאֵר: אָמַר רַב יְהוּדָא כּוֹי בְּרֵיהּ בפ"ע הִיא וְלֹא הִכְרִיעוּ בּוֹ
חֲכָמִים אִי מִין בְּהֵמָה אוֹ חי' ופירש"י זַ"ל וְכֵן התו' בד"ה כּוֹי דְּאַמַּתְנִי' דְּכִיסּוּי הַדָּם קָאֵי
וְלָאו אִפְּלוּג ר"א דר"מ וְרַבָּנָן אֲבָל רַבָּנָן ור"א וַדַּאי בְּכוֹר הַבָּא מִכְּלַאִים מַיְירֵי מִדְּאָמַר
ר"א כִּלְאַיִם הַבָּא מִן הָעֵז וּמִן הָרָחֵל כו' כּוֹי אֵין או"ב נוֹהֵג בּוֹ מַשְׁמַע דה"ק יֵשׁ כִּלְאַיִם
שֶׁנּוֹהֵג בָּהֶן או"ב וְיֵשׁ שֶׁאֵין נוֹהֵג בָּהֶן הַבָּא מִן הַצְּבִי וְתַיִשׁ דאל"כ לָמָּה מַזְכִּיר כָּלָל כִּלְאַיִם
הַבָּא מִן הָעֵז וְרָחֵל כֵּינָן דְּלָא פְּלִיג עַל חֲכָמִים בָּזֶה וַעֲיַּין בת"ח לְעִיל שֶׁכָּתַב קְצָת בע"א
יע"ש ומ"מ הַתּוֹסָ' וְרַשְׁ"י לָאו בַּחֲדָא שִׁיטְתָּא קַיְימָא דְּרַשְׁ"י סוֹבֵר דְּרַב יְהוּדָה מִלְּתֵיהּ
בְּאַנְפֵי נַפְשֵׁהּ הוּא וְהַתּוֹסָפוֹת סוֹבְרִים דְּרַב יְהוּדָא לְתָרוֹצֵי הָא דְּכִיסּוּי הַדָּם אַתָּא דְּהָתָם ר'
יוֹסֵי הוּא דְּסוֹבֵר כּוֹי בְּרֵיהּ בפ"ע וְרַבָּנָן ור"א פְּלִיגִי בִּפְלוּגְתָּא דַּחֲנָנְיָה וְרַבָּנָן רַבָּנָן סָבְרִי
חוֹשְׁשִׁין לְזֶרַע אָב בְּתַיִשׁ הַבָּא עַל הַצְּבִיָּה וּבַת יָלְדָה בַּת ור"א סוֹבֵר אֵין חוֹשְׁשִׁין לְזֶרַע אָב
וּבְמַתָּנוֹת ג"כ בְּתַיִשׁ הַבָּא עַל הַצְּבִיָּה דְּרַבָּנָן מְחַיְּבִי בַּחֲצִי מַתָּנוֹת דְּחוֹשְׁשִׁין לְזֶרַע אָב ור"א
סוֹבֵר אֵין חוֹשְׁשִׁין וַהֲוָה כֻּלּוֹ צְבִי דְּהָתָם ג"כ קָתָנֵי כִּי הַהִ דאו"ב כִּלְאַיִם הַבָּא מִן הָעֵז
וְרָחֵל כו' וְהַהִ דְּכִיסּוּי הַדָּם ר' יוֹסֵי הִיא דְּאָמַר כּוֹי בְּרֵיהּ בפ"ע וְלָאו הַבָּא מִן תַּיִשׁ וְרָחֵל
אוֹ צְבִיָּה וּלְכָךְ אֵין שׁוֹחֲטִין אוֹתוֹ בי"ט אֲבָל שִׁיטַת הר"מ זַ"ל לְעִנְיַן שְׁאָר קְרוֹבוֹת שֶׁיֵּשׁ
בְּדָבָרָיו בפי"ג מה"ש אֲבָאֵר בי"ד סי' ט"ז וסי' ס"א וְסִימָן רצ"ז בס"ד בְּאוֹרֶךְ וְכָאן אֵין
לְהַאֲרִיךְ בָּזֶה בפירש"י בד"ה בְּתַיִשׁ הַבָּא עַל הַצְּבִיָּה לְאִיסּוּרָא וּמַלְקוּת לֵיכָּא דְּאֵין הַתְרָאָה
וְאֵין מַלְקוּת בְּלֹא הַתְרָאָה עכ"ל הַלָּשׁוֹן דָּחוּק דְּמַשְׁמַע הַטַּעַם דַּהֲוָה הַתְרָאַת סָפֵק וז"א דְּאַף
לָמַ"ד הַתְרָאַת סָפֵק שְׁמֵיהּ הַתְרָאָה אֵינוֹ לוֹקֶה בְּכָאן דְּאֵיהּ יִלְקֶה שֶׁמָּא אֵין חוֹשְׁשִׁין לְזֶרַע
אָב וְהַתְרָאַת סָפֵק הֲוָה הֵיכָא שֶׁנּוֹדַּאי עָבַר עַל הַלָּאו אֶלָּא בִּשְׁעַת הַתְרָאָה הֲוָה ס' כִּי הַהִ
דְּנוֹתָר וְכַדּוֹמֶה וְאֵין עִנְיָנוֹ לְכָאן: גמ' הָנֵי עִיזֵי דְּבָאלָא כְּשֵׁירוֹת לַמִּזְבֵּחַ מִדְּלָא מַנִּי בַּהֲדֵי
חַיּוֹת עכ"ל יֵרָאֶה לִי לְפָרֵשׁ מָקוֹם הַסָּפֵק בְּעִיזֵי דְּבָאלָא שֶׁאֵין דּוֹמִין לַעֵז סְתָם וְשֶׁמָּא מִין
חי' הוּא אוֹ שֶׁמָּא כֵּינָן דְּנִקְרָאִים עִזִּים ש"מ מִינָא דְּעֵז נִינְהוּ וְלָזֶה אָמַר מִדְּלָא אָמַר הַכָּתוּב
בַּהֲדֵי חַיּוֹת דְּמָנָה עָשָׂר מִינִין וְתוּ לָא וא"כ עִזֵּי דְּבָאלָא שֶׁאֵין דּוֹמוֹת לֹא לַעֵז סְתָם וְלֹא
לְמִין חַיּוֹת מִסְתַּבֵּר לוֹמַר דְּמִין עֵז הָיָה כֵּינָן דְּנִקְרָאִין עֵז משא"כ אִי הֲוָה עוֹד מִינֵי חַיּוֹת

יוֹתֵר מִן הַמְּוַכָּרִים בַּפָּסוּק אֵין הֶכְרֵעַ מַה שֶּׁנִּקְרָא עֵז סְתָם דַּהֲוָה מִין עֵז דְּאֵין דּוֹמֶה לַעֵז יְשׁוּב וְהֵ"א דְּמִין חַיָּה הֵם דְּאִי מִין בְּהֵמָה לֵיכָּא כ"א שְׁלֹשָׁה מִינִין שׁוֹר וְכֶשֶׂב וָעֵז הַמְּוַכָּרִים בַּפָּסוּק.

אֶלָּא הָא דְּקַשְׁיָא לֵיהּ אֵימָא אַיִל צְבִי פָּרַט כָּל בְּהֵמָה כָּלַל כו' וּמַאי קוּשְׁיָא כֵּיוָן דְּאֵיכָא עוֹד מִינִים אֵימָא מִין בְּהֵמָה הֵם י"ל דמ"מ סְפֵיקָא הֲוָה אִי מִינָא דְּחַיָּה אוֹ מִין דִּבְהֵמָה דְּמִין עֵז לָא הֲוָה דְּאֵין דּוֹמֶה לַעֵז סְתָם וַדַּאי לָאו מִינָא דְּעֵז נִינְהוּ אֶבָל הַשְׁתָּא דְּלֵיכָּא כ"א עָשָׂר מִינִין אִית לָן לוֹמַר מִינָא דְּעֵז נִינְהוּ כֵּיוָן דְּנִקְרָאִין עֵז וּפְרִיךְ וְדִלְמָא מִינָא דְּזֶמֶר נִינְהוּ פִּי' הֵן עַצְמָן הֲוָה זֶמֶר הַכָּתוּב בַּתּוֹרָה כֵּיוָן דַּאֲנַן לָא בְּקִיאִין בְּהָנָךְ שְׁלֹשָׁה מִינִין אֵקוֹ וּתְאוֹ וְזֶמֶר מְלוֹמַר שֶׁהֵן מִין עֵז דְּאֵין דּוֹמוֹת לָהֶם לַעֵז יְשׁוּב וְעַיֵּין פירש"י וּמַהַרְשָׁ"א ז"ל וְהַשְׁתָּא לָא קַשְׁיָא מַה שֶּׁלֹּא הִקְשׁוּ הַתּוֹס' לְעֵיל וְהָא חָזַינַן אַיִל הַבָּר דְּמִין חַיָּה הוּא כמ"ש הַתּוֹס' ד"ה זֶה אַיִל הַבָּר אַף דְּנִקְרָא אַיִל בְּחִירֶק דְּשֵׁם זֶה שֶׁל בְּהֵמָה הוּא כֶּבֶשׂ בֶּן י"ג חוֹדֶשׁ דְּנִקְרָאוּ אֵילִים בַּתּוֹרָה וְאַף דְּאֵין דּוֹמֶה לַמִּינִים הַלָּלוּ הַמְּוַכָּרִים בַּפָּסוּק בְּחַיּוֹת וְנִקְרָא י"ל וְאַפִּ"ה הֲוָה מִין מִמִּינִים הַמְּוַכָּרִים אַף אַתָּה אַל תִּתְמַהּ עַל עִנְיָנֵי דְּבָאֶלָּא דְּהֵ"א דְּזֶה תָּלוּי בִּפְלֻגְתָּא דר' יוֹסֵי וְרַבָּנַן בְּשׁוֹר הַבּוֹר דְּרַבָּנַן סָבְרִי שׁוֹר הַבָּר מִין בְּהֵמָה הוּא הַנִּקְרָא שְׁמוֹ תּוּרְבָּלָא וְהַשְׁתָּא ק"ו וּמַה תְּאוֹ שֶׁמְּוַכָּר בַּקְּרָא אֵצֶל חַיּוֹת הֲוָה מִין בְּהֵמָה הַנִּקְרָאִין תּוּרְבָּלָא כ"ש עִנְיְנֵי דְּבָאֶלָּא דַּהֲוָה מִין עֵז דְּנִקְרָאִין עֵז ולר' יוֹסֵי דְּאָמַר שׁוֹר הַבָּר מִין חַיָּה הוּא דְּלֹא אִיכְפַּת מַה שֶּׁנִּקְרָא בְּשֵׁם שׁוֹר א"כ אַיִל הַבָּר דְּרַשְׁבָּ"ג חֲשִׁיב לֵיהּ חַיָּה סוֹבֵר כר' יוֹסֵי אֲבָל לְרַבָּנַן אה"נ דַּהֲוָה מִין בְּהֵמָה כְּמוֹ תְּאוֹ כֵּיוָן דְּנִקְרָא תּוּרְבָּלָא משא"כ לְהַמַּקְשֶׁה דְּפָרִיךְ ע"כ ל"פ אֶלָּא דַּחֲשִׁיב בַּהֲדֵי חַיּוֹת מַשְׁמַע דְּאִי לֹא הֲוָה מְוַכָּר בְּקְרָא וַדַּאי הֲוָה מִין בְּהֵמָה קָשֶׁה שַׁפִּיר וְהָא אַיִל הַבָּר דְּנִקְרָא בְּחִירֶק וַחֲשִׁיב רַשְׁבָּ"ג מִין חַיָּה וּמִיהוּ לְפִי מַה דְּמְשַׁנֵּי א"ש דְּשָׁמָא מִין דְּאַקּוֹ אוֹ דְּתְאוֹ חַיָּה אַיִל הַבָּר דַּהֲוָה חַיָּה וַדַּאי דַּחֲשִׁיב לֵיהּ אֵצֶל חַיּוֹת ומ"מ קָשֶׁה קָצָת דְּאָמַר עֶשֶׂר בְּהֵמוֹת מָנָה הַכָּתוּב דְּמַשְׁמַע דַּהֲוָה עֶשֶׂר מִינִין וּלְרַבָּנַן לָא הֲוָה אֶלָּא ט' דְּתְאוֹ מִין דְּשׁוֹר הֲוָה וְיֵשׁ לְיַישֵׁב וְהָא דְּאָמַר עֶשֶׂר בְּהֵמוֹת וְתוּ לָא לְרַבּוֹתָא אָמַר כֵּן הַשְׁתָּא וּמַה תְּאוֹ דִּכְתִיב בְּקְרָא אֵצֶל חַיּוֹת הֲוָה מִין בְּהֵמָה לְרַבָּנַן כ"ש עִנְיְנֵי דְּבָאֶלָּא דְּלָא כְּתִיב בְּקְרָא יוֹתֵר מִסְתַּבֵּר לוֹמַר דַּהֲוָה מִין בְּהֵמָה מְלוֹמַר דַּהֲוָה מִין חַיָּה אַף שֶׁאֵין דּוֹמִין לַעֵז סְתָם וְעַיֵּין מָהַרְשָׁ"א וְתִרְאֶה שֶׁכַּוָּנָתוֹ כמ"ש: ע"ש גְּמָרָא רַבָּנַן סָבְרִי מִדְּמְתַרְגְּמִינַן תּוּרְבָּלָא מִין בְּהֵמָה הֲוָה ור"י סוֹבֵר מִדַּחֲשִׁיב אֵצֶל חַיּוֹת ש"מ מִינָא דְּחַיָּה הֲוָה כֵּן הוּא סְבָרַת תַּלְמוּדָא דִּידַן אֲבָל בַּיְרוּשַׁלְמִי אִיתָא לְהֵיפֶךְ הֶבְיאוֹ הפר"ח בְּסִימָן פ' ס"ק י"ג דְּמַאן דְּמְתַרְגֵּם הַאי תּוּרְבָּלָא סוֹבֵר כר"י יע"ש וְנִרְאֶה דר"ל דלר"י דְּסוֹבֵר שׁוֹר הַבָּר מִין חַיָּה סוֹבֵר דְּתְאוֹ הוּא תּוּרְבָּלָא וּלְרַבָּנַן דְּסָבְרִי שׁוֹר הַבָּר מִין בְּהֵמָה הֲוָה סוֹבְרִים ע"כ תְּאוֹ מִין אַחֵר הוּא דְּתְאוֹ כ"ע סָבְרִי דַּהֲוָה מִין חַיָּה מִדַּחֲשִׁיב אֵצֶל חַיּוֹת וּלְפִיכָךְ כָּתַב הר"מ ז"ל בַּפֵּ"א מהל' מ"א ה"ח דְּעֶשֶׂר מִינִין הֲוָה שְׁלֹשָׁה מִין בְּהֵמָה וז' מִין חַיָּה דְּתְאוֹ וַדַּאי מִין חַיָּה הֲוָה מִדַּחֲשִׁיב בַּהֲדֵי חַיּוֹת יע"ש: (ע"ב) גְּמָרָא שֵׁנִי מִתְקַבֵּל בִּפְנִים הוּא כָּרֵת נָמֵי לִיחַיֵּיב מפירש"י יִרְאָה דה"ק שֵׁנִי נָמֵי לִיחַיֵּיב כָּרֵת כְּמוֹ הָרִאשׁוֹן אֲבָל לֹא רָצָה לְפָרֵשׁ מִלַּת נָמֵי אַמִּלְקוֹ' דְּמַלְקוּת שַׁפִּיר מִיחַיֵּיב אַשֵּׁנִי מִשּׁוּם שְׁחוּטֵי חוּץ אֶלָּא דְּכָרֵת נָמֵי לִיחַיֵּיב דְּמַשְׁמַע וַדַּאי סוֹפֵג ה"מ בְּשֵׁנִי מִשּׁוּם או"ב וְלֹא מִשּׁוּם מְחֻסַּר זְמַן דְּלָקֵי לר"ש מִשּׁוּם שְׁחוּטֵי חוּץ אַף שֶׁאֵין רָאוּי לָבֹא כ"א לְאַחַר זְמַן ומש"ה פי' דְּמִלַּת נָמֵי קָאֵי אַרִאשׁוֹן וְתַרְתֵּי קָא קַשְׁיָא לֵיהּ וְעַיֵּין תוס' ד"ה דְּכַמָּה דְּלָא ר"ק דָּם בְּסוֹף הַדִּבּוּר: קָדָשִׁים בִּפְנִים כו' דְּכַמָּה דְּלָא זָרִיק דָּם כו' עכ"ל

רַשִׁ"י זַ"ל סוֹבֵר לר"ש אֵין או"ב נוֹהֵג בְּקָדָשִׁים כְּלָל לר' אוֹשַׁעְיָא ור"ש לָא דְּרִישׁ ו' מוֹסִיף עַל עִנְיָן רִאשׁוֹן דְּאִיכָּא מ"ד בִּזְבָחִים ג"כ דְּלָא דְּרִישׁ ו וּבִיבָמוֹת ס"ח ב' כְּמַאן כר"ע דְּדָרִישׁ ו' יע"ש דִּבְקָדָשִׁים לָא מַשְׁכַּחַת לֵיהּ כְּלָל דַּהֲוָה שְׁחִיטָה שֶׁאֵינָהּ רְאוּיָ' דְּכַמָּה דְּלָא זָרִיק דָּם לָא מִשְׁתְּרֵי בָּשָׂר וְאַף מִן הַשֵּׁנִי קַשְׁיָא דַּהֲוָה שְׁחִיטָה שֶׁאֵינָהּ רְאוּיָה וְאִם בָּרִאשׁוֹן חֲזִילִין וְעַיֵּין מָהַרְשָׁ"א אָמְנָם אֶפְשָׁר לוֹמַר דְּמִן הַשֵּׁנִי אֵין קָשְׁיָ' דְּגַם ר"ש מוֹדֶה דְּדָרִישׁ ו' מוֹסִיף כו' דְּנוֹהֵג בְּקָדָשִׁים כְּשֶׁהַשְּׁנִי קָדָשִׁי' לְעִנְיַן אִיסּוּר לְחוּד דְּנִקְרָא מְחֻוַּסַּר זְמַן וְאָסוּר לִשְׁחוֹט או"ב בְּיוֹם א' כְּשֶׁהַשְּׁנִי קָדָשִׁים ומ"מ לְעִנְיַן מַלְקוּת אִית לָן לוֹמַר דְּלָא לָקֵי דְּלָא הֲוָה גְּזֵרַת הַכָּתוּב אֶלָּא לְעִנְיַן אִיסּוּרָ' וְלֹא לָעִנְיַן מַלְקוּת וְאַף בִּשְׁחוּטֵי חוּץ דְּלָקֵי אַף דַּהֲוָה שְׁחִיטָה שֶׁאֵינָהּ רְאוּיָה וְלָא אָמְרִינַן דַּי לָן דְּלֵיהֱוֵי גְּזֵרַת הַכָּתוּב לְעִנְיַן אִיסּוּרָא וְלֹא לָעִנְיָן מַלְקוּת י"ל מִדְּחַיְּיבָה הַתּוֹרָה כָּרֵת עָלֶיהָ אִית לָן לוֹמַר גַּם לְעִנְיַן מַלְקוּת גַּלִּי קְרָא דַּהֲוָה שְׁחִיטָה בְּכָךְ משא"כ באו"ב לְעִנְיַן מַלְקוּת ומש"ה מְשַׁנֵּי אֵין קוֹשְׁיָא דְּגַלִּי קְרָא דְּלֵיהֱוֵי שְׁחִיטָה רְאוּיָה לְעִנְיַן או"ב לְאִיסּוּרָא דְּאָסוּר לִשְׁחוֹטהב' כְּשֶׁהוּא קָדָשִׁים לֹא לָעִנְיָן מַלְקוּת דְּלִית לָן לְחִיּוּבֵיהּ ומ"ה מָחַק לְקַמָּן גי' הַסְּפָרִים דְּאֵין מַלְקוּת באו"ב מִשּׁוּם הַתְרָאַת סָפֵק בְּקָדָשִׁים דבלא"ה אֵין מַלְקוּת בְּקָדָשִׁי' דַּהֲוָה שְׁחִיטָה שֶׁאֵינָהּ רְאוּיָה לְעִנְיַן מַלְקוּת ומש"ה לָא מָצֵי נָמֵי לְמֵידַק מֵרִישָׁא דְּנוֹהֵג בְּמֻוְקְדָשִׁין ולר"ש אֵין נוֹהֵג בְּמֻוְקְדָשִׁין י"ל כְּשֶׁהָרִאשׁוֹן חֲזִילִין וְהַשֵּׁנִי קָדָשִׁים שַׁפִּיר הֲוָה גְּזֵרַת, הַכָּתוּב לְעִנְיַן אִיסּוּרָא אַף דְּכַמָּה דְּלָא זָרִיק דָּם כו' אַפִּ"ה הֲוָה אִיסּוּרָא אֶלָּא מִסְּיָפָא דָּיֵיק חֲדָא דְּסוֹפֵג מ' אַמַּאי לָקֵי נִיָּמָא לְעִנְיַן מַלְקוּת לֹא גִּילָּה קְרָא וְאֵין לוֹמַר דְּלָקֵי מִשּׁוּם מְחֻוַּסַּר זְמַן לר"ש בִּזְבָחִים קי"ב ב' מִלָּאו דְּלֹא תַעֲשׂוּן כו' דְּשָׁם לֹא הֶזְכַּר שְׁחִיטָה וְלָקֵי אַף בְּאֵינָהּ רְאוּיָ' וְעַיֵּין תוס' ד"ה שְׁחִיטָה וּמָהַרְשָׁ"א ומהר"מ מִלּוּבְלִין זַ"ל יע"ש י"ל דְּמַשְׁמַע לי' דְּכָל הַלָּאוִין הַשְּׁנוּיִן בַּמִּשְׁנָה כָּאן אֲצֶל שֵׁנִי דַּהֲוָה מִשּׁוּם או"ב וְעַיֵּין תּוֹסָפוֹת ד"ה דְּכַמָּה בס"ה וַהֲבֵאתִיו לְעֵיל אֶלָּא דַּאֲפִי' פָּסוּל לָא לֵיהֱוֵי אֲבָל הַתּוֹסָפוֹת לָא נִיחָא לְהוּ בכ"ז כֵּינָן דְּגִילָּה לְעִנְיַן אִיסּוּרָא ה"ה.

מַלְקוּת: (דַּף פֹּא ע"א) גְּמָרָא הַנַּח לְמְחֻוַּסַּר זְמַן דְּהַכָּתוּב נִתְקוֹ לַעֲשֵׂה מִיּוֹם הח' וָהָלְאָה יִרְצֶה כו' מֵעִיקָּרָא לֹא פי' הר"מ זַ"ל בהל' אִיסּוּרֵי מִזְבֵּחַ פ"ג ה"ח כָּתַב וְזַ"ל וּמְחֻוַּסַּר זְמַן אֵינוֹ לוֹקֶה שֶׁאֵין בּוֹ אֶלָּא עֲשֵׂה לְחוּד וְהוּא כפי' הַתּוֹסָ' בְּשֶׁמַּעְתִּין ד"ה הַנַּח כו' דְּלָא הֲוָה בִּכְלַל לָאו דְּלָא יִרְצֶה יע"ש ומַה שֶּׁיֵּשׁ לְעַיֵּין בְּעִנְיַן לָאו הַנִּיתָּק לַעֲשֵׂה הָא כְּבָר הֶאֱרַכְנוּ בַּכְּלָלִים: ע"ש גְּמָרָא דַּהֲוָה הַתְרָאַת סָפֵק עַיֵּין בְּמָהַרְשָׁ"א לְעֵיל דְּלֹא שַׁיָּיךְ כָּאן לוֹמַר גְּזֵרַת הַכָּתוּב הוּא יע"ש וְלוּלֵא דְּבְרֵיהֶם הָיִיתִי אוֹמֵר דְּלִדְיָדְהּ שְׁחִיטָ' שְׁאֵינָ' רְאוּיָה שְׁמִיהּ שְׁחִיטָה הָא דְּכַתְּבִיהּ בְּעִנְיָנָא דְּקָדָשִׁים ג"כ הַיְינוּ לוֹמַר דְּנוֹהֵג בְּמֻוְקְדָשִׁין דָּלֶ"ת יָבוֹא עֲשֵׂה דְּפָסַח שֶׁיֵּשׁ בּוֹ כָּרֵת וְיִדָּחֶה לַעֲשֵׂה דִּמְחֻוַּסַּר זְמַן וא"כ הַיְינוּ דְּשָׁנֵי קָדָשִׁים משא"כ לר"ש דְּסוֹבֵר שְׁחִיטָה שֶׁאֵינָהּ רְאוּיָה ל"ש שְׁחִיטָה אִיצְטְרִיךְ לְמִכְתַּב בְּקָדָשִׁים לוֹמַר דְּנוֹהֵג בְּמֻוְקְדָשִׁין דָּלֶ"ת שְׁחִיטַת קָדָשִׁים שֶׁאֵינָהּ רְאוּיָה הִיא דְּכַמָּה דְּלָא זָרִיק דָּם כו' קמ"ל דַּהֲוָה שְׁחִיטָה רְאוּיָה לְעִנְיַן או"ב וּמִסְתַּבֵּר לוֹמַר דִּמְרַבִּי כְּשֶׁרִאשׁוֹן קָדָשִׁים וְלֹא כְּשֶׁהַשֵּׁנִי קָדָשִׁים דְּאִיכָּא טַעְמָא אַחֲרִינָא נַמֵּי דַּהֲוָה הַתְרָאַת סָפֵק משא"כ בָּרִאשׁוֹן שֶׁכְּבָר נִזְרַק דָּמוֹ כו' אֲבָל הַתּוֹסָ' לְעֵיל בְּהָא דִּמְנָן שֶׁנּוֹהֵג בְּמֻוְקְדָשִׁין לֹא פֵּירְשׁוּ כֵּן יע"ש וכמ"ש שָׁם: וְאַזָּדָא רָבָא לְטַעְמֵיהּ ופירש"י דַּחֲשִׁיב שְׁחִיטַת קָדָשִׁים שְׁחִיטָה רְאוּיָה וְהַתְרָאַת סָפֵק כו' עכ"ל וְעוֹד כ' שְׁלָמִים וְאַחַ"כ חֲזִילִין שֶׁנִּזְרַק דָּמָן שֶׁל רִאשׁוֹן אַף דְּהָא פְּשִׁיטָא הוּא דַּהֲוָה הַתְרָאַת סָפֵק י"ל דְּהֵ"א דְּלָא הֲוָה הַתְרָאַת סָפֵק כִּדְמַסִּיק בְּמֶרְוָבָה דַּף ע"ו א' בְּשׁוֹחֵט תְּמִימִים בִּפְנִים וְנִשְׁפַּךְ הַדָּם

דְּבִשְׁעַת שְׁחִיטָה הֲוָה רְאוּיָה דְּכָל הָעוֹמֵד לִזְרוֹק כְּזָרוּק דָּמֵי קמ"ל דְּרָבָא לְטַעְמֵיהּ דַּחֲשִׁיב לֵיהּ כה"ג הַתְרָאַת סָפֵק כמ"ש הַתּוֹסָ' לְעֵיל ד"ה כַּמָּה דְּלָא זְרִיק דָּם דְּהָכָא אָסוּר לִזְרוֹק הַדָּם מִשּׁוּם מְחַוְסַר זְמַן לָא אָמְרִינַן כְּזָרוּק דָּמֵי וַהֲוָה שַׁפִּיר הַתְרָאַת סָפֵק ולפ"ז בְּשָׁחַט שְׁלָמִים וְאַחַ"כ חֻלִּין אֶפְשָׁר לוֹמַר אַף קוֹדֶם זְרִיקַת רִאשׁוֹן לוֹקֶה אַשְׁחִיטַת שֵׁנִי דַּהֲוָה הַתְרָאַת וַדַּאי דְּכִי נָמֵי נִשְׁפַּךְ דַּם הָרִאשׁוֹן אַחַ"כ מ"מ בִּשְׁעַת שְׁחִיטָה הֲוָה שְׁחִיטָה רְאוּיָה דְּכָל הָעוֹמֵד לִזְרוֹק כְּזָרוּק דָּמֵי בִּשְׁחִיטַת רִאשׁוֹן דְּלָא אָסוּר לִזְרוֹק דַּם הָרִאשׁוֹן וַהֲוָה דֻּמְיָא דְּאָמְרִינַן הָתָם בְּמֶרוּבָּה בְּשׁוֹחֵט תְּמִימִים בִּפְנִים וְנִשְׁפַּךְ הַדָּם דַּהֲוָה שְׁחִיטָה רְאוּיָה כֵּינָן דְּבִשְׁעַת שְׁחִיטָה הֲוָה שְׁחִיטָה רְאוּיָה לר"ש דְּאָמַר כָּל הָעוֹמֵד לִזְרוֹק כְּזָרוּק דָּמֵי וְאֶפְשָׁר דְּרַשׁ"י פי' אפי' אִי אָמְרִינַן אַפֵּ"ה לָא הֲוָה שְׁחִיטָה רְאוּיָה כְּשֶׁנִּשְׁפַּךְ הַדָּם וְעַיֵּין ב"ק ע"ו ע"ב דְּתָנֵי בָּהּ ר' אֱלִיעֶזֶר יע"ש וכ"ז לִסְפָרִים דְּגָרְסִי הַתְרָאַת סָפֵק הוּא אֲבָל לְשִׁיטַת רַשׁ"י זַ"ל ה"ק וְאַזְדָּא רָבָא לְטַעְמֵיהּ דִּשְׁחִיטַת קָדָשִׁים הֲוָה שְׁחִיטָה רְאוּיָה דְּשָׁחַט שְׁלָמִים וְאַחַ"כ חֻלִּין חַיָּיב אַלְמָא שְׁחִיטַת קָדָשִׁים הֲוָה שְׁחִיטָה רְאוּיָה וְחֻלִּין וְאַחַ"כ קָדָשִׁים דְּפָטוּר וּפָסוּל מִיהָא הֲוָה מְשׁוּם מְחַוְסַר זְמַן וְלָא לָקֵי או"ב דַּהֲוָה אֵינָהּ רְאוּיָה וְגַם עַל לָאו דִּמְחַוְסַר זְמַן לָא לָקֵי וְאַף דְּרָבָא אַלִּיבֵּיהּ דר"ש אָמְרָה ולר"ש לָקֵי אַלָּאו דִּמְחַוְסַר זְמַן אַף בִּשְׁחִיטָה שֶׁאֵינָהּ רְאוּיָה כִּדְמַסִּיק בִּזְבָחִים קי"ד ב' מ"מ רָבָא לָא מַיְירֵי כָּאן כ"א בְּלָאו דאו"ב וְלֹא לָקֵי דַּהֲוָה שְׁחִיטָה שֶׁאֵינָהּ רְאוּיָה וְעוֹד יֵשׁ תֵּירוּצִים אֲחֵרִים בִּזְבָחִים לר"ש וְלָא לָקֵי אִמְחַוְסַר זְמַן יע"ש: וּבְתוֹ' ד"ה עוֹלָה לָאו בַּת אֲכִילָה הִיא וא"ת עוֹלָה וְאִיסּוּרִים לר"ש הֵיאַךְ מְקַבְּלִין טֻמְאָה ר"ל דְּבָעֵי עכ"פ שֶׁיִּהְיֶא מֻתָּר בַּהֲנָאָה דְּאוֹכֶל שֶׁיָּכוֹל לְהַאֲכִילוֹ לַאֲחֵרִים וּשְׁעַת הַכּוֹשֶׁר לֹא הֲוָה דְּבְחַיֵּי' בְּהֶמָה אֵין מְקַבֶּלֶת טֻמְאָה אוֹ אמ"ה וְאֵין צוֹרֶךְ אֶלָּא כמ"ש מִקּוֹדֶם: (ע"ב) מִשְׁנָה הַשּׁוֹחֵט וְנִמְצָא' טְרֵיפָ' לַעַ"ז וּפָרַת חַטָּאת וְשׂוֹר הַנִּסְקָל ם וְעֶגְלָה עֲרוּפָה ר"ש פּוֹטֵר כו' כּוּלְּהוּ אִיצְטְרַכוּ דְּאִי שׁוֹחֵט וְנִמְצֵאת טְרֵיפָה ה"א בְּהָא פְּלִיגִי רַבָּנָן עֲלֵיהּ דעכ"פ שְׁחִיטָה הֲוָה לְטַהֵר מִידֵי נְבֵילָה מש"ה הֲוָה נָמֵי שְׁחִיטָה לְעִנְיַן או"ב משא"כ בְּשׁוֹחֵט לַעַ"ז אַף לְרֵישׁ לָקִישׁ דְּאָמַר רִאשׁוֹן לַעַ"ז וְשֵׁנִי לְשֵׁלְחָנוֹ אַפֵּ"ה ה"א דַּחֲכָמִים מוֹדִים דְּלָא הֲוָה שְׁחִיטָה כְּלָל דְּלָא מְהַנֵּי מִידֵי דְּמִטַּמֵּא ח"ע אַף בְּאוֹהֶל וְטֻמְאָתָהּ דְּאוֹרָיְיתָא לְחַד דַּיָּה כְּמוֹ שֶׁאָבְאַר לְקַמָּן וְאַפֵּ"ה סָבְרִי רַבָּנָן דַּהֲוָה שְׁחִיטָה וְזֶה שֶׁכָּתַב רַשׁ"י ד"ה הַנּוֹחֵר וְהַמְעַקֵּר דְּלָא דָּמֵי לְדִלְעֵיל דְּהָתָם שְׁחִיטָה מְעַלְיָא אִיכָּא וד"א גָּרַם לִיפָּסֵל וְלֹא כָּתַב דְּהָתָם עכ"פ מְהַנֵּי לְטַהֵר מִידֵי נְבֵילָה וְכָאן לָא מְהַנֵּי אֶלָּא דת"ע לָא מְהַנֵּי ג"כ דְּטֻמְאָתָהּ מ"ה לָזֶה כָּתַב ד"א גָּרַס לִפְסוֹל וְהַשְׁחִיטָה בְּעַצְמָהּ נְכוֹנָה הִיא משא"כ נוֹחֵר וּמְעַקֵּר דְּלָא הֲוָה שְׁחִיטָה כְּלָל וּמוֹדִים רַבָּנָן וְעַיֵּין פְּסָחִים דַּף ס"ג א' בפירש"י שָׁם בְּשׁוֹחֵט לַעַ"ז בְּשַׁבָּת מַאי תִּיקֵּן יע"ש וּלְעֵיל דַּף יג ע"ב בְּתוֹסָפוֹת ד"ה תִּקְרוֹבֶת.

ומ"מ יֵשׁ לִרְאוֹת בְּשׁוֹחֵט לַעַ"ז תִּיקֵּן מִיהָא לְהוֹצִיאָהּ מִידֵי אמ"ה לב"נ אַף בְּעוֹדָהּ מְפַרְכֶּסֶת וְנוֹחֵר וּמְעַקֵּר לֹא תִּיקֵּן כְּלָל בְּעוֹדָהּ מְפַרְכֶּסֶת אֶלָּא דלר"א בַּר יַעֲקֹב פי' כֵּן ולר"י אַשְׁמְעִינַן טוּבָא אַף בְּשׁוֹחֵט שֵׁנִי לַעַ"ז דָּלֶ"ת חַיָּיבֵי מַלְקוּת וּמִיתוֹת שׁוֹגְגִין פְּטוּרִין כר"ל דְּאָמַר הָכִין קמ"ל וְשׂוֹר הַנִּסְקָל אַשְׁמְעִינַן מִשֶּׁנִּגְמַר דִּינוֹ אַף שְׁחָטוֹ אָסוּר בַּאֲכִילָה וּבַהֲנָאָה וְעַיֵּין ב"ק מ"ח וּפָרַת חַטָּאת וְעֶגְלָה עֲרוּפָה אֵינָהּ מִשְּׁנָה כ"ש דְּאִי תְּנָא לָהּ לָא הֲוָה קַשְׁיָא לָמָּה תְּנָא: גמ' אָמַר ר"ל לֹא שָׁנוּ אֶלָּא רִאשׁוֹן לַעַ"ז אֲבָל שֵׁנִי לַעַ"ז לָא דְּחַיָּיבֵי מִיתוֹת שׁוֹגְגִין פְּטוּרִין מְמַלְקוּת וְהָא דְּפָרִיךְ לֵיהּ ר' יוֹחָנָן זוֹ אֲפִילּוּ תִּינוֹקֶת שֶׁל בֵּית רַבָּן יוֹדְעִין אוֹתוֹ אֶפְשָׁר לוֹמַר דַּחֲכָמִים הָיְינוּ ר"מ וְאַשְׁמְעִינַן אַף דְּסוֹבֵר ר"מ לוֹקֶה וּמְשַׁלֵּם וְאַפֵּ"ה מֵת וּמַלְקוּת לֵית לֵיהּ

ועי' בִּכְתֻבוֹת וּבְרֹאשׁ"י כָּאן וַעַיֵּין מ"ש לְקַמָּן מ"ז: וְאַזְדָּא לְטַעְמַיְיהוּ דְּכִי אֲתָא רַב דִּימִי כו' הִנֵּה בִּכְתֻבוֹת ל"ה א' פָּרִיךְ רָבָא מִי אִיכָּא לָמֶ"ד חַיָּבֵי מִיתוֹת שׁוֹגְגִין וּמָמוֹן דְּחַיָּיב כו' כ"פ מַלְקוּת וּמָמוֹן אַפֵּ"ה אֶפְשָׁר דְּאִיתָא נַמֵּי לִפְלוּגְתָּא דְּכָאן דְּפְלִיגִי בְּתָרְתֵי בְּמִיתָה וּמַלְקוּת וּמַלְקוּת וּמָמוֹן וְלֹא הֲוָה לְטַעְמַיְיהוּ דכ"ע מִיתָה וּמָמוֹן פְּטוּרִים וּמִיתָה וּמַלְקוּת פְּלִיגִי ר' יוֹחָנָן סוֹבֵר דְּהָא חַיָּיב בְּשׁוֹגֵג ור"ל סוֹבֵר דְּיָלְפִינַן מִמִּיתָה וּמָמוֹן מָה הָתָם לֹא חָלַקְתָּ בֵּין שׁוֹגֵג לְמֵזִיד לְפָטְרוֹ מָמוֹן אַף מִיתָה וּמַלְקוּת פָּטוּר בְּשׁוֹגֵג וְהָא דְּאָמַר לְטַעְמֵיהּ הוּא אַלִּיבֵּיהּ דְּרַב דִּימִי דְּאָמַר בְּמִיתָה וּמָמוֹן נָמֵי פְּלִיגִי ור"ל קָאָמַר שַׁפִּיר דלר"י דְּחַיָּיב ה"ה מִיתָה וּמַלְקוּת ור"ל מִיתָה וּמַלְקוּת יָלִיף מִמִּיתָה וּמָמוֹן דְּפָטוּר וְעַיֵּין תוס' ד"ה כֵּינָן דְּאִלּוּ כו' והר"מ ז"ל בפי"ב מהל' שְׁחִיטָה פָּסַק כר' יוֹחָנָן דְּחַיָּיבֵי מִיתוֹת שׁוֹגְגִין חַיָּיבִין מַלְקוּת ופ' ח"י וי"ט מהל' סַנְהֶדְרִין כ' דְּלָאו שְׁנֵיהֶן לְאַזְהָרַת מִיתַת ב"ד אֵין לוֹקִין עָלָיו וְהַיְינוּ אַף בְּלֹא אַתְּרוּ בֵּיהּ לְמִיתָה וּבְלָאו אַחֵר בַּהֲדֵי מִיתָה אִי לָא אַתְּרוּ לְמִיתָה לוֹקֶה עָלָיו ור"י ור"ל מוּקֵי פְּלוּגְתָּא דר"י ור"ע במכ' רֵישׁ אֵלּוּ הֵן הַלּוֹקִין בַּאֲתָרוֹ לְקַטָּלָא דר"י סוֹבֵר מִיתָה וּמַלְקוּת עָבְדִינַן ור"ע סוֹבֵר דְּפָטוּר וְתַרְוַיְיהוּ כר"ע אֶלָּא דר"ל אַף בְּשׁוֹגֵג פּוֹטֵר דְּיָלִיף מִיתָה וּמַלְקוּת מִמִּיתָה וּמָמוֹן ור' יוֹחָנָן סוֹבֵר דְּחַיָּיב בְּשׁוֹגֵג אוֹ יֹאמַר דְּסָבְרִי כְּרָבָא הָתָם בַּאֲתָרוֹ לְקַטָּלָא גַּם ר' יִשְׁמָעֵאל מוֹדֶה דְּפָטוּר מִן מַלְקוּת כ"פ בְּלֹא אָמְרוּ לְקַטָּלָא וכ"ע הָתָם סָבְרִי דְּלָא כְּתַנָּא דְּבֵי חִזְקִיָּה דְּחַיָּיבֵי מִיתוֹת שׁוֹגְגִין וּמָמוֹן סְבִירָא לְהוּ דְּחַיָּיב מָמוֹן אֶלָּא דְּפְלִיגִי בְּלָאו שְׁנִיתַּן לְאַזְהָרַת מִיתַת ב"ד אִי לוֹקֶה אָבַל ר"ל ור"י סוֹבְרִים כְּתַנָּא דְּבֵי חִזְקִיָּה שֶׁהוּא עִיקַּר שֶׁהָיָה שׁוֹנֶה בָּרַיְיתוֹת עי' בְּתוֹסְ' כְּתֻבוֹת ל"ה יע"ש הֵיטֵב וּפְלִיגִי חַיָּיבֵי מִיתוֹת שׁוֹגְגִין וּמַלְקוּת אִי חַיָּיב אוֹ לֹא מַר יָלִיף מִמִּיתָה וּמָמוֹן וּמַר לָא יָלִיף מִמִּיתָה וּמָמוֹן: וְדַע דְּהָא דְּאָמַר ר' יוֹחָנָן זוֹ תִּינוֹקֶת שֶׁל בֵּית רַבָּן יוֹדְעִין אוֹתוֹ י"ל דְּאַשְׁמְעִינַן ר"ל טוּבָא דְּלָא מַשְׁכַּחַתְּ לֵיהּ אֶלָּא בְּשָׁחַט רִאשׁוֹן לַעַ"ז דָּל"ת דְּאַשְׁכּוּחֵי מַשְׁכַּחַת לָהּ בְּשָׁחַט שֵׁנִי לַעַ"ז כְּגוֹן דְּאָמַר בִּגְמַר זְבִיחָה עוֹבְדָה רְצוֹנִי לוֹמַר קוֹדֶם גְּמַר שְׁחִיטַת רֹוב ב' סִימָנִים דְּחַיָּיב ג"כ מִשּׁוּם או"ב בְּתַחְלַת שְׁחִיטָה דְּכִי אָמְרִינַן מִשּׁוּם רִשְׁעָה אַחַת אַתָּה מְחַיְּבוֹ וְלֹא מִשּׁוּם ב' רְשָׁעוֹת שֶׁבָּאוּ שְׁנֵיהֶן בב"א וְלֹא בְּזֶה אַחַר זֶה וְזֶה מִתְבָּאֵר יָפֶה בְּסוֹגְיָא דִּכְתֻבוֹת ל"א ב' בְּגוֹנֵב חֻלְבּוֹ שֶׁל חֲבֵירוֹ יע"ש וא"כ מִתְּחִלַּת שְׁחִיטָה מְיַחַיְּבֵי מֵיָּד אאו"ב וְחִיּוּב סְקִילָה לֹא בָּא עַד גְּמַר שְׁחִיטָה אֶלָּא דר"ל לְשִׁטְתֵּיהּ בפ"ב דַּף ל"א ב' דְּאֵינָהּ לִשְׁחִיטָה אֶלָּא לְבַסּוֹף וְהֵיכָא דְּשָׁחַט מִיעוּט סִימָנִין בַּחוּץ לָא מְיַחַיְּבִי יע"ש וה"נ דְּכְוָותֵיהּ באו"ב קוֹדֶם גְּמַר שְׁחִיטָה לָא מְיַחַיְּבִי וּבַסּוֹף חִיּוּב סְקִילָה וּמַלְקוּת בָּאִין כא' וּפָטוּר ור"י פְּלִיג הָתָם וְאָמַר יֶשְׁנָהּ לִשְׁחִיטָה מִתְּחִלָּה וְעַד סוֹף אה"נ אֶלָּא דר"י רְבוּתָא אַשְׁמְעִינַן אַף בְּשָׁחַט בִּתְחִלַּת שְׁחִיטָה לַעַ"ז מְיַחַיְּבִי פְּעָמִים כְּגוֹן דְּאַתְּרוּ בֵּיהּ לְמַלְקוּת וְלֹא לְקַטָּלָא וּפְלִיגִי אִי חַיָּיבֵי מִיתוֹת שׁוֹגְגִין וּמַלְקוּת חַיָּיבִין ר"ל יָלִיף מִמִּיתָה וּמָמוֹן מָה הָתָם לֹא חָלַקְתָּ אַף בְּאָן לֹא חָלַקְתָּ ור"י לָא יָלִיף ומש"ה חַיָּיב לר"י בְּלֹא אַתְּרוּ בֵּיהּ: בְּתוֹסְפוֹת ד"ה פָּרָה מְטַמֵּא כו' וּמִיהוּ יֵשׁ לוֹמַר דְּלָא מְהַנְּיָא אֶלָּא דְּלֹא צָרִיךְ הֶכְשֵׁר מַיִם וְשָׁרֵץ עכ"ל עי' בִּמְרֻבָּה ע"ז ד"ה פָּרָה שָׁם פֵּירְשׁוּ יוֹתֵר דבפ' טְבוּל יוֹם ק"ה אִיכָּא פְּלוּגְתָּא ר"מ אוֹמֵר שָׂעִיר הַמִּשְׁתַּלֵּחַ מְטַמֵּא מֵחַיִּים ט"א וַחֲכָמִים אוֹמְרִים אֵין מְטַמֵּא ודכ"ע כר' יִשְׁמָעֵאל דְּכֹל שֶׁסּוֹפוֹ לְטַמֵּא טֻמְאָה חֲמוּרָה א"צ הֶכְשֵׁר מַיִם וְשָׁרֵץ לְטַמֵּא טֻמְאָה קַלָּה דְּהַיְינוּ אוֹכְלִין וּמַשְׁקִין אֶלָּא דְּבָעֵינַן רָאוּי לְקַבָּלַת טֻמְאָ' וְשָׂעִיר הַמִּשְׁתַּלֵּחַ אֵין רָאוּי מֵחַיִּים לְקַבָּלַת טֻמְאָה הִלְכָךְ לר"ש פָּרָה אִי לָאו דְּהָיָה לָהּ ש"ה לֹא הָיָה מְטַמֵּא טֻמְאַת אוֹכְלִיןדְּבָעֵינַן רָאוּי לְקַבָּלַת טֻמְאָה מִמָּקוֹם

אַחַר כַּחֲכָמִים דִּפְלִיגִי עַל ר"מ וּמַהַאי טַעְמָא תַּנְיָא בַּתּוֹסְפְתָּא ר"ש אוֹמֵר פָּרִים וּשְׂעִירִים הַנִּשְׂרָפִין אֵין מְטַמְּאִין דְּאֵינָן רְאוּיִן לְקַבָּלַת טֻמְאָה מִמָּקוֹם אַחֵר שֶׁלֹּא הָיָה ש"ה מֵעוֹלָם ועי' בְּאוֹרֶךְ בר"מ ז"ל הל' פָּרָה אֲדֻמָּה פִּ"ה ה"ב וה"ו ובכ"מ שָׁם ובפ"ג מהל' א"ה הֲלָכָה ג' ופ"ו הֲלָכָה ט"ו יע"ש וּבַמִּשְׁנָה י' פִּ"ה דְּזָבִים ובתי"ט יע"ש ובפ"ח דְּפָרָה בפי' הר"מ שָׁם וּבְבְרַכַּת הַזָּבַח בִּזְבָחִים דַּף ק"ה ע"א יע"ש: בא"ד וְגָרְסִינַן מְטַמֵּא וְלֹא מִיטַּמֵּא דִּלְעִנְיַן טֻמְאָה חֲמוּרָה עַצְמָהּ אֵין נ"מ וּמִפֵּי' הַקּוֹנֶ' נָמֵי מַשְׁמַע כו' עכ"ל רְצוֹנָם לוֹמַר דְּנַדַּאי פָּרָה אֲדֻמָּה עַצְמָהּ אֵין צוֹרֶךְ שֶׁתִּתְקַבֵּל טֻמְאָה מִמָּקוֹם אַחֵר כֵּיוָן דְּאִיקְרֵי אוֹכֶל הוֹאִיל וְהָיָה ש"ה וַדַּאי כָּל שֶׁסּוֹפוֹ לְטַמֵּא טֻמְאָה חֲמוּרָה א"צ הֶכְשֵׁר מַיִם וְהֶכְשֵׁר שֶׁרֶץ וע"ז סְיֵימוּ דְּגַם רַשְׁ"י מוֹדֶה דל"ג מִיטַּמֵּא דְּאִי דְּגָרְסִינַן כָּךְ וְקוֹשְׁיַת רַשְׁ"י כִּפְשׁוּטוֹ לָמָּה לִי קַבָּלַת טֻמְאָה מִמָּקוֹם אַחֵר הָא כָּל שֶׁסּוֹפוֹ כו' וּנְהִי שֶׁצָּרִיךְ לוֹמַר הוֹאִיל וְהָיָה ש"ה מ"מ לָמָּה לְמֵימַר מִיטַּמֵּא דא"כ לֹא מָתָרֵץ רַשְׁ"י כְּלוּם שֶׁחִיפּוּהוּ בָּצֵק מ"מ בְּלֹא קַבָּלַת טֻמְאָה מִמָּקוֹם אַחֵר הַפָּרָה בְּעַצְמָהּ טְמֵאָה וְלֹא נ"מ בְּמַה דְּמִיקְרֵי אוֹכֶל אֶלָּא לְעִנְיַן לְהִצְטָרֵף עִם פָּחוֹת מִכַּבֵּיצָה בָּצֵק וּמִיהוּ זֶה הָיִינוּ יְכוֹלִין לְיַשֵּׁב דְּכֵיוָן דע"כ נָגַע בְּמָקוֹם אַחֵר מש"ה אָמַר כֵּן אֶלָּא דִּלְשׁוֹן רַשְׁ"י לֹא מַשְׁמַע כָּךְ וּמַה שֶּׁהִקְשָׁה רַשְׁ"י לָמָּה לִי קַבָּלַת טֻמְאָ' לָאו מְקַבֶּלֶת טֻמְאָה מַמָּשׁ קַשְׁיָא לֵיהּ אֶלָּא דל"ל הוֹאִיל וְהָיְתָה ש"ה דְּרָאוּי לְקַבָּלַת טֻמְאָה וע"ז תי' דְּאִי לֹא הָיָה חָשִׁיב אוֹכֶל לָא הֲוָה מִצְטָרֵף עִם פָּחוֹת מִכַּבֵּיצָה בָּצֵק לִהְיוֹת כַּבֵּיצָה בְּחִיפּוּהוּ כו' וּלְכָךְ אָמַר הוֹאִיל וְהָיְתָה ש"ה וּלְכָךְ מִצְטָרֵף בְּבָצֵק זֶה: (דַּף פב ע"א) גְּמָרָא ארשב"ל אוֹמֵר הָיָה ר"ש פָּרָה נִפְדֵּית ע"ג מַעֲרַכְתָּהּ אֲבָל בְּפָרִים וּשְׂעִירִי' הַנִּשְׂרָפִין סוֹבֵר ר"ש דְּאֵין מִטַּמֵּא טֻמְאַת אֻכָלִין דְּלֹא הָיָה לָהֶם ש"ה כִּדְאִיתָא בַּתּוֹסְפְתָּא הֵבִיאוּ התו' ב"ק ע"ז והכ"מ בהל' פָּרָה אֲדֻמָּה פִּ"ה יע"ש וה"ט דְּפָרָה קָדְשֵׁי בד"ה הֲוָה וְלָא בעי' הַעֲמָדָה וְהַעֲרָכָה משא"כ קָדְשֵׁי מִזְבֵּחַ דְּבָעֵינַן הַעֲמָדָה וְהַעֲרָכָה לר"ש בִּתְרוּמָה וְעַיֵּין לְקַמָּן רֵישׁ פֶּרֶק כִּיסּוּי הַדָּם.

וְעוֹד פָּרִים וּשְׂעִירִים קָדְשֵׁי הַגּוּף נִינְהוּ וְאֵין לָהֶם פְּדָיָה עוֹלָמִית אִם לֹא כְּשֶׁנִּפְסְלוּ בְּמוּמִין וְלֹא בע"א ומש"ה אֵין מְטַמְּאִין טֻמְאַת אוֹכְלִין יע"ש: ובפרש"י ד"ה וְאָמַר רֵישׁ לָקִישׁ כו' וְאִי קַשְׁיָא לָמָּה לִי קַבָּלַת טֻמְאָה כו' וְי"ל שֶׁחָפּוּהוּ בָּצֵק וּמְקַבֵּל הַאי בָּצֵק טֻמְאָה אִם יִגַּע בְּטֻמְאָה וְאִם לָאו לֹא מְקַבֵּל שֶׁאֵין נוֹגְעִין בַּנִּבְילָה עכ"ל הַאי דִּכְרִיתוֹת כ"א מְפָרֵשׁ לָהּ הָתָם דִּלְית כַּזַּיִת נְבֵילָה וּמִצְטָרֵף לֵיהּ בַּהֲדֵי בָּצֵק פָּחוֹת מִכְּבֵיצָה דְּאָז אַף אִם הַנְּבֵילָה נָגְעָה בָּאֻכָלִין לָא הֲוָה טָמֵא דְּפָחוֹת מִכַּזַּיִת וְכִי מִצְטָרֵף עִם בָּצֵק מְטַמְּאִין אוֹכְלִין כַּבֵּיצָה וְכָאן מְפָרֵשׁ רַשְׁ"י שֶׁחִיפּוּהוּ בְּפָחוֹת מִכֵּיצָה בָּצֵק דְּאָז אַף אִם הָיָה בְּנִבֵילָה כַּזַּיִת לָא הֲוָה טָמֵאין אוֹכְלִין שֶׁלֹּא נָגְעוּ בִּנְבֵילָה גּוּפָא שֶׁחִיפּוּהוּ בָּצֵק מִכָּל צַד וְכַאֲשֶׁר נִקְרָא אוֹכֶל הַנְּבֵילָה כְּגוֹן שֶׁחִישֵּׁב עָלֶיהָ לַאֲכִילָה מִצְטָרֵף הַכַּזַּיִת עִם הַבָּצֵק וַהֲוָה כַּבֵּיצָה וּמְטַמֵּא אוֹכְלִין אֲחֵרִים ומ"ש רַשְׁ"י אִם יִגַּע הַבָּצֵק בְּטֻמְאָה הַיִינוּ מִמָּקוֹם אַחֵר דְּאִי מִנְּבֵילָה הָא אֵין אוֹכֵל מְקַבֵּל עַל עַצְמוֹ טֻמְאָה פָּחוֹת מִכֵּיצָה משא"כ מִמָּקוֹם אַחֵר דְּמִצְטָרֵף כַּזַּיִת נְבֵילָה עִם הַבָּצֵק וּבֵין הַכֹּל כַּבֵּיצָה וְזֶה שֶׁסַּיֵּים רַשְׁ"י שֶׁאֵין נוֹגְעִין בִּנְבֵילָה אֶלָּא בְּבָצֵק דְּמַשְׁמַע דְּאִי הֲוָה נָגְעוּ בִּנְבֵילָה הֲוָה טְמֵאִין דְּמַיְירֵי שֶׁיֵּשׁ כַּזַּיִת בִּנְבֵילָה כִּדְכָתֵיבְנָא.

וּבָזֶה אָתְיָין דִּבְרֵי הַתּוֹסְ' ב"ק ע"ז ד"ה פָּרָה מְטַמְּאָה טֻמְאַת אֻכָלִין כַּהוֹגֶן אֶלָּא דְּהַתּוֹ' כָּתְבוּ שָׁם דְּאַף מִכַּזַּיִת נְבֵילָה גּוּפָא מְקַבֵּל הַבָּצֵק טֻמְאָ' עַל עַצְמוֹ בכ"ש וְהַיִינוּ מִשּׁוּם דְּמִצְטָרֵף הַכַּזַּיִת נְבֵיל' עִמּוֹ וַהֲוָה כַּבֵּיצָה וּמְקַבֵּל טֻמְאָה מִינֵּי' ובי' יע"ש וְרַשְׁ"י סוֹבֵר כמ"ש מִקֹּדֶם ועי' בתו' שָׁם שֶׁהֶאֱרִיכוּ: וּמַה שֶּׁכָּתַב רַשְׁ"י אַף לְטֻמְאַת עַצְמוֹ צָרִיךְ כַּבֵּיצָה

כְּבָר כָּתַבְנוּ לְעֵיל דְּאֵין זֶה סְתִירָה לִמ"ש פְּסָחִים ל"ג ב' דְּעַל עַצְמוֹ מְקַבֵּל טֻמְאָ' בְּכָל שֶׁהוּא דהכ' אֲלִיבֵיהּ דר"ש קָיְימִינַן וְאֵיהוּ סוֹבֵר דְּכָל הָאוֹכֶל לְרִבּוּיֵי אַף שֶׁאֵין מַוְתָּר בַּאֲכִילָה כמ"ש התו' לְקַמָּן פ"ה ע"א ד"ה ור"ש אֲשֶׁר יֹאכַל כְּתִיב וּבְכוֹרוֹת ט' ב' וּבְכַמָּה מָקוֹמוֹת וא"כ לְדִידֵיהּ לֹא מְיַוְתָּר כָּל לְדָרוֹשׁ דְּעַל עַצְמוֹ בכ"ש אֲבָל לְרַבָּנָן דְּפְלִיגִי עַל ר"ש וְסוֹבְרִים אַף שֶׁאָסוּר בַּהֲנָאָה מְקַבֵּל טֻמְאָה אִיְיתַר כָּל לְדָרוֹשׁ דְּעַל עַצְמוֹ מְקַבֵּל בכ"ש וּבִפְסָחִים שָׁם אֲבָאֵר בעזה"י: וְדַע דְּהָא דְּאָמַר פָּרָה מְטַמֵּא טֻמְאַת אֲוֹכָלִין וְכָתְבוּ התו' דל"ג מִיטַּמֵּא דְּכֵיוָן שהי' לָהּ ש"ה דְּסוֹפוֹ לְטַמֵּא טֻמְאָה חֲמוּרָה לָא צָרִיךְ הֶכְשֵׁר מַיִם וְשֶׁרֶץ זֶה שִׁיטַת רַשִׁ"י ז"ל וְהָרָאָבָ"ד בפ"ג מהל' שא"ה ה"ג אֲבָל לְדַעַת הר"מ שָׁם וּכְמוֹ שֶׁבֵּיאֵר שָׁם הכ"מ דְּלָא אָמְרִינַן כֵּן אֶלָּא בְּדָבָר שֶׁסּוֹפוֹ לְטַמֵּא טֻמְאָה חֲמוּרָה בְּמַגָּע בִּלְבַד לֹא פָּרָה אֲדֻמָּה שֶׁאֵין מְטַמֵּא כִּי אִם מַעֲסִיקֶיהָ לְחוּד לֹא אָדָם אַחֵר הַנּוֹגֵעַ מש"ה בָּעֵי הֶכְשֵׁר שֶׁרֶץ וּמַיִם מִמָּקוֹם אַחֵר א"ש דְּפָרָה מִיטַּמְּאָה דְּבָעֵי הֶכְשֵׁר שֶׁרֶץ מִמָּקוֹם אַחֵר דַּוְקָא: מַתְנִי' שְׁנַיִם שֶׁלָּקְחוּ פָּרָה וּבָנָה אֶיזֶה שֶׁלָּקַח רִאשׁוֹן יִשְׁחוֹט רִאשׁוֹן וְאִם קָדַם הַשֵּׁנִי זָכָה וְאָמְרִינַן בַּגְּמָרָא אָמַר רַב יוֹסֵף לְעִנְיַן דִּינָא תְּנַן יִרְאָה לְפָרֵשׁ דְּהָכִי קָאָמַר דָּלְ"ת כִּי שְׁנַיִם שֶׁלָּקְחוּ הָרִאשׁוֹן שׁוֹחֵט וְלֹא הַשֵּׁנִי דְּאֵין הַשֵּׁנִי רַשַּׁאי לִשְׁחוֹט אֶלָּא כְּשֶׁרוֹצֶה הָרִאשׁוֹן וְהוֹדִיעַ לוֹ אֲבָל בִּסְתָמָא אָסוּר לַשֵּׁנִי לִשְׁחוֹט דְּאָסוּר לְהַפְסִיד זְכוּת שֶׁל חֲבֵירוֹ וְהָא דְּתְנַן וְאִם קָדַם הַשֵּׁנִי זָכָה הַיְינוּ דְּאָכִיל בִּישָׁרָא אֲבָל לְכַתְּחִלָּה אֵין רַשַּׁאי לַעֲשׂוֹת כֵּן קָא מַשְׁמַע לַן דְּלֹא כֵן הוּא דְּנַדַּאי מִן הַסְּתָם רַשַּׁאי הב' לִשְׁחוֹט קוֹדֶם שֶׁמָּא אֵין הָרִאשׁ' רוֹצֶה לִשְׁחוֹט הַיּוֹם דְּבַד פְּרָקִים הַמְּוַכָּרִין לְקַמָּן צָרִיךְ לְהוֹדִיעַ ואה"נ בד' פְּרָקִים אָסוּר לַשֵּׁנִי לִשְׁחוֹט תְּחִלָּה דְּאָסוּר לְהַפְסִיד זְכוּתוֹ שֶׁל חֲבֵירוֹ וְרִאשׁוֹן וַדַּאי לִשׁוּחֲטָהּ הַיּוֹם קָנָה אֲבָל בִּשְׁאָר יְמוֹת הַשָּׁנָה שׁוֹחֵט וְאֵינוֹ נִמְנָע אֶלָּא לְעִנְיַן דִּינָא תְּנַן אִם בָּאוּ לַדִּין אֵיזֶה יִשְׁחוֹט רִאשׁוֹן אָז הַשֵּׁנִי אָסוּר לְהַפְסִיד זְכוּתוֹ שֶׁל חֲבֵירוֹ אֲבָל לֹא בִּסְתָמָא וְכֵן יֵשׁ לְפָרֵשׁ דִּבְרֵי רַשִׁ"י ז"ל ד"ה לְעִנְיַן דִּינָא וְעַיֵּין בְּחִדּוּשֵׁי רַשְׁבָּ"א כָּאן ובי"ד סִימָן ט"ז אֲבָאֵר עוֹד: מַתְנִי' שְׁחָטָהּ וְאַחַ"כ שְׁנֵי בָּנֶיהָ סוֹפֵג שְׁמוֹנִים שְׁחָטָהּ אַחַ"כ סוֹפֵג מ' שְׁחָטָהּ וְאֶת בַּת בִּתָּהּ וּבִתָּהּ כו' סוֹפֵג שְׁמוֹנִים וּפְלִיג נָמֵי אַרִישָׁא כמ"ש התו' ד"ה סוּמָכוֹס אוֹמֵר וכפירש"י ע"ב ד"ה דאע"ג דְּגוּפִין מְחַוְלָקִין וְאַף לְטַעַם הַשֵּׁנִי לְקַמָּן דְּטַעַם סוּמָכוֹס מִשּׁוּם גּוּפִין מְחַוְלָקִין אִיכָּא לְמֵימַר דַּוְקָא אַסֵּיפָּ' פְּלִיג וּבִשְׁלָמָא אִי סוֹבֵר אָכַל ב' זֵיתֵי חֵלֶב בְּהֶעְלֵם א' חַיָּיב ב' ע"כ אַרִישָׁא פְּלִיג אֶלָּא דְּבַתּוֹסֶפְתָּא הֲבִיאוּ רַשִׁ"י פְּלִיג סוּמָכוֹס אַף אַרִישָׁ' וע"כ אִי טַעְמָא מִשּׁוּם גּוּפִין מְחַוְלָקִין אַפֵּ"ה פְּלִיג ג"כ אַרִישָׁא וְהַיְינוּ טַעְמָא דְּבְרִישָׁא ג"כ מְחַוְלָקִין מִיקְרֵי וְטַעְמָא דְּסוּמָכוֹס לָאו מִשּׁוּם שֶׁיֵּשׁ ב' לָאוִין או"ב וּבְנוֹ וְאוֹתוֹ אֶלָּא מִשּׁוּם גּוּפִין מְחַוְלָקִין לְחוּד וּבְמַתְנִי' תְּנָא רֵישָׁא לְרִיבּוּתָא דְּסוּמָכוֹס אַף שֶׁאֵין לָאוִין מְחַוְלָקִין דְּכוּלְּהוּ מִשּׁוּם או"ב אַפֵּ"ה חִיּוּב ב' מִשּׁוּם גּוּפִין מְחַוְלָקִין וְסֵיפָא לְרִבּוּתָא דְּרַבָּנָן אַף דאו"ב וּבְנוֹ וְאוֹתוֹ אַפֵּ"ה אֵין חַיָּיב אֶלָּא אַחַת ומ"ש רַשִׁ"י ד"ה וְסוֹפֵג מ' דְּחַד לָאו וְחַד הַתְרָאָה וְחַד מַעֲשֶׂה פְּרָט שְׁלִשָּׁה דְּבָרִים חַד לָאו ר"ל מִשּׁוּם או"ב וְלֹא בְּנוֹ וְאוֹתוֹ ג"כ פי' חַד מַעֲשֶׂה וְחַד הַתְרָאָה דְּאֵין כָּאן כ"א מַעֲשֶׂה אַחַת שֶׁשָּׁחַט בִּתָּהּ בְּאִיסּוּר ומ"ש חַד הַתְרָאָה לָאו מֵימְרָא שֶׁאִם הִין ב' הַתְרָאוֹת עַל בְּנוֹ וְאוֹתוֹ ואו"ב הָיָה מְחַיַּיב שְׁתַּיִם דְּזֶה אֵינוֹ דע"כ לָא אָמְרִינַן נָזִיר שֶׁהָיָה שׁוֹתֶה יַיִן (וא"ל) אַל תִּשְׁתֶּה אַל תִּשְׁתֶּה דְּחַיָּיב ב' הַיְינוּ בזא"ז רְצוֹנִי לוֹמַר שֶׁהִתְרוּ בּוֹ וְשָׁתָה רְבִיעִית וְאַחַ"כ הִתְרוּ בּוֹ וְשָׁתָה רְבִיעִית אֲבָל אִם בב"א שָׁתָה ב' רְבִיעִיּוֹת אוֹ אָכַל ב' זֵיתֵי חֵלֶב וְהִתְרוּ ב' הַתְרָאוֹת אֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא אַחַת כו' וכ"ש כָּאן שֶׁאֵין כָּאן אֶלָּא שְׁחִיטַת אִיסּוּר אֶחָד ועי'

בִּשְׁבוּעוֹת וּבְמַכּוֹת וּבְנָזִיר מ"ב ע"ב תו' ד"ה נָזִיר וְכָאן ע"ב בִּשְׁמַעְתִּין אֶלָּא שֶׁכָּתַב כֵּן לְדִיוּקָא הָא אִי הָוָה שְׁנֵי מַעֲשִׂיּוֹת אַף בַּחֲדָא הָתְרָאָה הָיָה חַיָּיב ב' כְּגוֹן שָׁחַט פָּרָה וּשְׁנֵי בָּנֶיהָ סוֹפֵג שְׁמוֹנִים בְּהַתְרָאָה אַחַת שֶׁהִתְרוּ בּוֹ מִקּוֹדֶם וְכֵן בְּשָׁחַט פָּרָה וּבְתָּהּ וּבַת בִּתָּהּ שֶׁחַיָּיב שְׁתַּיִם אַף בַּחֲדָא הַתְרָאָה שֶׁהִתְרוּ, בּוֹ מִקּוֹדֶם שֶׁלֹּא לִשְׁחוֹט או"ב וְשָׁחַט בֶּן רִאשׁוֹן וְשֵׁנִי וּשְׁלִישִׁי חַיָּיב עַל כָּל אַחַת וְאַחַת וּבִלְבַד שֶׁהָרִאשׁוֹן הָיָה תּוֹךְ כְּדֵי דִבּוּר שֶׁל הַתְרָאָה דְּגוּפִין מְחֻלָּקִין אָמְרִינַן גַּם בִּבְהֵמוֹת וּכְמוֹ בְּהַבָּא עַל אַלְמָנַת רְאוּבֵן וְשִׁמְעוֹן וְלֵוִי דְּלוֹקֶה שָׁלֹשׁ בְּהַתְרָאָה אַחַת כִּדְמַסִּיק בְּקִדּוּשִׁין ע"ו ב' וּכְרִיתוּת ט"ו ט"ז בָּא עַל ה' נָשִׁים נִדּוֹת לְעִנְיַן חַטָּאת וה"ה לְעִנְיַן מַלְקוּת כֵּן ועי' במ"ל הִלְכוֹת אִיסּוּרֵי בִיאָה פ"א ה"א שֶׁהֵבִיא בְּשֵׁם רַבֵּינוּ יְשַׁעְיָה אִי אָמְרִינַן בִּבְהֵמָה גּוּפִין מְחֻלָּקִין וְגַם הֵבִיא דִּבְרֵי רַשְׁ"י בְּמַכּוֹת דְּמַשְׁמַע בְּגוּפִין מְחֻלָּקִין בָּעִינַן הַתְרָאָה עַל כָּל אַחַת וְאַחַת יע"ש וְהִנֵּה מ"ש כֵּן הוּא מ"ש הַתּוֹסָפוֹת בְּמַכּוֹת דַּף כ' ע"ב ד"ה לָא צְרִיכָא שֶׁסָּךְ חֲמֵשׁ אֶצְבְּעוֹתָיו נָשָׂא עי' סַם שֶׁמַּשְׁיר הַשֵּׂעָר וב"י כָּתַב דַּף ד' וְהוּא ט"ס וצ"ל כ' וְשָׁם כָּתְבוּ דְּמַרַשְׁ"י מַשְׁמַע דְּאַף בְּגוּפִין מְחֻלָּקִין צָרִיךְ הַתְרָאָה עַל כָּל אַחַת וְאַחַת דאל"כ מָצֵי לְמֵימַר אִישְׁתְּלִי וְהַתּוֹסָפוֹת הֶעֱלוּ שָׁם כֵּינָן שֶׁהָרִאשׁוֹנָה הָיָה תּוֹךְ כ"ד שֶׁל הַתְרָאָה מִיחַיַּיב יע"ש וְכָאן באו"ב לֹא שַׁיָּיךְ זֶה דְּאִי שְׁחָטָהּ וְאַח"כ ב' בָּנֶיהָ מַשְׁכַּחַת בַּחֲדָא הַתְרָאָה לִשְׁנֵיהֶם שֶׁשְּׁנֵיהֶם שָׁחֲטוּ ב' בָּנֶיהָ דַּהֲוָה הַתְרָאָה לְכָל חַד מִנַּיְהוֹן וְשַׁפִּיר הֲוָה חַיָּיבִין ב' מַלְקוּת וְהָרִאשׁוֹן יוֹתֵר נָכוֹן דְּמַשְׁמַע דֵּומְיָא דְּסוֹפֵג הָאַרְבָּעִים בַּחֲדָא הַתְרָאָה הָיָה בְּסוֹפֵג שְׁמוֹנִים בְּחַד גַּוְונָא מַיְירֵי שא' שָׁחַט שְׁנֵי בָּנֶיהָ וְחַיָּיב וכמ"ש מִקּוֹדֶם ועי' בהל' שְׁגָגוֹת פ"ד ה"ו ובמ"ל שָׁם.

הַכְּלָל הָעוֹלֶה הוּא בֵּין לְעִנְיַן חִיּוּב מַלְקוּת בֵּין לְעִנְיַן חַטָּאת לְעִנְיַן הֲלָכָה כֵּן הוּא הָאוֹכֵל דְּבָרִים רַבִּים מִלְּאוֹנָן חֲלוּקִין שֶׁהֵן שֵׁמוֹת מְחֻלָּקִין כְּמוֹ חֲזִיר וּנְבֵילָה וְשֶׁרֶץ הָעוֹף וְשֶׁרֶץ הַמַּיִם וְכַדּוֹמֶה חַיָּיב בַּאֲכִילָה אַחַת וּבְהַתְרָאָה אַחַת עַל כָּל אַחַת וְאַחַת וְכֵן בְּאוֹכֵל אֶחָד שֶׁיִּתְקַבְּצוּ בּוֹ אִיסּוּרִים רַבִּים כְּמוֹ פִּיגּוּל וְנוֹתָר וְטָמֵא וְכַדּוֹמֶה חַיָּיב עַל כַּזַּיִת א' כַּמָּה מַלְקוּת בְּהַתְרָאָה אַחַת עַל כֻּלָּן וְכֵן גּוּפִין מְחֻלָּקִין בָּאָדָם אֲבָל גּוּפִין מְחֻלָּקִין בַּבְּהֵמָה פְּסַק הר"מ ז"ל בפ"ו מהל' שְׁגָגוֹת הָאוֹכֵל פִּגּוּל מה' זְבָחִים אֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא אַחַת הֲרֵי אַף בְּבַעֲלֵי חַיִּים לָא אָמְרִינַן גּוּפִין מְחֻלָּקִין וּבְאוֹכֵל ב' זֵיתֵי חֵלֶב בֵּין בב"א וּבֵין בזא"ז בְּהַתְרָאָה אַחַת אֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא אַחַת ב' הַתְרָאוֹת ובזא"ז וְהִתְרוּ בְּכָל פַּעַם שֶׁאָכַל חַיָּיב שְׁתַּיִם לְרַבָּנָן ועי' במ"ל פ"א מהא"ב פֵּ"א הֲלָכָה א' וְדַע שֶׁאֲנִי נִסְתַּפַּקְתִּי בְּהָאדְאַלְמָנַת רְאוּבֵן וְאַלְמָנַת שִׁמְעוֹן וְלֵוִי דְּחַיָּיב בְּהַתְרָאָה אַחַת אִם אֵירַע כה"ג בב"א עַל דֶּרֶךְ שֶׁאֲבָאֵר אִי חַיָּיב ב' מַלְקִיּוֹת כֵּינָן דְּגוּפִין מְחֻלָּקִין אוֹ דִּלְמָא דַּוְקָא בזא"ז הוּא דְּחַיָּיב וְהַנִּרְאֶה דל"ש דְּאַף בב"א חַיָּיב בְּגוּפִין מְחֻלָּקִין ועי' הֵיטֵב בְּמַכּוֹת כ' בְּתוֹסָפוֹת ד"ה לָא צְרִיכָא ולפ"ז הָכָא בְּשָׁחַט אִמָּהּ וְאַח"כ שָׁחַט ב' בָּנֶיהָ, בב"א כְּאוֹתָן שֶׁשָּׁנִינוּ הַשּׁוֹחֵט ב' רָאשִׁין כְּאַחַת אוֹ בִּשְׁתֵּי יָדָיו שָׁחַט בב"א דְּחַיָּיב שְׁתַּיִם בְּהַתְרָאָה אַחַת דְּגוּפִין מְחֻלָּקִין אַף בִּבְהֵמָה אָמְרִינַן וְזֶה יֵוָצְדַק ג"כ לְרַשְׁ"י שפי' בְּמַכּוֹת שָׁם דְּלָא מִיחַיַּיב בזא"ז בְּהַתְרָאָה אַחַת דַּהֲוָה יוֹתֵר מִכְּדֵי דִּיבּוּר וְיָכוֹל לוֹמַר אִישְׁתְּלִי וְכָאן לֹא שַׁיָּיךְ זֶה דַּהֲוָה בב"א ותכ"ד לְהַתְרָאָה וְחַיָּיב שְׁתַּיִם וְזֶה שֶׁכָּתַב רַשְׁ"י דְּחַד הַתְרָאָה וְחַד מַעֲשֶׂה הֲוָה וּמִינֵּיהּ הָא ב' בני' אַף בְּחַד הַתְרָאָה חַיָּיב ב' מַלְקוּת דְּגוּפִין מְחֻלָּקִין אוֹ שְׁחָטָהּ וּבִתָּהּ וּבַת בִּתָּהּ בב"א חַיָּיב ב' בַּחֲדָא הַתְרָאָה אַף דַּהֲוָה חֲדָא הַתְרָאָה כֵּינָן דַּהֲוָה ב' מֵעֲשׂוֹת רְצוֹנִי לוֹמַר ב' גּוּפִין מְחֻלָּקִין: גְּמָרָא לֹא תִּשְׁחֲטוּ הֲרֵי כָּאן שְׁנַיִם כו' עי' בְּתִבּוּאוֹת שׁוֹר סי' ט"ז מש"ש: (ע"ב) גְּמָרָא וְאַכַּתִּי מִבָּעֵי לְגוּפָא חַד אֵין תְּרֵי לָא עכ"ל

הִנֵּה לִפְי' הא' שֶׁל תּוֹסָפוֹת הָא דִּכְתִיב בְּעִנְיָנָא דְּקָדָשִׁים כְּגוֹן שֶׁצָּרִיךְ לְפָסַח דְּהֵ"א אָתֵי עֲשֵׂה דְּפֶסַח וְיִדָּחֶה ל"ת דְּלָא תִּשְׁחֲטוּ וְכֵן כָּתַב הת"ח בֶּאֱמֶת וַהֲבֵאתִיו לְעֵיל יע"ש א"כ לֹא צָרִיךְ קְרָא דְּאֵין דּוֹחֶה הָא כ"מ שֶׁיָּכוֹל לְקַיֵּים שְׁנֵיהֶם אֵין עֲשֵׂה דּוֹחֶה ל"ת וְיִשְׁחֹוט אֹתֹו הַבֵּן מִי שֶׁלֹּא שָׁחַט אָב וְדוֹחֵק לוֹמַר שֶׁכֵּוָנָן הָיוּ טְמֵאִין מִלְּבַד א' שֶׁשָּׁחַט הָאֵם הַיּוֹם וְעוֹד ע"י פְּשׁוּטֵי כְּלֵי עֵץ יְכוֹלִין לִשְׁחֹוט בְּסַכִּין אֲרֻכָּה וּפְשׁוּטֵי כְּלֵי עֵץ גַּם דּוֹחֵק לוֹמַר שֶׁלֹּא הָיָה בַּעֲזָרָה כ"א הוּא לְבַד דְּפֶסַח נִשְׁחָט בְּשָׁלֹשׁ כִּתּוֹת שֶׁל שְׁלֹשִׁים ב"א וְאֶפְשָׁר דְּיֵעָבֵד ש"ד אוֹ לְמָאֵן דְּלֵית לֵיהּ כְּלִי שָׁרֵת שֶׁל עֵץ וּמַאן דְּאִית לֵיהּ סוֹבֵר כר"ש שְׁחִיטָה שֶׁאֵינָהּ רְאוּיָה ל"ש שְׁחִיטָה צָרִיךְ קְרָא בְּקָדָשִׁים דְּהֵ"א שְׁחִיטָה שֶׁאֵינָהּ רְאוּיָ' דְּכַמָּה דְּלָא זָרִיק דָּם אוֹ שֵׁנִי הֲוָה שֶׁאֵינָהּ רְאוּיָ': אָמַר לֵיהּ אַבָּיֵי לְרַב יוֹסֵף מ"ט דְּסוֹמְכוֹס הִנֵּה רַשִׁ"י ז"ל הֵבִיא תּוֹסָפְתָּא דְּפְלִיג סוּמָכוֹס נָמֵי אַרִישָׁא וְהָרָ"ן ז"ל בְּרִי"ף כָּתַב דְּטַעֲמָא דְּסוּמָכוֹס הוּא מִשּׁוּם דב' שֵׁמוֹת הֲוָה וְלָא דָּמֵי לְרִישָׁא דְּחַד שָׁם הוּא עכ"ל הֲרֵי בְּהֶדְיָא דְּסוֹבֵר דְּסוּמָכוֹס לָא פְּלִיג אֶלָּא אַסֵּיפָא לְחוּד דַּהֲוָה ב' שֵׁמוֹת או"ב וּבְנוֹ וְאוֹתוֹ וְלֹא בְּרִישָׁא וּכְבָר תָּמַהּ עָלָיו הת"ח דְּבַתּוֹסָפְתָּא תְּנָא בְּהֶדְיָא דְּפְלִיג אַרִישָׁא ג"כ וְהִנֵּה הָיָה נִרְאֶה לוֹמַר דְּרָ"ן ז"ל סָמַךְ בָּזֶה אַגְּמָרָא דְּכְרִיתוּת ט"ו א' אָמַר ר' אֶלִיעֶזֶר ר"י בֶּן נוּרִי וְסוֹמְכוֹס אָמְרוּ ד"א וּמֵבִיא הַסֵּיפָא דְּשָׁחְטָהּ וְאֶת בַּת בְּתָהּ וְאַחַ"כ בְּתָהּ וע"כ סוּמָכוֹס אַרִישָׁא לָא פְּלִיג דְּאִי פְּלִיג אַרִישָׁא ג"כ בֵּין שֶׁיִּהְיֶה טַעְמָא דְּיֵדִיהּ אוֹכֵל ב' זֵיתֵי חֵלֶב בְּהֶעְלֵם אֶחָד חִיּוּב ב' אוֹ מִשּׁוּם גּוּפִין מְחֻלָּקִין ר"ל ע"י שְׁנֵי בְּהֵמוֹת בָּא לוֹ הָאִיסּוּר לכ"א בפ"ע אֵיךְ אָמַר דר"י בֶּן נוּרִי אֲמַר כְּסוּמָכוֹס דְּהָא ר"י אָמַר שָׁם בְּמַתְנִי' הַבָּא עַל חֲמוֹתוֹ שֶׁהִיא אֵם חֲמוֹתוֹ וְאֵם.

חָמִיו חַיָּיב שָׁלֹשׁ וע'. פירש"י שָׁם ופי' הרע"ב וְאַמַּאי לָא אַשְׁמְעִינַן רַבּוֹתָא טְפֵי דְּהַבָּא עַל אֵם חֲמוֹתוֹ שֶׁנָּשָׂא ב' נָשִׁים וְכָל אֶחָד בַּת בְּתָהּ עד"מ לֵאָה הָיוּ לָהּ ב' בָּנוֹת וְכָל א' יֵשׁ לָהּ בַּת וְנָשָׂא יַעֲקֹב ב' בַּת בְּתָהּ וְאַחַ"כ בָּא עַל אֵם חֲמוֹתוֹ דְּחַיָּיב ב' דַּהֲוָה מְחֻלָּקִין כְּמוֹ כָּאן אֶלָּא דַּוְקָא חֲמוֹתוֹ וְאֵם חֲמוֹתוֹ דַּהֲוָה ב' שֵׁמוֹת מִיהַת כְּמוֹ כָּאן או"ב וּבְנוֹ וְאוֹתָן ות"ק פְּלִיג הָתָם כְּמוֹ הכ' דַּהֲוָה הַכֹּל שֵׁם א' או"ב אוֹ חֲמוֹתוֹ וש"מ דְּהַאי דְּתוֹסָפְתָּא לָאו דְּסָמְכָא הוּא דְּהָא חָזִינַן סְתָמָא דְּתַלְמוּדָא הָתָם סוֹבֵר דְּלָא פְּלִיג סוּמָכוֹס כ"א אַסֵּיפָא וְלָא אַרִישָׁא כְּדִכְתִיבְנָא ומ"ש הָרָ"ן דְּלָא פְּלִיג אַרִישָׁא הַיְינוּ אִי טַעְמָא דְּסוּמָכוֹס מִשּׁוּם ב' שֵׁמוֹת הוּא דְּאִיכָּא לְחַלֵּק אֲבָל אִי טַעְמָא דְּסוּמָכוֹס אוֹכֵל ב' זֵיתֵי חֵלֶב בְּהֶעְלֵם א' חַיָּיב ב' אֵין לְחַלֵּק בֵּין רִישָׁא לְסֵיפָא וּבַעְיַן לָא אַפַּשְׁטָהּ ומש"ה פי' הָרָ"ן בְּמַתְנִי' פי' מְרֻוָּח יוֹתֵר דְּדוֹחֵק לוֹמַר דְּפְלִיג סוּמָכוֹס אַרִישָׁא וְנָטַר עַד דַּחֲשִׁיב לְכֻלָּא מִלְּתָא וּכְרִיתוּת דְּאָמַר אָמְרוּ ד"א מִשּׁוּם דְּבַעְיַן לָא אַפַּשְׁטָהּ אֶלָּא דְּקַשְׁיָא אַמַּאי אָמַר בְּאִיבְּעְיָא טַעְמָא דְּסוּמָכוֹס מִשּׁוּם גּוּפִין מְחֻלָּקִין וְלֹא אָמַר מֻשִׁים ב' שֵׁמוֹת או"ב וּבְנוֹ וְאוֹתוֹ לֹא מִשּׁוּם דְּגוּפִין מְחֻלָּקִין הֵם וְיֵשׁ לְיַישֵׁב זֹאת וע' מ"ש לְקַמָּן עוֹד בַּגְּמָרָא: קָא סָבַר סוּמָכוֹס אוֹכֵל ב' זֵיתֵי חֵלֶב בְּהֶעְלֵם א' חַיָּיב ב' וְהָא דְּקָפְלִיג כָּאן לְהוֹדִיעֲךָ כֹּחוֹ דְּרַבָּנָן קַשְׁיָא, אַמַּאי לֹא אָמַר לְהוֹדִיעֲךָ כֹּחוֹ דְּסוּמָכוֹס דְּאִי הֲוָה פְּלִיג בְּאוֹכֵל ב' זֵיתֵי חֵלֶב ה"א הָתָם הוּא דְּחַיָּיב שֶׁיֵּשׁ בכ"א וא' אִיסּוּר בפ"ע ל"ח בזא"ז אֶלָּא אַף בב"א יֵשׁ לְחַלֵּק כָּל אִיסּוּר כַּזַּיִת בפ"ע משא"כ כָּאן שֶׁאֵין הָאִיסּוּר בָּא אֶלָּא עַל בְּהֵמָה אַחַת שֶׁשָּׁחַט בָּאַחֲרוֹנָה וְאֵין בָּהּ כְּדֵי לְחַלֵּק לִשְׁנֵי אִיסּוּרִין דְּכָל עַצְמוֹ שֶׁל אִיסּוּר אֵינוֹ אֶלָּא בִּבְהֵמָה זוֹ ה"א דְּאֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא אַחַת קמ"ל אַפְּ"ה חַיָּיב ב' דַּהֲוָה כְּעֵין ב' זֵיתֵי חֵלֶב בְּהֶעְלֵם א' וכ"ש אוֹכֵל ב' זֵיתֵי חֵלֶב בְּהֶעְלֵם אַחַת דְּחַיָּיב ב' וְאַף בַּאֲכִילָה בב"א דְּוֹמְיָא דְּכָאן דְּהָיָה וַדַּאי בב"א כמ"ש לְעֵיל בְּסָמוּךְ וע' מַה שֶּׁאָכְתּוֹב בְּהָא

אֶלָּא פְּשִׁיטָ' בב"א וּבְהַתְרָאָה אַחַת יע"ש לְקַמָּן: ע"ש הַזּוֹרֵעַ כִּלְאַיִם, כִּלְאַיִם לוֹקֶה אִילֵּימָא אַחַת פְּשִׁיטָא וְעוֹד מַה כִּלְאַיִם לְכְאוֹרָה דְּקַשְׁיָא פְּשִׁיטָא דְּהָא תְּנֵינָא חָדָא זִימְנָא נָזִיר שֶׁהָיָה שׁוֹתֶה יַיִן כָּל הַיּוֹם בְּהַתְרָאָה אַחַת אֵין לוֹקֶה אֶלָּא אַחַת אֶלָּא דַּהֲוָה לְהַזְכִּיר זֶה וְעוֹד דְּמִלַּת פְּשִׁיטָא לֹא יִתְיַישֵׁב שַׁפִּיר אֶלָּא פָּרִיךְ פְּשִׁיטָא דְּלוֹקֶה, וְאִי הָא גּוּפָא בָּא לְאַשְׁמְעִינַן דְּאֵינוֹ לוֹקֶה אֶלָּא אַחַת הָא לָא שָׁמְעִינַן זֶה מְבָרַיְיתָא וְאַדְּרַבָּה אִי בָּעֵית לְמֵידַק מִבָּרַיְיתָא ב' מִלְקִיּוֹת הוּא דְּאִיכָּא לְמִישְׁמַע מִינֵּיהּ דְּקָתָנֵי כִּלְאַיִם כִּלְאַיִם וְקָאָמַר אֶלָּא פְּשִׁיטָא בב"א וּבְהַתְרָאָה אַחַת נָקִיט הָכִי לוֹמַר לְסוּמְכוֹס אַף בב"א וּבְהַתְרָאָה אַחַת חַיָּיב ב' כְּמוֹ בְּמַתְנִי' אֲבָל בְּרַבָּנָן בזא"ז וּבְהַתְרָאָה א' אוֹ בב"א ב' הַתְרָאוֹת שֶׁהִתְרוּ בּוֹ וְאָמְרוּ שֶׁתְּחַיֵּיב עַל כָּל זְרִיעָה וּזְרִיעָה אֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא אַחַת וה"ה ב' זֵיתֵי חֵלֶב כה"ג לְרַבָּנָן וּבְהָא דב"א פירש"י בְּיָדוֹ אַחַת חִטָּה וְחַרְצָן וּבְיָדוֹ הב' שְׂעוֹרָה וְחַרְצָן וְכָתַב מָהַרְשָׁ"א דא"נ בב' יָדָיו חִטָּה וְחַרְצָן חַיָּיב ב' לְסוּמְכוֹס מַשְׁמַע אֲבָל בְּיָדוֹ אַחַת וַדַּאי דְּלָא מְיחַיַּיב וְהַיְינוּ טַעְמָא בִּשְׁלָמָא אוֹכֶל ב' זֵיתֵי חֵלֶב בְּהֶעְלֵם א' אֲכִילָה אַחַת הַשְּׁיעוּרִין מִתְחַלְּקִין דְּשִׁיעוּרִין הלמ"מ וַהֲוָה ב' זֵיתִים וְחַיָּיב ב' משא"כ כַּמָּה גַּרְעִינִים חִטָּה וְחַרְצָן בְּיָדוֹ א' כֻּלָּהּ חָדָא זְרִיעָה הֲוָה וְאֵין חַיָּיב כ"א אַחַת וּמִיהוּ בְּחִטָּה וּשְׂעוֹרָה וְחַרְצָן אֶפְשָׁר דְּאַף בְּיָדוֹ אַחַת חַיָּיב ב' מִלְקִיּוֹת: מַנִּי אִילֵּימָא רַבָּנָן דְּפְלִיגִי אַסּוּמְכוֹס כו' אֶלָּא סוּמְכוֹס עכ"ל קַשְׁיָא לִי דְּמַשְׁמַע דְּלֹא מָצִינוּ שׁוּם תַּנָּא דְּחַיּוּב בְּהֶעְלֵם אַחַת אָכַל חָדָא וַחֲדָא כ"א סוּמְכוֹס וְאַמַּאי לֹא הָא מָצִינוּ פְּלוּגְתָּא דְּתַנָּאֵי כְּרִיתוֹת ט"ו א' דְּגָרְסִינַן הָתָם ת"ר בָּא עָלֶיהָ וְחָזַר וּבָא עָלֶיהָ חַיָּיב עַל כָּל אַחַת וְאַחַת דִּבְרֵי ר"א וַחֲכָמִים אֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא אַחַת וּמַשְׁמַע וַדַּאי דְּפְלִיגִי בְּהֶעְלֵם אַחַת לְעִנְיַן חַטָּאת אוֹ לְעִנְיַן מַלְקוּת בַּחֲדָא הַתְרָאָה א"כ מָצִינוּ פְּלוּגְתָּא דְּתַנָּאֵי בָּזֶה דַּהֲוָה דֻּמְיָא דְּאוֹכֵל ב' זֵיתֵי חֵלֶב בְּהֶעְלֵם אַחַת וְנֵימָא הַזּוֹרֵעַ כִּלְאַיִם כִּלְאַיִם ר"א הוּא ובזא"ז עַל כָּל פָּנִים ר"א מְחַיַּיב תַּרְתֵּי דְּאֵין לְחַלֵּק בֵּין מֵזִיד לְמַלְקוּת וּבֵין שׁוֹגֵג לְחַטָּאת כּוּלְהוּ חָדָא מִלְתָא הֲוָה כִּדְאָמַר תַּלְמוּדָא כָּאן נֵימָא סָבַר סוּמְכוֹס אוֹכֶל ב' זֵיתֵי חֵלֶב בְּהֶעְלֵם א' חַיָּיב ב' חַטָּאוֹת: לָא לְעוֹלָם רַבָּנָן וּמִלְתָא אַגַּב אוֹרְחֵא קמ"ל דְּאִיכָּא תְּרֵי גַּוְונֵי כִּלְאַיִם וכר' יאֹשִׁיָּה ופירש"י לְעוֹלָם ב' הַתְרָאוֹת כו' וְאָמְרוּ מִלְתָא אַגַּב אוֹרְחֵא קמ"ל יְרֵאָה בָּזֶה כמ"ש הַתּוֹסָ' ד"ה תַּנְיָא דְּוַדַּאי אַשְׁמְעִינַן בְּבָרַיְיתָא מַה דְּתָנַן בְּמַתְנִי' אֶלָּא דַּהֲוָה לְמֵיתְנֵי בִּלְשׁוֹן הַמָּתְנִי' נָזִיר שֶׁהָיָה שׁוֹתֶה יַיִן כו' וְאָמַר אַגַּב אוֹרְחָא אַשְׁמְעִינַן אַחֲרִיתָא דְּאִיכָּא תְּרֵי גַּוְונֵי כִּלְאַיִם בתו' ד"ה וּלְאַפּוּקֵי מדר' יאֹשִׁיָּה דְּהָא לר"י נָמֵי לָקֵי תַּרְתֵּי וְכֵן מוּכָח בַּיְרוּשַׁלְמִי עכ"ל כְּלָל דְּבְרֵי הַתּוֹסָ' דלר' יאֹשִׁיָּה נָמֵי חַיָּיב בב' מִינֵי זְרָעִים וכ"ה לְיחַיֵּיב תַּרְתֵּי וְהוֹכִיחוּ כֵּן דאל"כ אַמַּאי לֹא אָמַר בְּהַתְרָאָה אַחַת ובב"א דַּהֲוָה שָׁמוֹת חֲלוּקִין וְחַיָּיב תַּרְתֵּי אַף לְרַבָּנָן כְּמוֹ מִי שֶׁאָכַל בְּשַׂר חֲזִיר וּנְבֵילָה בב"א וְכַדּוֹמֶה וה"נ כֵּן וְאַשְׁמְעִינַן לְאַפּוּקֵי מדר' יאֹשִׁיָּה דְּאָמַר אֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא אַחַת בְּזֶרַע חִטָּה וּשְׂעוֹרָה וְחַרְצָן קמ"ל דְּלָא אֶלָּא גַּם ר' יאֹשִׁיָּה מוֹדֶה דְּלָקֵי תַּרְתֵּי וּמַאי קמ"ל אֶלָּא וַדַּאי בְּחִטָּה וְחַרְצָן וּשְׂעוֹרָה וְחַרְצָן בזא"ז וב' הַתְרָאוֹת וּלְפִי' הַשֵּׁנִי חִטָּה וְחַרְצָן דְּהוּא כ"ה וּשְׂעוֹרָה וְחִטָּה דְּהוּא כְּלָאֵי זְרָעִים בזא"ז וּלְאַפּוּקֵי מדר"י דְּאִי בב"א גַּם ר"י מוֹדֶה דְּחַיָּיב ב' מַלְקוּת וּלְפִי' הב' א"ש דְּלָא קָאָמַר לְאַפּוּקֵי מדר' יְהוּדָא דְּאָמַר בִּכְלָאַיִם זְרָעִים בָּעֵי שְׁלֹשָׁה מִינִין וּלְאוֹקְמֵי' הַכֹּל בְּכִלְאֵי זְרָעִים הַזּוֹרֵעַ כִּלְאַיִם חִטָּה וּשְׂעוֹרָה וּשְׂעוֹרָה וְכֻוסֶּמֶת אֶלָּא דְּהַכֹּל חָדָא וְלָזֶה אָמַר בִּכְלְאֵי הַכֶּרֶם וּלְאַפּוּקֵי מדר' יאֹשִׁיָּ' לְחוּד: וְדַע דְּמִלְּשׁוֹן התו' דְּכָאן מַשְׁמַע.

שֶׁכָּל הוֹכָחָתָם לָא הֲוָה אֶלָּא אִי לר' יאשִׁיָּה לוֹקֶה בב' מִינֵי זְרָעִים אִי לָאו אֲבָל בג' מִינִין וַדַּאי אֵין צוֹרֶךְ לְהוֹכִיחַ דְּהָא כְּתִיב שָׁדְךָ לֹא תִזְרַע כִּלְאָיִם אֶלָּא דְּאֶפְשָׁר דְּלִיהַוְיִן שָׁדֶה בְּלֹא כִּלְאַיִם כְּמוֹ בְּכִלְאֵי הַכֶּרֶם וְלָזֶה כָּתְבוּ דְּאֵינוֹ כֵּן דאל"כ אַמַּאי לָא מוּקֵי בב"א וּלְאַפּוּקֵי מדר' יאשִׁיָּה אֲבָל הַתּוֹסָ' בְּקִדּוּשִׁין דַּף ל"ט ע"א ד"ה לָא קיי"ל כר' יאשִׁיָּה כָּתְבוּ דר"י אִית לֵיהּ כִּלְאֵי זְרָעִים דְּאִי לֵית לֵיהּ כִּלְאֵי זְרָעִים א"כ מַאי קָאָמַר לִמְעוּטֵי זְרָעִים שבח"ל וְהָא אַף בָּאָרֶץ לֵית לֵיהּ וּמַאי קוּשְׁיָא נֵימָא בג' מִינִין אִית לֵיהּ כִּלְאֵי זְרָעִים בא"י וְלִמְעוּטֵי ח"ל אֶלָּא דְּשָׁם כָּתְבוּ דְּשָׁדֶה וַדַּאי מַשְׁמַע אַף בְּלֹא תְּבוּאָ' אֶלָּא דְּמְסַוְּפָקִין אִי אִית לֵיהּ כִּלְאֵי זְרָעִים אוֹ לָאו וְהָא דְּכָתוּב שָׁדְךָ לֹא תִזְרַע אַיְירֵי בְּהַרְכָּבַת אִילָן לְחוּד כִּדְמַסֵּיק הָתָם בְּקִדּוּשִׁין בְּהֶמְתְּךָ לֹא תַרְבִּיעַ וְלָזֶה כָּתְבוּ דר' יאשִׁיָּה מוֹדֶה דִּפְשָׁטֵיהּ דִּקְרָא אַיְירֵי בְּכִלְאֵי זְרָעִים נָמֵי דְּבַר זְרִיעָה יע"ש וְעַיֵּין מָהַרְשָׁ"א.

וְהִנֵּה אִם נֹאמַר דר"י לֵית לֵיהּ כְּלָל כִּלְאֵי זְרָעִים וְשָׁדְךָ לֹא תִזְרַע דַּהֲוָה בַּר זְרִיעָה קָאֵי נָמֵי אכ"ה א"כ הֲוָה תְּרֵי לָאוִי וְלָקֵי תַּרְתֵּי אכ"ה ומש"ה לָא אָמַר בב"א וּלְאַפּוּקֵי מדר' יאשִׁיָּה דְּהָא לְדִידֵיהּ נָמֵי לָקֵי ב' מִשּׁוּם כִּלְאֵי הַכֶּרֶם גּוּפָא וּלְעוֹלָם לֵית לֵיהּ כְּלָל כִּלְאֵי זְרָעִי' וְאַף בג' מִינִין לֹא אֶלָּא דְּמִירוּשַׁלְמִי לֹא מַשְׁמַע כֵּן דא"כ מַאי קָאָמַר לְכָתּוֹב שָׁדְךָ וְלֹא לְכָתּוֹב כַּרְמְךָ אִיפְּכָא מִבְּעֵי לֵיהּ לְכָתּוֹב כַּרְמְךָ מְפוֹרָשׁ כ"ה אֲצָל בְּהֶמְתְּךָ לֹא תַרְבִּיעַ כו' וְיֵשׁ לְפָרֵשׁ דִּבְרֵי מָהַרְשָׁ"א ז"ל דְּחִטָּה וּשְׂעוֹרָה וְחַרְצָן הֲוָה שְׁלֹשָׁה מִינִים לְעִנְיַן זְרָעִים וְאֵין לְהַאֲרִיךְ: גמ' אֶלָּא פְּשִׁיטָא בב"א וּבְהַתְרָאָה אַחַת מַאן תְּנָא ופירש"י דְּלָא שָׁמְעִינַן לְשׁוּם תַּנָּא שֶׁיֹּאמַר הָכִי אֶלָּא סוּמָכוֹס עכ"ל הָכָא וַדַּאי בב"א מַמָּשׁ דְּאִי בזא"ז אַפַּתִּי הֲוָה הַתְרָאַת סָפֵק אֶלָּא ב"א מַמָּשׁ וַדַּאי דְּלָא מָצִינוּ לְשׁוּם תַּנָּא שֶׁיֹּאמַר הֵכִין דר"א דִּכְרִיתוּת ט"ו ע"א דְּאָמַר ה' בְּעִילוֹת בְּנָדָה אַחַת דְּחַיָּיב הַיְינוּ בזא"ז וְלֹא מָצִינוּ אֶלָּא סוּמָכוֹס דְּאָמַר הָכִי אֲבָל לְעֵיל הַזּוֹרֵעַ כִּלְאַיִם כִּלְאַיִם אִיכָּא לְמֵימַר בְּהַתְרָאָה אַחַת ובזא"ז ור"א הוּא וְאֶפְשָׁר דְּלָא נִיחָא לֵיהּ לוֹמַר כר"א וְזֶה שֶׁרַשְׁ"י ז"ל לְעֵיל לֹא פִי' כְּלוּם וְכָאן פִּי' מַאן תְּנָא דְּלָא מָצִינוּ לְשׁוּם תַּנָּא שֶׁיֹּאמַר הָכִין אֶלָּא סוּמָכוֹס וּכְדִכְתִיבְנָא.

וְעַנְיַן אוֹמְרוֹ מַאן ת"ק מַשְׁמַע דר' יְהוּדָא סוֹבֵר כְּרַבָּנָן דְּפְלִיגִי עַל סוּמָכוֹס וְהָא אִיהוּ נָמֵי כְּסוּמָכוֹס סוֹבֵר מִדְּתָלָה טַעְמָא דְּאֵינוֹ סוֹפֵג אֶלָּא מ' דְּאֵין נוֹהֵג אֶלָּא בְּאַחַת מֵהֶן תִּיפּוֹק לֵיהּ בְּהַתְרָאָה אַחַת אֲפִילּוּ אָכַל לְתַרְנְוִיהוּ שֶׁל יָמִין וּמֵיהוּ ז"א דְּהָא סַפּוּקֵי מְסַפְּקָא לֵיהּ אֶלָּא הָא קָשְׁיָא אַף אִי הֲוָה נוֹהֵג בב' יְרָכַיִם לֹא חַיָּיב כ"א אַחַת דְּהָא בְּהַתְרָאָה אַחַת ובב"א אָכִיל לְהוּ וְלָזֶה י"ל דר"י אוֹמֵר אֵין סוֹפֵג אֶלָּא מ' מִתְּרֵי טַעְמָא חָדָא דְּהַתְרָאָה אַחַת הוּא וְעוֹד דְּאֵינוֹ נוֹהֵג אֶלָּא בְּאַחַת מֵהֶן וְאַף ב' הַתְרָאוֹת ובזא"ז לֹא הָיָה לוֹקֶה כ"א א' לְבַד וְהָא דְּנָקִיט מִזֶּה כְּזַיִת וּמִזֶּה כזי' דְּאִי מְיֻרָּךְ א' לר"י אַף א' אֵין לוֹקֶה לְפוּם סְבָרָא דְּהַשְׁתָּא דְּסַפּוּקֵי מְסַפְּקָא לִי' וּבָאֱמֶת אַיְירֵי בב' הַתְרָאוֹת: (דַּף פג ע"א) גְּמָרָא ר' יְהוּדָה אוֹמֵר בָּא הַכָּתוּב לְיִתֵּן עֲשֵׂה אַחֵר ל"ת ר"י אוֹמֵר מִשּׁוּם דְּהֲוָה לָאו שֶׁאֵין בּוֹ מַעֲשֶׂה ופירש"י אַלְמָא לר"י הַתְרָאַת סָפֵק שְׁמֵיהּ הַתְרָאָה דאל"ה תִּיפּוֹק לֵיהּ מִשּׁוּם הַתְרָאַת סָפֵק וְאַף דְּאֶפְשָׁר דמש"ה אָמַר ר' יְהוּדָה טַעְמֵיהּ מִשּׁוּם נִיתַּק וְלֹא מִשּׁוּם הַתְרָאַת סָפֵק בְּהִשְׁלִיךְ הַנּוֹתָר לַיָּם דַּהֲוָה הַתְרָאַת וַדַּאי דא"כ לֹא שַׁיָּיךְ ג"כ טַעְמָא דְּנִיתַּק דְּהָא בִּיטְלוֹ בְּיָדַיִם לַעֲשׂוֹת דּוּשְׁרַפַּת אֶת הַנּוֹתָר בָּאֵשׁ וְעַיֵּין תוס' שְׁבוּעוֹת ד' א': כָּתַב הר"מ ז"ל בהל' פְּסוּלֵי הַמֻּקְדָּשִׁין פח"י ה"ט דְּאֵין לוֹקֶה דַּהֲוָה נִיתַּק וְאַף דְּכָתוּב גַּבֵּי פֶּסַח יָלְפִינַן מִינֵּיהּ שְׁאָר קָדָשִׁים כמ"ש המ"ל שָׁם וְתֵימַהּ דְּאַמַּאי שְׁבִיק טַעְמָא דְּהֲוָה לָאו שֶׁאֵין בּוֹ מַעֲשֶׂה דְּכוֹלֵל יוֹתֵר דְּאִם אָכְלוֹ אֲרִי אוֹ

נֶאֱבַד חַיָּיב וּמִטַּעַם לָאו שֶׁאֵין בּוֹ מַעֲשֶׂה אֵין לוֹקִין דְּהָא לָא מַשְׁכַּחַת לֵיהּ שֶׁיִּהֵא בְּלָאו זֶה מַעֲשֶׂה עכ"ל.

הִנֵּה מ"ש דְּאִם אֲכָלוֹ אֲרִי אוֹ נֶאֱבַד דְּחַיָּיב מִטַּעְמָא דְּנִיתַּק שֶׁאֵין כָּאן נִיתּוּק לַעֲשֹׂה אֱמֶת הוּא שֶׁכֵּן פָּסַק הר"מ ז"ל בהל' סַנְהֶדְרִין פי"ו ה"ד ובפח"י מהל' אֵלּוּ ה"ב בכ"מ בל"מ ובפי"ב מה"ש דְּפַס כר' יוֹחָנָן דְּקַיְּימוּ וְלֹא קַיְּימוּ וְהַיְינוּ שְׁנִתְבַּטֵּל הָעֲשֵׂה מִמֵּילָא וּכְפִי' אֲחֵרִים שֶׁל הָרָ"ן בְּסוֹף פֶּרֶק שִׁילּוּחַ הַקֵּן וּבְהִלְ' נַעֲרָה בְּתוּלָה יע"ש אֲבָל מַה שֶּׁסַּיֵּים דְּהָא לָא מַשְׁכַּחַת שֶׁיִּהֵא בְּלָאו זֶה מַעֲשֶׂה אֶפְשָׁר לוֹמַר אִם זָרַק הַנּוֹתָר לַיָּם וְהִתְרוּ בּוֹ בְּשָׁעַת מַעֲשֶׂה הָוָה לָאו שֶׁיֵּשׁ בּוֹ מַעֲשֶׂה דע"י מַעֲשֶׂה, עָבַר הַלָּאו וְאַף שֶׁמִּדִּבְרֵי הַתּוֹסָ' שְׁבוּעוֹת דַּף ד' ע"א ד"ה אֲבָל אוֹכַל וְלֹא אוֹכֵל יֵרָאֶה מִדִּבְרֵיהֶם דְּהָוֵה לָאו שֶׁאֵין בּוֹ מַעֲשֶׂה וְהַיְינוּ דמ"מ הַלָּאו שֶׁעוֹבֵר בְּהֵאיר הַשַּׁחַר הוּא מִבְּלִי מַעֲשֶׂה אוֹ כְּיָון דִּבְשָׁעָה שֶׁזָּרַק כו' אוֹ כְּיָון דְּעִיקַּר הַלָּאו אֵין בּוֹ מַעֲשֶׂה אַף בְּעָשֶׂה מַעֲשֶׂה אֵין לוֹקִין עָלָיו כְּסָבָרַת סֵפֶר הַחִינּוּךְ וְעַיֵּין פי"ג, מהל' שְׁאֵלָה וּשְׁכִירוּת יע"ש והר"מ ז"ל סוֹבֵר אֶפְשָׁר דְּזֶה חָשִׁיב מַעֲשֶׂה וא"כ לָא הָוֵה טַעַם זֶה כּוֹלֵל יוֹתֵר מִטַּעַם זֶה ומ"מ קֻוּשְׁיַת המ"ל קָשֶׁה דעכ"פ טַעַם זֶה כּוֹלֵל יוֹתֵר בְּאָכְלוּ אוֹ נֶאֱבַד חַיָּיב כו' וּבְחִדּוּשֵׁי א"א נר"ו בק"א שֶׁלִּי כָּתַבְתִּי יִשּׁוּב לָזֶה יע"ש הֵיטֵב: ע"ש ת"ש אָכַל ב' גִּידִים מב' יְרֵכוֹת כו' מ"ט דר"י דְּאָמַר אַרְבָּעִים וְתוּ לָא אֶלָּא בב"א וּבַחֲדָא הַתְרָאָה מַאן ת"ק עכ"ל הִנֵּה אוֹמְרוֹ מ"ט דר"י מִשּׁוּם דְּמֵהַאי בָּרַיְיתָא אַסֵּיקְנָא לְקַמָּן בפג"ה צ"א ע"א דר"י מִפְּשָׁט פְּשִׁיטָא לֵיהּ בְּשֶׁל יָמִין מִדְּנָקֵיט מב' בְּהֵמוֹת וא"כ וַדַּאי קַשְׁיָא לֵיהּ לְהַאי גִּרְסָא שְׁמוֹנִים הָוֵה לֵיהּ לְלְקוֹת וּלְעֵיל מִמַּתְנִי' מִזֶּה כְּזַיִת פירש"י ותו' הוּא דְּמִדְּלָא פָּשֵׁיטָנָא לֵיהּ מִלְּעֵיל דְּמִפְּשָׁט פְּשִׁיטָא לֵיהּ כו' יע"ש וְהָאֲמַר אֶלָּא לָאו בב"א לָאו דַּוְקָא אֶלָּא בזא"ז וּבְהַתְרָאָה אַחַת כֵּיָון דְּמִפְּשָׁט לֵיהּ לר"י בְּשֶׁל יָמִין אֲבָל לְשִׁיטַת רַשְׁ"י בְּמַכּוֹת כ' ע"ב שֶׁסָּף חֲמֵשׁ אֶצְבְּעוֹתָיו נָשָׂא ותו' ד"ה לֹא דִּלְשִׁיטַת רַשְׁ"י כָּל שֶׁהָיוּ בזא"ז וְהַתְרָאָה אַחַת לָא לָקֵי לְשׁוּם תַּנָּא דא"ל אִישְׁתְּלִי כָּל שֶׁאֲכִילָה שני' הָיְתָה לְאַחַר כ"ד לַאֲכִילָה רִאשׁוֹנָה וע"ש הֵיטֵב וְהַתּוֹ' שֶׁכָּתְבוּ לְעֵיל בד"ה אֶלָּא פְּשִׁיטָא בְּהַתְרָאָה אַחַת וב"א פי' אוֹ בְּהַתְרָאָה אַחַת אֲפִילּוּ בזא"ז לְשִׁיטָתָם בְּמַכּוֹת אֲבָל לְרַשְׁ"י לֵיכָּא לָמֶ"ד דְּחַיָּיב בְּהַתְרָאָה אַחַת זא"ז דְּמָצֵי לְמֵימַר אִישְׁתְּלִי וְהָא דְּאָמַר הַשְׁתָּא הָתָם גּוּפִין מְחֻלָּקִין הָכָא לֹא כ"ש עַיֵּין ר"מ מִלּוּבְלִין וְגוּפִין מְחֻלָּקִין ר"ל שֶׁהָאִיסּוּר בָּא ע"י גּוּפִין מְחֻלָּקִין שֶׁשָּׁחַט שְׁנֵי בָּנֶיהָ וְאַחַ"כ אוֹתָהּ אֲבָל הָכָא דְּאָכַל מִבְּהֵמָה שְׁחוּטָה ב' גִּידִין מב' בְּהֵמוֹת לָא הָוֵה גּוּפִין מְחֻלָּקִין כֵּיָון דִּשְׁחוּטִין הֵם עַיֵּין במ"ל פ"א מהאו"ב וַהֲבֵאתִיו לְעֵיל אֶלָּא דְּקַשְׁיָא לִי הָא אִיכָּא תַּנָּאֵי בִּכְרִיתוּת ט"ו ע"ב הָאוֹכֵל נוֹתָר מֵחֲמִשָּׁה זְבָחִים בְּהֶעְלֵם אַחַת אִי חַיָּיב עַל כ"א וְאֶחָד אוֹ לָאו וא"כ אֵימָא דת"ק דְּהָכָא, נָמֵי הָכִי סְבִירָא לִי' וְשָׁאנֵי שָׁחַט ב' בָּנֶיהָ וְאַחַ"כ אוֹתָהּ דמ"מ לָא הָוֵה אֶלָּא חֲדָא אִיסּוּרָא משא"כ הכ' ומ"ש מָהַרְשָׁ"א אַמַּאי לָא נָקֵיט ב' זֵיתִים שֶׁל יָמִין פְּלֻגְתַּיְיהוּ י"ל דִּרְבוּתָא דר"י אַשְׁמְעִ' דְּאַף דְּגוּפִין מְחֻלָּקִין אפ"ה כְּיָון דִּשְׁחוּטִין הֵם אֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא א' ומ"ש דְּנָקֵיט מִשּׁוּם ת"ק הַיְינוּ דְּסָבַר כר' יְהוּדָה דְּאֵינוֹ נוֹהֵג אֶלָּא בְּשֶׁל יָמִין לְעוֹלָם ובג"ה הֶאֱרַכְנוּ יע"ש: בְּרַשְׁ"י ד"ה דְּלִית בֵּיהּ כַּזַּיִת וְאִית דְּמָפָרְשִׁי דְּלֵית כַּזַּיִת אֶלָּא בְּתַרְוַיְיהוּ וְאֵין נִרְאֶה שֶׁיִּהֵא שְׁנֵי הַתְרָאוֹת מְצָטָרְפוֹת כו' הַיְינוּ ב"א עכ"ל לְכְאוֹרָ' ב' הַתְרָאוֹת מְצָטָרְפוֹת לר"י קשי' לי' דְּלָא הָוֵה לְאִיצְטְרוֹפֵי חֲצִי זַיִת רִאשׁוֹן עִם חֲצִי זַיִת ב' ב' הַתְרָאוֹת דְּהַתְרָאוֹת מְחַלְּקוֹ' וְלָא הָוֵה לְלְקוֹת אַף מ' וְעַיֵּין בָּרַשְׁבָּ"א בְּחִדּוּשָׁיו אֲבָל מ"ש אַחַ"כ דְּאִי בב"א מַשְׁמַע דְּהַתְרָאוֹת אֵין מְחַלְּקוֹת וְלָא קַשְׁיָא לֵיהּ אֶלָּא דְּאֵין נִרְאֶה שֶׁיִּהְיוּ

ב' הַתְּרָאוֹת בזא"ז דְּמִצְטָרְפוֹת כְּקוֹשְׁיָ' אַתְּ"כ אִי כא"פ הַיְינוּ ב"א וְאִי לְאַחַר כא"פ לָא מִיצְטָרְפִי וְאֵין לוֹקֶה לר"י אַף מ' וּמִדִּבְרֵי רַשְׁ"י יֵרָאֶה לְכְאוֹרָה דְּהָא דְּאָמְרִינַן בְּנָזִיר שהי' שׁוֹתֶה יַיִן אַל אֶשְׁתֶּה אַל תִּשְׁתֶּה חַיָּיב עַל כ"א בְּשָׁהָה בֵּין כּוֹס לְכוֹס רְבִיעִית הָא לא"ה הָוָה כּוּלְהוּ חֲדָא שתי' וְאֵין לוֹקֶה אֶלָּא אַחַת אַף בב' הַתְּרָאוֹת וּכְבָר תָּמַהּ עָלָיו הת"ח בָּזֶה דְּדַאי הַתְּרָאוֹת מְחַלְּקוֹת אֲבָל מִדִּבְרֵי מָהַרְשָׁ"א ז"ל יֵרָאֶה דְּגַם רַשְׁ"י מוֹדֶה בְּאוֹכֶל ב' זֵיתֵי חֵלֶב בב' הַתְּרָאוֹת בזא"ז תּוֹךְ כא"פ חַיָּיב ב' וְיִרְאֶה לְהַגִּיהַּ בִּדְבָרַי, מָהַרְשָׁ"א כְּמוֹ אוֹכֵל ב' זֵיתֵי חֵלֶב בב' הָעֲלָמוֹת בכא"פ דְּהָעֲלָמוֹת מְחַלְּקוֹת וה"ה הַתְּרָאוֹת מְחַלְּקוֹת וְאַף שֶׁיֵּשׁ לְיַישֵׁב דְּבָרָיו בְּהֶעְלֵם א' יוֹתֵר נָכוֹן כמ"ש בב' הָעֲלָמוֹת וְכַנַּ"ת רַשְׁ"י הוּא דא"כ לר"י לָא הָוָה בזא"ז אֶלָּא ב"א כֵּיוָן דְּמִשּׁוּם צֵירוּף הוּא דְּחַיָּיב וְתַלְמוּדָ' אָמַר בזא"ז משמ' לר"י נָמֵי מִיקְרֵי זא"ז וּמ"מ דָּחוּק הוּא דמ"מ מִיקְרֵי זא"ז דְּלָא אָכְלוּ ב"א כ"א בזא"ז וב' הַתְּרָאוֹת כְּדְכְתִיבְנָא.

וְהַמְעַיֵּין בְּמַכּוֹת כ"ב וּבְרַשְׁ"י וְתוֹסְ' ד"ה שֶׁסָּף חָמֵשׁ אֶצְבְּעוֹתָיו נָשָׂא דִּלְרַשְׁ"י לֹא מַשְׁכַּחַת בַּקֶּרַח ה' קָרָחוֹת זא"ז דא"כ הַתְּרָאָה רִאשׁוֹנָה לֹא קָאֵי אַקֶּרַחָה שְׁנִיָּה דְּמָצֵי לוֹמַר אִישְׁתְּלִי ה"ה כָּאן לר"י אִי לֹא הָיָה כ"א בֵּין שְׁנֵיהֶם כַּזַּיִת ע"י צֵירוּף לֹא הָיָה לוֹקֶה מ' לר"מ דְּהַתְּרָאָה רִאשׁוֹנָה לָא קָאֵי אַחֲצִי זַיִת ב' דְּמָצֵי לוֹמַר אִישְׁתְּלִי וא"כ לֹא מִצְטָרְפָ חֲצִי זַיִת א' עִם חֲצִי זַיִת ב' דְּלָא הָוָה כ"א הַתְּרָאָה בפ"ע י"ל דְּכֻלָּהּ חֲדָא שִׁיעוּרָא הָוָה וּמִצְטָרְפָ אוֹ שֶׁמַּזְכִּירִין לוֹ הַתְּרָאָה רִאשׁוֹנָה בְּשָׁעָה שֶׁאָכַל חֲצִי זַיִת שֵׁנִי וְעוֹד הָכָא שָׁאנֵי דְּנָהִי דְּמָצֵי לוֹמַר אִישְׁתְּלִי כְּשֶׁאָכַל פ"ש הַתְּרָאָה רִאשׁוֹנָה זֶה וַדַּאי שֶׁזָּכוּר הוּא שֶׁאָכַל חֲצִי זַיִת מִקּוֹדֶם וּמִצְטָרְפָ שַׁפִּיר כְּמוֹ הָתָם בַּקֶּרַח ה' קָרָחוֹת יע"ש וְאַיָּ"ה עוֹד בַּכְּלָלִים אֲבָאֵר יוֹתֵר מִשְּׁנָה בד' פְּרָקִים בְּשָׁנָה צָרִיךְ לְהוֹדִיעוֹ אִמָּה מָכַרְתִּי כו' ופירש"י זַ"ל עַל הַמּוֹכֵר לְהוֹדִיעוֹ לַלּוֹקֵחַ שֶׁמָּכַר הַיּוֹם אַמָּה שֶׁלֹּא יָבוֹא לִידֵי אִיסּוּר או"ב וּמִשְּׁמַע נָמֵי כָּל שֶׁלֹּא הוֹדִיעַ הַמּוֹכֵר א"צ לִשְׁאוֹל וְשׁוֹחֵט וְאֵינוֹ נִמְנָע שאל"כ הָיָה מוֹדִיעוֹ וְיֵשׁ בְּכָאן פֵּירוּשִׁי' רַבִּים וְאֵין הַזְּמַן גּוֹרֵם אֶכְתּוֹב בְּקִיצּוּר.

הפי' הא' הוּא בד' פְּרָקִים הַמְּוֻכָּרִין אַף בְּמוֹכֵר סְתָם צָרִיךְ לְהוֹדִיעַ לְלוֹקֵחַ אַמָּה מָכַרְתִּי דִּסְתָמָא שְׁנֵיהֶ' לָקְחוּ לִשְׁחוֹט הַיּוֹם וְאִם לֹא הוֹדִיעַ א"צ לִשְׁאוֹל וּבְתַנַּאי שֶׁשְּׁנֵיהֶם לָקְחוּ עֶרֶב הָרֶגֶל דְּמִסְתָמָא שְׁנֵיהֶם הַיּוֹם יִשְׁחֲטוּ דר"י לְפָרֵשׁ בָּא דְּאֵימָתַי כו' וּמוֹדֶה ר"י הַלָּשׁוֹן מְגֻמְגָּם לְמָאן מוֹדֶה וְעַיֵּין תוס' וְהַנִּרְאֶה שֶׁזֶּה פירש"י וּבִשְׁאָר יְמוֹת הַשָּׁנָה אֵין מוֹדִיעַ דְּאִיכָּא ס"ס שֶׁמָּא הַלּוֹקֵחַ א' לָאו לַשְׁחִיטָה זָבִין ואת"ל לִשְׁחִיטָה שֶׁמָּא לוֹקֵחַ שֵׁנִי לֹא יִשְׁחוֹט הַיּוֹם וכ"ש שֶׁאֵין הַלּוֹקֵחַ צָרִיךְ לִשְׁאוֹל דְּאִיכָּא סְפֵיקֵי טוּבָא שֶׁמָּא אֵין לְזוֹ אִם כְּלָל וכו' ובד' פְּרָקִים עַל הַמּוֹכֵר הַחִיּוּב וּמְמֵילָא בִּשְׁאָר יְמוֹת הַשָּׁנָה אִם מָכַר לְלוֹקֵחַ א' בפי' שֶׁיִּשְׁחוֹט הַיּוֹם צָרִיךְ לְהוֹדִיעַ לְלוֹקֵחַ ב' דְּלֵיכָּא אֶלָּא חֲדָא סְפֵיקָא שֶׁמָּא יִשְׁחוֹט ג"כ הַיּוֹם וּסְפֵיקָא דְּאוֹרָיְיתָא לְחוּמְרָא וְאִם לֹא הוֹדִיעַ שׁוֹחֵט כו' הפי' הב' יֵרָאֶה לִי לְפָרֵשׁ בִּשְׁאָר יְמוֹת הַשָּׁנָה אַף דְּמָכַר בפי' לִשְׁחוֹט א"צ לְהוֹדִיעַ לְלוֹקֵחַ ב' דְּרֻבָּא לְרַדְיָא זָבְנִי וְהוֹלְכִין בְּאִיסּוּרָא אַחַר הָרוֹב וְעַיֵּין בפ' הַמַּנִּיחַ וְשׁוֹר שֶׁנָּגַח יע"ש וּכְבָר הִקְשָׁה הָרַשְׁבָּ"א אַמַּאי בְּלֵקְחוּ שְׁנֵיהֶם מֵאָדָם אֶחָד הַדִּין עִם הָרִאשׁוֹן הָא הַמּוֹכֵר מָצֵי אָמַר אֲנָא לְרַדְיָא זָבִין לָךְ וּתְי' מַה שתי' יע"ש וְכָאן לֹא שַׁיָּיךְ תֵּירוּצוֹ משא"כ בד' פְּרָקִים, דְּרֻבָּא לִשְׁחִיטָה זָבְנִי מש"ה צָרִיךְ הַמּוֹכֵר לְהוֹדִיעוֹ.

הפי' הג' הוא דְּבִשְׁאָר יְמוֹת הַשָּׁנָה אֵין הַמּוֹכֵר מוֹדִיעוֹ דְּרֻבָּא לְרַדְיָא זָבְנִי וְעַל הַלּוֹקֵחַ לִשְׁאוֹל וְאִי קַשְׁיָא אַמַּאי הָא רֻבָּא לְרַדְיָא זָבְנִי יֵשׁ לוֹמַר חֲדָא דְּלָא אָמְרִינַן כֵּן אֶלָּא בְּשׁוֹר לֹא בַּפָּרָה דְּדַרְכָּהּ לַאֲכִילָה וּכְבָר כָּתַב הַאי סְבָרָא הָרַשְׁבָּ"א אַהָא דב' שְׁלָקְחוּ פָּרָה וּבָנָה הַדִּין עִם הָרִאשׁוֹן אַמַּאי נֵימָא לְרַדְיָ' זָבִין וי"ל דִּבְפָרָה דַּרְכָּהּ לַאֲכִילָה ומ"מ הַיּוֹתֵר נָכוֹן בְּשְׁאָר יְמוֹת הַשָּׁנָה רַמְיָא חִיּוּבָא עַל הַלּוֹקֵחַ לֹא עַל הַמּוֹכֵר כִּי שֶׁמָּא יִשְׁכַּח הַמּוֹכֵר שֶׁסּוֹבֵר לְרַדְיָא זָבִין אֲבָל הַלּוֹקֵחַ צָרִיךְ לִשְׁאוֹל שֶׁהוּא יוֹדֵעַ שֶׁלּוֹקֵחַ לִשְׁחוֹט וְאַף דְּאִיכָּא סְפֵיקֵי טוּבָא מ"מ כָּל הֵיכָא דְּאִיכָּא לִבְרוּרֵי בְּקַל מְבָרְרִינַן כְּמוֹ רֻבָּאדְאַחַר י"ח טְרֵיפוֹת לָא בָּדְקִינַן דַּהֲוָה טִרְחָא וּבְדִיקוֹת הָרֵיאָה דְּלָא הֲוָה טִירְחָ' בָּדְקִינַן וְעַיֵּין בְּחִדּוּשֵׁינוּ לְעֵיל פ"ק י"א יע"ש ובי"ד סי' ק"י ובד' פְּרָקִים הַחִיּוּב עַל הַמּוֹכֵר כִּי וַדַּאי שֶׁהַלּוֹקֵחַ לוֹקֵחַ לִשְׁחוֹט הַיּוֹם הָרִאשׁוֹן וְשֵׁנִי מש"ה הַחִיּוּב עַל הַמּוֹכֵר לֹא עַל הַלּוֹקֵחַ ומש"ה בד"פ אִם לֹא הוֹדִיעוֹ שׁוֹחֵט וְאֵינוֹ נִמְנָע שֶׁעַל הַמּוֹכֵר לְהוֹדִיעוֹ וּבִשְׁאָר יְמוֹת הַשָּׁנָה כו'.

הפי' הד' הוא דְּבֵין בד"פ וּבִשְׁאָר יְמוֹת הַשָּׁנָה עַל הַמּוֹכֵר לְהוֹדִיעוֹ אִם מָכַר הָאֵם אוֹ בַּת הַיּוֹם אֶלָּא שבד"פ אִם לֹא הוֹדִיעוֹ הָוָה מֻקָּח טָעוּת דְּוַדַּאי לְשָׁחֳטָה הַיּוֹם לְקֻחָהּ וּבִשְׁאָר יְמוֹת הַשָּׁנָה צָרִיךְ לְהוֹדִיעוֹ לְעִנְיַן אִיסּוּרָא וְאִם לֹא הוֹדִיעוֹ לֹא הָוָה מֻקָּח טָעוּת דְּאָמַר לִי' שָׁחוּט לְמָחָר אוֹ אֲנָא לְרַדְיָא זָבִין לָךְ וכמ"ש לְעֵיל וּלְעִנְיַן דִּינָא תְּנַן בְּמַתְנִי' דבד"פ צָרִיךְ לְהוֹדִיעוֹ וְאִם לֹא הוֹדִיעוֹ הָוָה מֻקָּח טעו' ומ"מ פי' זֶה דָּחוּק דְּמַשְׁמַע לְעִנְיַן אִיסּוּרָא תְּנַן וּמִיהוּ הַכֹּל מוֹדִים דְּדִינָא הָכֵין דבד"פ אִם לֹא הוֹדִיעוֹ הָוָה מֻקָּח טָעוּת וה"ה בְּמוֹכֵר הָאֵם לְחָתָן וְהַבַּת לְכַלָּה הָוָה מֻקָּח טָעוּת אִם לֹא הוֹדִיעוֹ וּבִשְׁאָר יְמוֹת הַשָּׁנָה מָצִי לוֹמַר שָׁחוּט לְמָחָר אוֹ א"נ לְרַדְיָא זָבִין לָךְ דְּרֻבָּא לְרַדְיָא זָבְנִי ובי"ד סי' י"ז אֲבָאֵר בְּאוֹרֶךְ בָּזֶה: וְאִלּוּ הֵן כו' ר"י אוֹמֵר אֵימָתַי שֶׁיֵּשׁ כו' דְּקֵדֵּק וְאָמַר עֶרֶב י"ט דַּוְקָא שֶׁשְּׁנֵיהֶם עי"ט קָנָהוּ הָא לא"ה אֵימָר הָרִאשִׁין אֶתְמוֹל שְׁחָטָהּ אוֹ שֶׁלֹּא לְצוֹרֶךְ הָרֶגֶל קָנָה רַק לְרַדְיָא אִם לֹא שֶׁשְּׁנֵיהֶם קָנוּ בעי"ט אָז צָרִיךְ לְהוֹדִיעַ לַשֵּׁנִי שֶׁמִּסְתָּמָא לְצוֹרֶךְ הָרֶגֶל קָנוּ וְעַל הַמּוֹכֵר לְהוֹדִיעַ ולפ"ז אֵימָתַי דר"י לְפָרֵשׁ הוּא אֶלָּא דְּמִיּוֹת' הוּא דת"ק נָמֵי ה"ק דוק' עי"ט הָא לא"ה לֹא וְאֶפְשָׁר דְּלֶ"ת עי"ט עַל הַלּוֹקֵחַ ב' קָאֵי וּלְכָךְ אָמַר ר"י דְּגַם הַלּוֹקֵחַ רִאשׁוֹן קָנָה בעי"ט הָא לא"ה אֵין צָרִיךְ לְהוֹדִיעוֹ לַלּוֹקֵחַ שֵׁנִי אֲבָל הר"מ ז"ל בפי' הַמִּשְׁנָיוֹת כָּתַב וְזֶה לְשׁוֹנוֹ אֵימָתַי שֶׁיֵּשׁ לוֹ רִיוַח וְלֹא הָיָה נֶחְפָּז לֶלֶכֶת דְּאָז אֶפְשָׁר לִשְׁחוֹט לְמָחָר אֲבָל לֹא הָיָה לוֹ שְׁהוּת בַּיּוֹם וְנֶחְפָּז אָז וַדַּאי יִשְׁחוֹט ג"כ הַיּוֹם וְיֵשׁ לְפָרֵשׁ דְּבָרָיו שֶׁמָּכַר לָרִאשׁוֹן וַדַּאי שֶׁיִּשְׁחוֹט הַיּוֹם וּלְכָךְ כְּשֶׁרוֹאֶה שֶׁהַשֵּׁנִי קָנָה בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת וְנֶחְפָּז לֶלֶכֶת לְבֵיתוֹ אָז יִשְׁחוֹט הַיּוֹם וְצָרִיךְ לְהוֹדִיעוֹ וְלֹא בִּסְתָמָא אוֹ דְּמַתְנִי' מַיְירֵי שֶׁשְּׁנֵיהֶן לָקְחוּ ביה"ש וְנֶחְפָּזִין לֶלֶכֶת דְּאָז יִשְׁחֲטוּ הַיּוֹם ומש"ה צָרִיךְ לְהוֹדִיעוֹ לְשֵׁנִי אֲבָל הלח"מ בה"ש פי"ב הי"ד פי' דִּבְרֵי הר"מ ז"ל דְּאַיְירֵי ר"י בְּעֶרֶב שֶׁל עֶרֶב דְּהוּא ב' יָמִים קוֹדֶם דְּאָז כְּשֶׁמָּכַר לב' בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת וְנֶחְפָּז לֶלֶכֶת אָז וַדַּאי הַיּוֹם שׁוֹחֲטָהּ וְעָלָיו לְהוֹדִיעוֹ לְלוֹקֵחַ ב' וְיֵרָאֶה לִי לְפָרֵשׁ ג"כ דְּבִשְׁאָר יְמוֹת הַשָּׁנָה אָמְרִינַן לְרַדְיָא זָבִין ובד"פ לָא אָמְרִינַן כֵּן אֶלָּא לִשְׁחוֹט וּמִדְּנֶחְפָּז לֶלֶכֶת וַדַּאי לִשְׁחוֹט הַיּוֹם וְצָרִיךְ לְהוֹדִיעַ לוֹ וּלְפִ' הא' שבר"מ ז"ל אֶפְשָׁר דר"י פְּלִיג את"ק דְּאִלּוּ ת"ק לָא מְפַלֵּיג בֵּין יֵשׁ לוֹ רִיוַח אוֹ לָאו לְעוֹלָם צָרִיךְ לְהוֹדִיעוֹ וְאִיהוּ אָמַר אַף קָנָה עי"ט בְּהַשְׁכָּמָה אֵין צָרִיךְ לְהוֹדִיעוֹ וּמוֹדֶה ר"י בְּמוֹכֵר הָאֵם כו' צָרִיךְ לְהוֹדִיעוֹ אַף שֶׁיֵּשׁ לוֹ רִיוַח הַדִּין כֵּן שֶׁשְּׁנֵיהֶם עַל יוֹם אֶחָד לָקְחוּ וְעָלָיו הַחִיּוּב כו' וְשַׁפִּיר שַׁיָּיךְ מוֹדֶה לת"ק וְאַף דְּאֵימָתַי לְפָרֵשׁ הוּא מ"מ הֵיכָא דְּמוּכָח דְּפְלִיגִי ע"כ לֹא כֵן הוּא וְיֵשׁ עוֹד פי' רַבִּים וְאַיְ"ה בי"ד אַבְאֵרָם:

ע"ש אָמַר ר"א אָמַר ר' בד"פ הַלָּלוּ הֶעֱמִידוּ דִּבְרֵיהֶם עַל ד"ת דאר"י ד"ת מָעוֹת קוֹנָה כו' הַיְנוּ לְשִׁיטָתֵי' אֶבָל ר"ל אָמַר מְשִׁיכָה מְפוֹרֶשֶׁת מִן הַתּוֹרָה ע"כ מְפָרֵשׁ הַמִּשְׁנָה כְּתִירוּץ קַמָּא שֶׁזְּכָה לוֹ ע"י אַחֵר: מִשְׁנָה יוֹם אֶחָד הָאָמוּר באו"ב הַיּוֹם אַחַר הַלַּיְלָה הַיְנוּ הַיּוֹם הוֹלֵךְ אַחַר הַלַּיְלָה שֶׁלְּפָנָיו לֹא כְּמוֹ בְּקָדָשִׁים דְּהַלַּיְלָה הוֹלֵךְ אַחַר יוֹם שֶׁלְּפָנָיו כְּמוֹ ק"ק דְּנֶאֱכָלִין לְיוֹם וָלַיְלָה וְכַדּוֹמֶה אַף בְּעִנְיָנָא דְּקָדָשִׁים כָּתַב דְּיָלִיף ג"ש כו' מַה שֶּׁמַּקְשִׁין הָעוֹלָם לָמָּה לִי שׁוֹר לְהַפְסִיק עִנְיָן בלא"ה יָדְעִינַן דאל"כ הֵיאַךְ מַשְׁמַע הַיּוֹם אַחַר הַלַּיְלָה טָעוּת הוּא וְלֹא נִיתַּן לִכְתּוֹב כְּלָל וְאֵין לְהַאֲרִיךְ: גָּרְסִינַן בת"כ הֵבִיאוּ הַפּוֹסְקִים ג"כ בָּרַיְיתָא ת"ר שׁוֹר וְלֹא חִי' שֶׁיָּכוֹל וַהֲלֹא דִין הוּא אִם בְּהֵמָה שֶׁאֵין בְּמִצְוֹת כִּיסּוּי נוֹהֵג או"ב כו' שֶׁה וְלֹא עוֹפוֹת שֶׁיָּכוֹל וַהֲלֹא דִין הוּא וּמָה אִם בְּהֵמָה שֶׁאֵין בְּאֵם עַל הַבָּנִים עוֹפוֹת לכ"ש כו' וּלְכָךְ הַאי ק"ו דְּאִי מִכִּיסּוּי חַיָּה תּוֹכִיחַ וּלְכָךְ עֲבִיד ק"ו מֵאֵם עַל הַבָּנִים וְאִי הָוָה כְּתִיב חֲדָא הָוָה מוֹקְמִינַן בְּמִסְתַּבֵּר לְמֵעֵט חי' וְלֹא עוֹפוֹת דְּאִית בְּמִצְוֹ' כִּיסּוּי וְשִׁילּוּחַ וּלְכָךְ נָאֱמַר תַּרְוַוְיְיהוּ וּמִדְּבְרֵי תּוֹסָפוֹת לְעֵיל בְּרֵישׁ פִּירְקִין יֵרָאֶה דְּהַאי בָּרַיְיתָא אֵין הַכֹּל מַסְכִּימִים בָּהּ שֶׁהֲרֵי בד"ה וְעוֹד שֶׁה כָּתְבוּ וְז"ל הָא דְּלָא יָלִיף שׁוֹר שׁוֹר מִשַּׁבָּת לְרַבּוֹת כָּל מִילֵי דא"כ שֶׁה לָמָּה לִי אֶלָּא לְמֵעֵט חי' וְעוֹד מַה קָּדָשִׁים חי' לֹא וא"כ לָמָּה לִי לְבָרַיְיתָא לְמֵעֵט חי' מִשּׁוֹר תִּיפּוֹק לִי בְּעִנְיָנָא דְּקָדָשִׁים כְּתִיב וְעוֹד אֵיךְ מִיעֵט מִשּׁוֹר חי' דְּמִשְׁמַע תַּרְוַוְיְיהוּ מְיֻיתָּרִין הָא שׁוֹר צָרִיךְ לְהַפְסִיק עִנְיָן דָּל"ת דַּוְקָא קָדָשִׁים וְלָזֶה י"ל א"כ לִכְתְּבֵי' בְּעָלְמָא וּמִדְּכָתְבִי' בְּקָדָשִׁים ש"מ שֶׁיְּהֵא שׁוֹר וְשֶׁה מְיֻיתָּר לְמֵעֵט חי' וְעוֹפוֹת ומ"מ הַלָּשׁוֹן קָשֶׁה וְעוֹד לר"ש דְּצָרִיךְ לְמִכְתַּב בְּעִנְיָנָא דְּקָדָשִׁים דָּל"ת הָוָה שְׁחִיטָה שֶׁאֵינָהּ רְאוּיָ' שְׁחִיטַת קָדָשִׁים דְּכַמָּה דְּלָא זָרִיק כו' וא"כ אֵין מְיֻיתָּר אֶלָּא שֶׁה לְחוּד וּלְמֵעֵט חַיָּה וְעוֹפוֹת ק"ו שֶׁהֵן בְּמִצְוֹת שִׁילּוּחַ וְלֵיכָּא חי' תּוֹכִיחַ וְלָזֶה י"ל אֶפְשָׁר לר"ש מִסְבָרָא יָדְעִינַן דִּשְׁחִיטַת קָדָשִׁים שְׁחִיטָה רְאוּיָ' וַעֲיַיין ב"ק ע"ז וּבַתּוֹסָ' שָׁם יע"ש הֵיטֵב בָּזֶה: (ע"ב) רַבִּי אוֹמֵר יוֹם אֶחָד הַמְיֻיחָד טָעוּן כָּרוּז מִכָּאן אָמְרוּ ד"פ בְּשָׁנָה הַמּוֹכֵר בְּהֵמָה כו' כְּתַב הָרַשְׁבָּ"א בְּחִדּוּשָׁיו ה"ג בְּפֵירוּשֵׁי ר"ח זֶ"ל מַה יּוֹם הַמְיֻיחָד טָעוּן כָּרוּז כְּלוֹמַר טָעוּן לְהוֹדִיעַ אִמָּה מָכַרְתִּי לִשְׁחוֹט וּמַה יּוֹם הַמְיֻיחָד הַיּוֹם הוֹלֵךְ אַחַר הַלַּיְלָה אַף כָּאן עכ"ל וְיֵשׁ אִיזֶה חִסָּרוֹן בִּדְבָרָיו וְשׁוּב מָצָאתִי בָּרָ"ן זֶ"ל בְּחָמֵשׁ שִׁיטוֹת גי' רַשָׁ"י יוֹם הַמְיֻיחָד טָעוּן כָּרוּז אֲבָל גי' ר"א מַה יּוֹם הַמְיֻיחָד טָעוּן כָּרוּז כְּלוֹמַר שֶׁהָיוּ תּוֹקְעִין בע"ש לְהַבְטִיל אֶת הָעָם מִמְּלָאכָה אַף כָּאן אָמָּה מָכַרְתִּי כו' ר"ל יוֹם אֶחָד קֹאֵי אַשַּׁבָּת שֶׁהוּא יוֹם הַמְיֻיחָד וְתַרְתֵּי שָׁמְעַת מֵהַאי קְרָא ומג"ש יָלִיף לָהּ מִימֵי בְּרֵאשִׁית וְנִרְאֶ' דְּאַסְמַכְתָּא הוּא לֹא ג"ש גְּמוּרָה וּמְצַד הַסְּבָרָא צָרִיךְ לְהוֹדִיעוֹ בד"פ כֵּינָן שֶׁבְּוַדַּאי הַלּוֹקֵחַ הַיּוֹם שחט' וְיֵשׁ מִשּׁוּם ל"ע לֹא תִתֵּן מְכֻשָּׁל אִם אֵינוֹ מוֹדִיעַ ומ"מ אִי לָאו אַסְמַכְ' הֵ"א שֶׁעַל הַלּוֹקֵחַ לַחֲקוֹר אַחַר זֹאת וְאָמַר מַה יּוֹם הַמְיֻיחָד טָעוּן כָּרוּז אֵין כָּאן עַל הַמּוֹכֵר לְהַזְהִיר אֶת הַלּוֹקֵחַ: סְלִיק פֶּרֶק אוֹתוֹ וְאֶת בְּנוֹ כִּיסּוּי הַדָּם פֶּרֶק שִׁשִּׁי כִּיסּוּי הַדָּם נוֹהֵג בָּאָרֶץ ובח"ל כו' אֲבָל לֹא בְּמֻקְדָּשִׁין כו' כָּל הָנֵי שֶׁלֹּא לְצוֹרֶךְ וּמִשּׁוּם חֻלִּין וּמֻקְדָּשִׁין נָקִיט לְכֻלְהוּ כפירש"י זֶ"ל וַעֲיַיין מ"ש רֵישׁ פֶּרֶק או"ב תּוֹסָפוֹת ד"ה או"ב דְּאַיְידִי דְּתְנַן בפ' הַזּוֹרֵעַ בִּפְנֵי הַבַּיִת יע"ש וַעֲיַיין פֶּרֶק שִׁילּוּחַ הַקֵּן יע"ש.

וּבַחֻלִּין אֲבָל לֹא בַּמֻּקְדָּשִׁין פירש"י חַטַּאת הָעוֹף וְעוֹלַת הָעוֹף וכ"ש בֶּדֶק הַבַּיִת דכר"ש סְתָם לָן תַּנָּא דְּלָא הָוָה שְׁחִיטָה בִּשְׁחִיטָה שֶׁאֵינָהּ רְאוּיָה לְקַמָּן אֶלָּא אַף מָלַק עוֹלַת הָעוֹף וְחַטַּאת הָעוֹף דַּהֲוָה שְׁחִיטָה רְאוּיָ' אַפ"ה אֵין בָּהֶן מִצְוַת כִּיסּוּי כִּדְמַסִּיק הַשְׁתָּא דַּאֲתֵית לְהָכִי כו' יָצָא זֶה שֶׁמְּחֻסָּר גְּרִירָה: ול' הר"מ זֶ"ל בה"ש פי"ד ה"ב א' קָדְשֵׁי מִזְבֵּחַ וא' קָדְשֵׁי

ב"ה אֵין טָעוּן כִּיסּוּי וְאִם עָבַר וּשְׁחָטָן אֵין חַיָּיב לְכַסּוֹת וּמִלַּת וְאִם עָבַר לְכְאוֹרָ' מְגֻמְגָּם קָצָת דְּנַדאי קָדְשֵׁי מִזְבֵּחַ שֶׁפִּיר קָאָמַר דְּאֵין נוֹהֵג בְּקָדָשִׁים דְּמְחֻוסַר שְׁפִיכָה גְּרִירָה וְאִם עָבַר וּשְׁחָטָן פְּשִׁיטָא דְּאֵין צָרִיךְ כִּיסּוּי דִּשְׁחִיטָה שֶׁאֵינָהּ רְאוּיָה לֹא שְׁמִיהּ שְׁחִיטָה בְּכִיסּוּי הַדָּם כר"ש אֶלָּא אַף מָלַק נָמֵי כו' משא"כ קָדְשֵׁי ב"ה מַאי אִם עָבַר הָא א"א אִם לֹא שֶׁעָבַר וּשְׁחָטָן וְאֶפְשָׁר דְּפֵרוּשֵׁי מְפָרֵשׁ אוֹ דְּלָא קָאֵי כ"א אַקָּדְשֵׁי מִזְבֵּחַ וְלָא אַקָּדְשֵׁי ב"ה דא"א בע"א: וְנוֹהֵג בחי' וְעוֹף כָּתְבוּ הַתּוֹסָפוֹת לְמַעֵט בְּהֵמָה אֲתָא וַדאי דֶּרֶךְ הַתַּנָּא לְשַׁנּוֹת אַף מַה דְּמְפוֹרָשׁ בִּקְרָא אֶלָּא דַּהֲוָה לְמִתְנֵי וְנוֹהֵג בְּחַיָּה וְעוֹף לֹא בִּבְהֵמָה לָזֶה כָּתְבוּ דה"נ קָאָמַר נוֹהֵג בְּחַיָּה וְעוֹף לְמַעֵט בְּהֵמָה אֲבָל הָרִיטְבָ"א כָּתַב וְאַף דִּכְתִיב בְּהֶדְיָא בִּקְרָא מ"מ נָקִיט לָהּ לְמַעֵט בְּהֵמָה וע"ש וְנוֹהֵג בִּמְזֻמָּן וּבְאֵינוֹ מְזֻמָּן פירש"י מִשּׁוּם דְּמִשִּׁילּוּחַ הַקֵּן דַּוְקָא שֶׁאֵין מְזֻמָּן לָהָכִי נָקִיט הכ' אַף בִּמְזֻמָּן וְהִקְשׁוּ התו' דא"כ בג"ה ואו"ב וכ"ה הַוָה ג"כ לְמִיתְנֵי וְהָרָ"ן בָּרִי"ף כָּתַב דא"כ הֲוָה לְמִתְנֵי בג"ה וּבְזִרוֹעַ וּבְרֹאשִׁית הַגֵּז מְזֻמָּן וְאֵין מְזֻמָּן וְאֵינִי יוֹדֵעַ אַמַּאי שָׁבְקִי תּוֹסָפוֹת לְהָנָךְ וְהָרָ"ן לאו"ב דְּקָדָשִׁים: בתו' ד"ה מְזֻקָּדָשִׁין מ"ט לָא כו' וְגַבֵּי כִּיסּוּי לָא כְּתִיב שְׁחִיטָה אֶלָּא שְׁפִיכָה עכ"ל מַשְׁמַע דְּאִי הֲוָה כְּתִיב בְּכִיסּוּי הַדָּם שְׁחִיטָה לָא הֲוָה מַקְשֶׁה אַקָּדְשֵׁי מִזְבֵּחַ דְּאִי בִּמְלֵיקָה וְשָׁחַט כְּתִיב וְאִי שְׁחִיטָה הֲוָה שְׁחִיטָה שֶׁאֵינָהּ רְאוּיָה וקיי"ל בְּכִיסּוּי הַדָּם כר"ש דִּשְׁחִיטָה שֶׁאֵינָהּ רְאוּיָה לֹא שְׁמִיהּ שְׁחִיטָה וְקַשְׁיָא לִי באו"ב דִּכְתִיב וְשָׁחַט גַּבֵּי ר"ל לֹא תִּשְׁחָטוּ וְאַפֵּ"ה הִקְשׁוּ התו' לְעֵיל דַּף פ"ב א' ד"ה עֶגְלָה עֲרוּפָה דְּאַמַּאי לָא מוּקֵי בְּעוֹרֵף הָעֶגְלָה ולר"מ מְיַחַיֵּב דַּעֲרֵיפָה זוֹ שְׁחִיטָה כְּמוֹ בְּשָׁעִיר הַמִּשְׁתַּלֵּחַ דְּחַיָּיתוֹ לַצּוּק הֲוָה או"ב ותי' דְּהַשּׁוֹחֵט מַשְׁמַע דֶּרֶךְ שְׁחִיטָה וְזֶה לֹא שַׁיָּיךְ כָּאן וא"כ וַדאי דְּקַשְׁיָא שַׁפִּיר מֵוקָדָשִׁין מ"ש לֹא בְּמוֹלֵק חַטָּאת אוֹ עוֹלָה דְּמִלִּיקָתוֹ זֶה שְׁחִיטָתוֹ וְלִיבְעֵי כִּיסּוּי וְהָא דְּלָא מַתְנִי' בְּקָדְשֵׁי מִזְבֵּחַ וּבְשָׁחַט לְהוּ דַּהֲוָה שְׁחִיטָה שֶׁאֵינָהּ רְאוּיָה דְּדוֹחֵק לוֹמַר כֵּן דְּהָא סְתָמָא תְּנַן וְעוֹד דְּהָא תְּנַן לְקַמָּן דִּשְׁחִיטָה שֶׁאֵינָהּ רְאוּיָה ל"ש שְׁחִיטָ' וּבִשְׁלָמָא אִי בְּקָדְשֵׁי ב"ה אַשְׁמְעִינַן טוּבָא דְּבָעֵי הַעֲמָדָה וְהַעֲרָכָה כְּדְמַסִיק ר' סָבַר כְּר"ש בָּתְרָא וכר"מ בָּתְרָא: גְּמָרָא וְלִיגְרְרִי' וְלִיכַּסֵּי מִי לָא תְּנַן דָּם הַנִּיתָּז וְשֶׁעַל הַסַּכִּין חַיָּיב לְכַסּוֹת עכ"ל וְהַיְינוּ ע"י גְּרִירָה כָּתַב הָרַשְׁבָּ"א בח"ד דְּחַיָּיב לְכַסּוֹת מַשְׁמַע כִּיסּוּי גָּמוּר דאל"כ הֲוָה לוֹמַר דָּם בְּנִיתָּז וְשֶׁעַל הַסַּכִּין מְכַסֶּה אֶלָּא אִם כֵּן גּוֹרְרוֹ מַשְׁמַע דְּמְפָרֵשׁ כב"ה דָּם הַנִּיתָּז כָּתַב וע"כ דַּם הַסַּכִּין אֵינוֹ מְכַסֶּה אֶלָּא אִם כֵּן גּוֹרְרוֹ מַשְׁמַע דְּמְפָרֵשׁ כב"ה הֵבִיאוּ התב"ש בסי' כ"ק ס"ק כ"ז דְּעַל הַסַּכִּין לֹא הֲוָה כִּיסּוּי דְּלָא מְבַטֵּל לֵיהּ הָתָם וע"כ צָרִיךְ לְגָרְרוֹ יע"ש וְלֹא הָיָה כָּעֵת בְּיָדִי ס' ב"ה לְעַיֵּין בּוֹ וּכְפִי הַנִּרְאֶה יֵשׁ לְהַקְשׁוֹת מֵהָא דְּפָרִיךְ נְהִי לְמַטָּה לָא אֶפְשָׁר לְמַעְלָה אֶפְשָׁר וּמַאי פָּרִיךְ כֵּיוָן דא"א לְבַטֵּל ע"ג הַמִּזְבֵּחַ דַּהֲוָה כְּמוֹסִיף אַבִּנְיָן תּוּ לָא הֲוָה כִּיסּוּי כְּלָל כְּמוֹ דָּם שֶׁעַל הַסַּכִּין כו' וְהִנֵּה יֵשׁ בְּכָאן שָׁלֹשׁ פֵּירוּשִׁים וְאַבְּאֲרָם בְּקוֹצֶר הפי' הא' הוּא מַה שפי' הלח"מ בְּסוֹף פי"ד מה"ש אַלִּיבָּא דר"מ זַ"ל וְטוּר דְּבָרַיְיתָא דְּיוֹנָתָן בֶּן יוֹסֵף פְּלִיגִי עִם מַתְנִי' דָּם הַנִּיתָּז וְשֶׁעַל הַסַּכִּין דִּלְמַתְנִי' מְחַיְּבִין לִי' בִּגְרִירָה וּלְיוֹנָתָן בֶּן יוֹסֵף לָא מְחַיְּבִין לִי' בִּגְרִירָה וּלְכָךְ שָׁחַט בְּהֵמָה וְאַחַ"כ חִי' אוֹ לְהֵיפֶךְ אֵין מְחַיְּבִין אוֹתוֹ לִגְרוֹר וּלְכַסּוֹת דְּכָל הָרָאוּי לְבִילָּה אֵין בִּילָּה מְעַכֶּבֶת בּוֹ וּמַתְנִי' סוֹבֶרֶת ה"מ דְּיֵעָבֵד אִם לֹא בָּלַל כָּשֵׁר אֲבָל לְכַתְּחִלָּה צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת הַמְּצָוָה כְּהִלְכָתָהּ וּמִתְּחִלָּה פָּרִיךְ מִיּוֹנָתָן בֶּן יוֹסֵף עכ"פ וּלְסוֹף פָּרִיךְ לִי' מֵהִלְכְתָ' וְהָכִי קיי"ל כְּסָתָם מִשְׁנָה דְּבָעֵי גְּרִירָא.

הפי' הב' הוּא לְהֵיפֶךְ דְּבָרַיְתָא וּמַתְנִי' לָא פְּלִיגִי וּמַתְנִי' ג"כ דְּמְכַסֵּי לֵיהּ ע"ג הַסַּכִּין דְּלֹא חַיְיבוּהוּ לִגְרוֹר וְלִיכְסֵי וְהָא דְּפָרִיךְ מִתְּחִלָּה מִמַּתְנִי' אַלְמָא דְּגָרִיר הַיְינוּ לְמַאי דְּלָא יָדַע מִיָּצָא זֶה שֶׁמְּחַוְסָר שְׁפִיכָה גְּרִירָה אֲבָל לְמַאי דְּמַסִּיק אַחַ"כ א"כ בְּדַם הַסַּכִּין ע"כ בְּמָקוֹמוֹ מְכַסֶּה לֵיהּ וְלָא ס"ל לְהַפֵּי' זֶה מַה שֶּׁמְּחַלְקִין התו' ד"ה יָצָא זֶה בֵּין הָא לְדַם קֻדָּשִׁים ולפ"ז כ"ע סְבִירָא לְהוּ הָא דְּכָל הָרָאוּי לְבִילָּה אֵין בִּילָּה מְעַכְּבוֹ וַהֲוָה דִּיעֲבַד דא"א בִּגְרִירָה דְּאִי כֵּן לֹא יְהֵא חַיָּיב כְּלָל לְכַסּוֹת אוֹ כְּפִשׁוּטוֹ דַּהֲוָה דִּיעֲבַד וְאֵין בִּילָּה מְעַכֶּבֶת בּוֹ כו' ולפ"ז בְּמֻוקְדָּשִׁין דא"צ גְּרִירָה וְכִיסּוּי לָאו מְשׁוּם דְּיָצָא זֶה שֶׁמְּחַוְסָר גְּרִירָה אֶלָּא מְשׁוּם דְּכָל שֶׁאֵין רָאוּי לְבִילָּה בִּילָּה מְעַכֶּבֶת בּוֹ וּבְקָדָשִׁים א"א בְּלֹא גְּרִירָ' וְזֶה אֵינוֹ דְּיָצָא זֶה שֶׁמְּחַוְסָר שְׁפִיכַ' וּגְרִירָה וּבָדָם הַנִּיתָּז וְשֶׁעַל הַסַּכִּין שֶׁאנִי דְּהָיָה רָאוּי לְבִילָּה משא"כ מֻוקְדָּ' וְזֶה דַּעַת הָעִיטּוּר ור"מ בַּר נָתָן.

הפי' הג' הוּא דַּעַת תּוֹסָפוֹת ד"ה שָׁחַט חַיָּה וְאַחַ"כ בְּהֵמָה וד"ה יָצָא זֶה וְהוּא דְּמַתְנִי' וּבָרַיְתָא דָּם הַנִּיתָּז וְשֶׁעַל הַסַּכִּין ל"פ וְדַם הַסַּכִּין וַדַּאי דְּגָרִיר וּמְכַסֵּי לֵיהּ וְהַיְינוּ כֵּינָן דְּאֶפְשָׁר כֵּן לַעֲשׂוֹת הַמְּצָוָה כְּהִלְכְתָא עָבְדִינַן וְהָא דְּלָא אָמְרִינַן יָצָא זֶה שֶׁמְּחַוְסָר גְּרִירָה תי' הַתּוֹסָפוֹת דְּאִי לָא הֲוָה עַל הַסַּכִּין הָיָה רָאוּי לְכַסּוֹת בְּלֹא גְּרִירָה וּמַה שֶּׁהִקְשׁוּ הַתּוֹסָ' בחי' וְאַחַ"כ בְּהֵמָה אוֹ לְהֵיפֶךְ דִּלְיגְרוֹר וְלִיכַסֵּי תי' הַפּוֹסְקִים דְּאַיְירִי דא"א בִּגְרִירָה אוֹ דְּנִתְעָרֵב יָפָה וביו"ד אֲבָאֵר וְכָאן אֵין לְהַאֲרִיךְ: וּבְרַשְׁ"י ד"ה קֻדְשֵׁי מִזְבֵּחַ חַטַּאת עוֹף וּמַתְנִי' ב"ה עכ"ל הָא דְּנָקֵיט חַטַּאת הָעוֹף מִלְּתָא פְּסִיקָא נָקֵיט וּבְעוֹלָה אִיכָּא פְּלוּגְתָּ' לְעֵיל רָבָא ור' יַעֲקֹב אָמְרִי פ"א ב' בְּהֵיא חֻלִּין וּבְנָה עוֹלָה לְרָבָא אֲכִילַת מִזְבֵּחַ לָא שמי' אֲכִילָה וַהֲוָה שְׁחִיטָה שֶׁאֵינָהּ רְאוּיָ' ולר"י הֲוָה אֲכִילָה יע"ש וְהָא דְּמוּקֵי בְּקָדְשֵׁי ב"ה וְלָא מוּקֵי בְּעוֹלָה הוּא לר"י דִּלְרָבָא בְּעוֹלָה הֲוָה מָצֵי לְאוֹקֵמֵיהּ דְּלָא הֲוָה שְׁחִיטָה רְאוּיָ' וְהָא דְּאָמַר הָכָא בְּקָדְשֵׁי בֶּדֶק הַבַּיִת הֲוָה מָצֵי לְאוֹקֵמֵיהּ אָמַר אֶלָּא הָכָא כו' דְּהָא הָדַר מִמַּה דַּהֲוָה אָמַר מֵעִיקָּרָא דְּאַיְירִי בְּקָדְשֵׁי מִזְבֵּחַ וְהָא דְּלָא אָמַר אֶלָּא מִשּׁוּם דְּלֹא הֲוָזַכַּר שׁוּם אָמוֹרָא אֶלָּא סְתָמָא דְּתַלְמוּדָא אָמַר כֵּן מִשּׁוּם הָכִי לָא אָמַר אֶלָּא: (דף פד ע"א) בְּרַשְׁ"י ד"ה וּלְפִרְקֵי' וְיִהְיוּ מֻוָתָּרִים בַּאֲכִילָה וַהֲדַר לֵיכְסִיי' עכ"ל הַיְינוּ דְּלָא כפי' הַתּוֹסָפוֹת דְּאַף קוֹדֶם פְּדָיָה מִיהוּ חַיָּיב בַּכִּיסּוּי אֶלָּא לְאַחַר פְּדְיוֹן וּפָרִיךְ דע"כ פָּדָה לי' דְּאָסוּר לְהַפְסִיד קָדָשִׁים מֵהַשַּׁעַר לב"ה וְיִפְדֶּה וְיכַסֶּה מִדְּלָא אָמַר סָבַר כָּל הָעוֹמֵד לִפְדּוֹת לָאו כְּפָדוּי דָּמֵי אֶלָּא דְּקָשְׁיָא לֵיכְסֵי אַחַ"כ ומש"ה צָרִיךְ לוֹמַר לְעִנְיַן הַעֲמָדָה וְהַעֲרָכָה כר"מ וּשְׁחִיטָה שֶׁאֵינָהּ רְאוּיָ' כר"ש: גמ' הַשְׁתָּא דְּאָתְיָא לְהָכִי יָצָא זֶה שֶׁמְּחַוְסָר שְׁפִיכָה גְּרִירָה כָּתַב הָרִיטְבָ"א בְּחִדּוּשָׁיו וּמַאן דְּמוּקֵי בְּקָדְשֵׁי ב"ה סוֹבֵר דַּוְקָא פְּדְיוֹן דַּהֲוָה מַעֲשֶׂה גָּמוּר משא"כ גְּרִירָה לֹא הֲוָה מַעֲשֶׂה כ"כ וּפְדֵי' דַּוְקָא ע"י בְּקִיאִין יע"ש וְלִכְאוֹרָה אֶפְשָׁר לוֹמַר דְּמַאן דְּמוּקֵי בְּקָדְשֵׁי ב"ה סוֹבֵר בְּקָדְשֵׁי מִזְבֵּחַ בָּעֵי כִּיסּוּי לְמַעְלָה וְאַף דְּלָא אֶפְשָׁר לְמַטָּה כֵּינָן דְּלָא כְּתִיב עָפָר שֶׁלְמַטָּה בְּהֶדְיָא בְּקָרָא אֶלָּא מִבֵּי"ת דִּבְעָפָר כו' נָפְקָא הִלְכָךְ לָא בָּעֵינַן קָרָא כְּדִכְתִיב וּבָעֵי לְמַעְלָה כִּיסּוּי אַף שֶׁלְמַטָּה א"א כו': מָר בַּר רַב אָשֵׁי אָמַר מַה חַיָּה שֶׁאֵינָהּ קוֹדֶשׁ כו' אָמַר לי' יַעֲקֹב מִינָּאָה לְרָבָא אֵימָא בְּהֵמָה בִּכְלַל חַיָּה לְכִיסּוּי עכ"ל הָא דְּלָא נִיחָא לְמָר בַּר רַב אָשֵׁי יָצָא זֶה אֶפְשָׁר לוֹמַר דְּסוֹבֵר דָּם שֶׁעַל הַסַּכִּין חַיָּיב לְכַסּוֹת ע"י גְּרִירָה דַּוְקָא כְּפִשָּׁטָא דְּמַתְנִי' חַיָּיב לְכַסּוֹת וא"כ ה"נ יָצָא זֶה כו' כפי' א מ א נָתָן וְהָעִיטּוּר שֶׁהֲבֵאתִיו לְעֵיל וְלָא סוֹבֵר כְּיוֹנָתָן בֶּן יוֹסֵף אוֹ דְּדוֹחֵק לוֹ דִּפְלִיג סְתָמָא אַסְתָּמָא דִּלְקַמָּן דָּם שֶׁעַל הַסַּכִּין חִיּוּב לְכַסּוֹת יע"ש.

וְהָא דַּאֲמַר לִי' יַעֲקֹב מִינָאָ' לְרָבָא אִימָא בְּהֵמָה בִּכְלַל חַיָּה לְכִיסּוּי אַמַּה דְּסָמוּךְ לִי' קָאֵי אתי' דְּמַר בַּר ר"א דְּאָמַר מָה חִי' אֵינָהּ קוֹדֶשׁ פָּרִיךְ שַׁפִּיר אֲבָל לְאֵינָךְ תֵּירוּצִים ע"כ בְּהֵמָה לָא בָּעֵי כִּיסּוּי דאל"כ לָמָּה לִי כְּלַל חַיָּה אוֹ עוֹף בִּקְרָא לִכְתּוֹב סְתָמָא כִּי יָצוּד וְשָׁפַךְ כו' אֶלָּא לְמַעֵט בְּהֵמָה אֲבָל לְמַר בַּר ר"א דְּאִיצְטְרִיךְ חַי לְמַעֵט קָדָשִׁים וְאִיצְטְרִיךְ נָמֵי עוֹף דְּלָא נֵימָא חִי' דַּוְוקָא פָּרִיךְ שַׁפִּיר אֵימָא בְּהֵמָה בִּכְלַל חִי' לְכִיסּוּי אֶלָּא דמ"מ יֵשׁ לִרְאוֹת דא"כ עוֹף לָמָּה לִי אִי לְגוּפָא הָא ק"ו ומַה חִי' שֶׁאֵין בְּאֵם עַל הַבָּנִים חַיָּיב בְּכִיסּוּי עוֹף לכ"ש דכה"ג אָמְרִינַן בת"כ הֵבִיאוּ הַפּוֹסְקִים בי"ד סי' ט"ו שֶׁה וְלֹא עוֹפוֹת וַהֲלֹא דִּין הוּא אִם בְּהֵמָה שֶׁאֵין בְּמִצְוֹת כִּיסּוּי כו' וְשֶׁאֵין בָּאִים עַל הַבָּנִים עוֹף לכ"ש וַהֲבֵאתִיו לְעֵיל ה"ה כָּאן לְגוּפֵי' לֹא צָרִיךְ אֶלָּא לְמַעֵט בְּהֵמָה אֲתָא וְדוֹחֵק לוֹמַר או"ב יוֹכִיחַ וְעוֹד דְּמַה לאו"ב שֶׁאֵין נוֹהֵג בְּזָכָרִים כְּמוֹ בִּנְקֵיבוֹת תֹּאמַר בְּכִיסּוּי הַדָּם כו' גַּם יֵשׁ לִרְאוֹת אִי הֲוָה כְּתִיב שׁוֹר בְּכִיסּוּי הַדָּם יָלְפִי' שׁוֹר מִשַּׁבָּת וְהָתָם קָדָשִׁים לָא דְּהָא בְּחֻלִּין אַיְירִי שֶׁהַזְהִיר הַכָּתוּב שֶׁלֹּא לַעֲשׂוֹת בָּהֶן מְלָאכָה בַּשַּׁבָּת וּלְזֶה י"ל כמ"ש התו' לְעֵיל בְּרֵישׁ או"ב ד"ה וְעוֹד שֶׁה כְּתִיב כֵּיוָן דְּלָא יָלִיף בְּהֵמָה טְמֵאָה לָא יָלִיף כו' ה"ה כָּאן: אָמַר לִי' עָלִיךְ א"ק עַל הָאָרֶץ כו' עכ"ל לְעֵיל דַּף ל"ז ע"ב בְּהָא לְמִשְׁרֵי דָּמָן דִּפְסוּלֵי הַמֻּקְדָּשִׁין כָּתְבוּ הַתּוֹסָפוֹת דה"מ לוֹמַר לְהַהִּ דְּהָכָא וּלְפִי מ"ש בְּסָמוּךְ אֶפְשָׁר דִּסְתָם אַלִּיבָּא דְּתֵירוּצָא יָצָא זֶה כו' וְלֹא צָרִיךְ הֵיקֵּשָׁא דִּכְמַיִם דִּבְהֵמָה אֵין טָעוּן כִּיסּוּי דא"כ לִכְתּוֹב סְתָמָא אֶלָּא לְמַעֵט בְּהֵמָה: וְדַע דְּלֵיכָּא לְמֵימַר דָּמָה חִי' שֶׁאֵינָהּ קוֹדֶשׁ לְמַעֵט קָדָשִׁים אֲחִי וְאִי מֵיצֵא זֶה אֵימָא בִּשְׁעַת הֶיתֵּר הַבָּמוֹת דְּלֹא שַׁיָּיךְ מוֹסִיף אַבְּנָיו וְרִשַּׁאי לִיבַטְּלָ' שָׁם וּלְהוֹסִיף מַה שֶּׁיִּרְצֶה וְהֵ"א דְּבָעֵי כִּיסּוּי קמ"ל מַה תִּי' חֻדָּא כֵּיוָן דְּבִשְׁעַת בה"מ קָיְים א"א תּוּ יָדְעִינַן דְּקָדָשִׁים א"צ כִּיסּוּי כְּלָל וְאַף בְּבְהֵמָה וְעוֹד דְּאֵין עוֹף בְּבָמָה כְּלָל וְעַיֵּין בִּזְבָחִים סוֹף זְבָחִים יע"ש מִזֶּה: מַה שֶּׁכָּתַב רַשִׁ"י מַה חִי' סְתָמָא אֵינָהּ קוֹדֶשׁ הל' דָּחוּק קָצַת וְיֵשׁ לְיַישֵׁב: גְּמָרָא חַד לְמַעוֹטֵי זוֹחֲלִין וְחַד לְמַעוֹטֵי מְכֻנָּסִין ופירש"י זוֹחֲלִין שֶׁנָּתַן לְמַשְׁקִין בִּמְקוֹם מִדְרוֹן וְהַמְּשִׁיכוּהָ לַמְּקֻוֶה דְּאִי בְּכֻלָּהּ מַשְׁקִין תִּיפּוֹק לי' דְּשָׁאוּב הוּא אֶלָּא כה"ג דִּבְמַיִם שְׁאוּבִין כה"ג אִם רַבּוּ מֵי מְקֻוֶה עֲלֵיהֶם כְּשֵׁירִין וּבְמַשְׁקִין מִיעֲטָה הַתּוֹרָה אֶלָּא דא"כ הָא דְּאָמַר חַד לְמַעֵט מְכֻנָּסִין לְכָאוֹרָה י"ל אִי בְּכֻלּוֹ שָׁאוּב פְּשִׁיטָא דְּאַף מַיִם אָסוּר וְאִי דה"ק מַיִם מְכֻנָּסִין ע"י הַמָּשָׁכָה וְטוֹבֵל בְּמָקוֹם הַמְכֻנָּס בְּאַשְׁבּוֹרֶן וְזוֹחֲלִין הַיְינוּ שֶׁטּוֹבֵל בְּזוֹחֲלִין הַמְחֻבָּרִין לַמְּקֻוֶה הָא בְּמְקֻוֶה כְּשֵׁירָה אֵין מְטַהֵר בְּזוֹחֲלִין אַף שֶׁהוּא מְחֻבָּר לַמְּקֻוֶה וְעַיֵּין בר"מ הל' מִקְוָואוֹת וּלְעֵיל פ"ש ל"א ע"ב בְּרַשִׁ"י וְתוֹסָפוֹת שָׁם וְאִי דְּזוֹחֲלִין הַיְינוּ הַמָּשָׁכָה וּמְכֻנָּסִין, שֶׁלֹּא בִּידֵי אָדָם כְּמוֹ יַיִן הַזָּב מְעֻנָּבִים לְמְקֻוֶה וְכַדּוֹמֶה וְאֵין זֶה בְּמַשְׁמָע וְאוּלַי זוֹחֲלִין שֶׁהִמְשִׁיךְ לַמְּעַיְּין וְעַיֵּין י"ד סִימָן ר"א סְעִיף ט' יע"ש וּלְמַאן דְּאִית לֵיהּ כֻּלּוֹ שָׁאוּב מ"ה שָׁרֵי וּמִדְּרַבָּנָן אָסוּר יֵשׁ לְיַישֵׁב זֶה וְאֵין לְהַאֲרִיךְ: אָמַר רַב נַחְמָן כְּגוֹן אָנוּ לוֹוִים וְאוֹכְלִין כו' וְכָתַב הישׁ"ש בסי' ג' שָׁעַל זֶה אָנוּ סוֹמְכִין ומ"מ לֹא יְפַנֵּק וְיַעֲנֵג עַצְמוֹ וְזֶה שֶׁדָּרַשׁ רַב עֻוירָא ע"ב טוֹב אִישׁ חוֹנֵן וּמַלְוֶה יְכַלְכֵּל דְּבָרָיו בְּמִשְׁפָּט יע"ש: (ע"ב) דְּרֵישׁ רַב עֻוירָא טוֹב אִישׁ חוֹנֵן פי' דְּאִישׁ טוֹב קָאֵי אַתַּרְוַיְיהוּ וה"ק טוֹב אִישׁ שֶׁחוֹנֵן לְדַלִּים וְטוֹב לְהַלְוֹתָה הַהוּא שֶׁיְּכַלְכֵּל דְּבָרָיו בַּמִּשְׁפָּט בִּכְדֵי חַיָּיו וְלֹא שֶׁיְּעַדֵּן עַצְמוֹ כמ"ש בְּשֵׁם הישׁ"ש: וּבְרַשִׁ"י ד"ה שֶׁוַּדַּאי דּוֹחֶה שַׁבָּת דק"ו מְצֹרָעַת יֵשׁ לִרְאוֹת בְּרֵישׁ"י בְּשַׁבָּת קל"ב וּבַגְּמָרָא שָׁם דְּמַסִּיק דמק"ו לָא אָתְיָא יע"ש אֶלָּא אוֹ מֵהֲלָכָה אוֹ מִבְּיוֹם אַף בְּשַׁבָּת וּמִיהוּ הָא נַדַּאי מֵהֲלָכָה לָא הֲוָה דָּנִין ק"ו דְּאֵין דָּנִין ק"ו מֵהֲלָכָה כִּדְאִיתָא בְּשַׁבָּת שָׁם וְדַוְקָא אַחֲרִי' אֶלָּא דְּהַאי ק"ו יֵרָאֶה דְּלֹא מ"ה אֶלָּא מִדְּרַבָּנָן

וְאֵין מִדְּבְרֵי רַשְׁ"י ד"ה חַיָּיב לְכַסּוֹתוֹ אִי ע"י חִילּוּל דְּאוֹרָיְיתָ' קָאָמַר דְּיִדְחֶה שַׁבָּת אוֹ אֶפְשָׁר דְּמִדְּרַבָּנָן קָאָמַר דְּנִדְחֵי' וְלֹא מ"ה וְהָעֵד כְּסוּי שֶׁאֵין דַּאֲהָה דּוֹחֶה שַׁבָּת א"ד שֶׁסְּפֵק לֹא יִדְחֶה י"ט וְאַף בְּלֹא חִילּוּל תּוֹרָה אַיְירִי דְּאֵין סְפֵיקוֹ דּוֹחֶה י"ט: בתו' ד"ה כִּיסּוּי שֶׁאֵין וַדַּאי דּוֹחֶה שַׁבָּת כו' אפי' הֵכִינוּ מבע"י עכ"ל יִרְאֶה לְפָרֵשׁ דְּתוֹסָפוֹת סוֹבְרִי' דְּהָא דְּאָמַר כִּיסּוּי שֶׁאֵין דּוֹחֶה שַׁבָּת הַיְינוּ בְּאֵפֶר כִּירָה וְהֵכִין לְכָל צָרְכּוֹ אַפִּ"ה אֵין דּוֹחֶה שַׁבָּת וְהַיְינוּ ע"כ מְשׁוּם טוֹרַח וְלֹא משו' מֻוקְצֶה דְּאִי לא"ה אֶלָּא בעפ' מֻוקְצֶ' אַיְירִי אוֹ בע"א דא"כ מַאי קאמ' לְשָׁמְטִי' לְאמוֹר' מִינַּי' דִּלְמָא אַיְירִי בְּיֵשׁ לוֹ עָפָר מוּכָן מבע"י וְעַיֵּין י"ד סי' כ"ח בב"י שָׁם ובש"ע וְהִנֵּה בֵּיצָה דַּף ט' ע"א מַשְׁמַע לְכאוֹרָה בַּגְּמָרָא דְּאַף בְּאֵפֶר כִּירָה שַׁיָּיךְ גַּוּמָּא וּכְבָר תָּמַהּ שָׁם בס' פ"י וְעַיֵּין בְּרֹאשׁ"ש שָׁם בְּבֵיצָה וְלָזֶה כָּתְבוּ בִּשְׁלָמָא אִי אָמְרִינַן טַעְמָא דְּכוּי דְּאֵין סְפֵיקוֹ דּוֹחֶה י"ט אַף בְּיֵשׁ לוֹ עָפָר מוּכָן אֵפֶר כִּירָה וְטַעְמָא מִשּׁוּם חוֹפֵר גַּוּמָּא א"ש הק"ו וּמַה כִּיסּוּי שֶׁאֵין וַדַּאי דּוֹחֶה שַׁבָּת וְטַעֲמָא לָאו מִשּׁוּם מֻוקְצֶה וְטוֹרַח אֶלָּא אִיסּוּר דְּרַבָּנָן חוֹפֵר גַּוּמָּא וא"צ אֶלָּא לַעֲפָרָה מכ"ש שֶׁאֵין סְפֵיקוֹ דּוֹחֶה י"ט אֲבָל אִי טַעֲמָא דְּאֵין וַדַּאי דּוֹחֶה שַׁבָּת מִשּׁוּם דְּאִיסּוּר מֻוקְצֶה שֶׁלֹּא הִזְמִינוֹ עַל הַסָּפֵק דְּאֵפֶר כִּירָה דַּעְתּוֹ עַל הַוַּדַּאי וְאֵין דַּעְתּוֹ עַל הַסָּפֵק יקֻשָּׁה ב' קֻוּשְׁיוֹת חֲדָא דע"כ טַעְמָא דְּאֵין וַדַּאי דּוֹחֶה שַׁבָּת לֹא מְשׁוּם מֻוקְצֶה דְּהָא אַף בְּהִזְמִינוֹ אֵין מְכַסִּין בְּשַׁבָּת כִּדְאָמַר לִישְׁמְטִי לְאָמוֹרָא מִינַּיהּ מַשְׁמַע בְּכָל עִנְיָן אֵין מְכַסִּין וא"כ לֹא שַׁיָּיךְ הק"ו דִּבְשַׁבָּת הֲוָה ב' טְעָמִים דְּאֵין מְכַסִּין מַשְׁוֶה טוֹרַח ובי"ט הַטַּעַם מְשׁוּם מֻוקְצֶה וְעוֹד דא"כ בְּוַדַּאי הִזְמִינוֹ לָא לִידְחֵי י"ט ר"ל הֵיכָא דְּהִזְמִינוֹ אֵפֶר כִּירָה עַל הַסָּפֵק נָמֵי יֵאָסֵר מַהַאי ק"ו גּוּפָא כִּיסּוּי שֶׁאֵין וַדַּאי דּוֹחֶה שַׁבָּת א"ד שֶׁסְּפֵק לֹא יִדְחֶה י"ט וּלְהַאי טַעְמָא נָמֵי דְּמָפֵרֵשׁ שֶׁלֹּא לְהַתִּיר חֲלָבוֹ קָשֶׁה קֻוּשְׁיָא רֹאשׁוֹנָהדְּלֹא שַׁיָּיךְ הק"ו שַׁפִּיר דְּהָא דְּאֵין וַדַּאי דּוֹחֶה שַׁבָּת הֲוָה מְשׁוּם טוֹרַח וְלֹא שַׁיָּיךְ גְּזֵרַת הַתָּרַת חֲלָבוֹ דְּהָא בְּוַדַּאי חַיָּה אַיְירִי וע"כ מְשׁוּם טוֹרַח ובי"ט בְּסָפֵק הֲוָה טַעְמָא מְשׁוּם הַתָּרַת חֲלָבוֹ כו' וע"ז תיר' מַה שֶּׁתֵּירְצוּ וְעַיֵּין מָהַרְשָׁ"א ז"ל יְעַוֵּין שָׁם: גמ' וְהָא דְּוֵמְיָא דְּמִילָּה קָתָנֵי יְרָצָה בָּזֶה דע"כ הֵכִין הוּא דאל"כ אֶלָּא שׁוֹחֵט שֶׁלֹּא בְּרִשּׁוּת א"כ לֵיכָּא ק"ו בֵּין מִתְחַלַּת הק"ו וּבֵין בְּסוֹפוֹ דְּהָא דְּכִיסּוּי אֵין וַדַּאי דּוֹחֶה שַׁבָּת בְּשׁוֹחֵט שֶׁלֹּא בְּרִשּׁוּת קָאָמַר בְּסָפֵק שֶׁרַשַּׁאי לִשְׁחוֹט וּיכַסֶּה וְכֵן לְמִילָּה שֶׁוַּדַּאי בְּרִשּׁוּת הוּא אֶלָּא עַל כָּרְחָךְ בְּרִשּׁוּת אַיְירוּ וע"ז הק"ו סוֹבֵב וְהוֹלֵךְ כו': (דַּף פֹּה ע"א) גְּמָרָא ור"י לְטַעְמֵיהּ הוּא כפי' הַתּוֹסָפוֹת דְּלָא גָּזַר בַּנָּשִׁים סוֹמְכוֹת דְּלָא לֵימָא עֲבִיד עֲבוֹדָה בְּקָדָשִׁים ה"ה כָּאן דְּלָא גָּזַר בְּאִשָּׁה כֵּיוָן דִּבְאִישׁ שָׁרֵי בי"ט ה"ה בָּאִשָּׁה: בְּהָא דְּאָמַר וְדִלְמָא עָבַר וְשָׁחַט פי' הָרִיטְבָ"א ז"ל בְּחִדּוּשָׁיו מְשׁוּם דְּעָבִיד אִיסּוּרָא קַנְסוּהּ רַבָּנָן וְלֹא לֵיכְסֵי דְּעָבְדִי הֶיכֵּרָא יע"ש וְאֶפְשָׁר עוֹד לוֹמַר דְּעָבַר וְשָׁחַט וְהָוָה מוּמָר לְחַלֵּל שַׁבָּת דִּשְׁחִיטָתוֹ אֲסוּרָה וַהֲוָה שְׁחִיטָה שֶׁאֵינָהּ רְאוּיָ' לְעִנְיַן כִּיסּוּי הַדָּם דְּלָא מְכַסֶּה אֶלָּא דְּהַתּוֹ' בפ"ק י"ד א' ד"ה הַשּׁוֹחֵט בְּשַׁבָּת כָּתְבוּ דְּאַף בְּמַזִּיד אֵין שְׁחִיטָתוֹ פְּסוּלָה בַּפֵּ"א יע"ש אֲבָל לפי' הר"מ שָׁם בַּמִּשְׁנָיוֹת דְּכָתַב בְּמַזִּיד שְׁחִיטָתוֹ אֲסוּרָה יע"ש א"ש כָּאן כְּפִשּׁוּטוֹ וּמִיהוּ לֹא יִתָּכֵן זֶה דא"כ לֹא הֲוָה ק"ו כְּלָל דִּבְשַׁבָּת דְּאֵין דּוֹחֶה שַׁבָּת דַּהֲוָה שְׁחִיטָה שֶׁאֵינָהּ רְאוּיָה וּמַה עִנְיָן זֶה לְשׁוֹחֵט סָפֵק בי"ט אֶלָּא כמ"ש הָרִיטְבָ"א דְּעַבְדּוּהָ רַבָּנָן הֵיכֵּרָא: מַתְנִי' הַשּׁוֹחֵט וְנִמְצָא טְרֵיפָה פָּרָט חֲמִשָּׁה דְּבָרִים בְּמַתְנִיתַן הַשּׁוֹחֵט לַעַ"ז אַף דְּטֵרוּמָאתָהּ מִן הַתּוֹרָה וְאַף בְּאוֹהֶל וְלֹא טְהֲרָה הַשְׁחִיטָ' כְּלָל מִידֵי נְבֵילָה אַפִּ"ה פְּלִיג כ"מ וְחַיָּיב בְּכִיסּוּי וְדַוְקָא נוֹחֵר וּמְעַקֵּר דְּפְסוּלוֹ בְּגוּפוֹ דְּלָא הֲוָה שְׁחִיטָה כְּלָל משא"כ ע"ז דְּאַחַר גָּרַם לָהּ וְחֻלִּין בִּפְנִים אַשְׁמְעִינַן דר"ש סוֹבֵר חֻלִּין בַּעֲזָרָה דְּאוֹרָיְיתָא דָּל"ת

דְּרַבָּנָן כִּדְמַשְׁמַע לִכְאוֹרָה בְּקִדּוּשִׁין נ"ז הַמְקַדֵּשׁ בְּחֻלִּין בָּעֲזָרָה ר"ש אוֹמֵר מְקֻדֶּשֶׁת קמ"ל
דַּהֲוָה מִדָּה וְהָתָם בְּשׁוֹחֵט וְנִמְצָא טְרֵיפָה דְּאִי הֲוָה מִדְּרַבָּנָן הֲוָה שְׁחִיטָה רְאוּיָה כִּדְמַשְׁמַע
בְּדֻכְתֵּי טוּבָא וב"ק ע"ז מוּקִי שׁוֹחֵט בְּשַׁבָּת כר"י הַסַּנְדְּלָר וְלֹא כר' יְהוּדָא וּמִיהוּ ז"א דלר'
יְהוּדָא לַאֲחֵרִים מֻוָתָּר במ"ש כַּמְבוֹאָר אֶלָּא דְּאָמַר וּלְמַאן דְּאָמַר מַעֲשֶׂה שַׁבָּת דְּרַבָּנָן מ"ט
דְּרַבָּנָן דְּפָטְרִי אַלְמָא בְּהֶדְיָא דְּאִי מִדְּרַבָּנָן שְׁחִיטָה רְאוּיָה מִיקְרֵי וְקָדָשִׁים אֵן אַשְׁמְעִינַן
דָּלֶ"ת מָה חי' אֵינָהּ קוֹדֶשׁ כְּלָל אַף עוֹף שֶׁאֵין קוֹדֶשׁ קמ"ל שֶׁאֵין קוֹדֶשׁ בְּפָנִים קָאָמַר כמ"ש
תּוֹסָפוֹת לְעֵיל ד"ה מַה חַיָּה שֶׁאֵינָהּ קוֹדֶשׁ וכ"ש לְתֵירוּצָא קַמָּא דְּקָדָשֵׁי ב"ה הוּא דְּאֵין
טָעוּן כִּיסּוּי דְּאִי קָדָשֵׁי מִזְבֵּחַ טָעוּן דְּמְחַוְסַר גְּרִירָ' לָא הֲוָה מַעֲשֶׂה כְּמַעֲשֶׂה דְּפִדְיָה כמש"ל
בְּשֵׁם רִיטְבָ"א יע"ש א"ש טִפֵּי דה"ק קָדָשִׁים בַּחוּץ אֵין טָעוּן כִּיסּוּי הָא בְּפָנִים טָעוּן כִּיסּוּי
אֶלָּא דְּאֵין הֶכְרֵעַ מִמַּתְנִי' דה"ק קָדָשִׁים בְּחוּץ נַמִּי אֵין טָעוּן כִּיסּוּי ור"מ מְחַיֵּיב הָא בְּפָנִים
כ"ע מוֹדִים דְּאֵין טָעוּן כִּיסּוּי יָצָא זֶה כו' אוֹ מַה חי' שָׁאוֹן קוֹדֶשׁ וחי' וְעוֹף הַנִּסְקָלִין פירש"י
שֶׁנִּרְבְּעוּ וְאֵינִי יוֹדֵעַ לָמָּה לֹא פי' שֶׁהֵמִיתוּ אֶת הָאָדָם כְּמַבּוֹאָר בְּכַמָּה דֻּכְתֵּי וְכֵן פְּסַק הר"מ
ז"ל בהל' נְזָקֵי מָמוֹן ד"א חי' וְעוֹף נִסְקָלִין יע"ש פי' הא"ב וְאֶפְשָׁר דמש"ה פי' שֶׁנִּרְבְּעוּ
דַּאֲתָא מַתְנִי' לְאַשְׁמְעִינַן דַּוְקָא נִגְמַר דִּינָן לִסְקִילָה הוּא דְּאִם שְׁחָטוֹ אַחַ"כ לֹא הֲוָה שְׁחִיטָה
רְאוּיָ' הָא לֹא נִגְמַר לֹא דָּלֶ"ת מְלֹא תֹאכַל כָּל תּוֹעֵבָה שֶׁתִּעֲבֹתִי לְךָ כו' קמ"ל מִדְּאָסַר רַחֲמָנָא
נִרְבָּע לְגָבוֹהַּ וְעַיֵּין לְקַמָּן קט"ו א' וּבְתוֹ' שָׁם ד"ה חוֹרֵשׁ כו' וְאִי אָסוּר עוֹף הַנִּרְבָּע לְאָדָם
מִדְּרַבָּנָן אַשְׁמְעִינַן דְּכֵינָן דְּמִן הַתּוֹרָה הֲוָה שְׁחִיטָה רְאוּיָה צָרִיךְ כִּיסּוּי בְּלֹא נִגְמַר דִּינָן
לִסְקִילָה וּכְבָר הוּבָא מַחֲלוֹקֶת בֵּין הַפּוֹסְקִים אִי שָׁרְיָא מִדְּרַבָּנָן וְדַע שְׁמָהּ שפירש"י חַיָּה
וְעוֹף הַנִּסְקָלִין שֶׁנִּרְבְּעוּ לֹא מָצָאתִי לִימּוּד לָזֶה אִם שְׁחָטָן לְאַחַר שֶׁנִּגְמַר דִּינָן לִסְקִילָה שֶׁיִּהֵא
בְּשָׂרָן אָסוּר שֶׁהֲרֵי בְּשׁוֹר הַנִּסְקָל שֶׁהֵמִית אֶת הָאָדָם צָרִיךְ קְרָא ב"ק מ"א אִי שָׁחַט לְאַחַר
שֶׁנִּגְמַר דִּינָן שֶׁיִּהֵא בְּשָׂרוֹ אָסוּר בַּאֲכִילָה וא"כ בִּשְׁאָר הַנִּסְקָלִין מִנַּלַן וְאֶפְשָׁר דמ"מ יָלְפִינַן
שְׁאָר הַנִּסְקָלִין מִינֵּיהּ: הר"מ ז"ל פ"יד מה"ש ה"י כָּתַב הַשּׁוֹחֵט וְנִמְצָא טְרֵיפָה אוֹ חֻלִּין
בַּעֲזָרָה אוֹ חַיָּה וְעוֹף הַנִּסְקָלִים פָּטוּר מִלְּכַסּוֹת וְכָתַב הכ"מ הִשְׁמִיט רַבֵּינוּ קָדָשִׁים בַּחוּץ
דַּהֲוָה מַשְׁמַע הָא בְּפָנִים טָעוּן כִּיסּוּי וז"א עכ"ל וְיֵשׁ לִרְאוֹת הָא בְּמַתְנִי' תְּנַן לָהּ וע"כ לָא
מִיבַּעְיָא אָמַר ל"מ בִּפְנִים דְּפָטוּר אֶלָּא אַף בְּחוּץ פָּטוּר דַּהֲוָה שְׁחִיטָה שֶׁאֵינָהּ רְאוּיָה וְלָזֶה
הִשְׁמִיטוֹ וְאֵינוֹ נָכוֹן מ"מ הֲוָה לְהַזְכִּיר כְּמוֹ הַמִּשְׁנָה וְעוֹד אַמַּאי הִשְׁמִיט הַשּׁוֹחֵט לַעַ"ז הַשָּׁנוּי
בְּמַתְנִי' וְאֶפְשָׁר לְדִידֵיהּ לֹא צָרִיךְ דכ"ש הוּא וּבְמַתְנִי' אַשְׁמְעִינַן דְּאַפִּ"ה חַיָּיב ר"מ דָּלֶ"ת
דָּלָא מְהַנֵּי שְׁחִיטָה לְטַהֵר מִידֵי נְבֵילָה וה"ה קָדָשִׁים בַּחוּץ יֵשׁ לוֹמַר וּלְיַיְשֵׁב כֵּן: וַחֲכָמִים
פּוֹטְרִין ופירש"י אַף דְּגַבֵּי כִּיסּוּי לָא כְּתִיב שְׁחִיטָה אֶלָּא שְׁפִיכָה ור"ל וְהָיָה וַדַּאי לְמֵילַף
מִשְּׁחוּטֵי חוּץ דִּשְׁחִיטָה שֶׁאֵינָהּ רְאוּיָ' לֶיהֱוֵי שְׁחִיטָה אַפִּ"ה אֲשֶׁר יֹאכַל כְּתִיב הָרָאוּי לַאֲכִילָה
בָּעִינַן וְטָעוּן כִּיסּוּי וְלֹא שְׁחִיטָה אֵינָהּ רְאוּיָה: בַּטּוּר סִי' כ"ח כָּתַב וְז"ל א"צ כִּיסּוּי אֶלָּא
הָרָאוּי לַאֲכִילָה לְפִיכָךְ הַשּׁוֹחֵט וְנִמְצָא טְרֵיפָה אוֹ נִתְנַבְּלָה פָּטוּר ובש"ע סִי' פ"ח סָעִיף י"ז
כָּתַב הַשּׁוֹחֵט וְנִתְנַבְּלָה אוֹ נִמְצָא טְרֵיפָה פָּטוּר הֲוָה זוֹ וְאֵצֶ"ל זוֹ ובש"ע א"ש טִפֵּי דַּהֲוָה לֹא
זוֹ אַף זוֹ דְּפָטוּר מִלְּכַסּוֹת ע"ש: גמ' אָמַר ר"ח ב"א אר"י רָאָה ר' דְּבָרָיו שֶׁל ר"מ כו' דבפ'
או"ב שְׁנָאוֹ לר"מ בִּלְשׁוֹן חֲכָמִים וְכָאן שְׁנָאוֹ לדר"ש בִּלְשׁוֹן חֲכָמִי' וְקָאָמַר דְּנִרְאִין לוֹ
באו"ב כר"מ וּבְכִיסּוּי כר"ש וְכִדְמַסְקִינַן אַחַ"כ דְּמִסְתַּבֵּר טַעְמֵי' דר"מ שָׁם טַעֲמֵיהּ כְּמוֹ
שֶׁאֲבָאֵר אַיָּ"ה: גְּמָרָא מ"ט דר"מ באו"ב הַנָּכוֹן כָּזֶה דְּנַדַּאי ג"ש גְּמוּרָה הִיא דְּאִי גִּילּוּי
מִלְּתָא הִיא דִּשְׁחִיטָה הֲוָה אַף שֶׁאֵינָהּ רְאוּיָ' מַאי קָאָמַר דָּנִין חֻלִּין מֵחֻלִּין וְעוֹד מַאי נ"מ

זוֹ שִׁיבָה זוֹ בִּיאָה לֹא שַׁיָּיךְ בְּגִילּוּי מִלְּתָא כ"א בג"ש וע"כ דג"ש דְּכָאן יָדוּעַ לְתַלְמוּדָא דְּנֶאֱמַר בְּסִינַי דְּנִגְמַר שְׁחִיטָה הָאָמוּר באו"ב מִמָּקוֹם אַחֵר דְּיֵשׁ כַּמָּה מִינֵי ג"ש כְּמוֹ שֶׁבִּיאַרְנוּ בַּכְּלָלִים ומש"ה פָּרִיךְ לר"מ נִגְמוֹר מִטְּבוֹחַ טֶבַח וְכֵן לר"ש עַד דְּאָמַר טַעְמַיְהּ לְמָר כִּדְאִית לִי' וּלְמָר כִּדְאִית לִי' וְעִנְיַן אוֹמְרוֹ דָּנִין חֻלִּין מֵחֻלִּין ור"מ אַטּוּ או"ב לֹא נוֹהֵג בְּקָדָשִׁי' יִרְצֶה בְּזֶה כִּי ר"ש סוֹבֵר כִּי סָבְרָא דָּנִין חוֹלִין מֵחֻלִּין מַכְרִיעַ סָבְרָא דָּנִין שְׁחִיטָ' מִשְּׁחִיטָה ור"מ יֹאמַר כֵּיוָן דאו"ב נוֹהֵג בְּקָדָשִׁים כְּמוֹ בְּחֻלִּין וּבְנִדְאִי אֵין סָבְרָא לְחַלֵּק בֵּין קָדָשִׁים לְחֻלִּין וְאִי בְּקָדָשִׁים שְׁחִיטָה שֶׁאֵינָהּ רְאוּיָ' שמי' שְׁחִיטָה ה"ה חֻלִּין וְכֵן לְהֵיפֶךְ וא"כ אֵיפָא סְבָרָא לְכָאן דָּנִין קָדָשִׁי' מִקָּדָשִׁי' דִּשְׁחִיטָה שֶׁאֵינָהּ רְאוּיָה שמי' שְׁחִיטָה וה"ה חֻלִּין וְאֵיפָא סְבָרָא לְמֵילַף חֻלִּין מֵחֻלִּין הֲדַר איכ' סְבָרָא שְׁחִיטָה מִשְּׁחִיטָה הֲוָה לְמֵילַף ומש"ה רָאָה ר' דְּבָרָיו שֶׁל ר"מ באו"ב ולר"ש קַשְׁיָא הָא אֲבָל מִדִּבְרֵי הַתּוֹסָפוֹת נִרְאֶה דְּנַדְאי אֵיפָא לְפִלּוּגֵי בֵּין חֻלִּין לְקָדָשִׁים אִי אֵיפָא סְבָרָא הַמַּכְרַחַת לְכָךְ אֲבָל בְּלִי שׁוּם סְבָרָא אֵין לְחַלֵּק בֵּין קָדָשִׁים לְחֻלִּין כֵּיוָן דְּחַד שְׁחִיטָה אַתַּרְוַיְיהוּ קָאֵי וְעַיֵּין פְּסָחִים דַּף כ"ב ע"א וּבַתּוֹסָ' שָׁם גַּבֵּי דַּם קָדָשִׁים יע"ש וה"ה לְעִנְיַן או"ב ומש"ה הִקְשׁוּ בד"ה וְאֵין דָּנִין חֻלִּין מִקָּדָשִׁים דִּבְקָדָשִׁי' מִיָּהָא לר"ש נִגְמוֹר מִשְּׁחוּטֵי חוּץ דַּהֲוָה שְׁחִיטָה וְנֶאֱמַר דָּנִין חֻלִּין מֵחֻלִּין וְקָדָשִׁים מִקָּדָשִׁים וְזֶה תי' דְּעִיקַּר קְרָא בְּחֻלִּין כְּתִיב וּלְעֵיל דַּף פ' ע"ב ד"ה קָדָשִׁים בֵּיאֲרוּ יוֹתֵר דְּשׁוֹר הַפָּסִיק הָעִנְיָן יע"ש ומש"ה אִית לוֹמַר דְּאַף קָדָשִׁים הֲוָה כְּמוֹ חֻלִּין אֶלָּא דא"כ קַשְׁיָא לר"מ מַאי קָאָמַר אַטּוּ או"ב מִי לֹא נָהֵיג בְּקָדָשִׁים וּמַה בְּכָךְ מ"מ נֵילַף חֻלִּין מֵחֻלִּין וְדוֹחֵק לוֹמַר דִּפְלִיגִי בְּהָא דלר"מ עִיקַּר קְרָא בְּקָדָשִׁים כְּתִיב הוֹאִיל וּכְתִיב בְּעִנְיָנָא דְּקָדָשִׁים ולר"ש שׁוֹר הַפָּסִיק בְּחֻלִּין כְּתִיב וְלִכְאוֹרָ' י"ל דא"ל דָּנִין שְׁחִיטָה מִשְּׁחִיטָה וְעוֹד כֵּיוָן דִּבְקָדָשִׁי' שְׁחִיטָה שֶׁאֵינָהּ רְאוּיָ' שמי' שְׁחוּטָה ה"ה חֻלִּין לֹא תַּחֲלוֹק וּבֵיניֵיהֶם וְיֵשׁ לְעַיֵּין בָּזֶה לר"ש מל' התו' שֶׁכָּתְבוּ מ"מ בְּקָדָשִׁי' מַשְׁמַע הָא בְּחֻלִּין אָתֵי שַׁפִּיר לר"ש: ור"ש עוֹף טָמֵא מ"ש לָאו בַּר אֲכִילָה טְרֵיפָה נָמֵי עכ"ל קַשְׁיָא לִי מ"מ הָא לָא דָּמְיָא דְּטָמֵא לָא מְהַנֵּי שְׁחִיטָה דִּידֵיהּ לְטַהֲרוֹ מִידֵי נְבֵילָה דְּאֵין שְׁחִיטָה בְּטָמֵא ומש"ה לָא הֲוָה שְׁחִיטָה משא"כ טְרֵיפָה דְּמְהַנֵּי עכ"פ שְׁחִיטָה לְטַהֵר מִידֵי נְבֵילָה אֵימָא דַּהֲוָה שְׁחִיטָה אַף שֶׁאֵין רָאוּי לַאֲכִילָה וי"ל: בתו' ד"ה דָּנִין שְׁחִיטָה מִשְּׁחִיטָה וְהָתָם טְבִיחָה מִטְּבִיחָה הֲוָה לְמֵילַף עכ"ל קוּשְׁטָא קָאָמְרִי דט"כ כְּתִיב וא"נ הֲוָה כְּתִיב שְׁחִיטָה הֲוָה קַשְׁיָא דְּסָבְרָא חֻלִּין מֵחֻלִּין מַכְרִיעַ סָבְרָא שְׁחִיטָה מִשְּׁחִיטָה כמ"ש כָּאן בִּגְמָרָא אֶלָּא דַּעֲדִיפָא מִינַּיְהּ הִקְשׁוּ ותי' דְּסָבְרָא דָּנִין עֲבֵירָה מֵעֲבֵירָה מַכְרִיעַ הָנָךְ תְּרֵי סָבְרוֹת חֻלִּין מֵחֻלִּין וּטְבִיחָה מִטְּבִיחָה ומש"ה חַיָּיב כו': בא"ד וא"ת לר"מ כו' וי"ל דְּנִיחָא לֵיהּ לְמֵילַף כו' אֵיפָא לְמִדְחֵי שֶׁרַאשׁוֹן קָדָשִׁים עכ"ל י"ל הָא לְעֵיל דַּף פ' ע"ב ד"ה שְׁחִיטָה כָּתְבוּ לר"ש הֲוָה גְּזֵרַת הכ' דִּשְׁחִיטַת קָדָשִׁים הֲוָה שְׁחִיטָה וְהַיְינוּ שֶׁהַשֵּׁנִי קָדָשִׁים וּמַשְׁמַע דְּקְרָא אִיְּירִי שֶׁהַשֵּׁנִי קָדָשִׁים וי"ל לר"ש ה"ט דְּסוֹבֵר מִדְּכָתְבִי' קְרָא בְּעִנְיַן קָדָשִׁים וְלָא כָּתְבִי' בְּמָקוֹ' אַחֵר וַהֲוָה מַשְׁמַע בֵּין חֻלִּין וְקָדָשִׁים דִּסְתָמָא כתי' כְּקוֹשְׁיַ' התו' רֵישׁ או"ב ד"ה או"ב אֶלָּא לְאַשְׁמְעִינַן אַף דִּשְׁחִיטָה שֶׁאֵינָהּ רְאוּיָ' ל"ש שְׁחִיטָה אַפִּ"ה נוֹהֵג בְּקָדָשִׁי' וּלְעִנְיָן זֶה גְּזֵרַת הַכָּתוּב הוּא וְאִי הֲוָה כְּתִיב בְּמָקוֹם אַחֵר לֹא הֲוָה נוֹהֵג בְּקָדָשִׁים דִּשְׁחִיטָה שֶׁאֵינָהּ רְאוּיָ' הוּא דַּהֲוָה מְחֻוסַּר זְמַן וְלָא לָקֵי עלי' אֶלָּא אִיסּוּרָא לְבַד אִיפָא וע"כ כְּשֶׁהַשֵּׁנִי קָדָשִׁים דְּאִי הָרִאשׁוֹן מֵהֵיכָא תֵּיתֵי דְּלָא נָהֵיג וּלְכָתְבִי' בְּעָלְמָא ולר"מ הָא דְּכָתְבִי' כָּאן לְשׁוּם דְּרָשָׁא נִכְתַּב כָּאן כמ"ש התו' רֵישׁ או"ב יע"ש ומש"ה דְּנוֹהֵג בְּקָדָשִׁים כְּשֶׁהָאִ' קָדָשִׁים ומש"ה

לֹא מָצִינוּ לְמֵילַף מֵהָא וּלְכָךְ צָרִיךְ לְמֵילַף שְׁחִיטָה מִשְׁחִיטָה וּמ"מ לר"ש קַשְׁיָא קַוּשְׁיַת הַתּוֹ': ובד"ה ור"ש אֲשֶׁר יֹאכַל כְּתִיב אֲבָל אִי לֹא אֲשֶׁר יֹאכַל מִטְּבִיחַ' לָא גָּמַר עכ"ל לְפִי מַה דַּהֲוָה ס"ד בְּקַוְשְׁיָיתָם דְּאִיכָּא לְמֵילַף שְׁפִיכָה מִטְּבִיחָה דַּהֲוָה כְּמוֹ שְׁחִיטָה מִטְּבִיחָה א"כ יִקְשֶׁה מַה טַּעַם דְּרַבִּי דְּשָׁנָאוֹ ר"ש בִּלְשׁוֹן חֲכָמִים ולדר"ש באו"ב בל' חֲכָמִים וּלְזֶה י"ל דִּבְכִיסּוּי שְׁנָאוֹ בִּלְשׁוֹן חֲכָמִים לר"ש דְּמִסְתַּבֵּר טַעְמַיְהּ דָּנִין חֻלִּין מֵחֻלִּין וְאֵין דָּנִין מִקָּדָשִׁים שֶׁזֶּה מַכְרִיעַ סְבָרַת שְׁפִיכָה מִשְׁפִיכָה כְּמוֹ לְעֵיל וְכָאן לֵיכָּא לְמֵימַר אַטּוּ כִּיסּוּי הַדָּם מִי לָא נוֹהֵג בְּקָדָשִׁים דְּהָא תְּנַן בְּרוֹשׁ פִּירְקִין דְּאֵין נוֹהֵג אַחֻבְּקָדָשֵׁי מִזְבֵּחַ ומש"ה שְׁנָאוֹ לדר"ש בַּכִּיסּוּי בִּלְשׁוֹן חֲכָמִים אֶלָּא דא"כ הֲוָה קַשְׁיָא מ"ט דר"מ בְּכִיסּוּי הַדָּם לְפוּם סְבָרָא וְקַוְשְׁיָיתָם אַמַּאי לָא יָלִיף חֻלִּין מֵחֻלִּין כו' וְעוֹד דָּנִין טְבִיחָה מִטְּבִיחָה ר"ל טְבִיחָה דְּהֶיתֵּרָא מֵהֶיתֵּר דְּכִיסּוּי הַדָּם דְּהֶיתֵּרָא הוּא ומש"ה שְׁנָאוֹ לדר"ש בל' חֲכָמִים ומ"מ קַשְׁיָא מ"ט דר"מ אֶלָּא דע"כ יָדוּעַ לִסְתָמָא דְּתַלְמוּדָא דְּלֹא נִתְקַבֵּל כְּלָל ג"ש דִּשְׁפִיכָה לר"ש וה"ה לר"מ נָמֵי בְּהֶדְיָא נִתְקַבֵּל מִשְּׁחוּטֵי חוּץ וְלָא בְּמִסְתַּמָּא נִתְקַבֵּל כמ"ש לְעֵיל: ש (דַּף פּוֹ ע"א) גְּמָרָא מ"ש רֵישָׁא ומ"ש סֵיפָא לִכְאוֹרָה דְּהַקְשָׁה אִי סָבְרִי רֻבָּא מְקַוְלְקְלִין אוֹ מָחֲצָה עִם חֲזָקָה א"כ בְּסֵיפָא יְהֵא, שָׁרֵי וְאִי רֹוב מְתַוְקְנִין אִם כֵּן רֵישָׁא אַמַּאי פָּטוּר מִלְכַסּוֹ' רֻבָּא וַחֲזָקָה רֻבָּא עֲדִיף וּמְשַׁנֵּי דְּלְמָא אָתֵי לְמֵיכַל מִשְּׁחִיטָתָן הַיְינוּ דְּרֻבָּא אוֹ מָחֲצָה מְקַוְלְקְלִין וְאַפֵּ"ה בְּסֵיפָא מַחְמְרִי ור"י לָא מַחְמְרִי דְּאָתֵי לִידֵי קַוְלָא לָאו דְּנִבֵילָה וּפָרִיךְ סֵיפָא נָמֵי לָא לְחָמְרוּ דְּאָתֵי לִידֵי קַוְלָא כו' וְהַתּוֹ' הִקְשׁוּ דְּלְמָא רַבָּנָן סָבְרִי סָפֵק הוּא אִי רֹוב מְתַוְקְנִין אוֹ מְקַוְלְקְלִין כְּמוֹ שֶׁהוּא הָאֱמֶת מש"ה בְּסֵיפָא אָסוּר לִשְׁחוֹט אַחֲרֵיהֶם דְּאִי מִשּׁוּם גְּזֵירָה דְּלְמָא אָתֵי לְמֵיכַל מִשּׁוּם הָא לָא עָקְרִינַן דָּבָר מִן הַתּוֹרָה בְּקוּם וַעֲשֵׂה דְּסָפֵיק' דְּאוֹרָיְיתָא לְחוּמְרָא מִן הַתּוֹרָה לְשִׁיטָתָם בְּכַמָּה מְקוֹמוֹת שא"כ בְּרֵישָׁא יֵשׁ כֹּחַ לַעֲקוֹר דָּבָר מ"ה בְּשֵׁב וְאַל תַּעֲשֶׂה וּמֵאֲרִיכוּת לְשׁוֹן הַתּוֹס' מַשְׁמַע דְּקַשְׁיָא לְהוּ הָכִי בסי' אֵיךְ יַתִּירוּ לוֹ לִשְׁחוֹט וּלְהַכְנִיס עַצְמוֹ לִסְפֵק דְּלְמָא אָתֵי לְמֵיכַל הָא שָׁם לֹא הֲוָה אֶלָּא סָפֵק אִם יִגַּע בִּסְפֵק אִיסּוּר תּוֹרָה וְכָאן וַדַּאי סְפֵק אִיסּוּר תּוֹרָה משא"כ בְּרֵישָׁא הֶחְמִירוּ שַׁפִּיר בְּשֵׁב וְאַל תַּעֲשֶׂה וּלְפִי זֶה אַף סְפֵיקָא דְּאוֹרָיְיתָא מִדְּרַבָּנָן הוּא אַפֵּ"ה שַׁיָּיךְ קַוּשְׁיַת הַתּוֹס' וּכְדִכְתִיבְנָא ותי' דִּסְבִירָא לְהַמְקַשֶׁה דְּאִי הֲוָה סָפֵק הַשָּׁקוּל וַדַּאי מִשּׁוּם גְּזֵירָה לֹא הָיָה פָּטוּר מִלְכַסּוֹת וע"כ רֹוב מַעֲשֵׂיהֶן מְקַוְלְקָלִים וּבְסֵיפָא מִשּׁוּם חֲזָקָה וְרֵישָׁא לָא הֶחְמִירוּ דְּאָיְתִי לִידֵי קַוְלָא וּפָרִיךְ סֵיפָא נָמֵי כו' וְיֵשׁ לְרָאוֹת דְּמַשְׁמַע דְּאִי לָאו הַאי קַוְשְׁיָא הֲוָה אָתֵי שַׁפִּיר וּלְתוֹסָפוֹת לֹא הֲוָנַח לָהֶם בָּזֶה עַד שֶׁהִקְשָׁה הר"ר שְׁמוּאֵל מִוְוָרְדִין מ"ט דְּרַבָּנָן וְאַמַּאי לֹא מִשּׁוּם חוּמְרָ' הֶחֱמִירוּ לִשְׁחוֹט אַחֲרֵיהֶם אֶלָּא שֶׁאֵין טַעַם לְהַחְמִיר דְּרַבָּנָן לָא חָיְישִׁי לַמִּיעוּט וְהוֹלְכִין אַחַר חֲזָקָה אַף מִדְּרַבָּנָן א"כ אֵיךְ ס"ד דְּמַקְשֶׁה וְאֶפְשָׁר בלא"ה דָּחֵי לָהּ שַׁפִּיר ומַסִּיק דְּפְלִיגִי אַרֵישָׁא וּמְסֵיפָּקִין: וְדַע דבי"ד סי' ק"י ס"ח בהג"ה כָּתַב דָּבָר שיל"מ לָא מְהַנֵּי בֵּיהּ ס"ס וְהוּא מִגְּמָרָא דְּבֵיצָה וּמַשְׁמַע ה"ה רֻבָּא לָא מְהַנֵּי בדשיל"מ דְּהָא ס"ס הֲוָה כְּמוֹ רֹוב וְעָדִיף מִינֵּיהּ כמ"ש הָרַשְׁבָּ"א בִּתְשׁוּבָה סִימָן ת"א א"כ מש"ה בְּסֵיפָא רַבָּנָן סָבְרִי מֶחֱצָה וַחֲזָקָה הֲוָה רֻבָּא ודשיל"מ או"ב דְּיִשְׁחוֹט לְמָחָר ועי' סי' ט"ו יע"ש מש"ה אָסוּר ור"מ סוֹבֵר רֻבָּא מְקַוְלְקָלִין עִם חֲזָקָה הֲוָה כְּמוֹ מִיעוּטָא דְּמִיעוּטָא וְלָא חָיְישִׁינַן כה"ג משא"כ בְּרֵישָׁא דְּפָטוּר מִלְכַסּוֹת דַּהֲוָה רֻבָּא מֶחֱצָה עִם חֲזָקָה ור"מ סוֹבֵר מִיעוּטָא דְּמִיעוּטָא כְּמַאן דְּלֵיתֵי' דָּמֵי ובי"ד סי' ק"ב אֲבָאֵר: קָסָבַר ר"מ רֹוב מְקַוְלְקָלִים בס' אֲדוֹנִי אָבִי בִּרְכַּת יוֹסֵף וְאֵלְיָהוּ רַבָּה הַנִּדְפָּס בַּזְאלְקָאווּא תק"ו הִקְשָׁה לִימָא פַּלְגָא וּפַלְגָא וַחֲזָקָה מְסַיְּעַ לְפַלְגָא מְקַוְלְקָלִין

וַהֲוָה רֵוְבָא וְאִי דְּחֵיְישׁ לְמֵיעוּט הָא לֹא מ"ה אֶלָּא מִדְּרַבָּנָן וּמְשׁוּם דִּלְמָא אָתֵי לְמֵיכַל פָּטוּר מִלְּכַסּוֹת וּמֻתָּר לִשְׁחוֹט אַחֲרִיהֶן יע"ש וְאַיָּ"ה בי"ד סי' ט"ו אֲבָאֵר בָּזֶה בְּאֹרֶךְ בעזה"י וע"ש מ"ש הַשָּׁ"ךְ ז"ל: ע"ש סָמוּךְ מִיעוּטָא לַחֲזָקָה ופירש"י בְּהֵמָה בחי' בְּחֶזְקַת אמ"ה הֲוָה כו' מַשְׁמַע דְּמַחְזְקִינַן מֵאִיסּוּר לְאִיסּוּר וְנֶאֱמַר דְּאִיסּוּר עֲשֵׂה דְּאֵין זָבוּחַ לֹא הֲוָה לֹא מֻחְזֶה וְלֹא לְאַחַר שֶׁמָּתָה ועי' בִּשְׁבוּעָ' כ"ד א' בתו' שָׁם שֶׁכָּתְבוּ לריצב"א אֵין נִרְאֶה שֶׁיִּהְיֶה אִיסּוּר עֲשֵׂה וְיֵשׁ לְהַעֲמִיס פְּלֻגְתָּא זוֹ בְּהָא דְּפְלִיגִי רֵישׁ פ"ק אִי לֹא בָּדַק בסי' אִי הֲוָה נְבֵילָה אוֹ לָאו מ"ס אִיסּוּר עֲשֵׂה דְּאֵין זָבוּחַ הֲוָה חֶזְקָה טוּבָא ומ"ס לָא הֲוָה אִיסּוּר עֲשֵׂה כ"א מֵאִיסּוּר לְאִיסּוּר וּמִדְּרַבָּנָן הוּא דְּמַחְזְקִינַן מֵאִיסּוּר לְאִיסּוּר וְדַי שֶׁנַּחְמִיר לַאֲכִילָה לֹא לָעִנְיָן טֻמְאָה ופי' בְּשֶׁבַּע שִׁיטוֹת לְהָרַשְׁבָּ"א ז"ל בִּיבָמוֹת ל' ב' וְכֻלָּן שֶׁהָיוּ קִידּוּשִׁין אוֹ גֵּירוּשִׁין בְּסָפֵק יע"ש: וּבְתוֹ' ד"ה סֵיפָא נָמֵי כו' הַיְינוּ כמ"ש בַּגְּמָרָא דְּרַבָּנָן סְפוּקֵי מְסַפְּקָא אִי רֹוב מְתֻוָּקָנִין אוֹ מְקֻוְלְקָלִין דְּאִי רֹוב מְתֻוָּקָנִין וַדַּאי אַמַּאי אֵינוֹ סוֹפֵג מ' וְעוֹד דא"נ אָתֵי לְמֵיכַל שַׁפִּיר עֲבִיד מ"ה אֲבָל הָרָ"ן בְּחָמַשׁ שִׁיטוֹת כָּתַב קַשְׁיָא לִי דְּאֵימָא בְּרֵישָׁא יִשְׁכַּח לַעֲקוֹר דָּבָר מ"ה בְּשֵׁב וְאַל תַּעֲשֶׂה לָא בְּקוּם וַעֲשֵׂה וי"ל דְּוַדַּאי מ"ה מֻוָּתָר דְּרֻוְבָּא מְקֻוְלְקָלִין אֶלָּא לְחוּמְרָא כו' יע"ש הֲרֵי מַשְׁמַע דְּבֶאֱמֶת טַעְמָא דְּרַבָּנָן מִשּׁוּם חוּמְרָא בְּעָלְמָא לֹא כְּתוֹסָ' שֶׁמְּסַפְּקִין כמ"ש להר"ר שְׁמוּאֵל מִוָּרְדִּוּן וּכְבָר כָּתַבְנוּ לְעֵיל מַה שֶּׁיֵּשׁ לְעַיֵּן בְּדִבְרֵי הַתּוֹסָפוֹת הַלָּלוּ יע"ש: ובד"ה מ"ט דר"מ וי"ל דְּרַבָּנָן מְסַפְּקִין אִי מְקֻוְלְקָלִין אוֹ מְתֻוָּקָנִין וְלָא מְהַנֵּי חֶזְקָה סְיֵימוּ וְלָא מְהַנֵּי חֶזְקָה דָּלֶ"ת מ"ט הֲוָה סָפֵק הַשָּׁקוּל וְלָא אוֹקְמֵי' אַחֶזְקָה וְלָזֶה כָּתְבוּ דְּרֻוְבָּא וַחֲזָקָה חֶזְקָה כְּמַאן דְּלֵיתָא דָּמֵי לֹא שֶׁיֵּשׁ לָרֹוב עֲדִיפוּ' מִן חֶזְקָה בִּלְבַד וְעִם חֶזְקָה הֲוָה סָפֵק הַשָּׁקוּל וּבֶאֱמֶת אֵין הֶכְרֵעַ דְּאֵימָא דְּמְסַפְּקִין אִי רֻוְבָּא מְתֻוָּקָנִין אוֹ מֻחֱצָּה מְקֻוְלְקָלִין וְעִם חֶזְקָה הֲוָה רֹוב מְקֻוְלְקָלִין וַהֲוָה סָפֵק הַשָּׁקוּל וְאָזְלִינַן לְחוּמְרָא וּכְמוֹ שֶׁהִקְשָׁה מָהַרְשָׁ"א ז"ל.

גַּם מַה שֶּׁהֻקְשָׁה לָהֶם דְּאִי רֹוב מְתֻוָּקָנִין יְהֵא מֻתָּר כו' וְאַמַּאי הָא מִדְּרַבָּנָן אָסוּר דְּסָמוֹךְ מִיעוּטָא לַחֲזָקָה וַהֲוָה פַּלְגָא וּפַלְגָא מִדְּרַבָּנָן כְּמוֹ שֶׁמְּבֹאָר בְּכוֹרוֹת כ' וּבַתּוֹ' שָׁם וּלְעֵיל י"א ע"ב יע"ש וְעִיקַּר קֻוּשְׁיָתָם אַמַּאי אֵינוֹ סוֹפֵג אֶת הָאַרְבָּעִים וְאֵין לְהַאֲרִיךְ בְּכָאן עוֹד אֲבָאֵר לְךָ אִי דְּנֵימָא דְּרַבָּנָן מְסַפְּקִין אִי רֻבָּא מְתֻוָּקָנִין אוֹ פַּלְגָא וּפַלְגָא הֲוָה ס"ס שֶׁמָּא רֹוב מְתֻוָּקָנִין ואת"ל פַּלְגָא וּפַלְגָא אַכַּתִּי שֶׁמָּא שְׁחָטוֹ יָפָה וס"ס נֶאֱמַר דְּמְהַנֵּי בְּמָקוֹם חֶזְקָה וְאַמַּאי אָסוּר לְמֵיכַל מִשְּׁחִיטָתוֹ וְאֵין סוֹפֵג אַרְבָּעִים וע"ס ק"י ובמ"ב שָׁם: (ע"ב) גְּמָרָא הוֹרָה רַבִּי כר"מ וְכֵן פָּסַק בסי' כ"ח וב"ח וְשָׁ"ךְ כָּתְבוּ דְּאֵין רַשַּׁאי לְהַחְמִיר דִּלְמָא אָתֵי לְמֵיכַל מִינֵּיהּ כָּתַב התב"ש בַּחֲצֵירוֹ שָׁרֵי דִּלְנַקּוֹת הוּא צָרִיךְ וְלָא יָדַעְנָא דְּהָא לְפִי מַה דס"ד וַדַּאי מַשְׁמַע אַף בַּחֲצֵירוֹ אֵינוֹ רַשַּׁאי מִשּׁוּם אַשְׁפָּה וי"ל בֶּאֱמֶת מִדְּלֹא אָמַר ר"מ סוֹבֵר פַּלְגָא וּפַלְגָ' כְּקֻוּשְׁיַ' א"א שֶׁהֲבֵאתִיו לְעֵיל אֶלָּא בַּחֲצֵירוֹ מא"ל אֲבָל לדס"ד לְעֵיל מַשְׁמַע כמ"ש וְנִרְאֶה דְּהַדִּין עִמּוֹ שֶׁחַט בְּאַשְׁפָּה אֵינוֹ רַשַּׁאי לְהַחְמִיר דִּלְמָא אָתֵי לְמֵיכַל וּבְחָצֵר נָמֵי לֹא רָאוּי לְהַחְמִיר וּלְהַצְרִיךְ כִּיסּוּי וְאִם רוֹצֶה הָרְשׁוּת בְּיָדוֹ ומש"ה בְּרֵישָׁא לָא פְּלִיגִי אר"מ וְאָמְרִי אֵינוֹ רַשַּׁאי לְהַחְמִיר ובס' בֵּית יִשְׂרָאֵל מָצָאתִי וְז"ל מ"ש דְּאֵינוֹ רַשַּׁאי ז"א דִּבְמַתְנִי' תְּנַן פָּטוּר וְאִם רוֹצֶה הָרְשׁוּת בְּיָדוֹ וְכֵן מוֹכַח סוּגְיָא דִּגְמָרָא וְתוֹסָ' וְדוּק עכ"ל אִם כַּוָּנָתוֹ לְמ"ש תּוֹסָפוֹת סֵיפָא לְעִנְיַן שֶׁלֹּא נֶאֱמַר לְהַטְעִין כִּיסּוּי מַשְׁמַע דְּאִם עכ"פ רוֹצֶה לְהַחְמִיר רַשַּׁאי יֵשׁ לְיַיֵּשֵׁב בְּדָבָר דמ"מ בַּחֲצֵירוֹ רַשַּׁאי וּבָאַשְׁפָּה אָסוּר וְנִרְאֶה דְּסוֹבֵר לר"מ לֵיכָּא לְמֵימַר דִּלְמָא אָתֵי לְמֵיכַל דא"כ אֵינוֹ רַשַּׁאי י"ל וְלֹא פָּטוּר בְּשֶׁלָּמָא לְרַבָּנָן שַׁפִּיר מש"ה

לָא פְּלִיגִי בְּרִישָׁא דְּהֵם סְבִירָא דְּאֵינוֹ רַשַּׁאי ג"כ ומש"ה לָא אָמַר דר"מ פַּלְגָא וּפַלְגָא דא"כ אֵין רַשַּׁאי מ"ל וְאִי לֵית לֵיהּ גְּזֵרָה דְּלָא אָתֵי לְמֵיכַל חַיָּיב לְכַסּוֹת וְנִתְכַּוְּנִין למ"ש התו' ד"ה מ"ט דר"מ כו': (דַּף פז ע"א) מַתְנִי' מַרְאָה אַדְמוּמִית שֶׁלֹּא דִּיהֶהּ מַרְאֵיהֶן כְּלָל אֶלָּא עוֹמֵד בַּמַּרְאִין כַּמָּה שֶׁכָּתְבוּ הַתּוֹסָ' וְהָרְצִיוֹן אִם יֵשׁ כו' רוֹאִין אוֹתוֹ כְּאִלּוּ הוּא מַיִם לְיַיִן דְּאֶפְשָׁר לוֹמַר רוֹאִין אוֹתוֹ כְּאִלּוּ הוּא מַיִם לַדָּם וְאִם הָיָה הַיַּיִן נִיכָּר בּוֹ פָּסוּל לִזְרִיקָה קמ"ל דְּלָא אֶלָּא רוֹאִין כו' וע"ש: (דַּף פח) גְּמָרָא בְּמַה מְכַסִּין וּבַמָּה אֵין מְכַסִּין עַיֵּין בי"ד סי' כ"ח וְשָׁם אֲבָאֵר בָּזֶה בְּאוֹרֶךְ בעזה"י בָּמָה שֶׁיֵּשׁ לְעַיֵּין בְּדִבְרֵיהֶם שָׁם וּבַשָּׁ"ס: (דַּף פט ע"א) גְּמָרָא וְהַתַּנְיָא תָּקַע יָצָא כו' עַיֵּין בר"ה בַּמָּה שֶׁכָּתְבוּ התו' שָׁם ובמ"ש הָרֹא"ש שֹׁם וּבְסִוָּכָה פֶּרֶק לוּלָב הַגָּזוּל: סְלִיק פֶּרֶק כִּיסּוּי הַדָּם: גִּיד הַנָּשֶׁה פֶּרֶק שְׁבִיעִי (ע"ב) גִּיד הַנָּשֶׁה נוֹהֵג בָּאָרֶץ כו' בְּחַוּלִּין וּבְמֻקְדָּשִׁין.

הר"מ זַ"ל בַּהֲלָכוֹת מ"א פ"ו כָּתַב דְּנוֹהֵג בְּחַוּלִּין וּמֻקְדָּשִׁין וְהִשְׁמִיט הָא דְּבִפְנֵי הַבַּיִת ועי' בלח"מ שָׁם וא"כ מַשְׁמַע דְּחַוּלִּין וּמֻקְדָּשִׁין הָוָה לְצוֹרֶךְ וּלְקַמָּן אֲבָאֵר: ע"ש בְּמַתְנִי' וְחֶלְבּוֹ מֻוָתָּר הַיְינוּ שֶׁל גִּיד וְלֹא סְיוּמָא דְּפְלוּגְתָּא הוּא אֶלָּא דכ"ע מוֹדִים דמ"ה שָׁרֵי וְאַף מִדְּרַבָּנָן אֶלָּא שֶׁיִּשְׂרָאֵל קְדוֹשִׁים נָהֲגוּ אִיסּוּר ומש"ה תְּנַן מֻוָתָּר דְּהֵיכָא דְּאִיכָּא אִיסּוּר דְּרַבָּנָן לֹא שַׁיָּיךְ לְמִיתְנֵי מֻוָתָּר אֶלָּא בְּדוֹחֵק.

וְעַיֵּין לְקַמָּן הָא דא"ש וְחֶלְבּוֹ מֻוָתָּר בְּחִדּוּשֵׁי רַשְׁבָּ"א שָׁם וְעַיֵּין פי' הַמִּשְׁנָיוֹת לר"מ שפי' ג"כ חֶלְבּוֹ מֻוָתָּר לד"ה וְעַיֵּן בפי' הר"ב בַּמִּשְׁנָיוֹת שפי' לְחַד לִישָׁנָא חֶלְבּוֹ שֶׁל שְׁלִיל וע"כ סְיוּמָא דְּפְלוּגְתָּא ור"מ הִיא וּמַה שֶׁהֵבִיאוּ לָזֶה אֲבָאֵר לְקַמָּן בְּהָא דא"ש וְחֶלְבּוֹ מֻוָתָּר וְעַיֵּין תי"ט שֶׁהִקְשָׁה לְרָבָא שפי' חֶלְבּוֹ שֶׁל שְׁלִיל כו' לָא יָדַעְנָא אַמַּאי לָא קַשְׁיָא לֵיהּ לְרַשִׁ"י שפי' ג"כ בְּמַתְנִי' חֶלְבּוֹ שֶׁל שְׁלִיל וּבַגְּמָרָא דא"ש חֶלְבּוֹ מֻוָתָּר פי' הָא דְּתָנַן בְּמַתְנִי' יע"ש.

וְעַיֵּין עוֹד מ"ש הר"מ בפי' הַמִּשְׁנָיוֹת דְּאֵין הֲלָכָה לֹא כר"א וְלֹא כר"י בְּהָא דְּנוֹהֵג בְּשִׁלִּיל וְלִכְאוֹרָה הוּא ט"ס וְצָרִיךְ לִהְיוֹת הֲלָכָה כר"מ דְּכֵן פָּסַק בְּהִלְכוֹת מ"א פ"ז דְּנוֹהֵג בְּשִׁלִּיל דְּהָכִי סָתַם בְּמַתְנִי' כָּאן וְנוֹהֵג בְּשִׁלִּיל דַּהֲוָה ת"ק דאל"ה הָוָה לְמִתְנֵי וְנוֹהֵג בְּשִׁלִּיל דִּבְרֵי ר"מ כו' וּבַגְּמָרָא לְקַמָּן אָמַר שְׁמוּאֵל וְחֶלְבּוֹ מֻוָתָּר אֶכְתּוֹב שֶׁיֵּשׁ לְיַיֵּשֵׁב הַגִּירְסָא יע"ש גַּם מ"ש שָׁם שְׁלִיל הוּא הָעֻבָּר הַנִּמְצָא בַּבְּהֵמָה קוֹדֶם שֶׁלָּמוֹתוֹ לָא יָדַעְנָא דְּהָא מַסִּיק בְּבֶן ט' פְּלִיגִי וי"ל: גְּמָרָא מֻקְדָּשִׁין פְּשִׁיטָ' הִגֵּה מִלְּשׁוֹן הר"מ בפי' הַמִּשְׁנָיוֹת דְּכָתַב ומ"ש מֻקְדָּשִׁין אפי'עוֹלָה כו' מַשְׁמַע דר"ל מַה דְּנָקִיט בְּמַתְנִי' מֻקְדָּשִׁין הַיְינוּ אַף עוֹלָה דְּכֻלָּהּ כָּלִיל קמ"ל אַפְּ"ה אֵין מַקְרִיב ג"ה עַל הַמִּזְבֵּחַ אֶלָּא חֻלְּצוּ לַתַּפּוּחַ וכמ"ש הר"מ בפ"ו מֵהִלְכוֹ' מעה"ק יע"ש א"כ קַשְׁיָא מַה פָּרִיךְ פְּשִׁיטָ' וְהָא נַדַּאי צָרִיךְ לְמִתְנֵי שֶׁהֲרֵי פְּלִיגִי לְקַמָּן בגמ' רַבִּי וְרַבָּנָן אִי חֻלְּצוּ אוֹ לָאו וְצָרִיךְ לוֹמַר דְּקַשְׁיָא לי' דְּדוֹחֵק לְאוֹקֵמֵי' מַתְנִי' דְּלָא כְּרַבִּי סְתָם מַתְנִי' ר' הִיא ור' סוֹבֵר לְקַמָּן מְחֻוָּבָרִין יַעֲלוּ וְאִי פֵּירְשׁוּ הָא אפי' דְּהֶיתֵּךְ יָרְדוּ כו' אוֹ דְּמַשְׁמַע לֵיהּ לַמַּקְשֶׁה דְּמַתְנִי' לְעִנְיַן אִיסּוּר אֲכִילָה אַיְירִי דְּבָהָא אַסִּיק כו' בְּהַדְּ פִּירְקִין ומ"ש הר"מ זַ"ל אַף בְּמֻקְדָּשִׁין שֶׁל עוֹלָה אֵינוֹ מְפָרֵשׁ הַמִּשְׁנָה אֶלָּא דִּינָא קָאָמַר דְּגִיד הַנָּשֶׁה שֶׁל עוֹלָה חוֹלְצוֹ לַתַּפּוּחַ כְּרַבָּנָן דְּאָמְרוּ הֵכִין לְקַמָּן ועי' בר"מ הִלְכוֹת מעה"ק פ"ו הֲלָכָה ד' ובלח"מ: וכ"ת יֵשׁ בְּגִידִין בנ"ט כו' אֶלָּא קָסָבַר אֵין בְּגִטִּין בְּנוֹתֵן טַעַם וּבְמֻקְדָּשִׁין אִיסּוּר גִּיד אִיכָּא מֻקְדָּשִׁין לֵיכָּא עכ"ל הַנָּה מִכָּאן נִרְאֶה בפי' דְּמַאן דְּאִית לֵיהּ אֵין בְּגִידִין בנ"ט לֵית לי' אֶלָּא אִיסּוּר גִּיד וְלֹא אִיסּוּר אַחֵר וְכֵן מִתְּחִלַּת דִּבְרֵי הַמַּקְשֶׁה

דְּאָמַר קָסָבַר יֵשׁ בְּגִידִין בנ"ט וְקַשְׁיָא להר"מ זַ"ל שֶׁפָּסַק אֵין בְּגִידִין בנ"ט וְאַפַּ"ה פָּסַק שָׁם הָאוֹכֵל ג"ה שֶׁל נְבֵילָה חַיָּיב ב' דַּהֲוָה כּוֹלֵל עי' בפ"ח מֵהִלְכוֹת מ"א דְּלָא כִּסְתָמָ' דְּתַלְמוּדָא כָּאן גַּם בִּפְסָחִים כ"ב א' דְּפָרִיךְ הָנִיחָא לָמַ"ד יֵשׁ בְּגִידִין בנ"ט יע"ש מַשְׁמַע לְכְאוֹרָה דְּלָא כְּדִבּוּרוֹ וְכֵן לְקַמָּן ק' ב' וכ"ת קָסָבַר ר"י אֵין בְּגִידִין בנ"ט וּבִטְמֵאָה אִיסּוּר גִּיד אִיכָּא וְטָוְמְאָה לֵיכָּא מוּכָח דְּלָא כִּדְבָרָיו יעו"ש וַהֲוָה מָצִינוּ לוֹמַר דְּסָבִירָא לר"מ זַ"ל כֵּינָן דְּאַחְשְׁבֵיהּ רַחֲמָנָא לַאֲכִילַת גִּיד דְּחַיָּיב מִשּׁוּם גִּיד ה"ה דְּחַיָּיב עָלֶיהָ מִשּׁוּם אַחֵר וּסְבָרָא זוֹ כְּבָר כָּתְבוּ אַחֲרוֹנִים בִּתְשׁוּבוֹתֵיהֶם ומש"ה לר"ש דְּסוֹבֵר ג"ה שֶׁל טְמֵאָה אֵין חַיָּיב מִשּׁוּם גִּיד דָּמֵי שֶׁבְּשָׂרוֹ מֻוָּתָּר כו' ה"ה מִשּׁוּם טְמֵאָה דְּפָטוּר ומש"ה פּוֹטֵר ר"ש לְגַמְרֵי כֵּינָן דְּפָטוּר מִשּׁוּם גִּיד כ"ש מִשּׁוּם טְמֵאָה דְּעֵץ הוּא אֲבָל הֵיכָא דְּחַיָּיב עַל גִּיד בְּטָהוֹר ה"ה דְּחַיָּיב עַל נְבֵילָה וְדוֹמֶה וְהַהִיא דִּפְסָחִים אֲבָאֵר בִּמְקוֹמוֹ אֶלָּא מֵהַהִיא דְּכָאן קַשְׁיָא דְּאָמַר אִיסּוּר מֻוָּקְדָּשִׁין לֵיכָּא וְכֵן הָא דִּלְקַמָּן לר' יְהוּדָא בְּטֻוְמְאָה אִיסּוּר גִּיד אִיכָּא טֻוְמְאָה לֵיכָּא קַשְׁיָא כמ"ש כָּאן: וְהִנֵּה יֵשׁ לְיַישֵׁב מַה דְּמַקְשֶׁה מִכָּאן דהר"מ זַ"ל סוֹבֵר דְּאִיסּוּר הֲנָאָה הֲוָה מוֹסִיף כמ"ש בְּהִלְכוֹת מ"א וְעַיֵּין לח"מ פ"ט ה"ד וכ"כ הר"מ זַ"ל בפי' הַמִּשְׁנָיוֹת לִכְרִיתוֹת דַּף י"ד בפי' דְּאִיסּוּר הֲנָאָה דְּקָדָשִׁים וַדַּאי הֲוָה אִיסּוּר מוֹסִיף אַף דְּשְׁאָר אִיסּוּר הֲנָאָה לָא הֲוָה מוֹסִיף וּלְקַמָּן בק"א א' הָאוֹכֵל ג"ה שֶׁל נְבֵילָה נַאֲרִיךְ בָּהּ בעזה"י וא"כ אֶפְשָׁר דה"ק הַגְּמָרָא דְּנַדַּאי לְפוּם סְבָרָא דְּהַשְׁתָּא דְּאִיסּוּר גִּיד מִשָּׁעָה שֶׁנּוֹצְרָה הַבְּהֵמָה וְכִדְאָמַר אֶלָּא הָכִי בְּוַלְדוֹת קָדָשִׁים דְּאִיסּוּר כו' וא"כ י"ל מֵהָא דְּתָנַן לְקַמָּן ק' ע"ב דְּאֵין נוֹהֵג בְּטֻמְאָה וע"כ דְּלֵית לֵיהּ לְהַאי תַּנָּא אַף אִיסּוּר ב"א דְּכֵן מַשְׁמַע לֵיהּ דְּטַעְמָא דת"ק הוּא מִשּׁוּם דְּאֵין אִיסּוּר חע"א ועי' תוס' ד"ה וְאָתֵי אִיסּוּר מֻוָּקְדָּשִׁין כו' ועי' מָהַרְשָׁ"א במ"ש בָּזֶה וּדְלֹא כמ"ש התו' ד"ה הָכִי בְּוַלְדוֹת כו' וא"כ כ"ש דְּלֵית לֵיהּ לְהַהּ תַּנָּא כּוֹלֵל דְּמַאן דְּלֵית לי' ב"א כ"ש כּוֹלֵל כַּמְבֹאָר בִּיבָמוֹת ל"ג וּבִשְׁבוּעוֹת כ"ג יע"ש אֲבָל אִיסּוּר מוֹסִיף סוֹבֵר הַמַּקְשֶׁה דַּחֲמִיר יוֹתֵר מב"א וְחַיֵּיל שַׁפִּיר אַף מַאן דְּלֵית לֵיהּ ב"א כמ"ש תוס' יְבָמוֹת ל"ג א' ד"ה בַּר קַפָּרָא יע"ש וְאַף שֶׁהַתּוֹ' לָא נִיחָא לְהוּ שָׁם בְּכָךְ מ"מ רַשִּׁ"י זַ"ל סוֹבֵר שָׁם כֵּן כְּמוֹ שְׁיִרְאֶה הָרוֹאֶה שָׁם ועי' בְּחִדּוּשֵׁי רַשְׁבָּ"א בְּשָׁבַע שִׁיטוֹת שכ' שָׁם בִּפְשִׁיטוּת לְרַשִּׁ"י מַאן דְּלֵית לֵיהּ ב"א סוֹבֵר אֶפְשָׁר מוֹסִיף חַיֵּיל יע"ש וא"כ ה"ק וכ"ת אֵין בְּגִידִין בנ"ט יְרֵצֶה בְּזֶה דְּמַאן דְּאִית לֵיהּ אֵין בְּגִידִין בנ"ט סוֹבֵר ג"ה אָסוּר בַּהֲנָאָה כמ"ש בִּפְסָחִים כ"ב א' יע"ש וַהֲיֵינוּ מִשּׁוּם דְּלֹא שַׁיָּיךְ כְּשֶׁהֻוְתְּרָה דְּוַאֲכָלָה כְּתִיב מַשְׁמַע מִידֵי דְּבַר אֲכִילָה לֹא גִּיד שֶׁהוּא עֵץ בְּעָלְמָא אוֹ כְּמוֹ שֶׁאָבַאר שָׁם וא"כ אֵין אִיסּוּר חע"א דְּמֻוָּקְדָּשִׁין כּוֹלֵל וְהַאי תַּנָּא אַף ב"א לֵית לֵיהּ כ"ש כּוֹלֵל וְלָזֶה פָּרִיךְ לֵיהּ מְמַתְנִי' דְּיֵרֶךְ כו' דְּיֵשׁ בנ"ט וה"ה דה"מ לְהַקְשׁוֹת מֵאֵינוּ נוֹהֵג בְּטֻמְאָה אֶלָּא דְּזֶה נִשְׁנֵית מְקוֹדָם אוֹ יֹאמַר להר"מ מֵאֵין נוֹהֵג בְּטֻמְאָה לָא קַשְׁיָא כְּלָל דְּהָתָם מִשּׁוּם דְּאֵין אִיסּוּר חָל ע"א אַף בב"א לְהַאי תַּנָּא וְאַף דְּאֵין בְּגִידִין בנ"ט אַפַּ"ה חָל עָלָיו נְבֵילָה וּשְׁאָר אִיסּוּרִין וְנֶאֱמַר אַף הֵיכִ' דְּלֵית בֵּיהּ אִיסּוּר גִּיד חָל שְׁאָר אִיסּוּרִין כֵּינָן דְּאָתֵי בֵּיהּ רַחֲמָנָא לַאֲכִילַת גִּיד ה"ה עַל שְׁאָר אִיסּוּרִין חַיָּיב וּמִתְּחִלָּה נָמֵי אָמַר שַׁפִּיר וכ"ת יֵשׁ בְּגִידִין בנ"ט וְאָתֵי אִיסּוּר מֻוָּקְדָּשִׁין וְחַיֵּיל כֵּינָן דְּיֵשׁ בנ"ט ג"ה מֻוָּתָּר בַּהֲנָאָה כְּשֶׁהֻוְתְּרָה נְבֵילָה כו' וַהֲוָה קָדָשִׁים אִיסּוּר מוֹסִיף וְאַף מַאן דְּלֵית לֵיהּ ב"א אֶפְשָׁר דְּמוֹדֶה בְּמוֹסִיף וְקָדָשִׁים אִיסּוּר הֲנָאָה הֲוָה מוֹסִיף וּכְהַהִיא דִּכְרִיתוֹת אַקָּדָשִׁים מִיגּוֹ דְּאִיתּוֹסַף אִיסּוּר הֲנָאָה כפי' הר"מ שָׁם דַּהֲוָה מוֹסִיף מַמָּשׁ וְלֹא כמ"ש התו' דַּהֲוָה רַק אִיסּוּר חָמוּר לְקַמָּן ק"א יע"ש וְשַׁפִּיר חָל אִיסּוּר מֻוָּקְדָּשִׁין אַגִּיד

כְּמוֹסִיף אַף מַאן דְּלָא סוֹבֵר אִיסּוּר ב"א כמ"ש לְעֵיל וַהֲדַר אָמַר אֶלָּא קָסָבַר אֵין בְּגִידִין בנ"ט מֻקְדָּם אִיסּוּר גִּיד אִיכָּא דְּלָא הֲוָת תּוּ מוֹסִיף דג"ה אָסוּר בַּהֲנָאָה לְמָאן דְּאִית לי' אֵין בְּגִידִין בנ"ט וְהַאי תַּנָּא ב"א לֵית לֵיהּ כִּדְמוֹכַח מִמַּתְנִי' דְּטְמֵאָה כ"ש כּוֹלֵל כִּדְכָתֵיבְנָא וְטַעַם בְּטֻמְאָה דְּטְמֵאָה חָל לאמ"ה וּמֻקְדָּשִׁין גִּיד חָל לֹא מֻקְדָּשִׁין בב"א יָדוּעַ הוּא דב"א מַאן דְּלֵית לֵיהּ חֲיֵיל הַחֲמוֹר וְלֹא הַקֵּל וּטְמֵאָה הֲוָה חָשׁוּב יוֹתֵר חָמוּר דְּפָשַׁט אִיסּוּר בְּכָל הַבְּהֵמָה וג"ה לְגַבֵּי מֻקְדָּשִׁין דְּנוֹהֵג בְּחֻלִּין ג"כ וְלָזֶה פָּרִיךְ לֵיהּ מִמַּתְנִי' דְּרָרִךְ שֶׁנִּתְבַּשֵּׁל בָּהּ ג"ה מוּכָח דְּיֵשׁ בְּגִידִין בְּנוֹתָן טַעַם ע"כ: הֵן אֱמֶת שמ"ש דמש"ה לָא פָּרִיךְ לֵיהּ מְטַמְּאָה דְּאֶפְשָׁר אַף דְּלָא נוֹהֵג אִיסּוּר ג"ה אַפְּ"ה נוֹהֵג בּוֹ אִיסּוּר אַחֵר כֵּינָן דְּאַחְשְׁבֵיהּ לַאֲכִילַת גִּיד אֵין סְבָרָא כְּלָל דְּנֵהִי דְּאַחְשְׁבֵיהּ רַחֲמָנָא לַאֲכִילַת גִּיד הֵיכָא דְּחַיָּיב אַגִּיד חַיָּיב אַאִיסּוּר אַחֵר לֹא בע"א כמ"ש מִקּוֹדֶם ומש"ה ר"ש פּוֹטֵר לְגַמְרֵי בְּאוֹכֵל ג"ה שֶׁל טְמֵאָה דְּעַל אֲכִילַת גִּיד פָּטוּר דְּמֵי שֶׁבְּשָׁרוֹ מֻוּתָּר ומש"ה פָּטוּר אַף עַל טְמֵאָה כֵּינָן דְּפָטוּר אַגִּיד אֵין לְחַיְּבוֹ עַל טְמֵאָה וְכֵן הר"מ ז"ל דְּפָסַק בהל' מ"א פ"ח ה"ה הָאוֹכֵל ג"ה מִבְּהֶמָ' טְמֵאָה פָּטוּר לְפִי שֶׁאֵינוֹ נוֹהֵג אֶלָּא בִּבְהֵמָה שֶׁכֻּלָּהּ מֻוּתֶּרֶת וְאֵינוֹ דּוֹמֶה לָאוֹכֵל מִשְּׁאָר גּוּפָהּ לְפִי שֶׁאֵין הַגִּידִין בְּכָל בָּשָׂר כְּמוֹ שֶׁבֵּיאַרְנוּ עכ"ל הָנֵי מִלֵּי כר"ש דְּמֵי שֶׁבְּשָׁרוֹ מֻוּתָּר שֶׁכֵּן כָּתַב וְאֵינוֹ נוֹהֵג אֶלָּא בִּבְהֵמָה שֶׁכֻּלָּהּ מֻוּתֶּרֶת וּמִדְּפָטַר עַל טְמֵאָה ש"מ כָּל הֵיכָא דְּלָא מִיחַיַּיב עַל גִּיד אֵין לְחַיְּבוֹ עַל טְמֵאָה וְזֶה מִפְּנֵי שֶׁאֵין בְּגִידִין בנ"ט וּנְהִי הֵיכָא דְּחַיָּיב עַל גִּיד חַיָּיב אַשְּׁאָר אִיסּוּרִין נָמֵי לָא הֵיכָא דְּפָטוּר עַל ג"ה אֶלָּא ע"כ דְּהָא דְּאָמַר וכ"ת אֵין בְּגִידִין בנ"ט וּבְמֻקְדָּשִׁין אִיסּוּר גִּיד לְחוּדֵיהּ אִיכָּא דְּאֵין אִיסּוּר חע"א וְהַהִיא דְּאֵין נוֹהֵג בְּטֻמְאָה ה"ה דהו"מ לְאַקְשׁוּיֵי מִמַּתְנִי' דְּטְמֵאָה דע"כ מוּכָח דְּיֵשׁ בנ"ט דאל"ה אֵין בּוֹ אִיסּוּר טמא' כְּלָל אֶלָּא דְּפָרִיךְ מִיָּרֵךְ דְּהִיא שְׁנוּיָ' קוֹדֶם וכמ"ש הַתּוֹסָ' ד"ה אֶלָּא קָסָבַר: אוֹ יֹאמַר דְּאַף דְּאֵין בְּגִידִין בנ"ט אַפְּ"ה שַׁפִּיר הַךְ דְּטְמֵאָה דְּאֵין בּוֹ אִיסּוּר גִּיד דְּלָא מָצֵי חָיֵיל אַטְמֵאָה דְּאִי חַיָּיב מְשׁוּם גִּיד תּוּ מִיחַיַּיב מְשׁוּם טֻמְאָה דְּכֵן הוּא כָּל הֵיכָא דְּמִחַיַּיב מְשׁוּם גִּיד חַיָּיב מְשׁוּם אַחֵר וְשׁוּב אֵין אִיסּוּר חע"א אַף ב"א הִלְכָךְ גִּיד דְּקִיל לְגַבֵּי טְמֵאָה לָא חָיֵיל אִיסּוּר גִּיד וְהָא דַּהֲוָה גִּיד קִיל לְגַבֵּי טְמֵאָה דְּטְמֵאָה נוֹהֵג בְּכַמָּה מִינִים וְגִיד אֵין נוֹהֵג אֶלָּא בְּמִין שֶׁיֵּשׁ לוֹ כָּךְ וְעַיֵּין תוס' ד"ה אֲחוֹת אִשָּׁה בפד"א יע"ש הֵיטֵב ל"ג א' וַאַף שֶׁזֶּה דּוֹחֵק לִכְאוֹרָה אֲבָל אֲבָאֵר זֹאת דְּאַף דְּאֵין אִיסּוּר חע"א לָאו לְמֵימְרָא דְּאִיסּוּר גִּיד אֵין בּוֹ אֶלָּא דְּאֵין לוֹקֶה שְׁתַּיִם, כ"א אַחַת אֲבָל מ"מ אִיסּוּר גִּיד אִיכָּא בֵּיהּ וְהָא דְּאָמְרוּ בְּכָל אִיסּוּרִין אֵין אִיסּוּר חע"א הַיְינוּ לְחַיְּבוֹ ב' מִלְקִיּוֹת אוֹ ב' חַטָּאוֹת ב"ש אֲבָל אִיסּוּרָא מִיהָא רְבִיעַ עלי' וְהַמְּעַיֵּין בְּסֵוּגְיָא דְּיָבָמוֹת ל"ג ב' לַחֲדָא אוֹקִימְתָּא לְקָוְבְרוֹ בֵּין רְשָׁעִים גְּמוּרִים אַף דְּאֵין אִיסּוּר חע"א אַפְּ"ה ב' עֲבֵירוֹת עָבַר אֶלָּא דְּאֵין חַיָּיב ב' חַטָּאוֹת יע"ש וה"ה כָּאן אֵין לוֹקֶה ב' מִלְקִיּוֹת אֲבָל מ"מ ב' אִיסּוּרִין מִיהָא הֲוָה וּלְכָךְ שַׁפִּיר אֵין נוֹהֵג בְּטֻמְאָה כֵּינָן דְּאִיסּוּר גִּיד אִית בֵּיהּ דְּאָסוּר לֶאֱכוֹל משו' גִּיד עכ"פ וְאַחַשְׁבֵיהּ לַאֲכִילָה דִּידֵיהּ ה"ה לְעִנְיַן בְּהֵמָה טְמֵאָה תּוּ חָיֵיל עָלָיו טְמֵאָה וְלוֹקֶ' מִשּׁוּם טֻמְאָה וְלֹא מִשּׁוּם גִּיד דְּאֵין אִיסּוּר חע"א בב"א וּטְמֵאָה דְּחָמוּר חָיֵיל וְלָא גִּיד לְעִנְיַן מַלְקוּת משא"כ לר"ש דְּאֵין אִיסּוּר גִּיד כְּלָל בְּטֻמְאָה מִי שֶׁבְּשָׁרוֹ מֻוּתָּר הוּא דְּנוֹהֵג אִיסּוּר גִּיד ב' א"כ מִשּׁוּם טֻמְאָה אֵין לוֹקֶה דְּלָא אַחַשְׁבֵי' כְּלָל רַחֲמָנָא לַאֲכִילַת גִּיד בְּטֻמְאָה וְהַבֵּן זֶה: וְדַע שמ"ש הר"מ ז"ל בְּהִלְכוֹת מ"א פ"ח ה"ה הָאוֹכֵל ג"ה שֶׁל טְמֵאָה שֶׁפָּטוּר אַף מְטַמְּאָה שֶׁאֵין הַגִּידִין בִּכְלָל כְּמוֹ שֶׁבֵּיאַרְנוּ וְהַיְינוּ בפ"ד מֵהֲלָכוֹת אֵלּוּ הי"ח לָאו לְמֵימְרָא שֶׁאֵין הַגִּידִין בִּכְלָל בָּשָׂר אוֹ מִכְּלָל נְבִילָה דְּקָרָא שְׁהַרי בְּבֵיאוּר

אָמְרוּ בַּגְּמָרָא דִּפְסָחִים כ"ג א' לָמָּ"ד יֵ"שׁ בְּגִידִין בנ"ט כְּשֶׁהַוּתְּרָה נְבֵילָה חֶלְבָּהּ וְגִידָהּ הַוּתְּרָה ה"ה לְדִידַן דְּאֵין בְּגִידִין בנ"ט ממ"ש א' גִּידִים הָרְכִּים דְּרָאוּיִן לַאֲכִילָה וַדַּאי דַּהֲוָה בִּכְלַל בָּשָׂר וּנְבֵילָה דְּקָרָא וְעַיֵּין פר"ח י"ד סי' צ"ח דְּכָתַב גִּידִין מִיקְּרֵי בָּשָׂר יע"ש הֵיטֵב מִיְּרוּשַׁלְמִי הַנּוֹדָר מִבָּשָׂר אָסוּר בַּגִּידִין וְאַכָּתַבְנוּ לְקַמָּן אַיָּ"ה גַּבֵּי הָא דְּמִיבַּעְיָא לֵיהּ אִי דַּעַת תּוֹרָה יע"ש וא"כ הר"מ ז"ל דְּסָתָם וְאָמַר כָּל הַגִּידִין אֵין לוֹקֶה מִשּׁוּם נְבֵילָה אִם אָכָלוֹ קַשְׁיָא אַמַּאי לָא הֲוָה בִּכְלַל נְבֵילָה דְּקָרָא והר"מ ז"ל הוֹצִיא זֶה מֵהַהִיא דְּרֵישׁ הָעוֹר וְרוֹטֶב וכמ"ש המ"מ שָׁם בפ"ד יע"ש וא"כ מַשְׁמַע דְּלָא הֲוָה גִּיד בִּכְלַל נְבֵילָה דְּקָרָא וְעַיֵּין בְּהֶלְכוֹת הַטְּוָמְאָה פ"א ה"ז ופ"ד מֵהִלְכוֹת טֻוְמְאַת אוֹכְלִין וא"כ הר"מ ז"ל דְּכָתַב בפ"ח מֵהִלְכוֹת מ"א שֶׁאֵין הַגִּידִין בִּכְלַל הַבָּשָׂר מַשְׁמַע אִיפְּכָא דְּאַף דְּאֵין בְּגִידִין בנ"ט הָיָה רָאוּי לְחַיְּבוֹ אִי לָאו דְּלָא הֲוָה בִּכְלַל בְּשַׂר בְּהֵמָה טְמֵאָה וצ"ע מִפְּסָחִים פ"ג וּמֵחֻלִּין ק"ב ב' דר' יְהוּדָה מְיַחַיֵּיב שְׁתַּיִם בְּאוֹכֵל ג"ה שֶׁל טְמֵאָה וְכֵן ר"מ מְיַחַיֵּיב בְּאוֹכֵל ג"ה שֶׁל נְבֵילָה שְׁתַּיִם וְאַמַּאי הָא לָא הֲוָה בִּכְלַל נְבֵילָה דְּקָרָא כְּלָל ומ"ש מִשְּׁאָר גִּידִין דְּהֶתֵּירָא דְּלָא הֲוָה בִּכְלַל נְבֵילָה דְּקָרָא אִם לֹא שֶׁנֶּאֱמַר דְּוַדַּאי אַף גִּידִים הָרְאוּיִן לַאֲכִילָה אֲכִילָה עַל יָדוֹ הַדְּחָק מִיקְּרֵי ומש"ה פָּטוּר בְּאוֹכֵל גִּידִים מִבְּהֵמָה טְמֵאָה אוֹ נְבֵילָה וּטְרֵיפָה דַּהֲוָה שֶׁלֹּא כְּדֶרֶךְ אֲכִילָה וְאִיפּוּרָא אִיכָּא אוֹ מִן הַתּוֹרָה אוֹ מִדְּרַבָּנָן וְעַיֵּין בְּהֶלְכוֹת יְסוֹדֵי הַתּוֹרָה פִּ"הובמ"ל יע"ש וְגִיד הַנָּשֶׁה שָׁאנֵי כֵּיוָן דְּאַחְשְׁבֵיהּ רַחֲמָנָא לַאֲכִילָ' דִּידֵ' לְעִנְיַן גִּיד כו' וּבֵין שֶׁיִּהְיֶה בּוֹ טַעַם אוֹ אֵין בּוֹ טַעַם אָמְרִינַן כָּךְ דא"נ יֵ"שׁ בּוֹ טַעַם אַפַּ"ה לָא הֲוָה לְחִיּוּבֵיהּ מִשּׁוּם נְבֵילָה דַּהֲוָה שֶׁלֹּא כְּדֶרֶךְ אֲכִילָה דמ"ש מִשְּׁאָר גִּידִים דְּרָאוּיִן לַאֲכִילָה דְּכָתַב בפ"ד מֵהֲלָכוֹת אֵלּוּ דְּפָטוּר מִשּׁוּם נְבֵילָה אֶלָּא ע"כ דְּאַחְשְׁבָהּ רַחֲמָנָא לַאֲכִילָה דִּידֵיהּ א"כ בְּאֵין בּוֹ טַעַם נָמֵי דִּינָא הָכִי ומ"ש בַּפֵּ"א שֶׁאֵינוֹ כִּבְשָׂרוֹ כְּמוֹ שֶׁבֵּיאַרְנוּ הַיְינוּ לוֹמַר כֵּיוָן דְּלָא אַחַשְׁבֵיהּ לַאֲכִילַת גִּיד בִּבְהֵמָה טְמֵאָה דְּמִי שֶׁגִּידוֹ אָסוּר כו' פְּשִׁיטָא דְּאֵין בּוֹ אִיסּוּר טֻוְמְאָה מכ"ש דְּגִידִים הָרְאוּיִן לַאֲכִילָה כו' אֶלָּא דְּמַה הִיא דִּפְסָחִים קַשְׁיָא וי"ל דה"ק מִדְּכְתִיב לַגֵּר אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ תִּתְּנֶנָּה וַאֲכָלָה מַשְׁמַע שֶׁנָּתַן לוֹ בִּשְׁלֵימוּתָהּ וְהַגִּיד בִּכְלָל אֶלָּא דְּוַאֲכָלָה מַשְׁמַע מִידֵי דְּבַר אֲכִילָה וא"כ אִי ן בְּגִידִין בנ"ט לֹא קָאֵי אַגִּיד וּמִכָּל מָקוֹם קָשֶׁה אַמַּאי אֵינוֹ מְטַמֵּא טֻוְמְאַת נְבֵילָה כְּכָל גִּידִין הָרְכִּין כִּדְמַשְׁמַע בַּפֵּ"א מא"ה ופ"ט מֵהִלְכוֹת ט"א ש"מ דְּלָא הֲוָה בִּכְלַל נְבֵילָה דְּקָרָא וְהוּא הַדִּין דְּלָא לֵיהֱוֵי בִּכְלַל בָּשָׂר דְּקָרָא וצ"ע לְיַיְשֵׁב: וּמַה שֶּׁקָּשָׁה מֵהָא דִּלְקַמָּן ק' ע"ב דְּאָמַר וכ"ת אֵין בְּגִידִין בנ"ט מַשְׁמַע דְּאִי אֵין בְּגִידִין בנ"ט אֵינוֹ חַיָּיב מִשּׁוּם טְמֵאָה אַבְאֵר לְקַמָּן ע"א בַּתּוֹסָ' ד"ה קָדָשִׁים דְּאִיסּוּר כָּרֵת יע"ש וְכָל זֶה דְּלָא כמ"ש הַתּוֹסָפוֹת דְּקָדָשִׁים אִיסּוּר חָמוּר ומש"ה אֶל עַל גִּיד דַּהֲוָה כָּרֵת כְּמוֹ שֶׁאַבְאֵר בִּלְשׁוֹן הַתּוֹסָ' ד"ה וְאָתֵי אֶלָּא דִּלְפוּם סְבָרָא דְּהַשְׁתָּא הַטַּעַם דְּמַוְקְדָּשִׁין חָל עַל גִּיד דַּהֲוָה אִיסּוּר מוֹסִיף לְשִׁיטַת הר"מ דְּאִיסּוּר הֲנָאָה דְּקָדָשִׁים הֲוָה אִיסּוּר מוֹסִיף כו' וְאֵין לְהַקְשׁוֹת הָא לר"מ י"ל אַף אִי אֵין בְּגִידִין בנ"ט ג"ה שָׁרֵי בַּהֲנָאָה שֶׁכֵּן פְּסַק הר"מ ז"ל דג"ה אֵין בּוֹ טַעַם וְאַפַּ"ה שָׁרֵי בַּהֲנָאָה בפ"ח מֵהִלְכוֹת מ"א יע"ש וכמ"ש המ"מ שָׁם דְּהַהּ סֻוגְיָא דִּפְסָחִים דַּף כ"ב לְרַוְוחָא דְּמִלְּתָא אִתְאַמְרָא אֲבָל בֶּאֱמֶת יֵ"שׁ ק"ו מֵחֵלֶב וְדָם יע"ש וא"כ קַשְׁיָא אַמַּאי קָאָמַר וכ"ת יֵ"שׁ בְּגִידִין בנ"ט וְאַף אִי אֵין בְּגִידִין בנ"ט אַפַּ"ה אֱפָשָׁר דג"ה מֻוּתָּר בַּהֲנָאָה י"ל אה"נ אֶלָּא דְּקוּשְׁטָא קָאָמַר דְּהַאי תַּנָּא סוֹבֵר יֵ"שׁ בנ"ט וּמִיהוּ הָא דַּאָמַר וכ"ת אֵין בנ"ט וַדַּאי דְּכֵן הוּא דְּאִי יֵ"שׁ בנ"ט וַדַּאי הֲוַתַּר בַּהֲנָאָה כְּשֶׁהַוּתְּרָה נְבֵילָה וְאִי אֵין בָּהֶן טַעַם מָצִינוּ לוֹמַר דְּאָסוּר בַּהֲנָאָה ור"ש הָכִי סְבִירָא וּמַתְנִי' רַבִּי הִיא וְסָבַר כְּר"ש בְּהָא.

וה"ה דַּהֲוָה מָצֵי לְשַׁנּוּיֵי דְּיֵשׁ בָּהֶן טַעַם וְאַפְּ"ה אֵין אִיסּוּר חע"א אַף בְּמוֹסִיף דְּלֵיכָּא לְמֵימַר כמ"ש הַתּוֹסָ' ד"ה אִיסּוּר גִּיד דְּלָא תַּחֲלוֹק הַאי סְתָמָא אַסְתָמָא דְּהָא לְשִׁיטַת הר"מ זַ"ל ע"כ חוֹלֵק דְּאִי אֵין בְּגִידִין בנ"ט דְּלֵית לֵיהּ כּוֹלֵל וּסְתָמָא דְּכְרִיתוּת אִית לֵיהּ כּוֹלֵל אֶלָּא כְּתִירוּצָם שֵׁנִית שֶׁכָּתְבוּ דְּלָא מָצֵי לְמֵימַר הָכִי דְּאַכַּתִּי יִקְשֶׁה מֵוְקָדָשִׁין נוֹהֵג בְּגִיד מ"ל ומש"ה לֹא אוֹקְמֵיהּ בְּכָךְ: אוֹ יֹאמַר לְתָרֵץ בְּאוֹפֶן אַחֵר וְהוּא שֶׁנָּשִׁים לֵב בָּמָּה שֶׁמְּקֻשּׁוּ הַתּוֹסָ' בד"ה אִיסּוּר גִּיד אִיכָּא דַּהֲוָה לְמִתְנֵי אֵין מֵוְקָדָשִׁין נוֹהֵג בְּגִיד וּלְתָרֵץ זֹאת נֹאמַר דְּהַתַּנָּא הֲוָצְרַךְ לוֹמַר בְּלָשׁוֹן זֶה ג"ה נוֹהֵג בְּמֵוְקָדָשִׁין לוֹמַר רַק אִיסּוּר גִּיד אִיכָּא בַּמֵּוְקָדָשִׁין וְלֹא אִיסּוּר אַחֵר כְּלָל לְאַשְׁמְעִינַן בָּזֶה דְּבַר חִידּוּשׁ דְּהִנֵּה בְּקָדָשִׁים יֵשׁ בּוֹ שְׁנֵי אִיסּוּרִין רְצוֹנִי לוֹמַר ב' לְאַיִן אֶחָד לָאו הַכּוֹלֵל וְהוּא שָׁוֶה בְּכָל הַקָּדָשִׁים לָאו דְּמְעִילָה וְאֶחָד לָאו פְּרָטֵיי זָר שֶׁאָכַל אֵימוּרֵי קָדָשִׁים קַלִּים אוֹ כֹּהֵן שֶׁאָכַל עוֹלָה לִפְנֵי זְרִיקַת דָּמִים וְעַיֵּין בר"מ הל' מְעִילָה פ"א ובמ"ל שָׁם וְסַיֵּים הַמִּשְׁנֶה לַמֶּלֶךְ דְּלְעִנְיַן לָאו דְּמְעִילָה אִי יֵשׁ בָּזֶה שָׁוֶה פְּרוּטָה אַף דְּלֵית בֵּיהּ כְּזַיִת לוֹקֶה וְלָאו פְּרָטֵיי אִם יֵשׁ כַּזַּיִת אַף שֶׁאֵין בּוֹ שָׁוֶה פְּרוּטָה וְיֵשׁ שָׁם ט"ס בְּדִפּוּס יַעֲסָנִיץ במ"ל וְכֵן צ"ל אִי יֵשׁ שָׁוֶה פְּרוּטָה וְאֵין בּוֹ כְּזַיִת לוֹקֶה עַל לָאו הַכּוֹלֵל דְּמְעִילָה וְלֹא עַל לָאו פְּרָטֵיי כצ"ל שָׁם דְּהֵזִיד בִּמְעִילָה בְּאַזְהָרָה אֵין תָּלוּי אִם יֵשׁ כַּזַּיִת אֶלָּא כָּל שֶׁיֵּשׁ שָׁוֶה פְּרוּטָה לוֹקֶה יע"ש א"כ אַשְׁמְעִינַן טוּבָא בְּמַתְנִי' אִיסּוּר גִּיד לְחוּד נוֹהֵג בְּמֵוְקָדָשִׁין לֹא שׁוּם אִיסּוּר אַחֵר וַאֲפִי' לָאו הַכְּלָלִי דְּמְעִילָה אֵין בּוֹ וּבְשִׁלְמָא לָאו פְּרָטֵיי אֵין בּוֹ דְּאֵין אִיסּוּר חע"א לְשִׁיטַת הר"א זַ"ל, דְּאַף דְּאֵין בְּגִידִין בנ"ט אַפְּ"ה מִיחַיַּיב תַּרְתֵּי וע"כ טַעְמָא דְּלָא אֶל אִיסּוּר עַל אִיסּוּר לְפוּם סְבָרָא דְּהַשְׁתָּא ומש"ה אִיסּוּר גִּיד אִיכָּא מֵוְקָדָשִׁין לֵיכָּא אֲבָל לְאָן דְּמְעִילָה דְּחַיָּיב בְּפָחוֹת מִכַּזַּיִת אִי הֲוָה בֵּיהּ שָׁוֶה פְּרוּטָה מִיחַיַּיב וא"כ לְפִי מַה שֶּׁפָּסַק הר"מ זַ"ל בְּהִלְכוֹת שְׁבוּעוֹת וְהוּא ג"כ סְבָרַת הַתּוֹסָ' שְׁבוּעוֹת כ"ג דְּאִיסּוּר חָל עַל חֲצִי שִׁיעוּר אַף דְּאֵין חָל עַל עֲשָׂה אַפְּ"ה עַל חֲצִי שִׁיעוּר חָיַיל דְּאֵין בּוֹ עֲשָׂה אֶלָּא מֵרִיבּוּיָא דְּכָל חָלָב אוֹ מהלמ"מ יע"ש ד"ה דְּמוּקִי וּכְמוֹ שֶׁהֶאֱרִיךְ בָּזֶה המ"ל בַּפֵּ"א מֵהִלְכוֹת חָמֵץ וּמַצָּה יע"ש וא"כ אִם אָכַל חֲצִי זַיִת מג"ה יְהֵא חַיָּיב עַל לָאו דְּמְעִילָה אִי יֵשׁ בּוֹ פְּרוּטָה דְּאִיסּוּר חָל עַל חֲצִי שִׁיעוּר וְלֹא שַׁיָּיךְ אֵין אִיסּוּר חע"א אַפְּ"ה אָמַר דְּאֵין בּוֹ אִיסּוּר מֵוְקָדָשִׁין כְּלָל אוֹ דג"ה לְמָאן דְּאִית לֵיהּ חִיּוּב עַל חֲצִי זַיִת וּמִיהוּ ז"א אֶלָּא כֵּיוָן דְּאֵין בְּגִידִין בנ"ט פָּטוּר מִלָּאו דְּמְעִילָה דְּלָא נֶהֱנָה כְּלָל אֶלָּא מַזִּיק הוּא וּפָטוּר כַּמְבוֹאָר שֶׁלֹּא נֶהֱנָה מִקָּדָשִׁים כְּלָל וּנְהִי דְּאַחְשְׁבֵיהּ רַחֲמָנָא לַאֲכִילָה דִּידֵיהּ לְמֵיהֱוֵי אֲכִילָה הֵיכָא דְּאָכַל כַּזַּיִת לְהִתְחַיַּיב מִשּׁוּם אוֹכֵל אֲבָל לֹא דְּלִיחַיַּיב עַל לָאו דְּמְעִילָה שֶׁהֲרֵי לֹא נֶהֱנָה מִקָּדְשֵׁי הַשֵּׁם כֵּיוָן דְּאֵין בְּגִיטִּין בנ"ט ומש"ה פָּטוּר עַל לָאו פְּרָטֵי דַּאֲכִילָה דְּאֵין אִיסּוּר חע"א וְעַל לָאו כְּדַאֲמָרַן דְּלָא נֶהֱנָה וְלָאו כְּלָלִי אֵין חַיָּיב וה"ה לָאו פְּרָטֵי דְּלָא הֲוָה אֶלָּא בְּכַזַּיִת דְּאֵין אִיסּוּר אע"א וְשַׁיָּיךְ שַׁפִּיר לְמִיתְנֵי ג"ה נוֹהֵג בְּמֵוְקָדָשִׁין וְלֹא שׁוּם אִיסּוּר אַחֵר כמ"ש הַתּוֹסָ' וְרִיטְבָ"א בְּחִדּוּשָׁיו וְאִי הֲוָה תָּנֵי אֵין מֵוְקָדָשִׁין נוֹהֵג בְּגִיד הָיָה מָקוֹם לְטָעוֹת וְלוֹמַר דְּאִיסּוּר פְּרָטֵיי הוּא דְּאֵין נוֹהֵג בּוֹ וְלָאו כְּלָלִי דְּמְעִילָה נוֹהֵג בָּהֶן לְכָךְ תָּנֵי בְּלָשׁוֹן זֶה לוֹמַר ג"ה נוֹהֵג וְלֹא שׁוּם אִיסּוּר אַחֵר וַאֲפִ' לָאו דְּמְעִילָה דְּלָא לְהֶנָּה הוּא וּמְעִילָה לֹא חַיָּיב אֶלָּא בְּנֶהֱנָה וְעַיֵּין תי"ט וְעַיֵּין תוס' יְשָׁנִים בִּכְרִיתוּת י"ד גַּבֵּי יֵשׁ אוֹכֵל אֲכִילָה אַחַת דְּהִקְשׁוּ אַמַּאי חַיָּיב וּמָעַל בְּנוֹתָר דְּהָא לֵית בֵּיהּ שָׁוֶה פְּרוּטָה דְּאָסוּר בַּהֲנָאָה ומ"ש מֵחָמֵץ שֶׁל הֶקְדֵּשׁ בְּפֶסַח ותי' דָּיָא לְחַלֵּק בֵּין קְדוּשָׁא הַגּוּף וּבֵין קְדֻשַּׁת דָּמִים ובג"ה אִי אָסוּר בַּהֲנָאָה אֲפִלּוּ דְּלָא חָשִׁיב אֶלָּא קְדֻשַּׁת דָּמִים כְּחַטָּאת וְכַדּוֹמֶה וְאַף בְּעוֹלָה דְּכוּלָּהּ כָּלִיל אִי אֵין עוֹלָה

לַמִּזְבֵּחַ וְלֵית בֵּיהּ מִשּׁוּם מְעִילָה וְעַיֵּין פְּסָחִים ל"ב בְּהָא דְּיָלִיף חֵטְא חֵטְא מִתְּרוּמָה לְרַבָּנָן אֲבָל לְמַאן דְּסוֹבֵר הֵזִיד בִּמְעִילָה בְּאַזְהָרָה וַדַּאי אַף דְּלֵית בֵּיהּ כ"א שָׁוֶה פְּרוּטָה וְלָאו כַּזַּיִת מַעַל וְכִדְמַסִּיק הר"מ ז"ל בהל' מְעִילָה וא"כ שַׁפִּיר מָצִינוּ דְּחָיֵיל אִיסּוּר מְעִילָה אַאִיסּוּר גִּיד דג"ה כַּזַּיִת בְּעַיִן אַף לְרַבָּנָן דר"י לְקַמָּן בְּפִירְקִין וּלְאַפְּלוּגֵי אֶלָּא אִי אֲכָלוֹ כֻּלּוֹ וְלֵית בֵּיהּ כַּזַּיִת דַּהֲוָה ברי' לְרַבָּנָן דְּהִלְכְתָא כְּוָתַיְיהוּ אֲבָל אִי הי' שֶׁעַל הַכַּף יוֹתֵר מִזַּיִת בָּעֵינַן שֶׁיֹּאכַל כַּזַּיִת יע"ש לְקַמָּן וְהַשְׁתָּא לֹא קָשֶׁה קוֹשְׁיַת הַתּוֹסָ' אַמַּאי לֹא אָמַר יֵשׁ בְּגִידִין בנ"ט וְאַפֵּ"ה אִיסּוּר גִּיד אִיכָּא מֻוקְדָּשִׁין לֵיכָּא דְּאֵין אִיסּוּר חע"א דא"כ אֵין מֻוקְדָּשִׁין נוֹהֵג בַּגִּיד מ"ל דְּנַדַּאי אִיסּוּר מְעִילָה נוֹהֵג בּוֹ דְּאִית בֵּיהּ שָׁוֶה פְּרוּטָה וְלֵית כַּזַּיִת דְּחָיֵיל דְּנַדַּאי אִיסּוּר מְעִילָה נוֹהֵג בּוֹ דְּאִית בֵּיהּ שָׁוֶה פְּרוּטָה וְלֵית כַּזַּיִת דְּחָיֵיל עַל חֲצִי שִׁיעוּר משא"כ אַיּוֹ בְּגִידִין בנ"ט דְּאָז לֹא נֶהֱנָה וְעוֹד דְּלֵית שָׁוֶה פְּרוּטָה כְּיָוָן דְּאָסוּר בַּהֲנָאָה אִי אֵין בְּגִידִין בנ"ט כמ"ש מִקּוֹדֶם וּבְשֵׁם ת"י בִּכְרִיתוּ' וְלָא מִיחַיֵּיב אֶלָּא מִשּׁוּם לָאו פְּרָטַיִן דַּאֲכִילָ' בְּכַזַּיִת דְּכְתִיב בכ"א בְּחַטָּאוֹת וַאֲשָׁמוֹת וְעוֹלָה ומש"ה נוֹהֵג אִיסּוּר גִּיד לְחוּדֵיהּ נוֹהֵג וְלֹא אִיסּוּר אַחֵר.

וּמִתְּחִלָּה אָמַר וכ"ת יֵשׁ בְּגִידִין בנ"ט הַיְינוּ מש"ה אִיסּוּר חע"א דַּהֲוָה מוֹסִיף דג"ה שָׁרֵי בַּהֲנָאָה וְקָדָשִׁים אָסוּר בַּהֲנָאָה דְּכוֹלֵל לֵיכָּא לְמֵימַר דְּהָא אַף ב"א לֹא חָיֵיל מֵהַהִיא דְּטָמֵאָה לְקַמָּן אֶלָּא מוֹסִיף חָמוּר יוֹתֵר כמ"ש לְעֵיל וְהָדַר אָמַר וכ"ת אֵין בְּגִידִין בנ"ט וע"כ הַהִיא דְּטָמֵאָה מִשּׁוּם מִי שֶׁגִּידוֹ אָסוּר וּבְשָׁרוֹ מֻותָּר וכר"ש וְהָכָא דְּאֵינוֹ חָל דְּאֵין אִיסּוּר, חע"א וְלָאו כְּלָלִי אֵין בּוֹ דְּלָא נֶהֱנָה הוּא אוֹ דְּלֹא שַׁיָּיךְ מְעִילָה בְּדָבָר שֶׁאָסוּר בַּהֲנָאָה בְּקֶדֶוֹשַׁת דָּמִים וכמ"ש הַתּוֹסָ' יְשֵׁינִים בִּכְרִיתוֹת הַבָּאתִיו לְעֵיל וּפָרִיךְ מַמַּתְנִי' דְּיָרֵךְ מוּכָח דְּיֵשׁ בְּגִידִין בנ"ט וא"כ אֵין מֻוקְדָּשִׁין נוֹהֵג בְּגִיד מ"ל דְּנַדַּאי אִיסּוּר מְעִילָה עַל חֲצִי שִׁיעוּר מָצֵי חָיֵיל: עוֹד אֲבָאֵר לְךָ אַף דְּסָתָם מַתְנִי' רַבִּי הִיא כמ"ש לְעֵיל דמש"ה פָּרִיךְ מֻוקְדָּשִׁין פְּשִׁיטָ' כו' אַפֵּ"ה שַׁפִּיר מָצִינוּ לוֹמַר דְּלָאו כְּלָלִי חָל עַל חֲצִי שִׁיעוּר אַף דר' סוֹבֵר הֵזִיד בִּמְעִילָה בְּמִיתָה וְיָלִיף חֵטְא חֵטְא מִתְּרוּמָה וּתְרוּמָה כַּזַּיִת בָּעֵינַן אַפֵּ"ה הַיְינוּ לְעִנְיַן מִיתָה ב"ש אֲבָל לְעִנְיַן אַזְהָרָה וְלִלְקוֹת עָלָיו לָא גָּרַע מִדְּבָרִים שֶׁאֵינָן רְאוּיִן לַאֲכִילָה כְּלָל דַּהֲוָה כִּפְרוּטָה וְעַיֵּין פְּסָחִים ל"ב ע"ב וּבְתוֹסָ' שָׁם וְעוֹד דְּאִיכָּא הָתָם אוֹקְמָתָא אַחֲרִינָא יע"ש וּבַתּוֹ' שָׁם ל"ב ע"א יע"ש וּלְקַמָּן אֲבָאֵר מַה שֶּׁיֵּשׁ לְעַיֵּין עוֹד בכ"א: ובפירש"י בד"ה וְנוֹהֵג בְּשִׁלִּיל בֶּן ט' חַי הַנִּמְצָא בַּבְּהֵמָה עכ"ל כְּמַסְקָנָא בְּגְמָרָא לְקַמָּן צ"ב ב' אָמַר שְׁמוּאֵל מַחֲלוֹקֶת בְּבֶן ט' וְהָלַךְ ר"מ לְשִׁיטָתֵיהּ אֲבָל בֶּן ח' חַי אוֹ בֶּן ט' מֵת גַּם ר"מ מוֹדֶה דְּנִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ וְגַם הַגִּיד דְּאִיתְרַבִי מִכָּל בְּהֵמָה תֹּאכְלוּ וְשָׁם אֲבָאֵר: ובד"ה וְחֶלְבּוֹ שֶׁל שְׁלִיל, כְּבָר כָּתַבְנוּ דלפ"ז הוּא סְיוּמָא דְּפְלוּגְתָא דר"י דלר"מ חֶלְבּוֹ שֶׁל שְׁלִיל נָמֵי מֻותָּר וְיֵשׁ לְתָמֹהַּ עַל התי"ט שֶׁתָּמַהּ עַל פי' הר"ב וְלֹא תָּמַהּ עַל פירש"י דְּכָאן שפי' חֶלְבּוֹ שֶׁל שְׁלִיל דְּמַשְׁמַע דְּפְלִיגִי בֵּיהּ ר"מ ור"י וּלְקַמָּן בַּגְּמָרָא בד"ה אָמַר שְׁמוּאֵל פי' וְחֶלְבּוֹ דְּתָנַן בְּמַתְנִי' ד"ה הוּא אַלְמָא לָא סְיוּמָא דְּפְלוּגְתָא דר"מ ור"י הוּא: ובד"ה וְאֵין הַטַּבָּחִים כו' מִפְּנֵי שְׁטוֹרַח לְחַטֵּט אַחֲרֵיהֶן עכ"ל הוּא טַעַם עַל ג"ה ור"א לְשִׁיטָתֵיהּ ור"י לְשִׁיטָתֵיהּ דְּסוֹבֵר דְּאֵין צָרִיךְ חֲטִיטָה וְלֵיכָּא טִירְחָא וּבְחֵלֶב פְּלִיגִי נָמֵי כַּמְבֹאָר בְּגְמָרָא לְקַמָּן דְּפָרִיךְ חֵלֶב מַאן דְּכַר שְׁמֵיהּ וּמְשַׁנֵּי כו' וּבְחֵלֶב פְּלִיגִי מִשּׁוּם חֹומֶר אִיסּוּרוֹ שֶׁהוּא בְּכָרֵת וְיֵשׁ בּוֹ טוֹרַח קְצָת וְעַיֵּין מ"ש בְּחִדּוּשֵׁינוּ לְקַמָּן בַּגְּמָרָא: ובד"ה אִיסּוּר גִּיד נוֹהֵג מִשָּׁעָה שֶׁנּוֹצְרָה הַיְינוּ מִשָּׁעָה שֶׁנּוֹצְרָה הַבְּהֵמָה דְּבְהֵמָה הוּא לְשׁוֹן נְקֵבָה בַּהֵ"א הַנְּקֵבָה וְהַיְינוּ לְפוּם סְבָרָא דְּהַשְׁתָּא דקס"ד

דְּמַקְשֶׁה דְּאִיסּוּר גִּיד מִשְּׁעַת יְצִירָה כִּדְאָמַר אֶלָּא הָנֵי בְּוַולְדוֹת קָדָשִׁים עָסְקִינַן דְּבַהֲדֵי אָתְיָין וּמִיהוּ אפי' אִי שֶׁהִקְדִּישׁ לְאַחַר מִיכֵּן שֶׁיָּצָא לַאֲוִיר הָעוֹלָם וַדַּאי דְּתִקְשֶׁה מִשּׁוּם דְּאַקְדְּשֵׁי' פָּקַע אִיסּוּר גִּיד אֶלָּא דְּקָוְשָׁיָא קָאָמַר לְפוּם סְבָרָא דְּהַשְׁתָּא אִיסּוּר גִּיד מַשָּׁעָה שֶׁנּוֹצְרָה הַבְּהֵמָה הָיָה סוֹבֵר עַד דְּאַקְשֵׁי לֵיהּ בָּתַר הָכֵין מֵהָא דְּאָמַר ר' יוֹחָנָן לְנֵפֶל שֶׁלֹּא נִקְשְׁרוּ אֲבָרָיו בְּגִידִין יע"ש הָדַר בָּיָה מַזֶּה ד"ה יֵשׁכו' בְּבָשָׂר וד"ה אִם יֵשׁ כו' שִׁיעֲרוּ בְּשִׁשִּׁים עפ"ח אִי גִּיד וּבָשָׂר ב' מִינִים הֵם וי"ל נ"ט מֻוְשְׁבָּח בְּתַבְשִׁיל דְּהַהִּ וע"כ הֵבִין דְּמִינוֹ א"א לְמֵיקַם אַטַּעַם לָכֵן כָּתַב שִׁשִּׁים וְהַבֵּן: ובד"ה יֵשׁ בְּגִידִין בנ"ט כו' וְאַשְׁמְעִינַן תַּרְתֵּי חָדָא דְּיֵשׁ בנ"ט וְאִיסּוּר חע"א עכ"ל וְאֵין לְהַקְשׁוֹת הָא מְסֵיפָא דְּיֵשׁ בנ"ט מֻוְרָךְ שֶׁנִּתְבַּשֵּׁל כו' דאעפ"י כֵּן שָׁנָה ג"כ בְּרֵישָׁא דָּבָר זֶה וְעַל סֵיפָא אֵין קָוְשְׁיָא לָמָּה לְמִתְנֵי יֶרֶךְ שֶׁנִּתְבַּשֵּׁל אִם יֵשׁ בנ"ט דְּהָא מִכָּאן שָׁמְעִינַן דְּיֵשׁ בנ"ט דְּאִי לָאו סֵיפָא הֵ"א ה"ק גִּיד לְחוּדֵיהּ נוֹהֵג בְּמֻוְקְדָּשִׁין דְּאֵין בְּגִידִין בנ"ט וּמְטַמְּאָה אֵין רְאָיָה דְּהָתָם מִי שֶׁגִּידוֹ אָסוּר הָוָה טַעְמָא כמ"ש הַתּוֹסָ' וּלְקַמָּן בְּמַתְנִי' דְּיֶרֶךְ אֶכְתּוֹב עוֹד בע"א: ובד"ה מִכְּלָל דְּרֵישָׁא לְאָן בְּשִׁלִּיל עָסְקִינַן כו' סֵיפָא לָמָּה לְמַתְנִי' עכ"ל קַשְׁיָא לִי דְּהָא וַדַּאי הָא דְּהֶוְצְרֵךְ לוֹמַר קָסָבַר וְלִדּוֹת קָדָשִׁים בְּמְעֵי אִמָּן הֵן קְדוֹשִׁים מִשּׁוּם דְּקָתָנֵי סֵיפָא דְּנוֹהֵג בַּשְּׁלִיל וא"כ אִי אִיסּוּר קָדָשִׁים מִשָּׁעַת יְצִירָה תּוּ לָא שַׁיְּיךְ לוֹמַר ג"ה נוֹהֵג בַּמֻּוְקְדָּשִׁין דְּפְשִׁיטָא מִשּׁוּם דְּאַקְדְּשֵׁי' פָּקַע אִיסּוּר גִּיד מִיְּנֵיהּ אֲבָל אִי לָא הֲוָה תָּנֵי הַסֵּיפָא דְּנוֹהֵג בְּשִׁלִּיל הֵ"א דמש"ה תְּנַן דְּנוֹהֵג בְּמֻוְקְדָּשִׁין דְּקָסָבַר הַאי תַּנָּא וְוַלְדוֹת קָדָשִׁים בַּהֲוָיָיתָן הֵם קְדוֹשִׁים וּבַהֲדֵי אָתְיָין ומש"ה נוֹהֵג בַּמֻּוְקְדָּשִׁין וּלְכָךְ תְּנֵי הַסֵּיפָא דְּנוֹהֵג בְּשִׁלִּיל וע"כ וַלְדוֹת קָדָשִׁים בְּמְעֵי אִמָּן הֵן קְדוֹשִׁים דְּאִי לא"ה פְּשִׁיטָא מִשּׁוּם דְּאַקְדְּשֵׁי' פָּקַע אִיסּוּר גִּיד מִיְּנֵיהּ דְּלֵיכָּא לְמֵימַר לְעוֹלָם בַּהֲוָיָיתָן הֵן קְדוֹשִׁים וְאִיצְטְרִיךְ לְאַשְׁמְעִינַן דְּנוֹהֵג בְּמֻוְקְדָּשִׁין דָּלֶ"ת דְּאֵין נוֹהֵג דְּאִיסּוּר גִּיד אֵינוֹ אֶלָּא עַד שֶׁיִּוָּלֵד וְלֵית לֵיהּ אִיסּוּר חע"א אַף בב"א וּלְכָךְ תְּנַן דְּנוֹהֵג בְּמֻוְקְדָּשִׁין דְּהָא מִסֵּיפָא שָׁמְעִינַן לָהּ דְּנוֹהֵג בְּשִׁלִּיל וְלָמָּה רֵישָׁא דְּנוֹהֵג בְּמֻוְקְדָּשִׁין פְּשִׁיטָא כו' אֶלָּא ש"מ בִּמְעֵי אִמָּן הֵן קְדוֹשִׁים וְאַשְׁמְעִינַן הַאי תַּנָּא אִיסּוּר חע"א בב"א וְיֵשׁ בְּגִידִין בנ"ט.

אֲבָל בְּחִדּוּשֵׁי הָרַשְׁבָּ"א ז"ל כָּתַב וְז"ל דְּפָרִיךְ דַּהֲוָה לוֹמַר ור"י אָמַר אֵינוֹ נוֹהֵג בְּמֻוְקְדָּשִׁין מִשּׁוּם דְּאֵינוֹ נוֹהֵג בְּשִׁלִּיל וְאִיסּוּר מֻוְקְדָּשִׁין קָדִים יע"ש ג"כ לֹא יָדַעְנָא דְּאִי לָא הֲוָה מְהַדַּר וּמִיתְנֵי וְנוֹהֵג בְּשִׁלִּיל הֵ"א בַּהֲוָיָיתָן הֵן קְדוֹשִׁים וְהָא הֲוָה לֵיהּ לְמֵימַר דא"כ פְּלִיג ר"י אַרֵישָׁא וְסוֹבֵר דְּאֵינוֹ נוֹהֵג בְּמֻוְקְדָּשִׁין וּמְשַׁנֵּי דָּבָר זֶה אה"נ דִּבְמַחֲלוֹקֶת הִיא שְׁנוּיָה וְלָאו ד"ה וע' בְּחִדּוּשֵׁי רִיטְבָ"א יע"ש.

וּלְקַמָּן גַּבֵּי הָכָא בְּמִבְכֶּרֶת עָסְקִינַן וּוַלְדוֹתֶיהָן בַּהֲוָיָיתָן קְדוֹשִׁים אֲבָאֵר עוֹד בעזה"י: ש וְדַע דְּהַשְׁתָּא הֲוָה ס"ד דְּפְלִיגִי אִי נוֹהֵג בְּשִׁלִּיל אוֹ לָאו אפי' לֹא נִשְׁחַט אִמּוֹ כְּלָל אַיְירֵי וְכֵן פי' הת"ח זַ"ל דמש"ה פָּרִיךְ מר"י דְּקָתָנֵי אֵינוֹ נוֹהֵג בְּשִׁלִּיל כְּדֵי לְיַשֵּׁב קֻוְשְׁיַת התו' ד"ה וְהָא מְדְּקָתָנֵי סיפ' כו' וְלֹא ר"מ לְשִׁיטָתֵי' ור"י לְשִׁיטָתֵיהּ כִּדְאָמַר שְׁמוּאֵל צ"ב ב' יע"ש אֲבָל בְּמַסְקָנָא וַדַּאי אוֹן שַׁיְּיכוּת כְּלָל לָזֶה פְּלוּגְתָּא דְּנוֹהֵג בְּשִׁלִּיל שֶׁנִּשְׁחַט' אִמּוֹ אַיְירֵי וּפְלִיגִי אִי נִיתָּר מִכֹּל בַּבְּהֵמָה תֹּאכְלוּ אֲבָל אִי לֹא נִשְׁחַט' כ"ע מוֹדִים דְּנוֹהֵג בְּשִׁלִּיל כמ"ש שָׁם בְּהָא דְּוַולְדוֹת קָדָשִׁים בַּהֲוָיָיתָן הֵם קְדוֹשִׁים יע"ש ומַה שֶּׁכָּתַבְנוּ דְּהָא דְּאָמַר וַלְדוֹת קָדָשִׁים בִּמְעֵי אִמָּן קְדוֹשִׁים דְּאִי בַּהֲוָיָיתָן פְּשִׁיטָא דְּאִיסּוּר גִּיד קָדִים וְלָמָּה לִי הָרֵישָׁא כֵּיוָן דְּתִנַּן סֵיפָא דְּנוֹהֵג בְּשִׁלִּיל וְאֵין לוֹמַר דְּהֵ"א וַלְדוֹת קָדָשִׁים בִּמְעֵי אִמָּן קְדוֹשִׁים וְלֵית לֵיהּ אִיסּוּר ב"א לְכָךְ אַשְׁמְעִינַן דִּבְהוֹיָיתָן הֵן קְדוּשֵׁי' דְּמִסְתָּמָ' לֹא יַחֲלוֹק אַסְתָּמָא דִּכְרִיתוּת דְּיֵשׁ אוֹכֵל כו'

דְּמוּכָח אַף כּוֹלֵל חָל כמ"ש הַתּוֹסָ' ד"ה וכ"ת אֶלָּא וַדַּאי בִּמְעֵי אִמָּן קֳדוֹשִׁים וְאַשְׁמְעִינַן רֵישָׁא תַּרְתֵּי חָדָא בִּמְעֵי אִמָּן הֵן קֳדוֹשִׁים וְאַגַּב אַשְׁמְעִינַן דְּחָיֵיל אִיסּוּר ב"א אַף דִּכְבָר שָׁמְעִינַן מִמַּתְנִי' דִּכְרִיתוּת וְכֵן כָּתַב רַשׁ"י לְעֵיל וכ"ת דְּיֵשׁ בְּגִידִין בנ"ט וְאַשְׁמְעִי' דְּאִיסּוּר חָל עַל אִיסּוּר אַף דְּמִמַּתְנִי' דִּכְרִיתוּת אַשְׁמְעִינַן זֶה דְּקָדָשִׁים הוּא כּוֹלֵל וה"נ כֵּן: עוֹד קַשְׁיָא בָּמָה דְּפָרִיךְ וְהָא מִדְּקָתָנֵי סֵיפָא נוֹהֵג בַּשְּׁלִיל מִכְּלָל דְּרֵישָׁ' לָאו בַּשְּׁלִיל לְפֵירוּשׁ הָרַשְׁבָּ"א בְּחִדּוּשָׁיו דְּהָכִי פָּרִיךְ דַּהֲוָה לְמִתְנֵי ר"י אוֹמֵר אֵינוֹ נוֹהֵג בְּמֻוקְדָּשִׁין וּמְשַׁנֵּי דָּבָר זֶה מַחֲלוֹקֶת כו' וּמַאי קוּשְׁיָא אֵימָא דְּגַם ר"י סוֹבֵר דְּנוֹהֵג בַּמֻּוקְדָּשִׁין דְּאִיהוּ סוֹבֵר וַלְדוֹת קָדָשִׁים בַּהֲנָיָתָן הֵן קֳדוֹשִׁים וְאִיסּוּר גִּיד וּמֻוקְדָּשִׁין ב"א הו' ור"י אית לי' דְּחָל בב"א וּמַה מְּשַׁנֵּי דָּבָר זֶה מַחֲלוֹקֶ' ר"י וְרַבָּנָן אֵימָא דר"י מוֹדֶה דְּנוֹהֵג בְּמֻוקְדָּשִׁין וּכְדִכְתִיבְנָא גְּמָרָא דָּבָר זֶה מַחֲלוֹקֶ' ר"י וְרַבָּנָן עי' בת"ח שֶׁכָּתַב דְּהַשְׁתָּא סוֹבֵר דְּלָאו בְּשְׁלִיל שְׁנִשְׁחֲטָה אִמּוֹ מַיְירֵי אֶלָּא פְּלִיגִי אִי נוֹהֵג בְּשְׁלִיל אוֹ עַד שֶׁיֵּצֵא לָאֲוִיר הָעוֹלָם וְזֶה דְּלָא כר"א אָמַר ר"א לְקַמָּן וְהָלְכוּ לְשִׁיטָתֵיהּ וּלְבַסּוֹף הֲדַר מְזֶה ועי' לְקַמָּן בְּחִדּוּשֵׁינוּ שָׁם ועי' לְקַמָּן ק' ע"ב גַּבֵּי ר"י אוֹמֵר נוֹהֵג בְּטֻמְאָה מ"ש שָׁם ועי' בְּחִדּוּשֵׁי רַשְׁבָּ"א כ"א וּבְרִיטְבָ"א שֶׁכָּתַב דְּזֶה דְּלָא כר"א אָמַר ר"א אָבָאֵר בַּתּוֹסָ' ד"ה וְהָא מִדְּקָתָנֵי סֵיפָא וּלְקַמָּן צ"ב אָבָאֵר בְּאוֹרֶךְ: בתו' ד"ה מֻוקְדָּשִׁין פְּשִׁיטָא כּוּלְהוּ נַמֵּי כו' עכ"ל דְּמִצְוָה שֶׁאֵינָהּ תְּלוּיָה בְּאָרֶץ הִיא וְכֵן בִּפְנֵי הַבַּיִת פְּשִׁיטָא וְהַמַּקְשֶׁה יָדַע דְּהַמֻּוקְדָּשִׁין הֲוָה לְצוֹרֶךְ ומש"ה שְׁקִיל וְטָרֵי בְּמֻוקְדָּשִׁין ובד"ה וְאָתֵי אִיסּוּר מֻוקְדָּשִׁין כו' דְּאֵינוֹ נוֹהֵג בְּטָמֵא כו' עכ"ל קַשְׁיָא לִי דְּנַדַּאי שְׁנָא וּשְׁנָא דְּהָתָם גִּיד אַטּוּמְאָה לָא הֲוָה כּוֹלֵל וְאִילּוּ הָכִי מֻוקְדָּשִׁין אַגִּיד הֲוָה כּוֹלֵל כְּהַהִיא דְּבְרֵי דְּיֵשׁ אוֹכֵל כו' וּנְהִי דְּהַתּוֹ' סוֹבְרִים דְּאִיסּוּר הֶנָּאָה לָא הֲוָה אִיסּוּר מוֹסִיף אֶלָּא אִיסּוּר חָמוּר כְּמִבּוֹאָר לְקַמָּן ק"א א' ד"ה אִיסּוּר כּוֹלֵל מ"מ כּוֹלֵל הֲוָה וְאֶפְשָׁר לְפִי מַה דס"ד הַשְׁתָּא דְּאִיסּוּר גִּיד מִשָּׁעָה שֶׁנּוֹצְרָה הַבְּהֵמָה א"כ ע"כ לֵית לֵיהּ לְהַאי תַּנָּא אפי' ב"א כ"ש כּוֹלֵל כַּמְבוֹאָר בִּיבָמוֹת ל"ג וּבִשְׁבוּעוֹת כ"ג דְּמַאן דְּלֵית לֵיהּ ב"א לֵית לֵיהּ כּוֹלֵל ומש"ה הֲוָקְשָׁה לָהֶם שַׁפִּיר וְתֵירְצוּ דְּקָדָשִׁים אִיסּוּר חָמוּר דְּכָרֵת חָיֵיל וה"ה המ"ל דְּקָדָשִׁים אִיסּוּר חָמוּר בַּהֶנָּאָה וְאֶפְשָׁר אַף מַאן דְּלֵית לי' כּוֹלֵל בְּאִיסּוּר חָמוּר מוֹדֶה וְעַיֵּין בִּיבָמוֹת ל"ג וּשְׁבוּעוֹת כ"ד א' וּבְחִדּוּשֵׁינוּ ח"א בְּאוֹרֶךְ וְעַיֵּין בְּחִדּוּשֵׁי רִיטְבָ"א: ובד"ה אֶלָּא קָסָבַר אֵין בְּגִידִין בנ"ט כו' וּמַה שֶּׁמַּקְשֶׁה ר"י כו' לָא מִסְתַּבַּר לְמֵימַר דְּאַחֲרִי, כֵּן פָּקַע עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ רְצוֹנָם לוֹמַר דִּבְשָׁעָה שנא' פָּסוּק זֶה לֹא יֹאכְלוּ וַדַּאי אַף עַל טְמֵאָה נֶאֱמַר דְּהָיְתָה מֻוּתֶּרֶת לִבְנֵי יַעֲקֹב וְקָרִינַן בֵּיהּ שַׁפִּיר מִי שֶׁגִּידוֹ אָסוּר וּבְשָׁרוֹ מֻתָּר וְאַף אַחַ"כ כְּשֶׁנִּתְּנָה תּוֹרָה לֹא נִשְׁנֵית הַמִּצְוָה הַזֹּאת בְּסִינַי וְאַף שאח"כ נִיטְלָה הַמִּצְוָה מִבְּנֵי צַח וְנָתַן לְיִשְׂרָאֵל אַפִּ"ה נוֹהֵג בְּטֻמְאָה אִיסּוּר גִּיד וְעַיֵּין במ"ל הִלְכוֹת מְלָכִים ה"ז יע"ש אֲבָל וַדַּאי אִי מִטַּעַם אֵין אִיסּוּר חע"א אַף דְּנֶאֱמַר לִבְנֵי יַעֲקֹב כְּשֶׁנִּתְּנָה תּוֹרָה נִתְחַדְּשָׁה הֲלָכָה וְאֵין אִיסּוּר חע"א, וְעַיֵּין בְּתוֹרַת חַיִּים מ"ש בְּדַף ק"ב ע"ב בְּמַתְנִי' וַהֲלֹא מִבְּנֵי יַעֲקֹב נֶאֱסַר מ"ש וְלֹא יָדַעְתִּי כַּוָּנָתוֹ: ובד"ה אִיסּוּר גִּיד אִיכָּא כו' וי"ל דְּאֵין נִרְאֶה לוֹ שֶׁתַּחְלוֹק סְתָמָא אַסְתָמָא עכ"ל וְאַף דע"כ פְּלִיג דְּהָא תְּנַן סֵיפָא אֵינוֹ נוֹהֵג בְּטֻמְאָה אַלְמָא אַף אִיסּוּר ב"א לֵית לֵיהּ כמ"ש לְעֵיל י"ל הַשְׁתָּא דְּאָמַר אֵין בְּגִידִין בנ"ט וא"כ קַשְׁיָא מַתְנִי' דְּאֵינוֹ נוֹהֵג בְּטֻמְאָה וְצָרִיךְ לוֹמַר ע"כ הָתָם מִי שֶׁגִּידוֹ אָסוּר כו' וכר"ש וא"כ תּוּ אִית לָן לְמֵימַר דְּהַךְ סְתָמָא לָא פְּלִיג אַסְתָמָא דִּכְרִיתוּת ומש"ה לָא נִיחָא לֵיהּ לְאוֹקְמֵיהּ בְּהָכִי וְעוֹד תֵּירְצוּ דא"כ אֵין מֻוקְדָּשִׁין נוֹהֵג בְּגִיד מ"ל וּכְבָר כָּתַבְנוּ לְשִׁיטַת הר"מ ז"ל לָא קשי' דְּלִיתְנֵי אֵין מֻוקְדָּשִׁין: וְדַע דְּיֵשׁ לוֹמַר מש"ה לָא אוֹקְמֵי' בְּהָכִי

דְּאֵין אִיסּוּר חע"א מִשּׁוּם דְּמַתְנִי' ר"מ הוּא ור"מ מְחַיֵּיב ב' בְּאוֹכֶל ג"ה שֶׁל נְבֵילָה וְאִי דא"כ ע"כ נָמֵי יֵשׁ בְּגִידִין בנ"ט י"ל לְשִׁיטַת הר"מ אֵין זֶה קֻוֹשְׁיָא דְּאַף דְּאֵין בנ"ט כֵּיוָן דְּאַחְשְׁבֵיהּ רַחֲמָנָא לַאֲכִילַת גִּיד ה"ה לְעִנְיַן נְבֵילָה כמ"ש לְעֵיל יע"ש אֶלָּא ה"ק וכ"ת אֵין בְּגִידִין בנ"ט וְאִיסּוּר גִּיד אִיכָּא מֻוּקְדָּשִׁין לֵיכָּא הַיְינוּ לָאו הַכּוֹלֵל דְּמֵעִילָה אֵין בּוֹ דְּלָא לָקֵי דְּלָאו נֶהֱנָה הוּא כֵּיוָן דְּאֵין בנ"ט וְעֵץ בְּעָלְמָא הוּא וְאַהָכִי לָא גַּלִּי קְרָא דִּלְיַחִיב דְּלָא הֲוָה אֶלָּא מַזִּיק אוֹ מִטַּעַם אַחֵר שֶׁכָּתַבְתִּי לְעֵיל בְּשֵׁם תו' דִּכְרִיתוֹת דְּלֵית בֵּיהּ שָׁוֶה פְּרוּטָה לָא לָקֵי אַמְּעִילָה וְשַׁפִּיר אָתְיָא כר"מ אֲבָל הַתּוֹסָ' לֹא נ"ל בְּכָךְ דס"ל אֵין בְּגִידִין בנ"ט לֹא מְיַחַיֵּיב אֹשֶׁאר אִיסּוּרִין דְּגִיד גְּזֵירַת הַכָּתוּב הוּא דְּלִיחַיֵּיב וכמ"ש הָרַשְׁבָּ"א הֻבְיאוֹ הכ"מ בפ"ח ה"ו מהל' מ"א יע"ש וּכְבָר כָּתַבְנוּ מַה שֶּׁיֵּשׁ לְיַיְשֵׁב: ובד"ה אִם יֵשׁ בנ"ט אָסוּר תֵּימָא דְּלְמָא מִשּׁוּם שַׁמְנוֹ עכ"ל לִכְאוֹרָה דְּהָתָם ע"כ אַיְירִי בְּאֵין בַּיָּרֵךְ אֶלָּא גִּיד לְחוּדֵי' וְנִיטַל שָׁמָנוּ מִמֶּנּוּ מִדְּתָנַן יֶרֶךְ שֶׁנִּתְבַּשֵּׁל אֲבָל נִצְלָה לֹא וְאִי בְּיֵשׁ בּוֹ שֶׁוְמָן מַאי אִירְיָא בִּישׁוּל אַף צָלִי נָמֵי דְּמַפְעְפֵּעַ בְּכֻלּוֹ אַף בְּצָלִי וְהַתּוֹ' לְקַמָּן דַּף צ"ז ע"ב ד"ה שָׁאנֵי חֵלֶב הִקְשׁוּ הָא בְּמַתְנִי' אֵיכָּא שֶׁוְמָן הַגִּיד וְתֵירְצוּ דְּאֵין שֶׁוְמָן אוֹסֵר יוֹתֵר מִן הַגִּיד וּמְנָא לְהוּ זֹאת אֵימָא דַּחֲדָא קֻוּשְׁיָא פֵּירוּקָא לְחֶבְרָתִי' דְּהַמַּקְשֶׁה דְּפָרִיךְ הָכִי הַיְינוּ דע"כ מַתְנִי' מַיְירֵי דְּנִיטַל הַשֶּׁוְמָן דאל"כ נִצְלָה נָמֵי וא"כ מוּכָח דְּיֵשׁ בְּגִידִין בנ"ט אֶלָּא דְּהַתּוֹסָ' לָא נִיחָא לְהוּ בְּכָךְ דְּמַשְׁמַע סְתָמָא יֶרֶךְ שֶׁנִּתְבַּשֵּׁל ג"ה עִם הַשֶּׁוְמָן ג"כ וְעוֹד מִמַּתְנִי' אֵין רְאָיָה דְּאֵימָא שֶׁנִּתְבַּשֵּׁל הַיְינוּ צָלִי כְּדִכְתִיב וּבִשְּׁלוּ אֶת הַפֶּסַח דַּהֲוָה צָלִי וכמ"ש התו' לְקַמָּן צ"ו ע"ב ד"ה אֲבָל נִצְלָה כו' יע"ש: וְדַע דְּלָמָ"ד חנ"נ בְּשֹׁאֶר אִיסּוּרִין דְּלָא כר"א ומש"ה נָקֵיט שָׁם אִם יֵשׁ בָּהּ בנ"ט, בְּיֶרֶךְ גּוּפָא וְאֵין שְׁאָר הַקְּדֵירָה מִצְטָרֵף לְבַטֵּל וְעַיֵּין שָׁם בְּתוֹסָפוֹת ד"ה אִם וּבָרֹאשׁ"ש שָׁם וְנֶאֱמַר דְּאִיסּוּר דָּבוּק לָא אָמְרִינַן בְּאִיסּוּר דְּרַבָּנָן אֶלָּא בְּאִיסּוּר תּוֹרָה דַּוְקָא וכמ"ש פר"ח בי"ד סי' צ"ב ס"ק י"ז דְּבְאִיסּוּר דְּרַבָּנָן לָא אָמְרִינַן חנ"נ דַּהֲוָה גְּזֵירָה לְגְזֵירָה וְעַיֵּין טַ"ז סי' צ' וצ"א גְּבֵי כַּחַל יע"ש א"כ מַקְשֶׁה שַׁפִּיר מִדְּאִיצְטְרִיךְ הָתָם בְּיֶרֶךְ גּוּפָא שִׁשִּׁים כמ"ש שָׁם אִם יֵשׁ בָּהּ בנ"ט ע"כ מִשּׁוּם גִּיד גּוּפָא דַּהֲוָה אִיסּוּר תּוֹרָה לֹא מִשּׁוּם שֶׁוְמָן שְׁלוֹ דַּהֲוָה דְּרַבָּנָן וא"כ ע"כ דְּיֵשׁ בְּגִידִין בנ"ט וּבְחִדּוּשֵׁינוּ לי"ד אֲבָאֵר בסי' צ"ב עַל רְאשֵׁי' פר"ח מִדְּבְרֵי הר"מ זַ"ל וְהַתּוֹ' כָּאן כָּתְבוּ דִּבְרֵיהֶ' כְּרִבֵּינוּ אֶפְרַ' דְּלָא אָמְרִינַן בִּשְׁאָר אִיסּוּרִים חנ"נ אוֹ בְּלֹא נִיעֵר הַקְּדֵירָ' מַיְירֵי לְקַמָּן וְעַיֵּין בַּתּוֹסָ' שָׁם ד"ה אִם יֵשׁ כו': עוֹד אֲבָאֵר לְךָ שֶׁיֵּשׁ לְתָרֵץ קֻוּשְׁיַת הַתּוֹסָפוֹת בע"א וְהוּא דְּתָנַן הָתָם כֵּיצַד מְשַׁעֲרִין כְּבָשָׂר בְּלֶפֶת וְהַיְינוּ שִׁשִּׁים וּכְמוֹ שֶׁכָּתְבוּ הַתּוֹסָ' לְקַמָּן צ"ז ב' ד"ה כָּל אִיסּוּרִין שֶׁבַּתּוֹרָה יע"ש וְלֹא אָמַר בְּטַעְמָא דְּקִפְּילָא אָמַר מֵאָה וְדוֹחֵק לוֹמַר דְּמַתְנִיתִין מַיְירֵי בְּלִיכָּא קִפְּילָא אֶלָּא ע"כ מִשּׁוּם גִּיד עַצְמוֹ צָרִיךְ לְשַׁעֵר בְּשִׁשִּׁים דַּהֲוָה מִין בְּמִינוֹ עִם בָּשָׂר וְלֵיכָּא לְמֵיקָם אַטַּעְמָא ומש"ה צָרִיךְ שִׁשִּׁים משא"כ אִי מִשּׁוּם שֶׁוְמָן הַגִּיד הָא בִּישְׁרָא עִם תַּרְבָּא הֲוָה מִין בְּאֵינוֹ מִינוֹ וְשֶׁוְמָן עִם חֵלֶב הֲוָה מִין בְּאֵינוֹ ש"מ דְּעִם בָּשָׂר הֲוָה בְּאֵינוֹ מִינוֹ כַּמְבוֹאָר בי"ד סִימָן צ"ח בַּשָּׂ"ך וט"ז ופר"ח וּבֵית לֶחֶם יְהוּדָא יע"ש אֶלָּא ע"כ דְּיֵשׁ בְּגִידִין בנ"ט ומש"ה צָרִיךְ שִׁשִּׁים וּלְקַמָּן גַּבֵּי אר"נ גִּיד בס' נַאֲרִיךְ בָּהּ בעזה"י ועי' בפי' הר"מ יֶרֶךְ שֶׁנִּתְבַּשְּׁלוּ שָׁם אֲבָאֵר: בא"ד דְּאֵין לְהַחְמִיר וְלֶאֱסוֹר כו' עכ"ל אַכַּתִּי אֵיכָּא לְאַקְשׁוֹיֵי דִּלְמָא לְעוֹלָם אֵין בָּהֶם טַעַם בְּגִיד עַצְמוֹ וְהָתָם מִשּׁוּם קְנוֹקָנוֹת דְּיֵשׁ בָּהֶן טַעַם צָרִיךְ ס' וְאֶפְשָׁר הַמַּקְשֶׁה פָּרִיךְ אַלִּיבָּא דְּהִלְכְתָא דְּאֵין אִיסּוּרָן אֶלָּא מִדְּרַבָּנָן כְּדָאָמַר אַבַּיֵי לְקַמָּן כְּוָתֵי' דְּעֻלָּא מִסְתַּבְּרָא כְּפִסַק הַשְּׁאִלְתּוֹת א"כ ג"כ אֵין לְהַחְמִיר יוֹתֵר מִגִּיד עַצְמוֹ.

וּמַה שֶּׁהִקְשׁוּ הַתּוֹסָפוֹת מֵעֲצָמוֹת וְגִידִין יִשָּׂרְפוּ לי"ז וּמוּקִי בְּשַׁמְנוֹ תי' בְּחִדּוּשֵׁי רַשְׁבָּ"א דְּהָתָם אַף הַגִּיד עַצְמוֹ יִשָּׂרֵף אִם הוֹתִּיר בִּגְרִירַת שַׁמְנוֹ ומש"ה שַׁפִּיר תְּנַן הָתָם שֶׁיִּשָּׂרְפוּ משא"כ הכ' דְּאֵין אִיסּוּר אֶלָּא מְשׁוּם שֻׁמָּן וצ"ל דְּהָתָם מְשׁוּם שְׁמוּשׁ נוֹתָר צָרִיךְ לִשָּׂרֵף גַּם הַגִּיד עַצְמוֹ יע"ש ובד"ה וְלָדוֹת קָדָשִׁי' כו' וי"ל דְּהָא דְּשָׁרֵי ר"מ כְּשֶׁנִּשְׁחֲטָה הָאֵם עכ"ל ר"ל הָא וַדַּאי דְּגִיד חָל מִשָּׁעָה שֶׁנּוֹצְרָה וְאַפְּ"ה בֶּן ח' אוֹ ט' מֵת נִיתָּר הַגִּיד בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ מִגְּזֵירַת הַכָּתוּב כָּל בִּבְהֵמָה תֹּאכְלוּ וְכֵן כָּתַב הָרֹא"שׁ כה"ג בפ' בְּהֵמָה הַמַּקְשָׁה ע"ה לר' יוֹחָנָן דְּחֵלֶב בִּגְמַר חֻדָּשִׁים הֲוָה חֶלֶב אַפְּ"ה נִיתָּר בִּשְׁחִיטַת הָאֵם יע"ש וּבְקוֹשְׁיָתָם הֲוָה ס"ד דמש"ה בֶּן ח' מֻוָּתָּר דְּלָא מִיקְּרֵי גִּיד כְּלָל וְלֹא נִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ אֶלָּא מַה שֶּׁהֻתַּר בְּאִמּוֹ גּוּפָא כְּקוֹשְׁטָ' הָרֹא"שׁ שָׁם בפ' בְּהֵמָה הַמַּקְשָׁה וְאַל תִּתְמַהּ יע"ש אֲבָל הָרִיטְבָ"א ז"ל בְּחִדּוּשָׁיו כָּתַב דְּהַאי אוֹקְמְתָא דְּלָא כר"א אָמַר ר"א יע"ש דְּהוּא סוֹבֵר דְּלָא הֻתַּר בַּוָּלָד אֶלָּא מַה שֶּׁהֻתַּר בְּאִמּוֹ וא"כ בֶּן ח' חַי אוֹ בֶּן ט' דְּמֻוָּתָּר דְּבָעֵינַן חֻדָּשִׁים דְּגַרְמֵי וְהַיְינוּ בֶּן ט' לר"מ ולר"י בֶּן ט' נִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ דְּלֵידָה גַּרְמֵי וְעַיֵּין בְּהַמַּקְשָׁה בְּרֹאשׁ"י בְּמַתְנִי' מָצָא כו': וְרָאִיתִי לְהָרַשְׁבָּ"א בְּחִדּוּשָׁיו שֶׁכָּתַב ג"כ דְּהָא דְּלָא כר"א אָמַר ר"א לְקַמָּן וְהַיְינוּ כמ"ש לְרִיטְבָ"א ז"ל וְתוּ כָּתַב דְּרִבּוֹתֵינוּ בַּעֲלֵי הַתּוֹסָפוֹת כָּתְבוּ דְּהָא דְּאָמַר וְהָלְכוּ לְשִׁיטָתָם אַחֲלָב קָאֵי כו' וְתוֹכָן דְּבָרָיו דִּבְהָא שַׁיָּיךְ לְשִׁיטָתָן דלר"מ דְּלָא נִיתָּר בִּשְׁחִיטַת הָאֵם דְּלִבְהֵמָה מְעַלְיָא הֲוָה דַּחֲדָשִׁים גַּרְמֵי וְלָא אִיתְרַבִּי מִכָּל בִּבְהֵמָה תֹּאכְלוּ (וְעַיֵּין פירש"י לְעֵיל דַּף ע"ד מָצָא בָּהּ בֶּן ח' כו' וַהֲבֵאתִיו לְעֵיל בְּסָמוּךְ) וְקָרֵינַן בי' וְזָבַחְתָּ מִבְּקָרְךָ כו' ה"ה דְּקָרֵינַן כָּל חֵלֶב שׁוֹר וְכֶשֶׂב וְעוֹד וכו' ולר"י דַּחֲדָשִׁים לָא גָּרְמוּ ה"ה לְעִנְיַן חֵלֶב ור"ל לָאו מְשׁוּם גְּזֵירַת הַכָּתוּב כפי' הָרֹא"שׁ בפ' בְּהֵמָה הַמַּקְשָׁה אֶלָּא דְּלָא מִיקְּרֵי בְּמֵעֵי אִמּוֹ חֵלֶב כְּלָל וְתוּ אַף לְאַחַר שֶׁיָּצָא לָאֲוִיר הָעוֹלָם ג"כ מֻוָּתָּר כְּשֶׁנִּשְׁחֲטָה אִמּוֹ כְּמוֹ שֶׁאָבָאֵר לְקַמָּן אַיְ"ה וְכָתַב עוֹד הָרַשְׁבָּ"א אֲבָל בְּגִיד לֹא הָלְכוּ לְשִׁיטָתָן אֶלָּא טַעְמָא דר"י מְשׁוּם כָּל בִּבְהֵמָה תֹּאכְלוּ עכ"ל ר"ל מְשׁוּם גְּזֵירַת הַכָּתוּב כָּל בִּבְהֵמָה תֹּאכְלוּ וּכְפִי' הָרֹא"שׁ ז"ל וְלֹא יָדַעְנָא דמ"מ אַמַּאי לֹא קָאֵי אַגִּיד נָמֵי דְּהָלְכוּ לְשִׁיטָתָן דלר"מ דְּאֵינוֹ נִיתָּר ה"ה גִּיד דְּאָסוּר ולר"י דְּנִיתָּר ה"ה גִּיד מִכָּל בִּבְהֵמָה תֹּאכְלוּ וְשַׁפִּיר הֲוָה לְשִׁיטָתָן וּמַה בְּכָךְ דִּבְחָלָב הֲוָה הַטַּעַם דְּלָא מִיקְּרֵי חָלָב בְּמֵעֵי אִמּוֹ שָׁרֵי לר"י כְּמוֹ גִּיד דְּשָׁרֵי לר"י אַף דְּחָל בְּמֵעֵי אִמּוֹ דְּלָא כְּתִיב שׁוֹר מְגְּזֵירַת הַכָּתוּב כָּל בִּבְהֵמָ' ה"ה חֵלֶב ג"כ.

ומ"ש דְּרִבּוֹתֵינוּ בַּעֲלֵי הַתּוֹסָפוֹת כָּתְבוּ בַּתּוֹסָפוֹת שֶׁלְּפָנֵינוּ לֹא מְצָאתִיו וְאִי מִשּׁוּם מ"ש כָּאן דְּגִיד בְּמֵעֵי אִמּוֹ נָמֵי אָסוּר דְּלָא כְּתִיב בֵּיהּ שׁוֹר דְּחֵלֶב כְּתִיב בֵּיהּ שׁוֹר כו' מ"מ לֹא כָּתְבוּ הַתּוֹסָפוֹת דְּהָא דְּאָמַר ר"א וְהָלְכוּ לְשִׁיטָתָן לָא קָאֵי אַגִּיד וְאַדְּרַבָּה לְקַמָּן צ"ב ב' כָּתְבוּ ד"ה וְאָמַר ר"א דְּאַחֵלֶב וְאַגִּיד קָאֵי יע"ש בְּזֶה עוֹד רָאִיתִי לְהָרַשְׁבָּ"א מֵחִדּוּשָׁיו שֶׁכָּתַב כָּאן וְז"ל אֲבָל קָשֶׁה א"כ מַה קָּאָמַר דָּבָר זֶה מַחְלוֹקֶת וְהָא ר"י בִּשְׁלִיל שֶׁנִּשְׁחֲטָה אִמּוֹ אַיְירִי בְּשִׁלָּמָא לתי' רִאשׁוֹן לָא חָשׁוּ לְאַהְדּוֹרֵי וּלְאוֹקְמֵי' פֵּירוּקָא דַּהֲוָה דְּלָא כְּהִלְכְתָא דר"א אָמַר ר"א כו' עכ"ל הִנֵּה מַשְׁמַע לתי' רִאשׁוֹן נָמֵי הֲוָה אֶפְשָׁר לוֹמַר דְּסֵיפָא בִּשְׁלִיל שֶׁנִּשְׁחֲטָה אִמּוֹ כו' וְאַמַּאי הָא לתי' רִאשׁוֹן א"ש דר"מ ור"י הָלְכוּ לְשִׁיטָתָן בְּגִיד נָמֵי לר"מ חֲדָשִׁים גַּרְמֵי ולר"י אֲוִיר הָעוֹלָם גָּרְמֵי אֲבָל בִּמְעֵי אִמָּן לֹא כֵן הוּא לר"א אָמַר ר"א וְהַךְ סֵוּגְיָא פְּלִיג אר"א אָמַר ר"א כמ"ש רַשְׁבָּ"א בתי' רִאשׁוֹן וְסוֹבֵר דלר"מ נוֹהֵג מִשְּׁעַת יְצִירָה וא"כ אֲפִילּוּ בְּבֶן שְׁמוֹנָה חַי לר"מ לֹא נִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ אֶלָּא מַה שֶּׁהֻתַּר בְּאִמּוֹ וְדַיּוֹ לַוָּלָד שֶׁיִּהְא כְּאִמּוֹ כְּקוֹשְׁיַת הָרֹא"שׁ בְּהַמַּקְשָׁה וַהֲבֵאתִיו לְעֵיל יע"ש וא"כ שַׁפִּיר אָמַר וְהָא

מִדְּקָתָנֵי סֵיפָא כו' וּמְשַׁנֵּי דָּבָר זֶה מַחֲלוֹקֶת ר"י וְרַבָּנָן וְלֹא קָשָׁה קוֹשְׁיַת הָרַשְׁבָּ"א וְהוּא קוֹשְׁיַת הַתּוֹסָפוֹת ד"ה וְהָא מִדְּקָתָנֵי כו' דע"כ לר"י אֵינוֹ חָל עַד שֶׁיָּצְאוּ לַאֲוִיר הָעוֹלָם וי"ל דְּרַשְׁבָּ"א כָּתַב כֵּן עַל קוֹשְׁיָ' הַב דְּמַאי קוֹשְׁיָ' וְהָא מִדְּקָתָנֵי סֵיפָא ור"ל כפירש"י וְלָמָּה לִי סֵיפָא וְהָא מֵרֵישָׁא שָׁמְעִינַן דְּנוֹהֵג בִּשְׁלִיל אֵימָא דְּאַשְׁמְעִינַן דְּנוֹהֵג בִּשְׁלִיל אַף שֶׁנִּשְׁחֲטָה הָאֵם דְּה"א שֶׁיִּהֵא נִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ מִכָּל בִּבְהֵמָה תֹּאכְלוּ לְכָךְ אַשְׁמְעִינַן דְּיוֹ לַוָּלָד שֶׁיִּהֵא כְּאִמּוֹ כו' אוֹ דְּרַבִּי סָתָם כָּאן כר"מ דְּבָן ט' אֵין נִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ כְּמוֹ שֶׁאָבָאר לְקַמָּן בְּכַוָּנַת הָרַשְׁבָּ"א וְעַיֵּין צ"ב תּוּ כָּתַב הָרַשְׁבָּ"א וי"ל כֵּינָן דְּנִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ א"כ אַף דְּנוֹהֵג בִּשְׁלִיל כ"ז שֶׁלֹּא נִשְׁחֲטָה הָאֵם מ"מ כֵּינָן דְּאֶפְשָׁר לָבוֹא לִידֵי הֶיתֵּר ע"י שְׁחִיטָה מִיקְרֵי קָדָשִׁים קָדִים וְהֵבִיא ראי' מר"י סוֹף פִּרְקִין תְּלִישׁ חָלָב בְּעָלְמָא לר"י כֵּינָן דְּאֶפְשָׁר בִּשְׁחִיטָ' כֻּלְּהוּ בַּהֲדֵי מִיקְרֵי וּלְקַמָּן אֲבָאֵר מִזֶּה.

וְיֵשׁ לְתָמְהַּ דא"כ מַה קָּאָמַר וְהָא דָּבָר זֶה מַחֲלוֹקֶת ר"י וְרַבָּנָן וְהָא לָרַמְבַּ"ן סִימָן א' נִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ וְהַגִּיד ג"כ כר"א אָמַר ר"א לְקַמָּן וְאַגִּיד נָמֵי קָאֵי וא"כ וַדַּאי קָדָשִׁים קָדִים דְּהַגִּיד אֶפְשָׁר לָבוֹא לִידֵי הֶיתֵּר בִּשְׁחִיטָה כ"ז שֶׁהוּא בֶּן ח' עַד שֶׁיִּהֵא בֶּן ט' וא"כ לר"מ נָמֵי מֻוקְדָּשִׁין קָדִים כמ"ש: אֲבָל הַנִּרְאֶה לִי בְּדִבְרֵי קָדְשׁוּ וּבָזֶה יִתְיַשֵּׁב מַה שֶּׁהִקְשֵׁיתִי לְעֵיל דִּכְתִיב דְּבְגִיד לֹא הָלְכוּ לְשִׁיטָתָן וְאַמַּאי כו' אֶלָּא דְּזֶה שֶׁכָּתַב הָרַשְׁבָּ"א וְרַבּוֹתֵינוּ בַּעֲלֵי התו' כו' הוּא שִׁיטָה אַחֶרֶת דְּהָא דְּאָמַר ר"א אָמַר ר"א מַחֲלוֹקֶת א ט' חַי וְהָלְכוּ לְשִׁיטָתָן בְּחָלָב פְּלִיגִי אֲבָל בֶּן ח' וַדַּאי לר"מ מֻוּתָּר דְּלָאו חֵלֶב מִיקְרֵי דְּהָא כְתִיב שׁוֹר וְכֶשֶׂב וְהָא לֹא חֲדָשִׁים וְלָא אֲוִירָא אִיכָּא וּכְמוֹ שֶׁאָמַר בְּהַמְקַשָּׁה ע"ו ע"א יע"ש אֲבָל בְּגִיד וַדַּאי אַף בֶּן ח' נָמֵי חָל הַגִּיד דְּמִשָּׁעָה שְׁנוֹצַר וּבָא עַל הַכַּף גִּיד מִיקְרֵי דְּלָא כְתִיב שׁוּעַ וּלְפוּם סְבָרָא דְּהַשְׁתָּא מִשָּׁעָה שְׁנוֹצְרָה הַבְּהֵמָה לְמַאי דְּלָא יָדַע מֵהֵיא דְּנָזִיר וא"כ בְּגִיד בְּבֶן ח' נָמֵי פְּלִיגִי דלר"מ אָסוּר וְלֵית לֵיהּ גְּזֵירַת הַכָּתוּב מִכָּל בִּבְהֵמָה תֹּאכְלוּ ולר"י שָׁרֵי מִגְּזֵירַת הַכָּתוּב וא"כ בְּגִיד וַדַּאי דְּלָא הֲוָה ר"מ לִשִׁיטָתֵיהּ ור"י לְשִׁיטָתֵיהּ דְּנָהֵי דר"י לְשִׁיטָתֵיהּ מ"מ ר"מ לָאו לְשִׁיטָתֵיהּ דְּהָא אפי' בֶּן ח' דְּנִיתָּר בִּשְׁחִיטָה לר"מ אַפֵּ"ה הַגִּיד אָסוּר לר"מ כמ"ש וּמְנָא תֵּימְרָא מִמַּתְנִי' שֶׁהֲרֵי לְעֵיל סָתָם דְּבֶן ט' נִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ דר"מ ור"י הֲלָכָה כר"י וְאֵיךְ סָתָם כָּאן דְּנוֹהֵג בִּשְׁלִיל וְעוֹד דְּהָתָם סָתָם בִּלְשׁוֹן חֲכָמִים וְאַפֵּ"ה לֹא אָמַר כָּאן דִּבְרֵי ר"מ אֶלָּא סְתָם כת"ק ש"מ דְּלָאו הָא בְּהָא תְּלָיָא א"כ שַׁפִּיר כָּתַב בְּמָתָק לְשׁוֹנוֹ דִּבְגִיד לָאו לְשִׁיטָתוֹ הֲלַךְ ר"מ כו' וּבָזֶה נָמֵי דְּאָמַר דָּבָר זֶה מַחְלוֹקֶ' ר"מ ור"י כו' כֵּינָן דְּאֶפְשָׁר לָבוֹא לִידֵי הֶיתֵּר ע"י שְׁחִיטָ' מֻוקְדָּשִׁין מִיקְרֵי קָדִים משא"כ לר"מ דְּלֵית לֵיהּ הֶיתֵּר ע"י, שְׁחִיטָה אֲפִילּוּ בֶּן שְׁמוֹנָה חַי וְשַׁפִּיר בַּהֲדֵי אָתְיָין כו' וּפָרִיךְ שַׁפִּיר מֵהָא מִדְּתָנַן בְּסֵיפָא וְנוֹהֵג בִּשְׁלִיל וּכְפֵירוּשׁ הָרַשְׁבָּ"א דַּהֲוָה לוֹמַר ר"י אוֹמֵר אֵינוֹ נוֹהֵג בְּמֻוקְדָּשִׁין דְּאִי כפירש"י לָמָּה לִי הַסֵּיפָא הָא טוּבָא אַשְׁמְעִינַן דְּלָא נַיְמָא דְּנִיתָּר בִּשְׁחִיטַת הָאֵם וּמִיהוּ ז"א דא"כ מֻוקְדָּשִׁין קָדִים זֶהוּ מַה שָּׁרָצִינוּ לְבָאֵר וְהַנִּרְאֶה, בְּכַוָּנַת דִּבְרֵי קָדְשׁוּ: בא"ד וּמִיהוּ קָשָׁה כו' אֲבָל בֶּן שְׁמוֹנָה לכ"ע לָא מִיקְרֵי חָלָב כו' וי"ל דְּשׁוֹר וְכֶשֶׂב כְּתִיב משא"כ גִּיד עכ"ל כְּבָר כָּתַבְנוּ שֶׁזֶּה שֶׁכָּתַב הָרַשְׁבָּ"א וְרַבּוֹתֵינוּ בַּעֲלֵי הַתּוֹסָפוֹת פֵּירְשׁוּ דאר"א אר"א אַחֵלֶב קָאֵי אֵינוֹ דִּבְרֵי הַתּוֹסָפוֹת שֶׁלְּפָנֵינוּ אֶלָּא שִׁיטָה אַחֶרֶת דִּלְדִבְרֵי הַתּוֹסָפוֹת נָהֲי דְּגִיד חָל מִשָּׁעַת יְצִירַת הַבְּהֵמָה אוֹ מִשָּׁעָה שֶׁבָּא עַל הַכַּף אוֹ עַד שֶׁיִּתְקַשֶּׁה הִפִּילוּ בֶּן שְׁמוֹנָה נִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ וְהַגִּיד ג"כ מִגְּזֵירַת הַכָּתוּב כָּל בִּבְהֵמָה תֹּאכְלוּ וְאִילּוּ לְשִׁיטַת הָרַשְׁבָּ"א בְּגִיד בֶּן שְׁמוֹנָה אֵינוֹ נִיתָּר לר"מ וְלָאו הָא בְּהָא תְּלָיָא כו' כְּמוֹ שֶׁהֶאֱרַכְנוּ בָּזֶה בְּסָמוּךְ ומ"ש הַתּוֹסָפוֹת דְּחֵלֶב

בֶּן שְׁמוֹנָה לָא מִיקְרֵי חָלָב לכ"ע אַף דִּלְלָשׁוֹן רִאשׁוֹן שָׁם בְּהַמְקֹשָׁה פְּלִיגִי בְּחָלָב בֶּן שְׁמוֹנָה הַיְינוּ הֵיכָא שֶׁיָּצָא לַאֲוִיר הָעוֹלָם דְּאָמַר דְּלִיְדָה מִיהַת בָּעֵינַן כַּמְבוֹאָר שָׁם ע"ד א' וְכָתְבוּ א"נ נִיחָא לְמַפְרֵךְ מִנָּזִיר וְסָבְרִי הַשְׁתָּא דְּגִיד וְחָלָב שָׁוְוין הֵמָּה וְעַיֵּין מ"ש בְּתוֹסְפוֹת ד"ה וְהָא וּבַתּוֹסָפוֹת הכ' בְּמַבַּכָּרֶ': ובד"ה וְהָא מִדְּקָתָנֵי סֵיפָא כו' תֵּימָא מַאי פָּרֵיךְ וְהָא סֵיפָא בְּשֶׁלִיל שֶׁנִּשְׁחֲטָה אִמּוֹ כו' עַיֵּין בת"ח דְּהָכִי ס"ד וּבְלֹא נִשְׁחֲטָה וּפְלִיגִי אִי חָל אִיסּוּר גִּיד בְּמְעֵי אִמּוֹ אוֹ לָאו.

וְהַתּוֹסָפוֹת כָּתְבוּ דְּהָא חֵלֶב שֶׁל בֶּן ט' חַי לְרַבִּי יוֹחָנָן חָלָבוֹ כְּחֵלֶב בְּהֵמָה וְאַפ"ה כֵּיוָן שֶׁנִּשְׁחֲטָה אִמּוֹ שָׁרֵי רְצוֹנָם לוֹמַר דְּל"ת דִּסְבָרַת הַמַּקְשֶׁה הוּא דְּכֵיוָן דְּחָל גִּיד בְּמְעֵי אִמּוֹ לֹא שַׁיָּךְ לְהַתִּיר מִכָּל בַּבְּהֵמָה תֹּאכְלוּ דְּדַיּוֹ לְוָלָד שֶׁיִּהֵא כְּאִמּוֹ אֶלָּא ע"כ טַעְמָא דר"י דְּבִמְעֵי אִמּוֹ אֵין חָל אִיסּוּר גִּיד עַד שֶׁיֵּצֵא לַאֲוִיר הָעוֹלָם ומש"ה נִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ דְּכֻלָּהּ בָּשָׂר הֲיְתֵר הוּא וְאַף שֶׁיָּצָא אַחַ"כ לַאֲוִיר הָעוֹלָם חַי כְּבִישָׁרָא בְּדִיקוּלָא דָּמְיָא כְּמוֹ שֶׁאָבָאר לְקַמָּן אָמַר שְׁמוּאֵל יע"ש בְּאוֹרֶךְ וְיִהְיֶה קְוֻשְׁיַת הַמַּקְשֶׁה וְהָא מִדְּקָתָנֵי סֵיפָא יְרֵצָה בָּזֶה דַּהֲוָה לְמֵיתְנֵי ר"י אוֹמֵר אֵינוֹ נוֹהֵג בְּמֻקְדָּשִׁין כפי' הָרַשְׁבָּ"א בְּחִדּוּשָׁיו וּמְשַׁנֵּי דָּבָר זֶה מַחֲלוֹקֶת ר"י וְרַבָּנָן דלר"י אֵין נוֹהֵג בְּמֻקְדָּשִׁין דְּלָא אָתֵי חָיֵיל אַגִּיד ולר"מ דְּחָיֵיל בִּמְעֵי אִמָּן אִיסּוּר גִּיד וְהָא דאר"א אר"א דְּהָלְכוּ לְשִׁיטָתָן לָאו לר"מ לְשִׁיטָתֵי' אֶלָּא ר"י לְשִׁיטָתֵיהּ ולר"מ בלא"ה אֵינוֹ נִיתָּר דַּאֲפִילּוּ בֶּן שְׁמוֹנָה דְּנִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ אַפ"ה גִּיד אָסוּר דְּדַיּוֹ לַוָּלָד שֶׁיִּהֵא כְּאִמּוֹ וְלֵית לֵיהּ גְּזֵרַת הַכָּתוּב וְלָזֶה כָּתְבוּ הַתּוֹסָפוֹת דְּלֵיכָּא לְמֵימַר הָכֵין דְּלָא תִּקְשֵׁי מר"א אר"א דִּנְפָרֵשׁ הָלְכוּ לְשִׁיטָתָן ר"י בִּלְבַד וכה"ג צָרִיךְ לוֹמַר לְשִׁיטַת ר"מ זַ"ל בְּהִלְכוֹת מ"א פ"ח וכמ"ש המ"מ יע"ש דְּהָא חֲזִינַן דלר' יוֹחָנָן בְּתָלַשׁ חָלָב מִבֶּן תִּשְׁעָה חַי דַּהֲוָה כְּחֵלֶב בְּהֵמָה וְאַפ"ה נִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ מִגְּזֵרַת הַכָּתוּב כו' דְּכָל בִּבְהֵמָה תֹּאכְלוּ אַלִּיבֵּיהּ דְּרַבִּי יְהוּדָא שָׁם א"כ מִנָּלַן לוֹמַר דָּבָר זֶה מַחֲלוֹקֶת ר"י וְרַבָּנָן הֲוָה לְאַפּוֹשֵׁי פְּלוּגְתָּא מַה שֶּׁלֹּא נִזְכַּר בְּדִבְרֵיהֶם אֶלָּא מִכֹּחַ הֶכְרֵחַ דְּקָתָנֵי וְנוֹהֵג בְּמֻקְדָּשִׁין וְעַל כָּרְחָךְ כְּרַבִּי מֵאִיר דר"י וַדַּאי לֹא דְּאִיהוּ סוֹבֵר אִיסּוּר גִּיד אֵינוֹ עַד שֶׁיֵּלֵד וע"כ ר"מ הוּא וְסוֹבֵר אִיסּוּר גִּיד מִשְּׁעַת יְצִירָה וּמְנָא לָךְ זֶה אֵימָא כֵּן ר"מ ור"י סְבִירָא לְהוּ דְּגִיד מִשְּׁעַת יְצִירָה לְפוּם סְבָרָא דְּהַשְׁתָּא אוֹ מט' חֳדָשִׁים דְּגַרְמֵי ור"י מַתִּיר מִגְּזֵרַת הַכָּתוּב מִכָּל בִּבְהֵמָה תֹּאכְלוּ ור"מ לְשִׁיטָתֵיהּ וְהַשְׁתָּא לָא קַשְׁיָא וְהָא מִדְּקָתָנֵי סֵיפָא בֵּין לפי' הָרַשְׁבָּ"א דר"י הֲוָה לְאַפְלוּגֵי וְלוֹמַר אֵין נוֹהֵג בְּמֻקְדָּשִׁין דְּהָא כ"ע מוֹדִים בְּרֵישָׁא גַּם לפי' רָשִׁ"י דְּלָמָּה לִי הַסֵּיפָּ' וְהָא אִיצְטְרִיךְ טוּבָא לְמִסְתַּם דְּאֵינוֹ נִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ דְּהֵ"א אַף דְּנוֹהֵג בְּשֶׁלִיל אַפ"ה נִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ מִכָּל בִּבְהֵמָה כר"י לְהָכִי סָתַם כר"מ דְּאֵינוֹ נִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ וְהָדַר בֵּיהּ מַה דְּסָתַם בְּהַמְקֹשָׁה אוֹ כְּמוֹ שֶׁאָבָאר לְקַמָּן בְּמֵימְרָא דְּשְׁמוּאֵל בְּאוֹרֶךְ זֶה הַנִּרְאֶה לִי בְּכַוָּנַת דִּבְרֵיהֶם במ"ש דְּתָלַשׁ מִבֶּן ט' חַי דַּחֲשִׁיב חָל בְּהֵמָה: אָמְנָם כֵּן הִתו' בְּהַמְקֹשָׁה ע"ה ד"ה לְדִבְרֵי הַמַּתִּיר לֹא כָּתְבוּ כֵּן אֶלָּא לר"י נָמֵי דְּאָמַר חֳדָשִׁים גַּרְמֵי מ"מ אֲוִיר הָעוֹלָם בָּעֵינַן נְהִי אֲוִיר דְּלִיְדָה לָא בָּעֵינַן אֲוִיר הָעוֹלָם בָּעֵינַן לר' יוֹחָנָן יע"ש הֵיטֵב וְכֵן בְּדַף צ' א' בד"ה הכ' בְּמַבַּכָּרֶת כָּתְבוּ בְּהֶדְיָא לר' יוֹחָנָן נָמֵי אֵין אִיסּוּר חֵלֶב חָל עַד שֶׁיִּוָּלֵד יע"ש וא"כ אֵין רְאָיָה דְּלְעוֹלָם סְבָרַת הַמַּקְשֶׁה הוּא דְּאִי גִּיד חָל בִּמְעֵי אִמּוֹ וַדַּאי אֵין סְבָרָא שֶׁיִּהֵא נִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ דַּיּוֹ לַוָּלָד שֶׁיִּהֵא כְּאִמּוֹ וְהָא דְּשָׁרֵי חֲלָבוֹ לר"מ הַיְינוּ מִשּׁוּם דְּבִמְעֵי אִמּוֹ בְּשַׂר הֲיְתֵר הוּא וְלָאו חֵלֶב הוּא וְנִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ וְאַף לְאַחַר שֶׁיָּצָא לַאֲוִיר הָעוֹלָם לָא מִיתְסַר וְאַף דְּלֵיכָּא לְמֵימַר כְּבִישָׁרָא בְּדִיקוּלָא דָּמְיָא דְּמָה בְּכָךְ הָא לָא בָּעֵינַן אֶלָּא אֲוִיר עוֹלָם לֹא

אֲוִיר דְּלֵידָה דְּהָא לר"י תְּלַת חָלָב מִבֶּן ט' חַי וְהוֹצִיאוֹ לַאֲוִיר עוֹלָם אָסוּר הָא לָא קַשְׁיָא מ"מ כֵּיוָן דְּנִיתָּר בְּמֵעֵי אִמּוֹ וְלָאו מִגְּזֵירַת הַכָּתוּב אֶלָּא דְּבָשָׂר הֵיתֵּר הוּא בְּמֵעֵי אִמּוֹ תּוּ לָא מִסְתַּבֵּר לֶאֱסוֹר אַחַ"כ כְּמוֹ שֶׁאָבָאר לְקַמָּן בְּמֵימְרָא דִּשְׁמוּאֵל בְּדִבְרֵי הָרִא"שׁ דפ' בְּהֵמָה הַמַּקְשָׁה א"כ שַׁפִּיר אָמַר דָּבָר זֶה מַחֲלוֹקֶת ר"י וְרַבָּנָן דלר"י דְּנִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ ע"כ דְּבִמְעֵי בְּהֵמָה לֹא גִּיד מִיקְרֵי דאל"כ דְּיוֹ לְוָלָד שֶׁיְּהֵא כְּאִמּוֹ גַּם בְּחֵלֶב ה"ט דכ"ז שֶׁלֹּא יָצָא לַאֲוִיר הָעוֹלָם לָאו חֵלֶב מִיקְרֵי וְנִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ וְתוּ לָא מִיתְּסַר אַף לְאַחַר שֶׁיָּצָא לַאֲוִיר הָעוֹלָם וא"כ גִּיד דְּאֵינוֹ נוֹהֵג בְּמֵעֵי אִמּוֹ לָא חָיֵיל אַמַּוְקָדָּשִׁין ולר"מ ע"כ סְבִירָא לֵיהּ דְּנוֹהֵג בְּמֵעֵי אִמּוֹ ומש"ה נוֹהֵג בְּמַוְקָדָּשִׁין דְּבַהֲדֵי אָתֵי וְחָיֵילִי תַּרְוַיְיהוּ כֵּן נִרְאֶה לִי לְיַשֵּׁב סְוּגְיָ' הַגְּמָרָא דְּכָאן וּלְקַמָּן בְּמֵימְרָא דִּשְׁמוּאֵל נַאֲרִיךְ בָּהּ בעזה"י כִּי יֵשׁ בּוֹ שִׁיטוֹת עֲמֻקוֹת וְכָאן לֹא כָּתַבְתִּי אֶלָּא לִהְיוֹת פֶּתַח לַסְּוּגְיוֹת הַבָּאוֹת לְפָנֵינוּ בעזה"י וְעַיֵּין בר"מ פ"ח מהמ"א ומ"מ מ"ש שָׁם: (דַּף צ' ע"א) גְּמָרָא מַאן שָׁמְעַתְּ לֵיהּ הַאי סְבָרָא ר"י וְהָא מַתְנִי' דְּלָא כר"י דְּקָתָנֵי נוֹהֵג בֵּירֵךְ יָמִין וּבִירֵךְ שְׂמֹאל עכ"ל י"ל הָא קיי"ל לְקַמָּן אֲכָלוֹ וְאֵין בּוֹ כְּזַיִת לוֹקֶה עַיֵּין צ"ו ע"א בְּמַתְנִי' וְהָא דְּבָעֵינַן כַּזַּיִת אִם לֹא אֲכָלוֹ כָּל מַה שֶּׁעַל כַּף אֲבָל אִם אֲכָלוֹ כֻּלּוֹ מַה שֶּׁעַל כַּף אַף דְּלָא הֲוָה כְּזַיִת לוֹקֶה מְשׁוּם בְּרִיהּ וּכְבָר כָּתַבְנוּ לְעֵיל דְּאִיסּוּר חָל עַל חֲצִי שִׁיעוּר וְכֵן פְּסַק הר"מ ז"ל בהל' שְׁבוּעוֹת ה"ז פֵּ"ה ובכ"מ שָׁם וּבְתוֹ' שְׁבוּעוֹת כ"ג ד"ה דְּמוּקִי וא"כ אַשְׁמְעִינַן תַּנָּא דְּמַתְנִי' דְּפְעָמִים ג"ה נוֹהֵג בְּמַוְקָדָּשִׁין וְאַשְׁמְעִינַן דְּאִיסּוּר חָל עַל חֲצִי שִׁיעוּר כְּמוֹ דְּאַשְׁמְעִינַן זֶה בְּשָׁבוּעוֹת וְעַיֵּין במ"ל בְּפֵ"ה מה"ש יע"ש וכ"ת דְּמַקְשֶׁה לֹא הֲוָה לְמִתְנֵי בְּסִתָם ג"ה נוֹהֵג בְּמַוְקָדָּשִׁין דְּהָא לר' יְהוּדָא בָּעֵינַן כַּזַּיִת כִּמְבֹאָר לְקַמָּן צ"ו שָׁם וַהֲוָה לְאַפְלוֹגֵי וְלוֹמַר אֵין נוֹהֵג וְהָכָא לֹא שַׁיָּיךְ לוֹמַר דָּבָר זֶה מַחֲלוֹקֶת ר"י וְרַבָּנָן הָא לָא תְּנַן אַחַ"כ דְּבַר מִזֶּה וְכֵיוָן דְּנִזְכַּר ר"י בְּמַתְנִי' וּפְלִיג אַשְּׁאָר דְּבָרִי' הֲוָה לְאַפְלוֹגֵי אַרִישָׁא זֶה אֵינוֹ דְּהָא לְפוּם סְבָרָא דְּהַשְׁתָּא לר"י פְּשִׁיטָא דְּנוֹהֵג בְּמַוְקָדָּשִׁין שֶׁכֵּן אִיסּוּרוֹ נוֹהֵג בִּבְנֵי נֹחַ וְכִדְאָמַר.

וְעוֹד דְּאֵין זֶה קוּשְׁיָא מַה דְּלָא פְּלִיג ר"י אַרִישָׁא דְּהָא נָמֵי לָא פְּלִיג אַיֵּרֶךְ יָמִין וּשְׂמֹאל אַף שֶׁהַוְזַכַּר ר"י בְּמַתְנִי' וּפְלִיג אַשְּׁאָר דְּבָרִים וְהָרַשְׁבָּ"א שפ' לְעֵיל וְהָא מִדְּקָתָנֵי סֵיפָא וְנוֹהֵג בְּשָׁלִיל דַּהֲוָה לר"י לְפָלוּגֵי אַרִישָׁא הָא סַיֵּים שָׁם הָרַשְׁבָּ"א לָמָּה לְאַהְדּוּרֵי פְּלוּגְתַּיְיהוּ בְּשָׁלִיל הֲוָה לְאַפְלוּגֵי אַרִישָׁא דְּאֵין נוֹהֵג בְּמַוְקָדָּשִׁין וּמִמֵּילָא הֲוָה יָדְעִינַן פְּלוּגְתָּא בְּשָׁלִיל יע"ש וּמִיהוּ בְּהָא דְּלְעֵיל וְהָא מִדְּקָתָנֵי סֵיפָא שַׁיָּיךְ שַׁפִּיר לְפָרֵשׁ כֵּיוָן דר"י פְּלִיג בְּשָׁלִיל הֲוָה לֵיהּ לְכָלּוֹל וְלוֹמַר ר"י אוֹמֵר אֵינוֹ נוֹהֵג בַּשָּׁלִיל וְלֹא בְּמַוְקָדָּשִׁין דְּחַד טַעְמָא הוּא וְכָאן לֹא שַׁיָּיךְ דָּבָר זֶה כִּדְכָתַיְבְנָא: וְדַע לְפִי מַה שֶּׁנִּרְאֶה מִדִּבְרֵי הר"מ ז"ל בפי' הַמִּשְׁנָה לְקַמָּן דְּאֵינוֹ נוֹהֵג בְּטֻמְאָה דְּאַף לַחֲכָמִים יַעֲקֹב נִצְטַוָּה עַל ג"ה אֶלָּא שֶׁאֵין עוֹשִׂין הַיּוֹם בְּמִצְוֹת הַשֵּׁם לְיַעֲקֹב אֶלָּא שֶׁנֶּאֱמַר לָנוּ בְּסִינַי כו' וְכֵן מְבֹאָר מִדְּבָרָיו בהל' מְלָכִים פ"ז דְּיַעֲקֹב נִצְטַוָּה עַל ג"ה וּלְקַמָּן בְּמִשְׁנָה דְּאֵין נוֹהֵג בְּטֻמְאָה אֶכְתּוֹב שָׁם וא"כ לְפִי דְּבָרָיו ע"כ ה"ק ר"י וַהֲלֹא מִבְּנֵי יַעֲקֹב נֶאֱסַר וְלֹא שַׁיָּיךְ דְּרָשָׁא דְּמֵי שְׁגִידָה אָסוּר דְּהָא עֲדַיִין בְּהֵמָה טְמֵאָה מֻוּתֶּרֶ' וַחֲכָמִים הֵשִׁיבוּ לֹא כִּי בְּסִינַי נֶאֱמַר וְשַׁפִּיר שַׁיָּיךְ דְּרָשָׁא דָּמֵי שֶׁגִּידוֹ כו' ועכ"פ גַּם חֲכָמִים מוֹדִים דְּיַעֲקֹב נִצְטַוָּה עַל ג"ה דְּמַעֲשֶׂה בְּדִידֵיהּ הֲוָה וְאִם כֵּן שַׁפִּיר רָאוּי לָחוּל אִיסּוּר גִּיד דְּחָמוּר שֶׁנּוֹהֵג בב"נ אַף לר"מ וז"א דלר"מ לֵית אִיסּוּר חָמוּר אֶלָּא כּוֹלֵל וּמוֹסִיף וב"א וּכְהַהִיא דִּנְבֵילָה לְקַמָּן וְעַיֵּין כְּרִיתוּת י"ד יֵשׁ אוֹכֵל יע"ש וּבַגְּמָרָא דְּמוּקֵי לָהּ בְּכוֹלֵל דַּוְקָא וּמַאן דְּלֵית לֵיהּ אִיסּוּר חע"א אֲפִילּוּ בַּחָמוֹר עַל קַל לֵית לֵיהּ וְהָכִין הִלְכְתָא שֶׁהֲרֵי א"א

וַנַּעֲשֵׂית חֲמוֹתוֹ דְּבִשְׁרִיפָה אַפִּ"ה לָא חָיֵיל אִם לֹא בְּכוֹלֵל וְעַיֵּין תּוֹסָפוֹת יְבָמוֹת ל"ב ב' יע"ש וא"כ שַׁפִּיר פָּרִיךְ מַאן שָׁמְעַת לֵיהּ ר"מ הָא ר"מ אַף בַּחֲמוֹר עַל קַל אֵין חָיֵיל וְלֹא חָל גִּיד אַמְוקָדָשִׁין וּלְפִי זֶה הָא דְּאָמְרוּ חֲכָמִים לְקַמָּן לר"י בְּסִינַי נֶאֱמַר וְלִדְבָרָיו דר"י קָאָמְרִי לְדִידַן אַף חָמוּר עַל קַל לֵית לָן וְאַף אִי נֶאֱמַר לִבְנֵי יַעֲקֹב אֶלָּא לְדִידָךְ דְּאָמְרַת חָמוּר עַל קַל חֵיל אַפִּ"ה בְּסִינַי נֶאֱמַר וְשַׁפִּיר שַׁיְּיךְ דְּרָשָׁא דר"ש מִי שֶׁגִּידוֹ אָסוּר כו' וּבְשָׂרוֹ כו' וע"ש בְּתוֹסָפוֹת ק' ב' בד"ה וב"נ וְאַהָכִי מַקְשֶׁה מַאן שָׁמְעַת הַאי סְבָרָא ר"ל דְּחָמוּר עַל קַל חָיֵיל כו' אֲבָל רַשׁ"י שֶׁפִּיֵּיר' מַאן שָׁמְעַת הַאי סְבָרָא דְּנוֹהֵג בב"נ משמ' דלר"מ גִּיד הַנָּשֶׁה אֵין נוֹהֵג בב"נ וְכִפְשָׁטָא דְּמַתְנִי' הָתָם לְקַמָּן וּדְלֹא כר"מ זַ"ל: מַה שֶּׁכָּתַב מָהַרְשָׁ"א זַ"ל דה"מ לְהַקְשׁוֹת דְּהָא הַאי תַּנָּא סוֹבֵר אֵין נוֹהֵג בְּטֻמְאָה בְּסֵיפָא עכ"ל הַיְינוּ לְשִׁיטַת רַשׁ"י זַ"ל א"כ תַּנָּא דְּכָאן דְּסוֹבֵר בְּסֵיפָ' אֵין נוֹהֵג בְּטֻמְאָה ע"כ דְּאֵין אִיסּוּר חע"א דְּלֵיכָּא לְמֵימַר מִי שֶׁגִּידוֹ אָסוּר כו' אַפִּ"ה ע"כ ג"כ מִטַּעַם דְּבְסִינַי נֶאֱמַר כְּאוֹמְרוֹ לוֹ כו' וא"כ לֹא נִצְטַוָּנוּ יַעֲקֹב עַל ג"ה וא"כ אֵין מְוקָדָשִׁין נוֹהֵג בְּגִיד דְּלָא הֲוָה חָמוּר אִיסּוּר גִּיד דְּאֵינוֹ נוֹהֵג בב"נ אֲבָל לְשִׁיטַת הר"מ זַ"ל אֶפְשָׁר דְּאָמְרוּ לוֹ בְּסִינַי נֶאֱמַר וְשַׁיְּיךְ שַׁפִּיר מִי שֶׁגִּידוֹ אָסוּר כו' ואע"פ כֵּן נִצְטַוָּה יַעֲקֹב עַל ג"ה כמ"ש בהל' מְלָכִים וּבְפֵי' הַמִּשְׁנָיוֹת יע"ש וא"כ שַׁפִּיר אִיסּוּרוֹ נוֹהֵג בִּבְנֵי נֹחַ וע"ז פָּרִיךְ אִימּוֹר דִּשְׁמַעְתְּ לֵיהּ בְּטֻמְאָה דְּאִיסּוּר לָאו בְּקָדָשִׁים מִי שָׁמְעַת לֵיהּ דְּחָיֵיל עָלָיו גִּיד: בפירש"י ד"ה בְּטֻמְאָה דְּנוֹהֵג בַּשְּׁלִיל עכ"ל כָּתַב מָהַרְשָׁ"א קוּשְׁטָא קָאָמַר וּמִיהוּ אַף אִי נוֹהֵג בַּשְּׁלִיל כו' אַפִּ"ה טֻמְאָה קַדִּים כר"י דְּנָפַל שֶׁלֹּא כו' עכ"ל הִנֵּה הָא דְּלְעֵיל אֶפְשָׁר לוֹמַר ע"כ לָא אָמְרִינַן לְנָפַל שֶׁלֹּא נִקְשְׁרוּ אַבֵּרָיו בְּגִידִין אֶלָּא לר"מ וכפרש"י וּכְמוֹ שֶׁהֵבִיאוּ התו' ד"ה אַלְמָא דְּמִתְחֵלָּ' הַגִּיד אֵינוֹ עַל הַכַּף וְאֵינוֹ אָסוּר אֶלָּא כְּשֶׁיִּתְקַשֵּׁר עַל הַכַּף וְהַיְינוּ לְרַבָּנָן לְקַמָּן צ"ו א' אֲבָל לר"י לְקַמָּן דְּאִית לֵיהּ דְּרָשָׁא דְּעַל הַכַּף דְּכִי אִית בֵּיהּ כַּמָּה זֵיתִים יע"ש ואה"נ דלר"י אַף מַה שֶּׁאֵינוֹ עַל הַכַּף אָסוּר כַּמְבֹאָר שָׁם הַיָּרֵךְ דְּכֻלָּא יָרֵךְ וְעַל הַכַּף דְּכִי אִית כַּמָּה זֵיתִים וְאָכַל חַד מִיחַיַּיב וא"כ לר"י אַף שֶׁאֵינוֹ עַל הַכַּף קוֹדֶם שֶׁיִּתְקַשֵּׁר חַיָּיב אֶפְשָׁר לְדִידֵיהּ דְּלִדִידַ' כַּף לָאו דַּוְקָא וְלִדְרָשָׁא הוּא דַּאֲתָא כו' וא"כ.

לְשִׁיטַת רַשׁ"י וכמ"ש תוס' מִיחַיַּיב מִשְּׁעַת יְצִירָה לר"י לְכָךְ כָּתַב רַשׁ"י לר"י וַדַּאי טֻמְאָה קַדִּים דְּאֵינוֹ נוֹהֵג בַּשְּׁלִיל כו' אָמְנָם ז"א דִּבְהָדְיָא אָמְרִינַן לְקַמָּן ק' ע"ב וּפְרִיךְ מִינַּ' לר"י מֵהָא דר"י דְּנָפַל שֶׁלֹּא נִקְשְׁרוּ אַבֵּרָיו הֲרֵי אַף לר"י אֵינוֹ חַיָּיב בֶּאֱמֶת עַד שֶׁיִּתְקַשֵּׁר עַל הַכַּף כו' וְזֶה שֶׁסַּיֵּים מָהַרְשָׁ"א זַ"ל כִּדְמַשְׁמַע לְקַמָּן בְּפִירְקִין וְכַנָּתָן לְהָא דִּלְקַמָּן ק' וכמ"ש כָּאן וְסוֹבֵר רַשׁ"י זַ"ל דְּבֶאֱמֶת אֵינוֹ נוֹהֵג בִּשְׁלִיל לר"י אַף בְּלֹא נִשְׁחֲטָה אִמּוֹ וְהָא דְּאָמַר לְקַמָּן ה"מ בְּטָהוֹרָה דָּחוּי קָמְדַחֵי לָהּ וּלְקַמָּן בְּמֵימְרָא דִּשְׁמוּאֵל אֲבָאֵר בְּאוֹרֶךְ בָּזֶה בעז"ה וּמְשׁוּם הָכִי כָּתַב מָהַרְשָׁ"א זַ"ל קוּשְׁטָא קָאָמַר אַף לְפִי הָאֱמֶת בתו' ד"ה אַלְמָא אִיסּוּר מְוקָדָשִׁין קַדִּים אוֹמֵר ר"ת כו' עי' בְּחִדּוּשֵׁינוּ לְקַמָּן דַּף צ"ו ע"א בִּפְלוּגְתָּא דר"י וְרַבָּנָן בְּאָכְלוּ וְאֵין כַּזַּיִת שָׁם אֲבָאֵר לָהּ דנ"מ לְדִינָא בֵּין פירש"י לַתּוֹסָ': בא"ד ואע"ג דְּהַשְׁתָּא רוֹצָה לוֹמַר דְּגִיד לָא חָיֵיל אַמְוקָדָשִׁין אאמ"ה דְּלָא חָמוּר חָיֵיל עכ"ל מ"ש דְּהַשְׁתָּא כַּנָּוָנָתָם בְּמַסְקָנָא דְּכֵן הוּא הָאֱמֶת דְּאֵין גִּיד חָיֵיל עַל מְוקָדָשִׁין לָמָּ"ד בְּמֵעֵי אִמָּן הֵן קְדוֹשִׁים דְּלֵיכָּא לֹא כוֹלֵל וְלֹא מוֹסִיף אֶלָּא לְפִי מַה דַּהֲוָה ס"ד דְּגִיד מִשָּׁעָה שֶׁנּוֹצְרָה הַבְּהֵמָה לָא הֲוָה קשי' לְהוּ אֵיךְ חָיֵיל אאמ"ה דב"א הוּא משא"כ הַשְׁתָּא דְּמַסִּיק לְנָפַל שֶׁלֹּא כו' דְּאֵין אִיסּוּר גִּיד מִשָּׁעַת יְצִירָה הֲוַקְשָׁה לָהֶם שַׁפִּיר אֵיךְ מַשְׁכַּחַת כְּלָל אִיסּוּר גִּיד עַל אמ"ה אַף בִּבְהֵמוֹת חֻלִּין וע"ז

תי' דְּעִיקַּר קֻוּשְׁיַת הַמַּקְשֶׁה דְּעַל מֻוּקְדָּשִׁין לָא חָיֵיל דְּחָמוּר הוּא וְכֵן בְּקֻוּשְׁיָא רִאשׁוֹנָה סָמוּךְ עַל קֻוּשְׁיָא זוֹ אֵימוֹר דְּאָמַר כו' וְעַל אמ"ה מָצֵי חָיֵיל דְּלָא חָמוּר כְּמֻוּקְדָּשִׁין כֵּן פָּשׁוּט שֶׁהוּא כַּנַּ"ל.

וְיֵשׁ לְתָמֹהַּ דְּהָא טַעְמָא דר"י דְּגִיד נוֹהֵג וְחָלָה עַל טְמֵאָה שֶׁכֵּן אִיסּוּרוֹ בב"נ וְזֶה לֹא שַׁיָּךְ באמ"ה דְּגַם אמ"ה נוֹהֵג בב"נ וְאַדְּרַבָּה חָמוּר אִיסּוּרוֹ מִן ג"ה דְּאִילּוּ ג"ה לֹא הָיָה נוֹהֵג כ"א בִּבְנֵי יַעֲקֹב לֹא לְכָל ב"נ גַּם לְאַחַר מ"ת נֶאֱמְרָה הַמִּצְוָה לְיִשְׂרָאֵל כַּמְבֹאָר וְאִילּוּ אמ"ה נֶאֱמְרָה וְנִשְׁנֵית וְגַם עַתָּה וְקוֹדֶם מ"ת לְכָל ב"נ נֶאֱסַר וְאֵיךְ יָחוּל גִּיד עַל אמ"ה דְּקָדִים מִשְּׁעַת יְצִירָה וְעוֹד, דְּהַתִּינַח לר"י דְּנוֹהֵג ב"נ אֲבָל לַחֲכָמִים דְּבְסִינַי נֶאֱמַר קָשֶׁה וְעוֹד אֵיכָא מ"ד דְּאַף ב"א לֵית לֵיהּ וְעַיֵּין יְבָמוֹת יע"ש מא"ל בָּזֶה: וְהִנֵּה אִם נֹאמַר מ"ש התו' בְּדִבְרֵיהֶם אמ"ה הוּא שֶׁגְּרוּת לִישָׁנָא וְלָא דַּוְקָאאמ"ה אֶלָּא בָּשָׂר מִן הַחַי דִּכְפִי הַנִּרְאֶה הַגִּיד אֵינוֹ אמ"ה אֶלָּא בָּשָׂר מִן הַחַי דאמ"ה הַיְינוּ בָּשָׂר גִּידִים וְעֶצֶם הָיָה נִרְאֶה לְהַתִּיר בסי' אִלּוּ דמ"ש עַל אֵבֶר מִן הַחַי דְּלָא חָמוּר בְּמֻוּקְדָּשִׁין חָיֵיל הַיְינוּ לר"י דְּאָמַר לב"נ נֶאֱמַר וּבָשָׂר מִן הַחַי אֵינוֹ נוֹהֵג בב"נ אִי נֹאמַר כר' יוֹחָנָן לְקַמָּן ק"ב ב' דְּבָשָׂר מִן הַחַי נָפֵיק לֵיהּ מִבָּשָׂר בַּשָּׂדֶה טְרֵיפָה לֹא מֵאֵבֶר מִן הַחַי מְלֹא תֹאכַל הַנֶּפֶשׁ וְאִם כֵּן וַדַּאי בֶּן נֹחַ לֹא הֻזְהַר עַל בָּשָׂר מִן הַחַי כְּמוֹ שֶׁכָּתַב הַכֶּסֶף מִשְׁנֶה בהל' מְלָכִים פ"ז שֶׁהִקְשָׁה דִּבְרֵי הר"מ אַהֲדֵי דְּפָסַק דְּבֶן נֹחַ לֹא מֻזְהָר עַל בָּשָׂר מִן הַחַי וכר"י כו' יע"ש א"כ שַׁפִּיר כָּתְבוּ לר' יְהוּדָא אִיסּוּר גִּיד חָיֵיל עַל בָּשָׂר מִן הַחַי שֶׁכֵּן אִיסּוּרוֹ נוֹהֵג בב"נ וַחֲכָמִים דְּאָמְרוּ בְּסִינַי נֶאֱמַר אֶפְשָׁר דְּהֵם ר"ש דְּאָמַר מִי שֶׁגִּידוֹ אָסוּר כו' כַּנַּרְאֶה לִכְאוֹרָה ור"ש לֵית לֵיהּ יֵשׁ בנ"ט וא"כ הַקֻּוּשְׁיָא מַעִיקָּרָא לֵיתָא הֵיאַךְ יָחוּל גִּיד אאמ"ה דְּאֵין בנ"ט וְלֹא חַיָּיב כ"א אַגִּיד דְּעֵץ הוּא וּגְזֵרַת הַכָּתוּב הוּא וְלֹא הֻזְקְשָׁה לָהֶם אֶלָּא לר' יְהוּדָא דְּאִית לֵיהּ יֵשׁ בנ"ט דְּחַיָּיב בְּטֻמְאָ' שְׁתַּיִם יע"ש ותי' אמ"ה דְּלָא חָמִיר כְּמֻוּקְדָּשִׁין מָצֵי חָיֵיל, אִיסּוּר גִּיד עָלָיו וְכָאָמוּר אֲבָל קָשֶׁה דְּהָא ר"מ נָמֵי אִית לֵיהּ יֵשׁ בְּגִידִין בנ"ט כְּמְבֹאָר לְקַמָּן ק"א הָאוֹכֵל ג"ה שֶׁל נְבֵילָה חַיָּיב שְׁתַּיִם וע"כ יֵשׁ בנ"ט דְּהָא הַתּוֹסָפוֹת מֵיאֲנוּ בפי' הר"מ ז"ל כְּמְבֹאָר לְעֵיל ור"מ לֵית לֵיהּ אִיסּוּר חע"א אִם לֹא בא' מג' דְּרָכִים כּוֹלֵל וּמוֹסִיף וב"א עַיֵּין כְּרִיתוּת י"ד: וְאֵין לוֹמַר דְּקֻוּשְׁיַת התו' לָא הֲוָה אֶלָּא לר"י ולר"מ לָא קַשְׁיָא מִידֵי דְּאֵיךְ יָחוּל אִיסּוּר גִּיד עַל אמ"ה דַּהֲוָה מוֹסִיף שְׁנִיתְנוֹסֵף אִיסּוּר לַמִּזְבֵּחַ וכמ"ד לְקַמָּן מְחַוְּבָרִין לֹא יַעֲלוּ וְאַף בִּבְהֵמָה חֻלִּין דַּהֲוָה מוֹסִיף אִלּוּ הַקְּדָשִׁי' הָיָה רָאוּי לְגָבוֹהַּ וְעַכְשָׁיו אִיסּוּר גִּיד כְּמוֹ שֶׁאֲבָאֵר לְקַמָּן אַיְ"ה בְּהָא דַּף ק"א ע"א כָּתְבוּ הַתּוֹסָפוֹת דְּאַף בְּחֻלִּין הֲוָה מוֹסִיף יע"ש וְהַיְינוּ אִם הָיָה מְקֻדָּשָׁה לְאִמּוֹ כו' וַהֲוָה הַוָּלָד ג"כ קוֹדֶשׁ דא"כ לר' יְהוּדָא נָמֵי ל"ק דְּאִיהוּ נָמֵי ע"כ סוֹבֵר מְחַוְּבָרִין לֹא יַעֲלוּ כמ"ש התו' לְקַמָּן ק"א א' ד"ה מאן הַאי תַּנָּא יע"ש דלר"י מְחַוְּבָרִין לֹא יַעֲלוּ אֶלָּא דְּזֶה לֹא נִיתַּן לְהֵאָמֵר כְּלָל דְּהַתּוֹרָה בִּסְתָם אָסְרָה וְאַף בְּבַעַל מוּם אוֹ חַיָּה דְּאֵין רְאוּיִן לְקָדָשִׁים וא"כ הָדָרָא קוּשְׁיָא לְדַוְכְתֵּיהּ תִּיקְשֵׁי לְאִינָךְ נָמֵי.

וְגַם אֵין לוֹמַר דלר"י קַשְׁיָא שַׁפִּיר דְּאָמַר אֲכָלוֹ וְאֵין בּוֹ כְּזַיִת פָּטוּר הֵיאַךְ יָחוּל אִיסּוּר גִּיד עַל אמ"ה משא"כ לְרַבָּנָן דִּפְלִיגִי לְקַמָּן עַל ר"י צ"ו א' דַּאֲכָלוֹ וְאֵין בּוֹ כְּזַיִת חַיָּיב דְּבָרִי' הֲוָה לְגַבֵּי דִּידֵיהּ אֲבָל מִשּׁוּם אמ"ה צָרִיךְ שֶׁיְּהֵא בּוֹ כַּזַּיִת כְּמוֹ שֶׁאֲבָאֵר שָׁם לְקַמָּן בעזה"י וא"כ שַׁפִּיר מָצֵי חָיֵיל חֲצִי זַיִת עַל אמ"ה דְּאִיסּוּר חָל עַל חֲצִי שִׁיעוּ' כמ"ש לְעֵיל בְּאוֹרֶךְ אֶלָּא דְּזֶה דּוֹחֵק דְּהַתִּינַח אִם אֵין בַּכַּף כְּזַיִת אֲבָל אִם יֵשׁ כַּזַּיִת דְּצָרִיךְ לְאָכְלוֹ כֻּלּוֹ אַף לְרַבָּנָן אֵיךְ יָחוּל עַל אמ"ה וְאוּלַי מִשּׁוּם הָכִי כָּתְבוּ עוֹד תֵּירוּצִים אֲחֵרִים וְלֹא הֻנַּח לָהֶם

בתי' זֶה מִשּׁוּם הָנָךְ קַוְשְׁיוֹת וְדַע שמ"ש דִּבְגִיד אֶפְשָׁר דְּאֵין בּוֹ אמ"ה אֶלָּא בָּשָׂר מִן הַחַי עַיֵּין בְּחִדּוּשֵׁינוּ לְקַמָּן צ"א א' בְּאוֹכֶל ב' גִּידִין מב' יְרֵכוֹת וְשָׁם נַאֲרִיךְ בָּהּ בעזה"י וְעַיֵּין בר"מ הִלְכוֹת מ"א פ"ח אַף שֶׁכָּתַב שָׁם דְּהַלָּשׁוֹן וּטְחוֹל וְכוֹלְיָא שֶׁאֵין בּוֹ עֶצֶם נָמֵי מִיקְרֵי, אמ"ה אַפֵּ"ה אֶפְשָׁר גִּיד לָא מִיקְרֵי אמ"ה דְּלָאו מְיֻחָד הוּא לִהְיוֹתוֹ אֵבֶר וְעוֹד אֶפְשָׁר דְּעוֹשֶׂה חֲלִיפִין והמ"מ כָּתַב בעי' שֶׁיֹּאכַל בָּשָׂר גִּידִים וַעֲצָמוֹת כִּבְרָיָתוֹ וְלָא לִישְׁתְּמִיט לוֹמַר בג"ה לְחוּד דַּהֲוָה אמ"ה: בא"ד וְעוֹד דא"א לָחוּל בע"א עַיֵּין בְּמָהַרְשָׁ"א ור"ל דְּלִכְאוֹרָ' מָצֵי לוֹמַר דְּאִיסּוּר גִּיד יָחוּל לְאַחַר שְׁחִיטָה וְכָתְבוּ התו' דְּבָעֵינַן מֵחַיִּים דְּוַמְיָא דְּיַעֲקֹב כמ"ש ד"ה קָדָשִׁים דְּאִיסּוּר כָּרֵת כו' וּגְזֵרַת הַכָּתוּב דְּחָיֵיל עַל אמ"ה לָזֶה כָּתַב מָהַרְשָׁ"א דְּהַתּוֹ' בְּכָאן לָא אַסְקִי אַדַּעְתַּיהּ הָא דִּלְקַמָּן אֶלָּא דִּסְבָרָא הוּא דְּכִי אָסְרָה תּוֹרָה מֵחַיִּים נָמֵי וּגְזֵרַת הַכָּתוּב הָא דְּיָחוּל אִיסּוּר גִּיד אאמ"ה עוֹד כָּתְבוּ התו' דאמ"ה אֵינוֹ עַד לְאַחַר שֶׁיִּוָּלֵד הוּא ר"י לְקַמָּן דַּף ק"ג בְּסוֹף הַפֶּרֶק יע"ש וְאִיכָּא מ"ד בְּהֵמָה בְּחַיֶּיהָ לָאו לְאֵבָרִים עוֹמֶדֶת וְשָׁם אֵבֶר בפירש"י ד"ה אֶלָּא הָכָא בִּמְבַכֶּרֶת כו' מִמַּה נַפְשָׁךְ אִי נוֹהֵג בַּשְּׁלִיל כו' וְאִי אֵין נוֹהֵג בִּשְׁלִיל עכ"ל לִכְאוֹרָה יֹאמַר דפ' כֵּן דְּלָא נֵימָא דָּבָר זֶה מַחֲלוֹקֶת ר"י וְרַבָּנָן וְכָתַב דְּלֹא צָרִיךְ לָזֶה אֶלָּא דָּבָר זֶה מֻסְכָּם אַלִּיבָּא דכ"ע דלר"י נָמֵי דְּאֵינוֹ נוֹהֵג בִּשְׁלִיל נָמֵי נוֹהֵג בְּמֻקְדָּשִׁין דְּבַהֲדֵי אָתְיָין אֶלָּא דא"כ בְּהָא דְּאָמַר ואבע"א וַלְדוֹת קָדָשִׁים בַּהֲוָיָתָן הֲוָה קְדוֹשִׁים לֹא פי' כֵּן כִּי הכ' ממ"נ אֶלָּא סְתָם וְכָתַב בד"ה ואבע"א כו' כָּתַב דְּנוֹהֵג בִּשְׁלִיל וְאִיסּוּר גִּיד קָדִים וְלֹא כָּתַב ממ"נ וְדוֹחֵק לוֹמַר דְּסָמַךְ עַצְמוֹ אמ"ש מִקּוֹדֶם לָזֶה כְּמַבֹּכֶר' אֲבָל הַנִּרְאֶ' לִי בָּזֶה דְּהֲוֵקְשָׁה לוֹ לָמָּה לִי רֵישָׁא דְּנוֹהֵג בְּמֻקְדָּשִׁין וְהָא מִדְּתָנַן סֵיפָא דְּנוֹהֵג בִּשְׁלִיל פְּשִׁיטָא דְּאִיסּוּר קָדִים הוּא גִּיד וְתוּ לָא פָּקַע וּפְשִׁיטָא כמ"ש לְעֵיל ומש"ה פי' דה"ק דָּבָר זֶה דְּנוֹהֵג בְּמֻקְדָּשִׁין כ"ע מוֹדֵי' וְאַף ר"י דא"נ דְּאֵין נוֹהֵג בִּשְׁלִיל אַפֵּ"ה ב"א הוּא וְשַׁפִּיר חָיְילִי בַּהֲדֵי וְאַף דְּרֵישָׁא לָאו ר"י הוּא כִּדְמַקְשֶׁה לְעֵיל מ"מ לָא פָּרִיךְ אֶלָּא דְּלֵיהֲוֵי ר"י וְלֹא ר"מ זֶה וַדַּאי קַוְשְׁיָא אֲבָל לוֹמַר דְּרַבִּי שִׁנְאָה לְרֵישָׁא אַלִּיבָּא דכ"ע זֶה אֵין קַוְשְׁיָא וְכָהֲנָה רַבּוֹת בַּשַּׁ"ס וא"כ א"ש דִּבְנוֹלְדוֹת קָדָשִׁים בַּהֲוָיָתָן הֵן קְדוֹשִׁים לֹא הֻצְרַךְ לְפָרֵשׁ ממ"נ כִּי הָכִי דא"ל גַּם לר"מ צָרִיךְ הָרֵישָׁא דְּהֵ"א דְּנוֹלְדוֹת קָדָשִׁים בְּמֵעֵי אִמָּן קְדוֹשִׁים וְתוּ לָא אָתֵי אִיסּוּר גִּיד וְחָיֵיל לְפִי מַה דְּמַסִּיק מַהָא דְּנָפַל כו' אַמְּקַדָּשִׁין קמ"ל בַּהֲוָיָתָן קְדוֹשִׁים וּבַהֲדֵי אָתוּ וְחָיְילִי תַּרְוַיְיהוּ וְאַף לר"מ אִיצְטְרִיךְ הָרֵישָׁא וְלֹא נִצְטְרִיךְ לוֹמַר דְּאַלִּיבָּא דכ"ע שִׁנְאָה הָרֵישָׁ' משא"כ בִּמְבַכֶּרֶת דְּלֵיכָּא שׁוּם רִבּוּתָא פי' דְּרַבִּי אַלִּיבָּ' דכ"ע שִׁנְאָה לְרֵישָׁא וה"ק דָּבָר זֶה דְּנוֹהֵג בְּמֻקְדָּשִׁין כ"ע מוֹדִים בּוֹ וּבְשִׁלָּמָא לְעֵיל לְמַאי דְּלָא אַסִּיק הָא דר' יוֹחָנָן לְנָפַל כו' קָשֶׁה לָמָּה לִי הָרֵישָׁא הָא מִסֵּיפָּ' שָׁמְעִינַן דְּנוֹהֵג בִּשְׁלִיל וּפְשִׁיטָא דְּתוּ לָא פָּקַע אִיסּוּר גִּיד וְאִי לְאַשְׁמְעִינַן דָּל"ת בִּמְעֵי אִמָּן הֵן קְדוֹשִׁים וְאֵין אִיסּוּר חָל אַף בב"א דְּמִסְתָּמָא לֹא יַחֲלוֹק הַךְ סְתָמָא אַסְתָּמָא דִּכְרִיתוּת וּלְהָכִי אָמַר בִּמְעֵי אִמָּן הֵן קְדוֹשִׁים וְהֵיא גּוּפָא אַשְׁמְעִינַן אִיסּוּר ב"א אַף דְּמַמַּתְנִי' דִּכְרִיתוּת שָׁמְעִינַן לָהּ דֶּרֶךְ הַתַּנָּא לְסָתָם בְּכַמָּה מְקוֹמוֹת ד"א כמ"ש לְעֵיל רַשָּׁ"י גּוּפָא ד"ה וכ"ת אַשְׁמְעִינַן יֵשׁ בנ"ט וְאַשְׁמְעִינַן אִיסּוּר חע"א דְּהַיְינוּ כּוֹלֵל אַף דְּמַמַּתְנִי' דִּכְרִיתוּת שָׁמְעִינַן לָהּ כו' משא"כ הַשְׁתָּא דְּאַסִּיק הָא דר' יוֹחָנָן לְנָפַל שֶׁלֹּא נִקְשְׁרוּ כו' שַׁפִּיר אִיצְטְרִיךְ הָרֵישָׁא כו': וְדַע דְּלִכְאוֹרָה אֵין רְאָיָה כְּלָל מִסֵּיפָּא דְּנוֹהֵג בְּמֻקְדָּשִׁין דִּלְעוֹלָם אֵימָא לָךְ דְּאֵין נוֹהֵג בִּשְׁלִיל לְכָךְ ק"ל דְּאִיסּוּר ב"א וְחָיְילִי תַּרְוַיְיהוּ בַּהֲדֵי וּמִסֵּיפָּ' אֵין רְאִי דְּנוֹהֵג בִּשְׁלִיל דְּאִיְירִי שֶׁנִּשְׁחֲטָה אִמּוֹ

וְיָצָא בֵּן ט' חַי לַאֲוִיר הָעוֹלָם לר"מ דְּטָעוּן שְׁחִיטָה וַהֲוָה בְּהֵמָה מְעַלְיָיא לר"מ דכה"ג כָּתַב הָרֹא"שׁ בפ' בְּהֵמָה הַמַּקְשָׁה דַּף ע"ה.

ע"א בְּחָלָב לר"ל דְּאָמַר חֶלְבּוֹ כְּחֵלֶב חַיָּה אֲפִילּוּ הָכִי כְּשֶׁיָּצָא לַאֲוִיר הָעוֹלָם אֵין אוֹסֵר ר"מ חָלָב שֶׁל שְׁלִיל ע"ש וְעַיֵּין מ"ש בתו' ד"ה הָכָא בִּמְבֻכֶּרֶת יע"ש וא"כ אֵין רְאָיָה כְּלָל מִסֵּיפָא ומש"ה צָרִיךְ רֵישָׁא לוֹמַר תַּרְוַיְיהוּ בַּהֲדֵי חָיְילִי יֵשׁ לוֹמַר דְּרַשִׁ"י סוֹבֵר דְּהָא דְּתָנַן וְנוֹהֵג בְּשְׁלִיל הַיְינוּ אַף בְּמְעֵי אִמּוֹ אִם מֵת לְאַחַר שְׁחִיטָה וְלֹא יָצָא לַאֲוִיר הָעוֹלָם אַפִּ"ה נוֹהֵג.

גַּם מָהַרְשָׁ"א ז"ל בְּתוֹסְפוֹת ד"ה הכ' בִּמְבֻכֶּרֶת כָּתַב דִּשְׁמַעְתִּין לָא מַשְׁמַע כְּרֹא"שׁ וּבְתוֹ' אֲבָאֵר. וְעוֹד דְּרַשִׁ"י סוֹבֵר דְּאִי אֵין נוֹהֵג אֶלָּא לְאַחַר שֶׁיָּצָא לַאֲוִיר הָעוֹלָם א"כ קָשֶׁה מִכְּדֵי מַתְנִי' רַבִּי הִיא כמ"ש לְעֵיל דמש"ה פָּרִיךְ מֵרֵישָׁא דאל"ה אֵימָא דְּאַשְׁמְעִינַן אַף בְּעוֹלָה לַמִּזְבֵּחַ נוֹהֵג יע"ש א"כ רַבִּי דְּאָמַר בְּהַמְקַשָּׁה דִּשְׁנָאוֹ לר"י בל' חֲכָמִים דְּבֵן ט' נִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ וְאֵיךְ סְתָם כָּאן כת"ק דְּנוֹהֵג בִּשְׁלִיל כֵּיוָן דְּבִמְעֵי אִמּוֹ הַכֹּל מֻוָתָּר וְלֹא מִסְתַּבֵּר לְאֱסוֹר כְּשֶׁיָּצָא לַאֲוִיר הָעוֹלָם דְּבִשְׁרָא בְּדִיקוּלָא דָּמְיָא וְלֹא מִסְתַּבֵּר לֵאמֹר אַגִּיד אַחַ"כ כֵּן הוּא סְבָרַת רַשִׁ"י זַ"ל דְּהוּא לְשִׁיטָתֵיהּ בְּפֶרֶק בְּהֵמָה הַמַּקְשָׁה בְּמַתְנִי' ע"ד א' דר"מ דְּאָמַר בֵּן ט' אֵין נִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ דַּחֲדָשִׁים לְחוּד גַּרְמֵי לֹא כְּפֵירוּשׁ הָרֹא"שׁ שָׁם מִשּׁוּם דְּאִי אֲוִירָא בָּעֵינַן וַדַּאי מִשְׁתְּרֵי בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ וְאַף שֶׁיָּצָא אַחַ"כ לַאֲוִיר הָעוֹלָם בְּיִשְׁרָ' בְּדִיקוּלָא הוּא וְלֹא מִסְתַּבֵּר לֶאֱסוֹר אַחַ"כ וּכְמוֹ שֶׁנֵּאֲרִיךְ בָּהּ בעזה"י לְקַמָּן בְּמֵימְרָ' דִּשְׁמוּאֵל ומש"ה קשי' ל"ל רֵישָׁא אֶלָּא דְּרַבִּי אַלְיְבָּא דכ"ע שְׁנָאָהּ וּכְדִכְתִיבְנָא: בתו' ד"ה וְהָא מַתְנִי' דְּלָא כר"י ה"מ לוֹמַר כו' הַיְינוּ דַּהֲוָה לְהַקְשׁוֹת מִמַּתְנִי' גּוּפָא וְלֹא מִבָּרַיְיתָא דִּלְקַמָּן דר"י אוֹמֵר אֵינוֹ נוֹהֵג אֶלָּא בְּאַחַת וע"ז כָּתְבוּ דמ"מ נ"ל לְמִפְרַךְ מֵרֵישָׁא גּוּפָא ובד"ה קָדָשִׁים דְּאִיסּוּר כָּרֵת מִי שָׁמַעְתְּ לֵיהּ מַשְׁמַע בִּשְׁלָמִים וּלְאַחַר זְרִיקָה עכ"ל מִדְּהִקְשׁוּ בִּשְׁלָמִים וּלְאַחַר זְרִיקָה דְּלָא הֲוָה קוֹשְׁיָא כ"כ וְאֶפְשָׁר דְּמִלְּתָא דְּפְשִׁיטָא הוּא דְּמַאַחַר דְּלֵיכָּא אִיסּוּר אַחֵר פְּשִׁיטָא דְּיָחוּל אִיסּוּר גִּיד וְנֶאֱמַר לְהֵיפֶךְ דִּסְבָרָא פְּשׁוּטָה הִיא דְּאַף דְּלָא חָל מֵחַיִּים אַפִּ"ה חָל לְאַחַר שְׁחִיטָה וצ"ל דְּקַשְׁיָא לְהוּ דְּאַשְׁמְעִינַן דְּאִיסּוּר גִּיד מִיתְלָא וְקָאֵי כִּדְאִיתָא בִּיבָמוֹת דְּפָרִיךְ נָשָׂא חַי וא"כ מֵת תִּתְיַבֵּי' יִבּוּמִי וּמְשַׁנֵּי מַתְנִי תָּלוּי וְקָאֵי יע"ש בד"א וה"נ כֵּן אַשְׁמְעִינַן ומש"ה הֲוָקְשָׁה לָהֶם שַׁפִּיר ומ"מ מִדְּלָא הֲוָקְשָׁה לָהֶם בִּפְשִׁיטוּת דְּאִימָ' דְּגִיד נוֹהֵג בְּמֻקְדָּשִׁין בְּחַטָּאוֹת וַאֲשָׁמוֹת בק"ק דְּמֻוָתָּרִים הֵן לַכֹּהֲנִים וּלְזָרִים אֲסוּרִי' לְאַחַר זְרִיקָה עַיֵּין בר"מ הִלְכוֹת סַנְהֶדְרִין פי"ט בְּלָאוִין שֶׁלּוֹקִין עֲלֵיהֶ' וא"כ שַׁפִּיר אַשְׁמְעִינַן ג"ה נוֹהֵג בְּמֻקְדָּשִׁין דְּמֻקְדָּשִׁין קָדִים וְאַחַ"כ לְאַחַר זְרִיקָה חָיֵיל אִיסּוּר גִּיד אֲזָרִים מִיגּוֹ דְּאִיתּוֹסַף אִיסּוּר גִּיד לַכֹּהֲנִים אִיתּוֹסַף נָמֵי לְזָרִים וְחָיֵיב שְׁתֵּים דְּשַׁפִּיר הֲוָה טְפֵי לְהַקְשׁוֹת כֵּן דְּאַשְׁמְעִינַן חִידּוּשׁ זֶה דְּחָיֵיל אַמּוֹסִיף כו' וּמִדְּלָא הִקְשׁוּ כֵּן אִית לְלָמּוֹד מִדִּבְרֵיהֶם דָּבָר מְחֻדָּשׁ דְּלָא אָמְרִינַן אִיסּוּר מוֹסִיף אֶלָּא מִיָּד כְּשֶׁנִּתּוֹסַף אִיסּוּר הַשֵּׁנִי וּבָא לָעוֹלָם חָל עַל אָדָם אֶחָד מַה שֶּׁלֹּא נֶאֱסָרָה מֵעוֹלָם אוֹתָהּ הַחֲתִיכָה לְזֶה הָאִישׁ אוֹ שַׁפִּיר אָמְרִינַן מִיגּוֹ דְּאַהֲנֵי אִיסּוּר הַשֵּׁנִי לֶאֱסוֹר עַל אוֹתוֹ הָאָדָם אַהֲנֵי נָמֵי עַל זֶה שֶׁכְּבָר נֶאֱסָרָ' עָלָיו מַחֲמַת אִיסּוּר הָרִאשׁוֹן לְחַיֵּיב ב' משא"כ כָּאן דְּאִיסּוּר גִּיד מִיָּד שֶׁחָל דְּהַיְינוּ בְּמְעֵי אִמּוֹ אוֹ לְאַחַר שֶׁיָּצָא לַאֲוִיר הָעוֹלָם אֵין לוֹ מָקוֹם לָחוּל עַל שׁוּם אָדָם דבלא"ה אֲסוּרָה הַבְּהֵמָה לכ"א מֵשִׂים קָדָשִׁים וְאַף לַכֹּהֲנִים קוֹדֶם זְרִיקָה וּלְאַחַר זְרִיקָ' דְּחָיֵיל לַכֹּהֲנִים מִשּׁוּם דְּאָזֵיל אִיסּוּר הָרִאשׁוֹן מַה שֶּׁאֵין כֵּן בְּיִשְׂרָאֵל בְּאִיסּוּר הָרִאשׁוֹן קַיְימָא וְלָא אָמְרִינַן כה"ג מוֹסִיף וְהַבֵּן זֶה.

וְעַיֵּין בְּחִדּוּשַׁינוּ בְּחֵלֶק א' הַנַּדְפָּס בזאלקווא שָׁם הֶאֱרַכְנוּ בִּפְרָטֵי אִיסּוּר כּוֹלֵל וּמוֹסִיף וב"א וְעַיֵּן בִּכְלָלִים כָּאן מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ בָּזֶה וּבְמַסֶּכֶת כְּרִיתוּת י"ד וט"ו בַּמִּשְׁנָה יֵשׁ בָּא בְּיָאָה אַחַת יע"ש ובר"מ הִלְכוֹת שְׁגָגוֹת יע"ש הֵיטֵב: בא"ד וי"ל כֵּיוָן דְּמַחַיִּים לָא חָל כו' דְּוֻמְיָא דְּיַעֲקֹב עכ"ל בָּזֶה יֵשׁ לְיַתֵּן טַעַם הָא דִּלְקַמָּן ק"א ב' דְּאָמְרוּ חֲכָמִים בְּסִינַי נֶאֱמַר אֶלָּא שֶׁנִּכְתַּב בְּמִקּוֹמוֹ וְשָׁם בַּבָּרַיְיתָא אָמַר כְּדֵי לֵידַע מֵאֵיזֶה טַעַם נֶאֱסַר יע"ש וַהֲלֹא כַּמָּה וְכַמָּה מִצְוֹת שֶׁלֹּא נִיתַּן בָּהֶם טַעַם וְלֹא נִתְגַּלּוּ טַעְמָן בַּתּוֹרָה ומ"ש מִצְוָה זוֹ אֶלָּא כְּדֵי לֵידַע מֵאֵיזֶה טַעַם דְּוֻמְיָא דְּיַעֲקֹב דַּוְקָא שֶׁיָּחוּל מֵחַיִּים וּלְכָךְ לֹא נִכְתְּבָה בְּמִקּוֹמָהּ.

הָרְאוּיָה לָהּ ומש"ה הר"מ דְּפָסַק דְּאֵין בְּגִידִין בנ"ט וְאַפְּ"ה פָּסַק הָאוֹכֵל ג"ה שֶׁל נְבֵילָה שֶׁחַיָּיב שְׁתַּיִם דְּכֵיוָן דְּפָסַק כַּחֲכָמִים בְּסִינַי נֶאֱמַר וְלֹא נִכְתַּב כָּאן אֶלָּא לֵידַע כו' דְּוֻמְיָא דְּיַעֲקֹב שֶׁיָּחוּל מֵחַיִּים כְּמוֹ וְוָלָדוֹת קָדָשִׁים דהר"מ פָּסַק בְּמַעֲי אִמָּן קָדוֹשִׁים בהל' תְּמוּרָה כְּמוֹ שֶׁאָבֵאר לְקַמָּן אַיָּ"ה וא"כ אִי ס"ד דְּאֵין בּוֹ שׁוּם אִיסּוּר אַחֵר אֶלָּא גִּיד דְּעֵץ בְּעָלְמָא הוּא אֵין שׁוֹם חִידּוּשׁ יָלְפִינַן מִינֵּיהּ בָּמָה דִּכְתִיב אֵצֶל יַעֲקֹב דְּאִי שֶׁיָּחוּל דַּוְקָא מֵחַיִּים מה"ת שֶׁלֹּא יָחוּל מֵחַיִּים הָא שׁוּם אִיסּוּר לֹא שַׁיָּיךְ גַּבֵּיהּ וְלֹא שַׁיָּיךְ אֵין אִיסּוּר חָל עַל אִיסּוּר וְלֹא מַשְׁכַּחַת כְּלָל שֶׁלֹּא יָחוּל עַד לְאַחַר שְׁחִיטָה אֶלָּא שְׁמַע מִינָּהּ כֵּיוָן דְּחַשָּׁבֵיהּ רַחֲמָנָא לַאֲכִילַת גִּיד הוּא הַדִּין לְעִנְיַן שְׁאָר אִיסּוּרִין דְּלֵיהֲוֵי אֲכִילָה חֲשׁוּבָה משא"כ לר"י דְּאָמַר בְּמִקּוֹמוֹ נֶאֱמַר לב"נ א"כ אִי הֲוָה סְבִירָא לֵיהּ אֵין בְּגִידִין בנ"ט לֹא הֲוָה שׁוּם אִיסּוּר אַחֵר כ"א גִּיד לְחוּדֵיהּ דְּגִזֵּרַת הַכָּתוּב דְּלֵיכָּא שׁוּם הוֹכָחָה מִדְּכָתְבִי' אֵצֶל יַעֲקֹב דְּהָא בְּמִקּוֹם הָרָאוּי כְּתִיב דְּלִבְנֵי יַעֲקֹב נֶאֱמַר וְשַׁפִּיר אָמַר לְקַמָּן וכ"ת קָסָבַר ר"י אֵין בְּגִידִין בנ"ט וְאִיסּוּר גִּיד איכ' אִיסּוּר טֻמְאָה לֵיכָּא ע' דַּף ק"א ב' דְּלֵיכָּא הוֹכָחָה משא"כ לְרַבָּנָן דְּבִסִינַי לֵאמֹר יֵשׁ הוֹכָחָה וְכִדְכָתַיְבָנָא ועמ"ש לְקַמָּן בְּהָא דר"ש דַּף ק"ב כֵּן נִרְאֶה לְיַיֵּשֵׁב דִּבְרֵי הר"מ זַ"ל דֶּרֶךְ דְּרוּשׁ וְעַיֵּן לְקַמָּן: בא"ד וי"ל דְּלֹא נֶאֱסַר אֶלָּא לִבְנֵי יַעֲקֹב וא"נ לְכָל הָעוֹלָם כו' עכ"ל הוּא ב' תֵּירוּצִים וּלְתֵי' הא' שֶׁכָּתְבוּ דְּקוֹדֶם מ"ת לֹא נֶאֱמַר אֶלָּא לִבְנֵי יַעֲקֹב ק"ק הַלָּשׁוֹן דְּאָמַר בְּסַנְהֶדְרִין נ"ט א' וְאָנוּ אֵין לָנוּ אֶלָּא ג"ה וְאַלִּיבֵּיהּ דר"י דְּלָא דָּמֵי כְּלָל לְהָא דְּמִצְוָה שֶׁנֶּאֱמְרָה וְלֹא נִשְׁנֵית יע"ש: בא"ד וא"ת נימ' מִיגּוֹ דְּאִיתּוֹסַף אִיסּוּר גִּיד לְגָבוֹהַּ אִיתּוֹסַף נָמֵי לְהֶדְיוֹט וי"ל אִיכָּא מ"ד מְחֻלָּבָרִין יַעֲלוּ עכ"ל לְמַאי דְּמוּקֵי בַּוְלָדוֹת קָדָשִׁים ע"כ בְּחַטָּאת אוֹ שְׁלָמִים הַנֶּאֱכָלִין מַיְירֵי דְּאִי עוֹל' זָכָר הוּא דַּהֲוָה וְגַם אִם אָמַר עַל בְּהֵמָה שְׁלָמִי' ולד' עוֹל' לֹא אָמַר כְּלוּם כַּמְבֹאָר במס' תְּמוּרָה ובר"מ ה' תְּמוּרָה וְאִי בְּקָדָשִׁים, הַנֶּאֱכָלִין וַדַּאי לֹא שַׁיָּיךְ אִיתּוֹסַף אִיסּוּר לְגָבוֹהַּ דְּכֹל שֶׁמְּמֻנּוּ לְאִישִׁים הֲרֵי הוּא בְּבַל תַּקְטִירוּ כו' אֲבָל מַשְׁכַּחַת לֵיהּ שַׁפִּיר דְּאִם הִקְדִּישׁ וָוְלָד בְּהֵמָה מְעֻבָּרָ' וְהִיא חֻלִּין וּוְלָדָהּ עוֹלָה כר' יוֹחָנָן דקיי"ל כְּוָותֵיהּ לֹא כְּבַר פָּדָא בְּתָמוּרָ' ו' יע"ש וְעַיֵּן בר"מ פ"ד הֵ"א מהל' תְּמוּרָה וּבְהִלְ' מעה"ק פי"א ה"ח וּמִיהוּ לְמַאי דְּמַסִּיק בְּתָמוּרָה בִּבְהֵמָה תְּמִימָה כ"ע מוֹדִים א"ש אַף לְבַר פָּדָא.

וְדַע שמ"ש הִיא שְׁלָמִים וּוְלָדָהּ עוֹלָה לֹא אָמַר כְּלוּם הַיְינוּ בְּהַקְדִּישׁ בְּהֵמָה שֶׁלֹּא הָיְתָה מְעֻבֶּרֶת וְהִקְדִּישׁ הַבְּהֵמָה מִמֵּילָא כְּשֶׁנִּתְעַבְּרָה אַחַ"כ הַוָּלָד קָדוֹשׁ מִמֵּילָא בְּקָדֻשַּׁת הָאֵם וְהַהִ' מַתְנִי' דְּתָמוּרָה כ"ה א' מַיְירֵי בִּבְהֵמָה מְעֻבֶּרֶת ומש"ה אִם הִקְדִּים קָדֻשַּׁת הַוָּלָד אָז לר"י קָדוֹשׁ הִיא שְׁלָמִים וְלָדָהּ עוֹלָה יע"ש בפירש"י.

אֲבָל לֹא כְּשֶׁנִּתְעַבְּרָה אַחַ"כ דְּאֵין אָדָם מַקְדִּישׁ דשלב"ל וְאַף הַקְּדִים קְדֻשַּׁת הַוָּלָד לְאֵם לָאו כְּלוּם הוּא וְהַוָּלָד קָדוֹשׁ מִמֵּילָא בְּקְדֻשַּׁת הָאֵם וְזֶה בָּרוּר וְהָא דְּלָא מַקְשֶׁה בְּדַף יו"ד שָׁם לְבַר פְּדָא מֵהַהִּ מַתְנִיתִין דְּכֵיצַד מַעֲרִימִין כ"ה הִיא שְׁלָמִים וְלָדָה עוֹלָה לְמַאי דס"ד דב"פ פְּלִיג אַף בִּתְמִימָה י"ל דְּאֵין הַוָּלָד קָרוּשׁ עַד שֶׁיֵּצֵא לָאֲוִיר הָעוֹלָם הַיְינוּ בְּהִיא חֻלִּין וְלֹא בְּהִיא קָדוֹשׁ וע"ש דַּף יו"ד תּוֹסְפוֹת ד"ה וְאַזָּדָא וְאֵין כָּאן מְקוֹמוֹ לְהַאֲרִיךְ ובד"ה הָכָא בִּמְבַכֶּרֶת עָסְקִינַן דְּבַהֲדֵי אָתֵי וא"ת לר"י כו' וי"ל דְּאֵיסּוּר גִּיד וְחָלָב עַד שֶׁיֵּצֵא לָאֲוִיר הָעוֹלָם עכ"ל מַה שֶּׁפֵּירְשׁוּ בַּהֲדֵי אָתֵי וְלָא נִיחָא לְהוּ כְּפִשׁוּטוֹ כפירש"י דְּגִיד קָדִים דא"כ פְּשִׁיטָא דְּתוּ לָא קָדִים וְלָא נִיחָא לוֹמַר דְּרִישָׁא לכ"ע שְׁנָאָה וכמ"ש בפירש"י ז"ל וְלָזֶה הִקְשׁוּ לר' יוֹחָנָן דְּאָמַר חֵלֶב חֲדָשִׁים גַּרְמֵי כו' כ"ש גִּיד דְּלָא כְּתַב שׁוֹר ותי' דלר' יוֹחָנָן נָהִי דַּאֲוִיר לֵידָה לָא בָּעֵינַן אֲוִיר הָעוֹלָם בָּעֵינַן וְהֵבִיאוּ רְאָיָה מִתֵּלֵשׁ חָלָב כו' וְזֶה דְּלָא כְּמוֹ שֶׁכָּתְבוּ בד"ה הכ' בְּוַלְדוֹת קָדָשִׁים עָסְקִינַן יע"ש ועי' בְּהַמַּקְשֶׁה ע"ו וּבַתּוֹסָ' ד"ה לְדִבְרֵי הַמְחִיר וּמָהַרְשָׁ"א ז"ל כָּתַב דְּנוֹהֵג בְּשִׁלִּיל אֵין ראי' כמ"ש הָרֹא"שׁ בְּפֶרֶק בְּהֵמָה הַמַּקְשֶׁה עכ"ל הָרֹא"שׁ שֶׁכָּתַב כֵּן אַחֵלֶב יע"ש וה"ה אַגִּיד נַמִּי מָצִי לְמֵימַר כֵּן ומ"ש מָהַרְשָׁ"א דִּשְׁמַעְתִּין לָא מַשְׁמַע כמ"ש הָרֹא"שׁ לִכְאוֹרָ' לָא יְדַעְנָא מֵהֵיכָן מַשְׁמַע לֵיהּ ז"ל כֵּן דְּאִי מִשּׁוּם הָא דְּמַקְשֶׁה וְהָא מִדְּקָתָנֵי סֵיפָא נוֹהֵג בַּשְּׁלִיל וַדַּאי קַוְשְׁיָא חֲזָקָה הוּא כֵּינָן דְּנוֹהֵג בְּמֵעֵי אִמּוֹ דְּשָׁמְעִינַן דָּבָר זֶה מֵרִישָׁא לָמָּה לִי הַסֵּיפָא כְּלָל וְיֵשׁ לְיַישֵּׁב דְּבָרָיו: גמ' ואבע"א וַלְדוֹת קָדָשִׁים בַּהֲוָיָתָן הֵן קָדוֹשִׁים קַשְׁיָא לִי אַמַּאי צָרִיךְ לְדָחוֹק וּלְאוֹקְמֵיהּ דְּלָא כְּהִלְכְתָא דְּהָא קיי"ל בִּמְעֵי אִמָּן הֵן קָדוֹשִׁים כְּמוֹ שֶׁפָּסַק הר"מ ז"ל בהל' תְּמוּרָה פ"ז יע"ש וְאַמַּאי לָא בְּפִשִׁיטוּת טְפֵי דְּהַקְּדִישׁ בְּהֵמָה מְעֻבֶּרֶת בֶּן ח' אוֹ מ' דְּקָדֻשָּׁה חָלָה עַל הָעֻבָּרִין לכ"ע בִּבְהֵמָה תְּמִימָה אַף לְבַר פְּדָא בִּתְמוּרָה י' יע"ש וּנְהִי דְּאִיסּוּר גִּיד אֵינוֹ חָל מִשְּׁעַת יְצִירָה מ"מ חָיֵיל לְאַחַר מִכֵּן בִּמְעֵי אִמּוֹ וּכְמַתְנִי' דְּנוֹהֵג בְּשִׁלִּיל כפירש"י דְּלָא כפי' הָרֹא"שׁ בְּהַמַּקְשֶׁה וַהֲבֵאתִיו בְּסָמוּךְ וְאַשְׁמְעִינַן תַּנָּא דְּמַתְנִי' דְּקָדֻשָּׁה חָלָה עַל הָעוֹבְרִין אַפִּ"ה גִּיד קָדִים דְּחָיֵיל אֶלָּא נִרְאֶה מִכָּאן רְאָיָה שֶׁאֵין שׁוּם אִיסּוּר נוֹהֵג בִּמְעֵי אִמּוֹ עַד שֶׁיֵּצֵא לָאֲוִיר הָעוֹלָם וכמ"ש התו' ד"ה הָכָא בִּמְבַכֶּרֶת עָסְקִינַן וּכְפִי' הָרֹא"שׁ בְּהַמַּקְשֶׁה בְּהָא דְּחָלָב וה"ה בְּמַתְנִי' דְּנוֹהֵג בְּשִׁלִּיל דאל"ה לוֹקֶמְיָה מַתְנִי' בְּהַקְּדִישׁ עוֹבֵר וּלְאַשְׁמְעִינַן דְּקָדֻשָּׁה חָלָה עַל עֻבָּרִין וְגִיד נוֹהֵג בְּשִׁלִּיל וְחָיֵיל שַׁפִּיר וּמִיהוּ יֵשׁ לְיַישֵּׁב זֹאת לְשִׁיטַת רַשִׁ"י דְּמִסֵּיפָא שָׁמְעִינַן דְּנוֹהֵג בְּשִׁלִּיל ומ"מ קַשְׁיָא דִּלְמָא אַשְׁמְעִינַן דְּקָדֻשָּׁה חָלָה עַל הָעוֹבְרִין וי"ל דְּלֹא שַׁיָּיךְ לְאַשְׁמְעִינַן הָכִי לְעִנְיַן גִּיד: ע"ש גְּמָרָא אָמַר רַב חִיָּיא בַּר יוֹסֵף כו' ור"י אָמַר א' קָדָשִׁים הַנֶּאֱכָלִין וא' שֶׁאֵין נֶאֱכָלִין אִישּׁוּר גִּיד נוֹהֵג בָּהֶן עכ"ל הַגָּה ר' יוֹחָנָן דְּאָמַר דְּנוֹהֵג לְהַלְקוֹתוֹ יֵשׁ לִרְאוֹת מה"ת לְחַלֵּק בֵּין קָדָשִׁים הַנֶּאֱכָלִין לְאֵין נֶאֱכָלִין עַד שֶׁהֻוְצַרְךְ לְהַשְׁמִיעֵנוּ זֶה דְּאֵין חִילּוּק וְאִם נֹאמַר דה"ק קָדָשִׁים הַנֶּאֱכָלִין וַדַּאי נוֹהֵג בִּמְבַכֶּרֶת אוֹ בַּהֲוָיָתָן הֵן קָדוֹשִׁים וְחִיָּילוּ תַּרְוַיְיהוּ בַּהֲדֵי כמ"ש הַתּוֹסָ' ד"ה הכ' בִּמְבַכֶּרֶת דלר"י אִיסּוּר גִּיד עַד שֶׁיֵּצֵא לָאֲוִיר הָעוֹלָם וכ"ש חֵלֶב כו' אֶלָּא אפי' קָדָשִׁים שֶׁאֵין נֶאֱכָלִין אַשְׁכּוּחֵי מַשְׁכַּחַת לֵיהּ דְּנוֹהֵג בְּמֻקְדָּשִׁין ר"ל תַּרְוַיְיהוּ בַּהֲדֵי הֲדֵי חָיֵילִי וְאַף דְּעֻלָּ' זָכָר הוּא מ"מ קָדֻשָּׁ' חָלָה עַל הָעֻבָּרִין ור' יוֹחָנָן כִּשְׁמַעְתֵּ' וְאַף לְבַר פְּדָא בִּתְמִימָה חָיֵיל קְדֻשָּׁה כמ"ש לְעֵיל בְּסָמוּךְ דא"כ אֵיךְ תָּלוּי זֶה בְּקָדָשִׁים שֶׁאֵין נֶאֱכָלִין הָא בְּקָדָשִׁים הַנֶּאֱכָלִין נָמֵי אַשְׁכּוּחֵי מַשְׁכַּחַת לי' בְּאָשָׁם שֶׁהוּא דָּזְקָא זָכָר דְּגִיד נוֹהֵג בְּמֻקְדָּשִׁין דְּחָיֵילִי תַּרְוַיְיהוּ בַּהֲדֵי.

וְהָרָצוֹן בָּזֶה דְּאָמַר ר' יוֹחָנָן א' קָדָשִׁים הַנֶּאֱכָלִין וא' שֶׁאֵין נֶאֱכָלִין גִּיד נוֹהֵג בָּהֶן דְּהַיְינוּ דְּשַׁיָּיךְ לוֹמַר הל' גִּיד נוֹהֵג דְּחָיֵיל עַל מֻוקְדָּשִׁין אָז דְּחָיֵיל בַּהֲדֵי נָמֵי שֶׁפִּיר לְמִיתְנֵי גִּיד נוֹהֵג בָּהֶן משא"כ אִי גִּיד קָדֵם לֹא שַׁיָּיךְ לְמִתְנֵי גִּיד נוֹהֵג בַּמֻּוקְדָּשִׁין ועי' בְּחִידּוּשׁ רִיטְבָ"א שפי' הָא דְּתָנֵי גִּיד נוֹהֵג בַּמֻּוקְדָּשִׁין מִשּׁוּם דְּגִיד וְעַל מֻוקְדָּשִׁין שֶׁכָּתַב בְּמְבַכֶּרֶת וְקָסָבַר אֵינוֹ נוֹהֵג בְּשִׁלִּיל וְחָיְילִי תַּרְוַיְיהוּ בַּהֲדֵי וְכֵן בַּוּלְדוֹת קָדָשִׁים בַּהֲוָיָתָן קְדוֹשִׁים וְאֵינוֹ נוֹהֵג בְּשִׁלִּיל וְכַוָּנָתוֹ דְּאִי נוֹהֵג בְּשִׁלִּיל לֹא שַׁיָּיךְ לְמִתְנֵי גִּיד נוֹהֵג בַּמֻּוקְדָּשִׁין דְּמַשְׁמַע דְּגִיד חָל עַל מֻוקְדָּשִׁין וּמִיהוּ בב"א שַׁפִּיר שַׁיָּיךְ לְמִתְנֵי כֵּן דְּחָל עַל מֻוקְדָּשִׁים וְכֵן כָּתַב בְּהָא דְּוַלְדוֹת קָדָשִׁים בִּמְעֵי אִמָּן הֵן קְדוֹשִׁים וְשַׁפִּיר שַׁיָּיךְ לוֹמַר נוֹהֵג בַּמֻּוקְדָּשִׁין דְּחָיֵיל עִמּוֹ בְּיַחַד ע' תוס' ד"ה הָכָא בִּמְבַכֶּרֶת וקמ"ל דְּלָא מְבַטֵּל אִיסּוּר קָדָשִׁים הַחֲמוֹר אִיסּוּר גִּיד הַקַּל מִלָּחוּל עִמּוֹ אֶפְשָׁר שֶׁמִּפְּנֵי זֶה כָּתְבוּ הַתּוֹסָפוֹת דְּבַהֲדֵי אָתְיָין דְּאִי מִפְּנֵי שֶׁגִּיד קָדִים לֹא שַׁיָּיךְ לְמִיתְנֵי גִּיד נוֹהֵג בְּמֻוקְדָּשִׁין אַף דְּאַשְׁמְעִינַן טוּבָא מ"מ לֹא שַׁיָּיךְ לוֹמַר כֵּן דְּהַלָּשׁוֹן מַשְׁמַע שֶׁגִּיד חָל עַל מֻוקְדָּשִׁין וְכִדְכָתְיבְנָא וְכָתַב כֵּן לְתָרֵץ קֻוּשְׁיַת הָרַשְׁבָּ"א שֶׁהִקְשָׁה אַהָא דְּאָמַר הכ' בִּמְבַכֶּרֶת דא"כ תַּהְדֵּר הַקֻּוּשְׁיָ' לְדֻכְתֵּיהּ מֻוקְדָּשִׁין נוֹהֵג בְּגִיד דְּהָא גִּיד קָדִים וי"ל דְּאַשְׁמְעִינַן תַּנָּא אַף בְּשְׁאָר קָדָשִׁים אֵין נוֹהֵג בִּמְבַכֶּרֶת נוֹהֵג כו' וְהָרִיטְבָ"א לָא נִיחָא לֵיהּ בְּכָךְ דְּמַשְׁמַע הַלָּשׁוֹן דְּגִיד חָל עַל מֻוקְדָּשִׁין מִדְּפָרִישׁ גַּם בתי' הָאַחֲרוֹן וְלָדוֹת קָדָשִׁים בַּהֲוָיָתָן הֵם קְדוֹשִׁים ג"כ דְּאֵינוֹ נוֹהֵג בְּשִׁלִּיל וְהָא דַּאי מִשּׁוּם דהל' מַשְׁמַע כָּךְ בְּשְׁלָמָא בִּמְבַכֶּרֶת אֶפְשָׁר לוֹמַר דְּקַשְׁיָא לי' לְרִיטְבָ"א מַאי קמ"ל דְּלָא נִיחָא לי' לוֹמַר דְּאַשְׁמְעִי' פְּעָמִים דְּנוֹהֵג בְּמֻוקְדָּשִׁין בִּמְבַכֶּרֶת וְכִי הַתַּנָּא כִּי רוֹכְלָא לְיַחֵשׁ' וְלִיזַל בְּאֵיזֶה מֻוקְדָּשִׁין נוֹהֵג וְאַל תִּתְמַהּ עָלָיו בְּמַה שפי' דְּאֵינוֹ נוֹהֵג בְּשִׁלִּיל וְהָא רֵישָׁא ר"מ הוּא דְּנוֹהֵג בְּשִׁלִּיל י"ל דְּהָרִיטְבָ"א סוֹבֵר דְּגַם לר"מ אֵינוֹ נוֹהֵג עַד שֶׁיֵּצֵא לַאֲוִיר הָעוֹלָם וכמ"ש הַתּוֹסָ' וְנוֹהֵג בְּשִׁלִּיל לְאַחַר שֶׁיָּצָא לַאֲוִיר הָעוֹלָם וְהַהִיא דִּלְעֵיל מִדְּקָתָנֵי סֵיפָא אֵין לָחוּשׁ כֵּיוָן דְּלָא קָאֵי הָכִי בְּמַסְקָנָא וּבְמַסְקָנָא הָדַר בֵּיהּ מִמַּה דַּהֲוָה אָמַר.

וְהָדָרָן לְמִילְּתָא קַמַּיְיתָא דר' יוֹחָנָן דְּאָמַר א' קָדָשִׁים הַנֶּאֱכָלִין וא' שֶׁאֵין נֶאֱכָלִין אִיסּוּר גִּיד נוֹהֵג בָּהֶן ומה"ת לְחַלֵּק וּמַאי אֲתָא לְאַשְׁמְעִינַן וְאִי לוֹמַר דְּאַשְׁכּוּחֵי מַשְׁכַּחַת לָהּ דְּגִיד חָל עַל מֻוקְדָּשִׁין דְּקָדְוֵשָׁה חָלָה עַל הָעֲוָבָרִין זֶה הָיָה יָכוֹל לְהַשְׁמִיעֵנוּ בִּשְׁאָר דְּזָכְתִּין דְּהַקְּדְוֵשָׁה חָלָה עַל הָעֲוָבָרִין וְהָאֵיךְ תָּלוּי זֶה כָּאן: וְאֵין לוֹמַר דר"י טוּבָא אַשְׁמְעִינַן בְּהָא דא' קָדָשִׁים הַנֶּאֱכָלִין וְאֶחָד שֶׁאֵין הַנֶּאֱכָלִין דְּהֵ"א דַּוְקָא קָדָשִׁים שֶׁאֵין נֶאֱכָלִין אִיסּוּר גִּיד חָיֵיל בְּהַקְדִּישׁ מֵעֻבָּרֶת אִם זָכָר עוֹלָה דְּחָיֵיל אִיסּוּר גִּיד בִּיצִיאָה לַאֲוִיר הָעוֹלָם וְאֵין לוֹמַר אֵין אִיסּוּר חע"א י"ל דַּהֲוָה מוֹסִיף מִיגּוֹ דְּאִיתּוֹסַף אִיסּוּרָא לַמִּזְבֵּחַ חָיֵיל לְמִי לְהֶדְיוֹט וְאִם אָכַל לוֹקֶה שְׁתַּיִם אַחַת מִשּׁוּם עוֹלָה וְאַחַת אַשּׁוּם גִּיד דר' יוֹחָנָן אֶפְשָׁר דְּסוֹבֵר מְחֻוָּבָרִין לֹא יַעֲלוּ כְּרַבָּנַן דְּפְלִיגִי עֲלֵיהּ דְּרַבִּי וְהֵכִין הִלְכְתָא כְּמוֹ שֶׁאָבָאר לְקַמָּן חֲדָא דר"פ אָמַר זל"פ כָּאן לְהַלְקוֹתוֹ וְצֹאן לְהַעֲלוֹתוֹ מַשְׁמַע דְּגַם ר"יִבְּרַבִּי ס"ל לְקַמָּן דְּיַעֲלוּ וְעוֹד דא"כ אִיפְּכָ' הֲוָה לֵיהּ לוֹמַר א' קָדָשִׁים שֶׁאֵין נֶאֱכָלִין וא' הַנֶּאֱכָלִין דַּהֲוָה לֹא זוֹ אַף זוֹ וְלֹא זוֹ וְאֶצ"ל זוֹ כו': וְהִנֵּה אִם נֹאמַר דְּלָא כְּסָבָרַת הַתּוֹסָפוֹת ד"ה קָדָשִׁים דְּאִיסּוּר כָּרֵת שֶׁכָּתְבוּ כֵּיוָן דְּמֵחַיִּים לָא חָיֵיל אַף לְאַחַר שְׁחִיטָה לָא חָיֵיל אֶלָּא דְּמִילְּתָא תָּלוּי כְּמוֹ אֲחוֹת אִשָּׁה וְחָיֵיל לְאַחַר שְׁחִיטָה גַּם הר"מ זַ"ל בהל' מ"א לֹא כָּתַב כְּלָל מִזֶּה וְאִילּוּ הֲוָה סְבִירָא לֵיהּ הֵכִין לָא הֲוָה שְׁתִיק מִינֵּיהּ מִלְּפָרוֹשֵׁי אֶלָּא דְּחָל לְאַחַר שְׁחִיטָה בְּהִסְתַּלֵּק הָאִיסּוּר הָאַחֵר מִמֶּנּוּ וא"כ א"ש דל"מ קָדָשִׁים הַנֶּאֱכָלִין אַף דְּמֻוקְדָּשִׁין קָדִים וְגִיד עַד שֶׁיֵּצֵא לַאֲוִיר הָעוֹלָם אַפ"ה חָיֵיל לְאַחַר שְׁחִיטָה

דְּלֵיכָּא תּוּ אִיסּוּר אַחֵר וְחָל בַּשְּׁלָמִים לְזָרִים וּבְחַטָּאת וַאֲשָׁמוֹת לְכֹהֲנִים אֶלָּא אפי' קָדָשֵׁי שֶׁאֵין נֶאֱכָלִין אִיסּוּר גִּיד נוֹהֵג בָּהֶן אוֹ מִשּׁוּם דַּהֲוָה מוֹסִיף לְגָבוֹהַּ דִּמְחַוְּבָרִין לֹא יַעֲלוּ וּלְרַב פָּפָּא דְּאָמַר וְלָא פְּלִיגִי אִם נֹאמַר דל"פ כְּלָל אַפַּ"ה אִיסּוּר גִּיד נוֹהֵג בָּהֶן אִם נֶאֱמַר דר' יוֹחָנָן חֵלֶב חֻדָּשִׁים לְחוּד גַּרְמֵי וְלָא בָּעֵי כְּלָל אֲוִיר הָעוֹלָם כמ"ש הַתּוֹסָפוֹת ד"ה וכ"ת אֶלָּא כפי' הָרֹא"שׁ בפ' בְּהֵמָה הַמְקֻשָּׁה ע"ה א' כְּמוֹ שֶׁאָבָאר לְקַמָּן בְּמֵימְרָא דְּשְׁמוּאֵל וְחֶלְבּוֹ מֻוָּתָר לד"ה יע"ש בְּדַף צ"ג ב' וה"ה וכ"ש גִּיד דְּלָא כְּתַב בֵּיהּ שׁוֹר וְכֶשֶׂב וְהַדְּ דר' יוֹחָנָן בְּתָלַשׁ חָלָב אֲבָאֵר לְקַמָּן אַיְ"ה דְּמִשָּׁם אֵין ראי' א"כ א"ש דְּגִיד נוֹהֵג בָּהֶן דְּקַדּוּם מְשֻׁנְּתְקְשֵׁר עַל הַכַּף וּלְאַחַר מִיכֵּן הִקְדִּישׁ הָעֲוּבָּר דְּקַדֻּוְשָׁה חָלָה עַל הָעֲוּבָּר וְדַע שֶׁאַף שֶׁכָּתַבְנוּ לְהַר"מ לֵית לִי' סְבָרַת הַתּוֹסָפוֹת דְּאַף דְּלָא חָל מֵחַיִּים אַפַּ"ה חָיֵיל לְאַחַר שְׁחִיטָה אַפַּ"ה א"ש מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ לְעִיל דמש"ה כָּתְבָה הַתּוֹרָה גִּיד אֲצֶל בְּנֵי יַעֲקֹב לְהוֹדִיעַ מֵאֵיזֶה טַעַם נֶאֱסַר דְּלֶ"ת דְּלָא חָל כְּלָל מֵחַיִּים דְּאֵין אִיסּוּר חע"א אמ"ה כְּקֻוּשְׁיַת הַתּוֹסָפוֹת אוֹ אַף לָמָּ"ד בְּהֵמָה בְּחַיֵּי' לָאו לְאַבָּרִים עוֹמֶדֶת מ"מ אֵינוֹ חָל עַל אִיסּוּר עֲשֵׂה דְּשָׁאִינוּ זָבוּחַ כו' דַּהֲוָה עֲשֵׂה גְּמוּרָה וְאֵין אִיסּוּר חָל עָלָיו וְאַף דְּחָל עַל חֲצִי שִׁיעוּר שָׁאנֵי הָתָם דְּלֵית בֵּיהּ אִיסּוּר עֲשֵׂה אֶלָּא אִיסּוּרָא לְחוּד מֵרִיבּוּיָא דְּכָל חֶלֶב כו' אוֹ מהלמ"מ משא"כ עֲשֵׂה דְּאֵינוֹ זָבוּחַ וכמ"ש הַתּוֹסָ' שְׁבוּעוֹת כ"ג ד"ה דְּמוּקִי יע"ש וּלְקַמָּן בס"פ אֲבָאֵר בְּאוֹרֶךְ בעזה"י וקמ"ל דְּאַפַּ"ה חָיֵיל מֵחַיִּים דֵּיוּמָיָא דְּיַעֲקֹב דְּלֹא כמ"ש מָהַרְשָׁ"א דבלא"ה אֵין סְבָרָא לוֹמַר שֶׁלֹּא אָסוּר אֶלָּא לְאַחַר שְׁחִיטָה כו' וא"כ שַׁפִּיר מוּכָח דְּאַף דְּאֵין בנ"ט אַפַּ"ה כֵּינָן דְּאַחְשְׁבֵיהּ רַחֲמָנָא לַאֲכִילַת גִּיד ה"ה לְעִנְיַן שְׁאָר אִיסּוּרִין וְחַיָּיב ב' דאל"כ לְמַאי הִלְכְתָא כָּתְבִי' רַחֲמָנָא אֲצֶל בְּנֵי יַעֲקֹב כֵּינָן דְּלֵיכָּא בי' אִיסּוּר אַחֵר כ"א אִיסּוּר גִּיד וע' מ"ש בְּרֵישׁ הַפֶּרֶק יע"ש: ע"ש גְּמָרָא רנב"י אָמַר לְהַעֲלוֹתוֹ פְּלִיגִי וְהַיְינוּ מְחַוְּבָרִין וּבְפִלּוּגְתָּא דר' וְרַבָּנָן לְקַמָּן אֲבָל בְּפֵירְשׁוּ כ"ע מוֹדִים דְּאָסוּר לְהַעֲלוֹתוֹ בפ"ע דְּלְרַבִּי לָא עָדִיף מִפֵּירְשׁוֹ דְּהֵיתֵרָא דְּיָרְדוּ וּלְרַבָּנָן אַף מְחַוְּבָרִין דְּאִיסּוּרָא אֲסוּרִין כפירש"י לְקַמָּן מִמַּשְׁקֶה יִשְׂרָאֵל.

ועי' פירש"י ד"ה רנב"י יע"ש וְקָשְׁיָא לִי דְּאִם כֵּן לֵימָא מַר הֲלָכָה כר' וּמַר לֵימָא הֲלָכָה כַּחֲכָמִים וְלֹא שַׁיְּיךְ שֶׁיַּחֲלוֹקוּ אָמוֹרָאֵי בִּפְלוּגְתָּא דְּתַנָּאִים וכה"ג הִקְשָׁה הָרֹא"שׁ ז"ל בפ' בְּהֵמָה הַמְקֻשָּׁה לְשִׁיטַת הר"מ ז"ל לְפִי דַּעְתּוֹ שֶׁמְּפָרֵשׁ דִּבְרֵי הר"מ דר"י ור"ל פְּלִיגִי בִּפְלוּגְתָּא דר"מ ור"י יע"ש דַּהֲוָה לוֹמַר הֲלָכָה כְּר"ש אוֹ כר"י וה"נ כָּאן וְעוֹד הֵיאַךְ תָּלוּי פְּלוּגְתָּא זוֹ בְּכָאן בִּזְבָחִים הֲוָה לְהוּ לְאַפְלוּגֵי דְּשָׁם מְקוֹמוֹ וְכָאן בְּהַאי פֵּירְקָא לָא עָסִיק אֶלָּא בַּאֲכִילַת גִּיד לְהֶדְיוֹט וּלְפִי מ"ש לְעֵיל א"ש דְּשַׁיְּיךְ בְּהַאי פֵּירְקָא לְמָאן דְּאוֹסֵר גִּיד לְהַעֲלוֹתוֹ לַמִּזְבֵּחַ א"כ בְּהַקְדִּישׁ עֻבָּר קוֹדֶם ט' חֻדָּשִׁים וְאִיסּוּר גִּיד לָא חָיֵיל קוֹדֶם ט' חֻדָּשִׁים כְּמוֹ בְּחָלָב וְאֵין חִילּוּק בֵּין חֵלֶב לְגִיד כְּמוֹ שֶׁאָבָאֵר בְּמֵימְרָא דְּשְׁמוּאֵל אַפַּ"ה אָתֵי גִּיד וְחָיֵיל אַמְּוקְדָּשִׁין דְּהָוֵי מוֹסִיף לַמִּזְבֵּחַ וּמַאן דְּאָמַר מְחַוְּבָרִין יַעֲלוּ לָא מָצֵי חָיֵיל אִיסּוּר גִּיד אַמְּוקְדָּשִׁין דְּקָדִים אַף דְּגִיד נוֹהֵג בְּמֵעֵי אִמּוֹ וְלֹא הֲוָה מוֹסִיף כו' וְהָא דְּאָמַר לְהַעֲלוֹת פְּלִיגִי הַיְינוּ דְּעִיקַּר פְּלוּגְתָּא לְהַעֲלוֹתוֹ וּמִמֵּילָא דנ"מ לְעִנְיַן אִיסּוּר אֲכִילַת הֶדְיוֹט וּכְדִכְתִיבְנָא וְהַיְינוּ דְּלָא אָמַר מַר הֲלָכָה כְּמַר כו' דְּאַשְׁמְעִינַן טוּבָא גַּם לְהֶדְיוֹט וכמ"ש וְעַיֵּין מ"ש בְּהָא דְּלְקַמָּן פֵּירְשׁוּ לֹא יַעֲלוּ: עוֹד אֲבָאֵר לְךָ לָמָּ"ד מְחַוְּבָרִין יַעֲלוּ לֵיכָּא אִיסּוּר מוֹסִיף אִם נָטַל נָמֵי הַגִּיד מִן הַיָּרֵךְ וְחָלְצוּ דְּלֹא יַעֲלוּ לכ"ע אַפַּ"ה לָאו מְשׁוּם אִיסּוּר גִּיד נָגְעוּ בָּהּ אֶלָּא פי' דְּהֶתֵּירָא לֹא יַעֲלוּ א"כ לָאו מוֹסִיף הוּא דְּרַבִּי מוּקִי לִקְרָא דְּהַבָּשָׂר וָדָם בפי' דְּהֶתֵּירָא ועמ"ש בְּהָא פי' לֹא יַעֲלֶה: וְהִנֵּה רָאִיתִי להמ"מ בְּהִלְכוֹת מ"א ה"א פ"ח עַל מ"ש רַבֵּינוּ

דג"ה נוֹהֵג בְּחֻלִּין וּמֻוקְדָּשִׁין א' קָדָשִׁים הַנֶּאֱכָלִין וא' שֶׁאֵין נֶאֱכָלִין כָּתַב דְּרַבֵּינוּ פּוֹסֵק כר' יוֹחָנָן דְּאָמַר א' קָדָשִׁים כו' והלח"מ בפ"ו מֵהִלְכוֹת מעה"ק הֲלָכָה ד' שֶׁכָּתַב עַל דִּבְרֵי הַמַּגִּיד מִשְׁנֶה הַלָּלוּ דְּקָשֶׁה דְּהָא לְהַלְקוֹתוֹ כ"ע מוֹדִים דְּנוֹהֵג ותי' מִשּׁוּם דְּרַבֵּינוּ פּוֹסֵק כָּאן בְּהִלְכוֹת מעה"ק דְּאָסוּר לְהַעֲלוֹתוֹ וא"כ ע"כ מְפָרֵשׁ כרנב"י דְּלְהַעֲלוֹתוֹ פְּלִיגִי וּלְכָךְ מְפָרֵשׁ שָׁם דכר' יוֹחָנָן פּוֹסֵק עכ"ל הַנִּהָּ רוֹאֶה כַּמָּה יֵשׁ מֵהַדּוֹחֲקִ שֶׁהָרֵי הר"מ ז"ל בְּהִלְכוֹת מ"א לָא נִחְית אֶלָּא לְאַשְׁמְעִינַן שֶׁיֵּשׁ מַלְקוּת בַּאֲכִילַת גִּיד וְכֵן כָּתַב הלח"מ בפ' וא"כ לֹא הָיָה לְהַמַּגִּיד מִשְׁנֶה שָׁם לְהַזְכִּיר כְּלָל דִּבְרֵי ר' יוֹחָנָן ורנב"י כֵּינָן שֶׁדָּבָר זֶה מֻוסְכָּם אַלִּיבָּא דכ"ע וּלְפִי מ"ש י"ל דִּבְרֵי המ"מ עַל נָכוֹן דַּהֲוָה קשי' לי' לְאֵיזֶה צוֹרֶךְ כָּתַב הר"מ ז"ל א' קָדָשִׁים כו' ומה"ת לְחַלֵּק בֵּינַיְיהוּ אֶלָּא דְּאַשְׁמְעִינַן אַף הֵיכָא דְּאִיסּוּר מֻוקְדָּשִׁין קַדִּים שֶׁהִקְדִּישׁ עֻוָּבָּר בִּמְעֵי אִמּוֹ דְּקֻדֻּשָּׁה חָלָה עַל הָעוֹבְרִין קוֹדֶם ט' חֻדָּשִׁים אַפ"ה אָתֵי גִּיד וְחָיֵיל עֲלַיְיהוּ ל"מ בְּקָדָשִׁים הַנֶּאֱכָלִין דְּאַשְׁכּוּחֵי מַשְׁכַּחַת לְאַחַר שְׁחִיטָה אֶלָּא אַף בְּקָדָשִׁים שֶׁאֵין נֶאֱכָלִין דְּלְעוֹלָם אִית בי' אִיסּוּר מֻוקְדָּשִׁין אַפ"ה חָיֵיל גִּיד דַּהֲוָה מוֹסִיף לְשִׁיטַת הר"מ ז"ל בְּהִלְכוֹת מעה"ק דְּמְחֻבָּרִין לֹא יַעֲלוּ וּכְבָר א כָּתַבְנוּ לְעֵיל דהר"מ לֹא סוֹבֵר כתו' דְּבָעֵינַן שֶׁיָּחוּל מֵחַיִּים כו' וְלָזֶה כָּתַב המ"מ דְּרַבֵּינוּ פּוֹסֵק כר' יוֹחָנָן וְאַלִּיבָּא דרנב"י וְכִדְכָתַיְבְנָא דְּאָמַר לְהַעֲלוֹתוֹ פְּלִיגִי ה"ה דנ"מ לְעִנְיַן לְהַלְקוֹתוֹ וכמ"ש בְּסָמוּךְ וְאֵין לְהַקְשׁוֹת אֵיךְ יִתְיַישֵּׁב אַלִּיבָּא דְּרַב פָּפָּא דְּאָמַר ל"פ כָּאן לְהַקְטִיר וְכָאן לְהַלְקוֹתוֹ מַשְׁמַע לְהַעֲלוֹתוֹ אפי' ר' יוֹחָנָן מוֹדֶה דְּשָׁרֵי וא"כ לְאֵיזֶה צוֹרֶךְ אָמַר ר"י קָדָשִׁים הַנֶּאֱכָלִין כו' וי"ל דר"מ סוֹבֵר דלר"פ ה"ק אִיסּוּר גִּיד נוֹהֵג בָּהֶן בְּקָדָשִׁים שֶׁאֵין נֶאֱכָלִין מִשּׁוּם דְּאִיסּוּרוֹ נוֹהֵג בב"נ וְלָא סְבִירָא לֵיהּ הָא דְּקָרְכִינַן אֵימוֹר דִּשְׁמַעְתָּ לֵיהּ כו' ומשא"כ להר"מ ז"ל דְּאִיהוּ פָּסַק בְּהִלְכוֹת אִיסּוּרֵי בִּיאָה פי"ז ה"ח כְּלָל גָּדוֹל בְּיָדֵינוּ שֶׁאֵין אִיסּוּר חע"א אִם לֹא בא' מג' דְּרָכִים וּשְׁלָל כָּל אִיסּוּרִין אַף בַּחֲמוֹר עַל קַל שֶׁאֵין חָיֵיל מש"ה ע"כ כר' יוֹחָנָן סוֹבֵר אַף דְּאִיהוּ פָּסַק בהל' מְלָכִים דְּיַעֲקֹב נִצְטַוָּה עַל ג"ה אִם לֹא בְּאִיסּוּר, מוֹסִיף לַגָּבוֹהַּ כמ"ש לְעֵיל וְעַיֵּין פי"ד מהל' מ"א הח"י כָּתַב כֵּן דְּאֵין אי' חָל אִם לֹא בא' מג' דְּרָכִים ועי' מ"ש לְקַמָּן: שׁוּב רָאִיתִי שֶׁיֵּשׁ לְיַישֵּׁב בִּפְשִׁיטוּת טְפֵי לְרַב פָּפָּא דְּאָמַר ול"פ כָּאן לְהַלְקוֹתוֹ כָּאן לְהַעֲלוֹתוֹ ל"ק דְּמַאי רְבוּתָא דְּאֶחָד קָדָשִׁים הַנֶּאֱכָלִין כו' לְעִנְיַן לְהַלְקוֹתוֹ י"ל דְּאַשְׁמְעִינַן דְּאַפ"ה חָיֵיל גִּיד עַל מֻוקְדָּשִׁין דְּאִיכָּא לְמֵימַר לְקַמָּן בְּדַף ק"ג בִּפְלֻוגְתָּא דר' יוֹחָנָן וְרֵישׁ לָקִישׁ דְּמַיְיתֵי אִיסּוּר טָרֵיפָה וְחָיֵיל אאמ"ה ופירש"י לר' יוֹחָנָן חָיֵיל דְּסוֹבֵר אִיסּוּר חע"א וּטְרֵיפָה עַל אמ"ה לֵיכָּא לֹא כּוֹלֵל וְלֹא מוֹסִיף וא"כ ר"פ נָמֵי יִסְבּוֹר הָכִי דְּאַף קַל עַל חָמוּר חָיֵיל דְּהָא טְרֵיפָה אאמ"ה קַל עַל חָמוּר דאמ"ה נוֹהֵג בִּבְנֵי נֹחַ משא"כ הר"מ ז"ל דְּלֵית לֵיהּ אִיסּוּר חע"א לְאֵיזֶה צוֹרֶךְ כָּתַב א' קָדָשִׁים הַנֶּאֱכָלִין אֶלָּא כמ"ש, דמש"ה חָיֵיל דַּהֲוָה אִיסּוּר מוֹסִיף דְּפָסַק כר' יוֹחָנָן דְּלְהַעֲלוֹתוֹ אָסוּר ועי' מ"ש לְקַמָּן דַּף ק"ג ע"א כִּי שָׁם אַאֲרִיךְ בעז"ה: ובפירש"י ד"ה לְהַעֲלוֹתוֹ לַמִּזְבֵּחַ אֵין אִיסּוּר גִּיד נוֹהֵג בָּהֶן דְּלָא כְּתִיב וְלֹא יֹאכַל הַמִּזְבֵּחַ עכ"ל עי' בְּמָהַרְשָׁ"א ז"ל שֶׁכָּתַב לר"פ וְלָא פְּלִיגִי סוֹבֵר דְּגַם תַּנָּאֵי דְּלְקַמָּן ל"פ עכ"ל וְרָצָה לוֹמַר דְּגַם רַבָּנָן סָבְרִי דִּמְחֻבָּר מֻוּתָּר לְהַעֲלוֹתוֹ ג"ה וְלָא אִיצְטְרִיךְ רִיבּוּיָא לִמְחֻבָּרִין דְּאָסוּר דְּמֵי כְּתִיב לֹא יֹאכַל הַמִּזְבֵּחַ וּמַשְׁקֶה יִשְׂרָאֵל לֵית לְהוּ אֶלָּא הֵיכָא דְּוָקָא דְּשַׁיָּיךְ בְּכָל הַקָּרְבָּן וְלֹא בְּאֵבֶר מְיֻחָד וְחֵלֶב וָדָם יוֹכִיחוּ וְלֵית לְהוּ הָא דְּאָמְרִינַן אַלִּיבָּא דרנב"י וְרַבָּנָן מִצְוָתָן בְּכָךְ ועי' בְּפֵירוּשׁ הָרִיטְבָ"א ז"ל מ"ש לְרַבִּי דְּאָמַר מְחֻבָּרִין יַעֲלוּ לָא קשי' מִמַּשְׁקֶה יִשְׂרָאֵל דְּהֵיכָא בְּכָל הַקָּרְבָּן אִיסּוּרָא אָמְרִינַן כֵּן יע"ש ה"ה לְרַב פָּפָּא סוֹבֵר דכ"ע בִּמְחֻבָּרִין יַעֲלוּ

וקָרָא מִמַּשְׁקֶה יִשְׂרָאֵל לְכֻלּוֹ קָרְבָּן שֶׁאָסוּר וּפְלוּגְתָּא דר' וְרַבָּנָן ר' מוּקִי לִקְרָא דְּהַבָּשָׂר וָדָם בְּפֵירְשׁוּ וְרַבָּנָן מוּקִי בְּפוֹקְעִין וּמְחַוְּרִין דְּאִיסּוּרָא שָׁוִין לְמְחַוְּרִין דְּהֶיתֵּרָא אֶלָּא דר' מוֹקֵי קְרָא ע"ז וּלְרַבָּנָן לֹא צָרִיךְ קְרָא עַל זֶה דְּמִסְבָּרָא דע"י זֶה דְּמֻוָּתָר וא"כ ה"ה פֵּירְשׁוּ דְּאִיסּוּרָא נָמֵי שָׁרֵי לְרַבָּנָן כְּמוֹ פֵּירְשׁוּ דְּהֶיתֵּרָא דְּיַעֲלוּ קְרָא דְּבָשָׂר וָדָם מוּקֵי רַבָּנָן בְּפוֹקְעִין כו' וּלְפִי זֶה א"ש טְפֵי הָא, דְּאָמַר א"ד ול"פ כָּאן לְהַעֲלוֹתוֹ כָּאן לְחָלְצוֹ דְּהָנֵי תְּרֵי לִישָׁנֵי פְּלִיגִי אַהֲדָדֵי דלל"ק כָּאן לְהַעֲלוֹתוֹ אֵינוֹ נוֹהֵג אפי' בפ"ע שָׁרֵי וּכְרַבָּנָן דְּפְלִיגִי עֲלֵיהּ דר' דְּאֵין חִילּוּק בֵּין מְחַוְּרִין לְפֵירְשׁוּ וה"ה אֲפִילּוּ דְּאִיסּוּרָא פי' יַעֲלוּ וְכָאן לְהַלְקוֹתוֹ וכפירש"י מִי כְּתִיב לֹא יֵאָכֵל הַמִּזְבֵּחַ וּמַשְׁקֶה יִשְׂרָאֵל לֹא שַׁיָּיךְ אֶלָּא הֵיכָא שֶׁפָּשַׁט אִיסּוּרָא בְּכָל הַקֻּרְבָּן וכמ"ש הָרִיטְבָ"א בְּקִדּוּשִׁין וְחֵלֶב וָדָם יוֹכִיחוּ הָא דְּאָמְרִינַן מִצָּוָתָן בְּכָךְ וְלִישָׁנָא בָּתְרָא אָמַר כָּאן לְהַעֲלוֹתוֹ בפ"ע אִסּוּר ומ"ד אֵינוֹ נוֹהֵג בְּמְחַוְּרִין דְּאֵין צָרִיךְ לְחָלְצוֹ אֶלָּא דְּקַשְׁיָא לְמָאן קָאָמַר לָהּ אִי לְרַבָּנָן אִי מְחַוְּרִין יַעֲלוּ ה"ה פֵּירְשׁוּ כֵּיוָן דְּמוּקֵי לִקְרָא דְּהַבָּשָׂר וָדָם בְּפוֹקְעִין כִּדְתַנְיָא לְהֶדְיָ' בַּבָּרַיְיתָ' וְאִי לְרַבִּי דְּמְחַוְּרִין יַעֲלוּ וּפֵירְשׁוּ לֹא יַעֲלוּ א"כ מַאי אִירְיָא גִּיד דְּאִיסּוּרָ' דְּהֶיתֵּרָא נָמֵי פֵּירְשׁוּ לֹא יַעֲלוּ וּמַה נוֹהֵג דְּאָמַר דְּמַשְׁמַע מִשּׁוּם אִיסּוּר גִּיד אִם לֹא שֶׁנֶּאֱמַר דִּלְיִשָּׁנָא בָּתְרָא מִרַבִּינַן לְרַבָּנָן מִוַּהֲקָטִיר הַכֹּהֵן הַכֹּל מְחַוְּרִין דְּאִיסּוּרָא וּפֵירְשׁוּ דְּהֶיתֵּרָא וְסָבְרִי דְּשִׁקּוּלִין הֵם מְחַוְּרִין דְּאִיסּוּרָא וּפֵירְשׁוּ דְּהֶיתֵּרָא אֲבָל לֹא פֵּירְשׁוּ דְּאִיסּוּרָא וּפְלִיגִי שַׁפִּיר הָנֵי תְּרֵי לִישָׁנֵי לְדִינָא וּכְדִכְתִיבְנָא ועי' תו' ד"ה פֵּירְשׁוּ יָרְדוּ יע"ש, אָמְנָם הַמְעַיְּין בפירש"י ד"ה רנב"י וְלִישָׁנָא קַמָּא כו' מַשְׁמַע דְּהָנֵי תְּרֵי לִישָׁנֵי ל"פ יע"ש הֵיטֵב וא"כ לפ"ז מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ לְעֵיל דְּלָא מִסְתַּבְּרוֹלוֹמַר שֶׁיַּחֲלוֹקוּ תַּנָּאִים וְאָמוֹרָאִים בַּחֲדָא פְּלוּגְתָּא י"ל כֵּיוָן דְּלֹא נֶחְלְקוּ בפי' דְּהָא לר"פ כ"ע סָבְרִי מְחַוְּרִין יַעֲלוּ לְכָךְ הֻזְקְרוּ לְפִלּוֹג ר"י וְרַב חִיָּיא בַּר יוֹסֵף אַלִּיבָּ' דרנב"י.

אֲבָל הַמַּגִּיד מִשְׁנֶה אֵינוֹ סוֹבֵר כֵּן אֶלָּא וַדַּאי תַּנָּאֵי דְּפְלִיגִי בְּמְחַוְּרִין דְּאִיסּוּרָא פְּלִיגִי דְּכָל זְמַן דְּלֵית רִיבּוּיָא לָא מִסְתַּבַּר לְמֵימַר דְּשָׁרֵי וא"כ לְרַבָּנָן כֵּיוָן דְּלָא אִיתַּרוּ קְרָאֵי לְהָכִי וַדַּאי אִיסּוּר ג"ה אַף בְּמְחַוְּרִין וא"כ שַׁפִּיר כָּתַב דהר"מ זַ"ל פָּסַק כר' יוֹחָנָן וכמ"ש לְעֵיל יע"ש.

וְרַב פָּפָּא דְּאָמַר וְלָא פְּלִיגִי הַיְינוּ דכ"ע סָבְרִי מְחַוְּרִין דְּאִיסּוּרָא יַעֲלוּ דְּהִלְכָתָא כְּרַבִּי סוֹבֵר כמ"ש לְקַמָּן אַיְ"ה וְלָא פְּלִיגִי כָּאן לְהַעֲלוֹתוֹ אֵינוֹ נוֹהֵג וּלְהַלְקוֹתוֹ נוֹהֵג אֶלָּא דְּקָשֶׁה לל"ב מַה שֶּׁהִקְשֵׁיתִי דא"כ לְרַבִּי מַאי אִירְיָא פֵּירְשׁוּ דְּאִיסּוּרָא אַף דְּהֶיתֵּרָא נָמֵי לֹא יַעֲלוּ מִדְּקָאָמַר יָכוֹל יַחֲלוֹף גִּידִים וַעֲצָמוֹת כֻּלּוֹ הָיְתָה נִינְהוּ וְאַפ"ה פֵּירְשׁוּ לֹא יַעֲלוּ וּלְרַבָּנָן מְחַוְּרִין דְּאִיסּוּרָא אָסוּר לְפוּם סְבָרָא דְּהַשְׁתָּא דְּפְלִיגִי תַּנָּאֵי בְּהָכִי.

וְאֶפְשָׁר לוֹמַר דל"ב סוֹבֵר דכ"ע ר' יוֹחָנָן וְרַב חִיָּיא בַּר יוֹסֵף סָבְרִי בַּבָּרַיְיתָא דְּלִקַמָּן ע"ב וְשֶׁל עוֹלָה מַעֲלֵהוּ כר' וְסָבְרִי מַעֲלֵהוּ לְהַקְטָרָה לֹא כדרב"י לְקַמָּן מִשּׁוּם הַקְרִיבֵהוּ נָא לְפֶחָתֶךָ כו' וא"כ סָבְרִי דַּוְקָא בְּמְחַוְּבָר דְּרִיבָּה קְרָא מִוַּהֲקָטִיר הַכֹּהֵן כו' וה"ה פֵּירְשׁוּ דְּהֶיתֵּרָא דְּשִׁקּוּלִין וּמִיעוּטָא לְפֵירְשׁוּ דְּאִיסּוּרָא אוֹ דְּלֹא צָרִיךְ קְרָא דמה"ת לְרַבּוֹת וּקְרָא לְפוֹקְעִין אֶלָּא דְּאִם כֵּן מִנָּלַן גַּם רַבָּנָן סָבְרִי כֵּן: ע"ש רַב נַחְמָן בַּר יִצְחָק אָמַר לְהַעֲלוֹתוֹ פְּלִיגִי יְרָצָה בָּזֶה לְרַבָּנָן דְּסָבְרִי דְּקְרָא דְּבָשָׂר וָדָם לַפּוֹקְעִין וּקְרָא דְּוַהקְטִיר הַכֹּהֵן כו' לְפֵירְשׁוּ א"כ מְחַוְּבָרִין דְּאִיסּוּרָא לֵית לָן לְרַבּוּיֵי וּמִמֵּילָא אָסוּר מְמַשְׁקֶה יִשְׂרָאֵל וּלְרַבִּי פֵּירְשׁוּ דְּהֶיתֵּרָא מְמַעֲטִי' מֵהַבָּשָׂר וָדָם וְהקְטִיר הַכֹּהֵן הַכֹּל ע"כ לִמְחַוְּבָרִין דְּאִיסּוּרָא

דְּלָהֶתִּירָא לֹא צָרִיךְ קְרָא כִּדְמַסֵּיק מִידֵי דַּהֲוָה אַרֵישָׁא שֶׁל עוֹלָה וע"כ לְאִיסּוּרָא וּמַשְׁקֶה יִשְׂרָאֵל הֵיכָא דְּקָרְבָּן אָסוּר וְלָא אַגִּיד מִידֵי דְּהֲוָה אַחֵלֶב וָדָם וּמִיהוּ רִיבּוּיָ' צָרִיךְ לָזֶה וְלָא מִסְתָּבְרָא וּלְכָךְ אָמַר דִּפְלִיגִי תַּנָּאֵי: (ע"ב) גְּמָרָא ג"ה שֶׁל עוֹלָה חוֹלְצוֹ לַתַּפּוּחַ כו' וּמַקְשֶׁה לֵיהּ מִבָּרַיְיתָ' וּלְמַאי דְּכָתֵיבְנָא לְעֵיל הֲוָה מָצֵי לְתָרוּצֵי תַּנָּאֵי הֵיא וּבָרַיְיתָא דְּמַעֲלֶהוּ אתי' כְּרַבִּי: וְרָאִיתִי לְהַר"מ זַ"ל בְּהַל' מעה"ק פ"ו ה"ד שֶׁכָּתַב דְּגִיד הַנָּשֶׁה שֶׁל עוֹלָה חוֹלְצוֹ לַתַּפּוּחַ וְהַיְינוּ כְּרַבָּנָן דְּרַבִּי אַלִיבָּא דרנב"י וּכְפֵירוּשׁ מָהַרְשָׁ"א זַ"ל וְהִקְשָׁה הַלֶּחֶם מִשְׁנָה קַוּשְׁיָא חֲזָקָה וְזֶה לְשׁוֹנוֹ כֵּיוָן דְּרַבִּינוּ פָּסַק כְּרַבִּי שֶׁכֵּן כָּתַב וְאִם פֵּירְשׁוּ לֹא יַעֲלוּ כו' וְאִם כֵּן רַבִּינוּ מְזַכֶּה שְׁטָרָא לְבֵי תְּרֵי עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ וְהֵיא קַוּשְׁיָא עֲצוּמָה דא"כ קְרָא דְּהִקְטִיר הַכֹּהֵן הַכֹּל הַמִּזְבֵּחָה ל"ל דְּלִמְחֲבָּרִין דְּהֵיתֵּרָא לֹא צָרִיךְ קְרָא מִידֵי דַּהֲוָה אַרֵישֵׁיהּ שֶׁל עוֹלָה דְּהֶעֱלוּ וְכִדְמַסֵּיק כָּאן בַּגְּמָרָא: וּמַה שֶּׁנִּרְאֶה לִי בְּהַתָּרַת קֶשֶׁר זֶה הוּא נָשִׁים לֵב עַל מ"ש מָהַרְשָׁ"א זַ"ל בתו' ד"ה קְדָשִׁים דְּאִיסּוּר כָּרֵת שֶׁהֻוְקְשָׁה לָהֶם דה"ה אִיסּוּר מוֹסִיף וְהִקְשָׁה מָהַרְשָׁ"א לְפוּם סְבָרָא דְּהַשְׁתָּא שָׁרֵי גִּיד קָדָשִׁים לַאֲכִילַת הֶדְיוֹט ה"ה לַגָּבוֹהַּ שָׁרֵי וְלֵית בֵּיהּ מִמַּשְׁקֶה יִשְׂרָאֵל יע"ש וַאֲבָאֵר כַּוָּנָתוֹ דְּהַתּוֹ' הֻוְקְשָׁה לָהֶם אַמַּאי לָא מוֹקֵי מַתְנִי' בְּעוֹלָה דְּקָדָשִׁים חָל בִּמְעֵי אִמָּן שֶׁהִקְדִּישׁ עֻבָּר אִם זָכָר עוֹלָה קוֹדֶם שֶׁנִּקְשְׁרוּ אַבֵּרָיו בְּגִידָיו אִם אֵין אִיסּוּר גִּיד נוֹהֵג עַד שֶׁיֵּצֵא לַאֲוִיר הָעוֹלָם דְּחָיֵיל גִּיד אַחַ"כ דַּהֲוָה מוֹסִיף לְגָבוֹהַּ אִיתּוֹסַף נָמֵי לְהֶדְיוֹט דְּאִי בִּשְׂאָר קָדָשִׁים הַנֶּאֱכָלִין וַדַּאי לֵיכָּא אִיסּוּר מוֹסִיף כֹּל שֶׁמִּמֶּנּוּ לָאִישִׁים הָרֵי בָּבֶל תַּקְטִירוּ וּשְׁאָר בָּשָׂר ג"כ אָסוּר לְהַעֲלוֹתוֹ וע"ז הק' מָהַרְשָׁ"א זַ"ל כֵּיוָן דְּבָקָדָשִׁים הַנֶּאֱכָלִין כה"ג לָא חָיֵיל אי' גִּיד דְּאֵין אי' חע"א וְאַף לְאַחַר שְׁחִיטָה כס' התו' שָׁם דְּבָעֵינַן שֶׁיָּחוּל מֵחַיִּים דַּוְקָא ה"א דְּלָא חָל לְגָבוֹהַּ היכ' דְּקָדְשִׁים כְּמוֹ בְּעוֹלָה אַף דְּמוֹסִיף הָוָה מ"מ מִמַּשְׁקֶה יִשְׂרָאֵל מִיקְרֵי דְּבָקָדָשִׁים קַלִּים אוֹ חטא' וַאֲשָׁמוֹ' מֻוָתָּר הַגִּיד לְזָרִים וּלְכֹהֲנֵי' וְהֵבִיא ראי' מִמְּלִיקַת הָעוֹף כֵּיוָן דְּשָׁרֵי בְּחַטָּאת לְכֹהֵן יע"ש וא"כ הר"מ זַ"ל י"ל וְלוֹמַר דְּקָרָא דְּהִקְטִיר הַכֹּל הַמִּזְבֵּחָה מוּקִי בכה"ג שֶׁהִקְדִּישׁ עֻבָּר בִּמְעֵי אִמּוֹ לָעוֹלָה קוֹדֶם שֶׁנִּתְקַשְּׁרוּ אַבֵּרָיו אוֹ קוֹדֶם ט' דַּחֲדָשִׁים גַּרְמֵי לְאִיסּוּר גִּיד וא"כ בכה"ג בְּבֶהֱמַת קָדָשִׁים קַלִּים אוֹ חַטָּאוֹת וַאֲשָׁמוֹת הֲוָה שָׁרֵי לַאֲכִילַת הֶדְיוֹט מִרַבִּינָן לְהֵיתֵּרָא דְּמִיקְרֵי מִמַּשְׁקֶה יִשְׂרָאֵל וּמִיהוּ רִיבּוּיָא צָרִיךְ עַל זֶה דְּמִלִּיקָה שָׁאנֵי שא"א בע"א כמ"ש מָהַרְשָׁ"א זַ"ל והר"מ זַ"ל שֶׁכָּתַב ג"ה שֶׁל עוֹלָה חוֹלְצוֹ לַתַּפּוּחַ מַיְירֵי בְּגַוָּנָא דְּקָדְשִׁים אִיסּוּר גִּיד שֶׁהִקְדִּישׁ אַחַ"כ בְּיָצָא לַאֲוִיר הָעוֹלָם דְּלַאֲכִילַת הֶדְיוֹט בִּשְׁלָמִים כה"ג הֲוָה אָסוּר ה"ה לְגָבוֹהַּ לָא מִרַבִּינָן לֵיהּ דְּמִמַּשְׁקֶה יִשְׂרָאֵל כְּתִיב בֵּיהּ.

וְהִנֵּה לֹא נָעְלַם מִמֶּנִּי מַה שֶּׁיֵּשׁ לְהַקְשׁוֹת דא"כ אַמַּאי לָא אָמְרִינַן לְרַבִּי כָּךְ דְּרִיבּוּיָא דְּהִקְטִיר הַכֹּהֵן אֶתָּא לכה"ג דְּמֻוְקְדָּשִׁין קָדִים כו' וְנִרְאֶה מִשּׁוּם דרנב"י אָמַר לְהַעֲלוֹתוֹ פְּלִיגִי וְרַב חִיָּיא בַּר יוֹסֵף סוֹבֵר דְּמֻוָתָּר לְהַעֲלוֹתוֹ מַשְׁמַע בִּסְתָם דְּמֻוָתָּר לְהַעֲלוֹתוֹ וע"כ כְּרַבִּי דְּמוּקֵי הַכֹּל הַמִּזְבֵּחָה לְכָל מְחֲבָּרִין דְּאִיסּוּרָא דְּיַעֲלוּ דְּסוֹבֵר רַב חִיָּיא בַּר יוֹסֵף דְּאִיסּוּר חע"א וא"כ אֵין חִילּוּק אֲבָל הר"ם זַ"ל דְּסוֹבֵר אֵין אִיסּוּר חע"א מוּקֵי רִיבּוּיָא דְּוַהְקְטִיר הַכֹּהֵן הַכֹּל כה"ג דְּכְתִיבָנָא.

וּמִיהוּ לְמ"ש לְעֵיל בְּדִבְרֵי מ"מ דלהר"מ זַ"ל אֵינוֹ, סוֹבֵר כס' הַתּוֹסָפוֹת אֶלָּא אֵימַת דְּחָיֵיל הַגִּיד חָל אַף לְאַחַר שְׁחִיטָה דְּלָא בָּעֵינַן שֶׁיָּחוּל מֵחַיִּים דַּוְקָא א"כ קַשְׁיָא דְּלֵיכָּא לְאוֹקֵמֵיהּ קְרָא דְּהִקְטִיר לָהֶכִי לַאֲכִילַת הֶדְיוֹט דְּשָׁרֵי דְּהָא לָא שָׁרֵי דְּאֵימַת קוֹדֶם שֶׁזָּרַק אָסוּר וּלְאַחַר שֶׁזָּרַק חָיֵיל דְּמַתְלָא תָּלוּי וְלֹא הֻוּתַּר לְיִשְׂרָאֵל וע"כ קְרָא לִמְחֲבָּרִין דְּאִיסּוּרָא ע"ש גְּמָרָא

מַתְנִי' דְּלָא כר"י כו' אִיבַּעְיָא לְהוּ דַּעַת תּוֹרָה אוֹ דַּעַת נוֹטָה הֶמְשֵׁךְ לְשׁוֹן אִבַּעְיָא דְּאִי אָמְרִינַן סַפּוֹקֵי מְסַפְּקָא לֵיהּ וּמְסָפֵק אֲסוּרִין תַּרְוַיְיהוּ אֶפְשָׁר דְּמַתְנִיתִין ר"י הוּא ר"ל דְּלָא פְּלִיג אַרִישָׁא דְּלְאִיסּוּרָא קָאָמַר דְּתַרְוַיְיהוּ אֲסוּרִין אֲבָל אִי מִפְּשָׁט פְּשִׁיטָא לֵיהּ ע"כ פְּלִיג וְהָא דְּמִיבַּעְיָא לֵיהּ נ"מ לִלְקוֹת אִי מִפְּשָׁט פְּשִׁיטָא לוֹקֶה אַיְמִין וְכֵן לְאִיסּוּרָא דְּשִׁמְאֵל שָׂרֵי וְאִי סָפֵק תַּרְוַיְיהוּ אֲסוּרִין וְאֵין לוֹקֶה כ"א בְּאָכַל לְתַרְוַיְיהוּ בב"א וּכְמוֹ דְּמַסִּיק בְּאַחַת מֵהֶן אֵין לוֹקֶה אַף (דַּף צא ע"א) גְּמָרָא רַב אָשֵׁי לֹא נִצְרְכָא אֶלָּא לְשׁוּמָן שֶׁל גִּיד עַיֵּין בר"מ פ"י מהל' ק"פ הי"א ובכ"מ דְּאַף שֶׁצּוֹלָה הַפֶּסַח עִם הַגִּיד דְּאֵין בְּגִידִין בנ"ט לְדַעְתּוֹ ז"ל וְשַׁמְנוֹ שֶׁל גִּיד אֵין בּוֹ אִיסּוּר דרב' אֶלָּא יִשְׂרָאֵל קְדוֹשִׁים נָהֲגוּ בּוֹ אִיסּוּר וּבְפֶסַח לֹא נָהֲגוּ מ"מ בְּשָׁעַת אֲכִילָה מוֹצִיא אַחַ"כ מִשּׁוּם יִשְׂרָאֵל קְדוֹשִׁים אֶלָּא בְּצָלְיָ' לֹא נָהֲגוּ לְחָלְצוֹ וְכִדְמַשְׁמַע הָכִי בַּגְּמָרָא דְּאָשַׁמְנוּ קָאָמַר דְּיִשְׁרְפוּ לי"ז וְאִינִי יוֹדֵעַ אַמַּאי לֹא אָמַר דְּגִידִין הָאֲסוּרִין מִדְּרַבָּנָן לכ"ע מִשּׁוּם חֵלֶב כִּדְאָמַר לְקַמָּן צ"ג והר"מ ז"ל פָּסַק לַהֲלָכָה בפ"ח הי"א מהל' מ"א וְכָתַב שָׁם בְּפִרְקִין הֲלָכָה ט"ו יֵרָאֶה לִי שֶׁכָּל אֵלּוּ הַחוּטִין הֵם מִדְּרַבָּנָן ועי' מ"מ שָׁם וְאַף שֶׁכָּתַב זֹאת מ"ה מִכָּל חֵלֶב דְּאִיתְּרַבִּי כְּמוֹ חֲצִי שִׁיעוּר מ"מ רַשִׁ"י פֵּירֵשׁ לְהֶדְיָא לְקַמָּן דְּלָא הֲוָה כ"א מִדְּרַבָּנָן וְאַמַּאי לָא אוֹקְמִי בְּהָנָךְ גִּידִין דְּיִשְׁרְפוּ לי"ו וְאַתְיָא ככ"ע אַף לר' יְהוּדָא משא"כ דְּמַסִּיק לְשַׁמְנוֹ שֶׁל גִּיד לָא אָתְיָא אֶלָּא כר"מ דלר"י אַף מִנְהָגָא לֵיכָּא כְּמִבְּוֹאָר לְקַמָּן צ"ב ב' וּמֵהָא לֵיכָּא קְוֹשְׁיָא לְרַשִׁ"י ז"ל דְּאִיהוּ סוֹבֵר גַּוְמָמוּ עִם הַשּׁוֹפִי דְּלְקַמָּן אַשּׁוּמָן נָמֵי קָאֵי וְאַף לר"י א"כ אָתְיָא כר"י ומ"ש התו' ד"ה ר"א אָמַר לְשִׁיטָתָם כָּתְבוּ כֵּן דר"י אַפִּילּוּ מִנְהָגָא לֵיכָּא בְּשַׁמְנוֹ שֶׁל גִּיד יע"ש.

עוֹד דַּע לְךָ דְּחוּטִין וְהַקְּרוּמִי' הָאֲסוּרִין מִדְּרַבָּנָן מְנַקִּין אוֹתָן קוֹדֶם צלי' וַדַּוְקָא שַׁמְנָן דְּאַף אִיסּוּר דְּרַבָּנָן לֵית בֵּיהּ אֶלָּא מִנְהָגָא הוּא דְּמְסִירִין אַחַ"כ בִּשְׁעַת צְלִיָּה ר"ל בִּשְׁעַת אֲכִילָה כְּדְמַסִּיק כָּאן ל"צ אֶלָּא לְשַׁמְנוֹ כו' דְּיִשְׁרְפוּ לי"ו וי"ל נְהִי דְּהַגִּיד עַצְמוֹ אֵין בּוֹ טַעַם מ"מ קְנוֹקָנוֹת שֶׁבּוֹ יֵשׁ טַעַם כמ"ש הַטּוּר לְהֶדְיָא בסי' ס"ה ובש"ע ס"ט דִּקְנוֹקָנוֹת יֵשׁ טַעַם וְהֵן אִיסּוּרִין מִדְּרַבָּנָן לֹא מִנְהָגָא דְּהַנּוֹטֵל ג"ה צָרִיךְ לְחַטֵּט אַחֲרָיו מִדְּרַבָּנָן א"כ מ"ש חוּטִין וּקְרוּמַי' הָאָסוּר מִדְּרַבָּנָן חֲסֵרִין קוֹדֶם צְלִיָּה וג"ה מְשׁוּם קְנוֹקָנוֹת דג"כ אִיסּוּרִין מִדְּרַבָּנָן לֹא מְשׁוּם מִנְהָגָא כְּמוֹ שֶׁאָבָאֵר לְקַמָּן אַיְ"ה בצ"ב ב' אֶלָּא ע"כ לוֹמַר לְדַעַת הר"מ ז"ל א קְנוֹקָנוֹת אֵין בָּהֶם טַעַם אֶלָּא עֵץ בְּעָלְמָא הוּא כְּמוֹ שֶׁאָבָאֵר לְקַמָּן אַיְ"ה גַּבֵּי פְּלוּגְתָּא דְּרַב וְעֻלָּא צ"ב ב' וְאַחַ"כ מַה שֶּׁנִּרְשָׁם בש"ע סי' ס"ה ס"ט דִּקְנוֹקָנוֹת יֵשׁ בָּהֶן טַעַם דַּעַת הָרַמְבַּ"ם כְּפִי הַנִּרְאֶה דא"כ דַּעַת הר"מ: ובפירש"י ד"ה מִזֶּה כְּזַיִת וּמִזֶּה כְּזַיִת וּמִדְּנָקִיט מִזֶּה כַּזַּיִת וְלָא נָקִיט ב' זֵיתִים מב' גִּידִין כו' ש"מ בב' הַתְרָאוֹת עכ"ל מֵיאֲנוּ בפי' התו' ד"ה אא"ב כו' דמש"ה לָא מוּקִי בְּהַתְרָאָה אַחַת וב"א דא"כ תִּפְשׁוֹט בָּעֵיָא דאו"ב וְלֹא יָדַעְנָא אַמַּאי לָא נִיחָא כפי' התו' דִּכְפִי הַנִּרְאֶה הֵכִין הִלְכְתָא וְלֵית מַאן דְּפָלִיג עָלֶיהָ דְּאָכַל ב' זֵיתֵי חֵלֶב בְּהַתְרָאָה אַחַת אֵין לוֹקֶה אֶלָּא חֲדָא כִּסְתָם מַתְנִי' דְּנָזִיר שהי' שות' יַיִן כו' ומ"ש מִדְּנָקִיט כו' הָא באו"ב פ"ב ע"ב אַדִּרַבָּה רוֹצֶה לִפְשׁוֹט מֵהָא דב' זֵיתֵי חֵלֶב בְּהֶעְלֵם א' לוֹקֶה ב' וְרוֹצֶה לְאוֹקְמֵי' בְּהַתְרָאָה א' יעו"ש אלמ' דְּהָא לָאו דוק' הוּא מִדְּלָא תָּנֵי אָכַל מב' גִּידִין כו': ע"ש גְּמָרָא מ"ש אָכַל מב' גִּידִין מב' יְרָכוֹת ומב' בְּהֵמוֹת כו' עכ"ל כָּאן לָא קָתָנֵי כְּדִלְעֵיל מִזֶּה כְּזַיִת וּמִזֶּה כְּזַיִת וְאַדִּרַבָּה מַשְׁמַע בְּהַתְרָאָה אַחַת מַיְירֵי לְפִי פירש"י לְעֵיל ד"ה מִזֶּה כְּזַיִת כו' א"כ אֵימָא דִּבְהַתְרָא' אַחַת קָמַיְירֵי וְאַפִּ"ה קָפְרִיךְ מ"ט דר"י דְּאָמַר אֵינוֹ לוֹקֶה אֶלָּא מ' עַד שֶׁהֻוְצְרַךְ לְאוֹקְמֵי' בִּדְלִית בי' כְּזַיִת אֶלָּא ש"מ דִּפְשִׁיטָא לֵיהּ לְהַשַּׁ"ס

דְּבְהַתְרָאָה אַחַת לֵיכָּא מַאן דְּסוֹבֵר דְּחַיָּיב שְׁתַּיִם וְכִדְדָחֵי לָהּ לְעֵיל דַּף פ"ב ע"ב יע"ש א"כ קָשֶׁה עַל מַה שפירש"י ד"ה מִזֶּה כַּזַּיִת וְדַע עוֹד דִּלְיִשָּׁנָא מב' יְרָכוֹת הוּא מְיֻוָּתָר קְצָת דְּהָכִי הָוָה לי' לוֹמַר אָכַל שְׁנֵי גִּידִין מִשְּׁנֵי בְּהֵמוֹת לְפִי מַה דס"ד דִּשְׁתֵּיהֶם שֶׁל יָמִין אַיְירֵי אֲבָל אִי הָוָה מַיְירֵי בא' שֶׁל יָמִין וא' שֶׁל שְׂמֹאל הָוָה א"ש דְּנָקֵיט מִשְּׁנֵי יְרָכוֹת וּלְקַמָּן אֲבָאֵר בעזה"י: וְהִנֵּה הפר"ח י"ד סי' נ"ח כָּתַב דְּמִסְתַּבְּרָ' דְּגִיד עִם בָּשָׂר הָוָה אֵין בְּמִינוֹ וּבָשָׂר מִיקְּרֵי וְהֵבִיא רְאָיָה לָזֶה יע"ש וְהִנֵּה יֵשׁ לְהָבִיא רְאָיָה מִכָּאן דְּגִיד בִּכְלַל בָּשָׂר הוּא.

עוֹד רָאִיתִי לְהַזְכִּיר מ"ש הר"מ ז"ל בְּהִלְכוֹת מְלָכִים פ"ז דב"נ מְצֻוָּה עַל בָּשָׂר מִן הַחַי וְתָמַהּ הַכֹּל שָׁם דְּהָא לר' יוֹחָנָן דְּאָמַר לְקַמָּן ק"ב ב' דְּבָשָׂר מֵהַחַי מִבָּשָׂר בַּשָּׁדֶה נָפְקָא וְכֵן נח וַדַּאי דְּאֵין מְצֻוָּהעַל טְרֵיפָה ובלח"מ תי' בְּזֶה וּכְבָר קָדְמוּ הר"מ ז"ל עַצְמוֹ בָּזֶה התי' מְבִיאוֹ הָרַשְׁבָּ"א בְּחִדּוּשָׁיו לְקַמָּן ק"ב ב' יע"ש וּמִכָּאן בְּסוּגִין יֵשׁ רְאָיָה גַּם לָזֶה דְּבֵן נֹחַ מְצֻוָּה עַל בָּשָׂר מֵהַחַי כְּמוֹ שֶׁאָבֵאר בעזה"י: דַּע כִּי המ"ל בְּהִלְכוֹת אִיסּוּרֵי בִיאָה פ"א ה"א כָּתַב דִּין מְחֻזָּק' עַד מְאוֹד וְז"ל בְּקִיצוּר דְּבְהַתְרָאָה אַחַת בְּאִשָּׁה א' אֵין מְחַיְּבִי עַל כָּל בִּיאָה וּבִיאָה (וה"ה בְּכָל אִיסּוּרִין שֶׁבַּתּוֹרָה אִם אָכַל שְׁנֵי זֵיתֵי חֵלֶב בְּהֶעְלֵם א' אֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא אַחַת וּבְמֵזִיד אֵינוֹ לוֹקֶה אֶלָּא א' כְּסָתָם מַתְנִי' דְּנָזִיר שֶׁהָיָה שׁוֹתֶה יַיִן אֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא א' בְּהַתְרָאָה א') אֲבָל ב' עֲרָיוֹת לוֹקֶה בְּהַתְרָאָה אַחַת ב' דַּהָוָה גּוּפִין מְחֻלָּקִין וְהֵבִיא רְאָיָה מִקִּדּוּשִׁין ע"ו ב' אַלְמָנַת רָאוּבֵן וְאַלְמָנַת שִׁמְעוֹן כו' וכ"כ רַבֵּינוּ יְשַׁעְיָ' הָאַחֲרוֹן ז"ל וְכָתַב עוֹד חִידּוּשָׁא דְּבִבְהֶמְתּוֹ שְׁחוּטִין לָא אָמְרִינַן גּוּפִין מְחֻלָּקִין אֲבָל בְּחַיִּים הֵן גּוּפִין מְחֻלָּקִין דְּאִם רָבַע ה' בְּהֵמוֹת בְּהֶעְלֵם א' חַיָּיב ה' וְכֵן אִם תָּלַשׁ חֵלֶב מה' בְּהֵמוֹת חַיָּיב עַל כ"א וא' וְעַיֵּין תו' זְבָחִים ע"ז א', ד"ה הַפִּיגּוּל שֶׁסּוֹבְרִין אַף בִּשְׁחוּטָה גּוּפִין מְחֻלָּקִין דְּלָא כְּרַשְׁ"י שֶׁסּוֹבֵר אַף בַּעֲלֵי חַיִּים בְּיָדָם לָא אָמְרִינַן גּוּפִין מְחֻלָּקִין עכ"ל הִנֵּה רַבֵּינוּ יְשַׁעְיָה ז"ל אַשְׁמְעִי' חִידּוּשָׁא ל"מ רַבָּע ה' בְּהֵמוֹת דְּחַיָּיב כְּמוֹ ה' נָשִׁים נִדּוֹת אֶלָּא אֲפִילּוּ תָּלַשׁ חֵלֶב אוֹ אמ"ה מב' בְּהֵמוֹת חַיָּיב עַל כ"א וא' בְּהַתְרָאָה אַחַת וְאַף בִּשְׁחוּטִין סְבִירָא לֵיהּ דְּלָא אָמְרִינַן גּוּפִין מְחֻלָּקִין מ"מ בְּתָלַשׁ חֵלֶב אוֹ אמ"ה מֵחַיִּין חִיּוּב ב' וְזֶה פָּשׁוּט וְדַע שְׁמָהּ שֶׁנִּרְאֶה מִתּוֹסְפוֹת זְבָחִים ע"ז דְּאַף בִּשְׁחוּטִין אָמְרִינַן גּוּפִין מְחֻלָּקִין לָא יְדַעְנָא הֵיאַךְ יֹאמַר זֹאת דא"כ מַה פָּשׁוּט לֵיהּ דר"י מִפְּשָׁט פְּשִׁיטָא לֵיהּ אֵימָא דְּמִסַּפְקָא לֵיהּ וְאָכַל מב' גִּידִין מב' יְרָכוֹת מַשְׁמַע טְפֵי מִיָּרֵךְ יָמִין וּשְׂמֹאל וְהָא דְּנָקֵיט מב' בְּהֵמוֹת דְּמַיְירֵי בְּהַתְרָאָה אַחַת וּלְכָךְ לת"ק לוֹקֶה שְׁתַּיִם דַּהָוָה גּוּפִין מְחֻלָּקִין ולר"י אֵינוֹ לוֹקֶה אֶלָּא אַחַת דְּאֵין נוֹהֵג אֶלָּא בְּאַחַת מֵהֶן וְלָא נִצְטָרֵךְ לִדְחֻקֵי וְלוֹמַר דְּמַיְירֵי בְּלִית לֵיהּ כְּזַיִת אֶלָּא דְּאִית כַּזַּיִת לְפוּם סָבָרָא דְּהַשְׁתָּא דְּסַפּוֹקֵי מְסַפְּקָא לֵיהּ וְאֵינוֹ נוֹהֵג אֶלָּא בְּאַחַת אֶלָּא ש"מ בִּשְׁחוּטִין לָא אָמְרִינַן גּוּפִין מְחֻלָּקִין כס' רַבֵּינוּ יְשַׁעְיָה ז"ל וְכֵן מִתְבָּאֵר בס"פ או"ב דְּקָבָעֵי לְמִפְשַׁט מֵהַהִּ בָּרַיְיִ' דְּאִיכָּא מ"ד בְּהַתְרָאָה אַחַת מְיַחַיְּב שְׁתַּיִם וְאָמַר הַשְׁתָּא וּמָה הָתָם גּוּפִין מְחֻלָּקִין הָכָא לֹא כ"ש הָרֵי בְּבִיאוּר בִּשְׁחוּטִין לָא אָמְרִינַן גּוּפִין מְחֻלָּקִין וְהָא דְּאָמַר הַשְׁתָּא הָתָם גּוּפִין מְחֻלָּקִין י"ל שֶׁבָּא מִכֹּחַ ב' בְּהֵמוֹת יע"ש: אָמְנָם כֵּן לְפִי סְבָרַת רַבֵּינוּ יְשַׁעְיָה ז"ל בְּתָלַשׁ חֵלֶב אוֹ אמ"ה מב' בְּהֵמוֹת אָמְרִינַן בְּחַיִּין דְּגּוּפִין מְחֻלָּקִין אַכַּתִּי יִקְשֶׁה מִנָּלַן לְמִפְשַׁט דר"י מִפְּשָׁט פְּשִׁיטָא לֵיהּ אֵימָא דְּסַפּוֹקֵי מְסַפְּקָא לי' והכ' בְּתָלַשׁ ב' גִּידִין שֶׁל יָמִין וּשְׂמֹאל מב' בְּהֵמוֹת בַּעֲלֵי חַיִּים דְּהַשְׁתָּא הָוָה גּוּפִין מְחֻלָּקִין ולת"ק מְחַיֵּיב תַּרְתֵּי בְּהַתְרָאָה אַחַת ולר"י אֵין לוֹקֶה אֶלָּא אַרְבָּעִים דְּהָכִי שַׁפִּיר טְפֵי מִדְּקָתָנֵי מב' יְרָכוֹת דְּהוּא מְיֻוָּתָר גַּם לֹא נִצְטָרֵךְ לוֹמַר דְּלִית בי' כַּזַּיִת וּמִנָּלַן לְמִפְשַׁט לר"י דְּאָמַר וְהַדַּעַת מַכְרַעַת מַשְׁמַע דְּסַפּוֹקֵי מְסַפֵּק לֵיהּ.

וְאֵין לְהַקְשׁוֹת א"כ אַמַּאי לָא מִיחַיַּיב כ"א פ' וְלֹא יוֹתֵר מִשּׁוּם אמ"ה ג"כ כֵּיוָן דְּמַיְירֵי בְּחַיִּין לֹא בִּשְׁחוּטִין י"ל אוֹ דְּסָבִירָ' לי' לת"ק אִי בְּגִידִין בנ"ט ומש"ה לָא מִיחַיַּיב כ"א אַגִּיד לְחוּד אוֹ בַּאֲכָלוֹ וְאֵין בּוֹ כְּזַיִת דַּאֲגִיד מִיחַיַּיב מִשּׁוּם ברי' ואמ"ה צָרִיךְ שֶׁיְּהֵא כַּזַּיִת דְּלָא הֲוָה כִּבְרִי' כְּמוֹ שֶׁאֲבָאֵר לְקַמָּן בס"פ מִלְּתָא בְּטַעֲמָא ומש"ה, לוֹקֶה פ' וְתוּ לָא אוֹ דת"ק סוֹבֵר אֵין אִיסּוּר חע"א וּבְהֶמָּה בְּחַיֵּי' לָאו לְאַבָרִים עוֹמֶדֶת אוֹ דְּלֵית לֵיהּ ב"א אוֹ מוֹסִיף דאמ"ה עַל גִּיד הֲוָה מוֹסִיף לִבְנֵי נֹחַ כו' וְעַיֵּין תּוֹסָפוֹת כ' ע"א ד"ה אַלְמָא אִיסּוּר מֻוקְדָּשִׁין יע"ש וְנֶאֱמַר דְּהַאי ת"ק לָאו ר"מ הוּא אֶלָּא תַּנָּא אַחֵר אַף דְּסָתָם בַּר פְּלֹוגְתֵּי' דר"י הוּא ר"מ כַּנִּרְאֶה מפירש"י וְרַשְׁבָּ"א בְּחִדּוּשָׁיו דְּהַהִ ת"ק לָאו ר"מ הוּא כְּמוֹ שֶׁאֲבָאֵר לְקַמָּן בעזה"י אֶלָּא דְּכָל הַשְּׁלֹשָׁה תֵּירוּצִים אִיכָּא לְתָרוּצֵי לת"ק משא"כ לר"י דְּסוֹבֵר אֲכָלוֹ וְאֵין בּוֹ כְּזַיִת אֵין לוֹקֶה דְּבָעֵינַן כְּזַיִת אַף לְעִנְיַן אִיסּוּר גִּיד וְסוֹבֵר דְּיֵשׁ בְּגִידִין בנ"ט הָאוֹכֵל ג"ה שֶׁל בְּהֵמָה טְמֵאָה חִיּוּב שְׁתַּיִם (ק' ע"ב) וְזֹאת אֲפִילּוּ לְשִׁיטַת הר"מ ז"ל וכמ"ש לְעֵיל דַּף נ' ע"א תּוֹסָפוֹת ד"ה קָדָשִׁים דְּאִיסּוּר כָּרֵת וּמִדְּסוֹבֵר גִּיד חָל עַל טֻמְאָה שֶׁכֵּן אִיסּוּרוֹ נוֹהֵג בִּבְנֵי נֹחַ כ"ש דְּאִית לי' אִיסּוּר מוֹסִיף אוֹ ב"א דְּהָא גִּיד דַּאי הַשְׁתָּא לֹא נֶאֱסַר לב"נ וְגַם קוֹדֶם מ"ת לִבְנֵי יַעֲקֹב לְחוּד נֶאֱסַר לְחַד תי' שֶׁל הַתּוֹסָפוֹת לְעֵיל צ' ע"א יע"ש דְּהָא לְדִידַן לֵית לָן אִיסּוּר, חָמוּר, כה"ג אַף שֶׁנּוֹהֵג בִּבְנֵי נֹחַ וְאִילּוּ מוֹסִיף אוֹ ב"א אִית לָן וא"כ לר' יְהוּדָ' וַדַּאי קָשֶׁה אַמַּאי לוֹקֶה מ' פ' הֲוָה לְלָקוּחַ וּכְדִכְתִיבְנָ' מֵשִׁים אמ"ה ג"כ.

ועכ"פ שָׁמְעִינַן מֵהָא דְּגִיד הֲוָה בִּכְלַל בָּשָׂר דְּאִי לא"ה לֹא נִכְלַל כְּלָל בְּלָאו דְּלָא שָׁמְעִינַן מֵהָא דְּגִיד הֲוָה בִּכְלַל בָּשָׂר דְּאִי לא"ה לֹא נִכְלַל כְּלָל בְּלָאו דְּלֹא תֹאכַל הַנֶּפֶשׁ עִם הַבָּשָׂר דכה"ג כָּתַב הָרַשְׁבָּ"א ז"ל לְקַמָּן דְּחֵלֶב מִיקְּרֵי בָּשָׂר מִדְּחַיַּיב עַל חֵלֶב מִשּׁוּם אמ"ה וּכְמוֹ שֶׁאֲבָאֵר לְקַמָּן בס"פ בְּהֶמָּה דְּתָלַשׁ חֵלֶב כו' וְגַם מוּכָח מִכָּאן דְּבֵן נֹחַ מְצֻוָּוה עַל בָּשָׂר מִן הַחַי דְּכִפְי הַנִּרְאֶה גִּיד לָאו מִשּׁוּם לְתָא דאמ"ה אֶלָּא מִשּׁוּם בָּשָׂר מִן הַחַי שֶׁהֲרֵי כָּתַב הר"מ ז"ל בהל' מ"א פ"ה ה"ב דְּאֵינוֹ חַיָּיב עַל אמ"ה עַד שֶׁאָכַל בָּשָׂר גִּידִים וַעֲצָמוֹת אַלְמָא גִּידִין לְחוּד לָא מִיקְּרֵי אמ"ה וּסְתָמָא כָּתַב דְּאֵין לְחַלֵּק בֵּין שְׁאָר גִּידִין לג"ה וְעַיֵּין מ"ש צ' ע"א תּוֹסָפוֹת ד"ה אֶלָּא אִיסּוּר מֻוקְדָּשִׁין יע"ש וא"כ אַכַּתִּי דְּלָמָא בְּאָכַל ב' גִּידִין מב' בְּהֵמוֹת חַיִּין וְאִי דא"כ לִילְקֵי מִשּׁוּם אמ"ה ר"ל מִשּׁוּם בָּשָׂר מִן הַחַי הָא אֵין אִיסּוּר חע"א דְּבָשָׂר מִן הַחַי אֵין נוֹהֵג בב"נ אֶלָּא ש"מ דְּנוֹהֵג כו': אֲבָל לְאַחַר הָעִיּוּן לֵיתָא דְּלָא מוּכָח דְּבָשָׂר מֵהַחַי נוֹהֵג בב"נ וְהָא דְּלָא מוּקֵי בְּאָכַל מב' בְּהֵמוֹת חַיִּין דַּהֲוָה גּוּפִין מְחֻוָּלָקִין ולר"י אֵין לוֹקֶה אֶלָּא מ' דְּאֵין אִיסּוּר חע"א י"ל דְּהָא לְפוּם סְבָרָא הַשְׁתָּא דר"י סַפּוּקֵי מְסַפְּקָא לי' א"כ ע"כ בְּאָכַל מב' יְרָכוֹת יָמִין וּשְׂמֹאל וְאֵינוֹ נוֹהֵג אֶלָּא בְּאַחַת מֵהֶן וְלִיחַיַּיב תַּרְתֵּי א' מְשׁוּם גּוּד וא' מְשׁוּם אמ"ה דְּלֹא שַׁיָּיךְ אִיסּוּר תָּע"א דְּהָא חֲדָא דְּהֶיתֵּרָא הֲוָה דְּאֵין נוֹהֵג אֶלָּא ב"א וְלָחוּל אמ"ה אַהָא דְּאֵין בּוֹ אִיסּוּר גִּיד אֶלָּא ש"מ מִפְּשִׁטָּא לֵיהּ וְאַדְּרַבָּה נֹאמַר לְהֵיפֶךְ דְּגִיד לָאו בְּכָלַל בָּשָׂר הוּא אוֹ דְּאֵין נוֹהֵג בִּבְנֵי נֹחַ בָּשָׂר מִן הַחַי דאל"כ יִקָּשֶׁה לוֹקְמֵי בְּאוֹכֵל מב' בְּהֵמוֹת חַיִּין דַּהֲוָה גּוּפִין מְחֻוָּלָקִין וְאָכַל מִזֶּה חֲצִי זַיִת וּמִזֶּה חֲצִי זַיִת בְּהַתְרָאָה אַחַת ובב"א דלת"ק סוֹפֵג שְׁמוֹנִים מִשּׁוּם גִּיד ואמ"ה לָא דְּאֵין בנ"ט אוֹ כְּאִינָךְ חי' דְּאֵין אִיסּוּר חע"א ולר' יְהוּדָא לוֹקֶה מִשּׁוּם אמ"ה לְחוּד מ' דְּאִיסּוּר חע"א וַהֲוָה בֵּין שְׁנֵיהֶם כַּזַּיִת ומש"ה לוֹקֶה עַל אמ"ה לְחוּד לֹא עַל ג"ה עַל דַּאֲכָלוֹ וְאֵין בּוֹ כְּזַיִת אֵין לוֹקֶה לר"י אֶלָּא ש"מ דְּגִיד לָאו בְּכָלַל בָּשָׂר הֲוָה וא"כ לר"י אַמַּאי לוֹקֶה מ' לָא לִילְקֵי כְּלָל אוֹ דְּבָשָׂר מִן הַחַי אֵינוֹ לוֹקֶה מִשּׁוּם דְּאֵינוֹ נוֹהֵג בִּבְנֵי נֹחַ וְלֹא הֲוָה מוֹסִיף וְאֵין אִיסּוּר חע"א

וְאַדְרַבָּה הָוָה קַל עַל חָמוּר דְּגִיד קוֹדֶם מ"ת הָוָה אָסוּר עכ"פ לִבְנֵי יַעֲקֹב וּבָשָׂר מִן הַחַי לֹא נֶאֱסַר כְּלָל לב"נ אֶלָּא לְאַחַר מ"ת ומש"ה אֵינוֹ לוֹקֶה אֶלָּא אַרְבָּעִי' וְתוּ לָא אֶלָּא ש"מ דְּגִיד לָאו בְּכָלַל בָּשָׂר הוּא אוֹ דְּאֵין נוֹהֵג בָּשָׂר מַהַחַי לב"נ וְאֵין אִיסּוּר חע"א וכמ"ש וְהַשְׁתָּא מְשׁוּם אמ"ה לָא הָוָה לְלִקּוֹת כְּלָל דְּעַל אוֹתוֹ שֶׁיֵּשׁ אִיסּוּר גִּיד אֵין אִיסּוּר חע"א וְעַל הַשֵּׁנִי לֵיכָּא כ"א חֲצִי זַיִת וְלֵית בֵּיהּ שִׁיעוּרָא אֶלָּא ש"מ דְּמִפְּשָׁט פְּשִׁיטָא לר"י, וּבְשָׁחוּטִין אָמְרִי כו' הֵן אֶמֶת לפירש"י לֹא יוֹעִיל כ"ז דְּאִיהוּ פי' לְעֵיל סוֹף פֶּרֶק או"ב פ"ב א' ד"ה דְּלֵית בי' כְּזַיִת אֶלָּא בַּחֲדָא מִינַּיְיהוּ אוֹ בְּקַמָּא אוֹ בְּבָתְרָא וְלֹא פֵּירֵשׁ דְּלֵית בֵּיהּ כְּזַיִת אֶלָּא ע"י צֵירוּף בֵּין שְׁנֵיהֶם כְּפֵירוּשׁ הָרַשְׁבָּ"א ז"ל בְּחַדּוּשָׁיו שָׁם בְּפֶרְקִין יע"ש וא"כ אַכַּתִּי קָשֶׁה לוּקְמִי' בְּאוֹכֵל יָמִין וּשְׂמֹאל וּסְפוּקֵי מְסַפְּקָא לר"י בְּאֵיזֶה מֵהֶן נוֹהֵג וְאֵין לוֹקֶה אֶלָּא מ' דְּעַל אוֹתוֹ גִּיד שֶׁאָכַל כְּזַיִת לוֹקֶה ממ"נ אִי מְשׁוּם גִּיד וְאִי אֵין בּוֹ גִּיד מִיחַיַּיב מְשׁוּם אמ"ה וְעַל הַשֵּׁנִי אֵין לוֹקֶה דְּלֵית בֵּיהּ כַּזַּיִת וא"כ אַמַּאי לָא אוֹקְמִי' בְּהָכִי ולת"ק סוֹפֵג פ' מְשׁוּם גִּיד וְלֹא מְשׁוּם אמ"ה וּכְהָנָךְ תֵּירוּצָם שֶׁכָּתַבְנוּ לְעֵיל אַלִּיבָּי' דת"ק וּמִיהוּ רַשֵּׁ"י ז"ל לְשִׁיטָתִי' דְּסוֹבֵר דְּלָא אָמְרִינַן גּוּפִין מְחֻלָּקִין בִּבְהֵמוֹת אַף בְּחַיִּין וְאַף בְּאַלְמָנַת רְאוּבֵן וְשִׁמְעוֹן סוֹבֵר בְּהַתְרָאָה א' אֵין לוֹקֶה כ"א אַחַת כמ"ש המ"ל בְּהִלְכוֹת א"ב פ"א ה"א מִשְּׁמוֹ ועי' בְּמַכּוֹת דַּף ד' בתו' ד"ה לֹא יע"ש ומש"ה שַׁפִּיר פְּשִׁיט לי' דְּמִפְּשָׁט פְּשִׁיטָא בְּשֶׁל יָמִין אֲבָל לְרַבֵּינוּ יְשַׁעְיָה ז"ל קָשֶׁה: וְיֵשׁ לְיַיְשֵׁב זֹאת דְּסָבִירָא לי' לְסָתָמָא דְּתַלְמוּדָא דְּהַאי בַּר פְּלֹנְתֵּי' בְּהַהִיא בָּרְיָי' אָכַל ב' גִּידִין מב' בְּהֵמוֹת ר"מ הִיא דְּסָתָם בַּר פְּלוֹנְתֵּי' דר"י ר"מ הוּא בְּכָל דַּוְכְתִּין ור"מ אִית לֵיהּ לְקַמָּן ק"א ע"א הָאוֹכֵל ג"ה שֶׁל נְבֵילָה חַיָּיב ב' אַלְמָא אִית לֵיהּ יֵשׁ בְּגִידִין בנ"ט אוֹ כמ"ש בְּמָקוֹם אַחֵר דְּיֵשׁ הוֹכָחָה מִדְּכְתָבָה רַחֲמָנָא אֲצָל בְּנֵי יַעֲקֹב לְהוֹדִיעַ מֵאֵיזֶה טַעַם נֶאֱסַר ש"מ דְּנוֹהֵג בְּשְׁאָר אִיסּוּרִין ג"כ וְסוֹבֵר ג"כ אִיסּוּר כּוֹלֵל נְבֵילָה עַל גִּיד הַנָּשֶׁה וּמִכָּל שֶׁכֵּן דְּאִית לי' מוֹסִיף כְּדְמוֹכַח סוּגְיָא דְּיָבָמוֹת ל"ג וּשְׁבוּעוֹת כ"ד יע"ש וא"כ אַמַּאי אֵין לוֹקֶה אֶלָּא שְׁמוֹנִים לְיִלְקֵי יוֹתֵר הָוָה לְלִקּוֹת מְשׁוּם אמ"ה ג"כ אֶלָּא בְּשֶׁחוּטָיו מַיְירֵי וְלָא הָוָה גּוּפִין מְחֻלָּקִין וכס' רַבֵּינוּ יְשַׁעְיָ' ז"ל וְשַׁפִּיר פָּשׁוּט דְּמִפְּשָׁט לי' לר"י וש"מ גִּיד בְּכָלַל בָּשָׂר הוּא וְנוֹהֵג בָּשָׂר מִן הַחַי בִּבְנֵי נֹחַ ומש"ה אִי הָוָה מַיְירֵי שֶׁאָכַל ב"ג מב' בְּהֵמוֹת חַיִּין יוֹתֵר הָוָה לְלִקּוֹת כמ"ש עוֹד אֲבָאֵר לְךָ שֶׁרַשֵּׁ"י ד פ"ג ע"א בד"ה מב' יְרָכוֹת כָּתַב וְז"ל ות"ק דהכ' סוֹבֵר כר"י דְּאֵינוֹ נוֹהֵג אֶלָּא בְּאַחַת מֵהֶן עכ"ל סוֹבֵר הוּא ז"ל דְּנָקֵיט מב' יְרָכוֹת מב' בְּהֵמוֹת לק"ק גּוּפָא צָרִיךְ דְּסוֹבֵר כר"י דע"כ לָאו ר"מ הוּא דְּסוֹבֵר נוֹהֵג בב' יְרֵכִים חָדָא דְּמַתְנִי' כְּוָותֵי' אָתְיָא וְעוֹד מִדְּתָנַן וְנוֹהֵג בַּשְּׁלִיל דְּהוּא דִּבְרֵי ר"מ בְּבָרַיְיתָא לְקַמָּן צ"ב ב' וא"כ יֶרֶךְ יָמִין וּשְׂמֹאל נָמֵי ר"מ הוּא וְעוֹד בְּאוֹכֵל ג"ה שֶׁל נְבֵילָה ע"כ בְּאָכַל אַחַת מֵהֶן אַיְירֵי דְּאִי שְׁתֵּיהֶן פְּשִׁיטָא גַּם לְרַבָּנָן יִקָּשֶׁה וּמִיהוּ מֵהָךְ דִּלְקַמָּן יֵשׁ לִדְחוֹת כְּמוֹ שֶׁאָבַאֵר שָׁם בעה"י וְגַם א"א נר"ו בְּסִפְרוֹ נִקְרָא בִּרְכַּת יוֹסֵף כָּתַב שֶׁאֵין מִשָּׁם ראי' וּכְמוֹ שֶׁאָכְתּוֹב שָׁם ק"א א' מִשְּׁמוֹ יע"ש אֲבָל מַתְנִי' דר"מ הוּא מוּכָח דְּנוֹהֵג לר"מ בְּתַרְוַיְיהוּ וא"כ הָדְרָא קוּשְׁיָא לַדְּוָכְתֵּיהּ וי"ל דְּרַשֵּׁ"י ז"ל לְשִׁיטָתֵיהּ וְסוֹבֵר בְּהַתְרָאָה אַחַת לָא אָמְרִינַן גּוּפִין מְחֻלָּקִין וְאִם כֵּן לָא קַשְׁיָא מִידֵּימָא וכמ"ש וְעַיֵּין בְּחַדּוּשַׁינוּ לְקַמָּן ועי' בְּחַדּוּשֵׁי רַשְׁבָּ"א וּבְחִי' רִיטְבָ"א כָּאן פי' דלר"י אִיצְטְרִיךְ לֹא לת"ק וכפירש"י כָּאן ד"ה ולר"י כו' וְלֹא כְּמוֹ שֶׁפֵּירֵשׁ באו"ב דְּגַם לת"ק ועי' ת"ח כָּאן: ע"ש גְּמָרָא וְאִי מִפְּשָׁט פְּשִׁיטָא כו' כָּתַב הָרַשְׁבָּ"א לָאו לְמֵימְרָא דְּאִי מְסַפְּקָא לי' א"ש הָא פְּשִׁיטָא קַשְׁיָא אַמַּאי לָקֵי כְּלָל כו' וּלְפִי מ"ש יֵשׁ לְיַיְשֵׁב זֹאת דְּאִי סַפּוּקֵי מְסַפְּקָא לי' אֶפְשָׁר דְּמַיְירֵי בְּאָכַל ב' גִּידִין מִבְּהֵמוֹת

חַיִּין דר"י אוֹמֵר לוֹקֶה אַחַת מִמ"נ מְשׁוּם גִּיד אוֹ אמ"ה תַּרְתֵּי לָא לָקֵי דְּאֵין אִיסּוּר חע"א דְּגִיד הֲוָה בָּשָׂר מִן הַחַי וְאֵין נוֹהֵג בִּבְנֵי נֹחַ דְּלֹא נִצְטַוּוּ עַל בָּשָׂר מִן הַחַי וַהֲוָה קַל עַל חָמוּר לְשִׁיטַת ר"י לְקַמָּן ות"ק סוֹבֵר אִיסּוּר חע"א וְיֵשׁ לְיַישֵׁב ג"כ בע"א גַּם מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ לְעֵיל בְּאוֹכֵל ב' חֲצָאֵי זֵיתִים וְעַל אוֹתוֹ שֶׁיֵּשׁ בּוֹ אִיסּוּר גִּיד אֵין חָל אמ"ה יֵשׁ לְרָאוֹת דְּאִיסּוּר חָל עַל חֲצִי שִׁיעוּר וְיִצְטָרֵף בֵּין שְׁנֵיהֶם כְּזַיִת אֶלָּא דְּלָאו כ"ע אִית לְהוּ הַךְ סְבָרָא דְּאִיסּוּר חָל עַל חֲצִי שִׁיעוּר אוֹ יֵשׁ לְיַישֵׁב בע"א ועי' בתו' שְׁבוּעוֹת כ"ג וכ"ד שֶׁצִּיְּדוּ בָּזֶה אִי אִיסּוּר חָל עַל חֲצִי שִׁיעוּר אוֹ לָאו יע"ש: וּבְתוֹ' ד"ה כְּמַאן דְּאָמַר כו' וי"ל כו' א"נ פְּרַע לָהֶן ביה"ש הַיְינוּ נְחִירָה דְּבָן נֹחַ נִצְטַוָּוה עַל נְחִירָה עכ"ל לֹא מְצָאתִיו בְּשׁוּם מָקוֹם שֶׁיִּהְיוּ בְּנֵי נֹחַ מְצֻוִּין עַל נְחִירָה גַּם לָא חֲשִׁיב בז' מִצְוֹת דִּידְהוּ בפ"ד מִיתוֹת וְאַדְּרַבָּה שָׁם בְּפִירְקִין כָּתְבוּ התו' אַהָא דאדה"ר לֹא הֻזְהַר לוֹ בָּשָׂר לֶאֱכוֹל הַיְינוּ לְהָמִית אֲבָל מַתָּה מֵאֵלָי' שָׁרְיָא וכ"ש לְאַחַר שֶׁהֻזְהַר לָהֶם בָּשָׂר כְּיֶרֶק עֵשֶׂב כו' פְּשִׁיטָא דְּהֻזְהַר בָּשָׂר לב"נ בְּכָל עִנְיָן זוֹלַת אמ"ה גַּם מַה שֶּׁאָמַר בפ' הַשּׁוֹחֵט ל"ב בֶּן נֹחַ דִּבְנְחִירָה תַּלְיָא מִלְּתָא לָאו לְמֵימְרָא דְּבָעֵי נְחִירָה בְּסִימָן דַּוְוקָא דא"כ הָדְרָא קוּשְׁיָא לְדֻכְתֵּיהּ מ"ש יִשְׂרָאֵל בְּחוֹתֵךְ מִן מְפַרְכֶּסֶת דְּשָׁרֵי דִּבְשְׁחִי' תַּלְיָא מִלְּתָא ה"ה בֶּן נֹחַ בִּנְחִירָה תַּלְיָא מִלְּתָא וְלִישְׁתְּרֵי מֵיָּד אֶלָּא ש"מ ב"נ לֹא מְצֻוָּוה עַל נְחִירָה ואמ"ה לָא הֻזְהַר כ"א בְּמִיתָה וע"ל דַּף כ' תו' ד"ה לֹא אֲמָרָן לָמ"ד אֵין שְׁחִיטָה לָעוֹף מ"ה נְחִירָה בָּעֵי אֶפְשָׁר לוֹמַר דְּהָא יִשְׂרָאֵל נִצְטַוּוּ ע"כ וּרְאָיָ' נְבֵילַת עוֹף טָהוֹר הֵיאַךְ מַשְׁכַּחַת לי' וְלֹא ב"נ.

שׁוּב רָאִיתִי לָרַשְׁבָּ"א ז"ל בְּחִדּוּשָׁיו וא"ת דִּלְמָא שָׁנֲהֲגוּ כָּךְ כְּמוֹ בִּשְׁחִיטָה וי"ל וְהַכֵּן הַיְינוּ ג"ה וּפָרַע ביה"ש הַיְינוּ נְחִירָה שֶׁיֵּרָאֶה לָהֶם שֶׁאֵין אמ"ה יע"ש א"ש טְפֵי דְּלָאו דְּנִצְטַוּוּ עַל הַנְּחִירָה אֶלָּא עַל אמ"ה וְנִרְאֶה לָהֶם בָּשָׂר שֶׁאֵין אמ"ה וְשֶׁמָּא דַּרְכָּם הָיָה בִּנְחִירָה שֶׁבְּקַל מֻתָּה הַבְּהֵמָה בְּכָךְ וְדִבְרֵי תו' יֵשׁ לְיַישֵׁב בְּכָךְ: ובד"ה מִכָּאן לת"ח שֶׁלֹּא יֵצֵא יְחִידִי בַּלַּיְלָה וְהָא דְּאָמְרִינַן בִּפְסָחִים לְעוֹלָם יִכָּנֵס כו' מַיְירֵי בְּרָחוֹק מִן הָעִיר כו' עכ"ל וְכָאן דְּאָמַר ת"ח אַיְירֵי בָּעִיר דְּלֵיכָּא לִסְטִים וּפְחָתִים וְאַפְּ"ה ת"ח אַל יֵצֵא כו' וְאֵין לְהַקְשׁוֹת הֵיאַךְ יָלִיף מֵהָתָם דְּכָל אָדָם יֵצֵא בְּכִי טוֹב וְהָא אֲחִי יוֹסֵף ת"ח הָיוּ וְצַדִּיקִים הָיוּ י"ל דְּהָתָם הָיוּ י"א וְלֹא שַׁיָּיךְ מַזִּיקִין וע"כ מִפְּנֵי הַפְּחָתִי' וא"כ הוּא הַדִּין כָּל אָדָם וַהֲתוֹ' דְּנָקְטוּ כָּאן מִפְּנֵי הַלִּסְטִים וְהַמַּכְשֵׁלוֹת וּבְרִישׁ פְּסָחִים לֹא כָּתְבוּ אֶלָּא מִפְּנֵי הַפְּחָתִים לְחוּד עַיֵּין בְּמָהַרְשָׁ"א שָׁם: (ע"ב) בְּתוֹסָפוֹת בד"ה מהכ' וַיַּשְׁכֵּם אַבְרָהָם כו' וְהָיָה לוֹ לְהַקְדִּים וּלְהִתְפַּלֵּל עַל סְדוֹם עכ"ל הִנֵּה בְּכָאן תי' קַוְשְׁיַת מָהַרְשָׁ"א פְּסָחִים ד' ע"א בְּתוֹסְ' ד"ה שֶׁנֶּאֱמַר דְּהִקְשָׁה מָהַרְשָׁ"א ז"ל הֵיאַךְ מוּכָח מִקְרָא זֶה דְּאֵין מַקְדִּימִין טְפֵי מִצַּפְרָא הָא הָתָם לָאו מִצְוָה הֲוָה וְאֵיךְ מוּכָח דת"ח אַל יֵצֵא יְחִידִי בַּלַּיְלָה וַאֲפִילּוּ בָּעֲקֵידָה שֶׁהָיָה מִצְוָה יע"ש ולפמ"ש כָּאן לֹא קָשָׁה דְּאַבְרָהָם הָלַךְ לְהִתְפַּלֵּל עַל סְדוֹם שֶׁלֹּא יְהַפְּךָ א"כ וַנְדַאי מַה דַּהֲוָה מַקְדִּים בַּלַּיְלָה הֲוָה מִצְוָה טְפֵי וְלֹא שַׁיָּיךְ כָּאן לוֹמַר דְּאֵין זְרִיזוּת אֶלָּא מִצַּפְרָא דְּכָל שַׁעְתָּא זְמַנֵּי' לְהִתְפַּלֵּל עֲלֵיהֶם אֶלָּא ת"ח אֵינוֹ רַשַּׁאי לָצֵאת יְחִידִי בַּלַּיְלָה וְלֹא רָצָה שֶׁשּׁוּם אָדָם יֵלֵךְ עִמּוֹ שָׁם וע"ש בִּפְסָחִים: (דַּף צב ע"ב) גְּמָרָא בָּעֵי ר' יִרְמְיָ' אִית לָעוֹף וַעֲגִיל מַהוּ תֵּיקוּ וּפָסְקוּ הַפּוֹסְקִים לְחוּמְרָא כְּכָל סְפֵיקָא דְּאוֹרָיְיתָא לְחוּמְרָ' וְעַיֵּין חִדּוּשֵׁי רַשְׁבָּ"א ז"ל שֶׁהִקְשָׁה מ"ש מִתְּפִילִּין דְּבָתַר יָמִין וּשְׂמֹאל דִּידֵי' אָזְלִינַן כו' ותי' דְּיַעֲקֹב וּבָנָיו שֶׁיֵּשׁ לָהֶם כַּף יע"ש וְאֶפְשָׁר מש"ה כְּתֻבָּה רַחֲמָנָא אֵצֶל יַעֲקֹב: ע"ש אָמַר שְׁמוּאֵל וְחֶלְבּוֹ מֻוָּתָּר לד"ה ופירש"י חֶלְבּוֹ דִּתְנַן בְּמַתְנִי' כו' וּבַמִּשְׁנָה פי' וְחֶלְבּוֹ שֶׁל שְׁלִיל מֻוָּתָּר אַלְמָא דְּסִיּוּמָא דְּפִלּוּגְתָּא הוּא וְדִבְרֵי

ר"י הֵם וּכְבָר כָּתַבְנוּ בְּמַתְנִי' מִזֶּה יע"ש: וּבְתוֹסְפוֹת ד"ה וְחֶלְבּוֹ שֶׁל שְׁלִיל כו' וי"ל דְּלָא
מִיקְרֵי חֶלֶב כֵּינָן שֶׁאֵין בְּעוֹמֵד וְהִקְרִיב עכ"ל רָצָה לוֹמַר דִּלְעֵיל בפ' בְּהֵמָה הַמְקֻשָּׁה דַּף
ע"ה מבי' תּוֹרַת כֹּהֲנִים מֶה חֶלֶב הָאָמוּר בְּאָשָׁם מוּצָא מִכְּלַל שְׁלִיל שֶׁאֵין אָשָׁם נְקֵיבָה אַף
כֹּל מוּצָא מִכְּלַל שְׁלִיל וא"כ לָא אִיקְרֵי חֶלֶב שֶׁל שְׁלִיל חֶלֶב לְהַקְרָבָה וא"כ לְפִי מַה דס"ד
דְּחֵלֶב שֶׁל שְׁלִיל מש"ה מֻוּתָּר דְּלָא מִיקְרֵי חֶלֶב ג"כ לְעִנְיַן אֲכִילַת הֶדְיוֹט דְּהָכִי כְּתִיב כִּי
כָּל אוֹכֵל חֵלֶב אֲשֶׁר יַקְרִיבוּ כו' וְעַיֵּין תוס' ד"ה אָמַר אַבַּיֵי כְּוָותֵיהּ' יע"ש וְאַף דִּכְתִי' בְּעוֹנֶשׁ
ה"ה דְּאִימַּעַט נָמֵי מֵאִיסּוּרָא דְּכָל דָּם לֹא תֹאכְלוּ דְּהָא חֵלֶב הַדְּפָנוֹת אִימַּעַט מֵהַאי קְרָא כִּי
כָּל אוֹכֵל חֵלֶב מִן הַבְּהֵמָ' אֲשֶׁר יַקְרִיבוּ וְגִילּוּי מִלְּתָא הוּא דַּהֲוָה אֲבָל קָשֶׁה דְּהָא חֵלֶב בַּעֲלֵי
מוּמִין נָמֵי אֵינוֹ רָאוּי לְהַקְרָבָה וְאַפ"ה חַיָּיבִין עָלָיו וְלֹא מְמַעֵט אֶלָּא חֵלֶב דְּפָנוֹת שֶׁאֵין
כָּמוֹהוּ קָרֵב משא"כ חֵלֶב שֶׁל בַּעֲלֵי מוּמִין שֶׁכָּמוֹהוּ קָרֵב א"כ ה"ה חֵלֶב שְׁלִיל נָמֵי שֶׁכָּמוֹהוּ
קָרֵב אִי לֹא נִשְׁחֲטָה אִמּוֹ וְאֶפְשָׁר דְּלָא חָשׁ לְאַהְדּוֹרֵי וּלְהַקְשׁוֹת כֵּינָן דְּלָא קָאֵי הכ' אֶלָּא
חֶלֶב דְּגִיד וד"ה: וְרָאִיתִי לְהַתּוֹרַת חַיִּים שֶׁכָּתַב וְז"ל אִי נָמֵי דְּלַגַּבֵּי חֵלֶב כְּתִיב שׁוֹר וְכֶשֶׂב
וְלָא מַקְרֵי שׁוֹר עַד שֶׁנּוֹלַד כו' דִּכְתִיב שׁוֹר אוֹ כֶשֶׂב אוֹ עֵז כִּי יִוָּלֵד וְכֵן כָּתַב הָרָאָבָ"ן בְּסֵפֶר
רַב הַאי עכ"ל הִנֵּה דְּבָרָיו לֹא זָכִיתִי לְהָבִין דְּמַה בְּכָךְ דְּגַם הַתּוֹסָ' מוֹדִים דְּלָא מִיקְרֵי שׁוֹר
עַד שֶׁיָּצָא וְכַמָּה פְּעָמִים כָּתְבוּ רֵישׁ פִּרְקִין שֶׁיֵּשׁ לְחַלֵּק בֵּין גִּיד לְחֵלֶב אֶלָּא דַּהֲוָה קַשְׁיָא לְהוּ
דלר"מ לָא מְהַנֵּי שְׁחִיטָה לְבֵן ט' חַי וא"כ לְאַחַר שֶׁיָּצָא לַאֲוִיר הָעוֹלָם בְּהֵמָה מְעַלַּיְיתָא הֲוָה
וּמַהֵיכָא תֵּיתֵי לוֹמַר דְּלָאו חֶלֶב גָּמוּר הוּא וְאֵין לוֹמַר דְּמַיְירֵי בְּבֵן ט' לְאַחַר שְׁחִיטָה וְלֹא
יָצָא אַחַ"כ חַי לַאֲוִיר הָעוֹלָם דְּלַגַּבֵּי חֶלֶב לֵיכָּא אֲוִיר דְּלֵידָ' וּלְגַבֵּי גִּיד אִיסּוּרָא איכ' דַּחֲדָשִׁי'
גָּרְמִי אֲבָל חֵלֶב בָּעֵינַן אֲוִיר דְּלֵידָה דְּלָא כר' יוֹחָנָן בפ' בְּהֵמָה הַמְקֻשָּׁה דְּאָמַר בְּחֶלֶב חֲדָשִׁים
גַּרְמֵי אֶלָּא כר"ל דְּאָמַר שָׁם דַּאֲוִיר דְּלֵידָה בָּעֵינַן מ"מ אֵיךְ אָמַר וְחֶלְבּוֹ מֻוּתָּר וְהָא אָסוּר
מְשׁוּם נְבֵילָה אִם לֹא שֶׁנֵּימָא דְּלְאַחַר שְׁחִיטָה שָׁחַט הַוָּלָד בְּמְעֵי אִמּוֹ דַּחֲלָבוֹ מֻוּתָּר דַּאֲוִיר
דְּלֵידָה בָּעֵינַן וְגִיד אָסוּר דְּלָא הַוַּתַּר מִכָּל בְּבְהֵמָה תֹּאכְלוּ אֶלָּא בִּשְׁחִיטַת עַצְמוֹ וּבְגִיד לָא
כְּתִיב שׁוֹר וְכֶשֶׂב גַּבֵּיהּ וַחֲדָשִׁים לְחוּד הוּא דְּגָרְמִי וְאָסוּר וְדוֹחֵק וְעַיֵּין מַה שֶּׁאָכְתּוֹב לְקַמָּן
בְּאוֹרֶךְ: וְהִנֵּה רָאִיתִי לְבָאֵר וּלְהַאֲרִיךְ בְּסֵוגְיָא זוֹ כִּי עֲמֻקָּה הִיא וּצְרִיכָה עִיּוּנָא רַבָּה וְדַקְדּוּק
גָּדוֹל לָכֵן רָאִיתִי לְבָאֵר וְיֵשׁ בָּהּ ד' שִׁיטוֹת וְאַבְאֲרָם אַחַת אֶל אַחַת בעזה"י: הַשִּׁיטָה הא'
הִיא שִׁיטַת רַבֵּינוּ אֶפְרַיִם זַ"ל תַּלְמִיד הָרִי"ף זַ"ל דְּפָסַק דַּחֲלָבוֹ וְגִיד שֶׁל שְׁלִיל אָסוּרִין
וְהֵבִיא ראי' מִפֶּרֶק בְּהֵמָה הַמְקֻשָּׁה ע"ה דר' יוֹחָנָן דְּאָמַר חֲדָשִׁים גַּרְמֵי וקיי"ל ר"י ור"ל
הֲלָכָה כר"י וּלְכָךְ פָּסַק דְּטָעוּן שְׁחִיטָה בֶּן ט' חַי דְּאַף שֶׁלֹּא הִפְרִיס ע"ג קַרְקַע ג"כ דר' יוֹחָנָן
כר"מ וַהֲלָכָה כְּרַבָּנָן עַיֵּין בָּרַשְׁבָּ"א שֶׁהֵבִיא הָא דר"א.

וַאֲבָאֵר כִּי דַּעְתּוֹ זַ"ל הָא דְּפְלִיגִי ר"מ ור"י בִּבְהֵמָה הַמְקֻשָּׁה ע"ד א' דלר"מ בֶּן ט' אֵינוֹ
נִיתָּר דַּחֲדָשִׁים גַּרְמֵי וְקָרִינַן בֵּיהּ וְזָבַחְתָּ מִבְּקָרְךָ כו' וְאֵינוֹ נִיתָּר כ"א בֶּן ח' חַי בִּשְׁחִיטַת
אִמּוֹ דְּלָא מִיקְרֵי בֹּקֶר כְּלָל וְנִיתָּר מִכָּל בִּבְהֵמָה תֹּאכְלוּ דַּהֲוָה כְּאֵבֶר מִמֶּנָּה וכפירש"י שָׁם
בְּמַתְנִי' דלר"מ סוֹבֵר חֲדָשִׁים גַּרְמֵי ור"י סוֹבֵר אֲוִירָא גּוֹרֵם וּלְכָךְ בֶּן ט' נִיתָּר בִּשְׁחִיטַת
אִמּוֹ וְאַף שֶׁיָּצָא אַחַ"כ חַי לַאֲוִיר הָעוֹלָם דְּבִישְׁרָא בְּדִיקוּלָא הוּא אוֹ דְּלָא מִסְתַּבֵּר שֶׁיֵּאָסֵר
אַחַ"כ וּר' יוֹחָנָן וּר"ל פְּלִיגִי בִּפְלֵוגְתָּא דְּתַנָּאֵי ר"י וּר"מ ר' יוֹחָנָן סוֹבֵר כר"מ דַּחֲדָשִׁים
גַּרְמֵי וּר"ל כר"י דַּאֲוִירָא בָּעֵינַן וַהֲלָכָה כר"י לְגַבֵּי ר"ל ולפ"ז הָא דְּסָתַם רַבִּי בְּמַתְנִי' דג"ה
נוֹהֵג בַּשְּׁלִיל לְמִסְתַּם כר"מ הוּא דְּסָתַם וּמְמֵילָא הֲלָכָה כר"מ וְאַף דְּסָתַם בְּהַמְקֻשָּׁה כר'
יְהוּדָא דְּנִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ מ"מ סְתָמָא בָּתְרָא עָדִיף וַהֲלָכָה כר"מ אַף דְּשָׁנָאוֹ לדר"י

בִּלְשׁוֹן חֲכָמִים: והר"א זַ"ל בְּהַשָּׂגוֹתָיו עַל הר"מ בהל' מ"א פ"ז ה"ג עַל מ"ש הר"מ דַּחֲלָבוֹ שֶׁל שְׁלִיל אָסוּר כר"מ כָּתַב אֵין זֶה כְּדִבְרֵי הָרַב (רָצָה לוֹמַר הָרִי"ף רַבּוֹ דְּרַבּוֹ דְּאִיהוּ פָּסַק בְּהַמְקֹשָׁה חֲלָבוֹ שֶׁל שְׁלִיל מֻוּתָּר יע"ש כר' יְהוּדָא וּכְמוֹ שֶׁנִּאֲרִיךְ בָּהּ לְקַמָּן בעזה"י) אֶלָּא כְּדִבְרֵי הָרַב ר"א עכ"ל הֲוָה חָשַׁד אֶת הָאָדוֹן בְּדָבָר שֶׁאֵין בּוֹ דְּאֵיךְ יֹאמַר דְּפָסַק כְּרַבֵּינוּ אֶפְרַיִם דְּהָא טַעְמֵיהּ דר"א דר' יוֹחָנָן כר"מ וְהוּא זַ"ל לְהֶדְיָא בֶּן ט' חַי נִיתָּר וּבְהִפְרִיס ע"ג קַרְקַע הוּא דְּטָעוּן שְׁחִיטָה כמ"ש בַּפֵּ"ה מהל' מ"א הי"ד דְּבֶן ט' חַי אִם לֹא הִפְרִיס ע"ג קַרְקַע נִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ יע"ש וכר' יְהוּדָא דְּאָמַר הֵכִין בפ' בְּהֵמָה הַמְקֹשָׁה וְעַיֵּין מ"ש לְקַמָּן בְּשִׁיטַת הר"מ זַ"ל יע"ש: וְהִנֵּה לְפִי שִׁיטָה זוֹ יֵשׁ לְהַקְשׁוֹת ד' קֻוּשְׁיוֹת הַקֻּוּשְׁיָא הָאַחַת אֵיךְ שַׁיָּיךְ שֶׁיִּפָּלְגוּ אָמוֹרָאִים בִּפְלֻוגְתָּא דְּתַנָּאֵי וַהֲוָה לְהוּ לוֹמַר מָר הָלָכָה כְּמָר וּמָר הָלָכָה כְּמָר וכה"ג הַקֻּשָׁה הָרֹאשׁ"ש זַ"ל בְּהַמְקֹשָׁה לְשִׁיטַת הר"מ זַ"ל כְּמוֹ שֶׁאָבָאֵר לְקַמָּן.

הַקֻּוּשְׁיָא הַשְּׁנִיָּה יֵשׁ לִי לְהַקְשׁוֹת דא"כ מָה הַקֻּשָׁה ר' יוֹחָנָן לְרֵישׁ לָקִישׁ מִבָּרַיְיתָא דת"כ מַה חֵלֶב הָאָמוּר בְּאָשָׁם מוּצָא מִכְּלַל שְׁלִיל לְדִידָךְ דַּאֲמַרְתְּ אֲוִירָא גָּרַם וְלָאו חָלָב הוּא וְאַמַּאי לָא מְשַׁנֵּי דְּבָרַיְיתָא כר"מ אָתְיָא וְזֶה אֶפְשָׁר לְתָרֵץ דְּנִיחָא לֵיהּ לר"ל לוֹמַר דְּבָרַיְיתָא כר' יְהוּדָא אָתְיָא דְּסָתָם סִפְרָא ר"י הוּא וכמ"ש הַקָּרְבָּן אַהֲרֹן בְּהַקְדָּמַ' דְּרַב אַלִּיבָּא דר"י וְאַלִּיבָּא דר"ע יע"ש וְאָמַר טַעְמָא דִּידִי מֵהָתָם וְרָצָה בָּזֶה דר' יְהוּדָה דְּסוֹבֵר אֲוִירָא גָּרַם מִדְּמִיעֲטָה הַתּוֹרָה חֵלֶב שְׁלִיל לְהַקְרָבָה דְּלָאו חָלָב הוּא דַּאֲוִירָא דְּלַיְלָה בָּעֵינַן וְאַף שֶׁיָּצָא חַי אַחַ"כ לַאֲוִיר הָעוֹלָם כְּבִישְׁרָא בְּדִיקוּלָא דָּמְיָא כו' דִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ מַתִּיר וְלָא קָרִינַן בּוֹ שׁוֹר אוֹ כֶשֶׂב אוֹ עֵז כִּי יִוָּלֵד וּלְאִיכָּא דְּאָמְרִי אַיְתְבִי' ר"ל לר"י ור"י מְתָרֵץ לֵיהּ אַף דְּסָתָם סִפְרָא ר"י אַפֵּ"ה רוֹצֶה לְתָרֵץ אַלִּיבָּא דכ"ע.

הַקֻּוּשְׁיָא הַשְּׁלִישִׁית יֵשׁ לִי לְהַקְשׁוֹת אֵיךְ יִתָּכֵן זֹאת דְּבָרַיְיתָא דת"כ כר"מ אָתְיָא א"כ רֵישָׁא דְּבָרַיְיתָא דְּקָתָנֵי יָכוֹל לֹא יְהֵא בְּעוֹנֶשׁ וְאַזְהָרָה וּכְמוֹ שֶׁהֵבִיא הַתּוֹסָפוֹת שָׁם ד"ה מֵה חֵלֶב וב' כְּלָיוֹת כו' מִשּׁוּם דְּמַרְבֵּינַן לֵיהּ מִכָּל בַּבְּהֵמָה תֹּאכְלוּוא"כ וַנְדַאי אָתְיָא כר' יְהוּדָא וּמַאי קַשְׁיָא לי' לר' יוֹחָנָן ולא"ד לר"ל וְהָא ע"כ ר' יְהוּדָא הוּא וְטַעְמֵיהּ דִּידֵיהּ מֵהָכָא הֲוָה.

הַקֻּוּשְׁיָא הד' דְּקַשְׁיָא ר' יוֹחָנָן דִּידֵיהּ אַדִּידֵיהּ דְּאִיהוּ אָמַר בס"פ לְקַמָּן ק"ג א' תָּלַשׁ חֵלֶב מִן הַחַי מִן הַטְּרֵיפָה חַיָּיב שָׁלֹשׁ דְּאִיסּוּר חֵלֶב לְאַחַר שֶׁיְּנֻלַּד יע"ש מַשְׁמַע בְּהֲדָיָא דְּאַף לר' יוֹחָנָן אִיסּוּר חֵלֶב עַד שֶׁיֵּצֵא לַאֲוִיר הָעוֹלָם וּנְהִי אֲוִיר דְּלֵיְלָה לָא בָּעֵינַן מ"מ אֲוִיר הָעוֹלָם מִיהָא בָּעֵינַן וכמ"ש בְּתוֹסָפוֹת בְּהַמְקֹשָׁה עי' ד"ה לְדִבְרֵי הַמַּתִּיר וְכָאן בְּפִירְקִין צ' ע"א ד"ה הָכָא בְּמַבְכֶּרֶת וּבִכְרֵיתוֹת ס"פ דַּם שְׁחִיטָה בַּתּוֹסָפוֹת יע"ש.

וְאֵין לוֹמַר כמ"ש הָרַשְׁבָּ"א בְּרֵישׁ פִּרְקִין דְּאַף דְּחָל בִּמְעֵי אִמּוֹ אַפֵּ"ה כֵּינָן דְּאִית הֵיתֵר ע"י שְׁחִיטַת אִמּוֹ לָא מִיקְרֵי אִיסּוּר קָבְעוּ וְלָא הֲוָה אֶלָּא אִיסּוּר ב"א אַף דַּחֲדָשִׁים גַּרְמֵי כו' דְּהָא לְשִׁיטַת ר"א ר' יוֹחָנָן פָּסַק כר"מ דְּבֶן ט' אֵינוֹ נִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ וכמ"ש לְעֵיל מִשְּׁמוֹ וְזֹאת הַקֻּוּשְׁיָא יֵשׁ לְיַיְשֵׁב קָצָת ובי"ד אֲבָאֵר בעזה"י: הַשִּׁיטָה הב' הוּא שִׁיטַת הָרַשְׁבָּ"א וְרַבּוֹתֵינוּ הַצָּרְפָתִים וג"כ שִׁיטַת הָרֹאשׁ"ש זַ"ל אֶלָּא שֶׁיֵּשׁ קְצָת חִילּוּק בֵּינֵיהֶם כְּמוֹ שֶׁאָבָאֵר לְקַמָּן בעזה"י.

וּלְשִׁיטָה זוֹ הִסְכִּימוּ רֻבָּן כְּכֻלָּם נ"ל הִנֵּה הָרַשְׁבָּ"א זַ"ל בְּחִדּוּשָׁיו כָּתַב בְּפִרְקִין דר' יוֹחָנָן ור"ל פְּלִיגִי לָאו בְּפְלוּגְתָּא דר"מ ור"י אֶלָּא ר"י כר' יְהוּדָא נָמֵי סוֹבֵר דַּחֲדָשִׁים לְחוּד גַּרְמֵי וְאַפֵּ"ה נִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ דְּאִתְּרַבִּי מִכָּל בַּבְּהֵמָה תֹּאכְלוּ וה"ה חֲלָבוֹ נָמֵי אִיתְּרַבִּי מִכָּל

בִּבְהֵמָה תֹּאכְלוּ וְתֵדַע דְּהָא גִּיד וַדַּאי לר' יְהוּדָא חֲדָשִׁי' גַּרְמֵי וַאֲפִ"ה אִיתְרַבִּי מִכָּל בִּבְהֵמָה תֹּאכְלוּ וְעוֹד דְּרַבִּי יוֹחָנָן גּוּפָא אִית לי' לְקַמָּן (ק"ב א') שֶׁנִּטְרְפָה שָׁם יְצִיאַת רֻוָּבָהּ דְּחָלָב לָא חָיֵיל עַד שֶׁיֵּצֵא לַאֲוִיר הָעוֹלָם עכ"ל וַאֲבָאַר דַּע כִּי דַּעְתּוֹ ז"ל לר' יְהוּדָא נָמֵי חֲדָשִׁים גָּרְמֵי לְמִיקְרֵי שׁוֹר וְזַבְחָתָּ מִבְּקָרְךָ כו' וַאֲפִילּוּ הָכֵי נִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ בֶּן ט' מִגְּזֵרַת הַכָּתוּב מִכָּל בַּבְּהֵמָה כו' וא"כ ר' יוֹחָנָן דְּאָמַר תָּלַשׁ חֵלֶב כו' דַּחֲדָשִׁים לְחוּד גָּרְמֵי וּמִיהוּ בְּהִנֵּיחַ תּוֹךְ הַבְּהֵמָה הֶחָלָב וַדַּאי נִיתָּר אַף הֶחָלָב כר"י דְּאָמַר מִכָּל בַּבְּהֵמָה וְאַף הֶחָלָב כו' אִם שְׁחָטָהּ לְאִמּוֹ וְכָתַב ע"ז דָּל"ת דָּחוּי הוּא דְּקָמְדַחֵינָא שֶׁהָרֵי ג"ה וַדַּאי חֲרָשִׁים גַּרְמֵי דְּלָא כְּתִיב גבי' שׁוֹר אוֹ כֶּשֶׂב וְאַפִ"ה מַתִּיר ר' יְהוּדָא בִּנְשְׁחָטָה אִמּוֹ ש"מ מִגְּזֵרַת הַכָּתוּב כָּל בִּבְהֵמָה תֹּאכְלוּ לֹא כְּדַעַת רַבֵּינוּ אֶפְרַיִם ז"ל וְכָתַב עוֹד דְּהָא ר' יוֹחָנָן גּוּפָא דְּאָמַר לָא חָיֵיל חָלָב עַד שֶׁיֵּצֵא לַאֲוִיר הָעוֹלָם יֵשׁ לְפָרְשׁוֹ בב' פָּנִים אוֹ דה"ק וע"כ כֵּינָן דְּבִמְעֵי אִמּוֹ נִיתָּרִי בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ תּוֹ מִיקְרֵי אִיסּוּר בַּת אַחַת כמ"ש כָּאן בְּרֵישׁ פִּירְקִין וַהֲבֵאתִיו לְעֵיל אוֹ דְּכָתַב כְּשִׁיטַת הַתּוֹסָפוֹת דְּאִיסּוּר חֵלֶב לר' יוֹחָנָן נָמֵי לָא חָיֵיל עַד שֶׁיֵּצֵא לַאֲוִיר הָעוֹלָם וּנְהִי דַּאֲוִיר דְּלִידָה לָא בָּעֵינַן אֲוִיר הָעוֹלָם בָּעֵינַן ולפ"ז לָא צְרִיכְנָא לוֹמַר דִּבְחָלָב מְגִּזֵּיר' הַכָּתוּב הוּא אֶלָּא כֵּיוָן דִּבְמֵעֵי אִמּוֹ לֹא חָלָב מִיקְרֵי דַּאֲוִיר הָעוֹלָם מִיהַת בָּעֵינַן מִישְׁתְּרֵי בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ כִּשְׁאֵר בָּשָׂר דְּהֶיתֵּרָא וְאַף שְׁיָצָא אַח"כ לַאֲוִיר הָעוֹלָם תּוֹ לָא מִסְתַּבֵּר לֵאֱסוֹר אַח"כ כֵּיוָן שֶׁהֻתַּר מִקּוֹדֶם ועמ"ש לְקַמָּן בִּלְשׁוֹן הָרֹא"שׁ: וְכָתַב הָרַשְׁבָּ"א ז"ל דְּקַשְׁיָא מַה מַּקְשֶׁה ר"ל לר"י מֵחֵלֶב וּשְׁתֵּי הַכְּלָיוֹת לְדִידָךְ לִיקָּרֵב כֵּינָן דִּכְבָשָׂר הוּא דְּנִשְׁחָטָה אִמּוֹ י"ל לְדִידִי לָאו חָלָב הוּא אֶלָּא לְדִידָךְ דְּחָלָב הוּא אֶלָּא דְּמִישְׁתַּרְיָא מִכָּל בִּבְהֵמָה וַחֲדָשִׁים גַּרְמֵי לִיקָּרֵב עכ"ל יִרְאֶה בָּזֶה בְּשִׁלְמָא לְדִידִי דַּחֲדָשִׁים וְלֵידָה בָּעֵינַן וכ"ז שֶׁלֹּא יָצָא חַי.

לַאֲוִיר הָעוֹלָם לָאו חָלָב הוּא דְּשׁוֹר וְכֶשֶׂב כְּתִיב מש"ה מַיְעַטֵהּ רַחֲמָנָא אֶלָּא לְדִידָךְ דְּמִשְׁתְּרֵי מִכָּל בִּבְהֵמָה מִגְּזֵרַת הַכָּתוּב אֲבָל חֵלֶב מִיקְרֵי דְּאִי תָּלַשׁ מִבֶּן ט' וְהוֹצִיא לַאֲוִיר הָעוֹלָם חַיָּיב אַמַּאי מְיַעֲטָהּ קְרָא.

וְיֵשׁ לְהַקְשׁוֹת לְלָשׁוֹן רִאשׁוֹן כָּמוֹהוּ דְּפָרִיךְ ר' יוֹחָנָן לְרֵישׁ לָקִישׁ בִּשְׁלָמָא לְדִידִי הַיְינוּ דְּאִיצְטְרִיךְ לְמִעוּטֵי וְהָא לְדִידֵיהּ נָמֵי לֹא צָרִיךְ קְרָא לְמִעוּטֵי דְּבָשָׂר הוּא וְנִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ וּלְתֶרֶץ ג"כ כמ"ש הָרַשְׁבָּ"א ז"ל וְיֵשׁ לְהַקְשׁוֹת מ"מ כֵּיוָן דְּמִיְּעַטֵהּ רַחֲמָנָא חֵלֶב שְׁלִיל בְּוַדַּאי אַף שְׁיָצָא חַי לַאֲוִיר הָעוֹלָם מִיְּעַטוֹ רַחֲמָנָא דְּהָא מֶה חֵלֶב וב' כְּלָיוֹת הָאֲמוּרוֹת בְּאָשָׁם מוּצָא מִכְּלַל שְׁלִיל לְגַמְרֵי שֶׁלֹּא יְצַוַּיר בּוֹ כְּלָל שְׁלִיל שֶׁאֵין אָשָׁם נָקִיבָה אַף כֹּל מוּצָא מִכְּלַל שְׁלִיל שֶׁאֵין קָרוֹב כְּלָל אַף שְׁיָצָא אַח"כ חַי לַאֲוִיר הָעוֹלָם אֵין קָרֵב וְזֶה וַדַּאי חָלָב הוּא אַף לְרֵישׁ לָקִישׁ דַּאֲוִיר דְּלִידָה הֲוָה וא"כ מַה מַּקְשֶׁה ר"י לר"ל לָמָּה לִי קְרָא הָא צָרִיךְ לְמַעֵט אַף שְׁיָצָא אַח"כ חַי וְהִפְרִיס ע"ג קַרְקַע אֵין קָרֵב וְצָרִיךְ לוֹמַר דה"ק לְדִידָךְ דַּאֲוִיר דְּלִידָה בָּעֵינַן דְּשׁוֹר אוֹ כֶּשֶׂב כְּתִיב וּכְשֶׁנִּשְׁחָטָה אִמּוֹ הֲוָה תּוֹ כְּבִישָׂרָא בְּדִיקוּלָא וּכְשְׁיָצָא אַח"כ לַאֲוִיר הָעוֹלָם לָאו אֲוִיר דְּלִידָה הֲוָה אֶלָּא אֲוִיר הָעוֹלָם וּלְדִידָךְ אֲוִיר הָעוֹלָם לָאו כְּלוּם הוּא וְלָמָּה לִי קְרָא אָמְנָם זֶה דּוֹחֵק יְחַשֵּׁב כֵּיוָן דְּרָהִיט וְאָזֵיל שֶׁה מְעַלְיָא הוּא וְקָרֵינַן בֵּיהּ שׁוֹר אוֹ כֶּשֶׂב אוֹ עֵז כִּי יִוָּלֵד וְהָא דְּאָמְרִינַן לְעֵיל בְּהַמַּקְשָׁה דַּף ע"ד ב' דְּאֵין פּוֹדִין בְּבֶן פְּקוּעָה פָּטֵר חֲמוֹר דְּיָלְיף שֶׁה שֶׁה מִפֶּסַח וְאַף בְּאֵיבַעְיָא הֵ"א מְשׁוּם דְּבִישְׁרָא בְּדִיקוּלָא הוּא מ"מ לְפִי הַמַּסְקָנָא מג"ש מְמַעֲטִינַן וע"ל שָׁם בְּחִדּוּשֵׁי רַשְׁבָּ"א מַשְׁמַע דמג"ש הוּא דְּמַעֲטִינַן דְּאֵין פּוֹדִין ומ"מ יֵשׁ לְדָחוֹק וּלְיַישֵׁב דַּהֲוָה כְּשֶׁחוּט וְלֹא הֲוָה אֲוִיר דְּלִידָה אֶלָּא כְּשְׁיָצָא חַי דְּהָא אִיכָּא מַאן דְּאָמַר בְּהַמַּקְשָׁה הָלַךְ לְבֵית הַקְּבָרוֹת נִטְמָא וְכָל זֶה לְדוֹחֵק יֵחָשֵׁב דְּהָא

הִלְכְתָא הָתָם כַּחֲכָמִים דְּהָתָם דְּכֹל שֶׁהוּא חַי אֵינוֹ מְטַמֵּא ועי' בר"מ הֲלָכוֹת ש"א פ"ב יע"ש וא"כ דְּוַקָא לוֹמַר דְּלָא הֲוָה אָמוֹרָאֵי דְּלָא כְּהִלְכְתָא.

וּלְשִׁיטָה זוֹ א"ש דְּלָא תָּלוּי פְּלוּגְתָּא זוֹ בִּפְלוּגְתָּא דר"מ ור"י וא"ש הָא דְּאָמַר ר' יוֹחָנָן בס"פ תָּלַשׁ חֵלֶב דְּחָיֵיל עַד שֶׁיֵּצֵא לַאֲוִיר הָעוֹלָם אוֹ דַּאֲוִיר הָעוֹלָם מִיהַת בָּעֵינַן אוֹ דְּבִמְעֵי אִמּוֹ מִישְׁתְּרֵי בִּמְעֵי אִמּוֹ וְכֵינָן דְּיֵשׁ הֶיתֵּר לְאִיסּוּרוֹ מִיקְרֵי אִיסּוּר ב"א כמ"ש הָרַשְׁבָּ"א בְּרֵישׁ פִּירְקִין כָּאן יע"ש וא"ש רֵישָׁא דְּבָרַיְיתָא דת"כ יָכוֹל לֹא יְהֵא בְּעוֹנָשׁ וְאַזְהָרָה דְּנִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ וְסָתַם סִפְרָא ר' יְהוּדָא הִיא וְעַיֵּין לְקַמָּן מ"ש בָּזֶה וְזֶה לְשׁוֹן הָרֹא"שׁ ז"ל בְּהַמְּקֹשָׁה ר' יוֹחָנָן אָמַר חֶלְבּוֹ כְּחֵלֶב בְּהֵמָה וַאֲפִילּוּ כר' יְהוּדָא דְּשָׁרֵי (רָצָה לוֹמַר חֵלֶב שְׁלִיל) הַיְינוּ כְּשֶׁנִּשְׁחֲטָה אִמּוֹ ור"ל דְּשָׁרֵי אֲפִילּוּ לר"מ דְּאָסַר הַיְינוּ כְּשֶׁיָּצָא חַי לַאֲוִיר הָעוֹלָם דְּלָא כפירש"י בְּמַתְנִי' דַּחֲדָשִׁים גַּרְמֵי דא"כ כְּשֶׁיָּצָא מֵת שָׁרֵי בֶּן ט' וַהֲלֹא צָרִיךְ לֵידַע אִי קוֹדֶם שְׁחִיטָה אִי לְאַחַר שְׁחִיטָה מֵת אֶלָּא דַּוְקָא שֶׁיָּצָא לַאֲוִיר הָעוֹלָם וְאַל תִּתְמַהּ לר' יוֹחָנָן דְּאָמַר חֲדָשִׁים גַּרְמֵי וְנִקְרָא חֵלֶב בִּגְמַר חֲדָשִׁים וְנִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ (ר"ל חֶלֶב שֶׁל שְׁלִיל אַלִּיבָּא דר' יְהוּדָא) דְּיוֹ לְוָולָד שֶׁיִּהֵא כְּאִמּוֹ וי"ל מִגְּזֵירַת הַכָּתוּב מִכָּל בִּבְהֵמָה תֹּאכְלוּ עכ"ל הִנֵּה דַּעְתּוֹ ז"ל דר"מ נָמֵי מָצֵי סָבַר כר"ל דַּאֲוִירָא דְּלִידָה בָּעֵינַן וְאַפ"ה בֶּן ט' חַי אֵינוֹ נִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ כֵּינָן דְּיָצָא אַחַ"כ חַי לַאֲוִיר הָעוֹלָם קָרֵינַן בֵּיהּ וְזָבְחָתָּ מִבְּקָרְךָ כו' אַף דְּבִמְעֵי אִמּוֹ הֲוָה כְּבִישְׁרָא בְּדִיקוּלָא וְלֹא כא' מֵאֲבָרֶיהָ וּבֶן ט' מֵת נִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ אַף שֶׁמֵּת לְאַחַר שְׁחִיטָה כ"ז שֶׁלֹּא יָצָא לַאֲוִיר הָעוֹלָם חַי מִישְׁתַּרְיָא בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ וְלָא קָרֵינַן בֵּיהּ וְזָבְחָתָּ מִבְּקָרְךָ ומ"מ כֵּינָן שֶׁיָּצָא אַחַ"כ לַאֲוִיר הָעוֹלָם חַי נֶאֱסָר דְּקָרֵינַן בֵּיהּ וְזָבַחְתָּ וְלָא קָרֵינַן בֵּיהּ בִּישְׁרָא בְּדִיקוּלָא ולר' יְהוּדָה כֵּינָן דְּנִיתָּר, בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ תּוּ לָא מִסְתַּבֵּר לֶאֱסוֹר אַחַ"כ כְּשֶׁיָּצָא חַי אוֹ דְּבִשְׁרָא בְּדִיקוּלָא הוּא וע"ז הִקְשָׁה בִּשְׁלָמָא לְרֵישׁ לָקִישׁ לָא קַשְׁיָא הֵיאַךְ נִיתָּר חֶלֶב בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ דְּיוֹ לְוָולָד שֶׁיִּהֵא כְּאִמּוֹ כֵּינָן דַּחֲדָשִׁים לָא גַּרְמֵי וְנִשְׁאַר בָּשָׂר בָּשָׂר הֲוָה וְנִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ וְאַף שֶׁיָּצָא אַחַ"כ חַי דַּאֲוִיר הָעוֹלָם לָא מִסְתַּבֵּר לֶאֱסוֹר אַחַ"כ אֶלָּא לר' יוֹחָנָן דַּחֲדָשִׁים לְחוּד גָּרְמֵי וְאַף שֶׁלֹּא יָצָא לַאֲוִיר הָעוֹלָם א"כ לר' יְהוּדָא נָהִי דְּמִישְׁתְּרֵי מִכָּל בִּבְהֵמָה מִגְּזֵירַת הַכָּתוּב מִכָּל מָקוֹם מה"ת שְׁיהֵנִי שְׁחִיטַת אִמּוֹ לְוָולָד יוֹתֵר מִלְּאַמָּה וְתֵירֵץ דְּמִכָּל בִּבְהֵמָה מְרַבִּינַן הַכֹּל וְאַף חֵלֶב וְלִכְאוֹרָה נִרְאֶה דַּעְתּוֹ שֶׁל הָרֹא"שׁ ז"ל דְּלָא סְבִירָא לֵיהּ כס' הַתּוֹסָפוֹת שֶׁכָּתְבוּ כַּמָּה פְּעָמִים דַּאֲוִיר דְּלִידָה לָא בָּעֵינַן אֶלָּא אֲוִיר הָעוֹלָם בָּעֵינַן וְכֵן כָּתְבוּ לְהֶדְיָא בִּכְרִיתוּת ס"פ דַּם שְׁחִיטָה ד"ה וּוְלָדוֹת דא"כ לָא קַשְׁיָא גַּם לר' יוֹחָנָן כֵּינָן דְּבִמְעֵי אִמּוֹ לָאו חֶלֶב מִיקְרֵי.

הֲוָה כְּשֶׁאֵר בָּשָׂר וּמִישְׁתְּרֵי מִכָּל בִּבְהֵמָה תֹּאכְלוּ כְּמוֹ לר"ל דְּלָא קַשְׁיָא לֵיהּ לְהָרֹא"שׁ וְנִיחָא לֵיהּ ה"נ לר' יוֹחָנָן דְּאַף כְּשֶׁיָּצָא אַחַ"כ לֹא מִסְתַּבֵּר לֶאֱסוֹר אַחַ"כ אֶלָּא ש"מ דְּרֹא"שׁ סוֹבֵר לר"י לָא בעי' אֲוִיר הָעוֹלָם כְּלָל וַחֲדָשִׁים לְחוּד גַּרְמֵי ומוֹדֵינָא דְּאִי הִנִּיחוֹ בִּמְעֵי אִמּוֹ הֶחֱלֶב וְנִשְׁחֲטָה הַבְּהֵמָה דְּמֵוָתֵר מִגְּזֵירַת הַכָּתוּב כָּל בִּבְהֵמָה תֹּאכְלוּ וְאַהָא קַשְׁיָא לֵיהּ דמ"מ דַּיּוֹ לַוָולָד שֶׁיִּהֵא כְּאִמּוֹ ותי' דְּמִרַבִּינַן מִכָּל בִּבְהֵמָה אַף הֶחֱלֶב.

וְאֵין לוֹמַר דְּלְעוֹלָם סְבִירָא לֵיהּ לָרֹא"שׁ ז"ל כְּשִׁיטַת רַבּוֹתֵינוּ הַצָּרְפָתִים דלר"י נָהִי דְּאוֹמַר דְּלִידָה לָא בָּעֵינַן מ"מ אֲוִיר הָעוֹלָם בָּעֵינַן תָּלַשׁ חֵלֶב וְהוֹצִיאוֹ בָּעֵינַן דַּאֲוִיר הָעוֹלָם מִיהָא בָּעֵינַן וא"ש דְּאָמַר ר"י בס"פ תָּלַשׁ חֵלֶב דְּאִיסּוּר ב"א הוּא יע"ש וכמ"ש הַתּוֹסָ' כַּמָּה פְּעָמִים וְאַפ"ה לָא קַשְׁיָא לֵרישׁ לָקִישׁ דְּאָמַר אֲוִיר דְּלִידָה בָּעֵינַן כֵּינָן דְּנִשְׁחֲטָה אִמּוֹ הֲוָה

כְּשֶׁחוּט וְעוֹמֵד וְלֵיכָּא אֲוִיר דְּלֵידָה אֶלָּא אֲוִיר הָעוֹלָם וְלָא מִיקְרֵי חֵלֶב כְּלָל משא"כ לר' יוֹחָנָן דְּאָמַר אֲוִיר הָעוֹלָם סַגִּי א"כ דְּיוֹ לְוָולָד שֶׁיְּהֵא כְּאִמּוֹ וְכֵיוָן שֶׁהוֹצִיאוֹ אַחַ"כ לַאֲוִיר הָעוֹלָם מַהַהִיא שַׁעְתָּא לִיתְסַר דְּחֶלֶב מִיקְרֵי וְאַף לר' יְהוּדָא דְּאָמַר בֶּן ט' נִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ הַיְינוּ דְּבִמְעֵי אִמּוֹ לָא מִקְרֵי בֹּקֶר וְצֹאן וּלְאַחַר שֶׁנִּשְׁחֲטָה אִמּוֹ אַף שֶׁיָּצָא חַי לַאֲוִיר הָעוֹלָם כְּשֶׁחוּט דָּמֵי דְּהָא הָרֹאשׁ"ש ז"ל כָּתַב שָׁם לְעֵיל מִינֵּיהּ דְּהִלְכָתָא כְּרַב אַשִׁי דְּפוֹדִין בְּבֶן פְּקוּעָה בֶּן ט' ח' שֶׁנִּיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ אַלְמָא כֵּיוָן דְּרָהִיט וְאָזֵיל שֶׁה מְעַלְיָא הוּא ה"נ וְזָבַחְתָּ מִבְּקָרְךָ וּמִצֹּאנְךָ קָרֵינַן בֵּיהּ וְאַפ"ה כֵּיוָן דְּנִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ תּוּ לָא, מִסְתַּבֵּר לֶאֱסוֹר אַחַ"כ לְרֵישׁ לָקִישׁ ה"נ ג"כ א יוֹחָנָן אֶלָּא ש"מ סְבִירָא לֵיהּ לָרֹאשׁ"ש ז"ל דלר"י לָא בָּעֵינַן אֲוִיר הָעוֹלָם כְּלָל וּבִמְעֵי אִמּוֹ מִיקְרֵי חֶלֶב דַּחֲדָשִׁים לְחוּד גָּמְרִי לֵיהּ וּמוֹדֵינָא שֶׁאִם הִנִּיחוּ הֶחָלֶב בִּמְעֵי הַבְּהֵמָה וְנִשְׁחֲטָה אִמּוֹ שֶׁהֶחְזִיר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ וע"ז הֶרְקִישָׁה לוֹ לָרֹאשׁ"ש שֶׁפִּיר לר"י דְּאָמַר חֲדָשִׁים לְחוּד גָּרְמִי וּנְהִי דלר' יְהוּדָא בֶּן ט' נִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ מ"מ דְּיוֹ לְוָולָד שֶׁיְּהֵא כְּאִמּוֹ ותי' דְּמִרַבֵּינַן מִכָּל בְּבְהֵמָה מִגְּזֵירַת הַכָּתוּב אַף חֵלֶב ועמ"ש לְקַמָּן הַשִּׁיטָה הג' הוּא שִׁיטַת הר"א ז"ל בְּהִלְכוֹת מ"א פ"ז ה"ג דְּבֶן ט' חַי שֶׁנִּיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ כר' יְהוּדָה וְכִסְתָם מַתְנִיתִין דְּהַמַּקְשֶׁה ע"ד דִּשְׁנָאוֹ בִּלְשׁוֹן חֲכָמִי' אַפ"ה פָּסַק כר"מ בְּהָא דַּחֲלָבוֹ וְגִידוֹ אֲסוּרִין כר"מ וְאֵין נִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ וְכָתַב המ"מ טַעְמוֹ שֶׁל הר"מ ז"ל כֵּיוָן דְּרַבִּי סָתַם בְּפִירְקִין כָּאן דְּנוֹהֲגִבְּשִׁלִּיל מִדְּלָא תָּנֵי ר"מ אוֹמֵר כו' דַּהֲלָכָה כת"ק וה"ה חֶלֶב דַּחֲדָא פְּלוּגְתָּא הוּא בַּבָּרַיְיתָא ר"מ ור"י וְהָא דְּאָמַר וְהָלַךְ לְשִׁיטָתוֹ ר"ל ר' יְהוּדָא וְעוֹד דר' יוֹחָנָן אָמַר חֲדָשִׁים גַּרְמִי וְאִילּוּ הֲוָה נִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ לֹא הָיָה אוֹמֵר ר"י חֲדָשִׁים גָּרְמִי ע"ש הֵיטֵב במ"מ ובלח"מ.

וַאֲבָאֵר דַּע כִּי סְבָרַת הר"מ ז"ל הוּא כָּךְ דכ"ע ר"י ור"ל סְבִירָא לְהוּ כר"י דְּמַתְנִיתִין דְּבֶן פְּקוּעָה נִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ בֶּן ט' חַי וְאַף דַּחֲדָשִׁים גַּרְמִי לר' יוֹחָנָן מ"מ כֵּיוָן דִּכְתִיב בְּהֶדְיָא בִּקְרָא כָּל בִּבְהֵמָה תֹּאכְלוּ וְעוֹד לְפִי מַה דְּאָמְרִי' בְּהַמַּקְשׁ' בְּהֵמָה בִּבְהֵמָה לֹא מִכָּל כו' א"ש טְפֵי דְּאַף דְּנִקְרָא בְּהֵמָה הִתִּירוֹ הַכָּתוּב וְאַף אִי מִכָּל אֵין לְחַלֵּק דִּקְרָא סְתָמָא כְּתִיב לֹא כפירש"י שֶׁתָּלָה פְּלֵוגְתָּתָן אוֹ חֲדָשִׁים גָּרְמִי בְּמַתְנִי' יע"ש ור"י ור"ל פְּלִיגִי בְּחֶלֶב בֶּן ט' חַי בֵּין שֶׁנִּשְׁחֲטָה אִמּוֹ וְלֹא תָּלַשׁ הֶחָלֶב כְּלָל מִן הָעֻבָּר וְהִנִּיחוֹ שָׁם ומכ"ש בְּהוֹצִיאוֹ לַאֲוִיר הָעוֹלָם לר' יוֹחָנָן אֵין נִיתָּר בִּשְׁחִיטַת הָאֵם כֵּיוָן דַּחֲדָשִׁים גָּרְמִי וּמִיקְרֵי חֶלֶב בִּמְעֵי אִמּוֹ דְּיוֹ לְוָולָד שֶׁיְּהֵא כְּאִמּוֹ כְּקוּשְׁיַת הָרֹאשׁ"ש בְּהַמַּקְשָׁה ומה"ת שִׁיהַנִי שְׁחִיטָה לְחֶלֶב שֶׁל שְׁלִיל כֵּיוָן דְּבִמְעֵי אִמּוֹ חֶלֶב מִיקְרֵי ור"ל סוֹבֵר אַף בְּהוֹצִיאוֹ הֶחֶלֶב לַאֲוִיר הָעוֹלָם פָּטוּר דַּאֲוִירָהּ דְּלֵידָה בָּעֵינַן וכ"ש בְּהִנִּיחַ בִּמְעֵי אִמּוֹ וְנִשְׁחֲטָה הַבְּהֵמָה דְּנִיתָּר הֶחָלֶב דְּבָשָׂר בְּעָלְמָא הוּא וְשַׁפִּיר נִיתָּר דְּבִמְעֵי אִמּוֹ לָא מִיקְרֵי חֶלֶב כְּלָל וְאַף שֶׁיָּצָא אַחַ"כ חַי לַאֲוִיר הָעוֹלָם כְּשֶׁחוּט דָּמֵי וְלֵיכָּא אֲוִיר דְּלֵידָה אֶלָּא אֲוִיר הָעוֹלָם וְלָאו חֶלֶב מִיקְרֵי וְזֶה אֵינוֹ דְּהָא הר"מ ז"ל פָּסַק בְּהִלְכוֹת בְּכוּרִים פי"ב פּוֹדִין בֶּן פְּקוּעָה וּכְרַב אַשִׁי דְּאָמַר הָכִי דְּרָהִיט וְאָזֵיל שֶׁה מְעַלְיָא הוּא וּמִסְתָּמָא הָנָךְ אָמוֹרָאֵי ג"כ סְבִירָא לְהוּ הָכִי אֶלָּא דְּלָא מִסְתַּבֵּר לְמֵיסַר אַחַ"כ כֵּיוָן שֶׁבִּמְעֵי אִמּוֹ שַׁפִּיר הֶוְתַר.

וְהַשְׁתָּא א"ש לל"ק הָא דְּמַקְשָׁה ר' יוֹחָנָן לְרֵישׁ לָקִישׁ מִבָּרַיְיתָא דת"כ דְּוַודַּאי בָּרַיְיתָא ר' יְהוּדָה הִיא דִּבְרֵישָׁא דְּקָתָנֵי יָכוֹל לֹא יְהֵא בְּעוֹנָשׁ וְאַזְהָרָה דְּנִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ כו' אֲבָל מַה דְּאָמַר דְּאֵינוֹ רָאוּי לְהַקְרָבָה דְּמַה חֵלֶב וב' כְּלָיוֹת כו' מוֹצֵא מִכְּלָל שְׁלִיל יִקָּשֶׁה דְּמַאי קַשְׁיָא לֵיהּ לר' יוֹחָנָן דְּאִיהוּ נָמֵי מוֹדֶה דלר' יְהוּדָא נִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ אַף דַּחֲדָשִׁים גַּרְמִי

לֵיהּ לר' יוֹחָנָן זֶה לָא הֲוָה אָלֵא לר"מ וְלֹא לר' יְהוּדָה וא"כ אֵיךְ יִתְיַישֵׁב הָא בָּרַיְיתָא דְּלָמָּה לִי מִיעוּטָא דְּחֵלֶב וב' כְּלָיוֹת לר' יְהוּדָא בִּשְׁלָמָא בְּלֹא רֵישָׁא דְּבָרַיְיתָא הָיִיתִי אוֹמֵר דְּמַקְשֶׁה מִסְּתָמָא אָתְיָא בָּרַיְיתָא אַלִּיבָּא דְּהִלְכְתָא וּפָרִיךְ לר"ל לְדִידָךְ דַּאֲמַרְתְּ הֶחָלֶב נִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ לָמָּה לִי קְרָא לְמַעוֹטֵי וּמְשַׁנֵּי טַעְמָא דִּידִי מֵהָכָא אֲבָל כֵּיוָן דִּבְרֵישָׁא דְּבָרַיְיתָא תָּנֵי יָכוֹל לֹא יְהֵא בְּעוֹנֶשׁ וְאַזְהָרָה כו' קָשֶׁה וְעַיֵּין לְקַמָּן: וְהִנֵּה הָרֹאשׁ"ש ז"ל כָּתַב דר"מ פּוֹסֵק דַּחֲלָבוֹ וְגִיד אָסוּר כו' וְסוֹבֵר דר"י ור"ל פְּלִיגִי בְּפְלֶוגְתַּת דר"מ ור"י וְלָא נְהִירָא דא"כ לֵימָא מָר הֲלָכָה כְּמָר כו' עכ"ל לָאו לְמֵימְרָא דְּפְלִיגִי בְּפְלֶוגְתָּא דר"מ ור"י בִּבְהֵמָה הַמַּקְשֶׁה אִי נִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ שֶׁהֲרֵי הר"מ פָּסַק לְהֶדְיָא דְּנִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ אֶלָּא רָצָה לוֹמַר דִּפְלִיגִי בְּפְלֶוגְתָּא דר"מ ור"י לְעִנְיַן חֶלְבּוֹ וְגִידּוֹ דר' יוֹחָנָן כר"מ ור"ל כר' יְהוּדָא וא"כ קָשֶׁה טוּבָא מַה שֶּׁהִקְשֵׁיתִי בְּסָמוּךְ מַה פָּרִיךְ מִבָּרַיְיתָא דת"כ הָא רֵישָׁא דְּבָרַיְיתָא וַדַּאי כר' יְהוּדָא: אָמְנָם נִרְאֶה לִי דְּיֵשׁ לַחְקוֹר כֵּיוָן דְּאָמַר ר"א אָמַר ר"א דְּהָלַךְ ר"מ לְשִׁיטָתֵיהּ מַשְׁמַע דְּהָא בְּהָא תַּלְיָא וּמַאן דְּמַתִּיר בֶּן ט' חַי בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ ה"ה חֶלְבּוֹ וְאֵין לוֹמַר דר"י הוּא דְּהָלַךְ לְשִׁיטָתֵיהּ דְּנוֹדַאי אִי הֲוָה סְבִירָא לֵיהּ דְּאֵין נִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ לֹא הָיָה מָקוֹם לוֹמַר דְּהֶחָלֶב מֻתָּר אֶלָּא דִּסְבִירָא לֵיהּ דְּנִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ כו' אֲבָל ר"מ לָאו לְשִׁיטָתֵיהּ דא"נ הֲוָה סוֹבֵר דְּנִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ אַפִּ"ה הֶחָלֶב אָסוּר דְּיוֹ לַנָּוָלָד שֶׁיִּהֵא כְּאִמּוֹ כְּקוֹשְׁיַת הָרֹאשׁ"ש ז"ל וְאֵין לְהַקְשׁוֹת מְנָא לֵיהּ להר"מ לוֹמַר דר"מ לָאו לְשִׁיטַ' וּלְאַפּוֹשֵׁי פְּלוּגְתָּא מַה שֶּׁלֹּא נִזְכַּר בְּדִבְרֵיהֶם וְכֵיוָן דְּמָצִינוּ לר' יְהוּדָא דְּאָמַר חֶלְבּוֹ מֻתָּר אֲנַן נִפְסוֹק כְּוָתֵיהּ וְנֹאמַר דר"מ לָא פְּלִיג עָלָיו אֶלָּא דְּהָלַךְ לְשִׁיטָתֵיהּ כו' דְּאֵין נִיתָּר אֲבָל לְדִידַן דְּנִיתָּר ה"ה הֶחָלֶב י"ל דר"מ ז"ל רָאָה דְּרַבִּי סָתָם בְּמַתְנִיתִין נוֹהֵג בִּשְׁלִיל כר"מ וּלְעֵיל בְּהַמַּקְשֶׁה סָתָם כר' יְהוּדָא דְּנִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ וא"כ סָתְרִי תְּרֵי סְתָמָא אַהֲדָדֵי אֶלָּא וַדַּאי דְּרַבִּי סוֹבֵר דִּנְהִי דְּמִישְׁתְּרֵי בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ מה"ת שֶׁהַגִּיד יֶהֱא נִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ דְּיוֹ לָאוֹתוֹ וָלָד שֶׁיִּהֵא כְּאִמּוֹ ה"ה לֶחָלֶב נָמֵי דִּינוֹ הָכִי דְּהִלְכְתָא כר' יוֹחָנָן לְגַבֵּי רֵישׁ לָקִישׁ דְּחֵלֶב נָמֵי חֲדָשִׁים גַּרְמֵי אַף דְּכְתִיב שׁוֹר וְכֶשֶׂב ה"ה דְּלָא בָּעֵינַן אֲוִיר הָעוֹלָם כְּלָל וא"כ תּוּ אֵין לְחַלֵּק בֵּין גִּיד הַנָּשֶׁה לְחֵלֶב כְּלָל בְּשׁוּם חִילּוּק וְכֵיוָן דְּרַבִּי סָתָם בְּמַתְנִי' דג"ה אֵין נִיתָּר בִּשְׁחִיטַ' אִמּוֹ ה"ה חֵלֶב אֵין נִיתָּר בִּשְׁחִיטַ' אִמּוֹ דמ"ש ובע"כ צְרִיכִין אָנוּ לוֹמַר הָא דְּאָמַר ר"א אָמַר ר"א וְהָלַךְ לְשִׁיטָתֵיהּ ר"י הוּא דְּהָלַךְ לְשִׁיטָתֵיהּ וְלֹא ר"מ דְּלָאו הָא בְּהָא תַּלְיָא דמה"ת שֶׁיִּהֵא חֵלֶב וְגִיד מֻתָּר דַּיּוֹ לַנָּוָלָד שֶׁיִּהֵא כְּאִמּוֹ כְּקוֹשְׁיַת הָרֹאשׁ"ש וא"נ הֲוָה סוֹבֵר דְּנִיתָּר בִּשְׁחִיטַת מו אַפִּ"ה אֵין חֵלֶב וְגִיד שָׁרֵי דמה"ת לוֹמַר גְּזֵרַת הַכָּתוּב הוּא וְהַשְׁתָּא בֵּין ר"י ור"ל כ"ע סְבִירָא לְהוּ כר"י דְּבָן ט' חַי נִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ אֶלָּא דִּפְלִיגִי אִי חֵלֶב חֲדָשִׁים גַּרְמֵי אוֹ אֲוִירָא דִּלְיָדָה בָּעֵינַן וּלְרֵישׁ לָקִישׁ לר' יְהוּדָא דְּסָבַר חֶלְבּוֹ מֻתָּר דִּבְמֵעֵי אִמּוֹ הוּא בָּשָׂר וְלָאו חֵלֶב אִיקְּרִי וְנִיתָּר בְּלֹא גְּזֵרַת הַכָּתוּב הוּא ולר' יוֹחָנָן צָרִיךְ לוֹמַר דלר' יְהוּדָא דְּחֵלֶב דְּנִיתָּר מִגְּזֵרַת הַכָּתוּב הוּא וְלֵית הִלְכְתָא כְּוָתֵיהּ דְּהָא רַבִּינוּ הַקָּדוֹשׁ סָתָם בְּמַתְנִי' דג"ה נוֹהֵג בַּשְּׁלִיל ה"ה חֶלְבּ כֵּיוָן דְּחֵלֶב חֲדָשִׁים גַּרְמֵי כְּמוֹ בְּגִיד א"כ אֵין לְחַלֵּק וְכִדְכָתֵיבְנָא.

וְעַיֵּין מַה שֶּׁאֶכְתּוֹב לְקַמָּן בְּשִׁיטַת הָרִי"ף ז"ל יע"ש ובי"ד אֲבָאֵר עוֹד בְּאוֹרֶךְ מִזֶּה: וְהַשְׁתָּא אָתֵי שַׁפִּיר דִּלְרֵישׁ לָקִישׁ דְּאָמַר אֲוִיר דִּלְיָדָה בָּעֵינַן וא"כ לר' יְהוּדָא דְּאָמַר חֶלְבּוֹ מֻתָּר לָאו מִגְּזֵרַת הַכָּתוּב הוּא אֶלָּא דִּבְמֵעֵי אִמּוֹ בָּשָׂר הוּא וּמִיהוּ בְּגִידוֹ סוֹבֵר רֵישׁ לָקִישׁ דַּחֲדָשִׁים לְחוּד גַּרְמֵי דְּיֵשׁ לְחַלֵּק בֵּין חֵלֶב לְגִיד דְּחֶלְבָּ כְּתִיב שׁוֹר וְלָא מִיקְּרֵי שׁוֹר עַד שֶׁיֵּצֵא לַאֲוִיר הָעוֹלָם דִּכְתִיב שׁוֹר אוֹ כֶשֶׂב אוֹ עֵז כִּי יִוָּלֵד אֲבָל גִּיד דְּלָא כְּתִיב בֵּיהּ שׁוֹר

וְאַפִּ"ה סוֹבֵר ר' יְהוּדָא דג"כ מֻוָתָּר וע"כ מִגְּזֵרַת הַכָּתוּב וא"כ רַבִּי דָּסָתַם בְּמַתְנִי' דג"ה נוֹהֵג בַּשְּׁלִיל וְלָא נָקִיט חָלָב ג"כ אֶלָּא דִּבְחֵלֶב מֻוָתָּר בְּנוֹדַאי כֵּיוָן דְּסָתַם בְּהַמַּקְשָׁה דְּנִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ וּבְגִיד סָתַם כר"מ דמה"ת לִיְשְׁתְּרֵי דַּיּוֹ לַנָּוְלָד שֶׁיְּהֵא כְּאִמּוֹ דִּבְגִיד כֵּיוָן דְּלָא כְּתִיב שׁוֹר חֲדָשִׁים גָּרְמוּ כְּמוֹ שֶׁחִילְּקוּ הַתּוֹסָ' כַּמָּה פְּעָמִים וכמ"ש הָרָאָבָ"ן וְהֵבִיאוֹ הת"ח ז"ל כָּאן בִּשְׁמַעְתִּין וא"כ א"ש דר' יוֹחָנָן הִקְשָׁה לְרֵישׁ לָקִישׁ מת"כ מַה חֵלֶב כו' דְּרֵישָׁא וַדַּאי דכר' יְהוּדָא אַתְיָא דְּקָתָנֵי דְּנִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ וְלֹא יְהֵא בְּעוֹנֶשׁ וְאַזְהָרָה הֶחָלָב מִשּׁוּם גְּזֵרַת הַכָּתוּב אֲבָל יְהֵא בְּעַמּוּד וְהַקֶּרֶב כמ"ש הָרַשְׁבָּ"א ז"ל דְּנָהֵי דְּנִיתָּר מִגְּזֵרַת הַכָּתוּב מ"מ חֵלֶב מִיקְּרֵי אֶלָּא לְדִידָךְ דְּאָמְרַת דְּבְמֵעֵי אִמּוֹ לָאו חָלָב מִיקְּרֵי ור' יְהוּדָא דְּמַתִּיר לָאו מִשּׁוּם גְּזֵרַת הַכָּתוּב הוּא וְלָא מִיקְּרֵי חֵלֶב כְּלָל לָמָּה לִי קְרָא לְמַעוֹטֵי דְּאֵינוֹ בְּעַמּוּד וְהַקֶּרֶב.

אֲבָל אַפַּתִּי יִקְשֶׁה הָא אִיצְטְרִיךְ לְיָצָא אַחַ"כ חַי וְהִפְרִיס ע"ג קַרְקַע דְּהָא וַדַּאי לְהר"מ ז"ל דְּפָסַק דְּפוֹדִין בְּבֶן פְּקוּעָה דַּהֲוָה שֶׁה מֵעַלְיָא דִּרְהִיט וְאָזִיל א"כ חָלָב מִיקְּרֵי וְיֵשׁ לוֹמַר דְּסָבְרַת ר' יוֹחָנָן הוּא דְּלְרֵישׁ לָקִישׁ דְּאָמַר בְּמֵעֵי אִמּוֹ לָאו חָלָב הוּא וְנִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ תּוּ לָא מִסְתַּבֵּר שֶׁנִּקְרָא חֵלֶב אַחַ"כ וְשַׁפִּיר לָא אִיצְטְרִיךְ לְמַעוּטֵי דְּאֵין בְּעַמּוּד וְהַקֶּרֶב וְעוֹד כֵּיוָן דְּמִדִּינָא שָׁרֵי הֶחָלָב לֶאֱכוֹל וּנְדַאי אֵינוֹ בְּעַמּוּד וְהַקֶּרֶב משא"כ לר' יוֹחָנָן דְּמִדִּינָא אָסוּר הֶחָלָב אֶלָּא דִּגְזֵרַת הַכָּתוּב הֵ"א מַה דְּגַלִּי גַּלִּי אֲבָל יְהֵא בְּעַמּוּד וְהַקֶּרֶב וּמִשּׁוּם כָּךְ אִיצְטְרִיךְ קְרָא לְמַעוּטֵי כֵּן נ"ל לְיַיְשֵׁב שיט' הר"מ ז"ל בָּזֶה: וּבָזֶה אָתֵי שַׁפִּיר דְּלָא הִקְשׁוּ לֵימָא ר' יוֹחָנָן הֲלָכָה כר"מ ור"ל כר"י דכ"ע סָבְרִי כר' יְהוּדָא וְכִדְכָתֵיבְנָא אֶלָּא דלר' יוֹחָנָן ר"מ דְּמַתִּיר מִגְּזֵרַת הַכָּתוּב הוּא וּלְרֵישׁ לָקִישׁ בְּגִיד צָרִיךְ לוֹמַר גְּזֵרַת הַכָּתוּב וְלֹא בְּחֵלֶב ומש"ה סְתָם לָן רַבִּי בְּמַתְנִי' בְּגִיד דְּאָסוּר דְּלָא סְבִירָא לֵיהּ גְּזֵרַת הַכָּתוּב וְדַיּוֹ לַנָּוְלָד שֶׁיְּהֵא כְּאִמּוֹ אֲבָל בְּחֵלֶב לֹא סְתָם כֵּן דַּאֲוִירָא בָּעֵינַן דְּשׁוֹר כְּתִיב וְכֵיוָן דְּנִיתָּר בִּשְׁחִיטָתוֹ תּוּ אַף הַחֵלֶב מֻוָתָּר והר"מ ז"ל דְּפָסַק דְּחֵלֶב אָסוּר דְּאִיהוּ פָּסַק כר' יוֹחָנָן דַּחֲדָשִׁים גָּרְמִי ומש"ה אֵין לְחַלֵּק בֵּין ג"ה לְחֵלֶב וְכֵיוָן דְּסָתַם רַבִּינוּ הַקָּדוֹשׁ בְּמַתְנִיתִין דג"ה אָסוּר בְּשְׁלִיל ה"ה חֵלֶב דְּאֵין לְחַלֵּק כְּלָל וכמ"ש וְלֹא שַׁיָּיךְ פְּלֻגְתָּא דר' יוֹחָנָן וְר"ל לְפִלּוּגְתָּ' דר"מ ור"י וְלָא קַשְׁיָא קֻוּשְׁיַת הָרֹא"ש לוֹמַר מַר הֲלָכָה כר' יְהוּדָא וּכְדִכְתִיבְנָא: וְדַע שֶׁאַף שֶׁפָּתַבְנוּ להר"מ ז"ל לר' יוֹחָנָן לָא בָּעֵינַן לֹא אֲוִיר לֵידָה וְאַף לֹא אֲוִיר הָעוֹלָם אַפִּ"ה כָּתַב תָּלַשׁ חָלָב וְהוֹצִיאוֹ דְּאִי הִנִּיחוֹ בְּתוֹךְ הַבְּהֵמָה נִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ כמ"ש הכ"מ לְהֵדָיא שָׁם ובי"ד סי' ס"ה בב"י יע"ש דְּשָׁאנֵי תָּלַשׁ וְהִנִּיחוֹ בַּבְּהֵמָה דַּהֲוָה בִּכְלַל כָּל בִּבְהֵמָה תֹּאכְלוּ יע"ש וְיֵשׁ לִיתֵּן טַעַם לְחַלֵּק בֵּין תְּלָשׁוֹ וְהִנִּיחוֹ שָׁם וּבֵין שָׁחַט לְהָאֵם דְּאִינוֹ נִיתָּר חֶלְבּוֹ שֶׁל שְׁלִיל בִּשְׁלָמָא תָּלַשׁ וְהִנִּיחוֹ בִּפְנִים נִיתָּר מִכָּל בִּבְהֵמָה דְּמִשְׁמַע כָּל מַה שֶּׁנִּמְצָא בִּבְהֵמָה מֻוָתָּר אֲבָל לֹא תְּלָשׁוֹ לֹא נִיתַּר הַנָּוְלָד אֶלָּא מִשּׁוּם דִּכְתִיב בִּבְהֵמָה תֹּאכְלוּ א"כ לֹא נִיתַּר הַנָּוְלָד אֶלָּא מִשּׁוּם דַּהֲוָה כְּאִלּוּ נִשְׁחַט הַנָּוְלָד דד' סִימָנִים אַכְּשִׁיר בֵּיהּ רַחֲמָנָא א"כ בְּנוֹדַאי לֹא הֲוַתַּר אֶלָּא מַה שֶּׁדֶּרֶךְ לְהִיוֹת נִיתָּר בִּשְׁחִיטָה הַבָּשָׂר לֹא הַחֵלֶב וּמִכָּל בִּבְהֵמָה לֵית לְרַבּוּיֵי דְּהַנָּוְלָד בִּבְהֵמָה בִּפְנֵי עַצְמָהּ הוּא וְלֹא מִרַבֵּינַן מִכֹּל אֶלָּא מִן בִּבְהֵמָה בִּבְהֵמָה עַיֵּין בִּפְרָק הַמַּקְשָׁה שָׁם משא"כ כְּשֶׁתָּלַשׁ חֵלֶב וְהִנִּיחוֹ שָׁם דְּנִיתָּר מִדְּרָשָׁא דְּכֹל שַׁפִּיר זֶהוּ מַה שֶּׁרָצִינוּ לְבָאֵר בְּשִׁיטַת הר"מ ז"ל: אֲבָל זֹאת יֵשׁ לְהַקְשׁוֹת לְפִי שִׁיטָה זוֹ דר"י אדר' יוֹחָנָן דְּאָמַר לְקַמָּן בס"פ דְּחֵלֶב לָא חָיֵיל עַד שֶׁיֵּצֵא לַאֲוִיר הָעוֹלָם וּלְפִי מַה שֶּׁבֵּיאַרְנוּ לְשִׁיטַת הר"מ ז"ל אַף אֲוִיר הָעוֹלָם לָא בָּעֵינַן וְאֵין לוֹמַר כֵּיוָן דִּבְמֵעֵי אִמּוֹ יֵשׁ הֶיתֵּר לְאִיסּוּרוֹ בַּשְּׁחִיטָה לֹא אִיקְּבַע אִיסּוּרָא וְשַׁפִּיר הֲוָה אִיסּוּר ב"א וכמ"ש הָרַשְׁבָּ"א בְּרֵישׁ פִּירְקִין כָּאן דז"א דְּהָא הר"מ ז"ל סוֹבֵר אַף

דְּנִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ חָלָב אֵין לוֹ הֶיתֵּר כְּלָל אַף בִּמְעֵי אִמּוֹ אָמְנָם יֵשׁ לוֹמַר דר' יוֹחָנָן סוֹבֵר
דְּאֵין הֲלָכָה כְּסָתָם מִשְׁנָה בְּכָאן דְּסָתָם רַבִּי דְּנוֹהֵג בִּשְׁלִיל אֶלָּא הֲלָכָה כר' יְהוּדָא דר"מ
ור"י הל' כר"י דְּאָמַר חֶלְבּוֹ וְגִיד מֻוָתָּר וְאַף דר' יוֹחָנָן אָמַר בכ"מ הֲלָכָה כְּסָתָם מִשְׁנָה
נֶאֱמַר כמ"ש הָרַשְׁבָּ"א ז"ל כָּאן בְּמֵימְרָא דִּשְׁמוּאֵל עַל מַה שֶּׁאָמַר ר' יוֹחָנָן חֶלְבּוֹ כְּחֶלֶב
בְּהֵמָה דְּאָמוֹרְאֵי נִינְהוּ אַלִּיבָּא דר' יוֹחָנָן וְיֵשׁ מֵהֶן שֶׁאָמַר אֵין הֲלָכָה כְּסָתָם מִשְׁנָה יע"ש
וְהָכִי נָמֵי נִיָּמָא לְשִׁיטַת הר"מ ז"ל דְּהַהִי' דס"פ דְּאָמַר דְּחֶלֶב לָא חָיֵיל עַד שֶׁיָּצָאלַאֲוִיר
הָעוֹלָם הַיְינוּ דְּאִית לֵיהּ הֶיתֵּר בִּשְׁחִיטָה לָא אִיקְּבַע אִיסּוּרָא וְשַׁפִּיר הֲוָה אִיסּוּר ב"א כמ"ש
הָרַשְׁבָּ"א בְּרֵישׁ פִּירְקִין וּפָסַק ר' יוֹחָנָן כר' יְהוּדָה בְּהַמְּקֹשָׁה דַּאֲמַר אָמַר ר' יוֹחָנָן יִישַׁר דד'
סִימָנִין אַכְשַׁר בי' רַחֲמָנָא יע"ש משא"כ הר"מ ז"ל דְּפָסַק כְּסָתָם מִשְׁנָה דְּגִידּוֹ נוֹהֵג בִּשְׁלִיל
בְּבֶן ט' חַי ה"ה חֶלֶב וְעַיִּין ס"פ וְנַאֲרִיךְ שָׁם: שִׁיטָה הד' הוּא שִׁיטַת הָרִי"ף ז"ל וּכְפִי מַה
שֶּׁמְּפָרֵשׁ הָרַשְׁבָּ"א בְּחִדּוּשָׁיו אַלִּיבֵּי' דְּגִידּוֹ שֶׁל שְׁלִיל אָסוּר וְחֶלְבּוֹ בֶּן ט' נִיתָּר בִּשְׁחִיטַת
אִמּוֹ וְהֵבִיאוּ ראי' מִדְּכָתַב הָרִי"ף בפ' בְּהֵמָה הַמַּקְשָׁה דָּמָהּ וְחֶלְבּוֹ מֻוָתָּר וְלֹא הֵבִיא, הָא
דְּגִידּוֹ מֻוָתָּר ש"מ דְּגִיד אָסוּר וְעוֹד דְּהֵבִיא מַתְנִי' דג"ה בְּסָתָם וְלֹא פי' הִלְכָתָא כְּמִי ש"מ
דַּהֲלָכָה כת"ק עכ"ל וְהֵנָּה לְפִי שִׁיטָה זוֹ סוֹבֵר הָרִי"ף ז"ל דְּאַף דַּהֲלָכָה כר' יוֹחָנָן דַּחֲדָשִׁים
גַּרְמֵי מ"מ אֲוִיר דַּאֲוִיר דְּלֵידָה לָא בָּעֵינַן מ"מ לָא מִיקְּרֵי חֶלֶב שׁוֹר עַד שֶׁיּוֹצִיאוֹ לַאֲוִיר
הָעוֹלָם וְנִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ אֲבָל גִּידּוֹ נוֹהֵג אַף בִּמְעֵי אִמּוֹ וּגְזֵרַת הַכָּתוּב לֵית לֵיהּ דְּנֵימָא
דְּנִיתָּר מִכָּל בְּבְהֵמָה תֹּאכְלוּ וְהַיְינוּ דְּסָתָם רַבִּי בְּמַתְנִי' דְּגִידּוֹ אָסוּר וְלֹא חָלָב דְּהָא דְּתָנַן
וְחֶלְבּוֹ מֻוָתָּר ד"ה הוּא וְלֹא סְיוּמָא דִּפְלוּגְתָּא דר"מ ור"י הוּא אֶלָּא כִּשְׁמוּאֵל כו' ומש"ה
חֶלֶב שָׁרֵי דְּבִמְעֵי אִמּוֹ בָּשָׂר הוּא וּמִיְּשְׁתְּרֵי בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ לֹא מִגְּזֵרַת הַכָּתוּב אוֹ יֹאמַר
דְּרִי"ף סוֹבֵר דר' יוֹחָנָן סוֹבֵר הָא דְּסָתָם רַבִּי בְּמַתְנִי' וְנוֹהֵג בִּשְׁלִיל ה"ה חֶלְבּוֹ דְּמַאי שְׁנָא
דַּחֲדָשִׁים לְחוּד גְּרָמֵי וְלֵית לֵיהּ דְּמִתְרַבֵּי מִן כָּל בִּבְהֵמָה כו' וְרֵישׁ לָקִישׁ דַּאֲפִי' אֲוִיר דְּלֵידָה
בָּעֵינַן וְרַבִּי לֹא סְתָם אֶלָּא בג"ה לֹא בְּחֶלֶב ולר' יוֹחָנָן הָא דְּתָנַן וְחֶלְבּוֹ מֻוָתָּר בְּחֶלֶב שְׁלִיל
וע"כ דת"ק נָמֵי פְּלִיג אַחֶלֶב דאל"כ מָאן דְּכַר שְׁמֵיהּ חָלָב כְּמוֹ דְּמַקְשֶׁה לְקַמָּן אַהָא דַּחֲכָמִים
אוֹמְרִים נֶאֱמָנִין עָלָיו וְעַל הַחֶלֶב יע"ש וְעַיִּין בתי"ט בַּמִּשְׁנָה דְּרֵישׁ פִּירְקִין יע"ש וּפָסַק
הָרִי"ף ז"ל כְּרֵישׁ לָקִישׁ דִּבְחָלָב חֲדָשִׁים וַאֲוִירָ' בָּעֵינַן דִּכְתִיב חֶלֶב שׁוֹר וְלָא מִיקְּרֵי שׁוֹר
עַד שֶׁיִּוָּלֵד כְּדִכְתִיב שׁוֹר אוֹ כֶשֶׂב אוֹ עֵז כִּי יִוָּלֵד וְדָרְשׁוּ שׁוֹר בֶּן יוֹמוֹ קָרוּי שׁוֹר וְלֹא קוֹדֶם
לָכֵן משא"כ ג"ה וְנַדַּאי חֲדָשִׁים גַּרְמֵי ומש"ה סָתָם רַבִּי בַּגִּיד כת"ק וְלֹא בְּחָלָב דְּהָא דְּתַנְיָא
וְחֶלְבּוֹ מֻוָתָּר חֲלָבּוֹ שֶׁל גִּיד לֹא שֶׁל חֶלֶב לֹא סְתָם רַבִּי בְּחֶלֶב כר"מ אֶלָּא כר' יְהוּדָא דְּמֻוָתָּר
דִּבְהָא לָא הֲוָה גְּזֵרַת הַכָּתוּב וְאַף דר' יוֹחָנָן ור"ל הֲלָכָה כר' יוֹחָנָן בַּר מִתְּלַת מ"מ כֵּינָן
דִּשְׁמוּאֵל אָמַר וְחֶלְבּוֹ מֻוָתָּר לד"ה וְאַמַּתְנִי' קָאֵי כפירש"י מש"ה פָּסַק כֵּן וְדַוְוקָא הֵיכָא
דְּלָא פְּלִיגִי שְׁאָר אָמוֹרָאִים כ"א הֵם לְחוּדֵי' הוּא דַּהֲלָכָה כר' יוֹחָנָן משא"כ כָּאן דִּשְׁמוּאֵל
פָּסַק כְּרֵישׁ לָקִישׁ מש"ה פָּסַק הָרִי"ף כֵּן וּכְדִכְתִיבְנָא גַּם מִדְּאָמַר, ר"א אר"א מַחְלוֹקֶת בְּבֶן
ט' חַי וְהָלַךְ ר"מ לְשִׁיטָתֵיהּ ור"י לְשִׁיטָתֵי' וְאַמַּאי דְּלָמָא ר"מ כְּרַבִּי סוֹבֵר וְאַף אִי הֲוָה נִיתָּר
בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ לֹא נִיתַּר הַחֶלֶב דְּלֵית לֵיהּ גְּזֵרַת הַכָּתוּב דְּיוֹ לְוָלָד שֶׁיִּהְא כְּאִמּוֹ כְּקֻושְׁיַת
הָרַא"ש בְּהַמְּקֹשָׁה אֶלָּא ע"כ דְּבְחָלָב סוֹבֵר כְּרֵישׁ לָקִישׁ דַּאֲוִיר דְּלֵידָ' בָּעֵינַן וא"כ ע"כ ר"מ
לְשִׁיטָתֵי' דְּלָא בָּעֵי שְׁחִיטָה בֶּן ח' אֲבָל בֶּן ט' בָּעֵי שְׁחִיטָה דְּאִי הֲוָה נִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ
וּנַדַּאי אַף הֶחָלָב מֻוָתָּר מִקְּרָא דְּכָל כו' בְּלֹא גְּזֵרַת הַכָּתוּב דְּבִמְעֵי אִמּוֹ בָּשָׂר הוּא ור"א
אר"א דְּהָלַךְ ר"מ לְשִׁיטָתֵי' אַחֶלֶב וְלָא אַגִּיד ומש"ה פָּסַק הָרִי"ף ז"ל כֵּן דְּגִידּוֹ אֵינוֹ נִיתָּר

בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ וְחֵלֶב נִיתָּר בְּבֶן ט' חַי בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ וְעַיֵּין בְּחִדּוּשֵׁי הָרַשְׁבָּ"א ז"ל שֶׁכָּתַב ג"כ דר"א אר"א לֹא קָאֵי בְּמַה שֶׁאָמַר דְּהָלַךְ לְשִׁיטָתֵי' אַחֶלֶב וְלֹא אַגִּיד וּלְקַמָּן אֲבָאֵר בעזה"י וּלְפִי שִׁיטָה זוֹ א"ש הָא דְּאָמַר ר' יוֹחָנָן ס"פ דְּאִיסּוּר חֵלֶב לָא חָיֵיל עַד שֶׁיֵּצֵא לַאֲוִיר הָעוֹלָם וא"ש נָמֵי הָא דְּאָמַר בפ' בְּהֵמָה הַמְקַשָּׁה וְכֵן אָמַר ר' יוֹחָנָן יִישַׁר דד' סִימָנִין אַכְשַׁר בֵּיהּ רַחֲמָנָא.

וּלְשִׁיטַת רַבֵּינוּ אֶפְרַיִם צָרִיךְ לוֹמַר הָא דְּאָמַר ר"י יִישַׁר הַיְינוּ אַלִיבָּא דר' יְהוּדָא דְּאִית לֵיהּ דְּנִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ ה"ה בִּשְׁחִיטַת עַצְמוֹ דַּד סִימָנִין אַכְשַׁר בי' רַחֲמָנָא אֲבָל הוּא סוֹבֵר דְּבֶן ט' אֵינוֹ נִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ וכר' מֵאִיר לְשִׁיטַת רַבֵּינוּ אֶפְרַיִם: וְהַהִיא דְּתוֹרַת כֹּהֲנִים דְּמַקְשֶׁה ר"י לר"ל לל"ק וללל"ב אִיפְּכָא א"ש נָמֵי בִּשְׁלָמָא לְדִידִי חֵלֶב מִיקְּרֵי וְנִיתָּר מִגְּזֵרַת הַכָּתוּב אֶלָּא לְדִידָךְ דְּסָבְרַת אֲוִירָא דְּלֵילְיָה בָּעִינַן מא"ל כו' וְכֵן לְהֵיפֶךְ וּמִיהוּ אִם נֹאמַר דלר' יוֹחָנָן אֲוִיר הָעוֹלָם מִיהַת בָּעִינַן וכמ"ש לְעֵיל לֹא יִתָּכֵן זֹאת וְצָרִיךְ לוֹמַר לְדִידִי כְּשֶׁיָּצָא לַאֲוִיר הָעוֹלָם חֵלֶב מִיקְּרֵי אֶלָּא לְדִידָךְ דְּאָמְרַת אֲוִיר דְּלֵילְיָה בָּעִינַן הָנָה כְּבִישְׁרָא בְּדִיקוּלָא וְלֵית לֵיהּ כֵּיוָן דִּרְהִיט וְאָזֵיל כו' וּכְבָר הֶאֱרַכְנוּ בָּזֶה יע"ש: וּמֵעַתָּה אֶכְתּוֹב מַה שֶּׁנּוֹגֵעַ קְצָת לְדִינָא הִנֵּה בי"ד סי' כ"ד ס"ב פָּסַק דַּחֲלָבוֹ וְגִידוֹ שֶׁל בֶּן ט' חַי נִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ וּכְדַעַת הָרֹא"שׁ וְרַשְׁבָּ"א וְרַבּוֹתֵינוּ הַצָּרְפָתִים ואעפ"י שֶׁהֵבִיא דַּעַת הי"א הר"מ ז"ל דַּחֲלָבוֹ וְגִידוֹ אָסוּר הֲלֹא יָדוּעַ דַּרְכּוֹ לִפְסֹק כְּדֵעָה רִאשׁוֹנָה אִם לֹא שֶׁכָּתַב י"א וי"א אוֹ בְּדָאוֹרָיְיתָא לְחוּמְרָא וּבִדְרַבָּנָן סָפֵק לְהָקֵל אֲבָל כָּאן שֶׁכָּתַב דֵּעָה רִאשׁוֹנָה בִּסְתָם הֲלָכָה כֵּן וְרַמָ"א לֹא הִגִּיהַ כָּאן כְּלוּם וּלְקַמָּן סי' ס"ה כָּתַב דְּנָהֲגוּ לְהַחְמִיר כִּסְבָרַ' אַחֲרוֹנָה דְּגִידוֹ אָסוּר וְעַיֵּין פר"ח דְּבְחֶלֶב כְּתִיב שׁוֹר וּבְגִיד לָא כְּתִיב יע"ש.

וְאַף דְּפָסְקִינַן כר' יוֹחָנָן דַּחֲדָשִׁים גָּרְמִי מ"מ אֲוִיר הָעוֹלָם בָּעִינַן וּבְמָעֵי אִמּוֹ לָא מִיקְּרֵי חֵלֶב כְּלָל ומש"ה נִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ משא"כ בַּגִּיד דַּחֲדָשִׁים לְחוּד גָּרְמִי וְלֵית לָן גְּזֵרַת הַכָּתוּב וְזֶה כְּשִׁיטַת הָרִי"ף ז"ל וכמ"ש הָרַשְׁבָּ"א מִשְּׁמוֹ וְהַיְינוּ דְּרַבִּי סְתָם בְּמַתְנִי' בְּגִיד וְלֹא בְּחֶלֶב וְכִדְכָתֵיבְנָא.

וְהִנֵּה בש"ע בסי' ס"ה כָּתַב דְּגִיד נוֹהֵג בִּשְׁלִיל אִם שָׁלְמוּ לוֹ חֲדָשָׁיו אֲבָל בֶּן ח' חַי אוֹ בֶּן ט' מֵת מֻוּתָּר אַף דְּלָא כְּתִיב בֵּיהּ שׁוֹר מ"מ חֲדָשִׁים בָּעִינַן דאל"ה אֵין שָׁם גִּיד עָלָיו אֶלָּא בָּשָׂר וְנִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ וְאַף דְּלִפְי מַה דס"ד בְּרֵישׁ פִּרְקִין דְּאִיסּוּר גִּיד מִשָּׁעָה שֶׁנּוֹצְרָה הָא דָּחֵי לָהּ וְכֵיוָן שֶׁכֵּן אֵין חָיֵיל עַד שֶׁיִּהְיֶה בֶּן ט' חֲדָשִׁים.

וּמְנָא אָמֵינָא לַהּ מִדְּאָמַר ר"א אר"א מַחְלוֹקֶת בְּבֶן ט' חַי וְהָלַךְ ר"מ לְשִׁיטָתֵיהּ ור"י לְשִׁיטָתֵי' מַשְׁמַע בְּבֶן ח' חַי כ"ע מוֹדֵי' דְּנִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ וְאַמַּאי נֵימָא דְּאִיסּוּר גִּיד מִשָּׁעָה שֶׁיִּתְקַשְּׁרוּ אַבֵּרָיו בַּגִּידִין א"כ אֵימָא דר"מ כְּרַבִּי סְבִירָא לֵיהּ דְּאַף דְּנִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ אַפְּ"ה סָתַם לָן דְּנוֹהֵג בִּשְׁלִיל דְּלֵית לֵיהּ גְּזֵרַת הַכָּתוּב אֶלָּא ש"מ דְּגִיד נָמֵי חֲדָשִׁים בָּעִינַן דְּאִי אֵינוֹ בֶּן ט' לָא מִיקְּרֵי אֶלָּא בָּשָׂר וְלֹא גִיד וְנִיתָּר בֶּן ח' חַי בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ לר"מ וְהָא דְּאָמַר וְהָלַךְ ר"מ לְשִׁיטָתֵיהּ אַחֶלֶב קָאֵי אֲבָל בַּגִּיד א"נ סוֹבֵר דְּבֶן ט' נִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ אַפְּ"ה גִּיד אָסוּר כְּרַבִּי בְּמַתְנִי' וּמִיהוּ וַדַּאי גִּיד וּשְׁלִיל חַד דִּינָא אִית לְהוּ ומש"ה כָּתַב בש"ע אִם שָׁלְמוּ חֲדָשָׁיו אָסוּר אֲבָל בֶּן ח' נִיתָּר הַגִּיד כְּמוֹ הַשְּׁלִיל עַצְמָהּ וְכַמָּה שֶׁכָּתַבְנוּ בְּסָמוּךְ וְכֵיוָן שֶׁנִּתְבָּאֵר וְנִתְבָּרֵר בְּאוֹרֶךְ וּבְרוֹחַב שִׁיטַת כ"א וא' מד' שִׁיטוֹת בעזה"י מֵעַתָּה אַתְחִיל מִיָּד בפי' מֵימְרָא דְּשְׁמוּאֵל דְּאָמַר וְחֶלְבּוֹ מֻוּתָּר ד"ה: אָמַר שְׁמוּאֵל וְחֶלְבּוֹ מֻוּתָּר

לד"ה ופירש"י דַּחֲלָבוֹ דִּתְנַן בְּמַתְנִי' ד"ה הוּא וּבְמַתְנִי' לֹא פִּי' כ שֶׁפִּירֵשׁ וְחֶלְבּוֹ שֶׁל שְׁלִיל כו' א"כ וַדַּאי דְּסִיוּמָא דְּפְלוּגְתָּ' הוּא ר"מ ר"י והרע"ב בפי' הַמִּשְׁנָיוֹת כָּתַב וְחֶלְבּוֹ שֶׁל שְׁלִיל וְיֵשׁ מִי שֶׁפִּירֵשׁ חֶלְבּוֹ שֶׁוְּמָן שֶׁל ק והתי"ט הִקְשָׁה עָלָיו לָמָּה לִיהּ לְדַחֲזוֹקֵי לוֹמַר חֶלְבּוֹ שֶׁל שְׁלִיל וְלָאו כ"ע הוּא וְעוֹד חֵלֶב מַאן דְּכַר שמי' עכ"ל וְהִנֵּה אֶפְשָׁר לוֹמַר דרע"ב רָאָה דר"מ ז"ל פּוֹסֵק דְּחָלָב נָמֵי אָסוּר וַהֲוָה קשי' לִיהּ נְהִי דְּסָתָם רַבִּי בְּמַתְנִי' בג"ה דְּנוֹהֵג דְּלָא כְּתִיב שׁוֹר משא"כ חָלָב נְהִי דַּאֲוִיר דִּלֵּידָה לָא בָּעֵינַן מ"מ אֲוִיר הָעוֹלָם בָּעֵינַן דִּכְתִיב בֵּיהּ שׁוֹר וְכִדְפָסְקִינַן בֶּאֱמֶת לַהֲלָכָה כְּמוֹ שֶׁפָּתַם רַמָ"א בסי' ס"ד דְּלָא הגי' עַל הב"י כְּלוּם וּבְסִי' ס"ה כָּתַב דְּנָהֲגוּ לְהַחְמִיר וְהַיְינוּ כמ"ש אֶלָּא ש"מ דר"מ סוֹבֵר דְּהָא דְּתַנְיָא וְחֶלְבּוֹ מֻוָתָּר סְיוּמָא דְּפְלוּגְתָּא דר"מ ור"י הוּא וא"כ א חֵלֶב מַאן דְּכַר שמי' כְּמוֹ שֶׁמַּקְשֶׁה בְּהָא דַּחֲכָמִים אוֹמְרִים אֵין נָאֱמָנִין עָלָיו וְעַל הַחֵלֶב וְצָרִיךְ לְשַׁנּוֹיֵי ג"כ וְחֶלְבּוֹ אָסוּר וְנוֹהֵג בְּשְׁלִיל ור' יְהוּדָא אוֹמֵר אֵינוֹ נוֹהֵג בַּשְּׁלִיל וְחֶלְבּוֹ מֻוָתָּר וּסְתָם הַתּוֹגָא בְּגִיד וְחֵלֶב דְּנוֹהֲגִים אוֹ מִשּׁוּם דְּלָא בָּעֵינַן אֲוִיר הָעוֹלָם כְּלָל אַף דְּבָעֵינַן אֲוִיר הָעוֹלָם מ"מ כְּשֶׁיּוֹצֵא אַחַר כָּךְ לַאֲוִיר הָעוֹלָם אַחַ"כ מִיקְרֵי חֵלֶב וְאָסוּר וְאַל תִּתְמַהּ ע"ז דְּאֵיךְ יֵאֶסֹּור אַחַ"כ דְּהָא מָצִינוּ כה"ג לר' מֵאִיר לְשִׁיטַת רַבּוֹתֵינוּ הַצָּרְפָתִים שֶׁהֵבִיא הָרַשְׁבָּ"א בְּהַמַּקְשֶׁה ע"ד ע"א דלר"מ נָמֵי אֲוִירָא גּוֹרֵם וְלֹא חָדָשִׁים ומש"ה בֶּן ט' מֵת מֻוָתָּר אַף שֶׁמֵּת לְאַחַר שְׁחִיטָה כֵּינָן שֶׁלֹּא יָצָא לַאֲוִיר הָעוֹלָם חַי וּשְׁמַע מִינָּהּ לר"מ דְּאָסוּר הַיְינוּ לְאַחַר שֶׁיָּצָא לַאֲוִיר הָעוֹלָם וה"ה חָלָב דְּנֵימָא הָכִי: אוֹ יֹאמַר עַל דֶּרֶךְ שֶׁכָּתַב הַבַּ"ח בסי' ס"ד הֶבְיאוֹ הַשָּׁ"ךְ שָׁם ס"ק לָמ"ד שֶׁכָּתַב שָׁם בְּשֵׁם רְאָיָה דלהר"מ חֶלְבּוֹ אָסוּר מִדְּרַבָּנָן וְתָמַהּ עָלָיו הַשָּׁ"ךְ דבפג"ה אִיתָא לְהֶדְיָא דְּמִן הַתּוֹרָה אָסוּר אֶלָּא דהר"מ קָאֵי אַחֶלְבּוֹ דְּגִיד עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ: הִנֵּה מַה שֶּׁכָּתַב הַשָּׁ"ךְ דְּבַגְּמָרָא מוּכָח דלר"מ מִן הַתּוֹרָה אָסוּר הוּא מר"א אר"א דְּאָמַר הָלְכוּ לְשִׁיטָתָן וַדַּאי לר"מ מִן הַתּוֹרָה לָא מְהַנֵּי שְׁחִיטַת אִמּוֹ וּבְהֵמָה מְעַלְיָא הוּא.

וַאֲנִי תָּמַהּ עַד מְאוֹד מֵאַיִן הָרַגְלַיִם לוֹמַר דלר"מ לֹא אָסוּר אֶלָּא מִדְּרַבָּנָן כֵּינָן דְּאֵין שָׁא בְּשְׁחִיטַת אִמּוֹ פְּשִׁיטָא דִּבְהֵמָה מְעַלְיָא הֲוָה וְאִי מִשּׁוּם דְּאֵינוֹ קָרֵב לָא קָרֵינַן בי' כִּי כָּל אוֹכֵל חֵלֶב מִן הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר יַקְרִיבוּ לה' כְּבָר כָּתַבְתִּי דְּלֵיתָא דְּהָא חֵלֶב בַּעֲלֵי מוּמִין חַיָּיב כָּרֵת דִּכְמוֹתוֹ רָאוּי לְהַקְרִיב וה"נ כֵּן וְאַף דַּהֲוָה ס"ד הָכִי כְּבָר דָּחֵי לֵיהּ וּמִכָּל מָקוֹם נִרְאֶה לוֹמַר דְּסָתָם רַבִּי בְּמַתְנִי' דְּגִיד נוֹהֵג בְּשְׁלִיל הַיְינוּ כמ"ש הַבַּ"ח זַ"ל מִדְּרַבָּנָן דְּרַבִּי דְּסָתָם בְּהַמַּקְשֶׁה דְּנִיתָּר כר' יְהוּדָא בְּשְׁחִיטַת אִמּוֹ א"כ וַדַּאי מִן הַתּוֹרָה מֻוָתָּר לְפִי סְבָרַת הַפּוֹסְקִים דְּסָבְרִי הָכִי וּכְדֵי שֶׁלֹּא תִּקְשֶׁה סְתָמָא אַסְתָמָא מָצִינוּ לוֹמַר דְּמִדְּרַבָּנָן אָסוּר וְאַף דְּבְשָׁרוֹ מֻוָתָּר וְלָא גָּזְרִינַן מ"מ חָלָב דְּאִיסּוּר כָּרֵת גָּזְרִינַן אַטּוּ חָלָב דְּעָלְמָא וְאַף בְּלֹא הִפְרִיס עג"ק אָסוּר ומש"ה סָתָם ר' דְּחָלָב אָסוּר כָּאן וּמִיהוּ הָא אֵין לוֹמַר דְּמַתְנִי' מַיְירֵי בְּהִפְרִיס עג"ק דא"כ מ"ט דר' יְהוּדָא דְּאָמַר אֵינוֹ נוֹהֵג בְּשְׁלִיל כו' דְּהָא אִיהוּ סָבַר דְּהִפְרִיס ע"ג קַרְקַע טָעוּן שְׁחִיטָה מִדְּרַבָּנָן כִּדְמַסִּיק בפ' בְּהֵמָה הַמְקֻשָּׁה ע"ד א' יע"ש וא"כ רַבִּי בְּלֹא הִפְרִיס ע"ג קַרְקַע אַיְירֵי וְאָסוּר מִדְּרַבָּנָן בְּמַתְנִי' גִּיד וה"ה חֶלְבּוֹ דְּאָסוּר מִדְּרַבָּנָן דַּחֲמִיר אִיסּוּרוֹ שֶׁכֵּן כָּרֵת וּבְגִיד דְּלֵיכָּא כָּרֵת חֲמִיר אִיסּוּרֵי' שֶׁכֵּן נוֹהֵג קוֹדֶם מ"ת לִבְנֵי יַעֲקֹב כְּשִׁיטַת הר"מ זַ"ל בהל' מְלָכִים פ"ט דְּאַף לַחֲכָמִים נִצְטַוָּה יַעֲקֹב עַל ג"ה יע"ש אוֹ דְּאַפִּ"ה גָּזְרִינַן בְּגִידוֹ אַטּוּ שְׁאָר בְּהֵמָה אַף דְּלָא גָּזְרִינַן בִּבְשָׂרוֹ אַפִּ"ה בַּגִּיד אָסוּר דְּגָזְרִינַן וא"כ ע"כ הָא דְּתָנַן וְחֶלְבּוֹ מֻוָתָּר סְיוּמָא דְּפְלוּגְתָּא הוּא וּר"י הוּא דְּאִי ר"מ הוּא וּמוֹדֶה בֵּיהּ וְחֶלְבּוֹ שֶׁל גִּיד קָאָמַר הָא מ"מ אִיכָּא אִיסּוּרָא מִדְּרַבָּנָן דְּיִשְׂרָאֵל קְדוֹשִׁים נָהֲגוּ בּוֹ אִיסּוּר וְאֵין לוֹמַר

דְּמִן הַתּוֹרָה מֻתָּר הָא גִּיד שֶׁל שְׁלִיל נָמֵי מֻתָּר מ"ה לְרַבִּי דְּפָסַק בְּהַמְּקֹשָׁה כר' יְהוּדָא דְּנִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ וְאַפִּ"ה סְתָם דְּנוֹהֵג בִּשְׁלִיל מִדְּרַבָּנָן אֶלָּא סִיּוּמָא דר' יְהוּדָ' הִיא וא"כ נִיחָא לי' לְהַרע"ב לְפָרֵשׁ חֶלְבּוֹ שֶׁל שְׁלִיל גּוּפָא וּפְלִיגִי ר"י ור"מ דְּהַיְינוּ ת"ק דְּמַתְנִיתִין וְהָא דְּאָמַר שְׁמוּאֵל וְחֶלְבּוֹ מֻתָּר לד"ה לָא קָאֵי אַמַּתְנִי' כְּלָל כ"א אֶלָּא אַדִּבְרֵי ר"מ ור"י קָאֵי דְּפְלִיגִי בְּחָלָב וְגִיד לְשִׁיטָתַיְיהוּ ולר"מ גִּיד אָסוּר מִן הַתּוֹרָה וְקָאָמַר דַּחֲלָבוֹ שֶׁל גִּיד לד"ה מֻתָּר מִן הַתּוֹרָה.

הֵן אֱמֶת שהר"מ בפי' הַמִּשְׁנָיוֹת פי' דַּחֲלָבוֹ דְּמַתְנִי' שֶׁוָּמָן הַגִּיד וּכְבָר מָצִינוּ כַּמָּה פְּעָמִים שֶׁחָזַר בְּחִיבּוּרוֹ מִמַּה שֶׁכָּתַב בפי' הַמִּשְׁנָיוֹת וּמִיהוּ לְפִי תֵּירוּץ הַשֵּׁנִי שֶׁכָּתַבְתִּי לֹא חָזַר בּוֹ כמ"ש: ע"ש וְהָא מְפָלֶג פְּלִיגִי בֵּיהּ דְּתַנְיָא כו' וְאָמַר ר"א אר"א מַחְלוֹקֶת בְּבֶן ט' חַי וְהָלַךְ ר"מ לְשִׁיטָתֵי' ור"י לְשִׁיטָתֵיהּ.

כֻּלָּם הִקְשׁוּ דְּלָמָּה לֵיהּ לְהָבִיא הָא דְּאָמַר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אר"א וְגַם הַתּוֹסָפוֹת בד"ה וְאָמַר ר"א הֲוָקְשָׁה לָהֶם זֶה וְהָיָה נִרְאֶה לוֹמַר דְּבִלֹּא ר"א אר"א הָיִיתִי אוֹמֵר דְּרַבֵּינוּ הַקָּדוֹשׁ שָׂסָתַם בְּמַתְנִי' לְעִנְיַן גִּיד וְלֹא לָעִנְיַן חָלָב לוֹמַר וְחֶלְבּוֹ וְגִידוֹ נוֹהֵג בִּשְׁלִיל כְּמוֹ בְּבָרַיְיתָא אֶלָּא דְּמַתְנִי' מַיְירֵי בֶּן ח' חַי אוֹ בֶּן ט' מֵת דְּבָהָא סָתַם בְּגִיד דְּאָסוּר דְּחָל משע' שְׁנוֹתְקְשְׁרוּ אַבֵּרָיו בַּגִּידִין כְּמַשְׁמָעוּת הַגְּמָרָא דר"פ דְּמִתְחִלָּה הָיָה סָבוּר מַשְׁמַע שֶׁנּוֹצְרָה הַבְּהֵמָה וּפָרִיךְ לֵיהּ מר' יוֹחָנָן דְּאָמַר לְנֶפֶל שֶׁלֹּא נִקְשְׁרוּ הָא מִשֶּׁנִּקְשְׁרוּ אָסוּר דְּלָא כְּתִיב בֵּיהּ שׁוֹר כְּמוֹ בְּחֶלֶב דמש"ה בְּחָלָב בָּעֵינַן חֲדָשִׁים דַּוְקָא אַף לר' יוֹחָנָן בפ' הַמְּקֹשָׁה לא"ד וְהָכִי הִלְכְתָא כְּמוֹ שֶׁפָּסַק הר"מ ז"ל בהל' מ"א פ"ז וְעַיֵּין במ"מ שָׁם דְּכְתִיב שׁוֹר כו' משא"כ בְּגִידוֹ וְלֵית לי' לְרַבִּי דְּמִשְׁתְּרֵי מִגְּזֵרַת הַכָּתוּב כָּל בִּבְהֵמָה דְּיוֹ לְוָלָד שֶׁיִּהְא כְּאִמּוֹ משא"כ חָלָב בֶּן ח' וַדַּאי נִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ דְּבָשָׂר בְּעָלְמָא הוּא כ"ז שֶׁלֹּא כָּלוּ לוֹ חֲדָשָׁיו אַף לר' יוֹחָנָן בָּעֵינַן חֲדָשִׁים מש"ה לֹא סָתָם רַבִּי בְּחֶלְבּוֹ שֶׁל בֶּן ח' דְּאָסוּר ומש"ה מַיְיתֵי הָא דאר"א אר"א מַחְלוֹקֶת בְּבֶן ט' חַי אֲבָל בֶּן ח' נִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ מַשְׁמַע נָמֵי אַגִּיד קָאֵי נָמֵי דְּנִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ דְּבָעֵינַן נָמֵי חֲדָשִׁים בַּגִּיד אוֹ דְּאִית לְמֵימַר דְּאִיתְּרֵבי מִכָּל בִּבְהֵמָה תֹּאכְלוּ וּמִדְּאָמַר נָמֵי דְּהָלְכוּ לְשִׁיטָתָן משמ' דר"מ נָמֵי לְשִׁיטָתֵיהּ אָזֵיל דְּנוֹדַאי ר"א אר"א אִית לֵיהּ דְּאִי נִיתַּר הַוָּלָד בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ ה"ה חֶלְבּוֹ וְגִידוֹ וְרַבִּי דְּסָתַם בְּמַתְנִי' דְּנוֹהֵג בִּשְׁלִיל הָדַר בֵּיהּ מִסְּתָמָא דפ' הַמְּקֹשָׁה כְּשִׁיטַת רַבֵּינוּ אֶפְרַיִם זַ"ל וא"כ פָּרִיךְ שַׁפִּיר לִשְׁמוּאֵל דְּאִי בֶּן ח' אוֹ ט' מֵת כ"ע מוֹדִים דְּאַף גִּיד אֵינוֹ נוֹהֵג בּוֹ וְאִי בֶּן ט' חַי כ"ע מוֹדִים דְּאָסוּר אֲפִילּוּ חֶלְבּוֹ וכמ"ש לְעֵיל בְּסָמוּךְ בָּזֶה: הֵן אֱמֶת שֶׁמָּצִינוּ לוֹמַר דְּנוֹדַאי רַבֵּינוּ הַקָּדוֹשׁ שֶׁסָּתַם בפ' הַמְּקֹשָׁה כר"י דְּבֶן ח' נִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ וְכָאן בְּפִירְקִין סָתַם דְּנוֹהֵג בִּשְׁלִיל ל"ק סְתָמֵי אַהֲדָדֵי דְּרַבִּי אִית לֵיהּ דְּיוֹ לַוָּלָד שֶׁיִּהְא כְּאִמּוֹ כְּקוֹשְׁיַ' הָרֹא"ש בפ' בְּהֵמָה הַמְּקֹשָׁה וְהָא דְּאָמַר ר"א אָמַר ר"א מַחְלוֹקֶת בְּבֶן ט' חַי וְהָלַךְ ר"מ לְשִׁיטָתֵי' דַּוְקָא לְשִׁיטָתֵי' דְּמִדְּקָא כָּיֵיל גִּיד וְחֶלֶב בַּהֲדֵדֵי וְאָמַר נוֹהֵג בַּשְּׁלִיל וְחֶלְבּוֹ אָסוּר וְחֶלֶב וַדַּאי דַּוְקָא בֶּן ט' אָסוּר וְלֹא בֶּן ח' דְּאֵין שָׁם חֶלֶב עָלָיו כְּלָל וכל"ב סוֹבֵר ר"א וְהָכִין הִלְכְתָא כְּמוֹ שֶׁפָּסַק הר"מ ז"ל בהל' מ"א פ"ז יע"ש וְנִיתָּר בְּלֹא גְּזֵרַת הַכָּתוּב מִן כָּל בִּבְהֵמָה תֹּאכְלוּ דְּבָשָׂר הוּא וְדַוְקָא בֶּן ט' הוּא דַּחֲלָבוֹ וְגִידוֹ אָסוּר וְחַד דִּינָא אִית לְהוּ אֲבָל בֶּן ח' וַדַּאי חֶלֶב שָׂרֵי וְגִיד אָסוּר דְּלָא כְּתַב בֵּיהּ שׁוֹר אֶלָּא וַדַּאי בֵּין ר"מ ור"י כ"ע סְבִירָא לְהוּ אִי הַוָּלָד נִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ ה"ה חָלָב וְגִידוֹ דְּמִן כָּל בִּבְהֵמָה תֹּאכְלוּ מַשְׁמַע כָּל מַה שֶּׁבִּבְהֵמָה אַף הֶחָלָב וְהַגִּיד אֶלָּא דְּבֶן ט' הָלְכוּ לְשִׁיטָתָם דלר"מ אֵין נִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ ולר"י דְּנִיתָּר ה"ה חָלָב וְגִיד דְּשָׂרֵי

ומש"ה אָמַר דְּהָלַךְ ר"מ לְשִׁיטָתֵיהּ דְּוָקָא משא"כ רַבִּי במת' מש"ה לָא נָקֵיט וְנוֹהֵג בִּשְׁלִיל חֲלָבוֹ אָסוּר דְּלָאו כִּי הֲדָדֵי נִינְהוּ דִּבְגִיד אַף בֶּן ח' חַי נָמֵי גִּיד אָסוּר דְּלֵית לֵיהּ גְּזֵרַת הַכָּתוּב כָּל כו' כֵּן סוֹבֵר רַבִּי אֲבָל חֵלֶב בֶּן ח' חַי וְוַדַּאי דְּנִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ דְּבָשָׂר הוּא וְנִיתָּר כִּשְׁאָר הַוָּלָד בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ וְלֹא הָיָה גְּזֵרַת הַכָּתוּב ויֵן ט' הוּא דְּאָסוּר ומש"ה לָא נָקֵיט רַבִּי בְּמַתְנִי' חֶלֶב כְּמוֹ בַּבָּרַיְיתָ' וְכָל זֶה נוֹכַל לוֹמַר הָא לְשִׁיטַת הָרִי"ף וַ"ל דמש"ה פָּסַק דְּגִיד אָסוּר חֵלֶב מֵוָתָּר אֶלָּא דְּקָשֶׁה א"כ אַמַּאי פָּסַק בש"ע סי' ס"ה ס"ז דְּנָהֲגוּ לְהַחְמִיר כְּסָבָרָא אַחֲרוֹנָה וְהַיְינוּ דַּוְוָקָא בְּשֶׁלְמוּ לוֹ חֲדָשָׁיו דְּעָלָה קָאֵי וְאַמַּאי אֲפִילּוּ בֶּן ח' לְאַחַר שְׁנִתְקַשְׁרוּ אַבֵּרָיו בַּגִּידִין אָסוּר כמ"ש וְאִי דְּאָמַר ר"א אר"א מַחֲלוֹקֶת ק ט' מַשְׁמַע אֲבָל בֶּן ח' לכ"ע שָׁרֵי הַיְינוּ לר"י ולר"מ מִדְּכָיֵיל בַּהֲדֵי אֲבָל לְרַבִּי דְּסָתַם בְּמַתְנִי' דְּנוֹהֵג בִּשְׁלִיל אג"ה וְלָא אַחֲלָב מַשְׁמַע דְּאַף בֶּן ח' אָסוּר ובי"ד אֲבָאֵר בְּאוֹרֶךְ: עוֹד רָאִיתִי לְהַזְכִּיר בְּכָאן מ"ש רַמָ"א בסי' ס"ד ס"ב בהג"ה הוֹשִׁיט יָדוֹ כו' וְחֵלֶב נֵפֶל אָסוּר אִם הִפִּילָה הַבְּהֵמָה וְכָתַב הט"ז דְּאִיסּוּר חֵלֶב אֵין בּוֹ יע"ש וְהַשָּׁ"ד בס"ק ה' כָּתַב וַ"ל כָּךְ מַשְׁמַע מִדְּבְרֵי המ"מ דְּאַף דְּאֵין בּוֹ כָּרֵת מ"מ אִיסּוּר חֵלֶב יֵשׁ בּוֹ ע"ז הִנֵּה תֵּירֵץ בְּזֶה קֻוּשְׁיַת הט"ז ור"ל דהמ"מ כָּתַב דַּהֲוָה תְּרֵי לִישָׁנֵי בִּגְמָרָא בְּפֶרֶק בְּהֵמָה הַמַּקְשָׁה וא"א לְהַעֲנִישׁ כָּרֵת אֶלָּא בְּרָאָיָה בְּרוּרָה עכ"ל ור"ל כֵּינָן דַּהֲוָה סָפֵק לֹא כָּתַב הר"מ דְּחַיָּיב כָּרֵת וְגַם מַלְקוּת לֵיכָּא לְחַיָּיבֵי מִסְפֵּיקָ' אֲבָל אִיסּוּר וַדַּאי יֵשׁ מִסָּפֵק דְּשֶׁמָּא הֲלָכָה כל"ק דַּאֲוִיר לְחוּד מְהַנֵּי וּמִפְּנֵי זֶה כָּתַב בְּהַגָּהַת רַמָ"א דְּאִם הֻטִּילָה נֵפֶל אָסוּר מִשּׁוּם חֵלֶב ועי' פר"ח סי' ס"ד יע"ש וְהִנֵּה מֵהָא דאר"א אר"מ מַחֲלוֹקֶת בֶּן ט' אֲבָל בֶּן ח' גַּם ר"מ מוֹדֶה מִדְּכָיֵיל בַּהֲדֵי גִּיד וְחֵלֶב מַשְׁמַע דְּחַד דִּינָא אִית לְהוּ וּכְדִכְתִיבְנָא וּבְחָלָב וַדַּאי בֶּן ח' מֵוָתָּר דְּלָא מִיקְרֵי חֵלֶב שׁוֹר דַּחֲדָשִׁים בָּעֵינַן וְאִם אִיתָא דַּהֲלָכָה כְּלִישָׁנָא קַמָּא דַּחֲדָשִׁי' לָאו דַּוְוָקָא אֶלָּא אֲוִירָא לְחוּד מְהַנֵּי אֵימָא דְּפַלִּיגוּ אַף בְּחָלָב בֶּן ח' וְאַף דְּבִמְעֵי אִמּוֹ וַדַּאי בָּשָׂר הוּא וְאֵין שֵׁם חָלָב עָלָיו כְּלָל וַאֲוִירָא מִיהַת בָּעֵינַן מ"מ הָא מָצִינוּ ג"כ לר"מ דְּבֵן ט' חַי אֵינוֹ נִיתָּר בִּשְׁחִיטַת הָאֵם וּלְשִׁי' רַבּוֹתֵינוּ הַצָּרְפָתִי' שֶׁהֵבִיא הָרַשְׁבָּ"א ז"ל בפ' בְּהֵמָה הַמְקַשָּׁה דְּבִמְעֵי אִמּוֹ אַף שֶׁחַי לְאַחַר שְׁחִיטָה מֵוָתָּר לר"מ וְלֹא אָסוּר אֶלָּא כְּשֶׁיָּצָא אַחַ"כ חַי לַאֲוִיר הָעוֹלָם וְאַף שֶׁלֹּא הִפְרִיס ע"ג קַרְקַע כִּמְבֹאָר שָׁם דְּאִם מֵת לְאַחַר שְׁחִיטָה מֵוָתָּר וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יָצָא לַאֲוִיר הָעוֹלָם וה"נ דִּכְוָתֵיהּ אֶלָּא ש"מ דְּלֵית הִלְכְתָא כְּלִישָׁנָא קַמָּא אֶלָּא כל"ב דַּחֲדָשִׁים בָּעֵינַן וא"כ בֶּן ח' בְּוַדַּאי לכ"ע נִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ וְלֵיכָּא סָפֵק כְּלָל וּמֵוָתָּר מִשּׁוּם חָלָב כֵּן הוּא סְבָרַת ט"ז וַ"ל וּלְכָךְ תָּמַהּ עַל הגה"ת רַמָ"א שֶׁכָּתַב שֶׁאָסוּר מִשּׁוּם חָלָב דְּלָא כמ"מ שֶׁכָּתַב דְּסָפֵק הוּא וְהַמְעַיֵּין בִּלְשׁוֹן הר"מ וַ"ל יִרְאֶה דְּאֵין בּוֹ אֶלָּא אִיסּוּר נְבֵילָה וְלֹא אִיסּוּר (חָלָב) שכ"כ בפ"ז מהל' מ"א הֵ"א שכ' אֲבָל שְׁאָר בְּהֵמָה וְחַיָּה חֶלְבָּן כִּבְשָׂרָן וְכֵן נֵפֶל שֶׁל שְׁלֹשָׁה מִינֵי בְּהֵמָה חֶלְבָּן כִּבְשָׂרָן וְלוֹקֶה מִשּׁוּם נְבֵילָה מִדְּכָתַב וְכֵן מַשְׁמַע דְּשָׁוֶה לְחַיָּה וְכֵן מִדְּכָתַב חֶלְבּוֹ כִּבְשָׂרוֹ דְּאֵין בּוֹ שׁוּם אִיסּוּר חֵלֶב דְּאִלּוּ הָיָה בּוֹ סְפֵק אִיסּוּר חֵלֶב לֹא הָיָה כּוֹתֵב חֶלְבּוֹ כִּבְשָׂרוֹ אֶלָּא וַדַּאי מַשְׁמַע מִדְּבָרָיו דְּאַף סָפֵק לֵיכָּא דַּהֲלָכָה כל"ב דְּכֹל הֵיכָא דְּלֹא כָּלוּ חֲדָשָׁיו לָאו כְּלוּם הוּא וּבְחִדּוּשֵׁינוּ לי"ד אֲבָאֵר ועי' ב"י בסי' ס"ד שֶׁכָּתַב אֵיכָא תְּרֵי לִישָׁנֵי וְהָכִי קיי"ל ר"ל כל"ב יע"ש: וּבְתוֹסְ' ד"ה וְאָמַר ר"א אר"א כו' דְּהָלְכוּ לְשִׁיטָתָם מַשְׁמַע דְּאַכּוּלְהוּ קָאֵי וְעוֹד אִי אַגִּיד לְחוּדֵיהּ קָאֵי הול"ל מִילְּתֵיהּ אַמַּתְנִי' עכ"ל כָּתְבוּ זֹאת לְפִי שִׁיטָתָם לְקַמָּן דְּבְחֵלֶב דְּגִיד מֵוָתָּר לר' יְהוּדָא לְגַמְרֵי וְגוֹמְמוֹ אַגִּיד עַצְמוֹ קָאֵי יע"ש ד"ה גַּוֵּמְמוּ כו' וא"כ אִי חֶלְבּוֹ דְּקָתָנֵי בַּבָּרַיְיתָא קָאֵי אַחֶלְבּוֹ דְּגִיד לֹא הֲוָה ר"י לְשִׁיטְתֵיהּ דְּנְהִי דר"מ לְשִׁיטְתֵיהּ אֲבָל לר"י אַף

שַׁמְנוֹ דְּגִיד דְּעָלְמָא מֵוָתָר אֲבָל לִשִׁיטַת רַשִׁ"י לְקַמָּן ד"ה גֻּמְמוּ שפי' דלר"י חֵלֶב דְּגִיד עַצְמוֹ אָסוּר מִדְּרַבָּנָן א"כ אַכַּתִּי תִּקְשֶׁה אֵימָא דַּחֲלָבוֹ דְּקָתָנֵי בַּבָּרַיְיתָא אַחֲלָב דְּגִיד קָאֵי ור"מ לְשִׁיטָתֵי' ור"י לְשִׁיטָתֵיהּ דְּגִיד מֵוָתָר ה"ה וכ"ש שֶׁמָּן ותי' הַתּוֹסָפוֹת דְּאִי אַגִּיד לְחוּדֵי' קָאֵי הול"ל מִלְּתָא אַמַּתְנִי' לֹא יִתָּכֵן לפירש"י דְּהָא קָאֵי אַכּוּלְּהוּ מִילְּתָא בֵּין אַגִּיד וּבֵין אַחֲלָב וּלְכָךְ אָמַר מִלְּתָא אַבָּרַיְיתָא: הֵן אֱמֶת דְּמָצִינוּ לוֹמַר שמ"ש הַתּוֹסָפוֹת דְּאִי אַגִּיד הול"ל מִילְּתָא אַמַּתְנִי' תִּקְשֶׁה דא"נ אָמַר אַכּוּלְּהוּ אַכַּתִּי הֲוָה לְמֵימַר מִילְּתָא אַמַּתְנִי' אַגִּיד וַהֲוָה יָדְעִינַן נָמֵי דה"ה אַחֲלָב דְּהָלְכוּ לְשִׁיטָתָן וּלְשִׁיטַת הַתּוֹסָ' נִיחָא דְּאַשְׁמְעִינַן טוּבָא במ"ש דְּבָרָיו עַל בָּרַיְיתָא דְּאִי הֲוָה אָמַר אַמַּתְנִי' הֵ"א דְּבָרַיְיתָא דְּקָתָנֵי חֲלָבוֹ הַיְינוּ דְּגִיד אֲבָל שֶׁל שְׁלִיל ר"מ מוֹדֶה דְּאֵינוֹ בְּעַמּוּד וְהַקֶּרֶב דְּמֵה חֵלֶב וּשְׁתֵּי הַכְּלָיוֹת בְּאָשָׁם מוּצָא מִכְּלָל דִּשְׁלִיל ה"ה דְּשָׁרֵי בַּאֲכִילָה כמ"ש הַתּוֹסָ' ד"ה אִילְּיָמָא לְכָךְ אָמַר אַבָּרַיְיתָא דְּבַחֲלָב נָמֵי דְּהָלְכוּ לְשִׁיטָתָן וְהַיְינוּ ע"כ חֵלֶב שְׁלִיל ולפרש"י נָמֵי אֶפְשָׁר לוֹמַר דְּאָמַר דְּבָרָיו אַבָּרַיְיתָא דְּהֵ"א דְּבַחֲלָב שְׁלִיל פְּלִיגִי אֲבָל ר"י לָאו לְשִׁיטָתֵיהּ דא"נ הֲוָה ס"ל דְּאֵין נִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ אפ"ה חֲלָבוֹ מֵוָתָר דְּאֵינוֹ בְּעַמּוּד וְהַקֶּרֶב ור"מ לֵית לֵיהּ הַךְ סְבָרָא וּלְכָךְ אָמַר דר"י נָמֵי לְשִׁיטָתֵי' אֲבָל מֵהַאי טַעְמָא דְּאֵינוֹ בְּעַמּוּד וְהַקֶּרֶב, הָיָה רָאוּי לְחַיֵּיב דִּכְמוֹתוֹ קָרֵב כו' כְּמוֹ חֵלֶב בַּעֲלֵי מוּמִין מַה שֶּׁאֵין כֵּן אִי אַיְירֵי בְּחָלָב שֶׁל גִּיד אַכַּתִּי אַמַּאי לָא אָמַר אַמַּתְנִי' ר"א דְּבָרָיו דה"ה לְחֵלֶב שֶׁל גִּיד דְּדַאי הָכִי הוּא לְמָאן דְּאוֹסֵר בְּגִיד ה"ה חָלָב שֶׁלּוֹ וּלְמַאן דְּמַתִּיר גִּידוֹ כ"ש שֶׁמָּנוּ אֶלָּא וַדַּאי בְּחָלָב שֶׁל שְׁלִיל פְּלִיגִי וּמִיהוּ אֶפְשָׁר לוֹמַר מש"ה אָמַר אַבָּרַיְיתָא דֶּלֶ"ת שֶׁזָּמֵן שֶׁל גִּיד מְשׁוּם לְתָא דְּחֵלֶב גָּזְרוּ בי' קמ"ל דְּלָא אֶלָּא מְשׁוּם לַתָּא דְּגִיד גָּזְרוּ בֵּיהּ שֶׁלֹּא יְהֵא נִרְאֶה כְּאוֹכֵל גִּיד עַצְמוֹ כמ"ש רַשִׁ"י ד"ה גֻּמְמוּ וכמ"ש בס' בֵּית יִשְׂרָאֵל סי' ס"ה בְּשֵׁם ס' יְרֵאִים דְּלָא מְשׁוּם לַתָּא דְּחֵלֶב ועי' בָּאַחֲרוֹנִים וּמָרְדְּכַי פ' ג"ה ובי"ד אֶכְתּוֹב מִזֶּה: גְּמָרָא אֶלָּא חֲלָבוֹ דְּגִיד וְהָא מִפְּלָג פְּלִיגִי בֵּיהּ מוֹדֶה שְׁמוּאֵל דְּמִדְּרַבָּנָן אָסוּר כו' וְיִשְׂרָאֵל קְדוֹשִׁים נָהֲגוּ בּוֹ אִיסּוּר עכ"ל לפירש"י ד"ה גֻּמְמוּ עִם הַשּׁוֹפִי דְּשֶׁזָּמֵן שֶׁל גִּיד עַצְמוֹ כ"ע מוֹדִים דְּאָסוּר מִדְּרַבָּנָן הָא דְּאָמַר וְהָא מִפְּלָג פְּלִיגִי ר"ל דִּפְלִיגִי ע"כ לָא פְּלִיגִי אֶלָּא חָלָב שֶׁל קְנוֹקָנוֹת וּקְנוֹקָנוֹת גּוּפַיְיהוּ דלר"מ אָסוּר מִדְּרַבָּנָן ולר"י שָׁרֵי אֲבָל חֵלֶב הַגִּיד הַגָּבוֹהַּ עַצְמוֹ כ"ע מוֹדִים דְּאָסוּר מִדְּרַבָּנָן וְהַלָּשׁוֹן דָּחוּק כמ"ש הַתּוֹסָ'ד"ה גֻּמְמוּ כו' וְאֶפְשָׁר לוֹמַר דֶּלֶ"ת דַּחֲלָבוֹ דְּאָמַר מֵוָתָר הַיְינוּ שֶׁל קְנוֹקָנוֹת מֵוָתָר לכ"ע וּלְכָךְ אָמַר וְהָא מִפְּלָג פְּלִיגִי נָמֵי בְּחָלָב שֶׁל קְנוֹקָנוֹת וְכִי מְשַׁנֵּי מוֹדֶה שְׁמוּאֵל מִדְּרַבָּנָן אָסוּר ה"ה דְּקָאֵי וְחֶלְבּוֹ מֵוָתָר לד"ה ע"כ אַחֵלֶב הַגָּבוֹהַּ שֶׁל גִּיד עַצְמוֹ דְּאִי אַחָלָב שֶׁל קְנוֹקָנוֹת הָא קְנוֹקָנוֹת גּוּפַיְיהוּ מ"ה שָׁרֵי מִדְּרַבָּנָן אֲסוּרִין כְּמוֹ שֶׁיִּתְבָּאֵר לְקַמָּן דַּף צ"ו ע"א בְּעֻבְדָּא דְּבַר פְּיוּלִי דְּשָׁיְירֵי לדר"מ מִדְּרַבָּנָן כמ"ש רַשִׁ"י שָׁם דלר"מ מִדְּרַבָּנָן הוּא דְּבָעֵי חֲטִיטָה יע"ש אֶלָּא ע"כ אַחֲלָב הַגָּבוֹהַּ שֶׁל גִּיד עַצְמוֹ: כָּתַב הָרִיטְבָ"א בְּחִדּוּשָׁיו קַשְׁיָא לִי אֵיךְ אָמַר וְחֶלְבּוֹ מֵוָתָר הָא אָסוּר מִדְּרַבָּנָן וי"ל מְשׁוּם דְּאִיסּוּרוֹ מִתְּחִלָּה לֹא הִי' מִדְּרַבָּנָן אֶלָּא מְשׁוּם שֶׁיִּשְׂרָאֵל קְדוֹשִׁי' נָהֲגוּ בּוֹ אִיסּוּר מש"ה תְּנַן מֵוָתָר אֲבָל בְּמָרְדְּכַי מַשְׁמַע דְּמִנְהָג קְדוֹשִׁים הֲוָה אִיסּוּר דְּרַבָּנָן יע"ש בְּרֵישׁ ג"ה ועי' בְּחִדּוּשֵׁי רַשְׁבָּ"א שֶׁכָּתַב ד"ה פָּסְקָה וְז"ל נִמְצָא בַּגִּיד שְׁלֹשָׁה דִּינִין חֲלוּקִין הַגִּיד מִן הַתּוֹרָה וַחֲטִיטָה מִדְּרַבָּנָן וְשׁוּמְנוֹ מֵהַנְהָגַת קְדוֹשִׁים ועי' ב"י סי' ס"ה וּבְבֵית יִשְׂרָאֵל יע"ש ובש"ע סי' ס"ה כָּתַב ג"כ ג' דִּינִין הַגִּיד מ"ה וַחֲטִיטָה דְּרַבָּנָן וְשׁוּמָן מִנְהָג קְדוֹשִׁים: וּבְתוֹסָפוֹת ד"ה גֻּמְמוּ כו' אֲבָל הַלָּשׁוֹן קָשֶׁה עַיֵּין בְּחִדּוּשֵׁינוּ לְקַמָּן בַּר פְּיוּלִי וְשָׁם נַאֲרִיךְ: גמ' ג"ה מְחַטֵּט אַחֲרָיו וְשַׁמְנוֹ מֵוָתָר עַיֵּין בְּחִדּוּשֵׁי רַשְׁבָּ"א אַף דַּחֲטִיטָה דְּגִיד

לָא הֲוָה אֶלָּא מִדְּרַבָּנָן מ"מ שֶׁמָּנוּ דִּידַן לָא הֲוָה מִדְּרַבָּנָן אֶלָּא מִנְהָג קָדוֹשִׁים יע"ש הֵיטֵב וְהוּא כמ"ש הָרִיטְבָ"א ז"ל דְּבַדְּרַבָּנָן לֹא שַׁיָּיךְ לְמִתְנֵי מֵוָתָר אֲבָל בְּמִנְהָג שַׁיָּיךְ לְמִיתְנֵי שַׁפִּיר לָשׁוֹן מֵוָתָר ועי' לְעֵיל בְּסָמוּךְ: וּבְתוֹסְ' ד"ה עוֹלָא אָמַר כו' אֲבָל גִּיד לכ"ע עֵץ הוּא מכ"ל הַנֵּה פְּלוּגְתָּא רַב וְעוֹלָא יֵשׁ לְפָרֵשׁ בג' אוֹפַנִּים הָא דְּפְלִיגִי פְּלוּגְתָּא דְּתַנָּאֵי לְקַמָּן דַּף צ"ט ב' אִי יֵשׁ בְּגִידִין בנ"ט אוֹ לָאו ולכ"ע גִּיד עַצְמוֹ אֵין בּוֹ טַעַם וּקְנוֹקָנוֹת יֵשׁ בּוֹ טַעַם דְּבַחוּשׁ אֵיךְ יָכוֹל לְפָלוֹג אִי יֵשׁ בּוֹ טַעַם אוֹ לָאו אֶלָּא דְּפְלִיגִי לָמָּ"ד יֵשׁ בָּהֶן טַעַם לִקְנוֹקָנוֹת אָסְרָה תּוֹרָה וְלֹא הִגִּיד ומ"ד אֵין בָּהֶם טַעַם וְאַפַּ"ה אָסְרָה תּוֹרָה וְלֹא קְנוֹקָנוֹת כו' אֶלָּא דלפ"ז יִקְשֶׁה לֵימָא מַר הֲלָכָה כמ"ד יֵשׁ בנ"ט וּמַר לֵימָא הל' כמ"ד אֵין בנ"ט וְאֵיךְ שַׁיָּיךְ שֶׁיִּפְלְגוּ אָמוֹרָאִים בְּמַחֲלוֹקֶת תַּנָּאִים אוֹ יֹאמַר דכ"ע הַגִּיד עַצְמוֹ אֵין בּוֹ טַעַם וְתַנָּאֵי דִּלְקַמָּן בַּקְנוֹקָנוֹת פְּלִיגִי אִי יֵשׁ בָּהֶן טַעַם וְרַב סָבַר כמ"ד יֵשׁ טַעַם בַּקְנוֹקָנוֹת וּמִסְתַּבְּרָא דְּבִגִּיד עַצְמוֹ אֵין בּוֹ אִיסּוּר כֵּיוָן דְּמָצִינוּ לוֹמַר דְּהָא דְּאָסְרָה תּוֹרָה קְנוֹקָנוֹת דְּיֵשׁ בָּהֶן טַעַם לֹא הִגִּיד עַצְמוֹ וְעוֹלָא סָבַר אֵין בָּהֶן טַעַם אַף בַּקְנוֹקָנוֹת א"כ אֶפְשָׁר הָא דְּאָסְרָה תּוֹרָה דַּוְקָא גִּיד עַצְמוֹ וְלֹא קְנוֹקָנוֹת אוֹ דְּאֵין לְחַלֵּק בֵּין גִּיד וּבֵין קְנוֹקָנוֹת אֲסוּרִין תַּרְוַיְיהוּ דִּקְנוֹקָנוֹת נָמֵי הֲוָה בִּכְלַל וְאַבַּיֵי הוּא דְּאָמַר כְּוָותֵיהּ דְּעוֹלָ' מִסְתַּבְּרָ' דְּגִיד אָמַר רַחֲמָנָא וְלֹא קְנוֹקָנוֹת ור"ל דְּאִיהוּ סְבִירָא לֵיהּ כְּעוֹלָא אֲבָל לֹא מִטַּעְמֵיהּ דְּעוֹלָא אֶפְשָׁר דְּסוֹבֵר דְּגַם קְנוֹקָנוֹת אֲסוּרִין אֶלָּא דְּאֵין לְחַלֵּק דְּבֵין גִּיד וּבֵין קְנוֹקָנוֹת אֵין בָּהֶן טַעַם וְאַבַּיֵי אָמַר א יֵשׁ בִּקְנוֹקָנוֹת טַעַם אַפַּ"ה גִּיד אָמַר רַחֲמָנָא וְלֹא קְנוֹקָנוֹת וּמֵעוֹלָא אֵין רְאִי' כמ"ש וְהַשְׁתָּא לָא קָשֶׁה לֵימָא מָר הֲלָכָה כְּמָר דְּאִי מֵהָתָם ה"א אַף לָמָּ"ד יֵשׁ בָּהֶן טַעַם אַפַּ"ה גּוּפוֹ שֶׁל גִּיד נָמֵי אָסוּר דְּקָרָא סְתָמָא כְּתִיב קמ"ל רַב דְּלָא אָסְרָה תּוֹרָה כו'.

הפי' הַשְׁלִישִׁי הוּא פי' הַתּוֹסְ' כָּאן דְּרַב יַעֲמִיד פְּלוּגְתָּא בִּקְנוֹקָנוֹת אִי יֵשׁ בָּהֶן טַעַם אֲבָל בְּגִיד סוֹבֵר דכ"ע אֵין בּוֹ טַעַם וּפוֹסֵק כמ"ד דְּיֵשׁ בָּהֶן טַעַם דְּאִי לָאו אֵין לְחַלֵּק בֵּין גִּיד וּבֵין קְנוֹקָנוֹת וְעוֹלָא סוֹבֵר דכ"ע קְנוֹקָנוֹת מֵוָתָר וּכְאַבַּיֵי דְּגִיד אָמַר רַחֲמָנָא וְלֹא קְנוֹקָנוֹת וּבְגִיד הוּא דְּפְלִיגִי וּפוֹסֵק כמ"ד אֵין בָּהֶן טַעַם כמ"ש תוס' ד"ה עוֹלָא מִדְּאָמַר עֵץ הוּא.

וּמִדִּבְרֵי הָרַשְׁבָּ"א יֵשׁ לְפָרֵשׁ דְּעוֹלָא סוֹבֵר כמ"ד יֵשׁ בָּהֶן טַעַם וְהָא דְּאָמַר עֵץ הוּא לְדִבְרֵי רַב אָמַר כֵּן יע"ש וְהַיְינוּ אֲפִילּוּ הָיָה בִּקְנוֹקָנוֹת טַעַם וּבְגִיד לָאו אַפַּ"ה גִּיד אָסְרָה תּוֹרָה וְלֹא קְנוֹקָנוֹת וְהִנֵּה לפי' הא' הַסְכִּי' הָרַשְׁבָּ"א בְּחִדּוּשָׁיו וְתִקְשֶׁה א"כ הָא דְּאָמַר לְקַמָּן צ"ט ב' הַהִיא דַּאֲתָא לְקַמֵּיהּ דר' חֲנִינָא וְאַהֲדָרֵיהּ ר"י בַּר זְבִינָא הֵיכִי מַיְירֵי אִי בְּגִיד עַצְמוֹ לכ"ע אֵין בּוֹ טַעַם וְאִי קְנוֹקָנוֹת לכ"ע יֵשׁ בָּהֶן טַעַם וְאָסְרִי מִדְּרַבָּנָן לכ"ע חוּץ מר' יְהוּדָא דְּשָׁרֵי לְהוּ עכ"ל לְשִׁיטָתֵיהּ כָּתַב כֵּן דְּהוּא סוֹבֵר דִּקְנוֹקָנוֹת אַף לְעוֹלָא דְּאֵינוֹ אָסוּר מ"ה מ"מ מִדְּרַבָּנָן אָסוּר וְהֵבִיא רְאָיָה מִבַּר פְּיוּלִי לְקַמָּן דְּאָחַד חַוּוֹת בֵּיהּ טְפֵי ובב"ר הָנֵי פְּקוֹקַלְתָּא אֲסִירִי ועי' ב"י סי' ס"ד וְכֵן הֵבִיא מִשְּׁאִלְתּוֹת יע"ש אֲבָל לְשִׁיטַת התו' כָּאן שֶׁכָּתְבוּ דְּעוֹלָא יַעֲמִיד כָּל הָנֵי פְּלוּגְתּוֹת בְּגִיד עַצְמוֹ ור"ל גַּם פְּלוּגְתָּא דר"מ ור"י בַּחֲטִיטָה הוּא בַּגִּיד עַצְמוֹ וְלֹא בִּקְנוֹקָנוֹת דַּאֲפִילּוּ אִיסּוּר דְּרַבָּנָן לֵיכָּא וכמ"ש ד"ה כְּוָותֵיהּ כו' מִשְּׁאִלְתּוֹת דְּכָתַב דַּאֲסִירִי מִדְּרַבָּנָן מַשְׁמַע לְעוֹלָא אַף מִדְּרַבָּנָן שָׁרֵי וע"כ פְּלוּגְתָּא דר"מ ור' בַּגִּיד עַצְמוֹ פְּלִיגִי וְהַיְינוּ דְּשַׁיָּיךְ חֲטִיטָה בַּגִּיד עַצְמוֹ מַה שֶּׁהוּא חוּץ לַיָּרֵךְ דְּאִי מַה שֶּׁעַל הַיָּרֵךְ לר"י כֻּלּוֹ אָסוּר מ"ה וַאֲבָאֵר לְקַמָּן הַבָּר פְּיוּלִי יע"ש וא"כ אֵיכָא לְמֵימַר הָא דְּאַהֲדַר ר' יְהוּדָא בַּר זְבִינָא וַאֲמַר אֵימָא לֵיהּ יֵשׁ בְּגִידִין בנ"ט בְּקְנוֹקָנוֹת מַיְירִי וְאִיהוּ אָמַר דְּאֵין בנ"ט דְּלָא אָסְרָה תּוֹרָה אֶלָּא גִּיד וְקְנְקְנוֹת אֲפִילּוּ מִדְּרַבָּנָן שָׁרֵי וּכְעוֹלָא וּכְדִכְתִיבְנָא וְרָאִיתִי לְהָרִיטְבָ"א

בְּחִדּוּשָׁיו שֶׁכָּתַב אַהָא דְּרַב אָמַר לֹא אָסְרָה תּוֹרָה אֶלָּא קְנוֹקָנוֹת שֶׁהַפֵּי' הַנָּכוֹן דְּתַרְוַיְיהוּ סְבִירָא לְהוּ כמ"ד אֵין בנ"ט וְרַב סָבַר מִסְתַּבְּרָא קְנוֹקָנוֹת אָסְרָה תּוֹרָה כִּי לָמָּה יֶאֱסֹר הַגִּיד דְּעֵץ הוּא וְעֵלָא סוֹבֵר עֵץ הוּא וְהַתּוֹרָה חִיְּבָה עָלָיו עכ"ל וְהוּא פי' הד' בְּהַהֵ סֵוּגְיָא שֶׁהוּא זַ"ל סוֹבֵר דִּלְקַמָּן בְּגִיד עַצְמוֹ פְּלִיגִי אֲבָל קְנוֹקָנוֹת לכ"ע יֵשׁ בָּהֶן טַעַם ור' יִשְׁמָעֵאל בְּנוֹ שֶׁל ריב"ב דְּאָמַר אֵין בְּגִידִין בנ"ט אֶפְשָׁר דְּסָבַר כְּרַב דְּלָא אָסְרָה תּוֹרָה אֶלָּא קְנוֹקָנוֹת כו' אֶלָּא דְּקַשְׁיָא דא"כ מַה קָאָמַר לְקַמָּן מַתְנִי' דְּלָא כְּהַאי תַּנָּא וְאַמַּאי דִּלְמָא מַתְנִי' בַּקְנוֹקָנוֹת מַיְירִי' דְּיֵשׁ בָּהֶן טַעַם ומש"ה מְשַׁעֲרִי' בְּבָשָׂר בְּלֶפֶת וְאִי דְּגִיד סְתָמָא תְּנַן הָא בַּתּוֹרָה נָמֵי כָּתוּב סְתָמָא גִּיד וְאָמְרִינַן שֶׁזֶּה שֶׁאָסְרָה תּוֹרָה ה"ה מַתְנִי' וְאֶפְשָׁר דְּאַבַּיֵי דְּאָמַר כְּוָתֵיהּ דְּעֵלָא מִסְתַּבְּרָא וא"כ הַקְּנוֹקָנוֹת אֵין בִּכְלַל גִּיד וא"כ מַתְנִי' נָמֵי מְשׁוּם גִּיד הוּא דְּצָרִיךְ ס' וע"כ מַתְנִי' דְּלָא כו': בְּתוֹסְ' ד"ה כְּוָתֵיהּ דְּעֵלָא כו' וּבְשְׁאִלְתּוֹת כו' מַשְׁמַע דְּעֵלָא אֲפִילּוּ מִדְּרַבָּנָן שָׁרֵי לָא יְדַעְנָא הֵיאַךְ מוּכָח מִשְּׁאֵלְתּוֹ' דְּלְעֵלָא מִדְּרַבָּנָן שָׁרֵי דִּלְמָא פְּרוּשֵׁי, קָמְפָרֵשׁ לָהּ אַף דְּאָמַר אַבַּיֵי כְּוָתֵיהּ דְּעֵלָא מִסְתַּבְּרָא וְהָכִין הִלְכְתָא אֲפִילּוּ הָכִי לֹא תִּטְעֶה לוֹמַר דְּמִדְּרַבָּנָן שָׁרֵי אֶלָּא מִדְּרַבָּנָן מִיהַת אָסוּר, וּמִלְּשׁוֹן אָסְרִינַן לֵיכָּא לְמֵידַק וְכֵן מַשְׁמַע מֵחִדּוּשֵׁי רַשְׁבָּ"א שֶׁכָּתַב דְּעֵלָא נָמֵי מִדְּרַבָּנָן אָסוּר וְכֵן כָּתַב ר"י משבח"א מַשְׁמַע דְּלָא פְּלִיג עֲלֵיהּ וע"ל: וְדַע דבב"ר שֶׁהֵבִיא הָרַשְׁבָּ"א וְרִיטְבָ"א זַ"ל כָּתַב הַאי פְּקֻקוּלְתָּא שָׁרֵי וְיִשְׂרָאֵל קְדוֹשִׁים נָהֲגוּ אִיסּוּר וְכֵן בַּשְּׁאִלְתּוֹת שֶׁהֵבִיא רַשְׁבָּ"א כ' מִסְתַּבְּרָא מִדְּרַבָּנָן אָסוּר וְיִשְׂרָאֵל קְדוֹשִׁי' נָהֲגוּ בּוֹ אִיסּוּר כְּשַׁמְנוֹ שֶׁל גִּיד הֲרֵי מִדִּכְתִי' כְּשַׁמְנוֹ מַשְׁמַע וַדַּאי דְּאֵין בּוֹ אֶלָּא מִנְהַג קְדוֹשִׁי' וְכִדְמַשְׁמַע בב"ר וא"כ קַשְׁיָא הָא דְּקָתָנֵי בַּבָּרַיְיתָ' ג"ה מְחַטֵּט אַחֲרָיו וְשַׁמְנוֹ מֻתָּר וְאוֹקִימְנָא כר"מ וּמֻתָּר הַיְינוּ מ"ה וַחֲטִיט' נָמֵי הֲוָה מִדְּרַבָּנָן וּמֻתָּר הֲוָה מ"ה וְהָרַשְׁבָּ"א ז"ל הקש' זֶה ותי' דַּחֲטִיט' הֲוָה מִתַּקָּנַת חֲכָמִים וְשַׁמְנוֹ לָא הֲוָה אֶלָּא מִמִּנְהַג קְדוֹשִׁים וְכָאן כָּתַב דְּפְקוּקֶלֶת' הוּא מִנְהַג קְדוֹשִׁי' וְהוּא קְנוֹקָנוֹת דְּהוּא חֲטִיטָה דר"מ אֶלָּא ע"כ דַּחֲטִיטָה לָאו בַּקְנוֹקָנוֹת מַיְירֵי אֶלָּא בַּגִּיד עַצְמוֹ אוֹ מַה שֶּׁהוּא חוּץ לַיָּרֵךְ אוֹ מַה שֶּׁמִּתְפַּשֵּׁט לַשָּׁרָשִׁים קְטַנִּי' וּבְהַהִיא אִיסּוּרָ' דְּרַבָּנָן אִית בֵּיהּ וּבַקְנוֹקָנוֹת אֲפִילּוּ אִיסּוּר דְּרַבָּנָן לֵיכָּא אֶלָּא מִנְהַג קְדוֹשִׁים הוּא: ולפ"ז הָא דבש"ע סי' ס"ה ס"ח דְּשַׁוְּמָן מִדְּרַבָּנָן מַהַנְהָגַת קְדוֹשִׁים וּקְנוֹקָנוֹת מִתַּקָּנַת חֲכָמִים מְפָרֵשׁ כפירש"י בב"ר בפ' וַיִּשְׁלַח לִפְקוּקְלָתָא הַיְינוּ שַׁוְּמָן הַקְּנוֹקָנוֹת וְכֵן פי' הַמַּתָּנוֹת כְּהֻנָּה וְעַיֵּין בֵּית יִשְׂרָאֵל סי' ס"ה יע"ש הֵיטֵב וא"כ שַׁפִּיר אָמַר דַּחֲטִיטָה דר"מ הַיְינוּ קְנוֹקָנוֹת וּכְמוֹ שֶׁאָבָאר בַּסֵּוּגְיָא דִּלְקַמָּן בְּבֵר פִּיּוּלֵי דַּהֲוָה מִדְּרַבָּנָן וְשׁוֹמֶן קְנוֹקָנוֹת מֵהַנְהָגַת הַקְּדוֹשִׁים וְזֶה מֻכְרָח בַּבָּרַיְיתָא דג"ה מְחַטֵּט אַחֲרָיו בכ"מ שֶׁהוּא וְשַׁמְנוֹ מֻתָּר וְהַיְינוּ כמ"ש הָרַשְׁבָּ"א דַּחֲטִיט' מִדְּרַבָּנָן וְשַׁמְנוֹ מִמִּנְהַג כו' וּמִיהוּ הָרַשְׁבָּ"א מְפָרֵשׁ בְּחֲטִיטַת הַגִּיד עַצְמוֹ ובש"ע מְפָרֵשׁ דְּאַקְּנוֹקָנוֹת קָאֵי וּכְדִכְתִיבְנָא: וּבְרַשְׁ"י בד"ה אֲסוּרִין מִדְּרַבָּנָן וְאֵין חַיָּבִין כָּרֵת ה"ה מַלְקוּת וְאִיסּוּר תּוֹרָה אֵין בּוֹ אֶלָּא מִדְּרַבָּנָן אֲבָל הר"מ זַ"ל בהל' מ"א פ"ז הי"ו כָּתַב דְּאֶפְשָׁר מ"ה אֲסוּרִין מֵרִיבּוּיָא דְּכָל חֵלֶב וְכָל דָּם וְהוּא כְּמוֹ חֲצִי שִׁיעוּר דַּאֲסוּרִין וְאֵין לוֹקִין עֲלֵיהֶם יע"ש: בְּתוֹסְ' ד"ה כְּוָתֵי' דר"א מִסְתַּבְּרָא וְצָרִיךְ לִיתֵּן טַעַם מ"ש זֶה מִזֶּה עכ"ל וְהָרַשְׁבָּ"א נָתַן טַעַם דְּחֵלֶב שֶׁבְּתוֹךְ הַכְּלָיוֹת נֶאֱסַר אַף דְּכְתִיב אֶת הַחֵלֶב אֲשֶׁר עֲלֵיהֶן דְּלֹא צָרִיךְ לְרַבּוּיָא חֵלֶב שֶׁבְּתוֹךְ הַכְּלָיוֹ' כֵּיוָן דְּכְלָיוֹת גּוּפָא קָרֵיבִין לַמִּזְבֵּחַ ה"ה חֵלֶב שֶׁבְּתוֹכָן וּלְכָךְ אִיצְטְרִיךְ לְמִכְתַּב אַף חֵלֶב שֶׁעֲלֵיהֶן קָרֵב וְיֵשׁ שָׁם קְצָת גְּמְגּוּם בִּדְבָרָיו במ"ש חֵלֶב שֶׁבְּתוֹךְ הַכְּסָלִי' אִי אִיתָא דְּאָסוּר כֵּיוָן דְּלָא סָלְקָא לְגָבוֹהַ כו' יע"ש: (דַּף צג ע"א) בא"ד וּלְפִי זֶה הָיָה לָן לֶאֱסֹר לוֹבֶן כּוֹלְיָא שֶׁהוּא קָרֵב עִם הַכּוֹלְיָא

עכ"ל הִנֵּה לְעֵיל בא"ט אָמְרִינַן דְּבָעֵינַן תּוֹתָב קָרוֹם וְנִקְלָף זֶהוּ חֵלֶב וְסוֹבֵר ר"א מִמִּיץ דִּשְׁנֵי מִינִים יֵשׁ בְּחֵלֶב א' כָּל שֶׁהוּא תּוֹתָב קָרוֹם אַף שֶׁאֵין קָרֵב לַמִּזְבֵּחַ אָסוּר וה"ה חֵלֶב שֶׁאֵין תּוֹתָב כֵּינָן שֶׁקָּרֵב לַמִּזְבֵּחַ סוֹבֵר דְּאָסוּר דְּחֵלֶב דְּפָנוֹת אִי הָוָה קָרֵב הָוָה נֶאֱסָר וע"ז כָּתְבוּ הַתּוֹסָ' דְּיֵשׁ לִסְתּוֹר מִכָּאן דְּבָרָיו, דא"כ לוֹבָן כּוֹלְיָא דְּקָרֵב הָיָה רָאוּי לֶאֱסוֹר וְתֵירְצוּ דְּמַעֲטַ לֵיהּ קְרָא דְּעַל הַכְּלָיוֹת כו' אֶלָּא דְּלָא יָדַעְנָא דְּקָארֵי לְהוּ מַאי קָאָרֵי דְּהָא בְּהֶדְיָא אָמְרִינַן כָּאן דְּלוֹבָן כּוֹלְיָא מש"ה שָׁרֵי דְּעַל הַכְּלָיוֹת אָמַר רַחֲמָנָא אַלְמָא אִי הָוָה קָרֵב חֵלֶב הַכְּלָיוֹת וַדַּאי הָוָה אָסוּר לוֹבָן כּוֹלְיָא וְאִיפְּכָא מַשְׁמַע מִכָּאן אַף דְּאֵין תּוֹתָב קָרוֹם מ"מ אִי קָרֵב אָסוּר מִשּׁוּם חָלָב מִדְּכְתִיב כִּי כָּל אוֹכֵל חֵלֶב מִן הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר יַקְרִיבוּ כו' וְיֵשׁ לְיַיֵּשֵׁב זֹאת דְּמַשְׁמַע לְהוּ דְּלוֹבָן שֶׁבַּתּוֹ' הַכּוֹלְיָא קָרֵב לַמִּזְבֵּחַ מִדְּכְתִיב וְאֶת שְׁתֵּי הַכְּלָיוֹת מַשְׁמַע בִּשְׁלִימוּתַן הֵם קָרֵיבֵי' ומ"ש בַּגְּמָרָ' דְּעַל הַכְּלָיוֹ' אָמַר רַחֲמָנָא ה"ק דְּמִדְּכָתַב עַל הַכְּלָיוֹת אַלְמָא עַל הַכְּלָיוֹת מִיקְּרֵי חָלָב אֲבָל חָלָב שֶׁבְּתוֹךְ הַכְּלָיוֹת אֵין הוֹכָחָה דְּמִיקְּרֵי חָלָב בִּשְׁלָמָא אִי הָוָה כְּתִיב וְאֶת הֶחָלָב שֶׁבְּתוֹךְ הַכְּלָיוֹת הָוֵי מַשְׁמַע שֶׁבְּתוֹךְ הַכְּלָיוֹת מִיקְּרֵי חָלָב וַהָוָה אָסוּר מִכָּל חֵלֶב לֹא תֹאכְלוּ משא"כ הַשְׁתָּא דִּכְתִיב עַל הַכְּלָיוֹת אֵין בַּמַּשְׁמָע הַזֶּה דְּמַה שֶּׁבְּתוֹךְ הַכְּלָיוֹת מִיקְּרֵי חֵלֶב וּנְהִי שֶׁהוּא קָרֵב לַמִּזְבֵּחַ אֵין אָסוּר מִשּׁוּם חָלָב וְהַשְׁתָּא הֲוָקְשָׁה לָהֶם שַׁפִּיר כֵּינָן שֶׁקָּרֵב עַל הַמִּזְבֵּחַ מִמֵּילָא אָסוּר מִשּׁוּם חָלָב דִּכְתִיב כִּי כָּל אוֹכֵל חֵלֶב מִן הַבְּהֵמָה כו' דה"נ חֵלֶב הַיּוֹתֶרֶת אָסוּר מה"ט אַלְמָא אַף דְּלָא כְּתִיב בְּקָרָא חֵלֶב הַיּוֹתֶרֶת וְאַהָא תֵּירְצוּ דְּאֶפְשָׁר דְּמִיעֲטָה רַחֲמָנָא בְּהֶדְיָא דְּלוֹבָן כּוֹלְיָא אוֹ דְּאֵינוֹ קָרֵב לְמִזְבֵּחַ אוֹ דְּלָא מִיקְּרֵי חָלָב לְעִנְיַן אִיסּוּר מִדְּכְתִיב אֲשֶׁר עֲלֵיהֶן וּמִלַּת עֲלֵיהֶן מְיֻוָּתָר דְּלִכְתּוֹב וְאֵת שְׁתֵּי הַכְּלָיוֹת וְאֶת הַחֵלֶב וַאֲשֶׁר עַל הַכְּסָלִים כו' ש"מ דְּבָא לוֹמַר דִּבְתוֹךְ כְּלָיוֹת לָא מִיקְּרֵי חָלָב אוֹ דְּאֵין קָרֵב וְכָל זֶה לְשִׁיטַת ר"א מִמִּיץ ומ"מ הֲוָקְשָׁ' לָהֶם דְּחֵלֶב הָאַלְיָה לִיתַּשֵּׁר דִּנְהִי חָלָב סְתָמָא לָא מִיקְּרֵי מ"מ שֶׁקָּרֵב עַל גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ אֶלָּא ש"מ תַּרְתֵּי בָּעֵינַן תּוֹתָב קָרוֹם וְקָרֵב לַמִּזְבֵּחַ וּלְהָכִי חֵלֶב דְּפָנוֹת אַף שֶׁהוּא דּוֹמֶה לְחָלָב וְאֶפְשָׁר תּוֹתָב קָרוֹם מ"מ כֵּינָן דְּאֵין קָרֵב לָאו חָלָב מִיקְּרֵי דְּלְהָכִי אַהֲנֵי קְרָא כִּי כָּל אוֹכֵל חֵלֶב מִן הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר יַקְרִיבוּ שֶׁכְּמוֹתוֹ קָרֵב ע"ג הַמִּזְבֵּחַ אֲבָל חֵלֶב הַחִצֵּי' וְלוֹבָן כּוֹלְיָא לָא הָוָה תּוֹתָב קָרוֹם וּלְהָכִי אַף שֶׁקָּרֵב לַמִּזְבֵּחַ לָאו חָלָב בְּתוֹרַת חֵלֶב אֶלָּא אַגַּב הַכְּלָיוֹת קָרְבִי וְהָכֵין הוּא וַדַּאי שִׁיטָתָם ז"ל דְּאַף לְמַאי דְּמַסִּיק עַל הַכְּלָיוֹת אָמַר רַחֲמָנָא וְלֹא שֶׁבְּתוֹךְ כְּלָיוֹת לָאו לוֹמַר שֶׁאֵין קָרֵב לַמִּזְבֵּחַ כֵּינָן דִּכְתִיב וְאֶת שְׁתֵּי הַכְּלָיוֹת הֲרֵי חֵלֶב שֶׁבְּתוֹכָן בַּמַּשְׁמָע אֶלָּא דה"ק דְּלָא מַשְׁמַע מִקְּרָא שֶׁיִּהֵא חָלָב בְּתוֹךְ הַכְּלָיוֹת מִיקְּרֵי חָלָב דְּחֵלֶב אֲשֶׁר עֲלֵיהֶן כְּתִיב וְלֹא בְּתוֹךְ הַכְּלָיוֹת דְּלֵיהֲוֵי מִיקְּרֵי חָלָב דְּאִי הָוָה כְּתִיב בַּקְּרָא וְאֶת הֶחָלָב שֶׁבְּתוֹךְ הַכְּלָיוֹת אַף דְּלָא תּוֹתָב קָרוֹם הָוָה חַיָּיבִין כָּרֵת דְּהָא חֵלֶב הָאַלְיָה דְּלָא הָוָה תּוֹחֵב קָרוֹם כמ"ש התו' כָּאן אַפֵּ"ה בְּפֶרֶךְ בכ"ה דְּלִיתְּסַר דְּמָצִינוּ בְּקָרָא דְּמִיקְּרֵי חָלָב וּמְשַׁנֵּי חֵלֶב סתמ' לָא אִיקְּרֵי כַּנַ"ל בְּכַוָּנַת דִּבְרֵיהֶם.

וּמִיהוּ הָא דְּאָמַר חֵלֶב שֶׁהַבָּשָׂר חוֹפֶה אוֹתוֹ מֻוּתָּר שֶׁעַל הַכְּסָלִים אָמַר רַחֲמָנָא וְלֹא בְּתוֹךְ הַכְּסָלִים הַיְינוּ דְּאֵינוֹ קָרֵב לַמִּזְבֵּחַ דְּמַיעֲטֵיהּ קְרָא מִמַּשְׁמָעִיתֵיהּ עַל הַכְּסָלִים מִמֵּילָא מַשְׁמַע וְלֹא בְּתוֹךְ הַכְּסָלִים וְכֵינָן שֶׁאֵין קָרֵב לַמִּזְבֵּחַ אַף שֶׁתּוֹתָב קָרוֹם שָׁרֵי וְכֵן כָּתַב הָרַשְׁבָּ"א בְּחִדּוּשָׁיו בְּפִירוּשׁ דְּחֵלֶב שֶׁבְּתוֹךְ הַכְּסָלִים אַף שֶׁתּוֹתָב קָרוֹם הוּא.

וּלְפִי ר"א מִמִּיץ צָרִיךְ לוֹמַר דְּהַבָּשָׂר שֶׁחוֹפֶה אוֹתוֹ לָא הַוֵי הֶחָלָב תּוֹתָב קָרוֹם וּלְהָכִי אִיצְטְרִיךְ לְטַעְמָא דְּאֵין קָרֵב לְמִזְבֵּחַ כו': שָׁם גְּמָרָא ר"י אָמַר כו' בְּהֵמָה בְּחַיֶּיהָ פֵּירוּקָא מִיפַּרְקָא ר' יוֹחָנָן וַדַּאי כְּשֶׁמּוּאָל סוֹבֵר מַה שֶּׁבְּתוֹךְ הַכְּסָלִים שָׁרֵי וַאֲפִילּוּ הָכִי מְמַרְטֵט לֵיהּ

לוֹבָן כּוֹלְיָא כְּתַב הָרַשְׁבָּ"א ז"ל מִמִּדּוֹת חֲסִידוּת הֲוָה אוֹ דְּיֵשׁ לְחַלֵּק בֵּין לוֹבָן כּוֹלְיָא חֵלֶב שֶׁהַבָּשָׂר חוֹפֶה אוֹתוֹ.

וּלְדִבְרֵי הַתּוֹ' שֶׁכָּתְבוּ דְּלוֹבָן כּוֹלְיָא לָא הֲוָה תּוֹתָב קְרוּם וכמ"ש וא"כ דר"י דְּאָסוּר לֵיהּ אַמַּאי וצ"ל מִמִּדּוֹת חֲסִידוּת: וּבְתוֹ' ד"ה חֲתָכֶיהָ וּמִלְּחַיָּה אַף לְקַדֵּירָה ש"ד כו' אֶלָּא לְצָלִי וְאַפ"ה אָסוּר דְּלָא חֲתָכֶיהָ וְהָא דְּאָמַר לְקַמָּן כו' עכ"ל מִלְּשׁוֹן אֲפִילּוּ דָּיְקִי הַתּוֹ' דִּלְצָלִי נָמֵי בָּעֵי חֲתִיכָה דְּאִי לְצָלִי לָא בָּעֵי כְּלוּם הֵ"א הָא דְּאָמַר חוּטֵי הַיָּד אֲסוּרִין לְקַדֵּירָה הו"ל לוֹמַר חֲתִיכָה וּמִלְּחַיָּה מֻוָתָּר לְקַדֵּירָה כֵּיוָן דְּעַד הַשְׁתָּא נָמֵי לְקַדֵּירָה מַיְירֵי אֶלָּא ש"מ דְּלְצָלִי נָמֵי בָּעֵינַן חֲתִיכָה וּמֵיהוּ וַדַּאי בַּחֲתִיכָה לְחוּד סַגִּי וְהָא דְּאָמַר חֲתָכֶיהָ וּמִלְּחַיָּה לָאו מִשּׁוּם חוּטֵי הַיָּד אֶלָּא דְּכָל בָּשָׂר לְקַדֵּירָה צָרִיךְ מְלִיחָה וּלְצָלִי לָא בָּעֵי דְּנוּרָא מְיַשֵּׁב שָׁיֵיב ומש"ה עִיקַּר הַתִּיקּוּן הוּא חֲתִיכָה וא"ש לָשׁוֹן אפי' וְכֵן לְקַמָּן בְּאֶוְמְצָ' דְּאַסְמִיק א"ש לְשׁוֹן אֲפִילּוּ דְּלְצָלִי נָמֵי מְלִיחָה לָא בָּעֵי כְּלָל צָלִי דְּעָלְמָא אֲבָל חֲתִיכָ' בָּעֵי ועי' בָּרַשְׁבָּ"א דְּהוּא הקש' מֵאֶוְמְצָא דְּאַסְמִיק לְחוּד אַלְמָא אִיכָּא מִידֵּי דְּלְצָלִי לֹא בָּעֵי חֲתִיכָה וְלִקַדֵּירָה בָּעֵי וה"ה הָכָא נָמֵי אִית לוֹמַר כֵּן וּמִלְּשׁוֹן אֲפִילּוּ אֵין רְאָיָה דְּהָתָם נָמֵי אֲפִילּוּ קָאָמַר וְהָתָם מַשְׁמַע דְּבִלֹּא חֲתִיכָה שָׁרֵי לְצָלִי דְּהָא סְתָמָא אָמַר שֶׁפִּדְּתָ' בְּשַׁפּוּדָא מְיַשֵּׁב שָׁיֵיב מַשְׁמַע אַף בְּלֹא חֲתִיכָה וא"כ לְשׁוֹן אֲפִילּוּ לָאו דַּוְקָא ה"ה הָכָא כֵּן הוּא כַּוָּנָתוֹ לְהַמְעַיֵּין שָׁם אֲבָל התו' לֹא הִקְשׁוּ מֵאֶוְמְצָא דְּאַסְמִיק דְּיֵשׁ לְחַלֵּק בֵּין אֶוְמְצָא דְּאַסְמִיק דְּלֹא צָרִיךְ חֲתִיכָה דַּהֲוָה דָּם אֲבָרִים שֶׁלֹּא פֵּירֵשׁ דְּשָׁרֵי משא"כ חוּטֵי הַיָּד דְּכָנוּס בְּתוֹכוֹ וכמ"ש הָרַשְׁבָּ"א ז"ל וּשְׁאָר פּוֹסְקִים מש"ה בָּעֵינַן חֲתִיכָה ומש"ה הֲוָקְשָׁה לָהֶם מוּכָן בֵּיעֵי וּמְזָרְקֵי דְּהוּא ג"כ גִּידֵי הַצַּוָּאר וְאַפ"ה פירש"י בְּלֹא חֲתִיכָה וּמְלִיחָה וְאַף שֶׁרַשׁ"י פי' לְעִנְיַן אֶוְמְצָא דְּאַסְמִיק הָא קָאָמַר וְכֵן בְּמֵעֵי וּמְזָרְקֵי א"כ מַשְׁמַע דְּשָׁוְוֹן הֵמָּה לְגַמְרֵי וּלְכָךְ כָּתְבוּ התו' דְּלָאו לְמֵימְרָא דְּלָא בָּעֵינַן חֲתִיכָה וּמְלִיחָה כְּלָל אֶלָּא מְלִיחָה א"צ כְּכָל צָלִי דְּעָלְמָא אֲבָל חֲתִיכָה בָּעֵינַן וּמֵיהוּ מֵאֶוְמְצָא דְּאַסְמִיק לְחוּד הָיוּ יְכוֹלִין לְהַקְשׁוֹת לפירש"י מַאי אֲפִילּוּ אֶלָּא דְּמִכָּל מָקוֹם מָצִינוּ לוֹמַר דְּהַדִּין דִּין אֻמָּת דִּלְצָלִי נָמֵי בָּעֵינַן חֲתִיכָה בְּחוּטֵי יָד וּבְאֶוְמְצָא דְּאַסְמִיק שָׁאנֵי וּכְדִכְתִיבְנָא: בא"ד וְלוֹחַק לוֹמַר דְּהָתָם מַיְירֵי בְּמִזְרְקֵי בפ"ע וְאִם הָיִינוּ אוֹמְרִים נָן כֵּן כו' עכ"ל ר"ל דְּאֶפְשָׁר לְקַיֵּים פירש"י שָׁם וּלְצָלִי לָא בָּעֵינַן חֲתִיכָה וְלָשׁוֹן דַּוְקָא וְאַפ"ה מָצִינוּ לוֹמַר סְבָרָא דְּהַדִּין דִּין אֻמָּת בְּכָאן דְּחוּטֵי הַיָּד צָרִיךְ חֲתִיכָה לְצָלִי דְּחוּטֵי הַיָּד דְּכָאן מַיְירֵי שֶׁהֵן בְּתוֹךְ הַבָּשָׂר שְׁאֵין מָקוֹם לַדָּם לָצֵאת משא"כ כְּשֶׁהֵם בְּמִזְרְקֵי שֶׁנִּטְלָן מִן הַבָּשָׂר שֶׁהַדָּם יוֹצֵא מִמָּקוֹם הַחֲתָךְ ר"ל מִמָּקוֹם שֶׁחָתַךְ הַגִּידִין מִן הַבָּשָׂר שָׁם יוֹצֵא הַדָּם וְנוּרָא מְיַשֵּׁב שָׁיֵיב וּבְחִדּוּשֵׁי רַשְׁבָּ"א כָּתַב דְּיֵשׁ לְחַלֵּק בֵּין הֵיכָא שֶׁמֻּוְּפְשָׁטִין מִן הַבָּשָׂר וּפְנֵיהֶם אֵצֶל הָאֵשׁ דְּאָז יֵשׁ כֹּחַ לְהַפְלִיט מֵהֶן כָּל הַדָּם יע"ש מ"ש מִזֶּה: בא"ד הָיָה קָשֶׁה לְר"ת שֶׁהָיָה אוֹמֵר שֶׁמֻּוְתָּר לְבַשֵּׁל כָּבֵד אַחַר מְלִיחָה כו' שִׁיטַת ר"ת ז"ל אֲבָאֵר לְקַמָּן ק"י ב' בִּשְׁמַעְתָּא כַּבְדָּא מָה אַתּוּן בי' וע"ש בתו' ד"ה כַּבְדָּא דְּהָא דְּאִיבַּעְיָא כַּבְדָּא כו' הַיְינוּ בְּלֹא מְלִיחָה דְּאֶפְשָׁר דַּם הַכָּבֵד שָׁרֵי כו' יע"ש וְהֵבִיא רְאָיָה דְּכָל דָּבָר שֶׁמֻּוְתָּר בְּצָלִי מֻוָתָּר לְקַדֵּירָה ע"י מְלִיחָה דְּמָלִיחַ כְּרוֹתֵחַ דְּצָלִי וּמִדְּנָתַן כה"ג שִׁיעוּר לִמְלִיחָה כו' ועי' ב"י סי' ס"ט וְהָא הָכִי חָזֵינַן דְּלִקַדֵּירָה בָּעֵינַן חֲתִיכָה וּלְצָלִי לָא בָּעֵינַן חֲתִיכָה ובי"ד אֲבָאֵר מִזֶּה בעזה"י: גְּמָרָא רֵישׁ מְעַיָּא בְּאַמְתָּא בָּעֵי גְּדֵירָה רַשׁ"י פי' דַּקִּין הַיּוֹצְאִין מִן הַקֵּיבָה כו' אֲבָל יֵשׁ פי' אַחֵר הֵבִיאוּ הַפּוֹסְקִים וע' סי' ס"ו ובפר"ח יע"ש ובי"ד אֲבָאֵר: (ע"ב) גְּמָרָא וְכֵן מִזְרְקֵי ופירש"י ז"ל גִּידֵי הַצַּוָּאר וְוֹרִידִין כו' עכ"ל וְאַף דקי"ל בְּפֶרֶק הַשּׁוֹחֵט כר' יְהוּדָא דְּבָעֵינַן חֲתִיכָה בִּשְׁעַת שְׁחִיטָה דַּוְקָא וְלֹא אַחַ"כ וְהָכָא

אָמַר חֲתָכֵי' וּמִלְחַיָּ' מַשְׁמַע אַף אַחַר כָּךְ ש"ד וְי"ל דְּמַיְירֵי בִּבְהֵמָה דִּמְנַתְּחָה א"א וְכִדְאָמַר ר"ח בְּפֶרֶק הַשּׁוֹחֵט תּוּ לָא צָרִיךְ הַיְינוּ בִּשְׁעַת שְׁחִיטָה אֲבָל אַחַ"כ צָרִיךְ חֲתִיכָ' כִּדְאָמַר הָכָא חֲתָכֵי' וּמִלְחַיָּ' דִּלְצָלֵי נָמֵי בָּעֵינַן חֲתִיכָה כִּפְי' הַתּוֹ' לְעֵיל ד"ה חֲתָכֵי' יע"ש אֲבָל אִי הַוָה אָמְרִינַן דִּלְקַדֵּירָה בָּעֵינַן חֲתִיכָה אֲבָל לְצָלֵי לָא בָּעֵינַן דְּתוּ דְּלָא מְהַנֵּי דִּבְהֵמָה דִּמְנַתְּחָה א"א אֵין צָרִיךְ כְּלָל לֹא בִּשְׁעַת שְׁחִיטָה וְלֹא אַחַ"כ וּבָעוֹף דְּצוֹלֵהוּ כְּאֶחָד לָא מְהַנֵּי אַחַ"כ חֲתִיכָה וְדַוְקָא בִּשְׁעַת שְׁחִיטָה כִּדְאָמַר לְעֵיל דְּחַיִּים אָתֵי דְּמָא כו' וְכִי בָּעֵינַן חֲתִיכָה בַּוְּוָרִידִין לְאַחַר שְׁחִיטָה וּמְהַנֵּי לְקַדֵּירָה וְאַף בִּבְהֵמָה דִּמְנַתְּחָה א"א אַפַּ"ה צָרִיךְ לַחְתּוֹךְ הַוְּוָרִידִין הַוָה א"ש הָא דְּאָמַר לְעֵיל ר"ח לָא אָמַר ר"י אֶלָּא בְּעוֹף הוֹאִיל וְצוֹלֵהוּ כֻּלּוֹ כְּאֶחָד הִזְכִּיר צָלִי מְשׁוּם דִּבְהֵמָה תּוּ לָא צָרִיךְ הַיְינוּ צָלִי אֲבָל לְקַדֵּירָה צָרִיךְ אַחַ"כ חֲתִיכַת וְוָרִידִין אַף דִּמְנַתְּחָה א"א דְּסָתְמָא אָמַר וְכֵן מִיזְרְקֵי דְּבָעֵינַן לְקַדֵּירָ' חֲתִיכָה וּמְלִיחָה כְּמוֹ אֻמְצָא דְּאַסְמִיק וְעַיֵּין בפ' הַשּׁוֹחֵט כִּי שָׁם מְקוֹמוֹ וְהֶאֱרַכְנוּ בּוֹ ובי"ד סִימָן כ"ב אַאֲרִיךְ בעזה"י: וּבְתוֹ' ד"ה נֶאֱמָנִין עָלָיו וְעַל הַחֵלֶב בְּסָתָם חֵלֶב אַיְירֵי עכ"ל הַתּוֹסָ' לְשִׁיטָתָם שֶׁכָּתְבוּ לְעֵיל לר' יְהוּדָה חֶלְבּוֹ שֶׁל גִּיד מֻתָּר אַף מִדְּרַבָּנָן ד"ה גַּוְמְמוּ ע"כ בְּחֶלֶב דְּעָלְמָא פְּלִיגִי וְלָא הַוָה דֵּומְיָא דג"ה דְּהָתָם הָלְכוּ לְשִׁיטָתָן דלר"מ דְּבָעֵי חֲטִיטָה וַהֲוָה טְרֵפָה ומש"ה אֵין נֶאֱמָנִין ולר' יְהוּדָה דְּלָא בָּעֵי חֲטִיטָה נֶאֱמָנִין וּבְחֵלֶב פְּלִיגִי בִּסְבָרָא דר"מ סוֹבֵר כֵּינָן דִּבְכָרַת וּקְצָת טַרְפָה אֵין נֶאֱמָנִין ולר' יְהוּדָה אעפ"כ נֶאֱמָנִין אֲבָל לְשִׁיטַת רַשִׁ"י שַׁפִּיר דלר' יְהוּדָה אִיסּוּר דְּרַבָּנָן אִיכָּא בְּגִיד שֶׁמָּנוּ שֶׁל גִּיד הַגָּבוֹהַּ אִיסּוּר דְּרַבָּנָן אִיכָּא כְּמוֹ שפי' ד"ה גַּוְמְמוּ א"ש דִּבְתַרְוַיְיהוּ הָלְכוּ לְשִׁיטָתָן דְּחֵלֶב הַיְינוּ חֵלֶב שֶׁל גִּיד וְחָזְרוּ נָמֵי לוֹמַר נֶאֱמָנִין קַאֵי אַחֵלֶב נָמֵי דְּמֵעִיקָּרָ' סָבְרִי כר"מ דְּבָעֵינַן חֲטִיטָה בְּשֶׁוְּמָן נַמֵּי דַּהֲוָה טְרֵפָה ומש"ה לָא מְהֵימְנִי וְלִבְסוֹף חָזְרוּ כר"י וְלֵית טְרֵפָה ומֵהֵימְנִי משא"כ לתו' וכמ"ש בד"ה חָזְרוּ לוֹמַר נֶאֱמָנִין וְכֵן נָמֵי דְּקָאָמַר אַסֵּיפָא דְּקָאֵי נָמֵי עַל חֶלְבּוֹ שֶׁל גִּיד דְּמִתְּחִלָּה סָבְרִי כר"י וְלֵית טַרְפָה וְנֶאֱמָנִין וּלְסוֹף סָבְרִי כר"מ וְאֵיפָא טְרֵפָה וּלְסוֹף דְּאַנְּשׁוּיֵהּ לדר"י נֶאֱמָנִין אַף דְּאִית טְרֵפָה וְקַשְׁיָא לִי אַמַּאי כֵּינָן דְּהָלְכוּ לְשִׁיטָתָן ולר"מ אֵין נֶאֱמָנִין כֵּינָן דַּהֲוָה טְרֵפָה וי"ל דְּנַאי רַבִּינוּ הַקָּדוֹשׁ סָתַם לְקַמָּן בְּמַתְנִי' הַנּוֹטֵל גִּיד הַנָּשֶׁה צָרִיךְ שֶׁיְּטוֹל כֻּלּוֹ וְהָיְינוּ כר"מ דְּבָעֵי חֲטִיטָה וּכְמוֹ שֶׁאָבָאר שָׁם וְאַפַּ"ה פָּסַק כָּאן דְּנֶאֱמָנִי' דִּשְׁנָאוֹ בִּלְשׁוֹן חֲכָמִים ש"מ אַף דַּהֲלָכָה כר"מ דְּבָעֵי חֲטִיטָה אַפַּ"ה יִשְׂרָאֵל קְדוֹשִׁים וְיֵשׁ לָהֶם נֶאֱמָנוּת ע"ז וּמְחַטְּטִין בכ"מ שֶׁהוּא וה"ק דִּתְלָתָא זְמַנִּים הַוָה סָבְרִי כר"י דְּנֶאֱמָנִין וּלְסוֹף אָמְרוּ כר"מ דְּאֵין נֶאֱמָן וְאַחַ"כ פָּסְקוּ דְּנֶאֱמָנִין וְאָמַר לְכַתְּחִלָּה הָיוּ פּוֹסְקִין כר"י דְּנֶאֱמָנִין בְּלֹא בָּעֵי חֲטִיטָה וְאַחַ"כ הוֹרוּ כר"מ וְאַף דְּהִלְכָתָא כְּרַבִּי דְּנֶאֱמָנִין אַף שֶׁיֵּשׁ טְרֵפָה מ"מ קָצָתָם הָיוּ מְקִילִין שֶׁזּוֹכְרִין הַמְּנָהָג מִקֹּדֶם דְּלָא הָיָה מְחַטֵּט וּמְקִילִין וּלְסוֹף דְּאַנְּשׁוּיֵהּ לדר"י וְהִסְכִּימוּ כֻּלָּן דְּבָעֵי חֲטִיטָה מֵהֵימְנִי כְּרַבִּי: ע"ש וְעַל הַחֵלֶב מַאן דְּכַר שְׁמִיהּ ה"ק אֵין נֶאֱמָנִין עָלָיו וְעַל הַחֵלֶב וחכ"א נֶאֱמָנִין עָלָיו וְעַל הַחֵלֶב עכ"ל הַגָּה בְּנַאי דִּפְלִיגִי ת"ק וַחֲכָמִים בְּחֶלֶב ג"כ כמ"ש הַתּוֹסָ' ד"ה נֶאֱמָנִין וד"ה חָזְרוּ וד"ה מָאן דְּכַר שְׁמִיהּ אֲבָל רָאִיתִי לָרִיטְבָ"א בְּחִדּוּשָׁיו שֶׁכָּתַב וְז"ל חֵלֶב מַאן דְּכַר שְׁמִיהּ מַאי שַׁיְיכִיהּ הָכִי לְאוֹרוֹיֵי בְּדִין חֶלֶב דְּעָלְמָא שֶׁאֵינוֹ מִשַּׁמְנוֹ שֶׁל גִּיד דְּהָא וַדַּאי הָכִי מַשְׁמַע לִישָׁנֵיהּ דְּעַל הֶחָלֶב מְפָרְקִינַן ה"ק נֶאֱמָנִין עָלָיו כְּשֵׁם שֶׁנֶּאֱמָנִין עַל הַחֵלֶב לד"ה דְּלָאו מִשּׁוּם חֲשָׁשׁ שֶׁלֹּא הָיוּ רוֹצִין לְהַטְרִיחַ בְּנִיקּוּר שֶׁלּוֹ דְּהָא בְּחֶלֶב וְחוּטִין אִיכָּא טְרֵפָה טְפֵי וּמֵהֵימְנִי אֶלָּא מִשּׁוּם דְּסָבְרִי כר"י וְאִילּוּ בְּחֶלֶב לֵיכָּא לְמֵיחַשׁ וּמֵהֵימְנִי לד"ה עכ"ל הֶעְתֵּקְתִּיו אוֹת בְּאוֹת וְלָא יְדַעְנָא לְהוֹלְמוֹ אִם לֹא שֶׁגִּירְסַ' אַחֶרֶת הָיָה לוֹ דִּבְחֶלֶב

לכ"ע מַהַיָּמָנִי, ומ"ש דְּחֵלֶב מַשְׁמַע חֵלֶב דְּעָלְמָאר"ל דְּאִי אַחֲלָב דְּגִיד הֲוָה לוֹמַר חֵלֶב דְּעָלְמָא כמ"ש התו' ד"ה נֶאֱמָנִין וּמְשַׁנֵּי דה"ק דר"מ דְּהוּא ת"ק דְּמַתְנִי' אָמַר דְּאֵין נֶאֱמָנִין דְּבָמָיו הָיוּ רְגִילִין בְּמִנְהָגָא דר' יְהוּדָא דְּלָא בָּעֵי חֲטִיטָה ור"מ סוֹבֵר בָּעֵי חֲטִיטָה וּלְכָךְ לָא מְהֵימְנִי וַחֲכָמִים הַיְינוּ ר' יְהוּדָא וה"ק כְּמוֹ בְּחֵלֶב נֶאֱמָנִין דְּיִשְׂרָאֵל קְדוֹשִׁים וּמְחַטְּטִי ה"נ בְּגִיד נֶאֱמָנִין דא"צ חֲטִיטָה וּמְהֵימַן דְּאִי מְקִילִין בַּחֲטִיטָה שַׁפִּיר עָבְדִי דְּלָא בָּעֵי חֲטִיטָה וְרַבִּי שֶׁפְּתַם דַּהֲלָכָה כַּחֲכָמִים דְּנֶאֱמָנִין הַיְינוּ בָּתַר דְּאַנְּשׁוּיֵהּ לדר"י וְהֶחְזִקוּ כ"ע כר"מ דְּבָעֵי חֲטִיטָה ומש"ה נֶאֱמָנִין כְּמוֹ בְּחֵלֶב דְּבָעֵי חֲטִיטָה וְאַפ"ה נֶאֱמָנִין כמ"ש הָרִיטְבָ"א וַהֲבֵאתִיו בְּסָמוּךְ ה"ה ג"ה וּמְחַטְּטִין בכ"מ שֶׁהוּא וְעַיֵּין י"ד סי' ס"ה וּבְמַתְנִי' מ"ש שָׁם יע"ש, מ"ש מִזֶּה ובת"ח כָּתַב עָלָּהּ דְּהַךְ מִדְּלָא אָמַר חַסּוֹרֵי מְחַסְּרָא ש"מ אָן מַגִּיהַּ הַמִּשְׁנָה כֵּיוָן דר"מ אָמַר אֵין נֶאֱמָנִין עַל גִּיד כ"ש חֶלֶב דְּאִיכָּא טִירְחָא וַחֲמִיר אִיסּוּרָא וְרַבָּנָן הֶוְצְרְכוּ לוֹמַר דְּנֶאֱמָנִין אַף עַל הַחֵלֶב יע"ש זֶה יָוְצְדַק למ"ש הָרִיטְבָ"א דְּבְחֵלֶב אִיכָּא טְפֵי טִירְחָא, מִגִּיד הֲוָה כ"ש דַּחֲמִיר אִיסּוּרֵי' ג"כ משא"כ לְתוֹסְ' דְּכָתְבוּ בְּחֶלֶב לָא הֲוָה טִירְחָא כְּמוֹ בְּגִיד יע"ש: מִשְׁנָה שׁוֹלֵחַ אָדָם יָרֵךְ לְנָכְרִי וג"ה בְּתוֹכוֹ מִפְּנֵי שֶׁמְּקוֹמוֹ נִיכָּר עכ"ל נָקִיט שׁוֹלֵחַ וְלֹא אָמַר מוֹכֵר י"ל בג' פָּנִים אוֹ דְּאַשְׁמְעִינַן דג"ה מֻתָּר בַּהֲנָאָה כִּדְמַסִּיק פְּסָחִים כ"ב ע"ב מַהַ' מַתְנִי' וכמ"ש הַתּוֹסְ' לְקַמָּן צ"ט דְּעַכּוּ"ם אֵין נוֹתֵן מָעוֹת יוֹתֵר בִּשְׁבִיל הַגִּיד שֶׁיֵּשׁ בּוֹ יע"ש וא"כ אִי הֲוָה תְּנַן מוֹכֵר לָא הֲוָה יָדְעִינַן דְּמֻתָּר בַּהֲנָאָה וּלְכָךְ תְּנַן שׁוֹלֵחַ דְּגוֹי מִתְכַּבֵּד יוֹתֵר כְּשֶׁהוּא שָׁלֵם כמ"ש התו' שָׁם ד"ה וְהִלְכְתָא וְדַוְקָא מַתָּנָה וְלֹא בְּמֶכֶר דְּאֵין הַגּוֹי נוֹתֵן מָעוֹת יוֹתֵר בִּשְׁבִיל הַגִּיד כְּמוֹ שֶׁאֲבָאר שָׁם דִּבְמֶכֶר אֲפִילּוּ שְׁלֵימָה מֻתָּר לְמִכּוֹר אַף אִי אָסוּר בַּהֲנָאָה אוֹ דְּאַשְׁמְעִינַן שׁוֹלֵחַ יָרֵךְ דְּמִסְתָּמָא הוּא בְּבֵיתוֹ אַפ"ה דַּוְקָא שְׁלֵימָה אֲבָל חֲתוּכָה לֹא גְּזְרָה שֶׁמָּא יִתְּנֶנָּה לוֹ בִּפְנֵי יִשְׂרָאֵל חֲבֵירוֹ משא"כ אִי הֲוָה תְּנַן מוֹכֵר דְּמִסְתָּמָא הוּא בְּאִטְלִיז כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר לְקַמָּן בַּבָּרַיְיתָא מִפְּנֵי ב' דְּבָרִים אֵין מוֹכְרִין וְעַיֵּין בְּרַשְׁ"י לְקַמָּן ע"ב דִּפְשִׁיטָא דַּחֲתוּכָה אָסוּר דִּמְצוּיִן שָׁם הַרְבֵּה יִשְׂרְאֵלִים דְּיִשְׂרָאֵל יִקָּנֶה מִמֶּנּוּ שֶׁיִּרְאֶה יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵיָרֵךְ מִבְּהֵמָה כְּשֵׁירָה וְיֹאכַל עִם ג"ה כְּסָבוּר שֶׁנִּיטַּל גִּידָהּ אוֹ דְּאַשְׁמְעִינַן אַף בְּמַתָּנָה אֵיכָּא גְּנֵיבַת דַּעַת וּכְתִי' הג' שֶׁאָמַר בַּגְּמָרָא דָּלֶ"ת דַּוְקָא בְּמֶכֶר שַׁיָּיךְ גְּנֵיבַת דַּעַת וְלֹא בְּמַתָּנָה וּכְבָר יֵשׁ מִי שֶׁסּוֹבֵר כֵּן קמ"ל דְּלָא ועמ"ש לְקַמָּן בַּגְּמָרָא שָׁם: וּמַה שֶּׁכָּתַבְנוּ דַּוְקָא בְּמַתָּנָה הַכּוּתִי מִתְכַּבֵּד כְּשֶׁהִיא שְׁלֵימָה לֹא מָכַר אַף שְׁלֵימָה שָׁרֵי אַף אִי ג"ה אָסוּר בַּהֲנָאָה כֵּן מַשְׁמַע מִדְּרִישָׁה סי' ס"ה ס"ק י"ח וְז"ל וְיֵשׁ אוֹסְרִין בַּהֲנָאָה מ"מ מֻתָּר לְמִכּוֹר יָרֵךְ לְנָכְרִי דְּאֵין נוֹתֵן מָעוֹת יוֹתֵר בִּשְׁבִיל הַגִּיד אֶלָּא עַל דָּבָר שֶׁיֵּשׁ בּוֹ טַעַם אֲבָל לִשְׁלוֹחַ מַתָּנָה אָסוּר כְּשֶׁהוּא שָׁלֵם אֵין נוֹתֵן יוֹתֵר מָעוֹת ועמ"ש דף צ"ט ע"ב: (דף צד ע"א) גְּמָרָא חֲתוּכָה נָמֵי לִישַׁדַּר לֵיהּ, ופירש"י ז"ל דְּיָרֵךְ שְׁלֵימָה מַשְׁמַע וְלָא יָדַעְנָא אַמַּאי לָא כִּפְשׁוּטוֹ דְּתְנַן מִפְּנֵי שֶׁמְּקוֹמוֹ נִיכָּר שׁוּב מָצָאתִי לְהָרַשְׁבָּ"א ז"ל שֶׁכָּתַב כֵּן בפי' עַל דִּבְרֵי רַשְׁ"י וְרַשְׁ"י אֶפְשָׁר דְּסוֹבֵר מִפְּנֵי שֶׁמְּקוֹמוֹ נִיכָּר אֵין רְאָיָה דְּאֵימָא אַפִּילּוּ חֲתוּכָה שָׁרֵי לִשְׁלוֹחַ דְּנִיכָּר בְּקַל וְיוֹכַל לְהַכִּיר אִם נִיטַּל הַגִּיד אוֹ לָאו וְדוֹחֵק: וְרָאִיתִי להת"ח שֶׁכָּתַב פירש"י יָרֵךְ שְׁלֵימָה מַשְׁמַע דאל"כ הֲוָה לוֹמַר שׁוֹלֵחַ בָּשָׂר לָעַכּוּ"ם וּמִיהוּ קָשֶׁה דִּלְמָא אַגַּב אוֹרְחֵא קמ"ל כו' וְעוֹד נִרְאֶה לְפָרֵשׁ דע"כ דִּיּוּקָא אָתֵי לְאַשְׁמְעִי' דאל"כ לָא שָׁמְעִינַן בְּיִשְׂרָאֵל אֶלָּא וַדַּאי הָא דִּשְׁלֵימָה מֻתָּר מִלְּתָא דִּפְשִׁיטָא הוּא וּלְדִיּוּקָא צָרִיךְ וַאֲפִילּוּ עַכּוּ"ם עכ"ל הַנָּה לְפִי דַּעְתִּי ז"ל מְקוֹמוֹ נִיכָּר אֵין רְאָיָה וְקָא דָּאֵיק לֵיהּ מִדְּתְנַן לְגוֹי וְלֹא לְיִשְׂרָאֵל וּמַזֶּה נָמֵי אֵין רְאָיָה

דְּאַשְׁמְעִינַן טוּבָא דג"ה מֵוָתָר בַּהֲנָאָה כִּדְמַסִּיק בִּפְסָחִים וְאִילּוּ לְיִשְׂרָאֵל לָא מוּכָח דְּיִשְׁלִי' הַגִּיד אֶלָּא אַף לַגּוֹי דְּיֹאכַל הַגִּיד אוֹ יִמְכּוֹר אַפֵּ"ה שָׁרֵי לִשְׁלוֹחַ דג"ה מֵוָתָר בַּהֲנָאָה וא"כ אֵין רְאָיָה וְאֵין לוֹמַר דְּאִי הֲוָה תְּנַן לְיִשְׂרָאֵל נָמֵי מוּכָח דג"ה מֵוָתָר בַּהֲנָאָה דְּמִתְכַּבֵּד טְפֵי כְּשֶׁהוּא שְׁלֵימָה כמ"ש התו' לְקַמָּן צ"ט ע"ב וַהֲבֵאתִיו דא"כ אַכַּתִּי לָא מוּכָח חֲתוּכָה לֹא דְּרִבּוּתָא אַשְׁמְעִינַן אַף שְׁלֵימָה דְּמִתְכַּבֵּד הַגּוֹי יוֹתֵר אַפֵּ"ה שָׁרֵי דג"ה מֵוָתָר בַּהֲנָאָה וּמִיהוּ ז"א דא"כ לְיִתְנֵי בְּיִשְׂרָאֵל אֶלָּא לְדִיוּקָא אִיצְטְרִיךְ חֲתוּכָה לֹא וְעוֹד דְּאִי הֲוָה תְּנַן חֲתוּכָה נָמֵי הֲוָה מוּכָח, דְּגִיד הַנָּשֶׁה שָׁקֵי בַּהֲנָאָה דִּבְמָכֶר אֵין הַגּוֹי נוֹתֵן מָעוֹת יוֹתֵר בִּשְׁבִיל הַגִּיד אֲבָל בְּמַתָּנָה וַדַּאי מַחְזִיק לוֹ טוֹבָה גַּם עַל הַגִּיד עוֹד נִרְאֶה לוֹמַר דְּוַדַּאי הַאי תַּנָּא סוֹבֵר יֵשׁ בְּגִידִין בנ"ט דְּסֵיפָא דְּמַתְנִי' יֶרֶךְ שֶׁנִּתְבַּשֵּׁל וְכִדְאָמַר ר"פ כו' וְכֵיוָן שֶׁכֵּן אַף בְּמֶכֶר אִי הֲוָה אָסוּר בַּהֲנָאָה הֲוָה אָסוּר לִמְכּוֹר דְּגוֹי נוֹתֵן מָעוֹת טְפֵי בִּשְׁבִיל הַגִּיד דע"כ לֹא כָּתְבוּ הַתּוֹסָ' לְקַמָּן דְּגוֹי אֵין נוֹתֵן מָעוֹת יוֹתֵר אֶל לָמֶ"ד אֵין בָּהֶן טַעַם וכמ"ש דְּאֵין נוֹתֵן אֶל עַל דָּבָר שֶׁיֵּשׁ בּוֹ טַעַם משא"כ לָמֶ"ד יֵשׁ בָּהֶן טַעַם וּלְפִי זֶה מ"ש לְעֵיל דְּהָכִי תְּנַן שׁוֹלֵחַ דְּאַשְׁמְעִינַן דְּשָׁרֵי בַּהֲנָאָה אֲבָל בְּמֶכֶר אִי הֲוָה תְּנַן לָא שָׁמְעִינַן דְּשָׁרֵי בַּהֲנָאָה וז"א כֵּיוָן דְּהַאי תַּנָּא סוֹבֵר יֵשׁ בָּהֶן טַעַם וְזֹאת יֵשׁ לְיַישֵׁב דְּמִמְכָּר אֵין רְאָיָה דְּאֵימָא דְּמוֹכֵר חוּץ מִדְּמֵי אִיסּוּר שֶׁבּוֹ דְּשָׁרֵי בְּכָל אִיסּוּרִין וַעֲיַיִן בִּפְרָט זֶה בפר"ח א"ח סי' תס"ז ס"ק י' בְּתַרְנְגֹולֶת עִם חִטָּה וכ"ש כָּאן וּמִתְכַּבְּדוֹ לֹא שַׁיָּיךְ בְּמֶכֶר משא"כ בְּמַתָּנָה וכמ"ש: שָׁם אֶלָּא בְּמָקוֹם שֶׁמַּכְרִיזִין וְהַיּוֹם לֹא הִכְרִיזוּ כפירש"י שְׁלֵימָה נָמֵי לָא לִישַׁדַּר עכ"ל קָשְׁיָא לִי לְפוּם סְבָרָא דְּהַשְׁתָּא דְּלָא הֲוָה יָדַע חֲתוּכָא דְּכוּתֵי מִיָּדָע יְדִיעַ הֲוָה לֵיהּ לְהַקְשׁוֹת אִיפְּכָא בֵּין שְׁלֵימָה וַחֲתוּכָא לִישָׁדֵר לֵיהּ דְּלָא אָתֵי יִשְׂרָאֵל לְמִיזְבַּן וּלְמֵיכַל בְּלֵי נִיקּוּר שֶׁיִּסְבּוֹר שֶׁגּוֹי חֲתִיךְ לֵיהּ וְלֹא יִשְׂרָאֵל וַחֲתוּכָא אַמַּאי לֹא לִישָׁדֵר וְצָרִיךְ לוֹמַר דמ"מ מִשּׁוּם קְלִי הַדַּעַת שֶׁאֵין מְדַקְדְּקִין וְסוֹבְרִים שֶׁיִּשְׂרָאֵל חָתִיךְ לֵיהּ וְנִיקֵּר לְהַיֶּרֶךְ מש"ה חֲתוּכָא לָא לִישָׁדֵר וְעַיַּיִן בְּחִדּוּשֵׁי רַשְׁבָּ"א ז"ל מ"ש כָּאן בָּזֶה: הָא דְּאָמְרִי' בְּכֻלָּא סוּגִין מָקוֹם שֶׁמַּכְרִיזִין אוֹ אֵין מַכְרִיזִין הוּא כֵּן דְּמִן הַסְּתָם מֵוָתָר לִמְכּוֹר בָּשָׂר מִן הַנְּכָרִים בְּמָקוֹם שָׁרוֹב טַבָּחִים יִשְׂרָאֵל דִּנְבֵילוֹת וּטְרֵיפוֹת לָא שְׁכִיחֵי וְאָזְלִי' בָּתַר רוב' אֶלָּא דא"כ הָיוּ מַפְסִידִין הַטְּרֵיפוֹת דְּתוּ לֹא הָיוּ רַשָּׁאִין לִמְכּוֹר לְכוּתֵי שֶׁמָּא יִקַּח יִשְׂרָאֵל מִמֶּנּוּ דְּאָזְלִינַן בָּתַר רֻבָּא וּלְכָךְ נָהֲגוּ בְּמָקוֹ' א' שֶׁבְּאוֹתוֹ יוֹם שֶׁהָיָה טְרֵיפָ' הִכְרִיזוּ וּבְאוֹתוֹ הַיּוֹם לֹא הָיוּ לוֹקְחִין מֵהֶן אַף שֶׁמְּדִינָא, שָׁרֵי וּבְמָקוֹם א' לֹא הִכְרִיזוּ וְנָהֲגוּ שֶׁלֹּא לִיקַּח בָּשָׂר מֵעַכּוּ"ם אַף דְּמְדִינָא שָׁרֵי כְּדֵי שֶׁלֹּא יַפְסִידוּ נְבֵילוֹ' וּטְרֵיפוֹת שֶׁלָּהֶן דְּאִם הָיוּ לוֹקְחִין מֵעַכּוּ"ם לֹא הָיוּ רַשָּׁאִין לִמְכּוֹר לָעַכּוּ"ם וּכְדִכְתִיבְנָא וְכָל זֶה אַף לְרַב דְּאָמַר לְקַמָּן בָּשָׂר שֶׁנִּתְעַלֵּם מִן הָעַיִן אָסוּר מ"מ נִמְצָא בְּיַד נָכְרִי מֵוָתָר כְּמוֹ דְּמַסִּי' לְקַמָּן יע"ש ועי' ריטב"א ז"ל וּבְתוֹ' לְקַמָּן צ"ה ד"ה וּבִנְמְצָא דְּהֵם כְּדִבְרֵי הָרִיטְב"א וּמְשַׁנֵּי ואבע"א בְּמָקוֹם שֶׁאֵין מַכְרִיזִין ה"ה בְּמָקוֹם שֶׁמַּכְרִיזִין וְהִכְרִיזוּ כמ"ש חֲדָא מִינַּיְיהוּ נָקִיט כָּאן בָּזֶה: ע"ש ואבע"א בְּמָקוֹם שֶׁאֵין מַכְרִיזִין גְּזֵירָה שֶׁמָּא יִתְּנֶנָּה בִּפְנֵי יִשְׂרָאֵל אַחֵר ואבע"א דְּגָנִיב לְדַעְתֵּיהּ עכ"ל רָצָה לוֹמַר בְּמָקוֹם שֶׁאֵין מַכְרִיזִין וְחִיתּוּכָא דְּגוֹי אֵין נִיכָּר אַפֵּ"ה שְׁלֵימָה מִשֶּׁדַּד דְּלֵיכָּא לְמִיגְזַר מִידִי דְּאִי נוֹתֵן לוֹ בִּפְנֵי יִשְׂרָאֵל הָא קָחָזֵי לֵיהּ שֶׁאֵין מְנַוְּקֵר וְאַף שאח"כ חָתַךְ לֵיהּ גּוֹי יֵדַע הוּא דְּגוֹי חֲתִיךְ לֵיהּ וְאִי אֵין נוֹתֵן בִּפְנֵי יִשְׂרָאֵל לָא מְזַבֵּין מִינֵּיהּ דִּבְמָקוֹם שֶׁאֵין מַכְרִיזִין הוּא וְאַבָּעֵית אֵימָא בְּמָקוֹם שֶׁאֵין מַכְרִיזִין וְלָא גָּזְרִינַן שֶׁמָּא יִתְּנֶנָּה בִּפְנֵי יִשְׂרָאֵל אַחֵר אֶלָּא דְּגָנִיב לְדַעְתֵּי' וכפירש"י ז"ל דְּלִישְׂרָאֵל אוֹהֲבוֹ שֶׁנּוֹטֵל הַגִּיד עַד שֶׁהוּא רָאוּי לְעַצְמוֹ כו' וְהָא דְּמְשַׁנֵּי שֶׁמָּא יִתְּנֶנּוּ בִּפְנֵי יִשְׂרָאֵל וְלָא מְשַׁנֵּי דְּאֵיְירֵי

בְּנוֹתַן לוֹ בִּפְנֵי יִשְׂרָאֵל דְּשׁוֹלֵחַ יֶרֶךְ לְכוּתִי מַשְׁמַע מִבֵּיתוֹ דְּשָׁם אֵין רוֹאִין ומש"ה אָמַר גְּזֵרָה וכמ"ש בְּמַתְנֵי' וְהִנֵּה לְפִי תי' אֶמְצָעִי דְּאַיְירִי כָּאן מַכְרִיזִין נָקִיט גּוֹי לְרִבּוּתָא דְּאַפִּ"ה חֲתוּכָה לֹא דְּאַף דְּלָא אָתֵי לְמִיזְבַּן שָׁמָא יִתְּנֶנָּה בִּפְנֵי יִשְׂרָאֵל וּלְתֵ' רִאשׁוֹן נָמֵי אַשְׁמְעִינַן רִבּוּתָא דְּאַף לְכוּתִי שְׁלֵימָה לִישָׁדֵר דְּחִיתּוּכ' דְּגוֹי מִידָּע יְדִיעַ וְלָא חָיְישִׁינַן דַּחֲתִיךְ לִי' הַנָּכְרִי וּכְסָבוּר יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּיטַל גִּידָהּ וּלְתֵ' הג' דְּגְנִיב לְדַעְתֵּיהּ פְּשִׁיטָא דְּלֹא שַׁיָּיךְ זֶה בְּיִשְׂרָאֵל דְּבִיְשִׂרָאֵל טַעְמָא אַחֲרִינָא אִיכָּא דְּיֹאכַל הַגִּיד בְּלִי נִיקּוּר וַאֲפִילּוּ גּוֹי דְּלֵיכָּא לְמֵיחַשׁ לְמִידֵי וּבְמָקוֹם שֶׁאֵין מַכְרִיזִין דְּלָא אָתֵי לְמִיזְבַּן מִינֵּיהּ אַפִּ"ה חֲתוּכָא לָא דְּגְנִיב לְדַעְתֵּיהּ.

ומפ' הָרִיטְבָ"א ז"ל דְּיָפֶה כִּוֵּון רַשְׁ"י דְּנַדַּאי אִיכָּא גְּנֵיבַת דַּעַת דְּאִי לָאו שֶׁהוּא אוֹהֲבוֹ לָמָּה הָיָה לִיטּוֹל הַגִּיד טְפֵי הָיָה לִשְׁלוֹחַ כְּשֶׁהוּא שְׁלֵימָה שֶׁיֵּהָנֶה הַגּוֹי מִשֶּׁוְּמָן וְגִיד כו' אֶלָּא שֶׁהוּא אוֹהֲבוֹ בְּיוֹתֵר וְתִקְּנוֹ עַד שֶׁיֵּהָא רָאוּי לְעַצְמוֹ וְנָתַן לְהַנָּכְרִי יע"ש: גְּמָרָא יָהֲבָא לִיהּ בְּמַר דְּשָׁחוּטָה וְאִיקָּפֵד כו' הָא דְּלָא מֵבִיא רְאָיָה לְקָמָן דְּתָנָא בְּהֶדְיָא א' מִפְּנֵי שֶׁמַּתְעֶהוּ תי' הָרִיטְבָ"א ז"ל בְּחִדּוּשָׁיו דְּה"א בְּמֶכֶר שַׁיָּיךְ גְּנֵיבַת דַּעַת שְׁנוֹתַן דָּמִים לְכָךְ מַיְיתֵי רְאִי' מִשְּׁמוּאֵל דְּאַף בְּמַתָּנָה שַׁיָּיךְ גְּנֵיבַת דַּעַת עכ"ל וְקַשְׁיָא לִי דְּאַכַּתִּי מֵהָנָךְ בָּרָיְיתוֹת לְקָמָן דְּתַנְיָא ר"מ אוֹמֵר אַל יִסָּרֵהַב בָּרָיְיתוֹת טוּבָא דְּמַיְיתֵי תַּלְמוּדָא הֲוָה לַאֲתוּיֵי וְאֵין קַוְשְׁיָא דְּיִשְׂרָאֵל שָׁאנֵי ומש"ה מִבָּרָיְיתָא דְּאֵין מוֹכְרִין דְּנוֹתַן דָּמִים מש"ה מִבֵּי מִשְּׁמוּאֵל: וּבְתוֹ' ד"ה טְרֵיפָה כו' וְיִתְּנֶנָּה בִּפְנֵי יִשְׂרָאֵל אַחֵר וי"ל וכו' לֵיכָּא לְמֵיחַשׁ שֶׁמָּא יִקָּנֶה מִמֶּנּוּ יִשְׂרָאֵל דְּיָחוּשׁ דְּלִגְנוֹב דַּעְתּוֹ אָמַר כֵּן עכ"ל וְלָא נִיחָא לְהוּ לוֹמַר דְּלְהַהִ תֵּירוּצָא דְּגָנֵיב לְדַעְתֵּיהּ לֵית לֵיהּ גְּזֵרָה שֶׁמָּא יִתְּנֶנָּה בִּפְנֵי יִשְׂרָאֵל וכמ"ש לְעֵיל וְכֵן כָּתַב הָרַשְׁבָּ"א בְּחִדּוּשָׁיו דְּלְהַהִ תֵּירוּצָא לָא ס"ל גְּזֵרָה כו' וא"כ שַׁפִּיר מַיְיתֵי רְאָיָה מִשְּׁמוּאֵל דְּאָסוּר לִגְנוֹב דַּעַת הַבְּרִיּוֹת דמ"מ קַשְׁיָא לְהוּ דְּאַמַּאי לָא דָּחֵי וְכִי מִכְּלָלָא מַאי דְּמִשּׁוּם שֶׁמָּא יִתְּנֶנָּה בִּפְנֵי יִשְׂרָאֵל כו' וְיוֹתֵר נָרְאָה לוֹמַר דְּהַתּוֹסָ' סָבְרִי דְּהָנָךְ ג' תֵּירוּצִים לָא פְּלִיגִי אַהֲדָדֵי דה"ק אבע"א בְּמָקוֹם שֶׁמַּכְרִיזִין וְאַפִּ"ה שְׁלֵימָה לִישְׁדֹּר דְּחִיתּוּכָא דְּכוּתִי מִידָּע יְדִיעַ ואבע"א דַּחֲצִי נָמֵי אַיְירֵי בְּמָקוֹם שֶׁאֵין מַכְרִיזִין וּגְזֵרָה שֶׁמָּא יִתְּנֶנָּה בִּפְנֵי יִשְׂרָאֵל מש"ה חִיתּוּכָא לָא ואבע"א דְּגָנֵיב לְדַעְתֵּיהּ וַהֲוָה אִי כְּמוֹ נָמֵי וָרָצָה לוֹמַר בְּלָאו טַעְמָא דְּשָׁמָא יִתְּנֶנָּה נָמֵי אָסוּר בְּחִיתּוּכָא דְּגָנֵיב לְדַעְתֵּיהּ כִּשְׁמוּאֵל וְהַוְקְשָׁה לָהֶם שַׁפִּיר הֵיכִי מַיְיתֵי רְאִי' מִשְּׁמוּאֵל שֶׁמָּא מִשּׁוּם דְּאָסוּר לִגְנוֹב דַּעַת אִיקָּפֵד וְתֵרְצוּ דְּאִי מֵחֲתָר לִגְנוֹב לֵיכָּא לְמֵיחַשׁ שֶׁמָּא יִתְּנֶנָּה בִּפְנֵי יִשְׂרָאֵל דְּיִשְׂרָאֵל יְאַחֵר דְּלְגָנוֹב דַּעְתּוֹ אוֹמֵר כֵּן וְאִי קַשְׁיָאדא"כ מַה קָאָמַר ואבע"א בְּמָקוֹם שֶׁאֵין מַכְרִיזִין וְשֶׁמָּא יִתְּנֶנָּה בִּפְנֵי יִשְׂרָאֵל וְהָא יִשְׂרָאֵל סוֹבֵר דְּלִגְנוֹב דַּעְתּוֹ אוֹמֵר כֵּן וְעִיקַּר תֵּירוּצָא הֲוָה דְּגְנֵיבַת דַּעַת אָסוּר וּגְזֵרָה שֶׁמָּא יִתְּנֶנָּה בִּפְנֵי יִשְׂרָאֵל אַחֵר א"כ הול"ל הָכִין גְּזֵרָה כו' וְאָסוּר לִגְנוֹב כו' וי"ל דְּגְזֵרָה שֶׁמָּא יִתְּנֶנָּה לוֹ בִּפְנֵי יִשְׂרָאֵל אַחֵר וְאוֹתוֹ יִשְׂרָאֵל יוֹדֵעַ שֶׁכְּשֵׁירָה הִיא שֶׁרָאָה שְׁיִשְׂרָאֵל זֶה שָׁחַט אוֹתָהּ וְנִמְצֵאת כְּשֵׁירָה וּלְכָךְ גָּזְרִינַן משא"כ בְּשָׁמוּאֵל דְּבֶאֱמֶת טְרֵיפָה הָיְתָה וְיָחוּשׁ יִשְׂרָאֵל דְּלִגְנוֹב דַּעְתּוֹ וְאוֹמֵר כֵּן שֶׁהוּא כָּשֵׁר אִי גְּנֵיבַת דַּעַת מֻתָּר אֶלָּא דְּאָסוּר: עוֹד אֲבָאֵר לְךָ לְתֵירוּץ רִאשׁוֹן בְּמָקוֹם שְׁמַּכְרִיזִין וּלְתֵ' ב' מִשּׁוּם גְּזֵרָה א"כ דַּוְקָא בְּהֵמָה כְּשֵׁירָה אָסוּר לִשְׁלוֹחַ לְכוּתִי שֶׁיִּקַּח יִשְׂרָאֵל וְיִסְבּוֹר שֶׁנִּיטַל גִּידָהּ אֲבָל בְּהֵמָה טְרֵיפָה מֻתָּר לִשְׁלוֹחַ לוֹ חִיתּוּכָא שֶׁלֹּא יִקָּנֶה יִשְׂרָאֵל מִמֶּנּוּ וְלֵית לַן בַּהּ אֲבָל לְהַתִּיר' הג' מִשּׁוּם גְּנֵיבַת דַּעַת אַף טְרֵיפָה לָא לִישָׁדֵר בַּחֲתוּכ' וּמִיהוּ שְׁלֵימָה מְשַׁדֵּר לֵיהּ בִּסְתָם אִם נֶאֱמַר בִּסְתָם אִיהוּ דְּקָמַטְעֵי אַנַּפְשֵׁיהּ מִשּׁוּם דְּהַגּוֹי בְּעַצְמוֹ יֹאמַר אֶפְשָׁר דְּטְרֵיפָה הוּא וְלֵיכָּא גְּנֵיבַת דַּעַת אֲבָל חִיתּוּכָא יֹאמַר הַגּוֹי לָמָּה טָרַח וְנָטַל גִּיד וַהֲלֹא

טוֹב הָיָה שֶׁיֵּהָנֶה מִגִּידָהּ וּשְׁמֶנָּה וע"כ יְסַבֵּר שֶׁכְּשֵׁירָה וְאוֹהֲבוֹ בְּיוֹתֵר וְתִיקֵּן שֶׁיִּהֵא רָאוּי לְעַצְמוֹ וּבְשֶׁלְיָמָה אִיהוּ דְּקָמַטְעֵי אַנַּפְשֵׁיהּ כְּמוֹ שֶׁאָבָאר לְקַמָּן אַיָּ"ה.

וּבָזֶה נָמֵי א"ש דְּאִיכָּא מַרְבָּוָתָא דְּסָבְרִי דְּגְנִיבַת דַּעַת לֹא שַׁיָּיךְ אֶלָּא בִּבְנֵי לוֹת וּטְרֵיפוֹת דְּהֵם בְּחֶזְקַת מְסֻוָּכָנִי' וְאֵינָם בְּרִיאִים וְרוֹצֶה הַגּוֹי בִּכְשֵׁירָה יוֹתֵר וְלֹא בִּנְיטֵל גִּידָהּ דָּמָהּ אַהֲנֵי לֵיהּ לַכּוּתִי שֶׁהוּא רָאוּי עַד לְעַצְמוֹ וְעַיֵּין בְּרַשְׁבָּ"א וְרִיטְבָ"א זַ"ל יע"ש וְעַיֵּין בת"ח וְכִדְבָעִינַן לְמֵימַר לְקַמָּן אַפֵּ"ה א"ש דְּגְנֵיבָה לְדַעְתֵּי' וּבְטְרֵיפָה מַיְירֵי וְשַׁפִּיר אִיכָּא גְּנֵיבַת דַּעַת וּכְדִכְתִיבְנָא וְדוֹחֵק לוֹמַר דְּמַתְנִי' בְּטְרֵיפָה מַיְירֵי וְלֹא בִּכְשֵׁירָה גַּם הַגְּמָרָא דְּגָנֵיב לְדַעְתֵּיהּ הָיָה לְפָרֵשׁ: וְהַנִּרְאֶה בְּזֶה דְּאַף דְּאָמְרִינַן בְּמָכָר אֵין מוֹכְרִין נְבֵילוֹת וּטְרֵיפוֹת לְכוּתִי דְּהֵם אֵינָם בְּרִיאִים וּמְסֻוָּכָנִים אֲבָל בִּכְשֵׁירָה שֶׁסּוֹבֵר בְּנִיטֵל גִּידָהּ לֵיכָּא גְּנֵיבַת דַּעַת הָתָם ה"ט דְּמַה מְּהַנֵּי לֵיהּ לַכּוּתִי שֶׁטּוֹרַח עַד שֶׁיִּהֵא רָאוּי לְעַצְמוֹ וְעוֹד שֶׁהַכּוּתִי יֹאמַר לְיִשְׂרָאֵל חֲבֵירוֹ מִיקְּרוּ וְאִם לֹא אִיתְּרְמִי לֵיהּ לְמִכּוֹר לְיִשְׂרָאֵל מוֹכֵר לְגוֹי אֲבָל בְּמַתָּנָה שַׁיָּיךְ שַׁפִּיר גְּנֵיבַת דַּעַת אַף בִּכְשֵׁירָה אִם הַכּוּתִי סוֹבֵר שֶׁנִּיטֵל גִּידָהּ וְהוּא לֹא נָטַל וכפירש"י ד"ה מְשׁוּם כו': שָׁם תָּנוּ רַבָּנַן שׁוֹלֵחַ אָדָם יֶרֶךְ לַחֲבֵירוֹ שְׁלֵימָה כו' הָא בָּרְיֵיתָא צְרִיכָה עִיּוּנָא וְדַקְדּוּקָא רַבָּה וּכְבָר הֶאֱרִיכוּ הֵם ז"ל בְּכַנָּוָנ' זֹאת הַבְּרְיֵיתָא וְלֹא הי' הַזְּמַן גּוֹרֵם וְאַיָּ"ה בי"ד אַאֲרִיךְ וְכָאן אֶכְתּוֹב בְּקִיצּוּר הִנֵּה אָמַר שׁוֹלֵחַ יֶרֶךְ לַחֲבֵירוֹ וּבָעֵכּו"ם כו' דַּוְקָא מִבֵּיתוֹ דְּלֵיכָּא לְמֵיגְזַר מִשּׁוּם רוֹאִין וּבְמוֹכֵר בְּאִיטְלִיז אֵין מוֹכְרִין שֶׁמָּא וְרָאָה יִשְׂרָאֵל חֲבֵירוֹ דְּבְאִיטְלִיז מְצוּיִן הַרְבֵּה יִשְׂרְאֵלִים וכפירש"י ע"ב וְיִסְבּוֹר שֶׁכְּשֵׁירָה מָכַר לוֹ דְּאָסוּר לְגָנוֹב דַּעַת וא"כ וַדַּאי כְּשֵׁירָה הִיא דאל"כ הֲוָה לְהוֹדִיעוֹ שֶׁטְּרֵיפָה הִיא כְּשִׁיטַת רַשְׁ"י זַ"ל לְקַמָּן ע"ב דְּאַף בְּסָתָם אִיכָּא גְּנֵיבַת דַּעַת וּלְשִׁיטַת הַתּוֹסָפוֹת ד"ה אָמַר אַבַּיֵי דַּוְקָא בְּמְפָרֵשׁ שַׁיָּיךְ גְּנֵיבַת דַּעַת וְחָיְישִׁינַן נָמֵי שֶׁמָּא יִמְכְּרֶנּוּ לְיִשְׂרָאֵל הָעוֹמֵד אֶצְלוֹ בְּשָׁעָה שֶׁמּוֹכֵר הַיִּשְׂרָאֵל לָעַכּו"ם.

וַהֲדַר תָּנֵי סֵיפָא מִפְּנֵי ב' דְּבָרִים אֵין נוֹתְנִין דִּינָר לִיקַּח א' מִפְּנֵי הָאַנָּסִין וא' שֶׁמּוֹכְרִין נְבֵילוֹת ר"ל שֶׁמּוֹכְרִין לוֹ בְּתוֹרַת טְרֵיפָה דְּלֵיכָּא גְּנֵיבַת דַּעַת וְזֶה לְפִי הַמַּסְקָנָא דְּרַב אַשִׁי לְקַמָּן וְנָקִיט סֵיפָא אֵין מוֹכְרִין נְבֵילוֹת וּטְרֵיפוֹת וְלָא נָקִיט יֶרֶךְ גּוּפָא דְּעָסִיק בָּהּ וְלִיתְנֵי דְּאֵין מוֹכְרִין יֶרֶךְ חֲתוּכָה לָעַכּו"ם בְּאִיטְלִיז אַף בְּמָקוֹם שֶׁאֵין מַכְרִיזִין דִּמְצוּיִן יִשְׂרְאֵלִים שָׁם וְיִקַּח יִשְׂרָאֵל מִמֶּנּוּ וְאִם נָאֱמַר דְּלֹא שַׁיָּיךְ גְּנֵיבַת דַּעַת אֶלָּא בִּנְבֵילוֹת דַּוְקָא וְלֹא גִּיד הַנָּשֶׁה דְּמָה אַהֲנֵי לֵיהּ שֶׁרָאוּי לְעַצְמוֹ כֵּינָן דְּלִכּוּתִי שָׁרֵי גִּיד א"ש דְּנָקִיט נְבֵילוֹת וּטְרֵיפוֹת מִפְּנֵי ב' דְּבָרִים א' שֶׁמַּתְעֵהוּ נָקִיט לָהּ וְאִם נָאֱמַר דְּבַגִּיד נָמֵי שַׁיָּיךְ גְּנֵיבַת דַּעַת אַפֵּ"ה י"ל דַּוְקָא בְּמַתָּנָה שַׁיָּיךְ זֶה דְּאִי לֹא הָיָה אוֹהֲבוֹ הֵי שׁוֹלֵחַ לוֹ שָׁלֵם דְּמִתְכַּבֵּד בָּהּ טְפֵי כמ"ש הָרִיטְבָ"א וַהֲבֵאתִיו לְעֵיל עַל מ"ש רַשְׁ"י ד"ה ואבע"א דְּגְנִיב לְדַעְתֵּיהּ אֲבָל בְּמוֹכֵר בְּאִיטְלִיז לֹא שַׁיָּיךְ זֶה דְּמֵימַר אָמַר הָעַכּו"ם הַיִּשְׂרָאֵל מְנַקֵּר הַבָּשָׂר מִשּׁוּם יִשְׂרָאֵל וְכִי מִיתְרְמֵי לֵיהּ עַכּו"ם מְזַבֵּין לֵיהּ וְלֵיכָּא גְּנֵיבַת דַּעַת ומש"ה נָקִיט נְבֵילוֹת וּטְרֵיפוֹת וּלְאֵינָךְ שְׁנִינְיָא לְקַמָּן דְּמַצַּעְתָּא בְּמָקוֹם שֶׁמַּכְרִיזִין וְהַיּוֹם אֵירַע אוֹנֶס שֶׁלֹּא הִכְרִיזוּ צ"ל הָא דְּתָנֵי בְּרִישָׁא שׁוֹלֵחַ וּבְמַצַּעְתָּא סוֹבֵר ב' פָּנִים אוֹ בְּמַתָּנָה לֵיכָּא גנ"ד ומש"ה שָׁרֵי חִיתּוּכ' לִשְׁלוֹחַ לוֹ וְלֹא בְּמָכָר וְסֵיפָא דַּוְקָא בְּמָכָר אִיכָּא גְּנֵיבַת דַּעַת אוֹ דמש"ה נָקִט שׁוֹלֵחַ לְאַשְׁמְעִינַן דג"ה שָׁרֵי בַּהֲנָאָה וז"א דְּהָא מִדְּנָקִיט לְיִשְׂרָאֵל שְׁלֵימָה.

שָׁמְעִינַן דנ"ה מֵחָתָר בַּהֲנָאָה וא"כ לְמָאן דְּסָבִירָא לֵיהּ בְּמַתָּנָה נָמֵי שַׁיָּיךְ גְּנֵיבַת דַּעַת וע"כ רֵישָׁא אוֹ בְּהוֹדִיעוֹ לוֹ לָעַכּו"ם דְּנִיטֵל גִּידָהּ אוֹ דִּבְגִיד לֹא שַׁיָּיךְ גְּנֵיבַת דַּעַת וּכְדִכְתִיבְנָא

לְעֵיל דְּמָה אַהֲנֵי לֵיהּ לְגָבְרֵי שֶׁנָּטַל גִּידָהּ וְדָוְקָא נְבֵלוֹת וּטְרֵיפוֹת דְּהֵם בְּחֶזְקַת חוֹלִים מַקְפִּיד עַכּוּ"ם וְלֹא בְּנִיקּוּר א"כ קָשֶׁה מ"ש רֵישָׁא דְּנָקֵט שׁוֹלֵחַ וְסֵיפָא מוֹכֵר וְרֵישָׁא י"ל דְּנָקֵיט רְבוּתָא אַף בְּמַתָּנָה דְּיֵשׁ גְּנֵיבַת דַּעַת בְּחִתּוּכָהּ אַפ"ה שָׁרֵי דְּלָא אַהֲנֵי לֵיהּ בְּגִיד שֶׁנִּיקְּרָה עַד שֶׁרָאוּי לְעַצְמוֹ דִּבְמוֹכֵר לָא הֲוָה שָׁמְעִינַן זֶה כמ"ש לְעֵיל דְּמֵימַר אָמַר שֶׁנִּיקְּרָה בִּשְׁבִיל יִשְׂרָאֵל אֶלָּא סֵיפָא קַשְׁיָא אַמַּאי לָא תָּנֵי מִפְּנֵי ב' דְּבָרִים אֵין נוֹתְנִין לָהֶם טְרֵיפוֹת א' שֶׁמַּתְעֶהוּ וא' שֶׁיִּמְכְּרֵנּוּ לְיִשְׂרָאֵל אַחֵר וְאֶפְשָׁר דְּאַשְׁמְעִינַן אַף בְּמָכַר שַׁיָּךְ גְּנֵיבַת דַּעַת דְּיֵשׁ מָקוֹם לוֹמַר דַּוְקָא בְּמַתָּנָה הוּא דְּשַׁיָּךְ וְעַיַּיִן יו"ד סי' ס"ה וְשָׁם אַאֲרִיךְ בָּהּ בעזה"י: ובפירש"י ד"ה אֵין מוֹכְרִין טְרֵיפָ' לָעַכּוּ"ם בִּסְתָם אא"כ הוֹדִיעוֹ בְּמָקוֹם שֶׁאֵין מַכְרִיזִין כו' עכ"ל מ"ש בִּסְתָם הוּא דַּעְתּוֹ ז"ל בִּשְׁמַעְתִּין דְּאַף בִּסְתָם אִיכָּא גְּנֵיבַת דַּעַת וּמַה שֶּׁפֵּירֵשׁ בְּמָקוֹם שֶׁאֵין מַכְרִיזִין לְכָאוֹרָה הוּא אוֹקֶמְתָּא דר"א דְּאָמַר מְצָעָתָא נָמֵי בְּאֵין מַכְרִיזִין אַיְירֵי וּבְמוֹכֵר בְּאִיטְלִיז אָסוּר שֶׁמָּא יִרְאֶה יִשְׂרָאֵל חֲבֵירוֹ דְּהַרְבֵּה יִשְׂרָאֵל מְצוּיִין בְּאִיטְלִיז וְלֹא יִשְׁמַע מֵהַטָּבַח שֶׁהוּא טְרֵיפָה וְיִקַּח מִמֶּנּוּ וְאַף דִּבְמָקוֹם שֶׁאֵין מַכְרִיזִין הוּא ע"כ יֹאמַר הַיִּשְׂרָאֵל דְּכְשֵׁרָה הִיא דְּאִי טְרֵיפָה הֵיאַךְ גְּנִיב לְדַעְתֵּי' דְּאָסוּר אֶלָּא כְּשֵׁרָה הִיא וְיִקַּח מִמֶּנּוּ אָמְנָם מ"ש דְּהָכִי מוּקִי לְקַמָּן קָשֶׁה דְּמַשְׁמַע דַּוְקָא כה"ג מִיתּוֹקְמָא וַהֲלֹא בְּמָקוֹם שֶׁמַּכְרִיזִין וְאִירַע אוֹנֶס פְּשִׁיטָא דְּמִיתּוֹקְמָא טְפֵי דְּאֵין מוֹכְרִין לָהֶם נְבֵילוֹת שֶׁמָּא יִמְכְּרֵנּוּ לְיִשְׂרָאֵל אַחֵר וְנִרְאֶה דְּפְשָׁטָא דְּבָרַיְיתָא מַשְׁמַע דַּוְקָא בִּסְתָם אָסוּר הָא בְּהוֹדִיעוֹ שָׁרֵי מִדְּכָיֵיל בַּהֲדֵי א' שֶׁמַּתְעֶהוּ וא' שֶׁיִּמְכְּרֵנּוּ לְיִשְׂרָאֵל אַחֵר וּגְנֵיבַת דַּעַת בִּסְתָם הוּא דְּאִיכָּא וה"ה שֶׁמָּא יַחֲזוֹר וְיִמְכְּרֵנּוּ דַּוְקָא בִּסְתָם הָא בְּהוֹדִיעוֹ שָׁרֵי וע"כ בְּמָקוֹם שֶׁאֵין מַכְרִיזִין אוֹ בְּמַכְרִיזִין וְהַיּוֹם הִכְרִיזוּ דְּאִי בְּאֵירַע אוֹנֶס א"כ אַף בְּהוֹדִיעוֹ אָסוּר לְמִכּוֹר טְרֵיפוֹת שֶׁמָּא יִקַּח מִמֶּנּוּ יִשְׂרָאֵל שֶׁלֹּא הָיָה בְּאִיטְלִיז וְלֹא שָׁמַע כְּלָל מִזֶּה וּלְכָךְ פירש"י זַ"ל מַה דְּפְשָׁטָא דְּלִישָׁנָא מַשְׁמַע כְּדַרְכּוֹ בְּכָל הַמָּקוֹמוֹת וּמִיהוּ לְאַבָּיֵי וְרָבָא ע"כ בְּמָקוֹם שֶׁמַּכְרִיזִין וְהַיּוֹם אֵירַע אוֹנֶס שֶׁלֹּא הִכְרִיזוּ כְּדִלְקַמָּן בִּשְׁמַעְתִּין.

אֲבָל אֵין לִטְעוֹת וְלוֹמַר שמ"ש רַשְׁ"י בְּמָקוֹם שֶׁאֵין מַכְרִיזִין הוּא פִּי' עַל דְּבָרָיו הָרִאשׁוֹנִים שֶׁכָּתַב דְּאִם הוֹדִיעוֹ שָׁרֵי דְּתוּ לֵיכָּא גְּנֵיבַת דַּעַת וְעַל זֶה כָּתַב דִּבְמָקוֹם שֶׁאֵין מַכְרִיזִין אוֹ בְּמָקוֹם שֶׁמַּכְרִיזִין וְהַיּוֹם הִכְרִיזוּ דְּמִי בִּיקֵּשׁ זֹאת מִיָּדוֹ עַד שֶׁהֻוְצַרְךָ לְפָרֵשׁ כֵּן וְעוֹד דְּלִישָׁנָא דְּהָכִי מִיתּוֹקְמָא לְקַמָּן אֵינוֹ מַשְׁמַע כֵּן וְעַל כֵּן נִרְאֶה לִי לְפָרֵשׁ כמ"ש בְּסָמוּךְ: (ע"ב) גְּמָרָא אָמַר מַר בָּעַכּוּ"ם בֵּין חֲתוּכָה וּשְׁלֵימָה א"צ שֶׁיִּטּוֹל ג"ה כו' חֲתוּכָא אַמַּאי לִישָׁדֵר כו' עכ"ל כְּפִי הַנִּרְאֶה מִסְּתִימַת דִּבְרֵי הַמַּקְשֶׁה דְּלָא סְבִירָא לֵיהּ הַהּ תֵּירוּצָא דְּגָנֵיב לְדַעְתֵּיהּ דִּבְמַתָּנָה לֹא שַׁיָּךְ גְּנֵיבַת דַּעַת רַק בְּמָכַר כְּדִתְנַן בַּבָּרַיְיתָא א' מִפְּנֵי שֶׁמַּתְעֶהוּ כו' וְהַהִיא דִּשְׁמוּאֵל כִּדְדָחֵי לְעֵיל אַמַּאי תַּשְׁהֶה אִיסּוּרָא אוֹ כפירש"י לְעֵיל דְּפַיְיסִי' לְמַבָּרָא תֵּן לוֹ בְּשָׂכָרוֹ וְלֹא בְּחִנָּם נְתָנָהּ לוֹ ומש"ה אִיקֵּפֵד דְּלֹא כמ"ש הָרִיטְבָ"א ז"ל בְּחִדּוּשָׁיו דְּהָא דְּמַיְיתֵי מִשְּׁמוּאֵל וְלֹא מִבָּרַיְיתָא דְּאִיכָּא לְמֵימַר שָׁאנֵי מָכַר כו' וא"כ הַהִיא דִּשְׁמוּאֵל פַּיְיסִי' בְּחִנָּם מַיְיתֵי וא"כ פָּרִיךְ שַׁפִּיר חֲתִיכָה דְּלָמָא אָתֵי לְמֵיזְבַּן מִינֵּיהּ יִשְׂרָאֵל חֲבֵירוֹ שֶׁהֲרֵי רַבֵּינוּ קָדִישׁ אוֹמֵר כֵּן בְּמַתְנִי' שְׁלֵימָה אִין חֲתוּכָה לָא אַלְמָא חָיְישִׁינַן שֶׁמָּא יִקַּח יִשְׂרָאֵל וְיֹאכְלֶנּוּ בְּלֹא נִיקּוּר מִשּׁוּם קַלְּי הַדַּעַת הוּא דְּחָיְישִׁינַן כמ"ש הָרַשְׁבָּ"א בְּחִדּוּשָׁיו ובי"ד סי' ס"ה אֶכְתּוֹב מִזֶּה משא"כ לְתֵירוּצָא דְּגָנֵיב לְדַעְתֵּי' אִיכָּא לְמֵימַר דְּלְעוֹלָם לָא חָיְישִׁינַן שֶׁמָּא יִקַּח יִשְׂרָאֵל חֲבֵירוֹ מִמֶּנּוּ וְיֹאכְלֶנּוּ בְּלֹא נִיקּוּר דְּיִסְבּוֹר שֶׁלֹּא הִשְׁלִים הַנִּיקּוּר וְדַוְקָא לְיִשְׂרָאֵל חֲבֵירוֹ אָסוּר לִשְׁלוֹחַ יָדָךְ חִיתּוּכ' דְּיִסְבּוֹר שֶׁנִּיקֵּר מִכֹּל וָכֹל דאל"כ הֲוָה לֵיהּ לְהוֹדִיעוֹ כֵּינָן שֶׁיּוֹצֵא מִתַּחַת יָדוֹ

חֲתוּכָה משא"כ בְּנָכְרִי לֹא שַׁיָּיךְ זֶה דְּיִסְבּוֹר חֲבֵירוֹ שֶׁלֹּא הִשְׁלִים הַנִּיקּוּר כֵּינָן שֶׁמּוֹכֵר לָעַכּוּ"ם מַה בְּכָךְ ולפ"ז אַיְירֵי כֵּוָלֵי סֵוְגְיָא בְּמָקוֹם שֶׁמַּכְרִיזִין וְלֹא הִכְרִיזוּ וּמַצַּעְתָּא אַיְירֵי שֶׁלֹּא הִכְרִיזוּ דְּאִירַע אוֹנֶס ומש"ה אֵין מוֹכְרִין וְרֵישָׁא אַף שֶׁלֹּא אִירַע אוֹנֶס אוֹ שֶׁאִירַע אוֹנֶס שָׁרֵי וּמִיהוּ סֵיפָא ע"כ אַיְירֵי בְּמָקוֹם שֶׁמַּכְרִיזִין וְהִכְרִיזוּ דְּמוֹכְרִין בְּהוֹדָעָה דְּלֵיכָּא לְמֵיחַשׁ שֶׁמָּא יִקַּח מִמֶּנּוּ יִשְׂרָאֵל אַחֵר כַּמָּה שֶׁכָּתַבְנוּ לְעֵיל בְּסָמוּךְ יע"ש: ובפירש"י ד"ה גְּזֵרַת שֶׁמָּא יִמְכְּרֶנּוּ בִּפְנֵי יִשְׂרָאֵל אַחֵר וְזֶה הָרוֹאֶה לֹא שָׁמַע מִן הַטַּבָּח שֶׁטָּרְפָה עכ"ל ר"ל דע"כ יִסְבּוֹר שֶׁכְּשֶׁיָּרָה הִיא דאל"כ אֵיךְ מוֹכֵר לוֹ בְּסָתָם לְשִׁיטָתֵיהּ דְּאַף בְּסָתָם אָסוּר לִגְנוֹב דַּעַת כמ"ש לְעֵיל: ובד"ה אִינְהוּ דְּקָמַטְעֵי אַנַּפְשַׁיְיהוּ דְּלָא שָׁיְילִי אִם כְּשֶׁיָּרָה אוֹ טְרֵיפָה עכ"ל צ"ע דְּהָא לְעֵיל ד"ה אֵין מוֹכְרִין טְרֵיפָה לָעַכּוּ"ם בְּסָתָם אא"כ הוֹדִיעוֹ שֶׁהוּא טְרֵיפָה וְכָאן כָּתַב לְהֵיפֶךְ דַּוְקָא בְּמְפָרֵשׁ אָסוּר דְּאִיכָּא גְּנֵיבַת דַּעַת אֲבָל בְּסָתָם לֹא ומַה שֶּׁמַּקְשֶׁה מֵהָא דְּאָמְרִינַן אִינְהוּ קָמַטְעֵי אַנַּפְשַׁיְיהוּ דְּמַשְׁמַע וַדַּאי בְּסָתָם שָׁרֵי לִגְנוֹב דַּעַת הַבְּרִיּוֹת אֲבָאֵר בי"ד בְּאוֹרֶךְ: (דַּף צה ע"א) גְּמָרָא אָמַר רַב בָּשָׂר שֶׁנִּתְעַלֵּם מִן הָעַיִן אָסוּר וְכָתְבוּ הַתּוֹסָפוֹת ד"ה אָמַר רַב דְּחוּמְרָא בְּעָלְמָא הוּא וְהַיְינוּ בְּרוֹב טַבָּחֵי יִשְׂרָאֵל דְּמִדִּינָא שָׁרֵי דְּאָזְלִינַן בָּתַר רֻבָּא אֶלָּא דְּחָיְישִׁינַן שֶׁמָּא הֵבִיא עוֹרֵב מִמָּקוֹם אַחֵר וְרֻבָּא דְּעָלְמָא נְבֵילוֹת וּטְרֵיפוֹת הָוָה וּבְוַדַּאי בְּמַנִּיחַ בָּשָׂר בְּבֵיתוֹ וּמַנִּיחַ בְּמָקוֹם שֶׁהִנִּיחוֹ וּמָצְאוּ כֵּן בְּוַדַּאי חוּמְרָא בְּעָלְמָא הוּא דְּמֵהֵיכָא תֵּיתֵי לָחוּשׁ לָעוֹרֵב דְּלֹא מַחְזְקִינַן אִיסּוּרָאנַאֲפִילּוּ לֹא מָצְאוּ בַּמָּקוֹם שֶׁהִנִּיחַ אֶפְשָׁר א' מִבְּנֵי הַבַּיִת לָקַח וּנְתָנוֹ לְשָׁם וּשְׁכָחוֹ אֶלָּא אַף בְּמְצָאוֹ בַּשּׁוּק מַשְׁמַע דְּחוּמְרָא בְּעָלְמָא הוּא ומש"ה אָמְרִינַן בב"מ דר"ח מָצָא גְּדִי שָׁחוּט בֵּין טַבָּחֵי כו' וְהִתִּירוּ לוֹ דְּלֵית לֵיהּ הָא דְּרַב כו' וְצָרִיךְ טַעַם לָמָּה כֵּיוָן דְּהִלְכְתָא כר' חֲנִינָא בָּבָא בָּתְרָא גַּבֵּי נְפוּל במס' בֵּיצָה בְּזִימֵּן שְׁחוֹרִים דְּרוֹב וְקָרוֹב הַלֵּךְ אַחַר הָרוֹב מִן הַתּוֹרָה הָכִי נָמֵי כֵּיוָן דְּמְצָאוֹ בְּאַשְׁפָּה שֶׁבַּשּׁוּק אוֹ בַּשּׁוּק לְחוּדֵי הָוָה לָן לְמֵיחוֹשׁ לְרֻבָּא דְּעָלְמָא וּלְמֵיסַר מִסְפֵּיקָא וְעַיֵּין פר"ח סִימָן ס"ג שֶׁהֶאֱרִיךְ בְּדִינִים אֵט וְאֶפְשָׁר דַּחֲשָׁשָׁא דְּעוֹרֵב הוּא חֲשָׁשָׁא רְחוֹקָה ומש"ה לָא הָוָה אֶלָּא חוּמְרָא בְּעָלְמָא ומש"ה בְּהֵהִיא מַתְנִי' דִּשְׁקָלִים חֲתִיכוֹת מֻוָּתֶרֶת לְלֵוִי אַף מִשּׁוּם בָּשָׂר שנמ"ה דְּלָא חָיְישׁ לְבָשָׂר שנמ"ה אַף כה"ג דְּלָא חָיְישִׁינַן לָעוֹרֵב כְּלָל וכמ"ש: שָׁם נִמְצָא בְּיַד עַכּוּ"ם שָׁאנֵי וְאֵין לֶאֱסוֹר הַבָּשָׂר שֶׁמָּא הָעַכּוּ"ם הֶעָלִים מִמֶּנּוּ פֵּ"א עֵינָיו דְּבָשָׂר שנמ"ה הָוָה חוּמְרָא בְּעָלְמָא וְדַי לָנוּ בְּוַדַּאי נִתְעַלֵּם וְלֹא בְּסָפֵק אָזְלִינַן לְקוּלָּא: (ע"ב) גְּמָרָא חַזָּיָא חַיּוּתָא דִּתְלָיָה לָא הָוָה מַעֲלִים רַב עֵינָיו' מִינֵּיהּ וְכָתְבוּ הַתּוֹסָ' דְּמִכָּאן אֵין לְדַקְדֵּק דְּרַב סוֹבֵר כו' דְּאֶפְשָׁר רֹוב טַבָּחֵי נָכְרִים הָוָה מַשְׁמַע מִלְּשׁוֹנָם אַף בְּהֵמָה שְׁלֵימָה נָמֵי חָיֵישׁ רַב לְבָשָׂר שנמ"ה וְאַף דְּלֹא שַׁיָּיךְ לְמֵיחַשׁ לָעוֹרֵב מ"מ לָא פְּלוּג חַזָ"ל אָסְרוּ ככ"ע אֶלָּא דְּאֵין רְאָיָה מִכָּאן דְּלְמָא רֹוב טַבָּחֵי נָכְרִים הָוָה ומש"ה לָא עָלִים כו': כָּתַב הָרִיטְבָ"א ז"ל דְּבָשָׂר הַנִּמְצָא בַּמִּגְרָ' הַיְהוּדִי' דְּשָׁרֵי ף שָׁרוֹב הָעִיר עַכּוּ"ם אַף לָמַ"ד רֹוב וְקָרוֹב הֹלֵךְ אַחַר הָרוֹב דַּוְקָא הֵיכָא דְּשָׁכִיחַ וּלְעוֹלָם תּוֹלִין בַּמָּצוּי וְהֵבִיא ראי' מִמְּעוֹת הַנִּמְצָא לִפְנֵי סוֹחֲרֵי בְּהֵמָה דְּאָזְלִינַן בָּתַר בתר' וּלְפִי דְּבָרָיו הָא דְּרוֹב וְקָרוֹב הֹלֵךְ אַחַר הָרוֹב שֶׁהָרוֹב מְצוּיִין נָמֵי כָּאן וְעִיר גְּדוֹלָה וּקְטַנָּה נָמֵי בִּשְׁנֵיהֶם מְצוּיִין וְעַיֵּין ב"ב וְאַיָּ"ה בי"ד ס"ג אֲבָאֵר וְעַיֵּין פר"ח וּתְבוּאַת שׁוֹר: ובפירש"י ד"ה אַתְּלַת קָרְנָיְיתָא לְכָל חֲתִיכָה ג' קְרָנוֹת וּמִשּׁוּם שֶׁלֹּא יִגְנְבוּ בּוֹ בְּנֵי בַּיִת עכ"ל וְלֹא רָצָה לְפָרֵשׁ מִשּׁוּם בָּשָׂר שנמ"ה הָיָה עוֹשֶׂה כֵּן שֶׁלֹּא יִצְטָרֵךְ לְשָׁמְרוֹ תָּמִיד דס"ל לְרַשִּׁ"י דְּלֵית הִלְכְתָא כְּרַב אֶלָּא בָּשָׂר שנמ"ה שָׁרֵי כמ"ש לְקַמָּן ד"ה רַב הוּנָא כו' ומש"ה פִּי' כֵּן ובכ"מ פ"ג פִּי' בע"א כְּשֶׁהָיָה שׁוֹלֵחַ בָּשָׂר לְבֵיתוֹ ע"י גוֹי הָיָה עוֹשֶׂה סִימָן

שֶׁלֹּא יַחֲלִיף הָעַכּוּ"ם בִּבְשַׂר נְבֵילָה יע"ש: ע"ש בָּעֵי מִינֵּיהּ רַב הוּנָא מֵרַב מַחְרוּזִין מַהוּ
ופירש"י יע"ש וּמֵהָכָא לֵיכָּא לְמִפְשַׁט דְּרַב סוֹבֵר בָּשָׂר שנמ"ה דִּבְרוֹב טַבָּחֵי יִשְׂרָאֵל הוּא
דְּשָׂרֵי וְכָאן אֶפְשָׂר בְּרוֹב טַבָּחֵי נָכְרִים אַיְירֵי וּבָעֵי מִינֵּיהּ אִי חֲרוּזִים הֲוָה סִי' מַפְשִׁיט לֵיהּ
דַּהֲוָה סִימָן בַּחֲרוּזִין: הַהִיא עֲוּבְדָּא דְּתַלְיָא חֲיָוְתָא לפי' הַתּוֹסָ' דְּלֵיכָּא לְמֵידַק דְּרַב סוֹבֵר
בָּשָׂר שנמ"ה אָסוּר דְּמַיְירֵי בְּרוֹב טַבָּחֵי עַכּוּ"ם וְחָיְישִׁינַן שֶׁמָּא יַחֲלִיפוּ וְקַשְׁיָא לִי וְכִי
חָיְישִׁינַן לְהָכִי דְּהָא הַנָּכְרִי יְהֵא נִתְפָּס כְּגַנָּב וְלָא חָיְישִׁינַן שֶׁיֵּלֵךְ לְבֵית יִשְׂרָאֵל וּנְהִי בְּרוֹב
טַבָּחֵי עַכּוּ"ם בָּשָׂר הַנִּמְצָא בְּיַד עַכּוּ"ם אָסוּר אֲבָל בָּשָׂר שֶׁמַּנִּיחַ בְּבֵיתוֹ לֵיכָּא לְמֵיחַשׁ כ"א
לְעוֹרְבִים וּכְדִתְנַן הַמַּנִּיחַ נָכְרִי בַּחֲנוּתוֹ דַּוְקָא בעי' שֶׁיְּהֵא בְּיִשְׂרָאֵל יוֹצֵא וְנִכְנָס לָא בְּהַנִּיחַ
עַכּוּ"ם לַחוּץ דְּיֵהֵא נִתְפָּס כְּגַנָּב כַּמְבוֹאָר בי"ד הל' יֵין נָסָךְ יע"ש וְאֵין לוֹמַר סְתָם יֵינָם
דְּרַבָּנָן הֵקִילוּ בֵּיהּ מ"מ לָא חָיְישִׁינַן בכ"מ לְכָךְ אַף בְּאִיסּוּר תּוֹרָה וְרָאִיתִי לְהָרִיטְבָ"א
שֶׁכָּתַב ג"כ עֲוּבְדָּא דְּחֵיוָתָא בְּרוֹב זִבְחֵי עַכּוּ"ם הֲוָה וְלֹא הִרְגִּישׁ בְּזֶה כְּלוּם אֲבָל הת"ח כ'
וְז"ל דְּהָיָה מִתְיָרֵא דְּבַהֲדֵי דְּאָתְיָא כ"ע לַאֲפָיָה שֶׁלֹּא יַחֲלִיפוּהוּ הַנָּכְרִי' אוֹ דְּמִתְיָרֵא שֶׁיֵּצְאוּ
כֻּלָּם וְיִהְיוּ טְרוּדִים וְלֹא יְהֵא הָעַכּוּ"ם נִתְפָּס כְּגַנָּב כו': (דַּף צו ע"א) גְּמָרָא הַשְׁתָּא דְּשָׁמַעְנָא
לְהָא שְׁמַעְתָּתָא ש"מ טְבִיעַת עֵינָא עֲדִיפָא עכ"ל כָּתַב הָרִיטְבָ"א ז"ל קַשְׁיָא לִי וְהֵיכָא
שָׁמְעִינַן דְּעָדִיף דִּלְמָא שָׁוְוין הֵם ותי' דְּקִים לְהוֹן דְּכָל הֵיכָא דט"ע וְסִימָנִים מְהַנֵּי ט"ע עָדִיף
ונ"מ אִי אָתֵי תְּרֵי חַד אָמַר סִימָנִי' וְחַד ט"ע נוֹתְנִין לט"ע עכ"ל וְרָצָה לוֹמַר דְּנַאי מִסְבָּרָא
אית לוֹמַר דט"ע מְהַדְּרִינַן וְעָדִיף יוֹתֵר מִסִּימָנִים אֶלָּא דַּהֲוָה קַשְׁיָא לִי' דְּהָא מְהַדְּרִינַן אֲבִיזָה
בסי' וְלֹא בט"ע אַלְמָא ע"כ סִימָנִים עֲדִיפָא אֲבָל הַשְׁתָּא דְּשָׁמַע דט"ע וְהָנֵי תּוּ אית לוֹמַר
כְּסְבָרָא הַחִיצוֹנָה דְּעָדִיף מִסִּימָנִים אוֹ דר"ל דְּקִים לָן דְּיָדוּעַ לְסָתָמָא דְּתַלְמוּדָא הֵיכָא דט"ע
מְהַנֵּי עָדִיף מִסִּימָנִים וְהָא דְּלָא מְהַדְּרִינַן בט"ע אֲבַדְתָּא וּבַסִּימָנִי' מְהַדְּרִינַן צָרִיךְ לְתָרֵץ
כמ"ש הוּא ז"ל דְּחָיְישִׁינַן שֶׁמְּשַׁקֵּר לוֹמַר שֶׁהוּא שֶׁלּוֹ אֲבָל בְּאִיסּוּרָא סָמְכִינַן בט"ע דְּהַתּוֹרָה
הָאֱמִינָה יע"ש אֲבָל הַתּוֹסָ' בד"ה וְלָא מְהַדְּרִינַן דְּלְעוֹלָם לָא מְהַנֵּי טְבִיעַת עַיִן אֶלָּא לְצוֹרְבָא
דְּרַבָּנָן וְלֹא לע"ה וְהָא דְּסוּמָא מֻוָתָּר בְּאִשְׁתּוֹ דְּרָגִיל אֲצָלָהּ בְּיוֹתֵר וַהֲוָה ט"ע גָּמוּר אֲבָל
ט"ע כָּל דְּהוּ אֵין נֶאֱמָן אֶלָּא צוֹרְבָא דְּרַבָּנָן וּבַאֲבִידָה אַף לת"ח לָא מְהַדְּרִינַן אֶלָּא בט"ע
גָּמוּר וְקָאָמַר דְּהֵ"א דְּסִימָנֵי עֲדִיפָא מט"ע כָּל דְּהוּ וְקָפְשִׁיט לי' מֵהָכָא דְּלָא דט"ע כָּל דְּהוּ
נָמֵי שַׁפִּיר דָּמֵי וּמְסַתְּבְרָא דְּעָדִיף וכמ"ש לְעֵיל וּבְתוֹ' ד"ה פְּלָנְיָא דְּהַאי סִימָנֵי' כו' שֶׁמָּא
בְּעָלָה הָיָה חַי דְּלָא תֵּימָא מנ"ן חַיָּיב מִיתָה לְכָךְ כָּתְבוּ דְּשֶׁמָּא עַכְשָׁיו בַּעֲלָהּ מֵת וְקִדּוּשִׁין
דְּהָנֵי לָאו קִדּוּשִׁין הֲוָה דְּשֶׁמָּא הָיָה בַּעְלָהּ חַי בְּשָׁעָה שֶׁקִּדְּשׁ אָמְנָם מ"ש התו' דְּנִיסַּת בע"א
אֵין מְמִיתִין אוֹתָהּ וְכֵן אִם נִיסַּת עפ"י סִימָנִין דָּבָר נִפְלָא הוּא אֶצְלִי וְלֹא מְצָאתִיו לְשׁוּם
אֶחָד מֵהַפּוֹסְקִים שֶׁיֵּאָמֵר כֵּן וְלִכְאוֹרָה נִרְאֶה דְּכָל הַמְקֻדָּשׁ אַדַּעְתָּא דְּרַבָּנָן מְקֻדָּשׁ וְאָמְרוּ
בע"א מֵת אוֹ בְּסִימָנִין דְּקִדּוּשִׁין רִאשׁוֹן לָאו כְּלוּם הֲוָה וּמְמִיתִין אוֹתָהּ שַׁפִּיר וצ"ע וּבְמָקוֹם
אַחֵר אֲבָאֵר מִשְׁנָה הָאוֹכֶל מג"ה כְּזַיִת לוֹקֶה אַשְׁמְעִינַן בָּזֶה דָּלֶ"ת כֵּיוָן דְּטַעֲמָא דְּבָרֵיהּ
דְּלוֹקֶה בְּפָחוֹת מִכַּזַּיִת כֵּיוָן דִּכְתִיב לֹא תֹאכַל שֶׁרֶץ הָעוֹף וְכַדּוֹמֶה מַשְׁמַע בֵּין קָטָן וּבֵין גָּדוֹל
וְהֵ"א דְּבָעֵינַן שֶׁיֹּאכַל כֻּלּוֹ כמ"ש הַתּוֹסָפוֹת ע"ב ד"ה ור"י דמה"ט בְּלָאוֹ דִּשְׁרָצִים דְּלָא
כְּתִיב בְּהוּ אֲכִילָה שֶׁיֹּאכַל כָּל הַבְּרִיָּ' דַּוְקָא יע"ש משא"כ הֵיכָא דִּכְתִיב אֲכִילָה בָּא קְרָא
לְאוֹרוֹיֵי שֶׁאִם אָכַל כַּזַּיִת שֶׁלֹּא אָכַל כָּל הַבְּרִיָּ' שֶׁיְּהֵא חַיָּיב וְאִי לֹא אָכַל כַּזַּיִת וְאָכַל כָּל
הַבְּרִיָּה חַיָּיב דְּהָכִי מַשְׁמַע קְרָא לֹא תֹאכַל בֵּין גָּדוֹל וְקָטָן וּלְקָמָן אֲבָאֵר: ע"ש אָכַל מִזֶּה
כְּזַיִת וּמִזֶּה כְּזַיִת סוֹפֵג פ' ר"י אוֹמֵר אֵינוֹ סוֹפֵג אֶלָּא מ' הָא דְּלָא נָקִיט סְתָמָא אָכַל מִזֶּה וּמִזֶּה

כו' ומאי אירְיָא דְּנָקֵיט בְּכָאן כַּזַּיִת י"ל דְּאִי הֲוָה תַּנָּא סְתָמָא ה"א שֶׁאָכַל מִשְּׁנֵיהֶם כַּזַּיִת ולת"ק לוֹקֶה פ' דַּהֲוָה ברי' ור"י לְשִׁיטְתֵּיהּ דְּסוֹבֵר בַּבָּרַיְיתָא לְקַמָּן דַּאֲכָלוֹ וְאֵין בּוֹ כְּזַיִת פָּטוּר וּפְלִיג בְּסֵיפָא וה"ה אַרִישָׁא אֶלָּא דְּנָטַר עַד דְּסָיְימִי רַבָּנָן לְמִילְתֵּיהּ וּפְלִיג וּלְעוֹלָם אֵימָא דר"י מְחַיֵּיב בְּיָמִין וּשְׂמֹאל וְאַף דִּפְלִיג בְּהָדְיָא בַּבָּרַיְיתָא וְאָמַר אֵין נוֹהֵג אֶלָּא בְּאַחַת אַשְׁמְעִי' בְּמַתְנִי' גַּם כֵּן דְּשָׁנוּ' מִקּוֹדֶם וְהֵיא הַדִּין בְּבָרַיְיתָ' אַשְׁמְעִינַן מַה דְּתָנַן בְּמַתְנִי' עַיֵּין פ"ק וּלְהָכִי נָקֵיט מִזֶּה כַּזַּיִת וְאַפַּ"ה לר"י אֵין סוֹפֵג אֶלָּא מ' דְּאֵין נוֹהֵג אֶלָּא בְּאַחַת מֵהֶן וְהָא דְּאָמַר לְעֵיל צ"ב מַתְנִי' דְּלָא כר"י וְהֵבִיא בָּרַיְיתָא וְלֹא הֵבִיא מַתְנִי' דְּכָאן מְשׁוּם דְּבָרַיְיתָא מְפוֹרָשׁ יוֹתֵר וְעוֹד מְשׁוּם אִיבַּעְיָ' דַּעַת תּוֹרָה הֵבִיא בָּרַיְיתָא וְהַדַּעַת מַכְרַעַת בְּשֶׁלְיָמִין: גְּמָרָא בַּר פָּיוֹלֵי הֲוָה קָאֵי קַמֵּיהּ דִּשְׁמוּאֵל כו' דְּאוֹרֵי לָךְ כר"י אוֹרֵי לָךְ כו' מַאי דְּשַׁקִּילוּ בַּר פִּיוּלֵי דְּאוֹרָיְיתָא עכ"ל רָאִיתִי לְהַאֲרִיךְ כָּאן וְאוֹמַר שְׁיֵּשׁ בְּכָאן ג' פֵּירוּשִׁים כמ"ש: הפי' הא' הוּא פי' הָרִיטְבָ"א ז"ל דְּהָא דְּאָמַר ר"מ דְּבָעֵי חֲטִיטָה הֲוָה א הַתּוֹרָה וְכֵן כָּתַב לְעֵיל צ"ב בְּ' פְּלוּגְתָּא דר"מ ור"י כָּתַב לְהֶדְיָא כֵּן דלר"מ חֲטִיטָה מ"ה וְשָׁם לֹא בֵּיאֵר טַעְמוֹ וְהוֹכָחָתוֹ מנ"ל זֹאת וְכָאן כָּתַב כִּדְמוֹכַח מַתְנִיתָא עכ"ל ור"ל דְּקָתָנֵי הָתָם ג"ה מְחַטֵּט אַחֲרָיו בכ"מ שֶׁהוּא וְשָׁמְנוֹ מֻוָּתָר וְאִם אִיתָא דַּחֲטִיטָה דְּרַבָּנָן אֵיךְ אָמַר וְשַׁמְנוֹ מֻוָּתָר הָא שָׁמְנוּ ג"כ אָסוּר מִדְּרַבָּנָן כִּדְתַנְיָא יִשְׂרָאֵל קְדוֹשִׁים נָהֲגוּ אִיסּוּר אֶלָּא ש"מ חֲטִיטָה מ"ה וְקָאָמַר שַׁמְנוֹ מ"ה שָׁרֵי הֵן אֻמָּת שֶׁיֵּשׁ לְהַקְשׁוֹת אַדִּידֵיהּ אַדִּידֵיהּ דִּלְעֵיל צ"ב כָּתַב הָא דְּאָמַר שְׁמוּאֵל וְחָלְבוֹ מֻוָּתָר לד"ה וְכִדְמַסֵּיק דְּאַחֲלָבוֹ שֶׁל גִּיד קָאֵי וְכָתַב וְקָשֶׁה אֵיךְ אָמַר מֻוָּתָר בְּמַאי דְּאָסוּר מִדְּרַבָּנָן ותי' מְשׁוּם דִּתְחִלָּתוֹ לֹא הָיָה מִתַּקָּנַת חֲכָמִים אֶלָּא מִמִּנְהַג קְדוֹשִׁים מש"ה פָּסִיק וְתָנֵי הָכִי יע"ש א"כ מש"ה תְּנַן וְשַׁמְנוֹ מֻוָּתָר דְּלָא הֲוָה אִיסּוּר דְּרַבָּנָן אֶלָּא מִנְהַג קְדוֹשִׁים וְכֵן כָּתַב הָרַשְׁבָּ"א ז"ל דִּשְׁלֹשָׁה דִּינִין בְּגִיד דְּאוֹרָיְיתָא וּדְרַבָּנָן וּמִנְהַג קְדוֹשִׁים ומש"ה תָּנֵי מֻוָּתָר יע"ש וְצָרִיךְ לוֹמַר דמ"מ לָא נִיחָא לֵיהּ לְהָרִיטְבָ"א ז"ל בְּהָכִי כֵּיוָן דְּמִנְהַג קְדוֹשִׁים הוּא מִמֵּילָא תּוּ אָסוּר מִדְּרַבָּ' וְהָעוֹבֵר עָלָיו חַיָּיב מִיתָה כמ"ש הַמָּרְדְּכִי רֵישׁ ג"ה אֶלָּא דְּתַקָּנַת חֲכָמִים הוּא שֶׁהֵם נָמְנוּ וְגָמְרוּ עַל דָּבָר מֵהַדְּבָרִים וְאָמְרוּ שֶׁאָסוּר מְשׁוּם סְיָיג אֲבָל שַׁמְנוֹ שֶׁל גִּיד לֹא יָרְדוּ לְמִנְיָן כְּלָל לִגְזוֹר עָלָיו אֶלָּא שְׁיִשְׂרָאֵל קְדוֹשִׁים הֶחְמִירוּ עַל עַצְמָן בְּדָבָר זֶה וְכִיָון שֶׁהִנְהִיגוּ כָּךְ תּוּ הֲוָה לֵיהּ מד"ס וְכֵן יֵשׁ לְפָרֵשׁ דִּבְרֵי הָרִיטְבָ"א מִדִּבְרֵי הַמָּרְדְּכַי רֵישׁ ג"ה יע"ש וא"כ שַׁפִּיר הֲוָקְשָׁה לוֹ אֵיךְ קָתָנֵי וְשַׁמְנוֹ מֻוָּתָר ע"כ הֶעֱלָה דַּחֲטִיטָה לר"מ הֲוָה מ"ה וְלִדְבָרָיו קָשֶׁה קֻוּשְׁיַת הַתּוֹסָ' בְּמַאי פְּלִיגִי ר"מ ור"י דלר"מ הֲוָה חֲטִיטָה מ"ה יע"ש ד"ה מִכְּלָל.

וְהִנֵּה אִם נֶאֱמַר דַּחֲטִיטָה הוּא קְנוֹקָנוֹת כְּפִשְׁטָא דְּבָרַיְיתָא דר"מ דְּאָמַר מְחַטֵּט הַיְינוּ קְנוֹקָנוֹת אַפַּ"ה תִּפּוֹל זֹאת הַקֻּוּשְׁיָא דר"מ סוֹבֵר גִּיד גּוּפָא נָמֵי אָסוּר כִּדְתַנְיָא מְחַטֵּט אַחֲרָיו וּנְהִי דנא' דְּסוֹבֵר עֵץ בְּעָלְמָא הוּא וַאֲפַּ"ה חַיָּיבִ' רַחֲמָנָא וּמִנָּלַן לְמֵיסַר קְנוֹקָנוֹת וּבְשְׁלָמָא פְּלֻגְתָּא דְּרַב וְעַוּלָּא דְּרַב סוֹבֵר עֵץ הוּא וְלֹא חַיָּיבָה תּוֹרָה אֶלָּא קְנוֹקָנוֹת משא"כ לר"מ וכמ"ש דִּלְרַבִּי מֵאִיר א"ל כָּל הַגִּיד אָסוּר מִיהָא מִדְּרַבָּנָן וַחֲטִיט' הֲוָה דְּאוֹרָיְיתָא דְּהַיְינוּ קְנוֹקָנוֹת דַּעֲלַיְיהוּ כְּתִיב לֹא יֹאכְלוּ ג"ה דא"כ לר"י דְּסוֹבֵר חֲטִיטָה לֵית לי' בְּקְנוֹקָנוֹת וְגִיד גּוּפוֹ אָסוּר מ"ה וְסוֹבֵר דְּלָאו עֵץ בְּעָלְמָא הוּא כִּדְמוֹכַח לְקַמָּן הָאוֹכֵל ג"ה מִבְּהֵמָה טְמֵאָה חַיָּיב שְׁתַּיִם ש"מ דְּיֵשׁ בָּהֶן טַעַם א"כ מַה קָאָמַר מַה דְּשָׁקַל בַּר פָּיוֹלֵי דְּאוֹרָיְיתָא לר"מ דְּהָא שְׁקִיל דְּרַבָּנָן ג"כ לר"מ דְּהָא גִּיד הַגָּבוֹהַּ לר"מ מִדְּרַבָּנָן הֲוָה אֶלָּא ע"כ לר"מ גִּיד וַחֲטִיטָה הֲוָה מ"ה וְיִקְשֶׁה מָנָא לֵיהּ זֹאת דְּמִסְּבָרָ' יֵשׁ לוֹמַר גִּיד אסר' תּוֹרָה וְלֹא קְנוֹקָנוֹת וְרַב דְּסוֹבֵר

עֵץ הוּא משא"כ לר"מ: וְיֵשׁ לְפָרֵשׁ דִּלְעוֹלָם ר"מ ור"י פְּלִיגִי בַּקְּנוֹקָנוֹת אִי הֲוָה מ"ה אוֹ דְּרַבָּנָן וְהָלַךְ ר"מ לְשִׁיטָתֵיהּ דר"מ אה"נ דְּסוֹבֵר עֵץ בְּעָלְמָא הוּא וְחַיָּיבִי' הַתּוֹרָה עָלָיו דְּלָא מְסְתַּבֵּר לוֹמַר הָא דִּכְתִיב לֹא יֹאכְלוּ דְּקָאֵי אַקְּנוֹקָנוֹת אֶלָּא דַּאֲגִיד נָמֵי קָאֵי וְיֵשׁ לִי הוֹכָחָה דע"כ קְנוֹקָנוֹ' ג"כ אֲסוּרִין דאל"כ לְמַאי הִלְכְתָא כָּתְבִי' רַחֲמָנָא בִּבְנֵי יַעֲקֹב לִכְתּוֹב בְּסִינֵי דְּהָא ר"מ הוּא חֲכָמִים דִּלְקַמָּן ק"א ב' אָמְרוּ לוֹ בְּסִינֵי נֶאֱמַר אֶלָּא כְּדֵי לְיַדַּע מֵאֵיזֶה טַעַם נֶאֱסַר ונ"מ כמ"ש הַתּוֹסָפוֹת רֵישׁ פִּרְקִין צ' א' ד"ה קָדָשִׁים דְּבָעֵינַן שֶׁיָּחוּל מְקַיֵּים כו' וא"כ קָשֶׁה הָא לֵיכָּא שׁוּם אִיסּוּר בג"ה כ"א אִיסּוּר גִּיד דְּאֵין בּוֹ טַעַם אֶלָּא ש"מ דְּגַם קְנוֹקָנוֹת אֲסוּרִין מ"ה וְיֵשׁ בָּהֶן טַעַם וְחָל עֲלַיְיהוּ אִיסּוּר מֵוקְדָּשִׁין מִקּוֹדֶם ומש"ה כָּתְבִי' רַחֲמָנָא אֵצֶל בְּנֵי יַעֲקֹב וע"כ מוּכָח דַּחֲטִיטָה מ"ה הֲוָה וּמַה שֶּׁאָמַר ר"מ לְקַמָּן מֵאוֹכֵל ג"ה שֶׁל נְבֵילָה חַיָּיב ב' הַיְינוּ קְנוֹקָנוֹת דְּגִיד גּוּפָא אֵין בּוֹ טַעַם וּכְדִכְתִיבְנָא: וְאִי קַשְׁיָא אִי פְּלִיגְתָּא דר"מ ור"י בַּחֲטִיטָה הַיְינוּ קְנוֹקָנוֹת דְּלָא כמ"ש הַתּוֹסָפוֹת לְעֵיל צ"ב ד"ה עֵוְלָא אָמַר דִּלְרַב פְּלוּגְתָּא דר"מ ור"י בַּקְּנוֹקָנוֹ' גּוּפָא בַּחֲטִיט' וּלְעֵוְלָא בְּגִיד עַצְמוֹ יע"ש אֶלָּא דלר"מ ור"י בַּקְּנוֹקָנוֹת הוּא דִּפְלִיגִי דלר"מ חֲטִיטָה מִן הַתּוֹרָה וְהַיְינוּ קְנוֹקָנוֹת ולר"י אֲפִילּוּ אִיסּוּר דְּרַבָּנָן אֵין בָּהֶן א"כ אַמַּאי אָמַר ר"י לְקַמָּן הָאוֹכֵל ג"ה שֶׁל נְבֵילָה אֵין חַיָּיב ב' דְּאֵין אִיסּוּר חע"א וְהָא ע"כ דְּאָכַל לַגִּיד וּקְנוֹקָנוֹת דְּאִי קְנוֹקָנוֹת לְחוּד לֹא אָסוּר מ"ה אֶלָּא גִּיד וְגִיד לְחוּדֵי' לֵיכָּא לְמֵימַר דא"כ לר"מ אַמַּאי חַיָּיב ב' דְּאֵין בַּגִּיד גּוּפָא טַעַם כמ"ש אֶלָּא ע"כ דְּאָכַל לִשְׁתֵּיהֶן גִּיד וּקְנוֹקָנוֹת וא"כ לַחֲכָמִים דְּהוּא ר"י אַמַּאי אֵין חַיָּיב אֶלָּא אַחַת וְלִיחַיַּיב אַקְּנוֹקָנוֹת מִשּׁוּם נְבֵילָה דְּבָהֶן לָא חָיֵיל אִיסּוּר גִּיד דְּמִדְּחַיַּיב בג"ה שֶׁל עוֹלָה שְׁתַּיִם ע"כ דַּאָכַל לְתַרְוַיְיהוּ.

אַדְּרַבָּה מִשָּׁם נֹאמַר רְאָיָה לְפֵירוּשׁ זֶה מִדְּאָמַר הָתָם מַאן הַאי תַּנָּא וּמַסְקִינַן ר' יוֹסֵי הַגְּלִילִי הִוא וְלֹא ר' יְהוּדָא כְּכָל סְתָם בַּר פְּלוּגְתֵּי' דר"מ שֶׁהוּא ר"י וּכְבָר מַקְשִׁין כֵּן הָעוֹלָם וְאֵילּוּ למ"ש כָּאן נֵיחָא דְּאִי ר' יְהוּדָא ע"כ שֶׁאָכַל לִשְׁתֵּיהֶן גִּיד וּקְנוֹקָנוֹת וְלִיחַיַּיב אַקְּנוֹקָנוֹת מִשּׁוּם נְבֵילָה אֶלָּא ר' יוֹסֵי וְסוֹבֵר כר"מ דְּאַקְּנוֹקָנוֹת וְגִיד דְּמִיחַיַּיב מִשּׁוּם ג"ה וא"ש.

וּמִיהוּ אֵין רְאִי' דְּאַכַּתִּי לוּקְמֵי' ר' יְהוּדָא הוּא וְאָכַל גִּיד הַגָּבוֹהַּ כַּזַּיִת וּבְקְנוֹקָנוֹת לָא הָווּ כַּזַּיִת ור"מ לְשִׁיטָתֵי' אֲכָלוֹ וְאֵין בּוֹ כְּזַיִת חַיָּיב ולר' יְהוּדָא אַקְּנוֹקָנוֹת לֵיכָּא לְחַיַּיב מִשּׁוּם נְבֵילָה דְּלָא הָיָה כַּזַּיִת וְאַגִּיד אֵין אִיסּוּר חע"א ולר"מ מִיחַיַּיב אַקְּנוֹקָנוֹת שְׁתַּיִם דְּהַגִּיד עֵץ הוּא וּכְדִכְתִיבְנָא: אֲבָל קָשֶׁה דְּהָא ר"מ ע"כ כר' יְהוּדָא סְבִירָא לֵיהּ דְּכָל הַיָּרֵךְ אָסוּר וְלֹא מַה שֶּׁעַל הַכַּף כְּמוֹ שֶׁהוֹכִיחוּ הַתּוֹסָפוֹת ד"ה מִכְּלָל כו' דְּהָא רַב שֵׁשֶׁת אָמַר דְּשִׁקַּל בַּר פָּיוֹלֵי דְּאוֹרָיְיתָא דר"מ וע"כ שֶׁנָּטַל כָּל הַיָּרֵךְ דְּאִילּוּ לר"י כָּל הַיָּרֵךְ אָסוּר ולר"מ מִדְּרַבָּנָן הוּא דְּאָסוּר חוּץ לְכַף הֵיאַךְ אָמַר שֶׁנָּטַל דְּאוֹרָיְיתָא דר"מ וְהָא דְּרַבָּנָן ג"כ שָׁקַל וא"כ לר"מ ע"כ בָּעֵינַן כַּזַּיִת בַּאֲכִילַת גִּיד כֵּיוָן דכר' יְהוּדָא סְבִירָא לֵיהּ שֶׁכָּל הַיָּרֵךְ אָסוּר וע"כ אֲכִילָה דִּכְתִיב בָּיָה לוֹמַר דְּבָעֵינַן כַּזַּיִת כְּמוֹ לר' יְהוּדָא דְּאִי לוֹמַר דְּאַרְבָּעָה וַחֲמִשָּׁה זֵיתִים הָא מֵעַל כַּף הַיָּרֵךְ נפק' וְכִדְמַסִּיק ע"ב וְדוֹחֵק לוֹמַר דְּמַתְנִי' דַּאֲכָלוֹ וְאֵין בּוֹ כְּזַיִת לָאו ר"מ הוּא וּלְקַמָּן אֲבָאֵר עוֹד מִזֶּה בעזה"י בפירש"י יְעַוֵּין שָׁם: אֲשֶׁר ע"כ נִרְאֶה לוֹמַר בְּדִבְרֵי הָרִיטְבָ"א ז"ל דר"מ סוֹבֵר דְּקְנוֹקָנוֹת נָמֵי בִּכְלַל גִּיד הֲוָה דְּסְתָמָא כְּתִיב לֹא יֹאכְלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ג"ה ור"י סוֹבֵר גִּיד אָסְרָה תּוֹרָה וְלֹא קְנוֹקָנוֹ' וְהָא דְּאָמַר עֵוְלָא עֵץ הוּא וְהַתּוֹרָה חִיְּיבָה עָלָיו סוֹבֵר ה"ה קְנוֹקָנוֹת חַיָּיב אֶלָּא דְּלָא מְסְתַּבֵּר לי' לוֹמַר דְּלָא הֲוָה גִּיד הַגָּבוֹהַּ בִּכְלַל גִּיד דְּלָא יֹאכְלוּ כו' וְאַבַּיֵי הוּא דְּאָמַר כְּוָותֵי' דְּעֵוְלָא כו' אִיהוּ סְבִירָא לֵיהּ כֵּן וְלֹא

עוֹלָא וכמ"ש לְעֵיל ועי' מ"ש בתו' ד"ה מִכְּלָל כו': וְכָתַב הָרִיטְבָ"א ז"ל כָּאן דְּבַר פְּיוֹלִי כּוּלֵי שְׁקִיל אֶלָּא דְּשַׁיֵּיר שַׁמְנוֹ לְרַשִׁ"י ז"ל דְּלָא שְׁקִיל אֶלָּא שֶׁעַל הַשּׁוֹפִי וּלְתוֹסָ' לָא שְׁקִיל כְּלוּם וְקָאָמַר חַוּת בֵּיהּ טִפֵּי דְּלִישְׁקוֹל שֶׁמָּנוּ עכ"ל יע"ש וַאֲבָאֵר הִנֵּה דַּעְתּוֹ ז"ל כמ"ש מִקּוֹדֶם דלר"מ חֲטִיטָה מ"ה וא"כ מַה דְּקָאָמַר דְּשָׁקַל דְּאוֹרָיְיתָ' דר"מ כָּל הַגִּיד וּבַחֲטִיטָה וְשַׁיֵּיר שַׁמְנוֹ לְרַשִׁ"י מִן הַקְּנוֹקָנוֹת וּלְתוֹ' מִכָּל הַגִּיד וְקָאָמַר חַוּת בֵּיהּ טִפֵּי ור"מ כר"י סְבִירָא לֵיהּ דְּכָל הַיָּרֵךְ אָסוּר מ"ה דְּהָא דְּאוֹרָיְיתָא קָאָמַר דְּשָׁקִיל וַאַף דִּסְתָמָא קָאָמַר דְּשָׁקִיל דְּאוֹרָיְיתָא מִכָּל מָקוֹם ע"כ לר"מ נָמֵי קָאָמַר דה"ק דְּשָׁקִיל דְּאוֹרָיְיתָא וְשַׁיֵּיר דְּרַבָּנָן לר"מ אֶלָּא דלפ"ז יְקֻשָּׁה ב' קֻוּשְׁיוֹת גְּדוֹלוֹת הא' דְּאוֹרֵי לִי' כְּמַאן אוֹרֵי לִי' דְּבַר פְּיוֹלִי שָׁקַל הַגִּיד וּבַחֲטִיטָה דַּהֲוָה דְּאוֹרָיְיתָא לְדַעְתּוֹ ז"ל לר"מ וְהָא לר' יְהוּדָא חֲטִיטָה בְּגִיד לֵית לֵיהּ וְלָמָּה שְׁקִיל הַגִּיד וּבַחֲטִיטָה וְשַׁיֵּיר שַׁמְנוֹ דַּהֲוָה דְּלָא כְּמַאן וּמִיהוּ בָּזֶה אֵיכָא לוֹמַר דלר"י נָמֵי חֲטִיטָה בַּגִּיד הֲוָה מִדְּרַבָּנָן וּפְלִיגִי לר"מ מִן הַתּוֹרָה ולר"י מִדְּרַבָּנָן וְהָא דְּתָנַן בְּמַתְנִי' ר"י אוֹמֵר כְּדֵי לְקַיֵּים מִצְוַת נְטִילָה מְדְּאוֹרַיְיתָא קָאָמַר וּכְבָר כָּתַב הָרַשְׁבָּ"א בְּחִדּוּשָׁיו כֵּן וְז"ל דל"ל ר"מ אִית לֵיהּ דְּרַבָּנָן בְּגִיד א"כ הֵיכָא אָמַר ר"י אוֹמֵר כְּדֵי לְקַיֵּים מִצְוַת נְטִילָה הַיְינוּ דְּאוֹרָיְיתָא וּדְרַבָּנָן הָא ת"ק נָמֵי אָמַר כֵּן דְּצָרִיךְ לְקַיֵּים בֵּיהּ דְּאוֹרָיְיתָא וּדְרַבָּנָן וַהֲוָה לְהוּ לְפָרוֹשֵׁי שִׁיעוּרָא עַד כַּמָּה וְאִי ת"ק ור"י פְּלִיגִי בְּדְאוֹרָיְיתָא פְּלִיגִי הָא כ"ע מוֹדִים דְּחֲטִיטַת גִּיד הֲוָה דְּרַבָּנָן אֶלָּא ע"כ דר"י לֵית לֵיהּ דְּרַבָּנָן בְּגִיד כְּלָל וה"ק ת"ק צָרִיךְ שֶׁיִּטּוֹל כֻּלּוֹ מִדְּרַבָּנָן ור"י אוֹמֵר כְּדֵי לְקַיֵּים מִצְוַת נְטִילָ' הַיְינוּ דְּאוֹרָיְיתָ' וּדְרַבָּנָן לֵית לֵיהּ עכ"ל וא"כ הָרִיטְבָ"א לְשִׁיטָתֵי' דלר"מ כֻּלּוֹ גִּיד וַחֲטִיטָה הֲוָה דְּאוֹרָיְיתָא וּת"ק דְּמַתְנִי' נָמֵי סָבַר כר"מ דַּחֲטִיטָה מ"ה וה"ק ת"ק הַנּוֹטֵל ג"ה צָרִיךְ שֶׁיִּטּוֹל כֻּלּוֹ מ"ה וּבְגִיד לְחוּדֵיהּ מַיְירֵי וְלֹא בְּשַׁמְנוֹ דְּהָכִי מַשְׁמַע לִישָׁנָא הַנּוֹטֵל ג"ה דְּשֻׁוְמָן לָא הֲוָה בִּכְלַל גִּיד כמ"ש התו' ר"פ אַהָא דְּפָרִיךְ וְהִתְנָן יָרֵךְ שֶׁנִּתְבַּשֵּׁל כו' ור"י אוֹמֵר כְּדֵי לְקַיֵּים מִצְוַת נְטִילָה הֲוָה דְּאוֹרָיְיתָא ולפ"ז לר"י נָמֵי אִית לֵיהּ דְּרַבָּנָן בְּגִיד כֵּן נוֹכַל לוֹמַר לפי' זֶה וְנֶאֱמַר דְּרִיטְבָ"א נָמֵי סוֹבֵר כֵּן וא"כ הָא דְּתַנְיָא לְעֵיל צ"ב ב' ג"ה מְחַסֵּט אַחֲרָיו בכ"מ שֶׁהוּא וְחוֹתֵךְ שַׁמְנוֹ מֵעִיקָּרוֹ ור"י אוֹמֵר גּוֹמְמוֹ עִם הַשּׁוֹפִי בְּדְאוֹרָיְיתָא פְּלִיגִי דר"י לֵית לֵיהּ חֲטִיטָה מ"ה אֶלָּא מִדְּרַבָּנָן וְגוֹמְמוֹ הַיְינוּ גִּיד לְחוּדֵיהּ וְלֹא שֻׁוְמָן הַגָּבוֹהַּ דְּלָא כפירש"י ז"ל שָׁם.

אֶלָּא דְּקָשֶׁה דְּהָא קָתָנֵי וְחוֹתֵךְ שַׁמְנוֹ מֵעִיקָּרוֹ וְהַיְינוּ וַדַּאי מִדְּרַבָּנָן גַּם לר"מ דְּיִשְׂרָאֵל קְדוֹשִׁים נָהֲגוּ אִיסּוּר וא"כ ר"י ע"כ חֲטִיטָה אֲפִילּוּ מִדְּרַבָּנָן לֵית לֵיהּ כְּלָל וְאָמְנָם יֵשׁ לְיַישֵּׁב קָצָת דר"מ אָמַר מְחַסֵּט אַחֲרָיו מ"ה קָאָמַר וְחוֹתֵךְ שַׁמְנוֹ מֵעִיקָּרוֹ מִדְּרַבָּנָן דְּוַדַּאי לָא הֲוָה שֻׁוְמָן בִּכְלַל גִּיד וְכִדְמַסֵּיק נָמֵי לְקַמָּן מַאי דְּשַׁיֵּיר דְּרַבָּנָן לר"מ וְהַיְינוּ שֻׁוְמָן וּכְפֵירוּשׁ הָרִיטְבָ"א ז"ל וַהֲבֵאתִיו לְעֵיל ור' יְהוּדָא פְּלִיג עֲלֵיהּ בְּמִן הַתּוֹרָה דא"צ בַּגִּיד גּוּפָא אֶלָּא גַּוְמֵהּ עִם הַשּׁוֹפִי וַחֲטִיטָה וְשֻׁוְמָן הֲוָה מִדְּרַבָּנָן וְהָא דְּפָרִיךְ מַאן שָׁמְעַתְּ לֵיהּ דְּאִית לֵיהּ חֲטִיטָה ר"מ וְקָתָנֵי שַׁמְנוֹ מֵעִיקָּר וְהָא כר"י נָמֵי מָצֵי אָתְיָא דְּאִית לֵיהּ חֲטִיטָה מִדְּרַבָּנָן יֵשׁ לוֹמַר דְּרִיטְבָ"א לְשִׁיטָתֵיהּ דְּאי כר"י אָתְיָא אֵיךְ תָּנֵי וְשַׁמְנוֹ מֵעִיקָּר וְהָא חֲטִיטָה מִדְּרַבָּנָן, וְשֻׁוְמָן הַגָּבוֹהַּ הֲוָה דְּרַבָּנָן לפי' רַשִׁ"י וְאֵיךְ תָּנֵי וְשַׁמְנוֹ מֵעִיקָּר מַשְׁמַע כָּל הַשֻּׁוְמָן מֵעִיקָּר דְּלָא סְבִירָא לֵיהּ לְהָרִיטְבָ"א ז"ל תַּקָּנַת חֲכָמִים לְחוּד וְהַנָּהֲגַת קְדוּשִׁי' לְחוּד כמ"ש לְעֵיל דְּהָא הוֹכָחָה דִּידֵיהּ דְּלְרַבִּי מֵאִיר הֲוָה חֲטִיטָה מִן הַתּוֹרָה מִמַּתְנִיתָא בָּתְרָיְיתָא דְּהָתָם וְכִדְכָתֵיבְנָא שָׁם: וְהָשְׁתָּא הָנָךְ תְּלָתָא בָּרָיְיתוֹת דְּתַנְיָא לְעֵיל צ"ב ב' חֲדָא פְּלֻגְתָּא דר"מ ור"י בַּחֲטִיטָה וַחֲדָא שַׁמְנוֹ מֵעִיקָּר וְיִשְׂרָאֵל קְדוֹשִׁים נָהֲגוּ אִיסּוּר וּבָתְרָיְיתָא ג"ה מְחַסֵּט אַחֲרָיו וְשֻׁוְמָן מֵעִיקָּר

כְּוָתְהוּ צְרִיכִי וּכְמוֹ שֶׁאָבָאר בעזה"י וְהִנֵּה הָרִיטְבָ"א לְעֵיל צ"ב ב' כָּתַב וְז"ל תְּלָת בָּרַיְיתָא כר"מ וּצְרִיכִי כּוּלְהוּ דְּאִי בָּתְרָיְיתָא לְחוּד ה"א דְּמַוְתָּר לְגַמְרֵי קָתָנֵי מַצַּעְתָּא דַּהֲוָה הַנָּהָגַת קְדוֹשִׁים וְה"א הֵיכָא דְּלָא נָהוּג לֹא מִיְתַסַּר וּלְכָךְ תָּנֵי רֵישָׁא וְחָתַךְ שַׁמְנוֹ לוֹמַר דבכ"מ מִיְתַסַּר עכ"ל וְאַפַּתִּי קָשֶׁה לָמָּה לִי סֵיפָא דְּשַׁמְנוֹ מֻוָתָּר מ"ה הָא תְּנָא מַצַּעְתָּא וְשָׁמְנוֹ מֻוָתָּר וְיִשְׂרָאֵל קְדוֹשִׁים כו' וְכֵן לְהֵיפֶךְ לָמָּה לִי מַצַּעְתָּא דְּהָא מֵרֵישָׁא שָׁמְעִינַן וְחוֹתֵךְ שֶׁוָמָן מֵעִיקָּרוֹ וע"כ דְּרַבָּנָן דְּאִי מ"ה הָא תָּנֵי סֵיפָא מְחַסֵּט וְשַׁמְנוֹ מֻוָתָּר מ"ה וי"ל בָּתְרָיְיתָא אִיצְטְרִיךְ לְאַשְׁמְעִינַן דַּחֲטִיטָה הֲוָה מ"ה כְּהוֹכָחַת הָרִיטְבָ"א ז"ל דְּתַנְיָא דְּשַׁמְנוֹ מוֹתָר מ"ה ע"כ חֲטִיטָה מ"ה הֲוָה אֶלָּא מַצַּעְתָּא קָשְׁיָא לָמָּה לִי ולפירש"י ז"ל א"ש דְּמַצַּעְתָּא לָאו ר"מ הוּא אֶלָּא ר' יְהוּדָא קָאָמַר לֵיהּ וְשַׁמְנוֹ שֶׁל גִּיד הַגָּבוֹהַּ מִדְּרַבָּנָן אָסוּר וְסֵיפָא ר"מ אֲבָל שְׁיטַת הַתּוֹסָפוֹת ע"כ כּוּלְהוּ כר"מ אָתְיָין וא"כ לָמָּה לִי מַצַּעְתָּא.

וְיֵשׁ לְיַישֵׁב זֹאת דְּאַשְׁמְעִינַן דְּשֶׁוָמָן שֶׁל כָּל הַגִּיד מֻוָתָּר מ"ה דְּאִי מִבָּרַיְיתָ' בָּתְרָיְיתָ' ה"א דְּקָאֵי אַחֲטִיטָה דְּקָתָנֵי מְחַסֵּט אַחֲרָיו וְשַׁמְנוֹ מֻוָתָּר ה"א דְּקָאֵי אַשּׁוּמָן שֶׁל קְנוֹקָנוֹת קמ"ל דְּכָל הַשֶּׁוָמָן מֻוָתָּר מ"ה וְעַיַּיִן עוֹד בְּחִדּוּשֵׁי רַשְׁבָּ"א לְעֵיל צ"ב ב' דְּמַשְׁמַע דְּגִירְסָתוֹ הָיָה בַּגְּמָרָא דְּאוֹרָיְיתָא לר"מ וְשַׁיַּיר דְּרַבָּנָן לר"מ יע"ש וּלְקַמָּן אֲבָאֵר עוֹד מִזֶּה בעזה"י וְהִנֵּה בָּרַיְיתָא קַמָּיְיתָא אִיצְטְרִיךְ טוּבָא לְאַשְׁמְעִינַן פְּלוּגְתָּא דר"מ ור"י וְחוֹתֵךְ שֶׁוָמָן מֵעִיקָּרוֹ נָמֵי צָרִיךְ אוֹ כמ"ש רִיטְבָ"א דבכ"מ אָסוּר אוֹ כמ"ש דלר"י חֲטִיטָה מִדְּרַבָּנָן לֵית לֵיהּ: הַפֵּירוּשׁ הב' הוּא פירש"י ז"ל דְּשֶׁוָמָן הַגִּיד עַצְמוֹ לר"י הֲוָה דְּרַבָּנָן וּפְלִיגִי בְּקְנוֹקָנוֹת דְּהַיְינוּ חֲטִיטָה דלר"מ הֲוָה דְּרַבָּנָן כמ"ש כָּאן ד"ה דְּשַׁיַּיר דְּרַבָּנָן לדר"מ דַּחֲטִיטָה הֲוָה דְּרַבָּנָן וְהִנֵּה יֵשׁ לְרָאוֹת דע"כ שָׁקַל בַּר פִּיוּלֵי גַּם הַשֶּׁוָמָן הַגָּבוֹהַּ דאל"כ דְּאוֹרֵי לֵיהּ כְּמַאן אוֹרֵי לֵיהּ וא"כ יֵשׁ לְהַקְשׁוֹת בְּהָא דְּאָמַר דְּשָׁקִיל דְּאוֹרָיְי' דר"מ וְהָא שְׁקִיל נָמֵי דְּרַבָּנָן וְצָרִיךְ (לומ') דְּלָא, מַיְירֵי כ"א בְּגִיד עַצְמוֹ וְלֹא בְּשֶׁוָמָן כְּלָל וה"ק דְּמַה דְּשָׁקִיל בַּר פִּיוּלֵי דְּאוֹרָיְיתָא וּסְתָמָא אָמַר בֵּין לר"מ וּבֵין לר"י דר"מ נָמֵי כר"י סְבִירָא לֵיהּ דְּכָל הַיָּרֵךְ אָסוּר כמ"ש התו' ד"ה מִכְּלָל דְּשָׁיְירֵי כו' יע"ש וְשַׁיַּיר חֲטִיטָה בַּגִּיד דַּהֲוָה דְּרַבָּנָן לר"מ וּבַתְּחִלָּה הָיָה רוֹצֶה לוֹמַר דְּשַׁיַּיר דְּרַבָּנָן לדר"י וְהַיְינוּ שֶׁוָמָן הַגִּיד עַצְמוֹ דְּאָסוּר גַּם לדר"י וְהִקְשָׁה לוֹ דְּאוֹרֵי כְּמַאן וְהֶחְזִירָ דְּרַבָּנָן לדר"י וְהַיְינוּ שֶׁוָמָן הַגִּיד עַצְמוֹ דְּאָסוּר גַּם לדר"י וְהִקְשָׁה לוֹ דְּאוֹרֵי כְּמַאן וְהֶחְזִירָ דְּרַבָּנָן לוֹמַר דְּשַׁיַּיר דְּרַבָּנָן דר"מ וְהַיְינוּ חֲטִיטָה דְּאִי שֶׁוָמָן קְנוֹקָנוֹת א"כ מַה קָאָמַר דְּשָׁקִיל דְּאוֹרָיְיתָא וְהָא דְּרַבָּנָן נָמֵי שְׁקִיל שֶׁוָמָן הַגִּיד עַצְמוֹ אֶלָּא דְּלָא מַיְירֵי כְּלָל וּשְׁקִיל וְשַׁיַּיר בְּגִיד מַיְירֵי דַּחֲטִיטָה הֲוָה דְּרַבָּנָן: הֵן אֱמֶת שֶׁרַשְׁ"י ז"ל כָּתַב בְּמַתְנִיתִין ד"ה שֶׁיִּטּוֹל כֻּלּוֹ שֶׁיְּחַסֵּט אַחֲרָיו וּסְתָם מַתְנִי' רַבִּי מֵאִיר הִיא עכ"ל הִנֵּה מַשְׁמַע דְּמַתְנִיתִין רַבִּי מֵאִיר הִיא כְּדְאָמְרִינַן בְּעָלְמָא סְתָם מִשְׁנָה רַבִּי מֵאִיר הִיא וְאֵיךְ יִתָּכֵן זֹאת דְּהָא ע"כ מַתְנִי' דְּלָא כר"מ דלר"מ כָּל הַיָּרֵךְ אָסוּר מ"ה כִּדְמוֹכַח מֵעוֹבָדָא דְּבַר פִּיוּלֵי דְּשָׁקִיל דְּאוֹרָיְיתָא דר"מ וְכֵיוָן שֶׁכֵּן ע"כ כר"י סְבִירָא לֵיהּ דְּאָכְלוּוְאֵין בּוֹ כַּזַּיִת פָּטוּר דְּהָא אֲכִילָה כְּתִיב בֵּיהּ דְּלֵיכָּא לְמֵימַר דְּאִי אִית בֵּיהּ דו"ה זֵיתִים מֵאֲשֶׁר עַל הַיָּרֵךְ נָפְקָא כִּדְמַסִּיק ע"ב דמה"ט מַסִּיק כְּתַנָּאֵי לְמִלְתֵיהּ דְּשְׁמוּאֵל דְּמַאן דְּאִית לֵיהּ אֲכָלוֹ וְאֵין בּוֹ כְּזַיִת חַיָּיב סוֹבֵר לֹא אָסְרָה תּוֹרָה, אֶלָּא שֶׁעַל הַיָּרֵךְ בִּלְבַד וא"כ מַתְנִי' דְּתָנַן אֲכָלוֹ וְאֵין בּוֹ כְּזַיִת חַיָּיב לָאו ר"מ הִיא וְאֵיךְ כ' רַשְׁ"י דְּמַתְנִי' ר"מ אִם לֹא שֶׁנֹּאמַר דְּרַשְׁ"י סוֹבֵר דְּהַגִּי' הִיא כְּמוֹ שֶׁכְּתוּבָה לְפָנֵינוּ דְּמַאי דְּשָׁקִיל בַּר פִּיוּלֵי דְּאוֹרָיְיתָא סְתָם וְלָא לר"מ וּמַאי דְּשַׁיַּיר דְּרַבָּנָן לר"מ ור"ל דְּבַר פִּיוּלֵי שְׁקִיל דְּאוֹרָיְיתָא לְשִׁיטָתֵי' דְּאוֹרֵי לֵיהּ כר' יְהוּדָה דְּכָל הַיָּרֵךְ אָסוּר וְשַׁיַּיר חֲטִיטָה דַּהֲוָה רַבָּנָן לדר"מ כמ"ש רַשְׁ"י ז"ל דַּחֲטִיטָה לָא הֲוָה לר' מֵאִיר אֶלָּא מִדְּרַבָּנָן וְלֹא מִן הַתּוֹרָה וְעַיַּיִן

מ"ש לְקַמָּן בגמ' ע"ב: וְדַע דְּרַב שֵׁשֶׁת דְּאָמַר מַה דְּשָׁקִיל בַּר פִּיּוּלֵי דְּאוֹרָיְיתָא וּמַה דְּשַׁיֵּיר דְּרַבָּנָן תַּרְתֵּי אַשְׁמְעִינַן וכה"ג כָּתַב הָרַשְׁבָּ"א ז"ל בְּחִדּוּשָׁיו וע"ש וַאֲנִי אֲפָרֵשׁ לְפִי דַּרְכֵּנוּ דְּאִם נֹאמַר כמ"ש רַב שֵׁשֶׁת מִקּוֹדֶם דְּשָׁקִיל דְּאוֹרָיְיתָא לר"י אַשְׁמְעִינַן דלר"י כָּל הַיָּרֵךְ הֲוָה דְּאוֹרָיְיתָא דָּל"ת מַה שֶּׁעַל הַכַּף הֲוָה דְּאוֹרָיְיתָא וְכָל הַיָּרֵךְ הֲוָה דְּרַבָּנָן וַחֲטִיטָה בַּקְּנוֹקָנוֹת לֵית לֵיהּ כְּלָל אַף מִדְּרַבָּנָן לְכָךְ אַשְׁמְעִינַן דְּכָל מַה דְּשָׁקִיל בַּר פִּיּוּלֵי הֲוָה דְּאוֹר' לר"י דְּכָל הַיָּרֵךְ אָסוּר מ"ה וְאַשְׁמְעִינַן כְּרַב פַּפָּא דְּאָמַר כְּתַנָּאֵי וְאַשְׁמְעִינַן דְּטַעֲמָא דר' יְהוּדָא דְּאָמַר כְּזַיִת הוּא מִשּׁוּם דְּכָל הַיָּרֵךְ אָסוּר דְּבַבָּרַיְיתָא לֹא הֻזְכַּר טַעַם פְּלֻגְתָּתָן אֶלָּא ר"פ מַסִּיק לָהּ הָכִי וה"ה רַב שֵׁשֶׁת אַשְׁמְעִינַן זֶה וְאַשְׁמְעִינַן נָמֵי דְּשַׁיֵּיר דְּרַבָּנָן לר"י וּפָרִיךְ דְּאוֹרִי כְּמַאן אוֹרִי וּמְשַׁנֵּי דְּאוֹרִי כו' ור"ל לר"י ג"כ כְּפִי מַה דְּאוֹרֵי לִי' לְבַר פִּיּוּלֵי כו' וְשָׁיְירִי לְדַרְבָּנָן דר"מ דַּהֲוָה חֲטִיטָה וְאִי אָמְרִי' דְּאוֹרָיְיתָ' לר"מ אַשְׁמְעִינַן כָּל הַיָּרֵךְ לר"מ אָסוּר מ"ה וַחֲטִיטָה הֲוָה דְּרַבָּנָן לְאַפּוֹקֵי מִפִּי' הָרִיטָבָ"א ז"ל דַּחֲטִיטָה דְּרַבָּנָן לָא קָאֵי אַשּׁוּמָן כו' אֶלָּא דְּיֵשׁ לְהַקְשׁוֹת א"כ מַאי אֶלָּא דְּאָמַר רַב שֵׁשֶׁת דְּמַשְׁמַע דַּהֲדַר בֵּיהּ מִמַּה דְּאָמַר בְּתִחִלַּת דְּבָרָיו וְאַמַּאי הָא לָא הָדַר בֵּיהּ כְּלָל דְּמַה דְּשָׁקִיל בַּר פִּיּוּלֵי דְּאוֹרָיְיתָא וְהַיְינוּ ע"כ לר"י דְּאִי לר"מ שָׁקִיל גַּם דְּרַבָּנָן דְּלָא אָסְרָה תּוֹרָה אֶלָּא מַה שֶּׁעַל הַכַּף בְּלִבַּד דְּסָתָם מַתְנִי' ר"מ וְקָתָנֵי אָכָלוֹ וְאֵין בּוֹ כְּזַיִת חַיָּיב וע"כ לֹא אָסְרָה תּוֹרָה אֶלָּא שֶׁעַל הַכַּף לְבַד וְכִדְמַסִּיק ר"פ כְּתַנָּאֵי כו' יע"ש אֶלָּא דְּלָא תֵּידוֹק מִינַּי' דְּשַׁיֵּיר דְּרַבָּנָן לר"י אֶלָּא דְּשַׁיֵּיר דלר"מ.

וּמַאי אֶלָּא שַׁיָּיךְ כֵּינָן דְּלָא הָדַר כְּלָל מִדְּבָרָיו הָרִאשׁוֹנִים וְעוֹד מִנַּלָן לְמֵידַק כְּלָל מִכְּלָל דְּשַׁיֵּיר דְּרַבָּנָן דר"י דִּלְמָא לֹא שַׁיֵּיר כְּלָל בְּשֶׁוְּמָן הַגִּיד עַצְמוֹ וּמַה דְּאָמַר דְּשָׁקִיל בַּר פִּיּוּלֵי דְּאוֹרָיְיתָא לר"י חֲדָא אַשְׁמְעִינַן דְּכָל הַיָּרֵךְ הֲוָה לר"י דְּאוֹרָיְיתָא וכר"פ לְקַמָּן כְּתַנָּאֵי דְּהָא בַּבָּרַיְיתָא לֹא הֻזְכַּר טַעַם פְּלֻגְתָּתָן דַּאֲכָלוֹ וְאֵין בּוֹ כְּזַיִת וּסְתָמָא דְּתַלְמוּדָא הוּא דְּמַסִּיק לְקַמָּן מ"ט דְּרַבָּנָן כו' ור"י אֲכִילָה כו' ומכ"ש לְעֵיל וְלָא מַיְירֵי כְּלָל בְּשֶׁוְּמָן שֶׁל הַגִּיד הַנַּעֲשֶׂה אֶלָּא בְּגִיד עַצְמוֹ וּמְנָא לֵיהּ לְמֵידַק מִכְּלָל: אֲבָל לְבֵי אוֹמֵר לִי דְּרַשׁ"י ז"ל גִּירְסָא אַחֶרֶת הָיָה לוֹ בגמ' וְזֶה תָּוְאָרָהּ אָמַר רַב שֵׁשֶׁת מַה דְּשָׁקִיל בַּר פִּיּוּלֵי דְּאוֹרָיְיתָא לר"י וְשַׁיֵּיר דְּרַבָּנָן לר"י וּפָרִיךְ דְּאוֹרִי לי' כְּמַאן כו' וּמְשַׁנֵּי אֶלָּא אָמַר רַב שֵׁשֶׁת מַה דְּשָׁקִיל בַּר פִּיּוּלֵי דְּאוֹרָיְיתָא וְשַׁיֵּיר דְּרַבָּנָן לר"מ ולר"י שָׁרֵי מִדְּרַבָּנָן וְכֵינָן שֶׁכֵּן א"ש דְּנַדַּאי רַב שֵׁשֶׁת תַּרְתֵּי אַשְׁמְעִינַן דְּכָל הַיָּרֵךְ הֲוָה דְּאוֹרָיְיתָא לר"י ומש"ה לִשִׁיטָתֵיהּ אָכָלוֹ וְאֵין בּוֹ כְּזַיִת פָּטוּר כו' בַּאֲכִילָה כְּתִיב בֵּיהּ דְּאִית בֵּיהּ דו"ה זֵיתִים לֹא צָרִיךְ דְּמֵאֲשֶׁר עַל כַּף הַיָּרֵךְ נָפְקָא כְּדִלְקַמָּן בְּשִׁמַעְתִּין וְאַשְׁמְעִינַן דְּאִיכָּא דְּרַבָּנָן לר"י כְּגוֹן שֶׁוְּמָן הַגִּיד עַצְמוֹ לְשִׁיטַת רַשׁ"י דבי' קָיְימִי' וּפָרִיךְ דְּאוֹרִי כְּמַאן וּמְשַׁנֵּי אֶלָּא מַה דְּשָׁקִיל בַּר פִּיּוּלֵי דְּאוֹרָיְיתָא בְּמֻקְדָּם לר"נ וְרָצָה לוֹמַר דְּבַר פִּיּוּלֵי לְפִי מַה דְּאוֹרֵי לי' שָׁקִיל דְּאוֹרָיְיתָא וְשַׁיֵּיר דְּרַבָּנָן לדר"מ וְתַרְתֵּי שָׁמְעַת מִינַּי' ג"כ דלר"י כָּל הַיָּרֵךְ אָסוּר מ"ה וַחֲטִיטָה לר"מ לָא הֲוָה אֶלָּא דְּרַבָּנָן וּבְשֶׁוְּמָן שֶׁל גִּיד לָא מַיְירֵי כְּלָל בְּכָאן וְזֶה שֶׁאָמַר ולר"י אַף מִדְּרַבָּנָן שָׁרֵי וְהַיְינוּ חֲטִיטָה דְּלֵית לי' לר"י כְּלָל חֲטִיטָה דְּהֵכִין הוּא וַדַּאי דְּכֵינָן דלר"מ לֹא הֲוָה חֲטִיטָה אֶלָּא דְּרַבָּנָן ע"כ לר"י כְּלָל לֹא.

וְאַף מִדְּרַבָּנָן שָׁרֵי לר"י: וּמְנָא אָמֵינָא שֶׁיֵּשׁ לִגְרוֹס כָּךְ מִתּוֹרָתוֹ שֶׁל הָרִיטָבָ"א ז"ל לָמַדְתִּי כֵּן שֶׁכָּתַב בַּסֻּגְיָא דְּלְעֵיל צ"ב ב' וַז"ל וּמִיהוּ קָשֶׁה דִּבְעֻבְדָּא דְּבַר פִּיּוּלֵי אָמְרִינַן אָמַר רַב שֵׁשֶׁת מַאי דְּשָׁקִיל בַּר פִּיּוּלֵי דְּאוֹרָיְיתָא לר"י וּמַאי דְּשַׁיֵּיר שַׁיֵּיר דְּרַבָּנָן וּמַאי שִׁיּוּרָא אִיכָּא לר"י (ר"ל לְשִׁיטַת הַתּוֹסָ' דְּשֶׁוְּמָן הַגִּיד עַצְמוֹ שָׁרֵי לר"י וַחֲטִיטָה לֵית לֵיהּ כְּלָל לר"י אַף מִדְּרַבָּנָן) כו' וְי"ל דְּרַב שֵׁשֶׁת בְּטָעוּתָא הָוֵי אָמְרֵי לָהּ דס"ד דלר"י אִיכָּא אִיסּוּרָא דְּרַבָּנָן

וְדָחֵי לָהּ וְלָא קָיְימִי בְּמַסְקָנָא וְיֵשׁ גּוֹרְסִין שָׁם מִכְּלָל דְּשַׁיֵּיר דְּרַבָּנָן לר"י כו' כְּלוֹמַר וּבָאֻתְמָהָא פָּרֵיךְ לֵיהּ דלר"י לֵית לֵיהּ כְּלָל דְּרַבָּנָן וְתֵדַע מִן הַקֻּוּשְׁיָא הוּא דאל"כ כְּמַאן אוֹרֵי לֵיהּ עכ"ל הֲרֵי בְּהֶדְיָא דְּיֵשׁ שְׁנֵי גִּרְסָאוֹת לְהַמְעַיֵּין וְהַמֵּבִין בָּרִיטְבָ"א ז"ל וְנֶאֱמַר דְּגִירְסַת רַשְׁ"י ז"ל כַּגִּירְסָא הָרִאשׁוֹנָה וא"ש טְפֵי דְּהָדַר בֵּיהּ מִמַּה דַּאֲמַר דְּשַׁיֵּיר דְּרַבָּנָן לדר"י דְּהַיְינוּ שֶׁוָּמָן הַגִּיד עַצְמוֹ אֶלָּא דְּשַׁיֵּיר דְּרַבָּנָן לדר"מ דְּהַיְינוּ חֲטִיטָה וּבַשֶּׁוָּמָן לָא אַיְירִי כְּלָל וּמַה דְּשָׁקִיל בַּר פִּיוּלִי דְּאוֹרָיְיתָא הַיְינוּ לר"י כִּדְמַעְיְקֶרָא דְּאִי לר"מ דְּרַבָּנָן נָמֵי שְׁקִיל דְּלִדִידֵיהּ לֹא אָסְרָה תּוֹרָה אֶלָּא שֶׁעַל הַכַּף בִּלְבַד וּמַה דְּשַׁיֵּיר דְּרַבָּנָן לר"מ וְאַשְׁמְעִינַן תַּרְתֵּי וּכְדִכְתִיבְנָ': וְהִנֵּה לְפִי פִּי רַשְׁ"י ז"ל הַךְ בָּרַיְיתָא מַצַּעְתָּא לְעֵיל מָצֵי אַתְיָא כר"י ג"כ דְּשַׁמְנוֹ מֻוָּתָר וְיִשְׂרָאֵל קְדוֹשִׁים נָהֲגוּ בּוֹ אִיסּוּר וַאֲשׁוּמָן שֶׁל גִּיד עַצְמוֹ קָאֵי וְאִיצְטְרַכוּ כֻּלְּהוּ כמ"ש לְעֵיל בְּדִבְרֵי הָרִיטְבָ"א וְהַךְ מַתְנִי' אָתְיָא כר"מ.

וּמִיהוּ כָּל הַגִּיד שֶׁחוּץ לְכַף נָמֵי אָסוּר לר"מ מִדְּרַבָּנָן דְּלָא מִסְתַּבְּרָא דְּגָרַע מִקְּנוֹקָנוֹת לר"מ דְּבָעֵי חֲטִיטָה וה"ה כָּל גִּיד הַיָּרֵךְ דְּבָעֵי חֲטִיטָה וּמַה דְּשַׁיֵּיר חֲטִיטָה הַיְינוּ דְּרַבָּנָן. וְהִנֵּה כָּל מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ חֲטִיטָה הוּא בַּקְּנוֹקָנ' אַל תִּטְעֶה לוֹמַר דַּוְקָא בַּקְּנוֹקָנוֹת דְּמָצִינוּ חֲטִיטָה בַּגִּיד עַצְמוֹ כְּמוֹ שֶׁאָבֵאר בתו' ד"ה מִכְּלָל אֶלָּא דְּרִיהֲטָא דְּלִישָׁנָא וְסוּגְיָא דְּשָׁמַעְתָּא מַשְׁמַע טְפֵי עַל קְנוֹקָנוֹת לְכָךְ כָּתְבוּ חֲטִיטָה עַל קְנוֹקָנוֹ' וכמ"ש לְקַמָּן הַפֵּירוּשׁ הַשְּׁלִישִׁי הוּא שִׁיטַת רַבּוֹתֵינוּ הַצָּרְפָתִים וְז"ל דלר"י לֵית לֵיהּ דְּרַבָּנָן בְּגִיד כְּלָל דְּשֶׁוָּמָן מַגִּיד הַגָּבוֹהַּ מֵישָׁרָא שָׁרֵי לר"י וְגוֹמְמוֹ עִם הַשּׁוֹפִי אַגִּיד לְחוּדֵיהּ קָאֵי כמ"ש שָׁם בצ"ב ב' ד"ה גֵּוֹמְמוּ וְהַגִּירְסָא כְּמוֹ שֶׁהוּא כְּתָוְבָה לְפָנֵינוּ מִכְּלָל דְּשַׁיֵּיר דְּרַבָּנָן לדר"י אֶלָּא דְּאוֹרֵי לֵיהּ כְּמַאן אוֹרֵי לֵיהּ וּמְשַׁנֵּי אֶלָּא דְּאוֹרָיְיתָא וּמַאי דְּשַׁיֵּיר דְּרַבָּנָן לדר"מ וְאֶפְשָׁר שֶׁהִגִּי' בְּהֶדְיָא אֶלָּא מַה דְּשָׁקִיל בַּר פִּיוּלִי דְּאוֹרָיְי' וְשַׁיֵּיר דְּרַבָּנָן דר"מ דְּאִי לדר"י אַפִּי מִדְּרַבָּנָן מִשְׁרֵי שָׁרֵי (וּבְמַהֲדּוּרָא"ם מְלוּבְּלִין מַשְׁמַע דְּהַגִּירְסָא הָיָה דְּאִי לר"י אַף מִדְּרַבָּנָן לֹא שַׁיֵּיר יע"ש וְיִתְבָּאֵר בְּסָמוּךְ בתו' מִכְּלָל דְּשַׁיֵּיר לדר"י) וּבַתְּחִלָּה אָמַר דְּשָׁקַל דְּאוֹרָיְיתָא דר"י וּפָרִיךְ דְּאוֹרֵי כְּמַאן מִכְּלָל דְּשַׁיֵּיר דְּרַבָּנָן לדר"י דְּאִי לֹא מָה אַשְׁמְעִינַן דְּלָא נִיחָא לתו' לוֹמַר דְּאַשְׁמְעִינַן רַב שֵׁשֶׁת, דלר"מ כָּל הַיָּרֵךְ אָסוּר מ"ה דְּזֶה מִלְּתָא דְּפְשִׁיטָא הוּא לְדִידְהוּ אֶלָּא ע"כ דְּאַשְׁמְעִינַן דְּשַׁיֵּיר דְּרַבָּנָן לדר"י וּבָאֻתְמָהָא פָּרֵיךְ לָהּ וְהָא ר דְּרַבָּן לֵית לֵיהּ בַּגִּיד וּכְעֵין מ"ש הָרִיטְבָ"א לְעֵיל צ"ב ב' וַהֲבֵאתִיו לְעֵיל דְּאִי לֹא כְּמַאן אוֹרֵי לי' אֶלָּא מַאי דְּשָׁקִיל בַּר פִּיוּלִי דְּאוֹרָ' לר"מ וְאַשְׁמְעִי' דלר"מ כָּל הַיָּרֵךְ אַף מַה שֶּׁחוּץ לְכַף הָיָה מ"ה וְשַׁיֵּיר דְּרַבָּנָן אַשְׁמְעִי' דַּחֲטִיט' לר"מ לָא הֲוָה אֶלָּא מִדְּרַבָּנָן לר"מ וכמ"ש רַשְׁ"י דְּלָא כָּרִיטְבָ"א דַּחֲטִיטָה הֲוָה דְּאוֹרָיְיתָ' לר"מ וַהֲבֵאתִיו לְעֵיל וּלְפִי זֶה ע"כ מִצַּעְתָּא דְּתַנְיָא וְשָׁמְנוֹ מֻוָּתָר ר"מ הִיא דְּאִי ר"י מִישְׁרֵי שָׁרֵי וְלֵית בֵּיהּ אִיסּוּר דְּרַבָּנָן כְּלָל וְלָא יְדַעְנָא לָמָּה לִי בָּרַיְיתָא בָּתְרָיְיתָא כְּלָל וְכִדְמַקְשִׁינַן לְעֵיל אוֹ מַצַּעְתָּא לָמָּה לִי וְאֵין לוֹמַר דְּבָתְרָיְיתָא אַשְׁמְעִינַן וְאַף שֶׁוָּמָן לֵיכָּא אֶלָּא הַנָּהָגַת קְדוֹשִׁים דְּהָא בְּהֶדְיָא תְּנָא לֵיהּ בְּבָרַיְיתָא וְיִשְׂרָאֵל קְדוֹשִׁים נָהֲגוּ בּוֹ אִיסּוּר אִם לֹא דְּנֵימָא אִיפְּכָא דְּהֵיכָא דְּלָא נָהוּג לָא אַחְמוּר וע"ל צ"ב תו' ד"ה גֵּוֹמְמוּ כו' וְאַשְׁמְעִינַן זֶה דְּקָתָנֵי בָּעֵי חֲטִיטָה וְשַׁמְנוֹ מֻוָּתָר וְלֵית לָן לְאַפְלוֹגֵי בֵּין תַּקָּנַת חֲכָמִי' לְהַנָּהָגַת קְדוֹשִׁים וע"כ מַיְירֵי בְּמָקוֹם דְּלָא אַחְמוּר וּמִצַּעְתָּא נָמֵי צְרִיכִי דְּאִי בָּתְרָיְיתָא לְחוּד ה"א מֻוָּתָר לְגַמְרֵי וְאִי דַּהֲוָה יָדְעִינַן מֵרִישָׁא וְחוֹתֵךְ שַׁמְנוֹ מֵעִיקָּרוֹ כו' מ"מ לָא הֲוָה אָמְרִינַן דְּהַנָּהָגַת קְדוֹשִׁים יֵשׁ בּוֹ וְאַף דַּהֲוָה קַשְׁיָא חֲטִיטָה דְּרַבָּנָן וּלְכָךְ אַשְׁמְעִינַן בְּהֶדְיָא הַנָּהָגַת קְדוֹשִׁים וְהֵיכָא דְּלָא אַחְמוּ' שָׁרֵי וּמִיהוּ לְדִינָא קיי"ל שֶׁוָּמָן הַגִּיד בכ"מ אָסוּר וְעַיֵּין בי"ד סִימָן ס"ה יע"ש וְאַיֵּ"ה בְּחִדּוּשֵׁינוּ

אֲבָאֵר וְהִנֵּה לְעִנְיַן דִּינָא קיי"ל מַה שֶּׁעַל הַכַּף קוֹנֶה וַדַּאי מִן הַתּוֹרָה וּמַה שֶּׁחוּץ לְכַף הר"מ ז"ל, פָּסַק לְהֶדְיָא דַּהֲוָה דְּרַבָּנָן בפ"ח מֵהִלְכוֹת מ"א יע"ש וְהַטּוּר והש"ע סָתְמוּ דִּבְרֵיהֶ' וְלֹא מָצָאתִי שׁוּם גִּילּוּי בְּדִבְרֵיהֶם דְּמַשְׁמַע מִלְּשׁוֹנָם קָצָת דְּכָל הַיָּרֵךְ אָסוּר מ"ה וְזֶה תֵּימָא דְּהָא הָרֹא"ש ז"ל כָּתַב מֵימְרָא דִּשְׁמוּאֵל דְּלָא אֲסָרָהּ, תּוֹרָה אֶלָּא מַה שֶּׁעַל הַכַּף בְּלִבַּד וְקַיְימָא לַן כְּוָתֵיהּ וְכָתַב עוֹד ר"מ ור"י פְּלִיגִי וְאָמְרִי דְּכָל הַגִּיד אָסוּר מִדְּאוֹרַיְיתָא וּפְלִיגִי בַּחֲטִיטָה יע"ש, וְהוּא כפי' התו' כָּאן כַּיָּדוּעַ דַּרְכּוֹ בְּכָל מָקוֹם לְהַסְפִּים עִם התו' ז"ל וא"כ קָשֶׁה מַדּוּעַ לֹא בֵּיְאֲרוּ הטו' וש"ע דִּבְרֵיהֶם בְּמַה שֶּׁחוּץ לְכַף אִי מ"ה אָסוּר אוֹ דְּרַבָּנָן כִּשְׁמוּאֵל.

וְהִנֵּה לְשִׁיטַת התו' לֵית לֵיהּ לִשְׁמוּאֵל דְּלָא אָסְרָה תּוֹרָה אֶלָּא מַה שֶּׁעַל הַכַּף דִּשְׁמוּאֵל לְדִבָרָיו דת"ק קָאָמַר כֵּן וְהָרֹא"ש ז"ל סוֹבֵר דִּשְׁמוּאֵל לְדִינָא אָמַר דְּלָא אָסְרָה תּוֹרָה אֶלָּא מַה שֶּׁעַל הַכַּף וְרַב שֵׁשֶׁת הוּא דְּלֵית לֵיהּ דִּשְׁמוּאֵל אָמַר מַה דִּשְׁקַל בַּר פָּיוּלֵי דאו' לר"מ אֲבָל לִשְׁמוּאֵל אה"נ דְּנָטַל מִקָּצָת דְּרַבָּנָן לְרַבִּי מֵאִיר וְשַׁיֵּיר חֲטִיטָה דַּהֲוָה דְּרַבָּנָן אוֹ דִּסְבִירָא לֵיהּ חֲטִיטָה לר"מ דְּרַבָּנָן וְשׁוֹמֶן הַגִּיד לר"י הֲוָה נָמֵי דְּרַבָּנָן וכפירש"י לְעֵיל גַּוְמְמוּ עִם הַשּׁוּפִי וְהַגִּירָסָ' כְּמוֹ גִּירְסַת רַשׁ"י ז"ל מַה דִּשְׁקִיל בַּר פִּיּוּלֵי דְּאוֹרַיְיתָא לר"י וְשַׁיֵּיר דְּרַבָּנָן וּפָרִיךְ דְּאוֹרֵי לֵיהּ כו' אֶלָּא מַה דִּשְׁקִיל בַּר פִּיּוּלֵי דְּאוֹרַיְיתָא ר"ל כְּמוֹ מֵעִיקָּרָא דְּאוֹרַיְיתָא לר"י וְשַׁיֵּיר דְּרַבָּנָן לר"מ וּבַשּׁוּמָן לָא אַיְירִי כְּלָל ומש"ה פּוֹסֵק כִּשְׁמוּאֵל דְּגַם רַב שֵׁשֶׁת לָא פְּלִיג אַשְׁמוּאֵל וְלֹא אָסְרָה תּוֹרָה אֶלָּא מַה שֶּׁעַל הַכַּף לְבַד וְנֶאֱמַר דְּהָרֹא"ש לָא סְבִירָ' לֵיהּ כתו' דר"מ דְּמַחְמִיר בַּחֲטִיטָה מִסְתָּמָא כר"י סְבִירָא לֵיהּ דְּכָל הַיָּרֵךְ אָסוּר מ"ה אֶלָּא דְּאַפ"ה לֹא אָסוּר אֶלָּא מַה שֶּׁעַל הַכַּף בְּלִבַּד וּמַה דְּאָמַר רַב שֵׁשֶׁת מַה דִּשְׁקַל בַּר פָּיוּלֵי דְּאוֹרָיְיתָא הַיְינוּ לר"יוכמ"ש דְּגִירְסָתוֹ כגי' רַשׁ"י ז"ל וְהַמַּבִּין יָבִין: וא"כ לְדִינָא צ"ע אִי מַה שֶּׁחוּץ לְכַף אָסוּר מִן הַתּוֹרָה אוֹ מִדְּרַבָּנָן וְאַף לְכְאוֹרָה אֵין נ"מ בָּזֶה לְדִידַן דְּלְעִנְיַן אִיסּוּר מַה נ"מ אִי מ"ה אוֹ מִדְּרַבָּנָן וְאִי נִשְׁפַּךְ וְלָא יָדְעִינַן אִם הָיָה ס' נָגְדּוֹ הָא אֵין בְּגִידִין בנ"ט וְאִי שָׁנִּתְעָרֵב מַה שֶּׁחוּץ לְכַף בֵּין גִּידִין אֲחֵרִים דְּבָרֵיהּ לָא בְּטִיל אַף אִי הֲוָה דְּרַבָּנָן כַּמְבוֹאָר בְּסִימָן ק"א וְעוֹד כְּשֶׁאֵינוֹ שָׁלֵם לָא הֲוָה בְּרִיהּ וְאִי דְּסָפֵק אִי נָפַל גִּיד בֵּין גִּידִים כְּשֵׁרִים אַף אִי הֲוָה דְּאוֹרַיְיתָא סְפֵיקוֹ לְקוּלָּ' דְּהָא דְּבָרֵיהּ לְאִי בָּטֵל לָא הֲוָה אֶלָּא מִדְּרַבָּנָן וּסְפֵיקוֹ כה"ג לְהָקֵל כְּמוֹ שֶׁאָבָאֵר אַיָּ"ה בְּחִדּוּשֵׁינוּ לי"ד מ"מ קָשֶׁה הָא כָּתְבוּ דְּשׁוֹמֶן וּקְנוֹקָנוֹת לָא הֲוָה אֶלָּא דְּרַבָּנָן וְגַם דִּקְדְּקוּ וְכָתְבוּ דְּשׁוֹמֶן לָא הֲוָה אֶלָּא מִנְהָג קְדוֹשִׁים וְאַמַּאי לֹא פֵּירְשׁוּ בְּמַה שֶּׁחוּץ לְכַף מַה דִּינוֹ גַּם בִּפְנִימִי וְחִיצוֹן פֵּירְשׁוּ דִּבְרֵיהֶם בַּפְּנִימִי, אָסוּר מ"ה וְחִיצוֹן מִדִּבְרֵיהֶם וְאַמַּאי סָתְמוּ בָּמָה שֶּׁחוּץ לְכַף: וְעוֹד דנ"מ טוּבָא לְעִנְיַן דִּינָא אִי הֲוָה מַה שֶּׁעַל הַכַּף לְבַד דְּאוֹרַיְיתָא אוֹ שֶׁעַל כָּל הַיָּרֵךְ דְּאִי שֶׁעַל הַכַּף לְבַד הֲוָה דְּאוֹרַיְיתָא א"כ מַה שֶּׁעַל הַכַּף לְחוּדֵיהּ הֲוָה בְּרֵיָה וְאַף אִי נָחֵתַּ הַשְׁאָר וְנִתְעָרֵב מַה שֶּׁעַל הַכַּף בִּשְׁאָר גִּידִין אֵין בָּטֵל בְּאֶלֶף דְּבָרֵיהּ הֲוָה דְּהָא בְּאָכְלוּ מַה שֶּׁעַל הַכַּף לְבַד וְאֵין בּוֹ כְּזַיִת לוֹקֶה שֶׁהֲרֵי רַבִּינוּ אוֹמֵר כֵּן בְּפֶרֶק ח' מֵהִלְכוֹת מ"א ה"ב שֶׁאִם אָכַל מַה שֶּׁעַל הַכַּף לְחוּד וְאֵין בּוֹ כְּזַיִת לוֹקֶה דַּהֲוָה בְּרֵיהּ וְכֵינָן שֶׁכֵּן לֹא בָּטֵל בְּאֶלֶף דְּהָא טַעְמָא דְּבָרֵיהּ דְּאֵין בְּטֵילָה בְּאֶלֶף הוּא מִטַּעַם דַּחֲשִׁיב דְּאֵין צָרִיךְ כַּזַּיִת וְאַף בכ"ש כמ"ש הַפּוֹסְקִי' ז"ל וְעַיַּיִן בְּסִימָן ק' בי"ד בט"ז שָׁם וְאִי אָמְרִינַן דְּכָל הַיָּרֵךְ אָסוּר א"כ וַדַּאי בְּטֵילָה לר"י דְּבָעֵינַן כַּזַּיִת דַּוְקָא וּמַאי חֲשִׁיבוּתָא וַאֲפִילּוּ אִי נֵימָא דְּלָאו הָא בְּהָא תַּלְיָא אֶלָּא דְּבָרֵיהּ אֵינָהּ בְּטֵילָה גְּזֵרַת חֲכָמִים דַּחֲשִׁיב בְּרֵיהּ בפ"ע מ"מ לָא הֲוָה בְּרֵיָה אֶלָּא בְּנִתְעָרֵב כָּל הַגִּיד שֶׁעַל הַיָּרֵךְ דְּוַדַּאי הֵכִין

הוּא לָמֶ"ד שֶׁכָּל הַיָּרֵךְ אָסוּר לָא הֲוָה בְּרִיָּה אֶלָּא כָּל הַגִּיד כֻּלּוֹ ועי' פר"ח סי' ס"ב שֶׁכָּתַב אמ"ה מִיקָּרֵי בְּרִיָּה דְּלָא הֲוָה אֶלָּא בְּאֵבֶר זֶה וְכֵן ג"ה יע"ש וּלְקַמָּן אֲבָאֵר זֶה בעזה"י: וּבְתוֹ' ד"ה מִכְּלָל דְּשַׁיֵּיר דְּרַבָּנָן לדר"י לְכְאוֹרָה מַשְׁמַע דר"י נָמֵי אִית לֵיהּ דְּאוֹרָיְיתָא וּדְרַבָּנָן ולר"מ הֲוָה דְּאוֹרָיְיתָא כ"כ שֶׁאוֹסֵר ר"י כִּדְאָמַר בְּסָמוּךְ שְׁקִיל דְּאוֹרָיְיתָא לר"מ ולר"י דְּרַבָּנָן נָמֵי לָא שַׁיֵּיר עכ"ל נִרְאֶה כַּוָּנָתָם מִדְּאָמַר מִכְּלָל דְּשַׁיֵּיר דְּרַבָּנָן לר"י וּפָרִיךְ דְּאוֹרָי לֵיהּ כְּמַאן אוֹרֵי לֵיהּ וְלָא פָּרִיךְ וְהָא ר"י דְּרַבָּנָן לֵית לי' אֶלָּא ש"מ דְּאִית לֵיהּ וּלְפִי' ע"כ שָׁלֹשׁ מַחֲלוֹקֶת דלת"ק לֹא אָסְרָה תּוֹרָה אֶלָּא שֶׁעַל הַכַּף בִּלְבַד ור"י דְּכָל הַיָּרֵךְ אָסוּר מ"ה ולר"מ אַף חֲטִיטָה הֲוָה דְּאוֹרָיְיתָ' דְּהָא אָמַר דִּשְׁקַל דְּאוֹרָיְיתָ' לר"מ ולר"י אַף דְּרַבָּנָן לֹא שַׁיֵּיר וע"כ מַה דַּהֲוָה לר"י דְּרַבָּנָן הֲוָה לר"מ דְּאוֹרָיְיתָא וְכָתְבוּ דְּזֶה אֵינוֹ דא"כ הֲוָה מַחֲלוֹקֶת גְּדוֹלָה וְשָׁלֹשׁ מַחֲלוֹקֶת בְּדָבָר וְעוֹד בְּמַאי פְּלִיגִי ר"מ ור"י כו' וּכְבָר כָּתַבְנוּ מִזֶּה לְעֵיל בְּאוֹרֶךְ יע"ש וְעַיֵּין בְּמָהַרְשָׁ"א ז"ל ובמהר"מ מִלּוּבְּלִין כָּתַב וְז"ל וּבִסְפָרִי' שֶׁלָּנוּ אֵין הַגִּירְסָא כָּךְ וְלֹא נִשְׁמַע מִמֶּנּוּ כ"כ שֶׁיִּהֵא לר"י דְּרַבָּנָן עכ"ל ור"ל דְּהַתּוֹ' דָּיְיקִי מִמַּה דְּאָמַר דלר"י מִדְּרַבָּנָן לָא שַׁיֵּיר כו' וּכְפִי מ"ש רְאָיָתָם מִדְּלָא פָּרִיךְ דר"י לֵית לֵיהּ כְּלָל דְּרַבָּנָן וְעַיֵּין בְּחִדּוּשֵׁי רַשְׁבָּ"א וְהַתּוֹ' שֶׁכָּתְבוּ דלר"י דְּרַבָּנָן לָא שַׁיֵּיר לָאו דגי' כָּךְ אֶלָּא דְּהָאֱמֶת קָאָמְרִי דְּאִי דְּאִית לֵיהּ לר"י דְּרַבָּנָן ע"כ דְּלָא שַׁיַּיר דְּרַבָּנָן לר"י וּבְהֶכְרֵחַ מַה דְּקָאָמַר דִּשְׁקַל דְּאוֹרָיְיתָא ע"כ לר"מ דְּהָא לר"י דְּרַבָּנָן נָמֵי שְׁקִיל אוֹ דגי' הֲוָה מַה דְּשָׁקִיל בַּר פְּיוֹלֵי דְּאוֹרָיְיתָא לר"מ כו' אוֹ דא"כ מַה דְּאַשְׁמְעִינַן רַב שֵׁשֶׁת דְּשָׁקִיל דְּאוֹרָיְיתָא דר"י כמ"ש לְעֵיל בְּאוֹרֶךְ לְפִי גִּרְסָתָם דְּגָרְסִי מִכְּלָל דְּשַׁיֵּיר כו' וְלֹא כגי' הָרִיטְבָ"א ז"ל מַה דְּשָׁקִיל בַּר פְּיוֹלֵי דְּאוֹרָיְיתָא לר"י וְשַׁיֵּיר דְּרַבָּנָן לר"י וְהֵיא גי' רַשְׁ"י ז"ל ועמ"ש לְקַמָּן מִזֶּה בעזה"י: בא"ה וא"ת מִנָּלַן בְּשֶׁקֶל בַּר פְּיוֹלֵי דְּאוֹרָיְיתָא לר"מ דִּלְמָא ר"מ לֹא אָסְרָה תּוֹרָה אֶלָּא שֶׁעַל הַכַּף וְלִיכָּא כ"א ב' מַחֲלוֹקֶת מָהַרְשָׁ"א ומהר"מ שְׁנֵיהֶם לד"א נִתְכַּוְּנוּ דְּקַשְׁיָא לְהוּ מָנָא לֵיהּ לְרַב שֵׁשֶׁת דְּשָׁקֶל בַּר פְּיוֹלֵי הֲוָה דְּאוֹרָיְיתָא לר"מ יע"ש וְהִנֵּה הַלָּשׁוֹן לֹא מַשְׁמַע כָּךְ וְעוֹד דמ"ש וְלִיכָּא אֶלָּא שְׁנֵי מַחֲלוֹקֶת פֵּירוּשׁוֹ וְלִיכָּא נָמֵי כו' וְהִנֵּה יֵשׁ לְפָרֵשׁ כַּוָּנַת התו' ז"ל דְּמִנָּלַן רְצוֹנָם לוֹמַר דְּהִקְשׁוּ לְעַצְמָן מָנָא לְהוּ דר"מ אוֹסֵר מַה שֶּׁאוֹסֵר ר"י מ"ה אֵימָא דלר"מ לָא הֲוָה מ"ה אֶלָּא מַה שֶּׁעַל הַכַּף בִּלְבַד וּסְתָם מַתְנִי' ר"מ הוּא וכמ"ש לְעֵיל וּמַה דְּקָאָמַר דְּשָׁקִיל בַּר פְּיוֹלֵי דְּאוֹרָיְיתָא סְתָמָא קָאָמַר כגי' סְפָרִים שֶׁלָּפָנֵינוּ וְאֵימָא דה"ק דְּשָׁקִיל בַּר פְּיוֹלֵי דְּאוֹרָיְיתָא וְהַיְינוּ כְּפִי מַה דְּאוֹרֵי לֵיהּ וכר"י כו' וְשַׁיֵּיר דְּרַבָּנָן דר"מ ולר"י לֹא שַׁיֵּיר כְּלָל ור"ל דאה"נ דְּאִית לֵיהּ דְּאוֹרָיְיתָא וּדְרַבָּנָן בְּשֶׁוְּמָן הַגִּיד וּמִתְּחִלָּה אָמַר דְּשָׁקִיל בַּר פְּיוֹלֵי דְּאוֹרָיְיתָא לר"י וְשַׁיֵּיר דְּרַבָּנָן הַיְינוּ הַשֶּׁוְּמָן וּכְפִי' רַשְׁ"י ז"ל דְּשֶׁוְּמָן שֶׁל גִּיד עַצְמוֹ אָסוּר מִדְּרַבָּנָן וּפָרִיךְ דְּאוֹרֵי כְּמַאן אוֹרֵי לֵיהּ אֶלָּא דְּשָׁקִיל בַּר פְּיוֹלֵי דְּאוֹרָיְיתָ' לר"י ג"כ דְּסְתָמָא אָמַר כגי' הַסְּפָרִי' שֶׁלָּפָנֵינוּ וְשַׁיֵּיר דר"א וּבְשׁוּמָן לָא אַיְירִי כְּלָל אֶלָּא בְּגִיד עַצְמוֹ כמ"ש לְעֵיל וּמִנָּלַן דְּזֹאת הגי' שֶׁלָּפָנֵינוּ מִכְּלָל א"ש דִּלְמָא הגי' כְּרַשְׁ"י וכמ"ש הָרִיטְבָ"א מַה דְּשָׁקִיל בַּר פְּיוֹלֵי דְּאוֹרָיְיתָא לר"י וְשַׁיֵּיר דְּרַבָּנָן וְאַהָא פָּרִיךְ דְּאוֹרֵי כו' וְאַהָא כָּתְבוּ דְּלָא מִסְתַּבֵּר לוֹמַר כָּךְ וע"כ גַּם לר"מ הֲוָה דְּאוֹרָיְיתָא מַה שָּׁחוּץ לְכַף וּמֵיהוּ מִזֶּה אֵין סְתֵירָה לוֹמַר דְּשֶׁוְּמָן לָא הֲוָה אֶלָּא לר"י מִדְּרַבָּנָן דְּאֶפְשָׁר דַּהֲוָה לר"י מִדְּרַבָּנָן וכמ"ש: וְנִרְאֶה דְּיֵשׁ לְפָרֵשׁ דה"ק דְּוַדַּאי מַה דְּאָמַר רַב שֵׁשֶׁת מַה דְּשָׁקִיל בַּר פְּיוֹלֵי דְּאוֹרָיְיתָא אַשְׁמְעִינַן בָּזֶה דָּבָר חָדָשׁ דְּאִי לָא הֲוָה לְמֵימַר דְּשַׁיֵּיר דְּרַבָּנָן.

כו' וכמ"ש הָרַשְׁבָּ"א ז"ל בְּחִדּוּשָׁיו יע"ש הֵיטֵב וַהֲבֵאתִיו לְעֵיל אֶלָּא דע"כ דְּאַשְׁמְעִי' דַּהֲוָה
דְּאוֹרָיְיתָא ומש"ה פָּרִיךְ לֵיהּ מִכְּלָל דְּשָׁיְירִי' דְּרַבָּנָן לר"י דְּאִי לְאַשְׁמְעִינַן דְּשָׁקִיל דְּאוֹרָיְיתָ'
לר"י זֶה פְּשִׁיטָא דְּהָא ר"י אוֹסֵר כָּל הַיָּרֵךְ אֶלָּא לְדִיוּקָא אִיצְטְרִיךְ דְּשַׁיֵּיר דְּרַבָּנָן לר"י וע"ז
הֲוָקְשָׁה לָהֶם מִנַּלַן לְסָתָמָא דְּתַלְמוּדָא לְדַיֵּיק הָכִי דִּלְמָא אַשְׁמְעִינַן רַב שֵׁשֶׁת דְּשָׁקִיל בַּר
פְּיוּלֵי דְּאוֹרָיְיתָא לר"י לְמֵידַק מִינַּיהּ הָא לר"מ שָׁקִיל גַּם דְּרַבָּנָן דלר"מ לֹא אָסְרָה תּוֹרָה
אֶלָּא שֶׁעַל הַכַּף בִּלְבַד כו' וְהוּא וַדַּאי נָטַל כָּל מַה שֶּׁעַל הַיָּרֵךְ וּמְנָא לַן דְּאִיכָּ' כְּלָל דְּרַבָּנָן
לר"י לְאַתְמָהָא דְּאוֹרֵי כְּמַאן אוֹרֵי וּמִתּוֹךְ כָּךְ אָנוּ מֻכְרָחִין לוֹמַר דְּהַגִּי' הִיא אָמַר רַב שֵׁשֶׁת
מַה דְּשָׁקַל בַּר פָּיוּלֵי דְּאוֹרָיְיתָא לר"י וְשַׁיֵּיר דְּרַבָּנָן לר"י וּכְגִי' רַשַׁ"י וכמ"ש הָרִיטְבָ"א
וּפָרִיךְ דְּשַׁיֵּיר דְּרַבָּנָן לר"י דְּאוֹרֵי כְּמַאן אוֹרֵי וּמְשַׁנֵּי דְּשָׁקַל דְּאוֹרָיְיתָ' בִּסְתָם כְּמוֹ שֶׁהַגְּרָסָא
לְפָנֵינוּ ואעפ"י כֵּן הַפְּשָׁט כְּמִקּוּדָּם דלר"י שְׁקִיל דְּאוֹרָיְיתָא וְלֹא לר"מ דְּלִדִידֵיהּ אַף דְּרַבָּנָן
שְׁקִיל דְּלָא אָסְרָה תּוֹרָה אֶלָּא מַה שֶּׁעַל הַיָּרֵךְ וְשַׁיֵּיר דְּרַבָּנָן לר"מ הַיְינוּ חֲטִיטָה וּמִשֻּׁמָּן
לָא אַיְירִי כְּלָל הַשְׁתָּא אֶלָּא בַּגִּיד עַצְמוֹ מַה דְּשָׁקִיל בַּר פְּיוּלֵי דְּאוֹרָיְיתָא שָׁקַל בַּגִּיד עַצְמוֹ
וְשַׁיֵּיר דְּרַבָּנָן לר"מ וְאַשְׁמְעִינַן תַּרְתֵּי חֲדָא דַּוְקָא לר"י שְׁקִיל דְּאוֹרָיְיתָא ולר"מ קָצַת דְּרַבָּנָן
נָמֵי שְׁקִיל וְהַיְינוּ מַה שֶּׁהוּא חוּץ לְכַף וְשַׁיֵּיר חֲטִיטָה דְּלָא הֲוָה אֶלָּא דְּרַבָּנָן דְּהַשְׁתָּ' נָמֵי לָא
הֲוָה אֶלָּא, שֵׁנִי מַחֲלוֹקֶת דת"ק דר"י בַּבָּרַיְיתָא ור"מ סְבִירָא לְהוּ דְּלָא אָסְרָה תּוֹרָה אֶלָּא
מַה שֶּׁעַל הַכַּף בִּלְבַד וּשְׁאָר הַיָּרֵךְ עִם הַחֲטִיטָה הֲוָה דְּרַבָּנָן ור"י סוֹבֵר דְּכָל הַיָּרֵךְ הֲוָה
דְּאוֹרָיְיתָא וְשׁוּמָּן הַגִּיד עַצְמוֹ הֲוָה דְּרַבָּנָן וַחֲטִיטָה לֵית לֵיהּ וְעַל זֶה כָּתְבוּ דְּמִסְתַּבְרָא דר"מ
כֵּינָן דְּמַחְמִיר בַּחֲטִיטָה ה"ה דְּסוֹבֵר כר"י שֶׁכָּל הַיָּרֵךְ אָסוּר מִן הַתּוֹרָה וע"כ מַה דְּשָׁקַל
דְּאוֹרָיְיתָא לר"מ ג"כ אַשְׁמְעִינַן דַּהֲוָה דְּאוֹרָיְיתָא וְהַגִּי' שֶׁלְּפָנֵינוּ אֱמֶת הוּא מִכְּלָל דְּשָׁיְירִי
לְדַרַבָּנָן דר"י דְּאִי לָא מָה אַשְׁמְעִינַן וְעוֹד דְּלִישָׁנָא לָא א"ש דְּקָאָמַר דְּאוֹרָיְיתָא לר"י וְהָא
שְׁקִיל נָמֵי דְּאוֹרָיְיתָא דר"מ דר' מֵאִיר נָמֵי סְבִירָא לֵיהּ דְּכָל הַיָּרֵךְ אָסוּר מִן הַתּוֹרָה אֶלָּא
ש"מ לְדִיוּקֵי' אַתָּא דְּמַה דְּשָׁקִיל בַּר פְּיוּלֵי דְּאוֹרָיְיתָא לר"י הוּא דְּשָׁקִיל הָא דְּרַבָּנָן דר"י
שַׁיֵּיר וּפָרִיךְ דְּאוֹרֵי כְּמַאן אוֹרֵי לֵיהּ אֶלָּא מַה דְּשָׁקַל בַּר פְּיוּלֵי דְּאוֹרָיְיתָא וְאִי הַגִּירְסָא
בִּסְתָם תּוּ לָא צְרִיכְנָא לְמִידֵּי וְתַלְמוּדָא הוּא דִּמְסַיֵּים דְּנוֹדַאי שַׁיֵּיר דְּרַבָּנָן דְּרַבִּי מֵאִיר דְּהָא
אָמַר לֵיהּ חַוֹּת טְפֵי וְאִי הגי' דְּאוֹרָיְיתָא לר"מ וְהָא וַדַּאי גַּם דְּאוֹרָיְיתָא לר"י שְׁקִיל אֶלָּא
דְּשַׁיֵּיר דְּרַבָּנָן דר"מ וְאֶפְשָׁר דְּאַשְׁמְעִינַן נָמֵי דְּכָל הַיָּרֵךְ אָסוּר גַּם לר"מ מ"ה וּמֵיהוּ הול"ל
בֵּין לר"מ ולר"י אֶלָּא דְּאַשְׁמְעִינַן דְּרַבָּנָן דר"מ שַׁיֵּיר: ובד"ה צָרִיךְ שֶׁיִּטּוֹל כֻּלּוֹ לְעִנְיַן
חֲטִיטָה סְתָם כר"מ וּלְעִנְיַן נֶאֱמָנִין סְתָם כו' עכ"ל כְּבָר כָּתַבְנוּ לְעֵיל מִזֶּה דְּרַבִּי סוֹבֵר אַף
דְּיֵשׁ טִירְחָא אַפּ"ה נֶאֱמָנִין וְלָאו הָא בְּהָא תְּלָיָא ור"מ ור"י אֶפְשָׁר לְשִׁיטָתֵיהּ אוֹ כְּלִישָׁנָא
בָּתְרָא שָׁם בַּפּוֹסְקִים דְּנֶאֱמָנִין עָלָיו וְעַל הַחֵלֶב דר"מ סוֹבֵר דְּאֵין נֶאֱמָנִין דְּהָיוּ מְקִילִין
בְּחַטִּיטַת גִּיד כר"י אֲבָל לְבָתַר דְּאִנְשִׁינָה הַלָּכָה כר"י דְּנֶאֱמָנִין עָלָיו וְרָאָה שֶׁכָּתְבוּ שֶׁפָּתַם
לְעִנְיַן חֲטִיטָה כר"מ דְּלָא כפירש"י ז"ל דִּסְתָם מַתְנִיתִין ר"מ הִיא דִּלְשִׁיטָתַיְיהוּ מַתְנִי' לָאו
ר"מ הִיא דְּהָא ר"מ סוֹבֵר כָּל הַיָּרֵךְ אָסוּר וא"כ אֲכָלוֹ וְאֵין בּוֹ כְּזַיִת פָּטוּר וכמ"ש לְעֵיל
וּכְמוֹ שֶׁאָבְאֵר לְקַמָּן בעזה"י אֶלָּא מַתְנִי' רַבִּי הִיא וּבַחֲטִיטָה סָבַר כר"מ וּבַאֲכָלוֹ וְאֵין בּוֹ
כְּזַיִת סוֹבֵר כת"ק דר"י וּכְדִכְתִיבְנָא לְעֵיל: שָׁם גְּמָרָא אֲכָלוֹ וְאֵין בּוֹ כְּזַיִת חַיָּיב ר' יְהוּדָא
אוֹמֵר עַד שֶׁיְּהֵא בּוֹ כְּזַיִת רָאִיתִי לְהַקְדִּים בְּכָאן כַּמָּה עִיקָּרִים הַצְּרִיכוֹת לְזֹאת הַסֵּוּגְיָא
וּלְסֵוּגְיוֹת הַבָּאוֹת לְפָנֵינוּ בעזה"י בְּסוֹף הַפֶּרֶק ק"ב וק"ג ע"ב לְעִנְיַן אמ"ה.

דַּע דְּכָל מָקוֹם דִּכְתִיב לָאו בְּמַאֲכָלוֹת אֲסוּרוֹת אוֹ אִיסּוּר עֲשֵׂה כְּגוֹן לָאו הַבָּא מִכְּלַל עֲשֵׂה
דַּהֲוָה עֲשֵׂה וּכְתִיב בי' אֲכִילָה אֵינוֹ לוֹקֶה וְאֵינוֹ עוֹבֵר בַּעֲשֵׂה עַד דְּאָכַל כְּזַיִת בִּכְדֵי אֲכִילַת
פְּרָס דְּמִצְטָרֵף בכ"מ לְבַד מֵאֵבֶר מִן הַחַי דְּלָא מִצְטָרֵף כְּמוֹ שֶׁיִּתְבָּאֵר בְּסוֹף הַפֶּרֶק בעזה"י
וְזֶה דַּוְקָא בְּדָבָר שֶׁאֵין בְּרִיָּה אֲבָל בְּרִיָּה אָמְרִינַן בְּכַמָּה מְקוֹמוֹת שָׁאוֹן צָרִיךְ שִׁיעוּר וְאָבִיא
קְצָת מֵהַמְּקוֹמוֹת בְּתַלְמוּד דְּמֻוְכָּר כֵּן הִנֵּה בְּמַכּוֹת י"ג א' בְּמַתְנִי' הָאוֹכֵל נְמָלָה כ"ש שֶׁחַיָּיב
אָמְרוּ לוֹ מִפְּנֵי שֶׁהִיא כִּבְרִיָּיתָהּ וּבַגְּמָרָא שָׁם י"ז א' וְרַבָּנָן בְּרִיָּית נְשָׁמָה שָׁאנֵי וְיִתְבָּאֵר
לְקַמָּן עוֹד אָמַר רָבָא שָׁם י"ז ב' רִיסֵּק ט' נְמָלִים וְאֶחָד חַי כו' חֲמֵשׁ מִשּׁוּם בְּרִיָּה הֲרֵי דְּבָרֶיהָ
חַיָּיב בכ"ש כְּמוֹ שֶׁיִּתְבָּאֵר קָקַמָּן וּבִשְׁבוּעוֹת כ"א ב' פִּיסְקָא הֵיכָן מָצִינוּ שֶׁאוֹכֵל כ"ש שֶׁחַיָּיב
וְלֹא וַהֲרֵי נְמָלָה בְּרִיָּה שָׁאנֵי כו' הֲרֵי דְּמָצִינוּ בְּהֶדְיָא דְּבָרֶיהָ לָא בָּעֵינַן שֶׁיְּהֵא בּוֹ כַּזַּיִת גַּם
מָצִינוּ דִּין דְּבָרֶיהָ דַּהֲוָה דָּבָר חָשׁוּב וְלֹא בָּטֵל בס' וי"א דַּאֲפִילּוּ בְּאֶלֶף לֹא בָּטֵיל דִּשְׁאָר
אֲסוּרִין מִין בְּאֵינוֹ מִינוֹ בָּטֵל בס' דִּלְית בֵּיהּ טַעְמָא וְאַף אִם מַמָּשׁוּת שֶׁל אִיסּוּר שָׁם וּבְרִיָּה
לָאבָטֵל וּבְכַמָּה דֻּכְתֵי אָמְרִינַן הָכִי וְאָבִיא מֵהֶם קְצָת אָמְרוּ בְּהַהּ פִּרְקִין לְקַמָּן ק' א' גִּיד
שֶׁנִּתְבַּשֵּׁל בֵּין הַגִּידִים כו' וְלִיבָּטֵיל בְּרִיבָּא בְּרִיָּה שָׁאנֵי וּבִירוּשַׁלְמִי דְּתִרוּמוֹת פי' עַל מַתְנִי'
דְּדָג טָמֵא כו' קָאָמַר הוֹרָה ר"י כְּרַבָּנָן בְּעַכְבָּר א' בְּאֶלֶף כו' וי"ג בתתק"ס ועי' ב"י בי"ד
סי' ק' יע"ש הֲרֵי דְּבָרֶיהָ אֵינָהּ בְּטֵילָה נִמְצֵינוּ לְמֵידִין דְּבָרֶיהָ יֵשׁ לָהּ חֲשִׁיבוּת יוֹתֵר מִכָּל
מ"א בִּשְׁנֵי דְּבָרִים א' שא"צ שֶׁיֹּאכַל כַּזַּיִת וא' שֶׁאֵין לָהּ בִּיטּוּל אֲפִילּוּ בָּאֶלֶף וְהִנֵּה הָרָ"ן
ז"ל בְּסוֹף פֶּרֶק ג"ה אַהָא דְּאָמְרִי' בְּרִיָּה שֶׁאֲנִי הַתָּנָה וְהִטִּיל בָּהּ שְׁלֹשָׁה תְּנָאִים וְאָז יְהֵא לָהּ
דִּין בְּרִיָּה וְהִנְנִי מְבָאֲרָם בעז"ה כ"א עַל מְקוֹמוֹ וְעַל מַצָּבוֹ וּמַעֲמָדוֹ: הַתְּנַאי הא' הוּא שֶׁיְּהֵא
אִיסּוּרָהּ מְגוּפָהּ כְּמוֹ גִּיד וְכַיּוֹצֵא בָּזֶה הוּא דַּהֲוָה לָהּ דִּין בְּרִיָּה ומש"ה אָמְרִינַן לְקַמָּן ס"פ
אָכַל צְפּוֹר טְהוֹרָה בְּחַיֶּיהָ בכ"ש בְּמֵיתָתָהּ בִּכְזַיִת טְמֵאָה בְּמֵיתָתָהּ בכ"ש וְהַיְינוּ טַעְמָא
דְּצִפּוֹר טְהוֹרָה שד"א גָּרַם לָהּ לִפְסוֹל וְלָא הֲוָה אִיסּוּרָהּ מְגוּפָהּ (רָצָה לוֹמַר בְּשָׁעָה שֶׁנּוֹלַד
אֶלָּא לְאַחַר מִיכֵּן) וא"ש הַךְ דְּזָבָחִים ר"פ הַמְּעֹרָבֶת דב"ח חֲשִׁיבִי וְלָא אָמַר בְּרִיָּה חֲשִׁיב
דְּכֵיוָן דְּאֵין אִיסּוּרוֹ מְגוּפוֹ אֶלָּא לְאַחַר שֶׁנִּגַּח וְנַעֲשָׂה שׁוֹר הַנִּסְקָל וְכֵן בְּחַטָּאוֹת הַמֵּתוֹת יע"ש
(וְדַע עוֹד דְּיֵשׁ דְּבָרִים שֶׁנּוֹצַר בְּאִיסּוּרָא וְאַפ"ה לָא הֲוָה בְּרִיָּה לְהִתְחַיֵּיב עָלֶיהָ בכ"ש כְּגוֹן
וַוְלְדוֹת קָדָשִׁים בְּמֵעֵי אִמָּן הֵן קְדוֹשִׁים וְכַדּוֹמֶה שֶׁאֵין אִיסּוּרוֹ בָּאֵלּוּ מְגוּפוֹ אֶלָּא מִצַּד אַחֵר
וְדַוְקָא שְׁרָצִים וְעוֹף טָמֵא וְכַיּוֹצֵא בָּהֶן הוּא דַּחֲשִׁיבִי ברי' ועי' לְקַמָּן): הַתְּנַאי הב' שֶׁיְּהֵא
בְּרִיַּית נשמ' כְּמוֹ צִפּוֹר טְמֵא וג"ה וּכְיוֹצֵא בּוֹ לְאַפּוֹקֵי חִטָּה אַחַת כִּבְרִיָּיתָהּ כִּדְאָמְרִינַן
בְּמַכּוֹת וְרַבָּנָן בְּרִיַּית נְשָׁמָה שָׁאנֵי (וְאֵינוֹ סוֹבֵר כפירש"י וְתוֹסָפוֹת שָׁם דְּרַבָּנָן לִדְבָרָיו
דר"ש קָאָמְרִי אֶלָּא אִינְהוּ נָמֵי בְּרִיַּית נְשָׁמָה בָּעֵינַן ג"ה שָׁאנֵי דַּהֲוָה בְּרִיַּית נְשָׁמָה מִתְחַלָּה
אַף שֶׁאֵין בּוֹ עַכְשָׁיו ומש"ה לָא קַשְׁיָא אַף מַחְטָה אַחַת שֶׁל כִּלְאֵי הַכֶּרֶם דְּאִיסּוּרָהּ מְגוּפָהּ
דְּלָא הֲוָה בְּרִיַּית נְשָׁמָה ומש"ה לֹא חֲשִׁיבָא בְּרִיָּה) וּמִיהוּ חָלָב כֵּיוָן דְּאֵינוֹ מְקֻבָּץ בְּמָקוֹם
א' כְּעֵין בְּרִיָּה אֶלָּא מְפֻזָּר לָא הֲוָה בְּרִיָּה וְזֶהוּ תְּנַאי שֵׁנִי: הַתְּנַאי הג' דַּוְקָא שֶׁיְּהֵא שָׁלֵם
הוּא דְּאָמְרִינַן דַּהֲוָה בְּרִיָּה וְלֹא כְּשֶׁנִּתְרַסֵּק מִמֶּנּוּ דְּלָא הֲוָה בְּרִיָּה וְהָכִין אָמְרִינַן בְּמַכּוֹת רִיסֵּק
ט' נְמָלִים וְאֶחָד חַי (וְכַפֵּירוּשׁ הַתּוֹסָפוֹת דָּחֵי ר"ל שָׁלֵם דְּאִם הֲוָה נִתְרַסֵּק לָא הֲוָה בְּרִיָּה
וְעַיֵּין בְּנָזִיר דַּף כ"ג יע"ש) הִנֵּה נִשְׁלְמוּ הג' תְּנָאִים שֶׁהִתְנָה הָרָ"ן ז"ל וְאִילּוּ תְּנַאי הד'
דְּבָעֵינַן כָּל שֶׁאִילּוּ יַחֲלוֹק אֵין שְׁמוֹ עָלָיו לֹא הִתְנָה וּסְבִירָא לֵיהּ אַף שֶׁאִילּוּ יַחֲלוֹק אֵין
מַפְסִיד אֶת שְׁמוֹ אַפ"ה הֲוָה בְּרִיָּה וּבִתְנַאי שֶׁיְּהֵא שָׁלֵם דאל"כ לָא הֲוָה קַשְׁיָא לֵיהּ מֵחֵלֶב
דְּלָא הֲוָה בְּרִיָּה כֵּיוָן דְּאִילּוּ יַחֲלוֹק שְׁמוֹ עָלָיו וּמִיקָּרֵי חֵלֶב מש"ה לֹא הֲוָה בְּרִיָּה אֶלָּא דְּלָא

ר"ל כֵּן ועי' בְּרִיטְבָ"א ק' א' דְּחֵלֶב אִילּוּ יַחֲלוֹק שְׁמוֹ עָלָיו לָא הֲוָה בְּרִירָה בְּשֵׁם רַבֵּינוּ יִצְחָק
וְכֵן הָרַשְׁבָּ"א בְּחִדּוּשָׁיו שָׁם כ"כ וְאִילּוּ הָרָ"ן אֵינוֹ סוֹבֵר כֵּן וּכְדִכְתִיבְנָא וְהַתּוֹסָפוֹת בְּמַכּוֹת
י"ז א' ד"ה וְרַבָּנָן בְּרַיְית נְשָׁמָה דְּנְבֵילָה מש"ה לָא הֲוָה בְּרִירָה דְּאֵין אוֹבֶדֶת שְׁמָהּ יע"ש
וְדַעַת הַתּוֹסָפוֹת כָּאן וּבְמַכּוֹת אֲבָאֵר בִּשְׁמַעְתִּין לְקַמָּן אַיְ"ה בְּאוֹרֶךְ: וְדַע דְּכָל מַה שֶּׁהוּא
חָשִׁיב בְּרִירָה לְעִנְיָן שא"צ כַּזַּיִת ה"ה וכ"ש דַּחֲשִׁיב ברי' לְעִנְיַן דְּאֵינָהּ בְּטֵילָה וְכָל מַה דְּלָא
חָשַׁב בְּרִיָּה וְצָרִיךְ כַּזַּיִת ה"ה דִּבְטֵילָה בס' וְשָׁוְוֹן הֵמָּה וְהָא הָרָ"ן ז"ל הִתְנָה ג' תְּנָאִים
לְעִנְיַן בִּיטּוּל כְּמוֹ שֶׁהֵם לְעִנְיַן מַלְקוּת כַּמְבֹאָר ובש"ע סי' ק' הִתְנָה הג' שֶׁל הָרָ"ן ז"ל
וְהַתְנַאי הד' שֶׁל ר"י ז"ל שֶׁאִילּוּ יַחֲלוֹק כו' לְעִנְיַן בִּיטּוּל וּבְאִיסּוּר וְהֵיתֵר הָאָרוֹךְ לְרַבֵּינוּ
יוֹנָה שַׁעַר כ"ה כְּלָל ב' כָּתַב נִמְצָא שֶׁאֵין קְרוּי בְּרִירָה עַד שֶׁיְּהֵא בּוֹ שְׁלֹשָׁה דְּבָרִים בְּרִיָּה
וּנְשָׁמָה וְנוֹצֵר בְּאִיסּוּרוֹ וְשֶׁיַּחֲלוֹק וְשֶׁאֵין שְׁמוֹ עָלָיו כו' עכ"ל והו' שֶׁל וּנְשָׁמָה צ"ל בְּרִית
נְשָׁמָה וְנוֹצֵר בְּאִיסּוּרוֹ וְאֵין שְׁמוֹ עָלָיו כְּשֶׁיַּחֲלֹק ועי' בְּשַׁעֲרֵי דור' סי' מ"א יע"ש וּבְמָבוֹא
שְׁעָרִים דְּשָׁוְוין הֵמָּה זֶה עִם זֶה: וְהִנֵּה בְּטַעְמָא דְּהָא מִלְּתָא דְּבָרִי' א"צ כַּזַּיִת לְמַלְקוּת וְאֵינָהּ
בְּטֵילָה בָּאֶלֶף וְנִשְׁתַּנָּה דִּינוֹ מִכָּל מ"א דְּבָעֵינַן כַּזַּיִת וּבָטֵל בס' רָאִיתִי לְהִתְבּוֹנֵן בּוֹ הִנֵּה
הַתּוֹסָ' ז"ל בִּשְׁמַעְתִּין ד"ה מ"ט נָתְנוּ טַעַם לְזֶה דְּכֵינָן דִּכְתִיב לֹא יֵאָכֵל שֶׁרֶץ הָעוֹף וּכְיוֹצֵא
בּוֹ מַשְׁמַע בֵּין גָּדוֹל וּבֵין קָטָן וְכַנָּתוֹ אֲבָאֵר לְפִי שֶׁשֶּׁרֶץ לָא מִיקְרֵי אֶלָּא כְּשֶׁהוּא שָׁלֵם וְכֵן
עוֹף טָמֵא וּכְיוֹצֵא בּוֹ וְכֵינָן שֶׁכֵּן ע"כ אַף בכ"ש חַיָּבָה תּוֹרָה דְּמִדְּלֹא חַיְּבָה תּוֹרָה אֶלָּא
בְּשֶׁאָכְלוֹ כֻּלּוֹ וְשָׁלֵם ש"מ דְּאַף בכ"ש וְהָא דִּכְתִיב אֲכִילָה לוֹמַר דְּבִמְקָצָתוֹ מִיהָא מְחַיַּיב
בְּכַזַּיִת משא"כ חֵלֶב וּנְבֵילָה דְּאַף מְקָצָתוֹ מֵהֶן מִיקְרֵי חֵלֶב וּנְבֵילָה וכמ"ש הַתּוֹסָפוֹת מַכּוֹת
י"ו א' וַהֲבֵאתִיו לְעֵיל א"כ אֵן רְאָיָה דִּבְאוֹכֵל כֻּלּוֹ שֶׁיְּהֵא חַיָּיב בכ"ש אֶלָּא בְּכַזַּיִת דַּוְקָא
וְזֶה לְשׁוֹן הָרֹא"שׁ ז"ל בִּשְׁמַעְתִּין דְּכָל הָנֵי מִיקְּרוּ בְּרִירָה אֲבָל נְבֵילָה וְחֵלֶב אֲפִילּוּ חֲתִיכָה
אִיקְרִי כו' אֲבָל הָנֵי קָאָמַר רַחֲמָנָא לֹא תֹאכַל אוֹתָן בֵּין קָטָן וּבֵין גָּדוֹל כִּי עַל שֶׁלְּמוֹתָן
נִקְרָאִין כֵּן וְכֵן מוּכָח בִּשְׁבוּעוֹת דְּטָעֲמָהּ הֲוָה כְּאִילּוּ פֵּירְשָׁה הַתּוֹרָה יע"ש הָרֵי כמ"ש
מִדְּכָתַב שֶׁעַל שֶׁלְּמוֹתָן נִקְרָאִין כֵּן וְרָצָה לוֹמַר מִדִּכְתִיב לֹא יֵאָכֵל שֶׁרֶץ הָעוֹף אוֹ שֶׁרֶץ הָאָרֶץ
דְּמַשְׁמַע דַּוְקָא שָׁלֵם וְהַיְינוּ בכ"ש דַּחֲתוּכָה מִמֶּנּוּ אֵינוֹ נִקְרָא שֶׁרֶץ וְכֵן ג"ה וּכְיוֹצֵא בּוֹ
וּלְעִנְיַן בִּיטּוּל דְּאָמְרוּ חֲכָמִים דְּאֵינָהּ בְּטֵילָה דַּהֲוָה מִדְּרַבָּנָן וְלֹא מִן הַתּוֹרָה כָּתַב הט"ז
דְּסָתָמָא כְּתִיב לֹא יֹאכַל אוֹתָם בֵּין קָטָן וּבֵין גָּדוֹל משמ"ה הֶחְמִירוּ חֲכָמִים כו' מ"ש דְּסָתָמָא
כְּתִיב יֵשׁ לְגַמְגֵּם קְצָת דְּהַטַּעַם הֲוָה כְּאִלּוּ פֵּירְשָׁה הַתּוֹרָה וכמ"ש לְעֵיל מִדִּכְתִיב שֶׁרֶץ וְהוּא
שָׁלֵם דַּוְקָא ש"מ בְּמַשֶּׁהוּ וַאֲכִילָה אי אָכַל מִקְצָתוֹ מינ' שֶׁחַיָּיב בְּכַזַּיִת מִמֶּנּוּ וְיֵשׁ לְיַישֵּׁב
דְּאַכַּתִּי אֵימָא דְּהַקְּפִידָה הַתּוֹרָה אַתְּרֹתֵי שֶׁיְּהֵא שָׁלֵם וְכַזַּיִת וְעַל כָּרְחָךְ כָּתַב דְּוַדַּאי כֵּינָן
דִּכְתִיב שֶׁרֶץ דְּהוּא בְּרִיָּה שְׁלֵימָה מַשְׁמַע בֵּין קָטָן וּבֵין גָּדוֹל כְּמוֹת שֶׁהוּא דְּלָא יֹאכַל הַבְּרִיָּה
משא"כ נְבֵילָה דְּקָאֵי עַל חֲתִיכָה א' וְשַׁפִּיר בָּעֵינַן כַּזַּיִת וְיָפֶה כִּינּוּן ומ"ש ז"ל כֵּינָן דְּיֵשׁ לוֹ
חֲשִׁיבוּת מ"ה בכ"ש מש"ה הֶחְמִירוּ חֲז"ל כֵּן כָּתַב הָרִיטְבָ"א ז"ל בְּחִדּוּשָׁיו ק' א' וּפְרָקִין
בְּרִירָה שָׁאנֵי פי' כְּמוֹ שֶׁחֲשִׁיב לְעִנְיַן מַלְקוּת בכ"ש כָּךְ חֲשִׁיב לְעִנְיַן בִּיטּוּל יע"ש וְכֵן כָּתַב
באו"ה וְרַבֵּינוּ יוֹנָה שַׁעַר כ"ה כְּלָל ב' וְז"ל וּמֵאַחַר שֶׁהוּא שָׁלֵם וְיֵשׁ בּוֹ מַלְקוּת בכ"ש
הֶחֱשִׁיבוּהוּ חֲכָמִים ג"כ יע"ש וְהֵן דִּבְרֵי הט"ז ז"ל בְּעֶצֶם: וַאֲנִי תָּמַהּ עַל עַצְמִי דא"כ באמ"ה
דְּקַיְימָא לַן שֶׁהוּא חֲשִׁיב בְּרִירָה שֶׁהֲרֵי כְּלִיל לְהוּ הַטּוּר וש"ע בְּסִימָן ק' בַּהֲדֵי אִינָךְ ברי'
וְאַמַּאי לֹא בְּטִיל וּמַה חֲשִׁיבוּת יֵשׁ לוֹ דאמ"ה צָרִיךְ שֶׁיְּהֵא בּוֹ כַּזַּיִת דַּוְקָא כְּדַאָמַר רַב סוֹף
פְּרָקִין וְכֵן פְּסַק הר"מ ז"ל בהל' מ"א פ"ה וּכְמוֹ שֶׁאָבָאֵר לְקַמָּן בְּאוֹרֶךְ בעזה"י וא"כ אַמַּאי

אֵינָהּ בְּטֵילָה אִם נִתְעָרֵב אמ"ה וְלָא הֲוָה חה"ל בְּשִׁשִּׁים וְהֵנָּה מ"ש הַטּוּר והש"ע דאמ"ה הֲוָה בְּרִיָּה כֵּן כָּתַב הָרֹא"ש דַּהֲוָה בְּרִיָּה וְלִמְּדוּ מג"ה דַּהֲוָה בְּרִיָּה כֵּיוָן דַּהֲוָה בּוֹ בְּרִיַּת נְשָׁמָה וְנוֹצֵר בְּאִיסּוּרוֹ וְשֶׁיַּחְלוֹק וְשֶׁאֵין שְׁמוֹ עָלָיו ה"ה אמ"ה נָמֵי אֶלָּא דְּקַשְׁיָא כמ"ש דְּבִשְׁלָמָא גִּיד וְאֵינָהּ דְּיֵשׁ לָהֶם חֲשִׁיבוּת בכ"ש ה"ה לְעִנְיַן בִּיטּוּל משא"כ אמ"ה אֵיזֶה חֲשִׁיבוּת יֵשׁ לוֹ דְּלָא בְּטֵיל וְהָא צִפּוֹר טְהוֹרָה בְּחַיֵּי' בכ"ש נָמֵי מַשֶּׁהוּ בָּשָׂר כו' וּמִיהוּ הָא לָא קַשְׁיָא לִי ר' שִׁמְעוֹן דְּאִית לֵיהּ כָּל אִיסּוּרִין שֶׁבַּתּוֹרָה בְּכָל שֶׁהוּא לְמַכּוֹת אַמַּאי הֵן בְּטִילִין בס' לְדִידֵיהּ הָא ל"ק דְּבִשְׁלָמָא לְדִידַן דְּכָל אִיסּוּרִין בְּכַזַּיִת וּבְרִי' נִשְׁתַּנָּה דִּינוֹ בכ"ש אַחִשְׁבּוֹ' רַבָּנָן ג"כ לְעִנְיַן בִּיטּוּל משא"כ לר"ש דְּכָל אִיסּוּרִין בכ"ש אֵיזֶה חֲשִׁיבוּת יֵשׁ לָהֶם וּבְטִילִין בס' וְעוֹד דלר"ש דְּאָמַר כ"ש לְמַכּוֹת ע"כ גְּזֵרַת הַכָּתוּב הוּא וְלֹא מִטַּעַם חֲשִׁיבוּת מִידֵי דַּהֲוָה אַכַּזַּיִת לְדִידָן דְּבָטֵל בס' אַף שֶׁחַיָּיב מַלְקוּת וּמִידֵי דַּהֲוָה אַכַּעֲדָשָׁה בְּשְׂרָצִים שֶׁחַיָּיב מַלְקוּת וְאַפֵּ"ה בִּטְּלוּ בס' וְאַף דְּבִשְׁאָר דְּבָרִים בָּעֵינַן כַּזַּיִת וּבַשְׂרָצִים הַמַּבְדִּילִין (הַיְינוּ שְׁמוֹנָה שְׂרָצִים הָאֲמוּרִין בַּתּוֹרָה) בְּכַעֲדָשָׁה, אַפֵּ"ה גְּזֵרַת הַכָּתוּב הוּא בְּכָךְ וְעַיֵּין באו"ה שַׁעַר כ"ה כְּלָל ב' שֶׁכָּתַב לְהֶדְיָא שְׂרָצִים הַמַּבְדִּילִין בְּטִילִין בס' וְעַיֵּין בסי' ק"ד בְּהַגָּהוֹת רַמָ"א וט"ז וְשָׁ"ך יע"ש וְהִנֵּה לְפִי דְּבְרֵי הג"ה וְהַנִּמְשָׁכִים אַחֲרָיו דְּבִשְׂרָצִים הַמַּבְדִּילִין אֵינָן בְּטִילִין בס' יע"ש קַשְׁיָא לר"ש מַה שֶּׁהִקְשִׁינוּ דְּאַמַּאי כָּל אִיסּוּרִין שֶׁבַּתּוֹרָה בְּטִילִין בס' דִּמְסְתָמָא לָא פְּלִיג הָא דְּאָמְרוּ בכ"מ דְּבָטֵל בס' וְאַף שֶׁיֵּשׁ לוֹמַר דְּשָׁאנֵי שְׂרָצִים הַמַּבְדִּילִין דַּחֲשִׁיבִי מְשָׁאָר אִיסּוּרִין משא"כ לר"ש דְּכָל אִיסּוּרִין שָׁוִין מ"מ לְמ"ש הַשָּׁ"ך וט"ז לֹא יִתְיַישֵּׁב ועמ"ש לְקַמָּן.

בָּזֶה גַּם לר"ש אָפְשָׁר דְּגַם בְּרִיָּה בְּטֵילָה בס' דְּלֵיכָּא חֲשִׁיבוּת מִשְּׁאָר אִיסּוּרִין ועמ"ש לְקַמָּן: וּבְיִשּׁוּב הַקּוּשְׁיָא שֶׁהִקְשִׁינוּ אַמַּאי חֲשִׁיב אמ"ה בְּרִיָּה י"ל דְּחָזֵינַן דְּבָשָׂר גִּידִים וַעֲצָמוֹת מִצְטָרְפִין לְכַזַּיִת וּבִשְׁאָר אִיסּוּרִין בָּעֵינַן כַּזַּיִת בָּשָׂר דַּוְקָא וְאֵין גִּידִים וַעֲצָמוֹת מִצְטָרְפִין ובאמ"ה גּוּפָא אִם פֵּירֵשׁ הַבָּשָׂר וְשִׁינָּה מִבְּרִיָּתָהּ אֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא מִשּׁוּם בָּשָׂר מִן הַחַי וְאֵינוֹ חִיּוּב אֶלָּא בְּכַזַּיִת בָּשָׂר דַּוְקָא א"כ כֵּיוָן דְּהִקְפִּידָה הַתּוֹרָה שֶׁיְּהֵא כִּבְרִיָּתָהּ דַּוְקָא וְשֶׁמִּצְטָרֵף גִּידִים וַעֲצָמוֹת גַּם בְּמַשֶּׁהוּ בָּשָׂר נָתְנוּ חֲז"ל חֲשִׁיבוּת דְּאֵינָהּ בְּטֵילָה בְּאֶלֶף.

וְדַע דְּאַכַּתִּי אֵיכָּא לְאַקְשׁוֹיֵי דְּהָא אִם נֶחְתַּךְ קְצָת אֵבֶר מֵאֵבֶר שָׁלֵם דְּלָא הֲוָה בְּרִיָּה וּבְטִלּוֹ כמ"ש הָרֹא"שׁ לְהֶדְיָא דַּף ק' ע"א דְּאִיבֵּד שְׁמוֹ וְכֵן הִסְכִּים בש"ע ז' וּכְמַוְסָכָם מִכָּל הַפּוֹסְקִים וְאַמַּאי הָא אִי חָתַךְ מִקְצָת הָאֵבֶר וְיֵשׁ בּוֹ מַשֶּׁהוּ בָּשָׂר עִם גִּידִים וַעֲצָמוֹת חַיָּיב וא"כ ע"כ הָא דְּהֶחְמִיר הַתּוֹרָה באמ"ה לָאו מִשּׁוּם בְּרִיָּה הוּא דְּהָא בְּנָחְתַּךְ א"א לְשָׁנִים נָמֵי לוֹקֶה עַל מִקְצָתוֹ וּמִיהוּ לְשִׁיטַת הַתּוֹסָפוֹת כָּאן בְּשִׁמְעָתִין ד"ה אֲכִילָה כְּתִיב בֵּיהּ דְּכָתְבוּ דְּאֵינוֹ לוֹקֶה עַד שֶׁיֹּאכְלוּ כֻּלּוֹ שָׁלֵם שֶׁכָּתְבוּ וְהַיְינוּ דלר"ל לֹא מָצִינוּ כו' יע"ש בס"ה א"ש דְּנוַדַּאי אמ"ה חֲשִׁיב ברי' מִדְּחָזֵינַן בְּאוֹכֶל שָׁלֵם חַיָּיב בְּמַשֶּׁהוּ בָּשָׂר וּבְאוֹכֶל מִקְצָתוֹ מִמֶּנּוּ אֵינוֹ חַיָּיב ש"מ דְּבְרֵיהּ הוּא וּלְהָכִי אַחַשְׁבֵּיהּ רַחֲמָנָא וּמִשּׁוּם הָכִי אַחַשְׁבֵּי' רַבָּנָן לְעִנְיַן בִּיטּוּל כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתִּי לְעֵיל מַה שֶּׁאֵין כֵּן לְשִׁיטָתָם בְּאֵבֶר מִן הָעוֹף טָמֵא אֲפִילּוּ כֻּלּוֹ שָׁלֵם לָא הֲוָה בְּרִיָּה וּבָטֵל כַּמְבוֹאָר בְּכָל הַפּוֹסְקִים וכמ"ש הַתּוֹסָפוֹת ר"פ הַמַּעֲרוֹבֶת וְיִתְבָּאֵר לְקַמָּן אַיָּ"ה ועי' סי' ס"ב וק' וק"ד בפר"ח ועי' במ"מ וכ"מ בהל' מ"א פ"ב ופ"ד ופי"ו דְּהָא דְּאָמְרִינַן הָאֵבָרִים אֵין לָהֶם שִׁיעוּר לְעִנְיַן טֻמְאָה אִיתְמַר וּבַשְּׂרָצִים הַמַּבְדִּילִין וּכְמוֹ שֶׁיִּתְבָּאֵר לְקַמָּן וְהַיְינוּ טַעְמָא דְּאֵבֶר דְּעוֹף טָמֵא נְהִי דַּחֲשִׁיב בְּרִיָּה מ"מ אֵין לוֹ חֲשִׁיבוּת כְּלָל דְּמֵי אָמְרָה תּוֹרָה לֹא יֹאכַל בָּשָׂר מֵעוֹף טָמֵא לֹא תֹאכַל שֶׁרֶץ כְּתִיב דְּמַשְׁמַע כֻּלּוֹ שָׁהוּא שָׁלֵם בכ"ש

וְאֵבָר מִמֶּנּוּ בְּכַזַּיִת משא"כ באמ"ה דְּהַקְּפִידָה תּוֹרָה וְאָמְרָה לֹא תֹאכַל הַנֶּפֶשׁ בְּעוֹד שֶׁהַנֶּפֶשׁ עִם הַבָּשָׂר וְעַיֵּן פְּרִישָׁה סִימָן ס"ב וַהֲוָה שַׁפִּיר בְּרִיהּ אֲבָל לְשִׁיטַת הר"מ ז"ל בהל' מ"א פ"ד דאמ"ה אִם חָתַךְ מִקְצָת מִמֶּנּוּ חַיָּיב בְּמַשֶּׁהוּ בָּשָׂר א"כ אֵבֶר דְּעוֹף טָמֵא נָמֵי יְהֵא בְּרִיהּ וְלֹא לִיבָּטֵל אַף בְּאֶלֶף וְאִי דְּשָׁאנֵי אמ"ה דְּאַשְׁמְעִינַן קְרָא דְּאַף בְּמַשֶּׁהוּ בָּשָׂר חַיָּיב א"כ מִקְצָתוֹ נָמֵי לֹא יְהֵא בְּטֵיל מה"ט וְיֵשׁ לְיַישֵׁב זֹאת דְּנֹאמַר דְּאַמַּאי בָּעֵינַן בְּרִיָּה שֶׁאוֹבֵד שְׁמוֹ כְּשֶׁיַּחֲלוֹק וְאַחַשָּׁבְיהּ רַחֲמָנָא וְהִלְכָךְ באמ"ה הָכִי הוּא דַּהֲוָה דְּאַחְשְׁבֵי' דְּבְמַשֶּׁהוּ בָּשָׂר וְיֵשׁ לוֹ חֲשִׁיבוּת דַּהֲוָה בְּרִיָּה שְׁלֵימָה בפ"ע משא"כ אֵבֶר דְּעוֹף טָמֵא לֹא מָצִינוּ חֲשִׁיבוּת וְעוֹד נָאֳמַר דאמ"ה מִיקְּרֵי בְּרִיהּ כֵּינָן דְּהַקְּפִידָה תּוֹרָה שֶׁיִּהֵא כִּבְרִיָּתָהּ וְאִם פֵּירֵשׁ מִקְצָת הַבָּשָׂר אֵינוֹ לוֹקֶה מְשׁוּם אמ"ה אֶלָּא מִשּׁוּם בָּשָׂר מֵהַחַי וְכַזַּיִת הִלְכָךְ אָמְרִינַן שַׁפִּיר כֵּינָן שֶׁבָּאָה הָאַזְהָרָה עַל אֵבֶר מְיֻחָד אָמְרִינַן כְּשֶׁהוּא שָׁלֵם מִיקְּרֵי בְּרִיהּ דְּאִם יַחֲלוֹק אֵין שְׁמוֹ עָלָיו משא"כ בְּאֵבֶר וְעוֹף טָמֵא דְּלָא בָּא אַזְהָרָה עַל אֵבֶר מְיֻחָד כְּלָל וְזֶה כַּנָּוֹנַת פר"ח י"ד סי' ס"ב ס"ק ג' יְעֻוַּיָּן שָׁם ומש"ה אֵבֶר עוֹף טָמֵא לָא מִיקְּרֵי בְּרִיהּ דְּאִם יַחֲלוֹק שְׁמוֹ עָלָיו דִּכְמוֹ שֶׁהוּא שָׁלֵם חֲתִיכַת עוֹף טָמֵא מִיקְּרֵי ה"ה בְּמִקְצָת מִמֶּנּוּ דְּלָאו מִשּׁוּם אִיסּוּר אֵבֶר קָאָתֵינַן עֲלֵהּ משא"כ באמ"ה דְּמִשּׁוּם אִיסּוּר אֵבֶר קָאָתֵינַן עלי' וְאֵין שְׁמוֹ עלי' כְּשֶׁיַּחֲלוֹק וְעַיֵּין עוֹד לְקַמָּן מַה שֶּׁאָכְתּוֹב בָּזֶה בְּאוֹפֶן אַחֵר יע"ש: הֵן אֱמֶת למ"ש הָרִיטְבָ"א והט"ז וְהוּא מאו"ה שכ"ה כ"ב דְּטַעַם בְּרִיָּה דְּלָא בְּטֵילָה הוּא מִשּׁוּם דְּאַחְשְׁבֵי' רַחֲמָנָא לְיַחַיָּיב בכ"ש וכמ"ש לְעֵיל א"כ לֹא הֲוָה מַקְשִׁין הַתּוֹסָפוֹת ד"ה מ"ט לר"ש תְּרוּמָה אַמַּאי בְּטֵילָה בק"א וְהָא הֲוָה בְּרִיהּ דְּחִטָּה אַחַת כול' וּמַאי קוּשְׁיָא וְהָא טַעְמָא דְּבָרֶיהָ דְּאַחְשְׁבֵי' רַחֲמָנָא לְהַתְחִיב בכ"ש מַלְקוֹת ולר"ש.

אֵין זֶה חֲשִׁיבוּת דְּהָא אִיהוּ לִשְׁאָר אִיסּוּרִין שָׁוֶה לר"ש דְּכָל שֶׁהוּא לְמַכּוֹת וְאֵין לִבְרִיהּ שׁוּם חֲשִׁיבוּת מִשְּׁאָר אִיסּוּרִין וְדִין הוּא דְּלִיבָּטֵל בְּרִיהּ כְּמוֹ שְׁאָר אִיסּוּרִין וְיֵשׁ לְיַישֵׁב דְּנֶאֱמַר קַוּשְׁיַת התו' הוּא לָמָּ"ד בְּמַכּוֹת י"ו א' דְּלָא אָמַר ר"ש כ"ש לְמַכּוֹת אֶלָּא בְּחִטָּה דַּהֲוָה בְּרִיהּ וְלֹא בְּכָל אִיסּוּרִין וְהֻקְשָׁה לָהֶם שַׁפִּיר א"כ תְּרוּמָה אַמַּאי עוֹלָה בְּאֶחָד וּמֵאָה דבלא"ה צָרִיךְ לְפָרֵשׁ כֵּן כְּמוֹ שֶׁאָבַאר בַּתּוֹסָ' וְאֵין סְתִירָה לְדִבְרֵיהֶם: אֲבָל עוֹד אַחַת אֲנִי אָבִיא רְאָיָה דְּהָרָ"ן וְהַמְחַבֵּר בש"ע לָא ס"ל הַךְ טַעְמָא דְּבָרֶיהָ מִשּׁוּם דְּחַיָּיב עלי' בכ"ש דא"כ תִּקְשֵׁי לר"נ שֶׁהִתְנָה תְּנַאי א' שֶׁיִּהֵא בְּרִיַּית נְשָׁמָה שֶׁלֹּא תִּקְשֵׁי מֵאוֹכֵל חִטָּה וְגַם ש"ה וְהָא וַדַּאי הָתָם לָא לָקֵי בכ"ש דְּמֵי כְּתִיב הָתָם לֹא תֹאכַל חִטָּה דְּטַעְמָא דְּבָרֶיהָ דַּהֲוָה כְּמְפָרֵשׁ בֵּין קָטָן וּבֵין גָּדוֹל וּכְדִכְתִיבְנָא לְעֵיל והכ' לָא כְּתִיב כֵּן וכמ"ש הַתּוֹסָ' לְהֶדְיָא כָּאן בְּשִׁמְעְתִּין ור"פ הַתַּעֲרוֹבֶת וּמַכּוֹת י"ז א' יע"ש וְאֵינוֹ לוֹקֶה אֶלָּא בְּכַזַּיִת וְאֵין לָהּ חֲשִׁיבוּת כְּלָל ומש"ה בְּטֵילָה וְלָמָּה לֵיהּ לְהַתְנוֹת תְּנַאי דְּלָא הֲוָה בְּרִיהּ כ"א בְּרִיַּית נְשָׁמָה אֶלָּא נָוַדַאי דְּךָ"ן זַ"ל אֵינוֹ סוֹבֵר כמ"ש דַּהֲוָה כְּמְפָרֵשׁ בֵּין קָטָן וּבֵין גָּדוֹל אֶלָּא דְּבָרֶיהָ יֵשׁ לָהּ חֲשִׁיבוּת דְּבָרֶיהָ הֲוָה ומש"ה מְחַיֵּיב מַלְקוּת בכ"ש וה"ה לְעִנְיַן בִּיטּוּל דְּאֵין בְּטֵילָה ומש"ה הֻקְשָׁה לָהֶם מ"ש חִטָּה שֶׁל טֶבֶל וְשֶׁל כִּלְאַיִם הֲוָה אִיסּוּרוֹ מְגוּפוֹ ומש"ה הֻצְרַךְ לְהַטִּיל תְּנַאי שֶׁיִּהֵא בְּרִיַּית נְשָׁמָה אַף שֶׁאֵין עַכְשָׁיו.

וְרָאִיתִי לְרַשִּׁ"י בְּמַסֶּכֶת שְׁבוּעוֹת כ"א ב' עָלָה דְּהַךְ דְּמְפָרֵשׁ נָמֵי כִּבְרִיָּה דָּמֵי שֶׁכָּתַב דְּבָרֶיהָ מ"ט מִשּׁוּם חֲשִׁיבוּת מְפָרֵשׁ נָמֵי הָא אַחְשְׁבוּהָ אִיהוּ עכ"ל הֲרֵי דְּלֹא כמ"ש התו' כָּאן ור"פ הַתַּעֲרוֹבֶת דַּהֲוָה כְּמְפָרֵשׁ בֵּין קָטָן וְגָדוֹל דאל"כ הֲוָה לֵיהּ לְפָרֵשׁ כמ"ש התו' כָּאן וּבְרֵישׁ הַתַּעֲרוֹבֶת אֶלָּא טַעְמָא דְּבָרֶיהָ דְּחַיָּיב מִשּׁוּם חֲשִׁיבוּת שֶׁיֵּשׁ לוֹ וה"ה לְעִנְיַן בִּיטּוּל דְּאֵין

בְּטֵילָה מְשׁוּם חֲשִׁיבוּת שֶׁיֵּשׁ לָהּ א"כ יִקָּשֶׁה מֵחִטָּה שֶׁל כ"ה דְּנוֹצֵר בְּאִיסּוּרוֹ אוֹתָן שֶׁגָּדְלוּ אַחַ"כ וְעַיִּין בפ' כ"ה קי"ו וּבַתּוֹ' שָׁם ומש"ה הֲוָצְרָךְ לג' תְּנָאִים וְעַיִּין בתו' רֵישׁ תַּעֲרוֹבֶת שֶׁכָּתְבוּ דְּבָרֵיהֶ שֶׁאָמְרָה תּוֹרָה בֵּין קָטָן וְגָדוֹל וְכֵן אמ"ה וְכַנָּתָם בְּמַשְׁהוּ בָּשָׂר גִּידִים וַעֲצָמוֹת דְּוַדַּאי אמ"ה בָּעֵינַן כַּזַּיִת דַּוְקָא דַּאֲכִילָה כְּתִיב בֵּיהּ וְאֵינוֹ חַיָּיב עַד שֶׁיֹּאכַל כֻּלּוֹ לְשִׁיטָתָם ע"כ כמש"ל וְעַיִּין ד"ה ור"י אֲכִילָה כְּתִיב בֵּיהּ: עוֹד יֵשׁ לַחְקוֹר חֲקִירָה אַחַת וּגְדוֹלָה הִיא אֲלַי במ"ש בסי' ק' בְּדִינֵי בְּרִיָּה שֶׁיְּהֵא ד' תְּנָאִים שֶׁיְּהֵא בְּרִיַּית נְשָׁמָה שֶׁלֹּא תְּקֻשֶּׁה מֵחִטָּה שֶׁל כ"ה וְנוֹצֵר בְּאִיסּוּרוֹ שֶׁלֹּא תְּקֻשֶּׁה מש"ה וְשֶׁיַּחֲלוֹק אֵין שְׁמוֹ עָלָיו דל"ק מֵחֵלֶב (וְלִית לֵיהּ סְבָרַת הָרַ"ן דְּחֵלֶב אֵינוֹ בְּמָקוֹם א' מְקֻבָּץ אֶלָּא בִּמְקוֹמוֹת הַרְבֵּה) וְשֶׁיְּהֵא שָׁלֵם מֵהָא דְּמַכּוֹת רִיסָק ט' נְמָלִים וְאֶחָד חַי וְלָמָּה לֵיהּ ד' תְּנָאִים בג' סַגִּי כֵּיוָן דְּהִתְנָה שֶׁיַּחֲלוֹק אֵין שְׁמוֹ עָלָיו תּוּ ל"ק מִנְּבֵילָה וְשׁוֹר הַנִּסְקָל כמ"ש הָרֹא"שׁ לְקַמָּן ק' א' דַּחֲתִיכָה נָמֵי מִיקְּרֵי נְבֵילָה וש"ה כְּתִיב לֹא יֹאכַל בְּשָׂרוֹ וא"כ כֵּיוָן שֶׁהִזְכִּיר תְּנַאי שֶׁיַּחֲלוֹק וְאֵין שְׁמוֹ עָלָיו לָא הֲוָה לְהַזְכִּיר דְּנוֹצֵר בְּאִיסּוּרוֹ וְהַטּוּר לֹא הִתְנָה אֶלָּא תְּנַאי א' שֶׁיַּחֲלוֹק וְאֵין שְׁמוֹ עָלָיו מִיקְּרֵי בְּרִיָּה וְתוּ לָא דְּסוֹבֵר כְּמוֹ שֶׁכָּתְבוּ הַתּוֹסְפוֹת וְהָרֹא"שׁ ז"ל דְּעִיקַּר טַעְמָא דְּבָרֵיהֶ מְשׁוּם דַּהֲוָה כְּמְפָרֵשׁ בֵּין קָטָן וּבֵין גָּדוֹל וְרַבָּנָן דְּאָמְרִי בְּרַיַּית נְשָׁמָה שָׁאנֵי לְרַבִּי שִׁמְעוֹן קָאָמְרִי הָכִי וּלְדִידְהוּ אַף בְּלָאו הָכִי דָּמֵי כְּתִיב לֹא תֹאכַל חִטָּה וא"כ בִּתְנַאי שֶׁיַּחֲלוֹק וְאֵין שְׁמוֹ עָלָיו סַגִּי אֲבָל הָרַ"ן והש"ע סָבְרִי דְּרַבָּנָן לְעַצְמָם אָמְרִי כֵּן ומש"ה הִצְרִיךְ הָרַ"ן ג"ת אֲבָל לש"ע קָשֶׁה כמ"ש וצ"ל דִּנְבֵילָה נָמֵי מִיקְּרֵי בְּרִיהּ דְּלֹא תֹאכְלוּ כָּל נְבֵילָה בֵּין קָטָן וְגָדוֹל מַשְׁמַע דִּנְבֵילָה מִיקְּרֵי כְּשֶׁהִיא שְׁלֵימָה וְלֹא כְּשֶׁהִיא חֲתוּכָה דְּהָא בִּפְסָחִים כ"ב א' יָלִיף הֵיתֵר הֲנָאָה בג"ה וּבְחָלֵב מְשׁוּם כְּשֶׁהֶוּתֵּר נְבֵילָה חֲלָבָהּ וְגִידָהּ הֶוּתְּרָה וְיֵעָשֶׂה לְמִלְאכָה לְטַוְמְאָה וְטָהֳרָה וְאִי דַּחֲתִיכָה מִיקְּרֵי נְבֵילָה אֵין רְאָיָה וַדַּאי דִּכְשֶׁהֶוּתְּרָה חֲלָבָהּ וְגִידָהּ הֶוּתְּרָה אֶלָּא נִרְאֶה דִּנְבֵילָה שְׁלֵימָה מִיקְּרֵי וְלֹא חֲתִיכָה וא"ש דִּכְתִיב לֹא תֹאכְלוּ כָּל נְבֵילָה לַגֵּר אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ תִּתְּנֶנָּה הַרֵי נְבֵילָה שְׁלֵימָה מַשְׁמַע וּמְפוֹרָשׁ הֵיתֵר הֲנָאָה בִּקְרָא וְהָא דְּפָרֵיךְ הָנֵיחָא לָמַ"ד יֵשׁ בנ"ט יֵשׁ לְיַשְּׁבוֹ בְּקַל וַאֲבָאֵרוֹ בִּפְסָחִים א"י הַשֵּׁם וא"כ וַדַּאי הָיָה רָאוּי לְהִתְחַיֵּיב כְּשֶׁהִיא שְׁלֵימָה וְכֵן לְעִנְיַן בִּיטּוּל ומש"ה הִתְנָה דְּלָא מִיקְּרֵי בְּרִיהּ אֶלָּא כְּשֶׁנּוֹצַר בְּאִיסּוּרוֹ וְלֵית לֵיהּ טַעְמָא דְּבֵין קָטָן וּבֵין גָּדוֹל הִזְהִירָה תּוֹרָה אֶלָּא טַעְמָא דְּבָרֵיהֶ דְּחַיָּיב בכ"ש דַּחֲשִׁיב הוּא מִדְּהֶוְצְרַךְ לִיתֵּן טַעַם עַל טֶבֶל וכ"ה שָׁאנֵי בְּרַיַּית נְשָׁמָה וכמ"ש לְעֵיל אֶלָּא דַּחֲשִׁיב הוּא דַּהֲוָה בְּרִיהּ וְחַיָּיב בכ"ש וה"ה לְעִנְיַן בִּיטּוּל וְהֶוְצְרַךְ לְטַעְמָא דְּנוֹצֵר בְּאִיסּוּרוֹ לְעִנְיַן נְבֵילָה וש"ה וְאַל יִקָּשֶׁה לְךָ מֵאֵבֶר מִן הַטְּמֵאִים דְּהָתָם אֵין אִיסּוּרוֹ מְשׁוּם אֵבֶר וּמַה לִּי אֵבֶר אוֹ מִקְצָתוֹ דְּכֻלְּהוּ מִיקְּרֵי חֲתִיכַת עוֹף טָמֵא וכמ"ש לְעֵיל ועמ"ש סוֹף פרק': נִסְתַּפֵּקְתִּי בְּדָבָר שֶׁהוּא בְּרִיָּה וְנוֹצֵר בְּאִיסּוּרוֹ וְאֵינוֹ אָסוּר אֶלָּא מִדְּרַבָּנָן אִי הֲוָה בְּרִיהּ לְעִנְיַן בִּיטּוּל אוֹ לָאו אִי אָמְרִינַן כָּל דְּתַקּוּן רַבָּנַן כְּעֵין דְּאוֹרָיְיתָא תַּיְקוּן אֶלָּא אֵין בִּיטּוּל אוֹ, לָאו וּמַה דְּמְסַפְּקָא לָן הוּא דְּכָאן בהג"ה לֹא הִגִּיהַ כְּלוּם וּלְעַל סִימָן ק"א הִגִּיהַ דחה"ל אַף דְּלָא הֲוָה אֶלָּא מִדְּרַבָּנָן אֵין בְּטֵילָה וּלְגַבֵּי בְּרִיָּה לֹא כָּתַב כְּלוּם אִי אָסוּר מִדְּרַבָּנָן אוֹ בָּטֵל אוֹ לָאו ונ"מ טוּבָא בְּגִיד הַחִיצוֹן דְּאֵינוֹ אָסוּר אֶלָּא מִדְּרַבָּנָן אִם נִתְעָרֵב בְּגִידִין אֲחֵרִים דְּאֵינוֹ בָּטֵל דַּהֲוָה בְּרִיהּ וּמִיהוּ בַּגִּיד הַפְּנִימִי אֵין נ"מ דְּאִי נִתְעָרֵב כָּל הַגִּיד הֲוָה בְּרִיהּ מְשׁוּם אוֹתָן הד' אֶצְבָּעוֹת שֶׁעַל הַכַּף וְאִי נָחְתַּךְ מִקְצָתוֹ מַה שֶּׁחוּץ לְכַף וְנִתְעָרֵב אַף אִי הֲוָה בְּרִיהּ בִּדְרַבָּנָן כֵּיוָן שֶׁנֶּחְתַּךְ תּוּ לָא הֲוָה בְּרִיהּ וְעַיִּין מַה שֶּׁאָכְתּוֹב לְקַמָּן וְהִגֵּה אִם נֶאֱמַר דְּטַעַם דְּבָרֵיהֶ לָא בְּטֵיל דְּאַחְשְׁבֵיהּ רַחֲמָנָא דְּלָקֵי עָלֶיהָ בכ"ש בְּאִיסּוּר דְּרַבָּנָן לֹא שַׁיָּיךְ זֶה משא"כ

לְטַעַם הַשֵּׁנִי לְעֵיל דְּבָרֶיהָ יֵשׁ לָהּ חֲשִׁיבוּת בִּפְנֵי עַצְמוֹ וּמש"ה אֵינָהּ בְּטֵילָה א"כ ה"ה בְּאִיסּוּר דְּרַבָּנָן אוֹ דל"מ דַּוְקָא בְּאִיסּוּר תּוֹרָה: וְהִנֵּה מַה שֶּׁהִקְשִׁינוּ לְעֵיל אַהָא דְּהִתְנָה בש"ע שֶׁיְּהֵא נוֹצָר בְּאִיסּוּרוֹ לְאַפּוֹקֵי נְבֵילָה וש"ה תִּיפּוֹק לֵיהּ דְּאִילּוּ יַחֲלוֹק שְׁמוֹ עָלָיו וכמ"ש הָרֹא"שׁ סִי' דַּף ק' וְהָיָה אֶפְשָׁר לוֹמַר דְּהַמְחַבֵּר לְשִׁיטָתֵיהּ שֶׁכָּתַב לְאַפּוֹקֵי חִטָּה דְּאֵינָהּ בְּרִיָּית נְשָׁמָה כמ"ש הָרַ"ן וא"כ ע"כ סוֹבֵר דְּטַעֲמָא דְּבָרֶיהָ לָאו מִשּׁוּם דְּאָמְרָה תּוֹרָה בֵּין קָטָן וּבֵין גָּדוֹל כמ"ש הַתּוֹסָ' בִּשְׁמַעְתִּין דְּמֵי כְּתִיב לֹא תֹאכַל חִטָּה אֶלָּא ע"כ טַעֲמָא דְּבָרֶיהָ דַּחֲשִׁיב הוּא וּלְכָךְ אֵין לָהּ בִּיטּוּל וְקַשְׁיָא לֵיהּ מִטֶּבֶל וכו' וּלְכָךְ קַשְׁיָא לֵיהּ מִנְּבֵילָה וש"ה אַמַּאי בְּטִילִין כְּשֶׁנִּתְעָרְבוּ וְהָא הָנָה בְּרִיהּ כְּשֶׁנִּתְעָרֵב צְפּוֹר טְהוֹרָה שְׁלֵימָה כו' וה"ה אֵן מַלְקוּת אַמַּאי לֹא יִתְחַיֵּיב מַלְקוּת בכ"ש וְאַהָא חי' דְּאֵין נוֹצֵר בְּאִיסּוּרוֹ אֶלָּא דא"כ קַשְׁיָא אַמַּאי באמ"ה הָנָה בְּרִיהּ וּבְעוֹף טָמֵא לֹא הָנָה בְּרִיהּ כֵּינָן דְּנוֹצֵר בְּאִיסּוּרוֹ וְכָל שֶׁאֵילּוּ יַחֲלוֹק אֵין שְׁמוֹ עָלָיו וכ"ת לְעִנְיַן עוֹף טָמֵא לָא מִיקְרֵי בְּרִיהּ ה"ה לְעִנְיַן נְבֵילָה לָא מִיקְרֵי בְּרִיהּ מַה שֶּׁהוּא שָׁלֵם דַּחֲתִיכָה נָמֵי מִיקְרֵי נְבֵילָה כמ"ש לְעֵיל וע"כ צ"ל כמ"ש לְעֵיל דאמ"ה כֵּינָן שֶׁבָּא אַזְהָרָה מְיֻחֶדֶת עָלָיו הָנָה כִּבְרִיָּה וכמ"ש הפר"ח בְּסִימָן ס"ב וְגַבֵּי נְבֵילָה הָנָה כְּאִילּוּ כְּתִיב אַזְהָרָה בַּתּוֹרָה עַל כֻּלָּהּ כְּשֶׁהִיא שְׁלֵימָה כמש"ל: זֹאת תּוֹרַת הָעוֹלָה מִדְּבָרֵינוּ דְּחִילּוּק יֵשׁ בֵּין אמ"ה וּבֵין אֲבָר עוֹף טָמֵא דאמ"ה לָא מִיבַּעְיָא לְשִׁיטַת הַתּוֹסָ' דְּאֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא כְּשֶׁיֹּאכַל אוֹתוֹ שָׁלֵם וּבְמַשֶּׁהוּ בָּשָׂר חַיָּיב וְנִדַּאי דַּהָנָה בְּרִיהּ וּכְדִכְתִיבְנָא משא"כ בְּאֲבָר עוֹף טָמֵא דְּאֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא בְּכַזַּיִת מִמֶּנּוּ דְּלָא יֵאָכֵל שֶׁרֶץ הָעוֹף כְּתִיב כְּשֶׁהוּא שָׁלֵם בְּכָל שֶׁהוּ וְלֹא בְּמִקְצָת מִמֶּנּוּ אֶלָּא אֲפִילּוּ לְשִׁיטַת הר"מ זַ"ל בַּפֵּ"ה מֵהִלְכוֹת מ"א דאמ"ה אִם חָתַךְ מִקְצָתוֹ מִמֶּנּוּ חַיָּיב בְּכַזַּיִת עִם גִּידִים כו' אַפֵּ"ה ק דְּהִקְפִּידָה תּוֹרָה שֶׁיִּהֵא כִּבְרִיָּתָהּ דְּאִם הִפְרִישׁ בָּשָׂר מִמֶּנּוּ דְּאֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא מִשּׁוּם בָּשָׂר מִן הַחַי וּכְזַיִת בָּשָׂר דַּוְקָא א"כ הָנָה בְּרִיהּ וְאַף אִי נֹאמַר דְּלֹא תֹאכַל הַנֶּפֶשׁ עִם הַבָּשָׂר קַאֵי ג"כ אַמִּקְצָת אֲבָר אַפֵּ"ה קָרוּי בְּרִיָּה שֶׁבָּא אַזְהָרָה מְיֻחֶדֶת עַל אֲבָר אֶחָד לוֹמַר שֶׁחַיָּיב עָלָיו וְאִיסּוּרוֹ דִּידֵיהּ מִשּׁוּם אמ"ה דְּהָא כְּשֶׁפֵּירֵשׁ בָּשָׂר מִמֶּנּוּ תּוּ לָא מִיקְרֵי אֲבָר וּבָעֵינַן כִּבְרִיָּתוֹ ומש"ה כִּי אִיכָּא אֲבָר שָׁלֵם מִיקְרֵי בְּרִיהּ דְּאִילּוּ יַחֲלוֹק אֵין שְׁמוֹ עָלָיו הָרָצוֹן בָּזֶה דְּאִיסּוּרָא דִּידֵיהּ מִשּׁוּם אמ"ה וְאִילּוּ יַחֲלוֹק כו' משא"כ בְּאֲבָר דְּעוֹף טָמֵא דְּאִיסּוּר דִּידֵיהּ לָא מִיקְרֵי אֲבָר עוֹף טָמֵא אֶלָּא אִיסּוּר עוֹף טָמֵא ומש"ה לָא מִיקְרֵי ברי' אַף כְּשֶׁהוּא אֲבָר שָׁלֵם דְּנִהְיֶה דְּאִם יַחֲלוֹק אוֹבֵד שְׁמוֹ שֶׁאֵין שֵׁם אֲבָר עָלָיו מ"מ אִיסּוּרָא דִּידֵיהּ מַה לִּי כְּשֶׁהוּא אֲבָר שָׁלֵם מִיקְרֵי חֲתִיכַת עוֹף טָמֵא אוֹ כְּשֶׁיַּחֲלוֹק ג"כ מִיקְרֵיחֲתִיכַת עוֹף טָמֵא וּכְבָר בֵּיאַרְנוּ זֶה לְעֵיל בַּאֲרוּכָה וְהַשְׁתָּא פָּשׁ גַּבָּן לְבְרוּרֵי הַסָּפֵק שֶׁנִּסְתַּפֵּקְנוּ בַּתְּחִלָּה בְּאִיסּוּר דְּרַבָּנָן אִי חָשׁוּב בְּרִיהּ אוֹ לָאו ונ"מ בְּגִיד הַחִיצוֹן שֶׁנִּתְעָרֵב כֻּלּוֹ אוֹ אֲבָר הַמְּדֻלְדָּל בַּבְּהֵמָה וְנִשְׁחֲטָה הַבְּהֵמָה דַּהָוָה אמ"ה מִדְּרַבָּנָן אִי הָוָה בְּרִיהּ אוֹ לָאו וְאַף אִי נֹאמַר דְּטַעַם חֲשִׁיבוּת בְּרִיָּה דְּלוֹקִין עָלָיו בכ"ש אַפֵּ"ה אִיכָּא לְסִפּוּקֵי דְּתִיקּוּן רַבָּנָן ומכ"ש לְטַעַם הַשֵּׁנִי שֶׁכָּתַבְנוּ לְעֵיל יֵשׁ לְסַפֵּק וְהִנֵּה מִדִּבְרֵי או"ה כְּלָל כ"ה דִּין ג' וד' יֵשׁ לְלַמּוֹד מִמֶּנּוּ דִּבְאִיסּוּר דְּרַבָּנָן לָא הָנָה בְּרִיהּ שֶׁהֲרֵי כָּתַב וְז"ל אָמַר שְׁמוּאֵל שְׁנֵי גִידִין הֵן כו' וְכָתַב הָרַמְבַּ"ם דג"ה לָא חֲשִׁיב בְּרִיהּ לַעֲבוֹר עָלָיו בכ"ש אֶלָּא שֶׁעַל הַכַּף אֲבָל הָעֶלְיוֹן וְהַפְּנִימִי שֶׁחוּץ לְכַף אֵינוֹ אֶלָּא מד"ס וְאֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא בְּכַזַּיִת (ר"ל מַכַּת מַרְדּוּת מִדְּרַבָּנָן) וְהִלְכָךְ אַף אִי לֹא נִתְעָרֵב אֶלָּא ד' אֶצְבָּעוֹת מַה שֶּׁעַל הַכַּף אֵינוֹ בְּטֵיל דאל"כ לֹא תִּמְצָא ג"ה שָׁלֵם בִּבְהֵמָה א' וְיָרֵךְ דַּקָּה שֶׁלֹּא וְהָא בּוֹ כְּזַיִת אֲבָל חֲתִיכָה מִשְּׁאָר הַגִּיד שֶׁאֵינָם בכ"ש אֶלָּא בְּכַזַּיִת שְׁלוֹקִין.

עֲלֵיהֶן מַפֹּת מַרְדּוּת בָּטֵל מִידֵי דַּהֲוָה אַפַּזִּית שֶׁנִּתְרַסֵּק עכ"ל הֶעְתֵּקְתִּיו מִפְּנֵי. שֶׁמַּמָּה הִלְכְתָ' גְּבְרְתִּי אִיכָּא לְמִשְׁמַע מִינֵּיהּ חֲדָא דְּמַשְׁמַע מִדְּבָרָיו שֶׁכָּל גִּיד הַחִיצוֹן.

אֲפִילּוּ שֶׁלֵּם לֹא הֲוָה בְּרִיהּ שֶׁכָּךְ כְּתִיב דְּלָא הֲוָה בְּרִיהּ רַק שֶׁעַל הַכַּף וְעוֹד שֶׁכָּתַב וְכֵן. שְׁאָר גִּידִים שֶׁאֵין בכ"ש לֹא.

חֲשִׁיב בְּרִיהּ וְעוֹד דְּלְמַאי הִלְכְתָא כָּתַב דְּבְרֵי הר"מ ז"ל דְּגִיד הַחִיצוֹן שֶׁאֵינוֹ אֶלָּא מִדְּרַבָּנָן וְאֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא בְּכַזַּיִת דנ"מ כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתִּי וּמִיהוּ וְאֵין רְאָיָה דְּאִיהוּ לְשִׁיטָתַי' שֶׁסּוֹבֵר טַעַם ברי' שֶׁלּוֹקֶה בכ"ש ומש"ה הֶחְמִירוּ חֲכָמִי' כְּמַשְׁמָעוּת לְשׁוֹנוֹ כָּאן דמה"ט כָּתַב דְּלָא הֲוָה בְּרִיהּ דַּהֲוָה בְּכַזַּיִת משא"כ אִי נֹאמַר טַעֲמָא דְּבָרֵיהּ חֲשִׁיב הוּא וּבְלָאו טַעְמָא דְּלוֹקֶה בכ"ש אֵינָהּ בְּטֵלָה אַכַּתִּי אִיכָּא לְסַפּוֹקֵי בְּהַהּ מִלְּתָא וְעַיֵּין לְקַמָּן מִזֶּה.

עוֹד אִיכָּא לְמִשְׁמַע מִינֵּיהּ שֶׁעַל הַכַּף אַף אִי נָחְתַּהּ הַשְׁאָר מִמֶּנּוּ הֲוָה בְּרִיהּ כֵּינָן דְּאֵין אִיסּוּרוֹ אֶלָּא מַה שֶׁעַל הַכַּף מִיקָּרֵי בְּרִיהּ וְאוֹבֵד שְׁמוֹ כְּשֶׁמַּחֲלוֹק אוֹתוֹ מִקְצָת שֶׁעַל הַכַּף יע"ש ולפ"ז לכ' יְהוּדָא דְּסוֹבֵר דְּכוּלָּהּ יֵרֶךְ מַשְׁמַע וַדַּאי דְּלָא מִיקָּרֵי ברי' אֶלָּא כְּשֶׁכָּל הַגִּיד כֻּלּוֹ שָׁלֵם וא"כ הָא דְּפָרִיךְ ור"י אַמַּאי לָא מִיחַיַּיב בכ"ש תִּיפּוֹק לֵיהּ דְּאִילּוּ יַחֲלוֹק אֵין.

שְׁמוֹ עָלָיו וְלָא חֲשִׁיב בְּרִיהּ וְאִי דְּקַשְׁיָא כְּשֶׁאוֹכֵל כָּל הַגִּיד כֻּלּוֹ אַמַּאי לָא מִיחַיַּיב בכ"ש דר"י אָמַר סְתָם אֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא בְּכַזַּיִת מַשְׁמַע אַף כְּשֶׁאָכַל כָּל הַגִּיד שֶׁעַל הַיָּרֵךְ וְאַמַּאי לָא מִיחַיַּיב בכ"ש וּמַאי קוּשְׁיָא הָא, כְּשֶׁאָכַל כָּל הַגִּיד שֶׁעַל הַיָּרֵךְ לָא מַשְׁכַּחַת שֶׁלֹּא יְהֵא בּוֹ כַּזַּיִת כמ"ש או"ה וַהֲבֵאתִיו בְּסָמוּךְ במ"ש דאל"כ לֹא תִּמְצָא ג"ה שָׁלֵם שֶׁלֹּא יְהֵא בּוֹ כַּזַּיִת וְכַנַּוָּנָתוֹ מְבֹאָר דע"כ א נָחְתַּהּ מִקְצָת שֶׁעַל הַכַּף לְחוּד הֲוָה בְּרִיהּ כו' וא"כ קַשְׁיָא מ"ש וְיֵשׁ לְיַישֵׁב וְעַיֵּין מַה שֶּׁאָכְתּוֹב עוֹד בַּגְּמָרָא לְקַמָּן בעזה"י בְּאוֹרֶךְ מִזֶּה: עוֹד לֶאֱלֹקֵי מִילִין כַּמָּה שֶׁנִּסְתַּפְּקוּ אִי בְּאִיסּוּר דְּרַבָּנָן חֲשִׁיב בְּרִיהּ אִי לֹא הִנֵּה מְתוֹרָתוֹ שֶׁל כֹּהֵן הַגָּדוֹל יֵשׁ לִלְמוֹד דַּחֲשִׁיב בְּרִיהּ שֶׁהֲרֵי הָרַב אוֹמֵר כֵּן בסי' פ"ו עַל מ"ש הַמְחַבֵּר בֵּיצַת נְבֵילָה וּטְרֵיפָה אֲסוּרָה וְנִתְעָרְבָה בְּאֶלֶף אֲסוּרָה וְכָתַב דְּקָאֵי נָמֵי אַבֵּיצַת נְבֵלָה וְהִקְשָׁה אַמַּאי לֹא בָּטֵל וְעַל הַטּוּר ל"ק דְּאִיהוּ בְּשִׁיטַת התו' קַיְימִי.

אַף דְּלָא הֲוָה בְּרַיְית נְשָׁמָה הֲוָה בִּרְיָה עכ"ל ור"ל כמ"ש התו' כָּאן בְּשִׁמְעָתִין ד"ה מ"ט דְּחִטָּה לָאו מִשּׁוּם דְּאֵינָהּ בְּרַיְית נְשָׁמָה וְכֵן הָרֹאשׁ"ש כָּתַב כֵּן א"כ מַשְׁמַע וּנְדַאי אַף בְּאִיסּוּר דְּרַבָּנָן בְּרִיָה אֵינָהּ בְּטֵילָה, שֶׁהֲרֵי בֵּיצַת נְבֵילָה לָא הֲוָה אֶלָּא מִדְּרַבָּנָן כַּמְבֹאָר וְאַפ"ה חֲשִׁיב בְּרִיהּ וה"ה כָּל גִּיד הַחִיצוֹן וְאֶבֶר הַמְדֻלְדָּל וְנִשְׁחָטָה הַבְּהֵמָה אִם נִתְעָרֵב אֵין בְּטִילִין דַּהֲוָה בְּרִיהּ וְעַל הָרַב בהג"ה יֵשׁ לְהַקְשׁוֹת אַמַּאי בחה"ל כָּתַב אַף בְּאִיסּוּר דְּרַבָּנָן וְכָאן לֹא הִגִּיהַּ כְּלוּם הֵן אֱמֶת שֶׁיֵּשׁ לִתְמֹהַּ עַל מ"ש הַשָּׁ"ךְ ז"ל דְּהַטּוּר סוֹבֵר בֵּיצָה הֲוָה בְּרִיהּ אַף דְּלָא הֲוָה בְּרַיְית נְשָׁמָה דא"כ קַשְׁיָא הָא דְּרִישׁ בֵּיצָה דְּאֵינָהּ בְּטֵילָה הַנִּיחָא לָמַ"ד אֶת שֶׁדָּרְכּוֹ לְמָנוֹת שָׁנִינוּ כו' וְהָא אַף לָמַ"ד כָּל שֶׁדָּרְכּוֹ לְמָנוֹת אֲפִילּוּ הָכִי אֵין בְּטֵילָה דַּהֲוָה בְּרִיהּ לְשִׁיטַת התו' וְהַטּוּר אֶלָּא וַדַּאי דְּבֵיצַת טְרֵיפָה לָא הֲוָה בְּרִיהּ דְּלָא מִיקָּרוּ בְּרִיהּ אֶלָּא כְּשֶׁתְּחִלַּת בְּרִיָּתָהּ כָּךְ טְרֵיפָה אֵינָהּ יוֹלֶדֶת וה"ה לְבֵיצַת נְבֵילָה כמ"ש דְּלָאו דַּוְוקָא נוֹצֵר בְּאִיסּוּרוֹ דְּהַיְינוּ לִידָה אֶלָּא דִּוּמְיָא דְּנִמְלָה שֶׁלֹּא הָיָה לָהּ הֶיתֵּר וש"ה מֵעוֹלָם משא"כ בֵּיצָה וְכִדְכָתֵיבְנָא וְעוֹד דְּאִי אָכַל בֵּיצַת טְרֵיפָה אֵינוֹ לוֹקֶה אֶלָּא בְּכַזַּיִת וְלֹא בכ"ש דְּמֵי כְּתִיב לֹא תֹאכַל בֵּיצַת טְרֵיפָה לֹא תֹאכַל טְרֵיפָה כְּתִיב וְהַיְינוּ בְּכַזַּיִת וא"כ לָא הֲוָה ברי' כְּמוֹ חֲטָה שֶׁל כ"ה כמ"ש הַתּוֹסָפוֹת כָּאן וְעַיֵּין מ"ש הר"מ בהל' מ"א אִי לוֹקִין עַל בֵּיצַת טְמֵאִים

וּטְרֵיפָה יע"ש בפ"ב וג' יע"ש וְאַיָּ"ה בְּמָקוֹם אַחֵר אֲבָאֵר סוֹף דָּבָר שְׁדִּבְרֵי הַשָּׁ"ךְ זַ"ל צ"ע
וּבְדָבָר דְּרַבָּנָן נִרְאֶה לְהָקֵל באמ"ה דְּרַבָּנָן בְּאֵבֶר הַמְדֻלְדָּל וְנִשְׁחֲטָה הַבְּהֵמָה וּבְגִיד הַחִיצוֹן
כֻּלּוֹ דִּבְטִילָן וְזֶה שֶׁהָרַב א הִגִּיהַּ כְּלוּם בְּדִינֵי בְּרִיָּה וְגַם מַה שֶׁהִקְשֵׁיתִי לְעִיל אַמַּאי לֹא
הִזְכִּירוּ הַטּוּר וְהַמְחַבֵּר דְּלָא אָסְרָה תּוֹרָה אֶלָּא שֶׁעַל הַכַּף לְבַד בסו' ס"ה דנ"מ לְעִנְיַן ברי'
הִנֵּה רָאִיתִי לְהָרַב בהג"ה שֶׁכָּתַב בסי' ק' דְּעִיקַּר הַגִּיד אֵינוֹ אֶלָּא שֶׁעַל הַכַּף לְבַד יע"ש
ומ"מ עַל הַטּוּר וְהַמְחַבֵּר קָשֶׁה גַּם עַל רַמָּ"א בסי' ס"ה שֶׁשָּׁם מְקוֹמוֹ לֹא כָּתַב מִזֶּה וְרָאִיתִי
להפר"ח סי' ס"ה כָּתַב דְּמִסְתִּימַת לְשׁוֹן הַמְחַבֵּר מַשְׁמַע דְּכָל הַיָּרֵךְ הֲוָה מ"ה וא"כ קָשֶׁה
אֵיךְ יִתָּכֵן זֹאת שֶׁהָרֵי פָּסַק לְקַמָּן בסי' ק' דג"ה מִיקְּרֵי ברי' וְטַעְמָא דְּבָרֵי' שְׁלוֹקִין עָלָיו
בכ"ש וְאִי כָּל הַיָּרֵךְ אָסוּר אֵינוֹ לוֹקֶה אֶלָּא בְּכַזַּיִת לְמָאן דְּסָבִירָא לִי' כָּל הַיָּרֵךְ אָסוּר
כִּדְבָעִינַן לְמֵימַר לְקַמָּן בִּשְׁמַעְתִּין דלר"י הֵכִין הוּא וְאִם נֹאמַר דְּטַעְמָא דְּבָרֵי' דְּאֵין בָּטֵל
מִשּׁוּם חֲשִׁיבוּת הוּא וְלָאו מִשּׁוּם הָא דכ"ש וה"ה מַה שֶּׁלּוֹקִין עַל ברי' בכ"ש הוּא מִשּׁוּם
חֲשִׁיבוּת וּכְמַשְׁמָעוּת לְשׁוֹן רַשָּׁ"י בִּשְׁבוּעוֹת כ"א ב' הֲוָה א"ש הָא דְּפָסַק הש"ע דג"ה הֲוָה
בְּרִיָּה וע' מ"ש עוֹד לְקַמָּן מִזֶּה: וְכֵינָן שֶׁבֵּרְרנוּ כָּל דִּינֵי בְּרִיָּה בְּאוֹרֶךְ וּבְרוֹחַב וְסִלַּקְנוּ כָּל
הַקֻּוְשְׁיוֹת וְהַסְפֵּיקוֹת, בעז"ה מֵעַתָּה אַתְחִיל בפי' הַלָּכָה הַזֹּאת וְאוֹמַר: גְּמָרָא פְּסָקָא אָכְלוֹ
וְאֵין בּוֹ כְּזַיִת חַיָּיב מ"ט בְּרִיָּה הוּא כו' ת"ק דְּמַתְנִי' סוֹבֵר דְּלָא אָסְרָה תור' אֶלָּא שֶׁעַל כַּף
בְּלִבַד כַּמְבוֹאָר כָּאן דלר"י דְּכָל הַיָּרֵךְ אָסוּר אֵינוֹ לוֹקֶה אֶלָּא בְּכַזַּיִת וּכְמוֹ דְּמַסִּיק ע"ב דְּהָא
בְּהָא תַּלְיָא וְכֵינָן שֶׁכֵּן יֵשׁ לְתַמּוֹהַּ עַל מ"ש הַתּוֹסָפוֹת ד"ה מִכְּלָל דלר"מ דְּמַחְמִיר בְּחִטֵּי'
לָא מִסְתַּבֵּר דְּמִיקַּל בְּכָל הַגִּיד שֶׁחוּץ לְכַף כו' וְהָא רַבִּינוּ הַקָּדוֹשׁ סָתַם בְּמַתְנִי' כר"מ דְּבָעֵי
חֲטֵיטָה וְאַפ"ה סְתָם דְּאוֹכְלוֹ וְאֵין בּוֹ כְּזַיִת חַיָּיב וְאֵיךְ זְכָה שְׁטָרָא לְבֵי תְּרֵי שֶׁהוּא מִן הַנִּמְנָע
דְּמַאן דְּסוֹבֵר צָרִיךְ חֲטֵיטָה סוֹבֵר שֶׁכָּל הַיָּרֵךְ אָסוּר מ"ה וע"כ דְּאֵין לוֹקֶה אֶלָּא בְּכַזַּיִת וּכְמוֹ
דְּמַסִּיק תַּנָּאֵי הוּא וְאַף שֶׁכָּתַבְנוּ דְּכָתְבוּ התו' דְּסָתָם כר"מ וְלָאו ר"מ הִיא מ"מ הָא מַאן
דְּמַחְמִיר בַּחֲטֵיטָה סוֹבֵר כָּל הַיָּרֵךְ שֶׁאָסוּר מ"ה וְאֵין לוֹמַר דמש"כ התו' דלר"מ דְּמַחְמִיר
בַּחֲטֵיטָה סוֹבֵר כָּל הַיָּרֵךְ אָסוּר מ"ה הוּא מִדְּחָזֵינַן דר"מ אָמַר לְעֵיל בְּבָרַיְיתָא צ"ב ב' ג"ה
מְחַטֵּט אַחֲרָיו בכ"מ שֶׁהוּא וְהָיָה דַּי לוֹמַר ג"ה מְחַטֵּט אַחֲרָיו אֶלָּא לוֹמַר בכ"מ שֶׁהוּא בָּעֵי
חֲטֵיטָה וְאַף מַה שֶׁחוּץ לְכַף בָּעֵי חֲטֵיטָה וע"כ סוֹבֵר כָּל הַיָּרֵךְ אָסוּר מ"ה דאל"ה לֹא הָיָה
צָרִיךְ מַה שֶׁחוּץ לְכַף חֲטֵיטָה דַּהֲוָה גְּזֵרָה לִגְזֵרָה וְעַיַּיִן בס' בֵּית יִשְׂרָאֵל סי' ס"ה שֶׁכָּתַב
כה"ג בְּשֶׁוְּמָן שֶׁל גִּיד דְּדָבָר שֶׁהוּא דְּרַבָּנָן ל"ש בֵּיהּ חֲטֵיטָה אֶלָּא ע"כ ר"מ סוֹבֵר דְּכָל הַיָּרֵךְ
אָסוּר מ"ה וּבְמַתְנִי' סְתָם, דְּבָעֵי חֲטֵיטָה מַה שֶׁעַל הַכַּף ור"י לֵית לֵיהּ חֲטֵיטָה כְּלָל אֶלָּא
דְּקַשְׁיָא מַה שֶׁהִקְשׁוּ התו' דְּשְׁמוּאֵל אַשְׁמוּאֵל דְּלָמָא מַה שֶׁאָמַר שְׁמוּאֵל חַוּת טְפֵי מַה שֶׁעַל
הַכַּף אָמַר כת"ק דְּמַתְנִי' וְלָא דְּסָבַר כר"מ וצ"ע: וּבַתּוֹ דָּבָר בְּרִיָּה הוּא דאמ"ה
וְעוֹף טָמֵא חֲשִׁיבָא לְהוּ בְּרִיָּה עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ לְקַמָּן לָא מַשְׁמַע כְּלָל דאמ"ה מִיקְּרֵי בְּרִיָּה
דְּהָא דְּקָתָנֵי כָּל שֶׁהוּא הַיְינוּ מַשֶּׁהוּ בָּשָׂר וְגִידִים וַעֲצָמוֹת וְכָתַב דְּאָמַר אמ"ה צָרִיךְ שֶׁיְּהֵא
כְּזַיִת אֶלָּא שֶׁכָּתְבוּ כֵּן וְלָמְדוּ דָּבָר זֶה מג"ה דַּחֲשִׁיב בְּרִיָּה ה"ה אמ"ה וּכְבָר, הֶאֱרַכְנוּ לְעֵיל
וְהַתּוֹסָפוֹת לְשִׁיטָתָם ע"ב ד"ה ור"י דְּאֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא בְּאוֹכֶל כָּל הָאֵבֶר וְאַף לר"מ כָּתַבְתִּי
יְשׁוּב: וְעוֹד אֶפְשָׁר לְפָרֵשׁ דִּרְאִיָּתָם מֵהָא דִּלְקַמָּן גּוּפָא דאמ"ה חֲשִׁיב בְּרִיָּה מִדְּמַקְשֶׁה
מַאֲכָל צְפוֹר טְהוֹרָה בְּחַיֶּיהָ בכ"ש וס"ד דכ"ש חַיָּיב וה"ה אמ"ה דַּהֲוָה ס"ד בכ"ש וּמַאַיִן
הָרְגָלִים לוֹמַר כֵּן וְהָא אֲכִילָה כְּתִיב בֵּיהּ וַהֲוָה בְּכְזַיִת אֶלָּא ש"מ דאמ"ה הֲוָה בְּרִיָּה וּלְקַמָּן
דְּמַסִּיק דְּאֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא מַשֶּׁהוּ בָּשָׂר וְגִידִים וַעֲצָמוֹת דְּאֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא שֶׁיֹּאכַל כָּל הָאֵבֶר

וַאֲכִילָה כְּתִיב בֵּיהּ וּלְכָךְ בָּעֵינַן כַּזַּיִת כְּמוֹ שֶׁכָּתְבוּ הַתּוֹסָפוֹת, ע"ב יע"ש וּבְחִדּוּשֵׁינוּ לְקַמָּן אֲבָאֵר מִזֶּה אֶבָל רַשְׁ"י לְקַמָּן ק"ב ב' אַהָא דְּאָמַר רַב אמ"ה צָרִיךְ שֶׁיְּהֵא כַּזַּיִת פִּי' מִדָּלֶ"ת מִדְּחִלְקְיָה הַכָּתוּב מְבָשָׂר מִן הַחַי יע"ש מַשְׁמַע דְּסוֹבֵר אמ"ה לָא הַוָה בְּרִיהּ דאל"כ הַוָה לְפָרֵשׁ דָּלֶ"ת בְּרִיהּ הוּא וְחַיָּיב בכ"ש וּמַה שֶּׁיֵּשׁ לְחַלֵּק בֵּין אמ"ה לג"ה הַלֹּא יֵשׁ דַּי וְהוֹתֵר במ"ש לְעֵיל וע' עוֹד מ"ש ע"ב בד"ה ור' יְהוּדָא אֲכִילָה כְּתִיב בֵּיהּ בְּאוֹרֶךְ בָּזֶה בא"ד וא"ת דְּתְנַן בְּאֵלּוּ הֵן הַלּוֹקִין כו' וְהַשְׁתָּא קָשֶׁה כו' עכ"ל תַּרְתֵּי קָאָמְרִי חֲדָא דְּרַבָּנָן לָא ס"ל דְּתַלְיָא בִּבְרַיְיתָ נְשָׁמָה וְעוֹד אַמַּאי לָא קָאָמְרִי רַבָּנָן מִי כְּתִיב לֹא תֹאכַל טַעֲמָא דְּמָפָרֵשׁ כו' אֲבָל הָרָן"ן זַ"ל וְהָרִיטְבָ"א וְרַשְׁבָּ"א וַאֲחֵרִים פִּי' דְּשָׁאנֵי חִטָּה דְּלָא הָיָה בְּרַיְיתָ נְשָׁמָה כְּלָל משא"כ ג"ה ואמ"ה דְּבַחַיִּים הָיוּ לָהֶם בְּרַיְיתָ נְשָׁמָה ועי' בְּמַכּוֹ' י"ז א' בתו' שָׁם מ"ש בָּזֶה וּלְקַמָּן אֲבָאֵר: בא"ד וא"א לר"ש דַּחֲשִׁיב חִטָּה בְּרִיהּ הֵיאַךְ תִּרוּמָה עוֹלָה בק"א וכ"ת דְּנוֹצַר בְּאִיסּוּרוֹ כו' קָשֶׁה כְּלָאַיִם עכ"ל הַגָּה בְּקֻושְׁיָיתָם י"ל ב' קֻושְׁיוֹת דְּלוֹקִין בְּכָל שֶׁהוּא לר"ש לִמְּכַן' אֵין לִבְרִיהּ שׁוּם חֲשִׁיבוּת עַל שְׁאָר אִיסּוּר וְדִין הוּא לְבַטֵּל כִּשְׁאָר אִיסּוּרִין וְקֻושְׁיָא הב' דְּלְמָא ר"ש לְדִבְרֵי רַבָּנָן קָאָמַר לְדִידֵי לָא ס"ל הַחִילּוּק דְּבָרֶיהָ אֶלָּא לְדִידְכוּ אוֹדִי לִי מִיהַת דְּחִטָּה נָמֵי חֲשִׁיב בְּרִיהּ וּשְׁנֵיהֶם מְתוֹרָצִים בָּמָה שֶׁנֹּאמַר דְּקֻושְׁיַית הַתּוֹסָפוֹת לָמָ"ד בְּמַכּוֹת י"ז א' דְּלָא אָמַר ר"ש אֶלָּא בְּטָבֵל דַּהֲוָה בְּרִיהּ וּבִשְׁאָר אִיסּוּרִין בָּעֵינַן כַּזַּיִת הֲוָקְשָׁה לָהֶם שַׁפִּיר דא"נ לר"ש תִּרוּמָה הֵיאַךְ עוֹלָה בק"א דַּהֲוָהבְּרִיהּ דְּלֵית לֵיהּ טַעֲמָא דְּמָפָרֵשׁ אֶלָּא דא"כ קַשְׁיָא מ"ש בְּתֵירוּצָם וכ"ת דג"ה נוֹצַר בְּאִיסּוּרוֹ משא"כ תִּרוּמָה עַד שֶׁיְּמָרַח וַהֲלֹא טעמ' דר"ש בְּטָבֵל דְּחִטָּה חֲשִׁיב בְּרִיהּ וַהֲלֹא טָבֵל אֵין נוֹצַר בְּאִיסּוּרוֹ דְּאֵינוֹ אָסוּר אֶלָּא עַד שֶׁיְּמָרַח וְרוֹאֶה פְּנֵי הַבַּיִת וְקָשֶׁה טוּבָא וְאִם נֹאמַר דר"ש לְדִבְרֵי רַבָּנָן אָמַר אוֹדוּ לִי דְּחִטָּה חֲשִׁיב בְּרִיהּ וְהִקְשָׁה לָהֶם אַחִטָּה שֶׁל כ"ה דְּלִיחַיָּיב בכ"ש וְלָא אַטָּבֵל דא"כ תִּקְשֵׁי מַה שֶּׁהִקְשִׁינוּ לְעֵיל בְּסָמוּךְ אֵימָא לר"ש לָא ס"ל כְּלָל דִּין דְּבָרֶיהָ אֶלָּא לְדִבְרֵי רַבָּנָן קָאָמַר ואה"נ דְּמַקְשֶׁה אַטָּבֵל וְאַתְּרוּמָה וצ"ע וְיֶתֶר הַדְּבָרִים מַה שֶּׁיֵּשׁ לְדַקְדֵּק בְּכָאן וּבְמַכּוֹת ר"פ הַתַּעֲרוֹבֶת הֲלֹא הֶאֱרַכְנוּ לְעֵיל ועי' בְּרַשְׁבָּ"א וְרִיטְבָ"א וְרָן וי"ד סי' ס"ב וס"ז וק' וק"א וק"ד וק"ה וק"ו וק"י בְּבֵיאוּר דְּבָרִים אֵלּוּ וּבְחִדּוּשֵׁינוּ לי"ד אֲבָאֵר בעזה"י: (ע"ב) ור"י אֲכִילָה כְּתִיב בֵּיהּ כו' הַהִיא דְּאִית בֵּיהּ דו"ה זֵיתִים כו' ור"י מֵאֲשֶׁר עַל כַּף הַיָּרֵךְ עכ"ל לְכְאוֹרָה מָצִינוּ לְפָרֵשׁ דה"ק ור"י מ"ט דְּבָרֶיהָ הוּא לְיחַיָּיב בכ"ש וּמְשַׁנֵּי אֲכִילָה כְּתִיב בֵּיהּ לְמֵימְרָא דְּבָעֵינַן כַּזַּיִת וְלֵית לֵיהּ טַעֲמָא דְּבָרֶיהָ כְּלָל וַאֲכִילָה דְּקָאָמַר ר"ל דְּאִי לָא הַוָה כְּתִיב אֲכִילָה הֲוָה מְיחַיַּב בכ"ש אַף דְּנָחְתַּךְ מִמֶּנּוּ קְצָת גִּיד דְּלָא הַוָה בְּרִיהּ וְרַבָּנָן אֲכִילָה דְּאִית בֵּיהּ דו"ה זֵיתִים דָּלֶ"ת דְּאֵינוֹ חַיָּיב עַד שֶׁיֹּאכַל כָּל הַגִּיד דַּוְקָא כמ"ש הַתּוֹסָפוֹת ד"ה מ"ט דְּבִשְׁרָצִים דְּלָא כְּתִיב אֲכִילָה אֵינוֹ חַיָּיב עַד שֶׁיֹּאכְלוּ כֻּלָּם כְּמוֹ שֶׁאָבָאֵר שָׁם וּלְעוֹלָם הֵיכָא דְּאָכַל כָּל הַגִּיד חַיָּיב בכ"ש דְּבָרֶיהָ שָׁאנֵי וּפָרִיךְ ור"י ר"ל מִנָּלַן דְּאִי אָכַל מִקְצָתוֹ שֶׁחַיָּיב אֵימָא עַד דַּאֲכַל כֻּלּוֹ בִּשְׁלָמָא לְרַבָּנָן ע"כ מִדִּכְתִיבֵיהּ קְרָא אֲכִילָה בְּכַזַּיִת ש"מ אֲפִילּוּ בְּמִקְצָתוֹ חַיָּיב דְּאִי אַף כ"ש משא"כ לר"י דְּאַף כֻּלּוֹ בָּעֵינַן כַּזַּיִת אֵימָא תַּרְתֵּי בָּעֵינַן כֻּלּוֹ וְכַזַּיִת וּמְשַׁנֵּי מֵאֲשֶׁר עַל כַּף הַיָּרֵךְ נָפְקָא וְרַבָּנָן לָמָּה לִי עַל כַּף הַיָּרֵךְ לֹא אָסְרָה תּוֹרָה אֶלָּא שֶׁעַל הַכַּף בִּלְבַד אֲבָל רַשְׁ"י זַ"ל פֵּירֵשׁ בד"ה ור"י הַהוּא לֹא צָרִיךְ דְּמֵעַל כַּף נָפְקָא הֲרֵי דְּרַשְׁ"י סוֹבֵר דה"פ ור"י וַדַּאי בְּרִיָּה שָׁאנֵי אֶלָּא דִּכְתִיב אֲכִילָה ע"כ בְּכַזַּיִת וְרַבָּנָן בְּאֵית בֵּיהּ דו"ה זֵיתִים דָּלֶ"ת שֶׁיֹּאכַל כָּל הַגִּיד מֵעַל כַּף נָפְקָא לְשִׁיטָתֵיהּ שֶׁכָּל הַיָּרֵךְ אָסוּר וְקַשְׁיָא לִי דְּהָא אֲכִילָה וַדַּאי דְּאִיצְטְרִיךְ דְּאִי מֵאֲשֶׁר עַל כַּף ה"א דְּמִחַיַּיב בכ"ש אַף

בְּאָכַל מִקְצָת הַגִּיד כֵּינָן דְּלָא הֲוָה כְּתִיב כְּלָל לְשׁוֹן אֲכִילָה בִּשְׁלָמָא בְּלֹא פירש"י הָיִיתִי אוֹמֵר דע"כ אֵינוֹ חַיָּיב עַד שֶׁיֹּאכַל כַּזַּיִת וְאַף בְּאוֹכֵל כָּל הַגִּיד דְּאִי אֲכִילָה קָאֵי לְאוֹכֵל מִקְצָת דְּבָעֵינַן כַּזַּיִת וְשִׁלֵּם בכ"ש מִיחַיָּיב מִשּׁוּם בְּרִיָּה אִם כֵּן אֲשֶׁר עַל כַּף הַיָּרֵךְ לָמָּה לִי כֵּינָן דְּכָל הַיָּרֵךְ אָסוּר אֶלָּא ע"כ דְּאֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא בְּכַזַּיִת וְה"א דְּבָעֵינַן תַּרְתֵּי כָּל הַגִּיד וְכַזַּיִת וּלְכָךְ כְּתִיב אֲשֶׁר עַל כַּף הַיָּרֵךְ דִּבְמִקְצָתוֹ מְחַיַּיב כֵּן הָיָה נִרְאֶה לְפָרֵשׁ אֶלָּא שֶׁרַשׁ"י מֵיאֵן בָּזֶה דְּלִישָׁנָא דְּמַאֲשֶׁר עַל הַיָּרֵךְ נָפְקָא מַשְׁמַע כְּפֵירוּשׁוֹ וְקָשֶׁה מַה שֶּׁהִקְשִׁינוּ וצ"ל דְּרַשׁ"י סוֹבֵר אַף אִי לָא הֲוָה כְּתִיב אֲכִילָה אֵינוֹ לוֹקֶה אֶלָּא בְּכַזַּיִת דְּשִׁיעוּרִין הלמ"מ הוּא וַחֲצִי שִׁיעוּר אָסוּר מ"ה ועי' בְּאוֹרֵךְ במ"ל הִלְכוֹת חָמֵץ וּמַצָּה פ"א יע"ש מ"ש בְּשֵׁם ר"א מִזָּרְחִי וַאֲנִי עָתִיד לְבָאֵר דָּבָר זֶה בתו' ד"ה ור"י מ"ט וְכֵינָן שֶׁכֵּן לָמָּה הוֹצִיא בִּלְשׁוֹן אֲכִילָה בִּשְׁלָמָא בְּכָל אִיסּוּרִין שֶׁבַּתּוֹרָה ל"ק דְּהָאֱמֶת הוּא דְּבָעֵינַן כַּזַּיִת וּלְכָךְ הוֹצִיא הַכָּתוּב בִּלְשׁוֹן אֲכִילָה משא"כ כָּאן דִּקְרָא אַבְּרִיהּ קָאֵי כִּדְאָמַר הַכָּתוּב לֹא יֹאכְלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת ג"ה מַשְׁמַע בֵּין קָטָן וּבֵין גָּדוֹל וְלָמָּה הוֹצִיא בִּלְשׁוֹן אֲכִילָה וְאִי דְּבְמִקְצָתוֹ אֵין חַיָּיב עַד שֶׁיֹּאכַל כַּזַּיִת זֶה יָדְעִינַן מהלמ"מ כמ"ש בְּסָמוּךְ אֶלָּא ש"מ אַף בְּאָכַל כֻּלּוֹ אֵינוֹ אֶלָּא בְּכַזַּיִת: שָׁם בַּגְּמָרָא ור"י הַיָּרֵךְ דְּכֻלָּהּ יָרֵךְ עכ"ל הִנֵּה לר"י מָצִינוּ לוֹמַר דְּגִיד הַחִיצוֹן אָסוּר מ"ה דְּלָא דְּרִישׁ הַיָּרֵךְ כֻּלָּהּ יָרֵךְ שֶׁפָּשַׁט אִיסּוּרוֹ לְאַפּוֹקֵי חִיצוֹן דְּלָא ועי' דף צ"א א' בְּתוֹסְ' ד"ה ר"א אָמַר שֶׁכָּתְבוּ לְכְאוֹרָה לר"י דְּחִיצוֹן אָסוּר מִן הַתּוֹרָה יע"ש מ"ש שָׁם.

וְדַע דְּרַשׁ"י כָּתַב לְעֵיל צ"א א' אַהָא דְּפְנִימִי אָסְרָה תּוֹרָה וְלֹא חִיצוֹן כָּתַב בד"ה וְאֵין חַיָּיבִין עָלָיו דְּאֵינוֹ אֶלָּא בְּתוֹךְ הַכַּף עכ"ל וכ"כ בְּהַגָּהַ' מַיְימוֹנִי מִשְׁמוֹ שֶׁל רַשׁ"י ז"ל דְּחִיצוֹן מֻוָתָּר דְּמֻבְלָע בַּבָּשָׂר וּבְתוֹךְ הַכַּף הוּא וְלֹא עַל הַכַּף יע"ש וא"כ יֵשׁ לְהַקְשׁוֹת וְהָא הָכָא מֵהַיָּרֵךְ דְּרַשׁ"י שֶׁפָּשַׁט אִיסּוּרוֹ בְּכֻלּוֹ יָרֵךְ לְאַפּוֹקֵי חִיצוֹן דְּלָא וי"ל דְּאִי לָאו עַל הַיָּרֵךְ ה"א דְּכֻלָּהּ אָסוּר וְעַל הַכַּף לְאַפּוֹקֵי חִיצוֹן דְּלָא קמ"ל ומ"מ קָשֶׁה ל"ל לְרַשׁ"י לְפָרֵשׁ חִיצוֹן דְּלָא דְּבְתוֹךְ הַכַּף הוּא וְהָא מֵהַיָּרֵךְ נָפְקָא דְּחִיצוֹן לֹא אָסוּר וי"ל דְּרַשׁ"י דְּרָשָׁא פְּשׁוּטָא נָקִיט מֵעַל הַכַּף וְכַדּוֹמֶה רַבּוֹת: וּבְתוֹ' ד"ה ור"י אֲכִילָה כְּתִיב וא"ת וַהֲרֵי נְמָלָה כו' וי"ל דַּאֲכִילָה דְּהָתָם צָרִיךְ כו' עכ"ל בַּתְּחִלָּה עָלָה עַל דַּעְתָּם לְפָרֵשׁ כִּפְשׁוּטוֹ וכמ"ש בַּגְּמָרָא דלר"י כֵּינָן דִּכְתִיב אֲכִילָה הֲוָה בְּכַזַּיִת וַאֲשֶׁר עַל כַּף דְּאִי אִית דו"ה זֵיתִים וְהֶזֵּקְשָׁה לָהֶם מ"מ לֵיהֱוֵי ברי' וְלִיחַיַּיב בכ"ש כְּמוֹ נְמָלָה וַאֲכִילָה הֵיכָא דְּלָא אָכֵיל לְכֻלָּהּ וְתֵירְצוּ דְּשָׁאנֵי כָּאן דא"כ לָמָּה הוֹצִיא בִּלְשׁוֹן אֲכִילָה דְּמֵעַל כַּף נָפְקָא כמ"ש בַּגְּמָרָא אוֹ לְהֵיפֶךְ ל"ל עַל כַּף יעי' בְּרִיטְבָ"א מ"ש בָּזֶה: בא"ד וא"ת בְּאֵלּוּ הֵן הַלּוֹקִין רִיסֵק ט' נְמָלִים וא' חַי כו' וי"ל דְּנַדַּאי אַלָּאו דִּשְׁרָצִים כו' אֶלָּא יֵשׁ לָאו בִּשְׁרָצִים דְּלָא כְּתִיב בְּהוּ אֲכִילָה וְלָא לָקֵי אֶלָּא בְּחַי מִשּׁוּם בְּרִיָּה עכ"ל רָאִיתִי לְהַאֲרִיךְ בְּכָאן קְצָת מִפְּנֵי שֶׁהוּא עִיקַּר הַגָּדוֹל בְּדִינֵי מ"א וְהוּא דתו' סוֹבְרִים כפירש"י שָׁם בְּמַכּוֹת דְּנְמָלָה הוּא שֶׁרֶץ הָאָרֶץ וְאָמְרִינַן הָתָם אָכַל פּוּטִיתָא לוֹקֶה ד' נְמָלָה לוֹקֶה חָמֵשׁ שָׁלֹשׁ לָאוִין נֶאֱמְרוּ בְּשֶׁרֶץ הָאָרֶץ בְּפָרָשַׁת שְׁמִינִי כַּמְּבוֹאָר שָׁם וְכָל הַשֶּׁרֶץ הַשּׁוֹרֵץ עַל הָאָרֶץ כו' לֹא תֹאכְלוּם כִּי שֶׁקֶץ הֵם וּבְסוֹף הפ' נֶאֱמַר וְלֹא תְטַמְּאוּ אֶת נַפְשֹׁתֵיכֶם בְּכָל הַשֶּׁרֶץ הַשּׁוֹרֵץ עַל הָאָרֶץ וְשֵׁנִי לָאוִין בִּסְתָם שְׁרָצִים אַל תְּשַׁקְּצוּ אֶת נַפְשֹׁתֵיכֶם בְּכָל הַשֶּׁרֶץ הַשּׁוֹרֵץ עַל הָאָרֶץ וְלֹא תְטַמְּאוּ כו' דְּכוֹלֵל בֵּין שֶׁרֶץ הַמַּיִם וּבֵין שֶׁרֶץ הָאָרֶץ הֲרֵי חָמֵשׁ לָאוִין בְּשֶׁרֶץ הָאָרֶץ וְקָאָמַר דט' נְמָלִים מְרֻסָּקִין וְאֶחָד שָׁלֵם וּבְכֻלָּן כְּזַיִת לוֹקֶה חָמֵשׁ עַל הַשָּׁלֵם מִשּׁוּם בְּרִיָּה וא' עַל כֻּלָּן מִשּׁוּם נְבֵילָה דִּבְנְבֵילָה בָּעֵינַן כַּזַּיִת דְּאִילּוּ יַחֲלוֹק שְׁמוֹ עָלָיו וְלָא הֲוָה בְּרִיָּה כמ"ש לְעֵיל וְהֶזֵּקְשָׁה לָהֶם ל"ל א' חַי כֵּינָן דַּהֲוָה

כַּזַּיִת לָקֵי ה' דַּאֲכִילָה כְּתִיב בֵּיהּ דְּאִי אִית דו"ה זֵיתִים וַאֲכַל מִקְצָת לוֹקֶה בְּכַזַּיִת וְתֵירְצוּ דִּשְׁלִשָּׁה לָאוִין הָאֲסוּרִין בַּקְּרָא בְּלֹא לְשׁוֹן אֲכִילָה ב' בִּסְתָם שְׁרָצִי' וא' בְּשֶׁרֶץ הָאָרֶץ וְלֹא תְּטַמְּאוּ אֶת נַפְשׁוֹתֵיכֶם וְהַהִיא לָא לָקֵי אֶלָּא שָׁלֵם דַּוְקָא וּבֵין קָטָן וְגָדוֹל וְלֹא בְּמִקְצָת כֵּינָן דְּלָא כְּתִיב גַּבֵּיהּ אֲכִילָה: וְכָתְבוּ עוֹד דְּלָמָּה לִי חַי ותי' דְּהַיְינוּ שָׁלֵם אֲבָל הַמְעַיֵּין בְּרַשִּׁ"י מַכּוֹת י"ו ב' ד"ה נְמָלָה ז"ל בּוֹלֵעַ נְמָלָה חַיָּה הוֹאִיל וּבְרִיָּה לוֹקֶה בכ"ש כו' וְכֵן ד"ה מְשׁוּם כַּזַּיִת נְבֵילָה כְּשֶׁבּוֹלְעוֹ הוּא מַה מַּשְׁמַע שר"ל חַי מַמָּשׁ דְּלָא כמ"ש הַתּוֹסָפוֹת כָּאן וּבְמַכּוֹת שָׁם ד"ה רִיסֵק כו' דְּלָא הֲוָה בְּרִיָּה אֶלָּא כְּשֶׁבּוֹלְעוֹ חַי כו' וְלֹא מֵת ומש"ה פּוֹטְרָתָא שֶׁהוּא שֶׁרֶץ גָּדוֹל לֹא פי' כְּלוּם וּבִנְמָלָה שֶׁהוּא בְּרִיָּה וְאֵין בּוֹ כַּזַּיִת פי' חַי כו' וְכֵן רִיסֵק ט' וא' חַי הֲוָצְרָךְ לוֹמַר כְּשֶׁבְּלָעוֹ הוּא מֵת דְּלָא חַי שָׁלֵם דא"כ לֹא הֲוָה בְּרִיָּה וְצָרִיךְ לְיַישֵׁב הָא דְּלִקְמָן טְמֵאָה בְּמִיתָתָהּ בכ"ש וְכֵן כָּאן דְּגִיד הֲוָה בְּרִיָּה וְאַף שֶׁאֵין בּוֹ עַכְשָׁיו בְּרִיָּית נְשָׁמָה אעפ"כ חָשִׁיב בְּרִיָּה: וְהִנֵּה שִׁיטַת הר"מ ז"ל בְּהָא דִּנְמָלָה וּפוֹטְרָתָא לֹא כְּשִׁיטַת רַשִּׁ"י ותו' לֶשֵׁם הֲלֹא הֵמָּה בַּכְּתוּבִים בי"ד שָׁרָשִׁים וְהַשָּׁגוֹת הָרַמְבַּ"ן וּמְגִלַּת אֶסְתֵּר בְּאוֹרֶךְ וּלְפִי מַה שֶּׁהִנִּיחַ רַבֵּינוּ ז"ל בַּשׁוֹרֶשׁ הב' דְּאַף אִי אָמְרָה תּוֹרָה לֹא יֹאכַל שֶׁרֶץ הָעוֹף אֶלֶף פְּעָמִים אֵין לוֹקֶה אֶלָּא אַחַת וְכֵן חָמֵשׁ לָאוִין בַּדָּם אֵין לוֹקֶה אֶלָּא אַחַת וְסוֹבֵר כ"מ דְּאָמְרִינַן לַעֲבוֹר בב' לָאוִין אֵינוֹ ל"פ אֶלָּא לְעוֹנֶשׁ יַתִּירָא אִם לֹא שֶׁיֹּאמְרוּ בְּבֵיאוּר שֶׁלּוֹקֶה פ' ומש"ה פי' פּוֹטְרָתָא מִין מֻרְכָּב מִתְּכוֹנֶת וּפְעֻלּוֹת מְשֻׁנּוֹת מִשֶּׁרֶץ הַמַּיִם וְשֶׁרֶץ הָאָרֶץ וְעוֹף וּמִין הַמִּינִין הַנִּבְרָאִים בַּפִּירוֹת לוֹקֶה אַרְבַּע הָיְתָה יָתֵר ע"ז מִן הַמִּין שְׁפָרִין וְרָבִין וְזֶה פי' נְמָלָה לוֹקֶה חָמֵשׁ וְאִם מִין עוֹף לוֹקֶה שֵׁשׁ וְכֵן כָּתַב בְּבֵיאוּר בפ"ב מהל' מ"א וע"ש מ"מ וכ"מ ולח"מ: וְכָתַב הר"מ ז"ל שָׁם בַּהֲלָכָה כ"ה מֵימוֹת רָבָא בַּר רַב הוּנָא רִיסֵק נְמָלוֹת וְהֵבִיא אַחַת שְׁלֵמָה וְצֵרְפוּ וְנַעֲשׂוּ בֵּין הַכֹּל כַּזַּיִת לוֹקֶה שֵׁשׁ חָמֵשׁ מִשּׁוּם הַנְּמָלָה הָאַחַת וא' מִשּׁוּם כַּזַּיִת מִנְּבֵילַת הַטְּמֵאִים עכ"ל מ"ש וְאַחַת שְׁלֵימָה הוּא כְּדַעַת התו' דְּחֵי לָאו דַּוְקָא אֶלָּא שָׁלֵם אֶלָּא דְּלָא כְּתִיב כְּלִישָׁנָא דִּגְמָרָא דְּלָקֵי חָמֵשׁ מִשּׁוּם בְּרִיָּה אֶלָּא סָתָם דְּבָרָיו וְכָתַב חָמֵשׁ מִשּׁוּם הַנְּמָלָה הָאַחַת וְלֹא יָדַעְתִּי לָמָּה.

וְכָתַב בלח"מ וְז"ל וְהַתּוֹסָפוֹת הִקְשׁוּ כו' וְרַבֵּינוּ אֵין זֶה קֻשְׁיָא שֶׁמְּפָרֵשׁ הַנְּמָלָה הַשְּׁלֵימָה הִיא מִפְּעֻלּוֹת מֻרְכָּבוֹת והט' אֵינָם אֶלָּא מִשֶּׁרֶץ הָאָרֶץ דְּאִי לֹא הָיְתָה שְׁלֵימָה הֵיאַךְ יְצָרֵף זֶה עִם זֶה וְאֵינוֹ חַיָּיב יע"ש וְכָתַב עוֹד והכ"מ הֵבִיא פֵּירוּשׁ תּוֹסָפוֹת עַל דִּבְרֵי רַבֵּינוּ יע"ש הִנֵּה הִקְשָׁה עַל הכ"מ ב' קֻשְׁיוֹת א' דְּהֵבִיא דִּבְרֵי' תו' לְכָאן וּלְרַבֵּינוּ א"צ לָזֶה דִּמְפָרֵשׁ הַנְּמָלָה אַחַת מִפְּעֻלּוֹת מֻרְכָּבוֹת כו' גַּם מ"ש הכ"מ דִּנְבֵילָה הַיְינוּ לָאו דְּבָשָׂר שֶׁרֶץ טָמֵא הִקְשָׁה דְּהָא תּוּ לֵיכָּא שׁוּם לָאו יע"ש הֵיטֵב דהכ"מ דָּחַק לְתָרֵץ מ"ש רַבֵּינוּ לָאו דִּנְבֵילָה דְּאֵין אִיסּוּר חע"א וְרַבֵּינוּ סוֹבֵר אֵין אִיסּוּר חע"א וּמְפָרֵשׁ לָאו דִּנְבֵילָה בְּשַׂר שֶׁרֶץ וְהֻקְשָׁה להלח"מ מַה לָּאו אֵיכָּא כו' וְעַיֵּין בפ"ד מהל' אֵלּוּ ה"ב במ"מ וְאֵין לוֹמַר דְּמַיְירֵי כָּאן נְמָלָה אַחַת שֶׁמְּרֻכֶּבֶת מה' מִינִין חוּץ מִשֶּׁרֶץ הָאָרֶץ וּכְיוֹצֵא בּוֹ והט' הֵם מִמִּין שֶׁרֶץ הָאָרֶץ דְּלוֹקֶה שֵׁשׁ חָמֵשׁ מִשּׁוּם בְּרִיָּה דִּנְמָלָה אַחַת דא"כ הֵיאַךְ לָקֵי מִשּׁוּם שֶׁרֶץ הָאָרֶץ וְהָא לֵית כַּזַּיִת כ"א ע"י צֵירוּף נְמָלָה הַשְּׁלֵימָה וּנְמָלָה הַזֹּאת אֵין בָּהּ מִמִּין שֶׁרֶץ הָאָרֶץ כ"א ע"י שֶׁרֶץ הַמַּיִם וְעוֹף וּמִמִּין הַנִּבְרָאִים בְּפִירוֹ' וּפָרָה וְרָבָה וּמִין עוֹף טָמֵא וְאֵיךְ יִצְטָרֵף לט' לְכַזַּיִת מִשּׁוּם שֶׁרֶץ עַל הָאָרֶץ וְהָא קיי"ל בְּכָל הַתּוֹרָה דְּאֵין הֶיתֵּר מִצְטָרֵף לְאִיסּוּר וה"ה אִיסּוּר לְאִיסּוּר חוּץ מִנָּזִיר כַּמְבוֹאָר בר"מ ז"ל בהל' אֵלּוּ בְּכַמָּה דְּוּכְתֵי וּבְהִלְ' נָזִיר יע"ש וְאֵיךְ שֶׁיִּהְיֶה מֵימְרָא דְּרָבָא

כר"י דְּלָא כחל"כ דְּאָמַר לוֹקֶה מִשּׁוּם נְבֵילָה אוֹ דְּסוֹבֵר אִיסּוּר חע"א אוֹ דְּסוֹבֵר הֶיתֵּר מִצְטָרֵף לְאִיסּוּר וְאֵיךְ פַּסְקָה הר"מ ז"ל להל' מַאֲכָלוֹת אֲסוּרוֹת סוֹבֵר כֵּן: וְדַע שמ"ש הלח"מ דְּרַבֵּינוּ מְפָרֵשׁ שֶׁהַנְּמָלָה א' הוּא מִבְּנָיָן מֻרְכָּב וְלֹא כָּתַב דְּאֶפְשָׁר דְּרַבֵּינוּ יְפָרֵשׁ כֵּן כו' שֶׁהֲרֵי אֵין הֶכְרֵעַ בְּדִבְרֵי הר"מ דְּמָצִינוּ לוֹמַר דְּמְפָרֵשׁ כְּפֵירוּשׁהַתּוֹסָפוֹת דְּרִיסַּק תִּשְׁעָה וא' חַי הוּא מִמִּין א' רְצוֹנִי לוֹמַר דְּכָל הַיּוֹ"ד הֵן מִמִּין מֻרְכָּב וְחַיָּיב חֲמֵשׁ מִשּׁוּם בְּרִיָּה וא' מִשּׁוּם לָאו דִּנְבֵילָה אֲבָל דְּבָרָיו מְיֻסָּדִין עַל אַדְנֵי פָּז דע"כ לְשִׁיטַת רַבֵּינוּ לֵיכָּא לְפָרוּשֵׁי כ"א כפי' הלח"מ דְּנָמְלָה א' הוּא מִתְּכוּנוֹת וּפְעֻלּוֹת שׁוֹנוֹת והט' אֵינָם כֵּן דאל"כ יִקֶּשֶׁה קֻוּשְׁיַת התו' דְּכָאן ד"ה ור"י וּבְמַכּוֹת ד"ה רִיסַּק שֶׁהִקְשׁוּ ל"ל וא' חַי כֵּינָן דְּאֵיכָּא כַּזַּיִת לָקֵי וַאַף דְּלָא הֲוָה בְּרִיָּה ותי' דְּאֵיכָּא לְאוִי דִּשְׁרָצִים דְּלָא כְּתִיב בְּהוּ אֲכִילָה וּבָעֵי' שֶׁיְּהֵא שָׁלֵם וְזֶה התי' לֹא יֻצְדַּק לשי' הר"מ ז"ל שֶׁהֲרֵי כָּתַב בהי"כ וְז"ל הָאוֹכֵל מִשֶּׁרֶץ הַמַּיִם כְּזַיִת לוֹקֶה שֶׁנֶּאֱמַר וְלֹא תְשַׁקְּצוּ אֶת נַפְשֹׁתֵיכֶם בְּכָל הַשֶּׁרֶץ הַשּׁוֹרֵץ.

ומ"ש בְּדַפּוּס יעסניץ עַל הָאָרֶץ הוּא ט"ס דְּלֹא כֵן וְעוֹד דְּהָא כָּתַב הר"מ וְכוֹלֵל שֶׁרֶץ הַמַּיִם וָאָרֶץ יע"ש במ"מ הֲרֵי דְּכָתַב בְּשֶׁרֶץ הַמַּיִם דְּאַזְהָרָתֵיהּ' מֵהַאי קְרָא דְּאַל תְּשַׁקְּצוּ אֶת נַפְשֹׁתֵיכֶם כָּתַב דְּלוֹקֶה מ"ה בְּכַזַּיִת וּבְמַאי אַיְירֵי אִי אָכַל שָׁלֵם אַף כ"ש חַיָּיב מִשּׁוּם בְּרִיָּה כמ"ש ב"ה כ"א יע"ש וְאִי דְּאָכַל מִקְצָת אוֹ מְרֻסָּק דְּלָא הֲוָה ברי' אֵין לוֹקֶה אַף בְּכַזַּיִת לְשִׁיטַת התו' דְּשֶׁרֶץ מַשְׁמַע כְּשֶׁהוּא שָׁלֵם וְלֹא כְּתִיב בֵּיהּ אֲכִילָה אֶלָּא דס"ל ז"ל דְּאַפֵּ"ה חַיָּיב אִם אָכַל בְּמִקְצָת בְּכַזַּיִת וְהָא דְּבָעֵינַן כַּזַּיִת וְלָא סַגִּי בכ"ש מִשּׁוּם דִּלְשׁוֹן הַקְּרָא מַשְׁמַע כְּשֶׁהוּא שָׁלֵם אוֹ דְּאֵין אֲכִילָה בְּפָחוֹת מִכַּזַּיִת כמ"ש לְעֵיל דהלמ"מ דְּאֵין לוֹקֶה אֶלָּא עַל כַּזַּיִת וְאֵיךְ שֶׁיִּהְיֶה קָשֶׁה ל"ל וא' חַי תִּיפּוֹק לֵיהּ דַּהֲוָה כַּזַּיִת אֶלָּא ע"כ דְּרַבֵּינוּ מְפָרֵשׁ דְּנָמְלָה הא' הוּא מִפְּעֻלּוֹת מֻרְכָּבוֹת והט' הֵן מִמִּין א' וּלְכָךְ בָּעֵינַן שָׁלֵם וְחַיָּיב מִשּׁוּם ברי' דאל"כ אֵיךְ יְצָטָרְפוּ זֶה עִם זֶה וְחַיָּיב חֲמֵשׁ מִשּׁוּם ברי' וְאַחַת מִשּׁוּם לָאו דִּנְבֵילָה כו' כמ"ש כָּאן: עוֹד אֲבָאֵר לְךָ לְשִׁיטַת הר"מ א"ש הָא דְּקָאָמַר לָקֵי חֲמֵשׁ מִשּׁוּם בְּרִיָּה דְּהָנָךְ ה' לָאוִין אֵינָן אֶלָּא בִּנְמָלָה הָאַחַת רְצוֹנִי לוֹמַר דְּהַנְּמָלָה א' הָיְתָה מֻרְכֶּבֶת מֵחֲמִשָּׁה מִינִין חוּץ מִשֶּׁרֶץ הָאָרֶץ וְכַדּוֹמֶה והט' הָיוּ מִשֶּׁרֶץ הָאָרֶץ דְּהַשְׁתָּא בְּוַדַּאי כָּל ה' לָאוִין אֵינָן אֶלָּא מִשּׁוּם נְמָלָה א' מִשּׁוּם ברי' וא' מִשּׁוּם נְבֵילָה וּכְפִי' התו' בְּמַכּוֹת נְבֵילָה מַמָּשׁ דְּאִיסּוּר חע"א דְּאִי מִשּׁוּם שֶׁרֶץ הָאָרֶץ לֵית בְּהוּ כְּזַיִת אֲבָל לְפִי' התו' לֹא צָרִיךְ לוֹמַר חֲמֵשׁ מִשּׁוּם בְּרִיָּה אֶלָּא שָׁלֹשׁ לְחוּד דְּלָא כְּתִיב בְּהוּ לְשׁוֹן אֲכִילָה צָרִיךְ מִשּׁוּם בְּרִיָּה וב' לָאוִין דִּכְתִיב אֲכִילָה וַדַּאי לָקֵי ע"י צֵירוּף וא"נ א' מֻרְכָּב חַיָּיב כֵּינָן דְּבֵין הַכֹּל כַּזַּיִת אֶלָּא מִשּׁוּם דְּבָעֵי לוֹמַר וא' חַי מִשּׁוּם ג' לָאוִין קָאָמַר חֲמֵשׁ מִשּׁוּם בְּרִיָּה וְאֶחָד מִשּׁוּם נְבֵילָה דְּבָעֵינַן כַּזַּיִת דְּלָא הֲוָה בְּרִיָּה כמ"ש לְעֵיל בְּאוֹרֶךְ.

וּבֵין לִפִי' התו' וּבֵין לְהר"מ יֻקְשֶׁה אַמַּאי לֹא אָמַר לוֹקֶה שָׁבַע אִם הָיְתָה הַנְּמָלָה מֻרְכֶּבֶת מִשֵּׁשׁ מִינִין מִשֶּׁרֶץ הַמַּיִם וּמֵאָרֶץ וּמֵעוֹף וּפָרָה וְרָבָה מִמִּין פֵּירוֹת וְעוֹף טָמֵא דְּלוֹקֶה שֵׁשׁ מִשּׁוּם בְּרִיָּה וא' מִשּׁוּם לָאו נְבֵילָה לְמַאי דס"ל כָּאן דְּאִיסּוּר חע"א וּלְפִי הַתּוֹסָ' יִקֶּשֶׁה בְּצִירָע' שֶׁהוּא שֶׁרֶץ הָעוֹף דְּאִית בֵּהּ שֵׁשׁ לָאוִין חֲמֵשׁ שֶׁרֶץ הָאָרֶץ וא' מִשּׁוּם עוֹף לוֹקֶה שָׁבַע שֵׁשׁ מִשּׁוּם בְּרִיָּה וא' מִשּׁוּם נְבֵילָה: וְרָאִיתִי לְהַתּוֹ' שָׁם בְּמַכּוֹת ד"ה רִיסַּק שֶׁהִקְשׁוּ אֵיךְ יָחוּל אִיסּוּר נְבֵילָה כו' כָּתְבוּ בְּזֶה הַלָּשׁוֹן אֲבָל קָשֶׁה אֵיךְ יְצָרֵף אוֹתוֹ שָׁלֵם לְכַזַּיִת נְבֵילָה וְאֵיךְ חע"א מִדְּכָתְבוּ אוֹתוֹ הַשָּׁלֵם וְעַל הט' שֶׁרִיסַּק אֵין קֻוּשְׁיָא אֵיךְ חָל עֲלֵיהֶם אי' נְבֵילָה וְגַם מ"ש אֵיךְ יָחוּל עָלָיו מַשְׁמַע עַל הט' אֵין קֻוּשְׁיָא וְטַעַם בָּעֵי וְיֵשׁ לְיַיְשֵׁב זֹאת

דְּמִתְחַלָּה כָּתְבוּ דְּכָל הַנְּמָלִים מִמִּין א' הֵם וְהַוְקָשָׁה לָהֶם אֵיךְ יָחוּל אִיסּוּר נְבֵילָה עַל הַשָּׁלֵם
דְּעַל הט' אִיכָּא לִתְרוּצֵי דְּמַיְירֵי שֶׁאֵינָן מִמִּין א' דְּהַנְּמָלָה א' מִמִּין שֶׁרֶץ הָאָרֶץ דְּלוֹקֶה חָמֵשׁ
כְּשִׁיטַת רַשְׁ"י והט' מִמִּין שֶׁרֶץ עוֹף אוֹ אִיפְּכָא וא"כ אֵין קוֹשְׁיָא אֵיךְ יָחוּל אִיסּוּר נְבֵילָה
עַל הט' דְּאֵין בָּהֶם שׁוּם אִיסּוּר דִּשְׁרָצִים דְּלֵית בָּהֶן כַּזַּיִת וְהַחַי שֶׁמְּצָרֵף אֲלֵיהֶם אֵין מֵאוֹתוֹ
הַמִּין שֶׁל הט' שְׁרָצִים וְאִיסּוּר חָל עַל חֲצִי שִׁיעוּר כמ"ש כַּמָּה פְּעָמִים וְלֹא הַוְקָשָׁה לָהֶם
אֶלָּא עַל הַחַי אֵיךְ יָחוּל אִיסּוּר נְבֵילָה ותי' דְּאִיסּוּר חע"א וְנִיחָא לְהוּ לְאוֹקֵמֵיהּ בְּכֻלָּן מִמִּין
א' וה"ה המ"ל דְּסוֹבֵר הֶיְתֵּר מִצְטָרֵף לְאִיסּוּר וכ"ש אִיסּוּר לאי' וְשַׁפִּיר מָצֵינוּ לְאוֹקֵמֵיהּ
כמ"ש לְעֵיל וּבְדַף ק"ב וק"ג נַאֲרִיךְ בָּזֶה: וְדַע דְּאַף אִי נֹאמַר דְּנָקֵיט וא' חַי לוֹמַר אַף שֶׁאִי
הָיָה מְרֻוָּסָק לֹא הָיָה מַשְׁלִים לְכַזַּיִת כֵּיוָן כְּמוֹ שֶׁהוּא עַתָּה מַשְׁלִים שַׁפִּיר דָּמֵי כְּמוֹ שֶׁכָּתְבוּ
הַתּוֹסָפוֹת שָׁם ד"ה וַאֲפִילּוּ יע"ש אֲפִילּוּ הָכִי לֹא אָתֵי שַׁפִּיר מַה דְּקָאָמַר חָמֵשׁ מִשּׁוּם בְּרִיהּ
וְאֶפְשָׁר דְּנָקֵיט חַי לְרִבּוּתָא כמ"ש וְכֵיוָן שֶׁכֵּן אָמַר אַגַּב אוֹרְחָא דְּחַיָּיב ה' מָל נְמָלָה א' גַּם
כֵּן וּבְזֶה אֶפְשָׁר לְיַישֵׁב דִּבְרֵי הכ"מ שֶׁהֵבִיא דִּבְרֵי הַתּוֹסָפוֹת עַל פֵּירוּשׁ רַבֵּינוּ די"ל דְּרַבֵּינוּ
מְפָרֵשׁ כְּפֵירוּשׁ הַתּוֹסָפוֹת דְּכֻלָּם מֵוְרָכָבִים מִפְּעֵולַת וּתְכוּנַת שׁוֹנוֹת כו' וא' חַי לְרִבּוּתָא
כֵּיוָן דְּעַכְשָׁיו כְּזַיִת אַף אִי הֲוָה מְרֻוָּסָק לָא הֲוָה כְּזַיִת חַיָּיב וְהַתּוֹסָפוֹת לָא נִיחָא לְהוּ בְּכָךְ
שֶׁכָּתְבוּ הָתָם דט' נְמָלִים דְּאִיכָּא טוּבָא בְּוַדַּאי ד"א מַשְׁלִים וְאַף אִי הֲוָה מְרֻוָּסָק יע"ש: עוֹד
לֶאֱלֹקֵי מִילִין אִם נֶאֱמַר כְּשִׁיטַת הר"מ דְּמִינִין מֵוְרָכָבִין וְנֹאמַר כְּשִׁיטַת התו' גַּם כֵּן דְּהַהִוא
לָאו דְּלָא כְּתִיב בְּהוּ אֲכִילָה מִיחַיָּיב עלי' בכ"ש והלמ"מ עַל חֲצִי שִׁיעוּר וְעַיֵּין במ"ל כְּאוֹרֶךְ
בהל' חָמֵץ וּמַצָּה פ"א יע"ש וּמִיהוּ לָאו מִטַּעַם הַתּוֹסָפוֹת דְּאִינְהוּ סָבְרִי דְּאֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא
שֶׁיֹּאכַל אוֹתָן שְׁלֵימִי' דַּוְקָא דְּאִינְהוּ לְשִׁיטָתַיְיהוּ שֶׁכָּתְבוּ טַעֲמָא דְּבָרֶיהָ חַיָּיב בכ"ש דְּשֶׁרֶץ
הָאָרֶץ מַשְׁמַע כְּשֶׁהוּא שָׁלֵם וּסְתָמָא כְּתִיב בֵּין קָטָן וּבֵין גָּדוֹל דמה"ט צָרִיךְ תְּנַאי שֶׁיַּחֲלוֹק
וְאֵין שְׁמוֹ עָלָיו וּכְמוֹ שֶׁבֵּיאַרְנוּ לְעֵיל בְּאוֹרֶךְ א"כ לָא מִיחַיָּיב אֶלָּא כְּשֶׁהוּא שָׁלֵם אֲבָל אִם
נֶאֱמַר טַעֲמָא דְּבָרִי' לָאו מִשּׁוּם דִּמְפָרֵשׁ הוּא אֶלָּא כמ"ש רַשְׁ"י זַ"ל בִּשְׁבוּעוֹת כ"א דְּבָרֶיהָ
כֵּיוָן דַּחֲשִׁיב הוּא לוֹקֶה בכ"ש וְלָאו מִשּׁוּם דִּמְפָרֵשׁ קְרָא בְּהֶדְיָא וא"כ מִן הָרָאוּי דְּחַיָּיב
אַהָנָךְ שְׁלֹשָׁה לָאוִין דְּלָא כְּתִיב בְּהוּ אֲכִילָה בכ"ש אַף שֶׁאָכַל מִקְצָת מַהֶן וּמַה דְּאָמְרִינַן כָּאן
וְרַבָּנָן אִיצְטְרִיךְ לדו"ה זֵיתִים הכ' שָׁאנֵי דִּכְתִיב עַל כַּף הַיֶּרֶךְ דְּמַשְׁמַע כֻּלּוֹ אוֹ כמ"ש לְעֵיל
דמש"ה קָאָמַר כֵּן דָּלֶ"ת דַּאֲכִילָה כַּזַּיִת דְּמַשְׁמַע דַּוְקָא כַּזַּיִת דְּהַהִיא מַיְירֵי בְּאָכַל מִקְצָת
ור"י כו' וְאִם נֹאמַר כֵּן יֵשׁ לִי לְפָרֵשׁ בְּהַהִיא דְּמַכּוֹת פי' מְחֻוָּדָשׁ בעזה"י כְּמוֹ שֶׁאֲבָאֵר: וְהוּא
דהכ' מַיְירֵי דְּנָמְלָה הָאַחַת הִיא מֵוְרָכֶבֶת מה' מִינִין וְחַיָּיב ה' מַלְקוּת עלי' והט' נְמָלִים
מֵוְרָכָבִין מד' מִינִים חוּץ מִשֶּׁרֶץ הַמַּיִם שֶׁאֵין בָּהֶן מֵוְרָכָב דְּהַשְׁתָּא נַדַּאי אַף אִי הֲוָה א'
מְרֻוָּסָק נָמֵי הֲוָה חַיָּיב חָמֵשׁ ד' לָאוִין דְּאִית בְּהוּ כַּזַּיִת וְלָאו דְּשֶׁרֶץ הַמַּיִם הוּא הָלְאו הַחֲמִישִׁי,
שֶׁיֵּשׁ בִּנְמָלָה אַחַת לוֹקֶה עלי' בכ"ש וְאַהַזַּרְתִּי' דְּיָדָה מֵאַל תְּשַׁקְּצוּ אֶת נַפְשׁוֹתֵיכֶם דְּלָא
כְּתִיב אֲכִילָה גבי' לוֹקֶה בכ"ש אַף דְּלָא הֲוָה בְּרִיהּ כמ"ש אֶלָּא דִּנְקִיט וא' חַי לְרִבּוּתָא אַף
אִי הֲוָה מְרֻוָּסָק לֹא הָיָה כַּזַּיִת אַפְּ"ה לע"ע מַשְׁלִים הד' אוֹ יֹאמַר דְּנָקֵיט לְכַוָּנָה אַחֶרֶת וא'
חַי ר"ל שָׁלֵם דְּאִלּוּ הָיָה מְרֻוָּסָק וְנִתְעָרֵב בט' נְמָלִים שֶׁאֵין בָּהֶן שֶׁרֶץ הַמַּיִם וְכַדּוֹמֶה לֹא
הָיָה מְשׁוּם שֶׁרֶץ הַמַּיִם דְּאִיסּוּרִין מְבַטְּלִין זא"ז יָבֵשׁ בְּיָבֵשׁ חַד בְּתְרֵי בָּטֵל וְלָא הֲוָה אֶלָּא
ד' לָאוִין מד' מִינֵי' מֵוְרָכְבֵי' דַּהֲוָה רֻבָּא וּבָטֵל בָּהֶן הַנְּמָלָה הָאֶחָד ומש"ה אָמַר וא' שָׁלֵם
דְּנִיכָּר הוּא וְאֵינוֹ בָּטֵל וְשַׁפִּיר לוֹקֶה חָמֵשׁ מִשּׁוּם נְמָלָה אַחַת וְלָאו דַּוְקָא חָמֵשׁ אֶלָּא חַד
מִינֵיהּ ע"כ חֲמִשָּׁה לָאוִין כמ"ש לְעֵיל בְּאוֹרֶךְ וע' מ"ש לְקַמָּן וּמְנָא אֲמִינָא לַהּ מֵהָא דְּאָמַר

ר"ל בְּזָבָחִים דַּף ע"ח הַפִּיגּוּל וְהַנּוֹתָר וְהַטָּמֵא שֶׁבְּלָלָן פָּטוּר א"א שֶׁלֹּא יַרְבֶּה עַל חֲבֵירוֹ יע"ש וה"נ כָּאן דט' הַנְּמָלִים הֵן רֹוב מְבַטֵּל בָּטֵל הַנְּמָלָה הא' וּבָתַר הָכִי קָאָמַר וְאַף שְׁנַיִם וְהוּא יִרְצֶה בְּזֶה דְּאַף ב' וְהוּא צָרִיךְ שֶׁיִּהֶא אוֹתוֹ נְמָלָה שָׁלֵם דאל"כ בָּטֵל הוּא וּבָזֶה מְתוֹרָץ מַה שֶּׁהִקְשׁוּ הַתּוֹסָפוֹת לְשָׁם וא"ת פְּשִׁיטָא וי"ל דקמ"ל הָא א' וא' אפי' אֵינוֹ שָׁלֵם חַיָּיב חָמֵשׁ מַלְקוֹת מְשׁוּם אוֹתוֹ נְמָלָה ע"י צֵירוּף דְּמַלְקוּת א' מֵחֲמַת שֶׁרֶץ הַמַּיִם וְאַף כ"ש דְּלָא כְּתִיב אֲכִילָה וְאַף שֶׁאֵינוֹ שָׁלֵם והד' מִלְקִיּוֹת עִם הַשֵּׁנִי ע"י צֵירוּף כַּזַּיִת וּמְחַיֵּיב אַאֵינָךְ ד' לָאוִי דִּכְתִיב בְּהוּ לְשׁוֹן אֲכִילָה וְאַף דְּרָבָא אָמַר שְׁנַיִם וְהוּא וְהוּא אִית לי' בְּזָבָחִי' טַעַם כְּעִיקָּר מ"ה דְּאוֹתִיב לר"ל בְּזָבָחִים מ"מ כָּאן אֶפְשָׁר בְּטָעֲמֵי' שָׁוְוין וְעוֹד דְּהָא כָּתַב רַשְׁ"י לְקַמָּן צ"ח ע"ב דְּרָבָא לֵית לֵיהּ טַעַם כְּעִיקָּר וְגַם ר"י לֵית לֵיהּ טַעַם כְּעִיקָּר וּכְמוֹ שֶׁאָבָאר שָׁם דל"ק מַהֵיא דְּזָבָחִים א"כ א"ש טְפֵי דְּרָבָא בְּשֵׁם ר' יוֹחָנָן תַּרְוַיְיהוּ לְשִׁיטָתֵיהּ דְּטַעַם כְּעִיקָּר לָאו דְּאוֹרַיְיתָא קָאָמַר שַׁפִּיר שְׁנַיִם וְהוּא הוּא דְּבָעֵינַן שֶׁיִּהֶא שָׁלֵם הָא א' וא' אַף שֶׁאֵין שָׁלֵם חַיָּיב חָמֵשׁ דְּלֵיכָּא רֹוב וְלֹא בָּטֵל וְקָאָמַר בָּתַר הָכִי רַב יוֹסֵף אָמַר אַף א' וְהוּא ול"פ הָא בְּרַבְרְבֵי הָא בְּזוּטַר פי' דְּאִי א' גָּדוֹל כב' צָרִיךְ שֶׁיִּהֶא א' שָׁלֵם דאל"כ בָּטֵל בְּרֹוב אֶלָּא א' גָּדוֹל כב' בָּטֵל בְּרֹוב כַּנ"ל לְפָרֵשׁ הַסֵּוּגְיָא לפע"ד.

וְהָא דְּמַקְשֶׁה ור' יְהוּדָא כו' מְשׁוּם דִּבְגִיד מַשְׁמַע שֶׁיֹּאכַל כֻּלּוֹ דִּכְתִיב עַל כַּף הַיָּרֵךְ כו' וּלְהָכִי בָּעֵינַן אֲשֶׁר עַל כַּף כו': בא"ד וא"ת הָא אָמְרִינַן בס"פ כו' וי"ל דְּאֵינוֹ חַיָּיב עַד שֶׁיֹּאכַל אֵבֶר שָׁלֵם כו' עכ"ל כְּבָר כָּתַבְנוּ לְעֵיל קְצָת מִזֶּה דִּלְשִׁיטַ' הר"מ בְּפֵ"ה מהל' מ"א דְּאִם חָתַךְ מִקְצָת אֵבֶר עִם גִּידִים וַעֲצָמוֹת כְּבָרַיְיתוֹ חַיָּיב מְשׁוּם אמ"ה וְיִתְבָּאֵר ס"פ בְּאוֹרֶךְ בעזה"י א"כ הָדְרָא קוּשְׁיַת הַתּוֹסָפוֹת לְדֶרֶךְ תִּיהִ דְּאִי אמ"ה חֲשִׁיב בְּרִיהּ אַמַּאי צָרִיךְ כַּזַּיִת נֵימָא דַּאֲכִילָה דִּכְתִיב בֵּיהּ דְּאִי אִית ד"וה זֵיתִים חַיָּיב בְּכַזַּיִת וְכֻלּוֹ בכ"ש חַיָּיב כְּדִין ברי' וּלְפִי הַנִּרְאֶה דר"מ ז"ל סוֹבֵר דְּבָרֶיהָ לָא הֲוָה אֶלָּא דְּנָמְלָה שֶׁנּוֹצַר בְּאִיסּוּרוֹ וְלֵית הֵיתֵר לְאִיסּוּרוֹ ומש"ה חֲשִׁיב וְחַיָּיב בכ"ש וְלָאו מְשׁוּם דְּכִמְפָרֵשׁ דָּמֵי בְּפֵירוּשׁ הַתּוֹסָפוֹת לְעֵיל ד"ה מ"ט אֶלָּא כפירש"י בְּשִׁבּוּעוֹת כ"א וַהֲבֵאתִיו לְעֵיל א"כ אמ"ה כֵּיוָן דְּאֶפְשָׁר לְהֵיוֹת הֵיתֵר לְאִיסּוּרוֹ ע"י שְׁחִיטָה לָא הֲוָה נוֹצַר בְּאִיסּוּרוֹ וְלָא הֲוָה בְּרִיהּ ומש"ה א"ש נָמֵי דר' יְהוּדָא סוֹבֵר דג"ה לָא הֲוָה בְּרִיהּ וְאֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא בְּכַזַּיִת וְלָא קַשְׁיָא מַה שֶּׁהִקְשׁוּ הַתּוֹסָפוֹת מ"ש מִנְּמָלָה וּשְׁאָר שְׁרָצִים דר"י לִשִׁיטָתֵיהּ דג"ה נֵיתֵר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ בר"פ דְּאֵינוֹ נוֹהֵג בַּשְּׁלִיל ומש"ה לֹא הֲוָה נוֹצֵר בְּאִיסּוּרוֹ דֵּומְיָ' דאמ"ה דְּלָא הֲוָה ברי' מה"ט ות"ק סוֹבֵר דְּנוֹהֵג בְּשְׁלִיל וְאַף בֶּן ח' נָמֵי מִשָּׁעָה שֶׁנּוֹצַר הַגִּיד שֶׁיִּתְקַשֵּׁר עִם הָאֵבֶר דְּמֵאוֹתָהּ שָׁעָה שֶׁנּוֹצַר הֲוָה אֵין הֵיתֵר לְאִיסּוּרוֹ ומ"ש בש"ע סי' ס"ה דג"ה אִם כְּלוֹחֲדָשָׁיו אָסוּר מַשְׁמַע הָא בֶּן ח' מֻוּתָּר כְּבָר כָּתַבְתִּי לְעֵיל דְּאֵין מֻוכְרָח כ"כ לְשִׁיטַת הר"מ אֶלָּא מִשָּׁעָה שֶׁנּוֹצַר הַגִּיד אָסוּר דַּי לַוָּלָד שֶׁיִּהֶא כְּאִמּוֹ יע"ש בְּאוֹרֶךְ כִּי כֵן הוּא שִׁיטַת הר"מ ז"ל בְּהָא מֵימְרָא דְּשְׁמוּאֵל וְהָא דְּחֵלֶב מֻוּתָּר בְּבֶן ח' בְּשְׁחִיטַת אִמּוֹ דְּלָא מִיקְרֵי חֵלֶב דִּכְתִיב שׁוֹר וְכֶשֶׂב וָעֵז וּבָעֵינַן חֲדָשִׁים משא"כ ג"ה דְּלָא כְּתִיב שׁוֹר גַּבֵּיהּ וְאָסוּר מִשָּׁעָה שֶׁנּוֹצַר וַהֲוָה בְּרִיהּ לת"ק ור"י לְשִׁיטָתֵיהּ דְּנֵיתָר בְּשְׁחִיטַת אִמּוֹ וְלָא הֲוָה בְּרִיהּ וְהָא דְּאָמַר ור"י יֵשׁ לְפָרֵשׁ כְּפִשּׁוּטוֹ מְנָא לֵיהּ בְּמִקְצָת שֶׁחַיָּיב יע"ש מ"ש בָּזֶה: וְעַתָּה רָאִיתִי וּמָצָאתִי לִדְבָרֵי רְאָיָה דִּלְשִׁיטַת הר"מ ג"ה אָסוּר אַף שֶׁלֹּא כָּלוּ חֲדָשָׁיו מֵהָא דְּכָתַב או"ה כְּלָל כ"א דִּין ג' וְז"ל וְכָתַב עוֹד הָרַמְבַּ"ם וְהַמְּרַדְּכַי בְּשֵׁם ראב"י ג"ה אָסוּר בְּשְׁלִיל אַף שֶׁחֲלָבוֹ מֻוּתָּר מ"מ הַגִּיד אָסוּר דִּכְתִיב עַל כַּף הַיָּרֵךְ סְתָמָא וְכָתַב עוֹד הָרַמְבַּ"ם כו' וְהָא דַּחֲלָבוֹ מֻוּתָּר כְּשֶׁלֹּא

כְּלוּ חֲדָשָׁיו כו' עכ"ל מִדְּכָתַב הָנֵי תַּרְתֵּי מַשְׁמַע דַּעְתּוֹ לְפִסּוּק כר"מ זַ"ל דִּבְחָלָב אָסוּר כְּשֶׁכָּלוּ חֲדָשָׁיו וא"כ הוּא דְּכָתַב וג"ה אָסוּר אַף שֶׁחֲלָבוֹ מְוֻתָּר ע"כ בְּלֹא כָּלוּ חֲדָשָׁיו אַפֵּ"ה ג"ה אָסוּר לֵיהּ כמ"ש וּבְחִדּוּשֵׁינוּ לי"ד אֲבָאֵר וא"כ שַׁפִּיר יֵשׁ לָנוּ לוֹמַר כֵּן וְהָא דְּאָמַר שְׁמוּאֵל וְהָלַךְ ר"מ לְשִׁיטָתֵיהּ יֵשׁ לְפָרְשָׁן בבב' פָּנִים ע"ל בְּאוֹרֶךְ אִם כֵּן ר"י לְשִׁיטָתֵיהּ לֹא הֲוָה ג"ה בְּרֵיהּ דְּלָא נוֹצַר בְּאִיסּוּר דְּיֵשׁ הֶיתֵּר מִגְּזֵרַת הַכָּתוּב: וְדַע דְּהַתּוֹסָפוֹת לְעֵיל דַּף צ' ד"ה אַלְמָא כָּתְבוּ אוֹמֵר ר"ת דְּמִתְּחִלָּה הַכֹּל בָּשָׂר וְאַחַ"כ נַעֲשָׂה גִּיד ולפ"ז נוֹצֵר בְּאִיסּוּרוֹ מִיקָּרֵי ג"ה אִם נֶאֱמַר מַה שֶּׁיֵּשׁ לוֹ הֶיתֵּר בִּשְׁחִיטָה אַפֵּ"ה מִיקָּרֵי נוֹצָר בְּאִיסּוּרוֹ אֲבָל בְּשֵׁם רַשְׁ"י כָּתְבוּ דְּמִתְּחִלָּה אֵינוֹ עַל הַכַּף כו' ולפ"ז לָא מִיקָּרֵי נוֹצֵר בְּאִיסּוּרוֹ דְּמִתְּחִלָּה הֶיתֵּר הוּא וּמֵיהוּ לר' יְהוּדָא לֹא יוֹעִיל זֶה דְּאִיהוּ סוֹבֵר אַף אֵינוֹ עַל הַכַּף וְאַף גִּיד הַחִיצוֹן אָסוּר כמ"ש התו' צ"א ד"ה ר"א יע"ש וּמִיקָּרֵי נוֹצֵר בְּאִיסּוּרוֹ ומ"ש הַתּוֹסָפוֹת כֵּן בְּשֵׁם רַשְׁ"י הוּא קָשֶׁה ממ"ש רַשְׁ"י לְקַמָּן ק' ע"ב מַשְׁמַע דְּהַגִּיד אַחַ"כ נוֹצֵר וְלֹא יָדַעְתִּי מְקוֹמוֹ אַיֵּה וְאֵיךְ שֶׁיִּהְיֶה מָצִינוּ לוֹמַר דמש"ה לֹא הֲוָה ג"ה ברי' לר"י כֵּינָן דְּיֵשׁ הֶיתֵּר לְאִיסּוּרוֹ ע"י שְׁחִיטָה בְּמֵעֵי אִמּוֹ לָא מִיקָּרֵי נוֹצֵר בְּאִיסּוּרוֹ כמ"ש כָּאן: זֹאת וָעוֹד אַחֶרֶת אֲנִי אוֹמֵר דע"כ לָא אָמְרִינַן דאמ"ה הֲוָה בְּרֵיהּ אֶלָּא אִי בְּהֵמָה בחי' לְאֵבָרִים עוֹמֶדֶת מִיקָּרֵי נוֹצֵר בְּאִיסּוּרוֹ משא"כ להר"מ זַ"ל דְּפָסַק בְּפֵ"ה מהל' מ"א דְּלָאו לְאֵבָרִים עוֹמֶדֶת ומה"ט פָּטַר רַבִּי לְקַמָּן ס"פ בְּאָכַל צְפּוֹר כו' דְּלָא מִיחַיַּיב מִשּׁוּם אמ"ה עַד שֶׁיִּתָּלֵשׁ אֵבֶר מִן הַבְּהֵמָה א"כ יִרְאֶה דְּלָא חָשִׁיב בְּרֵיהּ דְּאֵינוֹ נוֹצָר בְּאִיסּוּרוֹ מִיקָּרֵי וְאַף דְּאִיכָּא עֲשֵׂה דְּאֵין זָבוּחַ מ"מ לֹא מִשּׁוּם אמ"ה וַעֲשֵׂה דְּאֵין זָבוּחַ מש"ה לָא מִיקָּרֵי בְּרֵיהּ דְּלָא קָאֵי עַל אֵבֶר מְיֻחָד וְעוֹד דְּשָׁמוֹ עָלָיו וְגַם אֵין מִיקָּרֵי בְּרִיָּית נְשָׁמָה דְּבְחַיֵּי' לָאו לְאֵבָרִים עוֹמֶדֶת וּלְאַחַר שֶׁיִּתָּלֵשׁ לָאו בְּרִיָּית נְשָׁמָה אִית בֵּהּ ומש"ה לֹא הֲוָה בְּרֵיהּ: מִשְׁנָה יָרֵךְ שֶׁנִּתְבַּשֵּׁל בָּהּ ג"ה אִם יֵשׁ בָּהּ בנ"ט הר"ז אֲסוּרָה הִנֵּה אוֹמְרוֹ יֶרֶךְ שְׁלֵימָה מַשְׁמַע כְּמוֹ שֶׁכָּתַב רַשְׁ"י לְעֵיל בְּמַתְנִיתַן שׁוֹלֵחַ אָדָם יָרֵךְ לְגוֹי יֹאמַר בָּזֶה בב' פָּנִים אוֹ דְּאַשְׁמְעִינַן דְּבָעִינַן ס' בַּיָּרֵךְ עַצְמוֹ דַּהֲוָה אִיסּוּר דָּבוּק וְאֵין הַקְּדֵירָ' מִצְטָרֵף ועי' כָּאן הג"א ובי"ד סי' צ"א וע"ב וּבְדֻכְתֵּי טוּבָא ומש"ה אָמַר יֶרֶךְ שֶׁנִּתְבַּשֵּׁל דְּאִי אָמַר גִּיד שֶׁנִּתְבַּשֵּׁל עִם בָּשָׂר ה"א אַף שֶׁמְּוֻנָּח עָלָיו הַגִּיד בָּעִינַן ס' בַּחֲתִיכָה וז"א וּלְכָךְ אָמַר יֶרֶךְ לִשְׁלוֹל דָּבָר זֶה וּמֵיהוּ אפי' חֲתִיכָה אֶלָּא שֶׁהַגִּיד אֵין מְגֻנָּקִר מִמֶּנּוּ הַדִּין כֵּן וְלֹא הֲוָה מַמָּשׁ כְּהַהִיא דְּשׁוֹלֵחַ כו' אִי יֹאמַר יֶרֶךְ שְׁלֵמָה וְאֵין מְגֻנָּקִר כְּלָל וְיֵשׁ שֶׁוָּמָן גִּיד אַפֵּ"ה דָּבוּק נִתְבַּשֵּׁל וְלֹא בְּצָלִי דְּחֵלֶב הַגִּיד אֵין מְפַעְפֵּעַ כמ"ש התו' ד"ה שָׁאנֵי וְלָזֶה אָמַר יֶרֶךְ שְׁלֵימָה דְּנַדַּאי לֹא נִיקְּרוּ מִמֶּנּוּ כְּלָל וּכְלָל אַפֵּ"ה אֵין אוֹסֵר בְּנִצְלָה וע' מַה שֶּׁאָכְתּוֹב עוֹד לְקַמָּן בָּזֶה: וְהִנֵּה רַבִּי אַשְׁמְעִינַן תַּרְתֵּי חָדָא דְּיֵשׁ בְּגִידִין בנ"ט וְעוֹד אַשְׁמְעִינַן דְּבָה לְחוּד מְשַׁעֲרִינַן כמ"ש בְּסָמוּךְ מִשּׁוּם אִיסּוּר דָּבוּק וְאִם נֹאמַר בְּכָל הַקְּדֵירָה מְשַׁעֲרִינַן אַשְׁמְעִינַן דַּוְקָא נִתְבַּשֵּׁל אֲבָל נִצְלָה דֵּי בְּקִלִּיפָּה אוֹ בִּנְטִילָה כמ"ש הַתּוֹסָ' ד"ה עַד שֶׁמַּגִּיעַ וּשְׁמוּאֵל אַשְׁמְעִינַן דָּלֶ"ת נִתְבַּשֵּׁל הַיְינוּ נִצְלָה כְּדִכְתִיב וַיְבַשְּׁלוּ כו' קמ"ל דִּלְשׁוֹן תּוֹרָה לְחוּד וּלְשׁוֹן חֲכָמִים לְחוּד וּמַמַּתְנִי' דר"פ דְּאִי לָאו הַךְ דְּ"א כַּהֵ"א לְעֵיל גִּיד לְבַדּוֹ נוֹהֵג בְּמֻקְדָּשִׁין: לְשׁוֹן הר"מ זַ"ל בפי' הוּא קָשֶׁה הַהֲבָנָה וְאַבְּאֲרֵנוּ בס"ד וְהוּא כִּי הוּא זַ"ל סוֹבֵר דְּמַה שֶּׁאָמַר כֵּיצַד מְשַׁעֲרִין כְּבָשָׂר בְּלֶפֶת רוֹצֶה לוֹמַר בִּנְתִינַת טַעַם מַמָּשׁ אִם יֵשׁ בָּהּ טַעַם הר"ז אָסוּר לֹא כמ"ש הַתּוֹסָפוֹת לְקַמָּן צ"ו ד"ה כֹּל דְּבָשָׂר בְּלֶפֶת הֲוָה שִׁשִּׁים אֶלָּא שִׁיעוּרוֹ דְּגִיד בִּנְתִינַת טַעַם אִי יִבְחַן הַחֵיךְ טַעַם הַגִּיד בַּבָּשָׂר דאל"כ הו"ל בְּשִׁשִּׁים אֶלָּא וַדַּאי נ"ט מַמָּשׁ קָאָמַר וְאַף דנ"ט דְּסֵיפָא דַּהֲוָה מִין בְּמִינוֹ גִּיד בְּגִיד וַהֲוָה בס' מ"מ סְתָמָא קָאָמַר אִם

יֵשׁ בנ"ט אֲבָל בְּרֵישָׁא דְּאָמַר כֵּיצַד מְשַׁעֲרִין מַשְׁמַע שֶׁבָּא לוֹמַר בְּמַה שִׁיְּבָחֲן הַחֵיךְ ומ"ש כֵּיצַד מְשַׁעֲרִין הוּא לוֹמַר דַּוְקָא טַעַם מַמָּשׁ כְּמוֹ שֶׁבָּשָׂר נוֹתֵן בְּלֶפֶת וּמֵוְרָגֵשׁ אָסוּר אֲבָל קָצַת טַעַם לָאו טַעַם חָשׁוּב הוּא אִם יֹאמַר דְּוַדַּאי בִּקָּר בְּלֶפֶת שִׁיעוּרוֹ עד"מ כְּשִׁלְשִׁים בּוֹ וה"ה גִּיד הַנָּשֶׁה עִם בָּשָׂר וּכְשֶׁיֹּאמַר קַפִּילָא אַרְמָאָה דְּלֵית בֵּיהּ טַעַם לָא סָמְכִינַן עָלָיו אֲנָא אִם יֵשׁ יוֹתֵר מִשְּׁלִשִׁים וְאֵיךְ שֶׁיִּהְיֶה סוֹבֵר דְּנָתְינַת טַעַם דְּרִישָׁא הוּא מַה שִׁיְּבָחֲן הַחֵיךְ ור"נ דְּאָמַר גִּיד בס' בְּלִיכְ' קַפִּילָא כְּמוֹ שֶׁאֲבָאֵר שָׁם וא"כ, לפ"ז סוֹבֵר הר"מ ז"ל דְּגִיד עִם בָּשָׂר מִין בְּאֵינוֹ מִינוֹ הֶוָה מִדְּסוֹבֵר טַעַם מַמָּשׁ וְחֵלֶב עִם בָּשָׂר אוֹ שֶׁוָּמָן עִם בָּשָׂר הֶוָה לְדַעְתּוֹ מִין בְּמִינוֹ וּכְבָר יֵשׁ מִי שֶׁסּוֹבֵר כֵּן דְּחֵלֶב עִם בָּשָׂר הֶוָה מִין בְּמִינוֹ לְעִנְיַן טַעְמָא עי' בפר"ח סי' צ"ח שֶׁכָּתַב בְּשֵׁם רלב"ח בִּתְשׁוּבָה סי' פ"ח שֶׁהָרַמְבַּ"ן וְהָרָ"ן שָׁוִוין בְּדָבָר דְּהָוֵי מִין בְּמִינוֹ וְנֶאֱמַר כמ"ש הָרָאָבָ"ן הֵבִיאוּ הַשָּׁ"ד והפר"ח בִּתְשׁוּבָה סי' ב' וּבְסוֹף עַפּוּ"ם דְּחֵלֶב וּבָשָׂר מִין בְּמִינוֹ כְּפִשׁוּטוֹ דְּטַעְמָן שָׁוֶה אַף בְּלֹא בָּשָׂר שֶׁעִמּוֹ וּמַעֲתָּה אֲבָאֵר פֵּירוּשׁוֹ וְזֶה שֶׁכָּתַב דַּע שֶׁעִיקַּר בְּיָדֵינוּ אֵין בְּגִידִין בנ"ט אֶלָּא הַשֶּׁוָּמָן שֶׁלּוֹ כו' הוּא הָאֱמֶת לַהֲלָכָה דְּאֵין בנ"ט אֶלָּא בְּשֶׁוָּמָן וּבְקִנּוֹקָנוֹת לְדִידַן ומ"ש אֲסוּרָה אִם נִתְבַּשְּׁלָה עִם שֶׁאֵינָהּ מִינוֹ ר"ל עִם ג"ה כו' הוּא עִנְיָן בפ"ע וּמְפֹרָשׁ הַמִּשְׁנָה כֵּן בָּמֶה שֶׁאָמַר בנ"ט וְהוּא מַה שִׁיְּבָחֲן הַחֵיךְ כמ"ש בְּסָמוּךְ מִדְּאָמַר כֵּיצַד מְשַׁעֲרִין וְלֹא אָמַר בס' ש"מ דְּנִתְבַּשֵּׁל עִם הַגִּיד לְבַדּוֹ וְנִיקַּר הַשֶּׁוָּמָן מִמֶּנּוּ וְלָא ס"ל יֶרֶךְ שְׁלֵימָה מַשְׁמַע אוֹ לְגַבֵּי שֶׁוָּמָן יֵשׁ ס' וְנֶגֶד שְׁנֵיהֶם אֵין ס' וְאָמַר דְּבְחִינַת הַגִּיד הוּא בָּמֶה שִׁיִּתֵּן טַעַם בַּיֶּרֶךְ בִּבְחִינַת הַחֵיךְ וְכָתַב אֲבָל אִם נִתְבַּשֵּׁל הַיֶּרֶךְ עִם שֶׁוָּמָן הַגִּיד דהו' מִין בְּמִינוֹ לְדַעְתּוֹ זַ"ל כמ"ש הרלב"ח בִּתְשׁוּבָה סי' פ"ח וְהָרָ"ן והר"מ שָׁוִוין בַּדָּבָר דְּחֵלֶב עִם בָּשָׂר שָׁוִוין בְּטַעֲמָא מְשַׁעֲרִינַן בא' וְשִׁשִּׁים וְכָתַב עוֹד וְכֵן הַדִּין בְּשַׁמְנוּנִית נְבֵילָה כו' דְּעִיקַּר בְּיָדֵינוּ מִין בְּמִינוֹ בס' וְכָתַב עוֹד וּכְבָר נִתְבָּאֵר לְךָ כִּי מַה שֶּׁאָמַר לְמַעְלָה יֶרֶךְ שֶׁנִּתְבַּשֵּׁל בג"ה נִבְדֶּקֶת בנ"ט נִדָּחָה וְאֵינָהּ נִבְדֶּקֶת אֶלָּא בס' בְּשַׁמְנוּנִית הַגִּיד וְיִרְצָה בָּזֶה דְּאַחַר שֶׁהִנִּיחַ הָעִיקָּרִים הָאֵלּוּ דְּמִין בְּמִינוֹ בס' וְאֵינוֹ בנ"ט וְהַקְּדִים דְּחֵלֶב עִם בָּשָׂר הֶוָה מִין בְּמִינוֹ א"כ זֹאת הַמִּשְׁנָה שֶׁאָמְרָה דְּיֶרֶךְ שֶׁנִּתְבַּשֵּׁל בנ"ט הוּא נ"ט מַמָּשׁ וְלֹא בס' כִּדְכָתֵיבְנָא בְּוַדַּאי אֵינָהּ הֲלָכָה דְּהָא לְדִידַן אֵין בְּגִידִין בנ"ט וּבְמַאי אַיְירֵי אִי בְּגִיד עַצְמוֹ א"צ כְּלוּם וְאִי בְּשֶׁוָּמָן הַגִּיד הֶוָה מִין בְּמִינוֹ וְצָרִיךְ ס"א אֶלָּא דְּאֵינָהּ הֲלָכָה וּמַתְנִי' כמ"ד יֵשׁ בנ"ט וּבָזֶה א"ש מַה שֶּׁהִקְשׁוּ הַתּוֹסָפוֹת ר"פ דְּדָיֵיק מִכָּאן דְּיֵשׁ בנ"ט דְּלְמָא מִשּׁוּם שֶׁמָּנוּ וְאִם נֹאמַר דְּשֶׁוָּמָן עִם בָּשָׂר הֶוָה מִין בְּמִינוֹ ע"כ בְּגִיד גּוּפָא אַיְירֵי בנ"ט וּמִיהוּ הַתּוֹסָ' לְשִׁיטָתָם שֶׁכָּתְבוּ לְקַמָּן דְּבָשָׂר בְּלֶפֶת הֶוָה ס' וְהַוְקָשָׁה לָהֶם שַׁפִּיר עוֹד מוּכָח מִכָּאן כְּשֵׁם שֶׁאֵין בַּגִּיד עַצְמוֹ טַעַם ה"ה קִנּוֹקָנוֹת אֵין בָּהֶן טַעַם לְשִׁיטַת הר"מ ז"ל וּכְבָר דִּבַּרְנוּ מִזֶּה לְעֵיל דְּלֹא כמ"ש בש"ע סי' ס"ה דְּבִקְנוֹקָנוֹת יֵשׁ טַעַם דא"כ אַכַּתִּי מָצִינוּ לְאוֹקְמֵיהּ מַתְנִי' כהל' בְּקִנּוֹקָנוֹת דַּהֶוָה מִין בְּאֵין מִינוֹ: וְעַיֵּין בס' בֵּית לֶחֶם יְהוּדָא סי' מ"ח ס"ק ה' שֶׁכָּתַב ונ"ל לַהֲלָכָה כמ"ש הַבַּ"ח דְּסְפֵקָא נָקְטִינַן לְחוּמְרָא וה"ה בְּשַׂר הַגִּיד עִם בָּשָׂר אַחֵר הֶוָה מִין בְּאֵינוֹ מִינוֹ אֲבָל בָּשָׂר עִם שַׁמְנוּנִית דג"ה מִין בְּמִינוֹ הוּא עכ"ל הַנּ"ה לֹא כָּתַב מִבֶּטֶן מִי יָצָא הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְאִם מֵעַצְמָן אָמְרוּ ונ"ל מִדִּבְרֵי הר"מ דְּכָאן יֵשׁ לְהוֹכִיחַ ק וּבָזֶה עָלוּ דִּבְרֵי הר"מ כַּהֹגֶן וּכְפִי הַנִּרְאֶה דְּבֵית לֶחֶם יְהוּדָא מְחַלֵּק בֵּין חֵלֶב וְשֶׁוָּמָן לְבֵין שַׁמְנוּנִית הַגִּיד וְזֶה לֹא יְדַעְנָא מַנַּיִן לוֹ אִם חֵלֶב וּבָשָׂר שֶׁוָּמָן שְׁנֵי מִינִים הֵן ה"ה שֶׁוָּמָן הַגִּיד ועי' מ"ש לְקַמָּן בעזה"י וְרָאִיתִי לְהפר"ח בְּסִימָן צ"ח שֶׁכָּתַב מִדִּבְרֵי הר"מ מַשְׁמַע חֵלֶב וּבָשָׂר ב' מִינִין הֵם וְהֵבִיאוּ רְאָיָה ממ"ש בפט"ו מהל' מ"א חֵלֶב הַכְּלָיוֹת שֶׁנִּפַּל לְחֵלֶב הָאַלְיָ' מִין

בְּמִינוֹ וְלֹא כ' עִם בָּשָׂר ש"מ דְּאִינוֹ מִינוֹ מִיקָּרֵי יע"ש וְאֶפְשָׁר דַּחֲדָא מִינַּיְיהוּ נָקִיט דממ"ש
אַחַ"כ ק שׁוּמָן הַגִּיד עִם בָּשָׂר בס' מַשְׁמַע דְּשֻׁמָּן וּבָשָׂר מִיקָּרֵי מִין בְּמִינוֹ וה"ה חָלָב וּבָשָׂר
דְּחָלָב וְשֻׁמָּן מֻוָסָּפִים מִכָּל הַפּוֹסְקִים דַּהֲוָה מִין בְּמִינוֹ וְדוֹחֵק לְחַלֵּק בֵּין שׁוּמָן הַגִּיד דַּהֲוָה
בִּכְלַל בָּשָׂר וְלֹא שֻׁמָּן אַחֵר וְכַנִּרְאֶה מִדִּבְרֵי בל"י דְּזֶה מְנֻלָּן וּכְדִכְתִיבְנָא לְעֵיל וַאֲנִי אוֹמֵר
ממ"ש כָּאן בפי' המש' וְכֵן הַדִּין בְּשַׁמְנוּנִית נְבֵילָה וְדָג טָמֵא וְחֵלֶב בְּעַצְמוֹ הַכֹּל בס"א יֵרָאֶה
דַּהֲוָה מִין בְּמִינוֹ דְּאַבָּשָׂר קָאֵי שֶׁכָּתַב נִתְבַּשֵּׁל הַבָּשָׂר עִם שַׁמְנוּנִית הַגִּיד אוֹ חֵלֶב כו' מַשְׁמַע
בְּוַדַּאי כָּךְ ומ"ש הפר"ח עַל הרלב"ח שֶׁלֹּא הֶעֱמִיק הָעִיּוּן בְּעִנְיָנִים הָאֵלּוּ לֹא יָדַעְתִּי עַל מַה:
וְדַע עוֹד בְּדִבְרֵי הר"מ ז"ל א"א לְפָרֵשׁ דְּקוֹרֵא מִין בְּמִינוֹ מַה דְּשָׁנָה בְּשָׁמִי' אַף דַּחֲלוּקִין
בְּטַעְמָן דְּהָא הר"מ ז"ל כָּתַב בְּאוֹתוֹ הַפֶּרֶק דְּמִין בְּמִינוֹ שא"א לַעֲמֹד עַל טַעְמוֹ שֶׁיְּעוּרוֹ
בס"א הָרֵי בְּוַדַּאי דְּסוֹבֵר כמ"ש הַשָּׁ"ד והפר"ח אַחֲרוֹן דְּמִין בְּמִינוֹ מַה דְּשָׁנָה בְּטַעְמָא וְלֹא
בְּשָׁמִי' וּמִמֶּנָּה אֵין לָזוּז: כָּתַב הפר"ח בסי' צ"ח וּמִסְתַּבְּרָא לִי דְּגִיד וּבָשָׂר מִין בְּמִינוֹ וּרְאָיָה
מִפְּסָחִים כְּשֶׁהֶחְתִּירָה נְבֵילָה אַלְמָא גִּיד בִּכְלַל בָּשָׂר וְאַף דִּלְמַאי דקיי"ל אֵין בנ"ט מַשְׁמַע
הָתָם דְּלָא הֲוָה בִּכְלַל בָּשָׂר לִיתָא דִּלְרַווְחָא דְּמִלְּתָא אִתְּמַר הַהִיא סַוּגְיָ' וכמ"ש הַטַּ"ז וְעוֹד
הֵבִיא רְאָיָה מִירוּשַׁלְמִי הֵבִיאוּ הב"י בסי' רי"ז הַנּוֹדֵר מִן הַבָּשָׂר אָסוּר בַּגִּידִין עכ"ל הִנֵּה
מ"ש דְּגִיד וּבָשָׂר מִין בְּמִינוֹ אַף שֶׁאֵין בְּגִידִין בנ"ט אֵין נ"מ דְּהָא אֵין אוֹסֵר בִּפְלִיטָתוֹ וְאִי
אַקְנוֹקָנוֹת קָאֵי אוֹ שְׁאָר גִּידִין שֶׁל אֵיסּוּר שֶׁל נְבֵילָה וְכַדּוֹמֶה דא"כ אֵיךְ כָּתַב דְּלָמֶ"ד אֵין
בנ"ט מַשְׁמַע הָתָם דְּלָא הֲוָה בִּכְלַל בָּשָׂר מַשְׁמַע דְּקָאֵי אג"ה שֶׁאֵין בנ"טוְצָרִיךְ לוֹמַר לְעִנְיָן
דְּנִתְעָרֵב גּוּפוֹ שֶׁל גִּיד וְנִמְחָה דְּאִי הֲוָה מִין בְּמִינוֹ בָּטֵל בְּרוֹב וְאִי לֹא צָרִיךְ ס' אֶלָּא דְּזֶה
לִיתָא חֲדָא דְּהָא הפר"ח כָּתַב בסי' ק' דג"ה אַף נִמְחָה גּוּפוֹ בָּטֵל בְּרוֹב דא"א לָבוֹא לִידֵי
נְתִינַת טַעַם דְּאֵין בּוֹ טַעַם וְאַף בְּלַח א"צ ס' דְּלֹא גָּזְרוּ בּוֹ וּכְפִי הַנִּרְאֶה אַף בְּאֵינוֹ מִינוֹ הַדִּין
כֵּן כֵּיוָן דְּאֵין נוֹתֵן טַעַם הֲוֶה כְּמוֹ יָבֵשׁ בְּיָבֵשׁ וְתוּ דְּהָא כְּתִיב בסי' צ"ח לְעִנְיַן מִין בְּמִינוֹ
אָזְלִינַן בָּתַר טַעְמָא וְלָא בָּתַר שמי' וּמַאי נ"מ אִי מִיקָּרֵי מִין בְּמִינוֹ וְיֵשׁ לְיַישֵׁב בְּדוֹחַק וּמִיהוּ
נִרְאֶה דְּקָאֵי לַגִּיד שֶׁל ת"ע דְּאָסוּר בכ"ש דְּכָל דָּבָר הַבָּא מת"ע אוֹסֵר בכ"ש וְדַוְקָא בְּמִינוֹ
כְּמוֹ שֶׁכָּתַב וּנְבָאַר בְּחִדּוּשֵׁינוּ לי"ד וּבְהָא וַדַּאי אָזְלִינַן בָּתַר שמי' דְּכָל מַה שֶּׁהוּא לְמַעְלָה
מס' אָזְלִינַן בָּתַר שמי' ונ"מ שַׁפִּיר אִי הֲוָה מִין בְּמִינוֹ אוֹ לָאו אָמְנָם מ"ש דְּמִין בָּשָׂר הוּא
אֵין רְאָיָה אֶלָּא לְעִנְיַן שמי' וְלֹא לָעִנְיָן טַעְמָא וּכְדִכְתִיבְנָא וא"כ בַּקְנוֹקָנוֹת דְּיֵשׁ בָּהֶן טַעַם
אוֹ בְּשְׁאָר גִּידִין דְּאִיסּוּרָא שֶׁל נְבֵילָה צ"ע לְדִינָא אִי מִיקָּרֵי מִין בְּמִינוֹ לְעִנְיַן טַעְמָא עִם
בָּשָׂר וּכְפִי הַנִּרְאֶה מִפִּי הר"מ בַּמִּשְׁנָיוֹת יֶרֶךְ כו' דְּמִין בְּאֵינוֹ מִינוֹ מִיקָּרֵי וְכָעֵת לֹא מָצָאתִי
גִּילּוּי לְדִין זֶה ובי"ד אֲבָאַר גַּם דִּבְרֵי הפר"ח בָּמָה שֶׁכָּתַב וְאַף לְמַאי דקיי"ל אֵין בנ"ט לָא
הֲוָה בִּכְלַל בָּשָׂר יִרְעוּ קְדָקוֹד וְלָא יְדַעְנָא לְהָווְלְמָם דְּוַדַּאי הָוֵי בִּכְלַל בָּשָׂר עִנְיַן שמי' דַּהֲוָה
מִין בְּמִינוֹ בת"ע כמ"ש הַיְרוּשַׁלְמִי הַנּוֹדֵר כו' אֶלָּא דְּלָא הֲוָה בִּכְלַל נְבֵילָה דְּקָרָא דְּאֵיךְ
יָחוּל אִיסּוּר נְבֵילָה עָלָיו וְאֵין בּוֹ טַעַם וּבְשָׁלְמָא לְעִנְיַן גִּיד עֵץ הוּא דְּלָא כר"מ ז"ל וְאוּלַי
הוּא מְפָרֵשׁ להר"מ ז"ל שֶׁסּוֹבֵר דְּחַיָּיב מְשׁוּם נְבֵילָה אַף דְּאֵין בַּגִּיד בנ"ט וּמְפָרֵשׁ גְּמָרָא
דִּפְסָחִים דְּאִי אֵין בַּגִּיד בנ"ט לָא הֲוָה בִּכְלַל בָּשָׂר ומ"ש דהמ"מ אָמַר לְרַווְחָא דְּמִלְּתָא
אִתְּמַר המ"מ כָּתַב כֵּן אג"ה שֶׁמְּוֻתָּר בַּהֲנָאָה אֲבָל מַה שֶּׁאֹמַר בַּסַּוּגְיָא דָּבָר שֶׁאֵינוֹ כֵּן אֵינוֹ
נָכוֹן וע' בי"ד וְשָׁם אֲבָאַר בעזה"י וע' מ"ש לְקַמָּן בְּדַף ק' ע"א מִזֶּה יעו"ש בְּאוֹרֶךְ:
וּבְתוֹסְפוֹת ד"ה אִם יֵשׁ בנ"ט כו' וּלְפִי' ר"א א"ש עכ"ל פי' ר"א הוּא לְקַמָּן וֶהֱבִיאוֹ
הַפּוֹסְקִים דְּבָרָיו דס"ל דַּוְקָא בָּשָׂר, בְּחָלָב אָמְרִינַן חנ"נ לֹא בְּשְׁאָר אִיסּוּרִין דא"צ אֶלָּא

נֶגֶד הָאִיסּוּר לְבַד וְלִישָׁנָא דא"ש לָא יָדַעְנָא דְּמַשְׁמַע דְּלִישָׁנָא דְּמַתְנִיתִין דְּאָמַר אִם יֵשׁ בָּהּ כו' קַשְׁיָא לְהוּ וְהָא וַדַּאי דְּבָהּ קָאֵי אַיָּרֵךְ וה"ק אִם יֵשׁ בֵּירֵךְ בנ"ט שֶׁהִגִּיד נָתַן בָּהּ טַעַם ואה"נ דנ"ט קָאֵי נָמֵי אכ"ק אֲבָל אֵין לְפָרֵשׁ דְּבָהּ קָאֵי אַיָּרֵךְ ובנ"ט קָאָמַר דְּאִם יֵשׁ בֵּירֵךְ לִיתֵּן טַעַם בִּשְׁאָר הַקְּדֵירָה אֲסוּרָה כָּל הַקְּדֵירָה דחנ"נ בִּשְׁאָר אִיסּוּרִין לְדַעַת מִי שֶׁסּוֹבֵר כֵּן וּבְאִיסּוּר דָּבוּק צָרִיךְ לְשַׁעֵר נֶגֶד כָּל הַחֲתִיכָה כְּמְבֹאָר בַּפּוֹסְקִים דְּלֹא הֶוְכַּר כְּלָל בְּמַתְנִי' מִשְׁאָר הַקְּדֵירָה וַהֲרֵי זוֹ אֲסוּרָה מַשְׁמַע דְּקָאֵי אַיָּרֵךְ וְלֹא אַקְּדֵירָה וְעוֹד דַּאֲפִי' נֵימָא דַּחֲתִיכָה עַצְמָהּ חוֹזֶרֶת לִהְיוֹת הֶיתֵּר אִם יֵשׁ ס' בַּהֶיתֵּר כַּמְבֹאָר בש"ע י"ד סי' צ"ב דְּלֹא כמ"ש בסי' ק"ו יע"ש מ"מ לֹא הֶוְכַּר דָּבָר בְּמַתְנִי' מִשְׁאָר הַקְּדֵירָה וכמ"ש אֶלָּא דְּבָהּ קָאֵי אַיָּרֵךְ ונ"ט קָאֵי אַגִּיד דְּאִי אַגִּיד הֲוָה לֵיהּ לוֹמַר אִם יֵשׁ בּוֹ בנ"ט כמ"ש בְּסֵיפָא בִּזְמַן שֶׁמַּכִּירוֹ בנ"ט וְאַגִּיד קָאֵי וע' לְקַמָּן: ובד"ה אֲבָל נִצְלָה קוֹלֵף כו' דְּמִשְׁעַת מְלִיחָה נֶאֱסַר כו' וּבְלֹא מְלִיחָה א"א עכ"ל וה"ה דְּקַשְׁיָא לְרָבִינָא צ"ז ב' הָנְהוּ אִסְטַמְתָּא דְּאָסוּר כֵּוָן דְּמָלְחֵי כְּרוֹתֵי דְּמֻבְלָּשׁ וַדַּאי קַשְׁיָא דְּנֶאֱסַר מִשְׁעַת מְלִיחָה וּבְתֵירוּצָם יִתְיַישֵׁב זֹאת דְּרָבִינָא מוּקִי לְמַתְנִי' בְּצָלִי וּקְרִי בִּישׁוּל ע"ש וְיבַשְּׁלוּ אֶת הַפֶּסַח ועי' בְּחִדּוּשֵׁי רַשְׁבָּ"א שֶׁכָּתַב כֵּן.

וְהָרִיטְבָ"א כָּתַב שי"א דְּאֶפְשָׁר בְּלֹא מְלִיחָה דְּחָלְטֵי לֵיהּ בְּרוֹתְחִין (דִּין חֲלִיטָה ע' לְקַמָּן פכ"ה וה"ה בְּחָלָא אָמַר הָתָם דְּשָׁרֵי יע"ש) וְאֶפְשָׁר לְפָרֵשׁ לְרָבִינָא בִּישׁוּל מַמָּשׁ וּבְלֹא מְלִיחָה וְאִי דְּקַשְׁיָא תִּיפּוֹק מִשּׁוּם דָּם י"ל בְּכָל הַקְּדֵירָה ס' יֵשׁ נֶגֶד הַחֲתִיכָה דְּאָז הַחֲתִיכָה מֻתֶּרֶת ממ"נ מַה דְּנָפִיק הֲוָה בָּטֵל וּמַה דְּלָא נָפִיק הֲוָה דָּם שֶׁלֹּא פֵּירֵשׁ וְשָׁרֵי משא"כ בְּגִיד דְּצָרִיךְ ס' בֵּירֵךְ עַצְמָהּ דאל"ה אָסוּר אַף שֶׁיֵּשׁ ס' בְּקְדֵירָה מִטַּעַם אִיסּוּר דָּבוּק שָׁמָּא חֲתִיכָה בּוֹלַעַת יוֹתֵר בְּמְהֵרָה מִשְׁאָר חֲתִיכוֹת כַּמְבֹאָר בסי' ע"ב גַּבֵּי לֵב וע' בִּשְׁאָר דְּוָכְתִּין טוּבְיָן וְעוֹד אַף אִי אָמְרִינַן בִּשְׁאָר אִיסּוּרִין אֵין חנ"נ אַפֵּ"ה נ"מ דְּאָסוּרָה מִשּׁוּם ג"ה וְכַמָּה נ"מ יֵשׁ בְּזֶה אֶלָּא דְּמַתְנִי' לָא מַיְירֵי אֶלָּא לְעִנְיַן אִיסּוּר הַיָּרֵךְ ומ"מ יֵשׁ לְפָרֵשׁ כמ"ש דְּיֵשׁ ס' בְּקְדֵירָה נֶגֶד הַחֲתִיכָה כו' וְאִי מִשּׁוּם דָּם שָׁרֵי הַיָּרֵךְ וּמִשּׁוּם ג"ה צָרִיךְ ס' בַּיָּרֵךְ עַצְמָהּ לְמַאן דְּסָבַר חנ"נ בִּשְׁאָר אִיסּוּרִין ועי' סי' ס"ט סי"א ובד"ה אפי' מֵרִישׁ אָזְנוֹ שֶׁרָחוֹק כו' וּמַה שֶּׁנָּהֲגוּ שְׁמוֹלְחִין בָּשָׂר וּמַנִּיחִין בְּגִיגִית וּפְעָמִים חֲצָיָה בְּתוֹךְ צִיר וְחוֹתְכִין כו' עכ"ל אִי הפי' שְׁמוֹלְחִין וּמַנִּיחִין בְּגִיגִית מְנֻקֶּבֶת לָא יָדַעְנָא אַמַּאי יֶאֱסֹור מַה שֶּׁבְּתוֹךְ הַצִּיר דִּכְלֵי מְנֻקָּב אֵין שַׁיָּיךְ בּוֹ כָּבוּשׁ כַּמְבֹאָר בי"ד סי' ע' בְּסוֹפוֹ בט"ז ובפ"ח מ"ש שָׁם וְאִי בִּכְלֵי שֶׁאֵינוֹ מְנֻקָּב קָשֶׁה הַלָּשׁוֹן שֶׁמַּנִּיחִין וְהָא אָסוּר לְכַתְּחִלָּה לַעֲשׂוֹת כֵּן לְמִלּוֹחַ בכשא"מ וּמַה שֶּׁתּוֹךְ הַצִּיר יַפְסִידוּ וְכָאמוּר וּלְשׁוֹן הָרֹא"ש וּמַה שֶּׁנָּהֲגוּ כְּשֶׁמּוֹלְחִין ע"ג עֵצִים וְהַצִּיר זָב ע"ג עֵצִים וְתַחַת הָעֵצִים פְּעָמִים מוֹצְאִין חֲתִיכָה מֻנַּחַת חֲצָיָה בְּתוֹךְ צִיר עכ"ל הוּא נָכוֹן וְגַם לְשׁוֹן הַתּוֹסָ' י"ל כֵּן שֶׁמַּנִּיחִין עֵצִים בַּגִּיגִית לָזוּב הַצִּיר שָׁם וּפְעָמִים נָפְלָה הַחֲתִיכָה מִתּוֹךְ הַצִּיר וה"ה אִי נָפְלָה ע"ג קַרְקַע לְתוֹךְ הַצִּיר נֶאֱסַר עי' בסי' ע' יע"ש: בא"ד כֵּיוָן דְּלָא אֶפְשָׁר לְאִיסּוּר לְהִתְפַּשֵּׁט א לְצִיר שָׁרֵי דְּלָא אָמְרִינַן חנ"נ אֶלָּא כְּשֶׁהָאִיסּוּר תִּתְפַּשֵּׁט בְּכָל חֲתִיכָה דְּוִמְיָא דְּטִפַּת חָלָב עכ"ל.

רָאִיתִי לְבָאֵר בְּכָאן קְצָת עִנְיַן חֲתִיכָה נַעֲשֵׂית נְבֵילָה. הִנֵּה בב"ח קיי"ל חנ"נ מִן הַתּוֹרָה כֵּיוָן שכ"א הֶיתֵּר בפ"ע וּשְׁנֵיהֶם יַחַד הֵם גּוּף אִיסּוּר וּלְכָךְ אִם נָפַל טִפַּת חָלָב עַל חֲתִיכָה וְנָתְנָה בָּהּ טַעַם כְּשֶׁנָּפְלָה הַחֲתִיכָה לִקְדֵירָה אַחֶרֶת צָרִיךְ ס' נֶגֶד כָּל הַחֲתִיכָה וְלֹא נֶגֶד הַטִּפָּה זֶהוּ בב"ח וּבְשְׁאָר אִיסּוּרִין יֵשׁ מִי שֶׁסּוֹבֵר דְּלָא אָמְרִינַן חנ"נ וְיֵשׁ מִי שֶׁסּוֹבֵר דְּגָזְרִינַן מִשּׁוּם לְתָא דְּבָשָׂר בְּחָלָב ולפ"ז נֹאמַר נְהִי דְּגָזְרִינַן מ"מ דוק' הֵיכָא שֶׁאִיסּוּר בְּעַצְמוֹ צָרִיךְ לֵילֵךְ

לְשָׁם שְׁנָפְלָה הַחֲתִיכָה לִקְדֵירָה ע"י רוֹטֶב יֵצֵא הַטִּפָּה הַהוּא וַאֲפִ שֶׁאֵין בְּטִפַּת כֹּחַ לֶאֱסוֹר
כֵּוָן דְּיֵשׁ ס' נֶגְדָּהּ אַפִּ"ה רוֹאִין כְּאִלּוּ כָּל הַחֲתִיכָה דָּם אוֹ שְׁאָר אִיסּוּר שֶׁבָּלְעָה וְאֵין ס' נֶגֶד
הַחֲתִיכָה משא"כ אִי הָוָה יָדְעִינַן וַדַּאי שֶׁאֵין הַטִּפָּה הַהִיא יוֹצֵאת וַאֲפִ שֶׁהַחֲתִיכָה נוֹתֶנֶת
טַעַם בְּאַחֶרֶת אַפִּ"ה מֻתָּר אַף דְּאֶפְשָׁר לְסוֹחֲטוֹ אָסוּר בב"ח מ"מ בְּשְׁאָר אִיסּוּרִין לָא גָּזְרִינַן
כֵּוָן לִי הַאי וְאָמְרִינַן מֵאַחַר שֶׁבְּטַעַם הַהוּא שְׁנוֹתֶנֶת הַחֲתִיכָה לַאֲחֵרוֹת נִסְחָט מִמֶּנּוּ הָאִיסּוּר
שֶׁאֵין יוֹצֵא מֵחֲתִיכָה לַחֲתִיכָה עד"מ טִפַּת אִיסּוּר שֶׁנּוֹפֶלֶת עַל חֲתִיכָה שְׁמִינָה בְּלֹא רוֹטֶב
שֶׁאוֹסֶרֶת כָּל הַחֲתִיכָה כֵּוָן דְּמִפַּעְפְּעַ כַּמְבוֹאָר בְּשְׁמַעְתִּין וּבַפּוֹסְקִים וְאַחַ"כ נָגְעָה חֲתִיכָה
זוֹ בְּאַחֶרֶת בְּלֹא רוֹטֶב חֲתִיכָה הַשְׁנִיָּה מֻתָּר דְּאֵין הָאִיסּוּר הַבָּלוּעַ יוֹצֵא מֵחֲתִיכָה לַחֲתִיכָה
בְּלֹא רוֹטֶב כַּמְבוֹאָר בסי' ק"ה וְדֵוכְתֵי טוּבָא דְּאִיסּוּר הַבָּלוּעַ אִם הוּא בְּעַצְמוֹ כָּחוּשׁ יוֹצֵא
בְּלֹא רוֹטֶב וַאֲפִ דחנ"נ כֵּיוָן שא"א לָבֹא טַעַם לַחֲתִיכָה הַשְׁנִית כ"א מֵחֲתִיכָה לֹא מֵאִיסּוּר
קיי"ל בְּשְׁאָר אִיסּוּרִין אֶפְשָׁר לְסוֹחֲטוֹ מֻתָּר וְהַפּוֹסְקִים נָתְנוּ טַעַם אַחַר דְּאֵין הַנֶּאֱסָר חָמוּר
יוֹתֵר מִן הָאוֹסֵר בְּשְׁאָר אִיסּוּרִין וְכָל שֶׁאֵין הָאִיסּוּר יָכוֹל לֵילֵךְ לְשָׁם אֵין נֶאֱסָר חֲבֵירוֹ
וְהַכְּלָל הָעוֹלֶ' דחנ"נ לָא נ"מ אֶלָּא דְּצָרִיךְ אַחַ"כ לְשַׁעֵר נֶגֶד כָּל הַחֲתִיכָה וַאֲפִ שֶׁיֵּשׁ ס' נֶגֶד
הַטִּפָּה וְאֵין בּוֹ כֹּחַ לֶאֱסוֹר זֶהוּ מִפְּנֵי מִיעוּטוֹ וְאִילּוּ הי' בּוֹ יוֹתֵר הי' בּוֹ כֹּחַ לֶאֱסוֹר אָז אוֹסֵר
כָּל הַקְּדֵירָה וְלֹא בע"א וְיֵשׁ לְהַשְׁווֹת טַעַם זֶה עִם מ"ש מִקּוֶדֶם וְנֹאמַר דחד' טַעְמָא הוּא
ובי"ד אֲבָאֵר בְּאוֹרֶךְ וא"כ מַה שֶּׁחוּץ לְצִיר שָׁרֵי מג' טְעָמִים א' שֶׁדָּם נִסְחָט בְּנוֹדַאי מִן הַטַּעַם
הַיּוֹצֵא אֶל חוּץ לְצִיר דְּדָם אֵין מְפַעְפְּעַ לְמַעְלָה וא' דְּלָא יְהֵא הַנֶּאֱסָר חָמוּר מִן הָאוֹסֵר וא'
דְּלָא אָמְרִינַן חנ"נ אֶלָּא דְּרוֹאִין כְּאִלּוּ כָּל הַחֲתִיכָה דָּם אוֹ שְׁאָר אִיסּוּר שֶׁבָּלַע וְדָם אֵינוֹ
מְפַעְפֵּעַ לְמַעְלָה וְהָרוֹצֶה עוֹשֶׂה מהג' טַעַם אֶחָד דמש"ה אֵין הַנֶּאֱסָר יוֹתֵר כו' וְרוֹאִין כְּאִלּוּ
כֵּוָלּוֹ דָּם מִטַּעְמָא דְּכָתַיְבְנָא דְּלָא גָּזְרוּ אֶפְשָׁר לְסוֹחֲטוֹ בְּשְׁאָר אִיסּוּרִין כֵּיוָן דְּהוּא מִדְּרַבָּנָן
וְדַוְקָא בב"ח שֶׁהוּא מ"ה אָסוּר וע' בְּרַ"ן ס"פ כָּל הַבָּשָׂר ומה"ט שָׁרֵי בְּדָבָר שֶׁאֵין אוֹסֵר
אֶלָּא כ"ק דְּנִימָ' דְּקִלִּיפָּה נַעֲשָׂה נְבֵילָה וְכֵן יֵאָסֵר כֵּוָלּוֹ אֶלָּא כֵּיוָן שֶׁאֵין הָאִיסּוּר יָכוֹל לֵילֵךְ
יוֹתֵר שָׁרֵי וְכֵן מֶלַח שֶׁיֵּשׁ טַעַם בַּבָּשָׂר אַפִּ"ה כֵּיוָן דְּדָם לֹא נִכְנַס בַּבָּשָׂר דְּמִשְׁקָל מֵינֵ'
דְּמִשְׁרַק שָׁרִיק אוֹ אַגַּב דְּטָרִיד לְמִפְלַט דָּם וְצִיר לָא בָּלַע דָּם מש"ה אֵין הַנֶּאֱסָר יוֹתֵר מִן
הָאוֹסֵר: אֲבָל מ"ש הַתּוֹסָ' אֶלָּא בְּמָקוֹם שֶׁהָאִיסּוּר מִתְפַּשֵּׁט בְּכָל הַחֲתִיכָה דֵּומְיָא דְּטִפַּת חָלָב
הַנּ"ה מ"ש שֶׁמִּתְפַּשֵּׁט בְּכָל הַחֲתִיכָה ר"ל בַּחֲתִיכוֹת אֲחֵרוֹת אָמְנָם מ"ש דֵּומְיָא דְּטִפַּת חָלָב
לָא יָדַעְנָא לְהוֹלְמוֹ וְצָרִיךְ לוֹמַר דס"ל בב"ח גּוּפָא אַף דְּהוּא גּוּף אִיסּוּר כמ"ש הָרַ"ן
בספכ"ה יע"ש אַפִּ"ה דַּוְקָא שֶׁהַטִּפַּת חָלָב בְּעַצְמָהּ יָכוֹל לֵילֵךְ לַחֲתִיכוֹת אֲחֵרוֹת אָז צָרִיךְ
ס' נֶגֶד כָּל הַחֲתִיכָה אֲבָל כְּשֶׁאֲחֵרוֹת אֵין מְקַבְּלִין טַעַם אֶלָּא מִן הַחֲתִיכָה לֹא מִן טִפַּת חָלָב
מֻתָּרִין כְּגוֹן בְּלֹא רוֹטֶב וְחָלָב לֹא הָיָה דְּבַר שֶׁוְּמָן עֵיֵּין בי"ד סי' ק"ה שֶׁיֵּשׁ מִי שֶׁסּוֹבֵר כֵּן
וְשָׁם אַאֲרִיךְ אֵין הַחֲתִיכוֹת אֲסוּרוֹת וְעַיֵּין בָּרֹא"ש כָּאן שֶׁכָּתַב כְּגוֹן טִפַּת חָלָב שֶׁנָּפְלָה עַל
הַחֲתִיכָה שֶׁטַּעַם הַטָּפָה מִתְפַּשֵּׁט לְכָל הַחֲתִיכוֹת מַשְׁמַע מִדְּבָרָיו כֵּן דְּאִי לָא הָוָה הַטִּפָּה
מִתְפַּשֶּׁטֶת בְּכָל הַחֲתִיכוֹת הָאֲחֵרוֹת הָיָה מֻתָּר אַף בב"ח וְטַעְמָא בָּעֵי כֵּיוָן דבב"ח אֶפְשָׁר
לְסוֹחֲטוֹ אָסוּר דְּנַעֲשׂוּ גּוּף הָאִיסּוּר מִן הַתּוֹרָה אַמַּאי מֻתָּר: אָמְנָם רָאִיתִי כִּי הֵם סְבִירָא
לְהוּ כמ"ש הֶמָּרְדְּכִי בְּשְׁמַעְתָּא דְּטִפַּת חָלָב הֵבִיאוֹ אַחֲרוֹנִים דְּבָרַי' בסי' ק"ה בט"ז וְשָׁ"ך
דבב"ח נָמֵי בָּעֵינַן שֶׁהָאִיסּוּר יָכוֹל לֵילֵךְ בְּעַצְמוֹ וּמַה שֶּׁיֵּשׁ לְהַקְשׁוֹת מֵהָא דְּטִפַּת חָלָב אֲבָאֵר
בספכ"ה בעזה"י וְדַע דְּמִדִּבְרֵי הָרֹא"ש כָּאן נִרְאֶה בְּפֵירוּשׁ כֵּן וא"כ גַּם דִּבְרֵי הַטּוּר בסי'
ק"ה יֵשׁ לְפָרֵשׁ כֵּן דמ"ש בב"ח הֵיְינוּ גְּבִינָה עִם בָּשָׂר וע"ש בָּאַחֲרוֹנִים מִזֶּה: עוֹד אֲבָאֵר

לְךָ כִּי מ"ש הַתּוֹסָפוֹת דָּם אֵינוֹ מְפַעְפֵּעַ לְמַעְלָה דְּמִשְׁרַק שָׂרִיק וְאַף אִי יֵשׁ שֶׁוְּמָן בַּבָּשָׂר שֶׁבְּתוֹךְ הַצִּיר כו' יֵרָאֶה סְתִירָה בְּדִבְרֵיהֶם כִּי מ"ש דָּם אֵינוֹ מְפַעְפֵּעַ דְּמִשְׁרַק מַשְׁמַע הָא אִי הַוָּה צִיר אוֹ שְׁאָר דְּבָרִים אַף שֶׁהֵן כְּחוּשִׁין בְּטִבְעָן כְּמוֹ דָּם אַפִּ"ה הָיָה רָאוּי לֶאֱסוֹר דְּמְפַעְפֵּעַ לְמַעְלָה וְאַחַ"כ כָּתְבוּ וַאֲפִ' הָיָה שֶׁוְּמָן בְּתוֹךְ הַצִּיר מַשְׁמַע דָּבָר כָּחוּשׁ אֵינוֹ מְפַעְפֵּעַ הַבָּשָׂר עַצְמוֹ שֶׁנַּעֲשָׂה נְבֵילָה וְזֹאת הַסְּבָרָא עִיקַּר דְּמִלְיָחָה כְּצָלִי וּבְצָלִי אֵינוֹ מְפַעְפֵּעַ בְּדָבָר כָּחוּשׁ וְדַי בְּקָלִיפָּה אוֹ בִּנְטִילָה עכ"פ וה"ה מְלִיחָה וצ"ל לִכְאוֹרָה דמ"ה דָּם אֵינוֹמְפַעְפֵּעַ לְמַעְלָה לְרַוְוחָא דְּמִלְּתָא כָּתְבוּ כֵּן וּבְחִדּוּשֵׁינוּ לי"ד סי' ס"ט וע' אֲבָאֵר בְּזֶה עוֹד כָּל הַצּוֹרֶךְ: וּמַה שֶּׁכָּתְבוּ הַתו' בְּשֵׁם ר"א מִמֵּיץ ז"ל דְּלָא נ"ל דְּלָא נֶאֱסַר כָּל הַחֲתִיכָ' אֶלָּא מִקְצָת הַחֲתִיכָ' ר"ל הֵיכִ' שֶׁנֶּאֱסַר כ"ק אוֹ כ"נ זֹאת הַסְּבָרָא הֵבִיאוּ הַפּוֹסְקִים וע' שַׁ"ד סִי' כ"ב וְלִסְבָרָא זוֹ א"ש מ"ש בד"ה אִם יֵשׁ בנ"ט דְּבַגִּיד לְחוּדֵיהּ מְשַׁעֲרִינַן מִשּׁוּם דְּנֶאֱסַר כ"ק לָא אָמְרִינַן חנ"נ אֶלָּא דְּהַתּוֹ' לָא נִיחָא לְהוּ בָּזֶה הַחִילּוּק וּלְכָךְ כָּתְבוּ שָׁם דְּבִכְדֵי קְלִיפָּה שֶׁסְּבִיבוֹת הַגִּיד מְשַׁעֲרִינַן בס' יע"ש: (דַּף צז ע"א) גְּמָרָא וּבְחָלָב אָסוּר כו' הָא דְּלָא מַקְשֶׁה דְּרַב הוּנָא אדר"י בְּלֹא הָא דִּשְׁמוּאֵל עַיֵּין בת"ח די"ל בֵּין הָרֹאשׁ לְמַעְלָה אוֹ לְמַטָּה (וְעַיֵּין תו' ד"ה אֲפִילּוּ מֵרִישׁ אָזְנוֹ) משא"כ הַשְׁתָּא דְּאָמַר חָלָב דְּמְפַעְפֵּעַ אֵין לְחַלֵּק בֵּין הָרֹאשׁ לְמַעְלָה כו'.

אֲבָל אֵין לוֹמַר בְּלֹא שְׁמוּאֵל לֹא הָיָה יָכוֹל לְהַקְשׁוֹת דר"ה אדר"י דְּאֵימָא דְּמַיְירֵי דְּיֵשׁ ס' נֶגֶד הֶחָלָב מש"ה קוֹלֵף וְאוֹכֵל עַד שֶׁמַּגִּיעַ לַחֲלֶב מַמָּשׁ וְאַף קְלִיפָּה לֹא בָּעֵי משא"כ לִשְׁמוּאֵל דְּאִית לֵיהּ בע"ז ע"ג וּפְסָחִים כ"ט ב' דְּמִין בִּימִינוֹ לר"י לָא בַּטֵּיל וּפָסַק כְּוָותֵיהּ קָשֶׁה שַׁפִּיר דע"כ שְׁמוּאֵל דְּאָמַר קוֹלֵף לֵית לֵיהּ דְּרַב הוּנָא דאל"כ אֵיךְ יַחֲלוֹק עַל עֻבְדָּא דר' יוֹחָנָן אֲבָל ז"א דא"כ מַה קֻּשְׁיָא מַרְבֶּה בב"ח אר"י דְּהֵם לְשִׁיטָתַיְיהוּ וְסָבְרִי כָּל אִיסּוּרִין שֶׁבַּתּוֹרָה בס' וְעַיֵּין בע"ז וּפְסָחִי' וּלְקַמָּן ק' ע"א ומש"ה אָמַר קוֹלֵף ועמ"ש בתו' ד"ה הַהִיא כָּחוּשׁ הו' יע"ש: וּבְתוֹסְפוֹת ד"ה שָׁאנֵי חֵלֶב וא"ת בְּמַתְנִי' אִיכָּא שֶׁוְּמָן הַגִּיד כו' דְּיָרֵךְ שְׁלֵימָה מַשְׁמַע וַדַּאי אִית בָּהּ שׁוּמָן הַגִּיד ותי' ר"ת דְּשֶׁוְּמָן הַגִּיד אֵינוֹ מְפַעְפֵּעַ ר"ל אַף הוּא שָׁמֵן וְיֵשׁ פּוֹסְקִים כָּתְבוּ דְּשָׁאנֵי שֶׁוְּמָן הַגִּיד דְּרַבָּנָן וע' בָּרִיטָב"א וְרַשְׁבָּ"א ז"ל וע"ש ומ"ש התו' וצ"ל דְּרָבִינָא סוֹבֵר יֵשׁ בְּגִידִין בנ"ט ר"ל לְפִירוּשׁ ר"מ לֹא יִתָּכֵן מַה דְּאָסַר רָבִינָא אַטְמָהָ' דְּאִמְּלַח' בַּגִּיד' דְּנָשִׁיא דְּאֵין בנ"ט וְאִי משו' שֶׁוְּמָן הָא כְּשֶׁהַגִּיד אֵין אוֹסֵר גַּם הַשֶּׁוְּמָן מות' וְדוֹחֵק לוֹמַר דְּרַבִּינוּ יְסִבּוֹר יֵשׁ בנ"ט וְגַם ר"א בַּר רַב דְּאָמַר מַאי דַּעְתָּךְ מָלִיחַ כְּרוֹתֵחַ כו' מַשְׁמַע דְּאִי הַוָּה כְּרוֹתֵחַ דְּמְבַוְשָׁל הַוָּה נֶאֱסַר וְדוֹחֵק לוֹמַר דְּכָל הָנֵי סוֹבְרִים דְּלָא כְּהִלְכְתָ' דאי' בנ"ט אֲבָל לפי' ר"ת דְּשֶׁוְּמָן הַגִּיד טִבְעוֹ אֵינוֹ מְפַעְפֵּעַ א"ש דְּרָבִינָא סָבַר מָלִיחַ כְּרוֹתֵחַ דְּמְבַוְשָׁל ומש"ה אוֹסֵר הַשֶּׁוְּמָן דְּמוֹלִיךְ בְּכֻלּוֹ הַטַּעַם: ובד"ה הַהִיא כָּחוּשׁ הַוָּה מְפָרֵשׁ ר"ת דְּחֵלֶב כָּחוּשׁ אֵין מְפַעְפֵּעַ כו' וּבָטֵל בס' עכ"ל עַיֵּין בָּרַשְׁבָּ"א וְרִיטְבָ"א וּבָרָ"ן בְּשֵׁם הָרַאָ"ה ז"ל דְּבִמְלִיחָה וה"ה בְּצָלִי לֹא שַׁיָּיךְ ס' דְּשָׁמָא בְּמָקוֹם א' מִתְכַּנֵּס הָאִיסּוּר בְּיוֹתֵר משא"כ בְּרוֹטֶב דְּמוֹלִיךְ הַטַּעַם וְיֵשׁ שֶׁהוֹרוּ בְּצָלִי נָמֵי שַׁיָּיךְ ס' וְזֶה שכ' כָּאן ב' הַתֵּירוּצִים: ובד"ה כּוּלְיָא בַּחֲלָבָהּ הַוָּה וְנִרְאֶה שֶׁצָּרִיךְ לְהָסִיר כ"ק כו' וי"ל דְּאֵינוֹ אָסוּר אֶלָּא מִדְּרַבָּנָן עכ"ל מ"ש דְּצָרִיךְ כ"ק מִפְּנֵי הַקְּרוּם גּוּפָא וְהָא דְּסָגֵי בכ"ק דְּהֶחָלָב קְרוּמִי' כָּחוּשׁ הוּא וְאֵין מְפַעְפֵּעַ ומ"ש דְּחֵלֶב קְרוּמִים מִדְּרַבָּנָן הוּא סוֹבְרִים כִּי מ"ש ר"י מְמֹרָטֵט לֵיהּ לָא הַוָּה אֶלָּא מִדְּרַבָּנָן ועמש"ל וּלְפִי מ"ש כָּאן דְּכֹל שֶׁאֵינוֹ אָסוּר אֶלָּא מִדְּרַבָּנָן שָׁלֹא מְפַעְפֵּעַ בְּכֻלּוֹ בְּצָלִי וּמְלִיחָה הָא תֵּירוּץ ת"י ג"כ למ"ש הַתּוֹסָ' ד"ה שָׁאנֵי שֶׁהַזְּקָשָׁה לָהֶם מִשֶּׁוְּמָן הַגִּיד י"ל דְּלָא הַוָּה אֶלָּא דְּרַבָּנָן וּבְסִ' ק"ה אֲבָאֵר: ובפירש"י לִיטְעֲמִ' קַפִּילָא נַחְתּוֹם עַכּוּ"ם וְאַשְׁמְעִינַן

דְּמֵוָתָר לִסְמוֹךְ עָלָיו לְפִי תֵּוּמּוֹ עכ"ל אֲבָל מִדִּבְרֵי הַתּוֹסָ' ד"ה סָמְכִינַן אַקְפִּילָא מַשְׁמַע אֲוָמָן מְבַשֵּׁל וע' בת"ח ומ"ש רַשָׁ"י לְפִי תֵּוּמּוֹ מַשְׁמַע דַּוְקָא במסל"ת מְהֵימַן וְלֹא בע"א וְלֹא ס"ל דְּאָוְמָן לֹא מְשַׁקֵּר כו' ובמסל"ת נֶאֱמָן וצ"ל מַה דְּנָקִיט קַפִּילָא דְּגוֹי אַחֵר אֵינוֹ מַבְחִין וְשָׁמָא יֵשׁ בּוֹ טַעַם וְאֵינוֹ מַרְגִּישׁ וּלְכָךְ בָּעֵינַן קַפִּילָא וּלְפִי' התו' דְּמַיְירֵי בְּמוֹדִיעוֹ לוֹ וּמְשׁוּם דְּאָוְמָן אֵינוֹ מְשַׁקֵּר א"כ בְּכָל גּוֹי נָמֵי יוֹכַל לְהַבְחִין וּלְהַרְגִּישׁ וה"ה כֹּהֵן בְּתְרוּמָה נוֹתְנִין לכ"א לְהַבְחִין ולפירש"י דַּוְקָא קַפִּילָא יִשְׂרָאֵל וּבְאִיסּוּר קַפִּילָא גּוֹי ובמסל"ת וּלְקַמָּן גַּבֵּי כָּל אִיסּוּרִין שֶׁבַּתּוֹרָה בְּשִׁשִּׁים אֲבָאֵר מִזֶּה בעזה"י בְּאוֹרֶךְ: גמר' קְדֵירָה שֶׁבִּישֵּׁל בָּהּ בָּשָׂר לֹא יְבַשֵּׁל חָלָב תְּרוּמָה לֹא יְבַשֵּׁל חֻלִּין עכ"ל כָּתַב הָרִיטְבָ"א מִכָּאן דִּקְדֵּק מוֹרִי הָרַאְ"ה ז"ל דַּוְקָא בַּת יוֹמָא וְלֹא בְּאִינָהּ בַּת יוֹמָא דַּוְקָא בְּאִיסּוּרָא בָּלְעָה גָּזְרִינַן בע"ז אַטּוּ בַּת יוֹמָא וְלֹא בְּהֶיתֵּרָא בָּלְעָה דאל"כ פְּשִׁיטָא דְּלֹא יְבַשֵּׁל בָּהּ חָלָב וְהֵבִיא רְאָיָה מִשְּׁמוּאֵל פְּסָחִים לָמֵ"ד א' קְדֵירוֹת לְאַחַר הַפֶּסַח שָׁרֵי וְהָרִיטְבָ"א כָּתַב שֶׁדָּן לְפָנָיו דִּשְׁמוּאֵל לְטַעְמֵיהּ דְּלְאַחַר הַפֶּסַח מִטַּעַם קָנָס כר"ש וְכָאן לֹא שַׁיָּיךְ זֶה יע"ש.

וַאֲנַן פָּסְקִינַן דְּאַף הֶיתֵּרָא בָּלַע אָסוּר לְכַתְּחִלָּה בְּאֵין בַּת יַמָּא דְּגָזְרִינַן אַטּוּ בַּת יוֹמָא וע' בָּרָ"ן כ"ה גַּבֵּי דָּגִים שֶׁעָלוּ בִּקְעָרָה שֶׁל שַׂר לִשְׁמוּאֵל ס"ל טַעַם רִאשׁוֹן נָמֵי שָׁרֵי וְאַף דָּגִים שֶׁקִּיבְּלוּ טַעַם מָן הַבָּשָׂר ע"י עֵירוּי אוֹ שֶׁנָּגְעוּ חַמִּין זֶה בָּזֶה שָׁרֵי אַחַ"כ בְּכוּתָּח וְהַדִּקְדֵּרָה ע"י הָאוּר שָׁאנֵי יע"ש וא"כ צָרִיךְ טוּבָא לִשְׁמוּאֵל אֶלָּא דְּלָא קַיְימָא לַן כְּשְׁמוּאֵל גַּם הַדִּ פֵּירוּשָׁא דָּחָה שָׁם הָרָ"ן ז"ל יע"ש: וְהִנֵּה אוֹמְרוֹ לֹא יְבַשֵּׁל בָּהּ חָלָב וְאִם בִּישֵּׁל בנ"ט אַשְׁמְעִינַן דבב"ח גַּם כֵּן בנ"ט דבב"ח דְּבְחָלָב אִיסּוּרֵי הֲנָאָה נִינְהוּ בכ"ש אוֹ דָּלֶ"ת שכ"א הֶיתֵּר בפ"ע לָא לִיבַטְּלוּ כְּמוֹ בְּכִלְאַיִם ועי"ד הִלְכוֹת כִּלְאֵי בְּגָדִים וְשָׁ"דּ שָׁם וְאַשְׁמְעִי' דְּדָרְךְ בִּישּׁוּל אָסְרָה תּוֹרָה וְעַד דְּיָהֵיב טַעְמָא ועמ"ש בפכ"ה ק"ט א' וּלְהָכִי אַשְׁמְעִינַן דִּין זֶה בבב"ח וכמ"ש עוֹד אָמַר תְּרוּמָה לֹא יְבַשֵּׁל חֻלִּין וְאִם בִּישֵּׁל בנ"ט אַשְׁמְעִינַן דָּלֶ"ת בק"א קמ"ל דְּמִין בְּמִינוֹ וְלֹא בְּאֵינוֹ מִינוֹ כִּדְבָעֵינַן לְמֵימַר לְקַמָּן ועי' בְּחִדּוּשֵׁי הָרַשְׁבָּ"א שָׁם גַּבֵּי גְּרִיסִין שֶׁנִּתְבַּשְּׁלוּ עִם עֲדָשִׁים וְשָׁם אֲבָאֵר אוֹ דְּנָקִיט תְּרוּמָה לְאַשְׁמְעִינַן דְּוִמְיָא דבב"ח אַף שֶׁהַקְּדֵירָה רְחוּצָה יָפָה אַפְּ"ה לֹא יְבַשֵּׁל חֵלֶב דְּהַקְּדֵירָה מַפְלִיט מַה שֶּׁבְּתוֹכָהּ ה"ה תְּרוּמָה אַף שֶׁרְחוּצָה יָפָה וְאֵין בָּהּ לִכְלוּךְ לֹא יְבַשֵּׁל חֻלִּין דְּהֵ"א תְּרוּמָה א"צ אֶלָּא לִרְחוּץ הַקְּדֵירָה יָפָה כמ"ש הר"מ ז"ל בְּהִלְכוֹת תְּרוּמָה פט"ו הי"ט וְהָרֹא"שׁ ז"ל הִשִּׂיג עָלָיו וְאָמַר דְּצָרִיךְ הַגְעָלָה וּבְתְשׁוּבָתוֹ לְחַכְמֵי לְוָנִיל הֵבִיא הכ"מ ראי' מִמַּתְנִי' דִּתְרוּמוֹת הַמְעָרָה מִכַּד לְכַד יע"ש.

וְלֹא זָכִיתִי לְהָבִין דְּבָרָיו הַקְּדוֹשִׁים במ"ש לְחַכְמֵי לְוָנִיל מִמַּתְנִי' דְּסוֹף תְּרוּמוֹת דק"ו הַדְּבָרִים וּמַה יַּיִן וְשֶׁמֶן הַנִּשְׁאָר בְּדִפְנֵי הַכַּד אֵינוֹ מְדַמֵּעַ כו' ק"ו לִקְדֵירָה שֶׁנִּבְלַע תְּרוּמָה בַּחֲרָסֶיהָ הַיַּעֲלָה עַל דַּעַת שֶׁיֵּצֵא וְיִדָּמַע שָׁזֶּה הַנִּבְלָע בַּחֲרָסֶיהָ אֵין בּוֹ מַמָּשׁ וְלֹא הוּא כְּעֵין הַתְּרוּמָה אֶלָּא מַיִם שֶׁנִּתְבַּשְּׁלוּ בָּהּ הֵן נִבְלָעִים בִּקְדֵירָה וְאֵין לְאוֹתוֹ הַיּוֹצֵא טַעַם יע"ש וְהַתְּשׁוּבָה הַהִיא תַּבְהִיל כָּל שׁוֹמְעֶיהָ דְּנַדַּאי דָּבָר שֶׁנִּתְבַּשֵּׁל ע"י רוֹטֶב הוּא נִבְלָע בְּדָפְנֵי הַקְּדֵירָה וְצָרִיךְ לְשַׁעֵר נָגֶד כָּל הַקְּדֵירָה דְּלָא יָדְעִינַן כַּמָּה בָּלַע וְאַמַּאי נֹאמַר דָּמִים נִבְלְעוּ בִּקְדֵירָה וְלֹא תְּרוּמָה גַּם מ"ש רְאָיָה מִמְּעָרָה לָכַד דְּנוֹטֵף שְׁלֹשָׁה טִיפִּין לָא יְדַעְנָא הֵיאַךְ שַׁיָּיךְ זֶה לִקְדֵירָה שֶׁבִּישֵּׁל בָּהּ בָּשָׂר וְלִקְדֵירָה שֶׁבִּישֵּׁל בָּהּ תְּרוּמָה דְּהוּא בְּנוֹתֵן טַעַם כַּמְבוֹאָר כָּאן בַּגְּמָרָא וְאֵין עִנְיָן לְשָׁם: עוֹד אֲנִי תָּמוּהַּ הֲלֹא בִּירוּשַׁלְמִי במס' תְּרוּמוֹת פי"א הֲבִיאוּ הר"ש מִשְׁנָה א' הַמְּעָרָה מִכַּד וְהֲבִיאוֹ הַטּוּר בְּסִימָן קכ"ב וְז"ל הַיְרוּשַׁלְמִי תָּנֵי ר' חַלַפְתָּא

בֶּן שָׁאוּל קֻדֵּירָה שֶׁבִּישֶׁל בָּהּ תְּרוּמָה מַגְעִילוֹ ג"פ וְדַיּוֹ וּבכ"ח מַיְרֵי וּתְרוּמָה דְּרַבָּנָן וּמִזֶּה לָמְדוּ קֻצָּת הַפּוֹסְקִים וֶהֱבִיאוֹ הט"ז בְּסִימָן קכ"ב דְּבַדְּרַבָּנָן אַף כ"ח דַּי בְּהַגְעָלָה הֲרֵי אַף בִּתְרוּמָה דְּרַבָּנָן עכ"פ הַגְעָלָה מִיהָא בָּעֵינַן וְאֵיךְ כָּתַב הוּא ז"ל דְּדַי בִּרְחִיצָה בְּצוֹנֵן.

וּמָה אֶעֱשֶׂה שֶׁהֲרֵי הר"א ז"ל הִשִּׂיגוּ מִן תַּלְמוּד בַּבְלִי מַסֶּוְגְיָא דְּזָבָחִים צ"ז ב' דְּמַשְׁמַע לְהֶדְיָא דְּבִתְרוּמָה בָּעֵי הַגְעָלָה וּמִיהוּ שָׁם יֵשׁ לְדַחוֹק וּלְיַישֵׁב הַסֶּוְגְיָא אֲבָל מִירוּשַׁלְמִי שֶׁהֵבֵאתִי קָשֶׁה לְהר"מ ז"ל: וְרָאִיתִי לְרַבֵּינוּ הַגָּדוֹל בְּסִפְרוֹ פְּנֵי יְהוֹשֻׁעַ בְּחִדּוּשָׁיו לְמַסֶּכֶת פְּסָחִים לָמֶ"ד א' שֶׁכָּתַב שָׁם עָלָה דְּקֻדֵּירוֹת בְּפֶסַח שֶׁכָּתְבוּ הַתּוֹסָפוֹת ד"ה לִישְׁהִינָהוּ עַד אַחַר הַפֶּסַח דְּחָמֵץ בְּקֻדֵּירָה הֲוָה מַשֶּׁהוּ כָּתַב דְּנִרְאֶה לִיהּ בְּעִיקַּר כַּוָּנַת דִּבְרֵיהֶם דְּאִיסּוּר חָמֵץ כָּחוּשׁ בְּטִבְעוֹ אֵין נִבְלָע בְּקֻדֵּירָה אֶלָּא מַשֶּׁהוּ דְּעִיקַּר בְּלִיעַת כֵּלִים מִבָּשָׂר וְלֶפֶת אוֹ מִדְּבָרִים חֲרִיפִים וְיוֹתֵר יִתָּכֵן לִמ"ש הר"מ בְּהִלְכוֹת תְּרוּמוֹת פט"ו בְּקֻדֵּירָה שֶׁבִּישֵּׁל תְּרוּמָה וּמִתְּשׁוּבָתוֹ לְחַכְמֵי לְוָנִיל נִרְאֶה שֶׁנִּתְכַּוְּנוּ לִמ"ש עכ"ל מ"ש לוֹמַר דְּכַוָּנַת התו' כָּךְ הוּא לֹא יָדַעְנָא דַּהֲרֵי כָּתְבוּ דְּאֵין רְגִילִין לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶן הַרְבֵּה בְּיַחַד וְאַף הוּא ז"ל הִרְגִּישׁ בָּזֶה קָצָת וְכָתַב שֶׁהַלָּשׁוֹן דָּחוּק וַאֲנִי אוֹמֵר דא"א לִסְבּוֹל זֶה הַדּוֹחַק אַף בַּמּוֹט בַּרְזֶל בַּתּוֹסְ' ז"ל גַּם מַה שֶּׁרָצָה לוֹמַר דְּכַוָּנַת הר"מ ז"ל כֵּן הוּא דִּבְדָבָר כָּחוּשׁ כְּמוֹ תְּרוּמָה מֻחְמֶּשֶׁת הַמִּינִין אִי נִכְנָס בְּגוּף הַקֻּדֵּירָה אֲפִּתִי לָא יָדַעְנָא דְּהָא הר"מ מְסַתֵּם לָהּ סְתוּמֵי וַאֲפִילּוּ בִּישֵּׁל בָּהּ פֵּירוֹת חֲמוּצִים אַפִּ"ה דַּי בִּרְחִיצַת צוֹנֵן.

וּמִנָּלַן לְחַלֵּק כְּלָל בֵּין דְּבָרִים כְּחוּשִׁים בְּטִבְעָם אוֹ לָאו וּרְאָיָתוֹ מִמְּעָרָה מִכֹּד אֵינוֹ מַכִּיר כְּלָל: גַּם מ"ש שָׁם דְּלָא אָמְרִינַן אֵין מְבַטְּלִין אִיסּוּר אֶלָּא כְּשֶׁאִיסּוּר' בָּלַע וְלֹא הֶיְתֵּרָא בָּלַע כְּמוֹ חָמֵץ לִפְנֵי הַפֶּסַח לָא יָדַעְנָא דא"כ יְהֵא מֻוָּתָר לְבַשֵּׁל בָּשָׂר בְּקֻדֵּירָה שֶׁבִּישֵּׁל בָּהּ כְּזַיִת חֵלֶב וימַלֵּא אַמַּ"כ בָּשָׂר שֶׁיְּהֵא ס' וְאַף לְאַחַר מעל"ע דַּהֲוָה תַּרְתֵּי לְטֵיבוּתָא נט"ל וּמַשֶּׁהוּ וְלֹא שָׁמַעְנוּ זֹאת מֵעוֹלָם מִי שֶׁיֹּאמַר כֵּן: עוֹד זֹאת אָבָאֵר לְךָ בְּהַהִיא דְּנוֹטַף ג' טִיפִּין וא"צ יוֹתֵר עַיֵּין בתי"ט שָׁם שֶׁכָּתַב דְּאַף יֵשׁ יוֹתֵר טִיפִּין בַּכְּלִי מ"מ בָּטֵל הוּא וְלָא הֲוָה מְבַטֵּל דְּאֵין כַּוָּנָתוֹ לְכָךְ יָרְאָה מִדְּבָרָיו דְּמַיְרֵי שֶׁהָיָה שָׁמֶן אוֹ יַיִן בְּכֹד וְכֵן הוּא בר"מ ז"ל הֶלְכוֹ' תְּרוּמוֹת פי"א הט"ו ופי' הַמַּשְׁנֶ' כָּתַב שֶׁעִירָה כַּד שֶׁיֵּשׁ בּוֹ שֶׁמֶן שֶׁל תְּרוּמָה אֲבָל ב"ב פ"ז ב' מוּקִי לְהַאי מַתְנִי' בְּמוֹדֵד חֲמִשִּׁים וה"נ הוּא תְּרוּמָה שא"צ לְקַנֵּחַ כו' וְעַיֵּין בתו' שָׁם ד"ה הִרְכִּינָ' וְאֵין כָּאן מְקוֹמוֹ לְהַאֲרִיךְ בז' ובמ"ל פי"א מֵהִלְכוֹת תְּרוּמוֹת יע"ש ובפט"ו מֵהִלְכוֹת תְּרוּמוֹת וּבִתְשׁוּבָתוֹ לְחַכְמֵי לְוָנִיל: וְדַע דמ"ש הָרִיטְבָ"א ז"ל בְּשֵׁם הָרֹאֶ"ה דְּיֵשׁ לְחַלֵּק בֵּין הֶיְתֵּרָא בָּלַע דנט"ל מֻוָּתָר וְהֵבִיא רְאָיָה מִשְּׁמוּאֵל דְּפְּסָחִים דְּלְאַחַר הַפֶּסַח שָׁרֵי יֵשׁ לְתַמּוֹהַּ נְהִי שֶׁהָרֹאֶ"ה סוֹבֵר דְּאִי נט"ל אָסוּר אַף כה"ג לָא הֲוָה שָׁרֵינַן קֻדֵּירוֹת אַחַר הַפֶּסַח אַף דְּסָבִירָא לִיהּ לִשְׁמוּאֵל כר"ש דמ"מ חָמֵץ שֶׁעָבַר עָלָיו הַפֶּסַח מִדְּרַבָּנָן אָסוּר וְאַף דְּלָא עָבַר בב"י שֶׁהָיָה בָּלוּעַ בַּקֻּדֵּירָה לֹא פְּלוּג חֲכָמִים וְכָל חָמֵץ אָסוּר לְאַחַר הַפֶּסַח שֶׁהֲרֵי הר"מ ז"ל בְּהִלְכוֹת חָמֵץ וּמַצָּה כָּתַב אֲפִילּוּ הָיָה אָנוּס אוֹ שׁוֹגֵגאָסוּר לְאַחַר הַפֶּסַח וְעַיֵּין במ"מ שָׁם דר"ש הוֹאִיל וְיֵשׁ חָמֵץ דְּשַׁיָּיךְ בי' ב"י קָנַס אַף שׁוֹגֵג וְלָא מְמַעֲטִינַן אֶלָּא שֶׁל גּוֹי דְּמֻוָּתָר לְאַחַר הַפֶּסַח וא"כ קַשְׁיָא לִיהּ שַׁפִּיר הֵיאַךְ שָׁרֵי לְאַחַר הַפֶּסַח וְהָא אֵין מְבַטְּלִין אַף אִיסּוּר דְּרַבָּנָן וְעַיֵּין בתו' שָׁם ד"ה לֵישָׁה' אַחַר הַפֶּסַח וְדָיֵיק שַׁפִּיר דְּהֶיְתֵּרָא בָּלַע לָא גָּזְרִי' אַטּוּ בַּת יוֹמָא וא"ש לְרַב דְּפָרִיךְ וְלִיעָבֵד שֶׁלֹּא בְּמִינָן ול"ק קוּשְׁיַת התו' לְשָׁם דְּאֵין מְבַטְּלִין דְּמַקְשֶׁה אִי רַב ס"ל נט"ל שָׁרֵי וְהָכָא אֲפִילּוּ לְכַתְּחִלָּה שר' ועמ"ש לְקַמָּן דל"ק דְּאִם כֵּן בְּמִינָן נָמֵי יע"ש אֲבָל מ"מ קָשֶׁה דְּהָא בְּהֶדְיָא אָמְרִינַן שָׁם בַּגְּמָרָא שְׁמוּאֵל לְטַעְמֵיהּ דְּאָמַר לְהָנְהוּ

דְּמִזַּבְנִי כַּנְדֵי כו' וְאִי לָא דְּרָשֵׁינָא כר"ש הֲרֵי בְּהָדְיָא דְּטַעְמָא דִּידֵיהּ כר"ש דְּקָנָסָה קָנִים וְכִי קָנִיס כו וּבְקִדֵּרָה לֹא שַׁיָּיךְ קָנָס ועמ"א ופר"ח סי' תנ"א וּכְדִדְחֵי הָרִיטְבָ"א דְּבָרָיו: וּכְדֵי לְיַישֵׁב זֹאת אֵין לוֹמַר דמש"ה אָמַר דְּרָשֵׁינָא כר"ש הַיְינוּ כר"ש בְּסוֹף ע"ז דנט"ל שָׁרֵי יע"ש דְּזֶה דּוֹחֵק הֲוָה לְתַלְמוּדָא לְפָרֵשׁ וְעוֹד דְּלִישָׁנָא בָּתְרָא דְּרַב הֲוָה לָא א"ש וְהַנִּרְאֶה לִי דְּהָרֹאֶ"ה סוֹבֵר הָא דְּשָׁרֵינַן נט"ל הַיְינוּ מַשֶּׁהוּ וּבָטֵל בְּמִיעוּטוֹ אֲבָל דְּבָרִים הָאֲסוּרִין בְּמַשֶּׁהוּ לֹא שַׁיָּיךְ נט"ל ומה"ט חָמֵץ בְּפֶסַח נט"ל אָסוּר וְעַיֵּין סי' תמ"ז ובפר"ח שָׁם דַּעַת הָרַשְׁבָּ"א בכ"ש לֹא שַׁיָּיךְ נט"ל ומש"ה אָמַר דְּרֵישׁ כר"ש דְּאִי כר"י דִּלְאַחַר הַפֶּסַח מ"ה א"כ בְּמִינוֹ דַּהֲוָה בְּמַשֶּׁהוּ לִשְׁמוּאֵל בְּכָל אִיסּוּרִין וַדַּאי דְּלָא מְהַנֵּי נט"ל כֵּינָן שֶׁאִיסּוּרוֹ בְּמַשֶּׁהוּ וּלְכָךְ דְּרֵישׁ כר"ש וְכִי קָנִיס בְּעֵינַן' אֲבָל ע"י תַּעֲרֹובֶת לָא קָנִיס אַף בְּמִינוֹ לָא קָנִיס וְשָׁאנֵי מִשְׁאָר אִיסּוּרִין דְּרַבָּנָן דלר"י וּלְמַאן דְּסוֹבֵר כְּוָותֵיהּ דְּמִין בְּמִינוֹ לָא בָּטֵל ה"ה כִּדְרַבָּנָן דְּכָל דְּתַקּוּן כְּעֵין דְּאוֹרָיְיתָא תִּקּוּן כְּמוֹ שֶׁאֲבָאֵר לְקַמָּן דַּף צ"ט אוֹקֵי רַב אָמוֹרָא יע"ש דְּהָכָא מִטַּעַם קָנָס לְחוּד וְכִי קָנִיס כו' וְאַף בְּלֹא בִּיטּוּל שִׁשִּׁים שָׁרֵי לְחַד דַּעָה עי' בא"ח סי' תמ"ז וא"כ שַׁפִּיר כָּתַב הָרֹאֶ"ה ז"ל דְּהֵיאַךְ שָׁרֵי לְכַתְּחִלָּה לְבַטֵּל אִיסּוּר דְּרַבָּנָן דְּאַף דְּמִטַּעַם קָנָס מָה הוֹעִילוּ חֲכָמִים בְּתַקָּנָתָן עַיֵּין בְּתוֹסָ' שָׁם ד"ה לִישַׁהְנְהִי אֶלָּא ש"מ דנט"ל בְּהֶיתֵּרָא בָּלַע שָׁרֵי אַף לְכַתְּחִלָּה וּמִיהוּ תּוֹךְ הַפֶּסַח אָסוּר דְּאָז בְּמִינוֹ בְּמַשֶּׁהוּ וְלֹא שַׁיָּיךְ נט"ל בְּמַשֶּׁהוּ כמ"ש בְּסָמוּךְ בְּשֵׁם הָרַשְׁבָּ"א זַ"ל וּלְפִי זֶה גַּם לְרַב א"ש דְּפָרִיךְ וְלֵיעָבֵד שְׁלֹא בְּמִינוֹ כו' דַּהֲוָה בְּשִׁשִּׁים ונט"ל שָׁרֵי כה"ג אַף לְכַתְּחִלָּה אי סְבִירָא לֵיהּ לְרַב נט"ל שָׁרֵי דִּיעֲבַד וְעַיֵּין בְּרַשְׁ"י ד"ה אָמַר רַב יע"ש ומ"ש הָרִיטְבָ"א וְאָפְשָׁר דְּלֵית בָּהּ כְּדֵי לֶאֱסוֹר דְּהוּא פְּלִיטָתָהּ בְּפָחוֹת מס' וּבְתוֹךְ הַפֶּסַח אָסוּר דַּהֲוָה בְּמַשֶּׁהוּ לֹא יָדַעְתִּי לְפָרְשׁוֹ אִם לֹא שֶׁנֶּאֱמַר דְּמְדַחוּ לָהּ לְדִבְרֵי הָרֹאֶ"ה דמש"ה שָׁרֵי לִשְׁמוּאֵל דַּהֲוָה תַּרְתֵּי לְטֵיבוּתָא מַשֶּׁהוּ ונט"ל כמ"ש התו' שָׁם ד"ה לִישַׁהְנְהוּ וְאַף לִשְׁמוּאֵל דִּבְמִינוֹ בְּמַשֶּׁהוּ מ"מ קיי"ל כר"ש דע"י תַּעֲרֹובֶת אוֹ בס' אוֹ אַף בְּרוֹב הוּבְאוּ שְׁנֵי הַדֵּעוֹת בב"ח סי' תמ"ז וז"ש דְּפֶסַח אָסוּר ר"ל בְּמִינוֹ דִּבְמִין בְּמִינוֹ בְּמַשֶּׁהוּ בְּפֶסַח גּוּפָא משא"כ לְאַחַר הַפֶּסַח וְכָאָמוּר וְשֶׁיֵּשׁ לָנוּ אֲרִיכוּת דְּבָרִים בְּהַךְ דְּפִסְחִים וּבְחִדּוּשֵׁינוּ לְמַסֶּכֶת פְּסָחִים אֲבָאֵר וּבְהִלְכוֹת פֶּסַח אֲבָאֵר בעזה"י: וּבְתוֹ' ד"ה אֲבָל בָּשָׂר בְּחָלָב כו' אֵין קַל לְשַׁעֵר מַה שֶּׁבָּלוּעַ בַּקְּדֵרָה א"כ דֻּמְיָא דְּתִרוּמָה דְּטְעֵים לָהּ כֹּהֵן עכ"ל ר"ל מַמַּתְנִי' דְּיֵרֶךְ ל"ק דנ"ט בס' דַּהֲוָה מִין בְּמִינוֹ לְשִׁיטָתָם דְּגִיד בְּבָשָׂר הֲוָה מִין בְּמִינוֹ וּכְבָשָׂר בְּלֶפֶת הֲוָה שִׁיעוּרוֹ בס' כמ"ש ע"ב ד"ה כָּל אִיסּוּרָא אֲבָל מַמַּתְנִי' דְּטִפַּת חָלָב ובע"ז דַּהֲוָה מִין בְּאֵינוֹ מִינוֹ וְלָא קָתָנֵי כֵּיצַד מְשַׁעֲרִין קָשֶׁה דִּלְיִפְרֹךְ מַאן טְעִים לָהּ וְאַהָא תֵּירְצוּ דְּנַדַּאי הֵיכָא דְּקָתָנֵי בְּנוֹתַן טַעַם אֵיכָא לְמֵימַר שִׁיעוּרוֹ בס' דְּקִים לֵהּ בְּיוֹתֵר מס' אֵין נוֹתֵן טַעַם אֶלָּא דְּקִשְׁיָא לֵיהּ לְרָבָא דא"א לְשַׁעֵר מַה שֶּׁבָּלוּעַ בַּקְּדֵרָה דְּמָנָא יָדְעִינַן וְצָרִיךְ לְשַׁעֵר נָגֵד כָּל הַקְּדֵרָה וְזֶה א"א דִּלְיכָּא ס' בַּתַּבְשִׁיל נָגֵד כָּל הַקְּדֵרָה כַּמְבֹאָר בסי' ס"ג בב"י וּבְאַחֲרוֹנִים וכמ"ש הָרֹא"ש הֻבְיאוֹ הַטּוּר בסי' תנ"ב בא"ח אֶלָּא ע"כ ע"י טְעִימַת קַפִּילָא א"נ דֻּמְיָא דְּתִרוּמָה דנ"ט דִּידֵיהּ ע"י טְעִימַת קַפִּילָא כֹּהֵן דְּמָצֵי לְמִיטְעַם דְּהֶיתֵּרָא הוּא וְלֹא בס' ה"ה בב"ח נָמֵי ע"י טְעִימָה וּפָרִיךְ מַאן טְעִים לִי' וּמְשַׁנֵּי דְּסָמְכִינַן אַטְעִימַת קַפִּילָא כו': שָׁם גְּמָרָא אָמַר רָבָא אָמַר רַבָּנָן בְּטַעְמָא וַאֲמוּר רַבָּנָן בס' וְאָמוֹר רַבָּנָן בְּקַפִּילָא.

עכ"ל.

רָאִיתִי לְבָאֵר בְּכָאן קְצָת דִּינֵי קַפִּילָא וְהָנָךְ ג' עִנְיָנִים דְּאָמַר רָבָא וְהִנֵּה יֵשׁ ד' שִׁיטוֹת בְּדִין קַפִּילָא: שִׁיטָה הא' הוּא שִׁיטַת רַשׁ"י זַ"ל וּמְבִיאוֹ הַטּוּר בְּסִימָן צ"ח דְּתַרְתֵּי בָּעֵינַן בְּמִין בְּאֵינוֹ מִינוֹ שִׁשִּׁים וּטְעִימַת קַפִּילָא וַאֲפִ אִי לֵיכָּא טַעְמָא בָּעֵינַן ס' וְאַף אִי אִיכָּא ס' בָּעֵינַן לְמִטְעֲמֵיהּ וְהֵיכָא דְּנֵימָא קַפִּילָא סָמְכִינַן אס' אוֹ בְּמִין בְּמִינוֹ סָמְכִינַן אס' לְחוּד כֵּן דַּעַת רַשׁ"י זַ"ל וַאֲבָאֵר: וְהִנֵּה רַשׁ"י לְקַמָּן דצ"ח ד"ה בְּשִׁשִּׁים הֵיכָא דְּבָדְקִינְי' וְלָא יָהֵיב טַעְמָא בָּעֵינַן ס' וּמַשְׁמַע שָׁם דְּתַרְתֵּי בָּעֵינַן וּרְאָיָתוֹ מֵהָא דְּאָמַר צ"ט א' גְּרִיסִין שֶׁנִּתְבַּשְּׁלוּ עִם עֲדָשִׁין כו' אֵין בנ"ט כו' בְּשִׁשִּׁים אַלְמָא דְּבָעֵינַן לְמִטְעֲמֵיהּ דַּוְקָא כֹּהֵן וס' לְמַר וּמַאָה לְמַר יע"ש וּמִדְּאָמַר נָמֵי אָמַר ר"ח מְשׁוּם רִיבָ"ל מְשׁוּם בַּר קַפָּרָא כָּל אִיסּוּרִין בס' הַיְינוּ דְּבָעֵינַן נָמֵי כ' דְּתַרְתֵּי בָּעֵינַן וא"כ הָא דְּכִילְכִית בְּאִלְפָּס ס' הָוָה ואר"י לִיטְעֲמֵיהּ קַפִּילָא דְּתַרְתֵּי בָּעֵינַן ולפ"ז ה"פ מֵימְרָא דְּרָבָא אֲמוּר רַבָּנַן בְּטַעְמָא ר"ל דְּבָעֵינַן נָמֵי טַעְמָא וֶאֱמוֹר רַבָּנַן בְּקַפִּילָא וס' וֶאֱמוֹר רַבָּנַן בס' לְחוּד סַגִּי ופרש"י דְּלָא לִיסְתְּרֵי אַהֲדָדֵי דְּמִין בְּאֵינוֹ מִינוֹ דְּהֶיתֵּרָא דְּטְעֵים כֹּהֵן וס' וּדְאִסּוּרָא בְּקַפִּילָא וס' וְהֵיכָא דְּלֵיכָּא קַפִּילָא אוֹ מִין בְּמִינוֹ דַּי בס' לְחוּד וְלָא אָמְרִינַן דְּמַעְכֵּב טְעִימַת קַפִּילָא וּמִיהוּ כִּי אִיכָּא קָמָן צָרִיךְ טְעִימַת קַפִּילָא וּרְאָיָה מֵהָא דְּגְרִיסִין לְתוֹךְ עֲדָשִׁים אֵין בנ"ט לפירש"י דְּטְעֵים כֹּהֵן וְאַפִּ"ה מֵאָה לְמַר וּלְמַר בס' וּבָזֶה א"ש דְּבְרֵי רָבָא מִין בְּמִינוֹ דְּלֵיכָּא לְמֵיקָם אַטַּעְמָא דַּי בס' ול"ת דַּוְקָא מִין בְּמִינוֹ דמ"ה חַד בְּתְרֵי בָּטֵל אֶלָּא דְּמִדְּרַבָּנָן בָּעֵינַן ס' בְּלַח ומש"ה דַּי בס' משא"כ בְּאֵינוֹ מִינוֹ דמ"ה אָסוּר בְּטַעְמָא הֵ"א דְּלָא מְהַנֵּי ס' קמ"ל כָּל הֵיכָא דְּאִיכָּא ס' אֵין בנ"ט מִסְתָּמָא כְּדְיָלְפִינַן בִּזְרוֹעַ בְּשֵׁלָה לְקַמָּן וּמִיהוּ כִּי אִיכָּא לְקַמָּן קַפִּילָא אַרְמָאָה צָרִיךְ טְעִימָא וּמְבָרְרִינַן דְּיֵעָבַד שָׁרֵי בְּלֹא טְעִימָה: וְדַע דִּלְשִׁיטָה זוֹ יִקְשֶׁה קֻושְׁיַת התו' בד"ה אֲבָל בב"ח דְּאַמַּאי לָא קַשְׁיָא לְרָבָא מִמַּתְנִי' דבב"ח ומע"ז דַּיָּיִן בְּמַיִם דְּהָנָךְ ב' תֵּירוּצִים לֹא שַׁיְיכִים לְשִׁיטַת רַשׁ"י זַ"ל לְדִידֵיהּ דְּתַרְתֵּי בָּעֵינַן שִׁשִּׁים וּטְעִימָה א"כ מַה קָא קַשְׁיָא לֵיהּ עַל מַתְנִיתָא דְּקַדֵּירָה שֶׁבִּישֵּׁל בָּהּ בָּשָׂר, דְּהִיא תּוֹסָפוֹת בְּחֻלִּין הָיָה לוֹ לְהַקְשׁוֹת מִמַּתְנִי' דְּטִפַּת חָלָב ומע"ז דְּאִי לָא קַשְׁיָא לֵיהּ דְּאֵימָא אה"נ דבס' לְחוּד סַגִּי וְלָא בָּעֵינַן לְמִיטְעֲמֵיהּ וּמַאי דְּקָתָנֵי בנ"ט הַיְינוּ שִׁיעוּרָא דס' כְּמוֹ בְּמַתְנִי' דְּיֵרֵךְ כו' א"כ מַאי קשי' לֵיהּ מִתּוֹסְפְתָּא דְּקַדֵּירָה שֶׁבִּישֵּׁל בָּהּ כו' דְּאִי דְּהָתָם אֵינוֹ יָכוֹל לְשַׁעֵר בְּקֹל דִּלְמָא מְשַׁעֲרִינַן נָגֵד כָּל הַקְּדֵירָה בס' דְּאִי דְּלֵיכָּא בַּתַּבְשִׁיל ס' נָגֵד כָּל הַקְּדֵירָה כו' הָא לִשִׁיטַת רַשׁ"י זַ"ל דְּבֵיהּ אָנוּ קָיָמִין דְּתַרְתֵּי בָּעֵינַן ס' וּטְעִימ' א"כ בֶּאֱמֶת צ"ל דְּבָעֵינַן ס' נָגֵד כָּל הַקְּדֵירָה וּטְעִימָה וצ"ל דְּאִית בַּתַּבְשִׁיל ס' נָגֵד הַקְּדֵירָה בִּבְחוּשָׁתוֹ דַּק וְרָחָב כמ"ש הָאַחֲרוֹנִים בסי' צ"ב וצ"ג וצ"ח בִּפְרִישָׁה וְשָׁ"ך וְאֵימָ' דס' לְחוּד סַגִּי בְּלֹא טְעִימָה כְּלָל וְתֵירוּצָם שֵׁנִית לֹא יִתְיַישֵּׁב שַׁפִּיר ג"כ דא"נ דְּוַדַּאי טְעִימָה דְּתִרוּמָה קָתָנֵי לָהּ וְהָא ע"כ גַּם ס' בָּעֵינַן לפירש"י זַ"ל וא"כ אֵימָא דס' לְחוּדֵיהּ סָגֵי ובנ"ט הַיְינוּ ס' דק"ל לַחֲזַ"ל דְּאֵין נ"ט יוֹתֵר מס' וה"ה בב"ח בס' סַגִּי בִּשְׁלָמָא אִי אָמְרִינַן דְּסַגִּי בְּטְעִימָה לְחוּד הֲוָקְשָׁה לוֹ שַׁפִּיר דְּוַדַּאי בִּתְרוּמָה בְּטְעִימ' לְחוּד סַגִּי דְּהָא אֶפְשָׁר לְמִטְעַם כֹּהֵן וּמִסְתָּמָא בְּחַד גַּוְונָא מַיְירֵי הַהִיא דבב"ח ופְרִיךְ מַאן טְעִים לֵיהּ אֲבָל לְשִׁיטַת רַשׁ"י זַ"ל בֶּאֱמֶת תַּרְתֵּי בָּעֵינַן וממ"נ אִי יָדוּעַ לוֹ לְרָבָא דְּתַרְתֵּי בָּעֵינַן תִּקְשֵׁי לֵיהּ מַתְנִי' דְּטִפַּת חָלָב וע"ז לֹא מִתּוֹסָ' דְּקַדֵּירָה וְאִי לֹא א"כ אֵימָא דֶּאֱמֶת הוּא דְּסַגִּי בס' וה"ה בִּתְרוּמָה וּטְעִימָה לֹא מַעֲלָה כְּלָל: וְדוֹחֵק לוֹמַר דְּרָבָא הוּא סְבִירָא לֵיהּ בְּנוֹדַּאי דְּשִׁיעוּרָא דס' לְחוּד סַגִּי אֶלָּא דְּכָל הֵיכָא דְּאֶפְשָׁר לְבָרוּרֵי מְבָרְרִינַן וְלָא סָמְכִינַן אס' וְצָרִיךְ טְעִימָה ומש"ה מִטִּפַּת חָלָב וע"ז דְּלֵיכָּא לְמִיטְעָמֵי' לְפִי מַה דְּלָא יָדַע מר"י דְּסָמְכִינַן אַקַּפִּילָא אַרְמָאָה וְהַיְינוּ לְהַחְמִיר דְּאִי אִיכָּא ס'

וְאָמַר דְּאִית בֵּיהּ טַעְמָא אָסוּר בְּיוֹתֵר מס' וּכְמוֹ שֶׁאָבָאר לְקַמָּן בעזה"י וַהֲוָה כְּלֵיכָּא לְבָרוֹרֵי וְסַגִּי בס' לְחוּד אֲבָל בְּקִדֵּירָה שֶׁבִּישֵּׁל בָּשָׂר קַשְׁיָא לֵיהּ דְּהָא דֵּומְיָא דְּתִרוּמָה תְּנָא וְהָתָם אַף דְּאִיכָּא ס' בָּעֵינַן טְעִימַת כֹּהֵן אֶפְשָׁר לְבָרוֹרֵי דְּהֶיתֵּרָא הוּא ובכה"ג לָא סָמְכִינַן אַשְׁעוּרָא דס' לְחוּד וְדֵומְיָא דְּהָכִי תְּנַן בבב"ח וּפָרִיךְ מַאן טְעִים לֵיהּ אֲבָל הַשְׁתָּא דְּשָׁמַע לדר"י דְּסָמְכִינַן אַקִּפִּילָא אַרְמָאָה כִּי הַהִיא דְּכִילְכִית בְּאִלְפָּס דַּהֲוָה ס' אָמַר לְטַעְמֵי' קַפִּילָא וְכִי יָהֵיב טַעְמָא אָסוּר בְּיוֹתֵר מס' וּמִיקְרֵי אֶפְשָׁר לְבָרוֹרֵי ל"ק ול"מ מֵהָא דְּתוֹסְפְתָּ' אֶלָּא דמ"מ נְהִי שֶׁכָּתַבְנוּ בתי' מְרֻוָּח לְדוֹחַק יֵחָשֵׁב דְּאַפְּתִי יִקְשֶׁה מַה שֶּׁהִקְשִׁינוּ דְּאֵיךְ יִמָּצֵא ס' נֶגֶד הַקְּדֵירָה כֻּלָּהּ וְאַף דְּכָתַבְנוּ פְּעָמִים שֶׁיֵּשׁ ס' בִּנְחוּשְׁתּוֹ דַּק לֹא יִתְיַישֵּׁב שַׁפִּיר ועמ"ש בְּשִׁיטַת הָרַמְבַּ"ן: הֵן אֱמֶת דְּמָצִינוּ לוֹמַר דְּרַשְׁ"י סוֹבֵר הָא דְּבָעֵינַן תַּרְתֵּי ס' וּטְעִימַת קַפִּילָא אוֹ דְּהֶיתֵּרָא בְּטְעִימַת יִשְׂרָאֵל כְּהַהִיא דְּתִרוּמָה וְכַדּוֹמֶה וּכְדִלְקַמָּן צ"ע א' גְּרִיסִין לְתוֹךְ עֲדָשִׁים הוּא דְּטְעִימָא בָּעֵינַן דְּכָל הֵיכָא דְּאִיכָּא לְבָרוֹרֵי מְבָרְרִינַן ומה"ט הֵיכָא דְּלֵיכָּא קַפִּילָא שָׁרֵי וְסָמְכִינַן אס' לְחוּד סַגִּי וס' מִיהָא בָּעֵינַן אַף דְּטְעִים לֵיהּ וְלֵית טַעְמָא דְּסָמְכוּ חֲז"ל שְׁעוּרָא דס' מִקְּרָא דְּזֹרוֹעַ בְּשִׁילֹה וּכְדֵי שֶׁלֹּא יָבֹא כ"א לְהָקֵל וְלוֹמַר דְּבִטְעִימָה סַגִּי וְדָבָר זֶה לְכָל מָסוֹר וְיָקִילוּ בּוֹ וה"ה בְּקַפִּילָא אַרְמָאָה דְּיֵשׁ לָחוּשׁ לְכָךְ הֶחְמִירוּ מִדְּרַבָּנָן וְאָמְרוּ דְּבָעֵי ס' אוֹ דְּקִים לְהוּ דְּבְצִיר מס' וַדַּאי יָהֵיב טַעְמָא וְלָא מַשְׁגִּיחִין בֵּיהּ בְּמַאי דְּאָמַר דְּלֵית טַעְמָא וְשָׁקוּרֵי קָמְשַׁקַּר אַף בְּהֶיתֵּרָא ומש"ה בָּעֵינַן ס' אֶלָּא דְּכָל זֶה הֵיכָא דְּנָפַל כְּזַיִת חֵלֶב לְבָשָׂר וְכַדּוֹמֶה משא"כ אִי נָפַל חֲתִיכָה שֶׁל נְבֵילָה לְאִינּוּ מִינּוּ דַּהֲוָה הֶפְסֵד גָּדוֹל אִי מְשַׁעֲרִינַן בְּכָל הַחֲתִיכָה דְּלָא יָדְעִינַן כַּמָּה נָפַק מִינַּי' בָּזֶה סָמְכִינַן אַטְעִימַת קַפִּילָא דְּאִית לֵיהּ לוֹמַר דְּאֵין בּוֹ טַעַם וְשָׁרֵי וְאָמְרִינַן מִסְתָּמָא אִית בֵּיהּ ג"כ ס' נֶגֶד הַפְּלִיטָה וְלָא שָׁקוּרֵי קָא מְשַׁקַּר וה"ה בְּקִדֵּירָה שֶׁבִּישֵּׁל בָּהּ בָּשָׂר וְאַחַ"כ חָלָב דְּאִי מְשַׁעֲרִין בְּשִׁעוּרָא דְּשִׁשִּׁים יַפְסִיד הַתַּבְשִׁיל דְּאֵין ס' נֶגֶד כָּל הַקְּדֵירָה מש"ה כִּי טְעִים לֵיהּ וְלֵית בֵּיהּטַעְמָא אָמְרִינַן מִסְתָּמָא אִית בֵּיהּ ס' נֶגֶד הַפְּלִיטָה ומש"ה לֹא יָהֵיב טַעְמָא וְנֶאֱמַר דְּרַשְׁ"י סוֹבֵר כְּהָרַמְבַּ"ן שֶׁהֲבִיאוּ הַטּוּר בְּסִימָן צ"ח וּכְמוֹ שֶׁאָבָאֵר לְקַמָּן אַ"ה ומש"ה לָא הֲוָה מָצֵי לְהַקְשׁוֹת מִטִּפַּת חָלָב וע"ז דְּהָתָם וַדַּאי בס' מְשַׁעֲרִינַן ואה"נ דְּסַגִּי בס' לְחוּד כֵּיוָן דא"א לְבָרֵר דָּבָר זֶה לְמַאי דְּלָא יָדַע מר"י דְּסָמְכִינַן אַקִּפִּילָא וַהֲוָה כְּמוֹ לְדִידַן הֵיכָא דְּלֵיכָּא קַפִּילָא דְּשָׁרֵי כו' מַה שֶּׁאֵין כֵּן בְּהַהִדְּתִרוּמָה דְּנוֹדַאי ע"כ בְּטְעִימָה דְּאִי בס' לֵיכָּא ס' נֶגֶד כָּל הַקְּדֵירָה וּמִסְתָּמָא דְּטְעִים לי' כֹּהֵן דְּהֶיתֵּרָא הוּא וְאָמְרִינַן דְּאִית בֵּיהּ שִׁשִּׁים נֶגֶד הַפְּלִיטָה וְדֵומְיָא דְּהָכִי בב"ח לָא מַחְמְרִינַן וְסַגִּי בְּטְעִימָה וְהֶוְקְשָׁה לוֹ שַׁפִּיר מַאן טְעִים לֵיהּ וְהֶוְנַח לוֹ בָּמָה דְּאָמַר ר"י דְּסָמְכִינַן אַקִּפִּילָא ה"נ סָמְכִינַן כו' וְהַשְׁתָּ' דְּאָתֵינָא לְהָכִי וְנַדַּאי דְּתַרְתֵּי בָּעֵינַן דְּכָל הֵיכָא דְּאִיכָּא לְבָרוֹרֵי מְבָרְרִינַן כֵּיוָן דְּאֶפְשָׁר בְּקַפִּילָא דְּסָמְכִינַן עלי' וכר"י וּלְפִי זֶה הָא דְּאָמַר לְקַמָּן גְּרִיסִין עִם עֲדָשִׁים אֵין בנ"ט כו' בָּעֵינַן עכ"פ שִׁשִּׁים וְהַיְינוּ דְּטְעִים כֹּהֵן וְאָמַר לֵית בי' טַעְמָא וְאַפְּ"ה בָּעֵינַן ס' הוּא בְּשֶׁנִּימּוֹחוּ גּוּף הַגְּרִיסִין בַּעֲדָשִׁים וְיֵשׁ שָׁם מַמָּשׁוֹ שֶׁל אִיסּוּר בְּעַיִן אֶלָּא שֶׁנִּימּוֹחוּ וְכִדְבָעֵינַן לְמֵימַר לְקַמָּן מש"ה צָרִיךְ ס' נֶגֶד כָּל הָאִיסּוּר דְּהַיְינוּ נֶגֶד כָּל הַגְּרִיסִין שֶׁל תְּרוּמָה וְגַם טְעִימָה וּבְהַהִיא דְּכִילְכִית בְּאִלְפָּס אוֹ בִּנְימּוֹח גּוּף אִיסּוּר בָּעֵינַן ס' וּטְעִימַת קַפִּילָא אוֹ שֶׁהֶסִירוּ מִשָּׁם וְלֵיכָּא אֶלָּא טַעְמָא וְאָתֵי שַׁיְילֵיהּ לר"י וַאֲמַר לֵיטְעֲמֵי' קַפִּילָא אַרְמָאָה דבכה"ג סָמְכִינַן אַטְעִימַ' לְחוּד וּכְדִכְתִיבְנָ': אָמְנָם הַמְעַיְּין לְקַמָּן צ"ט ע"א בְּרַשְׁ"י ד"ה אֵין בָּהֶן בנ"ט וכו' בָּעֵינַן ק"א הֵיכָא דְּאִיסּוּרָא בְּעַיִן כְּגוֹן חִטִּין בְּחִטִּין אוֹ דָּבָר שֶׁלֹּא נִתְבַּשֵּׁל דְּלֵיתֵי' לְאִיסּוּרָא בְּעֵינַ' וּפֵירְשׁוּ הַתּוֹסָ' שָׁם דִּבְרֵיהֶם אֵין בנ"ט ר"ל דְּלֵיתָא

לְאִיסּוּרָא בְּעֵינַן' הַיְינוּ שֶׁהַסִּיר הַגְּרִיסִין וע"ז הֲוָקְשָׁה לָהֶם דא"כ בְּרִישָׁא אַמַּאי נָקִיט שְׁאוֹר שֶׁל חִיטִּין שֶׁנָּפַל לְתוֹךְ עִיסָּה שֶׁל חִיטִּין יע"ש ולפ"ז צָרִיךְ לוֹמַר לְשִׁיטַת רַשִׁ"י דְּבָעֵינַן שֶׁל חִיטִּין שֶׁנָּפַל לְתוֹךְ עִיסָּה שֶׁל חִיטִּין יע"ש ולפ"ז צָרִיךְ לוֹמַר לְשִׁיטַת רַשִׁ"י דְּבָעֵינַן מַאָה אוֹ ס' נֶגֶד כָּל הַחֲתִיכָ' דְּלָא יָדְעִינַן כַּמָּה נָפִיק מִינֵּיהּ וּטְעֵימ' ג"כ בָּעֵינַן כְּדַתְנַן הָתָם אֵין בָּהֶן בנ"ט וּכְפֵירוּשׁוֹ דְּטְעֵים לֵיהּ כֹּהֵן דְּלָא כְּפֵירוּשׁ הַתּוֹסָ' ד"ה אֶלָּא לָאו בְּמַאָה וס' יע"ש.

אֲבָל לוּלֵא דְּבָרֵיהֶם הַקְּדוֹשִׁים וְהַטְּהוֹרִים הָיִיתִי אוֹמֵר דְּרַשִׁ"י סוֹבֵר כִּי בָּעֵינַן מַאָה וְשִׁשִּׁים בְּשֶׁגּוּף הָאִיסּוּר שָׁם וְלֹא צְמָחָה אֶלָּא שֶׁנִּתְעָרֵב כְּמוֹ חִיטִּין וְכַדּוֹמֶה הוּא דְּבָעֵינַן ס' וּמַאָה אֲבָל הֵיכָא שֶׁנִּימּוֹחוּ גּוּף הַגְּרִיסִין אַף שֶׁהֵם שָׁם לֹא הֶחְמִירוּ חֲכָמִים דְּהָא דִּתְרוּמָה צָרִיךְ א' וּמַאָה מִין בְּמִינוֹ הוּא מִדְּרַבָּנָן וּכְמוֹ שֶׁיִּתְבָּאֵר לְקַמָּן אַיָ"ה וכה"ג לֹא הֶחְמִירוּ חֲכָמִים וְאָמְרוּ דְּבָטֵל בס' אוֹ מַאָה וז"ש כְּגוֹן חִיטִּין בְּחִיטִּין אוֹ כָּל דָּבָר שֶׁלֹּא נִתְבַּשֵּׁל רָצָה לוֹמַר שֶׁלֹּא נִימּוֹחַ אֲבָל נִתְבַּשֵּׁל וְנִימּוֹחַ כְּגוֹן עֲדָשִׁים כו' לֹא הֶחְמִירוּ חֲכָמִים וְדַי בס' וּטְעֵימָה מִיהַת בָּעֵינַן אֲבָל בְּקְדֵירָה וְכַדּוֹמֶה לֹא הֶחְמִירוּ לְשַׁעֵר נֶגֶד כָּל הַחֲתִיכָה אוֹ נֶגֶד כָּל הַקְּדֵירָה וּבְטְעִימָה לְחוּד סַגִי וּכְדִתְיבְנָא: וּבָזֶה א"ש מַה דְּהִקְשָׁה הָרַשְׁבָּ"א ז"ל בְּחִדּוּשָׁיו כָּאן בְּשֵׁמַעְתִּין וְז"ל דְּסָמְכִינַן אַקְּפִילָא מַשְׁמַע לְהָקֵל וְכֵן הָרִיטְבָ"א וְהָרֹא"שׁ ז"ל כֵּוְלָם הִקְשׁוּ דְּסָמְכִינַן מַשְׁמַע לְהָקֵל וְעַיֵּין בטי"ד סִימָן צ"ח וּבִכְרִישָׁה יע"ש וּכְפִי מ"ש א"ש דְּסָמְכִינַן נָמֵי לְהָקֵל אַקְּפִילָא אַרְמָאָה כְּמוֹ בַּחֲתִיכָה וּקְדֵירָה וְכַדּוֹמֶה אִי טְעֵים וְאָמַר דְּלֵית טַעְמָא שָׁרֵי אוֹ דְּמִסְתָּמָא אִית בֵּיהּ שִׁשִּׁים אוֹ דְּלָא הֶחְמִירוּ חֲכָמִים בְּזֶה וְעַיֵּין מ"ש לְקַמָּן בְּשִׁיטַת הָרַמְבַּ"ן וַז"ל וְעַיֵּין לְעֵיל מַה שֶּׁכָּתַבְתִּי שָׁם בָּזֶה: הַשִּׁיטָה הב' הוּא שִׁיטַת הָרַמְבַּ"ן וַז"ל הֶבִיאוֹ הַטּוּר בְּסִימָן צ"ח דְּאִי נָפַל חֲתִיכָה לְתוֹךְ קְדֵירָה וּמַכִּירִין אִיסּוּר א בָּהּ אֶלָּא טַעְמָא סָמְכִינַן אַקְּפִילָא אעפ"י שֶׁאֵין ס' נֶגֶד כָּל הַחֲתִיכָה אֲבָל כְּשֶׁגּוּף הָאִיסּוּר נִתְעָרֵב צָרִיךְ ס' וְלָא מְהַנֵּי טְעִימַת קַפִּילָא ובס' לְחוּדֵיהּ סָגֵי וְלֹא צָרִיךְ לַחֲזוֹר אַחַר קַפִּילָא יע"ש וַאֲבָאֵר כִּי הוּא זַ"ל סוֹבֵר דס' מִדְּרַבָּנָן בָּעֵינַן וְאַסְמָכֵיהּ אַקְּרָא דְּזָרוֹעַ בְּשִׁילֹה וְלָא מְהַנֵּי טְעִימָה אוֹ דְּלָא יָבוֹאוּ לְהָקֵל וְלוֹמַר דְּלֵית בֵּיהּ טַעְמָא אַף דְּיִהְיֶה בּוֹ טַעַם אוֹ דְּשַׁקּוֹרֵי קָמְשַׁקַּר דְּכָל זְמַן דְּלֵיכָּא ס' וַדַּאי יָהֵיב טַעְמָא וּמִיהוּ בַּחֲתִיכָה שֶׁנָּפְלָה וְאִי טְעֵים וְאָמַר דְּלֵית בֵּיהּ טַעְמָא אָמְרִינַן דְּלָא שָׁקוּרֵי מְשַׁקַּר אֶלָּא מִסְתָּמָא יֵשׁ שִׁשִּׁים נֶגֶד הַפְּלִיטָה וה"ה בְּקְדֵירָה שֶׁבִּישֵּׁל בָּשָׂר לֹא יְבַשֵּׁל חָלָב וְאִם בִּישֵּׁל בְּטְעִימָה לְחוּד סַגִי וכמ"ש לְעֵיל וְגַם לָא הֶחְמִירוּ בָּהּ וּלְהַצְרִיךְ ס' נֶגֶד כָּל הַחֲתִיכָה שֶׁלֹּא יָבוֹאוּ לְהָקֵל וְאוֹקְמִי' אַדִּין טַעְמָא דְּכֹל דְּלֵיכָּא טַעַם בָּטֵל הוּא וְעַיֵּין בָּרִיטְבָ"א בְּחִדּוּשָׁיו כ"א וּלְפִי זֶה הַהִיא דְּגְרִיסִין לְתוֹךְ עֲדָשִׁים יְקֻשָּׁה לְשִׁיטָתֵיהּ ז"ל דְּאֵין בָּהֶן בנ"ט אעפ"י שֶׁאֵין בָּהֶם א' וּמַאָה וס' מִיהָא בָּעֵינַן בְּמַאי מַיְירֵי אִי בְּסִילֵּק הַגְּרִיסִין אֲפִילּוּ ס' לָא לִיבָּעֵי אֶלָּא טְעִימָ' לְחוּד וְאִי בְּגוּף הָאִיסּוּר שָׁם טְעִימָה לְמָה לִי וְי"ל דְּמַיְירֵי בְּסִילֵּק הַגְּרִיסִין מִתּוֹךְ עֲדָשִׁים וה"ק אֵין בָּהֶם בְּאֶחָד וּמַאָה אֶלָּא ס' ר"ל נֶגֶד הַפְּלִיטָה כֵּיוָן דְּלֵית בֵּיהּ טַעְמָא מִסְתָּמָא אִית בֵּיהּ ס' אַלְמָא בס' סַגִי וּמְשַׁנֵּי שֶׁאֵין בּוֹ א' וּמַאָה אֶלָּא מַאָה לְמָאן דְּסוֹבֵר שִׁיעוּרָא כְּמַאָה וּבְצִיר מְהַנֵּי יָהֵיב טַעְמָא ומש"ה כִּי לֵית בֵּיהּ טַעְמָא שָׁרֵי דְּמִסְתָּמָא אִית בי' מַאָה אֲבָל הוּא דּוֹחֵק וא"א לְפָרֵשׁ כֵּן לְהַמְעַיֵּין לְקַמָּן וְיֵשׁ לְיַיֵּשֵׁב בע"א דה"ק אֵין בָּהֶם בנ"ט ר"ל דְּלָא יָדְעִינַן אִי אִית בֵּיהּ טַעְמָא שָׁרֵי בס' אוֹ אֵין בָּהֶם בנ"ט הַיְינוּ שִׁיעוּרָא דס' וְרֵישָׁא מַיְירֵי דְּטַעְמֵי' וְיֵשׁ בָּהֶן טַעַם וְסֵיפָא לָאו דַּוְקָא דְּטַעְמֵי' כֹּהֵן אֶלָּא מִן הַסְּתָם אָמְרִינַן דְּלֵית בֵּיהּ טַעְמָא כֵּיוָן דְּאִית ס' וַעֲדַיִין צ"ע לְהַמְעַיֵּין בָּרִיטְבָ"א וְעַיֵּין מ"ש לְעֵיל בשי' רַשִׁ"י וְהִנֵּה לְפִי שִׁיטָה זוֹ הַךְ דר"י בְּכִילְכִית אוֹ דְּהָיָה נִימּוֹחַ גּוּף הָאִיסּוּר וְלֹא הָיוּ יוֹדְעִין כַּמָּה

הָיָה אִי דְּסַלְקִינְהוּ גּוּף הָאִיסּוּר וּמִסְתָּמָא סוֹמְכִין אַקְפִּילָא דְּמִסְתָּמָא אִית סְ' נֶגֶד הַפְּלִיטָה וְהָא דְּאָמַר רָבָא מֵרִישׁ קַשְׁיָא לִי הַיְינוּ מִשּׁוּם דִּבְדָבָר הַבָּלוּעַ בְּקִדֵּירָה מְשַׁעֲרִינַן נֶגֶד הַבָּלוּעַ דאל"כ אֵין תַּבְשִׁיל שְׁיֵהָא סְ' נֶגֶד כָּל הַקִּדֵּירָה וְקַשְׁיָא לֵיהּ דַּוְקָא אַתּוֹסְפְתָּא דְּקִדֵּירָה שְׁבִּישֵׁל כו' מַאן טְעִים לֵיהּ וכמ"ש לְעֵיל.

וּלְפִי זֶה הָא דְּאָמַר רָבָא אֲמוּר רַבָּנַן בְּטַעְמָא הַיְינוּ כִּי הַהּ דְּקִדֵּירָה שא"א לְשַׁעֵר נֶגֶד כָּל הַקִּדֵּירָה אוֹ בַּחֲתִיכָה שֶׁנָּפְלָה אִי טַעְמֵי' וְלָא יָהֵיב טַעְמָא תָּלִינַן דְּיֵשׁ סְ' נֶגֶד הַפְּלִיטָה וְאָמַר רַבָּנַן בְּקַפִּילָא דְּאִיסּוּרָא וְאָמַר רַבָּנַן בְּשִׁשִּׁים בְּמִין בְּמִינוֹ אוֹ הֵיכָא דְּלֵיכָא קַפִּילָא רָצָה לוֹמַר בַּחֲתִיכַת בְּשַׂר נְבֵילָה לַחֲתִיכַת הֶיתֵּר וא"א לְמֵיקַם אַטַּעְמֵי' צָרִיךְ לְשַׁעֵר סְ' נֶגֶד כָּל הַחֲתִיכָה וְאֵין שַׁיָּיךְ כָּאן טְעִימַת קַפִּילָא אוֹ בְּאֵינוֹ מִינוֹ וְלֵיכָא קַפִּילָא צָרִיךְ סְ' נֶגֶד כָּל הַחֲתִיכָה וה"ה דהמ"ל אֲמוּר רַבָּנַן בְּקַפִּילָא כְּגוֹן חֲתִיכָה שֶׁסִּלְקוּהוּ מֵהַקִּדֵּירָה וְאֲמוֹר רַבָּנַן בסְ' שֶׁנִּמְחָה גּוּף הָאִיסּוּר וּלְכָךְ צָרִיךְ סְ' וְלָא בָּעֵינַן טְעִימַת קַפִּילָא וְעַיֵּין בַּטּוּר, סִימָן צ"ח שֶׁכָּתַב וְהָרַמְבַּ"ן חוֹלֵק כו' אִם נֹאמַר דְּרַשִׁ"י סוֹבֵר בְּכָל עִנְיָן צָרִיךְ סְ' אַף בְּטַעְמָא לְבַד שֶׁסִּילֵק גּוּף הָאִיסּוּר אַפִּ"ה צָרִיךְ סְ' נֶגֶד כָּל הַחֲתִיכָה וְכַנִּרְאֶה מִמַּה שֶּׁפֵּירֵשׁ בְּהַהִיא דִּגְרִיסִין וכמ"ש התו' שָׁם א"ש דְּהָרַמְבַּ"ן חִילֵק בֵּין מַמָּשׁוֹ שֶׁל אִיסּוּר וּבֵין נִמְחָה גּוּפוֹ כו' וּבְתַרְתֵּי פְּלִיג עַל רַשִׁ"י זַ"ל דִּלְרַשִׁ"י לָא מַשְׁכַּחַת קַפִּילָא בְּלֹא שִׁשִּׁים אוֹ שִׁשִּׁים בְּלֹא קַפִּילָא הֵיכָא דְּאִיכָּא קַפִּילָא וּבְאֵינוֹ מִינוֹ לָא מַשְׁכַּחַת כְּלָל וּלְהָרַמְבַּ"ן אַשְׁכּוּחֵי מַשְׁכַּחַת לֵיהּ טַעְמָא לְחוּד בְּפִלְיטַת הָאִיסּוּר דְּאֵין מְשַׁעֲרִין בְּכָל הַחֲתִיכָה בְּשִׁשִּׁים וְשִׁשִּׁים לְחוּד סַגִּי בְּכָל הָאִיסּוּרִין כְּשֶׁנּוֹכַל לְשַׁעֵר שִׁיעוּרָא דְּשִׁשִּׁים וְאִם נֹאמַר דְּרַשִׁ"י מוֹדֶה לִסְבָרַת הָרַמְבַּ"ן וכמ"ש לְעֵיל בְּשִׁיטַת רַשִׁ"י וְהַהִיא דִּגְרִיסִין לְתוֹךְ עֲדָשִׁים בְּנִמְחָה שָׁם גּוּפוֹ שֶׁל אִיסּוּר ומש"ה סַגִּי בְּשִׁשִּׁים וְלָא בָּעֵינַן אֶחָד וּמֵאָה דִּכְי בָּעֵינַן מֵאָה וא' בְּגוּפוֹ קַיָּים וְלֹא בְּנִמְחָה שָׁם הָאִיסּוּר דְּהוּא נִקְרָא לֵיתֵיהּ בְּעֵינֵיהּ לְשִׁיטַת רַשִׁ"י זַ"ל בְּטַעַם כְּעִיקָּר שֶׁאָמַר ר' יוֹחָנָן במס' עֲבוֹדָה זָרָה דַּף ס"ז ע"ב הוּא בְּנִמְחָה גּוּף הָאִיסּוּר דַּהֲוָה טַעְמוֹ וְלֹא מַמָּשׁוֹ כַּמְבֹאָר שָׁם שֶׁנִּמְחָה הֶחָלָב יע"ש דְּלֵיתֵיהּ בְּעֵינֵיהּ מִיקָּרֵי ועי' פר"ח א"ח סי' תמ"ב וּכְבָר נִתְבָּאֵר זֶה בְּפֶרִי מְגַדִּים בי"ד בְּאוֹרֶךְ סי' צ"ח לוֹמַר שמ"ש הַטּוּר וְהָרַמְבַּ"ן חִילֵק ר"ל דְּלִרַשִׁ"י לְעוֹלָם בָּעֵינַן תַּרְתֵּי שִׁשִּׁים וּטְעִימָה דִּנְהִי נָמֵי בַּחֲתִיכָה שֶׁנָּפַל לַקִּדֵּירָה בִּטְעִימַת קַפִּילָא סַגִּי הַיְינוּ דְּאָנוּ אוֹמְרִין מִסְתָּמָא יֵשׁ סְ' נֶגֶד הַפְּלִיטָה כו' הָא אִי יָדְעִינַן בְּוַדַּאי דְּלֵית בֵּיהּ שִׁשִּׁים הָוָה אָמְרִינַן דְּשַׁקּוֹרֵי מְשַׁקֵּר וּלְהָרַמְבַּ"ן יֵשׁ חִילּוּק דִּפְעָמִים בָּעֵינַן תַּרְתֵּי סְ' וּטְעִימָה עַל דֶּרֶךְ שֶׁאָמַר בְּקִדֵּירָה שֶׁבִּישֵׁל בָּהּ בָּשָׂר כו' אוֹ בְּקִדֵּירָה שֶׁנָּפַל לְתוֹכָהּ חֲתִיכָה וְסִלְקוּהוּ אֲבָל הֵיכָא דְּיָדְעִינַן בִּכְמוֹת שִׁיעוּרָא דְּשִׁשִּׁים לָא בָּעֵינַן קַפִּילָא ובס' לְחוּדֵיהּ סַגִּי: שִׁיטָה הג' הוּא שִׁיטַת ר"י בַּעַל הַתּוֹסָפוֹת וְכֵן הוּא שִׁיטַת וּמַסְקָנַת הָרֹא"שׁ זַ"ל דְּבָחַד סַגִּי אוֹ בִּטְעִימַת קַפִּילָא אוֹ בְּשִׁשִּׁים סַגִּי וְהַהִיא דְּכִילְכִּית לֹא הָיָה בּוֹ סְ' וְאָמַר דְּסַגִּי בְּקַפִּילָא וְאָמַר רָבָא אֲמוּר רַבָּנַן בְּטַעְמָא דְּהֶיתֵּרָא אַף דְּלֵית שִׁשִּׁים וּדְאִיסּוּרָא בְּקַפִּילָא וּמִין בְּמִינוֹ דְּלֵיכָא טַעְמָא אוֹ דְּאִיסּוּרָא וְלֵיכָא קַפִּילָא בס' סַגִּי וְהַהִיא דִּגְרִיסִין לְתוֹךְ עֲדָשִׁים אֵין בָּהֶן בְּנוֹתֵן טַעַם ר"ל דְּלָא יָדְעִינַן אִי יֵשׁ בָּהֶן טַעַם שָׁרֵי בס' אוֹ בְּמֵאָה לְמָר כְּדְאִית לֵיהּ וּלְמָר כְּדְאִית לֵיהּ ועי' עוֹד לְקַמָּן הַשִּׁיטָה הד' הִיא שִׁיטַת הָרַמְבַּ"ם זַ"ל בהל' מ"א פט"ו הֲבִיאוּ הב"י בסי' צ"ח דְּמִין בְּאֵינוֹ מִינוֹ לְעוֹלָם בָּעֵינַן קַפִּילָא וְלָא סַגִּי בס' וְאִי טְעִים קַפִּילָא וְלֵית טַעְמָא אַף בְּפָחוֹת מס' שָׁרֵי וְאִי יָהֵיב טַעְמָא אַף טְפֵי מס' אָסוּר (וְזֶה מֻסְכָּם אַלְּבָּא דכ"ע דְּאִי יָהֵיב טַעְמָא בְּאֶלֶף לֹא בָּטֵל כְּמוֹ שֶׁאֲבָאֵר לְקַמָּן בעזה"י) וְשִׁיעוּרָא דְּשִׁשִּׁים אֵינוֹ אֶלָּא בְּמִין בְּמִינוֹ

אוֹ הֵיכָא דְּלֵיכָּא קַפְּילָא אָז סָמְכִינַן אַשִּׁיעוּרָא דס' ולפ"ז הַךְ דְּכִילְכִּית בְּאִלְפָּס וְשַׁיְילִי' לר"י בֵּין בְּאַיִת שִׁשִּׁים וּבֵין לֵית שִׁשִּׁים בָּעֵינַן קַפִּילָא וְסָמְכִינַן אַקַּפִּילָא אַף לְקַוּלָא הֵיכָא דְּלֵיכָּא שִׁשִּׁים וְאָמַר רָבָא אָמוּר רַבָּנַן בְּטַעְמָא לְחוּד דְּהֶיתֵּרָא וה"ה דְּאִיסּוּרָא בְּקַפִּילָא וּמִין בְּמִינוֹ בס' אוֹ הֵיכָא דְּלֵיכָּא קַפִּילָא אֶלָּא דְּגְרִיסִין לְתוֹךְ עֲדָשִׁים בְּמַאי עָסְקִי' וּבְמַאי מַיְירֵי אִי טְעִים לֵיהּ כֹּהֵן וַדַּאי דְּלָא בָּעֵינַן שִׁיעוּרָא דס' וּמַאי קָאָמַר אֶלָּא בס' וְאִי מִן הַסְּתָם דְּצֵא טְעִים כֹּהֵן וה"ק אֵין בָּהֶן בנ"ט דְּלָא יָדְעִינַן אִי יֵשׁ בָּהֶן טַעְמָא אַכַּתִּי אַמַּאי מִישְׁתְּרֵי בס' וְהָא לְעוֹלָ' בָּעֵינַן טְעִימָה וּבְהֶתֵּירָא וַדַּאי דְּמָצֵי לְמִטְעַם כֹּהֵן וְדוֹחֵק גָּדוֹל לוֹמַר דְּמַיְירֵי דְּלֵיכָּא כֹּהֵן וּלְקַמָּן אֲבָאֵר זֶה שָׁם.

ובי"ד אֲבָאֵר עוֹד וְהִנֵּה אַחֲרֵי רוֹאִי בְּסֵוּגְיִין דִּשְׁמַעְתִּין רָאִיתִי כִּי מ"ש לְשִׁיטַת רַשׁ"י מֻוכָרָח הוּא דאלת"ה יִקָּשֶׁה מ"שרַשׁ"י ד"ה לִיטְעֲמֵי' קַפִּילָא נַחְתּוֹם עַכּוּ"ם וַאֲשְׁמְעִינַן דְּמֻוָתָּר לִסְמוֹךְ עָלָיו במסל"ת וְלֹא יוֹדִיעוּ לוֹ הֲרֵי בְּבֵירוּר דְּלְהֶיתֵּרָא סָמְכִינַן עֲלֵיהּ דְּאִי לְהַחְמִיר פְּשִׁיטָא דְּלָא יְהֵא דְּמְשַׁקֵּר מַחֲמִירִין וְאִי אוֹמַר דְּלֵית טַעְמָא נְהִי דְּאִינוֹ נֶאֱמָן כֵּינָן דְּאִיכָּא שִׁשִּׁים הֵיכָא דְּלֵיכָּא קַפִּילָא לְגַמְרֵי נָמֵי שָׁרֵי אֶלָּא ש"מ בִּקְדֵירָה שֶׁבִּישֵּׁל בָּשָׂר אוֹ בַּחֲתִיכָה וְסִלְקוּהָ דְּאִי אָמַר לֵית בֵּיהּ טַעְמָא אַף דְּלֵיכָּא ס' נֶגֶד הַקְּדֵירָה שָׁרֵי וְסָמְכִינַן אַקַּפִּילָא לְהָקֵל כמ"ש לְעֵיל דְּמִסְתָּמָא אִית טַעְמָא נֶגֶד הַפְּלִיטָה: ע"ש קַפִּילָא כְּבָר כָּתַבְנוּ לְעֵיל מִזֶּה וְהִנֵּה רָאִיתִי לְהַזְכִּיר בְּכָאן כִּי יֵשׁ לוֹמַר בא' מג' פָּנִים אוֹ דמסל"ת נֶאֱמָן וְלָא בָּעֵינַן קַפִּילָא וְאוֹרְחָא דְּמִלְּתָא נָקִיט קַפִּילָא אוֹ שֶׁכָּל הַטּוֹעֵם קַפִּילָא מִיקָּרֵי וה"ה גּוֹי דְּעָלְמָא אוֹ קַפִּילָא דַּוְקָא דְּאֱמָן לֹא מְשַׁקֵּר וְגוֹי דְּעָלְמָא מֵסֵיחַ לפ"ת מְהֵימַן אוֹ דְּאִינוֹ נֶאֱמָן כְּלָל אֶלָּא בְּעֵדוּת אִשָּׁה מסל"ת נֶאֱמָן אוֹ דְּתַרְתֵּי בָּעֵינַן קַפִּילָא ומסל"ת דְּגוֹי שֶׁאִינוֹ אֱמָן אִינוֹ מַבְחִין וּמַרְגִּישׁ הַטַּעַם ומסל"ת דְּלָא מְשַׁקֵּר וְלָא אָמְרִינַן כֵּינָן דְּאֱמָן לָא מַרְעָא חֲזָקָה ועי' פר"ח סי' ס"ט שֶׁהֶאֱרִיךְ בְּדִין עַכּוּ"ם מסל"ת וְשָׁאנֵי הכ' דְּאָפְשָׁר לְבָרֵר הַדָּבָר מִיָּד ע"י טעי' לָא מְשַׁקֵּר וְשֶׁכֵּן כָּתַב הָרִיבָ"שׁ בִּתְשׁוּבָה סִימָן קל"ב יע"ש מַשְׁמַע מִדְּבָרָיו שָׁם דְּטַעְמָא דְּאַף במסל"ת חָיְישִׁינַן דִּלְמָא מְשַׁקֵּר יע"ש.

וּבָזֶה א"ש מַה דְּכָתַב הב"י בסי' צ"ח מִדִּבְרֵי הָרֹא"שׁ אֵין הֶכְרֵעַ אִי בָּעֵינַן דַּוְקָא אֱמָן וַהֲרֵי לְכָאוֹרָה יֵשׁ הֶכְרֵעַ דאל"כ קַפִּילָא לָמָּה לִי כֵּינָן דְּמַיְירֵי במסל"ת וְאֵין לוֹמַר דְּתַרְתֵּי בָּעֵינַן דְּאֱמָן וּמסל"ת דְּאֱמָן לָא מַרְעָא נַפְשִׁיהּ ומסל"ת ג"כ הָא מסל"ת לָא מְהַנֵּי דִּלְמָא מְשַׁקֵּר וכמ"ש הָרִיבָ"שׁ בִּתְשׁוּבָה דא"כ מִנָּלַן דְּבָעֵינַן מסל"ת וְאִימָ' דְּאֱמָן לְחוּד מְהַנֵּי וְאַדְּרַבָּה בְּמוֹדִיעוֹ זָהִיר טְפֵי כמ"ש הָרָ"ן וּמְבִיאוֹ הב"י ועי' בְּרִיטְבָ"א ז"ל אֶלָּא דְּאִיכָּא לְמֵימַר אוֹרְחָא דְּמִלְּתָא נָקִיט קַפִּילָא דלהר"מ ז"ל צָרִיךְ לוֹמַר כֵּן דְּאִיהוּ סוֹבֵר דְּעַכּוּ"ם אַף בְּמוֹדִיעוֹ שָׁרֵי כְּמוֹ שֶׁהֵבִיא הב"י שָׁם דְּאוֹרְחָא דְּמִלְּתָא נָקִיט קַפִּילָא אוֹ ע"ש הַטְעִימָה וּלְהָרֹא"שׁ נֶאֱמַר תֵּירוּץ רִאשׁוֹן דְּקַפִּילָא הוּא שֵׁם דָּבָר לְאֱמָן נַחְתּוֹם וְאוֹרְחָא דְּמִלְּתָא נָקִיט וְהַפְּרִישָׁה לֹא כָּתַב כֵּן דאל"כ לָמָּה מַזְכִּיר הָרֹא"שׁ כְּלָל בִּדְבָרָיו נַחְתּוֹם כו' וְאֵין מִזֶּה הֶכְרֵעַ ומ"ש הַפְּרִישָׁה דְּאֵין סָבָרָא שֶׁיַּחֲלוֹק הָרֹא"שׁ עַל התו' אִם לֹא הֵיכָא שֶׁמְּפוֹרָשׁ יֵשׁ לְהַקְשׁוֹת וְהָא ע"כ פְּלִיג בַּהֲדֵי דִּלְשִׁיטַת התו' בְּאֱמָן לְחוּד סַגִּי דְּמַרְתִּית בְּלֹא מסל"ת כִּדְמַשְׁמַע מִסְּתִימַת דִּבְרֵיהֶם ועי' בָּרָ"ן וּבָרַשְׁבָּ"א וְרִיטְבָ"א וְאִילּוּ לְהָרֹא"שׁ בָּעֵינַן מסל"ת דַּוְקָא וּנְהִי דְּנֹאמַר מַה דְּמָצִינוּ דְּפָלִיג פְּלִיג אֲבָל בְּמַה דְּלָא מָצִינוּ לֵיהּ נֹאמַר דְּסוֹבֵר כְּתוֹסָפוֹת אַכַּתִּי קָשֶׁה וְהָא ע"כ פְּלִיגִי אַהֲדֵי דִּלְשִׁיטַת התו' אַף אִינוֹ אֱמָן שָׁרֵי דְּלָא בָּעֵינַן אֶלָּא טַעַם הַנִּרְגָּשׁ לְכָל בְּנֵי אָדָם מִדִּכְתָבוֹ דְּטַעְמָא דְּלָא מְשַׁקֵּר וְאִילּוּ לְהָרֹא"שׁ נֹאמַר אַף במל"ת דַּוְקָא

קַפִּילָא מִשּׁוּם דִּסְתָם בְּנֵי אָדָם אֵין מַרְגִּישִׁין וּבְהֶכְרֵחַ פְּלִיג התו' וצ"ע ובי"ד אֶכְתּוֹב בָּזֶה בְּאוֹרֶךְ בעזה"י וּלְעִנְיָן אִי סָמְכִינַן בַּזְּמַן הַזֶּה בְּטְעִימַת יִשְׂרָאֵל צָנוֹן בְּסַכִּין שֶׁל בָּשָׂר וְכַדּוֹמֶה דְּהֶיתֵּרָא וְאִי בָּעֵינַן קַפִּילָא דַּוְקָא עי' בַּשָּׁ"ד ופר"ח ובל"ח בסי' צ"ח יע"ש: וּבְתוֹסְפוֹת ד"ה אָמַר רָבָא אֲמוּר רַבָּנַן כו' בְּמַשֶּׁהוּ כָּרֵב כו' עכ"ל מִדְּאָמַר בְּמַשֶּׁהוּ כָּרֵב וְלֹא אָמַר בְּמַשֶּׁהוּ סְתָם הָיִיתִי אוֹמֵר לָאו מִטַּעְמֵיהּ דְּרַב אֶלָּא מִשּׁוּם חוּמְרָא דְּחָמֵץ כָּרֵת וְלָא בְּדִילִי מִינֵּיהּ כָּל הַשָּׁנָה משא"כ אִי הַגִּירְסָא כְּרַב מַשְׁמַע מִטַּעְמֵיהּ דְּרַב הוּא דְּפָסַק כֵּן וְרַב גָּזַר שֶׁלֹּא בְּמִינוֹ אַטּוּ מִינוֹ וּבְמִינוֹ בְּמַשֶּׁהוּ ועי' פְּסָחִים לָמֶ"ד בתו' ד"ה אָמַר רָבָא וְשָׁם אֲבָאֵר: בא"ד תֵּדַע דְּהָא רָבָא אית לֵיהּ הָכִי בְּמִין בְּמִינוֹ בס' ור"א הָיָה אוֹמֵר כו' עכ"ל הַגָּה הַשָּׁ"ד בי"ד סִימָן צ"ח מַסִּיק לַהֲלָכָה דְּכֹל שֶׁבָּטֵל בס' אָזְלִינַן בָּתַר טַעְמָא וְלָא בָּתַר שְׁמֵיהּ דְּאִי אֵין טַעְמָם שָׁוִין אַף דְּשָׁוֶה בְּשְׁמֵי' טַעַם כְּעִיקָּר מ"ה וַהֲוָה מִין בְּאֵינוֹ מִינוֹ וְאִי טַעְמָם שָׁוֶה אַף דְּלָא שָׁוֶה בִּשְׁמֵיהּ מ"ה חַד בִּתְרֵי בָּטֵל וְאַף בְּלַח וּמִדְּרַבָּנָן צָרִיךְ ס' בְּלַח ונ"מ בְּסָפֵק הוֹלְכִין לְהָקֵל כְּכָל סָפֵק דְּרַבָּנָן וְכֵן הִסְכִּים הפר"ח אַחֲרָיו דְּלָא כְּהָרַב בהג"ה שָׁם דְּאָזְלִינַן בָּתַר שְׁמֵיהּ וְרָבָא דְּאָמַר בע"ז דְּאָזְלִינַן בָּתַר שְׁמֵיהּ הוּא לְעִנְיַן יֵין נָסָךְ דבכ"ש וה"ה טֶבֶל הוּא דְּאָזְלִינַן בָּתַר שְׁמֵיהּ אַלִּיבָּא דר' יְהוּדָה דַּם הַפֶּר וְדָם הַשָּׂעִיר דְּלָא בָּטֵל דְּאָזְלִינַן בָּתַר שְׁמֵיהּ וְאַבַּיֵי מִשּׁוּם דְּשָׁוִין בְּטַעְמָן יע"ש בְּאוֹרֶךְ וְהָא דְּכָתְבוּ התו' כָּאן דְּמִין בְּמִינוֹ הַיְינוּ שֶׁשָּׁוִין בִּשְׁמֵיהּ אַף כָּאן אָמְרוּ לְעִנְיַן ס' מ"מ לְרָבָא דְּאָמַר לְעִנְיַן בִּיטּוּל דְּבָרִים הָאֲסוּרִין בְּמַשֶּׁהוּ הַוָה אֵין בְּמִינוֹ מַה דְּשָׁוֶה בְּשָׁמֵי' א"כ ל"ל לְהַזְכִּיר כָּאן מִין וּמִינוּ וְאֵינוֹ מִינוֹ הָכִי הַוָה לְמֵימַר אֶמּוֹר רַבָּנַן בְּטַעְמָא דְּהֶיתֵּרָא וּדְאִיסּוּרָא בְּקַפִּילָא וְהֵיכָא דְּלֵיכָּא לְמֵיקָם אַטַּעְמֵיהּ בס' אֶלָּא ש"מ דְּרָבָא מִין וּמִינוּ וְאֵינוֹ מִינוֹ מַה שֶּׁאָצְלוֹ קָרוּי מִינוֹ וְאֵינוֹ מִינוֹ מַה דְּשָׁוֶה בְּשָׁמַי' אֶלָּא דְּמִסְתָּמָא כָּל מַה שֶּׁשָּׁוֶה בְּשָׁמֵי' שָׁוֶה בְּטַעְמָא ג"כ ומַה דְּאֵין שָׁוֶה בְּשָׁמַי' אֵין שָׁוֶה בְּטַעֲמָ' וע' בַּשָּׁ"ד סי' ק"ט יע"ש וּבְשְׁאָר דֻּכְתֵי מש"ה הִזְכִּיר מִין וּמִינוּ וְאֵינוֹ מִינוֹ לְאַשְׁמְעִינַן דְּמִין בְּמִינוֹ מ"ה בָּטֵל בְּרוֹב וּמִדְּרַבָּנָן בָּעֵינַן ס' דְּגָזְרִינַן אַטּוּ שְׁאֵינוֹ מִינוֹ וע' בס' בֵּית יִשְׂרָאֵל בסי' צ"ח שֶׁכָּתַב מִדִּבְרֵי התו' דפג"ה מוּכָח כְּדִבְרֵי הָרַב בהג"ה וַאֲנִי תָּמַהּ עַד מְאוֹד דְּמִדִּבְרֵי התו' דְּכָאן לֹא דַּי שֶׁאֵינוֹ מוּכָח אֶלָּא אִיפְּכָא מוּכָח מִדִּבְרֵי התו' לְהַמְעַיְּין בְּדִבְרֵיהֶם ועי' שַׁ"ד סי' צ"ח שֶׁהֵבִיא דִּבְרֵי התו' אֵלּוּ וּבְחִדּוּשֵׁינוּ לי"ד סי' צ"ח אֲבָאֵר בְּאוֹרֶךְ לְיַישֵׁב דַּעַת רַמָ"א זַ"ל: וְהִנֵּה אִם נֹאמַר דְּהָא דְּאָמַר ר' יְהוּדָא מִין בְּמִינוֹ לֹא בָּטֵל הַיְינוּ דַּוְקָא כְּשֶׁיֵּשׁ מַמָּשׁוּת שֶׁל אִיסּוּר אֲבָל לֹא בִּפְלִיטַת אִיסּוּר דְּוִמְיָ' דַּם הַפֶּר וְשָׂעִיר וכמ"ש הָרַשְׁבָּ"א בְּחִדּוּשָׁיו צ"ח ע"ב ד"ה אָמַר אַבַּיֵי לֹא נִצְרְכָא אֶלָּא לר"י יע"ש הֵן אֱמֶת שְׁמִּדִּבְרֵי רַב לְקַמָּן צ"ט א' דְּאוֹקֵי אָמוֹרָא דְּמַיְירֵי בִּפְלִיטָה מוּכָח אַף כה"ג אר"י מִין בְּמִינוֹ לֹא בָּטֵיל וְאֶפְשָׁר דִּשְׁמוּאֵל פְּלִיג עָלֶיהָ דְּמַשְׁמַע בַּכְּנִישְׁתָּא דְּמָעוֹן לְרַבִּי יוֹחָנָן דְּאָתְיָא כִּשְׁמוּאֵל וְאִם נֶאֱמַר דְּתַרְבָּא עִם בִּשְׂרָא הַוָה מִין בְּמִינוֹ קַשְׁיָא לִשְׁמוּאֵל וכמ"ש לְעֵיל וכמ"ש הָרַשְׁבָּ"א בְּחִדּוּשָׁיו שָׁם בְּהָא דְּאָמַר אַבַּיֵי לָא נִצְרְכָא אֶלָּא לר"י יע"ש וְנֶאֱמַר דְּרָבָא אית לֵיהּ כִּשְׁמוּאֵל דלר' יְהוּדָא מִין בְּמִינוֹ לָא הַוָה אֶלָּא כְּשֶׁגּוּף הָאִיסּוּר נִמְחָה וְנִבְלָל הוּא דְּלָא בָּטֵל דְּוִמְיָא דַּם הַפָּר כו' משא"כ טַעְמָא בָּטֵל וא"כ ר"ש דְּכָאן מַיְירֵי בִּפְלִיטַת אִיסּוּר דְּוִמְיָא דִּתְרוּמָה דְּלִית בֵּיהּ אֶלָּא פְּלִיטַת הַקְּדֵירָה מש"ה בְּמִין בְּמִינוֹ אַף דְּשָׁוֶה בְּשָׁמֵי' וְטַעְמָא אַפֵּ"ה בָּטֵל בס' כֵּינָן דְּלֵיכָּא אֶלָּא פְּלִיטַת אִיסּוּר לְחוּד אֶלָּא שְׁדּוֹחֵק לוֹמַר דְּרָבָא פְּלִיג עִם רַב וּשְׁמוּאֵל בְּהָא דלר"י מִין בְּמִינוֹ כו' מַה שֶּׁלֹּא הֻזְכַּר בְּפֵירוּשׁ בַּתַּלְמוּד וּלְקַמָּן צ"ט אֲבָאֵר דִּבְרֵי הָרַשְׁבָּ"א גַּבֵּי אַבַּיֵי: וְשֶׁיֵּשׁ לָנוּ דֶּרֶךְ אַחֶרֶת בָּזֶה וה"ק רָבָא מִין בְּמִינוֹ

הָרְצוֹן שֶׁנִּתְבַּשֵּׁל בְּשַׂר נְבֵילָה עִם בְּשַׂר שְׁחִיטָה דַּהֲוָה מִין בְּמִינוֹ אַף לְרָבָא דְּאָזַיל בָּתַר שְׁמֵיהּ כמ"ש הפר"ח בסי' צ"ח דְּלָא כַּשָּׁ"ךְ אוֹ בָּשָׂר כָּשֵׂר וּטְרֵיפָה דַּהֲוָה לכ"ע מִין בְּמִינוֹ לָא פְּלִיג הַשָּׁ"ךְ בָּזֶה דִּנְבֵילָה דְּמַטְמְאָה הוּא הֲוָה כְּאֵינוֹ מִינוֹ כו' ומשה"ק מִין בְּמִינוֹ דְּלֵיכָּא לְמֵיקָם אַטַּעְמָא דִּידֵיהּ שֶׁנִּפְלַט מִמֶּנּוּ הַלְכָךְ שִׁיעוּרָא דִּידַן בְּשִׁשִּׁים וְנֶאֱמַר כמ"ש הָרַשְׁבָּ"א בְּחִדּוּשָׁיו לְקַמָּן גַּבֵּי אָמַר אַבַּיֵי לֹא נִצְרְכָא אֶלָּא דְּרוֹטֵב עִם בָּשָׂר הֲוָה מִין בְּאֵינוֹ מִינוֹ אֶלָּא דְּהָתָם אַלִּיבָּא דְּאַבַּיֵי וְאִיהוּ אָזַיל בָּתַר טַעְמָא הֲוָה מִין בְּמִינוֹ משא"כ לְרָבָא דְּאָזַיל בָּתַר שמי' בע"ז כו' וְאָמַר בִּשְׁמַעְתִּין דְּמִין בְּמִינוֹ דְּלֵיכָּא לְמֵיקָם אַטַּעְמָ' וְהַאי רוֹטֵב מִיקָּרֵי וכמ"ש הָרַשְׁבָּ"א שָׁם דְּרוֹטֵב עִם בָּשָׂר הֲוָה אֵינוֹ מִינוֹ ומש"ה שִׁיעוּרָא דִּידֵיהּ בְּשִׁשִּׁים כמ"ש: בתו' ד"ה סָמְכִינַן אַקְפִּילָא אע"ג דְּעַכּו"ם הוּא כֵּיוָן דְּאֵינָן לָא מַרְעָא אוֹמַנְתֵּיהּ עכ"ל כְּבָר כָּתַבְנוּ לְעֵיל מִזֶּה יע"ש אָמְנָם נִרְאֶה דְּהַתּוֹסָפוֹת לְשִׁיטָתַיְיהוּ מֵהָכָא לוֹמַר כָּךְ דְּאִי כפירש"י דְּמַיְירֵי במסל"ת וְקַפִּילָא אוֹ דְּאוֹרְחָא דְּמִילְתָא אוֹ דְּסָתָם גּוֹי אֵין מַרְגִּישׁ וּמַבְחִין הַטַּעַם א"כ יְקֻשְׁיַת הַשָּׁ"ךְ בְּסִימָן צ"ח דקיי"ל בְּהַגּוֹזֵל בָּתְרָא חוּץ מֵעֵדוּת אִשָּׁה אֵין גּוֹי מסל"ת נֶאֱמָן בִּדְאוֹרָיְיתָא וְרַשִׁ"י לְשִׁיטָתֵיהּ שֶׁסּוֹבֵר טַעַם כְּעִיקָּר מִדְּרַבָּנָן ומ"ה חַד בְּתְרֵי בָּטֵל כמ"ש רָבָא לְקַמָּן צ"ח דְּהוּא מָרָא דִּשְׁמַעְתִּין סוֹבֵר שָׁם טַעַם כְּעִיקָּר מִדְּרַבָּנָן וְגַם ר' יוֹחָנָן וּכְבָר כָּתַבְנוּ לְעֵיל מִזֶּה אֶלָּא מַה דְּכָתְבוּ התו' כָּאן דִּבְרֵיהֶם וְלֹא לְעֵיל מִזֶּה בָּהָא דְּאָמְרִינַן כִּילְכִית בְּאִילְפָּס וְאָתוּ שַׁיְילֵי לר' יוֹחָנָן וַאֲמַר לֵיטְעֲמֵי' קַפִּילָא כו' מְשׁוּם דהת' הֲוָה צִיר דָּגִים דַּהֲוָה דְּרַבָּנָן כִּדְאָמַר לְקַמָּן צ"ט ב' שָׁאנֵי צִיר דגי' דְּזִיעָ' בְּעָלְמָ' כו' דַּהֲוָה דְּרַבָּנָן מש"ה מָצִינוּ לוֹמַר קַפִּילָא מסל"ת נֶאֱמָן בִּדְרַבָּנָן בְּכָל אִיסּוּרִין משא"כ בָּשָׂר בְּחָלָב דַּהֲוָה מ"ה הֶוְקֵּשָׁה לָהֶם שַׁפִּיר וּלְכָךְ הֶוְכְּרְחוּ לוֹמַר דְּאֵינוֹ לָא מַרְעָא כו' הֵן אֱמֶת שֶׁרָאִיתִי לְהַשָּׁ"ךְ ז"ל בסי' ק"ז ס"ק א' דְּהָא דְּצִיר דָּגִים טְמֵאִין מִדְּרַבָּנָן בִּמְלִיחָה וְלֹא בְּבִישּׁוּל יע"ש א"כ כִּילְכִית בְּאִילְפָּס נָמֵי מ"ה וְאַמַּאי לֹא כָּתְבוּ דִּבְרֵיהֶם לְעֵיל דְּקַפִּילָא לֹא מַרְעָא חַזְקַתֵּי' אָמְנָם כֵּן יֵשׁ לְעַיֵּין בְּהָא דְּיָנָא דְּאִי אִיתָא דע"י בִּישּׁוּל הֲוָה כְּמַמָּשׁוֹ שֶׁל אִיסּוּר יוֹתֵר מע"י מְלִיחָה א"כ תִּקְשֶׁה מִנָּלַן לְרַבּוֹת בפכ"ה קי"ב א' וּבְעוֹר וְרוֹטֵב קכ"ט הַטְּמֵאִים לָאֶסּוֹר צִירָן וְרָטְבָן בִּבְהֵמָה טְמֵאָה וּשְׁרָצִים מִנָּלַן לְרַבּוֹת כּוּלְהוּ דְּצִיר הַיְינוּ ע"י מְלִיחָה וְרוֹטֵב ע"י בִּישּׁוּל כמ"ש הָרַשְׁבָּ"א לְשָׁם וְהָא לָאו שְׁקוּלִים הֵן למ"ש הַשָּׁ"ךְ דְּלִיתְרַבֵּי כֻּלְּהוּ מִן הַטְּמֵאִים וְהָרָאָ' שֶׁהֵבִיא מִשַּׁעֲרֵי דּוּרָא בְּסִימָן כ' דע"י מַכְבֵּשׁ הָיָה דְּאוֹרָיְיתָא לֹא מְצָאתִיו שָׁם אֶלָּא כָּתַב בהג"ה הַמַּתְחֶלֶת שָׁם וְהָרַמְבַּ"ם כָּתַב צִיר דגי' בְּמָאתַיִם וְשָׁמַעְתִּי לְפָרֵשׁ בַּמַּכְבֵּשׁ דְּאָז יוֹצֵא עִיקַּר הַלַּחְלוּחִית כו' וְאֵין ראי' דְּאַף דַּהֲוָה דְּרַבָּנָן כֵּיוָן שֶׁכְּבָשָׁן בְּמַכְבֵּשׁ הַצִּיר חָזָק וְנוֹתֵן טַעַם עַד מָאתַיִם וע' בר"מ הל' מ"א פ"ג ופט"ו יע"ש הֵיטֵב ובי"ד אֶכְתּוֹב מִזֶּה: אוֹ יֹאמַר דְּלְעֵיל מָצִינוּ לוֹמַר דְּלְחוּמְרָא בָּעֵינַן קַפִּילָא וס' צָרִיךְ ג"כ כְּסָבְרַת רַשִׁ"י זַ"ל כמ"ש לְעֵיל ומש"ה לָא קַשְׁיָא דִּלְמָא מְשַׁקֵּר דַּהֲוָה כְּמַאן דְּלֵיתָא לְפָנֵינוּ קַפִּילָא דַּי בְּשִׁשִּׁים וּלְחוּמְרָא אִי אָמַר דְּאִית בֵּיהּ טַעְמָא אָסוּר בְּיוֹתֵר מס' משא"כ הַשְׁתָּא דְּאָמַר סָמְכִינַן וּמַשְׁמַע לְקוּלָּא סָמְכִינַן וכמ"ש הָרֹאשׁ"שׁ זַ"ל וְהָרָ"ן וע' ב"י סִימָן צ"ח מש"ה הֶוְכְּרְחוּ לוֹמַר אֵנוֹמָן לָא מָרְעָא כו' וּכְבָר כָּתַבְנוּ לְעֵיל מַה שֶּׁיֵּשׁ לְעַיֵּין בְּדִבְרֵי תּוֹסָפוֹת הַלָּלוּ יע"ש: (ע"ב) גְּמָרָא דְּהֶיתֵּרָא בְּטַעְמָא דְּאִיסּוּרָא בְּקַפִּילָא מִדְּלָא אֲמַרקַפִּילָא אַרַמָּאָ' וְאָמַר נָמֵי דְּהֶיתֵּרָא בְּטַעְמָ' מַשְׁמַע דְּבִתְרוּמָ' טָעִים לַהּ כֹּהֵן אַף שֶׁאֵינוֹ קַפִּילָא וּבְאִיסּוּ' דוק' קַפִּילָ' דְּלָא מְשַׁקֵּר וְעִיקַּר הַחִלּוּק בֵּין דְּאִיסּוּרָ' וְהֶיתֵּרָ' דְּהֶיתֵּרָא כָּל אָדָם וְאִיסּוּרָא כֵּיוָן דְּאָסוּר לְיִשְׂרָאֵל לְמִיטְעַם דְּטְעִימָה אָסוּר בְּאִיסּוּרֵי תּוֹרָה מִדְּרַבָּנָן כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְנוּ בְּחִדּוּשֵׁינוּ לִיוֹרֶה

דְּעָה וּבְאִיסּוּר דְּרַבָּנָן צָמַח צֶדֶק כָּתַב דְּמֵוָתָר לְיִשְׂרָאֵל לְטָעֳמָם דַּהֲוָה גְּזֵרָה לִגְזֵרָה יע"ש בְּסִימָן מ"ז וְעַיֵּין יוֹרֶה דֵּעָה סִימָן צ"ב וק"ח יע"ש ומש"ה קַפִּילָא דַּוְקָא: וְהִנֵּה בְּחִדּוּשֵׁינוּ לי"ד סִימָן צ"ח נִסְתַּפַּקְתִּי בְּהָא דְּכָתַב הַשָּׁ"ךְ שָׁם בְּיָבֵשׁ בְּאֵינוֹ מִינוֹ בְּאִיסּוּר דְּרַבָּנָן חַד בִּתְרֵי בָּטֵל דַּהֲוָה גְּזֵרָה לִגְזֵרָה וְנִסְתַּפַּקְתִּי במ"ב בְּלַח בְּאִיסּוּר דְּרַבָּנָן אִי בעי' ס' אוֹ לָא דְּהָוֵי ג"כ גְּזֵרָה לִגְזֵרָה דמ"ה מִין בְּמִינוֹ בְּלַח חַד בִּתְרֵי בָּטֵל כמ"ש הָרֹאֹ"שׁ בְּהַהִ דחה"ל דְּבָיֵבֵשׁ חַד בִּתְרֵי בָּטֵל וּבְלַח בָּעֵינַן ס' אַטוּ.

שֶׁאֵינוֹ מִינוֹ וְהַיְינוּ קוֹדֶם שֶׁנּוֹדַע הַתַּעֲרוֹבוֹת יע"ש וּמִכָּאן רְאָיָה דְּאַף בִּדְרַבָּנָן בְּמִין בְּמִינוֹ בְּלַח בָּעֵינַן ס' לְפִי גִּירְסַת הָרִי"ף זַ"ל מִין בְּמִינוֹ כְּגוֹן שַׁמְנוּנִית ג"ה הֵבִיאוּ הָרַשְׁבָּ"א זַ"ל בְּחִדּוּשָׁיו וְהָרִיטְבָ"א ג"כ יע"ש וַהֲרֵי שַׁמְנוּנִית ג"ה אֵינוֹ אֶלָּא מִדְּרַבָּנָן וְאַפְּ"ה בָּעֵינַן בְּמִינוֹ בס' וְדַע דְּלִיכָּא לְמֵידַק מִכָּאן דְּתַרְבָּא עִם בִּישְׂרָא הַוָה מִין בְּמִינוֹ דְּאֵימָא דְּשַׁמְנוּנִית ג"ה עִם שֶׁוְּמָן כָּשֵׁר מַיְירֵי אֲבָל הָרִיטְבָ"א כָּתַב בְּפֵירוּשׁ שַׁמְנוּנִית גִּיד עִם בָּשָׂר וה"ה חֵלֶב עִם בָּשָׂר יע"ש.

וּמִכָּל מָקוֹם לְפִי זֶה הָיָה מָקוֹם לְכָאוֹרָה לְהַקְשׁוֹת עַל מ"ש בְּשֵׁם צ"צ בְּדָבָר שֶׁאֵין אָסוּר אֶלָּא מִדְּרַבָּנָן שָׂרִי לְטָעוּמֵי יִשְׂרָאֵל ומש"ה הִתִּיר לְטָעֳם בּוֹרִית לְאֻוְמָן הַמְבַשֵּׁל אוֹתוֹ וְכָאן לֹא מַשְׁמַע כָּךְ דְּאָמַר מִין בְּמִינוֹ שַׁמְנוּנִי' ג"ה מַשְׁמַע דֻּמְיָא דְּהָכָא בְּאֵינוֹ מִינוֹ שֶׁוְּמָן שֶׁנָּפַל ג"ה לְאֵינוֹ מִינוֹ בְּקַפִּילָא אַרְמָאָה וַהֲלֹא יִשְׂרָאֵל נָמֵי מָצֵי לְמִטְעַם וְעוֹד דְּאִי בְּיִשְׂרָאֵל א"צ קַפִּילָא דְּלָא מְשַׁקֵּר כמ"ש לְעֵיל וּבָרִי"ף הַגִּירְסָא מִין בְּמִינוֹ שֶׁוְּמָן ג"ה א"נ בְּשֶׁאֵינוֹ מִינוֹ כו' יע"ש א"כ מַשְׁמַע דְּבְאִיסּוּר דְּרַבָּנָן אָסוּר לְטָעוֹ' יִשְׂרָאֵל וְעוֹד דְּאִי בְּאִיסּוּר דְּרַבָּנָן שָׂרִי לְטוֹעֲמוֹ יִשְׂרָאֵל הַוָה לְמֵימַר בְּשֶׁמְּנוּנִי' גִּיד גּוּפָא מִין בְּמִינוֹ בס' וּבְאֵינוֹ מִינוֹ בס' וְאִיסּוּר תּוֹרָה בְּקַפִּילָא אֶלָּא נִרְאֶה דִּבְאִיסּוּר דְּרַבָּנָן אָסוּר לְטוֹעֲמוֹ אֲבָל נִרְאֶה דְּאֵין מִכָּאן סְתִירָה לְדָבָרָיו דְּטְעִימַת אֻוְמָן הַמְבַשֵּׁל בּוֹרִית לָא הַוָה כְּטְעִימַת אִיסּוּרִין דְּצָרִיךְ טְעִימָה גְּדוֹלָה לְהַבְחִין הַחֵזֶךְ וְאֶפְשָׁר שֶׁצָּרִיךְ שֶׁיֹּאכַל מִמֶּנּוּ קְצָת וְהָא דְּאָמַר לִיטְעֲמֵי' קַפִּילָא לָאו דַּוְקָא אֶלָּא צָרִיךְ שֶׁיֹּאכַל ומש"ה צָרִיךְ קַפִּילָא אַרְמָאָה וּמִיהוּ הַמְעַיֵּין בר"מ הל' מ"א פט"ו וב"י סי' צ"ח כָּתְבוּ טוֹעֲמוֹ סְתָם וְלֹא כָּתְבוּ דְּצָרִיךְ אֲכִילָה שׁוּב מָצָאתִי לְטוּרֵי זָהָב בְּסִימָן צ"ח שֶׁכָּתַב בָּעֵינַן אֲכִילָה דַּוְקָא וְעַיֵּין פר"ח מ"ב ובתב"ש: ע"ש גְּמָרָא הָנֵי אִטַּמְתָּא דְּאִמַּלְחָא בג"ה בֵּי ר"ג מַאי דַּעְתָּךְ מָלִיחַ כְּרוֹתֵחַ כו' עכ"ל מִכָּאן מוּכָח כמ"ש הַתּוֹסָפוֹת לְעֵיל א' ד"ה שָׁאנֵי חָלָב יע"ש דְּאִי הַוָה אָמְרִינַן דְּמַתְנִי' דְּיֵרָךְ מַיְירֵי שֶׁנִּיטַּל שֶׁוְּמָן הַגִּיד אוֹ שֶׁיֵּשׁ ס' נֶגֶד הַשֶּׁוְּמָן ומש"ה אָמַר שְׁמוּאֵל ל"ש אֶלָּא נִתְבַּשֵּׁל אֲבָל נִצְלָה קוֹלֵף וְאוֹכֵל עַד שֶׁמַּגִּיעַ לַגִּיד מִשּׁוּם אִיסּוּרָא דְּגִיד וּלְגַבֵּי שֶׁוְּמָן הַוָה ס' דא"כ מַה קָּשְׁיָא מַאי דַּעְתָּךְ דִּלְמָא רָבִינָא סוֹבֵר יֵשׁ בְּגִידִין בנ"ט ומש"ה אוֹסֵר בְּכָאן מִשּׁוּם שֶׁוְּמָן וְאַף דְּאֵין הַגִּיד יָכוֹל לְהִתְפַּשֵּׁט בְּכָל הַיֶּרֶךְ חָלָב מְפַעְפֵּעַ וְרַב אֲחָא דְּשָׁרֵי סוֹבֵר אֵין בנ"ט וְאֵין הַגִּיד אוֹסֵר בִּפְלִיטָה ומש"ה לֹא הֶחְמִירוּ בַּשֶּׁוְּמָן אֶלָּא כמ"ש התו' לְעֵיל: גְּמָרָא וכ"ת מַאי כְּרוֹתֵחַ דְּמְבַוְּשָׁל כו' וְלָא קָשְׁיָא מִשְּׁמוּאֵל דְּאָמַר ל"ש אֶלָּא נִתְבַּשֵּׁל וְתִיפּוֹק לֵיהּ מִשְּׁעַת מְלִיחָה נָאֶסַר כָּל הַיֶּרֶךְ וְקָשְׁיָא מִתְּנֵיתָן כְּבָר כָּתְבוּנוּ בְּמַתְנִי' וּבַגְּמָרָא דְּרָבִינָא מוּקֵי לְמַתְנִי' בְּחָלַט כֵּחָלָא אוֹ בְּרוֹתְחִין וְדַע לְפִי מ"ש הָרָאָבָ"ד זַ"ל בְּסוֹף אִיסּוּר מַשֶּׁהוּ שֶׁלּוֹ הֵבִיאוּ הָרַשְׁבָּ"א זַ"ל בְּחִדּוּשָׁיו דַּף צ"ג דְּלְצָלִי נָמֵי בָּעֵינַן מְלִיחָה אֶלָּא דְּלָא בָּעֵינַן שהי' בְּמִלְחוֹ יע"ש א"כ קָשָׁה הָא דְּאָמַר וכ"ת כְּרוֹתֵחַ דְּמְבַוְּשָׁל אַכַּתִּי קָשָׁה מִשְּׁמוּאֵל דְּאָמַר ל"ש אֶלָּא נִתְבַּשֵּׁל אֲבָל נִצְלָה קוֹלֵף עַד שֶׁמַּגִּיעַ לַגִּיד וְהָא מָלִיחַ כְּרוֹתֵחַ דְּמְבַוְּשָׁל וְלִיתְסַר כֻּלָּהּ וּמִיהוּ י"ל לְצָלִי לָא בָּעֵינַן כ"כ שֶׁיְּהֵא נָאֱכָל

מַחֲמַת מִלְּחוֹ אֶלָּא מְעַט אֲפָשָׁר סַגִּי ומש"ה קוֹלֵף עַד שֶׁמַּגִּיעַ לַגִּיד דְּמָלִיחַ שֶׁנֶּאֱכָל בְּמוֹלְחוֹ אֵינוֹ מַפְלִיט כ"כ ובי"ד סִימָן ע"ג אֲבָאֵר מִזֶּה בעזה"י וְיֵשׁ לְתָרֵץ עוֹד בְּעִנְיָן אַחֵר וְשָׁם אֶכְתּוֹב בָּזֶה: בפירש"י ד"ה בְּמַאי דְּבָלְעָה קָדֵירָה אִם רָאִינוּ שֶׁנָּפַל שָׁם קוֹדֶם שֶׁנִּתְמַעֵט וְאֵין מְשַׁעֲרִין לְאַחַר שֶׁנִּתְבַּשֵּׁל לִכְמוֹת שֶׁנָּפַל שָׁם וְאֵין בַּהֶיתֵּר בּוֹ שִׁשִּׁים אוֹמְדִים כַּמָּה בָּלְעָה הַקְּדֵירָה הֶיתֵּר דְּמִסְתָּמָא כו' עכ"ל הַגָּה מִלָּשׁוֹן זֶה מַשְׁמַע דְּיָדְעִינַן שִׁיעוּרָא דְּאִיסּוּר וְרָאִינוּ כְּשֶׁנָּפַל שָׁם וְהֶיתֵּר לֹא יָדְעִינַן כַּמָּה הָיָה בְּעֵת נְפִילָתוֹ וְעַכְשָׁיו אִי מְשַׁעֲרִין הָאִיסּוּר כְּמוֹ שֶׁנִּצְמַטֵּק כְּשָׁעַת נְפִילָתוֹ וְהַהֶיתֵּר כְּמוֹ שֶׁהוּא עַכְשָׁיו וְלֵית בְּהֶיתֵּר ס' נֶגֶד הָאִיסּוּר כְּמוֹ שֶׁהָיָה מִתְּחִלָּה וּמִיהוּ עַכְשָׁיו יֵשׁ ס' אָמְרִינַן דְּמְשַׁעֲרִין בְּאוֹמֶד יָפָה כַּמָּה דֶּרֶךְ לְהַבְלִיעַ בְּקְדֵירָה בִּזְמַן זֶה וְאִם כֵּן הָיָה שִׁשִּׁים בְּהֶיתֵּר נֶגֶד הָאִיסּוּר וְאָזְלִינַן בָּתְרֵי' אֶלָּא דא"כ יֵשׁ לְתָמְהַּ טוּבָא מַאי קוּשְׁיָא אַטוּ דְּהָתֵירָא בָּלַע דְּאִיסּוּרָא לָא בָּלַע וְהָא אֲנַן מְשַׁעֲרִין הָאִיסּוּר לִכְמוֹת שֶׁנָּפַל שָׁם וְהֶיתֵּר מְשַׁעֲרִין בְּאוֹמֶד יָפָה כַּמָּה בָּלְעָה הַקְּדֵירָה מִמֶּנּוּ וְיֵשׁ שִׁשִּׁים ואה"נ דְּמְשַׁעֲרִין כְּמוֹ שֶׁנָּפַל אִם יֵשׁ ס' וְהַנָּה י"ל בפירש"י ז"ל דְּהָא דְּכָתַב וְכֵיוָן דְּאִיפְּלַגוּ לִישָׁנֵי וְאִיסּוּרָא דְּאוֹרַיְיתָא אָזְלִינַן לְחוּמְרָא מַשְׁמַע דר"ל דְּאָזְלִינַן לְחוּמְרָא כל"ב ומְשַׁעֲרִין וַדַּאי כה"ג בְּאוֹמֶד יָפָה וְלוֹמַר דְּמִסְתָּמָא הָיָה בְּהֶיתֵּר ג"כ יוֹתֵר וְנִצְטַמֵּק בְּזֶה הַזְּמַן.

אוֹ יֹאמַר דְּמַיְירֵי כְּשֶׁרָאִינוּ הָאִיסּוּר וְהֶיתֵּר בְּעֵת שֶׁנָּפַל הָאִיסּוּר והי' ס' נֶגְדּוֹ אֶלָּא כָּעֵת נִצְטַמֵּק הָאִיסּוּר וְהֶיתֵּר יַחְדָּיו וְלֵית ס' אִי מְשַׁעֲרִין הָאִיסּוּר כְּמוֹת שֶׁנָּפַל וְצָרִיךְ אוֹמֶד הַדַּעַת לְזֶה שֶׁמָּא מִן הֶיתֵּר נִשְׁרַף וְכָלָה וּמִן הָאִיסּוּר בָּלוּעַ בְּדֶוֶפְנֵי הַקְּדֵירָה וְלֵית כָּאן ס' וּלְכָךְ אָמַר דְּמְשַׁעֲרִין בְּאוֹמֶד יָפָה ג"כ בְּהֶיתֵּר מַה דְּאָזְיל לְאִיבּוּד וּמַה דְּבָלוּעַ בְּדֶוֶפְנֵי הַקְּדֵירָה וְעַיֵּין בר"מ הל' מ"א פט"ו ובפר"ח סִימָן צ' יע"ש הֵיטֵב א"כ הָא דְּסַיֵּים וְעִיקַּר הַדָּבָר כְּמוֹת שֶׁהוּא לְפָנֵינוּ מְשַׁעֲרִין כו' דְּאִיסּוּרָא בָּלַע דְּהֶיתֵּרָא לֹא בָּלַע כו' לָאו לְמֵימְרָא דְּאֵין הֲלָכָה כל"ב אֶלָּא דְּבָא לוֹמַר לְדִינָא עִיקַּר הַדָּבָר דְּמְשַׁעֲרִין כְּמוֹ שֶׁבָּא לְפָנֵינוּ וְלָא אָמְרִינַן דְּנִשַׁעֵר בְּהֶיתֵּר כְּמוֹ שֶׁנָּפַל הָאִיסּוּר וְהָאִיסּוּר כְּמוֹ שֶׁהוּא עַכְשָׁיו דז"א דְּאִיסּוּרָא ג"כ בָּלַע וּמִיהוּ אִית לֵיהּ לְפָנֵינוּ ס' בְּהֶיתֵּר נֶגֶד הָאִיסּוּר נִרְאֶה מִדְּבָרָיו דְּאַף בְּשָׁעָה שֶׁנָּפַל הָיָה ס' אַפ"ה אָסוּר וּבָעִינַן שֶׁיִּהֶא עַתָּה ס' יע"ש: אֲבָל הָרַשְׁבָּ"א בְּחִדּוּשָׁיו צָרִיךְ לוֹמַר דְּגִירְסָא אַחֶרֶת הָיָה לוֹ בְּרַשׁ"י זַ"ל שֶׁכָּתַב דר"ל בָּמָּה דְּבָלְעָה קְדֵירָה הַיְינוּ שֶׁאִיסּוּר לֹא רָאִינוּ בְּעֵת שֶׁנָּפַל וְהֶיתֵּר רָאִינוּ בְּשָׁעָה שֶׁנָּפַל וְעַכְשָׁיו כְּשֶׁבָּא לְפָנֵינוּ לֵיכָּא עַכְשָׁיו ס' בְּהֶיתֵּר נֶגֶד הָאִיסּוּר אָמְרִינַן דְּמִצְטָרֵף הֶיתֵּר הַבָּלוּעַ בְּדָוֶפְנֵי קְדֵירָה וְיֵשׁ ס' נֶגֶד הָאִיסּוּר שֶׁהוּא מִצְטַמֵּק לְפָנֵינוּ וּמִינֵּי' אִם רָאִינוּ הֶיתֵּר וְהָאִיסּוּר בְּשָׁעָה שֶׁנָּפַל וְהָיָה ס' וְעַכְשָׁיו אֵין ס' פְּשִׁיטָא דְּמְשַׁעֲרִין מַה שֶּׁבָּלוּעַ בְּדֶוֶפְנֵי קְדֵירָה כו' וּכְמוֹ שֶׁהָיָה בַּתְּחִלָּה מְשַׁעֲרִין וְכָתַב רַשׁ"י בַּתְּחִלָּה לִדְחוֹת לִישָׁנָא קַמָּא וְאַחַ"כ כָּתַב לִדְחוֹת גַּם ל"ב מֵהַהִיא דר"א לְקַמָּן דְּהֶיתֵּרָ' בָּלַע דְּאִיסּוּרָא לָא בָּלַע וְהִילְכָךְ אִם לֹא רָאִינוּ הָאִיסּוּר בְּשָׁעָה שֶׁנָּפַל וְעַכְשָׁיו אֵין בַּהֶיתֵּר ס' נֶגְדּוֹ כְּמוֹ שֶׁהוּא עַתָּה מְשַׁעֲרִין דְּלָא מִצְטָרֵף מַה שֶּׁנֶּחְסַר מִן הֶיתֵּר דְּמִסְתָּמָא גַּם מִן הָאִיסּוּר נֶחְסַר וְנִצְטַמֵּק וא"כ לֹא הָיָה ס' בְּשָׁעָה שֶׁנָּפַל שָׁם אֲבָל אִם רָאִינוּ בְּשָׁעָה שֶׁנָּפַל וְהָיָה ס' וְעַכְשָׁיו אֵין בָּהֶן ס' וַדַּאי לְפִי גִּירְסָא זוֹ שָׁרֵי וּלְגִירְסַת רַשׁ"י שֶׁלְּפָנֵינוּ אָסוּר וכמ"ש לְעֵיל בְּסָמוּךְ: עוֹד כת' הָרַשְׁבָּ"א עַל מ"ש רַשׁ"י וְכֵיוָן דְּאִיכָּא אִיסּוּרָא דְּאוֹרַיְיתָא אָזְלִינַן לְחוּמְרָא כְּתִיב וּתְמִיהָא לִי מַאי אִיסּוּרָא דְּאוֹרַיְיתָא דְּהָא מִן הַתּוֹרָה חַד בְּתְרֵי בָּטֵל עכ"ל ר"ל לְשִׁיטַת רַשׁ"י זַ"ל לְקַמָּן כ"ח ב' דְּפְסִיק טַעַם כְּעִיקָּר מִדְּרַבָּנָן ומ"ה חַד בְּתְרֵי בָּטֵל בְּאֵינוֹ מִינוֹ שַׁפִּיר הִקְשָׁה דְּמַאי אִיסּוּר תּוֹרָה אִיכָּא כֵּיוָן דעכ"פ אִיכָּא רֻבָּא דְּהֶיתֵּרָא אַף בְּאֵינוֹ מִינוֹ

אֲבָל אֵין לוֹמַר דְּקַשְׁיָא לי' לָרַשְׁבָּ"א אַף לְשִׁיטָתֵי' דְּסוֹבֵר מִין בְּאֵינוֹ מִינוֹ מ"ה דְּטַעַם כְּעִיקָּר
מ"ה כְּמוֹ שֶׁיִּתְבָּאֵר לְקַמָּן צ"ח ב' אַיָּ"ה וְאַפַּ"ה קַשְׁיָא לֵיהּ דע"כ בְּמִינוֹ אַיְירֵי דְּאִי בְּאֵינוֹ
מִינוֹ וְתִיפּוֹק לֵיהּ דְּלִיטְעַמֵּי' אִי יָהֵיב טַעְמָא אוֹ לֹא וְלָמָּה לָן לְאַכְנוסֵי בְּסָפֵק וּלְשַׁעַר בְּאוֹמֶד
יָפֶה כַּמָּה בָּלְעָה קְדֵירָה אֲבָל ז"א דִּלְמָא דְּלֵיכָּא קַפִּילָא וְצָרִיךְ שִׁיעוּרָא דס' אֶלָּא כְּדְכְתִיבְנָא
וע' בָּרַשְׁבָּ"א וְרִיטְבָ"א שפי' הָא דא"ד בְּקְדֵירָה עַצְמָהּ לְחוּמְרָא דר"ל בָּמָּה שֶׁבַּקְדֵירָה
מְשַׁעֲרִינַן וְלֹא בְּבִלּוּעַ וְאִידָךְ לִישָׁנָא מֵיקֵל וְרַשְׁ"י ז"ל אֵינוֹ סוֹבֵר כֵּן אֶלָּא בְּקְדֵירָה עַצְמָהּ
בַּחֲרָסִי' יע"ש: וּבְתוֹסְ' ד"ה אִיכָּא דְּאָמְרִי בְּקְדֵירָה עַצְמָהּ כו' דְּלִיתֵיהּ לְאִיסּוּרָא בְּעֵינֵיהּ כו'
עכ"ל עַיֵּין במהר"מ מִלּוּבְּלִין וְיֵרָאֶה מִפֵּירוּשׁוֹ דה"ק דְּלָא יָדְעִינַן כַּמָּה נִבְלַע מִכְּזַיִת חֵלֶב
וְהָאִיסּוּר אֵינוֹ בְּעַיִן לְפָנֵינוּ וְאַחַ"כ בִּישְׁלוּ בְּזֹאת הַקְּדֵירָה הֱיֹתֵר אָמְרִינַן מַה שֶּׁנִּבְלַע בְּדֻפְנֵי
הַקְּדֵירָה נִתְבַּטֵּל בְּדֻפְנֵי הַקְּדֵירָ' חָלָב נִתְבַּטֵּל בְּדֻפְנֵי הַקְּדֵירָה וְנִרְאֶה אַף אִי נִבְלַע כָּל כְּזַיִת
חֵלֶב בְּדֻפְנֵי הַקְּדֵירָה דְּיֵנָא הָכִי וְלָמָּ"ד בְּמַאי דְּבָלְעָהּ קְדֵירָה הַיְינוּ דְּאִם נִבְלַע הֱיֹתֵר מְרֻבֶּה
בַּקְּדֵירָה וְאַחַ"כ נִבְלַע כְּזַיִת חֵלֶב אָמְרִי' דְּנִתְבַּטֵּל הַכְּזִית בְּהֱיֹתֵר הַבָּלוּעַ יע"ש הֵיטֵב וְהִנֵּה
הָיָה נִרְאֶה לוֹמַר לְלִישָׁנָא קַמָּא אָמְרִינַן הָכִי דְּמִשַּׁעֲרִין הֱיֹתֵר הַבָּלוּעַ בְּדֻפְנֵי הַקְּדֵירָה שֶׁהָיָה
מְזֻמָּן רַב נֶגֶד חָלָב הַבָּלוּעַ בָּהּ וא"כ אַחַ"כ כְּשֶׁנִּתְבַּשְּׁלוּ אַחַ"כ הֱיֹתֵר שָׁרִי ול"ב אָמַר דְּבְמַאי
דְּבָלְעָהּ קְדֵירָה כפירש"י ז"ל וּבְחִדּוּשֵׁינוּ לי"ד אֶכְתּוֹב בָּזֶה בעזה"י בסי' צ"ט וְעַיֵּין בפר"ח
שָׁם: גְּמָרָא אר"נ גִּיד בס' וְאֵין גִּיד מִן הַמְּנָיָן כָּתְבוּ ז"ל דר"נ בְּשֶׁוְּמָן שֶׁל גִּיד אַיְירֵי דְּאֵין
בְּגִידִין בנ"ט וְדַע דהר"מ ז"ל בהל' מ"א פט"ו הי"ז כָּתַב גִּיד בס' וְאֵינוֹ מִן הַמְּנָיָן וְהֶחְמִירוּ
בּוֹ בס"א מִפְּנֵי שְׁבָרִי' הוּא וְהוֹסִיפוּ בְּשִׁיעוּרוֹ יע"ש וְרָצָה לוֹמַר דְּהוּא סוֹבֵר דְּכָל אִיסּוּרִין
שֶׁל דְּבְרֵיהֶם שִׁיעוּרָן בנ"ט וְהוּא וּרְאָיָ' מִכַּחַל דְּאָמַר לְקַמָּן כַּחַל מִן הַמְּנָיָן וְשׁוֹמֶן הַגִּיד אַף
שֶׁהוּא מִדְּבְרֵיהֶם אַפַּ"ה בָּעֵינַן ס"א דְּלֵיהֱוֵי הֶיכֵּר בַּגִּיד גּוּפָא שֶׁאִם נִתְעָרֵב שָׁאֵין בָּטֵל דְּבָרֵיהָ
הֲוָה ומש"ה הוֹסִיפוּ בְּשֶׁוְּמָן בס"א אֲבָל שְׁאָר פִּיסְקִים סָבְרִי דְּאִיסּוּר בס"א בָּעֵינַן וּכְחָל
שָׁאנֵי דְּהִיא בפ"ע שָׁרֵי ומש"ה מְצָטָרֵף לַמְּנָיָן וְכֵן דַּעַת רַשְׁ"י ז"ל בד"ת וְאֵין גִּיד מִן הַמְּנָיָן
שֶׁכָּתַב וּכְחָלְכֵן לוֹ הֶיתֵּר וְכֵן דַּעַת הָרַשְׁבָּ"א וְעַיֵּין בָּרָ"ן כָּאן: בֵּיצָה בס"א וְאֵין בֵּיצָה מִן
הַמְּנָיָן ופירש"י ז"ל בֵּיצָה עוֹף טָמֵא כו' הוּא בַּהֵ"א אֲבָל לְפִי הַמַּסְקָנָא דְּמַסִּיק בֵּיצָה שֶׁיֵּשׁ
בָּהּ אֶפְרוֹחַ ל"ש עוֹף טָמֵא אוֹ טָהוֹר וכמ"ש רַשְׁ"י לְהֶדְיָא לְקַמָּן צ"ט ע"א ד"ה אֶפְרוֹחַ
שֶׁהַבָּשָׂר נ"ט ל"ש טְהוֹרָה אוֹ טְמֵאָה יע"ש אֶלָּא בַּהֵ"א גּוּפָא לָא יָדַעְנָא לָמָּה דַּוְקָא טָמֵא
וְלֹא שֶׁל נְבֵילָה וּטְרֵיפָה דְּבָעֵינַן ס"א לְבַטֵּל וְלוֹחֵק לוֹמַר דְּלָאו דַּוְקָא עוֹף טָמֵא אֶלָּא ה"ה
נְבֵילָה וּטְרֵיפָה וְכַדּוֹמֶה וַחֲדָא מִינַיְ' נְקִיט וְעַיֵּין מ"ש לְקַמָּן בְּהָא הֵן אֱמֶת דְּלִכְאוֹרָה מָצִינוּ
לוֹמַר דְּרַשְׁ"י בְּדַוְקָא נָקִיט עוֹף טָמֵא דְּהִנֵּה בְּטַעְמָא דְּהָא מִלְּתָא דְּבֵיצָה בס' וְהוּא דַּהֲוָה
כְּשְׁאָר אִיסּוּרִין דְּבָעֵינַן כֵּן וּמִדְּפָרִיךְ לְמֵימְרָא דְּיָהֲבָה טַעְמָא וְהָא אָמְרִי אִינָשֵׁי כו' וּמַאי
קוּשְׁיָא וְהָא דִּלְמָא לְבַטּוֹלֵי אִיהוּ גּוּפָא בְּמִנְיָן ס"א וּכְמַאן דְּאָמַר בֵּיצָה בטי"ל וְעַיֵּין רֵישׁ
בֵּיצָה וּבַטּוּר סִימָן פ"ו וס"ו וצ"ו וק"י וּבְאַחֲרוֹנִים שָׁם וְעַיֵּין בְּחִדּוּשֵׁי רַשְׁבָּ"א כָּאן
וּבָרִיטְבָ"א יע"ש אֶלָּא דְּמַיְירֵי בֵּיצַת עוֹף טָמֵא דְּלֵיכָּא לְמֵימַר לְבַטּוֹלֵי אִיהוּ גּוּפָא דְּבֵיצַת
טָמֵא רֹאשָׁהּ א' כַּד וא' חַד דְּנֵיכָּר בֵּין שְׁאָר בֵּיצִים וְלֹא שַׁיָּךְ לְבַטּוֹלֵי וְעַיֵּין פְּרִישָׁה פ"ו
וצ"ח יע"ש אֶלָּא דמ"מ מְנָא לי' לְהַקְשׁוֹת אֵימָא דְּמַיְירֵי בֵּיצַת טְרֵיפָה לְבַטּוֹלֵי אִיהוּ גּוּפָא
וְעוֹד לוֹקְמֵי' בֵּיצִים טְרוּפוֹת בְּקְעָרָה דְּבָעֵי ס"א לְבַטּוֹלֵי אִיהוּ גּוּפָא וְעַיֵּין מ"ש בְּסָמוּךְ
וּמִיהוּ זֹאת יֵשׁ לְיַיְשֵׁב כְּפִי מ"ש הָרַשְׁבָּ"א בְּחִדּוּשָׁיו אַהָא דְּאָמַר הב"ע בֵּיצָה שֶׁיֵּשׁ אֶפְרוֹחַ
כָּתַב וְלָא מָצֵי לְאוֹקְמֵי' לְבַטּוֹלֵי הִיא גּוּפָא דְּבְרֵנָבָא סַגִּי בְּיָבֵשׁ וְעוֹד דְּלֵיכָּא לְמֵימַר דְּאַיְירֵי

בִּטְרוּפָה דְּוֻמְיָא דְּגִיד וּכְחָל שֶׁהֵן אִיסּוּרִין חֲשׁוּבִין בְּעֵין וְעַיֵּין מ"ש לְקַמָּן וְאֵין לוֹמַר דְּפֵירֵשׁ כֵּן לְשִׁטָּתֵיהּ דְּמִין בְּמִינוֹ לֹא בָּטֵל וּלְכָךְ פֵּירֵשׁ בֵּיצַת עוֹף טָמֵא דְּלֵיתָא דְּכָל מִין בֵּיצִים אַחַת הֵן וְעַיֵּין בָּאַחֲרוֹנִי' וּבֵית לֶחֶם יְהוּדָא בְּסִימָן כ"ח ס"ק ה' יע"ש וְכֵינָן שֶׁכֵּן צ"ל דְּמַיְירֵי בְּאֵינוֹ מִינוֹ אוֹ דִּפְלִיטָתָהּ עִם בֵּיצִים הֲוָה מִין בְּאֵין מִינוֹ וְכֵן כָּתַב הָרַשְׁבָּ"א וַהֲבֵאתִיו לְעֵיל דְּרוֹטֵב עִם בָּשָׂר הָיָה מִין בְּאֵינוֹ מִינוֹ וְעַיֵּין מַה שֶּׁאָכְתּוֹב בְּהָא דְּבֵיצָה בס"א וְהִיא יע"ש ובי"ד סִימָן צ"ח בָּזֶה: וְהִנֵּה רַב נַחְמָן דְּפָרַט הָנֵי שְׁלֹשָׁה גִּיד וּכְחָל וּבֵיצָה הָיָה נִרְאֶה לוֹמַר דְּגִיד דַּוְקָא נָקִיט דְּלָא יָהֵיב טַעְמָא כֵּוָלֵי הַאי סַגִּי בס"א אֲבָל שְׁאָר אִיסּוּרִין מְשַׁעֲרִין כְּבָצָל וְקָפְלִיט דְּהָיָה שִׁיעוּרָא יוֹתֵר מס' וכמ"ש תּוֹסָפוֹת ד"ה כָּל וּכְחָל אַף דְּיָהֵיב טַעְמָא בְּכָל אִיסּוּרִין מ"מ חָלָב שְׁחוּטָה מִדְּרַבָּנָן הֵקִילוּ בּוֹ סַגִּי בס' עִם הוּא וּבֵיצָה דְּלָא יָהֲבָה כֵּוָלֵי הַאי טַעְמָא הֲוָה כְּמוֹ גִּיד דְּדֵי בס"א וְנֶאֱמַר דר"נ כר"י סְבִירָא לֵיהּ דְּכָל אִיסּוּרִין בַּבָּצָל וְקָפְלִיט מְשַׁעֲרִין וּלְמַאי דְּמְשַׁנֵּי בֵּיצַת אֶפְרוֹחַ י"ל דְּבֵיצָה שְׁיֵּשׁ בָּהּ אֶפְרוֹחַ נָמֵי אִיסּוּרוֹ מִדְּרַבָּנָן וְלֹא מ"ה אוֹ שֶׁהִתְחִיל לְהִתְרַקֵּם בָּהּ אֶפְרוֹחַ גָּמוּר כ"ז שֶׁלֹּא יָצָא לָאֲוִיר הָעוֹלָם לֵית בֵּיהּ אִיסּוּר תּוֹרָה כמ"ש בא"ט ס"ג ע"ב מִדְּרַבָּנָן וּקְרָא אַסְמַכְתָּא וְעַיֵּין בפר"ח סי' פ"ו ס"ק כ"א וב' וּלְקַמָּן אֲבָאֵר בְּאוֹרֶךְ מִזֶּה ומש"ה מַקִּילִינַן בֵּיהּ דְּאִיסּוּר דְּרַבָּנָן הוּא וְדֵי בס' ומש"ה פָּרַט ר"נ ג' דְּבָרִים אֵלּוּ וְעַיֵּין תו' ד"ה בֵּיצָה ובמ"ש: וּבְתוֹסְ' ד"ה כָּל אִיסּוּרִין כו' דְּגִיד לֹא יָהֵיב טַעְמָא כו' פְּלִיג רָבָא אר"י עכ"ל אֲבָל ר"נ לָא פְּלִיג אַרִבָּא דר"נ סוֹבֵר כְּרָבָא דְּכָל אִיסּוּרִין בס"א וְגִיד צָרִיךְ לֵיהּ לְאַשְׁמְעִינַן דְּמַה דְּאָמַר בְּמַתְנִי' כְּבָשָׂר בְּלֶפֶת הוּא שִׁיעוּרָךְ' דס' אוֹ לְאַשְׁמְעִינַן אַף דְּאֵין בנ"ט אַפִּ"ה שׁוֹמֶן הַגִּיד אוֹסֵר בס"א דְּלָא כִּסְבָרַת ריב"ש ע"א ד"ה שָׁאנֵי ובר"פ ד"ה אִם יע"ש וּכְחָל דְּכֻלְּהוּ הֵיתֵר דֵּי בס' וּבֵיצָה אַשְׁמְעִינַן לְמַאי דס"ד דְּלָא תֵּימָא מַיָּא הוּא וּבָאֶמֶת אַשְׁמְעִינַן דְּאִיכָּא בֵּיצָה שֶׁאוֹסֶרֶת בְּיֵשׁ אֶפְרוֹחַ כמ"ש תו' ד"ה בֵּיצָה ועמ"ש שָׁם בָּזֶה: ובד"ה אֶלָּא מֵעַתָּה כו' וי"ל דְּהָיָה יָדוּעַ לָהֶם אִם יֹוצֵא כֻּלּוֹ אוֹ מִקְצָתוֹ וְעוֹד מִסְפֵּיקָא לֹא הָיָה אוֹסֵר קְדֵירָה דְּאַחֶרֶת דס' דְּרַבָּנָן לְהָקֵל עכ"ל לָא יָדַעְנָא דְּהָא אָמְרִינַן בְּהֶדְיָא דְּבְיָדֵיהּ מְשַׁעֲרִין דְּאִי בְּמַה דְּנָפֵיק לָא יָדְעִינַן כו' אַלְמָא מִשּׁוּם סְפֵיקָא מְשַׁעֲרִינַן בְּכוּלֵי' וּמַאי פָּרִיךְ נָפַל לַקְּדֵירָה אַחֶרֶת כו' ובי"ד סִימָן צ' אֶכְתּוֹב בָּזֶה ומ"ש סָפֵק דְּרַבָּנָן לְהָקֵל כְּבָר כָּתְבוּ הָרַשְׁבָּ"א וּשְׁאָר פּוֹסְקִים דְּלֹא שַׁיָּיךְ בְּכָאן ס' לְהָקֵל בְּדָבָר שֶׁהוּא לְפָנֵינוּ וא"א לַעֲמוֹד עַל שִׁיעוּרוֹ הֲוָה סָפֵק מֻחְמַת חֶסְרוֹן יְדִיעָה וְלָא מִיקְרֵי סָפֵק אַף בִּדְרַבָּנָן יְעַוֵּן שָׁם: ובד"ה בֵּיצָה בס' וְאֵין בֵּיצָה מִן הַמְּנָיָן כו' אֶלָּא דְּאִיצְטְרִיךְ מִשּׁוּם דְּאִיכָּא בֵּיצָה טָמֵא דְּלָא אָסְרָה עכ"ל כְּבָר כָּתַבְנוּ לְעֵיל דר"ל דר"נ אָמַר פְּעָמִים שֶׁיֵּשׁ לְאַשְׁכּוֹחֵי בְּבֵיצָה דְּצָרִיךְ ס"א בְּבֵיצָה שֶׁיֵּשׁ אֶפְרוֹחַ וּלְפִי הֵ"א אַשְׁמְעִינַן דְּלָא הֲוָה כְּמֵיָא בְּעָלְמָא וְקַשְׁיָא לִי דְּאַמַּאי לֹא דְּרַב נַחְמָן אַשְׁמְעִינַן טוּבָא דְּבֵיצָה בְּטֵילָה בס"א עִם הִיא עַצְמָהּ דְּלִקַּמָּן צ"ח ב' מַסְקִינַן בֵּיצָה צְרִיכָה ס"א וְהִיא דְּהַיְינוּ ס"ב ור"נ פְּלִיג עֲלֵי' דְּאָמַר די' בס"א בֵּיצָה שֶׁיֵּשׁ בָּהּ אֶפְרוֹחַ כו' וּפְלִיג דַּאי אַהָא דְּאָמַר ר' חֶלְבּוֹ אָמַר רַב הוּנָא בֵּיצָה בס"א וְהִיא מְוּתֶּרֶת ור"נ אָמַר בס' וְהִיא מְוּתֶּרֶת וְאִם כֵּן קַשְׁיָא כמ"ש דְּטוּבָא אַשְׁמְעִינַן רַב נַחְמָן: וְהִנֵּה יֵשׁ לְיַשֵּׁב זֹאת סְבִירָא לְהוּ לתו' דר"נ לָא פְּלִיג עַל ר"ח אָמַר רַב הֶיְנָא לְקַמָּן מִדְּלָא אָמַר לְקַמָּן וְלֵית הִלְכְתָא כר"נ אֶלָּא כְּרַב הוּנָא אֶלָּא ר"נ מַיְירֵי בֵּיצָה שֶׁנִּפְלָה לְתַבְשִׁיל אַחֵר לֹא שֶׁנִּתְעָרֵב עִם בֵּיצִים אֲחֵרִים ומש"ה דֵּי בס' וְהִיא דַּהֲוָה ס"א וּלְקַמָּן דְּבָעֵינַן ס"א וְהִיא שֶׁנִּפְלָה לִבֵיצִים אֲחֵרִים וּמִטַּעֲמָא שֶׁכָּתַב הָרַא"ש וּשְׁאָר פּוֹסְקִים דְּיֵשׁ בֵּיצִים גְּדוֹלִים וּקְטַנִּים מש"ה הוֹסִיפוּ בְּשִׁיעוּרָא עוֹד אַחַת וְלֹא חִילְקוּ חֲכָמִים בְּדָבָר משא"כ אִם נָפַל לְתַבְשִׁיל דֵּי בס"א עִם

הַבִּיצָה וע' פְּרִישָׁה וּבָאַחֲרוֹנִים סי' פ"ו וּלְזֶה שַׁפִּיר כָּתְבוּ דְּלָאו דַּוְוקָא בֵּיצָה וה"ה שְׂאָר אִיסּוּרִין אֶלָּא נָקִיט בֵּיצָה דְּפְעָמִים מַשְׁכַּחַת בֵּיצָה שֶׁיֵּשׁ אֶפְרוֹחַ אוֹ דָּם וְכִדְבָעִינַן לְמֵימַר לְקַמָּן כֵּן וע' מ"ש בְּתוֹסָ' ד"ה ואבע"א וְאִיבַּעְיָא לְהוּ יע"ש: (דַּף צח ע"א) רַשְׁ"י ד"ה אֶפְרוֹחַ שֶׁהַבָּשָׂר נוֹתֵן טַעַם ל"ש כְּשֵׁירָה ול"ש טְמֵאָה דְּנִבֵּילָה הוּא עכ"ל מַשְׁמַע בְּהֶדְיָא דְּאֶפְרוֹחַ שֶׁלֹּא יָצָא לַאֲוִיר הָעוֹלָם אָסוּר מ"ה מְשׁוּם נְבֵילָה וְאַף אִם שְׁחָטוֹ דְּלֹא שַׁיָּיךְ בֵּיהּ שְׁחִיטָה כְּלָל וְהָא דְּאָמְרִינַן בא"ט ס"ג ע"ב מִדְּרַבָּנָן וּקְרָא אַסְמַכְתָּא בְּהָא דְּבֵיצַת עוֹף טָהוֹר שֶׁרִיקְּמָה הַיְינוּ שֶׁהִתְחִיל לְהִתְרַקֵּם וְנִיכָּר צוּרַת הָעוֹף קָצָת ומש"ה לֵיכָּא אִיסּוּרָא לֹא מְשׁוּם דָּם וְלֹא מְשׁוּם נְבֵילָה אֲבָל כְּשֶׁנִּגְמַר הָעוֹף בְּתוֹךְ הַבֵּיצָה אָסוּר מְשׁוּם נְבֵילָה וַעַיֵּין בְּחִדּוּשֵׁי הָרַשְׁבָּ"א בפא"ט שָׁם כָּתַב בְּשֵׁם בַּעַל הַתְּרוּמוֹת כמ"ש כָּאן וְהוּא ז"ל חָלַק עָלָיו וְאָמַר דְּאֵינוֹ אֶלָּא מִדְּרַבָּנָן וְעַיֵּין פר"ח סי' פ"ו ס"ק כ"א כָּתַב כמ"ש דְּאִם נִגְמַר כֻּלּוֹ אָסוּר מְשׁוּם נְבֵילָה יע"ש: ע"ש גְּמָרָא הַשְׁתָּא דְּלֵית בַּהּ אֶפְרוֹחַ אֲסוּרָה דְּאִית בַּהּ מִיבַּעְיָא עכ"ל הִנֵּה אִם נֹאמַר דְּבֵיצָה שֶׁיֵּשׁ בָּהּ אֶפְרוֹחַ אֵינוֹ אָסוּר מ"ה עַד שֶׁיֵּצֵא לַאֲוִיר הָעוֹלָם וּכְדַעַת הָרַשְׁבָּ"א הֲבֵאתִיו בְּסָמוּךְ י"ל וּמַאי קוּשְׁיָא אֵימָא בְּרֵישָׁא אַשְׁמְעִינַן דבנ"ט דְּלָא תֵּימָא מַיָּא בְּעָלְמָא הוּא וּבְסֵיפָא אַשְׁמְעִינַן אַף דְּאִיסּוּרָא דְּרַבָּנָן הוּא בֵּיצָה טְהוֹרָה שֶׁיֵּשׁ בָּהּ אֶפְרוֹחַ אַפִּ"ה שִׁיעוּרוֹ בנ"ט דְּלָא כַּמָּה דְּסָבַר מַר בַּר ר"א דְּשִׁיעוּרֵי בִּתְלָתִין זִיתָא דְּהָיָה סוֹבֵר חֲצִי שִׁיעוּר מֻוָתָּר מ"ה כו' אֶלָּא ש"מ בֵּיצָה שֶׁיֵּשׁ בָּהּ אֶפְרוֹחַ אָסוּר מ"ה וְיֵשׁ חִילּוּק בֵּין הִתְחִיל לְהִתְרַקֵּם וְכָאן קָתָנֵי וְכֵן בֵּיצָה שֶׁיֵּשׁ בָּהּ אֶפְרוֹחַ דְּמַשְׁמַע שְׁנִּגְמַר כֻּלּוֹ כו' וּלְהָכִי פָּרִיךְ שַׁפִּיר וְדַע דנ"ט דְּקָתָנֵי הַיְינוּ שִׁיעוּרָא דס' דְּוֻמְיָא דְּרֵישָׁא בֵּיצִים טְמֵאִים שֶׁשְּׁלָקָן עִם בֵּיצִים טְהוֹרִים דַּהֲוָה מִין בְּמִינוֹ פֵּירוּשׁוֹ נ"ט בס' ה"ה נ"ט דְּסֵיפָא אִית לָן לוֹמַר כֵּן וּבְלֵיכָּא קַפִּילָא דאל"כ בְּטַעְמָא מַמָּשׁ דַּהֲוָה א"מ: גמ' סָבַר רַב אַשִּׁי לְשִׁיעוּרֵי' בְּמַאי דְּבָלַע דְּיִקּוּלָא כו' הִנֵּה הָנֵי רַבָּנָן דְּאָמְרוּ אַטוּ דְּהֵיתְרָא בָּלַע לָא בָּלַע פְּלִיגִי אַהָא דְּאָמְרִינַן לְעֵיל א"ד בְּמַאי דְּבָלְעָה קְדֵירָה יע"ש וְאִם נֹאמַר דְּהַהִיא דְּלְעֵיל שָׁרְאִינוּ הָאִיסּוּר כְּשֶׁנִּפַּל וְאָמְרִינַן דְּמְשַׁעֲרִין בָּמָּה דִּבְלָעָה קְדֵירָה ר"ל דְּלָא נְשַׁעֵר הָאִיסּוּר כְּמוֹ שֶׁנִּפַּל וְהֶיתֵּר כְּמוֹ שֶׁהוּא עַכְשָׁיו אֶלָּא מְשַׁעֲרִין הַכֹּל כְּמוֹ שֶׁנִּפַּל הֵן אִיסּוּר וְהֶיתֵּר לָא פְּלִיגִי הָנָךְ רַבָּנָן עלי' ועמ"ש שָׁם בְּרַשְׁ"י יע"ש: וּבְתוֹ' ד"ה דְּנָפַל בְּדִיקּוּלָא דְּבִישְׁרָא בְּעָרוּךְ חִיבְּרוֹ בְּהֶדְיָא הִיא נָיְימָא וְקַוְלְתִי' שֶׁפִּיל (רִישׁ סנ"ה) כו' עכ"ל ר"ל דְּהַתּוֹ' לָא נִיחָא לְהוּ לוֹמַר דְּנָפַל לְיוֹרָה גְּדוֹלָה כו' אֶלָּא דְּנָפַל לְדִיקּוּלָא הוּא הל' שֶׁעָשׂוּי מֵחֲרִיּוֹת שֶׁל דֶּקֶל וְהוֹכִיחוּ מִכָּאן שִׁיטָתָם שֶׁכָּתְבוּ לְעֵיל וְכַמָּה דֵּיוְקֵי דְּמִין בְּמִינוֹ בָּטֵל בס' וְנִלְמַד מִכָּאן דְּמַיְירֵי שֶׁנָּפַל כְּזַיִת חֵלֶב עַל בָּשָׂר שֶׁבַּסַּל בְּמִלֵּיחָה וְחָלָב הוּא שֶׁמֵּן וּמְפַעְפֵּעַ בְּכֻלָּן וְאוֹסֵר בְּמִלֵּיחָה עַד ס' כִּדְמַסִּיק לְעֵיל עַל מַה שֶּׁאָמַר שְׁמוּאֵל ל"ש אֶלָּא נִתְבַּשֵּׁל כו' וְסָבַר מַר בַּר ר"א לְשַׁעֵר בָּמָּה דְּבָלַע דְּיִקּוּלָא רוֹצֶה לוֹמַר בָּמָּה דְּבָלַע הַסַּל מִן הֶיתֵּר ג"כ וּמְשַׁעֲרִין בְּאוֹמֶד יָפֶה הִלְכָךְ מְסַיֵּיעַ מַה שֶּׁבְּדִיקּוּלָא לְבַטֵּל הֲכַזִּית חָלָב וְאָמְרוּ רַבָּנָן אַטוּ דְּהֵיתֵּרָא בָּלַע דְּאִיסּוּרָא נָמֵי בָּלַע רוֹצֶה לוֹמַר מִדָּם וא"כ אֵין בּוֹ כֹּחַ לְבַטֵּל הֶחָלָב אֶלָּא דְּקָשֶׁה הָא אֵין מְלִיחָה לַכֵּלִים לְהַפְלִיט וְעוֹד דְּמַה בְּכָךְ הָא אִסּוּרִין מְבַטְּלִין זא"ז וְעַיֵּין בָּרַשְׁבָּ"א וְרִיטְבָ"א מ"ש כָּאן דמש"ה לֹא רָצָה רַשְׁ"י לְפָרֵשׁ דְּיִקּוּלָא סַל וּבְמִלֵּיחָה דְּרַשְׁ"י לְשִׁיטָתֵיהּ דְּמִין בְּמִינוֹ בְּמַשֶּׁהוּ וְחָלָב עִם בִּישְׁרָא הֲוָה מִין בְּמִינוֹ יע"ש וְאֵינִי יוֹדֵעַ הֵיאַךְ אֶפְשָׁר לְפָרֵשׁ כֵּן דא"כ מַה קָאָמַר מַה דְּבָלַע דְּיִקּוּלָא וכמ"ש: ע"ש הַהִיא פַּלְגָא דְּזֵיתָא כו' מָר בַּר ר"א הָיָה סָבוּר דְּמִידֵי דְּרַבָּנָן דַּי בִּשְׁלֹשִׁים וְהָיָה סָבוּר דַּחֲצִי שִׁיעוּר מֻוָתָּר מ"ה וּלְכָךְ שִׁיעֵר בל' וַאֲמַר לֵיהּ אַבּוֹהּ דְּגַם בְּדִרַבָּנָן צָרִיךְ

שִׁשִּׁים וְהָכִי קיי"ל וְעוֹד דַּחֲצִי שִׁיעוּר אָסוּר מה"ת וא"ל תְּרֵי טַעְמֵי לְהוֹדִיעַ דְּבִדְרַבָּנַן צָרִיךְ ס' וְעוֹד דקיי"ל כר' יוֹחָנָן דַּחֲצִי שִׁיעוּר אָסוּר מ"ה ונ"מ בִּסְפֵיקוֹ דְּהוֹלְכִין לְהַחְמִיר אוֹ דְּאָמַר לֵיהּ דְּכָאן צָרִיךְ ס"א כְּשִׁיטַת הר"מ ז"ל דְּבִדְרַבָּנַן דֵּי בס' וַהֲבָאתָיו לְעֵיל כְּמוֹ כַּחַל ומש"ה א"ל כֵּן: וּבְרֹשׁ"י ד"ה סָבַר לְשַׁעוּרֵי כו' וְהָאִיסּוּר כְּמוֹ שֶׁהוּא מְצֻוָּמָק לְפָנֵינוּ עכ"ד הַיְינוּ דְּלָא נוֹדַע הָאִיסּוּר בְּשָׁעָה שֶׁנָּפַל וְהֶיתֵּר הָיָה יָדוּעַ בְּשָׁעָה שֶׁנָּפַל וְהָיָה רוֹצֶה רַב אַשִׁי לְשַׁעֵר הָאִיסּוּר כְּמוֹ שֶׁהוּא עַכְשָׁיו וּלְהוֹסִיף בָּמָה דב"ע קָדַיְרָה וּלְבַטּוֹלֵי לֵיהּ בְּשִׁיעוּרָא דס' וְאָמְרוּ לֵיהּ רַבָּנָן דְּגַם הָאִיסּוּר הָיָה יוֹתֵר וְנִצְטַמֵּק עַכְשָׁיו ועמש"ל וּבְחִדּוּשֵׁי רִיטְבָ"א ופר"ח סי' צ"ח וסי' ג': בד"ה לֹא תְּזַלְזֵל כו' דַּחֲצִי שִׁיעוּר אָסוּר מִכָּל חֵלֶב כו' וְיֵשׁ עוֹד טַעַם אַחֵרDַּחֲזֵי לְאִיצְטְרוֹפֵי אוֹ מהל"מ וְעַיֵּין במ"ל בְּהִלְכוֹת חָמֵץ וּמַצָּה וּבְמָקוֹם אַחֵר נַאֲרִיךְ בָּהּ בעזה"י בָּזֶה: גמ' אִתְּמַר אָמַר ר"ח אָמַר ר"ה בֵּיצָה בס"א וְהִיא מֻוּתֶּרֶת עכ"ל בְּטַעֲמָא דְּהָא מִלְּתָא דְּבֵיצָה נִשְׁתַּנָּה מִכָּל הָאִיסּוּרִין וְצָרִיךְ ס"א וְהִיא כָּתַב הָרֹא"שׁ ז"ל הַטַּעַם דְּיֵשׁ בֵּיצִים גְּדוֹלִים וּקְטַנִּים הוֹסִיפוּ בְּשִׁיעוּרָא אַחַת וְכֵן דַּעַת הָרַמְבַּ"ן וְהָרַשְׁבָּ"א בְּחִדּוּשָׁיו כָּאן ולפ"ז אַף בִּטְרוּפָה צָרִיךְ ס"ב וְדַוְקָא שְׁנִתְבַּשְּׁלָה עִם מִינָהּ עִם בֵּיצִים אֲחֵרוֹת וְלֹא בְּשֶׁאֵינָהּ מִינָהּ דְּסַגִּי בס"א והר"מ ז"ל בפט"ו מֵהֲלָכוֹת מ"א נָתַן טַעַם לַדָּבָר דְּבֵיצָה שֶׁיֵּשׁ בָּהּ אֶפְרוֹחַ הֲוָה בְּרִיָּה מש"ה הוֹסִיפוּ עוֹד אַחַת מִשּׁוּם בְּרִיָּה וּלְדִידֵיהּ דַּוְקָא כְּשֶׁהִיא שְׁלֵימָה וְלֹא נִתְרַסֵּק הָאֶפְרוֹחַ וְלֹא בְּטְרוּפָה וְאַף בְּאֵינָהּ מִינָהּ בעי' ס"א וְהִיא מִשּׁוּם ברי' וע' בי"ד סי' פ"ז וק"ז וק"י וּבְאַחֲרוֹנִים שָׁם וְהִנֵּה לְפִי דַּעַת הָרֹא"שׁ וְסַיְעִתֵּיהּ לָא פְּלִיג ר"ח אר"ה אַרַב נַחְמָן לְעֵיל דְּאָמַר בֵּיצָה בס"א סַגִּי דְּמַיְירֵי בְּאֵינָהּ מִינָהּ וְכָאן בְּמִינָהּ אֲבָל לְהר"מ ז"ל ע"כ דִּפְלִיגִי דְּהָא מְשַׁנֵּי לְעֵיל בֵּיצָה שֶׁיֵּשׁ בָּהּ אֶפְרוֹחַ וּבְרִיָּה הֲוָה וְאַפ"ה סַגִּי בס"א וש"מ דִּפְלִיגִי אַהֲדָדֵי וּמִדְּלָא מְשַׁנֵּי לְעֵיל הב"ע בֵּיצָה שֶׁיֵּשׁ בָּהּ דָּם דְּנוֹתֶנֶת טַעַם כמ"ש התו' ד"ה בֵּיצַת אֶפְרוֹחַ דְּהַשְׁתָּא לָא הֲוָה פְּלִיגִי אַהֲדָדֵי וּלְמַעֵט בְּמַחֲלוֹקֶת עָדִיף טְפֵי ש"מ לִכְאוֹרָה דְּאִם נִמְצָא בָּהּ דָּם נָמֵי צָרִיךְ ס"ב לְדַעַת הר"מ ז"ל דַּהֲוָה בְּרִיָּה מִשּׁוּם דְּמִתְהַוָּה מִינֵיהּ אֶפְרוֹחַ כמ"ש הב"י בְּסִימָן ק"י אֶלָּא דְּנִסְתַּפֵּק בַּדָּבָר וּמִכָּאן נִרְאֶה לְהַכְרִיחַ כֵּן וּכְדִכְתִיבְנָא א"נ כמ"ש הַשָּׁ"דּ בסי' פ"ו דלהר"ם הַטַּעַם דְּבֵיצָה הֲוָה בְּרִיָּה לֹא מִשּׁוּם הָאֶפְרוֹחַ כמ"ש לְקַמָּן א"כ א"ש טְפֵי דע"כ פְּלִיגִי אַהֲדָדֵי וּכְבָר כָּתַבְנוּ לְעֵיל בְּשֵׁם הָרִיטְבָ"א וְהָרַשְׁבָּ"א דְּמִדְּאָמַר גִּיד בס' וּכְחָל פִּי' בְּדָבָר חָשׁוּב וּבָעַיִן ה"ה בֵּיצָה נָמֵי שְׁלֵימָה וְאֵינָהּ טְרוּפָה ומש"ה פָּרִיךְ וְהָא אָמְרִי אִינָשֵׁי כְּמַיָּא דְּבֵיעֵי בְּעָלְמָא כו' וְלָא מוּקֵי בִּטְרוּפָה: וְדַע דְּהַשָּׁ"דּ ז"ל בסי' פ"ז דְּבֵיצָה הֲוָה בְּרִיָּה לְדַעַת הר"מ ז"ל וְאַף בְּלֹא אֶפְרוֹחַ (מ"ש הר"מ בֵּיצָה שֶׁיֵּשׁ בָּהּ אֶפְרוֹחַ צ"ל לְדַעַת הַשָּׁ"דּ דְּאִי אֵין בָּהּ אֶפְרוֹחַ מַיָּא בְּעָלְמָא הוּא ונ"מ בִּנְקוּבָה אוֹ בִּקְלוּפָה אוֹ דְּאִית בָּהּ דָּם כמ"ש הַשָּׁ"דּ שָׁם ועמ"ש לְקַמָּן).

וְכָתַב שֶׁכֵּן דַּעַת התו' וְהָרֹא"שׁ בפג"ה וּכְדַעַת הָרַשְׁבָּ"א בְּשֵׁם הָרָאָבָ"ד שָׁם יע"ש הִנֵּה מ"ש דַּעַת התו' בג"ה דְּבֵיצָה הֲוָה בְּרִיָּה לֹא זָכִיתִי לְהָבִין דְּבָרָיו הַקְּדוֹשִׁים דִּנְהִי דְּהַתּוֹ' בְּדַף צ"ו ד"ה מ"ט כָּתְבוּ דְּעִיקַּר הו' כָּל שְׁאִילּוּ יַחֲלוֹק וְאֵין שְׁמוֹ עָלָיו הֲוָה בְּרִיָּה וְלָא בָּעֵינַן בְּרִיָּית נְשָׁמָה דַּוְקָא וְכֵן כָּתְבוּ בְּמַכּוֹת י"ז א' ד"ה ור"ש וְכֵן כָּתַב הָרֹא"שׁ ז"ל בְּדַף צ"ו כִּסְבָרַת התו' אַפ"ה לֹא הֲוָה בֵּיצָה בְּרִיָּה דְּהָא בֵּיצַת טְרֵיפָה אִם אָכַל כְּשֶׁהִיא שְׁלֵימָה וְלִית בָּהּ כְּזַיִת אֵינוֹ לוֹקֶה דְּמֵי כְּתִיב לֹא תֹאכַל בֵּיצַת טְרֵיפָה לֹא תֹאכַל טְרֵיפָה כְּתִיב וּבְנוַדַּאי בָּעֵינַן כַּזַּיִת וְכֵיוָן שֶׁכֵּן לָא הֲוָה בְּרִיָּה לְעִנְיַן בִּיטּוּל כְּמוֹ חִטָּה שֶׁל טֶבֶל וה"ה שֶׁהֲרֵי הִקְשׁוּ שָׁם ד"ה מ"ט בְּסוֹף הַדִּבּוּר וְז"ל וא"ת לר"ש דְּחָשֵׁיב חִטָּה ברי' אַמַּאי כִּלְאַיִם בְּטֵילִין

בְּמָאתַיִם מַשְׁמַע דִּלְרַבָּנָן א"ש דְּטַעֲמָא דְּבָרֵיהּ הָוָה כִּמְפָרֵשׁ בֵּין קָטָן וְגָדוֹל ומש"ה חִטָּה
שֶׁל טֶבֶל אוֹ כ"ה דְּלָא כְּתִיב לֹא תֹאכַל חִטָּה כו' לָא מִיחַיַּיב עַד דְּאִיכָּא כַּזַּיִת ומש"ה לָא
הָוָה בְּרִיהּ וְטֶבֶל בָּטֵל בס"א דִּסְבִירָא לְהוּ הָא דְּבָרֵיהּ אֵין בְּטֵילָה שְׁנִתְנָה תּוֹרָה חֲשִׁיבוּת
לְהִתְחַיַּיב בכ"ש וכמ"ש האו"ה בְּכֻלָּל כ"ח הֶבְיאוֹ הט"ז בי"ד בְּסִימָן ק' יע"ש וּכְבָר נִתְבָּאֵר
זֶה לְעֵיל בְּאוֹרֶךְ דַּף צ"ו ע"א תו' ד"ה מ"ט דְּרַבָּנָן כו' וא"כ לְרַבָּנָן ל"ק לְהוּ דמש"ה חִטָּה
שֶׁל טֶבֶל וכ"ה בְּטֵילָה דְּלָא מִיחַיַּיב אֶלָּא בִּכְזַיִת אַף דְּאִילּוּ יַחֲלוֹק אֵין שְׁמוֹ עָלָיו אִם כֵּן יֵשׁ
לְתָמּוֹהַּ דְּנַדַּאי בֵּיצָה לָא מִיחַיַּיב אֶלָּא בִּכְזַיִת וּבֵיצַת שְׂאָר עוֹפוֹת הַקְּטַנִּים מִכַּזַּיִת לָא מִיחַיַּיב
עָלֶיהָ בכ"ש אַף שֶׁאֲכָלוֹ שָׁלֵם וְאַמַּאי הָוָה בְּרִיהּ לתו' וְרֹאשׁ: וְהִנֵּה יֵשׁ לְיַישֵׁב זֹאת וְנֹאמַר
דְּבֵיצַת טְרֵיפָה לֹא הָוָה בְּרִיהּ וכ"ש בֵּיצַת נְבֵילָה דְּאֵינָהּ אֲסוּרָה אֶלָּא מִדְּרַבָּנָן וְלֹא נוֹצַר
בְּאִיסּוּרוֹ דִּבְטֵילָה בס' לְדַעָה זוֹ דְּבָרִי' מְשׁוּם דְּמִחַיַּיב בכ"ש הוּא דַּחֲשִׁיבָא אֲבָל בֵּיצַת עוֹף
טָמֵא וַדַּאי מִסְתַּבֵּר דְּחִיַּיְ' עלי' בכ"ש מִדְּרַשִׁינַן בא"ט דַּף ס"ד וְאֶת בַּת הַיַּעֲנָה אָמַר חִזְקִיָּה
וְכִי בַּת יֵשׁ לָהּ לַיַּעֲנָה אֶלָּא זוֹ בֵּיצָתָהּ יע"ש וְכֵיוָן שֶׁכֵּן הָוָה כִּמְפָרֵשׁ בֵּין קָטָן וְגָדוֹל דְּמִחַיַּיְ'
אַבֵּיצָה טְמֵאָה בכ"ש א"כ שַׁפִּיר אֵין בְּטֵילָה הִיא גּוּפָא דַּהָוָה בְּרִיהּ לְדַעַת הַתּוֹסָ' דְּלָא תַּלְיָא
בִּבְרִיַּית נְשָׁמָה אֶלָּא כֹּל שֶׁאִילּוּ יַחֲלוֹק אֵין שְׁמוֹ עָלָיו וְטַעְמָא דְּמְפָרֵשׁ וְכֵן הַסְּכִים הָרֹא"ש
ז"ל שָׁם יע"ש וְאִם נֹאמַר כְּדַעַת הר"מ ז"ל דְּמִשּׁוּם בְּרִיָּה הוֹסִיפוּ בַּפְּלִיטָתָהּ עוֹד אַחַת
וּבְעֵי' ס"ב ה"ה בֵּיצָה טְמֵאָה בְּלֹא אֶפְרוֹחַ שֶׁיֵּשׁ בָּהּ דָּם אוֹ בִּנְקוּבָה וּקְלוּפָה צָרִיךְ ס"ב
לְבַטֵּל פְּלִיטָתָהּ מִפְּנֵי הֶיכֵּר שֶׁלֹּא יָבוֹאוּ לְבַטֵּל הִיא גּוּפָא בס"א כְּשְׁאָר אִיסּוּרִין שֶׁבַּתּוֹרָה
וּלְפִי זֶה מ"ש הר"מ ז"ל בפט"ו מֵהֲלָכוֹת אֵלּוּ הי"ט בֵּיצָה שֶׁיֵּשׁ בָּהּ אֶפְרוֹחַ בְּבֵיצָה כְּשֶׁיָּרָה
מַיָּרֵי אֶלָּא דְּיֵשׁ בָּהּ אֶפְרוֹחַ מש"ה בָּעֵינַן ס"ב וּבְאֵין אֶפְרוֹחַ אַף שֶׁהִיא נְקוּבָה אוֹ קְלוּפָה
לָא חֲשִׁיבָה בְּרִיָּה בֵּיצַת טְרֵיפָה וַהֲדַר כָּתַב אֲבָל בֵּיצֵי עוֹף טָמֵא עִם בֵּיצֵי טָהוֹר אֵין אָסוּר
דַּהָוָה, מַיָּא בְּעָלְמָא וְלֹא הִזְכִּיר בְּכָאן בֵּיצֵי טְרֵיפָה וְאַחַר כֵּן כָּתַב דְּאִם טָרַף אוֹ שֶׁנִּתְעָרֵב
בֵּיצֵי עוֹף טָמֵא וּבֵיצֵי טְרֵיפָה שִׁיעוּרָן בס' וְיֵרָאֶה דְּאוֹ אוֹ קָאָמַר בֵּיצֵי טָמֵא שֶׁנִּשְׁבְּרוּ וַעֲדַיִן
הֵן בְּקִלְיְפָתָן וכמ"ש הָרַשְׁבָּ"א בְּחִדּוּשָׁיו שָׁם וֶהֱבִיאוֹ הכ"מ יע"ש אוֹ בֵּיצַת טְרֵיפָה עִם
אֲחֵרוֹת יְרֻצָּה בְּזֶה שֶׁהִיא שְׁלֵימָה אֶלָּא שֶׁנִּקּוּבָה אוֹ קְלוּפָה דְּאַכַּתִּי מִיקְרֵי ברי' כַּנִּרְאֶה
מִדְּבְרֵי הַשָּׁ"דּ בסי' פ"ו ס"ק י"ז אַפֵּ"ה שִׁיעוּרָן בס' אַף דְּנוֹתֶנֶת טַעַם ור"ל בס' וְהִיא כִּלְשׁוֹן
שֶׁאָמַר רִיבָ"ל כָּל הָאִיסּוּרִין שֶׁבַּתּוֹרָה בְּשִׁשִּׁים וְהַיְינוּ שִׁשִּׁים וְהוּא אֶלָּא דּוֹחֵק לוֹמַר דְּאוֹ
אוֹ קָתָנֵי דְּהָא בַּחֲדָא גַּוְנָא קָתָנֵי וּכְלָלִי' וְאָמַר דְּבֵיצֵי עוֹף טָמֵא שָׁווֹין לְבֵיצָה טְרֵיפָה וְגַם
סְתִימַת הַשָּׁ"דּ לֹא מַשְׁמַע לְחַלֵּק כְּלָל בֵּין בֵּיצֵי עוֹף טָמֵא לְבֵיצָה טְרֵיפָה: עוֹד אֲנִי אוֹמֵר
דִּבְדִבְרֵי הר"מ ז"ל וְאִי דִּכְתִיב בַּת הַיַּעֲנָה הָוָה כְּמַאן, דְּמְפָרֵשׁ בֵּין קָטָן וּבֵין גָּדוֹל שֶׁהֲרֵי
הר"מ בַּהֲלָכוֹת אֵלּוּ פ"ג ה"ו כָּתַב דִּירְאֶה לוֹ דְּבֵיצֵי עוֹף טָמֵא אֵין לוֹקִין עָלָיו דְּאָתֵי
מֵרִיבּוּיָא, דִּקְרָא וְעַיֵּין במ"מ וא"כ לְדִידֵיהּ אֵין חִילּוּק בֵּין טְמֵאָה לִטְרֵיפָה וְאִם נֹאמַר
דהר"מ סוֹבֵר דְּחֻטָּה חֲשִׁיב בְּרִיהּ לְעִנְיַן בִּיטּוּל אַף דְּלָא חֲשִׁיב לְעִנְיָן, מִלְּקוֹת בכ"ש דְּמִשּׁוּם
חֲשִׁיבוּת דְּבָרֵיהּ הוּא אָמְרוּ חֲכָמִים דְּאֵין בָּטֵל הָוָה א"ש אֶלָּא דא"כ תִּיקְשֵׁי אַמַּאי טֶבֶל
וכ"ה בְּטִילִין בס"א וְאִם נֶאֱמַר דְּבֵיצָה לָא חֲשִׁיב בְּרִיהּ וכמ"ש לְעֵיל א"ש הָא דְּפָרֵישׁ
הר"מ וְאָמַר דְּאוֹ שֶׁנִּתְעָרְבָה בֵּיצָה טְמֵאָה אוֹ טְרֵיפָה ור"ל כְּשֵׁם שֶׁטְּרֵיפָה לֹא הָוָה בְּרִיהּ
דְּמְבַטֵּל בס' ה"ה טְמֵאָה וְעַיֵּין בכ"מ שָׁם דלהר"מ אַף יָבֵשׁ בְּיָבֵשׁ וּמִין בְּמִינוֹ צָרִיךְ ס'
כְּדַעַת הָרָאָבָ"ד שֶׁיִּתְבָּאֵר לְקַמָּן הֵן אֱמֶת שֶׁזֶּה שֶׁכָּתַבְנוּ לְשִׁיטַת הַתּוֹסָפוֹת דְּבֵיצֵי עוֹף טָמֵא
לוֹקֶה מ"ה אֱמֶת הוּא וְדַעְתָּם ז"ל בפא"ט ס"ד א' בד"ה שֶׁאִם רוֹקְמָה שֶׁכָּל הַיּוֹצֵא מִן הַטָּמֵא

לוֹקֶה עלי' מִן הַתּוֹרָה דְּלָא כְּשִׁיטַת הר"מ בפ"ג ה"ו דְּאֵין לוֹקֶה וַהֲבֵאתִיו לְעֵיל וְעַיֵּין במ"מ
שָׁם אֶלָּא דְּקַשְׁיָא לִי דא"כ מַה מַּקְשִׁין שָׁם הַתּוֹסָפוֹת דְּלָמָּה לִי בַּת הַיַּעֲנָה דְּכָל הַיּוֹצֵא מִטַּמֵּא
טָמֵא וּמַאי קוּשְׁיָא דְּאִי מֵהָתָם לָא הֲוָה לָקֵי עלי' אֶלָּא בְּכַזַּיִת כְּכָל שְׁאָר אִיסּוּרִין שֶׁבַּתּוֹרָה
לְכָךְ פָּרַט הַכָּתוּב וְאֶת בַּת הַיַּעֲנָה בֵּין קָטָן וּבֵין גָּדוֹל דְּלִיחַיֵּיב בֵּיצַת טְמֵאִים בכ"ש דְּיָלְפִינַן
כֻּלְּהוּ מִבַּת הַיַּעֲנָה יע"ש בְּתוֹסְ' וְאֵין לוֹמַר דְּקַשְׁיָא לְהוּ לִישָׁנָא מְנַיִן לְבֵיצַת טְמֵאָה
שֶׁאֲסוּרָה דְּמַשְׁמַע לְעִנְיַן אִיסּוּר בְּעִיקָּרָא וְהֲוָקְשָׁה לָהֶם שַׁפִּיר לָמָּה לִי תִּיפּוֹק לֵיהּ דְּכָל
הַיּוֹצֵא מִטַּמֵּא טָמֵא אֶלָּא דא"א לְפָרֵשׁ כֵּן בְּדִבְרֵיהֶם שֶׁכָּתְבוּ וְאֵין לוֹמַר כו' דְּאֵין הַלָּשׁוֹן
וָהָא וַדַּאי אִיצְטְרִיךְ לְעִנְיַן מַלְקוּת וְהָרוֹאֶה שָׁם בְּדִבְרֵי תּוֹסָפוֹת יִרְאֶה דְּאִי אֶפְשָׁר לְפָרֵשׁ
כְּלָל כֵּן בְּדִבְרֵי הַתּוֹסָפוֹת שָׁם יְעַוֵּין שָׁם: עוֹד אֲבָאֵר לְךָ דְּאִם נֹאמַר כַּמָּה שֶׁכָּתַבְנוּ לָא
תִּיקְשֵׁי מֵהָא דְּרִישׁ בֵּיצָה סְפֵיקָא אֲסוּרָה וְנִתְעָרְבָה בְּאֶלֶף אֵין בְּטֵילִי' וּמַקְשֵׁי וַאֲמַאי לִיבָּטֵל
וּמַאי קוּשְׁיָא דְּבָרֵיהּ הוּא אֶלָּא דְּבֵיצָה טְרֵיפָה לָא חֲשִׁיבָא בְּרֵיהּ כמ"ש וְאֵין לוֹמַר לוּקְמֵי'
בְּסָפֵק טְמֵאָה די"ל דא"א לְהִתְעָרֵב דְּרֹאשֵׁהּ א' כַּד וא' חַד וּבְטְמֵא שְׁנֵיהֶם כַּדִּין ועי' פְּרִישָׁה
סי' צ"ח ס"ק כ"ח וּלְקַמָּן אֶכְתּוֹב שֶׁאֵין נִרְאֶה כֵּן מִדְּבָרֵי שְׁאָר פּוֹסְקִים בְּזֶה וְדַע דְּבָהָא יֵשׁ
לְיַיְשֵׁב מ"ש רַשְׁ"י לְעֵיל בְּהָא דְּאָמַר רַב נַחְמָן בֵּיצָה בס' כו' ופירש"י בֵּיצַת עוֹף טָמֵא
וְהִקְשִׁינוּ לְעֵיל מ"ש עוֹף טָמֵא דְּנָקֵיט יוֹתֵר מִבֵּיצַת טְרֵיפָה וּנְבֵילָה לְשִׁיטָתֵיהּ דְּאַף בְּאִיסּוּרִין
דְּרַבָּנָן בָּעֵינַן ס"א מִדְּפֵירֵשׁ כַּחַל בס' דְּכֻלָּהּ הֶיתֵּר מַשְׁמַע שְׁאָר אִיסּוּר דְּרַבָּנָן כו' וְנִרְאֶה
לְיַיְשֵׁב שֶׁבָּא לְיַיְשֵׁב קו' הַתּוֹסָפוֹת בד"ה בֵּיצָה דְּאַמַּאי נָקֵיט בֵּיצָה טִפֵּי מִכָּל אִיסּוּרִין
בְּשִׁלְמָא גִּיד אוֹ דְּיֵשׁ בנ"ט אוֹ דְּשַׁוְמָן מִיהָא אוֹסֵר דְּלָא כִּסְבָרַת ריב"ם בר"פ וּלְעֵיל צ"ז
ע"א משא"כ בֵּיצָה וּלְכָךְ אָמַר בֵּיצַת עוֹף טָמֵא וּלְאַפּוֹקֵי מר' חֲלָבוֹ דְּאָמַר ס"ב בָּעֵינַן וּכְטַעַם
הר"מ זַ"ל דְּבָרֵיהּ הוּא הוֹסִיפוּ עוֹד אַחַת בְּשִׁיעוּרָא וְזֶה שַׁיָּיךְ דַּוְקָא בְּעוֹף טָמֵא מִקְרָא דְּבַת
הַיַּעֲנָה דַּהֲוָה כְּמַאן דְּמִפְּרֵשׁ בֵּין קָטָן וּבֵין גָּדוֹל הֲוָה בְּרֵיהּ ומש"ה הוֹסִיפוּ בִּפְלִיטָתָהּ ס"ב
אֲבָל בֵּיצָה טְרֵיפָה לָא הֲוָה בְּרֵיהּ לָא בָּעֵינַן ס"ב וּבְמַסְקָנָא דְּמַסִּיק בֵּיצָה שֶׁיֵּשׁ בָּהּ אֶפְרוֹחַ
נָמֵי א"ש דְּאֶפְרוֹחֵי מִיקְרֵי בְּרֵיהּ ולר"ח אר"ה בָּעֵינַן ס"ב וְרַב הוּנָא פְּלִיג וְאָמַר דֵּי בס"א
אָמְנָם לְפִי מַה שֶׁהֶעֱלֵיתִי לְעֵיל צ"ו א' תו' ד"ה מַה טַּעַם דְּרַבָּנָן בְּרֵיהּ הוּא לְשִׁיטַת רַשְׁ"י
זַ"ל הָא דְּבָרֵיהּ הוּא טַעְמָא דַּחֲשִׁיב בְּרֵיהּ בפ"ע בִּשְׁבוּעוֹת כ"א ע"ב אִם כֵּן קָשֶׁה מ"ש עוֹף
טָמֵא: עוֹד לֶאֱלֹקֵי מִילִּין בְּמַה שֶׁכָּתַבְנוּ לְעֵיל דלהר"מ בָּעֵינַן ס"ב מִשּׁוּם בְּרִיָּה וּלְהָרֹא"שׁ
מִשּׁוּם דְּיֵשׁ בֵּיצִים גְּדוֹלִים וּקְטַנִּים רָאִיתִי לְבָאֵר בְּכָאן דָּבָר אֶחָד בְּשַׁעֲרֵי דּוּרָא סִימָן ס"ג
וְזֶה לְשׁוֹנוֹ שָׁם וְהָא דְּקָרֵי לֵיהּ בֵּיצָה בס' וְאֵין בֵּיצָה מִן הַמְּנָיָן הַיְינוּ בֵּיצָה שֶׁיֵּשׁ בָּהּ אֶפְרוֹחַ
אֲבָל אֵין בָּהּ אֶפְרוֹחַ בֵּיצֵי עוֹף טָמֵא שֶׁנִּתְבַּשְּׁלוּ עִם טְהוֹרָה א"צ שִׁיעוּר דְּמַיָּא נִיהְוּ וּבְסִימָן
ס"ד כָּתַב כְּלָלָא הוּא דְּבֵיצֵי עוֹף טָמֵא אוֹ עוֹף טָהוֹר שֶׁיֵּשׁ בָּהּ אֶפְרוֹחַ הַכֹּל אָסוּר עַד שִׁשִּׁים
עכ"ל ובהגהו"ת כָּתַב וְזֶה לְשׁוֹנוֹ יִרְאֶה דְּלָא פְּלִיגִי אַהֲדָדֵי ש"ד אאשר"י דְּנָקֵיט בְּשִׁשִּׁים
כִּי לִישָׁנָא הָרָגִיל בַּתַּלְמוּד נָקֵטִי' וְכָתַב רש"ל שָׁם באו"ה שָׁלוֹ וְתֵימָא לִי הֲלֹא תַּלְמוּד עָרוּךְ
הוּא בפג"ה וַדַּאי לָא פְּלִיגִי והר"י לֹא בָּא אֶלָּא, לִיתֵּן לְהַתַּלְמוּד טַעַם עכ"ל וְיִרְצָה בָּזֶה
דְּמֵהֵיכִי תִּיסַּק אַדַּעְתַּיְ' דְּהַשְׁעָרֵי' פְּלִיג אַרֹא"שׁ בְּמַה שֶׁנָּתַן טַעַם דְּבֵיצָה בָּעֵינַן ס"ב דְּיֵשׁ
גְּדוֹלִיסוּקְטַנִּים דְּמָה עִנְיָן זֶה לְזֶה וְהָכִי הֲוָה לְמֵימְרָא דְּלָא פְּלִיג שְׁעָרֵי' אַהָא
דר"ח אָמַר ר"ה בֵּיצָה בס"א וְהוּא דְּנָקֵיט לִישָׁנָא הָרָגִיל בַּתַּלְמוּד וּבְאֶמֶת תֵּימָא רַבָּתַי עַל
מהרא"י זַ"ל בְּהַגָּהוֹתָיו שָׁם בָּזֶה וְרָאִיתִי בס' אֶחָד נִדְפַּס מֻחְדָּשׁ נִקְרָא מְקוֹם שְׁמוּאֵל שֶׁכָּתַב
בסי' פ"ו שֶׁכָּתַב בָּזֶה דְּבָרִים שֶׁאֵין לָהֶם שַׁחַר כְּלָל וְאֵינִי מַטְרִיחַ א"ע לְהָשִׁיב עֲלֵיהֶם בְּחִנָּם

דְּהָא לָא נָקְטוּ הַשְׁתָּא בְּדִבְרֵיהֶם אֶלָּא בֵּיצַת אֶפְרוֹחַ כו' וַאֲדַרְבָּה אִית לָן לוֹמַר אִיפְּכָא
דְּהַשְׁתָּא אהר"מ זַ"ל פְּלִיגִי וּכְהָרֹא"שׁ סְבִירָא לֵיהּ דמש"ה כת' דבס"א סַגִּי שֶׁנִּתְבַּשְּׁלָה
בְּתַבְשִׁיל אַחֵר לֹא עִם בֵּיצֵי אֲחֵרוֹת מש"ה דַּי בס"א וְאִילּוּ להר"מ זַ"ל אֵין דַּי לְתָרֵץ בְּכָךְ
דְּבֵיצָה שֶׁיֵּשׁ בָּהּ אֶפְרוֹחַ הֲוָה בְּרִיהּ אֶלָּא גַּם לְטַעַם הָרֹא"שׁ קָשֶׁה ממ"ש בסי' ס"ד וּכְלָלָא
הָכִי הוּא דְּבֵיצֵי עוֹף טָמֵא כו' שֶׁנִּתְבַּשְּׁלוּ עִם בֵּיצִים אֲחֵרִים הֲרֵי בְּהֶדְיָא דְּסַיֵּים שָׁם דְּסַגִּי
בס' וְזֶה דְּלָא כָּרֹא"שׁ וְלָא כר"מ זַ"ל וְהָדְרָא קוּשְׁיָא לְדַוְקְתִּיהּ הֵיאַךְ תָּלוּי זֶה בָּמָה שֶׁפֵּירֵשׁ
הָרֹא"שׁ דְּבְרֵי הַתַּלְמוּד וְהָכִי הֲוָה למהרא"י לְכְתּוֹב וְהָא דְּאָמַר בֵּיצָה בס"ב לְיִשָּׁנָא הִרְגִּיל
כו' וְעַיֵּין בַּמָּבוֹא שְׁעָרִים שָׁם ובס' נ"א וסי' מ"ג מַה שֶּׁכָּתַב בְּדִינִים אֵלּוּ יְעַוְּיֵן שָׁם הֵיטֵב
וְהִנֵּה יֵשׁ לְפָרֵשׁ לִכְאוֹרָה דִּבְרֵי הַשְׁתָּא דְּלָא פְּלִיגִי אַמָּה דְּאָמְרִינַן בְּשֵׁם ר"ח דְּבֵיצָה בָּעֵינַן
וְהֵיא וְהוּא כת' דס"א סַגִּי שֶׁזֶּה הוּא כְּדִבְרֵי רַב נַחְמָן דְּסַגִּי בס' וְהֵיא די"ל דְּוַדַּאי טַעְמָא
דְּבֵיצָה דְּבָעֵינַן ס"ב וְלָא סַגִּי בס"א כִּשְׁאָר הָאִיסּוּרִין מִפְּנֵי חֲשִׁיבוּתֵיהּ דְּבָרֵיהּ הִיא כמ"ש
הר"מ זַ"ל בפ' ט"ו מֵהִלְכוֹת מ"א אֶלָּא דְּסוֹבֵר דְּבָרֵיהּ לָא הֲוָה אֶלָּא ביצ' עוֹף טָמֵא דְּלוֹקֶה
עלי' בכ"ש מִקְרָא דְּבַת הַיַּעֲנָה מש"ה הוֹסִיפוּ בְּשִׁיעוּרָא ור' חֲלָבוֹ בְּהָכִי מַיְירֵי במ"ש בֵּיצָה
בָּעֵינַן ס"א וְהֵיא כמ"ש רַשְׁ"י אַלִּיבָּא דְּרַב נַחְמָן וכמ"ש לְעֵיל אֲבָל בֵּיצָה שֶׁיֵּשׁ בָּהּ אֶפְרוֹחַ
לָא מִקְרֵי בְּרִיהּ לָא מִיבַּעְיָא בֵּיצָה טְהוֹרָה דְּלָא מִיקְרֵי בְּרִיהּ דְּהָא עַכְשָׁיו מֵת הָאֶפְרוֹחַ
בְּבִישׁוּל וּנְבֵילָה הוּא דַּהֲוָה כמ"ש רַשְׁ"י ד"ה אֶפְרוֹחַ כו' וּנְבֵילָה לָא מִיקְרֵי בְּרִיהּ כמ"ש
לְעֵיל בְּאוֹרֶךְ וּכְדִלְקַמָּן בס"פ צִפּוֹר טְהוֹרָה בְּמִיתָתָהּ בְּכַזַּיִת יע"ש וְכֵיוָן שֶׁכֵּן ה"ה לְבַטֵּל
פְּלִיטָתָהּ סַגִּי בס"א וְלֹא הוֹסִיפוּ בְּשִׁיעוּרָא אִילּוּ הָיָה חַי דְּזֶה מְנָלַן משא"כ בֵּיצָה טְמֵאָה
דְּפְלִיטָתָהּ בס"ב אַטּוּ הוּא גּוּפָא דְּלָא יָבוֹאוּ לְהַתִּיר כְּשֶׁנִּתְעָרְבָה הִיא גּוּפָא וְעָשׂוּ הֶיכֵר
בְּשִׁיעוּרָא בס"ב וּלְפִי זֶה הֲוָה א"ש הָא דְּכָתְבוּ הַשְׁעָרִים בְּסִימָן ס"ג דְּבֵיצָה שֶׁיֵּשׁ בָּהּ אֶפְרוֹחַ
דְּסַגִּי בס' וְהֵיא אֶלָּא שמ"ש בְּסִימָן ס"ד דְּבֵין בֵּיצֵי עוֹף טָהוֹר אוֹ עוֹף טָמֵא שֶׁיֵּשׁ בָּהּ אֶפְרוֹחַ
סַגִּי בס' וְהֵיא קָשֶׁה וְיֵשׁ לוֹמַר דְּהוּא בְּהֶקְדֵּם עִיקָּר א' דהר"ם זַ"ל כָּתַב בֵּיצָה שֶׁיֵּשׁ בָּהּ
אֶפְרוֹחַ וְהֵיא טְמֵאָה לוֹקֶה עָלֶיהָ מִשּׁוּם שֶׁרֶץ הָעוֹף עַיֵּין בפ"ג מהל' מ"א ה"ח וְהָרַשְׁבָּ"א
כָּתַב שֶׁאֵין לוֹקֶה עַד שֶׁיֵּצֵא לָאֲוִיר הָעוֹלָם וְעַיֵּין במ"מ שָׁם וּבְחִדּוּשֵׁי הָרַשְׁבָּ"א פא"ט כָּתַב
כֵּן לְהֶדְיָא דכ"ז שֶׁלֹּא יָצָא בֵּיצָה עוֹף טָמֵא שֶׁיֵּשׁ בָּהּ אֶפְרוֹחַ אֵין בּוֹ לָאו כו' וּלְפִי זֶה יֵשׁ לָנוּ
לוֹמַר דְּאַף אִיסּוּר תּוֹרָה לֵיכָּא כ"ז שֶׁלֹּא יָצָא לָאֲוִיר הָעוֹלָם כְּמוֹ בְּטְהוֹרָה דכ"ז שֶׁלֹּא יָצָא
אֶפְרוֹחַ לֵיכָּא כ"א אִיסּוּר דְּרַבָּנָן לְשִׁיטַת הָרַשְׁבָּ"א בא"ט דַּף ס"ג ד"ה וּלְעִנְיָן פְּלוּגְתָּא
דראב"י וְרַבָּנָן שֶׁתָּמַהּ עַל בַּעַל הַתְּרוּמָה בְּמַה שֶּׁאוֹסֵר מ"ה קוֹדֶם שֶׁיֵּצֵא לָאֲוִיר הָעוֹלָם
יע"ש וְעַיֵּין פר"ח סִימָן פ"ו ס"ק כ"א שֶׁהֵבִיא גַּם דְּבָרָיו שֶׁבְּתוֹרַת הַבַּיִת הָאָרוֹךְ כ"ז שֶׁלֹּא
יָצָא לָאֲוִיר הָעוֹלָם לָא מִיקְרֵי עוֹף וְלֹא אָסוּר מִשּׁוּם נְבֵילָה וְלֹא סְבִירָא לֵיהּ הַחֲלוּק, בֵּין
הִתְחִיל לְהִתְרַקֵּם וּבֵין גָּמַר כֻּלּוֹ יע"ש בְּאוֹרֶךְ ולפ"ז לְשִׁיטַת הָרַשְׁבָּ"א זַ"ל אוֹמֵר אֲנִי
דְּבֵיצָה טְמֵאָה שֶׁיֵּשׁ בָּהּ אֶפְרוֹחַ גְּרוּעָה מֵאֵילּוּ לֹא הָיָה בָּהּ אֶפְרוֹחַ דְּאִילּוּ לֹא הָיָה בָּהּ אֶפְרוֹחַ
מִילְקֵי לָקֵי עלי' מִקְרָא דְּבַת הַיַּעֲנָה כמ"ש דְּלָא כְּשִׁיטַת הר"מ זַ"ל שֶׁכָּתַב דְּאֵינוֹ לוֹקֶה
דְּאָתֵי מֵרִיבּוּיָא אֶלָּא כשי' התו' וְהָרַשְׁבָּ"א וּשְׁאָר פּוֹסְקִים דְּלָקֵי עָלֶיהָ וַאֲפִי' בכ"ש וְאִילּוּ
הִתְחִילָה לְהִתְרַקֵּם אוֹ נוֹצָר גּוּף הָעוֹף דְּעַפְרָא בְּעָלְמָא הֲוָה וְלֵית בֵּיהּ אִיסּוּר תּוֹרָה אֶלָּא
מִדְּבְרֵיהֶם כְּמוֹ בֵּיצָה טְהוֹרָה שֶׁיֵּשׁ בָּהּ אֶפְרוֹחַ דְּלִדַעְתּוֹ זַ"ל לֵית בֵּיהּ אִיסּוּר תּוֹרָה דְּגַוְבָלָא
בְּעָלְמָא הֲוָה כמ"ש בת"ה וּבְמִשְׁמֶרֶת הַבַּיִת הֶבְיאוֹ הפר"ח בְּסִימָן פ"ו יע"ש וְאִיסּוּר דְּרַבָּנָן
רַק הוּא וה"ה בֵּיצַת טָמֵא שֶׁיֵּשׁ בָּהּ אֶפְרוֹחַ לָא הֲוָה אֶלָּא אִיסּוּר דְּרַבָּנָן דְּלָא כר"מ וְסוֹבֵר

שֶׁיֵּשׁ חִילּוּק בֵּין שֶׁרֶץ לְעוֹף טָמֵא עַיֵּין במ"מ בפ"ג ה"ח וְכֵינָן שֶׁכֵּן לָא מִיקְרֵי בְּרִיהּ בֵּיצָה טָמֵא שֶׁיֵּשׁ בָּהּ אֶפְרוֹחַ דְּמַה שֶּׁבְּתוֹכוֹ גֻּבְלָא הוּא וַהֲוָה עַפְרָא בְּעָלְמָא וּלְפִי זֶה מָצִינוּ לוֹמַר שמ"ש הַשְּׁעָרִים בסי' ס"ד וּכְלָלָא הָכִי הוּא דְּבֵיצַת עוֹף טָמֵא אוֹ שֶׁל טָהוֹר שֶׁיֵּשׁ בָּהּ אֶפְרוֹחַ מִלַּת אֶפְרוֹחַ אַתַּרְוַיְיהוּ קָאֵי בֵּין לְבֵיצַת עוֹף טָמֵא אוֹ עוֹף טָהוֹר וּמִשּׁוּם שֶׁנִּמְצָא בָּהּ אֶפְרוֹחַ לָא הֲוָה בְּרִיהּ דְּמַה שֶּׁבְּתוֹכוֹ גֻּבְלָא וְעַפְרָא בְּעָלְמָא הוּא ומש"ה סַגִּי בְּשִׁשִּׁים וְהִיא וְזֶה שֶׁסְּיֵּים בֵּין שֶׁנִּתְבַּשֵּׁל עִם בֵּיצִים אֲחֵרִים אוֹ שְׁאָר תַּבְשִׁיל סַגִּי בְּשִׁשִּׁים שֶׁל הֶיתֵּר מַה שא"כ אִם לֹא נִמְצָא בָּהּ אֶפְרוֹחַ בְּבֵיצַת טְמֵאָה צָרִיךְ ס"ב כר' חֶלְבּוֹ אָמַר ר"ה סוֹף דָּבָר הַכֹּל נִשְׁמָע לְשִׁיטַת הָרַשְׁבָּ"א מָצִינוּ לוֹמַר כ"ז שֶׁלֹּא יָצָא לַאֲוִיר הָעוֹלָם לָא נִבְרְלָה וְלֹא מִשּׁוּם עוֹף טָמֵא אִית בֵּיהּ וְדַוְקָא בֵּיצַת הַשֶּׁרֶץ הוּא דַּהֲוָה מִשּׁוּם שֶׁרֶץ הָאָרֶץ וא"כ בֵּיצָה שֶׁיֵּשׁ בָּהּ אֶפְרוֹחַ לֵית בֵּיהּ אִיסּוּר תּוֹרָה אֶלָּא דְּרַבָּנָן וְלָא הֲוָה בְּרִיהּ דְּבֵיצָה אִינָהּ שְׁלֵימָה דְּמַה שֶּׁבְּתוֹךְ הַבֵּיצָה הֲוָה גֻּבְלָא וְדַי בס"א משא"כ בֵּיצָה טְמֵאָה וּנְקוּבָה צָרִיךְ ס"ב כר"ח בְּשֵׁם ר"ה וְלִכְאוֹרָה ע"כ פְּלִיגִי הַשְּׁעָרִים אַהָרֹא"ש ז"ל שֶׁנָּתַן טַעַם אַחֵר אֶלָּא טַעַם הֲוָה מִשּׁוּם בְּרִיָּה הוֹסִיפוּ עוֹד אַחַת וּמִיהוּ פְּלִיג אהר"מ ז"ל בְּיֵשׁ בָּהּ אֶפְרוֹחַ וּלְכָךְ כָּתַב מהרא"י דְּלָא פְּלִיג אַהָרֹא"ש ומ"ש דְּאַף בְּנִתְבַּשְּׁלוּ עִם בֵּיצִים אֲחֵרוֹת דַּי בס"א לִישָׁנָא הָרָגִיל נָקֵיט וּלְפִי זֶה מָצִינוּ לוֹמַר מַה דְּאָמַר הַשְּׁעָרִים בְּסִימָן ס"ד דְּבֵיצֵי עוֹף טָמֵא הַיְינוּ בְּאֵין בָּהּ אֶפְרוֹחַ מַיְירֵי וְסַגִּי בס"ב וְלִישָׁנָא דְּרָגִיל נָקֵיט וְזֶה שֶׁסְּיֵּים בֵּין בְּקִלִּיפָתָהּ וּבְלֹא קְלִיפָתָן דְּפוֹסֵק כר"ת ז"ל דְּלָא וּמַיָּא בְּעָלְמָא הֲוָה וְגִיעוּלֵי בֵּיצִים הַיְינוּ שֶׁהִכָּה כו' וְכֵן פָּסַק בהת' וְעַיֵּין בַּטּוּר ובש"ע סי' פ"ו אֶלָּא שְׁמָהּ שֶׁכָּתַב שָׁם בַּשְּׁעָרִים ור"ת אוֹמֵר דְּמִן הַדִּין בֵּיצֵי עוֹף טָהוֹר כו' וסד"א אַף בֵּיצֵי עוֹף טָמֵא מֻוָתָּרִין דְּחִידּוּשׁ הוּא דְּאָתֵי מָחֵי וּלְכָךְ צָרִיךְ בַּת הַיַּעֲנָה כו' וְהוּא לָקוּחַ מִתּוֹסָפוֹת א"ט דַּף ס"ד ד"ה שֶׁאִם רִיקְּמָה יע"ש וְלֹא יָדַעְתִּי מַה עִנְיָן זֶה לִמ"ש שָׁם לְפָנֵינוּ: אֲבָל אִם נֶאֱמַר דְּמַה שֶּׁכָּתַב הַשְּׁעָרִים בֵּיצָה בס"א הַיְינוּ כְּרַב נַחְמָן דְּאָמַר הֵכִין בֵּיצָה בס' וְאֵין בֵּיצָה מִן הַמְּנָיָן דְּלָא כר' חֶלְבּוֹ כְּמוֹ שֶׁאָבָאר לְקַמָּן אַיְ"ה א"כ יֵשׁ לְיַישֵׁב דִּבְרֵי הש"ד דְּמָתָרַץ דְּיִבּוּרִי' דְּלָא תִּקְשֵׁי מִנָּלַן דְּפְלִיג רַב נַחְמָן עִם ר"ח אר"ה דְּלָמָא ר"ה מַיְירֵי בֵּיצָה טְמֵאָה דַּהֲוָה בְּרִיהּ כמ"ש לְעֵיל מִקְּרָא דְּבַת הַיַּעֲנָ' נָפְקָא לְמַלְקוֹת וְתֵדַע דְּלִמְלְקוֹ' דְּאִי לְאִיסּוּרָא לֹא צָרִיךְ קְרָא כָּל הַיּוֹצֵא מִטַּמֵּא טָמֵא אֶלָּא ש"מ לְמַלְקֵי עלי' אָתֵי קְרָא וּמַהָא דְּכָל הַיּוֹצֵא מִטַּמֵּא אֵין בּוֹ מַלְקוּת כְּשִׁיטַת הר"מ ז"ל בְּזֶה בפ"ג ה"ח מהל' מ"א יע"ש מֵרִיבּוּיָא דא' כו' דְּלָא כַּנִּרְאֶה מִדִּבְרֵי תוס' בא"ט ס"ד ד"ה שֶׁאִם רִיקְּמָה מַשְׁמַע כָּל הַיּוֹצֵא מִטַּמֵּא מַלְקֵי נָמֵי לָקֵי וְעַיֵּין במ"מ שָׁם ומ"מ בֵּיצֵי עוֹף טָמֵא לוֹקֶה מִקְּרָא דְּבַת הַיַּעֲנָה דַּהֲוָה כַּמְּפוֹרָשׁ טְפֵי וְלֹא מִדְּרָשָׁא אוֹ דְּלִאִיסּוּרָא לֹא צָרִיךְ וע"כ לְמַלְקוּת אָתְיָא א"כ א"ש דַּהֲוָה ברי' ומש"ה צָרִיךְ ס"ב לְבַטֵּל פְּלִיטָתָהּ משא"כ בֵּיצָה טְרֵיפָ' אוֹ שֶׁיֵּשׁ דָּם אוֹ אֶפְרוֹחַ אִם נֹאמַר דְּגֻבְלָא הוּא וְאֶפְרוֹחַ מִבֵּיצָה טְהוֹרָה לָא מִיקְרֵי ברי' דְּנִבְרְלָה הוּא וְלָא בָּעֵינַן ס"ב דְּהוּא גּוּפָא כְּמוֹ שֶׁהוּא עַכְשָׁיו מִתְבַּטֵּל הוּא דְּלָא מִיקְרֵי בְּרִיהּ דְּנִבְרְלָה לָא מִיקְרֵי בְּרִיהּ כמ"ש לְעֵיל אוֹ כְּסָבְרַת הָרַשְׁבָּ"א בת"ה וּבְמַשְׁמֶרֶת הבי' דְּכָל זְמַן שֶׁלֹּא יָצָא לַאֲוִיר הָעוֹלָם לֵית בֵּיהּ אִיסּוּר תּוֹרָה כְּלָל וּכְבָר הִתְבָּאֵר זֶה לְעֵיל א"כ רַב נַחְמָן דְּאָמַר בֵּיצָה בס' וְהִיא מַיְירֵי בֵּיצָה טְרֵיפָה וּקְלוּפָה לְשִׁיטַת רַשְׁ"י אוֹ לר"ת בְּאֵינָהּ קְלוּפָה אוֹ דָּם וְאֶפְרוֹחַ דְּלָא הֲוָה בְּרִיהּ ומש"ה דַּי בס' וְהִיא וּלְכָךְ כָּתַב דר"ת בָּא לְתָרֵץ זֹאת דְּקָרָא דְּבַת הַיַּעֲנָה וַדַּאי צָרִיךְ דְּלָא תֵּימָא דְּחִידּוּשׁ הוּא דְּטָהוֹרָה נָמֵי אמ"ה וְשַׁרְיָא וְהֵ"א אַף טְמֵאָה לְכָךְ צָרִיךְ קְרָא דְּבַת הַיַּעֲנָה וְכֵינָן שֶׁכֵּן וַדַּאי לוֹקִין עַל בֵּיצָה טְמֵאָה כְּסָבְרַת הר"מ בפ"ג ה"ח דְּאָתֵי מֵרִיבּוּיָא

וּלְאַסּוּרָא צָרִיךְ קְרָא דְּמִדְּפַסְקֵיהּ לִקְרָא בְּתָרְתֵּי תֵּיבוֹת וְעַיֵּין בא"ט וְאֵין לוֹקִין עַל דָּבָר
שֶׁבָּא מֵרִיבּוּיָא כֵּינָן שֶׁצָּרִיךְ לְגוּפָהּ לְאִיסּוּרָא וְעַיֵּין במ"מ שָׁם וְכֵינָן שֶׁכֵּן אֵין לְחַלֵּק בֵּין
בֵּיצָה טְמֵאָה לִטְרֵיפָה אִם יֵשׁ אָפְרוֹחַ וע"כ רַב נַחְמָן פְּלִיג אר' חֶלְבּוֹ אָמַר רַב הוּנָא וְלֵית
לי' טַעְמוֹ שֶׁל הָרֹא"שׁ זַ"ל דְּמִשּׁוּם קְטַנִּים וּגְדוֹלִים הוֹסִיפוּ בְּשִׁיעוּרָא עוֹד אַחַת דאל"כ לָא
פְּלִיג ר"נ עִם ר"ח דְּהוּא מַיְירֵי בְּתַבְשִׁיל כו' ומש"ה פָּסַק כְּרַב נַחְמָן לְגַבֵּי ר"ח דְּהוּא אִתְּמַר
לְגַבֵּי הֲלָכוֹת פְּסוּקוֹת גִּיד וּכְחָל כו' דְּהִלְכְתָא נִינְהוּ ה"ה בס' וְאֵין מִן הַמְּנָיָן הִלְכְתָא נִינְהוּ
מש"ה פָּסַק כֵּן הַשְּׁעָרִים לוּלֵא שמהרא"י בהג"ה לֹא כָּתַב כֵּן דְּלָא פְּלִיג אַרֹא"שׁ זַ"ל:
וְרָאִיתִי לְמִבּוֹא שְׁעָרִים בְּסִימָן ס"ג עַל הַגָּהוֹת שֶׁכָּתַב דמ"ש מהרא"י דְּלָא פְּלִיג עַל סְבָרַת
הָרֹא"שׁ רְצוֹנוֹ לוֹמַר דְּהֵ"א דְּפְלִיג עַל פְּסַק הָרֹא"שׁ זַ"ל בג"ה שֶׁפָּסַק כר"ח דְּבֵיצָה בס"ב
וּלְכָךְ לֹא תָּלָה הַדָּבָר בְּתַלְמוּד עָרוּךְ כְּקוֹשְׁיַת רש"ל דְּמָצִינוּ לוֹמַר דְּהַשְּׁעָרִים פָּסְקוּ כְּרַב
נַחְמָן יע"ש וּבָזֶה סָרָה מָהֹר קוֹשְׁיַת הרש"ל זַ"ל וּמָהַרְשָׁ"ל לָא נִיחָא לֵיהּ כ"כ דְּמַשְׁמַע לֵיהּ
דְּהָא דר"ח הֲלָכָה פְּסוּקָה הִיא וְלָא פְּלִיג עֲלֵיהּ כְּלָל שׁוּם מ"ד לְכָךְ הֲוָקְשָׁה לוֹ שַׁפִּיר: וְדַע
שמ"ש לְמַעְלָה דְּבֵיצֵי טְמֵאָה בֵּין טְהוֹרוֹת מִינְּכַר בי"ד אַאֲרִיךְ בּוֹ כֵּינָן דְּאָמַר דְּאִיכָּ' דְּעוֹרְבָ'
דָּמֵי לִדְיוֹנָה אֶלָּא שֶׁהָרָ"ן בא"ט כָּתַב דמ"מ בְּמַרְאֶה הֵם נִיכָּרִים יע"ש וּמִדִּבְרֵי הָרַאֲבַ"ד
וְהָרַשְׁבָּ"א נִרְאֶה שֶׁמִּתְעָרְבִים וא"א לְהַכִּיר שָׁם בַּיּוֹ"ד יְבֹרַאר: וּבְתוֹ' ד"ה וְאִיבַּעְיָא לְהוּ
בְּשִׁשִּׁים וְאַחַת כו' וא"ת לְקַמָּן אָמַר כָּל אִיסּוּרִין שֶׁבַּתּוֹרָה מַשְׁמַע בֵּין כֻּלָּם ס"א עכ"ל
הַשָּׁ"ךְ זַ"ל בְּסִימָן פ"ו כָּתַב מִדִּבְרֵי הַתּוֹסָפוֹת דְּכָאן מוּכָח דְּסְבִירָא לְהוּ כהר"מ זַ"ל דְּטַעְמָא
דְּבֵיצָה מְשׁוּם בְּרִיהּ דאל"כ מַאי קוּשְׁיָא דִּלְמָא רִיבָּ"ל מַיְירֵי שֶׁנִּתְבַּשֵּׁל עִם תַּבְשִׁיל סַגִּי
בס"א משא"כ עִם בֵּיצִים אֲחֵרוֹת בָּעֵינַן ס"ב יע"ש ול"נ מְשׁוּם הָא לָא אִירְיָא מִדְּאָמַר
סְתָמָא כָּל אִיסּוּרִין שֶׁבַּתּוֹרָה וְגַם יָלִיף מִזְּרוֹעַ בְּשִׁילָה אַלְמָא דְּמִין בְּמִינוֹ דַּי בס"א וְקַשְׁיָא
לְהוּ שַׁפִּיר וְהָא אִיכָּא בֵּיצָה עִם מִינֵיהּ דְּצָרִיכָה ס"ג וְכֵן כָּתַב הָרִיטְבָ"א אָמַר רִיבָּ"לכָּל
אִיסּוּרִין שֶׁבַּתּוֹרָה בס' בֵּין בְּמִינוֹ וּבֵין שֶׁלֹּא בְּמִינוֹ וְכֵן כָּתַב רַשְׁ"י מִדְּכְיֵיל וְאָמַר סְתָמָא
עכ"ל הֲרֵי כמ"ש וְשַׁפִּיר מַקְשִׁין וְהָא אִיכָּא בֵּיצָה בֵּין בֵּיצִים אֲחֵרוֹת דְּבָעֵי ס"ב וְהֲוָצְרְכוּ
לְתָרֵץ דְּהָתָם מִשְׁמֵיהּ דְּבַר קַפָּרָא אָמַר וְהָכָא מִשְּׁמֵיהּ דְּנַפְשֵׁיהּ ומש"ה מְיבַּעְיָא לֵיהּ אי
בס"א בַּהֲדֵי דְּיָדָהּ כו' וּלְעוֹלָם דְּסָבְרִי כְּשִׁיטַת הָרֹא"שׁ דְּטַעְמָא מְשׁוּם גְּדוֹלִים וּקְטַנִּים
וְדַוְקָא עִם בֵּיצִים אֲחֵרִים וְאֵין לוֹמַר דע"כ רִיבָּ"ל דְּאָמַר כָּל אִיסּוּרִין ע"כ בְּאֵינוֹ מִינוֹ
קָאָמַר ומ"ה צָרִיךְ ס' דְּטַעַם כְּעִיקָּר מ"ה לְשִׁיטַת התו' דאל"כ אֶלָּא בְּמִין בְּמִינוֹ נָמֵי קָאָמַר
א"כ אֵיךְ כְּלָלָא כָּיֵיל הָא איכ' תְּרוּמָ' בְּמִינוֹ ק"א וְעָרְלָה וכ"ה בְּמָאתַיִם אֶלָּא ע"כ דְּאֵין
לְמֵידִין מִן הַכְּלָלוֹת וְאַף בְּמָקוֹם שֶׁנֶּאֱמַר חוּץ וא"כ מַאי קוּשְׁיָא מִבֵּיצָה אֶלָּא ע"כ הַתּוֹסָ'
סְבִירָא לְהוּ דְּרִיבָּ"ל בְּאֵינוּ מִינוֹ מַיְירֵי ומ"ה קָאָמַר דְּבָעֵינַן ס' דִּתְרוּמָה וְעָרְלָה וכ"ה כֻּלָּם
מ"ה בס' וְאַף מִדְּרַבָּנָן בְּמִינוֹ דַּוְקָא בִּשְׁלָמָא לְשִׁיטַת רַשְׁ"י זַ"ל שַׁפִּיר כ' דְּאַיְירֵי בְּמִינוֹ וְהָא
דְּלָא קַשְׁיָא וְהָאיכָּא עָרְלָה וכ"ה דְּמַיְירֵי בִּפְלִיטָה לְבַטֵּל בס' משא"כ לְשִׁיטַת התו' לְקַמָּן
צ"ח א' ד"ה אֵין בָּהֶן דְּחִילְקוּ בע"א שָׁם בֵּין מִינוֹ לְאֵינוֹ מִינוֹ קָשֶׁה אֲבָל הַמְעַיֵּין שָׁם נַהֲפוֹךְ
הוּא דְּלִשִׁיטַת רַשְׁ"י שָׁם כָּל הֵיכָא דְּאִיתֵּי' לְאִיסּוּרָא בְּעֵינֵיהּ אֵין חִילּוּק בְּתְרוּמָה בֵּין מִינוֹ
לְאֵינוֹ מִינוֹ וּבָעֵינַן ק"א וְכִי לֵיתָא לְאִיסּוּרָא בְּעֵינֵי' אֶלָּא פְּלִיטָה לְחוּד אָז יֵשׁ הַחִילּוּק בְּמִינוֹ
צָרִיךְ ק"א וּבְאֵינוֹ מִינוֹ ס' וּלְתוֹסָ' יֵשׁ לוֹמַר דְּכִי אִיתֵּי' לְאִיסּוּרָא בְּעֵינֵי' יֵשׁ חִילּוּק בֵּין מִינוֹ
לְאֵינוֹ מִינוֹ וּבִפְלִיטָה אפי' מִינוֹ דַּי בס' כֵּינָן דְּלֵיכָּא גּוּף הָאִיסּוּר בְּעַיִן וּלְקַמָּן אַבָּאַר וא"כ
אֵין מִכָּאן רְאָיָה דְּתוֹסָ' סְבְרִי כְּשִׁיטַת הר"מ זַ"ל: עוֹד אוֹדִיעַ לְךָ בְּמַה שֶׁנָּתַן הר"מ זַ"ל

טַעַם דְּבֵיצָה צָרִיךְ ס"ב לְבַטֵּל פְּלִיטָתָהּ משו' בְּרִיָּה דְּלָא יָבוֹאוּ לְבַטֵּל הֵיא גופ' כָּךְ בס"א
דְּבָרֶיהָ הוּא וְהַיְינוּ בְּיֵשׁ בָּהּ אֶפְרוֹחַ וּלְשִׁיטַת הַשַּׁ"ךְ אַף בְּאֵין בָּהּ כְּלָל אִם הִיא נְקוּבָה הֲוָה
בְּרִיָּה וְצָרִיךְ ס"א לְבַטֵּל פְּלִיטָתָהּ וְהִנֵּה לְבַעַל הַשְּׁעָרִי' שֶׁסּוֹבֵר דְּבֵיצָ' הֲוָה דָּבָר שֶׁבְּמִנְיָן
וַאֲפִי' בְּאֶלֶף לֹא בָּטֵיל עַיֵּין מ"א ונ"א וע"א בְּאוֹרֶךְ שָׁם א"כ הָא דְּכָתַב מְבוֹא שְׁעָרִים עַל
הַגָּהוֹת בְּסִימָן ס"ג וְצ"ל וי"ל דְּבַעַל הַשְּׁעָרִים לֹא בָּעַט בְּדִבְרֵי הר"מ צ"ל במ"ש א' בֵּיצֵי
עוֹף טָמֵא אוֹ טָהוֹר שֶׁנִּמְצָא אֶפְרוֹחַ הָא כִּדְאִיתָא וְהָא כִּדְאִיתָא בֵּיצָה שֶׁיֵּשׁ בָּהּ אֶפְרוֹחַ בָּעֵינַן
ס"ב וּבֵיצָה טְמֵא דַּי בס"א יע"ש וְקָשֶׁה הָא בֵּיצָה עוֹף טָמֵא הוּא דָּבָר שֶׁבְּמִנְיָן דְּאֵינָהּ בְּטֵילָה
כְּמוֹ שֶׁפָּסַק הַשְּׁעָרִים בסי' מ"ב וע"א בֵּיצַת טְרֵיפָה וה"ה בֵּיצָה עוֹף טָמֵא וא"כ לִיבְעֵי ס"ב
בִּפְלִיטָתָהּ שֶׁלֹּא יָבוֹאוּ לְבַטֵּל הִיא גוּפָא אִם נִתְעָרְבָה בַּאֲחֵרוֹת וְאִם הָיְינוּ אוֹמְרִים דְּבֵיצָה
טְמֵאָה לֵיכָּא לְעֵרוּבֵי בִּשְׁאָר בֵּיצִים דְּמִינְכַר דְּרֹאשָׁהּ א' כַּד כו' הֲוָה א"ש וכמ"ש לְעֵיל
בְּשֵׁם הָרָ"ן דְּגַם בְּמַרְאֶה יֵשׁ לְהַכִּיר בֵּין בֵּיצָה טְמֵאָה אֲבָל אִם נֹאמַר דְּאֵיכָּא דְּעוֹרְבָא דְּדָמֵי
לְיוֹנָה כמ"ש בא"ט קָשֶׁה וי"ל דְּלָא הֶחְמִירוּ חֲכָמִים וְהוֹסִיפוּ בְּשִׁיעוּרָא אֶלָּא בְּרִיָּה וְלֹא
בִּשְׁאָר דְּבָרִים שֶׁאֵינָם מִתְבַּטְּלִים דאלת"ה תִּקְשֶׁה הָא דקיי"ל חה"ל דְּאֵינָהּ בְּטֵילָה יְהֵא
צָרִיךְ ס"ב לְבַטֵּל פְּלִיטָתָהּ מְשׁוּם הֶיכֵּר שֶׁלֹּא יָבוֹאוּ לְבַטֵּל הִיא גוּפָא וְזֶה לֹא שָׁמַעְנוּ אֶלָּא
דְּלֹא אָמְרוּ אֶלָּא בִּבְרִי' וְלֹא בִּשְׁאָר דְּבָרִים וּבָזֶה א"ש הַכֹּל עַל נָכוֹן וּכְדִכְתִיבְנָא לְעֵיל
בְּסָמוּךְ דמש"ה דַּי בֵּיצָה טְמֵא בס"א: וּמִזֶּה יָצָא לָנוּ דִּין חָדָשׁ לְשִׁיטַת הר"מ ז"ל דְּטַעְמָא
דְּבֵיצָה דְּבָעֵינַן ס"ב מְשׁוּם הֶיכֵּר שֶׁלֹּא יָבוֹאוּ לְבַטֵּל הִיא גוּפָא א"כ בְּכָל דָּבָר שֶׁהוּא בְּרִיָּה
וְדֵינָהּ דְּאֵין בְּטֵילָה עוֹלָמִית צָרִיךְ ס"ב לְבַטֵּל פְּלִיטָתָהּ מְשׁוּם הֶיכֵּר כְּמוֹ צִפּוֹר טְהוֹרָה
וּטְמֵאָה ואמ"ה דַּהֲוָה בְּרִיָּה דְּצָרִיךְ ס"ב בָּזֶה דמ"ש מִבֵּיצָה וְהָא דְּאָמַר ר"ח דְּיֵנֵי' בְּבֵיצָה
אוֹ דְּאַשְׁמְעִינַן אַף דְּבִמְיתָתָהּ לֹא הֲוָה בְּרִיָּה הַצִּפּוֹר אוֹ אֶפְרוֹחַ אַפִּ"ה חֲשִׁיב בְּרִיָּה אוֹ לוֹמַר
אַף דְּלֹא יָצָא לַאֲוִיר הָעוֹלָ' חֲשִׁיב בְּרִיָּה לְהִתְחַיֵּיב עָלֶיהָ דְּלָא כְּרַשְׁבָּ"א בא"ט דכת' כ"ז
שֶׁלֹּא יָצָא אִיסּוּרָא דְּרַבָּנָן הֲוָה וְזֶהוּ מַה שֶּׁרָצִינוּ לְבָאֵר בְּעִנְיָנִים הָאֵלּוּ וּשְׁמוֹר זֶה: בפירש"י
ד"ה וּשְׁנֵיהֶם לֹא לְמָדוּהָ אֶלָּא מִזְּרוֹעַ בְּשֵׁילָה כו' דְּהָא הָכָא אֵיכָא לְמֵימַר שֶׁלֹּא בְּמִינוֹ הֲוָה
יָהֵיב טַעְמָא וְאַפִּ"ה רַבָּנָן אַחְמוּר וְאָמְרוּ טַעְמָא לֹא בָּטֵל עכ"ל יֵרָאֶה מִדִּבְרֵי רַשְׁ"י בְּכָאן
דְּשִׁעְוּרָא דס' לָאו דבס' וַדַּאי אֵין נוֹתֵן טַעַם אֶלָּא דְּפָעֲמִים דְּיֵשׁ ס' וְאַפִּ"ה נ"ט ומש"ה
לְשִׁיטָתֵיהּ בָּעֵינַן תַּרְתֵּי בְּאֵינוֹ מִינוֹ קַפִּילָא וס' כמ"ש בְּדִבּוּר הַקָּדוּם ד"ה בס' הֵיכָא דְּבָדָקִינִי
כו' וּכְבָר כָּתַבְנוּ מִזֶּה לְעֵיל בְּאוֹרֶךְ גַּבֵּי מֵימְרָא דְּרָבָא אֲמוּר רַבָּנָן יע"ש וא"כ הָיָה לָנוּ
לוֹמַר כְּמוֹ בִּזְרוֹעַ בְּשִׁילֹה סַגִּי בס' ה"ה בְּאֵינוֹ מִינוֹ סַגִּי בס' וְאַף דְּיָהֵיב טַעְמָא הֲוָה לָן
לְמִישְׁרֵי וַאֲנַן תַּרְתֵּי בָּעֵינַן קַפִּילָא וס' לָזֶה כָּתַב דמ"מ מִדְּרַבָּנָן אָסוּר וְהוּא דְּטַעַם כְּעִיקָּר
לְרַשְׁ"י הֲוָה מִדְּרַבָּנָן בע"ב ד"ה לְטַעַם כְּעִיקָּר כו' וְהָרִיטְבָ"א ז"ל הִקְשָׁה דא"כ הֵיכִי יָלְפִינַן
מִין בְּאֵינוֹ מִינוֹ לְמִשְׁרֵי בס' אוֹ מֵאָה דְּאָפְשָׁר דְּיָהֵיב טַעְמָא וְהָתָם הֲוָה בְּמִינוֹ עכ"ל וְרָצָה
לוֹמַר אַף דְּרַשְׁ"י סוֹבֵר אה"נ תַּרְתֵּי בָּעֵינַן שִׁשִּׁים וּטְעִימַת קַפִּילָא מ"מ הֵיכָא דְּלֵיכָּא קַפִּילָא
סָמְכִינַן אס' לְחוּד דְּלְמָא יָהֵיב טַעְמָא וְטַעְמָא לָא בְּטִיל מִדְּרַבָּנָן וְאֵין לוֹמַר דְּהָוֵי סְפֵיקָא
דְּרַבָּנָן וּלְהָקֵל הָא סָפֵק מַחֲמַת חֶסְרוֹן יְדִיעָה לָא הֲוָה סָפֵק אַף בִּדְרַבָּנָן כֵּיוָן דְּאִילּוּ הָיָה
קַפִּילָא הָיָה יָכוֹל לְהַבְחִין מַה בְּכָךְ דְּטַעַם כְּעִיקָּר דְּרַבָּנָן וּלְיַיֵּשֵׁב זֹאת נֹאמַר דְּרַשְׁ"י סוֹבֵר
כָּל הֵיכָא דְּאֵיכָּא ס' אוֹ מֵאָה לְמַר עפ"י רוֹב לֵיכָּא טַעַם וּלְכָךְ כָּל הֵיכָא דְּלֵיכָּא קַפִּילָא
סָמְכִינַן אַרֻבָּא וְהֵיכָא דְּאֵיכָּא קַפִּילָא כָּל הֵיכָא דְּאֵיכָּא לְבָרוֹרֵי מְבָרְרִינַן דּוֹמֶה לָזֶה בְּרֵישׁ
הַכֹּל שׁוֹחֲטִין שָׁרוֹב מִצְוִיין מֻמְחִין הֵן וְאַפִּ"ה אִי אִיתָא לְפָנֵינוּ שׁוֹאֲלִין אוֹתוֹ יע"ש אֶלָּא

דְּקַשְׁיָא לְרַשִׁ"י דְּהָתָם לֹא בָּעֵינַן כְּלָל טְעִימָה וְהָכָא בָּעֵינַן ותי' הָתָם הֲוָה מִין בְּמִינוֹ וא"א לְמֵיקָם אַטַּעְמֵיהּ משא"כ בְּאֵינוֹ מִינוֹ וצ"ע לְיַיְשֵׁב דִּבְרֵי רַשִׁ"י: (ע"ב) רַשִׁ"י ד"ה אֵין בְּשִׁילָה אֶלָּא שְׁלֵימָה לֹא נִתְפָּרֵשׁ בְּאֵיזֶה לָשׁוֹן פֵּירֵשׁ רִיטְבָ"א בְּאֵיזֶה לָשׁוֹן קוֹרֵא לַשָּׁלֵי' בְּשִׁילֹה: וּבְתוֹסְפוֹת ד"ה מ"ס מְחַתֵּךְ כו' לָא הֲוָה מ"ס לל"ק כל"ב כו' ר"ל דל"ק הֲוָה מ"ס ת"ק ומ"ס הַיְינוּ ר"ש ולל"ב מ"ס הַיְינוּ ר"ש דְּאִיהוּ.

דְּאָמַר בַּהֲדֵי אַיל מְבַשֵּׁל לָהּ ומ"ס ת"ק דִּבְקְדֵירָה אַחֶרֶת מְבַשֵּׁל לָהּ וּלְפִי' תו' מ"ס לל"ק ר"ש דְּמְחַתֵּךְ לַהּ וַהֲדַר מְבַשֵּׁל לַהּ דְּלָא קָאָמַר אֶלָּא שֶׁמְּבַשֵּׁל עִם הָאַיל וְלֹא שְׁלֵימָה ות"ק סָבַר כְּשֶׁהוּא מְחֻבָּר עִם הָאַיל ול"ב מ"ס הַיְינוּ ר"ש בַּהֲדֵי אַיל מְבַשֵּׁל ומ"ס ת"ק בִּקְדֵירָה אַחֶרֶת וְכָתְבוּ לל"ב ת"ק דְּאָמַר שלי' הַיְינוּ שֶׁלֹּא יַחְתְּכֶנּוּ הַזְּרוֹעַ לְכַמָּה חֲתִיכוֹת כְּמוֹ לפירש"י לל"ק כֵּן ועי' בָּרַשְׁבָּ"א וְרִיטְבָ"א בָּזֶה: גְּמָרָא ומי יָלְפִינַן מִינֵיהּ וְהָא תְּנַן זֶהוּ הֶיְתֵּר הַבָּא מִכְּלַל אִיסּוּר כו' בְּמַהֲדו"ם מִלּוּבְלִין כָּתַב שֶׁיֵּשׁ מַקְשִׁין בְּלֹא זֶה הֲוָה לְהַקְשׁוֹת לְמַאי דקיי"ל כָּל אִיסּוּרִין בְּשִׁשִּׁים וְהָא תַּנְיָא זֶהוּ הֶיְתֵּר כו' דְּמַשְׁמַע שְׁאָר אִיסּוּרִין אֵין בְּטִילִין וי"ל דְּהָיְתִי אוֹמֵר כתי' אַבַּיֵּי אוֹ כְּרָבָא וְסָמַךְ עַצְמוֹ אַקַּוְשְׁיָא שְׁנִיָּה אִי הָכִי לְמֵאָה וְשִׁשִּׁים נִיגְמוֹר דְּהָיָה סוֹבֵר דְּקַוְלָא גָּמְרִינַן מִינֵיהּ עַד שֶׁהֲוָצְרַךְ לְתָרֵץ דְּחוּמְרָא גָּמְרִינַן משא"כ אִי לָא הֲוָה יָלְפִינַן מִזְּרוֹעַ בְּשִׁילָה לָא הֲוָה קַשְׁיָא לי' ול"מ מַאי זֶהוּ הֶיְתֵּר הַבָּא מִכְּלַל אִיסּוּר: וּבְרַשִׁ"י אֶלָּא לר' יְהוּדָא כו' אֲבָל מִין בְּאֵינוֹ מִינוֹ יָלְפִינַן מִינֵיהּ לְבַטּוֹלֵי בְּשִׁשִּׁים אוֹ מֵאָה לְמַר עכ"ל סוֹבֵר אַף לר"י נָמֵי א"ש וּשְׁנֵיהֶם לֹא לְמָדוּהָ כו' לְעִנְיַן שא"ט ומ"ש לְעֵיל ע"א ד"ה בְּשִׁשִּׁים הֵיכָא דְּבָדָקִינִי' וְלָא יָהֵיב טַעְמָא אִי נָמֵי מִין בְּמִינוֹ לְרַבָּנָן דְּפְלִיגִי אר"י כָּתַב כֵּן וְעַל מ"ש בד"ה דְּמִדְּאוֹרַיְיתָא יע"ש: ובד"ה חִידּוּשׁ הוּא דִּלְכַתְּחִלָּה הֶיְתֵּר לְבַטֵּל הָאִיסּוּר עכ"ל סוֹבֵר דְּאֵין מְבַטְּלִין אִיסּוּר הוּא מ"ה וְכֵן דַּעַת הָרַאֲב"ד הֶבִיאוֹ הָרַשְׁבָּ"א וְרִיטְבָ"א ועמ"ש תו' ד"ה לָאו לְמַעוּטֵי ועי' בס' מְקוֹם שְׁמוּאֵל וּלְקַמָּן אֲבָאֵר: ובד"ה מִדְּאוֹרַיְיתָא בְּרֵרוּבָא בְּטִיל כְּלוֹמַר אִי לָאו מֵהַאי גְּמָרִינַן וּמַשְׁוִינַן בִּיטּוּל טַעַם כִּשְׁאָר בַּטֵּלוֹלֵי דְּאוֹרַיְיתָא וּבְרֵרוּבָא הֲוָה לָן לְבַטּוֹלֵי כְּדִכְתִי' אַחֲרֵי רַבִּים לְהַטּוֹת עכ"ל מִדְּכָתַב כְּלוֹמַר וְגַם מִדְּכָתַ' דַּהֲוָה לְמִשְׁרֵי מֵאַחֲרֵי רַבִּים מַשְׁמַע בֶּאֱמֶת אֵינוֹ כָּךְ דְּמַה צָּרִיךְ שִׁשִּׁים וְסוֹבֵר דְּאַבַּיֵּי דְּתֵירֵץ לָא צְרִיכָא לר"י הָרָצוֹן דְּזֶהוּ הֶיְתֵּר לְמַעוּטֵי שְׁאָר אִיסּוּרִין דְּלָא בְּטִיל מִין בְּמִינוֹ וְכִי גָּמְרִינַן מִזְּרוֹעַ בְּשִׁילָה לְאֵינוּ מִינוֹ יָלְפִינַן וכמ"ש ד"ה אֶלָּא לר"י כו' דְּבְאֵינוֹ מִינוֹ יָלְפִינַן מֵאָה אוֹ שִׁשִּׁים לְמַר וא"כ הֲוָקְשָׁה לוֹ מַאי קָאָמַר דְּמִדְּאוֹרַיְיתָא בָּטֵל וְהָא טַעַם כְּעִיקָּר מ"ה וּנְהִי דְּרַשִׁ"י פָּסַק לְקַמָּן טַעַם כְּעִיקָּר מִדְּרַבָּנָן זֶהוּ לְרָבָא וּכְמוֹ שֶׁאָבָאֵר שָׁם בד"ה לְטַעַם אֲבָל לְאַבַּיֵּי דְּהוּא מָרָא דְּשִׁמְעָתִין דְּאִיהוּ סוֹבֵר בפכ"ה ק"ט דְּטַעַם כְּעִיקָּר מ"ה יע"ש וּלְהָכִי הֲוָצְרַךְ לְפָרֵשׁ דה"ק דְּמִדְּאוֹרַיְיתָא אִי לָאו דְּיָלְפִינַן מִכָּאן הֲוָה לְבַטּוֹלֵי בְּרֵרוּבָא מִכָּאן אָנוּ לְמֵידִין דְּטַעַם כְּעִיקָּר מ"ה וא"כ חוּמְרָא גָּמְרִינַן מִינֵיהּ דְּבָעֵינַן שִׁשִּׁים וּמֵאָה אֶלָּא דְּקַשְׁיָא טוּבָא דְּהָא אַבַּיֵּי אָמַר לְקַמָּן בכ"ה דְּטַעַם כְּעִיקָּר מִבְּשַׁר בְּחָלָב יָלִיף וְלֹא מִזְּרוֹעַ בְּשִׁילָה וְעוֹד יְקַשֶּׁה הֵיאַךְ מָצִינוּ לְמֵילַף קַוְלָא מֵאֵיל נָזִיר דְּחַדּוּשׁ הוּא דְּהֶיְתֵּר לְבַטֵּל הָאִיסּוּר וְכֵיוָן דְּאַשְׁמְעִינַן טַעַם כְּעִיקָּר מבב"ח דְּאֵינוֹ בָּטֵל בְּרֵרוּבָא מְנָא לָן לוֹמַר בְּשִׁשִּׁים וּמֵאָה מֵאֵיל נָזִיר אַף אִם נִדְחוֹק וְלוֹמַר דְּאַבַּיֵּי וַדַּאי סוֹבֵר טַעְמוֹ וְלֹא מַמָּשׁוֹ דְּאוֹרַיְיתָא אֶלָּא מִיהֵת הָא דְּיָלִיף לְקַמָּן מבב"ח הָדַר בֵּיהּ לְבָתַר דְּשָׁמַע מֵרָבָא דְּדָחֵי לֵיהּ דֶּרֶךְ בִּישׁוּל אָסְרָה תּוֹרָה וּלְעוֹלָם טַעַם כְּעִיקָּר מ"ה יָלִיף מֵאֵיל נָזִיר דְּבָעֵינַן ס' אוֹ מֵאָה לְמַר קַשְׁיָא טוּבָא מְנָלַן לְמֵילַף דְּבָעֵינַן ס' אוֹ מֵאָה אֵימָא אה"נ דְּאִי אִיכָּא רוֹב בָּטֵל וּמָה

אִיכְפַּת לָן דְּבִזְרוֹעַ יֵשׁ שִׁשִּׁים אוֹ מֵאָה וְעוֹד דְּהָתָם הֲוָה מִין בִּמִינוֹ וְאוֹ דְּבָטֵל מ"ה חַד בִּתְרֵי
אוֹ דְּאֵין לוֹ בִּיטּוּל עוֹלָמוֹת וּמִנַּלַן לְמֵילַף בְּאֵינוֹ מִינוֹ דְּבָטֵל בְּשִׁשִּׁים ועי' תו' ד"ה לְחוּמְרָא
סוֹף דָּבָר אֲנִי אוֹמֵר שֶׁלִּכְאוֹרָה דִּבְרֵי רַשְׁ"י צ"ע וְלֹא זָכִיתִי לְהָבִין אוֹתָם: וְאַחַר הָעִיּוּן אֲנִי
אוֹמֵר שֶׁיֵּשׁ לְיַישֵׁב קְצָת וּלְהַתִּיר הַקְּשָׁרִים הָאֵלּוּ וְהוּא בְּהֶקְדֵּם הַקְדָּמָה אַחַת מ"ש הר"ב
ז"ל בהג"ה סי' צ"ח ס"ב דְּלְעִנְיַן מִין בְּמִינוֹ אָזְלִינַן בָּתַר שמי' וְלָא בָּתַר טַעְמָא אִם הוּא
שָׁוֶה בְּטַעֲמָא וְלֹא בְּשָׁמִי' כו' וְהִנֵּה הַשָּׁ"ךְ ז"ל הִשִּׁיגוּ וְאַחֲרָיו הפר"ח הִסְכִּים דְּדַוְקָא טַעַם
כְּעִיקָּר מ"ה וְהִנֵּה אִם נֹאמַר אה"נ דְּדַוְקָא כָּל שֶׁנִּפְגַּם הַטַּעַם אָסוּר מ"ה אֶלָּא היכ' דְּשָׁוֶה
בְּטַעֲמָאוְלֹא בְּשָׁמִי' י"ל מ"ה אָסוּר דְּלָא שָׁרִינַן מִין בְּמִינוֹ בְּרֵרוּבָּא אֶלָּא דְּשָׁוִין בְּשָׁמִי' דְּאַחֲרֵי
רַבִּים בְּסַנְהֶ' כתי' דְּכֻלָּן שָׁוִין מַמָּשׁ הָא כֹּל שֶׁאֵינוֹ בְּשָׁמִי' שָׁוֶה הֲוָה א"מ וְנֹאמַר עוֹד דְּרוֹטֶב
לְגַבֵּי בָּשָׂר הֲוָה אֵינוֹ מִינוֹ כמ"ש הָרַשְׁבָּ"א בִּשְׁמַעְתִּין וא"כ יָלְפִינַן מִזְּרוֹעַ בְּשִׁילָה דְּרוֹטֶב
הַנִּפְלָט מִן הַזְּרוֹעַ וְנִבְלַע בְּאַיל הֲוָה א"מ וּבָטֵל בְּשִׁשִּׁים אוֹ מֵאָה וְיָלְפִינַן מִדִּכְתִיב וְלָקַח
הַכֹּהֵן אֶת הַזְּרֹעַ בְּשִׁילָה מִן הָאַיִל וּמִלַּת מִן הָאַיִל מְיֻיתָּר דְּאִי לְאַשְׁמְעִינַן דְּבָשִׁיל בַּהֲדֵי אַיִל
לִכְתּוֹב וְלָקַח הַזְּרוֹעַ מִן הַשְּׁלָמִים אֶלָּא דְּבָא לוֹמַר דְּבָעִינַן שֶׁיְּהֵא הַזְּרוֹעַ עִם הָאַיִל בִּשְׁלֵימוּת
בִּזְמַן שֶׁנִּקְרָא אַיִל דְּאָז יֵשׁ שִׁשִּׁים אוֹ מֵאָה לְמַר משא"כ כְּשֶׁהוּא מְחֻוָּתָּךְ דְּאָז אֵין שִׁשִּׁים
נָגֶד הַזְּרוֹעַ אָסוּר וְכֵינָן שֶׁכֵּן יָלְפִינַן מִינֵיהּ לִשְׁאָר אִיסּוּרִין ג"כ הֵיכָא דְּאֵין שָׁוִין בְּשָׁמַיְהוּ
וּמִינֵיהּ ה"ה הֵיכָא דְּאֵין שָׁוִין בְּטַעֲמָא יָלְפִינַן מִינֵיהּ כמ"ש אוֹ דְּמִסְתָּמָא כָּל שֶׁאֵין שָׁוִין
בְּטַעְמָא אֵין שָׁוִין בִּשְׁמַיְהּ ג"כ כמ"ש הַשָּׁ"ךְ בסי' ק"ט ס"ק ז' דְּכָל שֶׁחֲלוּקִין בְּשֵׁמֶן כו'
וה"ה אֶפְשָׁר אִיפְכָּ' לָזֶה כָּתַב רַשְׁ"י ז"ל מִדְּאוֹרַיְיתָא בְּרֵרוּבָּא בְּטִיל כְּלוֹמַר אִי לָאו מֵהָא
גָּמְרִינַן הֲוָה לִיהּ לְבַטּוֹלֵי בְּרֵרוּבָּא וְעַכְשָׁיו יָלְפִינַן מִזְּרוֹעַ בְּשִׁילָה דְּבָעִינַן שִׁשִּׁים דַּוְקָא
מִדִּכְתִיב מִן הָאַיִל מַשְׁמַע כְּשֶׁהוּא שָׁלֵם הוּא דְּמֻוָּתָּר דְּאִיכָּא שָׁשִּׁים וְתוּ לֵיכָּא לְאַקְשׁוֹיֵי
דְּחִדּוּשׁ הוּא וְאֵיךְ יָלְפִינַן מִינֵיהּ קַוְלָא בְּעָלְמָא דְּלֵיהֲוֵי בָּטֵל בְּשִׁשִּׁים דְּהָא אִי לָא יָלְפִינַן
מִכָּאן לָא יָדְעִינַן דְּמִין בָּאֵינוּ מִינוֹ לָא בָּטֵל מֵרוֹב וְכֵינָן דְּמִכָּאן אָנוּ לְמֵידִין תּוּ לֵית לָן
לְאַחְמוֹרֵי אֶלָּא בְּמַה שֶּׁהֶחְמִירוּ תּוֹרָה בְּכָאן דְּבְשִׁשִּׁים מִיהָא בְּטִיל וְזֶה בָּרוּר לַמֵּבִין אֶלָּא
דְּקַשְׁיָא דְּאַבַּיֵי הוּא דְּאָמַר הָכִין וְאִיהוּ סְבִירָא לִי' בַּעֲבוּדָה זָרָה דְּאָזְלִינַן בָּתַר טַעְמַיְהוּ וְלָא
בָּתַר שְׁמָא גַּבֵּי חַמְרָא חַדְתָּא וְעִינְבֵיהּ וְכֵינָן שֶׁכֵּן הֲוָה רוֹטֶב עִם בָּשָׂר מִין בְּמִינוֹ לְדַעְתּוֹ
וְאֵיךְ יָלְפִינַן מִינֵיהּ בְּאֵינוֹ מִינוֹ וְעוֹד דְּמִין בְּמִינוֹ לר"י בְּאֶלֶף לֹא בָּטֵל וּלְרַבָּנָן בְּרֵרוּבָּא וְצָרִיךְ
לוֹמַר דְּאַבַּיֵי מְתָרֵץ כֵּן אַלִּיבָּא דְּרִיבָּ"ל דְּיָלֵיף מִזְּרוֹעַ בְּשִׁילָה וְרִיבָּ"ל סוֹבֵר בָּתַר שְׁמַיְהּ
אָזְלִינַן וַהֲוָה רוֹטֶב עִם בָּשָׂר מִין בא"מ וְאַבַּיֵי אה"נ דְּלָא סְבִירָא לִיהּ הָא דְּאִיהוּ בָּתַר טַעְמָא
אֲזַיל ועי' בְּחִדּוּשֵׁי הָרַשְׁבָּ"א בִּשְׁמַעְתִּין וּלְקַמָּן אֲבָאֵר בְּאוֹרֶךְ הָא דְּרוֹטֶב עִם בָּשָׂר וְאֵין
לְהַקְשׁוֹת א"כ מַה קָּאָמַר אַבַּיֵי לֹא נִצְרְכָא אֶלָּא לר"י דְּאָמַר מִין בְּמִינוֹ לֹא בָּטֵל קמ"ל דְּהָכִי
בָּטֵל קמ"ל דְּהָכִי בָּטֵל מִין בְּמִינוֹ מַה נִּיהוּ דְּהָא רוֹטֶב עִם בָּשָׂר הֲוָה מִין בא"מ וְרַשְׁבָּ"א
הִקְשָׁה קַוְשְׁיָא זוֹ ותי' דְּאַבַּיֵי אָזַיל לְשִׁיטְתֵּיהּ דְּאָזְלִינַן בָּתַר טַעְמָא לְשִׁיטַת רַשְׁ"י ע"כ אַבַּיֵי
אַלִּיבָּא דְּרִיבָּ"ל מְשַׁנֵּי וְאִית לֵיהּ דְּאָזְלִינַן בֵּין בָּתַר שְׁמַיְהּ וּבֵין בָּתַר טַעְמָא דְּגִילּוּי מִלְּתָא
בְּעָלְמָא הֲוָה כֵּינָן דְּכָל שֶׁחֲלוּקִין בַּשֵּׁמֶן בָּעִינַן שִׁשִּׁים מִן אֵיל נָזִיר דְּמַשְׁמַע כְּשֶׁהוּא שָׁלֵם
וְאַחֲרֵי רַבִּים בְּשָׁוִין מַמָּשׁ ה"ה בַּחֲלוּקִין בְּטַעְמָן נָמֵי בָּעִינַן שִׁשִּׁים וּמֵהָכָא יָלְפִינַן אוֹ מִסְתָּמָא
כָּל שֶׁחֲלוּקִין בְּטַעְמָן חֲלוּקִין בְּשֵׁמֶן כמ"ש לְעֵיל א"כ מַאי חִידּוּשָׁא הָכִי דְּבָטֵל וְהָא הֲוָה מִין
בְּאֵינוֹ מִינוֹ גַּם לר' יְהוּדָא וּמַאי זֶה הָיְתֵר הַבָּא מִכְּלַל אִיסּוּר דְּאָמַר בַּבָּרַיְיתָא י"ל לְעִנְיַן
גּוּף הָאַיִל שְׁמִתְעָר' חֲתִיכוֹת דַּקּוֹת מִן הַזְּרוֹעַ וְנִפְרַךְ דהו"ל מִין בְּמִינוֹ לְזָרִים וְזֶהוּ חִידּוּשָׁא

לר"י וְכֵן צָרִיךְ לוֹמַר לְדִבְרֵי הָרַשְׁבָּ"א ז"ל שָׁם בְּחִדּוּשָׁיו דְּרוֹצֶה לְפָרֵשׁ נָגֵד גּוּף הָאַיִל וע"כ כַּנָּוָתוֹ כמ"ש שֶׁנִּפְרַךְ קְצָת מִן הַזְּרוֹעַ בַּבִּישׁוּל וּמֻוָּתָר אֶלָּא דְּהֶוְקֵשָׁה לוֹ דַּהֲוָה יָבֵשׁ בְּיָבֵשׁ ור' יְהוּדָה מוֹדֶה בְּיָבֵשׁ דְּחַד בב' בַּטִּיל דע"כ לָא פְּלִיג אַרַבָּנָן אֶלָּא בִּבְלוּל כְּהַהִיא דְּדַם הַפָּר כו' דְּהָא ר' מֵאִיר נָמֵי סוֹבֵר מַעֲלִין הַמְדַמֵּעַ בא' וּמֵאָה בְּמִינוֹ דְּאִי בא"מ בְּשִׁשִּׁים סַגִּי יע"ש הֵיטֵב כָּל זֶה לְשִׁיטָתִיהּ אֲבָל לְשִׁיטַת רַשְׁ"י לְקַמָּן צ"ט ע"א ד"ה אֵין בָּהֶן בנ"ט שֶׁפִּירֵ' בְּהֶדְיָא דמש"ה בָּטֵל בס' דְּלֵיתָא לְאִיסּוּרָא בְּעֵינַ' הָא אִיתָא בְּעֵינַ' לֹא בָּטֵל אַף בְּאֵינוֹ מִינוֹ עַד דְּאִיכָּ' ק"א דְּהָא גְּרִיסִין לְתוֹךְ עֲדָשִׁים א"מ וְעַיַּין תו' ד"ה אֵין בָּהֶן ונ"ט וְהָרַשְׁבָּ"א בְּשִׁיטַת התו' קַיְימִי יע"ש ולפ"ז מָצִינוּ לוֹמַר לְשִׁיטַת רַשְׁ"י זֶהוּ הֶיְתֵּר הַבָּא מִכְּלַל אִיסּוּר הוּא מִין בְּמִינוֹ לר"י שֶׁנִּפְרַךְ מִן הַזְּרוֹעַ לַחֲתִיכוֹת דַּקּוֹת וְאַף דְּיָבֵשׁ בְּיָבֵשׁ לֹא בָּטֵל בְּאֶלֶף וְהַהִיא דְּתָנַן ר"י אוֹמֵר מַעֲלִין הַמְדַמֵּעַ בק"א בא"מ דְּבִשְׁאָר אִיסּוּרִין בס' אוֹ ק' וּבְתִרוּמָה ק"א דְּאִיתֵּ' לְאִיסּוּרָ' בְּעֵינֵיהּ וּכְמוֹ גְּרִיסִין דְּאִיתֵּ' בְּעֵינֵיהּ צָרִיךְ ק"א כו' ומ"מ יָלְפִינַן מִינֵיהּ מִין בא"מ רוֹטָב הַזְּרוֹעַ עִם הָאַיִל וְלָזֶה בָּעֵינַן הַזְּרוֹעַ מִן הָאַיִל שֶׁיִּהְא בִּשְׁלֵימוּת שֶׁקָּרוּי אַיִל דְּאָז יֵשׁ שִׁשִּׁים וְלֹא כְּשֶׁחָתַךְ מִקְצָת מִן הָאַיִל דְּאָסוּר לְבִשּׁוּלֵי בַּהֲדֵי זָרוּעַ וְלֹא אַסְמַכְתָּ' הוּא כמ"ש התו' ד"ה לְחוּמְרָא אֶלָּא דְּרָשָׁא גְּמוּרָה הִיא אוֹ יֹאמַר דְּרַשְׁ"י יִסְבּוֹר דְּמִין בְּמִינוֹ רוֹטָב הַזְּרוֹעַ עִם רוֹטָב הָאַיִל וְהָרַשְׁבָּ"א דָּחָה זֶה דְּמַשְׁמַע דְּקָאֵי לְגוּף הָאַיִל דְּבָטֵל בְּשִׁשִּׁים וְרַשְׁ"י יִסְבּוֹר כֵּן לְפִי הָאֱמֶת דְּזֶהוּ הֶיְתֵּר קָאֵי לְרוֹטָב הָאַיִל שֶׁיֵּשׁ בּוֹ רוֹטָב הַזְּרוֹעַ וּכְגוֹן שֶׁאֵין מַיִם בְּקִדֵּרָה כ"כ וכמ"ש הָרַשְׁבָּ"א (דאל"ה הַוָה לֵיהּ מִין וא"מ וְסָלֵק אֶת מִינוֹ כְּמִי שֶׁאֵינוֹ וְעַיַּין מ"ש לְקַמָּן בעזה"י) כֵּן נִרְאֶה לְיַישֵּׁב וּמִי שֶׁלִּבּוֹ רְחָבָה יִתָּרֵץ בע"א והלע"ד כָּתַבְתִּי: ובד"ה לָא לְמַעוּטֵי שְׁאָר אִיסּוּרִין כו' וי"ל דְּזֶהוּ הֶיְתֵּר מַשְׁמַע מִכְּלַל דָּבָר הָאָסוּר לַאֲכִילָה עכ"ל ר"ל דְּקַשְׁיָא לי' דִּלְמָא זֶהוּ חִידּוּשָׁא דְּכָאן מֻוָּתָר לְבַטֵּל אִיסּוּר לְכַתְּחִלָּה ותי' דְּזֶה הֶיְתֵּר מַשְׁמַע בְּדִיעֲבַד קָאָמַר זֶהוּ הֶיְתֵּר מִכְּלָל אִיסּוּר דְּבִשְׁאָר אִיסּוּרִין אפי' דִּיעֲבַד אָסוּר וּפָרִיךְ שַׁפִּיר וְעַיַּין בְּחִדּוּשֵׁי הָרַשְׁבָּ"א וְרִיטְבָ"א שֶׁכָּתְבוּ דְּאִי מֻוָּתָר מִן הַתּוֹרָה לְבַטֵּל הָאִיסּוּר וְכָאן חֲדוּשָׁא דְּמִצְוָה לְבַשֵּׁל עִם הָאַיִל וּבִשְׁאָר אִיסּוּרִין רְשׁוּת אִם כֵּן הָא דְּקָאָמַר זֶהוּ הֶיְתֵּר ע"כ לְאַשְׁמְעִינַן דְּבִשְׁאָר אִיסּוּרִין אֵינוֹ בָּטֵל דְּאִי דְּכָאן מִצְוָה וּבִשְׁאָר אִיסּוּרִין רְשׁוּת מַאי אָתֵי לְאַשְׁמְעִינַן בָּזֶה יע"ש מַשְׁמַע מִכָּאן דתו' סָבְרִי דְּאָסוּר לְבַטֵּל אִיסּוּר מ"ה: וּבְתוֹ' ד"ה מַאן דְּאָמַר בס' כו' דְּהָכָא מִין בְּמִינוֹ עכ"ל ר"ל דְּלָאו דְּרָשָׁה גְּמוּרָה הוּא לְשִׁיטָתָם דְּטַעַם כְּעִיקָּר מ"ה דמ"מ הָא כָּאן מִין וּמִינוֹ דְּנַדַּאי בְּרֻבָּא בָּטֵל אוֹ יֹאמַר דְּלָאו דְּרָשָׁא לְמֵילַף מִינֵיהּ טַעַם כְּעִיקָּר בא"מ דְּלֵיהֱוֵי דְּאוֹרָיְיתָא וְהַיְינוּ מִדְּכְתִיב הַזְּרוֹעַ מִן הָאַיִל וכמ"ש בפירש"י דְּהָא בָּעֵינַן שִׁשִּׁים אוֹ מֵאָה לְמַר דְּהָא הָכִי מִין וּמִינוֹ הַוָה וְהָרַאשׁוֹן נִרְאֶה יוֹתֵר בָּזֶה: ובד"ה מַאי חֲזִית כו' אע"ג דְּלְחוּמְרָא מַקְשִׁינַן עכ"ל וְעַיַּין בְּרַשְׁבָּ"א שֶׁהִקְשָׁה בְּשֵׁם הָרַמְבַּ"ן ז"ל דְּמְנָא לַן לר"י דְּמִין בְּמִינוֹ בְּאֶלֶף לֹא בָּטֵל דלמ' בְּשִׁשִּׁים בָּטֵל דְּהָא דַּם הַפָּר אֵין שִׁשִּׁים נֶגֶד דַּם הַשָּׂעִיר וְתֵירֵץ אִי יָלְפִינַן מִזְּרוֹעַ בְּשִׁילֹה הַוָה קַוְלָא יע"ש ולפ"ז לֹא קָשָׁה קוּשְׁיַת הַתּוֹסָפוֹת דְּהָא דְּפָרִיךְ לֵיגְמַר מֵהַאי פי' לֵיגְמַר מִיהַת בְּשִׁשִּׁים בָּטֵל כְּמוֹ זָרוּעַ בְּשֵׁלָה וְדַם הַפָּר דִּלֵיכָּא שִׁשִּׁים וְכֵן פֵּירֵשׁ הָרַשְׁבָּ"א וְרִיטְבָ"א וּמְשַׁנֵּי חִדּוּשׁ הוּא ועי' מ"ש לְקַמָּן צ"ט ע"א בְּהָא דְּפָרִיךְ וּמַאי חֲזִית לֵיגְמַר מַהָךְ כו': ובד"ה לְחוּמְרָא גָּמְרִינַן וא"ת תִּינַח בְּמִינוֹ בא"מ דַּהֲוָה מ"ה דְּטַעַם כְּעִקָּר מ"ה עכ"ל התו' ז"ל סָבְרִי דְּהָא דְּאָמַר זֶהוּ לר"י דְּאָמַר דְּעָלְמָא לֹא בָּטֵל וְהָכָא בָּטֵל מִין בְּמִינוֹ וְרִיבָּ"ל דְּיָלִיף מִין בְּמִינוֹ דְּבָטֵל לְרַבָּנַן דְּהִלְכְתָא כְּוָותַיְיהוּ לְשִׁיטָתָם לְעֵיל וְהֶוְקֵשָׁה לָהֶם דְּתָנֵי הָא

דְּאָמַר מִדְּאוֹרַיְיתָא בְּרֵירָבָא בָּטֵל בְּמִינוֹ בא"מ דְּטַעַם כְּעִיקָּר מ"ה מִמְּשָׁרֵת בִּפְסָחִים וּמִנָּלַן לְמֵילַף מִזְּרוֹעַ בְּשִׁילֵה דַּהֲוָה בְּשִׁשִּׁים וע"ז תֵּירֵץ דְּמַה דְּאָמַר לְחוּמְרָא גָּמְרִינַן הַיְינוּ בְּמִינוֹ דְּאַסְמְכוּהָ מִקְרָא מִדְּרַבָּנָן בָּעֵינַן שִׁשִּׁים וּבְאֵינוֹ מִינוֹ קִים לְהוּ בְּיוֹתֵר מִשִּׁשִּׁים לָא יָהֵיב טַעְמָא וְזֶה דְּלָא כפי' רָשִׁ"י בד"ה מִדְּאוֹרַיְיתָא וכמ"ש שָׁם עוֹד תֵּירְצוּ דְּהָא דְּאָמְרִינַן לְחוּמְרָא יָלְפִינַן קָאֵי נָמֵי אַאֵינוֹ מִינוֹ דְּזִימְנִין פּוֹסֵק הַטַּעַם בְּפָחוֹת מִשִּׁשִּׁים וּמִדְּרַבָּנָן בָּעֵינַן שִׁשִּׁים וְאַסְמְכוּהָ אַקְּרָא דִּזְרוֹעַ בְּשִׁילֵה דְּבְמִינוֹ וכ"ש בְּאֵינוֹ מִינוֹ בָּעֵינַן שִׁשִּׁים דַּוְקָא וְזֶה חוּמְרָא הוּא ד"ה וְלִכְאוֹרָה מַשְׁמַע מִכָּאן דְּשִׁשִּׁים מִיהָא בָּעֵינַן אַף דְּלָא יָהֵיב טַעְמָא וְזֶה סוֹתֵר למ"ש הַתּוֹסָ' ע"א ד"ה כֹּל דְּכִי לָא יָהֵיב טעמ' לָא בָּעֵינַן ס' וצ"ל דְּאִי טַעְמֵיהּ קַפִּילָא וַאֲמַר דְּלֵית טַעְמָא לָא בָּעֵינַן ס' וְאִי לֵיכָּא בָּעֵינַן ס' וְאַף בְּדָבָר שֶׁמִּסְתָּמָא פּוֹסֵק ב"נ אוֹ ב"מ הֶחְמִירוּ וְזֶה חוּמְרָא: גמ' רָבָא אָמַר לֹא נִצְרְכָא אֶלָּא לְטַעַם כְּעִיקָּר דִּבְקֻדָּשֵׁי' אָסוּר וְהָכִי שָׁרֵי עכ"ל הִנֵּה שִׁיטַת רַשִּׁ"י זַ"ל דִּבְקֻדָּשִׁים אָסוּר בְּכָל שֶׁהוּא מִקְרָא דַּאֲשֶׁר יִגַּע בִּבְשָׂרָהּ יִקְדָּשׁ אפי' נָגַע בָּהּ מִינָהּ אַפִּ"ה יִקְדַּשׁ אַלְמָא אפי' מִין בְּמִינוֹ דְּלָא יָהֵיב טַעְמָא דִּבְרֵירָבָא בָּטֵל וְהָכִי לֹא בָּטֵל ה"ה בְּאֵינוֹ מִינוֹ נָמֵי דִּקְרָא סְתָמָא כְּתִיב וְהָכָא בִּזְרוֹעַ בְּשִׁילֹה שָׁרֵי בְּשִׁשִּׁים אוֹ מֵאָה לָמֵ"ד כֵּן וְחֻלִּין וַדַּאי דְּחַד בִּתְרֵי בְּטִיל לְרָבָא דְּלֵית לֵיהּ טַעַם כְּעִיקָּר כִּדְמוֹכַח הַהִיא דפכ"ה ק"ט דְּדָחֵי רָבָא לַאֲבַיֵּי וְאָמַר דֶּרֶךְ בִּישׁוּל אָסְרָה תּוֹרָה וּלְעוֹלָם טַעַם כְּעִיקָּר דְּרַבָּנָן וא"כ א"ש כִּפְשׁוּטוֹ אַטוּ אֲנַן לְקֻלָּא גָּמְרִינַן לְחֻמְרָא גָּמְרִינַן דמ"ה בְּרֵירָבָא בְּטִיל בֵּין בְּמִינוֹ בֵּין בְּאֵינוֹ מִינוֹ וְלֹא נִצְטָרֵךְ לפ' כְּמוֹ לַאֲבַיֵּי וּכְדִכְתִיבְנָ' שָׁם אֶלָּא דְּהָא דְּאָמַר רַשִּׁ"י וְלֵית לֵיהּ לְרָבָא טַעַם כְּעִיקָּר כְּדִמְפָרֵשׁ מִדְּאוֹרַיְיתָא בְּרֵירָבָא בָּטֵל וְהָא מִכָּאן אֵין הוֹכָחָה דְּהָא לַאֲבַיֵּי וַדַּאי טַעַם כְּעִיקָּר מ"ה וּצְרִיכִין לְפָרֵשׁ כמ"ש לְעֵיל, דְּרוֹטֵב עִם בָּשָׂר הֲוָה א"מ אִם כֵּן פְּשִׁיטָא דְּלְרָבָא שֵׁיֵּשׁ לְפָרֵשׁ כֵּן דְּהָא אִיהוּ בָּתַר שְׁמֵיהּ אָזֵיל בַּעֲבוּדָה זָרָה בְּחַמְרָא חַדְתָּא וַהֲבָאתִיו לְעֵיל וּבְתוֹסְפוֹת ד"ה לֹא נִצְרְכָא אֶלָּא לְטַעַם.

כְּעִיקָּר וְהָכִי שָׁרֵי דִּפְעָמִים שֶׁהַזְּרוֹעַ מְגֻלֶּה עכ"ל ור"ל דְּלָא מְבַלְבֵּל הָרוֹטֵב הַטַּעַם בְּכֻלּוֹ וְלֵיכָּא שִׁשִּׁים וַאֲפִ' רֹוב לֵיכָּא דְּמִין בְּמִינוֹ דִּנְהִי דְּשִׁשִּׁים לָא בָּעֵינַן מ"מ בָּעֵינַן רֻבָּא כְּדִכְתִיב אַחֲרֵי רַבִּים לְהַטּוֹת.

וּמִדְּבְרֵי הַתּוֹסָפוֹת שָׁמְעִינַן דְּמִין בְּמִינוֹ אַף דְּלָא בָּלַע כ"א טַעַם לְחוּד וְלֵיכָּא מַמָּשׁ שֶׁל אִיסּוּר אַפִּ"ה כֵּיוָן דְּטַעַם כְּעִיקָּר בָּעֵינַן רֻבָּא לְבַטְלוֹ וּבְאֵינוֹ מִינוֹ כֵּיוָן שֶׁנִּרְגָּשׁ הַטַּעַם לֹא שַׁיָּיךְ בִּיטּוּל בְּאִיסּוּר יָדוּעַ ומש"ה בָּעֵינַן שִׁשִּׁים נָגְדּוֹ וְהָא דְּכָתְבוּ פְּעָמִים שֶׁהַזְּרוֹעַ מְגֻלֶּה וּמִקָּצָת מִן הָאַיִל הַיְינוּ לוֹמַר שֶׁחָתַךְ הָאַיִל לַחֲתִיכוֹת וְהַזְּרוֹעַ וְהַחֲתִיכָה הַמְחֻבָּרֶת בּוֹ כֻּלָּהּ לְחוּץ לָרוֹטֵב דְּאָז אֵינוֹ מוֹלִיךְ הַטַּעַם בְּכֻלָּהּ דְּאִי מִקָּצָת הַחֲתִיכָה בְּתוֹךְ הָרוֹטֵב הָא כָּתְבוּ התו' לְעֵיל צ"ו ב' ד"ה אִם יֵשׁ בָּהּ בנ"ט וְעַיֵּין בפכ"ה ק"ח בתו' שָׁם דִּמְבַלְבֵּל כה"ג יע"ש וְהָא דְּקָאָמַר אֵין בְּשֵׁילָה אֶלָּא שְׁלִימָה הַיְינוּ דִּזְרוֹעַ מְחֻבָּרֶת עִם מִקָּצָת הָאַיִל אוֹ דְּרָבָא אַלֵּיבָּא דר"ש קָאָמַר שֶׁנִּתְבַּשֵּׁל עִם הָאַיִל כו' אֶלָּא דְּקַשְׁיָא אִם כֵּן הָא דְּאַסְמְכוּהָ מֵאָה וְשִׁשִּׁים הָא כָּאן לֵית ששי' אוֹ מֵאָה שׁוּב רָאִיתִי לָרִיטְבָ"א שֶׁכָּתַב בְּכָל עִנְיָן שָׁרֵי הַתּוֹרָה בֵּין שֵׁיֵּשׁ שִׁשִּׁים אוֹ עִם מִקָּצָת הָאַיִל כו' וְכֵיוָן דִּבְרוֹב פְּעָמִים הֲוָה שִׁשִּׁים אַסְמְכוּהָ אַקְּרָא דְּבָעֵי שִׁשִּׁים אַף בְּמִינוֹ ובא"מ כְּבָר כָּתְבוּ התו' דְּקַבָּלָה בְּיָדָם דְּעַד שִׁשִּׁים פּוֹסֵק הַטַּעַם יע"ש בד"ה לְחוּמְרָא גָּמְרִינַן מִינָהּ יע"ש: וְיֶתֶר דִּבְרֵי הַתּוֹסָפוֹת דְּכָאן ודע"ז ס"ז ע"ב וְדִבְרֵי רַשִּׁ"י הֲלֹא הֵמָּה כְּתוּבִים בִּפְרֵי חָדָשׁ א"ח סִימָן תמ"ב וּכְבָר קָבַעְתִּי פִּלְפּוּל עָצוּם בְּפָרֵין פְּרֵי מְגָדִים בְּיוֹרֶה דֵּעָה סי' צ"ח בְּאוֹרֶךְ בעזה"י: (דַּף צט ע"א) בפירש"י ד"ה לֹא

נִצְרָכָה אֶלָּא לִמְקוֹם חֲתָךְ דִּבְעָלְמָא אָסוּר הוֹצִיא עוֹבֵר יָדוֹ וּכְגוֹן אֵבֶר הַמְדֻלְדָּל עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ מַה שֶּׁכָּתַב עוֹבֵר שֶׁהוֹצִיא יָדוֹ מְקוֹם חֲתָךְ אָסוּר הָכִי אִיתָא בְּהַמַּקְשֶׁה ס"ח ע"ב אֶלָּא דְּקַשְׁיָא דְּהָתָם לָאו מִשּׁוּם דְּכָל הֵיכָא שֶׁהָאֵבֶר אָסוּר מָקוֹם חֲתָךְ אָסוּר דְּהָא בְּהַחֲזָרָה קוֹדֶם שְׁחִיטָה אֵבֶר אָסוּר וּמְקוֹם חֲתָךְ מֻוּתָּר לְרַב יְהוּדָה אָמַר רַב דְּהִלְכְתָא כְּוָותֵיהּ אַלְמָא חָזַינַן הֵיכָא שֶׁאֵבֶר אָסוּר מָקוֹם חֲתָךְ מֻוּתָּר וְכִי לֹא הֶחֱזִירָהּ אָסוּר דְּלָאו בְּהֵמָה בַּבְּהֵמָה הֲוָה אֶלָּא עוֹמֵד עַל שְׁפַת בֵּית הָרֶחֶם כמ"ש רַשְׁ"י שָׁם ד"ה לְעוֹלָם יע"ש וא"כ מַאי זֶהוּ הֶיתֵּר הַבָּא מִכְּלַל כו' וְלֵיכָּא לְמֵימַר דְּרָבִינָא דְּהָכָא כר"י דְּהָתָם סְבִירָא לֵיהּ דְּאִם הֶחֱזִירָהּ אֵבֶר עַצְמוֹ שָׁרֵי וְלֹא הֶחֱזִירָהּ אֵבֶר אָסוּר וּמְקוֹם חֲתָךְ נָמֵי דאה"נ דְּלָא בְּהֵמָה בְּבְהֵמָה הוּא כמ"ש רַשְׁ"י לְרַב הֶ"א לר"י דְּמַאי שְׁנָא גַּם מ"ש וְאֵבֶר הַמְדֻלְדָּל דְּאָסוּר כִּדְאָמְרִינַן בְּהַמַּקְשֶׁה אֻמָּת דְּאָמְרִינַן הָתָם ע"ד א' דְּאֵבֶר וּבָשָׂר הַמְדֻלְדָּל אָסוּר וּפָסְקוּ הַפּוֹסְקִים דְּמָקוֹם חֲתָךְ אָסוּר וע' בְּרַשְׁבָּ"א א ט"ו נ"ו ועי' בְּסִימָן ס"ב יע"ש אֶלָּא דְּקַשְׁיָא דְּהָתָם אֵין בּוֹ מִצְוָה אֶלָּא מִצְוַת פִּירֵשׁ מִדְּרַבָּנָן וּמַאי רְאִי מַיְיתֵי לְכָאן דַּהֲוָה מ"ה וְאֶפְשָׁר דְּקָאָמַר הָתָם אָסוּר מִשּׁוּם דְּכָל דְּתַקּוּן רַבָּנַן כְּעֵין דְּאוֹרָיְיתָא' תַּיקּוּן וְכַפֵּי' הר"מ שָׁם דמ"ה אָסוּר אֵבֶר הַמְדֻלְדָּל אֲבָל רַשְׁ"י פי' שָׁם דְּמִדְּרַבָּנָן ועי' בהל' מ"א פֶּ"ה: וּבְתוֹ' ד"ה גַּלִּי רַחֲמָנָא גַּבֵּי חַטַּאתְכֶם וְאַף שֶׁיֵּשׁ חֲצִי זַיִת בָּעַיִן מִשַּׁמְנוּנִית הַזְּרוֹעַ עַל חֲתִיכַת הָאַיִל שֶׁחוּץ לָרוֹטֶב עכ"ל מ"ש דְּשַׁמְנוּנִית הוּא בָּעַיִן הָכִי הוּא דְּהֶיתֵּר מִצְטָרֵף לְאִיסּוּר כְּשֶׁהוּא בְּעַיִן וְנִיכָּר וְטַעַם כְּעִיקָּר הוּא שֶׁנִּבְלַע בּוֹ וְנָתַן בּוֹ טַעַם ועי' בתו' אֵלּוּ עוֹבְרִין גַּבֵּי זְעִירִי אָמַר שְׁאוֹר בַּל תַּקְטִירוּ ובפ' ג' מִינִין יע"ש אֲבָל מ"ש עַל חֲתִיכָ' הָאַיִל שֶׁחוּץ לָרוֹטֶב לֹא יָדַעְתִּי לְפָרְשׁוֹ כֵּיוָן דְּמִדִּין הֶיתֵּר מִצְטָרֵף לְאִיסּוּר קָאָתֵינַן עָלֶיהָ שֶׁהוּא שַׁמְנוּנִית בָּעַיִן מָה אִיכְפַּת לָן אִם הוּא בְּתוֹךְ הָרוֹטֶב אוֹ לָאו דְּבָעַיִן אֵינוֹ בָּטֵל וְלֹא שַׁיָּיךְ בֵּיהּ דְּרוֹטֶב מְבַלְבֵּל בְּכֻלּוֹ דְּבָעַיִן הוּא וְאֵין לוֹמַר דְּדֶרֶךְ הוּא כְּשֶׁהוּא בְּתוֹךְ הָרוֹטֶב נָמֵס הַשֶּׁמֶן וְאֵינוֹ בְּעַיִן דְּאַמַּאי לֹא דְּהוּא בְּעַיִן תּוֹךְ הָרוֹטֶב ג"כ עוֹד קַשְׁיָא לִי דְּלָמָּה לְמֵימַר זֶהוּ הֶיתֵּר מִכְּלָל אִיסּוּר לְהֶיתֵּר מִצְטָרֵף לְאִיסּוּר וְאַמַּאי לָא לַחֲצִי שִׁיעוּר גּוּפָא דקיי"ל כר"י, דַּחֲצִי שִׁיעוּר אָסוּר מ"ה וְהָכָא הִתִּיר הַכָּתוּב אַף שֶׁיֵּשׁ חֲצִי זַיִת שֶׁשֶּׁמֶן בְּעַיִן דְּלָא בָּטֵל כֵּיוָן דְּנִיכָּר הוּא לֹא שַׁיָּיךְ בִּיטּוּל וְזֶהוּ חִידּוּשָׁא עוֹד קַשְׁיָא לִי ק דְּבָכָל עִנְיָן הִתִּיר הַכָּתוּב נֵימָא דְּהִתִּיר אַף בְּשֶׁיֵּשׁ זַיִת שָׁלֵם שֶׁשֶּׁמֶן עַל הָאַיִל וְאֶפְשָׁר בִּכְהַאי גַּוְונָא לֹא הִתִּיר דְּשִׁיעוּר שָׁלֵם הוּא אֲבָל שְׁאָר קֻוְשְׁיוֹת צ"ע: ובד"ה לֹא נִצְרְכָה אֶלָּא לִמְקוֹם חֲתָךְ כְּגוֹן הוֹצִיא עֻבָּר יָדוֹ לַחוּץ כו' דְּהָא לָא אַשְׁכְּחַן בִּזְרוֹעַ בְּשִׁילֹה יוֹתֵר עכ"ל הַתּוֹסָ' לֹא נָקְטוּ בְּדִבְרֵיהֶם אֶלָּא עוֹבֵר שֶׁהוֹצִיא יָדוֹ דְּמַשְׁמַע זֶהוּ הֶיתֵּר מִכְּלָל אִיסּוּר מ"ה קָאָמַר וְאֵבֶר הַמְדֻלְדָּל מִדְּרַבָּנָן הוּא דְּאָסוּר וכ"ש מְקוֹם חֲתָךְ שֶׁלּוֹ וְעוֹד דְּאֵין רְאָיָה דְּתוֹסָ' סְבִירָא לְהוּ בְּאֵבֶר הַמְדֻלְדָּל א"צ לְהָסִיר מְקוֹם הַחֲתָךְ ועי' בְּסִימָן נ"ה וס"ב וּבָאַחֲרוֹנִים יע"ש וּלְהָכִי נָקְטוּ עֻבָּר כו' רָבִינָא אֶפְשָׁר כר' יוֹחָנָן בְּהַמַּקְשֶׁה סְבִירָא לֵיהּ בְּהֶחֱזִירוֹ אֵבֶר עַצְמוֹ מֻוּתָּר וְלֹא הֶחֱזִירוֹ אֵבֶר אָסוּר וה"ה מְקוֹם חֲתָךְ וְלָאו מִטַּעְמֵיהּ דְּרַשְׁ"י שָׁם דְּלָאו בְּהֵמָה בַּבְּהֵמָה הוּא אֶלָּא מִשּׁוּם קְרָא דְּפַרְסָה הֶחֱזִיר אָכַל וּפַרְסוֹת הֶחֱזִיר אֱכוֹל עַיֵּין בְּהַמַּקְשֶׁה וְחַד לְמָקוֹם חֲתָךְ וְחַד לְמִשְׁרֵי אֵבֶר גּוּפָא דְּאִי לֹא הָיָה כְּתִיב אֶלָּא חָדָא הָיִיתִי מוֹקִים לִי' לְמָקוֹם חֲתָךְ וְאֵבֶר עַצְמוֹ אָסוּר וְהַשְׁתָּא דִּכְתִיבִי תְּרֵי קְרָאֵי אָמְרִינַן חָדָא לְדִיוּקָא אָתֵי פַּרְסָה הֶחֱזִיר אֱכוֹל מָקוֹם חֲתָךְ וְאִי לֹא הֶחֱזִיר אַף מְקוֹם חֲתָךְ אָסוּר ומש"ה אָמְרִינַן זֶהוּ הֶיתֵּר מִכְּלַל אִיסּוּר זֶה כַּנָּוֹנַת התו' בְּאָמְרָם מִדְּאִיצְטְרִיךְ קְרָא כו' ולר"י דְּאִי לְרַב הָא מָצִינוּ אֵבֶר אָסוּר וּמְקוֹם חֲתָךְ שָׁרֵי בְּהֶחֱזִיר אֶת יָדוֹ וע"כ טעמ' דְּלָאו בְּהֵמָה בְּבְהֵמָ' קָרִינַן משא"כ לר' יוֹחָנָן וּמַה

שֶׁכְּתָבוֹ הַתּוֹסְ' דְּלָא מָצִינוּ קְרָא בַּזְּרוֹעַ בְּשִׁילָה יוֹתֵר מִשְּׁאָר קָדָשִׁים רָאִיתִי בְּתוֹרַת חַיִּים שֶׁכָּתַב דְּכָל מִדּוֹת חֲכָמִים מְצֻוָּמְצָמִין הֵם וְאִי מְקוֹם חָתַךְ אָסוּר לֵיכָּא ס' נָגֵד הַזְּרוֹעַ וְאַמַּאי אַיִל שָׁרֵי עכ"ל לֹא יָדַעְנָא וְהָא בִּזְרוֹעַ בְּשִׁילָה מִן הַתּוֹרָה חַד בְּתַרֵי בְּטִיל דְּמִין בְּמִינוֹ הוּא וּקְרָא אַסְמַכְתָּא בְּעָלְמָא הוּא דְּרַבָּנָן שְׁיעוּרוֹ בְּשִׁשִּׁים מִשּׁוּם דְּאַשְׁכְּחַן בִּזְרוֹעַ דַּהֲוָה שִׁשִּׁים כמ"ש התו' ד"ה מ"ד בְּשִׁשִּׁים ובד"ה לְחוּמְרָא וְדוֹחֵק וּמַר דְּמִדְּרַבָּנָן אָמַר זֶהוּ הֶיְתֵּר מִכְּלָל אִיסּוּר דְּבִשְׁאָר אִיסּוּרִין הֶחְמִירוּ חֲכָמִים בִּמְקוֹם חָתַךְ וְכָאן לֹא הֶחְמִירוּ דא"א לְהַחְמִיר דְּלָא יְהֵא שִׁשִּׁים וּמְצָוֶה מ"ה לְבַשְּׁלָהּ עִם הָאַיִל חָדָא דְּזֶהוּ הֶיְתֵּר מִשְּׁמֵי' מ"ה הָאָמַר וּמֵהָכָ' הוֹכִיחַ הָרָאָבָ"ד ז"ל דְּאֵין מְבַטְּלִין אִיסּוּר לְכַתְּחִלָּה מִן הַתּוֹרָה יְעֻוַּן שָׁם וְעוֹד דִּבְהֶדְיָא כָּתַב הת"ח דְּאִי לָאו מְקוֹם חָתַךְ דִּזְרוֹעַ בְּשִׁילָה שָׁרְיָא רַחֲמָנָ' מַשְׁמַע דְּמִן הַתּוֹרָה הָוָה הַדִּין לֶאֱסוֹר מֵהָךְ דְּעוֹבֵר שֶׁהוֹצִיא יָדוֹ לַחוּץ וכמ"ש לפי' התו' ז"ל הֵן אֱמֶת שֶׁיֵּשׁ לְיַיְשֵׁב דְּבָרָיו כְּמוֹ שֶׁאֲבָאֵר וְנֹאמַר דְּהָא דְּשִׁיעֲרוּ חֲכָמִים דְּיֵשׁ בְּאַיִל שִׁשִּׁים אוֹ מֵאָה לְמַר נָגֵד הַזְּרוֹעַ הַיְינוּ עִם הָרוֹטֶב שֶׁמְּבַשְּׁלִין בּוֹ הָאַיִל דְּהַיְינוּ מַיִם בְּשִׁיעוּר הָרָאוּי לָאַיִל הַמְבַשְּׁלִין בּוֹ וְאַל תִּתְמַהּ עַל זֶה שֶׁהֲרֵי הָרַב אוֹמֵר כֵּן בְּחִדּוּשֵׁי הָרַשְׁבָּ"א ז"ל וְז"ל עֲלָהּ דְּהַהּ דְּאָמְרִינַן מ"ס בַּהֲדֵי עֲצָמוֹת וּתְמִיהָא לִי הָא מִינֵּיהּ גְּמְרִינַן אַמַּאי לָא בָּעֵינַן טְפֵי דְּהָא מַיָּא בְּקִדֵּירָה דְּמְבַשֵּׁל לִי' וְשָׁמָא יֵשׁ לוֹמַר דְּהָא דְּאָמְרִינַן בְּשִׁשִּׁים אוֹ בק' הַיְינוּ עִם שִׁיעוּר הַמַּיִם וְעַיֵּין בָּרִיטְבָ"א וְכֵיוָן שֶׁכֵּן נַוְדַאי זָרוּעַ עִם הַמַּיִם הָוָה מִין בא"מ וְאִי ס"ד דְּמָקוֹם הַחָתָךְ אָסוּר מִן הָאַיִל לֵיכָּא שִׁיעוּר שִׁשִּׁים מִן הַמַּיִם כְּפִי שִׁיעוּר הָרָאוּי לִיתֵּן מַיִם לְבַשֵּׁל הָאַיִל וְהֵם הָיוּ יוֹדְעִים זֶה וכמ"ש התו' וְהָרַשְׁבָּ"א ז"ל דְּכָל מִדּוֹת חֲכָמִים מְצֻוָּמְצָמִין הֵמָּה כַּמָּה שֶׁכָּתַב הַתּוֹרַת חַיִּים יע"ש: וְדַע שֶׁזֶּה שֶׁכָּתַבְנוּ דע"כ מְקוֹם הַחָתָךְ שָׁרֵי דאל"ה הֵיאַךְ שָׁרֵי הַמַּיִם שֶׁמְּבַשְּׁלִים בָּהּ זָרוּעַ דְּלֵיכָּא, שִׁשִּׁים נָגֵד הַזְּרוֹעַ וַהֲוָה מִין וְאֵינוֹ מִינוֹ דְּבָעֵי מ"ה ס' דְּיָהֵיב טַעֲמָא מִסְתָּמָא עַד שִׁשִּׁים בְּמַחְלוֹקֶת שְׁנוּיָה דָּבָר זֶה שֶׁהֲרֵי הָרַשְׁבָּ"א ז"ל בכה"ג חָשִׁיב לֵיהּ אִיסּוּר דְּרַבָּנָן בְּמִין וּמִינוֹ וד"א שכת' בְּתוֹרַת הַבַּיִת הָאָרוֹךְ ק"ב וְהֶבְיאוֹ הַטּוּר והש"ע בְּסִימָן צ"ח ס"ב דְּאִם נִשְׁפַּךְ כה"ג אָזְלִינַן לְקוּלָּא דְּאָמְרִינַן סַלֵּק שְׁאֵינוֹ מִינוֹ וּמִינוֹ רָבֶה עָלָיו וּמְבַטְּלוֹ וְאַף לְהַתִּיר שְׁאֵינוֹ מִינוֹ אָמַר וְכֵן כָּתַב הפר"ח דְּלָא כַּשָּׁ"ךְ דע"כ לֹא הִתִּיר הָרַשְׁבָּ"א אֶלָּא מִינוֹ יע"ש וא"כ לֵיכָּא לְמֵימַר הָכִי דְּאֵימָא מְקוֹם הַחָתָךְ אָסוּר וְהָא דְּשָׁרֵי הַמַּיִם שֶׁמִּתְבַּשְּׁלִין הָאַיִל יֵשׁ לוֹמַר דְּנַוְדַאי רֹוב אֵיכָא מִן הָאַיִל לָן מְקוֹם הַחָתָךְ נֶגֶד הַזְּרוֹעַ וְסַלֵּק אֶת שְׁאֵינוֹ מִינוֹ כְּאִילּוּ אֵינוֹ וּמִינוֹ רָבֶה עָלָיו אֲבָל יֵשׁ מִי שֶׁחוֹלֵק שָׁם וְכֵן הִסְכִּים הַשָּׁ"ךְ והפר"ח א"כ א"ש דְּמִדְּלָא אָסַר רַחֲמָנָא הָרוֹטֶב ש"מ מְקוֹם חָתַךְ שָׁרֵי וְיֵשׁ שִׁיעוּר שִׁשִּׁים עִם הַמַּיִם לִיתֵּן כְּפִי הַשִּׁיעוּר בַּקְּדֵרָה הָרָאוּי לְהִתְבַּשֵּׁל בּוֹ אֶת הָאַיִל וּכְפִי מ"ש הָרַשְׁבָּ"א ז"ל בְּחִדּוּשָׁיו הֲבֵאתִיו לְעֵיל בְּסָמוּךְ יע"ש בְּאוֹרֶךְ: וְהִנֵּה לפ"ז יֵשׁ לָנוּ לוֹמַר הָא דְּאָמְרִינַן וּשְׁנֵיהֶם לְמָדוּהָ מִזְּרוֹעַ בְּשִׁילָה הַיְינוּ דְּחָזְינַן שֶׁמְּבַשֵּׁל זָרוּעַ עִם הָאַיִל וּמַיִם וְהַזְּרוֹעַ נוֹתֵן טַעַם בַּמַּיִם וְלָא אָמְרִינַן דְּאָסוּר לְזָרִים דַּהֲוָה א"מ אֶלָּא ש"מ שִׁשִּׁים אוֹ מֵאָה לְמַר וּדְרָשָׁא גְּמוּרָה הִיא לֹא אַסְמַכְתָּא כמ"ש התו' ד"ה מ"ד כו' גַּם מַה שפירש"י ד"ה דְּמִדְּאוֹרַיְיתָ' כְּלוֹמַר כו' אִי לָאו דְּגָמְרִינַן מִזְּרוֹעַ בְּשִׁילָה א"ש כְּפִשׁוּטוֹ דְּמֵהָכִי יָלְפִינַן נָמֵי טַעַם כְּעִיקָּר בא"מ בְּטַעְמָא שָׁרֵינַן כִּי אֵיכָּא שִׁשִּׁים וּמֵאָה לְמַר וּמִיהוּ מֵהָכָא יָלְפִינַן נָמֵי טַעַם כְּעִיקָּר מִדְּכְתִיב מִן הָאַיִל מַשְׁמַע כְּשֶׁהוּא שָׁלֵם וְלֹא שֶׁיְּבַשֵּׁל הַזְּרוֹעַ עִם מִקְצָת הָאַיִל דְּאָז נֶאֱסַר הַמַּיִם דַּהֲוָה א"מ דְּאוֹרַיְיתָא וְכֵיוָן דְּמִכָּאן יָלְפִינַן טַעַם כְּעִיקָּר אִית לְמֵימַר דְּבִשִּׁשִּׁים אוֹ מֵאָה סַגִּי וְלֹא שַׁיָּיךְ לְאַקְשׁוּיֵי חִידּוּשׁ הוּא דְּהָא לָא שָׁמְעִינַן טַעַם כְּעִיקָּר אֶלָּא מִכָּאן וְדַיּוֹ

לַבָּא מִן הַדִּין לִהְיוֹת כַּנִּדּוֹן וְאַבַּיֵי דְּאָמַר בכ"ה טַעְמוֹ וְלֹא מַמָּשׁוֹ דְּאוֹרְיְיתָא מב"ח גָּמְרִינַן
לְמַה דְּאַקְשִׁי' לֵיהּ רָבָא הָדַר בֵּיהּ וְעִיקַּר יַלְפוּתָא מִכָּאן דְּלָא הָדַר בֵּיהּ לְגַמְרֵי וְטַעַם כְּעִיקָּר
מ"ה וּכְבָר כָּתַבְנוּ מִזֶּה לְעֵיל יע"ש וְהָא דְּאָמַר זֶה וְהֶיתֵּר מִכְּלָל אִיסּוּר לר"י דְּמִין בְּמִינוֹ
לֹא בָּטֵיל כו' והכ' בָּטֵל אַף אִם נֹאמַר סִלֵּק אֶת מִינוֹ כְּמִי שֶׁאֵינוֹ וְשֶׁאֵינוֹ מִינוֹ רָבָה עָלָיו
וּמְבַטְּלוֹ כְּמוֹ שֶׁאָמַר רָבָא לְקַמָּן ק' א' הָכָא לֵית בַּמַּיִם לְחוּדַיְיהוּ לְבַטֵּל הַזְּרוֹעַ אֶלָּא עִם
הָאֵיל תּוּ הֲוָה מִין וּמִינוֹ מַהוּ חִידּוּשָׁא וּסְבִירָא לֵיהּ לְרַשְׁ"י ז"ל דְּמִין וּמִינוֹ וד"א לָא אָמְרִינַן
סִלֵּק שֶׁאֵינוֹ מִינוֹ וּמִינוֹ רָבָה עָלָיו אֶלָּא כמ"ש הָאַחֲרוֹנִים טַעְמָא מִיהָא הֲוָה בְּאֵינוֹ מִינוֹ
ומש"ה בָּעֵינַן דַּוְקָא שֶׁיִּהֵא הָאֵיל שָׁלֵם דְּאִי אִיכָּא שִׁשִּׁים אוֹ מֵאָה אַיִל עִם הַמַּיִם מש"ה
מֻוָתָּרִין הַמַּיִם שֶׁנִּתְבַּשֵּׁל בָּהֶן הַזְּרוֹעַ וְכִדְכָתִיבְנָא אֲבָל הַתּוֹסָ' סוֹבְרִים כְּשִׁיטַת הָרַשְׁבָּ"א
דְּסִלֵּק שֶׁאֵינוֹ מִינוֹ וּמִינוֹ רַבָּה וּמְבַטְּלוֹ וא"כ כֵּינָן דְּטַעַם כְּעִיקָּר מ"ה ן שֶׁיִּהְיֶה מִגִּיעוּלֵי
עַכּוּ"ם אוֹ מִזְּרוֹעַ בְּשִׁילָה קֻשֶׁה דְּהָא מִינוֹ רָבָה עָלָיו וּמְבַטְּלוֹ וּבְרִיבּוּי' לָחוֹךְ סַגִּי וּלְכָךְ
כָּתְבוּ דְּקַבָּלָה בְּיָדָם דְּעַד ס' פּוֹסֵק הַטַּעַם וְאַסְמְכוּהָ אַקְרָא בְּמִינוֹ שִׁשִּׁים וּבְאֵינוֹ מִיגּוֹ מִכֹּחַ
קַבָּלָתָם שָׁרֵי: עוֹד כָּתַב הת"ח דְּהָכָא לֵיכָּא לְמֵילַף מֵעֵגָבָר שֶׁהוֹצִיא יָדוֹ דְּמִקּוֹם חָתַךְ אָסוּר
דְּחִדּוּשׁ הוּא וְאֵיכָּא לְמִפְרַךְ מַה לִּזְרוֹעַ בְּשִׁילָה שֶׁהֶחְזִירוֹ לְבַטֵּל אִיסּוּר לְכַתְּחִלָּה עכ"ל וַאֲנִי
אוֹמֵר תִּינַח לל"ק אֲבָל לל"ב לת"ק דְּאֵין שְׁלֵימָה אֶלָּא שֶׁלֹּא יְבַשְּׁלֶנּוּ בַּחֲתִיכָה אֲבָל בְּקִדֵּרָה
אַחֶרֶת מְבַשֵּׁל לַהּ א"כ לֵיכָּא חִידּוּשָׁא בִּזְרוֹעַ בְּשִׁילָה יוֹתֵר מִשְּׁאָר אִיסּוּרִין וְיִקְשֶׁה אַמַּאי
לָא אָמְרִינַן דְּמְקוֹם חָתַךְ אָסוּר וְאֵין לוֹמַר דאה"נ דְּלָא לִישְׁתְּמִיט תַּנָּא וְלוֹמַר דְּמְקוֹם חָתַךְ
דִּזְרוֹעַ בְּשִׁילָה אָסוּר וּמִיהוּ יֵשׁ לוֹמַר דת"ק כְּרַב יְהוּדָה אָמַר רַב נַחְמָן סְבִירָא לֵיהּ
בְּהַמְקֹשָׁה דְּאֵבֶר עַצְמוֹ אָסוּר בְּהֶחֱזִירוֹ וְאַפ"ה כִּי הֶחֱזִירוֹ מְקוֹם חָתַךְ שָׁרֵי וע"כ מְשׁוּם דְּאִי
לָאו הֶחֱזִירוֹ לָאו בְּהֵמָה בִּבְהֵמָה הוּא וְכַמָּה שֶׁכָּתַב רַשְׁ"י ז"ל וַהֲבֵאתִיו לְעֵיל יע"ש וְאִם כֵּן
אָתֵי שַׁפִּיר הַכֹּל וְכַמָּה שֶׁכָּתַבְנוּ זֹאת תּוֹרַת הָעוֹלָה מִדְּבָרֵינוּ כמ"ש כָּאן אֵיכָא לְמֵימַר
וּלְיַיְשֵׁב מַהשֶּׁהֵבִיאוּ הַפּוֹסְקִים בְּשֵׁם הָרָאָבָ"ד הֵבִיאוּ הב"י בְּסִימָן ק"ט יע"ש הֵיטֵב וְהִנֵּה
יֵשׁ לָנוּ לוֹמַר שִׁיטָה אַחֶרֶת בָּזֶה וְהוּא דְּרָבָא אָמַר אֲמוֹר רַבָּנַן בְּטַעְמָא וַאֲמוֹר בְּקַפִּילָא
וֶאֱמוֹר בְּשִׁשִּׁים מִן הַתּוֹרָה הוּא דְּאֵינוֹ מִינוֹ דַּהֲוָה מ"ה דְּטַעַם כְּעִיקָּר מ"ה וְיֵשׁ לוֹמַר
דאה"נ דְּרָבָא סְבִירָא לֵיהּ כר' יְהוּדָא דְּיָלֵיף מִדָּם הַפָּר דְּאֵין מְבַטְּלִין זא"ז וְלֹא סְבִירָא לֵיהּ
כְּרַבָּנָן עוֹלִין שָׁאנֵי כו' וא"כ גָּמְרִינַן מִזְּרוֹעַ בְּשִׁילָה בַּהֲדֵי אַיִל מְבַשֵּׁל לֵיהּ וְהֵיאַךְ נֶאֱכָל
לְזָרִים אֶלָּא ש"מ דִּבְיֵשׁ שִׁשִּׁים שָׁרֵי כְּקֻשְׁיַית הָרַשְׁבָּ"א וַ"ל בִּזְרוֹעַ בְּשִׁילָה ותי' לְקֻלָּא לָא
גָּמְרִינַן יֵשׁ לוֹמַר דְּרָבָא ל"ל דְּלָאו חִידּוּשׁ הוּא וְזֶה הֶיתֵּר כְּשִׁיטָתִי' ל נִצְרְכָה לְטַעַם כְּעִיקָּר
כמ"ש תוס' ד"ה רָבָא דְּלָאו דַּוְקָא קָדָשִׁים הַזֶּה חֻלִּין וּמִיהוּ זֶה לֹא יִתָּכֵן דְּאַפַּתִּי הֲוָה
חִידּוּשׁ דִּפְעָמִים לָא הֲוָה שִׁשִּׁים כמ"ש התו' לְשֵׁם אֶלָּא נֹאמַר כְּרָבִינָא דִּמְקוֹם הַחָתָךְ שָׁרֵי
הָכָא וה"ה בְּכָל אִיסּוּרִין חוּץ מְעֻגָּבָר שֶׁהוֹצִיא יָדוֹ וא"כ זָרוּעַ לָאו חִידּוּשׁ הוּא דמ"ה
מְבַטְּלִין אִיסּוּר לְכַתְּחִלָּה ולמ"ה אוֹקְמֵי' רָבִינָא בְּמְקוֹם חָתָךְ וְיָלְפִינַן, שַׁפִּיר מִין בְּמִינָן
דִּלְבָטְלֵי' בְּשִׁשִּׁים כִּזְרוֹעַ בְּשִׁילָה וְרָבִינָא מש"ה לָא נִיחָא לֵיהּ בְּהַךְ דִּלְעֵיל דא"כ לִיגְמַר
מִינֵּי' וְלֵית לֵיהּ חִידּוּשָׁא וּכְדִכְתִיבְנָא וְרָבִינָא בָּתְרָא הוּא וַהֲלָכָה כְּוָתֵי' כו' ובי"ד סִימָן ק"ט
אַאֲרִיךְ וּמִיהוּ מִדְּרַבָּנָן קיי"ל דִּבְמִינוֹ שִׁשִּׁים: גְּמָרָא וְהָתְנַן לָמָּה אָמְרוּ כָּל הַמְחַמֵּץ וְהַמְדַמֵּעַ
וְהַמְתַבֵּל לְהָקֵל וּלְהַחְמִיר כו' קוֹדֶם בּוֹאִי לְבָאֵר זֹאת הַסֻּוגְיָא אַקְדִּים לְךָ עִיקָּר א וְהוּא דְּכָל
אִיסּוּרִין שֶׁבַּתּוֹרָה רֻובָּם בס"א וְיֵשׁ מֵהֶם בְּשִׁשִּׁים וְיֵשׁ מֵהֶם בס"ב וְיֵשׁ מֵהֶם בק"א ובר"א
וְיֵשׁ מֵהֶם אַף בְּאֶלֶף לֹא בָּטֵל כֵּיצַד כָּל אִיסּוּרִין מִדְּרַבָּנָן בנ"ט שֶׁל הֶיתֵּר לְשִׁיטַת הר"מ

בפט"ו מהל' מ"א וּרְאָיָתוֹ מִכַּחַל אֲבָל אֲנַן קיי"ל דַּוְקָא כַּחַל שֶׁכְּוּלּוֹ הֶיתֵּר וכפירש"י בְּהַהִיא דְּכְחָל מִן הַמְּנָיָן וּמִיהוּ בַּחֲתִיכָה שֶׁנִּתְבַּשְּׁלָה בְּלֹא מְלִיחָה דְּצָרִיךְ שִׁשִּׁים נֶגֶד כָּל הַחֲתִיכָה דַּעַת הפר"ח דְּמִצְטָרֶפֶת הַחֲתִיכָה עַצְמָהּ שֶׁכְּוּלָּהּ הֶיתֵּר ובי"ד אָכְתּוֹב בְּזֶה בסי' ס"ט בעזה"י וּשְׁאָר אִיסּוּרִין בְּשִׁשִּׁים שֶׁל הֶיתֵּר וּבֵיצָה בס"א שֶׁל הֶיתֵּר וְהוּא בְּיֵשׁ בָּהּ אֶפְרוֹחַ דַּהֲוָה בְּרִיָּה וּלְדַעַת הַשַּׁ"ךְ בְּסִימָן פ"ו אַף בְּכָל בֵּיצָה בִּנְקוּבָה אוֹ קְלוּפָה ולפ"ז כָּל דָּבָר שֶׁהוּא בְּרִיָּה צָרִיךְ ס"ב שֶׁל הֶיתֵּר לְבַטֵּל פְּלִיטָתָהּ לְדַעַת הר"מ זַ"ל בפט"ו בהל' מ"א דְּטַעֲמָא דְּבֵיצָה דְּהוֹסִיפוּ בְּשִׁיעוּרָא מִשּׁוּם בְּרִיָּה וְזֶה חִידּוּשׁ הוּא בְּעֵינֵי דא"כ אַמַּאי הֲוָזְכַּר בֵּיצָה וְלֹא שְׁאָר דְּבָרִים שֶׁהֵם בְּרִיהּ דְּצָרִיךְ ס"א שֶׁל, הֶיתֵּר וְאֶפְשָׁר דְּבֵיצָה אִיצְטְרִיךְ לֵיהּ אִי לְדַעַת הַשַּׁ"ךְ דְּבֵיצָה מִיקָּרֵי בְּרִיָּה וְאִי בְּיֵשׁ בָּהּ אֶפְרוֹחַ נָמֵי דָּלֶ"ת כ"ז שֶׁלֹּא יָצָא לָאֲוִיר הָעוֹלָם אֵינוֹ אָסוּר אֶלָּא מִדְּרַבָּנָן כְּשִׁיטַת הָרַשְׁבָּ"א בת"ה וּבְחַוְלִין בא"ט וְעַיֵּין בָּךְ"ן פא"ט לְכָךְ אַשְׁמְעִינַן דַּהֲוָה בְּרִיָּה.

וְיֵשׁ מֵהֶן בק' שֶׁל הֶיתֵּר תְּרוּמָה דק"א עִם דְּיָדָהּ וְיֵשׁ בר' עֶרְלָה וכ"ש דְּצָרִיכִין מָאתַיִם לְבַטֵּל וְיֵשׁ מֵהֶן בְּאֶלֶף לֹא בָּטֵל כְּמוֹ בְּרִיָּה וחה"ל וּדְבָרִים הָעֲשׂוּיִם לִטְעָמִים ודשיל"מ וְכַדּוֹמֶה וְיֵין נָסָךְ וחמב"פ וּבַעַל חַיִּים וז' דְּבָרִים הַשָּׁנוּיִן בַּמִּשְׁנָה פ"ג דְּעָרְלָה הֻבְיאָם הר"מ בהל' מ"א פט"ו וה"ה לְדִידַן דָּבָר שֶׁבִּמְנָיָן וְעַיֵּין בְּיוֹרֶה דֵּעָה סי' ק"י: וְהִנֵּה בְּשִׁיעוּרִין שֶׁהֵם עַד שִׁשִּׁים אֵין חִילּוּק בְּמִינוֹ אוֹ שֶׁלֹּא בְּמִינוֹ בָּלָק דְּבָעֵינַן שִׁשִּׁים אֶלָּא דבא"מ הֲוָה מ"ה לְדִידָן דְּטַעַם כְּעִיקָּר מ"ה וּמִינוּ חַד בְּתַרֵי בָּטֵל מ"ה וּבְיָבֵשׁ יֵשׁ חִילּוּק בְּמִינוֹ אפי' מִדְּרַבָּנָן א"צ שִׁשִּׁים דא"נ יְבַשְּׁלֵם לָא הֲוָה אֶלָּא אִיסּוּר דְּרַבָּנָן וּבְאֵינוֹ מִינוֹ צָרִיךְ שִׁשִּׁים דְּלָמָא יְבַשְּׁלֵם וְיִתֵּן טַעַם חוּץ דַּעַת רַשְׁ"י וְהָרָאָבָ"ד וּקְצָת פּוֹסְקִים בְּמִינוֹ בְּיָבֵשׁ צָרִיךְ שִׁשִּׁים וְשָׁכֵן דַּעַת הר"מ בפט"ו מהל' אֵלּוּ וְעַיֵּין בְּכֶסֶף מִשְׁנֶה בַּהֲלָכָה כ' יע"ש הֵיטֵב וּבְאִיסּוּרִין דְּפִלִיטָתָן בס"א שֶׁל הֶיתֵּר ג"כ אֵין חִילּוּק בֵּין מִינוֹ לְאֵינוֹ מִינוֹ כְּמוֹ בְּרִיָּה וּלְדַעַת הָרֹא"שׁ דְּטַעֲמָא דְּבֵיצָה דְּבָעֵינַן ס"א מִפְּנֵי שֶׁיֵּשׁ גְּדוֹלִים וּקְטַנִּים לֹא שַׁיָּיךְ הַאי דִּינָא אֶלָּא בְּמִינוֹ וְלֹא בְּאֵינוֹ מִינוֹ וְעַיֵּין סי' ס"ו וצ"ו יע"ש וְהַדְּבָרִים הָאֲסוּרִין לְמַעְלָה מס"א שֶׁל הֶיתֵּר כֵּוָן אֵינָן מ"ה אֶלָּא מִדְּבְרֵיהֶם כַּמְבוֹאָר בר"מ זַ"ל פט"ו וט"ז וי"ז מהל' מ"א זֶה מֻוְסְכָּם, מִכָּל הַפּוֹסְקִים וְגַם בְּדָבָר דִּמְתַבֵּל וּמְחַמֵּץ וּלְטַעְמֵיהּ עֲבִיד דְּאוֹסֵר עַד אֶלֶף זֶה מְשׁוּם דְּנִרְגָּשׁ טַעְמוֹ ר"ל במ"ה אָסוּר דְּטַעַם כְּעִיקָּר מ"ה וּמִיהוּ מְחַמֵּץ דְּאוֹסֵר עַד אֶלֶף אַף אִם אֵינוֹ נ"ט מְשׁוּם דְּפְעֻלַּת הַשְּׁאוֹר נֵיכָּר בּוֹ הוּא מִדְּרַבָּנָן וְעַיֵּין בר"מ פ"ב דְּעָרְלָה יע"ש וכמ"ש בַּעַל פר"ח בי"ד סי' צ"ח יע"ש וַדַּאי נִרְאֶה דַּהֲוָה מִדְּרַבָּנָן וְאֶפְשָׁר דמ"מ הֲוָה מ"ה כֵּיוָן דְּנֵיכָּר הוּא לֹא שַׁיָּיךְ בִּיטּוּל כְּמוֹ טַעַם כְּעִיקָּר דְּנִרְגָּשׁ לֹא שַׁיָּיךְ בִּיטּוּל אֲבָל ק"א ור"א וּבְרִיָּה כֵּוָן הֵם מִדְּרַבָּנָן לְבַד מְחַמֵּץ וּמִתְבֵּל וְלִטְעָמִים כְּמוֹ מֶלַח וְעַיֵּין פר"ח סִימָן צ"ח וְסִימָן ק' ס"ק ג' יע"ש דְּהֵם אֶפְשָׁר מ"ה דְּלָא כְּמַשְׁמַע מִתּוֹסָפוֹת ב"מ ו' א' ד"ה קָפֵץ דְּבָרֵיהֶ לֹא בָּטֵל מִן הַתּוֹרָה יע"ש וכ"כ מַהֲרִי"ל בְּתְשׁוּבָה סי' ע"ו יע"ש דְּלִיתָא.

אֶלָּא מִדְּרַבָּנָן הֲוָה. וּמִיהוּ בְּמִתַּבֵּל וְכֵן דָּבָר דִּלְטַעְמֵי' עֲבִיד דְּלָא בְּטִיל כ' הפר"ח בסי' ק' מַשְׁמַע דְּמִתַּבֵּל דְּלָא בָּטֵל לָא הֲוָה אֶלָּא מִדְּרַבָּנָן דְּטַעַם חָשׁוּב הֲוָה טַעַם וְטַעַם קְלִישְׁתָּא לֹא חָשׁוּב טַעַם וּבְסִימָן צ"ח נִרְאֶה כְּמִסְתַּפֵּק בַּדָּבָר וּמְחַמֵּץ אִי אָמְרִינַן דְּפְעֻלָּתוֹ נֵיכָּר אֶפְשָׁר דַּהֲוָה מ"ה ובי"ד אֲבָאֵר וְשָׁם בְּסִימָן צ"ח בט"ז וְשָׁ"ךְ ס"ק כ"ט דְּהַיְינוּ מִדְּרַבָּנָן וצ"ל דְּטַעַם קְלִישְׁתָּא לָאו טַעַם הוּא ומש"ה סַיֵּים האו"ה כְּלָל כ"ה דְּמֻוָתָּר לְסָמוֹךְ אַעכו"ם מסל"ת כה"ג ר"ל בְּיוֹתֵר מס' כֵּיוָן דְּאִיסּוּר דְּרַבָּנָן ולפ"ז בְּאִיסּוּר דְּרַבָּנָן הָיָה לָנוּ לִסְמוֹךְ

אַטְעִימַת עַכּו"ם בַּזְּמַן הַזֶּה דְּוֹמְיָא דְּמִתַּבֵּל וְטַעְמֵי' דְּסָמְכִינַן בָּזֶה ומ"ש הבלח"י דפר"ח חוֹלֵק עַל או"ה לֵיתָא נָהִי בסי', צ"ח ס"ק ז' סָפוּקֵי מְסַפְקָא לֵיהּ ובס"ק כ"ה כ' אִי מִשּׁוּם הָא לָא אִירְיָא כו' אֲבָל בסי' ק' בס"ק ב' כָּתַב בִּפְשִׁיטוּת דְּאֵין כְּדַאי בָּזֶה לֶאֱסוֹר מ"ה דְּתַבְלִין הֵם וַדַּאי דְּבָרִים דַּעֲבִידִי לְטַעְמֵיהּ וכמ"ש האו"ה כְּלָל כ"ה דִּין ו' דָּבָר הַנַּעֲשֶׂה לְטַעַם כֵּיצַד כ"ד חָרִיף דַּעֲבִיד לְטַעַם כְּגוֹן מֶלַח וְתַבְלִין עכ"ל יע"ש ומש"ה אִי אִיכָּא סְפֵיקָא אִי נָפַל לְשֵׁם תַּבְלִין וְאַף אִי נָפַל יֵשׁ יוֹתֵר מִשִּׁשִּׁים הֲוָה לֵיהּ תּוּ סָפֵק דְּרַבָּנָן וּלְהָקֵל ובי"ד אֲבָאֵר מִזֶּה בְּאוֹרֶךְ בעזה"י וְאֵין עֵת הָאָסֵף פֹּה: הָעִיקָּר הב' דְּכָל הָאֲסוּרִין שֶׁהֵן עַד שִׁשִּׁים אֵין חִילּוּק בֵּין בְּמִינָם וּבֵין שֶׁלֹּא בְּמִינָם כמ"ש לְעֵיל בְּעִיקָּר הא' אֲבָל הָאִיסּוּרִין שֶׁהֵן לְמַעְלָה מִשִּׁיעוּר ס"ב נִרְאֶה מִדִּבְרֵי הר"מ זַ"ל בפי' הַמִּשְׁנָה דְּעָרְלָה פ"ב מו"ז דְּאֵינָם אֲסוּרִים אֶלָּא בְּמִינָם וְלֹא שֶׁלֹּא בְּמִינָם אֶלָּא דִּינָם כִּשְׁאָר אִיסּוּרִין דְּבָטִילִין בְּשִׁשִּׁים שֶׁהֲרֵי כָּתַב בַּמִּשְׁנָה ו' לְפִי שֶׁאָמַר כו' לֹא יִהְיֶה אֶלָּא בְּמִינוֹ וּמִשְּׁנָה ז' סְיֵיִם וּבְתַנַּאי שֶׁלֹּא יְהֵא מְחַמֵּץ אוֹ מְתַבֵּל בְּאֵינוֹ מִינוֹ לֹא יָחוּשׁ בּוֹ אֶלָּא לִנְתִינַת טַעַם בְּלִבַּד הֲרֵי דְּמַשְׁמַע דְּקָאֵי נָמֵי אַמְחַמֵּץ וּמִתֵּבֵל וְכֵן מַה שֶּׁכָּלַל לְבַסּוֹף וְלֹא יִשְׁתַּבֵּשׁ עָלֶיךָ הָעִיקָּר הַזֶּה בְּשׁוּם פָּנִים כָּל אִיסּוּרִין שֶׁבַּתּוֹרָה בְּאֵינוֹ מִינוֹ בנ"ט עכ"ל מַשְׁמַע אַף מְתַבֵּל וּמְחַמֵּץ הַדִּין כֵּן וּמַה שֶּׁתָּמַהּ בָּזֶה הפר"ח בסי' צ"ח יֵשׁ לְיַישֵׁב דְּוַדַּאי הָא וַדַּאי דְּמְחַמֵּץ וְתַבְלִין דְּלַטְעַמֵיהּ עֲבִיד דְּלָא בָּטֵל הוּא מִדְּרַבָּנָן כמ"ש האו"ה הֶבְיאוֹ הַשֶּׁ"ךְ בסי' צ"ח וְכַנִּרְאֶה שֶׁגַּם הפר"ח הַפַּכִּים עִמּוֹ בסי' ק' כמ"ש לְעֵיל וְכֵינָן שֶׁכֵּן נֹאמַר דְּמְחַמֵּץ דְּפְעֻלָּתוֹ נִיכֶּרֶת בְּעִיסָּה אוֹ שנ"ט וה"ה תַּבְלִין מ"מ טַעַם קְלִישְׁתָּא הוּא וְלֹא אָסוּר מ"ה אֶלָּא מִדְּרַבָּנָן וְלֹא הֶחְמִירוּ בּוֹ אֶלָּא בְּמִינוֹ דא' מַחֲזִיק חֲבֵירוֹ וְלֹא בא"מ וה"ה בְּרִיָּה וחה"ל נֶאֱמַר, דְּלָא גָּזְרוּ כ"א בְּמִינָן וְלֹא שֶׁלֹּא בְּמִינָן כֵּינָן דר' יְהוּדָא ש אֵין בְּמִינוֹ לָא בְּטִיל וְהַיְינוּ דא' מְחַזֵּק חֲבֵירוֹ וְלָא מְבַטֵּל לֵיהּ וכמ"ש הָרַ"ן בִּנְדָרִים פ' הַנּוֹדֵר וּנְהִי דַּאֲנַן לָא קיי"ל כר"י בְּהָא מ"מ דְּגָזְרוּ בִּנְדָרִים שֶׁאֵין בְּטִילִין דַּוְקָא בְּמִינוֹ דא' מְחַזֵּק חֲבֵירוֹ וְלֹא בא"מ וַהֲהִיא דְּתַבְלִין צ"ל ג"כ בְּמִינוֹ כְּמוֹ שֶׁבֵּיאֵר שָׁם פר"ח בְּסִימָן צ"ח ומ"מ לְדִינָא הֶעֱלָה הפר"ח דְּמְחַמֵּץ וּמִתֵּבֵל וּלְטַעְמֵי' אַף בא"מ אָסוּר וְהַדִּין עִמּוֹ ומ"ש הר"מ בְּסוֹף ה' תְּרוּמוֹת תָּפוּחַ שֶׁרִיסְקוֹ וְחִמְצוּ עִיסָּה שֶׁל תְּרוּמָה כו' וּמִיהוּ מַשְׁמַע וַדַּאי בְּמִינוֹ אוֹסֵר בכ"ש נָמֵי אַף שֶׁאֵין הַטַּעַם נִיכָּר כְּלָל וְאִם נֶאֱמַר דְּפְעֻלָּתוֹ נִיכָּר כְּמַשְׁמַע מִדִּבְרֵי הר"מ בפ"ב דְּעָרְלָה א"ש דְּמַה לִּי בְּמִינוֹ אוֹ בְּאֵינוֹ מִינוֹ וְאִם נֶאֱמַר דְּיֵהִיב טַעְמָא אַפִּילּוּ הָכִי אָסוּר לָא מִיבַּעְיָא אִם בְּאֵינוּ מִינוֹ מִן הַתּוֹרָה אָסוּר וְלָא הֲוָה טַעַם קְלִישְׁתָּא גָּזְרִינַן מִינוֹ אַטּוּ אֵינוֹ מִינוֹ דְּכָל הָאִיסּוּרִין דְּגָזְרִינַן בְּמִינוֹ בְּלַח בְּשִׁשִּׁים אַטּוּ שְׁאֵינוֹ מִינוֹ אֶלָּא אַפִּילּוּ נֶאֱמַר דְּבְאֵינוֹ מִינוֹ גּוּפָא מִדְּרַבָּנָן בְּיוֹתֵר מִשִּׁשִּׁים וּכְמוֹ שֶׁכָּתַבְתִּי לְעֵיל אַפִּילּוּ הָכִי אָפְשָׁר דְּאָסוּר בְּמִינוֹ וּכְבָר כָּתַבְנוּ בְּחִדּוּשֵׁי' לי"ד כה"ג בְּאִיסּוּר דְּרַבָּנָן בְּלַח בְּמִינוֹ אִי צָרִיךְ שִׁשִּׁים דְּלֵיכָּא גְּזֵרָה אַטּוּ שא"מ אוֹ לֹא ועי' שֵׁ"ךְ סי' ק"ט עַל מ"ש הג"ה וְאֵין חִילּוּק בֵּין אִיסּוּר תּוֹרָה לְרַבָּנָן וְעוֹד דְּפְעֻלָּתוֹ נִיכֶּרֶת וְלֹא שַׁיָּיךְ בִּיטּוּל כה"ג וְכֵן כָּתַב הר"מ זַ"ל ספט"ז מהל' מ"א דְּמְחַמֵּץ וּמִתֵּבֵל אוֹסֵר בְּמִינוֹ וּנְהִי דְּנִימָא לְרַבּוֹתָא כָּתַב כֵּן מ"מ שָׁמְעִינַן בְּהֶדְיָא דְּמִינוֹ אוֹסֵר בכ"ש ולפ"ז קָשֶׁה אַמַּאי דְּפָסַק רַמָ"א בסי' צ"ח בהג"ה דְּמִתֵּבֵל וּמְחַמֵּץ דַּוְקָא בְּאֵינוֹ מִינוֹ וְלֹא בְּמִינוֹ וּמַשְׁמַע נָמֵי דְּאַף דְּאֵין שָׁוֶה לֹא בְּשָׁמִי' וְלֹא בְּטַעְמָא דְּאֵינוֹ בָּטֵל דא"כ אַמַּאי נָקִיט הר"מ בפט"ז מֵהִלְכוֹת אֵלּוּ מְתַבֵּל וּמְחַמֵּץ.

מִין בְּמִינוֹ דַּוְקָא וְאִי לִרְבוּתָא כָּתַב כֵּן וּמַאי רְבוּתָא וְהָא ע"כ אֵיְירֵי שֶׁאֵין שָׁוֶה בְּטַעְמָא
וְאֶפְשָׁר דמ"מ הֲוָה רְבוּתָא לְפִי שִׁיטַת הָרַב בהג"ה סי' צ"ח דְּאָזְלִינַן בָּתַר שְׁמִיהּ וְלָא בָּתַר
טַעְמָא וְכָתַב רְבוּתָא אַף מִין בְּמִינוֹ שָׁוֶה בְּשָׁמִי' דמ"ה חַד בִּתְרֵי בְּטֵל אַפּ"ה מִדְּרַבָּנָן בָּעֵינַן
שִׁשִּׁים ומכ"ש בְּאֵינוֹ מִינוֹ וּמִיהוּ לְפִי מַה שֶּׁהֶעֱלִיתִי לְעֵיל דְּהָרַב מוֹדֶה בכה"ג דְּאֵינוֹ שָׁוֶה
בְּטַעְמָא מ"מ בָּעֵינַן שִׁשִּׁים אֶלָּא דְּסוֹבֵר ג"כ הֵיכָא דְּשָׁוֶה בְּטַעְמָא וְלֹא בִּשְׁמִיהּ בָּעֵינַן שִׁשִּׁים
מ"ה כְּמוֹ שֶׁהֶאֱרַכְנוּ לְעֵיל א"כ לֹא יִתָּכֵן זֶה אַמַּאי נָקִיט דַּוְקָא בְּמִינוֹ: עוֹד אֲבָאֵר לְךָ כָּל
שֶׁהוּא לְמַעְלָה מס"ב וְיֵשׁ בָּהֶם שִׁיעוּר כְּמוֹ ק"א וּר"א זֶה דַּוְקָא בְּמִינוֹ וְזֶה מֻוסְכָּם מִפִּי'
הר"מ וְהַתּוֹ' וְרַשְׁבָּ"א וְרִיטְבָ"א וְרַבִּים מֵרִאשׁוֹנִים וה"ה דשיל"מ וַדַּאי הַדִּין כֵּן וכמ"ש
הר"מ בפי"ז מַהֲלָכוֹת אֵלּוּ יע"ש וְדִין חה"ל וּבְרִיָּה וְדָבָר חָשׁוּב שֶׁהֵן ז' דְּבָרִים הַנֵּה אוֹ"ה
כְּלָל כ"ה נִרְאֶה דַּוְקָא בְּמִינָם וְלֹא שְׁלֹא בְּמִינָם אֲבָל הַשָּׁ"ך והפר"ח אַחֲרָיו הִסְכִּימוּ עִם
רַמָ"א בהג"ה סי' ק"י וקי"א יע"ש וּכְבָר נִתְבָּאֵר לְךָ דכ"ש עַד ס"ב אָזְלִינַן בָּתַר טַעְמָא
וְלָא בָּתַר שִׁמְיהּ וּכְמוֹ שֶׁהֶאֱרִיכוּ הַשָּׁ"ך ופר"ח וּמַה שֶּׁלְּמַעְלָה מְמֻנּוּ אָזְלִינַן בָּתַר שְׁמִיהּ וְלָא
בָּתַר טַעְמָא וּכְרָבָא בע"ז בפ"ב דְּחַמְרָ' חדת' בְּעִינְבֵי דקיי"ל דְּאָזְלִי' בָּתַר שמי' וְלָא בָּתַר
טעמ': וְשִׁיטַת רַשְׁ"י ז"ל דק"א דִּתְרוּמָה וְחַבְרֵיהּ אַף בא"מ בָּעֵינַן ק"א וְכִי יֵשׁ חִילּוּק
בֶּהֱסִירוֹ גּוּף הַדָּבָר מִמֶּנּוּ וְלֹא נִשְׁאַר בּוֹ אֶלָּא טַעְמָא בְּעָלְמָא לפי' התו' ד"ה אֵין בָּהֶן אַלְיְבָא
דְּרַשְׁ"י וַאֲנִי כָּתַבְתִּי לְמַעְלָה גַּבֵּי אָמַר רָבָא מֵרֵישׁ הֲוָה קשי' לִי דְּאֶפְשָׁר דהכ' מַיְירֵי בְּלֹא
הֱסִירוֹ מִן הַתַּבְשִׁיל אֶלָּא שְׁנִימּוֹחַ גּוּף הַדָּבָר לָא בָּעֵינַן ק"א דְּלָא מִיקְרֵי מַמָּשׁוֹ בְּעַיִן דכה"ג
קָרֵי לֵיהּ רַשְׁ"י בע"ז ס"ז טַעְמוֹ וְלֹא מַמָּשׁוֹ שכת' חֵלֶב שֶׁנָּפַל וְנִימּוֹחַ יע"ש הֵיטֵב ומש"ה
בְּרֵישָׁא שְׁאוֹר שֶׁל חִיטִּין דַּהֲוָה דּוֹמֶה לְטַעְמָא בְּעָלְמָא כֵּיוָן שֶׁהָאִיסּוּר אֵין בְּעַיִן וְלָא דָּמֵי
לְחִיטִּים בְּחִיטִּים מש"ה מִינוֹ בָּעֵינַן וְאַף שֶׁיֵּשׁ לוֹמַר דְּלָא דָּמֵי לְחֶלֶב מ"מ שָׁאנֵי שְׁאוֹר דְּלָא
נִשְׁתַּנָּה מִכְּמוֹת שֶׁהָיָה וה"ה יַיִן שֶׁל תְּרוּמָה בִּשְׁאָר מַשְׁקִין אִם נֹאמַר דְּשַׁיָּיךְ בָּהֶן תְּרוּמָה
וְעַיַּיִן בְּעוֹר וְרוֹטֶב ק"ך ע"ב יע"ש וְכֵיוָן שֶׁכֵּן אה"נ דְּבָעֵינַן אַף שֶׁלֹּא בְּמִינָן ק"א דַּהֲוָה
מַמָּשׁוֹ מַמָּשׁ דְּלָא נִשְׁתַּנָּה מִכְּמוֹת שֶׁהָיָה משא"כ גְּרִיסִין שֶׁנִּימּוֹחוּ שַׁפִּיר מִיקְרֵי לְהוּ טַעְמָא
לְחוּד וְיֵשׁ חִילּוּק בֵּין מִינוֹ לא"מ וכה"ג חִילֵּק הפר"ח בא"ח רֵישׁ סִימָן תמ"ב חֵלֶב שֶׁנִּימּוֹחַ
מִיקְרֵי טַעְמוֹ וְלֹא מַמָּשׁוֹ וְחֵלֶב וּבָשָׂר אוֹ שָׂרָה פִּתּוֹ בְּיַיִן דְּלָא נִשְׁתַּנָּה מִכְּמוֹת שֶׁהָיָה הֲוָה
מַמָּשׁוֹ בְּעַיִן יע"ש הֵיטֵב והכ' נַמִי דִּכְוָתֵיהּ וּמְשׁוּם הָכִי שְׁאוֹר בְּעִיסָּה שֶׁל חִיטִּין לֹא בָּטֵל
וְאַף בְּאֵינוֹ מִינוֹ וְעַל כָּרְחָךְ רֵישָׁא בֶּהֱסִירוֹ מִשָּׁם הַשְׁאוֹר מַיְירֵי כו': עוֹד אוֹדִיעַ לְךָ שֶׁרַשְׁ"י
פָּסַק כר' יְהוּדָא דְּמִין בְּמִינוֹ מ"ה לֹא בָּטֵל אַף בְּאֶלֶף וְיָלִיף מִדַּם הַפָּר וְדָם הַשָּׂעִיר כִּדְאָמְרִינַן
מְנָחוֹת כ"ג יע"ש אִם הוּא דַּוְקָא בְּבָלוּל אוֹ בְּיָבֵשׁ אוֹ בְּטַעְמָא לְבַד נָמֵי אֵינוֹ בָּטֵל וְאִם הוּא
בְּאִיסּוּר תּוֹרָה דַּוְקָא וְלֹא בְּאִיסּוּר דְּרַבָּנָן אוֹ אַף בְּאִיסּוּר דְּרַבָּנָן דְּכָל דְּתַקּוּן כְּעֵין דְּאוֹרָיְיתָא:
דַּע כִּי הָרַשְׁבָּ"א ז"ל אַהָא דְּאָמַר אַבַּיֵי לָא נִצְרְכָא אֶלָּא לר' יְהוּדָא דְּאָמַר מִין בְּמִינוֹ לֹא
בָּטֵל כ' דר"י מוֹדֶה בְּיָבֵשׁ דכ"א עוֹמֵד בפ"ע דְּבָטֵל וְלָא פְּלִיג אֶלָּא בְּבָלוּל דְּוֻמְיָא דַּם הַפָּר
וְשָׂעִיר וְהֵביא רְאָיָה דִּתְנַן ר"י אוֹמֵר מַעֲלִין הַמְּזֻמָּע בא' וּמֵאָה (וְהוּא מִשְׁנָה במ' שַׁבָּת
רֵישׁ פֶּרֶק נוֹטֵל קמ"א א' יע"ש) וְעוֹד הֵבִיא ראי' מִגִּיטִּין נ"ד וְרָמֵי דר"י אדר"י נִתְפַּצְּעוּ
אֲגוֹזִים כו' וְהָא הכ' מ"ה בְּרֻבָּא בָּטֵל וְאַיְירֵי בְּמִינוֹ דבא"מ נִיכָּר הוּא וְעוֹד דְּהוּרְמָתָ אֶת
מְקֻדָּשׁוֹ מְמֻנּוּ בְּמִינוֹ כְּתִיב עכ"ל הַנֵּה כָּתַב בפי' דלר"י בְּלַח לֹא בָּטֵל לֹא בְּיָבֵשׁ ועי' תו'
דְּזָבְחִים ד"ד ע"ב ד"ה ר"י אוֹמֵר שֶׁכָּתְבוּ כֵּן בְּשֵׁם ר"ת כה"ג וּמְנָחוֹת כ"ב ב' ד"ה מִכָּאן
שֶׁהֶאֱרִיכוּ בָּזֶה יע"ש וּלְדִבְרֵי רַשְׁ"י בִּשְׁמַעְתִּין כָּאן דְּתִרוּמָה אַף בא"מ בָּעֵינַן ק"א א"כ

מַהָא דַּם הַפֶּר י"ל ה"ה בְּיָבֵשׁ וּמַהָא דר"פ נוֹטֵל אֵין רֹאשׁ' דְּאַיְירֵי בא"מ דְּמוֹדָה ר"י בְּהָכִי וְהַהוּא דֶּאֱגוֹזֵי פֶּרֶךְ מַיְירֵי ג"כ בא"מ וְאִי דְּנִיכָּר הוּא י"ל דְּמַיְירֵי שֶׁנָּפַל לְדָבָר שֶׁשָּׁוֶה בְּמַרְאֶה וְטַעְמָא וְלֹא בְּשִׁמְיָה וְלָא מִינְכַר ומש"ה כִּי נִתְפַּצְעוּ בְּטִילִין וְכִי לֹא נִתְפַּצְעוּ אֵין בְּטִילִין דַּהֲוָה מז' דְּבָרִים הַחֲשׁוּבִים הַשְּׁנוּיִין בְּכַמָּה מְקוֹמוֹת וּמַהֶן בִּתְרוּמָה וְעָרְלָה ומס' בֵּיצָה וְעַיֵּין באו"ה כְּלָל כ"ה דִּין י"ז דְּבָרִי' הַחֲשׁוּבִים דְּוָקָא בְּמִינוֹ אֵין בְּטִילִין וְעַיֵּין בי"ד סִימָן ק"י בכ"מ וד"מ וְאַחֲרוֹנִים וְהַהִיא דְּרָשָׁא דְּסִפְרֵי דה"ט אֵינוֹ אֶלָּא אַסְמַכְתָּא בְּעָלְמָא כְּמְבוֹאָר בכ"מ וְעַיֵּין בתי"ט בְּעָרְלָה וְעַיֵּין מ"ש לְקַמָּן: וּמַה שֶּׁיֵּשׁ לְהִסְתַּפֵּק אִי ר"י דְּוָקָא בְּמַמָּשׁוֹ שֶׁל אִיסּוּר סוֹבֵר דִּבְמִינוֹ לָא בָּטֵל וְלֹא בְּטַעְמָא הִנֵּה בִּשְׁמַע' מִזְּרוֹעַ בְּשִׁילָה מוּכָח דְּאַף בְּטַעְמָא בָּטֵל לר"י וְכֵן כָּתַב הָרַשְׁבָּ"א ז"ל דע"כ מַה שֶּׁנִּפְרַךְ מִן הַזְּרוֹעַ וְנִתְעָרֵב עִם הָאַיִל הָנָה יָבֵשׁ בְּיָבֵשׁ וּבָטֵל גַּם לר"י אֶלָּא רָוְטְבוֹ שֶׁל זְרוֹעַ הַנִּפְלָט מִמֶּנּוּ נִתְעָרֵ' עִם הָאַיִל כו' וּמְשׁוּם דְּאַבַּיֵי לְשִׁיטְתֵיהּ דְּאָזֵיל בָּתַר טַעְמָא בע"ז הָנָה מִין בְּמִינוֹ יע"ש שֶׁכֵּן הֶעֱלָה הָרַשְׁבָּ"א (ולפ"ז רָבָא דְּאָמַר בָּתַר שְׁמִיהּ אָזְלִינַן לֵיכָּא לְמֵימַר הָכִי לר"י זֶהוּ הֶיתֵּר מִכְּלָל אִיסּוּר דְּאִי מַה שֶּׁנִּפְרַךְ מִן הַזְּרוֹעַ הָנָה יָבֵשׁ בְּיָבֵשׁ וְאִי רָוְטֵב הָאַיִל הָנָה א"מ לְכָךְ הַוְצְרַךְ לוֹמַר תי' אַחֵר) אָמְנָם לְשִׁיטַת רַשׁ"י יֵשׁ לָנוּ לוֹמַר דִּלְעִנְיַן גּוּף הַזְּרוֹעַ שֶׁנִּפְרַךְ וְנִתְעָרֵ' בְּאַיִל דְּיָבֵשׁ בְּיָבֵשׁ לר"י לֹא בָּטֵל וכמ"ש וְהָא דְּרִישׁ נוֹטֵל מַיְירֵי בְּאֵינוֹ מִינוֹ וּמִיהוּ לְפִי מַה שֶּׁאָכְתּוֹב לְקַמָּן ק' א' אַהָא דְּפָרִיךְ לֹא נָתְנָה טַעַם נָמֵי יְבוֹאַר שָׁם דלר"י בְּטַעְמָא נָמֵי לֹא בָּטֵל.

וְהַסָּפֵק הַשְּׁלִישִׁי אִי סוֹבֵר ר"י דַּוְקָא בְּאִיסּוּר תּוֹרָה לָא בְּטִיל נְרָאֶה דלר"י אַף בְּאִיסּוּר דְּרַבָּנָן בְּמִינוֹ לָא בָּטֵל כֵּינָן דִּלְדִידַן בְּאִיסּוּרֵי דְּרַבָּנָן בָּעִינַן שִׁשִּׁים דְּכָל דְּתַקּוּן כְּעִין דְּאוֹרָיְיתָא תִּקּוּן ה"ה לר"י בְּמִינוֹ בְּמַשֶּׁהוּ ולפ"ז י"ל הָא דְּכָתַב הַטּוּר בהל' סי' תמ"ז דְּחָמֵץ שֶׁעָבַר בְּפֶסַח אִם נִתְעָרֵב צָרִיךְ שִׁשִּׁים וְכֵן פָּסַק הַמְחַבֵּר בש"ע שָׁם וְהִקְשׁוּ עָלָיו דא"כ מַאי פָּרִיךְ וְהָא אָמַר רָבָא קָנָסָא קָנִיס וּמַאי קוּשְׁיָא וְכִי עָדִיף מֵאִיסּוּרֵי תּוֹרָה י"ל דְּהַטּוּר סוֹבֵר כמ"ש רַשׁ"י בפכ"ה דְּוַדַּאי רָבָא דְּאָמַר הִלְכָתָא בְּמִינוֹ מַשֶּׁהוּ כְּרַב הִלְכְתָא כֵּן וְאִם כֵּן קַשְׁיָא שֶׁלֹּא בְּזָמַנּוֹ אַמַּאי בָּטֵל כֵּינָן דְּמִינוֹ בְּמַשֶּׁהוּ וּמְשַׁנֵּי דְּקָנָסָא קָנִיס וְלֹא קָנִיס כו' אֲבָל שִׁשִּׁים בָּעֵינַן וּמִיהוּ בְּאִיסּוּר דְּרַבָּנָן בְּמַשֶּׁהוּ ואעפ"כ פָּסַק הַטּוּר בצ"ח דְּמִין בְּמִינוֹ בָּטֵל מְשׁוּם דְּרִיבָּ"ל וּשְׁאָר אָמוֹרָאִים סוֹבְרִים כֵּן וְעַיֵּין מ"ש לְקַמָּן בְּהָא דְּאוֹקֵי רַב אָמוֹרָא עֲלֵיהּ יע"ש: וְכֵינָן שֶׁבֵּירַרְנוּ דִּינֵי בִּיטּוּל הָאִיסּוּרִין בְּאֵיכוּתָם וּמַהוּתָם קְצָת בעזה"י מֵעַתָּה אַתְחִיל בְּפֵירוּשׁ הַמִּשְׁנָה הַשְּׁנוּיָה בְּפֶרֶק ד' דְּעָרְלָה מִשְׁנָה וז"ח יע"ש וְאַעְתִּיק הִנֵּה אֲשֶׁר צְרִיכִין וְזוֹ צוּרָתָן: א' כָּל הַמְחַמֵּץ וְהַמְתַבֵּל וְהַמְדַמֵּעַ בַּתְּרוּמָה וּבָעָרְלָה וּבִכְלְאֵי הַכֶּרֶם אָסוּר כו' ב' וּלְמָה אָמְרוּ כָּל הַמְחַמֵּץ וְהַמְתַבֵּל וְהַמְדַמֵּעַ לְהַחֲמִיר מִין וּמִינוֹ לְהָקֵל וּלְהַחְמִיר מִין בְּשֶׁאֵינוֹ מִינוֹ כֵּיצַד שְׂאוֹר שֶׁל חִטִּים שֶׁנָּפַל לְעִיסַּת חִטִּים וְיֵשׁ כְּדֵי לְחַמֵּץ בֵּין שֶׁיֵּשׁ בק"א וּבֵין שֶׁאֵין לַעֲלוֹת ק"א אָסוּר אֵין בָּהֶן ק"א בֵּין שֶׁיֵּשׁ בָּהֶן כְּדֵי לְחַמֵּץ וּבֵין שֶׁאֵין בָּהֶם כְּדֵי לְחַמֵּץ אָסוּר: ג' לְהָקֵל וּלְהַחְמִיר בְּאֵינוֹ מִינוֹ כֵּיצַד גְּרִיסִין שֶׁנִּתְבַּשְּׁלוּ עִם עֲדָשִׁים וְיֵשׁ בָּהֶם בנ"ט בֵּין שֶׁיֵּשׁ א' וּמֵאָה אוֹ אֵין א' וּמֵאָה אָסוּר אֵין בנ"ט בֵּין שֶׁיֵּשׁ א' וּמֵאָה אוֹ לָאו מַוְתָּר הֶעְתֵּקְתִּיו לְמַעַן יָרוּץ הַקּוֹרֵא בוֹ: וְהִנֵּה בפירש"י בְּשְׁמַעְתִּין ד"ה לָמָּה אָמְרוּ כו' וּכְפִי מַה שֶּׁהֵבִין התי"ט שָׁם בְּעָרְלָה כמש"א לְקַמָּן הָכִי פֵּירוּשׁ' דְּאָמְרוּ בַּמְּשָׁנָ' הַמְחַמֵּץ וּמְתַבֵּל וּמְדַמֵּעַ ר"ל במב"מ הוֹלְכִין לְהַחְמִיר הָרָצוֹן בְּזֶה דְּתַבְלִין וְשָׁאוּ' אֵינָן אוֹסְרִין אֶלָּא בְּמִינָן וְלֹא שֶׁלֹּא בְמִי' כְּדַעַת הר"מ ז"ל כְּפִי הנר' מִדְּבָרָיו בפי' הַמִּשְׁנָיוֹת שָׁם וּכְפִי מ"ש התי"ט שָׁם מ"ז יע"ש

וְאוֹמֵ' כָּל הַמְחַמֵּץ וּמְתַבֵּל וּמְדַמֵּעַ חוֹלִין בִּתְרוּמָה מִין בְּמִינוֹ וה"ה עָרְלָה וכ"ה דְּנִתְעָרֵב מִין בְּמִינוֹ הוֹלְכִין תָּמִיד לְהַחְמִיר וְזֶהוּ דְקָתָנֵי אָסוּר שָׁם דְּמְתַבֵּל וּמְחַמֵּץ בְּדִינָם דַּאֲפִילּוּ בְּאֶלֶף לֹא בָּטֵל וּמְדַמֵּעַ ר"ל עֵירוּב מִין בְּמִינוֹ בְּלֹא מְתַבֵּל וּמְחַמֵּץ וְנִקְרָא בִּתְרוּמָה מְדַמֵּעַ וה"ה בְּעָרְלָה וכ"ה כה"ג שֶׁנִּתְעָרְבוּ בְּבִישֵׁל אָסוּר אִם לֹא בק"א.

וְזֶה שֶׁשָּׁאַל בַּמִּשְׁנָה ב' וְלָמָּה אָמְרוּ כְּלוֹמַר בְּאֵיזֶה עִנְיָן אָמְרוּ דְּהוֹלְכִין תָּמִיד לְהַחְמִיר וּבָעֵי' תַּרְתֵּי לְמֵעֲלְיוּתָא בְּמְחַמֵּץ ק"א בִּתְרוּמָה ור"א בְּעָרְלָה וְאֵין בָּהֶן כְּדֵי לְחַמֵּץ בְּמִינוֹ אָמְרוּ כֵּן אֲבָל שֶׁלֹּא בְּמִינוֹ פְּעָמִים לְהָקֵל וּפְעָמִים לְהַחְמִיר וּמְפָרֵשׁ מִין וּמִינוֹ לְהַחְמִיר בְּמְחַמֵּץ כו' דְּתַרְתֵּי בעי' אֵין כְּדֵי לְחַמֵּץ וק"א וְסֵיפָא מִין בא"מ אַסְבָּרָה בַּגְּרִיסִין לְתוֹךְ עֲדָשִׁים וה"ה שְׁאוֹר שֶׁל חִטִּין לְתוֹךְ שְׁעוֹרִים כמ"ש התי"ט דְּלָא אָמְרוּ מְחַמֵּץ אֶלָּא בְּמִינוֹ וְלֹא בא"מ וְהָרָצוֹן בָּזֶה דְּנֶאֱמַר בְּאֵינוֹ מִינוֹ לֹא שַׁיָּיךְ מְחַמֵּץ דְּאַף שֶׁיֵּשׁ קְצָת טַעַם מַה שֶּׁנָּתְנוּ הַשְּׁאוֹר וְהַתַּבְלִין מ"מ טַעַם קְלִישְׁתָּא לֹא אָסְרָה תּוֹרָה ומש"ה לֹא גָּזְרוּ חֲכָמִים אֶלָּא בְּמִינוֹ וְלֹא בא"מ אוֹ דִּפְעֻלַּת שְׁאוֹר נִיכָּר כמ"ש הר"מ בפי' הַמִּשְׁנָה וְלֹא גָּזְרוּ אֶלָּא בְּמִינוֹ כו' אֶלָּא מִשּׁוּם דְּלָא שְׁכִיחַ שְׁאוֹר חִטִּין בְּשְׁעוֹרִין מש"ה אַסְבָּרָה בַּעֲדָשִׁין ועי' בתי"ט וּלְפִי' הר"מ ז"ל כְּפִי מַה שֶּׁהֵבִין התי"ט הָכִי פֵּירוּשָׁא כָּל הַמְחַמֵּץ וְהַמְתַבֵּל שֶׁהוּא מְדֻמָּע בִּתְרוּמָה ר"ל שֶׁהֶחֱמִיץ עִיסָּה שֶׁל חִטִּין בְּשְׂאוֹר חִטִּין אוֹ מְתַבֵּל קְדֵירוֹ' חֲלוּלִין בְּתַבְלִין דִּתְרוּמָ' וּמַשְׁכַּחַת מִין בְּמִינוֹ כְּגוֹן קְדֵירָה בְּצָלִים אוֹ שֶׁוְּמָן וְנָפַל לְתוֹכוֹ שׁוּמִין וּבְצָלִים כמ"ש הפר"ח בסי' צ"ח ס"ק כ"ו בְּשֵׁם רלב"ח בְּשׁוּ"ת קי"ג יע"ש וה"ה עָרְלָה וכ"ה הַדִּין כֵּן דְּאוֹסֵר בַּמַּשְׁמָע אִם יֵשׁ כְּדֵי לְחַמֵּץ וע"ז שָׁאַל במ"ג וּמָה אָמְרוּ שֶׁהוֹלְכִין תָּמִיד לְהַחְמִיר וְאוֹסֵר בכ"ש בְּמִינוֹ אָמְרוּ כֵּן וּמְפָרֵשׁ תַּרְתֵּי בָּעֵינַן אֵין כְּדֵי לְחַמֵּץ וק"א וָי"ו וְהַמְדַמֵּעַ מְפָרֵשׁ שֶׁהוּא מְדַמֵּעַ בִּתְרוּמָה וְיֵרָצֶה בְּזֶה בְּמָה אָמְרוּ מְחַמֵּץ וּמְתַבֵּל בְּעָרְלָה וְהַמְדַמֵּעַ בִּתְרוּמָה כה"ג דְּנִקְרָא דִּימּוּעַ כָּעְנָיָן שנא' מְלֵאָתְךָ וְדִמְעָךְ כו' וְהֵשִׁי' ע"ז בְּדִמְיוֹן שְׁאוֹר כו' בִּתְרוּמָה וה"ה בְּעָרְלָה וכ"ה וּבְסֵיפָא נָקִיט גְּרִיסִין לְתוֹךְ עֲדָשִׁים מִשּׁוּם דְּלָא שְׁכִיחִי לִיתֵּן שְׁאוֹר חִיטִּין בְּשְׁעוֹרִי' כמ"ש התי"ט מש"ה אַסְבָּרָה לָהּ בַּגְּרִיסִין ולפ"ז ה"ק דְּמִין וּמִינוּ תָּמִיד לְהַחְמִיר וְאֵינוֹ מִינוֹ פְּעָמִים לְהַחְמִיר וּפְעָמִים לְהָקֵל ר"ל בְּמִינוֹ בְּמְחַמֵּץ אִם יֵשׁ כְּדֵי לְחַמֵּץ אָסוּר בְּאֶלֶף דְּתַרְתֵּי בָּעֵינַן אֵין כְּדֵי לְחַמֵּץ וק"א וְאִילּוּ בְּאֵינוֹ מִינוֹ שְׁאוֹר שֶׁל חִיטִּין בְּשְׁעוֹרִים פְּעָמִים מָצִינוּ שֶׁאוֹסֵר בְּאֶלֶף אִם יֵשׁ טַעַם נִרְגָּשׁ מַמָּשׁ וְזֶהוּ חוּמְרָא כְּמִין בְּמִינוֹ אֲבָל אֵין טַעַם נִרְגָּשׁ בּוֹ מַמָּשׁ שָׂרֵי אַף שֶׁיֵּשׁ כְּדֵי לְחַמֵּץ שָׂרֵי וְלָא בָּעֵינַן ג"כ ק"א וּמִיהוּ זֹאת לֹא תִמְצָא שֶׁיְּהֵא א"מ חָמוּר מִמִּינוֹ דְּלָא מַשְׁכַּחַת לֵיהּ דְּאִם אֵין כְּדֵי לְחַמֵּץ אֶלָּא שֶׁנִּרְגָּשׁ הַטַּעַם בְּיוֹתֵר מק"א כה"ג בְּמִינוֹ נָמֵי אָסוּר מִדְּרַבָּנָן דְּכָל הָנָךְ דְּמַתְנִי' לָא הָוָה אֶלָּא מִדְּרַבָּנָן וּכְדִכְתִיבְנָא לְעֵיל בְּאוֹרֶךְ דְּגָזְרִינַן אַטּוּ אֵינוֹ מִינוֹ דמה"ט בָּעֵינַן שִׁשִּׁים בְּמִינוֹ אַטּוּ א"מ כְּמִבְלָאר בַּפּוֹסְקִים וּבָרֹאשׁ"ש גַּבֵּי אֱמוֹר רַבָּנָן בס' וְאִי דְּאֵינוֹ נִרְגָּשׁ הַטַּעַם אַף עַל פִּי כֵן בְּמִינוֹ אָסוּר אִי יֵשׁ כְּדֵי לְחַמֵּץ וְאִי אֵין כְּדֵי לְחַמֵּץ ק"א מַה שֶּׁאֵין כֵּן בְּאֵינוֹ מִינוֹ וְכֵן לְפֵירוּשׁ רָשׁ"י ז"ל דְּמְפָרֵשׁ מְדַמֵּעַ חוֹלִין וּתְרוּ' וְלֹא מְחַמֵּץ וּמְתַבֵּל הֵכִין הוּא דְּמִינוֹ תָּמִיד לְהַחְמִיר וְאֵינוֹ מִינוֹ פְּעָמִים שֶׁיֵּשׁ חוּמְרָא כְּמוֹ מִינוֹ וּפְעָמִים קַל מִמִּינוֹ וְזֶה כְּשֶׁיֵּשׁ נוֹתֵן טַעַם הוּא חָמוּר כְּמִינוֹ וְאִם נִפְסַק הַטַּעַם בק"א שָׂרֵי וְאִם לֹא נִפְסַק הַטַּעַם בק"א אַף בְּמִינוֹ אָסוּר דְּגָזְרִינַן אַטּוּ אֵינוֹ מִינוֹ וְלֹא אָמְרוּ בְּמִינוֹ בְּשִׁשִּׁים אֶלָּא רֹוב דְּבָרִי' שֶׁאֵין נוֹתְנִין בְּיוֹתֵר מִשִּׁשִּׁים אַף בא"מ משא"כ בְּדָבָר יָדוּעַ שֶׁנּוֹתֵן טַעַם בא"מ יוֹתֵר מִשִּׁשִּׁים אַף בְּמִינוֹ גָּזְרִינַן אַטּוּ אֵינוֹ מִינוֹ כמ"ש בְּסָמוּךְ וְדַע עוֹד שמ"ש לְשִׁיטַת רַשְׁ"י ז"ל בְּאֵינוֹ מִינוֹ אֵינוֹאוֹסֵר

הַיְינוּ כְּשֶׁסִּילְקוֹ וּמִיבָּיְהּ רֵישָׁא אַיְירֵי בְּסִילְקוֹ וּמ"ש הָכָא דַּוְקָא בְּמִינוֹ וְלֹא בא"מ יע"ש
היט' וז"ש התי"ט דהר"ב שֶׁהֶעְתִּיק פי' הר"מ במ"א לָא הֲוָה לְהַעְתִּיק כָּאן פירש"י יע"ש
אֶלָּא דמ"ש התי"ט הָא דְּלָא תָּנֵי מִין וּמִינוֹ לְהַחְמִיר בְּשְׂאָר דְּבָרִים לֹא בְּמִתַּבֵּל וּמְחַמֵּץ
מְשׁוּם דְּבְמְחַמֵּץ אִיכָּא חוּמְרָא יְתֵירָה דבק"א אֵינוֹ עוֹלֶה מַשְׁמַע דְּמִדַּמֵּעַ לפירש"י דְּהַיְינוּ
עֵירֵב שְׂאָר דְּבָרִים בק"א תָּמִיד עוֹלֶה בְּמִינוֹ וְאַמַּאי אִי הֲוָה יָהֵיב טַעֲמָא בְּאֵינוֹ מִינוֹ יוֹתֵר
מִמַּאָה וּכְדַתָּנֵן גְּרִיסִין לְתוֹךְ עֲדָשִׁים יֵשׁ בְּנוֹתֵן טַעַם יוֹתֵר מִמַּאָה כו' וכה"ג גְּרִיסִין לְתוֹךְ
גְּרִיסִין בָּעֵינַן נָמֵי יוֹתֵר עַד שבא"מ לָא הֲוָה יָהֵיב טַעְמָא וכמ"ש לְעֵיל וְיֵשׁ זֹאת לְיַיְשֵׁ'
בְּדוֹחַק אֲבָל יוֹתֵר נִרְאֶה בְּמִין בְּמִינוֹ כִּי אִיכָּא ק"א שָׁרֵי ובא"מ אַף דְּאִיכָּא ק"א אִי נִרְגָּשׁ
הַטַּעַם אָסוּר וְאֵין חִילּוּק בֵּין שִׁיעוּרָא דִּידָהּ בִּכְמוֹת שֶׁנָּפַל דְּיֵשׁ גְּרִיסִין שֶׁנּוֹתְנִין טַעַם בק"א
וְיוֹתֵר וְיֵשׁ שֶׁאֵין נוֹתְנִין אַף בְּפָחוֹת וּכְפִי שִׁיעוּר הַבִּישׁוּל ומשא"כ בְּמִינוֹ לְעוֹלָם הוֹלְכִין
אַחַר שִׁיעוּרָא דִּידֵיהּ ולפ"ז ה"ק בְּאֵינוֹ מִינוֹ פְּעָמִים לְהַחְמִיר יוֹתֵר מִמִּינוֹ וּפְעָמִים לְהָקֵל
ועי' פר"ח סי' צ"ח פי' זֹאת הַמִּשְׁנָה וְרָאִיתִי להתי"ט בַּמִּשְׁנָה ד' שכ' וְז"ל מ"ש הָרַב כו'
לָאו לְמֵימְרָא דַּוְקָא מְדַמֵּעַ בְּתִרוּמָה וְלֹא מְתַבֵּל וּמְחַמֵּץ וּבְעָרְלָה דַּוְקָא מְתַבֵּל וּמְחַמֵּץ וְלֹא
מְדַמֵּעַ דְּהָא בַּמִּשְׁנָה יו"ד פי' כּוּלְּהוּ בִּתְרוּמָה עכ"ל לֹא יָדַעְנָא כַּוָּנָתוֹ דְּאִי נֶאֱמַר דְּאִיסּוּר
מְחַמֵּץ לֹא שַׁיָּיךְ בִּתְרוּמָה אֶלָּא מְדַמֵּעַ הַיְינוּ שֶׁנִּתְעָרֵב חֻלִּין עִם תְּרוּמָה וְאָסוּר הַיְינוּ בק"א
וּבְמִין בְּמִינוֹ דא"כ לֹא הֵבִיא מִמֶּרְחָק לַחְמוֹ מִמִּשְׁנָה יו"ד אֶלָּא מֵהָכָא דְּהָא כת' בפ"ו מֵהַהִּ'
מִשְׁנָה גּוּפָא דה"ה שְׁאוֹר שֶׁל תְּרוּמָה בְּחֻלִּין אֵין עוֹלֶה בק"א וְעוֹד הָא תְּנָא בַּמִּשְׁנָה י"א
בפי' שְׁאוֹר שֶׁל חֻלִּין וְשֶׁל תְּרוּמָה כו' הָרֵי בְּהֶדְיָא דְּאַף בִּתְרוּמָה דִּינוֹ כֵּן דְּאִם יֵשׁ כְּדֵי
לְחַמֵּץ אָסוּר וְנִרְאֶה שֶׁבָּא לוֹמַר דָּלֶ"ת מ"ש הר"ב כְּגוֹן שֶׁנִּתְחַמְּצָה בַּתַּפּוּחַ אוֹ בְּשִׁמְרֵי יַיִן
שֶׁל עָרְלָה כו' וְהֵיא מִין בא"מ וּבִתְרוּמָה כת' שְׁאוֹר שֶׁל תְּרוּמָה כו' דְּהֵיא מִין בְּמִינוֹ דְּהַיְינוּ
מְדַמֵּעַ דִּלְשׁוֹן דִּימּוּעַ אֵינוֹ שַׁיָּיךְ בִּתְרוּמָה אֶלָּא בְּמִינוֹ דְּבָעֵינַן בכ"מ מֵאָה וְאֶחָד וְקָתָנֵי
מְדַמֵּעַת כו' וְלָזֶה כ' שָׁאַל יַחֲשׁוֹן' אָדָם לוֹמַר מִדְּחִלְּקָן הָרַב ש"מ דְּמִתַּבֵּל לֹא שַׁיָּיךְ אֶלָּא
בָּעָרְלָה וכ"ה הוּא דַּהֲוָה אַף שֶׁלֹּא בְּמִינוֹ אֲבָל בִּתְרוּמָה לֹא שַׁיָּיךְ אֶלָּא בְּמִינוֹ הוּא דְּאֵינוֹ
עוֹלֶה וה"ה מִין בְּמִינוֹ דְּהַיְינוּ דִּימּוּעַ לֹא שַׁיָּיךְ אֶלָּא בִּתְרוּמָה דְּבָעֵינַן ק"א בְּמִין בְּמִינוֹ בְּאֵינוּ
מְחַמֵּץ וּמִתַּבֵּל אֶלָּא בְּשְׂאָר דְּבָרִים וּבְעָרְלָה אֵינוֹ כֵּן אֶלָּא דַּוְקָא בא"מ דַּחֲמִיר דְּבִשְׂאָר
אִיסּוּרִים בְּטַעֲמָא הֶחְמִירוּ בְּעָרְלָה בר"א משא"כ בְּמִינוֹ לָזֶה אָמַר דְּאֵינוֹ כֵּן דְּמִשְׁנָה י' פי'
לְכוּלְּהוּ בֵּין בִּתְרוּמָה וְעָרְלָה ומ"מ דְּבָרָיו צְרִיכִין עִיּוּן וע"ש הֵיטֵב גַּם מ"ש התי"ט דִּשְׁאוֹר
שֶׁל חִיטִּין לְתוֹךְ עִיסַּת שְׁעוֹרִים דְּכָל מִין וא"מ לֹא נָחוּשׁ אֶלָּא לִנְתִינַת טַעַם בְּלִבַּד הִנֵּה
הַמְעַיֵּן בפט"ו מהל' מ"א ובע"ז ע"א גַּבֵּי פְּלוּגְתָּא דְּאַבַּיֵי וְרָבָא וּלְרָבָא בָּתַר שְׁמִיהּ אָזְלִינַן
וַהֲוָה שְׁאוֹר שֶׁל חִיטִּין וּשְׂעוֹרִין מִין בְּמִינוֹ וכה"ג דָּנְפַל זֶה לְתוֹךְ זֶה גַּם הר"מ מוד' לְדַעַת
הלח"מ שָׁם פט"ז דַּהֲוָה מִין בְּמִינוֹ וְלָא פְּלִיג אֶלָּא כְּשֶׁנָּפַל שְׁאוֹר שֶׁל חִטִּין וּשְׂעוֹרִים לְתוֹךְ
חִיטִּים וּשְׂעוֹרִים יע"ש וא"כ הֲוָה מִין וּמִינוֹ וְהָכִי הֲוָה לְמֵימַר מְחַמֵּץ עיס' בַּתַּפּוּחַ וְכַדּוֹמֶ'
וְיֵשׁ לְיַישֵׁב זֹאת דהתי"ט סְבִירָא לֵיהּ כמ"ש הפר"ח בְּסִימָן צ"ח דְּמִתַּבֵּל וַדַּאי דַּהֲוָה אַף
בא"מ יע"ש בְּאוֹרֶךְ וְכֵן נִרְאֶה מִדְּבְרֵי רַשְׁ"י כָּאן ע"ב שכ' יֵשׁ כְּדֵי לְחַמֵּץ הַיְינוּ נ"ט וְכֵן
מ"ש אֵין בּוֹ כְּדֵי לְחַמֵּץ דְּבְאֵינוֹ מִינוֹ כְּלֹא יָהֵיב טַעְמָא כו' יע"ש וְכֵיוָן שֶׁכֵּן מ"ש הר"מ לֹא
נָחוּשׁ אֶלָּא לִנְתִינַת טַעַם הַיְינוּ דְּלָא נָחוּשׁ בק"א בְּאֵינוּ מְתַבֵּל כו' אֶלָּא בִּדְבָרִים אֲחֵרִים
שֶׁנִּתְעָרְבוּ עִם חֻלִּין דִּבְמִינוֹ בָּעֵי ק"א ובא"מ דַּי בנ"ט דְּאִם אֵין נ"ט שָׁרֵינַן לָהּ אַף פָּחוֹת
מק"א וְגַם כַּוָּנַת תי"ט כֵּן במ"ש וה"ה שְׁאוֹר שֶׁל חִטִּין בִּשְׂעוֹרִים הֲוָה מָצֵי לוֹמַר כֵּן ור"ל

דַּהֲוָה אֵינוֹ מִינוֹ לְדַעְתּוֹ דְּאִם יֵשׁ כְּדֵי לְחַמֵּץ אֵינוֹ עוֹלֶה בק"א וְאִם אֵין כְּדֵי לְחַמֵּץ אָז לָא
בָּעֵי ק"א וְהֵבִיא רְאָיָה מר"מ ז"ל שכ' דבא"מ לֹא נָחוּשׁ לִנְתִינַת טַעַם אֶלָּא לק"א בִּלְבַד
וה"ה הכ' דְּאִם אֵין כְּדֵי לְחַמֵּץ לָא בָּעֵי ק"א וַהֲוָה מָצֵי לוֹמַר בִּמְחַמֵּץ גּוּפָא מִין וּמִינוֹ
לְהַחְמִיר תָּמִיד דְּתַרְתֵּי בָּעֵי אֵין מְחַמֵּץ וק"א ובא"מ פַּעַם הֲוָה כְּמוֹ מִינוֹ לְהַחְמִיר דְּהַיְינוּ
אִם יֵשׁ כְּדֵי לְחַמֵּץ אוֹסֵר עַד אֶלֶף וּבֵין כְּדֵי לְחַמֵּץ הֲוָה לְהָקֵל דְּלָא בָּעֵי ק"א אֶלָּא מְשׁוּם
דְּשְׁאוֹר שֶׁל חִיטִּין בְּשְׁעוֹרִין לָא שְׁכִיחַ מש"ה אַסְּבָרָה לָהּ בַּגְּרִיסִין לְתוֹךְ עֲדָשִׁים: וּמִיהוּ
הַמְעַיֵּן יִרְאֶה דְּאִי אַיִן בּוֹ כְּדֵי לְחַמֵּץ קָאָמַר התי"ט לָא הֲוָה לַאֲתוּיֵי מר"מ ז"ל דבא"מ
לֹא נָחוּשׁ אֶלָּא לִנְתִינַת טַעַם דְּהָא מִשְׁנָה שְׁלִימָה שָׁנִינוּ בְּכָאן דבא"מ אִם אֵין בנ"ט לָא
בָּעֵינַן ק"א אֶלָּא ש"מ לְעִנְיַן טַעְמָא אָמַר לְמֵילְתַיְהּ דְּאִי אֵין בנ"ט אַף שֶׁיֵּשׁ כְּדֵי לְחַמֵּץ וְאֵין
ק"א שָׁרֵי דְּלָא נָחוּשׁ בא"מ אֶלָּא לִנְתִינַת טַעַם לְבַד וְלֹא לִמְחַמֵּץ וּמִתְּבַל כַּנִּרְאֶה מִפְּשָׁטוּת
דִּבְרֵי הר"מ ז"ל וּבְעִנְיַן דְּאָמַר גְּרִיסִין לְתוֹךְ עֲדָשִׁים בכה"ג הֲוָה מָצֵי לוֹמַר שְׁאוֹר שֶׁל
חִיטִּין לְתוֹךְ עִיסָּה שְׁעוֹרִים כו' לְעֵיל וּבְסָמוּךְ יְבוֹאַר: עוֹד נִרְאֶה לוֹמַר דְּאִיסּוּר מְחַמֵּץ
וּמִתְּבֵל לָא הֲוָה אֶלָּא בְּמִינוֹ וּמִיהוּ כִּי נוֹתֵן שְׁאוֹר לְתוֹךְ עִיסָּה כְּדֵי לְחַמֵּץ וְתַבְלִין כְּדֵי לְתַבֵּל
קֻדֵּירָתוֹ הֲוָה מִין בְּמִינוֹ אַף תַּבְלִין לְתוֹךְ תַּבְשִׁיל אַחֵר כֵּיוָן דְּנוֹתֵן כְּדֵי לְתַקֵּן הַקֻּדֵּירָה הֲוָה
מִין בְּמִינוֹ וה"ה בִּשְׁאוֹר הֲוָה כה"ג אֵין בְּמִינוֹ אֲבָל כְּשֶׁנָּפַל שֶׁלֹּא בְּמִתְכַּוֵּן שְׁאוֹר שֶׁל חִיטִּין
לְשַׁעוּרִין אוֹ תְּבָלִין שֶׁנָּפְלוּ שֶׁלֹּא בְּמִתְכַּוֵּן לְתַבְשִׁיל הֲוָה א"מ וכה"ג כָּתְבוּ התו' בֵּיצָה
בְּסוֹפוֹ דָּמִים וּמֶלַח הֲוָה מִין בְּמִינוֹ דְּנוֹתֵן לְתַקֵּן הַקֻּדֵּירָה וְנֶאֱמַר דְּסִבָּרַת הר"מ ל והרע"ב
בפי' הַמִּשְׁנָיוֹת במ"ש דְּאִם מִתְכַּוֵּן לְכָךְ הֲוָה מִין בְּמִינוֹ וְאִם נָפַל שֶׁלֹּא בְּמִתְכַּוֵּן אֵינוֹ אוֹסֵר
אֶלָּא בְּמִינוֹ וא"מ בָּטֵל בְּשִׁיעוּרוֹ בק"א אוֹ בר"א וְלָזֶה אָמַר הר"ב בפי' כָּל הַמְחַמֵּץ שֶׁחִימֵּץ
עִיסָּה בַּתַּפּוּחַ שֶׁל עֲרָלָה כו' נְקִיט מִין בא"מ וְגַבֵּי מְדַמַּע בִּתְרוּמָה מְפָרֵשׁ עִיסָּה שֶׁל חֻלִּין
בִּשְׁאוֹר שֶׁל תְּרוּמָה וְלֹא מְפָרֵשׁ בא"מ כְּמוֹ בִּמְחַמֵּץ אֶלָּא ש"מ דִּמְחַמֵּץ מַשְׁמַע שֶׁנּוֹתֵן בְּכַוָּנָה
כְּדֵי לְחַמֵּץ וַהֲוָה מִין בְּמִינוֹ כֵּיוָן שֶׁרוֹצֶה לְתַקֵּן הָעִיסָּה בְּכָךְ משא"כ בִּמְדַמַּע דְּהַלְשׁוֹן שַׁיָּךְ
בְּנָתַר' שֶׁלֹּא בְּכַוָּנָה פי' בְּמִינוֹ והר"מ ז"ל בפט"ז מהל' מ"א שכ' ה"ב וְכֵן תַּבְלִין שֶׁנָּפְלוּ
לְתוֹךְ הַתַּבְשִׁיל חֻלִּין וְהֵן מִמִּין הַחֻלִּין מְשׁוּם דְּאִי לָא הֲוָה מִמִּין הַחֻלִּין הֲוָה א"מ דְּנָפַל
מִמֵּילָא מַיְירֵי וְאָז לָא מִיקְרֵי מִין בְּמִינוֹ אֶלָּא מַה דְּשָׁוֶה בְּשָׁמִי' לְרָבָא וּלְאַבַּיֵי בְּטַעְמָא
ומש"ה קָתָנֵי בְּמַתְנִי' פ"ב דְּעָרְלָה כֵּיצַד שְׁאוֹר שֶׁל חִיטִּין לְתוֹךְ חִיטִּין דְּאַיְירֵי שֶׁלֹּא
בְּמִתְכַּוֵּן לְהַחְמִיץ הָעִיסָּה מש"ה בָּעֵינַן מִין בְּמִינוֹ משא"כ מְתַבֵּל וּמַחְמִיץ בְּכַוָּנָה אַף שֶׁלֹּא
בְּמִינוֹ הֲוָה מִינוֹ דִּמְתַקֵּן קֻדֵּירָה בְּכָךְ וְדַמְיָא לְהָא דִּכְתִיבוּ התו' בֵּיצָה, סוֹף מַשִּׁילִין ועי'
באו"ה כְּלָל כ"ה שכ' אֵין חִילּוּק בֵּין נָתְנוּ בְּכַוָּנָה דְּלָא קיי"ל כמהר"מ דְּמֵיקֵל וְכֵן מַשְׁמַע
לְשׁוֹן הר"מ ז"ל בפט"ז דא"מ דְּתַבְלִין אֵינוֹ יִשְׂרָאֵל כו' וְהָא וַדַּאי אַף שֶׁלֹּא בְּמִתְכַּוֵּן עכ"ל
אעפ"כ יֵשׁ לְפָרֵשׁ כמ"ש דְּאִם בְּמִתְכַּוֵּן אַף שֶׁלֹּא בְּמִינוֹ מִיקְרֵי מִינוֹ וְאִם שֶׁלֹּא בְּמִתְכַּוֵּן
דַּוְקָא מִינוֹ כמ"ש לְעֵיל אָמְנָם דַּעַת האו"ה שָׁם וְהַשָּׁ"ך בְּסִימָן צ"ח דְּתַבְלִין וְכַדּוֹמֶה דַּוְקָא
בא"מ וְכֵן דַּעַת רַמָ"א יע"ש וצ"ע כמ"ש לְעֵיל דְּהָא מְמַתְנִי' דפ"ב דְּעָרְלָה מוּכָח אַף בְּמִינוֹ
אֵין בָּטֵל שְׁאוֹר וְתַבְלִין כְּלָל וצ"ל דִּלְדִידְהוּ הָכִי מִיפָּרְשָׁא מַתְנִי' דְּוַדַּאי בַּשְּׁאוֹר שֶׁפְּעֻלָּתוֹ
נִיכֶּרֶת בְּיוֹתֵר הֲוָה מִין וּמִינוֹ, חוּמְרָא דְּאִם יֵשׁ כְּדֵי לְחַמֵּץ לֹא בָּטֵל וְתַרְתֵּי בָּעֵינַן אֵין כְּדֵי
לְחַמֵּץ וק"א וּבְאֵינוֹ מִינוֹ פְּעָמִים יוֹתֵר חָמוּר אַף שֶׁאֵין כְּדֵי לְחַמֵּץ אָסוּר יוֹתֵר מק"א אִם
יֵשׁ בנ"ט וּפְעָמִים קוֹלָא מְמֵנוּ דְּאִם אֵין נ"ט לָא בָּעֵי ק"א וּבְתַבְלִין לָא קָתָנֵי כְּלָל מְשׁוּם
דְּתַבְלִין מִין וּמִינוֹ חוּמְרָא דְּבָעֵי ק"א וְלֹא בְּיוֹתֵר ובא"מ פְּעָמִים חוּמְרָא יוֹתֵר וְהַיְינוּ כִּי יֵשׁ

לְתַבֵּל בְּאֶלֶף לָא בַּטֵּיל לְדִידֵיהּ דִּסְבִירָא לֵיהּ דבא"מ לָא בְּטֵיל וְכִי יֵשׁ אָסוּר וְכִי אֵין כְּדֵי לְתַבֵּל דְּהַיְינוּ בנ"ט לָא בָּעֵי ק"א ולפ"ז הָא דְּקָתָנֵי מִין וּמִינוֹ לְהַחְמִיר הַיְינוּ בְּמִתַּבֵּל בָּעֵינַן ק"א תָּמִיד בְּמִינוֹ וּבַשְּׁאוֹר בְּאֶלֶף לֹא בָּטֵל כִּי יֵשׁ כְּדֵי לְחַמֵּץ שְׁפְעֲוָלָתוֹ נִיכֶּרֶת אַף בְּמִינוֹ כמ"ש שָׁם הָרַמְבַּ"ם ז"ל יע"ש: אוֹ יֹאמַר דְּהָכִי קָתָנֵי כָּל הַמִּתַּבֵּל וְהַמְּדַמֵּעַ וְהַמְּחַמֵּץ אָסוּר וּמְפָרֵשׁ דְּהַיְינוּ בְּמִינוֹ וה"ה מְתַבֵּל בְּמִינוֹ וּמִינוֹ הַיְינוּ מַה דְּשָׁוֶה בִּשְׁמִיהּ וְלֹא בְּטַעֲמָא כְּרָבָא דְּאִי דְּיָהֵיב טַעְמָא מְתַבֵּל נָמֵי אוֹסֵר בְּאֶלֶף וְכִי לֹא יָהֵיב טַעְמָא בָּעֵינַן ק"א ובא"מ הַיְינוּ דְּלָא שָׁוֶה בִּשְׁמִיהּ פְּעָמִים לְהַחְמִיר כְּמִינוֹ וְלֹא יוֹתֵר וּפְעָמִים לְהָקֵל דְּאִם אֵין כְּדֵי לְתַבֵּל דְּהַיְינוּ נ"ט לָא בָּעֵינַן ק"א וכ"ז לְרָבָא דְּאָזֵיל בָּתַר שמי' משא"כ לְאַבַּיֵי דְּאָזֵיל בָּתַר טַעְמָא צ"ל כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב דְּמְחַמֵּץ אָסוּר בְּמִינוֹ בְּאֶלֶף כִּי יֵשׁ בּוֹ כְּדֵי לְחַמֵּץ וְאֵין בּוֹ כְּדֵי לְחַמֵּץ מֵאָה וְאֶחָד וּבְאֵינוֹ מִינוֹ פְּעָמִים לְהַחְמִיר דְּאַף שֶׁאֵין בּוֹ כְּדֵי לְחַמֵּץ אִם יֵשׁ בְּנוֹתֵן טַעַם אָסוּר יוֹתֵר מק' וּפְעָמִים לְהָקֵל בְּאֵין בּוֹ כְּדֵי לְחַמֵּץ וְאֵין בנ"ט לָא בָּעֵינַן ק"א אֲבָל בְּתַבְלִין דְּלָא הֲוָה, טַעְמָא דְּאֵינָן בְּטִילִין אֶלָּא מִשּׁוּם שֶׁנּוֹתְנִין טַעַם בְּיוֹתֵר וה"ה בְּאֵינוֹ מִינוֹ לְדַעַת הָרַמָ"א וְשָׁ"ךְ וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב האו"ה כְּלָל כ"ה בְּמִינוֹ בָּטֵל כו' אִם כֵּן בְּמִינוֹ דְּהַיְינוּ שֶׁשָּׁוֶה בְּטַעֲמָא בָּעֵינַן תָּמִיד ק"א וּבְעָרְלָה וכ"ה ר"א וּפְעָמִים בְּאֵינוֹ מִינוֹ כו' וּמִשְׁנָה רִאשׁוֹנָה דְּתָנַן כָּל הַמִּתַּבֵּל וְהַמְּדַמֵּעַ וּמְחַמֵּץ אָסוּר יְפָרֵשׁ מְחַמֵּץ לְעוֹלָם אָסוּר בְּמִינוֹ וּמִתַּבֵּל עַד ק"א אוֹ בְּאֵינוֹ מִינוֹ יְפָרֵשׁ כֵּוָלָּהּ מַתְנִי' דַּאֲסוּרִין בְּאֶלֶף וּמְדַמֵּעַ ר"ל מְחַמֵּץ וּמִתַּבֵּל בִּתְרוּמָה הַיְינוּ מְדַמֵּעַ וּמַתְנִי' שני' דְּקָתָנֵי בְּמָה אָמְרוּ לָאו אַמַּתְנִי' קַמָּיְיתָא קָאֵי וּכְדִכְתִיבְנָא: הֵן אֱמֶת שהר"מ ז"ל בפט"ו מהל' מ"א הי"ו כת' וְכֵן קְדֵירָה מְתֻוָּבֶּלֶת שֶׁנָּפְלוּ לְתוֹכָהּ תְּבָלִין שֶׁל תְּרוּמָה אוֹ שֶׁל עָרְלָה וכ"ה אִם יֵשׁ בַּתְּבָלִין כְּדֵי לְתַבֵּל הַקְּדֵירָה אִלּוּ הָיְתָה תְּפִילָה כו' עכ"ל הֲרֵי בְּהֶדְיָא אַף שֶׁנָּפְלוּ שֶׁלֹּא בְּכַוָּנָה וְאַפִּ"ה כָּתַב אִילּוּ הָיְתָה קְדֵירָה תְּפִילָה מַשְׁמַע וַדַּאי דְּקְדֵירָה הָיְתָה אֵינוֹ מִינוֹ שֶׁל הַתְּבָלִין שֶׁהֲרֵי כ' כֵּן אִילּוּ הָיְתָה תְּפִילָה וּלְעֵיל בְּרֹאשׁ הפר' כ' מִמִּין הַחֻלִּין וכמ"ש הרלב"ח בְּתִשׁוּבָה וְהֶבְיאוֹ הפר"ח סי' צ"ח ס"ק כ"ו דְּאֵינוֹ מוֹצֵא אִם לֹא שֶׁיִּהְיוּ קְדֵירָה שֶׁל בְּצָלִים כו' וְזֶה יקש' למ"ש דְּיֵשׁ חִילּוּק בֵּין מִתְכַּוְּנִין לְתַבֵּל קְדֵירָתוֹ אוֹ לָאו שֶׁהֲרֵי כָּתַב שֶׁנָּפְלוּ תַּבְלִין וְאַף שֶׁלֹּא בְּמִינוֹ הַדִּין כֵּן וכמ"ש כָּאן דְּאוֹסֵר עַד אֶלֶף וְהִנֵּה גַּם עַל הפר"ח יֵשׁ לְהַקְשׁוֹת דְּלָמָּה הֵבִיא מִמֶּרְחָק לַחְמוֹ לְהַקְשׁוֹת מֵהֵיא דִּתְרוּמוֹת תָּפוּחַ שֶׁחִימֵּץ דַּהֲוָה אֵינוֹ מִינוֹ וְאַמַּאי לֹא הֵבִיא רְאָיָה מִכָּאוּבְמִתַּבֵּל גּוּפָא שֶׁכָּתַב בְּרֵישׁ פֶּרֶק י"ז דְּבַתַּבְלִין מִמִּין הַחֻלִּין אַלְמָא מִין בְּמִינוֹ דַּוְקָא וְכָאן כָּתַב דְּאִם נָפְלוּ תַּבְלִין לְתוֹךְ קְדֵירָה מְתֻוָּבֶּלֶת אִילּוּ הָיְתָה הַקְּדֵירָה תְּפִילָה בְּלֹא הַתְּבָלִין מַשְׁמַע שֶׁהַתַּבְשִׁיל הוּא מִמִּין אַחֵר אֶלָּא שֶׁנָּפְלוּ תַּבְלִין לְשֵׁם כְּמוֹ שֶׁהָיוּ שָׁם תַּבְלִין מִמִּין זֶה דאל"כ הֲוָה לוֹמַר קְדֵירָה כו' אִם הָיְתָה הַקְּדֵירָה מִמִּין אַחֵר הָיָה בָּהֶן כְּדֵי לְתַבֵּל אוֹסֵר בְּמִינוֹ עַד אֶלֶף וַדַּאי מַשְׁמַע מִדְּבָרָיו דְּאַף שֶׁלֹּא בְּמִתְכַּוְּנִין וּלְאֵינָהּ מִינָהּ אוֹסֵר עַד אֶלֶף וה"ה בְּמִינוֹ כ"ש בְּרֵישׁ הַפֶּרֶק וּלְדַעַת הָרַמָ"א ז"ל מַיְירִי שְׁאָן שָׁוִין בְּטַעְמָן וְשָׁוִין בְּשָׁמִי' וּלְהָכִי כָּתַב בְּרֵישׁ הַפֶּרֶק אִם הוּא מִמִּין הַחֻלִּין כו' וְאֶפְשָׁר דְּבָכָאן מַיְירִי ג"כ דְּשָׁוִין בְּשָׁמִי' וְאֵין שָׁוִין בְּטַעְמָן וְאָז אֵין בָּטֵל ולפ"ז קַשְׁיָא מַתְנִי' דְּעָרְלָה וצ"ל דְּמִתַּבֵּל בְּמִין וּמִינוֹ לְהַחְמִיר דְּשָׁוִין בִּשְׁמִיהּ וְלֹא בְּטַעְמָא הֲוָה וַדַּאי לְהַחְמִיר דְּבָעֵינַן כֵּוָלְהוּ תְּלָת אֵין כְּדֵי לְתַבֵּל וְאֵין בנ"ט דְּהַיְינוּ חֲדָא בְּתַבְלִין וְגַם ק"א וּבְאֵינוֹ מִינוֹ פְּעָמִים לְהַחְמִיר כְּמוֹ מִינוֹ וְלֹא יוֹתֵר דְּהַיְינוּ שֶׁאֵין שָׁוִין לֹא בִּשְׁמִיהּ וְלָא בְּטַעְמָא לְרָבָא דְּהִלְכְתָא כְּוָותֵיהּ וְאִי אֵין נוֹתֵן טַעַם פְּעָמִים קָוְלָא מִמִּין בְּמִינוֹ דְּלָא בָּעֵינַן ק"א אֶלָּא בְּשִׁשִּׁים בָּטֵל אוֹ בנ"ט לְחוּד בָּטֵל לְמִי שֶׁסּוֹבֵר כֵּן: וּמַה שֶּׁיֵּשׁ עוֹד לְהַאֲרִיךְ בָּזֶה וּלְהַעֲמִיק הָעִיּוּן בי"ד

סִימָן צ"ח אֲבָאֵר בְּאוֹרֶךְ מִזֶּה בעזה"י: סוֹף דָּבָר הַכֹּל נִשְׁמָע כְּפִי הַנִּרְאֶה מִפְּשָׁטוּת דִּבְרֵי הר"מ זַ"ל בִּפְי' הַמִּשְׁנָיוֹת וּמִדִּבְרֵי תּוֹסְפוֹת י"ט בפ"ב דְּעָרְלָה יִרְאֶה דְּמְחַבֵּל וּמְחַמֵּץ לֹא שַׁיָּיךְ אֶלָּא בְּמִינוֹ וְלֹא בא"מ כִּי שָׁם לֹא נָחוּשׁ אֶלָּא לִנְתִינַת טַעַם וּלְדִבְרֵי רַמָ"א ואו"ה צָרִיךְ לוֹמַר דְּמִין בְּמִינוֹ מַמָּשׁ שָׁוִין בִּשְׁמִיהָ וְטַעְמָא אֵינוֹ אוֹסֵר כְּלָל בְּמְחַבֵּל אֶלָּא בק"א סַגִּי וּבְשָׁמִיהָ וְלָא בְּטַעֲמָא אָז אוֹסֵר עַד אֶלֶף וְלָא שָׁוֶה בִּשְׁמִיהָ וְלָא בְּטַעְמָא אֵינוֹ אוֹסֵר אֶלָּא בְּטַעְמָא מַמָּשׁ וְלִפְעָמִים יוֹתֵר מק"א אֲבָל לֹא בְּטַעַם קְלִישְׁתָּא דְּכוּלֵי הַאי לָא גָּזְרוּ בא"מ וְעַיֵּין פר"ח סִימָן צ"ח ס"ק ז' וס"ק כ"ה כ"ו מ"ש בְּאוֹרֶךְ מִזֶּה יע"ש וְשָׁם בְּיוֹרֶה דֵּעָה אֲבָאֵר: וְדַעַת הפר"ח בְּסִימָן צ"ח ס"ק ז' כָּתַב בְּפֵירוּשׁ הַמִּשְׁנָה דְּעָרְלָה דְּמִשְׁנָה רִאשׁוֹנָה מַיְירֵי בְּעָרְלָה וּתְרוּמָה וּשְׁנִיָּה מַיְירֵי בִּתְרוּמָה לְחוּד וה"ק הַמְחַמֵּץ וְהַמְּתַבֵּל בִּתְרוּמָה אוֹ מְדַמֵּעַ חֻלִּין בִּתְרוּמָה מִין וּמִינוֹ לְהַחְמִיר תָּמִיד וְהוּא בְּמְתַבֵּל וּמְחַמֵּץ הֲוָה חוּמְרָא דְּצָרִיךְ שֶׁאֵין בּוֹ כְּדֵי לְתַבֵּל וּלְחַמֵּץ בא"מ וְגַם ק"א וְאִילּוּ בְּאֵינוֹ מִינוֹ פְּעָמִים שֶׁיֵּשׁ יוֹתֵר חוּמְרָא בִּמְחַמֵּץ אַף ן כְּדֵי לְחַמֵּץ אִם נ"ט אָסוּר יוֹתֵר מק"א וְאִי לֵיכָּא טַעְמָא לָא בָּעֵי ק"א דְּלָא אָמְרוּ ק"א אֶלָּא בְּמִינוֹ וּמִיהוּ מְתַבֵּל בְּמִינוֹ כִּי יֵשׁ לְתַבֵּל בְּאֵינוֹ מִינוֹ אוֹ דְּשָׁוֶה בִּשְׁמִיהָ וְלֹא בְּטַעְמָא אוֹסֵר עַד אֶלֶף וּבְאֵינוֹ מִינוֹ פְּעָמִים חוּמְרָא כְּמוֹ בְּמִינוֹ דְּהַיְינוּ נ"ט דְּהוּא כְּדֵי לְתַבֵּל וּפְעָמִים קָוְלָא כו' וּמְדַמֵּעַ כְּמוֹ גְּרִיסִין בְּמִינוֹ הֲוָה חוּמְרָא דְּבָעֵי' ק"א ובא"מ פְּעָמִים חוּמְרָא יוֹתֵר בְּיֵשׁ נ"ט בָּעֵינַן יוֹתֵר מק"א וּפְעָמִים קָוְלָא דְּלָא בָּעֵינַן ק"א וּלְרָבָא מִינוֹ תָּמִיד לְהַחְמִיר מֵאֵינוֹ מִינוֹ כֵּינָן דְּשָׁוִין בִּשְׁמִיהָ וְלֹא בְּטַעְמָא וּמִיהוּ אֶפְשָׁר מַה דְּשָׁוֶה בִּשְׁמִיהָ שָׁוֶה נָמֵי בְּטַעְמָא וְעַיֵּין שֵׁ"ד יוֹרֶה דֵּעָה סִימָן ק"ט יע"ש וַהֲבֵאתִיו לְעֵיל וְעַיֵּין בִּזְבָחִים ר"פ הַתַּעֲרוֹבֶת בַּתּוֹסָפוֹת ד"ה ר"י אוֹמֵר שר"ת רוֹצֶה לְפָרֵשׁ דְּהָא דִּתְרוּמָה בָּטֵל בק"א מִין בְּמִינוֹ הוּא דָּבָר יָבֵשׁ אֲבָל דָּבָר לַח שֶׁנִּבְלַל בְּמַשֶּׁהוּ והק' שָׁם מִמַּתְנִי' דפ"ב דְּעָרְלָה דְּקָתָנֵי שְׁאוֹר שֶׁל חִיטִּין לְתוֹךְ עִיסַּת חִיטִּין דְּנִבְלַע יָפֶה וְאַפֵּ"ה בָּטֵל בק"א אִם אֵין כְּדֵי לְחַמֵּץ יע"ש וְהִנֵּה לְפִי דִּבְרֵי רַשֵּׁ"י זַ"ל כָּאן בְּשִׁמַּעְתִּין ד"ה אֵין בנ"ט דְּהַהִיא מַתְנִי' מַיְירֵי דְּלֵיכָּא מַמָּשׁוֹ שֶׁל אִיסּוּר אֶלָּא טַעְמָא לְבַד וֶהֱסִירוֹ מִשָּׁם הַשְּׁאוֹר אֵיכָא לְמֵימַר דבכה"ג לֹא גָּזְרוּ וּבָטֵל שַׁפִּיר בק"א משא"כ בְּמַמָּשׁוֹ שֶׁל אִיסּוּר שָׁם וְנִתְעָרֵב וְנִבְלָל יָפֶה לֹא בָּטֵל בְּאֶלֶף וּנְהִי דמ"ה בָּטֵל מ"מ מִדְּרַבָּנָן לֹא בָּטֵל וּכְהַהִיא דע"ז כ"ב כּוֹסְמוֹת שֶׁהֶבִיאוּ הַתּוֹסָפוֹת בַּזְּבָחִים וְאִם כֵּן אֵין מְקוֹם סְתִירָה לְשִׁיטַת ר"ת כְּפִי מַה שֶּׁרָצָה לוֹמַר קוֹדֶם שֶׁחָזַר בּוֹ ולפ"ז אֶפְשָׁר לוֹמַר דְּמַתְנִיתִין רִאשׁוֹנָה ה"ק כָּל הַמְחַמֵּץ וְהַמְּתַבֵּל שֶׁנִּבְלַל יָפֶה וכה"ג מְדַמֵּעַ בִּתְרוּמָה שֶׁנִּבְלַל יָפֶה בְּמִינוֹ בְּמַשֶּׁהוּ דְּוִמְיָא דְּמְחַמֵּץ אֶלָּא די"ל דְּמִתַּבֵּל לֹא נִבְלַל יָפֶה וְעוֹד דְּמְחַמֵּץ לָאו בכ"ש מְשַׁעֲרִינַן אֶלָּא בְּיֵשׁ בּוֹ כְּדֵי לְחַמֵּץ וה"ה בְּמִתַּבֵּל כְּשֶׁיֵּשׁ כְּדֵי לְתַבֵּל כמ"ש הָאַחֲרוֹנִים בְּסִימָן צ"ח וְאִילּוּ מְדַמֵּעַ בְּלַח הָיָה בְּמַשֶּׁהוּ לְשִׁיטַת ר"ת קוֹדֶם שֶׁחָזַר בּוֹ ובי"ד אֲבָאֵר: בפירש"י בד"ה אֵין בנ"ט דְּכִי בָּעֵינַן מֵאָה וא' הֵיכָא דְּאִיסּוּרָא בְּעֵינֵיהּ כו' עכ"ל כְּבָר כָּתַבְנוּ מִזֶּה לְעֵיל בִּשְׁמַעְתִּין אָמַר רָבָא אֲמוּר רַבָּנַן כו' דְּאִיכָּא לְמֵימַר דְּגַם רַשֵּׁ"י מוֹדֶה לִסְבָרַת הָרַמְבַּ"ן שֶׁהֶבִיאוּ הָרַשְׁבָּ"א גַּבֵּי הָא דְּאָמְרִינַן כָּל אִיסּוּרִין שֶׁבַּתּוֹרָה בְּשִׁשִּׁים הֵיכָא שֶׁסִּלְקוּהוּ לְגוּף הָאִיסּוּר לָא בָּעֵינַן אֶלָּא טְעִימַת קַפִּילָא וְאִם נָפַל גּוּף הָאִיסּוּר אָז בָּעֵינַן שִׁשִּׁים ומ"ש רַשֵּׁ"י כָּאן דְּלֵיתֵיהּ לְאִיסּוּרָא בְּעֵינֵיהּ אַלְמָא אַף שֶׁסִּלְקוּהוּ הָאִיסּוּר אַפֵּ"ה בָּעֵינַן שָׁשִׁים י"ל דְּלֵיתֵיהּ לְאִיסּוּרָא בְּעֵינֵיהּ הַיְינוּ שֶׁנִּימּוֹחַ דְּזֶה מִיקָּרֵי לֵיתֵיהּ לְאִיסּוּרָא בְּעֵינֵיהּ לְשִׁיטַת רַשֵּׁ"י בע"ז ס"ז ע"ב גַּבֵּי טַעְמוֹ וְלֹא מַמָּשׁוֹ שֶׁנָּפַל חָלָב וְנִימּוֹחַ דְּזֶהוּ טַעְמוֹ לְבַד וְאַף דִּתְנַן בַּתּוֹסְפְתָּא יַיִן בְּיַיִן שֶׁמֶן בַּשֶּׁמֶן צָרִיךְ מֵאָה וא' הֶבְיאוּ הַתּוֹסָפוֹת

בִּזְבָחִים ע"א ד"ה ר"י אוֹמֵר שָׁאנֵי הָתָם דְּלָא נִשְׁתַּנָּה מִכְּמוֹת שֶׁהָיָה משא"כ כָּאן גְּרִיסִין שֶׁנִּימּוֹחוּ דַּהֲוָה טַעְמוֹ וְלֹא מַמָּשׁוֹ ומש"ה בא"מ לָא גָּזְרוּ רַבָּנָן בְּטַעֲמָא לְחוּד וְחִילּוּק זֶה כָּתַב הפר"ח בא"ח סִימָן תמ"ב גַּבֵּי שָׂרָה פִּתּוֹ דְּחֵלֶב בְּבָשָׂר מִיקְרֵי טַעְמוֹ וּמַמָּשׁוֹ משא"כ חֵלֶב שֶׁנִּימּוֹחַ יע"ש אֶלָּא דְּקַשְׁיָא בְּרֵישָׁא דְּקָתָנֵי שְׁאוֹר שֶׁל חִיטִּין לְעִיסַּת חִיטִּין דְּאַמַּאי נָקֵיט מִין בְּמִינוֹ דַּוְקָא כְּקֻשְׁיַּת הַתּוֹסָפוֹת ד"ה אֵין בנ"ט כֵּיוָן דְּטַעְמוֹ וּמַמָּשׁוֹ שָׁם וְאֵין לוֹמַר בָּזֶה דְּטַעֲמָא לְחוּד כֵּיוָן דְּלָא נִשְׁתַּנָּה מִכְּמוֹת שֶׁהָיָה כְּמוֹ שָׂרָה עֲנָבִים וְאֵין לוֹמַר דְּמַיְירֵי שֶׁסִּלְקוּהוּ לִשְׁאוֹר גוּפָא וְלֹא הֲוָה אֶלָּא טַעְמָא לְחוּד וְאַפ"ה בָּעֵינַן ק"א וְגַם אֵין כְּדֵי לְחַמֵּץ דא"כ בְּסֵיפָא גּוּפָא מְנָלַן לְהַקְשׁוֹת מֵהַהִיא דְּגְרִיסִין אֵימָא דְּמַיְירֵי שֶׁסִּלְקוּהוּ גַּם כֵּן ומש"ה כִּי אֵין בנ"ט שָׂרֵי וְלָא בָּעֵינַן ק"א כְּסָבָרַת הָרַמְבַּ"ן ז"ל דְּלָא בָּעֵינַן ק"א נָגֵד גּוּף הַגְּרִיסִין וְאָמְרִינַן מִסְתָּמָא לֹא נִכְנַס טַעַם יוֹתֵר בַּעֲדָשִׁים יוֹתֵר מק"א ומש"ה מֻוָתָּר משא"כ בְּמִינוֹ דְּבָעֵי ק"א נָגֵד גּוּף הָאִיסּוּר דַּוְקָא דא"א לְמֵיקַם אַטַּעְמֵיהּ דִּידֵיהּ אֶלָּא וַדַּאי מַשְׁמַע מֵרַשׁ"י דאה"נ דְּהַהִיא דְּגְרִיסִין שֶׁהֻסַּר מִן הָעֲדָשִׁים וּבְרֵישָׁא נָמֵי אַיְירֵי כֵּן וַאֲפִילּוּ הָכֵי פָּרִיךְ שַׁפִּיר דְּאֵין בּוֹ א' וּמַאָה שָׂרֵי לְיַבְּעֵי ק"א נָגֵד גּוּף הָאִיסּוּר כְּמוֹ כָּל אִיסּוּרִין שֶׁבַּתּוֹרָה לְשִׁיטַת רַשׁ"י דְּבָעֵינַן תַּרְתֵּי בְּאֵינוֹ מִינוֹ וּבְמִינוֹ בק"א אוֹ בס"א לְמַר וּכְדְכְתִיבְנָא: וְדַע לְשִׁיטַת הָרַמְבַּ"ן ז"ל שֶׁהֻבְיאוּ הָרַשְׁבָּ"א שָׁם דְּבָכָל אִיסּוּרִין בְּשִׁשִּׁים וֶהֱבִיאוֹ הַטּוּר בסי' צ"ח לֵיכָּא לְאַקְשׁוּיֵי מַאי קוּשְׁיָא מַאי לָאו בְּשִׁשִּׁים דְּלְמָא ה"ק בְּשְׁאוֹר שֶׁהֻסַּר מִן הָעִיסָּה אעפ"כ בָּעֵינַן תַּרְתֵּי אֵין כְּדֵי לְחַמֵּץ וק"א נָגֵד גּוּף הָאִיסּוּר וּבְאֵינוֹ מִינוֹ א"צ אֶלָּא חֲדָא דְּאִם אֵין כְּדֵי לְחַמֵּץ דְּהַיְינוּ נ"ט אוֹ אֵין בּוֹ לִיתֵּן טַעַם לָא בָּעֵינַן ק"א נָגֵד גּוּף הָאִיסּוּר אֶלָּא נָגֵד הַבָּלוּעַ וּבְטָעִימָה לְחוּד סַגִּי דְּאָמְרִינַן מִסְתָּמָא אִית ק"א כְּמוֹ לְדִידַן דְּאָמְרִינַן מִסְתָּמָא אִית שִׁשִּׁים נָגְדּוֹ י"ל דְּדוֹחֵק לוֹמַר דְּמַתְנִי' מַיְירֵי בְּהָסִיר הַשְּׁאוֹר וְכֵן בַּגְּרִיסִין וּכְמוֹ שֶׁחָשְׁבוּ התו' זֹאת לְדוֹחַק ד"ה אֵין בָּהֶן אוֹ דְּמִמִּשְׁנָה יַתִּירָא דָּיֵיק לָהּ כמ"ש התו' וְהָא דְּאִית לֵיהּ לְהָרַמְבַּ"ן ז"ל דְּבָעֵינַן דַּוְקָא ק"א בְּנִמְחָה גּוּף הָאִיסּוּר לָאו מֵהָכִי יָלִיף לָהּ דְּבָעֵינַן תַּרְתֵּי אֵין בנ"ט וא' נִמְחָה דְּהָכִי מִמִּשְׁנָה יַתִּירָא דָּיֵיק לָהּ דע"כ כֵּן הוּא לְשִׁיטַת הָרַמְבַּ"ן ז"ל דְּהַאי אֵין בנ"ט אֵין מַיְירֵי בְּטָעֲמֵי' כֹּהֵן אֶלָּא דְּמִסְתָּמָא בק"א סָגֵי לְשִׁיטָתֵיהּ אֶלָּא מִדְּאָמְרִינַן סְתָמָא כָּל אִיסּוּרִין שֶׁבַּתּוֹרָה בְּשִׁשִּׁים וְלֹא הֲוָזְכַּר כְּלָל טְעִימַת קִפְּילָ' ש"מ דְּלָא בָּעֵינַן קִפְּילָא וְלָא מְהַנֵּי קִפְּילָא אֶלָּא בְּהָסִיר גּוּף הָאִיסּוּר וְלֹא בְּנִמְחָה אֶלָּא שִׁשִּׁים וְעַיֵּין בְּרַשְׁבָּ"א גַּבֵּי כָּל אִיסּוּרִין: וְדַע עוֹד דְּיֵשׁ לִסְפֵּק בִּסְבָרַת הָרַמְבַּ"ן אִי דַּוְקָא בְּאִיסּוּרָא לָא מְהַנֵּי קִפְּילָא דְּשַׁקּוֹרֵי מְשַׁקֵּר דְּעַל הָרוֹב בְּפָחוֹת מִשִּׁשִּׁים יֵשׁ בנ"ט וְלָא סָמְכִינַן אַדִּיבּוּרֵיהּ דִּידֵיהּ וּבָעֵינַן שִׁשִּׁים וּבְטַעְמָא לְחוּד סָמְכִינַן עֲלֵיהּ וְאָמְרִינַן דֶּאֱמֶת אִתּוֹ דְּלָא נ"ט דְּלָא פָּלַט אֶלָּא מְעַט וְיֵשׁ שִׁשִּׁים נָגְדּוֹ משא"כ בַּתְּרוּמָה דְּטְעֵים כֹּהֵן אֶפְשָׁר בְּגוּף הָאִיסּוּר אַטַּעְמָא לְחוּד אַף שֶׁאֵין שִׁשִּׁים אוֹ דְּהֲשָׁוּוּ מִידּוֹתֵיהֶן שֶׁלֹּא יָבֹא כ"א לְהָקֵל וְלוֹמַר אֵין בּוֹ טַעַם מש"ה צָרֵי שִׁשִּׁים וה"ה בְּהֶיתֵּרָא וְכֵן נִרְאֶה שֶׁזֶּה דַּעְתּוֹ ז"ל מִדְּלָא פְּלִיג עַל רַשׁ"י אֶלָּא בְּתָרְתֵּי דְּהַיְינוּ כְּשֶׁאֵין גּוּף הָאִיסּוּר בְּטַעֲמָא סַגִּי וְגוּף הָאִיסּוּר שִׁשִּׁים לְחוּד סַגִּי וְלֹא כת' בְּהֶיתֵּרָא בְּגוּף הָאִיסּוּר בְּטָעֲמֵי' לְחוּד סַגִּי דְּלִשִׁיטַת רַשׁ"י אֵינוֹ כֵּן מֵהַהִיא דְּגְרִיסִין דְּאַף בְּסִלְּקֵ הַגְּרִיסִין אַפ"ה בָּעֵינַן שִׁשִּׁים נָגֵד כָּל הַגְּרִיסִין וְלָא סָגֵי בְּטָעִימַת כֹּהֵן ומכ"ש בְּגוּף הָאִיסּוּר ש"מ דְּגַם הוּא מוֹדֶה לְזֶה דְּאַף בְּכֹהֵן וְהֶיתֵּרָא צָרִיךְ שִׁשִּׁים נָגֵד הָאִיסּוּר דַּהֲכָמִים הִשְׁוּוּ מִידּוֹתֵיהֶן בְּגוּף הָאִיסּוּר: גמ' מַאי לָאו בְּשִׁשִּׁים וְהָא מִדְּרֵישָׁא כו' הִנֵּה קֻשְׁיַּת הַמַּקְשָׁן הָיָה דס"ד מֵאָה וא' בַּהֲדֵי אִיסּוּר.

וּלְהָכִי פָּרִיךְ מִינַּיהּ לָמָּ"ד כָּל אִיסּוּרִין ק"א מִגְּרִיסִין לְתוֹךְ עֲדָשִׁים דְּאַמַּאי סַגִּי בְּפָחוֹת אֲבָל מֵהָא לָא קַשְׁיָא לֵיהּ דְּקָתָנֵי בְּכָל דֻּוכְתִּין תְּרוּמָה עוֹלָה בק"א וּמַאי רְבוּתָא דְּתְרוּמָה הָא בְּכָל אִיסּוּרִין הַדִּין כֵּן גַּם בַּמִּשְׁנָה ז' פ"ד דִּתְרוּמוֹת תְּנַן תְּרוּמָה עוֹלָה בק"א ר' יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר בְּמֵאָה וָעוֹד וְאִם נֶאֱמַר עִם הָאִיסּוּר הֲוָה מֵאָה וְעוֹד ור"א אָמַר בק"א א"כ ר"י מֵיקֵל בִּתְרוּמָה יוֹתֵר מִשְּׁאָר אִיסּוּרִין הָא לָא קַשְׁיָא דְּמַה שֶּׁהַוְזָכַר בכ"מ שֶׁתְּרוּמָה עוֹלָה בק"א הַיְינוּ יָבֵשׁ בְּיָבֵשׁ בְּמִינוֹ דְּבִשְׁאָר אִיסּוּרִין יָבֵשׁ בְּיָבֵשׁ בְּמִינוֹ חַד בִּתְרֵי בָּטֵל אַף מִדְּרַבָּנָן כַּמְבוֹאָר בי"ד בְּדֻוכְתֵי טוּבָא וּבְסִימָן ק"ט יע"ש הֵיטֵב וּבִתְרוּמָה אַף בְּיָבֵשׁ בְּמִינוֹ בָּעֵינַן ק"א ולר"י מֵאָה וְעוֹד עִם הַתְּרוּמָה אֶלָּא דְּקַשְׁיָא לֵי לְפִי סְבָרַת הָרָאָב"ד דְּאַף בְּמִינוֹ בְּיָבֵשׁ בָּעֵינַן ס"א לְדִידַן הֵבִיאוּ הָרַשְׁבָּ"א גַּבֵּי בֵּיצָה בס"א וְגַבֵּי הָא דְּפָרִיךְ לְקַמָּן גַּבֵּי גִּיד וְלִיבָּטֵל בְּרֻבָּא ובב"י סִימָן ק"ט כָּתַב שֶׁכֵּן הוּא פירש"י ובפט"ו מהל' מ"א כָּתַב הכ"מ שֶׁכֵּן הוּא דַּעַת הר"מ וְאִם כֵּן לָמָּ"ד בְּמֵאָה ג"כ הַדִּין כֵּן אַף בְּיָבֵשׁ בָּעֵינַן מֵאָה דמ"ש לְדִידָן בְּשִׁשִּׁים הֲוָה כֵּן וא"כ בְּלֹא מַתְנִי' דְּעָרְלָה יְקֻשֶּׁה מִכַּמָּה מַשְׁנָיוֹת דִּתְנַן תְּרוּמָה עוֹלָה בק"א וּמַאי רַבּוּתָא דִּתְרוּמָה יוֹתֵר מִשְּׁאָר אִיסּוּרִין גַּם ר' יְהוֹשֻׁעַ מֵיקֵל בִּתְרוּמָה יוֹתֵר מִשְּׁאָר אִיסּוּרִין כמ"ש לְעֵיל יע"ש: וּבְתוֹ' ד"ה אֵין בָּהֶן בנ"ט וְקָשֶׁה לְפֵירוּשׁוֹ דְּאַמַּאי נָקִיט בְּרֵישָׁא כו' וְי"לדְּנָקִיט מִין בְּמִינוֹ כו' עכ"ל הַלָּשׁוֹן דָּחוּק דְּכָךְ הֲוָה לְהוּ לוֹמַר דא"כ בְּרֵישָׁא דְּקָתָנֵי מִין וּמִינוֹ לְהַחְמִיר שְׁאוֹר שֶׁנָּפַל לְעִיסָּה וְהָא כה"ג גַּם בָּנָפַל לְאֵינוֹ מִינוֹ צָרִיךְ ק"א לְרַשִּׁ"י וּמַה לָּהָקֵל שַׁיָּךְ בְּמַמָּשׁוֹ בְּעַיִן בְּאֵינוֹ מִינוֹ וי"ל דְּמַיְירֵי שֶׁהַשְּׁאוֹר כו' וְאַפִּ"ה בְּמִינוֹ בָּעֵינַן ק"א וְלֹא בְּאֵינוֹ מִינוֹ.

ומ"ש התו' דְּאֵין צָרִיךְ לְדָחוֹק ר"ל דְּמַיְירֵי בְּרֵישָׁא שֶׁהַסִּיר הַשְּׁאוֹר אֶלָּא בְּלֹא הֵסִיר וְאַפִּ"ה יֵשׁ חִילּוּק בֵּין מִינוֹ לא"מ אֲבָל לְעִנְיַן טַעְמָא לְחוּד לֹא נָתְבָּאֵר בְּדִבְרֵיהֶם אִם הוּא אוֹסֵר בְּמִינוֹ עַד ק"א בִּתְרוּמָה וְהָרַשְׁבָּ"א בְּחִדּוּשָׁיו גַּבֵּי קְדֵרָה שֶׁבִּישֵּׁל בָּהּ תְּרוּמָה כ' וְהַתוֹ' כָּתְבוּ דְּבָטֵל לֹא צָרִיךְ ק"א אַף בְּמִינוֹ וְאוּלַי הֵם דִּבְרֵי תו' אֲחֵרִים שֶׁאֵין כְּתוּבִים לְפָנֵינוּ גַּם מ"ש שָׁם, וְרַשִּׁ"י פי' הַהִיא דִּגְרִיסִין בע"א לֹא קָאֵי אמ"ש דְּהַתוֹ' כָּתְבוּ דְּבָטֵל לָא בָּעֵינַן ק"א כו' דְּהָא לְרַשִּׁ"י וַדַּאי בְּבָטֵל צָרִיךְ ק"א בְּמִינוֹ כִּדְמוֹכַח רֵישָׁא שְׁאוֹר כו' דְּזֶהוּ הַחִילּוּק בֵּין מִינוֹ לא"מ אֶלָּא קָאֵי אמ"ש מִקּוֹדֶם שָׁם דבא"מ א"צ ק"א אַף בְּמַמָּשׁוֹ מַשְׁמַע וע"ז כ' דְּרַשִּׁ"י פי' בע"א ועמ"ש בְּהָא דְּקַדֵּירָה: ובד"ה מַאי לָאו אֶלָּא בְּשִׁשִּׁים כו' וא"ת הָא דְּבָטֵל בְּשִׁשִּׁים דְּטַעְמֵי' כֹּהֵן וי"ל דְּמִמִּשְׁנָה יַתִּירָא דָּיֵיק לָהּ עכ"ל התו' אֵינָם סוֹבְרִים כְּרַשִּׁ"י לְעֵיל גַּבֵּי כָּל אִיסּוּרִין שֶׁבַּתּוֹרָה בס' וְסוֹבְרִים בַּחֲדָא סַגִּי בְּאֵינוּ מִינוֹ אוֹ בְּטָעִימָה אוֹ בס' וּמֵאָה לְמַר יע"ש ד"ה כָּל ומש"ה הֲוָקְשָׁ' לָהֶם דְּהָכִי בְּטָעֲמֵי' כֹּהֵן אַיְירֵי וְלֹא בָּעֵינַן כְּלָל לֹא מֵאָה וס' וְתֵירְצוּ מִמִּשְׁנָה יְתֵירָה דְּיֵיק דְּלָמָּה לִי אֵין בָּהֶן ק"א אֶלָּא לְאַשְׁמְעִי' כו' וְהָכָא הָכִי קָאָמַר אֵין בָּהֶן בנ"ט דְּלָא יָדְעִינַן אִי יֵשׁ בָּהֶן טַעַם אוֹ לָאו מֻוּתָּר אַף שְׁאֵין ק"א אֶלָּא בְּמַאי בס' שָׁרֵי מִסְתָּמָא אַף בְּלֹא טָעִימ' ועי' בָּרֹאשׁ"ש כָּאן בִּשְׁמַעְתִּין וּכְבָר כָּתַבְנוּ מִזֶּה לְעֵיל בִּשְׁמַעְתָּא דַּאֲמוּר רַבָּנָן בְּקַפִּילָא ועי' פר"ח סי' צ"ח וּבְרֵישׁ פ"ב דְּעָרְלָה ובר"מ שָׁם וּבְכִפְ' הר"ב ובתי"ט: (ע"ב) גְּמָרָא שָׁאנֵי צִיר דְּזֵיעָה בְּעָלְמָא הוּא הָרַשְׁבָּ"א בְּחִדּוּשָׁיו כ' דְּכִי אר"י מִין בְּמִינוֹ לֹא בָּטֵל הוּא בְּאִיסּוּר תּוֹרָה לֹא בְּאִיסּוּר דְּרַבָּנָן מַשְׁמַע שר"ל בְּכָל אִיסּוּר דְּרַבָּנָן לר"י מִין בְּמִינוֹ בָּטֵל וְהָרִיטְבָ"א כ' יֵשׁ שֶׁרוֹצִין לוֹמַר דְּבִדְרַבָּנָן מִין בְּמִינוֹ בָּטֵל וי"ל שָׁאנֵי הָכָא דְּאִיסּוּר גָּרוּעַ הוּא וְזֵיעָה בְּעָלְמָא וּכְמוֹ שֶׁהֵקֵל בּוֹ ר' יוֹסִי לְדוּנוֹ בְּשִׁשָּׁה עָשָׂר יע"ש ולפ"ז הָא דְּפָרִיךְ בִּפְסָחִים ל' א' וְהָאָמַר רָבָא קָנָסָא קָנִיס ר"ש הַיְינוּ דְּבִמַּשָּׁהוּ בְּמִינוֹ לִיתְּסַר

כר"י וְהָא ר"י לֹא אָסַר אֶלָּא בְּאִיסּוּר תּוֹרָה וצ"ל לְהַטּוּר בְּהִלְכוֹת פֶּסַח דְּקוּשְׁיַת הַגְּמָרָא דה"נ הַוָה לֵאֲסוֹר לְאַחַר הַפֶּסַח בְּמַשֶּׁהוּ וְשָׁאנֵי צִיר דְּזִיעָה בְּעָלְמָא הוּא ועמ"ש לְקַמָּן אוֹקֵי רַב אָמוֹרָא יע"ש: וּבְתוֹ' ד"ה שָׁאנֵי צִיר כו' אע"ג דבת"כ דָּרִישׁ לְהוּ מִקְרָא אַסְמַכְתָּא הוּא עכ"ל וְהָרַשְׁבָּ"א בְּחִדּוּשָׁיו כָּתַב דְּקָרָא אֶתָא לְרָוְטָבָן וְקוֹפָן עכ"ל וְעַיֵּין בַּשָּׁ"ך סִימָן ק"ז ס"א שֶׁכָּתַב בְּבִישּׁוּל הַוָה צִיר דְּגִיד מ"ה דְּהַיְינוּ רוֹטָב וכ"כ הפר"ח בסי' פ"ג דְּכֵן מִתְבָּאֵר מִדִּבְרֵי הָרֹא"שׁ סוֹף פֶּרֶק אֵין מַעֲמִידִין יע"ש ור"ל דְּכָתַב שָׁם הָרֹא"שׁ דְּצִירָן אַסְמַכְתָּא הוּא וּמִיהוּ למ"ש התו' בכ"ה קי"ב ע"ב ד"ה הַטְּמֵאִים וא"ת טַעַם כְּעִיקָּר מ"ה וי"ל דְּלָא אִצְטְרִיךְ אֶלָּא לְצִירָן כו' א"כ בְּדָגִים הַוָה אַסְמַכְתָּא דְּצִיר הַוָה זִיעָה וְרוֹטָב לֹא צָרִיךְ קְרָא אֶלָּא דא"כ קָשֶׁה מִנָּלַן לְרַבּוּיֵי מֵהַטְּמֵאִים בִּשְׂרָצִים וּבְהֵמָה טְמֵאָה צִירָן וְרָוְטָבָן דִּלְמָא לָרוֹטֶב לְחוּד לְפִי תי' הַשֵּׁנִי דְּאִיצְטְרִיךְ לְרַבּוֹת דָּלֶ"ת אֲכִילָה כְּתִיב בָּיָה כְּמוֹ שֶׁאָבָאר שָׁם בעזה"י וצ"ל בְּדָגִים הַוָה צִיר זִיעָה בְּעָלְמָא כִּי כֵן קַבָּלָה בְּיָדָם וְלֹא בִּבְהֵמָה טְמֵאָה ובי"ד אֲבָאֵר יוֹתֵר: ובד"ה וְהִלְכָתָא אֵין בְּגִידִין בנ"ט לְמַאי דקיי"ל אֵין בנ"ט ג"ה אָסוּר בַּהֲנָאָ' וְאֵין לִתְמֹוהַ עַל מַה שֶּׁמּוֹכְרִין בְּשַׂר נִיקּוּר כו' שֶׁיֵּשׁ בּוֹ טַעַם כו' וּמִיהוּ יֶרֶךְ שְׁלִימָה אָסוּר שֶׁמִּתְכַּבֵּד טְפֵי עכ"ל מ"ש דְּלִדְיַן אָסוּר בַּהֲנָאָה הר"מ זַ"ל פָּסַק בפ"ח מֵהִלְכוֹת מַאֲכָלוֹת אֲסוּרוֹ' דג"ה מֻוָתָּר בַּהֲנָאָ' אַף דְּאֵין בְּגִידִין בנ"ט וּבְחִדּוּשֵׁינוּ למס' פְּסָחִים אֲכְתּוֹב יוֹתֵר בָּזֶה ומ"ש דְּאָסוּר בַּהֲנָאָה מַשְׁמַע דְּפוֹסְקִין הֲלָכָה כר"א וְלֹא כְּחִזְקִיָּה אֲבָל הָרֹא"שׁ כ' בְּמַתְנִי' דְּשׁוֹלֵחַ יֶרֶךְ כו' דג"ה מֻוָתָּר בַּהֲנָאָה דַּהֲלָכָה כְּחִזְקִיָּה יע"ש וְרָאִיתִי לאו"ה כְּלָל כ"א דִּין ג' שכ' ג"ה שָׁרִי בַּהֲנָאָה לְרֹא"שׁ בפג"ה מִטַּעַם דְּיֵשׁ בְּגִידִין בנ"ט וְהַתּוֹרָה הִתִּירָהּ בְּכָלַל נְבֵילָה עכ"ל לָא יְדַעְנָא דְּהָא הָרֹא"שׁ מִטַּעַם דְּפָסַק כְּחִזְקִיָּה וְאַף אִם נֹאמַר דְּמְסַוֵּפָק הָרֹא"שׁ וְלָא בְּרִירָא לֵיהּ אִי הֲלָכָה בְּחִזְקִיָּה אַפַּ"ה א"א לְפָרֵשׁ דְּטַעַם דְּהַוּתְרָה נְבֵילָה דַּהֲרֵי בְּשִׁמְעָתִין כַּת הָרֹא"שׁ וְהִלְכָתָא אֵין בְּגִידִין בנ"ט מַשְׁמַע דְּהָכִי סְבִירָא וְעַיֵּין בַּטּוּר סִימָן ס"ד יע"ש ומ"ש הָרֹא"שׁ דְּנִזָּהֲרִין לְהַשְׁלִיךְ לְחָתוּל לָאו לְמֵימְרָא דְּיֵשׁ בּוֹ טַעַם אֶלָּא לְמַאֲכַל בְּהֵמָה רְאוּיָה הוּא וְעַיֵּין בְּסֵפֶר פְּנֵי יְהוֹשֻׁעַ בְּמַסֶּכֶת פְּסָחִים כ"ב ע"א ע"ש ומ"ש התו' עוֹד דְּמֻוָתָּר לְמִכּוֹר דְּנָכְרִי אֵינוֹ נוֹתֵן מָעוֹת כו לָאו דַּוְוקָא מְכִירָ' ה"ה מַתָּנָה דְּשָׁרֵי דְּלָא אָסַר אֶלָּא כְּשֶׁנּוֹתֵן לוֹ הַגִּיד בפ"ע וְלֹא עִם בָּשָׂר דְּגוּי אַדַּעְתָּא דְּבָשָׂר שְׁקִיל וְאֵינוֹ מַחְזִיק לוֹ טוֹבָה עַל הַגִּיד וְכֵן בֵּירַךְ שְׁלִימָה דַּוְוקָא בְּמַחֲנָה אָסוּר וְלֹא בְּמִכִּירַת בְּשָׂלָמָא בְּמַתְנַת הַגּוֹי מִתְכַּבֵּד בְּכָךְ משא"כ בְּמִכִּירָה שָׁלוֹקְחַ לֶאֱכוֹל אֵין נ"מ לוֹ בְּמַה שֶּׁהוּא שָׁלֵם וְכֵן נִרְאֶה מִדִּבְרֵי הַפְּרִישָׁה בי"ד סי' ס"ד שֶׁכָּתַב יֶרֶךְ שָׁלֵם בְּמַתָּנָה אָסוּר וְשָׁאנֵי הָתָם דְּמִתְכַּבֵּד הַגּוֹי שֶׁהַיְהוּדִי אוֹהֲבוֹ וּמְכַבְּדוֹ משא"כ בְּמֶכֶר וְעַיֵּין לְעֵיל במ"ש בְּמַתְנִי' הַשּׁוֹלֵחַ יֶרֶךְ וְעַיֵּין באו"ה כְּלָל כ"א דִּין ה' כַּת דְּמֻוָתָּר לְמִכּוֹר אוֹ לִיתֵּן יֶרֶךְ שָׁלֵם אוֹ חֲצָיוֹ כו' הַיְינוּ בְּחִתּוּכָהּ דְּתוּ לֹא מִתְכַּבֵּד אַף שֶׁהַיֶּרֶךְ שָׁלֵם וְשָׁכַתְ' עוֹד שָׁם דִּין חָדָשׁ דְּאִם מוֹכֵר לוֹ בְּמִשְׁקָל הַבָּשָׂר מְנַכֶּה לוֹ גִּיד הַנָּשֶׁה יְעַוְיֵן שָׁם: ובד"ה וְהִלְכָתָא כו' אֲבָל שַׁמְנוֹ יֵשׁ בָּהֶן טַעַם וּבְקִנּוֹקָנוֹת אִי יֵשׁ טַעַם עַיֵּין בי"ד סי' ס"ד וּכְבָר כ' מִזֶּה לְעֵיל גַּבֵּי הָא דאמ' רַב לֹא אָסְרָה תור' כו': (דַּף ק) פִּסְקָא ג"ה שֶׁנִּתְבַּשֵּׁל וְלִיבְּטִיל בְּרֶוְבָּא בְּרִיָּה שָׁאנֵי הָרַשְׁבָּ"א בְּחִדּוּשָׁיו כ' דַּעַת הר"א אב"ד דְּבְרַבִּיהּ קָאָמַר דְּהַיְינוּ שִׁשִּׁים דְּאַף בְּיָבֵשׁ בָּעֵינַן שִׁשִּׁים גַּבֵּי בֵּיצָה בס"א כת' כֵּן וְעַיֵּין ב"י בְּסִימָן ק"ט ובפט"ו מֵהִלְכוֹת מ"א כת' שֶׁכֵּן דַּעַת ר"מ וְרַשְׁ"י זַ"ל יע"ש וַאֲנִי לֹא מָצָאתִי הַמָּקוֹם בְּרַשְׁ"י הֵיכָן הוּא וְאָמְנָם לְדַעַת הר"מ דְּבְרַבִּי' דְּהַיְינוּ שִׁשִּׁים הִקְשָׁה הָרַשְׁבָּ"א גַּבֵּי בֵּיצַת אֶפְרוֹחַ מֵהָא דְּאָמַר רָבָא בִּזְבָחִים אָמוּר רַבָּנַן בְּרֶוְבָּא וַאֲמוּר רַבָּנַן בְּטַעֲמָא וְטַעֲמָא

לָא הֲוָה אֶלָּא מִדְּרַבָּנָן דְּמִן הַתּוֹרָה כְּזַיִת בִּכְדֵי אֲכִילַת פְּרָס עכ"ל ור"ל טַעַם כְּעִיקָּר וְדַוְקָא כְּזַיִת בכא"פ דְּהוּא מַמָּשׁוֹ שֶׁל אִיסּוּר וְדַע דְּהוּא דַּעַת הר"מ פט"ו מֵהִלְכוֹת מ"א דְּטַעְמוֹ מְשֻׁשׁוֹ הַיְינוּ כְּזַיִת בכא"פ וא"כ לְפִי שִׁיטָתֵיהּ קָשֶׁה וְיֵשׁ לְיַישֵׁב זֹאת דְּהָא דְּאָמַר רָבָא מִין בְּמִינוֹ בְּרֻבֵּי' קָאָמַר כְּמוֹ הכ' דְּלִיבְּטֵיל בְּרֻבָּא הַיְינוּ שִׁשִּׁים ה"ה הָתָם וְאֵינוֹ מִינוֹ בְּטַעְמָא ר"ל דְּהָתָם לָא מְהַנֵּי רבי' אֶלָּא צָרִיךְ טְעִימַת קַפִּילָא כו' דהר"מ סוֹבֵר כֵּן כמ"ש בפט"ו בַּהֲלָכוֹת אֵלּוּ דְּכָל הֵיכָא דְּאִיכָּא לְבָרוֹרֵי ע"י טְעִימַת קַפִּילָא לָא מְהַנֵּי שִׁשִּׁים אֶלָּא קַפִּילָא דַּוְוקָא עַיֵּין בב"י סִימָן צ"ח שפי' כֵּן דְּבָרָיו וּמֵהַהִּ מֵימְרָא דְּרָבָא יָלִיף לָהּ וּכְדִכְתִיבְנָא דְּאֵין לוֹמַר דה"ק בְּמִינוֹ בְּרֻבֵּי' דְּהַיְינוּ שִׁשִּׁים וּבְאֵינוֹ מִינוֹ דַּי בְּטַעְמָא לְחוּד דְּהָא לֹא הֲוָזְכַּר שִׁיעוּר רֻבָּא דְּנִימָא דְּאֵינוֹ מִינוֹ קַל מִינֵיהּ וְדַי בְּטַעֲמָא לְחוּד אֶלָּא הַנָּכוֹן כמ"ש קוֹדֶם דְּבְמִינוֹ בְּרֻבֵּי' לְחוּד סַגִּי ובא"מ דַּוְוקָא קַפִּילָא בָּעִינַן וְהַיְינוּ דְּאָמַר רַבָּנָן בְּטַעְמָא דְּלָא סָמְכִינַן אַשִּׁיעוּרָא דְּשִׁשִּׁים וְצָרִיךְ טְעִימָה: עוֹד רָאִיתִי לְהַזְכִּיר בְּכָאן דְּמַתְנִי' דְּנָקִיט בִּזְמַן שֶׁמַּכִּירוֹ בנ"ט וְהוּא שִׁיעוּרוֹ דְּשִׁשִּׁים בְּמִין בְּמִינוֹ כמ"ש רַשְׁ"י בְּמַתְנִי' וְאַמַּאי בְּרִיהּ הוּא וַהֲוָה לְאוֹסוֹפֵי בְּשִׁיעוּרָא דִּידֵיהּ בס"ב לְבַטֵּל פְּלִיטָתוֹ כְּמוֹ בֵּיצָה דְּצָרִיךְ ס"ב וכ"ש הר"מ בפט"ו מֵהִלְכוֹת מַאֲכָלוֹת אֲסוּרוֹת וכמ"ש הכ"מ שָׁם מִפְּנֵי בְּרִיהּ ה"נ כָּאן וַדַּאי בְּכָל ברי' הַדִּין כֵּן וְאֵיךְ קָתָנֵי בנ"ט דְּהוּא שִׁיעוּרָא דס"א דְּכָל אִיסּוּרִין בְּטֵילִין בס"א דְּשִׁיעֲרוּ חֲכָמִים דְּאֵין נ"ט יוֹתֵר מס"א כו' וְכֵן בַּבָּרַיְיתָא הֵבִיאוּ לְעֵיל גַּבֵּי בֵּיצָה קָתָנֵי נָמֵי בנ"ט וְיִקָּשֶׁה לר' חֲלָבוֹ דְּאָמַר בֵּיצָה בס"ב בָּעִינַן וְאֵין לוֹמַר בֵּיצַת אֶפְרוֹחַ הֲוָה בְּטַעְמָא דְּקַפִּילָא וְכִי מְשַׁעֲרִינַן ס"ב אִי מְשַׁעֲרִין בְּשִׁיעוּרָא הֲוָה דְּבָעֵי ס"ב משא"כ אִי טְעִים קַפִּילָא וְאָמַר דְּאֵין בּוֹ טַעַם דְּזֶה מְנַיִּין לָנוּ דִּכְפִי הַנִּרְאֶה כָּל שֶׁהוּא בְּרִיהּ לָא מִישְׁתְּרֵי פְּלִיטָתָהּ לֹא בְּטַעְמָא אֶלָּא בס"ב שֶׁלֹּא יָבוֹאוּ לְבַטֵּל הִיא גּוּפָא וְעָשׂוּ הֶיכֵּר וְעוֹד דְּמִכָּאן תִּקְשֶׁה מִגִּיד בֵּין הַגִּידִים אִם לֹא שֶׁנֹּאמַר דְּלִישָׁנָא הָרָגִיל בְּכָל הַתַּלְמוּד נָקִיט כָּאן וּמִיהוּ כָּאן בָּעֵינַן ס"ב וַהֲרֵי הַשְׁעָרִי' בסי' ס"ד כָּתַב בֵּיצָה בס"א וְעַיֵּין בְּהַגָּהוֹת מהרא"י דְּלִישָׁנָא הָרָגִיל נָקִיט כ"ש דְּיֵשׁ לוֹמַר בְּמַתְנִי'.

וְעַיֵּין מ"ש לְעֵיל בְּהַהִּ בָּרַיְיתָא דְּבֵיצָה שֶׁיֵּשׁ בָּהּ אֶפְרוֹחַ יע"ש אֶלָּא שֶׁלֹּא מָצָאתִי לְשׁוּם פּוֹסֵק שֶׁיֹּאמַר לְשִׁיטַת הר"מ זַ"ל בָּעֵינַן בְּפִלִיטַת בְּרִיָּה ס"ב ובטי"ד סִימָן ק' כָּתַב סְתָמָא אִם יֵשׁ שִׁשִּׁים נֶגֶד פְּלִיטַת הַבְּרִיָּה מֻתָּר וְלֹא כָּתַב שׁוּם מְפָרֵשׁ דלהר"מ בָּעֵינַן ס"א שֶׁל הֶיתֵּר וְאִם יֵשׁ לְחַלֵּק בֵּין בֵּיצָה לִשְׁאָר בְּרִיהּ לֹא יָדַעְתִּי מָה הוּא וצ"ע: וּבְתוֹ' ד"ה בְּרִיהּ שָׁאנֵי כו' וְהֵיכָא דְּפָרִישׁ חַד מִינַיְיהוּ אָסוּר כו' מ"ש דְּפֵירֵשׁ אָסוּר בי"ד סִימָן ק"י אֲבָאֵר ומ"ש דְּבָטֵל בְּרוֹב וַאֲפִילּוּ אִיסּוּר מא לֵיכָּא הַיְינוּ בְּיָבֵשׁ דְּוֹמְיָא דְּגִיד בֵּין הַגִּידִים וְאַף שֶׁנִּתְבַּשְּׁלוּ יַחְדָּיו מ"מ הָא נֶגֶד הַפְּלִיטָ' אִיכָּא שִׁשִּׁים וְנֶגֶד גּוּף הַגִּיד הֲוָה יָבֵשׁ בְּיָבֵשׁ דְּבָטֵל בְּרוֹב דְּלָא כִּסְבָרַ' הר"מ וְהָרָאָבָ"ד דְּאַף בְּיָבֵשׁ בָּעֵינַן שִׁשִּׁים וְזָכַרְנוּ מִזֶּה: ובד"ה שָׁאנֵי חֲתִיכָה הוֹאִיל וּרְאוּיָ' לְהִתְכַּבֵּד לִפְנֵי הָאוֹרְחִין כו' אֲבָל שֶׁל חַטָּאת טמא' הוֹאִיל וְאָסוּר בַּהֲנָאָ' עכ"ל ה"ה דהו"מ לְאַקְשׁוּיֵי ריש' אַסִּיפָ' דמ"ש בְּחֻלִּין תַּעֲלֶה וּבַחֲתִיכַת חטא' טְהוֹרָ' לֹא תַּעֲלֶה וְעַיֵּין בָּרִיטְבָ"א וּמִיהוּ ז"א דְּהָא קָתָנֵי הָתָם חַטָּאת טְהוֹרָה בְּחֻלִּין לֹא תַּעֲלֶה דחה"ל לִפְנֵי כֹּהֲנִים מִיקְרֵי חה"ל ומש"ה לֹא תַּעֲלֶה משא"כ בַּחֲתִיכוֹת חַטָּאת טְמֵאָה דְּאָסוּר בַּהֲנָאָה אַפִּילּוּ לָעַכּוּ"ם וּלְכָךְ הִקְשׁוּ מבב"ח וּבְתֵירוּצָם שֶׁכָּתְבוּ דְּכֹהֲנִים לָא חֲשִׁיבָא חה"ל יְקָשֶׁה אַמַּאי קָתָנֵי סֵיפָא בְּחַטָּאת טְהוֹרָה לְאַשְׁמְעִינַן רְבוּתָא טְפֵי אַף חַטָּאת טְמֵאָה בְּחֻלִּין לֹא תַּעֲלֶה שֶׁאִם תִּתְבַּטֵּל תְּהֵא רָאוּי לְהִתְכַּבֵּד וְעַיֵּין יְבָמוֹת פ"ג בתו' וּבְרֹאשׁ"י שָׁם דפי'

לְהֶפְסֵד מוּעָט לֹא חָשְׁשׁוּ משא"כ חֲתִיכוֹת טְמֵאוֹ' דַּהֲוָה ה"מ דְּאַף לְכֹהֲנִים לָא רָאוּיְעַיֵּין בְּשֶׁבַע שִׁיטוֹת לְהָרַשְׁבָּ"א וּבָרִיטְבָ"א כָּאן בִּשְׁמַעְתִּין תי' דִּכְמוֹ אִיסּוּר הַבָּלוּעַ בַּחֲתִיכָה לֹא הֲוָה חה"ל כֵּינָן דְּאֵין, אִיסּוּרָהּ מַחֲמַת עַצְמָהּ ה"ה חַטָּאת טְמֵאָה כֵּינָן דְּאֵין אִיסּוּרָהּ מַחֲמַת עַצְמָהּ אֶלָּא שֶׁנִּגְּעָה בְּטֻמְאָה לָא הֲוָה חה"ל יע"ש ולפ"ז א"ש הָא דְּנָקִיט חַטָּאת טְהוֹרָה בְּחֻלִּין דְּאֵין נ"מ בֵּין חַטָּאת טְהוֹרָה לַשְּׁמָאָה וְעִיקַּר אִיסּוּרָהּ מַחֲמַת שֶׁהִיא חַטָּאת וַאֲסוּרָה לְזָרִים: וְדַע שֶׁזֶּה שכת' הָרִיטְבָ"א בְּשֵׁם רַבּוֹ הַלֵּוִי (הוּא הָרֹאֹ"ה) דַּחֲתִיכָה שֶׁאֵין אִיסּוּרָהּ מַחֲמַת עַצְמָהּ לָא הֲוָה חה"ל הוּא אַף לְדִידָן דס"ל חנ"נ בִּשְׁאָר אִיסּוּרִין מִדְּרַבָּנַן מִשּׁוּם לְתָא דבב"ח דְּשָׁם הוּא מ"ה כְּמוֹ שֶׁהֶאֱרִיךְ הָרָן בס"פ כ"ה יע"ש דְּלָא כשי' הר"א שֶׁכָּתְבוּ התו' ד"ה כְּשֶׁקִּדַּם יע"ש אַפֵּ"ה סְבִירָ' לָן דְּלָא מִיקְרֵי חה"ל ה"ה בַּחֲתִיכָה שֶׁנִּגְּעָה בְּטֻמְאָה לָא מִיקְרֵי חה"ל וְצָרִיךְ לְהִתְיַשֵּׁ' בְּזֶה מִנַּלַן זֹאת בִּשְׁלָמָא לר"א דְּלָא אָמְרִינַן חנ"נ בִּשְׁאָר אִיסּוּרִין וַנְדַּאי דְּכֵן הוּא דְּהַבָּלוּעַ אֵין רְאוּיָה לְהִתְכַּבֵּד אֶלָּא לְדִידַן דחנ"נ אַמַּאי לָא חֲשִׁיבָא רְאוּיָה לְהִתְכַּבֵּד בָּשָׂר הַבָּלוּעַ בִּנְבֵילָה יְהֵא נִדּוֹן כְּאִלּוּ נְבֵילָה וַאֲנַן קיי"ל דְּאַף בְּאִיסּוּר דְּרַבָּנָן אָמְרִינַן חה"ל וּלְמַאן דְּאִית לֵיהּ בַּחֲתִיכוֹת חַטָּאת וכמ"ש הָרִיטְבָ"א בְּשֵׁם רַבּוֹ הַלֵּוִי זַ"ל א"ש אֲבָל לְשִׁיטַת התו' דְּשָׁאנֵי הָתָם דְּמַה שֶּׁרְאוּיָה לְכֹהֲנִים לָא הֲוָה חה"ל קָשֶׁה וְאֵין לוֹמַר מַהָא דִּתְנַן בְּשִׁילְהֵי ע"ז אִלּוּ אֲסוּרִין בכ"ש בָּשָׂר בְּחָלָב וְלָא קָתָנֵי חֲתִיכָה שֶׁבָּלְעָה אִיסּוּר מת"ע וּשְׁאָר דְּבָרִים הָאֲסוּרִין בַּהֲנָאָה דְּהַאי תַּנָּא תַּרְתֵּי אִית לֵיהּ ונ"נ דְּלָא בְּטִיל יֵ"ש לוֹמַר דְּלָא הֲוָה אִיסּוּרֵי הֲנָאָה דְּיָמְכֵר הַחֲתִיכָה חוּץ מִדְּמֵי אִיסּוּר שֶׁבּוֹ כְּמוֹ בְּחִטָּה בְּפֶסַח וְעַיֵּין בי"ד בפר"ח סִימָן צ"ט ובא"ח הִלְכוֹת פֶּסַח ומש"ה לָא חֲשִׁיב שָׁם שְׁאָר אִיסּוּרִין וא"כ מִנַּלַן לוֹמַר דְּלָא הֲוָה חה"ל ובי"ד סִימָן ק"א אֲבָאֵר בָּזֶה: בא"ד וּלְפִירוּשׁ זֶה צָרִיךְ לוֹמַר דָּבָר שֶׁבִּמְנָיָן וְלָאו אִיסּוּר הֲנָאָה בָּטֵל לְהַךְ תַּנָּא וּפְלִיג אַהַתַּנָּא דְּהָכָא עכ"ל הָרִי"ף זַ"ל הִשְׁמִיט מַה דְּנֶאֱמַר בְּסֶוּגְיָא זוֹ עַל מַתְנִי' וְהָרֹא"שׁ וְהָרַשְׁבָּ"א וּשְׁאָר פּוֹסְקִים סָבְרִי דְּרִי"ף סוֹבֵר דְּמַתְנִי' דע"ז פְּלִיגִי אַמַּתְנִי' דְּכָאן וְסוֹבֵר דַּוְקָא אִיסּוּרֵי הֲנָאָה וְדָבָר שֶׁבִּמְנָיָן ובי"ד אֶכְתּוֹב מִזֶּה.

וְרָאִיתִי לְהָרַב זַ"ל בס' אֵשֶׁל אַבְרָהָם שכת' דְּמַתְנִי' דְּהָכָא אָתְיָא כר"י דְּמִין בְּמִינוֹ לֹא בָּטֵל בְּאֶלֶף וַאֲנַן לָא קיי"ל כְּוָותֵיהּ יע"ש בְּאוֹרֶךְ וְהִנֵּה גִּיד בֵּין הַגִּידִים וַחֲתִיכָה בֵּין הַחֲתִיכוֹת וַדַּאי דלר"י לָא בְּטִיל דַּהֲוָה דְּמִיָא דַּם הַפָּר וּשְׁעִיר שֶׁבָּלַע זֶה מִזֶּה וְיַעֲוִין לְעֵיל בְּחִדּוּשֵׁי הָרַשְׁבָּ"א לְעֵיל בִּשְׁמַעְתָּא דְּזֹרוֹעַ בְּשִׁילֹה דְּיָבֵשׁ בְּיָבֵשׁ בָּטֵל לר' יְהוּדָא הַיְינוּ חִיטִּין בְּחִיטִּין אֲבָל ע"י בִּישּׁוּל לָא מִיקְרֵי דְּבָלַע זֶה מִזֶּה וְלֹא בָּטֵל לר"י משא"כ לְדִידַן דְּלָא קיי"ל כֵּן וּבָטֵל בְּשִׁשִּׁים וַנְדַּאי דכה"ג הֲוָה יָבֵשׁ בְּיָבֵשׁ כֵּינָן דְּלֵיכָּא טַעְמָא וּפָרִיךְ שַׁפִּיר דְּלִיבָּטֵל בְּרֻבָּא וַאֲנִי תָּמֵהַ דְּהֵיאַךְ מָצִינוּ לוֹמַר דְּמַתְנִי' ר"י דא"כ תִּקְשֶׁה הָא דִּבְזֵמַן שֶׁמַּכִּירוֹ בנ"ט הָא מִין בְּמִינוֹ לֹא בָּטֵל וְאֵין לוֹמַר בִּזְמַן שֶׁמַּכִּירוֹ בנ"ט הַיְינוּ אִם יֵשׁ בְּרוֹטָ' שִׁשִּׁים נֶגֶד חֲתִיכַת הַגִּיד וְהָאִיסּוּר דְּסָלֵק אֶת מִינוֹ כְּמוֹ שֶׁאֵינוֹ וְשֶׁאֵינוֹ מִינוֹ רָבָה עָלָיו וּמְבַטְּלוֹ וְאִי אֵין מַכִּירוֹ הַאי' אָסוּר כר"י דְּנַוְדַּאי לֹא נִיתַּן לְהֵאָמֵר זֹאת דְּרוֹטָ' מָאן דְּכַר שְׁמֵיהּ בְּרִישָׁא וַהֲרֵי סְתָמָא קָתָנֵי בִּזְמַן שֶׁמַּכִּירוֹ בנ"ט מַשְׁמַע בְּגִידִים אוֹ בֵּין חֲתִיכוֹת אֲחֵרוֹת וכמ"ש רַשִׁ"י בְּמַתְנִי' דְּמִין בְּמִינוֹ בְּשִׁשִּׁים וּבְסֵיפָא קָתָנֵי וְהָרוֹטָ' בנ"ט וְעוֹד אִי יֵשׁ בְּרוֹטָ' ס' א"כ אַמַּאי אֵינוֹ מַכִּירוֹ אָסוּר וְהָא יָבֵשׁ בְּיָבֵשׁ חַד בִּתְרֵי בָּטֵל אַף לר"י דְּזֶה הֲוָה כְּיָבֵשׁ דְּאֵינוֹ מִינוֹ רָבָה עָלָיו וּמְבַטְּלוֹ וַהֲוָה כְּאִלּוּ לֹא נִכְנַס מַשֶּׁהוּ כְּלָל לְמִינוֹ וּבָטֵל הוּא דְּאִיסּוּרָא כְּמַאן דְּלֵיתֵי' דְּמֵי וְאִם הָיְינוּ אוֹמְרִים דְּרוֹטָ' עִם בָּשָׂר הֲוָה מִין בא"מ מִיקְרֵי רְצוֹנוֹ לוֹמַר פְּלִיטַת הַבָּשָׂר עִם

בָּשָׂר כו' כמ"ש הָרַשְׁבָּ"א דְּלְרָבָא דְּאָזֵיל בָּתַר שמי' וְעַיֵּין בִּשְׁמַעְתִּין דְּזֹרוֹעַ בְּשִׁילֹה יֵשׁ לְיַישֵׁ' קְצָת דְּהָא דְּפָרִיךְ וְלִיבְטִיל בְּרֵובָּא לְאַבַּיֵי פָּרִיךְ דְּאָזֵיל בָּתַר טַעְמָא אֲבָל לְרָבָא דְּאָזֵיל בָּתַר שְׁמֵיהּ לָא צְרִיכְנָא לְמֵימַר דְּבָרֵיהּ והחה"ל לֹא בְּטֵילָה אֶלָּא בִּזְמַן שֶׁמַּכִּירוֹ בָּטֵל לר"י דְּאֵינוֹ מִינוֹ מִיקְּרֵי וּבְאֵינוֹ מְכִירָה אֵינוֹ בָּטֵל לר"י דַּהֲוָה מִין בְּמִינוֹ וְנֶאֱמַר דלר"י אַף יָבֵשׁ בְּיָבֵשׁ אֵינוֹ בָּטֵל בְּאֶלֶף וְהַהִיא דְּגִיטִּין דְּנִתְפַּצְּעוּ אֱגוֹזִים כו' דְּיַעֲלוּ לר"י מַיְירֵי בְּאֵינוֹ מִינוֹ דְּשָׁוִין בְּמַרְאֶה וְאֵינָן שָׁוִין בְּטַעְמָ' כמ"ש לְעֵיל בִּשְׁמַעְתִּין דְּזֹרוֹעַ בְּשִׁילֹה יע"ש ומש"ה לֹא בָּטֵל בְּאֶלֶף וְעַיֵּין מ"ש בִּשְׁמַעְתִּין דְּאוֹקֵי רַב אָמוֹרָא עֲלֵיהּ: בא"ד א"כ קַשְׁיָא לָא לִיתְנֵי בָּשָׂר בְּחָלָב עכ"ל קַשְׁיָא לִי דְּאַשְׁמְעִינַן בב"ח אַף דַּהֲוָה דָּבָר הַבָּלוּעַ אַפֵּ"ה הֲוָה חה"ל דָּל"ת כֵּינָן שֶׁאֵין הָאִיסּוּר מְגוּפֵהּ קמ"ל כֵּינָן שכ"א הֶיְתֵּר הוּא וּשְׁנֵיָ' יַחַד נַעֲשׂוּ גּוּף הָאִיסּוּר וַהֲוָה חה"ל וְאַף אִם נֹאמַר דְּזֶה ג"כ מִלְּתָא דְּפִשִׁיטָא הוּא מ"מ אַפַּתִּי קָשֶׁה דְּאִי מֵהַהִיא דְּהָכָא ה"א דִּנְבֵילָה חה"ל לִפְנֵי אוֹרְחִים עַכּוּ"ם דְּמֻוָּתָר בַּהֲנָאָה משא"כ בב"ח דְּאָסוּר בַּהֲנָאָה לְכָךְ קמ"ל דְּאִם יְבַטֵּל תְּהֵא רְאוּיָה לְהִתְכַּבֵּד ומש"ה לֹא בְּטֵילָה.

וכמ"ש התו' לְעֵיל וְזֶה לָא שָׁמְעִינַן מִמַּתְנִי' דְּהָכָא וכמ"ש וְעַיֵּין בע"ז ע"ד בתו' שָׁם ד"ה הָא תָּנֵי לֵיהּ וְהַנִּרְאֶה לִי בְּזֶה דְּכֵינָן דְּנָחֲתִי לִסְבָרָא זוֹ דְּסֵוגְיָא דְּכָאן סוֹבֶרֶת דְּמַתְנִי' דְּהָכָא לָאו מִשּׁוּם חה"ל אֶלָּא מִשּׁוּם דָּבָר שֶׁבְּמִנְיָן לֹא בָּטֵל וְסֵוגְיָא דְּהָתָם כר"ל אָתְיָא דְּאָמַר כָּל שֶׁדַּרְכּוֹ לִמָּנוֹת שָׁנִינוּ פָּרִיךְ שַׁפִּיר הַאי תַּנָּא אִי אִית לֵיהּ דָּבָר שֶׁבְּמִנְיָן לִיתְנֵי נְבֵילָה וְאִי דְּתָנֵי הָכָא לָא לִיתְנֵי בב"ח דמ"ש זֶה מִזֶּה כֵּינָן דְּבַתַּרְוַיְיהוּ טַעְמָא מִשּׁוּם דָּבָר שֶׁבְּמִנְיָן וכר"ל כָּל שֶׁדַּרְכּוֹ לִמָּנוֹת כו' וּמְשַׁנֵּי תַּרְתֵּי אִית לֵיהּ אֲבָל לְרַבִּי יוֹחָנָן אֵין הָכִי נָמֵי דְּמָצִינוּ, לְמֵימַר דַּחֲדָא אִית לֵיהּ דָּבָר שֶׁבְּמִנְיָן דְּהַיְינוּ טַבַּעַת שֶׁל ע"ז וְכַדּוֹמֶה דְּאֶת שֶׁדַּרְכּוֹ תָּמִיד לִמָּנוֹת שָׁנִינוּ וְעַיֵּין בתו' יְבָמוֹת פ"א ע"ב בד"ה ר"י אָמַר וּבְשֶׁבַע שִׁיטוֹת לְהָרַשְׁבָּ"א ובב"ח מְטַעֵם חה"ל לר"י וְכִדְמַסֵּיק הָכָא אַשְׁמְעִינַן בב"ח אָסוּר בַּהֲנָאָה אַפֵּ"ה לֹא בָּטֵל דְּאִם בָּטֵל תְּהֵא חה"ל וְדַע עוֹד שְׁמָהּ שֶׁהִקְשׁוּ התו' בְּרֵישׁ הַדְּבוּר הוּא לר"י דְּסוֹבֵר אֶת שֶׁדַּרְכּוֹ לִמָּנוֹת וע"כ בב"ח מִשּׁוּם חה"ל וְתַרְתֵּי אִית לֵיהּ אָסוּר בַּהֲנָאָה והחה"ל כִּדְמַסֵּיק שָׁם כה"ג דאל"כ לִיתְנֵי חָמֵץ בְּפֶסַח יע"ש בע"ז ע"ד א' ומש"ה הֲוָקְשָׁה לָהֶם מ"ש מַחֲתִיכוֹת חַטָּאת טְמֵאָה כו': עוֹד אֲבָאֵר לְךָ שְׁמָהּ שֶׁהִקְשׁוּ מַחֲתִיכוֹת חַטָּאת טְמֵאָה הוּא לר' יוֹחָנָן דִּלְדִידֵי' מַשְׁמַע הָתָם דְּטַעְמָא דְּרֵישָׁא תַּעֲלֶה וּבְסֵיפָא לֹא תַּעֲלֶה מִשּׁוּם דחה"ל לֹא בָּטֵל וכמ"ש התו' כָּאן וְלָזֶה הֲוָקְשָׁה לָהֶם מבב"ח ג"כ לר"י דִּלְדִידֵיהּ ע"כ מַתְנִי' דע"ז טַעְמָא דחה"ל הוּא דְּאֶת שֶׁדַּרְכּוֹ לִמָּנוֹת שָׁנִינוּ וְעַיֵּין בִּיבָמוֹת פ"א ב' ד"ה:: ר"י אָמַר ובד"ה לֹא תַּעֲלוּ וְכָתְבוּ התו' שָׁם דלר"י מוּקִי לָהּ בְּלֹא נִימּוֹחָה וְרֵישָׁא מִשּׁוּם חה"ל לָא הֲוָה דְּחַטָּאת לַכֹּהֲנִים הוּא דְּחָזְיָא כו' וְסֵיפָא בְּחֻלִּין לֹא יַעֲלוּ דחה"ל וְכָל זֶה לְשִׁיטָתָם שָׁם אֲבָל לפירש"י לְהַמְעַיֵּין שָׁם אֵין כָּאן קוּשְׁיָא כְּלָל דבב"ח יע"ש גַּם רָאִיתִי שָׁם בתו' שֶׁהִקְשׁוּ מַה שֶּׁהִקְשִׁיתִי לְעֵיל דְּאַמַּאי נָקִיט בְּסֵיפָא חַטָּאת טְהוֹרָה ותי' דְּאַשְׁמְעִינַן רְבוּתָא דְּאַף דְּלָא הֲוָה דְּאִיסּוּרֵי הֲנָאָה אֵינָהּ בְּטֵילָה וּלְאַפּוֹקֵי מִמַּתְנָא דע"ז דְּתַרְתֵּי בָּעֵי ולפירש"י דְּלְהֶפְסֵד מוּעָט לֹא חָשְׁשׁוּ א"ש יע"ש בָּזֶה: וּמִדֵּי דִּבְרֵי בּוֹ בְּסֵוגְיָא דִּיבָמוֹת זָכוּר אֶזְכָּרֵנּוּ עוֹד כִּי הִלְכְתָא גְּבִירְתָּא אִיכָּא לְמִשְׁמַע מִסֵּוגְיָא דְּהָתָם חֲדָא מ"ש התו' לְשָׁם דַּף פ"ב ד"ה ע"כ לֹא אָמַר ר"י דְּבַלּוּל וְלֹא בְּיָבֵשׁ יע"ש וְכָתַבְנוּ מִזֶּה לְעֵיל בְּאוֹרֶךְ עוֹד רָאִיתִי הָתָם דְּשִׁיטַת רַשְׁ"י אֵינוֹ כָּךְ אֶלָּא בְּיָבֵשׁ נָמֵי לָא בְּטֵיל מִדְּפָרֵישׁ הָתָם לר' יוֹחָנָן מש"ה לֹא יַעֲלוּ לר' יְהוּדָה מִין בְּמִינוֹ וְהָא לר' יוֹחָנָן מוּקִי לָהּ בְּשֶׁלֹּא נִימּוֹחָה דְּפָרִיךְ לֵיהּ וְהָא הָכָא דַּרְכּוֹ לִמָּנוֹת וש"מ אֶת שֶׁדַּרְכּוֹ לִמָּנוֹת כו'

ולר"ל הוּא דְּמַסֵּיק בְּנִימּוֹחָה וְעַיֵּין שָׁם בתו' ד"ה ר"י אוֹמֵר לֹא יַעֲלוּ עוֹד רָאִיתִי שָׁם לְפִי מַה שֶּׁמְּפָרֵשׁ רַב שֵׁשֶׁת בְּרֵיהּ דְּרַב אִידִי רֵישָׁא בְּטֵוְמְאַת מַשְׁקִין דְּרַבָּנָן וְסֵיפָא בְּאִיסּוּר תּוֹרָה וא"כ רַבָּנָן מוֹדִים לר"י בְּאִיסּוּר תּוֹרָה מִין בְּמִינוֹ דְּלָא בְּטִיל וש"מ לר"י אַף בְּאִיסּוּר דְּרַבָּנָן לֹא בָּטֵל דְּפְלִיג אַרֵישָׁא נָמֵי בַּחֲתִיכוֹ' חַטָּאת טְמֵאָה לֹא תַּעֲלֶה וְעַיֵּין בתו' שָׁם ד"ה טֵוְמְאַת מַשְׁקִין דְּרַבָּנָן יע"ש הֵיטֵב וּמִיהוּ אִית רַבָּנָן דְּסָבְרִי אַף מ"ה מִין בְּמִינוֹ בָּטֵל כְּהַהִיא דְּמָנָחוֹת כ"ג ע"ב וְרַבָּנָן עוֹלִין שָׁאנֵי יע"ש ואעפ"י כֵּן אֵין סְתִירָה מִכָּאן לְאוֹתָהּ י"א שֶׁהֵבִיא הָרִיטְבָ"א לְעֵיל בְּהָא דְּשָׁאנֵי צִיר דְּזִיעָה בְּעָלְמָא הוּא וי"א בְּאִיסּוּר דְּרַבָּנָן מוֹדֶה ר"י דְּבָטֵל דאה"נ דלר' יוֹחָנָן דְּהִלְכְתָא כְּוָותֵיהּ לָא צְרִיכְנָא לְמֵימַר דְּטַעְמָא דר' יְהוּדָא דְּמִין בְּמִינוֹ לֹא בָּטֵיל אֶלָּא כמ"ש התו' שָׁם ד"ה ר' יְהוּדָא אוֹמֵר לֹא יַעֲלוּ אוֹ כפירש"י שָׁם דְּמִין בְּמִינוֹ וְכֵוָלְהוּ דְּאוֹרָיְתָ' מִתּוֹקְמָ' וּלְרַבָּנָן בְּרֵישָׁא לָא הֲוָה חה"ל וּבְסֵיפָא הֲוָה חה"ל ולר"ל כָּל שֶׁדַּרְכּוֹ לְמַנּוֹת שָׁנִינוּ וע"כ בְּנִימּוֹחָה הוּא דְּצְרִיכָא לְמֵימַר הָכִין דְּרֵישָׁא בְּדְרַבָּנָן כו' אוֹ דְּיֵשׁ שָׁם אוֹקְמְתָא אַחֲרִיתִי אֶלָּא דמ"מ קָשֶׁה לְאוֹתָן י"א שֶׁמְּבִיאִין ראי' מֵהָא דְּצִיר כו' א"כ תִּקְשֶׁה לְרַב שֵׁשֶׁת אַלִּיבָּא דר"ל מֵהָכָא וע"כ דְּאֵין לְדַמּוֹ' צִיר לִשְׁאָר אִיסּוּרִין כמ"ש הָרִיטְבָ"א שָׁם וּמִיהוּ לְזֶה י"ל דר' שֵׁשֶׁת יְתָרֵץ בע"א הָא דְּצִיר הָא דְּדִיהּ וְהָא דְּרַבֵּיהּ עַיֵּין בתו' שָׁם ד"ה וְהָאָמַר ר"י מִין בְּמִינוֹ לֹא בָּטֵיל יע"ש הֵיטֵב: ומ"ש מָהַרְשָׁ"א ז"ל אַהָא דְּהִקְשׁוּ התו' מֵחֲתִיכוֹת חַטָּאת דְּעֵוֹלָ' וְהָא הֲוָה חה"ל כת' וְלָא קַשְׁיָא לְהוּ לָמֶ"ד כָּל דָּבָר שֶׁדַּרְכּוֹ לְמַנּוֹת שָׁנִינוּ אַמַּאי עוֹלֶה דְּיֵשׁ לוֹמַר בְּהֶדְיָא אָמְרִינַן בְּהַעֲרֵל דְּהַהִיא דַּחֲתִיכוֹת חַטָּאת כמ"ד אֶת שֶׁדַּרְכּוֹ לְמַנּוֹת סוֹבֵר.

וַאֲנִי הֶעָנִי לֹא זָכִיתִי לְהָבִין דְּבָרָיו הַקְּדוֹשִׁים וְחַפַּשְׂתִּיו וְלֹא מְצָאתִיו דְּהָא דְּאָמְרִינַן בְּכְלוּגְתָּא דְּאָמוֹרָאֵי ר"י ור"ל אִי אַתְּ שֶׁדַּרְכּוֹ אוֹ כָּל שֶׁדַּרְכּוֹ כו' ולר' יוֹחָנָן מוּקִי לָהּ בְּלֹא נִימּוֹחָה מִשּׁוּם דְּאֶת שֶׁדַּרְכּוֹ לֹא בָּטֵל וְלֹא כָּל שֶׁדַּרְכּוֹ וְסֵיפָא מִשּׁוּם חה"ל נָגְעוּ בֵּיהּ וְרֵישׁ לָקִישׁ מוּקִי לָהּ בְּנִימּוֹחָה וְסֵיפָא אוֹ דַּהֲוָה אִיסּוּר תּוֹרָה כו' יְעַוְּיֵן שָׁם וְעַיֵּין מ"ש לְקַמָּן בְּסָמוּךְ בָּזֶה: עוֹד אֲבָאֵר לְךָ כִּי ר"י אִית לֵיהּ כָּל שֶׁדַּרְכּוֹ לְמַנּוֹת אֵינוֹ בָּטֵל ור"י ור"ל אַלִּיבָּא דר"מ פְּלִיגִי אוֹ אַלִּיבָּא דַּחֲכָמִים דְּאָמְרוּ אֵינוֹ מְקַדֵּשׁ אֶלָּא שִׁשָּׁה דְּבָרִים בְּלִבַד וְעַיֵּין בתו' ד"ה ר"י אוֹמֵר לֹא יַעֲלוּ יְבָמוֹת פ"א ב' שֶׁכָּתְבוּ כֵּן בְּהֶדְיָא דלר"י לְטַעְמֵ' דְּאָמַר בְּלִיטְרָא קְצִיעוֹת כָּל דָּבָר שֶׁדַּרְכּוֹ לְמַנּוֹת לֹא בָּטֵל וְעַיֵּין רֵישׁ בֵּיצָה וא"כ הַךְ סוּגְיָא דע"ז כר' יוֹחָנָן נָמֵי אָתְיָא וּמַתְנִי' דְּהָתָם כר' יְהוּדָה דְּכֹל שֶׁדַּרְכּוֹ לְמַנּוֹת לֹא בָּטֵל ומש"ה אָמַר הָתָם דְּתַרְתֵּי אִית לֵיהּ דָּבָר שֶׁבְּמִנְיָן וְאִיסּוּרֵי הֲנָאָה וְלָא נָקֵיט חה"ל אֶלָּא דְּיֵשׁ לְהַקְשׁוֹתמַה שֶּׁהִקְשֵׁיתִי לְעֵיל דא"כ מַאי קוּשְׁיָא וְלִיתְנֵי חֲתִיכוֹת נְבֵילָה אֵימָא דְּאַשְׁמְעִינַן בב"ח אַף דְּלָא הֲוָה חה"ל דְּאָסוּר בַּהֲנָאָה אַפֵּ"ה אֵינָהּ בְּטֵילָה דְּכָל שֶׁדַּרְכּוֹ לְמַנּוֹת אֶלָּא כמ"ש לְעֵיל.

וּמִיהוּ בְּכָאן לֵיכָּא לְמֵימַר דְּאָתְיָא כר"י דְּכָל שֶׁדַּרְכּוֹ שָׁנִינוּ דא"כ כִּי מַכִּירוֹ אַמַּאי בנ"ט וְהָא לר"י מִין בְּמִינוֹ לֹא בָּטֵל וכמ"ש לְעֵיל בְּסָמוּךְ דבנ"ט מַשְׁמַע בְּגִידִין וְלֹא בְּרוֹטֶ' יע"ש: וְרָאִיתִי לְהַר"מ ז"ל סְפ"ו מֵהִלְכוֹת פְּסוּלֵי הַמֻּקְדָּשִׁין הֲלָכָה כ"ג שכת' חֲתִיכַת חַטָּאת כו' וכת' הכ"מ כפירש"י לְהֶפְסֵד מוּעָט לֹא חָשְׁשׁוּ וּלְהֶפְסֵד מְרֻבֶּה חָשְׁשׁוּ ומש"ה בְּרֵישָׁא דַּחֲתִיכָה אֲפִילּוּ לַכֹּהֲנִים לָא חָזְיָא בְּטֵילָה וְקָשֶׁה טוּבָא ע"ז דַּהֲוָה חה"ל וְלֹא בְּטֵילָה וְעַיֵּין בלח"מ שָׁם שכת' דְּרַבֵּינוּ בְּהִלְכוֹת מ"א כת' דחה"ל לֹא בְּטֵילָה וכת' מ"ש התו' כָּאן דְּלִכֹּהֲנִים לָא חֲשִׁיבִי רְאוּיָה לְהִתְכַּבֵּד וּלְשִׁיטַת הכ"מ י"ל דְּמַיְירֵי בַּחֲתִיכָה חַיָּה שֶׁאֵינָהּ מְבֻוֶּשֶׁלֶת דְּלָא הֲוָה חה"ל אוֹ חֲתִיכָה קְטַנָּה אוֹ כמ"ש הָרִיטְבָ"א בְּשֵׁם רַבּוֹ הַלֵּוִי ז"ל דַּחֲתִיכָה

טְמֵאָה לֹא הֲוָה רָאוּי לְהִתְכַּבֵּד דְּאֵין אִיסּוּרָהּ מְגוּפָא וְדָמְיָא לִבְלוֹעַ דְּלְמַאן דְּאִית לֵיהּ חנ"נ וְאַפֵּ"ה לָא הֲוָה חה"ל לַהֲבָאתָיו לְעֵיל ה"נ כֵּן לְהַר"מ ומשא"כ סֵיפָא חֲתִיכוֹת חַטָּאת טְהוֹרָה בְּחֻלִּין דַּהֲוָה חה"ל דְּאִיסּוּרָהּ מְגוּפָא לְזָרִים מש"ה לָא בְּטִיל וּמִיהוּ לֹא יִתָּכֵן לשי' הכ"מ דְּלָאו מִשּׁוּם הֶפְסֵד מוּעָט הוּא אֶלָּא מִשּׁוּם דַּהֲוָה חה"ל אֶלָּא כמ"ש דְּמַיְירֵי בְּחַיָּה אוֹ קְטַנָּה וּבָרִישָׁ' לה"מ חָשְׁשׁוּ וּלְהֶפְסֵד מוּעָט לֹא חָשְׁשׁוּ אֶלָּא דלפ"ז לֹא הֲוָה לְרַבֵּינוּ לְהַשְׁמִיט חֲתִיכַת חַטָּאת טְהוֹרָה בְּחֻלִּין דְּלֹא יַעֲלוּ כְּדְאָמַר בַּגְּמָרָא דְּאִי חַטָּאת טְמֵאָה אֲפִילּוּ בְּחֻלִּין יַעֲלוּ דלה"מ חָשְׁשׁוּ וּלְפִי שי' הלח"מ אוֹ כמ"ש בְּשֵׁם הָרַאֲ"ה זַ"ל א"ש דְּהַשְׁמִיט זֶה דְּאֵין נ"מ בָּזֶה דְּבֵין בַּחֲתִיכָה טְהוֹרָה אוֹ טְמֵאָה אֵין בְּטִיל דְּטַעְמָא דְּאִיסּוּרָהּ מְגוּפָא וּתְהֵא רְאוּיָה לְהִתְכַּבֵּד אִם בְּטֵילָה לְכָל יִשְׂרָאֵל כמ"ש התו' כָּאן וְדַע הָא דְּתָנֵי בְּרִישָׁא חֲתִיכָה חַטָּאת טְמֵאָה וְלֹא חִילֵּק בֵּין חַטָּאת טְהוֹרָה בְּחֻלִּין לְחַטָּאת טְמֵאָה בְּחֻלִּין לפירש"י דה"מ חָשְׁשׁוּ וּלְהֶפְסֵד מוּעָט לֹא חָשְׁשׁוּ וּלְפִי' התו' א"ש יְעַוֵּן שָׁם הֵיטֵב בִּיבָמוֹת: גְּמָרָא דָּרֵשׁ רבב"ח חֲתִיכָה שֶׁל דָּג טָמֵא וְשֶׁל נְבֵילָה אֵינָהּ אוֹסֶרֶת עַד שֶׁתִּתֵּן טַעַם בָּרוֹטֶ' וּבַקֵּיפָּה וּבַחֲתִיכוֹת רָאִיתִי לְבָאֵר בְּכָאן תְּחִלָּה עפ"י פָּשׁוּט רבב"ח עִיקַּר דִּינָא אָתֵי לְאַשְׁמְעִינַן דְּבִמְיִן בְּמִינוֹ בָּטֵל בְּשִׁשִּׁים בְּלַח וְכָל שֶׁיֵּשׁ ס' בַּתַּבְשִׁיל עִם הַחֲתִיכוֹ' בָּטֵל אֲבָל אֵין בָּטֵל מב"מ הי' צָרִיךְ ס' בָּרוֹטֶ' לְחוּד אוֹ עִם הַקֵּיפָּה לְחַד פֵּירוּשָׁא וְסָלֵק אֶת מִינוֹ כְּמִי שֶׁאֵינוֹ כְּדַמַסִּיק רָבָא לְקַמָּן בִּשְׁמַעְתִּין וְאַשְׁמְעִינַן ג"כ דִּנְבֵילָה בִּשְׁחוּטָה הֲוָה מִין בְּמִינוֹ דְּכָלַל לְהוּ עִם דָּג טָמֵא דְּכָל מִין דָּגִים מִין א' הוּא וְעַיִּין בַּשָּׁ"דְּ סִימָן ק"ז מַה שֶּׁמֵּבִיא בְּשֵׁם הַגָּהוֹת ש"ד סִימָן נ"ה הַמַּתְחֶלֶת פַּעַם אַחַת הוּבָא כ' דְּמִין דָּגִים אַחַת הוּא וְעַיִּין ב"י בְּסִימָן ק"ז שֶׁהֵבִיא ראי' מִשְּׁמַעְתִּין דְּקָאֵי נָמֵי מִין בְּמִינוֹ אֵד.

כו' וה"ה נְבֵילָה בִּשְׁחִיטָה אַשְׁמְעִינַן דבב"ח דהו' מב"מ דְּלָא כי"א בְּמָרְדְּכַי בע"ז ועי' באו"ה כְּלָל כ"ג ע' בְּסַנְהֶ' ובפר"ח סי' צ"ח בְּאוֹרֶךְ שכת' נְבֵילָה בִּשְׁחִיטָה הֲוָה ב' מִינִים וְלֵיתָא יע"ש ומש"ה פָּרַט הָנֵי תַּרְתֵּי חֲתִיכָה נְבֵילָה וְדָג טָמֵא דְּאִי אָמַר חֲתִיכָה נְבֵילָה הֵ"א דַּהֲוָה מִין בא"מ ומש"ה בָּטֵל בְּשִׁשִּׁים לְהָכִי אָמַר דָּג טָמֵא ג"כ דַּהֲוָה מִין בְּמִינוֹ וְאַפֵּ"ה בָּטֵל בְּשִׁשִּׁים דְּלָא כר"י וְאִי הֲוָה אָמַר דָּג טָמֵא הֵ"א דְּצִיר דָּגִים טְמֵאִין דְּרַבָּנָן אַף בְּבִישׁוּל כַּנִּרְאֶה מִדִּבְרֵי ת"ק גַּבֵּי דָּגִים טְמֵאִין שֶׁנִּתְבַּשְּׁלוּ עִם דָּגִים טְהוֹרִין וְעַיִּין בַּשָּׁ"דְּ סִימָן ק"ז ס"ק א' וּבְדְרַבָּנָן אִית לֵיהּ דְּבָטֵל אֲבָל בְּאִיסּוּר תּוֹרָה אָפְשָׁר דְּלָא בָּטֵל מִין כו' דְּאֶפְשָׁר דר' יְהוּדָא מוד' בִּדְרַבָּנָן דְּבָטֵל כמ"ש לְעֵיל גַּבֵּי צִיר דְּזֵיעָה כו' אוֹ כְּהָנָךְ רַבָּנָן בַּחֲתִיכוֹ' חטא' דְּפְלִיגִי עלי' דר"י בְּהַעֲרֵל לְרַב שֵׁשֶׁת בְּרֵיהּ דְּרַב אִידִי וַהֲבָאתִיו לְעֵיל לְהָכִי אָמַר תַּרְוַיְיהוּ לוֹמַר דִּנְבֵילָה בִּשְׁחוּטָ' הֲוָה מִין בְּמִינוֹ כְּמוֹ דָּגִים וַהֲוָה אִיסּוּ' תּוֹרָה וְאַפֵּ"ה בָּטֵל וְרַב פְּלִיג עלי' וְאָמַר מִין בְּמִינוֹ לֹא בָּטֵל וְכֻלָּא שְׁמַעְתְּתָא לְעִנְיַן פְּלִיטָתָהּ אַיְירֵי כמ"ש רַשִׁ"י וְהָרַ"ן וְהָרַשְׁבָּ"א וְרִיטְבָ"א דְּמַיְירֵי בְּמַכִּירֵי' הַחֲתִיכָה אֶלָּא לְעִנְיַן פְּלִיטָתָהּ אַיְירֵי וְהָא דְּאָמַר רַב חענ"נ לָאו דַּוְקָא לְפֵירוּשׁ הר"א שֶׁהֵבִיאוּ התו' ד"ה כְּשֶׁקָּדַם וְרַב סָפְרָא הִקְשָׁה דְּלָמָּה לִי שֶׁחֲתִיכָה אַחַת הָיְתָה אֶצְלָהּ תָּמִיד בְּלֹא רוֹט' וְתִיפּוֹק לֵיהּ דַּחֲתִיכָה נְבֵילָה אוֹסֶרֶת כֵּוָן דַּהֲוָה מִין בְּמִינוֹ וּמְשַׁנֵּי שֶׁקָּדַם וְסִילְקוֹ נְבֵילָה וּלְכָךְ שָׁהֲיָה מֻנַּחַת אֶצְלָהּ בְּלֹא רוֹט' קִבְּלָה טַעַם מְצִירָהּ וְאוֹסֶרֶת הָאַחֲרוֹת מַחֲמַת אוֹתוֹ טַעַם שֶׁיֵּשׁ בָּהּ וּמִין בְּמִינוֹ בְּמַשֶּׁהוּ וְאִי קַשְׁיָא אַמַּאי לָמָּה לִי שֶׁחֲתִיכָה אַחַת הָיְתָה מֻנַּחַת אֶצְלָהּ וְקִבְּלָה טַעַם תִּיפּוֹק לֵיהּ אַפִּילּוּ הָיְתָה מֻנַּחַת בְּתוֹךְ הָרוֹטֶ' נֶאֱסֶרֶת בְּמַשֶּׁהוּ מִשּׁוּם מִין בְּמִינוֹ וְאַחַר כָּךְ חוֹזֶרֶת הַחֲתִיכָה הַכְּשֵׁירָה וְאוֹסֶרֶת שְׁאָר הַחֲתִיכוֹת דְּמִין בְּמִינוֹ בְּמַשֶּׁהוּ וְיֵשׁ בָּהּ מַשֶּׁהוּ אִיסּוּר שֶׁקִּבְּלָה מִנְּבֵילָה כְּבָר תֵּירֵץ

הָרַשְׁבָּ"א בְּחִדּוּשָׁיו וְז"ל דְּמַשָּׁהוּ שֶׁיֵּשׁ בָּהּ אֵינָהּ יְכוֹלָה לָצֵאת וּלְהִתְפַּשֵּׁט לַאֲחֵרִים יע"ש
הֵיטֵב ומש"ה כִּי קִבְלָה טַעַם מַמָּשׁ יָכוֹל הַטַּעַם לְהִתְפַּשֵּׁט לַאֲחֵרִי' וְלֶאֱסֹן' אוֹתָן בְּמַשֶּׁהוּ
אֲבָל לֹא כְּשֶׁנֶּאֱסְרָה מַחֲמַת מַשֶּׁהוּ אֵין יְכוֹלֶת לָצֵאת הַמַּשֶּׁהוּ מִמֶּנּוּ וְלֶאֱסֹור הָאֲחֵרוֹת וְרָבָא
מְשַׁנֵּי דְּלָא קָדַם וְסִילְקוֹ לְאִיסּוּר והכ' מַיְירֵי כְּגוֹן שֶׁחָתִיכ' נְבֵילָה הָיָה מִתְחִלָּה כַּזַּיִת עד"מ
וְצָמְקָה אַחַ"כ וְלִית בֵּיהּ אֶלָּא חֲצִי זַיִת כו' וְהִלְכָךְ אִם הָיְתָה חֲתִיכָה כְּשֶׁיֵּרָה מֻנַּחַת אֶצְלָהּ
תָּמִיד וְקִבְלָה טַעַם מִמֶּנָּה אוֹסֶרֶת הָאֲחֵרוֹת דְּאֵין בְּרוֹטֶ' לְבַטֵּל כָּל הַכַּזַּיִת אֶלָּא חֲצִי זַיִת
וְהִלְכָךְ אִי לֹא נָתְנָה טַעַם בַּחֲתִיכָ' שֶׁהָיָה בַּחֲתִיכָה הֶכְשֵׁיֵּרָהּ ס' נֶגֶד חֲצִי זַיִת שֶׁבָּלַע מִן הַנְּבֵילָ'
א"כ אֵין כֹּחַ בְּמַשֶּׁהוּ לָצֵאת מִן הַחֲתִיכָה וּלְהִתְפַּשֵּׁט לַאֲחֵרוֹת כמ"ש מִקּוֹדֶם בְּשֵׁם הָרַשְׁבָּ"א
זַ"ל אַלְיִבָּא דר"א וּלְהַהִ' חֲצִי זַיִת שֶׁיֵּשׁ בְּעַיִן יֵשׁ בָּרוֹטֶ' כְּדֵי לְבַטְּלוֹ וְסַלֵּק אֶת מִינוֹ כְּמִי
שֶׁאֵינוֹ וְהִלְכָךְ בְּעֵינַן שֶׁנִּתְנָה טַעַם בַּחֲתִיכָה שֶׁהָיְתָה מֻנַּחַת אֶצְלָהּ תָּמִיד וְצָרִיךְ שִׁשִּׁים נֶגֶד
כָּל הַזַּיִת כְּקוֹדֶם שֶׁנִּצְטַמֵּק וְלֵיכָא בְּרוֹטֶב שִׁשִּׁים אֶלָּא עִם הַחֲתִיכָה וּמִין בְּמִינוֹ לָא בָּטֵל וכר'
יְהוּדָא פָּסַק רַב זֶהוּ לְשִׁיטַת רַבֵּינוּ אֶפְרַיִם וְהֵבִיאוֹ הַתּוֹסָפוֹת בִּשְׁמַעְתִּין וְעַיְּין בָּךְ"ן בְּרַשְׁבָּ"א
וּבָרִיטְבָ"א ולפ"ז רַב לָא פְּלִיג ארבב"ח אֶלָּא בַּחֲדָא דלרבב"ח מִין בְּמִינוֹ בָּטֵל בְּשִׁשִּׁים
וּלְרַב לֹא בָּטֵל וּמַה שֶּׁאָמַר קִבְלָה טַעַם כו' אֵין עִנְיָן לְכָאן פְּלוּגְתָּא דִּידְ' עִם רבב"ח וְלָמָּה
שֶׁהֶעֱמִיד אָמוֹרָא אֶלָּא אַגַּב אוֹרְחֵין אַשְׁמְעִי' נָמֵי דְּכִי לֹא קִבְלָה טַעַם אֵין יְכוֹלֶת בְּמַשֶּׁהוּ
לָצֵאת חוצ' וְלֹא הי' צָרִיךְ שִׁשִּׁים בְּרוֹטֶ' אֶלָּא נֶגֶד חֲצִי זַיִת שֶׁהוּא בְּעַיִן וְלֹא נֶגֶד חֲצִי זַיִת
הַבָּלוּעַ בַּחֲתִיכָה שֶׁאֶצְלָהּ דְּאֵין יְכוֹלֶת לָצֵאת: אָמְנָם שִׁיטַת ר"ת ור"י וְכֵן רַבִּים וְכֵן פָּסְקִינַן
לַהֲלָכָה דחנ"נ בְּשֶׁאָר אִיסּוּרִין מִשּׁוּם לְתָא דְּבָשָׂר בחל' אֶלָּא דבב"ח הֲוָה מִן הַתּוֹרָה וּבְשֶׁאָר
אִיסּוּרִין מִדְּרַבָּנָן כְּמוֹ שֶׁיִּתְבָּאֵר בפכ"ה ק"ח ב' וְעַיְּין בְּרַ"ן ספכ"ה צָרִיךְ לוֹמַר דְּרַב בְּתָרְתִי
פְּלִיג ארבב"ח כִּי רַבָּה בב"ח סוֹבֵר אַף דַּחֲתִיכָה נְבֵילָה הָיְתָה לְבַדָּהּ עִם חֲתִיכַת הֶיתֵּר אוֹ
שֶׁהָיְתָה מֻנַּחַת אֶצְלָהּ תָּמִיד בְּלֹא רוֹטֶב אַפִּ"ה דַּי בְּשִׁשִּׁים נֶגֶד הַנְּבֵילָה לְחוּד וְלֹא נֶגֶד שְׁתֵּיהֶן
דְּלֵית לי' חנ"נ בְּשֶׁאָר אִיסּוּרִין וְרַב פְּלִיג בְּתַרְתֵּי חֲדָא דחנ"נ בְּשֶׁאָר אִיסּוּרִין וַחֲדָא דְּמִין
בְּמִינוֹ לֹא בָּטֵל וְרַב סְפָרָא הִקְשָׁה דְּלָמָּה לי' שָׁנְתָנָ' טַעַם תִּיפּוֹק לי' דח"נ גופ' אוֹסֵר שְׁאֵר
בָּשָׂר וּמְשַׁנֵּי כְּשֶׁקָּדַם וְסִילֵּק הָאִיסּוּר וְרָבָא אָמַר דְּאִי לָא קִבְלָה טַעַם הי' בְּרוֹטֶב ס' נֶגֶד
הַנְּבֵילָ' וְעַכְשָׁיו נֶגֶד שְׁתֵּיהֶן לֵית ס' דחנ"נ בְּשֶׁאָר אִיסּוּרִין וּבְמַה דְּאָמַר רַב כֵּיוָן שָׁנְתָנָה
טַעַם בַּחֲתִיכָה תִּיפּוֹק לֵיהּ דַּאֲפִילּוּ בְּמַשֶּׁהוּ נֶאֱסֶרֶת הַחֲתִיכָה בְּמִין בְּמִינוֹ וְאוֹסֶרֶת אֲחֵרוֹת
צָרִיךְ לוֹמַר דְּכִי אָמְרִינַן חנ"נ הֵיכָא שֶׁקִּיבְּלָה טַעַם מַמָּשׁ חָשׁוּב וְלֹא מַשֶּׁהוּ אַף לר"י מִין
בְּמִינוֹ מִן הַתּוֹרָה לֹא בָּטֵל מ"מ חנ"נ בְּשֶׁאָר אִיסּוּרִין לָא הֲוָה אֶלָּא דְּרַבָּנָן מִשּׁוּם לְתָא
דבב"ח וְלֹא רָאוּ לִגְזוֹר אֶלָּא כְּשֵׁק בָּלָה טַעַם חָשׁוּב וְלֹא מַשֶּׁהוּ וְכֵינָן שֶׁכֵּן אֵין כֹּחַ בְּמַשֶּׁהוּ
לָצֵאת וּלְהִתְפַּשֵּׁט חוּץ כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתִּי לְעֵיל בְּשֵׁם ר"א לָרַשְׁבָּ"א זַ"ל אֲבָל אִי אָמְרִינַן חנ"נ
אַף בְּמַשֶּׁהוּ הָיָה קָשֶׁה שַׁפִּיר דְּנִהֵי שֶׁאֵין כֹּחַ בַּחֲתִיכָה לָצֵאת הַמַּשֶּׁהוּ מִמֶּנָּה חוּץ מ"מ
הַחֲתִיכָה גּוּפָא תֶּאֱסֹור אֲחֵרוֹת דְּנַעֲשָׂה כֻּלָּהּ נְבֵילָה אֶלָּא מִשּׁוּם דְּלָא אָמְרִינַן בַּחֲתִיכָה
הַנֶּאֱסֶרֶת בְּמַשֶּׁהוּ חנ"נ וְעַיְּין בי"ד סִימָן צ"ב בט"ז וְשָׁ"דּ ונה"ך בְּאוֹרֶךְ וּלְקַמָּן אֲבָאֵר
דְּשָׁאנֵי הכ' כָּל שֶׁאֵין הָאוֹסֵר בְּעַצְמוֹ צָרִיךְ לֵילֵךְ שָׁם הַמַּשֶּׁהוּ אֵין הַנֶּאֱסָר אוֹסֵר אֲבָל הָרָ"ן
זַ"ל וְרִיטְבָ"א פֵּירְשׁוּ דְּכִי אית לֵיהּ לר"י מִין בְּמִינוֹ לֹא בָּטֵל אֶלָּא הֵיכָא שֶׁאִיסּוּר לְחוּד וְאֵין
מְעוֹרָב עִמּוֹ כְּלָל הַהֶיתֵּר משא"כ כְּשֶׁהָאִיסּוּר מְעוֹרָב עִם הַהֶיתֵּר אֵינוֹ אוֹסֵר אַחַ"כ כְּשֶׁנִּפַּל
לְהֶיתֵּר בְּמִינוֹ ומש"ה כִּי נָתְנָה טַעַם בַּחֲתִיכָה שֶׁאֶצְלָהּ חנ"נ וְיֵשׁ כֹּחַ בַּחֲתִיכָה זוֹ לֶאֱסֹור
אֲחֵרוֹת בִּפְלִיטָתָהּ כִּי מַה שֶּׁפּוֹלֶטֶת הַכֹּל אִיסּוּר דנ"נ אֲבָל כְּשֶׁלֹּא קִבְלָה טַעַם אֶלָּא מַשֶּׁהוּ

לֹא נ"נ וְזֶה מֻוְסָכָם מִכֻּלָּן דְּאִי לָמָּ"ד חנ"נ בִּשְׁאָר אִיסּוּרִין דַּוְקָא מִטַּעַם חֲשׁוּב לֹא בְּמַשֶּׁהוּ מש"ה אֵין כֹּחַ בִּפְלִיטָתָהּ לֶאֱסֹור אֲחֵרוֹת כֵּיָון דְּהֶיתֵּר מְעֹורָךְ' עִם אִיסּוּר יע"ש וְזֶה, הַפֵּירוּשׁ סוֹבֵר הַשָּׁ"ךְ בנה"ך בְּסִימָן צ"ב וּפֵירוּשׁ הא' שֶׁכָּתַבְתִּי סוֹבֵר הט"ז וּכְבָר הֶאֱרַכְנוּ בָּזֶה בְּחִדּוּשֵׁינוּ לי"ד בְּסִימָן צ"ב בְּאֹורֶךְ בעזה"י יְעַוְּיֵן שָׁם ה"י וְכָאן אֲקַצֵּר: וְהִנֵּה אִם, נֹאמַר דְּרֹוטֶב עִם בָּשָׂר הֲוָה מִין בְּאֵינוֹ מִינוֹ לְרָבָא דְּאָזִיל בָּתַר שְׁמִיהּ וא"כ פְּלִיטַת נְבֵילָה שֶׁנִּבְלַע בִּכְשֵׁירָה הֲוָה מִין בְּאֵינוֹ מִינוֹ אִם כֵּן יִקָּשֶׁה לְרָבָא מִסֶּוּגְיָא זוֹ דְּאָמַר רַב שָׁאוֹסֶרֶת הַחֲתִיכָה כְּשֵׁירָה שנ"נ אֲחֵרוֹת בִּפְלִיטָתָהּ וּלְרַב סְפָרָא דְּפָרִיךְ הֶכְשֵׁירָהּ אוֹסֶרֶת אֲחֵרוֹת, בִּפְלִיטָתָהּ וּכְבָר דִּבַּרְנוּ לְעֵיל בִּשְׁמַעְתִּין דְּזֹרוֹעַ בְּשִׁילָה מִזֶּה וְעַיֵּין שָׁם בָּרַשְׁבָּ"א שָׁחָקַר בְּזֶה אִי פְּלִיטַת בָּשָׂר עִם בָּשָׂר הֲוָה מִין בְּמִינוֹ אוֹ לֹא וְעַיֵּין פְּרִי חָדָשׁ סִימָן צ"ח וְצָרִיךְ לוֹמַר דְּרָבָא מוּקִי לָהּ לָאו לְעִנְיַן פְּלִיטַת הַבָּשָׂר אֶלָּא כְּשֶׁנִּתְעָרְבָה וְאֵינָהּ מַכִּירָהּ קָמַיְירֵי הכ' ורבב"ח אָמַר אִם יֵשׁ בְּרֹוטֶ' וּבְשְׁאָר הַחֲתִיכוֹת לְבַטֵּל חֲתִיכַת הַנְּבֵילָה בס' בְּטֵילָה אוֹ דְּלֵית לִי' חה"ל כְּלָל כמ"ש הָרִי"ף בֶּאֱמֶת דְּהִשְׁמִיט הַמִּשְׁנָה חֲתִיכָה שֶׁנִּתְבַּשְּׁלָה בֵּין הַחֲתִיכוֹת וּמַה שֶּׁנֶּאֱמַר עָלֶיהָ וְהֵבִיא מִשְׁנָה דע"ז וַהֲבֵאתִיו לְעֵיל יע"ש בְּאֹורֶךְ וְעַיֵּין שָׁם בְּרַשְׁבָּ"א ז"ל בְּחִדּוּשָׁיו אוֹ דְּהָיְתָה קְטַנָּה וְאֵינָהּ רְאוּיָה לְהִתְכַּבֵּד לִפְנֵי הָאוֹרְחִים וְיִהְיֶה אֵיךְ שֶׁיִּהְיֶה רָבָא מוּקִי לָהּ בִּנְתְעָרְבָה וְאֵינָהּ רְאוּיָה לְהִתְכַּבֵּד ומש"ה כִּי נָתְנָה טַעַם בַּחֲתִיכָה חֲתִיכָה נ"נ וְצָרִיךְ שִׁשִּׁים נֶגֶד שְׁתֵּיהֶן דְּאִי יֵשׁ בְּרֹוטֶ' שִׁשִּׁים נֶגֶד שְׁתֵּיהֶן הָרֹוטֶ' מֻוָתָּר דִּפְלִיטַת הַבָּשָׂר הֲוָה עִם מַיִם מִין בְּאֵינוֹ מִינוֹ אֶלָּא דְּלֵית בְּמַיִם ס' נֶגֶד שְׁתֵּיהֶן ומש"ה נֶאֱסַר הָרֹוטֶ' ג"כ וּמִיהוּ הַחֲתִיכָה וַדַּאי נֶאֱסָרָה אַף שֶׁיֵּשׁ בְּרֹוטֶ'ס' נֶגֶד שְׁתֵּיהֶן דְּנִתְעָרְבוּ יָבֵשׁ בְּיָבֵשׁ וְנֹאמַר לְשִׁיטָה זוֹ דְּאַף יָבֵשׁ בְּיָבֵשׁ מִין בְּמִינוֹ לר"י לֹא בָּטֵל וּכְבָר יֵשׁ מִי שֶׁסּוֹבֵר כֵּן וְרַשְׁ"י זַ"ל בִּיבָמוֹת פ"א נִרְאֶה שֶׁסּוֹבֵר כֵּן במ"ש שָׁם לר"י לֹא יַעֲלוּ דַּהֲוָה מִין בְּמִינוֹ כו' ועי' בתו' שָׁם ד"ה ר"י אוֹמֵר לֹא יַעֲלוּ כו' וַהֲבֵאתִיו לְעֵיל וְאִי קַשְׁיָא הָא קַשְׁיָא מַה קָאָמַר הֲוָה לֵיהּ מִין וּמִינוֹ וד"א וְסִילֵּק אֶת מִינוֹ כְּמִי שֶׁאֵינוֹ וְהָא לָאו בִּפְלִיטַת הָאִיסּוּר קָמַיְירֵי הָכָא אֶלָּא לְעִנְיַן רוֹט' דְּאִי לְעִנְיַן בָּשָׂר הָא בְּנִתְעָרְבָה אִיהִי גּוּפָא קָמַיְירֵי וְכִדְקָתֵיבָנָא וּלְעִנְיַן רוֹט' תִּיפּוֹק לֵיהּ דַּהֲוָה מִין וּמִינוֹ אֶלָּא וַדַּאי מַשְׁמַע לְעִנְיַן פְּלִיטָה אַיְירֵי וְאַפַּ"ה אִי לֹא סָלֵק אֶת מִינוֹ הֲוָה אָסוּר מְשׁוּם פְּלִיטַת הַבָּשָׂר הַנִּבְלָע בִּשְׁאָר חֲתִיכוֹת אִם כֵּן וַדַּאי מַשְׁמַע דִּפְלִיטַת הַבָּשָׂר עִם בָּשָׂר הֲוָה מִין בְּמִינוֹ וְהָא לְרָבָא דְּאָזִיל בָּתַר שְׁמִי' הֲוָה מִין בְּאֵינוֹ מִינוֹ אִם לֹא שֶׁנֹּאמַר דְּהָא פְּלִיטַת בָּשָׂר הֶכְשֵׁירָהּ וּפְלִיטַת בְּשַׂר הָאִיסּוּר הֲוָה מִין בְּמִינוֹ אַף בְּאֶלֶף לֹא בָּטֵל וְאַחַ"כ נִבְלַע הָרֹוטֶ' וּפְלִיטַת הַבָּשָׂר בַּחֲתִיכוֹ' אֲחֵרוֹת וְאֵין שִׁשִּׁים בְּכָל הַחֲתִיכָה נֶגֶד מַה שֶּׁפָּלְטוּ דְּלָא יָדְעִינַן כַּמָּה פָּלְטָה וְנַעֲשָׂה נְבֵילָה וְהַשְׁתָּא לֹא קָשֶׁה ג"כ בְּהַהִיא דְּזֹרוֹעַ בְּשִׁילָה וע"ש היט' מ"ש שָׁם אֲבָל פְּלִיטַת הַבָּשָׂר נְבֵילָה שֶׁנִּפְלָה עַל חֲתִיכָה שֶׁל צָלִי אוֹ חֲתִיכָה מְבֻשָּׁלֶת וְלֵית בָּהּ רֹוטֶב אה"נ דִּלְרָבָ' מִיקְרֵי מִין בא"מ.

אוֹ דְּהָכִי קאמ' סָלֵק אֶת מִינוֹ כְּמִי שֶׁאֵינוֹ ר"ל דְּמִין הַהֶיתֵּר אֵינוֹ מַעֲלֶה וּמוֹרִיד לְעִנְיַן הָרֹוטֶב אֲבָל קָשֶׁה הָא דְּמֵהֵיכָא תֵּיתֵי לוֹמַר דְּיִגְרַע לְרֹוטֶב וְאִי דְּנִימָא דִּבְיָבֵשׁ נָמֵי חנ"נ וַדַּאי רֹוטֶב אָסוּר אוֹ דְּנִימָא דִּבְמַשֶּׁהוּ חנ"נ לָא אָמְרִינַן.

וּלְאַבַּיֵי מִתּוֹקְמָא בִּפְשִׁיטוּת בֵּין שְׁנִתְעָרְבָה חֲתִיכוֹת בֵּין חֲתִיכוֹת לֹא בָּטֵל אִי נֹאמַר דְּאַף בְּיָבֵשׁ לֹא בָּטֵל לר"י וּבֵין פְּלִיטָתָהּ לְבַד דְּאִיהוּ בָּתַר טַעְמָא אָזִיל בע"ז וְכֵיוָן דְּטַעְמָן שָׁוֶה הֲוָה מִין בְּמִינוֹ.

וְיֵשׁ לְיַיְשֵׁב זֹאת גַּם לְרָבָא לְעִנְיַן רוֹטָב קָאָמַר דְּאִי לָאו דְּקַקְפָלָה טַעַם מִנְּבֵילָה הָיָה רוֹטָב
מֻוָתָּר דְּיֵשׁ שִׁשִּׁים בָּרוֹטָב דְּהַיְינוּ הַמַּיִם נָגֵד הַנְּבֵילָה וְאִי דְּפוֹלְטִין גַּם חֲתִיכוֹת כְּשֵׁירוֹת
בַּמַּיִם וְנֶאֶסְרוּ דחנ"ן סַלֵּק אֶת מִינוֹ כְּמִי שֶׁאֵינוֹ כו' כמ"ש לְעֵיל: וְדַע עוֹד דקיי"ל חה"ל
בָּאֶלֶף לֹא בָּטֵל דָּוְקָא כְּשֶׁאֲסוּרָה מֵחֲמַת עַצְמָהּ וְלֹא בְּקִיבְּלָה טַעַם מִמָּקוֹם אַחֵר אַף לְדִידַן
דקיי"ל חנ"ן בִּשְׁאָר אִיסּוּרִין לְבַד מֵרַאֲבְי"ה שֶׁמֵּבִיא הַמָּרְדְּכַי בפכ"ה גַּבֵּי חָלָב וּבָשָׂר
שֶׁנִּמְלְחוּ בְּיַחַד דחה"ל אֲסוּרָה אַף שֶׁקִּיבְּלָה טַעַם מִמָּקוֹם אַחֵר וְהִנֵּה יֵשׁ לְהַקְשׁוֹת מִשְּׁמַעְתִּין
דְּלְמָא רַב דְּפְלִיג ארבב"ח סוֹבֵר דחנ"ן בִּשְׁאָר אִיסּוּרִין ג"כ וא"כ כְּשֶׁנִּתְעָרְבָה הַחֲתִיכָה
כְּשֵׁירָה בֵּין הַחֲתִיכוֹת מש"ה לָא בָּטֵל דַּהֲוָה ה"ל וְרַבָּה בב"ח סוֹבֵר אֵין חנ"ן וְלֹא הֲוָה
חה"ל וַחֲתִיכוֹת נְבֵילָה מַכִּיר בְּכַשֵּׁירוּת ומש"ה מֻוָתָּר עַד שֶׁתִּתֵּן טַעַם כו' אֶלָּא דא"כ מַה
שְּׁמִפְּנֵי שֶׁהֵן מִינָהּ דְּקָאָמַר רַב דְּסוֹבֵר ראב"י וְלֹא כאו"ה כְּלָל כ"ה דִּין א' דחה"ל דָּוְקָא
בְּמִינָהּ וְלֹא בְּאֵינָהּ מִינָהּ ובי"ד סי' ק"א ס"ו בהג"ה ופר"ח שָׁם וְסִימָן ק"י ס"ק א' יע"ש
ואו"ה הָא פָּסַק דָּוְקָא כְּשֶׁנֶּאֱסְרָה מֵחֲמַת עַצְמָהּ הֲוָה חה"ל וְלֹא בְּנִבְלָע מִמָּקוֹם אַחֵר יע"ש:
בפירש"י ד"ה חֲתִיכָה שֶׁל נְבֵילָה וּמְכִירָה עכ"ל הָא דפי' כֵּן דְּאִי לֹא מַכִּירָהּ אֵינָהּ בְּטֵילָה
מְשׁוּם חה"ל אֶלָּא דְּקָשֶׁה דִּלְמָא מַיְירֵי בַּחֲתִיכָה קְטַנָּה שֶׁאֵין רְאוּיָה לִפְנֵי אוֹרְחִין' ומש"ה
בְּטֵילָה אֶלָּא דא"כ אֵיךְ קָאָמַר אֵינָהּ אוֹסֶרֶת עַד שֶׁתִּתֵּן טַעַם בָּרוֹטָב דְּהָא בַּחֲתִיכָה גּוּפָא
צָרִיךְ שֶׁיִּהֵא שִׁשִּׁים כְּגוּף הָאִיסּוּר דְּרוֹטָב אֵינוֹ מְסַיֵּעַ לַחֲתִיכוֹת וּמִזֶּה נִרְאֶה שמ"ש הב"י
בסי' ק"ט דַּעַת רַשְׁ"י כר"מ וְרָאָבְ"ד דִּבְיָבֵשׁ בָּעֵינַן ס' בְּמִין בְּמִינוֹ דאל"כ דִּלְמָא בְּאֵין
מַכִּירָהּ מַיְירֵי וְכִי יֵשׁ ס' עִם רוֹטָב אֵין לָחוּשׁ בִּפְלִיטָתָהּ וּמַה שֶּׁגּוּף הַחֲתִיכָה מְעֹרָךְ הֲוָה
יָבֵשׁ בְּיָבֵשׁ וּבָטֵל בְּרוֹב אֶלָּא וַדַּאי דְּרַשְׁ"י סוֹבֵר דְּיָבֵשׁ בְּיָבֵשׁ בָּעֵינַן ס' אַף בְּמִינוֹ ומש"ה
כִּי אֵין מַכִּירָהּ אֵין הָרוֹטָב מְסַיֵּעַ וּבַחֲתִיכוֹת גּוּפָא צָרִיךְ שֶׁיִּהֵא ס' נָגֵד הַחֲתִיכָה הָאֲסוּרָה
כמ"ש וע"כ בְּמַכִּירָהּ וא"צ אֶלָּא כְּנֶגֶד פְּלִיטָתָהּ כו': ובד"ה וְאוֹסֶרֶת כֻּלָּן מִפְּנֵי שֶׁהֵן מִינָהּ
וס"ד מִפְּנֵי שֶׁהֵן מִינָהּ וְאַף שֶׁיֵּשׁ כְּדֵי בִּיטּוּל שְׁתֵּיהֶן עכ"ל לִישָׁנָא דס"ד אֵינוֹ מְיֻשָּׁב דְּגַם
בְּמַסְקָנָא הֵכִין הוּא דְּמִין בְּמִינוֹ לֹא בָּטֵיל וְאַף אִי יֵשׁ נָגֵד שְׁתֵּיהֶן ס' אָסוּר וְאִי נִתְכַּוְּנִין לְמַה
שֶׁאָמַר רָבָא סַלֵּק אֶת מִינוֹ כְּמִי שֶׁאֵינוֹ דִּבְמַסְקָנָא אִי יֵשׁ ס' בְּרוֹטָב דְּהַיְינוּ הַמַּיִם ס' נָגֵד
שְׁתֵּיהֶן שָׁרֵי גַּם הַחֲתִיכוֹת אֶלָּא דְּלִית בְּרוֹטָב נָגֵד שְׁתֵּיהֶן דְּלִישָׁנָא דְּיֵשׁ בָּהֶן נָגֵד שְׁתֵּיהֶן לָא
מַשְׁמַע הָכִי וְעוֹד דְּהַמַּקְשֶׁה הִקְשָׁה בִּפְשִׁיטוּת לָמָּה לִי שֶׁהַחֲתִיכָה קִבְּלָה טַעַם תִּיפּוֹק לֵיהּ
וכו' וְלָמָּה לְהַזְכִּיר כָּאן כְּלָל מִזֶּה שֶׁיֵּשׁ נָגֵד שְׁתֵּיהֶן: ובד"ה כְּשֶׁקְּדַם וְסִלְקוֹ וַאֲשְׁמְעִינַן דחנ"ן
לֶאֱסוֹר חֲבֵרוֹתֶיהָ בִּפְלִיטָה עכ"ל מֵהַאי לִישָׁנָא מַשְׁמַע כמ"ש הָרַ"ן ז"ל דְּאִי לָאו דחנ"ן לֹא
הָיָה אוֹסֵר דַּהֲוָה הֶיתֵּר וְאִיסּוּר מְעֹרָבִין וְלָא הֲוָה אָמְרִינַן מִין בְּמִינוֹ לֹא בָּטֵל משא"כ אִי
חנ"ן הֲוָה כֻּלּוֹ אִיסּוּר וּמִין בְּמִינוֹ לֹא בָּטֵל וְרַב אַתָּא לְאַשְׁמְעִינַן חנ"ן וּלְשַׁעֵר נֶגֶד כֻּלָּהּ
בא"מ וְגַם נ"מ בְּמִינוֹ דְּאוֹסֶרֶת חֲבֵרוֹתֶיהָ דַּהֲוָה כֻּלָּהּ אִיסּוּר וְלֹא בָּטֵל: ובד"ה בְּתוֹסְפוֹת
חענ"ג כו' פי' בַּקּוּנְטְרֶס שֶׁנִּתְבַּשְּׁלָה תְּחִלָּה וכו' וְקָשֶׁה לְפֵירוּשׁוֹ דא"כ גַּם הָרוֹטָב כו' לְבַטֵּל
הָרוֹטָ' דְּמַעִיקָּרָא עכ"ל וְזֶה לֹא נִזְכַּר בַּגְּמָרָא וְעַיֵּין מָהַרְשָׁ"א וור"ל דְּאַף שֶׁכָּתַב רַשְׁבָּ"ם
ע"ב בד"ה וּמִין וּמִינוֹ וד"א צָרִיךְ שֶׁיִּהֵא שִׁשִּׁים בַּחֲתִיכַת הֶיתֵּר נֶגֶד הָרוֹטָ' שֶׁבָּלַע' הב'
חֲתִיכוֹ' וּפָלְטוּ כו' דְּמִסְתָּמָא יֵשׁ בַּחֲתִיכוֹת הַרְבֵּה לְבַטֵּל הָרוֹטָ' מַה שֶּׁיָּכוֹל לִבְלוֹעַ ב' חֲתִיכוֹת
כו' משא"כ הָכָא רוֹט' שֶׁמְּבַשְּׁלִין בּוֹ ב' חֲתִיכוֹת דנ"ן כָּל הָרוֹטָ' מִתְּחִלָּה מִן הסת' אֵין שִׁשִּׁים
בַּחֲתִיכוֹ' הַרְבֵּה לְבַטֵּל וַהֲוָה לְתַלְמוּדָא לְהַזְכִּיר זֶה וּבְתוֹ' ד"ה כְּשֶׁקְּדַם וְסִילְקוֹ הָאִיסּוּר כו'
מ"מ לָא אָמְרִינַן נַעֲשֵׂית נְבֵילָה לֶאֱסוֹר, אַחֵרוֹת עכ"ל וְרָצָה לוֹמַר דָּבָר הַנֶּאֱסָר בְּמַשֶּׁהוּ לָא

אָמְרִינַן חנ"נ וְלֹא רָאוּ חֲכָמִים לִגְזוֹר בָּזֶה וְעַיֵּין בְּסִימָן צ"ב יְעַיֵּן בְּאַחֲרוֹנִים וְהִנֵּה כָּתְבוּ שֶׁלֹּא נ"נ לֶאֱסוֹר הָאֲחֵרוֹת וְלֹא כָּתְבוּ בִּפְשִׁיטוּת דִּבְמַשֶּׁהוּ לָא אָמְרִינַן חנ"נ ונ"מ בְּאֵינוֹ מִינוֹ דְּלָא בָּעֵינַן שִׁשִּׁים נֶגֶד כָּל הַחֲתִיכָה כֵּוָן אֶלָּא נֶגֶד הָאִיסּוּר כַּמָּה הָיָה דְּרַב דְּאָמַר חֲתִיכָה נ"נ וְאוֹסֶרֶת כָּל הַחֲתִיכוֹת מַשְׁמַע דִּבְמַאי דְּאָמַר חנ"נ הוּא נ"מ וְסִיְּבָה לְכָאן דְּאוֹסֶרֶת כָּל הַחֲתִיכוֹת דְּאִי לָאו דְּנַעֲשֵׂית נְבֵילָה לֹא הָיְתָה אוֹסֶרֶת כָּל הַחֲתִיכוֹת וְלֹא דְּנָפְקָא מִינַּהּ לְאֵינוֹ מִינוֹ שֶׁיְּהֵא צָרִיךְ שִׁשִּׁים נֶגֶד כֻּלָּהּ וּלְרוֹטְ' כו' וְעַיֵּין בָּרִיטְבָ"א מ"ש הוּא וְז"ל בִּשְׁמַעְתִּין בְּאוֹרֶךְ וְהָא דְּאֵין מַשֶּׁהוּ אוֹסֵר אֲחֵרוֹת לְהָרָ"ן מְשׁוּם שֶׁאִיסּוּר וְהֶיתֵּר מְעוֹרָבִין יַחַד משא"כ אִם נ"נ שֶׁקִּבְּלָה טַעַם הָיָה כֻּלָּהּ אִיסּוּר אוֹ דְּאֵין בְּמַשֶּׁהוּ כֹּחַ לְהִתְפַּשֵּׁט כְּמוֹ לר"א וּכְבָר כָּתַבְנוּ מִזֶּה בַּגְּמָרָא בְּאוֹרֶךְ יע"ש וְרַבֵּינוּ אֶפְרַיִם הָיָה אוֹמֵר מִתּוֹךְ כָּךְ דְּקַשְׁיָא לֵיהּ לָמָּה לִי קִבָּלָה טַעַם אֲפִילּוּ בְּמַשֶּׁהוּ נָמֵי וְנַעֲשָׂה נְבֵילָה וְאוֹסֶרֶת כָּל הַחֲתִיכוֹת כֵּוָן אֶלָּא ש"מ דְּלָא אָמְרִינַן בִּשְׁאָר אִיסּוּרִין חנ"נ וְכֵיוָן שֶׁהֵן בְּמַשֶּׁהוּ אֵין כֹּחַ לְהִתְפַּשֵּׁט וְלָצֵאת חוּץ כמ"ש הָרַשְׁבָּ"א בְּפֵירוּשׁ דְּבָרָיו וַהֲבֵאתִיו לְעֵיל וּבְקִבָּלָה טַעַם הַטַּעַם יוֹצֵא לִשְׁאָר הַחֲתִיכוֹת וְאוֹסֶרֶת בְּמִינוֹ בְּמַשֶּׁהוּ וְלֵית לֵיהּ סְבָרַת הָרָ"ן דְּאִיסּוּר וְהֶיתֵּר מְעוֹרָבִין אֵין אוֹסֵר בְּמִינוֹ בכ"ש דְּאִי אִית לֵיהּ א"כ אַף בְּקִבָּלָה טַעַם נָמֵי אַמַּאי אוֹסֶרֶת אֲחֵרוֹת דְּהָא לֵית לֵיהּ חנ"נ אֶלָּא כְּדִכְתִיבְנָא וְלֵית לֵיהּ ג"כ לְחַלֵּק בֵּין מַשֶּׁהוּ לְקִבָּלָה טַעַם אִי הֲוָה אָמְרִינַן חנ"נ ומש"ה הוֹכִיחַ מִכָּאן דבב"ח נ"נ וְלֹא בְּשְׁאָר אִסּוּרִים וחנ"נ דְּאָמַר רַב לָאו דַּוְקָא אֶלָּא אִיסּוּר הַבָּלוּעַ בָּהּ אוֹסֶרֶת הָאֲחֵרוֹת אוֹ יֹאמַר חנ"נ שֶׁאֵין לָהּ הֶיתֵּר עוֹלָמִית וְאַף שֶׁיֵּשׁ בָּרוֹטְב שִׁשִּׁים לְבַטֵּל אוֹתָהּ הַבְּלִיעָה אַפְּ"ה אֲסוּרָה הַחֲתִיכָה כִּי רַב סוֹבֵר אֶפְשָׁר לְסוֹחֲטוֹ אָסוּר בְּכָל הָאִיסּוּרִין וּנְהִי דא"צ שִׁשִּׁים כְּשֶׁנָּפְלָה לְקִדֵּרָה אַחֶרֶת נֶגֶד כֵּוָן"ה מ"מ הַחֲתִיכָה נִשְׁאֲרָה בְּאִיסּוּרָהּ וְהַמְחַבֵּר בסי' ק"ו כ' כֵּן דַּחֲתִיכָה גּוּפָהּ אֲסוּרָה דְּלֹא כמ"ש בסי' צ"ב וּבְדִוכְתֵי טוּבָא דְּאוֹתָהּ חֲתִיכָה מֻוָּתֶרֶת דְּלֵיתָא וְעִיקַּר כִּדְבָרָיו בסי' ק"ו וכמ"ש הָאַחֲרוֹנִים.

וּמִיהוּ לְדִידַן אֵין נ"מ דְּפָסְקִינַן כר"ת ור"י וּשְׁאָר פּוֹסְקִים דחנ"נ בִּשְׁאָר אִיסּוּרִין וְהִקְשׁוּ התו' לִשִׁיטַת רַבֵּינוּ אֶפְרַיִם לֹא הָיָה צָרִיךְ לְהַעֲמִיד אָמוֹרָא אֶלָּא לוֹמַר דַּחֲתִיכוֹת נְבֵילָה אוֹסֶרֶת כֵּוָן אֲפִילּוּ בְּאֶלֶף אֶלָּא אַגַּב אוֹרְחִין אַשְׁמְעִינַן דְּכִי לֹא נָתַן טַעַם אֵין כֹּחַ בְּמַשֶּׁהוּ לָצֵאת לַאֲחֵרִים כו' כמ"ש הָרַשְׁבָּ"א וה"ה דְּאֵין שַׁיָּךְ דִּין זֶה לְעִנְיַן מַחֲלוֹקֶת רַב ורבב"ח כְּלָל וְהוּא דָּחוּק משא"כ לִשִׁיטַת ר"ת וְכַת דִּילֵיהּ א"ש דְּרַב לְהַאי גּוּפָא הַזְקְרַךְ לְכָל זֶה דרבב"ח דָּרַשׁ דַּחֲתִיכוֹת נְבֵילָה אֵינָהּ אוֹסֶרֶת מ"ה עַד שֶׁלֹּא יְהֵא בָּרוֹטְב וּבַחֲתִיכוֹת שִׁשִּׁים וַאֲפִילּוּ הָיָה חֲתִיכָה אַחַת מֻוּנַּחַת אֲצָלָהּ תָּמִיד בְּלֹא רוֹטְב כו' דְּלָא ס"ל חנ"נ וְלֹא צָרִיךְ שִׁשִּׁים אֶלָּא נֶגֶד הַנְּבֵילָה וְגַם הַחֲתִיכָה הַהִיא מֻוָּתֶרֶת דְּאֶפְשָׁר לְסוֹחֲטוֹ מֻוָּתָר וְאוֹקֵי רַב אָמוֹרָאֵי עֲלָהּ לוֹמַר אַף שֶׁסִּילְקוּ לַנְּבֵילָה מִן הַקְּדֵרָה וְנִיעֵר אַחַ"כ הַקְּדֵרָה אוֹסֶרֶת אוֹתָהּ חֲתִיכָה הָאֲחֵרוֹת אִם קִבְּלָה טַעַם מַמָּשׁ מִן הַנְּבֵילָה דחנ"נ דְּאִי לָאו דחנ"נ הָיוּ הָאִיסּוּר וְהֶיתֵּר מְעוֹרָבִין וְאֵין אוֹסְרִין בכ"ש כס' הָרָ"ן ז"ל וּלְכָךְ הֻזְקְרַךְ לְכָל זֶה וּכְדִכְתִיבְנָא וּלְרָבָא בְּלֹא סִילֵּק אֶלָּא דְּמַיְירֵי שֶׁהָרוֹטְב הָיָה שִׁשִּׁים נֶגֶד הַנְּבֵילָה ומש"ה כֵּיוָן שֶׁנָּתְנָה טַעַם חנ"נ וְאֵין בְּרוֹטְב כְּדֵי לְבַטֵּל שְׁתֵּיהֶן ומש"ה אוֹסֶרֶת כֵּוָן מִין בְּמִינוֹ לֹא בָּטֵל כו' ולפ"ז רַב פְּלִיג ארבב"ח בִּתְלָת כִּי רבב"ח סוֹבֵר אֶפְשָׁר לִסְחָטוֹ מֻוָּתָר ומכ"ש דְּאֵין חנ"נ וּמִין בְּמִינוֹ בָּטֵל וְרַב סוֹבֵר אֶפְשָׁר לְסוֹחֲטוֹ אָסוּר וחנ"נ וּמִין בְּמִינוֹ אֵין בָּטֵל כו' וּמָהַרְשָׁ"א ז"ל שכ' לר"ת א"ש דְּאָמַר רַב הָכָא חנ"נ דִּפְלִיג ארבב"ח בְּתָרְתֵי יע"ש יֵרָאֶה מִדְּבָרָיו דס"ל כְּשִׁיטַת הט"ז וּכְמוֹ שֶׁפֵּירַשְׁתִּי דְּבָרָיו לְעֵיל ובי"ד אֲבָאֵר בעזה"י בָּזֶה לְסַלֵּק מַעְלָיו הַשָּׁגַת הַשָּׁ"ךְ

ז"ל דְּהַיְינוּ טַעֲמָא דְּאִי קַבְּלָהּ בְּמַשֶּׁהוּ לֹא הָיָה כֹּחַ בְּאוֹתוֹ מַשֶּׁהוּ לָצֵאת כר"א וְלֹא מְשׁוּם שֶׁאִיסּוּר וְהֶיתֵּר מְעוֹרָב בּוֹ כְּסָבָרַת הָרָ"ן ז"ל וא"כ הַךְ דִּינָא דחנ"נ וַדַּאי אֵין עִנְיָנוֹ לְכָאן לְמַחֲלוֹקֶת רבב"ח אֶלָּא הָיָה לוֹמַר כְּיָוֹן שְׁנָּתְנָה טַעַם בַּחֲתִיכָה אוֹסֶרֶת כֵּוָן"ל ר"ל אוֹתוֹ הַטַּעַם אוֹסֶרֶת חֲבֵרוֹתֶיהָ הַכְּשֵׁירוֹת וּבִשְׁלָמָא לְרָבָא דְּאָמַר סְלֵק הֲוָצְרַךְ לָזֶה דְּיֵשׁ בְּרוֹטֶב כְּדֵי לְבַטֵּל אַחַת וְלֹא שְׁתֵּיהֶן ומש"ה הֲוָצְרַךְ לוֹמַר תנ"נ אֶלָּא לְאַבַּיֵי דְּקָדַם וְסִלְּקוֹ ומש"ה כ' מָהַרְשָׁ"א ז"ל דִּבְתַרְתֵּי פְּלִיג דלרבב"ח א"ל שִׁשִּׁים אֶלָּא נָגֵד הַנִּבְלָה וּלְרַב חנ"נ וְצָרִיךְ ס' בְּאֵינוֹ מִינוֹ ומ"ש ז"ל בְּתַרְתֵּי פְּלִיגִי וּכְפִי הַנִּרְאֶה דִּבְתְלָת פְּלִיגִי כמ"ש בְּסָמוּךְ דְּפְלִיגִי נָמֵי אִי אֶפְשָׁר לְסוֹחֲטוֹ אָסוּר וְיֵשׁ לְיַיְשֵׁב זֹאתדְּאֶפְשָׁר דרבב"ח לֹא אָסַר אֶלָּא שֶׁאֵין אוֹסֶרֶת אֲחֵרוֹת וְלֹא הַחֲתִיכָה שֶׁמְּוַנַּחַת בְּצִידָּה וְיֵשׁ לְיַיְשֵׁ' בע"א וְהַמְּבִין יָבִין: (ע"ב) בא"ד וְאַף דְּלָא דָּמֵי לְעִיל לְעִנְיַן שֶׁלֹּא תֶּאֱסוֹר אֲחֵרוֹת עכ"ל רְצוֹנָם לוֹמַר דִּנְהִי בְּמַשֶּׁהוּ לָא אָמְרִינַן חנ"נ וְאִי נָפְלָה הַחֲתִיכָה לַקְּדֵירָה אַחֶרֶת א"צ שִׁשִּׁים אֶלָּא נָגֵד הַמַּשֶּׁהוּ שֶׁנִּבְלַע בַּחֲתִיכָה מ"מ הַחֲתִיכָה הַהִיא שֶׁיֵּשׁ בָּהּ מַשֶּׁהוּ נִשְׁאֲרָה בְּאִיסּוּרָהּ לָעוֹלָם לָמָּ"ד אֶפְשָׁר לְסוֹחֲטוֹ אָסוּר כמ"ש בסי' ק"ו דְּאַף דְּאֵין חנ"נ כְּשִׁיטַת ר"א אַפֵּ"ה הַחֲתִיכָה נִשְׁאֲרָה בְּאִיסּוּרָהּ וה"ה לר"ת כְּשֶׁנָּֽ בְּמַשֶּׁהוּ כה"ג וא"כ בְּשְׁלָמָא אִי חֲתִיכָה מָצִינוּ לְהַתִּיר הַחֲתִיכָה אַחַ"כ וּלְהַתִּיר הַשְּׁאָר משא"כ יַיִן בְּמַיִם דַּהֲוָה לַח בְּלַח וְאֵיךְ יוּכַל לַחֲזוֹר הַיַּיִן הָאָסוּר לְהֶיתֵּר אַחַ"כ וּדְיוֹ לוֹמַר שֶׁאִם הָיָה בְּאֶפְשָׁר לְהַפְרִיד הַמַּיִם מִן הַיַּיִן דָּמִים שָׁרֵי שא"צ אֶלָּא נָגֵד הַטִּפָּה הָאֲסוּרָה אֲבָל לְהַתִּיר הַיַּיִן כֻּלָּהּ הָיָה צָרִיךְ שִׁשִּׁים בְּמַיִם אוֹ עכ"פ שש' חֲלָקִים מַיִם לְבַטֵּל סְתָם יֵינָם ועי' בע"ז וְלָזֶה תֵּירְצוּ דְּהַהִיא דע"ז אָתְיָא כמ"ד אוֹתָהּ חֲתִיכָה ג"כ מֻוָתֶּרֶת כו': וְדַע דְּאִם נָאֱמַר.

כמ"ש בְּשִׁיטַת הט"ז זַ"ל דְּגַם ר"ת סוֹבֵר דא"א לְמַשֶּׁהוּ שֶׁיִּתְפַּשֵּׁט לַחוּץ יֵשׁ לְרָאוֹת לָמָּה לְהוּ לתו' לוֹמַר דִּבְמַשֶּׁהוּ לָא אָמְרִינַן חנ"נ וְאַף אִי הֲוָה נִבְלָה מ"מ אֵין הַנֶּאֱסָר יוֹתֵר מִן הָאוֹסֵר וְכֵיָון שֶׁאֵין הַמַּשֶּׁהוּ נִפְלָט לְחוּץ תּוּ לָא אִיכְפַּת לָן בְּמַה שֶׁהַחֲתִיכָה מַפְלִיט לַחוּץ כְּבָר כָּתַבְנוּ מִזֶּה בְּחִדּוּשֵׁינוּ לַיו"ד יע"ש הֵיטֵב וּבְדִבְרֵי התו' הָיָה אֶפְשָׁר לְהַעֲמִיס זֶה הפי' דאה"נ דמש"ה לֹא הֲוָה נִבְלָה בְּמַשֶּׁהוּ מה"ט דְּכָתַיְבְנָא שֶׁאֵין הַמַּשֶּׁהוּ מִתְפַּשֵּׁט לְחוּץ וְאֵין הַנֶּאֱסָר יוֹתֵר מִן הָאוֹסֵר כו' אֶלָּא דלפ"ז לָא א"ש מ"ש דְּלֹא דָּמֵי לְדִלְעִיל לְעִנְיַן שֶׁלֹּא יֶאֱסוֹר חֲתִיכָה אֲחֵרוֹת וְהָא בלא"ה לָא דָּמֵי לְעִיל דהכ' שֶׁהוּא ל בְּלַח וַדַּאי הַמַּשֶּׁהוּ הַהוּא שֶׁהוּא יַיִן יֵשׁ כֹּחַ בּוֹ לְהִתְעָרֵב עִם הַמַּיִם אֶלָּא דְּאֵין בּוֹ כְּשִׁיעוּר לֶאֱסוֹר הַמַּיִם ובכה"ג הָיָה רָאוּי לוֹמַר חנ"נ וְצָרִיךְ ס בַּמַּיִם נָגֵד כָּל הַיַּיִן כו' וְהָבֵן זֹאת ועי' בט"ז וי"ד סי' צ"ב יע"ש הֵיטֵב אֶלָּא נִרְאֶה דְּאֶפְשָׁר דר"ת סוֹבֵר דְּנֶאֱסַר אוֹסֵר אַף שֶׁאֵין מוֹלִיךְ הָאִיסּוּר עִמּוֹ וּמַה שֶּׁיֵּשׁ לְהַקְשׁוֹת אֵיךְ יִתָּכֵן לְשִׁיטַת ר"ת דחנ"נ בְּשְׁאָר אִיסּוּרִין וא"כ יִקְשֶׁה קַוּשְׁיַת הָרַשְׁבָּ"א אֵיךְ מָצִינוּ כְּדֵי קְלִיפָה וַהֲלֹא הַקְּלִיפָ' יֶאֱסוֹר חֲבֵירוֹ וְכֵן מֶלַח לַבָּשָׂר ועי' לְעִיל בתו' בְּשְׁמַעְתִּין דְּאָמַר שְׁמוּאֵל ל"ש אֶלָּא נִצְלָה כו' י"ל דְּסוֹבֵר כר"א מִמִּיץ לְשָׁם דְּבַחֲצִי חֲתִיכָה אֵין אוֹמְרִים חנ"נ וְכָאן בְּשְׁמַעְתִּין אֵיְירֵי בְּאִיסּוּר שָׁמַן וְאַאֲרִיךְ בָּזֶה בפכ"ה ומַה שֶּׁאֵין אוֹסֵר הַמֶּלַח לַבָּשָׂר י"ל דְּסוֹבֵר שֶׁאֵין בְּמֶלַח שׁוּם דָּם דְּדֶרֶךְ הַמֶּלַח לְהַפְלִיט הַדָּם לְחוּץ וְלֹא לְהַבְלִיעַ הַדָּם בַּמֶּלַח וְכֵן כ' הָרֹא"שׁ זַ"ל בפכ"ה וְעַיַּיִן ב"י בְּסִימָן ס"ט וּבְאַחֲרוֹנִים יע"ש וּכְבָר הֶאֱרַכְנוּ מִזֶּה בְּחִדּוּשֵׁינוּ לְיוֹרֶה דֵּעָה סִימָן צ"ב בָּזֶה שָׁם, בא"ד וּלְפִירוּשׁ הר"א נִיחָא מַה שֶּׁצִּוָּה לְהַגְעִיל הָא אֵין בְּמַיִם שִׁשִּׁים וְאִי שֶׁיַּגְעִיל כו' עכ"ל רָצָה לוֹמַר דִּבְאֵין שִׁשִּׁים בַּמַּיִם נָגֵד כָּל הַכְּלִי כמ"ש בא"ח סִימָן תנ"ב וּבְכָל הַכְּלִי מְשַׁעֲרִינַן דְּלָא יָדְעִינַן כַּמָּה דָּם נָפִיק מִינ' ו פֵּירוּשׁ ר"א נִיחָא כִּי מַגְעִיל פַּעַם רִאשׁוֹן וְנִפְלַט הָאִיסּוּר מִמֶּנּוּ וְאַחַ"כ שָׁבוֹלֵעַ

קָצָת מִן הָאִיסּוּר דְּמִסְתָּמָא אֵין בּוֹלֵעַ כָּל הָאִיסּוּר אֶלָּא קְצָת מִמֶּנּוּ וּמַגְעִיל פַּעַם שֵׁנִית דְּנֶגֶד אוֹתוֹ מְקֹצָת יֵ"ש ס' בְּמַיִם ועי' בְּרֹא"ש ז"ל מ"ש בָּזֶה וְלָא יְדַעְנָא מַאן מֵפִיס בְּדָבָר זֶה דִּלְמָא בּוֹלֵעַ כָּל הָאִיסּוּר לְתוֹכוֹ ועי' בכ"ה דַּף ק"ח ד"ה שֶׁנָּפַל לְתוֹךְ יוֹרָה רוֹתַחַת וְשָׁם אֲבָאֵר בעזה"י אֲבָל לר"ת קָשֶׁה דְּבוֹלֵעַ מַיִם כְּשִׁעְוּר שֶׁהָיָה בּוֹ מֵעִיקָּרָא וְהֵם כ"ג: ובד"ה הָוָה מִין וּמִינוֹ כו' אוֹמֵר רַשְׁבָּ"ם דְּצָרִיךְ שֶׁיְּהֵא בַּחֲתִיכָה ס' נֶגֶד הָרוֹטֶב עכ"ל ר"ל דָּמִים הַנִּבְלָע בַּחֲתִיכוֹת אַף שֶׁיֵּשׁ ס' בָּרוֹטֶב נֶגֶד הַחֲתִיכָה הַיְינוּ שֶׁלֹּא נֶאֱסַר מַה שֶׁנִּפְלַט מִן הַחֲתִיכָה הָאֲסוּרָה דְּמִתְבַּטֵּל בַּמַּיִם משא"כ הַמַּיִם הַנִּבְלָע בַּחֲתִיכָה נִבְילָה וַדַּאי דְּנֶאֱסַר וְלֹא שַׁיָּיךְ שִׁעְוּר ס' שֶׁל מַיִם אֲחֵרִים וְהֵבִיאוּ רְאָיָה מִכַּזַּיִת בָּשָׂר לִיוֹרָה שֶׁל חָלָב אַף שֶׁיֵּשׁ ס' בְּחָלָב נֶגֶד פְּלִיטַת הַבָּשָׂר מ"מ הֶחָלָב הַנִּבְלָע בַּבָּשָׂר נֶאֱסַר וְלֹא שַׁיָּיךְ בִּיטּוּל הֶחָלָב בְּמַה שֶּׁבַּיּוֹרָה דַּהֲוָה אַחַ"כ מִין בְּמִינוֹ כו' יע"ש: מִשְׁנָה נוֹהֵג.

בְּטָהוֹרָה וְאֵינוֹ נוֹהֵג בְּטָמֵאָה אר"י וַהֲלֹא מִבְּנֵי יַעֲקֹב נֶאֱסַר וַעֲדַיִן טָמֵאָה מֻוּתֶּרֶת עַד כָּאן לְשׁוֹנָם הר"מ ז"ל בהל' מְלָכִים כת' דְּיַעֲק' נִצְטַוָּוה עַל ג"ה וְעַיֵּין בלח"מ שָׁם שֶׁהִקְשָׁה דְּהָא לְרַבָּנָן בְּסִינֵי נֶאֱמַר יע"ש וי"ל דְּוַדַּאי גַּם לְרַבָּנָן יעק' נִצְטַוָּוה עַל ג"ה דְּבוֹ הָיָה הַמַּעֲשֶׂה אֶלָּא דר"י אָמַר דְּנוֹהֵג: בְּטֻמְאָה דְּמַאי אָמַרְתְּ מִי שֶׁגִּידּוֹ אָסוּר וּבְשָׂרוֹ מֻוּתָּר וַהֲלֹא לִבְנֵי יעק' נֶאֱמַר וּבְהֶמָה טְמֵאָה מֻוּתֶּרֶת לָהֶם וַחֲכָמִים אָמְרוּ כִּי הַפָּסוּק הַזֶּה בְּסִינֵי נֶאֱמַר ומש"ה דָּרְשִׁינַן מִי שֶׁגִּידּוֹ אָסוּר וּבְשָׂרוֹ מֻוּתָּר וְעַיֵּין תּוֹסָפוֹת ד"ה וכ"ת.

אֶלָּא דְּקַשְׁיָא מַאי הַאי דְּאָמַר בַּגְּמָרָא דַּיְקָא נָמֵי דְּקָאָמַר ר"י וַהֲלֹא מִבְּנֵי יעק' כו' דְּמַשְׁמַע דְּפֵירוּשָׁא דְּמַתְנִי' מְשׁוּם דְּאִיסּוּ חָמוּר הוּא ומש"ה אִיסּוּרוֹ נוֹהֵג בִּבְנֵי נֹחַ וְיֵשׁ לְיַישֵּׁ'. וְעַיֵּין בפי' הַמִּשְׁנָיוֹת לְהר"מ בְּכָאן דְּכָוֵן לְמ"ש בהל' מְלָכִים דְּיַעֲקֹב נִצְטַוָּוה עַל ג"ה שֶׁכָּתַב מַה שֶּׁאָנוּ אוֹסְרִין ג"ה לֹא בְּמָצוֹת הַשֵּׁם לְיַעֲק' אֶלָּא מַה שֶּׁצִּוָּוה הקב"ה בְּסִינַי וְהַיְינוּ אַף לַחֲכָמִים דְּאָמְרוּ בְּסִינַי נֶאֱמַר וַדַּאי יעק' נִצְטַוָּוה עַל ג"ה וּבְנוֹדַּאי אַף בְּהֶמָה טְמֵאָה נֶאֱסַר דִּלְדִידְ' טְמֵאָה מֻוּתֶּרֶת אֲבָל אָנוּ עוֹשִׂין בְּמָצוֹת הַשֵּׁם בְּסִינַי וְאֵין אִיסּוּר חע"א אוֹ מִקְרָא דְּמִי שֶׁגִּידּוֹ כו' וְאַל תִּתְמַהּ מִי אִיכָּא מִידֵּי דְּלִישְׂרָאֵל שָׁרֵי דְּזֶה לָא מִיקְרֵי שָׁרֵי דמ"מ לְיִשְׂרָאֵל אָסוּר מְשׁוּם טְמֵאָה וְעַיֵּין בל"ב א' בְּתוֹסָפוֹת שָׁם וּמִיהוּ אִי אֵין בְּגִידִין בנ"ט לְיִשְׂרָאֵל שָׁרֵי לְגַמְרֵי וְיֵרָאֶה דַּאֲפִילּוּ אִיסּוּרָא בְּעָלְמָא לֵית בי' דְּעֵץ בְּעָלְמָא הוּא וְלָא מִיקְרֵי כְּלָל אָכִיל' וְאַף לְמַאי דקיי"ל כָּל אִיסּוּרָ' שֶׁבַּתּוֹ' אִיסּוּרָ' מִיהָא הָוֵה שֶׁלֹּא כְּדֶרֶךְ אֲכִילָתָן מ"מ כה"ג דְּעֵץ אַף אִיסּוּר לֵיכָּא וּלְשִׁיטַת הר"מ ז"ל נִיחָא וּכְפִי מ"ש בְּרֵישׁ פִּירְקִין דְּרַבָּנָן דְּאָמְרוּ בְּסִינַי נֶאֱמַר לִידַע מֵאִיזֶה טַעַם נֶאֱסַר ע"כ אַף דְּאֵין בְּגִידִין בנ"ט אַפ"ה חַיָּיב מְשׁוּם טְמֵאָה וּמִיהוּ לְמַה שֶּׁמְּפֹרָשׁ לְקַמָּן לר"ש לֹא יִתְיַישֵּׁב זֶה יע"ש וְעַיֵּין בס' פְּנֵי יְהוֹשֻׁעַ בִּפְסָחִים כ"ב יֵרָאֶה דג"ה רְאוּיָה לַאֲכִילַת בְּהֵמָה ממ"ש הָרֹא"שׁ דְּנִזְהָרִין לְהַשְׁלִיךְ לְחָתוּל כו' וַהֲוָה שֶׁלֹּא כְּדֶרֶךְ אֲכִילָה וְאִיסּוּר תּוֹרָה מִיהָא אִיכָּא לְמִי שֶׁסּוֹבֵר כֵּן וּלְמִי שֶׁסּוֹבֵר שֶׁלֹּא כְּדֶרֶךְ אֲכִילָה וְאִיסּוּר דְּרַבָּנָן קָשֶׁה וְשָׁם אֲבָאֵר וּמִיהוּ מ"ש בפי' הַמִּשְׁנָיוֹת לְהר"מ דְּמַה שֶּׁאָנוּ עוֹשִׂים בְּמָצוֹת הַשֵּׁם לְיִשְׂרָאֵל הַיְינוּ דְּאִי בְּמָצוֹת הַשֵּׁם לְיַעֲקֹב הָיָה נוֹהֵג בְּטֻמְאָה דְּלִדִידֵיהּ הָיָה טְמֵאָה מֻוּתֶּרֶת וְלֹא שַׁיָּיךְ אֵין אִיסּוּר חע"א ז"א דְּאִי נָמֵי לֹא הָיָה נִשְׁנֵית בְּסִינַי אַפ"ה כְּשֶׁנִּתְּנָה תּוֹרָה וְנִתְחַדְּשָׁה הֲלָכָה אֵין אִיסּוּר חע"א לְדִידַן וְעַיֵּין בת"ח כָּאן בְּשִׁמְעָתִין וְהוּא פָּשׁוּט לְכָל מֵבִין אֶלָּא מִטַּעַם הַשֵּׁנִי דְּאִי בְּמָצוֹת הַשֵּׁם לְיַעֲק' לֹא הָיָה שַׁיָּיךְ מִי שֶׁגִּידּוֹ אָסוּר כו' משא"כ אִי בְּמָצוֹת הַשֵּׁם לְמֹשֶׁה שַׁפִּיר שַׁיָּיךְ דְּרָשָׁא דְּמִי שֶׁגִּידּוֹ אָסוּר, וּבְשָׂרוֹ מֻוּתָּר מִפַּשְׁטָא דִּקְרָא, וְלָאו מִיתּוֹרָא דִּקְרָא אֶלָּא מִפְּשָׁטָא כְּדִכְתִיבְנָא וּמִיהוּ אִי הָיְינוּ עוֹשִׂין בְּמָצוֹת

הַשֵּׁם לְיַעֲקֹ' וְאַף דְּכָתַב בְּסִינַי אַפִּ"ה הָיָה נוֹהֵג בְּטֻמְאָה דְּהָא מִי שֶׁגִּידוֹ אָסוּר לָאו מִיתּוֹרָא אֶלָּא מִפְּשָׁטָא דִּקְרָא דְּלָא מַיְירֵי אֶלָּא בִּטְהוֹרָה וְאִילּוּ לְיַעֲקֹ' דַּאי דְּנֶאֱסַר בְּטֻמְאָה וְזֶה שכת' כִּי עִיקַּר גְּדוֹל נִכְלָל בַּמִּשְׁנָה זֹאת וְהַבֵּן זֶה: ע"ש אָמְרוּ לוֹ בְּסִינַי נֶאֱמַר נִרְאֶה דְּרַבָּנָן לֵית לְהוּ אִיסּוּר חָמוּר וְכֵן פְּסַק הר"מ זַ"ל בהל' א"ב ובמ"א דְּאֵין אִיסּוּר חע"א אִם לֹא בא' מג' דְּרָכִים כּוֹלֵל וּמוֹסִיף וב"א אֶלָּא לְדִבְרֵי ר"י אָמְרוּ זֹאת אוֹ דר"י תַּרְתֵּי קָאָמַר וַהֲלֹא מִבְּנֵי יַעֲקֹב נֶאֱסַר וַהֲוָה אִיסּוּר חָמוּר וְלֹא שַׁיְיךְ דְּרָשָׁא דְּמִי שֶׁגִּידוֹ אָסוּר וְהֵם הֵשִׁיבוּ לוֹ עַל הא' דְּמִי שֶׁגִּידוֹ אָסוּר וְעַל הַשֵּׁנִית לֹא חָשׁוּ לַהֲשִׁיבוֹ לוֹ דְּהֵם סְבִירָא לְהוּ דְּלָא חָל בְּאִיסּוּר חָמוּר וְעַיֵּין מ"ש לְקַמָּן שׁוּב מָצָאתִי בָּרַשְׁבָּ"א אַהָא דְּפָרִיךְ ק"ב א' ולר"י לַיְתֵי אִיסּוּר אֲבָר וְלָחוּל כו' דכ"ע סְבִירָא לְהוּ כֵּן מִדְּאָמְרוּ לוֹ בְּסִינַי נֶאֱמַר יע"ש וי"ל לִדְבָרָיו קָאָמְרִי לֵיהּ וּלְהוּ לס"ל יע"ש וְזֶה כמ"ש בָּזֶה: גְּמָרָא וְהַתַּנְיָא ר"י אוֹמֵר יָכוֹל כו' הִנֵּה לְתֵירוּצָא דְּרָבִינָא פְּסָחִים ל"ב ב' אָכַל מַצָּה שֶׁל טֶבֶל מִי שֶׁאִיסּוּרָן מִשּׁוּם בַּל תֹּאכַל חָמֵץ לְבַד כו' ה"ה כָּאן אֶלָּא דְּאַקְשֵׁי לֵיהּ לְרָבִינָא הָתָם וְאָמַר מִידִּי בִּלְבַד כְּתִיב וְאַסִּיק מְחַנְּוְרְתָּא כְּמַעְקְרָא יע"ש וה"נ כָּאן ואה"נ דְּלְרָבִינָא לר"י אִיסּוּר חע"א וְאֶפְשָׁר דְּרָבִינָא קַבְּלָהּ מִכִּי אַקְשֵׁי לֵיהּ שָׁם: ע"ש דַּיְקָא נָמֵי דְּאָמַר ר"י וַהֲלֹא מִבְּנֵי יעק' נֶאֱסַר כו' כָּתַב הת"ח הָא דְּלָא קָאָמַר מִשּׁוּם מִי שֶׁגִּידוֹ אָסוּר כמ"ש הַתּוֹסָפוֹת ד"ה וַהֲלֹא י"ל מִדְּלָא תְּנַן וַהֲלֹא לִבְנֵי יעק' אוֹ דַּהֲוָה לוֹמַר גִּיד נֶאֱסַר וַעֲדַיִין טְמֵאָה מֻוָּתֶּרֶת לָהֶן יע"ש וְיָפָה כָּתַב, וּבָזֶה יֵשׁ לְיַיְשֵׁ' מַה שֶׁהִקְשִׁינוּ לְעֵיל לְשִׁיטַת הר"מ דְּיַעֲק' נִצְטַוָּה עַל ג"ה אַף לְרַבָּנָן וא"כ ע"כ הָא דְּאָמְרוּ לוֹ בְּסִינַי נֶאֱמַר ע"כ הַיְינוּ דְּשַׁיְיךְ דְּרָשָׁא מִי שֶׁגִּידוֹ אָסוּר וּבְשָׁרוֹ מות' וְאֵימָא דר"י נָמֵי הָכֵין קאמ' ר"ל דר"י וַדַּאי תַּרְתֵּי קָאָמַר דְּמַאי טַעְמַיְ' דִּידְכוּ אִי מִשּׁוּם דְּאֵין אִיסּוּר חע"א וַהֲלֹא אִיסּוּר חָמוּר הוּא וְזֶה נִרְמַז מִדְּאָמְ' וַהֲלֹא מִבְּנֵי יַעֲקֹב נֶאֱסַר וְלֹא אָמַר לבנ"י וְעוֹד אָמַר דְּאִי מִשּׁוּם שֶׁגִּידוֹ אָסוּר וּבְשָׁרוֹ מות' וַהֲלֹא עֲדַיִין בְּהֵמָה טְמֵאָה מֻוּתֶּרֶת וְלֹא שַׁיְיךְ דְּרָשָׁא זוֹ וּבָזֶה נִיחָא מַה דְּסַיֵּים ר"י וַעֲדַיִין טְמֵאָה מֻוּתֶּרֶת לָהֶם דִּמְיַיתַּר הוּא דְּאִי לוֹמַר דְּאִי בְּהֵמָה טְמֵאָה אֲסוּרָה לָהֶם לֹא הָיָה אִיסּוּר חָמוּר דְּזֶה לֹא עָלָה עַל דַּעַת אָדָם שֶׁנִּצְטַוָּה יעק' עַל טְמֵאָה אֶלָּא כמ"ש וְהֵם הֵשִׁיבוּ לוֹ דְּרָשָׁא דָּמִי שֶׁגִּידוֹ אָסוּר שַׁיְיךְ לִדְרוֹשׁ דִּבְסִינַי נֶאֱמַר כו' וְעַל הַשֵּׁנִית לֹא חָשׁוּ לְהָשִׁיב לוֹ דְּהֵם אִיסּוּר חע"א בְּאִיסּוּר חָמוּר לֵית לְהוּ וכמ"ש לְעֵיל וּבָזֶה א"ש הַכֹּל: ובפירש"י ד"ה וְאֵינוֹ בְּטֻמְאָה לָמָּ"ד יֵשׁ בנ"ט וְלָמָּ"ד אֵין בנ"ט פָּטוּר מִכְּלוּם כו' לְכְאוֹרָה דְּרַשְׁ"י פי' כֵּן דְּאֶפְשָׁר דְּתַנָּא דְּמַתְנִי' סוֹבֵר אֵין בנ"ט וּפָטוּר מִכְּלוּם אֶלָּא דְּקָשָׁה מַהַאי דְּקָאָמְרִי' וַהֲלֹא בְּסִינַי נֶאֱמַר וּמִיהוּ ר"י וַדַּאי סוֹבֵר יֵשׁ בנ"ט ומש"ה וַהֲלֹא מִבְּנֵי יעק' נֶאֱסַר וכמ"ש הת"ח וַהֲבֵאתִיו לְעֵיל וְרַבָּנָן עִיקַּר תְּשׁוּבָה עַל מִי שֶׁגִּידוֹ אָסוּר וּבְשָׁרוֹ מֻוָּתָּר: (דַּף קא) גְּמָרָא ור"ש ממ"נ כו' אֵין לְהַקְשׁוֹת דִּלְמָא מַיְירֵי בְּאָכְלוּ וְאֵין בּוֹ כַּזַּיִת וְנֶאֱמַר דְּאֵין אִיסּוּר חע"א אַף בַּחֲצִי שִׁיעוּר וּכְפִי הַנִּרְאֶה מִתּוֹסָפוֹת דִּשְׁבוּעוֹת כ"ד דְּסַפּוֹקֵי מְסַפְּקָא בְּדָבָר זֶהומש"ה פָּטוּר מִכְּלוּם דְּעַל גִּיד אֵינוֹ חַיָּיב דְּאֵין אִיסּוּר חע"א וְעַל טְמֵאָה לֵיכָּא שִׁיעוּרָא דַּחֲצִי זַיִת וי"ל דא"כ מ"ט דר"י דְּמִחֵי' שתי' בג"ה שֶׁל טְמֵאָה וְהָא אִית לֵיהּ לְעֵיל אֲכָלוֹ וְאֵין בּוֹ כְּזַיִת פָּטוּר גַּם עַל טְמֵאָה אַמַּאי מִיחַיַּ' וע"כ בְּיֵשׁ כַּזַּיִת וְעוֹד לר"ש לוֹקֶה בכ"ש וע"כ פָּרִיךְ שַׁפִּיר מ"ט: וּבְתוֹסָפוֹת ד"ה ור"ש פּוֹטֵר המ"ל דר"ש לֵית לֵיהּ אִיסּוּר חע"א אַף בְּכוֹלֵל עכ"ל התו' לְשִׁיטָת' שֶׁכָּתְבוּ לְקַמָּן ד"ה אִיסּוּר כּוֹלֵל דְּאִיסּוּר הֲנָאָה לָא הֲוָה מוֹסִיף אֶלָּא חָמוּר ור"ש לֵית לֵיהּ חָמוּר עַל קַל אַף בְּכוֹלֵל מֵהַהִיא דִּנְבֵילָה בי"ה אֲבָל לְשִׁיטַת הר"מ זַ"ל בְּפֵירוּשׁ הַמִּשְׁנָיוֹת במס' כְּרִיתוֹת בפ' אָמְרוּ לוֹ עַל מָתְנֵי' דְּיֵשׁ אוֹכֵל כו'

דְּאִיסּוּר הֲנָאָה הֲוָה מוֹסִיף ור"ש לְטַעֲמֵיהּ דְּאִית לֵיהּ ג"ה אָסוּר בַּהֲנָאָה א"כ פָּרִיךְ שַׁפִּיר ור"ש מ"נ דְּלָא בְּרִירָא לֵיהּ אִי לֵית לֵיהּ לר"ש מוֹסִיף אוֹ לָאו וְעַיֵּין יְבָמוֹת ל"ב וּבַתּוֹסָפוֹת יע"ש אֶלָּא דִּלְפִי הַנִּרְאֶה במ"ש לְקַמָּן דלהר"מ לָא הֲוָה הֲנָאָה אִיסּוּר מוֹסִיף אֶלָּא בְּקָדָשִׁים דַּוְקָא וְלֹא בְּאִיסּוּר אַחֵר קָשֶׁה וְעַתָּה רָאִינוּ שֶׁיֵּשׁ לְיַיֵּשׁ' זֹאת דמ"ט לָא הֲוָה מוֹסִיף בִּשְׁאָר אִיסּוּרִין כמ"ש הלח"מ במ"א דְּלָא לָקֵי עַל הֲנָאָה וּכְמוֹ שֶׁאָבָאֵר לְקַמָּן בְּאוֹרֶךְ ומ"ט אֵין לוֹקֶה עַל הֲנָאָה דְּלָא הֲוָה שֶׁלֹּא כְּדֶרֶךְ הֲנָאָה כמ"ש המ"מ בפ"ח ממ"א דְּכָל דָּבָר הָרָאוּי לַאֲכִילָה הֲנָאָה דִּידָהּ אֲכִילָה משא"כ לר"ש דְּאָמַר כ"ש למכ' וּכְפִי מ"ש התו' בִּשְׁבִיעִית וּמָהַרְשָׁ"ל וּבְמָהַרְשָׁ"ל וּמַהַר"י בֶּן לֵב שָׁם דְּלָמָּ"ד כ"ש למכ' ה"ה שֶׁלֹּא כְּדֶרֶךְ אֲכִילָה לוֹקֶה וה"ה לר"ש לָקֵי עַל הֲנָאָה וַהֲוָה מוֹסִיף ומכ"ש אִי נָאֱמַר אֵין בְּגִידִין בנ"ט וְיֵשׁ לְהַר"מ הוֹכָחָה מִכָּאן: גְּמָרָא מַאן הַאי תַּנָּא כו' מַקְשִׁין הָעוֹלָם דבכ"מ שֶׁנִּזְכַּר ר"י וַחֲכָמִים הוּא ר"מ וְכֵן לְהֵיפֶךְ לָא פָּרִיךְ דְּיָדוּעַ ר"י הוּא וְכָאן לֹא הֻזְנַח בְּזֶה לוֹמַר ר"י הוּא וְלִכְאוֹרָה יֹאמַר דר"י אִית לֵיהּ חָמוּר עַל קַל חָיֵיל שַׁפִּיר כְּהַהִיא דג"ה עַל טְמֵאָה וּמַאי חֲזֹמְרִין' שֶׁכֵּן נוֹהֵג בִּבְנֵי נֹחַ וכפירש"י שָׁם ד"ה וּמְשַׁנֵּי יע"ש וּמַאן דְּאִית לֵיהּ חָמוּר עַל קַל כ"ש דְּאִית לֵיהּ מוֹסִיף אוֹ כּוֹלֵל שֶׁשָּׁוִין דְּהָא לְדִידַן אַלִּיבָּא דְּהִלְכְתָא לֵית לָן חָמוּר עַל קַל וְכוֹלֵל אִית לָן ומכ"ש לר"י אֶלָּא ע"כ דְּלָאו ר"י הוּא אֶלָּא דְּאֵין זֶה מֻוְכָּרַח דְּאֶפְשָׁר חוּמְרָא דְּנוֹהֵג בב"נ חָשׁוּב הוּא עַד מְאֹד ומש"ה חָל ומשא"כ בְּכוֹלֵל ואה"נ דר"י לֵית לֵיהּ אִיסּוּר חָמוּר וְעַיֵּין בָּרַשְׁבָּ"א לְקַמָּן ק"ב ע"ב אַהָא דְּאָמַר ולר"י כו' לַיְתֵי אִיסּוּר אֲבָר יע"ש הֵיטֵב.

וּכְבָר נִדְפַּס בס' א"א הָרַב נֵרוֹ בְּקֻנְטְרֵס אַחֲרוֹן שָׁם שֶׁחִיבַּרְתִּי בְּיַלְדוּתִי זֹאת הַקּוּשְׁיָא וּבְשֵׁם גִּיסִי הָרַב הֶחָסִיד הַמָּנוֹחַ מוהר"ר אַהֲרֹן ז"ל תי' נָאֶה דלר"י אָמְרִינַן בִּפְסָחִים דג"ה מֻוָּתָר בַּהֲנָאָה כְּשֶׁהֻוְתְּרָה נְבֵלָה כו' וְאֵין אִיסּוּר חע"א לָא הֲוָה גִּיד בִּכְלַל נְבֵילָה וְלָא הֲוָה בִּכְלַל הֶיתֵּר הֲנָאָה יע"ש ומ"מ אֲנִי אוֹמֵר דְּאִי מִשּׁוּם הָא לָא אִירְיָא דְּהַהִיא סְוּגְיָא לְרוּחָא אִיתְאַמְרָא דְּבָאֱמֶת בלא"ה ג"כ מֻוָּתָר בַּהֲנָאָה ק"ו מַחֵלֶב כמ"ש המ"מ בפ"ח מהל' מ"א הֲלָכָה י"ד יע"ש וא"כ אַף דְּאֵין אִיסּוּר חע"א אַפֵּ"ה ג"ה מֻוָּתָר וְעַיֵּין בק"א הִקְשֵׁיתִי בע"א: וא"א הָרַב נֵרוֹ תי' בְּסִפְרוֹ הַנִּקְרָא בִּרְכַּת יוֹסֵף פ' וַיִּשְׁלַח וְז"ל דְּאָמוֹרָאֵי בָּתְרָאֵי מַקְשֵׁי מַאן תְּנָא דְּמַדְאִיבַּעְיָא לְהוּ בְּדוֹרוֹת רִאשׁוֹנִים לְעֵיל אִי ר"י סָפוּקֵי מְסַפְּקָא לִי' אוֹ מְפָשֵׁט פְּשִׁיטָא לֵיהּ וְאִי הַדּ תַּנָּא ר"י ע"כ תַּפְשִׁיט דְּפָשִׁיטָא לֵיהּ דְּאִי מְסַפְּקָא לֵיהּ ע"כ לָא מִיחַיַּיב' ר"י אֶלָּא בְּאוֹכֵל מִשְּׁתֵּיהֶן א"כ לִיחַיַּיב שְׁתַּיִם בְּאוֹכֵל מִנְּבֵילָה עַל א' מִשּׁוּם גִּיד וְעַל א' מִשּׁוּם נְבֵילָה וְאִי בַּאֲכָלוֹ וְאֵין בּוֹ כְּזַיִת ומש"ה בְּאִיסּוּר עוֹלָה אִיסּוּר חָמוּר וְחָיֵיל שַׁפִּיר דְּהָא לר"י לֹא מִיחַיַּיב בַּאֲכָלוֹ וְאֵין בּוֹ כְּזַיִת עַד שֶׁיִּהֵא בּוֹ כְּזַיִת עכ"ל.

וא' מִן הַמַּשְׁכִּילִים הק' לִי עַל דְּבָרָיו וְאָמַר שֶׁזֶּה אֵינוֹ דְּאִימָּ' ר"י הוּא וְלֹא אָכַל אֶלָּא חֲדָא וממ"נ חַיַּיב א' אוֹ מִשּׁוּם נְבֵילָה אוֹ מִשּׁוּם ג"ה עכ"ד וְסָכָל הֶרְאָה סִכְלוּתוֹ לְכָל רוֹאֵי הַשֶּׁמֶשׁ דְּהָא תְּנָא וּמוֹדִים חֲכָמִים בְּגִיד הַנָּשֶׁה שֶׁל עוֹלָה וש"ה דְּחַיַּיב שְׁתַּיִם וע"כ בְּאוֹכֵל מב' יְרֵכַיִם וא"כ כה"ג בְּאוֹכֵל מִנְּבֵילָה נָמֵי כה"ג הָיָה לְחַיַּיב שְׁתַּיִם ממ"נ.

וְכֵן הוּא בְּהֶדְיָא בס' א"א נֵרוֹ וַאֲנִי בָּאתִי לְהַרְאוֹת מַעֲשֵׂי אַנְשֵׁי זְמַנֵּנוּ יֵשׁ אֲשֶׁר לֹא קָרָא וְלֹא שָׁנָה וְשׁוֹנֶה בְּאִוַּלְתּוֹ לְדַבֵּר סָרָה וְאֵין כָּאן מְקוֹמוֹ. וַאֲנִי אָמַרְתִּי שֶׁאֵינֶנִּי מֵבִין דִּבְרֵי הָרַב א"א נר"ו דְּאַפְּתִי אֵיכָא לְאוֹקְמֵיהּ פְּלֻגְתַּיְיהוּ בְּאָכַל ב' מב' בְּהֵמוֹת מב' יְרֵכַיִם אַחַת כְּשֵׁירָה וְאַחַת נְבֵילָה דלר"מ חַיַּיב שְׁתַּיִם עַל אוֹתוֹ גִּיד מִנְּבֵילָה גּוּפָא דְּאִיסּוּר חע"א ולר"י

אֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא מִשּׁוּם גִּיד דְּקָדִים וְלֹא מִשּׁוּם נְבֵילָה דְּשָׁמָא אוֹתוֹ שֶׁהוּא נְבֵילָה בּוֹ אִיסּוּר גִּיד וְאֵין אִיסּוּר חע"א משא"כ בְּאוֹכֵל יֶרֶךְ א' מְעֻוָּלָה וש"ה וְיֶרֶךְ א' מִבְּהֵמַת חֻלִּין חַיָּיב שְׁתַּיִם ממ"נ דְּאַף אִי ג"ה בְּאוֹתוֹ שֶׁל עוֹלָה אַפְּ"ה חָל עָלָיו אִיסּוּר עוֹלָה וש"ה דַּהֲוָה חֲמוּר כו' וְאֶפְשָׁר דֶּרֶךְ רְחוֹקָה הִיא לוֹמַר פְּלֻוגְתַּיְיהוּ בְּהָכִי ומ"מ דֶּרֶךְ פְּלִפּוּל נוֹכַל לוֹמַר כֵּן וְעַתָּה רָאִיתִי כִּי דִּבְרֵי הָרַב נר"ו כְּנִים וְאַמָּתַּים כְּפִי מ"ש הַמְּשָׁנֶה לַמֶּלֶךְ בַּפּ"א מֵהִלְכוֹת א"ב הֵ"א דְּמִתּוֹ' בְּזִבָּחִים ע"ז א' ד"ה הַפִּיגּוּל וְדָלָה דְּאַף בִּשְׁחוּטִין אָמְרִינַן גּוּפִין מְחֻלָּקִין א"כ לֵיכָּא לְאוֹקֹמֵיהּ בְּאָכַל ב' גִּידִים מב' יְרֵכַיִם מב' בְּהֵמוֹת דא"כ לר"מ לְיַחַיֵּב ג' ה"ל לְחִיּוּבֵיהּ (ב' מְשׁוּם גִּיד) וְאַחַת מִשּׁוּם נְבֵילָה וְאַף דְּמַיְירֵי בְּהַתָּרָאָה אַחַת מ"מ הָרֵי גּוּפִין מְחֻלָּקִין וּבְסֶוגְיָא דְּקִדּוּשִׁין דַּף ע"ז וּכְבָר כָּתַבְנוּ מִזֶּה לְעֵיל בְּפִירְקִין דְּסֶוגְיָא דאו"ב פ"ג א' לָא מַשְׁמַע הָכִי יע"ש וְאֶפְשָׁר דְּסֶוגְיָא דְּהָתָם לָאו דַּוְקָא ובלא"ה מְשַׁנֵּי הָתָם שַׁפִּיר ובלא"ה אַשְׁכַּחְנָא פָּתְרֵי בִּבְהֵמָה אַחַת שֶׁהוֹצִיא עוֹבֵר יָדוֹ מֵת וְכַדּוֹמֶה וְאֵין לְהַאֲרִיךְ בְּכָאן גַּם אִי בַּאֲכִילָה א' מְיַחַיֵּב בב"א בְּגוּפִין מְחֻלָּקִין עַיֵּין בְּכָלָלִים מ"ש שָׁם בְּאוֹרֶךְ מִזֶּה וּבְמָקוֹם אַחֵר אֲנוֹפֵף יָדַי בָּזֶה: ובפירש"י ד"ה וְאִיסּוּר כּוֹלֵל כו' וְהֵיכָא דְּאִית בֵּיהּ תַּרְתֵּי כּוֹלֵל וּמוֹסִיף עכ"ל מפירש"י יֵרָאֶה דְּקָאֵי בשי' הר"מ בְּפֶרֶק אָמְרוּ לוֹ בִּכְרִיתוּת בפי' הַמִּשְׁנָיוֹת דְּאִיסּוּר הֲנָאָה הֲוָה מוֹסִיף יע"ש אֶלָּא שֶׁתֵּירֵץ שָׁם שֶׁלֹּא תִּקְשֵׁי מֵהָא דכ"ה קי"ד כו' דְּהַמְּבַשֵּׁל חֵלֶב בחל' דְּאֵינוֹ חַיָּיב עַל בב"ח דְּאֵין אִיסּוּר חע"א וְהָא הֲוָה מוֹסִיף יע"ש וּדְבָרָיו צָרִיכִין בֵּיאוּר כְּמוֹ שֶׁאָכְתּוֹב בפכ"ה וְגַם לְפִי מַה שֶּׁכָּתַב הלח"מ בפ"ט הֲלָכָה יו"ד בְּהִלְכוֹת מ"א דְּהָא דְּלָא הֲוָה הֲנָאָה מוֹסִיף דְּאֵין לְהָבִיא מוֹסִיף אֶלָּא דְּוִמְיָא דְּאִיסּוּר הַנּוֹסָף וְכֵיוָן שֶׁעַל הֲנָאָה אֵין בּוֹ מַלְקוּת אֵין לְחַיְּבוֹ עַל אִיסּוּר א"ח מַלְקוּת וְקָדָשִׁים לוֹקֶה עַל הֲנָאָה יע"ש והר' ז"ל לֹא זָכַר בְּעֵת כְּתִבוֹ זֹאת מ"ש הר"מ בפי' הַמִּשְׁנָיוֹת גּוּפָא לְתָרֵץ בע"א וְאֵיךְ שֶׁיִּהְיֶה לֹא שַׁיָּיךְ אִיסּוּר מוֹסִיף בְּשׁוֹר הַנִּסְקָל מה"ט דְּכְתִיבָנָא ומש"ה אָמְרִי' דְּמוֹדִים בְּתַרְוַיְיהוּ וְלֹא זוֹ בִּלְבַד בְּעוּלָה דַּהֲוָה מוֹסִיף אֶלָּא אפי' בש"ה דַּהֲוָה רַק אִיסּוּר חָמוּר ה"ה דְּחָיֵיל וּלְרַשִׁ"י יִקָּשֶׁה מֵהַהִיא דכ"ה שׁוּב רָאִיתִי לְהָרִיטְבָ"א שֶׁהִקְשָׁה מֵהַהִיא דכ"ה וְהַנִּרְאֶה דְּמִשּׁוֹר הַנִּסְקָל קָא קַשְׁיָא לֵיהּ וּכְדִכְתִיבְנָא: וּבְתוֹסְפוֹת ד"ה מַאן הַאי תַּנָּא כו' וא"ת אִיסּוּר מוֹסִיף הוּא מִיגּוֹ דְּאִיתּוּסִיף לְגָבוֹהַּ וי"ל דְּגִיד אָסוּר לְגָבוֹהַּ עכ"ל הִנֵּה יֵרָאֶה מִדִּבְרֵיהֶם דְּכֹל שֶׁבְּיָדוֹ לַעֲשׂוֹת הֲוָה שַׁפִּיר אִיסּוּר מוֹסִיף דְּאַף דְּבֶהֱמַת חֻלִּין הִיא מ"מ מִתְּחִלָּה הָיָה רָאוּיָה לְגָבוֹהַּ וַעֲכְשָׁיו שֶׁנִּתְנַבְּלָה אָסוּר לְגָבוֹהַּ וְאַף שֶׁלֹּא הִקְדִּישָׁהּ דְּבָיְדוֹ לְהַקְדִּישָׁהּ וְהָא דְּלָא מוֹקֵי לָהּ בְּבַעֲלַת מוּם י"ל דְּסָתְמָהּ תַּנָּא וְעוֹד דְּמִדְּתַנֵּי' וּמוֹדִי' חֲכָמִים בג"ה שֶׁל עוֹלָה וּמַאי אִירְיָא שֶׁל עוֹלָה אֲפִילּוּ חֻלִּין כה"ג הֲוָה מוֹסִיף כמ"ש ומ"ש דְּאִיכָּא לְמֵ"ד דְּגִיד אָסוּר לְגָבוֹהַּ הוּא פְּלוּגְתָּא דר' וְרַבָּנָן בְּמְחֻלָּבִין דְּאִיסּוּרָא אֲבָל פֵּירְשׁוּ דְּאִיסּוּרָא כ"ע אֵינוֹ עוֹלֶה וא"כ אֵימָא דְּמַיְירֵי בְּפִירוּשׁוֹ דְּהַשְׁתָּא לֵיכָּא לכ"ע אִיסּוּר מוֹסִיף לְגָבוֹהַּ וְלֹא חָל עָלָיו נְבֵילָה וְאֵין לוֹמַר כֵּיוָן דְּחָל עָלָיו אִיסּוּר נְבֵילָ' בְּמְחֻבָּר תּוּ לָא פָּקַע מִמֶּנּוּ דז"א דְּהַשְׁתָּ' לֵיכָּא מוֹסִיף לֹא חָל וּכְבָר כָּתַבְנוּ מִזֶּה פְּעָמִים רַבּוֹת וְאֶפְשָׁר דְּסָתְמָא אָמַר דְּאֵינוֹ חַיָּיב וע"כ דְּסוֹבֵר דְּאָסוּר לְגָבוֹהַּ אַף בְּמְחֻבָּרִין וְלֵיכָּא אִיסּוּר מוֹסִיף לְגָבוֹהַּ וְלֹא חָל נְבֵילָה.

וְעַיֵּין מ"ש לְעֵיל ר"פ בְּתוֹסְ' ד"ה קָדָשִׁים וּמַה שֶּׁבְּהֵמָה בְּחַיֶּיהָ אֵינוֹ מְטַמְּאָה וּנְבֵילָה מְטַמְּאָה אֶפְשָׁר דְּלָא חֲשִׁיב לֵיהּ אִיסּוּר חָמוּר וְעוֹד דג"ה אֵין בּוֹ טֻמְאַת נְבֵילָה וּמִיהוּ הַמְעַיֵּין בְּהָעוֹר וְרוֹטֶב יִרְאֶה דְּיֵשׁ בּוֹ טֻמְאַת נְבֵילָה יע"ש: ובד"ה אִיסּוּר כּוֹלֵל בְּאִיסּוּר חָמוּר כו' אֶלָּא כְּלוֹמַר אִיתּוֹסַף חוּמְרָא וְכֵן מַשְׁמַע בפכ"ה דְּפָרִיךְ וְסָבַר שְׁמוּאֵל כו' עכ"ל הַתּוֹ' לָא סְבִירָא

לְהוּ כְּרַשֵׁ"י ור"מ זַ"ל בפ"ד מֵהִלְכוֹת מ"א וּבְפֵ' הַמִּשְׁנָיוֹת בִּכְרִיתוּת פ' אָמְרוּ לוֹ דְּאִיסּוּר
הֲנָאָה מוֹסִיף וְהֶוְקֵּשָׁה לוֹ מבב"ח וְהַתּוֹסָפוֹת סְבִירָא לְהוּ דְּלָא הֲוָה אֶלָּא אִיסּוּר חָמוּר מֵהָנֵי
קֻוּשְׁיוֹת שָׁם וְגַם אִי הָכִי מַה פָּרִיךְ לִשְׁמוּאֵל דְּאִיסּוּר חע"א מִתְרוּמָה הָא שָׁאנֵי דַּהֲוָה מוֹסִיף
אֶלָּא דְּלָא הֲוָה אֶלָּא חָמוּר וּפָרִיךְ שַׁפִּיר אַמַּאי לֹא חָל טֻוְמְאַת הַגּוּף שֶׁהוּא בְּמִיתָה עַל אִיסּוּר
תְּרוּמָה טְמֵאָה שֶׁהִיא בַּעֲשֵׂה דַּהֲוָה חָמוּר עַל קַל וַהֲתוֹסָ' לְשִׁיטָתַיְיהוּ דְּסוֹבְרִים דְּכָל אִיסּוּרֵי
הֲנָאָה לוֹקִין עַל הֲנָאָתָן כַּמְבוֹאָר בְּדִבְרֵיהֶם בְּכַמָּה מְקוֹמוֹת וּפְסָחִים פכ"ש הִקְשׁוּ דְּיֵהֵא
נֶהֱנֶה מֵחָמֵץ בְּכָרֵת יע"ש וא"כ הוֹכִיחוּ שַׁפִּיר מִכָּאן דְּנָקִיט חָמוּר עַל קַל דְּאִי מִשּׁוּם ש"ה
נָקִיט לָהּ דמ"ש מִקֻּדָּשִׁים דְּסְבִירָא לְהוּ דבש"ה לוֹקֶה ג"כ עַל הֲנָאָה וְגַם עַל בב"ח סְבִירָא
לְהוּ דְּלוֹקֶה עַל הֲנָאָה אַף דַּהֲוָה לָאו דְּאָתֵי בְּאֵם אֵינוֹ עִנְיָן כְּפִי הַנִּרְאֶה מִדְּבָרִים בְּאֵיזֶהוּ
נֶשֶׁךְ ס"א יע"ש וְאַף אִם יֵשׁ לְיַישֵׁב הַהִיא דְּאֵיזֶהוּ נֶשֶׁךְ מ"מ הַמְעַיֵּין בִּפְסָחִים כ"ד ע"ב
ד"ה הַכֹּל מוֹדִים שֶׁכָּתְבוּ הָא דְּלָא אָמַר ה"מ בב"ח שֶׁמָּא דְּאֵין מַזְהִירִין מ"ה וְלָא קָאָמְרִי
דְּסוֹבֵר כְּתַנָּא דְּבֵי ר"י דמג"פ לֹא תְבַשֵּׁל וַהֲוָה לָאו דְּאֵינוֹ עִנְיָן אֶלָּא ש"מ דְּלוֹקֶה לתדר"י
לְשִׁיטָתָם ומש"ה הֶוְקֵּשָׁה לָהֶם שַׁפִּיר מֵהָא דכ"ה וְלֹא הֶוְנַח לָהֶם בחי' הלח"מ בפ"ט יע"ש
בָּזֶה: עוֹד אֲבָאֵר לְךָ שמ"ש הלח"מ בְּשִׁיטַת הר"מ דְּלָא אָמְרִינַן אִיסּוּר מוֹסִיף אֶלָּא
כְּשֶׁאִיסּוּר הַמּוֹסִיף דֶּיוּמְיָא דְּנוֹסַף וְלֹא כְּשֶׁאִיסּוּר הַנּוֹסָף הוּא חָמוּר מִמֶּנּוּ יע"ש בפ"ט
מֵהִלְכוֹת מ"א הוּא דָּבָר מְחֻדָּשׁ אֲצָלִי עַד מְאוֹד וְהַתּוֹ' יְבָמוֹת ל"ב ב' יֵרָאֶה מִדִּבְרֵיהֶם
שֶׁאֵינָם סוֹבְרִים זֶה שֶׁהֲרֵי כָּתְבוּ דא"א וְנַעֲשֵׂית חֲמוּתוֹ הֲוָה כּוֹלֵל בִּשְׁנֵי שֵׁמוֹת דְּמִיגּוֹ
דְּאִיתּוֹסַף בְּהַאי אִיסּוּרָא אַשְׁאָר אַחְוָתָא חָיֵיל נַמִּי אַחֲמוּתוֹ וַהֲרֵי אֲחוֹתוֹ אֵינוֹ אֶלָּא בְּכָרֵת
וַחֲמוּתוֹ שְׁרֵיפָה וּמַה בְּכוֹלֵל לָא בָּעֵינַן שֶׁיִּהְיֶה שָׁוִין כ"ש בְּמוֹסִיף דְּלָא בָּעֵינַן שָׁוִין דְּעָדִיף
טְפֵי ולהר"מ אֶפְשָׁר לוֹמַר דִּבְמַסְקָנָא אה"נ דְּלֹא חָשׁוּב כּוֹלֵל דְּלָא הָוֵי שָׁוִין אֶלָּא דְּקַשְׁיָא
מִמִּשְׁנָה דִּכְרִיתוּת פ' אָמְרוּ לוֹ י"ד א' דְּהַבָּא עַל בַּת בִּתּוֹ חַיָּיב מִשּׁוּם כַּלָּתוֹ וּכְפֵ' הר"מ זַ"ל
שָׁם בפ' הַמִּשְׁנָיוֹת דְּיַעֲקֹבהי' לוֹ בַּת בִּתּוֹ וּנְשָׂאָהּ בְּנוֹ שֶׁהִיא מֻוּתֶּרֶת לְכָל בְּנֵי יַעֲקֹב שֶׁהָיְתָה
בַּת אֲחוֹתָם וּמִיגּוֹ דְּאִיתְּסַר לְכָל בְּנֵי יַעֲקֹב מִשּׁוּם אֵשֶׁת אָח אִיתְּסַר נַמִּי לְיַעֲקֹב מִשּׁוּם כַּלָּתוֹ
וְעַיֵּין בתי"ט הֲרֵי דִּבְמוֹסִיף לָא בָּעֵינַן שֶׁיִּהְיֶה שְׁנֵיהֶן שָׁוִין שֶׁהֲרֵי לְכָל בְּנֵי יַעֲקֹב לֹא הָיְתָה
אֶלָּא בְּכָרֵת וַאֲפִ' בְּחַיֵּי בַּעֲלָהּ כְּחֹק לְכָל בָּאֵי הָעוֹלָם והר"מ נָקִיט אַף לְאַחַר מִיתַת בַּעֲלָהּ
ומ"מ מוּכָח דְּלָא בָּעֵינַן שֶׁיִּהְיֶה שְׁנֵיהֶן שָׁוִין דְּלָא כִּסְבָרַת הַלֶּחֶם מִשְׁנָה וְעַיֵּין בתו' דפד"א
דַּף ל"ב שֶׁכָּתְבוּ דִּבְמוֹסִיף לָא בָּעֵינַן מִשָּׁם אֶחָד וְהֵבִיאוּ רְאָיָה מֵהָא דְּבַת בִּתּוֹ יע"ש הֵיטֵב
וּמִיהוּ לִמ"ש הר"מ בְּפֵירוּשׁ הַמִּשְׁנָיוֹת לְחַלֵּק בֵּין אִיסּוּר הֲנָאָה דְּקֻדָּשִׁים לְשְׁאָר אִיסּוּר
הֲנָאָה דְּלָא הֲוָה מוֹסִיף וּכְמוֹ שֶׁאָבָאֵר לְקַמָּן בפכ"ה א"ש הַכֹּל: ובד"ה נִטְמָא הַגּוּף וְאַחַ"כ
נִטְמָא הַבָּשָׂר כו' וְלָא גָּרְסִינַן דְּאִיסּוּר מוֹסִיף הוּא דְּלָא אַיְירֵי הָכִי לְחִיּוּבֵיהּ תַּרְתֵּי עכ"ל
ר"ל בְּנִטְמָ' הַגּוּף וְאַחַ"כ הַבָּשָׂר דְּנוֹדְאי חַיָּיב כָּרֵת וּבְשׁוֹגֵג חַטָּאת וְלָא אַיְירֵי הָכָא בְּמֵזִיד
וּלְחַיֵּיב ב' מַלְקוּת וְלוֹמַר מש"ה חָיֵיל אִיסּוּר טֻוְמְאַת בָּשָׂר מִיגּוֹ דְּאִיתּוֹסַף לַטְּהוֹרִים אִיתּוֹסַף
נַמִּי לִטְמֵאִים דְּלָא אַיְירֵי כְּלָל לְעִנְיַן מַלְקוּת וְקִישׁוּר דִּבְרֵיהֶם, מַה שֶׁהֶוְקֵּשָׁה לָהֶם מֵהָא
דְּאָמְרוּ רַבָּנָן עַיֵּין בְּמָהַרְשָׁ"א זַ"ל ומ"ש מהר"מ מִלּוּבְלִין יע"ש: בא"ד וְעוֹד לְפִי הָאֱמֶת
כו' וְכֵן מַשְׁמַע בפכ"ה עכ"ל מִדִּבְרֵיהֶם נִרְאֶה בְּהֶדְיָא דְּהָא דְּאָמַר ר"א אָמַר שְׁמוּאֵל כֹּהֵן
טָמֵא שֶׁאָכַל תְּרוּמָה טְמֵאָה דְּפָטוּר מִשּׁוּם שֶׁמְּחֻלְּלֶת הִיא דַּוְקָא בְּשֶׁנִּטְמְאָה תְּרוּמָה וְאַחַ"כ
הַגּוּף וּמַטַּעַם דְּאֵין אִיסּוּר חע"א אֲבָל נִטְמָא הַגּוּף וְאַחַ"כ הַתְּרוּמָה תּוּ לָא פָּקַע חִיּוּב מִיתָה
בִּידֵי שָׁמַיִם וְכֵן מוֹכַחַת הַסֻּגְיָא דפכ"ה קי"ד ב' יע"ש דְּפָרִיךְ וְסָבַר שְׁמוּאֵל אִיסּוּר חע"א

והאר"א א"ש מִנַּיִן לְכֹהֵן כו' אַלְמָא דְּטַעֲמָא לָאו מִשּׁוּם שְׁמְחֻלְלֶת אֶלָּא דְּאֵין אִיסּוּר חָל עַל אִיסּוּר וְהַיְינוּ פְּרָט לְזוֹ שֶׁמְּחֻלְלֶת וְאֵין אִיסּוּר אַחֵר חָל עָלֶיהָ אֲבָל הר"מ ז"ל בְּהִלְכוֹת תְּרוּמוֹת אֵינוֹ סוֹבֵר כֵּן דְּבַמַּסְקָנָא טַעְמָא דְּכֹהֵן טָמֵא שְׁאָכַל תְּרוּמָה טְמֵאָה דְּפָטוּר אַף בְּנִטְמָא הַגּוּף וְאַחַ"כ הַתְּרוּמָה פָּטוּר דִּכְתִיב כִּי יְחַלְלֻוהוּ פְּרַט לָזוֹ שֶׁמְּחֻלְלֶת וְעוֹמֶדֶת וְהַיְינוּ אַף דְּמַקְשֶׁה מִתְּרוּמָה לִשְׁמוּאֵל דְּאִית לֵיהּ אִיסּוּר חע"א כו' לְפִי הַמַּסְקָנָא שתי' שָׁם אבע"א בְּעָלְמָא אִית לי' אִיסּוּ' חע"א וְשָׁאנֵי הָכָא דְּרִיבָּה קָרָא הַיְינוּ לָאו דְּרִיבָּה דְּכָאן אִיסּוּר חע"א אֶלָּא מִקְרָא דְּפָרַט לְזוֹ שֶׁמְּחֻלְלֶת וְדוֹחֵק קְצָת וְזֶה לְשׁוֹן הר"מ ז"ל בְּהִלְכוֹת תְּרוּמוֹת פ"ז ה"א כֹּהֵן טָמֵא שֶׁאָכַל תְּרוּמָה טְהוֹרָה חַיָּיב מִיתָה בִּידֵי שָׁמַיִם וּלְפִיכָךְ לוֹקֶה כו' וּתְרוּמָה טְמֵאָה אֵין לוֹקֶה שֶׁאֵינָהּ קוֹדֶשׁ עכ"ל מִדְּכָתַב שֶׁאֵינָהּ קוֹדֶשׁ מַשְׁמַע אַף נִטְמָא הַגּוּף וְאַחַ"כ הַתְּרוּמָה פָּטוּר מִכְּלוּם דִּמְחֻלְלֶת וְאֵינָהּ קוֹדֶשׁ.

ומש"ה נִסְתַּפֵּק שָׁם המ"ל שֶׁאִם אָכַל תְּרוּמָה דְּאֵינָהּ טְמֵאָה אֶלָּא מִדְּרַבָּנָן אִם חַיָּיב מִיתָה וּמַלְקוּת אִם נֶאֱמַר דְּמִן הַתּוֹרָה מִיהָא קוֹדֶשׁ אוֹ דמ"מ מְחֻלְלֶת הִיא ע"ש וְאִי לְטַעְמָא דְּאֵין אִיסּוּר חע"א וַדַּאי בְּטְמֵאָה מִדְּרַבָּנָן אִיסּוּר חָל עַל אִיסּוּר דְּרַבָּנָן דְּהָא אִיסּוּר חָל עַל חֲצִי שִׁיעוּר לְשִׁיטַת הר"מ בְּהִלְכוֹת נְזִירוּת ולר"ל דַּחֲצִי שִׁיעוּר מִדְּרַבָּנָן וַדַּאי חָיֵיל עַיֵּין בתו' שְׁבוּעוֹת כ"ג ב' וְזֶה לֹא נִיתַּן לִכְתּוֹב מֵרֹוב פְּשִׁיטָתוֹ וְעַיֵּין בפי"ח מֵהִלְכוֹת פְּסוּלֵי מֻקְדָּשִׁין דְּפָסַק כְּרַבָּנָן דְּאִיסּוּר חע"א בֵּין שֶׁאָכַל קוֹדֶשׁ טָמֵא וְאִי מִשּׁוּם הָא לָא אִירְיָא דְּשָׁאנֵי תְּרוּמָה דְּגַלִּי קְרָא דְּאֵין אִיסּוּר חע"א וְכִפְשָׁטָ' דְּשִׁמְעְתָּא דפכ"ה אֶלָּא מִדְּכָתַ' הר"מ ז"ל שֶׁאֵינָ' קוֹדֶשׁ מַשְׁמַע וּמַדַּאי אַף בְּנִטְמָ' הַגּוּף וְאַחַ"כ הַתְּרוּמָה פָּטוּר מִכְּלוּם שֶׁאֵינָהּ קוֹדֶשׁ וְלֹא מִשּׁוּם דְּאֵין אִיסּוּר חע"א אֶלָּא מִשּׁוּם שְׁמְחֻלְלֶת וְעוֹמֶדֶת וּכְדִכְתִיבְנָא ומ"ש דְּאֵינוֹ לוֹקֶה הִנֵּה בְּהַנִּשְׂרָפִין ס"פ אָמַר מַנַּיִן לְכֹהֵן טָמֵא שֶׁאָכַל תְּרוּמָה טְמֵאָה שֶׁפָּטוּר מִמִּיתָה מַשְׁמַע הָא מַלְקוּת אִיכָּא וְאִיהוּ קָאָמַר דְּאַף מַלְקוּת לֵיכָּא וְאֶפְשָׁר דְּלָאו דַּוְקָא דְּבַהַאי קְרָא וּמֵתוּ בּוֹ כִּי יְחַלְלֻוהוּ כְּתִיב לְעֵיל מִינַּיְהּ וְלֹא יִשְׂאוּ עָלָיו חֵטְא דְּמִינַּיְהּ יָלְפִינַן מַלְקוּת בְּאוֹכֵל בְּטֻמְאַת הַגּוּף וּמְסְתָמָא דַּוְקָא בְּטָהוֹרָה דְּיַחֲלְלוּהוּ אָכַל מַאי דִּכְתִיב לְעֵיל מִינַּי' הָוָה בִּכְלַל אִי כֵּיוָן דְּלֹא הֲוָזַכַּר בִּקְרָא אֶלָּא טָהוֹרָה תּוּ אֵין לְרַבּוֹת טְמֵאָה שֶׁיְּהֵא בִּכְלַל ועי' בכ"מ ובכ"ה אֲבָאֵר: גמ' הָא מַנִּי ר"י הַגְּלִילִי הוּא עכ"ל מִפֵּירוּשׁ הָרַשְׁבָּ"א ז"ל בְּחִדּוּשָׁיו וְאַתְיָא כְּלִישָׁנָא בתר' בִּפְסָחִים דלר"י ג"ה אֵינוֹ אָסוּר בַּהֲנָאָה עכ"ל ר"ל פְּסָחִים כ"ג ע"ב אָמַר לר"י הַגְּלִילִי אה"נ דג"ה אָסוּר בַּהֲנָאָה כו' א"כ לֵיכָּא אִיסּוּר חָמוּר עַל קַל דְּהָא ג"ה נָמֵי אָסוּר בַּהֲנָאָה אֶלָּא כְּלִישָׁנָא בָּתְרָא דְּהָתָם דג"ה מֻתָּר בַּהֲנָאָה וַהֲוָה חָמוּר עַל קַל וְיֵשׁ לְעַיֵּין לל"ק מַאן הַאי תַּנָּא וְאֶפְשָׁר לל"ק הֲוָה נָמֵי ר"י הַגְּלִילִי דְּנִבֵּילָה עַל ג"ה הֲוָה נָמֵי קַל עַל חָמוּר דג"ה אָסוּר בַּהֲנָאָה וּנְבֵילָה מֻתֶּרֶת בַּהֲנָאָה וְאֵינוֹ חָיֵיל אֲבָל עוֹלָה וש"ה דַּהֲוָה שָׁוִין שַׁפִּיר חָיֵיל בְּכוֹלֵל ולר"מ לְשִׁיטָתֵיהּ דג"ה מֻתָּר בַּהֲנָאָה חָיֵיל נְבֵילָה עַל ג"ה.

וְהָתָם בְּנִטְמָא הַבָּשָׂר וְאַחַ"כ הַגּוּף מש"ה לֹא חָיֵיל דה"ל לוֹמַר דְּטֻמְאַת בָּשָׂר חֲמִירָא מִטֻּמְאַת הַגּוּף דהו"ל טָהֳרָה בְּמִקְוֶה מש"ה לֹא חָיֵיל משא"כ בְּשָׁוִין וְסוֹגְיָא דְּהָכָא לל"ב דר"י הַגְּלִילִי אִית לֵיהּ דג"ה שָׁרֵי בַּהֲנָאָה מִדְּאָמַר מַאן הַאי תַּנָּא דְּאִיסּוּר חָמוּר אִית לֵיהּ אַלְמָא ש"ה הֲוָה אִיסּוּר חָמוּר וְהַיְינוּ מִשּׁוּם דג"ה שָׁרֵי בַּהֲנָאָה ור"י הַגְּלִילִי הוּא דְּמַאן נִימָא לָן דְּטֻמְאַת בָּשָׂר כו' יְרֻצָּה בְּזֶה דִּשְׁנֵיהֶן שְׁקוּלִין טֻמְאַת הַגּוּף בְּכָרֵת וְטֻמְאַת בָּשָׂר בְּלָאו וְטֻמְאַת בָּשָׂר לֵית לֵיהּ טָהֳרָה בְּמִקְוֶה ומש"ה לֹא חָיֵיל וּבַחֲמוֹר לָא שָׁמְעִינַן לָהּ כו' דְּאִי בָּאֱמֶת טֻמְאַת בָּשָׂר חֲמִירָא לֵיהּ וּבְשָׁוִין מִנַּלַן דְּלָא חָיֵיל לר"י הַגְּלִילִי וּלְאִידָךְ לִישָׁנָא

בִּפְסָחִים ע"כ בֶּאֱמֶת טָוְמַאת בָּשָׂר חֲמִירָא ומש"ה לֹא חָיֵיל דְּקַל עַל חָמוּר הוּא וּבְשָׁוְיָן לָא שָׁמְעִינַן לֵיהּ ומש"ה מוֹקְמִינַן לְהַאי תַּנָּא דר"י הַגְּלִילִי הִיא דש"ה שָׁוִין הֵמָּה: (ע"ב) רַשִׁ"י בד"ה ור"י הַגְּלִילִי לֵית לֵיהּ כּוֹלֵל כו' וְאַף דר"ש נָמֵי לֵית לֵיהּ כּוֹלֵל עכ"ל כ' הָרִיטְבָ"א ז"ל דְּלָא דַּק מֵרָן ז"ל בָּזֶה דלר"ש בְּעוֹלֶה אַמַּאי חַיָּיב שְׁתַּיִם דְּלֵית לֵיהּ יֵשׁ בְּגִידִין בנ"ט עכ"ל וְהִנֵּה אִם נֶאֱמַר, כמ"ש הר"מ ז"ל אַף דְּאֵין בְּגִידִין בנ"ט אַפִּ"ה כֵּיוָן דְּאַחְשְׁבֵיהּ רַחֲמָנָא לַאֲכִילַת גִּיד הָאוֹכֵל ג"ה שֶׁל נְבֵילָה חַיָּיב שְׁתַּיִם וע"כ לָא פָּטַר ר"ש אֶלָּא בְּטֻמְאָה דְּפָטוּר עַל גִּיד מִשּׁוּם שֶׁגִּידוֹ אָסוּר ה"ה דְּאֵין מְחַיֵּיב עַל טְמֵאָה אֲבָל עַל נְבֵילָה חַיָּיב שְׁתַּיִם א"כ אֶפְשָׁר רַשִׁ"י סוֹבֵר כְּוָתֵיהּ וא"ש וּמִי שֶׁגִּידוֹ אָסוּר כָּתְבוּ התו' בק"ב א' דְּהַיְינוּ מִן שֶׁגִּידוֹ אָסוּר לְאַפּוֹקֵי עַל טָרֵיפָה וה"נ כֵּן בָּזֶה: ובד"ה שַׁבָּת הִיא כו' דְּשַׁבָּת הִיא לְגַבֵּי י"ה מוֹסִיף הוּא כו' וי"ה כּוֹלֵל מִיגּוֹ דְּאִיתְּסַר בַּאֲכִילָה עכ"ל לְרַשִׁ"י זַ"ל חָשִׁיב מִיתַת ב"ד כְּמוֹסִיף וּלְתוֹ' לָא הֲוָה אֶלָּא חָמוּר וּבֶאֱמֶת לָא יָדַעְנָא הֵיאַךְ שַׁיָּיךְ אִיסּוּר מוֹסִיף בְּמַה שֶׁיֵּשׁ בּוֹ מִיתַת ב"ד דְּמוֹסִיף לָא הֲוָה אֶלָּא כְּשֶׁנִּיתּוֹסַף אִיסּוּר עַל הַחֵפֶץ לְאָדָם שהי' מֻוָתָּר לוֹ בַּתְּחִלָּה וְאִיסּוּר הֲנָאָה חָשִׁיב קֻצַּת מוֹסִיף לְפִי שֶׁהַחֲתִיכָה הַהִיא נֶאֱסָרָה עַכְשָׁיו לד"א מַה שֶּׁלֹּא נֶאֱסָרָה בַּתְּחִלָּה דְּאִילּוּ מִתְּחִלָּה לֹא הָיְתָה אֲסוּרָה אֶלָּא לְמִי שֶׁאוֹכֵל אוֹתָהּ וְעַכְשָׁיו נֶאֱסָרָה אַף לִיתֵּן לָאָדָם בַּהֲנָאָה וּלְהַנִּיחַ ע"ג מַכָּתוֹ וְכַדּוֹמֶה משא"כ מִיתַת ב"ד, אֵיךְ יִתָּכֵן שֶׁיִּהְיֶה אִיסּוּר מוֹסִיף ומ"ש רַשִׁ"י די"ה אַשַּׁבָּת הֲוָה כּוֹלֵל דְּמִיגּוֹ דְּאִיתְּסַר.

בַּאֲכִילָה לִכְאוֹרָה קָשֶׁה דַּהֲוָה כּוֹלֵל בִּשְׁנֵי שֵׁמוֹת דְּמִיגּוֹ דְּאִיתְּסַר בַּאֲכִילָה אִיתְּסַר נָמֵי בְּמָלְאכָה וְכוֹלֵל בִּשְׁנֵי שֵׁמוֹת לָא אֲחֵרִים וכה"ג הִקְשׁוּ הַתּוֹסְ' יְבָמוֹת ל"ב ע"ב ד"ה אִיסּוּר כּוֹלֵל מִבַּעַל מִי שֶׁשִּׁימֵּשׁ בְּטֻמְאָה דַּהֲוָה כּוֹלֵל מִיגּוֹ דְּמִיתְּסַר בַּאֲכִילָה וְתֵירְצוּ דַּאֲכִילָה וַעֲבִיד חֲדָא נִינְהוּ ותי' זֶה שַׁיָּיךְ כָּאן וְאֶפְשָׁר דְּבֶאֱמֶת אה"נ דְּלָא אָמְרִינַן כֹּל בב' שֵׁמוֹת וְהָכָא בְּמַסְקָנָא מִשּׁוּם דְּאִיסּוּר ב"א אוֹ לְמַאי דַּאֲפַכַן ור"י הַגְּלִילִי אֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא אַחַת ור"ע מְחַיֵּי' שְׁתַּיִם אֶפְשָׁר דְּסְבִירָא לֵיהּ אִיסּוּר חע"א אַף בְּלֹא כּוֹלֵל כְּהַהִיא דפכ"ה חֵלֶב וּמֵתָה לֹא צָרִיךְ קְרָא וְעַיֵּין בְּתוֹסָפוֹת ד"ה ר"ע אָמַר יע"ש: גְּמָרָא אִיפּוּךְ כו' לְמַאי דַּאֲפַכַן כו' סוֹף סוֹף תַּרְוַיְיהוּ בַּהֲדֵי אָתְיַין עכ"ל הִנֵּה אִם נֹאמַר דְּאִיפּוּךְ מִשּׁוּם דְּסְבִירָא לֵיהּ שַׁבָּת קְבִיעָא וְקַיְימָא וַהֲוָה י"ה כּוֹלֵל וּפָרִיךְ שַׁפִּיר הַשְׁתָּא קַל עַל חָמוּר חָיֵיל בְּכֻלָּל דְּהָא י"ה לְגַבֵּי שַׁבָּת קַל הוּא שֶׁזֶּה מִיתָה בִּידֵי אָדָם וְזֶה בְּכָרֵת דמ"ש התו' ד"ה הֵזִיד דְּאַפִּ"ה חָמוּר לֵיהּ י"ה כו' ר"ל דְּמִיקְרֵי שָׁב מִיְּדִיעָתוֹ דִּבְעֵינַי הָעוֹלָם י"ה חָמוּר לָהֶם אֲבָל וַדַּאי י"ה לְגַבֵּי שַׁבָּת הֲוָה קַל עַל חָמוּר ומכ"ש שָׁוְוָין דְּחָל בְּכוֹלֵל וְהֵוָצְרַךְ לוֹמַר אִיפּוּךְ כו' ומש"ה אָמַר לְמַאי דְּאִיפְּכַן הֵזִיד בְּשַׁבָּת וְשָׁגַג בי"ה פָּטוּר כֵּיוָן די"ה הוּא דְּחָל עַל שַׁבָּת לר"ע מְמֵילָ' לר"י דְּלָא חָל, פָּטוּר מִכְּלוּם משא"כ בְּלֹא אִיפּוּךְ דְּטַעֲמָא דר"ע דְּאֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא א' אָמֵינָא טַעְמָא דְּאֵין אִיסּוּר חע"א בב"א וא"כ בְּאֵיזֶה מֵהֶן שֶׁשָּׁגַג חַיָּיב חַטָּאת כְּקוֹשְׁטַ' רָבָא סוֹף סוֹף תַּרְוַיְיהוּ בַּהֲדֵי אָתְיַין וכפירש"י ד"ה סוֹף כו' משא"כ לְמַאי דַּאֲפַכַן ע"כ טעמ' דְּסוֹבֵר מִשּׁוּם דְּשַׁבָּת קַבִיעָא וא"כ לר"י הַגְּלִילִי הֵזִיד בְּשַׁבָּת פָּטוּר וְרָבָא דְּפָרִיךְ סוֹף סוֹף תַּרְוַיְיהוּ בַּהֲדֵי אָתְיַין דְּלָא נִיחָא לֵיהּ לוֹמַר שַׁבָּת קְבִיעָא וְקַיְימָא וא"נ דְּלָרָבָא לָא אָמְרִינַן אִיפּוּךְ כמ"ש התו' ד"ה ר"ע אוֹמֵר וְרָבָא אַכֻּלָּהּ סוּגְיָא מַקְשֶׁה דְּתַרְוַיְיהוּ בַּהֲדֵי אָתְיַין וְלֹא נִצְטָרֵךְ לוֹמַר אִיפּוּךְ וּמַסִּיק רָבָא דְּהָא דְּשָׁגַג בָּיָה פָּטוּר אַמֵּילְתָא אַחֲרִיתָא הוּא דְּשָׁלַח שְׁמָדָא הֲוָה אוֹ דְּרָבָא לָא פָּרִיךְ אֶלָּא אַמַּה דְּשָׁלַח ר' יִצְחָק כו' וְאַלִּיבָּ' דְּאַבַּיֵי אֲבָל אַהָא דְּאָמְרִי' אִיפּוּךְ לָא פָּרִיךְ מִשּׁוּם דְּצָרִיךְ לוֹמַר אִיפּוּךְ מִכֹּחַ הַהִיא דפכ"ה כמ"ש התו'

ד"ה ר"ע אוֹמֵר ובכ"ה אֲבָאֵר וּלְפִי פֵּירוּשׁ שֵׁנִי שֶׁל רַשִׁ"י דְּהַמַּקְשֶׁה סוֹבֵר דְּמַאן דְּלֵית לֵיהּ כּוֹלֵל לֵית לֵיהּ ב"א כְּלָל וְעִיקָּר אִיסּוּרָהּ דב"א הוּא מְשׁוּם דא"נ דַּהֲוָה בזא"ז הֲוָה מָצֵי חָיֵיל אוֹ בְּכוֹלֵל אוֹ בְּמוֹסִיף אֵין הַלָּשׁוֹן מְדֻיָּקָדָק לְמַאי דַּאֲמַרַן דְּהָא לר"ע נַמֵּי לְפִי שֶׁהָיָה הַהַצָּעָה מִתְּחִלָּה דְּלְדִידֵיהּ לָאו טַעְמָא מְשׁוּם דב"א הוּא אֶלָּא מְשׁוּם דְּשַׁבָּת קָבִיעָא וְקָיְימָא וְאִילּוּ לְמַאי דְּאָפֵיךְ אעפ"י כֵּן טַעְמָא דר"י הַגְּלִילִי לָאו כו' אֶלָּא מְשׁוּם דְּלֵית לֵיהּ ב"א וְכוֹלֵל בְּקַל עַל חָמוּר אֶלָּא בַּחֲמוֹר עַל קַל וְכָאן הוּא קַל עַל חָמוּר וְרָבָא פָּרִיךְ לֵיהּ תַּרְוַיְיהוּ בַּהֲדֵי אָתְיָין וְלָא אַאֲוָקִימְתָּא דְּאֵיפַּךְ פָּרִיךְ אֶלָּא אַבַּיֵי פָּרִיךְ וְרַשִׁ"י ז"ל שֶׁהִקְשָׁה לפי' שֶׁנִּי דא"כ מַה פָּרִיךְ, רָבָא וְהָא לר"י הַגְּלִילִי ע"כ טַעְמָא מְשׁוּם דְּשַׁבָּת קָבִיעָא וְקָיְימָא לָא יָדַעְנָא מַאי קוּשְׁיָא אֵימָא דְּרָבָא אַכֻּלָּהּ מִלְּתָא פָּרִיךְ וְנִרְאֶה דַּחֲשִׁי' לֵיהּ דּוּחַק דְּמַשְׁמַע לֵיהּ דְּרָבָא נָמֵי סוֹבֵר אִיפּוּךְ מִכֹּחַ הַךְ פִּירְכָא דְּהָכָא דר"י אדר"י וא"כ ע"כ מְשׁוּם דְּלָאו ב"א הוּא וא"כ הֲוָקְשָׁה לוֹ שַׁפִּיר דְּמַה פָּרִיךְ רָבָא לְאַבַּיֵי וְהָא אִיהוּ נָמֵי מוֹדֶה לְזֹאת הַסְּבָרָא: וְאִיךְ שֶׁיִּהְיֶה קָשֶׁה דְּמַה פָּרִיךְ רָבָא תַּרְוַיְיהוּ בַּהֲדֵי אָתְיָין וּמַה בְּכָךְ כֵּיוָן דְּסָבִירָא לֵיהּ לר"י הַגְּלִילִי דְּאִיסּוּר ב"א נָמֵי אֵין אִיסּוּר חע"א אוֹ לר"ע בְּלֹא אִיפּוּךְ הָכִי סְבִירָא לֵיהּ וְכֵיוָן שֶׁכֵּן בְּוַדַּאי הַחֲמוֹר הוּא דְּחָל וְלֹא הַקַּל ומש"ה הֵזִיד בְּשַׁבָּת פָּטוּר מִכְּלוּם שֶׁכֵּן כָּתְבוּ הַתּוֹסָפוֹת בְּהֶדְיָא בְּיִבָמוֹת ל"ג ע"א ד"ה בְּאִיסּוּר ב"א דלר"ש דְּאָמַר אֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא אַחַת דְּאֵשֶׁת אָח חָמוּר דְּאֵין הֶיתֵּר לְאַחַר מִיתָה וַאֲחוֹת אִשָּׁה קַל דְּיֵשׁ הֶיתֵּר לְאַחַר מִיתָה ומש"ה אֵשֶׁת אָח חַיָּיל וכ"כ בְּדַוְכְתֵי טוּבָא א"כ צ"ע מַה פָּרִיךְ תַּרְוַיְיהוּ בַּהֲדֵי אָתְיָין.

וּמְשׁוּם זֶה נִרְאֶה דְּהַתּוֹ' לְשִׁיטָתָם וּפֵירְשׁוּ ד"ה וְאִיסּוּר כּוֹלֵל לֵית לֵיהּ דְּהַמַּקְשֶׁה שֶׁהִקְשָׁה ס"ד דְּשַׁבָּת קָבִיעָא וְקָיְימָא ומש"ה אָמַר אִיפּוּךְ וע"ז שָׁלַח כו' וְאָמַר אַבַּיֵי כו' רְצוֹנִי לוֹמַר דְּאַבַּיֵי הוּא דְּאָמַר הָכִי אוֹ רַבָּנָן הוּא דְּשָׁלַח הָכִי מִשְּׁמֵיהּ דר"י ב"ח וְרָבָא פָּרִיךְ אַכֻּלָּהּ מִלְּתָא דְּלֵעֵיל תַּרְוַיְיהוּ בַּהֲדֵי אָתְיָין וְגַם כֵּיוָן דר"י הַגְּלִילִי אִית לֵיהּ אִיסּוּר כּוֹלֵל בְּאִיסּוּר חָמוּר מִסְתָּמָא דְּאִית לי' אִיסּוּר ב"א וְרָבָא מִתְּמַהַּ דְּאַמַּאי לָא חָיְילִי תַּרְוַיְיהוּ דְּבַהֲדֵי אָתְיָין וַאֲפִילּוּ שָׁגַג בי"ה לִיחַיַּיב וה"ה שָׁגַג בִּשְׁתֵּיהֶן דְּלִיחַיַּיב שְׁנַיִם וּמַסִּיק בָּאֱמֶת דְּהָכִי הוּא דְּהָא דר"י בַּר חֲנִינָא לָאו אַהַךְ מִלְּתָא אֶלָּא כו' וּבֶאֱמֶת לְרָבָא לָא אִיפּוּךְ וע"כ הָכִי הוּא דְּמִסְתַּבְּרָא לֵיהּ דְּמַאן דְּאִית לֵיהּ כּוֹלֵל בְּאִיסּוּר חָמוּר כ"ש ב"א אַף דא' קַל חָיְילִי תַּרְוַיְיהוּ דְּהָא ר"ש לֵית לי' כּוֹלֵל בְּאִיסּוּר חָמוּר נְבֵילָה עַל י"ה חָמוּר עַל קַל הוּא כו' וְאִלּוּ בְּאִיסּוּר ב"א סוֹבֵר ר"ש לְחַד דַּיָּה דְּשַׁפִּיר חָיְילִי תַּרְוַיְיהוּ כִּדְאִיתָא בְּיִבָמוֹת ל"ב א' דְּפְלִיגִי ר"ח וּבַר קַפָּרָא לר"ש בְּאִיסּוּר ב"א יע"ש הֲרֵי לר"ש אַף דא' קַל וא' חָמוּר חָיְילִי תַּרְוַיְיהוּ לר"ח כְּמוֹ אֵשֶׁת אָח וַאֲחוֹת אִשָּׁה דַּאֲחוֹת אִשָּׁה קַל דְּיֵשׁ הֶיתֵּר לְאַחַר מִיתָה וְכַדּוֹמֶה זָר שֶׁשִּׁימֵּשׁ בְּשַׁבָּת דְּזָרוּת קִיל מְשַׁבָּת יע"ש וא"כ לר"י הַגְּלִילִי וַדַּאי דְּחַיָּיב שְׁתַּיִם בְּאִיסּוּר ב"א לִסְבָרַת רָבָא ומש"ה אַקְשֵׁי לֵיהּ רָבָא תַּרְוַיְיהוּ בַּהֲדֵי אָתְיָין וּמַה שַּׁיָּיךְ שַׁבָּת קָבִיעָא וְקָיְימָא וְזֶה שֶׁכָּתְבוּ התו' ד"ה ר"ע אוֹמֵר דְּלְמַאי דְּמַסִּיק רָבָא בְּמַסְקָנָא לָא אָמַר אִיפּוּךְ וּמִנַּלַן זֹאת אֵימָא מְשׁוּם הַהִיא קוּשְׁיָא דכ"ה אָמַר אִיפּוּךְ אֶלָּא כְּמוֹ שֶׁכָּתְבוּ דע"כ לְרָבָא בְּמַסְקָנָא לר"י מֵחַיַּי' תַּרְתֵּי וּכְדִכְתִיבְנָא: גמ' אָמְרוּ לוֹ בְּסִינַי נֶאֱסַר אֶלָּא לְיִדַע מֵאֵיזֶה טַעַם נֶאֱסַר כְּבָר כָּתַבְנוּ מִזֶּה בְּרֵישׁ פִּרְקִין וְאוּלָם יֵשׁ לוֹמַר דמש"ה כָּתַב אֵצֶל בְּנֵי יַעֲקֹב לוֹמַר דג"ה נוֹהֵג אַף בְּאָדָם דְּעִיקַּר מַעֲשֶׂה בְּאָדָם הָוָה וכמ"ש המ"ל בְּהִלְכוֹת מ"א בפ"ח בְּשֵׁם הָרַשְׁבָּ"א בסי' שמ"ד וְהֶבִיאוֹ הפר"ח בסי' ס"ה יע"ש תָּנוּ רַבָּנָן אמ"ה כו' וַחֲכָמִים אוֹמְרִים אֵינוֹ נוֹהֵג אֶלָּא בחי' וְעוֹף הַטְּהוֹרִים עכ"ל הר"מ פָּסַק כַּחֲכָמִים דְּיָחִיד וְרַבִּים הֲלָכָה כְּרַבִּים

וְכֵן מַשְׁמָע' הכ"מ בַּפֵּ"ה מהל' מ"א הֵ"א יע"ש והפר"ח בסי' ס"ב כָּתַב מִשּׁוּם דְּסָתַם לָן תַּנָּא בְּטָהֳרוֹת פ"א כְּוָותַיְיהוּ אָכַל אמ"ה מִמֶּנָּה כו' כְּמוֹ דְּמַסִּיק לְקַמָּן (רֵישָׁא בְּיִשְׂרָאֵל וְסֵיפָא בֶּן נֹחַ) וְלָא יָדַעְנָא אַמַּאי לָא כִּפְשׁוּטוֹ דְּשָׁנָאוֹ בִּלְשׁוֹן חֲכָמִים הַלָּכָה כְּוָותַיְיהוּ גַּם מ"ש שָׁם הפר"ח דָּגִים וַחֲגָבִים אֵין אמ"ה נוֹהֵג בָּהֶן דְּכֹל שֶׁאַתָּה מְצַוֶּוה עַל דָּמָן כו' לָא יָדַעְנָא דבלא"ה אֵין אמ"ה נוֹהֵג בָּהֶן דְּכָל שֶׁאֵין טָעוּן שְׁחִיטָה אֵין אמ"ה נוֹהֵג בָּהֶן דְּהָא בְּהָא תַּלְיָא ועי' בְּתוֹסָ' פא"ט ס"ו א' בד"ה בְּמַאי קָמִפַּלְגִי בָּם פו שֶׁכָּתְבוּ דְּלֵיכָּא אמ"ה דְּלָא בָּעֵי שְׁחִיטָ' ועי' בְּרַשְׁ"י בְּשַׁבָּת סוֹף פר"ע שכ' ג"כ שָׁם יע"ש ועי' בי"ד סִימָן י"ג שׁוּב רָאִיתִי בְּסִימָן י"ג בפר"ח שכת' ג"כ הַאי טַעְמָא דְּאֵין טָעוּן שְׁחִיטָה וְעַיֵּין בר"מ ה"ש פ"א הי"ג דָּגִים וַחֲגָבִים אֵין טָעוּן שְׁחִיטָה לְפִיכָךְ מֻתָּר לְאָוְכְלָן חַיִּים וכ"מ כ' לְפִיכָךְ גַּם אַמּוֹתָר לְאוֹכְלָן חַיִּים קָאֵי יע"ש דאל"כ בהל' מ"א הַוָה לְמִכְתַּב ועי' בַּפֵּ"ה בהל' מ"א בכ"מ שֶׁכָּתַב דְּפָסַק כַּחֲכָמִים וְזֶה כמ"ש לְעֵיל יע"ש.

וְנִרְאֶה לִי לוֹמַר דְּאֶפְשָׁר דְּמַהֵיקֵשָׁא נָפְקָא זֹאת דִּכְתִיב וְזָבַחְתָּ מִבְּקָרְךָ וּמִצֹּאנְךָ וּכְתִיב בָּתְרֵיהּ אמ"ה דְּמַשְׁמַע כָּל שֶׁאֵינוֹ בִּשְׁחִיטָה אֵינוֹ אָסוּר מִשּׁוּם אמ"ה וְאַף דִּלְעִנְיַן דְּאֵינוֹ נוֹהֵג בְּחַיָּה וְעוֹף לָא דָּרְשִׁינַן קְרָאֵי כר"מ דְּאָמַר אֵינוֹ נוֹהֵג אֶלָּא בְּטָהוֹרָה בִּלְבַד מַהַאי קְרָא דְּוָזָבַחְתָּ מִבְּקָרְךָ הַיְינוּ מִשּׁוּם דְּכֹל שֶׁאַתָּה מְצַוֶּוה עַל דָּמוֹ אַתָּה מְצַוֶּוה עַל אֵבָרָיו כו' דְּרַבָּנָן נָמֵי דָּרְשִׁי לְהַהִּ קְרָא כר"א וכמ"ש הפר"ח בסי' י"ג וס"ב וּמֵיהוּ זֶה דּוֹחֵק דְּאֵיךְ אֶפְשָׁר לוֹמַר דְּרַבָּנָן נָמֵי אית לְהוּ הֵיקֵשָׁ' דְּכֹל שֶׁאַתָּה מְצַוֶּוה עַל דָּמָן אַתָּה מְצַוֶּוה עַל אֵבָרָיו וְהָא טְמֵאִין דְּמִצְוָה עַל דָּמָן וְאֵין אמ"ה נוֹהֵג בָּהֶן וה"ה דְּאֵין נוֹהֵג אמ"ה אֶלָּא בִּטְהוֹרָה כר"מ כו' וּבְשִׁלָּמָא לְעִנְיַן דָּגִים וַחֲגָבִים א"ש דְּאִית לְהוּ הֵיקֵשָׁא דְּכֹל שֶׁאֵין אַתָּה מְצַוֶּוה עַל דָּמָן אֵין אַתָּה מְצַוֶּוה עַל אֵבָרָיו משא"כ לְהֵיפֶךְ וְדוֹחֵק לוֹמַר דְּהֵיקֵשָׁא דְּדַם מְרַבֶּה הַכֹּל וּמִי שֶׁבְּשָׁרוֹ מֻתָּר מְמַעֵט טְמֵאִין ומש"ה אֵין נוֹהֵג בִּטְמֵאִין דְּזֶה דּוֹחֵק: וְדַע דְּאֵין לְהַקְשׁוֹת דְּאִם אֵיתָא דְּהָא בְּהָא תַּלְיָא דְּכֹל שֶׁאֵין טָעוּן שְׁחִיטָה אֵין מִצְוָה עַל אַבֵּרָיו וה"ה לְהֵיפֶךְ א"כ לָמָּה לִי קְרָא בר"פ הַשּׁוֹחֵט דָּגִים וַחֲגָבִים דְּאֵין טָעוּן שְׁחִיטָה תִּיפּוֹק לֵיהּ מַהַאי קְרָא דְּכֹל שֶׁאֵין אַתָּה מְצַוֶּוה עַל דָּמָן אֵין מִצְוָה עַל אַבֵּרָיו וְהַיְינוּ דָּגִים וַחֲגָבִים וא"כ מְמֵילָא אֵין נוֹהֵג בָּהֶן שְׁחִיטָה כו' וְאֵין לוֹמַר דְּהֵ"א דְּמְמַעֵט לְהוּ מִלָּאו דאמ"ה אֲבָל אִיסּוּרֵי עֲשֵׂה דְּוָזָבַחְתָּ אִית בְּהוּ וּלְכָךְ צָרִיךְ קְרָא אַחֲרִינָא דמ"ש דְּהָא בְּהָא תַּלְיָא דְּכָל שֶׁאֵינוֹ בִּשְׁחִיטָה אֵינוֹ באמ"ה מכ"ש אִם נֹאמַר דְּהֵיקֵשָׁא הוּא ה"ה לְהֵיפֶךְ דְּהֵיקֵשָׁא הוּא כָּל שֶׁאֵינוֹ בְּלֹא תֹאכַל הַנֶּפֶשׁ עִם הַבָּשָׂר אֵינוֹ בִּכְלַל וְזָבַחְתָּ.

אֲבָל זֶה טָעוּת דְּהַמְעַיֵּין בְּרֵישׁ דַּם שְׁחִיטָה כ"א וכ"ג דְּהָא דְּמַפִּיק דַּם דָּגִים וַחֲגָבִים שְׁכוּלֵהוּ הֵיתֵר מש"ה לֵית בְּהוּ אִיסּוּר דָּם וְכֻלּוֹ הֵיתֵר אָמַר הָתָם דְּלָא טָעוּנִין שְׁחִיטָה וְאִי לָא הַוָה כְּתִיב דָּגִים אֵינָן בִּשְׁחִיטָה לָא הַוָה יָדְעִינַן דְּאֵין אמ"ה נוֹהֵג בָּהֶן דה"ה דְּמֻוְתָּר עַל דָּמָן וּבִשְׁחִיטָה אֲבָל הַמְעַיֵּין שָׁם בתו' ד"ה אוֹצִיא יֵרָאֶה דְּבַחַד מִינַּיְיהוּ סַגִּי ובלא"ה יָדְעִינַן דְּמְמַעֵט דָּגִים כֵּינָן דְּאֵין בָּהֶן טֻמְאָה קַלָּה וַחֲמוֹרָה יְעַוְּיַן וצ"ע: ע"ש גְּמָרָא אָמַר ר' יוֹחָנָן וּשְׁנֵיהֶם מִקְרָא א' דָּרְשׁוּ כו' מִשּׁוּם דְּהָיָה מָקוֹם לוֹמַר דְּפָלִיגִי אִי אִיסּוּר חע"א בְּמוֹסִיף אוֹ לָאו דר"י ור"א סָבְרִי אִיסּוּר חע"א בְּמוֹסִיף דאמ"ה מוֹסִיף הַוָה כמ"ש התו' בד"ה ור"י כו' וְרַבָּנָן סָבְרִי אֵין אִיסּוּר חע"א בְּמוֹסִיף וא"כ לֵית הִלְכְתָא כַּחֲכָמִים לָזֶה אָמַר דְּאֵינוֹ כֵּן אֶלָּא מִקְרָא דָּרְשִׁי חֲכָמִים מִי שֶׁגִּידּוֹ אָסוּר כו' ור"י ור"א דָּרְשִׁי נָמֵי מִקְרָא ור' יוֹחָנָן הַוָה יָדַע לְבָרַיְיתָא דְּמַיְיתֵי מִינַּהּ תַּנָּיָא נָמֵי הָכִי ומש"ה אָמַר דר"א לֵית לֵיהּ אִיסּוּר חע"א

בְּמוֹסִיף אֶלָּא מִקְרָא דְּרֵישׁ כו' דְּכֹל שֶׁאַתָּה מְצַוֶּוה עַל דָּמָן יע"ש: (דַּף קב) בפירש"י ד"ה
לֹא תֹאכַל הַנֶּפֶשׁ עִם הַבָּשָׂר לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ בְּעוֹד שֶׁהַנֶּפֶשׁ עִמּוֹ עכ"ל עַיֵּין מ"ש רַשְׁ"י ע"ב
ד"ה לֹא תֹאכַל וְעַיֵּין בִּפְרִישָׁה סי' ס"ב וְהָכִי פי' לֹא תֹאכַל שֶׁהוּא אמ"ה שֶׁאֵין עוֹשֶׂה חֲלִיפִין
בְּנֶפֶשׁ בְּעוֹד הַנֶּפֶשׁ עִם הַבָּשָׂר דְּהַיְינוּ הַחַיּוּת עִם הַבָּשָׂר וְנֶפֶשׁ קָאֵי לְמַעְלָה וּלְמַטָּ' יע"ש
וְרַשְׁ"י סָמַךְ אמ"ש לְקַמָּן בָּזֶה יע"ש: גְּמָרָא כֹּל שֶׁאַתָּה מְצַוֶּה עַל דָּמָן אַתָּה מְצַוֶּה עַל אֵבָרָיו
וְהָנֵי טְמֵאִין נָמֵי עכ"ל הָא דְּיָדְעִינַן דִּטְמֵאִים יֵשׁ בְּהוּ אִיסּוּר דָּם וְלָא אָמְרִינַן אֵין אִיסּוּר
חע"א דב"א הֵיא וּמַאן דְּלֵית לֵיהּ ב"א מוֹדֶה דְּאִיסּוּר חָמוּר הוּא דְּחָיֵיל וְלֹא הַקַּל וְדָם בְּכָרַת
הוּא הֶחָמוּר ומש"ה נוֹהֵג בִּטְמֵאִין: דְּאַיְתִי לְהַזְכִּיר בְּכָאן קֻוּשְׁיָא א' מִנָּא לִי' לר"א דאמ"ה
נוֹהֵג כָּעֵת לִבְנֵי נֹחַ וְאִי מִשּׁוּם דְּנֶאֱמְרָה וְנִשְׁנֵית הָא כָּל מִלְּתָא דְּאִיצְטְרִיךְ לְמֵילְתָא לָא חשי'
נֶאֱמְרָה וְנִשְׁנֵית ואמ"ה וַדַּאי הֲוָצְרַךְ לִשְׁנוֹת בְּסִינַי לוֹמַר כֹּל שֶׁאַתָּה מְצַוֶּה עַל דְּמָן מִצְוָה
עַל אַבֶּרְיוֹ וּלְמֵיסַר אַף בִּטְמֵאִין דְּאִי מִקְרָא דְּנָח כְּשֶׁנָּתְנ' תור' לָא הֲוָה אָסוּר בִּטְמֵאִין דְּאֵין
אִיסּוּר חע"א לר"א דְּסָבִיךְ לי' הָכִי וְעוֹד לְפוּם סָבָרָא דְּהַשְׁתָּא אַלִּיבָּא דְּהִלְכְתָא הֵכִין הוּא
דְּאֵין כָּאן מוֹסִיף לֹא נוֹהֵג כָּעֵת בב"נ זוּלַת לר"י דְּחָמוּר הוּא וא"כ טוּבָא אִיצְטְרִיךְ לְשַׁנּוֹת
בְּסִינַי בְּסַנְהֶדְרִין נ"ט אָמַר דִּלְמִלְּתָא נִשְׁנֵית לָא הֲוָה נֶאֱמְרָה וְנִשְׁנֵית כְּמוֹ מִילָה דְּבְיוֹם
אַפִּילּוּ בְּשַׁבָּת וה"נ כֵּן וּבְשִׁלָּמָא לר"י מִשּׁוּם אִיסּוּר חָמוּר שֶׁאִיסּוּרוֹ הָיָה נוֹהֵג מִזְּמַן רַב
קוֹדֶם מַתַּן תּוֹרָה כְּמוֹ ג"ה דְּחָל לר"י מה"ט וה"ה לְרַבָּנָן דְּאָמְרִי אֵין נוֹהֵג אֶלָּא בִּטְהוֹרִין
ל"ק מִידֵּי דא"נ לֹא הֲוָה נִשְׁנֵית לֹא הָיָה נוֹהֵג לְיִשְׂרָאֵל בִּטְהוֹרִין דְּאֵין אִיסּוּר חע"א משא"כ
הַשְׁתָּא דְּנוֹהֵג בִּבְנֵי נֹחַ וַהֲוָה מוֹסִיף ה"א דְּחָל עַל טְמֵאִין לְכָךְ צָרִיךְ לִדְרָשָׁא דָּמֵי שֶׁבְּשָׂרוֹ
מֻוָּתָּר כו' ועי' כה"ג בְּחִדּוּשֵׁינוּ בח"א בְּפִתְיחָה אֲבָל לר"א קַשְׁיָא וְלֹא מָצִינוּ מִי שֶׁאוֹמֵר
דאמ"ה אֵין נוֹהֵג בִּבְנֵי נֹחַ וּכְבָר הָיָה מָקוֹם אִתִּי לְיַיְשֵׁב זֹאת דלר"א אִי נָמֵי לֹא נִשְׁנֵית הָיָה
נוֹהֵג בִּטְמֵאִין כֵּיוָן דלב"נ הָיָה נוֹהֵג בִּטְמֵאִין לָא פָּקַע וז"א כֵּיוָן דְּנִתְּנָה תּוֹרָה נִתְחַדְּשָׁה
הֲלָכָה דְּהָא ר"י לֹא מְחַיֵּיב בְּטֻמְאָה אַגִּיד אֶלָּא מְשׁוּם אִיסּוּר חָמוּר וְלֹא מְשׁוּם הֶיּוֹתוֹ נוֹהֵג
בִּבְנֵי נֹחַ ועי' בת"ח שָׁם ולר"מ דְּדָרֵישׁ מִזְּבָחִ' זֶה לְיִשְׂרָאֵל אֲבָל ב"נ אַף בִּטְמֵאִין וא"כ
צָרִיךְ לְמִילְּתַיְיהוּ וּמִנָּלַן דְּנוֹהֵג בב"נ וְהַדָּבָר צָרִיךְ אֲצִלִי תַּלְמוּד וְהָא דְּאָמַר מַחֲלוֹקֶת
בְּיִשְׂרָאֵל אֲבָל ב"נ אר"מ נָמֵי קָאֵי כִּדְמַסֵּיק בְּהֶדְיָא תנ"ה אִיכָּא דְּאָמְרִי טְהוֹרָה ור"מ אַלְמָא
לר"מ נָמֵי ב"נ מֻזְהָר עַל הַטֻּמְאִין: ע"ש גְּמָרָא תנ"ה כָּל שֶׁאַתָּה כו' וְכָל שֶׁאֵין אַתָּה מְצַוֶּה
עַל דָּמוֹ פירש"י דָּגִים וַחֲגָבִים מַשְׁמַע דר"א מֵהַאי הֵיקֵּשָׁא יָלִיף דָּגִים וַחֲגָבִים אֵין טְעוּנִין
שְׁחִיטָה וְאֵין אמ"ה נוֹהֵג בָּהֶן וְזֶה כְּדִבְרֵי פר"ח סי' ס"ב וי"ג וְאֶפְשָׁר דִּלְרַוְוחָא דְּמִלְּתָא
קָאָמַר הָכִי דְּהֵיקֵּשָׁא נָמֵי אית בֵּיהּ דִּבְדָגִים וַחֲגָבִים אֵין אמ"ה נוֹהֵג בָּהֶן ומ"ש רַשְׁ"י ז"ל
וְכָל שֶׁאֵין אַתָּה מְצַוֶּה דָּגִים וַחֲגָבִים לָא יָדַעְנָא אַמַּאי לָא נָקִיט שְׁרָצִים דְּאֵין מֻזְהָר מִשּׁוּם
דָּם אֶלָּא מִשּׁוּם שְׁרָצִים ועי' בִּכְרִיתוּת רֵישׁ דַּם שְׁחִיטָה: וּבְתוֹסְפוֹת ד"ה ור"י אוֹמֵר כו'
אֲבָל גִּיד לֹא נֶאֱסַר אֶלָּא לִבְנֵי יַעֲקֹב וְלָא הֲוָה אֶלָּא אִיסּוּר חָמוּר עכ"ל לָאו דַּוְקָא בְּנֵי יַעֲקֹב
דא"נ נִצְטַוָּה עָלָיו ב"נ כֵּיוָן כָּעֵת אֵין נוֹהֵג בִּבְנֵי נֹחַ דְּנֶאֱמְרָה וְלֹא נִשְׁנֵית לְיִשְׂרָאֵל נֶאֱמְרָה
כְּמוֹ דְּאָמְרִינַן בְּסַנְהֶדְרִין נ"ז ע"אוְאָנוּ אֵין לָנוּ אֶלָּא ג"ה וְאַלִּיבָּא דר' יְהוּדָה לָא הֲוָה מוֹסִיף
אֶלָּא אִיסּוּר חָמוּר ובד"ה כִּי אִיצְטְרִיךְ קְרָא לר"א כו' וַאֲפִילּוּ לְמָאן דְּלֵית לֵיהּ בַּחֲמוֹר עַל
קַל מוֹדֶה עכ"ל רָצָה לוֹמַר דַּאֲפִילּוּ נָיְמָא דר"א לֵית לֵיהּ אִיסּוּר ב"א מ"מ הַחֲמוֹר הוּא
דְּחָיֵיל וְלֹא הַקַּל כמ"ש התו' בפד"א ל"ב א' ד"ה דְּאִשְׁת אָח חָיֵיל דְּלֵית לֵיהּ הֶיְתֵּר לְאַחַר
מִיתָה וְלֹא אֲחוֹת אִשָּׁה וה"נ אמ"ה הוּא דְּחָל שֶׁאִיסּוּרוֹ נוֹהֵג בִּבְנֵי נֹחַ וַהֲוָה אִיסּוּר חָמוּר

וְלֹא טַוְמָאָה וּמִיהוּ לְאַחַר מִיתָה טַוְמָאָה הוּא דְּחָיֵיל דְּתוּ לֵית בֵּיהּ אִיסּוּר אמ"ה וּפְקַע וְהַלָּשׁוֹן קָצָת דָּחוּק שֶׁכָּתְבוּ דְּחָמוּר עַל קַל מוֹדֶה גַּם מְנָא לְהוּ בִּפְשִׁיטוּת דלר"א בְּהֶמָה בְּחַיֶּיהָ לְאֵבָרִים עוֹמְדֵת וְשֶׁמָּא בְּדֶרֶךְ את"ל כָּתְבוּ כֵּן וּפְלוּגְתָּ' דְּתַנָּאֵי הִיא ר' וְרַבָּנָן לְקַמָּן: שׁוּב רָאִיתִי לְמָהַרְשָׁ"א ז"ל שֶׁכָּתְבוּ וְז"ל אע"ג דב"א נָמֵי אִיכָּא מ"ד בפ' ר"א דְּפָטוּר מ"מ לָא נֵיחָא לְהוּ לוֹמַר ר"א סוֹבֵר דַּוְקָא כְּאוֹתוֹ מ"ד כו' כְּמוֹ שֶׁהִקְשָׁ' ר"י לְעֵיל לפירש"י עכ"ל לֹא זָכִיתִי לְהָבִין דְּבָרָיו הַקְּדוֹשִׁים דְּמַאי לֹא כִּדְפָרֵישִׁי' דְּמַאן דְּלֵית לֵיהּ ב"א מ"מ חָמוּר הוּא דְּחָיֵיל וְלֹא הַקַּל וְאוּלַי שֶׁחָשַׁב הוּא זֹאת לְדוֹחַק כמ"ש בְּסָמוּךְ לָכֵן מְפָרֵשׁ הוּא ז"ל דְּהַתּוֹ' הָכִי קָאָמְרִי דַּאֲפִי' מַאן דְּלֵית לֵיהּ בַּחֲמוֹר עַל קַל ר"ל מַאן דְּלֵית לֵיהּ דְּחָמוּר חָיֵיל עַל קַל כְּסָבָרַת ר' יְהוּדָא שֶׁכֵּן אִיסּוּרוֹ נוֹהֵג בב"נ מוֹדֶה ר"ל הָכָא מוֹדֶה דְּאִיסּוּר ב"א הוּא וְאִם קַבָּלָה נְקַבֵּל מֵאָדוֹן הַגָּדוֹל מֵאוֹרָן שֶׁל יִשְׂרָאֵל מ"מ קוֹשְׁיָתוֹ אֵינֶנִּי מֵבִין דְּמַה קּוֹשְׁיָא לֵיהּ דִּלְמָא ר"א לֵית לֵיהּ ב"א מ"מ אַכַּתִּי אמ"ה הִיא דְּחָיֵיל וּכְדִכְתִיבְנָא גַּם מ"ש כְּמוֹ שֶׁהִקְשָׁה ר"י לפירש"י הוּא בְּדַף קא ע"א בד"ה וְאִיסּוּר כּוֹלֵל כו' וְלֹא יְדַעְנָא מָה רְאָיָה הִיא זוֹ דְּהַתּוֹ' הֲוָקְשָׁה לָהֶם דְּמַאן דְּלֵית לֵיהּ כּוֹלֵל לֵית לי' מוֹסִיף יע"ש וּמִנָּלַן לְהַקְשׁוֹ' סוֹף דָּבָר שֶׁדִּבְרֵי מָהַרְשָׁ"א ז"ל צְרִיכִין תַּלְמוּד: גְּמָרָא אָמַר רַב גִּיזַּל אָמַר רַב מַחְלוֹקֶת בְּיִשְׂרָאֵל אֲבָל ב"נ ד"ה מֻוָּזָהָר עַל הַטְּמֵאִין כַּטְּהוֹרִין לֶאֱכוֹרָה נִרְאֶה דְּמֻוָּזָהָר נָמֵי בְּדָגִים וַחֲגָבִים עַל אמ"ה דִּבְדִידְהוּ לֹא שַׁיָּיךְ הֶיקֵּשָׁא דְּאֵין אַתָּה מְצֻוֶּה עַל דְּמִן וְאַף דָּגִים אֶפְשָׁר דְּלֹא שַׁיָּיךְ אמ"ה דְּחַיּוּתוֹ זוּטַר הוּא אֲבָל בִּשְׁרָצִים וַחֲגָבִים אִית בְּהוּ אמ"ה ולפ"ז אָסוּר לְהוּ שֶׁיֵּשׁ לָהֶם אמ"ה מִשְּׁרָצִים וַחֲגָבִים טְמֵאִים דְּלֹא שַׁיָּיךְ מִי אִיכָּא מִידִי כמ"ש התו' בפ' הַשּׁוֹחֵט ל"ב א' יע"ש.

אֶלָּא מֵחֲגָבִים טְהוֹרִים קְשָׁיָא וע"ש בפ' הַשּׁוֹחֵט. וְדַע עוֹד מ"ש לְעֵיל דְּטַעְמָא דָּגִים וַחֲגָבִים אֵין אמ"ה נוֹהֵג בָּהֶן דְּאֵין טְעוּנִין שְׁחִיטָה דְּהָא בְּהָא תַּלְיָא כמ"ש התו' בפר"ע ובפא"ט ס"ו א' וכה"ג כ' הר"מ בַּפֵּ"א מה"ש וכמ"ש לְעֵיל וְאֵין לְהַקְשׁוֹת וְהָא חָזֵינַן דאמ"ה אָסוּר לִבְנֵי נֹחַ אַף דִּלְדִידְהוּ לָא בָּעֵינַן שְׁחִיטָה ולפ"ז מ"ש לְעֵיל א"ש דְּהֶיקֵּשָׁא הוּא וְגָבְחָתָּ וַהֲדַר כְּתִיב לֹא תֹאכַל הַנֶּפֶשׁ עִם הַבָּשָׂר דְּמַשְׁמַע כָּל שֶׁצָּרִיךְ שְׁחִיטָה הוּא דְּאָסוּר מִשּׁוּם אמ"ת ומ"ש לְעֵיל דא"כ נֵימָא רַבָּנָן כר"מ דַּוְקָא בָּקָר וְצֹאן ר"ל דְּבָקָר וְצֹאן דִּקְרָא לָאו דַּוְקָא דה"ה חַיָּה וְעוֹף טְעוּנִין שְׁחִיטָה ומש"ה סָבְרִי דאמ"ה נוֹהֵג בָּהֶן ור"מ עֲבִיד הֶיקֵּשָׁא מִמַּאי דִּכְתִיב בְּהֶדְיָא בַּקָּרָא: ובפירש"י בד"ה וְאֵין שְׁחִיטָתָהּ מְטַהַרְתָּהּ וְאַעוֹף טָמֵא קָאֵי וְהָא דְּנָקֵיט לִשּׁוֹן נְקִיבָה עַד כָּאן לִשּׁוֹנוֹ ר"ל דְּלָא תֵּימָא דְּאַבְּהֵמָה קָאֵי דְּשַׁיָּיךְ לִשּׁוֹן נְקֵיבָה לָזֶה אָמַר דְּאַעוֹף טָמֵא קָאֵי וְרִישָׁא נָמֵי אָמַר צְרִיכָה מַחֲשָׁבָה כו' ומ"ש וע"כ לְבֶן נֹחַ קָאָמַר כו' דְּאִי לְיִשְׂרָאֵל וְאֵין מַתִּירָתוֹ מִידֵי אמ"ה שֶׁאִם אָכַל בְּעוֹדָהּ מְפָרְכֶסֶ' לוֹקֶה מִשּׁוּם אמ"ה דְּבַטְּמֵאָ' לֹא שַׁיָּיךְ שְׁחִיטָ' כמ"ש הת"ח וַאֲבִיאֲנוּ לְקַמָּן יע"ש הָא תָּנֵי ריש' אָכַל אמ"ה מְמֻנּוּ אֵינוֹ סוֹפֵג מִשּׁוּם אמ"ה וּבְיִשְׂרָאֵל מַיְירֵי דְּאֵין נוֹהֵג בִּטְמֵאִין כְּרַבָּנָן: ובד"ה רֵישָׁא בְּיִשְׂרָאֵל וְסֵיפָא ב"נ וּמַעִיקָּרָא נָמֵי הֲוָה מַשְׁמַע לי' כו' עכ"ל עַיֵּין בְּמָהַרְשָׁ"א שכ' דאל"כ תִּקְשֵׁי סֵיפָא גּוּפָא פְּשִׁיטָא כו' וּבְסֵפֶר יָשָׁן כָּתוּב רֵישָׁא בְּמָקוֹם סֵיפָא וְיֵרָאֶה מִדְּבָרָיו דַּהֲוָה מַשְׁמַע לֵיהּ רֵישָׁא נָמֵי בְּבֶן נֹחַ ומש"ה רָמֵי רֵישָׁא אַסֵּיפָא וְקָשֶׁה הָא אֵינוֹ סוֹפֵג מ' לֹא שַׁיָּיךְ בְּבֶן נֹחַ דְּאַזְהָרָתָן מִיתָתָן וּמַלְקוּת לֵית בי' וע' בת"ח שפי' דְּלָא כְּרַשִׁ"י אֶלָּא דַּהֲוָה ס"ד דְּסֵיפָא נָמֵי בְּיִשְׂרָאֵל וְאֵין שְׁחִיטָה מְטַהַרְתָּהּ בְּעוֹדָהּ מְפָרְכֶסֶת וְלוֹקֶה מִשּׁוּם אֵבֶר מִן הַחַי וְרָמֵי כו': וְיֵשׁ לִי לַחְקוֹר אַחַת וּגְדוֹלָה הֵיא אֵלִי בָּמָה דְּמַבְיָא סַיְיעְתָּא לְרַב תנ"ה וְכֵן ר' מַנִּי בַּר פְּשִׁיט

רָמֵי רֵישָׁא אַסִּיפָא וְהָא לר' יוֹחָנָן דְּהִלְכְתָא כְּוָותֵיהּ דְּאָמַר ע"ב דְּבָשָׂר מִן הַחַי נִרְמַז בְּבָשָׂר בשד' כו' וא"כ אִיכָּא לְמֵימַר לְעוֹלָם דאמ"ה לב"נ אֵינוֹ נוֹהֵג אֶלָּא בַּטְּהוֹרִי' כְּמוֹ לְיִשְׂרָאֵל וְהָא דְּקָתָנֵי סיפ' דְּאֵין שְׁחִיטָתָ' מְטַהַרְתָּהּ לְעִנְיַן בָּשָׂר מִן הַחַי נְקִיט דְּאֵין שְׁחִיטָתָהּ מְטַהַרְתָּהּ וְכֻלָּהּ בְּיִשְׂרָאֵל קָמַיְירֵי ואה"נ דְּבָבֶן נוֹחַ נָמֵי דִּינָא הָכִי דאמ"ה מִמֶּנּוּ פָּטוּר וּבָשָׂר מִן הַחַי חַיָּיב לְשִׁיטַת הר"מ כְּמוֹ שֶׁאָבָאר בְּסָמוּךְ אַיְ"ה אֶלָּא דְּזֶה טָעוּת כֵּינָן דלר"י בָּשָׂר מִן הַחַי מִקְרָא דְּבָשָׂר בַּשָּׂדֶה נָפְקָא לֵיהּ וכפירש"י ותו' לְקַמָּן מִמִּלַּת בַּשָּׂדֶה קָדְרִישׁ שֶׁנִּפְרַשׁ מִמְּחִיצָתָן וְזֶה לֹא שַׁיָּיךְ אֶלָּא בְּעוֹדָהּ בְּחַיֶּי' דְּאִם אָכַל בָּשָׂר שֶׁתָּלַשׁ מִמֶּנָּה הֲוָה חוּץ לַמְּחִיצָ' משא"כ אִם שְׁחָטָהּ שְׁנַיִם אוֹ שֶׁשָּׁחַט רֹוב שְׁנַיִם דְּעוֹמֶדֶת לְכָךְ לְנַתְּחָהּ אֲבָרִים אֲבָרִים וַדַּאי דְּלָא קָאֵי לָאו דְּבָשָׂר בַּשָּׂדֶה בְּעוֹדָהּ מְפַרְכֶּסֶת ומכ"ש לְפִי מַה שֶּׁנָּתַן הר"מ זַ"ל טַעַם בפ"ד מהל' מ"א ה"י דְּמַה לִי טְרֵפָה חַיָּה אוֹ חֲתָכָהּ בְּסַכִּין יע"ש הֵיטֵב וְתוֹכֶן כַּוָּנָתוֹ דַּהֲוָה כְּלֹא נִשְׁחֲטָה יע"ש פְּשִׁיטָא דְּלֹא שַׁיָּיךְ בְּטֵמְאָה בְּאֵם שָׁחַט שְׁנַיִם לָאו דְּבָשָׂר בַּשָּׂדֶה טָרִיפָ' אֶלָּא לָאו דְּטָמֵא' וּפָרִיךְ שַׁפִּיר וּמְשַׁנֵּי אֶלָּא רֵישָׁא בְּיִשְׂרָאֵל: אֶלָּא דְּיֵשׁ לְהַקְשׁוֹת דא"כ בֶּן נוֹחַ מִן הַחַי כמ"ש הר"מ בהל' מְלָכִי' פ"ט וּכְבָר נִתְקַשָּׁה הלח"מ והכ"מ שָׁם ומַה שתי' הלח"מ כְּבָר קָדְמוּ הָרַשְׁבָּ"א בְּחִדּוּשָׁיו יְעַיֵּן שָׁם יֵשׁ לְהַקְשׁוֹת דְּאַבָּשָׂר מִן הַחַי אַמַּאי מְצַוֶּה בְּנֵי נוֹחַ כָּעֵת וְנֵימָא דְּלָא נִשְׁנֵית בָּשָׂר מִן הַחַי תּוּ לְיִשְׂרָאֵל נָאֱמְרָה וְלֹא, לִבְנֵי נוֹחַ, וְאִי דְּנִשְׁנֵית מִקְרָא דְּבָשָׂר בַּשָּׂדֶה הָא בִּמְפַרְכֵּס' בְּטֵמְאָה לֵיכָּא קְרָא דְּלִיתְסַר כמ"ש בְּסָמוּךְ וּמִקְרָא דְּנָח דְּאַדְּבָשָׂר בְּנַפְשׁוֹ אָסוּר וְלֵימָא לְיִשְׂרָאֵל נָאֱמְרָה וְלֹא לב"נ וּקְרָא דְּבָשָׂר בַּשָּׂדֶה לָאו מְיֻוָּתָר הוּא דְּדָרְשִׁינַן מִינַּ' קָדָשִׁים שֶׁיָּצְאוּ חוּץ לִמְחִיצָתָן וְהַרְבֵּה דְּרָשׁוֹת כמ"ש הַתּוֹסָפוֹת כָּאן ע"ש אֶלָּא דְּכָתְבוּ דְּכוּלְּהוּ דָּרִישׁ מִינַּיהּ וא"כ קַשְׁיָא וְעוֹד אפי' אִי הֲוָה מְיֻוָּתָר קְרָא דְּבָשָׂר בַּשָּׂדֶה מ"מ נֵימָא דְּאַדְּבָשָׂר בְּנַפְשׁוֹ לְיִשְׂרָאֵל בְּטֵמְאָ' בִּמְפַרְכֵּס' וּמִמֵּילָא בְּעוֹדָהּ בְּחַיֶּי' לָקֵי שְׁנַיִם וכ"ת ה"נ וַהֲרֵי הר"מ בפ"ט מהל' מְלָכִי' כָּתַב דְּבֶן נוֹחַ מְצַוֶּוה עַל אמ"ה וּבָשָׂר מִן הַחַי כָּעֵת וְאַמַּאי נֵימָא לְיִשְׂרָאֵל כו': וּבָזֶה יֵשׁ לְיַיֵּשֵׁב קֻשְׁיַת הַתּוֹסָ' ד"ה אֶלָּא לָאו בְּבֶן נוֹחַ דְּהָא לָא מַקְשֶׁה לְעֵיל בפ' הַשּׁוֹחֵט ל"ב לר"א ב"י דְּאָמַר הַחוֹתֵךְ מִן מְפַרְכֶּסֶת לְיִשְׂרָאֵל שָׁרֵי ולב"נ אָסוּר מַמַּתְנִי' דְּטָהֳרוֹת דְּקָתָנֵי סֵיפָא אֵין שְׁחִיטָתָהּ מְטַהַרְתָּהּ וּבְרֵישָׁא לָא קָתָנֵי דְּאַלְמָא לֵיכָּא מִידִי כו' י"ל דר"א ב"י מוּקֵי לָהּ בְּיִשְׂרָאֵל ומש"ה רֵישָׁא בְּטָהוֹרָה וַדַּאי דְּשְׁחִיטָה מְטַהַרְתָּהּ דְּלִיְשְׂרָאֵל בְּשְׁחִיטָ' תַּלְיָא מלת' וּבְטֵמְא' אִם אָכַל אמ"ה אֵינוֹ סוֹפֵג הָאַרְבָּעִי' דְּמֵי שֶׁבְּשָׁרוֹ מֻוָּתָר כו' משא"כ דְּאֵין שְׁחִיטָה מְטַהַרְתָּהּ לְיִשְׂרָאֵל מִידֵי בָּשָׂר מִן הַחַי דְּלָאו בִּשְׁחִיטָה תַּלְיָא מִלְּתָא בְּטֵמְאָ' וְאָסוּר מִקְרָא דְּנָח דְּאַדְּבָשָׂר כו' וּכְדִכְתִיבְנָא וְהָא דְּאָמַר רַב שִׁיזְבִי אַף אֲנַן נָמֵי תְּנֵינָא וְרַב מַנִּי דְּרָמֵי רֵישָׁא אַסִּיפָ' הֵם סָבְרֵי כְּרֵישׁ לָקִישׁ דְּלֹא תֹאכַל הַנֶּפֶשׁ עִם הַבָּשָׂר אַזְהָרָה אמ"ה וּבָשָׂר מִן הַחַי וּבְתַרְוַיְיהוּ אִימַּעַט יִשְׂרָאֵל מְטַמְּא' וע"כ רֵישָׁא בְּיִשְׂרָאֵל וְסֵיפָ' ב"נ וְעַיַּיִן תּוֹסָפוֹת ד"ה אֶלָּא: וּבְתוֹסְפוֹת ד"ה אֶלָּא לָאו בֶּן נוֹחַ כו' וְתֵימָא דְּתִקְשֶׁה, מִכָּאן לראב"י עכ"ל ר"ל דְּאָמַר הַחוֹתֵךְ מִן מְפַרְכֶּסֶת אָסוּר לב"נ וּלְיִשְׂרָאֵל שָׁרֵי אַמַּאי לָא תָּנֵי בְּרֵישָׁא בְּעוֹף טָהוֹר דְּאֵין שְׁחִיטָתָהּ מְטַהַרְתָּהּ מִידֵי אמ"ה לב"נ דְּהָא בב"נ קַיְימִינַן דְּאִילּוּ לְיִשְׂרָאֵל אַף בְּטֵמְאָה אֵין מְזַהֲרִין מִשּׁוּם אמ"ה כִּדְקָתָנֵי רֵישָׁא אֲבָל אמ"ה אֵין סוֹפֵג מ' וְעַיַּיִן מ"ש בְּרֵישׁ"י ד"ה וְאֵין לְיַיֵּשֵׁב זֹאת: עוֹד אֲבָאֵר לְךָ כִּי מַה שֶּׁכָּתַב בפירש"י ד"ה וְאֵין דְּבָשָׂר מִן הַחַי לָא הֲוָה נִשְׁנֵית בְּסִינַי לְיִשְׂרָאֵל בְּטֵמְאָ' בְּעוֹדָ' מְפַרְכֶּסֶ' צָרִיךְ לוֹמַר לְמָאן דְּסָבִירָ' לי' אִיסּוּר חָל עַל אִיסּוּר בְּאִיסּוּר' חָמוּר

וכר"י דְּאִיסּוּר מוֹסִיף לֵיכָּא אִם נא' דְּאֵין נוֹהֵג לע"ע בִּבְנֵי נֹחַ בָּשָׂר מִן הַחַי וכמש"ל וְעוֹד דְּאֶפְשָׁר דְּלֹא שַׁיָּיךְ לְיִשְׂרָאֵל וְלֹא לב"נ אֶלָּא בְּלֹא נִשְׁנֵית כְּלָל אֲבָל כְּשֶׁנִּשְׁנֵית מִקָּצַת הַמְּצָוָה לֹא שַׁיָּיךְ זֶה וְעוֹד דְּלְיִשְׂרָאֵל בלא"ה אָסוּר מְשׁוּם טְמֵאָה וְזֶה יֵשׁ לְעַיֵּין אֶלָּא נֹאמַר דאה"נ דְּבָשָׂר מִן הַחַי נוֹהֵג בב"נ וה"ה בְּיִשְׂרָאֵל בְּטֻמְאָ' בְּחוֹתֵךְ מִן מְפֹרָכֶסֶת בְּטֻמְאָ' דְּהַשְׁתָּא הָוָה שֹׁפִיר אִיסּוּר מוֹסִיף וּבְשִׁלְמָא אמ"ה מִיעֲטָה קְרָא דְּלֹא תֹאכַל הַנֶּפֶשׁ עִם בָּשָׂר הָא בְּשָׂרוֹ לְחוּדֵי' מֻוָּתָּר, וּמִיעֲטָה טְמֵאָה משא"כ בָּשָׂר מִן הַחַי דְּלָא נָפְקָא מֵהַאי קְרָא לר' יוֹחָנָן אִית לְמֵימַר לְיִשְׂרָאֵל בְּחוֹתֵךְ מִן מְפֹרָכֶסֶת דְּאָסוּר מְשׁוּם בָּשָׂר מִן הַחַי מֵאַזְהָרָה דְּנָח דְּאַף בָּשָׂר כו' כְּמוֹ לְבֶן נֹחַ דְּנָפְקָא מֵהַאי קְרָא וְעַיֵּין פ"ט מהל' מְלָכִים: גמ' אָמַר רַב אמ"ה צָרִיךְ שֶׁיְּהֵא כְּזַיִת מ"ט אֲכִילָה כְּתִיב בֵּיהּ עכ"ל פירש"י דָּלֶ"ת מִדְּפַלְגִינְהוּ קְרָא כו' הֲוְקְשָׁה לוֹ ז"ל פְּשִׁיטָא מ"ש מִכָּל הָאִיסּוּרִין וחי' דָּלֶ"ת מִדִּכְתָבֵי' תְּרֵי קְרָאֵי לאמ"ה וּבָשָׂר מִן הַחַי לר"י מִבָּשָׂר בַּשָּׂדֶה נָפֵיק בָּשָׂר מִן הַחַי ולר"ל מִדִּכְתִי' עִם הַבָּשָׂר יע"ש לְקַמָּן בְּרַשׁ"י וּמַשְׁמַע לְכאוֹרָה דְּאִם אָכַל אמ"ה אֵין צָרִיךְ כַּזַּיִת דאל"כ לָמָּה חִלֵּק הַכָּתוּב בֵּין בָּשָׂר לְאֵבֶר אֶלָּא דְּבְאֵבֶר כִּבְרָיָיתוֹ א"צ כַּזַּיִת לָזֶה אָמַר רַב דְּאֵינוֹ כֵּן וְהַחִילּוּק בֵּין אֵבֶר לְבָשָׂר דְּבָשָׂר צָרִיךְ כַּזַּיִת ואמ"ה אִם אָכַל וְלֹא שִׁנָּה מִבְּרָיָיתוֹ מִצְטָרֵף גִּידִים וַעֲצָמוֹת לְכַזַּיִת וא"צ כַּזַּיִת בָּשָׂר ומש"ה פַּלְגִינְהוּ קְרָאֵי מְהַדְּדֵי וְאִינִי יוֹדֵעַ אַפַּתִּי מִי הִכְרִיחוּ לְזֶה אַמַּאי לֹא דְּאַשְׁמְעִינַן טוּבָא דָּלֶ"ת אמ"ה בְּרֵיהּ הוּא וְלֹא תֹּאכַל בֵּין קָטָן וּבֵין גָּדוֹל מַשְׁמַע וַאֲכִילָה דִּכְתִיב בֵּיהּ לְאֵית דו"ה זִיתִים דִּמְחַיֵּיב אַמִּקְצָת נָמֵי כמ"ש הַתּוֹסָפוֹת צ"ו ב' ד"ה ור"י אֲכִילָה כְּתִיב שֶׁהֲוְקְשָׁה לָהֶם בְּאֶמֶת אמ"ה מ"ט צָרִיךְ כַּזַּיִת ותי' דְּאֵינוֹ חַיָּיב עַד שֶׁיֹּאכַל כֻּלּוֹ יע"ש וא"כ רַב דָּבָר זֶה גּוּפָא אֲתָא לְאַשְׁמְעִינַן דְּלָא תֵּימָא דְּבָרֵיהּ הוּא וְאֵין צָרִיךְ כַּזַּיִת וּכְקֻוּשְׁיַת הַתּוֹסָפוֹת לְשָׁם.

וְעַיֵּין בתי"ט במס' טָהֳרוֹת שֶׁתָּמַהּ עַל הרע"ב והר"מ בפי' הַמִּשְׁנָיוֹת שֶׁכָּתְבוּ לָמָּ"ד אמ"ה לָא צָרִיךְ כַּזַּיִת וְהָא לֵיכָּא לָמָּ"ד דְּפְלִיג עֲלֵיהּ דְּרַב וה"נ פְּסַק הר"ם בפ"ג מהל' מ"א דאמ"ה צָרִיךְ כְּזַיִת יע"ש: וּבְרַשׁ"י ד"ה אֵינוֹ סוֹפֵג מ' כו'בְּדְאִיכָּא שִׁיעוּר דְּאִיסּוּר אמ"ה בְּטָהוֹרָה עכ"ל ר"ל דע"כ אִיכָּא כַּזַּיִת דְּבָטְהוֹרָה כה"ג מְיחַיֵּיב בְּיִשְׂרָאֵל וּבְטֻמְאָה אֵין אמ"ה נוֹהֵג בְּיִשְׂרָאֵל כְּרַבָּנָן דְּאָמְרִי לעי' דְּאֵינוֹ נוֹהֵג בְּטֻמְאִין דְּאִי דְּלֵית כַּזַּיִת מַאי אִירְיָ' טְמֵאִין טְהוֹרִין נָמֵי וּפָרִיךְ פְּשִׁיטָא דְּתִיפּוֹק לֵיהּ בְּיֵשׁ כְּזַיִת מְשׁוּם טְמֵאָה וְלָא נִיחָא לוֹמַר דְּאֵינוֹ סוֹפֵג מְשׁוּם אמ"ה אֲבָל מְשׁוּם טְמֵאָה לָקֵי דְּמַשְׁמַע לֵיהּ דְּאֵינוֹ סוֹפֵג כְּלָל וּפָרִיךְ שַׁפִּיר: (ע"ב) גְּמָרָא אָכַל צְפּוֹר טְהוֹרָ' בְּחַיֶּיהָ בכ"ש בְּמִיתַת' כַּזַּיִת ופירש"י בְּחַיֵּי' מְשׁוּם אמ"ה בְּמִיתָתָהּ בְּכַזַּיִת ה"נ בְּמַשֶּׁהוּ בָּשָׂר גִּידִים וַעֲצָמוֹת ולפ"ז לָא הֲוָה מַשֶּׁהוּ דְּרִישָׁ' כְּסִיפָא דְּרִישָׁ' מַשֶּׁהוּ בָּשָׂר וְסֵיפָ' בְּטֻמְאָה מַשֶּׁהוּ מַמָּשׁ דְּבָרֵיהּ הוּא כמ"ש התו' בד"ה א"כ אֲבָל לְפִי מ"ש הר"מ זַ"ל בהל' מ"א פ"ד ה"ב וְזַ"ל הָאוֹכֵל עוֹף טָהוֹר כ"ש לוֹקֶה מְשׁוּם אוֹכֵל נְבֵילָה וְאִם אֲכָלוֹ אַחַר שֶׁמֵּת לוֹקֶה בְּכַזַּיִת ואעפ"י שֶׁאֵין בָּשָׂר בְּכַזַּיִת הוֹאִיל וְיֵשׁ בְּכֻלּוֹ עכ"ל דַּעְתּוֹ זַ"ל כמ"ש רַשׁ"י בְּמַכּוֹת י"ז ב' רִיסֵק ט' נְמָלִים וא' חַי חַי מַמָּשׁ ואעפ"י כֵּן חַיָּיב מְשׁוּם נְבֵילָה כְּשֶׁבּוֹלְעוֹ הוּא מֵת וְכֵן סְבִירָא לֵיהּ להר"מ זַ"ל כֵּן ולפ"ז בְּאוֹכֵל עוֹף טָהוֹר חַי לָמָּ"ד בְּהֵמָה בְּחַיֶּיהָ לְאַבָרִים עוֹמֶדֶת מִיחַיֵּיב תַּרְתֵּי א' מְשׁוּם אמ"ה וא' מְשׁוּם נְבֵילָה דאמ"ה דְּנֶהֱנֶה גְּרוֹנוֹ בְּכַזַּיִת וּכְשֶׁיְּבוֹא סָמוּךְ לְבֵית הַבְּלִיעָה הוּא מֵת וְחַיָּיב מְשׁוּם נְבֵילָה כפירש"י שָׁם בְּמַכּוֹת וּבַחֻדָּא הַתָּרָאָה מִיחַיֵּיב דְּתַרְתֵּי לָאוֵי נִינְהוּ והר"מ לְשִׁיטָתֵיהּ דְּבְהֵמָה בְּחַיֶּי' לָאו לְאַבָרִים עוֹמֶדֶת ומש"ה לֹא מִיחַיֵּיב אֶלָּא מְשׁוּם נְבֵילָה וְלֹא מְשׁוּם אמ"ה כְּמוֹ שֶׁפָּסַק לְקַמָּן

פֵּ"ה מהל' אֵלּוּ דְּאֵין אמ"ה בְּחַיֵּי' כְּמוֹ שֶׁאֲבָאֵר לְקַמָּן בְּאוֹרֶךְ וּמִיהוּ מִכָּאן אֵין רֹאשׁ' דְּכָתַב אַף עַל פִּי שֶׁאֵין כַּזַּיִת וּאמ"ה צָרִיךְ כְּזַיִת כמ"ש בַּפֵּ"ה וּמִכָּל מָקוֹם אָתֵי שַׁפִּיר דְּלָא הִשְׁמִיעָנוּ דִּין זֶה דְּיֵשׁ אוֹכֶל אֲכִילָה אַחַת וְחַיָּיב ב' מַלְקוֹת אֶלָּא כמ"ש דִּלְדִידַן' לָא מַשְׁפַּחַת לֵיהּ דִּבְהֵמָה בְּחַיֵּי' לָאו לְאֲבָרִי' עוֹמֶדֶת וְעַיַּיִן בלח"מ כָּאן ובפר"ח בי"ד סִימָן ס"ב שֶׁכָּתְבוּ בְּמַסְקָנָא אה"נ דְּמֵימְרָא דְּרַב מִיתַּפְרְשָׁתְּ כְּפִשׁוּטוֹ אָכַל צָפּוֹר טְהוֹרָה בְּחַיֵּי' בכ"ש מִשּׁוּם נְבֵילָה וּמַמָּשׁ כ"ש וְרַב אַלִיבָּא דְּרַבִּי אַמְרָהּ לְמֵילְתֵיהּ דִּבְהֵמָה בְּחַיֵּי' לָאו לְאֲבָרִים עוֹמֶדֶת וַהֲוָה מַשֶּׁהוּ דְּרִישָׁא כְּסֵיפָא מַמָּשׁ וְהַגְּמָרָא לְפוּם מַה דס"ד דְּאַיְירֵי באמ"ה הֵשִׁיב לוֹ בְּמַשֶּׁהוּ בָּשָׂר גִּידִים וַעֲצָמוֹת אֲבָל בָּאֵמֶת אֵינוֹ כֵּן יע"ש וּמַה שֶּׁיֵּשׁ לְהַקְשׁוֹת מִפְּלוּגְתָּא דר' וְרַבָּנָן אֲבָאֵר בְּסָמוּךְ בעזה"י: גְּמָרָא ת"ש נָטַל צִפּוֹר שֶׁאֵין בּוֹ כְּזַיִת כו' רַבִּי פּוֹטֵר וראב"ש מְחַיַּיב כו' ר"ל מְדְּאָמַר ראב"ש עַל אֵבֶר מִמֶּנּוּ חַיָּיב עַל כֻּלּוֹ לכ"ש מִכֻּלָּל דְּרַבִּי מוֹדֶה עַל אמ"ה מִמֶּנּוּ דְּחַיָּיב וְעַל כֻּלּוֹ פָּטוּר דְּלָאו לְאֲבָרִים עוֹמֶדֶת אַלְמָא דכ"ע לָא בָּעֵינַן כַּזַּיִת וְהָא דְּנָקִיט שֶׁאֵין בּוֹ כְּזַיִת מִשּׁוּם דְּאִי הָיָה כַּזַּיִת הָיָה חַיָּיב מִשּׁוּם בָּשָׂר מִן הַחַי כפירש"י דְּאֵין לוֹמַר דְּבָא לְאַשְׁמְעִינַן דאמ"ה לָא בָּעֵינַן כַּזַּיִת דְּזֶה לָן שַׁיָּיךְ הָכָא גַּבֵּי פְּלוּגְתָּא דר' וְרַבָּנָן אִי בְּהֵמָה בְּחַיֵּי' לְאֲבָרִים עוֹמֶדֶת כְּמוֹ שֶׁאֲבָאֵר לְקַמָּן אֶלָּא כמ"ש דְּאַף לְדִבְרֵי הַמַּקְשֶׁה מש"ה נָקִיט אֵין כַּזַּיִת דְּאִי לָא הֲוָה כְּזַיִת הוּא פָּטוּר הָא בְּיֵשׁ בּוֹ כַּזַּיִת מְחַיַּיב מִשּׁוּם בָּשָׂר מִן הַחַי כפירש"י ד"ה רַבִּי פּוֹטֵר יע"ש וּמִיהוּ נִרְאֶה דא"כ אפי' אִית כַּזַּיִת עִם גִּידִים וַעֲצָמוֹת ר' פּוֹטֵר מִכְּלוּם וְהַנִּרְאֶה דאה"נ לְפוּם סְבָרַת הַמַּקְשֶׁה אה"נ דְּנָקִיט אֵין כַּזַּיִת לְאַשְׁמְעִינַן דאמ"ה לכ"ע אֵין צָרִיךְ כַּזַּיִת וּמְשַׁנֵּי בְּמַשֶּׁהוּ בָּשָׂר כו' וּפָרִיךְ מִי אִיכָּא מִידִי דְּבָכֻלָּךְ לֵיכָּא כַּזַּיִת בָּשָׂר ובא' מֵאֲבָרָיו עכ"פ יֵשׁ כַּזַּיִת עִם גִּידִים וַעֲצָמוֹת דְּקָתָנֵי אָכַל אמ"ה מְמֶּנּוּ לוֹקֶה א"א בִּשְׁלָמָא דְּלָא בָּעֵינַן כְּלָל כַּזַּיִת א"ש אֶלָּא א"א דְּבָעֵינַן כַּזַּיִת מִי אִיכָּא עוֹף כָּחוּשׁ כו' הַאי דְּבָכֻלָּהּ לֵיכָּא כַּזַּיִת בָּשָׂר ובא' מֵאֲבָרָיו הוּא גָּדוֹל דְּיֵשׁ כַּזַּיִת עִם עֲצָמוֹת דְּקָתָנֵי עַל אֵבֶר ממנ' חַיָּיב אֲבָל וּנְדַאי אִיכָּא עוֹף קָטָן עַד מְאוֹד אֲבָל שֶׁיְּהֵא גָּדוֹל וְכָחוּשׁ כ"כ שֶׁאֵין בְּכֻלּוֹ כַּזַּיִת בָּשָׂר וּמְשַׁנֵּי קַלָּנִיתָא וּפָרִיךְ קַלָּנִיתָא עוֹף טָמֵא וְקַשְׁיָא מִסֵּיפָא דְּלָמָּה לִי כַּזַּיִת וְהָא ברי' הוּא אֶלָּא כְּעֵין קַלָּנִיתָא עַיַּיִן בַּגְּמָרָא וּמַהַרְשָׁ"א הקש' דְּמַרִישָׁ' גּוּפָא הו"מ לְמִפְרַךְ דְּאַמַּאי פּוֹטֵר רַבִּי יע"ש וְלוּלֵא דְּבָרָיו הַקְּדוֹשִׁים הָיִיתִי אוֹמֵר דְּמֵרִישָׁא לָא ה"מ לְמִפְרַךְ דְּרַבִּי דְּפוֹטֵר מאמ"ה הוּא דְּפוֹטֵר וְלֹא מְשׁוּם טְמֵאָה דְּמְחַיַּיב בכ"ש דְּבָרִיהּ הוּא וכה"ג מָצִינוּ כַּמָּה פְּעָמִי' וְעַיַּיִן בְּרֵישׁ או"ב בְּמַתְנִי' דְּתָנַן פּוֹטֵר וְיֵשׁ בּוֹ חִיּוּב אַחֵר וְכָהֵנָּה אֵין מִסְפָּר אֶלָּא מִסֵּיפָּ' פָּרִיךְ שַׁפִּיר דְּקַלָּנִית' בכ"ש מְחַיַּיב וְאִי דְּאָמַר כְּזַיִת מְשׁוּם נְבֵילָה דְּבָעֵינַן כַּזַּיִת דְּאֵין אִיסּוּר חע"א לְרַבִּי וּכְמוֹ שֶׁאֲבָאֵר וא"כ וַוּדַּאי נְבֵילָ' לֹא חיי' אַטּוּמְאָ' וְכֵן פְּסַק הר"מ בהל' מ"א פ"ג דְּאֵין אִיסּוּר מְשׁוּם נְבֵילָה אֶלָּא מִינִין טְהוֹרִין וְעַיַּיִן במ"מ וכ"מ שָׁם דְּאֵין אִיסּוּר חע"א וְכֵינָן שֶׁכֵּן כַּזַּיִת ע"כ מְשׁוּם טֻמְאָה נָקִיט לָהּ וּבְטֻמְאָה אַף מְחַיַּיב בכ"ש דְּבָרֶיהָ הוּא משא"כ בְּרֵישָׁא שַׁפִּיר מָצִינוּ לוֹמַר דְּרַבִּי פּוֹטֵר מְשׁוּם אמ"ה דְּאִי הֲוָה כַּזַּיִת הָיָה מְחַיַּיב מְשׁוּם אמ"ה דְּאִיסּוּר מוֹסִיף הוּא מִגּוֹ דְּאִיתּוֹסַף אִיסּוּרָא לִבְנֵי נֹחַ וה"ה בָּשָׂר מִן הַחַי הֲוָה אִיסּוּר מוֹסִיף דְּנוֹהֵג בִּבְנֵי נֹחַ כמ"ש הר"מ ז"ל בהל' מְלָכִי' פ"ח וַהֲבֵאתִיו לְעֵיל וּמָנָא אֲמִינָ' לַהּ מֵהָא דִּכְרִיתוֹת דַּף כ"ג ע"ב בְּסוֹף דַּם שְׁחִיטָה דִּלְרַבִּי אִיסּוּר חָמוּר עַל קַל הוּא דְּחָיֵיל וְלֹא קַל עַל חָמוּר אֶלָּא בְּקָדָשִׁים מַשְׁמַע נָמֵי דַּוְקָא בַּחֲמוֹר עַל קַל הָא בְּשָׁוְוֹן נָמֵי לָא דְּהָא לָא שָׁמְעִי' לִי' אֶלָּא בַּחֲמוֹר עַל קַל וְהָא דְּאָמַר קַל עַל חָמוּר לָא שָׁמְעִינַן מְשׁוּם לְהוֹסִיף בְּקַוְשְׁיָיתוֹ וְהָא מְעִילָה עַל חָלָב קַל עַל חָמוּר הוּא יע"ש (וּמַה שֶּׁיֵּשׁ לְעַיַּיִן

מַזֶּה עַל פְּסַק הר"מ זַ"ל דַּהֲנָאָה הֲוָה מוֹסִיף אֶכְתּוֹב בכ"ה קי"ג ב') אֲבָל בְּשָׁוְוֹן לָא שָׁמְעִינַן
דְּחָל וא"כ לְרַבִּי נְבִילָה עַל טָמֵאָה לָא חַיֶּיל משא"כ בְּרִישָׁא דַּהֲוָה מוֹסִיף וַאֲפִילּוּ אִי נֹאמַר
דְּבָשָׂר מִן הַחַי לֹא נֶאֱסַר כָּעֵת לִבְנֵי נֹחַ לר' יוֹחָנָן מ"מ הָיָה חָמוּר שֶׁכֵּן הָיָה נוֹהֵג קוֹדֶם מ"ת
לִבְנֵי נֹחַ וכר' יְהוּדָא דְּאָמַר הֵכִין בג"ה וְאִי דִּנְבֵילָה הֲוָה חָמוּר שֶׁכֵּן מְטַמְּאָ' כִּדְאָמְרִי'
בִּזְבָחִים דַּף ע' יע"ש מ"מ בְּהֵמָה טמא' נָמֵי מְטַמְּאָה בְּלֹא אִיסּוּר נְבֵילָה עַיֵּין בְּהַמַּקְשׁ' וּפ"א
מהל' א"ה וְעוֹד דִּנְבֵילָה דַּוְוקָא בְּכַזַּיִת וּטְמֵאָ' בכ"ש ולהר"מ בהל' מ"א בפ"ד ה"ג מ"מ
בָּעֵינַן בֵּין הַכֹּל כַּזַּיִת יע"ש וכה"ג כָּתְבוּ התו' בִּיבָמוֹת ל"ג ע"ב ד"ה אָמַר ר"י שֶׁהִקְשׁוּ
אֵיךְ יָחוּל טְרֵיפָה עַל אמ"ה דאמ"ה מְיַחַיֵּיב בְּמַשֶּׁהוּ בָּשָׂר גִּידִים וַעֲצָמוֹת יע"ש מכ"ש כה"ג
דְּמְחַיֵּיב בְּטֻמְאָה בכ"ש מַמָּשׁ וַהֲוָה קַל עַל חָמוּר ומש"ה הקש' מִסֵּיפָּ' דע"כ חַיָּיב מְשׁוּם
טֻמְאָ' וְלָמָּה לִי כַּזַּיִת: הֵן אֱמֶת שֶׁיֵּשׁ לְרָאוֹת בְּהָא דְּלִעֵיל ק"א ב' וְסָבַר ר"י דְּאִיסּוּר חע"א
וְהָאָמַר מְנַיִּין לִנְבִילַת עוֹף טָמֵא כו' וּמַאי קוּשְׁיָא דַּהֲוָה קַל עַל חָמוּר נְבֵילָה בְּכַזַּיִת וּטְמֵאָה
בְּכַזַּיִת לָא בָּעֵינַן אֶלָּא מַשֶּׁהוּ מש"ה לָא חַיֶּיל משא"כ ג"ה אַטְמֵאָה וי"ל דר"י לְשִׁיטָתֵי'
דְּאָמַר אֲכָלוֹ וְאֵין בּוֹ כזי' פָּטוּר וא"כ ג"ה אַטְמֵאָ' נָמֵי קַל עַל חָמוּר הוּא וּמְשַׁנֵּי דְּאִיסּוּרוֹ
נוֹהֵג בב"נ הַיְינוּ דְּשָׁוִין הֵמָּה וּמוֹדֶה ר"י בְּשָׁוְוֹן אוֹ דְּחוּמְרָ' שֶׁכֵּן אִיסּוּרוֹ נוֹהֵג בִּבְנֵי נֹחַ
מַכְרִיעַ יוֹתֵר וְעַיֵּין יְבָמוֹת ל"ב: וּמִדְּי דַּבְּרִי בּוֹ זָכוֹר אֶזְכְּרִנּוּ עוֹד מַה דְּקַשְׁיָא לִי במ"ש התו'
זְבָחִי' ע"א בד"ה דלר"מ אִיצְטְרִיךְ לְמֵעֵט עוֹף טָמֵא דְּאִיהוּ לְטַעְמֵי' דְּאִית לִי' אִיסּוּר חע"א
לֹא יָדַעְנָ' מְקוֹמוֹ אַיּוֹ דלר"מ אִית לֵיהּ אִיסּוּר חע"א ג"ה וּנְבֵילָה דַּהֲוָה לִי' אִיסּוּר כּוֹלֵל
וְאַדְּרַבָּה אָמְרוּ בפ' אָמְרוּ לוֹ עַל מָתְנָי' דְּיֵשׁ אוֹכֵל אֲכִילָה אַחַת נֵימָא דר"מ אִית לִי' אִיסּוּר
חע"א וּמְשַׁנֵּי נְהִי דְּאִיסּוּר חע"א לִית לִי' פירש"י כְּגוֹן נְבֵילַת בְּהֵמָה טְמֵאָה אִיסּוּר כּוֹלֵל
אִית לֵיהּ הֲרֵי בְּהֶדְיָא דְּלִית לֵיהּ כה"ג אִיסּוּר חע"א וצ"ע וְלֹא הָיָה בְּיָדִי כָּעֵת הַסְּפָרִים
לְעַיֵּין בָּהֶם וְאַיְ"ה בְּמָקוֹם אַחֵר אֲבָאֵר וּבָזֶה יֵשׁ לְיַישֵׁב שִׁיטַת הר"מ זַ"ל דְּפָסַק בפ"ד ה"ג
מהל' מ"א דְּאוֹכֵל צְפּוֹר בְּחַיֶּיהָ חַיָּיב מִשּׁוּם נְבֵילָה בכ"ש וּבְמִיתָתָהּ בְּכַזַּיִת עִם גִּידִים
וַעֲצָמוֹת וְיֵשׁ לְהַקְשׁוֹת מִבָּרַיְיתָא זוֹ דִּתְנָא בָּהּ בְּרִישָׁא נָטַל צְפּוֹר שֶׁאֵין בּוֹ כְּזַיִת ר' פּוֹטֵר
וְהָא חַיָּיב מִשּׁוּם נְבֵילָה לְפִי דְּבָרָיו שֶׁכְּשֶׁבּוֹלְעוֹ הוּא מֵת וּנְהִי דאאמ"ה לָא מְיַחַיֵּיב דְּלָאו
לְאֵבָרִים עוֹמְדָת מ"מ אַנְּבֵילָה לְיַחַיֵּיב וּמִסֵּיפָא דְּקָתָנֵי חָנָקָה וַאֲכָלָהּ ד"ה בְּכַזַּיִת דְּמַשְׁמַע
כַּזַּיִת בָּשָׂר דְּבְרִישָׁא מַיְירֵי בְּיֵשׁ כַּזַּיִת עִם גִּידִים וַעֲצָמוֹת וע"כ בְּסֵיפָא בְּיֵשׁ כַּזַּיִת בָּשָׂר
וְאַמַּאי הָא לר"מ זַ"ל מְצָטָרֵף בְּמִיתָתָהּ גִּידִים וַעֲצָמוֹ' לִכְזַיִת כמ"ש בפ"ד ה"ג וּכְבָר עָמַד
הפר"ח בְּסִימָן ס"ב עַל קֻושְׁיָא הַשְּׁנִיָּה יע"ש הֵיטֵב וְקֻושְׁיַ' רִאשׁוֹנָ' יֵשׁ לְיַישֵׁב כמ"ש בְּסָמוּךְ
דאה"נ דר' דְּפוֹטֵר מִשּׁוּם אמ"ה וְלֹא מִשּׁוּם נְבֵילָה דאמ"ה לָאו לְאֵבָרִים עוֹמְדָת וְעַל נְבֵילָה
מְיַחַיֵּיב שֶׁכְּשֶׁבּוֹלְעוֹ הוּא מֵת כמ"ש רַשְׁ"י בְּמַכּוֹת רִיסֵּק ט' נְמָלִים וְאֶחָד חַי כו' אֶלָּא דְּסֵיפָא
קַשְׁיָא אַמַּאי בָּעֵינַן כַּזַּיִת בָּשָׂר דַּוְוקָא וְצָרִיךְ לוֹמַר דְּמַה דְּקָתָנֵי ד"ה בְּכַזַּיִת לָאו לְמֵימְרָא
דְּבָעֵינַן כַּזַּיִת לד"ה אֶלָּא דְּבְכַזַּיִת מְיַחַיֵּיב לד"ה וְגַם רַבִּי מוֹדֶה דְּהַיְינוּ עִם גִּידִים וַעֲצָמוֹ'
וכמ"ש הר"מ שָׁם דְּכְשֶׁאוֹכְלוֹ כֻּלּוֹ מְצָטָרְפִין גִּידִים וַעֲצָמוֹת לְכַזַּיִת נְבֵילָה וְאַף שֶׁהוּא דָּוחֵק
קָצָת מ"מ יֵשׁ לְיַישֵׁב כֵּן דִּבְרֵי הר"מ זַ"ל וְעִם זֶה יִתְיַישֵׁב מַה שֶּׁהִקְשָׁה הפר"ח דְּאֵיךְ יִתָּכֵן
בְּאוֹכְלוֹ חַי חַיָּיב מִשּׁוּם נְבֵילָה וְהָא קָתָנֵי חָנָקָה וַאֲכָלָהּ וְלָא קָתָנֵי אֲכָלָהּ חַי וְאִי מִשּׁוּם הָא
לָא אִירְיָא דַּחֲנָקָה הוּא דְּבָעֵינַן כַּזַּיִת הָא חַי בכ"ש מַמָּשׁ מְיַחַיֵּיב משא"כ בַּחֲנָקָה צָרִיךְ כַּזַּיִת
עִם גִּידִים וַעֲצָמוֹת וְעִם זֶה יִתְיַישֵׁב קָצָת הָא ד"ה בְּכַזַּיִת וְלָא חֲשִׁיב כ"כ דְּוחַק וְהַבֵּן: וּמַה
שֶּׁהִקְשָׁה עוֹד הפר"ח מֵהַהִיא דְּמַכּוֹת רִיסֵּק ט' נְמָלִים וא' חַי כו' וְאִי מִשּׁוּם לְבִילָה אַלְמָא

דְּאַבְּרִיהּ לָא לָקֵי מִשּׁוּם נְבֵילָה אֶלָּא בְּכַזַּיִת עכ"ל ר"ל דְּלָמָּה לִי לְהִצְטָרֵף בְּאֶחָד גּוּפָא חַיָּיב
שֵׁשׁ וַאֲנִי אוֹמֵר מִשּׁוּם הָא לָא אִירְיָא דְּמַאן לֵימָא לָן דהר"מ מְפוֹרָשׁ וא' חַי חַי מַמָּשׁ
כפירש"י דְּתִקְשֶׁה עָלָיו דִּלְמָא מְפָרֵשׁ כפי' התו' שָׁם דָּחֵי שָׁלֵם וּמֵת הו' ומש"ה בָּעֵינַן כַּזַּיִת
דְּחָנְקָה וְאָכְלָה כַּזַּיִת עכ"פ עִם גִּידִים וַעֲצָמוֹת וְהָתָם נָמֵי וְהִשְׁלִימָהּ לִכְזַיִת חַיָּיב מִשּׁוּם
נְבֵילָה וְאַלִּיבָּא דמ"ד אִיסּוּר חע"א כמ"ש התו' לְשָׁם והר"מ ז"ל מִסְבָּרָא דְּנַפְשֵׁיהּ אֲמָרָהּ
דְּבוֹלְעוֹ הוּא מֵת וְלֹא מֵהָא דְּמַכּוֹת לָמַד כֵּן וּבָזֶה אָתְיָא דִּבְרֵי הר"מ קָצָת עַל נָכוֹן בָּזֶה: עוֹד
יֵשׁ לְרָאוֹת במ"ש רַשְׁ"י בד"ה ר' פּוֹטֵר כו' דְּאִי הֲוָה כַּזַּיִת הי' מִיחַיַּיב מִשּׁוּם בָּשָׂר מִן הַחַי
דְּזֶה יִתָּכֵן לְרֵישׁ לָקִישׁ דְּאָמַר בָּשָׂר מִן חַי נָפְקָא לֵיהּ מַחַד קְרָא עִם אמ"ה מְלֹא תֹאכַל הַנֶּפֶשׁ
עִם הַבָּשָׂר מש"ה שַׁפִּיר אִי הֲוָה כְּזַיִת אֵין נ"מ אִי לָקֵי מִשּׁוּם אמ"ה אוֹ בָּשָׂר מִן הַחַי וא"נ
לְאַבָּרִים עוֹמְדֶת לֹאלָקֵי אֶלָּא חֲדָא דְּמֵחַד קְרָא קָא נָפְקִי כִּדְמַסִיק קַן אָכַל אמ"ה וּבָשָׂר מִן
הַחַי לר"ל אֵין חַיָּיב אֶלָּא אַחַת משא"כ לר"י דְּהִלְכְתָא כְּוָותֵיהּ וּנְדַאי אִי אָכַל אמ"ה שְׁיֵּשׁ
עָלָיו כְּזַיִת בָּשָׂר דְּלָקֵי תַּרְתֵּי מִשּׁוּם בָּשָׂר בַּשָּׂדֶה וּמִשּׁוּם לֹא תֹאכַל הַנֶּפֶשׁ וא"כ אַכַּתִּי תִּקְשֶׁה
אַמַּאי נְקִיט צְפוֹר שֶׁאֵין כַּזַּיִת בָּשָׂר לִיתְנֵי לִפְלֻגְתַּיְיהוּ נָטַל צְפוֹר ר' פּוֹטֵר מִשּׁוּם אמ"ה
וראב"ש מִיחַיַּיב מִשּׁוּם אמ"ה דבלא"ה לְרַבִּי חַיָּיב מִשּׁוּם נְבֵילָה אַף בכ"ש מַמָּשׁ וכמ"ש
לְעֵיל לְשִׁיטַת הר"מ וּפוֹטֵר מאמ"ה קָאָמַר וא"כ מַאי אִירְיָא דְּאֵין בּוֹ כַּזַּיִת בָּשָׂר אַף יֵשׁ בּוֹ
כַּזַּיִת בָּשָׂר פּוֹטֵר מאמ"ה ועי' בתו' ד"ה שֶׁאֵין בּוֹ כַּזַּיִת ובפר"ח סִימָן ס"ב וצ"ל דִּסְבִירָא
לֵיהּ להר"מ ז"ל כְּשִׁיטַת הַתּוֹסָפוֹת דְּמַאי דְּנָקְיט שֶׁאֵין בּוֹ כַּזַּיִת לִרְבוּתָא דראב"ש קָאָמַר
דְּלֹא צָרִיךְ כַּזַּיִת: ובפירש"י ד"ה ר' פּוֹטֵר כו' וְאִי הֲוָה כַּזַּיִת הָיָה מִיחַיַּיב מִשּׁוּם בָּשָׂר מִן
הַחַי עכ"ל כָּתַב מָהַרְשָׁ"א ז"ל לֹא יְדַעְנָא מִי הִכְרִיחוּ לְכָךְ דְּאַמַּאי לֹא דַּהֲוָה מִיחַיַּיב מִשּׁוּם
נְבֵילָה וכמ"ש במכ' עכ"ל וּלְפִי מ"ש בְּסָמוּךְ יֵשׁ לוֹמַר דא"כ הָא דְּמַקְשֶׁה קַלָּנִיתָא עוֹף
טָמֵא הוּא כו' א"ה אֵימָא סֵיפָא וְלֹא הִקְשָׁה מֵרֵישָׁא וְכָתַבְתִּי דר' פּוֹטֵר מאמ"ה וְקַשְׁיָא לָמָּה
לִי שֶׁאֵין בּוֹ כַּזַּיִת דְּנְבֵילָה לָא חָיֵיל אַטַּוְמְאָה לְרַבִּי דְּאֵין אִיסּוּר חע"א דמש"ה מַקְשֶׁה לוֹ
מִסֵּיפָא מה"ט כמ"ש לְעֵיל דְּאֵין אִיסּוּר חע"א ומה"ט הָוָה מָצֵי לְהַקְשׁוֹת מֵרֵישָׁא דְּמַאי
אִירְיָא שֶׁאֵין בּוֹ כַּזַּיִת ומש"ה כָּתַב דְּחַיָּיב מִשּׁוּם בָּשָׂר מִן הַחַי וְהַמַּקְשֶׁה רוֹצֶה לְהַקְשׁוֹת
אַף לר"ל דאמ"ה וּבָשָׂר מִן הַחַי מֵחַד קְרָא קָא נָפְקִי ומש"ה לָא הֲוָה מָצֵי לְהַקְשׁוֹת מֵרֵישָׁא
אֶלָּא מִסֵּיפָא וְהֵבִין זֶה: וּבְתוֹסָפוֹת ד"ה שֶׁאֵין בּוֹ כְּזַיִת וַאֲכָלוֹ ר' פּוֹטֵר כו' כֵּינָן דְּלֵיכָּא
מִטְּרֵיפָה אֶלָּא חֲצִי שִׁיעוּר עַד כָּאן לְשׁוֹנָם קַוּשְׁיָיתָם אַהָא דְּאָמַר שֶׁנִּטְרְפָה עִם יְצִיאָ' רֻבָּהּ
דלר"ל לָאו לְאַבָּרִי' עוֹמֶדֶ' וְהַשְׁתָּא לְרַשְׁ"י דמ"מ לַחֲתִיכָה בָּשָׂר עוֹמֶדֶ' דְּאִי הֲוָה כַּזַּיִת בָּשָׂר
הֲוָה מִיחַיַּיב בָּשָׂר מִן הַחַי א"כ לר"ל לִילְקֵי שְׁתַּיִם א' מִשּׁוּם טְרֵיפָה וְאַחַת מִשּׁוּם בָּשָׂר
בַּשָּׂדֶה דְּנָפְקָא מִתְּרֵי קְרָאֵי וי"ל דְּאֵיבְרֵי שֶׁאֵין כַּזַּיִת בָּשָׂר עַל הָאֵבֶר אֶלָּא עִם גִּידִים וַעֲצָמוֹ'
דְּלָא מִיחַיַּיב עַל בָּשָׂר מִן הַחַי וְהָא דְּחַיָּיב אַטְּרֵיפָה שְׁנָטַל חֲצִי זַיִת מִבְּשַׂר טְרֵיפָה עִמּוֹ
וַאֲכָלוֹ כו' וּבָזֶה חַיָּיב וְהִקְשׁוּ עוֹד דא"כ אַמַּאי לֹא חַיָּיב אאמ"ה אַאוֹתוֹ זַיִת עִם גִּידִים
וַעֲצָמוֹת לר"ל דְּאִיסּוּר חָיֵיל עַל חֲצִי שִׁיעוּר וְהֵבִיאוּ רְאָיָה מֵהַהִיא דְּמַכּוֹת וְלֹא הֻצְרְכוּ
לְהָבִיא רְאָיָה מִמַּכּוֹת דְּהָא לר"ל חֲצִי שִׁיעוּר מִדְּרַבָּנָן אָסוּר וְאִיסּוּר חע"א עַל דְּרַבָּנָן וְזֶה
פָּשׁוּט וא"צ לְפָנִים מ"מ לְרַווְחָא דְּמִלְּתָא הֵבִיאוּ רְאָיָה מִשָּׁם דְּאַף לר"י דַּחֲצִי שִׁיעוּר אָסוּר
מ"ה כֵּינָן דְּאֵין אִיסּוּר לָאו וַעֲשֵׂה כ"א אִיסּוּר תּוֹרָה מֵרִיבּוּיָא דְּכָל חֶלֶב אוֹ מהלמ"מ שַׁפִּיר
חָיֵיל אִיסּוּר אַחֵר עָלָיו וְעַיֵּין שָׁם בְּתוֹסָפוֹת ד"ה דְּמוּקִי: בא"ד דְּלִרְבוּתָא דר"א נָקְטִי לָהּ
עַיֵּין בְּתוֹסָפוֹת שְׁכָּתַב זֶה לֹא שַׁיָּיךְ לִפְלוּגְתָּ' דר' וראב"ש כו' אִי לְאַבָּרִים עוֹמֶדֶת ותי'

דְּנָקִיט אֵין בּוֹ כַּזַּיִת דְּאִי הֲוָה כַּזַּיִת הָוֵה מְיַחַיֵּיב מִשּׁוּם נְבֵילָה כמ"ש רַשִׁ"י בְּמַכּוֹת וְהַתּוֹסָפוֹת לָא נִיחָא לְהוּ בְּכָךְ דְּכָתַב שָׁם וא' חַי שָׁלֵם דְּעַל חַי לָא מְיַחַיֵּיב מִשּׁוּם נְבֵילָה.

וּמַה שֶּׁהִקְשָׁה עוֹד דא"כ חָנָקָה וְאָכְלָה ד"ה בְּכַזַּיִת דְּמַשְׁמַע בְּרִישָׁא פְּלִיג אִי בָּעֵינַן כַּזַּיִת וְהָא לֵיכָּא מַאן דְּפְלִיג יע"ש וּדְבָרָיו צְרִיכִין בֵּיאוּר וְתוֹכֶן כַּוָּנָתוֹ נ"ל דְּקַשְׁיָא לֵיהּ בְּשִׁלְמָא לְרַשִׁ"י בְּרִישָׁא פְּלִיגִי ר' ור' שִׁמְעוֹן דִּלְרַבִּי לָא מְיַחַיֵּיב אֶלָּא בְּכַזַּיִת בָּשָׂר מִן בָּשָׂר מִן הַחַי ולראב"ש בְּמַשֶּׁהוּ בָּשָׂר עִם גִּידִים וַעֲצָמוֹת כְּזַיִת חַיָּיב מִשּׁוּם אמ"ה דְּלְאֵבָרִים עוֹמֶדֶת וַחֲנָקָה ד"ה גַּם ר"ש מוֹדֶה דְּצָרִיךְ כַּזַּיִת בָּשָׂר דְּבֶהֱמַת נְבֵילָה לָאו בְּרִיהּ הוּא משא"כ לתו' דְּגַם בְּרִישָׁא אִי הֲוָה כַּזַּיִת בָּשָׂר לָא מְיַחַיֵּיב לר' לֹא מִשּׁוּם אמ"ה וְלֹא מִשּׁוּם בָּשָׂר מִן הַחַי דַּחֲתִיכַת בָּשָׂר נָמֵי לָא קַיְימָא וְאֵין בּוֹ כַּזַּיִת לִרְבוּתָא דר"א קָאָמַר א"כ הֵיאַךְ שַׁיָּיךְ לְמֵיתְנֵי חָנָקָה ד"ה כַּזַּיִת וְהָא בְּרִישָׁא אַף בְּכַזַּיִת לְרַבִּי פָּטוּר מִכָּל דְּאַנְבֵילָה לָא מְיַחַיֵּיב לְשִׁיטָתָם במכ' דָּחֵי שָׁלֵם משא"כ לָמָּה שתי' הת"ח א"ש דִּבְרִישָׁא ל"פ אֶלָּא לר"י לָא מְיַחַיֵּיב אֶלָּא בְּכַזַּיִת מִשּׁוּם נְבֵילָה כְּמוֹ שפירש"י בְּמַכּוֹת בְּרִיסְק ט' נְמָלִים וְאֶחָד חַי מַמָּשׁ יע"ש ולראב"ש בְּמַשֶּׁהוּ בָּשָׂר מְיַחַיֵּיב מִשּׁוּם אמ"ה וּבַחֲנָקָה גַּם ראב"ש מוֹדֶה דְּצָרִיךְ כַּזַּיִת בָּשָׂר דְּנְבֵילָה לָא חָשִׁיב בְּרִיהּ וּכְבָר כָּתַבְנוּ לְעֵיל מַה שֶּׁיֵּשׁ לְפָרֵשׁ בְּהָא ד"ה כַּזַּיִת לְפִי הר"מ בע"א וְהֶאֱרַכְנוּ בְּדָבָר זֶה יְעַיֵּן שָׁם הֵיטֵב: וּמַה שהק' הת"ח הֵיאַךְ תָּלוּי זֶה בִּפְלֻגְתַּיְיהוּ וְלֵיכָּא מַאן דְּפְלִיג דאמ"ה מְיַחַיֵּיב עִם גִּידִים וַעֲצָמוֹת יע"ש לָא יָדַעְנָא מַאי קַשְׁיָא לֵיהּ זַ"ל דְּנַדַּאי רְבוּתָא הוּא בְּכָאן וְשַׁיָּיךְ לִפְלֻגְתַּיְיהוּ דְּהֵ"א דְּטַעֲמָא דראב"ש דְּמְחַיֵּיב מִשּׁוּם דְּאִית בֵּיהּ כַּזַּיִת בָּשָׂר וּמִשּׁוּם בָּשָׂר מִן הַחַי הוּא דְּמְחַיֵּיב וְלֹא מִשּׁוּם אמ"ה דְּמוֹדֶה דְּלָאו לְאֵבָרִים עוֹמֶדֶת וְלַחֲתִיכוֹת בָּשָׂר עוֹמֶדֶת כְּמוֹ לְרַשִׁ"י דִּלְאֵבָרִים אֵינָהּ עוֹמֶדֶת וְלַחֲתִיכַת בָּשָׂר קַיְימָ' כֵּן הָיָה מָקוֹם לְטָעוֹת בְּדִבְרֵי ר"ש לְכָךְ תָּנֵי אֵין בּוֹ כַּזַּיִת בָּשָׂר אַפֵּ"ה מְיַחַיֵּיב מִשּׁוּם אמ"ה דִּלְאֵבָרִים נָמֵי עוֹמֶדֶת לראב"ש וְאַף שֶׁכָּתְבוּ הַתּוֹסָפוֹת לְשִׁיטָתָם לְהֵיפֶךְ דְּמַאן דָּאֲיָ"ל דְּלַחֲתִיכָה בָּשָׂר קַיְימָא כ"ש לְאֵבָרִים עוֹמֶדֶת כמ"ש הַתּוֹסָפוֹת בס"ה לר"י לָאו בְּהֶכְרֵחַ אֶלָּא א"ל הָכִי וא"ל הָכִי: בא"ד דְּאָמַר ר"י בְּסָמוּךְ אָכַל חֵלֶב מִן הַחַי מִן טְרֵיפָה חַיָּיב שָׁלֹשׁ כו' עכ"ל ר"ל דְּנוֹדַּאי לר"י חַיָּיב אאמ"ה אִי אִית עָלָיו כַּזַּיִת תַּרְתֵּי מִשּׁוּם אמ"ה וּבָשָׂר מִן הַחַי בְּהַתְרָאָה אַחַת דְּמִתְרֵי קְרָאֵי נָפְקִי לְדִידֵיהּ כִּדְאָמַר לְקַמָּן וּמִיהוּ הָא דְּאָמַר ר' יוֹחָנָן אָכַל אמ"ה מִטְּרֵיפָה חַיָּיב שְׁתַּיִם וּמַאי אִירְיָא מִן הַטְּרֵיפָה מַכְשִׁירָהּ נָמֵי לְשִׁיטָתָם שֶׁכָּתְבוּ לְעֵיל דְּמַיְירֵי דְּאִיכָּא עָלָיו כַּזַּיִת בָּשָׂר מִדְּמְחַיֵּיב מִשּׁוּם טְרֵיפָה י"ל מִשּׁוּם דְּרִישׁ לָקִישׁ נָקִיט לָהּ דְּאִיהוּ פְּלִיג עָלֶיהָ וְאָמַר דְּאֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא אַחַת כִּדְמַסִּיק דְּלָאו לְאֵבָרִים עוֹמֶדֶת וְלָא אָתֵי חָיֵיל כו' משא"כ אִי הֲוָה אָמַר חַיָּיב שָׁתִיל מִשּׁוּם אמ"ה וּבָשָׂר מִן הַחַי וַנדַּאי דלר"ל לָא מְיַחַיֵּיב אֶלָּא חֲדָא דְּמַחַד קְרָא נָפַק לְדִידֵיהּ מְלֹא תֹאכַל הַנֶּפֶשׁ ומש"ה אַשְׁמְעִינַן פְּלֻגְתַּיְיהוּ אִי לְאֵבָרִים עוֹמֶדֶת אוֹ לָאו דְּלָא הֲוָה שָׁמְעִינַן אִי הֲוָה נָקִיט מִן הַכְּשֵׁירָה מִשּׁוּם בָּשָׂר מִן הַחַי ואמ"ה וְעַיֵּין בר"מ הל' מ"א ומַה שֶּׁיֵּשׁ לְהַקְשׁוֹת עַל דְּבָרָיו אֲבָאֵר לְקַמָּן בְּהָא דְּאָכַל בָּשָׂר מִן הַטְּרֵיפָה וְעַיֵּין בפ"ח שָׁם הל' מ"א וַאֲבָאֵר לְקַמָּן אַיָּ"ה בְּאוֹרֶךְ מִזֶּה: גְּמָרָא אָמַר ר' יוֹחָנָן לֹא תֹאכַל הַנֶּפֶשׁ עִם הַבָּשָׂר זֶה אמ"ה וּבָשָׂר בַּשָּׂדֶה טְרֵיפָה זֶה בָּשָׂר מִן הַחַי וּמִן הַטְּרֵיפָה בֵּין לר"ל וּבֵין לר"י מִלַּת הַנֶּפֶשׁ קָאֵי לְמַעְלָה וּלְמַטָּה אֶלָּא דלר"י לֹא דְּרִישׁ מִלַּת בָּשָׂר דְּהַיְינוּ אֵבֶר ור"ל בָּשָׂר הַיְינוּ בָּשָׂר מִן הַחַי וְעַיֵּין בְּחִדּוּשֵׁי רַשְׁבָּ"א בְּהָעוֹר וְרוֹטֶב קכ"ט ב' הָא דְּאָמַר לר"ש בָּשָׂר מִן הַחַי אוֹכֶל שא"א יָכוֹל לְהַאֲכִילוֹ לַאֲחֵרִים הִקְשָׁה בְּשֵׁם

הָרַמְבַּ"ם גּוּפָא דלר"י בָּשָׂר מִן הַחַי נָפְקָא מִבָּשָׂר בַּשָּׂדֶה וּמִנָּלַן בִּבְנֵי נֹחַ וּתְי' בִּבְנֵי נֹחַ כְּתִיב אַךְ בָּשָׂר בְּנַפְשׁוֹ מַשְׁמַע בָּשָׂר כְּשֶׁהוּא בְּנַפְשׁוֹ דְּהַיְינוּ דָּמוֹ שֶׁהוּא חַיּוּתוֹ לֹא תֹאכְלוּ.

וְהִנֵּה יֵשׁ לְהַקְשׁוֹת מִנָּלַן דאמ"ה לב"נ נוֹהֵג וְאִם נֶאֱמַר דְּכָל הַשִּׁיעוּרִים הַלָּלוּ לְיִשְׂרָאֵל וְלֹא לב"נ אֵין נ"מ בָּזֶה דמ"מ מִיחַיַּיב בְּמַשֶּׁהוּ בָּשָׂר מִשּׁוּם בָּשָׂר מִן הַחַי וְאִם נֶאֱמַר בְּנֵי נֹחַ ג"כ צָרִיךְ שִׁיעוּר אֶפְשָׂר דְּגַם בְּנֹחַ מִלַּת בְּנַפְשׁוֹ יוֹרֶה עַל אמ"ה וְעַיֵּין בפ"ט מהל' מְלָכִים ובלח"מ שָׁם וּבָשָׂר מִן הַחַי נָפֵיק לר"י מִבָּשָׂר בַּשָּׂדֶה כמ"ש רַשְׁ"י וְתוֹסָפוֹת אֲבָל הר"מ בפ"ד מהל' מ"א הֲלָכָה י' נָתַן טַעַם לָזֶה וְאָמַר שֶׁלּוֹקֶה מִשּׁוּם טְרֵיפָה וְתוֹכֶן בֵּיאוּר דְּבָרָיו כָּתַבְתִּי לְעֵיל דְּטְרֵיפָה שֶׁאֵינָהּ יְכוֹלָה לְחַיּוֹת וּמַה לִּי בְּכֻלָּהּ אוֹ בְּמִקְצָתָהּ דְּהַיְינוּ בָּשָׂר מִן הַטְּרֵיפָה יע"ש: וּבְתוֹסָפוֹת ד"ה אָכַל אמ"ה כו' ה"מ דְּלָא מְפָרֵשׁ בַּקְּרָא כו' עכ"ל הַתּוֹסָפוֹת מְחֻלָּקִין עִם הר"מ זַ"ל בהל' ק"פ דְּלָתוֹ' כָּל מַה שֶּׁמְּפוֹרָשׁ בִּקְרָא לָא הֲוָה לָאו שֶׁבִּכְלָלוּת אֶלָּא הֵיכָא דְּכוֹלֵל דְּבָרִים רַבִּים וְלֹא נִזְכַּר א' מֵהֶן בַּכָּתוּב כְּמוֹ לָאו דכ"א צְלִי אֵשׁ דְּמַעֲט חַי וְחַמֵּי טְבָרְיָ' וּמְבֻשָּׁל וּכְמוֹ מִכֹּל אֲשֶׁר יֵעָשֶׂה מִגֶּפֶן הַיַּיִן וְכַדּוֹמֶה משא"כ הֵיכָא דְּמְפוֹרָשׁ בַּקְּרָא כ"א לֹא הֲוָה לָאו שֶׁבַּכְּלָלוּת וְקִוּשְׁיָתָם הוּא לְלִישָׁנָא דְּפָסְחִים דַּאֲפִילּוּ חָדָא לָא לָקֵי יע"ש בַּסּוֹף כ"ש וּמַה שֶּׁהֵבִיאוּ רְאָיָה מִדְּלָקֵי עַל אַלְמָנָה וּגְרוּשָׁה יֵשׁ לְעַיֵּין בָּהּ דְּהַמְעַיֵּין בְּסֶוּגְיָא דְּקִדּוּשִׁין ע"ז ב' יֵרָאֶה דְּקָאָמַר הָתָם לְהָכִי צָרִיךְ גְּרוּשָׁה בכ"ג לוֹמַר לְךָ כְּשֵׁם שֶׁחֲלָלוֹקֶה גְּרוּשָׁה כו' ופירש"י דְּהָא יִיחֵד לָהּ לָאו בפ"ע דְּכְתִיב וְאִשָּׁה גְּרוּשָׁה מֵאִישָׁהּ לֹא יִקָּחוּ) אַלְמָא דְּאִיצְטְרִיךְ קְרָא לְזֶה וּכְבָר הֶאֱרַכְנוּ בָּזֶה בְּתַכְלִית הָאֲרוּכ' בִּכְלָלִים בִּכְלַל לָאו שֶׁבִּכְלָלוּת יע"ש בָּזֶה הֵיטֵב.

וְדַע עוֹד בָּשָׂר בַּשָּׂדֶה נָמֵי מִרַבִּינָן כַּמָּה דְּבָרִים עוֹבֵר שֶׁהוֹצִיא יָדוֹ וְקָדָשִׁים חוּץ לִמְחִיצָתָהּ וּבָשָׂר מִן הַחַי וְאַפִּ"ה לוֹקֶה עָלָיו מִשּׁוּם דְּשָׁם א' הוּא קָדָשִׁים וְעוֹבֵר וּבָשָׂר מִן הַחַי בָּשָׂר בַּשָּׂדֶה משא"כ צְלִי אֵשׁ דְּכוֹלֵל כַּמָּה שֵׁמוֹת מְבֻשָּׁל וְחַי וע' בְּמַכּוֹת י"ח ע"א ד"ה וְלִילְקֵי שֶׁכָּתְבוּ התו' שָׁם: ובד"ה לר' יוֹחָנָן אֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא אַחַת ואע"ג דְּנָא וּמְבֻשָּׁל כו' עכ"ל הַיְינוּ לְשִׁיטָתָם שֶׁכָּתְבוּ דְּמִבָּשָׂר בָּשָׂר נָפְקָא בָּשָׂר מִן הַחַי וְקָשְׁיָא לְהוּ שַׁפִּיר דְּלְיָהֲוֵי כְּנָא וּמְבֻשָּׁל כֵּינָן שֶׁכָּל אֶחָד מְפוֹרָשׁ בִּקְרָא וְהִתְנוּ עוֹד תְּנַאי דְּבָעֵינַן שֶׁיְּהֵא מְפוֹרָשׁ בַּקְּרָא וְגַם ו' כְּמוֹ הָתָם נָא וּבָשֵׁל וְכֵן מֻחְרָצָנִים וְעַד זָג משא"כ הָכָא שֶׁלֹּא כְּתִיב וּבָשָׂר בַּשָּׂדֶה וּטְרֵיפָה עש"ה וְלִכְאוֹרָה קַשְׁיָא ממ"נ אִי חֲשׁוּב לָאו שֶׁבַּכְּלָלוּת כֵּינָן דְּלָא כְּתִיב ו' א"כ הָדְרָא קַוּשְׁיַת התו' לְדַוְקָתֵיהּ בד"ה מִכָּל הַךְ מִכָּל הַךְ לִישָׁנָא דְּמְפָרֵשׁ בִּפְסָחִים דְּאֵינוֹ חַיָּיב כְּלָל לְרָבָא אַמַּאי חַיָּיב אַחַת עַל טְרֵיפָה אוֹ אַבָּשָׂר מִן הַחַי וְאִי כֵּינָן דְּמְפוֹרָשׁ בִּקְרָא לָא הֲוָה לָאו שֶׁבִּכְלָלוּת א"כ לִילְקֵי תַּרְתֵּי וצ"ל דִּלְעִנְיַן חָדָא מִיהָא לָקֵי לָא הֲוָה לָאו שֶׁבִּכְלָלוּת כֵּינָן דכ"א מְפוֹרָשׁ בִּקְרָא אֲבָל לְעִנְיַן דְּלִילְקֵי תַּרְתֵּי לֹא וְדוֹחֵק אִם לֹא שֶׁנֶּאֱמַר כֵּינָן דְּלָא כְּתִיב בְּוָי"ו הֲוָה כְּשֵׁם א' וְלָא לָקֵי שְׁתַּיִם בְּהַתְרָאָה אַחַת ועי' בְּמָהֲרָשָׁ"א דְּגָרִיס לר"ל כו' וְהַתּוֹ' דְּמְסַיְּים לר"י הוּא דָּלֶ"ת דלר"ל לֹא שַׁיָּיךְ לְאוֹסוֹפֵי וָי"ו משא"כ לר"י לְכָךְ כָּתְבוּ דְּאַפִּ"ה כֵּינָן דְּלָא כְּתִיב וָי"ו לָא מִיחַיַּיב תַּרְתֵּי ועי' מהר"מ מִלּוּבְלִין ורש"ל גָּרִיס לר"י כְּמוֹ שֶׁהוּא לְפָנֵינוּ ועי' בַּכְּלָלִים וְהֶאֱרַכְנוּ שָׁם.

ולמ"ש הר"מ דְּבָשָׂר מִן הַחַי מִטְּרֵיפָה נָפְקָא לָא קַשְׁיָא לר"י אֶלָּא לר"ל וּמִיהוּ לְהַךְ לִישָׁנָא בִּפְסָחִים דַּחֲדָא לָא לָקֵי קָשֶׁה לר"מ זַ"ל אַמַּאי לָקֵי אַטְּרֵיפָה אוֹ אַבָּשָׂר מ"ה וַאֲבָאֵר אַיָּ"ה

(דַּף קג ע"א) גְּמָרָא אָכַל אמ"ה מִן הַטְּרֵיפָה לר"י חַיָּיב שְׁתַּיִם לר"ל אַחַת עי' בתו' ד"ה שֶׁאֵין בּוֹ מ"ש מִזֶּה.

וְרָאִיתִי לְהַר"מ זַ"ל שֶׁכָּתַב בַּפֵּ"ה מהל' מ"א ה"ה הַתּוֹלֵשׁ אמ"הוְנִטְרְפָה בִּנְטִילָתוֹ לוֹקֶה שְׁתַּיִם שֶׁהֲרֵי ב' אִיסּוּרִין בָּאִין כְּאַחַת וְכֵן הַתּוֹלֵשׁ חֵלֶב מִן הַחַי לוֹקֶה שְׁתַּיִם מִן הַשְּׁרֵיפָה לוֹקֶה שָׁלֹשׁ (מְשׁוּם אמ"ה וְחֵלֶב וּטְרֵיפָה) ועי' בלח"מ ובפר"ח ס"ב שֶׁהֶאֱרִיכוּ בִּדְבָרָיו וַאֲנִי בָּאתִי בְּקִצָּרָה הר"מ סוֹבֵר אִיסּוּר חע"א בא' מג' דְּרָכִים כּוֹלֵל וּמוֹסִיף וב"א כְּמוֹ שֶׁהִנִּיחַ בִּיסוֹד מֻנָּח בפי"ז מֵהִלְכוֹת אֵבֶל הי"ט וּבְפֶרֶק י"ד הח"י מֵהִלְכוֹת מ"א בֵּיאֵר שָׁם יֵ"ש אוֹכֵל יע"ש וְהַמְעַיְּין שָׁם יִרְאֶה לְהֶדְיָא דִּבְכָל עִנְיָן אֵין אִיסּוּר חע"א וְאַף בְּחֵלֶב שֶׁהֻוְתַּר מִכְּלָלוֹ אֵצֶל חַיָּה אִם לֹא בא' מג' דְּרָכִים שֶׁהֲרֵי כ' בפי"ד וְלָמָּה חָל קָדָשִׁים עַל חֵלֶב מְשׁוּם אִיסּוּר מוֹסִיף מַשְׁמַע דִּבְלָאו ה"ט לֹא הָיָה רָאוּי לָחוּל עָלָיו עוֹד כ' בְּפֵירוּשׁ בפ"ז ה"ב דְּאוֹכֵל חֵלֶב מִנְּבֵילָה חַיָּיב שְׁתַּיִם מִתּוֹךְ שֶׁנּוֹסַף אִיסּוּר עַל כָּל הַבְּהֵמָה וְהַאי מוֹסִיף לָאו דַּוְקָא דְּכוֹלֵל הוּא דַּהֲוָה וְלֹא מוֹסִיף הֲרֵי אַף דְּחֵלֶב הֻוְתַּר מִכְּלָלוֹ אֵצֶל חַיָּה אַפ"ה לֹא חָל עָלָיו שׁוּם אִיסּוּר אִם לֹא בא' מג' דְּרָכִים ולפ"ז בְּוַדַּאי דִּטְרֵיפָה דְּחָיֵיל אַחֵלֶב מְשׁוּם אִיסּוּר כּוֹלֵל וְכֵן אמ"ה דְּמוֹסִיף לִבְנֵי נֹחַ ולפ"ז אֵין מָקוֹם לְדִבְרֵי לח"מ שָׁם בְּיִשּׁוּב הָרִאשׁוֹן יע"ש הֵיטֵב וְיֵ"ש לְיַיְשֵׁב דְּבָרָיו דְּוַדַּאי אמ"ה עַל חֵלֶב וּטְרֵיפָה הֲוָה קַל עַל חָמוּר כמ"ש התו' בְּיבָמוֹת ל"ב ע"ב ד"ה אָמַר ר"י יע"ש דאמ"ה יֵ"ש לוֹ הֶיתֵּר בִּשְׁחִיטָה וּטְרֵיפָ' אֵין לוֹ הֶיתֵּר יע"ש וא"כ יֵ"ש לָנוּ לוֹמַר דִּבְמוֹסִיף דַּוְקָא בִּשְׁנֵיהֶן שָׁוִין אוֹ בַּחֲמוֹר עַל קַל וְלָא אִיפְּכָא חָיֵיל ומש"ה כָּתַב אוֹכֵל אמ"ה מִן הַטְּרֵיפָה שֶׁהֲרֵי שְׁנֵי הָאִסּוּרִין בָּאִין כְּאַחַת דאל"ה אֵין אמ"ה חָל עַל טְרֵיפָה אַף דְּמוֹסִיף דַּהֲוָה קַל עַל חָמוּר וכמ"ש ומש"ה כ' דְּאוֹכֵל חֵלֶב מִן הַחַי חַיָּיב ב' מְשׁוּם אמ"ה וְחֵלֶב דאמ"ה עַל חָלָב הֲוָה חָמוּר עַל קַל וְאֵין לָחוּשׁ מַה דאמ"ה יֵשׁ הֶיתֵּר לְאִיסּוּרוֹ ועי' בתו' שָׁם בִּיבָמוֹת וְאוֹכֵל מִן הַטְּרֵיפָה חַיָּיב ג' כֵּינָן דְּגַלִּי קְרָא דִּטְרֵיפָה חָיֵיל עַל חָלָב אַף דַּהֲוָה קַל עַל חָמוּר (דִּנְבֵילָה מְשׁוּם דִּמְטַמְּאָה משא"כ טְרֵיפָה שֶׁשְּׁחָטָהּ מְטַהֵר מִיָּדוֹ נְבֵילָה וצ"ע בתו' דפד"א בד"ה ור"י במ"ש דִּנְבֵילָה מְטַמֵּא דְּהַתּוֹרָה אָמְרָה דְּיָבוֹא אִיסּוּר טְרֵיפָה יע"ש) וּמִתּוֹךְ דְּחָיֵיל טְרֵיפָה חָיֵיל נַמִּי אמ"ה בְּמִיגּוֹ כמ"ש הלח"מ שָׁם אֲבָל אַחַר הָעִיּוּן לֵיתָא דְּוַדַּאי בְּאִיסּוּר מוֹסִיף חָיֵיל נַמִּי קַל עַל חָמוּר כְּמוֹ שֶׁהֵבִיאוּ הַתּוֹסָפוֹת רְאָיָה בפד"א ד"ה ר' יוֹסִי מֵהַהִיא דִּנְשָׁאָהּ זָקֵן והר"מ זַ"ל פָּסְקָה לַהֲלָכָה בְּהִלְכוֹת שְׁגָגוֹת יְעַוְיַּין שָׁם וְכֵן בַּחֲמוֹתוֹ וְנַעֲשֵׂית א"א דַּהֲוָה מוֹסִיף אַף דַּהֲוָה קַל עַל חָמוּר וְעַיְּין בפ"ד מֵהִלְכוֹת שְׁגָגוֹת הֲלָכָה ב' דְּיֵשׁ בּוֹעֵל בְּעִילָה אַחַת וְחַיָּיב כו' דְּכַלָּתוֹ מִתּוֹךְ שֶׁנֶּאֱסַר לִשְׁאָר בְּנֵי יַעֲקֹב דַּהֲוָה בְּכָרֵת אוֹ בְּחֶנֶק נִיתְנוֹסֵף אִיסּוּר כַּלָּתוֹ דַּהֲוָה בִּסְקִילָה אַף דַּהֲוָה קַל עַל חָמוּר הֲרֵי בְּבֵירוּר לָא בָּעֵינַן מוֹסִיף חָמוּר עַל קַל אוֹ שְׁנֵיהֶן שָׁוִין כו' א"כ לְאִיזֶה צוֹרֶךְ כָּתַב שֶׁשְּׁנֵי אִיסּוּרִין בָּאִין כְּאַחַת בְּדִין אָכַל אמ"ה מִן הַטְּרֵיפָה שֶׁהֲרֵי אמ"ה מוֹסִיף הוּא וּכְבָר הֶאֱרַכְנוּ בְּחִדּוּשֵׁינוּ ח"א בְּיבָמוֹת וְהֵבֵאתִי רְאָיָה להר"מ זַ"ל בְּכוֹלֵל אַף בְּקַל עַל חָמוּר חָיֵיל מִדְּפָסַק בפ"ח מֵהִלְכוֹת מ"א ג"ה שֶׁל נְבֵילָה וּטְרֵיפָה חַיָּיב ב' וּטְרֵיפָה עַל ג"ה הֲוָה קַל עַל חָמוּר דִּנְבֵילָה בְּכַזַּיִת וג"ה בְּמַשֶּׁהוּ וכמ"ש התו' בְּיבָמוֹת פד"א ל"ג ע"ב ד"ה ר"י דאמ"ה חֲמוּר בְּמַשֶּׁהוּ בָּשָׂר גִּידִים וַעֲצָמוֹת וּמִנְּבֵילָה אֵין רְאָיָה שֶׁכֵּן הַטֻּמְאָה אֶלָּא מִטְּרֵיפָה ומש"ה אִית נָמֵי רְאָיָה דִּטְרֵיפָה חָל עַל חֵלֶב וּמִיהוּ מֵהָתָם אֵין רְאָיָה דְּחֵלֶב הֻוְתַּר מִכְּלָלוֹ אֵצֶל חַיָּה כְּדִכְתִיבְנָא לְעֵיל ומ"מ מוּכָח כמ"ש: וע"כ נִרְאֶה לִי כְּמוֹ שֶׁאָבַאר וּקְצָת מִזֶּה הִרְגִּישׁ בַּעַל פר"ח וְהוּא דהר"מ מִתְּחִלָּה כָּתַב בָּבָא פְּשׁוּטָה

דְּאוֹכֶל אמ"ה שֶׁנִּטְרְפָה בִּנְטִילָתוֹ דְּחַיָּיב ב' דַּהֲוָה ב"א וְיוֹתֵר נִרְאֶה דְּבָא לְאַשְׁמְעִינַן דַּוְקָא נִטְרְפָה בִּנְטִילָתוֹ הָא נִטְרְפָה וּלְאַחַר מִיכֵּן לָא חָיֵיל אִיסּוּר טְרֵיפָה עַל אמ"ה דְּלָא הֲוָה לֹא כּוֹלֵל וְלֹא מוֹסִיף וְזֶה שֶׁכָּתַב שְׁנֵי אִיסּוּרִין בָּאִין כְּאַחַת ר"ל דְּאִי נִטְרְפָה לְאַחַר מִיכֵּן לָא מִיחַיַּב מִשּׁוּם טְרֵיפָה וכה"ג כָּתְבוּ התו' בִּשְׁמַעְתִּין ד"ה אִיסּוּר חֵלֶב כו' דְּאָמַר אוֹכֶל חֵלֶב מִן הַחַי שֶׁחַיָּיב שָׁלֹשׁ שֶׁנִּטְרְפָה עִם יְצִיאַת רֻבָּהּ לָאו דַּוְקָא דה"ה נִטְרְפָה בְּמְעֵי אִמּוֹ אֶלָּא לְאַפּוֹקֵי נִטְרְפָה לְאַחַר מִיכֵּן וה"נ להר"מ ז"ל דְּמַה דְּנָקֵיט וְנִטְרְפָה בִּנְטִילָתוֹ וּשְׁנֵי הָאִסּוּרִין בָּאִין כְּאַחַת הַיְינוּ לְאַפּוֹקֵי אִם נִטְרְפָה לְאַחַר מִיכֵּן וְנָקֵיט לִישָׁנָא דְּאִיתְאֲמַר בַּגְּמָרָא בְּאוֹקְמְתָא דְּרָבָא כָּאן וַהֲדַר אָמַר תָּלַשׁ חֵלֶב מִן הַטְּרֵיפָה שֶׁהָיְתָה קוֹדֶם לָכֵן חַיָּיב שָׁלֹשׁ בִּתְחִלָּה חֵלֶב וְאַחַ"כ טְרֵיפָה ע"י כּוֹלֵל וְאַחַ"כ אמ"ה דַּהֲוָה מוֹסִיף וְחַיָּיב שָׁלֹשׁ: וְדַע דְּיֵשׁ לְהַקְשׁוֹת בְּדִבְרֵי רַבֵּינוּ קֻושְׁיָא עֲצוּמָה וְהוּא דְּאַמַּאי פָּסַק בְּדִין הָרִאשׁוֹן, תָּלַשׁ אמ"ה וְנִטְרְפָה בִּנְטִילָתוֹ חַיָּיב שְׁתַּיִם וְהָא בלא"ה חַיָּיב שְׁתַּיִם לר"י מִשּׁוּם אֵבֶר מִן הַחַי וּבָשָׂר מִן הַחַי בְּהַתְרָאָה אַחַת דע"כ מַיְירֵי שֶׁיֵּשׁ כַּזַּיִת בָּשָׂר עָלָיו וְהִיא הַקֻּושְׁיָא בְּעַצְמָהּ שֶׁהִקְשׁוּ התו' ד"ה שֶׁאֵין בּוֹ אֶלָּא דְּהַתּוֹ' הִקְשׁוּ לר"י בְּאוֹכֶל חֵלֶב מִן הַטְּרֵיפָה דִּבְאוֹכֶל אמ"ה מִטְּרֵיפָה ל"ק לְהוּ דְּאַמַּאי נָקֵיט טְרֵיפָה מִשּׁוּם פְּלוּגְתָּא דר"ל כִּדְכָתֵיבְנָא לְשָׁם אֲבָל הר"מ דְּפָסַק כר"י אַמַּאי נָקֵיט טְרֵיפָה וְתֵירוּצָם שָׁתֵּירְצוּ שָׁם דִּבְהֵמָה בְּחַיֶּיהָ לָאו לַחֲתִיכַת בָּשָׂר קַיְימָא לֹא שַׁיָּיךְ להר"מ דְּמַה בְּכָךְ דַּהֲוָה ב"א אמ"ה וּבָשָׂר מִן הַחַי כמ"ש וְרָאִיתִי להפר"ח בסי' ס"ב שֶׁכָּתַב וְאִי קַשְׁיָא הַתּוֹלֵשׁ חֵלֶב דְּלוֹקֶה שְׁתַּיִם שָׁלֹשׁ הֲוָה לְמִלְקֵי בִּשְׁלָמָא בְּתוֹלֵשׁ אמ"ה וּבְתוֹלֵשׁ חֵלֶב מִן הַטְּרֵיפָה כֵּיוָן דְּלוֹקֶה מִשּׁוּם טְרֵיפָה תּוּ לָא לָקֵי אֲבָשָׂר מִן הַחַי יע"ש וְלֹא יָדַעְתִּי דְּאַכַּתִּי קָשֶׁה לָמָּה לי' מִן הַטְּרֵיפָה דבלא"ה אֵיכָא מִשּׁוּם בָּשָׂר מ"ה וְכֵן בְּתוֹלֵשׁ חֵלֶב מִן הַטְּרֵיפָה לָמָּה לִי טְרֵיפָה וְהָא בלא"ה אֵיכָא שָׁלֹשׁ מִשּׁוּם חֵלֶב ואמ"ה וּבָשָׂר מ"ה ואמ"ה וּבָשָׂר מ"ה חָיֵיל עַל חֲלָב דַּהֲוָה מוֹסִיף לִבְנֵי נֹחַ אַף לר"י כמ"ש הר"מ בהל' מְלָכִים וַהֲבֵאתִיו לְעֵיל ואמ"ה וּבָשָׂר מִן הַחַי בַּהֲדֵי אָתְיָן.

וְאֵין לוֹמַר בְּאוֹכֶל אמ"ה מִן הַטְּרֵיפָה מַיְירֵי דְּלֵיכָּא כַּזַּיִת בָּשָׂר אֶלָּא שֶׁלָּקַח מִטְּרֵיפָה אַחֶרֶת זֶה וַדַּאי דְּוַחַק בְּדִבְרֵי הר"מ ז"ל וְעוֹר דְּתִקְשֵׁי. קֻושְׁיַת התו' ד"ה שֶׁאֵין בּוֹ דְּאַף דהר"מ סוֹבֵר דַּחֲצִי שִׁיעוּר אָסוּר מ"ה מ"מ אִיסּוּר חָל עַל חֲצִי שִׁיעוּר כמ"ש בְּהִלְכוֹת שְׁבוּעוֹת פ"ד שְׁבוּעָה שֶׁלֹּא אוֹכַל מַשְׁקִצִים כ"ש חַיָּיב יע"ש וְהוּא כְּשִׁיטַת הַתּוֹסָפוֹת בִּשְׁבוּעוֹת כ"ג ב' ד"ה דְּמוּקִי וַהֲבֵאתִיו לְעֵיל וא"כ צ"ע וְהִנֵּה יֵשׁ לְיַישֵׁב קְצָת דְּאַשְׁמְעִינַן דַּוְקָא שֶׁנִּטְרְפָה בִּנְטִילָתוֹ.

הָא לְאַחַר מִיכֵּן לָא חָיֵיל אִיסּוּר טְרֵיפָה דְּלָא הֲוָה כּוֹלֵל מַה שֶּׁאֵין כֵּן אִי הֲוָה אָמַר בָּשָׂר מִן הַחַי וְאֵבֶר מִן הַחַי לָא הֲוָה יָדְעִינַן הַהּ דִּינָא אֲבָל מִדִּין הַשֵּׁנִי קַשְׁיָא דְּאַמַּאי בְּאוֹכֶל חֵלֶב מִן הַחַי חַיָּיב שְׁתַּיִם וְתוּ לָא שָׁלֹשׁ הֲוָה לְמִלְקֵי חֵלֶב ואמ"ה וּבָשָׂר מִן הַחַי כמ"ש לְעֵיל בְּזֶה וְהִנֵּה הָיָה נִרְאֶה לוֹמַר דְּרַבֵּינוּ סוֹבֵר כפירש"י ז"ל דְּאַף לָמַ"ד בְּהֵמָה בְּחַיֶּיהָ לָאו לְאֵבָרִים עוֹמֶדֶת מ"מ לַחֲתִיכַת בָּשָׂר קַיְימָא וְהַיְינוּ דְּלְרַבִּי דַּוְקָא צִפּוֹר שֶׁאֵין בּוֹ כְּזַיִת דְּאִלּוּ הָיָה בּוֹ כַּזַּיִת הֲוָה לוֹקֶה מִשּׁוּם בָּשָׂר מִן הַחַי ולפ"ז א"ש דְּבִדִּין הָרִאשׁוֹן אמ"ה וּטְרֵיפָה לוֹקֶה שְׁתַּיִם וּבְדִין הַשֵּׁנִי אוֹכֵל חֵלֶב מִן הַחַי לוֹקֶה שְׁתַּיִם וְהַיְינוּ מִשּׁוּם בָּשָׂר מִן הַחַי וְחֵלֶב ואמ"ה אֵינוֹ חָל עָלָיו דְּאֵין אִיסּוּר חָל עַל אִיסּוּר כֵּיוָן דְּמַיְירֵי בְּיֵשׁ כַּזַּיִת בָּשָׂר עָלָיו וְחַיָּיב מִשּׁוּם בָּשָׂר מִן הַחַי דְּחֵלֶב נָמֵי בָּשָׂר מִיקְרֵי כְּמוֹ שֶׁאָבָאר לְקַמָּן בעזה"י וּבְדִין הַשְּׁלִישִׁי אוֹכֵל חֵלֶב מִן הַטְּרֵיפָה דְּלוֹקֶה שָׁלֹשׁ, מִשּׁוּם בָּשָׂר מִן הַחַי וְחֵלֶב וּטְרֵיפָה דְּטְרֵיפָה עַל חֵלֶב הֲוָה כּוֹלֵל

וּבָשָׂר מִן הַחַי עַל טְרֵיפָה הֲוָה מוֹסִיף לִבְנֵי נֹחַ אוֹ דב"א הוּא בָּשָׂר מִן הַחַי וּטְרֵיפָה דִּבְחַיֶּיהָ לַחֲתִיכַת בָּשָׂר קַיְימִי וַהֲוָה כא' וּמִיהוּ חָלָב לָאו ב"א הוּא לר' יוֹחָנָן דְּחָל בִּמְעֵי אִמּוֹ לְשִׁיטַת הר"מ בפ"ט מֵהֲלָכוֹת אֵלּוּ דְּבָן ט' חַי חֶלְבּוֹ אָסוּר וְהֶאֱרַכְנוּ לְעֵיל בְּהָא דְּאָמַר שְׁמוּאֵל וְחֶלְבּוֹ מֻוָתָּר יעו"ש הֵיטֵב וְעַיֵּין מַה שֶּׁאֶכְתּוֹב בתו' ד"ה דְּאִיסּוּר יע"ש: אֶלָּא דַּחֲדָא דהר"מ ז"ל כָּתַב דְּחַיָּיב מְשׁוּם אֵבֶר מִן הַחַי מַשְׁמָע בְּדַוְקָא נָקִיט וְאֵלּוּ לְפִי מַה שֶּׁכָּתַב הוּא מְשׁוּם בָּשָׂר מִן הַחַי וְעוֹד דא"כ בְּדִין הָרִאשׁוֹן בְּאוֹכֶל אמ"ה וְטָרְפוּ בִּנְטִילָתוֹ אַמַּאי חִיּוּב שְׁתַּיִם וַהֲלֹא בָּשָׂר מִן הַחַי קָדִים טוּבָא דְּלַחֲתִיכַת בָּשָׂר קַיְימָא בְּחַיֶּיהָ וְתוּ לָא אָתֵי אִיסּוּר אמ"ה וּטְרֵיפָה וְחָיְילִי עֲלֵיהּ אֶלָּא וַדַּאי דְּגַם הר"מ סוֹבֵר דְּלָא קַיְימָא לַחֲתִיכַת בָּשָׂר כפי' התו' וַהֲוָה שְׁנֵי אִיסּוּרִין כא'.

וְזֶה יֵשׁ לְיַישֵׁב בְּדוֹחַק דאה"נ דְּמַיְירֵי שֶׁלֹּא הָיָה כַּזַּיִת בָּשָׂר מִבְּהֵמָה זֹאת ומש"ה אִיכָּא עָלֶיהָ אִיסּוּר אמ"ה וּטְרֵיפָה ג"כ דִּטְרֵיפָה בִּנְטִילָתוֹ דְּאִיסּוּר כא' הוּא וְצֵירֶף חֲצִי זַיִת מִבְּהֵמָה אַחֶרֶת וּלְדוֹחַק יֵשׁ לְיַישֵׁב כְּמוֹ לפירש"י ז"ל בִּפְלוּגְתָּא דר"י ור"ל בְּאָכַל אמ"ה מִן הַטְּרֵיפָה וכמ"ש הַתּוֹסָ' ד"ה שֶׁאֵין בּוֹ כַּזַּיִת וַהֲבֵאתִיו לְעֵיל.

אֶלָּא דְּכָל זֶה לֹא נִיתַּן לְהֵאָמֵר בְּדִבְרֵי רַבֵּינוּ ז"ל כְּלָל מִכַּמָּה טְעָמִים שֶׁכָּתַבְנוּ חֲדָא שכ' מְשׁוּם אמ"ה וְעוֹד דּוֹחַק לוֹמַר לְרַבֵּינוּ שֶׁלָּקַח מִבְּהֵמָה אַחֶרֶת וְאַף לְרַשְׁ"י צ"ל כָּךְ בַּפְּלוּגְתָּא דר"ל וור"י מ"מ אִלּוּ הָיָה דַּעַת רַבֵּינוּ כָּךְ לֹא הֲוָה שָׁתַק מִלְּפָרְשׁוֹ: עוֹד זֹאת אֶדְרוֹשׁ לְפִי מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ דהר"מ ז"ל נָקִיט שֶׁשְּׁנֵי אִיסּוּרִין בָּאִין כְּאַחַת לוֹמַר דְּאִלּוּ טְרֵיפָה בָּאַחֲרוֹנָה לֹא יִשָּׂא הָאִישׁ הַהוּא אֶלָּא אַרְבָּעִים מְשׁוּם אמ"ה דְּטְרֵיפָה לָא הֲוָה כּוֹלֵל כו' יֵשׁ לְהַקְשׁוֹת פְּשִׁיטָא דְּלָא חַלְיָא אִיסּוּר טְרֵיפָה כְּלָל אֶלָּא לְאַחַר מִיכֵּן בְּשָׁעָה שֶׁנִּטְרְפָה דִּבְשָׁעָה שֶׁתַּלַּשׁ מִמֶּנּוּ הָאֵבֶר לֹא נִטְרְפָה וא"כ מִפְּנֵי מַה כ' שֶׁשְּׁנֵי הָאִיסּוּרִין בָּאִין כְּאַחַת וע"כ לוֹמַר דְּאִי נִטְרְפָה מִקּוֹדֶם לָכֵן לָא הֲוָה חָיֵיל אמ"ה וְהָא מוֹסִיף הוּא וְאָפְשָׁר דְּרַבּוּתָא קמ"ל דְּאַף דְּנִטְרְפָה בִּנְטִילָתוֹ וְהֵ"א דְּלָא חָל אִיסּוּר טְרֵיפָה עַל אמ"ה קמ"ל דְּחָל דַּהֲוָה כא' ומכ"ש בְּטְרֵיפָה מִקּוֹדֶם דְּחָל אמ"ה דַּהֲוָה מוֹסִיף וּפְשִׁיטָא דְּחָל אֶלָּא דקמ"ל דְּאַף דַּהֲוָה בא' דְּטְרֵיפָה חָיֵיל עַל אֵבֶר מִן הַחַי וְחַיָּיב ב': עוֹד אָפְשָׁר לוֹמַר דלהר"מ בְּהֵמָה בְּחַיֶּיהָ לַחֲתִיכוֹת בָּשָׂר קַיְימוּ וְאַפ"ה חַיָּיב שְׁתַּיִם בְּאוֹכֶל אמ"ה מִן הַטְּרֵיפָה דְּאִיסּוּר טְרֵיפָה חָל עַל בָּשָׂר מִן הַחַי דַּהֲוָה מוֹסִיף דְּמִתְּחִלָּה הית' אָסוּר לְהֲדִיוֹט וּמֻוָתֶּרֶת לְגָבוֹהַּ וַעֲכְשָׁיו כְּשֶׁנִּטְרְפָה אִיתּוֹסַף לְגָבוֹהַּ וּכְבָר כָּתְבוּ התו' בְּדַף ק"א דִּנְבֵילָה אג"ה הֲוָה מוֹסִיף וְאַף בְּבֶהֱמַת חֻלִּין דְּרָאוּי לְהַקְדִּישָׁהּ כמ"ש שָׁם אֶלָּא דְּלָא דָּמֵי כְּלָל לְהָתָם דְּמַה שֶּׁהָיָה אָסוּר לְהֲדִיוֹט הַיְינוּ בְּחַיֶּיהָ בְּלֹא נִשְׁחֲטָה וה"ה לְגָבוֹהַּ לֹא רְאוּיָה כָּךְ אֶלָּא לְאַחַר שֶׁנִּשְׁחֲטָה הָיְתָה רְאוּיָה לְגָבוֹהַּ כה"ג לְהֲדִיוֹט נָמֵי אִישְׁתְּרִי וְלָא הֲוָה מוֹסִיף כְּלָל כה"ג גְּמָרָא בְּמַאי קָמְפַלְגִי כְּגוֹן שֶׁנִּטְרְפָה עִם יְצִיאַת רֻבָּהּ עי' בְּרֵישׁ פִּירְקִין בתו' ד"ת אַלְמָא שֶׁהֲבִיאוּ רְאָיָה מִכָּאוֹדאמ"ה אֵינוֹ חָל עָלֶיהָ עַד שֶׁיִּוָּלֵד וְנִרְאֶה לִי דה"ט דְּאֵינוֹ חָל עַד שֶׁיִּוָּלֵד דְּלָא תֹּאכַל הַנֶּפֶשׁ כְּתִיב וְכָל זְמַן שֶׁהוּא בְּמֵעֵי אִמּוֹ לָא חֲשִׁיב נֶפֶשׁ אֲבָל אֵין לוֹמַר דְּבְמֵעֵי אִמּוֹ יֵשׁ הֶיתֵּר לְאִיסּוּרוֹ וְלִשְׁחוֹט הָאֵם וּלְכָךְ הֲוָה ב"א דְּלָא אִיקְּבַע אִיסּוּרָא דא"כ כְּשֶׁיָּצָא לַאֲוִיר הָעוֹלָם נָמֵי יֵשׁ הֶיתֵּר לְאִיסּוּרוֹ ע"י שְׁחִיטָה עַצְמוֹ וְלָא אִיקְּבַע אִיסּוּרָא וְאַמַּאי אָמְרִינַן לָאו לְאֵבָרִים וְכֵן לר"ל דִּבְהֵמָה בְּחַיֶּיהָ לְאֵבָרִים עוֹמֶדֶת וְלָא חָיֵיל טְרֵיפָה וְהָא יֵשׁ הֶיתֵּר לְאִיסּוּרוֹ אֶלָּא כמ"ש בְּסָמוּךְ אֶלָּא שֶׁרָאִיתִי לְהָרַשְׁבָּ"א ז"ל בְּרֵישׁ פִּירְקִין עַל הָא דְּאָמַר דְּמֻוקְדָּשִׁין חָל עַל ג"ה אַף דג"ה נוֹהֵג בַּשְּׁלִיל הַיְינוּ הֵיכָא שֶׁהוֹצִיאוֹ לַאֲוִיר הָעוֹלָם אֲבָל בִּמְעֵי אִמּוֹ לָא אִיקְּבַע אִיסּוּרָא דְּיֵשׁ הֶיתֵּר

בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ וְלֹא אִיקְּבַע אִיסּוּרָא וְחָיֵיל מֵוקְדָּשִׁין וְהֵבִיא רְאָיָה מִכָּאן דְּאָמַר לר"י בְּאוֹכֵל חֵלֶב שֶׁנִּטְרְפָה עִם יְצִיאַת רֻובָּהּ דְּבַהֲדֵי אָתְיָין וְהָא לר' יוֹחָנָן בְּהַמְקֹשָׁה אִית לֵיהּ תָּלֹשׁ חֵלֶב מִבֶּן ט' חַי חַיָּיב אֶלָּא כֵּינָן דְּבָעוֹדוֹ בְּמֵעֵי אִמּוֹ יֵשׁ לוֹ הֶיתֵּר לֹא אִיקְּבַע אִיסּוּרָא וַהֲוָה ב"א יע"ש א"כ יִקְשֶׁה לְאוֹקְמְתָא דְּרָבָא שְׁתָּלֹשׁ אֵבֶר וּטְרָפָה בּוֹ לר"י אֵינָהּ לְאֵבָרִים עוֹמֶדֶת דא"נ לְאֵבָרִים עוֹמֶדֶת הֲוָה ב"א דְּיֵשׁ הֶיתֵּר לְאִיסּוּרוֹ בִּשְׁחִיטָה וְכֵן לר"ל דְּלְאֵבָרִים עוֹמֶדֶת וְלָא אָתֵי טְרֵיפָה וְחָיֵיל וְהָא לֹא אִקְּבַע אִיסּוּרָא דְּיֵשׁ הֶיתֵּר ע"י שְׁחִיטָה וַהֲוָה ב"א וְכֵן לְקַמָּן בְּאוֹכֵל חֵלֶב דְּאָמַר דכ"ע לְאֵבָרִים עוֹמֶדֶת, וּבְמַיְיתִי טְרֵיפָה וְחָיֵיל עַל אמ"ה וְהָא לָא אִיקְּבַע אִיסּוּרָא אִם לֹא שֶׁיֵּשׁ לְחַלֵּק בֵּין בְּמֵעֵי אִמּוֹ שֶׁיֵּשׁ הֶיתֵּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ משא"כ לְאַחַר שֶׁנּוֹלַד דְּכְמוֹ שֶׁהוּא עַכְשָׁיו בְּלִי תִּיקּוּן אִיסּוּר אמ"ה רְבִיעַ עָלֶיהָ משא"כ בְּמֵעֵי אִמּוֹ דא"צ לוֹ שׁוּם תִּיקּוּן בְּעַצְמוֹ אֶלָּא ע"י שְׁחִיטַת אִמּוֹ ומש"ה אמ"ה אֵינוֹ חָיֵיל עַד שֶׁיִּוָּלֵד: וְיֵשׁ ד' אוֹקְמָתוֹת דכ"ע לֵית לְהוּ מוֹסִיף אֶלָּא דְּפְלִיגִי אִי בְּהֶמָּה בְּחַיֶּיהָ לְאֵבָרִים עוֹמֶדֶת לר"י לְאֵבָרִים עוֹמֶדֶת וַהֲוָה ב"א ולר"ל לָאו לְאֵבָרִים וּמוֹסִיף לֵית לֵיהּ ואבע"א דכ"ע לָאו לְאֵבָרִים עוֹמֶדֶת וּבְנִטְרְפָה לְאַחַר מִיכֵּן וּפְלִיגִי לר"י לֵית לֵיהּ מוֹסִיף ולר"ל אִית לֵיהּ מוֹסִיף א"נ דכ"ע לְאֵבָרִים עוֹמֶדֶת וְנִטְרְפָה לְאַחַר מִיכֵּן ובא"נ מִיתּוֹקְמָא בֵּין שֶׁנִּטְרְפָה עִם יְצִיאַת רֻובָּהּ וּבֵין לְאַחַר זְמַן וּפְלִיגִי בְּמַיְיתִי אמ"ה וְחָל עַל טְרֵיפָה וּבְהַהִוא אוֹקְמְתָא פְּלִיגִי ע"כ לְאַחַר מִיכֵּן דְּאִי בִּיצִיאַת רֻובָּהּ הֲוָה ב"א דְּלְאֵבָרִים עוֹמֶדֶת וּבְמַיְיתִי אִיסּוּר טְרֵיפָה וְחָיֵיל אַאִיסּוּר אֵבֶר לר"י חָיֵיל ולר"ל לָא חָיֵיל וְקַשְׁיָא לי אַמַּאי יָחוּל טְרֵיפָה עַל אמ"ה דְּלָא הֲוָה לֹא כּוֹלֵל וְלֹא מוֹסִיף וְאַף קַל עַל חָמוּר הוּא דאמ"ה בָּשָׂר גִּידִים וַעֲצָמוֹת וּבָשָׂר כ"ש וְנוֹהֵג מִזְּמַן אָרוֹךְ בִּבְנֵי נֹחַ וּטְרֵיפָה לֹא חָמוּר כ"כ כְּבָר תי' הַתּוֹסָ' בד"א ל"ג ע"ב ד"ה ר"י דְּטְרֵיפָה חֲמוּרָה דְּאֵין הֶיתֵּר ואמ"ה יֵשׁ הֶיתֵּר יע"ש ומ"מ לָא הֲוָה לֹא כּוֹלֵל כו' ומש"ה אָמַר ר"ל דְּלָא חָיֵיל דְּלָא הֲוָה לֹא כּוֹלֵל וְלֹא מוֹסִיף כמ"ש: וְדַע דְּאִם נֹאמַר דְּחֵלֶב מִן הַחַי הֲוָה בָּשָׂר וְלֹא אמ"ה כמ"ש הָרַשְׁבָּ"א בְּשֵׁם הָרַמְבַּ"ן וּשְׁאָר פּוֹסְקִים וְהָא דְּאָמַר לְקַמָּן אָכַל חֵלֶב כו' כּוֹלְיָא בַּחֲלָבָה וה"ה וַדַּאי דְּיֵשׁ דְּבָרִים הַרְבֵּה בַּבְּהֵמָה שֶׁאֵינָן נִכָּלִים תַּחַת סוּג אמ"ה אֶלָּא בָּשָׂר מִן הַחַי א"כ י"ל דְּטְרֵיפָה עַל אמ"ה הֲוָה כּוֹלֵל מִיגּוֹ דְּאִיתּוֹסַף אִיסּוּר טְרֵיפָה עַל חֵלֶב דְּלָא הֲוָה מִתְּחִלָּה אָסוּר לֹא מְשׁוּם אמ"ה וְלֹא מְשׁוּם בָּשָׂר מִן הַחַי דְּאַף לָמַ"ד בְּהֶמָּה בְּחַיֶּיהָ לְאֵבָרִים עוֹמֶדֶת מ"מ לַחֲתִיכַת בָּשָׂר לָא קַיְימָא וכמ"ש הַתּוֹסָ' ד"ה שֶׁאֵין בּוֹ כו' וַהֲבֵאתִיו לְעֵיל וא"כ הֲוָה כּוֹלֵל טְרֵיפָה עַל חֵלֶב מִיגּוֹ דְּאִיתּוֹסַף אִיסּוּר טְרֵיפָה עַל חֵלֶב וּשְׁאָר דְּבָרִים שֶׁאֵינָן נִכָּלִין תַּחַת סוּג אמ"ה וּכְהַשָּׁגוֹת הר"א בְּרִישׁ פֶּ"ה מֵהִלְכוֹת מ"א יע"ש וְאַחְלָב חָיֵיל דַּהֲוָה מוֹסִיף לְגָבוֹהַ מש"ה חָל נָמֵי אַשְׁאָר אֵבָרִים וא"כ י"ל אַמַּאי כָּתְבוּ בִּיבָמוֹת דְּלָא הֲוָה כּוֹלֵל וְיֵשׁ לְעַיֵּין אִם נֶאֱמַר כּוֹלֵל כה"ג ע"י חֵלֶב דְּחֵלֶב בלא"ה אָסוּר מְשׁוּם חָלָב וְלָא אָמְרִינַן כּוֹלֵל אֶלָּא הֵיכָא שֶׁכּוֹלֵל דָּבָר הַמְּוּתָּר ומ"מ כּוֹלֵל הוּא לִשְׁאָר דְּבָרִים שֶׁאֵינָן נִכָּלִין בְּסוּג אמ"ה וְהַבֵּן זֶה.

א"ד הוּא אוֹקְמְתָא דְּרָבָא וְהֵבִיאוֹ הר"מ לִפְסַק הֲלָכָה שְׁתָּלֹשׁ אֵבֶר וּטְרֵפָה בּוֹ ור"י סוֹבֵר לָאו לְאֵבָרִים וַהֲוָה ב"א ור"ל סוֹבֵר לְאֵבָרִים וְלֹא חָיֵיל וַהֲלָכָה כְּאוֹקְמְתָא ב' וכר"י וּכְרָבָא וּכְבָר נִתְבָּאֵר לְעֵיל בְּאוֹרֶךְ מַה שֶּׁיֵּשׁ לְעַיֵּין בָּזֶה וְהַתּוֹסָפוֹת שֶׁהִקְשׁוּ לְשִׁיטַת רש"ל ד"ה שֶׁאֵין בּוֹ לְרֵישׁ לָקִישׁ ה"ה דה"מ לְהַקְשׁוֹת לְאוֹקְמְתָא דְּרָבָא דְּאִי בְּהֶמָּה לַחֲתִיכוֹת בָּשָׂר קַיְימָא אֵיךְ יָחוּל אִיסּוּר טְרֵיפָה ואמ"ה עַל בָּשָׂר מ"ה לר' יוֹחָנָן גְּמָרָא אָכַל חֵלֶב מִן הַחַי מִטְּרֵיפָה חַיָּיב ב' וח"א שָׁלֹשׁ וְאִיכָּא תְּלַת אוֹקְמְתָא א"א שְׁנוֹטֵל עִם יְצִיאַת רֻובָּהּ מ"ד שָׁלֹשׁ

בַּהֲדֵי אָתְיָן ומ"ד ב' דְּאִינָהּ לְאֵבָרִים ואבע"א דכ"ע אִינָהּ לְאֵבָרִים ומ"ד שָׁלֹשׁ דְּחָל אִיסּוּר אמ"ה דַּהֲוָה מוֹסִיף ומ"ד שְׁתַּיִם דְּלֵית לֵיהּ מוֹסִיף כו' וּלְהָנָךְ ב"א חַיָּיב שְׁתַּיִם מִשּׁוּם חֵלֶב וּטְרֵיפָה ואבע"א שְׁנִּטְרְפָה לְאַחַר מִיכֵּן מ"ד ב' מִשּׁוּם חֵלֶב ואמ"ה דְּבַהֲדֵי וּטְרֵפָה אֵין חָיֵיל ומ"ד שָׁלֹשׁ מִשּׁוּם טְרֵיפָה דְּחָל וְדַע דְּלְאוֹקְמְתָא ב' ע"כ בְּנִטְרְפָה עִם יְצִיאַת רֻבָּהּ דאל"כ אֶלָּא לְאַחַר מִיכֵּן הֵיאַךְ חָל טְרֵיפָה עַל חֶלֶב לָמָּ"ד שְׁתַּיִם אַחַת הוּא דַּהֲוָה דְּמַאן דְּלֵית לֵיהּ מוֹסִיף כ"ש כּוֹלֵל אֶלָּא ע"כ בִּיצִיאַת רֻבָּהּ דַּהֲוָה ב"א משא"כ לְעֵיל בִּפְלוּגְתָּא דר"י ור"ל בְּאוֹקְמְתָא ב' א"ל הָכִי וְאֵיכָא לְמֵימַר הָכִי וּכְדְכְתִיבְנָא וְרָאִיתִי לְהַתּוֹ' בְּשְׁבוּעוֹת כ"ד א' ד"ה הָאוֹכֵל דְּבָרִים אֲשֶׁר נִפְלְאוּ מִמֶּנּוּ לָכֵן אַכְּתָבָם כָּתְבוּ שָׁם עֲלָהּ מַה דְּאָמְרִינַן בְּהֶמָה בְּחַיֶּיהָ אִית בָּהּ אִיסּוּר עֲשֵׂה דְּאֵין זָבוּחַ וְהוּא לָאו הַבָּא מִכְּלַל עֲשֵׂה וְזָבַחְתָּ מִבְּקָרְךָ דא"כ אֵיךְ אָמַר כָּאן שְׁנִּטְרְפָה עִם יְצִיאַת רֻבָּהּ דְּבַהֲדֵי אָתְיָן וְהֵיאַךְ חָלִין עַל אִיסּוּר עֲשֵׂה דְּשָׁאִינוּ זָבוּחַ דְּאַף בְּמְעֵי אִמּוֹ קַיְימָא בַּעֲשֵׂה וְעוֹד לָמָּ"ד בְּהֶמָה בְּחַיֶּיהָ לְאֵבָרִים עוֹמֶדֶת אֵיךְ מַשְׁכַּחַת כְּלָל דְּיָחוּל אמ"ה עַל שֶׁאֵינוֹ זָבוּחַ אֶלָּא דְּלָא הֲוָה עֲשֵׂה כְּלָל יע"ש הֵיטֵב בְּדִבְרֵיהֶם הִנֵּה מ"ש לָמָּ"ד לְאֵבָרִים הוּא במכ"ש לָאו לָמָּ"ד לְאֵבָרי' דִּפְשִׁיטָ' קָשֶׁה אֵיךְ יָחוּל אמ"ה עַל שֶׁאֵינוֹ זָבוּחַ אֶלָּא אַף לָמָּ"ד לְאֵבָרִים עוֹמֶדֶת אֵיךְ יָחוּל עַל עֲשֵׂה דְּאֵינוֹ זָבוּחַ דְּחָל בְּמְעֵי אִמּוֹ ואמ"ה עַד שֶׁיִּוָּלֵד כמ"ש קוֹדֶם אָמְנָם לִי הַהֶדְיוֹט הַכּוֹתֵב לֹא הֻבְּינוֹתִי דָּבָר זֶה דְּאַמַּאי נֶאֱמַר אִיסּוּר עֲשֵׂה דְּאֵין זָבוּחַ הֲוָה בִּמְעֵי אִמּוֹ דְּמִבְּקָרְךָ כְּתִיב וּבִמְעֵי אִמּוֹ לָאו בָּקָר וְצֹאן מִיקְּרֵי וְאוּלַי נֹאמַר דְּשָׁאנֵי אמ"ה דְּלָא תֹּאכַל הַנֶּפֶשׁ כְּתִיב וּבִמְעֵי אִמּוֹ לָא חֲשִׁיב נֶפֶשׁ וְכֵן חֵלֶב כ"ז שֶׁלֹּא יָצָא לָאֲוִיר הָעוֹלָם אַף לר"י דְּחֵלֶב שׁוֹר כְּתִיב כו' וְאַף לר"י דַּחֲדָשִׁים גַּרְמֵי מ"מ בָּעֵינַן יְצִיאָה לָאֲוִיר הָעוֹלָם כמ"ש בְּתוֹסָ' ד"ה דְּאִיסּוּר חֵלֶב וּכְמוֹ שֶׁאָבֵאר שָׁם אֶלָּא דְּקַשְׁיָא מִטְּרֵיפָה דמ"ש טְרֵיפָה דְּאֵינוֹ חָל בִּמְעֵי אִמּוֹ לְפִי מ"ש כָּאן דִּטְרֵפָה אֵינוֹ חָל בִּמְעֵי אִמּוֹ דְּיֵשׁ הֶיתֵּר בִּשְׁחִיטָה ע"י אִמּוֹ ה"ה אִיסּוּר עֲשֵׂה דְּשָׁאִינוּ זָבוּחַ לָא חָל בִּמְעֵי אִמּוֹ דְּיֵשׁ הֶיתֵּר ע"י שְׁחִיטַת אִמּוֹ וכ"ש דְּוַבַּחְתָּ מִבְּקָרְךָ וּבִמְעֵי אִמּוֹ לֹא נִקְרָא בָּקָר וְצֹאן וצ"ל דְּהַתּוֹ' בִּשְׁבוּעוֹת סָבְרִי דַּוְקָא חֵלֶב ואמ"ה לָא חָל בִּמְעֵי אִמּוֹ חֵלֶב דְּלָא מִיקְּרֵי שׁוֹר וּבְחֶלֶב כְּתִיב כָּל חֵלֶב שׁוֹר ואמ"ה אוֹ דְּלָאו לְאֵבָרִים עוֹמֶדֶת בִּמְעֵי אִמּוֹ דְּלָאו לַחֲתִיכָה קַיְימָא אוֹ דְּלָא מִיקְּרֵי נֶפֶשׁ בִּמְעֵי אִמּוֹ כְּמוֹ שֶׁכָּתַב לְעֵיל אֲבָל טְרֵיפָה וְאֵין זָבוּחַ אה"נ דְּחָל בִּמְעֵי אִמּוֹ וּבְדַוְקָא נָקֵיט נִטְרְפָה בִּיצִיאַת רֻבָּהּ בַּהֲדֵי אָתְיָן וְהֲוָקְשָׁה לָהֶם אֵיךְ יָחוּל כֻּלָּם עַל אִיסּוּר דְּשָׁאִין זָבוּחַ דְּאַף עַל עֲשֵׂה אֵין אִיסּוּר חע"א: וְדַע שֶׁמַּה שֶׁהֲוָקְשָׁה לָהֶם אֵיךְ יָחוּל אמ"ה עַל שֶׁאֵין זָבוּחַ י"ל גְּזֵרַת הַכָּתוּב הוּא כְּמוֹ ג"ה אַמַּאי לֹא הֲוָקְשָׁה לָהֶם אֵיךְ חָל עַל שֶׁאֵין זָבוּחַ אֶלָּא דא"א לָחוּל בע"א דְּאִי לְאַחַר שְׁחִיטָה הָא דֻּמְיָא דְּיַעֲקֹב דְּמַחַיִּים דַּוְקָא וְעוֹד דְּקָרָא סְתָמָא אָמַר אַף מֵחַיִּים וְעַיֵּין בר"פ בְּתוֹסָ' ד"ה אַלְמָא שֶׁהִקְשׁוּ אֵיךְ יָחוּל ג"ה עַל אמ"ה וְתֵירְצוּ דא"א לָחוּל בע"א ור"ל גְּזֵרַת הַכָּתוּב הוּא וְעוֹד תֵּירְצוּ דאמ"ה אֵינוֹ עַד שֶׁיִּוָּלֵד וְאַמַּאי אֵיכָא עֲשֵׂה דְּשָׁאִין זָבוּחַ אֶלָּא דא"א לָחוּל בע"א וכמ"ש וא"כ מָה הֲוָקְשָׁה לָהֶם מאמ"ה עַל שֶׁאֵין זָבוּחַ וְעַיֵּין בְּמָהַרְשָׁ"א שָׁם בִּשְׁבוּעוֹת יע"ש וּמַה שֶׁהֲוָקְשָׁה לָהֶם אֵיךְ יָחוּל חֵלֶב וּטְרֵיפָה עַל שֶׁאֵין זָבוּחַ בְּזֶה יָפֶה הִקְשׁוּ דְּאֵימָא דְּאִיסּוּר חֵלֶב וּטְרֵיפָה לְאַחַר שְׁחִיטָה דַּוְקָא דְּלֵיכָּא אמ"ה וְאֵין זָבוּחַ הוּא דְּחָיֵיל.

וכמ"ש מָהַרְשָׁ"א שָׁם אֲבָל למ"ש התו' כָּאן ד"ה דְּאִיסּוּר חֵלֶב לְרָבָא אַלִּיבָּא דר' יוֹחָנָן בְּתָלַשׁ אֵבֶר וּטְרֵפָה בּוֹ כו' דְּמִיגּוֹ דְּחָיֵיל טְרֵיפָה אַחֶלֶב דְּהַתּוֹרָה אָמְרָה יָבוֹא אִיסּוּר טְרֵיפָה וְיָחוּל אַאִיסּוּר חֵלֶב חָיֵיל נַמִּי אמ"ה עַל טְרֵיפָה יע"ש א"כ מש"ה חָיְילִי כֻּלָּם אמ"ה וְחֵלֶב

וּטְרֵיפָה עַל שֶׁאֵין זָבוּחַ דְּמִיגּוֹ דְּחָיֵיל אמ"ה עַל שֶׁאֵין זָבוּחַ דא"א לָחוּל בע"א וְהַתּוֹרָה אָמְרָה כֵּן וְכִדְכָתֵיבְנָא חָיְילִי נָמֵי טְרֵיפָה וְחֵלֶב מִיגּוֹ כו' כמ"ש הַתּוֹסָ' לְעִנְיַן אמ"ה עַל טְרֵיפָה אָמְנָם הָא קַשְׁיָא לְרָבָא דְּאָמַר לְעֵיל כְּגוֹן שֶׁנִּטְרְפָה עִם יְצִיאַת רֻבָּהּ אֵיךְ יָחוּל אִיסּוּר טְרֵיפָה עַל שֶׁאֵין זָבוּחַ אִם לֹא מֵחֲמַת מִיגּוֹ וְקַשְׁיָא לָמָ"ד שתי' לר"י הָאֵיךְ מַשְׁכַּחַת לֵיהּ אוֹ שָׁלֹשׁ אוֹ אַחַת דְּאִי אִית לֵיהּ מִיגּוֹ שָׁלֹשׁ וְאִי לֵית לֵיהּ מִיגּוֹ אִם כֵּן אֵיךְ יָחוּל טְרֵיפָה עַל אִיסּוּר עֲשֵׂה דְּשָׁאֵינוּ זָבוּחַ הָא אמ"ה גּוּפָא לֹא חָל עַל חֵלֶב וְאֵיךְ יָחוּל טְרֵיפָה עַל שֶׁאֵינוֹ זָבוּחַ וְאַף אַחַת לֹא יָחוּל וְלָא לֵילְקֵי כְּלָל וּכְלָל בְּחָלָב אֵיךְ יָחוּל עַל שֶׁאֵין זָבוּחַ וּבְכָלָלִים הֶאֱרַכְנוּ בָּזֶה בעזה"י: גְּמָרָא מִידֵי, דַּהֲוָה אַחֵלֶב וְאִידָךְ שָׁאנֵי חֵלֶב דְּהַוְתֵר מִכְּלָלוֹ וְקַשְׁיָא לִי לָמָ"ד כֵּן מַאי רְאָיָה הוּא דְּשָׁאנֵי טְרֵיפָה עַל חָלָב דַּהֲוָה כּוֹלֵל משא"כ טְרֵיפָה אאמ"ה לֵיכָּא כּוֹלֵל וְגַם אִידָךְ ל"ל שֶׁכֵּן הַוְתֵר מִכְּלָלוֹ דְּאִי הֲוָה אָמְרִינַן בְּהֵמָה אֵינָהּ עוֹמֶדֶת לַחֲתִיכַת בָּשָׂר אַף דְּיֶשְׁנָהּ לְאֵבָרִים נִימָא דְּטְרֵיפָה ע אמ"ה הֲוָה כּוֹלֵל דְּמִיגּוֹ דְּחָל טְרֵיפָה עַל בָּשָׂר וְחֵלֶב לָמָ"ד חֵלֶב בָּשָׂר מִיקָרֵי וכמ"ש לְעֵיל חָיֵיל נַמֵּי אאמ"ה וְאִידָךְ דַּוְקָא חָמוּר עַל קַל דְּחָיֵיל בְּכוֹלֵל ולפמ"ש הלח"מ בְּתֵירוּצוֹ להר"מ בַּפֵּ"ה בְּאוֹרְךְ יע"ש יִתְיַישֵׁב קְצָת דְּמִיגּוֹ דְּחָיֵיל טְרֵיפָה אַחֵלֶב דְּהַתּוֹרָה אָמְרָה יָבוֹא וְהוּא מְשׁוּם דְּהוּא כּוֹלֵל חָיֵיל נַמֵּי אִיסּוּר טְרֵיפָה אאמ"ה מֵחֲמַת זֹאת הֶמְיָנוֹ אֲבָל קָשֶׁה מַה דְּאָמַר וְאִידָךְ אַחָלֶב הוּא דְּחָיֵיל דְּהַוְתֵר מִכְּלָלוֹ וְאַמַּאי לֹא דַּהֲוָה כּוֹלֵל וְעַיֵּין בתו' פד"א ל"ב ב' בד"ה ור"י יע"ש בְּסוֹף הַדִּבּוּר וְיֵשׁ לְיַישֵׁב קְצָת יע"ש וְאֵין לְהַאֲרִיךְ: וּבְתוֹסְפוֹת ד"ה ומר סָבַר כו' וי"ל דְּדָרְשִׁינַן כָּל מִין כו' עכ"ל הִקְשׁוּ דְּאִי כר"א א"כ אמ"ה ע"כ חָל עַל טְמֵאִין וְאִי כְּרַבָּנָן בלא"ה מִי שֶׁבְּשָׂרוֹ מֻוָתָּר וחי' לְעוֹלָם כְּרַבָּנָן וּבְשָׂרוֹ לֹא מְמַעֲטאֶלָּא מִין שֶׁבְּשָׂרוֹ מֻוָתָּר לְהָכִי אָמַר טַעְמָא דְּאֵין אִיסּוּר חע"א בְּטְרֵיפָה וְעַיֵּין בְּמָהַרְשָׁ"א דִּלְמָא לְרַבָּנָן טַעְמָא מִי שֶׁבְּשָׂרוֹ מֻוָתָּר דְּאֵין אִיסּוּר חע"א י"ל דְּבָהָא לָא ס"ל כְּרַבָּנָן עכ"ל מ"ש א"נ לְאֵבָרִים עוֹמֶדֶת טֻומְאָה קָדִים א"ל הָא דְּלָא חָיֵיל אמ"ה עַד שֶׁיִּוָּלֵד הוּא דְּבִמְעֵי אִמּוֹ יֵשׁ הֶיתֵּר לְאִיסּוּרוֹ וּבְטֻמְאָה לֹא שַׁיְּיךְ זֶה אֶלָּא דְּלָא נִיחָא לֵיהּ בְּכָךְ וְטַעְמָא אַחֲרִינָא בָּיָה כמ"ש לְעֵיל וְעוֹד דְּאָמְרִינַן לְנָפֵל שֶׁלֹּא נִקְשְׁרוּ אַבֵּרָיו בְּגִידָיו אַלְמָא אִיסּוּר טֻומְאָה וַדַּאי קָדִים ומ"ש בְּהָא לָא ס"ל כְּרַבָּנָן י"ל דְּרַבָּנָן סְבִירָא לְהוּ אִיסּוּר חע"א בְּמוֹסִיף ומש"ה הֶוְצְרְכוּ לוֹמַר מִי שֶׁבְּשָׂרוֹ מֻוָתָּר וְאִיהוּ ס"ל דְּאֵין אִיסּוּר חע"א בְּמוֹסִיף וא"צ לִדְרָשָׁא זוֹ וּפְלוּגְתָּא דְּתַנָּאֵי הִיא וּדְרָשָׁא פְּשׁוּטָה דְּמִי שֶׁבְּשָׂרוֹ מֻוָתָּר וַדַּאי אִית לֵיהּ דְּגַם ר"א אִית לֵיהּ דְּאִי לָאו מְשׁוּם הֶיקֵּשָׁא דְּכֹל שֶׁאַתָּה מְצַוֶּה עַל דָּמוֹ אַתָּה מְצַוֶּה עַל אֵבָרָיו יע"ש בָּזֶה: ובד"ה דְּאִיסּוּר חֵלֶב כו' דַּוְקָא נָקֵיט וְהוֹצִיאוֹ לְחוּץ הוּא דְּמִיקְרֵי חָלָב כו' דְּלָא מִיחַיֵּיב מְשׁוּם טְרֵיפָה עַד שֶׁיִּוָּלֵד כְּמוֹ אמ"ה עכ"ל יֵשׁ לוֹמַר בִּשְׁנֵי פָּנִים הא' דְּלָא מִיקְרֵי חָלָב עַד שֶׁיָּצָא לַחוּץ דַּאֲוִיר הָעוֹלָם מִיהָא בָּעֵינַן וכ"ז שֶׁלֹּא יָצָא לַאֲוִיר הָעוֹלָם לָאו חֵלֶב מִיקְרֵי אוֹ דְּבִמְעֵי אִמּוֹ יֵשׁ הֶיתֵּר לְאִיסּוּר ע"י שְׁחִיטַת אִמּוֹ וכמ"ש הָרַשְׁבָּ"א ר"פ וַהֲבֵאתִיו לְעֵיל וְלָא אִיקְּבַע אִיסּוּרָא וְזֶה נִיחָא טְפֵי דְּמִדֶּהֶבִיאוֹ אַחַ"כ מִטְּרֵיפָה דַּהֲוָה כְּמוֹ חָל וּמָה רְאָיָה דְּשָׁאנֵי חֵלֶב דִּכְתִיב בֵּיהּ שׁוֹר אֶלָּא מְשׁוּם דְּיֵשׁ הֶיתֵּר לְאִיסּוּרוֹ וּכְבָר הֶאֱרַכְנוּ בָּזֶה בְּתַכְלִית הָאֲרִיכוּת בַּסֶּוּגְיָא דַּחֲלָבוֹ מֻוָתָּר יע"ש בְּדַף צ"ב ב' וְעַיֵּין בְּכְרִיתוּת סוֹף פ' דַּם שְׁחִיטָה וּבְהַמַּקְשָׁה וְעַיֵּין בְּמָהַרְשָׁ"א: (ע"ב) גְּמָרָא חֶלְקוֹ לְאֵבֶר מִבַּחוּץ נָמֵי חַיָּיב מ"ט מְחַוְסַר קְרִיבָה לָאו כְּמְחַוְסַר מַעֲשֶׂה דָּמֵי עכ"ל עַיֵּין בר"מ ז"ל בְּהִלְכוֹת מ"א בַּפֵּ"ה ה"ד ובמ"מ ובלח"מ יע"ש מ"ש בָּזֶה וְאַיָּ"ה בְּחִדּוּשֵׁינוּ לְיוֹרֶה דֵּעָה אֲבָאֵר מִזֶּה בְּאוֹרְךְ בעזה"י: וּבְתוֹ' בד"ה חֶלְקוֹ מִבַּחוּץ כו' וְנִרְאֶה לְפָרֵשׁ חֶלְקוֹ מִבַּחוּץ

פָּטוּר וַאֲפִלּוּ אָכְלוֹ בְּבַת אַחַת דְּבָעֵי שְׁיהֵא מְחֻבָּר בְּפִיו יְהֵיהּ שֵׁם אֵבֶר עָלָיו עכ"ל וּכְפִי הַנִּרְאֶה דְּהַתּוֹ' לְשִׁיטָתָם בְּדַף צ"ו ע"ב בתו' בד"ה ור' יְהוּדָא דְּאֵינוֹ חַיָּיב עַל אֵבֶר מִן הַחַי עַד שֶׁיֹּאכְלֶנּוּ כֻּלּוֹ וַאֲפִילּוּ הָיָה בּוֹ כַּמָּה זֵיתִים בְּמַשֶּׁהוּ בָּשָׂר עִם גִּידִים וַעֲצָמוֹת גְּזֵרַת הַכָּתוּב הוּא דְּאֵינוֹ חַיָּיב עַד שֶׁיֹּאכַל כֻּלּוֹ שָׁלֵם וּמִיהוּ אִי אִיכָּא כַּזַּיִת בָּשָׂר עָלָיו וַדַּאי בְּחַד זַיִת מִיחַיַּיב אַף שֶׁלֹּא אָכְלוֹ כֻּלּוֹ מִיחַיַּיב מִשּׁוּם בָּשָׂר מִן הַחַי אֲבָל אִי לָא הָוָה בָּהּ כַּזַּיִת בָּשָׂר אֶלָּא עִם גִּידִים וַעֲצָמוֹת אַף שֶׁיֵּשׁ בּוֹ כַּמָּה זֵיתִים כֵּיוָן דְּחִידּוּשׁ הוּא דִּבְעָלְמָא בָּעֵינַן כַּזַּיִת בָּשָׂר דַּוְקָא וְכָאן מִצָּטָרֵף נָמֵי גִּידִים וַעֲצָמוֹת וּמַשְׁלִימִין לִכְזַיִת אֵינוֹ מִיחַיַּיב עָלָיו עַד דְּיֹאכְלֶנּוּ לְכֻלּוֹ אֶלָּא דְּלִעֵיל כָּתְבוּ דְּהָכִי מַשְׁמַע מִקְרָא וְכָאן כָּתְבוּ בע"א דְּאֵין לְךָ בּוֹ אֶלָּא חִידּוּשׁוֹ וְנִרְאֶה דְּהֵיא הִיא כֵּיוָן דְּחִידּוּשׁ הוּא אָמְרִינַן בּוֹ בָּעֵינַן קְרָא כְּדִכְתִיב דְּנֶפֶשׁ מַשְׁמַע כֻּלּוֹ וּפָרִיךְ שַׁפִּיר הֵיכָא מַשְׁכַּחַת לֵיהּ לְרֵישׁ לָקִישׁ דְּיהֵא חַיָּיב עַל אמ"ה אוֹ דְּפָרִיךְ דְּמִסְתָּמָא אֵבֶר יֵשׁ בּוֹ כַּמָּה זֵיתִים אוֹ דְּפָרִיךְ דִּבְדָרְךְ אֲכִילָתוֹ הוּא לוֹעֵס וְאֵין שֵׁם אֵבֶר עָלָיו דְּאֵינוֹ שָׁלֵם וּמְחֻבָּר בְּפִיו וּמְשַׁנֵּי מִשְׁתְּא זְעֵירָא דְּבוֹלְעוֹ בְּבַת אַחַת כו' וְעַיֵּין בְּאוֹרֶךְ מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ שָׁם בְּדַף צ"ו ע"ב בתו' בד"ה ור' יְהוּדָה וּבְיוֹרֶה דֵּעָה אֶכְתּוֹב עוֹד מִזֶּה בעזה"י:

גמ' אָמַר ר"א אָמַר ר' יוֹחָנָן אָכַל חֲצִי זַיִת כו' עַיֵּין בהר"מ זַ"ל בפ' י"ד מהל' מַאֲכָלוֹת אֲסוּרוֹת הֲלָכָה י"ג שֶׁפָּסַק כֵּן דְּאָכַל חֲצִי זַיִת וֶהֱקִיאוֹ וְחָזַר וְאָכַל אוֹתוֹ חֲצִי זַיִת בְּעַצְמוֹ דְּחַיָּיב דַּהֲרֵי נֶהֱנָה גְּרוֹנוֹ בִּכְזַיִת וכר' יוֹחָנָן דְּאָמַר הֵכִין וּבְפֶרֶק ה' מהל' מַאֲכָלוֹת אֲסוּרוֹת כָּתַב כר"י דְּחָלְקוּ לְאֵבֶר מִבַּחוּץ פָּטוּר עָלָיו וְשָׁאנֵי שְׁאָר אִיסּוּרִין כמ"ש מָהַרְשָׁ"א דְּלָא פְּלִיג אדר"י לְעֵיל יע"ש ועי' בת"ח יע"ש וּמַה שֶּׁכָּתַב הַתּוֹרַת חַיִּים עַל הַכֶּסֶף מִשְׁנֶה דְּלָא דַּק עי' בְּהַגָּהוֹת כ"מ בִּדְפוּס יעסניץ שֶׁעָמַד עַל זֶה וְכָתַב אוּלַי גִּירְסָא אַחֶרֶת הָיָה לוֹ להכ"מ בְּכָאן יְעַוְיֵן שָׁם וְצָרִיךְ לוֹמַר דְּהָכִי הוּא גִּירְסַת הכ"מ כַּזַּיִת שֶׁאָמְרוּ רֵישׁ לָקִישׁ אָמַר עִם בֵּין הַשִּׁנַּיִם ור' יוֹחָנָן אָמַר חוּץ מִבֵּין הַשִּׁנַּיִם אָמַר רַב פָּפָּא בְּשֶׁל בֵּין חֲנִיכִים כ"ע מוֹדִים גַּם ר"י מוֹדָה דְּמִצָּטָרֵף דְּהָא ר"י לְשִׁיטָתֵיהּ דַּהֲרֵי נֶהֱנָה גְּרוֹנוֹ בִּכְזַיִת וּפָסַק הר"מ כר"י חוּץ מִן הַשִּׁנַּיִם וַחֲנִיכִים שַׁפִּיר מִצָּטָרְפִים וְרֵישׁ לָקִישׁ סוֹבֵר כִּי מַה שֶּׁאָמְרָה תּוֹרָה אֲכִילָה בְּכַזַּיִת לָאו דְּבְמַעְיו יִהְיוּ כְּזַיִת אֶלָּא בְּפִיו שֶׁכְּשֶׁנּוֹטְלוֹ יִהְיֶה כַּזַּיִת דְּהָכִי הִלְכְתָא אַגְּמָרֵיהּ דְּאִם אָכַל כַּזַּיִת בְּהָכִי מְיַתְּבָא דַּעְתֵּיהּ בְּמַה שֶּׁבָּלַע לְתוֹךְ מֵעָיו עד"מ שְׁנֵי שְׁלִישֵׁי זַיִת חוּץ מַה שֶּׁנִּשְׁאַר בֵּין הַשִּׁנַּיִם וְהַחֲנִיכַיִם וְר' יוֹחָנָן סוֹבֵר דְּלֹא חַיְיבָה תּוֹרָה אֶלָּא עַל כְּזַיִת שָׁלֵם וּמִיהוּ בֵּין הַחֲנִיכַיִם מִצָּטָרֵף לְשִׁיטָתֵיהּ דְּהוּ נֶהֱנָה גְּרוֹנוֹ בְּכַזַּיִת וּמַה שֶּׁתָּמַהּ שָׁם המגי"ה עַל הר"מ זַ"ל בָּמֶה שֶׁפָּסַק שָׁם כר"ל יְעַוְיֵן שָׁם לָא יָדַעְנָא לְפִי גִּירְסָתֵנוּ בַּגְּמָרָא כָּאן הָכִי הוּא דְּמַסִּיק רַב פָּפָּא בְּשֶׁל בֵּין הַשִּׁנַּיִם כ"ע מוֹדִים דְּלָא מִצָּטָרֵף וּבְשֶׁל בֵּין הַחֲנִיכַיִם הוּא דִּפְלִיגִי וּפָסַק כר' יוֹחָנָן דְּמִצָּטָרֵף לְהַחֲנִיכ' וּלְפִי גִּירְסָא אַחֶרֶת שֶׁכָּתַבְנוּ נָמֵי אָתֵי שַׁפִּיר כמ"ש בעזה"י בָּזֶה: סְלִיק פֶּרֶק גִּיד הַגָּשֶׁה: פֶּרֶק כָּל הַבָּשָׂר כָּל הַבָּשָׂר אָסוּר לְבַשֵּׁל בְּחָלָב חוּץ מִבְּשַׂר דָּגִים וַחֲגָבִים.

מִלַּת כָּל אָתֵי לְרַבּוֹת בְּשַׂר מֻוקְדָּשִׁין כמ"ש הָרַשְׁבָּ"א וְרִיטְבָ"א וְרָן זַ"ל יע"ש וּבָזֶה מְתֻוָּרֶץ קֻוּשְׁיַת הַתּוֹסָ' ד"ה כֹּל. ומ"ש רִיטְבָ"א דִּבְמִלַּת כָּל נִרְמַז בֵּין בָּאָרֶץ וח"ל וּבַפְּנֵי הַבַּיִת כו' לֹא נ"ל דִּבְמִלַּת כָּל נִרְמַז כָּל הַבָּשָׂר וְלֹא כָּל מִקּוֹמוֹת וְלָשׁוֹן רַשְׁבָּ"א מְיֻוָּשָׁב יוֹתֵר שֶׁכָּתַב דְּכָל בְּחֻלִּין וּמֻוקְדָּשִׁין וח"ל וא"י לֹא אִיצְטְרִיךְ דְּחוֹבַת הַגּוּף הוּא יע"ש וְזֶה כמ"ש דְּבַתּוֹסָפְתָּא דְּתָנֵי לָהּ מִשּׁוּם חֻלִּין וּמֻוקְדָּשִׁין תָּנֵי לְכֻלְּהוּ כִּדְמַסִּיק בְּרֵישׁ ג"ה וְדַוְקֵתי טוּבָא וְעַיֵּין כָּאן בָּרָ"ן בָּזֶה: וּמִלַּת לְבַשֵּׁל כָּתַב הָרַשְׁבָּ"א לְיִשָּׁנָא דְּקָרָא נָקִיט וְאָסוּר לְבַשֵּׁל וְלֶאֱכֹל

קָאָמַר עכ"ל ר"ל הָא דְּלָא אָמַר כָּל הַבָּשָׂר אָסוּר לְבַשֵּׁל וְלֶאֱכֹל מִשּׁוּם דְּבִקְרָא ג"כ כְּתִיב אֲכִילָה בִּלְשׁוֹן בַּשֵּׁל כתדר"י בְּדַף קט"ו אֲבָל לְהַר"מ זַ"ל דֶּרֶךְ אַחֶרֶת בָּזֶה וּלְבַשֵּׁל דְּמַתְנִי' ע"כ אֲכִילָה הוּא דְּבָשָׂר חַיָּה וְעוֹף דְּאֵינוֹ אֶלָּא מִדְּרַבָּנָן אֵין אִיסּוּר בִּבְיִשּׁוּל וַהֲנָאָה אַף מִדְּרַבָּנָן כמ"ש בפ"ט מהל' מ"א ובמ"מ שָׁם דְּהַאי לְבַשֵּׁל לֶאֱכֹל הוּא ור"ל לֶאֱכֹל לְחוּד דְּהוֹצִיא הַכָּתוּב בִּלְשׁוֹן בִּישּׁוּל לַאֲכִילָה אֲבָל לְהָרַשְׁבָּ"א בִּכְלַל בִּישּׁוּל ה"ה אֲכִילָה וַהֲנָאָה ג"כ ומ"מ יָפָה הִקְשָׁה הב"ח הָא וַדַּאי דִּלְשׁוֹן בִּישּׁוּל דְּמַתְנִי' סוֹבֵל יוֹתֵר אַבִּישּׁוּל מִלַּאֲכִילָה וְאֵיךְ סְתָם הַתַּנָּא בְּמַתְנִי' דְּהָא בִּקְרָא כְּתִיב לֹא תְבַשֵּׁל אַבִּישּׁוּל גּוּפָא ג"כ וְעַיֵּין פר"ח סִימָן כ"ז וְדַעַת הָרִיטְבָ"א דְּמִלַּת לְבַשֵּׁל דְּמַתְנִיתִין הוּא רַק בִּישּׁוּל לְחוּד דְּמִפָּרֵשׁ דמש"ה לָא תְּנַן חֻלִּין וּמֻקְדָּשִׁין דְּלָא פְּשִׁיטָא לֵיהּ כְּלָל דְּנוֹהֵג ומש"ה אִיסּוּרָא גּוּפָא אַשְׁמְעִינַן דְּאַף בִּישּׁוּל לְחוּד אָסוּר וְהָדַר מְפָרֵשׁ אִיסּוּר אֲכִילָה דְּאָסוּר לְהַעֲלוֹתוֹ עַל הַשֻּׁלְחָן וְעַיֵּין מ"ש בְּתוֹסְ' ד"ה וְאָסוּר לְהַעֲלוֹתוֹ: וּבְרַשְׁ"י ד"ה וְאָסוּר לְהַעֲלוֹתוֹ דִּלְמָא אָתֵי לְמֵיכַל כו' דְּבָלְעִי מְהַדְּדֵי כו' בָּשָׂר אַחַר גְּבִינָה כְּדְאָמַר בַּגְּמָרָא עכ"ל מ"ש כְּדְאָמַר בַּגְּמָרָא ק"ה א' אָמַר ר"ח אָכַל בָּשָׂר אָסוּר לֶאֱכֹל גְּבִינָה גְּבִינָה מֻתָּר לֶאֱכֹל בָּשָׂר אַחֲרָיו אֶלָּא דְּלָא יָדַעְתִּי לְהוֹלְמוֹ כְּלָל דְּמַה שַּׁיָּךְ הָא דר"ח לְכָאן דְּהַעֲלָאָה דְּאָסוּר לָאו טַעְמָא מִשּׁוּם אֲכִילָה לְחוּד אֶלָּא טַעְמָא נָמֵי מִשּׁוּם בִּישּׁוּל דִּלְמָא בְּאִלְפָּס רוֹתֵחַ דְּאַף בְּלֹא אֲכִילָה אָסוּר דַּהֲוָה מְבַשֵּׁל עַיֵּין בְּרַשְׁ"י קמ"ד א' ד"ה גְּזֵרָה יע"ש וְעוֹד אַף אִם נֹאמַר עִיקַּר גְּזֵרָה מִשּׁוּם אֲכִילָה אַף בָּשָׂר שֶׁלְּאַחַר גְּבִינָה נָמֵי מִדְּרַבָּנָן הֲוָה כִּדְמַסִּיק לְקַמָּן ע"ב סוֹף סוֹף צוֹנֵן הוּא ומ"ה דֶּרֶךְ בִּישּׁוּל דַּוְקָא ומֵרַשְׁ"י מַשְׁמַע דְּגָזְרִינַן שֶׁמָּא יֹאכַל גְּבִינָה אַחַר בָּשָׂר גַּם אֵין מָקוֹם כָּאן כְּלָל לִדְבָרָיו וצ"ע לְיַיְשֵׁב דְּבָרָיו: וּבְתוֹסְ' ד"ה כָּל הַבָּשָׂר תֵּימָא כו' וְאַשְׁמְעִינַן דְּחָיֵיל אַמֻּקְדָּשִׁין וְרַשְׁבָּ"ם פי' דְּאִיתַּקַּשׁ לְבִכּוּרִים עכ"ל אֵין לְהַקְשׁוֹת דִּלְמָא תַּנָּא דְּמַתְנִי' לֵית לֵיהּ אִיסּוּר חע"א דְּכֵן הֲלָכָה דבב"ח עַל מֻקְדָּשִׁין לָא הֲוָה כּוֹלֵל וְלֹא מוֹסִיף וְאַף אִם נֹאמַר דַּהֲנָאָה הֲוָה מוֹסִיף כְּשִׁיטַת רַשְׁ"י בג"ה ק"א וכה"ג הוּא שִׁיטַת הר"מ מ"מ בב"ח לֹא הֲוָה מוֹסִיף דְּקָדָשִׁים ג"כ אֲסוּרִין בַּהֲנָאָה ומִיהוּ מַשְׁכַּחַת בָּשָׂר חַטָּאת לְאַחַר זְרִיקָה דְּמֻתָּר לְכֹהֵן דְּחָיֵיל אִיסּוּר בב"ח עַל יִשְׂרָאֵל מִיגּוֹ דְּאִיתּוֹסַף לְכֹהֵן חָיֵיל נָמֵי אִישְׂרָאֵל וְלוֹקֶה שְׁתַּיִם א' מְשׁוּם זָר לֹא יֹאכַל קֹדֶשׁ וא' מְשׁוּם בב"ח וְעַיֵּין בפי"א מהל' מעה"ק ה"ח וּבְמַכּוֹת רֵישׁ אֵלּוּ הֵן הַלּוֹקִין וּלְמַאי דְּמוֹקֵי מַתְנִי' כר"ע ור"ע אִית לֵיהּ אִיסּוּר חע"א לְקַמָּן קי"ז א' פְּשִׁיטָא קָשֶׁה לִיתְנֵי בְּחֻלִּין וּמֻקְדָּשִׁין וְעַיֵּין דַּף ק"א ע"ב תּוֹסְפוֹת ד"ה ר"ע אוֹמֵר.

וְהָרָ"ן זַ"ל כָּתַב דַּהֲוָה לְמֵימְנֵי בְּמַתְנִי' דְּנוֹהֵג בְּמֻקְדָּשִׁין וְאִי קַשְׁיָא פְּשִׁיטָא דְּבִישּׁוּל בְּמֻקְדָּשִׁין לֵיכָּא אִיסּוּרָא י"ל לָמָּ"ד כָּל הֵיכָא דְּלָא לָקֵי אַאֲכִילָה לָא לָקֵי אַבִּישּׁוּל וַהֲוָה לְאַשְׁמְעִינַן דְּחָיֵיל אַמֻּקְדָּשִׁין עכ"ל הוּא זַ"ל סוֹבֵר דְּבִישּׁוּל דְּמַתְנִי' הוּא כְּפִשּׁוּטוֹ וּכְדַעַת הָרִיטְבָ"א שֶׁהֵבִאתִיו לְעֵיל ומש"ה קַשְׁיָא לֵיהּ כָּךְ וּכְמוֹ לָמָּ"ד דְּעַל הַבִּישּׁוּל לָא לָקֵי הוּא לְקַמָּן בְּפִירְקִין קי"ד וְאֵיכָא תְּרֵי לִישָׁנֵי ר"א ור"א כו' וְרַשְׁבָּ"ם פי' הנ"מ בֵּין פֵּירוּשׁ תּוֹסָפוֹת לָרַשְׁבָּ"ם כָּתַבְתִּי בַּמִּשְׁנָה דִּלְפִי' התו' נִרְמַז בְּמִלַּת כָּל וּלְפִי' הָרַשְׁבָּ"ם קָשֶׁה שַׁפִּיר: ובד"ה וְאָסוּר לְהַעֲלוֹת עִם הַגְּבִינָה עַל הַשֻּׁלְחָן הַאי חוּץ לֹא צָרִיךְ לְבַשֵּׁל נָמֵי שָׁרֵי עכ"ל אִם נֹאמַר כַּמָּה שֶׁכָּתַב הר"מ זַ"ל בפ"ט דְּכָל מִידֵּי דְּאָסוּר מִדְּרַבָּנָן שָׁרֵי לְבַשֵּׁל וְלֵהָנוֹת וְכֵן פָּסַק בש"ע פ"ז וּבְדֻכְתֵּי טוּבָא וא"כ מֵרֵישָׁא אֵין רְאָיָה מֵהָא דְּבָשָׂר דָּגִים וַחֲגָבִים מֻתָּר לְבַשֵּׁל דְּבַאֲכִילָה מִדְּרַבָּנָן אָסוּר וְלֹא גָּזְרוּ אֶלָּא דָּבָר הַמָּצוּי אֲכִילָה וְלֹא עַל הֲנָאָה וּבִישּׁוּל כְּמוֹ לְדַעַת הר"מ בִּבְשַׂר עוֹף דְּמֻתָּר לְבַשֵּׁל מִדְּרַבָּנָן וּבַאֲכִילָה אָסוּר מִדְּרַבָּנָן וּלְכָךְ תָּנֵי

דְּמֵוָתָר לְהַעֲלוֹת דָּגִים וַחֲגָבִים וְהַיְינוּ דְּבַאֲכִילָה לֵיכָּא אִיסּוּר דְּרַבָּנָן דְּאִי הֲוָה אִיסּוּר דְּרַבָּנָן הָיָה אָסוּר לַעֲלוֹת דְּגָזְרִינַן אֲטוּ אֲכִילָה וְאֲטוּ דִּבְהֵמָה דְּלָא הֲוָה גְּזֵרָה לִגְזֵרָה כְּמוֹ בְּשַׂר עוֹף דְּאָסוּר לַעֲלוֹת אַף דַּהֲוָה דְּרַבָּנָן כִּדְמַסִיק לְקַמָּן ע"ב אֶלָּא דְּהַתּוֹסָפוֹת הִקְשׁוּ זֹאת אִם נֹאמַר דְּמַתְנִי' ר"ע הוּא וכר"א דְּיֵשׁ מֵהֶן מִדִּבְרֵי תּוֹרָה וְיֵשׁ מד"ס כו' וע"כ אוֹ דְּבִישּׁוּל דְּמַתְנִי' הַיְינוּ אֲכִילָה וְחוּץ מִדָּגִים וַחֲגָבִים הַיְינוּ אַף בַּאֲכִילָה מֵוָתָר מִדְּרַבָּנָן אוֹ דְּאָסוּר לְבַשֵּׁל מִדְּרַבָּנָן מִשּׁוּם גְּזֵרָה אוֹ מַרְאִיתָעַיִן דְּלָא כר"מ ז"ל וְעַיֵּין בַּ"ח ופר"ח וּבְאַחֲרוֹנִים סי' פ"ז וא"כ ע"כ דָּגִים וַחֲגָבִים מֻתָּרִים בְּבִישּׁוּל מִשּׁוּם דְּמֻתָּרִים לְגַמְרֵי אַף מִדְּרַבָּנָן וְאַף בַּאֲכִילָה דְּבִישּׁוּל וַאֲכִילָה לְפִי סְבָרָא זוֹ כִּי הֲדָדֵי נִינְהוּ וְשַׁפִּיר קָשֶׁה לָמָּה לִי הַסֵּיפָא וְאַף לְשִׁיטַת הר"מ ז"ל דִּבְשַׂר עוֹף מֻתָּר לְבַשְּׁלוֹ וְאָסוּר לְהַעֲלוֹתוֹ כמ"ש בפ"ט יע"ש וְהַיְינוּ טַעְמָא דְּבִישּׁוּל לֵיכָּא לְמִגְזַר דִּלְמָא אָתֵי לְמֵיכַל מִינֵּיהּ דְּאַף בְּשֶׁוולְתָן שֶׁמַּעֲלֵהוּ לֶאֱכֹל כו' מ"מ יֵקָשֶׁה לִיתְנֵי חָדָא בָּבָא כָּל הַבָּשָׂר אָסוּר לְבַשֵּׁל וּלְהַעֲלוֹת חוּץ מִדָּגִים וַחֲגָבִים דַּהֲוָה שָׁמְעִינַן שַׁפִּיר דְּלֵית אִיסּוּרָא אַף מִדְּרַבָּנָן דאל"כ אָסוּר לְהַעֲלוֹת כֵּינָן דְּקָתָנֵי סֵיפָא הָעוֹף אֵינוֹ עוֹלֶה לב"ה וְהָכִי הִלְכְתָא וּסְתָמָא הוּא דַּהֲוָה מִדְּנָקֵיט ב"ש וב"ה הֲלָכָה כב"ה, אֲבָל הָרַשְׁבָּ"א כָּתַב בָּזֶה בע"א יע"ש וּמִדִּבְרֵי הָרִיטְבָ"א לְמַדְתִּי תי' אַחֵר בְּקוּשְׁיָא זֹאת וְזֶה תּוֹכֶן כַּוָּנָתוֹ דְּאַשְׁמְעִינַן סֵיפָא דָּגִים וַחֲגָבִים דְּאַף מִדְּרַבָּנָן מֻתָּרִין בַּאֲכִילָה הוּא דְּשָׁרֵי לְהַעֲלוֹתָן משא"כ עוֹף דְּאַף דַּהֲוָה דְּרַבָּנָן אַפִּ"ה אָסוּר לְהַעֲלוֹתוֹ וּבְמַתְנִיתִין לְקָמָן כב"ה זֶה תּוֹכֶן כַּוָּנָתוֹ אַף שֶׁלִּשּׁוֹנוֹ אֵינוֹ כֵּן וּכְבָר כָּתַבְנוּ דְּכָל זֶה לְתֵירוּצָא דר"א דְּיֵשׁ מֵהֶן מִדִּבְרֵי תוֹרָה וְיֵשׁ מד"ס אֲבָל לתי' דְּרַב יוֹסֵף דְּעוֹף מ"ה לֹא יִתָּכֵן תי' הָרִיטְבָ"א וְעַיֵּין בָּךְ"ן מ"ש ע"ז:

(דף קד) הַנּוֹדֵר מִן הַבָּשָׂר מֻתָּר בְּדָגִים וַחֲגָבִים יֵשׁ לְרָאוֹת הֵיאַךְ מֵישָׁךְ שָׁיְיכִי הָנֵי דִּינֵי דִּנְדָרִים לְכָאן וְאַף שֶׁהַלָּשׁוֹן שָׁוֶה בִּשְׁנֵיהֶם מ"מ מַאי שְׁנָיְאטִי' דִּנְדָרִים לְהָכָא וְרָאִיתִי להלח"מ בפ"ט דִּנְדָרִים ה"ו עַל מ"ש הר"מ בְּעוֹפוֹת בכ"מ הָוָה בִּכְלַל בָּשָׂר וְדָגִים דַּוְקָא בְּמָקוֹם דְּמֵימְלָךְ עלי' שָׁלִיחַ כָּתַב דלר"ע דְּבַשַּׂר עוֹף הָוָה בִּכְלַל בָּשָׂר לְעִנְיַן בב"ח ה"ה לְעִנְיַן נְדָרִים וְהָא דְּפָרִיךְ בִּנְדָרִים נ"ד מ"ש עוֹף ומ"ש דָּגִים לר"י הַגְּלִילִי דְּשָׁרֵי בב"ח בָּשָׂר עוֹף פָּרִיךְ עכ"ל א"ש דְּנָקֵיט הָכִי הַנּוֹדֵר מִן הַבָּשָׂר אָסוּר בְּעוֹפוֹת לְבַד מִדָּגִים דְּמֵוָתָר וְהַיְינוּ מִשּׁוּם דבב"ח הָוָה בִּכְלַל בָּשָׂר אָמְנָם דְּבָרָיו לֹא נִרְאֶה לִי כְּלָל וְאַף שֶׁאֵין מְשִׁיבִין הָאֲרִי כו' מ"מ לֹא זָכִיתִי לַהֲבִינָם וּלְהָוולְמָם דְּמַאי שְׁנָיְאטִי' דִּנְדָרִים לבב"ח דְּאָסוּר שָׁדוֹמֶה קָצָת לְבָשַׂר בְּהֵמָה בְּמַרְאֶה וְטַעֲמָא מש"ה אָסְרִי רַבָּנָן ומ"ש דְּהָא דְּמַקְשֵׁי בִּנְדָרִים מ"ש עוֹף מִדָּגִים הוּא לר"י לֹא יְדַעְנָא דְּהָא בְּהֶדְיָא אָמְרִינַן הָתָם דת"ק דְּרַשְׁבָּ"ג הוּא ר"ע ומכ"ש לְפִי מַה שֶּׁיָּשַׁב הכ"מ שָׁם דִּבְרֵי הר"מ דְּאֵין מָקוֹם לִדְבָרִים אֵלּוּ וְעַיֵּין בטי"ד סִימָן רי"ז ובב"י וּבָאַחֲרוֹנִים.

וְהִנֵּה אִם נֶאֱמַר דְּבָא לְהַשְׁמִיעֵנוּ כְּמוֹ בְּנוֹדֵר דְּאֵין שָׁווין לְגַמְרֵי דִּבְשַׂר עוֹף מִדְּרַבָּנָן הוּא דְּאָסוּר וכר"ע וּכְמוֹ דְּמַסִיק רַב אַשִׁי ומש"ה סְמִיךְ לֵיהּ הַנּוֹדֵר דְּהָתָם נַמִּי הָוָה מִדְּרַבָּנָן לְחוּמְרָא דְּמוֹדֶה ר"ע דְּלָא לָקֵי וכמ"ש הַתּוֹסָפוֹת, ד"ה, הָא עוֹף כו' אֲבָל ז"א דִּנְהִי דְּלָא לָקֵי אַבְּשַׂר עוֹף מ"מ סְפֵיקָא דְּאוֹרָיְיתָא הוּא יע"ש בִּנְדָרִים נ"ד א' וְכֵן כָּתְבוּ שָׁם הָרֹא"שׁ וְהָרָ"ן וְהָרַשְׁבָּ"א בְּשֶׁבַע שִׁיטוֹת דַּהֲוָה דְּאוֹרָיְיתָא אֶלָּא דְּלָא לָקֵי עלי' ומש"ה פָּסְקוּ כר"ע דְּהַנּוֹדֵר אָסוּר בְּכָל מִידֵי דְּמֵימְלָךְ עלי' שָׁלִיחַ וְכִסְתָם מַשְׁנָה דְּכָאן וְאַף דְּבִתְרֵי מְסָכְתֵי אֵין סֵדֶר לַמַּשְׁנָה מ"מ הָוָה סְפֵיקָא דְּאוֹרָיְיתָא ש"מ דמ"ה הוּא אָסוּר כָּל מִידֵי דְּמֵימְלָךְ עלי'

שְׁלִיחַ א"כ לָא דָּמֵי לַהַדָדֵי וְאִם הָיְינוּ אוֹמְרִים בְּשֵׁר עוֹף בְּחָלָב הֲוָה דְּאוֹרָיְיתָ' וְאֶפְשָׁר דְּיָלְפִינַן לָהּ מק"ו כְּמוֹ דְּיָלִיף הָתָם בקי"ד א' אֲחוֹתוֹ קְטַנָּה הַיְינוּ רָחֵל בָּמָה הַצַּד מֵאֲחוֹתוֹ גְּדוֹלָה וּגְדֵי ה"ה דה"מ לְמֵילַף חַיָּה וְעוֹף מֵהַאי גּוּפָא וּמָה אִמּוֹ שְׁלֹא נֶאֶסְרָה עִמּוֹ בְּהַרְבָּעָה אָסוּר חַיָּה וְעוֹף לֹא כ"ש מַה לְאִמּוֹ שֶׁכֵּן נֶאֶסְרָה עִמּוֹ בִּשְׁחִיטָה אֲחוֹתוֹ גְּדוֹלָה וּקְטַנָּה יוֹכִיחוּ וה"ה לְחַיָּה וְעוֹף דְּלָא כמ"ש הָרַאשׁוֹנִים ז"ל דְּהֵיקֵשָׁא דְּחַיָּה וְעוֹף מִנְּבֵילָה אֶלָּא מק"ו יָלִיף לָהּ כמ"ש וא"כ שָׁוִין הֵם מַמָּשׁ לַהַדָדֵי כְּמוֹ בְּנוֹדֵר מִבְּשַׂר עוֹף לר"ע דְּאָסוּר מ"ה וְלָא לָקֵי עָלֶיהָ ה"ה בְּשַׂר עוֹף בְּחָלָב דְּאָסוּר וְלָא לָקֵי עָלֶיהָ דמק"ו מָיְיתִינַן לָהּ וְאֵין עוֹנְשִׁין מ"ה וְלִית בֵּיהּ מַלְקוּת הֵן אֶמֶת שֶׁיֵּשׁ לִרְאוֹת בְּהַהִיא דְּלִקְמָן דְּיָלִיף אֲחוֹתוֹ גְּדוֹלָה בק"ו וְאַמַּאי לוֹקֶה וְהָא אֵין עוֹנְשִׁין מ"ה וְשָׁם אֲבָאֵר בעזה"י: וּבְתוֹ' ד"ה הַנּוֹדֵר מִן הַבָּשָׂר כו' וּמוֹקֵי דְּמַתְנִי' דְּהָכָא בְּמֵאֵן דְּכְאִיב לֵיהּ עִינָא וּבְיוֹמָא דְּהַקָּזָה ר"ל אוֹ בְּיוֹמָא דְּהַקָּזָה דג"כ לָא אֱכוֹל דָּגִים בלא"ה וְלֹא ע"ז נָדַר אֲבָל עוֹף אע"ג דְּיֵשׁ כֵּן קָשֶׁה לֵיהּ לְעֵינֵיהּ אֲכִילָה בְּשִׁלְקָא וְיָפֶה לוֹ יע"ש בִּנְדָרִים וּבְמְעִילָה לָא נֵיחָא לֵיהּ בְּכָךְ יוֹמָא דְּהַקָּזָה דְּפָרִיךְ עוֹף נַמִּי קָשֶׁה לֵיהּ בְּיוֹמָא דְּהַקָּזָה וְלָא נֵיחָא לֵיהּ בְּשִׁלְקָא וּמוֹקֵי בְּמֵאֵן דְּכְאִיב עֵינָיו' דְּעוֹף אָכִיל וְדָגִים לָא אָכִיל ומש"ה כִּי נָדַר לָא אַדָּגִים אֲבָל בַּשְּׁאָר יוֹמָא לֹא דְּהַקָּזָה כו' אָסוּר בְּדָגִים לר"ע דְּמִידִי דְּמִימְלָךְ שְׁלִית עלי' הוּא.

ועי' בר"מ מִלּוּבְּלִין וְכַנָּוָנָתוֹ פְּשׁוּטָה דְּאַל תִּטְעֶה לוֹמַר שמ"ש התו' אֲבָל בִּשְׁאָר יָמִים קָאֵי לִימֵי הַקָּזָה דְּלְמַאי דְּהָדַר בְּמְעִילָה מִשְּׁנוּיָא דְּמִשַּׁנֵּי בְּיוֹמָא הַקָּזָה א"כ בְּיוֹמָא דְּהַקָּזָה אַף דָּגִים אָסוּר דז"א אֶלָּא אַף עוֹפוֹת מֻוָתָּר דבלא"ה לָא אָכִיל לֵיהּ וְעַיֵּין כָּל הַסֻּוגְיָא בִּנְדָרִים וּבְמְעִילָה ומ"ש הַתּוֹסָ' דְּבִנְדָרִים מוּקִי לְמַתְנִי' דְּהָכָא בְּמֵאֵן דְּכְאִיב לֵיהּ עֵינָיו' לֹא מְצָאתִיו שֶׁיֹּאמְרוּ שָׁם עַל מַתְנִי' דְּהָכָא אֶלָּא עַל בָּרַיְיתָא דְּמַיְיתֵי שָׁם הַנּוֹדֵר מִן הַבָּשָׂר אָסוּר בְּרֹאשׁ וּבָרַגְלַיִם וּבְעוֹפוֹת וְרַשְׁבָּ"ג מַתִּיר וּפָרִיךְ לת"ק מ"ש עוֹף דְּמִימְלָךְ עָלֶיהָ שָׁלִיחַ הוּא דָּגִים נָמֵי מִידִי דְּמִימְלָךְ עלי' שָׁלִיחַ הוּא וּמְשַׁנֵּי כו' יע"ש: גְּמָרָא הָא עוֹף אָסוּר מ"ה מְדִיּוּקָא דְּמַתְנִיתִין קָא דָּיֵיק דְּקָתָנֵי חוּץ מִדָּגִים וַחֲגָבִים דְּמַשְׁמַע הָא חוּץ מִזֶּה כֻּלָּן אֲסוּרִין וְקַשְׁיָא לִי וְהָא אֵין לְמֵידִין מִכְּלָלוֹת אַף בְּמָקוֹם שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶן חוּץ וְעַיֵּין בְּעֵירוּבִין בפ' כֹּל מְעָרְבִין וְאִם נֹאמַר דְּדוֹחֵק לוֹמַר כֵּן וְהֵיכָא דְּאִיכָּא לְשַׁנּוֹיֵי מְשַׁנִּינַן א"כ אַפַּתִּי קָשֶׁה דְּהָא ע"כ הַאי לָאו דַּוְקָא הוּא דְּהָא אִיכָּא בְּשַׂר טְמֵאָה דכ"ע אֵין בָּשָׂר בְּחָלָב נוֹהֵג בָּהֶן וא"כ אֵיךְ תְּנַן כָּל הַבָּשָׂר אָסוּר לְבַשְּׁלוֹ וּמֵיהוּ לְשִׁיטַת הר"מ בפ"ט מהל' מ"א וּכְפִי מַה שֶּׁפֵּירֵשׁ המ"מ דְּבָרָיו דְּהַאי לְבַשֵּׁל לֶאֱכֹל הוּא א"ש דְּנַדַּאי תְּנַאי בְּטָהוֹרָה קָא מַיְירֵי וַהֲרֵי כְּאִלּוּ הוֹצִיאוּ טְמֵאָה מִכְּלָל בְּפֵירוּשׁ דְּהָא טְמֵאָה בלא"ה אָסוּר לֶאֱכֹל מִשּׁוּם טֻוְמְאָה וְתַנָּא מִשּׁוּם בב"ח קָאָמַר דְּאָסוּר לֹא מִשּׁוּם אִיסּוּר אַחֵר אֲבָל לְפֵירוּשׁ הָרִיטְבָ"א דְּהַאי לְבַשֵּׁל בִּישׁוּל מַמָּשׁ א"כ ע"כ הַאי כְּלָלָא לָאו דַּוְקָא הוּא דְּהָא אִיכָּא טְמֵאָה דְּמֻוָתָּר לכ"ע וְדוֹחֵק לוֹמַר כָּל אַהֲיתֵרָא קָאֵי וְלֹא אַטְמֵאָה וי"ל: וּבְתוֹסְפוֹת ד"ה הָא עוֹף אָסוּר מ"ה ה"ה דה"מ לְמִנְקָט חי' כו דְּגָזַר הַעֲלָאָה אַטּוּ אֲכִילָה כו' שָׁוֶה זֶה בָּזֶה דְּהָא בְּשֵׁם עוֹף לר"ע לָא מִיתְסַר מ"ה כִּדְאָמַר בפ' הַנּוֹדֵר דְּלָא לָקֵי עכ"ל הָרִיטְבָ"א כָּתַב דְּלֵיכָּא לְמֵ"ד דְּעוֹף דְּאוֹרָיְיתָא וְחַיָּה דְּרַבָּנַן אֲבָל חַיָּה דְּאוֹרָיְיתָא וְעוֹף דְּרַבָּנַן אִיכָּא (הוּא ר"י הַגִּלִילִי) יע"ש ומ"ש הַתּוֹסָפוֹת דְּגָזַר כו' כ"ל דַּהֲוָה גְּזֵירָה לִגְזֵירָה אִי הֲוָה דְּרַבָּנַן בַּאֲכִילָתוֹ.

אֲבָל אֵין לוֹמַר דְּדַיֵּיק דְּאִי הֲוָה דְּרַבָּנַן אַמַּאי אָסוּר בְּבִישּׁוּל דא"כ אֵיךְ יָתֵרֵץ זֹאת ר"א דְּיֵשׁ מֵהֶן מד"ת וּלְדִבְרֵי הר"מ בפ"ט מהל' מ"א ע"כ לְבַשֵּׁל לֶאֱכֹל קָאָמַר יע"ש ומ"ש עוֹד

דַּאֲפִילּוּ ר"ע מוֹדֶה בִּבְשַׂר עוֹף דְּלָא מִיתְסַר מ"ה כִּדְאָמַר מוֹדֶה ר"ע דְּלָא לָקֵי מַשְׁמַע דלר"ע הֲוָה רַק חוּמְרָא בְּעָלְמָא בִּבְשַׂר עוֹף כֵּיוָן דְּמִידֵי דְּמִימְלָךְ עלי' שָׁלִיחַ מִיחְזֵי דְּנוֹדֵר נָמֵי מִבְּשַׂר עוֹף אֲבָל כְּבָר כָּתַבְנוּ בָּזֶה בַּגְּמָרָא דְּכוּלְּהוּ שָׁווין בָּזֶה דַּהֲוָה מ"ה הָרָ"ן וְרא"ש כָּתְבוּ דַּהֲוָה סְפֵיקָא דְּאוֹרָיְיתָא אִי הֲוָה סְתָם וְאַחַר כֵּן מַחֲלוֹקֶת אוֹ לְהֵיפֶךְ וְאִם כֵּן שָׁמְעִינַן מִיהָא דלר"ע בְּשַׂר עוֹף מ"ה וְכֵן כָּתַב הָרִי"ף ז"ל כָּאן בְּפִירְקִין דְּאַף דְּאֵין סֵדֶר לַמִּשְׁנָה בִּתְרֵי מִסָּכְתִי מ"מ סְפֵיקָא דְּאוֹרָיְיתָא הוּא וְהָא דְּלָא לָקֵי עלי' דַּהֲוָה סָפֵק עֵיֵין בָּךְ"ן ור"ש במ"ש שָׁם ומ"מ לָא הֲוָה ס"ס חָדָא דְּסָפֵק א' הוּא וְעוֹד דְּחֶסְרוֹן יְדִיעָה לָא שְׁמִיהּ סָפֵק דְּלָא יָדְעִינַן הֵי נִשְׁנֵית בַּתְּחִלָּה ומכ"ש למ"ש הָרַשְׁבָּ"א בְּשֶׁבַע שִׁיטוֹת בִּנְדָרִים נ"ד דר"ע דַּוְוקָא בְּיָרָק וּדְלוּעִין אָמַר כֵּן יע"ש נִרְאֶה דה"ה בְּשַׂר עוֹף שָׁוֶה לְכַבֵּד וּקְרֵבִים הַשְׁנוּיִן שָׁם בַּבָּרַיְיתָ' דְּלָקֵי נָמֵי עָלָיו והר"מ בפ"ט מִנְּדָרִים הִשְׁמִיט הָא דְּמוֹדֶה ר"ע דְּלָא לָקֵי עלי' וְתָמַהּ שָׁם הכ"מ וְאֶפְשָׁר שֶׁהוֹכִיחַ מִכָּאן דהק' הָא עוֹף דְּאוֹרָיְיתָא וְהַיְינוּ דְּמַשְׁמַע דְּשָׁווין לַהֲדָדֵי וה"ה בִּנְדָרִים שָׁווין לַהֲדָדֵי וה"ה הָא דְּפָרִיךְ בִּנְדָרִים לר"ע אַמַּאי מָעַל שָׁלִיחַ לְמִקַּח לב"ה מַשְׁמַע דְּלָא סְבִירָא לֵיהּ לִדְאַבַּיֵי דְּמוֹדֶה ר"ע דְּלָא לָקֵי דאל"כ מַה פָּרִיךְ שָׁם ב"ה לְמִעוֹל הָא ב"ה נָמֵי לָא נִימְעוֹל כֵּיוָן דְּסָפֵיקָא הוּא כְּקוֹשְׁיַית הָרַשְׁבָּ"א שָׁם בִּנְדָרִים ומש"ה הִשְׁמִיט הר"מ זַ"ל הָא דְּלָא לָקֵי וְאַבַּיֵי לְשִׁיטָתֵיהּ דְּמַסִּיק לְקַמָּן מַתְנִי' ר"ע הִיא וְגָזְרִינַן גְּזֵרָה לִגְזֵרָה וא"כ ע"כ אֵין שָׁווין מַמָּשׁ בְּשַׂר עוֹף לִבְהֵמָה וה"ה בְּנוֹדֵר אֵין שָׁווין וְהַיְינוּ דְּאָמַר מוֹדֶה ר"ע דְּלָקֵי לָא לָקֵי וְאֶפְשָׁר דִּלְדִידֵיהּ הֲוָה מִדְּרַבָּנָן כמ"ש הַתּוֹסָפוֹת כָּאן וַהֲוָה דּוֹמֶה מַמָּשׁ לְהָא דְּכָאן כָּל הַבָּשָׂר כו' ומש"ה נָקֵיט הָנֵי תַּרְתֵּי בַּהֲדֵי וּכְבָר כָּתַבְנוּ מִזֶּה בְּמַתְנִי' יע"ש משא"כ לְרַב יוֹסֵף דְּמוּקֵי לְמַתְנִי' כְּרַבָּנָן דר"ע אִית לְמֵימַר לְהֵיפֶךְ כְּמוֹ בב"ח שָׁווין מַמָּשׁ ה"ה בְּנוֹדֵר אֶלָּא דהר"מ דְּפָסַק דִּבְשַׂר עוֹף בְּחָלָב דְּרַבָּנָן וּמוּקֵי לְמַתְנִי' כר"ע קַשְׁיָא וּמִיהוּ אֶפְשָׁר דר"מ מוֹדֶה דְּמַתְנִי' רַבָּנָן דר"ע דְּשָׁווין הֵמָּה לְגַמְרֵי דְּקָתָנֵי כֹּל וְעֵיֵין בר"מ מִלּוּבְלִין וְאַפֵּ"ה פָּסַק כר"ע כְּמוֹ שֶׁאָבָאר לְקַמָּן קי"ד בעזה"י וְעֵיֵין בפר"ח סי' פ"ז וּבְיָם שֶׁל שְׁלֹמֹה סי' ה' במ"ש שָׁם: גמ' הָא עוֹף אָסוּר כו' עֵיֵין בר"מ פ"ט דִּנְדָרִים דְּמְחַלֵּק בֵּין עוֹפוֹת דַּאֲסוּרִין בכ"מ וּבֵין דָּגִים דַּוְוקָא בְּמָקוֹם דְּמִימְלָךְ וְעֵיֵין בכ"מ שָׁם ומַתְנִי' דְּהָכָא סְתָמָא קָתָנֵי בֵּין בְּמָקוֹם דְּמִימְלָךְ כו' וְעֵיֵין בישׁ"ש סי' א' וּבִיו"ד סי' רי"ז בְּמַה שכ' שָׁם ע"ש וּמְנָא תֵּימְרָא דְּלָא גָּזְרִינַן דִּתְנַן חַלַּת ח"ל נִיתֶּנֶת לְכָל כֹּהֵן שֶׁיִּרְצֶה וְנֶאֱכֶלֶת עִם הַזָּר עַל הַשֻּׁלְחָן כו' עכ"ל עֵיֵין בר"מ הל' בִּכּוּרִי פֵּ"ה הי"ב שֶׁכּוֹתֵב דְּנֶאֱכֶלֶת עַל שֻׁלְחָן א' עִם הַזָּר לְפִי שֶׁאֵינָהּ מְדַמַּעַת וַאֲפִלּוּ נִתְעָרְבָה שָׁוֶה בְּשָׁוֶה עי' בכ"מ וְהוּא מִירוּשַׁלְמִי ר' זְעֵירָא אָמַר אַף אֶחָד בא' וּמַתְנִיתִין כֵּן נֶאֱכֶלֶת עִם הַזָּר עַל הַשֻּׁלְחָן שֶׁאִם תִּתְעָרֵב תהי' בְּטֵילָה אב"א יע"ש א"כ אֵין מִכָּאן רְאָיָה לִבְשַׂר עוֹף עִם הַגְּבִינָה וְאִם נִתְעָרֵב א' בא' אֵינָהּ בְּטֵילָה מִדְּרַבָּנָן וְאֶפְשָׁר דְּעוֹף עִם גְּבִינָה מִינְכַר וְלֹא מִתְעָרְבמשא"כ בְּחַלָּה דְּאִי לָאו דְּבְטֵילָה שָׁוֶה בְּשָׁוֶה הָיָה אָסוּר לֶאֱכוֹל עַל הַשֻּׁלְחָן עִם הַזָּר דְּמִתְעָרֵב יַחַד שׁוּב מָצָאתִי להר"ש בְּפֵירוּשׁ הַמִּשְׁנָיוֹת שֶׁמְּפָרֵ' הַהִ דְּירוּשַׁלְ' בע"א שר"ל דְּנֶאֱכָל' עִם הַזָּר שֶׁמִּתְעָרְבִין פִּתָּן וְאוֹכְלִין בְּיַחַד וּמִדִּבְרֵי הר"מ זַ"ל בהל' בִּכּוּרִים א מַשְׁמַע כֵּן ומ"ש הר"ש דְּמַה מֵּבִיא רְאָיָה בפ' כ"ה מחל' י"ל דְּמֵבִיא רְאָיָה דְּלָא חָיְישִׁינַן שֶׁיֹּאכְלוּ בְּלֹא תַּעֲרֹבֶת עכ"ל וי"ל דא"כ תִּיקְשֵׁי לי' ר"י לְנַפְשֵׁיהּ דְּנָהֲי דְּלָא גָּזְרִינַן גְּזֵרָה לִגְזֵרָה מ"מ גְּזֵרָה.

אַחַת גָּזְרִינַן וְאַמַּאי מָעֲרְבִין פִּתָּן בְּיַחַד וְאוֹכְלִין וְאַמַּאי לָא גָּזְרִינַן דִּלְמָא יֹאכַל תַּעֲרֹבֶת חַלַּת א"י חַד בְּחַד דְּאֵינָהּ בְּטֵלָה מ"ה אָסוּר אֶלָּא ע"כ שָׁאנֵי הָתָם דְּלֵיכָּא לְמֵיגְזַר דבח"ל

עָסְקִינַן וא"כ מַאי פָּרִיךְ לֵיהּ מהת' וְאֵימָא דְּגָזְרִינַן נָמֵי גְּזֵירָה לִגְזֵירָה בב"ח וְאֶפְשָׁר דְּסָוְגָיָא דְּהָכָא כר"א שָׁם בִּירוּשַׁלְמִי דְּבָעֵינַן רֻבָּא וּכְהֵיא דְּאָמַר רַבָּה שֶׁבָּטֵל לֵיהּ בְּרֻבָּא בפי' עַד כַּמָּה כו' דְּלָא כִּזְעִירָא דְּאָמַר חַד בְּחַד וּפָרִיךְ שַׁפִּיר דְּמַשְׁמַע לֵיהּ הָא דְּמָעָרְבִין וְאוֹכְלִין בְּיַחַד הוּא מִטַּעַם גְּזֵירָה לִגְזֵירָה דא"נ יְעָרֵב תְּרוּמָה דְּאוֹרָיְיתָא חַד בְּתְרֵי וְאוֹכֵל לֵיכָּא אִיסּוּר תּוֹרָה דְּחַד בְּתְרֵי בָּטֵל מ"ה אֶלָּא מִדְּרַבָּנָן בָּעֵינַן ס' וּמַשְׁמַע לֵיהּ מַתְנִי' בֵּין לַח אוֹ יָבֵשׁ אֲבָל הַמְעַיֵּן שָׁם בר"ש יִרְאֶה דְּאֵין פֵּירוּשׁוֹ כֵּן וצ"ע: וּבְרַשְׁ"י ד"ה בִּשְׁלָמָא כו' דַּאֲכִילַת עוֹף כו' הַעֲלָאָתוֹ אַטּוּ אֲכִילָה וְלֹא אַטּוּ דִּבְהֵמָה עכ"ל עַיֵּין בְּמָהַרְשָׁ"א שֶׁכָּתַב אַטּוּ הַעֲלָאָה דִּבְהֵמָה יע"ש וְכֵן נִרְאֶה וַדַּאי דמ"ש רַשְׁ"י אַטּוּ אֲכִילָתוֹ דְּעוֹף וְעוֹף אַטּוּ בְּהֵמָה וא"כ מ"ש רַשְׁ"י וְלֹא אַטּוּ דִּבְהֵמָה הוּא עִנְיָן בפ"ע ור"ל אוֹ לְמִגְזַר הַעֲלָאָתוֹ אַטּוּ הַעֲלָאָתוֹ דִּבְהֵמָה וַאֲכִילָה דִּבְהֵמָה דְּאֵין לוֹמַר מ"ש רַשְׁ"י ז"ל אַטּוּ אֲכִילָתוֹ דְּעוֹף לְחוּד וְהַעֲלָאָה דִּבְהֵמָה לְחוּד דְּוַדַּאי דְּלָא גָּזְרִינַן גְּזֵירָה לִגְזֵירָה בְּדָבָר שֶׁהוּא לֹא אָתֵי לִידֵי דְּאוֹרָיְיתָא כְּלָל אֶלָּא ע"כ הַעֲלָאָתוֹ אַטּוּ אֲכִילָתוֹ וַאֲכִילָתוֹ אַטּוּ דִּבְהֵמָה ומ"ש אַטּוּ דִּבְהֵמָה הַיְינוּ הַעֲלָאָה אַטּוּ הַעֲלָאָה וַאֲכִילָה דִּבְהֵמָה.

: וּמַעַתָּה רָאָה שמ"ש בַּגְּמָרָא אֲבָל הָכָא אִי שָׁרִית לֵיהּ עוֹף וּגְבִינָה אָתוּ לְאַסּוֹקֵי בָּשָׂר וּגְבִינָה וְאָתֵי לְמֵיכַל לָאו דַּוְוקָא וה"ה דְּגָזְרִינַן הַעֲלָאָה אַטּוּ אֲכִילָה וַאֲכִילָה דְּעוֹף אַטּוּ דִּבְהֵמָה ומ"ש רַשְׁ"י ד"ה אֲבָל הכ' אע"ג דְּלָא אִיבַּעְיָא לַן לְמִגְזַר הַעֲלָאָתוֹ אַטּוּ אֲכִילָתוֹ אִיכָּא לְמִגְזַר הַעֲלָאָה אַטּוּ הַעֲלָאָה וַאֲכִילָה דִּבְהֵמָה ה"פ אע"ג דְּלָא אִיבַּעְיָא לַן לְמִגְזַר הַעֲלָאָה אַטּוּ אֲכִילָה לְחוּד דְּהוּא נָמֵי מִדְּרַבָּנָן אַפֵּ"ה גָּזְרִי' אַטּוּ דִּבְהֵמָה דְּמָצֵי לַאֲתוּיֵי לִידֵי אִיסּוּרָ' דְּאוֹרָיְיתָא וְרַשְׁ"י נקי' לִישָׁנָ' דגמ' וה"ה נָמֵי הַעֲלָאָה אַטּוּ אֲכִילָ' וַאֲכִילָ' אַטּוּ אֲכִילָה דִּבְהֵמָה דמ"ש דְּאַף אִי נִימָ' הַעֲלָאָה וַאֲכִילָה חֲדָא הוּא דְּאִי מַעֲלָה אָתוּ לְמֵיכַל מִינֵּיהּ בְּוַדַּאי א"כ גָּזְרִינַן נָמֵי הַעֲלָאָה דְּעוֹף דַּהֲוָה אֲכִילָה אַטּוּ דִּבְהֵמָה דמ"ש ועי' בפ"ט מהל' מ"א שֶׁכָּתַב כֵּן הר"מ ז"ל בפי' דְּגָזְרִינַן הַעֲלָאָה אַטּוּ אֲכִילָה וּבְלֶחֶם מִשְׁנָה יְעַיֵּן שָׁם וּלְפִי מ"ש תִּרְאֶה שֶׁיֵּשׁ לְהִתְיַשֵּׁב הֵיטֵב בִּדְבָרָיו שָׁם: גמ' סוֹף סוֹף כ"ש אַף לְמַאן דְּאִית לֵיהּ דכ"ש מַפְלִיט וּמַבְלִיעַ מ"מ בב"ח אֵין אִיסּוּר מ"ה אֶלָּא דַּוְקָא דֶּרֶךְ בִּישּׁוּל וְלֹא בְּדֶרֶךְ זֶה וְעַיֵּין בְּרִיטְבָ"א ז"ל וּבְחִדּוּשֵׁינוּ לְיוֹרֶה דֵּעָה אֲבָאֵר: מִשְׁנָה הָעוֹף עוֹלֶה עִם הַגְּבִינָה וְאֵינוֹ נֶאֱכָל וב"ה אוֹמְרִים כו' פְּלוּגְתָּא דב"ש וב"ה לְרַב יוֹסֵף אֶפְשָׁר דְּפְלִיגִי לב"ש אֲכִילַת בְּשַׂר עוֹף מִדְּרַבָּנָן וְלָא גָּזְרִינַן גְּזֵירָה לִגְזֵירָה ולב"ה הֲוָה מִן הַתּוֹרָה וְאָסוּר וּמִסְתַּבְּרָא דְּהֵכִין הוּא ולר"א וּלְאַבָּיֵי אִיכָּא לְמֵימַר דכ"ע בְּשַׂר עוֹף בְּחָלָב הֲוָה דְּרַבָּנָן וב"ש לֵית לִי' גְּזֵירָ' לִגְזֵירָה וב"ה אִי' לִי' כה"ג וְכֵן פָּסְקוּ הַפּוֹסְקִים בְּשַׂר עוֹף מדר' אָסוּר וְאַפֵּ"ה אָסוּר לַעֲלוֹ' כו' ועי' פ"ח בַּשָּׁ"ד ופר"ח וּכְלָלָא נ"ל דְּלָא גָּזְרוּ אֶלָּא בְּדָבָר דְּלָא בְּדִיל מִינֵּי' אֲבָל בְּדִיל א"צ לְהַרְחִיק וְלֹא בְּדִיל הַיְינוּ אַף כָּעֵת בְּדִיל כֵּינָן דְּפֵ"א לָא בְּדִיל וְכֵן תְּרוּמָה מִן הַמִּין לָא בְּדִיל דְּאוֹכֵל לֶחֶם חֻלִּין ומש"ה חַלַּת א"י אָסוּר לֶאֱכֹל עִם הַזָּר וְעַיֵּין ב"י סי' צ"ו ד"ה וְכָתַב בְּהַגָּהוֹ' ש"ד הֵבִיא דִּבְרֵי הָרָ"ן דְּבִשְׁאָר אִיסּוּרִין לֹא הֶחְמִירוּ לַעֲלוֹת עַל הַשֻּׁלְחָן יע"ש וּבָזֶה יֵשׁ לְיַישֵּׁב מַה דִּתְנַן בְּמַתְנִי' לְעֵיל כָּל הַבָּשָׂר אָסוּר לְבַשֵּׁל וְלָא תְּנַן אָסוּר לֶאֱכֹל נָמֵי וְלָא תְּנַן בְּחַד בָּבָא כָּל הַבָּשָׂר אָסוּר לֶאֱכֹל וּלְהַעֲלוֹ' עַל הַשֻּׁלְחָן חוּץ מִבְּשַׂר דָּגִים אֶלָּא דְּשָׁאנֵי לְבַשֵּׁל וְאָסוּר בְּכָל בָּשָׂר לְבַשֵּׁל אַף בְּשַׂר טְמֵאָה מִשּׁוּם מַרְאִית הָעַיִן וּבְמַתְנִי' דִּלְקַמָּן דִּתְנַן מֻוָתָּר לְבַשֵּׁל מִדִּינָא קָאָמַר אוֹ מ"ה קָאָמַר ועי' בי"ד סי' פ"ז בְּהַגָּהַת רַמָ"א וּבַשָּׁ"ד ופר"ח שָׁם משא"כ הַעֲלָאָה דְּלֹא אָסוּר אֶלָּא בְּשַׂר טְהוֹרָה וְלֹא טְמֵאָה דְּבְדִילִי אִינָשֵׁי מִינֵּיהּ

מש"ה חֲלָקָן לִשְׁנֵי בָּבוֹת וְאָסוּר לַעֲלוֹת לֹא קָאֵי אכ"ה אֶלָּא מלת' בפ"ע הוּא דְּאָסוּר לַעֲלוֹ' עַל הַשֻּׁלְחָן חוּץ בְּשַׂר דָּגִים וַחֲגָבִים הָא שְׁאֵר בָּשָׂר טָהוֹר אָסוּר כו' ועי' מ"ש לְעֵיל אַהָא דְּפָרִיךְ שָׁם הָא עוֹף אָסוּר יְעֵוֹין שָׁם היט' ובי"ד אֲבָאֵר עוֹד בָּזֶה לְעִנְיַן בִּישׁוּל: גמ' בַּאֲכִילָה לָא פְּלִיגִי וַאֲמַר לי' ר' יוֹסֵי אֲכִילָה גּוּפָא כו' עכ"ל, בַּאֲכִילָה ל"פ הַיְינוּ לכ"ע אָסוּר בַּאֲכִילָה וּמִיהוּ לב"ש מִדְּרַבָּנָן ולב"ה מ"ה אוֹ דלר"א קָאָמַר ודכ"ע מִדְּרַבָּנָן וב"ש לָא גָּזַר גְּזֵרָה לִגְזֵרָה וְהָא דְּפָרִיךְ וְהָאַר"י שִׁשָּׁה דְּבָרִים מְקֻוָּלִי כו' וְלָא מְשַׁנֵּי דאה"נ דְּגַם ב"ש מוֹדִים דְּאֵינוֹ נֶאֱכָל אֶלָּא דלב"ש מִדְּרַבָּנָן הוּא וּמְקוּלֵי ב"ש הֲוָה דז"א דלת"ק נָמֵי לב"ש הֲוָה דאל"כ מ"ט דב"ש דְּעוֹף וְלֹא בְּשַׂר בְּהֵמָה: וּבְתוֹ' ד"ה ר"י הַיְינוּ ת"ק כו' אב"ה לָא פָּרִיךְ הַיְינוּ ת"ק כו' וְאֵין זֶה סְתָם וְאַתֹּ"כ מַחֲלוֹקֶת דב"ש בִּמְקוֹם ב"ה אֵינָהּ מִשְׁנָה עכ"ל וּמִיהוּ י"ל דב"ה בַּאֲכִילָה אָסְרִי מִדְּרַבָּנָן וְלֹא מִן הַתּוֹרָה וְנִרְמָז בְּאָמְרָם לֹא עוֹלֶה וְלֹא נֶאֱכָל דְּמִלַּת נֶאֱכָל הוּא יַתִּירָא אֶלָּא לוֹמַר דְּאֵינוֹ נֶאֱכָל כְּמוֹ שֶׁאֵינוֹ עוֹלֶה דַּהֲוָה מִדְּרַבָּנָן ועי' בתי"ט וּבְרִיטְבָ"א וּמַתְנִי' דְּלִעֵיל תְּנַן כ"ה דְּמַשְׁמַע דְּשָׁוִין הֵמָּה כמ"ש התו' שָׁם ד"ה הָא עוֹף וכמ"ש שָׁם.

ומ"ש התו' דְּאֵין סְתָמָא וְאַתֹּ"כ מַחֲלוֹקֶת מִדִּבְרֵיהֶם נִרְאֶה בְּנִדּוֹאי דְּהֵיכָא סְתָם וְאַתֹּ"כ מַחֲלוֹקֶת אֵין מַשְׁגִּיחִין בִּסְתָם אֶלָּא אֵין הֲלָכָה כִּסְתָם הַהִיא אֲבָל התי"ט כָּתַב כָּאן בְּשֵׁם הָרַשְׁבָּ"א וּבִשְׁאָר דֵּוכְתִין ועי' בְּמַסֶּכֶת בְּרָכוֹ' גַּבֵּי עַד כַּמָּה מְזַמְּנִין עַד כְּזַיִת וְכַבֵּיצָה דִּסְתָם וְאַתֹּ"כ מַחֲלוֹקֶת אֵין הל' כסת' ר"ל אֶלָּא מַשְׁגִּיחִין בְּמַחֲלוֹקֶת הַהוּא עד"מ כָּאן ב"ש וב"ה הל' כב"ה וה"ה אִי הֲוָה ב"ש כִּסְתָם וב"ה לְהֵיפֶךְ הֲוָה הֲלָכָה כב"ה אֲבָל לַתּוֹסָפוֹת אֵין הֲלָכָה כִּסְתָם אֶלָּא כְּמִי שֶׁסּוֹבֵר הֵפֶךְ מִן הַסְּתָם אַף שֶׁהוּא ב"ש וְכַדּוֹמֶה מש"ה כָּתְבוּ דב"ש שָׁאנֵי דְּאֵינָהּ מִשְׁנָה וְלָא הֲוָה כְּמַחֲלוֹקֶת כְּלָל משא"כ ר' מֵאִיר ור"י דְּפְלִיגִי אֵין הֲלָכָה כִּסְתָם ומש"ה הֲוְקְשָׁה לָהֶם אַמַּאי אֵין עוֹלֶה עַל הַשֻּׁלְחָן וְאֵין לְהַקְשׁוֹת הָא אִיכָּא סְתָמָא בָּתְרָא לְקַמָּן קי"ד א' דְּפְלִיגִי ת"ק ור"ע דלת"ק בְּשַׂר חַיָּה וְעוֹף מ"ה כמ"ש הַתּוֹסָפוֹת שָׁם בד"ה ור"ע כו' וַהֲוָה כִּסְתָם וְעַיֵּין בְּרֵישׁ בֵּיצָה וּבְתוֹסְפוֹת שָׁם ע"ב הַךְ סְתָמָא דְּלִקַמָּן לָא בְּרִירָא אִי הֲוָה סְתָמָא דְּשִׁמָּא רַבָּנָן כר"ע סְבִירָא לְהוּ דחי' וְעַיֵּין אֵינוֹ מ"ה ומ"ש הַתּוֹסָפוֹת הָתָם דַּחֲכָמִים פְּלִיגִי הַיְינוּ דְּלָא לְיֵהֲוֵי סְתָמָא הָתָם לְהֵיפֶךְ וְעַיֵּין מ"ש שָׁם בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ וְעַיֵּין בישׁ"ש שָׁם בָּזֶה יע"ש: גמ' תְּנָא אַגְּרָא חֲמוּהּ דר"א עוֹף וּגְבִינָה נֶאֱכָלִין בְּאַפִּיקוֹרֶן הוּא תָּנֵי לַהּ וְהוּא אָמַר לַהּ בְּלֹא נט"י וּבְלֹא קִינּוּחַ הַפֶּה.

הִנֵּה יֵשׁ בְּכָאן חֲמֵשׁ שִׁיטוֹת וְאַבְּאֲרָם אַחַת לְאַחַת: הַשִּׁיטָה הא' הוּא שִׁיטַת הר"מ בפ"ט מהל' מ"א הכ"ו דְּבָרַיְיתָא דְּאַגְּרָא בִּגְבִינָה וְאַתֹּ"כ עוֹף מַיְירֵי וְלָאו דַּוְקָא עוֹף וּגְבִינָה אֶלָּא גְּבִינָה וְאַתֹּ"כ עוֹף הוּא דְּנֶאֱכָל בְּלֹא קִינּוּחַ הַפֶּה ונט"י וְהַיְינוּ שֶׁבְּשַׂר עוֹף אֵינוֹ דּוֹמֶה כ"כ לִבְשַׂר בְּהֵמָה לֹא עָשׂוּ הַרְחָקָה זוֹ אֲבָל בְּשַׂר חַיָּה אַף דְּגַם הוּא מִדְּרַבָּנָן אַפֵּ"ה צָרִיךְ הֲדָחָה וְקִינּוּחַ הַפֶּה וְזֶה הוּא בָּרַיְיתָא דב"ש וב"ה דְּלָא פְּלִיגִי כִּדְמַסִּיק מַר אָמַר מְקַנֵּחַ וה"ה מְקַנֵּחַ וּמִדַּיֵּחַ ר"ל דְּתַרְתֵּי בָּעֵינַן וּמַיְירֵי בְּשַׂר בְּהֵמָה אוֹ חַיָּה אַחַר גְּבִינָה וְהַאי מַדַּיֵּחַ הַיְינוּ נט"י דְּלָא כפירש"י ותו' שֶׁאֲבָאֵר אַתֹּ"כ דְּהָתָם פֵּירְשׁוּ מַדַּיֵּחַ הַיְינוּ הֲדָחַת הַפֶּה אֶלָּא מַדַּיֵּחַ הַיָּדַיִם וא"ש דְּהוּא אָמַר לָהּ בְּלֹא הֲדָחַת הַיָּדַיִם וְקִנּוּחַ וְלֹא הִזְכִּיר הֲדָחַת פֶּה וּלְאַשְׁמְעִינַן דְּבְשַׂר בְּהֵמָה אוֹ חַיָּה בָּעֵינַן אֶלָּא ש"מ דְּהָתָם נָמֵי לָא בָּעֵינַן אֶלָּא הָנֵי תַּרְתֵּי הֲדָחַת יָדַיִם וְקִינּוּחַ הַפֶּה וְהָא דְּאָמַר רַב חִסְדָּא אָכַל בָּשָׂר אָסוּר לֶאֱכֹל גְּבִינָה אַף ע"י תִּיקּוּן אֶלָּא לְאַחַר שֵׁשׁ שָׁעוֹת וּכְמַר עוּקְבָא דְּאָמַר דַּהֲוָה חַלָּא בַּר חַמְרָא לְהָא מִלְּתָא דְּאִלּוּ אִיהוּ בְּסָעוּדָה אַחֲרִיתָא

אָכִיל וְהַיְינוּ שֵׁשׁ שָׁעוֹת וְהַיְינוּ מִדְּיָנָא וְלֹא מִמִּדּוֹת חֲסִידוּת מִשֵּׁשׁ שָׁעוֹת הַיְינוּ מִזְּמַן חֲצוֹת שֶׁהוּא מַאֲכַל ת"ח עַד הַלַּיְלָה דַּהֲוָה ש"ס וּלְקַמָּן גַּבֵּי מַר עוּקְבָא אֲבָאֵר עוֹד בָּזֶה ומש"ה פָּרִיךְ שַׁפִּיר ר"א לר' יוֹחָנָן לְקַמָּן דַּאֲמַר לֵיהּ וְלֹא כְּלוּם דא"צ לִשְׁהוֹת דְּאָמַר רַב חִסְדָּא אָסוּר לֶאֱכֹל גְּבִינָה אַחֲרָיו אַף בנט"י וְקִינּוּחַ וא"ש נָמֵי דְּפָרִיךְ לֵיהּ לר"י ברי' דְּרַב מְשַׁרְשְׁיָא מַאגְרָא עוֹף וּגְבִינָה אֵין אָכֵל בָּשָׂר וּגְבִינָה אַף גְּבִינָה וְאַחַ"כ בָּשָׂר לֹא דְּאִי אִיפְּכָא אַף עוֹף וּגְבִינָה אָסוּר כמ"ש רַב חִסְדָּא וּסְתָמָא אָמַר אָכַל בָּשָׂר אָסוּר לֶאֱכֹל גְּבִינָה אַחֲרָיו מַשְׁמַע אַף בְּשַׂר עוֹף וּמְשַׁנֵּי בִּיתְמָא לֹא צָרִיךְ הָדָחַת יָדַיִם כו' וּמִיהוּ קִינּוּחַ הַפֶּה וְהוּא עִיקָּר לְהַר"מ זַ"ל כמ"ש בְּסָמוּךְ הי' עוֹשֶׂה רַב יִצְחָק וּמַזְכִּיר תַּלְמוּדָא מַה שֶּׁלֹּא הי' עוֹשֶׂה דְּהַיְינוּ נט"י דְּקִינּוּחַ הַפֶּה אֵין חִילּוּק בֵּין יָמָא לַלַּיְלָה.

וּלְפִי שִׁיטָה זוֹ יֵשׁ לְהַקְשׁוֹת אַמַּאי לָא פָּרִיךְ לי' מִבָּרַיְיתָא דב"ש וב"ה כ"ע מוֹדִים דְּבָעֵינַן הָדָחָה דְּהַיְינוּ נט"י לְשִׁיטַת הר"מ זַ"ל דְּלָא מַצְרִיךְ הָדָחַת פֶּה כְּלָל וְקִינּוּחַ לכ"ע וא"כ רַב יִצְחָק דַּעֲבִיד כְּמַאן עֲבִיד דְּוַדַּאי בָּעֵי הָדָחַת יָדַיִם כב"ה וּלְפוּם רִיהֲטָא הָיָה נִרְאֶה לוֹמַר דְּבָלָאו אַגְרָא הָיִיתִי אוֹמֵר דְּמִקַּנַּח וּמַדִּיחַ דב"ש וב"ה הַיְינוּ כפירש"י וְתוֹסָפוֹת דְּבְקִינּוּחַ הַפֶּה וַהָדָחַת פֶּה מַיְירֵי דְּבָעֵינַן תַּרְוַיְיהוּ אֲבָל נט"י לָא בָּעֵינַן ומש"ה פָּרִיךְ מִבָּרַיְיתָא דְּאַגְרָא דְּמוּכָח דְּלָא בָּעֵינַן הָדָחַת פֶּה כְּלָל דְּמִדְּלֹא הִזְכִּיר אַגְרָא בְּלֹא הָדָחָה וְקִינּוּחַ ונט"י כמ"ש לְעֵיל ש"מ דְּבָעֵינַן הָנָךְ תַּרְתֵּי וְלֹא הָדָחַת פֶּה וע"כ ב"ש וב"ה בַּהָדָחַת יָדַיִם אַיְירִי וּבַלַּיְלָה לְפִי הַמַּסְקָנָא ומש"ה פָּרִיךְ לֵיהּ מִבָּרַיְיתָא דְּאַגְרָא גּוּפָא דְּעוֹף וּגְבִינָה אֲבָל בָּשָׂר וּגְבִינָה לָא אֶלָּא דְּזֶה אֵינוֹ דְּוַדַּאי רַב יִצְחָק לֹא עֲבִיד אֶלָּא קִינּוּחַ הַפֶּה לְחוּד וְלֹא הָדָחַת פֶּה דאל"כ הָא בֶּאֱמֶת א"ל אֶלָּא תַּרְתֵּי לְדַעַת הָרָ"ן זַ"ל אַכַּתִּי תִּקְשֶׁה לֵיהּ מִבָּרַיְיתָא דב"ש וב"ה דַּעֲבִיד כְּמַאן דְּהָא בָּעֵי הָדָחָה הַיְינוּ נט"י לב"ה וְאִי מַדִּיחַ הַיְינוּ פֶּה א"כ נָמֵי לָא עֲבִיד הָדָחַת פֶּהוּעכ"פ לב"ה צָרִיךְ הָדָחַת פֶּה וְיֵשׁ לְיַישֵׁב זֹאת דְּבָלֹא אַגְרָא הָיִיתִי אוֹמֵר דְּמַדִּיחַ דב"ה הַיְינוּ הָדָחַת פֶּה וּמַר אָמַר חָדָא כו' וְלָא פְּלִיגִי הַיְינוּ לָאו דְּבָעֵינַן תַּרְתֵּי אֶלָּא אוֹ קִינּוּחַ אוֹ הָדָחַת פֶּה סַגִּי וּכְבָר יֵשׁ מִי שֶׁסּוֹבֵר כֵּן כְּמוֹ שֶׁאָבָאֵר לְקַמָּן בעזה"י דְּלָא כפירש"י וְתוֹסָפוֹת דְּתַרְתֵּי בָּעֵינַן אֶלָּא אוֹ זֶה אוֹ זֶה ור' זֵירָא אָמַר דְּאִי רָצָה בְּקִינּוּחַ אֵין תַּקָּנָה אֶלָּא בְּפַת כו' וּלְכָךְ פָּרִיךְ לֵיהּ מֵאַגְרָא דְּוַדַּאי מַשְׁמַע דְּבָשָׂר אַחַר גְּבִינָה בָּעֵינַן הָנָךְ תַּרְתֵּי הָדָחַת יָדַיִם וְקִינּוּחַ הַפֶּה וּמִמֵּילָא הַשְׁתָּא בֶּאֱמֶת מְשֻׁלֹּא אָמַר קִינּוּחַ הַפֶּה אוֹ הָדָחַת פֶּה ש"מ דַּהָדָחַת פֶּה לֹא מַעֲלָה וְלֹא מוֹרִיד וְקִינּוּחַ דַּוְקָא מְהַנֵּי וְלֹא בע"א וע"כ מַדִּיחַ דב"ה נט"י וּמַר אָמַר חָדָא ול"פ ר"ל תַּרְתֵּי בָּעֵינַן וּבָשָׂר אַחַר גְּבִינָה נט"י וה"ה קִינּוּחַ הַפֶּה דְּתַרְתֵּי בָּעֵינַן וְיֵשׁ לְהַקְשׁוֹת הָא אִיכָּא לְאוֹקֵמֵיהּ בֵּית שַׁמַּאי וּבֵית הִלֵּל בְּעוֹף אַחַר גְּבִינָה דְּבֵית שַׁמַּאי בָּעֵי קִינּוּחַ הַפֶּה וּבֵית הִלֵּל לֵית לֵיהּ אֶלָּא הָדָחַת פֶּה לְחוּד סַגִּי וַהֲוָה מְקֻלְקָלִי בֵּית הִלֵּל וְחֻמְרֵי בֵּית שַׁמַּאי וַהֲלָכָה כְּבֵית הִלֵּל דְּבַהֲדָחָה דְּלָא עֲדִיף כְּקִינּוּחַ הַפֶּה סַגִּי וּבָרַיְיתָא דְּאַגְרָא דְּאָמַר נֶאֱכָלִין בְּאַפִּיקוֹרֶן הָא מְפָרֵשׁ לַהּ בְּלֹא נְטִילַת יָדַיִם וְקִינּוּחַ הַפֶּה הָא הָדָחָה מִיהָא בָּעֵינַן וכב"ה ור' זֵירָא דְּאָמַר אֵין קִינּוּחַ אֶלָּא בְּפַת מַיְירֵי בִּבְשַׂר בְּהֵמָה אַחַר גְּבִינָה דְּבָעֵינַן תַּרְתֵּי וּכְאַגְרָא דְּאָמַר הָכָא עוֹף וּגְבִינָה אֲבָל בְּהֵמָה וּגְבִינָה בָּעֵי תַּרְתֵּי י"ל דְּאִם אִיתָא, דַּהָדָחַת פֶּה בָּעֵינַן הֲוָה לְאַגְרָא לְאַפְרוֹשֵׁי בְּהֶדְיָא דְּבָלָא נט"י וְקִינּוּחַ אֶלָּא הָדָחָה וְגַם בְּאַפִּיקוֹרֶן מַשְׁמַע דֶּרֶךְ הֶפְקֵר וא"צ כְּלוּם.

אֶלָּא ע"כ בְּבָשַׂר בְּהֵמָה אַחַר גְּבִינָה מַיְירֵי. וְדַע דִּלְפִי שִׁיטָה זוֹ יֵשׁ לְהַקְשׁוֹת אַהָא דְּאָמַר אִילֵימָא ב"ש מְקַנַּח וְלֹא מַדִּיחַ וב"ה מַדִּיחַ וְלֹא מְקַנַּח מר' זֵירָא אַמַּאי לָא קַשְׁיָא לי'

מִבָּרַיְיתָא דְּאַגְרָא בִּפְשִׁיטוּת טְפֵי דְּאָמַר בָּשָׂר אַחַר גְּבִינָה בָּעֵי תַּרְתֵּי קִינּוּחַ ונט"י וְהוּא דְּלָא כְּמַאן וְעוֹד מִסְתָּמָא אַלִּיבָּא דְּהִלְכְתָא אֲמָרָהּ וכ"ש לְפִי מַה שֶּׁאָבְאֵר לְקַמָּן וְכָתַבְנוּ ג"כ לְעֵיל דִּבְלֹא בָּרַיְיתָא דְּאַגְרָא לָא קַשְׁיָא וְלָא מִידֵי א"כ לִיפְרוֹךְ לִי' בְּלֹא ר' זֵירָא מֵאַגְרָא דְּאָמַר בְּשָׂר בְּהֵמָה אַחַר גְּבִינָה בָּעֵי תַּרְתֵּי דְּאֵין לוֹמַר מֵאַגְרָא ל"ק דִּלְמָא ה"ק עוֹף אַחַר גְּבִינָה א"צ אֲבָל בָּשָׂר אַחַר גְּבִינָה בָּעֵי חֲדָא דְּהַיְינוּ נט"י וּבַחֲדָא סַגִּי ומש"ה הִקְשָׁה מר' זֵירָא דא"כ מַאי מַקְשֶׁה מר"י ברי' דְּרַב מִשְׁרְשִׁיָא מֵאַגְרָא דִּלְמָא ה"ק עוֹף אַחַר גְּבִינָה לָא בָּעֵי כְּלוּם אֲבָל בָּשָׂר אַחַר גְּבִינָה בָּעֵי קִינּוּחַ הַפֶּה וּבְהָא סַגִּי וְאֵין לוֹמַר מִבָּרַיְיתָא דב"ש וב"ה וְאַגְרָא פָּרֵיךְ לי' דְּזֶה לֹא נִזְכַּר כְּלָל בְּדִבְרֵי הַמַּקְשֶׁה אֶלָּא אָמְרִי לי' מִבָּרַיְיתָא לְחוּד הִקְשׁוּ לי' וע"כ כמ"ש הלח"מ בפ"ט וי"ל וא"ת מַה קֻּשְׁיָא מֵאַגְרָא לְרַב מִשְׁרְשִׁיָא אֵימָא עוֹף לָא בָּעֵי כְּלָל וּבָשָׂר בָּעֵי קִינּוּחַ הַפֶּה וי"ל כֵּינָן דְּאָמַר דְּלָא בָּעֵי קִינּוּחַ וּנְטִילָה מַשְׁמַע דְּהָתָם בָּעֵי תַּרְוַיְיהוּ דְּאִי הָתָם לָא בָּעֵי נְטִילָה לָמָּה הַזְכִּירָה כו' עכ"ל וְכַוָּנָתוֹ נִרְאֶה דר"ל דְּאִי הָתָם בְּקִינּוּחַ לְחוּד סַגִּי לָמָּה לִיהּ לְאַגְרָא לוֹמַר נֶאֱכָל בְּאַפִּיקוֹרֹן בְּלֹא נט"י וְקִינּוּחַ הַפֶּה נט"י מָאן דְּכַר שְׁמֵיהּ דַּאֲפִילּוּ בְּשָׂר בְּהֵמָה לָא בָּעֵי נט"י אֶלָּא ש"מ דְּהָתָם נט"י וְקִינּוּחַ בָּעֵינַן וְיָפֶה כִּיוֵּן הלח"מ בְּזֶה ועי' לְקַמָּן מַה שֶּׁאֶכְתּוֹב בְּשִׁיטַת התו' בָּזֶה עַל מַה שֶּׁהִקְשָׁה מהר"מ מִלּוּבְלִין זַ"ל יע"ש א"כ ה"ה וַדַּאי דל"ל דְּאַגְרָא לָא בָּעֵי אֶלָּא נט"י לְחוּד בֵּין בְּשָׂר בְּהֵמָה לִגְבִינָה דא"כ לָמָּה הִזְכִּיר קִינּוּחַ הַפֶּה כֵּינָן דְּגַם בְּבָשָׂר א"צ כְּלָל.

וְהָיָה נִרְאֶה לְיַישֵׁב זֹאת דִּלְשִׁיטָה זוֹ עָדִיף קִינּוּחַ מֵהֲדָחַת פֶּה כמ"ש לְעֵיל וְהוּא ג"כ שיט' רַשִׁ"י ד"ה וְלֹא מַדִּיחַ ומש"ה מֵאַגְרָא לָא מָצֵי לְהַקְשׁוֹת די"ל דִּבְשָׂר בְּהֵמָה בָּעֵי חֲדָא דְּהַיְינוּ נט"י וְקִינּוּחַ לֹא צָרִיךְ וְהָא דְּמַזְכִּיר אַגְרָא וְלֹא קִינּוּחַ הַיְינוּ לְדִיוּקָא הָא הֲדָחַת פֶּה מִיהָא צָרִיךְ וְתִקְשֵׁי לֵיהּ מר' זֵירָא דְּאָמַר קִינּוּחַ בָּעֵי וּמְשַׁנֵּי דְּלָא כְּלִיגִי אֶלָּא מָר אָמַר חֲדָא וְתַרְתֵּי בָּעֵי ר"ל נט"י וְקִינּוּחַ הַפֶּה וא"כ אַגְרָא נָמֵי אָמַר הֵכִין וּמִסְתַּבְּרָא דְּרַחְיצַת פֶּה תּוּ לָא צָרִיךְ ומש"ה הִשְׁמִיט הר"מ דִּין רְחִיצַת פֶּה אֲבָל לְפִי מַה שֶּׁאָמַר לְעֵיל דְּלָא פָּרֵיךְ לְרַב יִצְחָק מב"ש וב"ה לָא א"ש זֶה וי"ל דאה"נ לְמִפְרַךְ מב"ש וב"ה וּפָרֵיךְ לי' מֵאַגְרָא וְעַיֵּין לְקַמָּן מ"ש עוֹד בָּזֶה דְּפָרֵיךְ מֵאַגְרָא וְהָא דְּפָרֵיךְ מר"ז וְלֹא מַאַגְרָא יע"ש וְעַיֵּין בכ"מ שֶׁכָּתַב סָמָךְ לְפֵירוּשׁ רַבֵּינוּ דְּלָא בָּעֵינַן הֲדָחַת פֶּה מֵאַגְרָא דְּאָמַר בְּלֹא נט"י וְקִינּוּחַ הַיְינוּ הַפֶּה וְלֹא הִזְכִּירוּ הֲדָחָה ר"ל דְּלָא הִזְכִּירוּ וּבְלֹא הֲדָחַת פֶּה אֶלָּא ש"מ דְּגַם בְּשָׂר בְּהֵמָה א"צ הֲדָחַת פֶּה ומש"ה לֹא הִזְכִּיר בְּעוֹף דְּלֹא הִזְכִּיר אֶלָּא מַה שֶּׁצָּרִיךְ לְדִיוּקָא וְלִשְׁלוֹל עוֹף ג"כ וכמ"ש לְעֵיל עוֹד הֵבִיא רְאָיָה מֵרַב יִצְחָק דְּפָרֵיךְ לֵיהּ מֵאַגְרָא וְסָתַם דְּבָרָיו והלח"מ תָּמַהּ עָלָיו דְּהָא נָמֵי אִם נֹאמַר דְּמֵדִיחַ דב"ה הַיְינוּ פֶּה אַפֶּ"ה בָּעֵי נט"י וְעוֹד קָשֶׁה מ"ש וְהָעוֹלָם כו' יע"ש וְהָיָה נִרְאֶה לְתָרֵץ זֹאת שֶׁסְּבָרַת הכ"מ דְּמַאן דְּאִית לֵיהּ פֵּירוּשׁ מ"יח הַיְינוּ פֶּה וכפירש"י וְתוֹסְפוֹת ד"ה אִילֵימָא כְּמוֹ שֶׁאָבְאֵר שָׁם בעזה"י ע"כ דְּסְבִירָא לְהוּ דְּלָא בָּעֵי כְּלָל נט"י דאל"כ מִי הִכְרִיחוּ לְפָרֵשׁ הֲדָחַת פֶּה וְלֹא כְּפִשׁוּטוֹ הֲדָחַת יָדַיִם וּלְמֵימַר בְּמַסְקָנָא דְּתַרְתֵּי בָּעֵינַן אֶלָּא דְּסְבָרָתָם דנט"י לֹא בָּעֵינַן כְּלָל וְאַגְרָא הָכִי אָמַר בְּעוֹף א"צ כְּלָל הָא בְּשָׂר בְּהֵמָה עכ"פ צָרִיךְ הֲדָחַת פֶּה וּלְזֶה הֵבִיא הכ"מ מֵרַב יִצְחָק דְּאָמְרִי לֵיהּ מֵאַגְרָא דְּמַשְׁמַע דְּתַרְתֵּי בָּעֵינַן וּלְשִׁיטַת רַשִׁ"י וְתוֹסְפוֹת י"ל לְעוֹלָם לָא בָּעֵינַן אֶלָּא קִינּוּחַ וַהֲדָחַת פֶּה וְרַב יִצְחָק בְּרֵיהּ דְּרַב מְשַׁרְשִׁיָא לָא עֲבִיד כְּלָל ומש"ה אַקְשְׁיָה לֵיהּ מִמ"נ מֵאַגְרָא דַּחֲדָא מִיהַת בָּעֵינַן וּמְשַׁנֵּי הַךְ בָּעֵינַן נט"י וה"מ בְּלֵילָה אֲבָל בִּימָמָא לֹא צָרִיךְ אֲבָל בָּאֱמֶת דְּמַיְיתֵי בָּרַיְיתָ' אַחֲרִיתָא פְּלֵיגְתָּא דב"ש וב"ה וּמַסִּיק תַּרְתֵּי בָּעֵינַן הַיְינוּ הֲדָחַת פֶּה וְקִינּוּחַ הַפֶּה וְלֵית

הִלְכְתָא כְּרַב יִצְחָק אֲבָל כָּל זֶה אֵינוֹ דְּמִנָּלַן לוֹמַר כֵּן דִּלְמָא מַדִּיחַ דב"ש כְּרַב יִצְחָק הַיְינוּ נט"י.

וְאָפְשָׁר דְּאִיהוּ הֲבִיא רְאָיָה מֵרַב יִצְחָק מִדְּלֹא הֲוָזְכַּר שְׁהָיָה עוֹשֶׂה הֲדָחַת פֶּה וּמַזְכִּיר שְׁלֹא מָשֵׁי יָדֶיהָ וּבִשְׁלָמָא הָא דְּלֹא מַזְכִּיר שְׁהָיָה עוֹשֶׂה קִינּוּחַ הַפֶּה לֹא צָרִיךְ לְהַשְׁמִיעֵנוּ דְּזֶה נִלְמוֹד מֵאַגְרָא דְּצָרִיךְ קִינּוּחַ הַפֶּה אֲבָל רְחִיצַת הַפֶּה לָא שְׁמִעִינַן מֵאַגְרָא וְאִי דְּשָׁמְעִינַן מִבָּרַיְיתָא דב"ש וב"ה אַפַּתִּי לֹא הֲבִיא זֹאת הַבָּרַיְיתָא כֵּן נִרְאֶה לִי לְיַישֵׁב: וְרָאִיתִי להפר"ח בְּסִימָן פ"ט סְעִיף קָטָן י"ד אַהָא שְׁכָּתַב בש"ע בד"א בְּשַׂר בְּהֵמָה וְחַיָּה אַף דְּחַיָּה דְּרַבָּנָן מִכָּל מָקוֹם אָתֵי לְאַחֲלוֹפֵי בְּשֶׂל בְּהֵמָה א"נ אֵין עוֹף נִדְבָּק בַּשִּׁנַּיִם כְּמוֹ חַיָּה עכ"ל מ"ש דְּאָתֵי לְאַחֲלוֹפֵי כֵּן כָּתַב הָרַ"ן וּשְׁאָר פּוֹסְקִים אַלִּיבָּא דהר"מ ומ"ש דְּאֵין נִדְבָּק כו' ר"ל דְּחַיָּה נִדְבָּק יוֹתֵר צ"ע דע"כ לֹא כָּתַב דָּבָר זֶה ר"ת אֶלָּא לְשִׁיטָתֵיהּ דְּאַגְרָא עוֹף וְהָדַר גְּבִינָה אַיְירֵי בָּזֶה יֵשׁ לְחַלֵּק בֵּין עוֹף לְחַיָּה משא"כ להר"מ וְכִפְסַק הש"ע דְּגְבִינָה וְאַחַ"כ עוֹף א"צ קִינּוּחַ הַפֶּה ונט"י א"כ מ"ש חַיָּה מֵעוֹף וְכִי דָּבְקָה לְאַחַר שְׁאָכַל גְּבִינָה וְאַחַ"כ חַיָּה מַאי אִיכְפַּת לָן שׁוּב מָצָאתִי בְּהַגָּהוֹת דְּרִישָׁה שמ"ש ר"ת לְחַלֵּק בֵּין חַיָּה לָעוֹף הוּא לֹא שַׁיָּיךְ לְשִׁיטַת הר"מ זַ"ל וּכְפִי מ"ש וְהוּא פָּשׁוּט לְדַעְתִּי: הַשִּׁיטָה הב' הוּא שִׁיטַת ר"ת וה"ג דְּאַגְרָא עוֹף וְהָדַר גְּבִינָה כְּמִשְׁמְעוּ אָמְרָה דְּנֶאֱכָלִין בְּאַפִּיקוֹרֶן דא"צ כְּלוּם משא"כ בְּשַׂר בְּהֵמָה אוֹ חַיָּה דְּנִדְבָּקֶת בַּפֶּה צָרִיךְ נט"י וְקִינּוּחַ הַפֶּה וּמַר עוּקְבָא מֵחֲמַת חֲסִידוּ' לֹא אָכַל עַד סְעוּדָא אַחֲרִינָא וְרַב חִסְדָּא דְּאָמַר אָסוּר לֶאֱכֹל גְּבִינָה אַחֲרָיו הַיְינוּ בְּאִם לֹא נט"י וְקִינּוּחַ הַפֶּה וּגְבִינָה מֻוּתָּר לֶאֱכֹל אַחֲרָיו בָּשָׂר בְּלֹא קִינּוּחַ הַפֶּה אֲבָל נט"י בָּעֵינַן בְּלַיְלָה אֲבָל לֹא בְּיָמָא דַּחֲזֵי לֵיהּ כו' בֵּין בָּשָׂר אַחַ"כ גְּבִינָה אוֹ אִיפְּכָא ומ"ש התו' דא"צ לֹא נט"י וְלֹא קִינּוּחַ בִּגְבִינָה וְאַחַ"כ בָּשָׂר פֵּירְשׁוּ מהר"מ מִלּוּבְלִין וּמָהַרְשָׁ"א ז"ל דְּתַרְתֵּי לָא בָּעֵי אֶלָּא חָדָא נט"י בַּלַיְלָה וּבְיָמָא לֹא משו' דְּקַשְׁיָ' לְהוּ לְמָהַרְשָׁ"א ולמהר"מ ז"ל דְּאִי בְּיָמָ' קָאָמַר ר"ת שֶׁאֵין צָרִיךְ בִּגְבִינָ' וְאַחַ"כ בָּשָׂר כְּלָל א"כ בָּשָׂר וְאַחַר כָּךְ גְּבִינָה נָמֵי לֹא בָּעֵי נט"י וְהֵיאַךְ כָּתַב ר"ק בָּשָׂר וְאַחַ"כ גְּבִינָה צָרִיךְ ב' דְּבָרִים ועמ"ש לְקַמָּן ע"ז ולפ"ז בָּרַיְיתָא דב"ש וב"ה בְּאוֹכֵל בָּשָׂר וְאַחַ"כ גְּבִינָה מַיְירֵי וּמַסִּיק דל"פ דְּתַרְתֵּי בָּעֵינַן קִינּוּחַ הַפֶּה וַהֲדָחָה וְהַאי הֲדָחָה לָא אִיתְּבָרַר לָן לפיר"ת אִי ס"ל כפירש"י ותו' דְּמַדִּיחַ פֶּה אוֹ הֲדָחַת יָדַיִם כפי' הר"מ הֲבֵאתִיו בְּסָמוּךְ וְנִרְאֶה דְּסְבָרַת ר"ת זַ"ל הִיא כָּךְ דְּנַדְאי אַגְרָא דְּאָמַר עוֹף וְגְבִינָא מַשְׁמַע דְּבָרִים כִּפְשָׁטָן עוֹף וְהָדַר גְּבִינָה וּמִינֵּיהּ דְּקָא דָיְיקִינַן הָא בָּשָׂר וּגְבִינָה צָרִיךְ קִינּוּחַ וַהֲדָחָה נט"י וְהַיְינוּ אַף בָּשָׂר וְאַחַ"כ גְּבִינָה דְּוֹמְיָא דְּעוֹף וּגְבִינָה וְאֵין לְהַקְשׁוֹת מִנָּלַן לְמֵידַק הָכִי אֵימָא דְּאַגְרָא הִיא גּוּפָא קמ"ל דְּעוֹף וְהָדַר גְּבִינָה נֶאֱכָלִין בְּאַפִּיקוֹרֶן בְּלֹא נט"י וְקִינּוּחַ הַפֶּה הָא בָּשָׂר וְאַחַר כָּךְ גְּבִינָה צָרִיךְ שֵׁשׁ שָׁעוֹת כְּמַר עוּקְבָ' וְלֹא מִמִּדּוֹת חֲסִידוּ' וּמִנָּלַן לְהַקְשׁוֹ' עַל רַב יִצְחָק בְּרֵיהּ דְּרַב מְשַׁרְשְׁיָא נָמֵי דְּהוּא אָכַל גְּבִינָה וְאַחַ"כ בָּשָׂר וּמִנָּלַן לוֹמַר דְּאֵין חִילּוּק בֵּין נט"י בֵּין בָּשָׂר וְאַחַ"כ גְּבִינָה אוֹ גְּבִינָה וְאַחַ"כ בָּשָׂר וּמִנָּלַן כָּל זֹאת וְהִנֵּה יֵשׁ לוֹמַר לפיר"ת דר' יִצְחָק ברי' דְּרַב מְשַׁרְשְׁיָא גַּם קִינּוּחַ הַפֶּה לֹא עָשָׂה וְדִינָא הָכִי כְּמוֹ שְׁאָבְאַר לפיר"ת וא"כ קַשְׁיָא לְאֵיזֶה צוֹרֶךְ אָמַר אַגְרָא בְּלֹא נט"י וְלֹא קִינּוּחַ הַפֶּה דְּהֵיכָן הֲוָזְכַּר דְּבָעֵינַן הָנָךְ תַּרְתֵּי עַד שֶׁהֲוָצְרַךְ לוֹמַר דְּבְעוֹף לָא בָּעֵינַן הָנָךְ תַּרְתֵּי דְּאִי בִּגְבִינָה וּבָשָׂר א"ל כְּלָל לְדִידָךְ ר"ל לר"י בְּרֵיהּ דְּרַב מְשַׁרְשְׁיָא וְאִי בָּשָׂר וְאַחַר כָּךְ גְּבִינָה צָרִיךְ שֶׁיִּהֶא שֵׁשׁ שָׁעוֹת אֶלָּא וַדַּאי דְּבָשָׂר וְאַחַר כָּךְ גְּבִינָה אֵין צָרִיךְ שֵׁשׁ שָׁעוֹת אֶלָּא הָנָךְ תַּרְתֵּי נט"י וְקִינּוּחַ הַפֶּה ומש"ה אָמַר דְּבְעוֹף אֵינוֹ כֵּן דא"צ הָנֵי תַּרְתֵּי כו' אֶלָּא דְּאַפַּתִּי קָשֶׁה מִנָּלַן

לְהַקְשׁוֹת אר"י ברי' דר"מ דְּלְמָא בְּאוֹכֵל בָּשָׂר וְאַחַר כָּךְ גְּבִינָה צָרִיךְ הָנֵי תַּרְתֵּי הָא בִּגְבִינָה וְאַחַ"כ בָּשָׂר א"צ כְּלוּם וּמִנָּלַן דִּלְעִנְיַן נט"י אֵין חִילּוּק דְּהָא חָזִינַן לְעִנְיַן קִינּוּחַ הַפֶּה יֵשׁ חִילּוּק ואה"נ דְּגַם לְעִנְיַן נט"י יֵשׁ לְחַלֵּק וְצָרִיךְ לוֹמַר כמ"ש הָרַ"ן וַז"ל לְשִׁיטַת הָרִי"ף וְהָרֹא"שׁ שֶׁיִּתְבָּאֵר לְקַמָּן אַיָּ"ה ה"ה לר"ת אָנוּ צְרִיכִין לוֹמַר כֵּן וַז"ל הָרָן דְּהָרַמְבַּ"ן כָּתַב דְּאַגְרָא עוֹף וְאַחַ"כ גְּבִינָה אָמַר וְאַפַּ"ה פָּרִיךְ שַׁפִּיר דְּאִי אִיתָא דִּגְבִינָה וְאַחַ"כ בָּשָׂר שָׂרֵי הַוָה לְאַגְרָא לְאַשְׁמְעִינַן רַבּוּתָא בִּדְאוֹרָיְיתָא בִּגְבִינָה וּבָשָׂר דְּנֶאֱכָל בְּאַפִּיקוֹרֵן יע"ש ה"נ צָרִיךְ לוֹמַר לר"ת וַז"ל הָכִי אָמְרוּ לֵיהּ לר"י בְּרֵיהּ דְּרַב מְשָׁרְשְׁיָא דְּבָשָׂר וּגְבִינָה לָא אַף גְּבִינָ' וְאַחַ"כ בָּשָׂר לֹא וּלְפִי זֶה נוֹכַל לוֹמַר בִּפְשִׁיטוּ' טְפֵי דר"ת דְּיוּקָא דִּילֵיהּ מִבָּרַיְיתָא דב"ש וב"ה דְּמַסִּיק דְּתַרְתֵּי בָּעֵינַן דְּמַר אָמַר חֲדָא כו' וְהַיְינוּ הֲדָחַת יָדַיִם וְקִינּוּחַ הַפֶּה אוֹ תַּרְתֵּי בְּפֶה וע"כ בָּשָׂר וְאַחַר כָּךְ גְּבִינָה מַיְירֵי דְּאִי גְּבִינָה וְאַחַ"כ בָּשָׂר הָא רַב יִצְחָק לֹא עָשָׂה וְלֹא כְלוּם דְּאִי עָשָׂה הֲדָחָה וְקִינּוּחַ הַפֶּה הַוָה לֵיהּ לְהַזְכִּיר זֹאת כֵּן הוּא סְבָרַת ר"ת אֶלָּא שֶׁלֹּא עָשָׂה כְּלָל וְאָמַר בֵּימָמָא הָא חָזְיָא וא"כ ב"ש וב"ה בָּשָׂר וְאַחַ"כ גְּבִינָה וְאַפַּ"ה סַגִּי בְּקִינּוּחַ וַהֲדָחָה ש"מ דְּמַר עוּקְבָא מִמִּדַּת חֲסִידוּת הוּא דְּאָמַר אֲנָא חַלָּא בַּר חַמְרָא כו' ולפ"ז מִבָּרַיְיתָא דב"ש וב"ה לֵיכָּא לְאַקְשׁוּיֵי דְּהֵם מַיְירֵי בָּשָׂר וְאַחַ"כ גְּבִינָה מַה שא"כ לְהֵיפֶךְ אֵימָא דא"צ כְּלָל אֲבָל מַאגְרָא פָּרִיךְ שַׁפִּיר דְּאִם אִיתָא הַוָה לְאַשְׁמְעִינַן רַבּוּתָא טְפֵי דַּאֲפִי' גְּבִינָה וַהֲדַר בָּשָׂר דַּהֲוָה דְּאוֹרָיְיתָא אַפַּ"ה נֶאֱכָלִין בְּאַפִּיקוֹרֵן כמ"ש הָרַ"ן וַז"ל: וְדַע שמ"ש לְמַעְלָ' דְּאֵין הֶכְרֵעַ בְּשִׁיטַת ר"ת מָה הוּא סוֹבֵר בפי' מַדִּיחַ דב"ה עַתָּה רָאִינוּ שֶׁיֵּשׁ הֶכְרֵעַ דְּסוֹבֵר מַדִּיחַ הוּא כפירש"י ותו' לְקַמָּן ד"ה אִילֵימָא דְּמַדִּיחַ הַיְינוּ פֶּה דְּאִי נט"י א"כ מַאי קוּשְׁיָא לֵימָא דב"ש מְקַנְּחַ וְלֹא מַדִּיחַ וב"ה מַדִּיחַ נט"י וְלָא בָּעֵי קִינּוּחַ הַפֶּה וּמַיְירֵי בַּבָּרַיְיתָא בִּגְבִינָה וְאַחַ"כ בָּשָׂר ע"כ לְשִׁיטַת ר"ת ור' זֵרָא דְּאָמַר אֵין קִינּוּחַ אֶלָּא בְּפַת בָּשָׂר וְאַחַ"כ גְּבִינָה וּכְאַגְרָא כו' וכר"ח דְּאָמַר הָכִי לְקַמָּן אָסוּר לֶאֱכוֹל גְּבִינָ' וְהַיְינוּ עַד שֶׁיְּקַנַּח הַפֶּה כו' אֶלָּא מַדִּיחַ לר"ת הַיְינוּ פֶּה דְּלָא אָמַר נט"י מִשְּׁמַע מַדִּיחַ הַפֶּה וְהַהִיא בָּרַיְיתָא הָיָה יָדוּעַ לָהֶם דְּאַיְירֵי בָּשָׂר וְאַחַ"כ גְּבִינָה ומש"ה פָּרִיךְ וְהָאָמַר ר"ז כו' אֶלָּא דְּקַשְׁיָא דא"כ מַאגְרָא הֲוָה לְהַקְשׁוֹת דְּקָתָנֵי כו' הָא בָּשָׂר וּגְבִינָה בָּעֵי קִינּוּחַ הַפֶּה וְיֵשׁ לְיַישֵּׁב זֹאת דְּאֶפְשָׁר דְּקִינּוּחַ לָא עָדִיף מֵהֲדָחָה וב"ש אָמַר מְקַנְּחַ לָאו דוק' וב"ה אָמַר מַדִּיחַ סַגִּי וְדַוְקָא מַדִּיחַ וְלֹא מְקַנְּחַ דְּמַדִּיחַ עָדִיף מִקִּינּוּחַ הַפֶּה ומש"ה לָא מָצֵי לְהַקְשׁוֹת מֵאַגְרָא דְּאָמַר עוֹף וּגְבִינָה הָא בָּשָׂר וּגְבִינָה סַגִּי בְּקִינּוּחַ מִנָּלַן זֹאת אֵימָא דְּבָשָׂר וְאַחַ"כ גְּבִינָה לָא סַגִּי אֶלָּא בַּהֲדָחָה וְאַגְרָא אָמַר בְּעוֹף וּגְבִינָה אַף קִינּוּחַ לָא בָּעֵי וְזֶה שֶׁאָמַר דְּנֶאֱכַל אַף בְּהֶפְקֵר זֶה שֶׁאַף שֶׁהֵקֵל הַמְּזַכֶּה לר"ש לֹא צָרִיךְ דְּאִי הַוָה אָמַר דְּנֶאֱכָל בְּלֹא מַדִּיחַ ונט"י הֵ"א דְּמַדְרֵיגָה אַחַת נְחִית עוֹף מִבְּשַׂר בְּהֵמָה דְּבָשָׂר וְאַחַ"כ גְּבִינָה סוֹבֵר ב"ה מַדִּיחַ ונט"י וְאִלּוּ בְּעוֹף וּגְבִינָ' א"צ אֶלָּא קִינּוּחַ ונט"י קמ"ל דְּאַף זֶה.

א"צ ומש"ה וּפָרִיךְ לֵיהּ מר' זֵרָא דְּאָמַר אֵין קִינּוּחַ אֶלָּא בְּפַת בְּמָה אַיְירֵי אִי בְּשַׂר גְּבִינָה הֲדָחָה בָּעֵינַן דַּוְקָא וְסַגִּי בְּהָא וְאִי גְּבִינָה וְאַחַ"כ בָּשָׂר א"ל כְּלָל כ"א נט"י מֵעִקְּבָדָא דר"י בְּרֵיהּ דר"מ שֶׁלֹּא עִשֵּׂם כְּלָל וְאָמַר יוֹמָא קָחָזֵינַן כו' אֶלָּא דא"צ אַף קִינּוּחַ הַפֶּה וּמַסִּיק דל"פ דְּמַר אָמַר חֲדָא ר"ל דְּתַרְתֵּי בָּעֵינַן קִינּוּחַ וַהֲדָחַת הַפֶּה בָּשָׂר וְאַחַ"כ גְּבִינָה וְגַם מִבָּרַיְיתָא דְּאַגְרָא לָא הַוָה קַשְׁיָא כמ"ש כָּאן משא"כ אִי אָמְרִינַן הֲדָחָה דב"ה לר"ת הוּא נט"י א"כ אִי פְּשִׁיטָא לי' דְּפְלִיגִי אַיְירֵי בָּשָׂר וְאַחַ"כ גְּבִינָה תִּקְשֵׁי מֵאַגְרָא דַּהֲוָה בָּרַיְיתָ' דְּבָעֵינַן תַּרְתֵּי דְּהוּא דְּלָא כְּמָאן וְאִי לָא פְּשִׁיטָ' לי' וּמָצֵי לוֹמַר דְּאַיְירֵי בִּגְבִינָ' וְאַחַ"כ בָּשָׂר

א"כ מַאי פָּרִיךְ מר"ז דְּאַיְירִי בָּשָׂר וְאַחַ"כ גְּבִינָ' דְּהָא לר"ת הֵכִין הוּא דְּבָשָׂר וְאַחַ"כ גְּבִינָה בָּעֵי תַּרְתֵּי נט"י וְקִינּוּחַ וּגְבִינָה וְאַחַ"כ בָּשָׂר לָא בָּעֵינַן אֶלָּא נט"י לְחוּדֵיהּ אֶלָּא כְּדְכְתִיבְנָא.

וְהָא דְּפָרִיךְ לרא"י ברי' דר"מ מַאגְרָא וְלֹא מב"ש וב"ה דְּהֵם אַיְירִי מִבָּשָׂר וְאַחַ"כ גְּבִינָה וְהוּא מִגְּבִינָה וְאַחַ"כ בָּשָׂר וּפָרִיךְ מֵאַגְרָא דְּאִם אִיתָא לְאַשְׁמְעִינַן רְבוּתָא טְפֵי דְּמַשְׁמַע בְּמִן הַתּוֹרָה דְּנֶאֱכָל בְּאַפִּיקוֹרֵן גְּבִינָה וְאַחַ"כ בָּשָׂר דא"צ כְּלוּם אֶלָּא ש"מ דְּבָעֵינַן נט"י מִיהַת וְאֵין לְהַקְשׁוֹת אַמַּאי קָאָמְרִי לֵיהּ לר"י בְּרֵיהּ דר"מ דַּוְקָא אַמַּאי דְּלָא מַשָּׁא יָדֵיהּ דִּלְמָא אַגְרָא בָּעֵי קִינּוּחַ הַפֶּה בַּגְּבִינָה וְלֹא נט"י כֵּיוָן דְּעִיקַּר הוֹכָחָתָם הָיָה דְּאִם אִיתָא דְּאַשְׁכּוּחֵי מַשְׁמַעְתִּין רְבוּתָא בְּמִן הַתּוֹרָה א"כ אֵימָא דִּגְבִינָה וְאַחַ"כ בָּשָׂר בָּעֵינַן קִינּוּחַ וְלֹא נט"י וּמִתַּלְמוּדָא דְּהִזְכִּיר מַשָּׁא יָדֵיהּ וְלָא בע"א מַשְׁמַע דְּאַמַּשָּׁא יָדֵיהּ אָמְרוּ לֵיהּ וי"ל דאה"נ כְּשֶׁרָאוּ שֶׁלֹּא הָיָה עוֹשֶׂה כְּלָל לֹא מַשָּׁא יָדֵיהּ וְלֹא קִינּוּחַ הַפֶּה אָמְרוּ לֵיהּ מַאגְרָא דע"כ אֵין נֶאֱכָל בְּאַפִּיקוֹרֵן אֶלָּא עוֹף כמ"ש הָר"ן ז"ל וְאָמַר לָהֶם בִּימָמָא כו' ש"מ דְּאַף לְמַסְקָנָא א"ל אֶלָּא הֲדָחָה נט"י וְלֹא קִינּוּחַ הַפֶּה ומש"ה לֹא מַזְכִּיר תַּלְמוּדָא אֶלָּא מַה שֶּׁלֹּא מַשָּׁא יָדֵיהּ דְּלִחְלֵק בֵּין יְמָמָא לְלֵילָה וכמ"ש לְעֵיל: עוֹד זֹאת אֶדְרוֹשׁ דְּלְפִי מַה שֶּׁכָּתַב ר"ת הֵבִיאוּ התו' כָּאן ד"ה עוֹף וּגְבִינָה דְּאַגְרָא נָקִיט עוֹף דְּאֵין נִבְדָּק בְּיָדַיִם משא"כ חַיָּה אַלְמָא אַף בִּדְרַבָּנָן כֵּיוָן דְּנִבְדָּק צָרִיךְ נט"י וְקִינּוּחַ הַפֶּה וא"כ גְּבִינָה נָמֵי דְּנִבְדָּקָה בְּיָדַיִם כמ"ש בררי' דְּרַב מִשָּׁרְשְׁיָא דְּפָרִיךְ לֵיהּ אַגְּבִינָה וּבָשָׂר וּמְשַׁנֵּי בִּימָמָא אַלְמָא דְּבַלֵּילָה צָרִיךְ נט"י דְּנִבְדָּקֶת וא"כ יֵרָאֶה דְּגְּבִינָה וְאַחַ"כ עוֹף גָּרַע טְפֵי מֵעוֹף וְאַחַ"כ גְּבִינָה וְצָרִיךְ נט"י וְקִינּוּחַ הַפֶּה אַף דַּהֲוָה דְּרַבָּנָן וְשׁוּב מָצָאתִי להת"ח שכת' כֵּן וְז"ל ור"ת מְפָרֵשׁ דְּעוֹף אֵין נִבְדָּק בְּיָדַיִם וְקָשֶׁה הָא גְּבִינָה נִבְדָּק מִדְּאָמַר ה"מ בַּלֵּילָה וא"כ צָרִיךְ לוֹמַר דַּוְקָא עוֹף וּגְבִינָה וְלֹא גְּבִינָה וְאַחַ"כ עֵירֶב וְדוֹחֵק עכ"ל וְכַוָּנָתוֹ כמ"ש דְּאֵין לוֹמַר דְּעוֹף הֲוָה דְּרַבָּנָן דְּהָא חַיָּה נָמֵי הֲוָה דְּרַבָּנָן וְאַפ"ה כְּשֶׁנִּבְדָּק אָסוּר א"כ ה"ה גְּבִינָה וְאַחַ"כ עוֹף נָמֵי דְּנִבְדָּק אָסוּר וְאַגְרָא דְּנָקִיט עוֹף וְאַחַ"כ מַשְׁמַע דַּוְקָא כֵּן נִרְאֶה פָּשׁוּט כַּוָּנָתוֹ אֶלָּא דְּקָשֶׁה לָזֶה דא"כ מִנַּלַן דְּאַגְרָא סוֹבֵר דְּעוֹף מִדְּרַבָּנָן דִּלְמָא מ"ה כר"ע דִּפְלִיג עַל חֲכָמִים קי"ד א' וְעַיֵּין בתו' שָׁם ד"ה ר"ע אוֹסֵר וּמַתִּיר עוֹף בְּאַפִּיקוֹרֵן דְּאֵין נִבְדָּק בְּיָדַיִם וַחֲנִיכִים כמ"ש ר"ת וְעִיקַּר הֵיתֵּרוֹ מִשּׁוּם הָכִי הֲוָה אֲבָל חַיָּה לֹא דְּנִבְדֶּקֶת וא"כ אֵימָא דְּגְּבִינָה וְאַחַ"כ בָּשָׂר א"צ כְּלָל וְהָא דְּלָא אַשְׁמְעִינַן אַגְרָא רְבוּתָא טְפֵי בְּמִן הַתּוֹרָה דְּגְּבִינָה וּבָשָׂר נֶאֱכָל בְּאַפִּיקוֹרֵן הָא לְפוּם סְבָרָא דְּהַשְׁתָּא עוֹף נָמֵי מ"ה אָסוּר וְאַדְּרַבָּה אַשְׁמְעִינַן רְבוּתָא טְפֵי דְּאַף בָּשָׂר מָצִינוּ לְפָעָמִים בְּאַפִּיקוֹרֵן עוֹף וְאַחַ"כ גְּבִינָה וְאֶפְשָׁר לִי לוֹמַר דְּפְשִׁיטָא לֵיהּ לַגְּמָרָא דַּהֲלָכָה כר"ע וּמִסְתָּמָא אַגְרָא אַלִּיבָּא דְּהִלְכְתָא אֲמַר לְבָרַיְיתָא דִּילֵיהּ וְלֹא כַּחֲכָמִים דְּפְלִיגִי עַל ר"ע לְקַמָּן קי"ד וְעוֹד נִרְאֶה לִי לוֹמַר דְּלְעוֹלָם לר"ת אֵין הוֹכָחָה לוֹמַר כמ"ש הת"ח אֶלָּא דְּבָאכַל גְּבִינָה וְאַחַ"כ עוֹף נָמֵי שָׁרֵי דְּאֵין אִיסּוּרוֹ אֶלָּא מד"ס כו' הֵקִילוּ בּוֹ וְחַיָּה אַף דמד"ס נִבְדֶּקֶת בְּיוֹתֵר וְצָרִיךְ תַּרְתֵּי קִינּוּחַ ונט"י וּגְבִינָה וְאַחַ"כ בָּשָׂר חֲדָא סָגֵי נט"י דְּלָא נִבְדָּק כ"כ סַגִּי עכ"פ בנט"י וְלֹא קִינּוּחַ הַפֶּה וּגְבִינָה וְאַחַ"כ עוֹף לָא בָּעֵי כְּלוּם וְהַכְּלָל דְּגְּבִינָה וְעוֹף נִבְדָּקִין קְצָת בַּיָּדַיִם אֲבָל לֹא כְּמוֹ בָּשָׂר חַיָּה וּבְהֵמָה א"כ חַיָּה אַף שֶׁמִּדְּרַבָּנָן הוּא בָּעֵי תַּרְתֵּי קִינּוּחַ ונט"י דְּנִבְדֶּקֶה בְּיוֹתֵר וּגְבִינָה הֲוָה כְּמוֹ עוֹף דְּנִבְדָּק קְצָת אֶלָּא דְּאַחֲרָיו בָּשָׂר בְּהֵמָה בָּעֵי נט"י דַּהֲוָה דְּאוֹרָיְיתָא וְעוֹף דְּרַבָּנָן לָא בָּעֵי בֵּין בַּתְּחִלָּה וּבֵין בַּסּוֹף כְּלָל ור"ת שכת' דְּעוֹף אֵין נִבְדָּק לָאו דַּוְקָא כְּלָל אֶלָּא דְּאֵין נִבְדָּק כְּמוֹ בָּשָׂר בְּהֵמָה וְחַיָּה אֲבָל לְשׁוֹן התו' מַשְׁמַע דְּאֵין נִבְדָּק כְּלָל בְּיָדַיִם וַחֲנִיכִים וא"כ לִכְאוֹרָה יֹאמַר כמ"ש ת"ח וכמ"ש לְעֵיל דאה"נ

דַּוְקָא עוֹף וּגְבִינָה אֲבָל לֹא לְהֵיפֶךְ וְעַיִן מַה שֶּׁאָכְתּוֹב בְּיִשּׁוּב הַדָּבָר הַזֶּה בְּסָמוּךְ וְאֵין לְהַקְשׁוֹת א"כ מַאי אָמְרִי לִי' עוֹף וּגְבִינָה אִין בָּשָׂר וּגְבִינָה לָא הָא אפי' עוֹף וּגְבִינָה בכה"ג דְּגְבִינָה תְּחִלָּה אָסוּר וכמ"ש לְעֵיל וכמ"ש הת"ח וי"ל דְּלִיכָּא לְמֵידַק כְּלָל וּמִנַּלַן זֹאת דִּלְמָא גְּבִינָה וְאַחַ"כ בָּשָׂר שָׁרֵי בֵּין בִּבְהֵמָה וכ"ש בְּעוֹף וְצָרִיךְ לְמֵידַק מִדְּלָא אַשְׁמְעִינַן רְבוּתָא טְפֵי גְּבִינָה וּבָשָׂר וכמ"ש הָרַ"ן וְזֶה שֶׁאָמְרוּ לִי' עוֹף וּגְבִינָ' אֵין ר"ל מִדְּלָא אַשְׁמְעִי' אֶלָּא עוֹף וּגְבִינָ' נֶאֱכָלִין בְּאַפִּיקוֹרֶן וְלָא אַשְׁמְעִינַן רְבוּתָא טְפֵי גְּבִינָה וּבְשַׂר בְּהֵמָה ומש"ה אָמְרוּ לֵיהּ עוֹף וּגְבִינָה אֵין כו' ור"ל דִּגְבִינָה וַודַּאי נִדְבֶּקֶת מַמָּשׁ כְּמוֹ עוֹף בְּיָדַיִם וְלֹא יוֹתֵר וא"כ הָוָה לְאַשְׁמְעִינַן רְבוּתָא טְפֵי גְּבִינָה וּבָשָׂר כ"ש עוֹף דְּאֵין נִדְבָּק יוֹתֵר מִן גְּבִינָה בְּיָדַיִם ומש"ה פָּרִיךְ לֵיהּ עוֹף: וְאַפַּתִּי פָּשׁ גַּבָּן לְבָרוֹרֵי לְשִׁיטַת ר"ת מַה הַאי דְּמַקְשֶׁה עַל הָא דְּבָעֵי ר"א מר' יוֹחָנָן כַּמָּה יִשְׁהֶה בֵּין בָּשָׂר לִגְבִינָה וְלֹא כְּלוּם אִינִי וְהָאָמַר ר"ח אָכַל בָּשָׂר אָסוּר לֶאֱכוֹל גְּבִינָ' כו' וְהִיא קֻושְׁיָ' מהר"מ מִלּוּבְּלִין ז"ל דְּמַיְירֵי בְּלֹא כְּלוּם בְּלֹא נט"י וְקִינּוּחַ א"כ תִּקְשֵׁי לֵיהּ מֵאַגְרָא ומב"ש יע"ש וַאֲנִי אוֹמֵר ה"פ דר"א שָׁאַל לר"י כַּמָּה יִשְׁהֶה בֵּין בָּשָׂר ר"ל בְּלֹא קִינּוּחַ הַפֶּה כַּמָּה יִשְׁהֶה ונט"י בָּעֵינַן אֶלָּא מִשּׁוּם הֲדָחַת וְקִינּוּחַ הַפֶּה בָּעֵי לֵיהּ וְהֵשִׁיב לוֹ וְלֹא כְּלוּם וּפָרִיךְ לֵיהּ מדר"ח דְּאָכַל בָּשָׂר אָסוּר לֶאֱכוֹל גְּבִינָה וְהַיְינוּ ע"כ בְּקִינּוּחַ הַפֶּה דְּאִי בנט"י הָא גַּם בָּשָׂר אַחַר גְּבִינָה בָּעֵי ג"כ נט"י כִּדְמוֹכַח מֵאַגְרָא וּמֵעוּבְדָא דר"י ברי' דר"מ דְּאָמַר אֲנָא בִּימָמָא מַשְׁמַע הָא בַּלַּיְלָה צָרִיךְ נט"י גַּם לְבָשָׂר אַחַר גְּבִינָה וע"כ אָכַל בָּשָׂר אָסוּר לֶאֱכוֹל כו' בְּלֹא קִינּוּחַ הַפֶּה אוֹ דְּבָעֵינַן שְׁיִשְׁהֶה עַד סְעוּדָה אַחֲרִיתָא כִּדְמַסִּיק מַר עוּקְבָא וּפָרִיךְ לֵיהּ כו' וְהָשְׁתָּא וַודַּאי מִבָּרַיְיתָא דְּאַגְרָא ל"ק דְּאָמַר עוֹף וּגְבִינָה אֵין בָּשָׂר וּגְבִינָה לָא לָאו לְמֵימְרָא בָּשָׂר וּגְבִינָה בָּעֵי תַּרְתֵּי אֶלָּא בָּשָׂר וּגְבִינָה חָדָא מִיהַת בָּעֵינַן כְּקוֹשְׁיַת הלח"מ בפ"ט מֵהִלְכוֹת מ"א דִּלְמָא אַגְרָא ה"ק עוֹף וּגְבִינָה לָא בָּעֵי לֹא נט"י וְלֹא קִינּוּחַ הַפֶּה הָא בָּשָׂר וּגְבִינָה בָּעֵי עכ"פ נט"י וְאִם נֹאמַר לשי' ר"ת אה"נ דְּלִיכָּא לְמֵידַק מֵאַגְרָא תַּרְתֵּי ומ"מ פָּרִיךְ שַׁפִּיר לר"י ברי' דר"מ דְּאִיהוּ לָא עָבִיד קִינּוּחַ דְּבָאֱמֶת א"צ וְלֹא נט"י וְאָמְרוּ לֵיהּ דְּאַגְרָא תָּנֵי עוֹף וּגְבִינָה וְאִם אִיתָא דְּאִיכָּא מִידִי בְּדְאוֹרָיְיתָא דְּנֶאֱכָל בְּאַפִּיקוֹרֶן הָוָה לְאַשְׁמְעִינַן רְבוּתָא טְפֵי כמ"ש הָרַ"ן ז"ל וְהָרַשְׁבָּ"א בְּשֵׁם הָרַמְבַּ"ן וְאָמַר לְהוּ בִּימָמָא כו' וא"כ אֵין שׁוּם הוֹכָחָה דְּאִימָא בֵּין בָּשָׂר אַחַר גְּבִינָה וּבֵין אִיפְּכָא סַגִּי בנט"י וּלְכָךְ אַקְשֵׁי לֵיהּ מר"ח כְּדִכְתִיבְנָא וְאִי קַשְׁיָא לִיקַשֵּׁי לֵיהּ מִבָּרַיְיתָא דב"ש וב"ה דְּקָתָנֵי בָּהּ מַדִּיחַ מְקַנֵּחַ מַשְׁמַע דְּבָעֵי הֲדָחַת הַפֶּה קִינּוּחַ הַפֶּה וְאִם נֹאמַר דְּמַדִּיחַ דְּקָתָנֵי בְּבָרַיְיתָא נט"י לפיר"ת יֵשׁ לְיַישֵׁב זֹאת דמש"ה לָא אַקְשֵׁי לֵיהּ דִּלְמָא ר"י ס"ל דְּלָא כר"ז וּמַדִּיחַ וְלֹא מְקַנֵּחַ ור"ל דְּפְלִיגִי ב"ש סָבְרִי קִינּוּחַ הַפֶּה בָּעֵינַן וב"ה סָבְרִי דנט"י בָּעֵינַן וּפָסַק כב"ה וּמַה דְּאַקְשֵׁי' לֵיהּ מר"ח אֵין חִילּוּק אוֹ מֵאָמוֹרָא אַחֵר דְּהוּא ר"ז דַּהֲוָה מָצֵי לְאַקְשׁוּיֵי דְּאָמַר אֵין קִינּוּחַ הַפֶּה אֶלָּא בְּפַת וְאַקְשֵׁי לֵיהּ מר"ח וְעַיֵּין בש"ד סִימָן ע"ו בְּדִין אָכַל בָּשָׂר וּגְבִינָה יע"ש וְאַף שכת' שָׁם לר"ת בְּהַהִיא דב"ש וב"ה דְּתַרְתֵּי בעי' אֵין הֶכְרֵעַ דאה"נ דְּתַרְתֵּי בָּעֵינַן נט"י כו' וּלְרַשְׁ"י בע"א וְיוֹתֵ' נִרְאֶה דצ"ל רַשְׁ"י וכו' וְכֵן הוּא בתו' כָּאן וְרִיטְבָ"א ועי' בא"ח סי' קע"ב יע"ש הֵיטֵ' וְשׁוּב מָצָאתִי בְּהֶדְיָ' בש"ד עִם או"ש מָהַרְשָׁ"ל שֶׁכָּתַב רַשְׁ"י וכו' וְלֹא ר"ת:וְדַע שֶׁכָּל זֶה יָוצְדַק אִם נאמ' שֶׁאֵין הֶפְרֵשׁ בֵּין בָּשָׂר לִגְבִינָה אוֹ גְּבִינָה לְבָשָׂר אֲבָל קִינּוּחַ הַפֶּה אֲבָל נט"י בִּימָמָא בְּתַרְוַיְיהוּ לֹא וּבַלַּיְלָה בְּתַרְוַיְיהוּ בָּעֵינַן וְהֵם אָמְרוּ לר"י ברי' דר"מ וְהָא תָּנֵי אגר' דְּלָא יָדְעוּ מִזֶּה הַחִילּוּק שֶׁבֵּין ימם' לַלַּיְלָ' א"ש אֲבָל אִם נֶאֱמַר כמ"ש מהרנ"ש בְּמַה שאמ' בש"ד שֶׁלּוֹ בְּסִימָן ע"ו וְהֶבִיאוֹ מהר"מ

מִלּוּבְּלִין זַ"ל בְּפֻמְבִּי שרא' לְךָ"ן מק"ק הוֹרָאדְנָא וְהוּא בַּעַל מְבוֹא הַשְּׁעָרִי' וְזֶה לְשׁוֹן בַּעַל מְבוֹא הַשְּׁעָרִים וְי"ל דְּהָא דְּפֵירְשׁוּ ר"א והג' דא"צ נְטִילָה לִגְבִינָה וְאַחַ"כ בָּשָׂר וּגְבִינָה הַיְינוּ לְפִי הַמַּסְקָנָ' דְּאָמַר הָא חֲזִינָ' הָא בְּמַקֹּשׁ' הָיוּ סְבוּרִין דְּאה"נ דְּצָרִיךְ נְטִילָ' כו' יע"ש מַשְׁמַע בְּהָדְיָא מִדְּבָרָיו דר"ח נָמֵי בִּימָמָ' אַיְירֵי וְאָכַל בָּשָׂר אָסוּר לֶאֱכוֹל גְּבִינָה אַף בִּימָמָא בעי' תַּרְוַיְיהוּ וְאָכַל גְּבִינָ' מֻוָּתָּר לֶאֱכוֹל בָּשָׂר בִּימָמָ' בְּלֹא כלו' וְעַיֵּין במהר"מ מִלּוּבְּלִין שפי' כֵּן דִּבְרֵי מ"ש וא"כ קָשֶׁה הֵיאַךְ מַיְירֵי אִי א"ל בְּלֹא כְּלוּם בְּלֹא קִינּוּחַ הַפֶּה אֲבָל נט"י בָּעֵינַן וא"כ מַה מַקְשֶׁה לֵיהּ מר"ח דלמ' ר"ח ה"ק אָכַל בָּשָׂר אסו' לֶאֱכוֹל גְּבִינָה בִּימָמָ' עַד שֶׁיִּטּוֹל יָדַיִם וּגְבִינָה מות' בִּימָמָא כו' וּלְעוֹלָ' קִינּוּחַ הַפֶּה לָא בָּעֵינַן אַף בָּשָׂר וְאַחַ"כ גְּבִינָ' וְאִי איכ' לְאַקְשׁוֹיֵי מֵאַגָּרָא איכ' לְאַקְשׁוּי מִדְּהָזְכִּיר בְּעוֹף לֹא בָּעֵינַן תַּרְתֵּי ש"מ דְּבָשָׂר בָּעֵינַן כו' וְאִי אִיכָּא לְדַחוּיֵי דַּחֲדָא בָּעֵינַן גַּם מר"ח אֵין קֻוּשְׁיָא וְאֶפְשָׁר דר"ח סְתָמָא אָמַר וּבְכָל עִנְיָן בֵּין בִּימָמָ' וּבֵין בַּלַּיְלָה יֵשׁ חִילּוּק ומש"ה פָּרִיךְ לֵיהּ מר"ח: עוֹד נִרְאֶה לִי לוֹמַר דר' אַסִּי ור"י בְּלֹא נט"י קָבָעֵי מִינֵּיהּ וְקִנּוּחַ הַפֶּה לֹא הִזְכִּיר לוֹ כְּלָל אֶלָּא בָּעֵי מִינֵּיהּ אוֹ צָרִיךְ נט"י אוֹ לָא ומש"ה מֵאַגָּרָא לָא מָצֵי לְאַקְשׁוּיֵי דְּלֵיכָּא לְמִפְשַׁט מִידִי דְּאֵימָ' דְּלָא בָּעֵינַן תַּרְתֵּי אֶלָּא חֲדָא וּמִבְּרַיְיתָ' דב"ש וב"ה לָא אַיְירֵי אֶלָּא בַּהֲדַחַת פֶּה וְקִינּוּחַ אֲבָל נט"י לֹא הֲוָזְכַר כְּלָל בְּדִבְרֵיהֶ' וכפירש"י ור"ח ומש"ה אַקְשֵׁי לֵיהּ מר"ח דְּאָמַר אָכַל בָּשָׂר אסו' לֶאֱכוֹל גְּבִינָה וע"כ דְּבָעֵי' נט"י דְּאִי לָא בָּעֵינַן נט"י אֶלָּא קִינּוּחַ הַפֶּה וע"כ גְּבִינָ' וְאַחַ"כ בָּשָׂר אַף קִינּוּחַ הַפֶּה לֹא צָרִיךְ וכ"ש נט"י וא"כ אגר' דאמ' עוֹף וּגְבִינָ' נֶאֱכָלִין בַּאֲפִי' אַדְּרַבֶּהִיט לְאַשְׁמְעִינַן דְּרַבָּנָן לִישְׁמְעִינַן דְּאוֹרָיְיתָא דְּנֶאֱכָל בְּאַפֵּיקוֹרָן גְּבִינָה וּבָשָׂר כמ"ש הָר"ן בְּשֵׁם הָרַמְבַּ"ן וּלְכָךְ אַקְשֵׁי לֵיהּ וּמְשַׁנֵּי אֶלָּא אֵימָא גְּבִינָה וְאַחַ"כ בָּשָׂר א"ל נט"י וְהַיְינוּ בִּימָמָ' וּכְשִׁיטַת מְבוֹא הַשְּׁעָרִים הָא בָּשָׂר וְאַחַ"כ גְּבִינָה אַף בִּימָמָא צָרִיךְ נט"י וּמִיהוּ הֲוָה מָצֵי לְהַקְשׁוֹת מר"י ברי' דר"מ וּמֵהָא דא"ל ואמ' בִּימָמָא הָא חָזֵי לֵיהּ מַשְׁמַע דְּבַלַּיְלָ' צָרִיךְ אַף בְּגְבִינָה וּבָשָׂר ומכ"ש לְהֵיפָךְ אֶלָּא דנ"ל לְמִפְרַךְ מר"ח ומַה לִי מֵאָמוּר' דר"י אוֹ ר"ח.

אֶלָּא דְּקָשְׁיָא לִי דְּאִי ר"א מר"י בְּלֹא נט"י קָבָעֵי לֵיהּ א"כ מַה מְּשַׁנֵּי אֶלָּא אֵימָא בֵּין גְּבִינָה לְבָשָׂר וְהָא צָרִיךְ נט"י ג"כ בַּלַּיְלָה וְאִי בִּימָמָא מַיְירֵי כְּשִׁיטַת רנ"ש א"כ מַה פָּרִיךְ מר"ח אֵימָא בָּשָׂר וְאַחַ"כ גְּבִינָה שָׁרֵי בִּימָמָא וּבְלַיְלָה אָסוּר וּגְבִינָה וְאַחַ"כ בָּשָׂר אַף בַּלַּיְלָה שָׁרֵי וּמַאַגָּרָא אֵין קוּשְׁיָא דִּלְמָא קִינּוּחַ בְּתַרְוַיְיהוּ בָּעֵינַן וְעַיֵּין מ"ש גַּבֵּי בָּעֵי ר"א מר"י יע"ש: הַשִּׁיטָה הַשְּׁלִישִׁית הִיא שִׁיטַת הַתּוֹסָפוֹת זַ"ל ד"ה עוֹף וּגְבִינָה וְכַנִּרְאֶה שֶׁזֶּה הִיא שִׁיטַת רַשְׁ"י ד"ה בְּלֹא קִינּוּחַ וְכֵן הוּא שִׁיטַת הָרַמְבַּ"ן דְּאַגָּרָא אָמַר עוֹף וּגְבִינָה נֶאֱכָלִין בְּאַפִּיקוֹרָן לְרַבּוֹתָא אָמַר דְּאַף עוֹף וְאַחַ"כ גְּבִינָה שָׁרֵי וְהוּא מְשַׁנֵּי שֶׁהִיא דְּרַבָּנָן הֵקִילוּ בּוֹ וְחַיָּה נָמֵי וְנָקֵיט עוֹף שֶׁהִיא שְׁכִיחַ אוֹ כב"ש דחי' מ"ה וְעוֹף מִדְּרַבָּנָן כמ"ש לְעֵיל בְּסָמוּךְ וכמ"ש בִּלְשׁוֹן הַתּוֹסָפוֹת לְקַמָּן וְעוֹף וּגְבִינָה אֵין אֲכָל בָּשָׂר וּגְבִינָה לֹא אֶלָּא צָרִיךְ שֵׁשׁ שָׁעוֹת כְּמַר עוּקְבָא וְלֹא מְמִדּוֹת חֲסִידוּת הוּא דַּעֲבִיד הָכִי דְּאִי הָכִי לָא הֲוָה קָרֵי עַל עַצְמוֹ חָלָא בַּר חַמְרָא בְּשַׁבִּיל זֶה ור"א מר' זֵירָא בָּעֵי לָהּ אִי צָרִיךְ שְׁהָיָה אוֹ לָאו וְהֵשִׁיב דא"צ לִשְׁהוֹת כְּלוּם וּמַקְשֵׁי מר"ח דְּאָמַר אָכַל בָּשָׂר אָסוּר לֶאֱכוֹל גְּבִינָה וְהַיְינוּ בְּשֵׁר בְּהֵמָה דְּסָתָם בָּשָׂר הֲוָה בְּשֵׁר בְּהֵמָה וכמ"ש הָרַמְבַּ"ן הֶבִיאוֹ הָרָ"ן זַ"ל אֶכְתּוֹב לְשׁוֹנוֹ בְּסָמוּךְ וְאָסוּ' מַשְׁמַע דְּלָא מְהַנֵּי לֵיהּ שׁוּם תִּיקּוּן אֶלָּא צָרִיךְ שהי' וּמֵאַגָּרָא ומב"ש וב"ה לָא קָשְׁיָא כְּלָל כַּיָּדוּעַ אֶלָּא דְּבֵין גְּבִינָה לְבָשָׂר א"צ שהי' אֶלָּא קִינּוּ' וַהֲדָחָ' דְּהַיְינוּ נט"י וּרְחִיצָ' הַפֶּה ג"כ וּבָרַיְיתָ' דב"ש וב"ה אַיְירֵי בְּאָכַל גְּבִינָ' וְאַחַ"כ בָּשָׂר בָּעֵי תַּרְתֵּי קִינּוּחַ וַהֲדָחָ' אֲבָל אִיפְּכָ' לָא מְהַנֵּי

אֶלָּא צָרִיךְ שֶׁהָיָה וְאִגֶּרְ' דַּאֲמַר עוֹף וּגְבִינָה נֶאֱכָלִין בְּלֹא נט"י וּבְלֹא קִינּוּחַ הַפֶּה ר"ל דְּלֶ"ת נְהִי דְּשֶׁהִיְ' לָא בָּעֵי מ"מ בָּעֵינַן תַּרְתֵּי כְּמוֹ אָכַל גְּבִינָה וְאַחַ"כ בָּשָׂר דְּבָעֵינַן תַּרְתֵּי וּלְכָךְ אָמַר דְּלֹא כֵן הוּא אֶלָּא בְּהַפְק' גמו' הֵן נֶאֱכָלִין וּפָרִיךְ לֵיהּ לר"י בְּרֵיהּ דְּרַב מְשָׁרְשְׁיָא מַאגְרָא דע"כ גְּבִינָ' וְאַחַ"כ בָּשָׂר תַּרְתֵּי בָּעֵי וכמ"ש הַתּוֹסָ' דְּאִי לָא בָּעֵינַן אֶלָּא חֲדָא אוֹ דא"צ כְּלָל א"כ לְאֵיזֶה צוֹרֶךְ הִזְכִּיר קִינּוּחַ ונט"י דְּמַאן דְּכָל שְׁמַיְיהוּ וַהֲוָה לוֹמַר שא"צ לִשְׁהוֹת שֵׁשׁ שָׁעוֹת כְּמוֹ בָּשָׂר וְאַחַ"כ גְּבִינָה אֶלָּא דע"כ דִּגְבִינָה וְאַחַ"כ בָּשָׂר צָרִיךְ תַּרְתֵּי וְעַיַּיִן בלח"מ פ"ט מהל' מ"א ובמהר"מ מִלּוּבְלִין ז"ל יע"ש וְהָרַמְבַּ"ן פֵּירֵשׁ דְּאִי גְּבִינָה וּבָשָׂר נֶאֱכָלִין בְּאַפִּיקוֹרְן לְאַשְׁמְעִי' רְבוּתָא טְפֵי במ"ה כו' וְאֵין לְהַקְשׁוֹת דלמ' חֲדָא בָּעֵינַן וְסָגִי בְּכָךְ דא"כ אִידָךְ מָאן דְּכַר שְׁמֵיהּ וּמִיהוּ לֹא יִתָּכֵן זֹאת לְשִׁיטַ' הָרַמְבַּ"ן דא"כ בְּקִיצּוּר הַוָה לְמֵימַ' כמ"ש התו' דְּהֵיכִי דָּמֵי אִי בָּשָׂר וְאַחַ"כ גְּבִינָה צָרִיךְ שֶׁהָיָה כמ"ש בְּסָמוּךְ וכמ"ש מהר"מ מִלּוּבְלִין דְּהָנָךְ תַּרְתֵּי מַאן דְּכַר שְׁמַיְיהוּ דְּלָא בָּעֵינַן לְהוּ בְּשׁוּם מָקוֹם וְלָמָּה לִי לְהָא דְּלְאַשְׁמַעִי' רְבוּתָא טְפֵי בְּדָאוֹרָיְיתָ'.

וּלְפֵי' התו' אַקְשֵׁי לֵיהּ מַאגְרָא דְּמַשְׁמַע לֵיהּ דְּהָנָךְ תַּרְתֵּי שַׁיָּיכִין מִיהָא בִּגְבִינָה וְאַחַ"כ בָּשָׂר דאל"כ לְאֵיזֶה צוֹרֶךְ הִזְכִּיר הָנָךְ תַּרְתֵּי כֵּיוָן דְּלִיתְנַיְיהוּ בְּשׁוּם מָקוֹם וּמְבָרַיְיתָא דב"ש וב"ה דְּהָתָם אֵין רְאָיָ' דְּהָנָךְ תַּרְתֵּי בְּפֶה אַיְירֵי מַדִּיחַ וּמְקַנֵּחַ כפירש"י ור"ח ז"ל לְקַמָּן וא"כ אֶפְשָׁר דנט"י לָא בָּעֵינַן וּלְכָךְ אַקְשֵׁי לֵיהּ מִבָּרַיְיתָ' דְּאַגְרָא דְּמַשְׁמַע לֵיהּ בִּגְבִינָה וְאַחַ"כ בָּשָׂר תַּרְתֵּי בָּעֵינַן דְּהַיְינוּ נט"י וְקִינּוּחַ הַפֶּה ה"ה רְחִיצַת הַפֶּה וּמְשַׁנֵּי אֲנָא בִּימָמָ' קָחָזִינָא ור"י ברי' דר"מ עֲבִיד קִינּוּחַ הַפֶּה וְלֹא נט"י וְכִדְכָתֵיבְנָא וְהָא דְּאָמַר אִילֵימָא ב"ש מְקַנֵּחַ וְלֹא מַדִּיחַ וב"ה מַדִּיחַ וְלֹא מְקַנֵּא וְלָא אַקְשֵׁי לֵיהּ מַאגְרָא אִי דְּמַדִּיחַ הַיְינוּ בְּפֶה י"ל דב"ש אָמַר דְּבָעֵי קִינּוּחַ וב"ה אָמַר דְּבָעֵי הֲדָחָה וְלָא סַגִּי בְּקִינּוּחַ וְאַגְרָא אָמַר דְּעוֹף אֲפִילּוּ קִינּוּחַ דְּגַרְע מֵהֲדָחָה לָא בעי' וְאִי נֵימָא דְּמַדִּיחַ הַיְינוּ נט"י לָא קַשְׁיָא מב"ה דְּאָמַר מַדִּיחַ וְלָא בָּעֵי קִינּוּחַ דְּאַגְרָ' דְּאָמַר אה"נ דְּבַחֲדָא סַגִּי אֶלָּא דִּכְבָר כ' דִּלְשִׁיטָה זוֹ ע"פ תִּרְאִי בָּעֵינַן דאל"כ לְאֵיזֶה צוֹרֶךְ מַזְכִּיר הָנֵי תַּרְתֵּי דְּלָא מָצִינוּ בְּשׁוּם מָקוֹם וְהַנָּכוֹן בָּזֶה דְּמַדִּיחַ דְּקָאָמַר הַיְינוּ תַּרְוַיְיהוּ בְּפֶה כמ"ש הַתּוֹסָפוֹת ד"ה אִילֵימָא יע"ש: אֲבָל לְפִי מַה שֶּׁפֵּירֵשׁ הָרַמְבַּ"ן דְּקַשְׁיָא לֵיהּ מִדְּלָא אָמַר אַגְרָא רְבוּתָא טְפֵי בְּמַן הַתּוֹרָה דְּנֶאֱכָל בְּאַפִּיקוֹרְן גְּבִינָה וְאַחַ"כ בָּשָׂר כמ"ש הָרַשְׁבָּ"א ז"ל וְהָרָ"ן מִשְּׁמוֹ קָשֶׁה דִּלְמָא מִיהָא חֲדָא סַגִּי וְהִיא קֻוּשְׁיַת הלח"מ ז"ל להר"מ וְתֵירוּצוֹ לֹא שַׁיָּיךְ כָּאן דְּלָמָּה מַזְכִּיר הָנָךְ תַּרְתֵּי מַה שֶּׁלֹּא נִמְצָא בְּשׁוּם מָקוֹם הָא צְרִיכִי הָנָךְ תַּרְתֵּי וּכְעֵין זֶה כָּתַב מהר"מ מִלּוּבְלִין ז"ל דא"כ בִּפְשִׁיטוּת הַוָה לֵיהּ לְאַפְרוֹשֵׁי דְּפָרִיךְ מִדְּהַזְכִּיר הָנָךְ תַּרְתֵּי ש"מ דְּאִיכָּ' דְּבָעֵינַן הָנָךְ תַּרְתֵּי מִיהַת וְהַיְינוּ בְּאָכַל גְּבִינָה וְאַחַ"כ בָּשָׂר וכמ"ש לְעֵיל: הַשִּׁיטָה הד' הִיא שִׁיטָתֵנוּ וְלֹא מָצָאתִיהָ אֲבָל יֵשׁ לָנוּ לוֹמַר דה"פ עוֹף וּגְבִינָה הַיְינוּ גְּבִינָה וְאַחַ"כ עוֹף נֶאֱכָלִין בְּאַפִּיקוֹרְן בְּלֹא נט"י וְקִינּוּחַ הַפֶּה אֲבָל עוֹף וְאַחַר כָּךְ גְּבִינָה כו' בָּעֵינַן הָנָךְ תַּרְתֵּי קִינּוּחַ ונט"י וּר"י בְּרֵיהּ דר"מ לָא עֲבִיד וְלָא מִידֵי לֹא קִינּוּחַ וְלֹא נט"י וְאָמְרִי לֵיהּ מֵאַגְרָא עוֹף וּגְבִינָה אֲבָל בָּשָׂר וּגְבִינָה חֲדָא מִיהָא צָרִיךְ דְּהַיְינוּ נט"י וּמְשַׁנֵּי בִּימָמָא קָחָזִינָא אֲבָל קִינּוּחַ הַפֶּה א"צ אַחַר גְּבִינָה וּבָשָׂר אֲבָל בָּשָׂר וּגְבִינָה צָרִיךְ שֵׁשׁ שָׁעוֹת כְּמַר עוּקְבָא וְלָאו מִמִּדּוֹ' חֲסִידוּ' הָיָה עוֹשֶׂה כֵּן וְגַם אֵין תַּקָּנָה כ"א בְּשֶׁהָיָ' וכו' וְעוֹף וְאַחַ"כ גְּבִינָה צָרִיךְ הָנָךְ תַּרְתֵּי דְּמַזְכִּיר אַגְרָא נט"י וְקִינּוּחַ כו' וּבָרַיְיתָא דב"ש וב"ה בְּהָכִי אַיְירִי בְּאוֹכֵל בְּשַׂר עוֹף וְאַחַ"כ גְּבִינָה דְּמַר אָמַר חֲדָא וּמַר אָמַר חֲדָא ול"פ דְּתַרְתֵּי בָּעֵינַן קִינּוּחַ וּמַדִּיחַ הַיְינוּ נט"י דְּמַזְכִּיר אַגְרָא דְּגְבִינָה וְאַחַ"כ עוֹף

א"צ הָנָךְ תַּרְתֵּי הָא לְהֵיפְךְ צָרִיךְ וּמִינֵיהּ דָּיְקִינַן הָא גְּבִינָה וּבָשָׂר זֵיתִים דְּגְבִינָה וְעוֹף צָרִיךְ חֲדָא מִיהַת דְּהַיְינוּ נט"י וְלֹא קִינּוּחַ ומש"ה כִּי מַקְשֵׁי לֵיהּ אִילֵימָ' ב"ש בָּעֵי מְקַנֵּחַ וְלֹא מַדִּיחַ וב"ה מַדִּיחַ וְלֹא מְקַנֵּחַ וְלֹא הקש' מַאֲגַר' כְּלוּם דִּלְמָא אַגְּרָא בֵּין בְּהָא וּבֵין בְּהָא ר"ל בֵּין גְּבִינָה תְּחִילָּה וּבֵין בְּשַׂר עוֹף תחל' תַּרְתֵּי לָא בָּעֵי אֶלָּא גְּבִינָה תְּחִילָּה לָא בָּעֵי כְּלָל וְעוֹף תְּחִילָּה חֲדָא מִיהָא בָּעֵי דְּהַיְינוּ נְטִילַת יָדַיִם דְּהוּא מַדִּיחַ דב"ה דכר"י ברי' דְּרַב מְשָׁרְשְׁיָא דְּלָא עֲבַד בִּימָמָא הָא בַּלַּיְלָה בָּעֵינַן וְקִינּוּחַ הַפֶּה לֹא בָּעִינַן כְּלָל אַף בְּעוֹף תְּחִילָּה וּמַקְשֵׁי לֵיהּ מר' זֵירָא דאמ' אֵין קִינּוּחַ הַפֶּה אֶלָּא בְּפַת אֲבָל מר"י ברי' דר"מ לָא קשי' לֵיהּ כמ"ש דְּאִיהוּ נָמֵי דְּלָא עֲבִיד קִינּוּחַ הַפֶּה כְּדִכְתִיבְנָא וְאַף אִי הָיָה עֲבִיד לָא קַשְׁיָא דְּהָתָם הָנָה דְּאוֹרָיְיתָא אֶלָּא דְּקוּשְׁטָא הוּא לִשִׁיטָה זוֹ דְּלָא בָּעֵי כְּלָל וּמְשַׁנֵּי מַר אמ' חֲדָא ול"פ וְתַרְתֵּי בָּעֵינַן בְּעוֹף וְאַחַ"כ גְּבִינָה וְהַהִיא דר"א מר' זֵירָא לְעִנְיַן שהי' קָבָעֵי מִינֵּי' וְהֵשִׁיב שא"צ שֶׁהָיָה כְּלָל וּבִגְבִינָה וְאַחַ"כ בָּשָׂר וּמִיהוּ נט"י עכ"פ בָּעֵינַן כְּדִכְתִיבְנָא וּמֵאַחַר שֶׁנִּתְבָּרֵר בְּאוֹרֶךְ וּבְרוֹחַב כָּל הָאַרְבַּע שִׁיטוֹת וְסִלַּקְנוּ כָּל הַקֻּוּשְׁיוֹת וְהַסְּפֵיקוֹ' הַנּוֹפְלִים בְּסֵוּגְיָא זוֹ מֵעַתָּה אַתְחִיל, מִיַּד בְּבֵיאוּר הַהֲלָכָה הַזֹּאת וָאַעַן וְאוֹמַר: תְּנָא אַגְּרָא עוֹף וּגְבִינָה נֶאֱכָלִין בְּאַפִּיקוֹרֶן הוּא תָּנֵי לַהּ וְהוּא אָמַר לַהּ בְּלֹא נט"י וּבְלֹא קִינּוּחַ הַפֶּה ר"ל דְּאַל תִּטְעֶה לוֹמַר הַנֶּאֱכָלִין בְּאַפִּיקוֹרֶן הַיְינוּ בְּיַחַד וכר' יוֹסֵי הַגְּלִילִי דְּבָשָׂר עוֹף בְּחָלָב אֲפִילּוּ מִדְּרַבָּנָן שָׁרֵי לְהָכִי מְפָרֵשׁ דְּלֹא כֵן הוּא אֶלָּא בְּאַפִּיקוֹרֶן הוּא בְּלֹא נט"י וּבְלֹא קִינּוּחַ הַפֶּה משא"כ בְּשַׂר בְּהֵמָה דַּהֲוָה דְּאוֹרָיְיתָא: ובפירש"י בד"ה וּבְלֹא קִינּוּחַ הַפֶּה שֶׁאִם אָכַל זֶה וְאַחַ"כ אוֹכֵל זֶה עכ"ל מַפֵּירוּשׁוֹ יֵרָאֶה דְּאֵין חִילּוּק בֵּין אוֹכֵל גְּבִינָה תְּחִילָּה אוֹ עוֹף תְּחִילָּה ומש"ה מְסַתֵּם לָהּ סְתוּמֵי וְעַיֵּין בְּרִיטְבָ"א ומ"ש אֲבָל בְּשַׂר בְּהֵמָה בָּעֵי קִינּוּחַ ר"ל בִּגְבִינָה וְאַחַ"כ בָּשָׂר וְלֹא הִזְכִּיר נְטִילַת יָדַיִם כָּתַב מָהַרְשָׁ"א ז"ל בִּימָמָא דְּלָא בָּעֵינַן כו' דְּאֵין לוֹמַר דְּרַשִׁ"י סוֹבֵר כר"ת וה"ג דְּבָשָׂר וְאַחַ"כ גְּבִינָה דִּי בְּהָנָךְ תַּרְתֵּי דְּמַזְכִּיר אַגְּרָא דְּהָא רַשִׁ"י פֵּירֵשׁ לְקַמָּן הָא דר' זֵירָא אֵין קִינּוּחַ הַפֶּה אֶלָּא בְּפַת בִּגְבִינָה וְאַחַ"כ בָּשָׂר יע"ש בד"ה אֵין כו' וְאַמַּאי א בָּשָׂר וְאַחַ"כ גְּבִינָה אֶלָּא ש"מ דְּבָשָׂר אסו' אַחַ"כ גְּבִינָה אִם לֹא בְּהַמְתָּנָה שֵׁשׁ כו' כְּמַר עוּקְבָא וכר"ח דְּאָמַר הֵכִין אסי' אֵין לוֹתַּקָּנָה אֶלָּא וַדַּאי מ"ש רַשִׁ"י אֲבָל בְּשַׂר בְּהֵמָה צָרִיךְ קִינּוּחַ בִּגְבִינָה וְאַחַ"כ בָּשָׂר מַיְירֵי וְדַי בְּקִינּוּחַ הַפֶּה וּנְטִילָה כו': בתו' ד"ה עוֹף וּגְבִינָה תֵּימָא דְּהֵיכִי פָּרֵיךְ כו' כְּדְאָמְ' בְּסָמוּךְ ר"ל דְּאָמַר ר"ח אָכַל גְּבִינָה מֻוּתָּר לֶאֱכֹל בָּשָׂר אַלְמָא דְּיֵשׁ חִילּוּק בֵּין גְּבִינָה וְאַחַ"כ בָּשָׂר אוֹ בָּשָׂר וְאַחַ"כ גְּבִינָה וְתֵירְצוּ דְּמַזְכִּיר אַגְּרָא הָנָךְ תַּרְתֵּי ש"מ בְּשׁוּם מָקוֹם בָּעֵינַן הָנָךְ תַּרְתֵּי דְּאִי לָא בָּעֵינַן בְּשׁוּם מָקוֹם הָנָךְ תַּרְתֵּי מה"ת לוֹמַר בְּעוֹף בָּעֵינַן עַד דְּהַוְצְרֵךְ לְאַשְׁמְעִינַן בְּעוֹף לֹא וְכֵן כָּתַב מהר"מ מִלּוּבְלִין ז"ל אֶלָּא ע"כ גְּבִינָה וְאַחַ"כ בָּשָׂר צָרִיךְ הָנָךְ תַּרְתֵּי דְּאִי בָּשָׂר וְאַחַ"כ גְּבִינָה צָרִיךְ שהי' כְּדְאָמַר בְּסָמוּךְ עַד סְעוּדָה אַחֲרִיתָא וְלֹא מִמִּדּוֹת חֲסִידוּת ומש"ה פָּרֵיךְ לֵיהּ: בא"ד בְּלֹא נְטִילָה וְקִינּוּחַ כו' דְּלְעִנְיַן נְטִילָה אֵין חִילּוּק עכ"ל לְפִי פִּי' בַּעַל מְבוֹא הַשְּׁעָרִים ה"פ דא"צ נְטִילָה וְקִינּוּחַ בִּימָמָא בָּשָׂר אַחַר גְּבִינָ' וּמִינֵּי' דְּגְבִינָ' אַחַר בָּשָׂר אַף בִּימָמָא צָרִיךְ נט"י וְיֵשׁ חִילּוּק בֵּין בָּשָׂר לִגְבִינָה וּבֵין גְּבִינָה לִבְשָׂר בְּתָרָתִי לְפִי הַמַּסְקָנָא דְּגְבִינָה וְאַחַ"כ בָּשָׂר א"צ קִינּוּחַ וְגַם נט"י בִּימָמָא א"צ וְאִלּוּ בָּשָׂר וְאַחַ"כ גְּבִינָה צָרִיךְ קִינּוּחַ ונט"י אַף בִּימָמָא אֲבָל מָהַרְשָׁ"א ומהר"מ מִלּוּבְלִין ז"ל פֵּירְשׁוּ דה"ק תַּרְתֵּי לָא בָּעֵינַן נט"י וְקִינּוּחַ אֶלָּא חֲדָא דְּהַיְינוּ נט"י וְדוֹחֵק וְאַף שֶׁכָּתְבוּ הַתּוֹסָ' דְּלְפֵירוּשׁוֹ אֵין חִילּוּק בֵּין נט"י הַיְינוּ לְפִי דַּעַת הַמַּקְשֶׁה דְּלָא יָדַע דְּשָׁאנֵי יְמָמָא וּבֶאֱמֶת נָמֵי בְּלַיְלָה אֵין חִילּוּק לְעִנְיַן נט"י ועי' בְּחִדּוּשֵׁי

הָרַשְׁבָּ"א שֶׁהֵבִיא לְשׁוֹן ר"ת וְז"ל הָרַשְׁבָּ"א וּגְאוֹן זַ"ל ג"כ כָּתַב אָכַל בָּשָׂר מוּת' לִסְעוּדָה
אַחֶרֶת וה"מ חָסִיד אֲבָל אָנוּ מְקַנְּחִינַן פֻּמַּי' וּמַחֲזִרִינַן יְדֵי' וְאַכָּלִין אָכַל גְּבִינָה שָׂרֵי לְמֵיכַל
בָּשָׂר בְּלֹא קִינּוּחַ ונט"י וה"מ דְּחַזְיָ' לִידֵיהּ דְּלָא מִטַּנְפָא הֲרֵי בְּפִירוּשׁ דְּגְבִינָה וְאַחַ"כ בָּשָׂר
בָּעֵינַן דְּחַזְיֵהּ לִידֵיהּ וְהַיְינוּ בִּימָמָא אֲבָל בָּשָׂר תְּחִילָּה לָא מְהַנֵּי דְּחַזְיָא לִידֵיהּ אֶלָּא שֶׁקָּשְׁיָא
לִי דְּהָא הָרַשְׁבָּ"א כָּתַב גַּם כֵּן אַחַר כָּךְ דִּלְפִי דִּבְרֵיהֶם אֵין חִילּוּק אֶלָּא שֶׁצָּרִיךְ זֶה קִינּוּחַ
הַפֶּה וְזֶה אֵין צָרִיךְ והנ"מ נָמֵי כְּמוֹ שֶׁכָּתְבוּ בִּימָמָא וצ"ע: בא"ד וְהָעוֹלָם נָהֲגוּ כו' ואע"ג
דְּתָנֵי אַגְרָא כו' בָּאוּ לְיַיְשֵׁב מִנְהַג הָעוֹלָם וכ"ז לְשִׁיטַ' אֲבָל לְשִׁיטַת הר"מ אַגְרָא דַּוְקָא נָקִיט
גְּבִינָה וְעוֹף נָאֶכָלִין בְּאַפִּיקוֹרֵן דְּלָאו דְּאוֹרָיְיתָא הֵן וּגְבִינָ' וּבָשָׂר צָרִיךְ הָנָךְ תַּרְתֵּי קִינּוּחַ
ונט"י וּבָשָׂר עֵיף וּגְבִינָה צָרִיךְ שהי' כר"ח דְּסְתָמָא אָמַר אָכַל בָּשָׂר אָסוּר לֶאֱכוֹל גְּבִינָה
אפי' בְּשַׂר עוֹף כו': בא"ד וּמִיהוּ קָשֶׁה כו' וְדוֹחֵק לְהַעֲמִיד כב"ש עכ"ל ר"ל דב"ש סָבְרִי
דבש' עוֹף בְּחָלָב לָאו דְּאוֹרָיְיתָא כר"י הַגְּלִילִי וְאַפִּ"ה אָסוּר לֶאֱכוֹל בב"א וְדַוְקָא עוֹלָה כו'
וּמִדְּלָא הִזְכִּירוּ חַיָּה ש"מ דְּלָאו כר"ע ס"ל לב"ש וד' מַחֲלוֹקֶ' בְּדָבָר חָכָמִים ור"ע ור"י
וב"ש וּבֶאֱמֶת מָצִינוּ לוֹמַר דב"ש כר"ע וְנָקִיט עוֹף דְּשִׁכִּיחַ וה"ה חַיָּה לב"ש דְּעוֹלָה כו':
בא"ד ור"ת מְפָרֵשׁ דְּטַעֲמָא דְּאַגְרָא דְּאֵין נִדְבָּק בְּיָדַיִם וַחֲנִיכִי' וּבְשִׁינַּיִם כו' עכ"ל מהר"מ
מִלּוּבְּלִין זַ"ל פֵּירֵשׁ דלר"ת אה"נ דְּלַאַגְרָא בְּשַׂר עוֹף בְּחָלָב דְּאוֹרָיְיתָ' כו' יע"ש ועי' מַה
שֶּׁהֶאֱרַכְנוּ בָּזֶה בְּאוֹרֶךְ בְּבֵיאוּר שִׁיטַת ר"ת וְעַתָּה אֶכְתּוֹב עוֹד מִזֶּה דְּנַדַּאי מַשְׁמַע דְּהַתּוֹ' לָא
הָדְרִי הַשְׁתָּא מִזֶּה דלר"ת נָמֵי אַף לְאַגְרָא בְּשַׂר עוֹף בְּחָלָב הוּא דְּרַבָּנָן דע"כ כֵּן הוּא דְּלָא
מָצִינוּ לוֹמַר דלר"ת לְאַגְרָא בְּשַׂר עוֹף בְּחָלָב דְּאוֹרָיְיתָא דְּלָא מָצִינוּ לר"ת דַּוְקָא עוֹף וּגְבִינָה
דה"ה גְּבִינָה וְעוֹף נֶאֱכָלִין בְּאַפִּיקוֹרֵן וּבָשָׂר אַחַר גְּבִינָה אֵין נֶאֱכָלִין בְּאַפִּיקוֹרֵן מִדְּמְשַׁנֵּי
אֶלָּא בִּימָמָא אֶלָּא ש"מ דְּשָׁאנֵי בְּשַׂר עוֹף שֶׁהוּא דְּרַבָּנָן וְהָא דְּחַיָּה אֵינָהּ נֶאֱכֶלֶת אַף שֶׁהִיא
דְּרַבָּנָן דְּנִדְבֶּקֶת וְעוֹד נִרְאֶה דְּעוֹף ג"כ נִדְבָּק קְצָת כְּמוֹ גְּבִינָה ומש"ה נִיתָּר בְּעוֹף שֶׁהוּא
דְּרַבָּנָן וְחַיָּה נִדְבֶּקֶת יוֹתֵר וְהֶחֱמִירוּ אַף דַּהֲוָה רַבָּנָן ועי' בת"ח ועמ"ש לְעֵיל: (דף קה ע"א)
רַשֵׁ"י ד"ה וְלֹא מַדִּיחַ בַּמַּיִם שֶׁהַקִּינּוּחַ יָפֶה עכ"ל מפירש"י נִרְאֶה בְּהֶדְיָא דְּהַד' הֲדָחָה
הַמְּוַכֶּרֶת כָּאן הֲדָחַת פֶּה דְּאי נט"י לֹא שַׁיְּיךְ דְּקִינּוּחַ עָדִיף דְּלֹא שַׁיְּיךְ זֶה לָזֶה כְּלָל אֶלָּא
תַּרְוַיְיהוּ בְּפֶה וב"ש סָבְרִי דְּזֶה עָדִיף לַעֲשׂוֹת כו' וְגַם התו' מוֹדִים לָזֶה בד"ה אִילֵימָ' דְּהַד'
הֲדָחָה הַיְינוּ פֶּה מִדְּכָתְבוּ דַּהֲדָחָה עָדִיף יע"ש אֲבָל יֵשׁ מְפָרְשִׁים וְהוּא דַּעַת הר"מ זַ"ל וּשְׁאָר
פּוֹסְקִים דְּמַדִּיחַ הַיְינוּ נט"י וְאָמַר אִילֵימָא דב"ש קִינּוּחַ וְלֹא בָּעֵי נט"י א"כ ר"ז כב"ש
וּמַסִּיק מַר אָמַר חֲדָא כו' וְהָא וַדַּאי דְּתַרְוַיְיהוּ בעי' כִּדְאָמַר אַגְרָא עוֹף וּגְבִינָה לָא בָּעֵי הָנָךְ
תַּרְתֵּי אֲבָל בָּשָׂר וּגְבִינָה בָּעֵינַן הָנָךְ תַּרְתֵּי קִינּוּחַ ונט"י וכמ"ש לְעֵיל: ובד"ה ב"ה כו' דְּלָא
סַגִּי לֵיהּ בְּקִינּוּחַ כו' הָא דְּהֲוָצְרַךְ לְזֶה לוֹמַר דְּפִלִיגִי הַסְּבָרוֹת הַפּוּכוֹת לְבֵית שַׁמַּאי קִינּוּחַ
עָדִיף וּלְבֵית הִלֵּל הֲדָחָה עָדִיף תַּרְוַיְיהוּ סָבְרִי קִינּוּחַ עָדִיף דא"כ מַה פָּרִיךְ מר"ז דְּאִיהוּ נָמֵי
כב"ה מַר שֶׁאִם רוֹצֶה לְהַחְמִיר וְלַעֲשׂוֹת קִינּוּחַ אוֹ שֶׁאֵין לוֹ מַיִם לִדְחוֹת פִּיו אֵין קִינּוּחַ אֶלָּא
בְּפַת כו' אֶלָּא ר"ז דְּאָמַר כב"ש וְהַתּוֹ' הִקְשׁוּ ע"ז ד"ה אִילֵימָא מִנָּלַן לְהַקְשׁוֹת אֵימָא דאה"נ
דלב"ה הֲדָחָה סַגִּי וכ"ש קִינּוּחַ ומש"ה עכ"פ פירש"י דלב"ה הֲדָחָה עָדִיף וְלָא מְהַנֵּי קִינּוּחַ
וּפָרִיךְ ר"ז כב"ש: וּבְתוֹ' אִילֵימָא כ"ש כו' דְּלָא הֲוָה לְמֵימַר וְלָא בָּעֵי מְקַנַּח כו' וְעוֹד כו'
וב"ה סָבְרִי דְּאַף בַּהֲדָחָה לְחוּד סַגִּי כְּמוֹ בְּקִינּוּחַ עכ"ל ר"ל דִּלְשׁוֹן וְלָא בָּעֵי וַדַּאי אֵינוֹ
מְדֻיָּקָדָק דְּהָא לָא סַגִּי לב"ש בְּמַדִּיחַ דְּקִינּוּחַ עָדִיף אֶלָּא הֲוָה לְמֵימַר מְקַנַּח וְלֹא מַדִּיחַ
דְּתַרְוַיְיהוּ נִכְלְלוּ בּוֹ חֲדָא דַּוְקָא קִינּוּחַ וְעוֹד דא"צ הֲדָחָה כו' וְעוֹד דְּאַמַּאי לֹא דכ"ע קִינּוּחַ

עָדִיף וב"ש סָבְרִי דַּוְקָא קִינּוּחַ וב"ה סָבְרִי אַף מַדִּיחַ סַגִּי ור"ז הֵיכָא דְּרוֹצֶה לַעֲשׂוֹת קִינּוּחַ קָאָמַר דְּאֵינוֹ אֶלָּא בְּפַת ומ"ש, התו' לב"ש קִינּוּחַ עָדִיף הוּא לָאו דַּוְקָא דְּגַם לב"ש קִינּוּחַ עָדִיף אֶלָּא דְּמַדִּיחַ לְחוּד סַגִּי אוֹ דלב"ש עָדִיף ולב"ה שָׁוִין הֵמָּה אֲבָל אֵין צוֹרֶךְ לָזֶה אֶלָּא כמ"ש מִקּוֹדֶם: בא"ד לָכֵן נִרְאֶה דְּעָדִיף הַדָּחָה מִקִּינּוּחַ כו' אַיְידֵי כו' ר"ל דְּבֵית שַׁמַּאי לָא בָּעֵי הַדָּחָה דַּעֲדִיפָא אֶלָּא בְּקִינּוּחַ לְחוּד סַגִּי וּבֵית הִלֵּל סָבְרִי בָּעֵי הַדָּחָה וְלָא סַגִּי בְּקִינּוּחַ לְחוּד וְגַם אֵין לוֹמַר דְּנָקִיט וְלָא בָּעֵי דִּבְמַדִּיחַ סַגִּי דְּמֵהֵיכָא תֵּיתֵי לוֹמַר דְּבָעֵינַן תַּרְוַיְיהוּ וְהָא לב"ש בְּקִינּוּחַ דְּגָרַע סַגִּי אֶלָּא אַיְידֵי וַהֲוָה מָצֵי לְמִפְרַךְ דַּהֲוָה מְקַלְקֵלִי ב"ש וְחָמְרֵי ב"ה דלב"ה דַּוְקָא מַדִּיחַ ולב"ש בְּקִינּוּחַ סַגִּי לְחוּד: בא"ד וְלָא מָצֵי לְשַׁנּוּיֵי דב"ש תַּרְתֵּי בָּעֵי וב"ה סָבְרִי סַגִּי אוֹ קִינּוּחַ אוֹ מַדִּיחַ דא"כ הל"ל קִינּוּחַ דְּגָרַע מִמַּדִּיחַ עכ"ל דְּאֵין לוֹמַר דִּלְמָא ב"ש סָבְרִי תַּרְתֵּי בעי' קִינּוּחַ וַהֲדָחָה וב"ה סָבְרִי מַדִּיחַ לְחוּד סַגִּי וְלֹא קִינּוּחַ דא"כ אַכַּתִּי לֹא הוֹעִיל בְּתֵירוּצוֹ כְּלוּם דלר' זֵירָא דְּאָמַר כב"ש דלב"ה קִינּוּחַ לֹא מַעֲלֶה וְלֹא מוֹרִיד וּבְמַדִּיחַ לְחוּד סַגִּי אֶלָּא ע"כ דְּבַחֲדָא מִינַּיְיהוּ סַגִּי וא"כ לִיתְנֵי מְקַנַּח דְּגָרַע טְפֵי מִמַּדִּיחַ וכ"ש מַדִּיחַ וְקָשְׁיָא לִי לפ"ז מַה כָּתְבוּ התו' דה"מ לְמִפְרַךְ דַּהֲוָה מְקַלְקֵלִי ב"ש וְחָמְרֵי ב"ה הָא צָרִיךְ לְפִירְכָא דר"ז דְּאִי לָאו דר"ז הָיְיתִי אוֹמֵר דב"ש תַּרְתֵּי בָּעֵי וב"ה דַּוְקָא מַדִּיחַ דְּעָדִיף וְלֹא קִינּוּחַ דְּהַשְׁתָּא ב"ה לְקַוְלָא וב"ש לְחוּמְרָא וּלְכָךְ הֲוְצְרַךְ לְהַקְשׁוֹת מר"ז דְּאָמַר כב"ש וְתוּ לֵיכָּא לְמֵימַר כמ"ש דְּאַכַּתִּי הֲוָה ר"ז כב"ש כמ"ש וְדוֹחֵק לומ' דה"ק דַּהֲוָה לי' לְמִיפְרַךְ הַךְ פִּירְכָא נַמִּי דַּהֲוָה מְקַלְקֵלִי ב"ש וְחָמְרֵי ב"ה דמ"ש אֶלָּא דְּאִית לֵיהּ פִּירְכָא אַחֲרִיתָא לֹא מַשְׁמַע כָּךְ ועי' בְּרִיטְבָ"א שכ' וְז"ל לְכָךְ פי' דַּהַדָּחַת פֶּה עָדִיף כו' וּבְדִין הוּא דְּלִפְרוֹךְ מְקַלְקֵלִי ב"ש אֶלָּא דְּפִירְכָא דר"ז כְּבֵית שַׁמַּאי עֲדִיפָא יע"ש בָּזֶה: בד"ה אֶלָּא מְקַנַּח וה"ה לְמַדִּיחַ תַּרְוַיְיהוּ בָּעֵינַן וְכֵן פִּי ר"ח עכ"ל כַּנָּנָתָם מְבֹאָר דְּכָתְבוּ לְעֵיל בד"ה אִילֵימָא דְּאִי ב"ה בַּחֲדָא סַגִּי ר"ל רְבוּתָא טְפֵי דְּקִינּוּחַ סַגִּי וכ"ש הַדָּחָה דְּעָדִיף לְשִׁיטָתָם ועי' מָהַרְשָׁ"א ז"ל וּבְרִאֹ"ש וכ' עוֹד מָהַרְשָׁ"א ז"ל לְשִׁיטַת רַשְׁ"י מִי הִכְרִי דְּתַרְתֵּי בָּעֵינַן ומהר"מ תי' דא"כ לב"ש לָא הֲוָה לְמִנְקַט קִינּוּחַ דְּעָדִיף אֶלָּא הַדָּחָה דְּגָרַע וה"ה לב"ה עכ"ל מ"ש לב"ש אֵין דומ' למ"ש הָרִאֹ"שׁ ז"ל דב"ש אָמְרִי מְקַנַּח וב"ה אָמְרִי אפי' מַדִּיחַ הֲוָה לְהוּ לְאַשְׁמְעִינַן משא"כ לְתוֹסְ' דב"ש הִקְדִּימוּ דְּבְרֵיהֶם לב"ה וא"כ ב"ה לָמָּה לְהוּ לְהַשְׁמִיעֵנוּ כְּלָל הַדָּחָה וְיֵשׁ לְעַיֵּן דְּאָפְשָׁר דב"ה אָמְרוּ בַּתְּחִלָּה וַעֲנָוִים הָיוּ וְהִקְדִּימוּ דְּבְרֵי ב"ש בְּגִרְסָתָן קוֹדֶם לְדִבְרֵיהֶם כְּמוֹ דְּאָמְרִינַן בְּכַמָּה מְקוֹמוֹת ומ"מ יָפֶה הִקְשָׁה מָהַרְשָׁ"א ז"ל במ"ש דְּאָפְשָׁר דְּאִיכָּא לְמֵימַר דְּקִנּוּחַ עָדִיף יְרֵאָה בָּזֶה לְשִׁיטַת רַשְׁ"י אֵין הָכְרֵעַ אֵיזֶה מֵהֶן עָדִיף דְּהָא בְּהַמִּקְשָׁה פי' דב"ש וב"ה פְּלִיגִי אֵיזֶה מֵהֶן עָדִיף וְכֵינָן שֶׁכֵּן אֵימָא דְּתַרְוַיְיהוּ כִּי הֲדָדֵי נִינְהוּ נָמֵי וּמַר הִזְכִּיר זֶה דְּמְהַנֵּי וּמַר הִזְכִּיר זֶה דְּמְהַנֵּי דִּשְׁנֵיהֶם שָׁוִין.

וּמִנָּלַן דְּאָחֵד מֵהֶן עָדִיף מֵהַבְרִיהּ וְהִקְשָׁה שַׁפִּיר מִנָּלַן דְּבָעֵינַן תַּרְוַיְיהוּ קִינּוּחַ וַהֲדָחָה: בְּמָרָא אָמַר רַב חִסְדָּא אָכַל בָּשָׂר כו' אֶלָּא כַּמָּה יִשְׁהֶה בֵּין גְּבִינָה לְבָשָׂר כו' כְּדִּ שֶׁהָיָה להר"מ דַּוְקָא שֶׁהָיָה וּבֵין גְּבִינָה שָׁאַל לוֹ כַּמָּה שָׁהָה וְהֵשִׁיב לוֹ דא"צ כְּלוּם ולר"ת כְּבָר פֵּרַשְׁנוּ דְּאַיְירִי בְּלֹא קִנּוּחַ כו' וְרָאִיתִי לְהָרַשְׁבָּ"א בְּחִדּוּשָׁיו שכ' וְז"ל בד"ה נִמְצָא פְּסַק הֲלָכָה וְעוֹד נִרְאֶה דע"כ ר"א דְּבָעֵי מר"י בְּשֶׁנָּטַל יָדָיו וְקִינּוּחַ הַפֶּה מַיְירִי דְּאִי לָא לָא הֲוָה אָמַר ר"י וְלֹא כְּלוּם דלכ"ע צָרִיךְ נט"י אֶלָּא ע"כ כַּמָּה יִשְׁהֶה אֲפִילּוּ לְאַחַר נט"י בֵּין גְּבִינָה לְבָשָׂר אַפִּ"ה בֵּין בָּשָׂר לִגְבִינָ' אָסוּר עכ"ל יֵשׁ לְהַקְשׁוֹת דְּמָנָא לֵיהּ זֹאת אֵימָא ר"א מר"י שָׁאַל

בְּלֹא קִינּוּחַ הַפֶּה וְאָמַר לֵיהּ בְּלֹא כְלוּם וּפָרִיךְ בֵּין בָּשָׂר לִגְבִינָה אָסוּר דְּזֶהוּ הַחִילּוּק שֶׁבֵּיניֵהֶם כו' אֶלָּא דא"כ תִּיקְשֵׁי לֵיהּ מִבָּרַיְיתָא דב"ש דְּקָתָנֵי מַדִּיחַ וּמְקַנֵּחַ וְהַיְינוּ קִינּוּחַ הַפֶּה וּמַשְׁמַע דב"ה תַּרְוַיְיהוּ בָּעֵי וְכִדְמַסְיק ור"ז דְּאָמַר אֵין קִינּוּחַ הַפֶּה אֶלָּא בְּפַת ועכ"פ בֵּין בָּשָׂר לִגְבִינָה בָּעֵינַן מִיהַת הֵכִין אֶלָּא ע"כ דר"א מר"י בנט"י הוּא דְּקָבָעֵי לֵיהּ וְקִינּוּחַ לֹא הִזְכִּיר לוֹ כְּלוּם אוֹ דְּבָעֵי לֵיהּ קִינּוּחַ ונט"י וְאַפֵּ"ה בֵּין בָּשָׂר לִגְבִינָה אָסוּר וְזֶהוּ הָרָאָ' מֻוְכְרַחַת שֶׁלּוֹ וּכְבָר כָּתַבְנוּ בִּישׁוּב הַדָּבָר הַהִיא לְעֵיל בְּאוֹרֶךְ יע"ש בעזה"י: ע"ש אָמַר לֵיהּ רַב אַחָא בַּר יוֹסֵף לר"ח בָּשָׂר שֶׁבֵּין הַשִּׁנַּיִם מַהוּ קָרֵי עָלֵיהּ הַבָּשָׂר עוֹדֶנּוּ בֵּין שִׁנֵּיהֶם עי' ביש"ש בְּפִירְקִין ובמהר"מ מִלּוּבְּלִין ובפר"ח שֶׁהִקְשׁוּ כֻּלָּם דְּמַה מַקְשֶׁה לֵיהּ בָּשָׂר בֵּין הַשִּׁנַּיִם מַהוּ לפי' הר"מ דְּעִיקַּר דְּצָרִיךְ הַמַּתָּנָ' הוּא מִשּׁוּם בָּשָׂר שֶׁבֵּין הַשִּׁנַּיִם א"כ מַה מִּיבְּעֵי לֵיהּ וע"ש מַה שתי' ובי"ד אֶכְתּוֹב חָזָה: וּבְתוֹסְפוֹת ד"ה בִּסְעוּדָה אַחֲרִינָא אַכַּיְלַנַאלָאו בִּסְעוּדָה כו' עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ כְּבָר כָּתַבְנוּ בְּתוֹסְפוֹת ד"ה עוֹף וּגְבִינָה וְהֶאֱרַכְנוּ שָׁם בעזה"י אָמְנָם רָאִיתִי כִּי צָרִיךְ לְתוֹסְפוֹת בֵּיאוּר וְזֶה שִׁיטָה חֲמִישִׁית שֶׁכָּתְבוּ הַתּוֹסָפוֹת כָּאן בְּהֶקְדֵּם דְּלְמַאן דְּאִית לֵיהּ דְּצָרִיךְ הַמְּתָנָה שֵׁשׁ שָׁעוֹת בֵּין בָּשָׂר לִגְבִינָה א"צ כְּלָל קִינּוּחַ ונט"י כֵּיוָן דְּהִמְתִּין שֵׁשׁ וא"צ רְאָיָה לָזֶה וְהָרִיטְבָ"א בפי' כת' כֵּן וְזֶה לְשׁוֹנוֹ בד"ה בָּשָׂר שֶׁל בֵּין הַשִּׁנַּיִם נִמְצָא פְּסָקֶן שֶׁל דְּבָרִים שֶׁאִם אָכַל בָּשָׂר לִסְעוּדָה אַחֶרֶת מֻוּתָּר לֶאֱכֹל בְּלֹא קִנּוּחַ וה"ה בְּלֹא נט"י אֶלָּא שֶׁאִם מָצָא בָּשָׂר בֵּין הַשִּׁנַּיִם צָרִיךְ לְקַנֵּחַ וְזֶה מֻוְכָּר בש"ע ומ"מ נט"י לֹא מֻוְכָּר כ"א בִּגְבִינָה וְאַחַ"כ בָּשָׂר הוּא דְּמַשְׁכַּחַת לָהּ וְלָא בע"א וּלְשִׁיטָה זוֹ שֶׁמְּבִיאִין התו' כָּאן וְהוּא שִׁיטַת ר"י וְרַאבְיָ"ה הַמֻּוְכֶּרֶת בְּהַגָּהַת אָשֵׁר"י בְּפִירְקִין וּבְמָרְדְּכַי וֶהֱבִיאוֹ הב"י ובש"ע דְּכֵיוָן שֶׁסִּילֵּק וּבֵירֵךְ בִּרְכַּת הַמָּזוֹן הֲוָה מִסְעֻדָּה לְסְעוּדָה אֶלָּא דכת' בש"ע דְּצָרִיךְ הֲדָחָה וְקִינּוּחַ הַפֶּה וְהַדִּין עִמּוֹ כֵּיוָן דְּלָא שָׁהָה כְּלָל בְּנוֹדַאי מַה מְּהַנֵּי סִילּוּק וּבֵירֵךְ בִּרְכַּת הַמָּזוֹן וְלֹא גָּרַע מִבָּשָׂר אַחַר גְּבִינָה דְּצָרִיךְ נט"י וְקִינּוּחַ הַפֶּה.

ולפ"ז בָּשָׂר וְאַחֲרָיו גְּבִינָה דַּי בְּהָנָךְ תַּרְתֵּי קִינּוּחַ ונט"י וְסִילּוּק סְעוּדָ' וּבִרְכַּת הַמָּזוֹן כְּמְבֹאָר בַּפּוֹסְקִים וּבָשָׂר אַחַר גְּבִינָה דַּי בְּהַהִ תַּרְתֵּי קִינּוּחַ וּמֵדִיחַ וּמַעֲתָּה קַשְׁיָא וַדַּאי מָה אַקְשֵׁי לֵיהּ לר"י בְּרֵיהּ דר"מ מִבָּרַיְיתָא דְּאַגְרָא דְּאָמַר עוֹף וּגְבִינָה אֵין בָּשָׂר וּגְבִינָה לָא דִּלְמָא אה"נ דְּבָשָׂר וּגְבִינָה צָרִיךְ סְעוּדָה אַחֶרֶת דְּהַיְינוּ בִּרְכַּת הַמָּזוֹן אֲבָל גְּבִינָה וְאַחַ"כ בָּשָׂר א"צ כְּלָל וּבָרַיְיתָא דב"ש וב"ה מַיְירֵי בָּשָׂר וְאַחַ"כ גְּבִינָה כְּמוֹ לר"ת דאה"נ דַּאֲפִילּוּ סִילֵּק וּבֵירֵךְ בִּרְכַּת הַמָּזוֹן צָרִיךְ הֲנָךְ תַּרְתֵּי קִינּוּחַ ונט"י וְהָא דְּלָא הִזְכִּירוּ בֵּית שַׁמַּאי וּבֵית הִלֵּל מִסְתַּעֲוָךְ' אַחֲרִיתָא דְּהָכָא נָמֵי דְּלָא הִזְכִּירוּ בְּדִבְרֵיהֶם נְטִילַת יָדַיִם לפירש"י ותו' דְּמִדַּיחַ הַיְינוּ הֲדָחַת פֶּה אֶלָּא דְּנָקְטוּ בְּמַה דְּצָרִיךְ לַעֲשׂוֹת בַּפֶּה וה"ה דְּמָצֵי אַיְירֵי בָּשָׂר וְאַחַ"כ גְּבִינָה לְשִׁיטָה זוֹ וְעוֹד מִבָּרַיְיתָא דְּאַגְרָ' אֵין קוּשְׁיָא וְהֵם אָמְרוּ לֵיהּ מֵאַגְרָא דְּאֵין לוֹמַר הַשְׁתָּא כמ"ש הָרַמְבַּ"ן דְּאִם אִיתָא דְּלֹא הֲוָזְכַּר כְּלָל נְטִילַת יָדַיִם וְקִינּוּחַ הַפֶּה לָמָּה מַזְכִּיר אַגְרָא הָנָךְ תַּרְתֵּי דְּהָא לְשִׁיטָה זוֹ אִיתָא לְהָנָךְ תַּרְתֵּי בָּשָׂר וְאַחַ"כ גְּבִינָה דְּצָרִיךְ סְעוּדָה אַחֲרִיתָא וְקִינּוּחַ וַהֲדָחָה וְקָאָמַר אגר' דָּלֶ"ת עוֹף אַפִּיקוֹרָן שְׁלוֹ דא"צ סְעוּדָה אַחֲרִיתָא אֶלָּא אַף נט"י וְקִינּוּחַ א"צ וְצָרִיךְ לוֹמַר כמ"ש הָרַמְבַּ"ן ז"ל דְּאִם אִיתָא דְּיֵשׁ דְּאוֹרַיְיתָא דְּנֶאֱכָל בְּאַפִּיקוֹרָן הֲוָה לְאַשְׁמְעִינַן רְבוּתָא טְפֵי בִּגְבִינָה וְאַחַ"כ בָּשָׂר וְנֶאֱמַר דְּאֵין הָכִי נָמֵי לְשִׁיטָה זוֹ גְּבִינָה וְאַחַר כָּךְ בָּשָׂר חָדָא מִינַּיְיהוּ סַגִּי דְּהַיְינוּ נט"י לְחוּד ור"י בְּרֵיהּ דר"מ לָא עָבִיד כְּלוּם ומש"ה אִיקְשֵׁי לֵיהּ מֵאַגְרָא דְּמַשְׁמַע ע"כ דַּחֲדָא מִיהַת בָּעֵינַן.

אוֹ דְּנֹאמַר לְשִׁיטָה זוֹ כמ"ש הת"ח זַ"ל דְּנֶאֱכָלִין בְּאַפִּיקוֹרֵן מַשְׁמַע שְׁשְׁנֵיהֶן נֶאֱכָלִין בְּאַפִּיקוֹרֵן מִדְּלָא אָמַר נֶאֱכָל בְּאַפִּיקוֹרֵן כו' דְּגְּבִינָ' הוּא דְּנֶאֱכָל בְּאַפִּיקוֹרֵן יע"ש וְרָצָה לוֹמַר דְּאַגְרָא בָּא לְהַשְׁמִיעֵנוּ דְּעוֹף וּגְבִינָה נֶאֱכָלִין דַּגַם עוֹף אַחַר גְּבִינָה נֶאֱכָלִין וכ"ש הוּא אֶלָּא דְּבָא לוֹמַר דַּוְוקָא כה"ג דְּלֵיכָּא דְּאוֹרָיְיתָא אֲבָל גְּבִינָה וּבְשַׂר בְּהֵמָה לֹא וַחֲדָא מִיהַת בָּעֵינַן אוֹ דְּדָיְיקִינַן מִינַּיהּ לְגַמְרֵי דְּמַשְׁמַע הָא בָּשָׂר וּגְבִינָה קוֹדֶם בָּעֵינַן הָנָךְ תַּרְתֵּי וְלָא חָיְישִׁינַן לְקִוּשְׁיַת הלח"מ דְּלְמָא בַּחֲדָא סַגֵּי וְנִמְצָא לְפִי שִׁיטָה זוֹ בָּרְיְיתָא דב"ש וב"ה מָצֵי אָמְרִי בֵּין בָּשָׂר וְאַחַ"כ גְּבִינָה אוֹ לְהֵיפֶךְ דְּבְתַרְוַיְיהוּ בָּעֵינַן הָנָךְ תְּרֵי קִינּוּחַ וַהֲדָחָה אֶלָּא בָּשָׂר וְאַחַ"כ גְּבִינָה צָרִיךְ בִּרְכַּת הַמָּזוֹן ג"כ כמ"ש מַר עוּקְבָא אֲנָא בְּסְעוּדָה אַחֲרִינָא אָכִיל וכמ"ש התו' כָּאן וּגְבִינָ' וְאַחַ"כ בָּשָׂר א"צ וְאָכַל בָּשָׂר אסו' לֶאֱכֹל גְּבִינָ' עַד סְעוּדָ' אַחֲרִינָא אַף ע"י קִינּוּחַ וְעַיֵּין בְּמָרְדְּכַי בְּפִירְקִין שֶׁכָּתַב דר"ת מַיְירֵי בִּימָמָא וְזֶה כְּדַעַת מְבוֹא הַשְׁעָרִים יע"ש הית' זֶהוּ מַה שֶּׁרָצִינוּ לְבָאֵר בְּכָאן וְעַיֵּין בי"ד סי' פ"ט בַּשָּׂ"ד ופר"ח שֶׁכָּתְבוּ דְּהַמִּתִּין שָׁעָה א' א"צ קִנּוּחַ ונט"י אֶלָּא בַּיּוֹם סִילּוּק וּבֵירְךְ צָרִיךְ כו' וְעַיֵּין בְּהַגָּהַת מַיְימוֹנִי פ"ט דמ"א כָּתַב שֶׁרַשַׁ"י ור"ח ור"ת הִצְרִיכוּ קִינּוּחַ וַהֲדָחַת פֶּה יע"ש וְאֵין הֶכְרֵעַ אִי קָאֵי עַל הֲדָחַת פֶּה וּכְבָר כָּתַבְנוּ לְעֵיל מִזֶּה שבש"ד שֶׁל מָהַרְשָׁ"ל מָצָאתִי רַשַׁ"י ור"ת וְכֵן הוּא בתו' ד"ה מְקַנְּחַ יע"ש הית' בָּזֶה: גְּמָרָא אָמַר שְׁמוּאֵל אֲנָא לְהָא מִלְּתָא חַלָּא בַּר חַמְרָא כו' הָא דְּמַיְיתֵי תַּלְמוּדָא הַךְ מִלְּתָא לְהָכָא וְגַם שְׁמוּאֵל דְּקָרֵי עַצְמוֹ חַלָּא מַשְׁמַע שֶׁהָיָה עוֹשֶׂה אִיסּוּר בַּדָּבָר כת' יש"ש סִימָן ה' דָּבָא לְלַמְּדֵינוּ רֹוב הַזְּהִירוּת שֶׁלֹּא יְאַבֵּד מָמוֹנוֹ וְיִצְטָרֵךְ לַבְּרִיּוֹת וְעַיֵּין בפא"ט בְּסִימָן ט' ג"כ מִזֶּה דת"ח צָרִיךְ לְיָזֶהֵר שֶׁלֹּא יְאַבֵּד מִשֶּׁלּוֹ וְאִם הוּא עָנִי וא"א לְהִתְפַּרְנֵס אֶלָּא מִשֶּׁל צִבּוּר יִלְמֹוד וְיִתְפַּרְנֵס מִשֶּׁל צִבּוּר וְאִם אֶפְשָׁר לְהִתְפַּרְנֵס מִשֶּׁלּוֹ אַשְׁרָיו: וּבְתוֹסְפוֹת ד"ה מַיִם רִאשׁוֹנִים מְצָוָה וְאַחֲרוֹנִים חוֹבָה בִּבְרָכוֹת דַּף נ"ב ב' כו' אַסְמַכְתָּא הוּא כו' לְפִי שֶׁאֵין לָנוּ מֻלַּח סְדוֹמִית כו' אֵין חוֹבָה וְלֹא מִצְוָה עכ"ל אֵין רְצוֹנָם לוֹמַר דְּהַךְ דְּרָשָׁא דְּאִלּוּ דְּבָרִים לָא הֲוָה מִן הַתּוֹרָה אֶלָּא אַסְמַכְתָּא דְּפִשִׁיטָא דְּגַם מַיִם רִאשׁוֹנִים הֲוָה מִדְּרַבָּנָן מִשּׁוּם סֶרֶךְ תִּרוּמָה כְּדְּמַסִּיק לְקַמָּן וְיָדַיִם דַּהֲוָה שְׁנִיּוֹת הוּא ג"כ מד"ס וְגַם במ"ש דְּשֶׁמָּן לֹא הֲוָה חוֹבָה וּמְצָוָה מוֹכִיחַ שֶׁאֵינוֹ כֵּן אֶלָּא כָּתְבוּ זֹאת דְּלֵ"ת דְּהַךְ דְּרָשָׁא דִּבְרָכוֹת נָהֲי דְּמִדְּרַבָּנָן הֲוָה מ"מ גְּזֵרָ' חֲכָמִי' כְּךְ הוּא וּמְצָנָ' דְּרַבָּנָן הוּא וְכָל מצו' דְּרַבָּנָן אַסְמְכִינְהוּ אַקְרָא וְאָפְשָׁר דַּהֲוָה דְּאוֹרָ' מִלָּאו דְּלָא תָּסוּר אֶלָּא לְעִנְיַן מַלְקוּת אֵין לוֹקִין לְכָךְ כָּתְבוּ דְּאֵינוֹ כֵּן דָּמִים אַחֲרוֹנִים לָאו מִשּׁוּם דְּמִצְוָה לִשְׁמוֹעַ דִּבְרֵי חֲכָמִים אֶלָּא מִשּׁוּם שְׁמִירַת גּוּפוֹ צָרִיךְ מַיִם אַחֲרוֹנִים מִפְּנֵי מֻלַּח סְדוֹמִית וְאָנוּ שֶׁאֵין לָנוּ מֻלַּח סְדוֹמִית בָּטְלָה הַנְּטִילָה וא"כ וַדַּאי לָאו גְּזֵרַת חֲכָמִים הוּא אֶלָּא הוֹדִיעוֹ לָנוּ שֶׁיֵּשׁ לִשְׁמוֹר א"ע מִמֻּלַּח סְדוֹמִית וּבָזֶה לֹא שַׁיָּיךְ דְּאַסְמְכִינְהוּ אַקְרָא כו' דְּאֵינוֹ לֹא מִצְוָה וּסְיָיג וְגָדֵר כְּלָל אֶלָּא בְּמִין הָרְפוּאוֹת לִשְׁמוֹר גּוּפוֹ שֶׁל אָדָם וְאַפְּ"ה כָּתְבוּ דַּהֲוָה כְּעֵין אַסְמַכְתָּא וְרָצוּ בָּזֶה לְאַפּוֹקֵי מִמַּה שֶּׁאוֹמְרִים דְּמִצְוָה דְּרַבָּנָן אִיכָּא בְּמַיִם אַחֲרוֹנִים מִפְּנֵי שֶׁיָּדַיִם מְזוֹהָמוֹת פְּסוּלוֹת לִבְרָכָה כְּמוֹ דְּאָמַר הָתָם בְּסוֹף אֵלּוּ דְּבָרִים וְהָא דְּאָמַר טַעְמָא מֻלַּח סְדוֹמִית אַף מִי שֶׁאֵין מְבָרֵךְ וְיָדַיִם מְזוֹהָמוֹת נ"מ לְמִי שֶׁאָכַל דָּבָר שֶׁאֵין בּוֹ מֻלַּח כְּלָל אוֹ דנ"מ דְּצָרִיךְ לְבָרֵךְ עַל רְחִיצַת יָדַיִם עַל מַיִם אַחֲרוֹנִים דְּאָסוּר לְבָרֵךְ בה"מ בְּיָדַיִם מְזוֹהָמוֹ' וּלְכָךְ כָּתְבוּ דְּאֵינוֹ כֵּן דְּאָנוּ שֶׁאֵין לָנוּ מֻלַּח סְדוֹמִית אֵין נוֹהֲגִים בְּמַיִם אַחֲרוֹנִים וְהָא דְּאָמַר הָתָם דְּמְזוֹהָם פָּסוּל לִבְרָכָה הַיְינוּ לָהֶם כו' ר"ל שֶׁהָיָה לָהֶם מֻלַּח סְדוֹמִית וְהָיָה הַדָּבָר חוֹבָה הֲוָה כַּמְזוֹהָם וְאָסוּר לְבָרֵךְ

בה"מ בְּלֹא מַיִם אַחֲרוֹנִי' אֲבָל לְדִידַן שֶׁאֵין מָצוּי מֶלַח סְדוֹמִי' אַף שֶׁיָּדָיו מְזוֹהָמוֹ' מִתַּבְשִׁיל רַשַּׁאי לְבָרֵךְ בה"מ שֶׁאֵין מַקְפִּידִין לִרְחֹץ הַיָּדַיִם לָא חֲשִׁיב מְזוֹהָם וּמִיהוּ.

לְאִיסְטָנִיס הַוָה כַּמְזוֹהָם וְאָסוּר לְבָרֵךְ וְאֶפְשָׁר דְּבָעֵי לְבָרֵךְ עַל רְחִיצַת יָדַיִם וְעַל זֶה סָמְכוּ בְּקֻושְׁיָתָם לְכָאן מַה לִּי מְצָוָה אוֹ חוֹבָה וּלְהָבִיא תי' בה"ג דְּרַאשׁוֹנִים צְרִיכִין בְּרָכָה וְלֹא אַחֲרוֹנִים וְהַיְינוּ לְשִׁיטָתָם דְּעִיקַּר תַּקָּנָה מִשּׁוּם מֶלַח סְדוֹמִית וְלֹא מִשּׁוּם בהמ"ז דְּמְזוֹהָם פָּסוּל דא"כ גַּם בָּאַחֲרוֹנִים הָיָה צָרִיךְ בְּרָכָה וְעַיֵּין בָּרֹא"שׁ וְרַשְׁבָּ"א פא"ד וְעַיֵּין בת"ח מ"ש כָּאן: גְּמָרָא אַחֲרוֹנִים אֵין נוֹטְלִין אֶלָּא בְּצוֹנֵן עכ"ל מַיִם אֶמְצָעִים דֵּינָן שָׁוֶה לְמַיִם אַחֲרוֹנִים דְּאֵין נוֹטְלִין אֶלָּא בְּצוֹנֵן דְּבָעֵי לְנַקּוֹת הַיָּדַיִם מִשִּׁיּוּרֵי הַמַּאֲכָל וּמַיִם חַמִּין מְזַהֲמִין הַיָּדַי' וְנִדְבָּק בְּיוֹתֵר הַמַּאֲכָל שֶׁאָכַל וְהָא דְּלֹא אָמַר כֵּן אֶמְצָעִים מִשּׁוּם דְּלֹא הֶזְכַּר בְּבָרַיְיתָא אֶלָּא לְעִנְיַן רְשׁוּת וּאה"נ לְעִנְיַן תַּבְשִׁיל שֶׁל בָּשָׂר לִגְבִינָה צָרִיךְ צוֹנֵן כְּמוֹ בְּמַיִם אַחֲרוֹנִים כַּמָּה שֶׁכָּתַבְנוּ בְּסָמוּךְ: (ע"ב) גְּמָרָא א"ר נַחְמָן ל"ש אֶלָּא בֵּין תַּבְשִׁיל לְתַבְשִׁיל אֲבָל בֵּין תַּבְשִׁיל לִגְבִינָה חוֹבָה הָא דְּקָרֵי לֵיהּ חוֹבָה אַף שֶׁהוּא מְצָוָה נַמֵּי מה"ט דְּלִעֵיל דְּלַגַּבֵּי רְשׁוּת חוֹבָה קָרֵי לֵיהּ וּמִשּׁוּם דְּאָמַר אֶמְצָעִים רְשׁוּת קָאָמַר בֵּין תַּבְשִׁיל שֶׁל בָּשָׂר לִגְבִינָה חוֹבָה וְאִי בָּעֵי בָּרוֹכֵי אַמַּיִם אֶמְצָעִים עי' בָּרָ"ן כָּאן בְּשִׁמְעְתִּין ובא"ח קע"ג ובי"ד פ"ט אֲבָאֵר: וּבְתוֹ' ד"ה ל"ש אֶלָּא בֵּין תַּבְשִׁיל לְתַבְשִׁיל אוֹמֵר רַבֵּינוּ שְׁמוּאֵל כו' דְּבֵין תַּבְשִׁיל לִגְבִינָה שֶׁלְּאַחֲרָיו אָסוּר כְּדְאָמַר כו' וְלָא נִיחָא לֵיהּ לְחַלֵּק בֵּין בָּשָׂר מַמָּשׁ וּבֵין תַּבְשִׁיל שֶׁנִּתְבַּשֵּׁל עִם בָּשָׂר אֶלָּא דְּשָׁוְוין הֵמָּה וא"כ ע"כ ר"א לָא אַשְׁמְעִינַן אֶלָּא שֶׁיֵּשׁ חוֹבָה בַּמַּיִם אֶמְצָעִים אֲבָל לָא נָקִיט סִדְרָא דְּגִבְינָה וְאַחַ"כ תַּבְשִׁיל שֶׁל בָּשָׂר מַיְירֵי וּמִינֵּי' בֵּין תַּבְשִׁיל לְתַבְשִׁיל רְשׁוּת בִּשְׁנֵיהֶם שֶׁל בָּשָׂר אוֹ שֶׁל חָלָב מַיְירֵי דב"א בְּשַׂר חוֹבָה מִיהָא אִיכָּא וְגַם אִיסּוּרָא נָמֵי בְּאָכַל בָּשָׂר תְּחִילָּה דְּלִדְידֵיהּ אֵין חִילּוּק בֵּין בָּשָׂר מַמָּשׁ לְתַבְשִׁיל שֶׁל בָּשָׂר וְדַע דְּאֶפְשָׁר הָיָה לוֹמַר דְּהוֹכַחַת ר"ש דע"כ אֵין חִילּוּק דְּאִי ר"נ תַּבְשִׁיל שֶׁל בָּשָׂר וְאַחַ"כ גְּבִינָה אָמַר דְּחוֹבָה לִיטּוֹל יָדַיִם וה"ה קִינּוּחַ הַפֶּה דְּצָרִיךְ וא"כ יִקְשֶׁה מַה מַּקְשֶׁה לְעֵיל לר"י בְּרֵיהּ דר"מ מֵאַגְרָא דְּלְמָא אַגְרָא אָמַר עוֹף וּגְבִינָה אֲבָל בָּשָׂר וּגְבִינָה לָא וְאִי מַה דְּמַזְכִּיר אַגְרָא קִינּוּחַ וַהֲדָחָה ר"ל דָּלֵ"ת נָהֲי דְּהַמְתָּנָה שֵׁשׁ א"צ מ"מ אֶפְשָׁר דְּבָעֵי הָנָךְ תַּרְתֵּי כְּמוֹ בֵּין תַּבְשִׁיל שֶׁל בָּשָׂר וְאַחַ"כ גְּבִינָה קמ"ל דְּלָא אֶלָּא ש"מ דְּלֵיכָּא שׁוּם גַּוְונָא לְחַלֵּק דְּצָרִיכִין הָנָךְ תַּרְתֵּי כ"א בִּגְבִינָה וְאַחַ"כ בָּשָׂר ומש"ה אַקְשֵׁי לֵיהּ מֵאַגְרָא דְּאִי לְאַפּוֹקֵי בָּשָׂר וְאַחַ"כ גְּבִינָה לָא מְהַנֵּי הַךְ הָכִי וְאִי בֵּין תַּבְשִׁיל שֶׁל בָּשָׂר לִגְבִינָה נָמֵי לָא מְהַנֵּי אֶלָּא ש"מ כו' וּבֶאֱמֶת יֵשׁ לְהַקְשׁוֹת לְפִי מַה שֶּׁכָּתְבוּ בְּסוֹף דִּבְרֵיהֶם וְיִתָּכֵן פי' זֶה אַף לְמַאן דְּאוֹסֵר גְּבִינָה אַחַר בָּשָׂר בִּנְטִילָה וְקִנּוּחַ עכ"ל וְהַיְינוּ דְּיֵשׁ חִילּוּק בֵּין בָּשָׂר מַמָּשׁ לְבֵין תַּבְשִׁיל שֶׁל בָּשָׂר א"כ יִקְשֶׁה מִנַּלַן לְמֵידַק מִדִּבְרֵי אַגְרָא כְּלוּם וּכְקֻושְׁיַת מהר"מ מִלּוּבְּלִין ז"ל אוֹ קֻושְׁיַת הלח"מ דְּלְמָא בַּחֲדָא סַגִּי בִּגְבִינָה וְאַחַ"כ בָּשָׂר וְהָא דְּמַזְכִּיר הַךְ תְּרֵי מִשּׁוּם דָּלֵ"ת דְּנָהֵי דְּנֶאֱכָל בְּאַפִּיקוֹרֹן זֶה דְּלָא דָּמֵי לְבָשָׂר וְאַחַ"כ גְּבִינָה דְּבָעֵי סְעוּדָה אַחֲרַיְנָא מ"מ לִיבְעֵי נט"י וְקִינּוּחַ כְּמוֹ ק תַּבְשִׁיל שֶׁל בָּשָׂר לִגְבִינָה אֶלָּא דְּנֶאֱכָל לְגַמְרֵי בְּאַפִּיקוֹרֹן אֶלָּא ש"מ דְּאֵין חִילּוּק וצ"ל דִּלְפִי מַה שֶּׁסִּיְּמוּ הַתּוֹסָ' כָּאן צ"ל דְּקֻושְׁיַת התו' מֵאַגְרָא הוּא כמ"ש הָרַמְבַּ"ן דְּאִם אִיתָא לְאַשְׁמְעִינַן בְּדְאוֹרַיְיתָא גְּבִינָה וְאַחַ"כ בָּשָׂר כו' אוֹ כמ"ש הת"ח מִדְּאָמַר נֶאֱכָלִין מַשְׁמַע גַּם הָעוֹף נֶאֱכָל בְּאַפִּיקוֹר' וּלְאַשְׁמְעִינַן הָא בָּשָׂר אַחַר גְּבִינָה לֹא וּכְבָר כָּתַבְנוּ מִזֶּה לְעֵיל בְּאוֹרֶךְ יְעַיֵּן שָׁם הֵיטֵב וְאֵין לְהַאֲרִיךְ: בא"ד וּמְפָרֵשׁ ר"ת בֵּין תַּבְשִׁיל שֶׁל בָּשָׂר לְתַבְשִׁיל שֶׁל גְּבִינָה רְשׁוּת וּבֵין תַּבְשִׁיל שֶׁל בָּשָׂר לִגְבִינָה חוֹבָה עכ"ל רְבוֹתָא אַשְׁמְעִינַן

אַף שֶׁאֵין הַבָּשָׂר בְּעַיִן כֵּיוָן שֶׁהַגְּבִינָה בְּעֵי קִינּוּחַ ונט"י וּמֵהָכָא, אֵין רְאָיָה דְּבָשָׂר וְאַחַ"כ גְּבִינָה מֻוָתָּר ע"י קִינּוּחַ וַהֲדָחָה דְּשָׁאנֵי הכ' דְּאֵין אוֹכֵל הַבָּשָׂר אֶלָּא תַּבְשִׁיל שֶׁל בָּשָׂר ומש"ה סַגִּי בנט"י וה"ה דְּבָעֵי קִינּוּחַ דְּהָא לר"ת ע"כ שָׁיֵּשׁ חִילּוּק דְּבֵין תַּבְשִׁיל לְתַבְשִׁיל רְשׁוּת וְהַיְינוּ בֵּין בָּשָׂר לְחָלָב וּמַה שֶּׁהֵבִיאוּ רַשְׁ"י לְפָרֵשׁ כֵּן כְּבָר הֶאֱרַכְנוּ לְעֵיל בְּאוֹרֶךְ ובי"ד אֲבָאֵר עוֹד בעזה"י גמ' מִפְּנֵי מָה אָמְרוּ מַיִם אַחֲרוֹנִים חוֹבָה שֶׁמֶּלַח סְדוֹמִית כו' וּלְקַמָּן אָמְרִינַן מַיִם אַחֲרוֹנִים הוֹצִיאוּ אִשָּׁה מִבַּעְלָהּ וְעַיִּין בָּרִי"ף דמש"ה מַיִם אַחֲרוֹנִים חוֹבָה וְאֶפְשָׁר דמ"מ נ"מ במ"ש מֶלַח סְדוֹמִית יֵשׁ דְּבְמַחֲנָה חַיָּיבִין בְּמַיִם אַחֲרוֹנִים מִשּׁוּם סַכָּנָה וְאִלּוּ מִשּׁוּם שֶׁהוֹצִיאוּ אִשָּׁה מִבַּעְלָהּ אֶפְשָׁר דְּלָא הָיוּ חַיָּיבִין בַּמַּחֲנָה בְּמַיִם אַחֲרוֹנִים וְעַנְיַן מֶלַח סְדוֹמִית עַיֵּין בר"מ זַ"ל הל' בְּרָכוֹת פ"ז שר"ל שֶׁטֶּבַע שֶׁל מֶלַח חָזָק וְרַע וע"ש כָּךְ נִקְרָא מֶלַח סְדוֹמִית וְעַיֵּין מִגְּדוֹל עוֹז שֶׁכָּתַב וְזֶה שֶׁלֹּא כְּדִבְרֵי הַתּוֹסָ' כָּאן בד"ה מַיִם וְעַיֵּין בא"ד יע"ש: כָּל מִלְחָא מַאי פי' פְּשִׁיטָא דְּצָרִיךְ לִיטּוֹל יָדַיִם וְעַיֵּין ר"מ ה"ב גי' אַחֶרֶת אוֹ כָּיֵיל שֶׁאָכַל מֶלַח: ע"ש אָמַר אַבָּיֵי מֵרֵישׁ הֵ"א כו' משו' דְּשָׁרְיָא רוּחַ רָעָה ונ"מ לְהַזָּהֵר שֶׁלֹּא יַעַבְרוּ ב"א עָלָיו וּמֵרֵישׁ הֵ"א שָׁמָּא יֵאֶרַע קַלְקָלָה וְאֵין נ"מ בֵּין מַהְדַּר וּבֵין תּוֹךְ ד"א וְאָמַר מְשׁוּם סַכָּנָה וּבַתְּנָאִים הַמְּוַזְּכָרִים דְּהַיְינוּ דְּלָא מַהְדַּר כו' וְכֵן כֻּלָּם אַשְׁמְעִינַן דְּלָאו מְשׁוּם מֵיאוּס אֶלָּא מְשׁוּם סַכָּנָה וּלְהַזָּהֵר מֵהֶם וְכָתַב יש"ש בְּסִימָן י"ב בְּפֵירְקִין אַף שָׁיֵּשׁ חֵרֶם מִקַּדְמוֹנִים שֶׁלֹּא לַעֲשׂוֹת וְלִסְמוֹךְ עַל רְפוּאַת הַתַּלְמוּד שֶׁלֹּא לְהוֹצִיא לַעַז עַל הַקַּדְמוֹנִים וְלֹא יָדְעוּ שֶׁהַדּוֹרוֹת וְהָעִתִּי' מְשֻׁתָּנִים אעפ"י כֵן מַה שֶּׁיֵּשׁ לְמַיְחֵשׁ מֵהֶזִּיקוֹת וּכְשָׁפִים שֶׁבְּגוּפוֹ לְמַיְחֵשׁ מִיְּבֵעֵי וְכֵן רָאוּי לִנְהוֹג וְעַיֵּין בש"ע י"ד סִימָן קי"ז ובפר"ח שָׁם ובי"ד אֶכְתּוֹב מִזֶּה בעזה"י: וּבְרַשְׁ"י ד"ה אָמְרוּ אִינְהוּ מִילְתָא אַף הֵם הָיוּ בְּקִיאִין בַּדָּבָר כו' וְאִיכָּא דְּאָמְרוּ שֶׁאָמְרוּ שָׁם וְלָא מוֹכְחָא מִלְתָא עכ"ל לפי' רַאשׁוֹן שֶׁהָיוּ עוֹשִׂין כְּיִשּׁוּף לְהַצִּיל עַצְמָם מַשְׁמַע דְּשָׁרֵי לַעֲשׂוֹת כְּיִשּׁוּף כה"ג וְלֹא אָסְרָה תּוֹרָה אֶלָּא לְהִתְעַסֵּק וּלְהַאֲמִין בְּדִבְרֵי הַבַאי וְהֶבֶל אָסוּר אֲבָל לִלְמוֹד לְהָבִין מֻוָתָּר וְהַיְינוּ דְּסַנְהֶדְרִין לָמְדוּ כְּיִשּׁוּף וְכֵן כָּתַב יש"ש סי"ג כָּאן וי"א דְּאָסוּר וּלְכָךְ פֵּירְשׁוּ דְּאָמְרוּ שָׁם וְאֶפְשָׁר דכ"ע מוֹדִים דְּשָׁרֵי וְהָא דפי' דְּאָמְרוּ שָׁם מִשּׁוּם דְּגַנַּאי הָיָה לָהֶם לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בְּכִישּׁוּף אִם הָיָה אֶפְשָׁר ע"י ד"א ע"י שֵׁם ומ"ש רַשְׁ"י וְלָא מוֹכְחָא מִלְתָא ר"ל אֵין הָכְרַע מִן הגמ' אֵיזֶה פי' נָכוֹן וְעוֹד י"ל דְּמִלַּת אָמְרוּ הֵם מִלְתָא מַשְׁמַע כפי' רַאשׁוֹן דְּוַמְיָא דְּאָמְרָה אִיהִי מִילְתָא וְעַיֵּין בְּרַשְׁ"י בְּשַׁבָּת פ"א ע"ב פירש"י אָמְרוּ אִינְהוּ מִלְתָא ע"י שֵׁם טָהֳרָה: גְּמָרָא אָמְרָה מַאי אֶעְבֵּד לְכוּ דְּלָא מְקַנַּח בְּחַסְפָּא הָא וּנְדַאי הָא דְּאָמְרִינַן דְּקָשֶׁה לִכְשָׁפִים הפי' מַאן דַּעֲבִיד הָא יָכוֹל לַעֲשׂוֹת לוֹ כְּשָׁפִים וְאִם לָאו אֵין מַזִּיק לוֹ הַכִּישּׁוּף אֶלָּא דְּאִיכָּא לְמֵימַר דְּבְגוּפוֹ אֵין יְכוֹלִין לַעֲשׂוֹת לוֹ וְלָא כְּהַהִיא אַרְבָּא שֶׁהֲרֵי אֲסָרַתָּה לְאַרְבָּא וְאִינְהוּ הָיוּ יְכוֹלִין לְבַטֵּל כִּישּׁוּף ומ"מ אָמְרָה מַאי אֶעְבֵּד לְכוּ דְּאִי לָאו דְּנִזְהָרִין הָיוּ מִדְּבָרִים הַהֵמָּה לֹא הָיָה מְהַנֵּי הַלַּחַשׁ שֶׁלָּכֶם לְהָסִיר הַכִּישּׁוּף הַזֶּה וְאַף אִי אָמְרִי' ע"י שֵׁם מ"מ כְּשָׁפִים מַכְחִישִׁין כו' כִּדְאָמַר לְעֵיל בפ"ק ט' ב' גַּבֵּי ר' פִּנְחָס בֶּן יָאִיר וְעוֹף אֶפְשָׁר לוֹמַר דְּמַטְרוֹנִיתָא לָא הֲוָה יָדְעָה דְּאִינְהוּ אָמְרָה מִילְתָא וְסָבְרָה דְּמַעֲצָמָהּ שְׁרֵיָיה סְפִינְתָּא ומש"ה אָמְרָה מַאי אִיעֲבוּד לְכוּ כו' וּבָאֱמֶת דְּשָׁאנֵי הָכָא דְּלָא הָיָה בְּגוּף הָאָדָם כמ"ש מָהַרְשָׁ"א זַ"ל ומש"ה אִי לָאו דְּאָמְרִי אִינְהוּ מִלְתָא לָא שְׁרֵיָיה לַאַרְבָּה ומ"מ לְמֵידִין מִדִּבְרֵי מַטְרוֹנִיתָ' דְּמִי שֶׁנִּזְהָר מִדְּבָרִים אֵלּוּ אֵין כִּישּׁוּף שׁוֹלֵט בְּגוּפוֹ שֶׁל אָדָם ועי' מָהַרְשָׁ"א ועי' רַשְׁ"י ד"ה לִכְשָׁפִים אֵין נוֹחִין לָחוּל עָלָיו: (דף קו ע"א) גְּמָרָא כִּי אֲתָא רָבִין אָמַר רַאשׁוֹנִים הֶאֱכִילוּ בְּשַׂר נְבֵילָה אַחֲרוֹנִים הָרְגוּ הַנֶּפֶשׁ רָבִין בָּא לוֹמַר דְּאֵירַע מעש'

יוֹתֵר חֲמוּרָה ע"י שֶׁלֹּא הָיוּ נִזְהָרִין בְּדִבְרֵי חֲז"ל דַּהֲרָגָה וּמִסְתָּמָא נָמֵי הָא דְּאָמַר רֵאשׁוֹנִים הָאֶכִילוּ בְּשַׂר נְבֵילָה נָמֵי לְחוּמְרָא וְאֵינִי יוֹדֵעַ מַה חוּמְרָא דִּנְבֵילָה יוֹתֵר מִבְּשַׂר חֲזִיר וְאַדַּרְבָּה בַּחֲזִיר אִיכָּא תַּרְתֵּי לָאו דַּחֲזִיר וְלָאו דִּנְבֵילָה וּבִנְבֵילָה לֵיכָּא אֶלָּא חֲדָא וְדוֹחֵק לוֹמַר דְּרָבִין אָמַר דְּמַעֲשֶׂה הָכִי הָוָה וַאֲפִילּוּ אִם נֹאמַר דְּבַחֲזִיר לֵיכָּא לָאו דִּנְבֵילָה דְּאֵין אִיסּוּר חָל עַל אִיסּוּר כמ"ש הר"מ בהל' מ"א פ"ד ה"ב יע"ש מ"מ שָׁוִוין הֵמָּה דְּאִי דִּנְבֵילָה מְטַמֵּא חֲזִיר נָמֵי מְטַמֵּא דִּכְתִי' קָרְאֵי דִּבְהֵמָה וְחַיָּה טְמֵאָה דִּמְטַמְּאִי ועי' ר"מ הל' אֲבוֹת הַטֻּמְאָה פ"א ה"ב יְעַוְּיֵן שָׁם וְאִם כֵּן שָׁוִוין הֵמָּה בְּשַׂר חֲזִיר כְּמוֹ בְּשַׂר נְבֵילָה וְאִם נֹאמַר דְּאִיסּוּר עֲשֵׂה דְּשָׁאִינוּ זָבוּחַ שַׁיָּיךְ בִּנְבֵילָה כמ"ש הַתּוֹסָ' בִּפְסָחִים וְכַמָּה דְּזוּכְתִּין בְּהָא ר"ש אוֹמֵר הָאוֹכֵל נְבֵילָה בי"ה בכ"ש גַּבֵּי מַצָּה שֶׁל טֶבֶל וּבִשְׁבוּעוֹת כ"ז תוס' ד"ה הָאוֹכֵל יע"ש א"כ נְבֵילָה חֲמוּרָה דְּאִית בָּהּ עֲשֵׂה דְּאֵין זָבוּחַ וְלָאו דִּנְבֵילָה וּבְהֵמָה טְמֵאָה לֹא שַׁיָּיךְ בָּהּ עֲשֵׂה דְּאֵין זָבוּחַ וְאֵין אמ"ה נוֹהֵג בָּהֶן וּכְנִרְאֶה דְּזֶה בָּזֶה תַּלְיָא כַּמְבֹאָר בְּמָקוֹם אַחֵר ואמ"ה אֵין נוֹהֵג בַּטְּמֵאִים מִי שֶׁבְּשָׁרוֹ מֻתָּר כו' וַהֲוָה נְבֵילָה חֲמוּרָה וּמִיהוּ אִי אָמְרִינַן הָא דְּאֵין אִיסּוּר חָל עַל אִיסּוּר הַיְינוּ לְעִנְיַן עוֹנֶשׁ דְּלָא לָקֵי עָלֶיהָ שְׁמוֹנִים וְכַדּוֹמֶה לְעִנְיַן ב' חַטָּאוֹת בְּשׁוֹגֵג אֲבָל לְעִנְיָן דְּעוֹבֵר ב' עֲבֵירוֹת עוֹבֵר וּכְמוֹ דְּאָמְרִינַן יְבָמוֹת ל"ב לְקֻלְבְּרוֹ בֵּין רְשָׁעִים גְּמוּרִים כַּמְבֹאָר שָׁם בְּאוֹרֶךְ בְּרֹאשׁ"י ותו' וּכְבָר עָמַדְנוּ עַל חֲקִירָה זוֹ בְּמָקוֹם אַחֵר עֲדַיִן קָשֶׁה דַּחֲזִיר חָמוּר דְּאִית בֵּיהּ תְּרֵי לָאוִין וְאֶפְשָׁר דַּעֲשֵׂה חֲמוּרָה מִלָּאו וּמִיהוּ בִּיבָמוֹת אָמְרִינַן דָּל"ת חָמוּר מִינֵּיהּ דְּאָמַר לָאו ל"ת חָמוּר וְאָתֵי עֲשֵׂה כו' יע"ש הֵיטֵב ועי' בר"מ פ"א ה"ב ועמ"ש בְּרֹאשׁ"י חֲדָא מֵהָנֵי לְחוּמְרָא וַחֲדָא לְקֻלְּא: וּבְרֹאשׁ"י ד"ה הָאֶכִילוּ בְּשַׂר חֲזִיר כו' הָאֶכִילוּ נְבֵילוֹת עכ"ל וּבְיוֹמָא פ"ג ב' כָּתַב רַשׁ"י דְּחֶנָנִי יִשְׂרָאֵל מוֹכֵר לְיִשְׂרָאֵל בָּשָׂר כָּשֵׁר וְלָעַכּוּ"ם בְּשַׂר חֲזִיר יע"ש וְעַיֵּין מהר"מ וּבְמָהָרָ"ם שי"ף כָּתַב דִּימֵי הַשָּׁמָד הָיָה וְכֵן כָּתַב ב"י עכ"ל אֻמַּת שֶׁכֵּן כָּתַב ב"י בסי' קי"ז עַל רְאִיַּית ראב"י דְּמֻוָּתָר לְהַסְתַּחֵר בְּדָבָר אָסוּר מַהָא דְּאַכְּיִלוּ בְּשַׂר חֲזִיר בְּאַכְסַנְיָא יְהוּדַיִת' דִּימֵי הַשָּׁמָד הָיוּ וְהָיוּ מַחֲזִיקִין בְּפַרְהֶסְיָא לָעַכּוּ"ם יע"ש וּבָזֶה א"ש לְאוֹתָן הָאוֹמְרִים דְּבִסְתָמָא אָסוּר לְמָכוֹר לָעַכּוּ"ם נְבֵילָה וְאֵיכָּא גְּנֵיבַת דַּעַת עי' בְּסַוּגְיָא דְּשׁוֹלֵחַ יָדָךְ אֶלָּא דְּהָיוּ מַחֲזִיקִין עַצְמָן לָעַכּוּ"ם בְּפַרְהֶסְיָא וּמִסְתַּתְּרִים נָמֵי בְּדָבָר טָמֵא וה"ה שֶׁהָיוּ יְרֵאִים נָמֵי לוֹמַר נְבֵילָה אֲנִי מוֹכֵר לְךָ שֶׁלֹּא יַרְגִּישׁוּ בּוֹ שֶׁהוּא יְהוּדִי דְּעַכּוּ"ם לֹא מֻזְהָרִין עַל גְּנֵיבַת דַּעַת וּמִיהוּ אֶפְשָׁר בְּשַׂר טָרֵיפָה הֶאֱכִילוּ וּנְבֵילָה לָאו דַּוְקָא וְהָא דְּלֹא הִכִּיר בְּמַלְבּוּשׁ אֶלָּא שֶׁהָיוּ יְרֵאִים בְּפַרְהֶסְיָא וְאִלּוּ נָטַל יָדָיו הִכִּירוּ שֶׁהוּא יְהוּדִי וְהָיָה יָכוֹל לוֹמַר לִנְקִיוּת הוּא דַּעֲבִיד ומש"ה סָבוּר שֶׁהוּא עַכּוּ"ם וְהֶאֱכִילוּ בְּשַׂר חֲזִיר: ובד"ה חֲדָא מְהַנֵּי לְחוּמְרָא דְּבְשַׂר חֲזִיר אִית בֵּיהּ תַּרְתֵּי אִיסּוּרֵי עכ"ל כְּבָר כָּתַבְנוּ מִזֶּה בַּגְּמָרָא דְּאַף אֵין אִיסּוּר חע"א ר"א אֶפְשָׁר דְּסוֹבֵר אִיסּוּר חע"א וַהֲוָה נְבֵילָה וַחֲזִיר אוֹ דמ"מ תַּרְתֵּי אִיסּוּרֵי עֲבִיד אַף דְּאֵין אִיסּוּר חע"א ועי' לְעֵיל ומ"ש לִישָׁנָא דִּתְרֵי אִיסּוּרֵי מַשְׁמַע בִּנְבֵילָה לֵיכָּא אֶלָּא חֲדָא אֶפְשָׁר דְּשָׁאִין זָבוּחַ לֵית לֵיהּ לְרַשׁ"י וְהַמְעַיֵּין בְּשִׁבוּעוֹ' כ"ד א' בַּתּוֹסָפוֹת ד"ה הָאוֹכֵל מוּכָח דְּלְרַשׁ"י אִית לי' עֲשֵׂה דְּשָׁאִינוּ זָבוּחַ וע"כ חֲזִיר חָמוּר דְּאִית בֵּיהּ תְּרֵי לָאוִין וּסְתִימַת לְשׁוֹן רַשׁ"י מַשְׁמַע דִּבְנְבֵילָה לֵיכָּא אֶלָּא חֲדָא וְרָבִין אֶפְשָׁר דְּסוֹבֵר אֵין אִיסּוּר חע"א ומש"ה נָקִיט נְבֵילָה דְּחָמוּר טְפֵי דְּאִית תְּרֵי אִיסּוּרֵי נְבֵילָה וַעֲשֵׂה דְּאֵינוֹ זָבוּחַ בִּטְהוֹרָה וְאַף דְּאֵין אִיסּוּר חע"א אַף עַל עֲשֵׂה מ"מ א"א לָחוּל נְבֵילָה בע"א וכה"ג כָּתְבוּ התו' רֵישׁ ג"ה ד"ה אַלְמָא אֲבָל מוֹסִיף לָא הֲוָה כמ"ש בג"ה דְּמַה שֶּׁנֶּאֱסָרָה לְגָבוֹהַּ כְּעֵין זֶה בְּחַיֵּי' נָמֵי לֹא הָיְתָה רְאוּיָה לְגָבוֹהַּ אִם לֹא לְאַחַר

שֶׁנִּשְׁחֲטָה וְאֵין זֶה מוֹסִיף כה"ג גַּם רַשִׁ"י אֶפְשָׁר דְּסוֹבֵר תְּרֵי אִיסּוּרֵי הַיְינוּ תְּרֵי לְאִוּוּיֵן מְחֻלָּקִין בְּשֵׁמוֹת וְעוֹד דְּרַשִׁ"י אֶפְשָׁר סוֹבֵר דְּלֵית אִיסּוּר עֲשֵׂה וְהַתּוֹ' בִּשְׁבוּעוֹת לָאו אַלִּיבָּ' תי' דְּהָא רַשִׁ"י בִּפְסָחִים כת' בפי' אַאִיסּוּר אמ"ה ועי' תו' פְּסָחִים ל"ד יע"ש וְאֵין לְהַאֲרִיךְ כָּאן וּבִפְסָחִי' אֲבָאֵר בָּזֶה: ע"ש חֲדָא מֵהָנֵי לְקֻלָּא וַחֲדָא מְהַנֵּי לְחוּמְרָא אֶפְשָׁר תַּלְמוּדָא מַסִּיק לָהּ דַּהֲוָה לְחוּמְרָא דְּמִסְתָּמָא לָא הֲוָה אֶלָּא חֲדָא מַעֲשֶׂה אֶלָּא חַד אָמַר הוֹצִיאָהּ וח"א קַטְלָהּ אוֹ תְּרֵי מַעֲשֵׂי הָווּ ור"א מַתְנֵי לְחוּמְרָא וְרָבִין סוֹבֵר נְבֵילָה חֲמוּרָה כמ"ש כָּל זֶה לְעֵיל יע"ש: וּבְתוֹ' ד"ה חֲזִינְהוּ כו' אא"כ כו' מִדְּכָתְבוֹ הַהוּא גַּבְרָא מַשְׁמַע דְּאֵין מוֹעִיל מַה שֶּׁשְּׁדֵי אָדָם אַחֵר מִפֶּוּמָּא דְּחַצְבָא וְשָׁתָה וּבָא אָדָם אַחֵר לִשְׁתּוֹת צָרִיךְ ג"כ לִשְׁפּוֹךְ וְכֵן יֵשׁ לְיָזָהֵר ועי' מהר"מ מִלּוּבְלִין דְּהוּא תי' עַל קֻוּשְׁיָא שְׁנִיָּה שֶׁלֹּא הוֹדִיעוֹ וְהוּא כמ"ש כָּאן: אִתְּמַר חֲמֵי הָאוּר חִזְקָ' אָמַר אֵין נוֹטְלִין מֵהֶם לַיָּדַיִם ור"י אָמַר נוֹטְלִין לְיָדַיִם חֲמֵי טְבֶרְיָא כו' עכ"ל.

קוֹדֶם בּוֹאִי לְדַבֵּר בְּסֵוּגְיָא הַזֹּאת אַקְדִּים כַּמָּה עִיקָּרִים הַצְּרִיכִין לַסֵּוּגְיָא זוֹ כִּי עֲמֻקָּה הִיא וְאֶכְתּוֹב בְּקוֹצֶר: דַּע לְךָ כִּי הר"מ ז"ל בהל' בְּרָכוֹת פ"ו ה"ז הִתְנָה ד' תְּנָאִים שֶׁיִּהְיוּ בַּמַּיִם וְאָז יִוָּכְשְׁרוּ לנט"י אַף לְחֻלִּין וְאֵלּוּ הֵן הד' דְּבָרִים שִׁנּוּי מַרְאֶה וּגְלוּי וַעֲשִׂיַּית מְלָאכָה וְהֶפְסֵד שֶׁמּוֹנֵעַ הַבְּהֵמָה מִלִּשְׁתּוֹת מֵהֶן.

וְהִנֵּה שִׁנּוּי מַרְאֶה הוּא מִשְׁנָה פ"א דמס' יָדַיִם מ"ג וּבַמִּשְׁנָה לֹא נִזְכַּר אֶלָּא שִׁינּוּי מחמ' ד"א דְּהַיְינוּ שֶׁל דְּיוֹ כו' דְּהֵם מִינֵי צִבְעוֹנִים דְּפָסוּל לנט"י אֲבָל מחמ' מְקוֹמָן עַצְמָן לֹא הֶזְכֵּ' שָׁם והר"מ ז"ל הוֹסִי' מֻחֲמַת מְקוֹמָם דְּפְסוּלִין וְכָתַב הכ"מ דמ"ש וְכֵן כָּתַב בב"י בְּאוֹרַח חַיִּים סִימָן ק"ס יע"ש וְהַיְינוּ דְּמֻחֲמַת מְקוֹמָן שֶׁהַמָּקוֹם הַהוּא מְשֻׁוָּנֶה וּמֻחֲמַת כָּךְ גּוֹרֵם צֶבַע אַחֵר לַמַּיִם וַהֲוָה כְּצֶבַע שֶׁנָּפַל לַמַּיִם וְנִשְׁתַּנּוּ מַרְאִיתָן דְּפְסוּלִים אֲבָל נִשְׁתַּנּוּ מֻחֲמַת ד"א שִׁנּוּי בַּמִּשְׁנָ' שָׁם וּבִנְשְׁתַּנּוּ שֶׁלֹּא מֻחֲמַת עַצְמָן עפ"י אֵיזֶה מִקָּרֶה אוֹ שֶׁעָמְדוּ בְּעָשָׂן דְּזֶה הֲוָה שֶׁלֹּא מֻחֲמַת עַצְמָן פְּסוּלִין כַּמְבוֹאָר בר"מ הל' פָּרָה אֲדֻמָּה פ"ט הי"ג חֲשִׁיב מֻחֲמַת עָשָׂן כְּמֻחֲמַתְ ד"א וּמֻחֲמַת עַצְמָן כְּשֵׁירִים ובטא"ח כָּתַב דְּמֻחֲמַת עַצְמָן פְּסוּלִין וְהִשִּׁיגוּ הָאַחֲרוֹנִים הט"ז ומ"א דְּכָשֵׁר לנט"י וּלְקַמָּן אֲבָאֵר וְגָלוּי זֶה לֹא נִזְכַּר שָׁם בַּמִּשְׁנָה אֶלָּא מִסְּבָרָ' דְּנַפְשֵׁיהּ אָמְרָהּ כמ"ש הכ"מ ובב"י בא"ח משו' הַהִיא דְּאָמְרִינַן בע"ז ל"ה דְּלָא יְרַחֵץ כו' וְסוֹבֵר רַבֵּינוּ דכ"ש לנט"י וְאִם נָטַל פָּסוּל יע"ש וּמִיהוּ הָא לִיכָּא לְמֵימַ' דְּטַעֲמָא דְּפָסוּל בְּגִילּוּי דְּאֵין רְאוּיִן לִשְׁתִּיַּית אָדָם מִשּׁוּם סַכָּנָה דְּמַה בְּכָךְ מ"מ רָאוּיִן הֵם לִשְׁתִּיַּית בְּהֵמָה וּכְשֵׁירִים דְּאַף שֶׁכָּתַב רַבֵּינוּ יוֹנָה וְהֶבִיאוֹ הב"יבְּסִימָן ק"ס שָׁם דְּאִם אֵין רָאוּי לִשְׁתִּיַּ' שֶׁל אָדָם פָּסוּל הַיְינוּ טַעְמָא דְּאִי אֵין אָדָם יָכוֹל לִשְׁתּוֹת ע"י הַדְּחָק גַּם הַבְּהֵמָה אֵינָהּ שׁוֹתָה משא"כ כה"ג דְּטַעְמָא מִשּׁוּם סַכָּנָה וּרְאוּיִן הֵן לִשְׁתּוֹת וְעָשִׂיתָ מְלָאכָה מִשְׁנָה שָׁם מ"ב מְבוֹאָר דְּאִם נַעֲשׂוּ בָּהֶן מְלָאכָה דְּפְסוּלִין לנט"י וְטַעַם פְּסוּלִין כָּתַב הר"מ דְּנַעֲשׂוּ כְּשׁוֹפְכִין בפי' הַמִּשְׁנָיוֹת וְשָׁם ה"ח וּשְׁאָר פּוֹסְקִים יְעֻיַּן אֲבָל הר"ש בפ"ק דְּיָדַיִם מ"ג כת' הַטַּעַם דְּנִשְׁתַּנּוּ מִתּוֹרַת מַיִם יע"ש הֵיטֵב וּבִלְבוּשׁ א"ח כת' בס"ב דְּעָשָׂה מְלָאכָה פָּסוּל שא"א שֶׁלֹּא יִשְׁתַּנּוּ מַרְאִיתָן קְצָת וְעַיֵּן בְּאֵלִיָּה זוּטָא שכת' שָׁם דהר"ש אֶפְשָׁר לָאו מִשּׁוּם דְּנִשְׁתַּנּוּ מַרְאִיתָן אֶלָּא שֶׁבִּטְּלוֹ מִתּוֹרַת מַיִם כְּמוֹ חֲמֵי הָאוּר יע"ש וְיָפָה כִּוּוּן וּמַיִם שֶׁנִּפְסְלוּ מִשְׁתִּיַּית בְּהֵמָה ג"כ בְּהַהִ מִשְׁנָה הַמַּיִם שֶׁנִּפְסְלוּ מִשְׁתִּיַּת בְּהֵמָה בְּכֵלִים פְּסוּלִים בַּקַּרְקַע כְּשֵׁרִים יע"ש וְכָל זֶה בנט"י שֶׁהֵם בְּמַיִם שְׁאוּבִין בָּעֵינַן ד' תְּנָאִים: וְהִנֵּה בְּדִין הַמְקֻוֶּה שֶׁהִיא מִמֵּי גְּשָׁמִים לִטְבֹּל בָּהֶן גּוּפוֹ

לַעֲלוֹת מִטֻּמְאָה וכ"ש טְבִילָ' יָדִים שֶׁהֵן כְּשֵׁרִים בְּמִקְוֶה כְּשֵׁרָה כְּמוֹ שֶׁיִּתְבָּאֵר לְקַמָּן יֵ"ש לָהּ דִּינִים קצת' שָׁוִין לנט"י וּקְצָתָם אֵין דִּינָן שָׁוֶה וַאֲבָאֵר.

שִׁינּוּי מַרְאָה אֵין פּוֹסֵל אֶת הַמִּקְוֶה ר"ל שֶׁנָּפַל צֶבַע אוֹ מִימֵי צֶבַע כְּמוֹ דְּיוֹ וְקַנָּקַנְתּוּם הַמְּזָכָּר לְעִנְיַן נט"י אֵין פּוֹסֵל הַמִּקְוֶה וכ"ש נִשְׁתַּנּוּ מֵחֲמַת עַצְמָן אוֹ מָקוֹמָן דְּאֵין פּוֹסְלִין הַמִּקְוֶה בְּכָךְ כְּמוֹ שֶׁמְּבוֹאָר במ"ג פ"ז דְּמִקְוָואוֹת לְהֶדְיָא הֵדִיחַ בּוֹ סַלֵּי זֵיתִים וַעֲנָבִים אֵין פּוֹסֵל הַמִּקְוֶה ר"י אוֹמֵר מִימֵי הַצֶּבַע פּוֹסְלִין הַמִּקְוֶה בג' לֻוגִּין וְלֹא בְּשִׁינּוּי מַרְאֶה ר"ל דַּהֲוָה מַיִם שְׁאוּבִין שֶׁפּוֹסְלִין הַמִּקְוֶה בג' לֻוגִּין חָסֵר מֵהֶן קוֹרְטֶב אֵין פּוֹסְלִין הַמִּקְוֶה אַף שֶׁנִּשְׁתַּנּוּ מַרְאִית הַמַּיִם בִּשְׁבִילָן וה"ה צֶבַע גּוּפָא שֶׁנָּפַל לַמִּקְוֶה וְנִשְׁתַּנָּה מַרְאָיו דכ"ש הוּא כְּמוֹ שֶׁאָבֵאר דְּכָשֵׁר אָמְנָם אָמְרוּ בַּמִּשְׁנָה הַהִיא יַיִן וּמוֹהֵל הַשָּׁמֶן לְתוֹכוֹ פּוֹסֵל הַמִּקְוֶה אִם נִשְׁתַּנּוּ מַרְאָיו וְכֵן פְּסַק הר"מ ז"ל בה' מִקְוָאוֹת פ"ז ה"ח מֵי הַצֶּבַע אֵין פּוֹסְלִין אֶת הַמִּקְוֶה בְּשִׁינּוּי מַרְאֶה אֶלָּא בג' לֻוגִּין וְכָתַב בַּהֵ"א דְּיַיִן וּמוֹהֵל פּוֹסְלִין בְּשִׁינּוּי מַרְאֶה וְהוּא דִּבְרֵי ר"י בַּמִּשְׁנָה דְּמִקְוָאוֹת שֶׁהֵבִיא לְעֵיל בְּסָמוּךְ וְחִילּוּק שֶׁבֵּין מֵימֵי הַצֶּבַע אוֹ צֶבַע גּוּפָא לְמֵי פֵּרוֹת בְּעַצְמָם מְבוֹאָר בח"מ ובר"ש בפי' הַמִּשְׁנָה שָׁם ובטי"ד סִימָן כ"א בב"י כָּתַב דְּשָׁאנֵי צֶבַע דְּלֵית בֵּיהּ מַמָּשָׁא אֶלָּא שֶׁנִּצְבְּעוּ הַמַּיִם מִמֶּנּוּ וה"ה מֵימֵי הַצֶּבַע לֹא מֵחֲמַת עַצְמָן הֵן כָּךְ אֶלָּא מֵחֲמַת הַצֶּבַע הַנִּיתָּן לְתוֹכוֹ משא"כ מֵי פֵּרוֹת וְיַיִן שֶׁהֵן בְּתוֹלְדוֹתָן כָּךְ בְּמַרְאִיתָן כְּשֶׁנִּפְלוּ לַמִּקְוֶה אִם נִשְׁתַּנּוּ מַרְאִית הַמַּיִם פּוֹסְלִין הַמִּקְוֶה וְזֶה לְשׁוֹן הר"מ ז"ל בפ' ז' ה"א אֵין הַמִּקְוֶה פּוֹסֵל לֹא בְּשִׁינּוּי טַעַם וְלֹא בְּשִׁינּוּי הָרֵיחַ אֶלָּא בְּשִׁינּוּי מַרְאֶה פּוֹסֵל וְצָרִיךְ לוֹמַר דְּלָאו בְּכָל שִׁינּוּי מַרְאֶה פּוֹסֵל אֶלָּא יַיִן וּמֵי פֵּרוֹת אֲבָל נִשְׁתַּנּוּ מֵחֲמַת מֵימֵי צֶבַע וכ"ש מֵחֲמַת עַצְמָן אוֹ מָקוֹמָן אוֹ עָשָׂן דְּכִשֵּׁירִים וְכֵן כָּתַב שָׁם בְּסָמוּךְ כֵּיצַד הַיַּיִן כו' וְזֶה מְבוֹאָר וּפָשׁוּט הוּא וְגִלּוּי לֹא שַׁיָּיךְ בְּמִקְוֶה וּרְצוֹנִי לוֹמַר בְּמֵי מִקְוֶה שֶׁרָאוּיִן לִטְבִילָ' כָּל גּוּפוֹ לֹא שַׁיָּיךְ גִּילּוּי כַּמְבוֹאָר בַּמִּשְׁנָה ד"ה בפ"ח דִּתְרוּמוֹת דר"י אוֹמֵר בְּכֵלִים כ' וּבְקַרְקָעוֹת מְרֻבִּין דְּהַיְינוּ מ' סְאָה בר"ש שָׁם שכ' תֵּדַע דְּכָל מְגֻלֶּה הוּא יע"ש וּבְמַעְיָן הַמּוֹשֵׁךְ אֲפִילּוּ כ"ש וְעַיֵּין בפר"ח י"ד סִימָן קי"ו ובר"מ הל' רוֹצֵחַ וּשְׁמִירַת נֶפֶשׁ יע"ש שֶׁפָּסַק כת"ק דְּכֹל שֶׁהַמַּיִם מְרֻבִּין כו' וא"כ וַדַּאי וכ"ש במ' סְאָה דְּמוֹדֶה דְּלֹא שַׁיָּיךְ בֵּיהּ גִּילּוּי וַעֲשַׂיִּית מְלָאכָה לֹא פּוֹסֵל בְּמִקְוֶה הָרָאוּי לְגוּפוֹ וְכֵן כָּתַב הכ"מ בפ"ו מהל' בְּרָכוֹת וְז"ל אֲבָל בְּמַיִם נוֹבְעִים אוֹ מֵי מִקְוֶה נִרְאֶה מִדִּבְרֵי רַבֵּינוּ דְּאֵין עֲשַׂיִּית מְלָאכָה פּוֹסְלִין הַמִּקְוֶה וְתָלָה דָּבָר זֶה בְּרַבֵּינוּ וּבְיֵרָאֶ' לִי וַאֲנִי תָּמֵהַּ עַל עַצְמִי הֲלֹא מִשְׁנָה שְׁלֵימָה שָׁנִינוּ בַּמִּקְוָאוֹת פ"ז מ"ג הֵדִיחַ סַלֵּי זֵיתִים וַעֲנָבִים וְשָׁרָה פִּתּוֹ דְּכָשֵׁר כו' והר"מ פָּסְקָה לַהֲלָכָה בהל' מִקְוָאוֹת פ"ז ה"ז יע"ש דְּהַיְינוּ מַיִם שֶׁנַּעֲשׂוּ בָּהֶם מְלָאכָה וְאַפִּ"ה כָּשֵׁר לָא מִיבַּעְיָא לְטַעַם הר"ש דָּמִים שֶׁנַּעֲשׂוּ מְלָאכָה דְּפָסוּל מֻחֲמַת שִׁינּוּי מַרְאֶה וּכְפִי הֲבָנַת הַלְּבוּשׁ בא"ח סִימָן ק"ס פְּשִׁיטָא דְּכָשֵׁר דְּלָא פָּסוּל שִׁינּוּי מַרְאֶה בְּצֶבַע וְכַדּוֹמֶה בְּמִקְוֶה אֶלָּא אֲפִילּוּ להר"מ דְּטַעְמָא דְּנַעֲשׂוּ כְּשׁוֹפְכִין לֹא שַׁיָּיךְ זֶה אֶלָּא בְּשָׁאוּבִין וְלֹא בְּמֵי מִקְוֶה ומש"ה שָׂרֵי בְּהֵדִיחַ בָּהֶן כֵּלִים אוֹ שׁוּרָה פִּתּוֹ בָּהֶן הַמְּזָכָּר בפ"ק דְּכֵלִים דְּפְסוּלִין לנט"י ובא"ח סִימָן ק"ס מְשׁוּם מְלָאכָה וּלְמִקְוֶה כְּשֵׁירִין כַּמְבוֹאָר במ"ג פ"ז דְּמִקְוָאוֹת שֶׁהֲבֵאתִיו וְאֵיךְ תָּלָה בְּיֵרָאֶה לִי: עוֹד רָאִיתִי שֶׁכָּתַב שָׁם הכ"מ וְז"ל וּמְפָרֵשׁ רַבֵּינוּ דל"ש בְּכֵלִים וּבַקַּרְקַע מִדְּלָא מַפְלִיג כְּדְמַפְלֵיג בְּנִפְסָלוּ מִשְּׁתֵּיתִ הַכֶּלֶב כמ"ש בְּסָמוּךְ עכ"ל לֹא יָדַעְתִּי אִם בָּא לוֹמַר מִדִּבְרֵי רַבֵּינוּ מוּכָח הָכִי הֲרֵי בְּהֶדְיָא כָּתַב כֵּן בֵּין בְּכֵלִים בֵּין בְּקַרְקַע וְהַיְינוּ בְּמַיִם שְׁאוּבִין אַף שֶׁהֵן עַתָּה בְּקַרְקַע וְאִי דְּדָיֵיק מִמִּשְׁנָה פ"ק דְּיָדַיִם דְּמַפְלֵיג בְּרֵישָׁא בְּמַיִם שֶׁנִּפְסְלוּ מִשְּׁתֵּית בְּהֵמָה בֵּין כֵּלִים לְקַרְקַע וּבְסֵיפָא אֵין מַפְלִיג

זֶה לָא יָדַעְנָא לְהוֹלְמוֹ כְּלָל דְּהָא בְּמַיִם שֶׁאֵין רְאוּיִן לִשְׁתִיָּה בְּוַדַּאי אֵין חִילּוּק דְּהָא לִשִׁיטַת הר"מ ז"ל אֵין כָּשֵׁר לִנְטִילַת יָדַיִם אֶלָּא מֵי הַמְּקוָה וְלֹא מַיִם שְׁאוּבִין כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְנוּ בפ"ו מֵהִלְכוֹת בְּרָכוֹת ה"ה דְּלָא כר"א בְּהַשָּׁגוֹתָיו וּשְׁאָר פּוֹסְקִים וְעַיֵּין בטא"ח סִימָן קנ"ט וּבָאַחֲרוֹנִים וְכֵיוָן שֶׁכֵּן הָא דְּמַפְלִיג בֵּין כֵּלִים לְקַרְקַע בְּנִפְסְלוּ מִשְּׁתִיַּת בְּהֵמָה ע"כ בְּמֵי מְקוָה מְחֻבָּרִין שֶׁלֹּא הָיוּ תְּלוּשִׁין מֵעוֹלָם ובכה"ג גַּם בְּעָשָׂה מְלָאכָה בְּמַיִם מְחֻבָּרִין וַדַּאי דְּלֹא נִפְסְלוּ לנט"י וכמ"ש הוּא בְּעַצְמוֹ בְּסוֹף דְּבָרָיו שָׁם דְּבְמֵי מְקוָה לֹא נִפְסְלוּ בְּכָךְ וּלְפִי' הר"א ז"ל וְרַבֵּינוּ יוֹנָה כַּמְבֹן' בא"ח סי' קנ"ט י"ל דאה"נ דְּבְרִישָׁא מַפְלִיג בֵּין כֵּלִים לְקַרְקַע דְּהַכֵּלִים פְּסוּלִין בְּקַרְקַע אַף בִּשְׁאוּבִין כְּשֵׁירִים לנט"י וּלְרַבֵּינוּ יוֹנָה אַף בִּמְחֻבָּרִין אֶלָּא שֶׁאֵין מ' סְאָה כַּמְבֹואָר בא"ח סִימָן קנ"ט וּבְסֵיפָא גַּבֵּי עָשָׂה מְלָאכָה אוֹ שִׁנּוּי מַרְאֶה מֻחֶמֶת צֶבַע וְעָשָׁן וּשְׁאָר דְּבָרִים לְבַד יַיִן וּמֵי פֵּירוֹת בְּקַרְקַע נָמֵי פְּסוּלִין וְהַיְינוּ בִּשְׁאוּבִין דַּחֲשִׁיב כְּשׁוֹפְכִין כֵּיוָן שֶׁהָיוּ פ"א תְּלוּשִׁין ולהר"ש תַּרְוַיְיהוּ מִשּׁוּם שִׁנּוּי מַרְאֶה אֲבָל מְחֻבָּרִין מֵעוֹלָם אֵין פּוֹסְלִין כ"א יַיִן וְחָלָב וּמֵי פֵּירוֹת כְּמוֹ שֶׁשָּׁנוּי במ"ג דפ"ז דְּמַקְוָאוֹת יע"ש ולהר"מ ז"ל צָרִיךְ לוֹמַר הָא דְּאָמַר דְּנִפְסְלוּ מִשְּׁתִיַּת בְּהֵמָה בְּקַרְקַע כְּשֵׁירִים בְּכֵלִים פְּסוּלִין הַיְינוּ בְּמְחֻבָּרִין דְּאִי לא"ה אֵין כְּשֵׁירִין לִטְבִילַת יָדַיִם כְּלָל בִּשְׁאוּבִין וְאִי דְּנָטַל בִּכְלִי הַיְינוּ כֵּלִים אֶלָּא בְּמְחֻבָּרִין וְהָא דְּלָא מְפַלְּגִ כֵּן בְּסֵיפָא בְּהָנָךְ תַּרְתֵּי בְּשִׁנּוּי מַרְאֶה ע"י צֶבַע אוֹ נַעֲשָׂה מְלָאכָה בֵּין כֵּלִים לְקַרְקַע דְּהַיְינוּ מְחֻבָּרִין מֵעוֹלָם דְּהָנָךְ תְּנֵי לְהוּ כְּבָר במס' מַקְוָאוֹת פ"ז מ"ג דְּהֵדֵיחַ כֵּלָיו וְכֵן שִׁנּוּי מַרְאֶה מֻחֶמֶת צֶבַע לְבַד מִיַּיִן וּמֵי פֵּירוֹת דְּכְשֵׁירִין לְמֵי מְקוָה ומש"ה לֹא צָרִיךְ לְמִתְנֵי הָכִי במס' יָדַיִם דְּכְשֵׁירִין בְּקַרְקַע וְהָא דְּתָנַן בְּרִישָׁא דְּנִפְסְלוּ מִשְּׁתִיַּת בְּהֵמָה דְּכְשֵׁירִים לְמֵי מְקוָה מְשׁוּם דְּלָא שָׁמְעִינַן בְּשׁוּם דֻּוכְתָּא בְּמַקְוָאוֹת וְאַדְּרַבָּה הָתָם תָּנַן בפ"ב מִשְׁנָה י' טִיט הַנָּרוֹק ר"א ור"י וְהוּא שִׁיעוּרָא דְּפָרָה שׁוֹחָה וְשׁוֹתָה מֵהֶן דְּכְשֵׁירִים וְאִם לָאו פְּסוּלִים כַּמְבֹואָר בר"ש שָׁם וּבְזָבָחִים כ"ב א' אִילֵימָא לְמָעוּטֵי טִיט הַנָּרוֹק וּבְתוֹסְ' שָׁם ד"ה לְמָעוּטֵי וּבְסֻוכָּה י"ט ד"ה טִיט הַנָּרוֹק יע"ש הֵיטֵב וְהֵ"א דְּגַם בְּנִפְסְלוּ מֻחֶמֶת מְלוּחִים אוֹ סְרוּחִים נָמֵי דְּנִפְסְלוּ בְּקַרְקַע קמ"ל דְּלָא וְזֶה הוּא חִילּוּק הָרִי"ף בְּבִרְכַּי' פ' א"ד הֶבְיאָם הָרֹא"ש כָּאן בְּשִׁמְעְתִּין וְכֵן הוּא מַסְקָנַת הַתּוֹסְ' כָּאן בד"ה מַיִם שֶׁנִּפְסְלוּ כו' וּזְבָחִים כ"ב א' שָׁם יע"ש הֵיטֵב וְעַיֵּין מ"ש לְקַמָּן בעזה"י.

כְּלָל הָעוֹלֶה מִדְּבָרֵינוּ דְּלִדְבְרֵי מִי שֶׁמַּכְשִׁיר מַיִם שְׁאוּבִין לִטְבִילַת יָדַיִם בְּקַרְקַע כֵּיוָן דְּהֶוְכְּשְׁרוּ לְבַעַל קְרָיִין וְהוּא שִׁיטַת הר"י ז"ל בְּהַשָּׁגוֹתָיו בפ"ו מהל' בְּרָכוֹת אֶפְשָׁר לוֹמַר הָא דְּחִילֵּק בְּרִישָׁא בֵּין קַרְקַע לְכֵלִים אַף בִּשְׁאוּבִין בְּקַרְקַע כְּשֵׁירִין וּבְסֵיפָא בְּמַיִם ע"י שִׁנּוּי מַרְאֶה אוֹ מַיִם שֶׁנַּעֲשׂוּ בָּהֶן מְלָאכָה פְּסוּלִין בִּשְׁאוּבִין בְּקַרְקַע מִדְּלָא מְפַלְּגִ כֵּן כְּמוֹ בְּרִישָׁא: עוֹד רָאִיתִי לְהכ"מ בפ"ו מהל' בְּרָכוֹת ה"ט שֶׁכָּתַב במ"ש הר"מ ז"ל מַיִם שֶׁנִּפְסְלוּ מִשְּׁתִיַּת הַכֶּלֶב (דְּהוּא מַה שֶׁשָּׁנוּי בַּמִּשְׁנָה מִשְּׁתִיַּת הַבְּהֵמָה) כְּמוֹ עֲכוּרִים אוֹ סְרוּחִים כָּתַב הכ"מ דְּמְפָרֵשׁ כפי' בָּתְרָא דְּרִי"ף וְהֶבְיאָם הָרֹא"ש כָּאן בִּשְׁמַעְתִּין דְּאַף טִיט הַנָּרוֹק נָמֵי דִּינָא הָכִי דְּכְשֵׁירִים בְּקַרְקַע יע"ש וְיֵשׁ לְתָמֹהַּ דַּהֲרֵי הר"מ פָּסַק בפ"ח ה"ט דְּהִלְכוֹת מַקְוָאוֹת הֵבִיא הָא דְּטִיט הַנָּרוֹק שֶׁאֵין פָּרָה שׁוֹחָה וְשׁוֹתָה מֵהֶן פְּסוּלִין והלח"מ בפ"ו מה"ב כָּתַב וְז"ל וְהָא דְּאָמְרִינַן בפ"ב דְּזָבָחִים דְּפְסוּלִין י"ל לנט"י הֵקֵילּוּ עכ"ל א"כ הוּא ז"ל מְחַלֵּק בֵּין טְבִילַת יָדַיִם דְּכְשֵׁירִים אַף בְּנִפְסְלוּ מִשְּׁתִיַּת בְּהֵמָה וּבֵין טְבִילַת גּוּפוֹ שֶׁהוּא מִן הַתּוֹרָה דְּפָסִיל בְּטִיט הַנָּרוֹק ונט"י כְּשֵׁירִין אַף בְּטִיט הַנָּרוֹק וּמַתְנִיתִין דפ"ק דְּיָדַיִם מ"ג שֶׁנִּפְסְלוּ בְּכֵלִים פְּסוּלִין בַּקַּרְקַע כְּשֵׁירִין מַיְירֵי אַף בְּטִיט הַנָּרוֹק וּבְקַרְקַע כְּשֵׁירִים לִטְבִילַת

יָדַיִם וְלֹא לִטְבּוֹל כָּל גּוּפוֹ בָּהֶן יע"ש: וַאֲנִי בְּעָנְיִי לֹא זָכִיתִי לְהָבִין דְּבָרָיו הַקְּדוֹשִׁים דְּאִם
נֹאמַר דר"מ דַּ"ל סוֹבֵר דְּטִיט הַנָּרוֹק הֲוָה בְּכָלַל מַיִם שֶׁנִּפְסְלוּ דְּסָתָמָא תְּנַן בְּמַתְנִיתִין מַיִם
שֶׁנִּפְסְלוּ מִשְּׁתִיַּת בהמ' בְּקַרְקַע כְּשֵׁירִים וע"כ דְּלִטְבִילוּ' יָדַיִם הוּא דְּכָשֵׁר אוֹ דְּנֹאמַר
דלהר"מ אֵין חִילּוּק בֵּין נִפְסְלוּ מֵחֲמַת עֲכוּרִין וְסֵרוּחִין וּבֵין נִפְסְלוּ מֵחֲמַת עֲכוּרִין כְּטִיט
הַנָּרוֹק כְּמוֹ שֶׁחִילְּקוּ התו' וְהָרֹא"ש דְּאֵין נִרְאֶה לוֹ הַךְ חִילּוּקָא כו' וא"כ ע"כ הָא דְּכְשֵׁירִים
בְּקַרְקַע הַיְינוּ לנט"י וְלִטְבִילַת יָדַיִם אֲבָל לִטְבּוֹל בָּהֶן כָּל גּוּפוֹ לֹא וָאֶשְׁתּוֹמֵם עַל הַמַּרְאֶה
דְּהָא תַּנְיָא בַּתּוֹסֶפְתָּא מַיִם שֶׁנִּפְסְלוּ מִשְּׁתִיַּת בְּהֵמָה בְּכֵלִים פְּסוּלִין בַּקַּרְקַע כְּשֵׁירִים רַשְׁבָּ"א
אוֹמֵר אַף בַּקַּרְקַע טוֹבֵל בָּהֶן כָּל גּוּפוֹ אֲבָל לֹא יָדָיו וְרַגְלָיו וְהֶבְיאָה הר"ש בְּמִקְוָאוֹת פ"ז
מ"ג וְהֶבְיאָה: הכ"מ בפ"ו מהל' בְּרָכוֹת וּמְבִיאָה הַגְּמָרָא כָּאן נִימָא כִּתְנָאי כו' וא"כ הֲרֵי
בְּהֶדְיָא דְּאַף לִטְבִילַת גּוּפוֹ כְּשֵׁירִים מַיִם שֶׁנִּפְסְלוּ מַשְׁחִית בְּהֵמָה וְאֵיךְ כָּתַב לִטְבִילַת גּוּפוֹ
לֹא וְאֵין לוֹמַר דְּלִטְבִילַת גּוּפוֹ הַיְינוּ שֶׁנִּטְמָא בְּטֻמְאָה דְּרַבָּנָן דְּזֶה לֹא נִמְצָא כְּלָל לְחַלֵּק
בְּטְבִילַת גּוּפוֹ בֵּין טֻמְאָה דְּאוֹרָיְיתָא לְדִרַבָּנָן וְגַם הלח"מ לֹא כָּתַב אֶלָּא נט"י דְּהֵקִילוּ בּוֹ
כַּמָּה דְּבָרִים וְלֹא לִשְׁאָר טֻמְאוֹת שֶׁבְּגוּפוֹ כו' וַהֲרֵי הר"מ בפ"ח מהל' מִקְוָאוֹת סָתַם וְכָתַב
דְּאִי אֵין פָּרָה שׁוֹחָה וְשׁוֹתָה אֵין נִמְדָּד עִם הַמִּקְוֶה וְלֹא חִילֵּק וּבְוַדַּאי לְעִנְיַן טְבִילַת גּוּפוֹ אֵין
לְחַלֵּק בֵּין דְּאוֹרָיְיתָא לְרַבָּנָן וכמ"ש בפ"ח מהל' מִקְוָאוֹת וְלֹא נִיתַּן לְהֵאָמֵר כְּלָל וְיִקָּשֶׁה
מ"ש כָּאן: וְהִנֵּה יֵשׁ שְׁנֵי דְּרָכִים לְפָנֵינוּ הַדֶּרֶךְ הא' דלהר"מ אֵין חִילּוּק כְּלָל בֵּין מַיִם
מְלוּחִים וּסְרוּחִים לְטִיטהַנָּרוֹק דִּבְתַרְוַיְיהוּ לְמִקְוֶה פְּסוּלִין וְלִטְבִילַת יָדַיִם כְּשֵׁירִים ולנט"י
בְּכֵלִים פְּסוּלִין דְּזֶה א"א דְּהָא רַשְׁבָּ"א קָאָמַר הַמַּיִם שֶׁנִּפְסְלוּ מִשְּׁתִיַּת בְּהֵמָה טוֹבֵל בָּהֶן כָּל
גּוּפוֹ וְיֵשׁ לָנוּ עוֹד לוֹמַר דְּלְעוֹלָם יֵשׁ חִילּוּק בֵּין טִיט הַנָּרוֹק וּבֵין מַיִם מְלוּחִים וּסְרוּחִים
כְּמוֹ שֶׁחִילְּקוּ הַתּוֹסָ' בְּכָאן וּזְבָחִים וְסֻוכָּה י"ט ב' וַהֲבָאתִיו לְעֵיל וּלְעוֹלָם לְעִנְיַן מִקְוֶה אֵין
פְּסוּלִים אֶלָּא טִיט הַנָּרוֹק דְּתְנַן בְּמִשְׁנָה יו"ד פ"ב דְּהוּא שִׁיעוּרָא דְּפָרָה שׁוֹחָה וְשׁוֹתָה מֵהֶן
יע"ש בר"ש אֲבָל מַיִם מְלוּחִים לְמִקְוֶה כְּשֵׁירִים הֵן ולנט"י פְּסוּלִים וְטִיט הַנָּרוֹק אַפִּ"ה
לְמִקְוֶה לִטְבִילַת יָדַיִם כָּשֵׁר מנ"ל הָא וְאִי דְּסָתָמָא תְּנַן מַיִם שֶׁנִּפְסְלוּ מִשְּׁתִיַּת בְּהֵמָה אַף
מַחֲמַת עֲכִירוּתָן עִם טִיט אַפִּ"ה כְּשֵׁירִים בְּקַרְקַע דְּהַיְינוּ לִטְבִילַת יָדַיִם אַפַּתִּי תִּקְשֵׁי
דְּרַשְׁבָּ"א דְּקָאֵי אַמַּתְנִי' וּפְלִיג וְאָמַר טוֹבֵל בָּהֶן כָּל גּוּפוֹ אֲבָל לֹא יָדָיו הֲרֵי דְּלִטְבִילַת גּוּפוֹ
כְּשֵׁירִים ומ"ש דְּרַשְׁבָּ"א קָאֵי אַמַּתְנִי' כֵּן כָּתַב הר"ש בפ"ק דְּיָדַיִם מ"ג יע"ש וְאַף אִם
נֶאֱמַר דְּרַשְׁבָּ"א לָא קָאֵי אַמַּתְנִי' מ"מ בגמ' דְּמַיְיתֵי כְּתַנָּאֵי מַיִם שֶׁנִּפְסְלוּ מִשְּׁתִיַּת בְּהֵמָה
בְּכֵלִים פְּסוּלִים בַּקַּרְקַע כְּשֵׁירִים רַשְׁבָּ"א אוֹמֵר טוֹבֵל בָּהֶן כָּל גּוּפוֹ וא"כ כֵּיוָן דְּמַתְנִי'
מַשְׁמַע לֵיהּ סְתָמָא אַף בְּטִיט הַנָּרוֹק ה"ה בָּרַיְיתָא ות"ק וְרַשְׁבָּ"א נָמֵי בכ"ע אַף בְּטִיט
הַנָּרוֹק מַיְירֵי וְאֵיךְ טוֹבֵל בָּהֶן כָּל גּוּפוֹ וצ"ע: וְדַע דמ"ש הלח"מ בְּדִבְרֵי הר"מ דְּטִיט הַנָּרוֹק
לִטְבִילַת גּוּפוֹ פָּסוּל וְלִטְבִילַת יָדַיִם כְּשֵׁירִים אֵין לְהַקְשׁוֹת הָא דְּאָמְרִינַן זְבָחִים כ"ב כָּל
הַמַּשְׁלִים לְמֵי מִקְוֶה מַשְׁלִים לַכִּיּוֹר וְלָרְבִיעִית אֵינוֹ מַשְׁלִים וּפָרִיךְ לְמָעוּטֵי מַאי וְאַמַּאי לֹא
דה"ק כָּל הַמַּשְׁלִים לַמִּקְוֶה דְּהַיְינוּ לִטְבּוֹל יָדַיִם לַקּוֹדֶשׁ דְּבָעֵינַן טְבִילָה דַּוְוקָא אוֹ לִתְרוּמָה
וּלְחוֹלִין אִם רוֹצֶה לִטְבּוֹל דְּמַשְׁלִים טִיט הַנָּרוֹק כמ"ש הלח"מ דְּהֵקִילוּ בּוֹ אַף שֶׁאֵין פָּרָה
שׁוֹחָה וְשׁוֹתָה מֵהֶן ולנט"י אֵין מַשְׁלִים י"ל דא"כ לְמֵי כִּיּוֹר נָמֵי אֶפְשָׁר דְּאֵין מַשְׁלִים כְּמוֹ
שֶׁאֲבָאֵר לְקַמָּן וְעוֹד דא"כ מַאי מַשְׁלִים הָא בְּכָל הַמִּקְוָה הֵן כְּשֵׁירִין כמ"ש הר"מ בהל'
בְּרָכוֹת דָּמִים עֲכוּרִים כְּשֵׁירִים וְהַיְינוּ טִיט הַנָּרוֹק לְדַעַת' זַ"ל דְּכְשֵׁירִים בְּקַרְקַע לִטְבִילַת
יָדַיִם וְעוֹד דְּכָל הַמַּשְׁלִים שְׁנוּיָה במס' מִקְוָאוֹת וְשָׁם מַיְירֵי לְעִנְיַן טְבִילַת גּוּפוֹ וְזֶה לְיַיְשֵׁב:

וְרָאִיתִי שֶׁכָּתַב הב"י בְּסִימָן ר"א עַלָּה שֶׁכָּתַב הַטּוּר הַשֶּׁלֶג וְהַבָּרָד וְהַכְּפוֹר וְהַגְּלִיד עָשָׂה מֵהֶן מִקְוֶה כָּשֵׁר וּבְטִיט הַנָּרוֹק דַּוְקָא מַשְׁלִים וְלֹא בְּכָל הַמִּקְוֶה כָּתַב אַף דְּמַהָרֹא"ש מַשְׁמַע (בהל' מִקְוָאוֹת שְׁבְּסוֹף נִדָּה כָּתַב כֵּן) דְּאִם עָשָׂה מִכָּל אֵלּוּ דְּכָשֵׁר מ"מ א"א לוֹמַר דְּקָאֵי אַטִּיט הַנָּרוֹק וְהֵבִיא רְאָיָה מִסֵּוְכָּה י"ט דְּאָמַר טִיט הַנָּרוֹק יוֹכִיחַ יע"ש וְלָא יָדַעְנָא אַמַּאי לָא הֵבִיא מִזְּבָחִים כ"ב א' דְּאָמַר אִילֵימָא לְמָעוּטֵי טִיט הַנָּרוֹק כו' וְאִי בַּעֲשָׂה כֻּלּוֹ כָּשֵׁר הָיָה לְהַקְשׁוֹת מַאי אִרְיָא מַשְׁלִים אֲפִילּוּ כֻּלּוֹ נָמֵי כִּדְפָרִיךְ שָׁם אַחַ"כ עַל יַבְחוּשִׁין כו' וְאֶפְשָׁר לוֹמַר דְּאִית לֵיהּ פִּירְכָא אַחֲרִיתָא דַּעֲדִיפָא וְאַף דִּבְהַהִ פִּירְכָא הָיָה מַרְוִיחַ נָמֵי אֶלָּא יַבְחוּשִׁין מ"מ מָצִינוּ כה"ג בְּפִירְקִין גַּבֵּי ב"ש וַהֲוָה מַרְוִיחַ תּוּ דא"א לוֹמַר ב"ש חָדָא וב"ה תַּרְתֵּי אַפֵּ"ה פָּרִיךְ פִּירְכָא דְּעָדִיף מִינַּיְיהוּ ה"ה כָּאן.

וְכָאן עָדִיף טְפֵי דְּאִי הֲוָה פָּרִיךְ הָכִי הֲוָה מַשְׁמַע דְּהַדִּין אֻמָּת הוּא וז"א דה"ד אִי דְּפָרָה שׁוֹחָה וְשׁוֹתָה מֵהֶן אֲפִילּוּ נט"י וְאִי אֵין שׁוֹחָה אַף מִקְוֶה כו' אֲבָל מֵהֵיא דְּסֵוְכָּה יֵשׁ שַׁפִּיר הוֹכָחָה לפירש"י וכ"ש לפי' הַתּוֹסָ' בִּזְבָחִים וְסֵוְכָּה דַּף י"ט יע"ש וְעַיֵּין בסי' ר"א מ"ש הב"י בפי' דִּבְרֵי הר"מ בפ"ח דְּמִקְוָאוֹת הל' ט' יע"ש וְעַיֵּין מ"ש לְקַמָּן ע"ז: עוֹד נִרְאֶה לוֹמַר דְּנִדַּאי יֵשׁ חִילּוּק בֵּין מֵי מִקְוֶה לְמַעְיָן דִּבְמֵי מִקְוֶה אִם נָפְלוּ ג' לֻגִּין מַיִם אוֹ יַיִן שֶׁנִּשְׁתַּנּוּ מַרְאִיתָם פְּסוּלִין וְזֶה מִדְּרַבָּנָן כְּמוֹ שֶׁאָבָאֵר לְמַטָּה אַיְ"ה וְאַל בְּמַעְיָן אֵין יַיִן פּוֹסֵל בּוֹ בְּשִׁינּוּי מַרְאֶה וה"ה בְּמַיִם שְׁאוּבִין דְּיֵשׁ קָוְלָא בְּמַעְיָן קָצָת מִמֵּי מִקְוֶה כַּמְבֹאָר בר"א בְּסָעִיף י"א וּבְשָׁאָר מְקוֹמוֹת יע"ש הֵיטֵב וא"כ אֶפְשָׁר לוֹמַר ה"ה מַיִם שֶׁנִּפְסְלוּ מִשְׁתַּיַּת בְּהֵמָה אֵין פּוֹסֵל אֶלָּא מִדְּרַבָּנָן כַּנִּרְאֶה לְהַמְעַיְּין שָׁם בְּמַסֶּכְ' יָדַיִם וּבַטּוּר סִימָן ר"א ובר"מ הִלְכוֹת מִקְוָאוֹת ובא"ח סי' ק"ס וּבַלְּבוּשׁ שָׁם וא"כ יֵשׁ לוֹמַר דַּוְקָ' בְּמֵי מִקְוֶה אֲבָל מֵעַיִן אַף דְּנִפְסְלוּ מִשְׁתַּיַּת בְּהֵמָה כְּשֵׁרִין הֵם לְטָבִילַת כָּל גּוּפוֹ דִּבְמֵי מִקְוֶה כְּתִיב בּוֹר מַיִם מַשְׁמַע מַיִם סְתָמָא שֶׁיִּהֵא רְאוּיָן לִשְׁתִּיָּה עכ"פ לָאָדָם בְּדוֹחַק וְלִבְהֵמָה בְּרִיוַח משא"כ בְּמַעְיָן נִרְאֶה וְנִדַּאי דִּכְשֵׁירִין אַף שֶׁאֵין רְאוּיִן לִשְׁתִּיַּת בְּהֵמָה וא"כ רַשְׁבָּ"א דִּפְלִיג וְאָמַר דְּטוֹבֵל בָּהֶן כָּל גּוּפוֹ אֲבָל לֹא נט"י לָא פְּלִיג אֶלָּא בְּחַמֵּי טְבֶרְיָא דְּאֵין פְּסוּלָן נִיכָּר בְּנִצְטַנְּנוּ שֶׁרָאוּיָן לִשְׁתִּיָּה כמ"ש הכ"מ בפ"ז מֵהִלְכוֹת בְּרָכוֹת וּכְמוֹ שֶׁאָבָאֵר לְקַמָּן בְּאוֹרֶךְ מש"ה גָּזְרִינַן בַּת בִּירְתָּא אַטּוּ מָנָא אֲבָל בִּשְׁאָר מַעְיָנוֹת דְּאֵין טוֹבִים וּרְאוּיָן לִשְׁתִּיָּה לָא גָּזְרִינַן בַּת בִּירְתָּא אַטּוּ מָנָא וּמָנָא תֵּימְרָא דְּהָא חִזְקָ' ור"י דִּפְלִיגִי דַּוְקָא בְּחַמֵּי טְבֶרְיָ' הוּא דִּפְלִיגִי וְאִם אִיתָא אַמַּאי פָּרֵט דַּוְקָא חַמֵּי טְבֶרְיָ' דַּוְקָא הָא בְּכָל הַמִּימוֹת שֶׁהֵן פְּסוּלִים לנט"י בְּכֵלִים לְפִלְגוּ בַּת בִּירְתָּא אֶלָּא ש"מ דַּוְקָא בְּחַמֵּי טְבֶרְיָא שֶׁאֵין פְּסוּלָן נִיכָּר הוּא דְּגָזַר חִזְקִיָּה וְהִלְכְתָא כְּוָותֵיהּ וְקָאֵי כְּשִׁיטַת רַשְׁבָּ"א וּמִמֵּילָא רַשְׁבָּ"א דִּפְלִיג לָא פְּלִיג אֶלָּא כה"ג וְהַיְינוּ בְּחַמֵּי טְבֶרְיָא שֶׁהוּא מַעְיָן וְכֵינָן שֶׁכֵּן שַׁפִּיר אָמַר רַשְׁבָּ"א אוֹמֵר טוֹבֵל בָּהֶן כָּל גּוּפוֹ אֲבָל לֹא יָדָיו וְרַגְלָיו דְּמַעְיָן לֹא נִפְסָל בִּשְׁתִיַּת בְּהֵמָה וּכְדִכְתִיבְנָא וְהִלְכָךְ אֲפִילּוּ בְּעוֹדָן חַמִּין מֻתָּר לְטָבּוֹל ולנט"י אַף שֶׁנִּצְטַנְּנוּ אֲסוּרִין וְלִטְבִילָה כְּשֵׁירִין הֵם ועמ"ש לְקַמָּן בְּזֶה: שׁוּב הִתְבּוֹנַנְתִּי בַּסְּפָרִים וְרָאִיתִי שמ"ש הָרֹא"שׁ בִּשְׁמַעְתִּין וְהַתּוֹסָפוֹת בד"ה מַיִם שֶׁנִּפְסְלוּ וּזְבָחִים כ"ב ד"ה לְמָעוּטֵי טִיט וְסֵוְכָּה י"ט ב' ד"ה טִיט דָּמִים שֶׁהֵם מְלוּחִים וּסְרוּחִים שֶׁנִּפְסְלוּ מִשְׁתִּיַּת בְּהֵמָה בְּקַרְקַע כְּשֵׁירִים לִטְבִילָה וּבְנִפְסְלוּ ע"י טִיט הַנָּרוֹק אַף לִטְבִילָה פְּסוּלִים אִי אֵין פָּרָה שׁוֹחָה וְשׁוֹתָה מֵהֶן כַּמְבֹאָר בַּזְּבָחִים ס"ב וְהוּא שִׁיעוּרָא דִּתְנַן בְּמַתְנִי' דְּמִקְוָאוֹת פ"ב מִשְׁנָה יוֹ"ד וכמ"ש הר"ש שָׁם בפי' הַמִּשְׁנָיוֹת וְהַתּוֹסָפוֹת סֵוְכָּה ד"ה טִיט כו' וַאֲנִי הַהֶדְיוֹט הַכּוֹתֵב לֹא זָכִיתִי

לְהָבִין דִּבְרֵיהֶם הַקְּדוֹשִׁים דְּנוֹדַאי יֵשׁ לוֹמַר דָּמִים הַמְעוֹרָבִין עִם טִיט אַף שֶׁנִּפְסָל מִשְּׁתִּית בְּהֵמָה כָּל שֶׁיֵּשׁ מ' סְאָה בְּמַיִם לְבַד כְּשֵׁירִים לְטָבִילָה כְּמַתְנִי' דמס' יָדַיִם מ"ג מַיִם שֶׁנִּפְסְלוּ מִשְּׁתִּית בְּהֵמָה וּסְתָמָא קָתָנֵי כו' בְּקַרְקַע כְּשֵׁירִין בְּכֵלִים פְּסוּלִין לשי' וְהַהִיא מַתְנִי' דפ"ב מְשָׁנָה יו"ד מַיְרֵי דְּאֵין בַּמַּיִם שִׁיעוּר מ' סְאָה אֶלָּא עִם הַשְּׁלָמַת טִיט הַנָּרוֹק ומש"ה כְּשֶׁאֵין פָּרָה שׁוֹחָה וְשׁוֹתָה מִטִּיט הַמְעוֹרָב עִם מַיִם אֵין הַטִּיט מִצְטָרֵף עִם הַמַּיִם לְהַשְׁלִים הַשִּׁיעוּר מ' סְאָה וּכְשֶׁהוּא רַךְ כ"כ שֶׁפָּרָה שׁוֹחָה וְשׁוֹתָה מְמֶנּוּ מִצְטָרֵף לְהַשְׁלִים הַשִּׁיעוּר וּבֵיאֵר לָנוּ בְּמַתְנִי' שָׁם בפ"ב מ"ו דְּאִם מַיִם צָפִין ע"ג מַטְבִּילִין בּוֹ אַף בְּמָקוֹם הַטִּיט וְאֵין מַיִם צָפִין ע"ג אֵיצְטְרוֹפֵי מִצְטָרֵף הָאַרְבָּעִים סְאָה אַף הַטִּיט אֶלָּא שֶׁאֵין טוֹבְלִין בּוֹ לְכַתְּחִלָּה כמ"ש הכ"מ בב"י סִימָן ר"א עַל דִּבְרֵי הר"מ בְּהִלְכוֹת מִקְוָאוֹת פ"ח יע"ש הֵיטֵב וְכָל זֶה אִם פָּרָה שׁוֹחָה וְשׁוֹתָה מֵהֶן דְּוֶה שִׁיעוּרָא שֶׁהַקָּנֶה יוֹרֶה מֵאֵלָיו אוֹ שְׁאָר שִׁיעוּרִים הַמְּוֻזְכָּרִים שָׁם בַּמִּשְׁנָה בפ"ב מ"י אֲבָל אִם אֵין שׁוֹחָה וְשׁוֹתָה מֵהֶן הַטִּיט אֵין מִצְטָרֵף לְהַשְׁלִים הַשִּׁיעוּר אֶלָּא בַּמַּיִם גּוּפָא צָרִיךְ מ' סְאָה וְהַמְעַיְּנִין בכ"מ פ"ח דְּמִקְוָאוֹת ובש"ע סִימָן ר"א סל"ב יִרְאֶה כמ"ש כָּאן שֶׁסַּיְּמִים דְּאִם אֵין בּוֹ מ' סְאָה אֶלָּא עִם הַטִּיט יע"ש וּבָזֶה אָתְיָן דִּבְרֵי הר"מ דפ"ו מהל' בְּרָכוֹת ופ"ז וח' מהל' מִקְוָאוֹת עַל נָכוֹן וְגַם הכ"מ א"ש במ"ש דְּחַמֵּי טְבֶרְיָה דְּאִיהוּ לְשִׁיטָתֵיהּ יע"ש בפ"ו מהל' בְּרָכוֹת ובר"ח סל"ג יע"ש בָּזֶה: וְרָאִיתִי לְהַטּוּרֵי זָהָב בא"ח סִימָן ק"ס שֶׁתָּמַהּ עַל מ"ש הַטּוּר וש"ע דְּנִשְׁתַּנּוּ מַרְאִיתָן מֵחֲמַת עַצְמָן דִּפְסוּלִין דְּמִנָּלַן וְאִי דְּחַד דִּינָא אִית לְהוּ לְהָא בְּמִקְוֶה דִּפְסוּלִין בְּשִׁינּוּי מַרְאֶה וְאַפ"ה מֵחֲמַת עַצְמָן כְּשֵׁירִין כַּמְבֹאָר בי"ד סִימָן ר"א (ס' כ"ז) עכ"ל וַאֲנִי תָּמֵהַּ עַל עַצְמִי שֶׁאֵין אֲנִי רוֹאֶה בְּכָאן קֻושְׁיָא כְּלָל דִּבְמִקְוֶה אֵין שִׁינּוּי פּוֹסֵל מֵחֲמַת צֶבַע וּמֵחֲמַת מְקוֹמָן אֶלָּא יַיִן וְחָלָב וּמֵי פֵּירוֹת כמ"ש בְּאוֹרְךָ וּמְבֹאָר הוּא ומש"ה בְּנִשְׁתַּנּוּ מֵחֲמַת עַצְמָן פְּשִׁיטָא שֶׁהֵם כְּשֵׁירִים מִשּׁוּם דְּלִית בֵּיהּ מִמַּשָּׁא כְּמוֹ מֵימֵי הַצֶּבַע וְצֶבַע עַצְמָן משא"כ בנט"י דִּפְסוּלִין מֵחֲמַת צֶבַע אוֹ מֵחֲמַת מְקוֹמָן ה"ה דִּפְסוּלִין מֵחֲמַת עַצְמָן דמ"ש והכ"מ כָּתַב בספ"ז דְּמִקְוָאוֹת עַל מ"ש הר"מ זַ"ל מִקְוֶה שֶׁנִּשְׁתַּנָּה מֵחֲמַת עַצְמָן דְּכָשֵׁר נִלְמוֹד הוּא בְּמַדִּיסַ סְלֵי זֵיתִים וַעֲנָבִים ובב"י סִימָן ר"א כָּתַב עַל דִּבְרֵי הר"מ אֵלּוּ דְּלָמַד מק"ו מִסְּלֵי זֵיתִים וַעֲנָבִים וְהַדִּין עִמּוֹ דְּקַל וְחוֹמֶר הוּא אִם נִשְׁתַּנּוּ מֵחֲמַת צֶבַע אוֹ מֵימֵי צֶבַע כָּל שֶׁכֵּן מֵחֲמַת עַצְמָן הֲרֵי דְּלָא לָמַד אֶלָּא מק"ו א"כ ה"ה בנט"י דִּפְסוּלִין בְּמֵימֵי צֶבַע אוֹ צֶבַע וְכַדּוֹמֶה ה"ה דִּפְסוּלִין בְּמֵחֲמַת עַצְמָן דְּלִיכָּא ק"ו דְּהַדִּיסַ סְלֵי זֵיתִים אַף דְּלֹא נִשְׁתַּנּוּ מַרְאִיתָן פָּסוּל לְדַעַת הש"ע דְּלָא כְּר"ש אַלִּיבָּא דְּלִבּוּשׁ וַהֲבֵאתִיו לְעֵיל וְדַע עוֹד דִּבְמִקְוֶה אִם נִשְׁתַּנּוּ מֵחֲמַת מְקוֹמָן כְּשֵׁירִין וְנִלְמוֹד מִדִּין צֶבַע וְאֵינִי יוֹדֵעַ לָמָּה כָּתַב הר"מ מֵחֲמַת עַצְמָן אֲבָל מַה שֶּׁהֵבִיא המ"א רְאָיָה מפ"ט דְּפָרָה הי"ג וְהָא בְּמַתְנִי' דְּפָרָה פ"ח מי"א דִּבְמֵי חַטָּאת שֶׁנִּשְׁתַּנּוּ מֵחֲמַת עַצְמָן כְּשֵׁירִים זֶה רְאָיָה נְכוֹנָה וְדִבְרֵי ט"ז צ"ע: סוֹף דָּבָר הַכֹּל נִשְׁמָע דהד' דְּבָרִים שֶׁחָשַׁב הר"מ בפ"ו מה"ב דְּפוֹסְלִין לנט"י לַמִּקְוֶה יֵשׁ מֵהֶן שֶׁפּוֹסְלִין בְּמִקְצָת וְיֵשׁ מֵהֶן שֶׁאֵין פּוֹסְלִין כְּלָל הִנֵּה הַשִּׁינּוּי וּמַרְאֶה פּוֹסֵל בְּמִקְצָת כְּמוֹ יַיִן וְחָלָב וּמֵי פֵּירוֹת וְשִׁינּוּי מַרְאֶה מֵחֲמַת צֶבַע אוֹ מֵימֵי צֶבַע וּמֵחֲמַת מְקוֹמָן וּמֵחֲמַת עַצְמָן אֵין פּוֹסְלִין הַמִּקְוֶה ולנט"י פְּסוּלִין וְגִילּוּי בנט"י פּוֹסְלִין וּלְמִקְוֶה כְּשֵׁירִין אוֹ שֶׁיֵּשׁ מ' סְאָה וּבָטֵל הַאי בְּמַעוּטוֹ אוֹ בְּמַעְיָן כ"ש כְּמוֹ שֶׁהִתְבָּאֵר לְעֵיל וְעָשִׂיתָ מְלָאכָה אֵין פּוֹסֵל בְּמִקְוֶה וכ"ש הוּא אִם נֹאמַר טַעְמָא מִפְּנֵי שִׁינּוּי מַרְאֶה וְאַף אִם נֶאֱמַר טַעְמָא שֶׁהֵן שׁוֹתְקִין בְּמֻחְלָטִין לֹא עָשָׂה שׁוֹתְקִין וּמִשְׁנָה שְׁלֵימָה שָׁנִינוּ במס' יָדַיִם וּבְמִקְוָאוֹת וַהֲבֵאתִיו לְעֵיל סְלֵי זֵיתִים יע"ש ולנט"י פּוֹסְלִי' וְשֶׁתִּפְסוֹל מֵחֲמַת שְׁתִּית בְּהֵמָה בָּזֶה אִם עֲצוּרִין

מַחֲמַת טִיט לְדַעַת הָרִי"ף וְרֹאשׁ וְתוֹסָ' פְּסוּלִי' אַף בְּמִקְוֶה וּלְדַעְתָּם הוּא מַה שֶׁשָּׁנוּי בְּמַיִם
פ"ב דִּבְמִקְוָאוֹת פְּלֻגְתָּא דר"א ור"י בְּטִיט הַנָּרוֹק וְהוּא שִׁיעוּרָ' דְּפָרָה שׁוֹחָה וְשׁוֹתָה מֵהֶן
וְהוּא מ"ש בִּזְבָחִים וּבַסּוֹכָה אִילֵימָא לְמְעוּטֵי טִיט הַנָּרוֹק כו' כ"ש לנט"י דִּפְסוּלִין וְאִם
מָלוּחִים וּסְרוּחִים לנט"י פְּסוּלִים וּלְמִקְוֶה כְּשֵׁירִין וְזֶהוּ שֶׁשָּׁנִינוּבמס' יָדַיִם פ"ק מ"ג מַיִם
שֶׁנִּפְסְלוּ מִשְׁתִּית בְּהֵמָה לנט"י פְּסוּלִים בְּקַרְקַע כְּשֵׁירִים וּכְבָר כָּתַבְנוּ מַה שֶּׁיֵּשׁ לְיִשָּׁא וְלִיתֵּן
בְּדָבָר זֶה אַלִּיבָּא דר"מ ז"ל וְלוֹמַר דְּהַהִיא דִּזְבָחִים לְעִנְיַן שֶׁיְּהֵא הַטִּיט גּוּפָא מַשְׁלִים לְמ'
סָאָה וְלִרְבִיעִית הוּא דְּבָעֵינַן שֶׁיְּהֵא שׁוֹחֶה וְשׁוֹתֶה הָא בְּיֵשׁ מ' סָאָה בַּמַּיִם בְּקַרְקַע כְּשֵׁירִין
ולנט"י פְּסוּלִין וְהַיְינוּ מַתְנִי' דְּיָדַיִם וּמַתְנִי' דפ"ב דְּמִקְוָאוֹת לְעִנְיַן שֶׁהַטִּיט גּוּפָא מַשְׁלִים
לְמ' סָאָה וְלִטְבּוֹל בְּטִיט גּוּפָא צָרִיךְ שֶׁהַמַּיִם צָפִין ע"ג וְאִם לָאו אֵין מַטְבִּילִין אֶלָּא בַּמַּיִם
וְהַטִּיט מַשְׁלִים ומ"מ בכה"ג בָּעֵינַן שׁוֹחֶה וְשׁוֹתֶה הָא בְּיֵשׁ מ' סָאָה בַּמַּיִם לָא בָּעֵינַן שׁוֹחֶה
וְשׁוֹתֶה מֵהֶן כִּדְכָתֵיבְנָא לְעֵיל: עוֹד זֹאת אֶדְרוֹשׁ דָּמִים שֶׁיֵּשׁ שִׁינּוּי מַרְאֶה דִּכְשֵׁירִים לְמִקְוֶה
וּפְסוּלִים לנט"י כְּגוֹן צֶבַע וּמִימָיו וְכַדּוֹמֶה כמ"ש לְעֵיל וְהָא מַשְׁנָה שְׁנוּיָה בפ"ק דְּיָדַיִם מ"ג
אֶלָּא שֶׁהָרֹאֶ"ה הֶבְיאוֹ הב"י בא"ח סִימָן ק"ס וְהַלְּבוּשׁ ג"כ שָׁם דְּיָלְפִינַן מִכִּיּוֹר שֶׁהַכֹּהֵן הָיָה
מְקַדֵּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו מִמֶּנּוּ ומש"ה בָּעֵינַן כְּלִי דַּוְקָא דְּוֻמְיָא דְּכִיּוֹר ה"ה לְעִנְיַן מַרְאִיתָן דְּהָתָם
מִסְתַּבְּרָא דִּכְתִיב מַיִם יַתִּירָא עכ"ל הַגֵּה אוֹמֵר אֲנִי שֶׁמִּדִּבְרֵי רַבֵּינוּ ז"ל אֵינוֹ נִרְאֶה כֵּן שֶׁהֲרֵי
הר"מ ז"ל בהל' בִּיאַת מִקְדָּשׁ פֶּ"ה הי"ב כ' כָּל הַמֵּימוֹת כְּשֵׁירִין לְקִידּוּשׁ כו' וּבִלְבַד שֶׁלֹּא
יִשְׁתַּנּוּ מַרְאֵיהֶן אֶלָּא יִהְיוּ כַּמַּיִם הַכְּשֵׁירִים לַטְּבִילָה וּמִדְּכָתַב כְּמַיִם הַכְּשֵׁירִים לְטְבִילָה
וּבִטְבִילָה מֵי צֶבַע אֵין פּוֹסְלִין ה"ה בְּכִיּוֹר אֵין פּוֹסְלִין וְהָא דְּלָא אָמַר בִּזְבָחִים לְמְעוּטֵי מֵי
צֶבַע דכ' הַמַּשְׁלִים מַשְׁמַע אֲבָל מִקְוֶה שָׁלֵם לֹא וּבְנִשְׁתַּנּוּ מֵי צֶבַע אֲפִילּוּ כָּל הַמִּקְוֶה כָּךְ
כְּשֵׁירִין וְאֶפְשָׁר דְּרָאֲיָתוֹ מִדְּאָמַר ר"ל זְבָחִי' כ"ב א' מִי מָקוֹם כְּשֵׁירִין לְמֵי כִּיּוֹר מַשְׁמַע
דְּשָׁוְוֹין הֵמָּה דְּכָל מַה שֶּׁכָּשֵׁר לְמָקוֹ' כָּשֵׁר לַכִּיּוֹר וְכֵיוָן שֶׁכֵּן נט"י לָאו מִכִּיּוֹר יָלְפִינַן לָהּ
וּכְדִכְתִיבְנָ': הֵן אֱמֶת שֶׁרָאִיתִי להמ"ל שֶׁהֶרְאָה מָקוֹם לתו' סוֹטָה י"ז ב' ולפ"ז דְּמִקְוָאוֹת
וְעֵינָתִי בתו' דְּסוֹטָה ט"ז ע"ב ד"ה ומה מַיִם שֶׁכָּתְבוּ תֵּימָא דְּמֵאַחַר דְּמֵי כִּיּוֹר הֵן וּמֵי כִּיּוֹר
כְּשֵׁירִין כְּמֵי מִקְוֶה וּמֵי מִקְוֶה שֶׁנִּשְׁתַּנּוּ מַרְאֵיהֶן כְּשֵׁירִין כְּדִתְנַן פ"ז דְּמִקְוָאוֹת דְּמֵי צֶבַע אֵין
פּוֹסְלִין עכ"ל רְצוֹנָם לוֹמַר דְּמִדְּאָמַר ר"ל מֵי מִקְוֶה לְמֵי כִּיּוֹר כְּשֵׁירִין כמ"ש אַלְמָא
דִּכְשֵׁירִין בְּנִשְׁתַּנּוּ מַרְאֵיהֶן מַחֲמַת צֶבַע וְכַדּוֹמֶה וא"כ בְּרָתָא כְּמוֹ הַכְּלִי אַמַּאי פָּסוּל כו' וְזֶה
כְּדִבְרֵי הר"מ בְּכָאן וְיַיִן הוּא דְּפָסוּל כְּדִכְתִיבְנָא בְּכָאן וְעַיֵּין גִּיטִּין י"ט פ"י דְּיוֹ קוֹמוֹס יע"ש
פֵּירוּשׁוֹ וּבְשַׁבָּת וּבְמְגִילָּה י"ח יע"ש: עוֹד אוֹדִיעַ לְךָ שמ"ש הר"מ בפ"ו מה"ב הז"ח
דְּנִשְׁתַּנּוּ מַרְאֵיהֶן מֵחֲמַת מְקוֹמָן אוֹ נָפַל לְתוֹכָן בֵּין בַּכֵּלִים וּבַקַּרְקַע פְּסוּלִין ובה"ח בֵּיאֵר
מַיִם שֶׁהִדִּיחַ בָּהֶן שְׁאוּבִין כו' הֲרֵי דְּבַהֲלָכָה ח' בֵּיאֵר שְׁאוּבִין דַּוְקָא וְזֶה פֵּירוּשׁוֹ בֵּין בְּקַרְקַע
וּבַהֲלָכָה ז כָּתַב סְתָמָא בֵּין בְּכֵלִים וּבֵין בַּקַּרְקַע אַל תִּטְעֶה לוֹמַר דְּבְקַרְקַע פְּסוּלִין לְמִקְוֶה
בְּנִשְׁתַּנּוּ ע"י ד"א מַשְׁמַע אַף ע"י צֶבַע וְכֵן מ"ש מֵחֲמַת מְקוֹמָן דז"א דְּבְמִקְוֶה כְּשֵׁירִים אִם
לֹא בְּנָפְלוּ יַיִן וּמֵי פֵּירוֹת אֶלָּא דמ"ש בְּקַרְקָעוֹת פֵּירוּשׁוֹ שֶׁהֵן תְּלוּשִׁין וְהֵן לְעֵת הַזֹּאת
בְּקַרְקָעוֹת כו' כְּמוֹ הֲדִיחַ וְעָשָׂה מְלָאכָה דְּסֵיפָא דְּקַרְקַע פֵּירוּשׁוֹ עַל שְׁאוּבִין ה"ה בְּרֵישָׁא
וְלֹא יָדַעְנָא לְאֵיזֶה צוֹרֶךְ הִשְׁמִיעָנוּ בְּקַרְקַע דמ"ש דלהר"מ פְּסוּלִין לְהַטְבִּיל יָדַיִם בַּשְּׁאוּבִין
וע"כ לִיטּוֹל מֵהֶם בִּכְלִי וּבִשְׁלָמָא בְּסֵיפָא לוֹמַר דְּאַף שֶׁהָיוּ הַמַּיִם בַּקַּרְקַע ה"א דְּלָא עָשָׂה
שׁוֹפְכִין קמ"ל כֵּיוָן דְּפֵ"א הָיוּ תְּלוּשִׁין הֲוָה שׁוֹפְכִין משא"כ בְּרֵישָׁא לֹא יָדַעְתִּי מַה חִידּוּשָׁא
אית בֵּיהּ וְאֶפְשָׁר דְּלִ"ת דַּוְקָא בְּכֵלִים שֶׁנָּפַל לְתוֹכָן צֶבַע דְּבִטְּלָן מִתּוֹרַת מַיִם אֲבָל בְּקַרְקַע

אַף שֶׁנָּטַל לִכְלִי לֹא בָּטֵל מִתּוֹרַת מַיִם קמ"ל דִּפְסוּלִין וְעַיֵּין בְּאַלְפָּ' זוּטָא שֶׁהֵבִיא דִּבְרֵי הר"מ זַ"ל בֵּין כֵּלִים וּבֵין קַרְקַע וְלֹא הָוָה לִסְתּוֹם אֶלָּא שֶׁמַּתְחִלָּה הֵבִיא דִּבְרֵי הַבַּ"ח יע"ש וְעַיֵּין בְּטַ"ז וּמ"א בסי' ק"י וּבְהַלְ' סוֹטָה בר"מ פ"ג ובמ"ש הכ"מ שָׁם במ"ש בְּסוֹטָה ט"ו אָמַר רָבָא ל"ש וְעַתָּה אַתְחִיל בְּפֵירוּשׁ הַלָּכָה הַזֹּאת וּבְבֵיאוּר הַסֵּוּגְיָא בעזה"י: בְּמָרָא חַמֵּי הָאוּר חִזְקֵיָּה אָמַר אֵין נוֹטְלִין לַיָּדַיִם ור"י אָמַר נוֹטְלִין ופירש"י דְּחִזְקֵיָּה פְּלִיג עַל בָּרַיְיתָא דִּלְעֵיל וּמַה שֶּׁהֵבִיאוּ לְרַשְׁ"י לְזֶה הוּא כמ"ש הישׁ"ש בְּסִימָן י"א וְכֵן כָּתַב הַסְּמָ"ג דְּכָל גְּדוֹלֵי גָּלִיל עוֹשִׂין כֵּן ע"כ בְּאֵין הַיָּד סוֹלֶדֶת דְּאִי בַּיָּד סוֹלֶדֶת מִי הוּא שׁוֹטֶה לְכַוּוֹת יָדָיו בְּמַיִם אֶלָּא בְּאֵין יָד סוֹלֶדֶת בָּהֶן וְאַפְּ"ה פְּלִיג חִזְקִיָּה וְאָמַר דְּאֵין נוֹטְלִין וע"כ פְּלִיג אַבָּרַיְיתָ' דִּלְעֵיל עכ"ל וְהִנֵּה הַיָּד סוֹלֶדֶת אֶפְשָׁר שֶׁאֵין הַיָּד נְקִיּוֹת בָּהֶן אֶלָּא שִׁיעוּרוֹ כְּמוֹ שֶׁכָּרְסוֹ שֶׁל תִּינוֹק נְקִיּוֹת בּוֹ וְעַיֵּין במ"א, קפ"א לְעִנְיַן מַיִם אֲחֵרוֹנִים יע"ש וא"כ אֵין רְאָיָה מִגְּדוֹלֵי גָּלִיל וְדַע דְּרַשְׁ"י פי' לְעֵיל דָּבָר מִן שֶׁהַיָּד סוֹלֶדֶת בָּהֶן אֵין נוֹטְלִין לל"ק הוּא שֶׁהַיָּד נְקִיּוֹת בָּהֶן וּבְטַלָּם מִתּוֹרַת מַיִם וְלֹא פֵּירוּשׁ דְּאֵין רְאוּיִן לִשְׁתִּיַּת בְּהֵמָה דְּמִדְּכָתַב שֶׁהַיָּד נְקִיּוֹת בָּהֶן וַדַּאי אֵין רְאוּיִן לִשְׁתִּיַּת בְּהֵמָה וְאֶפְשָׁר אַף בְּצִינְּנוּ אַחַ"כ פְּסוּלִין לל"ק דְּהוֹאִיל וְנִשְׁתַּנּוּ מִתּוֹרַת מַרְאִית מַיִם פֵּ"א וּמִיהוּ אַכַּתִּי אַמַּאי לֹא פי' הוֹאִיל וּפֵ"א לֹא הָיוּ רְאוּיִן לִשְׁתִּיַּת בְּהֵמָה וְעוֹד דְּאִי בְּצִינְּנוּ אַחַ"כ נָמֵי פְּסוּלִין אַכַּתִּי אֵין הֶכְרֵעַ דְּחִזְקִיָּה פְּלִיג עַל בָּרַיְיתָא דְּאֵימָא דְּמַיְירֵי בְּהַיָּד סוֹלֶדֶת בָּהֶן ור"י דְּשָׁאַל לְכָל גְּדוֹלֵי גָּלִיל וְעוֹשִׂין הַיְינוּ בְּנִצְטַנְּנוּ אַחַ"כ וְהָיוּ מְקֻנָּקִים וְחִמְּמוּ הַמַּיִם לִפְעָמִים עַד שהיס"ב וְהִנִּיחוּ עַד שֶׁיִּהְיוּ פּוֹשְׁרִין אֶלָּא ש"מ דְּכָל שֶׁנִּצְטַנְּנוּ בְּוַדַּאי כְּשֵׁירִים לכ"ע וְעַיֵּין מ"ש לְקַמָּן גַּבֵּי חַמֵּי טְבֶרְיָה בְּשֵׁם הל"מ.

וַהֲלָכָה כר"י אַף דְּחִזְקִיָּה הָיָה רַבֵּיהּ דר"י כמ"ש הָרֹא"שׁ אַחַ"כ גַּבֵּי חַמֵּי טְבֶרְיָה שָׁאנֵי הכ' דְּכָל גְּדוֹלֵי גָּלִיל הָיוּ עוֹשִׂין כֵּן: חַמֵּי טְבֶרְיָה חִזְקִיָּה אָמַר אֵין נוֹטְלִין אֲבָל מַטְבִּילִין ור"י אָמַר אֵין מַטְבִּילִין עכ"ל הַגֵּירַסְתָּ רַשְׁ"י זַ"ל וּמַה שֶּׁאָמַר חִזְקִיָּה אֵין נוֹטְלִין אַף דכ"ש הוּא לְדִידֵיהּ מְחַמֵּי הָאוֹר דְּאֵין נוֹטְלִין אַף אִם נֹאמַר דהיס"ב הָא חַמֵּי טְבֶרְיָה נָמֵי יס"ב וְנָקִיּוֹת נָמֵי וְהַמְבַשֵּׁל בְּשַׁבָּת בְּחַמֵּי טְבֶרְיָה כו' וְעַיֵּין בלח"מ פ"ו דְּבָרָכוֹת יע"ש הֵיטֵב א"כ חַמֵּי טְבֶרְיָה שְׁלֹא הָיָה לָהֶם ש"ה אֶלָּא אַגַּב דְּאָמַר מַטְבִּילִין אָמַר אֵין נוֹטְלִין וּכְאֹלּוּ אָמַר אַף שֶׁאֵין נוֹטְלִין אַפְּ"ה מַטְבִּילִין דְּלָא גָּזְרִינַן בַּת בִּירְתָּא אַטּוּ מָנָא וְאִם נֶאֱמַר אַף נִצְטַנְּנוּ פְּסוּלִין כְּמוֹ שֶׁאָבָאר בְּסָמוּךְ א"ש טִפֵּי דְּחַמֵּי אוּר בְּצִינְּנוּ כְּשֵׁירִין וְחַמֵּי טְבֶרְיָה כה"ג פְּסוּלִין וְעַיֵּין ב"י בסי' ק"ס בא"ח: כְּתַנָּאֵי מַיִם שֶׁנִּפְסְלוּ כו' רַשְׁבָּ"א כו' מ"ס גָּזְרִינַן בַּת בִּירְתָּא אַטּוּ מָנָא עכ"ל הָא דְּפְלִיגִי חִזְקִיָּ' ור"י בְּחַמֵּי טְבֶרְיָ' וְלֹא בְּכָל הַמִּימוֹת דְּפְסוּלִים מִשְּׁתִּיַּת בְּהֵמָה כְּמוֹ מְלוּחִים וַעֲכוּרִים וּסְרוּחִים וְכַדּוֹמֶה כְּמוֹ דְּפְלִיגִי בֶּאֱמֶת ת"ק וְרַשְׁבָּ"א אֶפְשָׁר לוֹמַר אה"נ דְּרַשְׁבָּ"א לָא פְּלִיג אֶלָּא בְּחַמֵּי טְבֶרְיָה שֶׁנִּצְטַנְּנוּ שֶׁאָז אֵין פְּסוּלָם נִיכָּר שֶׁאֵין מְרָיָם אֶלָּא שֶׁאֵין רְאוּיָן מֵחֲמַת שֶׁהֵן חַמִּין מִתְּחִלָּתָן וְלֹא דָּמֵי לַחַמֵּי אוֹר שֶׁלֹּא הָיוּ לָהֶם ש"ה ומש"ה גָּזְרִינַן בַּת בִּירְתָּא אַטּוּ מָנָא משא"כ בְּשֶׁאָר מִימוֹת דְּפְסוּלָן נִיכָּר לָא גָּזְרִינַן גַּם לְרַשְׁבָּ"א וכה"ג כ' הכ"מ בפ"ו מהל' בְּרָכוֹת בְּדִבְרֵי הר"מ זַ"ל יע"ש וְאִם נֹאמַר דְּפְלִיגִי בְּכָל הַמִּימוֹת דְּפְסוּלִין מֵחֲמַת מְלוּחִי' צ"ל הָא דְּנָקִיט חַמֵּי טְבֶרְיָה דְּאַף בְּצִינְּנוּ אָסוּר דְּלָא דָּמֵי לַחַמֵּי הָאוֹר וְאִם נֶאֱמַר בְּצִינְּנוּ כְּשֵׁירִין חַמֵּי טְבֶרְיָה לְרַשְׁ"י כְּמוֹ שֶׁצִּיְּדַד הב"י בסי' ק"ס וְאָבִיא לְשׁוֹנוֹ לְקַמָּן יְקֻשָּׁה זֹאת וְאֶפְשָׁר דְּנָקִיט לר"י דְּאִי הָוָה נָקִיט בְּכָל הַמִּימוֹת ה"א דְּבְחַמֵּי טְבֶרְיָא טוֹבֵל בָּהֶן יָדָיו דְּלֵיכָּא לְמִגְזַר אַטּוּ מָנָא דְּבָמָנָא גּוּפָא כָּשֵׁר לְשִׁיטַ' בְּחַמֵּי הָאוּר וּלְכָךְ אַשְׁמְעִינַן שָׁאנֵי חַמֵּי טְבֶרְיָ' שֶׁלֹּא הָיָה לָהֶם ש"ה כמ"ש רַשְׁ"י זַ"ל וְאִם נֹאמַר

דְּבְחַמִּין שֶׁאֵין הִיס"ב פְּלִיגִי חִזְקָיָ' ור"י וּמַשְׁמַע דְּאִם יס"ב אָסוּר אַף לר"י כמ"ש יש"ש וּסְמָ"ג לשי' רַשְׁ"י ע"כ לוֹמַר הָא דנק' ח"ט לוֹמַר אַף בְּנִצְטַנְּנוּ פְּסוּלִין וב"י בְּסִימָן ק"ס נִסְתַּפֵּק בְּדִבְרֵי רַשְׁ"י יע"ש היט' אֲבָל גי' הָרִי"ף וְהָרֹא"שׁ ור"ח ור"ש בפ"ק דְּטָהֳרוֹת הֵכִין הוּא חַמֵּי טְבֶרְיָ' חִזְקִיָ' אָמַר אֵין נוֹטְלִין לְיָדַיִם ור"י אמ' הַשְׁתָּא כָּל גּוּפוֹ טוֹבֵל יָדָיו וְרַגְלָיו לֹא כ"ש ומוֹקֵי פְּלֻגְתַּיְיהוּ בְּבַת בְּיָרַת' והל' כְּחִזְקִיָ' דְּרַבֵּי דר"י הֲוָה דאל"ה הֲוָה לְמִפְסַק כסת' משנ' דְּיָדַיִם כת"ק דְּבְקַרְקַע כְּשֵׁירִי' וְהַיְינוּ בַּת בִּירְתָא וְעַיֵּין בר"ש שָׁם דְּלִגְיָ' רַשְׁ"י לְחִזְקִיָּה לָא גָּזְרִי' ולר"י גָּזְרִי' וא"כ ר"י דְּלָא כְּסְתַם משנ' יע"ש וּלְפִי מ"ש לְעֵיל לָא קַשְׁיָא דר"י אָמַר לָךְ דע"כ לָא פָּסְלִינַן אֶלָּא בְּחַמֵּי טְבֶרְיָ' שֶׁאֵין פְּסוּלָן נִיכָּר כמ"ש הכ"מ לדע' הר"מ זַ"ל בפ"ו מהב"מ וַהֲבֵאתִיו לְעֵיל וא"כ מַתְנִי' אַיְירֵי בַּמְלוּחִים וְכַדּוֹמֶ' דְּפְסוּלָן נִיכָּר וְרַשְׁבָּ"א סָבַר אַף כה"ג נָמֵי גָּזְרִינַן וּמַה דְּאָמַר כְּתַנָּאֵי הַיְינוּ וַודַּאי חִזְקִיָ' כְּתַנָּאֵי אַמְרָה וכת"ק דְּלִרַשְׁבָּ"א אַף פְּסוּלָן נִיכָּר גָּזַר ור"י ככ"ע גַּם לת"ק דע"כ לָא גָּזַר אֶלָּא בִּפְסוּלָן נִיכָּר משא"כ בְּחַמֵּי טְבֶרְיָ' וְנֶאֱמַר לְרַשְׁ"י דְּאַף בְּצִינְּנוּ פְּסוּלִין וְעַיֵּין בכ"מ שכת' לְפֵירוּשׁ הר"מ לגי' הָרִי"ף יע"ש: וּבְרַשְׁ"י ד"ה חַמֵּי טְבֶרְיָא כו' אִיכָּא מ' סְאָה עכ"ל אֲבָל בְּפָחוֹת לֹא דְּבִטְלוּהָ לִרְבִיעִית דְּמַקְוֶה אַף לְיָדַיִם כמ"ש התו' ד"ה דְּפָסְקֵינִי' אֶלָּא דְּקַשְׁיָא לִי חַמֵּי טְבֶרְיָא מֵעִין הוֹ מְטַהֵר בכ"ש כמ"ש הר"מ בפ"ט דְּמִקְוָאוֹת ועי' בי"ד סי' ר"א וְאַף לְשִׁיטַ' הָרֹא"שׁ שֶׁקָּאֵי בְּשִׁיטַת ר"י דְּהַיְינוּ דַּוְקָא מְחָטִין וְצִינּוֹרוֹ' אֲבָל אָדָם בָּעֵינַן מ' סְאָה אֲבָל לְיָדַיִם לֵיסַגֵּי כְּמוֹ בְּכֵלִי' דְּסַגֵּי בְּעוּלָה עַל הַיָּדַיִם בב"א וְצָרִיךְ לוֹמַר דְּסִבְירָא לִי' לְרַשְׁ"י דְּיָדַיִם בָּעֵינַן אַף בְּמַעְיָן מ' סְאָה ועי' בא"ח ב"י בסי' קנ"ט בְּסוֹפוֹ שכ' לְהָרֹא"שׁ יֵשׁ לְהִסְתַּפֵּק בַּדָּבָר יע"ש וּמַה שֶּׁמָּשַׁךְ בְּבַת בִּירְתָא וְאֵין נִפְסָק מִמֶּנּוּ וַדַּאי דִּינוֹ כְּמַעְיָן בָּזֶה: ובד"ה דכ"ע אָסוּר דְּכִי תִּיקּוּן רַבָּנַן נְטִילָה לָאו בְּחַמִּין וְהָנֵי גְּרִיעִי מְחַמֵּי הָאוֹר שֶׁלֹּא הָיָה ש"ה עכ"ל יֵשׁ לְרָאוֹת לְמָאן קָאָמַר לָהּ אִי לְחִזְקִיָ' בְּחַמֵּי אוֹר נַמִי הַדִּין כֵּן לְדִידֵיהּ וְאִי לר"י הָא לָא מַכְשִׁיר הָתָם אֶלָּא בָּאֵין הִיס"ב אֲבָל הִיס"ב אָסוּר כמ"ש יש"ש וּסְמָ"ג אַלִּיבֵּיהּ דְּרַשְׁ"י דְּהַהִיא דִּשְׁאַל ר"י אֶת רב"ג וְאָמַר כָּל גְּדוֹלֵי גָּלִיל עוֹשִׂין כֵּן הַיְינוּ בָּאֵין יס"ב וא"כ חַמֵּי טְבֶרְיָא וַדַּאי יס"ב א"כ נָמֵי נִכְוִית כמ"ש הל"מ בפ"ו דְּבְרָכוֹת דְּהַמְבַשֵּׁל בְּחַמֵּי טְבֶרְיָא אַלְמָא רָאוְיָן לְבִישּׁוּל פְּשִׁיטָא דְּפוֹסְלִין וצ"ל דְּחַמֵּי אוֹר כְּשֶׁנִּצְטַנְּנוּ כְּשֵׁירִין אַף שֶׁהָיוּ מִתְחַלָּתָן יס"ב וּבְחַמֵּי טְבֶרְיָא אֲסוּרִין אַף שֶׁצִּינְּנוּ וּלְהָכִי אָמַר שָׁאנֵי חַמֵּי הָאוּר שֶׁהָיוּ לָהֶם ש"ה מש"ה חָזְרוּ לְכַשְׁרוּתָן כְּשֶׁנִּצְטַנְּנוּ משא"כ חַמֵּי טְבֶרְיָא והב"י נִסְתַּפֵּק בְּדִבְרֵי רַשְׁ"י בסי' ק"ס אִי ס"ל בְּצוֹנֵן אִי כְּשֵׁירִין אוֹ לָאו וְהוּא לְשִׁיטָתֵי' שֶׁפָּסַק בש"ע בְּסִימָן ק"ס דְּחַמֵּי אוֹר כְּשֵׁירִין אַף בַּיָּד נִכְוִית בָּהֶן דְּלָא כְּמָהַרְשָׁ"ל בישּׁ"ש ומ"ש רַשְׁ"י דְּלֹא תִּיקְּנוּ רַבָּנַן נְטִילָה בְּחַמִּין וְלֹא פי' דְּאֵין רְאוּיִן לִשְׁתִּיַת בְּהֵמָה אֶפְשָׁר דַּחֲדָא מִינְיָהּ נָקִיט.

וְזַ"ל הכ"מ בפ"ו מה"ב ע"כ לֹא אָמַר חִזְקִיָּה אֶלָּא בְּחַמֵּי טְבֶרְיָא שֶׁאֵין פְּסוּלָן נִיכָּר שֶׁאֵין מֵרִיחָאֶלָּא שֶׁפְּסוּלָן הָיָה שֶׁמִּתְחַלַּת בְּרִיָּתָן לֹא הָיוּ רְאוּיִן לִשְׁתִּיַת בְּהֵמָה מִפְּנֵי חֲזָקָן עכ"ל וְהַיְינוּ לִשְׁתִּיַת בְּהֵמָה וְאָדָם ע"י הַדְּחָק כמ"ש הר"י הֶבְיאוֹ הב"י בְּסִימָן ק"ס יע"ש בָּזֶה ובד"ה דְּאַסְקִינִי' כו' חָרִיץ קָצָר וְאֵין מ' סְאָה וּמְחֻבָּרִין לַמַּקְוֶה עכ"ל דְּאִי יֵשׁ מ' סְאָה סוֹבֵר דְּלָא גָּזְרִינַן אַטּוּ מְנָא דְּהָא רוֹאֶה שֶׁמַּקְוֶה הוּא וְאִי אֵין מְחֻבָּרִין לֹא עָלְתָה לוֹ טְבִילָה דְּבָעֵינַן מ' סְאָה לְשִׁיטָתֵי' וְיֵשׁ מִי שֶׁפֵּירֵשׁ אפי' במ' סְאָה כָּל דְּפָסְקֵינִי' בְּבַת בְּרַתָּא וְעַיֵּין בְּרַשְׁבָּ"א ובד"ה בְּתוֹסָפוֹת דְּפָסְקֵינִי' וְהָא דְּאָמְרִינַן כו' דְּאִי הֲוָה מ' לָא גָּזְרִינַן ומש"ה הֲוְצְרְכוּ לוֹמַר לְעִנְיַן יָדַיִם לֹא גָּזְרוּ א"נ בְּמְחֻבָּרִין לְמַקְוֶה כפירש"י: וּבְתוֹ' ד"ה מַיִם

שֶׁנִּפְסְלוּ כו' וְאַגַּב רִיהֲטָא לֹא עִיֵּין כָּאן וְכֵן הִשִּׁיגוּ לְרַשִׁ"י בִּזְבָחִים יע"ש דְּאֵין לוֹמַר דמ"ש בֵּין בְּכֵלִים וּבֵין קַרְקַע פְּסוּלִים הַיְינוּ בַּת בִּירְתָא דְּאֵין עִנְיָנוֹ לְשֵׁם דִּבְמֵי מִקְוֶה הָרָאוּן לִטְבִילַת גּוּפוֹ וְהָתָם וַדַּאי לָא גָּזְרִינַן בַּת בִּירְתָא דְּהַכֹּל יוֹדְעִין שֶׁאֵין טוֹבְלִים בְּכֵלִים וּכְבָר הָיָה מָקוֹם לְיַיֵּשֵׁב דִּבְרֵי רַשִׁ"י בִּזְבָחִים במ"ש לְעֵיל בְּאוֹרֶךְ אֶלָּא שֶׁלֹּא רָאִיתִי לְהַאֲרִיךְ: גְּמָרָא סָבוּר מֵימְנֵיהּ חוֹבָה הוּא דְּלֵיכָּא הָא מְצָוָה אִיכָּא עכ"ל הַקְּשָׁה הָרִיטְבָ"א דא"כ מָה אִיכָּא בֵּין רֹאשׁוֹנִים דג"כ לֵיכָּא אֶלָּא מְצָוָה ותי' דִּבְפַת חוֹבָה מִדְּאוֹרַיְיתָא מדר"א ב"ע עכ"ל וְכֵן פירש"י ד"ה רָבָא אָמַר דְּאוֹרַיְיתָא מְצָוָה הִיא כר"א ב"ע דְּלֹא כמ"ש התו' ד"ה מְצָוָה כו' דְּאַסְמַכְתָּא הִיא ולפירש"י קַשְׁיָא מַה פָּרִיךְ לְעֵיל עַל הָא דְּאָמְרִינַן מַיִם רִאשׁוֹנִים מְצָוָה מֵהָא דְּתַנְיָא מַיִם רִאשׁוֹנִים חוֹבָה דִּלְמָא הַהִיא ר"א ב"ע הֲוָה דְּמִן הַתּוֹרָה הוּא מְיָדֵיו לֹא שָׁטַף ומש"ה קָרֵי לֵיהּ חוֹבָה כו' יע"ש: (ע"ב) גְּמָרָא וְכָל דָּבָר שֶׁחוֹצֵץ בִּטְבִילָ' חוֹצֵץ בִּנְטִילָ' הר"מ בְּהִלְכוֹת מִקְוָואוֹת בפי"א ה"ב הֵבִיא רְאָיָה הָא דְּכֹל הַחוֹצֵץ וְאֵינִי יוֹדֵעַ לָמָּה לֹא הֵבִיא הָא דְּתוֹסָפְתָּא דְּלִנְגִיעָה דְּחֻלִּין עט"ק לָא בָּעֵינַן שֶׁיְּהֵא דָּבָר חוֹצֵץ וְעַיֵּין תו' ד"ה וְכָל דָּבָר וְעַיֵּין בפי"א מהל' שא"ה דְּפָסַק חֻלִּין עט"ת כְּתִרוּמָ' דְּמֵי בה"ט יע"ש: אָמַר רַב ע"כ לְחֻלִּין ע"כ לִתְרוּמָה הִנֵּה גי' רַשִׁ"י ותו' הוּא דע"כ לְחֻלִּין וְלִתְרוּמָה וּלְקִידּוּשׁ יָדַיִם בְּבָרַיְיתָ' וְנָקְיט כְּסֵדֶר חֻלִּין דְּמִשּׁוּם סֶרֶךְ תְּרוּמָ' לֹא הֶחְמִירוּ כ"כ וְדֵי בְּשִׁיעוּר מוּעָט וּתְרוּמָה צָרִיךְ יוֹתֵר וְקִידּוּשׁ מ"ה וְהִלְכָתָא גְּמִירִי לָהּ כִּדְמַסְקִינַן בַּעֲרָכִין י"ט ב' וְרַב הָיָה מַרְאָה לְתַלְמִידָיו ע"כ כו' דפירש"י דְּלְחֻלִּין עַד פ"ב וְלִתְרוּמָה עַד ג' וְקִידּוּשׁ לֹא הִזְכִּיר דְּלָא הָיָה בְּיָמָיו וְהִזְכִּיר מַה שֶּׁהָיָה נוֹהֵג בְּיָמָיו וּשְׁמוּאֵל ג"כ סוֹבֵר כְּרַב דְּפֵירוּשׁוֹ דְּבָרַיְיתָא בפ"ב וְהֶחְמִיר ע"ע דְּכֹהֵן הָיָה בְּיָמָיו וְרָגִיל בִּתְרוּמָה כמ"ש התו' ד"ה אָמַר רַב אוֹ דְּהֶחְמִיר עַל עַצְמוֹ וְכָל אָדָם רַשַּׁאי לְהַחְמִיר ע"ע כִּדְמַסְקִינַן דר' מַיְישָׁא בַּר לְיָאי כו' וְעַיֵּין מָהַרְשָׁ"א ור' שֵׁשֶׁת אָמַר דְּבָרַיְיתָא לְחֻלִּין פ"א וְלִתְרוּמָ' פ"ב וְרַב שֵׁשֶׁת הֶחְמִיר ע"ע דְּחֻלִּין ג"כ עַד פ"ב וּלְקֻלָּ' דְּאָמַר הַיְינוּ אַדְּרַב וּשְׁמוּאֵל כמ"ש הַתּוֹסָ' דִּלְרַב תְּרוּמָה מִיהַת בפ"ג וְלִשְׁמוּאֵל חֻלִּין ג"כ וְאִיהוּ אָמַר לִתְרוּמָ' עַד פ"ב וְאֵין לְפָרֵשׁ דְּרַב ע"כ לְחֻלִּין פ"א וְלִתְרוּמָ' עַד פ"ב כְּמוֹ לְרַב שֵׁשֶׁת וּפוֹסֵק כֵּן לַהֲלָכָה וּשְׁמוּאֵל פי' הַבָּרַיְיתָא פ"ב ופ"ג וְהֶחְמִיר ע"ע דְּכֹהֵן הָיָה וְדַיְנָא הָכִי וּבָרַיְיתָ' בְּכָל אָדָם אוֹ דְּרַשַּׁאי לְהַחְמִיר ע"ע וְרַב שֵׁשֶׁת פי' כְּרַב וּפָסַק לְחוּמְרָא עַד פ"ב שֶׁהֶחְמִיר ע"ע וּלְקֻלָּא אַשְׁמוּאֵל לְחוּד דְּאִיהוּ אָמַר עַד פ"ג דְּלָא מַשְׁמַע לֵיהּ לְפָרֵשׁ כֵּן דְּמַשְׁמַע וַדַּאי שְׁמוּאֵל אַשִּׁיעוּרָא דְּרַב קָאֵי אֶלָּא דְּהֶחְמִיר אַף לְחֻלִּין כִּתְרוּמָה וְעוֹד דא"כ הָוֵה לֵיהּ לוֹמַר דִּבְרֵי רַב שֵׁשֶׁת בָּתַר רַב כִּי הֵיכִי דְּלֶהֱוֵי שַׁפִּיר טְפֵי דִּלְרַב לְחֻלִּין פ"א וְלִתְרוּמָ' פ"ב וְרַב שֵׁשֶׁת לְחוּמְרָ' וּשְׁמוּאֵל מַחְמִיר טְפֵי מְכֻלְּהוּ וְאַף שֶׁאֵין זֶה דִּיּוּק מ"מ נִרְאֶה דְּשְׁמוּאֵל אַשִּׁיעוּרָא דְּרַב קָאֵי כמ"ש מַעִיקָּרָא ור"ת סוֹבֵר כִּי רַב וּשְׁמוּאֵל סוֹבְרִי' כְּרַב שֵׁשֶׁת דְּפֵ"א ופ"ב אֶלָּא דִּשְׁמוּאֵל הֶחְמִיר ע"ע וְכָל אָדָם רַשַּׁאי לְהַחְמִיר וְאֵין זֶה חוֹלֵק עַל הַבָּרַיְיתָא וְהֶחְמִיר כְּמוֹ בְּקִידּוּשׁ יָדַיִם וְרַגְלַיִם לר"ת דְּהַיְינוּ עַד פ"ג בְּגַב הַיָּד אֶלָּא דִּשְׁמוּאֵל הֶחֱמִיר בְּתַרְוַיְיהוּ ר"ל בְּחֻלִּין וּתְרוּמָה עַד פ"ב כְּמוֹ קִידּוּשׁ יָדַיִם בַּמִּקְדָּשׁ וְרַב שֵׁשֶׁת מֵיקֵל מִשְּׁמוּאֵל וּמַחְמִיר מֵרַב וְהַיְינוּ עַד פ"ב אַף לְחֻלִּין וּמָהַרְשָׁ"א כת' דְּאֶפְשָׁר דְּלֹא רָצָה לְפָרֵשׁ כר"ת דר"א דְּמַחְמִיר אֵין לְהַחְמִיר יוֹתֵר אֶלָּא עַד פֶּרֶק דְּמִקּוֹם קִידּוּשׁ דְּבָהָכִי יִתְיַישֵׁ' סֵפֶר הַזּוֹהַר עכ"ל הִנֵּה בְּתִחִלַּת דְּבָרָיו יֵשׁ לְפָרֵשׁ דה"ק דמש"ה לֹא רָצָה רַשִׁ"י לְפָרֵשׁ כר"ת דא"כ לְחוּמְרָא דְּשְׁמוּאֵל הוּא שִׁיעוּר חָדָשׁ מַה שֶּׁלֹּא הֻזְכַּר כְּלָל בַּבָּרַיְיתָא לְחֻלִּין וְלִתְרוּמָ' וְהוּא פ"ג בְּקִידּוּשׁ וְהֶחְמִיר ע"ע וּמָצִינוּ נָמֵי לְפָרֵשׁ עַד מְקוֹם

חִיבּוּר הַיָּד וְהַזְּרוֹעַ דִּבְקִידּוּשׁ הָוָה שִׁיעוּרָא כַּמְקֻדָּם לפירש"י וְאֵיךְ שֶׁיִּהְיֶה קָשֶׁה א"כ מַאי הַאי דְּקָאָמַר בַּר הֲדָיָא דַּהֲוָה קָאִים קַמֵּיהּ דְּרַב אַמִּי וְאָמַר לְחוּמְרָא ול"ת דְּכֹהֵן הָיָה וּמַה בְּכָךְ דְּכֹהֵן הָיָה סוֹף סוֹף א"צ לְהַחְמִיר בְּחֻלִּין יוֹתֵר מִתְּרוּמָה וַהֲוָה לִפְסוֹק כְּרַב שֵׁשֶׁת וְלֹא לְהַמְצִיא שִׁיעוּר חָדָשׁ לְהַחְמִיר עַד פ"ג בִּתְרוּמָה גּוּפָא יוֹתֵר מִן הַבָּרַיְיתָא וְדַי לוֹ לְהַחְמִיר בְּחֻלִּין כִּתְרוּמָה לְהַרְגִּיל א"ע בִּתְרוּמָה אֶלָּא ע"כ דְּמַחְמִיר ע"ע הָיָה כו' וּמַה קָאָמַר ול"ת שֶׁהוּא כֹּהֵן דְּנוֹדַאי דּוֹחֵק לוֹמַר דְּבַר הֲדָיָא לְחוּמְרָא אָמַר כְּרַב שֵׁשֶׁת דְּלְחֻלִּין עַד פ"ב דְּלָא כְּרַב דְּלְחוּמְרָא מַשְׁמַע קָאֵי אַדְּשְׁמוּאֵל דר' שֵׁשֶׁת אָמְרִינַן בַּגְּמָרָא דְּלִקּוּלָּ' הָיָה אַף שֶׁמַּחְמִיר מֵרַב כו' מ"מ לָא הֲוָה לוֹמַר סְתָמָא בַּר הֲדָיָא לְחוּמְרָא כו' וּמִן מִלַּת אֶלָּא עַד סוֹפוֹ לֹא יָדַעְנוּ פי' שֶׁל מָהַרְשָׁ"א ז"ל וְאוּלַי יֵשׁ אֵיזֶה חֶסְרוֹן תֵּיבוֹת בְּדִבְרֵי מָהַרְשָׁ"א וצ"ל לְפֵירוּשׁוֹ דְּסוֹבֵר דר"ת נָמֵי קִידּוּשׁ יָדַיִם עַד חִיבּוּר הַיָּד וְהַזְּרוֹעַ כְּאִינָךְ פֵּירוּשֵׁי' וּמַה שֶּׁכָּתַב ר"ת וְקִידּוּשׁ יָדַיִם בַּמְקֻדָּשׁ עַד פֶּרֶק שֶׁבְּגַב הַיָּד הוּא פֶּרֶק הַמְחַבֵּר הַיָּד וְהַזְּרוֹעַ נָמֵי מִיקְרֵי פֶּרֶק שֶׁבְּגַב הַיָּד וְאַף דְּרַשֵׁ"י פ"ז ד"ה וּשְׁמוּאֵל אָמַר דפ"ג וְהוּא שֶׁבְּגַב הַיָּד אֶפְשָׁר דְּפֶרֶק הַמְחַבֵּר יָד וּזְרוֹעַ נָמֵי מִיקְרֵי פֶּרֶק שֶׁבְּגַב הַיָּד וְאַהָא כת' מָהַרְשָׁ"א דלר"ת נָמֵי א"צ לְדָחוֹק וְלוֹמַר כְּמוֹ בְּקִידּוּשׁ עַד פְּסַת הַיָּד דְּהוּא מְקוֹם חִיבּוּר הַיָּד וְהַזְּרוֹעַ אֶלָּא עַד פ"ג אֶלָּא מִשּׁוּם דְּלִיתַיְישֵׁב סֶפֶר הַזּוֹהַר לְשִׁיטָתֵיהּ פי' כֵּן עַד מְקוֹם קִידּוּשׁ פְּסַת הַיָּד כֵּן נִרְאֶה לִי לְפָרֵשׁ דִּבְרֵי מָהַרְשָׁ"א ז"ל וּלְפִי מ"ש לְעֵיל הָיָה אֶפְשָׁר לְפָרֵשׁ דְּרַב ור' שֵׁשֶׁת סָבְרֵי פֵּירוּשָׁא דְּבָרַיְיתָא פֵּ"א ופ"ב ור' שֵׁשֶׁת מַחְמִיר מֵרַב וּשְׁמוּאֵל סוֹבֵר פ"ב ופ"ג וּמַחְמִיר בְּחֻלִּין כִּתְרוּמָה וּמִשּׁוּם דְּכֹהֵן הָיָה וּלְזֶה אָמַר ר' מַיְיסָא דְּלָא דְּכֹהֵן הוּא וּכְבָר כָּתַבְנוּ לְעֵיל מַה שֶּׁיֵּשׁ לְיַיְשֵׁב זֹאת וְרָאִיתִי לָרַשְׁבָּ"א שכת' דר' שֵׁשֶׁת מְפָרֵשׁ לַבָּרַיְיתָא פ"א ופ"ב וְקִדּוּשׁ עַד פְּסַת יָד מְקוֹם הַמְחַבֵּר יָד וּזְרוֹעַ וְדִלְגָה הַבָּרַיְיתָא פֵּ"א מִתְּרוּמָה לְקִדּוּשׁ יָדַיִם עכ"ל ר"ל פ"ג שֶׁבְּאֶצְבָּעוֹת הֲרֵי דְּאַף לר' שֵׁשֶׁת פי' כֵּן קִידּוּשׁ יָדַיִם פְּסַת הַיָּד וְאַף שֶׁהוּא אֶפְשָׁר לְפָרֵשׁ לר' שֵׁשֶׁת קִדּוּשׁ יָדַיִם עַד פ"ג וּמִנָּלַן דְּדָלְגָה הַבָּרַיְיתָא פ"ג וְאֶפְשָׁר בַּהֲלָכָה למ"מ אֵין שַׁיָּיךְ מַחֲלוֹקֶת דְּהִלְכְתָא גְּמִירֵי בְּקִידּוּשׁ כמ"ש בַּעֲרָכִין י"ט וַהֲבָאתִיו לְעֵיל וְעוֹד דְּלִמַּעֵט בְּמַחֲלוֹקֶת עָדִיף טְפֵי מִלּוֹמַר דר' שֵׁשֶׁת בְּתָרְתֵי פְּלִיג עַל רַב וּשְׁמוּאֵל בִּתְרוּמָה וּבְקִידּוּשׁ דְּלְרַב וּשְׁמוּאֵל תְּרוּמָ' פ"ג וְקִידּוּשׁ פְּסַת הַיָּד ולר"ש תְּרוּמָ' פ"ב וְדַי בְּכָךְ וּבְקִידּוּשׁ מוֹדֶה עַד פְּסַת הַיָּד אֲבָל מֵהֵיא דַּעֲרָכִין אֵין הֶכְרֵעַ אי בְּקִידּוּשׁ פ"ג אוֹ פְּסַת הַיָּד כְּמוֹ שֶׁיִּרְאֶה הָרוֹאֶה שָׁם וּלְפִי' הר"ר אַבְרָהָם רַב וּשְׁמוּאֵל סְבִירָא לְהוּ דְּבָרַיְיתָא לְחֻלִּין פ"ג וְלִתְרוּמָה פְּסַת הַיָּד וּלְקִדּוּשׁ הַיָּד עַד קֻבְיָדוֹ וּשְׁמוּאֵל מַחְמִיר בְּחֻלִּין כִּתְרוּמָה וּבְסֶפֶר הַזּוֹהַר נָמֵי כָּל הַיָּד וְלֹא כו' ור' שֵׁשֶׁת ע"כ כְּמוֹ לפירש"י וכמ"ש מהר"מ מִלּוּבְּלִין יע"ש ור"ל דר' שֵׁשֶׁת פְּלִיג עַל רַב וּשְׁמוּאֵל וְסוֹבֵר פֵּירוּשָׁ' דְּבָרַיְיתָא לְחֻלִּין פ"ב וְלִתְרוּמָ' פ"ג וּבְקִידּוּשׁ עַד קֻבְיָדוֹ דְּבַהֲלָכָה אֵין שַׁיָּיךְ מַחֲלוֹקֶת כמ"ש לְעֵיל אוֹ דְּלְחֻלִּין עַד פ"ג כִּתְרוּמָ' וְקִידּוּשׁ עַד פְּסַת הַיָּד וְלֹא דְּלָגָה הַבָּרַיְיתָא וּלְקוּלָּא הַיְינוּ מֵרַב וּשְׁמוּאֵל וְהָא דְּמַבְיָא רָאָיָה מִסֶּפֶר הַזּוֹהַר לְחֻלִּין כָּל הַיָּד וְאֵין לוֹמַר אַפַּתִּי דִּלְמָא כפירש"י פ"ב ופ"ג וּפְסַת הַיָּד וּשְׁמוּאֵל מַחְמִיר ע"ע דא"כ קַשְׁיָא הָא דר' מֵרִישָׁא לָאו מִשּׁוּם דְּכֹהֵן הֲוָה פְּשִׁיטָ' דְּמֵהֵיכָא תֵּיתֵי לְמָצוֹא שִׁיעוּר חָדָשׁ בְּשָׁבִיל זֶה לְהַחְמִיר יוֹתֵר מִתְּרוּמָה הַשָּׁנוּי בַּבָּרַיְיתָא וכה"ג הִקְשָׁה מָהַרְשָׁ"א וַהֲבָאתִיו לְעֵיל יע"ש וא"כ ע"כ פי' הַבָּרַיְיתָא לִתְרוּמָה עַד פְּסַת הַיָּד וּשְׁמוּאֵל אֶפְשָׁר דְּכֹהֵן הָיָה מַחְמִיר בְּחֻלִּין כִּתְרוּמָ' וְעַיֵּין בָּרֹאשׁ"ש וּבְרַשְׁבָּ"א וּבְרִיטְבָ"א שֶׁיֵּשׁ גִּירְסוֹת אֲחֵרוֹת וְלֹא רָאִיתִי לְהַאֲרִיךְ בָּהֶם: וּבְתוֹ' ד"ה ע"כ לְחֻלִּין וע"כ לִתְרוּמָה לְפִי שֶׁאֵינוֹ שָׁוֶה כְּמוֹ בַּאֲגוּדָל כו'

עכ"ל ר"ל דְּפֵ"א אֵינוֹ שָׁוֶה בְּכָל אֶצְבָּעוֹת ועד"מ כָּתְבוּ כְּמוֹ אֲגוּדָל שֶׁאֵין שָׁוֶה לִשְׁאָר אֶצְבָּעוֹ' וְאִי הָוָה פֵּ"א יֵשׁ אֶצְבָּעוֹת שֶׁלֹּא נָטַל כְּלוּם אֶלָּא דצ"ע דפ"ג נָמֵי אֵין נוֹטֵל כְּלוּם אֲגוּדָל דְּנַרְאֶה לְכָל דַּאֲגוּדָל אֵין מַגִּיעַ אֶלָּא עַד תְּחִלַּת פ"ב בְּמָקוֹם שֶׁמַּתְחִיל שָׁם וכ"כ דְּרַבֵּינוּ יוֹנָה בפא"ד הֲבִיאוּ הב"י סִימָן קע"א דִּלְפִי זֶה ר"ל דִּלְחֲוָלִין עַד פ"ב נוֹטֵל שְׁאָר אֶצְבָּעוֹת ב' קְשָׁרִים וַאֲגוּדָל ק"א וצ"ע שֶׁאֵינוֹ כֵּן אֶלָּא כמ"ש וְלֹא הָיָה כָּעֵת בְּיָדִי לְעַיֵּן בּוֹ וְאֵיךְ שֶׁיִּהְיֶה קָשֶׁה דלר' שֵׁשֶׁת ע"כ הָכִי פֵּירוּשׁוֹ דְּפֵ"א וְלֹא אִיכְפַּת לָן בָּמָה שֶׁאֵינוֹ מַגִּיעַ שָׁוֶה לְכָל אֶצְבָּעוֹת א"כ אַיְמַאי לֹא יְפָרֵשׁ כֵּן לִשְׁמוּאֵל וּלְרַב וּשְׁמוּאֵל מַחְמִיר ע"ע עַד פ"ג אוֹ פִּסַּת הַיָּד כְּמוֹ בְּסֵפֶר הַזֹּהַר דְּאִיתָא הָכִי וְכֵן לפי' ר"ת אִם לֹא דִּלְרַשְׁ"י ר"ש פְּלַג עַל בָּרַיְיתָא כֵּן פי' הָרִיטְבָ"א לְחַד תֵּירוּצָא דר"ש פְּלִיג עַל בָּרַיְיתָא וְדָחוּק: בא"ד אֲבָל אֵין לְפָרֵשׁ כְּמוֹ שפי' הר"ר אַבְרָהָם עַיֵּין בַּגְּמָרָא מ"ש וְזֶה כֻּלּוֹ מְבוֹאָר וא"צ בֵּיאוּר זוּלַת מ"ש אַחַ"כ דְּבַעֲרָכִין לֹא מַשְׁמַע כֵּן עי' במהר"מ מִלּוּבְלִין מ"ש לְיַיְשֵׁב: הר"מ ז"ל בְּהִלְכוֹת בְּרָכוֹת פ"י ה"ד סְתָם וכ' עַד הַפֶּרֶק וְלֹא נוֹדַע מְקוֹמוֹ אַיּוֹ וכ' הכ"מ מִסְתָּמָ' בְּשִׁיטַת הָרִי"ף רַבּוֹ אֲמָרָהּ עַד פִּסַּת הַיָּד יע"ש וּבְהִלְ' בִּיאַת מִקְדָּשׁ פֵּ"ה לֹא הִזְכִּיר כְּלָל שִׁיעוּרָא דְּקִידּוּשׁ יָדַיִם וְרַגְלַיִם עַד הֵיכָן הוּא וּמִסְתָּמָא שִׁיעוּרָא כְּמוֹ נט"י לְחֻלִּין דְּהוּא עַד פִּסַּת הַיָּד.

דַּע דִּלְפִי גִּירְסַת הָרִי"ף י"ל דְּכוּלְּהוּ חֲדָא שִׁיעוּרָא אִית לְהוּ יע"ש, וְלָא קַשְׁיָא בַּגְּמָרָא וְלָא מִידֵי וְאֵין לְהַאֲרִיךְ בְּכָאן יוֹתֵר בָּזֶה: גְּמָרָא אָמַר בַּר הֶדְיָא הָוָה קָאֵימְנָא קַמֵּיהּ דר"א כו' ול"ת מְשׁוּם דְּכֹהֵן הוּא כו' הַאי לְחוּמְרָא כְּבָר פֵּירַשְׁנוּ דְּכִשְׁמוּאֵל מַשְׁמַע כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתִּי לְעֵיל וּמְשׁוּם דְּלְהַרְגִּיל בִּתְרוּמָה לָזֶה אָמַר דְּכָל אָדָם רָאוּי לְהַחְמִיר ע"ע וְהַיְינוּ עַד פִּסַּת הַיָּד וְכֵן סָתַם בש"ע סי' קכ"א וְכֵן דַּעַת מַהַרְשַׁ"ל מְשׁוּם מָלֵא חָפְנֵי טִיבוּתָא וְכֵן בְּלִבּוּשׁ סי' קס"א וְכֵן רָאוּי לִנְהוֹג אַף לְחֻלִּין לִיטּוֹלכָּל הַיָּד מָקוֹם שֶׁמְּחַבֵּר יָד וּזְרוֹעַ בְּקִידּוּשׁ וכמ"ש לְדַעַת הר"מ זַ"ל בָּזֶה: בתו' ד"ה נוֹטֵל אָדָם כו' אוֹמֵר ר"ת כו' מַה שֶּׁיֵּשׁ לְעַיֵּן בְּדִבְרֵי תו' הַלָּלוּ אֶכְתּוֹב בַּגְּמָרָא: וּבְרַשְׁ"י ד"ה וּמַתְנָה לַאֲכִילָ' וּבִלְבַד שֶׁיְּזַהֵר מִלְּטַמְּאָם עמ"ש בְּגְמָרָא לְקַמָּן מִזֶּה: (דַּף קז ע"א) גְּמָרָא אָמַר ר"א לִבְנֵי פַּקְתָּא דַּעֲרָבוֹת אַתּוּן דְּלָא שְׁכִיחִי לְכוּ מַיָּא אַתְּנוּ עלי' מִצַּפְרָא עכ"ל רָאִיתִי לִכְתּוֹב בְּכָאן בְּקִיצּוּר וְהוּא דְּרַב ור"א דְּזָכְרוּ נוֹטֵל יָדָיו שַׁחֲרִית וְגַם ר"א מָשׁוּ יְדַיְיכוּ מִצַּפְרָא נְרָאֶה לְכָאוֹרָה כמ"ש הַב"ח כא"ח סִימָן קס"ב וֶהֱבִיאוֹ הט"ז דְּוָקָא שַׁחֲרִית דְּמְבָרֵךְ ענט"י בַּבּוֹקֶר כמ"ש הב"י בסי' ד' בְּשֵׁם הָרַשְׁבָּ"א דְּוֹמְיָא דְּכֹהֵן הַמְקַדֵּשׁ יָדָיו מִן הַכִּיּוֹר יע"ש ומש"ה מְהַנֵּי משא"כ בְּנוֹטֵל יָדָיו בַּיּוֹם שֶׁלֹּא בִּשְׁעַת אֲכִילָה הַיְנָצָא מב"ה וְנוֹטֵל יָדָיו לְדָבָר שֶׁטְּבוּלוֹ בְּמַשְׁקֶה דְּלָא מְהַנֵּי תְּנַאי אֶלָּא דְּאֵין נִרְאֶה כֵּן וּכְבָר הִשִּׁיגוּ הט"ז יע"ש וּלְפִי סְפֵק הֲלָכָה בש"ע קס"ד בהג"ה שֶׁאַף יוֹצֵא מבה"כ וְכַדּוֹמֶה צ"ל דְּנוֹטֵל אָדָם יָדָיו שַׁחֲרִית ע"צ ע"ט דְּאִי לֵית לֵיהּ מַיָּא אֶלָּא כְּדֵי נְטִילַת שַׁחֲרִית יִטּוֹל יָדָיו בּוֹ וְיַתְנֶה עַל כָּל הַיּוֹם וְכֵן ר"א דְּאָמַר דְּאָמַר לִבְנֵי פַּקְתָּא דְּעַרְבָּא אַתּוּן דְּלָא שְׁכִיחִי לְכוּ מַיָּא כו' וְדַעַת הַלְּבוּשׁ בְּסִימָן קס"ד דְּאִם הִתְנָה בִּשְׁעַת אֲכִילָה זוֹ עַל אֲכִילָ' אַחֶרֶת לָא מְהַנֵּי תְּנַאי וכ' אֵלֶּיהוּ זוּטָא בְּשֵׁם הל"ח הַטַּעַם שֶׁמָּא יָבֹא בְּאוֹתָהּ אֲכִילָה גּוּפָא שֶׁיִּטּוֹל יָדָיו וְלֹא יֹאכַל מִיָּד וְלֹא יְקַיֵּים תֵּיכֶף לִנְטִילָה בְּרָכָה ולפ"ז נָקִיט נוֹטֵל אָדָם יָדָיו שַׁחֲרִית לְמַעֵט נוֹטֵל יָדָיו בַּאֲכִילָה זוֹ וּמַתְנֶה עַל אֲכִילָה אַחֶרֶת דְּלָא מְהַנֵּי אָמְנָם כְּבָר הִשִּׁיגוּ המ"א וּשְׁאָר אַחֲרוֹנִים דְּמְהַנֵּי כה"ג ולפ"ז נוֹטֵל שַׁחֲרִית אוֹ ע"ט קמ"ל כמ"ש אוֹ דְּבָא לוֹמַר דְּבִנְטִילַת שַׁחֲרִית בָּעֵי לְאַתְנֵי עַל כָּל הַיּוֹם וּלְאַשְׁמְעִינַן דְּחֻלִּין בָּעֵינַן ג"כ כַּוָּנָה ועי' בא"ח סי' קנ"ט סי' ג': וְהִנֵּה התו' הִקְשׁוּ בד"ה נוֹטֵל כו' מֵהָא דְּהַנּוֹטֵל

לֹא יְקַדֵּשׁ מְשׁוּם דְּקִידּוּשׁ מַפְסִיק בֵּין נט"י לַסְּעוּדָה וְעוֹד הִקְשׁוּ מא"ד ב"ה אוֹמְרִים מוֹזְגִין הַכּוֹס וְאַחַ"כ נוֹטְלִין לַיָּדַיִם דְּתִיכֵף לִנְטִילָ' בְּרָכָה עכ"ל וְדַע דְּהַהִיא דִּפְסָחִים לֹא אִתְּמַר בְּהֶדְיָא דְּנוֹטֵל לֹא יְקַדֵּשׁ מְשׁוּם הָפְסֵק כו' אֶלָּא דְּהַתּוֹ' מְפָרְשִׁים כָּךְ וע"ש בתו' בד"ה נוֹטֵל וְשָׁם תי' בע"א דְּנִרְאֶה כְּנוֹטֵל לְפֵירוֹת יע"ש וְעוֹד יֵשׁ תי' אַחֵר עי' בא"ח סִימָן רע"א הַטַּעַם מְשׁוּם דְּנִרְאֶה דְּהַפַּת חָבִיב לוֹ יע"ש בַּטּוּר וא"כ אֵין רְאָיָה מֵהָתָם כְּלָל דְּבָעֵי תֵּיכֶף לִנְטִילָה בְּרָכָה וְהַתּוֹ' בְּכָאן בְּקֻוּשְׁיַ' וּבְתִירוּצ' סָבְרִי דְּטַעֲמָ' הוּא מְשׁוּם הָפְסֵק דְּלֹא יְקַדֵּשׁ ומש"ה הֻזְקְשָׁ' לָהֶם וְאַף דְּשָׁם מַסִּיק דְּזִימְנִין סַגִּיאִין הֲוָה קָאֵי קמי' דְּרַב וּמַסִּיק דְּלָא חָיְישִׁינַן לְהֶפְסֵק עי' בתו' שָׁם ד"ה דְּזִימְנִין י"ל דְּקַשְׁיָא לְהוּ לְפִי הֵ"א הָתָם הֲוָה לְהַקְשׁוֹ' דְּבְרֵי רַב אַהֲדָדֵי מִכָּאן דְּמַתְנָה אַלְמָא דְּלָא בָּעֵינַן תֵּיכֶף כו' וְלוֹסֵק דְּהָא פָּרִיךְ לֵיהּ הָתָם עֲדַיְפָא מִקִּידּוּשָׁא גּוּפָא וְנִרְאֶה דְּהַתּוֹ' סָבְרִי כָּאן דְּכֵן הוּא הָאֱמֶת דְּנוֹטֵל לֹא יְקַדֵּשׁ מְשׁוּם הָפְסֵק וְהָא דְּאָמַר הָתָם שָׁכָחְתִּי' לִשְׁמַעְתֵּיהּ דְּרַב דְּזִימְנִין מְקַדֵּשׁ עַל רִיפְתָּא לָאו לְמֵימְרָא דְּלָא חָיְישִׁינַן לְהֶפְסֵק אֶלָּא הָכִי קָאָמַר דְּמִדְּאָמַר נוֹטֵל לֹא יְקַדֵּשׁ בְּשׁוּם עִנְיָן דְּעַל הַיַּיִן הֲוָה הַפְסֵק וְעַל הַפַּת אֵין מְקַדְּשִׁין וְלָזֶה אָמַר דְּלִיתָא דְּהָא רַב הָיָה מְקַדֵּשׁ עַל רִיפְתָּא וא"כ אִם אֵין לוֹ יַיִן יָכוֹל לְיַטּוֹל יָדָיו וּלְקַדֵּשׁ עַל הַפַּת דְּלָא הֲוָה הֶפְסֵק בְּפַת דְּהָא מְבָרֵךְ הַמּוֹצִ' מַיִם וּבְיַיִן אה"נ דַּהֲוָה הֶפְסֵק ועי' בטא"ח סי' רע"א ובט"ז ובמ"א שָׁם וּבִלְבוּשׁ ומש"ה הִקְשׁוּ שַׁפִּיר דעכ"פ דִּבְרֵי רַב בְּרוּנָא דְּהָתָם לָא אִיְדְּחִי מֵהֲלָכָה דְּנוֹטֵל לֹא יְקַדֵּשׁ עַל הַיַּיִן דַּהֲוָה הֶפְסֵק וְהַזְקְשָׁה לָהֶם ג"כ מא"ד דב"ה מוֹזְגִין אֶת הַכּוֹס וְלֹא הֻזְקְשָׁה לָהֶם כִּיצַד מְבָרְכִין מ"ח א' דְּתֵיכֶף לנט"י בְּרָכָה דְּהָתָם מְפָרְשִׁינַן בְּמַיִם אַחֲרוֹנִים משא"כ מֵהָךְ דא"ד דְּאַיְיתֵי בְּנְטִילָה רִאשׁוֹנָ' אָמְרִינַן נָמֵי תיכ' לִנְטִילָה ברכ' קָשֶׁה שַׁפִּיר וְאַהָא תֵּירְצוּ בְּשֵׁם ר"ת דְּהָתָם בְּשַׁחֲרִית מַיְיתֵי וְיֵשׁ לְפָרֵשׁ בב' אַפִּין אוֹ דְּבִשְׁחָרִי' רַשַּׁאי לְהַתְנוֹ' עַל כָּל הַיּוֹם משא"כ כְּשֶׁנּוֹטֵל לְצוֹרֶךְ אֲכִילָה וּבֵירֵךְ ענט"י עַל מַה יָחוּל הַבְּרָכָה כִּי בִּרְכַּת ענט"י לֹא נִתְקָנָ' אֶלָּא עַל אֲכִילָה וְהִלְכָךְ צָרִיךְ שֶׁיֹּאכַל מִיָּד משא"כ בְּשַׁחֲרִית דְּנוֹטֵל בלא"ה מְהַנֵּי נָמֵי עַל כָּל הַיּוֹם וְעוֹד יֵשׁ לוֹמַר כְּשֶׁנּוֹטֵל לַאֲכִילָה מְחֻיָּב לַעֲשׂוֹת מִיָּד בְּלִי הֶפְסֵק עַל מַה שֶּׁנָּטַל משא"כ בְּשַׁחֲרִית וְזֶה דַּעַת רַבֵּינוּ יוֹנָה עי' בְּסִימָן קס"ד בב"י יע"ש וְעוֹד י"ל כמ"ש הַבַּ"ח דַּוְוקָא שַׁחֲרִי' אֲבָל בַּיּוֹם כְּשֶׁנּוֹטֵל אַף שֶׁלֹּא לְצוֹרֶךְ אֲכִילָה לָא מְהַנֵּי תְּנַאי ומש"ה אָמְרוּ שָׁם בְּכֵיצַד מְבָרְכִין דכ"ע תֵּיכֶף לנט"י בְּרָכָה הַיְינוּ בִּרְכַּת הַמּוֹצִיא אֲבָל לְדִינָא כת' הט"ז וְכֵן מַשְׁמַע מִשְּׁאָר אַחֲרוֹנִי' דְּמְהַנֵּי אִם התנ' אַף בְּשָׁאָר הַיּוֹם וְנִרְאֶה לִי שֶׁאִם נוֹטֵל יָדַיִם דְּהַמַּיִם מָצוּי לוֹ כָּעֵת וּמַתְנָה עַל אֲכִילָ' שֶׁל אַחֲרֵי כֵּן רַשַּׁאי וְלֹא יְבָרֵךְ עַל נט"י שֶׁאֵינוֹ אוֹכֵל אָז וְלֹא אִיכְפַּת לָן בָּזֶה כַּנַ"ל וְעַיֵּין בט"ז סִימָן קס"ד.

עוֹד תֵּירְצוּ התו' דְּהָא דְּרַב אִם אֵין מַיִם בְּסָמוּךְ לוֹ עכ"ל וְהָא דְּאָמַר אַף שֶׁלֹּא בְּשָׁעַת הַדְּחָק וְהַיְינוּ דְּרַב הַיְינוּ דְּלָא הֲוָה שָׁעַת דְּחָק אֲבָל טָרְחָא קָצָת אֵיכָּא שֶׁצָּרִיךְ לֵילֵךְ לְעֵרֶךְ מִיל אוֹ יוֹתֵר ומש"ה הֵיקֵל רַב וְלֹא בע"א וְהֵהִי' דְּבָרְכוֹ' בְּלֹא טִירְחָ' כְּלָל אָסוּר לְהַפְסִיק וּלְתֵ' רִאשׁוֹן אַף בְּלֹא טָרְחָא כְּלָל אֲפִילּוּ הָכִי רַשַּׁאי: וְהִנֵּה רַשְׁ"י ז"ל פי' וּמַחֲנָה לַאֲכִילָה וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יְטַנֵּפֵם וִיטַמְּאֵם וְלֹא כת' ג"כ שֶׁיְּזָהֵר ג"כ מֵהֶיסֵּח הַדַּעַת יֵשׁ לפר' דְּבִכְלַל שֶׁיְּזָהֵר שֶׁלֹּא יְטַנֵּפֵם הוּא אוֹ דַּוְקָא שֶׁיְּזָהֵר שֶׁלֹּא יְטַנֵּפֵם בְּוַדַּאי אֲבָל סְתָם יָדַיִם אַף שֶׁהִסִּיחַ דַּעְתּוֹ מֵהֶם כֵּיוָן שֶׁלֹּא יָדַע לָהֶן שׁוּם טֻמְאָה שָׁרֵי כֵּיוָן דְּהִתְנָה מִתְּחִלָּה עַל כָּל הַיּוֹם וְרִיטְבָ"א כתי' שֶׁמּוֹרוֹ הָיָה אוֹמֵר דה"ה שֶׁיְּהֵא נִזְהָר מֵהֶיסֵּח דַּעַת וְלָאו דַּוְוקָ' שֶׁיְּזָהֵר שֶׁלֹּא יְטַנֵּפֵם והר"מ בפ"ו מֵהִלְכוֹת בְּרָכוֹת כת' שֶׁלֹּא יָסִיחַ דַּעְתּוֹ מֵהֶם יְעַוַּיִן וְזֶה כמ"ש ריטְבָ"א: עוֹד אֲבָאֵר לְךָ

שֶׁמַּה שֶּׁאָמַר וּמַתְנָה עַל כָּל הַיּוֹם מַשְׁמַע וַדַּאי דנט"י בָּעֵינַן כַּוָּנָה וְכֵן כָּתַב ב"י בְּסִימָן קנ"ט בְּשֵׁם הָרַשְׁבָּ"א בת"ה יע"ש וּבְחִדּוּשָׁיו כָּתַב בִּשְׁמַעְתִּין מִדְּאָמַר מַתְנָה מַשְׁמַע דְּבָעֵינַן תְּנַאי וּמִיהוּ בְּנָטַל לַאֲכִילָה סוֹמֵךְ עָלָיו כָּל הַיּוֹם וְאַף תְּנַאי א"צ כֵּינָן דְּנָטַל לַאֲכִילָ' ועי' במ"א סי' קס"ד וְאִם נֶאֱמַר דְּלָא בָּעֵינַן כַּוָּנָה לְחֻלִּין י"ל דְּהַהִיא דְּמַתְנָה הוּא בִּסְתָם יָדַיִם וּמִיהוּ נִזְהָר מִנַּדַּאי טֻמְאָה ומש"ה בָּעֵינַן תְּנַאי דַּוְקָא אוֹ אַף דְּצָרִיךְ לְיַזְהֵר מֵהֶיסֵּחַ דַּעַת ג"כ אַפִּ"ה בָּעֵינַן תְּנַאי דאל"ה אָסוּר דַּחֲכָמִים הִצְרִיכוּ נְטִילָה לַאֲכִילָה וְלֹא חִלְקוּ בֵּין שָׁמַר יָדָיו מֵהֶיסֵּחַ אוֹ לֹא ומש"ה כִּי הָתְנָה עַל כָּל הַיּוֹם הָוָה כְּאִלּוּ נָטַל לְכָל סְעוּדָה ואל"ה אָסוּר ועי' בב"י סי' קס"ד כ' הַמָּרְדְּכִי בא"ד דַּוְקָא שֶׁנִּזְהַר שֶׁלֹּא יִטַּנְּפֵם אֲבָל אִם טִנְּפָם אֵין מוֹעִיל הַתְנַאי כִּי אִם הָיְכָא דְּאֵין מַיִם בָּעִיר יע"ש סוֹף דָּבָר נִרְאֶה אַף שֶׁנָּטַל יָדָיו לַאֲכִילָה צָרִיךְ תְּנַאי עַל כָּל הַיּוֹם וְאַף דבמ"א כָּתַב שא"צ זֶהוּ לְשִׁיטָתֵי' דְּפָסַק בְּדִיעֲבַד פָּסוּל בְּאֵין כַּוָּנַת הַנּוֹטֵל אֲבָל למ"ש בְּסִימָן קנ"ט בש"ע לְכַתְּחִלָּה בָּעֵינַן כַּוָּנָה מַשְׁמַע דִּיעֲבַד מְהַנֵּי וְכֵן מִמ"ש בְּסִימָן קנ"ח ס"ק י"ז שֶׁאִם נָטַל יָדָיו כו' ובהג"ה נוֹטֵל בְּלֹא בְּרָכָה יע"ש בט"ז מְשׁוּם דְּבְדִיעֲבַד עוֹלָה נְטִילָה שֶׁלֹּא בְּמִתְכַּוֵּן וא"כ הָא דְּרַב דְּמַתְנָה י"ל מְשׁוּם דְּלְכַתְּחִלָּה בָּעֵינַן כַּוָּנָה וְאֵין נִרְאֶה דְּמַשְׁמַע דַּעַת הב"י דְּאַף לְכַתְּחִלָּה לָא בָּעֵינַן כַּוָּנָה בְּסִימָן קנ"ט וְהָא דְּפָסְקִינַן בש"ע סִימָן קנ"ט סי"ג דְּלְכַתְּחִלָּה בָּעֵינַן הַיְינוּ לְהַחְמִיר וא"כ רַב דְּאָמַר מַתְנָה עַל כָּל הַיּוֹם ע"כ כמ"ש דְּתְנַאי בָּעֵינַן דַּחֲכָמִים לֹא חִלְקוּ וְאָמְרוּ דְּכָל נְטִילָה בָּעֵינַן לְכָל אֲכִילָה וא"כ נִרְאֶה לְהַחְמִיר דְּאַף בְּנוֹטֵל לַאֲכִילָה בָּעֵינַן תְּנַאי עַל אֲכִילָה אַחֶרֶת כִּדְכָתֵיבְנָא: וְדַע דִּבְסִימָן קנ"ט הֶאֱרִיךְ הב"י בְּדִין זֶה דְּלְחֻלִּין לָא בָּעֵינַן כַּוָּנָה וְהֵבִיא רְאָיָה מפ"ב דַּחֲגִיגָה י"ח ע"ב ת"ר נִתְכַּוְּנוּ כו' א"ר נַחְמָן ל"ק לְחֻלִּין לָא בָּעֵינַן כַּוָּנָה וכ' עוֹד דְּלְרַשְׁבָּ"א שֶׁהֵבִיא רְאָיָה מִתּוֹסָפְתָּא דפ"ק דְּיָדַיִם הֵבִיאָה הר"ש דת"ק כַּוָּנַת נוֹטֵל אוֹ נוֹתֵן בָּעֵינַן ולר"י תַּרְתֵּי בָּעֵינַן וְכָתַב הב"י לפ"ז ע"כ בָּרַיְיתָא דְּנָטַל וְלֹא נִתְכַּוְּנוּ יָדָיו טְהוֹרוֹת לְחֻלִּין ע"כ מַיְירֵי בְּמַטְבִּיל אוֹ נוֹטֵל ע"י אַחֵר דְּנוֹתֵן מִתְכַּוֵּן עכ"ל וא"כ קָשֶׁה בָּרַיְיתָא דְּקָתָנֵי נוֹטֵל בְּלֹא נִתְכַּוְּנוּ יָדָיו טְמֵאוֹת לְמַעֲשֵׂר ע"כ דְּבָעֵינַן כַּוָּנַת נוֹתֵן וְנוֹטֵל וז"א דַּהֲלָכָה כת"ק דְּבַחֲדָא סַגִּי וְכֵן פָּסַק הָרַשְׁבָּ"א גּוּפָא דְּבַחֲדָא סַגִּי וְעוֹד קַשְׁיָא לִי מ"ט דר' יוֹסֵי דְּבָעֵי כַּוָּנַת נוֹטֵל וְנוֹתֵן וְכִי עָדִיף מַטְבִּילַת כָּל גּוּפוֹ לְמַעֲשֵׂר וְלִתְרוּמָה דִּתְנַן בַּמִּשְׁנָה נָדָה י"ל חֲרֶשֶׁת וְשׁוֹטָה חַבְרוֹתֶיהָ טוֹבֶלֶת אות' וֶהֱבִיאוֹ הַגְּמָרָא לְעֵיל בְּדַף ל"ב יע"ש דְּאִי הַטְבִּילוּהָ חַבְרוֹתֶיהָ כַּוָּנָה דַּאֲחֵרִים מְהַנֵּי ג"כ לִתְרוּמָה וְלָא פְּלִיג ר"י כְּלָל וְאֶפְשָׁר בנט"י דְּוֹמְיָא דְּכִיוּר שֶׁהָיָה כַּוָּנַת נוֹתֵן וְנוֹטֵל דְּהַכֹּהֲנִים הָיוּ שׁוֹפְכִין עַל יְדֵיהֶם בְּכַוָּנָה וּמָצִינוּ שֶׁהֶחְמִירוּ בנט"י דְּוֹמְיָא דְּכִיוֹר דְּבָעֵי כְּלִי וְכֹחַ גַּבְרָא לְרַבִּי יוֹסֵי עַיֵּין בפ"ק דְּיָדַיִם ר"י פּוֹסֵל בב' אֵלּוּ וְעַיֵּין בְּרִיטְבָ"א כָּאן וּבָרַשְׁבָּ"א גַּבֵּי אִי בְּזִיעַ דְּמִלֹּא וּכְבָר הָיָה אֶפְשָׁר לְפָרֵשׁ הָא דְּאָמַר כַּוָּנַת נוֹתֵן וְנוֹטֵל הַיְינוּ דְּלָא כְּוָון לַאֲכִילָה אֶלָּא לְדָבָר מַה וְגָרַע מֵאֵלּוּ לֹא הִתְכַּוְּנוּ כְּלָל עַיֵּין בְּחִדּוּשֵׁינוּ פ"ק ופ"ב וּבְכָאן אֵין לְהַאֲרִיךְ: וְרָאִיתִי לְהמ"א בסי' קס"ד סי"ג דכ' דְּהָרַשְׁבָּ"א כת' דְּמַיְירֵי לִנְגִיעָה עכ"ל כָּעֵת אֵין סֵפֶר ת"ה מָצוּי בְּיָדִי ומ"מ אוֹמַר דְּהָרַשְׁבָּ"א כ' כֵּן עַל הַהִיא דְּלְעֵיל פ"ב אֲבָל הַהִיא דַּחֲגִיגָה א"א לְפָרֵשׁ כֵּן דְּהָא דְּאָמַר לְחֻלִּין לָא בָּעֵינַן כַּוָּנָה מַיְירֵי לִנְגִיעָה דא"כ מַה פָּרִיךְ נֵימָא אִידֵי וְאִידֵי לְחֻלִּין מַיְירֵי וְכָאן לִנְגִיעָ' וְכָאן לַאֲכִילָה וְלָמָּה לֵיהּ לְאוֹקֵמֵיהּ הָא דְּתַנְיָא יָדָיו טְמֵאוֹת לְמַעֲשֵׂר אֶלָּא וַדַּאי דְּלְחֻלִּין לָא בָּעֵינַן כַּוָּנָה כְּלָל אַף לַאֲכִילָה וְזֶה שכת' הב"י אַחַר שֶׁהֵבִיא דִּבְרֵי הָרַשְׁבָּ"א בת"ה דְּדָחֵי לְהָא דְּחֻלִּין פ"ב דְּמַיְירֵי לִנְגִיעָה כת' הב"י דְּאַף דְּהוֹכַחְתִּי מַחֲגִיגָה דְּלָא בָּעֵינַן כַּוָּנָה כְּלָל כו' הַיְינוּ דְּלָא נִיחָא לִי' דְּמַיְירֵי לִנְגִיעָה מה"ט

דְּכָתֵיבָנָ דא"כ מַה פָּרִיךְ הָתָם יע"ש: ועי' פְּסָחִים קט"ז ע"ב בתו' ד"ה אַסּוֹחֵי כו' דְּאַדְּרַבָּה מַשְׁמַע מִשָּׁם דְּחֻלִּין א"צ כַּוָּנָה אֲבָל הַמַּעַיִ' היט' בְּדִבְרֵיהֶם יֵרָאֶה כְּדִבְרֵי ב"י דְּחֻלִּין לְתוֹסֶפֶת בָּעֵינַן כַּוָּנָה וְזֶה לָשִׁין התו' תֵּימָא מַה צָּרִיךְ לְהַאי טַעְמָא תִּיפּוֹק לֵיהּ דִּנְטִילָה רִאשׁוֹנָה לֹא הַיְתִי לְשֵׁם קְדֻשָּׁה וי"ל דס"ד כֵּיוָן שֶׁנָּטַל וְעַל דְּחֻלִּין לָא בָּעֵינַן כַּוָּנָה עכ"ל הִנֵּה מִלַּת קס"ד אֵינוֹ מוּבָן כְּלָל וְצָרִיךְ לוֹמַר דה"פ דְּהַמַּקְשֶׁה פָּרִיךְ דְּהָא מַשָּׁא יָדֶיהָ בְּטִיבּוּל רִאשׁוֹן דְּהַיְינוּ לִירָקוֹת בְּמֵי מֶלַח כְּמִנְהָגֵנוּ וע"כ סוֹבֵר דְּחֻלִּין לָא בָּעֵי כַּוָּנָה וְהַמְּתָרֵץ הֵשִׁיב לֹא דְּאַפֵּ"ה דִּלְמָא מַסַּח דַּעְתֵּיהּ מִינַּיְ' וּמִיהוּ בֶּאֱמֶת אִיצְטְרִיךְ לְהַאי תֵּירוּצָא דאל"כ לִיטּוֹל יָדָיו בְּשְׁעַת טִיבּוּל רִאשׁוֹוִיכַוּוֹן לַאֲכִילָה ג"כ וּדְיוֹ בְּכָךְ כִּדְאָמַר רַב נוֹטֵל יָדָיו שַׁחֲרִית וּמַתְנֶה כָּל הַיּוֹם אֶלָּא הַטַּעַם מִשּׁוּם הֶיסַּח הַדַּעַת וְהַהִיא דְּרַב בְּאִיכָּא קָצַת טָרְחָא אוֹ דְּשָׁאנֵי הַגָּדָה וְהִלּוּלָא דְּנַדַּאי הֲוָה הֶיסַּח הַדַּעַת ועי' בא"ח סִימָן קס"ד וקס"ז ובט"ז יע"ש הֵיטֵב ומש"ה הוֹכִיחַ שַׁפִּיר הב"י מִדְּבְרֵי התו' דְּבֶאֱמֶת כַּוָּנָה בָּעֵינַן.

שׁוּב רָאִיתִי לְאֵלְ' זוּטָא בְּסִימָן קנ"ט ס"ז שֶׁהֵבִיא בְּקִיצּוּר דִּבְרֵי הח"ן שֶׁהִשִּׂיג עַל הב"י מִתּוֹסָפוֹת דְּמֵהֶם מַשְׁמַע דְּלָא בָּעֵינַן כַּוָּנָה לְחֻלִּין וְהוּא ז"ל תי' דְּאַדְּרַבָּה הס"ד הָכִי הֲוָה ותי' לוֹ כְּפִי הס"ד יע"ש וְהוּא קָצַת כמ"ש כָּאן וּלְדִידִי א"ש טְפֵי וְהוּא דְּאָמְרִינַן אַף בֶּאֱמֶת צָרִיךְ לְהַאי תֵּירוּצָא דאל"כ לָמָּה לִי נט"י שֵׁנִית יַתְנָה מִתְּחִלָּה אֶלָּא דְּחָיְישִׁי' לְהֶיסַּח הַדַּעַת ועי' בְּלְבוּשׁ תע"ה: שׁוּב רָאִיתִי להב"י בְּסִימָן תע"ה בְּשֵׁם הַמָּרְדְּכַי דְּאִם מִתְכַּוִּין לִיטּוֹל יָדָיו וְלֹא הִסִּיחַ דַּעְתּוֹ שָׁרֵי אַפֵּ"ה אֶפְשָׁר לוֹמַר דְּלָא תִּקְנוּ כָּךְ דְּרוֹב ב"א אֵין זְהִירִין וְיָבוֹאוּ לִידֵי הֶיסַּח הַדַּעַת ועי' במ"א סִימָן תע"ה שכת' דְּצָרִיךְ לְבָרֵךְ ענט"י בְּשְׁעַת נְטִילָה רִאשׁוֹנָה וְלֹא יָדַעְתִּי לָמָּה דְּאִם רוֹצֶה לִיטּוֹל יָדָיו וּלְבָרֵךְ בָּעֵי תֵּיכֶף אֲכִילָה דְּתֵיכֶף לנט"י בְּרָכָה כמש"ל דְּהָרוֹצֶה לִיטּוֹל יָדָיו בְּאֶמְצַע הַיּוֹם וּלְהַתְנוֹת שֶׁתַּעֲלֶה לוֹ בְּשָׁעָה שֶׁאוֹכֵל א"צ לְבָרֵךְ לֹא בְּשְׁעַת נְטִילָה וְלֹא בְּשָׁעָה שֶׁאוֹכֵל ועי' בְּאֵלְ' זוּטָא סִימָן קנ"ט ס"ז ובט"ז סי' קס"ד יע"ש וצ"ע: גְּמָרָא וְאִי בְּזִיעַ דַּוְוקָא כְּכוֹנֵס מַשְׁקֶה מֵילָף לַיְיפִי עכ"ל וְהוּא מִטַּעַם טְבִילָה דְּנִיצּוֹק חִבּוּר וְלָא בָּעֵי כִּשְׁפוֹפֶרֶת הַנּוֹד דְּהֵקֵילּוּ בנט"י אַף דִּבָעָלְמָא אֵין נִצּוֹק חִבּוּר וְהַאי אֲרִיתָא הוּא צִנּוֹר אֵין עָשׂוּי לְקַבֵּל דְּאִי הוּא כְּלִי לָא חָשִׁיב מְקֻוֶּה כְּדִין מֵעֵין שֶׁמְּקַלְּחַ לְתוֹךְ הַכְּלִי אָסוּר לִטְבּוֹל תּוֹךְ הַכְּלִי וְחוּצָה לָהּ עי' בי"ד סִימָן ר"א ס"ח יע"ש אֶלָּא דְּצִנּוֹר אֵינוֹ כְּלִי וְדַע דגי' הָרִי"ף הוּא וְאִי בְּזִיעַ דַּוְוקָא בְּכוֹנֵס מַשְׁקֶה אֵין נוֹטְלִין לְיָדַיִם וְהֵבִיאוֹ הכ"מ בפ"ו מֵהִלְכוֹת בְּרָכוֹת ור"ל אַף דְּמְקָרֵב יָדָיו לְגַבֵּי דַּוְוקָא אֵין עוֹלֶה לוֹ נְטִילָה דַּהֲוָה שֶׁבֶר כְּלִי ועי' בְּסִימָן קנ"ט ובב"י שָׁם ועי' בְּרֹאשׁ"ש כָּאן שֶׁהֵבִיא גי' הָרִי"ף וְלִדְבָרָיו אֵין טוֹבְלִין בּוֹ דְּנִצּוֹק לָא הֲוָה חִבּוּר וְגַם בָּעֵינַן כִּשְׁפוֹפֶרֶת הַנּוֹד לְעִנְיַן עֵירוּב מִקְוָאוֹת: וּבְתוֹ' ד"ה דְּלָא אָתֵי מִכַּח גַּבְרָא כו' דְּהָכָא יָדָיו חוּץ לַכְּלִי עכ"ל ר"ל לְעוֹלָם יֵשׁ לְקַיֵּים סְבָרַת ה"ג דְּלָאו כֹּחַ נוֹתֵן בָּעֵינַן אֶלָּא כְּלִי בָּעֵינַן וְהָכָא אֵין מַיִם בָּאִים מִכְּלִי דְּצִנּוֹר לָאו כְּלִי הוּא כמ"ש לְעֵיל ועי' בְּרֹאֹ"ש וּמ"ד עוֹד דר' יוֹסֵי בִּשְׁנֵיְ' פּוֹסֵל ר"ל בְּחָבִיּוֹת מֻוְטָה עַל צִדּוֹ וְקוֹף כו' יֵשׁ לְהַקְשׁוֹת דַּאֲפִילּוּ הֲוָה כֹּחַ גַּבְרָא כה"ג פָּסוּל כִּדְתַנְיָא בְּתוֹסְפְתָּא פ"ק דְּיָדַיִם שָׁם הֵבִיאָה הר"ש בְּאוֹתָהּ מִשְׁנָה דר"י בָּעֵי כַּוָּנָה נוֹתֵן וְנוֹטֵל הֲבֵאתִיו לְעֵיל וא"כ מַאי אִירְיָא דְּלָא הי' כֹּחַ גבר' אֲפִילּוּ הי' כֹּחַ גַּבְרָא אַפֵּ"ה פָּסוּל דְּכַוָּנַ' נוֹתֵן נָמֵי בעי' וּכְשֶׁאָד' נוֹטֵל יָדָיו בְּעַצְמוֹ הוּא הַנּוֹתֵן וְהַנּוֹטֵל משא"כ כְּשֶׁאָדָ' אַחֵר שׁוֹפֵךְ עַל יָדָיו וְעַל מַתְנֵי' ל"ק דְּרִבּוּתָ' דת"ק אַשְׁמְעִינַן אֲפִילּוּ קוֹף דְּלָאו כֹּחַ גבר' אִיכָּא אַפֵּ"ה מַכְשִׁיר אֲבָל הַתּוֹסָפוֹת שֶׁכָּתְבוּ דר"י פּוֹסֵל מִשּׁוּם כֹּחַ גַּבְרָא קָשֶׁה דְּטַעֲמָא נָמֵי מִשּׁוּם דְּכַוָּנַת נוֹתֵן בָּעֵינַן וְכִדְכָתֵיבְנָא וּמִיהוּ אֲנַן

פָּסְקִינַן כר"י לְעִנְיַן כֹּחַ גַּבְרָא וְלֹא לָעִנְיַן כַּוָּונָה וְהַיְינוּ מִסְּוּגְיָא דִּשְׁמַעְתִּין דְּמַשְׁמַע דְּבָעֵינַן כֹּחַ גַּבְרָא: וּבְתוֹסְפוֹת ד"א קָפְדִיתוּ אַחֲזוּת' כו' וְהָא דְּתָנַן נָפַל לְתוֹכוֹ דְּיוֹ הַיְינוּ לִתְרוּמָ' עכ"ל וְאָמְרוּ דְּקָפְדִינַן דל"ש תְּרוּמָה ול"ש חֻלִּין בָּעֵינַן שֶׁלֹּא יִשְׁתַּנּוּ הַמַּיִם מַרְאֵיהֶן והמ"א בְּסִימָן ק"ס אַהָא דָּמִים שֶׁנִּשְׁתַּנּוּ מַרְאִיתָן מֻחֶמֶת עַצְמָן פָּסוּל כָּתַב דא"כ מַאי הֲוֵקְשָׁה לָהֶם מַהָא דְּאָמַר קָפְדִיתוּ אַחֲזוּתָא דִּלְמָא מַיְירֵי בְּמֻחֶמֶת עַצְמָן דְּלֹא הֲוֵזְכַּר שָׁם בַּמִּשְׁנָה אֶלָּא ש"מ דְּכָשֵׁר יע"ש וְאֵין לוֹמַר דִּלְמָא שָׁאַל אוֹתָן קָפְדִיתוּ בְּנִשְׁתַּנּוּ מֻחֶמֶת מְקוֹמָן שֶׁגַּם זֶה לֹא נִזְכַּר שָׁם בַּמִּשְׁנָה ז' דְּפְשִׁיטָא דמ"ש מִנֶּפֶל דְּיוֹ כמ"ש הכ"מ בה"ב וב"י בְּקֻצָּרָ': ובד"ה מַאי לָאו הָא כְּבֵיצָה כו' הָיָה אוֹכֵל חֻלִּין בְּטָהֳרָ' עט"ת וי"ל דה"מ לוֹמַר וּלְיִטְעָמֵיךְ עכ"ל מ"ש דְּהָיָה אוֹכֵל עט"ת דָּלֶ"ת דְּהַהִיא דר' צָדוֹק חֻלִּין הָיָה ומש"ה דָּיֵיק מִינֵּ' הָא כְּבֵיצָה בָּעֵי נט"י ומש"ה כָּתְבוּ דְּאוֹכֵל עט"ת מִסְתָּמָא כֵּינָן דְּכֹהֵן הָיָה וש"מ הַתִּירוּ מַפָּה לְאוֹכְלֵי תְּרוּמָה וּמַשְׁמַע דַּוְוקָא חֻלִּין עט"ת וּלְכֹהֵן דַּוְוקָא הָא בְּחֶסֶר תְּנַאי א' מֵהֶם דְּהַיְינוּ חֻלִּין גְּרִידָא לְכֹהֵן אוֹ לְיִשְׂרָאֵל עט"ת אַף שֶׁאֵינוֹ כֵּן אוֹ עט"ק מְשׁוּם לַחְמוֹ תּוֹדָה לֹא הַתִּירוּ דְּכֹהֲנִים זְרִיזִין הֵם וְתֵירְצוּ דאה"נ דה"מ לוֹמַר וּלְיִטְעָמֵיךְ ומהר"מ מִלּוּבְּלִין ז"ל הֶאֱרִיךְ בְּכָאן וְתוֹכֶן דְּבָרָיו דְּאֵיךְ שַׁיָּיךְ לוֹמַר וּלְיִטְעָמֵיךְ דְּלָא תִּפְשׁוֹט דְּאִי הֲוָה יָדַע הַמֵּימְרָא דְּאָמַר שְׁמוּאֵל הַתִּירוּ מַפָּה לְאוֹכְלֵי תְּרוּמָ' וְלֹא לְאוֹכְלֵי טָהֳרוֹת א"כ נִפְשׁוֹט מִינֵּ' דְּלָא הַתִּירוּ וְכָתַב שֶׁהַתַּלְמִידִ' רוֹצִים דְּאִיבַּעְיָא הֲוָה בְּחֻלִּין גְּרִידָא דְּלָא הַתִּירוּ לְאוֹכְלֵי טָהֳרוֹת עט"ת וְקָשֶׁה כ"ש דְּלָא הַתִּירוּ לְחֻלִּין גְּרִידָא וְעוֹד דְּמִתּוֹס' מַשְׁמַע דעט"ת הֲוָה כִּתְרוּמָה עַצְמָהּ דר' צָדוֹק כֹּהֵן הָיָה וְאוֹכֵל חֻלִּין עט"ת עכ"ל הִנֵּה מַה שֶּׁדָּחָה הַתַּלְמִידִים דְּחֻלִּין גְּרִידָא גְּרִיעִי מעט"ת אוֹמֵר אֲנִי דְּהַתַּלְמִידִים הָהֵם יָפָה כִּיְוְונוּ שֶׁהֲרֵי הָרַב אוֹמֵר כֵּן בְּהִלְכוֹת בְּרָכוֹת פ"ו הי"ח לָט אָדָם יָדָיו בַּמַּפָּה וְאוֹכֵל חֻלִּין גְּרִידָא כמ"ש שָׁם הכ"מ דַּוְוקָא לְאָוְכְלוֹ עט"ת אוֹ עט"ק כמ"ש לְקַמָּן בעזה"י וא"כ אִיכָּא לוֹמַר אה"נ דְּאִיבַּעְיָא.

הֲוָה בְּחֻלִּין גְּרִידָא וְלֹא מָצֵי לְמִפְשַׁט מֵהַהִ דְּלָא הַתִּירוּ כו' וּמַה שֶּׁכָּתַב דִּלְשׁוֹן הַתּוֹסָ' מַשְׁמַע דְּחֻלִּין עט"ת הֲוָה כִּתְרוּמָה עַצְמָהּ כו' יֵרָאֶה מִדְּבָרָיו דר"ל דעט"ת אוֹ עט"ק בְּוַדַּאי שָׁרֵי אַף לִשְׁמוּאֵל וְלֹא הַתִּירוּ לְאוֹכְלֵי טָהֳרוֹת הַיְינוּ חֻלִּין גְּרִידָא וְאִינִי יוֹדֵעַ זוֹ מִנַּיִין לוֹ דְּוַדַּאי בַּכֹּהֲנִים הַתִּירוּ דְּזְרִיזִין הֵם וְלֹא בְּיִשְׂרָאֵל כמ"ש רַשְׁ"י ע"ב ד"ה יע"ש ומ"ש הַתּוֹסָ' דר' צָדוֹק כֹּהֵן הָיָה וְאוֹכֵל חֻלִּין בְּטָהֳרָה כְּבָר כָּתַבְנוּ פֵּירוּשׁוֹ דְּסוֹבְרִין הַתּוֹסָפוֹת דְּאַף כֹּהֵן לֹא הַתִּירוּ אֶלָּא תְּרוּמָה אוֹ עט"ת וְלֹא חֻלִּין גְּרִידָא דאל"כ הֲוָה לְמֵימַר הַתִּירוּ מַפָּה לַכֹּהֲנִים וְלֹא לְיִשְׂרָאֵל אֶלָּא ש"מ מִשּׁוּם תְּרוּמָה דַּוְקָא וְכָל אַבִּיזַרְיֵהוּ דְּהַיְינוּ עט"ת וּלְיִשְׂרָאֵל לֹא הַתִּירוּ אַף עט"ת דְּתַרְתֵּי בָּעֵינַן וְהֶפְשֵׁטָן הֵשִׁיב לוֹ מִדְּרַב דְּאָמַר דַּעְתִּי קְצָרָה הָא לא"ה אָסוּר וּמַיְירֵי חֻלִּין גְּרִידָא דְּלָא כְּשִׁיטַת הר"מ וּכְמוֹ שֶׁאָבָאֵר: אֲבָל הר"מ ז"ל בפ"ו מהל' בְּרָכוֹת הי"ח כ' לט יָדָיו בְּמַפָּה וְאוֹכֵל בְּחֻלִּין וּמְפָרֵשׁ הכ"מ והב"י בְּסִימָן קס"ג דַּוְקָא לְאוֹכְלֵי טָהֳרוֹת חֻלִּין עט"ת אוֹ עט"ק הוּא דְּלָא הִתִּירוּ אֲבָל חֻלִּין גְּרִידָא הִתִּירוּ ומ"מ אַף לְפִי שִׁיטָתוֹ צ"ל דְּלָא יָדַע מֵהָא דְּהִתִּירוּ מַפָּה כו' דאל"כ מַה מִּיבַּעְיָא לֵיהּ דְּאֵין לוֹמַר דְּמִיבַּעְיָא לֵיהּ בְּחֻלִּין גְּרִידָא דא"כ מִפְּשָׁטָהּ פְּשִׁיטָא לְהֶיתֵּרָא וְהוּא פָּשִׁיט לֵיהּ לְאִיסּוּרָא מַהָא דְּרַב דַּאֲמַר לֵיהּ שְׁמוּאֵל עָבְדִין כְּדִין אֶלָּא ש"מ דְּאִיבַּעְיָא עט"ת אוֹ עט"ק בְּיִשְׂרָאֵל וּפָשִׁיט לֵיהּ מִדְּרַב דְּאָכִיל נָמֵי עט"ת כִּירוּשַׁלְמִי דר' חַיָּיא מַפְקִיד לֵיהּ אִי אַתְּ יָכִיל לְמֵיכַל כֻּלָּהּ שַׁתָּא בְּטָהֳרָה אֱכוֹל וְלֹא הָיָה כֹּהֵן כַּמְבוֹאָר דְּרַב קָרָא בְּכָהֲנֵי בְּמְגִילָּה וּמְבִיאוֹ הַטּוּר וש"ע בְּסִימָן קל"ה וּמְגִילָּה רֵישׁ הַקּוֹרֵא עוֹמֵד אַלְמָא דְּיִשְׂרָאֵל הָאוֹכֵל חֻלִּין עט"ת אָסוּר

בַּמַּפָּה: וְדַע דהר"מ זַ"ל מהל' שא"ה ה"ט פ"ח כָּתַב וְז"ל לָט אָדָם יָדָיו בַּמַּפָּה וְאוֹכֵל תְּרוּמָה בְּלֹא נְטִילַת יָדַיִם וְאֵין חוֹשְׁשִׁין שֶׁמָּא יִגַּע אֲבָל לֹא יַעֲשֶׂה בְּחֻלִּין עט"ת אוֹ עט"ק עכ"ל וְהִנֵּה מִדְּבָרָיו יֵרָאֶה דְּאַף בְּכֹהֵן לֹא הִתִּירוּ אֶלָּא בִּתְרוּמָה דַּוְקָא וְלֹא חֻלִּין עט"ת וכ"ש בְּיִשְׂרָאֵל עט"ק דְּלָא הִתִּירוּ כְּלָל דְּמַשְׁמַע דְּבָאָדָם א' מַיְירֵי וְעוֹד דאל"ה אַמַּאי לֹא הִשְׁמִיעָנוּ רְבוּתָא טְפֵי דַּאֲפִילּוּ עט"ת שָׁרֵי בָּהֶן אֶלָּא ש"מ דַּוְקָא תְּרוּמָה וְלֹא חֻלִּין עט"ת אוֹ עט"ק וּמִיהוּ חֻלִּין גְּרִידָא לֹא גָּזְרוּ חֲכָמִים וְאוֹכֵל בַּמַּפָּה וְעַיֵּין בכ"מ פ"ו דְּבָרָכוֹת שֶׁכָּתַב דַּעַת הר"מ זַ"ל וּמִן הַדִּין בִּשְׁנֵיהֶם.

הָיָה לָהֶם לִגְזוֹר אֶלָּא דִּכֹהֲנִים זְרִיזִין הֵם הִתִּירוּ בִּתְרוּמָה עכ"ל הֲרֵי בְּהֶדְיָא כמ"ש דְּאַף לַכֹּהֲנִים לֹא הִתִּירוּ אֶלָּא בִּתְרוּמָה וְלֹא בְּחֻלִּין עט"ת ומ"ש דִּכֹהֲנִים זְרִיזִין הֵם ר"ל דמש"ה לֹא רָצוּ לִגְזוֹר בִּתְרוּמָה מִיהַת וְקָשֶׁה לִישָׁנָא דְּאָמַר מַפָּה לְאוֹכְלֵי תְרוּמָה וְלֹא קָאָמַר הִתִּירוּ לִתְרוּמָה וְלֹא לְטָהֳרוֹת וי"ל ועי' בא"ת סִימָן קס"ג בב"י שֶׁכָּתַב דַּעַת הר"מ כְּדַעַת רַשְׁ"י לָא יָדַעְנָא הֵיכָן מָצָא כֵּן דְּאִי מ"ש רַשְׁ"י דְּלָא הִתִּירוּ לְאוֹכְלֵי חוֹלִיהֶם בְּטָהֳרָה דְּמַשְׁמַע חֻלִּין גְּרִידָא מֵוָתֵּר בְּמַפָּה מִנַּלַן דִּלְמָא לִרְבוּתָא אָמַר כֵּן דְּאַף לָאֲוכָלִין בְּטָהֳרָה לֹא הִתִּירוּ וכ"ש לְחֻלִּין כמ"ש רַבֵּינוּ יוֹנָה בפ' א"ד וְעַיֵּין בָּרֹא"ש כָּאן וְשׁוּב מָצָאתִי אַחַ"כ בישׁ"ש סי' ל"ד מ"ש הֲקָאתוֹ דַּעַת הר"מ כְּרַשְׁ"י לֹא דַּק וְזֶה כמ"ש וְאַף אִם יֵשׁ לְיַישֵׁב דִּבְרֵי רַשְׁ"י כְּפִשְׁטָן כר"מ מ"מ מַשְׁמַע דִּלְכֹהֲנִים שָׁרֵינַן אַף בְּחֻלִּין עט"ת וי"ל כמ"ש לְעֵיל בְּדִבְרֵי הכ"מ דמ"ש כֹּהֲנִים הֵם זְרִיזִי' ומש"ה הִתִּירוּ מִיהַת בַּתְּרוּמָה עַצְמָהּ: וַאֲנִי תָּמַהּ עַל עַצְמִי במ"ש הר"מ זַ"ל דְּלָט אָדָם יָדָיו בַּמַּפָּה וְאוֹכֵל תְּרוּמָה אֲבָל לֹא חֻלִּין עט"ת אוֹ עט"ק וְהָא הר"מ זַ"ל סוֹבֵר דְּחֻלִּין עט"ק כְּחֻלִּין גְּמוּרִין הֵן וְלָאו כְּקוֹדֶשׁ דְּמֵי שֶׁהֲרֵי כֵּן כָּתַב בפ"י מֵהִלְכוֹ' אֲבוֹת הַטֻּמְאָה הֲלָכָה ט' חֻלִּין עט"ת הַשְּׁלִישִׁי פּוֹסֵל בָּהֶן ועט"ק הֲרֵי הֵן כְּחֻלִּין גְּמוּרִין ועי' בכ"מ שָׁם שֶׁהֶאֱרִיךְ וְכֵינָן שֶׁכֵּן הָא בְּחֻלִּין גְּרִידָא סוֹבֵר הר"מ דְּמֵוָתֵּר לִכְרֹוֹךְ יָדָיו בַּמַּפָּה כמ"ש, ה"ו מה"ב ועי' רֵישׁ פ"ק לָמ"ד חֻלִּין עט"ק לָאו כְּקוֹדֶשׁ מֵוָתֵּר לְטַמֵּא בְּיַד יע"ש וא"כ אֵיךְ כָּתַב בפ"ח ה"ט דְּאָסוּר לֶאֱכֹל בְּמַפָּה חֻלִּין עט"ק דְּהָא חֻלִּין גְּרִידָא הֵן ועי' בכ"מ שָׁם וצ"ע: (ע"ב) גְּמָרָא ת"ש דְּרַב הוּנָא בַּר סְחוֹרָה הֲוָה קָאֵי קַמֵּיהּ דְּרַב הִמְנוּנָא בְּלִיס אֱוִמְצָא וְאָכִיל עכ"ל כָּתְבוּ הַתּוֹסָ' וּפַת עִמּוֹ דִּלְצָלִי לְחוּדֵיהּ לָא בָּעֵי נט"י וְכֵן כ' כָּאן הָרַשְׁבָּ"א דְּנוֹטֵל יָדָיו לְפִירוֹ' הר"ז מִגַּסֵּי הָרוּחַ ועי' בב"י סִימָן קנ"ח דְּהָיָה נ"ל דִּלְצָלִי צָרִיךְ נְטִילָה וְהָרַשְׁבָּ"א כ' שא"צ וצ"ל דְּסוֹבֵר דְּמוֹהֵל הַיּוֹצֵא מְצַלֵּי אֵין שֵׁם מַשְׁקֶה עָלָיו עכ"ל וּמִתּוֹ' דְּכָאן אֵין רְאָיָה דְּאֶפְשָׁר דְּבָעֵי נְטִילָה כְּדִין דָּבָר שֶׁטִּיבּוּלוֹ בְּמַשְׁקֶה ומ"מ אֵין לְהוֹכִיחַ מִכָּאן דְּאוֹכֵל מַחֲמַת מַאֲכִיל צָרִיךְ לִיטּוֹל יָדָיו דְּשָׁאנֵי פַּת דְּהֶחְמִירוּ טְפֵי מִדָּבָר שֶׁטִּיבּוּלוֹ בְּמַשְׁקֶה וְצָרִיךְ לִיטּוֹל יָדָיו וְעַיֵּין תוס' פְּסָחִים קט"ו ד"ה כֹּל וְאֵין רְאָיָה מִדָּבָר שֶׁטִּיבּוּלוֹ בְּמַשְׁקֶה לְפַת ומש"ה הֶזְכִּירָהּ לוֹמַר דְּאָכִיל פַּת ג"כ ומֵרַשְׁבָּ"א שכ' דְּהַנּוֹטֵל יָדָיו לְפֵירוֹת הר"ז מִגַּסֵּי הָרוּחַ יֵשׁ ראי' ועי' בְּטוּר א"ח סִימָן תע"ב שֶׁכָּתַב בְּשֵׁם מהר"מ מֵרוּטְנְבּוּרְג יע"ש וְעַיֵּין סִימָן תס"ו לְעִנְיַן בָּשָׂר יָבֵשׁ שְׁמַזִּיעַ דְּכָתַבְבְּשֵׁם רוֹקֵחַ דְּמַחְמִיץ מִפְּנֵי הַמַּיִם שֶׁיֵּשׁ בּוֹ מַשְׁמַע דְּזֵיעַת בָּשָׂר לְחוּד לָאו מַשְׁקֶה הוּא וְלָא הֲוָה מַשְׁקֶה לְעִנְיַן נט"י דְּמֵי פֵּירוֹת הֲוָה דְּזֶה בָּזֶה תַּלְיָא עי' בָּאַחֲרוֹנִים סי' תס"ו ותס"ב בט"ז ובמ"א ופר"ח יע"ש ועי' עוֹד במ"א שֶׁהֵבִיא רְאָיָה מֵהָא דְּהַשּׁוֹחֵט וְלֹא יָצָא דָּם דתי' התו' לְצָלִי וְיָפֶה כְּוָוֹן יע"ש: עוֹד יֵשׁ לִי לַחְקוֹר חֲקִירָה אַחַת הַטּוֹבֵל בְּשָׂר צָלִי בְּמֶלַח אוֹ דָּבָר אַחֵר אִי הֲוָה דָּבָר שֶׁטִּיבּוּלוֹ בְּמַשְׁקֶה אוֹ לֹא וְהִנֵּה וַדַּאי אַף לְעִנְיַן נט"י הֲוָה מַיִם שָׁרָאוּי לִיטּוֹל בּוֹ יָדַיִם כמ"ש בש"ע

סִימָן ק"ס סי"ב מ"מ ל הֲוָה מַיִם וּמַשְׁקֶה לְעִנְיַן הֶכְשֵׁר כמ"ש הר"מ ז"ל בהל' טֻמְאַת אוֹכְלִין ה"א פי' דְּמֶלַח לָא הֲוָה מַיִם אֶלָּא מֵי פֵּירוֹת לְעִנְיַן טֻמְאָה וְהֶכְשֵׁר ועי' תוס' ב"ב ד"כ ד"ה וְהַמֶּלַח שֶׁאֵין מֶלַח מְקַבֵּל טֻמְאָה יע"ש וע"ש בפ"י מהל' אֵלּוּ ה"ג שכת' שָׁם הר"מ בְּפֵירוּשׁ דְּתַמְצִית הַבָּשָׂר אֵינוֹ מַכְשִׁיר וְאֵינוֹ מִיטַמֵּא כמ"ש לְעֵיל וא"כ צ"ע עמ"ש הב"י בסי' קנ"ח דְּנִרְאֶה דַּהֲוָה כְּמַשְׁקֶה הֲרֵי מָצִינוּ בְּהֶדְיָא דְּלָא וְהוּא זַ"ל מְסַוְּפֵק בּוֹ.

ועי' במ"ל פ"א מהל' ט"א שֶׁהֶרְאָה מָקוֹם למ"ש רַבֵּינוּ בפט"ו מהל' טֻמְאַת מֵת יע"ש הֵיטֵב נִמְצִינוּ לְמֵידִין לָא מִיבַּעְיָא הַטּוֹבֵל פִּתּוֹ בְּמֶלַח שֶׁלֹּא נִמּוֹחַ פְּשִׁיטָא שא"צ נט"י אֶלָּא אֲפִילּוּ נִימּוֹחַ דַּהֲוָה מַשְׁקֶה אַפֵּ"ה א"צ נט"י דַּהֲוָה מֵי פֵּירוֹת וּמִיהוּ בְּמֶלַח שֶׁלָּנוּ דַּהֲוָה מַיִם גָּמוּר לְעִנְיַן פֶּסַח וְלֹא מֵי פֵּירוֹת כַּמְבוֹאָר בא"ח סִימָן תס"ב הל' פֶּסַח וּבִשְׁאָר דְּוּכְתֵי יֵשׁ לְהִסְתַּפֵּק אִי חֲשִׁיב מַשְׁקֶה כְּשֶׁנִּימּוֹחַ וּמְטַמֵּא אוֹ לָאו אפי' בְּעוֹדוֹ עָב וְגָשֶׁם אָפְשָׁר דַּחֲשִׁיב מַשְׁקֶה ועי' בר"מ הל' טֻמְאַת אוֹכְלִין פ"א ופ"ט יע"ש ובא"ח סי' קנ"ח בז' מַשְׁקִין דְּצָרִיךְ נט"י: עוֹד זֹאת אֶדְרוֹשׁ מ"ש בי"ד סִימָן ר"א ס"ל הַכְּפוּר וְהַבָּרָד כו' וְהַמֶּלַח וְהַטִּיט כו' וְלֹא אֶלָּא אֲפִילּוּ עָשָׂה כָּל הַמְּקוֹם מִשֶּׁלֹג וּבָרָד וּכְפוֹר וְהִשְׁמִיט מֶלַח וְטִיט הַנָּרוֹק אִם עָשָׂה כו' הַמְּקוֹם אוֹ רֻבָּהּ אִם כָּשֵׁר וּבְטִיט הַנָּרוֹק כ' ב"י דְּמַשְׁלִים וְלֹא כֵּן וּלְמַדְּאָמַר בְּסֵוָכָּה י"ט טִיט הַנָּרוֹק יוֹכִיחַ דְּאִיצְטְרוֹפֵי כו' ועי' בְּתוֹסְפוֹת שָׁם ד"ה טִיט וּזְבָחִים כ"ב וַהֲבֵאתִיו לְעֵיל וְנִרְאֶה דְּמֶלַח נָמֵי אֵין עוֹשִׂין מִמֶּנּוּ מְקוֹם לְכַתְּחִלָּה אֶלָּא אַשְׁלוּמֵי מַשְׁלִים וְאַף שכת' שֶׁלֹּג וּבָרָד וּכְפוֹר כו' וְאַף דלהר"מ דַּוְקָא שֶׁלֹּג וְלֹא אִינָךְ כמ"ש בפ"ז מֵהִלְכוֹת מְקוָואוֹת ובכ"מ מ"מ בב"י סִימָן ר"א יִרְאֶה הָרוֹאֶה דְּסַפּוּקֵי מְסַפְּקָא לֵיהּ לב"י דלהר"מ מ"ש שֶׁלֹּג וּבָרָד וּכְפוֹר וּגְלִיד דְּכוּלְּהוּ חֲדָא נִינְהוּ אֲבָל מֶלַח וְטִיט הַנָּרוֹק הִשְׁמִיט וּכְדִכְתִיבְנָא וְלֹא כָּתַב אֶלָּא לְעִנְיַן הַשְׁלָמָה וְכֵינָן שֶׁכֵּן יֵשׁ לִתְמוֹהַּ עַל הב"ח שֶׁכָּתַב וְסִימָן ק"ס סי"ב דְּנוֹטְלִין מִכָּל אֵלּוּ לְיָדִים וַחֲשִׁיב מֶלַח ג"כ וְהָא מֶלַח אַשְׁלוּמֵי מַשְׁלִים לַמְּקוֹם וְלֹא לַעֲשׂוֹת כָּל הַמְּקוֹם מִמֶּנּוּ וה"ה לְעִנְיַן רְבִיעִית אַשְׁלוּמֵי לְיֶהֱוֵי מַשְׁלִים וְלֹא שֶׁכָּל הָרְבִיעִית מִמֶּנּוּ וְיוֹתֵר תָּמוּהַּ לִי במ"ש הַטּוּר והש"ע אַחֲרָיו בסי' ק"ס ס"ט דְּטִיט הַנָּרוֹק אִם פָּרָה שוח' וְשׁוֹתָה מֵהֶן כְּשֵׁירִים לַמְּקוֹם ולנט"י דְּמִשְׁמַע אַף כָּל הַמְּקוֹם ולנט"י כְּשֵׁירִים וז"א דְּטִיט הַנָּרוֹק כָּל שֶׁפָּרָה שׁוֹתָה וְשׁוֹתָה מֵהֶן מַשְׁלִים וְלֹא כֵּלּוּ כו' כמ"ש הב"י בי"ד סי' ר"א וּרְאָיָתוֹ מִסֵּוָכָּה טִיט הַנָּרוֹק יוֹכִיחַ דְּמַשְׁלִים וְלֹא כֵּלּוּ וּמְשׁוּם טִיט הַנָּרוֹק תָּנֵי במס' מְקְוָואוֹת רֵישׁ פ"ז אֵלּוּ מַעֲלִין וְלֹא פּוֹסְלִין דְּהַיְינוּ אַשְׁלוּמֵי כמ"ש רַשְׁ"י בְּסֵוָכָּה י"ט וכמ"ש ב"י בסי' ר"א וּמְשׁוּם טִיט תָּנֵי בְּאֵינָךְ לְפֵירוּשׁ הר"ש יע"ש וְאֵין לוֹמַר הָא דְּבָעֵינַן דַּוְקָא פָּרָה שׁוֹתָה וְשׁוֹתָה מֵהֶן הוּא שֶׁכָּל הַמְּקוֹם אוֹ רֻבּוֹ מִמֶּנּוּ אֲבָל לְעִנְיַן לְהִצְטָרֵף אַף שׁוֹתָה וְשׁוֹתָה מֵהֶן וְזֶה שֶׁכָּתַב הַטּוּר בְּסִימָן ר"א טִיט עָב אַפֵּינוּ יְכוֹלִין לְהוֹרִיקוֹ מִכְּלִי אֶל כְּלִי מַשְׁמַע דכ"ש דְּאֵין יְכוֹלִין לִשְׁתּוֹת נָמֵי מִצְטָרֵף אֶלָּא דקמ"ל בְּמַאי דְּתָנֵי בְּמַתְנִי' דְּמִקְוָואוֹ' וְטִיט הַנָּרוֹק מַשְׁלִים הַיְינוּ אֲפִילּוּ נָרוֹק אַפֵּ"ה אֵינוֹ פּוֹסֵל בִּשְׁאִיבָה שֶׁאִם נָטַל בְּיָדַיִם טִיט וְהִשְׁלִים לַמְּקוֹם כו' וְעַיֵּין בתי"ט פ"ז דְּמִקְוָואוֹת שֶׁכָּתַב כֵּן.

כָּתַב הַטּוּר אפי' רַכּוֹת כו' אַל תִּטְעֶה בְּדָבָר זֶה כִּי אפי' לְהַשְׁלִים צָרִיךְ שֶׁיִּהְא שׁוֹתָה וְשׁוֹתָה מֵהֶן דְּהָא סְתָמָא תְּנַן בפ"ב דְּמִקְוָואוֹת מִשְׁנָה י' בְּאֵיזֶה טִיט אָמְרוּ שֶׁהַקֻּנָּה יוֹרֵד מֵאֵלָיו וְהוּא שֶׁיְּעוּרָא דְּפָרָה שׁוֹתָה וְשׁוֹתָה כמ"ש הר"ש יע"ש וְעוֹד דַּהֲרֵי בַּגְּמָרָא דְּזָבָחִים כ"ב א' אָמַר בפי' בֶּן ה"ד אִי דְּפָרָה שׁוֹתָה וְשׁוֹתָה מֵהֶן אפי' לִרְבִיעִית נָמֵי וְלֹא אָמַר מַאי אִירְיָ' מַשְׁלִים לְמִקְוֶה אפי' כָּל הַמְּקוֹם כָּשֵׁר כִּדְפָרִיךְ אַחַ"כ בְּעֵינוֹ שֶׁל דָּג יע"ש וְעוֹד דִּבְהֶדְיָא אָמַר שָׁם

וְאִי אֵין שׁוֹחָה וְשׁוֹתָה אַף לְמִקְוֶה אֵינוֹ מַשְׁלִים הֲרֵי בְּהֶדְיָא דְּאֵין שׁוֹחָה וְשׁוֹתָה אֵין מַשְׁלִים
לַמִּקְוֶה וְלִרְבִיעִית בָּעֵינַן שׁוֹחָה וְשׁוֹתָה וּכְהָא אַשְׁלוּמֵי מַשְׁלִים וְלֹא בע"א וא"כ ע"כ דְּאֵין
עוֹשִׂין מִקְוֶה לְכַתְּחִלָּה מִמַּיִם עֲכוּרִין אַף שֶׁהַפָּרָה שׁוֹחָה וְשׁוֹתָה אִם לֹא אַשְׁלוּמֵי מַשְׁלִים
שֶׁאִם יֵשׁ מ' סְאָה חָסֵר אַחַת מַיִם צְלוּלִים וּסְאָה א' טִיט הַנָּרוֹק וּפָרָה שׁוֹחָה וְשׁוֹתָה מַשְׁלִים
ומ"ש הַטּוּר בְּסִימָן ר"א והש"ע אֲפִילּוּ יֵשׁ בּוֹ רְכוּת ר"ל אַף שֶׁהוּא רַךְ דְּבָעֵינַן שֶׁיְּהֵא פָּרָה
שׁוֹחָה וְשׁוֹתָה מֵהֶן אַפִּ"ה לָא חֲשִׁיב שְׁאוּבִין בְּכָךְ וּמִצְטָרֵף נָמֵי אוֹ דְּמִסְתָּמָא מְעַט טִיט מְעָרֵב
יָפָה בַּמַּיִם וּמִיהוּ אִי אֵין מִתְעָרֵב וְעוֹמֵד בְּצִדָּהּ כְּהַהִּ דְּפָרֵק ב' דְּמִקְוָואוֹת מַיִם מְצַד א' וְטִיט
מצ"א יע"ש וַדַּאי דְּבָעֵינַן פָּרָה שׁוֹחָה וְשׁוֹתָה מֵהֶן וְאַפִּ"ה אַשְׁלוּמֵי אֵין וא"כ צ"ע לפענ"ד
וּבְמָקוֹם אַחֵר אַ"ה אֲבָאֵר בָּזֶה: מִשְׁנָה צוֹרֵר אָדָם בָּשָׂר וּגְבִינָה כו' רַשְׁבָּ"ג אוֹמֵר שְׁנֵי
אַכְסָנָאִין כו' גי' הָרִי"ף ועי' בת"ח שָׁכָתַב דה"ק צוֹרֵר אָדָם בָּשָׂר וּגְבִינָה וְאֵין חוֹשְׁשִׁין
שֶׁמָּא מִתּוֹךְ כָּךְ יֹאכַל יַחַד וְאָמַר רַשְׁבָּ"ג אַף מַעֲלִין עַל שֶׁוולְחָן אֶחָד וּבִלְבַד שֶׁיִּהְיוּ שְׁנֵי
אַכְסָנָאִין שֶׁאֵין מַכִּירִין: גמ' וְכִי נָגְעִי צוֹנֵן בְּצוֹנֵן הוּא נְהִי דְּקָלִיפָה לָא בָּעֵי הַדָּחָה בָּעֵי עי'
בְּתוֹסְ' צ"ז ע"ב ד"ה קוֹלֵף דְּצָלִי בָּעֵי נְטִילָה וה"ק נְהִי דְּקָלִיפָה לָא בָּעֵי כְּדִין חַם לְתוֹךְ
צוֹנֵן יע"ש וְהָא דְּאָמַר הַדָּחָה בָּעֵי ר"ל ומש"ה אָסוּר לְהַנִּיחַ זא"ז דְּשֶׁמָּא יִשְׁכַּח לְהֶדְיָא
וּמִידֵּי דְּלָא חָזֵי לְמֵיכַל אֶלָּא בַּהֶדָחָה מֵוותָּר וְלָא חָיְישִׁינַן שֶׁמָּא יִשְׁכַּח ועי' בי"ד סִימָן צ"א
סְעִיף א' יע"ש וְשָׁם אֲבָאֵר דַּוְקָא מִידֵּי דְּבָעֵי שִׁפְשׁוּף יע"ש: וּבְתוֹ' ד"ה כְּעֵין תְּפוּסָה אַחַת
עכ"ל עי' בְּחִדּוּשֵׁינוּ לי"ד סִימָן פ"ח מ"ש: גמ' יֹאמְרוּ כָּל הַסְּרִיקִין אֲסוּרִין עי' בְּחִדּוּשֵׁינוּ
למס' פְּסָחִי' מ"ש שָׁם: (דַּף קח ע"א) מִשְׁנָה טְפַּת חֵלֶב כו' אַקְדִּים לְךָ הַקְדָּמָה אַחַת קְטַנָּה
וְזוֹ הִיא דַּע שֶׁחָם בְּחַם בְּלֹא רוֹטֶב אֵינוֹ אוֹסֵר כֵּוָן אֶלָּא כְּדֵי קְלִיפָה אוֹ כְּדֵי נְטִילָה כמ"ש
תו' צ"ו ע"ב ד"ה עַד שֶׁמַּגִּיעַ לַגִּיד וְכֵן פָּסַק הַטּוּר בְּסִימָן ק"ה וְאִם הוּא אִיסּוּר שָׁמֵן אוֹסֵר
כֵּוָן מֵהַהִּ שְׁמַעְתָּ' דג"ה דְּגִדִּי שֶׁצָּלָאוֹ בְּחֶלְבּוֹ כו' וְכָל אִיסּוּר הַבָּלוּעַ אֵין יוֹצֵא מֵחֲתִיכָה
לַחֲתִיכָה בְּלֹא רוֹטֶב מַהָא דְּצָלִי אֵינוֹ אוֹסֵר אֶלָּא כְּדֵי קְלִיפָה לֹא יוֹתֵר וְאַמַּאי לֹא בְּכֵוָן
דְּהָאִיסּוּר הוֹלֵךְ כ"ק וּמִשָּׁם אַחַ"כ יֵלֵךְ עוֹד כ"ק וְכֵן כֵּוָן אֶלָּא שֶׁאֵין כֹּחַ לְהוֹצִיא בָּלוּעַ
בְּלֹא רוֹטֶב בְּאוֹתָהּ חֲתִיכָה וכ"ש לַחֲתִיכָה אַחֶרֶת וְאִם הָאִיסּוּר דָּבָר שֶׁמִּן יוֹצֵא מֵחֲתִיכָה
לַחֲתִיכָה בְּלֹא רוֹטֶב עי' בסי' ק"ה שֶׁכָּתַב כֵּן הָרַשְׁבָּ"א בת"ה וְהֵבִיא רְאָיָה מִצָּלִי כ"ק כמ"ש
בְּסָמוּךְ וּמִיהוּ הָא דְּאִם הָאִיסּוּר דָּבָר הַמַּפְעִפֵּעַ אוֹסֵר וְיוֹצֵא מֵחֲתִיכָה לַחֲתִיכָה בְּלֹא רוֹטֶב
לֹא מָצָאתִי רְאָיָה לָזֶה אִי הָא דְּאָמְרִינַן בחל' בְּצָלִי אֲפִילּוּ מֵרֹאשׁ אָזְנוֹ אֵין רְאָיָה דַּחֲתִיכָה
א' הוּא דְּמִתְפַּשֶּׁטֶת בְּכֻלּוֹ בַּפִּ"א וְלֹא בַּחֲתִיכָה אַחֶרֶת וְיֵשׁ הַרְבֵּה כַּיּוֹצֵא בָּזֶה בְּמִלֵּיחָה בחל'
מִתְפַּשֶּׁטֶת בְּכָל הַחֲתִיכָה כֻּלָּהּ וְאֵין יוֹצֵא מֵחֲתִיכָה לַחֲתִיכְ' לְחַד דַּעָה עי' בַּטּוּר סִימָן ק"ה
ובט"ז שָׁם וה"נ כֵּן שָׁאנֵי חֲתִיכָה אַחֶרֶת וְעוֹד בַּחֲתִיכָה זֹאת מִתְפַּשֶּׁטֶת בַּפִּ"א בְּכָל הַחֲתִיכָה
אֲבָל שְׁנֵימָא שאח"כ יוֹצֵא מֵחֲתִיכָה לַחֲתִיכָה אִם נָפְלָה זֹאת הַחֲתִיכָה לִקְדֵירָה אַחֶרֶת מִנָּלַן
שֶׁיּוֹצֵא שׁוּב עַיַּ"נְתִּי בת"ה שַׁעַר הַתַּעֲרוֹבוֹת כָּתַב הָרַשְׁבָּ"א ז"ל דְּבָלוּעַ אֵין יוֹצֵא מֵחֲתִיכָה
לַחֲתִיכָה וְהֵבִיא רְאָיָה מִצָּלִי דאל"כ אַמַּאי אֵינוֹ אוֹסֵר אֶלָּא כ"ק אוֹתוֹ קְלִיפָּה יֵאָסֵר
לַקְלִיפָּה שֶׁאָצְלָהּ וְכֵן כֵּוָן (ר"ל דְּנְהִי שֶׁאֵין כֹּחַ בְּאִיסּוּר לֵילֵךְ כִּי אִם כ"ק לְאַחַר שֶׁהָלַךְ
כ"ק יֵלֵךְ אַחַ"כ לַקְלִיפָּה שֶׁאָצְלָהּ אֶלָּא דְּאַף בַּחֲתִיכָה אַחַת אֵין בָּלוּעַ יוֹצֵא בְּלֹא רוֹטֶב וְאֵין
הַנֶּאֱסָר יוֹתֵר מִן הָאוֹסֵר) בד"א בְּדְבָרִים שֶׁאֵין מְפַעְפְּעִין אֲבָל אִם בָּלַע מִדְּבָרִים הַמְפַעְפְּעִין
יֵרָאֶה לִי שֶׁאוֹסֶרֶת כֻּלָּהּ עכ"ל הֲרֵי שֶׁתָּלָה הַדָּבָר בְּיֵרָאֶה לִי מִסְּבָרַת עַצְמָהּ ובי"ד אֲבָאֵר
מִזֶּה וְכָאן אֵין לְהַאֲרִיךְ: וְדַע דְּיֵשׁ עוֹד הוֹכָחָה מִשְּׁמַעְתִּין ע"כ אִי לֹא נִיעֵר וְכִיסָּה מִפָּלֵט לָא

פְּלִיט אַף שֶׁחַם בְּחַם אֵין אִיסּוּר הַבָּלוּעַ יוֹצֵא מֵחֲתִיכָה לַחֲתִיכָה בְּלֹא רוֹטֶב וּמִיהוּ אִי הָוֵה חָלָב דָּבָר שֶׁמֵּן אוֹ כָּחוּשׁ מַחֲלוֹקֶת הַפּוֹסְקִים הוּא וְהָרַשְׁבָּ"א כָּתַב דַּהֲוָה כָּחוּשׁ עי' פ"ו וצ"ב וק"ה ט"ז וּפְרִי חָדָשׁ: מִשְׁנָה טִפַּת חָלָב שֶׁנָּפְלָה עַל הַחֲתִיכָה אִם יֵשׁ בָּהּ בנ"ט אָסוּר נִיעַר הַקְּדֵירָה כו' כְּבָר הֶאֱרִיכוּ בָּזֶה הָרַ"ן וְרַשְׁבָּ"א וְרִיטְבָ"א ז"ל וַאֲנִי אֶכְתּוֹב בְּקִצּוּר הִנֵּה יֵשׁ בְּכָאן ג' פֵּירוּשִׁים הפי' הא' הוּא דְּאֶפְשָׁר דְּתַנָּא דְּמַתְנִי' סוֹבֵר כר' יְהוּדָה דְּמִין בְּמִינוֹ לֹא בָּטֵל וה"ק טִפַּת חָלָב כו' הר"ז אֲסוּרָה ר"ל כָּל הַקְּדֵירָה אֲסוּרָה כֵּינָן שֶׁנֶּאֱסְרָה הַחֲתִיכָה הַהִיא כֻּלָּהּ כמ"ש התו' ד"ה טִפַּת יע"ש א"כ הָוֵה מִין בְּמִינוֹ וְלֹא בָּטֵל לר"י וְזֶה אוֹמְרוֹ אָסוּר שֶׁאֵין לוֹ תַּקָּנָה וּבְתַנאי שֶׁלֹּא יְהֵא רוֹטֶב שָׁם כ"כ לְבַטֵּל הַחֲתִיכָה הַזֹּאת אוֹ בְּרוֹטֶב עָבָה כִּדְמַסִּיק לְקַמָּן וְרָאוּי שֶׁתֵּדַע הֵיאַךְ אוֹסֶרֶת כָּל הַחֲתִיכוֹת שֶׁבַּקְּדֵירָה יְצָטָרֵךְ לְתַנאי א' שֶׁבַּסּוֹף נִיעַר הַקְּדֵירָה שֶׁהָרוֹטֶב מוֹלִיךְ הַטַּעַם בְּכֻלָּהּ ומ"ש אַחַ"כ נִיעַר אֶת הַקְּדֵירָה אִם יֵשׁ בָּהּ בנ"ט בְּאוֹתָהּ קְדֵירָה ר"ל בַּטִּפָּה הַהִיא דְּנִיעֵר מַיָּד מַיְירֵי וּמִתְחַלֶּקֶת בְּשָׁוֶה וְאֵין שׁוּם חֲתִיכָה נֶאֱסָרָה מִתְּחִלָּה וְהִלְכָךְ מְשַׁעֲרִינַן בְּכָל הַקְּדֵירָה לְבַטֵּל הַטִּפָּה דַּהֲוָה מִין בְּאֵינוֹ מִינוֹ הפי' הב' הוּא דה"ק טִפַּת חָלָב כו' הר"ז אָסוּר כָּל הַקְּדֵירָה אַף בְּלֹא נִיעֵר לְבַסּוֹף אוֹסֶרֶת הַחֲתִיכָה הַזֹּאת כָּל הַקְּדֵירָה מֵאַחַר שֶׁנֶּאֱסְרָה הַחֲתִיכָה שֶׁהָיְתָה חוּץ לָרוֹטֶב וְנַעֲשֵׂית נְבֵילָה לָמֶ"ד אֶפְשָׁר לְסוֹחֲטוֹ אָסוּר וחנ"נ כְּמוֹ שֶׁאָבָאר לְקַמָּן א"כ הָוֵה הַחֲתִיכָה כְּגוּף הָאִיסּוּר וְדִינוֹ כְּתָם בְּלֹא רוֹטֶב בְּגוּף הָאִיסּוּר שֶׁאוֹסֶרֶת חֲבֶרְתָּהּ בִּנְגִיעָה וה"ה דבב"ח הָוֵה גּוּף הָאִיסּוּר וְלָא דָּמֵי לְאִיסּוּר הַבָּלוּעַ בְּלֹא רוֹטֶב שֶׁאֵין יוֹצֵא בְּלֹא רוֹט' כְּמוֹ שֶׁהִקְדַּמְנוּ לְעֵיל וְאַף דְּבִשְׁאָר אִיסּוּרִין קיי"ל דַּחֲתִיכַת נ"נ וְאַפּ"ה אֵין הַנֶּאֱסָר יוֹתֵרמִן הָאוֹסֵר יָכוֹל לֵילֵךְ כְּמִבְּוֹאָר בְּכַמָּה מְקוֹמוֹת שָׁאנֵי שְׁאָר אִיסּוּרִין דְּלָא הָוֵה אֶלָּא מִדְּרַבָּנָן מִשּׁוּם לְתָא דְּבָשָׂר בחל' כמ"ש הָרַ"ן ס"פ כ"ה וּכְמוֹ שֶׁאָבָאֵר לְקַמָּן אַיְ"ה משא"כ בב"ח מִן הַתּוֹרָה גּוּף הָאִיסּוּר וא"כ הָוֵה כַּחֲתִיכַת נְבֵילָה שֶׁנָּגְעָה בַּאֲחֶרֶת דְּאוֹסֶרֶת בְּלֹא רוֹטֶב בְּחֹם שהיס"ב כַּמְבֹוָאָ', בש"ע ק"ה וְאַף דְּמִדִּינָא אֵין אוֹסֶרֶת חֲבֶרְתָּהּ אֶלָּא כְּדֵי נְטִילָה וְלֹא יוֹתֵר מ"מ שָׁאנֵי הכ' כֵּינָן שֶׁהַחֲתִיכָה בְּלֹא רוֹטֶב פּוֹלֶטֶת עכ"פ לַחֲתִיכָ' שֶׁאֲצָלָהּ וְאִם כֵּן לְרַשֵּׁ"י שֶׁהָעֶלְיוֹנָה חֶצְיָהּ חוּץ לְרוֹטֶב וְהַתַּחְתּוֹנָה כֻּלָּהּ בְּתוֹךְ רוֹטֶב וְכֵינָן שֶׁהַתַּחְתּוֹנָה בּוֹלַעַת מֵעֶלְיוֹנָה הָרוֹטֶב מוֹלִיךְ הַטַּעַם בְּכֻלָּהּ וְהוּא לְרַשֵּׁ"י ולר"ת הוּא בָּעֶלְיוֹנָה כֻּלָּהּ חוּץ לָרוֹטֶב וְתַחְתּוֹנָה חצי' בְּרוֹטֶב וְכֵינָן שֶׁהָעֶלְיוֹנָה פּוֹלֶטֶת תַּחְתּוֹנָה בּוֹלַעַת וּלְתוֹ' וְהִיא שִׁיטַת ר"י חֲתִיכָה שֶׁחֶצְיָ' בָּרוֹטֶב מוֹלִיךְ הַטַּעַם בְּכֻלְּהוּ וּמַחֲלוֹקֶת רַשֵּׁ"י ור"י אֲבָאֵר בתו' ד"ה טִפַּת ובי"ד סי' צ"ב מע"ש וּבְנִיעֵר הַיְינוּ ג"כ מִתְּחִלָּה אֵין אוֹסֶרֶת אא"כ יֵשׁ בַּטִּפָּה לִיתֵּן טַעַם בְּכָל הַקְּדֵירָה כמ"ש בפ"י הֵ"א.

הפי' הג' דְּמַתְנִי' לָאו ר"מ הוּא וה"ק טִפַּת חָלָב כו' הר"ז אֲסוּרָה הַחֲתִיכָה הַהִיא וְלֹא שְׁאָר חֲתִיכוֹת דְּאֵין אִיסּוּר בָּלוּעַ יוֹצֵא מֵחֲתִיכָה לַחֲתִיכָה בְּלֹא רוֹטֶב וְלָא מִיבַּעְיָא אִם אֶפְשָׁר לְסוֹחֲטוֹ שָׁרֵי בב"ח אֶלָּא אֲפִילּוּ אִם נֹאמַר דַּהֲוָה מ"ה בב"ח חנ"נ אַפּ"ה חֲשִׁיב לְעִנְיַן זֶה אִיסּוּר בָּלוּעַ כְּמוֹ שֶׁאָבָאֵר לְקַמָּן בַּגְּמָרָא בְּהָא דְּפָרִיךְ מִיבְלָע בָּלַע מִיפְלָט לָא פָּלֵיט יע"ש נִיעֵר לְבָסוֹף הַקְּדֵירָה אִם יֵשׁ בָּהּ ר"ל בַּחֲתִיכָה הַהִיא לִיתֵּן טַעַם בְּכָל הַקְּדֵירָה הר"ז אֲסוּרָה וא"ל מֵרֹתֶךְ' דְּמִין בְּמִינוֹ בָּטֵל דְּלָא כר"י ועי' מ"ש בתו' ד"ה טִפַּת חָלָב יע"ש: וּבְרַשֵּׁ"י ד"ה טִפַּת חָלָב כו' וְלֹא הֵגִיס אֶת הַקְּדֵרָה עכ"ל שק"ל וְלֹא הֵגִיס מִיָּד הַקְּדֵירָה שְׁאוּ שִׁיעוּרָא אִם יֵשׁ בַּטִּפָּה הַהִיא לִיתֵּן טַעַם בְּכָל הַקְּדֵירָה שֶׁנֶּחְלֶקֶת בְּשָׁוֶה לְכָל הַקְּדֵירָה: ובד"ה אִם יֵשׁ בנ"ט בְּאוֹתָהּ חֲתִיכָה כְּלוֹמַר שֶׁאֵין בְּאוֹתָהּ חֲתִיכָה לְבַדָּהּ ס' וּבִשְׁאָר חֲתִיכוֹת דְּבְקְדֵירָה לָא

אַיְירִי תַּנָּא דְּמַתְנִי' וּבַגְּמָרָא פְּלִיגִי אִם חוֹזֶרֶת וְאוֹסֶרֶת אוֹ לָאו עכ"ל יֵרָאֶה לְפָרֵשׁ כִּפְשׁוּטוֹ דִּפְלִיגִי לְקַמָּן אִי חוֹזֶרֶת וְאוֹסֶרֶת דְּלָמָּ"ד אֶפְשָׁר לְסוֹחֲטוֹ אָסוּר חוֹזֶרֶת וְאוֹסֶרֶת וּבָעֵינַן ס' נֶגֶד כָּל הַחֲתִיכָה ולר"י אֵין תַּקָּנָה דְּמִין בְּמִינוֹ בְּמַשֶּׁהוּ וְלָמָּ"ד אֶפְשָׁר לְסוֹחֲטוֹ מֻתָּר אֵין אָסוּר אֶלָּא כְּשֶׁאֵין לְבַטֵּל הַטָּפָה הַהוּא כו' וְלִכְאוֹ' בְּנִיעֵר לְבַסּוֹף אַיְירִי וּפְלִיגִי כמ"ש אֶלָּא דְּקַשְׁיָא לִישָׁנָא שֶׁכָּתַב וּפְלִיגִי אִי אוֹתָהּ חֲתִיכָה אוֹסֶרֶת הַשְׁתָּא דְּמַשְׁמַע דְּאוֹתָהּ חֲתִיכָה אַף בְּנִיעֵר הַקְּדֵירָה אַחַ"כ אֲסוּרָה וְאַמַּאי לָמָּ"ד אֶפְשָׁר לְסוֹחֲטוֹ מֻתָּר גַּם אוֹתָהּ חֲתִיכָה שָׁרֵי כמ"ש רַשְׁ"י לְקַמָּן בַּגְּמָרָא בד"ה אִי קָסָבַר הֶוְתֵּר גַּם הָרִאשׁוֹן וּלְדִידְ' ע"כ מַיְירִי מַתְנִי' בְּלֹא נוֹעֵר לְבַסּוֹף כְּלָל וּבְסֵיפָא נִיעֵר אֶת הַקְּדֵירָה ר"ל הַטָּפָה הַהִיא דְּלָמָּ"ד אֶפְשָׁר לְסוֹחֲטוֹ שָׁרֵי אִם יֵשׁ בָּהּ בנ"ט הפי' כְּמוֹ בְּרִישָׁא בְּאוֹתָהּ חֲתִיכָה וּדְלָא כר"י וכמ"ש בפי' הַשְּׁלִישִׁי לְעֵיל וְלָמָּ"ד אֶפְשָׁר לְסוֹחֲטוֹ מֻתָּר הפי' אִם יֵשׁ בָּהּ בַּטָּפָה הַהִיא וְאִם כֵּן קַשְׁיָא לִישָׁנָא וּבַגְּמָרָא פְּלִיגִי אִם אוֹתָהּ חֲתִיכָה אוֹסֶרֶת אֲחֵרוֹת וְלֹא בְּנִיעֵר לַסּוֹף פְּלִיגִי אִי אוֹתָהּ חֲתִיכָה מֻתֶּרֶת אוֹ לָאו וְיֵשׁ, לְפָרֵשׁ דִּפְלִיגִי דְּנַדְאי רַשְׁ"י לְשִׁיטָתֵיהּ דְּפָסַק כר"י דְּמִין בְּמִינוֹ לֹא בָּטֵיל כמ"ש ק"ט וּבְדֻכְתֵי טוּבָא וְלָזֶה כָּתַב אַלִּיבָּא דְּהִלְכְתָא דִּפְלִיגִי אִי חוֹזֶרֶת וְאוֹסֶרֶת הַשְׁתָּא לָמָּ"ד אָסוּר ה"נ וְלָא מְהַנֵּי ס' וְלָמָּ"ד שָׁרֵי ה"נ אֶלָּא דְּקָשֶׁה מ"ש מִקּוֹדֶם דְּלָמָּ"ד אֶפְשָׁר לְסוֹחֲטוֹ אָסוּר שַׁפִּיר וְלָמָּ"ד מֻתָּר אַמַּאי גַּם הָרִאשׁוֹנָה חוֹזֶרֶת לִהְיוֹ' מֻתָּר: לְשִׁיטַת רַשְׁ"י ע"ב ד"ה אִי קָסָבַר וְהַנִּרְאֶה דה"ק דִּפְלִיגִי בְּלֹא נִיעֵר לְבַסּוֹף לָמָּ"ד אֶפְשָׁר לְסוֹחֲטוֹ אָסוּר הָנָה כֻּלָּהּ נְבֵילָה וְיוֹצֵא מֵחֲתִיכָה לַחֲתִיכָה הָרוֹטֶב שֶׁל הֶיתֵּר שֶׁאַף הוּא נַעֲשָׂה נְבֵילָה וְאוֹסֶרֶת הַשְׁתָּא לר"י דְּמִין בְּמִינוֹ לֹא בָּטֵל דְּהִלְכְתָא כְּוָותֵיהּ לשי' רַשַׁאי וְלָמָּ"ד שָׁרֵי אֵין הָאֲחֵרוֹת נֶאֱסָרוֹת מֵחֲמַת הַבָּלוּעַ דְּאֵין אִיסּוּר בָּלוּעַ יוֹצֵא מֵחֲתִיכָה לַחֲתִיכָה בְּלֹא רוֹטֶב וְהָרוֹטֶב שֶׁל חֲתִיכָה עַצְמָהּ הַיּוֹצֵא הוּא הֶיתֵּר דְּאֵין חנ"נ אַף בב"ח וּמִיהוּ הַחֲתִיכָה עַצְמָהּ שֶׁלֹּא נִיעֵר לְבַסּוֹף וַדַּאי נִשְׁאֲרָה בְּאִיסּוּרָהּ דְּלֹא יָצְאָה כְּלָל בְּלֹא רוֹטֶב וְעַיֵּין מ"ש בַּגְּמָרָא ע"ב מִיבָלָע בָּלַע מִיפְלָט לָא פָּלֵט וְהָרוֹצֶה לוֹמַר בְּדוֹחֵק יֹאמַר דה"ק וּבַגְּמָ' פְּלִיגִי אִם חוֹזֶרֶת וְאוֹסֶרֶת ר"ל דְּלָמָּ"ד אֶפְשָׁר לְסוֹחֲטוֹ אָסוּר מַשְׁכַּחַת דְּאוֹסֶרֶת אֲחֵרוֹת בְּנִיעֵר לְבַסּוֹף וְלָמָּ"ד שָׁרֵי לָא מַשְׁכַּחַת כְּלָל שֶׁאוֹסֶרֶת חֲבֵרוֹתֶיהָ דְּאִי בְּלֹא נִיעֵר כְּלָל מִיבָלָע בָּלַע מִיפְלָט לָא פָּלֵט וְאִי בְּנִיעֵר לְבַסּוֹף פְּשִׁיטָא דְּמִתְחַלֶּקֶת הַטָּפָה וְאֵין אוֹסֶרֶת אֲחֵרוֹת וְאַף הִיא מֻתֶּרֶת כו' וְהָרוֹאֶה יִרְאֶה דא"ש טְפֵי כמ"ש מִקּוֹדֶם: ובד"ה נִיעֵר הַקְּדֵירָה הַגִּיס בָּהּ מַיִם עכ"ל לַהֲלָכָה כת' פֶּן דקיי"ל לְקַמָּן אֶפְשָׁר לְסוֹחֲטוֹ אָסוּר כְּרַבִּי וּמִין בְּמִינוֹ ג"כ לָא בְּטֵיל וּמִיהוּ כָּתַבְנוּ מַה שֶּׁיֵּשׁ לְפָרֵשׁ מַתְנִי' בע"א וְאִם יֵשׁ אַטָּפָה וְנִיעֵר מַיִם: וּבְתוֹ' ד"ה טִפַּת חָלָב כְּשֶׁהַחֲתִיכָה כְּבוֹלָהּ חוּץ לָרוֹטֶב אַיְירִי כְּדְפָרִישְׁנָא בג"ה כו' וְאֵין מְפַעְפְּעַ מֵחֲתִיכָה לַחֲתִיכָה כִּדְאָמַר בַּגְּמָרָא מִיבָלָע בָּלַע עכ"ל מַחֲלוֹקֶת רַשְׁ"י וְתוֹסָפוֹת וְהוּא שִׁיטַת ר"י הֲלֹא יָדוּעַ הֶבִיאוֹ הַטּוּר בְּסִימָן צ"ב וְדַעַת הַתּוֹסָפוֹת כָּאן דַּחֲתִיכָה שֶׁחָצְיָ' בְּתוֹךְ הָרוֹטֶב מְבַלְבֵּל וּמוֹלִיךְ הָרוֹטֶב הַטַּעַם בְּכֻלָּהּ וא"צ ס' אֶלָּא בְּכָל הַקְּדֵירָה וְכָאן מַיְירִי שֶׁכְּבוֹלָהּ חוּץ לָרוֹטֶב וְתַחְתּוֹנָה חצי' בְּתוֹךְ הָרוֹטֶ' וּבָעֵינַן ס' בַּחֲתִיכָה וְהֶוְקֵשָׁה לָהֶם אַמַּאי בָּעֵינַן ס' וְלָא סַגִּי בְּאוֹתָהּ חֲתִיכָה כ"ק אוֹ כְּדֵי נְטִילָה כְּדִין חָם בְּחָם בְּלֹא רוֹט' וְהַתּוֹסָפוֹת אֵינָן מְחַלְקִין בֵּין נָפַל דָּבָר גּוּשׁ אוֹ צָלוּל בֵּין טִפַּת חָלָב וּלְכָךְ הֶוְצְרְכוּ לוֹמַר דְּחֵלֶב מְפַעְפְּעַ בְּאוֹתָהּ חֲתִיכָה כֻּלָּהּ דִּלְעִנְיַן זֶה מִיקְרֵי חָלָב שָׁמֵן אֲבָל מֵחֲתִיכָה לַחֲתִיכָה אֵינוֹ יוֹצֵא בְּלֹא רוֹטֶב וְהֵבִיא ראי' מַהָא דִּלְקַמָּן מִיבָלָע בָּלַע מִפְלָט לָא פָּלִיט דְּאַלְמָא חֵלֶב לָא מִיקְרֵי שָׁמֵן ועי' מ"ש לְקַמָּן וְדַעַת התו' הוּא כמ"ש אֲבָל דַּעַת רַשְׁ"י דַּחֲתִיכָ' שֶׁחָצְיָ' בְּתוֹךְ הָרוֹטֶב וְנָפַל טִפָּה עַל צַד שֶׁחוּץ לָרוֹטֶב אֵין

שְׁאָר חֲתִיכוֹ' מְסַיְּעוֹת לְבַטֵּל אֶלָּא צָרִיךְ שֶׁיִּהֵא ס' בְּאוֹתָהּ חֲתִיכָה וא"ל כָּל הַחֲתִיכָה אֲסוּרָה אַף מַה שֶּׁבְּתוֹךְ הָרוֹטֶב וְעַיֵּין מָרְדְּכַי בג"ה ויש"ש מ"ה ובפר"ח וּשְׁאָר אַחֲרוֹנִים ובי"ד אֶכְתּוֹב מִזֶּה וְיֵשׁ עוֹד שֶׁכָּתְבוּ אַף דְּחָלָב אֵין מְפַעְפְּעַ שָׁאנִי הכ' קְדֵירָה דְּאוֹסֵר כָּל הַחֲתִיכָה משא"כ בְּצָלִי דְּאֵינוֹ אוֹסֵר בְּלֹא רוֹטֶב אֶלָּא כְּדֵי נְטִילָה וְעַיֵּין בְּחִדּוּשַׁי לִיוֹרֶה דֵּעָה מַה שֶּׁאֶכְתּוֹב בָּזֶה בעזה"י: ובפירש"י ד"ה אָמַר אַבָּיֵי טַעְמוֹ וְלֹא מַמָּשׁוֹ כו' סִילֵּק הָאִיסּוּר וְאֵין בּוֹ אֶלָּא טַעְמָא עכ"ל כְּבָר הֶאֱרַכְנוּ בָּזֶה בי"ד בְּסִימָן צ"ח בְּשִׁיטָה דְּטַעַם כְּעִיקָּר וְכָאן אֶכְתּוֹב הַפָּשׁוּט וְהוּא דְּיֵשׁ לְפָרֵשׁ בִּתְרֵי אַפִּין.

הַפֵּן הא' דְּאַבַּיֵי אָמַר טַעְמוֹ וְלֹא מַמָּשׁוֹ שֶׁאֵין בּוֹ אֶלָּא טַעַם בְּעָלְמָא וְלֹא גּוּף הָאִיסּוּר אַפֵּ"ה אָסְרָה תּוֹרָה וְיָלִיף מבב"ח דְּהַתּוֹרָה אָסְרָה גַּם הֶחָלָב וְאַמַּאי הָא לֹא נִכְנַס בְּחָלָב גּוּף הַבָּשָׂר אֶלָּא טַעְמָא בְּעָלְמָא ש"מ טַעְמוֹ הֲוָה כְּמַמָּשׁוֹ שֶׁל אִיסּוּר.

הַפֵּן הַשֵּׁנִי דְּיָלִיף מִבָּשָׂר דְּאָסוּר וְהָתָם וַדַּאי גּוּף הֶחָלָב נִכְנַס שָׁם וַהֲוָה מַמָּשׁוֹ וְעַיֵּין בְּרַשְׁבָּ"א בג"ה בִּזְרוֹעַ בְּשִׁילָה יע"ש וְאַפֵּ"ה יָלִיף מִינֵּיהּ עכ"פ דְּלָא אָמְרִינַן חַד בִּתְרֵי בָּטֵל כְּמוֹ מִין בְּמִינוֹ וְיָלִיף מבב"ח דְּאָסְרָה הַתּוֹרָה בכ"ע אַף חֶלֶב מוּעָט בְּבָשָׂר הַרְבֵּה וש"מ דְּלָא בְּטֵיל טַעְמוֹ וְעוֹד דְּמִסְתָּמָא כִּי בָּלַע חֲתִיכָה מֵחֶלֶב וַדַּאי יֵשׁ רוֹב בַּחֲתִיכָה נֶגֶד חֶלֶב שִׁבּוֹ וְאַף דְּאֵין בְּכֻלָּהּ מְשַׁעֲרִי' הַיְינוּ לְחוּמְרָא דְּלָא יָדְעִינַן כַּמָּה בָּלַע יע"ש: ובד"ה אי חִידּוּשׁ הוּא כו' אֶלָּא ש"מ כו' וְכֵיוָן דְּלָאו חִידּוּשׁ הוּא גָּמְרִינַן מִזְּרוֹעַ בְּשִׁילָה דְּשָׁרֵי כָּל כַּמָּה דְּלֵיכָּא טַעְמָא עכ"ל יֵרָאֶה מִדְּבָרָיו דְּאַבַּיֵי דְּאָמַר טַעַם כְּעִיקָּר מ"ה מבב"ח יָלִיף לָהּ דְּאָסוּר וְדַוְקָא כִּי נָתַן טַעַם הָא לֹא נָתַן טַעַם מֻוָתָּר מִזְּרוֹעַ בְּשִׁילָה כִּי לֵיכָּא טַעְמָא דַּהֲוָה ס' אוֹ מִין בְּמִינוֹ שָׁרֵי וְיָלְפִינַן נָמֵי בב"ח הֵיכָא דְּלֵיכָּא טַעְמָא מִינֵּיהּ כֵּיוָן דְּלָא חִידּוּשׁ הוּא כו' וּמַהַשְׁתָּא יָלְפִינַן נָמֵי הֵיכָא דְּאֵיכָּא טַעְמָא דְּאָסוּר כמ"ש דְּמִסְתָּמָא אָסְרָה תּוֹרָה אַף דְּאֵיכָּא רוֹב בָּשָׂר נֶגֶד הֶחָלָב דְּטַעְמָא לָא בְּטִיל חַד בִּתְרֵי וה"ה אִינָךְ פִּירוּשָׁא שֶׁכָּתַבְתִּי לְעֵיל כֵּיוָן דבב"ח לָאו חִידּוּשׁ הוּא מִדְּהֲוָצְרַךְ בְּמַתְנִי' אִם יֵשׁ בנ"ט וְגָמְרִינַן מִזְּרוֹעַ בְּשִׁילָה א"כ יָלִיף נָמֵי טַעְמוֹ וְלֹא מַמָּשׁוֹ בָּשָׂר שֶׁאֵין נ"ט בְּחָלָב אֶלָּא טַעַם לְבַד אָסוּר וְיָלִיף מִינֵּיהּ בָּעָלְמָא א דְּלָאו חִידּוּשָׁא הוּא וּלְפִי' שֶׁנִּי טַעְמוֹ וְלֹא מַמָּשׁוֹ הַיְינוּ דְּמַמָּשׁוֹ לֹא שַׁיָּיךְ בִּיטּוּל דְּנִיכָּר הוּא ומש"ה אָמַר טַעְמוֹ דְּבָטֵל חַד בִּתְרֵי אַפֵּ"ה לֹא בָּטֵל דְּנִיכָּר הוּא בְּטַעְמוֹ וְיָלִיף מבב"ח כו' וְלֹא רָצָה רַשְׁ"י לְפָרֵשׁ דה"ק אַבַּיֵי דְּהוֹכִיחַ טַעַם כְּעִיקָּר הל"מ אוֹ מִגִּיעוּלֵי עַכּוּ"ם כִּדְיָלִיף פְּסָחִים פא"ע דְּאִי טַעַם כְּעִיקָּר דְּרַבָּנָן א"כ בב"ח חִידּוּשׁ הוּא א"כ כִּי לֹא נָתַן טַעַם כו' דְּאַבַּיֵי דְּאָמַר מבב"ח מ"ט לָא גָּמְרִינַן מש"מ דְּבֶאֱמֶת יָלִיף לָהּ מבב"ח וְקַשְׁיָא לִי במ"ש רַשְׁ"י דְּגָמְרִינַן מִזְּרוֹעַ בְּשִׁילָה הֵיכָא דְּלֵיכָּא טַעְמָא שָׁרֵי וְאֵיךְ יָלִיף מֵהָתָם וְהָא הָתָם חִידּוּשׁ הוּא כְּדַאָמַר לְעֵיל צ"ח ב' וְלִיגְמַר שָׁאנֵי דְּחִידּוּשׁ הוּא כמ"ש רַשְׁ"י וְתוֹסְ' שָׁם דְּלִכְתְּחִלָּה מְבַטְּלִין אִיסּוּר אוֹ דְּקָפִיד קְרָא דַּוְקָא לְבַשֵּׁל יַחַד עֵיֵן בָּרַשְׁבָּ"א וּבָרִיטְבָ"א וְאֵיךְ יָלִיף מִינֵּי' שְׁאָר אִיסּוּרִין לְקֻלָּא וְלוּלֵא דְּבָרָיו הַקְּדוֹשִׁים הָיִיתִי אוֹמֵר דְּוַדַּאי מִסְתָּבְרָא אָמְרִינַן דְּלָא אָסְרָה תּוֹרָה אֶלָּא הֵיכָא דְּאֵיכָּא טַעְמָא אֲבָל לְרַשְׁ"י ז"ל קָשֶׁה וי"ל דְּאַבַּיֵי סוֹבֵר דִּזְרוֹעַ בְּשִׁילָה לְתַנָּא דְּמַתְנִי' לָאו חִידּוּשָׁא הוּא ומש"ה יָלִיף לְהַתִּיר בב"ח הֵיכָא דְּלֵיכָּא נ"ט כְּדִתְנַן אִם יֵשׁ בנ"ט וְתַנָּא דְּבָרַיְיתָא הָתָם דְּאָמַר זֶהוּ לְמְעוּטֵי כו' סוֹבֵר דְּמִן הַתּוֹרָה אֵין מְבַטְּלִין אִיסּוּר לְכַתְּחִלָּה ואה"נ לְדִידֵיהּ בְּבָשָׂר בְּחָלָב אוֹסֵר בְּכָל שֶׁהוּא אָסוּר מ"ה ומַתְנִי' דע"ז ס"ז א' אֵלּוּ אֲסוּרִין בכ"ש בָּשָׂר בְּחָלָב אֲפִלּוּ דבכ"ש מַמָּשׁ קָאָמַר דְּמִזְּרוֹעַ בְּשִׁילָה לָא יָלְפִינַן דְּחִידּוּשׁ הוּא וּשְׁאָר אִיסּוּרִין מ"ה בְּרֻבָּא בְּטִיל דְּטַעַם כְּעִיקָּר דְּרַבָּנָן דבב"ח חִידּוּשׁ הוּא

אֲבָל תַּנָּא דְּמַתְנִי' סוֹבֵר מְבַטְּלִין אִיסּוּר מ"ה כמ"ש בְּסֵוֹגְיָא דִּזְרוֹעַ בְּשִׁילָה וְיָלְפִינַן מבב"ח טַעַם כְּעִיקָּר וְהֵיכָא דְּלֵיכָּא טַעְמָא יָלְפִינַן לְהַתִּיר מִזְּרוֹעַ בְּשִׁילָה דְּלֵיכָּא טַעְמָא דְּמִין בְּמִינוֹ וה"ה לְאֵינוֹ מִינוֹ דְּלֵיכָּא טעמ' אוֹ רוֹטֶב הַזְּרוֹעַ עִם הָאֵיל גּוּפָא הָוָה א"מ וּכְבָר הֶאֱרַכְנוּ בָּזֶה בְּסֵוֹגְיָא דִּזְרוֹעַ בְּשִׁילָה וְעַיֵּין שָׁם ובי"ד צ"ח אֲבָאֵר כָּל הַצּוֹרֶךְ לָזֶה בעזה"י וְכָאן אֲקַצֵּר בְּתוֹסְ' ד"ה מִבָּשָׂר כְּחֵלֶב כו' וּלְמַר מִגְּיעוּלֵי כּוּתִים וי"ל דְּאַבַּיֵי קַבְּלָהּ מֵרָבָא לְאַחַר שֶׁדָּחָה לָן כו' עכ"ל וּבְפָסָחִים הִנִּיחוּ זֹאת בְּתֵימָא עָלָהּ דְּאָמְרִינַן וְרַבָּנַן מ"ט לָאוְּמְרִינַן מבב"ח דְּחִידּוּשׁ הוּא וְכָתְבוּ תִּינַח לְרָבָא אֲבָל לְאַבַּיֵי מא"ל וְכָאן כָּתְבוּ דְּחָזַר בּוֹ אַבַּיֵי וְהוֹדָה לְדִבְרֵי רָבָא דְּחִידּוּשׁ הוּא וּדְקַשְׁיָא לָךְ כִּי לֵיכָּא טַעַם נָמֵי כו' דְּרֵךְ בִּישּׁוּל אָסְרָה תּוֹרָה וְחָזַינַן דְּקָפֵיד קְרָא אַטַּעַם גָּדוֹל דַּוְקָא מִדְּלָא אָסְרָה תּוֹרָה בְּכָבוּשׁ כְּכָל הָאִיסּוּרִין שֶׁבַּתּוֹרָה וְהַנִּרְאֶה לִי בָּזֶה דְּהַתּוֹסָפוֹת סוֹבְרִין דְּאַבַּיֵי וְנִדְאֵי סוֹבֵר בב"ח לָאו חִידּוּשׁ הוּא כְּדְאָמַר הכ' אִי חִידּוּשׁ הוּא כו' ש"מ דְּסוֹבֵר דְּלָאו חִידּוּשׁ הוּא וְהַיְינוּ כמ"ש רַשׁ"י ז"ל דכ"ה נָמֵי דְּגִמְתָּן שכ"א הֵיתֵר וְגַם לוֹקֶה עַל זְרִיעָה לְחוּד כְּמוֹ בב"ק דְּלוֹקֶה עַל בִּישּׁוּלוֹ וְאִי דַּהֲוָה חִידּוּשׁ דְּאִי תְּרֵי כּוּלֵיהּ יוֹמָא הַאי לָאו חִידּוּשָׁא הוּא דְּאַדְרַבָּה וּמָה הָתָם דְּאִיקַּל בּוֹ רַחֲמָנָא דְּבָכָל הָאִיסּוּרִין כָּבוּשׁ כִּמְבֻשָּׁל ובב"ח שָׁרֵי וְאַפַּ"ה אָסְרָה תּוֹרָה טַעַם כְּעִיקָּר כ"ש שְׁאָר אִיסּוּרִין דְּלֵיהֱוֵי טַעַם כְּעִיקָּר וַאֲטוּ אַף לְקֻלָּא גָּמְרִינַן מִינֵּיהּ אֲנַן לְחוּמְרָא גָּמְרִינַן מִינֵּיהּ כְּמוֹ שֶׁאָמַר לְעֵיל צ"ח ב' בְּזְרוֹעַ בְּשִׁילָה דְּיָלְפִינַן דְּצָרִיךְ שִׁשִּׁים אַף דְּחִדּוּשׁ הוּא יָלְפִינַן חוּמְרָא מִינֵּיהּ וה"נ דְּכְוָותֵיהּ מַמָּשׁ ומש"ה שַׁפִּיר יָלִיף אַבַּיֵי מֵהָכָא טַעַם כְּעִיקָּר דְּאוֹרָיְיתָא וְרָבָא הֵשִׁיב לוֹ דֶּרֶךְ בִּישּׁוּל אָסְרָה תּוֹרָה וְלָאו כפירש"י דְּחִדּוּשׁ הוּא כו' אֶלָּא דְּרָבָא הוֹדָה לִדְבָרָיו דְּלָאו חִידּוּשָׁא הוּא ר"ל לְפִי דַּעְתּוֹ שֶׁל אַבַּיֵי דְּלָאו חִידּוּשׁ הוּא אַפַּ"ה לֵיכָּא לְמֵילַף מִינֵּיהּ טַעַם כְּעִיקָּר לְפִי מַה שֶּׁפֵּירַשְׁתִּי בְּדִבְרֵי רַשׁ"י טַעַם כְּעִיקָּר דְּלָא לֵיהֱוֵי בָּטֵל חַד בִּתְרֵי הֵיכָא דְּאֵיכָּא טַעְמָא כְּמוֹ שֶׁהֶאֱרַכְנוּ בי"ד סִימָן צ"ח יע"ש וְהִקְשִׁינוּ שָׁם דִּלְפִי מ"ש הַתּוֹסָפוֹת בע"ז ס"ה וְהָרֹא"ש שָׁם וְהַשַּׁ"ךְ מְבִיאוֹ בי"ד סִימָן רצ"א דְּכָל דָּבָר שכ"א בפ"ע שָׁרֵי וּבַהֲדֵי אָסוּר לֹא שַׁיָּיךְ בִּיטּוּל דֵּוְמָיָא דְּבָגֵד שֶׁאָבַד בּוֹ כִּלְאַיִם דְּלָא בָּטֵל בְּרֻבָּא דִּשְׁנֵיהֶם יַחַד נַעֲשׂוּ גּוּף הָאִיסּוּר ומ"ש מבב"ח דְּבָטֵל וְתֵירְצוּ דְּאַהָכִי קָפֵיד דַּוְקָא שֶׁיִּהֵא בּוֹ טַעַם דְּדֶרֶךְ בִּישּׁוּל אָסְרָה תּוֹרָה הָא לא"ה לָא מִיקָּרֵי כְּלָל בב"ח יע"ש הֵיטֵב וְעַיֵּין תּוֹסָפוֹת בע"ז וא"כ וַנִדְאֵי דְּלָא מָצִינוּ לְמֵילַף מִינֵּיהּ דְּלָא מִיבָטֵל חַד בִּתְרֵי דְּמַדִּינָא הוּא דְּלָא בָּטֵל דכ"א בפ"ע הֵיתֵר הוּא וְלֹא שַׁיָּיךְ בִּיטּוּל וּמַה שֶּׁצָּרִיךְ דַּוְוקָא נְתִינַת טַעַם הוּא גְּזֵרַת הַכָּתוּב דֶּרֶךְ בִּישּׁוּל אָסְרָה תּוֹרָה וכ"ז שֶׁלֹּא נָתַן טַעַם אֵין בּוֹ אִיסּוּר בב"ח וכמ"ש הַשַּׁ"ךְ בְּסִימָן רצ"ט יע"ש וְזֶה שֶׁאָמַר רַבָּא לְפִי דְּבָרָיךְ דבב"ח לָאו חִידּוּשׁ הוּא מ"מ אֵין כָּאן קֻוּשְׁיָא וכמ"ש ומ"ש אַבַּיֵי סוֹבֵר בב"ח לָאו חִדּוּשׁ הוּא ואעפ"כ לֹא הִקְשׁוּ הַתּוֹסְ' שָׁם בִּפְסָחִים אֶלָּא לְאַבַּיֵי מא"ל כו' דְּהָא אַבַּיֵי עכ"פ קִיבְּלָהּ מִינֵּי' דְּדֶרֶךְ בִּישּׁוּל כו' וְלֵיכָּא לְמֵילַף מבב"ח דִּשְׁנֵיהֶם הֵיתֵר וְלֹא שַׁיָּיךְ בִּיטּוּל כמ"ש לְעֵיל וְעַיֵּין מ"ש בתו' ד"ה דְּחִדּוּשׁ ובד"ה אָמַר רָבָא יע"ש: ובד"ה דְּחִדּוּשׁ הוּא דִּשְׁנֵיהֶם מִין הֵיתֵר כו' דְּאִי תְּרֵי כֻּלֵּי יוֹמָא אעפ"י שֶׁהוּא צָלוּל עכ"ל ר"ל צוֹנֵן אֵין מַפְלִיט וְאֵין מַבְלִיעַ מ"מ בְּדָבָר צָלוּל שַׁיָּיךְ כָּבוּשׁ כְּמִבֻּשָּׁל במעל"ע וְהַיְינוּ דְּאָמַר דְּאִי תְּרֵי כּוּלֵּי' יוֹמָא כ"ד שעו'.

וי"ל לְשִׁיטַת רַשׁ"י דֶּרֶךְ פִּלְפּוּל דְּכָאן אַבַּיֵי לְשִׁיטָתֵי' דְּאַיְירֵי אַבַּיֵי לְעִנְיַן טַעַם כְּעִיקָּר שֶׁיִּהֵא נֶאֱסַר הֶחָלָב אַף שֶׁלֹּא נִכְנַס מִן הַבָּשָׂר אֶלָּא טַעַם לְחוּד ומש"ה וַדַּאי בב"ח לָאו חִדּוּשׁ הוּא דְּאִי תְּרֵי כּוּלֵּיהּ יוֹמָא אַטּוּ אֲנַן לְקֻלָּא גָּמְרִינַן לְחוּמְרָא גָּמְרִינַן כמ"ש לְעֵיל בד"ה מִבְּשַׂר

בְּחָלָב כו' משא"כ בִּפְסָחִים אַיְירִי שָׁם כפירש"י טַעַם כְּעִיקָּר מבב"ח שֶׁהֶחָלָב נִכְנָס בְּבָשָׂר וְזֶה הֲוָה מַמָּשׁוֹ שֶׁל אִיסּוּר אֶלָּא דְּלָא בָּטֵל חַד בְּתַרֵי כה"ג וְרוֹצֶה לְמֵילַף בְּשְׁאָר אִיסּוּרִין כה"ג דְּלָא בָּטֵל חַד בְּתַרֵי בָּזֶה הֲוָה שַׁפִּיר בב"ח חִידּוּשׁ ר"ל וְאַף לְמַאי דְּמַסִּיק דְּלָאו חִידּוּשׁ הוּא דכ"ה נָמֵי כ"א בפ"ע שָׂרֵי וְהֵן גַּוְגְמָתָן מ"מ לֹא שַׁיָּיךְ בִּיטּוּל כה"ג דכ"א הֵיתֵר לֹא שַׁיָּיךְ בִּיטּוּל דֶּבֶק שֶׁאָבַד בּוֹ כְּלָאִים כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְנוּ לְעֵיל וְאִי דְּתִיקְשֵׁי אִם כֵּן בְּלֹא נְתִינַת טַעַם נָמֵי יְהֵא אָסוּר דֶּרֶךְ בִּישּׁוּל אָסְרָה תּוֹרָה כמש"ל אֲבָל רַשְׁ"י שָׁם פֵּירֵשׁ אֶלָּא דְּהַאי לְחוּדֵי' כְּלָאִים נָמֵי כו' כמ"ש כָּאן.

וְהָא דְּאָמַר ור"ע בב"ח חִידּוּשׁ הוּא ר"ל דְּהַאי לְחוּדֵיהּ שָׂרֵי וְאַף דכ"ה נָמֵי בִּשְׁנֵי דְּבָרִים הֵיתֵר לֹא שַׁיָּיךְ בְּהוּ בִּיטּוּל וכמ"ש לְעֵיל וכמ"ש בי"ד סִימָן רצ"א הֶבְיאוֹ הַשָּׁ"ךְ ז"ל יע"ש: ובד"ה אָמַר רָבָא דִּיחוּיָא בְּעָלְמָא כו' כִּדְפֵי' בקו' בפג"ה לֹא מְצָאתִיו שָׁם וְאַדְּרַבָּה רַשְׁ"י כָּתַב שָׁם לְהֶדְיָא לְרָבָא טַעַם כְּעִיקָּר מִדְּרַבָּנָן וְאוּלַי צ"ל כִּדְפָרִישׁית שָׁם וְכֵן כָּתַב מהר"מ מִלּוּבְלִין דְּהַתּוֹ' שָׁם כָּתְבוּ דְּלְרָבָא הֲוָה טַעַם כְּעִיקָּר מ"ה יע"ש: וּבְרַשְׁ"י ד"ה אָמַר רַב הָא דְּתָנַן בְּמַתְנִי' אִם יֵשׁ בָּהּ בנ"ט בְּאוֹתָהּ חֲתִיכָה לֶאֱסוֹר כָּל הַקְּדֵירָה דְּכֵינָן דְּנֶאֱסְרָה כו' עכ"ל עַיֵּין בְּמַהֲרַ"ם מִלּוּבְלִין וּמָהָרַ"ם שִׁיף הִגִּיהַּ לֶאֱסוֹר אֶת כָּל הַקְּדֵירָה (קָאָמַר) יע"ש וְיֵרָאֶה דְּרַב מְפָרֵשׁ לְמַתְנִי' כֵּן הָא דְּתָנַן אִם יֵשׁ בנ"ט בְּאוֹתָהּ חֲתִיכָ' אָסוּר כָּל הַקְּדֵירָה דְּמִין בְּמִינוֹ לֹא בָּטֵיל וְהָא דְּתָנַן נִיעֵר הַיְינוּ מִתְּחִלָּה כפירש"י בְּמַתְנִי' יֵשׁ בָּהּ בנ"ט אַטְּפָה קָאֵי ומ"ש רַשְׁ"י בְּמַתְנִי' דְּבִשְׁאָר חֲתִיכוֹת לָא אַיְירִי תַּנָּא דְּמַתְנִי' ס"ל דְּאֵין מְפוֹרָשׁ בְּמַתְנִי' אִם רוֹצֶה לוֹמַר שֶׁכָּל הַקְּדֵירָה אֲסוּרָה אוֹ אוֹתָהּ חֲתִיכָה לְבַד וּבַגְּמָרָא פְּלִיגִי בָּהּ דְּלְרַב פֵּירוּשׁוֹ אָסוּר דְּתָנַן בְּמַתְנִי' הַיְינוּ כָּל הַקְּדֵירָה וּסְתָמָא קָתָנֵי דְּאֵין הַקְּנָה דְּמִין בְּמִינוֹ לֹא בָּטֵל כר"י גמ' לֵימָא פְּלִיגָא אַדְּרָבָא כו' עַיֵּין בָּרַשְׁבָּ"א בְּחִדּוּשָׁיו שֶׁהִקְשָׁה דכה"ג דא"א לְאִיסּוּר הַבָּלוּעַ שֶׁיָּצָא אֶלָּא ע"י רֹוטֶב וּבְוַדַּאי בְּפָגְעוּ בָּרֹוטֶב תְּחִלָּה נִתְבַּטֵּל בְּרֹוטֶב דַּהֲוָה אֵינוֹ מִינוֹ וְשׁוּב לֵיכָּא טַעְמָא וְיֶאֱסוֹר הַחֲתִיכוֹת הָאֲחֵרוֹת וְלֹא דָּמֵי לְיֵין נָסָךְ דִּפְלִיגִי חִזְקִיָּה ור"י בְּשִׁילְהֵי ע"ז דִּנְבָלַל אוֹ חֲתִיכָה שֶׁל נְבֵילָה דְּגוּף הָאִיסּוּר פּוֹלֵטֶת בְּלֹא רֹוטֶב וּבָזֶה שַׁיָּיךְ לוֹמַר דְּלָא אָמְרִינַן סִלֵּק שְׁאֵינוֹ מִינוֹ כְּאִלּוּ אֵינוֹ משא"כ כָּאן דַּהֲוָה בָּלוּעַ וְאֵין יוֹצֵא כ"א ע"י רֹוטֶב וּכְבָר נִתְבַּטֵּל בְּרֹוטֶב ותי' דְּמוֹהֵל שֶׁל חתי' הֵיתֵר מִתְעָרְבִין עִם מוֹהֵל שֶׁל אִיסּוּר וַהֲוָה מִין בְּמִינוֹ וְאַחַ"כ נִבְלָעִין בְּתוֹךְ חֲתִיכוֹת הֵיתֵר עכ"ל וּדְבָרָיו רָאוּיִן לְמִי שֶׁאָמָרָן: וְדַע דִּלְפִי זֶה מָצִינוּ לוֹמַר דְּמוֹהֵל הַיּוֹצֵא מִבָּשָׂר עִם בָּשָׂר מִין בא"מ מִיקְרֵי וּכְבָר חָקַר הָרַשְׁבָּ"א בְּסֵוּגְיָא דְּזֵרוֹעַ בְּשִׁילֹה ע"ז יע"ש וְאַפַּ"ה אָסוּר כָּל הַקְּדֵירָה דְּמוֹהֵל שֶׁל חֲתִיכוֹת אִיסּוּר נִתְעָרֵב עִם מוֹהֵל שֶׁל חֲתִיכוֹת הֵיתֵר הַמְעוֹרָב בַּמַּיִם וְנֶאֱסַר הַמּוֹהֵל שֶׁל הֵיתֵר וְאַחַ"כ נִבְלַע הַמּוֹהֵל בַּחֲתִיכָה וְאֵין שִׁשִּׁים נֶגֶד הַמּוֹהֵל שֶׁל הֵיתֵר דְּאֵין אָנוּ יוֹדְעִין כַּמָּה פָּלַט וְכַמָּה בָּלַע ומש"ה אָסוּרִין כָּל הַחֲתִיכוֹת וְגַם לְמַאי דְּמְשַׁנֵּי בְּרֹוטֶב עָבֶה כֵּן הוּא דמ"ס מוֹהֵל שֶׁל אִיסּוּר עִם מוֹהֵל שֶׁל הֵיתֵר וּמִין בְּמִינוֹ בְּמַשֶּׁהוּ וּמִיהוּ אִם הִ' בַּמַּיִם לְבַטֵּל כָּל פְּלִיטַ' שֶׁל הֵיתֵר בכה"ג וְדַאי הֲוָה שָׂרֵי דָּמִים מְבַטְּלִין פְּלִיטַת הַחֲתִיכוֹת וְאַף אִי, מוֹהֵל עִם בָּשָׂר מִין בְּמִינוֹ מ"מ כה"ג אָמְרִינַן סִלֵּק אֶת מִינוֹ כְּמִי שֶׁאֵינוֹ כְּקֶנְוְשִׁית הָרַשְׁבָּ"א זַ"ל כמ"ש בְּזֶה עוֹד אֲבָאֵר לְךָ שֶׁקֶנְוְשִׁית הָרַשְׁבָּ"א לְשִׁיטָתִיהּ שֶׁכָּתַב לְעֵיל שָׁם דבב"ח גּוּפָא כָּל שֶׁאֵין הֶחָלָב יוֹצֵא אַף שֶׁפּוֹלֶטֶת הַחֲתִיכָה מוֹהֵל אֵין אָסוּר אַף דחנ"נ מ"ה בְּבְשַׂר בְּחָלָב וּכְבָר נִתְבָּאֵר מַחֲלוֹקֶת זֶה בְּסִימָן ק"ה משא"כ אִם נֶאֱמַר דבב"ח הֲוָה גּוּף הָאִיסּוּר וְאַף בְּלֹא רֹוטֶב מַבְלִיעַ כְּדִין חָם בְּחָם בְּלֹא רֹוטֶב עכ"פ כְּדֵי נְטִילָה אוֹ כֻּלָּהּ בְּחֹום שֶׁל קְדֵירָה דְּהוּא יוֹתֵר מֵחֹום שֶׁל צָלִי

כמ"ש ר"ן ספכ"ה וְהָא דְּאָמַר לְקַמָּן אִי לֹא נִיעֵר מִבְלָע בָּלַע מִפְלָט לָא פָּלַט הַיְינוּ לְמַאי דס"ד אֶפְשָׁר לְסָוְחֲטוֹ מֵוָתָר כמ"ש לְקַמָּן בעזה"י א"כ א"ש הָא דְּפְלִיגָא אַדְּרָבָא כו' ובי"ד בְּסִימָן צ"ב אֲבָאֵר שָׁם בְּאוֹרֶךְ מִזֶּה בעזה"י: גמ' ומַאי קָסָבַר אִי אֶפְשָׁר לְסוֹחֲטוֹ מֵוָתָר עַיֵּין מַה שֶּׁכָּתַבְתִּי בְּרַשׁ"י ד"ה מַאי וד"ה אִי וד"ה אַמַּאי וד"ה אֶלָּא: ובפירש"י בד"ה ומַאי קָסָבַר בְּאִיסּוּר הַנִּבְלָע בְּהֶיתֵּר שֶׁאֶפְשָׁר לִסְחוֹט מִמֶּנּוּ וד"ה אִי קָסָבַר הֶוְתֵּר גַּם הָרִאשׁוֹן מִפְּנֵי שֶׁנִּפְלַט הָאִיסּוּר מִמֶּנּוּ כו' וד"ה אַמַּאי חֲתִיכָה נַעֲשֵׂית נְבֵילָה הָא אֶפְשָׁר לִיסָּחֵט מִמֶּנָּה וּלְחַלֵּק עכ"ל לִכְאוֹרָה נִרְאֶה לְפָרֵשׁ דְּמִן הַסְּתָם יֵשׁ לְהַתִּיר כָּל הַחֲתִיכוֹת וְאַף רִאשׁוֹנָ' דְּתוֹלִין לוֹמַר שֶׁנִּסְחַט מִמֶּנּוּ וְנֶחֱלַק בְּשָׁוֶה לְכָל הַחֲתִיכוֹת וְיֵשׁ בַּקְּדֵירָה ס' נֶגֶד הָאִיסּוּר שֶׁנָּפַל לְתוֹכָהּ וְאֵין לְתָמְהַּ הֵיאַךְ שָׁרֵינַן אִיסּוּר מַסְפֵּיקָא דִּלְמָא לֹא נִסְחַט הָאִיסּוּר מִן הַחֲתִיכָה וּתְהֵא אוֹתָהּ חֲתִיכָה אֲסוּרָה י"ל לְשִׁיטַת רַשְׁ"י זַ"ל לֹא הֲוָה טַעַם כְּעִיקָּר מ"ה בְּאֵינוֹ מִינוֹ אֶלָּא מִדְּרַבָּנָן כמ"ש לְעֵיל צ"ח ב' וְדַוְקָתִין טוּבָא וא"כ הֲוָה סְפֵיקָא דְּרַבָּנָן וּלְהָקֵל וְתוֹלִין לוֹמַר שֶׁנִּסְחַט הָאִיסּוּר מִמֶּנּוּ וא"ת תִּינַח בְּשָׁאַר אִיסּוּרִין אֲבָל בב"ח וְנוֹתֵי הֲוָה מ"ה אַף לָמָּ"ד טַעַם כְּעִיקָּר מִדְּרַבָּנָן דְּהַתּוֹרָה אָסְרָה בְּפֵירוּשׁ וא"כ הָא חָזֵינַן בֵּיהּ טַעַם כְּעִיקָּר אֶלָּא דְּלָא יָלְפִינַן מִינֵּיהּ דְּחִדּוּשׁ הוּא כְּמוֹ שֶׁדָּחָה רָבָא לְעֵיל וא"כ אַכַּתִּי תִּקְשֶׁה מַאי אָמַר חֲתִיכָה אַמַּאי נ"ט הָא כָּאן בב"ח אַיְירֵי וְשַׁפִּיר אָסוּר מִסְפֵּיקָא וי"ל דְּהָכִי קָשְׁיָא לֵיהּ כֵּינָן דְּבִשְׁאָר אִיסּוּרִין מֵוָתָר אַף אוֹתָהּ חֲתִיכָה מִסְפֵּיקָא דְּלְהָקֵל וְכָאן אָסוּר מִסָּפֵק מ"מ אִם בָּא אֵלֵיהוּ וְאָמַר שֶׁאֵין בָּהּ טַעַם חָלָב הָיָה מֵוָתָר וא"כ אֵיךְ נֹאמַר דחנ"נ וַהֲוָה מִין בְּמִינוֹ כֵּינָן שֶׁאֵין הַבָּשָׂר נֶאֱסָר אֶלָּא מֵחֲמַת הֶחָלָב שֶׁמְּעוֹרָב בּוֹ וְאַכַּתִּי הֲוָה אֵינוֹ מִינוֹ וְאֶפְשָׁר לוֹמַר דְּלָא בָּעֵינַן ס' אֶלָּא נֶגֶד הַטִּפָּה כְּמוֹ שֶׁאָבַאר בְּרַשׁ"י ד"ה אֶלָּא יע"ש ומש"ה פָּרִיךְ לֵיהּ ומ"ש רַשׁ"י ד"ה אַמַּאי הָא אֶפְשָׁר לִיסָּחֵט מִמֶּנּוּ ר"ל דְּאִי הֲוָה יָדְעִינַן בְּוַדַּאי שֶׁנִּסְחַט הָאִיסּוּר הָיָה הַחֲתִיכָה מֻתֶּרֶת מִמֵּילָא אֵין כָּאן אִיסּוּר כ"א הֶחָלָב הֲוָה א"מ.

אֶלָּא דְּאֶפְשָׁר דְּסָפֵק כָּזֶה לָא אָמְרִינַן סְפֵיקוֹ לְהָקֵל אַף בִּדְרַבָּנָן אַף בְּשָׁאָר אִיסּוּרִין דא"כ כָּל אָדָם יָבוֹא לְהָקֵל וְעוֹד דַּהֲוָה קָצַת סָפֵק מֻחְמַת חֶסְרוֹן יְדִיעָה דְּבַכַּחַל אָמְרִינַן בי"ד סִימָן צ' דְּאָסוּר וְצָרִיךְ לְשַׁעֵר נֶגֶד כֻּלּוֹ דְּלָא יָדְעִינַן כַּמָּה נָפִיק מִינֵּיהּ וְאַף דְּחֵלֶב שְׁחִיטָה מִדְּרַבָּנָן וע"ש ב"י מ"ש בְּשֵׁם הָרַשְׁבָּ"א וה"נ דִּכְוָותֵיהּ וְהַנִּרְאֶה דה"ק כמ"ש הָרַ"ן זַ"ל דְּאִי טְעֵים קַפִּילָא וְאָמַר דְּלִית בֵּיהּ טַעַם שָׁרֵי יע"ש ה"נ נֹאמַר מ"ש רַשׁ"י אִי קָסָבַר מֵוָתָר גַּם הָרִאשׁוֹן הַיְינוּ בִּטְעִים קַפִּילָא וְאָמַר דְּלִית בֵּיהּ טַעַם וְאַף דְּרַשׁ"י סוֹבֵר לְעֵיל צ"ו דְּתַרְתֵּי בָּעֵינַן קַפִּילָא וס' מ"מ הָכִי נֵאֱמַר דְּמִסְתָּמָא נִפְלַט הַטִּפָּה מֵהַחֲתִיכָה וְנֶחְלְקָה לְכָל הַקְּדֵירָה ומש"ה לָא טְעִים קַפִּילָא טַעְמָא דְּחֶלֶב וּכְבָר הֶאֱרַכְנוּ לְעֵיל שָׁם גַּבֵּי גְּרִיסִין שֶׁנִּתְבַּשְּׁלוּ עִם עֲדָשִׁים וה"נ דִּכְוָותֵיהּ וְדַוְקָא הֵיכָא דְּלֵיכָּא בְּוַדַּאי ס' לָא סָמְכִינַן אַקַּפִילָא דְּשַׁקּוֹרֵי מְשַׁקֵּר משא"כ כָּאן יע"ש: עוֹד אֲבָאֵר לְדִ מ"ש אֶפְשָׁר לְסוֹחֲטוֹ מֵוָתָר אוֹ אָסוּר וְאוֹמְרָם חנ"נ לִכְאוֹרָה דָּבָר א' הוּא אֲבָל הָרַ"ן זַ"ל בֵּיאֵר בָּזֶה דָּבָר נָכוֹן וּמְקֻבָּל וְהוּא דְּאַף דְּאֶפְשָׁר לְסוֹחֲטוֹ מֵוָתָר הַיְינוּ בְּאֹם נָפַל לִקְדֵירָה אַחֶרֶת וּטְעִים קַפִּילָא הַחֲתִיכָה וְלִיתְבָּה טַעְמָא דְּאִיסּוּרָא מֵוָתָר הַחֲתִיכָה מִכָּל מָקוֹם בְּעוֹד הָאִיסּוּר בַּחֲתִיכָה צָרִיךְ ס' נֶגֶד כָּל הַחֲתִיכָה כֵּינָן דַּעְתָּהּ אִיסּוּר בְּתוֹכָהּ ור"ל אִי טְעִים קַפִּילָא וּטְעִים טַעְמָא דְּאִיסּוּרָא בַּחֲתִיכָה דְּהִיא דכ"ז שֶׁמְּחֻבָּר הָאִיסּוּר בָּהּ שֵׁם נְבֵילָה עָלֶיהָ אֶלָּא דְּלָא הֲוָה מִין בְּמִינוֹ וּמִיבְּטִיל בס' הוּא דְּבָטִיל דְּרוֹאִין כָּל הַחֲתִיכָה כְּאִלּוּ הִיא חֵלֶב אוֹ שְׁאָר אִיסּוּרִין ומש"ה אָמַר דְּאַף אִי נִסְחַט הָאִיסּוּר אָסוּר וַהֲוָה מִין בְּמִינוֹ שַׁפִּיר וְזֶה נִרְאֶה דַּוְקָא בב"ח אוֹ אֶפְשָׁר אַף בִּשְׁאָר אִיסּוּר הַדִּין כֵּן עַיֵּין

צ"ט גַּבֵּי אָמַר רַב כֵּינָן שֶׁנָּתַן טַעַם בַּחֲתִיכָה וּבִי"ד סִימָן צ"ב וּבְדַוְכְתֵי טוּבָא אֲבָאֵר זֶה
בְּעַזְהָ"י וְיֵשׁ עוֹד לְפָרֵשׁ דִּלְעִנְיַן הַשִּׁעְוּר גּוּפָא א"צ ס' נֶגֶד כָּל הַחֲתִיכָה כֵּינָן דְּאֵין הַחֲתִיכָה
אִיסּוּר אֶלָּא מִצַּד הָאִיסּוּר שֶׁבּוֹ עַיֵּין בָּךְ"ן שֶׁזֶּה תּוֹכֶן כַּוָּנָתוֹ וְעמ"ש בְּרַשֵׁ"י ד"ה אֶלָּא
יע"ש וְאֵין לוֹמַר דְּוַדַּאי כ"ז שֶׁמְּחֻוָּבָר וּמְעוֹרָב הָאִיסּוּר בּוֹ ר"ל הַחֵלֶב עִם הַבָּשָׂר מִיקְרֵי
גּוּף הָאִיסּוּר וְאַף מוֹהֵל שֶׁבּוֹ אִיסּוּר הוּא וּכְשֶׁנִּפְלַט אַחַ"כ בָּשָׂר עִם חָלָב לִשְׁאָר חֲתִיכוֹת
הֲוָה מִין בְּמִינוֹ אֶלָּא דְּקַשְׁיָא לֵיהּ דְּרַב סְתָמָא אָמַר וְאוֹסֶרֶת כָּל הַחֲתִיכָה מַשְׁמַע אַף בְּלֹא
נִיעֵר לְבַסּוֹף וְאַמַּאי הָא לֹא פָּלַט אֶלָּא מוֹהֵל וְלֹא חֵלֶב וּמְשַׁנֵּי אַפֵּ"ה אָסוּר אֶלָּא דִּלְקַמָּן גַּבֵּי
חָלָב אַמַּאי מֻוָּתָר חָלָב נִבְילָה מַשְׁמַע דְּאִי אֶפְשָׁר לְסוֹחֲטוֹ שָׁרֵי הָא נָמֵי שָׁרֵי וְעַיֵּין בי"ד
ק"ה במ"ש הָאַחֲרוֹנִים בְּשֵׁם הַמָּרְדְּכַי דְּאִם נִסְחָט הֶחָלָב לְגַמְרֵי מִמֶּנּוּ דְּשָׁרֵי וְשָׁם אֲבָאֵר
בְּעַזְהָ"י וְכָאן אֵין לְהַאֲרִיךְ: ובד"ה אֶלָּא קָסָבַר כו' וְאַשְׁמְעִינַן אַף הַהֶיתֵּר שֶׁבָּהּ נַעֲשֵׂית
אִיסּוּר לִהְיוֹת כָּאן שִׁעְוּר גָּדוֹל לֶאֱסוֹר אֲחֵרִים הַרְבֵּה עכ"ל לֹא יְדַעְנָא מ"ש לִהְיוֹת כָּאן
שִׁעְוּר גָּדוֹל לֶאֱסוֹר אֲחֵרִים הַרְבֵּה דְּיֵרָאֶה מִדְּבָרָיו כֵּינָן דְּאִפְשָׁר לְסוֹחֲטוֹ אָסוּר שׁוּב בָּעֵינַן
לִשְׁעָרֵי' נֶגֶד כָּל הַחֲתִיכָה כֻּלָּהּ וְהָא כָּאן בְּמִין בְּמִינוֹ אַיְירֵי דְּבִמְשֶׁהוּ וְאוֹסֶרֶת אֲחֵרִים וְאוּלַי
לְעִנְיַן שְׁאָר אִיסּוּרִין מַיְירֵי וּר"ל אִם נָפַל דָּם עַל חֲתִיכָה וְאַחַ"כ נָפְלָה אוֹתָהּ חֲתִיכָה לְאִינָּהּ
מִינָהּ צָרִיךְ ס' נֶגֶד כָּל הַחֲתִיכָה וְלֹא נֶגֶד הַדָּם וְכַדּוֹמֶה וה"ה בב"ח כָּאן הֲוָה מִין בְּמִינוֹ
מִכָּאן נִרְאֶה שֶׁרַשֵׁ"י סוֹבֵר דְּלָמֶ"ד אֶפְשָׁר לְסוֹחֲטוֹ מֻוָּתָר א"צ לְשַׁעֵר נֶגֶד כָּל הַחֲתִיכָה וּכְבָר
כָּתַבְנוּ בְּזֶה לְעֵיל בד"ה מַאי קָסָבַר ובד"ה אִי יע"ש הֵיטֵב בָּזֶה: (ע"ב) רַשֵׁ"י ד"ה גְּדִי
אָסְרָה תּוֹרָה וְלֹא חָלָב וַאֲפִילּוּ הָיָה בְּבָשָׂר שִׁעְוּר גָּדוֹל לִיתֵּן בְּחָלָב עכ"ל רַשֵׁ"י לְשִׁיטָתֵיהּ
דְּטַעַם כְּעִיקָּר מִדְּרַבָּנָן ובב"ח גַּבֵּי קְרָא דַּהֲוָה מ"ה וּלְפִי מַה דס"ד דִּגְדִי אָסְרָה תּוֹרָה וְלֹא
חָלָב א"כ מ"ה הֲוֹתַר אִם נָפַל כַּזַּיִת בָּשָׂר לְתוֹךְ שְׁנֵי זֵיתֵי חֵלֶב דְּבָטֵל בְּרוֹב טַעַם הַבָּשָׂר
בְּחָלָב מִן הַתּוֹרָה וְהָא דְּנָקִיט כַּזַּיִת בָּשָׂר לְתוֹךְ יוֹרָה גְּדוֹלָה מְשׁוּם דְּאִי לֹא הָיָה ס' נֶגֶד
הַבָּשָׂר מִדְּרַבָּנָן הֲוָה לְמֵיסַר וּמְשׁוּם דְּאִיכָּא ס' נֶגֶד פְּלִיטַת הַבָּשָׂר שָׁרֵי וְחָלָב אַף בְּעוֹדוֹ
בְּתוֹךְ הַכַּזַּיִת נֶאֱסַר מְשׁוּם דְּנִבְלַע בְּאִיסּוּר דְּהַיְינוּ בְּבָשָׂר שֶׁהוּא גּוּף הָאִיסּוּר מִידֵי דַּהֲוָה
הֵיתֵר שֶׁנִּבְלַע בְּכַזַּיִת נְבֵילָה וְחָזַר וּכְשֶׁפּוֹלֵט מִמֶּנּוּ נִתְבַּטֵּל הַבָּשָׂר הַמְעוֹרָב עִם הֶחָלָב בְּשְׁאָר
חָלָב כו' ועמ"ש בתו' ד"ה אַמַּאי יע"ש ובי"ד אֲבָאֵר עוֹד בָּזֶה: בְּתוֹסְ' ד"ה חָלָב אַמַּאי
מֻוָּתָר חָלָב נְבֵילָה הוּא מִכָּאן הָיָה מְדַקְדֵּק ר"ש (וְעַיֵּין בָּךְ"ן סכ"ה שֶׁגַּם ר"ת סוֹבֵר כֵּן וְכֵן
הָרַשְׁבָּ"א וְרִיטְבָ"א כָּתְבוּ כֵּן בְּשֵׁם ר"ת יע"ש) כו' מ"מ מִדְּרַבָּנָן נֶאֱסַר הֶחָלָב עַצְמוֹ כו'
עכ"ל וְעַיֵּין במהר"מ וְאֶכְתּוֹב בַּתּוֹסֶפֶת בֵּיאוּר כִּי ר"ש וד"ת סוֹבְרִין בְּכָל אִיסּוּרִין חנ"נ
וְכֵינָן שֶׁכֵּן כְּשֶׁנִּפְלוּ חֲתִיכוֹת נְבֵילָה לַחֲתִיכוֹת כְּשֵׁירוֹת צָרִיךְ שֶׁיִּהְיֶה בַּחֲתִיכוֹת שִׁשִּׁים לְבַטֵּל
הַמַּיִם שֶׁנִּבְלְעוּ בַּחֲתִיכוֹת הַנְּבֵילָה וְנֶאֶסְרוּ וְאַף שֶׁהָיָה בַּקְּדֵירָה אֶלֶף פְּעָמִים מַיִם נֶגֶד
הַחֲתִיכָה זֶה מְהַנִּי לְבַטֵּל פְּלִיטַת הַמּוֹהֵל שֶׁיּוֹצֵא מִנְּבֵילָה לַמַּיִם משא"כ מַיִם הֶיתֵּר שֶׁנִּבְלְעוּ
בַּחֲתִיכָה וְנֶאֶסְרוּ וְאֵין כֹּחַ בַּמַּיִם שֶׁבַּקְּדֵירָה לְבַטֵּל כֵּינָן שֶׁמְּבֻלָּעִין הֵם בְּתוֹךְ הַחֲתִיכָה כְּמוֹ
חֵלֶב שֶׁהָיָה מֻבְלָע בְּכַזַּיִת בָּשָׂר דְּנֶאֱסַר וְאַף שֶׁהָיָה בְּיוֹרָה ס' נֶגֶד הַכַּזַּיִת כו' ה"נ כֵּן דְּצָרִיךְ
שֶׁיִּהְיֶה ס' חֲתִיכוֹת שֶׁל הֶיתֵּר כְּמוֹ חֲתִיכוֹת נְבֵילָה דְּלָא: יָדְעִינַן כַּמָּה בָּלְעוּ מִמַּיִם דְּבִכְוָלָּהּ
מְשַׁעֲרִינַן וְצָרִיךְ ס' בַּמַּיִם לְבַטֵּל פְּלִיטַת הַמּוֹהֵל מִן הַנְּבֵילָה דְּבָשָׂר לָא מְבַטֵּל לֵיהּ דַּהֲוָה מִין
בְּמִינוֹ וְסָבְרִי כר"י דְּמִין בְּמִינוֹ לֹא בָּטֵל וּמוֹהֵל עִם בָּשָׂר הֲוָה מִין בְּמִינוֹ אוֹ דְּכָתְבוּ כֵּן לְמָאן
דְּסוֹבֵר כר"י וְכֵן כָּתְבוּ התו' לָמֶ"ד כו' והר"י מַקְשֶׁה דא"כ מַה מְּשַׁנֵּי גְּדִי אָסְרָה תּוֹרָה וְלֹא
חָלָב וּמַה בְּכָךְ וְהָא מ"מ הֶחָלָב אָסוּר בְּעוֹד בָּלוּעַ בְּכַזַּיִת בָּשָׂר כְּמוֹ רוֹטֵב שֶׁנִּבְלַע בִּנְבֵילָה

דְּאָסוּר הָרוֹטֶב וְנַעֲשָׂה נְבֵילָה בִּשְׁאָר אִיסּוּרִין מִדְּרַבָּנָן מִשּׁוּם לְתָא דְּבָשָׂר בְּחָלָב ר"ל לְפִי מַה דס"ד הַשְׁתָּא מִשּׁוּם לַתָּא דְּבָשָׂר דַּהֲוָה גּוּף הָאִיסּוּר א"כ הֶחָלָב שֶׁהוּא הַנֶּאֱסָר מֵחֲמַת שֶׁהוּא בָּלוּעַ בְּאִיסּוּר נַעֲשָׂה נְבֵילָה מִדְּרַבָּנָן וְאַמַּאי הֶחָלָב שְׁבַּיּוֹרָה מֻתָּר כְּשֶׁנִּפְלַט הֶחָלָב מִן כַּזַּיִת בָּשָׂר אוֹסֵר הֶחָלָב מִדְּרַבָּנָן שֶׁאָר הֶחָלָב דַּהֲוָה מִין בְּמִינוֹ וְשָׁמְעִינַן מִדִּבְרֵי תוס' דלר"י אֲפִילּוּ בְּאִיסּוּר דְּרַבָּנָן מִין בְּמִינוֹ לֹא בָּטֵל אֶלָּא דְּשָׁאנֵי שְׁאָר אִיסּוּרִין דְּלָא הֲוָה מִין בְּמִינוֹ דְּרוֹאִין כְּאִלּוּ הַחֲתִיכָה כֻּלָּהּ דָּם וַהֲוָה מִין בא"מ וְרָאִיתִי לְהָרָ"ן בספכ"ה שתי' יָפֶה וְז"ל בְּקִיצוּר דִּלְפִי מַה דס"ד הַשְׁתָּא דְּחֵלֶב לֹא אָסְרָה תּוֹרָה א"כ לֵית לָן לְמִגְזַר בִּשְׁאָר אִיסּוּרִין אֶלָּא בַּחֲתִיכָה דְּוֹמְיָא דְּבָשָׂר וְלֹא בְּדָבָר צָלוּל לֹא גָּזְרוּ שֶׁלֹּא מָצִינוּ בְּדָאוֹרָיְיתָא דָּבָר צָלוּל שחנ"נ משא"כ בֶּאֱמֶת דְּחֵלֶב נְבֵילָה הוּא רָאוּי לִגָּזוֹר בְּמַשְׁקֶה יע"ש ומַה שֶּׁיֵּשׁ לְהַקְשׁוֹת מִיַּיִן לְתוֹךְ יַיִן דְּאֵין נ"נ דִּבְצוֹנֵן הוּא ואה"נ דנ"נ כְּמוֹ בְּחָלָב דְּנַעֲשָׂה נְבֵילָה לְפִי הָאֱמֶת וה"ה בְּשְׁאָר אִיסּוּרִין אִם נָפַל דָּם אוֹ חָלָב נִימּוֹחַ לְתוֹךְ חָלָב וְכַדּוֹמֶה נ"נ מִדְּרַבָּנָן לְדַעַת הָרָ"ן ז"ל ובי"ד סי' צ"ב וצ"ג אֲבָאֵר בָּזֶה בְּאוֹרֶךְ בעזה"י: ובד"ה גְּדִי אָסְרָה תּוֹרָה כו' וְהָא דְּנָקֵיט כו' וְלֹא נִתְבַּטֵּל עכ"ל לְשִׁיטָתָם מ"ה לֹא נִתְבַּטֵּל דְּטַעַם כְּעִיקָּר מ"ה דְּאִיסּוּר הֶחָלָב מְשׁוּם טַעַם הַבָּשָׂר הַמְעֹרָב בּוֹ וּבָשָׂר אָסְרָה תּוֹרָה וְהָא, דְּאָמַר גְּדִי אָסְרָה תּוֹרָה וְלֹא חָלָב דְּגְדִי הַגּוּף גּוּף הָאִיסּוּר וְהַחֵלֶב הוּא הַנֶּאֱסָר מֵחֲמַת שֶׁבָּלוּעַ בּוֹ בָּשָׂר כְּמוֹ רוֹטֶב שֶׁאָסוּר שֶׁנִּבְלַע בּוֹ פְּלִיטַת נְבֵילָה וְאַפ"ה פָּרִיךְ שַׁפִּיר אַמַּאי לָקֵי עַל חֲצִי זַיִת בָּשָׂר וַחֲצִי זַיִת חָלָב כֵּינָן דְּאֵין הֶחָלָב גּוּף הָאִיסּוּר אֶלָּא מֵחֲמַת הַבָּשָׂר שֶׁיֵּשׁ בּוֹ א"כ לֵית בֵּיהּ שִׁעוּרָא כִּי אִם חֲצִי זַיִת בָּשָׂר וְלָא הֲוָה לִלְקוֹת עָלָיו מ"ה: וְקַשְׁיָא לִי לְפִי שִׁיטַת הַטּוּר בא"ח סִימָן תנ"ב וּבְסִימָן תמ"ב וְכֵן הוּא דַּעַת ר"ת דְּטַעַם כְּעִיקָּר הַהֶיתֵּר נָהֶפַךְ לְאִיסּוּר וְלוֹקֶה בִּכְזַיִת מִן הַהֶיתֵּר וְעַיֵּין בפר"ח שָׁם סִימָן תמ"ב ובפג"ה בִּזְרוֹעַ בְּשִׁילָה בתו' שָׁם א"כ אַפַּתִּי מַה קַשְׁיָא לֵיהּ אֵימָא דְּגְדִי אָסְרָה תּוֹרָה וְלֹא חָלָב וְהָא דְּחַיָּיב עַל חֲצִי זַיִת חָלָב וּבָשָׂר מִשּׁוּם הֵכִין הוּא דְּיֵשׁ בּוֹ טַעַם בָּשָׂר שֶׁהוּא גּוּף הָאִיסּוּר וְטַעַם כְּעִיקָּר הֶיתֵּר נָהֶפַךְ לְאִיסּוּר וְיֵשׁ כְּזַיִת שָׁלֵם ומש"ה חַיָּיב רַב מַלְקוּת חֲצִי זַיִת בָּשָׂר וַחֲצִי זַיִת חָלָב וּלְעוֹלָם גְּדִי אָסְרָה תּוֹרָה וְהֶחָלָב הוּא הַנֶּאֱסָר כמ"ש מהר"מ מִלּוּבְלִין וְרִיטְבָ"א וּשְׁאָר פּוֹסְקִים וְעַיֵּין בָּךְ"ן מִדְּהִזְכִּירָה תּוֹרָה גְּדִי וְלֹא הִזְכִּירָה לֹא תְּבַשֵּׁל חֵלֶב כו' ש"מ דְּעִיקַּר אִיסּוּרָא מִשּׁוּם גְּדִי ואעפ"י כֵּן כְּשֶׁאוֹכֵל כְּזַיִת חֵלֶב לְחוּד לוֹקֶה מִידֵי דַּהֲוָה אַחֲזִיר וּנְבֵילָה שֶׁנִּבְלַע בְּהֶיתֵּר וְאָכַל כְּזַיִת מִן הֶיתֵּר דְּלוֹקֶה דְּנָהְפַּךְ כֻּלּוֹ לְאִיסּוּר לְשִׁיטַת ר"ת וְהָעוֹמְדִים בְּשִׁיטָתֵיהּ וְלָא דָּמֵי לְהֶיתֵּר מְצָטָרֵף לְאִיסּוּר דקיי"ל דְּאֵין לוֹקֶה דְּהָתָם שכ"א בפ"ע אוֹ בְּמִינוֹ דְּלֵיכָּא טַעְמָא משא"כ בא"מ דְּנָהְפַּךְ לְאִיסּוּר ומ"מ אֶפְשָׁר לְסוֹחֲטוֹ בְּחָלָב מֻתָּר דְּאֵינוֹ גּוּף הָאִיסּוּר אֶלָּא נֶאֱסַר וּכְדִכְתִיבְנָא: וְהִנֵּה הָיָה מָקוֹם אִתִּי לְיַישֵׁב זֹאת דְּנִימָא דְּאֵין הָכִי נָמֵי דְּבֶאֱמֶת לוק' עַל טַעַם כְּעִיקָּר דְּלֵיכָּא מבב"ח כְּאַבַּיֵי דְּאָמַר טַעְמוֹ וְלֹא מַמָּשׁוֹ בְּעָלְמָא דְּאוֹרָיְיתָא מבב"ח גָּמְרִינַן דְּאִי מִגְּיעוּלֵי עַכּוּ"ם לֹא הֲוָה כ"א עָשָׂה מִתֶּעֱבִירוֹ בָּאֵשׁ וּמִנָּזִיר לְהֶיתֵּר מְצָטָרֵף לְאִיסּוּר וְכֵן פְּסַק הר"מ בְּהִלְכוֹת נְזִירוּת פ"ה יע"ש אוֹ דְּשָׁאנֵי נָזִיר דְּאָסַר לֵיהּ אַפִּילּוּ חַרְצָן וְלֵיכָּא לְמֵילַף מִיַּיִן כמ"ש בְּנָזִיר וְעַיֵּין בתו' לְעֵיל בִּזְרוֹעַ בְּשִׁילָה.

ומבב"ח הוּא דְּלֵיכָּא מַלְקוּת מִדְּלָקֵי עָלֶיהָ כו' וְזֶה בֶּאֱמֶת דְּחֶלֶב אָסְרָה תּוֹרָה משא"כ לְפִי ה"א דְּבָשָׂר אָסְרָה תּוֹרָה וְלֹא חָלָב א"כ בְּחֶלֶב הַנִּכְנָס בַּבָּשָׂר הֲוָה טַעְמוֹ וּמַמָּשׁוֹ כמ"ש הָרַשְׁבָּ"א בְּחִדּוּשָׁיו בַּזְּרוֹעַ בְּשִׁילָה ד"ה רָבָא אָמַר לֹא נִצְרְכָה ומש"ה לוֹקֶה עָלָיו אֲבָל לֹא הֵיכָא דְּאֵין בּוֹ אֶלָּא טַעַם בְּעָלְמָא אֵימָא דְּלֵית בֵּיהּ אֶלָּא עֲשֵׂה מִגְּיעוּלֵי עַכּוּ"ם כְּמוֹ בָּשָׂר

הַנִּבְלָע בְּחָלָב דַּהֲוָה טַעַם לְבַד כמ"ש הָרַשְׁבָּ"א בְּזִרוֹעַ בְּשִׁילָה וְעַיֵּין בא"ח תמ"ב בפר"ח שֶׁכָּתַב כה"ג יע"ש וְכֵיוָן שֶׁכֵּן פָּרִיךְ שַׁפִּיר אַמַּאי לוֹקֶה מִנָּלַן דְּלָקֵי אַטַּעַם כְּעִיקָּר כה"ג אִימָא דְּלִיכָּא כ"א עֲשֵׂה דְּתַעְבִּירוּ בָּאֵשׁ מִמִּדְיָן דְּלִיכָּא רַק טַעַם הַבָּלוּעַ בַּקְּדֵרָה כו' וְאַחַ"כ פּוֹלֵט בַּתַּבְשִׁיל.

אוֹ יֹאמַר דְּלִפּוּם סְבָרָא דְּהַשְׁתָּא דכה"ג אַף חֵלֶב הַנִּכְנָס בַּבָּשָׂר לֵיכָּא לְמֵילַף כה"ג בְּעָלְמָא דְּלֵיהֱוֵי טַעַם כְּעִיקָּר דבב"ח חִידּוּשׁ הוּא ר"ל דכ"א הֶיתֵּר וְאִי דכ"ה נָמֵי אֲזוּגְמָתָן כמ"ש רַשְׁ"י לְעֵיל יֵשׁ לוֹמַר דְּלָא דָּמֵי דְּהָא חָלָב מֻתָּר הוּא כָּעֵת נָמֵי אִם אֶפְשָׁר לְהַפְרִיד הָאֵיסּוּר וְלִסְחוֹט מִמֶּנּוּ וע"י טְעִימַת קַפִּילָא אֶפְשָׁר לְהִתְבָּרֵר וא"כ אעפ"כ הַבָּשָׂר נֶאֱסָר וְכָל אֵיסּוּרוֹ אֵינוֹ אֶלָּא תֵּימָא משא"כ בכ"ה דְּבַהֲדֵי שְׁנֵיהֶם נֶאֶסְרוּ וא"א תּוּ לְהַפְרִיד הָאֵיסּוּר וְנַעֲשׂוּ שְׁנֵיהֶם גּוּף הָאֵיסּוּר כְּשֶׁנִּשְׁתָּרְשׁוּ כְּתִיב פֶּן תֵּזוֹקְדֵשׁ משא"כ כָּאן דא' אָסוּר וְהַשֵּׁנִי מֻתָּר לְפוּם סְבָרָא דְּהַשְׁתָּא דְּגִדֵּי אָסְרָה תּוֹרָה וְלֹא חָלָב וַדַּאי חִידּוּשׁ הוּא וְלָא מָצִינוּ כְּזֶה אִיסּוּר בְּכָל הַתּוֹרָה כֻּלָּהּ וּכְבָר כָּתַבְנוּ לְעֵיל שֶׁהַסּוּגְיָא בְּכָאן לָא סְבִירָא לֵיהּ הָא דְּאָמְרִינַן בִּפְסָחִים דְּאִי תְּרֵי כּוּלֵי' יוֹמָא דְּאַטּוּ אֲנַן לְקוּלָּא גָּמְרִינַן לְחוּמְרָא גָּמְרִינַן אֶלָּא חֲדָא שְׁנֵי מִינִים הַמֻּתָּרִים וְגַם הֶחָלָב לע"ע מֻתָּר אֶלָּא מִפְּנֵי הַתַּעֲרוֹבוֹת וְאַפ"ה הֶחֱמִירָה תּוֹרָה בְּבָשָׂר דְּנַעֲשָׂה גּוּף הָאֵיסּוּר וְעַיֵּין בְּרַשְׁ"י ע"א ד"ה חִידּוּשׁ הוּא יע"ש וּבְסִי' צ"ח אֲבָאֵר בע"א בְּשִׁיטָה דְּטַעַם כְּעִיקָּר לְיַיְשֵׁב לְשִׁיטַת ר"ת: ובד"ה שֶׁנָּפַל לְיוֹרָה רוֹתַחַת כו' מִשְׁתַּנֶּה מַרְאִית מַיִם כו' כִּי נָיְחַ מִבְּלִיעָתוֹ עכ"ל אַקְדִּים לְךָ פִּי' הַתּוֹסָפוֹת הִנֵּה בְּקוּשְׁיָתָם סָבְרִי מִפָּלֵט לֹא פָּלַט מַה שֶּׁבָּלוּעַ בּוֹ מִקּוֹדֶם וְכִי נָיְחַ הַיְינוּ מֵרְתִיחָתוֹ וְאַיּוֹרֶה קָאֵי הֲוקְשָׁה לָהֶם דָּבָר הַנִּרְאֶה לָעֵינַיִם דְּאֵינוֹ כֵּן דְּאַף קוֹדֶם שֶׁתָּנוּחַ הַיּוֹרָה הַמַּיִם מִשְׁתַּנֶּה וְהָרָ"ן הוֹסִיף בְּבֵיאוּר קוּשְׁיָא זֹאת עוֹד שֵׁנִית לוֹ וְז"ל וְעוֹד דְּמֻוָּתֶרֶת הַגְּעָלָה נִלְמוֹד דְּקוֹדֶם שֶׁהִנִּיחוּ, מֵרְתִיחָתָן מְסַלְּקִין הַכֵּלִים דְּלְאַחַר שֶׁתָּנוּחַ לֵיכָּא הַגְּעָלָה בְּפוֹשְׁרִין יע"ש דְּאֵין לוֹמַר אֵיפְכָא מַה שֶּׁבָּלוּעַבּוֹ מִקּוֹדֶם אֵינוֹ פּוֹלֵט וּמַה שֶּׁבָּלוּעַ עַכְשָׁיו פּוֹלֵט בְּעוֹדוֹ רוֹתֵחַת דְּזֶה סְבָרָא הֲפוּכָה דלר"ת מַה שֶּׁבָּלוּעַ מִקּוֹדֶם פּוֹלֶטֶת וּמַה שֶּׁבּוֹלֵעַ עַכְשָׁיו אֵינוֹ פּוֹלֵט בְּעוֹד הַמַּיִם מַעֲלֶה רְתִיחוֹת וּמִיהוּ מ"ש הָרָ"ן וְז"ל וְהֵשִׁיב עָלָיו רַבֵּינוּ שְׁמוּאֵל כו' וְהוּא עַל רַשְׁ"י זַ"ל לְכְאוֹרָה עַל קוּשְׁיָא רַשְׁ"י י"ל אַף שפי' כִּי נָיְחַ מֵרְתִיחוֹתָיו הָא כָּתַב דְּמִפָּלֵט לֹא פָּלַט מַה שֶּׁבּוֹלֵעַ שֶׁכֵּן כָּתַב בד"ה והכ' בְּמַאי עָסְקִינַן וְכֵן כָּתַב הָרִיטְבָ"א לְשִׁיטַת רַשְׁ"י זַ"ל יע"ש דְּרַשְׁ"י כר"ת אֶלָּא דְּאֶפְשָׁר דלר"ש לָא נִיחָא לֵיהּ לְחַלֵּק כְּלָל בֵּין מַה שֶּׁבָּלוּעַ מִקּוֹדֶם וּבֵין שֶׁבּוֹלֵעַ מֵעַתָּה מִקָּרוֹב וּלְכָךְ הֵשִׁיב שַׁפִּיר עַל רַשְׁ"י שפי' נָיְחַ מֵרְתִיחוֹתָיו וּלְכָךְ פִּי' רַבֵּינוּ שְׁמוּאֵל כִּי נָיְחַ שֶׁשָּׁבַע מִלְּבְלוֹעַ כו' וְאֵין חִילּוּק בֵּין מַה שֶּׁבָּלוּעַ מִקּוֹדֶם אוֹ עַכְשָׁיו שכ"ז שֶׁאֵין שָׂבֵעַ אַף דִּידֵיהּ אֵינוֹ פּוֹלֵט וּלְאַחַר שֶׁשָּׂבַע אַף שֶׁבּוֹלֵעַ פּוֹלֵט אַף בְּעוֹד הַמַּיִם מַעֲלִין רְתִיחוֹת וְלָכֵן בְּהַגְעָלָה צָרִיךְ לְשַׁהוֹת זְמַן מַה שֶּׁיְּהֵא שָׂבֵעַ מִלְּבְלוֹעַ וּלְכָךְ פּוֹלֵט הַכֹּל מַה שֶּׁבָּלַע מִן הַמַּיִם וּבֵין מַה שֶּׁבָּלוּעַ מִקּוֹדֶם הַגְעָלָה כו' וע' בסי' תנ"א ותנ"ב יע"ש: וְהִנֵּה יֵשׁ לְרָאוֹת לר"ש רַב דְּנָקִיט כַּזַּיִת בָּשָׂר לְתוֹךְ יוֹרָה דְּמַשְׁמַע כה"ג שֶׁיֵּשׁ ס' וְהָא בְּקָדֵם וְסִלֵּק וּמַיְירֵי קוֹדֶם שֶׁשָּׂבַע וְאָז לֹא פָּלַט כְּלָל אַף מַה שֶּׁהָיָה בּוֹ מִקּוֹדֶם לר"ש וא"כ אַמַּאי נֶאֱסַר הֶחָלָב בְּאֵין שִׁשִּׁים נֶגֶד בָּשָׂר ועי' במהר"מ שי"ף בתו' ד"ה גְּדִי וי"ל דְּנָקִיט הָכִי לוֹמַר דַּוְקָא בְּאֵין שִׁשִּׁים נֶגֶד הֶחָלָב בְּבָשָׂר הוּא דְּבָשָׂר נֶאֱסַר וְחֵלֶב מֻתָּר הָא אִם נַעֲשָׂה בְּהֶיְקֵּף דְּיֵשׁ בַּבָּשָׂר ס' נֶגֶד הֶחָלָב הי' הַבָּשָׂר וְהֶחָלָב מֻתָּרִין הֶחָלָב מֻתָּר דכ"ז שֶׁלֹּא נָח הֶחָלָב מֵרְתִיחוֹתָיו אֵין הַבָּשָׂר פּוֹלֵט כפי' ר"ש וּבָשָׂר ג"כ מֻתָּר דְּיֵשׁ שִׁשִּׁים נֶגֶד הֶחָלָב שֶׁנִּבְלַע בַּחֲתִיכָ' וקמ"ל

דָּל"ת דְּבָשָׂר אָסוּר דְּפָלֵט הַבָּשָׂר וּמַה שֶּׁהִ' בּוֹ מִקּוֹדֶם לְחָלָב וְנַעֲשָׂה נְבֵילָה וְאַף שֶׁיֵּשׁ
בַּחֲתִיכָה שִׁשִּׁים נֶגֶד הֶחָלָב הַיְינוּ דְּמַהֲנֵי לְבַטֵּל חֵלֶב הַנִּבְלָע בַּחֲתִיכָ' וְלֹא לְבַטֵּל חֵלֶב
שֶׁבַּקְּדֵרָה דְּוַדַּאי עֵינֵינוּ רוֹאוֹת דְּלָא מְהַנֵּי וּמְנָא יָדְעִינַן כַּמָּה פָּלְטָה הַחֲתִיכָה, וְעוֹד שֶׁאֲפִילּוּ
פָּלְטָה כָּל מַה שֶּׁבְּתוֹכָהּ לֵיכָּא ס' נֶגֶד הֶחָלָב שֶׁבַּקְּדֵרָה דְּבָכָל הַחֲתִיכָה יֵשׁ שִׁשִּׁים נֶגֶד הַחֵלֶב
וְלֹא בְּפִלְיטָתָהּ וַהֲוָה דֵּומְיָא דְּחֵלֶב הַנִּבְלָע בַּחֲתִיכָה דְּאָסוּר וְלָא מְסַיְּעַ חֵלֶב שֶׁבַּקְּדֵרָה
לְבַטֵּל כַּמְבוֹאָר דְּאָמַר חֵלֶב נְבֵילָה הוּא וה"ה וכ"ש כָּאן וּכְדִכְתִיבְנָא וא"כ אַחַ"כ נִבְלַע
הָרוֹטֶב לְתוֹךְ הַחֲתִיכָה וַהֲוָה מִין בְּמִינוֹ דְּלֹא בָּטֵל קמ"ל דְּלָא פָּלַט כְּלָל אַף מַה שֶּׁיֵּשׁ בּוֹ
מִקּוֹדֶם וְדַוְוקָא לְתוֹךְ יוֹרָה גְּדוֹלָה וְאוֹרְחָא דְּמִלְּתָא נָקִיט לֶחָלָב מְרֻבֶּה אֲבָל בְּיֵשׁ בָּשָׂר ס'
נֶגֶד הֶחָלָב תַּרְוַיְיהוּ מֵוְתָרִין וְאֵלּוּ לפיר"ת בְּדַוְקָא נָקִיט כַּזַּיִת לְתוֹךְ יוֹרָה שֶׁל חָלָב דְּחָלָב
מֵוְתָּר שֶׁיֵּשׁ ס' נֶגֶד הַבָּשָׂר הָא אֵין ס' תַּרְוַיְיהוּ אֲסוּרִין אַף שֶׁיֵּשׁ ס' בְּבָשָׂר נֶגֶד החל' מ"מ
הַבָּשָׂר פּוֹלֵט לְחָלָב וְנֶאֱסַר וְאַחַ"כ נִבְלָע בַּבָּשָׂר וַהֲוָה בְּמִינוֹ דְּלָא בָּטֵל דְּנִהְי דְּאֵין פּוֹלֵט מַה
שֶּׁבּוֹלֵעַ מָה שֶּׁהָיָה בּוֹ מִקּוֹדֶם פּוֹלֵט לְרַשְׁ"י וְרַבֵּינוּ תָּם וְנֶאֱסַר הַפְּלִיטָה וְאַחַ"כ נִבְלַע
בַּחֲתִיכָה מִן הֶחָלָב הָרוֹטֶב וְאַף בְּעוֹדוֹ לֹא נַח דְּבְמַשְׁקֶה לֹא שַׁיָּיךְ דְּלָא פּוֹלֵט כמ"ש ר"ת
בְּמַיִם שֶׁל הַגְעָלָה וְנֶאֱסַר דַּהֲוָה מִין בְּמִינוֹ עִם הַבָּשָׂר אוֹ דְּלָא יָדְעִינַן אִי יֵשׁ ס' וְרֹאשׁוֹן
עִיקָּר משא"כ לר"ש וא"כ לר"ש נָקִיט יוֹרָה גְּדוֹלָה לְאַשְׁמְעִינַן יֵשׁ ס' בְּבָשָׂר שְׁנֵיהֶן
מֵוְתָּרוֹת ולר"ת אַשְׁמְעִינַן דחל' מֵוְתָּר דְּיֵשׁ ס' בחל' וְכִדְאָמַר לְתוֹךְ יוֹרָה שֶׁל חל'
וּכְדִכְתִיבְנָא לְעֵיל מִזֶּה: בא"ד וְדָבָר תֵּימָא הוּא וְאֵין לְהַתִּיר כו' מַבְלַע לָא בָּלַע כו' עכ"ל
וע' בָּרָ"ן שֶׁהִקְשָׁ' עוֹד דְּעֵינֵינוּ רוֹאוֹת שֶׁהַמַּיִ' מְשְׁתַּנָּה מֵיָּד קוֹדֶם שֶׁהוּא שָׁבֵעַ לִבְלוֹעַ וּלְכָךְ
פיר"ת מַה שֶּׁבָּלוּעַ מִקּוֹדֶם פּוֹלֵט וּמַה שֶּׁבּוֹלֵעַ עַכְשָׁיו אֵינוֹ פּוֹלֵט כ"ז שֶׁלֹּא נַח מֵרְתִיחוֹתָיו
כפירש"י ד"ה וְהָכִי במ"ע דְּמַה שֶּׁבּוֹלֵעַ עַכְשָׁיו אֵינוֹ פּוֹלֵט וְדַע ממ"ש התו' וְאֵין לְהַתִּיר
מִטַּעַם זֶה לְהַגְעִיל כו' ר"ל לר"ש פְּשִׁיטָא דְּאֵין לְהַגְעִיל כְּלִי בֶּן יוֹמוֹ אִם לֹא שֶׁיֵּשׁ ס' במי'
נֶגְדּוֹ דְּאִי לֹא אָסוּר דְּצָרִיךְ לְהַשְׁהוֹת הַכְּלִי תּוֹךְ הַמַּיִם שֶׁיְּהֵא שָׁבֵעַ מִלְּבְלוֹעַ וְלִפְלוֹט אַחַ"כ
וְכֵינָן שֶׁכֵּן נֶאֱסְרוּ הַמַּיִם שֶׁבַּיּוֹרָה מֵחֲמַת שֶׁפָּלַט הַכְּלִי חוּץ וְאַחַ"כ בּוֹלַעַת ג"כ הַכְּלִי מִן המי'
הַנֶּאֱסָרִי' וְגַם מִפְּלִיטַת עַצְמוֹ שֶׁפָּלַט כִּי מִן הַסְּתָם לְאַחַר שֶׁשָּׁבַע הַכְּלִי מִלְּבְלוֹעַ פּוֹלֵטֶת מַה
שֶּׁבְּתוֹכָהּ וְאַחַ"כ בּוֹלַעַת ג"כ ומש"ה בָּעֵינַן שֶׁיְּהֵא ס' במי' דְּמֵיָּד שֶׁפּוֹלֶטֶת נִתְבַּטֵּל בַּמַּיִם
וְשׁוּב לֹא אִיכְפַּת לָן בְּמַהוּ שֶׁחוֹזֵר וּבוֹלֵעַ וְיוֹרָה גְּדוֹלָה דְּאֵין ס' במי' נֶגְדּוֹ כִּמְבוֹאָר בְּכַמָּה
דֻּכְתֵי צָרִיךְ שֶׁיְּהֵא אֵינוֹ בֶּן יוֹמוֹ דְּאַף שֶׁבּוֹלֵעַ מִן הַפָּגוּם הוּא בּוֹלֵעַ וּכְבָר הִקְשׁוּ הַפּוֹסְקִים
דְּמִתְּחִלָּה נָמֵי פְּגוּמָה הָיְתָה וְתֵירְצוּ דְּגָזְרִינַן אַטּוּ בַּת יוֹמָא כִּדְאָמְרִינַן שִׁילְהֵי ע"ז משא"כ
שֶׁפּוֹלֶטֶת וּבוֹלַעַת דָּבָר פָּגוּם מִתְּחִלָּ' שָׁרֵי משא"כ כְּשֶׁהָיְתָה תְּחִילָּה בָּלוּעַ דָּבָר מֵוֹשְׁבָּח
וְאַחַ"כ בְּשֶׁהִיְּית מעל"ע נִפְגַּם גָּזְרוּ אַטּוּ בַּת יוֹמָא וּבְמִדְיָן דְּצִיְּוָתָה הַתּוֹרָה לְהַגְעִיל כלי' בַּת
יוֹמָא דְּאֵין בַּת יוֹמָא מֵוְתָּר מ"ה וע"כ יוֹרָה קְטַנָּה בְּיוֹרָה גְּדוֹלָה דְּיֵשׁ ס' בַּמַּיִם וְיוֹרָה גְּדוֹלָה
אֵין תַּקָּנָה כו' אֲבָל לפיר"ת הָיָה מָקוֹם לוֹמַר דְּשָׁרֵי בַּת יוֹמָא אַף שֶׁאֵין ס' בַּמַּיִם דְּמֵיָּד
פּוֹלֶטֶת מַה שֶּׁבָּלוּעַ בָּהּ מִקּוֹדֶם וא"כ אֲפִילּוּ לִשְׁהוֹת וַאֲפִי' מִשְּׁהֵינַן מ"מ הַמַּיִם שֶׁלֹּא נָחוּ
מֵרְתִיחַ' מִבְלָע בָּלַע מִפְלָט לָא פָּלְטוּ וא"כ מֵוְתָּר לִשְׁהוֹת ג"כ כ"ז שֶׁלֹּא נָחוּ מֵרְתִיחָתָן לָזֶה
כָּתְבוּ דְּגַם לר"ת אֵין לְהַגְעִיל כָּךְ דִּבְמַשְׁקֶה לֹא שַׁיָּיךְ מִפְלַט לֹא פָּלַט וּבְדָבָר גּוּשׁ כְּמוֹ כְּלִי
וּבָשָׂר הוּא דְּאָמְרִינַן כֵּן גַּם אֵין לוֹמַר כ"ז שֶׁלֹּא נָחוּ מֵרְתִיחָתָן הַכְּלִי שֶׁפּוֹלֶטֶת אֵינָהּ בּוֹלַעַת
מַה שֶּׁפּוֹלֶטֶת עַתָּה זֶה מִנָּלַן דְּלֹא הֲוָכַר בִּגְמָרָא אֶלָּא מִפָּלַט לֹא פָּלַט וְלָא לְהַמְצִיא סְבָרָא
מֵחָדְשָׁהּ וְכָתְבוּ עוֹד דְּאַף אִם נֶאֱמַר כֵּן מ"מ זֶה אֵין נָכוֹן לַעֲשׂוֹת לְהַגְעִיל ב' כֵּלִים זא"ז

הַשֵּׁנִי בָּלַע מַה שֶּׁפָּלַט הָרִאשׁוֹן וְגַם כְּלִי א' ב"פ וּלְכָךְ הֶעֱלוּ שֶׁאֵין לְהַגְעִיל אִם שֶׁיֵּשׁ ס'
בְּמַיִם אוֹ אֵין בֶּן יוֹמוֹ: וְדַע לְשִׁיטַת רַשְׁ"י אֵין לְהַקְשׁוֹת הֵיאַךְ שֶׁצִּוְּתָה הַתּוֹרָה בִּכְלִי מִדִּין
לְהַגְעִיל לָמֶ"ד מִין בְּמִינוֹ בְּטֵיל אַף שֶׁיֵּשׁ ס' במי' מ"מ המי' שֶׁנִּבְלְעוּ בַּתְּחִלָּה בַּיּוֹרָה קוֹדֶם
שֶׁשָּׁבַע מִלְּבְלוֹעַ נֶאֱסָרִין בְּיוֹרֶה וְאֵין הַמַּיִם שֶׁבַּיּוֹרָה מְסַיְּעָן לְבַטֵּל הַמַּיִם שֶׁבְּתוֹךְ הַכְּלִי כְּמוֹ
כְּזַיִת בָּשָׂר לְיוֹרָה גְּדוֹלָ' שֶׁהֶחָלָב שֶׁבַּחֲתִיכָה נֶאֱסָר לַחֲלוֹק הוּא בפ"ע כמ"ש הָרִיטְבָ"א
וְהָרָ"ן וְהַתּוֹ' לְעֵיל גַּבֵּי חֵלֶב נִבְילָה הוּא וְאַחַ"כ כְּשֶׁפּוֹלֵט הַיּוֹרָה הֲרֵי הַמַּיִם הָהֵם אוֹסְרִין
הַמַּיִם שֶׁבַּיּוֹרָה וְלָא מְהַנֵּי ס' דְּמִין בְּמִינוֹ לֹא בָּטֵיל וְאַחַ"כ חוֹזֵר הַכְּלִי וּבוֹלֵעַ מִמַּיִם הָאֲסוּרִין
וְאֵין זֶה קָוְשְׁיָא דחנ"נ בִּשְׁאָר אִיסּוּרִין מִדְּרַבָּנָן הוּא ומ"ה לָא אָמְרִינַן כֵּן אֶלָּא בב"ח לְחוּד
וּמִיהוּ קַשְׁיָא מִדְּרַבָּנָן אֵיךְ שָׁרִינַן בְּהַגְעָלָה לָמֶ"ד מִין בְּמִינוֹ לֹא בָּטֵל וְאֵין לוֹמַר לָמֶ"ד מִין
בְּמִינוֹ לֹא בָּטֵל לָא מְהַנֵּי הַנַּעֲלָה זֶה לֹא נִיתַּן לְהֶאָמֵר כְּלָל וּבְשִׁלְמָא לר"ת י"ל דחנ"נ בִּשְׁאָר
אִיסּוּרִין לָא מְהַנֵּי לְעִנְיַן שֶׁיְּהֵא מִין בְּמִינוֹ דְּאֵין הַנֶּאֱסָר יוֹתֵר מִן הָאוֹסֵר כמ"ש התו' לְעֵיל
ד"ה אַמַּאי מֻוָתָּר ולר"ש דְּאִיהוּ סוֹבֵר לְעֵיל דְּצָרִיךְ תְּרֵי ס' קָשֶׁה דִּידֵיהּ אַדִּידַיְהוּ וְעוֹד לר"ת
נָמֵי כְּפִי מ"ש הָרַשְׁבָּ"א וְרִיטְבָ"א דַּעְתּוֹ כמ"ש וַהֲבָאתִיו לְעֵיל בתו' אַמַּאי כו' קָשֶׁה וּמִיהוּ
יֵשׁ עוֹד דֶּרֶךְ לוֹמַר בְּהַגְעָלָה שֶׁאֵינוֹ מַמְתִּין אֶלָּא מַכְנִיסוֹ וּמְחַלְּקוֹ מִיָּד ע' בא"ח תנ"ב ולר"ש
קָשֶׁה גַּם לר"ת כְּפִי הַנִּרְאֶה כָּאן מִדְּבְרֵיהֶם קָשֶׁה אִם לֹא שֶׁנֶּאֱמַר דר"ש ור"ת סָבְרִי דְּלָא
אָמְרִינַן בִּכְלִי חנ"נ אַף מַה שֶּׁבּוֹלֵעַ בְּתוֹכָהּ וְדַוְקָא בְּמַאֲכָל וּבְמַשְׁקֶה אָמְרִינַן כֵּן וְלֹא בִּכְלִי
וְדָבָר זֶה מַחֲלוֹקֶת הוּא ע' בי"ד סי' ק"ה וצ"ח הֵבִיא הב"י סְבָרַת הָרַמְבַּ"ן דְּבִכְלִי בָּלוּעַ לָא
הָוָה נ"נ ובש"ע הֵבִיא ב' דֵּעוֹת אֵלּוּ יע"ש וא"כ צ"ל דִּסְבִיר לְהוּ דְּלָא אָמְרִינַן בְּבִלּוּעַ כֵּן
וְלָמֶ"ד דְּאָמְרִינַן בְּבִלּוּעַ כֵּן אֵין מַגְעִילִין אֶלָּא כְּלִי שֶׁאֵין בַּת יוֹמָא וְלֹא בַּת יוֹמָא וכמ"ש וְאַף
שֶׁיֵּשׁ שִׁשִּׁים בַּמַּיִם נֶגְדָּם לָא מְהַנֵּי לָמֶ"ד מִין בְּמִינוֹ לֹא בָּטֵיל וַאֲנַן קיי"ל דְּבָלוּעַ בִּכְלִי
אָמְרִינַן נ"נ דִּבְמַאֲכָל כ"ע מוֹדֵי אֶלָּא דִּפְלִיגִי בְּכַף יְשָׁנָה אִם בָּלַע מִבָּשָׂר וְהוּא חָלָב אוֹ
אִיפְּכָ' אִי נ"נ וְאַפִּ"ה מַגְעִילִין בַּת יוֹמָא אִם יֵּשׁ בַּמַּיִם ס' א' דַּאֲנַן קיי"ל מִין בְּמִינוֹ בָּטֵל וְאַף
אִי לֹא בָּטֵל אֵין הַנֶּאֱסָר יוֹתֵר מִן הָאוֹסֵר כמ"ש התו' ד"ה אַמַּאי מֻוָתָּר: וְעִנְיַן הַגְעָלָה אוֹמֵר
דֶּרֶךְ כְּלָל כִּי הַמַּיִם טְבָעָן לְהַפְלִיט הַבָּלוּעַ מִכְּלִי וְלֹא נִשְׁאַר כְּלוּם בְּתוֹכוֹ בַּפִּ"א וְאַף שֶׁחוֹזֵר
וּבוֹלֵעַ נִתְבַּטֵּל בס' וְדַעַת הָרַמְבַּ"ן הֵבִיאוּ הָרָ"ן ס"פ כ"ה דְּאֵין טֶבַע הַמַּיִם לְהַבְלִיעַ לַכְּלִי
וּמִיהוּ וַדַּאי בְּדָבָר מַאֲכָל דַּרְכּוֹ לְהַפְלִי' וּלְהַבְלִיעַ וְאָנוּ נוֹהֲגִין לְהַגְעִיל בְּמַיִם דַּוְקָא וְאֵין בֵּן
יוֹמָא אוֹ ס' וּבְהִלְכוֹת פֶּסַח סי' תנ"ב אֲבָאֵר: עוֹד א' רָאוּי שֶׁתֵּדַע מ"ש הָרִיטְבָ"א ז"ל בְּשֵׁם
רַבּוֹ ז"ל (שֶׁהוּא הָרֹאשׁ"ה ז"ל) דִּלְפִ' ר"ת דְּמִפָּלֵט לֹא פָּלַט מַה שֶּׁבָּלוּעַ עַתָּה הַיְינוּ בְּיוֹרָה
שֶׁאֵינָהּ ע"ג אֵשׁ אֶלָּא עֲקוּרָה ומ"מ מִכְּלִי רִאשׁוֹן הָוָה כ"ז שיס"ב וּלְכָךְ לֹא פָּלַט וּבָשָׂר צוֹנֵן
אַיְירֵי לָא מִיבַּעְיָא לָמֶ"ד עִילָּאָה גָּבַר שֶׁאֵין פּוֹלֵט וּבְדִין הוּא שֶׁלֹּא יִבְלַע אֶלָּא אַגַּב מִיעוּטוֹ
הוּא בּוֹלֵעַ וְהוֹלֵךְ כֻּלּוֹ כְּשִׁיעוּר קְלִיפָּה וַאֲפִ' לָמֶ"ד תַּתָּאָה גָּבַר מ"מ לֹא פָּלַט קוֹדֶם דַּחֲמִים
לֵיהּ תַּתָּאָה וּפָרִיךְ סוֹף סוֹף כִּי נָיְחַ לֵיהּ הֲדַר פָּלֵט וּמְשַׁנֵּי שֶׁקָּדַם וְסִלְקוֹ קוֹדֶם שֶׁיִּתְחַמֵּם
לְגַמְרֵי כו' יע"ש אֲבָל כְּלִי שע"ג אֵשׁ פָּלַט וּבָלַע עכ"ל וְיֵרָאֶה לִי שֶׁרִבּוֹ בָּא לְפָרֵשׁ הַסְּוּגְיָא
וּלְחַדֵּשׁ פִּי' מְחֻוָּדָשׁ וּכְפִי סְבָרַת ר"ת ז"ל וה"פ בַּגְּמָרָא שֶׁהַזִּית נָפַל לְיוֹרָה שֶׁאֵינָהּ עַל הָאֵשׁ
ומש"ה לֹא פָּלַט כְּלָל דְּנָהֵי דְּהַזִּית מִיָּד הוּא בּוֹלֵעַ מִן הֶחָלָב דְּתַתָּאָה גָּבַר אוֹ מֻחֲמַת מִיעוּטוֹ
מ"מ אֵין בּוֹ כֹּחַ לְהַפְלִיט מַה שֶּׁבָּלַע מִן הֶחָלָב אֶלָּא כְּשֶׁיִּתְחַמֵּם כֻּלּוֹ וְיִהְא שָׁבֵעַ אָז פּוֹלֵט
וְזֶה שֶׁמְּשַׁנֵּי שֶׁקָּדַם וְסִילְקוֹ קוֹדֶם שֶׁנִּיְיחַ לִבְלוֹעַ מִן החל' ר"ל קוֹדֶם שֶׁיִּתְחַמֵּם כֻּלּוֹ וּמִיהוּ
הֶחָלָב נֶאֱסָר מִיָּד כְּשֶׁאֵין ס' נֶגֶד הַבָּשָׂר דְּמַה שֶּׁבָּלוּעַ בַּבָּשָׂר מִקּוֹדֶם פּוֹלֵט מִיָּד לָמֶ"ד תַּתָּאָה

גָּבַר וה"ה לָמֶ"ד עִלָּאָה מֵחֲמַת מִיעוּטוֹ הוּא פּוֹלֵט מַיִם כמ"ש הָרִיטְבָ"א בְּשֵׁם רַבּוֹ הָרֹאֶ"ה זַ"ל וּמ"ש שע"י מִיעוּטוֹ נִבְלָע וְהוֹלֵךְ כֻּלּוֹ בְּשִׁיעוּר קְלִיפָּה ר"ל דְּהַזַּיִת נֶאֱסַר כֻּלּוֹ וְלָא סַגִּי לֵיהּ בִּקְלִיפָּה כְּדִין חַם לְתוֹךְ צוֹנֵן דְּאָמְרִי' בִּפְסָחִים בְּכֵיצַד צוֹלִין ע"ו ע"א לָמֶ"ד עִלָּאָה גָּבַר סָכוֹ בְּשֶׁמֶן שֶׁל תְּרוּמָה לְרַב סַגִּי בִּקְלִיפָּה כו' והכ' כֵּיוָן דְּדָבָר מוּעָט הוּא הַזַּיִת וְנָפַל לְיוֹרָה גְּדוֹלָ' לֹא שַׁיְּיךְ עִילָּאָ' אֶלָּא בִּשְׁנֵיהֶן שָׁוִין ועי' בא"ח סי' שי"ח יע"ש אָמְנָם מ"ש כֵּן לר"ת פֵּירוּשָׁא הוּא דְּמְפָרֵשׁ לַסֵּוּגְיָא רַבּוֹ ז"ל כֵּן אֲבָל ר"ת יֵרָאֶה דְּסוֹבֵר דְּאַף בְּיוֹרָה שע"ג הָאֵשׁ דִּינָא הָכִי דכ"ז שֶׁלֹּא נַח מֵרְתִיחוּתָיו מבל' בָּלַע הַחֲתִיכָה וְלֹא פלט' מַה שֶּׁבָּלְעָה מִן החל' דאל"כ אֵיךְ כָּתְבוּ התו' כָּאן וְאֵין לְהַתִּיר לְהַגְעִיל אַף שֶׁאֵין בַּמַּיִם ס' וּבְבֶן יוֹמָא לר"ת מַאֵין הָרַגְלַיִם לוֹמַר אַף אִי נִימָא דְּבַמַּיִם נָמֵי שַׁיְּיךְ מִיפְלָט לֹא פָּלְטוּ אוֹ דְּאֵין הַכְלִי בּוֹלַעַת מַה שֶּׁפּוֹלֶטֶת הָא עִיקַּר הַגְעָלָה בְּיוֹרָה שע"ב הָאֵשׁ וְלֹא בְּיוֹרָה עֲקוּרָה מֵאֵשׁ דְּלֹא עָשָׂה וְלֹא כְּלוּם כַּמְבוֹאָר וא"כ וַדַּאי פָּלְטָה וּבָלְעָה כָּל שֶׁעָה אֶלָּא ש"מ דְּהַתּוֹסָפוֹת אַלִּיבָּא דר"ת לֹא ס"ל כֵּן וְאַף בְּיוֹרָה שע"ג אֵשׁ הַדִּין כֵּן ובי"ד סִימָן צ"ב וצ"ג אֲבָאֵר: בא"ד בע"פ קוֹדֶם ד' שָׁעוֹת כו' דְּאִיכָּא ג' נוֹתְנֵי טְעָמִים עכ"ל כָּתְבוּ קוֹדֶם ד' הָרָצוֹן קוֹדֶם סוֹף ד' דִּבְשָׁעָה ה' אָסוּר לֶאֱכוֹל עכ"פ וַהֲוָה אִיסּוּר ובש"ע א"ח סי' תנ"ב קוֹדֶם שָׁעָה חֲמִישִׁית יע"ש ומ"ש דַּהֲוָה שָׁלֹשׁ נוֹתְנֵי טְעָמִים אֶפְשָׁר דְּהָאֱמֶת כָּתְבוּ וה"ה בנ"ט סַגִּי וְאֶפְשָׁר דְּכָתְבוּ כֵּן אִם נֶאֱמַר עָלוּ אֵין נִתְבַּשְּׁלוּ לֹא כְּהַהִיא דְּדָגִים שֶׁעָלוּ בִּקְעָרָה קי"א ב' יע"ש וְאַפֵּ"ה כָּאן שָׁרֵי דַּהֲוָה ג' נ"ט וְכֻלּוֹ הֶיתֵּר וע' בא"ח הל' פֶּסַח בב"י שָׁם בסי' תנ"א שֶׁהֵבִיא בְּשֵׁם הָרֹאֹ"ש יע"ש: ובפירש"י ד"ה לְעוֹלָם לֹא מִצְטָרְפִי כו' שֶׁנִּתְבַּשֵּׁל בָּהּ שִׁיעוּר מְזֶה וּמְזֶה וְנֶאֱסְרוּ כו' לְפִי שֶׁאֵין מִצְטָרְפִין מִכְּלַל הֶיתֵּרָן לְקָרוֹת אִיסּוּר ובכ"א לַעֲשׂוֹת אִיסּוּר לְעַצְמוֹ עכ"ל יֵרָאֶה מִדְּבָרָיו דְּאַף לְאִיסּוּרָא בְּעָלְמָא לָרַב הַדִּין כֵּן דְּלָא אָסְרָה תּוֹרָה אֶלָּא כְּזַיִת בָּשָׂר וּכְזַיִת חֵלֶב דַּוְקָא הָא חֲצִי זַיִת בָּשָׂר וַחֲצִי זַיִת חֵלֶב אֵין אִיסּוּר מ"ה מִדְּכָתַב שֶׁאֵין מִצְטָרֵף מִכְּלַל הֶיתֵּרָן לְקָרוֹת כו' עַד שֶׁיִּהְיֶה כו' דְּוַדַּאי בב"ח כ"א בפ"ע מֻוָתָּר וּכְשֶׁנֶּאֶסְרוּ נַעֲשׂוּ שְׁנֵיהֶם גּוּף הָאִיסּוּר וְזֶה תֵּימָא בְּעֵינַי שֶׁלֹּא אִישְׁתְּמִיט בְּשׁוּם מָקוֹם לוֹמַר כֵּן דְּלְרַב חֲצִי זַיִת אֵין אָסוּר מ"ה וְאַף דַּחֲצִי שִׁיעוּר אָסוּר מ"ה כר"י וְגַם רַב לֹא אָמַר אֶלָּא דְּאֵין לוֹקֶה אֲבָל אִיסּוּרָא מִיהָא אִיכָּא אִם לֹא שֶׁנֶּאֱמַר בַּחֲצִי זַיִת לָא מִיקְרֵי גּוּף הָאִיסּוּר וְאַפֵּ"ה אָסוּר מ"ה מִידֵּי דַּהֲוָה לָמֶ"ד אֶפְשָׁר לְסוֹחֲטוֹ מֻוָתָּר וְאַפֵּ"ה שְׁנֵיהֶם יַחַד אֲסוּרִין וְאֵין רָאָיָה דמ"מ בִּשְׁנֵיהֶם יַחַד הֲוָה גּוּף אִיסּוּר וצ"ע ובי"ד סי' ק"ה אֲבָאֵר בְּאוֹרֶךְ בעזה"י: וְדַע דְּהָא דִּפְשִׁיטָא בְּתַלְמוּדָא דְּשִׁיעוּרָא בָּעֵינַן כְּזַיִת אֶלָּא דִּלְמַר מִצְטָרְפִין וּלְמַר בָּעֵינַן שֶׁבָּא מִיּוֹרָה גְּדוֹלָה לָא יָדַעְנָא מִנַּלַן הָא דְּהָא בב"ח לָא כְּתִיב אֲכִילָ' לְתַנָּא דְּבֵי ר"י וג' לֹא תְבַשֵּׁל הוּא דִּנָפְקָא לֵיהּ לְקַמָּן קט"ו וַהֲלָכָה כִּדְבָרָיו כמ"ש הר"מ בְּמִנְיָן הַמִּצְוֹת מִצְוָה קפ"ו שֶׁלֹּא לֶאֱכוֹל בב"ח שֶׁנֶּאֱמַר ג"פ לֹא תְבַשֵּׁל וע' בר"מ פ"ט מהל' מ"א בלח"מ שָׁם וא"כ מִנַּלַן דְּבָעֵינַן כַּזַּיִת וּבִשְׁלָמָא לָמֶ"ד מְלֹא תִּבַשֵּׁל מִנַּלַן והר"מ ג"כ הִצְרִיךְ כְּזַיִת אֶלָּא דְּפָסַק כְּלֵוִי דְּמִצְטָרְפִין וע' בַּפֵּ"א מהל' חָמֵץ וּמַצָּה במ"ל ה"ז מ"ש הרא"ם בְּתוֹסְפוֹתָיו עַל הַסְּמָ"ג דְּחָמֵץ דַּאֲכִילָה דִּכְתִיב בַּקָּרָא בכ"ש מַשְׁמַע אַף לְעִנְיַן עוֹנֶשִׁין וַאֲתָא הִלְכְתָא וְאַפֵּיקְתֵּי' לְעוֹנֶשׁ דַּוְקָא בִּכְשִׁיעוּר א"כ שִׁיעוּרִין הלמ"מ בכ"מ אַף הֵיכָא דְּלָא כְּתִיב אֲכִילָה בָּעֵינַן כַּזַּיִת דַּוְקָא וְעַיֵּין צ"ו ב' מ"ש גַּבֵּי ור"י אֲכִילָה ובר"מ פ"ב מהל' מ"א בְּשֶׁרֶץ הַמַּיִם יע"ש וְכֵינָן דְּעַל אֲכִילָה לָא לָקֵי בְּפָחוֹת מִכַּזַּיִת ה"ה אַבִּישׁוּל לָא לָקֵי לְלֵוִי בְּפָחוֹת מִכְּזַיִת אֶלָּא דר"מ בפ"ט פָּסַק דְּלוֹקֶה

עַל בִּשּׁוּלוֹ וְאֵינוֹ לוֹקֶה עַל אֲכִילָה וְאַמַּאי הִצְרִיךְ כַּזַּיִת מִשְּׁנֵיהֶם יַחַד עַל בִּישּׁוּלוֹ וְלֹא בַּחֲצִי זַיִת מִשְּׁנֵיהֶם יַחַד לוֹקֶה עַל בִּישּׁוּלוֹ כֵּיוָן דְּלָקֵי עַל בִּישּׁוּלוֹ וְלֹא עַל אֲכִילָה וְאוּלַי דְּתְלָתָא לֹא תְּבַשֵּׁל כְּתִיב וּמְפָרְשִׁינַן כֵּוָלְהוּ בחד' גַּוְונָא כְּמוֹ עַל אֲכִילָה בְּכַזַּיִת וה"ה בִּישּׁוּל כַּזַּיִת מִיהָא בָּעֵינַן וכ"ש עַל הֲנָאָה דְּאֵינוֹ חַיָּיב לְמָאן דְּאִית לי' דְּחַיָּיב עַל הֲנָאָה מַלְקוּ' אֶלָּא בְּכַזַּיִת דַּוְקָא ובי"ד אֲבָאֵר: גמ' וְלוֹי אָמַר כו' וּבְאֵיזֶה בִּישּׁוּל אָמְרִי שֶׁאַחֵרִים אוֹכְלִין עכ"ל בִּבְכוֹרוֹת ו' ב' אָמַר חֵלֶב מִנָּלַן דְּשָׁרֵי מִדְּאָסַר בב"ח ומַאי קוּשְׁיָא דִּלְמָא חֲצִי זַיִת בָּשָׂר וַחֲצִי זַיִת חֶלֶב דַּהֲוָה לְעִנְיַן בב"ח שִׁיעוּר שָׁלֵם וּלְעִנְיַן אמ"ה חֲצִי שִׁיעוּר וְאֵין לוֹמַר אִי חֵלֶב לְחוּדֵיהּ אָסוּר לָא הֲוָה שְׁנֵיהֶם יַחַד גּוּף הָאִיסּוּר בְּשִׁלָּמָא בֶּאֱמֶת דכ"א הֶיתֵּר וְעַיֵּין בי"ד בט"ז וְשָׁ"ךְ שָׁם מ"מ דִּלְמָא הַתּוֹרָה אָמְרָה דְּלֵיהֱוֵי גּוּף הָאִיסּוּר לְעִנְיָן זֶה כֵּיוָן דְּחֵלֶב לְחוּדֵיהּ אָסוּר ע"כ התו' אָמְרָה דִּשְׁנֵיהֶם יַחַד הֲוָה שִׁיעוּר שָׁלֵם אֶלָּא דבלא"ה דָּחֵי לָהּ הָתָם שַׁפִּיר וּכְבָר דִּבַּרְנוּ מִזֶּה בְּחִדּוּשֵׁינוּ בח"א בַּפְּתִיחָה יע"ש.

גַּם אִי אָמְרִינַן טַעַם כְּעִיקָּר מ"ה א"כ אֲבָל לְרַשִׁ"י דְּטַעַם כְּעִיקָּר דְּרַבָּנָן כְּמוֹ שֶׁפָּסַק רַשִׁ"י בְּכַמָּה דֵּיוּקֵי א"ש מַה דְּיֵיק מבב"ח דְּהַתּוֹרָה אָסְרָה אַף שֶׁהֶחָלֶב בָּלוּעַ בְּבָשָׂר וְיֵשׁ בַּבָּשָׂר חֲמִשִּׁי' פְּעָמִים נֶגֶד החל' אַפ"ה אָסוּר וּבְשֶׁאָר אִיסּוּרִין חַד בְּתְרֵי בָּטֵל לְשִׁיטַת רַשִׁ"י טַעַם כְּעִיקָּר דְּרַבָּנָן אֶלָּא דְּאִין לָחוּשׁ לְזֶה דבלא"ה דָּחֵי לָהּ הָתָם שַׁפִּיר ומ"ש בְּאֵיזֶה בִּישּׁוּל שֶׁאַחֵרִים אוֹכְלִין פירש"י שֶׁנִּתְבַּשֵּׁל כ"צ וְרִיטְבָ"א כָּתַב דְּמִסְתָּמָא כמאב"ד שֶׁהוּא שְׁלִישׁ בִּישּׁוּלוֹ יע"ש וּכְבָר עָמַד הר' עַל זֶה בפר"ח בסי' פ"ז וְהֵבִיא הָא דִּשְׁמַעְתִּין שֶׁנִּתְבַּשֵּׁל כ"צ כמאב"ד וְלֹא הֵבִיא מִבֶּטֶן מִי יָצְאוּ הַדְּבָרִי' וְעַיֵּין מ"ש לְקַמָּן קי"ד ע"ב וּבְחִדּוּשֵׁינוּ לי"ד סי' פ"ז אֲבָאֵר כָּל הַצּוֹרֶךְ אֵיזֶה בב"ח אָסוּר מ"ה וּמִדְּרַבָּנָן דנ"מ טוּבָא לְעִנְיַן דִּינָא: גמ' מַאי לֹא נִיעֵר וְלֹא כִּיסָּה כְּלָל אִילֵימָא לֹא נִיעֵר וְלֹא כִּיסָּה כְּלָל מִבְלָע בָּלַע מִפְלָט לָא פָּלֵט עכ"ל כ' הָרָן"ן ז"ל אַף דְּאָמְרִינַן דבב"ח גּוּף הָאִיסּוּר דכ"א שָׁרֵי א"כ יוֹצֵא בְּלֹא רוֹטֶב כְּמוֹ נְבֵילָה וּבְשַׂר שְׁחוּטָה וּבְשֶׁלָּמָא בְּשֶׁאָר אִיסּוּרִין אֵין הַנֶּאֱסָר יוֹתֵר מִן הָאוֹסֵר וְאֵין הַבָּלוּעַ יוֹצֵא בְּלֹא רוֹטֶב משא"כ בב"ח דַּהֲוָה גּוּף הָאִיסּוּר וְאֶפְשָׁר לְסוֹחֲטוֹ אָסוּר ותי' לְפוּם מַה דס"ד הַשְׁתָּא אֶפְשָׁר לְסוֹחֲטוֹ מֵוָתֵר הוּא דְּקָאָמַר דְּבָלוּעַ אֵין יוֹצֵא בְּלֹא רוֹטֶב משא"כ בֶּאֱמֶת אה"נ דְּיוֹצֵא בְּלֹא רוֹטֶב וכ"כ הָרִיטְבָ"א וּכְבָר הֶאֱרַכְנוּ מִזֶּה לְעֵיל וּבְחִדּוּשֵׁינוּ לי"ד אָכְתּוֹב בסי' ק"ה עַל מ"ש הַשָּׁ"ךְ שָׁם דִּכְדֵי נְטִילָה אוֹסֵר יע"ש: וּבְרַשִׁ"י ד"ה וחכ"א עַד שֶׁתִּתֵּן טַעַם קס"ד דְּאַטְּפָה קָאֵי דְּעַד שֶׁיְּהֵא בָּהּ כו' אֲפִילּוּ בַּחֲתִיכָה רִאשׁוֹנָה מִפְּנֵי שֶׁחוֹזֵר וְנִסְחָט עכ"ל מ"ש קס"ד לָא יְדַעְנָא דְּהָא קָאֵי הָכִי בְּמַסְקָנָא דִּפְלִיגִי בְּאֶפְשָׁר לְסוֹחֲטוֹ וְעַד שֶׁתִּתֵּן אַטְּפָה קָאֵי כמ"ש רַשִׁ"י ק"ט א' בד"ה הַאי מַאי דְּבַחֲתִיכָ' קַמַּיְיתָא שָׁרֵי רַבָּנָן דְּאֶפְשָׁר לְסוֹחֲטוֹ מֵוָתֵר וְעַד שֶׁתִּתֵּן אַטְּפָה קָאֵי וְאוּלַי כָּתַב כֵּן מִפְּנֵי דְּדָחֵי לָהּ דִּלְמָא מִין בְּמִינוֹ פְּלִיגִי וְאֶפְשָׁר לְסוֹחֲטוֹ אָסוּר לכ"ע וְאַף שֶׁמְּדָּתָהּ וּמוֹקֵי פְּלֵוגְתַּיְיהוּ בְּאֶפְשָׁר לְסוֹחֲטוֹ מ"מ שַׁיָּךְ לוֹמַר כה"ג קס"ד וְדַע דמ"ש רַשִׁ"י וְאוֹתָהּ חתי' מֵוָתֶרֶת הָיְינוּ' בְּטֵעִים קַפִּילָא וַאֲמַר דְּלֵית טַעַם חָלָב חָזֵינַן דְּנִסְחַט הָאִיסּוּר וּלְחַלֵּק בַּחֲתִיכוֹת אֲחֵרוֹת וע' מ"ש לְקַמָּן גַּבֵּי אַלְמָא אֶפְשָׁר לְסוֹחֲטוֹ מֵוָתֵר וע"ש בָּזֶה: ובד"ה מַבְלַע בָּלַע שֶׁהֶחָלָ' בְּבַגָּהּ שֶׁל חֲתִיכָה הי' עכ"ל, ר"ל דְּהַחֵלֶ' נָפְלָה עַל חֲתִיכָה בְּבַגָּהּ מָקוֹם שֶׁאֵין שָׁם רוֹטֶב וּמִיהוּ וַדַּאי דְּנֶאֱסְרָה כָּל הַחֲתִיכָה אוֹ דְּחוֹם הַקְּדֵרָה הוּא חָזָק וּמַבְלִיעַ בְּכֻלָּהּ אוֹ דְּחֵלֶב מִיקְרֵי קְצָת שָׁמֵן וּמְפַעְפֵּעַ בְּכָל הַחֲתִיכָה וְלֹא מֵחֲתִיכָה לַחֲבֶרְתָּהּ כמ"ש הַתּוֹסָפוֹת לְעֵיל ד"ה טִפַּת חָלָב כו' ומ"מ אֵין רְאָיָה מֵוָכְרַחַת מִכָּאן לוֹמַר שָׁרַשִׁ"י סוֹבֵר דְּחֻצָּיָהּ בְּתוֹךְ רוֹטֶב אֵין מִצְטָרֵף וע' ב"י בסי' צ"ב שֶׁכָּתַב

דְּמִדְּבְרֵי רַשְׁ"י אֵין מְבֹרָאָר שֶׁמִּקְצָת בְּתוֹךְ הָרוֹטָ' אֵין מִצְטָרֵף וּמהר"מ שי"ף כת' מִכָּאן ראי': (דַּף קט ע"א) גְּמָרָא מִכְּלָל דר' יְהוּדָא סָבַר כִּי נִיעֵר מִתְּחִלָּה וְעַד סוֹף אָסוּר כו' אִילֵימָא לֹא נִיעֵר בַּסּוֹף הָא אֲמַרְתְּ נַרְאִין דִּבְרֵי ר' יְהוּדָא בְּהָא עכ"ל לִסְבָרַת הָרָ"ן וּשְׁאָר מְפָרְשִׁים דִּלְמַאי דקיי"ל אֶפְשָׁר לְסוֹחֲטוֹ אָסוּר אַף לֹא נִיעֵר כְּלָל דַּחֲתִיכָה נַעֲשָׂה גּוּף אִיסּוּר וְאוֹסֵר אַחַ"כ אֲחֵרוֹת א"כ ר"י וְרַבָּנָן בִּתְלָתָא פְּלִיגִי בֵּין בְּלֹא נִיעֵר כְּלָל לָן בְּנִיעֵר מִתְּחִלָּה וְעַד סוֹף וּבֵין נִיעֵר בַּסּוֹף וְלֹא מִתְּחִלָּה אוֹסֵר ר"י דְּשֶׁמָּא לֹא נִיעֵר יָפֶה וְלָא מְהַנֵּי ס' דחנ"נ וּמִין בְּמִינוֹ לֹא בָּטֵל וְרַבָּנָן פְּלִיגִי עֲלֵיהּ אַף בְּלֹא נִיעֵר בִּתְחִלָּה אֶלָּא לְבַסּוֹף אַפִּ"ה שָׁרֵינַן וְאַף הָרִאשׁוֹנָה דְּאֶפְשָׁר לְסוֹחֲטוֹ מֻוָתָּר וַהֲוָה מִין בא"מ חֵלֶב עִם בָּשָׂר וְעַד שֶׁתִּתֵּן אַטִּפָּה קַיְימִי וְהָא דְּאָמַר בְּלֹא נִיעֵר אֶלָּא לְבַסּוֹף הָא אֲמַרְתְּ נַרְאִין דִּבְרֵי ר"י וַדַּאי דכ"ש הוּא וּמַה לֹא נִיעֵר כְּלָל נַרְאִין לְרַבִּי דִּבְרֵי ר"י כ"ש בְּנִיעֵר לְבַסּוֹף, וְכֵן בְּהָא דְּאָמַר מִכְּלָל דר"י סָבַר בְּנִיעֵר מִתְּחִלָּה אָסַר וַדַּאי דְּכֵן הוּא.

דאל"כ בְּמָה אֵין נַרְאִין לְרַבִּי דִּבְרֵי ר"י וְנַרְאִין לֵיהּ ד"ח דְּבֵין לֹא נִיעֵר כְּלָל וּבֵין נִיעֵר לְסוֹף נַרְאִין לוֹ דִּבְרֵי ר"י וּלְפִי זֶה הָא דְּאָמַר מִכְּלָל דר"י סָבַר בְּנִיעֵר מִתְּחִלָּה וְעַד סוֹף וְכֵן לְרַבָּנָן דְּאָמַר נַרְאִין לְרַבִּי דִּבְרֵיהֶם מִתְּחִלָּה וְעַד סוֹף הוּא לָאו דַּוְקָא דא"נ נִיעֵר פֵּ"א מִתְּחִלָּה מִיָּד שֶׁנָּפְלָה הַטָּפָה לר"י אָסוּר דְּשֶׁמָּא לֹא נִיעֵר יָפֶה יָפֶה וְאָסוּר לר"י דחנ"נ וְזֶה גּוּף הָאִיסּוּר וּפוֹלֶטֶת אַחַ"כ לַחֲתִיכָה שֶׁאֲצָלָהּ בְּלֹא רוֹטָב כֵּוָלָהּ בְּרוֹטָב אוֹ לְשִׁיטַת ר"י חצי' בָּרוֹטָב וְאוֹסֶרֶת כָּל הַקְּדֵרָה כַּמְבֹרָאָר וּמַה שֶּׁיֵּשׁ לְהַקְשׁוֹת עַל הַשָּׁ"ךְ בי"ד סי' צ"ב אֲבָאֵר שָׁם בְּמְקוֹמוֹ אַיָּ"ה וּלְרַבָּנָן דְּלָא חָיְישִׁינַן לְהָכִי אַף בְּנִיעֵר מִתְּחִלָּה וְעַד סוֹף שָׁרֵי ומ"מ לר"י וַדַּאי אַף שֶׁלֹּא נִיעֵר אֶלָּא בְּתִחְלָּה אָסוּר דְּשֶׁמָּא לֹא נִיעֵר יָפֶה יָפֶה וַהֲוָה כִּלֹּא נִיעֵר כְּלָל וְאָסוּר כָּל הַקְּדֵרָה לְשִׁיטָה זוֹ וּלְרַבָּנָן נָמֵי אֵין לוֹמַר דְּנָקִיט רְבוּתָא אַף שֶׁנִּיעֵר מִתְּחִלָּה וְסוֹף דְּמָה רְבוּתָא אִיכָּא, דְּאִי חָיְישִׁינַן לְשֶׁמָּא לֹא נִיעֵר יָפֶה א"כ אַף בְּנִיעֵר מִתְּחִלָּה אָסוּר אִי אֶפְשָׁר לְסוֹחֲטוֹ אָסוּר וע"כ דְּסְבִירָא לְהוּ אֶפְשָׁר לְסוֹחֲטוֹ מֻוָתָּר וא"כ ה"ה בְּנִיעֵר לְסוֹף לְחוּד שָׁרֵינַן וכ"ש מִתְּחִלָּה וְעַד סוֹף אֲבָל לְשִׁיטַת רַשְׁ"י א"ש דלר"י דַּוְקָא מִתְּחִלָּה וְעַד סוֹף הוּא, דְּאָסוּר דְּחָיְישִׁינַן שֶׁמָּא לֹא נִיעֵר יָפֶה בַּתְּחִלָּה וְאַחַ"כ נִיעֵר יָפֶה הָא לֹא נִיעֵר אֶלָּא מִתְּחִלָּה הָיָה שְׁאָר הַחֲתִיכוֹת ממ"נ שָׁרֵי וּמִיהוּ אוֹתָהּ חֲתִיכָה אֲסוּרָה מִסְּפֵיקָא וְדַעַת מו' איסר"לן שֶׁהוּא בַּעַל תְּרוּמַת הַדֶּשֶׁן הֲלֹא הוּא בִּכְתוּבִים בש"ד סי' נ"א, גַּבֵּי דָּגִים שֶׁנִּתְבַּשְּׁלוּ וְנִמְצָא א' מֵהֶן טָמֵא יע"ש וּבִכְתָבָיו עָמַד בְּתֵימָא וע' בישׁ"ש בפג"ה סי' מ"ה וּבַשָּׁ"ךְ סי' ק"ה וְהוּא דַּעַת הָרַשְׁבָּ"א וְהַרְבֵּה מִן הַמְפָרְשִׁים שֶׁאַף בב"ח אֵינוֹ יוֹצֵא בְּלֹא רוֹטָב יע"ש הֵיטֵב וְנָקִיט שַׁפִּיר לר"י נִיעֵר מִתְּחִלָּה וְעַד סוֹף הוּא דְּאָסוּר שְׁאָר הַחֲתִיכָה וְלֹא בְּנִיעֵר מִתְּחִלָּה וְגַם מ"ש נַרְאִין ד"ה בְּנִיעֵר מִתְּחִילָּה וְעַד סוֹף לְרִבוּתָא, קָאָמַר ל"מ נִיעֵר מִתְּחִלָּה ממ"נ אֲחֵרוֹת מֻוָתָּרִין אֶלָּא אפי' גַּם נִיעֵר גַּם, לְבַסּוֹף אַפִּ"ה סָבַר רַבִּי דַּאֲחֵרוֹת מֻוָתָּרִין דְּלָא חָיֵישׁ לְשֶׁמָּא לֹא נִיעֵר יָפֶת וְאֵין לְהַקְשׁוֹת מִנָּלַן דִּלְמָא רַבִּי לֹא נִרְאוּ לוֹ ד"ח אֶלָּא בְּנִיעֵר מִתְּחִלָּה לְחוּד ז"א דְּבַמֶּה נִרְאֶה לוֹ דְּאִי בִּשְׁאָר חֲתִיכָה הָא גַּם ר"י מוֹדֶה דְּשָׁרֵי ממ"נ וְאִי בְּאוֹתָהּ חֲתִיכָהא"כ ע"כ לָא חָיֵישׁ רַבִּי לְשֶׁמָּא לֹא נִיעֵר יָפֶה ה"ה בְּנִיעֵר לְבַסּוֹף גַּם כ אֲחֵרוֹת שָׁרֵי דְּלָא חָיְישִׁינַן וְעוֹד דְּרַבִּי מִסְתָּמָא אָמַר נַרְאִין ד"ח בְּכֻלָּן אָמַר אַף חֲתִיכָה הָרִאשׁוֹנָה וע' מַה שֶּׁאָכְתּוֹב עוֹד לְקַמָּן בְּאוֹרֶךְ מִזֶּה בעזה"י: וּמֵעַתָּה אָבוֹא לְפָרֵשׁ דֶּרֶךְ כְּלָל לְשִׁיטַת הָרַשְׁבָּ"א וּשְׁאָר מְפָרְשִׁים וְהוּא שִׁיטַת מַהֲרָאָ"ה בש"ד סי' נ"א דְּאַף בב"ח לֹא אוֹסֵר חֲתִיכָה לַחֲבֶרְתָּהּ בְּלֹא רוֹטָב פְּלִיגִי ר"י וְרַבָּנָן בְּתָרְתֵּי בְּנִיעֵר לְבַסּוֹף וּבְנִיעֵר מִתְּחִלָּה

וְעַד סוֹף וכ"ע מוֹדִים דְּמִין בְּמִינוֹ לֹא בָּטֵיל אֶלָּא דלר"י אֶפְשָׁר לְסוֹחֲטוֹ אָסוּר רְצוֹנִי לוֹמַר כה"ג שֶׁהֵן מְחֻבָּרִין דְּבָשָׂר וְהֶחָלָב יַחְדָּיו הֵן גּוּף הָאִיסּוּר וְשֶׁפּוֹלְטִין ע"י רוֹטֶב דְּאָז פּוֹלֶטֶת הַחֲתִיכָה בָּשָׂר וְחָלָב יַחַד הֲוָה מִין בְּמִינוֹ וְלֹא בָּטֵל וְאַף נִיעֵר מִתְּחִלָּה וְעַד סוֹף חָיְישִׁינַן שֶׁמָּא לֹא נִיעֵר מִתְּחִלָּה יָפֶה ונ"נ וְאַח"כ נִיעֵר יָפֶה וְאוֹסֶרֶת הָאֲחֹרוֹת וְרַבָּנָן סָבְרִי אַף שֶׁמְּעוֹרָבִין יַחַד אֵין הָאִיסּוּר אֶלָּא מִן הֶחָלָב וְכִי נִיעֵר בַּסּוֹף וְנֶחֱלַק הַטִּיפָּה וּטְעִים קַפִּילָא אַף אוֹתָהּ הַחֲתִיכָה מֻוּתֶּרֶת וכ"ש כְּשֶׁנִּיעֵר מִתְּחִלָּה מִיָּד דְּרַבָּנָן שָׂרֵי וְרַבִּי בָּחַר לוֹ דִּבְרֵי ר"י בְּנִיעֵר לְבַסּוֹף כִּי רַבִּי סוֹבֵר אֶפְשָׁר לְסוֹחֲטוֹ כה"ג אָסוּר וְנִרְאִין לוֹ ד"ח בְּנִיעֵר מִתְּחִלָּה וְעַד סוֹף דְּלָא חָיְישׁ לְשֶׁמָּא לֹא נִיעֵר יָפֶה וּפָרִיךְ מִמַּאי דְּאֶפְשָׁר לְסוֹחֲטוֹ פְּלִיגִי וְעַד שֶׁתִּתֵּן אַטִּפָּה קַיְימִי וְאַף אוֹתָהּ חֲתִיכָה מֻוּתֶּרֶת בְּנִיעֵר לְבַסּוֹף וּטְעִים קַפִּילָא בְּלִיכָּא טַעַם חָלָב עַל חֲתִיכָה שְׁנָפְלָה הַטִּיפָּה עָלֶיהָ כמ"ש לְעֵיל בְּמַתְנִי' וְהָא דְּאָמַר בְּמִין בְּמִינוֹ כר"י סְבִירָא לְהוּ אֵינוֹ מוּכָח דְּאֶפְשָׁר דִּפְלִיגִי נָמֵי בְּמִין בְּמִינוֹ וּבְתַרְתֵּי פְּלִיגִי עֲלֵיהּ אֶלָּא דְּאַפּוֹשֵׁי בְּמַחְלוֹקֶת לָא מַפְשִׁינַן וְאָמְרִינַן מַסְתָּמָא בְּמִין בְּמִינוֹ כר"י סְבִירָא לְהוּ אֲבָל אֵין מֻוכְרָח כְּדִכְתִיבְנָא.

וּמְנָא לָךְ הָא דִּלְמָא בְּאֶפְשָׁר לְסוֹחֲטוֹ כ"ע מוֹדִים דְּאָסוּר וּפְלִיגִי בַּחֲתִיכוֹת אֲחֹרוֹת דלר"י לָא מְהַנֵּי ס' דְּמִין בְּמִינוֹ לֹא בָּטֵל וּלְרַבָּנָן בָּטֵל וְעַד שֶׁתִּתֵּן אַחֲתִיכָה קָאֵי וּפְלִיגִי בְּתָרְתֵי בֵּין נִיעֵר לְסוֹף וְנִיעֵר מִתְּחִלָּ' וְסוֹף דר"י חָיְישׁ לְשֶׁמָּא לֹא נִיעֵר יָפֶה וְרַבָּנָן סָבְרִי מִין בְּמִינוֹ בָּטֵל בס' וּמְשַׁנֵּי הַאי נִרְאִין דִּבְרֵי ר"י וְאֵין נִרְאִין מִיבַּעְיָא לֵיהּ ר"ל דְּוַדַּאי רַבִּי דְּפוֹסֵק כר"י דְּמִין בְּמִינוֹ לֹא בָּטֵל וְאֶפְשָׁר לְסוֹחֲטוֹ כ"ע אָסוּר וְרַבִּי הָא בלא"ה פָּסַק כר"י וְאִם כֵּן ע"כ סְבִירָא לֵיהּ דְּאֶפְשָׁר לְסוֹחֲטוֹ אָסוּר דאל"כ לָא הֲוָה מִין בְּמִינוֹ כו' וא"כ כִּי אָמַר דְּנִרְאִין ד"ח בְּנִיעֵר מִתְּחִלָּה ע"כ דְּלָא חָיְישׁ לְשֶׁמָּא לֹא נִיעֵר יָפֶה דְּאִי חָיְישׁ אָסוּר כר"י וְרַבָּנָן ע"כ סְבִירָא לְהוּ דא"נ חָיְישׁ אפ"ה אֲחֹרוֹת מֻוּתָּרוֹת דהו' כְּלֹא נִיעֵר כְּלָל אֶלָּא לְבַסּוֹף דְּמִין בְּמִינוֹ בָּטֵל דְּמִדְּאָמְרוּ רַבָּנָן עַד שֶׁתִּתֵּן טַעַם וְאַחֲתִיכָה קָאֵי דְּמַשְׁמַע הַחֲתִיכָה רִאשׁוֹנָה אָסוּרָה וע"כ הַטַּעַם שֶׁמָּא לֹא נִיעֵר יָפֶה דִּכְלָלָא קָא כָּיְילִי וְאָמְרוּ עַד שֶׁתִּתֵּן וּבֵין בְּלֹא נִיעֵר מִתְּחִלָּה וּבֵין בְּנִיעֵר מִתְּחִלָּה דִּינָא הָכִי וּלְרַבִּי הַחֲתִיכָה רִאשׁוֹנָה נָמֵי מֻוּתֶּרֶת דְּלֹא שַׁיָּיךְ לִשְׁמָא לֹא נִיעֵר יָפֶה וְנֶחֱלַק הַטָּפָה לְכָל הַקְּדֵירָה בְּשָׁוֶה וְאַף רִאשׁוֹנָה מֻוּתֶּרֶת דְּאִי חָיְישׁ כָּל הַקְּדֵירָה אֲסוּרָה דְּפָסַק כר"י דְּמִין בְּמִינוֹ לֹא בָּטֵל א"כ אֵיךְ אָמַר וְנִרְאִין לוֹ ד"ח הָא לֹא נִרְאוּ לוֹ אַף בְּנִיעֵר מִתְּחִלָּה ד"ח דְּלָהֶם אוֹתָהּ חֲתִיכָה אֲסוּרָה וּלְרַבִּי מֻוּתָּר וְכַאֲשֶׁר כָּתַבְתִּי כֵּן נִרְאֶה לְכָאוֹרָה מִדְּבְרֵי רַשְׁ"י ד"ה אִי אָמְרַתְּ יע"ש וּמַה שֶּׁיֵּשׁ עוֹד לְרָאוֹת בְּדִבְרֵי רַשְׁ"י אֶכְתּוֹב לְקַמָּן אַיָּ"ה: וְרָאִיתִי לְמהר"מ מִלּוּבְלִין זַ"ל שֶׁכָּתַב וְז"ל דְּלֹא שַׁיָּיךְ לוֹמַר וְנִרְאִין ד"ח בְּנִיעֵר כֵּינָן דְּלָא אַיְירִי חֲכָמִים בְּנִיעֵר וְלֹא נִיעֵר דְּיָכוֹל לִהְיוֹת דְּאִינְהוּ נַמֵּי אָסְרִי בַּחֲתִיכָה רִאשׁוֹנָה וְחָיְישִׁינַן שֶׁמָּא לֹא נִיעֵר יָפֶה עכ"ל ר"ל מִנַּלַן לְרַבִּי וְלוֹמַר נִרְאִין ד"ח כְּשֶׁנִּיעֵר דִּלְמָא רַבָּנָן אוֹסְרִין הָרִאשׁוֹנָה וּלְשֶׁמָּא לֹא נִיעֵר יָפֶה והו"ל לוֹמַר וְאֵין נִרְאִין דִּבְרֵי ר"י כו' ר"ל דע"כ לָא אַיְירִי רַבָּנָן בְּנִיעֵר מִתְּחִלָּה דא"כ אֵיךְ אָמְרוּ עַד שֶׁתִּתֵּן אַחֲתִיכָה דְּלָא חָיְישִׁי לְשֶׁמָּא לֹא נִיעֵר כְּרַבִּי אֶלָּא דְּלָא אַיְירִי כְּלָל בְּנִיעֵר מִתְּחִלָּה אֶלָּא לְבַסּוֹף קָשֶׁה אַכַּתִּי אֵיךְ אָמַר וְנִרְאִין ד"ח דִּלְמָא חֲכָמִים כר"י ס"ל כֵּן נִרְאֶה לִי תּוֹכֶן כַּוָּנָתוֹ אֲבָל קָשֶׁה לִי דא"כ הַשְׁתָּא נָמֵי דְּמוּקֵי פְּלוּגְתָּא בְּאֶפְשָׁר לְסוֹחֲטוֹ וַאֲפִילּוּ חֲתִיכָה רִאשׁוֹנָה לְרַבָּנָן מֻוּתָּר קָשֶׁה מִנַּלַן דְּרַבָּנָן סָבְרִי דְּלָא חָיְישִׁינַן שֶׁמָּא לֹא נִיעֵר אֵימָא דְּחָיְישִׁי וְאַפּ"ה מֻוּתָּר כְּמוֹ בְּלֹא נִיעֵר מִתְּחִלָּה אֶלָּא לְבַסּוֹף דְּאֶפְשָׁר לְסוֹחֲטוֹ מֻוּתָּר גַּם הַחֲתִיכָה הָרִאשׁוֹנָ' וְרַבִּי מִדְּפָסַק כר"י בְּנִיעֵר לְבַסּוֹף דְּאֶפְשָׁר לְסוֹחֲטוֹ אָסוּר א"כ אֵיךְ אָמַר וְנִרְאִין ד"ח בְּשֶׁנִּיעֵר מִתְּחִלָּה וְהָא

לְרַבָּנָן לָאו מִשּׁוּם דְּלָא חָיְישִׁי אֶלָּא מִשּׁוּם דְּאָפְשָׁר לְסוֹחֲטוֹ שָׁרֵי וְנִרְאֶה דמ"מ שַׁיָּיךְ נִרְאִין וְלֹא מִטַּעְמַיְיהוּ אֲבָל אִי פְּלִיגִי בִּשְׁאָר חֲתִיכָה וע"כ לָא אַיְירֵי רַבָּנָן בְּנִיעֵר מִתְּחִלָּ' וּפְלֵוגְתַּיְיהוּ בְּנִיעֵר לְבַסּוֹף וּבְנִיעֵר מִתְּחִלָּה לָא יָדְעִינַן אִי שָׁרֵי חֲתִיכָה רִאשׁוֹנָה אוֹ לֹא וְאֵיךְ אָמַר וד"ח בְּשֶׁנִּיעֵר דְּמַשְׁמַע חֲכָמִים אָמְרוּ ג"כ בְּנִיעֵר מִתְּחִלָּה וְהָא לָא אַיְירֵי בְּנִיעֵר מִתְּחִלָּה כֵּן נִרְאֶה לְיַישֵׁב דְּבָרָיו זַ"ל בָּזֶה: וּלְשִׁיטַת הָרָ"ן זַ"ל וְרִיטְבָ"א והמ"מ בפ"ט מהל' מ"א וְהַרְבֵּה מֵהַמְפָרְשִׁים דבב"ח הֲוָה גּוּף הָאִיסּוּר וְאוֹסֵר חֲתִיכָה שֶׁאֲצָלָהּ בְּלֹא רוֹטֶב פְּלִיגִי בִּתְלָתָא בְּלֹא נִיעֵר כְּלָל לר"י אָסוּר כָּל הַקְּדֵירָה דְּאָפְשָׁר לְסוֹחֲטוֹ אָסוּר וְנַעֲשָׂה גּוּף הָאִיסּוּר וּפוֹלֶטֶת מִגּוּפָהּ צִיר וּבָשָׂר וְאוֹסֶרֶת חֲתִיכָה שֶׁאֲצָלָהּ הַמְּוּנַּחַת כֻּלָּהּ בְּרוֹטֶב אוֹ לִשִׁיטַת ר"י בַּעַל הַתּוֹסָפוֹת תַּחְתּוֹנָ' הַמְּוּנַּחַת בְּחָצְיָ' בְּרוֹטֶב וּמוֹלִיךְ הַטַּעַם בְּכָל הַקְּדֵירָה וּמִין בְּמִינוֹ לֹא בָּטֵל וְרַבָּנָן אָמְרִי אֲחֵרוֹת מֻוָתָּרוֹת כִּי לֹא הֲוָה מִין בְּמִינוֹ דְּאָפְשָׁר לְסוֹחֲטוֹ אָסוּר לָא אָמְרִינַן וַהֲוָה אִיסּוּר מֻחְמַת הַחל' לְחוּד וַהֲוָה א"מ וּמִיהוּ אוֹתָהּ חֲתִיכָה אֲסוּרָה דְּמַה שֶּׁנִּבְלַע בָּהּ הַחל' אֵינָהּ יוֹצֵאת בְּלֹא רוֹט' דְּדָבָר הַבָּלוּעַ אֵין יוֹצֵא בְּלֹא רוֹט' וּבְנִיעֵר לְבַסּוֹף פְּלִיגִי לר"י כֻּלָּן אֲסוּרוֹת וּלְרַבָּנָן אַף אוֹתָהּ חֲתִיכָה מֻוָתֶּרֶת אִי טְעִים קַפִּילָא וְאָמַר לֵית טַעַם אָמְרִינַן כְּשֶׁנִּיעֵר לְסוֹף פָּלְטָה וְנֶחְלְקָה לְכֻלָּן בְּשָׁוֶה וְאָפְשָׁר לְסוֹחֲטוֹ מֻוָתָּר וּבְנִיעֵר מִתְּחִלָּה שָׁרֵי אַף בְּלֹא טְעִימַת קַפִּילָא כְּלָל דְּלָא חָיְישִׁי לִשְׁמָא לֹא נִיעֵר יָפָה וּמִיָּד נֶחְלְקָה הַטִּפָּה וְאֵין בָּהּ לֶאֱסוֹר וְעַד שֶׁתִּתֵּן אַטִּפָּה קָאֵי וּמִיהוּ רַבָּנָן ור"י לָא אַיְירֵי אֶלָּא כְּשֶׁנִּיעֵר בִּתְחִלָּה אוֹ נִיעֵר בַּסּוֹף אֲבָל בְּלֹא נִיעֵר כְּלָל לָא אַיְירֵי דִּבְלָא נִיעֵר לֹא שַׁיָּיךְ עַד שֶׁתִּתֵּן הַטִּפָּה וּלְמִשָּׁרֵי רִאשׁוֹנָה דְּבָלוּעַ וַדַּאי אֵינָהּ יוֹצְאָהּ בְּלֹא רוֹט' וְעוֹד אֵיךְ שַׁיָּיךְ עַד שֶׁתִּתֵּן הַטִּפָּה טַעַם וַאֲפִילּוּ הָיָה בַּטִּפָּה טַעַם לִיתֵּן בִּקְדֵירָה אַפ"ה אֵין אוֹסֶרֶת שְׁאָר בְּלֹא נִיעֵר דְּאָפְשָׁר לְסוֹחֲטוֹ שָׁרֵי וְאֵין בָּלוּעַ יוֹצֵא בְּלֹא רוֹט' אֶלָּא וַדַּאי דְּלָא אַיְירֵי אֶלָּא בִּתְרֵי גַּוְונֵי אוֹ בְּנִיעֵר לְבַסּוֹף אוֹ בְּנִיעֵר מִתְּחִלָּה ג"כ לר"י אוֹסֵר בְּתַרְוַיְיהוּ וּלְרַבָּנָן שָׁרֵי בְּתַרְוַיְיהוּ וּלְרַבִּי אוֹסֵר בְּלֹא נִיעֵר מִתְּחִלָּה וה"ה בְּלֹא נִיעֵר כְּלָל לִסְבָרַת הָרָ"ן וּמַתִּיר אַף חֲתִיכָה רִאשׁוֹנָ' בנ"י מִתְּחִלָּ' כְּרַבָּנָן וְאָפְשָׁר דְּלָאו מִטַּעְמַיְיהוּ דְּאִינְהוּ מִשּׁוּם דְּאָפְשָׁר לְסוֹחֲטוֹ שָׁרֵי וּלְרַבִּי לָא חָיְישׁ לְשֶׁמָּא לֹא נִיעֵר יָפָה.

וּפָרִיךְ דְּלְמָא בְּאָפְשָׁר לְסוֹחֲטוֹ כ"ע מוֹדִים דְּאָסוּר וּפְלִיגִי אִי בִּשְׁאָר חֲתִיכוֹת וּבְמִין בְּמִינוֹ וּפְלִיגִי בִּתְלָת גַּוְונָא בְּלֹא נִיעֵר כְּלָל דְּאִין אוֹסֵר אֲחֵרוֹת דְּלָא הָיָה בְּמַשֶּׁהוּ אֶלָּא בס' וה"ה בְּנִיעֵר לְבַסּוֹף אוֹ מִתְּחִלָּה וְסוֹף דַּאֲחֵרוֹת מֻוָתָּרוֹת דְּמִין בְּמִינוֹ בָּטֵל וְאוֹתָהּ חֲתִיכָה אֲסוּרָה וּמְשַׁנֵּי דא"כ לְרַבִּי בְּנִיעֵר מִתְּחִלָּה דְּשָׁרֵי הַיְינוּ ע"כ אַף דְּאָסוּ' וא"כ אֵיךְ אָמַר וְנִרְאִין ד"ח וַהֲלֹא לְרַבָּנָן הָרִאשׁוֹנָה אֲסוּרָ' וּלְרַבִּי אִי הֲוָה הָרִאשׁוֹנָה אוֹסֵר ג"כ הַשְׁאָר דְּפָסַק כר"י דְּמִין בְּמִינוֹ לֹא בָּטֵל אוֹ כפי' מהר"מ מִלּוּבְלִין דְּאִי לָא אַיְירֵי כְּלָל רַבָּנָן בְּנִיעֵר מִתְּחִלָּה וְעַד סוֹף לֹא שַׁיָּיךְ לוֹמַר וד"ח כֵּיוָן דְּלָא אַיְירֵי בְּהָכִי וְיָכוֹל לִהְיוֹת לְדִידְהוּ דְּחָיְישִׁינַן לְשֶׁמָּא לֹא נִיעֵר יָפָה וּמְמֵילָא לְרַבִּי אוֹסֵר כָּל הַחֲתִיכוֹת כֻּלָּן: וכפירש"י ד"ה א"א אֶפְשָׁר לְסוֹחֲטוֹ אָסוּר כו' וְהָא רַבָּנָן נָמֵי אָסְרִי לַחֲתִיכָה רִאשׁוֹנָה דְּאִית לְהוּ גְּזֵרָה שֶׁמָּא לֹא נִיעֵר יָפָה וְרָבָא מִדְּתָלֵי רַחֲמָנָא דְּהֶיתֵּרָא כו' עכ"ל מַשְׁמַע מִפֵּירוּשׁוֹ דר"ל דר"י וְרַבָּנָן אַיְירֵי בְּנִיעֵר מִתְּחִלָּה וּבְנִיעֵר לְבַסּוֹף לְחוּד וע"כ רַבָּנָן אִית לְהוּ גְּזֵרָה שֶׁמָּא לֹא נִיעֵר יָפָה דְּמִדְּאָמְרִי עַד שֶׁתִּתֵּן הַחֲתִיכָה טַעַם מַשְׁמַע נָגֵד כָּל הַחֲתִיכָה מְשַׁעֲרִינַן וַחֲתִיכָה אֲסוּרָה כְּמוֹ בְּלֹא נִיעֵר מִתְּחִלָּה וע' מ"ש לְעֵיל ומ"ש וְרַבִּי מִדְּתָלֵי טַעְמָא דְּהֶיתֵּרָא כו' וַדַּאי דְּהָכִי הוּא דְּטַעְמָ' דְּלָא חָיְישׁ לשמ' לֹא נִיעֵר יָפָה דְּפָסַק מִין בְּמִינוֹ כר"י: ובד"ה וְתוּ לָא מִידִּי וְהַשְׁתָּא דְּקָם רַבִּי

בְּשִׁיטַתֵּיהּ דר"י דִּבְהָא נָמֵי כו' עכ"ל דְּנִרְאִין דִּבְרֵי ר"י מַשְׁמַע לְגַמְרֵי כר"י בְּלֹא נִיעֵר מִתְּחִלָּה אַף אֲחֵרוֹת אֵין לָהֶם תקנ' דְּמִין בְּמִינוֹ לֹא בָּטֵל וְאֶפְשָׁר לְסוֹחֲטוֹ אָסוּר וּמֵיהוּ רַבָּנָן לָן הֶכְרֵעַ אִי סָבִירָ' לְהוּ בְּמִין בְּמִינוֹ כר"י אוֹ לֹא כמ"ש: בא"ד דְּאִתְּמַר חַלָּא לְגוֹ חַמְרָא כו' ר"ל בע"ז פְּלִיגִי אִי אָזְלִינַן בָּתַר שמי' אוֹ טַעֲמָא מִכְּלָל דְּתַרְוַיְיהוּ סָבִירָא לְהוּ מִין בְּמִינוֹ לֹא בָּטֵל וע' לְעֵיל צ"ז א' בתו' ד"ה אָמַר רָבָא יע"ש: ובא"ד וְאִית סְפָרִים דְּמִיתַּנְיָא בְּהוּ אִיפְּכָא נִרְאִין כו' עכ"ל ע' בְּמָהַרְשָׁ"א ז"ל מ"ש הַגְּיָרְסָא כו' וּפְלִיגִי בְּתָרְתִי בְּלֹא נִיעֵר כְּלָל וּבְנִיעֵר לְסוֹף ודכ"ע אֶפְשָׁר לְסוֹחֲטוֹ אָסוּר אֶלָּא לר"י מִין בְּמִינוֹ לֹא בָּטֵל וְאַף בְּלֹא נִיעֵר כְּלָל אָסוּר שֶׁמָּא לֹא נִזְהַר וְנִיעֵר מִקְצָתָן וּפָלְטָה בַּאֲחֵרוֹת וּלְרַבָּנָן שָׁרֵי בְּנִיעֵר לְבַסּוֹף דְּמִין בְּמִינוֹ בָּטֵל וְרֹאשׁוֹנָה אֲסוּרָה כְּמוֹ בְּלֹא נִיעֵר כְּלָל דִּכְלָלָא קָא כָּיֵיל וא"כ מַאי מַיְיתֵי אַדְּרַבָּה כ"ע אֶפְשָׁר לְסוֹחֲטוֹ אָסוּר וּמֵיהוּ מ"ש רַשְׁ"י וְלָא אַיְירֵי בְּאֶפְשָׁר לְסוֹחֲטוֹ מִידֵי מַשְׁמַע דְּאִי הֲוָה אַיְירֵי ר"י וְרַבָּנָן בְּלֹא נִיעֵר כְּלָל וְעַד שֶׁתִּתֵּן אַחֲתֵיכָה קָאֵי ור"י אוֹסֵר כֵּוָן שֶׁמָּא לֹא נִזְהַר וְנִיעֵר מִקְצָת וְאֶפְשָׁר לְסוֹחֲטוֹ אָסוּר וּמִין בְּמִינוֹ לֹא בָּטֵל וְרַבָּנָן אָמְרֵי אֵין אוֹסֶרֶת הַחֲתִיכָה הַשְּׁאָר אֶלָּא אִם יֵשׁ כְּדֵי לִיתֵּן טַעַם בִּשְׁאָר וְאֵיזוֹ שֶׁיִּהְיֶה קָשֶׁה דְּמַה שַּׁיָּיךְ עַד שֶׁתִּתֵּן טַעַם דְּלָא חָיְישִׁי כְּלָל לִשְׁמָא לֹא נִזְהַר וְנִיעֵר מִקְצָת וְכֵיוָן שֶׁכֵּן אֲפִילּוּ יֵשׁ כְּדֵי לִיתֵּן טַעַם שָׁרֵי כֵּיוָן דְּלָא אַיְירֵי בְּלֹא נִיעֵר כְּלָל וְאֵין לוֹמַר דְּרַבָּנָן נָמֵי סָבְרֵי דְּחָיְישִׁינַן שֶׁמָּא לֹא נִזְהַר וְנִיעֵר מִקְצָת אֶלָּא דְּמִין בְּמִינוֹ בָּטֵל וְהַחֲתִיכָה הָרִאשׁוֹנָה אֲסוּרָה דְּשֶׁמָּא לֹא נִיעֵר וְנִזְהַר יָפֶה וְלֹא פָּלְטָה כְּלָל בַּאֲחֵרוֹ' אֶלָּא דִּלְעִנְיָן לֶאֱסוֹר אֲחֵרוֹת אָמַר הָכִי דְּאִי יֵשׁ בַּחֲתִיכָה לִיתֵּן טַעַם אוֹסֶרֶת אֶת הַשְּׁאָר שֶׁמָּא לֹא נִזְהַר וְנִיעֵר מִקְצָת כו' וְקָשֶׁה טוּבָא לְהַמְעַיֵּין בָּזֶה לְיַיֵּשֵׁב זה"ג: וְאַחַר הִתְבּוֹנְנוּת וְהָעִיּוּן יֵרָאֶה לִי דְּהָכִי גִּירְסַת הַסְּפָרִים שֶׁמֵּבִיא רַשְׁ"י כִּי יָדוּעַ הוּא מַחֲלוֹקֶת הַפּוֹסְקִים הָרָ"ן וְרִיטְבָ"א וְרַבִּים מֵהַפּוֹסְקִים סוֹבְרִים דלר"י אַף בְּלֹא נִיעֵר כְּלָל אוֹסֵר אֲחֵרוֹת בב"חדנ"נ וַהֲוָה גּוּף הָאִיסּוּר וּפוֹלֶטֶת בְּלֹא רוֹטֶב כְּדִין בְּשַׂר שְׁחוּטָה עִם נְבֵילָה חַמִּין כו' וּשְׁאָר פּוֹסְקִים סוֹבְרִים דְּאֵינוֹ כֵּן וכמ"ש מהרא"י בַּעַל תְּרוּמַת הַדֶּשֶׁן הוּבָא דְּבָרָיו בש"ד סי' נ"א וֶהֱבִיאוֹ אַחֲרוֹנִים דְּבָרָיו דְּאַף כְּשֶׁהֵן מְחֻבָּרִין יַחַד הֲוָה גּוּף הָאִיסּוּר וְאַף כְּשֶׁהֵן פּוֹלְטִין בְּיַחַד בָּשָׂר וְחָלָב פְּלִיטַת הַבָּשָׂר הֲוָה גּוּף אִיסּוּר וְלֹא בָּטֵל לר"י דְּמִין בְּמִינוֹ א"י בְּלֹא רוֹטֶב דְּאֵין פּוֹלֶטֶת כ"א מוֹהֵל בָּשָׂר וְלֹא חָלָב דְּדָבָר הַבָּלוּעַ אֵין יוצ' בְּלֹא רוֹטֶ' וַהֲוָה כְּבֶגֶד כִּלְאַיִם שֶׁחָתַךְ מִקְצָת שֶׁאֵין בּוֹ הַחוּט דְּשָׁרֵי וה"נ כֵּן יע"ש היט' וא"כ ה"נ אִיכָּא לְמֵימַר דְּהָכִי כתו' בַּסְּפָרִים דְּמַתְנֵי אִיפְּכָא נִרְאִין דִּבְרֵי ר"י כְּשֶׁנִּיעֵר לְבַסּוֹף דְּמִין בְּמִינוֹ לֹא בָּטֵל וְכֵיוָן דע"י רוֹט' פְּלִיטַת חָלָב וּבָשָׂר יַחַד וַהֲוָה פְּלִיטַת בָּשָׂר גּוּף הָאִיסּוּר וְאוֹסֵר כְּדִין מִין בְּמִינוֹ וד"ת בְּלֹא נִיעֵר כְּלָל דְּשָׁרֵי אֲחֵרִים דַּהֲוָה כְּאִלּוּ בָּא אֵלֶיהָ וְאָמַר שֶׁנִּחְתַּךְ קְצָת חֲתִיכָה שֶׁאֵין בָּהּ חָלָב וכמ"ש מהרא"י בט"ז וַהֲבָאתִיו בְּסָמוּךְ וּמֵיהוּ ר"י וְרַבָּנָן בְּתַרְתֵּי פְּלִיגִי בֵּין בְּנִיעֵר לְבַסּוֹף וּבֵין לֹא נִיעֵר כְּלָל דר"י אוֹסֵר וְכִסְבָרַת הָרָ"ן ז"ל וְרַבָּנָן אַף בְּנִיעֵר לְבַסּוֹף אֲפִילּוּ הָכֵי שָׁרֵי אֲחֵרוֹת דא"א לְסוֹחֲטוֹ מֻוָתָּר וְגַם אוֹתָהּ חֲתִיכָה שֶׁנֶּחְלַק הַטִּיפָּה וְכָל שֶׁכֵּן בְּלֹא נִיעֵר כְּלָל דְּאֵין אִיסּוּר אֶלָּא הֶחָלָב וְדָבָר בָּלוּעַ אֵין יוֹצֵא בְּלֹא רוֹטֶב וְרַבֵּינוּ הַקָּדוֹשׁ הִכְרִיעַ בְּלֹא נִיעֵר כְּלָל כְּרַבָּנָן דַּהֲוָה כְּאִלּוּ בָּא אֵלֶיהָ וְאָמַר שֶׁנֶּחְתַּךְ מֵחֲתִיכָה הַזֹּאת חֲתִיכָה שֶׁאֵין בָּהּ טַעַם חָלָב דְּדָבָר הַבָּלוּעַ אֵינוֹ יוֹצֵא בְּלֹא רוֹטֶב כמ"ש מהרא"י ז"ל בַּשְּׁעָרִים וּמָהַרְשָׁ"ל באו"ש סִימָן נ"א וּבְסִפְרוֹ פג"ה סִימָן מ"ה יע"ש וּבְנִיעֵר לְבַסּוֹף פָּסַק כר"י דְּאוֹסֵר כֵּוָן מִטַּעַם דע"י רוֹטֶב פּוֹלֶטֶת בָּשָׂר וְחָלָב יַחַד וכ"ז שֶׁהֵן מְעוֹרָבִין יַחַד חֲשִׁיב הַבָּשָׂר גּוּף הָאִיסּוּר כַּחֲתִיכַת נְבֵילָה וְנִמְצָא שָׁלֹשׁ מַחֲלוֹקֶת בַּדָּבָר לר"י

בְּלֹא נִיעֵר כְּלָל אָסוּר כִּסְבָרַת הָרָ"ן ז"ל וּלְרַבָּנָן אֶפְשָׁר לְסוֹחֲטוֹ אַף כ"ז שֶׁהוּא מְעוֹרָב אֵין
אִיסּוּר אֶלָּא הֶחָלָב וַהֲוָה מִין בְּאֵינוֹ מִינוֹ וּלְרַבִּי בְּנִיעֵר לְבַסּוֹף אָסוּר דכ"ז שֶׁהֵן מְעוֹרָבִין
יַחַד הֲוָה שָׁוְרְשׁוֹ שֶׁל אִיסּוּר וַהֲוָה מִין בְּמִינוֹ וּכְשֶׁלֹּא נִיעֵר א"כ אֵין חֵלֶב יוֹצֵא דַּהֲוָה בָּלוּעַ
וְהַמּוֹהֵל נִפְרַד מִמֶּנּוּ לְבָר וְלָא הֲוָה כְּגוּף הָאִיסּוּר דַּהֲוָה כְּבֶגֶד כִּלְאַיִם שֶׁנִּחְתַּךְ מִקְצָתוֹ מִמֶּנּוּ
דְּשָׁרֵי כמ"ש מהרא"י ז"ל וְזֶה שֶׁאָמַר וְאֶפְשָׁר לְסָוְחֲטוֹ עַצְמוֹ תַּנָּאֵי הִיא מִלַּת עַצְמוֹ לִכְאוֹרָה
מְיֻוָּתָר וּכְפִי מ"ש דר"ל דחנ"נ כ"ז שֶׁהֵן מְעוֹרָבִין יַחַד בְּנוֹדֵאי פְּלִיגִי ר"י וְרַבָּנָן אֶלָּא בְּאֶפְשָׁר
לְסוֹחֲטוֹ עַצְמוֹ בְּגוּף הַחֲתִיכָה יָבוֹא אִם אֵלֵיהוּ וְאָמַר שֶׁאֵין בָּהּ חָלָב וכה"ג בְּלֹא רוֹטֶב
דְּיָדְעִינַן אֲנַן נָמִי דְּאֵין חֵלֶב יוֹצֵא בְּלֹא רוֹטֶב אַפ"ה פְּלִיגִי תַּנָּאֵי דְּהַיְינוּ רַבִּי ור' יְהוּדָא מְשׁוּם
דְּאִיכָּא לְמֵימַר דחנ"נ הַיְינוּ בְּעוֹדָן מְחֻבָּרִין זֶה בָּזֶה דְּפוֹלְטִין בָּשָׂר וְחָלָב יַחַד משא"כ
בְּאֶפְשָׁר לִסְחוֹט מִמֶּנּוּ הָאִיסּוּר לְגַמְרֵי וּבְלֹא נִיעֵר כְּלָל וּכְדִכְתִיבְנָא אַפ"ה פְּלִיגִי בָּזֶה תַּנָּאֵי
וְדַע דִּלְגִ' זוֹ דְּלָא נִיחָא לְמֵימַר כדע' ר"י וְרַבָּנָן סָבְרִי אֶפְשָׁר לְסוֹחֲטוֹ אָסוּר ר"ל כ"ז שֶׁהֵן
מְחֻבָּרִין יַחַד וה"ה בְּנִסְחַט הֶיתֵּר לְחוּד כְּמוֹ בְּלֹא נִיעֵר כְּלָל אָסוּר כס' הָרָ"ן ז"ל וּפְלִיגִי
בְּמִין בְּמִינוֹ לר"י אוֹסֵר הַשְׁאָר וְאֵין תַּקָּנָה דְּמִין בְּמִינוֹ לֹא בָּטֵל וּלְרַבָּנָן אֵין אוֹסֵר הַשְׁאָר
עַד שֶׁתִּתֵּן הַחֲתִיכָה טַעַם בְּכֻלָּן דְּמִין בְּמִינוֹ בָּטֵל וְרַבִּי סוֹבֵר בְּנִיעֵר לְבַסּוֹף כר"י דְּמִין בְּמִינוֹ
לֹא בָּטֵל וּבְלֹא נִיעֵר כְּלָל הִכְרִיעַ כְּרַבָּנָן וְלָאו מִטַּעְמַיְיהוּ אֶלָּא מְשׁוּם דְּכֵינָן דְּאֵין דָּבָר בָּלוּעַ
יוֹצֵא בְּלֹא רוֹטֶב הֲוָה כְּאִלּוּ בָּא אֵלֵיהוּ וְאָמַר שֶׁאֵין בָּהּ טַעַם חָלָב כו' וּפְלִיג עַל רַבָּנָן נָמִי
כו' דְּמַשְׁמַע לְהַדְּ גִּירְסָא דְּרַבִּי מִטַּעְמָא דְּרַבָּנָן פָּסַק כַּוָּותָם וְלֹא לְהוֹצִיא דָּבָר חָדָשׁ דַּהֲוָה
כְּאִלּוּ נָחְתַּךְ וְעוֹד אֶפְשָׁר אֵין הָכִי נָמֵי וּפְלִיגִי הַיְינוּ רַבִּי וְרַבָּנָן וכמ"ש: אֲבָל רַשְׁ"י ז"ל לָא
נִיחָא לֵיהּ בְּכָךְ דְּמַשְׁמַע לֵיהּ הָא דְּאָמְרִינַן וְאֶפְשָׁר לְסוֹחֲטוֹ תַּנָּאֵי הִיא הַיְינוּ דְּמָצִינוּ פְּלוּגְתָּא
בְּהָא גּוּפָא נָמֵי ר"ל בְּאֵי מִין בְּמִינוֹ לֹא בָּטֵל אַפ"ה מָצִינוּ פְּלוּגְתָּא דְּתַנָּאֵי אִי אָמְרִינַן חנ"נ
וַהֲוָה מִין בְּמִינוֹ אוֹ לָאו וְכִדְפָרִיךְ נָמֵי וְאִי אֶפְשָׁר לְסוֹחֲטוֹ אָסוּר חָלָב אַמַּאי מֻוּתָּר חָלָב
נִבְּילָה הוּא מַשְׁמַע דְּאִי אֶפְשָׁר לְסוֹחֲטוֹ מֻוּתָּר אַף שֶׁהֵן מְעוֹרָבִין יַחַד לָאו גּוּף הָאִיסּוּר הוּא
אֶלָּא מֻחְמֶּמֶת חָלָב וה"ה לְהֶיפֶךְ כַּזַּיִת בָּשָׂר לְיוֹרָה דְּהָאִיסּוּר מְשׁוּם בָּשָׂר שֶׁבּוֹ וא"כ מַשְׁמַע
בְּהָא גּוּפָא הֲוָה פְּלוּגְתָּא וְזֶה לֹא נִמְצָא כְּלָל דְּאִיכָּא לְמֵימַר דכ"ע בְּאֶפְשָׁר לְסוֹחֲטוֹ כה"ג
אָסוּר דמ"מ הֲוָה גּוּף הָאִיסּוּר כ"ז שֶׁמְּעוֹרָבִין יַחַד וּמִין בְּמִינוֹ הוּא וּפְלִיגִי בְּמִין בְּמִינוֹ
וּכְדִכְתִיבְנָא וְזֶה שֶׁכָּתַב רַשְׁ"י דא"כ לְרַבָּנָן נָמֵי קַמָּיְיתָא אֲסוּרָה דְּהָא בָּלַע וְלֹא פָּלַט ר"ל
הֶחָלָב לֹא פָּלְטָה דְּאֵין דָּבָר בָּלוּעַ יוֹצֵא בְּלֹא רוֹטֶב וְאִם כֵּן אֶפְשָׁר דְּלָא אַיְירִי כְּלָל בְּאֶפְשָׁר
לְסוֹחֲטוֹ מִידֵּי וְעַיֵּין: וְדַע שְׁמָמָה שֶׁכָּתַב רַשְׁ"י לְעֵיל בד"ה שֶׁמָּא לֹא נִיעֵר תְּחִלָּה יָפֶה וְאַחַ"כ
פָּלְטָה כְּשֶׁנִּיעֵר בַּסּוֹף אֵין הֶכְרֵעַ מִלְּשׁוֹנוֹ דס"ל כְּשִׁיטַת הָרַשְׁבָּ"א ומהרא"י ז"ל בִּשְׁעָרִים
דִּלְעוֹלָם אֵימָא לָךְ דְּאַף בְּלֹא רוֹטֶב אוֹסֵר אֲחֵרוֹת דְּפוֹלְטָת מוֹהֵל וַהֲוָה גּוּף הָאִיסּוּר אֶלָּא
דְּקוּשְׁטָא קָאָמַר לְפִי מַה שֶׁאָמַר בְּנִיעֵר מִתְּחִלָּה וְעַד סוֹף אָסוּר לר"י מְשׁוּם שֶׁמָּא בַּתְּחִלָּה
לֹא נִיעֵר יָפֶה וּלְבַסּוֹף נִיעֵר יָפֶה ואה"נ דְּבְלֹא נִיעֵר כְּלָל אָסוּר לר"י וכס' הָרָ"ן ז"ל וְעַיֵּין
מ"ש בְּרַשְׁ"י לְעֵיל ד"ה אָמַר רַב יע"ש: וּמַה שֶּׁיֵּשׁ לְדַקְדֵּק עַל מ"ש מהרא"י ז"ל בַּשְׁעָרִים
בְּסִימָן נ"א מֵהָא דְּאָמַר וּמַה קָּסָבַר אִי קָסָבַר אֶפְשָׁר לְסָוְחֲטוֹ מֻוּתָּר כו' וְגַם מ"ש הָרַשְׁבָּ"א
דְּלָמָּ"ד אֶפְשָׁר לְסוֹחֲטוֹ מֻוּתָּר מ"מ אוֹתָהּ חֲתִיכָה נִשְׁאֶרֶת בְּאִיסּוּר מִטַּעַם כֵּיוָן דְּחָל שָׁם
אִיסּוּר עָלֶיהָ פ"א אֵינָהּ חוֹזֶרֶת לְהֵיוֹת מֻוּתָּר וְאַף בִּשְׁאָר אִיסּוּרִין פָּסַק כֵּן כַּמְבֹאָר בי"ד
בב"י ובש"ע סִימָן ק"ו ובש"ע לֹא הֵבִיא אֶלָּא טַעַם שֶׁאֵין הָאִיסּוּר נִפְלָט לְגַמְרֵי יע"ש אֵיךְ
יִתְיַישֵׁב סֵוגְיָא דהכ' דְּמַשְׁמַע לְרַבָּנָן אַף אוֹתָהּ חֲתִיכָה מֻוּתֶּרֶת אֵין לְהַאֲרִיךְ בְּכָאן וּבְחִדּוּשֵׁינוּ

לי"ד סִימָן ק"ה וק"ו וצ"ב אֲבָאֵר בְּאוֹרֶךְ בעז"ה וְעַיֵּין במ"מ פ"ט ובלח"מ שָׁם: מַתְנִי' הַכְּחָל קוֹרְעוֹ וּמוֹצִיא חֶלְבּוֹ לֹא קָרָעוֹ אֵינוֹ עוֹבֵר עָלָיו הַלֵּב קוֹרְעוֹ וּמוֹצִיא דָּמוֹ לֹא קָרָעוֹ אֵינוֹ עוֹבֵר עָלָיו.

מִפְּנֵי שֶׁיֵּשׁ בְּכָאן שִׁיטוֹת רַבּוֹת וְעִנְיָנִים עֲמֻקִים עַד מְאוֹד רָאִיתִי לִכְתּוֹב כָּאן בְּקִיצּוּר מֻוְכָּלָג וְאַיְ"ה בְּחִדּוּשֵׁינוּ לי"ד בְּסִימָן צ' אֲבָאֵר בְּאוֹרֶךְ: וְהִנֵּה אוֹמְרָם הַכְּחָל קוֹרְעוֹ כו' לְלִישָׁנָא קַמָּא דר' דְּאֵינוֹ עוֹבֵר עָלָיו וּמֻוָּתָר ע"כ מַתְנִי' דְּיָנָא קָאָמַר אֵיךְ יִתְנַהֵג בַּכְּחָל לְצָלִי וְקָאָמַר קוֹדֶם צְלָיָתוֹ צָרִיךְ שֶׁיְּקָרֲעֶנּוּ שְׁתֵּי וָעֶרֶב אוֹ בַּחֲדָא סַגִּי וּמִיהוּ הָא וַדַּאי דְּטָחְיֵי' בַּכּוֹתֶל לֹא צָרִיךְ ומש"ה לֹא הִזְכִּיר בְּמַתְנִיתִין אֶלָּא קוֹרְעוֹ לְחוּד וּלְצָלִי אַיְיֵרִי לֹא קָרָעוֹ קוֹדֶם צְלָיָתוֹ אֵינוֹ עוֹבֵר בְּבִישּׁוּלוֹ וְגַם מֻוָּתָר לֶאֱכֹל אַחַ"כ הַכְּחָל וְאִי בָּעֵינַן קְרִיעָה אַחַ"כ אוֹ לָאו יִתְבָּאֵר לְקַמָּן בַּגְּמָרָא אַיְ"ה וּלְלִישָׁנָא בָּתְרָא דְּאֵינוֹ עוֹבֵר עָלָיו וְאָסוּר יֵשׁ לְפָרֵשׁ גַּם כֵּן דְּכְחָל קוֹרְעוֹ הַיְינוּ גַּם כֵּן קוֹדֶם צְלָיָתוֹ וע' מ"ש בגמ' בְּאוֹרֶךְ בעז"ה בָּזֶה: ובפירש"י ד"ה הַלֵּב קוֹרְעוֹ כו' לִהְיוֹת בְּכָרֵת כו' אֲבָל בִּבְהֵמָה חיי' כו' לֵב דְּשִׁיעַ עכ"ל מ"ש אֵינוֹ עוֹבֵר עָלָיו לִהְיוֹת בְּכָרֵת אֵינוֹ מְדֻיָּקְדָּק דְּלָאו נָמֵי לֵית בֵּיהּ כֵּיוָן דְּמַיְירֵי בְּלֵב עוֹף דְּלֵית בֵּיהּ כַּזַּיִת וְרַשְׁ"י בְּעַצְמוֹ כָּתַב ע"ב בד"ה מִיעְבָּר הוּא דְּלָא עָבַר לְלִקּוּת דְּלֵית בֵּיהּ כְּזַיִת כו' הֲרֵי בְּהֶדְיָא דַּאֲפִי' לְמַלְקוּת מַיְירֵי מַתְנִי' דְּאֵינוֹ עוֹבֵר עָלָיו וְכֵן כָּתַב שָׁם אַחַר כָּךְ אִיסּוּרָא אִיכָּא דַּחֲצִי שִׁיעוּר אָסוּר מ"ה עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ הֲרֵי דְּלָאו לֵיכָּא בְּדַם הָעוֹף דְּלֵיכָּא כַּזַּיִת כ"א אִיסּוּרָא לְחוּד דַּחֲצִי שִׁיעוּר ולר"י מ"ה ולר"ל מִדְּרַבָּנָן כְּדִין חֲצִי שִׁיעוּר לְדִידֵי' בכ"מ וּכְבָר הָיָה מָקוֹם אִתִּי לְיַיֵּשׁ' זֹאת וְהוּא בְּהֶקְדֵּם הַקְדָּמָה אַחַת דְּאַף בְּלֵב עוֹף אֵין בְּדָמוֹ כַּזַּיִת מ"מ בְּהִצְטָרֵף דָּם הַבָּלוּעַ בִּבְשָׂרוֹ עִם דָּם הַמְכֻנָּס יִהְיֶה כַּזַּיִת כְּמוֹ שֶׁאָבַאֵר אַחַ"כ אַיְ"ה וְכֵינָן שֶׁכֵּן נֹאמַר וַדַּאי בְּבִישּׁוּל אִם נִמְלַח צַד הַחִיצוֹן בְּלֵב וְלֹא קָרָעוֹ קוֹדֶם מְלִיחָה וּמְמֵילָא דְּלָא נִמְלַח אֶלָּא צַד הַחִיצוֹן לְחוּד בָּזֶה אֵין עוֹבֵר עָלָיו לְהַתְחִי' כָּרֵת אִם אָכְלוּ כָּךְ שֶׁאֵין בְּדָמוֹ הַמְכֻנָּס בְּלֵב עוֹף כַּזַּיִת כִּדְאָמַר בִּכְרִיתוּת כ"ב א' אֲבָל מַלְקוּת אִית בֵּיהּ כֵּיוָן דְּעִם דָּם הַמְּבֻלָּע בִּבְשָׂרוֹ אִית כַּזַּיִת וְאַל תִּתְמַהּ ע"ז שֶׁהֲרֵי הר' אוֹמֵר כֵּן באו"ה כְּלָל ט"ו דִּין ד' כ' וְז"ל וְאִם נִתְבַּשֵּׁל צָרִיךְ ס' נֶגֶד כָּל הַלֵּב אֲפִילּוּ נִמְלַח מִשּׁוּם דְּלָא קָרָעוֹ וְלֹא נִמְלַח בִּפְנִים וַאֲנַן קיי"ל דְּבָעֵי מְלִיחָה מב' צְדָדִים עכ"ל וּסְבִירָא לֵיהּ דְּלֵב שֶׁיֵּשׁ לוֹ ג' חֲלָלִים צָרִיךְ לְמִלּוֹחַ מב' צְדָדִים ע' בי"ד סי' ס"ט ס"ד וע' בַּשָּׁ"ךְ סִימָן ע"ב שֶׁהֵבִיא דִּבְרֵי או"ה הַנַּ"ל יע"ש ובי"ד אֶכְתּוֹן' בָּזֶה וְנֶאֱמַר כִּי רַשְׁ"י ז"ל סוֹבֵר כֵּן כמ"ש או"ה בְּשֵׁם סָמ"ק וְכֵינָן שֶׁכֵּן בְּבִישּׁוּל וַדַּאי דְּנָפִיק דַּם הַלֵּב מִמְּקוֹמוֹ וְחָזַר אֵלָיו וַהֲוָה דַּם אֲבָרִים שֶׁפֵּירַשׁ ומש"ה כָּרֵת אֵין בּוֹ אֲבָל מַלְקוּת אִיכָּא דִּבְכֻלָּהּ אִיכָּא כַּזַּיִת ר"ל דָּם הַבָּלוּעַ בַּבָּשָׂר וּמִן דָּם הַכָּנוּס אַף בָּעוֹף יֵשׁ כַּזַּיִת משא"כ לְקַמָּן דְּמוּקִי לְלִישָׁנָא קַמָּא דר' מַיְירֵי מַתְנִי' בְּצָלִי וּלְכָךְ וַדַּאי כָּל דָּם שֶׁבְּדָפְנוֹתָיו יוֹצְאִין ע"י אֵשׁ אֶלָּא שֶׁדַּם הַכָּנוּס אֵין אֵשׁ שׁוֹאֵב וא"כ לֵיכָּא כַּזַּיִת וּמַלְקוּת ג"כ אֵין וַהֲוָה חֲצִי שִׁיעוּר וְאֵין בּוֹ אֶלָּא אִיסּוּרָא משא"כ לר' נַחְמָן לְקַמָּן דְּמוֹקֵי מַתְנִי' בְּבִישּׁוּל וא"כ כָּרֵת הוּא דְּאֵין בּוֹ הָא מַלְקוּת אִית בֵּיהּ אֶפְשָׁר לִפְעָמִים לִשִׁיטַת רַשְׁ"י דְּדָם שֶׁבִּיְשָׁלוֹ אָסוּר וְלוֹקִין עָלָיו וְכָרֵת נָמֵי אִית בְּדַם לֵב בְּהֵמָה כְּמוֹ שֶׁאָבַאֵר בַּתּוֹסָפוֹת ד"ה הַלֵּב אֶלָּא שְׁמָמָה שֶׁכָּתַב רַשְׁ"י שֶׁבְּשָׂרוֹ אֵינוֹ נֶאֱסָר דְּלֵב שִׁיעַ וְאֵינוֹ בּוֹלֵעַ א"כ בְּוַדַּאי אֵין בְּלֵב עוֹף מַלְקוּת דְּאִי נִפְלַט לַחוּץ דָּם הַבָּלוּעַ בִּבְשָׂרוֹ אֵין מַבְלִיעַ עוֹד דְּשִׁיעֵי ג"כ בְּחוּץ דאל"כ אַמַּאי לֹא נֶאֱסַר בְּשָׂרוֹ כו' וְאִי דְּלָא פָּלַט לַחוּץ הֲוָה דָּם אֲבָרִים שֶׁלֹּא פי' דְּשָׂרֵי וְאִי

ס"ל דפי' מְמָקוֹם לְמָקוֹם הָוָה כפי' לַחוּץ וְאָסוּר וע' בי"ד סִימָן ס"ט ופר"ח וְשָׁם אֲבָאֵר א"כ אַפַּתִּי אַמַּאי לֹא נֶאֱסַר הַלֵּב.

וְדוֹחֵק לוֹמַר דְּלִצְדָדִין הוּא דְכָרֵת אֵין בּוֹ הָא מַלְקוּת יֵשׁ בְּבִישּׁוּל לְרַב נַחְמָן דְּמוּקִי בְּבִישּׁוּל כו' וְאַמַּ"כ כָּתַב לְדִינָא אַלִּיבָּא דְרַב חִזְקִיָּ' לְמַתְנִי' בְּצָלִי וְהָא בִּישּׁוּל צָלִי הוּא כְּדִכְתִיב וַיְבַשְּׁלוּ אֶת הַפֶּסַח ומש"ה לֹא נֶאֱסַר הַלֵּב דְּשִׁיעַ ר"ל דְּלָא תִּקְשֶׁה בְּדַם בע' לֹא שַׁיָּיךְ כְּבוֹלְעוֹ כ"פ מש"ה אָמַר שָׁאנֵי לֵב דְּשִׁיעַ כְּמוֹ שֶׁאֲבָאֵר בְּתוֹסָפוֹת ד"ה הַלֵּב דְּדוֹחֵק הוּא וְאֶפְשָׁר לוֹמַר הָא דְּכָתַב אֵינוֹ עוֹבֵר בְּכָרֵת מִלְּתָא פְּסִיקָא נָקִיט דְּמַלְקוּת לְרַב נַחְמָן אִית בֵּיהּ כמ"ש וַהֲדַר כָּתְבוּ דְּלִדִינָא דְּרַב הַלֵּב אֵינוֹ נֶאֱסָר וע' מ"ש הַתּוֹסָפוֹת ד"ה הַלֵּב יע"ש: וּבְתוֹסָפוֹת ד"ה הַלֵּב קוֹרְעוֹ כו' דָּם שֶׁבִּשְּׁלוֹ אע"ע כו' דכ"ע אע"ע בֵּין חַי וּמְבֻשָּׁל עכ"ל מ"ש דְּבַהַקּוֹמֵץ אָמְרִינַן דָּם שֶׁבִּשְּׁלוֹ אֵינוֹ עוֹבֵר עָלָיו מ"מ אִיכָּא לְמֵימַר אִיסּוּר תּוֹרָה מִיהָא אִית בַּיִת אוֹ מַלְקוּת ג"כ וְכָכָר יֵשׁ מִי שֶׁסּוֹבֵר כֵּן אֶלָּא לְרַשּׁ"יא לְפָרֵשׁ כֵּן שֶׁכָּתַב דְּכָרֵת נָמֵי יֵשׁ בּוֹ וּלְיַיְשֵׁב שִׁיטַת רַשּׁ"י וְהוּא ג"כ שִׁיטַת הר"מ זַ"ל בהל' מ"א פ"ו דָּם שֶׁבִּישְּׁלוֹ חַיָּיב כָּרֵת וע' בלח"מ מ"ש בְּשֵׁם מלנ"ח דְּחֻלִּין מְקֻדָּשִׁים לָא גָּמְרִינַן וּבְקָדָשִׁים הוּא דְּאֵין בּוֹ כָּרֵת וּמַלְקוּת בְּבִישּׁוּלוֹ אֲבָל בְּחֻלִּין לֹא וע' במ"מ שָׁם וע' בְּרִיטְבָ"א וּבָרַשְׁבָּ"א כָּאן ובי"ד סִימָן ס"ט: בא"ד.

מַה שפי' בַּקּוּנְטְרֵס דְּהַלֵּב חֵלֶק וְאֵינוֹ בּוֹלֵעַ כו' אֲבָל לְמַאי דְּמַסִּיק כְּבוֹלְעוֹ כ"פ כו' עכ"ל וְהִנֵּה אֶפְשָׁר דְּגַם דשי' רַשּׁ"י כֵּן דִּבְבִישּׁוּל אֵין לְהָקֵל אֶלָּא בְּצָלִי דַּוְוקָא ומ"ש אִם לֹא קָרָעוֹ לְאַחַר בִּישּׁוּלוֹ כו' וּבְשָׁרוֹ אֵין נֶאֱסָר הַאי בִּישּׁוּל צָלִי הוּא דְּהָכִי מְפָרֵשׁ לָהּ לַבָּרַיְיתָא לְקַמָּן הַלֵּב קוֹרְעוֹ לְאַחַר בִּישּׁוּלוֹ וּבִפְסָחִים לְמַאי דְּבָעֵי לוֹמַר כְּבוֹלְעוֹ כ"פ וּמַיְיתֵי רֵאשׁ' מִבָּרַיְיתָא דְּקוֹרְעוֹ לְאַחַר בִּישּׁוּלוֹ ע"כ הַיְינוּ צָלִי וא"כ הֵכִין הוּא לְרַשּׁ"י זַ"ל דְּמִסְתָּמָא, אַלִּיבָּא דְּהִלְכְתָא אֲמָרָהּ וּמַיְירֵי מַתְנִי' בְּצָלִי לְלִישָׁנָא קַמָּא דר' כְּמוֹ שֶׁאֲבָאֵר לְקַמָּן אַיָּ"ה ומ"ש רַשּׁ"י דְּלֵב שִׁיעַ וְאֵינוֹ בּוֹלֵעַ מִשּׁוּם דְּסָבִירָא לֵיהּ זַ"ל דְּבָדָם בע' לֹא שַׁיָּיךְ ככ"פ וְדַם בשב' כָּנוּס הוּא בְּתוֹךְ חֲלָלוֹ וּלְהָכִי הֲוָצְרַךְ לְטַעְמָא דְּשִׁיעַ וּבְצָלִי וְלֹא בִּישּׁוּל ע' בש"ד סִימָן כ"ח במ"ש ע"ש וּמְבִיאוֹ הַשָּׁ"ךְ וּשְׁאָר אַחֲרוֹנִים בְּסִימָן ע"ב יע"ש אֶלָּא שֶׁרַשּׁ"י בִּפְסָחִים רֵישׁ כֵּיצַד צוֹלִין ע"ב כת' בד"ה דְּשִׁיעַ וְלֹא בָּלַע וַאֲפִילּוּ בִּקְדֵירָה נָמֵי שָׁרֵי כֵּן כת' שָׁם בפי' וּמַה שֶּׁיֵּשׁ לְהַקְשׁוֹת אַהָא דְּאָמַר הָאֵם ככ"פ וְהָא בְּדַם בע' לֹא שַׁיָּיךְ ככ"פ וע"כ טַעְמָא דְּלֵב מִשּׁוּם שְׁעִיָּתוֹ י"ל וַאֲבָאֵר בי"ד סי' ע"ב וע' פר"ח שָׁם: (ע"ב) גְּמָרָא אָמַר רַב זֵירָא אָמַר רַב אִינוֹ עוֹבֵר עָלָיו וּמֻוָתָּר אֶכְתּוֹב שִׁיטַת רַשּׁ"י זַ"ל וְיֵשׁ כְּפִי הַנִּרְאֶה בְּשִׁיטָתוֹ שָׁלֹשׁ פֵּירוּשִׁי' וּמִתְּחִלָּ' אֶכְתּוֹן' דֶּרֶךְ כְּלָל וְאַחַ"כ אֲפָרֵשׁ אַחַת אֶל אַחַת.

הִנֵּה רַשּׁ"י זַ"ל כת' בד"ה אָמַר ר' כו' וְהַאי כֵּינָן דְּמֻבְלָע וְלֹא פי' אֲפִילּוּ אִיסּוּר דְּרַבָּנָן לֵיכָּא מַשְׁמַע בְּהֶדָ' דְּלִצְלִי אַיְירִי דִּבְקְדֵירָה הֲרֵי פָּלַט וְחָזַר וְנִבְלָע בּוֹ וְאָסוּר בְּלֹא קְרִיעָה ובד"ה קָרֵע.

לִי כַּחַל קוֹדֶם שֶׁתִּצְלֶנּוּ כו' אַלְמָא דַּוְוקָא בְּצָלִי דְּאִי בְּמֻבְלָשׁ טְחִיי' בְּכוֹתֶל נָמֵי בָּעֵינַן ובד"ה הָא קמ"ל דְּלִפְּי שֶׁהֶחָלָב כו' לֹא חָזַר אֵלָיו וְזֶה בְּצָלִי הוּא וְלֹא בְּבִישּׁוּל אֲפִילּוּ לְבַדּוֹ וְכֵן כת' שָׁם דְּבִישְּׁלוֹ הַיְינוּ צָלִי כו' וקי"א ב' ד"ה קִפְּי כו' כת' וְהִלְכוֹת כָּחָל כְּבָר לָמַדְנוּ לְמַעְלָה לְצָלִי בָּעֵי קְרִיעָ' ש"ו וְאִם לֹא קָרָעוֹ מֻוָתָּר כל"ק וְלִקְדֵירָה קוֹרְעוֹ ש"ו וְטָחֵי בַּכּוֹתֶל עכ"ל ובג"ה צ"ו ע"ב אר"נ כָּחָל בס' וּכְחָל מִן הַמְּנָיָן וּכְחָל אֲסִיר יע"ש וְעַתָּה אֲבָאֵר הִנֵּה הַמְּעַיְּין

בטי"ד סי' צ' יִרְאֶה לְהֶדְיָא דְּשִׁיטַת רַשְׁ"י הוּא כְּדִּ דְּלְצָלֵי בָּעֵי תְּחִלָּה קְרִיעָה ש"ו בְּלֹא טָחֵי' בְּכוֹתֶל וְדִיעֲבַד מֻוָתָּר בְּלֹא קְרִיעָה כְּלָל וְלִקְדֵרָה בִּישׁוּל לְבַד צָרִיךְ קְרִיעָה ש"ו וְטָחֵי' בַּכּוֹתֶל וְאִם חָסֵר א' מֵהֶן אָסוּר אַף דִּיעֲבַד אִם לֹא שָׁיֵשׁ ס' בַּמַּיִם אָז הַכֹּל שָׁרֵי וְעִם בָּשָׂר אַחֵר הַכְּחָל אָסוּר וּבָשָׂר מֻוָתָּר ומ"מ לְכַתְּחִלָּה לְבַשְּׁלוֹ עִם בָּשָׂר לָא מְהַנֵּי הג' תְּנָאִים הַיְינוּ קְרִיעָה ש"ו וְטָחוֹ בַּכּוֹתֶל וְעַיֵּין פְּרִישָׁה שָׁם וְעַתָּה אֲבָאֵר דל"ק דְּרַב סוֹבֵר דְּמַתְנִי' לְצָלֵי מַיְירֵי לֹא קָרָעוֹ אוֹנוֹ עוֹבֵר עָלָיו וּמֻוָתָּר כפירש"י כֵּיוָן דְּלָא יָצָא החל' לְחוּץ וְלֹא גָּזְרוּ בְּחָלָב שְׁחוּטָה בה"ג וְאַיְידֵי דְּסֵיפָא בְּלֵב דְּאֵינוֹ עוֹבֵר וְאָסוּר מִיהָא לפירש"י מ"ה כְּדִין חֲצִי שִׁיעוּר בְּלֵב עוֹף שֶׁאֵין בּוֹ כְּזַיִת אוֹ מִדְּרַבָּנָן לְאַחַר בִּישׁוּלוֹ תָּנֵי רִישָׁא הָכִי הֲרֵי אַתָּה רוֹאֶה בקי' לְשִׁיטַת רַשְׁ"י צְלָיָיתוֹ אֵין צָרִיךְ קְרִיעָה כְּלָל.

אֶלָּא מֻוָתָּר כָּךְ וע' בְּתוֹסְפוֹת ד"ה כַּחַל כו' דְּאִי דְּבָעֵינַן אַחַ"כ קְרִיעָה אֶלָּא. שֶׁלֹּא נֶאֱסַר בְּכָךְ וּמְהַנֵּי לֵיהּ קְרִיעָה א"כ מַה פָּרִיךְ.

מַמַּתְנִי' אֵינוֹ עוֹבֵר וְאָסוּר אה"נ דְּאִיסּוּרָא אִיכָּא כ"ז שֶׁלֹּא קְרָעוֹ אַחַ"כ כְּמוֹ בְּלֵב וְרַב דְּאָמַר מֻוָתָּר לְאַחַר קְרִיעָה אֶלָּא ע"כ דְּרַב דְּאָמַר מֻוָתָּר הַיְינוּ דא"ל קְרִיעָה כְּלָל אַחַ"כ וְהַטַּעַם כמ"ש הַתּוֹסָפוֹת ד"ה כְּחָל דִּבְחֵי שָׁיֵשׁ הַרְבֵּה חל' צָרִיךְ קְרִיעָה וְלֹא בְּבִישּׁוּל שֶׁנִּצְטַמֵּק וּפָלַט נָמֵי קְצָת יע"ש וּמִינָּן' נָמֵי הָא דְּתַנְיָא הַכְּחָל קוֹרְעוֹ בְּצָלֵי מַיְירֵי כו' ומש"ה לֹא.

הַזְכִּיר טחי' בַּכּוֹתֶל וְכֵן אַמַּתְנִי' לֹא הִזְכִּיר טחי' בַּכּוֹתֶל ומש"ה פָּרִיךְ לָוָה רַב מַמַּתְנִי' וְלָא מוֹקְמִי' בְּבִישּׁוּל דא"כ אַמַּאי, לֹא הִזְכִּיר טחי' וּתְנַן קוֹרְעוֹ לְחוּד ש"מ בְּצָלֵי אַיְירֵי וע' מ"ש בְּתוֹסָפוֹת ד"ה הָא אִיסּוּרָא אִיכָּא לֹא קָרָעוֹ אֵינוֹ עוֹבֵר עָלָיו וּמֻוָתָּר כְּמוֹ בְּמַתְנִי' וּבְלֵב הוּא דְּבָעֵי קְרִיעָה וְלֹא בַּכְּחָל מִשּׁוּם דְּפָלַט קְצָת כמ"ש הַתּוֹסָפוֹת דִּבְחֵי הוּא דְּבָעֵי קְרִיעָה כמ"ש הַתּוֹסָפוֹת ד"ה הָא כְּחָל כו' וְתַנְיָא כל"ק דר' כַּחַל בַּחֲלָבָה מֻוָתָּר וּבְצָלֵי אַיְירֵי שָׁם וּבְלֹא קְרִיעָה כְּלָל וְדוֹמְיָא דְּהָכִי בְּקִיבָה בְּלֹא קְרִיעָה שֶׁהֶחָלָ' בְּתוֹכָהּ אָסוּר וּכְמוֹ וַיְבַשְּׁלוּ אֶת הַפֶּסַח כֵּיצַד קוֹרְעוֹ לָאו אַמַּתְנִי' קָאֵי אֶלָּא לַקְּדֵרָה וַאֲפִ' לְבַדּוֹ אָמַר ר' יְהוּדָא בג' תְּנָאֵי קְרִיעָה ש"ו וְטָחֵי' בְּכוֹתֶל וּמַשְׁמַע בְּחָסֵר א' מֵאֵלּוּ אָסוּר בְּדִיעֲבַד עַד שֶׁיְּהֵא ס' וְהַהוּא דג"ה דְּכְחָל מִן הַמְּנָיָן בְּחָסֵר א' מֵהֶן וּכְחָל אָסוּר כו' וְעִם בָּשָׂר אַחֵר אַף בג' תְּנָאִים אֵלּוּ אָסוּר לְכַתְּחִלָּה וְלֹא נִתְפָּרֵשׁ טַעְמָא מַאי וְעַיֵּין בִּפְרִישָׁה סִימָן צ' ס"ק ה' דְּאַף שכת' מ"ש טַעְמָא לֹא כָּתַב מִפְּנֵי מָה אֲסָרוּהָ בְּקִדֵּרָה עִם בָּשָׂר, וְיֵשׁ לְפָרֵשׁ טַעְמָא דְּנוֹדַאי בְּקְרִיעָה ש"ו וְטָחֵי' בְּכוֹתֶל יֵשׁ ס' נֶגֶד מְעַט חל' הַנִּשְׁאָר בּוֹ ומ"מ עִם בָּשָׂר אַחֵר הֲוָה כִּמְבַטֵּל אִיסּוּר לְכַתְּחִלָּ' שֶׁהַבָּשָׂר נִכְנָס בְּתוֹךְ הַכְּחָל וְדוֹחֵק.

וְהָא דְּאָמַר לְשַׁמָּעֵי' קָרַע לִי וְאֵיכוֹל בְּלֹא טחי' בְּכוֹתֶל דְּלְצָלֵי לֹא צָרִיךְ לְכַתְּחִלָּה אֶלָּא קש"ו ור"א לָא פְּלִיג אדר' יְהוּדָא כו' ור' נַחְמָן סוֹבֵר לְצָלֵי לָא בָּעֵי כְּלָל אַף שְׁתֵּי לְחוּד וּמַתְנִי' לִקְדֵרָה לֹא קָרָעוֹ אֵינוֹ עוֹבֵר עָלָיו וְאָסוּר לִקְדֵרָה ומ"ש רַשְׁ"י כל"ב הַיְינוּ בפי' הַמַּתְנִי' וכמ"ש הַתּוֹסָפוֹת ד"ה הַהוּא לִקְדֵרָה אִתְּמַר וְגַם הַכְּחָל קוֹרְעוֹ לִקְדֵרָה מַיְירֵי וְלֵב הוּא דְּסַגִּי בְּקְרִיעָה כו' דְּשִׁיעַ כו' אֲפִילּוּ בְּבִישּׁוּל כמ"ש רַשְׁ"י בִּפְסָחִים וַהֲבִיאוֹתִיו לְעֵיל וּבָרַיְיתָא דְּקָתָנֵי כַּחַל שֶׁבִּישְּׁלוֹ מַיְירֵי לְצָלֵי וַאֲפִילּוּ לְכַתְּחִלָּה אֶלָּא אַיְידֵי כו' ומ"ש רַשְׁ"י ד"ה הַהוּא לִקְדֵרָה וּבָרַיְיתָא מוּקִי לְצָלֵי הַיְינוּ בָּרַיְיתָא כַּחַל שֶׁבִּשְּׁלוֹ מֻוָתָּר וְלָא יָדַעְנָא מַאי רְבוּתָא דר"נ דכ"ע מוּקִי לָהּ בְּצָלֵי לְשִׁיטַת רַשְׁ"י וּכְדִכְתִיבְנָא.

וליב מַחְמִיר אליק דר' אוֹ אֶפְשָׁר לוֹמַר דר' יְהוּדָא כְּיצַד קוֹרְעוֹ אַמַּתְנִי' קָאֵי וּמוּקִי לְמַתְנִי' בְּבִיאשׁוּל בְּקַדֵּירָה כר"נ אֶלָּא דְּנִרְאֶה לוֹמַר טְפֵי דר' יְהוּדָא כל"ק וְאַלִּיבָּא דְּהִלְכְתָא כְּמוֹ שֶׁכָּתַב נִמְצָא לְשִׁיטַת רַשְׁ"י הֲלָכָה כְּלִישָׁנָא קַמָּא וכר' יְהוּדָא וּכְרַב אֱלִיעֶזֶר נָמֵי הִלְכְתָא לְבַד מר"נ דְּלִית הִלְכְתָא וּלְצָלִי לְכַתְּחִלָּה קש"ו וְדִיעֲבַד מֻוָתָּר בְּלֹא קְרִיעָה כְּלָל וְהַיְינוּ מַתְנִי' וכל"ק וּבָרַיְיתָא דְּכָתָל שֶׁבִּישְׁלוֹ בְּצָלִי מֻוָתָּר דִּיעֲבַד וְכֵן כַּחַל קָרָעוֹ מֻוָתָּר כו' זֶהוּ פי' א' בְּשִׁיטַת רַשְׁ"י זַ"ל: הפי' הב' הוּא כָּךְ לְצָלִי אוֹ שְׁתִי אוֹ עֵרֶב סַגִּי וְהוּא שי' פר"ח בְּסִימָן צ' ס"ק א' וְגַם רנ"ש במ"ש בש"ד סִימָן כ"ט מ"ש עַל הַגָּהוֹת הַמַּתְחֶלֶת בכ"ה יע"ש וְהַמְעַיֵּין בְּרַשְׁ"י ד"ה הָא קמ"ל כָּתַב בְּהֶדְיָא אוֹ שְׁתִי אוֹ עֵרֶב כו' ומ"ש וְלָא בָּעֵי ש"ו אֶלָּא לְקַדֵּירָה ר"ל ש"ו עִם טְחִיֵּה בְּכוֹתֶל כו' אֶלָּא שֶׁרָאִיתִי לרנ"ש במ"ש שכת' בש"ד ד"ה וְעִם שְׁאַר בָּשָׂר דש"ד סוֹבֵר לְרַשְׁ"י אִם קָרָעוֹ ש"ו אַף בְּלֹא טחי' בַּכּוֹתֶל שָׁרֵי דִּיעֲבַד עִם בָּשָׂר אַחֵר יע"ש אַף בְּלֹא טחי' בְּכוֹתֶל זֶה דְּלָא כְּדַעַת הַטּוּר לְרַשְׁ"י דְּאִם קש"ו וְלֹא טָחֵי בַּכּוֹתֶל אַף לְבַדּוֹ צָרִיךְ ס' כו' וכ"ש עִם בָּשָׂר אַחֵר דְּהַכְתָּל נִשְׁאָר לְעוֹלָם בְּאִיסּוּרוֹ וְהַהִיא דג"ה כַּחַל מִן הַמְּנָיָן וּכְתָל אָסוּר הֵכִין הוּא כְּמוֹ שֶׁאֲבָאֵר לְקַמָּן אַיָּ"ה ולפ"ז מ"ש בש"ד שָׁם וְאִם לֹא קָרָעוֹ ש"ו וְטָחוֹ בַּכּוֹתֶל אַף דִּיעֲבַד אָסוּר הַיְינוּ שֶׁלֹּא קָרָעוֹ כְּלָל אֲבָל בְּחָסֵר א' מֵהֶן שֶׁלֹּא טָחוֹ בְּכוֹתֶל שָׁרֵי דִּיעֲבַד' אַף אִם בָּשָׂר אַחֵר כלל' דְּמִלְּתָא' לפי' זֶה לְרַשְׁ"י לְצָלִי לְכַתְּחִלָּה קש"ו אוֹ אֶפְשָׁר שְׁתִי אוֹ עֵרֶב וְדִיעֲבַד מֻוָתָּר אַף בְּלֹא קְרִיעָ' כְּלָל וְלִקְדִיר' לְכַתְּחִלָּ' אַף בְּלֹא בָּשָׂר צָרִיךְ לְכַתְּחִלָּה ג' תְּנָאִי' וּבְחָסֵר א' מֵהֶן דְּהַיְינוּ טחי' בַּכּוֹתֶל שָׁרֵי דִּיעֲבַד' וה"ה עִם בָּשָׂר אַחֵר דְּיָנָא הָכִי דְּשָׁרֵי דִּיעֲבַד' בְּלֹא טחי' בַּכּוֹתֶל וְהַהִיא דג"ה כַּחַל מִן הַמְּנָיָן וּכְתָל אָסוּר וַדַּאי עִם בָּשָׂר אַחֵר מַיְירֵי אַף לְפֵירוּשׁ הָרִאשׁוֹן שֶׁכָּתַבְנוּ אֶלָּא דְּלְפֵירוּשׁ רִאשׁוֹן אַף בקש"ו וְטָחוֹ בַּכּוֹתֶל אָסוּר עִם בָּשָׂר אַחֵר לְכַתְּחִלָּה וְדִיעֲבַד לֹא יִתָּכֵן דְּאָסוּר וּלְפֵירוּשׁ שֵׁנִי מֻוָתָּר לְכַתְּחִלָּה בְּקָרִיעָה ש"ו וְטָחִי' בְּכוֹתֶל עִם בָּשָׂר אַחֵר אֶלָּא דא"א לְהַעֲמִיד זֶה הַפֵּירוּשׁ בְּרַשְׁ"י חֲדָא דא"כ אַמַּאי לֹא פירש"י בדר"א דְּאָמַר לְשַׁמְּעִיהּ קְרַע לִי וַאֲנָא אֵיכוֹל בְּצָלִי וְאַמַּאי לֹא פי' בְּבִיאשׁוּל וְקָרַע לִי אַחַ"כ וּמִיהוּ ז"א דְּקָרַע לִי מַשְׁמַע לְכַתְּחִלָּה קוֹדֶם צְלִיָּה וּבִיאשׁוּל ע"כ טְחִיֵּה בְּכוֹתֶל בָּעִינַן וּמִיהוּ מֵהָא קַשְׁיָא לִי דְּמִנָּלַן לְרַשְׁ"י דִּיעֲבַד מֻוָתָּר בְּלֹא טְחִיֵּה בְּכוֹתֶל בְּקְרִיעָה ש"ו: הפי' הג' דְּרַב יְהוּדָא ור"א פְּלִיגִי אַהֲדָדֵי דִּלְרַב יְהוּדָא ג"כ מַיְירֵי בְּצָלִי וְכֵיצַד קוֹרְעוֹ אַמַּתְנִי' קָאֵי וּבָעֵי קש"ו וְטְחִיֵּה בְּכוֹתֶל וּמַתְנִי' קוֹרְעוֹ וה"ה טְחִיָּה בְּכוֹתֶל בָּעִינַן ור"א דְּאָמַר לְשַׁמְּעִיהּ קְרַע וַאֲנָא אֵיכוֹל פְּלִיג אַדְּרַב יְהוּדָא דְּסוֹבֵר דקש"ו לֹא בָּעִינַן כְּלָל לְצָלִי וע' בְּפָרִישָׁה ס"ק ט' שֶׁכָּתַב כֵּן לְתֶרֶץ דִּבְרֵי הָרַשְׁבָּ"א בְּחִדּוּשָׁיו ועי' בפר"ח סי' א' ס"ק ט' שֶׁכָּתַב לְרַשְׁ"י פְּלִיגִי אָמוֹרָאֵי לְרַב יְהוּדָא אַף בְּצָלִי בָּעִינַן קש"ו וְטְחִיָּה ולר"א כו' יע"ש וְזֶה כְּדַעַת פְּרִישָׁה שֶׁסּוֹבֵר דר"א פְּלִיג אדר"י ור"י אַמַּתְנִי' קָאֵי וְאֵין לְהַקְשׁוֹת לְשִׁיטָה זוֹ מְנָא לֵיהּ לְרַשְׁ"י זַ"ל דלר"א בִּשְׁתִי לְחוּד סַגִּי אֵימָא קש"ו בָּעִינַן וְהָא קמ"ל דְּלָא בָּעִינַן טְחִיֵּה בְּכוֹתֶל בִּשְׁלָמָא לפי' או"ב א"ש דר"א לְקַדֵּירָ' אַיְירִי וּלְצָלִי לָא בָּעִינַן אֶלָּא קְרִיעָה כְּבַמַּתְנִי' פָּרִיךְ שַׁפִּיר וּמְשַׁנֵּי הָא קמ"ל דִּשְׁתֵּי לְחוּד סַגִּי משא"כ לְשִׁיטָה זוֹ קָשֶׁה מַאי פָּרִיךְ וּמַאי מְשַׁנֵּי וכפירש"י דִּשְׁתֵּי לְחוּד סַגִּי אֵימָא דְּלְאַפּוֹקֵי מֵרַב יְהוּדָא אָתֵי דְּאָמַר' טְחִיָּה בְּכוֹתֶל וְהוּא אָמַר דְּקְרִיעָה לְחוּד סַגִּי וְאֶפְשָׁר דְּקָרַע לִי מַשְׁמַע לִי' לְרַשְׁ"י דְּבִשְׁתֵּי לְחוּד סַגִּי יע"ש וְאֵין דְּבָרָיו מַרְאִין כָּךְ בד"ה הָא קמ"ל וְהַהִיא מֵיתְרָא דר"נ כַּחַל בס' וּמִן הַמְּנָיָן וּכְתָל עַצְמוֹ מַיְירֵי עִם בָּשָׂר כמ"ש רַשְׁ"י שָׁם בג"ה דְּבְלֹא בָּשָׂר אַחֵר אִם יֵשׁ ס' במי' עִם הַכְּתָל מֻוָתָּר גַּ"כ כַּחַל דַּהֲוָה כְּמוֹ צָלִי דְּשָׁרֵינַן לָהּ בְּלֹא קְרִיעָה

כְּלָל לְרַב נָאֶמָן הָכִי דְּאָמַר זוּטְרִי לָהּ כַּחֲלִי וּבְלֹא קְרִיעָה כְּלָל וּמְשׁוּם דְּחָלָב נִפְלַט וְנוֹפֵל לָאָרֶץ וּמַה שֶּׁבְּתוֹכוֹ כ"ז שֶׁלֹּא פִּי' שָׁרִי וא"כ ר"נ דאמ' הָתָם כַּחַל מִן הַמְּנָיָן וְאָמַר עֲלָהּ הָתָם וּכְחָל אָסוּר מַשְׁמַע דר"כ פּוֹדֶה בָּזֶה ע"כ עִם בָּשָׂר אַחֵר דְּאִי בְּלֹא בָּשָׂר כַּחַל שָׁרֵי דְּמַה שפי' מִתְבַּטֵּל בס' וְעִם כַּחַל וּמַה שֶּׁבְּתוֹכוֹ שָׁרֵי כְּמוֹ צָלִיאֶלָא עִם בָּשָׂר אַחֵר וְהַבָּשָׂר נוֹתֵן טַעַם לְתוֹכוֹ דְּמַה שֶּׁנִּכְנַס לִכְחַל חָלוּק בפ"ע וּבְכַחַל אֵין ס' נֶגֶד כָּל הַתַּבְשִׁיל וּלְכָךְ כַּחַל עַצְמוֹ אָסוּר וְאִי לֵיכָּא ס' אַף לְבַדּוֹ אָסוּר וּמַיְירִי בְּלֹא קְרִיעָה כְּלָל דְּלְרַב נַחְמָן אֵין חִילּוּק בֵּין הַלְּשׁוֹנוֹ' דְּכוּלְּהוּ לִישָׁנֵי מַשְׁמַע דְּלֹא בָּעִינַן כְּלָל כו': אֲבָל מָהַרְשָׁ"א פי' דל"ק ול"ב דְּרַב בְּהָכִי פְּלִיגִי דל"ק לְצָלִי צָרִיךְ קש"ו לְכַתְּחִלָּה ול"ב מֵיקֵל דל"צ כְּלָל וְזֶה כְּרַב נַחְמָן מַמָּשׁ וּמַתְנִי' אֵינוֹ עוֹבֵר וְאָסוּר לְקַדֵּירָה וּמַיְירְתִי רְאָיָה מַתְנִי' כְּפִי פְּשׁוּטוֹ וְתַנְיָא כל"ק לְפוּם מַה דס"ד דְּלָא הֲוָה יָדַע דְּבִשְׁלוֹ לְכַתְּחִלָּה וְאַיְידֵי דְּמַשְׁנֵי לְרַב נַחְמָן ולה"ק תַּנְיָא כל"ק דְּרַב דַּוְקָא דִּיעֲבַד וְלֹא לְכַתְּחִלָּה וּבְצָלִי אַיְירִי וְאַפִּ"ה לְכַתְּחִלָּה צָרִיךְ קְרִיעָה וְהַיְינוּ כל"ק דְּרַב דְּצָלִי בָּעֵי קְרִיעָה לְכַתְּחִלָּה וְהָא דְּמַיְירְתִי רְאָיָה מִמַּתְנִי' ה"ק מִיעְבָּר הוּא דְּלָא עָבַר הָא אִיסּוּרָא אִיכָּא וע"כ בְּבִישּׁוּל אַיְירִי וא"כ בְּצָלִי אֵין רְאָיָה וְכֵן מֵהָא דְּאָמַר כְּחָל קוֹרְעוֹ כו' וְאִלּוּ כְּחָל לָא בָּעֵי קְרִיעָה וע"כ בְּצָלִי דְּבִישּׁוּל אָסוּר וא"כ בִּישּׁוּל דְּהַיְינוּ צְלִיָּה אַפִּ"ה צָרִיךְ לְכַתְּחִלָּה קְרִיעָה וּמְשַׁנֵּי דְּלָמָא לֵב הוּא דְּסָגֵי בִּקְרִיעָה וְלֹא כַּחַל וּמַיְירִי בְּבִישּׁוּל אֲבָל צָלִי אַף לְכַתְּחִלָּה א"צ קְרִיעָה כְּלָל אֶלָּא דְּקַשְׁיָא לִי מַה סַּיַּעְתָּא מַיְירְתִי לל"ק מֵהָא דְּתַנְיָא כַּחַל שֶׁבִּשְׁלוֹ מֻתָּר דִּיעֲבַד וע"כ בְּצָלִי אַיְירִי וְאַפִּ"ה דַּוְקָא דִּיעֲבַד דְּלָמָא אה"נ ול"ק ול"ב בְּהָא פְּלִיגִי דל"ק לֵיהּ דְּמַתְנִי' בְּצָלִי מַיְירִי ומש"ה דַּאי אֵינוֹ עוֹבֵר עָלָיו וּמֻתָּר דִּיעֲבַד וּלְכַתְּחִלָּה בָּעֵינַן קְרִיעָה ש"ו וּדְיוֹ בְּכָךְ וּלְבִישּׁוּל צָרִיךְ קְרִיעָ' ש"ו וְטַחְיֵהּ בְּכוּתָל לְרַב יְהוּדָ' אָמַר דְּכֵיצַד קוֹרְעוֹ הַיְינוּ לְבִישּׁוּל ול"ב אָמַר אֵינוֹ עוֹבֵר וְאָסוּר וע"כ לְקַדֵּירָה דְּלְצָלִי כ"ע מוֹדִים דְּשָׁרֵי דִּיעֲבַד אֶלָּא דְּלִישָׁנָא דְּאֵינוֹ עוֹבֵר דָּיְיקִי לב' וע"כ לְקַדֵּירָה וְאַפִּ"ה תְּנַן הַכְּחָל קוֹרְעוֹ וְלֹא תְּנַן טַחְיֵהּ בְּכוּתָל ש"מ דְּלָא בָּעֵינַן טַחְיֵהּ בַּכּוּתָל לְבִישּׁוּל וכר"נ דְּמוּקִי לְמַתְנִי בְּבִישּׁוּל וא"כ מַה סַּיַּעְתָּא מַיְירְתִי כל"ק וּמַה מַיְירְתִי כְּחָל שֶׁבִּישְׁלוֹ מֻתָּר דְּלְמָא לְצָלִי מַיְירִי ומש"ה דַּוְקָא דִּיעֲבַד וְלֹא לְכַתְּחִלָּה וּלְקַדֵּירָה לְכַתְּחִלָּה סָגֵי בקש"ו בְּלֹא טַחְיֵהּ בְּכוּתָל וְדִיעֲבַד אָסוּר בְּלֹא קש"ו וּלְצָלִי מֻתָּר דִּיעֲבַד: וְדַע דְּרַב נַחְמָן דְּלָצָלִי לָא בָּעֵינַן קְרִיעָה כְּלָל לְכַתְּחִלָּה וּמַתְנִי' לְקַדֵּירָה סְבִירָא לֵיהּ ג"כ דְּלָא בָּעֵינַן טַחְיֵהּ בְּכוּתָל וּפְלִיג אַדְּרַב יְהוּדָא דר"י מוּקִי לְמַתְנִי' בְּצָלִי וְאִיהוּ מוּקִי לְקַדֵּירָה וְכֵינָן דְּלֹא הֲוָזְכַּר טַחְיֵהּ ש"מ דְּלָא בָּעֵינַן ומש"ה פָּרִיךְ לֵיהּ שַׁפִּיר מְמַתְנִי' מִיעַבַּר הוּא דְּלָא הָא כו' דְּאִי בְּבִישּׁוּל סְבִירָא לְהוּ לְעֵיל דְּבָעֵינַן טַחְיֵהּ בְּכוּתָל דְּאַבַּתִּי לָא הֲוָה יָדַע מֵהָא דר"נ כְּלָל כמ"ש מָהַרְשָׁ"א ז"ל וּבֶאֱמֶת מָצִינוּ לוֹמַר דְּמוֹקֵי מַתְנִי' לְבִישּׁוּל וכמ"ש ועמ"ש בתו' ד"ה הָא אִיסּוּרָא שֶׁהִקְשׁוּ דְּלְמָא מַיְירִי בְּבִישּׁוּל: בד"ה ד"ה אֵינוֹ עוֹבֵר עָלָיו וּמֻתָּר כו' ומ"ש בַּסְּפָרִים בג"ה כַּחַל עצמ' אָסוּר הֵיכָא דְּלָא קָרְעֵי' וּבִישֵּׁל בַּהֲדֵי בָּשָׂר ל"ג לֵיהּ דְּאַף לְבַדּוֹ אָסוּר עכ"ל אֲבָל לר"ת לְקַמָּן ד"ה הַהוּא לְקַדֵּירָה גָּרְסִינַן שַׁפִּיר בְּלֹא בָּשָׂר הֲוָה כְּמוֹ צָלִי לְשִׁיטָתֵיהּ כְּמוֹ שֶׁאָבָאר וְשָׁרֵי דִּיעֲבַד בְּלֹא קְרִיעָה כְּלָל וְדַוְקָא בַּהֲדֵי בָּשָׂר צָרִיךְ ס' וּכְחָל אָסוּר דְּטַעַם הַבָּשָׂר אַחֵר נִכְנַס בַּכְּחָל וְנֶאֱסַר משא"כ בְּלֹא בָּשָׂר אַחֵר א"צ ס' וּכְחָל עַצְמוֹ שָׁרֵי דְּלָא נִשְׁתַּנָּה טַעְמוֹ כְּלָל כְּמוֹ שֶׁהָיָה וְאַף שֶׁהָיָה הֶחָלָב לַחוּץ וְנִבְלַע בּוֹ אֵין קְפִידָא לר"ת אֲבָל לְרַשְׁ"י אַף בְּלֹא בָּשָׂר צָרִיךְ ס' דְּבְאֵין ס' הַתַּבְשִׁיל וּכְחָל אָסוּר וְיֵשׁ ס' הַכְּחָל ג"כ שָׁרֵי דְּמַה שֶּׁנִּפְלַט לַחוּץ נִתְבַּטֵּל וּמַה שֶּׁלֹּא פִּי' לַחוּץ הֲוָה כְּמוֹ צָלִי דכ"ז שֶׁלֹּא פִּי' שָׁרֵי

וְעִם בָּשָׂר אַחֵר בִּישׁ ס' הַבָּשָׂר שָׁרִי וּכְחָל אסו' דְּטַעַם בָּשָׂר נִכְנַס בַּכְּחָל וְלָא דָּמֵי לְצָלִי דהכ' נִיתַּן לִכְחֹל טַעַם בָּשָׂר אַחֵר ובג"ה מַיְירֵי שֶׁיֵּשׁ בָּשָׂר אַחֵר עִם הַכְּחָל ומ"ש הַתּוֹסָ' שֶׁיֵּשׁ בְּמַיִם ס' לָאו דַּוְקָא הוּא אֶלָּא ה"ה עִם הַכְּחָל אַפִּ"ה כַּחַל מֻוָתָּר וְכֵן כָּתַב הַטּוּר בְּהֶדְיָא וְטַעְמָא דְּמַה דְּנָפִיק וְנֶחֱלַק וְנִתְבַּטֵּל וְאַף אִם נִבְלַע בַּכְּחָל יֵשׁ ס' נָגֵד הַמּוּעָט הַהוּא וּמַה דְּלָא נָפִיק הֲוָה כְּמוֹ צָלִי ומ"ש אֲבָל בַּהֲדֵי בָּשָׂר אָסוּר ר"ל בָּשָׂר אַחֵר נִכְנַס בַּכְּחָל וְאוֹסְרוֹ דְּלָא דָּמֵי לִכְחֹל עַצְמוֹ עִם חֵלֶב שֶׁלּוֹ וְאֵין שְׁאֵר בָּשָׂר מְסַיְּעַ לְבַטֵּל דְּחָלוּק לְעַצְמוֹ כְּמוֹ לְעִיל ק"ח ע"ב חֵלֶב נְבֵילָה הוּא יע"ש: בא"ד וְכֵן יֵשׁ סְפָרִים דְּגָרְסִי כְּחָל שֶׁבִּשְׁלוֹ בַּחֲלָבוֹ מֻוָתָּר הֵיכָא דְּבִישְׁלוֹ לְחוּדֵיהּ בְּלֹא בָּשָׂר וְיֵשׁ לְהַעֲמִידוֹ לְפִירוֹ' הקו' בְּיֵשׁ בַּמַּיִם ס' עכ"ל וְאַפִּ"ה מַיְיתֵי שַׁפִּיר סַיְּעָתָא לל"ק דְּרַב דִּבְצָלִי מֻוָתָּר דִּיעֲבַד בְּלֹא קְרִיעָה כְּלָל דְּאִי אָסוּר אַמַּאי שָׁרֵי בְּיֵשׁ בַּמַּיִם ס' נְהִי דְּהַמַּיִם וְהַתַּבְשִׁיל מֻוָתָּרִים דְּמַה שְׁיּוֹצֵא מִכַּחַל מִתְבַּטֵּל בְּשִׁשִּׁים מ"מ כַּחַל עַצְמוֹ אַמַּאי מֻוָתָּר דְּבָלוּעַ מבב"ח שֶׁל עַצְמוֹ אֶלָּא ש"מ כ"ז שֶׁלֹּא פי' שָׁרֵי וּפְשִׁיטָא בְּצָלִי יֵשׁ לְהַתִּיר וְזֶה כל"ק דְּרַב לֹא קָרָעוֹ מֻוָתָּר וְרָאִיתִי לְמהר"מ מִלּוּבְלִין דְּבָרִים אֲשֶׁר לֹא הֲבִינוֹתִי כְּלָל וְזֶה לְשׁוֹנוֹ וְאֵין לְהַקְשׁוֹת דא"כ מַה מַּיְיתֵי רָאָיָה לל"ק דְּרַב דִּלְמָא בְּיֵשׁ ס' דא"כ כָּל אִיסּוּרִים נָמֵי וְעוֹד דא"כ קֵיבָה אַמַּאי אָסוּרָה וּלְפִי סְפָרִים דְּגָרְסִי בִּישְׁלוּ לְחוּדֵיהּ כ' לָא אָתָא לוֹמַר אֶלָּא לְדַיֵּיק הָא עִם בָּשָׂר אַחֵר אָסוּר כו' עכ"ל דְּבָרִים זָרִים וְתִמְהֵי לְדַעְתִּי דְּאַפְּתִי קֵיבָה אַמַּאי אָסוּרָה אֶלָּא הַטַּעַם פָּשׁוּט קֵיבָה אָסוּרָה אַף שֶׁיֵּשׁ ס' בְּלֹא קֵיבָה דְּהֶחָלָב שֶׁבְּתוֹכָהּ הַקֵּיבָה אֵין מְסַיְּעַ לוֹ הַתַּבְשִׁיל שֶׁבַּקְּדֵירָה וְצָרִיךְ בְּקֵיבָה גּוּפָא ס' נָגֵד הֶחָלָב כְּמוֹ לְעִיל ח"ב נְבֵילָה דְּלָא מְסַיְּעַ שְׁאָר דְּבָרִים לַחֲתִיכָה דְּהוּא חֵלֶק לְעַצְמוֹ וְלֹא מִטַּעַם אִיסּוּר דְּרַבָּנָן אָתֵינַן עֲלֵיהּ כִּמְבֹאָר לְהֶדְיָא בְּהָא דְּחֵלֶב נְבֵילָה כמ"ש התו' שָׁם דִּמְדַקְדֵּק ר"ש דְּצָרִיךְ ב' פְּעָמִים ס' וְעַיֵּין בָּךְ"ן וְרִיטְבָ"א שָׁם ומש"ה אַשְׁמְעִינַן בַּכְּחָל, דְּשָׁנֵי מִשְּׁאָר אִיסּוּרִים וְאַף כַּחַל עַצְמוֹ מֻוָתָּר בְּלֹא בָּשָׂר אַחֵר דְּמַה שֶּׁנִּפְלַט לַחוּץ מִתְבַּטֵּל וּמַה שֶּׁנִּשְׁאַר לֹא גָּזְרוּ כ"ז שֶׁלֹּא פי' דְּחֵלֶב שְׁחִיטָה דְּרַבָּנָן הוּא וְלֹא גָּזְרוּ כְּמוֹ בִּצְלִיָּה: וְדַע דִּלְפִי מ"ש ר"ת לְקַמָּן דל"ב סוֹבֵר בֵּין בְּלֹא בָּשָׂר אוֹ עִם בָּשָׂר אָסוּר דִּיעֲבַד בְּלֹא קְרָעוֹ כְּלָל וְהָא לְךָ שִׁיטַת ר"ת בְּקִיצּוּר בד"ה הַהוּא לַקְּדֵירָה דִּלְקַדֵּירָה עִם בָּשָׂר צָרִיךְ לְכַתְּחִלָּה קש"ו וְטַחֲיַהּ בְּכוֹתֶל וּלְחוּדֵי' וּלְצָלִי שָׁוִין וּבָעֵינַן קש"ו בְּלֹא טַחֲיַהּ בַּכּוֹתֶל וּלְכַתְּחִלָּה וּמַתְנִי' מַיְירֵי בְּבִישּׁוּל בְּכָל גַּוְונֵי וְקָאָמַר קוֹרְעוֹ כ"א כְּדִינוֹ עִם בָּשָׂר ש"ו וְטַחֲיַהּ וּלְחוּדֵיהּ לֹא הי' ש"ו לל"ק אֵינוֹ עוֹבֵר וּמֻוָתָּר וּלל"ב אָסוּר וּמַיְיתֵי סַיְּעָתָא כל"ק כַּחֲלִי שֶׁבִּשְׁלוֹ בְּחֶלְבּוֹ וּמַיְירֵי בְּלֹא קְרִיעָה דְּוֻמְיָא דְּקֵיבָה ס' וְאַפִּ"ה מֻוָתָּר וְזֶה כל"ק.

וּמַה קּוֹשְׁיָא דִּלְמָא בְּיֵשׁ ס' בַּמַּיִם נָגֵד הַחֵלֶב עִם הַכְּחָל אוֹ בְּלֹא כַּחַל דמש"ה כַּחַל שָׁרֵי דְּמַה שֶּׁיָּצָא מִתְבַּטֵּל וּמַה שֶּׁלֹּא פי' לֹא גָּזְרוּ בחל' שְׁחִיטָה ול"ב דְּאוֹסֵר בְּלֹא קְרִיעָ' כְּלָל לְחוּדֵי' בְּאֵין ס' דְּחוֹזֵר וְנִבְלָע וְכֵן בְּצִלּוֹ לְשִׁיטַת ר"ת דְּלָא אָמְרִינַן שָׁרִיק אֶלָּא בְּדָם וְלֹא בְּשְׁאָר אִיסּוּרִין וּמְשׁוּם הָכִי חֵלֶב הַנִּבְלָע נִפְלָט וְנוֹפֵל עָלָיו מִבַּחוּץ וּמְשׁוּם הָכִי אָסוּר בְּלֹא קְרָעוּ ש"ו וְאֵין לוֹמַר שע"ז כָּתַב מהר"מ מִלּוּבְלִין זַ"ל דְּבָרָיו דא"כ מַאי מַיְיתֵי רָאָיָה לל"ק דִּלְמָא בְּיֵשׁ ס' הַיְינוּ לר"ת וּכְדִכְתִיבְנָא דא"כ לֹא תי' מַאי אִירְיָא כַּחַל כָּל אִיסּוּרִין נָמֵי דִּלְמָא אָתָא לְאַשְׁמְעִינַן דְּלָא נַיְמָא אַף מַה שֶּׁלֹּא פָּלַט לַחוּץ אָסוּר דְּבָזֶה לֹא שַׁיָּיךְ בִּיטּוּל בס' כמש"ל קמ"ל דְּלֹא גַּם שְׁאָר דְּבָרָיו צ"ע דְּמַה קַּשְׁיָא לֵיהּ מִקֵּיבָה גַּם מַה שֶּׁסְּיֵּים וּלְפִי גִּירְסַת הַסְּפָרִים וּלְדַעְתִּי לר"ת לֵיתָא לְהַהִּ גִּירְסָא דא"כ לָא הֲוָה מַיְיתֵי סַיְּעָתָא לל"ק דְּרַב כמ"ש בְּסָמוּךְ בְּאוֹפָן שֶׁדִּבְרֵי מהר"מ זָרִים וּתְמוּהִים לְדַעְתִּי וְלֹא זָכִיתִי לְהָבִין אוֹתָם וְאַיְ"ה

בי"ד אֲבָאֵר מִזֶּה בְּאוֹרֶךְ בעזה"י בָּזֶה: ובד"ה הָא אִיסּוּרָא אִיכָּא וא"ת וְאוֹקְמִי' בְּבִישׁוּל לַפֵּ"ה עכ"ל אֲבָל לפיר"ת א"ש כמ"ש לְעֵיל אֵינוֹ עוֹבֵר וּמֻתָּר כ"א כְּדִינוֹ וּפָרִיךְ שַׁפִּיר מַמַּתְנִי' דְּסָתָמָא קָתָנֵי וּמִיהוּ לַפֵּ"ה הָיָה אֶפְשָׁר לוֹמַר מִדְּתָנֵי קוֹרְעוֹ וְלָא קָתָנֵי טָחֵי בְּכוֹתֶל ש"מ לְצָלִי אַיְירִי ור"נ פְּלִיג אדר"י בְּתָרָתִי וְסוֹבֵר לִקְדֵרָה לָא בָּעֵינַן טְחִיזָה כֵּיוָן דְּמוּקִי לְמַתְנִי' בְּהָכִי וּלְצָלִי אֲפִילּוּ לְכַתְּחִלָּה לֹא.

בָּעֵינַן ש"ו דְּלָא כר"א ור"י דְּאִינְהוּ לָא פְּלִיגִי אַהֲדָדֵי כמ"ש לְעֵיל בְּאוֹרֶךְ וּפָרִיךְ לל"ק אַלִּיבָּא דְּהִלְכְתָא דקיי"ל דִּלְבִישׁוּל בָּעֵינַן טְחִיזָה בְּכוֹתֶל כר"י אוֹ דְּלָא הֲוָה יָדַע מֵהָא דר"נ כְּלָל וְעַיֵּין בְּמָהַרְשָׁ"א שֶׁכָּתַב ג"כ דְּהָא דְּתַנְיָא כל"ק הַיְינוּ דְּלָא יָדַע מִבָּרַיְיתָא שֶׁבִּישְׁלוֹ דְּיֵעָבֵד ע' בַּתּוֹסָ' ד"ה הַהִיא לַקְּדֵרָה וה"ה דְּלָא יָדַע מר"נ אֲבָל הַתּוֹסָ' לָא נִיחָא לְהוּ בְּכָךְ דְּמִסְתָּמָא ר"נ לָא פְּלִיג בְּהָא אדר"י ומַתְנִיתִין בְּיִשּׁוּל וְהָזְכִּיר קוֹרְעוֹ וְהַיְינוּ כְּדִינוֹ עִם טְחִיזָה בְּכוֹתֶל וְהֻוקְשָׁה לָהֶם שַׁפִּיר: וּבְרַשְׁ"י ד"ה דִּלְמָא מש"ה לָא תָּנֵי לֵיהּ דִּלְרַב סַגִּי בְּקְרִיעָה לְאַחַר בְּיִשּׁוּל מִשּׁוּם דְּבִשְׁעַ' בְּיִשּׁוּל לָא בָּלַע דְּשִׁיעַ עכ"ל י"ל לְפִי מַה דְּדָחֵי לָהּ נָמֵי בְּצָלִי מַיְירֵי וּלְרַב סַגִּי בְּקְרִיעָה אכ"פ אוֹ דְּשִׁיעַ וְרַשְׁ"י קוּשְׁטָא קָאָמַר דְּבֶאֱמֶת קַיְימָא הַאי סְבָרָא דְּשִׁיעַ אוֹ דְּמוּקִי לָהּ בְּבִישּׁוּל נָמֵי וְאַפְּ"ה לֵב סַגִּי בְּקְרִיעָה דְּשִׁיעַ דִּלְפִי ה"א מוּקִי בְּצָלִי דֵּומְיָא דְּרִישָׁא כַּחַל קוֹרְעוֹ דְּמַיְירֵי לְצָלִי שָׁרֵי דְּיֵעָבֵד אַחַ"כ בְּלֹא קְרִיעָה וְדָחֵי לָהּ דְּאֶפְשָׁר דְּמַיְירֵי בְּבִישּׁוּל נָמֵי וְלָא תִּפְשׁוֹט מִינֵּיהּ כְּלָל וְלָא תִּקְשֵׁי אֵינוֹ עוֹבֵר עָלָיו וּמֻתָּר וְעַיֵּין בְּתוֹסָפוֹת ד"ה לֵב כו' יע"ש בָּזֶה: ובד"ה קָרֵע לִי כְּחָל קוֹדֶם שֶׁתִּצְלֶנּוּ כו' עכ"ל מִדְּלָא פֵּירֵשׁ בְּבִישּׁוּל מַיְירֵי יְרֵאָה נָמֵי דְּרַשְׁ"י סוֹבֵר דְּלֵיכָּא מַאן דְּשָׁרֵי בְּבִישּׁוּל לְחוּדֵיהּ בְּלֹא קְרִיעָה ש"ו וְטָחֵי בְּכוֹתֶל וְלָא פְּלִיג שׁוּם מ"ד אר"י דְּאִי ר"נ מוּקִי לְמַתְנִי' בְּבִישּׁוּל וּפְלִיג אר"י וְלֵית לֵיהּ טְחִיזָה בְּכוֹתֶל א"כ דִּלְמָא ר"א נָמֵי הָכִי סְבִירָא לֵיהּ אֶלָּא ש"מ דס"ל וְז"ל דְּלֵיכָּא מַאן דְּפָלִיגִי אר"י וְעַיֵּין בתו' ד"ה הָא אִיסּוּרָא ובמ"ש שָׁם: וּבְתוֹסָ' ד"ה זַוִּיקוּ פִּי' בְּעָרוּךְ כְּמוֹ זִיקִים מְלֵאִים וְדָמֵי לַעֵ"ז אַרְמַאי זַוְּקֻנִי עכ"ל הַיְינוּ לר"ת לְקַמָּן ד"ה הַהוּא דְּבִשְׁמַעְתִּין אַיְירִי לְקַדֵּרָה ור"נ לַקְּדֵרָה בְּלֹא בָּשָׂר קָאָמַר וּקְרִיעָה קָצָת הָיָה אֶלָּא שֶׁלֹּא הָיָה ש"ו וְסוֹבֵר דִּלְכַתְּחִלָּה מֻתָּר בְּכָךְ ועמ"ש לְקַמָּן לְשִׁיטַת ר"ת ז"ל: בד"ה הַהוּא לְקַדֵּרָה וְאֵין זֶה דּוֹחֵק דִּכְתִיב וַיְבַשְּׁלוּ הַפֶּסַח עכ"ל וה"ה לְמַאי דְּבָעֵי לוֹמַר לל"ק לְרַב דְּמַיְירֵי סְיֵיעְתָּא כָּחָל קוֹרְעוֹ וְלֵב קוֹרְעוֹ בְּצָלִי אַף דְּתָנֵי לְאַחַר בְּיִשּׁוּלוֹ הַיְינוּ צָלִי דֵּומְיָא דְּכָחָל דְּמַיְירֵי לְצָלִי אֲבָל לָמָּה דְּדָחֵי אֶפְשָׁר בְּבִישּׁוּל: בא"ד ור"ת פי' הָא דְּצָרִיךְ קש"ו וְטָחֵיזֶה לְקַדֵּרָה הַיְינוּ עִם בָּשָׂר אֲבָל בְּלֹא בָּשָׂר אוֹ צָלִי צָרִיךְ קְרִיעָה קָצָת עכ"ל ר"ל דְּגִירְסַת ר"ת הוּא בְּהָא דְּאָמַר ר"א לְשַׁמָּעַי' קְרַע וְאֵיכוֹל הָא קמ"ל דְּלָא בָּעֵינַן קש"ו וְטָחֵי בְּכוֹתֶל אֶלָּא לְקַדֵּרָה וְעַיֵּין מהר"מ ז"ל מ"ש בְּדַבּוּר זֶה יע"ש א"כ דְּגִירְסַת ר"ת כָּךְ הָיָה ע"כ ר"א דְּאָמַר הָכִי סוֹבֵר בְּבִישּׁוּלוּלְחוּדֵיהּ בְּקְרִיעָה קָצָת שָׁרֵי בְּלֹא טְחִיזֶה בְּכוֹתֶל דְּלִקְדֵרָה מַשְׁמַע דַּוְקָא בַּהֲדֵי בָּשָׂר עו' דאל"ה הֲוָה לוֹמַר הַהִיא בִּישּׁוּל ור"א לְצָלִי אֶלָּא ש"מ לְחוּדֵיהּ שָׁרֵי בְּלֹא טְחִיזָה וְלֹא ש"ו אֶלָּא קְרִיעָה קָצָת וּכְבָר כָּתַבְנוּ לְעֵיל שִׁיטַת ר"ת וְעַכְשָׁיו אָכְתּוֹב עוֹד בְּקִיצּוּר שי' ר"ת ז"ל דִּלְחוּדֵיהּ וְצָלִי דִּינָן שָׁוִין דְּגַם צָלִי חוֹזֵר וְנִבְלָע דְּבִשְׁאָר אִיסּוּרִין בְּדַם שָׁרִיק כו' וּקְרִיעָה קָצָת בְּלֹא ש"ו וְטִחְיזֶה סַגִּי לְכַתְּחִלָּה וְדִיעֲבַד שָׁרֵי בְּלֹא קְרִיעָה כְּלָל וּבִישְּׁלוּ עִם בָּשָׂר לְכַתְּחִלָּה קש"ו וְטָחֵי בְּכוֹתֶל וְדִיעֲבַד שָׁרֵי בְּלֹא טְחִיזָה בַּכּוֹתֶל וקש"ו מִיהָא בָּעֵינַן מֵהַהִיא דג"ה כַּחַל בס' וּכְחָל אָסוּר מַיְירֵי בכה"ג בְּלֹא קְרִיעָ' וְאֶפְשָׁר דְּיֵעָבֵד שָׁרֵי בִּשְׁתֵּי לְחוּד ול"ק מוּקִי לְמַתְנִי' הָכִי כַּחַל קוֹרְעוֹ אוֹ לְחוּדֵיהּ אוֹ עִם בָּשָׂר וּכְחָל כְּדִינוֹ

לֹא קָרְעוּ כַּחַל כְּדִינוֹ אֵינוֹ עוֹבֵר וּמֻתָּר דִּיעֲבַד וּפָרִיךְ מִמַּתְנִי' אֵינוֹ עוֹבֵר הָא אִיסּוּרָא אִיכָּא דְּאֵין לוֹמַר דְּלָא קָרְעוּ כְּלָל וּלְבִישֵׁל עִם בָּשָׂר אָסַר דִּיעֲבַד דְּמִסְתָּמָא תְּנַן אַף לְחוּדֵיהּ וּמַיְירֵי סַיְּיעְתָּא כַּחַל שֶׁבִּישְׁלוּ כו' וּמַיְירֵי בִּבְיִשּׁוּל' בְּקֻדֵּירָה וְלֵב קוֹרְעוֹ לְאַחַר בִּשּׁוּלוֹ מְשׁוּם דְּשִׁיעַ אַף בְּקֻדֵּירָה וּכְחָל לְחוּדֵיהּ לֹא צָרִיךְ קְרִיעָה אוֹ עִם בָּשָׂר לֹא צָרִיךְ טְחִיזָה בְּכוֹתֶל וְדִיעֲבַד שָׁרֵי וּמְסִיק דְּלְמָא לֵב הוּא דְּסָגֵי בְּקְרִיעָה כו' וְאֶפְשָׁר דְּמַיְירֵי בְּצָלִי וְאה"נ דְּהַמַּקְשֶׁה הָיָה סוֹבֵר דְּמַיְירֵי בְּצָלִי דַּוְקָא ומש"ה לֵב סָגֵי בְּקְרִיעָה לפיר"ת דְּשִׁיעַ לֹא קָאֵי בְּמִסְקָנָא בְּכִיצַד צוֹלִין אֶלָּא ככ"פ וְזֶה לֹא שַׁיָּךְ בְּקֻדֵּירָה וּמַיְיתֵי סַיְּיעְתָּא דְּלְצָלִי וּבִישּׁוּל לְחוּדֵיהּ כַּהֲדָדֵי נִינְהוּ דְּגַם בְּצָלִי הֶחָלָב חוֹזֵר וְנִבְלָע בּוֹ וע"כ דְּלָא גָּזְרוּ בְּכָךְ כֵּינָן שֶׁאֵין הַכְּחָל מִשְׁתַּנֶּה בְּטַעְמוֹ כו' ול"ב פְּלִיג וְאָמַר דְּאָסוּר אַף דִּיעֲבַד בְּצָלִי וּבִישּׁוּל לְחוּדֵיהּ בְּלֹא קְרִיעָה כְּלָל וְעִם בָּשָׂר בש"ו וְטָחֵי בַּכּוֹתֶל כו' ור' יְהוּדָא עִם בָּשָׂר מַיְירֵי ומש"ה בָּעֵינַן ש"ו וְטָחֵי בַּכּוֹתֶל וְדִיעֲבַד קְרִיעָה קָצַת ור"א אָמַר לְשַׁמָּעֵי' קָרַע וְאֵיכוֹל לְבִישּׁוּל לְחוּדֵיהּ וְצָלִי אַיְירֵי וְדִיעֲבַד מֻוּתָּר לְגַמְרֵי ור"נ קְרִיעָה קָצַת קָאָמַר וְזַיְּיקוּ הַיְינוּ נְפוּחִים כֵּינָן שֶׁלֹּא הָיָה שְׁתִי וָעֵרֶב וְטָחֵיהּ אֲבָל אֵין לְפָרֵשׁ זַיְּיקוּ בְּשַׁפּוּד דמ"ש דְּבִישּׁוּל לְחוּד נָמֵי שָׁרֵי וְתַנְיָא כל"ק כְּחָל שֶׁבִּישְׁלוֹ מֻתָּר מַשְׁמַע לְחוּד מִדְּקָתָנֵי שֶׁבִּשְׁלוֹ בְּחֶלְבּוֹ כמ"ש התו' כָּאן בז"ה וע' מ"ש שָׁם בעזה"י וְתַנְיָא דִּיעֲבַד מֻתָּר בְּלֹא קְרִיעָה כְּלָל דְּוִמְיָא דְּקֵיבָה שֶׁאָסוּרָה בְּלֹא קְרִיעָה כְּלָל וּמַיְיתֵי סַיְּיעְתָּא דְּצָלִי אוֹ לְחוּדֵיהּ שָׁרֵינַן דִּיעֲבַד דְּלָא כל"ב אֶלָּא דְּקַשְׁיָא דְּהַתּוֹ' כָּתְבוּ דְּמוּקִי לְהַהִיא בָּרַיְיתָא לְחוּדֵי' א"כ הָא דְּמְשַׁנֵּי ה"ה דִּלְכַתְּחִלָּה וע"כ שְׁתִי אוֹ עֵרֶב דִּלְכַתְּחִלָּה בָּעֵינַן כָּךְ וא"כ לִקֻּדֵּירָה אַמַּאי אָסוּרָה כֵּינָן שֶׁקְּרָעוֹ וְהוֹצִיאוּ הֶחָלָב מִמֶּנּוּ וְדוֹחֵק לוֹמַר דְּלָא הוֹצִיאוּ וּלְרַשְׁ"י א"ש לר"נ לָא בָּעֵי קְרִיעָה כְּלָל לְצָלִי וּמְשַׁנֵּי אה"נ דְּאַיְידֵי כו' ובי"ד אֲבָאֵר בָּזֶה בְּאוֹרֶךְ בסי' צ' בָּזֶה בעזה"י: בא"ד דְּטַעַם הַבָּשָׂר נִכְנָס לִכְחֹל עכ"ל לִכְאוֹרָה דְּהֶחְמִירוּ עִם בָּשָׂר מִשּׁוּם דְּנָפַל הֶחָלָב וְנִכְנַס בְּבָשָׂר אַחֵר וְאוֹסֵר שָׁם וְאַחַ"כ נִבְלָע ג"כ בַּכְּחָל וּלְחוּדֵי' אַף שֶׁנִּפְלַט וְנִבְלָע אֵין מִשְׁתַּנֶּה טַעְמוֹ מִמַּה שֶּׁהָיָה מִקּוֹדֶם וְכָל זֶה אִי לֵית ס' אֲבָל אִי הֲוָה בְּבָשָׂר אַחֵר ס' הֲוָה שָׁרֵי וְלֵיתָא אַף אִי יֵשׁ שִׁשִּׁים אָסוּר דְּטַעַם בָּשָׂר נִכְנָס בַּכְּחָל כמ"ש תו' ד"ה אֵינוֹ ע"ע וע' מהר"מ מִלּוּבְּלִין ז"ל ובי"ד אֲבָאֵר עוֹד בָּזֶה: (דַּף קי ע"א) בא"ד וה"פ הַכְּחָל קוֹרְעוֹ שְׁתִי וָעֵרֶב וּטְחִי בְּכוֹתֶל דר"א מוּקִי לֵיהּ לִקֻּדֵּירָה עכ"ל דְּכֵיצַד קוֹרְעוֹ דר"י אַמַּתְנִי' קָאֵי וּמֵיהוּ מַיְירֵי נָמֵי מִמַּתְנִי' בִּישּׁוּל לְחוּדֵיהּ וּקְרִיעָה קָצַת לֹא קָרְעוֹ כ"ח כְּדִינוֹ וְזֶה שֶׁסִּיְּימוּ בְּסוֹף דִּבְרֵיהֶם דְּמַתְנִי' אַיְירֵי נָמֵי בְּקֻדֵּירָה עִם בָּשָׂר מַשְׁמַע דְּאַיְירֵי נָמֵי בְּלֹא בָּשָׂר וכ"ח כְּדִינוֹ וּבְתַחְלַת דִּבְרֵיהֶם דְּמַתְנִי' סְתָמָא קָתָנֵי מַשְׁמַע דְּבָא לְהַתִּיר בְּכָל עִנְיָן כו': בא"ד דְּאִי בַּהֲדֵי בָּשָׂר נַעֲשָׂה הַבָּשָׂר נִבֵּילָה וְאוֹסֵר חָלָב דְּטַעְמָא דְּשִׁיעַ לָא קָאֵי בְּמַסְקָנָא לר"ת עכ"ל ע' מָהַרְשָׁ"ל וּמָהַרְשָׁ"א מ"ש וְדַע שמ"ש התו' דנ"ב וְחוֹזֵר וְאוֹסֵר הל' הוּא לָמָּ"ד נ"ב בִּשְׁאָר אִיסּוּרִין וְגַם אָמְרִינַן דְּהַנֶּאֱסָר יָכוֹל לִילֵךְ וְלֶאֱסוֹר יוֹתֵר מִן הָאוֹסֵר וְכַנִּרְאֶה לְעַיֵּל מתו' ק"ח ב' ד"ה חֵלֶב נִבֵּילָה מ"ש לר"ש וְהוּא שִׁיטַת ר"ת ג"כ וְהוּא שִׁיטַת הָרָ"ן בס"פ כ"ה יע"ש ובג"ה גַּבֵּי אָמַר ר' יע"ש אֲבָל לְדִידַן דקיי"ל אֵין הַנֶּאֱסָר יוֹתֵר מֵאוֹסֵר אֵינוֹ כֵּן ובי"ד אֲבָאֵר בְּאוֹרֶךְ בעזה"י בְּשִׁיטָה זוֹ וּמַה שֶּׁיֵּשׁ לְעַיֵּין עוֹד בַּשִּׁיטָה זוֹ בְּשִׁיטַת הָרִי"ף ור"מ וּשְׁאָר פּוֹסְקִי' הֲלֹא הֵמָּה כְּתוּבִים בְּאוֹרֶךְ וְהָרוֹצֶה לְעַיֵּין עֲלֵיהֶם וע' בָּרַשְׁבָּ"א וְרִיטְבָ"א וְרָ"ן וְאִם יִרְצֶה ה' בי"ד סִימָן צ' אֲבָאֵר: וּבְרַשְׁ"י ד"ה דְּאַתַּנְיָיה לר' כְּחָל ל"ב הֲוָה שְׁמִיעַ לֵיהּ עכ"ל ר"ל דְּאַף דִּיעֲבַד בְּלֹא קש"ו לְצָלִי וּלְפִירוּשִׁי צ"ל דר"א הֲוָה תָּמוּהַּ לֵיהּ אֵיךְ יִפְלוֹג רַב עַל בָּרַיְיתָא דְּקָתָנֵי בְּהֶדְיָא כְּחָל שֶׁבִּישְׁלוֹ עכ"פ

מֻוָתָר דְּיֵעָבֵד וּנְהִי לְצָלִי מַיְירֵי שָׁמְעִינַן מִיהַת דְּיֵעָבֵד שָׁרֵי בְּלֹא קְרִיעָה כְּלָל דְּוֹמְיָא דְּקֵיבָה דַּאֲסוּרָה דְּמַיְירֵי בְּלֹא קְרִיעָה דמש"ה אֲסוּרָה שֶׁהֶחָלָב בְּתוֹכָהּ כו' וְאָמַר לוֹ אֲנִי שָׁנִיתִי לוֹ כַּחַל שֶׁל מְנִיקָה לֶאֱסוֹר דְּיֵעָבֵד לְצָלִי בְּלֹא קְרִיעָה כְּלָל ור' הוּא דְּטָעָה דר' סָבוּר דר"א שְׁנָאָהּ לֵיהּ סְתָם אַף שֶׁאֵין מְנִיקָה אָסוּר וּמִשּׁוּם אֵיזֶה תַּנָּא הוּא חוֹלֵק עַל הַבָּרַיְיתָא וְאֵינוֹ כֵּן דְּבָרַיְיתָא אַיְירֵי בְּאֵינָהּ מְנִיקָה וְאֵיהוּ בַּכְּחָל מְנִיקָה שָׁנָה לֵיהּ וע' בְּרִיטְבָ"א דְּלֹא כת' כֵּן וְלֹא הֲבִינוֹתִי דְּבָרָיו יע"ש וּמִיהוּ סַוּגְיָא דִּלְעֵיל דְּלָא כר' יוֹסֵי בַּר אַבָּא וְסָבְרִי דְּאֵין חִילּוּק בֵּין מְנִיקָה לְאֵין מְנִיקָה ומש"ה פָּרִיךְ, לר"ל מְמַתְנִיתִין וּמִבָּרַיְיתָא דְּכְחָל לָא מְשַׁנֵּי דְּמַתְנִיתִין וּבָרַיְיתָא מַיְירֵי בַּכְּחָל שֶׁאֵין מְנִיקָה אֶלָּא דְּלָא שְׁנֵי בֵּין מְנִיקָה לְאֵין מְנִיקָה.

וְדַע שמ"ש רַשְׁ"י דל"ב הֲוָה שְׁמִיעַ לֵיהּ דְּאֵין לוֹמַר דל"ק הֲוָה שְׁמִיעַ לֵיהּ דְּמוּקִי ר' לְמַתְנִי' בְּצָלִי לְכַתְּחִלָּה בָּעֵי קְרִיעָה וְדֵיעֲבַד מֻוָתָר וְאוֹמֵר אֲנִי כַּחַל מְנִיקָה שָׁנִיתִי לוֹ דִּלְכַתְּחִלָּה בָּעֵי קְרִיעָה ור' לֹא הֵבִין וְסוֹבֵר אַף בְּאֵין מְנִיקָה הַדִּין כֵּן דְּמָה הֲוָה קַשְׁיָא לֵיהּ לר"א עַד שֶׁהֶחָוְצָרְךְ לְשָׁאוֹל אֵיכָא תַּנָּא דְּמַתְנִי' לְרַב כַּחַל דְּמַתְנִיתִין אֵיכָא לְתָרוּצֵי שַׁפִּיר אֵינוֹ עוֹבֵר וּמֻוָתָר בְּצָלִי וּמַיְירֵי בַּכְּחָל שֶׁל אֵין מְנִיקָה כו': וְדַע לְפִי מ"ש מָהַרְשָׁ"א ז"ל לְעֵיל בְּרַשְׁ"י ד"ה לְקֵדֵירָה ור"נ כל"ב דל"ב מַמָּשׁ כר"נ לְצָלִי דְּאַף קְרִיעָה קָצַת לָא בָּעֵי לְכַתְּחִלָּה דְּזַוּוְיקוּ לָהּ כַּחֲלִי וּמַתְנִי' בְּבִישׁוּל ול"ק מוּקִי בְּצָלִי וּלְכַתְּחִלָּה בָּעֵי קְרִיעָה קָצַת יע"ש א"כ אֵיךְ קָאָמַר דר"א ל"ב דר' הֲוָה שְׁמַע לֵיהּ וּמָה בְּכָךְ וְהָא מֵיקֵל הוּא ל"ב וּמַה קָאָמַר אֲנָא כְּחָל שֶׁל מְנִיקָה שָׁנִיתִי לוֹ וְהָא נַהֲפוֹךְ הוּא דל"ב מֵיקֵל טְפֵי מל"ק וְסוֹבֵר לְצָלִי אַף לְכַתְּחִלָּה לָא בָּעֵי קְרִיעָה כְּלָל אִם לֹא שֶׁנֹּאמַר אֲנָא כְּחָל שֶׁל מְנִיקָה שָׁנִיתִי לֹא לֶאֱסוֹר בְּבִישׁוּל בְּלֹא קְרִיעָה אֲבָל שֶׁאֵין מְנִיקָה שָׁרֵי אַף בְּבִישׁוּל אֶלָּא דְּלָא יָדְעִנָא מַה הֲוָה קַשְׁיָא לֵיהּ לר"א עַד שֶׁהֶחָוְצָרְךְ לִשְׁאוֹל אֵיכָא תַּנָּא דְּאַתְנֵי' לר' כַּחַל דְּאַדְרַבָּה מַשְׁמַע הָכִי מַתְנִי' אֵינוֹ עוֹבֵר עָלָיו וְאָסוּר וְאֶפְשָׁר דְּבָרַיְיתָא כַּחַל שֶׁבִּישְׁלוֹ מוֹתָר הֲוָה קַשְׁיָא לֵיהּ דְּבִישׁוּל מַשְׁמַע בְּקְדֵירָה וְחָשַׁב לְדוֹחֵק לוֹמַר בְּצָלִי ומש"ה אָמַר אֲנָא כְּחָל שֶׁל מְנִיקָה שָׁנִיתִי לוֹ לֶאֱסוֹר דְּיֵעָבֵד וּבָרַיְיתָא בְּאֵינָהּ מְנִיקָה מַיְירֵי אֶלָּא דא"כ אֵימָא דר"א ל"ק הֲוָה שְׁמִיעַ לֵיהּ וְאָמַר אֵיכָא תַּנָּא דַּהֲוָה קַשְׁיָא לֵיהּ לְצָלִי לָא בָּעֵי כְּלָל וכר"נ דְּסוֹבֵר הָכִי וְאָמַר כַּחַל מְנִיקָה שָׁנִיתִי לוֹ לֶאֱסוֹר לְכַתְּחִלָּה בְּצָלִי בְּלֹא קְרִיעָה ש"ו וְדֵיעֲבַד שָׁרֵי וצ"ע: ובד"ה וּמִתּוֹךְ פְּלִפּוּלוֹ שֶׁל ר"ח כו' וּכְשֶׁחָזַר וְשָׁנָה לוֹ לְפָנַי ר"ח שָׁנָה סְתָם עכ"ל מפ' מהר"מ שי"ף ז"ל דְּרַב כְּשֶׁשָּׁנָה לְפָנַי ר"ח ר"ל לִימֵּד אֵצֶל ר"ח וּמָצִינוּ בְּכַמָּה מְקוֹמוֹת כֵּן כְּשֶׁהָיִינוּ לְמֵידִין לְפָנַי רַבּוֹתֵינוּ וְכֵן דַּנְתִּי לְפָנָיו ור"ח שָׁנָה לוֹ סְתָם וְסָבוּר ר' דְּגַם כַּחַל שֶׁאֵין שֶׁל מְנִיקָה אָסוּר כֵּן יעו"ש בר"מ שי"ף ז"ל בָּזֶה: תוס' בד"ה וְאִם דְּאִיתְנֵיהּ לר' כְּחָל כו' וַאֲפִי' בְּקְרִיעָה ש"ו כִּדְאָמַר בְּסוּרָא לָא אָכְלִי כַּחֲלִי וְאַף דְּמַתְנִי' שָׁרֵי לֵיהּ בְּקְרִיעָה וַהֲוָה תָּמֵיהַּ ר"א עכ"ל ר"ל מש"ה שָׁאַל אֵיכָא תַּנָּא דְּאַתַּנְיֵיהוּ לר' כַּחַל שֶׁשּׁוּם אֵיזֶה תַּנָּא חוֹלֵק עַל מַתְנִי' דְּסַגִּי בְּקְרִיעָה ומ"ש בְּסוּרָא לָא אָכְלִי כַּחֲלִי כְּלָל כֵּן מַשְׁמַע דְּלָא אָכְלִי אַף בש"ו וְטָחֵי בְּכוֹתֶל וְרָמֵי בר' דִּיקוּלֵי דְּאָכַל כַּחֲלִי מִסְתָּמָא הָיָה עוֹשֶׂה קְרִיעָה דִּלְכַתְּחִלָּה בָּעֵינַן אֶלָּא בְּסוּרָא לָא אָכְלִי כְּלָל וּמִיהוּ י"ל דְּדָמֵי כר"נ דְּסִבְירָא לֵיהּ לפירש"י לְצָלִי לָא בָּעֵי כְּלָל ולר"ת ע"י קְרִיעָה קָצַת וּבְסוּרָא לָא אָכְלִי כ"א ע"י קש"ו וְטָחֵי כְּמוֹ בִּישׁוּל וְאָמַר אֲנָא מֵאַתְרָא דר' יְהוּדָא דְּאָכְלִי ור' יְהוּדָא דְּאָמַר כֵּיצַד קוֹרְעוֹ אַבִּישׁוּל קָאֵי כמ"ש לְעֵיל יעו"ש אֶלָּא דְּמֵהֲהוּא בְּסוּרָא לָא אָכְלִי מַשְׁמַע אַף ע"י תִּיקוּן גָּמוּר לָא אָכְלִי וּמַה שֶּׁהֵבִיאוּ רְאָיָה מִדְּרַבָּנָן דְּלָא אָכֵיל וּמִסְתָּמָא שֶׁל מְנִיקָה כו' וּמָה רְאָיָה דִּלְמָא אֵין מְנִיקָה, וְרַבָּנָן לֹא אֱכוֹל דִּבְלָא קְרִיעָה הָיָה כר"נ וְרַבָּנָן סוֹבֵר

דְּלָצְלֵי בָּעֵי קְרִיעָה וּמִיהוּ לְשִׁיטָתָם לר' נַחְמָן בָּעֵי קְרִיעָה קְצָת: (ע"ב) בד"ה טַלִּית שְׁאוּלָה
מִכָּאן מְדַקְדֵּק ר"ת דְּסְתָם שְׁאֵלָה עכ"ל ר"ת רוֹצֶה לְהָבִיא רְאָיָה דְּסְתָם שְׁאֵלָה אֵינוֹ יָכוֹל
לְתָבְעָהּ בְּפָחוֹת מל' יוֹם לְהַחֲזִירָהּ דְּמִסְתָּמָא עַל ל' יוֹם שְׁאֵלָה וּרְאָיָה דל' יוֹם פָּטוּר דְּיוֹדְעִין
הָעוֹלָם אוֹ סְבוּרִין דְּשָׁאוּל הוּא דְּכָל שׁוֹאֵל לִשְׁלֹשִׁים יוֹם שׁוֹאֵל וְאֵין רְאָיָה דְּהָא מְזוּזָה נַמִּי
הַדִּין כֵּן וּשְׁכִירוּת סְתָמָא לְיוֹמָא נַמִּי אֶלָּא הַטַּעַם דְּאֵין דֶּרֶךְ לִשְׁאוֹל וְנִרְאִין כְּשֶׁלּוֹ ועי'
בְּמְנָחוֹת מ"ד וּמַכּוֹת פ"ק: בא"ד וְאוֹמֵר ר"ת דְּאֵין לָחוּשׁ דְּאָמְרִינַן בְּהַתְּכֵלֶת עכ"ל עי'
בְּמָהַרְשָׁ"א ומהר"מ מִלּוּבְלִין ז"ל וְהִנֵּה נִרְאֶה כַּוָּנַת דִּבְרֵיהֶם דְּהַתּוֹסָפוֹת רוֹצִים לְהוֹכִיחַ
הָא דְּאָמַר תְּכֵלֶת אֵין בָּהּ מִשּׁוּם כִּלְאַיִם וַאֲפִלּוּ בְּטַלִּית פְּטוּרָה תַּרְתֵּי קָאָמַר חָדָא דְּתְּכֵלֶת אֵין
בָּהֶן מִשּׁוּם כִּלְאַיִם בְּלַיְלָה אוֹ לְאִשְׁתּוֹ וְכַדּוֹמֶה וְקָאָמַר בְּטַלִּית פְּטוּרָה דְּהַיְינוּ הֵטִיל לְמוּטָלֶת
וּפָסַק רְאשׁוֹנוֹת דְּכָשֵׁר בַּאֲחֵרוֹת וְאֵין בּוֹ נַמִּי מִמֵּילָא מִשּׁוּם כִּלְאַיִם אִם אַחֲרוֹנוֹת הֵם כִּלְאַיִם
וּפְסַק הָרִאשׁוֹנוֹת וְקָאָמַר הָתָם דְּמַאי קמ"ל בְּהֵטִיל לְמוּטָלֶת כְּשֵׁרָה הָא אָמַר ר"ז הָתָם
וּמְשַׁנֵּי חָדָא מִכְּלָל חֲבֶרְתָּהּ הַיְינוּ הֵטִיל לְמוּטָלֶת מִכְּלָל הַךְ בְּטַלִּית תְּכֵלֶת שֶׁאֵין בָּהּ מִשּׁוּם
כִּלְאַיִם וַאֲפִלּוּ בְּטַלִּית פְּטוּרָה אִיתְּמַר כמ"ש התו' שָׁם התו' ד"ה חָדָא וְשָׁם הוֹכִיחוּ התו' ד"ה
תְּכֵלֶת דְּמִדְּאָמַר וַאֲפִלּוּ בְּנָי"ו מַשְׁמַע תַּרְתֵּי קָאָמַר וְכָאן הוֹכִיחוּ בלא"ה דְּאִי חָדָא קָאָמַר לֹא
הָיָה לְהַזְכִּיר כְּלָל כִּלְאַיִם אֶלָּא הֵטִיל לְמוּטָלֶת כְּשֵׁרָה בִּפְסַק רְאשׁוֹנוֹת כו' וּמִמֵּילָא
דִּבְצִיצִית לֵית כִּלְאַיִם כְּבָר שָׁמַעְנוּ מִכַּמָּה דְּזוּכְתִּין אֶלָּא דְּתַרְתֵּי קָאָמַר וְכִי פָּרִיךְ הָתָם וְהָא
אָמַר חָדָא זִימְנָא אַסֵּיפָא פָּרִיךְ דל"ל אפי'בְּטַלִּית פְּטוּרָה וּמְשַׁנֵּי חָדָא מִכְּלָל חֲבֶרְתָּהּ ר"ל
דר"ז לֹא אָמַר הֵטִיל אֶלָּא הַךְ דְּתְּכֵלֶת אֵין בָּהּ מִשּׁוּם כִּלְאַיִם וַאֲפִלּוּ בְּטַלִּית פְּטוּרָה אֶלָּא
דְּקַשְׁיָא מַה מַּקְשֶׁה הָתָם מַאי פְּטוּרָה לְיוֹמָא בַּלַּיְלָה דְּפְטוּרָה אֲפִלּוּ כְּסוּת יוֹם לְשִׁיטָתָם
כָּאן וְהָתָם וּבְשִׁלְמָא לְפִי מַה שֶּׁפֵּירְשׁוּ הָתָם דְּמִנְיָ"ו דָּיְיקִי א"ש משא"כ לי"ל דְּטַלִּית פְּטוּרָה
מַשְׁמַע לְגַמְרֵי בְּכָל עֵת וּמְשַׁנֵּי לְמוּטָלֶת כו' כמ"ש הת"ח: וְדַע שמ"ש הַתּוֹסָ' וְאַחַ"כ הֵסִיר
הָרִאשׁוֹנוֹת אֶפְשָׁר לוֹמַר הָא הֵסִיר שְׁנַיִם פָּסוּל רִאשׁוֹנִים וְאֶפְשָׁר לְרַבּוֹתָא כָּתְבוּ כֵּן הֵסִיר
הָרִאשׁוֹנִים כָּשֵׁר בִּשְׁנַיִם דְּלָא הֲוָה תולמ"ה וּבִשְׁנֵיהֶם קַיָּימִים מַשְׁמַע דְּפָסוּל לְגַמְרֵי ועי'
בב"י בא"ח סי' י' שֶׁכָּתַב דְּמִדִּבְרֵי רַשְׁ"י שָׁם בד"ה הֵטִיל לְמוּטָלֶת דכ"ש דְּאִי פַּסְקִינְהוּ
לְבָתְרָאֵי דְּכָשֵׁר בְּקַמָּאֵי וּבִשְׁנֵיהֶם קַיָּימִים אֶפְשָׁר דְּכָשֵׁר וְהִנֵּה מִלְּשׁוֹן רַשְׁ"י ד"ה חָדָא זִימְנָא
הֵטִיל לְמוּטָלֶת כְּשֵׁרָה בִּפְנֵי בָּתְרָאֵי וכ"ש בְּקַמָּאֵי פְּשִׁיטָא דְּאֵין בָּהּ מִשּׁוּם כִּלְאַיִם דְּכוּלְּהוּ
צִיצִית אִיקְּרֵי הֲרֵי בְּהֶדְיָא דְּבְקַמָּאֵי ג"כ כָּשֵׁר וְאֶפְשָׁר דְּגַם הָרֹא"שׁ מוֹדֶה דְּכָשֵׁר אֶלָּא דְּאִי
קַיְימִי תַּרְוַיְיהוּ פּוֹסְלִין וְכַוָּנַת ב"י ג"כ כֵּן אֲבָל הַמְעַיֵּן בְּרַשְׁ"י שמ"ש בְּסוֹף דְּבָרָיו פְּשִׁיטָא
שֶׁאֵין בָּהּ כִּלְאַיִם דְּכוּלְּהוּ צִיצִית אִיקְּרִי' מַשְׁמַע אַף בִּשְׁנֵיהֶם קַיָּימִים כְּשֵׁירִין וְכֵן לְעֵיל
בד"ה אֶלָּא מַאי פְּטוּרָה הֵטִיל לַמּוּטָלֶת דְּכִי שָׁרְיָא רַחֲמָנָא כִּלְאַיִם בְּצִיצִית לְגַמְרֵי שָׁרְיָא
יֵרָאֶה וַדַּאי דְּלָא פָּסַק שׁוּם א' מֵהַצִּיצִית דְּכְשֵׁירִים וְכִלְאַיִם נַמִּי אֵין בָּהּ אִם הָאַחֲרוֹנָה כִּלְאַיִם
אַף דְּאֵין בָּהֶן צוֹרֶךְ דְּכִי שָׁרְיָא רַחֲמָנָא לְגַמְרֵי שָׁרֵי וְלֹא מִטַּעַם דְּחִיָּיה וְאַחַ"כ כָּתַב חָדָא
זִימְנָא כֵּיוָן דְּהֵטִיל לְמוּטָלֶת כְּשֵׁירָה מִמֵּילָא מוּכָח דְּאֵין כִּלְאַיִם דכ"א רָאוּיָן לִהְיוֹת צִיצִית
וְלִפְטוֹר הַבָּגֶד בְּכָךְ וְאַף כְּשֶׁיִּשְׁנָן לְתַרְוַיְיהוּ אֵין בָּהּ מִשּׁוּם כִּלְאַיִם כֵּן נִרְאֶה לִי לְפָרֵשׁ דִּבְרֵי
רַשְׁ"י דְּהָתָם וְדִבְרֵי הַתּוֹסָפוֹת דְּכָאן הָיָה נִרְאֶה לְפָרְשָׁם כָּךְ דר"ז חָדָא אָמַר תְּכֵלֶת אֵין בָּהּ
מִשּׁוּם כִּלְאַיִם וַאֲפִלּוּ בְּטַלִּית פְּטוּרָה בְּהֵטִיל לְמוּטָלֶת וּשְׁנַיִם קַיָּימִין דבכ"ע הִתִּיר הַכָּתוּב
וּמִמֵּילָא ה"ה בְּלַיְלָה אוֹ לְאִשְׁתּוֹ וְכָתְבוּ דְּאֵין לוֹמַר כְּשֶׁפָּסַק א' מֵהֶם וְנָקְטִי לְרַבּוֹתָא
רִאשׁוֹנוֹת דא"כ מָה אַשְׁמְעִינַן דְּכִלְאַיִם בְּצִיצִית שָׁרְיָא כו' אֶלָּא דמ"מ לָא הֲוָה מוּכָח מִידִי

דִּלְמָא דַּוְוקָא בְּהַטִּיל לְמוּטָלֶת דכ"א רָאוְיָן לִהְיוֹת צִיצִית כו' משא"כ בְּלַיְלָה אוֹ לְאִשְׁתּוֹ
דִּפְטוּרָה לְגַמְרֵי כָּעֵת וְהָבֵן זֶה: עוֹד רָאִיתִי לְמָהַרְשָׁ"א זַ"ל שֶׁכָּתַב לפירש"י דְּהָתָם דַּחֲדָא
מִכְלָל חֲבִרְתָּא הַיְינוּ תְּכֵלֶת אֵין בָּהּ מִשּׁוּם כִּלְאַיִם מֵהַהִיא דְּהַטִּיל נִלְמוֹד אֵין הוֹכָחָה יע"ש
לֹא יְדַעְנָא לָמָּה דְּאֵימָא גַּם לְרַשֹּׁ"י הַהִיא דִּתְכֵלֶת אֵין בָּהּ מִשּׁוּם כִּלְאַיִם פֵּירוּשׁוֹ כְּמוֹ לתו'
אֲפִילּוּ בַּלַּיְלָה וּלְהַצִּיעַ תַּחְתָּיו הַמַּקְשֶׁה אַסִּיפָא פָּרִיךְ לָהּ דַּאֲפִילּוּ בְּטַלִּית פְּטוּרָה דְּהַיְינוּ
הַטִּיל לְמוּטָלֶת לָמָּה לִי וּמְשַׁנֵּי סֵיפָא חֲדָא מִכְלָל חֲבִרְתָּהּ אִיתְּמַר ואה"נ דְּרֵישָׁא בְּמִלְּתַיְיהוּ
קָיְימִי ור"ז לִשְׁנֵיהֶם אָמְרָה הַטִּיל לְמוּטָלֶת כְּשֵׁירָה וּתְכֵלֶת אֵין בָּהּ מִשּׁוּם כִּלְאַיִם בְּלַיְלָה
אוֹ לְהַצִּיעַ תַּחְתָּיו וְלֹא זָכִיתִי לְהָבִין דְּבָרָיו הַקְּדוֹשִׁים בָּזֶה וְכַנִּרְאֶה הָיָה רָאוּי לְהַאֲרִיךְ בְּזֶה
אֶלָּא שֶׁאֵין כָּאן מְקוֹמוֹ וּבְמָקוֹם אַחֵר נַאֲרִיךְ בּוֹ בעזה"י וְעַיֵּן בְּאֵלֶּה זוּטָא בא"ח סִימָן
יו"ד: גְּמָרָא אָמַר לֵיהּ אַבָּיֵי לְרַב סָפְרָא כִּי סָלְקַתְּ לְהָתָם בְּעִי מִינַּיְיהוּ כַּבְדָּא מָה אַתּוּן בֵּיהּ
יֵשׁ בְּכָאן שִׁיטוֹת רַבִּים וּפֵירוּשִׁים שׁוֹנִים וּמֵהֶם מַה שֶּׁהוֹרוּנִי רַבּוֹתַי אוֹתִי בְּסִפְרֵיהֶם וּמֵהֶם
מַה שֶּׁחָנַן אוֹתִי ה' הַחוֹנֵן לָאָדָם דַּעָה וְהִנְנִי מְפָרֵשׁ אוֹתָם אַחַת אֶל אַחַת בִּפְרָט: רִאשׁוֹנָה
צְרִיכִין אָנוּ לְבָרֵר שִׁיטַת רַשֹּׁ"י שֶׁדִּבָּרָיו סְתוּמִים הֵם וְהִנֵּה הָרֹא"שׁ כָּתַב וְז"ל וּמִתּוֹךְ
פירש"י מַשְׁמַע דְּלִבְשְׁלוֹ בְּקִדֵּירָה אַחַר מְלִיחָה וּמִשּׁוּם שֶׁיֵּשׁ רִיבּוּי דָּם וְשֶׁמָּא אֵין כֹּחַ בַּמֶּלַח
לְהַפְלִיט כָּל הַדָּם עכ"ל לִכְאוֹרָה מַשְׁמַע שֶׁמְּפָרֵשׁ דְּרַשֹּׁ"י סוֹבֵר כמ"ש התו' בתי' הַשֵּׁנִי
בד"ה כַּבְדָּא כו' דִּבְלֹא מְלִיחָה וַדַּאי דְּאָסוּר אֶלָּא דְּמִיבַּעְיָא אִי מְהַנֵּי מְלִיחָה כִּשְׁאֵר בָּשָׂר אוֹ
דְּלָא מְהַנֵּי שֶׁיֵּשׁ רִיבּוּי דָּם וְהִנֵּה הוֹכָחָתוֹ לָא יְדַעְנָא מֵהֵיכָן הוּא וְאֶפְשָׁר ממ"ש רַשֹּׁ"י לְקַמָּן
הֵיכִי נִיעַבֵּד קָרְעוּהָ ש"ו וְחִיתּוּכָא לְתַחַת כת' רַשֹּׁ"י דִּכְשֶׁנָּתְנוּ בַּתַּנּוּר לִצְלוֹת וְלֹא פי'
לִמְלִיחָה בָּעֵינַן קְרִיעָה ש"ו וכו' וְחִיתּוּכָא לְתַחַת בִּשְׁעַת מְלִיחָה אֶלָּא מַשְׁמַע דְּאִיבַּעְיָא
בִּמְלִיחָה וְלָא אִיפַּשְׁטָא מִידֵּי וּמַשְׁמַע דַּהֲוָה סְפֵיקָא וּלְחוּמְרָא וְגַם ר' נַחְמָן חָלְטוֹ לִיהּ עִם
בָּשָׂר אַחֵר כְּמוֹ שֶׁאָבָאר וְלָא עָבְדִי מְלִיחָה וְחִיתּוּכָא לְתַחַת מִשּׁוּם דְּהֵם מְסֻוָּפָּקִין כְּמוֹ אַבַּיֵּי
כמ"ש התו' ד"ה כִּי הָא וְגַם מִדְּלָא פָּשׁוּט אִיבַּעְיָא מֵהָא דְּרָבָא בַּר רַב נַחְמָן דְּאָמַר קְרָעָהּ
ש"מ לְצָלִי אַיְירִי כו' וּמִכָּל הָלִין מַשְׁמַע דְּרַשֹּׁ"י סוֹבֵר דְּאִיבַּעְיָא בִּמְלִיחָה הֲוָה אִי מְהַנֵּי
מְלִיחָה אוֹ לָאו אֲבָל לְשׁוֹן רֹא"שׁ מִתּוֹךְ פירש"י מַשְׁמַע כו' מַשְׁמַע דְּמִמַּה שפירש"י כַּבְדָּא
מָה אַתּוּן בֵּיהּ פי' כֵּן וְעוֹד מִנָּלַן לוֹמַר דְּרַשֹּׁ"י מְפָרֵשׁ לְעִנְיַן מְלִיחָה אִי יֹוצֵא דָּמוֹ מַשְׁמַע
בְּלֹא מְלִיחָה פְּשִׁיטָא דְּאָסוּר דִּלְמָא לְרַשֹּׁ"י דְּפְשִׁיטָא דִּמְלִיחָה לֹא מַעֲלֶה וְלֹא מוֹרִיד בַּדָּבָר
כְּלָל וּמִיבַּעְיָא אִי דַּם הַכָּבֵד הֲיְתֵר הוּא בְּפֵירֵשׁ וְעוֹד דע"כ כֵּן הוּא לְרַשֹּׁ"י שֶׁהֲרֵי פי' בְּהָא
דְּאָמַר בְּכַבְדָּא דְּאִיסּוּרָא דְּאִיכָּא לְמֵימַר דְּמָא דְּהֵיתֵּרָא הוּא שֶׁהֲרֵי כֻּלּוֹ דָּם כו' וכ"ז שֶׁלֹּא
פי' לָא אִיבַּעְיָא לֵיהּ וְכִי מִיבַּעְיָא לֵיהּ כְּשֶׁפֵּי' הֲרֵי בְּהָדָיא דִּמְפָרֵשׁ אִיבַּעְיָ' אִי דְּמָא דְּכָבֵד יֵשׁ
אִיסּוּר כְּשֶׁפֵּירֵשׁ אוֹ לָאו וא"כ לְפָרֵשׁ בְּשִׁיטַת רַשֹּׁ"י בִּשְׁנֵי פָּנִים אוֹ דְּרַשֹּׁ"י כר"ת דִּבְמְלִיחָה
וַדַּאי שָׁרֵי וּמִיבַּעְיָא בְּלֹא מְלִיחָה אִי דַּם הַכָּבֵד מֻוּתָּר וְאֶפְשָׁר דְּרַשֹּׁ"י מִיבַּעְיָא לֵיהּ אִי מ"ה
אָסוּר אוֹ אַף אִיסּוּרָא דְּרַבָּנָן לֵית בֵּיהּ בכה"ג שֶׁאֵין נִיכָּר דְּלָא כר"ת שֶׁכָּתַב מ"ה וַדַּאי שָׁרֵי
כו' וְהָא דְּלָא פי' רַשֹּׁ"י קָרְעוּהָ ש"ו וְחִיתּוּכָא לְתַחַת לִקְדֵירָה י"ל דְּרַשֹּׁ"י כָּתַב דַּאֲפִילּוּ
בְּצָלֵי צָרִיךְ קש"ו ואה"נ דְּלִקְדֵירָה שָׁרֵי כה"ג דְּכָל מַה שֶּׁפּוֹלֵט בְּצָלֵי פּוֹלֵט בִּמְלִיחָה וּמִיהוּ
עוֹבָדָא דַּחֲזָא סְמִפּוֹנָא מָלֵא דָּמָא בְּצָלֵי הֲוָה דְּאִי בְּבִישׁוּל וְהֵיכִי אִי לְחוּד א"צ כְּמַתְנִי' הַכָּבֵד
אוֹסֶרֶת וְאֵינָהּ נֶאֱסֶרֶת מִפְּנֵי, שֶׁפּוֹלֶטֶת וְאֵינָהּ בּוֹלַעַת וְסוֹבֵר רַשֹּׁ"י אַף דָּם שֶׁבַּסְּמִפּוֹנ' אֵינָהּ
בּוֹלַעַת וּכְמוֹ שֶׁאָבָאֵר אַחַ"כ וְסוֹבֵר נָמֵי לְכַתְּחִלָּה שָׁרֵינַן לָהּ כְּמוֹ שֶׁאָכְתּוֹב לְקַמָּן וְאִי עִם
בָּשָׂר אַחֵר אַמַּאי אָמַר אַמַּאי עָבְדִיתוּ הָכִי דְּמַשְׁמַע דְּלָא אָסַר הַבָּשָׂר וְהַתַּבְשִׁיל שְׁנִתְבַּשֵּׁל

עִמּוֹ וְהַכָּבֵד מטע' חנ"נ וּמִיהוּ לְרַשִׁ"י הַכָּבֵד אֵין בּוֹלַעַ' אַף שַׁמְנוּנִי' ומ"מ הָיָה לְאֶסּוֹר
הַתַּבְשִׁיל אֶלָּא ש"מ לְצָלִי אַיְירִי וּמְשׁוּם דָּם שֶׁבְּסִמְפּוֹנוֹת אָמַר דְּלָא שַׁפִּיר לְמֶיעֱבַד הֵכִין
דִּלְמָא מְשְׁתְּלִי לְקָרוֹעַ אַחַר כָּךְ וְנָכוֹן לְקָרוֹעַ קוֹדֶם וּמִיהוּ בְּבִישׁוּל לְקַדֵּירָה מַהוּ חִיתּוּכָא
לְתַחַת דְּקָאָמַר אֶלָּא בְּצָלִי וְחִיתּוּכָא לְתַחַת בִּשְׁעַת צְלָיָתוֹ וא"כ אֵין מְקָאן הֶכְרֵעַ דְּאֶפְשָׁר
דְּרַשִׁ"י כר"ת סוֹבֵר וְלֹא עוֹד אֶלָּא אַף זוֹ לֵיכָּא לְמֵימַר דְּרַשִׁ"י סוֹבֵר דְּאִיבַּעְיָא הֲוָה אִי דַּם
הַכָּבֵד אוֹסֵר אוֹ לָאו וְאִם תִּמְצָא לוֹמַר אוֹסֵר אִי מְהַנֵּי מְלִיחָה וּבְכָל זֶה הָיָה אַבַּיֵי מְסַוֵּפֵק
דְּמִי הִכְרִיחַ לֵיהּ לְפָרֵשׁ דְּכַבְדָּא דְּאִיסּוּרָא דְּאֵין הַתַּבְשִׁיל אוֹסֵר אוֹתָהּ וּלְפָרֵשׁ דְּבַר תֵּימָא
שֶׁכֵּוָן אֵינָן סוֹבְרִין כֵּן לוֹמַר דְּאַיְידֵי דְּטָרִיד לְמִפְלֵט לָא בָּלַע שַׁמְנוּנִית דְּלָא אָמְרִינַן אֶלָּא
בְּדָם וְאַמַּאי לֹא פי' כמ"ש הָרִיטְבָ"א ז"ל בְּחִדּוּשָׁיו וְז"ל וּתְמִיהָא דְּאַמַּאי נֵימָא דְּאַבַּיֵי נָאדֵי
מַהָא דְּאֵינָהּ נֶאֱסֶרֶת מְשׁוּם דָּם וּלְפָרֵשׁ דָּבָר תָּמוּהַּ דְּאֵינָהּ בּוֹלַעַת שַׁמְנוּנִית וְהַנָּכוֹן לְפָרֵשׁ
כָּבֵד אוֹסֶרֶת כָּבֵד חֲבֶרְתָּהּ בְּאִיסּוּרָא אַף שֶׁאֵין בּוֹלַעַת דָּם אַפִּ"ה בּוֹלַעַת שַׁמְנוּנִית וְאֵינָהּ
נֶאֱסֶרֶת אִם הִיא שֶׁל הֶיתֵּר וּלְבַדָּהּ נִתְבַּשְׁלָה דְּאֵין בּוֹלַעַת דָּם עכ"ל וְנִרְאֶה לִי דְּרַשִׁ"י ז"ל
יָפֶה פי' וְאֵינָהּ נֶאֱסֶרֶת מְשׁוּם שַׁמְנוּנִית דְּאִיסּוּרָא דְּאִי כפי' הָרִיטְבָ"א ז"ל דְּאֵינָהּ נֶאֱסֶרֶת
מֵחֲמַת דָּם שֶׁל עַצְמָהּ א"כ מוּכָח בִּפְשִׁיטוּת דַּם הַכָּבֵד אָסוּר כְּשֶׁפֵּירֵשׁ אוֹ מ"ה אוֹ מִדְּרַבָּנָן
עכ"פ דאל"ה לָמָּה לִי טַעְמָא דְּאֵינָהּ בּוֹלַעַת תִּיפּוֹק לֵיהּ דא"נ בּוֹלַעַת דָּם הַכָּבֵד כּוּלִּי' דָּם
וְשָׁרֵי רַחֲמָנָא ש"מ דְּאָסוּר כְּשֶׁפֵּירֵשׁ וְהֶוְצֶרְךְ לְטַעְמָא שֶׁאֵינָהּ בּוֹלַעַת וּלְכָךְ הֶוְצְרַךְ רַשִׁ"י
לְפָרֵשׁ דְּנָאדֵי אַבַּיֵי מֵהָא פֵּירוּשָׁא וְאֵינָהּ נֶאֱסֶרֶת מְשׁוּם שַׁמְנוּנִית דְּאִיסּוּרָא וְדַם הַכָּבֵד
אֶפְשָׁר דְּשָׁרֵי אוֹ לָאו וְעַל הָרִיטְבָ"א אֵין קוֹשְׁיָא דְּאִיהוּ כת' לְהָא פֵּירוּשָׁא דְּכָתְבוּ הַתּוֹסָפוֹת
וְעוֹד י"ל דְּבִמְלִיחָה מִיבַּעְיָא אִי מוֹצִיא כָּל הַדָּם אוֹ לָאו יע"ש וא"כ צ"ל הָא דְּפָשִׁיט לִי'
מְמַתְנִי' דְּתִרוּמַת הַכָּבֵד כו' דְּלְמָא מַיְירֵי בְּלֹא מְלִיחָה ומש"ה אוֹסֶרֶת אֲחֵרִים כְּקוֹשְׁיַת
הַתּוֹסָפוֹת וְצָרִיךְ לוֹמַר דְּאִי בְּלֹא נִמְלְחָה פְּשִׁיטָא שֶׁאוֹסֶרֶת וּמַאי קמ"ל בָּשָׂר בְּלֹא מְלִיחָה
אָסוּר וע"ז שַׁפִּיר כָּתַב הָרִיטְבָ"א ז"ל כֵּינָן דְּמוּקֵי כָּבֵד אוֹסֶרֶת חֲבֶרְתָּהּ מְשׁוּם שַׁמְנוּנִית
וּלְאַשְׁמְעִינַן דְּכָבֵד אוֹסֶרֶת חֲבֶרְתָּהּ בְּשַׁמְנוּנִית א"כ וְאֵינָהּ נֶאֱסֶרֶת לָא נָאדֵי מֵאוֹקְמְתָא
קַמַּיְיתָא דְּאִם כָּבֵד שֶׁל הֶיתֵּר נִתְבַּשְׁלָה בַּקְּדֵירָה לְבַדָּהּ אֵינָהּ נֶאֱסֶרֶת דְּלָא בָּלְעָה דָּם שֶׁל
עַצְמָהּ וּלְעוֹלָם בְּלֹא מְלִיחָה מַיְירֵי וְאוֹסֶרֶת לְאַשְׁמְעִינַן דְּכָבֵד חֲבֶרְתָּהּ נֶאֱסֶרֶת מְשׁוּם
שַׁמְנוּנִית משא"כ לְרַשִׁ"י דְּסוֹבֵר דְּבַעְיַן לָאו אִי נָפִיק ע"י מְלִיחָה אֶלָּא אִי דַּם הַכָּבֵד שָׁרֵי
אוֹ לָאו וְרָצָה לְמִפְשַׁט מִמַּתְנִי' דְּתִרוּמוֹת דְּאוֹסֶרֶת וְאֵינָהּ נֶאֱסֶרֶת שָׁמְעִינַן דַּם הַכָּבֵד שֶׁפֵּירֵשׁ
אוֹסֶרֶת וְאֵינָהּ נֶאֱסֶרֶת מִפְּנֵי שֶׁפּוֹלֶטֶת וְאֵינָהּ בּוֹלַעַת ומש"ה הֶוְצְרַךְ לְפָרֵשׁ דְּמָה דְּקָא דָּחֵי
לָהּ בְּכַבְדָּא דְּאִיסּוּרָא הַיְינוּ וְאֵינָהּ נֶאֱסֶרֶת אִם נִתְבַּשְׁלָה עִם טְרֵיפָה אֵינָהּ נֶאֱסֶרֶת דְּאֵינָהּ
בּוֹלַעַת וְדַם הַכָּבֵד אַכַּתִּי דְּלְמָא מֵחֲתַר הוּא לְאַחַר שֶׁפֵּירֵשׁ דְּכֵוָן דְּמָה וְשָׁרֵי לָן רַחֲמָנָא וְאִי
אִיתָא דְּלְרַשִׁ"י יֵשׁ לְחַלֵּק בֵּין מְלִיחָה דְּאֶפְשָׁר דְּיוֹצֵא ע"י מְלִיחָה וכ"ז בִּכְלַל אִיבַּעְיָא הוּא
כמ"ש לְעֵיל הֲוָה לֵיהּ לְפָרוּשֵׁי כפי' הָרִיטְבָ"א וּכְדִכְתִיבְנָא אֶלָּא דְּרַשִׁ"י דְּמָפָרֵשׁ כר"ת
דְּבִמְלִיחָה פְּשִׁיטָא דְּשָׁרֵי וּבְלֹא מְלִיחָה מִיבַּעְיָא דְּאִי דַּם הַכָּבֵד שָׁרֵי אוֹ דְּמְלִיחָה לֹא מַעֲלֶה
וְלֹא מוֹרִיד וְאִי דַּם הַכָּבֵד אָסוּר וַדַּאי אֵין תַּקָּנָה בְּמְלִיחָה וּמִיבַּעְיָא אִי דַּם הַכָּבֵד אָסוּר וּבֵין
בְּנִמְלְחָה וּבֵין דְּלָא נִמְלְחָה מִיבַּעְיָא וְזֶה שִׁיטַת הָרָ"ן ג"כ כְּמוֹ שֶׁאָבָאר אַחַ"כ בעזה"י: הֵן
אֱמֶת דאעפ"כ לֹא הֶוְצְרַךְ רַשִׁ"י לְפָרֵשׁ דְּכָבֵד אַף שַׁמְנוּנִית דְּאִיסּוּרָא אֵינָהּ בּוֹלַעַת וְכָבֵד
אוֹסֶרֶת אֲחֵרוֹת בְּכַבְדָּא דְּאִיסּוּרָ' וְאֵינָהּ נֶאֱסֶרֶת מְשׁוּם דָּם אִם נִתְבַּשְׁלָה עִם בָּשָׂר שֶׁלֹּא
נִמְלַח אֵינָהּ בּוֹלַעַת דָּם וּלְעוֹלָם שַׁמְנוּנִית בּוֹלַעַת אֶלָּא דְּדוֹחֵק לוֹ לְפָרֵשׁ כֵּן דְּמַתְנִיתִין דְּהָתָם

מִילֵי מִילֵי קָתָנֵי וּבַחֲדָא גַּוְונָא מַיְירֵי וּכְבָר רָאִיתִי לְהָרָ"ן זַ"ל בִּשְׁמַעְתִּין שכ' דְּהָרֹאָ"ה פי' (וְהוּא פי' הָרִיטְבָ"א ג"כ בִּשְׁמַעְתִּין) כָּבֵד אוֹסֶרֶת חֲבֶרְתָּהּ בְּשַׁמְנוּנִית וְאֵינָהּ נֶאֱסֶרֶת בְּדָם שֶׁל עַצְמָהּ כו' קָאָמַר הָתָם דְּדוֹחֵק לְאוֹקֵמֵיהּ כֵּן וּלְמַפְסְקִי' לְמַתְנִי' בְּסַכִּינָא חֲרִיפָא יע"ש וְאֶפְשָׁר דמש"ה פירש"י דְּאֵינָהּ נֶאֱסֶרֶת מֵחֲמַת שַׁמְנוּנִית, וְעוֹד אֲפָרֵשׁ דְּרַשִׁ"י סְבִירָא לֵיהּ דְּבִשְׁאָר אִיסּוּרִין חנ"נ וְהַנֶּאֱסָר יָכוֹל לִילֵךְ יוֹתֵר מִן הָאוֹסֵר וא"כ אִי אַף מוֹקְמִינַן לָהּ בְּכַבְּדָא דְּאִיסּוּרָא וְאֵינָהּ נֶאֱסֶרֶת מִשּׁוּם דָּם אַחֵר שֶׁל בָּשָׂר שֶׁלֹּא נִמְלַח אַפִּ"ה מוּכָח דְּאֵין בּוֹלַעַת שַׁמְנוּנִיתדאל"כ הַבָּשָׂר שֶׁלֹּא נִמְלַח נ"נ וְכָל הַתַּבְשִׁיל נִבְלָע אַחַ"כ בַּכָּבֵד שַׁמְנוּנִית דְּאִיסּוּרָ' אֶלָּא ש"מ דְּאַף שַׁמְנוּנִי' דְּאִיסּוּרָ' אֵין בּוֹלַעַ' וְכֵן נִרְאֶה שֶׁהוּא שִׁיטַת הָרָ"ן זַ"ל דְּאִיהוּ נָמֵי סוֹבֵר חנ"נ בְּשְׁאָר אִיסּוּרִין וְהַנֶּאֱסָר יוֹתֵר מִן הָאוֹסֵר שֶׁהֲרֵי הר' אוֹמֵר כֵּן בספכ"ה בְּאֶפְשָׁר לְסוֹחֲטוֹ דַּהֲלָכָה כר"ת ור"ש דְּצָרִיךְ תְּרֵי שִׁשִּׁים בְּשְׁאָר אִיסּוּרִין יע"ש ותי' מַה שֶּׁאָמְרוּ בַּגְּמָרָא גְּדִי אָסְרָה תּוֹרָה ותי' נָאָה הֲבֵאתִיו לְעֵיל בִּשְׁמַעְתִּין יע"ש וְגַם בְּהָא דְּהֲבִיאוּ ראי' שֶׁאֵין הַמֶּלַח אוֹסֵר כו' כת' שֶׁאֵין ראי' שֶׁהַמֶּלַח שׁוֹרֵף הַדָּם שֶׁבְּתוֹכוֹ יע"ש בְּתְחִלַּת דְּבָרָיו בִּשְׁמַעְתִּין דְּאֶפְשָׁר לְסוֹחֲטוֹ הֲרֵי בְּהֶדְיָא מִדְּבָרָיו דְּסְבִירָא לֵיהּ לְהָרָ"ן זַ"ל דְּהַנֶּאֱסָר יוֹתֵר מִן הָאוֹסֵר ומש"ה הוֹכִיחַ שִׁיטָתוֹ דְּבֵין בְּמִלִּיחָה וּבְלֹא מְלִיחָה מִיבַּעְיָא לֵיהּ וּמְשַׁנֵּי בְּכַבְּדָא דְּאִיסּוּרָא וְשַׁמְנוּנִית אֵין בּוֹלַעַת וְכֵן לר"ת הָכִי פֵּירוּשׁוֹ דְּאִיהוּ נָמֵי סוֹבֵר מִדְּסָבַר דְּצָרִיךְ תְּרֵי שִׁשִּׁים כְּרַבֵּינוּ שְׁמוּאֵל כו' וא"כ ג"כ רַשִׁ"י זַ"ל אֶפְשָׁר דְּסוֹבֵר כֵּן ומש"ה פֵּירֵשׁ דְּאַף שַׁמְנוּנִית דְּאִיסּוּרָא אֵין בּוֹלַעַת וּכְדִכְתִיבְנָא ומ"מ נִרְאֶה שִׁיטַת רַשִׁ"י זַ"ל דְּאִיבַּעְיָא דְּאַבַּיֵּי אַף בְּלֹא מְלִיחָה אוֹ דַּם הַכָּבֵד שפי' שָׁרֵי דְּכֻלָּא דָּמָא דְּשָׁרֵי רַחֲמָנָא וְאַף דְּדַם הָאֲבָרִים שֶׁלֹּא פי' מֻתָּרִ' מ"מ דַּם הַכָּבֵד הָיָה כְּכִנּוּס כֻּלּוֹ (כֵּן פֵּירוּשׁ הַמְפָרְשִׁים גכ"ק) וא"כ אַף בפי' שָׁרֵי א"ד דַּוְוקָא בְּלֹא פֵּירֵשׁ, הָא דְּגַלֵּי רַחֲמָנָא וְלֹא בְּפֵיר' דְּאָסוּר אוֹ מ"ה אִי מִדְּרַבָּנָן עכ"פ אֶלָּא דְּאִיכָּא לְסַפּוֹקֵי בְּמִלִּיחָה אֶפְשָׁר דְּשָׁרֵי כְּשִׁיטַת ר"ת זַ"ל אִי דְּמְלִיחָה לֹא מַעֲלָה וְלֹא מוֹרִיד כְּשִׁיטַת הָרָ"ן זַ"ל וּמִיבַּעְיָא לֵיהּ בֵּין בְּמִלִּיחָה (בֵּין בְּלֹא מְלִיחָה אֲבָל וַודַּאי אֵין שִׁיטָתוֹ כְּשִׁיטַת הומ"ל שֶׁכָּתְבוּ הַתּוֹסָפוֹת וּכְשִׁיטַת קְצָת פּוֹסְקִים דְּבְלֹא מְלִיחָה פְּשִׁיטָא דְּאָסוּ' דז"א מִדְּכָתַב אַחַר כָּךְ דְּמִיבַּעְיָא אִי שָׁרִינַן דָּם הַכָּבֵד דְּכֻלָּא דָּמָא וּלְפִי זֶה דִּבְרֵי הָרֹאֹ"ש צ"ע במ"ש דמפירש"י מַשְׁמַע דְּבְמִלִּיחָה מִיבַּעְיָא לֵיהּ וְלֹא דַּי לָנוּ הַצַּעַר הַזֶּה דְּמֵהֵיכָן הוֹצִיא כֵּן אֶלָּא דמפירש"י מַשְׁמַע אִיפְכָא דְּאַף בְּלֹא מְלִיחָה מִיבַּעְיָא אִי דַּם הַכָּבֵד שָׁרֵי אוֹ לָאו לְאַחַר שֶׁפֵּירֵשׁ כמ"ש בְּהֶדְיָא אֲבָל כַּד דָּיְיקִינַן בֵּיהּ בִּלְשׁוֹן רַשִׁ"י זַ"ל ד"ה כַּבְּדָא מָה אַתּוּן נוֹהֲגִין בֵּיהּ לְבַשֵּׁל בְּקֻדֵּירָה אוֹ אָסוּר מִפְּנֵי שֶׁפּוֹלֶטֶת דָּם ואעפ"י שֶׁכֻּלּוֹ דָּם אַפִּ"ה לְאַחַר שפי' וְיָצָא הֲרֵי הוּא דָּם וְאָסוּר כְּשֶׁנִּדְקַדֵּק בִּדְבָרִים הָאֵלֶּה יִרְאֶה דְּאַף בְּמִלִּיחָה מִיבַּעְיָא לֵיהּ דְּאִי בְּלֹא מְלִיחָה הֵיאַךְ לֹא כָּתַב צִדְדֵי אִיבַּעְיָא מֻוָּתָּר מִפְּנֵי שֶׁכֻּלּוֹ דָּם וְשָׁרֵי וְאַף לְאַחַר שֶׁפֵּירֵשׁ שָׁרֵי א"ד לְאַחַר שפי' אָסוּר וַהֲוָה לֵיהּ לְפָרוּשֵׁי כְּמוֹ שפי' אַחַ"כ בד"ה וּמְשׁוּם שַׁמְנוּנִי' כו' וְרַשִׁ"י לָא כת' כָּאן אֶלָּא אַצַּדָּא דְּאִיסּוּרָא דְּאָסוּר מִפְּנֵי שֶׁפּוֹלֶטֶת דָּם כו' ש"מ דְּבְמִלִּיחָה מִיבַּעְיָא לֵיהּ אִי פּוֹלֵט דָּם אוֹ לֹא ומש"ה אַצַּדָּא דְּהֵיתֵרָא לֹא פי' כְּלוּם דְּוַודַּאי מִסְּתָרָא אִית לָן לוֹמַר דְּשָׁרֵי כְּכָל בָּשָׂר ע"י מְלִיחָה וְכִסְבָרַת ר"ח זַ"ל וְאַצַּדָּא דְּאִיסּוּרָא פי' דְּאָסוּר מִפְּנֵי שֶׁפּוֹלֶטֶת דָּם וְאַף דְּכֻלָּא דָּם לְאַחַר שפי' אָסוּר וְגַם מַשְׁמַע קְצָת ממ"ש דְּלְאַחַר שֶׁפֵּירֵשׁ הֲרֵי הוּא דָּם וְאָסוּר דִּפְשִׁיטָא לֵיהּ דְּאָסוּר כְּשֶׁיּוֹצֵא דָּם אֶלָּא דְּמִיבַּעְיָא לֵיהּ אִי יוֹצֵא ע"י מְלִיחָה אוֹ לָאו.

ומ"מ יֵשׁ לְרָאוֹת דִּבְרֵי רַשְׁ"י סוֹתְרִים אַחַ"כ אַהֲדָדֵי דְּכָתַב דְּמִיבַּעְיָא לֵיהּ אִי דַּם הַכָּבֵד שָׁרֵי כְּשֶׁפֵּי' אוֹ לָאו י"ל דכ"ז בְּכְלַל אִיבַּעְיָא הִיא אִי דַּם הַכָּבֵד שָׁרֵי אִי לָאו ואת"ל אָסוּר שָׁמָא יוֹצֵא ע"י מְלִיחָה ומ"ש הָרֹאשׁ"ש מִתּוֹךְ דִּבְרֵי רַשְׁ"י מַשְׁמַע דְּמַיְירֵי בְּנִמְלָחָה הַיְינוּ אַף בְּנִמְלָחָה ובֵין נִמְלָחָה וְלֹא נִמְלָחָה מִיבַּעְיָ' לוֹ"ה אִי דַּם הַכָּבֵד אָסוּר אוֹ לָאו ואת"ל כו' וְכֵן בש"ד סִימָן כ"ז כָּתַב פירש"י בְּנִמְלָחָה הַיְינוּ אַף בְּנִמְלָחָה וְכַנִּרְאֶה מפירש"י כַּבְּדָא שְׁלֹא פי' צַדְּדָא דְּהֶיתֵּרָא כְּלוּם כמ"ש: וְדַע דְּלֵיכָּא לְאַקְשׁוּיֵי דא"כ אַמַּאי לֹא פירש"י בְּמַסְקָנָא דְּדָחֵי בְּכַבְּדָא דְּאִיסּוּרָא ומִשּׁוּם שַׁמְנוּנִית אֲבָל בְּכַבְּדָא דְּהֶיתֵּרָא דלמ' יוֹצֵא ע"י מְלִיחָה אוֹ לֹא אֲבָל דַּם הַכָּבֵד שְׁיָצָא אָסוּר וְנִדְאי וּכְפִי מַה שפי' בַּה"א דְּאִיבַּעְיָא דְּאַבַּיֵי ע"י מְלִיחָה וי"ל דע"כ מִיבַּעְיָא לֵיהּ תַּרְתֵּי אִי יוֹצֵא ע"י מְלִיחָה ואת"ל דְּאֵין יוֹצֵא אִי דַּם הַכָּבֵד שָׁרֵי אוֹ לָאו בְּהֶקְדֵּם הַקָּדָמָה אַחַת וְהוּא דַּאֲנַן קיי"ל לְצָלִי לָא בָּעֵינַן מְלִיחָה כְּלָל כַּמְבוֹאָר בי"ד סִימָן ע"ו יע"ש אֶלָּא דְּרַשְׁ"י כָּתַב בְּרֵישׁ כֵּיצַד צוֹלִין דְּלְצָלִי בָּעֵי מְלִיחָה וא"צ לִשְׁהוֹת בְּמִלְחוֹ שִׁיעוּר אֶלָּא צוֹלֵהוּ מִיָּד וע' בַּתּוֹסָפוֹת שָׁם גַּבֵּי מֵוֹלְיָיתָא ומִתְּבָאֵר שָׁם כְּפִי הַנִּרְאֶה דְּרַשְׁ"י סוֹבֵר דַּם אֲבָרִים שְׁלֹא פי' מֵוָתָּר כתי' מֵהַהִיא דְּשׁוֹחֵט בְּשַׁבָּת וי"ה לְעֵיל י"ד וּמְשַׁנִּין דָּבָר אַוְזָא רָאוּי לְאֻמְצָא וְעַיֵּין שָׁם בד"ה וְנָסְבִין חַבְרַיָּא וּבָרָ"ן שָׁם וְרַשְׁבָּ"א בג"ה צ"ג ובפ' הַשּׁוֹחֵט ל"ג וּבְחִדּוּשֵׁינוּ לי"ד סִימָן ע"ו אֲבָאֵר ומ"מ צָרִיךְ לוֹמַר דְּדַם שפי' מִמָּקוֹם לְמָקוֹם אָסוּר דַּהֲוָה כפי' לַחוּץ וְעַיֵּין שָׁם בַּתּוֹסָפוֹת רֵישׁ כֵּיצַד צוֹלִין בד"ה הַאי מֵוֹלְיָיתָא יע"ש וא"כ לְפִי זֶה תִּקְשֶׁה לר' סְפָרָא דְּאָמַר מ"ש לְמִיסַר חֲבֶרְתָּהּ נָמֵי כו' וְאֵיךְ יִתָּכֵן זֶה דִּנְהִי דְּכָבֵד פּוֹלֶטֶת וְאֵינָהּ בּוֹלַעַת מ"מ דָּם שֶׁפִּירַ' מִמָּקוֹם לְמָקוֹם בְּתוֹךְ הַכָּבֵד הֲוָה כפי' לַחוּץ דְּלָא גָּרַע מְצָלִי בְּלֹא מְלִיחָה כ"ש בִּישׁוּל דְּנוֹדֵאי פי' מִמָּקוֹם לְמָקוֹם וּנְהִי מַה שֶּׁפּוֹלֶטֶת לַחוּץ אֵינָהּ בּוֹלַעַת מ"מ מַה שפי' בְּתוֹכָהּ מִמָּקוֹם לְמָקוֹם אָסוּר אֶלָּא צָרִיךְ לוֹמַר דְּהָכָא כָּבֵד אוֹסֶרֶת אֲחֵרוֹת תַּבְשִׁיל וְכַדּוֹמֶה מִשּׁוּם דָּם וּלְאַשְׁמְעִינַן אַף דְּכָבֵד כֵּוָלָּהּ דָּם ה"מ שֶׁלֹּא פי' אֲבָל פי' אָסוּר וְאֵינָהּ נֶאֱסֶרֶת אִם נִתְבַּשְּׁלָה עִם בָּשָׂר הֲלֹא נִמְלַח אֵינָהּ נֶאֱסֶרֶת מֵחֲמַת דָּם שֶׁפּוֹלֶטֶת וְאֵינָהּ בּוֹלַעַת דָּם וְהַאי פּוֹלֶטֶת ר"ל רוֹב פְּלִיטוֹת רו' רוֹט' כְּמִבּוֹאָר בַּפּוֹסְקִים וְתִקְשֶׁה לָךְ אַמַּאי לֹא נֶאֱסָרָה מֵחֲמַת דָּמָהּ שֶׁלָּהּ דפי' מִמָּקוֹ' לְמָקוֹם אֶלָּא ע"כ בִּנְמְלָחָה אַיְירִי וּמְלִיחָה מְהַנֵּי וּמִילֵּי מִילֵּי קָתָנֵי כְּמוֹ לְפִירוּשׁ הָרֹאֹ"ה וְרִיטְבָ"א ז"ל הַכָּבֵד אוֹסֶרֶת אֲחֵרוֹ' אִם לֹא נִמְלְחָה מִשּׁוּם דָּם וה"ה דְּהִיא נֶאֱסֶרֶת בפי' מִמָּקוֹם לְמָקוֹם וְאֵינָהּ נֶאֱסֶרֶת אִם מָלְחָה אֶלָּא שֶׁנִּתְבַּשֵּׁל עִם בָּשָׂר אַחֵר שֶׁלֹּא נִמְלְחָה דְּאֵינָהּ בּוֹלַעַת ר"ל דְּפוֹלֶטֶת צִיר הַרְבֵּה וא"כ מוּכָח תַּרְוַיְיהוּ דִּבְנִמְלַח אֵינָהּ נֶאֱסֶרֶת וְאֵינָהּ אוֹסֶרֶת חֲבֶרְתָּהּ וּבְלֹא נִמְלְחָה נֶאֱסֶרֶת וְאוֹסֶרֶת חֲבֶרְתָּהּ.

ור' סְפָרָא אָמַר הָכִי לְאַבַּיֵי דַּוְקָא לְדִידָךְ דְּסָבִירָא לָךְ בִּמְנָחוֹת כ"א א' אָמַר אַבַּיֵי וְכֵן לְצָלִי כו' וְכֵן גִּירְסַת ר"ת ור"ג ע"ש בתו' ד"ה הַהִיא לְקֻדֵּירָה הֵן אֱמֶת שֶׁבְּרַשְׁ"י שָׁם כְּתִיב ג"כ וְכֵן לְקֻדֵּירָה וְאֵין רְאָיָה דְּהַמַּדְפִּיסִים כָּתְבוּ בְּרַשְׁ"י כֵּן וְאֶפְשָׁר דגי' רַשְׁ"י כְּמוֹ בְּסֵפֶר רַבֵּינוּ גֵּרְשׁוֹן ור"ח דְּלְצָלִי צָרִיךְ מְלִיחָה וְכֵן דַּעַת רַשְׁ"י בְּכִיצַד צוֹלִין וַהֲבָאתִיו לְעֵיל וְכֵן דַּעַת מְקֻצָּת חַכְמֵי סְפָרַדִּים ובר"מ הל' מ"א פֶּרֶק ו' וא"כ שַׁפִּיר אָמַר לֵיהּ דְּאַבַּיֵי לְשִׁיטָתֵיהּ מ"ש לְמִיסַר נַפְשֵׁהּ לָא תִּיבָּעֵי לָךְ בִּשְׁלָמָא לְמָאן דְּלֵית לֵיהּ מְלִיחָה לְצָלִי דָּם שפי' מִמָּקוֹם לְמָקוֹם שָׁרֵי אִיכָּא לְאוֹקֵמֵי' דְּהַ מַתְנִי' דְּתַרוּמָ' בְּלֹא נִמְלְחָ' וְאוֹסֶרֶ' וְאֵינָ' נֶאֱסֶרֶת כו' וְאִיבָּעְיָא מָצִינוּ לְמִיבַּעְיָ' בְּנִמְלָחָה אִי פָּלְטָה כָּל דָּמָהּ אוֹ לָאו ומש"ה לֹא הֵשִׁיב ר' סְפָרָא מִיָּד לְאַבַּיֵי מַתְנִי' הוּא דְּאִיכָּא לְאוֹקֵמֵי' בְּלֹא נִמְלְחָה וְאִיהוּ בְּנִמְלָחָה מִיבַּעְיָא לֵיהּ וּבָזֶה מְסֻלָּק קֻושְׁיָ' התו'

ד"ה הִתְנָן אֶלָּא לְדִידָךְ לְאַבַּיֵי דְּסָבִירָךְ דְּצָלִי בָּעֵי מְלִיחָה ופי' מִמָּקוֹם לְמָקוֹם הָוָה כְּשֶׁיָּצָא לַחוּץ א"כ מ"ש לְמֵיסַר נַפְשָׁהּ לָא תִּיבָּעֵי לָךְ דְּמַתְנִי' דִּתְרוּמוֹת בְּנִמְלְחָה מַיְירֵי וּמְשׁוּם הָכִי אִינָהּ נֶאֱסֶרֶת וּמַמֵּילָא דְּאִינָהּ אוֹסֶרֶת דְּפוֹלֶטֶת כָּל דָּמָהּ וְאוֹסֶרֶת בְּלֹא נִמְלְחָה דְּפוֹלֶטֶת דָּם וְאָסוּר מִשֶּׁפֵּי' הֲרֵי נִפְשָׁטָה הָאִיבַּעְיָא לְגַמְרֵי וּמְשַׁנֵּי אַבַּיֵי דִּלְמָא בְּכַבְדָּא דְּאִיסּוּר וְהָדַר בֵּיהּ מִמַּה דַּהֲוָה סָבוּר דִּבְנִמְלְחָה נָמֵי אסר' דְּפוֹלֶטֶת' אֶלָּא בְּנִמְלַח' נִפְשָׁטָ' הָאִיבַּעְיָא דְּאֵינָ' פּוֹלֶטֶ' אֶלָּא אִיבַּעְיָא הוּא אִי דַּם הַכָּבֵד אוֹסֵר אוֹ לָאו דְּכֻלָּהּ דָּמָא וְאַף כְּשֶׁפֵּירֵשׁ שָׁרֵי אוֹ לָאו אֶלָּא דְּלִפְי זֶה מַאי דְּדָחֵי לָהּ מַשְׁמַע גַּם לְרַשִׁ"י הוּא כר"ת דְּבִמְלִיחָה שָׁרֵי ומ"ש הָרֹא"שׁ ור"ת כו' לָא מַשְׁמַע הֵכִין וע' בָּרָ"ן ז"ל מ"ש בָּזֶה: וְדַע דְּאֶפְשָׁר לוֹמַר דְּגַם רַשִׁ"י ז"ל סְבִירָא לֵיהּ דַּם הַכָּבֵד מִדְּרַבָּנָן הוּא דְּאָסוּר וְכִי גָּזְרִינַן בפי' לַחוּץ אֲבָל מִמָּקוֹם לְמָקוֹם לָא גָּזְרוּ בֵּיהּ רַבָּנָן דְּכוּלָּא דָּמָא וְשָׁרֵי רַחֲמָנָא דַּהֲוָה כָּנוּס בְּתוֹכָהּ וא"כ אִיכָּא לוֹמַר בֶּאֱמֶת כֵּן דְּמַתְנִי' דִּתְרוּמוֹת בְּלֹא נִמְלְחָה מַיְירֵי וְהַכָּבֵד אוֹסֶרֶת אֶפְשָׁר מִשּׁוּם שַׁמְנוּנִית דְּאִיסּוּרָא וְאֵינָהּ נֶאֱסֶרֶת מִפְּנֵי דָּם שֶׁל עַצְמָהּ דְּפוֹלֶטֶת וְאֵינָהּ בּוֹלַעַת וּבְפִי' מִמָּקוֹם לְמָקוֹם וְלֹא גָּזְרוּ בֵּיהּ רַבָּנָן אוֹ דְּמֻוָּתָר לְגַמְרֵי אַף בפי' לַחוּץ וְזֶה שֶׁכָּתַב רַשִׁ"י וכ"ז שֶׁלֹּא פי' פְּשִׁיטָא דְּשָׁרֵי וּמַאן לָא יָדַע הָא דְּכַבְדָּא מֻוָּתָר זִיל קְרִי בֵּיהּ רַב הוּא אֶלָּא דכ"ז שֶׁלֹּא פי' לַחוּץ שָׁרֵי אַף שפי' מִמָּקוֹם לְמָקוֹם כִּדְמוֹכַח מַתְנִי' דִּתְרוּמוֹת דאל"כ לֹא תִּמְצָא לְעוֹלָם כָּבֵד מֻוָּתֶרֶת בְּבִישׁוּל אֶלָּא בְּפֵירֵשׁ לַחוּץ מִיבַּעְיָא לי' אִי שָׁרֵי אוֹ דְּגָזְרוּ בֵּיהּ רַבָּנָן בְּפֵירֵשׁ לְגַמְרֵי לַחוּץ דְּאָסוּר מִדְּרַבָּנָן: עוֹד אָבָאר לְךָ שהר"מ ז"ל בפ"ו מהל' מ"א ה"ז כָּתַב דְּכָבֵד צָרִיךְ צְלִיָּה תְּחִלָּה אֲבָל לְבַשְּׁלוֹ בַּתְּחִלָּה בְּקֻדֵּירָה לֹא וְהָרָ"ן ז"ל תָּמַהּ עָלָיו וע' בכ"מ שָׁם לִי נִרְאֶה אַף דר"י בֶּן נוּרִי אָמַר, הַכָּבֵד אוֹסֶרֶת וְאֵינָהּ נֶאֱסֶרֶת שֶׁפּוֹלֶטֶת וְאֵינָהּ בּוֹלַעַת וְאֵיךְ יִתָּכֵן זֶה דמ"מ שֶׁהֲרֵי הַדָּם פי' מִמָּקוֹם לְמָקוֹם וְאָסוּר שֶׁהֲרֵי הר"מ ז"ל סוֹבֵר כֵּן בַּהֲלָכָה י"ב דְּצָלִי צָרִיךְ ג"כ מְלִיחָה וְהוּא כגי' הַסְּפָרַדִּית שֶׁמָּצָא הר"א ז"ל וֶהֱבִיאוֹ הָרַשְׁבָּ"א בְּחִדּוּשָׁיו גַּבֵּי אֵומְצֵי בֵּיעִי וּמְזָרְקֵי צ"ב יע"ש וְדַעַת ר"ח ור"ג שֶׁהֲבִיאוּ הַתּוֹסָפוֹת בְּמָנָחוֹת וַהֲבָאתִיו לְעֵיל וְיֵשׁ לְפָרֵשׁ הַטַּעַם דְּפֵירֵשׁ מִמָּקוֹם לְמָקוֹם וא"כ הַכָּבֵד אֵין לָהּ תַּקָּנָה בְּבִישׁוּל כמ"ש אֶלָּא דר"י בֶּן נוּרִי סוֹבֵר דַּם הַכָּבֵד דְּרַבָּנָן וְלָא גָּזְרוּ בֵּיהּ בְּפֵירֵשׁ מִמָּקוֹם לְמָקוֹם משא"כ לְדִידַן דְּמַסִּיק כַּבְדָּא עֵילָּוֵיהּ בֵּישְׁרָא אָסוּר וּכְחָל שָׁרֵי וּפָרִיךְ מ"ש וּמְשַׁנֵּי דָּם דְּאוֹרָיְיתָא אַלְמָא דַּם הַכָּבֵד דְּאוֹרָיְיתָא כְּמוֹ שֶׁהוֹכִיחוּ הָרַשְׁבָּ"א ז"ל וּשְׁאָר מְפָרְשִׁים וא"כ וַדַּאי מִדִּינָא אָסוּר לְבַשֵּׁל כָּבֵד בְּקֻדֵּירָה לְבַדּוֹ אַף שֶׁאֵין בּוֹלַעַת מ"מ דָּם שֶׁפֵּירֵשׁ מִמָּקוֹם לְמָקוֹם וַהֲוָה דְּאוֹרָיְיתָא ומש"ה הִזְכִּיר הר"מ ז"ל בפי' הַמִּשְׁנָיוֹת דִּתְרוּמוֹת דר"י בֶּן נוּרִי הוּא דְּאָמַר הָכִי אֲבָל רַבָּנָן פְּלִיגִי עלי' מִטַּעְמָא דְּכִתְיבָנָא דְּנָהֵי שֶׁאֵין בּוֹלַעַת מ"מ דָּם שֶׁפֵּירֵשׁ מִמָּקוֹם לְמָקוֹם וע' פ"א מי"א דִּתְרוּמוֹת וְכֵיוָן שֶׁהֶאֱרַכְנוּ בְּפֵירוּשׁ רַשִׁ"י ז"ל אֶכְתּוֹב פי' הַסּוּגְיָא לִדְבָרָיו ז"ל וּכְפִי מַה שֶׁסּוֹבֵל פֵּירוּשׁוֹ יוֹתֵר בִּדְבָרָיו ז"ל: הִנֵּה הפר"ח בְּסִימָן ע"ג ס"ק א' כָּתַב דְּשִׁיטַת רַשִׁ"י ז"ל מֻלַּח לֹא מַעֲלֶה וְלֹא מוֹרִיד דְּאִין מוֹצִיא כָּל הַלַּחְלוּחִית דָּם וּמִיבַּעְיָא לֵיהּ אִי דַּם כָּבֵד שָׁרֵי אוֹ לָאו וְזֶה שִׁיטַת הָרָ"ן ז"ל בְּפֵירוּשׁ הַהֲלָכוֹת אֶלָּא שֶׁאֲנִי תָּמֵהַּ לָמָּה יַחֲסוֹ לְעַצְמוֹ וְלֹא לְרַשִׁ"י וּדְלֹא כָּרֹא"שׁ יע"ש וּכְבָר נִתְבָּרֵר לְךָ מ"ש לְעֵיל דְּמַרַשִׁ"י ד"ה מִשּׁוּם שַׁמְנוּנִית יְרֵאָה בפי' דְּמִיבַּעְיָא אִי דַּם הַכָּבֵד אָסוּר אוֹ לָאוֹאֶלָּא דְּלָא יָדַעְנָא דְּמִנָּלַן דְּרַשִׁ"י כָּךְ"ן דְּלִמָּא כר"ת מַמָּשׁ דְּבִמְלִיחָה פְּשִׁיטָא דְּשָׁרֵי כמ"ש לְעֵיל וּמַהֲהִיא חֲתוּכָה לְתַחַת דְּלִקַּמָּן דפירש"י לְצָלִי אֵין רְאָיָה כמש"ל דְּאַף לְצָלִי בָּעֵינַן כֵּן וע"כ מוּכָח דְּלִצְלִי אַיְירֵי כְּמוֹ שֶׁהֶאֱרַכְתִּי בָּזֶה לְעֵיל יע"ש אוֹ בְּתַרְוַיְיהוּ מְסַפֵּק שֶׁמָּא ע"י מְלִיחָה יָצָא כָּל הַדָּם ואת"ל לֹא יָצָא שֶׁמָּא דַּם

הַכָּבֵד שָׁרֵי וא"ש נָמֵי דִּבְרֵי רַשְׁ"י בְּמַה שֶׁלֹּא פֵּירֵשׁ כַּבְּדָא מָה אַתּוּן בֵּיהּ אַהֲיתֵרָא וכמש"ל וּמֵיהוּ לָזֶה יֵשׁ לוֹמַר דע"כ לְרַשְׁ"י מְלִיחָה לֹא מַעֲלֶה וְלֹא מוֹרִיד דְּאִי מְסַפְקָא לֵיהּ אִם כֵּן מַה פְּשִׁיט מִמַּתְנִי' דִּלְמָא מַתְנִי' בְּלֹא מְלִיחָה אַיְירִי דְּאוֹסֶרֶת וְאֵינָהּ נֶאֱסֶרֶת כְּקַוְשְׁיַת התו' ד"ה כַּבְּדָא דְּוַעוֹד י"ל וְתֵירְצוּ דְּאִי בְּלֹא נִמְלַח פְּשִׁיטָא דְּאָסוּר כו' וּלְרַשְׁ"י א"א לְפָרֵשׁ כָּךְ דִּבְלֹא נִמְלַח פְּשִׁיטָא דְּאָסוּר וּבְנִמְלַח מַיְירֵי מַתְנִי' תִּקְשֵׁי ג"כ פְּשִׁיטָא דְּאוֹסֶרֶת בְּכַבְּדָא דְּאִיסּוּרָא וּמַאי קמ"ל בָּזֶה דְּכָבֵד טָרִיפָה אוֹסֶרֶת אֲחֵרוֹת וּבִשְׁלָמָא יֵשׁ לוֹמַר דְּאַשְׁמְעִינַן דְּאוֹסֶרֶת כָּבֵד חֲבֶרְתָּהּ אַף שֶׁאֵין בּוֹלַעַת דָּם בּוֹלַעַת שַׁמְנוּנִית וְאֵינָהּ נֶאֱסֶרֶת בְּלֹא נִמְלְחָה דְּאֵינָהּ בּוֹלַעַת דָּם משא"כ לְרַשְׁ"י דפי' אוֹסֶרֶת תַּבְשִׁיל אַחֵר מִשּׁוּם דְּלִכָּבֵד חֲבֶרְתָּהּ אֵינָהּ אוֹסֶרֶת לְשִׁיטְתֵּיהּ דְּאַף שַׁמְנוּנִית אֵינָהּ בּוֹלַעַת א"כ ע"כ רֵישָׁא מִלְּתָא דְּפְשִׁיטָא הוּא דְּטָרִיפָה אוֹסֶרֶת אֲחֵרִים וּמִשּׁוּם סֵיפָא נָקִיט לָהּ א"כ אַמַּאי לֹא בַּכָּבֵד וּמִשּׁוּם דָּם בְּלֹא מְלִיחָה אוֹסֶרֶת אֲחֵרִים וְאֵינָהּ נֶאֱסֶרֶת מִפְּנֵי דָּם שֶׁל עַצְמָהּ דְּאֵינָהּ בּוֹלַעַת כו' וּמִשּׁוּם סֵיפָא נָקִיט לָהּ אוֹ כמ"ש הָרָ"ן ז"ל דְּאַשְׁמְעִינַן דְּאֵין הָרוֹתְחִין חוֹלְטִין וְדֶרֶךְ בִּישׁוּל אֵינוֹ כֵּן יע"ש אֶלָּא ע"כ דְּבִמְלִיחָה אוֹ דְּפְשִׁיטָא לֵיהּ לְהֵיתֵרָא כר"ת אוֹ דְּפְשִׁיטָא לֵיהּ דְּאֵין מֶלַח מַעֲלֶה וּמוֹרִיד וּמְיַבַּעְיָא אִי דַּם הַכָּבֵד שפי' אָסוּר אוֹ לָאו: וְעַתָּה אֲפָרֵשׁ הַדֶּרֶךְ הַיּוֹתֵר סוֹבֵל בְּפֵירוּשׁ רַשְׁ"י וְהוּא שִׁיטַת הָרָ"ן ז"ל דִּמְלִיחָה לֹא מַעֲלֶה וְלֹא מוֹרִיד בַּכָּבֵד דְּמֵחֲמַת רִיבּוּי דָּם שֶׁבְּתוֹכָהּ אֵין הַמֶּלַח מַפְלִיט כָּל דָּם שֶׁבְּתוֹכָהּ וּמְיַבַּעְיָא אִי דַּם הַכָּבֵד אוֹסֵר כְּשֶׁפֵּירֵשׁ לְחוּץ אוֹ דִּלְמָא כֵּינָן דְּכֻלָּא דָּמָא וְכִנּוּס וְשָׁרֵי רַחֲמָנָא ה"ה פי' לַחוּץ וְהַיּוֹתֵר נָכוֹן דְּרַשְׁ"י כר"ת בָּזֶה דמ"ה וַדַּאי שָׁרֵי וּמִדְּרַבָּנָן הוּא דְּאָסוּר וְאִיבַּעְיָא לַן בפי' מִמָּקוֹם לְמָקוֹם אִי גָּזְרוּ רַבָּנָן אוֹ לָאו וְהֵשִׁיב דְּמֻוָּתָר וּמְיַבַּעְיָא לֵיהּ בפי' לַחוּץ אִי גָּזְרוּ רַבָּנָן ור' סְפָרָא שָׁאַל לר' זְרִיקָא וְאָמַר דְּשָׁרֵי וְהָא דְּלָא אָמַר לֵיהּ מִיָּד מִמַּתְנִי' דִּתְרוּמוֹת לְפִי סְבָרָתוֹ דְּמַיְירֵי בְּכַבְּדָא דְּכְשֵׁירָה וּמִשּׁוּם דְּמָא י"ל וַהֲוָה סוֹבֵר דְּאִיבַּעְיָא דְּאַבַּיֵּי הוּא לְכַתְּחִלָּה מִי שָׁרִינַן לָהּ דְּכָבֵד אוֹסֶרֶת וְאֵינָהּ נֶאֱסֶרֶת הַיְינוּ דִּיעֲבַד וְלֹא לְכַתְּחִלָּה וּכְבָר יֵשׁ מִי שֶׁסּוֹבֵר כֵּן שֶׁהֲרֵי הר' אוֹמֵר כֵּן בְּמִשְׁנָה י"א פי"א דִּתְרוּמוֹת עַל מִשְׁנָתֵינוּ דְּכָבֵד כָּתַב וְאָמְנָם דִּיעֲבַד וְלֹא לְכַתְּחִלָּה ועי' בַּבִּית יוֹסֵף וּבָרָ"ן וּלְכָךְ לָא פְּשִׁיט לֵיהּ מִמַּתְנִי' דִּתְרוּמָה דְּסוֹבֵר אַבַּיֵּי לְכַתְּחִלָּה מִיבַּעְיָא לי' עַד שֶׁאָמַר דְּזֵעִירָא שִׁלְקֵי לר"א וְאָמַר אַבַּיֵּי לְמֵיסַר נַפְשֵׁהּ לָא מִיבַּעְיָא לֵיהּ דְּנוֹדַאי מִמַּתְנִי' שׁוֹמַעַ לי' כֵּן וְסוֹבֵר דְּמַתְנִי' לְכַתְּחִלָּה נָמֵי מַיְירֵי א"כ אוֹסֶרֶת חֲבֶרְתָּהּ נָמֵי הָתָם תִּנַּן בְּהֶדְיָא שָׁאוֹסֶרֶת בָּשָׂר אוֹ תַּבְשִׁיל וְיֵשׁ לְפָרֵשׁ בְּשִׁיטַת רַשְׁ"י כמ"ש הַתּוֹסָפוֹת ד"ה דְּתִנַּן וּכְמוֹ שֶׁאָבְאֵר לְקַמָּן אַיָּ"ה וּמְשַׁנֵּי אַבַּיֵּי דִּלְמָא כַּבְּדָא דְּאִיסּוּרָא וּמִשּׁוּם שַׁמְנוּנִית וּמִשּׁוּם סֵיפָא נָקִיט לָהּ אוֹ כמ"ש הָרָ"ן ז"ל דְּאַשְׁמְעִינַן אַף דְּחוֹלְטִין דָּם הַכָּבֵד בְּרוֹתְחִין וְלֹא לָעִנְיָן שַׁמְנוּנִית אוֹ דֶּרֶךְ בִּישׁוּל אֵין חוֹלְטִין דַּוְקָא כְּשֶׁהַמַּיִם מַעֲלִין רְתִיחוֹת מִכָּל צַד הוּא דְּמְהַנֵּי וְלֹא בע"א וְאֵינָהּ נֶאֱסֶרֶת מִשּׁוּם שַׁמְנוּנִית דְּאַף שַׁמְנוּנִית אֵין בּוֹלַעַת וַהֲדַר מַיְירֵי ראי' מִקַּנְיָא בְּקַוְקְיָא דְּאַלְמָא דַּם הַכָּבֵד כְּשֶׁפֵּי' שָׁרֵי דְּמְלִיחָה לֹא מַעֲלֶה וּמוֹרִיד וְדָחֵי דַּהֲוָה חָלְטֵי וְהָא דַּהֲוָה חָלְטֵי ר"נ וְהָיוּ אֶפְשָׁר דְּהָיוּ מְסַוְקְקִין ג"כ כמ"ש התו' ד"ה כִּי הָא וְהַאי דְּאַיְיתֵי כַּבְּדָא שְׁלִיקָא לְרַבָּה בַּר שְׁבָא וְלָא אָכִיל בְּנִתְבַּשְּׁלָה לְבַדָּהּ וְסוֹבֵר כר"י בֶּן נוּרִי דְּשָׁלוּקָה אוֹסֶרֶת וְנֶאֱסֶרֶת כו' וְצָרִיךְ לוֹמַר דרב' בַּר שְׁבָא ג"כ מְסַוְקְקִין אִי דַּם הַכָּבֵד שֶׁפֵּירֵשׁ אָסוּר וְהַהִיא דְּשָׁלוּק' אוֹסֶרֶת וְנֶאֱסֶרֶת בְּנִתְבַּשֵּׁל עִם טָרִיפָה מַיְירֵי דְּשָׁלוּקָה לת"ק אֵינָהּ בּוֹלַעַת ולר"י בֶּן נוּרִי בְּשָׁלוּקָה בּוֹלַעַת וְאִיהוּ פָּסַק כר"י בְּשָׁלוּקָה וּלְכָךְ לֹא אָכַל דְּשָׁמָא דַּם הַכָּבֵד אָסוּר כְּשֶׁפֵּי' וְנִבְלַע אַח"כ בְּשָׁלוּקָה וְאָמַר ר"נ נָמֵי לְשָׁבָא דַּהֲלָכָה כת"ק

דְּבִשְׁלוּקָה ג"כ אֵינָהּ בּוֹלַעַת שַׁמְנוּנִית וכ"ש דְּמָא וְאַף אִי דַּם הַכָּבֵד שפי' אָסוּר מ"מ נִתְבַּשֵּׁל
לְבַדָּהּ שָׁרֵי דְּלָא כר"י ב"ב שֶׁלֹּא כת"ק דְּמַתְנִי' דְּתִרוּמוֹת שֶׁאֵין מְחַלֵּק בְּכָךְ וּפוֹלֶטֶת וְאֵינָהּ
בּוֹלַעַת אַף בְּשֶׁלּוֹקָה וְרַבָּה ב"ר הוֹנָא דְּאִיקְלַע לְבֵי רַבָּה בַּר ר"נ דְּאַיְיתִי לֵיהּ כַּבְּדָא בָּלוּעַ
דְּמָא בַּסְמְפוֹנָא דְּאָמַר אַמַּאי עָבְדִיתוּ הָכִי אֶפְשָׁר בְּצָלֵי אַיְירֵי וַאֲמַר קְרֵעֵיהּ ש"ו וְחִיתּוּכָא
לְתַחַת בְּשָׁעָה שֶׁצּוֹלִין אוֹתָהּ וכפירש"י וש"ו לָאו דַּוְקָא אֶלָּא קְרֵיעָה בְּסַמְפּוֹנוֹ' וְאָמַר אַמַּאי
עָבְדִיתוּ הָכִי וְלֹא אָסַר לָהֶם הַכָּבֵד אֶלָּא דִּלְמָא מִשְׁתְּלֵי וְאָכִיל בְּלֹא קְרִיעָה סַמְפּוֹנוֹת אֶלָּא
צָרִיךְ קוֹדֶם שֶׁצּוֹלִין לִקְרוֹעַ וה"מ כ"י טְחָלָא שֶׁוְּמָנָא בְּעָלְמָא הוּא ר"ל דְּאֵין בּוֹ סַמְפּוֹנָת אוֹ
דְּהַהִיא מַעֲשֶׂה לִקְדֵירָה בְּלֹא בָּשָׂר וצ"ל דְּאַף לְכַתְּחִלָּה שָׁרֵי וְיוֹתֵר נָכוֹן כמ"ש בפי' רִאשׁוֹן
דְּצָלֵי הָוָה הַמַּעֲשֶׂה דְּבִישּׁוּל אפי' בִּקְדֵירָ' לְחוּד אָסוּר זֶהוּ שיט' רַשְׁ"י ז"ל וְשִׁיטַת ר"ת ז"ל
הוּא דְּבָמְלִיחַ' וְנִדְאִי יוֹצֵא כָּל הַדָּם וּמְבַעְיָא לי' בְּלֹא מְלִיחָה ומ"ה שָׁרֵי בפי' לַחוּץ אֶלָּא
מִדְּרַבָּנָן אָסוּר בפי' לַחוּץ וּמִיבַּעְיָא לֵיהּ בְּבִישּׁוּל שֶׁאֵין נִיכָּר אִי גָּזְרוּ בֵּיהּ רַבָּנָן אוֹ לָאו:
וַאֲבָאֵר כִּי שִׁיטַת ר"ת ז"ל בְּשֶׁמַּעְתִּין הָכִי הוּא כַּבְדָּא מָה אַתּוּן בֵּיהּ בְּלֹא מְלִיחָה שֶׁמָּא לֹא
גָּזְרוּ רַבָּנָן דְּרֵךְ בִּישּׁוּל שֶׁאֵין הַדָּם נִיכָּר כו' וְאָמַר אֲנָא שִׁלְקֵי לר"א וְאָכִיל וּבְלֹא מְלִיחָה
חֲזוּ מַאן גַּבְרָא רַבָּא מַסְהִיד עָלֶיהָ וַאֲמַר לֵיהּ לְמֵיסַר נַפְשֵׁהּ לָא מִיבַּעְיָא לִי לְמֵיסַר חֲבֶרְתָּהּ
מִיבַּעְיָא לִי דַּם הַכָּבֵד אֶפְשָׁר דְּשָׁרֵי אוֹ אָסוּר וּלְמֵיסַר נַפְשֵׁהּ וְנִדְאִי דְּאֵינָהּ בּוֹלַעַת וְאָמַר לֵיהּ
מַתְנִי' הֵיא וּמְשַׁנֵּי בְּכַבְדָּא דְּאִיסּוּרָא וְיֵשׁ לְפָרֵשׁ כְּמוֹ לְרַשְׁ"י ז"ל דְּאַף שַׁמְנוּנִית אֵין בּוֹלַעַת
דר"ת סוֹבֵר חנ"נ בְּשְׁאָר אִיסּוּרִין וְהַנֶּאֱסָר יוֹתֵר מִן הָאוֹסֵר כמש"ל בְּאוֹרֶךְ קַנְיָא בְּכַבְדָּא
יוֹדֵעַ הָיָה שֶׁלֹּא נִמְלְחָה הַכָּבֵד וְרֵיאָה נִמְלְחָה וְהָא דְּפָרֵיךְ דִּלְמָא חָלְטִי לֵיהּ יֵשׁ לִרְאוֹת לְעִנְיָן
מָה עָשׂוּ כָּכָה לַחֲלוֹט הַכָּבֵד וְלֹא לִמְלוֹחַ עִם שְׁאָר דְּבָרִים בְּשִׁלָּמָא לַחֲלוֹט לְאִינָךְ לָא קַשְׁיָא
דַּחֲלִיטָה אֶפְשָׁר דְּלָא מְהַנֵּי אֶלָּא לְכַבֵּד וְלֹא לְבָשָׂר וע' בָּרָ"ן יע"ש וְכֵן בַּגְּמָרָא דְּפְסָחִים
בְּרֵישׁ כֵּיצַד צוֹלִין לֹא הֲוָזְכַּר חֲלִיטָה אֶלָּא בְּחוֹמֶץ וְלֹא בְּרוֹתְחִין וע' בב"י סִימָן ע"ב שֶׁכָּתַב
בְּבָשָׂר לֹא הֲוָזְכַּר חֲלִיטָה רוֹתְחִין לֵיכָּא לְמִגְזַר חֲלִיטָה בְּחוֹמֶץ יֵשׁ לְפָרֵשׁ דְּבָרָיו שֶׁלֹּא תִּקְשֶׁה
לֵיהּ דאה"נ דְּבָשָׂר לָא מְהַנֵּי חֲלִיטָה רוֹתְחִין וְכָבֵד שָׁאנֵי דְּשִׁעֵי וכמ"ש הָרַ"ן וַהֲבֵאתִיו
בְּסָמוּךְ וְאֶפְשָׁר לוֹמַר דְּבָשָׂר לֹא מְהַנֵּי חֲלִיטָה בְּרוֹתְחִין וְחוֹמֶץ וְהַהִיא דְּרֵישׁ כֵּיצַד צוֹלִין
בְּצָלֵי מַיְירֵי ע"ש בְּרַשְׁ"י וע' בסי' ס"ז בי"ד וּבָאַחֲרוֹנִים וְאֶפְשָׁר שֶׁהֵרְאוּ הֲלָכָה לְמַעֲשֶׂה
לַתַּלְמִידִים דְּבַחֲלִיטָה לָא בָּעֵינַן ש"ו כו' וּבְמִלְיחָה בָּעֵינַן ש"ו כו' וְחִיתּוּכָא לְתַחַת אֶלָּא
דב"ת לָא אַסְקֵי מִזֶּה וּמַשְׁמַע, דְּמִלְיחָה לְחוּדֵיהּ מְהַנֵּי וּבְהַהִיא דְּאָמַר חַלָּא כו' אִי אִיהוּ אָסַר
בִּישְׁרָא נָמֵי אָסוּר כו' הַיְינוּ מִסְפֵּיקָא דְּהֵם ג"כ הָיוּ מְסֻפָּקִין ומש"ה הָיוּ חָלְטִי בְּרוֹתְחִין
כמ"ש התו' ד"ה כִּי הָא וְאָמַר שַׁפִּיר דְּאִי חַלָּא אָסוּר מִסְפְּקָא בִּשְׁרָא נָמֵי כו' דְּשׁוּב אֵינָהּ
טְרוּדָה לִפְלוֹט וּכְפִי' רַשְׁ"י יע"ש וְרָבָא בַּר שְׁבָא דְּלָא אָכִיל כָּתְבוּ התו' דִּבְלֹא מְלִיחָה אַיְירֵי
וְסוֹבֵר כר"י ב"ב דְּשְׁלוּקָה אוֹסֶרֶת כו' וְיֵשׁ עוֹד לְפָרֵשׁ דְּתַנָּאֵי דְּמַיְיתֵי הוּא אַמָּה דְּמַסִּיק
לְמֵיסַר חֲבֶרְתָּהּ מִיבַּעְיָא לֵיהּ מַיְיתֵי תַּנָּאֵי וְכֵן בִּזְעִירָא שִׁלְקֵי לר' אֶלְעָזָר וְאָכִיל מַיְיתֵי תַּנָּאֵי
דְּפְלִיגִי בְּשֶׁלּוֹקָה וע' בֵּית יוֹסֵף בְּסִימָן ע"ב שפי' כֵּן קָצַת בְּשִׁיטַת הר"מ וַאֲבָאֵר לְקַמָּן אַיָּ"ה
וְרַבָּה בַּר שְׁבָא ור"נ פְּלִיגִי דכ"ע כת"ק דְּמַתְנִי' דְּתִרוּמָ' דְּאֵינָהּ נֶאֱסֶרֶת אֶלָּא דְּאִיפְּלַגוּ תַּנָּאֵי
לְעֵיל אִי אֶפְשָׁר לְסוֹחֲטוֹ אָסוּר אוֹ לָאו וא"כ נאמַר נָהֲי שֶׁאֵין הַכָּבֵד בּוֹלַעַת יָדָם מ"מ
שַׁמְנוּנִית בּוֹלַעַ כְּדַעַת הָרָ"ן וּשְׁאָר פּוֹסְקִים וּדְלֹא כְּרַשְׁ"י ז"ל וא"כ רַבָּה בַּר שְׁבָא דְּלָא
אָכִיל שֶׁפּוֹלֶטֶת דָּם וְנֶאֱסַר כָּל מַה שֶּׁבְּקְדֵירָה וְנַעֲשָׂה הַשַּׁמְנוּנִית שֶׁל בָּשָׂר נְבִילָה וְחוֹזֶרֶת
הַכָּבֵד וּבוֹלַעַת שַׁמְנוּנִית דְּאֶפְשָׁר לְסוֹחֲטוֹ אָסוּר וְרַב נַחְמָן שֶׁאָכַל שֶׁאֶפְשָׁר לְסוֹחֲטוֹ מֻתָּר

וְכֵינָן שֶׁבַּכְּבֵד אֵין בּוֹ דָּם וְשַׁמְנוּנִית הֶיְתֵּר בפ"ע ור"ת לְשִׁיטָתֵיהּ דְּהַנָּאֲסָר יוֹתֵר מִן הָאוֹסֵר
דְּאִיהוּ לָא מְפַלֵּיג בֵּין בב"ח לִשְׁאָר אִיסּוּרִין כמ"ש הָרַ"ן ז"ל בִּשְׁמוֹ בספ"כה גַּבֵּי חֵלֶב
נְבֵילָה דִּמְדַקְדֵּק ר"ת ור"ש דְּצָרִיךְ תְּרֵי פְּעָמִים שִׁשִּׁים וע' בתו' לְעֵיל גַּבֵּי חֵלֶב נְבֵילָה גַּם
רַבָּה בַּר ר' הוּנָא דְּאָמַר אַמַּאי עָבְדִיתוּ הָכִי עִם בָּשָׂר אַחֵר אַיְיתֵי וּמְסַפֵּיקָא אָמַר דְּצָרִיךְ
חֲתִיכָה וּמְלִיחָה וּבַעַיְין לָא אִיפָּשֵׁט אֶלָּא דְּמִדְּלָא אָסַר לְהוּ מְסַפֵּיקָא מַשְׁמַע דַּם שֶׁבַּסְּמְפּוֹנוֹת
אָמַר הָכִי וּבִישְׁלָה בפ"ע מַיְיתֵי וע' זֶה וּלְשִׁיטָה זוֹ קָשֶׁה מַה דְּאָמַר לְקַמָּן דָּם דְּאוֹרָיְיתָא
יע"ש: הַשִּׁיטָה הג' הוּא שִׁיטַת התו' בְּוַעוּד י"ל הוּא ג"כ קָצַת שִׁיטַת הָרַשְׁבָּ"א כְּמוֹ שֶׁאָבָאֵר
דִּבְלֹא מְלִיחָה וַדַּאי אָסוּר כִּי מִבַּעְיָא בִּמְלִיחָה מֵחֲמַת רִיבּוּי דָּם אֵין יוֹצֵא ע"י מְלִיחָה וּמַה
דְּאָמַר לְמֵיסַר חֲבֶרְתָּ' לָא תִּיבָּעֵי לָךְ צ"ל דְּאִי בְּלֹא מְלִיחָה פְּשִׁיטָא דְּאוֹסֶרֶת חֲבֶרְתָּהּ כֵּן
כָּתַב הָרַשְׁבָּ"א בְּחִדּוּשָׁיו וְהַתּוֹ' כָּתְבוּ מִשּׁוּם מִסְתָּמָא אַיְירֵי כְּדֶרֶךְ מְבַשֵּׁל בָּשָׂר בִּמְלִיחָה כו'
וְהִנֵּה ע"כ לְשִׁיטָה זוֹ מִיבַּעְיָא אִי מְהַנֵּי מְלִיחָה לְחוּדֵיהּ אוֹ קְרִיעָה ש"ו בָּעֵינַן אֲבָל עִם ש"ו
מְהַנֵּי וַדַּאי דְּאֵין לוֹמַר דְּמִסְפְּקָא אִי מְהַנֵּי ג"כ ש"ו אוֹ דִּבְלֹא ש"ו וַדַּאי דְּאוֹסֵר וּמִיבַּעְיָא
לֵיהּ בש"ו אִי מְהַנֵּי דא"כ לָא פְּשִׁיט לִי' מִמַּתְנִי' דִּתְרוּמוֹת דְּאֶפְשָׁר הָתָם בְּלֹא קְרִיעָה
וְאַשְׁמְעִינַן דְּהַכְּבֵד אוֹסֶרֶת אֲחֵרוֹת ע"י מְלִיחָה וְלָא מְהַנֵּי בַּכְּבֵד מְלִיחָה וְגַם דֶּרֶךְ מְבַשְּׁלִי
בָּשָׂר מוֹלְחִין לְחוּד אֶלָּא וַדַּאי כְּדַאֲמָרַן שׁוּב רָאִיתִי לְרַשְׁבָּ"א בְּחִדּוּשָׁיו שֶׁכָּתַב דְּאִיבַּעְיָא אִי
סַגִּי בִּמְלִיחָה אוֹ ש"ו בָּעֵינַן יע"ש וְכֵן נִרְאֶה שֶׁהוּא דַּעַת הַתּוֹס' כָּאן וְהָרַשְׁבָּ"א הִקְשָׁה דא"כ
כִּי שָׁאֲלֵי לִזְעִירִי וְאָמַר אֲנָא שִׁלְקֵי לר"א וְאָכִיל ע"כ בִּמְלִיחָה ר"ל בְּלֹא קְרִיעָה א"כ
תִּפְשׁוֹט שע"י מְלִיחָה יוֹצֵא כָּל הַדָּם דְּאִי לֹא חוֹזֶרֶת וְנִבְלָע וְאִי דְּפוֹלְטָת וְאֵינָהּ בּוֹלַעַת א"כ
לָמָּה מִלֵּחִי לִי' כְּלָל וְשָׁמָּא דְּגָזְרִי' אַטּוּ שְׁאַר הַבָּשָׂר יע"ש ור"ת תִּפְשׁוֹט לָךְ דע"י מְלִיחָה
לְחוּדֵיהּ יוֹצֵא כָּל הַדָּם דְּנָהֲי דְּשָׁלְקֵי לר"א בְּלֹא בָּשָׂר אַחֵר כְּדְאָמַר כִּי מִיבַּעְיָא לִי לְמֵיסַר
חֲבֶרְתָּהּ מ"מ אִי ס"ד דְּאֵין הַמֶּלַח פּוֹעֵל בַּכְּבֵד מֵחֲמַת רִיבּוּי דָּם לָמָּה מִלְּחוֹ כְּלָל דִּלְעַצְמָהּ
אֵינָהּ נֶאֱסֶרֶת אֶלָּא דְּלָא לִיתְסַר הַקִּדֵּירָה שֶׁמִּתְבַּשֶּׁלֶת הַכְּבֵדלְהָכִי מִלְּחִי לָהּ תִּפְשׁוֹט דע"י
מְלִיחָה יוֹצֵא כָּל הַדָּם ור"ה ור"נ דְּחָלְטִי לִי' בְּרוֹתְחִין בְּלֹא מְלִיחָה הֲוָה עָבְדִי הָכִי ואה"נ
דְּמְלִיחָה לְחוּד מְהַנֵּי וְהָא דְּלָא מָלְחוּ לֵיהּ שְׁמָא לֹא הָיָה מֶלַח מָצוּי לָהֶם אוֹ שֶׁלֹּא הָיוּ רוֹצִים
לִטְרֹחַ דאל"ה אַמַּאי לֹא קָרָעוּהָ ש"ו וּמִלְּחָיָה וְחִיתּוּכָא לְתַחַת אֶלָּא וַדַּאי דְּלֹא רָצוּ לִטְרֹחַ
אוֹ לְהוֹרוֹת הלכ' לְמַעֲשֶׂה דַּחֲלִיטָה מְהַנֵּי לְכַבְדָּא וְהָא דְּאָמַר אִי מֶלַח אָסוּר פָּשׁוּט הוּא
לְשִׁיטָה זוֹ דָּם שפי' אָסוּר וְרַבָּה בַּר שְׁבָא ור"נ פְּלִיגִי בְּכַבְדָּא גּוּפָא אִי נֶאֱסֶרֶת אִי לָאו כו'
כְּתַנָּאֵי וּבְלֹא מְלִיחָה כְּלָל אַיְירֵי וְרַבָּה בַּר רַב הוּנָא דְּאִיקְּלַע לְבֵי רַבָּה בַּר רַב נַחְמָן וְאָמַר
אַמַּאי עָבְדִיתוּ כִּי אֶלָּא קָרְעוּ ש"ו וַחֲתוּכָא לְתַחַת הַיְינוּ בְּמְלִיחָה דְּמִסְפְּקָא לֵיהּ נָמֵי בְּהַהִוא
אִיבַּעְיָא דְּאַבַּיֵי אִי כו' ומש"ה הִצְרִיךְ קְרִיעָה ש"ו אֶלָּא דְּקַשְׁיָא אַמַּאי ל אָסְרִי לְהוּ הַכַּבְדָּא
וּמַשְׁמַע לְכַתְּחִלָּה אָמַר לְהוּ אַמַּאי עָבְדִיתוּ הָכִי וְאָפְשָׁר לוֹמַר דְּהַאי כַּבְדָּא נִתְבַּשֵּׁל לְחוּדֵיהּ
בְּלֹא שׁוּם תַּבְשִׁיל אַחֵר וְסוֹבֵר כת"ק דְּמַתְנִי' דִּתְרוּמוֹת דְּאֵינָהּ בּוֹלַעַת אֶלָּא דמ"מ אָמַר
אַמַּאי עָבְדִיתוּ הָכִי דִּלְכַתְּחִלָּה וַדַּאי רָאוּי לְמָלְחָן הַכְּבֵד דְּלָא אָתֵי לְמִטְעֵי בִּשְׁאַר בָּשָׂר
וכדר"א דַּהֲוָה שָׁלְקִי לִי' בְּמְלִיחָה לְחוּדֵי' לְשִׁיטָה זוֹ וְהַיְינוּ דְּגָזְרִינַן אַטּוּ שְׁאַר בָּשָׂר כמ"ש
הָרַשְׁבָּ"א בְּחִדּוּשָׁיו ומש"ה חָזָא דַּהֲוָה בְּלוּעָה סְמִפּוֹנָא דְּמָא וְאָמַר לְכַתְּחִלָּה אֵין לַעֲשׂוֹת כֵּן
וְלִסְמוֹךְ שֶׁאֵינָהּ בּוֹלַעַת אֶלָּא ש"ו כו' כֵּינָן דְּצָרִיךְ מְלִיחָה עָבְדִינַן כְּדִינָהּ אוֹ דְּסוֹבֵר דְּגָזְרִינַן
אַטּוּ דְּמִבַּשֵּׁל הַכְּבֵד עִם שְׁאַר בָּשָׂר וְאִיהוּ נָהִי מְסַפְּקָא לֵיהּ בְּהַהִוא אִיבַּעְיָא דְּאַבַּיֵי ומש"ה
אָסַר לַעֲשׂוֹת כֵּן וע' מ"ש בַּתּוֹסָפוֹת ד"ה כַּבְדָּא לְשִׁיטַת ר"ת דְּנוֹהֲגִין הָעוֹלָם כו' וּלְשִׁיטָה

זוֹ נָמֵי לֹא נִפְשְׁטָה הַאי בְּעַיִן וְצָרִיךְ בְּכַבְדָא ש"ו וְחֵיתוּכָא אפי' בְּדִיעֲבַד וְאִי לֹא"ה נֶאֱסַר הַתַּבְשִׁיל הַמִּתְבַּשֵּׁל עִמָּהּ וְהַכָּבֵד אֵינָהּ נֶאֱסֶרֶת כִּסְתָם מַתְנִי' דִּתְרוּמוֹ' דְּאֵינָהּ בּוֹלַעַת וּלְמֵיסַר חֲבֶרְתָּהּ לֹא אַפְּשְׁטָה אִיבַּעְיָין: הַשִּׁיטָה הָרְבִיעִית הִיא שִׁיטַת הָרִי"ף והר"מ זַ"ל דְּאָמַר רַבָּה בַּר רַב הוּנָא קְרָעוּהָ ש"ו וְחֵיתוּכָא כו' לר"י בֶּן נוּרִי אָמַר כֵּן אֲבָל לְרַבָּנָן פְּלִיגִי עֲלֵיהּ דר"י ב"נ במ"ש הר"מ במס' תְּרוּמָה וע"ש ומש"ה הר"מ זַ"ל פּוֹסֵק כת"ק דר"י בֶּן נוּרִי שָׁם וְאוֹסֵר לִקְדֵירָה אַף לְבַדָּהּ וּבְקְרִיעָה ש"ו כֵּן הוּא שִׁיטָתָם לפי' הָרָ"ן זַ"ל וּלְשִׁיטָה זוֹ צ"ל דִּמְלִיחָה וּקְרִיעָה צָרִיךְ מִיהָא לְהַתִּירָהּ לְכַבֵּד עַצְמָהּ דאל"ה אַף שֶׁטּוֹרֵד' לִפְלוֹט אַפֵּ"ה הָא בָּלְעִי מַה שֶּׁפָּלְטָ' רִיבּוּי דָּם אֲבָל ע"י מְלִיחָ' וְקָרִיעָ' לֹא וְזֶה דּוֹחֵק גָּדוֹל דְּנַדַּאי כָּבֵד פּוֹלֶטֶת וְאֵינָהּ בּוֹלַעַת מַשְׁמַע אֵין בּוֹלַעַת וְאֵין סָבָרָא לְחַלְקוֹ אֲבָל עִיְּינְתִי בָּךְ"ן עַצְמוֹ כָּתַב וְזַ"ל דִּקְרָעוּהָ כו' לר"י מִפְּנֵי ב"נ דָּם שֶׁבַּסְּמְפּוֹנוֹת וְזֶה נָכוֹן לר"י ב"נ כָּבֵד אֵינָהּ נֶאֱסֶרֶת אֲבָל מ"מ צָרִיךְ תְּחִלָּה מְלִיחָה מִפְּנֵי דָּם שֶׁבְּסְמְפּוֹנוֹת דְּלְמָא מִשְׁתְּלֵי וְאָכַל בְּלֹא קְרִיעָה אַחַ"כ ומש"ה אָמַר אַמַּאי עָבְדִיתוּ הָכִי ומש"ה א"ש חֲזָא דִּבְלוּעָה דְּמָא כו' וע' ב"י שכ' בְּדָרְךְ אַחֵר: עוֹד זֹאת רָאִיתִי לְבָאֵר לְדְּ מ"ש הר"מ בפי' הַמִּשָׁנָיוֹת פ"י מי"א דִּבְרֵי ר"י ב"נ בְּדִיעֲבַד יע"ש וּמַשְׁמַע לְכַתְּחִלָּה אפי' לְחוּדֵי' אָסוּר לַעֲשׂוֹת כֵּן וא"כ קַשְׁיָא לר"א דְּשָׁלְקֵי לֵיהּ וְאָכִיל כְּמַאן עֲבִיד וצ"ל דר' סְפָרָא לָא דַּק בְּמִילְּתֵי' וּזְעִירָא דַּאֲמַר אֲנָא שְׁלַקֵי לֵיהּ לר"א אֶפְשָׁר בַּחֲלִיטָה וע' ב"י סי' ע"ב ור' סְפָרָא דְּלָא דַּק בְּמִילְּתֵי' יע"ש: וְדַע שֶׁהָרָ"ן כָּתַב במ"ש הר"מ זַ"ל הַכָּבֵד אֵינָהּ נֶאֱסֶרֶת כו' בִּירָקוֹת שֶׁל תְּרוּמָה דא"ש דְּלֵיכָּא שַׁמְנוּנִית יע"ש ר"ל דְּכָבֵד בּוֹלַעַ שַׁמְנוּנִית אֶלָּא דְּמַיְירֵי הֵם בִּירָקוֹת שֶׁל תְּרוּמָה דְּלֵיכָּא שַׁמְנוּנִית וְהִנֵּה לְדַעְתּוֹ זַ"ל דחנ"נ בִּשְׁאָר אִיסּוּרִין וְהַנֶּאֱסָר יוֹתֵר מִן הָאוֹסֵר אַכַּתִּי אֵיךְ שָׁרִינַן הַכָּבֵד שֶׁפּוֹלֶטֶת דָּם שֶׁל עַצְמָהּ וְעִם שַׁמְנוּנִית ונ"נ שַׁמְנוּנִית וּבוֹלַעַת הַכָּבֵד וְיֵשׁ לְיַיְשֵׁב וְהַבֵּן.

וּמֵעַתָּה אַתְחִיל בְּפֵירוּשׁ הֲלָכָה הַזֹּאת וָאֶפְרֹשׂ לְפִי פְּשׁוּטָהּ: בפירש"י בד"ה כַּבְדָּא מָה אַתּוּן בֵּיהּ מִפְּנֵי שֶׁפּוֹלֵט דָּם ר"ל דְּאֶפְשָׁר ע"י מְלִיחָה פּוֹלֵט דָּם וּכְפֵירוּשׁ הָרֹא"שׁ מִדְּלָא פי' צַדְדָא דְּהֶיתֵּרָא וּכְבָר הֶאֱרַכְנוּ בְּזֶה לְעֵיל בְּיִשּׁוּב הַדָּבָר יע"ש: ובד"ה כִּי מִיבַּעְיָא לִי לְמֵיסַר חֲבֶרְתָּהּ אִם דָּם הַיּוֹצֵא מִמֶּנָּה אוֹסֵר בְּשָׂר אַחֵר הַמִּתְבַּשֵּׁל עִמָּהּ עכ"ל הַנִּדְּ רוֹאֶה דְּמִיבַּעְיָא לֵיהּ אִי דַּם הַכָּבֵד אוֹסֵר בפי' אוֹ דְּכֻלָּא דְּמָא וְשָׂרֵי רַחֲמָנָא דְּכָנוּס הֲוָה ומש"ה אָמְרָה יַלְתָּא לר"נ אָסַר לָן דְּמָא שָׂרֵי כַּבְדָא וְשָׁמָא אַף לְאַחֵר שפי' שָׂרֵי אוֹ לָאו וע' בב"י סי' וע"ג שֶׁכָּתַב בְּשֵׁם א"ח דְּכָבֵד אוֹסֶרֶת אֲחֵרִים בְּיוֹתֵר מס' והב"י תָּמַהּ עָלָיו וְכֵן סָתְמוּ כָּל הַפּוֹסְקִים כָּל הָאִיסּוּרִין בְּשִׁשִּׁים וּכְבָר הֶאֱרַכְנוּ לְעֵיל לְיַיְשֵׁב פי' הָרֹא"שׁ בְּרַשְׁ"י זַ"ל בְּשִׁמַעְתִּין יע"ש: ובד"ה דִּתְנַן כָּבֵד כו', כְּלוֹמַר מִדְּפְשִׁיט לָךְ בְּדִידָהּ דְּשָׁרְיָא כו' דְּאִין לוֹמַר דְּשָׁרֵי ע"י שֶׁיֵּשׁ ס' בַּמַּיִם ומש"ה שְׁלַקֵי לֵיהּ לר"א דְּמָה שֶׁיּוֹצֵא מִתְבַּטֵּל וּמַה שֶּׁנִּשְׁאַר בְּתוֹכוֹ הֲוָה דָּם הָאֲבָרִים שֶׁלֹּא פֵּירֵשׁ וּמִיהוּ בִּשְׁאַר בָּשָׂר קיי"ל דַּאֲסוּרָ' הַחֲתִיכָה דפי' מִמָּקוֹם לְמָקוֹ' בי"ד פי' ס"ה יע"ש וּבַכָּבֵד לָא גָּזְרוּ כה"ג דַּהֲוָה דְּרַבָּנָן כמ"ש הַתּוֹסָפוֹת לר"ת וּלְעוֹלָם בְּיָצָא לַחוּץ אָסוּר ור"א שְׁלַקֵי בְּמַיִם הָיָה ס' וְלֹא הָיָה מְבַטֵּל אִיסּוּר לְכַתְּחִלָּה דְּכָבֵד כְּשֶׁהִיא ח"י כֻּלָּהּ הֶיתֵּר וּמַה שֶּׁמְּבַטֵּל אַחַ"כ אֵין דַּעְתּוֹ לְבַטֵּל הַדָּם וּמִמֵּילָא מִתְבַּטֵּל וְשָׁרֵי וכ"ש לְמָאן דס"ל דְּמִדְּרַבָּנָן מְבַטְּלִין אִיסּוּר לְכִתְחִלָּה וע' בי"ד סִימָן צ"ט אֶלָּא דא"כ אַמַּאי לָא מִיבַּעְיָא לֵיהּ בְּאֵין בַּמַּיִם ס' לְמֵיסַר נַפְשָׁהּ דְּחוֹזֶרֶת וּבוֹלַעַת אֶלָּא מִפְּשַׁט פְּשִׁיטָא לְהֶיתֵּרָא מִמַּתְנִי' דִּתְרוּמוֹת א"כ תְּנַן נָמֵי לְמֵיסַר חֲבֶרְתָּהּ: וּבְתוֹסְ' ד"ה כַּבְדָּא מָה אַתּוּן בֵּיהּ שֶׁכָּךְ נוֹהֲגִין הָעוֹלָם לְבַשֵּׁל אַחַר צָלִי עכ"ל ר"ל דְּלְעוֹלָם מְבַשְּׁלִין אַחַר צְלִיָּה אַף עִם בָּשָׂר אַחֵר

דְּלְחוּדֵיהּ אַף קוֹדֶם צָלִי שָׁרֵי כְּמַתְנִי' דְּתִרוּמָה אוֹ דְּנוֹהֲגִין כֵּן שֶׁלֹּא לֶאֱסוֹר הַקְּדֵירָה וּמְלִיחָה
וַדַּאי פּוֹעֵל כְּמוֹ צָלִי דמה"ט הוֹצִיא בה"ג דְּבָרָיו דְּשִׁיעוּר מְלִיחָה כְּשִׁיעוּר צָלְיָה וא"כ וַדַּאי
רְאָיָה מִמַּעֲשִׂים בְּכָל יוֹם דִּפְשִׁיטָא לְהוּ דְּאִיבַּעְיָא בְּלֹא מְלִיחָה דְּאִי בִּמְלִיחָה וְלָא נִפְשׁוֹט
אִיבַּעְיָן א"כ הֵיאַךְ צוֹלִין בְּכָל יוֹם אֶלָּא ש"מ בְּלֹא מְלִיחָה מִיבַּעְיָא לֵיהּ אֶלָּא דְּקַשְׁיָא לִי
דִּלְמָא ע"י מְלִיחָה מִיבַּעְיָא לֵיהּ וְהָעוֹלָם נוֹהֲגִין הֶיתֵּר מְשׁוּם הָא דְּרַבָּה בַּר ר"ה דְּאָמַר
אַמַּאי עָבְדִיתוּ הָכִי אֶלָּא קָרָעוּהָ ש"ו כו' דְּהַיְינוּ ע"י מְלִיחָה וּלְהַתִּירוֹ בְּקְדֵירָה וְנִפְשׁוֹט
אִיבַּעְיָן וע"ז סָמְכוּ הָעוֹלָם לְבַשֵּׁל אַחַר צָלִי אוֹ אַחַר מְלִיחָה אִיבַּעְיָא אֶפְשָׁר ע"י מְלִיחָה אִי
יוֹצֵא כָּל דָּמוֹ וּלְבַסּוֹף פְּשִׁיט מֵהָא דְּרַבָּה בַּר רַב הוּנָא דְּהָא וַדַּאי דְּלְעוֹלָם נָהֲגוּ לְבַשְּׁלוֹ אַחַר
צְלִיָּה הַיְינוּ בְּקְרִיעָה ש"ו דאל"ה הֵיאַךְ מַיְיתֵי רְאָיָה מִצָּלְיָ' בָּעֵינַן ש"ו וה"ה בִּמְלִיחָה דְּפוֹעֵל יוֹתֵר דְּלָא
בָּעֵינַן ש"ו וְלִמְלִיחָה בָּעֵינַן ש"ו אֶלָּא וַדַּאי גַּם בְּצָלְיָ' בָּעֵינַן ש"ו וה"ה בִּמְלִיחָה דְּסָגֵי בְּכָךְ
מִדְּרַבָּה בַּר רַב הוּנָא וְאַף אִי רַבָּה בַּר רַב הוּנָא בְּצָלִי מ"מ מְלִיחָה שָׁוָה לר"ת וְנִרְאֶה דר"ל
דָּלֵ"ת דְּרַבָּה בר"ה הוּא בְּצָלִי כפירש"י שָׁם אֲבָל בִּמְלִיחָה הוּא בַּעְיָא דְּלָא אַפְּשָׁטָה דא"כ
הֵיאַךְ סוֹמְכִין הָעוֹלָם וּמְבַשְּׁלוֹ אַחַר צָלִי אֶלָּא ש"מ דה"ה לִקְדֵירָה אַחַר מְלִיחָה שָׁרֵי
וּמִסְתָּמָא אַבַּיֵי נָמֵי בְּלֹא מְלִיחָה מִיבַּעְיָא אֲבָל ע"י מְלִיחָה שָׁרֵי דאל"כ אַמַּאי לָא פָּשֵׁיט לֵיהּ
מַרַבָּה בַּר רַב הוּנָא דְּשָׁרֵי א"ו בְּלֹא מְלִיחָה מִיבַּעְיָא לֵיהּ: וַדַּע דְּרְאָיָה שֶׁהֵבִיא בה"ג דְּשִׁיעוּר
מְלִיחָה כְּשִׁיעוּר צְלְיָה יֵשׁ לְעַיֵּן בָּהּ דְּהָא וַדַּאי בְּצָלִי אֵין נִפְלָט כָּל הַדָּם לְחוּץ אֶלָּא דַּם
הָאֲבָרִים שֶׁלֹּא פי' מֻוָתָּר וְתוּ לָא יָצָא לַחוּץ אַף ע"י בִּישׁוּל דְּנִתְקַשֶּׁה בְּתוֹכוֹ וא"כ אֵין רְאָיָה
לִמְלִיחָה אֲבָל עַיְינְתִּי בְּתוֹסָ' דִּפְסָחִים רֵישׁ כֵּיצַד צוֹלִין וּבְשְׁאָר דֻּכְתִּין ולק"מ דְּוַדַּאי צָלִי
שֶׁנִּצְלָה כָּל צָרְכּוֹ פּוֹלֵט כָּל דָּמוֹ לַחוּץ אֶלָּא דִּבְלֹא נִצְלָה כ"צ כָּתְבוּ הָתָם ד"ה מֻוְלְיָיתָא
דְּאַפִּ"ה הֲוָה דַּם אֲבָרִים שֶׁלֹּא פי' וּמֻוָתָּר ואה"נ דִּבְלֹא נִצְלָה כָּל צָרְכּוֹ אָסוּר לְבַשֵּׁל אַחַ"כ
דְּהַיְינוּ כַּחֲצִי צְלְיָיתוֹ וע' בי"ד סִימָן ס"ט וע"ו וע' בישׁ"ש בְּפִירְקִין סִימָן ע"ב יע"ש וע'
באו"ש מָהַרְשָׁ"ל סִימָן ה' שֶׁכָּתַב עַד שֶׁיָּזוּב כָּל דָּמוֹ יע"ש ובי"ד אַאֲרִיךְ בָּזֶה בעזה"י מַה
שֶׁיֵּשׁ לְעַיֵּן: בא"ד ומיהו ק"ק כו' בְּלֹא נִמְלְחָה עכ"ל וְהָרַשְׁבָּ"א תי' דִּבְלֹא נִמְלְחָה פְּשִׁיטָא
יע"ש וע' בָּרָ"ן מ"ש בָּזֶה וּמַה דִּמְשַׁנֵּי בְּכַבְּדָא דְּאִיסּוּרָא אֵין לְהַקְשׁוֹת פְּשִׁיטָא לְפִי שִׁיטָה
זוֹ די"ל כְּפֵירוּשׁ הָרֹאֹ"ה וְהֵבִיאוּ הָרִיטְבָ"א וְרָ"ן וּשְׁאָר פּוֹסְקִים בַּכָּבֵד אוֹסֶרֶת חֲבֶרְתָּהּ
דְּנְהִי שֶׁאֵין בּוֹלַעַת דָּם בּוֹלַעַת שַׁמְנוּנִית וְאֵינָהּ נֶאֱסֶרֶת מִדָּם שֶׁל עַצְמָהּ וּבְלֹא נִמְלְחָה
דִּטְרוּדָה לְמִפְלַט וְאֵין בּוֹלַעַת וּכְבָר הֶאֱרִכְנוּ בִּפְרָטֵי דְּבָרִים אֵלּוּ לְעֵיל יע"ש: בא"ד א"נ
כָּל, שְׁלָשְׁתָּן נִמְלְחוּ יַחַד אֶלָּא דְּלָא קָרָעוּהָ ש"ו עכ"ל בָּזֶה נָמֵי מִיתָּרְצָא הָא דְּרַבָּה בַּר שֻׁבָּא
דְּלָא אָכִיל דְּלָא הָיָה ש"ו וְרָ"ן כר"י ב"נ דִּלְעַצְמָהּ אֵינָהּ אוֹסֶרֶת שְׁאֵינָהּ בּוֹלַעַת וְרַבָּה בַּר
רַב שֻׁבָּא פָּסַק דִּשְׁלוּקָה אוֹסֶרֶת וְצָרִיךְ ש"ו וּמְלִיחָה ומש"ה לֹא אָכַל שֶׁרָאָה שֶׁלֹּא הָיָה ש"ו
וַחֲתוּכָא לְתַחַת וע' מ"ש לְעֵיל בְּאוֹרֶךְ בָּזֶה: ובד"ה דִּתְנַן הַכָּבֵד אוֹסֶרֶת וְאֵינָהּ נֶאֱסֶרֶת כו'
שֶׁלֹּא הֵבִיא לוֹ הַמִּשְׁנָה כְּמוֹ שֶׁהֵבִיאוּ לְבַסּוֹף עכ"ל כְּבָר כָּתַבְנוּ דְּאֶפְשָׁר דְּאַבַּיֵי מִיבַּעְיָא לֵיהּ
אִי שָׁרֵינַן לְכַתְּחִלָּה לְחוּדֵיהּ אוֹ דַּוְקָא דִּיעֲבַד כמ"ש הר"מ ז"ל בֶּאֱמֶת עַל מַתְנִי' דִּתְרוּמוֹת
דר"י בֶּן נוּרִי לֹא א"מ אֶלָּא דִּיעֲבַד משא"כ הַשְׁתָּא דְּאָמַר דלר"א שְׁלְקֵי לְכַתְּחִלָּה וְאָכַל
וְלֶאֱסוֹר אֲחֵרוֹת הָא תְּנַן שָׁם בְּמַתְנִי' דְּאוֹסֶרֶת מִשּׁוּם דָּם וְדָחֵי לָהּ כו' ועמ"ש לְקַמָּן הָא
דְּאָמַר קָרָעוּהָ ש"ו כו' וּלְפִי שִׁיטַת הַוְיעוֹד יֵשׁ לוֹמַר שֶׁכָּתְבוּ בד"ה כַּבְּדָא וְהוּא שִׁיטַת
הָרַשְׁבָּ"א ז"ל בְּחִדּוּשָׁיו אֵין לוֹמַר דְּמִתְּחִלָּה הָיָה סָבוּר דְּקִוְּשָׁיְיתוֹ בְּנִמְלְחָה וּלְמֵיסַר חֲבֶרְתָּהּ
וְלֹא הָיָה יָכוֹל לְהָבִיא מַמַּתְנִי' דְּלְמָא בְּלֹא מְלִיחָה משא"כ הַשְׁתָּא דְּשָׁלְקֵי לר"א וּבְמְלִיחָה

וע"כ לְהַתִּיר הַקְּדֵירָה דְּאִי הֵיא גּוּפָא בְּלֹא מְלִיחָה נָמֵי דְּפוֹלֶטֶת וְאֵינָהּ בּוֹלַעַת וא"כ שַׁפִּיר אָמַר לְמֵיסַר חֲבֶרְתָּהּ לָא תִּיבָּעֵי לָךְ דִּבְלֹא נִמְלְחָה אוֹסֶרֶת וּבְנִמְלְחָה שָׁרֵי מדר"א אַף לַאֲחֵרוֹת דא"כ מַאי מְשַׁנֵּי לֵיהּ כו'.

וְדַע דְּעַל קֻוּשְׁיַת הָרַשְׁבָּ"א שֶׁהִקְשָׁה וְתִיפּוֹק לֵיהּ מדר"א דְּשָׁלְקִי בִּמְלִיחָה דְּיוֹצֵא כָּל דָּמוֹ ע"י מְלִיחָה וְכִדְפָרִישְׁנָא לְעֵיל יֵשׁ לוֹמַר דְּאַבַּיֵי סְתָמָא קָמִיבַּעְיָא לֵיהּ כַּבְדָּא מָה אַתּוּן בֵּיהּ וְהֵבִין רַב סְפְרָא דְּשָׁאַל לוֹ עַל כָּבֵד עַצְמָהּ וּבְלֹא מְלִיחָה וְהָיָה מְסַוֵּפֵק הֲלָכָה כְּמִי אִי בְּשֶׁלּוֹקָה בּוֹלַעַת אוֹ לָאו וְהֵשִׁיב לוֹ מדר"א דְּבִשְׁלּוּקָה אֵינָהּ נֶאֱסֶרֶת לְבַדָּהּ וְאָמַר אַבַּיֵי אֲנָא לְמֵיסַר חֲבֶרְתָּהּ מִיבַּעְיָא לִי וע"כ ע"י מְלִיחָה דִּבְלֹא מְלִיחָה אֵין סְבָרָא לְהַתִּיר לְפִי שִׁיטָּה דָּם הַכָּבֵד שֶׁפִּירֵשׁ הֲוָה מ"ה אֶלָּא בְּנִמְלְחָה מִיבַּעְיָא לֵיהּ אִי יוֹצֵא כָּל הַדָּם וְהֵשִׁיב מִמַּתְנִי' דע"כ בְּנִמְלְחָה אוֹדְּרָךְ לְבַשֵּׁל בָּשָׂר שֶׁמּוֹלְחִין א"ו דא"כ פְּשִׁיטָא וּמְשַׁנֵּי בְּכַבְדָּא דְּאִיסּוּרָא וְאַשְׁמְעִינַן דְּאוֹסֶרֶת כָּבֵד חֲבֶרְתָּהּ דְּאַף דְּאֵינָהּ בּוֹלַעַת דָּם אַפִּ"ה בּוֹלַעַת שַׁמְנוּנִית וְאֵינָהּ נֶאֱסֶרֶת בְּדָם שֶׁל עַצְמָהּ אוֹ דָּם אַחֵר שֶׁפּוֹלֶטֶת וְאֵינָהּ בּוֹלַעַת בְּלֹא מְלִיחָה כו' וּבָזֶה מְסַוְּלָק קֻוּשְׁיַת מָהַרְשָׁ"ל ביש"ש בְּפִירְקִין סִימָן נ"ד שֶׁהִקְשָׁה לִשִׁיטַת הָרַשְׁבָּ"א הָא נָמֵי פְּשִׁיטָא בְּכַבְדָּא דְּאִיסּוּרָא וע"ש וּלְפִי מ"ש לק"מ וּכְדִכְתִיבְנָא: וְדַע דְּהַאי לִישָּׁנָא דְּאָמַר אַבַּיֵי כִּי מִבַּעְיָא לִי לְמֵיסַר חֲבֶרְתָּהּ לָאו דַּוְקָא הוּא וכפירש"י בָּשָׂר אַחֵר הַמִּתְבַּשֵּׁל עִמָּהּ דְּלַחֲבֶרְתָּהּ מַמָּשׁ אֵין אוֹסֶרֶת דְּפוֹלֶטֶת וְאֵינָהּ בּוֹלַעַת וְאֶפְשָׁר לְיַיְשֵׁב קֻצָּת לְמֵיסַר חֲבֶרְתָּהּ נָמֵי מִיבְּעֵי לֵיהּ הָרָצוֹן דְּאִי מַתְנִי' דְּתִרוּמָה מִשּׁוּם דְּמָא וְאוֹסֶרֶת הַיְינוּ בָּשָׂר אַחֵר וּבְמַתְנִי' לֹא הֲוָזַכַר חֲבֶרְתָּהּ אַשְׁמְעִינַן אַף בִּמְלִיחָה לָא נָפֵיק כָּל הַדָּם דְּמֶרֻבֶּה בְּדָמִים הוּא וה"ה כַּבְדָּא דְּאִיסּוּרָא אֵין אוֹסֶרֶת חֲבֶרְתָּהּ דה"ה שַׁמְנוּנִית אֵין בּוֹלַעַת אוֹ דִּלְמָא הָתָם בְּכַבְדָּא דְּאִיסּוּרָא וְאַשְׁמְעִינַן ע"כ דְּכָבֵד חֲבֶרְתָּהּ נָמֵי אוֹסֶרֶת דְּשַׁמְנוּנִי' בּוֹלַעַת שַׁפִּיר וְזֶה שֶׁאָמַר לְמֵיסַר חֲבֶרְתָּהּ נָמֵי מִיבַּעְיָא לִי וְכִדְכָתֵיבְנָא ובי"ד ע"ג אֲבָאֵר: בא"ד וְהֵשִׁיב לוֹ לְמֵיסַר נַפְשָׁהּ לָא מִיבַּעְיָא לֵיהּ דְּאֵינָהּ נֶאֱסֶרֶת כת"ק דר"י ב"נ וְכִסְתָם מַתְנִי' תְּרוּמוֹת עכ"ל הַיְינוּ דְּסְתָמָא תְּנַן וְאֵינָהּ נֶאֱסֶרֶת מַשְׁמַע אַף בְּשֶׁלּוֹקָה אֵינָהּ בּוֹלַעַת.

וּמַה שֶּׁכָּתְבוּ עוֹד לָמָּה לֹא פָּשׁוּט לְךָ מֵאוֹתָהּ מִשְׁנָה עַצְמָהּ דַּאֲפִילּוּ בְּבִישּׁוּל אוֹסֶרֶת חֲבֶרְתָּהּ הַיְינוּ דְּסְתָמָא תְּנַן וּבָעֵינַן שֶׁיִּהְיֶה אוֹסֶרֶת וְאֵינָהּ נֶאֱסֶרֶת אֶלָּא דְּלָא יָדַעְנָא דְּמֵהֵיכָא תֵּיתֵי לוֹמַר הָא דְּאוֹסֶרֶת אֲחֵרִים הוּא דַּוְקָא בִּשְׁלִיקָה וְלֹא בְּבִישּׁוּל דְּנַדַּאי בִּישּׁוּל מַפְלִיט כ"כ לֶאֱסוֹר אֲחֵרוֹת שׁוּב עִיַּינְתִּי בָּךְ"ן וְרָאִיתִי שֶׁכָּתַב אַהָא דְּאָמְרִינַן בְּכַבְדָּא דְּאִיסּוּרָא דקיי"ל נְהִי שֶׁהָרוֹתְחִין חוֹלְטִין מ"מ שַׁמְנוּנִית פּוֹלֶטִין וה"נ אֵיכָא לְמֵימַר ע"י שְׁלּוֹקָה אוֹסֶרֶת וְלֹא כְּבִישּׁוּל דְּרוֹתְחִין חָלְטִי לֵיהּ לְהָכִי תֵּירְצוּ דְּאֵין חִילּוּק דְּסְתָמָא תְּנַן וְהַיְינוּ טַעְמָא דְּרוֹתְחִין חוֹלְטִין לְכַבֵּד שֶׁמַּעֲלִין רְתִיחוֹת מִכָּל צַד לֹא כֵן דֶּרֶךְ בִּישּׁוּל שֶׁאֵין חוֹלְטִין וּמְצָמִיתִין דָּם בַּכָּבֵד כו': (דַּף קיא ע"א) גְּמָרָא וְדִלְמָא פִּי קָנָה חוּץ לִקְדֵירָה הֲוָה וה"ה דה"מ לְמִפְרְךָ אַהָא דְּלְעֵיל דר"א שְׁלִקִי לֵיהּ וְאָכִיל דִּלְמָא פִּי קָנָה חוּץ לִקְדֵירָה הֲוָה ומש"ה שָׁרֵינַן וּמִדְּלָא פָּרִיךְ הָכִי ש"מ דְּהֵעִיד דְּשָׁלְקִי לֵיהּ וְלֹא הָיָה חוּץ לַקְּדֵירָה ומ"ש א"נ חָלְטוֹ לֵיהּ צ"ל דְּנָטְלוּ סְמִפּוּנַת וע' בָּרַשְׁבָּ"א וְרִיטְבָ"א מ"ש בָּזֶה: וּבְתוֹ' ד"ה כִּי הָא דְּרַב הוּנָא חָלְטִי לֵיהּ בְּחַלָּא כו' מְדַּהֲווּ צְרִיכִי לְמִחְלַט כו' הַיְינוּ לִשִׁיטַת ר"ת לְעֵיל דְּבִמְלִיחָה וַדַּאי שָׁרֵי אֶלָּא בְּלֹא מְלִיחָה מִיבַּעְיָא אִי דַּם הַכָּבֵד שֶׁאֵין נִרְאֶה בָּעַיִן גָּזְרוּ כו' הֲוָקְשָׁה לָהֶם שַׁפִּיר דְּאִי שָׁרֵי לָמָּה חָלְטִי כְּלָל משא"כ לְשִׁיטַת הָרַשְׁבָּ"א וְכֵן כָּתְבוּ הַתּוֹסָ' לְעֵיל בְּתֵירוּצָם שֵׁנִית דִּבְלֹא מְלִיחָה אָסוּר וּבִמְלִיחָה מִיבַּעְיָא י"ל דַּחֲלָטוֹ שֶׁלֹּא הָיוּ רוֹצִין לִטְרֹחַ אוֹ שֶׁלֹּא הָיָה לָהֶם מֶלַח וּלְכָךְ

הָיוּ חוֹלְטִין בְּחָלָא אוֹ בְּרוֹתְחִין ומ"ש עוֹד דְּחָלְטִי כְּדֵי לְבַשֵּׁל עִם בָּשָׂר אַחֵר אֲבָל בפ"ע אֵינָהּ נֶאֱסֶרֶת כִּסְתָם מַתְנִי' דְּתִרוּמוֹת דְּסָבְרִי הַתּוֹסָ' דְּהֵכִין הִלְכְתָא דְּאֵינָהּ נֶאֱסֶרֶת אוֹ מִשּׁוּם דְּרַב נַחְמָן פֵּירְשׁוּ כֵּן דְּאִיהוּ וַדַּאי סוֹבֵר כֵּן מַהָא דְּאָמַר גְּאַמּוֹ לִשְׁבָא וּמִזֶּה נָמֵי דִּלְמָא דְּחָלֵט לֵיהּ שֶׁלֹּא לֶאֱסוֹר הַכֵּלִים וְרוֹטֶב אֶלָּא מִשּׁוּם דְּרַב נַחְמָן לֹא הָיָה נִזָּהָר בְּזֶה מַהָא גּוּפָא דְּרַבָּה בַּר שְׁבָא דְּאִיקְלַע לְגַבֵּיהּ וְלֹא חֲלוּטָה הָיָה הַכַּבְדָּא כמ"ש הַתּוֹסָ' ד"ה רַבָּה בַּר שְׁבָא וּמִיהוּ לְפִי מ"ש הר"מ ז"ל עַל מַתְנִי' דְּתִרוּמוֹת דר"י ב"נ לֹא הִתִּיר אֶלָּא דִּיעֲבַד אִיכָּא לְמֵימַר מש"ה חָלְטִי לֵיהּ לְהַתִּיר לְכַתְּחִלָּה ואה"נ דְּהָא דְּקָרִיבוּ לֵיהּ קָנְיָא בְּקוֹפָא בַּחֲלָטוֹ לֵיהּ דאל"כ הֵיאַךְ הִתִּירוּ לְכַתְּחִלָּה לַעֲשׂוֹת כֵּן וה"מ לוֹמַר וּלְיִטְעֲמִיךְ וְגַם ר"א דְּשָׁלְקִי וְאָכִיל דְּחָלְטִי לֵיהּ בְּרוֹתְחִין אוֹ בְּחַלָּא לְפִי הָאֱמֶת דר"י ב"נ לֹא הִתִּיר אֶלָּא בְּדִיעֲבַד וְרַב סְפָרָא הוּא דְּלָא דַּק בְּמִילְּתֵיהּ דר' זְרִיקָה כְּמוֹ דְּלָא דַּק הַמְּלַתֵּיהּ דְּקַנְיָא בְּקוֹפְיָא וכה"ג כָּתַב הב"י בְּסִימָן ע"ב וְהָא דְּרַבָּה בַּר שְׁבָא לָא אָכִיל הַיְינוּ אַף בַּחֲלִיטָה וְסָבַר דְּאֵינוֹ מוֹעִיל וְכִתְנָאֵי לָאו אַהַדְּ עֲובָדָא דְּרַבָּה בַּר שְׁבָא ור"נ אֶלָּא אַלֵּעִיל דְּשָׁלְקִי לר"א אָמַר תַּנָּאֵי פְּלִיגִי בְּשָׁלוֹקָה אִי אוֹסֶרֶת עַצְמָהּ דִּיעֲבַד אוֹ לָאו ור"א כְּבָר פֵּירַשְׁנוּ דע"י חֲלִיטָה ע"י רוֹתְחִין אוֹ חַלָּא הָיָה ומש"ה הָוָה שְׁלִקֵי לֵיהּ אַף לְכַתְּחִלָּה וע' בתו' ד"ה רַבָּה בַּר שְׁבָא יע"ש וע' לְקַמָּן: ובד"ה רַבָּה בַּר שְׁבָא כו' צ"ל שֶׁלֹּא הָיָה חָלַט בְּרוֹתְחִין וּלְפִי שֶׁלֹּא הָיָה בָּשָׂר אַחֵר מִזֶּה לֹא הָיוּ חוֹשְׁשִׁין עכ"ל וַהֲבֵאתִיו לְעֵיל דְּאֵין לוֹמַר דַּהֲוָה מְבַטֵּל אִיסּוּר לְכַתְּחִלָּה דְּלָא הֲוָה מְבַטֵּל אִיסּוּר דְּכָבֵד שָׁרְיָא חַי דַּהֲוָה דַּם אֲבָרִים שֶׁלֹּא פי' וְשָׁרֵי ומַה שֶּׁיּוֹצֵא נִתְבַּטֵּל מִמֵּילָא ומַה שֶּׁרַבָּה בַּר שְׁבָא לֹא אָכַל דִּנְהִי דְּהָרוֹטֶב וְהַקְּדֵירָה מֵוָתָרִין מ"מ כַּבְדָּא גּוּפָא אֲסוּרָה דפי' מָקוֹם לְמָקוֹם וְאָסוּר כמ"ש בְּסִימָן ס"ט סָעִיף י"א בהגה"ה יע"ש דְּאַף דְּיֵשׁ ס' אָסוּר הַחֲתִיכָה שֶׁלֹּא נִמְלַח יע"ש וה"נ כֵּן וְרַב נַחְמָן סוֹבֵר דְּמֻוָתָּר דא"כ לָא א"ש כְּתַנָּאֵי וְעוֹד שֶׁהַתּוֹ' הוֹכִיחוּ בְּכֵיצַד צוֹלִין לכ"ע דָּם שפי' מָקוֹם לְמָקוֹם לָאו כְּלוּם וע"ש דַּף ע"ד וְעַיֵּין ביש"ש סי' ע"א ובי"ד צ"ח אֲבָאֵר בָּזֶה: גמ' קָרָעוּהָ ש"ו כְּבָר כָּתַבְנוּ מִזֶּה לְעֵיל מ"ש לְעַיֵּין בָּזֶה וְרַשֵּׁ"י פי' לְצָלִי אֵיבְרֵי וע' בי"ד בב"י: וּבְתוֹסָ' ד"ה וַחֲתוּכָא לְתַחַת לְבַשָּׁלוֹ בְּקִדֵּרָה אַחֵר מְלִיחָה אוֹ צְלִיָּתוֹ עכ"ל לפיר"ת דְּאִיבַּעְיָין הֲוָה בְּלֹא מְלִיחָה אוֹ בְּלֹא ש"ו וְלֹא נִפְשְׁטָה אִיבַּעְיָא וְגַם לְרַבָּה בַּר רַב הוּנָא הֲוָה מְסַפְּקָא לֵיהּ ומש"ה אָמַר אַמַּאי עָבְדִיתוּ הָכִי אֶלָּא צָרִיךְ ש"ו וַחֲתוּכָא לְתַחַת וַחֲזָא סְמָפּוֹנָא דְּבְלִיעָא דְּמָא מַעֲשֶׂה הָכִי הֲוָה וַחֲשָׁשָׁא הוּא מִשּׁוּם כָּל הַכָּבֵד ומש"ה אָמַר טְחָלָא שָׁרֵי, בְּמְלִיחָה בְּלֹא קְרִיעָה כְּלָל וּלְעוֹד י"ל שֶׁכָּתְבוּ לְעֵיל דְּאִיבַּעְיָא הֲוָה עַל יְדֵי מְלִיחָה הַיְינוּ נָמֵי אִי מְהַנְּיָא בְּלֹא קְרִיעָה אוֹ לָאו וְאֵין בֵּין פיר"ת לְוִעוּד י"ל אֶלָּא לר"ת בְּלֹא מְלִיחָה כְּלָל נָמֵי מְסַפְּקָא לֵיהּ וְדַם הַכָּבֵד הֲוָה דְּרַבָּנָן ולוי"ל דַּם הַכָּבֵד אֶפְשָׁר דַּהֲוָה דְּאוֹרָיְיתָא וּבְלֹא נִמְלְחָה אָסוּר מִיְּדֵי דַּהֲוָה אַבָּשָׂר דְּעָלְמָא אֶלָּא דְּמִיבַּעְיָא בְּנִמְלְחָה בְּלֹא ש"ו ומ"ש אוֹ לְאַחַר צְלִיָּתוֹ ר"ל דְּצָלִי פּוֹעֵל כְּמוֹ מְלִיחָה ומש"ה כְּשֶׁרוֹצֶה לְבַשֵּׁל אַחַ"כ צָרִיךְ ש"ו בְּשָׁעָה שֶׁצּוֹלִין אוֹתוֹ בַּתַּנּוּר כו' ומ"ש וְאִי מִשּׁוּם דָּם שֶׁבַּסְּמְפּוֹנוֹת כו' הַיְינוּ דְּצָרִיךְ קְרִיעָה קוֹדֶם צְלִיָּה דִּלְמָא מִישְׁתְּלִי וְאָכְלִי לְאַחַר צְלָיָתָן בְּלֹא קְרִיעָה כָּתְבוּ דא"כ מָה אָמַר אֲבָל טְחָלָא לָא פְּשִׁיטָא דְּאֵין צָרִיךְ קְרִיעָה כְּלָל כֵּיוָן דְּלֵית בֵּיהּ סְמָפּוֹנַת אֶלָּא וַדַּאי כְּדַאֲמָרַן: בא"ד ובה"ג כת' הָאי מָאן דְּמַטְוֵי כַּבְדָּא כו' ככ"פ עכ"ל לָא יָדַעְנָא אַמַּאי לָא דְּכָבֵד טְרוּדָה לִפְלוֹט וְאֵינָהּ בּוֹלַעַת וְאוּלַי חֲדָא מִינַּיְיהוּ נָקִיט וְאֵין לוֹמַר דְּלְאַחַר שֶׁגָּמְרָה כָּלָה פְּלִיטַת דָּמוֹ דא"כ בִּישׁוּל נָמֵי אֶלָּא וַדַּאי כמ"ש וע' בָּרָ"ן שָׁכָתַב ג"כ ככ"פ וְהוּא סוֹבֵר כִּסְתָם מִשְׁנָה דְּאֵינָהּ נֶאֱסֶרֶת בְּבִישׁוּל וְנִרְאֶה דה"ה צָלִי אֶלָּא

חֲדָא מִינַיְיהוּ נָקִיט בָּזָה: ובד"ה כַּבְּדָא עִילָּוַיהּ בִּישְׁרָא לר"ת לָא נִיחָא כְּוָלֵי הַאי כו' ואע"פ שֶׁדָּבָר לְעֵיל שֶׁטְּרוּדָה לִפְלוֹט לְעוֹלָם עכ"ל ר"ל לְאֵינָךְ פֵּירוּשֵׁי' דִּמְסַפְּקָא לֵיהּ אִי בַּכָּבֵד מְהַנֵּי מְלִיחָה אוֹ דְּרִיבּוּי דָּם שֶׁיֵּשׁ בָּהּ וּמַסִּיק נַמֵּי דְּרַבָּה בַּר רַב הוּנָא חָלְטִי לֵיהּ מה"ט דְּלָא מְהַנֵּי מְלִיחָה א"ש דְּאָמַר עֲלָהּ אִתְּמַר כַּבְּדָא עִילָּוֵי בִּישְׁרָא אָסוּר וְשַׁיָּיךְ לְכָאן מִשּׁוּם דְּיֶשְׁנָהּ רִיבּוּי דָּם אַף דְּבִשְׂרָא ע"ג בִּשְׂרָא שָׁרֵי בְּכַבְּדָא אָסוּר משא"כ לר"ת דְּאַדְּרַבָּה כָּבֵד קַל מִשְּׁאַר בָּשָׂר וְלָא מִיבַּעְיָא אִי שָׁרְיָא בְּלֹא מְלִיחָה א"כ אֵיךְ שַׁיָּיךְ לְכָאן כַּבְּדָא עִילּוּי בִּשְׂרָא וְאִי דְּמַיְיתֵי מַתְנִי' דְּתִרוּמַת הַכָּבֵד אֵינָהּ נֶאֱסֶרֶת הַיְינוּ מִשּׁוּם רִיבּוּי דָּם שֶׁיֵּשׁ בָּהּ וְאֵינָהּ בּוֹלַעַת מ"מ עִיקַּר הַסְּוּגְיָא אֵינוֹ מְדַבֵּר כְּלָל בְּעִנְיָן זֶה אֶלָּא מְסַפְּקָא לֵיהּ לְאַקּוֹלֵי בְּכַבְּדָא יוֹתֵר מִשְּׁאַר בָּשָׂר.

וְדַע שמ"ש התו' כָּאן דְּאִי מִשּׁוּם דְּקָתָנֵי שְׁפוֹלְטֶת וְאֵינָהּ בּוֹלַעַת כו' מַשְׁמַע דְּטָרוּד' לִפְלוֹט דָּם בְּשֶׁפַע וְלִכְאוֹרָה הָיָה נִרְאֶה דְּטָרוּדָה לִמְפַלֵּט פְּלִיטַת צִירָהּ מְרֻוָּבָה בְּלֹא דָּם וְכִמְדֻמֶּה שֶׁרָאִיתִי כָּתוּב בְּאֵיזֶה סֵפֶר כֵּן וְלֹא מְצָאתִיו כָּעֵת.

וּלְפִי מ"ש התו' הָיָה נִרְאֶה לְהֵיפֶךְ דִּבְנִמְלְחָה קְצָת פּוֹלֶטֶת דָּם וְאֵין טְרוּדָה לִפְלוֹט עוֹד בְּשֶׁפַע וּמַה שֶּׁנִּשְׁאַר בְּתוֹכָהּ פּוֹלֶטֶת וּבוֹלַעַת וּבְלֹא נִמְלְחָה כְּלָל עָדִיף טְפֵי דְּטָרוּדָה לִפְלוֹט בְּשֶׁפַע וְאֵינָהּ בּוֹלַעַת.

וא"כ לר"ת דְּאִיבַּעְיָא דְּאַבַּיֵּי בִּנְמִלְחָה ג"כ אֶלָּא דְּלָא קָרֲעוּהָ ש"ו א"כ מְנָלַן לְמִפְשַׁט מִמַּתְנִי' דִּלְמָא לְמֵיסַר נַפְשָׁהּ בְּלֹא נִמְלְחָה שָׁרֵי וּבִנְמְלְחָה קְצָת וְלֹא ש"ו נִשְׁאַר קְצָת דָּם וְאֵינָהּ טְרוּד' זֶה נֶאֱסֶרֶת וצ"ל דְּאֵין לְחַלֵּק בְּכָךְ ס"ל לְתַלְמוּדָא וצ"ע כָּעֵת בָּזֶה: ובד"ה דָּמָא מִשְׁרָק שָׁרִיק דְּאָסוּר לְכַתְּחִלָּה כו' עכ"ל התו' בְּקֻוּשְׁיָיתָם לָא אַסְּקִי אַדַּעְתַּיְיהוּ הָא דְּיֵשׁ לְחַלֵּק בֵּין שֶׁיֵּשׁ רִיבּוּי דָּם בַּכָּבֵד לִשְׁאַר בָּשָׂר כו' אַף דִּלְעִנְיַן מִשְׁרָק שָׁרִיק כָּתְבוּ לְעֵיל דְּיֵשׁ לְחַלֵּק בֵּין כַּבְּדָא לְבָשָׂר מ"מ לְעִנְיַן ככ"פ לָא אַסְּקִי אַדַּעְתַּיְיהוּ לְחַלֵּק בְּכָךְ דְּאֵין לוֹמַר דְּסָמְכוּ עַצְמָם בְּקֻוּשְׁיָיתָם אמ"ש אַחַר כָּךְ דְּלֵב שָׁרֵי מִטַּעַם ככ"פ אַף דְּאִית בֵּיהּ דָּם הַרְבֵּה כו' דְּלֵב נָמֵי אֵין מֻוָּתָר לְכַתְּחִלָּה מֵהַאי טַעְמָא אֶלָּא דְּיֵעֲבֵד דְּתָנַן הַלֵּב קוֹרְעוֹ וּמוֹצִיא דָּמוֹ לֹא קָרָעוֹ קוֹרְעוֹ לְאַחַר בִּישׁוּלוֹ וְהַיְינוּ צָלְיָה כְּפִי מַה דְּבָעֵי לוֹמַר דְּטַעְמָא ככ"פ יע"ש וּמִשּׁוּם הָכִי הָכָא נָמֵי דְּיֵעֲבֵד אֵין קֻוּשְׁיָא אֶלָּא לְכַתְּחִלָּה כֻּלֵּי עָלְמָא אָסוּר אֶלָּא כמ"ש וּמִיהוּ הָא דְּמַיְיתֵי אַחַ"כ ראי' מִלֵּב צ"ל דְּרוֹצִין לְתָרֵץ אַף לְמַאן דְּאָסוּר הָכִי כַּבְּדָא עִילּוּי בִּישְׁרָא אַף דְּיֵעֲבֵד דְּמָצֵי סָבַר ככ"פ וְאַפ"ה לָא קַשְׁיָא מִלֵּב דְּמִתְיַיבֵּשׁ בְּתוֹכוֹ וע' מהר"מ מִלּוּבְלִין וע' בְּתוֹסָפוֹת פְּסָחִים ע"ד א' ד"ה כְּבוֹלְעוֹ כָּךְ פּוֹלְטוֹ שֶׁכָּתְבוּ שָׁם בע"א דְּהָכָא לֹא שַׁיָּיךְ ככ"פ אֶלָּא מִשְׁרָק ר"ל דְּבְמֻלְיָיתָא הוּא דְּצָרִיךְ לְהַאי טַעְמָא שֶׁבְּשַׂר הַפָּנִימִי לֹא נִמְלַח וּפוֹלֵט וּבְוַדַּאי בָּשָׂר הַחִיצוֹן בּוֹלֵעַ דֶּרֶךְ הֵילּוּכוֹ שֶׁל דָּם וְהֶוְצְרֵךְ לוֹמַר ככ"פ משא"כ הָכָא אָמַר טַעְמָא בְּרִירָא יוֹתֵר דְּלָא בָּלַע כְּלָל דְּמִשְׁרָק שָׁרִיק כו' וּלְדִינָא אֵין נ"מ בֵּין לְטַעְמָא ככ"פ וּבֵין לְמִשְׁרָק שָׁרִיק אֵינָהּ מֻוָּתָר לְכַתְּחִלָּה דְּשָׁאנֵי כָּבֵד שֶׁיֵּשׁ רִיבּוּי דָּם כמ"ש הַתּוֹסָפוֹת כָּאן וְכָתְבוּ עוֹד הָתָם אַף לְמָאן דְּאוֹסֵר כַּבְּדָא עִילּוּי בִּישְׁרָא (ר"ל אַף, דְּיֵעֲבֵד) לֹא קָשֶׁה מִמַּתְנִיתִין דִּפְסָחִי' שֶׁהַכָּבֵד הָיָה תּוֹךְ הַפֶּסַח דְּמִדְּרַבָּנָן הוּא וּבְפֶסַח לֹא גָּזְרוּ עכ"ל מִתְּחִלָּה כָּתְבוּ דְּהָא דְּכַבְּדָא לָא שָׁרֵי לְכַתְּחִלָּה וּבְפֶסַח שָׁרֵי לְכַתְּחִלָּה דְּאִי לְהַחְמִיר בְּפֶסַח וְאַחַ"כ כָּתְבוּ אַף לְמַאן דְּאוֹסֵר כָּאן דְּיֵעֲבֵד אַפ"ה בְּפֶסַח לָא גָּזְרוּ וְהָא מִדְּרַבָּנָן י"ל דָּם שֶׁבִּישֵּׁל וַהֲוָה דְּרַבָּנָן וְכֵינָן דִּכְתִיב בְּפֶסַח עַל קָרְבּוֹ לָא גָּזְרוּ בי' וּמִיהוּ גּוּף הַפֶּסַח מִלְּחוֹ אוֹ לִצְלִי

א"צ מְלִיחָה לְדַעְתָּהּזַ"ל אוֹ י"ל דַּהֲוָה דְּרַבָּנָן דָּם הַכָּבֵד וּכְשִׁיטַת ר"ת זַ"ל אוֹ דמ"ה שָׁרֵי מִטַּעַם ככ"פ וּמִשָּׁרָק שָׁרִיק וּמִדְּרַבָּנָן אָסְרִי וּבְפֶסַח שָׁרֵי וּמַה שֶּׁהִקְשָׁה מָהַרְשָׁ"א זַ"ל דְּמָה רְאִי' מְמֻוָּלְיָיתָא אַפֶּסַח דְּבְפֶסַח לֹא גָּזְרוּ י"ל דְּמַיְיתֵי רְאִי' דמ"מ דְּיֵעָבֵד שָׁרֵי ככ"פ דְּאִי דְּיֵעָבֵד אָסוּר לֹא הָיָה לָנוּ לְהַתִּיר בְּפֶסַח וְנַיְמָא מְסַיְיעַ הַיְינוּ לְפִי הֵ"א דְּאֶפְשָׁר דְּבְדִיעֲבַד הוּא דְּשָׁרֵי דה"ק הַאי מֻוָּלְיָיתָא שָׁרְיָא וְאֶפְשָׁר דִּיעֲבַד וּבֶאֱמֶת הוּא דְּמַסִּיק דְּשָׁרֵי אַף לְכַתְּחִלָּה יע"ש אֶלָּא דְּקַשְׁיָא לֵיהּ דִּלְפִי מ"ש אֲפִילּוּ לְמָאן דְּאוֹסֵר בְּדִיעֲבַד אַפֶּ"ה לֹא גָּזְרוּ בְּפֶסַח שַׁפִּיר מַקְשֶׁה יע"ש וְאַגַּב רָאִיתִי לְפָרֵשׁ מ"ש רַשְׁ"י בְּמַתְנִי' רֵישׁ כֵּיצַד צוֹלִין ר"ע אוֹמֵר נוֹתֵן חוּצָה לוֹ פירש"י לְמַעְלָה מַפָּה עכ"ל מִנָּלַן זֹאת וְאַף דְּרַשְׁ"י פי' בַּגְּמָרָא גְּדִי מְקֻלָּס כְּכוֹבַע עַל רֹאשׁוֹ שֶׁל גִּבּוֹר מ"מ הָיָה לְמֶעֱבַד אִיפְכָּא שֶׁהַבְּנֵי מֵעַיִם וְכָבֵד בִּכְלָל יִהְיוּ לְמַטָּה וַהֲוָה בִּשְׁרָא עִילּוּי כַּבְדָּא דְּכַבְדָּא עִילּוּי בִּישְׁרָא אָסוּר לְכַתְּחִלָּה לכ"ע וְרַשְׁ"י פי' כָּאן כַּבְדָּא עִילּוּי בִּישְׁרָא דֶּרֶךְ לִתְלוֹת הַשַּׁפּוּד חֲזוּדוֹ לְמַטָּה וּכְשֶׁהַכָּבֵד נִתְחַב רֹאשׁוֹן הָוָה כַּבְדָּא עִילּוּי בִּישְׁרָא וְהָכִי נָמֵי הָתָם כֵּן הוּא וּבִשְׁלָמָא לָמ"ד לְתוֹכוֹ נוֹתֵן אֶפְשָׁר דְּקָרָא מַשְׁמַע לֵיהּ כְּדְּ אוֹ בְּקַבָּלָה ע"כ הַוָה כַּבְדָּא עִילּוּי בִּישְׁרָא משא"כ לָמ"ד תּוֹלִין חוּצָה לוֹ.

וְרָאִיתִי לְרַשְׁ"י פ' בָּא כת' עַל קִרְבּוֹ עִם קִרְבּוֹ כְּמוֹת שֶׁהוּא וא"כ לָמ"ד בְּתוֹכוֹ א"ש כְּמוֹת שֶׁהֵן מֻונָּחִין בְּתוֹכוֹ משא"כ לְאִינָךְ וְרָאִיתִי לְתוֹסְפוֹת שָׁם בְּמַתְנִי' ד"ה כֵּיצַד שֶׁכָּתְבוּ בְּשֵׁם ר"י שמ"ה תּוֹחֲבִין לְתוֹךְ פִּיו דַּהֲגַם שֶׁבַּשַּׁפּוּד לְמַטָּה שֶׁלֹּא יִפּוֹל הַפֶּסַח וביה"ש לְמַטָּה מֵיָדָב דָּיֵיב יע"ש וְאַף לָמ"ד תּוֹלִין חוּצָה לוֹ עָבְדִינַן הָכִי יע"ש וע' בר"מ הל' ק"פ פ"ח ה"י יע"ש וְכֵיוָן שֶׁכֵּן א"ש דַּהֲוָה כַּבְדָּא תּוּתֵי בִּשְׁרָא דְּשָׁרֵי לְכַתְּחִלָּה וְאַף כָּאן פירש"י דַּק שֶׁבַּשַּׁפּוּד לְמַטָּה בְּפֶסַח שֶׁהָיָה שָׁלֵם הַוָה אִיפְכָּא שֶׁלֹּא יִפּוֹל דַּהֲוָה מַשְׁאוֹי והר"מ זַ"ל בהל' פֶּסַח פ"ח ה"י לֹא הִזְכִּיר דָּבָר מִזֶּה אֶלָּא תּוֹלִין חוּצָה וְלֹא יָדַעְתִּי עַל מַה וע' בהל' מ"א פ"ו ה"ח יע"ש וביו"ד ע"ג אֲבָאֵר בָּזֶה: ובד"ה דָּם דְּאוֹרְיְיתָא כו' לְפִי מַה שפי' הקו' לְעֵיל דַּם הַכָּבֵד שפי' לָאו דְּאוֹרְיְיתָא עכ"ל נִרְאֶה דצ"ל לְפִי מַה שֶּׁפֵּירֵשׁ ר"ת בד"ה כַּבְדָּא אֲבָל רַשְׁ"י אֶפְשָׁר דְּסוֹבֵר דְּאִיבַּעְיָא הַוָה דַּם הַכָּבֵד שפי' אִי הַוָה מ"ה אוֹ אַף מִדְּרַבָּנָן שָׁרֵי כ"ז שֶׁאֵין נִיכָּר גַּם לֹא נִזְכַּר בְּרַשְׁ"י הָרְאָךְ שֶׁהֵבִיא מפ' דַּם שְׁחִיטָה דְּלָא חֲשִׁיב דַּם כָּבֵד עִם דַּם אֲבָרִים יע"ש וְדַע דְּרַשְׁבָּ"א בְּחִדּוּשָׁיו וְרָ"ן כָּתְבוּ דְּאִין לוֹמַר דָּם דְּאוֹרְיְיתָא שְׁאָר דָּם וְגָזְרִינַן דְּכַבְדָּא כו' דא"כ בב"ח נָמֵי דְּאוֹרְיְיתָא וְהָיָה לִגְזוֹר וע' בְּריטְבָ"א וְהִנֵּה הָיָה מָקוֹם אִתִּי לְיַישֵׁב זֹאת דָּם שְׁאֵר בָּשָׂר דְּאוֹרְיְיתָא וְגָזְרוּ רַבָּנָן בְּדַם הַכָּבֵד אַף בְּצָלִי דְּאֵשׁ שׁוֹרְפוֹ וּמְיַבְּשׁוֹ מ"מ גָּזְרוּ בֵּיהּ רַבָּנָן משא"כ בב"ח דְּכָל צָלִי אֵין אִיסּוּר מ"ה דְּלֹא אסו' אֶלָּא דֶּרֶךְ בִּישׁוּל וְאַל תִּתְמַהּ ע"ז שֶׁהֲרֵי הָרָ"ן זַ"ל אוֹמֵר כֵּן בספכ"ה דבב"ח אֵין אִיסּוּר בְּצָלִי וְהַתּוֹסְפוֹת בְּסַנְהֶדְרִין ד' ה' ד"ה דֶּרֶךְ כָּתְבוּ דְּצָלִי קֶדֶר לֹא אָסְרָה תּוֹרָה יע"ש וא"כ שַׁפִּיר אָמַר דָּם דְּאוֹרְיְיתָא חֵלֶב שְׁחוּטָה דְּרַבָּנָן דְּאִי הַוָה חֵלֶב שְׁחוּטָה דְּאוֹרְיְי' הַוָה לָן לְמִגְזַר כְּמוֹ כַּבְדָּא דַּם הַכָּבֵד נָמֵי דְּרַבָּנָן אֶלָּא דְּאִיכָּא דְּרָרָא דְּאוֹרְיְי' ה"ה בְּחֶלֶב שְׁחוּטָה אִי הַוָה דְּאוֹרְיְי' הַוָה לְמִגְזַר עכ"פ מִדְּרַבָּנָן בְּצָלִי אֶלָּא דְּחֵלֶב שְׁחוּטָה בִּישּׁוּל הַוָה דְּרַבָּנָן ומש"ה לָא גָּזְרִינַן כה"ג כַּנַ"ל וע' פר"ח דִּלְדִידְי' צָלִי הַוָה דֶּרֶךְ בִּישּׁוּל וְאַיְ"ה בי"ד אֲבָאֵר בְּסִימָן פ"ז אֵיזֶה דְּאוֹרְיְיתָא וְאֵיזֶה דְּרַבָּנָן דנ"מ לְעִנְיַן דִּינָא לְהָקֵל בִּסְפֵקָן וּלְעִנְיַן הֲנָאָה דְּרַבָּנָן שָׁרֵי בַּהֲנָאָה וְכָאן אֵין לְהַאֲרִיךְ: ובד"ה תּוּתֵי בִּישְׁרָא שָׁרֵי וא"ת כַּחַל הֵיאַךְ שָׁרֵי תּוּתֵי בִּישְׁרָא וַהֲלֹא שַׁמְנוּנִית הַבָּשָׂר נוֹטֵף עַל הַכְּחָל כו' כָּל מַה שֶּׁכָּתְבוּ בָּזֶה יֵשׁ לוֹמַר דְּצָלִי אֵצֶל הָאֵשׁ הָאֵשׁ שׁוֹרְפוֹ וע' בָּרַשְׁבָּ"א וְרָ"ן כָּאן בָּזֶה: גְּמָרָא הִלְכְתָא בֵּין כַּבְדָּא וּבֵין כַּחְלָא תּוּתֵי בִּישְׁרָא שְׁרֵי עִילָּוֵי בִּישְׁרָא דְּיֵעָבֵד

אין לְכַתְּחִלָּה לֹא י"ל מִדְּקָאָמַר תּוּתֵי בִּישְׁרָא שָׁרֵי מְשׁוּם כַּחַל נָקֵיט לָהּ דְּלֵ"ת דְּבָשָׂר תָּפֵל עַל כַּחַל וַהֲוָה כְּבִישׁוּל בִּקְדָרָה עִם בָּשָׂר אַחֵר קמ"ל דְּחֵלֶב שְׁחוּטָה לֹא גָּזְרוּ רַבָּנָן אוֹ שֶׁאֵשׁ שׁוֹרְפוֹ אוֹ דִּבְצָלִי לֹא גָּזְרוּ כמ"ש לְעֵיל וְיוֹתֵר נִרְאֶה לוֹ דְּאָמַר תּוּתֵי בִּישְׁרָא שָׁרֵי וְלָא חָיְישִׁי' שֶׁמַּפְּלִיט הַשְׁפּוּד: (ע"ב) גְּמָרָא אָמַר כַּמָּה יְהִיר הַאי מַרְבָּנָן אֵימוֹר כו' מְשׁוּם דכ"ע לֹא הִתִּירוּ כַּבְדָּא עִילּוּי בִּישְׁרָא אֶלָּא דִּיעֲבַד וְאַף ל"ק דְּאָמַר כַּבְדָּא עִילָּוֵי בִּשְׁרָא שְׁרֵי כֵּיוָן דְּאָסוּר דְּאִי שָׁרֵי דִּיעֲבַד הוּא כמ"ש התו' ד"ה כַּבְדָּא ומש"ה אָמַר דְּיֵהָרָא הוּא וְלִכְאוֹרָה נִרְאֶה לְהֵיפֶךְ דְּאִי לכ"ע אָסוּר לְכַתְּחִלָּה הֲוָה לֵיהּ לְאֶסּוֹר אַף דִּיעֲבַד מְשׁוּם קְנָס וְגַם רָמִי בַּר אַבָּא הֵיאַךְ עֲבִיד הָכִי וְאוּלַי שְׁגָגָה הָיָה בְּיָדוֹ וְסָבַר דְּאַף לְכַתְּחִלָּה שָׁרֵי וּמֵרִימָר דְּדָרִישׁ בֵּין כַּבְדָּא וּבֵין כַּחְלָא תּוּתֵי בִּישְׁרָא שְׁרֵי עִילָּוֵי בִּישְׁרָא דִּיעֲבַד אֵין לְכַתְּחִלָּה לֹא מְשׁוּם דְּתוּתֵי בִּישְׁרָא שָׁרֵי לְכַתְּחִלָּה מש"ה נָקֵיט נָמֵי עִילּוּי לְכַתְּחִלָּה לֹא אוֹ אֶפְשָׁר דַּאֲתָא לְאַפּוּקֵי מֵרַב אִידִי מִנְּהַרְדָּעָא דְּמַתְנִי אִיפְכָּא כַּחְלָא עִילָּוֵי בִּשְׁרָא שְׁרֵי וְאֶפְשָׁר דִּלְכַתְּחִלָּה קָאָמַר דִּלְכַתְּחִלָּה לֹא וע' ע"א בְּמָהַרְשָׁ"א מ"ש בתו' ד"ה כַּבְדָּא עִילּוּי בִּישְׁרָא יע"ש ובי"ד אֲבָאֵר עוֹד בעזה"י יע"ש: גְּמָרָא וְאִי אִיכָּא בֵּי דּוּגֵי אָסוּר כו' הָרָ"ן ז"ל הִקְשָׁה דְּגַבֵּי בִּישְׁרָא נָמֵי שֶׁהַשֻּׁמָּן בּוֹלֵעַ מִדָּם וא"ת שֶׁמַּשְׁקֶה אֵין בּוֹלֵעַ מִמַּשְׁקֶה מ"מ יֵאָסֵר הַכְּלִי מִדָּם וְיֵאָסֵר הַשֻּׁמָּן מִפְּלִיטַת הַכְּלִי וי"ל דְּהַאי מִפְּנֵי מַרְאִית הָעַיִן אֲסָרוּהוּ דְּאֵין נוֹתְנִין בֵּי דּוּגֵי עַד שֶׁיְּהֵא כמאב"ד וּבַכְּבֵד דְּמִתְעָרֵב אָסוּר וּבִשְׁרָא דְּשֻׁכְּנָן דָּמוֹ שָׁרֵי עכ"ל מ"ש שֶׁאֵין מַשְׁקֶה נֶאֱסָר מִמַּשְׁקֶה לָא קיי"ל הָכִי וְגַם הוּא לֹא כָּתַב אֶלָּא בְּדֶרֶךְ נָאן לוֹמַר וְעַל קֻוּשְׁיָתוֹ כְּבָר תֵּירֵץ הַתּוֹסָפוֹת לְקַמָּן ד"ה תְּרֵי גְּלָלָא דְּמִלְּחֵי דְּהָכָא לֹא שַׁיָּיךְ אֶפְשָׁר לְסוֹחֲטוֹ אָסוּר כֵּיוָן שֶׁהַדָּם נִפָּרֵשׁ מִמֶּנּוּ וְלֹא נִשְׁאַר אֶפִילּוּ מַשֶּׁהוּ וְלָא אָמְרִינַן אֶפְשָׁר לְסוֹחֲטוֹ אָסוּר אֶלָּא כְּשֶׁמִּתְבַּטֵּל עכ"ל וְזֶה לְשִׁיטָתָם בְּכַמָּה מְקוֹמוֹת דְּסָבִירָא לְהוּ דְּאֵין הַנֶּאֱסָר יוֹתֵר מִן הָאוֹסֵר וְאֵין הַנֶּאֱסָר יָכוֹל לִילֵךְ אֶלָּא מָקוֹם שֶׁאוֹסֵר יָכוֹל לִילֵךְ עִמּוֹ אֲבָל הָרָ"ן סוֹבֵר דְּהַנֶּאֱסָר יוֹתֵר מִן הָאוֹסֵר וּלְכָךְ הֲוָקְשָׁה לוֹ כָּאן.

גַּם מִן הַכְּלִי אֵין קֻוּשְׁיָא דאה"נ דְּבֵי דּוּגֵי נֶאֱסָר וְאַפ"ה אֵין אוֹסֵר שֶׁמָּן בִּפְלִיטָתוֹ כֵּיוָן שֶׁאֵין נִתְעָרֵב שׁוּם מַשֶּׁהוּ מִדָּם דְּיוֹרֵד לְמַטָּה וע' מ"ש לְקַמָּן תְּרֵי גְּלָלָא דְּמִלְּחָא וע' בְּרַ"ן ספכ"ה דתי' מְמִלִּיחָה שֶׁאֵין הַמֶּלַח אוֹסֵר הַבָּשָׂר שֶׁדָּם נִשְׁרָף בְּתוֹכוֹ וְלֹא נ"נ מֵעוֹלָם וּמְצֵלִי דְּבִקְלִיפָּה לָא אָמְרִינַן חָתִיכָה נ"נ יע"ש שֶׁהֵאֲרִיךְ וְאִם יִרְצֶה ה' בְּחִדּוּשֵׁינוּ לְיוֹרֶה דֵּעָה אֲבָאֵר בָּזֶה: אָמַר שְׁמוּאֵל סַכִּין שֶׁשָּׁחַט בָּהּ אָסוּר לַחְתּוֹךְ בָּהּ רוֹתֵחַ צוֹנֵן אָמְרִי בָּעֵי הֲדָחָה וְאָמְרִי לָא בָּעֵי הֲדָחָה לְהוּ יֵשׁ בְּכָאן פֵּירוּשִׁים רַבִּים וְאַבְאֲרָם בעזה"י: הַפֵּירוּשׁ הָאֶחָד כְּפִי הַנִּרְאֶה מִדִּבְרֵי רַשְׁ"י זַ"ל דִּשְׁמוּאֵל סוֹבֵר ביה"ש רוֹתֵחַ גָּמוּר הוּא וְהַסַּכִּין בּוֹלֵעַ מִמֶּנּוּ ומש"ה אָסוּר לַחְתּוֹךְ רוֹתֵחַ וְאֵין לוֹ תַּקָּנָה אִם חָתַךְ הָרוֹתֵחַ דְּמַפְלִיט מִמֶּנּוּ צוֹנֵן אָמְרִי בָּעֵי הֲדָחָה פירש"י וְהוּא צוֹנֵן בָּעֵי הֲדָחָה וְאָמְרִי לַהּ לָא בָּעֵי הֲדָחָה דְּצוֹנֵן אֵין מַפְלִיט אַגַּב דֵּוָחְקָא דְּסַכִּינָא אִם לֹא אַגַּב חוּרְפָּא כְּהַהִיא דְּצִנּוֹן לְקַמָּן וּמַה שֶּׁלֹּא פי' בָּעֵי הֲדָחָה אַסַּכִּין קָאֵי וא"ש טִפֵּי בָּעֵי בָּאָל"ף לְשׁוֹן נְקֵיבָה וְאַסַּכִּין קָאֵי דְּאִי אַבָּשָׂר הֲוָה לוֹמַר בָּעֵי לְשׁוֹן זָכָר י"ל דְּאִי אֵין הַסַּכִּין נָקִי פְּשִׁיטָ' ומ"ט דמ"ד לֹא בָּעֵי הֲדָחָה וְרַשְׁ"י אֶפְשָׁר דְּלָא ס"ל לְחַלֵּק בֵּין הֲדָחָה שֶׁצְּרִיכָה שְׁפִשׁוּף הֵיטֵב אוֹ קִנּוּחַ מְעַט וּסְבִירָא לֵיהּ כָּל שֶׁאֵין מְקֻנָּח יָפֶה אָסוּר וַהֲדָחָה אוֹ קִנּוּחַ סַגִּי אֶלָּא וַדַּאי שֶׁהַסַּכִּין מְקֻנָּח יָפֶה מַיְירֵי וְאַפ"ה אָמְרִי' בָּעֵי הֲדָחָה הַמַּאֲכָל דְּאַגַּב דֵּוָחְקָא בָּלַע קְצָת וּפָלַט מֵהַסַּכִּין וּבַהֲדָחָה מִיהָא סַגִּי וי"א דְּלָא בָּעֵי הֲדָחָה דְּאֵין מַפְלִיט כִּי אִם חוּרְפָּא דְּצִנּוֹן וְעַיֵּין מ"ש לְקַמָּן גַּבֵּי קִישׁוּת גְּרִיר לְבֵי פִּסְקֵי יע"ש וְעַיֵּין

בְּרִיטָב"א כָּאן שֶׁכָּתַב זֹאת הַסְּבָרָא דִי"א אַגַּב דַּוְחָקָא פָּלַט קָצָת זֶהוּ הַנִּרְאֶה לוֹ בְּשִׁיטַת רַשִׁ"י זַ"ל וְרָאִיתִי לְהָרָ"ן זַ"ל שֶׁכָּתַב דְּיֵשׁ לִתְמֹהַּ מִי הִזְקִיקוֹ לְרַשִׁ"י לְפָרֵשׁ בָּעֵי הֲדָחָה אַמַּאֲכָל וְלֹא אַסַּכִּין וְאֵינִי יוֹדֵעַ אַמַּאי לֹא כמ"ש דְּאִי מִשּׁוּם דַּהֲדָחָה עָדִיף מִקְנוּחַ בִּשְׁבִיל זֶה לֹא הָיָה לִתְמֹהַּ עַל רַשִׁ"י זַ"ל דְּרַשִׁ"י לָא ס"ל כָּךְ אֶלָּא כָּל שֶׁהַסַּכִּין נָקִי א"צ כְּלוּם וְכָל שֶׁהַסַּכִּין אֵין נָקִי לכ"ע בָּעֵי הַדָּחָה אוֹ קִנּוּחַ הַפֶּה לכ"ע כְּמוֹ דְּאָמַר בְּרֵישׁ פר"ק וְאִי אֵיכָא בְּלִיתָא דִּפְרָסָא כ' אֲבָל הוּא זַ"ל פי' דִּבְרֵי רַשִׁ"י דְּסוֹבֵר דִּלְעֵיל ח' ב' פָּסְקִינַן הִלְכָתָא דְּסַכִּין טָרֵיפָה בְּצוֹנֵן דְּאֵין חֹום ביה"ש מַבְלִיעַ בְּסַכִּין שֶׁהוּא קָשֶׁה כְּמוֹ שפירש"י שָׁם וא"כ אָסוּר לַחְתּוֹךְ רוֹתֵחַ הַיְינוּ בַּהֲדָחָה מִפְּנֵי טִיחַת שֶׁעַל הַסַּכִּין וא"כ צוֹנֵן בָּעֵי הֲדָחָה ע"כ אַמַּאֲכָל דְּאִי אַסַּכִּין אַף רוֹתֵחַ סַגִּי בְּכָךְ אֶלָּא אַסַּכִּין ח"א בָּעֵי הֲדָחָה וח"א לָא בָּעֵי הֲדָחָה שֶׁהַדָּם מִתְפָּרֵךְ וְנוֹפֵל וּבְחָם מִתְלַחְלֵחַ וְנִבְלָע עכ"ל וְלֹא זָכִיתִי לְהָבִין דְּבָרָיו הַקְּדוֹשִׁים דְּאֵיךְ יֹאמַר דְּרַשִׁ"י סוֹבֵר דִּשְׁמוּאֵל נָמֵי סוֹבֵר ביה"ש צוֹנֵן וּמִפְּנֵי טִיחַת הַסַּכִּין אָסוּר לַחְתּוֹךְ רוֹתֵחַ שֶׁהֲרֵי רַשִׁ"י כָּתַב בְּהֶדְיָא אַיְידֵי דביה"ש רוֹתֵחַ נִבְלָע בְּסַכִּין וְחוֹזֵר וּפוֹלֵט בְּרוֹתֵחַ הֲרֵי בְּהֶדְיָא דביה"ש רוֹתֵחַ וְאַף אִם נֶאֱמַר דְּאֵין רוֹתֵחַ מַמָּשׁ אֶלָּא חַם קָצָת וְדַוְחָקָא דְּסַכִּינָא כמ"ש הָרַשְׁבָּ"א בְּחִדּוּשָׁיו כָּאן וְכֵן כָּתְבוּ התו' לְעֵיל דַּף ח' ב' אֵיךְ שֶׁיִּהְיֶה מִדְּכָתַב רַשִׁ"י שֶׁנִּבְלַע בְּסַכִּין וְחוֹזֵר וּפוֹלֵט וְלוֹלֵא דְּבְרֵי הָרָ"ן זַ"ל שֶׁכָּתַב דְּלְרַשִׁ"י לַחְתּוֹךְ רוֹתֵחַ סַגִּי בַּהֲדָחַת סַכִּין מִטִּיחַת שֶׁעַל פָּנָיו הָיִיתִי אוֹמֵר דְּרַשִׁ"י סוֹבֵר כִּדְפָסְקִינַן לְעֵיל הִלְכָתָא דְּסַכִּין שֶׁשָּׁחַט טָרֵיפָה בַּהֲדָחָה סָגֵי דְּקָשֶׁה וְאֵינוֹ בּוֹלֵעַ אֶלָּא דמ"מ אַגַּב דַּוְחָקָא וְאִם קָצָת בּוֹלֵעַ קָצָת בְּדַוְפְנֵי הַסַּכִּין וּלְאוֹתָהּ בְּלִיעָה מוּעֶטֶת מְהַנֵּי לָהּ הֲדָחָה לְהַפְלִיט אוֹתָהּ בְּלִיעָה מוּעֶטֶת מַה שֶּׁבְּדַוְפְנֵי הַסַּכִּין לַחוּץ ומש"ה פָּסְקִינַן לְעֵיל וְהִלְכְתָא בְּצוֹנֵן וְאָסִיר לַחְתּוֹךְ רוֹתֵחַ הַיְינוּ בְּלֹא הֲדָחָה אֲבָל בַּהֲדָחָה וְשִׁפְשׁוּף הֵיטֵב אוֹ קִנּוּחַ הַיָּפֶה שֶׁהוּא בְּלִיתָא דְּפַרְסָה שֶׁהוּא מַפְלִיט אוֹתוֹ הַבָּלוּעַ בְּדַוְפְנֵי הַסַּכִּין לַחוּץ שָׁרֵי וא"כ ע"כ צוֹנֵן בָּעֵי הֲדָחָה אַמַּאֲכָל קָאֵי וה"ק דְּבָרוֹתֵחַ לָא סַגִּי בַּהֲדָחַת הַמַּאֲכָל דְּמִלַּחְלֵחַ וּבָלַע וְלֹא בְּצוֹנֵן וי"א דְּלָא בָּעֵי הֲדָחָה כִּי דַּוְקָא בְּרוֹתֵחַ מַפְלִיט אוֹ בְּחֹום ביה"ש עִם הֲדָחָה משא"כ צוֹנֵן לְגַמְרֵי כְּשֶׁהַסַּכִּין מְקֻנָּח קִנּוּחַ כ"ד שֶׁאֵין טִיחַ ע"פ שָׁרֵי וַהֲלָכָה כל"ב שֶׁאֵין צָרִיךְ הֲדָחָה יָפָה שִׁפְשׁוּף אוֹ בְּלִיתָא דִּפְרָסָא וְזֶה שֶׁכָּתַב רַשִׁ"י ביה"ש רוֹתֵחַ קָצָת ר"ל לָאו רוֹתֵחַ גָּמוּר ומש"ה וַדַּאי אָסוּר לַחְתּוֹךְ רוֹתֵחַ אִם לֹא בַּהֲדָחָה גְּמוּרָהמשא"כ בְּצוֹנֵן סָגֵי בְּקִנּוּחַ הַסַּכִּין בְּכָל דְּהוּ וּמָנָא אֲמִינָא לַהּ מִתּוֹרָתוֹ שֶׁל הָרִיטָב"א לָמַדְנוּ זֹאת דְּיֵשׁ לוֹמַר.

הֲדָחָה הַמְעֻוָּלָה שֶׁהוּא שִׁפְשׁוּף אוֹ קִנּוּחַ הַיָּפֶה בְּלִיתָא דִּפְרָסָא פּוֹלֵט מַה שֶּׁבְּדַוְפְנֵי הַסַּכִּין שֶׁכָּתַב בִּשְׁמַעְתִּין י"א דְּצוֹנֵן אֵינוֹ מַפְלִיט דָּבָר הַבָּלוּעַ הַרְבֵּה אֲבָל מַה שֶּׁהוּא בָּלוּעַ בְּדַוְפְנֵי הַכְּלִי קָרוֹב לַחוּץ מַפְלִיט מַה שֶּׁבָּלוּעַ אַף צוֹנֵן אַגַּב דַּוְחָקָא וּלְהָכִי צָרִיךְ הֲדָחָה יָפָה לְהַפְלִיט אוֹתוֹ הָאִיסּוּר הַקָּרוֹב לָצֵאת יע"ש הֵיטֵב וא"כ נֵימָא דְּרַשִׁ"י זַ"ל סוֹבֵר כֵּן לְעִנְיַן לַחְתּוֹךְ רוֹתֵחַ שֶׁהַסַּכִּין בָּלַע קָצָת מֵחֹום ביה"ש, בִּפְנֵי הַסַּכִּין וַהֲדָחָה יָפָה אוֹ בְּלִיתָא דִּפְרָסָא מְהַנֵּי לְהַפְלִיט אוֹתוֹ מִקְצָת כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ לְעֵיל וְהִלְכְתָא צוֹנֵן דְּאַלְמָא סַכִּין סַגִּי בְּכָךְ אֲבָל הָרָ"ן זַ"ל.

שֶׁכָּתַב טִיחַת שֶׁעַל הַסַּכִּין א"א לְיַיֵּשֵׁב כֵּן וְעוֹד אֲנִי אוֹמֵר אַכַּתִּי אַמַּאי לֹא פירש"י צוֹנֵן בָּעֵי הֲדָחָה אַסַּכִּין וְאִי דְּאַף רוֹתֵחַ סַגִּי בְּכָךְ מַה בְּכָךְ דְּאֵימָא דה"ק רוֹתֵחַ וַדַּאי דְּאָסוּר בְּלֹא הֲדָחָה וְצוֹנֵן פְּלִיגִי בָּהּ אִי בָּעֵי הֲדָחָה אוֹ לָאו אֶלָּא דז"א דְּוַדַּאי שְׁמוּאֵל דְּאָמַר סַכִּין שֶׁשָּׁחַט

אָסוּר לַחְתּוֹךְ רוֹתֵחַ וּבְצוֹנֵן אִיכָּא פְּלוּגְתָּא אַלִּיבָּי' אִי בָּעֵי הדח' וְלָמָ"ד בָּעֵי תִּקְשֶׁה אַמַּאי אָמַר שְׁמוּאֵל אָסוּר לֶאֱכֹל רוֹתֵחַ הָא צוֹנֵן כה"ג.

אָסוּר אֲלָא אַמַּאֲכָל קָאֵי כמ"ש הָר"ן ז"ל ומ"מ הָרוֹאֶה יִרְאֶה דְּדִבְרֵי רַשְׁ"י ז"ל פְּשׁוּטִין דְּמִטַּעַם בְּלִיעַת הַסַּכִּין בִּפְנִים אָסוּר לַחְתּוֹךְ רוֹתֵחַ וּגְדוֹלָה מִזּוֹ רָאִיתִי לְרִיטְבָ"א בְּחִדּוּשֵׁינוּ כָּאן דְּרַשְׁ"י סוֹבֵר דְּשְׁמוּאֵל כמ"ד ביה"ש רוֹתֵחַ מַמָּשׁ הוּא וּכְדַעַת רָז"ה וְעַיֵּין בָּרַשְׁבָּ"א בְּחִדּוּשָׁיו דְּמָפֵרַשׁ כֵּן דִּבְרֵי רַשְׁ"י ז"ל וּמַה שֶּׁיֵּשׁ לְעַיֵּין בְּהַהִיא דפ"ק דַּף ח' בְּאַרְתִּיו שָׁם בס"ד ובי"ד סי' יו"ד אֲבָאֵר בָּזֶה בְּאוֹרֶךְ בעזה"י וְעַיֵּין בפר"ח שָׁם בְּסִימָן יו"ד יע"ש: וְדַע דְּהָא דְּאָמְרִינַן אָסוּר לַחְתּוֹךְ בָּהּ רוֹתֵחַ אַף רוֹתֵחַ בְּלֹא רוֹטֶב אֶלָּא לַח קָצַת כְּעֵין בָּשָׂר אוֹ אַף נָגוּב לְגַמְרֵי כְּמוֹ שֶׁאֲבָאֵר לְקַמָּן וְאֵין לוֹמַר דָּבָר הַבָּלוּעַ אֵין יוֹצֵא בְּלֹא רוֹטֶב דְּבְכְלִי לֹא אָמְרִינַן כֵּן כְּמוֹ שֶׁהוֹכִיחוּ הַפּוֹסְקִים מֵהָא דְּדָגִים שֶׁעָלוּ בַּקְּעָרָה כְּמוֹ שֶׁאֶכְתּוֹב שָׁם וה"ה מִכָּאן מוּכָח לפירש"י ז"ל וְלֹא שַׁיָּךְ ג"כ לוֹמַר דָּם מִשָּׁרָק שָׁרִיק י"ל לְשִׁיטַת רַשְׁ"י ז"ל לְקַמָּן גַּבֵּי דָּגִים וְעוֹפוֹת דְּבָשָׂר עִם בָּשָׂר כ"ז שֶׁזֶּה פּוֹלֵט זֶה פּוֹלֵט וְכֵן בְּרַב שֵׁשֶׁת דְּמֶלַח גַּרְמָא גַּרְמָא פי' כֵּן וְעַיֵּין שָׁם בתו' ד"ה דָּגִים דְּכָתְבוּ דְּלְרַשְׁ"י אִי לָאו הַאי טַעְמָא גַּם בָּשָׂר עִם בָּשָׂר הָיָה אָסוּר דְּלֵית לֵיהּ טַעְמָא דְּמִשָּׁרַק שָׁרִיק אִי לָאו טַעְמָא דְּטָרִיד לְמִפְלֵט וְכִדְאָמְרִינַן בִּפְסָחִים רֵישׁ כֵּיצַד צוֹלִין דַּוְקָא בכ"פ אֲבָל מַה דְּאָמְרִינַן לְעֵיל קי"א א' דְּמָא מִשָּׁרִיק שָׁרִיק הַיְינוּ דְּטָרִיד צָלִי לְמִפְלַט דָּם דִּידֵיהּ לָא בָּלַע וְדַוְקָא דָּם דְּשָׁרִיק אֲבָל לֹא בְּשַׁמְנוּנִית דְּאִיסּוּרָא וא"כ א"ש דְּלַגַּבֵּי כְּלִי דְּאֵין לָהּ פְּלִיטָה מְרֻוָּבָּה מִגּוּפָא לָא אָמְרִינַן דְּטָרוּד וּבוֹלֵעַ דַּם הַשְּׁחִיטָה וְלָא אָמְרִינַן מִשָּׁרִיק שָׁרִיק אִי דָּם בָּעֵינַן לֹא שַׁיָּךְ בֵּיהּ שָׁרִיק וְדַוְקָא דַּם פְּלִיטַת הוּא דְּשַׁיָּךְ מִשָּׁרִיק שָׁרִיק וְעַיֵּין בהג"א בְּשֵׁם עִתִּין וּמָרְדְּכַי אוֹ אַגַּב דְּוָחֵק דְּסַכִּינָ' לֹא שַׁיָּךְ בי' מִשָּׁרָק שָׁרִיק ובי"ד סִימָן ס"ט ס"כ וּבְסִי' ע"ו אֲבָאֵר בָּזֶה בעזה"י בְּאוֹרֶךְ: הַפֵּירוּשׁ הב' הוּא פי' הָרָן"ן ז"ל וּשְׁאָר פּוֹסְקִים דְּשִׁשְׁחָט בָּהּ אָסוּר לֶאֱכֹל רוֹתֵחַ בְּלֹא הֲדָחַת הַסַּכִּין וְצוֹנֵן בָּעֵי הֲדָחָה לְמַאֲכָל וּקְצָת כפירש"י ז"ל בָּזֶה וְהַטַּעַם מִשּׁוּם דָּם בְּעַיִן: הַפֵּירוּשׁ הג' הוּא דְּסַכִּין שֶׁשָּׁחַט בָּהּ אָסוּר לַחְתּוֹךְ רוֹתֵחַ אַף בַּהֲדָחַת הַסַּכִּין שֶׁבָּלַע הַסַּכִּין מֵחֹם קָצַת ביה"ש עִם דֻּוחָקָא דְּסַכִּינָא וּבָלַע בְּרוֹתֵחַ וְלַצּוֹנֵן אָמְרִי בָּעֵי הֲדָחָה יָפָה וּלְהַפְלִיט אוֹתוֹ מְקָצָת שֶׁבְּדֻוְקָנֵי הַכְּלִי וי"א דְּאֵין בָּעֵי הֲדָחָה אֶלָּא קִנּוּחַ מְעַט לַטִּיחַ שע"פ דְּאֵין מַפְלִיט כְּלָל מִדֻּוְקָנֵי הַסַּכִּין אוֹ דְּפְלִיגִי מ"ד בָּעֵי הֲדָחָה גְּמוּרָה ומ"ד בְּקִנּוּחַ כ"ד סַגִּי וְרִאשׁוֹן נִרְאֶה יוֹתֵר וְעַיֵּין בָּרָן"ן וְרִיטְבָ"א מ"ש כָּאן בִּשְׁמַעְתִּין: ע"ש גְּמָרָא אָמַר ר' יְהוּדָה אָמַר שְׁמוּאֵל קָעָרָה שֶׁמָּלַח בָּשָׂר אָסוּר לֶאֱכֹל רוֹתֵחַ עכ"ל יֵשׁ הַרְבֵּה דְּעוֹת בָּכָאן אִי דַּוְקָא כְּלִי שֶׁאֵינָהּ מְנֻוָּקֶבֶת דְּלֹא שַׁיָּךְ לוֹמַר דָּם מִשָּׁרָק שָׁרִיק ומ"ה אָסוּר לֶאֱכֹל בָּהּ רוֹתֵחַ אַף יָבֵשׁ בְּלֹא רוֹטֶב דְּבְכְלִי מַפְלִיט בָּלוּעַ אַף בְּלֹא רוֹטֶב כִּדְבָעֵינַן לְמֵימַר לְקַמָּן גַּבֵּי דָּגִים שֶׁעָלוּ בַּקְּעָרָה וְיֵשׁ מִי שֶׁאוֹמֵר אַף בִּמְנֻוָּקֶבֶת נַמִי הַדִּין כֵּן וּכְבָר כָּתַבְנוּ לְעֵיל לְשִׁיטַת רַשְׁ"י לְקַמָּן יִרְאֶה דְּבְכְלִי לֹא שַׁיָּךְ דָּם מִשָּׁרִיק שָׁרִיק אֶלָּא הֵיכָא דְּאָמְרִינַן דְּטָרִיד לְמִפְלֵט הוּא דְּאָמְרִי' הָכִי וּמַה שפירש"י ז"ל אַהַהִיא פִּינְכָּא דר"א דְּתַבְרֵיהּ שֶׁל חֶרֶס הָוָה אֵין רְאָיָה לוֹמַר דְּסִבְרָא לֵיהּ דְּשֶׁל חֶרֶס בָּלַע בִּמְנֻוָּקֶבֶת וְהוּא דַּעַת הַסְּמַ"ק הֶבִיאוֹ הַטּוּר סִימָן ס"ט סְעִיף ו' יע"ש י"ל דמש"ה פֵּירֵשׁ בְּשֶׁל חֶרֶס דְּאִי בִּשְׁאָר כֵּלִים הָוָה לְהַגְעִיל וּלְמַה תַּבְרָהּ וְכֵן פירש"י בְּהֶדְיָא כ"ח וְאֵין לָהּ תַּקָּנָה בְּהַגְעָלָה וְיֵשׁ עוֹד לְפָרֵשׁ דמש"ה פי' שֶׁאֵין לָהּ תַּקָּנָה בְּהַגְעָלָה הוּא דְּאִי בְּעֵץ וּמַתָּכוֹת הָיָה מֻוָּתָּר לְהִשְׁתַּמֵּשׁ צוֹנֵן וכ"ח אַף צוֹנֵן אָסוּר מִפְּנֵי שֶׁאֵין לָהּ תַּקָּנָה וְגָזְרִינַן אַטּוּ חַמִּין וְעַיֵּין בא"ח ה"פ סִימָן תנ"א ותנ"ב יע"ש וְעַיֵּין בָּרַשְׁבָּ"א כָּאן

וּלְקַמָּן גַּבֵּי דָּגִים וְעוֹפוֹת יע"ש וּבְתוֹסְ' מִזֶּה: וְדַע דְּהָרָאָבָ"ד סוֹבֵר דְּקֵעָרָה לְעוֹלָם הִיא רוֹתֵחַ מֵחֲמַת רְתִיחַת מְלִיחָה וְאִם נָפַל לְתוֹכָהּ דָּבָר לַח כְּמוֹ רוֹטֶב אוֹסֵר כֵּוָלּוֹ וּבָשָׂר שֶׁיֵּשׁ בּוֹ רְטִיבוּת קָצָת כְּדֵי נְטִילָה (כְּדִין חַם בְּחַם בְּלֹא רוֹטֶב) וְאִם נִגּוּב לַגְמְרֵי קָלִיפָּה מִיהָא בָּעֵי כִּדְאָמַר בְּכֵיצַד צוֹלִין שָׁאנֵי סִיכָה דְּמַשֶּׁהוּ עֲבִיד לְהוּ וּקְעָרָה נְגוּבָה נָמֵי דָּמְיָא לְהָכִי כֵּן כָּתַב הָרַשְׁבָּ"א כָּאן בִּשְׁמַעְתִּין ד"ה אָסוּר לֶאֱכוֹל בָּהּ רוֹתֵחַ והב"י בְּסִימָן ס"ט הֵבִיא בְּמוֹלֵחַ בכשא"מ וְזֶה בִּנְיָן לְתוֹכוֹ רוֹתֵחַ אֲבָל אִם נָתַן לְתוֹכוֹ צוֹנֵן סַגִּי לִקְעָרָ' בַּהֲדָחָה דְּדָמֵי לְסַכִּין שֶׁשָּׁחַט בָּהּ מֻוָתָּר לַחְתּוֹךְ צוֹנֵן אַף דְּאִיכָּא דֶּוַחְקָא דְּסַכִּינָא דְּסַגִּי בַּהֲדָחָה וה"ה הכ' וְאִם לֹא הִדִּיחָהּ יָדִית הַצּוֹנֵן אַחַר כָּךְ וְכָתַב שָׁם הָרַשְׁבָּ"א ד"ה צוֹנֵן שֶׁנִּרְאֶה מִסְּבָרַת הָרָאָבָ"ד ז"ל דְּצוֹנֵן שֶׁנָּפַל לְרוֹתֵחַ נִגּוּב שֶׁאֵין לוֹ רוֹטֶב בַּקְּעָרָה בַּהֲדָחָה סָגֵי וְאַף לִשְׁמוּאֵל דְּאָמַר תַּתָּאָה גָּבַר.

עכ"ל וּר"ל לְהָרָאָבָ"ד דְּקֵעָרָה רוֹתַחַת לְעוֹלָם לְאַחַר מְלִיחָה וַהֲדָחָה מ"מ לְעִנְיַן שֶׁאִם נָפַל לְתוֹכָהּ רוֹתֵחַ הָרוֹטֶ' אוֹסֵר כֵּוָלּוֹ וּבִרְטִיבֵי קָצָת כְּדֵי נְטִילָה דְּלָא הֲוָה כִּחַם לְתוֹךְ צוֹנֵן כִּדְבָעִינַן לְמֵימַר לְקַמָּן אֲבָל צוֹנֵן לְתוֹךְ קְעָרָה וּקְעָרָה נְגוּבָה לְגַמְרֵי שָׁרֵי אִם לֹא יָדִיחַ הַמַּאֲכָל שֶׁנָּפַל שָׁם וּבְסִי' ס"ט אֲבָאֵר בְּאוֹרֶךְ וּלְשִׁיטָה זוֹ א"ש דְּאָמַר אָסוּר לֶאֱכוֹל בָּהּ רוֹתֵחַ דְּלָא סָגֵי בַּהֲדָחָה אֲבָל צוֹנֵן סַגִּי בַּהֲדָחָה לְקֵעָרָה וְאִם לֹא יָדִיחַ הַמַּאֲכָל אֲבָל לְאוֹתָן הָאוֹמְרִים ג"כ כִּסְבָרַת הָרָאָבָ"ד דְּאַף לְאַחַר הֲדָחָה הַקְּעָרָה חַמָּה אֶלָּא שֶׁהוֹסִיפוּ לוֹמַר דְּצוֹנֵן צָרִיךְ קְלִיפָּה וְעַיֵּין בָּרַשְׁבָּ"א וּבְרִיטְבָ"א וְרָן וב"י יע"ש וְהָא דְּסַגִּי בְּקְלִיפָּה אַף צוֹנֵן לְתוֹךְ חָם תַּתָּאָה גָּבַר וַהֲוָה לְמֵיסַר כֵּוָלּוֹ אוֹ כְּדֵי נְטִילָה כִּחַם כְּלֹא רוֹטֶב וצ"ל דס"ל דְּחַם בְּלֹא רוֹטֶב כְּדֵי קְלִיפָּה סַגִּי אוֹ דְּלָא הֶחֱמִירוּ כ"כ בְּצוֹנֵן בַּקְּעָרָה נְגוּבָה לַגְמְרֵי וְאֵיךְ שֶׁיִּהְיֶה קָשֶׁה אַמַּאי אָמַר אָסוּר לֶאֱכוֹל בָּהּ רוֹתֵחַ הָא צוֹנֵן נָמֵי אֵין תַּקָּנָה בַּהֲדָחָה דְּצָרִיךְ כ"נ מִיהָא וְאֵין לוֹמַר דְּהָכִי קָאָמַר רוֹתֵחַ אָסוּר לֶאֱכוֹל אַף דְּיֵעֲבֵד וְצוֹנֵן סַגִּי כְּדֵי קְלִיפָּה בְּרוֹטֶב צוֹנֵן דְּלֹא שַׁיָּךְ כְּדֵי קְלִיפָּה שָׁרֵי הַכֹּל כְּמוֹ שֶׁמְּבוֹאָר סִימָן צ"א ס"ד דְּזֶה דּוֹחֵק וְיֵשׁ לְיַישֵׁב וְנֶאֱמַר דְּהָנֵי י"א סוֹבְרִים כְּלִי הַנֶּאֱסָר ע"י מְלִיחָה נֶאֱסֶרֶת כֵּוָלָּהּ וְלָא כ"ק דְּסוֹבְרִין בִּמְלִיחָה בְּכֵוָלָּהּ מְשַׁעֲרִינַן וה"ה בִּכְלִי דְּלֹא כמ"ש בש"ע סִימָן צ"ח ס"ד יע"ש אֶלָּא דְּכֵוָלָּהּ נֶאֱסַר דְּאֵין חִילּוּק בֵּין כְּלִי לְמַאֲכָל וְאִם כֵּן רוֹתֵחַ וַדַּאי אָסוּר לֶאֱכוֹל דְּהַמַּאֲכָל נֶאֱסַר כֵּוָלּוֹ לָא מִיבַּעְיָא בְּרוֹטֶב אֶלָּא אֲפִילּוּ בִּרְטִיבַת קָצָת כְּמוֹ בָּשָׂר דְּצָרִיךְ כְּדֵי נְטִילָה וְאֵין בַּתַּבְשִׁיל לְעוֹלָם ס' נָגֵד כָּל הַכְּלִי משא"כ צוֹנֵן לְתוֹךְ חָם דִּלְדִידְהוּ בְּקְלִיפָּה סַגִּי וא"כ אֶפְשָׁר דְּיֵשׁ ס' בַּתַּבְשִׁיל נָגֵד קְלִיפַּת הַקְּעָרָה וְאַף דכת' הַשָּׁ"ך בְּסִימָן ס"ט סי"ו דְּבִקְעָרָה בְּסָתָם לֵיכָּא ס' מ"מ לִפְעָמִים יֵשׁ כְּמוֹ שכת' דְּאִם יֵשׁ ס' שָׁרֵי אֶלָּא דְּזֶה טָעוּת דְּלָא מִצְטָרְפוֹ כָּל הַתַּבְשִׁיל לְבַטֵּל וְהַקְּלִיפָּה נֶאֱסֶרֶת אֶלָּא בְּדָבָר לַח כְּמוֹ רוֹט' צוֹנֵן אָז ש"ד דְּיֵעֲבֵד וע' בישש"ס סי' מ"ו וס' וע"ז ופ"ב ובי"ד אֲבָאֵר בְּאוֹרֶךְ בעזה"י בָּזֶה וְדַע דְּהַשָּׁ"ך כָּתַב בסי' ק"ה ס"ק כ' דְּחַם לְתוֹךְ צוֹנֵן כ"ק מִיהָא נֶאֱסַר הַיְינוּ בְּאִיסּוּרָא מִגּוּפָא משא"כ בְּאִיסּוּר בָּלוּעַ אַף שֶׁהוּא שָׁמֵן אוֹ ע"י רוֹטֶב דְּלֹא שַׁיָּךְ אַדְמַיְקַר בָּלַע עכ"ל וְהִנֵּה ממ"ש הָרַשְׁבָּ"א בְּחִדּוּשָׁיו כָּאן דְּקֵעָרָה לָמָּ"ד אַחֵר הֶדָּחָה צוֹנֶנֶת הִיא אִם נָתַן בָּהּ רוֹתֵחַ צָרִיךְ כ"ק דְּתַתָּאָה גָּבַר הֲרֵי בְּהֶדְיָא דְּאַף דָּבָר הַבָּלוּעַ אִם הוּא יוֹצֵא כְּמוֹ בִּכְלִי דְּיוֹצֵא אַף בְּלֹא רוֹטֶב אוֹסֵר מִיהָא כ"ק לְהֶיתֵּר הָעֶלְיוֹן אִם לֹא שֶׁיֵּשׁ לְחַלֵּק ו כְּלִי לְאוֹכֶל אַדַּרְבָּה בְּדָבָר זֶה אִיפְּכָא מִסְתַּבְּרָא דִּנְהִי דִּכְלִי פּוֹלֵט אִיסּוּר בָּלוּעַ בְּלֹא רוֹטֶב שֶׁאֵין לָהּ מַה לְפַלּוֹט מִגּוּפָהּ משא"כ לְעִנְיַן שֶׁיְּהֵא הַכְּלִי נוֹחַ לְפַלּוֹט יוֹתֵר מִן הָאוֹכֶל זֶה אֵין נִרְאֶה וְשָׁם בי"ד אֲבָאֵר בָּזֶה: גְּמָרָא דְּהַהִיא פִּינְכָּא דַּהֲוָה בּוֹ ר"א

וְתַבְרִיהּ עכ"ל ופירש"י שֵׁ"ח הֲוָה דְּאִי עֵץ אוֹ מַתַּכְתּוֹ יַגְעִילָהּ וְהָרָ"ן וְהָרִיטְבָ"א כ' דְּאַמַּאי לֹא יְנַקְּבוּהָ וְיהֵא מֻוָתָּר לְמִלּוֹחַ בָּשָׂר תֵּירְצוּ דְּטָרִיחָא מִלְּתָא וְתִשָּׁבֵר עוֹד תֵּירְצוּ דְּבָלְעָה דָּם וְשַׁמְנוּנִית כו' וא"כ נְהִי שֶׁאֵין הַבָּשָׂר בּוֹלֵעַ דָּם שַׁמְנוּנִית מִיהָא בּוֹלַעַ וְנֶאֱסַר עכ"ל וְהָרָ"ן לְשִׁיטָתֵיהּ דְּסָבוּר בִּשְׁאָר אִיסּוּרִין חנ"נ וְאַף בְּמָקוֹם שֶׁאֵין הָאוֹסֵר יָכוֹל לֵילֵךְ אוֹסֵר הַנֶּאֱסָר ומש"ה א"א לִנְקוֹב וְלִמְלוֹחַ פ"ש דְּבָשָׂר בּוֹלֵעַ מִשֶּׁמְנוּנֵי' שֶׁפּוֹלֶטֶת הַקְּעָרָה וש"מ דְּהָרָ"ן סוֹבֵר כֵּן וְגַם שָׁמְעִינַן מִינֵּיהּ דְּסוֹבֵר דְּיֵשׁ מְלִיחָה לְכֵלִים לְהַפְלִיט נָמֵי דאל"ה אַפַּתִּי אֵין הַקְּעָרָה פּוֹלֶטֶת כְּלָל בְּמְלִיחָה וּמִיהוּ לְזֶה יֵשׁ לוֹמַר דִּלְכַתְּחִלָּה מִיהָא אָסוּר כְּמוֹ בְּדְפוּסֵי הָעַכּוּ"ם דְּאָסוּר לְמִלּוֹחַ בָּהּ כמ"ש בְּסִימָן ק"ה בהג"ה סי"ב וְהַיְינוּ טַעְמָא דִּלְגַבֵּי דָּם אָמְרִינַן אַגַּב דְּטָרִיד לְמִפְלֵט לָא בָּלַע ומ"ה מוֹלְחִין כַּמָּה פְּעָמִים בכ"מ וְשָׁרֵי אַף לְכַתְּחִלָּה משא"כ צִיר אֶפְשָׁר דְּפוֹלֵט אַף בְּמְלִיחָה מִכֵּלִים ומש"ה, דְּיֵעָבֵד שָׁרֵי וְלָא לְכַתְּחִלָּה.

וְרָאִיתִי לְהַשָּׁ"ךְ בְּסִימָן ס"ט סי"ז שֶׁכָּתַב דְּהָא דְּמֻוָתָּר כָּאן לְכַתְּחִלָּה וּבְסִימָן ק"ה דְּיֵעָבֵד דְּהָכִי אוֹרְחַיְ' בַּהֲדָחָה וְלָא יָדַעְנָא אַמַּאי לָא דְּכָאן אֵין כ"א דָּם משא"כ הָתָם דְּיֵשׁ צִיר אֶפְשָׁר דְּפוֹלֵט ובי"ד אֶכְתּוֹב מִזֶּה בעזה"י ומ"מ קָשֶׁה לְשִׁיטַת הָרָ"ן דא"כ הֵיאַךְ מוֹלְחִין בָּשָׂר בכ"מ כַּמָּה פְּעָמִים דְּנֵהִי דָּם אֵין בּוֹלֵעַ מ"מ שַׁמְנוּנִית בּוֹלַעַ וְהַשַּׁמְנוּנִית נ"נ בְּשָׁעָה שֶׁנּוֹטֵף מִבָּשָׂר דְּמְעוֹרָב בַּדָּם לְשִׁיטַת הָרָ"ן אַף שֶׁנִּפְלַט הָאִיסּוּ' נ"נ וּמַה לִּי כְּלִי מְגֻוָּק' אוֹ כשא"מ וא"כ אֵיךְ מוֹלְחִין בִּכְלִי מְגֻוָּק דְּפוֹלֵט צִיר וּבוֹלֵעַ בָּשָׂר כו' וְשׁוּב רָאִיתִי כפ"י לְעֵיל מִינֵּיהּ בָּרָ"ן שֶׁכָּתַב בְּקְעָרָה שֶׁמָּלַח בָּשָׂר אָסוּר לֶאֱכֹל רוֹתֵחַבְּמְגֻוָּקֶת דְּבָלַע שִׁפִּיר וְהָא דְּמֻוָתָּר לְמִלּוֹחַ פ"ב מִשּׁוּם דְּטָרוּד לְמִפְלֵט דָּם וְצִיר לֹא בָּלַע דָּם הָרֵי בפי' דְּיֵשׁ מְלִיחָה לַכֵּלִים לְהַפְלִיט אַף דָּם ומ"ש דְּפִינְקָא דר"א בְּלֹא נְקוּבָה שַׁפִּיר כת' דְּאִי נְקוּבָה אַמַּאי תַּבְרִיהּ לְמִלּוֹחַ בָּהּ בָּשָׂר חָזְיָא אֶלָּא בְּאִינָהּ מְגֻוָּקֶת ומ"מ קָשְׁיָא מַה דְּכִתְיבְנָא אַף בְּאִינָהּ כֵּן אֶלָּא בְּמְגֻוָּקֶת הֵיאַךְ מוֹלְחִין ב"פ דְּהַצִּיר זָב וּמְעוֹרָב בַּדָּם ונ"נ וְנִבְלַע הַצִּיר בִּכְלִי וּפוֹלֵט אַחַ"כ לַבָּשָׂר וְאֵיךְ שָׁרֵי לְמִלּוֹחַ ב"פ ובי"ד סִימָן ס"ט, אֶכְתּוֹ' מִזֶּה: וְדַע שֶׁאֲנִי תָּמֵהַּ עוֹד עַל דִּבְרֵי הָרָ"ן זַ"ל דְּאִיהוּ כת' לְהֶדְיָא בספכ"ה דְּעִיקָּרָן שֶׁל דְּבָרִים דִּבְשָׁאָר אִיסּוּרִין חנ"נ מִשּׁוּם לַתָּא דבב"ח גָּזְרוּ וְדַוְקָא דֶּרֶךְ בִּישּׁוּל לֹא בע"א יע"ש וְהַיְינוּ בְּמְלִיחָה לָא אָמְרִינַן חנ"נ בָּזֶה וע' בַּשָּׁ"ךְ סי' מ"ב ס"ק ו' וסי' צ"ב וקל"ד ס"ק י"ב וְכֵיוָן שֶׁכֵּן יֵשׁ לִתְמֹהַּ אֵיךְ כ' דמש"ה תבר' ר"א לְפִינְקָא דְּאַף לְאַחַר שֶׁנִּקְבוּ' אָסוּר לְמִלּוֹחַ בָּהּ דְּפוֹלֵט צִיר וּבוֹלֵעַ בָּשָׂר וְהָא הַצִּיר לֹא נ"נ דֶּרֶךְ מְלִיחָ' דְּלָא הָוֵי דֶּרֶךְ בִּישּׁוּל וְדָם אֵין בּוֹלֵעַ דְּטָרוּד לְמִפְלֵט אִם לֹא שֶׁלְּכַתְּחִלָּ' אֵין לַעֲשׂוֹת סוֹף דָּבָר שֶׁדִּבְרֵי הָרָ"ן צָרִיךְ תַּלְמוּד: וְדַע דְּהָרֹא"ש בִּשְׁמַעְתִּין כ' דְּאֵינָהּ מְגֻוָּקֶ' אַיְירִי שְׁמוּאֵל דא"כ אֵיךְ שָׁרֵי לְמִלּוֹחַ ב"פ בִּכְלִי מְגֻוָּקֶ' עכ"ל רָאִיתִי בס' א' נקר' מָקוֹם שְׁמוּאֵל בי"ד סִימָן ס"ט בְּחִדּוּשָׁיו שהק' דְּאֵין מְלִיחָה לַכֵּלִים לְהַפְלִיט (וּמַה שֶּׁנִּרְאֶ' מִדְּבָרָיו שָׁם דכ"ע סְבִירָ' לְהוּ הַהּ כְּלָלָא דְּאֵין מְלִיחָה לְכֵלִים לְהַפְלִיט לֵיתָא דְּכַמָּה רַבָּוָואתָא פְּלִיגִי עלי' וע' בש"ד בְּסוֹפוֹ יע"ש) דְּהָא הָרֹא"ש כָּתַב לְקַמָּן גַּבֵּי טָהוֹר מָלִיחַ וְטָמֵא תָּפֵל דְּאֵין מְלִיחָה לַכֵּלִים וְהֶבְיאוֹ הַטּוּר בְּסִימָן ק"ה עכ"ל אֱמֶת שֶׁהַטּוּר הֶבְיאוֹ ג"כ לִפְסֹק הֲלָכָה וְדַוְקָא דְּיֵעָבֵד וְלֹא לְכַתְּחִלָּה וּמָלַח שֶׁנָּתוּן בִּקְעָרָה שֶׁל בָּשָׂר לְכַתְּחִלָּה וַדַּאי הֵיתֵר הוּא ומש"ה נ"ט בַּר נ"ט דְּהֵיתֵרָא שָׁרֵי הַטּוּר ומש"ה שִׁינָּה וְכָתַב בְּדְפוּסֵי הָעַכּוּ"ם דְּאֵין מְלִיחָה כו' וְאַף אִם נֹאמַר בְּדָבָר חָרִיף לֹא שַׁיָּיךְ נ"ט בַּר נ"ט כְּדַעַת הָרַשְׁבָּ"א וּבַעַל הַתְּרוּמוֹת שֶׁהֵבִיא הב"י בְּסִימָן צ"ו יע"ש מ"מ הָכָא דְּאִיכָּא תַּרְתֵּי לְטֵיבוּתָא שָׁרֵי לְכַתְּחִלָּה ומש"ה כָּתַב הַטּוּר וּלְפִיכָךְ וְקָאֵי נָמֵי אַמֶּלַח הַנָּתוּן בִּקְעָרָה יע"ש הֵיטֵב אֶלָּא

דב"י שָׁם מֵבִיא בְּשֵׁם א"ח דְּאַף מָלַח הַנָּתוּן בְּקֵעֲרַת אִיסּוּר דִּינָא הָכִי י"ל דְּכָתַב מֵאַחַר שֶׁאֵין מוֹצִיא יָבֵשׁ בְּיָבֵשׁ וְכֵן בש"ע הֵבִיאוּ כֵּן יע"ש וְכָתַב בפר"ח דִּלְעִנְיַן לְכַתְּחִלָּה אָמַר כֵּן אֲבָל דִּיעֲבַד אַפִּילּוּ רְטִיבוּת קְצָת דְּאֵין מְלִיחָה לְכֵלִים וא"כ שַׁפִּיר כָּתַב הָרֹא"שׁ ז"ל דא"כ לְכַתְּחִלָּה אֵיךְ שָׁרֵי לְמִלּוֹחַ בכ"מ דְּבָשָׂר לַח אֶלָּא דְּמָא מִשְׁרִיק שָׁרִיק אֲבָל קָשֶׁה מָה רְאָיָה דמש"ה שָׁרֵי לְמִלּוֹחַ דְּטָרוּד לְמַפְלֵט לֹא בָּלַע וּכְתִי' הָרָן"ן ובס"ק וק"ה אֲבָאֵר: כָּתַב הָרָן"ן ז"ל וְהָרִיטְבָ"א מִכָּאן שָׁמְעִינַן דנ"ט לִפְגָם לָא שָׁרֵי אֶלָּא דִּיעֲבַד וְלֹא לְכַתְּחִלָּה דאל"כ אַמַּאי תַּבְרָהּ לִישְׁהִינְהוּ עַד לְמָחָר עכ"ל וַאֲנִי הֶעָנִי לֹא יָדַעְתִּי דְּהָא גְּמָרָא עֲרוּכָה הִיא בע"ז ע"ו א' דְּלָא אָסְרָה תּוֹרָה אֶלָּא בַּת יוֹמָא וּפָרִיךְ לָאו בַּת יוֹמָא לִישְׁתְּרֵי וּמְשַׁנֵּי גְּזֵרָה אַטּוּ בַּת יוֹמָא הֲרֵי בְּהֶדְיָא דִּלְכַתְּחִלָּה אָסוּר וא"כ לָמָּה לְהוֹכִיחַ מִכָּאן הָיָה נִרְאֶה לוֹמַר דְּמִכָּאן מוּכָח אַף דָּבָר שֶׁאֵין אִיסּוּרוֹ מד"ס אַפּ"ה אָסוּר שֶׁאֵין בַּת יוֹמָא דָּל"ת דַּהֲוָה גְּזֵרָה לִגְזֵרָה שֶׁבְּשִׁלּוּ וּמָלִיחַ הָיָה דְּרַבָּנָן כַּמְבוֹאָר בְּמָנָחוֹת כ"א א' ובי"ד סִימָן ס"ט בב"י ובפר"ח וּשְׁאָר אַחֲרוֹנִים וְאַפּ"ה תַּבְרֵיהּ ר"א לְפִינְכָא לִישְׁהִינְהוּ עַד לְמָחָר אֶלָּא ש"מ אַף בְּאִיסּוּר דְּרַבָּנָן אָסוּר נ"ט לִפְגָם וְגָזְרִינַן שֶׁאֵינָהּ בַּת יוֹמָא אַטּוּ בַּת יוֹמָא: וּלְמַאן דְּאָמַר דְּהַהִיא פִּינְכָא בְּמְנֻקֶּבֶת אַיְירֵי וְאַפּ"ה תַּבְרֵיהּ ר"א צָרִיךְ לוֹמַר דְּחֶרֶס הָיָה וּבָלְעָה טוּבָא ומשו"ה תַּבְרָא ז"א דְּאַף לַחֲזוֹר וְלִמְלוֹחַ אָסוּר דְּפוֹלֶטֶת בכ"ח וְהָא דְּמוֹלְחָן בִּכְלֵי עֵץ וּמַתֶּכֶת דְּקָשֶׁה וְאֵין מַפְלִיט ע"י מְלִיחָה וע' בטי"ד סִימָן ס"ט בְּשֵׁם ר"פ וּבְחִדּוּשֵׁינוּ לי"ד אֶכְתּוֹב מִזֶּה בְּאוֹרֶךְ בעזה"י וע' בְּצֶמַח צֶדֶק לְעִנְיַן נ"ט לִפְגָם בְּאִיסּוּר דְּרַבָּנָן וע' בְּחִדּוּשֵׁינוּ בְּסִימָן קכ"ב וְכָאן אֵין לְהַאֲרִיךְ עוֹד: ובפירש"י ד"ה קְעָרָה שֶׁמָּלַח בָּהּ בָּשָׂר אָסוּר לֶאֱכוֹל רוֹתֵחַ שֶׁנִּפְלַט הַדָּם ונ"ט רִאשׁוֹן הַוָּה כְּאִיסּוּר גָּמוּר עכ"ל מִשְׁמַע מִדְּבָרָיו דְּאִי הַוָּה טַעַם שֵׁנִי שְׁלִישִׁי כְּגוֹן תַּבְשִׁיל רוֹתֵחַ שֶׁבָּלַע הַקְּעָרָה וְאַחַ"כ פָּלַט לְתַבְשִׁיל אַחֵר אֵין נֶאֱסָר הַתַּבְשִׁיל וְאַמַּאי הַאי נ"ט בַּר נ"ט לֹא שַׁיָּךְ אֶלָּא בְּהֶיתֵּרָא וְלֹא בְּאִיסּוּרָא וְאַף בְּאֶלֶף אֲסוּרִים וּקְעָרָה זוֹ אֲסוּרָה מֵחֲמַת דָּם וכפירש"י וְכֵן כָּתַב הָרָן"ן ז"ל גַּבֵּי דָּגִים שֶׁעָלוּ בִּקְעָרָה שֶׁל בָּשָׂר דִּבְאִיסּוּרָא לֹא שַׁיָּךְ נ"ט בַּר נ"ט וא"כ קַשְׁיָא וְהִנֵּה אֲנִי רוֹאֶה שֶׁבְּמַחֲלֹקֶת שְׁנֵיָּה אִי נ"ט בַּר נ"ט דְּאִיסּוּרָא אָסוּר אוֹ לָאו וּלְדַעַת סָמ"ק בסי' רי"ד הֶבְיאוּ הב"י בסי' צ"ד דְּלָא אָמְרִינַן הָכִי בְּאִיסּוּרָא דְּקִלֵּישׁ אִיסּוּרָא דחנ"נ א"כ אֶפְשָׁר רַשַּׁ"י סוֹבֵר כר"א אוֹ שְׁאָר פּוֹסְקִים דְּלָא אָמְרִינַן חנ"נ בְּשְׁאָר אִיסּוּרִין וּכְמוֹ שֶׁאָבָאֵר בְּסִימָן צ"ד וע' בפר"ח ס"ק כ"ח שָׁם שֶׁהִשִּׂיג עַל הַשָּׁ"דּ יע"ש וְשָׁם אָבָאֵר בְּאוֹרֶךְ מִזֶּה לָמָּ"ד אֵין חנ"נ בְּשְׁאָר אִיסּוּרִין יע"ש: ובד"ה וּצְנוֹן שֶׁחוֹתְכוֹ בְּסַכִּין כו' דְּבוֹלֵעַ מִשַּׁמְנוּנִית הַסַּכִּין עכ"ל כָּאן תָּפַס לָשׁוֹן רִאשׁוֹן לְקַמָּן דְּהָא דְּאָמַר דְּצְנוֹן שֶׁחָתַךְ בְּסַכִּין בָּשָׂר אָסוּר לֶאֱכוֹל בְּכוּתָּח דְּסָתָם סַכִּין שַׁמְנוּנִית קֶרֶשׁ עָלָיו אֲבָל בְּמְקֻנָּח שָׁרֵי אַף בְּצְנוֹן דַּהֲוָה נ"ט בַּר נ"ט וא"כ מַה פָּרִיךְ לֵיהּ רָבָא וְגַם אַבַּיֵי אַמַּאי לֹא טַעֲמֵיהּ דַּהֲוָה נ"ט בַּר נ"ט וְסַכִּין בְּעֵין הַוָּה וע' מ"ש לְקַמָּן: גְּמָרָא אָמַר לֵיהּ אַבַּיֵי הַאי הֶיתֵּרָא בָּלַע וְהַאי אִיסּוּרָא בָּלַע אָמַר לֵיהּ רָבָא סוֹף סוֹף הֶיתֵּרָא דְּאָתֵי לִידֵי אִיסּוּרָא עכ"ל יֵשׁ לְרָאוֹת מָה עָלָה עַל דַּעְתּוֹ שֶׁל אַבַּיֵי לְחַלֵּק בְּכָךְ וְלֹא זָכַר קוּשְׁיַת רָבָא דְּמָה בְּכָךְ וְדוֹחֵק לוֹמַר דְּאַבַּיֵי אָמַר הֶיתֵּרָא בָּלַע וּמֻוָּתָּר כְּשֶׁיֵּשׁ ס' בְּצְנוֹן עִם הַכּוּתָּח נֶגֶד הַסַּכִּין משא"כ אִי הַוָּה סַכִּין טָרִיפָה הָיָה צָרִיךְ ס' נֶגֶד כָּל הַצְּנוֹן דְּסַכִּין נ"ן וְגַם הַצְּנוֹן חָדָא דְּזֶה לֹא הֻזְכַּר בְּדִבְרֵי אַבַּיֵי וְעוֹד דְּאֵין מְבַטְּלִין אִיסּוּר לְכַתְּחִלָּה וְאֵין לוֹמַר דְּזֶה פָּרִיךְ לֵיהּ אַח"כ רָבָא.

וְרָאִיתִי לָרִי"ף ז"ל שֶׁגּוֹרֵס בְּשִׁמְעָתִין וְלֶחֶם שֶׁצּוֹנֵן שֶׁחָתַךְ מֻוָּתָּר לֶאֱכוֹלוֹ דְּאֶפְשָׁר לְמִיטְעָמֵי' עכ"ל וְהִנֵּה לָא יָדַעְנָא דְּצוֹנֵן סַגִּי בַּהֲדָחָה וַהֲדָחָה מִיהָא בָּעִינַן וְלָא סַגִּי בִּטְעִימָה כֵּיוָן דְּאֶפְשָׁר

בַּהֲדָחָה וְאֶפְשָׁר דְּבַדָּם הוּא דְּסַגִּי בְּכָךְ וְלֹא בָּשָׂר וּשְׁאָר דְּבָרִים הַמְחַתֵּךְ בָּעֵי נְעִיצָה עֲשָׂרָה
פְּעָמִים בְּקַרְקַע קָשֶׁה כמ"ש בע"ז וה"ה אִם לֹא נַעֲשָׂה כֵּן דְּאָסוּר וְלָא סָגֵי בַּהֲדָחַת הַמַּאֲכָל
דְּאַגַּב דֶּוְחָקָא בָּלַע קְצָת וּמָה אָמַר דְּאֶפְשָׁר לְמִיטְעָמֵיהּ וּכְהַהִיא דְּקִישׁוּת גָּרִיר לְבֵי פִּסְקֵי
וּכְמוֹ שֶׁאֲבָאֵר שָׁם בס"ד וּלְקַמָּן נַאֲרִיךְ בָּהּ בעזה"י וְאֶפְשָׁר שְׁמָהּ שֶׁלֹּא גָּרַס הָרִי"ף כגי'
הַסְּפָרִים צָנוֹן שֶׁחָתַךְ בָּהּ כו' מְשׁוּם הַךְ קֻוּשְׁיָא דְּאִיךְ לֹא אַסִּיק קֻוּשְׁיַת רָבָא סוֹף סוֹף כו'
אֶלָּא הגי' הוּא לֶחֶם צוֹנֵן וְאָמַר אַבָּיֵי הַאי הֶיתֵּרָא בָּלַע ר"ל דַּהֲוָה נ"ט בַּר נ"ט דְּהֶיתֵּרָא
וְהָא דְּאָמַר וְהַאי אִיסּוּרָא בְּלַע לוֹמַר אַף אִי הֲוָה נ"ט בַּר נ"ט דְּבְאִיסּוּרָא לֹא שַׁיְּיךְ נ"ט בַּר
נ"ט כמ"ש לְעֵיל אוֹ יֹאמַר דְּקִלְעָרָה שֶׁמָּלַח בָּשָׂר אָסוּר לֶאֱכֹל רוֹתֵחַ ע"י אֶמְצָעִי רוֹטֶב דְּאֵין
בָּלוּעַ יוֹצֵא מִכְּלִי ג"כ אִם לֹא ע"י רוֹטֶב כְּמוֹ שֶׁאֲבָאֵר לְקַמָּן דְּיֵשׁ סוֹבְרִים כֵּן וא"כ הֲוָה
טַעַם שְׁלִישִׁי כְּמוֹ בְּדָגִים שֶׁעָלוּ בַּקְּעָרָה ומש"ה אָמַר הַאי אִיסּוּרָא בָּלַע וְלֹא שַׁיְּיךְ נ"ט בַּר
נ"ט וְרָבָא סוֹבֵר נ"ט בַּר נ"ט דְּהֶיתֵּרָא נָמֵי אָסוּר כְּרַב לְקַמָּן מש"ה פָּרִיךְ הָכִי משא"כ אִי
הֲוָה גְּרִיס צָנוֹן דְּאַבָּיֵי אָמַר לְקַמָּן דְּאָסוּר וְסוֹבֵר הָרִי"ף דְּאַף דְּאֵין שַׁמְנוּנִית עַל הַסַּכִּין
כפירש"י כְּלָשׁוֹן שֵׁנִי וא"כ קָשֶׁה עַל אַבָּיֵי מָה אָמַר הַאי הֶיתֵּרָא הוּא וּמַה בְּכָךְ וְהָא אִיהוּ
אָמַר לְקַמָּן דְּאָסוּר כו' וע' בְּתוֹסָפוֹת ד"ה אָמַר אַבָּיֵי דְּאַיְירֵי בְּסַכִּין מְקֻנָּח וְאַפֵּ"ה בָּעֵי
טְעִימָה בְּלֶחֶם צוֹנֵן דְּאֶפְשָׁר לְמִטְעָמֵי': גְּמָרָא אָמַר לֵיהּ רַב פָּפָּא לָרָבָא וְלִיטְעָמֵיהּ קַפִּילָא
אֲרַמָּאָה כו' עכ"ל הָרַשְׁבָּ"א הִקְשָׁה דְּאָסוּר לֶאֱכֹל לְכַתְּחִלָּה מַשְׁמַע וְאֵיךְ שַׁיְּיךְ טְעִימַת
קַפִּילָא ותי' דְּאָסוּר לֶאֱכֹל מַשְׁמַע אַף דְּיֵעָבֵד הַתַּבְשִׁיל אָסוּר יע"ש וְעִיקַּר קֻוּשְׁיָתוֹ
דִּלְכַתְּחִלָּה וַדַּאי אֵין לִיתֵּן בַּקְּעָרָה עַל סְמַךְ קַפִּילָא דְּאֵין מְבַטְּלִין אִיסּוּר וּבִשְׁלָמָא הָתָם
בַּקְּדֵירָה שֶׁבִּשֵּׁל דְּיֵעָבֵד מַכְשִׁירִין הַתַּבְשִׁיל משא"כ הָכָא וְאַף דָּם שֶׁבִּיְּשְׁלוֹ מִדְּרַבָּנָן מ"מ
בְּאִיסּוּר דְּרַבָּנָן אֵין מְבַטְּלִין אֶלָּא אִם נָפַל לְתוֹךְ הֶיתֵּר מְרֻבֶּה מְבַטְּלִין עַד ס' כמ"ש הר"מ
בפט"ו מהל' מ"א וְעַיֵּין בטי"ד סִימָן צ"ט יע"ש וְהוּא מִגְּמָרָא דְּרֵישׁ בֵּיצָה עֵצִים שֶׁנִּשְׁרוּ
מִן הַדֶּקֶל כו' משא"כ כָּאן וְהָרָ"ן כָּתַב דַּוְקָא דְּיֵעָבֵד שָׁרֵי הַתַּבְשִׁיל וְלֹא לְכַתְּחִלָּה דְּאֵין
מְבַטְּלִין אִיסּוּר לְכַתְּחִלָּה וְדַע דְּמֵהָא דְּאָמַר אָסוּר לֶאֱכֹל רוֹתֵחַ וְלֹא אָמַר אָסוּר לְהִשְׁתַּמֵּשׁ
רוֹתֵחַ ש"מ דְּאַף בְּדִיעֲבַד אָסוּר הַתַּבְשִׁיל ומ"ה פָּרִיךְ וְלִיטְעָמֵי' קַפִּילָא אֲרַמָּאָה וְשׁוּב
מָצָאתִי בת"ח שֶׁכָּתַב ג"כ דְּמִדְּאָמַר אָסוּר לֶאֱכֹל רוֹתֵחַ כו' אִם מִדְּאָמַר קְעָרָה שֶׁמָּלַח בָּהּ
בָּשָׂר וְלֹא אָמַר כְּלִי שֶׁמָּלַח בָּהּ בָּשָׂר אָסוּר לֶאֱכֹל רוֹתֵחַ אֶלָּא ש"מ דִּיעֲבַד קָאָמַר דְּאָסוּר
הַתַּבְשִׁיל וְדַוְקָא קְעָרָה דַּהֲוָה חַם לְתוֹךְ חָם לָמַ"ד דִּקְעָרָה לְעוֹלָה חַמָּה כְּדַעַת הָרָאָבַ"ד
וְעַיֵּין ב"י בְּסִימָן ס"ט גַּבֵּי מוֹלֵחַ בכשא"מ וְלֹא נָאֶסְרָה הַקְּעָרָה כ"א כ"ק עַל יְדֵי מְלִיחָה
כַּמְבוֹאָר בְּסִימָן צ"ח וּבְשְׁאָר דֻּוכְתִּין וא"כ בִּשְׁאָר כֵּלִים הַתַּבְשִׁיל שָׁרֵי דְּיֵשׁ שִׁשִּׁים נָגֶד
הַקְּלִיפָּה משא"כ בַּקְּעָרָה שֶׁהִיא רְחָבָה דְּמִסְתָּמָא אֵין בָּהּ שִׁשִּׁים נָגֶד קְלִיפַּת הַקְּעָרָה כמ"ש
הַשָּׁ"ךְ בְּסִימָן ס"ט, יע"ש, ומש"ה נָקִיט קְעָרָה דִּיעֲבַד וּפָרִיךְ שַׁפִּיר וְלִיטְעָמֵי' קַפִּילָא
אֲרַמָּאָה וּמֵהָא דְּהָכָא אֵין רְאָיָה לְמַה שֶּׁפֵּירַשְׁתִּי לְעֵיל בפג"ה גַּבֵּי אָמַר רָבָא מֵרִישׁ הֲוָה
קַשְׁיָא לִי מַאן טְעִים כו' דְּרַשִׁ"י שֶׁכָּתַב בָּעֵינַן שִׁשִּׁים וּטְעִימַת קַפִּילָא כְּכָל אִיסּוּרִין וְקַפִּילָא
בְּלֹא שָׁשִׁים אֵין הֶיתֵּר וְנֶגֶד הַקְּעָרָה לֵיכָּא שִׁשִּׁים אֶלָּא כֵּיוָן דְּאֵין בְּנוֹדַאי דִּלֵיכָּא שִׁשִּׁים
סָמְכִינַן עֲלֵי' דְּאֶפְשָׁר דְּכֹל שֶׁאֵין בְּבֵירוּר לָא סָמְכִינַן אַטְּעִימַת קַפִּילָא דְּהַקְּעָרָה לֹא נֶאֶסְרָה
כ"א כְּדֵי קְלִיפָּה דְּלָא כמ"ש הישׁ"ש בסי' פ"ב בְּכָאן יע"ש א"כ נֶגֶד קְלִיפַּת הַקְּעָרָה פְּעָמִים
יֵשׁ שִׁשִּׁים וְעַיֵּין מַה שֶּׁכָּתַבְתִּי לְעֵיל בְּאוֹרֶךְ מִזֶּה: וְדַע עוֹד הָא דְּאָמַר וּצְנוֹן שֶׁחָתַכוֹ בְּסַכִּין
שֶׁל בָּשָׂר מֻוּתָּר לְאָכְלוֹ בְּכוּתָּח אִם טְעִים לֵיהּ יִשְׂרָאֵל וְאָמַר דְּלִית בֵּיהּ טַעְמָא הַיְינוּ דְּיֵעָבֵד

שֶׁחֲתָכוֹ בְּסַכִּין שֶׁל בָּשָׂר אֲבָל לְכַתְּחִלָּה לַחְתּוֹךְ בְּסַכִּין בָּשָׂר וְלֶאֱכֹל בְּכוּתָּח, אָסוּר וּמְנָא אֲמִינָא לַהּ מֵהָא דְּכָתַב הַצֶּמַח צֶדֶק בְּסִימָן פ' הָא דְּכָתַב בי"ד סִימָן צ"ט בְּסוֹפוֹ חֵלֶב שֶׁנִּפַּל לְמַיִם שֶׁנִּתְבַּטֵּל בֵּיהּ וְכָתַב בְּתוֹרַת חַטָּאת כְּלָל פ"א דִּין י"א דְּלִכְתְּחִלָּה מֻתָּר הַיְינוּ אִם נָפַל חָלָב לְמַיִם מֻתָּר לִיתֵּן לְתוֹךְ בָּשָׂר אֲבָל לֹא לְעָרֵב חָלָב עִם מַיִם וְלִיתֵּן לְתוֹךְ בָּשָׂר וה"נ דְּכָנְוָתֵי' ומש"ה אָמַר צְנוֹן שֶׁחֲתָכוֹ בְּסַכִּין בָּשָׂר מֻתָּר לֶאֱכֹל דִּיעֲבַד שֶׁחֲתָכוֹ וְכִדְכָתַיבְנָא ובי"ד אֲבָאֵר עוֹד בָּזֶה: כָּתַב הָרָ"ן וְקַשְׁיָא לִי מַאי קמ"ל פְּשִׁיטָא, הֵיכָא דְּטָעִים יִשְׂרָאֵל וְאָמַר דְּלִית בֵּיהּ טַעַם בָּשָׂר דְּשָׁרֵי י"ל דה"ק דְּלֵיכָּא קַפִּילָא וּשְׁאָר גּוֹי אֵין מְהֵימַן וְיִשְׂרָאֵל מְהֵימַן עכ"ל ר"ל דְּסוֹבֵר דַּוְקָא קַפִּילָא דְּלָא מְשַׁקֵּר הָא עַכּוּ"ם אַחֵר אֵינוֹ נֶאֱמָן וְיִשְׂרָאֵל נֶאֱמָן וְעַיֵּין בפג"ה גַּבֵּי טְעִימַת קַפִּילָא שֶׁכֵּן הוּא סְבָרַת הָרָ"ן זַ"ל אֲבָל לְיֵשׁ מִי שֶׁסּוֹבֵר קַפִּילָא לָאו דַּוְקָא אֶלָּא עַכּוּ"ם מסל"ת בָּעֵינַן אוֹ לְמִי שֶׁסּוֹבֵר דַּוְקָא קַפִּילָא שֶׁהוּא מַבְחִין וּמַרְגִּישׁ הַטַּעַם בְּיוֹתֵר וְעַיֵּין בישׁ"ש סִימָן ו' בש"ד סִי' צ"ב וצ"ח קָשָׁה קֻשְׁיַת הָרָ"ן זַ"ל דְּמַאי קמ"ל פְּשִׁיטָא הֵיכָא דְּאֶפְשָׁר לְמִטְעַמִי' טָעֲמִינַן וְהֵיכָא דְּלֵיכָּא עַכּוּ"ם ה"ה בְּיִשְׂרָאֵל בָּעֵינַן קַפִּילָא דַּוְקָא וּמַה חִילּוּק יֵשׁ בֵּין צְנוֹן לִקְעָרָה שֶׁמָּלַח בָּהּ בָּשָׂר דִּבְתַרְוַיְיהוּ נִיתַּר ע"י קַפִּילָא וּמִיהוּ לְמָאן דְּבָעֵי מסל"ת אֶפְשָׁר דה"ק צְנוֹן מֻתָּר בְּיִשְׂרָאֵל וּבִקְעָרָה שֶׁמָּלַח בָּשָׂר אָסוּר אִי לֵיכָּא עַכּוּ"ם מסל"ת דְּהָתָם אִיסּוּר הֲוָה וּבָעֵינַן עַכּוּ"ם דַּוְקָא: שׁוּב רָאִיתִי דְּאַשְׁמְעִינַן טוּבָא דָּל"ת דָּם שֶׁבִּישְׁלוֹ דְּרַבָּנָן וּבְאִיסּוּר דְּרַבָּנָן שָׁרֵי טְעִימָה כְּמוֹ שֶׁכָּתַב הָרַב בְּצֶמַח צֶדֶק סִימָן מ"ז בְּדָבָר שֶׁהוּא אִיסּוּר דְּרַבָּנָן שָׁרֵי לִטְעֹם מִלְּלַחֵךְ בִּלְשׁוֹנוֹ ומש"ה הִתִּיר לְאֶוְמָן הַמְבַשֵּׁל בּוֹרִית לְטוֹעֲמָיהּ דַּהֲוָה דְּרַבָּנָן דַּהֲוָה נ"ט לִפְגָם עִם אֵפֶר יע"ש וּכְבָר נִתְבָּאֵר זֹאת אֶצְלֵינוּ בי"ד וע"ש בְּסִימָן ס"ב בְּטְעִימַת הַכָּבֵד יע"ש וְדָם שֶׁמָּלְחוֹ הֲוָה דְּרַבָּנָן וְאַפְּ"ה אִם אֵין שָׁם עַכּוּ"ם אָסוּר לְיִשְׂרָאֵל לְמִיטְעַם דְּהָכִי בָּעֵינַן טַעַם גָּמוּר לֶאֱכֹל קְצָת מִמֶּנּוּ אוֹ כמ"ש הפר"ח בְּסִימָן מ"ב דְּצָרִיךְ לְמִיטְעַם הַרְבֵּה חָיְישִׁינַן שֶׁמָּא יֹאכַל יע"ש ומ"מ אַשְׁמְעִינַן הֵיכָא דְּלֵיכָּא עַכּוּ"ם אָסוּר לְיִשְׂרָאֵל לְמִיטְעַם וְאֵין לְתַבְשִׁיל תַּקָּנָה וְעַיֵּין בתב"ש סִימָן מ"ב: וּבְתוֹסְ' ד"ה מָלִיחַ אֵינוֹ כְּרוֹתֵחַ וְהָא דְּאָמְרִינַן דְּטָמֵא מָלִיחַ וְטָהוֹר תָּפֵל אָסוּר הַיְינוּ דָּגִים דְּרַכֵּי.

קְרַמַיְיהוּ עכ"ל וה"ה דה"מ לוֹמַר דְּבָאֲוְכָלִין נוֹתֵן לְבָלְוֹעַ יוֹתֵר ע"י רְתִיחַת מְלִיחָה וְלֹא בִּכְלִים אֶלָּא דְּמַשְׁמַע לְהוּ דִּפְלִיג אַדִּשְׁמוּאֵל וְאָמַר אַף בָּאֲוְכָלִין מָלִיחַ אֵינוֹ כְּרוֹתֵחַ וְכָבוּשׁ אֵינוֹ כְּמְבֻשָּׁל וְהִקְשָׁה לָהֶם מִבָּרַיְיתָא אֵיךְ פְּלִיג ע"ז דָּגִים כו' וְתֵירְצוּ: ובד"ה הַאי הֵיתֵרָא בָּלַע כו' לֹא ר"ל דַּהֲוָה נ"ט בַּר נ"ט עכ"ל מהר"מ מְלוּבְּלִין זַ"ל פי' דְּאַבַּיֵי אָמַר הֵיתֵרָא בָּלַע וְלֹא רָצָה לוֹמַר נ"ט בַּר נ"ט דְּאַבַּיֵי לְטַעְמֵיהּ וכו' ומש"ה הֲוְצְרְךְ לְטַעְמָא דְּהֵיתֵרָא בָּלַע יע"ש מ"ש וְלָא נִיחָא לְהוּ בֶּאֱמֶת לְפָרֵשׁ דִּבְרֵי אַבַּיֵי הַאי הֵיתֵרָא בָּלַע וַהֲוָה נ"ט בַּר נ"ט דא"כ לֹא שַׁיָּיךְ וְהַאי אִיסּוּרָא בָּלַע דא"נ הֵיתֵרָא בָּלַע דְּבִקְעָרָה הֲוָה טַעַם רִאשׁוֹן וְעַיֵּין מַה שֶּׁאֶכְתּוֹן' לְקַמָּן בתו' ד"ה הִלְכָתָא דָּגִים שֶׁעָלוּ בַּקְּעָרָה דַּעַת התו' בָּזֶה יע"ש: גְּמָרָא אִתְּמַר דָּגִים שֶׁעָלוּ בַּקְּעָרָה כו' מִפְּנֵי שֶׁרָאִיתִי סְפִיקוֹת רַבּוֹת וַעֲצוּמוֹת בָּזֶה הַסַּוּגְיָא אָמַרְתִּי אֲפָרֵשׁ שִׂיחָתִי וְיִרְוַח לִי וְהִנֵּה יֵשׁ בָּכָאן לַחְקוֹר חֲקִירוֹת רַבּוֹת וְאַבְאֵרָם בְּעֶזְרַ הָעוֹזֵר ב"ה: הַחֲקִירָה הָאַחַת הִיא בְּמַה שֶׁיֵּשׁ לַחְקוֹר בְּהָא דְּאָמְרִינַן נ"ט בַּר נ"ט קָלִישׁ אִיסּוּרֵיהּ וְאֵין בּוֹ כֹּחַ לֶאֱסוֹר אִם הוּא דָּוְקָא בְּדָבָרִים הַמִּתְבַּטְּלִים בְּשִׁשִּׁים וְכַדּוֹמֶה הוּא דְּאָמְרִינַן הָכִי אֲבָל בְּדָבָר דְּנֶאֱסַר בְּמַשֶּׁהוּ לֹא שַׁיָּיךְ זֶה א"ד דַּאֲפִילּוּ מַשֶּׁהוּ לֹא חָשׁוּב רְצוֹנוֹ לוֹמַר בְּחָמֵץ בְּפֶסַח דְּיֵשׁ דֵּעָה דְּמִתְבַּטֵּל קוֹדֶם הַפֶּסַח וְחוֹזֵר וְנִיעָר בְּתוֹךְ הַפֶּסַח כַּמְבוֹאָר בא"ח תמ"ב ותמ"ז

בְּאוֹרֶךְ וא"כ בנ"ט בַּר נ"ט עד"מ שֶׁבִּישְׁלוּ בָּשָׂר בְּקִדֵּרָה שֶׁל חָמֵץ ב"י קוֹדֶם הַפֶּסַח
וּמֵאוֹתוֹ בָּשָׂר בּוֹלֵעַ בָּשָׂר אַחֵר ע"י רוֹטֶב דַּהֲוָה וַוַדַּאי טַעַם שְׁלִישִׁי לְהֶיתֵּר אוֹ בָּשָׂר רִאשׁוֹן
גּוּפָא הֲוָה טַעַם שֵׁנִי לְהֶיתֵּר קוֹדֶם הַפֶּסַח מִי נִימָא מִשְּׁגִיגִי הַפֶּסַח חוֹזֵר וְנִיעֵר דְּבְמַשֶּׁהוּ
מִיהָא אִיכָּא אוֹ דִּלְמָא דְּאַף מַשֶּׁהוּ אֵין בּוֹ דנ"ט בַּר נ"ט אֵין בּוֹ מַמָּשׁ דְּטַעַם כְּעִיקָּר דַּאֲסַר
רַחֲמָנָא זֶה הַבָּא מִן הַמָּמָשׁ דַּוְוקָא וְלֹא כה"ג דַּהֲוָה נ"ט בַּר נ"ט דְּאַף מַשֶּׁהוּ אֵין בּוֹ וְשָׁרֵי
בְּתוֹךְ הַפֶּסַח כַּמְבוֹאָר: עוֹד יֵשׁ לִי לַחְקוֹר בנ"ט בַּר נ"ט דְּשַׁיָּיךְ בְּהֶיתֵּר דַּוְוקָא וְלֹא בְּאִיסּוּר
וְזֶה מֻוסְכָּם מֵרוֹב רַבָּוָתָא כְּמוֹ שֶׁאָבֵאר אַחַ"כ אַיָּ"ה ובי"ד סי' צ"ה אָבָאֵר עוֹד מִזֶּה וא"כ
יֵשׁ לְרָאוֹת אִי מ"ה אָסוּר בְּאִיסּוּרָא אַף בג' טְעָמִים אוֹ מִדְּרַבָּנָן הוּא דְּאָסוּר ונ"מ טוּבָא כְּפִי
הַכְּלָל הַמָּסוּר בְּיָדֵינוּ סְפֵיקָא דְּאוֹרָיְיתָא לְחוּמְרָא וּסְפֵק דְּרַבָּנָן לְהָקֵל א"כ אִי מ"ה סְפֵיקוֹ
אָסוּר וּמִדְּרַבָּנָן מֻוּתָּר עוֹד יֵשׁ לַחְקוֹר הָא דְּאָמְרִינַן נ"ט בַּר נ"ט דְּהֶיתֵּרָא מֻוּתָּר אִם הוּא
אַף שֶׁנִּרְגָּשׁ הַטַּעַם אַחַ"כ שָׁרֵי דַּהֲוָה טַעַם קָלִישׁ אוֹ דִּלְמָא כְּשֶׁאֵין נִרְגָּשׁ טַעְמָא הוּא דְּשָׁרֵי
דְּמִסְתָּמָא אֵין כֹּחַ בְּטַעַם שֵׁנִי לִיתֵּן לִשְׁלִישִׁי אֲבָל אִי נִרְגָּשׁ הַטַּעַם אה"נ דְּאָסוּר דְּטַעְמָא לֹא
בְּטֵל א"ד כִּי אָסְרָה טַעַם כְּעִיקָּר בְּטַעַם חָשׁוּב כְּמוֹ בְּכְלֵי מְזַמֵּן דַּהֲוָה טַעַם רִאשׁוֹן אֲבָל טַעַם
קָלִישׁ לֹא אָסְרָה תּוֹרָה וְשָׁרֵי כְּמוֹ דָּגִים שֶׁעָלוּ בְּקֵעָרָה שֶׁל בָּשָׂר דְּשָׁרֵי בְּכוּתָּח מִי נִימָא
דַּוְוקָא בְּסְתָמָא הוּא דְּשָׁרֵי דְּאִין בּוֹ טַעַם אֲבָל אִי נִרְגָּשׁ הטע' בְּכוּתָּח אָסוּר אוֹ דְּאַפְּ"ה שָׁרֵי
כמ"ש דְּלָא אָסְרָה תּוֹרָה טַעַם בָּזֶה דְּקָלִישׁ הוּא אוֹ דְּהֵם ז"ל חָקְרוּ וְהֵבִינוּ דא"א לָבוֹא כְּלָל
לִידֵי נְתִינַת טַעַם בְּטַעַם שְׁלִישִׁי וְאֵין בְּמְצִיאוּת כְּלָל אִי נוֹתֵן טַעַם אוֹ לֹא וְיֵשׁ לַחְקוֹר עוֹד
חֲקִירָה אַחַת וּגְדוֹלָה הִיא אֵלִי וְהוּא דְּאִם נֶאֱמַר דְּהָא דְּשָׁרֵינַן נ"ט בַּר נ"ט דְּהֶיתֵּרָא הִיא
כְּהַאי גַּוְונָא דָּגִים שֶׁעָלוּ בְּקֵעָרָה שֶׁל בָּשָׂר מֻוּתָּר לְאָוְכְלָן בְּכוּתָּח דְּטַעַם שֵׁנִי אֵין בּוֹ כֹּחַ
לִיתֵּן טַעַם לְכוּתָּח כ"ש לְקַמָּן אַיָּ"ה אֲבָל הֵיכָא דְּטַעַם שֵׁנִי גּוּפָא נֶאֱסַר אַחַ"כ אַף שֶׁהָיָה
הֶיתֵּר מִקּוֹדֶם זְמַן אִיסּוּרוֹ מַה בְּכָךְ דַּהֲוָה נ"ט בַּר נ"ט כְּמוֹ חָמֵץ בְּפֶסַח שֶׁהִתִּיכוּ שֻׁמָּן,
בִּכְלֵי חָמֵץ קוֹדֶם הַפֶּסַח דַּהֲוָה בְּשֶׁמֶן טַעַם שֵׁנִי וַעֲדַיִין קוֹדֶם הַפֶּסַח שָׁרֵי אִי נֶאֱסַר כְּשֶׁבָּא
הַפֶּסַח כֵּיוָן דְּהַשְׁתָּא טַעַם ב' נֶאֱסַר אוֹ כֵּיוָן דְּקוֹדֶם הַפֶּסַח שָׁרֵי תּוּ לָא גָּזְרוּ עָלָיו כֵּיוָן דְּטַעַם
כְּעִיקָּר מִדְּרַבָּנָן וַאֲפִילּוּ אִי הֲוָה מִן הַתּוֹרָה אֶפְשָׁר דְּשָׁרֵי כר"נ אוֹ דְּלִיתָא דע"כ לָא שָׁרֵינַן
אֶלָּא הֵיכָא שֶׁהַטַּעַם שֵׁנִי אֵין כֹּחַ לִיתֵּן טַעַם בְּכוּתָּח אֲבָל בְּטַעַם שֵׁנִי שֶׁנֶּאֱסַר אַחַ"כ אֵימָא
דְּאָסוּר אוֹ לָא שְׁנָא: כָּל אֵלֶּה חֲבֵרוֹ יַחְדָּיו וְהָיוּ לִסְפֵיקוֹת עֲצוּמוֹת לְאִישׁ פָּחוּת עֵרֶךְ כְּמוֹנִי
וַאֲנִי בִּסְבַךְ הָעִיוּן לֹא יָדַעְתִּי הֵיאַךְ לִנְטוֹת וּמָה אַיְדִין בֵּיהּ: וְהִנֵּה בְּהַהֶתֵּרת הַסְּפֵיקוֹת הָאֵלּוּ
אוֹמֵר אֲנִי דמ"ש נ"ט בַּר נ"ט דְּהֶיתֵּרָא מֻוּתָּר יֵשׁ לְהוֹכִיחַ דַּאֲפִילּוּ מַשֶּׁהוּ לָא חֲשִׁיב מִדְּכָתַב
הָרִיטְבָ"א ז"ל בְּחִדּוּשָׁיו כָּאן בְּהָא דְּגָרִיר לְבֵי פְּסָקֵי דִּכְוָותֵיהּ לְעִנְיַן חָמֵץ בְּפֶסַח דָּגִים שֶׁעָלוּ
בְּקֵעָרָה שֶׁל חָמֵץ בֵּין לְבִישּׁוּל בֵּין לִמְלִיחָה קוֹדֶם זְמַן אִיסּוּרוֹ מֻוּתָּרִים תּוֹךְ הַפֶּסַח דַּהֲוָה
נ"ט בַּר נ"ט דְּלָא חֲשִׁיב אִיסּוּר כְּלָל וְאַף דְּחָמֵץ בְּפֶסַח בְּמַשֶּׁהוּ לִית לָן בָּהּ דְּכָל כה"ג לָא
חֲשִׁיב כְּלָל טַעַם בַּשְּׁלִישִׁי וּכְבָר נִתְבַּטֵּל גַּם בְּשֵׁנִי קוֹדֶם הַפֶּסַח דקיי"ל קוֹדֶם זְמַנּוֹ בְּשִׁשִּׁים
וְכֵן עִמָּא דְּבַר עכ"ל הֶעְתֵּקְתִּיו מִפְּנֵי שֶׁיֵּשׁ צוֹרֶךְ בָּהּ לְעִנְיָנֵנוּ דְּמִשְּׁמַע מִדְּבָרָיו דנ"ט בַּר נ"ט
אֵין בּוֹ כֹּחַ לִיכָּנֵס בַּשְּׁלִישִׁי אַף מַשֶּׁהוּ מִדְּכָתַב דְּלָא חֲשִׁיב אִיסּוּר כְּלָל וְכֵן מִדְּכָתַב וְאַף
דְּחָמֵץ בַּשְּׁלִישִׁי לָא חשי' מַשֶּׁהוּ כְּלָל הֲרֵי יְרֵאָה דַּאֲפִילּוּ מַשֶּׁהוּ לָא הָוֵי וּמַה שֶּׁכָּתַב דבכה"ג
לָא חֲשִׁיב דְּאִיכָּא בַּשְּׁלִישִׁי חָמֵץ יֵרָאֶה לִי דה"ק מִפְּנֵי שֶׁכָּתַב דָּגִים שֶׁנִּתְבַּשְּׁלוּ בִּכְלֵי חָמֵץ
וְסוֹבֵר דע"י בִּישּׁוּל בַּמַּיִם חשי' טַעַם שְׁלִישִׁי בְּדָגִים מִן הַכְּלִי לְמַיִם וּמִמַּיִם לְדָגִים וְאֵין בּוֹ
כֹּחַ לִכְנוֹ' בַּשְּׁלִישִׁי דְּסוֹבֵר דְּזֶה הֲוָה טַעַם שְׁלִישִׁי כמ"ש מִקּוֹדֶם בְּשֵׁם הָרַמְבַּ"ן ז"ל דְּאִם

הַוְדָּחָה קְעָרָה חוֹלֶבֶת עִם בָּשָׂר דְּשָׂרֵי מה"ט דְּמִן הַקְּעָרָה לְמַיִם וּמַיִם לִקְעָרָה שְׁנִיָּה וְאַף שֶׁיֵּשׁ לְחַלֵּק כְּמוֹ שֶׁאָבְאֵר לְקַמָּן אַיָּ"ה מ"מ סוֹבֵר הָרִיטְבָ"א דִּבְבִישׁוּל הֲוָה כה"ג טַעַם שְׁלִישִׁי כמ"ש בש"ד וּבְשָׂאָר פּוֹסְקִים וּבְתוֹסְ' כָּאן ד"ה הִלְכְתָא דָּגִים יע"ש ומ"ש וּכְבָר נִתְבַּטֵּל גַּם בְּשִׁנֵּי רָצָה לוֹמַר אַף אִם מָלְחוּ דָּגִים בִּכְלִי חָמֵץ קוֹדֶם הַפֶּסַח כמ"ש מִקּוֹדֶם בֵּין לְבִישׁוּל וּבֵין לִמְלִיחָה וּבְמָלִיחָה לֵיכָּא אֶלָּא טַעַם שֵׁנִי מִן הַקְּעָרָ' לְדָגִים מ"מ הֲרֵי כְּבָר נִתְבַּטֵּל בְּדָגִים קוֹדֶם הַפֶּסַח דְּסוֹבֵר אֵין חוֹזֵר וְנִיעֵר בְּתוֹךְ הַפֶּסַח אֶלָּא שֶׁיֵּשׁ לְהִסְתַּפֵּק בִּדְבָרָיו אִם ר"ל דְּיֵשׁ ס' בְּדָגִים נֶגֶד חָמֵץ שֶׁבַּקְּעָרָה דִּמְשַׁעֲרִינַן בְּאוֹמֶד יָפֶה כִּסְבָרַת הָרָאָבָ"ד שֶׁהֲבִיאוּ הב"י בסי' צ"ד וצ"ח אוֹ הֵיכָא דְּהֶיתֵּרָא בָּלַע אוֹ דִּמְשְׁתַּמְּשִׁין חָמֵץ דָּבָר מוּעָט בְּקִדֵּירוֹת וְעַיֵּין בִּפְסָחִים דַּף ל"א ע"א בתו' שָׁם ד"ה קִדֵּירָה יע"ש אוֹ דְּרָצָה לוֹמַר דִּבְשִׁנֵּי נִתְבַּטֵּל הַיְינוּ דְּמִן הַקְּעָרָה לְדָגִים הָיָה טַעַם שֵׁנִי לְהֶיתֵּר וַעֲדַיִן קוֹדֶם הַפֶּסַח וְאַף לְאַחַר הַפֶּסַח וּבְתוֹךְ הַפֶּסַח אִיסּוּר הוּא מ"מ ה"ה בְּנִתְבַּטֵּל קוֹדֶם הַפֶּסַח דְּנִהְיִ דְּטַעַם שֵׁנִי מַשֶּׁהוּ אִית בֵּיהּ דְּשָׁלִישִׁי אַף מַשֶּׁהוּ אֵין בּוֹ אֲבָל שֵׁנִי מַשֶּׁהוּ אִית בֵּיהּ מ"מ נִתְבַּטֵּל קוֹדֶם הַפֶּסַח וְאֵין חוֹזֵר וְנִיעוּר בְּתוֹךְ הַפֶּסַח וכה"ג בַּקִּדֵּירָה שֶׁבִּישְׁלוּ אֶתְמוֹל שְׁלָמִים מְבַשֵּׁל הַיּוֹם אַף שֶׁמְּמַעֵט בַּאֲכִילָתָן שָׁרֵי מִשּׁוּם דְּמָצֵי לְמֵיכַל עַד לְמָחָר דַּהֲוָה נ"ט בַּר נ"ט דְּהֶיתֵּרָא מִקִּדֵּירָה לִשְׁלָמִים שֶׁל הַיּוֹם וַעֲדַיִן הֶיתֵּר וְשׁוּב נִתְבַּטֵּל וְתוּ אֵין בּוֹ כֹּחַ וכמ"ש התו' ד"ה וְהִלְכְתָא דְּטַעַם שֵׁנִי הוּא וְהֶיתֵּר הוּא קוֹדֶם שֶׁיָּבְלוּא לִידֵי אִיסּוּר וְעַיֵּין מ"ש בַּתּוֹסְ' שָׁם וּבְסָפֵק ה"ד אִי טַעַם שֵׁנִי נָאֵסַר אַחַ"כ אִי הֲוָה אָסוּר: וְדַע שֶׁרָאִיתִי לְהב"י בסי' צ' דְּטַעַם דְּבָאסוּרָא לֹא הֲוָה נ"ט בַּר נ"ט מִשּׁוּם דחנ"נ בְּשָׂאָר אִיסּוּרֵי וַהֲוָה כֻּלּוֹ אִיסּוּר וְעַיֵּין בש"ד סי' נ"ה ונ"ו וּפ"ה וְכֵן רָאִיתִי לאו"ה כְּלָל ל"ד דְּבָאִיסּוּר לָא אָמְרִינַן נ"ט בַּר נ"ט דַּחֲתִיכָה נ"נ וְאַף שֶׁיֵּשׁ כַּמָּה טְעָמִים אוֹסֵר יע"ש הֵיטֵב וא"כ ע"כ מוּכָח מִדִּבְרֵיהֶם דנ"ט בַּר נ"ט דְּהֶיתֵּרָא דְּשָׁרֵי דְּנִתְבַּטֵּל וּמַשֶּׁהוּ מִיהָא אִית בֵּיהּ לְעוֹלָם דאל"ה אֶלָּא שֶׁאֵין כֹּחַ כְּלָל לָצֵאת מִן הַשֵּׁנִי לִשְׁלִישִׁי אוֹ דְּטַעַם כְּזֶה לָא הֲוָה טַעַם כְּלָל וּכְמוֹ שֶׁאָבְאֵר לְקַמָּן וּכְמַאן דְּלֵיתָא דָּמֵי א"כ אַמַּאי בְּאִיסּוּרָא לָא מְהַנֵּי נ"ט בַּר נ"ט דְּהָא אֵין הַנֶּאֱסָר יוֹתֵר מִן הָאוֹסֵר וכ"מ שֶׁאֵין הָאוֹסֵר יָכוֹל לְיַלֵּךְ אֵין הַנֶּאֱסָר יָכוֹל לֶאֱסוֹר וכ"ת דִּסְבִירָא לְהוּ לְהַסָּמָ"ק ואו"ה דְּהַנֶּאֱסָר אוֹסֵר יוֹתֵר מִן הָאוֹסֵר לֵיתָא שֶׁהֲרֵי בְּהֶדְיָא כת' או"ה כְּלָל ל"ד וכ"ד בַּשֵּׁם, סה"ת וּסְמָ"ג דְּהַמַּלַּח אֵין אוֹסֵר הַבָּשָׂר בִּשְׁעַת מְלִיחָה דְּאֵין הַנֶּאֱסָר אָסוּר אֶלָּא בְּמָקוֹם שֶׁהָאוֹסֵר יָכוֹל לְיַלֵּךְ שָׁם וְכֵן הוּא פָּסַק כֵּן שָׁם לַהֲלָכָה וא"כ אֵיךְ פָּסַק בִּכְלָל ל"ד דְּבָאִיסּוּרָא לָא הֲוָה נ"ט בַּר נ"ט דחנ"נ אֶלָּא ש"מ דִּנְהִי דְּטַעְמָא לֵיכָּא מ"מ מַשֶּׁהוּ אִיכָּא אֶלָּא דְּבָטֵל בְּשִׁשִּׁים ומ"ה בְּאִיסּוּרָא אַף שֶׁיֵּשׁ כַּמָּה טְעָמִים לָא מְהַנֵּי דְּהָאוֹסֵר בְּעַצְמוֹ יָכוֹל לְיַלֵּךְ שָׁם מַשֶּׁהוּ עכ"פ וְכֵיוָן שֶׁכֵּן חנ"נ וְאוֹסֵר דְּזֶה הַכְּלָל כָּל שֶׁהָאוֹסֵר יָכוֹל לְיַלֵּךְ בְּעַצְמוֹ מַשֶּׁהוּ צָרִיךְ שִׁיעוּר גָּדוֹל נֶגֶד כָּל הַחֲתִיכָה דנ"נ כַּמְבוֹאָר בְּדִבּוּכְתֵי טוּבָא וְגַם הַסָּמָ"ק גּוּפָא סוֹבֵר כֵּן כַּמָּה פְּעָמִים דְּאֵין הַנֶּאֱסָר יוֹתֵר מֵאִיסּוּר דְּלָא כִּסְבָרַת הָרָ"ן ספ"כה וּבְסִי' ק"ג הֲבִיא הב"י דבס' שמ"ק טָלֶה דְּאִסְבִּישֶׁל מַיִם בְּקִדֵּירָה שֶׁל אִיסּוּר תּוֹךְ מעל"ע וְאַחַר מעל"ע לְבִישׁוּל הָאִיסּוּר בִּשְׁלוּ בּוֹ כת' דְּיֵשׁ לְהָקֵל מִפְּנֵי שֶׁאֵין הָאוֹסֵר בְּעַיִן וְהַיְינוּ מִפְּנֵי שֶׁאֵין הַנֶּאֱסָר יוֹתֵר מִן הָאוֹסֵר וּבְחִדּוּשֵׁינוּ לי"ד הֶאֱרַכְתִּי בָּזֶה וא"כ ע"כ דְּיֵשׁ מַשֶּׁהוּ עכ"פ וא"כ בְּחָמֵץ בְּפֶסַח דַּהֲוָה בְּמַשֶּׁהוּ לָמָ"ד חוֹזֵר וְנִיעֵר יֵשׁ לֶאֱסוֹר וכה"ג טוּבָא וְעַיֵּינְתִּי בְּרַשְׁבָּ"א בְּחִדּוּשָׁיו כָּאן וּמִלְּשׁוֹנוֹ אֵין שׁוּם הֶכְרֵעַ אי' יֵשׁ כֹּחַ לְהַפְלִיט אֶלָּא דְּבָטֵל בְּמִיעוּטוֹ אוֹ דְּאֵין בּוֹ כא לְהַפְלִיט וְאַף מַשֶּׁהוּ אֵין בּוֹ יע"ש הֵיטֵב בָּזֶה: עוֹד רָאִיתִי לְהָרִיטְבָ"א זַ"ל שֶׁכָּתַב לְעֵיל מִינַּיהּ ד"ה

דָּגִים וְז"ל דַּהֲוָה דָּגִים נ"ט בַּר נ"ט וּמֻתָּר לִשְׁמוֹאֵל אע"ג דְּיָהֵיב טַעְמָא מִשּׁוּם דְּאִיקָּלִישׁ אִיסּוּרָא וַאֲפִי' כְּרֵיחַ' דְּבִשְׁרָא לָא אָשִׁיב עכ"ל מִלְּשׁוֹן זֶה יֵרָאֶה דְּיֵשׁ לוֹמַר דְּהַטַּעַם יוֹצֵא לִשְׁלִישִׁי אוֹ יוֹתֵר אֶלָּא דְּלָא חשי' טַעַם כְּלָל כה"ג וְלִית לָן בֵּיהּ וְזֶה שֶׁאָמַר אפי' כְּרֵיחַ' דְּבִישְׁרָא לָא הֲוָה דְּלָא הֲוָה מַשֶּׁהוּ דְּנָהֲי טַעַם כְּעִיקָּר מ"ה הַיְינוּ טַעַם רִאשׁוֹן כְּמוֹ גִּיעוּלֵי נָכְרִים וּכְדוֹמֶה אֲבָל טַעַם שֵׁנִי לִשְׁלִישִׁי תּוּ לָא.

חֲשִׁיב טַעַם לְמֵיסַר אַחַר כָּךְ ומ"מ קָשֶׁה מִמ"ש לְעֵיל וְדַע דממ"ש אַף דְּיָהֵיב טַעְמָא מָצִינוּ לוֹמַר דְּהֵיבִי טַעְמָא הַיְינוּ שֶׁטַּעַם הַבָּשָׂר נִרְגָּשׁ בְּדָגִים אוֹ אַף דְּנִרְגָּשׁ בְּכוּתָח נָמֵי דְּלָא חֲשִׁיב טַעַם נְהִי דְּהַתּוֹרָה גָּלְתָה טַעַם כְּעִיקָּר בִּכְלֵי מִדִּין זֶהוּ שֶׁהַתַּבְשִׁיל קִיבֵּל טַעַם מָן הָרִאשׁוֹן שֶׁבַּקְדֵרָה אֲבָל בְּיוֹתֵר אֵין לָחוּשׁ לְטַעְמָא כְּלָל דְּאִיקָּלִישׁ וְאַף אִי נִרְגָּשׁ הַטַּעַם שָׁרֵי וְכִנְרָאֶה מִפְּשַׁט לָשׁוֹן הָרִיטְבָ"א שֶׁכָּתַבְתִּי כָּאן וא"כ אַף בְּאִיסּוּרֵי מַשֶּׁהוּ שָׁרֵינַן דְּלָא חֲשִׁיב כְּלָל טַעַם כְּדִכְתִיבְנָא וְהָא דְּכָתַב נָמֵי הָרִיטְבָ"א בד"ה גָּרִיר לְבֵי פָּסְקֵי דְּלָא חֲשִׁיב כְּלָל חָמֵץ בַּשְּׁלִישִׁי נַמֵּי מה"ט דְּאַף שְׁיּוּצֵא לִשְׁלִישִׁי לָא חֲשִׁיב טַעְמָא כְּלָל דְּאִיקָּלִישׁ וְלֹא הוּא טַעַם.

כְּעִיקָּר וְעַיֵּין בָּךְ"ן כָּאן וּלְקַמָּן אִכְתּוֹב בִּדְבָרָיו: וְרָאִיתִי לְהִישׁ"ש בסי' ס"א שֶׁכָּתַב וְהָרֹא"שׁ כָּתַב לְקַמָּן אָסוּר לְאָוְכְלוֹ בְּכוּתָח (אַצְנוֹן קָאֵי) הוּא בְּלֹא טְעִימָה וְאֵינוֹ ר"ל דְּצְנוֹן אַגַּב חוּרְפֵּי' יְהֵא אָסוּר בְּטְעִימָה (הַיְינוּ אַף בְּטַעַם וּמַרְגִּישׁ הַבָּשָׂר בַּצְּנוֹן) וְדָגִים אֲפִילוּ בְּטְעִימָה שָׁרֵי, דְּמַה בְּכָךְ דְּדָגִים אֵין חֲרִיפִין מֵאַחַר דְּיָהֲבִי טַעְמָא וּמֵוְרְגָּשׁ בְּתוֹכוֹ לָמָּה לֹא יְהֵא אָסוּר כְּמוֹ בַּצְּנוֹן אֶלָּא וַדַּאי קוֹדֶם טְעִימָה קָאָמַר כֵּן כָּתַב הָרֹא"שׁ לְהֶדְיָא דְּגַבֵּי דָּגִים מֻתָּר בְּלֹא טְעִימַת יִשְׂרָאֵל קוֹדֶם נְתִינָתָן לְכוּתָח מִשּׁוּם נ"ט בַּר נ"ט וּבְצְנוֹן עַד דְּטְעֵים וְאֵין שָׁחוֹלֵק בֵּין דָּגִים לְצְנוֹן אֶלָּא דָּגִים א"צ טְעִימָה וּצְנוֹן צָרִיךְ אֲבָל כָּל שֶׁמֵּוְרְגָּשׁ טַעַם הַבָּשָׂר אָסוּר וְהִנֵּה הַנִּרְאֶה מְכַוָּנַת דְּבָרָיו דנ"ט בַּר נ"ט דְּשָׁרֵי לָאָן מִשּׁוּם דְּאֵין כֹּחַ לָצֵאת מִן הַשֵּׁנִי לִשְׁלִישִׁי אִי אַף דְּיוֹצֵא לֹא הֲוָה טַעַם חָשׁוּב כֵּיוָן דְּאִיקָּלִישׁ אִיסּוּרָ' כְּוָלֵי הַאי אֶלָּא כָּךְ הוּא עִיקָּרָן שֶׁל דְּבָרִים לְדַעְתּוֹ זַ"ל דְּמִסְתָּמָ' אֵין בּוֹ לִיתֵּן טַעַם לג' וּכְבָר נִתְבַּטֵּל בְּשֵׁנִי וּלְכָךְ א"צ לְטוֹעֲמוֹ כְּדֵי נְתִינָתוֹ לַכּוֹתֵ' דְּמִסְתָּמָא אֵין בּוֹ כְּדֵי לִיתֵּן טַעַם בְּכוּתָח דְּצְנוֹן דַּהֲוָה כְּמַמָּשׁוֹ שֶׁל אִיסּוּר מִשּׁוּם חוּרְפֵּיהּ צָרִיךְ לְטוֹעֲמוֹ וְקוֹדֶם אִם יֵשׁ טַעַם אָסוּר וְאִם לָאו מֻתָּר.

וְאֵינִי יוֹדֵעַ הֵיאַךְ יֹאמַר זֹאת דְּנְהִי דְּנֹאמַר כָּל שֶׁהוּא הֶיְתֵּרָא מִסְתָּמָא בָּטֵל בְּשֵׁנִי בס' כְּמוֹ הכ' דָּגִים שֶׁעָלוּ דְּבִקְעָרָה רִאשׁוֹן וּבְדָגִים ב' א"כ אַף בְּאִיסּוּרָא נַיְמָא הָכִי ומ"ש אִיסּוּרָא מִן הֶיְתֵּרָא וְעוֹד דְּבִשְׁנֵי וַדַּאי יֵשׁ בּוֹ טַעַם: כְּמוֹ שֶׁאָבָאֵר לְקַמָּן אַיְ"ה וּמַה שֶּׁהֵבִיאוּ רַאי' מִלְּשׁוֹן הָרֹא"שׁ יֵשׁ לְיַישֵׁב ובי"ד סי' צ"ה אָכְתּוֹב מִזֶּה בְּאוֹרֶךְ עוֹד רָאִיתִי מ"ש שָׁם מָהַרְשָׁ"ל דְּבְצְנוֹן אַף אִי טְעִים וְלִיכָּא טַעְמָא אָסוּר לְאָוְכְלוֹ בְּכוּתָח דְּלְכַתְּחִלָּה אָסוּר דס"ס טַעַם מַשֶּׁהוּ אִיכָּא לָא יְדַעְנָא לְהוֹלְמוֹ כֵּיוָן דְּלֵיכָּא טַעְמָא הֲרֵי נִתְבַּטֵּל כְּדִין יָבֵשׁ בְּיָבֵשׁ חַד בְּתַרֵי הֵיכָא דְּלֵיבָּא טַעְמוֹ וְתַן אֵין שַׁיָּיךְ אֵין מְבַטְּלִין אִיסּוּר לְכַתְּחִלָּה דְּבִיטּוּלוֹ לָאו בְּכוּתָח הֲוָה אֶלָּא בַּצְּנוֹן וְאֵין לוֹמַר דְּסוֹבֵר דְּשְׁנֵי דְּבָרִי' שֶׁל הֶיתֵּר ן מְבַטְּלִין זא"ז זֶה לֹא נִיתַּן לְהֵאָמֵר כְּלָל דא"כ חָמֵץ קוֹדֶם הַפֶּסַח דְּבָטֵל בס' וְכֵן הוּא בי"ד בסי' צ"ט בְּסוֹפוֹ דְּהֶיתֵּר בְּהֶיתֵּר בָּטֵל הוּא וּרְאָיָ' מִמַּתְנִי' פ"ב דְּכִלְאַיִם צָמֶר גְּמַלִּים שֶׁטָּרָפָן כו' ועי' בפר"ח שָׁם וְכֵן מְבֹאָר מִכָּל הַפּוֹסְקִים וא"כ וַדַּאי דְּשָׁרֵי בַּצְּנוֹן כה"ג וְלֹא הֲוָה מְבַטֵּל אִיסּוּר לְכַתְּחִלָּה ובפר"ח סִימָן צ"ה ס"ק ג' כת' מֻתָּר לְאָכְלָן בחל' פֵּירוּשׁ אַף שְׁנִרְגָּשׁ טַעַם בָּשָׂר בְּדָגִים

דְּאִי לֵיכָא טַעְמָא פְּשִׁיטָא אֶלָּא דְּאִיכָּא טַעַם כֵּיוָן דְּהָוֵי ב' טְעָמִים שֶׁל הֶיתֵּר הֲוָקְלַשׁ הַטַּעַם וְאֵין בּוֹ כֹּחַ לֶאֱסוֹר עכ"ל הֲרֵי כמ"ש וְלֹא הִזְכִּיר כְּלָל מִדִּבְרֵי מָהַרְשָׁ"ל ביש"ש ומ"מ הָא לֹא כָּתַב דְּאֵין בּוֹ כֹּחַ לְכְנוֹס בַּשְּׁלִישִׁי וְיֵשׁ לְפָרֵשׁ דר"ל דְּאֵין בּוֹ כְּדַאי לֶאֱסוֹר דְּקַלִּישׁ אִיסּוּרִי' אוֹ דְּאֵין כֹּחַ לָצֵאת כְּלָל וּכְבָר כָּתַבְנוּ מַה שֶּׁיֵּשׁ לע' בָּזֶה וְסִיְּמִים שָׁם בְּאִיסּוּר בְּכַמָּה טְעָמִים דְּטַעֲמָא לָא בָּטֵל וּלְקַמָּן אֲבָאֵר: וְדַע דְּהָרָ"ן ז"ל כָּתַב וְז"ל וֶהֱוִי יוֹדֵעַ שֶׁלֹּא שָׁרִינַן נ"ט בַּר נ"ט אֶלָּא בְּשֶׁל הֶיתֵּר כְּבָשָׂר בְּחָלָב כֵּיוָן דְּטַעַם שֵׁנִי שֶׁל הֶיתֵּר הוּא נְקִלַּשׁ טַעְמוֹ לֹא חָשׁוּב לְמֵיסַר אֲבָל בְּאִיסּוּרָא כָּל הֵיכָא דְּאִיכָּא טַעְמָא אוֹסֵר עַד סוֹף הָעוֹלָם עכ"ל מִדְּבָרָיו אַתָּה רוֹאֶה דְּכָל הֵיכָא דְּכַמָּה בָּעֵי יָכוֹל לְהִתְפַּשֵּׁט הַטַּעַם עַד אֶלֶף אֶלָּא דְּבְאִיסּוּרָא אָסוּר בְּהֶיתֵּרָא שָׁרֵי דְּאֵי דְּנֵימָא דְּאֵין בּוֹ כֹּחַ לְהִתְפַּשֵּׁט יוֹתֵר אִם כֵּן בְּאִיסּוּרָא נָמֵי אוֹ דְּבָטֵל מִיָּא בְּשִׁשִּׁים אֶלָּא דְּיָכוֹל לְהִתְפַּשֵּׁט יוֹתֵר וְאַפְּ"ה שָׁרִינַן בְּהֶיתֵּרָא וְלֹא בְּאִיסּוּר וְכֵן כָּתַב אִיהוּ לְקַמָּן וְזֶה לְשׁוֹנוֹ וְעוֹד מַה דְּשָׁרִינַן נ"ט בַּר נ"ט לָאו מִשּׁוּם דְּסָבְרִינַן שֶׁהַטַּעַם עַד הַשְּׁלִישִׁי מִתְפַּשֵּׁט דא"כ בְּאִיסּוּרָא נַמֵּי נֵימָא הָכִי דִּלְמַאן דְּלִית לֵיהּ בִּשְׁאָר אִיסּוּרִין חנ"נ כו' הִלְכָךְ דַּוְקָא כְּשֶׁטַּעַם שֵׁנִי עָמַד בְּהֶיתֵּר יע"ש הֵיטֵב וְהִנֵּה יֵרָאֶה מִדְּבָרָיו בְּוַדַּאי דְּמִתְפַּשֵּׁט יוֹתֵר עַד אֶלֶף אֶלָּא דִּבְהֶיתֵּרָא שָׁרִינַן וְלֹא בְּאִיסּוּרָא ומ"ש לְמָאן דְּלִית לֵיהּ חנ"נ בִּשְׁאָר אִיסּוּרִין הוּא לוֹמַר דְּאִלּוּ לָמֶ"ד חנ"נ א"ש דִּבְאִיסּוּרָא לֹא שַׁיָּיךְ לוֹמַר נ"ט בַּר נ"ט כמ"ש לְעֵיל בְּשֵׁם סָמֶ"ק סי' רי"ד וֶהֱבִיאוֹ הב"י בְּסִימָן צ"ד וצ"ה יע"ש וּלְפִי זֶה נָחֲזֵי אֲנַן בְּסָפֵק הַשֵּׁנִי בְּאִיסּוּרָא אִי הֲוָה מ"ה אוֹ מִדְּרַבָּנָן הִנֵּה למ"ש בְּשֵׁם סָמֶ"ק ואו"ה כְּלָל לְצַד וַהֲבֵאתִיו לְעֵיל דמש"ה לָא אָמְרִינַן נ"ט בַּר נ"ט בְּאִיסּוּרָא דחנ"נ הֲוָה דְּרַבָּנָן בִּשְׁאָר אִיסּוּרִין מִשּׁוּם בב"ח כמ"ש הָרַ"ן ספכ"ה וְהֵבֵאתִי, וְאִם כֵּן הוֹלְכִין בְּסָפֵיקָן לְהָקֵל בִּשְׁאָר אִיסּוּרִין עד"מ קְדֵרָה שֶׁבִּישְּׁלוּ בָּהּ אִיסּוּר וְקִנְחָה יָפָה וּבִישְּׁלוּ בָּהּ מַיִם וְאַחַר כָּךְ תְּחָבוֹ כַּף לְתוֹכוֹ וְאַחַ"כ תְּחָבוֹ הַכַּף לִקְדֵרָה כְּשֵׁירָה וְנִשְׁפַּךְ וְאֵין אֵלּוּ יוֹדְעִין אִם הָיָה שִׁשִּׁים שָׁרִי אַף בא"מ כֵּיוָן דחנ"נ הֲוָה דְּרַבָּנָן אֲבָל לְטַעַם הָרַ"ן ז"ל דַּהֲוָה דְּאוֹרָיְיתָא וְלֹא דְּרַבָּנָן לֹא יָדַעְתִּי מָה אֵידוּן בֵּיהּ דְּלִכְאוֹרָה אֵין מָקוֹם כְּלָל לְחַלֵּק בֵּין הֶיתֵּרָא לְאִיסּוּרָא לְמָאן דְּלִית לי' חנ"נ בִּשְׁאָר אִיסּוּרִין דְּאִי מִתְפַּשֵּׁט הַטַּעַם עַד אֶלֶף אֶלָּא דְּהַטַּעַם קַלִּישׁ כָּזֶה לֹא אָמְרָה תּוֹרָה דְּלֵיהֱוֵי טַעַם כְּעִיקָּר מַאי שְׁנָא הֶיתֵּרָא מֵאִיסּוּרָא וְכִי הֶיתֵּרָא נָבִיא הוּא דְּאִיקַּלִּישׁ אִיסּוּרָא וְלֹא בְּאִיסּוּרָ' וְלֹא יָדַעְתִּי טַעַם נָכוֹן כְּלָל לְחַלֵּק בֵּין הֶיתֵּרָא לְאִיסּוּרָא אִם לֹא נֵימָא דְּמִדְּרַבָּנָן הוּא דְּגָזְרוּ כֵּיוָן דַּהֲוָה אִיסּוּר שׁוּב אֵינוֹ יוֹצֵא מִידֵי אִיסּוּרוֹ לְעוֹלָם וּכְבָר כָּתַבְנוּ מִזֶּה בְּחִדּוּשֵׁינוּ לי"ד סי' צ"ה יע"ש וּלְפִי זֶה ה"ה לָמֶ"ד חנ"נ לָא אָמְרִינַן הֲוָה דְּרַבָּנָן אֶלָּא דְּמִסְתְּפֵינָא לוֹמַר כֵּן.

וְהִנֵּה יֵשׁ לוֹמַר דבב"ח מש"ה שָׁרִינַן דְּמִדְּלָא אָסְרָה תּוֹרָה אֶלָּא דֶּרֶךְ בִּישּׁוּל וְלֹא בְּכָבוּשׁ וְכַדּוֹמֶה ש"מ דְּבָעֵינַן טַעַם מַמָּשׁ ומש"ה בְּטַעַם שֵׁנִי שֶׁהוּא קַלִּישׁ אֵין בּוֹ כֹּחַ לִיתֵּן טַעַם בְּבָשָׂר אוֹ בְּחָלָב משא"כ בִּשְׁאָר אִיסּוּרִין שׁוּב רָאִיתִי שֶׁזֶּה לֵיתָא דא"כ בְּחָמֵץ בְּפֶסַח אוֹ בִּכְלֵי הַמְקֻדָּשׁ דְּחָשְׁבִינַן נ"ט בַּר נ"ט דְּהֶיתֵּרָא כמ"ש התו' ד"ה הִלְכְתָא וּכְמוֹ שֶׁאָבַאר לְקַמָּן בעזה"י א"כ אַמַּאי בכה"ג הֲוָה טַעַם קַלִּישׁ וְלֹא בִּשְׁאָר אִיסּוּרִין דְּכָאן לֹא גָּלְתָה הַתּוֹרָה כְּלוּם.

וַעֲדַיִין יֵשׁ לָנוּ לוֹמַר דְּוַדַּאי טַעַם שֵׁנִי אֵין בּוֹ כֹּחַ לִיתֵּן טַעַם בַּשְּׁלִישִׁי וְלֹא זֶה הוּא. טַעַם כְּעִיקָּר הָאָמוּר בִּכְלֵי מִדִּין דְּשָׁם קִבְּלָה קְדֵרָה טַעַם מִגּוּף הָאִיסּוּר וְנוֹתֶנֶת טַעַם חָשׁוּב לַתַּבְשִׁיל משא"כ לִיתֵּן כֹּחַ בַּשְּׁלִישִׁי אֶלָּא דמ"מ טַעְמָא הֲוָה דְּלָא לִיבַטֵּיל חַד בִּתְרֵי כְּדִין יָבֵשׁ בְּיָבֵשׁ מִקְרָא דְּאַחֲרֵי רַבִּים לְהַטּוֹת כֵּיוָן דְּנִיכָּר וְנִרְגָּשׁ הַטַּעַם דְּחֵיזְּ אוֹכֶל יִטְעַם וּבְדָבָר

הַנִּיכָּר לֹא שַׁיָּיךְ בִּיטוּל וכמ"ש הָרַשְׁבָּ"א בְּחִדּוּשָׁיו בְּסַנְהֶדְרִין בִּזְרוֹעַ בְּשִׁילֹה בְּשֵׁם הָרָאָבָ"ד זַ"ל כה"ג יְעַיֵּן שָׁם ומש"ה כָּל הֵיכָא דְּאִיכָּא טַעְמָא בְּאִיסּוּרָא לֹא שַׁיָּיךְ בִּיטוּל וּנְהִי שֶׁאֵין הַהֶיתֵּר נֶהְפַּךְ לְאִיסּוּר מ"מ הַתַּבְשִׁיל אָסוּר שֶׁיֵּשׁ בּוֹ אִיסּוּר משא"כ בָּשָׂר בְּחָלָב וְכַדּוֹמֶה שֶׁאֵין כֹּחַ בְּטַעַם שֵׁנִי לִיתֵּן לִשְׁלִישִׁי עד"מ קְדֵרָה שֶׁבִּישְׁלוּ בָּהּ חָלָב וְאַחַ"כ דָּגִים בְּטַעַם הַשֵּׁנִי שֶׁל דָּגִים אֵין כֹּחַ לִכְנוֹס וְלֶאֱסוֹר הַבָּשָׂר דְּלָא הֲוָה טַעַם חָשׁוּב וְאַף דְּנִרְגָּשׁ הַטַּעַם חָלָב מ"מ כ"א בפ"ע הֵיתֵּר הוּא וְעַל הֲתַעְרֵבֶם יַחַד אֵין כֹּחַ בְּשֵׁנִי לִיתֵּן טַעַם בַּשְּׁלִישִׁי ומ"מ טַעַם זֶה אֵין מִתְיַישֵׁב בְּחֻמֵּץ בְּפֶסַח וּבְקָדָשִׁים וְכַדּוֹמֶה דְּלוּ יִהְיֶה טַעַם הָאָלַף כְּוָן דִּבְעַצְמוֹ הוּא הָאִיסּוּר לִבְסוֹף וְלֹא בָּטֵל אָסוּר ומַה לִּי בְּהֶיתֵּרָא אוֹ בְּאִיסּוּר אֶלָּא מַשְׁמַע וַדַּאי דַּהֲוָה דְּרַבָּנָן בְּאִיסּוּרָא וְכֵיוָן שֶׁכֵּן יֵשׁ לְצַדֵּד וּלְהָקֵל בִּסְפֵקָן כִּדְכָתַיְבָנָא דַּהֲוָה סָפֵק דְּרַבָּנָן וּלְהָקֵל בכה"ג אַף בְּאִיסּוּרָא ועי': וּמֵעַתָּה מ"ש בְּסָפֵק הַשְּׁלִישִׁי אִם הָא דְּאָסְרִינַן בְּאִיסּוּרָא שָׁרִינַן בְּהֶיתֵּרָא הוּא בְּלֹא נִרְגָּשׁ טַעְמָא הָא בְּנִרְגָּשׁ טַעְמָא אָסוּר אוֹ לָאו הִנֵּה מִדִּבְרֵי הָרָ"ן והפר"ח נִרְאֶה אַף דְּנִרְגָּשׁ טַעְמָא שָׁרֵי בְּהֶיתֵּרָא אִי הָוֵי נוֹתֵן טַעַם בַּר נוֹתֵן טַעַם דְּהֶיתֵּרָא קוֹדֶם שֶׁבָּא לִידֵי אִיסּוּר דְּקִלִּישׁ טַעְמָא וְאֵין שָׁם בָּשָׂר בְּחָלָב רָאוּי לָחוּל עָלָיו וְכַדּוֹמֶה וְאֶפְשָׁר דְּטַעַם כְּעִיקָּר מִכְּלִי מִדִּין יָלְפִינַן הוּא כְּשֶׁקִּיבֵּל טַעַם מֵרִאשׁוֹן מ"מ אֵין תַּלְמִיד כָּמוֹנִי מַכְרִיעַ וְאַיְ"ה בי"ד בס' צ"ה אַאֲרִיךְ בָּזֶה בעזה"י אֲבָל הַחֲקִירָ' הד' יֵשׁ לְעַיֵּן בָּהּ טוּבָא דְּוַדַּאי נִרְאֶה דנ"ט בַּר נ"ט דְּשָׁרֵי אֶלָּא שֶׁאֵין כֹּחַ בְּשֵׁנִי לִכְנוֹס בִּשְׁלִישִׁי אוֹ דְּקִלִּישׁ כֵּוְלֵי הַאי אֲבָל בְּטַעַם שֵׁנִי גוּפָא וַדַּאי חֲשִׁיב מַמָּשׁ וא"כ יֵשׁ לְתַמּוֹהַּ אמ"ש הַתּוֹסָ' ד"ה הִלְכָתָא דמש"ה אָמְרִינַן דְּכָל יוֹם נַעֲשֶׂה גִּיעוּל לַחֲבִירוֹ מֻוָתָּר לְבַשֵּׁל שְׁלָמִים וְלֹא הֲוָה מְמַעֵט בַּאֲכִילָה דַּהֲוָה נ"ט בַּר נ"ט וְכֵן בַּחֲתִיכָ' שׁוֹמֶן בִּכְלִי חֻמֵּץ הֲוָה נ"ט בַּר נ"ט ומַה בְּכָךְ כֵּיוָן דְּטַעַם הַשֵּׁנִי אַחַ"כ נֶאֱסַר הוּא וּבְטַעַם הַשֵּׁנִי וַדַּאי יֵשׁ בּוֹ מַמָּשׁוּת דאל"כ הֵיאַךְ תִּמְצָא אִיסּוּר טַעַם כְּעִיקָּר בִּכְלִי מִדִּין דַּהֲוָה טַעַם שֵׁנִי וְאָן לוֹמַר דַּוְוקָא אִיסּוּרָא וְלֹא הֶיתֵּרָא דמ"ש וְעוֹד אֵין לוֹמַר טַעַם כְּעִיקָּר חִידּוּשָׁא וְאָן לְךָ בּוֹ אֶלָּא חִידּוּשׁוֹ אִיסּוּרָא וְלָא הֶיתֵּרָא חֲדָא דְּמַאי חִידּוּשָׁא וְעוֹד הָא תְּנַן קְדֵרַת שֶׁבִּישֵּׁל בָּהּ בָּשָׂר לֹא יְבַשֵּׁל חָלָב וְאִם בִּישֵּׁל בנ"ט אלמ' טָעָה שֵׁנִי בְּהֶיתֵּרָ' נָמֵי הֲוָה מַמָּשׁ וְאֵילוֹמַר דְּזֶה הֲוָה מִדְּרַבָּנָן דְּזֶה לֹא נִיתַּן לְהֵאָמֵר כְּלָל סוֹף דָּבָר דְּנִרְאֶה לְכְאוֹרָה דְּלֹא הִתִּירוּ אֶלָּא מִן קְעָרָה לְדָגִים וּמִדָּגִים לְכוּתָּח אֵין כֹּחַ לֶאֱסוֹר וְאַף אִי תֵּימָא שֶׁטַּעַם הַכּוּתָּח נִבְלָע בְּדָגִים אַפַּ"ה אֵיכָא לְמֵימַר כֵּיוָן שֶׁכָּל א' בפ"ע הֵיתֵּר הוּא וְלֹא אָסְרָה תּוֹרָה אֶלָּא כְּשֶׁיִּתֵּן הַבָּשָׂר טַעַם בְּחָלָב אוֹ לְהֵיפֶךְ וְכֵיוָן שֶׁכֵּן כְּבָר אִיקְּלִישׁ טַעְמֵיהּ בְּדָגִים קוֹדֶם שֶׁבָּא טַעַם הֶחָלָב וְאֵין בּוֹ כֹּחַ לִיתֵּן טַעַם בְּכוּתָּח הַנִּבְלָע בְּדָגִים ג"כ וְכֵן הָרַמְבַּ"ן בְּפֵירוּשׁ עַל דִּבְרֵי סה"ת הֶבִיאוֹ הָרַשְׁבָּ"א בְּחִדּוּשָׁיו וְהָרָ"ן דְּלָא אָמְרִינַן שְׁכוּתָּח הַנִּבְלָע בְּדָגִים יְהֵא אוֹסְרָן וְכֵן בְּדִין לְפִי שֶׁאֵין בָּשָׂר שֶׁבְּדָגִים אוֹ בַּמַּיִם אוֹסְרָן עַד שֶׁיִּתְעָרְבוּ עִם הֶחָלָב וְיִתְּנוּ טַעַם זֶה בְּזֶה שֶׁאֵין בָּשָׂר בְּחָלָב אוֹסֵר לְעוֹלָם עַד שֶׁיִּתֵּן טַעַם יע"ש הַרֵי בְּהֶדְיָא כמ"ש אֲבָל טַעַם שֵׁנִי גוּפָא שֶׁהָיָה הֶיתֵּר וְאַחַ"כ נֶאֱסַר לָא יָדַעְנָא אַמַּאי לָא הֲוָה אִיסּוּר מַמָּשׁ דַּהֲוָה מַמָּשׁ וּכְהַהִיא דְּקְדֵרָה שֶׁבִּישֵּׁל בָּהּ בָּשָׂר וְאַחַ"כ חָלָב בנ"ט דְּהַנִּרְאֶה שֶׁהוּא מ"ה וכמ"ש בְּסָמוּךְ וְאַף שֶׁכָּתַב הָרַשְׁבָּ"א וְרָ"ן בְּשֵׁם י"מ דְּטַעַם שֵׁנִי נָמֵי שָׁרֵי לִשְׁמוּאֵל מֵהָא דְּדָיְקִינַן דְּאָמַר רַב יְהִיב טַעְמָא כֵּוְלֵי הַאי דְּשָׁיְפָא בֵּיצָעָא טַעַם רִאשׁוֹן וּמִקַּעֲרָה לַתַּבְשִׁיל אַלְמָא לִשְׁמוּאֵל אַף כה"ג שָׁרֵי יע"ש הָא הִקְשׁוּ הָתָם מִקְּדֵרָה שֶׁבִּישֵּׁל בָּשָׂר לֹא יְבַשֵּׁל חָלָב ותי' דְּהָתָם בִּישּׁוּל פְּלִיט טְפֵי וְהָכָא עָלוּ דַּוְקָא כו' וא"כ בְּהַהִיא דִּזְבָחִים דְּנִתְבַּשְּׁלוּ וַדַּאי אָסוּר כה"ג וּבְחֻמֵּץ לִפְנֵי הַפֶּסַח בְּנִתְבַּשְּׁלוּ אוֹסֵר אַחַ"כ דְּטַעַם שֵׁנִי אִיסּוּר הוּא.

לָכֵן אֲנִי אוֹמֵר דְּדִבְרֵי הַתּוֹסָפוֹת כָּאן שֶׁכָּתְבוּ דְּכָל יוֹם נַעֲשֶׂה גִּיעוּל לַחֲבִירוֹ דַּהֲוָה נ"ט בַּר נ"ט לֹא זָכִיתִי לְהָבִין דִּבְרֵיהֶם הַקְּדוֹשִׁים ומש"ה בְּשֶׁוְּמָן שֶׁהִתִּיכוּ בִּכְלִי חֶמֶץ קוֹדֶם הַפֶּסַח בְּבַת יוֹמָא אָסוּר מִדִּינָא תּוֹךְ הַפֶּסַח וכמ"ש בא"ח סִימָן תמ"ז ס"ה דְּמִדִּינָא אָסוּר כמ"ש וְעַיֵּין במ"א ומ"מ נִרְאֶה לִי הַטַּעַם דְּאֵין אוֹסֵר טַעַם שֵׁנִי לְכוּתָח הַנִּבְלָע בְּדָגִים דכ"א הֶיְתֵּר בפ"ע וְאֵין אוֹסְרִין עַד שֶׁיִּתֵּן א' טַעַם לַחֲבִירוֹ וְאֵין כֹּחַ בְּשֵׁנִי לִיתֵּן כֹּחַ לִשְׁלִישִׁי משא"כ בְּטַעַם שֵׁנִי דַּהֲוָה אַחַר כָּךְ אִיסּוּר אֵין לְהַתִּיר בָּזֶה: וְאַפְּתִי לֹא הֲוַנַּח לִי גַּם בָּזֶה דמ"מ טַעַם הַכּוּתָח שֶׁהוּא חָלָב מַמָּשׁ נִבְלָע בְּדָגִים יִתֵּן טַעַם בְּבָשָׂר הַנִּבְלָע בְּדָגִים וּנְהִי שֶׁאֵין כֹּחַ בְּבָשָׂר הַנִּבְלָע בְּדָגִים שֶׁיִּתֵּן לְהַחֲלֵב טַעַם מ"מ הַכּוּתָח שֶׁהוּא חָלָב מַמָּשׁ יִתֵּן טַעַם בְּבָשָׂר דַּהֲוָה מַמָּשׁ וְאָסוּר וצ"ל דמ"מ לֹא חָל עָלָיו שֵׁם בָּשָׂר בְּחָלָב דִּכְבָר אִיקְּלֵשׁ טַעְמָא דְּבָשָׂר וְלֹא אָסְרָה תּוֹרָה אֶלָּא כְּשֶׁכָּל א' יָכוֹל לִיתֵּן טַעַם בַּחֲבִירוֹ משא"כ הכ' דְּבָשָׂר אֵין בּוֹ לִיתֵּן טַעַם בְּחָלָב לֹא אָסְרָה תּוֹרָה וְכֵן אֲנִי אוֹמֵר שֶׁהַתּוֹרָה אָסְרָה בָּשָׂר בְּחָלָב שֶׁנָּתְנוּ טַעַם זֶה בָּזֶה וְכָאן הֶחָלָב הַמְעוֹרָב עִם בָּשָׂר אֵין חָל עָלָיו שׁוּם אִיסּוּר דְּהַבָּשָׂר אֵין בּוֹ כֹּחַ לִיתֵּן טַעַם בְּחָלָב מש"ה לֹא אָסוּר גַּם הַבָּשָׂר וְהַבֵּן זֶה אֲבָל אֵין לוֹמַר כְּלָל שֶׁנִּתְבַּטֵּל הַבָּשָׂר בְּטַעַם הַשֵּׁנִי מִיָּד דְּלֵיתָא כְּמוֹ שֶׁהוֹכַחְנוּ בִּרְאָיוֹת בְּדוּרוֹת לְעֵיל: וְהָא דְּכָל יוֹם נַעֲשֶׂה גִּיעוּל לַחֲבִירוֹ הֵינוּ כמ"ש התו' בְּסוֹף דְּמִן הַתּוֹרָ' מִין בְּמִינוֹ בְּרֶוָּבָא וּמִדְּרַבָּנָן בָּעֵינַן שִׁשִּׁים וּבְמִקְדָּשׁ אוֹקְמָא אַדְּאוֹרָיְיתָא ומש"ה שָׁרֵי לְבַשֵּׁל שְׁלָמִים בְּשֶׁל חַטָּאת כמ"ש התו' כָּאן מה"ט ג"כ וְלֹא מְשׁוּם טַעַם שֵׁנִי שֶׁל הֶיְתֵּר דְּמַה בְּכָךְ סוֹף סוֹף נַעֲשָׂה אִיסּוּר לְאַחַר זְמַן אִיסּוּרוֹ וּנְהִי דְּקַלִּישׁ שֶׁאֵין בּוֹ לִיתֵּן טַעַם לִשְׁלִישִׁי מ"מ הוּא גּוּפָא אִיסּוּר הוּא כְּמוֹ בְּגִיעוּלֵי עַכּוּ"ם דְּצִיְּוָתָה הַתּוֹרָה לְהַגְעִיל דאל"כ הָיָה הַתַּבְשִׁיל נֶאֱסָר אַף דַּהֲוָה בּוֹ טַעַם שֵׁנִי דְּוַדַּאי מ"ה אֵין לְחַלֵּק בֵּין הֶיתֵּרָא בָּלַע וּבֵין אִיסּוּרָ' בָּלַע ומכ"ש לְפִי מ"ש סָמָ"ק בְּסִימָן רי"ד ואו"ה כְּלָל ל"ד דְּטַעְמָא מִדְּרַבָּנָן לָא אָמְרִינַן בִּשְׁאָר אִיסּוּרִין נ"ט בַּר נ"ט דחנ"נ וְזֶה הֲוָה דְּרַבָּנָן בִּשְׁאָר אִיסּוּרִין כמ"ש הָרַ"ן בספכ"ה אֶלָּא ע"כ דְּטַעַם שֵׁנִי הֲוָה מַמָּשׁ אֶלָּא שֶׁאֵין בּוֹ כֹּחַ יוֹתֵר לֶאֱסוֹר לִיתֵּן לִשְׁלִישִׁי טַעַם ובי"ד אֲבָאֵר בָּזֶה: וְדַע דְּבִזְבָחִים פ' דַּם חַטָּאת צ"ה וצ"ו דכ"ח צָרִיךְ שְׁבִירָה וּמַתֶּכֶת הַגְעָלָה מְרִיקָה וּשְׁטִיפָ' וְלִכְאוֹרָ' קַשְׁיָא דמ"ה מִין בְּמִינוֹ בְּרֶוָּבָא בְּטִיל וּמִדְּרַבָּנָן בָּעֵינַן שִׁשִּׁים בְּלַח וְדָבָר הַנִּבְלָל יָפֶה א"כ לָמָּה הִצְרִיכָה תּוֹרָה שְׁבִירָה וְהַגְעָלָה וְהָא מ"ה בְּרֶוָּבָא בְּטִיל וְהָיִיתִי אוֹמֵר דִּגְזֵרַת הַכָּתוּב הוּא דְּצָרִיךְ מְרִיקָה וּשְׁטִיפָה וּשְׁבִירָה בכ"ח וְלֹא מְשׁוּם בָּלוּעַ דְּנוֹתָר אֶלָּא שֶׁרָאִיתִי לְהָרֹא"שׁ בְּסוֹף ע"ז דְּלָמָ"ד נט"ל לָא הֲוָה אֶלָּא מע"ל א"ש כְּפָשׁוּטוֹ דְּהַתּוֹרָה הִצְרִיכָה לְהַגְעִיל כ"מ וְלִשְׁבּוֹר כ"ח מְשׁוּם נוֹתָר שֶׁבּוֹ שֶׁלֹּא יִפָּלוֹט בַּתַּבְשִׁיל יע"ש וא"כ אַפַּתִּי ק שׁוּם אִיסּוּר לְבַשֵּׁל מִן הַתּוֹרָה אַף לְאַחַר שֶׁנַּעֲשָׂ' נוֹתָר וְאִי אָמְרִינַן דְּאָסוּר לְבַטֵּל אִיסּוּרִין מ"ה כמ"ש רַשְׁ"י ז"ל בְּהַהִי' דִּזְרוֹעַ בְּשִׁילָה שכת' חִדּוּשׁ הוּא דמ"ה שָׁרֵינַן לְבַטֵּל אִיסּוּר יע"ש א"ש דמש"ה הֲוָצְרַךְ מְרִיקָה וּשְׁטִיפָ' וכ"ח שְׁבִירָה דְּאָסוּר לְבַטֵּל אִיסּוּר לְכַחֲלָה מִיָּד שֶׁנַּעֲשָׂה נוֹתָר וְאַף דנט"ל מ"מ כֵּיוָן שֶׁחָל עָלָיו שֵׁם נוֹתָר כמ"ש הָרֹא"שׁ בְּסוֹף ע"ז יע"ש הֵיטֵב אֲבָל אִי אָמְרִינַן דמ"ה מֻוָּתָר לְבַטֵּל אִיסּוּר לְכַתְּחִלָּ' אֶלָּא מִדְּרַבָּנָן אָסוּר עַל כָּרְחָךְ דִּגְזֵרַת הַכָּתוּב הוּא דְּצָרִיךְ מְרִיקָה וּשְׁטִיפָ' בכ"מ וּשְׁבִירָה בִּכְלִי חֶרֶס כִּדְכָתֵיבְנָ' וְלֹא מִטַּעַם נוֹתָר אָמְנָם כ"ז לְרַבָּנָן אֲבָל לר"י דְּמִין בְּמִינוֹ מ"ה לֹא בָּטֵל א"ש כְּפָשׁוּטוֹ דמש"ה צִוְּתָה הַתּוֹרָה לְהַגְעִיל וְלִשְׁבּוֹר מְשׁוּם נוֹתָר ואה"נ דְּלָא צִוְּתָה הַתּוֹרָה לְהַגְעִיל וְלִשְׁבּוֹר אֶלָּא לְאַחַר זְמַן אִיסּוּרוֹ שֶׁנַּעֲשָׂה נוֹתָר כמ"ש רַשְׁ"י שָׁם זְבָחִים צ"ה וצ"ו וְרֹא"שׁ בע"ז: וְהִנֵּה בְּמַאי דְּאָמְרִינַן צ"א ע"ב

לְעֵיל אָמַר אַבַּיֵי לֹא נִצְרְכָא אֶלָּא לְטַעַם כְּעִיקָּר כו' אֶלָּא לר"י דְּמִין בְּמִינוֹ לֹא בָּטֵיל כו' וְלִיגְמַר מִינֵיהּ כו' וּמַה קֻוּשְׁיָא דְּמִשּׁוּם הָכִי לָא גְּמִיר ר' יְהוּדָא מִינֵיהּ דְּקַשְׁיָא לֵיהּ אַמַּאי צְוּתָה הַתּוֹרָה לִשְׁבּוֹר בכ"ח וּלְהַגְעִיל בכ"מ וְהָא מִין בְּמִינוֹ מ"ה בְּרֶוְבָּא בָּטֵל אֶלָּא ש"מ דְּלָא בָּטֵל וּמֵיהוּ יְכוֹלִים לוֹמַר לִיגְמַר מִינֵי' דבס' מִיהָא בָּטֵל וכמ"ש הָרַשְׁבָּ"א שָׁם בְּחִדּוּשָׁיו דמש"ה צְוּתָה הַתּוֹרָה לְהַגְעִיל וְלִשְׁבּוֹר דְּוַדַּאי אֵין ס' נֶגֶד כָּל הַכֵּלִי אֲבָל אִם נֹאמַר דְּהָא דְּפָרִיךְ וְלִיגְמַר מִינֵי' דְּבֶרֶוְבָּ' בָּטֵל דְּמִין בְּמִינוֹ אִי בְּרֶוְבָּא אוֹ בְּאֶלֶף לֹא בָּטֵל דְּלֵיכָּא טַעְמָא וְעַיֵּין בְּחִדּוּשָׁיו לָא א"ש וְצָרִיךְ לוֹמַר כפירש"י שָׁם דְּאֵין מְבַטְּלִין אִיסּוּר מ"ה א"ש דְּפָרִיךְ וְלִיגְמַר מִינֵי' וּבָזֶה יֵשׁ לְהוֹכִיחַ דְּאַף דְּבָרִים הָאוֹסְרִים בְּמַשֶּׁהוּ אַפִּ"ה נט"ל שְׁרֵי בְּהוּ דְּלָא כְּיֵשׁ מִי שֶׁסּוֹבֵר בא"ח סי' תמ"ז דְּנְהִי דַּעַת קָצָת פּוֹסְקִים דְּבְפֶסַח וְכַדּוֹמֶה לֹא שַׁיָּיךְ נט"ל דְּבְמַשֶּׁהוּ הוּא וְרָצָה לוֹמַר וְהוּא שֶׁאֵין נוֹתְנִין טַעַם בַּתַּבְשִׁיל מ"מ מַשֶּׁהוּ מִיהָא אִיכָּא וַהֲוָה כְּיָבֵשׁ בְּיָבֵשׁ דְּאָסוּר בְּפֶסַח דא"כ מַה פָּרִיךְ דִּלְמָא טַעְמָא דר"י מֵהָכָא דְּחָזֵינַן דְּצְוּתָה תּוֹרָה לְהַגְעִיל וְלִשְׁבּוֹר בַּמִּקְדָּשׁ וְאַמַּאי יַמְתִּין עַד שנט"ל אוֹ לָמָּ"ד לֵינַת לַיְלָה פּוֹגֶמֶת אַמַּאי הַצְּרִיכָה הַתּוֹרָ' שְׁבִירָה וְהַגְעָלָה בְּחַטָּאת כְּקַוּשְׁיַת הָרֹא"שׁ דְּלָא מַשְׁכַּחַת לֵיהּ כְּלָל דְּחַטָּאת נֶאֱכָל לְיוֹם וָלַיְלָה וא"כ אֵימַת עֲבַד לְהוּ אִי מְבַשֵּׁל בְּקִדֵּרָה שֶׁבְּיִשֵּׁל, הַיּוֹם לֹא נוֹתָר הוּא וְאִי לְמָחָר הֲוָה נט"ל דְּלֵינַת לַיְלָה פּוֹגֶמֶת אֶלָּא ש"מ דְּבְדָבָרִים הָאֲסוּרִין בְּמַשֶּׁהוּ לֹא שַׁיָּיךְ נט"ל וַאֲסוּרִין מִן הַתּוֹרָה כְּמוֹ שֶׁאֲבָאֵר לְקַמָּן בְּאוֹרֶךְ אַיְ"ה ומש"ה צְוּתָה הַתּוֹרָה לְהַגְעִיל דְּמִין בְּמִינוֹ הוּא דְּמְבַשְּׁלִין בּוֹ בְּשַׂר חַטָּאת וּשְׁלָמִים וְלֹא שַׁיָּיךְ לוֹמַר סַלֵּק אֶת מִינוֹ כְּמִי שֶׁאֵינוֹ לָא מִיבַּעְיָ' בִּכְלִים שֶׁלֹּא נִתְבַּשְּׁלוּ עִם מַיִם אֶלָּא בִּצְלִי קֶדֶר וְשַׁפּוּד וְאַסְכְּלָה וְכַדּוֹמֶה אֶלָּא אֲפִילּוּ כְּדֶרֶךְ בִּישּׁוּל עִם מַיִם מַמָּשׁ אַפִּ"ה אֶפְשָׁר דְּאֵין בַּמַּיִם רֶוְבָּא נֶגֶד הַבָּלוּעַ בִּכְלִי וְאֵין לְהַאֲרִיךְ וְעַיֵּין בפר"ח צ"ט שֶׁכָּתַב בְּשֵׁם הָרַשְׁבָּ"א ור"מ בפט"ו מהל' מ"א וְלֹא זָכַר דַּעַת רַשִׁ"י דְּכָתַב חִידּוּשׁ דְּאָסוּר לְבַטֵּל כו': וְדַע דְּכָל מַה שֶׁכָּתַבְנוּ דְּאִי אֵין מְבַטְּלִין אִיסּוּר לְכַתְּחִלָּה א"ש דְּצְוּתָה הַתּוֹרָה לְהַגְעִיל וְלִשְׁבּוֹר אַף דְּמִין בְּמִינוֹ בְּרֶוְבָּא הוּא אִי אָמְרִינַן כה"ג הֲוָה מְבַטֵּל אִיסּוּר כמ"ש בפר"ח בי"ד סי' קכ"ב וּשְׁאָר אַחֲרוֹנִי' וְכֵן הוּא בסי' צ"ט אֲבָל לְדַעַת הָרַשְׁבָּ"א וּמְבִיאוֹ הַטּוּר בְּסִימָן קכ"ב דְּאִיסּוּר מוּעָט שֶׁנִּבְלַע לְתוֹךְ כְּלִי וְדַרְכּוֹ לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ בְּשֶׁפַע שָׁרֵי לְבַשֵּׁל בְּתוֹכוֹ וְלָא הֲוָה מְבַטֵּל אִיסּוּר כֵּיוָן שֶׁאֵין כַּוָּנָתוֹ לְבַטֵּל אִיסּוּר' יע"ש א"כ וַדַּאי שָׁרֵי לְבַשֵּׁל מ"ה אַף לְאַחַר שֶׁנַּעֲשָׂה נוֹתָר וְלָא מִיקָּרֵי מְבַטֵּל אִיסּוּר כֵּיוָן שֶׁאֵין דַּעְתּוֹ אֶלָּא לְבַשֵּׁל בִּכְלִי וְלֹא לְהַכְשִׁיר אֶת הַכֵּלִי אוֹ לְבַטֵּל הָאִיסּוּר הַנִּפְלָט מִמֶּנּוּ כַּמָּה שֶׁכָּתַבְנוּ גַּם מֵהַהִיא דנ"ט בַּר נ"ט דְּהֶיְתֵךְ' אִי אָמְרִינַן דְּבָטֵל אֶלָּא דְּמַשֶּׁהוּ מִיהָא אִיכָּא יֵשׁ לִרְאוֹת הֵיאַךְ מְבַטְּלִין אִיסּוּר לְכַתְּחִלָּה אֶלָּא כֵּיוָן שֶׁאֵין מִתְכַּוְּנִין לְכָךְ לָא הֲוָה מְבַטֵּל אִיסּוּר לְכַתְּחִלָּה: וְעוֹד אֲנִי תָּמֵהַּ עַל מ"ש הַתּוֹסָפוֹת כָּאן ד"ה הִלְכְתָא בִּזְבָחִים צ"ו ד"ה וְאִם טָשׁ דְּמִין בְּמִינוֹ בְּרֶוְבָּא מ"ה בְּטִיל וּבְמִקְדָּשׁ אוֹקְמוּהָ אַדְּאוֹרָיְיתָא דִּכְפִי הַנִּרְאֶה בְּקָדָשִׁים לֹא בָּטֵל מִדִּינָא מִין בְּמִינוֹ בְּרֶוְבָּא דִּכְתִי' בְּחַטָּאת וְכֹל אֲשֶׁר יִגַּע בִּבְשָׂרָהּ יִקְדָּשׁ וְאַף בְּמִינוֹ כַּמְבֹאָר בִּזְבָחִים פד"ח ובר"מ פ"ח מהל' מעה"ק דְּשְׁלָמִי' עִם חַטָּאת יֵאָכֵל כְּחָמוּר שֶׁבָּהֶן דַּהֲוָה מִין בְּמִינוֹ בָּשָׂר עִם בָּשָׂר וְכַדּוֹמֶה וַדַּאי נִרְאֶה דָּבָר הַנִּבְלָע בְּאַחֵר שֶׁיֵּשׁ בְּאוֹתוֹ שֶׁנִּבְלַע בּוֹ רֹוב נֶגֶד הַבָּלוּעַ וְהַחוֹשׁ יָעִיד עַל זֶה וְאַפִּ"ה יֹאכַל כְּחָמוּר שֶׁבָּהֶן וְכֵן לְעֵיל צ"ח ב' בְּהָא דְּאָמַר רָבָא לָא, נִצְרְכָא אֶלָּא לְטַעַם כְּעִיקָּר יע"ש הֵיטֵב וְכֵיוָן שֶׁכֵּן נִרְאֶה וַדַּאי דְּבְקָדָשִׁים לֹא בָּטֵל מִין בְּמִינוֹ בְּרֶוְבָּא וְכֵן נִרְאֶה מִדְּבְרֵי הר"מ זַ"ל שָׁם בפ"ח וא"כ אֵיךְ אוֹקְמֵי' אַדְּאוֹרָיְיתָא עוֹד אֲנִי תָּמֵהַּ בְּהַהִיא סֻוגְיָא דְּנָזִיר דְּאָמְרִינַן נָזִיר וְחַטָּאת לְטַעַם כְּעִיקָּר

וְחַטָּאת מִנָּזִיר לָא גָּמְרִינַן דַּאֲפִילּוּ חַרְצָן אָסוּר לִי' וּמַאי קָאָמַר וְהָא חַטָּאת צְרִיכָה לוֹמַר אַף אֵין בְּמִינוֹ דְּאִינוֹ בָּטֵל דְּאִלּוּ בְּנָזִיר, טַעַם כְּעִיקָּר בא"מ שֶׁאִם שָׁרֵת פִּתּוֹ בְּיַיִן כו' ומש"ה דְּאִיכָּא טַעְמָא לֹא בָּטֵל משא"כ בְּחַטָּאת דְּמִין בְּמִינוֹ הוּא כִּדְאִיתָא בִּזְבָחִים צ"ז ב' חוֹתֵךְ מָקוֹם פְּעַפּוֹט יְעֻוַּין שָׁם: עוֹד רָאִיתִי לְבָאֵר לְךָ מ"ש הר"מ זַ"ל שָׁם בפ"ח דכ"ח צָרִיךְ שְׁבִירָה הוּא בחט' וְלֹא בְּשָׁאָר קָדָשִׁים וְסוֹבֵר דְּמַתְנִיתִין חוֹמֶר בְּחַטָּאת מק"ק בַּדַּף צ"ג ב' אַשְׁבִּירָה נָמֵי קָאֵי ובצ"ה ב' אָחֵל ק"ק וק"ק לְעִנְיַן מְרִיקָה וּשְׁטִיפָה וְלֹא תְּנַן לְעִנְיַן שְׁבוּרָה בכ"ח וְעַיֵּין בלח"מ ותי"ט וְהִקְשָׁה הבה"ז דא"כ אֵיךְ אָמְרִינַן בְּכַמָּה דֻּכְתִּין דְּאֵין כ"ח יוֹצֵא מִידֵי דָּוְפָיו לְעוֹלָם וְהָא בִּשְׁאָר קָדָשִׁים מְהַנֵּי הַגְעָלָה יע"ש גַּם בְּצֹאן קָדָשִׁים לֹא תי' יָפָה כְּמוֹ שֶׁאָבְאֵר לְקַמָּן אַיְ"ה וַאֲנִי בְּעָנְיִי לֹא יָדַעְתִּי לָמָּה חָרַד שְׁמוּאֵל כָּל הַחֲרָדָה הַזֹּאת הוּא, רַבֵּינוּ הַגָּדוֹל בַּעַל בה"ז דְּאַמַּאי לֹא דר"מ לְשִׁיטָתוֹ דְּמְרִיקָה וּשְׁטִיפָה הוּא עִקֵּב אֲכִילָה רְצוֹנִי לוֹמַר הוּא לְאַחֵראֲכִילָה הָרָאוּי לָאָדָם בַּבֹּקֶר אוֹ בְּעֵת צָהֳרַיִם וּלְאַחַר אֲכִילָה הַצְּרִיכָה הַתּוֹרָה מְרִיקָה וּשְׁטִיפָה בכ"מ וּשְׁבִירָה בכ"ח כִּי כֵן יִסַּד הַמֶּלֶךְ וכמ"ש הר"מ זַ"ל בַּהֲלָכוֹת אֵלּוּ שָׁם הי"ד וכמ"ש בפי' הַמִּשְׁנָיוֹת אֲשֶׁר לוֹ עַל מַתְנִיתִין דר"ט אוֹמֵר יְבַשֵּׁל כָּל הָרֶגֶל יע"ש וּכְמוֹ שֶׁאָבְאֵר לְקַמָּן אַיְ"ה וְכֵיוָן שֶׁכֵּן ה"ה מַה שֶּׁצִּוְּתָה הַתּוֹרָה לִשְׁבּוֹר כ"ח הוּא לְאַחַר אֲכִילָה מִיָּד וְלָזֶה אָמַר הר"מ זַ"ל שֶׁשְּׁבִירָה אֵינָהּ נוֹהֶגֶת אֶלָּא בְּחַטָּאת אֲבָל בִּשְׁאָר קָדָשִׁים וְנַדַּאי כ"ז אֲכִילַת בָּשָׂר רִאשׁוֹן רַשַּׁאי לְבַשֵּׁל בּוֹ בָּשָׂר אַחֵר אוֹ אוֹתוֹ בָּשָׂר וְאֵין צָרִיךְ אַחַר אֲכִילָה רִאשׁוֹנָה שְׁבִירָה כְּמוֹ בְּחַטָּאת דְּהָתָם גְּזֵרַת הַכָּתוּב הוּא וּמְשׁוּם זֶה אָמְרָה מַתְנִיתִין חוֹמֶר בְּחַטָּאת כו' וְאַשְׁבִּירָה נָמֵי קָאֵי דְּלָא כפירש"י שָׁם דְּאַכִּיבּוּס קָאֵי יע"ש אֲבָל וַנַּדַּאי מְרִיקָה וּשְׁטִיפָה בָּעֵינַן בכ"ח בִּשְׁאָר קָדָשִׁים דְּלָא עָדִיף מִמַּתָּכוֹת דִּשְׁאָר קָדָשִׁים בָּעֵינַן נָמֵי מְרִיקָה וּשְׁטִיפָה כְּדִתְנַן בְּמַתְנִי' אֶחָד ק"ק וְאֶחָד שְׁאָר כו' והר"מ פָּסְקָה לַהֲלָכָה וְעִנְיַן הַמְּרִיקָה הַהִיא מִבִּפְנִים בְּחַמִּין וְצוֹנֵן מִבַּחוּץ וְאַף שֶׁלֹּא ע"י אוֹר כְּמוֹ שֶׁאָבְאֵר אַיְ"ה לְקַמָּן זֶה וְלֹא לְהַפְלִיט הָאִיסּוּר שֶׁבְּתוֹכוֹ דְּהָא עֲדַיִן זְמַן אֲכִילָה רִאשׁוֹנָה הִיא וְאֶפְשָׁר גַּם בָּשָׂר רִאשׁוֹן הוּא מְבַשֵּׁל וְאַפַּ"ה לְאַחַר אֲכִילָה הָרְאוּיָה לְאָדָם כמש"ש הרע"ב ותי"ט גְּזֵרַת הַכָּתוּב דְּצָרִיךְ מְרִיקָה וּשְׁטִיפָה וּשְׁבִירָה בכ"ח וּשְׁאָר קָדָשִׁים אֵינוֹ כֵּן אֶלָּא מְרִיקָה וּשְׁטִיפָה צָרִיךְ לְהָסִיר שֶׁוָּמָן הַנִּדְבָּק מִבִּפְנִים וְחוּץ וְלֹא לְהָסִיר וּלְהַפְלִיט הַבָּלוּעַ מִתּוֹכוֹ דְּאֵין צָרִיךְ דַּעֲדַיִן כֻּלּוֹ הֶיתֵּר ואה"נ דְּמוֹדֵינָא לְאַחַר זְמַן אִיסּוּרוֹ שֶׁנַּעֲשָׂה נוֹתָר אֵין רַשַּׁאי לְבַשֵּׁל בכ"ח אַף ע"י הַגְעָלָה בִּשְׁאָר קָדָשִׁים דְּאֵין יוֹצֵא מִידֵי דָּוְפָיו לְעוֹלָם וְסִיבַּת אֵין יוֹצֵא מִידֵי דָּוְפָיו לְעוֹלָם שֶׁאָמְרוּ חֲזַ"ל הוּא מִדְּחָזֵינַן דְּהִקְפִּידָה הַתּוֹרָה בכ"מ לִמְרוֹק וְלִשְׁטוֹף וכ"ח בִּשְׁבִירָה ש"מ דְּאֵין יוֹצֵא מִידֵי בָּלוּעַ ומש"ה הֶחֱמִירָה הַתּוֹרָה ג"כ לְעִנְיַן מְרִיקָה וּשְׁטִיפָה שֶׁלֹּא לְהָנֵי בכ"ח וכה"ג כָּתְבוּ התו' בְּפֶרֶק ד"ח ד"ה עֵירָה יע"ש וּפְסָחִים ל"א ב' ד"ה הַתּוֹרָה יע"ש וא"כ אֵין בָּזֶה תְּלוּנָה עַל הר"מ זַ"ל כְּלָל ותו' וְרַשַּׁ"י לְשִׁיטָתַיְיהוּ אָזְלִי שָׁם דְּסָבְירָא לְהוּ דְּלָא צְוָתָה הַתּוֹרָה לְהַגְעִיל וְלִשְׁבּוֹר אֶלָּא לְאַחַר זְמַן שֶׁנַּעֲשִׂין נוֹתָר וְאִם כֵּן הָא דְּאָמְרִינַן אֵין כ"ח יוֹצֵא מִידֵי דָּוְפָיו לְעוֹלָם וְלָא מְהַנֵּי לָהּ הַגְעָלָה ע"כ דְּאַף נִשְׁאַר בֵּיהּ כָּל הַבָּלוּעַ דְּאִי מַשֶּׁהוּ אִית בֵּיהּ אַמַּאי לֹא יַגְעִיל וְיבַשֵּׁל אַחַ"כ וְאִי דְּאֵין מְבַטְּלִין אִיסּוּר לְכַתְּחִלָּה הָא לָרַשַּׁבָּ"א כה"ג לָא הֲוָה מְבַטֵּל אִיסּוּר לְכַתְּחִלָּה כמ"ש הַטּוּר בְּסִימָן קצ"ג וצ"ט אֶלָּא דְּלָא מְהַנֵּי לכ"ח כְּלָל הַגְעָלָה וְנִשְׁאַר כָּל הַבָּלוּעַ בְּתוֹכוֹ וע"כ זֶה חוֹמֶר בְּחַטָּאת אַשְׁבִּירָה לָא קָאֵי אֶלָּא אַכִּיבּוּס משא"כ לְהר"מ זַ"ל וְכִדְכָתֵיבְנָא: וְדַע דְּהַתּוֹ' בִּזְבָחִים צ"ו א' בד"ה מַמְתִּין כָּתְבוּ דלר"ט ע"כ לְאַחַר שֶׁנַּעֲשָׂה נוֹתָר מִדְּאָמַר כָּל יוֹם נַעֲשָׂה גִּיעוּל

לַחֲבִירוֹ ולר"מ י"ל דְּבָהָא פְּלִיגִי ר"ט וְרַבָּנָן דלר"ט מַה שֶּׁהַזְקִיקָה הַתּוֹרָה לְהַגְעִיל הוּא לְאַחַר שֶׁנַּעֲשָׂה נוֹתָר וּשְׁבִירָה בכ"ח וְלֹא קוֹדֶם שֶׁנַּעֲשָׂה נוֹתָר וּמִשֻּׁדֶּה בְּרֶגֶל כָּל יְמוֹת הָרֶגֶל א"צ כִּי לֹא בָּא לִידֵי מִדָּה זוֹ וּשְׁלָמִים וְקָרְבָּנוֹת מְרֻבִּין וְנַעֲשָׂה גִּיעוּל כו' וְרַבָּנָן סָבְרִי דמ"מ מְרִיקָה וּשְׁטִיפָה בָּעֵינַן דְּמַה שֶּׁצִּוְּתָה הַתּוֹרָה מְרִיקָה וּשְׁטִיפָה בכ"מ וְלִשְׁבּוֹר כ"ח הוּא לְאַחַר סוֹף אֲכִילָה שֶׁיֹּאכַל אָדָם וְהוּא מִקְרֶא דְּכָל זָכָר יֹאכַל אוֹתָהּ כִּדְאָמְרִינַן בַּגְּמָרָא וּגְזֵרַת הַכָּתוּב הוּא וְלֹא מִשּׁוּם בָּלוּעַ דְּנוֹתָר וא"כ אֵין חִילּוּק בֵּין יְמוֹת הָרֶגֶל לִשְׁאָר יְמוֹת הַשָּׁנָה וְצָרִיךְ מְרִיקָה וּשְׁבִירָה וּפָסַק כַּחֲכָמִים דְּמַגְעִיל עֵקֶב אֲכִילָה וְהוּא מִלְּשׁוֹן סוֹף כְּמוֹ בְּעוּקְבָא דְּמְשִׁיחָא וּכְמוֹ שֶׁהָעֵקֶב סוֹף הָאָדָם כו' וְרָאִיתִי לְהר"מ ז"ל בפי' הַמִּשְׁנָיוֹת שֶׁכָּתַב וְז"ל ר"ט אוֹמֵר כָּל הָרֶגֶל רוֹצֶה לוֹמַר כָּל הַיּוֹם כו' ור"ט אוֹמֵר שֶׁבְּמוֹעֵד אֵין מְחַיְּבִין כו' אֲבָל רָאוּי לִמְרֹק בְּסוֹף הַיּוֹם שֶׁלֹּא יַעֲשׂוּ נוֹתָר וְכָתַב עוֹד דַּחֲכָמִים סוֹבְרִים עַד זְמַן אֲכִילָה וְסוֹמְכִין עַל פָּסוּק כָּל זָכָר יֹאכַל אוֹתָהּ עכ"ל הִנֵּה דְּבָרִים תְּמוּהִים לֹא זָכִיתִי לְהָבִין אוֹתָם כְּפִי הַנִּרְאֶה מִדְּבָרָיו כָּאן דְּנִדְאֵי הַתּוֹרָה לֹא צִוְּתָה לִמְרֹק וְלִשְׁבּוֹר אֶלָּא לְאַחַר זְמַן אִיסּוּרוֹ וּמִפְּנֵי הַבָּלוּעַ שֶׁלֹּא יִפְלוֹט לְחוּץ וְלֹא יֵאָסֵור הַתַּבְשִׁיל אֶלָּא מִדְּרַבָּנָן צָרִיךְ אַחַר אֲכִילָה רִאשׁוֹנָה מְרִיקָה כו' וְסוֹמְכִין דֶּרֶךְ אַסְמַכְתָּא עַל פָּסוּק כָּל זָכָר כו' דְּהוּא אַסְמַכְתָּא ור"ט סוֹבֵר כִּי זֶה בִּשְׁאָר הַשָּׁנָה לֹא בָּרֶגֶל כִּי טָרוּד הוּא בְּשִׂמְחַת הָרֶגֶל וְלֹא הִטְרִיחוּהוּ חֲכָמִים כמ"ש בפי' הַמִּשְׁנָיוֹת שָׁם וְרַבָּנָן סָבְרִי גַּם בָּרֶגֶל כֵּן מִפְּנֵי זֹאת הָאַסְמַכְתָּא וכ"ע מוֹדִים גַּם ר"ט דְּבְסוֹף הַיּוֹם עוֹשֶׂה מְרִיקָה וּשְׁטִיפָה שֶׁלֹּא יַעֲשֶׂה נוֹתָר כמ"ש הר"מ ז"ל שָׁם וּבָזֶה יֵשׁ לְיַישֵּׁב מַה שֶּׁאָמְרוּ שָׁם בְּמַתְנִי' דְּבִישֵּׁל קָדָשִׁים קַלִּים וְאֵין בְּנוֹתֵן טַעַם אֵין טָעוּן מְרִיקָה וּשְׁטִיפָה בק"ק אֶלָּא בְּקָדָשִׁים קַלִּים וְהִקְשָׁה הלח"מ דְּמַה בְּכָךְ ד לְאַחַר אֲכִילָה מִיָּד צָרִיךְ מְרִיקָה וּשְׁטִיפָה ולמ"ש א"ש דה"ק דמ"ה אֵין צָרִיךְ מְרִיקָה וּשְׁטִיפָה אֶלָּא בְּקָדָשִׁים קַלִּים וה"ט כֵּינָן דְּקָדְשֵׁי קָדָשִׁים ל יָהֲבִי טַעְמָא בִּקְדֵירָה ומש"ה אִי בִּישֵּׁל שְׁלָמִים אַחַ"כ וְכַדּוֹמֶה אַף לְאַחַר זְמַן אֲכִילָה דְּקָדְשֵׁי קָדָשִׁים חַטָּאת אֵין אוֹסֵר דְּלֵית טַעְמָא אֶלָּא לְעִנְיַן ק"ק אָז אוֹסֵר לְאַחַר זְמַנָּם וּלְעִנְיַן דִּיעֲבַד אָמַר שֶׁאֵין אוֹסֵר הַמִּתְבַּשֵּׁל בּוֹ אֶלָּא מִזְּמַן שֵׁנִי וְלֹא מִזְּמַן רִאשׁוֹן קָדְשֵׁי קָדָשִׁים כֵּינָן דְּלָא יָהֲבִי טַעְמָא בִּקְדֵירָה וּבָזֶה נָמֵי הֲוָה א"ש דְּקָאָמַר מ"ט דר"ט דִּכְתִיב וּפָנִיתָ בַּבֹּקֶר הַכָּתוּב עָשָׂאן בֹּקֶר אֶחָד דס"ד דְּטַעְמָא דר"ט דְּלָא בָּעֵי כָּל יְמוֹת הָרֶגֶל מְרִיקָה וּשְׁטִיפָה דְּלָא הֲוָה נוֹתָר דְּבֹקֶר אֶחָד כו' אֶלָּא דְּקַשְׁיָא דא"כ מַה יַּעֲשֶׂה אֲדוֹנֵינוּ מַה שֶּׁאָמַר שָׁם בְּעִנְיָן אֶלָּא כדר' נַחְמָן אָמַר רַבָּה בַּר אֲבוּהּ כָּל יוֹם נַעֲשֶׂה גִּיעוּל לַחֲבִירוֹ וּמָה עִנְיָן זֶה לְכָאן דְּהָא ר"ט לָא אַיְירֵי אֶלָּא מִדִּין צָרִיךְ אַחַר אֲכִילָה רִאשׁוֹנָה מְרִיקָה וּשְׁטִיפָה מִשּׁוּם שִׂמְחַת יוֹם טוֹב לֹא הִטְרִיחוּהוּ כמ"ש בפי' הַמִּשְׁנָיוֹת וַהֲבֵאתִיו לְעֵיל וַהֲרֵי כָּתַב דְּבְסוֹף הַיּוֹם צָרִיךְ לְהַגְעִיל כו' וְהִנֵּה יֵשׁ לְיַישֵּׁב דְּוַדַּאי ר"ט כָּל יְמוֹת הָרֶגֶל קָאָמַר דא"ל דְּאִי מִפְּנֵי שֶׁנַּעֲשָׂה נוֹתָר לְעוֹלָם לֹא בָּא לִידֵי מִדָּה זוֹ דְּבָרֶגֶל קָרְבָּנוֹת מְרֻבִּין וְנַעֲשֶׂ' גִּיעוּל כו' וְאִי מִשּׁוּם אַסְמַכְתָּא דְּכֹל זָכָר לְאַחַר אֲכִילָה רִאשׁוֹנָה כמ"ש לֹא הִטְרִיחוּהוּ כדר' נַחְמָן דכ"י נַעֲשָׂה כו' וַחֲכָמִים סוֹבְרִין דמ"מ תֵּיכֶף אַחַר אֲכִילָה רִאשׁוֹנָה בָּעֵי מְרִיקָה וְסוֹמְכִין עַל פ"ס וְאֵין חִילּוּק בֵּין יְמוֹת הַשָּׁנָה כו' אֶלָּא מַה שֶּׁכָּתַב דְּלָאו כָּל יְמוֹת הָרֶגֶל אֶלָּא כָּל הַיּוֹם צ"ע בְּאוֹפֶן שֶׁדִּבְרֵי הר"מ בפי' הַמִּשְׁנָיוֹת קָשֶׁה לְהָוולָמָם וְלַהֲבִינָם וּכְפִי הַנִּרְאֶה בפי' הַמִּשְׁנָיוֹת וּכְפִי מַה שֶּׁפֵּירַשְׁתִּי דְּבָרָיו דמ"ה צָרִיךְ לְאַחַר זְמַן אִיסּוּרוֹ מְרִיקָה וּשְׁטִיפָה וּמִדְּרַבָּנָן הוּא דְּבָעֵי לְאַחַר אֲכִילָה רִאשׁוֹנָה וְהַתּוֹרָה לֹא צִוְּתָה אֶלָּא לְאַחַר זְמַן אִיסּוּרוֹ לִשְׁבּוֹר כ"ח וא"כ הָדְרָא קוּשְׁיָא לְדַוְכְתֵּיהּ אַמַּאי בְּקָדָשִׁים קַלִּים א"צ שְׁבִירָה בכ"ח

כְּקוּשְׁיַת בה"ז וְאִם נֶאֱמַר מִן הַתּוֹרָה צָרִיךְ אַחַר אֲכִילָה רִאשׁוֹנָה מַיִם מְרִיקָה וּשְׁטִיפָה וּשְׁבִירָה בכ"ח הֲוָה א"ש דִּבְקָדָשִׁים קַלִּים א"צ שְׁבִירָה לְאַחַר אֲכִילָה רִאשׁוֹנָה וּמַה שֶּׁדַּיְקוּ דְּאֵין יוֹצֵא מִידֵי דָּוְפְיוֹ לְעוֹלָם הוּא מַה שֶּׁחִילְקָה הַתּוֹרָה בְּחַטָּאת בֵּין כ"ח לְמַתָּכוֹת שָׁמְעִינַן מש"ה הֶחֱמִירָה הַתּוֹרָ' הֵכִין הוּא כְּדִכְתִיבְנָא לְעֵיל וְעַיֵּין בתי"ט שָׁם בַּזְּבָחִים מִזֶּה יע"ש הֵיטֵב: עוֹד אַחַת אֲבָאֵר לְךָ מ"ש בְּמַתְנִי' פד"ח בְּיֹשֶׁל בּוֹ חֻלִּין וְקָדָשִׁים אוֹ ק"ק וְקָדָשִׁים קַלִּים אִם יֵשׁ בנ"ט כו' הִקְשָׁה הָרַשְׁבָּ"א לְעֵיל בְּזֹרוֹעַ בְּשִׁילֹה דִּלְרַשִׁ"י בְּקָדָשִׁים טַעַם כָּל דְּהוּ אָסוּר מהכ' ותי' דְּכָאן אַיְירֵי בְּאֵינוֹ מִינוֹ יע"ש וְאֵינוֹ מִינוֹ בְּבָשָׂר קָדָשִׁים צָרִיךְ לוֹמַר שֶׁוְּמָן וּבָשָׂר אוֹ שֶׁמָּא כָּבֵד וּבָשָׂר ב' מִינִין הֵן אֲבָל בְּשַׂר שׁוֹר וְאַיִל וְעֵז נְהִי לְעִנְיַן שֶׁמָּא מִין בא"מ מ"מ טַעְמָא חָדָא הוּא וְלֹא שַׁיָּיךְ אִם יֵשׁ בנ"ט וּבְחִדּוּשֵׁינוּ לי"ד סִימָן צ"ח אֲבָאֵר עוֹד יֵשׁ לְהַקְשׁוֹת בְּהָא דְּבָעֵי שָׁם תְּלָאוֹ בַּאֲוִיר (הַתְּנוּר) הֶחָתוּךְ מַהוּ אַבִּישׁוּל בְּלֹא בְּלוּעַ קָפֵיד קְרָא כו' תִּפְשׁוֹט לי' מִמַּתְנִי' בְּיֹשֶׁל קָדָשִׁים וְאַחַ"כ חֻלִּין וְאֵין בָּהֶם טַעַם א"צ מְרִיקָה וּשְׁטִיפָה מִשּׁוּם דְּלָא נִבְלַע בְּקִדֵּירָה מִן הַקָּדָשִׁים כֵּינָן דְּלָא יָהֲבִי טַעְמָא וְאַמַּאי אַכַּתִּי תִּיבְעֵי מִידֵי דַּהֲוָה אַבִּישׁוּל בְּלֹא בְּלוּעַ דְּצָרִיךְ מְרִיקָה וּשְׁטִיפָה אַף דְּלָא בָּלַע כְּלָל וְאֶפְשָׁר דְּרָמֵי בַּר חָמָא מְסַוְּפָק בָּזֶה בְּהָא דִּפְלִיגִי רַבָּנָן ור"ט בְּיֹשֶׁל בְּתְחִלַּת הָרֶגֶל יְבַשֵּׁל בּוֹ כָּל הָרֶגֶל דלר"ט הַטַּעַם הוּא מַה שֶּׁצִּוְּתָה הַתּוֹרָה לְמָרֵק וְלִשְׁבּוֹר בכ"ח הוּא לְאַחַר שֶׁנַּעֲשָׂה נוֹתָר וּמִפְּנֵי הַבָּלוּעַ שֶׁבָּהּ וּלְכָךְ בָּרֶגֶל דִּמְצוּיִן קְרֵבָנוֹת וְכָל יוֹם נַעֲשֶׂה גִּיעוּל לַחֲבֵירוֹ שָׂרִי וְרַבָּנָן סָבְרִי כִּי מַה שֶּׁצִּוְּתָה הַתּוֹרָה לְהַגְעִיל לָאו מִפְּנֵי הַבָּלוּעַ שֶׁבָּהּ אֶלָּא גְּזֵרַת הַכָּתוּב וא"כ שַׁפִּיר מִיבַּעְיָא לֵיהּ לְרָמֵי בַּר חָמָא אַלִּיבָּא דְּרַבָּנָן אִי קָפֵיד קְרָא דַּוְוקָא אַבִּישׁוּל וּבְלוּעַ אוֹ לֹא וּמַתְנִי' דְּלִקַּמָּן דְּקָתָנֵי אִם יֵשׁ בָּהּ בנ"ט צָרִיךְ מְרִיקָה וּשְׁטִיפָה וְאִם לָאו אֵין צָרִיךְ אֶפְשָׁר דְּאָתְיָא כר"ט דְּלָא כְּרַבָּנָן.

והר"מ בפ"ח מהל' מעה"ק הי"ח כָּתַב דְּבִיֹּשֶׁל ק"ק וְחֻלִּין אוֹ קָדָשִׁים קַלִּים כו' אֲבָל הַכְּלֵי טָעוּן מְרִיקָה וּשְׁטִיפָה וְלֹא כָּתַב בְּחֻלִּין א"צ כְּלָל מַשְׁמַע אַף בְּחֻלִּין צָרִיךְ מְרִיקָה מִשּׁוּם בַּעְיָא דְּרָמֵי בַּר חָמָא וְעוֹד דַּהֲלָכָה כַּחֲכָמִים וְאַף דְּכָל יוֹם נַעֲשֶׂה גִּיעוּל לַחֲבֵירוֹ אַפִּ"ה צָרִיךְ דִּגְזֵרַת הַכָּתוּב הוּא וְלָאו מִשּׁוּם בָּלוּעַ דְּנוֹתָר וה"נ כֵּן הוּא וּבַגְּמָרָא דְּאָמְרִינַן עַל מַתְנִי' מַאי אֵין טָעוּנִין כְּקָדְשֵׁי קָדָשִׁים אֲבָל טָעוּנִין כְּקָדָשִׁים קַלִּים הוּא דר"ט הוּא מַתְנִי' וְצִוְּתָה הַתּוֹרָה לְהַגְעִיל וְלִשְׁבּוֹר בכ"ח מִשּׁוּם נוֹתָר הַבָּלוּעַ בּוֹ ומש"ה בְּרֶגֶל דִּמְצוּיִן קְרֵבָנוֹת וכ"י נַעֲשֶׂה גִּיעוּל לַחֲבֵירוֹ וא"צ מו"ש אֲבָל חֲכָמִים סָבְרִי דְּהַתּוֹרָה חִיְּבָה לְמָרֵק מִשָּׁעָה שֶׁנִּבְלַע וְתִיכֵף לְאַחַר אֲכִילָה רִאשׁוֹנָה אוֹ אֶפְשָׁר דִּגְזֵרַת הַכָּתוּב הוּא וְאַף בְּלֹא בָּלוּעַ כְּבַעְיָא דְּרָמֵי בַּר חָמָא תְּלָאוֹ בַּאֲוִיר הַתַּנּוּר והר"מ ז"ל פָּסַק דְּאָסוּר מִסְּפֵיקָא ע"ש הֵיטֵב ומש"ה פָּסַק דְּהַכְּלֵי צָרִיךְ מְרִיקָה וּשְׁטִיפָה וְאַף בְּחֻלִּין לְאַחַר קָדָשִׁים כִּדְכָתֵיבְנָא.

וַאֲנִי מַקְשֶׁה עוֹד בָּמָה דְּאָמְרָה מַתְנִי' אֵין בנ"ט אֵין צָרִיךְ מְרִיקָה וּשְׁטִיפָה דְּמַאן לֵימָא לָן דְּלָא קִיבְּלָה הַקְּדֵירָה טַעַם גָּמוּר וּבְהָא הַתַּבְשִׁיל לֹא נָתְנָה טַעַם אֶלָּא בְּתַבְשִׁיל אַחֵר אֶפְשָׁר שֶׁתַּפְלִיט וְתִתֵּן טַעַם גָּמוּר וְאַמַּאי אֵין צָרִיךְ מְרִיקָה וּשְׁטִיפָה ובי"ד אֲכִתּוֹב מִזֶּה בְּאוֹרֶךְ בעזה"י וּבָזֶה יִתְיַישֵּׁב קֻשְׁיַת הלח"מ בפ"ח שֶׁמַּקְשֶׁה דְּמַאי שַׁיָּיךְ בְּמְרִיקָה וּשְׁטִיפָה בק"ק וְלֹא בְּקָדָשִׁים קַלִּים כֵּינָן דְּמְרִיקָה וּשְׁטִיפָה תֵּיכֶף לְאַחַר אֲכִילָה רִאשׁוֹנָה יע"ש ולמ"ש יֵשׁ לְיַישֵּׁב דְּמַתְנִי' כר"ט וְסוֹבֵר טַעְמָא מִשּׁוּם בָּלוּעַ דְּנוֹתָר ומש"ה בְּרֶגֶל אֵין כו' דְּמֵעוֹלָם לֹא בָּא לִידֵי מִדָּה זוֹ דכ"י נַעֲשֶׂה גִּיעוּל לַחֲבֵירוֹ וּלְרַבָּנָן דְּהִלְכְתָא כְּוָותַיְיהוּ א"ש דאה"נ דְּבִיֹּשֶׁל בּוֹ אַחַ"כ חֻלִּין וְאֵין בָּהֶן טַעַם קָדָשִׁים אַפִּ"ה צָרִיךְ מְרִיקָה וּשְׁטִיפָהכְּבַעְיָא דְּרָמֵי בַּר חָמָא

אוֹ דְּגְזֵרַת הַכָּתוּב הוּא דְּאַף בְּלֹא בְּלִיעָה מוּעָטֶת צָרִיךְ מְרִיקָה וּשְׁטִיפָה ולר"ט אֵינוֹ כֵּן
דְּוַודַּאי בִּישׁוּל דְּיוֹם שֵׁנִי אֵינוֹ אֶלָּא שֶׁמַּקְלִישׁ טַעַם הָרִאשׁוֹן וְלֹא הַגְעָלָה גְּמוּרָה ובלא"ה
א"ש וְעַיֵּין בי"ד צ"ה וצ"ח מ"ש הַטּוּר בְּשֵׁם הָרַשְׁבָּ"א ובב"י מ"ש עַל דִּבְרֵי רַשְׁבָּ"א: וְדַע
דהר"מ בפ"ח הי"ב מהל' אֵלּוּ כָּתַב מְרִיקָה בְּחַמִּין וְצוֹנֵן הוּא שְׁטִיפָה הַשְׁפּוּד וְאַסְכָּלָה
מְדִיחִין בְּמַיִם חַמִּין ע"ג אֵשׁ וְאַח"כ מְדִיחִין עכ"ל הַגָּה בכ"מ לֹא הִזְכִּיר דְּמְרִיקָ' חַמִּין הוּא
ע"ג אֵשׁ אֶלָּא בְּאַסְכָּלָה וְשַׁפּוּד וְנִרְאֶה דְּוַודַּאי לְשִׁיטַת הר"מ דְּמְרִיקָה וּשְׁבִירָה בכ"ח הוּא
סוֹף אֲכִילָה רִאשׁוֹנָה בְּשַׁחֲרִית אוֹ בְּעֵת צָהֳרַיִם צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת כֵּן וּבְוַודַּאי לָאו מִשּׁוּם בָּלוּעַ
דְּנוֹתָר וְאַף שֶׁאֵין רוֹצֶה לְבַשֵּׁל אַח"כ גְּזֵרַת מֻלָּךְ הוּא וא"כ וַודַּאי דְּהַאי מְרִיקָה בְּחַמִּין לָאו
הַגְעָלָה הוּא אֶלָּא בְּחַמִּין כָּל דְּהוּא סָגֵי לִמְרוֹק הַשַּׁמְנוּנִית הַנִּדְבָּק בְּדֻוָּנֵי הַכְּלִי וְלִשְׁטוֹף
מִבַּחוּץ בְּמַיִם צוֹנְנִין ואה"נ לְאַחַר שֶׁנַּעֲשָׂה נוֹתָר צָרִיךְ הַגְעָלָה כְּדֵי לְהַפְלִיט הָאִיסּוּר אוֹ
דְּמִסְתָּמָא הָיוּ נִזְהָרִין בָּהּ וְכָל יוֹם הָיָה גִּיעוּל לַחֲבֵירוֹ וְלֹא בָּא לְעוֹלָם לִידֵי נוֹתָר וְכִי קַשְׁיָא
לָךְ אֵיךְ מְבַשֵּׁל שְׁלָמִים לְמָחָר הָא מְמַעֵט בַּאֲכִילָתָן שֶׁבָּלוּעַ מִשְּׁלָמִים דְּאֶתְמוֹל שֶׁכָּלִין זְמַנָּן
הַיּוֹם וְאֵין לַעֲשׂוֹת זֹאת וְצָרִיךְ לוֹמַר כמ"ש הַתּוֹסָפוֹת ד"ה הִלְכְתָא וּזְבָחִים צ"ו א' ד"ה
וְאִם טָשׁ דַּהֲוָה נ"ט בַּר נ"ט דְּהֶיתֵּרָא תֹּאמַר דַּהֲוָה מַמָּשׁ נ"ט בַּר נ"ט מִן הַקְּדֵירָה לְבָשָׂר
וּמְבָשָׂר לְמַיִם וּמַיִם לְתַבְשִׁיל וַהֲוָה טַעַם שֵׁנִי לְהֶיתֵּר קוֹדֶם שֶׁבָּא לִידֵי נְתִינַת טַעַם שְׁלִישִׁי
כְּלָל וכמ"ש הַתּוֹסָפוֹת בִּשְׁנֵי מְקוֹמוֹת הַלָּלוּ וא"כ מש"ה שָׁרֵי לְבַשֵּׁל וְלִידֵי נוֹתָר מֵעוֹלָם
לֹא בָּא דכ"י גִּיעוּל לַחֲבֵירוֹ וְכָל זֶה בְּבִישׁוּל משא"כ בְּשַׁפּוּד וְאַסְכָּלָה דְּהִיא בְּצָלִי בְּלֹא
רוֹטֶב בְּוַודַּאי צָרִיךְ הַגְעָלָה קוֹדֶם שֶׁיִּצָּלֶה שְׁלָמִים הַיּוֹם דא"א בע"א דְּמְמַעֵט זְמַן אֲכִילָתָן
דְּאֵין לוֹמַר נ"ט בַּר נ"ט מִתְּרֵי טַעְמֵי חֲדָא דְּבָצְלִי בָּלַע טְפֵי וְעוֹד דְּטַעַם שֵׁנִי הוּא וְלֹא טַעַם
שְׁלִישִׁי דְּלֵיכָּא רוֹטֶב וְעוֹד דְּטַעַם שֵׁנִי נַעֲשָׂה אַח"כ אִיסּוּר וכמ"ש כ"ז לְעִיל לְכָךְ לָא שָׁרֵי
אֶלָּא לְבַשֵּׁל וְלֹא לִצְלוֹת דְּבִבְשׁוּל אַף שֶׁהַכְּלִי פּוֹלֶטֶת דָּבָר הַבָּלוּעַ בְּלֹא רוֹטֶב מ"מ רוֹב
הַטַּעַם פּוֹלֵט בְּמַיִם תְּחִלָּה הֲוָה טַעַם שְׁלִישִׁי כִּדְבָעִינַן לְמֵימַר לְקַמָּן בְּשֵׁם בַּעַל הַתְּרוּמוֹת
וְזֶה שֶׁמַּזְכִּיר בְּמַתְנִי' הַגְעָלָה בְּשַׁפּוּד וְאַסְכָּלָה וְלֹא בְּשָׁאָר כֵּלִים וּכְדִכְתִיבְנָא משא"כ לְשִׁיטַ'
רַשְׁ"י זַ"ל דְּמְרִיקָה לְאַחַר זְמַן שֶׁנַּעֲשָׂה נוֹתָר וא"כ וַודַּאי דְּמְרִיקָה בְּחַמִּין הוּא הַגְעָלָה
לִפְלוֹט הָאִיסּוּר וְעַיֵּין בפ' ד"ח וּבְרַשְׁ"י שָׁם אַהָא דְּמְרִיקָה בְּחַמִּין וּשְׁטִיפָה בְּצוֹנֵן יע"ש
אֲבָל לְהר"מ מְרִיקָה בְּחַמִּין לֹא לִפְלוֹט מִגּוּף הַכְּלִי דַּעֲדַיִן הֶיתֵּר הוּא אֶלָּא כְּמְרִיקַת הַכּוֹס
כְּדֵי לְנַקּוֹת יָפֶה וּגְזֵרַת הַכָּתוּב הוּא וּבְחַמִּין כ"ד סָגֵי לְהוּ וְכָל זֶה לְתֵירוּצָא דר"א בע"ז
ע"ו א' דְּאָסוּר לִצְלוֹת שְׁלָמִים הַיּוֹם מֵאַסְכָּלָה הַבָּלוּעַ בִּשְׁלָמִים אֶתְמוֹל דְּמְמַעֵט בַּאֲכִילָתוֹ
וְלָא סָבַר תֵּירוּצָא דְּאוֹקְמוּהָ אַדְּאוֹרָיְיתָא דְּמִינוֹ בָּטֵל כמ"ש הַתּוֹסָ' כַּמָּה פְּעָמִים
וַהֲבָאתִיו לְעֵיל מִשּׁוּם דְּקַשְׁיָא לֵיהּ קְרָא וְכָל חַטָּאת אֲשֶׁר וגו' אַלְמָא אַף בְּמִינוֹ לָא בָּטֵל
בְּרֻבָּא מִי לָא אַסְקִינַן דְּנָגַע בְּמִינוֹ וְכֵן מְבֹאָר בר"מ שָׁם דִּשְׁלָמִים בְּחַטָּאת נֶאֱכָלִין כְּחָמוּר
שֶׁבָּהֶן יע"ש ומש"ה הֲוְצָרְךְ לוֹמַר דְּמַגְעִילִין וּבְהֶיתֵּרָא בָּלַע סָגֵי בְּהַגְעָלָה משא"כ בְּאִיסּוּרָא
בָּלַע וְעַיֵּין בַּפִּ"ה מהל' חָמֵץ וּמַצָּה הכ"ג סַכִּינָא דְּפִסְחָא צָרִיךְ הַגְעָלָה וְעַיֵּין בַּשַּׁ"ס שָׁם
שֶׁכָּתַב אֶפְשַׁר דַּעַת רַבֵּינוּ הֶיתֵּרָא בָּלַע כ' וְהוּא כְּתֵירוּצָא דר"א בְּסוֹף ע"ז וּכְדִכְתִיבְנָא
ומש"ה שַׁפּוּד וְאַסְכָּלָה בְּמִקְדָּשׁ הֶיתֵּרָא בָּלַע דִּי בְּהַגְעָלָה וְצָרִיךְ הַגְעָלָה דאל"כ אָסוּר
לִצְלוֹת בְּשַׁפּוּד שֶׁצָּלוּ אֶתְמוֹל שְׁלָמִים לִצְלוֹת הַיּוֹם וּמִיהוּ מוֹדֵינָא דְּאִי בְּשֶׁל שְׁלָמִים אֶתְמוֹל
רַשַׁאי ע"י הַגְעָלָה וְזֶה שֶׁאָמַר בְּמַתְנִי' מַגְעִילִין הוּא לִצְלוֹת הַיּוֹם עַל שַׁפּוּד שֶׁצָּלוּ אֶתְמוֹל
אֲבָל אִם צָלוּ הַיּוֹם רַשָּׁאִין אַח"כ לִצְלוֹת בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם בְּלֹא הַגְעָלָה דְּלָא מְמַעֵט בַּאֲכִילָתָן

כְּדִכְתִיבְנָא וְעַיֵּין לְעֵיל צ"ח ע"ב בְּרֵשׁ"י שְׁסוֹבֵר טַעַם כְּעִיקָּר בְּקָדָשִׁים הַוָּה ככ"ש מַמָּשׁ וְעַיֵּין בתו' שָׁם וּכְבָר כָּתַבְנוּ בְּשֵׁם הָרִיטְבָ"א דנ"ט בַּר נ"ט אפי' מַשֶּׁהוּ לָא חָשִׁיב וְאַף בִּדְבָרִים הָאֲסוּרִין בְּמַשֶּׁהוּ נָמֵי שָׁרֵינַן בנ"ט בַּר נ"ט דְּהֶיתֵּרָא מַהַאי טַעְמָא וּכְבָר הֶאֱרַכְנוּ בְּזֶה לְעֵיל וּבְיוֹרֶה דֵּעָה אֲבָאֵר: וְדַע דמ"ש התו' כָּאן וּזְבָחִים דְּמִין בְּמִינוֹ מ"ה בְּרֵוּבָּא בָּטֵל וּבַמְקֻדָּשׁ אוֹקְמוּהָ אַדְאוֹרָיְיתָא יֵשׁ לוֹמַר דְּכָתְבוּ כֵּן לְמַאי דְּבָעֵי לוֹמַר בְּפִסָּחִים בפא"ע דַּאֲתָא לְהֶיתֵּר מִצָּטָרֵף לְאִיסּוּר וכפירש"י שָׁם וּבִזְבָחִים צ"ז ע"ב דְּמַיְירֵי שֶׁסָּכוֹ בְּשֶׁמֶן שֶׁל חַטָּאת שְׁלָמִים דַּהֲוָה בְּעַיִן וקמ"ל דְּהֶיתֵּר מִצָּטָרֵף לְאִיסּוּר וא"כ אה"נ דְּמִין בְּמִינוֹ בַּטֵּיל בְּרֵוּבָּא אַף בְּקָדָשִׁים משא"כ לְהַדְּ סַוּגְיָא דְּנָזִיר ל"ז ב' כְּפִי הַ"א דְּתַרְוַיְיהוּ לְטַעַם כְּעִיקָּר מַשְׁמַע אֲשֶׁר יִגַּע בִּבְשָׂרָהּ אַף בְּמִינוֹ א"כ אָסוּר אֶלָּא דְּקַשְׁיָא מ"ש לְעֵיל אַמַּאי לֹא אָמַר דְּחַטָּאת מְנָזִיר לֹא יָלִיף דְּהַ"א דַּוְקָא בא"מ לְכָךְ כְּתִיב בְּחַטָּאת אַף בְּמִינוֹ לָא בַּטֵּיל וְזֶה וַדַּאי דּוֹחֵק לוֹמַר דְּקָרָא לָא אָתֵי אֶלָּא שֶׁנִּבְלַע בִּשְׁלָמִים חַטָּאת בִּכְמוֹתָהּ דְּלֹא נִתְבַּטֵּל בְּרֹוב דְּזֶה הַחוֹשׁ יַכְחִישׁ דא"א לַזַּיִת שְׁלָמִים לְבַלְּעוֹ בּוֹ כַּחֲצִי זַיִת חַטָּאת וּבָטֵל בְּרֵוּבָּא כְּמִין בְּמִינוֹ בְּעָלְמָא מ"ה דְּהָא אֲשֶׁר יִגַּע כה כְּתִיב מִי לָא עָסְקִינַן דְּנָגַע מִין בְּמִינוֹ וַאֲפִילּוּ הָכִי אָמְרָה תּוֹרָה יְקֻדָּשׁ לִהְיוֹת כָּמוֹהָ כו' וּכְבָר כָּתַבְנוּ לְעֵיל מִזֶּה וצ"ע בָּזֶה וְעַיֵּין: גַּם בְּדִבְרֵי הר"מ הל' מ"א פי"ז הא"ב סָתַם דְּבָרָיו בִּקְדֵירָה בַּת יוֹמָא הַשְׁיעוּר וְאִם הָיְינוּ אוֹמְרִים דְּשִׁיעוּר סוֹף לַיְלָה לְבַד גּוֹרֵם הַפְּגָם ע"כ בְּחַטָּאת אֵיךְ מַשְׁכַּחַת לָהּ כְּקֻוּשְׁיַת הַתּוֹסָ' בע"ז ע"ו ד"ה קְדֵירָה וּבְרֹאשׁ"ש שָׁם וּלְדִבְרֵי הר"מ לָא קַשְׁיָא וְלָא מִידֵי דְּמְרִיקָה וּשְׁטִיפָה לָאו לְאַחַר שֶׁנַּעֲשָׂה נוֹתָר אֶלָּא תֵּיכֶף לְאַחַר אֲכִילָה וּגְזֵרַת הַכָּתוּב הוּא דְּבָעֵינַן מְרִיקָה וּשְׁטִיפָה אֶלָּא מִדְּסָתַם רַבֵּינוּ דְּבָרָיו וְלֹא בֵּיאֵר מִסְתָּמָא דַּעְתּוֹ וַדַּאי מעל"ע אוֹ עכ"פ כָּל הַלַּיְלָה וּבָזֶה אָמַר קְדֵירָה בַּת יוֹמָא דְּבַלַּיְלָה לֹא הָיוּ מְבַשְּׁלִין וְעַיֵּין בָּרֹאשׁ"ש סוֹף ע"ו יע"ש הֵיטֵב יע"ש וּכְבָר כָּתַבְנוּ מַה שֶּׁהִכְרִיחַ לוֹמַר כֵּן לְהר"מ זַ"ל דְּמַגְעִיל מִיָּד בַּאֲכִילָה רִאשׁוֹנָה קוֹדֶם שֶׁנַּעֲשָׂה נוֹתָר יע"ש לְעֵיל בְּאוֹרֶךְ: וְגַם בִּקְדֵירָה שֶׁבִּישֵּׁל חַטָּאת אִי רוֹצֶה לְבַשֵּׁל שְׁלָמִים בלא"ה צָרִיךְ מְרִיקָ' וּשְׁטִיפָה לְדַעַת הר"מ אוֹ מִשּׁוּם דְּמַעֲט בַּאֲכִילָתָן וְלָא הַוָה נ"ט בַּר נ"ט דְּהֶיתֵּרָא דְּאָסוּר לְזָרִים וְנִפְסַל בְּיוֹצֵא וּשְׁאָר דְּבָרִים וְקַיְימָא לַן כְּתִירוּצָא דר"א בע"ז דְּיֵשׁ חִילּוּק בֵּין אִיסּוּרָא בָּלַע וּבֵין הֶיתֵּרָא: וְאַכַּתִּי פָּשׁ גַּבָּן לְבָרוֹרֵי עוֹד אַחַת וְזֶה הוּא הָא דְּאָמְרִינַן בנ"ט בַּר נ"ט דְּהֶיתֵּרָא דְּשָׁרֵי אִם הוּא דַּוְקָא כְּשֶׁהַטַּעַם הָרִאשׁוֹן בְּכֹלִי וּמְכֹלִי אֶל אוֹכֶל וכ"ש מִכֹּלִי אֶל כֹּלִי הוּא דְּקִלִּישׁ טַעְמוֹ וְאֵין בּוֹ כֹּחַ לֶאֱסוֹר עוֹד אֲבָל מֵאוֹכֶל אַל אוֹכֶל אֲפִילּוּ בְּכַמָּה טְעָמִים שֶׁאוֹסֵר אוֹ דִּלְמָא לָא שְׁנָא אֲפִילּוּ בְּאוֹכֶל אֶל אוֹכֶל אֵין בּוֹ כֹּחַ לֶאֱסוֹר עוֹד דְּאִיקְלִישׁ טַעְמָא.

וְהִנֵּה בְּשַׁעֲרֵי דוּרָא בְּסִימָן ס' כָּתַב דְּאֵין לְהַתִּיר לֶאֱפוֹת עִיסָּה בְּצַד פשטיד"א מִטַּעַם נ"ט בַּר נ"ט חַד בְּעִיסָּה שֶׁל פשטיד"א וּמִשָּׁם לְעוּגָה דַּוְקָא פְּלִיטַת הַכְּלִי אֲבָל מֵאוֹכֶל אַל אוֹכֶל חָשִׁיב טַעַם אֶחָד וְכֵן הוּא בש"ד שֶׁל או"ש מָהַרְשָׁ"ל וְעַיֵּין ברנ"ש במ"ש מ"ש שָׁם הֲרֵי הַדָּבָר בָּרוּר דְּבְאוֹכֶל אֶל אוֹכֶל לָא חָשִׁיב נ"ט בַּר נ"ט דְּהֶיתֵּר' וְכֵן כָּתַבְתִּי בְּחִדּוּשֵׁינוּ לי"ד וּגְדוֹלָה מִזּוֹ כָּתַבְתִּי שָׁם דְּנִרְאֶה דַּאֲפִי' מִתְּחִלָּה לְאוֹכֶל וְאַחַ"כ לִכְלִי לָא שָׁרֵינַן לָהּ אֶלָּא דַּוְקָא תְּחִלָּה לִכְלִי דְּאַקְלֵשׁ טַעְמָא אֶלָּא דְּקַשְׁיָא מֵהָא דְּכָתַב הָרָן"ן זַ"ל וַאֲחֵרִים פֵּירְשׁוּ דְּשְׁמוּאֵל אַף בְּטַעַם שְׁנֵי הֶיתֵּר וְדָגִים שֶׁעָלוּ בְּקֵעָרָה עִם בָּשָׂר אֲיֵירֵי וְהַיְינוּ בָּשָׂר לְדָגִים וְדָגִי' לְכוּתָח דְּשָׁרֵי וְהַיְינוּ דְּדָיְיקִינַן מֵרַב דְּעָבְדִי לֵיהּ שְׁיָיפָא בְּצָעָא וַאֲמַר יָהֵיב טַעְמָא כֵּוָלֵי הַאי כו' דְּטַעַם שְׁנֵי נָמֵי מוֹתַר לִשְׁמוּאֵל (וְרָמֵי לֵיהּ בִּישׁוּלֵי בְּגַוְונֵיהּ הַיְינוּ עָלוּ) וְהָא דְּקְדֵירָה

שֶׁבִּישֵׁל בָּשָׂר אָסוּר לְבַשֵּׁל חָלָב נִתְבַּשְּׁלוּ שָׁאנֵי עכ"ל הָרֵי מַשְׁמַע דְּאֵין חִילּוּק בֵּין מַאֲכָל לִכְלִי אֶלָּא דִּכְבָר כָּתַב הָרָ"ן שָׁם דְּאֵין שִׁיטָה זוֹ מְחֻזֶּרֶת.

וּמִדִּבְרֵי רַשְׁ"י בד"ה נוֹתֵן טַעַם בַּר נ"ט הוּא אִם הָיוּ מְבֻשָּׁלִין עִם בָּשָׂר הָיוּ אָסוּר לֶאֱוֹכְלָן בְּכוּתָח כו' אֵין רְאָיָה דְּאֶפְשָׁר לוֹמַר אה"נ בנ"ט בַּר נ"ט כה"ג הֲוָה חָשִׁיב טַעַם אֶחָד כָּל דְּלֵיכָּא כְּלִי בִּנְתַיִים. אֲבָל רָאִיתִי בָּרָ"ן שתי' בְּשֵׁם הָרָ"ן ז"ל מֵהָא דְּעָבְדִי לֵיהּ שְׁיָיפָא בְּצָעָא דמש"ה חָשִׁיב נ"ט בַּר נ"ט דָּבָר מָר הָיָה מְעֹרָב עִם סִימָנִים אֲחֵרִים וַהֲוָה טַעַם רָאשׁוֹן וּמִשָּׁם לַקֵּעָרָה וּמִשָּׁם לַתַּבְשִׁיל וַהֲוָה כְּמוֹ דָּגִים שֶׁעָלוּ כו' וְכֵן כָּתַב הָרַשְׁבָּ"א ז"ל בְּחִדּוּשָׁיו יע"ש הָרֵי מַשְׁמַע דְּאַף מִתְּחִלָּה לְאוֹכֶל וְאַחַ"כ לַכְּלִי אַפִּ"ה חָשִׁיב נ"ט בַּר נ"ט אֲבָל הֵם ז"ל כְּבָר כָּתְבוּ תֵּירוּצִים אֲחֵרִים וְאֵין רְאָיָה מֵהָא דְּרַב וּכְמוֹ שֶׁאֶכְתּוֹב לְקַמָּן וְעַיֵּין מ"ש הָרִיטְבָ"א עַל דְּשָׁיְיפָא בְּצָעָא וּלְכָךְ אֲנִי אוֹמֵר דִּלְעִנְיַן דִּינָא אֵין לְהָקֵל אֶלָּא מֵאוֹכֶל לַכְּלִי וּמִכְּלִי אֶל אוֹכֶל אָז מֻוָתָּר אַחַ"כ לְחַלֵּב אוֹ לְהַיְפֵּךְ אֲבָל לֹא מֵאוֹכֶל אֶל אוֹכֶל וְאַחַ"כ לְכְלִי ומכ"ש כַּמָּה אוֹכְלִין אֵין לְהָקֵל דְּלָא אִיקְּלִישׁ טַעְמָא עַדַיִין וּלְעִנְיַן אִי יֵשׁ לְחַלֵּק בֵּין עָלוּ לְנִתְבַּשְּׁלוּ אוֹ בְּצָלִי הֲלֹא הֵמָּה כְּתוּבִים בש"ע וּבָאַחֲרוֹנִים סִי' צ"ה וּלְקַמָּן אֲבָאֵר שִׁיטַת הר"מ פ"ט וי"ז מֵהִלְכוֹת מ"א מַה דַּעְתּוֹ בָּזֶה וְעַיֵּין ביש"ש כָּאן: סוֹף דָּבָר הַכֹּל נִשְׁמָע דנ"ט בַּר נ"ט דְּהֶיתֵּרָא שַׁיָּיךְ אפי' בִּדְבָרִים הָאֲסוּרִין בְּמַשֶּׁהוּ וְדַוְקָא דְּיֵעֲבֵד אֲבָל לְעָרְבָם לְכַתְּחִלָּה אָסוּר אוֹ דַּהֲוָה מְבַטֵּל אִיסּוּר לְכַתְּחִלָּה אוֹ דְּאֵין לַעֲשׂוֹת כֵּן וְאִי עֲבִיד הָכִי עַיֵּין בספר"ח סִי' צ"ה וּבְחִדּוּשַׁינוּ לי"ד אֲבָאֵר כָּל דִּינֵי נ"ט בַּר נ"ט בְּאוֹרֶךְ בעזה"י וְגַם בְּאוֹכֶל אֶל אוֹכֶל אִי שַׁיָּיךְ וע' בא"ח הל' פֶּסַח תס"ז וְשָׁם אֲבָאֵר הַכֹּל עַל נָכוֹן: וּמֵעַתָּה כֵּיוָן שֶׁנִּתְבַּרֵר בְּאוֹרֶךְ וּבְרוֹחַב ת"ל כָּל דִּינֵי נ"ט בַּר נ"ט אַתְחִיל בפי' הַסָּגוְיָא בעזה"י: אִיתְמַר דָּגִים שֶׁעָלוּ בַּקֵּעָרָה שֶׁל בָּשָׂר כו' נָקִיט עָלוּ לוֹמַר לְכַתְּחִלָּה אָסוּר לַעֲשׂוֹת כֵּן לְבַשֵּׁל בְּקֵדֵירָה שֶׁל בָּשָׂר לֶאֱכוֹל אַחַר כָּךְ בְּכוּתָח דְּלָא מִסְתַּבֵּר לוֹמַר דְּנָקִיט רְבוּתָא דר' דְּאַפִּ"ה אָסוּר דְּכַח דְּהֶיתֵּרָא עָדִיף אֶלָּא דַּוְקָא דִּיעֲבַד וְנָקִיט עָלוּ הָא נִתְבַּשְּׁלוּ לֹא וְלָמָ"ד אַף נִתְבַּשְּׁלוּ אֶפְשָׁר לוֹמַר דְּנָקִיט עָלוּ לְרִבוּתָא דר' וְזֶה דּוֹחֵק וְאֶפְשָׁר לוֹמַר דְּאַף בָּעֲלוּ בְּקֵעָרָה צוֹנֶנֶת קָלִיפָה בָּעֵי וְהֵ"א דכ"ק מַמָּשׁ דְּלָא דָּמֵי לְבִישּׁוּל שֶׁמִּתְפַּשֵּׁט בְּכֻלּוֹ קמ"ל וְעַיֵּין בב"ח צ"ה כה"ג וְטוּר: עַבְדָּא לי' שְׁיָיפָא בְּצָעָא לְבָתַר הָכִי רָמֵי בְּשׁוּלֶיהָ בְּגַוַוֹיהּ אָמַר יָהֵיב טַעְמָא כּוֹלָא כו' הִקְשָׁה הָרַשְׁבָּ"א וְרִיטְבָ"א וְרָ"ן דְּלָא דָּמֵי דהכ' טַעַם שֵׁנִי הוּא ותי' הָרָ"ן דע"כ ר' הִלְכָתָא אַתָּא לְאַשְׁמְעִינַן וְלוֹמַר דְּאוֹסֵר אַף בִּשְׁלִישִׁי וְהָרַמְבַּ"ן ותי' דָּבָר מַר הָיָה מְעֹרָב' עִם אֲחֵרִים וְרִיטְבָ"א ת' מִדַּאֲמַר יָהֵיב טַעְמָא כֵּוָלֵי הַאי וַאֲנַן לָא שָׁרֵינַן בִּשְׁלִישִׁי אֶלָּא מִשּׁוּם דְּבִשְׁנֵי יִהְיֶה דָּבָר מוּעָט וְזֶה קָרוֹב לְהָרָ"ן ז"ל אֶלָּא דִּלְרָ"ן הָא דְּאָמַר וְלָא הִיא י"ל דְּמַהֲתָם אִיכָּא לְמֵידַק אֶלָּא דְּלִיתָא לְדִרְבּוֹ לְרִיטְבָ"א וְלָא הִיא דְּמַהֲתָם אֵין לְמֵידַק כְּלָל: דִּלְיִסְפֵּי לֵיהּ מִידִי וְלָא סְבִירָא לֵיהּ וְכָתַב מהר"מ שי"ף ז"ל וְהָא דְּגָאֲמוּ לִשְׁבָא לָא חָשִׁיב לֵיהּ עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ ר"ל דִּלְעֵיל בִּשְׁמַעְתִּין דְּכַבְדָּא מָה אִתִּין בֵּיהּ דר' נַחְמָן דְּאָמַר גְּאָמוּ לִשְׁבָא הַאֲכִילוּהוּ אַף דְּרַבָּה בַּר שְׁבָא סוֹבֵר דְּאָסוּר י"ל דר"ל הִי' חָשׁוּב יוֹתֵר מֵרַבָּה בַּר שְׁבָא וְרָצָה לְכְפּוֹתוֹ לְרַבָּה בַּר שְׁבָא שֶׁיִּפְסוֹק הִלְכָתָא כר' נַחְמָן מש"ה אָמַר כֵּן משא"כ כָּאן לר' לֹא שַׁיָּיךְ הָכִי: וּבְרֵשְׁ"י ד"ה נוֹתֵן טַעַם בַּר נ"ט אִם הָיוּ מְבֻשָּׁלִים עִם בָּשָׂר אָסוּר א"נ מוֹדֶה שְׁמוּאֵל שֶׁאָסַר לֶאֱכוֹל חָלָב בְּקֵעָרָה רוֹתֵחַ שֶׁאָכַל בָּהּ בָּשָׂר עכ"ל מִתְּחִלָּה כָּתַב דְּלָא אָמַר שְׁמוּאֵל אֶלָּא כְּשֶׁקִּבְּלוּ הַדָּגִים טַעַם ע"י בִּישּׁוּל מִן הַבָּשָׂר אֲבָל עָלוּ לֹא דִּשְׁמוּאֵל מַתִּיר אַף בְּטַעַם שֵׁנִי מֵהַהִיא דְּשָׁיְיפָא בְּצָעָא וּכְדַעַת אֲחֵרִים שֶׁפֵּירְשׁוּ שֶׁהֵבִיא הר"ן וַהֲבָאתִיו לְעֵיל וְאַחַ"כ

כָּתַב דְּלֹא כֵן הוּא דא"נ מוֹדֶה שְׁמוּאֵל בִּקְעָרָה בָּשָׂר שֶׁאָסוּר לִיתֵּן לְתוֹכָהּ חָלָב רוֹתֵחַ וה"ה לְהֵיפֶךְ דְּאַף עָלוּ אָסוּר וּשְׁמוּאֵל לָא שָׁרֵי בְּכָאן אֶלָּא מִפְּנֵי טַעַם שְׁלִישִׁי רְצוֹנִי לוֹמַר דְּשֵׁנִי אֵין כֹּחַ לִיתֵּן טַעַם לִשְׁלִישִׁי אֲבָל שֵׁנִי אָסוּר וְהַהוּא דְּלֹא יָבַשׁ בָּהּ חָלָב לָאו דַּוְקָא בִּישׁוּל דה"ה לְעָרוֹת לְתוֹכוֹ רוֹתֵחַ.

אָסוּר וְזֶה שֶׁכָּתַב רַשְׁ"י ז"ל א"נ מוֹדֶה שְׁמוּאֵל דְּמִתְחִלָּה הי' סָבוּר דְּלָא מוֹדֶה וְהַהוּא מַחֲנִיתִין בְּנִתְבַּשֵּׁל שָׁאנֵי וּכְפִי דַּעַת אֲחֵרִים שֶׁהֵבִיא הָרָ"ן ולפ"ז אֵין מְכָאן רְאָיָה לוֹמַר דְּרַשְׁ"י סוֹבֵר נִתְבַּשְּׁלוּ שָׁרֵי מִמַּה דְּכָתַב אִם הי' מְבֻשָּׁלִין עִם בָּשָׂר מַמָּשׁ וְעַיֵּין בָּרֹאשׁ"ש כָּאן בִּשְׁמַעְתִּין וְהַבֵּן: ובד"ה כֵּוָלֵי הַאי וּמַאן דְּשָׁמַע סָבַר דר' אִית לֵיהּ נָמֵי בְּעָלְמָא נ"ט בַּר נ"ט עכ"ל מִדְּבָרָיו נִרְאֶה דְּלָא הֵיא דְּלָא ס"ל לר' כְּלָל דְּשָׁרֵי וְהָא אָמְרִינַן לְקַמָּן חָם לי' דְּלֵיסְפֵּי לֵיהּ מִידֵי דְּלָא ס"ל הֲרֵי בְּהֶדְיָא דר' ס"ל דְּאָסוּר וְהָא דְּאָמַר וְלָא הֵיא מַהְתָּם לֵיכָּא לְמֵידַק מִינַּיהּ אוֹ דְּלֵיתָא לדר' כמ"ש הָרַ"ן וְדִבְרֵי רַשְׁ"י מְגֻמְגָּמִין שֶׁכָּתַב מַאן, דְּשָׁמַע סָבַר כו' יע"ש: וּבְתוֹסְפוֹת ד"ה הִלְכְתָא כו' אִם שְׁנֵיהֶם צוֹנְנִים, לָא אִיצְטְרִיךְ לְפִסּוּק דְּלֵיכָּא דְּפָלִיג אֶלָּא כְּשֶׁאֶחָד רוֹתֵחַ דְּבֵין תַּתָּאָה אוֹ עִלָּאָה קָלִיפָּה בָּעֵי עכ"ל הַנּוֹגֵעַ הַשָּׁ"ךְ בק"ה ס"ק ט' כָּתַב מִדִּבְרֵי הַתּוֹסָפוֹת וְרֹאשׁ"ש כָּאן מוּכָח דְּגַם בִּכְלִים אָמְרִינַן תַּתָּאָה גָּבַר דְּלָא כְּמָהַרְשָׁ"ל דִּבְכְלִי לֹא שַׁיָּיךְ תַּתָּאָה גָּבַר.

וְהַנּוֹגֵעַ אַף שֶׁהָאָדוֹן ז"ל כָּתַב שֶׁכֵּן מוּכָח מִדִּבְרֵי תוֹסָפוֹת דְּאַף בִּכְלִים שַׁיָּיךְ דִּין תַּתָּאָה גָּבַר עכ"ז יֵשׁ לוֹמַר דה"ק כשא' מֵהֶן רוֹתֵחַ הוּא שֶׁהֶחָזְרָךְ לִפְסּוֹק הִלְכְתָא דְּמֻוָּתָר דְּבֵין עִלָּאָה גָּבַר אוֹ תַּתָּאָה גָּבַר קָלִיפָּה מִיהָא בָּעֵי הָרָצוֹן לָא מִיבַּעְיָא לָמ"ד תַּתָּאָה גָּבַר דְּבָטֵל כֵּוָלוֹ דְּאִי הַקְּעָרָה חַמָּה הֲרֵי תַּתָּאָה גָּבַר וְאִי הַקְּעָרָה צוֹנֶנֶת בִּכְלִים לֹא שַׁיָּיךְ תַּתָּאָה גָּבַר דְּאַגַּב דְּאֵין לָהּ פְּלִיטָה מִגּוּפָהּ אֵין מְקָרֵר חֲבֵירוֹ הַמֻּנָּח אֶצְלוֹ כמ"ש מָהַרְשָׁ"ל ביש"ש בג"ה סִימָן מ"ה ובכ"ה סִימָן ס' וא"כ וַדַּאי הֶחָזְרָךְ לִפְסּוֹק הִלְכְתָא דְּאַפִּ"ה מֻוָּתָר לֶאֱכוֹל בִּכּוּתָּח אֶלָּא אפי' לָמ"ד עִלָּאָה גָּבַר וא"כ הֵיכָא שֶׁהַקְּעָרָה חַמָּה וְדָגִים צוֹנְנִים וא"כ לָמ"ד עִלָּאָה גָּבַר אֵין מַבְלִיעַ בְּדָגִים דִּנְהִי דִּבְכְלִי לֹא שַׁיָּיךְ תַּתָּאָה גָּבַר הֵיכָא שֶׁהַדָּגִים רוֹתְחִים שֶׁהַכְּלִי אֵין מְקָרֵר אוֹתָהּ אֲבָל הַמַּאֲכָל שֶׁהוּא קַר מְקָרֵר אֶת הַקְּעָרָה לָמ"ד עִלָּאָה גָּבַר וְכֵן אִם נָפַל כְּלִי עַל אֹוכֶל שֶׁהוּא קַר גַּם מָהַרְשָׁ"ל מוֹדֶה דְּתַתָּאָה גָּבַר דְּאֹוכֶל שֶׁיֵּשׁ לוֹ פְּלִיטָה מְגוּפוֹ מְקָרֵר אֶת הַקְּעָרָה וּמָהַרְשָׁ"ל לֹא כָּתַב אֶלָּא שֶׁהַכְּלִי אֵין מְקָרֵר אֹוכֶל לְפִי שֶׁאֵין לוֹ פְּלִיטָה מִגּוּפוֹ יע"ש בג"ה סִימָן מ"ה וְלָזֶה כָּתְבוּ התו' דְּאַפִּ"ה קָלִיפָּה מִיהָא בָּעֵי לְכָל הַפָּחוֹת לָמ"ד עִילָּאָה גָּבַר ואה"נ דְּלָמ"ד תַּתָּאָה גָּבַר מַבְלִיעַ בִּכְוָלָּהּ וְלֹא כָּתְבוּ דְּקָלִיפָּה סַגִּי אֶלָּא מִיהָא בָּעֵי וְהַיְינוּ לְכָל הַפָּחוֹת וְהַיְינוּ כְּדִכְתִיבְנָא וא"כ אֵין מְכָאן רְאָיָה לִסְתּוֹר סְבָרַת מָהַרְשָׁ"ל ז"ל אוֹ דְּאַיְירִי בְּלֹא רוֹטֶב וכ"ע מוֹדִים דְּחַם בְּחַם בְּלֹא רוֹטֶב אֵין אוֹסֵר אֶלָּא כ"ק וְעַיֵּין בג"ה בְּדַף צ"ו בַּתּוֹסָפוֹת בד"ה עַד שֶׁמַּגִּיעַ לְגִיד וְאַף שֶׁכָּתְבוּ שָׁם דְּנִטְילָה מִיהָא צָרִיךְ לֹא הֶחֱלִיטוּ הַדָּבָר בְּמֻנָּח קָיָם וְלָזֶה כָּתְבוּ כָּאן דכ"ק מִיהָא אוֹסֵר וּלְהָכִי הֶחְזְרָךְ לִפְסּוֹק הִלְכְתָא דְּמֻוָּתָר כו' וְאֵין רְאָיָה: ומַה שֶּׁכָּתְבוּ הַתּוֹסָפוֹת כְּשֶׁאֶחָד מֵהֶן רוֹתֵחַ וְלֹא כָּתְבוּ בִּכְשִׁיטוּת אֶלָּא בְּרוֹתֵחַ מַיְירִי אֵין רְאָיָה לוֹמַר דְּאִי שְׁנֵיהֶם חַמִּין הָוָה כְּנִתְבַּשְּׁלוּ וְאָסוּר לְדַעַת רַשְׁ"י שכת' אַחַ"כ דְּאוֹסֵר בְּנִתְבַּשְּׁלוּ דְּיֵשׁ לוֹמַר שֶׁכָּתְבוּ אַף בא' רוֹתֵחַ מַשְׁכַּחַת לְהַאי דִּינָא וה"ה שְׁנֵיהֶם רוֹתְחִים וְלֹא אָסוּר אֶלָּא בְּנִתְבַּשְּׁלוּ וְעַיֵּין בַּטּוּר צ"ה ובב"ח שֶׁכָּתַב דְּאִפְשָׁר דְּרִבּוּתָא אַשְׁמְעִינַן אַף דְּמַבְלִיעַ כ"ק וְהֵ"א דְּיֵשׁ מַמָּשׁוּת קמ"ל יע"ש ובי"ד סי' צ"ה אֲבָאֵר בָּזֶה בְּאוֹרֶךְ: (דַּף קיב ע"א) בא"ד וְהָא דְּאָמְרִינַן בַּפְּסָחִים אֵין טָשִׁין כו' דַּאֲפִיָּה

וַדַּאי הֲוָה כְּבִישׁוּל לְעִנְיָן לְהַבְלִיעַ מַמָּשׁוֹ דְּלָא הֲוָה נ"ט בַּר נ"ט כְּמוֹ בְּבִישׁוּל וְלָזֶה כָּתְבוּ דְּהָתָם מִשּׁוּם דְּאִי אֶפְשָׁר לְהִתְקַנֵּחַ יָפֶה וַהֲוָה בְּעַיִן וְאָז אָסוּר אפי' בְּכַמָּה אוֹכְלִין כַּמָּה שֶׁכָּתַבְתִּי לְעֵיל: בא"ד וְיֵשׁ לְדַקְדֵּק אַף נִתְבַּשְּׁלוּ שָׁרֵי דכ"י נַעֲשָׂה גָּעוּל כו' דְּלְאַת מְמַעֵט בַּאֲכִילַת שְׁלָמִים עכ"ל שָׁם אִיתָא אַמַּתְנִיתַן דר"ט אוֹמֵר יְבַשֵּׁל כָּל הָרֶגֶל וּמַסִּיק בַּגְּמָרָא דְּלָא הֲוָה הַבָּלוּעַ נוֹתֵר מִשּׁוּם דִּבְחַג שְׁלָמִים מְרֻבִּין וכ"י נַעֲשָׂה גִּיעוּל לַחֲבֵירוֹ וְלֹא בָּא לִידֵי נוֹתֵר וְלָזֶה כָּתְבוּ דְּאַפְּתִי מְמַעֵט בִּזְמַן אֲכִילַת שְׁלָמִים שֶׁל הַיּוֹם דְּבָלָעוֹ בּוֹ שְׁלָמִים שֶׁל אֶתְמוֹל וְלֹא יָכוֹל לֶאֱכוֹל כ"א הַיּוֹם אֶלָּא ש"מ כֵּיוָן דַּעֲדַיִן הֶיתֵּר הוּא הֲוָה נ"ט בַּר נ"ט דְּהֶיתֵּרָא וְשָׁרֵי אַחַ"כ לֶאֱכוֹל עַד לְמָחָר אֶלָּא דְּקַשְׁיָא לִי דְּהָא חֲכָמִים פְּלִיגִי הָתָם עַל ר"ט וְאָמְרִי מַגְעִילָן בִּזְמַן אֲכִילָה יע"ש וא"כ מַשְׁמַע מִשָּׁם דְּסְבִירָא לְהוּ דַּוְקָא עָלוּ וְלֹא נִתְבַּשְּׁלוּ וְלֵיכָּא סַיְעְתָּא וּכְבָר הֶאֱרַכְנוּ לְעֵיל מִזֶּה עוֹד קַשְׁיָא דכה"ג שְׁטַעַם שֵׁנִי לְאַחַר זְמַנּוֹ אִיסּוּר נוֹתָר לֹא שַׁיָּיךְ נ"ט בַּר נ"ט אֶלָּא שֶׁהוּא בְּעַצְמוֹ עוֹמֵד בְּהֶיתֵּרוֹ אֶלָּא שֶׁטַּעַם שְׁלִישִׁי הוּא לְאִיסּוּר כְּהַהִיא דְּגִים שֶׁעָלוּ בְּקֵעָרָה בָּזֶה שָׁרִינַן אֲבָל טַעַם שֵׁנִי נִרְאֶה דְּאָסוּר וה"ה בְּקָמֶץ בְּפֶסַח נִרְאֶה דְּאָסוּר וּכְבָר הֶאֱרַכְנוּ בְּזֶה לְעֵיל יע"ש וּמִיהוּ הָא לָא קַשְׁיָא לִי דר' דְּאוֹסֵר הכ' אַף עָלוּ אֵיךְ פְּלִיג עַל מַתְנִיתַן דְּהָתָם דִּיבַשֵּׁל בּוֹ כָּל הָרֶגֶל דר' תַּנָּא הוּא וּפְלִיג כְּדְאָמְרִינַן בְּכַמָּה דֻּכְתְּיִן אֲבָל שְׁאָר קֻוְשְׁיוֹת צְרִיכִין יִשּׁוּב עוֹד נִרְאֶה לוֹמַר דר"ט שָׁרֵי לְמַעֵט בַּאֲכִילָה וְרַבָּנָן אָסְרִי דְּסָבְרִי אָסוּר לְמַעֵט בַּאֲכִילָה וּפְלוּגְתָּא הוּא אִי שָׁרֵי לְמַעֵט בַּאֲכִילָה אוֹ לָאו וְעַיֵּין בִּזְבָחִים: בא"ד וְאֵין לוֹמַר דַּהֲוָה טַעַם שְׁלִישִׁי לְפִי שֶׁיֵּשׁ מַיִם בַּקְּדֵירָה מְטַעֵם זֶה יִהְיוּ נָמֵי הַבֵּיצִים מֻוָתָּרִים עכ"ל ר"ל דְּלְעוֹלָם עָלוּ אֵין נִתְבַּשְּׁלוּ לָא בִּשְׁנֵי טְעָמִים כְּהַהִיא דָּגִים שֶׁעָלוּ בַּקֵּעָרָה בְּלִי מַיִם דַּהֲוָה שְׁנֵי טְעָמִים דִּכְלִי מַפְלִיט הַבָּלוּעַ בְּלֹא רוֹטֶב כְּמוֹ שֶׁמְּבוֹאָר בסי' ק"ה וַאֲבָאֵר אַחַ"כ וְלֹא נִתְבַּשְּׁלוּ אֲבָל הָתָם שָׁאנֵי דַּהֲוָה ג' נוֹתְנֵי טְעָמִים מִן הַקְּדֵירָה לַמַּיִם וּמַיִם לִשְׁלָמִי' וַעֲדַיִן הֶיתֵּר וְלָא אָמְרִינַן דִּשְׁלָמִי' מְקַבְּלִי' טַעַם מִקְּדֵירָה עַצְמָהּ מ"מ רוֹב הַטַּעַם נִפְלָט בְּמַיִם תְּחִלָּה וְאַחַ"כ לַבָּשָׂר עי' בָּרֹאשׁ ש מ"ש בְּשֵׁם בַּעַל הַתְּרוּמוֹת יע"ש וְלָזֶה כָּתְבוּ דא"כ אַמַּאי אָסוּר בֵּיצִים יע"ש: בא"ד מִשּׁוּם דִּבְמִינוֹ בְּרֻבָּא בָּטֵל וּבְמִקְדָּשׁ אוֹקְמוּהָ אַדְאוֹרְיְיתָא עכ"ל וְהָא דְּהַצְרִיכְ' מְרִיקָה בכ"מ וּשְׁבִיךְ' בכ"ח ע"כ גְּזֵרַת הַכָּתוּב הוּא לְאַחַר שֶׁנַּעֲשָׂה נוֹתָר וְאֵין לְךָ בּוֹ אֶלָּא חִידּוּשׁוֹ אֲבָל לְעִנְיָן לְמַעֵט בִּזְמַן אֲכִילָה אוֹקְמוּהָ אַדַּיְנָא לְבָטֵל בְּרֻבָּא וְאִי נֶאֱמַר דְּאֵין מְבַטְּלִין אִיסּוּר מ"ה א"ש דְּלְכַתְּחִלָּה צָרִיךְ מְרִיקָה משא"כ לְמַעֵט בִּזְמַן אֲכִילָה דְּהִיא גּוּפָא דְּרַבָּנָן לְחַד דַּעָה וְלֹא גָּזְרוּ בְּכָךְ בִּכְלִי מְקֻדָּשׁ וְעַיֵּין בתו' לְעֵיל צ"ח ע"ב ד"ה לָאו לְמַעוּטֵי מַשְׁמַע דְּאֵין מְבַטְּלִין מ"ה והפר"ח כָּתַב וְהַשַּׁ"ךְ בסי' צ"ט כָּתְבוּ דַּהֲוָה מִדְּרַבָּנָן דְּאֵין מְבַטְּלִין ובי"ד אֲבָאֵר: בא"ד וּקְעָרוֹת שֶׁמִּשְׁתַּמְּשִׁים בָּהֶן כו' אִם הַשַּׁמְנוּנִית בָּעַיִן עַל הַקְּעָרוֹת דַּהֲוָה כְּסָכִין כו' דְּהַקְּעָרוֹת נוֹתְנוֹת בְּמַחֲבַת כו' נִכְנְסוּ בְּמַיִם כו' עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ מִתְּחִלָּה כָּתְבוּ דְּלָא מִיבַּעְיָא בְּאֶחָד מֵהֶן אֵין לָקֵי דְּאָז וַדַּאי אֲסוּרִים אַף שֶׁאֵין הַנָּקִי אָסוּר דְּאוֹתוֹ שֶׁהוּא נָקִי מְקַבֵּל טַעַם מָן הַמָּשׁ וְאַף אִם נֹאמַר דְּהַלְכְלוּךְ בַּמַּיִם וּמַיִם לִכְלִי מ"מ הֲוָה טַעַם שֵׁנִי לְאִיסּוּרָא וְעוֹד דְּבְאוֹכֶל לֹא שַׁיָּיךְ נ"ט בַּר נ"ט כמ"ש לְעֵיל בְּאוֹרֶךְ וּמִיָּד נֶאֱסַר הַנָּקִי וְאַחַ"כ מַפְלִיט וּמַבְלִיעַ בְּאֵינוֹ נָקִי וּלְכָךְ תַּרְוַוְיְיהוּ אֲסוּרִין וְאַחַ"כ כָּתְבוּ דְּאַף שְׁנֵיהֶ' נָקִיי' אָסוּר דְּמַאן יֵימַר דְּלָא בָּלְעוּ הַכֵּלִים זֶה מִזֶּה שֶׁלֹּא בְּאֶמְצָעוּת הַמַּיִם אֶלָּא מִן הַקְּעָרָה לְמַחֲבַת נִפְלָט הַטַּעַם וַהֲוָה טַעַם שֵׁנִי לְאִיסּוּר וְאָסוּר וְעוֹד כָּתְבוּ דְּאַף אִם נֹאמַר שע"י אֶמְצָעוּת הַמַּיִם מַפְלִיט וּמַבְלִיעַ מ"מ מִיָּד שֶׁבָּא לָעוֹלָם הַשֵּׁנִי טְעָמִים הַבָּשָׂר וְחָלָב נֶאְסְרוּ מַמָּשׁ וְלָא שָׁרִינַן נ"ט בַּר נ"ט אֶלָּא כְּשֶׁטַּעַם הַשֵּׁנִי כְּשֶׁבָּא

לָעוֹלָם עוֹמֵד זְמַן מַה בְּהֶיתֵּר וְאַחַ"כ נִתְעָרֵב בְּחָלָב וְכַדּוֹמֶה אָז אָמְרִינַן דְּאֶיקְלוֹשׁ טַעֲמָא אֶלָּא כָּאן מַיָּד כְּשֶׁבָּאוּ לָעוֹלָם נֶאֱסְרוּ וְעַיֵּין בָּךְ"ן כָּאן בִּשְׁמַעְתִּין שֶׁכָּתַב ג"כ כָּךְ וְעַיֵּין בָּרֹא"שׁ כָּאן אֶלָּא שֶׁאֲנִי תָּמַהּ עַל מ"ש מִתְּחִלָּה דְּהַמַּחֲבַת נוֹתְנִין טַעַם בַּקְּעָרוֹת וַהֲוָה טַעַם שֵׁנִי לְאִיסּוּר וְאַמַּאי הָא א"א אֶלָּא ע"י אֶמְצָעוּת הַמַּיִם דְּהָא קיי"ל בי"ד דב' קְדֵירוֹת נוֹגְעִין זוֹ בְּזוֹ אֵין לָחוּשׁ כָּךְ בְּדִיעֲבַד כַּמְבֹאָר סי' צ"ב וצ"ג דְּנְהִי שֶׁהַכְּלִי מַפְלִיט בְּלֹא רוֹטֶב דָּבָר הַבָּלוּעַ בּוֹ מ"מ לְהַפְלִיט וּלְהַבְלִיעַ בִּכְלִי אַחֵר בְּלֹא רוֹטֶב זֶה לָא אָמְרִי' א"כ א"א אֶלָּא ע"י אֶמְצָעוּת הַמַּיִם וא"כ הֲוָה נ"ט בַּר נ"ט אֶלָּא כתי' הַשֵּׁנִי ובי"ד אֶכְתּוֹב מִזֶּה בעזה"י בְּאוֹרֶךְ וּבְהָא דב' קְדֵירוֹת: בא"ד וְאִם הָאֶחָד אֵינוֹ בֶּן יוֹמָא אָז אוֹתוֹ שֶׁבֶּן יוֹמָא מֻתָּר עכ"ל אֲבָל אוֹתוֹ שֶׁאֵינוֹ ב"י אָסוּר דְּהַבֶּן יוֹמָא קִיבֵּל טַעַם פָּגוּם מֵאֵינוֹ ב"י אֲבָל אֵינוֹ ב"י קִיבֵּל טַעַם חָשׁוּב מב"י וְאָסוּר וְאֵין לְהַקֵּשׁוֹת אַמַּאי הָא הֲוָה נ"ט בַּר נ"ט דְּהֶיתֵּרָא מְקַדֵּרָה לְמַיִם וּמַיִם לַשְּׁנִיָּה דְּלֹא שַׁיָּיךְ בְּתֵירוּצוֹ שֶׁשְּׁנֵי הַטְּעָמִי' מִתְעָרְבִי' דְּהָא א' אֵין ב"י וְלֹא נַעֲשָׂה נְבֵילָה וְגַם ת"י א' דְּהַמַּחֲבַת נוֹגַעַת בִּקְדֵירָה וַהֲוָה טַעַם שֵׁנִי לְאִיסּוּר וּמַה בְּכָךְ וְהָא הַמַּחֲבַת פְּגוּמָה הוּא וְכִי מְקַבֶּלֶת טַעַם בַּקְּעָרָה עֲדַיִן הֶיתֵּר הוּא וְכִי פּוֹלֶטֶת הַמַּחֲבַת לְחָלָב הֲוָה נ"ט בַּר נ"ט דְּהֶיתֵּרָא וְאִיקְלֹשׁ אִיסּוּרֵיהּ כְּבָר תֵּירְצוּ הַפּוֹסְקִים וְכֵן כָּתַבְמָהַרְשָׁ"ל בסי' ס"ד דה"ט דְּהַתּוֹסָפוֹת סְבִירָא לְהוּ דַּוְקָא עָלוּ אֲבָל נִתְבַּשְּׁלוּ לֹא דַּהֲוָה מַמָּשׁוֹ וּכְדַעַת ריב"ן חַתָּנוֹ שֶׁל רַשְׁ"י זַ"ל וְאַף דְּכָתְבוּ מִתְּחִלָּה דְּיֵשׁ לְהָבִיא רְאָיָה דְּנִתְבַּשְּׁלוּ שָׁרֵי מֵהַהּ דְּזָבְחִים הָא דָּחֵי לָהּ וְכֵינָן שֶׁכֵּן אוֹתוֹ שֶׁאֵין ב"י אָסוּר דְּקִיבֵּל טַעַם מָן הַמָּמָשׁ בָּשָׂר וְאָסוּר לְבַשֵּׁל אַחַ"כ לֹא בָּשָׂר וְלֹא חָלָב בָּשָׂר לֹא דְּבָלוּעַ מֵחֵלֶב וְגָזְרִינַן אַטּוּ בַּת יוֹמָא חָלָב לֹא דְּקִיבֵּל טַעַם בָּשָׂר ע"י בֵּישׁוּל דַּהֲוָה מַמָּשׁ אֶלָּא דְּצָרִיךְ לוֹמַר כתי' רִאשׁוֹן שֶׁל תו' דְּהַמַּחֲבַת נוֹגַעַת בַּקְּעָרָה שֶׁלֹּא ע"י הַמַּיִם ומש"ה אוֹתוֹ שֶׁאֵינוֹ ב"י אָסוּר דְּאִלּוּ לתי' הב' מַיָּד שֶׁבָּאוּ ב' הַטְּעָמִים לַמַּיִם מַיָּד נֶאֱסָרִין לֵיתָא דְּהָא א' אֵינוֹ ב"י וא"כ הוּא טַעַם רְבִיעִי מִן הַקְּעָרָה לְמַיִם שְׁנֵי וּמַיִם לְמַחֲבַת שְׁלִישִׁי וַעֲדַיִן הֶיתֵּר הוּא ובכה"ג מַשְׁמַע אַף לְמַאן דְּאוֹסֵר נִתְבַּשְּׁלוּ דַּוְקָא בְּשֶׁקִּיבֵּל טַעַם שֵׁנִי לָאו טַעַם שְׁלִישִׁי וְעוֹד אַף אִם נֹאמַר דְּבְטַעַם שְׁלִישִׁי נָמֵי אָסִיר זֶה מִכְּלִי לְכַמָּה אוֹכְלִין אֲבָל כָּאן שֶׁיֵּשׁ ב' כֵּלִים יֵרָאֶה לכ"ע דְּמֻתָּר וְאַף שֶׁכָּתְבוּ בְּפִסְקֵי הַתּוֹסָ' דְּבֵיצִים שֶׁנִּתְבַּשְּׁלוּ בְּקִדֵּרָה חוֹלֶבֶת אָסוּר לַעֲשׂוֹת מֻלְיָיתָא הַיְינוּ נַמֵּי מה"ט דְּהַבֵּיצִים מְקַבְּלִים טַעַם שֶׁלֹּא ע"י הַמַּיִם וְעוֹד דְּשָׁאנֵי הכ' דְּלִיכָּא כ"א כְּלִי א' משא"כ כָּאן בַּקְּעָרָה שֶׁהַוְדָּ' בַּיּוֹרָה חוֹלֶבֶת דְּנַדַּאי אִיכָּא ב' כֵּלִים מִן הַיּוֹרָה לְמַיִם וּמַיִם לִקְעָרָה וַעֲדַיִן הֶיתֵּר הוּא ובכה"ג כ"ע מוֹדִים דְּשָׁרֵי אַף בְּנִתְבַּשְּׁלוּ אֶלָּא דְּמְקַבְּלִין זֶה מִזֶּה בְּלֹא אֶמְצָעוּת הַמַּיִם: שׁוּב רָאִיתִי שֶׁמָּה שֶׁכָּתַבְנוּ דב' כֵּלִים כ"ע מוֹדִים דְּנִתְבַּשְּׁלוּ שָׁרֵי הוּא לִימּוּד עָרוּךְ מִתּוֹרָתוֹ שֶׁל הָרֹא"שׁ זַ"ל שֶׁכָּתַב וְז"ל בפכ"ש אַהָא דְּמַגְעִילִין קוֹדֶם שָׁעָה חֲמִישִׁית מֻתָּר אַף אֵין ס' בַּמַּיִם נָגֵד הַכְּלִי דנ"ט בַּר נ"ט דְּהֶיתֵּרָא הֶחָמֵץ לִכְלִי וּמִכְּלִי אֶל הַמַּיִם וּמַיִם לִכְלִי וַעֲדַיִן הֶיתֵּר הוּא וְאַף לָמַ"ד נִתְבַּשְּׁלוּ אָסוּר הכ' שָׁאנֵי דְּחָמֵץ נִפְלָט מִן כְּלִי לְמַיִם וּמַיִם לִכְלִי עכ"ל וְעַיֵּין ב"י ובפר"ח בסי' תנ"ב שֶׁכָּתַב וְז"ל דְּאִיכָּא דס"ל דְּבִישּׁוּל הֲוָה טַעַם שְׁלִישִׁי מִקְּדֵירָה לְמַיִם וּמַיִם לְדָגִים וְאַפִּ"ה אָסוּר לֶאֱכֹל בְּכוּתָח ומש"ה הַוְצָרְךְ הָרֹא"שׁ לְחַלֵּק דהכ' לֵיכָּא טַעַם חָשׁוּב וְכַנָּוָתוֹ מְבֹאָר דְּלָמַ"ד נִתְבַּשְּׁלוּ אָסוּר דְּהַקְּדֵירָה נוֹגַעַת בְּדָגִים וַהֲוָה תְּרֵי טְעָמִים אֲבָל ב' טְעָמִים שָׁרֵי אַף בְּבִישּׁוּל א"כ הָוֵה לֵיהּ לְחַלֵּק בְּהַגְעָלָה דַּהֲוָה ג' טְעָמִים לְהַתִּיר ע"ז כָּתַב דְּאֶפְשָׁר מַאן דְּאוֹסֵר בְּבִישּׁוּל אוֹסֵר אַף בג' טַעְמֵי' מש"ה הַוְצָרְךְ הָרֹא"שׁ לוֹמַר דְּהָכָא לֵיכָּא טַעַם חָשׁוּב וּכְדִכְתִיבְנָא וא"כ ע"כ מ"ש הַתּוֹסָ' דְּאוֹתוֹ שֶׁהוּא ב"י מֻתָּר וְאוֹתוֹ שֶׁאֵינוֹ ב"י אָסוּר

ע"כ דְּהַכְּלִים נוֹגְעִין זֶה בָּזֶה וַהֲוָה טַעַם שֵׁנִי מִן הַקְּעָרָה לְמַחֲבַת וְאַף דַּעֲדַיִן הָיְתָה הוּא דְּהַמַּחֲבַת פָּגוּם מ"מ בְּבִישׁוּל אָסוּר כה"ג נ"ט בַּר נ"ט וְלָא שָׁרִינַן אֶלָּא כְּשֶׁהַטַּעַם שְׁלִישִׁי עֲדַיִן הָיְתָה וְדַוְקָא בִּשְׁנֵי כֵּלִים כְּהַהִיא דְּהַגְעָלָה קוֹדֶם זְמַן אִיסּוּרוֹ דְּשָׁרֵי אַף שֶׁאֵין בְּמַיִם שִׁשִּׁים נֶגֶד הַכְּלִי וכמ"ש ובי"ד אֲבָאֵר עוֹד מִזֶּה בעזה"י בְּסִימָן צ"ה וּבִשְׁאָר זֵכוּתִין:
וָרָאִיתִי לְבַרְכַּת הַזֶּבַח בְּזִבָּחִים צ"ז בתו' ד"ה וְאִם טָשׁ שֶׁכָּתַב וְז"ל וּמַה שֶּׁיֵּשׁ לְדַקְדֵּק עַל הב"י ומור"ם בְּסִימָן צ"ה שֶׁכָּתְבוּ דַּעַת הַתּוֹסָפוֹת כְּדַעַת סָמָ"ק לֵיתָא דְּדַעַת התו' אוֹסְרִין אוֹתוֹ שֶׁאֵין ב"י אפי' לְמַאי דְּסָבְירָא נִתְבַּשְּׁלוּ שָׁרֵי כְּמוֹ עָלוּ מְשׁוּם דְּהַכְּלִי בֶּן יוֹמָא נוֹגַעַת בָּהּ וַהֲוָה טַעַם אֶחָד אֲבָל הַסָּמָ"ג וְסָמָ"ק וש"ד סוֹבְרִין כְּטַעַם שֵׁנִי שֶׁל תו' וְלָזֶה כִּוֵּון מהרא"י בְּפָסָקָיו סי' צ"ז כמ"ש דְּהַתּוֹסָפוֹת הֶחְמִירוּ יוֹתֵר וְלֹא כְּמוֹ שֶׁהֵבִין מָהַרְשָׁ"ל באו"ש בְּסִימָן נ"ד עכ"ל וְעַיֵּין בש"ד סי' נ"ז ובמ"ש מָהַרְשָׁ"ל שָׁם וכ"כ בסי' ס"ד בְּפִירְקִין וַהֲבֵאתִיו לְעֵיל וְהָאֱמֶת אַגִּיד וְלֹא אַכְחֵד שֶׁדִּבְרֵי בה"ז הַנָּ"ל נֶעֱלְמוּ מִמֶּנּוּ וְלֹא זָכִיתִי לְהָבִין דְּבָרָיו הַקְּדוֹשִׁים בְּמַה שֶּׁכָּתַב דְּתוֹסָפוֹת אוֹסְרִים אוֹתוֹ שֶׁאֵין ב"י מִפְּנֵי טַעַם רִאשׁוֹן דְּמַחֲבַת נוֹגַעַת בַּקְּעָרָה כו' וּמַה בְּכָךְ סוֹף סוֹף עֲדַיִן הָיְתָה הוּא הַטַּעַם שֵׁנִי דְּהַמַּחֲבַת פְּגוּמָה הִיא וְטַעַם הַבָּשָׂר שֶׁתִּקַּבֵּל הַמַּחֲבַת מִן הַקְּעָרָה עֲדַיִן הָיְתָה הוּא וְכִי מְבַשֵּׁל אַחַ"כ חָלָב בְּהַהִיא מַחֲבַת אַמַּאי אָסוּר דנ"ט בַּר נ"ט וְדוֹמֶה לָזֶה כָּתַב הָרֹא"שׁ בפכ"ש הֶבִיאוֹ הב"י בא"ח תנ"ב דְּלְאַחַר זְמַן אִיסּוּרוֹ יָכוֹל לְהַגְעִיל כְּשֶׁאֵין בָּן יוֹמָא דַּהֲוָה נ"ט בַּר נ"ט דְּהָיְתָה יע"ש וה"נ כֵּן הוּא וְדִבְרֵי מָהַרְשָׁ"ל בִּשְׁנֵי מְקוֹמוֹת בְּסִפְרוֹ סי' ס"ד ובאו"ש נ"ד ע"ד בָּרוּר מִלְּלוֹ (תְּנַן) שֶׁיֵּשׁ לוֹמַר דה"ק דע"כ לָא שָׁרִינַן נִתְבַּשְּׁלוּ אֶלָּא בִּשְׁלִשָּׁה נוֹתְנֵי טְעָמִים שֶׁל הֶיתֵּר ומש"ה לְטַעַם רִאשׁוֹן אָסוּר דְּלִיכָּא כ"א ב' וּלְטַעַם שֵׁנִי שָׁרֵי וּכְדִכְתִיבְנָא מ"מ הַמְעַיֵּן בש"ד וּבְדִבְרֵי בִּרְכַּת הַזֶּבַח שָׁם בַּזִּבָּחִים יִרְאֶה דא"א לְפָרֵשׁ כֵּן וצ"ע סוֹף דָּבָר שֶׁדִּבְרֵי בה"ז הַנָּ"ל צְרִיכִין אֶצְלִי תַּלְמוּד מְמָקוֹם, אַחֵר ובי"ד אֲבָאֵר עוֹד מִזֶּה בעזה"י:
ובד"ה אַגַּב חוּרְפֵּיהּ בָּלַע שֶׁיֵּשׁ לְיַזְהֵר שֶׁלֹּא לַחְתּוֹךְ עַיֵּין בי"ד סִימָן צ"ו מְבֹאָר זֹאת וְאַף בְּסַכִּין מְקֻנָּח כפי' רִאשׁוֹן שֶׁל רַשְׁ"י זַ"ל דְּאַגַּב חוּרְפֵּיהּ לֹא שַׁיָּךְ בֵּיהּ נ"ט בַּר נ"ט דְּהֶיתֵּרָא דַּהֲוָה כְּמַמָּשׁוֹ שֶׁל אִיסּוּר וה"ה כָּאן בַּבְּצָלִים דַּהֲוָה כְּטַעַם הַבָּא מִן הַמַּמָּשׁ וְדַע עוֹד דְּהֵיכָא דְּחָתְכוּ בְּסַכִּין חָלָב דְּכֻלּוֹ הָיְתָה וְיֵשׁ ס' בַּתַּבְשִׁיל נֶגֶד הַסַּכִּין מֵוָתָּר וְאֵין צָרִיךְ לְהָסִיר הַבְּצָלִים וְהוּא מִתְּשׁוּבַת מהר"מ מִלּוּבְלִין ז' הֵבִיאוּ אַחֲרוֹנִים בְּסִימָן צ"ו יע"ש וְאֵין לְהַקְשׁוֹת דמ"מ מַה שֶּׁבָּלוּעַ בִּבְצָלִים בָּשָׂר וְחָלָב יַחַד לְיֵהָנֵוי נְבֵלָה דְּמַה שֶּׁבָּלוּעַ בַּבְּצָלִים לֹא נִתְבַּטֵּל כַּמְבֹאָר בָּהָא דְּאַמַּאי חֵלֶב נְבֵילָה הִיא אֲבָאֵר בי"ד סִימָן צ"ו וְגַם אֲבָאֵר דְּלָא אָמְרִינַן חנ"נ בִּבְצָלִים דְּבָלוֹעִין יַחַד מִבְּשָׂר וְחָלָב: ובפירש"י בד"ה קִישׁוּת מְתוּקָה הִיא כו' שַׁמְנוּנִית קָרוּשׁ עלי' כו' וְעוֹד דְּמִשּׁוּם חוּרְפֵּיהּ בָּלַע טְפֵי עכ"ל הָא דְּקִישׁוּת צָרִיךְ גְּרִירָה וְלָא סַגִּי בַּהֲדָחָה מִשּׁוּם דע"י נִדְבָּק בֵּהּ בְּיוֹתֵר ומש"ה סַגִּי בִּגְרִירָה וְלֹא קְלִיפָה דְּצוֹנֵן אֵין בּוֹלֵעַ כְּלָל וְדַוְקָא לְחוּד לָא מְהַנֵּי כְּלָל אֶלָּא מִשּׁוּם שַׁמְנוּנִית הַקָּרוּשׁ עָלֶיהָ לְפֵירוּשׁ רִאשׁוֹן שֶׁל רַשְׁ"י זַ"ל הַנִּדְבָּק בְּקִישׁוּת ע"י חִיתּוּךְ צָרִיךְ גְּרִירָה אֲבָל לפי' שֵׁנִי שֶׁל רַשְׁ"י זַ"ל דְּמַיְירֵי שֶׁהַסַּכִּין נָקִי וְאַפֵּ"ה בְּצוֹנֵן אָסוּר דְּאַגַּב חוּרְפָּא בָּלַע וא"כ תִּקְשֶׁה בְּקִישׁוּת אַמַּאי גְּרִיר לְבֵי פָּסְקֵי וְכֵן הק' הָרַשְׁבָּ"א זַ"ל וְאֶפְשָׁר לְהַדְּ לִישָׁנָא אָמְרִי' דְּוַדְקָא דְּסַכִּינָא לְחוּד מוֹעִיל לְהַפְלִיט בְּסַכִּין וּמִיהוּ לְהַפְלִיט וּלְהַבְלִיעַ כא' בְּאוֹכֶל אֵין וּלְכָךְ סַגִּי בַּהֲדָחָה וְקִנּוּחַ וּבְקִישׁוּת שֶׁהוּא דָּבָר לַח וְנִדְבָּק בְּיוֹתֵר צָרִיךְ גְּרִירָה וְלֹא הֲדָחָה וְלֹא קְלִיפָה כו' דְּגְרִירָה הוּא מוּעָטֶת יוֹתֵר מִקְּלִיפָה וְדַוְקָ' חַם קָצָת כביה"ש אוֹ חוּרְפָּא דְּצִנּוֹן אָמְרִי' דְּמַפְלִיט

וּמַבְלִיעַ אֲבָל קֵישׁוּת נְהִי דֶּוְחָקָא לְחוּד פּוֹעֵל שֶׁמַּפְלִיט מִן הַסַּכִּין אֵין מַבְלִיעַ כ"א בְּאוֹכֶל וע' בפ"ק ח' בתו' ד"ה אַגַּב דֶּוְחָקָ' שֶׁכָּתְבוּ בְּשֵׁם הר' יִצְחָק בר' מֵאִיר לְהַצְרִיךְ קֵלִיפָה בְּכָל צוֹנֵן אַגַּב דֶּוְחָקָא דְּסַכִּינָא וְהִקְשׁוּ עָלָיו מִדְּאָמְרִינַן הָתָם אִימַת בָּלַע לְכִי חָיְימָא יע"ש וּנְהִי דְּמוּכָח מֵהָתָם שא"צ קֵלִיפָה מ"מ זֹאת נֹאמַר דְּמַפְלִיט מִן הַסַּכִּין וְנִדְבָּק בָּאוֹכֶל וְצָרִיךְ הֶדָחָה וּבְקֵישׁוּת דְּלֹא מְהַנֵּי הֶדָחָה בָּעֵי גְּרִירָה אֲבָל לֹא קֵלִיפָה כמ"ש לְעֵיל ומש"ה ביה"ש אִימַת חָיְימָתְ לְאַחַר גְּמַר שְׁחִיטָה ומש"ה סַגִּי בַּהֶדָחָה יע"ש אֶלָּא דְּלָא מִסְתַּבֵּר לוֹמַר דְּמַפְלִיט מִן הַסַּכִּין שֶׁהוּא קָשֶׁה וְאֵין מַבְלִיעַ בְּאוֹכֶל שֶׁהוּא רַךְ וְעַיֵּין בפ"ק ח' בְּרִשְׁ"י שָׁם ד"ה וְהִלְכָתָ' וְאֵין לוֹמַר דמ"מ אֵין לוֹ כֹּחַ לְהַפְלִיט וּלְהַבְלִיעַ כְּאַחַת קָשֶׁה אַמַּאי כְּשֶׁחָתַךְ הַרְבֵּה פְּעָמִים יֶאֱסוֹר כ"ק מִיהָא אֶלָּא לוֹמַר דאה"נ דְּאַגַּב דֶּוְחָקָא גְּרִיר לְבֵי פָּסְקֵי דְּאַגַּב דֶּוְחָקָא לְחוּד כְּדֵי גְּרִירָה מִיהָא בּוֹלֵעַ וא"כ תִּקְשֶׁה הַהִיא דְּסַכִּין בְּהֶיתֵּר נָמֵי נִיבְעֵי הַגָּעָלָה דִּכְדֵי גְּרִירָה מִיהַת מַפְלִיט וּמַבְלִיעַ וְדַע שְׁמָהּ שֶׁהִקְשׁוּ התו' שָׁם אַגַּב דֶּוְחָקָא לְפֵירוּשׁ רִיבָ"שׁ מִדְּאָמַר כָּאן אַגַּב חוּרְפָּא בָּלַע הָא שֶׁלֹּא אַגַּב חוּרְפָּא לֹא וְלֹא הִקְשׁוּ דִּבְהֶדָיָא אָמְרִינַן קֵישׁוּת גְּרִיר לְבֵי פָּסְקֵי אַלְמָא אַגַּב דֶּוְחָקָא לְחוּד לֹא בָּלַע י"ל דִּלְפָעָמִים גְּרִירָה וּקְלִיפָה אַחַת הִיא בִּלְשׁוֹן הַפּוֹסְקִים וה"נ אִיכָּא לְמֵימַר דְּהַאי גְּרִירָה קְלִיפָה הִיא אֲבָל מִיהָא דְּצָנוֹן דְּאָמַר אַגַּב חוּרְפֵּיהּ בָּלַע מַשְׁמַע מִפְּשָׁטֵיהּ דְּמִשּׁוּם חוּרְפָּא הוּא דְּבָלַע הָא דֶּוְחָקָא לְחוּד לֹא בָּלַע כְּלָל דְּאִי מִשּׁוּם דְּצָנוֹן אוֹסֵר כְּדֵי נְטִילָה אוֹ כֵּן לוּלֵי כְּדַעַת יֵשׁ מִי שֶׁאוֹמֵר כֵּן עַיֵּין בסי' צ"ו יע"ש מש"ה לָא הָוָה לוֹמַר סְתָם אַגַּב חוּרְפָּא בָּלַע אֶלָּא הול"ל וה"מ צָנוֹן דְּאוֹסֵר כֵּלּוֹ אֲבָל קֵישׁוּת גָּרִיר לְבֵי פָּסְקֵי כֵּינָן דְּדֶוְחָקָא לְחוּד נָמֵי מַבְלִיעַ כ"ק וּבְפֶרֶק רֹאשׁוֹן שָׁם בַּאַרְנוּ הַצּוֹרֶךְ בָּזֶה יע"ש: גְּמָרָא מַהוּ לְאַגּוֹחֵי כַּדָּא דְּמִלְחָא אֲצָל כַּדָּא דְּכָמְכָא זֶה אִיתֵּי' לְאִיסּוּרֵי' בְּעֵינַ' עכ"ל אֲבָל הר"מ ז"ל גי' אַחֶרֶת יֵשׁ לוֹ שֶׁהוּא מְפָרֵשׁ שֶׁאֵין לְהַנִּיחַ כָּמְכָא אֲצָל מֶלַח בְּסָמוּךְ שֶׁהַמֶּלַח שׁוֹאֵב וְחוֹמֶץ אֵין שׁוֹאֵב וּבְרִיחוּק מָקוֹם שָׁרֵי אֲבָל לְדִידַן אַף בְּרִחוּק קָצָת אָסוּר שֶׁמָּא יִפּוֹל מִזֶּה לָזֶה וּלְהַנִּיחַ דְּבַר אִיסּוּר אֲצָל דְּבַר הֶיתֵּר בְּתֵיבָה אַחַת לְפִי מַה שֶּׁכָּתַב התו' כָּאן בד"ה מַהוּ לְאַגּוֹחֵי דְּבָשָׂר אֲצָל חָלָב שָׁרֵי דְּמִיזָּהָר זָהִיר כ"ש אִיסּוּר אֲצָל הֶיתֵּר אֲבָל לְמָאן דְּאוֹסֵר יֵשׁ לְהִסְתַּפֵּק דְּשָׁמָּא אַף אִיסּוּר אֲצָל הֶיתֵּר א"ד דְּמַבְדִּיל בְּדִיל מִינֵּיהּ וכה"ג מָצִינוּ שֶׁעָשׂוּ הַרְחָקָה לַעֲלוֹת עוֹף וּגְבִינָה עַל הַשֻּׁלְחָן אֲבָל לֹא אִיסּוּר וְהֶיתֵּר וה"נ כֵּן וְרָאִיתִי לְהָרָ"ן ז"ל בְּשֵׁמַעְתִּין דְּכָתַב דְּאִיכָּא לְמֵידַק מֵהָא דע"ז דְּאָמַר לֹא הָלַכְתָּ לְצוֹר מְיָמֶיךָ וְרָאִיתָ יִשְׂרָאֵל וְעַכּוּ"ם שֶׁשְּׁפָתוֹ קְדֵירָה אֲצֶל כִּירָה כו' ותי', דְּהָתָם בְּאַקְרָאי יע"ש הֵרֵי בְּהֶדָיָא דְּשָׁלָא בְּאַקְרָאי אַף אִיסּוּר וְהֶיתֵּר אָסוּר וְכֵן מָצָאתִי אַחַ"כ בפר"ח סִימָן צ"ה שֶׁהֵבִיא דְּבְרֵי הָרָ"ן דְּכָאן וְאֵין הֶכְרֵעַ מִדְּבָרָיו שָׁם אֶלָּא שֶׁאֲנִי תָּמֵהַּ דְּהָרָ"ן הֵבִיא אַחַר כָּךְ דִּבְרֵי הַתּוֹסָפוֹת דְּבָשָׂר אֲצֶל חָלָב שָׁרֵי דְּמִיזָּהָר זָהִיר וְאִם כֵּן לָמָּה לְמֵימַר דְּהָתָם בְּאַקְרָאי שָׁרֵי כו' אֲפִילּוּ בְּתִדִּירוּת שָׁרֵי מִכָּל שֶׁכֵּן דבב"ח ומ"ש הפר"ח בצ"ה דִּיעֲבַד שָׁרֵי דְּנִלְמוֹד מֵהַהִיא דע"ז יִשְׂרָאֵל וְעַכּוּ"ם שֶׁשְּׁפָתוֹ קְדֵירָה וְהָא הָתָם דְּאַקְרָאי הָוָה ומש"ה שָׁרֵי וצ"ע: מַסְוֹגְיָא זוֹ הוֹכִיחַ הָרַב ז"ל בְּסֵפֶר צֶמַח צֶדֶק בְּסִימָן פ' דְּאָסוּר לִיתֵּן מְעַט חָלָב בְּפַת אוֹ בְּיַיִן שֶׁדַּרְכּוֹ לְהִשְׁתַּמֵּשׁ עִם בָּשָׂר דְּאַף דְּיֵשׁ שִׁשִּׁים מ"מ מְבַטֵּל אִיסּוּר לְכַתְּחִלָּה וְהוֹכִיחַ מִכָּאן דְּמְשַׁנֵּי הָא לֵיתָא לְאִיסּוּרָא בְּעֵינַ' דְּבָטֵל בְּשִׁשִּׁים כמ"ש הב"י בסי' צ"ה וְאַפַּ"ה לְאַגּוֹחֵי אֲבָל לֵיתֵּן לְתוֹכוֹ לֹא יע"ש וְזֹאת הוֹכָחָה הִיא לְפִי גי' תַּלְמוּדָא דִּידַן אֲבָל למ"ש הר"מ ז"ל אֵין הוֹכָחָה שֶׁמְּפָרֵשׁ שֶׁמַּפְלִיט שׁוֹאֵב מִן הַכּוּתָח וְאָסוּר אַף דְּיֵשׁ שִׁשִּׁים וְחוֹמֶץ אֵין שׁוֹאֵב ואה"נ דְּשָׁרֵי לְאַגּוֹחֵי לְכַתְּחִלָּה דְּאֵין שׁוֹאֵב כְּלָל וא"כ אֵין רְאָיָה דְּאָפְשָׁר דְּמֶלַח שׁוֹאֵב שֶׁאֵין בּוֹ שִׁשִּׁים

אֶלָּא דְּיֵשׁ לִרְאוֹת צַדְדֵי אִיבַּעְיָא לר"ממָה הֵן וְהַבֵּן אֶלָּא דְּאַף לְפִי גי' סְפָרִים דִּידַן י"ל אֵין מִכָּאן רְאָיָה דְּדַאי ר' דִּימִי מִיבַּעְיָא לֵיהּ אִי שָׁרֵי כַּדָּא דְּמִלְחָא אֵצֶל כָּמְכָא אִי חָיְישִׁינַן שֶׁמָּא יִפּוֹל לְתוֹכוֹ הַרְבֵּה אוֹ לָאו וְהֵשִׁיב לוֹ דְּאָסוּר וְשָׁאַל לוֹ אֵצֶל חַלָּא מַאי דְּחָיְישִׁינַן שֶׁמָּא יִפּוֹל הַרְבֵּה וּפָרִיךְ מ"ש וְהֵשִׁיב דִּלְאו כֵּן הוּא דְּלָא חָיְישִׁינַן לְהַרְבֵּה אֶלָּא כּוּתָח שע' דְּלָא מִתְבַּטֵּל וּבְחוֹמֶץ מִתְבַּטֵּל וְהָא לָא קָשְׁיָא אַמַּאי לָא אָמַר לֵיהּ אַף לְכַתְּחִלָּה שָׁרֵי דִּלְפִי מַה שֶּׁשָּׁאַל לוֹ הֵשִׁיב לוֹ כו' וְרוּתְחָא לֹא שַׁיְיךְ בְּהֶיתֵּרָא כְּמוֹ שֶׁמְּבֹאָר כמ"ש בְּתַלְמוּדָא יע"ש: וְהֵנִי יוֹדֵעַ לְהַר"מ כָּל שֶׁמַּנִּיחַ, בְּסָמוּךְ מַמָּשׁ כָּמְכָא אֵצֶל מֶלַח אַף דְּיֵעֲבַד אָסוּר שֶׁשּׁוֹאֵב וּמָה עִנְיַן זֶה אֵצֶל עַכּוּ"ם וְיִשְׂרָאֵל שֶׁשְּׁפָתוֹ קַדֵּירָה דְּהָכָא לָא חָיְישִׁינַן שֶׁיִּפּוֹל לְתוֹכוֹ אֶלָּא שֶׁשּׁוֹאֵב וְיֵשׁ קוֹלָא בְּרִיחוּק מָקוֹם קָצַת וּלְגִירְסָא שֶׁלָּנוּ יֵשׁ קוֹלָא בְּסָמוּךְ מַמָּשׁ דְּיֵעֲבַד שָׁרֵי וְחוּמְרָא אַף בְּרִיחוּק אָסוּר לְכַתְּחִלָּה וְרָאִיתִי לישׁ"ש בְּפִירְקִין סִימָן ס"ו שֶׁכָּתַב דְּנָקְטִינַן לְחוּמְרָא כגי' סְפָרִים שֶׁלָּנוּ דַּאֲפִילּוּ אֵינָם סְמוּכִים אָסוּר לְהַנִּיחַ יע"ש ובש"ע סִימָן צ"ה ס"ה כָּתַב סְתָמָא כגי' סְפָרִים שֶׁלָּנוּ וּלְכָךְ אֲנִי תָּמֵהַּ עַל הג"ה שֶׁכָּתַב בְּדִיעֲבַד מֻוּתָּר דְּלָא חָיְישִׁינַן שֶׁמָּא יִפּוֹל וְאַמַּאי לֹא חָשַׁשׁ לִסְבָרַת הר"מ ז"ל שֶׁכֵּן הוּא גי' ר"ח שֶׁכָּל דְּבָרָיו קַבָּלָה דִּבְדִיעֲבַד אָסוּר בְּסָמוּךְ שֶׁשּׁוֹאֵב וּנְהִי שֶׁכָּתַב יש"ש כָּל הֵיכָא שֶׁאֵין הֶכְרֵעַ הוֹלְכִין בַּגִּירְסָאוֹת לְהַחְמִיר הָוָה לְאַחְמוֹרֵי ג"כ כגי' הר"מ דְּדִיעֲבַד אָסוּר כֹּל בְּסָמוּךְ שֶׁשּׁוֹאֵב הַמֶּלַח ן הַכּוּתָח וְאֵין לוֹמַר אַף שֶׁשּׁוֹאֵב מ"מ מִתְבַּטֵּל בְּשִׁשִּׁים דא"כ אַמַּאי אָסוּר לְאַנּוֹחֵי דְּלָא הָוָה מְבַטֵּל אִיסּוּר אֲבָל יֵרָאֶה לִי לְאַחַר הָעִיּוּן דְּמָהָא סַיְּיעְתָּא לְדִבְרֵי צֶמַח צֶדֶק ז"ל דְּדַאי בְּדִיעֲבַד גַּם הר"מ מוֹדֶה דְּשָׁרֵי דְּאַף שֶׁשּׁוֹאֵב מִתְבַּטֵּל בְּשִׁשִּׁים וְזֶה שֶׁכָּתַב אֵין מַנִּיחִין כַּד שֶׁל כו' דְּמַשְׁמַע לְכַתְּחִלָּה וּבְדִיעֲבַד שָׁרֵי וְהַיְינוּ כִּסְבָרַת צ"צ כֵּיוָן דְּמֶלַח שׁוֹאֵב הָוָה מְבַטֵּל אִיסּוּר לְכַתְּחִלָּה דַּהָוָה כְּנוֹתֵן מְעַט חָלָב בַּמֶּלַח דְּאָסוּר דְּיָבוֹא לִמְלוֹחַ בּוֹ בָּשָׂר אֲבָל הִנִּיחוֹ כָּךְ שָׁרֵי בְּדִיעֲבַד דְּבָטֵל הוּא וְאֶפְשָׁר בכה"ג אַף הִנִּיחוֹ מֵזִיד לֹא קָנְסוּ בְּכָךְ וְשָׁרֵי דִּיעֲבַד ובי"ד נַאֲרִיךְ בָּהּ בעזה"י אֲבָל רָאִיתִי לְשׁוֹן הר"מ ז"ל בפ"ח מהל' מ"א הכ"ה שכת' וְז"ל אֵין מַנִּיחִין כַּד שֶׁל מֶלַח אֵצֶל כַּד שֶׁל כּוּתָח מִפְּנֵי שֶׁשּׁוֹאֵב מֶלַח וְנִמְצָא מְבַשֵּׁל בְּמֶלַח זֶה בָּשָׂר שֶׁיֵּשׁ בּוֹ טַעַם חָלָב יע"ש א"כ מַשְׁמַע דְּלָא בָּטֵל בְּשִׁשִּׁים וְאַף דִּיעֲבַד אָסוּר וצ"ע לְדִינָא ובי"ד אֲבָאֵר: ובד"ה שְׁרִיָּה רַב חֲנִינָא אע"פ שֶׁהַכּוּתָח מָלִיחַ הוּא עכ"ל סוֹבֵר דְּבַר גּוֹזָלָא תָּפֵל הָוָה וְכוּתָח מָלִיחַ וּמִשּׁוּם דְּנָאֵכָל מַחֲמַת מִלְחוֹ שָׁרֵי הָא אֵין נָאֵכָל מַחֲמַת מִלְחוֹ הַבָּר גּוֹזָלָא אָסוּר דְּאַף דַּהָוָה תָּפֵל מ"מ הָוָה כְּטָמֵא מָלִיחַ טָהוֹר תָּפֵל דְּאָסוּר דְּהַכּוּתָח מַבְלִיעַ בְּבַר גּוֹזָלָא וְאִם נָאֵמַר דְּאִיסּוּרָא הוּא דָּבָר גּוֹזָלָא הָוָה מָלִיחַ אֵין רְאָיָה דְּבִמְלִיחָה לָא אָמְרִינַן תַּתָּאָה גָּבַר דְּאִימָּא לְעוֹלָם אָמְרִינַן תַּתָּאָה גָּבַר וְשָׁאנֵי כּוּתָח דַּהָוָה בְּצָלִי וּבַר גּוֹזָלָא נִשְׁתַּקַּע בְּתוֹךְ הַכּוּתָח וַהָוָה בַּר גּוֹזָלָא תַּתָּאָה וּעי' בי"ד ק"ה וְשָׁם אֲבָאֵר: גְּמָרָא וְאִי אִית בֵּיהּ פִּילֵי כֵּוָלֵיהּ אָסוּר יֵשׁ בְּכָאן כַּמָּה פֵּירוּשִׁים וּבְסִימָן צ"א אֲבָאֵר בָּזֶה ע"ש אָמַר שְׁמוּאֵל כְּכָר שֶׁחָתַךְ עָלֶיהָ בָּשָׂר אָסוּר לְאָוְכְלוֹ אִם נֹאמַר דִּשְׁמוּאֵל אַיְירֵי בְּצָלִי כ"צ וְאַפ"ה אָסוּר לֶאֱכוֹל הַכָּבֵד אַלְמָא דְּסוֹבֵר בְּצָלִי אֵין יוֹצֵא כָּל הַדָּם וּמַה שֶּׁנִּשְׁאַר הָוָה דָּם הָאֲבָרִים שֶׁלֹּא פי' ואה"נ דְּלִשְׁמוּאֵל אָסוּר לְבַשֵּׁל בָּשָׂר צָלִי בְּלֹא מְלִיחָה דִּלְעוֹלָם נִשְׁאַר בּוֹ דָּם אַחַר צְלִיָּה ומש"ה אָסוּר לֶאֱכוֹל הַכָּבֵד וּלְפִי זֶה פָּרִיךְ שַׁפִּיר ע"ב וּמִי אָמַר שְׁמוּאֵל הָכִי וְהָאָמַר כְּכָר כו' דִּלְעוֹלָם יֵשׁ בּוֹ דָּם אַף לְאַחַר צְלִיָּה וא"כ תִּקְשֶׁה לְמָאן דְּסוֹבֵר דָּם הָאֲבָרִים שֶׁלֹּא פי' אָסוּר וְהָא הכ' סוֹבֵר שְׁמוּאֵל דְּשָׁרֵי דְּאֵין לוֹמַר דַּאֲנַן פָּסְקִינַן כְּרָבָא דְּאָמַר דְּקָרֵי לֵיהּ חֲמַר בָּשָׂר דְּיוֹצֵא כָּל הַדָּם ע"י צְלִיָּה דְּאַכַּתִּי מִנָּלַן לְחַדֵּשׁ דָּבָר חָדָשׁ מַחֲלוֹקֶת בֵּין רָבָא לִשְׁמוּאֵל בָּזֶה וא"כ תִּקְשֶׁה

לְרַשִׁ"י ור"מ דְּסוֹבְרִין דָּם הָאֲבָרִים שֶׁלֹּא פִּי' אָסוּר וּבְחִדּוּשֵׁינוּ לִי"ד ס"ט וע"ז אֲבָאֵר
בְּאוֹרֶךְ וְעַיֵּין בפ"ו מהל' מ"א ובכ"מ שָׁם: אָמַר ר"נ אמ"ש אֵין מַנִּיחִין כְּלִי תַּחַת הַבָּשָׂר
כו' יֵשׁ בְּכָאן פֵּירוּשִׁים רַבִּים ובי"ד סִימָן ע"ו אֲבָאֵר בְּאוֹרֶךְ וְכָאן אֶכְתּוֹב ע"ד הַפָּשׁוּט
וְהוּא דְּכְפִי הַנִּרְאֶה דְּמַר זוּטְרָא מְפָרֵשׁ מִילְּתֵיהּ דִּשְׁמוּאֵל הָוָה מִשְׁתַּעֲלָה תְּמָרְתוֹ ור"א פְּלִיג
אַשְׁמוּאֵל וְאָמַר דִּלְמָא תַּתָּאָה מְטָא עִלָּאָה לָא מְטָא וּשְׁמוּאֵל סוֹבֵר דָּם שֶׁמִּלְּחוֹ הָוָה דְּרַבָּנָן
וּסְפִיקוֹ לְהָקֵל וְרַב אַשִׁי סוֹבֵר כָּל הֵיכָא דְּאִיכָּא לְתַקּוּנֵי מְתַקְּנִין וְלָא סָמְכִינַן אָה דְּסְפֵיקָא
לְהָקֵל אֲבָל אֵין הַלָּשׁוֹן מַשְׁמַע כֵּן אֶלָּא דְּרַב אַשִׁי סוֹבֵר דְּזֶה, לָא הָוָה סָפֵק גְּמוּר דִּלְמָא
תַּתָּאָה מְטָא עִלָּאָה לָא מְטָא וּמַסִּיק אֶלָּא אָמַר ר"א דְּמִישְׁדָּא בֵּיהּ תְּרֵי גְּלָלֵי דְּמִילְּחָא ור"ל
דְּהָדַר בֵּיהּ מִשְּׁתַּעֲלָה תְּמָרְתוֹ וּפְלִיג אַדִּשְׁמוּאֵל ג"כ דְּמִתְּחִלָּה נָמֵי אִית תַּקָּנְתָּא דְּמִישְׁדָּא
גְּלָלֵי דְּמִילְּחָא וְדָם יוֹרֵד לִכְלֵי בְּשׁוּלֶיהָ כִּי כֵן טָבַע הַמֶּלַח שֶׁשּׁוֹאֵב דָּם אֲצָלוֹ וְלֹא נִשְׁאַר דָּם
בַּשֶּׂוָמָן כְּלָל וְהָא דְּלָא נַעֲשָׂה נְבֵילָה מִיָּד כָּתְבוּ, התו' ד"ה תְּרֵי גְּלָלֵי דְּלָא נ"נ כֵּיוָן דְּלָא
נִשְׁאַר כְּלוּם שָׂרֵי וְלֹא נ"נ וְלָא אָמְרִינַן אֶפְשָׁר לְסוֹחֲטוֹ אָסוּר אֶלָּא הֵיכָא שֶׁנִּשְׁאַר מְעַט מִן
הָאִיסּוּר בְּתוֹכוֹ אֶלָּא דְּבָטֵל בְּשִׁשִּׁים הוּא דְּאָסוּר אֲבָל כְּשֶׁלֹּא נִשְׁאַר מִזֶּה כְּלוּם שָׂרֵי וּכְבָר
כָּתַבְנוּ לְעֵיל כַּמָּה פְּעָמִים מִזֶּה ובי"ד אֶכְתּוֹב אֲבָל אִם נֹאמַר דְּאֶפְשָׁר לְסוֹחֲטוֹ אַף כה"ג
אָסוּר א אַשִׁי דְּשָׂרֵי דַּוְקָא לְאַחַר שֶׁתַּעֲלָה תְּמָרְתוֹ וּסְפֵיקָא דְּרַבָּנָן לְהָקֵל אֶלָּא א הֵיכָא דְּאִיכָּא
לְתַקֵּן מְתַקְּנִין וּמִשְּׁדֵי תְּרֵי גְּלָלֵי דְּמִלְּחָא א"כ א"ש דְּרַב אֵשׁ לָא פְּלִיג אַדִּשְׁמוּאֵל דְּאָמַר עַד
שֶׁיִּכְלֶה מַרְאָה אַדְּמוּמִית וּתְרֵי גְּלָלֵי נָמֵי בָּעֵי לְבָרֵר מַה דְּאֶפְשָׁר וּכְדִכְתִיבְנָא בְּסָמוּךְ: וְהִנֵּה
אִם נֶאֱמַר כְּדַעַת הר"מ זַ"ל בפ"ו מֵהִלְכוֹת מ"א דְּדַם שֶׁבִּישְׁלוּ הָוָה מִן הַתּוֹרָה וְעַיֵּין בי"ד
סִימָן ס"ט בב"י ובפר"ח שָׁם יע"ש א"ש טְפֵי דְּרַב אַשִׁי פָּרִיךְ לֵיהּ וְדִלְמָא תַּתָּאָה מְטָא כו'
וַהֲוָה סְפֵיקָא דְּאוֹרַיְיתָא אֶלָּא הֵיכָא עָבְדִינַן גַּרְגִּיר מָלַח רְצוֹנִי לוֹמַר ג"כ לְאַחַר שֶׁתַּעֲלָה
תְּמָרְתוֹ וְלָא פְּלִיג אַדִּשְׁמוּאֵל וּבְתַרִין גְּלָלֵי דְּמִלְּחָא שָׂרִינַן לֵיהּ דְּאֵין לוֹמַר דְּאֶפְשָׁר לְסָחֲטוֹ
אָסוּר אַף כה"ג וּכְדַעַת הָרָן"ן זַ"ל בְּכָאן וּבְשָׁאָר מְקוֹמוֹת מ"מ הָא דחנ"נ בְּשָׁאָר אִיסּוּרִין
לָא הָוָה אֶלָּא מִדְּרַבָּנָן ומש"ה כה"ג דַּהֲוָה סְפֵיקָא שָׁמָּא תַּתָּאָה מְטָא עִלָּאָה לָא מְטָא תּוּ
הָוָה לֵיהּ סָפֵק דְּרַבָּנָן וּלְהָקֵל ומ"ה שָׂרֵי ע"י תְּרֵי גְּלָלֵי דְּמִלְּחָא כמ"ש אֲבָל כַּבְּדָא עִילּוּי
בְּיִשְׂרָא אָסוּר לְהַנִּיחַ בֵּי דּוּגֵי דְּנַעֲשָׂה נְבֵילָה וְכִדְכָתִיבְנָא וּלְפִי זֶה אָתְיָא הַסָּווּגְיָא כְּפִשָּׁטָא
לְדַעַת הר"מ זַ"ל אֲבָל הלח"מ כָּתַב בפ"ט מֵהִלְכוֹת מ"א ה"ח דְּנִרְאֶה לוֹ שֶׁרַבֵּינוּ סוֹבֵר
דְּבִשְׂרָא אִיסּוּרִין לָא אָמְרִינַן חנ"נ יע"ש ובי"ד סִימָן צ"ב אֶכְתּוֹב וְעַיֵּין בפ"ו מהל' מ"א
ובמ"מ ובי"ד סִימָן ע"ו יע"ש: (ע"ב) גְּמָרָא וּמִי אָמַר שְׁמוּאֵל הָכִי כו' עַיֵּין בפ"ו מֵהִלְכוֹת
מ"א בלח"מ שֶׁהִקְשָׁה לְפִי מ"ש המ"מ דר"א אַלִּיבָּא דִּשְׁמוּאֵל אָמַר דְּעַד שֶׁיִּכְלֶה מַרְאֶה
אַדְּמוּמִית הוּא בָּעֵינַן זֶה דְּמִשְּׁדֵי תְּרֵי גְּלָלֵי דְּמִלְּחָא א"כ מַה מַקְשֶׁה וּמִי אָמַר שְׁמוּאֵל הָכִי
יע"ש וְיֵשׁ לְיַשֵּׁב קֻשְׁיַת דְּמַקְשֶׁה לְמָר זוּטְרָא מִשְּׁמֵיהּ דְּרַב פָּפָּא דְּאָמַר דִּשְׁמוּאֵל מִשְּׁתַּעֲלָה
תְּמָרְתוֹ פָּרִיךְ שַׁפִּיר אַדִּשְׁמוּאֵל מִכְּכָר שֶׁחָתַךְ עָלֶיהָ בָּשָׂר וְגַם ר"א לֹא מַקְשֶׁה לְמַר זוּטְרָא
אֶלָּא דִּלְמָא, תַּתָּאָה מְטָא עִלָּאָה לָא מְטָא מַשְׁמַע אִי לָאו הַהּ סְפֵיקָא שָׂרֵי וְהָא לִשְׁמוּאֵל אַף
בְּנִצְלָה כ"צ אָסוּר הַכָּבֵד דְּיֵשׁ בּוֹ דָּם לְשִׁיטַת הר"מ זַ"ל אֶלָּא דִּלְיֹשָׁנָא דְּמִי אָמַר שְׁמוּאֵל
הָכִי לָא אָתֵי שַׁפִּיר: וְדַע דִּלְעֵיל קי"א ב' אָמַר דְּמָא דְּבִישְׂרָא שָׁכֵן דְּכַבְדָּא קָפֵי וְהָא לְתַקָּנַת
רַב אַשִׁי תְּרֵי גְּלָלֵי דְּמִלְּחָא קָאָמַר הָכִי דַּם הַכָּבֵד קָפֵי וְאֵינוֹ יוֹרֵד לְשׁוּלֵי הַכְּלִי ע"י תְּרֵי
גְּלָלֵי דְּמִלְּחָא אֲבָל, לְמַר זוּטְרָא דְּאָמַר מִשְּׁתַּעֲלָה תְּמָרְתוֹ זֶה סִימָן שֶׁאֵין בּוֹ דָּם א"כ בְּוַדַּאי
גַּם בִּשְׂרָא עִילּוּי כַּבְדָּא שָׂרֵי לִיתֵּן בֵּי דּוּגֵי לְאַחַר שֶׁאֵין בּוֹ דָּם דְּאֵין לוֹמַר דְּכַבְדָּא שְׁיֵשׁ בּוֹ

רִיבּוּי דָּם לָא מְהַנֵּי שְׁתַּעֲלָה תְּמָרָתוֹ דא"כ מַה פָּרִיךְ לְעֵיל מ"ש מִדְּמָא דְּבִשְׂרָא וְהָא בִּשְׂרָא מְשָׁתַּעֲלָה תְּמָרָתוֹ אֵין בּוֹ דָּם וּתְרֵי גְּלָלֵי דְּמִלְחָא אֵינוֹ אֶלָּא מִפְּנֵי הַסָּפֵק דִּלְמָא תַּתָּאָה מְטָא כו' וְכַבְדָּא אֵינוֹ כֵּן אֲבָל אִם נֹאמַר דְּרַב אַשִׁי אַף בִּלֹּא תַּעֲלֶה תְּמָרָתוֹ מְהַנֵּי תְּרֵי גְּלָלֵי דְּמִלְחָא אָתֵי שַׁפִּיר לְעֵיל: הֵן אֱמֶת שהב"י בְּסִימָן ע"ג וע"ו הִשְׁמִיט הָא דִּינָא דְּבִשְׂרָא עִילּוּי כַּבְדָּא דְּאָסוּר לִיתֵּן בֵּי דּוּגֵי וְאֵין לוֹמַר דמש"ה הִשְׁמִיט דִּלְדִידַן בלא"ה אָסוּר לְצָלוֹת בִּשְׂרָא עִילּוּי כַּבְדָּא דִּפְעָמִים שֶׁהַשַּׁפּוּד מִתְהַפֵּךְ כמ"ש רַשִׁ"י מ"מ הָוָה לֵיהּ לְכְתּוֹב דְּדִיעֲבַד אָסוּר אִם נָתַן בֵּי דּוּגֵי בִּשְׂרָא עִילָּוֵי כַּבְדָּא דִּכְפִי הַנִּרְאֶה אַף דִּיעֲבַד אָסוּר וְלָא קָשֶׁה מִידֵּי דְּהָא בש"ע סִימָן ע"ן כָּתַב דְּאֵין מַנִּיחִין כְּלִי עַד שֶׁיִּצָּלֶה כָּל צָרְכּוֹ שֶׁיִּהֶא רָאוּי לַאֲכִילָה וְלֹא הִזְכִּיר כְּלָל תַּקָּנְתָּא דִּתְרֵין גְּלָלֵי דְּמִלְחָא וְהוּא מִטַּעַם שֶׁכָּתַב הפר"ח דבש"ע מַיְירֵי שֶׁנִּצְלָה חֲצִי צְלִיָּתוֹ דְּאָז זָב כָּל דָּמָא יע"ש וְהַיְינוּ דַּאֲנַן לָא בְּקִיאִין בִּתְרֵי גְּלָלֵי דְּמִלְחָא כמ"ש רַשִׁ"י בְּשֵׁם בה"ג וא"כ לֵית תַּקָּנָה מִשֶּׁתַּעֲלֶה תְּמָרָתוֹ אֶלָּא בַּחֲצִי צְלִיָּתוֹ דְּאָז יוֹצֵא כָּל הַדָּם לְדִידַן דקיי"ל כְּרָבָא דְּקָרֵי לֵיהּ חֲמַר בָּשָׂר וְכֵינָן שֶׁכֵּן אַף בִּשְׂרָא וְכַבְדָּא כה"ג שָׁרֵי דְּמַאַחַר שֶׁנִּצְלָה כַּחֲצִי צְלִיָּתוֹ אָז זָב כָּל דָּמָא וְשָׁרֵי אֲבָל עַל הר"מ ז"ל יֵשׁ לְתָמְהַ דְּהָא דְּהִשְׁמִיט כַּבְדָּא וּבִשְׂרָא דְּאֵין מַנִּיחִין בֵּי דּוּגֵי תַּחְתָּיו וְהַטּוּר בסי' ע"ו הִזְכִּירוֹ.

וְכָתַב דְּכַבְדָּא אָסוּר לְהַנִּיחַ כְּלִי תַּחְתָּיו לְקַבֵּל שַׁמְנוּנִית וְאֵין מִזֶּה רְאָיָה לֶאֱסוֹר דִּיעֲבַד דְּמַיְירֵי בְּלֹא בִּשְׂרָא אֶלָּא כַּבְדָּא לְחוּד אַיְירֵי ומ"מ יֵשׁ לְתָמְהַ עַל הר"מ דְּהוּא לְמִי הָוָה לֵיהּ לְכְתּוֹב כֵּן וְגַם עַל הש"ע יֵשׁ לְהַקְשׁוֹת אַמַּאי הִשְׁמִיט וְאִי דבלא"ה אָסוּר לְכַתְּחִלָּה בִּשְׂרָא עִילּוּי כַּבְדָּא מ"מ אַמַּאי לֹא כָּתַב בְּכַבְדָּא לְחוּד אָסוּר כה"ג וכמ"ש וְעוֹד דְּנִרְאֶה דְּאַף דִּיעֲבַד אָסוּר בְּכַבְדָּא הַשְׁוָמָן שֶׁבַּבֵּי דּוּגֵי וְכִדְמַסִּיק בַּגְּמָרָא דְּמָא דְּכַבְדָּא קָפֵי כו' וּכְבָר כָּתַבְנוּ שֶׁיֵּשׁ לְיַישֵׁב מַה שֶׁהִשְׁמִיט הַמְחַבֵּר וְהוּא פָּשׁוּט אֲבָל לְהר"מ צ"ע דְּהוּא פָּסַק בפ"ו מֵהִלְכוֹת אֵלּוּ הט"ו תַּקָּנְתָּא דִּתְרֵין גְּלָלֵי דְּמִלְחָא כו' כר"א וְאֵיךְ לֹא כָּתַב דְּכָל זֶה בִּבְשָׂרָא אֲבָל בְּכַבְדָּא א לַעֲשׂוֹת ן כִּדְמַסִּיק לְעֵיל דְּכַבְדָּא קָפֵי וּבְסִימָן ע"ג וע"ו בְּיוֹרֶה דֵּעָה אֲבָאֵר מִזֶּה בְּאוֹרֶךְ לְיַישֵׁב מַה שֶּׁהִשְׁמִיט הר"מ דִּין זֶה כו': וּבְרַשִׁ"י ד"ה שָׁאנֵי הָתָם אַגַּב דַּוְחָקָא כו' כְּבָר כָּתַבְנוּ לְעֵיל דִּלְשִׁמּוּאֵל אה"נ דְּאָסוּר לְבַשֵּׁל בָּשָׂר אַחַר צְלִיָּה דִּלְעוֹלָם נִשְׁאַר דָּם, וְיוֹצֵא בְּבִישּׁוּל אִם לֹא ע"י מְלִיחָה וְדוֹחֵק לוֹמַר שע"י בִּישּׁוּל בְּקֻדֵּירָה אֵין יוֹצֵא וְכָתַבְנוּ שֶׁיֵּשׁ לְהַקְשׁוֹת לְמָאן דְּסוֹבֵר דָּם שֶׁלֹּא פֵּירֵשׁ אָסוּרוְהוּא דַּעַת הר"מ מֵהָא דִּשְׁמוּאֵל שֶׁאָמַר כְּכָר שֶׁחָתַךְ עָלֶיהָ בָּשָׂר אָסוּר כו': ובד"ה אֲסוּרִין הַדָּגִים לְבַדָּן עכ"ל מפירש"י אֵין הֶכְרֵעַ אי ס"ל כְּרַבֵּינוּ אֶפְרַיִם דְּבִשְׁאָר אִיסּוּרִין אֵין חנ"נ ומש"ה הָעוֹפוֹת מֻתָּרִים אוֹ דס"ל בִּשְׁאָר אִיסּוּרִין חנ"נ וְאֵין הַנֶּאֱסָר יוֹתֵר מִן הָאוֹסֵר וּבְמָקוֹם שֶׁאֵין הָאוֹסֵר יָכוֹל לֵילֵךְ שָׁרִי כמ"ש התו' לְעֵיל ע"א בד"ה תְּרֵי גְּלָלֵי דְּמִלְחָא יע"ש ומש"ה אַיְידֵי דְּטָרִידִי לָא בָּלַע דָּם וְעַיֵּין סי' ע"ו (בת"ח) במ"ח: אָמַר ר"נ דָּגִים וְעוֹפוֹת כו' עַיֵּין בר"מ פ"ו מֵהִלְכוֹת מ"א כָּתַב דָּגִים אֲסוּרִין דְּרָפוּ קְרֵמַיְיהוּ וּבָלְעִי.

הִנֵּה פָּסַק עוֹפוֹת מֻתָּרִים עוֹד לָמַדְנוּ מִדְּבָרָיו דְּתִפְלִין נָמֵי וַאֲסוּרִים כְּפָסַק הַמְחַבֵּר סִימָן ע'. אָמְנָם אֵין רְאָיָה דמ"ש דָּגִים אֲסוּרִין וְלֹא כָּתַב לְבַדָּן כִּלְשׁוֹן רַשִׁ"י יֵשׁ לוֹמַר דה"ק דָּגִים אֲסוּרִים סְתָמָא וְהָא אֶפְשָׁר בְּקַפִּילָא אַרְמָאָה וְכָל מָקוֹם מַזְכִּיר תַּלְמוּדָא נוֹתֵן טַעַם אוֹ קַפִּילָא אֶלָּא נֹאמַר דְּגוֹי מסל"ת נָאֱמָן כמ"ש הר"מ פט"ו מֵהֲלָכוֹת אֵלּוּ שֶׁלֹּא הִזְכִּיר אֵוְמָן וְנֹאמַר דְּלֹא כמ"ש הב"י צ"ח דה"ה לָאו מסל"ת מְהֵימַן דְּאַמַּאי אֶלָּא מסל"ת בָּעֵינַן ומש"ה כָּל אִיסּוּרִין גּוֹי מסל"ת מְהֵימַן דַּהֲוָה דְּרַבָּנָן טַעַם כְּעִיקָּר לְשִׁיטַת הר"מ ז"ל וּבִדְרַבָּנָן מְהֵימַן

עִיֵּין שֵׁ"ךְ סִימָן צ"ח משא"כ דָּם דַּהֲוָה אִיסּוּר תּוֹרָה אַף לָמָ"ד טַעַם כְּעִיקָּר דְּרַבָּנָן מ"מ הָא חֲמִשָּׁה לָאוִי חַד לְדַם אֲבָרִים שפי' דְּלָא הֲוָה זִיעָא אֶלָּא מַמָּשׁ ול"ד לְטַעַם כְּעִיקָּר וְאִיהוּ לְשִׁיטְתֵיהּ דְּדַם שְׁבִישְׁלוֹ דְּאוֹרָיְיתָא עַיֵּין מ"מ שָׁם וב"י סִימָן פ"ז יע"ש וְלָא מְהֵימַן גּוֹי מסל"ת עַל הַדָּגִים דַּהֲוָה ד"ת מִשּׁוּם דָּם משא"כ הָעוֹפוֹת אֵין אִיסּוּרָן אֶלָּא מִשּׁוּם צִיר דָּגִים שֶׁנִּבְלַע עִמָּהֶם עִם מְעַט דָּם דְּבָדַם לְחוּד יֵשׁ שִׁשִּׁים מִסְתָּמָא אֶלָּא מִטַּעַם חנ"נ כְּמוֹ שֶׁיֵּרָאֶה הָרוֹאֶה בָּרֹא"שׁ אמ"ש רַשְׁבָּ"ם דְּעוֹפוֹת אֲסוּרִין עַיֵּין פְּרִישָׁה וב"ח וְנֹאמַר דהר"מ סוֹבֵר חנ"נ בִּשְׂאָר אִיסּוּרִין דְּלֹא כמ"ש המ"מ שֶׁלֹּא מָצָא להר"מ שֶׁאָמַר כָּאן וא"כ עַל כָּל פָּנִים טָעִימַת קִפּוֹלָא מְהֵנֵי דַּהֲוָה דְּרַבָּנָן חנ"נ בִּשְׂאָר אִיסּוּרִין כַּמְבוֹאָר וּמְהֵימַן גּוֹי מסל"ת וְלָכֵן לֹא כָּתַב הר"מ הַדָּגִים לְבַדָּן אֲסוּרִים כפירש"י וְכָאמוּר בָּזֶה: עוֹד אֲבָאֵר לְךָ שֶׁאֵין לִלְמוֹד מִדְּבָרִים דְּתִפְלִין אֲסוּרִים דְּהוּא לְשִׁיטְתֵיהּ דְּלְאַחַר הַמְּלִיחָה צָרִיךְ חֲלִיטָה דְּאֵין הַמֶּלַח מוֹצִיא כָּל הַדָּם וְלֵית לֵיהּ דִּין דס' הַתְּרוּמוֹת חֲתִיכָה תְּפִילָה שֶׁהֲוּנְחָה אֵצֶל מְלִיחָה דְּיֵשׁ לָהּ הֶיתֵּר דְּשֶׁמָּא לֹא יָצָא כָּל הַדָּם ופי' אָסוּר ומש"ה הַגִּירְסָא לְדִידֵיהּ שַׁפִּיר דָּגִים רָפוּ וּבָלְעֵי וְתוּ לָא דככ"פ לְדִידֵיהּ לֵית כְּלָל וּבָשָׂר עַל גַּבֵּי בָּשָׂר דְּמִשְׁרִיק אוֹ טָרוּד משא"כ דָּגִים וְכָאמוּר והמ"מ שֶׁכָּתַב דִּין שֶׁל הָרַשְׁבָּ"א דַּחֲתִי' תְּפִילָה אֱמֶת וצ"ע דְּמַשְׁמַע דה"מ והר"מ אֵין מֻכְרָחִין וא"כ מש"ה פְּשִׁיטָא דָּגִים תְּפִילִין אֲסוּרִין משא"כ לְדִידַן ע"כ לֵיתָא לְגִירְסָא זוֹ דְּאֵיהּ קָאָמַר דָּגִים רָפוּ בָּלְעֵי וּמַה בְּכָךְ אַכַּתִּי ככ"פ כְּמוֹ חֲתִיכָה תְּפִילָה וע"כ קָדְמִי וּפַלְטֵי הַגִּירְסָא וא"כ תּוּ אִית לוֹמַר דְּתִפְלִין מֻוָתָּרִין כו': המ"י כְּלָל כ"ד אוֹת כ"ב וכ"ג כָּתַב דָּגִים עַל הָעוֹפוֹת א"צ אפי' קְלִיפָּה דל"ד לַחֲתִיכָה חֲצָיָהּ בַּצִּיר דְּצָרִיךְ לְמַעְלָה קְלִיפָּה דְּאִי אֶפְשָׁר לְצַמְצֵם כְּמוֹ מְקוֹם חָתָךְ בְּהַמַּקֵּשׁ' משא"כ ב' חֲתִיכוֹ' דְּלָא כַּשָּׁ"ךְ וְיֵשׁ הוֹכָחָ' לְשָׁ"ךְ דַּאֲפִי' כה"ג בָּעֵי קְלִיפָּ' ממ"ש בסי' מ"ט חֲתִיכָה שֶׁנִּמְלְחָה מצ"א לְאַחַר מעל"ע אֵין תַּקָּנָה לְשָׁ"ךְ דבה"מ דְּמַה שֶּׁרָאוּי לְצָלִי לָא הֲוָה אֶפְשָׁר דְּלָא כט"ז דְּמַה בְּכָךְ שֶׁרָאוּי לְצָלִי בִּסְעוּדָה גְּדוֹלָה דְּרוֹצֶה לְבַשֵּׁל וכמ"ש הבה"ג וְהָאוֹרֵחַ מִישׁוֹר.

וְקַשְׁיָא לָן בִּפְרֵי מְגַדִּים אַמַּאי אָסוּר וְלֵית תַּקָּנְתָּא יִמְלָחֵנּוּ וְיַנִּיחֵנּוּ עַל צַד הַנִּמְלָח דְּדָם אֵין מְפַעְפְּעַ לְמַעְלָה וְלֵיכָּא חֲשָׁשָׁא שֶׁיִּבְלַע צַד הַשֵּׁנִי וכ"ת דְּלִכְתְּחִלָּה אָסוּר שֶׁמָּא יְהַפֵּךְ הָא זֶה דְּיֵעָבֵד הוּא דא"א בע"א וְצָרִיךְ לְתָרוֹצֵי דְּבָעֵי כ"ק וְאֵין יוֹדֵעַ הֵיכָן הוּא דְּלִקְלוֹף וְכֻלָּהּ אֲסוּרָה וכ"ת חֲתִיכָה עָבָה דְּיֵשׁ ס' נֶגֶד הַקְּלִיפָּה הָא בְּוַדַּאי דְּבָעֵי קְלִיפָּה לֹא צָרִיךְ שִׁשִּׁים כַּמְבוֹאָר בְּסִימָן ק"ה וְאִי אָמְרִינַן כמ"י דְּהַקְּלִיפָּה מְשׁוּם א"א לְצַמְצֵם אַכַּתִּי תִּקְשֶׁה דְּכָאן אֵין צָרִיךְ קְלִיפָּה דְּכָל הַדָּם יוֹצֵא וְאֵין בּוֹ כְּלָל אִיסּוּר כְּשֶׁאָר דָּם אֵין מְפַעְפְּעַ כְּלָל לְמַעְלָה אֶלָּא ע"כ כַּשָּׁ"ךְ דה"ק מְפַעְפְּעַ לְמַעְלָה וא"כ א"א לְהַתִּיר מִשּׁוּם דְּאִיסּוּר הַקְּלִיפָּה יֵשׁ בָּהּ.

וע' או"ה כְּלָל ה' וְהִקְשִׁינוּ בְּפָרְיֵי פְּרֵי מְגַדִּים אַמַּאי אָסוּר הַדָּגִים תְּפִילִי וְכָתַבְנוּ שָׁם בְּקִיצּוּר דְּשֶׁמָּא סוֹבֵר כְּגִירְסַת הר"מ דְּזֶה א"א דא"כ אַמַּאי סַגִּי רָפוּ קְרֵמַיְיהוּ הָא ככ"פ וְעִיקָּר חָסֵר מִן הַסֵּפֶר דְּרָפֵי וְלָא פָּלְטֵי דְּהָא או"ה אֵין סוֹבֵר כר"מ דְּבָעֵי חֲלִיטָה דְּתֵדַע דְּהָא חֲתִיכָה תְּפִילָה סוֹבֵר כַּשָּׁ"ךְ דִּמְהֵנֵי מְלִיחָ' וְכֵינָן שֶׁכֵּן שַׁפִּיר קשי' וּכְדַאֲמָרָן.

ר"ח אֲדָר עש"ק פֶּה בֶּרְלִין תקל"א: גְּמָרָא דָּגִים וְעוֹפוֹת שֶׁמְּלָחָן זע"ז אֲסוּרִים יֵשׁ בְּכָאן מָקוֹם לְהַאֲרִיךְ אֶלָּא שֶׁלֹּא הָיָה הַזְּמַן גּוֹרֵם אָמַרְתִּי לְקַצֵּר בְּכָאן ובי"ד אֲבָאֵר בְּאוֹרֶךְ הִנֵּה מַה שֶּׁאָמַר דָּגִים וְעוֹפוֹת שֶׁמְּלָחָן זע"ז מַשְׁמַע שֶׁשְּׁנֵיהֶם מְלוּחִין וְלֹא אָמַר עוֹפוֹת שֶׁמָּלְחוּ

אֲצֶל דָּגִים אֲסוּרִים אַף שֶׁהַדָּגִים אֵינָן מְלוּחִין אֲסוּרִין דְּהָעוֹפוֹת מַבְלִיעִין דָּם בְּדָגִים וַהֲוָה כְּטָמֵא מָלִיחַ וְטָהוֹר תָּפֵל דְּאָסוּר הַטָּהוֹר שֶׁהַטָּמֵא מַבְלִיעַ בּוֹ י"ל לְרִבּוּתָא נָקִיט לָא מִבָּעְיָא בכה"ג דָּגִים אֲסוּרִין דְּבָלְעִי אֶלָּא אפי' נִמְלְחוּ שְׁנֵיהֶם דְּה"א דְּטָרִידִי לְמִפְלַט לָא בָּלְעִי אַפֵּ"ה קמ"ל דָּגִים רָפוּ קְרָמַיְיהוּ וּפַלְטִי וּבָלְעִי אַחַ"כ דְּאֵין טָרוֹדִין לְמִפְלַט.

אוֹ יֹאמַר בכה"ג דְּלָא נִמְלְחוּ הַדָּגִים מִתְּחִלָּה הָיוּ מֻוָּתָּרִין אַחַ"כ בְּמִלִּיחָה דְּאַגַּב דְּיִפְלוֹט דָּם וְצִיר דִּידְהוּ פָּלְטִי נָמֵי דָּם שֶׁבָּלְעוּ מֵהָעוֹפוֹת משא"כ עַתָּה שֶׁנִּמְלְחוּ שְׁנֵיהֶם וּפָלְטוּ כָּל דָּמָן וְצִירָן לֹא שַׁיְיךְ ככ"פ אֶלָּא הֵיכָא דְּאִית בֵּיהּ דָּם מֵעַצְמוֹ וּלְמַאן דְּמְפָרֵשׁ אֲסוּרִין שְׁנֵיהֶם הַדָּגִים וְעוֹפוֹת א"ש בלא"ה דְּנָקִיט שְׁנֵיהֶם מְלוּחִין דְּאִי דְּעוֹפוֹת לְחוּדַיהּ לֹא הָיוּ נֶאֱסָרִין הָעוֹפוֹת דַּהֲוָה כְּטָהוֹר מָלִיחַ וְטָמֵא תָּפֵל דְּמֻוָּתָּר כִּדְאָמְרִינַן לְקַמָּן ה"נ נְהִי שֶׁהָעוֹפוֹת מַבְלִיעִין בְּדָגִים מ"מ אֵין בּוֹ כֹּחַ לְהַבְלִיעַ מִן הַדָּגִים לְעוֹפוֹת ומש"ה וְנָקִיט שְׁנֵיהֶם מְלוּחִים וְעַיֵּין בסי' ע' וְשָׁם אֲבָאֵר: וּבַתּוֹסָפוֹת ד"ה דָּגִים וְעוֹפוֹת כו' בְּעִנְיָן זֶה לֹא הָיוּ הַדָּגִים אֲסוּרִין כו' הָאִיסּוּר הוֹלֵךְ וּמִתְפַּשֵּׁט כו' דָּם מִשְׁרָק שָׁרִיק עכ"ל הִנֵּה מ"ש דִּבְעִנְיָן זֶה לֹא הָיוּ נֶאֱסָרִין הוּא פָּשׁוּט דְּטָהוֹר מָלִיחַ וְטָמֵא תָּפֵל שָׁרִי דְּאֵין כֹּחַ בְּמֶלַח אֶלָּא לְהִתְחַמֵּם וּלְהַבְלִיעַ לְמַה שֶּׁאֶצְלָם וְלֹא לְהַפְלִיט מַמָּה שֶּׁאֶצְלוֹ אָמְנָם מַה שֶּׁכָּתַב דְּאֵין לֶאֱסוֹר הָעוֹפוֹת אפי' לְאוֹתוֹ פֵּירוּשׁ דְּאָמְרִינַן חֲתִיכָה נַעֲשָׂה נְבֵילָה כו' מַשְׁמַע דְּלָא מִיבַּעְיָא לר"מ וַדַּאי נִיחָא דִּסְבִירָא לֵיהּ דְּלָא אָמְרִינַן חנ"נ בִּשְׁאָר אִיסּוּרִין וְאַמַּאי הָא לְפִי הֵ"א יָכוֹל לְבַלּוֹעַ דָּם שֶׁבְּדָגִים עִם הַצִּיר בְּעוֹפוֹת וא"כ אַף לר"א יֵאָסְרוּ הַדָּגִים לְעוֹפוֹת מִדָּם עַצְמוֹ אִם לֹא שֶׁנֹּאמַר כמ"ש הפר"ח בְּסִימָן ע' וּכְפִי מַה שֶּׁהֵבִין ב"י דלר"א אַף שֶׁבָּלְעוּ עוֹפוֹת מְעַט דָּם עִם הַצִּיר שֶׁל דָּגִים מ"מ צִיר הַרְבֵּה וְדָם מוּעָט בָּטֵל הַדָּם בְּשִׁשִּׁים בְּצִיר הָעוֹפוֹת דְּאֵין צִיר נ"נ שֶׁל דָּגִים.

וּלְכָךְ כָּתְבוּ התו' דַּאֲפִי' לְאוֹתוֹ פי' דחנ"נ וא"כ אַף הַצִּיר נ"נ אַפֵּ"ה אֵין בּוֹלֵעַ דָּם מִשְׁרָק כו' וַאֲבָאֵר יוֹתֵר וּבְקִיצּוּר הִנֵּה מְלִיחַת הַרְבֵּה בָּשָׂר זע"ז אוֹ חֲתִיכָה אַחַת וְלָא אָמְרִינַן צִיר הַנּוֹטֵף מֵחֲתִיכָה אַחַת עִם דָּם נ"נ וְנִבְלַע בַּחֲתִיכָה, הַשֵּׁנִית אוֹ מִצַּד זֶה לְצַד זֶה דְּנָהִי דָּם אֵין בּוֹלֵעַ מ"מ צִיר בּוֹלֵעַ כְּהַהִיא דְּמָרִי בַּר רָחֵל ולר"א נִיחָא דְּאֵין נ"נ וְלָמָּ"ד נ"נ מ"מ אֵין הַנֶּאֱסָר אֶלָּא מָקוֹם שֶׁהָאוֹסֵר יָכוֹל לִילֵךְ וְלָמָּ"ד אַף שֶׁאֵין הָאוֹסֵר יָכוֹל לִילֵךְ אַפֵּ"ה אָסוּר צָרִיךְ לוֹמַר טַעְמָא דְּלָא אָמְרִינַן בִּמְלִיחָה חנ"נ מִשּׁוּם לַתָּא דבב"ח וְדֶרֶךְ בִּישׁוּל וע' בִּשְׁמַעְתִּין בָּךְ"ן אָמְנָם כָּל זֶה בְּבָשָׂר מָלִיחַ דַּיִּשׁ הַרְבֵּה דָּם הַדָּב עִם צִיר הוּא דְּאָמְרִינַן חֲתִיכָה שְׁנִיָּה אֵינָהּ בּוֹלַעַת מִדָּם הָעֶלְיוֹן משא"כ דָּגִים שֶׁפּוֹלְטִין צִיר מְרֻבֶּה וּמְעַט דָּם שֶׁבָּלְעוּ מֵעוֹפוֹת יָכוֹל הַדָּם לְהִתְעָרֵב יָפֶה עִם הַצִּיר וְלִבְלוֹעַ הַדָּם עִם הַצִּיר בְּעוֹפוֹת וְיֵאָסְרוּ הָעוֹפוֹת ולר"א נִיחָא דְּנָגֵד מְעַט דָּם יֵשׁ שִׁשִּׁים משא"כ אִם אָמְרִינַן דנ"נ לֵיכָא שִׁשִּׁים נֶגֶד צִיר וְדָם וְלָזֶה כָּתְבוּ דְּאֵין סְבָרָא לֶאֱסוֹר הָעוֹפוֹת דְּלָמָּה נְחַלֵּק וְלוֹמַר דכה"ג יָכוֹל הָאִיסּוּר לֵילֵךְ בְּעַצְמוֹ בְּמְעַט דָּם אֶלָּא שֶׁהוּא דָּם מוּעָט מְעוֹרָב בַּצִּיר הַרְבֵּה אַפֵּ"ה אֵין יָכוֹל לְהַבְלִיעַ הַדָּם דְּמִשָּׁרָק שָׁרִיק וְכֵינָן שֶׁכֵּן אֵין הַצִּיר הַהוּא אוֹסֵר דְּלָא נִשְׁאַר שׁוּם דָּם דְּאֵין הַנֶּאֱסָר יוֹתֵר כו' כמ"ש התו' כָּאן.

וְהִנֵּה מַה שֶּׁסִּיֵּים התו' דָּם מִשָּׁרָק שָׁרִיק הוּא א' מֵהַטְּעָמִים דְּבְמִלִּיחָה מֻוָּתָּר לְמִלּוֹחַ ב' חֲתִיכוֹת זע"ז. וְלָא יָדַעְנָא אַמַּאי לָא נָקִיט אִינָךְ טְעָמִים דְּכָתְבוּ לְקַמָּן בד"ה דָּגִים רָפוּ קְרָמַיְיהוּ וְהָיָה נִרְאֶה לוֹמַר דמש"ה לֹא כָּתְבוּ טַעַם דככ"פ דְּנָהִי דְּפָלְטוּ אַחַ"כ הָעוֹפוֹת הַדָּם מ"מ נִשְׁאַר בּוֹ צִיר שֶׁל דָּגִים שֶׁלֹּא פָּלְטוּ ע"י מְלִיחָה וְאַף דְּלָא נִשְׁאַר שׁוּם דָּם בְּתוֹכוֹ מ"מ

כֵּינָן דְּמִתְחַלָּה הָיָה דָּם שָׁם נֶאֱסָר אַחַ"כ ג"כ וְעַיֵּין במהר"מ שי"ף ז"ל מ"ש בְּשֵׁמַעְתִּין חֲדָא אַמַּאי דבב"ח כה"ג מֻוָתָּר הֵיכָא שֶׁלֹּא נִשְׁאַר בּוֹ שָׁוֶה חֵלֶב כַּמְבֹאָר בי"ד סי' ק"ה גַּבֵּי הָא דַּחֲתִיכַת אִיסּוּר אוֹסֶרֶת חֲבָרְתָּהּ בְּלֹא רֹוטֶב יע"ש בט"ז וְשָׁ"ך וְעוֹד אַמַּאי לָא כָּתְבוּ טַעַם דְּאַגַּב דְּטָרִידִי הָעוֹפוֹת לְמִפְלֵט לָא בָּלְעִי דָּם כְּלָל מֵאַחַר שֶׁסּוֹבְרִים דְּאֵין חִילּוּק בֵּין מְעַט דָּם עִם צִיר הַרְבֵּה כו' וְאֶפְשָׁר דְּזֶה הֲוָה בְּכְלַל מִשְׁרָק דְּמַהַאי טַעְמָא הוּא דְּאָמְרִינַן אַגַּב דְּטָרִיד לְמִפְלֵט לָא בָּלְעִי דְּמִשְׁרִיק שָׁרִיק הָא צִיר בּוֹלֵעַ שַׁפִּיר ומ"ה נָקְטוּ בְּדִבְרֵיהֶם מִשְׁרָק כו': אֲבָל הַבַּ"ח ז"ל כָּתַב בסי' ע' לְפִי מ"ש הָרֹא"שׁ ז"ל דְּמְעַט דָּם נִבְלָע עִם, צִיר הַרְבֵּה א"כ לְרַבֵּינוּ אֶפְרַיִם נָמֵי רָאוּי לֶאֱסוֹר הָעוֹפוֹת יע"ש קָשֶׁה א"כ מַה כָּתְבוּ הַתּוֹסָ' אֲפִילּוּ לְאוֹתוֹ פֵּירוּשׁ כו' הָא לר"א נָמֵי קָשֶׁה לְפוּם סְבָרָא דְּהַשְׁתָּא דְּמְעַט דָּם נִבְלָע בְּעוֹפוֹת עִם צִיר הַרְבֵּה כְּדִכְתִיבְנָא לְעֵיל בְּסָמוּךְ: א"י דְּוַדַּאי מְמִלִּיחָה לָא קַשְׁיָא דְּצִיר זָב עִם דָּם וְנַעֲשָׂה נְבֵילָה וְנִבְלַע מְעַט דָּם עִם צִיר בַּחֲתִיכָה הַשֵּׁנִית י"ל דְּלַח בְּלַח לָא אָמְרִינַן חנ"נ בְּשָׂאָר אִיסּוּרִין לְבַד בב"ח אָמְרִינַן חֵלֶב נְבֵילָה הוּא וְעַיֵּין בב"י ובש"ע סִימָן צ"ב יע"ש וא"כ מֵעוֹלָם לֹא נ"נ הַצִּיר משא"כ דָּגִים וְעוֹפוֹת שֶׁמְּלָחָן זע"ז דְּבָלְעִי דָּגִים מִדַּם נְבֵילָה שֶׁל הָעוֹפוֹת וְנַעֲשָׂה נְבֵילָה כֵּינָן שֶׁהֵם דָּבָר עָב וְגוּשׁ וְכֵינָן דְּכֵן אַף צִיר הַזָּב אַחַ"כ וַדַּאי נְבֵילָה הוּא כֵּינָן שֶׁהַדָּגִים נ"נ מִתְּחִלָּה וא"כ הָיָה בָּזֶה מָקוֹם לֶאֱסוֹר אַחַ"כ הָעוֹפוֹת וְלָזֶה כָּתְבוּ התו' דְּאַף מְעַט דָּם אֵין נִבְלָע בָּעוֹפוֹת דְּשָׁרָק וְאֵין הַנֶּאֱסָר יָכוֹל לֵילֵךְ אֶלָּא עִם הָאוֹסֵר וְלֹא בְּנִפְרָד מִמֶּנּוּ לְגַמְרֵי דּוֹמֶה לְסִימָן ק"ה בב"ח וְהַמְעַיֵּין בָּרֹא"שׁ יִרְאֶה שֶׁיֵּשׁ לְכַוֵּן דְּבָרָיו כמ"ש וּבְסִימָן ע' אַאֲרִיךְ בעז"ה: גְּמָרָא וְדָגִים דְּרָמַיְיהוּ קָדְמוּ וּפָלְטִי וְעוֹפוֹת קָמִיטִי בָּתַר דְּנָיְיחִי דָּגִים פָּלְטִי עוֹפוֹת וַהֲדַר בָּלְעִי עכ"ל מַגִּירְסָא זוֹ מַשְׁמַע בְּהֶדְיָא מִשּׁוּם בָּתַר דְּנָיְיחִי דָּגִים מִצִּירָן בָּלְעִי אוֹ עכ"פ בָּתַר דְּנָיְיחִי מִדָּמָן בָּלְעִי הָא קוֹדֶם דְּנָיְיחִי כו' לָא בָּלְעִי מֵעוֹפוֹת דְּטָרִידִין אוֹ ככ"פ וְרַשְׁ"י כָּתַב מִמַּהֲרִין לִפְלוֹט צִיר שֶׁלָּהֶן כו' מַשְׁמַע כ"ז שֶׁפּוֹלְטִין צִיר אֵין בּוֹלְעִין מֵעוֹפוֹת וְיֵרָאֶה סְתִירָה בִּדְבָרָיו שכת' אַחַ"כ אֲבָל בָּשָׂר וּבָשָׂר כַּמָּה שֶׁזֶּה שׁוֹהֶה זֶה שׁוֹהֶה דְּמַשְׁמַע דַּוְוקָא שֶׁמְּלָחָן בב"א וְהָא אַף דְּלָאו בב"א שָׂרֵי דְּפוֹלֵט צִיר וְאֶפְשָׁר דְּסוֹבֵ' דְּפְלִיטַת צִירָן וְדָמָן שָׁוִין הֵם וּבְזֶמֶן וְשִׁיעוּר אֶחָד הוּא ולכ"כ כ': וְדַע דהב"ח בסי' ע' כָּתַב דְּרַשְׁבָּ"ם שֶׁאוֹסֵר אַף הָעוֹפוֹת לָא ס"ל כְּרַשְׁ"י ז"ל דָּגִים פּוֹלְטִין כָּל צִירָן אֶלָּא אַף שֶׁפּוֹלְטִין צִיר בּוֹלְעִין דָּם עכ"ל לֹא זָכִיתִי לְהָבִין דְּבָרָיו הַקְּדוֹשִׁים דְּאַמַּאי לֹא נֵימָא דְּרַשְׁבָּ"ם סוֹבֵר כְּרַשְׁ"י דְּאַטּוּ אַחַר שֶׁפָּלְטוּ צִירָן שׁוּב אֵין פּוֹלְטִין כְּלָל דְּאַטּוּ חֲתִיכַת נְבֵילָה שֶׁשָּׁהֲתָה בְּמִלְחָה יוֹם שָׁלֵם דְּזֶה זְמַן פְּלִיטַת צִירָהּ אִם נִמְלַח אַחַ"כ מֻתָּר בָּשָׂר כָּשֵׁר עַמָּהּ מִי לֹא נֶאֱסַר וְלֹא אָמְרוּ דְּלְאַחַר יוֹם שָׁלֵם אֵין פּוֹלֵט צִיר אֶלָּא שֶׁאֵין פּוֹלֵט בְּשָׁעָה לוֹמַר אַגַּב דְּטָרִידִי לְמִפְלֵט כו' אוֹ ככ"פ אֲבָל מ"מ פּוֹלֵט מְעַט מְעַט תָּמִיד וְזֶה דָּבָר הַנִּרְאֶה לְעַיִן הוּא וְכֵינָן שֶׁכֵּן יֵשׁ לְכָאוֹרָה לְתָמְהַּ עָלָיו מִי הִזְקִיקוֹ לוֹמַר דְּרַשְׁבָּ"ם פְּלִיג אַרַשְׁ"י וְאֶפְשָׁר מִפְּנֵי סוֹף דִּבְרֵי הָרֹא"שׁ כת' כֵּן דְּמִשּׁוּם מְעַט דָּם עִם צִיר מֻרְוָבֶּה יָכוֹל לִבְלוֹעַ בְּעוֹפוֹת וְזֶה סְבָרַת רַשְׁבָּ"ם שֶׁאוֹסֵר בֶּאֱמֶת וְאִילּוּ סוֹבֵר כְּרַשְׁ"י וַדַּאי דְּמְעַט צִיר עִם מְעַט דָּם אֵין יָכוֹל לִבְלוֹעַ בְּעוֹפוֹת כו': גְּמָרָא בָּתַר דְּנָיְיחִי דָּגִים פָּלְטִי הָעוֹפוֹת יֵשׁ לְפָרֵשׁ דְּפוֹלְטִין עוֹד וְלֹא כָּלָה זְמַן פְּלִיטַת דָּמָן אוֹ מְשׁוּם דְּקָמִיטוּ אֵין פּוֹלְטִין עַד לְאַחַר שֶׁפָּלְטוּ דָּגִים ומש"ה הַדָּגִים אֲסוּרִין הָא פָּלְטִי עוֹפוֹת קוֹדֶם שֶׁכָּלָה פְּלִיטַת הַדָּגִים לֹא הָיוּ הַדָּגִים נֶאֱסָרִין כְּכ"פ אֲבָל הַשְׁתָּא דְּכָבָר נִסְתְּמוּ נִקְבֵי הַפְּלִיטָה וְעַיֵּין בתו' ד"ה דָּגִים רָפֵי קְרָמַיְיהוּ יע"ש בְּהָא וּבְתוֹסָ' ד"ה וְדָגִים רָפֵי קְרָמַיְיהוּ כו' וּלְפֵירוּשׁוֹ תֵּימָא אֵיךְ מוֹלְחִין כו' וּפְשִׁיטָא דְּאָלָא לָא שָׁנָא כו'

עכ"ל הקשו לפירש"י ז"ל לקמן אלא ל"ש ושרי דכשנח זה נח זה משמע דווקא בשנמלחו שניהם יחד דשוה זמן פליטה הא לא"ה לא וא"כ איך מולחין כמה חתיכו' והלא חתיכה ראשונה כלה זמן פליט' מקודם ובולעת אח"כ משנעיה כיון דלית ליה משרק שריק ולא אגב דטרוד צייר מדכת' כשנח זה נח וע' דלדידיה ל"ש ושרי משמע דוק' שניהם יחד ופשיט' דלישנא' משמ' בב"ע (בכ"ג) שרי.

ואכתו' בקאן בקיצור ובי"ד סי' ס"ט וע' אאריך בעזה"י. הנה במליחה מה שאנו מולחין הרבה חתיכות זע"ז ולא חיישינן שיבלע זה מזה יש כמה טעמי' האחד דם משרק שריק ואינו נבלע כלל ולכך מולחין בכלי מגוקב וא"צ להמתין בתחתונה עד זמן פליטת העליונה אלא מיד שכלה זמן פליטת התחתונה שהוא שיעור המזונכר בסימן ס"ט שרי להדיח הדחה אחרונה ויש עוד טעם דאגב דטרוד לפלוט ציר ג"כ לא בלע דם ושוהה לפלוט ציר י"ב שעות או יום שלם ולזה ג"כ אי צריך לשהות שיעורו זמן פליטת עליונה אבל יש חומרא אם נמלחה עלי' חתיכה לאחר יום שלם אסורה תחתונה ולטעם ראשון שרי: עוד יש טעם ככ"פ כמו בצלי דאמרינן ככ"פ ה"ה במליחה דאמרינן הכי וא"כ יש להתיר אף לאחר זמן מרובה ואפילו הודח ונסתם נקבי הפליטה מטעם ככ"פ אלא דצריך להמתין שיעור פליטת העליונה וזה מבואר אלא דקשיא מדגים ועופות שהדגים אסורים ואמאי ימלחנו שנית וככ"פ ובאותו מלח גופא ישהנו עד זמן פליטת העופות ועיין בחדושי רשב"א ז"ל ובת"ה הארוך והקצר שכתב די"ל שאני דגים דרכי קרמיהו ובולעין טובא ומסתבר הדם בהן והוה כציר ושומן נבילה דאינו יוצא ע"י מליחה וכן כתב הר"ן ז"ל בחדושיו לחולין נדפס מקרוב המכונים בשם חמש שיטות וזה לשונו שאני דגים דרכי קרמיהו ודמא מסרך סריך בהו כחלב בבשר כו' ולפ"ז קשיא מקערה שמלח בה בשר דאי מגוקב ולא שייך שריק דהדם קנוי וקיימא בתוכה ונאסרת הקערה ותוכה ה"א להיא פינכא ועיין לעיל בחדושינו וזאת הקושיא והרא"ש הוא לטעמא דמשרק שריק והיא הדין לטעמא דכבולעו כך פולטו מצינו לומר באין מגוקב ובלעה הרבה ואין יוצא ע"י מליחה או מטעם כבוש בציר כשיעור שיתנו על גבי אש וירתיח אבל יש תירוץ אחר אם נאמר כבולעו כך פולטו דאין מליחה לכלים להפליט וכן כתב הר"ן ז"ל בחמש שיטות יע"ש היט' ואם נאמר יש מליחה לכלים להפליט נאמר כמ"ש מקודם עוד יש טעם אחר דשאני בשר עס בשר דאגב דיפלוט דם דידיה וציר דידיה יפלוט גם ק ציר דאחריני הא אין בו ציר דידיה אסור וכן פסקינן בשלחן ערוך דלא סבירא לן טעמא דמשרק אלא בכלי שהוא קשה ולא באוכלין כמו שאבאר בסי' ס"ט וע' בס"ד ודגים פולטין ר"ל צירן ודמן קודם גמר פליטת העופות וצריך להמתין כשיעור פליטת העליונה ובתנאי גם כן שיהא תוך י"ב שעות למליחת התחתונה שאז יש ציר ועוד יש טעם אפי' פחות משהו מן חלק י"ב שעות שרי כיון שהתחיל לבלוע דם קודם גמר פליטת צירו אז עדיין פתוחין נקבי הפליטה אז אף לאחר שפולט צירו פולט דם אבל לא באופן אחר ולפי' א' דווקא י"א שעות ודגים פולטין צירן קודם שיתחיל העופות לפלוט דמן ולפ"ז נמשך קולא באם העופות שהו חצי שעה במלח דנודאי התחילו לפלוט קצת שרי אם מלחו דגים אח"כ ע"מ מה"ט ובי"ד סי' ע' אכתו' מה שיש להקשות על הג"ה שם: עוד אאבאר לך לטעם ככ"פ אמאי הא מיד נ"נ למאן דאית ליה דחנ"נ בשאר איסורין י"ל דנפרד ממנו אח"כ

לָא אָמְרִינַן כֵּן אֶלָּא בִּנְשָׁאָר קְצָת מֵאֵיסּוּרוֹ מַה שֶּׁאֵין כֵּן שֶׁפּוֹלֵט אַחַר כֵּן הָדַר לְהֶיתֵּרוֹ הָרִאשׁוֹן וְדוֹמֶה לַחֲתִיכוֹת בָּשָׂר שֶׁבָּלַע חָלָב וְנָגְעָה בַּאֲחֵרוֹת בְּלֹא רוֹטֶב שֶׁאֵין אוֹסֶרֶת וְעַיֵּין ק"ה וּבַשַּׁ"ךְ וְהוּא מִשַּׁ"ח וְכָתַבְנוּ לְעֵיל כַּמָּה פְּעָמִים וה"נ כֵּן אֲבָל אִם נֶאֱמַר דְּאַף דְּנִפְרַד לְגַמְרֵי אָסוּר וְלָא אָמְרִינַן אֵין הַנֶּאֱסָר יָכוֹל לֵילֵךְ אֶלָּא עִם הָאוֹסֵר לְכַתְּחִלָּה לֶאֱסוֹר אֲבָל אִם נֶאֱסַר תּוּ אֶפְשָׁר לְסוֹחֲטוֹ אָסוּר דְּלֹא כמ"ש התו' לְעֵיל ד"ה תְּרֵי גְּלָלֵי דְּמִלְּתָא וְהָתָם שָׁאנֵי דר"א לְאַחַר שֶׁתַּעֲלֶה תְּמָרָתוֹ אוֹ נִצְלָה כ"צ מַיְירֵי אֶלָּא מִפְּנֵי מַרְאִית הָעַיִן אָסוּר הַמְכֻוָּנָס בַּכְּלִי וְלָזֶה מְהַנֵּי תְּרֵי גְּלָלֵי וְעַיֵּין בָּרָ"ן בְּשִׁמְעְתִּין גַּבֵּי בִּישָׁרָא עִלּוּי כַּבְדָא וְאִי אִיכָּא בֵּי דוּגֵי כו' יֵשׁ לְתָרֵץ בְּעִנְיָן אַחֵר דְּלָא אָמְרִינַן חֲתִיכָה, נַעֲשָׂה נְבֵילָה בְּדָבָר שֶׁאֶפְשָׁר לְהַפְרִיד הָאִיסּוּר מִמֶּנּוּ ומה"ט בְּכָל מָקוֹם לֹא נַעֲשָׂה נְבֵילָה כְּמוֹ שֶׁכָּתַב הַמָּרְדְּכַי וְנִרְאֶה דְּהַךְ טַעַם הָאַחֲרוֹן עִם הָרִאשׁוֹן א' הוּא וְיֵהָנֶ' אֵיךְ שֶׁיִּהְיֶה אֵין נָפְקָא מִינַּהּ לְדִינָא בֵּין הָנָךְ שְׁנֵי טְעָמִים אֲבָל רָאִיתִי שֶׁיֵּשׁ נָפְקָא מִינַּהּ כְּהַהִיא דַּחֲתִיכָה הַבְּלוּעָה מֵאִיסּוּר וּכְהַהִיא דבב"ח לְטַעַם הא' שָׁרֵי וּלְטַעַם הב' אָסוּר ובי"ד סִימָן ק"ה אֲבָאֵר בָּזֶה בְּאוֹרֶךְ בעזה"י: כָּתַב הָרָן"ן ז"ל בְּחִדּוּשָׁיו דְּיֵשׁ לוֹמַר מִפְּנֵי כָּךְ נֶאֱסַר חֲתִיכָה שֶׁפָּלְטָה כָּל דָּמָהּ וְצֵירָהּ עִם חֲתִיכָה שֶׁלֹּא נִמְלַח דְּשֶׁמָּא אֵין הַמֶּלַח מַפְלִיט כָּל דָּם שֶׁבַּחֲתִיכָה וְלָא מִיבַּעְיָא לְשִׁיטַת הר"מ ז"ל פ"ו בהל' מ"א דְּצָרִיךְ אַחַר מְלִיחָה לַחֲלוֹט בְּרוֹתְחִין הַדָּם הַנִּשְׁאָר וּמַה שֶּׁלֹּא מוֹעִיל חֲלִיטָה בַּתְּחִלָּה דְּשֶׁמָּא לֹא יַרְגִּישׁ הַחֲתִיכָה חוֹם הָאֵשׁ תִּפְלוֹט הַחֲתִיכָה אֲתָא שַׁפִּיר דְּמַהֲבָא מִמָּקוֹם אַחֵר אָסוּר משא"כ דַּם הָאֲבָרִים שֶׁלֹּא פי' שָׁרֵי אַף לְמַאן דְּלֵית לֵיהּ חֲלִיטָה מִכָּל מָקוֹם מַה שֶּׁלֹּא יָצָא ע"י מְלִיחָה שׁוּב לֹא יָצָא עוֹלָמִית משא"כ דָּם הַבָּא מִמָּקוֹם אַחֵר וּבְמְלִיחָה דָּם אֲבָרִים שֶׁלֹּא פי' כָּתַבְתִּי כָּל זֶה לְהָבִין טַעֲמֵי עִנְיָנֵי מְלִיחָה כִּי עָמוֹק הוּא וּבְחִדּוּשֵׁינוּ לי"ד אֲבָאֵר אֵיזֶה טַעַם עִיקָּר לְדִינָא כִּי נ"מ טוּבָא כמ"ש לְעֵיל גַּם אֲבָאֵר דִּבְרֵי התו' דְּכָאן וע' מָהַרְשָׁ"א בְּשִׁמְעְתִּין: וְדַע דמ"ש בש"ע סִימָן ע' בהג"ה דָּגִים אִם הָיוּ תְּפֵלִין שָׁרֵי לְמִלּוֹחַ אַחֲרֵי כָּךְ אַגַּב דְּיִפְלוּ כו' והב"י חוֹלֵק עַל זֶה כַּמְבֹאָר בְּסִפְרוֹ סִימָן ע' יְעַיֵּן שָׁם י"ל דהב"י לְשִׁיטָתֵיהּ שֶׁכָּתַב דְּבָשָׂר שפל' כָּל דָּמוֹ וְצֵירוֹ עִם בָּשָׂר שֶׁלֹּא פל' עֲדַיִן דְּשָׁרֵי ככ"פ וְאַף דְּלֵית בֵּיהּ דָּם וְצֵיר דִּידֵי' וְאַף הֵיכָא דְּלֹא שַׁיָּיךְ מִשְׁרָק שָׁרִיק שֶׁיֵּשׁ גֻּמּוֹת בַּבָּשָׂר וַאֲפִילּוּ הָכִי שָׁרֵי וְעַל כָּרְחָךְ דָּגִים דְּאִסּוּרֵי דְּרָפֵי קְרֵמַיְיהוּ וּמִסְתַּבֵּךְ הַדָּם בְּהוּ וְאֵין כֹּחַ בַּמֶּלַח לְהַפְלִיט הַדָּם מֵהֶן וּמִשּׁוּם הָכִי פָּסַק דְּאִם לֹא נִמְלַח.

הַדָּג דְּאָסוּר אַחֲרֵי כָּךְ משא"כ הָרַמָ"א דְּפוֹסֵק דַּחֲתִי' שֶׁפָּלְטָה כָּל דָּמָהּ וְצֵירָהּ שֶׁנִּמְלְחָה עִם אַחֶרֶת שֶׁלֹּא פָּלְטָה עֲדַיִן אָסוּר אַף בְּדִיעֲבַד דְּלָא אָמְרִינַן ככ"פ אֶלָּא הֵיכָא שֶׁיֵּשׁ צִיר דִּידֵי' אוֹ דָּם אִם כֵּן שַׁפִּיר פָּסַק הֵיכָא דְּלָא נִמְלַח הַדָּגִים שֶׁנִּמְלְחוּ וְשָׁרֵי דְּאַגַּב דְּיִפְלוֹט וכו' דְּלֵית לֵיהּ לְחַלֵּק בֵּין דָּגִים לְבָשָׂר אֶלָּא לְעִנְיָן מַה שֶּׁאָמְרוּ דָּגִים רָפֵי קְרֵמַיְיהוּ וּמְמַהֲרִין לִפְלוֹט קוֹדֶם וְלֹא לָעִנְיָן אַחֵר כו': וְרָאִיתִי לְסֵפֶר בֵּית יִשְׂרָאֵל בסי' ע' עַל דִּבְרֵי הַטַּ"ז סְעִיף קָטָן ח' דְּזֶהוּ הַנָּפְקָא מִינָּהּ בֵּין פי' יֵשׁ מְפָרְשִׁים לפי' הר"י דְּאוֹרְלַיְינְוִשׁ יְעַיֵּן שָׁם.

עוֹד כָּתַב דמ"מ מִדִּבְרֵי הַגְּמָרָא מַשְׁמַע דְּאִי לָאו דְּנָיְיחֵי דָּגִים הֲוָה מִין אַגַּב דְּיִפְלוֹט כו' עכ"ל הִנֵּה מַה שֶּׁכָּתַבְתִּי דְּזֶהוּ הַנָּפְקָא מִינָּהּ בֵּין פי' יֵשׁ מְפָרְשִׁים לר"י לוֹמַר כו'. כָּתַבְתִּי לְעֵיל דְּיֵשׁ נ"מ אַחֲרִינָא לְפִי יֵשׁ מְפָרְשִׁים אִם מָלְחוּ בָּשָׂר שֶׁשָּׁהָה בְּמִלְחוֹ י"א שָׁעוֹת וּמֻחֲצָה עִם בָּשָׂר שֶׁנִּמְלַח עַתָּה אָסוּר מַה שֶּׁאֵין כֵּן לפי' הר"י דְּאוֹרְלַיְינוּשׁ וְזֶה פָּשׁוּט וּמַה שֶּׁכָּתַב דְּבַגְּמָרָא מַשְׁמַע דְּאִי לָאו דְּנָיְיחֵי דָּגִים כו' לָא יָדַעְנָא לְמָאן קָאָמַר לָהּ אִי לְרַשִׁ"י דְּאַגַּב דְּטָרוּד לְמִיפְלַט לָא בָּלְעִי מִשּׁוּם הָכִי אָמַר לְבָתַר דְּנָיְיחֵי דָּגִים בָּלְעִי מֵעוֹפוֹת הָא לָאו הָכִי

לֹא הָיוּ בָּלְעִי כְּלָל וְאִי לִי"מ אֵימוֹר דְּאָמְרִינַן דְּבָלַע אֶלָּא שֶׁפּוּל' כָּל זְמַן פְּלִיטַת צִירוֹ הוּא לְאַחַר פְּלִיטַת דָּמוֹ הָא קוֹדֶם פְּלִיטַת דָּמוֹ אֵין בּוֹלֵעַ כְּלָל וְאִי לְפִירוּשׁ רַבֵּינוּ תָּם קָאָמַר לָהּ דְּאִיהוּ מַתִּיר אַף בפל' כָּל דָּמוֹ וְצִירוֹ מִשּׁוּם דְּמִשְׁרַק שָׁרִיק וּבְדָגִים דְּרָפֵי קְרָמַיְיהוּ לָא אָמְרִינַן מִשְׁרִיק שָׁרִיק גַּם כֵּן סוֹבֵר כפירש"י כָּל זְמַן שֶׁטָּרוּד לִכְלוֹ' אֵין בּוֹלֵעַ וּמִשּׁוּם הָכִי הֲוָצְרַךְ לוֹמַר בָּתַר דְּנִיחְיוְעַיְין בָּרַשְׁבָּ"א וְרָ"ן שמ"ש גִּירְסוֹת אֲחֵרוֹת ובי"ד אֲבָאֵר אַיָּ"ה זֶה יְעַוְּיֵן שָׁם: גְּמָרָא ר' מָרִי בַּר רָחֵל אִיקְּמַלַח לֵיהּ בְּשַׂר שְׁחוּטָה בַּהֲדֵי בְּשַׂר נְבֵילָה אַתָּא לְקַמֵּי' דְּרָבָא אָמַר הַטְּמֵאִים לֶאֱסוֹר צִירָן וְרָוְטָבָן ופירש"י דְּמִיבַּעְיָא לֵיהּ אִי דַּוְקָא אַגַּב דְּטָרוּד לְמִפְלֵט דָּם לָא בָּלַע דָּם הָא צִיר בּוֹלֵעַ א"ד ל"ש כֵּן נִרְאֶה מפירש"י וְלָא יָדַעְנָא דְּאִם כֵּן רָבָא דְּמַהְדַּר לֵיהּ הַטְּמֵאִים לֶאֱסוֹר צִירָן וְרָוְטָבָן עִיקַּר חָסֵר מִן הַסֵּפֶר דר' מָרִי נָמֵי הָנָה יָדַע אֶלָּא דְּלָא הָנָה יָדַע אִי בּוֹלֵעַ אִי לָאו וְאַמַּאי לֹא פֵּירֵשׁ דְּמִיבַּעְיָא לֵיהּ אִי צִיר נְבֵילָה אָסוּר אוֹ לָאו וְאַהְדַּר לֵיהּ מֵהַטְּמֵאִים אֶלָּא דז"א דְּוַדַּאי צִיר טְמֵאִים מִדְּרַבָּנָן אָסוּר נְהִי דְּלָא יָדַע מִדְּרָשָׁא דְּהַטְּמֵאִים דְּהָא מַתְנִי' הִיא דְּג טָמֵא צִירוֹ אָסוּר וְהוּא מִשְׁנָה בִּתְרוּמוֹת פ"ו וּלְעֵיל צ"ט הַבִּיאָה וּמִשְׁנָה לֹא שַׁיָּיךְ לוֹמַר דְּלָא יָדַע מֵהֶן שֶׁהָיָה שְׁגוּרָה בְּפִיהֶן וְעַיְּין בְּשִׁמַּעְתִּין כַּבְדָא מָה אַתּוּן בד"ה לְמֵיסַר וְאִם כֵּן מַה מִּיבַּעְיָא לֵיהּ אֶלָּא דְּמִיבַּעְיָא אִי צִיר בּוֹלֵעַ וְלָא אָמְרִינַן בֵּיהּ אַגַּב דְּטָרוּד לְמִפְלֵט וּמְשַׁנֵּי לֵיהּ דְּיֵשׁ חִילּוּק בֵּין צִיר לְדָם וְהֵבִיא נָמֵי דְּרָשָׁא דְּהַטְּמֵאִים ומ"מ קָשֶׁה לָמָּה לֵיהּ לְהַזְכִּיר כְּלָל דְּרָשָׁא זוֹ וְלֹא הֵשִׁיב לוֹ עַל שְׁאֵלָתוֹ כְּלוּם אֲבָל רָאִיתִי לְרָ"ן זַ"ל שפי' אִי צִיר אָסוּר אוֹ זֵיעָה בְּעָלְמָא מִיבַּעְיָא לֵיהּ וְקָשָׁה הָא מַתְנִי' הִיא דְּג טָמֵא צִירוֹ אָסוּר וְלֵיהֵוֵי מִדְּרַבָּנָן עכ"פ אָסוּר וְרִיטְבָ"א וְרַשְׁבָּ"א פֵּירְשׁוּ דְּמִיבַּעְיָא לֵיהּ אִי מָלַח פוּל' צִיר אוֹ לָאו וְהֵשִׁיב מִדְּחָזֵינַן הַטְּמֵאִים לֶאֱסוֹר צִירָן וְרָוְטָבָן עַל יְדֵי מְלִיחָה דְּרוֹטֶב הוּא עַל יְדֵי בִּישׁוּל וְצִיר עַל יְדֵי מְלִיחָה ש"מ שֶׁפּוֹלֵט צִיר עַל יְדֵי מְלִיחָה יְעַוְּיֵן שָׁם וְהָא דְּלָא דָּיֵיק מִדָּג טָמֵא צִירוֹ אָסוּר דַּהֲוָה מְפָרְשִׁינַן לָהּ ע"י בִּישׁוּל משא"כ הָכָא דְּקָתָנֵי רוֹטֶב וְצִיר וְעַיְּין מ"ש לְקַמָּן גַּבֵּי וְלֵימָא מִדְּשְׁמוּאֵל: וּבְתוֹסְפוֹת ד"ה וְרָוְטָבָן כ' דְּטַעַם כְּעִיקָּר כו' הַמְּחָה הַשֶּׁרֶץ כו' עכ"ל לִכְאוֹרָה יֹאמַר דְּהָכִי פֵּירוּשׁוֹ אה"נ דְּטַעַם כְּעִיקָּר מ"ה אֶלָּא דְּלָא הָנָה יָדְעִינַן דְּלָקֵי עָלֶיהָ כֵּינָן דְּכָתַב לְשׁוֹן אֲכִילָה קָא מַשְׁמַע לַן דְּלָקֵי אֲבָל הָרִיטְבָ"א כָּתַב דְּהָא דְּצָרִיךְ הַטְּמֵאִים דְּלָא הָנָה יָדְעִינַן טַעַם כְּעִיקָּר הֵיכָא שֶׁהוּא נִבְלָע בְּדָבָר אַחֵר וְהֵיכָא שֶׁהוּא בְּעַיִן כ"ע לֹא נָחְלְקוּ שֶׁהוּא מ"ה אֶלָּא הֵיכָא שֶׁנִּבְלַע כְּמוֹ מְשָׁרֶת וְגִיעוּלֵי עַכּוּ"ם וְחַטָּאת יְעַוְּיֵן שָׁם הֵיטֵב וְזֶה תֵּירוּץ לְרָבָא דְּלֵית לֵיהּ טַעַם כְּעִיקָּר מ"ה לפירש"י אֵיךְ יִתְיַשֵּׁב הַהוּא בָּרַיְיתָא ע"כ כָּתַב דְּזֶה כ"ע מוֹדִים אֲבָל הַקּוֹשְׁיָא לְמַאן דְּאָמַר טַעַם כְּעִיקָּר מ"ה לָמָּה לִי הַטְּמֵאִין וי"ל דְּטַעַם כְּעִיקָּר אֵין לוֹקֶה עָלָיו וְאִיצְטְרִיךְ כְּשֶׁהוּא בְּעַיִן דְּלוֹקֶה עָלָיו ומַה שֶּׁיֵּשׁ לְעַיְּין אִי דַּוְקָא כְּשֶׁהוּא בְּעֵינֵי' אָסוּר וְלֹא נָחְלְקוּ אֶלָּא ע"י תַּעֲרוֹבֶת וְאַף דְּלֵית בֵּיהּ רֻבָּא א"ד דַּוְקָא הֵיכָא דְּבָטֵל בְּרֻבָּא צָרִיךְ קְרָא דְּלָא לִיבָּטֵל טַעְמָא הֲלֹא הַמָּה כְּתוּבִים בְּאוֹרֶךְ בְּחִדּוּשֵׁינוּ לי"ד סי' צ"ח וְעַיְּין רַשְׁבָּ"א בִּשְׁמַעְתִּין דְּזֵרוֹעַ בְּשִׁילָה: (דף קיג ע"א) גְּמָרָא וְלֵימָא לֵיהּ מִדְּשְׁמוּאֵל דְּאָמַר מָלִיחַ הֲרֵי הוּא כְּרוֹתֵחַ אִי מִשְּׁמוּאֵל ה"א דַּם אֲבָל צִירָן וְרָוְטָבָן לָא קָא מַשְׁמַע לַן ופירש"י דְּצִירָן זֵיעָה בְּעָלְמָא הוּא אִם כֵּן מִשּׁוּם דְּלָא יָדַע מַתְנִי' דָּג טָמֵא וְקָשְׁיָא אַמַּאי לֹא פי' לְעֵיל בְּאִיבַּעְיָא כֵּן וְיֵשׁ לוֹמַר דְּוַדַּאי יָדַע אֶלָּא דִּשְׁמוּאֵל אָמַר לֵיהּ מִבָּרַיְיתָא דְּמִיתַּנְיָא בָּהּ אַף מ"ה אָסוּר מֵהַטְּמֵאִים לֶאֱסוֹר צִירָן וְרָוְטָבָן אֲבָל לְפִירוּשׁ הָרִיטְבָ"א וְהָרַשְׁבָּ"א א"ש דְּלֵימָא לֵיהּ מִדִּשְׁמוּאֵל דְּאָמַר מָלִיחַ כְּרוֹתֵחַ אַלְמָא מְלִיחָה מַפְלִיט צִיר וּמְשַׁנֵּי ה"א דְּמָן מַפְלִי' אֲבָל לֹא צִיר וּמַה שפי'

רַשְׁ"י ה"מ דָּמָן כְּגוֹן כְּלִי שֶׁאֵין מְנַוְּקֵב לָא יָדַעְנָא בִּכְלִי מְנַוְּקֵב וא"מ דְּנָפַל וּבוֹלֵעַ מִן הַמָּלִיחַ
דִּלְשִׁיטָתֵיהּ אֵין הֶיתֵּר אֶלָּא כְּשֶׁשְּׁנֵיהֶם מְלוּחִים דְּאַגַּב דְּטָרוּד לְמַפְּל' לָא בָּלַע וְלֹא מִטַּעַם
ככ"פ מִדְּכָתַ' כ"פ בְּסוּגִין דְּטַעֲמָא דְּאַגַּב דְּטָרוּד לְמִפְלַט לָא בָּלַע וצ"ע מ"ש לְקַמָּן בְּהָא דָּג
טָמֵא תָּפֵל יְעֲוַיֵן שָׁם וּלְפֵירוּשׁ הָרָן"ן ז"ל דְּלֵימָא לֵיהּ מִדְּשְׁמוּאֵל דְּמָלִיחַ כְּרוֹתֵחַ וְהַיְינוּ עַל
כָּרְחָךְ צִיר דְּאִי דָּם מִשָּׁרָק שָׁרִיק וש"מ צִיר אָסוּר מִיהָא וְלָא הֲוָה זֵיעָה בְּעָלְמָא וּמְשַׁנֵּי
ה"מ דָּמָן בִּכְלִי שא"מ וּמִתּוֹסָפוֹת ד"ה וְלֵימָא נִרְאֶה שֶׁהֵן סוֹבְרִים כְּפִי' הָרָן"ן ז"ל וע' בִּי"ד
שָׁם: ע"ש גְּמָרָא מֵיתִיבִי דָּג טָהוֹר שֶׁמְּלָחוֹ עִם דָּגִים טְמֵאִין מֻוָּתָּר מַאי לָאו שֶׁהָיוּ שְׁנֵיהֶן
מְלוּחִין עכ"ל וּפָרִיךְ אַלְמָא צִיר נָמֵי אֵינוֹ בּוֹלֵעַ כ"ז שֶׁטָּרוּד לִפְלוֹט וְדָג עִם דָּגִים פְּלִיטָתָן
שָׁוֶה כְּשֶׁזֶּה נָח זֶה נח וְכָתַב רַשְׁ"י ז"ל לָא גָּרְסִינַן ש"מ צִירָן מֻוָּתָּר וְכֵן התו' בד"ה מַאי
לָאו כָּתְבוּ דל"ג לֵיהּ מִשּׁוּם דְּמִשְׁנָה שְׁלֵימָה הוּא דָּג טָמֵא צִירוֹ אָסוּר וְכֵן בְּסִיפָא דְּהַדְּ
בָּרַיְיתָא כו' וּמַה שֶּׁנִּרְשַׁם בַּשַׁ"ס הַחֲדָשִׁים ע"ז ל"ה ש"מ לָא תָּנֵי בְּלָשׁוֹן הַזֶּה דָּג טָמֵא צִירוֹ
אָסוּר אֶלָּא הָכִי קָתָנֵי אִלּוּ אֲסוּרִין וְאֵין אִיסּוּר הֲנָאָה וְצִיר שֶׁאֵין כֵּילְכִּית שָׁם יְעֲוַיֵן שָׁם
וְאֵינִי יוֹדֵעַ אַמַּאי לֹא הֵבִיא מִמַּתְנִיתִין דְּתִרוּמוֹת פ"י דְּתָנַן בְּלָשׁוֹן זֶה דָּג טָמֵא צִירוֹ אָסוּר
וְהוּבָא לְעֵיל כ"ט ב' יְעֲוַיֵן שָׁם וְאוּלַי מֵהָתָם אֵין רְאִי' דְּתָנַן דָּג טָמֵא שֶׁנִּכְבַּשׁ עִם דָּג טָהוֹר
כו' וְעָלָה קָאֵי דָּגִים טְמֵאִין צִירָן אָסוּר וְאֵיכָּא לְמֵימַר מִשּׁוּם שֶׁכְּבָשׁוֹ בְּמַכְבֵּשׁ הֲוָה כְּגוּף
הָאִיסּוּר מַמָּשׁ דמה"ט כָּתַב בש"ד סִימָן כ' דְּהָא דְּפָסַק הר"מ בְּהִלְכוֹת מ"א פ"ג הכ"ב
ובט"ו מֵהֲלָכוֹת אֵלּוּ הֲלָכָה ל"ב דְּצִיר שִׁיעוּרוֹ בְּמָאתַיִם הַיְינוּ דַּוְקָא שֶׁכְּבָשׁוּ בְּמַכְבֵּשׁ
לְהוֹצִיא מֵימָיו דַּהֲוָה כְּגוּף הָאִיסּוּר יְעֲוַיֵן שָׁם וְאִם כֵּן מִמַּתְנִי' דְּתִרוּמוֹת אֵין רְאָיָה אֲבָל
מִמַּתְנִי' דע"ז דְּתָנַן סְתָמָא וְצִיר שֶׁאֵין בּוֹ כֵּילְכִּית וְלָא קָתָנֵי שֶׁכְּבָשׁוֹ בְּמַכְבֵּשׁ וַדַּאי מַשְׁמַע
בְּצִיר עַל יְדֵי מְלִיחָה בִּלֹא מַכְבֵּשׁ צִיר הַיּוֹצֵא אָסוּר מִדְּרַבָּנָן מִיהַת וְכֵן בְּסִיפָא דְּבָרַיְיתָא
דְּקָתָנֵי טָמֵא מָלִיחַ וְטָהוֹר תָּפֵל אָסוּר אַלְמָא אַף בִּלֹא מַכְבֵּשׁ צִיר הַיּוֹצֵא עַל יְדֵי מְלִיחָה
אָסוּר מִיהָא דְּרַבָּנָן אַלְמָא אֵין לְחַלֵּק דְּסְתָמָא הוּא: וְקַשְׁיָא לִי אַמַּאי דְּחָאוֹ לְזֹאת הַגִּירְסָא
בְּשִׁתֵּי יָדַיִם וְהָא אִיכָּא לְקִיּוּמֵיהּ שַׁפִּיר וְהוּא דְּפָרִיךְ אַלְמָא צִיר מֻוָּתָּר ומש"ה בְּשְׁנֵיהֶם
מְלוּחִים שָׁרֵי וּבְסִיפָא דְּטָמֵא מָלִיחַ וְטָהוֹר תָּפֵל אָסוּר הַיְינוּ טַעְמָא דְּנִהֵי הַיּוֹצֵא עַל
יְדֵי מְלִיחָה זֵיעָה בְּעָלְמָא הוּא מ"מ בָּלְעֵי דָּם דַּהֲוָה מַמָּשׁוֹ שֶׁל אִיסּוּר דְּהָא כִּי דָּחֵי לָהּ
מִשְׁמוּאֵל דְּאָמַר ה"מ דָּמָן אֲבָל צִירָן לֹא אַלְמָא דָּם עַל יְדֵי מְלִיחָה חָשִׁיב מַמָּשׁ ומש"ה
אָסוּר לֵיהּ שֶׁבָּלַע דָּם מִטַּמֵּא דְּאָסוּר מִשּׁוּם טָמֵא משא"כ בָּרִישָׁא שֶׁשְּׁנֵיהֶן מְלוּחִין א"כ
מִשּׁוּם דָּם אֵין לֶאֱסוֹר דְּאַגַּב דְּטָרוּד לְמִפְלַט דָּם לָא בָּלְעֵי דָּם דְּמִשָּׁרָק שָׁרִיק כְּהַאי גַּוְונָא
דְּלִצִיר לָא חָיְישִׁינַן דִּנְהִי דְּנוֹחַ לִבְלוֹעַ מֵהָא דְּרַב מָרִי דְּאִימְּלַח כו' מִכָּל מָקוֹם הֲוָה זֵיעָה
בְּעָלְמָא אֲבָל צִיר נְבֵילָה מִשּׁוּם הָכִי אִין הָכִי נָמֵי דְּמַיְירֵי כְּהַאי גַּוְונָא בִּכְבָשׁוֹ דַּהֲוָה מַמָּשׁ
שְׁחוּטָה עִם בְּשַׂר נְבֵילָה וּמַתְנִי' דע"ז אִין הָכִי נָמֵי דְּמַיְירֵי כְּהַאי גַּוְונָא בִּכְבָשׁוֹ דַּהֲוָה מַמָּשׁ
וּמִשּׁוּם הָכִי אָסוּר כְּשֶׁאֵין בּוֹ כֵּילְכִּית וּנְהִי דְּלֵיתָא לְהַדְּ גִּירְסָא מִכֹּחַ שֶׁכָּתַבְתִּי לְעֵיל דְּמַה
פָּרִיךְ ש"מ צִירוֹ מֻוָּתָּר דְּאִין הָכִי נָמֵי דְּצִיר דָּגִים מֻוָּתָּר דְּלֵית לָן קְרָא אֲבָל צִיר נְבֵילָה הֲוָה
מִשּׁוּם הָכִי מִכָּל מָקוֹם הָא הַתּוֹסָ' כָּתְבוּ דְּלָאו מֵהַדְּ טַעְמָא מוּכָח דְּלֵיתָא לְהַדְּ גִּירְסָא אֶלָּא
מִסֵּיפָא מוּכָח וּלְפִי מ"ש אֵין הוֹכָחָה מִסֵּיפָא כְּלָל דְּאֵיכָּא לְמֵימַר מִשּׁוּם דָּם אָסוּר הוּא וּלְפִי
דַּעַת מהרר"ם שֶׁהֵבִיא בְּהַגָּהוֹת ש"ד סי' כ' דְּצִיר נְבֵילָה נָמֵי לָא הֲוָה אֶלָּא מִדְּרַבָּנָן וּדְרָשָׁא
דְּהַטְּמֵאִים לָא הֲוָה אֶלָּא אַסְמַכְתָּא בְּעָלְמָא כְּמוֹ דְּרָשָׁא דְּשֶׁקֶץ דִּכְתִיב גַּבֵּי דָּגִים וְעַיֵּין בַּתּוֹסָ'
לְעֵיל צ"ב ב' ד"ה שָׁאנֵי צִיר אָתֵי שַׁפִּיר הַגִּירְסָא דש"מ צִירָן מֻוָּתָּר אַף מִדְּרַבָּנָן מִדָּג טָהוֹר

כו' דִּשְׁנֵיהֶן מְלוּחִין שָׁרֵי וע"כ דְּאֵין בּוֹלְעַ דָּם וְצִיר מֵוֹתָר דְּאִי צִיר אָסוּר אִם כֵּן אַף בִּשְׁנֵיהֶן מְלוּחִים לִיתְסַר דְּוַדַּאי צִיר בּוֹלְעַ מִדְּאָסַר לֵיהּ בְּשַׂר שְׁחוּטָה דְּאִימְלַח עִם בְּשַׂר נְבֵילָה אֲבָל כְּבָר דָּחוּ כָּל הַפּוֹסְקִים דִּבְרֵי מהרר"ם הַנַּ"ל וְעַיֵּין בְּמָרְדְּכַי פג"ה עֲלָהּ שָׁאנֵי צִיר וְעַיֵּין פר"ח סִימָן ע' ס"ק י"ח וְסִימָן פ"א יְעַוֵּן שָׁם ובי"ד אֲבָאֵר בעזה"י בְּאוֹרֶךְ מִזֶּה: וְרוֹאֶה אֲנִי דִּבְרֵי הָרַב זַ"ל בה"ג יְשָׁרִים וּנְכוֹנִים שֶׁכָּתַב בְּסִימָן ע' ס"ב דְּאִם לֹא פָּלַט הַדָּג דָּמוֹ שָׁרֵי עַל יְדֵי מְלִיחָה דְּאַגַּב דְּמִפָּלֵט דָּם דִּידֵיהּ פּוֹלֵט דָּם דְּאַחֲרִינָא א"כ פָּרִיךְ שַׁפִּיר דְּהָא בְּסֵיפָא קָתָנֵי טָמֵא מָלִיחַ וְטָהוֹר תָּפֵל אָסוּר וע"כ טַעְמָא מִשּׁוּם צִיר דָּגִים טְמֵאִין שֶׁבּוֹלְעַ דְּאִי מִשּׁוּם דָּם שֶׁבּוֹלְעַ מִטַּמֵּא אַמַּאי קָתָנֵי סְתָמָא אָסוּר וְהָא אֶפְשָׁר עַל יְדֵי מְלִיחָה אַגַּב דְּיִפָּלוֹט דָּם דִּידֵיהּ יַפְלִיט דָּם דְּטָמֵא דְּדוֹחֵק לוֹמַר דָּג טָמֵא מָלִיחַ וְטָהוֹר תָּפֵל שֶׁפָּלַט כָּל דָּמוֹ וְהוּדַּח דְּסְתָמָא קָתָנֵי וש"מ מִצִּיר הוּא דְּלֹא שַׁיְּיךְ בֵּיהּ ככ"פ וש"מ צִיר מִדְּרַבָּנָן אָסוּר וא"כ בְּרֵישָׁא דְּשָׁרֵי וְהָיָה סוֹבֵר דִּשְׁנֵיהֶם מְלוּחִין וש"מ אַף בְּצִיר אָמְרִינַן אַגַּב דְּטָרוּד לְמִפְלֵט לָא בָּלַע וּפָרִיךְ שַׁפִּיר דְּמַה בְּכָךְ דְּצִיר נְבֵילָה דְּאוֹרָיְיתָא הָא לֹא בָּלַע משא"כ לט"ז וְשָׁ"ךְ וּשְׁאָר אַחֲרוֹנִים דָּגִים דְּרָפֵי קְרָמַיְיהוּ לֹא שַׁיְּיךְ חָלָב דְּיִפְלוֹט דָּם דִּידֵיהּ יִפְלוֹט כו' א"כ מַאי פָּרִיךְ דִּלְמָא צִיר דָּגִים שָׁרֵי לְגַמְרֵי וְסֵיפָא מִשּׁוּם דָּם הוּא דְּטָהוֹר תָּפֵל בּוֹלֵעַ מִטַּמֵּא מָלִיחַ דַּהֲוָה מַמָּשׁ וְאֵין יוֹצֵא ע"י מְלִיחָה שֶׁיִּמְלָחֵנּוּ דָּג טָהוֹר עוֹד דָּגִים רָפֵי קְרָמַיְיהוּ וְאָסוּר: וְעוֹד אֲבָאֵר לְךָ שֶׁרָאִיתִי כָּתוּב לְמָהַרְשָׁ"ל בְּאוּ"ש סִימָן ב' שֶׁכָּתַב עַל מ"ש בְּהַגָּהוֹת דְּלָא בָּעֵינַן מָאתַיִם אֶלָּא שֶׁכָּבְשׁוּ לְהוֹצִיא מֵימָיו דַּהֲוָה גּוּף אִיסּוּר דא"כ מַה פָּרִיךְ מִדָּג טָמֵא כו' דִּלְמָא שָׁאנֵי הכ' דְּלָא כִּבְּשׁוּ בְּמַכְבֵּשׁ יע"ש וְלֹא יְדַעְנָא לְהָוְלְמוֹ דא"כ מָה אִירְיָא, בִּשְׁנֵיהֶם מְלוּחִים אַפִּילּוּ טָמֵא מָלִיחַ לְחוּד לִישְׁתְּרֵי וְאַמַּאי קָתָנֵי נָמֵי בְּסֵיפָא טָמֵא מָלִיחַ וְטָהוֹר תָּפֵל אָסוּר וְהָא צִיר הַיּוֹצֵא ע"י מְלִיחָה זִיעָא בְּעָלְמָא הוּא אַף מִדְּרַבָּנָן שָׁרֵי אֶלָּא ש"מ דְּמִדְּרַבָּנָן אָסוּר וְאַפ"ה בִּשְׁנֵיהֶן מְלוּחִין שָׁרֵי ע"כ דְּאֵין בּוֹלֵעַ וּפָרִיךְ שַׁפִּיר וְאוּלַי כְּוָן לְמ"ש דְּאֵין רְאָיָה מִסֵּיפָא דִּלְמָא אָסוּרִים מִשּׁוּם דָּם טָמֵא דַּהֲוָה מַמָּשׁ וְאָסוּר דְּכָל הַיּוֹצֵא מִטִּוְמְאָ' טָמֵא וַהֲוָה מַמָּשׁ אֶלָּא ע"כ מַמַּתְנִי' דְּתִרוּמוֹת פָּרִיךְ לֵיהּ דָּג טָמֵא צִיר אָסוּר אוֹ מע"ז ל"ה ע"ב וּפָרִיךְ אַלְמָא לֹא בָּלַע וְהֵוְקְשָׁה לֵיהּ זַ"ל שַׁפִּיר אִם אִיתָא דְּיֵשׁ לְחַלֵּק בֵּין נִכְבְּשׁוּ בְּמַכְבֵּשׁ אִימָא דְּצִיר דָּגִים לְגַמְרֵי שָׁרֵי ומש"ה בִּשְׁנֵיהֶם מְלוּחִים אַגַּב דְּטָרוּד לְמִפְלַט דָּם לָא בָּלַע דָּם וּכְשֶׁנָּח זֶה נַח זֶה משא"כ בְּסֵיפָא דְּטָמֵא מָלִיחַ וְטָהוֹר תָּפֵל דְּבָלַע דָּם וְלָא מְהַנֵּי מְלִיחָה אַחַ"כ דָּגִים דְּרָפֵי קְרָמַיְיהוּ לָא אָמְרִינַן ככ"פ כמ"ש אַחֲרוֹנִים בְּסִימָן ע' ס"ב יְעַוֵּן שָׁם וּמָהַרְשָׁ"ל לְשִׁיטָתוֹ אָזֵיל שֶׁפָּסַק בְּסִפְרוֹ סִימָן ע"ב דָּגִים וְעוֹפוֹת דְּכָל שֶׁכֵּן אִם דָּגִים תְּפִילִין וְהָעוֹפוֹת כו' דְּאָסוּר שְׁמַע מִינָּה דְּלָא סְבִירָא לֵיהּ דְּאַגַּב דְּיִפְלֹט דָּגִים רָפֵי קְרָמַיְיהוּ וְהֵקְשָׁה שַׁפִּיר זַ"ל וּבְיוֹרֶהדֵּעָה פ"ג אֲבָאֵר יוֹתֵר: שׁוּב רָאִיתִי שֶׁיֵּשׁ לְיַישֵׁב דִּבְרֵי מָהַרְשָׁ"ל בע"א דְּמִסֵּיפָא אֵין רְאָיָה דְּצִיר דָּגִים טְמֵאִין אֲסוּרִין דְּאִיכָּא לְמֵימַר בְּדָגִים שְׁמֵנִים שֶׁפּוֹלְטִין שַׁוְמָן דְּאָסוּר מ"ה כַּמְבוֹאָר בְּיוֹרֶה דֵּעָה סִימָן פ"ג אֲבָל דָּגִים כְּחוּשִׁים צִירָן אֲפִילּוּ מִדְּרַבָּנָן מֵוֹתָר אֶלָּא ז"א דְּאִם כֵּן בְּרֵישָׁא בִּשְׁנֵיהֶן מְלוּחִין אַמַּאי שָׁרֵי וּשְׁמַע מִינָּה דְּלָא בָּלַע דְּטָרוּד לְמִפְלַט כו' וּפָרִיךְ שַׁפִּיר אֶלָּא מְחַנְוְרְתָּא כְּדְשַׁנִּינַן מֵעִיקָּרָא.

וְהַתּוֹסָפוֹת שֶׁדָּחוּ גִּירְסָא זוֹ דִּשְׁמַע מִינָּה צִירָן מֵוֹתָר שַׁפִּיר עָבְדִי דְּהָא תַּנָּא בְּסֵיפָא דְּטָהוֹר תָּפֵל וְטָמֵא מָלִיחַ אָסוּר וְיִהְיֶה אֵיךְ שֶׁיִּהְיֶה בִּשְׁמָנִים דְּמִשּׁוּם דְּבָלַע שַׁוְמָן וְאִם כֵּן בְּרֵישָׁא דִּשְׁנֵיהֶן מְלוּחִים דְּשָׁרֵי ע"כ מִשּׁוּם דְּלָא בָּלַע וְלֹא מִשּׁוּם דְּאֵינוֹ אוֹסֵר: גמ' הַשְׁתָּא בִּשְׁנֵיהֶם מְלוּחִים שְׁרֵי טָהוֹר מָלִיחַ וְטָמֵא תָּפֵל מִיבַּעְיָא קַשְׁיָא לִי הָא וַדַּאי דְּלָא הֲוָה שָׁמְעִינַן טָהוֹר

מָלִיחַ וְטָמֵא תָּפֵל דְּשָׁרֵי מִשְּׁנֵיהֶן מְלוּחִין דְּאַגַּב דְּטָרוּד לְמִפְלֵט לָא בָּלַע משא"כ בְּטָהוֹר מָלִיחַ וְטָמֵא תָּפֵל ה"א דְּטָהוֹר בּוֹלֵעַ מִטַּמֵּא קָא מַשְׁמַע לַן דְּטֶבַע הַמְּלִיחָה לְהַבְלִיעַ בַּחֲבִירוֹ וְלֹא לְהַפְלִיט מִמֶּנּוּ וְגַם אֵין אוֹמְרִים תַּתָּאָה גָּבַר כְּמוֹ בְּבִישׁוּל וְעַיֵּין בַּפּוֹסְקִים וְאִם כֵּן וַדַּאי דְּתַרְוַיְיהוּ אִיצְטְרִיךְ לְאַשְׁמְעִינַן הֵיתֵרָא וְאִי הֲוָה אָמְרִינַן דְּהַמַּקְשֶׁה סוֹבֵר אַף בְּצִיר הַבָּא מֵעָלְמָא אָמְרִינַן ככ"פ הֲוָה נִיחָא דְּוַדַּאי כָּל שֶׁכֵּן הוּא בְּטָהוֹר מָלִיחַ וְטָמֵא תָּפֵל מִשְּׁנֵיהֶם מְלוּחִים וְאַף בָּזֶה קַשְׁיָא דְּאִימָא דְּאַשְׁמְעִינַן דְּמֻוָתָּר בְּלֹא מְלִיחָה שֵׁנִית כְּלָל דְּאֵין מַפְלִיט מִן הַטָּמֵא מִידִי וְאֵין לוֹמַר דְּמִסֵּיפָא מוּכָח דְּתָנַן טָמֵא מָלִיחַ הוּא דְּאָסוּר הָא טָהוֹר מָלִיחַ שָׁרֵי דְּאֵין זֶה בְּכֹחַ הַמַּאֲמָר דְּלוֹמַר לְדִיוּקָא אַתָּא: ע"ש הנ"מ כו' אֵין מֵבִיא רְאָיָה דְּצִיר בּוֹלֵעַ שֹׁפִיר דְּשָׁאנֵי דָּגִים דְּרָפֵי קְרָמַיְיהוּ אֶלָּא דְּבָא לוֹמַר בִּשְׁנֵיהֶם מְלוּחִים עכ"פ שָׁם בְּדָגִים אָסוּר וְלֹא לְהָבִיא רְאָיָה לְבָשָׂר שְׁחִיטָה: גְּמָרָא תָּא שְׁמַע מִסֵּיפָא דְּסֵיפָא טָמֵא מָלִיחַ וְטָהוֹר תָּפֵל אָסוּר הָא שְׁנֵיהֶן מְלוּחִין שָׁרֵי עכ"ל אֵין לְהַקְשׁוֹת דִּלְמָא אַשְׁמְעִינַן רְבוּתָא דַּאֲפִילּוּ בְּטָהוֹר תָּפֵל דְּאָסוּר כָּל שֶׁכֵּן בִּשְׁנֵיהֶן מְלוּחִין י"ל דְּזֶה פְּשִׁיטָא הוּא כֵּינָן דְּמָלִיחַ כְּרוֹתֵחַ וּשְׁנֵיהֶן מְלוּחִין אָסוּר ה"ה טָמֵא מָלִיחַ וַהֲוָה לְאַשְׁמְעִינַן בִּשְׁנֵיהֶן מְלוּחִין דְּאֵין לוֹמַר דְּאַשְׁמְעִינַן דְּלָא אָמְרִינַן בְּמְלִיחָה תַּתָּאָה גָּבַר דְּהָא שָׁמְעִינַן מִדְּתַנָּא טָהוֹר מָלִיחַ וְטָמֵא תָּפֵל שָׁרֵי אַלְמָא לָא מְפַלְּגִינַן בֵּין תַּתָּאָה כו' וה"נ כֵּן ובי"ד סִימָן ק"ה אֲבָאֵר בְּאוֹרֶךְ בעזה"י וּפֹה אֲקַצֵּר כִּי לֹא הָיָה זְמַן גּוֹרֵם: ובפירש"י ד"ה תָּפֵל מִבְּלִי מֶלַח דְּהָשְׁתָּא לָא פְּלִיט מִידִי וכ"ש טָמֵא מָלִיחַ וְטָהוֹר תָּפֵל כו' עכ"ל יִתּוּר לָשׁוֹן הוּא בְּרַשֵּׁ"י דְּמַאי שְׁיָאטֵ"ן טָהוֹר מָלִיחַ וְטָמֵא תָּפֵל דְּקָתָנֵי בְּסֵיפָא בְּהֶדְיָא דְּאָסוּר וְגַם בְּעֻבְדָּא דְּמָרֵי בַּר רָחֵל שְׁנֵיהֶן מְלוּחִין הָיָה דְּאָמַר אִימְלַח לֵיהּ בְּשַׂר שְׁחוּטָה בַּהֲדֵי בְּשַׂר נְבֵילָה וְלָשׁוֹן זֶה וַדַּאי מַשְׁמַע דְּבְשַׂר שְׁחוּטָה נִמְלַח וּמַעֲשֶׂה כֵּן הָיָה עַיֵּין בת"ח: וּבְתוֹסְפוֹת ד"ה טָהוֹר מָלִיחַ וְטָמֵא תָּפֵל מֻוָתָּר כו' וְלֹא שַׁיָּיךְ מְלִיחָה בָּעוֹף כו' וּמַעֲשִׂים בכ"י עכ"ל מ"ש דַּהֲוָה כְּטָהוֹר מָלִיחַ וְטָמֵא תָּפֵל ר"ל אַף דְּנִמְלַח גַּם הַדְּפוּס וַהֲוָה כִּשְׁנֵיהֶם מְלוּחִים מִכָּל מָקוֹם אֵין מְלִיחָה לָעוֹף וְזֶה בָּרוּר לָהֶם וְאִם כֵּן אַף הַגִּבְינָה שֶׁנִּמְלְחָ' בְּתוֹכָהּ שָׁרֵי דַּהֲוָה כְּטָהוֹר מָלִיחַ וְטָמֵא תָּפֵל וּמִכָּל מָקוֹם טָהוֹר מָלִיחַ וְטָמֵא תָּפֵל דִּיעֲבַד וְהָכָא אֲפִילּוּ לְכַתְּחִלָּה מִדִּכְתָבוֹ מַעֲשִׂים בכ"י שָׁאנֵי הָכָא דַּהֲוָה יָבֵשׁ לְגַמְרֵי ובי"ד סִימָן צ"א אֶכְתּוֹב מַה שֶּׁיֵּשׁ לְדַקְדֵּק עַל הַגָּהוֹת אשר"י: גְּמָרָא אָמַר שְׁמוּאֵל אֵין הַבָּשָׂר יוֹצֵא מִידֵי דָּמוֹ עַד שֶׁמּוֹלְחוֹ יָפֶה יָפֶה וּמְדִיחוֹ יָפֶה יָפֶה הַזְכִּיר כָּל א' בְּכָפֶל לוֹמַר שֶׁצָּרִיךְ שֶׁיִּמְלַח מב' צְדָדִים וְלֹא יִשָּׁאֵר מָקוֹם מִבְּלִי מֶלַח וְיָדַיִם שִׁפְשׁוּף גָּדוֹל שֶׁיָּצְאוּ הַמַּיִם זַכִּים וְלֹא יִשָּׁאֵר מְאוּמָה וְעַיֵּין בי"ד סִימָן ס"ט וְדַע דִּמְלִיחָה תַּקָּנָתָא דְּרַבָּנָן הוּא לְדִבְרֵי הָאוֹמֵר דָּם שֶׁמְּלָחוֹ אֲפִילּוּ אִיסּוּר תּוֹרָה אֵין בּוֹ אֶלָּא מִדְּרַבָּנָן אִם כֵּן וַדַּאי לָא מַשְׁכַּחַת מְלִיחָה מ"ה וּמִיהוּ בְּאֻמְצָא דְּאַסְמִיק שֶׁפִּירֵשׁ מִמָּקוֹם לְמָקוֹם וְרוֹצֶה לֶאֱכוֹל חַי מַשְׁכַּחַת מְלִיחָה מ"ה ובי"ד סִימָן ס"ט אֲבָאֵר אִי מְלִיחָה מ"ה אוֹ לָאו יע"ש: רַב דִּימִי מִנְּהַרְדְּעָא מָלַח בְּמִלְחָא גְּוַלְגְּלָנִיתָא וּמוֹפִיק לֵיהּ פירש"י אֲבָל מֶלַח דַּקָּה אֵין צָרִיךְ נִיפּוּץ דְּנַתֶּכֶת מֵעַצְמָהּ אֵין הֶכְרֵעַ בִּדְבָרָיו דְּיֵשׁ לוֹמַר דה"ק בְּמֶלַח גַּס אַף שֶׁמִּדֵּיהֶן הַדָּחָה אַחֲרוֹנָה צָרִיךְ נִיפּוּץ מִקּוֹדֶם וְלֹא יַנִּיחוּ בִּכְלִי כָּךְ לְהַדִּיהֶן דְּהַמֶּלַח מַבְלִיעַ הַדָּם בַּבָּשָׂר משא"כ מֶלַח דַּקָּה מַיָּד כְּשֶׁמְּשִׁימוֹ בְּמַיִם הוּא נָמֵס וא"ל נִיפּוּץ אוֹ דה"ק בְּמֶלַח גַּם צָרִיךְ נִיפּוּץ אוֹ מֵדִיחַ וְנִיפּוּץ הוּא בְּמָקוֹם הַדָּחָה אֲבָל מֶלַח דַּקָּה א"ל הֲדָחָה וְלֹא נִיפּוּץ כְּלָל דָּם מִשְׁרָק שָׁרִיק וְנוֹפֵל וּמִמַּעֲשֶׂה דְּרַשֵּׁ"י שֶׁהֵבִיא הַתּוֹסָ' לְעֵיל ד"ה וְדָגִים וֶהֱבִיאוּ הַפּוֹסְקִים יִרְאֶה לְפָרֵשׁ כפי' שֵׁנִי

וא"כ הַהִיא דְּשׁוֹחֵט וְלֹא יָצָא מֵהֶן דָּם אֵין קֻוֹשְׁיָא מֵהַדָּחָה אַחֲרוֹנָה אֶלָּא מֵרִאשׁוֹנָה קֻוֹשְׁיָא וְעַיֵּין בי"ד.

אָמַר שְׁמוּאֵל אֵין מַנִּיחִין הַבָּשָׂר אֶלָּא בכ"מ מִדְּלָא אָמַר אֵין מוֹלְחִין אֶלָּא בכ"מ שְׁמַע מִינַּהּ דְּאַף לְאַחַר שֶׁשּׁוֹהֶה שִׁיעוּר מְלִיחָ' וּפָלַט כָּל דָּמוֹ הַדִּין כֵּן וּמִשּׁוּ' דָּם שֶׁבַּמֶּלַח וּלְמַעֲשֶׂ' דְּרַשִׁ"י הַאי אֵין מַנִּיחִין כְּלוֹמַר אֵין מוֹלְחִין אֶלָּא בכ"מ וְטַעְמָא הוּא דְּאֵין כֹּחַ בַּדָּם לָצֵאת דְּהַמָּקוֹם דָּחוּק ופי' מִמָּקוֹם לְמָקוֹם וְאַף לְצָלִי אָסוּר כֵּוָן דְּנִכְבַּשׁ בַּצִּיר כְּשִׁיעוּר שֶׁיִּתְּנוּ עַל הָאֵשׁ וְיַרְתִּיחַ דַּהֲוָה כָּבוּשׁ וְאָסוּר מַה שֶּׁבְּתוֹךְ הַצִּיר וּלְמַעְלָה שָׁרֵי דְּאֵין דָּם מְפַעְפֵּעַ לְמַעְלָה וְעַיֵּין בְּסִימָן ס"ט וע' וע"א וְשָׁם אֲבָאֵר: רַב שֵׁשֶׁת מָלַח גַּרְמָא גַּרְמָא כָּתְבוּ הַמְפָרְשִׁים ז"ל דְּאַף רַב שֵׁשֶׁת יָדַע דְּאַגַּב דְּטָרוּד לִמְפַלֵּט לָא בָּלַע אֶלָּא דְּהָיָה נִזְהָר לְכַתְּחִלָּה וְאָמְרוּ דא"א דא"כ בַּחֲדָא חֲתִיכָה נָמֵי אֶלָּא דְּאַף לְכַתְּחִלָּה שָׁרֵי ומ"ש חֲדָא נָמֵי דְּזַמַּן פְּלִיטָה שָׁוֶה משא"כ בִּתְרֵי י"ל דַּחֲדָא נָמֵי א"א שֶׁיִּמָּלְחוּ כֵּוָן בב"א וא"כ פָּלַט צ"א מִקּוֹדֶם וּבוֹלֵעַ הַשֵּׁנִי וְעַיֵּין לְעֵיל תּוֹסְפ' ד"ה דָּגִים: אָמַר שְׁמוּאֵל הַשּׁוֹבֵר מַפְרֶקֶתָּה כו' א"ד לְדִידֵיהּ נָמֵי אָסוּר כֵּן הוּא גִּירְסַת רַשִׁ"י ז"ל אֲבָל גִּירְסַת הָרִי"ף והר"מ ז"ל כְּפִי מַה שֶּׁהֵבִין המ"מ והכ"מ בִּדְבָרָיו וְכֵן גִּירְסַת הָרֹא"ש אִיבַּעְיָא לְהוּ מַהוּ לְמֵיכַל בְּאֵוְמָצָא ר"ל חַי וְסָלְקָא בְּתֵיקוּ וּלְחוּמְרָא כֵּן הוּא בְּרִי"ף וְלִכְאוֹרָה יֹאמַר דְּרַשִׁ"י לְשִׁיטָתוֹ בר"פ כֵּיצַד צוֹלִין דִּלְצָלִי בָּעֵינַן מְלִיחָה דָּם הָאֲבָרִים שֶׁלֹּא פִּי' אָסוּר וְעַיֵּין בתו' שָׁם וא"כ דְּבָעֵי לָהּ אִי שָׁרֵי לִקְדֵירָה ע"י מְלִיחָה דְּאִי לְאָוְכְלוֹ בְּאֵוְמָצָא ג"כ אָסוּר וְאַף בַּחֲלִיטָה סוֹבֵר רַשִׁ"י ז"ל דְּאָסַר אַף שֶׁלֹּא יָצָא לַחוּץ כְּלָל דְּלָא כר"מ בפ"ו מֵהִלְכוֹת מ"א דְּעַל יְדֵי חֲלִיטָא שָׁרֵי וע' בכ"מ שָׁם דְּלֹא הֶוְכַּר חֲלִיטָא אֶלָּא בְּכַבְדָּא דְּאֶפְשָׁר דַּם הַכָּבֵד דְּרַבָּנָן וכמ"ש התו' בִּשְׁמַעְתִּין דְּכַבְדָּא מָה אַתּוּן בֵּיהּ וּלְכָךְ הֲוָצְרַךְ לוֹמַר דְּמִיבַּעְיָא עַל יְדֵי מְלִיחָה אִי שָׁרֵי בֵּין לְאָוְכְלוֹ חַי אוֹ צָלִי צְדָדֵי הַסָּפֵק דְּשָׁמָּא אֵין הַמֶּלַח פּוֹעֵל דְּלָא נִתְאַבְּחָה הַבְּהֵמָה וְיֵשׁ בָּהּ רִיבּוּי דָּם וְאֵין הַמֶּלַח פּוֹעֵל לְהוֹצִיא דָּם מְרֻבֶּבֶה כָּזֶה וְהָא דְּהַשּׁוֹחֵט וְלֹא יָצָא מֵהֶן דָּם כְּשֵׁירָה אַלְמָא אַף עַל פִּי של"י מֵהֶן דָּם מְהַנֵּי מְלִיחָה י"ל דְּהָתָם שָׁאנֵי דְּאָנוּ רוֹאִין שֶׁבִּבְהֵמָה זוֹ אֵין דמי' מְרֻבֶּ' ומש"ה הַמִּיעוּט דָּם שֶׁבָּהּ הַמֶּלַח מַפְלִיט כו' וְלִישָׁנָ' דִּלְמִבְלָע דָּם בָּאֵבָרִים לָא מַשְׁמַע הָכִי וְיוֹתֵר נ"ל דְּגַם רַשִׁ"י ז"ל סוֹבֵר דָּם הָאֵבָרִים שֶׁלֹּא פִּי' מֻוּתָּר וּמֻוּתָּר לֶאֱכוֹל אֵוְמָצָא חַי בְּלֹא מְלִיחָה אֶלָּא דְּהַשּׁוֹבֵר מַפְרֶקֶתָּה פִּי' הַדָּם מִמָּקוֹם לְמָקוֹם ומ"ה בְּצָלְיָה צָרִיךְ מְלִיחָה לְדַעַת רַשִׁ"י ז"ל דְּהַדָּם פִּי' מִמָּקוֹם לְמָקוֹם עַל יְדֵי צְלִיָּה וְאֵין הַצְּלִיָּה לְחוּדֵיהּ מַפְלִיט כָּל הַדָּם אֶלָּא עִם הַמֶּלַח וְכִי מִיבַּעְיָא לֵיהּ הָכָא מִי יוֹצֵא ע"י מְלִיחָה לִקְדֵירָה אוֹ לְצָלִי אוֹ לָאו מִי אָמְרִינַן דְּיוֹצֵא אוֹ כֵּינָן שֶׁנִּתְעוֹרֵר לָצֵאת וְחָזַר לִמְקוֹמוֹ הָרִאשׁוֹן בִּשְׁבִירַת מַפְרֶקֶתָּה אוֹ דְּאֵין יוֹצֵא ומ"ה לָא קַשְׁיָא מֵהַשּׁוֹחֵט וְלֹא יָצָא מֵהֶן דָּם דְּשָׁאנֵי הָתָם שֶׁלֹּא נִתְעוֹרֵר הַדָּם לָצֵאת ומ"ה שָׁרֵי שָׁם יע"ש: וְדַע דְּרַשִׁ"י שֶׁכָּתַב בד"ה אִיבַּעְיָא לְהוּ דְּמַבְלִיעַ דָּם חַד אִיסּוּר הוּא א"ד תְּרֵי אִיסּוּרִים כו' כֵּן הוּא גִּירְסָתוֹ בַּגְּמָרָא מְשׁוּם דְּמַבְלִיעַ דָּם בָּאֵבָרִים.

אִם נֹאמַר כמ"ש רַמָ"א בי"ד סי' ס"ז דע"י חֲתִיכָה וּמְלִיחָה שָׁרֵי וְכָתַב הַשָּׁ"ךְ שָׁם דְּרַשִׁ"י נָמֵי מוֹדֶה דע"י חֲתִיכָה וּמְלִיחָה שָׁרֵי וְלָא מִיבַּעְיָא אֶלָּא אִי צָרִיךְ חֲתִיכָה בְּאֵוְמָצָא דְּאַסְמִיק א"ש דְּאִי לְדִידֵיהּ שָׁרֵי בְּלֹא חֲתִיכָה ע"כ דְּמַבְלִיעַ דָּם הוּא נְתִינַת טַעַם לְמַה שְׁגּוֹזֵל אֶת הַבְּרִיּוֹת וְלֹא עָנְיָן אַחֵר אֲבָל אִי אָמְרִינַן דְּלְרַשִׁ"י אַף ע"י חֲתִיכָה וּמְלִיחָה אָסוּר כמ"ש הָרַב ז"ל בפר"ח סִימָן ס"ז ס"ק י"ז וְעַיֵּין שָׁם וְכֵן הוּא בב"ח סִימָן הַנַּ"ל א"כ אַמַּאי לָא מִיבַּעְיָא לֵיהּ דְּהָכִי קָאָמַר גּוֹזֵל אֶת הַבְּרִיּוֹת וּמַבְלִיעַ דָּם בָּאֵבָרִים תַּרְתֵּי מִילֵּי נִינְהוּ דְּמַבְלִיעַ נָמֵי דָּם

וְצָרִיךְ חֲתִיכָה וּמְלִיחָה וּמֻוָתָּר כְּמוֹ אֻומְצָא דְּאַסְמִיק א"ד וּלְדִידֵיהּ אָסוּר וְאֵין תַּקָּנָה אַף ע"י חֲתִיכָה דְּגָרַע מֵאֻומְצָא דְּאַסְמִיק וצ"ל דִּפְשִׁיטָא לֵיהּ דַּחֲתִיכָה מִיהָא בָּעֵי אֶלָּא דְּהַשְׁתָּא פְּשִׁיטָא קָשָׁה דְּאִימָא תַּרְתֵּי מִילֵּי נִינְהוּ אַף אִי לְדִידֵיהּ שָׁרֵי ע"י חֲתִיכָה וּמְלִיחָה וּלְדַעַת הַשַּׁ"ךְ אַלִּיבָּא דְּרַמָּ"א א"ש דִּמְסֻופָּק אִי צָרִיךְ חֲתִיכָה אִי לָאו וא"כ אִי לָא בָּעֵינַן חֲתִיכָה ע"כ דְּמַבְלִיעַ דָּם חָדָא מִלְּתָא הוּא ובי"ד סי' ס"ז אֲבָאֵר: כָּתַב הר"מ זַ"ל בהל' מ"א פ"ו ה"ט הַשּׁוֹבֵר מַפְרֶקֶת שֶׁל בְּהֵמָה קוֹדֶם שֶׁתֵּצֵא נַפְשָׁהּ אָסוּר לֶאֱכֹול אַף חֲלָטוֹ חַי כֵּיצַד יַעֲשֶׂה יַחְתּוֹךְ הַחֲתִיכָה וְיִמְלַח יָפֶה וּמְבַשֵּׁל אוֹ צוֹלֶה עכ"ל וְהִנֵּה המ"מ וכ"מ פֵּירְשׁוּ דְּבָרָיו כְּמוֹ גִּירְסַת הָרִי"ף וְרֹאשׁ"ש זַ"ל דְּמַהוּ לְמֵיכַל מִינֵּיהּ בְּאֻומְצָא אוֹ לֹא וְהֵיכִי דְּצַדְדֵי הַבַּעְיָא הוּא מִישָׁרֵי כְּכָל בָּשָׂר חַי א"ד דפי' מִמָּקוֹם לְמָקוֹם וְאָסוּר וּסְפֵיקוֹ לְחוּמְרָא דַּהֲוָה בִּדְאוֹרָיְיתָא כֵּיוָן דְּבָשָׂר חַד מַיְירִי ופי' מִמָּקוֹם לְמָקוֹם הֲוָה כְּיוֹצֵא לַחוּץ אוֹ דְּוַדַּאי פְּשִׁיטָא לֵיהּ לְתַלְמוּדָא דְּוַדַּאי פי' מִמָּקוֹם לְמָקוֹם וּמְיַבַּעְיָא לֵיהּ אִי פי' הוּ' כְּיָצָא לְחוּץ אוֹ לֹא ולהר"מ זַ"ל דְּאָמַר בָּשָׂר חַי אָסוּר אַף בְּלֹא פי' לַחוּץ צָרִיךְ לוֹמַר דְּמְיַבַּעְיָא לֵיהּ אִי שָׁרֵי לֵיהּ עַל יְדֵי חֲלִיטָה אוֹ לָאו דע"כ לָא שָׁרֵינַן ע"י חֲלִיטָה אֶלָּא שְׁאֵר בָּשָׂר חַי וּכְשֶׁהוּא חֲלוּטוּ שׁוּב אֵין יוֹצֵא לַחוּץ הַדָּם (ובכה"ג גַּם מוֹדֶה הר"מ דַּם אֲבָרִים שֶׁלֹּא פֵּירֵשׁ שָׁרֵי וכמ"ש הכ"מ שָׁם בפי' גַּבֵּי חוֹלֵט בָּשָׂר יְעַוֵּין שָׁם הֵיטֵב משא"כ בְּשׁוֹבֵר מַפְרֶקֶת דַּהֲוָה פי' מִמָּקוֹם לְמָקוֹם אִי הֲוָה כְּיָצָא לַחוּץ לָא מְהַנֵּי חֲלִיטָה זֶהוּ לְפִי מַה שֶּׁפֵּירְשׁוּ המ"מ והכ"מ דִּבְרֵי הר"מ זַ"ל וּכְפִי מ"ש כָּאן אֲבָל לְפִי דִּבְרֵי רַמָּ"א בסי' ס"ז בהג"ה וּכְפִי מַה שֶּׁהֵבִין הַשַּׁ"ךְ אַלִּיבֵּיהּ א"כ י"ל דגי' הר"מ זַ"ל כגי' רַשׁ"י זַ"ל אִיבַּעְיָא לְהוּ מַהוּ כו' וּמְיַבַּעְיָא לֵיהּ אִי שָׁרֵי לְדִידֵיהּ בְּמָלִיחָה לְחוּדֵיהּ בְּלֹא חֲתִיכָה א"ד דְּבָעֵי מְלִיחָה וַחֲתִיכָה וְסָלְקָא בְּחֵיקוֹ ומ"ה פְּסַק הר"מ זַ"ל כֵּיצַד יַעֲשֶׂה חוֹתְכוֹ וּמוֹלְחוֹ דְּמִסְפֵּיקָא צָרִיךְ חֲתִיכָה וּמְלִיחָה וְהָא דְּכָתַב בת"ח דְּבָרָיו וְאָסוּר לֶאֱכֹול מִמֶּנּוּ חַי לָאו מִדִּבְרֵי אִיבַּעְיָא הוּא אֶלָּא דְּמִמֵּילָא לְפִי צְדָדֵי הַסָּפֵק גַּם לֶאֱכֹול חַי אָסוּר וְאֵין לְהַקְשׁוֹת דא"כ אַמַּאי פָּסַק דְּבָעֵי מְלִיחָה וַחֲתִיכָה לְבִישּׁוּל וְהָא תֵּיקוּ בְּדַרְבָּנָן דְּהֶקֵל אֶלָּא וַדַּאי דְּלָא מִיבַּעְיָא לֵיהּ בָּזֶה דְּוַדַּאי בָּעֵי חֲתִיכָה וּמְלִיחָה דְּלָא גָּרַע מֵאֻומְצָא דְּאַסְמִיק וְלָא מִיבַּעְיָא אֶלָּא אִי שָׁרֵי לְמֵיכַל בְּאֻומְצָא כגי' הָרִי"ף רַבּוֹ דְּרַבּוֹ זַ"ל י"ל דהר"מ זַ"ל לְשִׁיטָתֵיהּ דְּפָסַק דַּם שֶׁבִּישְׁלוֹ מ"ה כמ"ש שָׁם בפ"ו וה"ו וע' במ"מ ובלח"מ שָׁם ובב"י סִימָן ס"ט ופר"ח וְכֵיוָן שֶׁכֵּן הֲוָה לֵיהּ סָפֵק בְּדִאוֹרָיְיתָא וּלְחוּמְרָא לְכָךְ נִרְאֶה כמ"ש הפר"ח דְּלָאו מִשּׁוּם שֻׁחָשַׁשׁ הר"ב בהג"ה לִסְבָרַת רַשׁ"י זַ"ל דִּלְרַשׁ"י אַף ע"י חֲתִיכָה וּמְלִיחָה נָמֵי אָסוּר וְאֵין תַּקָּנָה וי"ל גַּם לְשִׁיטַת הַשַּׁ"ךְ דִּנְהִי דְּמָצֵי סָבַר כגי' רַשׁ"י זַ"ל מִכָּל מָקוֹם כֵּיוָן דְּלִגְי' הָרִי"ף וְהָרֹאשׁ"ש זַ"ל נָמֵי א"ש זַ"ל מִסְּתָמָא אִית לָן לוֹמַר דְּהָלַךְ בְּשִׁיטַת הָרִי"ף רַבּוֹ דְּרַבּוֹ זַ"ל: וּמַה שֶּׁיֵּשׁ לְדַקְדֵּק במ"ש הָרַשַׁ"בָּ"א בְּחִדּוּשָׁיו דְּלְצָלִי שֶׁלֹּא נִצְלָה כ"צ הָוֵה כְּמוֹ בְּאֻומְצָא הַיְינוּ (כ"צ) חֲצִי צְלִיָּתוֹ שֶׁיָּזוּב כָּל דָּם וע' סִימָן ע"ו גַּם דִּבְרֵי הב"ח בְּסִימָן ע' ס"ז במ"ש דלר"מ מש"ה צָרִיךְ מְלִיחָה לְבָשָׂר חַי מִפְּנֵי הַסַּוְגְיָא הַנֶּאֱמֶרֶת בפ"ב הַחוֹתֵךְ בָּשָׂר כו' אַבַּתִּי לֹא תי' דְּיֵשׁ סְתִירָה מִזֶּה דְּכָתַב אוֹ חֲלוּטוּ וע"כ אוֹ כְּתִיר' הרי"ן חָבִיב אוֹ כמ"ש הכ"מ אֲבָאֵר בסי' ס"ז: מַתְנִיתִין הַמַּעֲלֶה הָעוֹף עִם הַגְּבִינָה עַל הַשֻּׁלְחָן אֵינוֹ עוֹבֵר בל"ת פירש"י לְאַשְׁמְעִינַן הָא אוֹכְלוֹ עוֹבֵר וּלְאַפּוֹקֵי מדר"ע עכ"ל מִדְּכָתַב כֵּן וְאַף דְּדָחֵי לָהּ תַּלְמוּדָא אֵימָא אֵין בָּא לִידֵי לֹא תַּעֲשֶׂה מ"מ דִּיחוּי הוּא וְאַשְׁכְּחִינְהוּ דִּיחוּי לָא סָמְכִינַן לָהּ וְדַעְתּוֹ זַ"ל בְּשַׂר עוֹף בְּחָלָב דְּאוֹרָיְיתָא גַּם מ"ש דְּלְאַפּוֹקֵי מדר"ע מַשְׁמַע לת"ק בְּשַׂר עוֹף מ"ה אָסוּר וע' בסי' פ"ז וע' מ"ש בְּמַתְנִי' לְקַמָּן: מִשְׁנָה בְּשַׂר בְּהֵמָה

טְהוֹרָה בַּחֲלֵב בְּהֵמָה טְהוֹרָה אָסוּר לְבַשֵּׁל וְאָסוּר בַּהֲנָאָה הָא דְּלֹא הִזְכִּיר אֲכִילָה דכ"ש הוּא מַהֲנָאָה אוֹ דְּאֶפְשָׁר דְּנָקִיט בְּמַה שֶׁיֵּשׁ חִילּוּק בֵּין טְהוֹרָה לַטְּמֵאָה וְאִלּוּ בַּאֲכִילָה אֵין חִילּוּק דְּבְטְמֵאָה נָמֵי אָסוּר מִשּׁוּם טֻמְאָ' וְאַף שֶׁיֵּשׁ חִילּוּק בֵּין מַה שֶּׁאָסַר מִכֹּחַ בב"ח כמ"ש הָאַחֲרוֹנִים בסי' פ"ז מ"מ הַתַּנָּא לָא נָחִית לָזֶה וְלֹא בָּא לוֹמַר אֶלָּא אִיסּוּרָא לְחוּד ומש"ה הִשְׁמִיט: ר"ע אוֹמֵר חַיָּה וְעוֹף אֵינָם מ"ה מִדְּנָקִיט לְשׁוֹן פְּלוּגְתָּא וְלָא נָקִיט אָמַר ר"ע ש"מ דְּפְלִיגִי עִם ת"ק כמ"ש התו' ד"ה בָּשָׂר דלת"ק חַיָּה וְעוֹף מ"ה וְשָׁלֹשׁ מַחֲלוֹקֶת בַּדָּבָר לת"ק כֻּלְּהוּ מ"ה ולר"ע חַיָּה וְעוֹף מ"ה ולר"י חַיָּה מ"ה וָעוֹף אֵינוֹ מ"ה וַאֲפִלּ' לְרַבָּנָן כֵּן ולר"י אִיסּוּר דְּרַבָּנָן נָמֵי לֵיכָּא כִּדְמַסְיק לְקַמָּן בְּמִקוֹמוֹ שֶׁל ר"י הָיוּ אוֹכְלִין בְּשַׂר עוֹף בְּחָלָב אֲבָל הָרֹא"שׁ וּשְׁאָר פּוֹסְקִים סָבְרִי דר"ע מְפָרֵשׁ דִּבְרֵי ת"ק וְלָא פְּלִיגִי עלי' ועי' בתי"ט כָּאן ומש"ה פָּסְקוּ כר"ע דְּחַיָּה אֵינָהּ מ"ה: וְדַע דר' עֲקִיבָא דְּאָמַר תְּלָתָא גְּדֵי פְּרָט לַבְּהֵמָה.

טְמֵאָה וְחַיָּה וָעוֹף מַשְׁמַע לִבְהֵמָה טְמֵאָה צָרִיךְ מִיעוּטָא דִּגְדֵי וְאַמַּאי וְהָא בלא"ה אִימַּעַט בְּהֵמָה טְמֵאָה מֵהֵיקֵּשָׁא דְּלֹא תֹאכְלוּ כָּל נְבֵילָה לֹא תְבַשֵּׁל אֶת שְׁאָסוּר מִשּׁוּם נְבֵילָה נוֹהֵג בב"ח וּטְמֵאָה אֵין אִיסּוּר מִשּׁוּם נְבֵילָה דְּאֵין אִיסּוּר חע"א שֶׁהֲרֵי רַבֵּינוּ אוֹמֵר כֵּן בְּהִלְכוֹת מ"א פ"ד ה"ב וְאִם כֵּן אִימַּעַט בְּהֵמָה טְמֵאָה דְּאֵין אָסוּר מִשּׁוּם נְבֵילָה דְּמַשְׁמַע כ"ע אִית לְהוּ הַהִיא דְּנְבֵילָה גַּם הֵיקֵּשָׁא בכה"ג נִיתַּן לְדָרוֹשׁ מֵעַצְמוֹ וְעַיֵּין מַה שכ' בְּסֵפֶר גִּנַּת וְוָרְדִים בַּכְּלָלִים וְאַף דְּאָמְרִינַן לְקַמָּן ור"ע אִית לֵיהּ אִיסּוּר חע"א וא"כ שַׁפִּיר אִיצְטְרִיךְ לְמַעֵט בְּהֵמָה טְמֵאָה מ"מ קַשְׁיָא לְפִי מ"ש הַתּוֹסָפוֹת לְעֵיל ק"א ב' ד"ה ר"ע אוֹמֵר דְּהָא דְּאָמַר אֵין אִיסּוּר חע"א לָאו ר"ע סָבַר כֵּן אֶלָּא דְּאִי שְׁמוּאֵל סָבַר כר"ע הָכִי דָּרִישׁ לְהָנֵי קְרָאֵי וּמְשַׁנֵּי קָסָבַר שְׁמוּאֵל אִיסּוּר חע"א יע"ש וּמַשְׁמַע לר"ע אה"נ דְּאֵין אִיסּוּר חע"א א"כ לָמָּה לִי' לְמַעוּטֵי בְּהֵמָה טְמֵאָה בְּמַתְנִי' הָא בלא"ה מְמַעֵט מֵהֵיקֵּשָׁא דְּזֹאת שֶׁאָסוּר מִשּׁוּם נְבֵילָה וְעוֹד קַשְׁיָא לִי הָא דְּאָמְרִינַן לְקַמָּן בֵּין ר"ע לר"י הַגְּלִילִי מַאי אִיכָּא וּמְשַׁנֵּי חַיָּה א"נ עוֹף מִדְּרַבָּנָן וְאַמַּאי לָא קָאָמַר דְּבְהֵמָה טְמֵאָה דלר"ע אֵין מ"ה ולר"י הַגְּלִילִי בְּהֵמָה טְמֵאָה מ"ה מֵהֵיקֵּשָׁא דִּנְבֵילָה אֶלָּא מַשְׁמַע דלר"י הַגְּלִילִי דְּאִיהוּ אִית לֵיהּ אֵין אִיסּוּר חע"א אַף בְּכוֹלֵל לְעֵיל ק"א א"כ אִימַּעוּט נָמֵי בְּהֵמָה טְמֵאָה לְדִידֵיהּ וא"כ לֵיכָּא נ"מ בֵּין ר"ע לר"י בְּעִנְיָן זֶה וא"כ קַשְׁיָא לר"ע לְפִי מ"ש התו' לְעֵיל ק"א ב' דלר"ע בֶּאֱמֶת אֵין אִיסּוּר חע"א לָמָּה לִי לְמַעֵט בְּהֵמָה טְמֵאָה הָא מֵהֵיקֵּשָׁא מְמוֹעָט כְּדִכְתִיבָנָא וּמִיהוּ הָא לָא קַשְׁיָא לִי דלר"ע דְּאֵין אִיסּוּר חע"א בלא"ה אֵין בב"ח נוֹהֵג בִּבְהֵמָה טְמֵאָה דְּאֵין אִיסּוּר חע"א וְלָמָּה לִי קְרָא לְמַעֵט בְּהֵמָה טְמֵאָה וּבלֹא הֵיקֵּשָׁא דִּנְבֵילָה י"ל דִּנְהִי דְּאֵין אִיסּוּר חע"א מ"מ בְּמוֹסִיף חָל וְאִיסּוּר בב"ח הָוָה מוֹסִיף כמ"ש הָרַשְׁבָּ"א ז"ל בְּחִדּוּשָׁיו אַהָא דְּקָסָבַר ר"ע אִיסּוּר חע"א דַּהֲלָכָה כר"ע דְּאַף דַּאֲנַן קי"ל דְּאֵין אִיסּוּר חע"א י"ל דְּבְמוֹסִיף חָל אִיסּוּר ע"א בִּשְׁבוּעוֹת ובב"ח הָוָה מוֹסִיף עכ"ל וְהַיְינוּ דְּהוּא סוֹבֵר דְּאִיסּוּר הֲנָאָה הָוָה מוֹסִיף כְּסָתָם מַתְנִי' דִּכְרִיתוּת פ' אָמְרוּ לוֹ אַקְדָּשֶׁיהָ מִגּוֹ דְּאִיתּוֹסַף אִיסּוּר הֲנָאָה כו' וּכְמוֹ שֶׁאָבָאֵר ע"ב אַיָּ"ה וא"כ מש"ה הֲוָצְרַךְ לְמַעֵט מִקְרָא בְּהֵמָה טְמֵאָה וְאֶפְשָׁר דְּמוֹסִיף חָמוּר מִבַּת אַחַת לְשִׁיטַת רַשְׁ"י בִּיבָמוֹת ל"ב יע"ש אֲבָל הֵיקֵּשָׁא דְּלֹא תֹאכְלוּ כָּל נְבֵילָה וַדַּאי דְּאִימַּעַט בְּהֵמָה טְמֵאָה דִּנְבֵילָה עַל טמא' לָא הָוָה אפי' כּוֹלֵל ומש"ה רוֹאֶה אֲנִי מ"ש מָהַרְשָׁ"ל בְּסִפְרוֹ דַּף ק' ע"ב אַהָא דְּיָכוֹל נְבִילַת עוֹף טָמֵא מְטַמֵּא בְּגָדִים אַבִּית הַבְּלִיעָה דְּבְהֵמָה טְמֵאָה חָל עָלָיו אִיסּוּר נְבֵילָה דִּכְתִיב אוֹ כִּי יִגַּע בְּנִבְלַת בְּהֵמָה טְמֵאָה יע"ש וְכֵן כָּתַב בישׁ"ש סִי' ס"ב בג"ה כָּתַב דְּשָׁאנֵי רִיסֵּק ט' נְמָלִים שֶׁהַכָּתוּב קָרָאוֹ נְבֵילָה דִּכְתִיב

וְנֶפֶשׁ כִּי תִגַּע בִּנְבֵלַת חַיָּה טְמֵאָה אוֹ בִּבְהֵמָה טְמֵאָה אוֹ שֶׁרֶץ טָמֵא יע"ש ומש"ה צָרִיךְ לְרַבּוֹת עֲקִיבָא קָרָא לְמַעֵט בְּהֵמָה טְמֵאָה ולפ"ז קַשְׁיָא אַמַּאי לֹא אָמַר דא"ב בֵּין ר"ע לר"י בִּבְהֵמָה טְמֵאָה לר"ע אֵינוֹ מ"ה ולר"י הֲוָה בִּבְיָשׁוּל וַהֲנָאָה מ"ה וְלַאֲכִילָה לוֹקֶה ב' וְכַמָּה ט' וְהַיְינוּ מִשּׁוּם דְּאָסוּר מִשּׁוּם נְבֵילָה כמ"ש מָהַרְשָׁ"ל: וּבְתוֹסְפוֹת ד"ה בְּשַׂר בִּבְהֵמָה טְהוֹרָה כו' ה"ה בְּשַׂר עוֹף לְרַבָּנָן וְנָפְקָא לָן אֶת שֶׁאָסוּר מִשּׁוּם נְבֵילָה כו' עכ"ל הָא דְּלָא נָקְטוּ חי' אֶפְשָׁר מִשּׁוּם דְּעוֹף שְׁכִיחַ וְאֵין צוֹרֶךְ אֶלָּא כמ"ש מָהַרְשָׁ"א ז"ל דְּעוֹף הֲוָצְרְכוּ לַחֲזוֹר אַחַר לְיָמּוּד מֵהֶיקֵּשָׁא אֲבָל חי' וַדַּאי בִּכְלַל בְּהֵמָה ור"ל דְּאַף הֵיכָא דִּכְתִיב גִּדִּי וְכַדּוֹמֶה כֵּינָן דִּגְדִי לָאו דַּוְוקָא אֶלָּא בְּהֵמָה טְהוֹרָה ה"ה חַיָּה בִּכְלַל בְּהֵמָה ומש"ה לָא נָקְטוּ אֶלָּא עוֹף ומ"ש מָהַרְשָׁ"א ז"ל דמש"ה הֲוָצְרַךְ לוֹמַר לְקַמָּן כָּאן גִּדִּי וְלָא מֵהֶיקֵּשָׁא מִשּׁוּם דְּאִי גִּדִּי דַּוְוקָא לָא הֲוָה מַפְקִינַן קָרָא מִפַּשְׁטָא מִשּׁוּם דְּרָשָׁא דְּלֹא תֹאכְלוּ כָּל נְבֵילָה יֵשׁ לִרְאוֹת א"כ אַמַּאי הֵיאַךְ מְרַבִּינַן מֵהֶיקֵּשָׁא עוֹף כֵּינָן דְּאֵין בְּמַשְׁמַע הַגִּדִּי י"ל כֵּינָן דְּחָזֵינַן גִּדִּי לָאו דַּוְוקָא ה"ה פָּרָה וְרָחֵל אִית לָן נָמֵי לְרִיבּוּיֵי בְּשַׂר עוֹף לְרַבָּנָן ולר"י הַגְּלִילִי אִיצְטְרִיךְ מִיעוּטָא לְמַעֵט בְּשַׂר עוֹף בְּחָלָב מְבַחֵל' אִמּוֹ פְּרָט לָעוֹף שֶׁאֵין לוֹ חֲלֵב אִם הָא לא"ה הֲוָה מְרַבִּינַן מֵהֶיקֵּשָׁ' וּמִדִּבְרֵי הַתּוֹסָפוֹת דְּכָאן מַשְׁמַע דַּהֲלָכָה כמ"ד חַיָּה וְעוֹף מ"ה דַּהֲלָכָה כת"ק דְּמַתְנִיתִין דְּפְלִיג עַל ר"ע וְאָמַר דְּהֵם מ"ה וְלֹא מוֹצִיא מַהַכְּלָל אֶלָּא בְּהֵמָה טְמֵאָה אֲבָל הָרֹא"שׁ ז"ל הוֹכִיחַ מִדִּבְרֵי הָרִי"ף דְּסוֹבֵר דר"ע מְפָרֵשׁ דִּבְרֵי ת"ק דְּאָמַר מֵהֵיכָן נִתְמַעֲטוּ וְז"ל הָרֹא"שׁ וּמַה שֶּׁהֵבִיא הָרִי"ף דִּבְרֵי ר"ע וְלֹא ר"י דְּפוֹסֵק כר"ע וְאִלּוּ הָיָה סוֹבֵר דַּחֲכָמִים פְּלִיגִי עַל ר"ע הָא קי"ל כו' וְלֹא נָגַד רַבִּים כו' אֶלָּא דת"ק אָמַר שֶׁאֵין נוֹהֵג אֶלָּא בִּבְהֵמָה טְהוֹרָה דַּוְוקָא וְאָמַר ר"ע מֵהֵיכָן נִתְמַעֲטוּ אִלּוּ עכ"ל ר"ל דת"ק נָמֵי בִּבְהֵמָה טְהוֹרָה לְחוּד וְלֹא חי' וְעוֹף דִּבְלִשּׁוֹן הַמִּשְׁנָה חַיָּה אֵינָהּ בִּכְלַל בְּהֵמָה ור"ע מְפָרֵשׁ דִּבְרָיו מֵהֵיכָן אִיתַּעֲטוּ הָנֵי תְּלָת וְאַף דר"ע דְּאָמַר חַיָּה וְעוֹף אֵין מ"ה וְלֹא הִזְכִּיר בְּהֵמָה טְמֵאָה וּבְשְׁלָמָא אִי פְּלִיגִי לֹא הִזְכִּיר אֶלָּא בָּמָּה דְּפְלִיג עִם ת"ק אֲבָל אִי מְפָרֵשׁ אַמַּאי לֹא הִזְכִּיר חי' וּטְמֵאָה ולק"מ די"ל חַיָּה וְעוֹף אֵין אִיסּוּר מ"ה אֶלָּא מִדְּרַבָּנָן אֲבָל בְּהֵמָה טְמֵאָה אַף אִיסּוּר דְּרַבָּנָן אֵין בּוֹ מִשּׁוּם בב"ח אֶלָּא מִשּׁוּם טְמֵאָה לְחוּד כמ"ש הָאַחֲרוֹנִים בסי' פ"ו דְּלֹא כמ"ש הב"ח וּפְרִישָׁה דְּסוֹבְרִין דְּמִדְּרַבָּנָן מִיהָא אָסוּר מִשּׁוּם בב"ח ונ"מ הַמְבַשֵּׁל בָּשָׂר טְהוֹרָה בְּחָלָב טְמֵאָה חנ"נ דְּלִיתָא דְּלָא גָּזְרוּ בְּהוּ רַבָּנָן וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב הפר"ח דְּלָמָּה לְהוּ לְמִגְזַר דבלא"ה אָסוּר מִשּׁוּם טֻמְאָה וְלָזֶה לֹא הִזְכִּיר ר"ע בְּהֵמָה טְמֵאָה דְּאִיסּוּר דְּרַבָּנָן נָמֵי לֵית בָּהּ ומש"ה אָמַר חי' וְעוֹף אֵינָן מ"ה הָא מִדְּרַבָּנָן אָסוּר: אֶלָּא דלפ"ז אֵין הוֹכָחָה מֵרִי"ף דְּסוֹבֵר דר"ע מְפָרֵשׁ דִּבְרֵי ת"ק דְּלְעוֹלָם אֵימָא לָךְ דְּפְלִיגִי כְּדַעַת התו' דְּכָאן וְהֵבִיא דִּבְרֵי ת"ק ור"ע דְּכָךְ הוּא דַּרְכּוֹ בכ"מ לְהָבִיא דִּבְרֵי ת"ק וּמַחֲלוֹקְתּוֹ וְלֹא מְבָרֵר דְּבָרָיו וּמִמֵּילָא הֲלָכָה כת"ק כַּיָּדוּעַ לְכָל הַמְעַיֵּן בִּדְבָרָיו וְהָא דְּלֹא הֵבִיא נָמֵי דִּבְרֵי ר"י הַגְּלִילִי י"ל דמדר"ע נִלְמוֹד דִּין חָדָשׁ דְּמִדְּלָא אָמַר ר"ע אוֹמֵר חַיָּה וְעוֹף וּבְהֵמָה טְמֵאָה אֵינָהּ מ"ה וְאַף דְּבִבְהֵמָה טְמֵאָה לָא פְּלִיג עִם ת"ק דְּלָפוּם סְבָרָא דְּהַשְׁתָּא מ"מ הֲוָה לֵיהּ לְכָלוֹל עִם חַיָּה וְעוֹף וְלוֹמַר דְּאִיסּוּר דְּרַבָּנָן מִיהָא יֵשׁ בּוֹ ונ"מ טוּבָא בָּשָׂר טְהוֹרָה בְּחֶלֶב טמא' וּשְׁאָר נ"מ כְּפִי מַה שֶּׁאֲבָאֵר אַיָּ"ה בסי' פ"ז אֶלָּא ש"מ דְּאַף אִיסּוּר דְּרַבָּנָן אֵין בּוֹ וה"ה לת"ק כֵּן דְּלָא מָצִינוּ דְּפְלִיג עִם ר"ע בָּזֶה ומש"ה הֵבִיא הָא דר"ע משא"כ ר"י הַגְּלִילִי אֵין לִלְמוֹד מִמֶּנּוּ דִּין חָדָשׁ וּלְכָךְ לֹא הֵבִיא הַדִּין: (ע"ב) גְּמָרָא וּלְיָלִיף מִינֵּיהּ כו' יֵשׁ לִרְאוֹת א"כ הָעִזִּים לָמָּה לִי לְכְתּוֹב גְּדִי סְתָם וצ"ל דגמ' מְסַוֶּפֶק הֵיאַךְ הוּא מַשְׁמָעוּת גְּדִי בְּתוֹרָה בכ"מ אִי דַּוְוקָא אִי לָאו דַּוְוקָא וּפָרִיךְ

מנה"מ וּמְשַׁנֵּי מֵהָתָם וּפָרִיךְ וּלְיָלִיף מִינֵּיהּ דִּלְמָא סְתָם גְּדֵי הַכֹּל בַּמַּשְׁמָע וְגִלְּתָה הַתּוֹרָה בְּמָקוֹם א' עִזִּים נֵילִיף מִינֵּיהּ בְּבִנְיָן אָב בכ"מ דִּכְתִיב גְּדֵי סְתָם דַּוְוקָא עִזִּים וּמְשַׁנֵּי דְּכָתַב ה"א יַתִּירָא וְהַתּוֹסָ' הִקְשׁוּ דִּבְחַד ה"א סַגִּי וְלָמָּה לִמֵּיכְתַּב בְּתַרְוַיְיהוּ אוֹ יֹאמַר דְּהַמַּקְשֶׁה סוֹבֵר דִּגְדֵי לָאו דַּוְקָא וְדַיְיבֵר הַכָּתוּב בְּהוֹוֶה אֶלָּא דְּסָמוּךְ עַצְמוֹ בְּקֶוּשְׁיָיתוֹ מנה"מ אַקֶּוּשְׁיָא שְׁנִיָּה וְלֵילַף מִינֵּיהּ בְּבִנְיָן אָב מִיְּהוּדָא דְּנֶאֱמַר בַּתּוֹרָה סְתָם כו' כְּמוֹ בְּשַׁבָּת נֶאֱמְרוּ בַּתּוֹרָה בְּגָדִים סְתָמכו' וְרַשִׁ"י דְּפֵירֵשׁ וְנֵילַף מִינֵּיהּ בג"ש לָאו דַּוְקָא אֶלָּא מ"מ דבלא"ה ג"ש לֹא נִיתַּן לִדְרֹושׁ מֵעַצְמוֹ וְאִי הֲוָה אָמְרִינַן דְּפָרִיךְ וְנֵילַף מִינֵּיהּ הוּא בג"ש מַמָּשׁ וְאוּלַי הֲוָה יָדַע דְּיֵשׁ אֵיזֶה ג"ש דְּנִתְקַבֵּל לְמֵילַף מִלַּת גְּדִי וְלֹא נִתְפָּרֵשׁ אֵיזֶהוּ מְקוֹמָן אֶלָּא בְּסְתָם כמ"ש בַּכְּלָלִים דְּיֵשׁ כַּמָּה מִינֵי ג"ש הֲוָה א"ש דְּוַדַּאי תְּלַת גְּדֵי הוּא דַּוְוקָא וְלֹא שְׁאָר מִינִים אֶלָּא דְּאִיכָּא הֵיקֵּשָׁא דְּלֹא תֹאכְלוּ כָּל נְבֵילָה אֶת שְׁאָסוּר מִשּׁוּם נְבֵילָה אָסוּר מִשּׁוּם בב"ח דכ"ע אִית לְהוּ.

הַהּ הֵיקֵּשָׁא כמ"ש הַתּוֹסָפוֹת בְּמַתְנִי' ד"ה בָּשָׂר אֶלָּא דְּסָמַךְ עַצְמוֹ בְּקֶוּשְׁיָא הָרִאשׁוֹנָה דְּפָרִיךְ מנה"מ אַקֶּוּשְׁיָא שְׁנִיָּה דְּמַקְשֶׁה וְנֵילַף מִינֵּיהּ מִיְּהוּדָא דַּוְוקָא גְּדֵי עִזִּים וְלֹא שְׂאָר מִינִין וְאַף דְּאִיכָּא הֵיקֵּשָׁא מ"מ ג"ש וְהֵיקֵּשָׁא ג"ש עֲדִיפָא כִּדְמַסִּיק בְּהַשּׁוֹלֵחַ גִּיטִּין מ"א דכ"ע ג"ש עֲדִיפָא וּמְשַׁנֵּי תְּרֵי מִיעוּטֵי כְּתִיבִי הא' בְּכָל חֲדָא לְמַעֵט שְׁאָר מְקוֹמוֹת דְּהַכֹּל בַּמַּשְׁמָע, וא"כ הֲוָה מַשְׁמַע מִכָּאן דב' כְּתוּבִין הַבָּאִין כא' אֵין מְלַמְּדִין אַף בג"ש וְלָא אָמְרִינַן דְּמִיעֵט קְרָא הֵיכָא דְּלֵיכָּא ג"ש אֶלָּא דז"א דְּכָל מָקוֹם דְּכְתִיב גְּדֵי אִיכָּא הַהּ ג"ש כֵּיוָן דְּלֹא נִתְקַבֵּל מְקוֹמוֹת אֶלָּא תֵּיבוֹת לְחוּד וְכִדְכָתֵיבְנָא וַעֲיֵין זְבָחִים בְּפֶרֶק אֵיזֶהוּ מְקוֹמָן וּבַתּוֹסָ' שָׁם וְאַיְ"ה בְּמָקוֹם אַחֵר נַאֲרִיךְ בָּזֶה וַעֲיֵין בְּקִדּוּשִׁין ל"ג גַּבֵּי מִצְוַת עֲשֵׂה שהז"ג וְעִם זֶה יִתְיַשֵּׁב קֻוּשְׁיַת מָהַרְשָׁ"א ז"ל בְּמַתְנִי' בתו' יע"ש: גְּמָרָא אָמַר שְׁמוּאֵל גְּדֵי לְרַבּוֹת הַחֵלֶב כו' קָסָבַר שְׁמוּאֵל חֵלֶב וּמֵתָה מֵחַד קְרָא נָפְקִי כו' וְסָבַר שְׁמוּאֵל אִיסּוּר חע"א כו' שָׁאנֵי הָתָם דְּמִיעֵט קְרָא ואבע"א דְּרַבִּי קְרָא ואב"ע הָא דִּידֵיהּ וְהָא דְּרַבֵּיהּ ע"ל הָכִי גי' רַשִׁ"י ז"ל וה"פ וַדַּאי תְּלָתָא גְּדֵי לְדָרְשָׁא אָתְיָין דַּהֲוָה לִיכָּתֵב לֹא תְבַשֵּׁל בְּהֵמָה בְּחָלָב אוֹ כמ"ש התו' ד"ה גְּדֵי דַּהֲוָה לְמִכְתַּב בָּשָׂר וּמִדְּשִׁינָּה וְכָתַב גְּדֵי וַדַּאי לְדָרְשָׁא אָתָא דאל"ה וַדַּאי עָדִיף לְמִכְתַּב בְּהֵמָה אוֹ בָּשָׂר דְּכוֹלֵל כָּל הַמִּינִין מִדִּכְתִיב קְרָא גְּדֵי כֵּיוָן דְּבָאֶמֶת הַכֹּל בַּמַּשְׁמָע וְאָמַר דְּמַחַד קְרָא נָפְקִי חֵלֶב וּמֵתָה כֵּיוָן דְּקְרָא לְאִיסּוּר חע"א מַה לִי חֵלֶב אוֹ מֵתָה וְסוֹבֵר שְׁמוּאֵל שֶׁאֵין לְחַלֵּק בֵּין אִיסּוּר קַל לַחֲמוֹר דאל"ה אֵימָא דְּאַנְבֵּילָה דְּלָאו הוּא דְּחָיֵיל וְלָא אַחֵלֶב דְּכָרֵת אוֹ אֶפְשָׁר דְּאַפֵּ"ה שָׁקוֹלִין הֵם דְּחֵלֶב הֶוְתֵּר מִכְּלָלוֹ אַף דְּנִבֵּילָה הֶוְתֵּר בַּמִּקְדָּשׁ מ"מ חֵלֶב מִיקְרֵי טָפֵי הֶוְתֵּר מִכְּלָלוֹ כְּמוֹ שֶׁאֲבָאֵר בְּמָקוֹם אח' גַּם סוֹבֵר רַשִׁ"י דְּמִילַּת גְּדֵי לָא אִימַּעַט חָלָב דַּהֲוָה בִּכְלַל גְּדֵי כְּמוֹ דַּהֲוָת בִּכְלַל נְבֵילָה כִּדְאָמְרִינַן בִּפְסָחִים כְּשֶׁהֶוּתְּרָה נְבֵילָה חֶלְבָּהּ וְגִידָהּ אִישְׁתְּרִי אִיתַּתְרִי לְהוּ תְּרֵי חַד לְמִיעֵט טְמֵאָה וְאִימַּעַט מִמִּלַּת גְּדֵי וּגְזֵירַת הַכָּתוּב הוּא אַף דְּאִיסּוּר חע"א אַפֵּ"ה אֵין נוֹהֵג אֶלָּא בִּטְהוֹרָה לְבַד וּפָרִיךְ אַלְמָא קָסָבַר שְׁמוּאֵל בְּעָלְמָא אִיסּוּר חע"א דְּיָלְפִינַן מִכָּאן דְּחָזִינַן דְּהַתּוֹרָה אָמְרָה יָבוֹא אִיסּוּר בב"ח וְיָחוֹל עַל אִיסּוּר חֵלֶב וּמֵתָה וְאַמַּאי אָמְרִינַן בְּתִרּוּמָה טְמֵאָה דְּאֵין חָל עָלֶיהָ אִיסּוּר טֻמְאַת הַגּוּף וּמְשַׁנֵּי אוֹ דְּיָלִיף בְּעָלְמָא הָכִי חוּץ תְּרוּמָה טְמֵאָה דְּמִיעֵט קְרָא אוֹ דִּבְעָלְמָא יָלִיף מִתְּרוּמָה וְהָכִי רַבִּי קְרָא אוֹ הָא דִּידֵיהּ וְהָא דְּרַבֵּיהּ וְיָלִיף בְּעָלְמָא מבב"ח וְהָא דִּתְרוּמָה בְּשֵׁם ר"א וה"ה דְּיָלִיף בב"ח מִינֵּיהּ וּתְלָתָא גְּדֵי כמ"ש רַשִׁ"י לְקַמָּן חַד שֶׁלְיָא וּתְרֵי חַיָּה וְעוֹף וכר"ע דְּאָמַר הָכֵין בְּמַתְנִי' כֵּן הוּא פֵּירוּשָׁא לְרַשִׁ"י ז"ל בְּכָאן: כָּתַב מָהַרְשָׁ"א ז"ל הָא דְּאָמַר קָסָבַר שְׁמוּאֵל

אִיסּוּר חע"א וּמְטַמְּאָה לֵיכָּא לְמֵידַק דְּאֵין אִיסּוּר חע"א כפירש"י לְקַמָּן כו' ולפירש"י צָרִיךְ לוֹמַר דִּמְטַמְּאָה לֵיכָּא לְמֵידַק דְּהָא בְּכָל גַּוְונָא מְמַעֲטִין אַף בִּישׁוּל דְּלֵיכָּא אֶלָּא חֲדָא אִיסּוּרָא עכ"ל יִרְאֶה בָּזֶה דִּלְרַשׁ"י וַדַּאי קַשְׁיָא כֵּינָן דְּלָא גְּרִיס וְסָבַר שְׁמוּאֵל אִיסּוּר חע"א אֶלָּא דְּפָרִיךְ דְּנֵילַף מֵהָכָא מִדְּרַבִּי חֵלֶב וּמַתָּה כו' כמ"ש רַשׁ"י ד"ה מֵחַד קְרָא יע"ש בס"ה א"כ מַאי חֲזֵית דְּנֵילַף מֵחֵלֶב וּמַתָּה דְּחָל נֵילַף מְטַמְּאָה דְּלָא חָל ומ"מ קָשֶׁה אֵימָא דְּמִצְוַת מֻלְּךְ כָּךְ הוּא דְּאֵינוֹ נוֹהֵג בְּטֻמְאָה וְלֹא מִטַּעַם אֵין אִיסּוּר חע"א כְּמוֹ חי' וְעוֹף דְּאֵינוֹ נוֹהֵג וְאוּלַי הוּא זַ"ל נָתַן תַּבְלִין לִדְבָרָיו דע"כ הֵכִין הוּא דְּהָא אַף בְּבִישּׁוּל מְמַעֲטִין לְהוּ לֵיכָּא אֶלָּא חֲדָא אִיסּוּרָא וּמִשּׁוּם דַּהֲלָכָה כל"ב לְקַמָּן אַבִּישּׁוּל כ"ע ל"פ דְּלָקֵי וא"כ בְּטֻמְאָה דְּלָא לָקֵי אַבִּישּׁוּל לָאו דְּאֵין אִיסּוּר חע"א אֶלָּא דְּמִיעֻטָה קְרָא ומש"ה פָּרִיךְ שַׁפִּיר וְנֵילַף מבב"ח ומ"ש בפירש"י לְקַמָּן הוּא ד"ה אֵין אִיסּוּר חע"א שֶׁכָּתַב וּטְמֵאָה לָא אִיצְטְרִיךְ דְּאֵין אִיסּוּר חע"א וְעַיֵּין מ"ש לְקַמָּן בְּדִבְרֵי רַשׁ"י הַלָּלוּ וּמַה שֶּׁכָּתַב מָהַרְשָׁ"א לפי' תוס' נִיחָא הוּא ד"ה קָסָבַר וְעַיֵּין מ"ש: שׁוּב עִיַּנְתִּי בת"ח זַ"ל וְכָתַב הָא דִּידֵיהּ וְהָא דְּרַבִּיהּ הַיְינוּ לִשְׁמוּאֵל הַךְ דְּהָכָא בִּבְנַיִן אָב וּמֵתוּ בּוֹ מִיעוּטָא ולר"א הָתָם בִּבְנַיִן אָב וְהָכָא רִיבּוּיָא וְאֵין נ"מ בֵּין התי' אֶלָּא דְּנוֹכַל לוֹמַר הָא דְּהָתָם בִּבְנַיִן אָב לר"א ומ"ש לִשְׁמוּאֵל הָא דִּתְרוּמָה טְמֵאָה מִיעוּטָא הַדִּין עִמּוֹ וְלֹא כמ"ש לְעֵיל דִּלְשְׁמוּאֵל כֹּהֵן טָמֵא הָאוֹכֵל תְּרוּמָה טְמֵאָה מִיחַיֵּיב דְּלֵיתָא דְּהָא בָּרְיֵיתָא הוּא בפ' אֵלּוּ הֵן הַלּוֹקִין וְאֵלּוּ הֵן הַנִּשְׂרָפִין אֶלָּא דִּדְבָרָיו דְּחוּקִים כְּמוֹ שֶׁכָּתַב לְעֵיל אֶלָּא דְּמוּקֵי לְבָרַיְיתָא' כמ"ד אֵין אִיסּוּר חע"א וְאִיהוּ סוֹבֵר אִיסּוּר חע"א דִּפְלֵוגְתָּא דְּתַנָּאֵי הִיא אִי אִיסּוּר חָל עַל אִיסּוּר וּבָהָא דְּאָמַר קָסָבַר שְׁמוּאֵל אֵין אִיסּוּר חע"א וְאַפַּ"ה אִיצְטְרִיךְ הַמִּיעוּטָא בְּטֻמְאָה כְּיֵין דבב"ח רִיבּוּי קְרָא דְּאִיסּוּר חע"א חֵלֶב וּמַתָּה מש"ה צָרִיךְ לְמַעֵט טְמֵאָה אוֹ כמ"ש מָהַרְשָׁ"א זַ"ל דְּאִיצְטְרִיךְ לְמַעֵט מִבִּישּׁוּל דְּלֵיכָּא אֶלָּא חֲדָא אִיסּוּרָא אַפַּ"ה אֵין אִיסּוּר נוֹהֵג: ע"ש וְסָבַר שְׁמוּאֵל אִיסּוּר חע"א וְהָא אָמַר מְשׁוּם ר"א מְנַיִין לְכֹהֵן טָמֵא כו' פְּרָט לְזוֹ שֶׁמְּחֻלֶּלֶת וְעוֹמֶדֶת עכ"ל הִנֵּה יְרֵאָה לְהֶדְיָא מִכָּאן דְּטַעְמָא מְשׁוּם דְּאֵין אִיסּוּר חע"א אֲבָל רָאִיתִי להר"מ זַ"ל בְּתִרוּמוֹת פ"ז שֶׁכָּתַב הָאוֹכֵל תְּרוּמָה טְמֵאָה פָּטוּר שֶׁאֵינָהּ קוֹדֶשׁ יע"ש ובמ"מ וְהִנֵּה רַבֵּינוּ סָגַר הַדֶּלֶת בַּעֲדוֹ וְלֹא מָצָאתִי פֶּתַח פָּתוּחַ בִּדְבָרָיו אִי נִטְמָא הַגּוּף וְאַחַ"כ הַתְּרוּמָה אִי מִיחַיֵּיב עָלֶיהָ הַכֹּהֵן מִיתָה ב"ש אוֹ לָאו מִדְּכָתַב שֶׁאֵינָהּ קוֹדֶשׁ מַשְׁמַע דְּגְזֵרַת הַכָּתוּב הוּא דְּקָפִיד שֶׁלֹּא יְחַלֵּל תְּרוּמָה טְהוֹרָה וְלֹא טְמֵאָה וְאֵין חִילּוּק בֵּין נִטְמָא הַגּוּף תְּחִלָּה אוֹ לָאו וְעוֹד מָצָאתִי עַד נֶאֱמָן מְסַיֵּעַ לִי הוּא הָאָדוֹן הַגָּדוֹל בַּעַל מִשְׁנָה לַמֶּלֶךְ שֶׁכָּתַב שָׁם וְז"ל נִסְתַּפַּקְתִּי בְּכֹהֵן שֶׁאָכַל תְּרוּמָה טְמֵאָה מִדְּרַבָּנָן אִי אָמְרִינַן מ"ה טְהוֹרָה מְחַלֵּל אוֹתוֹ אוֹ כֵּיוָן מִדְּרַבָּנָן טְמֵאָה מְחֻלֶּלֶת וְעוֹמֶדֶת יע"ש שֶׁצִּיְּדַד הר' בָּזֶה וְאִם אִיתָא שֶׁטַּעַם הוּא דְּאֵין אִיסּוּר חע"א וַדַּאי אַאִיסּוּר דְּרַבָּנָן חָיֵיל אִיסּוּר תּוֹרָה וְהָרָאָיוֹת שֶׁיֵּשׁ לִי מִשֵּׁ"ס לֹא נִיתְּנוּ לְהַסֵּפֶר מֵרֹב וְאָבִיא אַחַת מֵהֶן בְּשִׁבּוּעוֹת כ"ג ע"ב תו' ד"ה מוּקִי שֶׁכָּתְבוּ לר"י דַּחֲצִי שִׁיעוּר אָסוּר מ"ה מ"מ כֵּיוָן דְּלֵיכָּא בֵּיהּ עֲשֵׂה וְלֹא לָאו אִיסּוּר חָל עָלָיו וְכָל שֶׁכֵּן אִיסּוּר דְּרַבָּנָן וְעוֹד מִמְּקוֹמוֹ הוּא מֻכְרָע דע"כ לֹא הַזְקְקָה לָהֶם אֶלָּא לר"י מ"ט לָא אָמַר כר"ל לר"ל דְּאָמַר הָתָם בִּמְפָרֵשׁ חֲצִי שִׁיעוּר א"ש דִּלְדִידֵיהּ חֲצִי שִׁיעוּר מִדְּרַבָּנָן וְחָיֵיל עָלָיו אִיסּוּר תּוֹרָה וְאִם כֵּן מַה מְּסַפְּקָא לֵיהּ זַ"ל אֶלָּא וָדָא מְשׁוּם דְּכָתַב הר"מ שֶׁאֵינָהּ קוֹדֶשׁ מַשְׁמַע דְּטַעְמָא הֲוָה דְּהַתּוֹרָה הִקְפִּידָה שֶׁלֹּא יְחַלֵּל תְּרוּמָה טְהוֹרָה בֵּין נִטְמָא הַגּוּף תְּחִלָּה אֵינוֹ חַיָּיב וְלִישָׁנָא דְּאִיתְאֲמָרָא בגמ' פְּרָט לָזוֹ שֶׁמְּחֻלֶּלֶת וְעוֹמֶדֶת מִלַּת עוֹמֶדֶת לָאו דַּוְקָא כְּמוֹ שֶׁאָבְאֵר לְקַמָּן אַיְ"ה וא"כ קַשְׁיָא מִסּוֹגְיָא דְּהָכָא דְּמַשְׁמַע מְשׁוּם דְּאֵין אִיסּוּר

חע"א פָּטוּר עלי' הַכֹּהֵן וּמִיהוּ הָא לָא קַשְׁיָא לִי דְּאִי טַעְמָא דהר"י דְּאֵינָהּ קוֹדֶשׁ הַיְינוּ דְּאֵין
אִיסּוּר חע"א אַמַּאי בְּנִטְמָא תְּרוּמָה וְאַחַ"כ הָגוּן אֵין חַיֵּיל וְהָא כּוֹלֵל הוּא מִיגּוֹ דְּאִיתְסַר
בְּתְרוּמָה טְהוֹרָה חַיֵּיל נַמִּי אַטְמְאָה והר"מ ז"ל פָּסַק דְּעַל יְדֵי כּוֹלֵל אִיסּוּר חע"א בהל' א"ב
ומ"א וּשְׁגָגוֹת יֵשׁ לוֹמַר דְּשָׁאנֵי הָכָא דְּמִיעֵט קְרָא כִּדְמַסְיק לְחַד תֵּירוּצָא לִשְׁמוּאֵל בְּעָלְמָא
אִיסּוּר חע"א וְשָׁאנֵי הָכָא דְּמִיעֵט קְרָא אֲבָל לִישָׁנָא דהר"מ ז"ל לְפִי שֶׁאֵינָהּ קוֹדֶשׁ לָא
מַשְׁמַע כָּךְ כִּדְכָתַיְבְנָא: הֵן אֱמֶת שמ"ש דר"י אִיסּוּר חָל עַל חֲצִי שִׁיעוּר אֵין רְאָיָה דְּאִיסּוּר
יָחוּל עַל חֲצִי שִׁיעוּר לְפִי מַה שֶּׁהִשְׁרִישׁ הר"מ ז"ל בְּסֵפֶר הַמִּצְוֹת דְּאִיסּוּר דְּרַבָּנָן הוּא מִן
הַתּוֹרָה מַמָּשׁ מָלֹא דְּלָא תָּסוּר וְלֹא כִּדְבְרֵי הָאוֹמְרִים דְּלָא תָּסוּר אַסְמַכְתָּא הוּא אֶלָּא דַּהֲוָה
מ"ה עַד שֶׁהֶוְצְרְךָ לְתֹרֶץ הָא דְּסָפֵק דְּרַבָּנָן לְהָקֵל דְּכֵן הִתְנוּ חֲז"ל שֶׁלֹּא לֶאֱסֹור סְפֵיקוֹ וְכֵן
שֶׁלֹּא לִלְקוֹת עָלָיו אוֹ דַּהֲוָה לָאו שֶׁבַּכְּלָלוּת וְלָאו שֶׁבַּכְּלָלוּת כָּזֶה אֲפִילּוּ חָדָא לָא לָקֵי כְּמוֹ
שֶׁנִּתְבָּאֵר בַּכְּלָלִים אִם כֵּן שַׁפִּיר אֵין אִיסּוּר חָל עַל אִיסּוּר אַף בְּאִיסּוּר דְּרַבָּנָן דְּלָאו אִית
בֵּיהּ וּנְהִי שֶׁאֵין לוֹקִין עָלָיו מ"מ לָאו אִית בֵּיהּ וַאֲפִי' עַל אִיסּוּר עֲשֵׂה אֵין חָל כְּמוֹ הכ'
טֻמְאַת הַגּוּף עַל טְמֵאָה שֶׁהוּא בַּעֲשֵׂה ולר"י דְּאָמַר חֲצִי שִׁיעוּר אָסוּר מ"ה וְלָא דְּגָזְרוּ בי'
חֲכָמִים כְּלָל וא"כ לֵית בֵּיהּ עֲשֵׂה וְלָאו ומש"ה מָצֵי חַיֵּיל אִיסּוּר עָלָיו אֲבָל אִיסּוּר דְּרַבָּנָן
דְּאִית בֵּיהּ לָאו דְּלָא תָּסוּר מ"ה לְדַעַת ר"מ ז"ל אֵין חָל אִיסּוּר תּוֹרָה עָלָיו אֶלָּא דא"כ
קַשְׁיָא לְרֵישׁ לָקִישׁ דְּמוֹקֵי הָתָם בְּמָפָרֵשׁ חֲצִי שִׁיעוּר וְאֵיךְ יָחוּל אִיסּוּר תּוֹרָה עַל חֲצִי
שִׁיעוּר אִיסּוּר דְּרַבָּנָן לְדִידֵיהּ מִלָּאו דְּלָא תָּסוּר אֶלָּא ע"כ דְּכֵן הִתְנוּ חֲז"ל דְּאִיסּוּר חע"א
דְּרַבָּנָן כְּמוֹ שֶׁהִתְנוּ בְּסְפֵיקָא לְהָקֵל וא"כ ע"כ טעמ' דר"מ שֶׁאֵינָהּ קוֹדֶשׁ וכמ"ש וְסָוְגְיָ'
דְּכָאן אֵינָהּ לְפִי הָאֱמֶת דאה"נ הַוָה מָצֵי לְתָרֵץ הָכִי וְאַשְׁכַּח שִׁינּוּיָא אַחֲרִינָא וּכְדְמַשַּׁנֵי וּלְכָךְ
סְתָם הר"ם ז"ל דְּבָרָיו וְלֹא בֵּיאֵר אִם נִטְמָא הַגּוּף תְּחִלָּה אוֹ תְּרוּמָה דְּטַעְמָא לָאו מְשׁוּם
דְּאֵין אִיסּוּר חע"א אֶלָּא לְפִי שֶׁאֵינָהּ קוֹדֶשׁ שֶׁמִּתְחַלֶּלֶת בלא"ה וְלֹא חִילֵּל כְּלוּם יע"ש וְעַיֵּין
בְּשִׁבּוּעוֹת כ"ג ד"ה דְּמוּקֵי יֵשׁ תי' אַחֵר שָׁם וְהַתּוֹ' לָא ס"ל כר"מ בְּלָאו דְּלָא תָּסוּר יע"ש
הֵיטֵב: וְרָאִיתִי לְהָרִיטְבָ"א ז"ל בְּכָאן דְּבָרִים קָשִׁים לְהוֹלְמָם וְז"ל וא"ת מַה קַשְׁיָא לֵיהּ
שָׁאנֵי בב"ח דַּהֲוָה מוֹסִיף בַּהֲנָאָה וּבְשִׁלָּמָא אִי טֻמְאַת הַגּוּף קוֹדֶמֶת הֲוָה מוֹסִיף כו' וּמִיהוּ
אֲנַן לָאו בְּהָכִי אַיְירִינַן כֵּינָן דְּאָמַר פְּרָט לְזוֹ שֶׁמְּחֻלֶּלֶת וְעוֹמֶדֶת מַשְׁמַע דְּתְרוּמָה קָדְמָה וי"ל
דְּהַהִיא סֻגְיָא פְּלִיגִי אַדְּרַבָּא בְּשִׁבּוּעוֹת וְסוֹבֶרֶת מַאן דְּלֵית לֵיהּ כּוֹלֵל לֵית לי' מוֹסִיף עכ"ל
מ"ש דְּאִם טֻמְאַת הַגּוּף קֹדֶם הֲוָה מוֹסִיף טֻמְאָה אַגּוּפוֹ וְאִיפְּכָא הֲוָה כּוֹלֵל הוּא מְבֹאָר
וְדוֹמֶה למ"ש בג"ה ק"א בְּשַׂר קוֹדֶשׁ יע"ש אֶלָּא לָא יָדַעְנָא דְּאִם קֹדֶם טֻמְאַת הַגּוּף לְעִנְיַן
מַאי נ"מ דְּחָל עָלָיו אִיסּוּר תְּרוּמָה דְּאֵינוֹ אֶלָּא בַּעֲשֵׂה וְהָכָא לְעִנְיַן שֶׁפָּטוּר מִמִּיתָה כ"ש
בְּטֻמְאַת גּוּפוֹ הוּא דְּאָמַר וְאִי קֹדֶם טֻמְאַת גּוּפוֹ תּוּ לָא פְּקַע וַדַּאי וְאַף מַאן דְּלֵית לֵיהּ
מוֹסִיף מִיחַיַּיב מִיתָה"ב ש גַּם מ"ש דְּלֹא אַיְירִינַן בְּקָדִים טֻמְאַת גּוּפוֹ מִדְּאָמַר פְּרָט לְזוֹ
שֶׁמְּחֻלֶּלֶת וְעוֹמֶדֶ' מִלְּשׁוֹן עוֹמֶדֶת דָּיֵיק לָהּ דְּמַשְׁמַע מִקֹּדֶם כְּמוֹ שֶׁאָבְאֵר לְקַמָּן וְלָמָּה לֵיהּ
כָּל זֹאת וְתִיפּוֹק לֵיהּ דְּאִי מִקֹּדֶם תּוּ לָא פְּקַע וּמְחַיַּיב כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ לְעֵיל ק"א א' בְּנִטְמָא
הַגּוּף כ"ע ל"פ דְּמְחַיַּיב וע"ש בתו' וְאַף שֶׁמָּהַרְשָׁ"א ז"ל כָּתַב בְּשַׁבָּת בְּסֻגְיָא דח"י דָּבָר
עַל מ"ש רַשְׁ"י דְּמַצָּוָה לִשְׁמוֹר תְּרוּמָה בְּטַהֲרָה כָּתַב דְּגְדוֹלָה מִזּוֹ הָיָה לוֹ לְכְתּוֹב דְּאוֹכֵל
תְּרוּמָה טְמֵאָה בְּמִיתָה וא"כ יֵשׁ לְקַיֵּים דִּבְרֵי הָרִיטְבָ"א ז"ל דְּלֵיכָּא לְמֵימַר בְּנִטְמָא הַגּוּף
וְאַחַ"כ תְּרוּמָה וְהָיָה שׁוֹגֵג עַל טֻמְאַת הַגּוּף ומש"ה אֵינוֹ חַיָּיב מִיתָה כ"ש עַל תְּרוּמָה טְמֵאָה
דְּאֵין אִיסּוּר חע"א אַף דַּהֲוָה מוֹסִיף אֲבָל ז"א וַדַּאי דְּהָאוֹכֵל תְּרוּמָה טְמֵאָה אֵינוֹ אֶלָּא בַּעֲשֵׂה

כִּדְאָמַר בְּהַעֲרֵל דַּף ע"ג וְרַשִׁ"י בְּכָאן כָּתַב בְּהֶדְיָא דְּאֵין בּוֹ אֶלָּא אִיסּוּר עֲשֵׂה אֲבָל דִּבְרֵי הָרָ"ן ז"ל בְּחָמֵשׁ שִׁיטוֹת נָאִים וּמְיֻשָּׁרִים שֶׁכָּתַב אַהָא דְּאָמַר שְׁמוּאֵל אֵין לְהַקְשׁוֹת דבב"ח הַוָּה מוֹסִיף דְּאָסוּר בַּהֲנָאָה וּבְמַסֶּכֶת כְּרִיתוּת יֵשׁ אוֹכֶל אֲכִילָה אַחַת דַּהֲנָאָה הַוָּה מוֹסִיף וְאֵלּוּ בְּכֹהֵן שֶׁנִּטְמָא אַחַר כָּךְ לֵיכָּא מוֹסִיף (אֶלָּא כּוֹלֵל) דְּלֵיכָּא לְמֵימַר אַף שֶׁנִּטְמָא הַכֹּהֵן וְאַחַ"כ הַתְּרוּמָה אֵין בְּמִיתָה אַף דְּנִיתְנַסֵּף לְכָל כֹּהֵן דְּאִלּוּ בכה"ג פָּטוּר לָאו מִשּׁוּם דְּאֵין אִיסּוּר חע"א הוּא וּבְנַדַּאי כָּל שֶׁנִּטְמָא הַגּוּף מְקוֹדָם מִיחַיֵּב וְהַיְינוּ דְּאָמְרִינַן פְּרָט לְזוֹ שֶׁמְּחֻלֶּלֶת וְעוֹמֶדֶת עכ"ל הֶעְתֵּקְתִּיו מִפְּנֵי שֶׁאֵין הַסֵּפֶר הַזֶּה מָצוּי כָּעֵת וְנִדְפַּס מֵחָדָשׁ הִנֵּה בָּמָּה דְּקַשְׁיָא לֵיהּ ז"ל הוּא קֻוּשְׁיַת הָרִיטְבָ"א ג"כ וּכְבָר דִּיבֵּר בּוֹ הָאָדוֹן הַגָּדוֹל רַבֵּינוּ ז"ל במס' כְּרִיתוּת בפי' הַמִּשְׁנָיוֹת וַאֲבָאֵר לְקַמָּן אַיְ"ה וְהִזְכַּרְתִּיו לְעֵיל קָצָת ק"א יע"ש וּבְמַה דְּכָתַב דְּלֵיכָּא לְמֵימַר דְּנִטְמָא הַגּוּף וְאַף אַחַ"כ הַתְּרוּמָה דַּהֲוָה מוֹסִיף לָזֶה כָּתַב דְּאִלּוּ בכה"ג טַעֲמָא מִשּׁוּם דְּאֵין אִיסּוּר חע"א לֵיכָּא וְתֵירוּצָא הוּא עַל וְאֵין לוֹמַר הָרָצוֹן דְּאִי אַף בכה"ג פָּטוּר ע"כ הַפָּטוּר מִשּׁוּם שֶׁאֵינָהּ קוֹדֶשׁ וְלֹא מִשּׁוּם אֵין אִיסּוּר חע"א וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב הר"מ ז"ל בהל' תְּרוּמוֹת פ"ז וַהֲבֵאתִיו לְעֵיל דְּאִי מִשּׁוּם דְּאֵין אִיסּוּר חע"א הָא טֻוְמְאַת הַגּוּף קֳדֵים וְתוּ לָא פָּקַע כמ"ש לְעֵיל וְכָתַב דִּבְנַדַּאי ז"א לְעִנְיַן דִּינָא ג"כ דְּאִי נִטְמָא הַגּוּף וְאַחַ"כ הַתְּרוּמָה חַיָּיב מִיתָה ב"ש מִדְּאָמַר פְּרָט לְזוֹ שֶׁמְּחֻלֶּלֶת וְעוֹמֶדֶת וּמִלַּת עוֹמֶדֶת מַשְׁמַע מִקּוֹדֶם וְלֹא בְּנִטְמָא הַגּוּף תְּחִלָּה וְטַעְמָא דְּנִטְמָא הַתְּרוּמָה מִקּוֹדֶם דְּאֵין אִיסּוּר חע"א וְהָדְרָא קוּשְׁיָא לְדֻכְתֵּיהּ דבב"ח הַוָּה מוֹסִיף ותי' דְּסֵוגְיָ' דְּהָכָא פְּלִיג אַדְּרַבָּא בְּשִׁבּוּעוֹת דְּאָמַר מַאן דְּלֵית לֵיהּ כּוֹלֵל אִית לֵיהּ מוֹסִיף (אֲבָל סֵוגְיָא דְּכָאן סוֹבֶרֶת מַאן דְּלֵית לֵיהּ כּוֹלֵל לֵית לִי' מוֹסִיף) בְּאוֹפֶן שֶׁדִּבְרֵי הָרִיטְבָ"א ז"ל זָרִים וּתְמוּהִים וְאוּלַי יֵשׁ חֶסְרוֹן אֵיזֶה תֵּיבוֹת בִּדְבָרָיו וְעַיֵּין בָּרִיטְבָ"א שתי' דְּהַהִיא אִיסּוּר מוֹסִיף דַּהֲנָאָה וְכָרֵת וְכַדּוֹמֶה לָא הַוָּה אֶלָּא כְּכוֹלֵל וּלְמַאן דְּלֵית לֵיהּ כּוֹלֵל לֵית לֵיהּ הָא יע"ש וא"כ יֵשׁ לִלְמוֹד כָּלָל חָדָשׁ מִזֶּה דִּשְׁנֵי מִינֵי מוֹסִיף יֵשׁ הַהִיא דְּהָכָא דְּלָא נִיתְנַסֵּף אִיסּוּר עַל אָדָם אֶלָּא אַחֵפְצָ' וה"ה שַׁבָּת עַל י"ה בְּמִיתַת בֵּית דִּין וה"ה כָּל כָּרֵת עַל לָאו לָא חֲשִׁיב אֶלָּא כְּכוֹלֵל אֲבָל מוֹסִיף גָּמוּר אַף מַאן דְּלֵית לֵיהּ כּוֹלֵל בְּמוֹסִיף גָּמוּר סְבִירָא לֵיהּ דְּחַיָּיב וּכְסוּגִין דִּשְׁבוּעוֹת הֵכִין: וְדַע דהר"מ ז"ל בפי' הַמִּשְׁנָיוֹת בְּמַסֶּכֶת כְּרִיתוּת כָּתַב וְזֶה לְשׁוֹנוֹ וְיֵשׁ בְּמַה שֶּׁנָּשָׁאנוּ וְנָתְנוּ עַכְשָׁיו נְקֻוָּדָה נִפְלָאָה אָנוּ מְיַיְעֲדִין עָלֶיהָ לְפִי שֶׁהוּא מַפְתֵּחַ לְעִנְיָנִים אֲחֵרִים וּמוֹסִיף מַמַּה שֶּׁיֵּשׁ בָּהּ מִדְּקְדּוּק הָעִיּוּן וְזֶה שֶׁיָּדוּעַ שבב"ח אָסוּר בַּהֲנָאָה כו' וְאַמַּאי לֹא יָחוּל אִיסּוּר בב"ח עַל חֶלֶב וְהַתְּשׁוּבָה בָּזֶה שבב"ח אָסוּר בַּהֲנָאָה מִפְּנֵי שֶׁאָסוּר בַּאֲכִילָה שֶׁכָּל שֶׁאָסוּר בַּאֲכִילָה אָסוּר בַּהֲנָאָה עַד שֶׁיִּפָּרֵט הַכָּתוּב כו' וְאֵין הַדָּבָר כֵּן אֶלָּא אָנוּ אוֹמְרִים שֶׁבָּשָׂר זֶה בְּחֶלֶב לֹא נֶאֱסַר הֲלֹא תִּרְאֶה שֶׁאָמְרָה בפי' הַמִּשְׁנָה בְּשַׂר בְּהֵמָה טְהוֹרָה כו' בְּשַׂר טְמֵאָה טְמֵאָה מֻוָּתָר לְבַשְּׁלוֹ מֻוָּתָר בַּהֲנָאָה וּכְבָר זֶה נִתְבָּאֵר בְּמָקוֹמָן זָכוּר הָעִנְיָן מִפְּנֵי שֶׁהוּא מַטְעֶה הַכֹּל וְתַקִּישׁ עַל הַכֹּל עכ"ל וּדְבָרָיו עֲרֵבִים וּדְבָרָיו אֵלּוּ לְאִישׁ כָּמוֹנִי יִרְעוּ קֻדְקוֹד וְלֹא זָכִיתִי לְהָבִין אוֹתָם וּכְבָר עָמַד בָּזֶה הלח"מ בפ"ט מֵהִלְכוֹת מ"א וְהִקְשָׁה קֻוּשְׁיַת הר"מ זַ"ל ותי' תי' אַחֵר יע"ש וְלֹא זָכַר שֶׁהוּא קֻוּשְׁיַת הר"מ בפי' הַמִּשְׁנָיוֹת ותי' אַחֵר לְהַמְעַיֵּין גַּם יֵשׁ מִי שֶׁחוֹלֵק בֵּין אִיסּוּר הַנָּאָה דְּקָדָשִׁים לבב"ח וַהֲבֵאתִיו לְעֵיל בק"א א' וכ"ז אֵינוֹ שָׁוֶה לִי שהר"מ כָּתַב דְּבָרִים אֲחֵרִים כְּלָל וְהִנֵּה לְרַב אַשִׁי דְּאָמַר לְקַמָּן קט"ו ב' דבב"ח דְּאָסוּר בַּאֲכִילָה וַהֲנָאָה מְלֹא תֹאכַל כָּל תּוֹעֵבָה וכר"א דְּאָמַר לֹא יֹאכַל הֲנָאָה כו' וא"כ יֵשׁ לָנוּ לוֹמַר כמ"ש הר"מ זַ"ל כֵּיוָן דְּלָא בָּא אַזְהָרָה מְיֻחֶדֶת עַל הֲנָאָה כ"א מְלֹא תֹאכַל כָּל שֶׁאֵינוֹ חַיָּיב עַל אֲכִילָה אֵינוֹ חַיָּיב עַל הֲנָאָה וְהַמְבַשֵּׁל

חֵלֶב בְּחָלָב אֵינוֹ אָסוּר בַּהֲנָאָה וְעַיֵּין במ"ל פי"ד מהל' אָבֵל יע"ש בְּמַה שֶׁנָּתַן כְּלָל ע"ז וְזֶה שֶׁכָּתַב כְּדֶרֶךְ שֶׁפָּרַט בִּנְבֵילָה וְחִילּוּק גָּדוֹל יֵשׁ בֵּין קָדָשִׁים דַּהֲנָאַ' לָאו מֵאֲכִילָה קָא נָפֵיק אֶלָּא אַזָּהָרָה מְיֻוחֶדֶת ובב"ח מְלֹא תֹאכַל אֲכִילָה וַהֲנָאָה וְזֶה שֶׁכָּתַב שָׁם וְאִלּוּ הָיִינוּ אוֹמְרִים שֶׁאָסוּר בַּהֲנָאָה וְאַפִּ"ה אֵינוֹ חַיָּיב עַל בב"ח הֲוָה קָשֶׁה וְהַבֵּן זֶה וּמֵיהוּ כ"ז לר"א דְּמַפִּיק מְלֹא תֹאכַל כָּל תּוֹעֵבָה אֲבָל מג"פ לֹא תְבַשֵּׁל קָשֶׁה וְצָרִיךְ לוֹמַר כמ"ש הלח"מ דְּאִי מג"פ לֹא תְבַשֵּׁל וכמ"ש בְּמִנְיַן הַמִּצְוֹת מִצְוָה קפ"ו שֶׁלֹּא לֶאֱכוֹל שֶׁנֶּאֱמַר לֹא תְבַשֵּׁל דַּהֲוָה לָאו באא"ע דְּאֵין לוֹקִין עַל הֲנָאָה וְאֵין לְהָבִיא אִיסּוּר מוֹסִיף דְּלִילְקֵי כו' יע"ש והר"מ כָּתַב בפי' הַמִּשְׁנָיוֹת אַלִּיבָּא דְּרַב א"ש דְּמַפִּיק מְלֹא תֹאכַל כָּל תּוֹעֵבָה אֲבָל עֲדַיִין קָשֶׁה דלר"א ג"כ לָא לָקֵי עַל הֲנָאָה הֵיכָא דְּנָפֵיק מְלֹא יֹאכַל שֶׁכֵּן כָּתַב זַ"ל בפ' י"ד מהל' מ"א וכמ"ש במ"מ דַּהֲוָה שֶׁלֹּא כְּדֶרֶךְ הֲנָאָתוֹ וְאַמַּאי לָא סַגִּי לֵיהּ בתי' הלח"מ זַ"ל דמש"ה אֵין לְהָבִיא אִיסּוּר הֲנוֹסִיף דְּלִילְקֵי.

וְיֵשׁ לְתָרֵץ זֶה וּבְמָקוֹם אַחֵר אֶכְתּוֹב אַיְ"ה בְּאוֹרֶךְ בעזה"י: אֲבָל מ"ש הֲלֹא תִּרְאֶה מַה שֶּׁאָמְרָה הַמִּשְׁנָה בְּפֵירוּשׁ דְּטְמֵאָה מֻוָתָּר לְבַשֵּׁל וּבַהֲנָאָ' לֹא יָדַעְתִּי לְהוֹלְמוֹ כְּלָל דְּטְמֵאָ' לָאו מִשּׁוּם דְּאֵין אִיסּוּר חע"א אֶלָּא דְּמִיעֵט קְרָא גְּדִי וּטְמֵאָה לָאו גְּדִי הוּא וְתַדַּע דאל"כ אַמַּאי מֻוָתָּר לְבַשֵּׁל וּנְהִי דְּמֻוָתָּר בַּהֲנָאָה אֲכִילָה א' הוּא וְכֹל הֵיכָא דְּלָא מְחַיֵּיב עַל אֲכִילָה לָא מְחַיֵּיב עַל הֲנָאָה מ"מ בְּבִישּׁוּל אַמַּאי מֻוָתָּר א"ו כְּדִכְתִיבְנָא וַהֲרֵי בפ"ט מהל' מ"א ה"ו הַמְעֻוָּשָׁן וְהַמְבֻשָּׁל כ' אֲבָל הַמְבַשֵּׁל בְּשַׂר מֵתָה וְחָלָב אֵינוֹ לוֹקֶה עַל בִּישּׁוּלוֹ הֲרֵי דְּאַף דְּאֵין לוֹקֶה עַל אֲכִילָה דְּאֵין אִיסּוּר חע"א מ"מ בִּישּׁוּל דְּאֵין בּוֹ אֶלָּא חֲדָא לוֹקֶה וְהוּא מִשְׁמַעְתִּין דִּפְלִיגִי וּפָסַק כא"ד דְּאַבִּישּׁוּל לָקֵי הֵן אֱמֶת שֶׁרַבִּינוּ סָתַם דְּבָרָיו וְלֹא כָּתַב אִי אָסוּר בַּהֲנָאָה וְאַף דְּלָא לָקֵי עָלֶיהָ מ"מ הָיָה לְבָאֵר אִי אָסוּר מִיהָא וְרָאִיתִי לְהַבִּית לֶחֶם יְהוּדָא בסי' פ"ז שֶׁהֵבִיא בְּשֵׁם ב"ה שכ' דְּמֵת בְּחָלָב אָסוּר לְבַשֵּׁל וּבַהֲנָאָה ובי"ד אֲבָאֵר ומ"מ דִּבְרֵי הר"מ זַ"ל צ"ע: גְּמָרָא אִתְמַר הַמְבַשֵּׁל חֵלֶב בְּחָלָב אֵין אִיסּוּר חע"א עכ"ל כְּבָר כָּתַבְנוּ בפ' שֵׁיֵּשׁ לְהַקְשׁוֹת דְּהָא חֲצִי זַיִת בָּשָׂר וַחֲצִי זַיִת חֵלֶב עוב' וְלוֹקֶ' וְאִיסּוּר חָל עַל חֲצִי שִׁיעוּר כמ"ש הַתּוֹסָ' בִּשְׁבוּעוֹת כ"ג והר"מ פָּסַק כֵּן בְּהִלְכוֹת שְׁבוּעוֹת וא"כ אֵיךְ סָתְמוּ כֵּוָלָן דִּבְרֵיהֶם בָּזֶה גַּם מ"ש רַשְׁ"י עַל טְמֵאָה לֹא צָרִיךְ וְהָא צָרִיךְ לַחֲצִי זַיִת טְמֵאָה כו': ע"ש בפי' אַבִּישּׁוּל מ"ד לוֹקֶה חֲדָא אִיסּוּרָא הוּא מִדְּלָא נָקֵיט נָמֵי הֲנָאָה אִי לוֹקִין דְּכָלַל ג"כ בִּלְשׁוֹן בִּישּׁוּל די"ל דַּהֲוָה לָאו דאא"ע כמ"ש הלח"מ פ"ט בהל' מ"א יע"ש אֲבָל אַבִּישּׁוּל וַדַּאי צָרִיךְ לֵיהּ לוֹמַר' וּלְעִנְיַן אִיסּוּר הֲנָאָה כְּבָר כָּתַבְנוּ לְעֵיל: מהר"מ שי"ף זַ"ל הַקְשָׁה מַאי פָּרִיךְ לִשְׁמוּאֵל דְּרַבִּי חָלָב וּמַתָּה אַלְמָא אִיסּוּר חָל עַל אִיסּוּר דִּלְמָא אֵין אִיסּוּר חָל עַל אִיסּוּר וּמְרַבֵּי לְבִישּׁוּל דְּלָא תֵּימָא כֵּיוָן אַאֲכִילָה לָא לָקֵי אַבִּישּׁוּל לָא לָקֵי (וכל"ק) לְכָךְ כְּתִיב גְּדִי לְרַבּוֹת בִּישּׁוּל וְהָא דְּלָא כְּתִיב אֲכִילָה בְּהֶדְיָא כֵּיוָן דְּבָאֱמֶת לָקֵי אַבִּישּׁוּל דְּאִיצְטְרִיךְ דְּאִיתַּרִי וּשְׁאָר דְּרָשׁוֹת וְקוֹשְׁיָא זֹאת יִתָּכֵן בֵּין לפירש"י וּבֵין לפי' תּוֹסָפוֹת וְעַיֵּין מ"ש תּוֹסָפוֹת ד"ה קָסָבַר וְרוֹאֶה אֲנִי שֶׁיֵּשׁ לְיַשֵּׁב זֹאת דַּהֲלָכָה כל"ב דְּאַבִּישּׁוּל כ"ע לָא פְּלִיגִי דְּלָקֵי וְכֵן פְּסַק הר"מ זַ"ל לַהֲלָכָה וּפָרִיךְ דע"כ הָא דִּמְרַבֵּי שְׁמוּאֵל לַאֲכִילָה דְּאַבִּישּׁוּל לֹא צָרִיךְ דַּחֲדָא אִיסּוּרָא אַלְמָא קָסָבַר אִיסּוּר חע"א: ובפירש"י דְּזֶה אֵין אִיסּוּר חע"א וְלָא נָפֵיק מִקְרָא דִּלְגוּפָא כו' דְּחַד לְרַבּוּיֵי שַׁלְיָא וְחַד לְמַעוּטֵי שְׁלִיל וּטְמֵאָה ל"צ דְּאֵין אִיסּוּר חע"א עכ"ל מָהַרְשָׁ"א הַקְשָׁה לְגוּפָהּ לֹא צָרִיךְ כְּלָל וְאֶפְשָׁר דְּזֶה לְפֵירוּ' שֶׁשָּׁמַע אֲבָל לְפֵירוּשׁוֹ דְּאִיתַּרוּ כּוּלְהוּ חַד לְמַעוּטֵי שַׁלְיָא וְחַד לְרַבּוֹת שְׁלִיל וְחַד לְמַעֵט טְמֵאָה אַף עַל בִּישּׁוּל דְּלִיכָּא אֶלָּא חֲדָא אִיסּוּרָא

עכ"ל מַה שֶּׁהִקְשָׁה ותי' לפי' שֶׁשָּׁמַע כֵּן כָּתַב הָרִיטְבָ"א יְעַוְּיֵן שָׁם אֲבָל כָּתַב דְּחַד לְמַעֵט טְמֵאָה וּמַהָכָא נָפְקָא לָן דְּאֵין אִיסּוּר חע"א וְחֵלֶב וּמֵתָה וּטְמֵאָה מַחַד קְרָא נָפְקִי יְעַוְּיֵן שָׁם וּמִיהוּ טְמֵאָה לָאו מִשּׁוּם דְּאֵין אִיסּוּר חע"א אֶלָּא דְּלָאו גְּדִי הוּא ומש"ה אַף בְּבִישּׁוּל שָׁרֵי אֶלָּא חֵלֶב וּמֵתָה יָלִיף מֵהָכָא דְּלָא לָקֵי עַל אֲכִילָה דְּאֵין אִיסּוּר חע"א וְיָלִיף בְּעָלְמָא דְּאֵין אִיסּוּר חע"א ומ"ש מָהַרְשָׁ"א דְּצָרִיךְ לַטַּמְאָה אַבִּישּׁוּל קָשָׁה תִּינַח לָמָּה דס"ד דְּבַאֲכִילָה פְּלִיגִי אוֹ לל"ב שֶׁאַבִּישּׁוּל כ"ע ל"פ דְּלָקֵי א"ש דִּמְמַעֵט טְמֵאָה מִבִּישּׁוּל משא"כ לְהַהִּ לִישָּׁנָא דְּבְבִישּׁוּל פְּלִיגִי מ"ד לָא לָקֵי כֵּינָן דְּעַל אֲכִילָה לָא לָקֵי ה"ה אַבִּישּׁוּל א"כ חַד גְּדִי מְיֻוָּתָר הוּא דְּלֹא צָרִיךְ אַבִּישּׁוּל דְּלָא עָדִיף מחל' ומֵתָה דְּלָא לָקֵי אַבִּישּׁוּל אֲבָל מֵהַיְסוֹד שֶׁאָמַרְנוּ בְּמָקוֹם אַחֵר יְהֶיהּ מוּבָן כְּמוֹ שֶׁאַתָּה רוֹאֶה דְּהָא דְּאֵין אִיסּוּר חע"א הַיְינוּ לְחִיּוּבֵיהּ ב"ח אוֹ ב' מַלְקוֹת מ"מ לְעִנְיַן אִיסּוּרָא רְבִיעַ עָלֶיהָ ונ"מ לְקָנְבְּרוֹ בֵּין רְשָׁעִים גְּמוּרִים יְעַוְּיֵן שָׁם יְבָמוֹת ל"ג ב' וא"כ א"ש נְהִי דִּלְעִנְיַן אֲכִילָה אֵין נ"מ בב' אִיסּוּרִין דבלא"ה אָסוּר מִשּׁוּם חֶלֶב וּמֵתָה וּטְמֵאָה מ"מ לְעִנְיַן בִּישּׁוּל נ"מ דְּאִי מִשּׁוּם דְּאֵין אִיסּוּר חע"א וַדַּאי דְּאָסוּר לְבַשְּׁלוֹ מִן הַתּוֹרָה חֶלֶב וּמֵתָה וּטְמֵאָה וּנְהִי דְּמַלְקוּת אֵין בּוֹ דְּהוֹצִיא אֲכִילָה בִּלְשׁוֹן בִּישּׁוּל וְכָל הֵיכָא דְּלָא לָקֵי אַאֲכִילָה לָא לָקֵי אַבִּישּׁוּל מ"מ אִיסּוּרָא אִיכָּא נָמֵי בַּאֲכִילָה דְּרָבִיעַ עָלֶיהָ אִיסּוּרָא דבב"ח אֶלָּא שֶׁאֵין לוֹקֶה מִמֵּילָא עַל בִּישּׁוּל אִיכָּא אִיסּוּר תּוֹרָה לְבַשֵּׁל וּסְבָרָא זוֹ עיי' בִּיבָמוֹת ל"ג ב' לְחַד תֵּירוּצָא לְקָבְרוֹ לָא בָּעֵינַן אִיסּוּר חע"א וא"כ כִּי מַקְשִׁינַן נָמֵי בִּישּׁוּל לַאֲכִילָה אִיסּוּרָא מִיהָא אִיכָּא וְזֶה שֶׁאָמַר כֵּינָן דְּעַל אֲכִילָה לָא לָקֵי וּפְלוּגְתָּא נָמֵי ח"א לוֹקֶה וְלָא נָקֵיט אִיסּוּרָא אִי אַיְירֵי פְּלֵוגְתַּיְיהוּ בְּבִישּׁוּלמַשְׁמַע דְּאִיסּוּרָא מִיהָא אִיכָּא וְלָזֶה צָרִיךְ לְמַעֵט טְמֵאָה דְּאַף אִיסּוּרָא לֵיכָּא בְּבִישּׁוּל דְּאֵין נוֹהֵג בְּטֻמְאָה ומ"מ דִּבְרֵי מָהַרְשָׁ"א ז"ל א"א לְיַיְשֵׁב כָּךְ שֶׁכָּתַב לְמַעֵט טְמֵאָה בְּבִישּׁוּל דְּלֵיכָּא אֶלָּא חֲדָא אִיסּוּרָא מַשְׁמַע דְּאִי הֲוָה תְּרֵי אִיסּוּרֵי לֹא הָיָה צָרִיךְ קְרָא וּמִיהוּ הֵן הֵן הַדְּבָרִים דְּאִי הֲוָה בלא"ה אָסוּר מַה נ"מ לְמַעֵט שֶׁאֵין בּוֹ אִיסּוּר בְּיִשּׁוּל בב"ח כֵּינָן דְּאָסוּר לְבַשֵּׁל טְמֵאָה וְעַיֵּין בר"מ פ"ט מֵהִלְכוֹת מ"א שֶׁכָּתַב הַמְבַשֵּׁל חֶלֶב וּמֵתָה לוֹקֶה עַל בִּישּׁוּל הוּא פָּסַק כל"ב ומש"ה כָּתַב דְּלוֹקֶה ואה"נ דְּאִיסּוּרָא אַף לְלִישָּׁנָא קַמָּא אִית בֵּיהּ וּכְדִכְתִיבְנָא: כָּתַב עוֹד מָהַרְשָׁ"א אֲבָל קָשֶׁה דא"כ לְקָמָן לר"ע נָמֵי הו"מ לוֹמַר אֵין אִיסּוּר חע"א וְצָרִיךְ קְרָא לַטַּמְאָה בְּבִישּׁוּל דְּלֵיכָּא אֶלָּא חֲדָא אִיסּוּרָא עכ"ל מ"ש דְּמָצִינוּ לְמֵימַר כוֹ' הָא אִי אֵין אִיסּוּר חע"א אִיצְטְרִיךְ לְדִשְׁמוּאֵל וי"ל דִּסְבִירָא לִי' אֵין אִיסּוּר חע"א אַף בב"ח וע"כ חֶלֶב וּמֵתָה לָא לָקֵי אַאֲכִילָה וּקְרָא לַטַּמְאָה בְּבִישּׁוּל דְּלָא לָקֵי אַף אַחֲדָא אִיסּוּרָא דְּאֵין לוֹמַר דִּגְמָרָא רוֹצֶה לוֹמַר דְּלָא יִפְלוֹג שְׁמוּאֵל אר"ע דְּהָא וַדַּאי לָא דְּרִישׁ כר"ע דְּאִיהוּ מוּקֵי חֲדָא לִשְׁלִיל אֶלָּא דְּפָרִיךְ הָא אַפֵּקְתּוּ לְדִשְׁמוּאֵל, דע"כ ר"ע אִיסּוּר חע"א אִית לֵיהּ בב"ח מִדְּאִיצְטְרִיךְ לְמַעֵט טְמֵאָה וא"כ אִיצְטְרִכוּ כּוּלְּהוּ לְמַעֵט טְמֵאָה וּתְרֵי לְרַבּוּיֵי חֶלֶב וּמֵתָה אוֹ עכ"פ חֲדָא לְחֶלֶב וּמֵתָה וע"ז הִקְשָׁה שַׁפִּיר דִּלְמָא ר"ע אֵין אִיסּוּר חע"א וּלְמַעֵט טְמֵאָה מִבִּישּׁוּל דְּלֵיכָּא אֶלָּא חֲדָא אִיסּוּרָא וּלְיַיְשֵׁב זֹאת נֹאמַר כמ"ש התו' ק"א בד"ה ר"ע דְּהָא דְּאָמַר לְקָמָן הָנֵי אַפֵּיקָתוֹ לִשְׁמוּאֵל הַיְינוּ דְּקַשְׁיָא לֵיהּ לִשְׁמוּאֵל אִי דְּרִישׁ כר"ע דחי' וְעוֹף אֵינָן מ"ה הֵיכִי דָּרִישׁ לְהוּ לְהָנֵי קְרָאֵי וּמְשַׁנֵּי קָסָבַר שְׁמוּאֵל אִיסּוּר חע"א וְחֵלֶב וּמֵתָה ל"צ קְרָא וְאִיַּיתַּרוּ כֻּלְּהוּ תְּלָתָא גְּדִי לְחַיָּה וְעוֹף וּבְהֵמָה טְמֵאָה אֲבָל לר"ע הָא כְּתִבוּ התו' שָׁם לְמַאי דְּמַסִּיק שָׁם דְּשַׁבָּת וי"ה ב"א הוּא לֹא אָמְרִינַן אִיפּוּךְ ור"ע ב"א לֵית לִי' וּכְבָר כָּתַבְנוּ לְעֵיל מִזֶּה דא"כ לָמָּה לְמַעֵט טְמֵאָה וּלְשִׁיטַת רַשְׁ"י בִּיבָמוֹת בד"א ל"ג דְּמַאן דְּלֵית לֵיהּ ב"א אִית לֵיהּ מוֹסִיף וְכַמָּה

שֶׁכָּתַב הָרַשְׁבָּ"א בְּשֵׁבַע שִׁיטוֹת בִּיבָמוֹת א"ש דַּהֲנָאָה הָוָה מוֹסִיף כמ"ש רַשִׁ"י לְעֵיל ק"א
וְסוֹבֵר דְּאֵין חִילּוּק בֵּין קָדָשִׁים לִשְׁאָר אִיסּוּרִין דַּהֲנָאָה מוֹסִיף הוּא וכמ"ש הָרַ"ן
בְּחִדּוּשָׁיו עָלָה דְּקָסָבַר ר"ע אִיסּוּר חע"א דְּמוֹסִיף הוּא וְכֵן כָּתַב הָרַשְׁבָּ"א שָׁם וְכָל זֶה לֹא
יוֹעִיל לְמ"ש הַתו' שָׁם דְּאִינְהוּ סָבְרִי הֲנָאָה לָא הָוָה מוֹסִיף וְכָתְבוּ בִּיבָמוֹת דב"א עָדִיף
מִמּוֹסִיף ומש"ה הֶוְקְשָׁה לָהֶם מִכָּאן דר"ע אִית לֵיהּ אִיסּוּר חע"א ותי' דְּלִשְׁמוּאֵל קָאָמַר
לָהּ דְּאִי אִית לֵיהּ דְּחַיָּה וְעוֹף אֵין מ"ה ע"כ דְּאִיסּוּר חע"א וּכְבָר כָּתַב שָׁם מהר"מ מִלּוּבְלִין
דְּלִישָׁנָא דְּקָסָבַר ר"ע לָא א"ש דלר"ע אֵין אִיסּוּר חע"א ומ"מ אֵיךְ שֶׁיִּהְיֶה קָשֶׁה אֵיךְ מָצִינוּ
לוֹמַר דר"ע אִית לֵיהּ אֵין אִיסּוּר חע"א כו' לָמָּה לֵיהּ בְּמַתְנִי' לְמַעֵט טְמֵאָה וּלְפִי מ"ש
מָהַרְשָׁ"א א"ש דְּלָא לָקֵי אַבִּישׁוּל וכל"ב אוֹ כמ"ש בְּסָמוּךְ וְעַיֵּין מ"ש לְקַמָּן קָסָבַר ר"ע
אֵין אִיסּוּר: וּבְתוֹסְפוֹת ד"ה קָסָבַר שְׁמוּאֵל אֵין אִיסּוּר חע"א כו' אֶלָּא הָוָה יָלִיף מֵהָכָא
עכ"ל כָּךְ הַגִּירְסָא בַּסְּפָרִים שֶׁלְּפָנֵינוּ וְהֵיא גי' מהר"מ מִלּוּבְלִין זַ"ל דע"כ סוֹבֵר בלא"ה
אִיסּוּר חע"א וע"כ קָרָא לְאִינּוּ מִסְתַּבְּ' אֲבָל מָהַרְשָׁ"א זַ"ל גּוֹרֵס דְּאִי הָוָה סְבִירָא בְּעָלְמָא
דְּאֵין אִיסּוּר חע"א וְלָא הָוָה יָלִיף מֵהָכָא ר"ל דְּאִי סְבִירָא לֵיהּ בֶּאֱמֶת כָּךְ א"כ הָוָה מוֹקְמִינַן
קָרָא לְמִסְתַּבֵּר טְפֵי אֶלָּא וַדַּאי דְּיָלִיף מֵהָכָא לְעָלְמָא דְּאִיסּוּר חע"א וְלִי נִרְאֶה דְּנִוַּדַּאי חֵלֶב
אָפְשָׁר לוֹמַר דְּלָא בְּכָלַל גִּדִּי הוּא וּנְהִי דַּהֲנָה בְּכָלַל נְבֵילָה אוֹ בָּשָׂר דְּקָרָא אֲבָל מִלַּת גִּדִּי
אֵין בַּמַּשְׁמָע חֵלֶב ומש"ה ע"ג דְּסָבַר שְׁמוּאֵל בלא"ה אִיסּוּר חע"א מִסְבָרָא הַחִיצוֹנָה וע"כ
קָרָא לְחָלָב אָתֵי וְלָמָּה דְּמַסִיק בְּעָלְמָא אֵין אִיסּוּר חע"א ע"כ דְּגִדִּי חֵלֶב בַּמַּשְׁמָע ג"כ
וְאִיתְרַבִּי כּוּלְּהוּ מֵחַד גִּדִּי וְזֹאת יְוַצְּדַק למ"ש מהר"מ מִלּוּבְלִין זַ"ל וּלְגַרְסָתוֹ כמ"ש לְעֵיל
יע"ש בְּסָמוּךְ: ובד"ה דָּם לָאו גִּדִּי הוּא כו' אֲבָל דָּמָהּ לָא קָאָמַר שֶׁהֶחוֹתֵר עכ"ל ר"ל דְּפָרִיךְ
לר"א מִדָּם דְּמֵוָתָר בַּהֲנָאָה וּמְשַׁנֵּי כְּמַיִם וְלָא מְשַׁנֵּי דַּהֲנָה בִּכְלַל כְּשֶׁהֶחוֹתֵרָה אֶלָּא דְּלָא הָוָה
בִּכְלַל נְבֵילָה וְעַיֵּין בס' פ"י בְּפִסְחִים כ"ב שֶׁכָּתַב דְּהָכְתִיב לְגֵר כו' וְאָכְלָה וְדָם לָאו בַּר
אֲכִילָה הוּא כְּמוֹ דַּם שְׁלִיל דְּאַסּוֹא (דְּאִסּוּרָא) דְּלָאו בִּכְלַל אֲכִילָה וְגַם יָשַׁב דִּבְרֵי הָרִי"ף
דג"ה שֶׁל שְׁלִיל לָאו בִּכְלַל אֲכִילָה דְּאֵין בנ"ט וְיָפֶה כ' ובי"ד סִימָן ס"ד וס"ה אֲבָאֵר מִזֶּה
בְּאוֹרֶךְ: (דף קיד ע"ב) גְּמָרָא כֵּינָן דְּעַל אֲכִילָה לָא לָקֵי אַבִּישׁוּל נָמֵי לָא לָקֵי התו' הִקְשׁוּ
דְּנֵילַף אִיפְּכָא וְהָרִיטְבָ"א כ' דְּעָדִיף הָכִי מִלִּסְתּוֹר הַכְּלָל דְּאֵין אִיסּוּר חע"א ומש"ה מַקְשִׁינַן
כֵּן וּבְרַשִׁ"י ד"ה וּמַר אָמַר חֲדָא כו' דְּאִם לֹא הִתְרוּ בּוֹ מִשּׁוּם אֲכִילַת חֵלֶב אֶלָּא בב"ח אֵין
לוֹקֶה דְּאֵין אִיסּוּר חע"א לָא יָדַעְנָא אַמַּאי לָא דְּאֵין לוֹקֶה שְׁתַּיִם קָאָמַר לֹא מִשּׁוּם חֵלֶב
לְחוּד וְאִי דְּאֵין לוֹקֶה מַשְׁמַע כְּלָל לֹא אַמַּאי נְטַר עַד הכ' בְּלִישָׁנָא קַמָּא דְּאָמַר בַּאֲכִילָה
פְּלִיגִי הָוָה לְפָרֵשׁ אֵין לוֹקֶה אִם הִתְרוּ כו' גַּם אַמַּאי לֹא פי' אִם אָכַל חֲצִי זַיִת חֵלֶב עִם חֵלֶב
דְּאֵין לוֹקֶה כְּלָל וְזֶה יֵשׁ לְיַיֵּשֵׁב דְּאִיסּוּר חָל עַל חֲצִי שִׁיעוּר גַּם קוֹשְׁיָא רִאשׁוֹנָה יֵשׁ לְיַיֵּשֵׁב
בְּקַל דְּמַשְׁמַע דמ"ד לוֹקֶה אַבִּישׁוּל חֲדָא הוּא וּמִינֵּיהּ דֻּמְיָא דְּהָכָא אֵינוֹ לוֹקֶה עַל אֲכִילָה
אֲפִילּוּ חֲדָא ומש"ה פי' בְּלֹא הִתְרוּ בּוֹ כו': ע"ש מֵיתִיבִי הַמְבַשֵּׁל מֵי חָלָב כו' הַפְּגוּל וְהַנּוֹתָר
שֶׁבִּשְּׁלָן בְּחָלָב חַיָּיב כו' כָּתַב מָהַרְשָׁ"א ז"ל אַף דְּאִיכָּא לְאוֹקֵמֵי' בְּבִישּׁוּל מ"מ קַשְׁיָא לל"ק
דְּסוֹבֵר בְּבִישּׁוּל פְּלִיגִי עכ"ל וְזֶה נִיחָא דְּנִוַּדַּאי הֲוָה יָדַע דְּאִיכָּא כַּמָּה תַּנָּאֵי דְּפְלִיגִי אִי אִיסּוּר
חָל עַל אִיסּוּר אוֹ לָאו אֶלָּא דַּהֲוָה ס"ד דְּהַהוּא בָּרַיְיתָא כֻּלְּהוּ עָלְמָא מוֹדִים בּוֹ וּמְשַׁנֵּי דְּהַהוּא
בָּרַיְיתָא כְּמַאן דְּאָמַר אִיסּוּר חָל עַל אִיסּוּר וַאֲפִילּוּ בַּאֲכִילָה חַיָּיב וְהַהוּא סָבַר דְּאֵין כו' וְהוּא
הַדִּין אַבִּישׁוּל לָא לָקֵי דָּאָפְקֵי' לַאֲכִילָה בִּלְשׁוֹן בִּישּׁוּל אֲבָל רַשִׁ"י פי' דס"ד דכ"ע מוֹדִים
לְהַהוּא בָּרַיְיתָא דְּאִיתְרַבִּי מֵרִיבּוּיָא דְּגִדִּי ומש"ה א"ש דְּלָא מְסַיְּים וְאִינְהוּ סָבְרִי אֵין אִיסּוּר

חע"א דְּנִוְדַּאי הָכִי הוּא אֶלָּא דְּבָרַיְיתָא נָמֵי סוֹבֶרֶת אֵין אִיסּוּר חע"א וּמַיְירֵי בְּבִישּׁוּל דְּלֵיכָּא אֶלָּא חֲדָא אִיסּוּרָא וְקַשְׁיָא לְלִישָׁנָא אַבִּישּׁוּל פְּלִיגִי כמ"ש מָהַרְשָׁ"א אוֹ דְּבָרַיְיתָ' אִיתְרַבְיָה מִגְּדִי וּמְשַׁנֵּי דְּלָאו הָכִי הוּא אֶלָּא דְּהַאי תַּנָּא אִית לֵיהּ אִיסּוּר חע"א גַּם בְּכָאן קָשֶׁה דִּלְמָא הָתָם בְּאוֹכֵל חֲצִי זַיִת פִּגּוּל עִם חֲצִי זַיִת חֵלֶב וְהֵם אַיְירֵי בְּזַיִת שֶׁלֵּם חָלָב שֶׁקִּיבֵּל טַעַם מָן הֶחָלָב דְּמִין חיי"ל: ע"ש הַמְבַשֵּׁל בְּמֵי חָלָב פָּטוּר מְסַיֵּיע לר"ל אֲבָל לְעִנְיַן בִּישּׁוּל בב"ח מֵי חָלָב אֵינוֹ כְּחָלָב עכ"ל הַתּוֹסָ' כָּתְבוּ דמ"מ מִדְּרַבָּנָן אָסוּר כְּמוֹ כּוּתָח הַבָּבְלִי.

דְּלָא מַחֲלְקִינַן בֵּין נַסְיוּבֵי לְמֵי חָלָב. וְאֶפְשָׁר לְדִידְהוּ הַמֵּי חָלָב שֶׁעוֹשִׂין פַּעַם שֵׁנִי לְאַחַר שֶׁבִּישְׁלוּ הַגְּבִינָה מְבַשְּׁלִין פְּ"א וּמוֹצִיאִין ג"כ מַאֲכָל אֶפְשָׁר דְּאַף אִיסּוּר דְּרַבָּנָן לֵית בֵּיהּ וְהָרָ"ן כָּתַב דְּאֵין רְאָיָה דְּנַסְיוּבֵי הַיְינוּ לְאַחַר שֶׁהוֹצִיא הַגְּבִינָה וּמֵי חָלָב הַיְינוּ פ"ש אעפ"י כֵּן מִסְתַּבְּרָא כְּוָותַיְיהוּ וְאִיכָּא לְפָרֵשׁ בְּדְבָרָיו בב' אוֹפַנִּים אוֹ דְּסְבִירָא לֵיהּ דְּנַסְיוּבֵי מ"ה אָסוּר וכמ"ש הָרֹא"ֹש וּמֵי חָלָב פָּטוּר וּמֻלָּתָר וז"ש וּמִסְתַּבְּרָא כְּוָותַיְיהוּ הַיְינוּ לָעִנְיַן מֵי חָלָב דמ"מ אִיסּוּרָא דְּרַבָּנָן אִיכָּא וְהַיְינוּ מִשּׁוּם דְּפָטוּר מַשְׁמַע אֲבָל אָסוּר אוֹ דְּסוֹבֵר לְמַמְרֵי כתו' דְּנַסְיוּבֵי מ"ה אֵין אִיסּוּר אֶלָּא מִדְּרַבָּנָן מִשּׁוּם דְּכְתִיב בְּחָלָב אִמּוֹ כְּמוֹ שֶׁהוּא יוֹצֵא שֶׁהֵם וּבְנוֹדַּאי אִיתְמָעֲט גַּם נַסְיוּבֵי וְעַיֵּין פר"ח סִימָן פ"א יע"ש וְכַדּוֹמֶה לָזֶה כָּתַב הָרֹא"ֹש בְּשֵׁם הר"ר שִׂמְחָה דְּבְחֵלֶב אִמּוֹ כְּמוֹ שֶׁהוּא יוֹצֵא מְעוֹרָב וְלֹא הַמְבַשֵּׁל בְּמוֹ חָלָב שֶׁהוּא פָּטוּר יע"ש ובי"ד בסי' פ"ז אֲבָאֵר בָּזֶה: וְדַע דְּמַאן דְּאוֹסֵר מֵי חָלָב מִשּׁוּם אמ"ה דְּלֹא הָיָה בְּכֹלַל הֶיתֵּר אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ ע"כ נַסְיוּבֵי לָאו הַיְינוּ מֵי חָלָב דְּהָא כּוּתָח אוֹכְלִין אוֹתוֹ אֶלָּא דְּמֵי חֵלֶב לָאו נַסְיוּבֵי דְּחַלְבָא וּלְכָךְ אֲנִי תָּמֵהַּ עַל מ"ש הב"י בְּסִימָן פ"א דְּלָא אוֹסֵר הר"ר אֱלִיעֶזֶר אֶלָּא בְּמֵי חָלָב וְלֹא בְּנַסְיוּבֵי דְּפְשִׁיטָא הוּא דאל"כ כּוּתָח אֵיךְ אָכְלִינַן דְּמְעוֹרָב בּוֹ נַסְיוּבֵי דְּחַלְבָא וְלָמָּה לֵיהּ לְהָבִיא מִדִּבְרֵי הָרֹא"ֹש זַ"ל רְאָיָה ובי"ד אֶכְתּוֹב מִזֶּה בעזה"י: הֵן אֱמֶת שֶׁדִּבְרֵי הָרֹא"ֹש זַ"ל לִכְאוֹרָה תְּמוּהִין במ"ש דְּנַסְיוּבֵי לָאו הַיְינוּ מֵי חָלָב וְכָתַב דְּנַסְיוּבֵי מ"ה אָסוּר והר"ר אֱלִיעֶזֶר אוֹסֵר מֵי חָלָב כו' והר"ר שִׂמְחָה הִתִּירוֹ דְּבְחֵלֶב אִמּוֹ כְּמוֹ שֶׁהוּא יוֹצֵא מְעוֹרָב מֵאִם כֵּן פָּסַק הָרֹא"ֹש זַ"ל וְכֵיוָן שֶׁכֵּן אֵיךְ כָּתַב דְּנַסְיוּבֵי מ"ה אָסוּר וְהָא אִימַּעַט ג"כ מִקְרָא דְּבְחֵלֶב אִמּוֹ כְּמוֹ שֶׁהוּא יוֹצֵא מִן הָאֵם ובי"ד אֶכְתּוֹב גַּם מ"ש הר"ר שִׂמְחָה דְּבְחֵלֶב אִמּוֹ מַשְׁמַע כְּמוֹ שֶׁהוּא מֵאִם מְעוֹרָב וְלֹא מֵי חָלָב א"כ הָא דְּרֵישׁ שְׁמוּאֵל תְּלָתָא בַּחֲלֵב אִמּוֹ וְלֹא בַּחֲלֵב זָכָר וּשְׁחוּטָה וּטְמֵאָה הָא חֲדָא צָרִיךְ לְהָא דְּרָשָׁא דְּרַבִּינוּ שִׂמְחָה דְּמֵי חֵלֶב לָא הֲוָה בִּכְלַל חָלָב וְאֶפְשָׁר לְיַישֵּׁב וְעַיֵּין תוס' ד"ה ת"ל: הב"ח זַ"ל בְּסִימָן פ"א הִקְשָׁה הָא דְּאָמְרִינַן בִּבְכוֹרוֹת ו' חֵלֶב טְהוֹרָה מִנָּלַן דְּשָׁרְיָא הִקְשָׁה מִדְּאִיצְטְרִיךְ לְאֱסוֹר חֵלֶב טְמֵאָה מִכְּלָל דְּטְהוֹרָה שָׁרְיָא ותי' לְהַגְדִּיל תּוֹרָה כו' וְלָא יָדַעְנָא אַמַּאי לָא תי' דְּאָסְרָה תּוֹרָה ג"כ מִשּׁוּם טְמֵאָה כמ"ש הב"י לְמָאן דְּמִיבַּעְיָא מֵי רַגְלֵי חֲמוֹר הַיְינוּ אִי אָסוּר ג"כ מִשּׁוּם טְמֵאָה וּלְפִי מ"ש בְּהַגָּהוֹת, דְּרִישָׁה יִשּׁוּב עַל קֻוּשְׁיַת הב"י בְּהָא דְּמֵי רַגְלֵי הַחֲמוֹר דְּבְטְמֵאִים לֵיכָּא אִיסּוּר אמ"ה ה"ה דְּלָא קַשְׁיָא ל"ל לֶאֱסוֹר חֵלֶב טְמֵאָה דְּבְטְמֵאִים לֵיכָּא אִיסּוּר אמ"ה ומש"ה צָרִיךְ קְרָא לְטְהוֹרָה ג"כ ומ"ש הַבַּ"ח לְהַגְדִּיל תּוֹרָה חֲדָא דְּעַל הגמ' קָשָׁה דְּפָרִיךְ חֵלֶב טְהוֹרָה מִנָּלַן וְעוֹד דְּהַאי קְרָא דְּזָבַת חָלָב וּדְבַשׁ לָאו מְיֻוָּתָר הוּא אֶלָּא דְּהַתּוֹרָה שִׁיבְּחָה לא"י וְאֶפְשָׁר שֶׁזֶּהוּ תֵּירוּצוֹ לְהַגְדִּיל כו'.

וּמִיהוּ הָא קַשְׁיָא מַאי פָּרִיךְ חָלָב טְהוֹרָה שָׁרְיָא וְתִיפּוֹק לֵיהּ דאל"כ לָמָּה לִי חֵלֶב טְמֵאָה כְּקֻוּשְׁיַת הַגְּמָרָא שָׁם כָּל הַיּוֹצֵא מִטְּמֵא טָמֵא עַד שֶׁהֶחֱזִירָהּ לוֹמַר חֵלֶב חִדּוּשׁ הוּא וא"כ יָדְעִינַן דְּטְהוֹרָה שָׁרְיָא אֶלָּא דְּאֵין זֶה קֻוּשְׁיָא דְּהֵ"א דְּחֵלֶב טְהוֹרָה אָסוּר מִשּׁוּם אמ"ה וְחֵלֶב

טְמֵאָה הָא ע"כ לִשְׁוּם דְּרָשָׁא אָתֵי וְלוֹמַר דְּחֵלֶב טְמֵאָה כו' וּטְהוֹרָה שָׁרְיָא וְהָא הֲוָה אִיסּוּר וּבְמָקוֹם אַחֵר כָּתַבְנוּ גַּם כֵּן וע' בַּכְּלָלִים מ"ש בָּזֶה בְּאוֹרֶךְ: מַה שֶּׁאָמַר מְסַיְּעַ לְרֵישׁ לָקִישׁ ע"כ כֵּן הוּא דְּאִי מִשּׁוּם דְּמֵי חֵלֶב אָסוּר מִשּׁוּם אמ"ה וְאֵין אִיסּוּר חע"א הָא הַךְ תַּנָּא סוֹבֵר אִיסּוּר חע"א אוֹ מֵרִיבּוּיָא דִּקְרָא אוֹ מִסְּבָרָא הַחִיצוֹנָה דְּהָא תָּנֵי, הַפִּגּוּל וְהַנּוֹתָר וְהַטָּמֵא שֶׁבִּשְׁלָן חַיָּיב אַלְמָא אִיסּוּר חע"א וה"ה מֵי חֵלֶב אֶלָּא דְּלָא הֲוָה בִּכְלַל חָלָב וְאִם נֶאֱמַר דְּמֵי חֵלֶב אָסוּר מִשּׁוּם אמ"ה א"ש לִישָׁנָא דְּאָמַר ר"ל אֲבָל לְעִנְיַן בִּישׁוּל בָּשָׂר בְּחָלָב אֵינוֹ כֵּן וְלָא אָמַר לְעִנְיַן בב"ח אֵינוֹ כֵּן אֶלָּא דְּבַאֲכִילָה בלא"ה אֵין אִיסּוּר חע"א אֶלָּא לְעִנְיַן בִּישׁוּל דְּלֵיכָּא אֶלָּא חֲדָא אִיסּוּרָא אַפַּ"ה לֹא הֲוָה בִּכְלַל חָלָב דִּקְרָא מה"ט גּוּפָא דְּאָסוּר בַּאֲכִילָה.

וּמִיהוּ אִי הֲוָה בִּכְלַל סְתָם חָלָב הֲוָה מָוּתָּר בַּאֲכִילָה אֶלָּא דמ"מ א"ש לִישָׁנָא דִּלְעִנְיַן בִּישׁוּל וּכְדִכְתִיבְנָא ופירש"י ד"ה אֵין לִי אֶלָּא בַּחֵלֶב אִמּוֹ כְּלוֹמַר עז עכ"ל מַשְׁמַע וְדַאי דִּבְחֵלֶב גְּדִי אַף שֶׁלָּאו אִמּוֹ יָדְעִינַן מִסְּבָרָ' אֶלָּא בְּחֵלֶב אַחֵר שֶׁאֵין מִינָהּ מְנָיָן וְכֵן כָּתַב אַחַ"כ מִשּׁוּם דִּגְדִי אַף שֶׁלָּאו אִמּוֹ מַשְׁמַע חֵלֶב גְּדִי וְלֹא חֵלֶב פָּרָה וְרָחֵל וּכְמוֹ שֶׁאַבָּאר אַחַ"כ וְלָזֶה כָּתַב הַאי בְּחֵלֶב אִמּוֹ לָאו דַּוְקָא אֶלָּא כְּלוֹמַר חֵלֶב עז וְדַע דְּהַתּוֹ' ד"ה בְּחָלָב פָּרָה נָמֵי מוֹדִים לְרַשִׁ"י דְּהַאי תַּנָּא לֹא צָרִיךְ לְרַבּוֹת אֶלָּא גְּדִי בְּחָלָב פָּרָה אֲבָל גְּדִי בְּחֵלֶב גְּדִי שֶׁאֵינוֹ אִמּוֹ לֹא צָרִיךְ שֶׁכֵּן כָּתְבוּ לָא אִיצְטְרִיךְ לֵיהּ אֶלָּא בְּשֶׁאֵינוֹ מִינוֹ כְּגוֹן פָּרָה בְּחֵלֶב גְּדִי כו' מַשְׁמַע הָא בְּמִינוֹ אַף שֶׁאֵין אִמּוֹ אָסוּר וְלֹא צָרִיךְ קְרָא עַל זֶה וְהָשְׁתָּא לפירש"י אָתֵי שַׁפִּיר דְּפָרִיךְ בְּחַלָּה פָּרָה וְרָחֵל מִנַּיִן דִּמְמַעֵט מִמִּלַּת אִמּוֹ דְּמַשְׁמַע דַּוְקָא גְּדִי וְלֹא בְּפָרָה וְרָחֵל כו' כֵּיוָן דְּגְדִי דַּוְקָא ה"ה אִמּוֹ דַּוְקָא גְּדִי וְלֹא חֵלֶב פָּרָה וְרָחֵל וּכְמוֹ שֶׁאַבָּאֵר לְקַמָּן וּפָרִיךְ מִנַּיִן לְרַבּוֹת חֵלֶב פָּרָה וְרָחֵל וַהֲדַר פָּרִיךְ אַף פָּרָה בְּחָלָב עַצְמָהּ מִנַּיִן וּלְכָךְ פי' אֵין לִי אֶלָּא בַּחֵלֶב אִמּוֹ כְּלוֹמַר עז מִתְּרֵי טַעְמֵי חֲדָא דְּמִדְּסָבְרָא אַף שֶׁאֵין אִמּוֹ מַמָּשׁ אָסוּר וְעוֹד דְּפָרָה בְּחֵלֶב אִמּוֹ לָא יָדְעִינַן לֵיהּ וְלָזֶה כָּתַב כְּלוֹמַר יִקָּשֶׁה כֵּיוָן דְּמִסְּבָרָא יָדְעִינַן אַף שֶׁאֵין אִמּוֹ אֶלָּא מִינוֹ אָסוּר א"כ נֵילַף מִבֵּינָיָא בְּחֵלֶב פָּרָה מִגְּדִי עִם אִמּוֹ וְאֵין אִמּוֹ אוֹ מֵאֵין אִמּוֹ לְחוּד בְּהַךְ ק"ו גּוּפָא דְּלָא לְאָסְרָהּ עִמּוֹ בְּהַרְבָּעָה וְרוֹאֶה אֲנִי שֶׁזֶּה דְּאָמַר בְּאִידָךְ בְּרִיּוּתָא אַחוֹתוֹ קְטַנָּה וּגְדוֹלָה הַיְינוּ שֶׁאֵין אִמּוֹ מְנָלַן וּמַסִּיק מִבֵּינָיָא ר"ל אֲחוֹתוֹ גְּדוֹלָה יָלִיף לַהּ מק"ו וּמָה אִמּוֹ שֶׁנִּכְנְסָה לְדִיר לְהִתְעַשֵּׂר אָסוּר מכ"ש גְּדוֹלָה וְהִיא כְּבָר נִתְעַשְּׂרָה וּמַה לְאִמּוֹ שֶׁכֵּן נֶאְסְרָה עִמּוֹ בִּשְׁחִיטָה פָּרָה וְרָחֵל יוֹכִיחַ דְּאַף גְּדִי בְּחָלָב פָּרָה אָסוּר וַאֲחוֹתוֹ קְטַנָּה שֶׁאֵין אִמּוֹ יָלִיף מִבֵּינָיָא במ"מ מָה אִמּוֹ אָסוּר אַף שֶׁאֵין אִמּוֹ וּמַה לְאִמּוֹ שֶׁנֶּאְסְרָה בִּשְׁחִיטָה פָּרָה וְרָחֵל יוֹכִיחַ אוֹ מֵאִמּוֹ אָסוּר אַף שֶׁאֵין אִמּוֹ וּמַה לְאִמּוֹ שֶׁנֶּאְסְרָה בִּשְׁחִיטָה בְּחָלָב פָּרָה דְּמִסְתַּבֵּר לְאוֹקְמֵיהּ קְרָא קַמָּא אֶפְרָהּ וְרָחֵל שֶׁנֶּאְסְרוּ בְּהַרְבָּעָה וְאֵין נִכְנָסֶת לְדִיר לְהִתְעַשֵּׂר אֶלָּא דְּאִי לָאו קְרָא לְפָרָה כו' לָא הֲוָה יָדְעִינַן פָּרָה וְרָחֵל וְגַם אֲחוֹתוֹ שֶׁאֵין אִמּוֹ לָא הֲוָה יָדְעִינַן וְהַשְׁתָּא יָלִיף מִבֵּינָיָא.

אֶלָּא דְּקַשְׁיָא מִנָּלַן הָא בָּאֱמֶת אֵימָא דִּתְרֵי קְרָאֵי דְּמַיְיתְרֵי דְּחַד אִמּוֹ לְמַעֵט זָכָר וּשְׁחוּטָה וּתְרֵי חֲדָא לְרַבּוֹת פְּרִי עִם הָאֵם וַחֲדָא לְרַבּוֹת אַחוֹתוֹ שֶׁאֵין אִמּוֹ וּבֵין גְּדוֹלָה וּקְטַנָּה יָדְעִינַן כמ"ש בְּסָמוּךְ דא"נ רִיבּוּיָא לִגְדוֹלָה יָדְעִינַן נָמֵי קְטַנָּה מִבֵּינָיָא וּפָרָה וְרָחֵל מִנַּיִן דְּנֵימָא דַּוְקָא חֵלֶב גְּדִי וְלֹא חֵלֶב פָּרָה וְרָחֵל כו' וּבִשְׁלָמָא לפי' הַתּוֹסָפוֹת א"ש דְּנִדְאי הַאי תַּנָּאי סְבִירָא לֵיהּ גְּדִי הַכֹּל בַּמַּשְׁמָע אֶלָּא דְּמִתְּחִלָּה דְּרֵישׁ מֵחַד קְרָא לְרַבּוֹת דְּמִסְתַּבֵּר טְפֵי דְּהַיְינוּ שֶׁאֵין מִינוֹ דַּהֲוָה תְּרֵי לְמֵעְלְיוּתָא שֶׁנֶּאֱסָרָ' בְּהָרְבַּע' וְאֵין נִכְנָסֶת לְהִתְעַשֵּׂר וּמַה"נ דְּצָרִיךְ רִיבּוּי אַאֵין אִמּוֹ בְּמִין גְּדִי וּמ"ש הַתּוֹ' דְּלָא אִיצְטְרִיךְ לְרַבּוֹת אֶלָּא בְּאֵין מִינוֹ ר"ל דִּלְמִיגּוֹ

דְּהַיְינוּ פָּרָה בְּחֵלֶב אִמָּהּ ג"כ לֹא צָרִיךְ דִּגְדֵי הַכֹּל בַּמַּשְׁמָע אֲבָל וַדַּאי גְּדֵי בְּחֵלֶב גְּדֵי דְּלָאו
אִמּוֹ צָרִיךְ קְרָא וְכִי מְרַבֵּי לֵיהּ גְּדֵי בְּחֵלֶב פָּרָה שֶׁאֵין אִמּוֹ מָיְיתִינַן נָמֵי גְּדֵי שֶׁאֵין אִמּוֹ
מְבֵינַיָּא וא"כ הָנָךְ תְּרֵי קְרָאֵי חֲדָא לְמִינוֹ בְּאֵין אִמּוֹ וַחֲדָא לְפָרָה עִם הָאֵם נָמֵי מָיְיתִינַן גְּדֵי
בְּחָלָב פָּרָה מכ"ש חֲדָא מֵחֲדָא אִי בק"ו מִמִּינוֹ בְּאֵין אִמּוֹ דְּלָא אָסוּר בִּשְׁחִיטָה וְלֹא אָסוּר
בְּהַרְבָּעָה כו' אֲבָל לְרַשִׁ"י קָשֶׁה אֲבָל אֲנִי רוֹאֶה גַּם לתו' תִּפּוֹל הַקּוּשְׁיָא הַזֹּאת אֵימָא תְּרֵי
קְרָאֵי חֲדָא לְמִינוֹ בָּאֵין אִמּוֹ וַחֲדָא לְחֵלֶב פָּרָה י"ל דְּלֹא צָרִיךְ דְּהֵי מִינַיְיהוּ דִּכְתִיב הָוָה
יָדְעִינַן אִידָךְ אִי מְבֵינַיָּא אוֹ בק"ו אֲבָל לְרַשִׁ"י קָשֶׁה מִנַּלַן לְרַבּוּיֵי תַּרְתֵּי אֵימָא דַּחֲדָא
לְרַבּוּיֵי פְּרִי עִם הָאֵם וַחֲדָא מִינוֹ שֶׁאֵין אִמּוֹ וּבֵין גְּדוֹלָה וּקְטַנָּה מַשְׁמַע וּמִנַּלַן בְּחֵלֶב פָּרָה
כֵּינָן דִּגְדֵי דַּוְקָא ה"ה אִמּוֹ דַּוְקָא גְּדֵי כמ"ש בד"ה בְּחֵלֶב פָּרָה מַנַּיִן יע"ש: וְהִנֵּה לְיַיֵּשֵׁב
זֹאת נֹאמַר דְּגַם לְרַשִׁ"י ז"ל אִי אִית לְמַיְלַף בק"ו יָלְפִינַן א"כ אַף אִי תְּרֵי קְרָאֵי חֲדָא פְּרִי
עִם הָאֵם וַחֲדָא לַאֲחוֹתוֹ מ"מ יָלְפִינַן פָּרָה וְרָחֵל בק"ו מֵאִמּוֹ מַה לְאִמּוֹ שֶׁנֶּאֶסְרָה בִּשְׁחִיטָ'
אֲחוֹתוֹ יוֹכִיחַ אוֹ מַאֲחוֹתוֹ לְחוּד יָלְפִינַן בְּהַדְּ גּוּפָא בק"ו אֶלָּא דְּקַשְׁיָא לִי דִּלְמָא חֲדָא לַאֲחוֹתוֹ
שֶׁאֵין אִמּוֹ וַחֲדָא לְפָרָה וְרָחֵל וּפָרָה עִם הָאֵם מִנַּלַן דְּאִי דְּקַשְׁיָא לְכְתּוֹב חַד קְרָא הָיִיתִי
מוֹקִים לֵיהּ אֶפְרָה בְּחֵלֶב אִמּוֹ דְּהָא לְשִׁיטַת רַשִׁ"י ז"ל אִיצְטְרִיךְ לְפָרָה בְּחֵלֶב אִמָּהּ עַצְמוֹ
דְּגְדֵי דַּוְקָא ה"ה אִמּוֹ וא"כ לֵיכָּא לְמֵילַף מִינֵּיהּ אֲחוֹתוֹ שֶׁאֵין אִמּוֹ דְּמַה לְאִמּוֹ שֶׁנֶּאֶסְרָה
בִּשְׁחִיטָה וּלְכָךְ אִיצְטְרִיךְ קְרָא תְּנֵינָא לַאֲחוֹתוֹ שֶׁאֵין אִמּוֹ וְאַכַּתִּי פְּרִי עִם הָאֵם דַּהֲוָה חַד
גּוּפָא כִּדְמַסֵּיק רַב אַשִׁי מִנַּלַן דְּאָסוּר לְבַשֵּׁל וְיֵשׁ לְיַיֵּשֵׁב זֹאת דְּוַדַּאי הַאי תַּנָּא דְּבָרַיְיתָא ס"ל
גְּדֵי דַּוְקָא וְאִידָךְ גְּדֵי לְרַבּוֹת שְׁאָר בְּהֵמָה וְחַיָּה כמ"ש רַשִׁ"י בד"ה בְּחֵלֶב אִמּוֹ וְכֵינָן
דְּמַרְבֵּינַן שְׁאָר בְּהֵמוֹת ע"כ פָּרָה בְּחֵלֶב גְּדֵי וּמֵמֵילָא אִיתְרְבִּי מִינוֹ שֶׁאֵין אִמּוֹ מְבֵינַיָּא מֵאִמּוֹ
וּמִפָּרָה בְּחֵלֶב גְּדֵי דְּמִדְּכָתְבָה רַחֲמָנָא בְּחֵלֶב אִמּוֹ מְיֻוָּתָר לְרַבּוֹת חֵלֶב פָּרָה וְרָחֵל ע"כ דְּאִי
מִגְּדֵי יַתִּירָא לָא הֲוָה יָדְעִינַן אֶלָּא פָּרָה בְּחֵלֶב גְּדֵי אִם כֵּן מֵאֵילָא יָלְפִינַן בֶּאֱמֶת אֲחוֹתוֹ בֵּין
גְּדוֹלָה וּקְטַנָּה מִבֵּינַיָּא כמ"ש דְּאֵין סָבָרָא לוֹמַר דְּאִי לָא הֲוָה כְּתִיב בְּחֵלֶב אִמּוֹ הָיִיתִי אוֹמֵר
ע"כ הָא דְּמַרְבֵּי קְרָא מִגְּדֵי יַתִּירָא שְׁאָר בְּהֵמוֹת הַיְינוּ ע"כ בְּחֵלֶב גְּדֵי וְלֹא בְּחֵלֶב פָּרָה דְּאִמּוֹ
דַּוְקָא וכמ"ש אַחַ"כ בד"ה בְּחֵלֶב אִמָּהּ וְהַשְׁתָּא דְּאִיתְרְבִּי מִקְּרָא בְּחֵלֶב אִמּוֹ אַף חֵלֶב פָּרָה
וְרָחֵל תּוּ אָמְרִינַן דְּהַיְינוּ דַּוְקָא בְּחֵלֶב אִמּוֹ מַמָּשׁ וְלֹא בְּאֵין אִמּוֹ זֶה לָא אָמְרִינַן אֶלָּא דלפ"ז
הָדְרָא קוּשְׁיָ' לְדִכְתִי' דא"כ ל"ל קְרָא בְּחֵלֶב אִמּוֹ וַאֲפִילּוּ בְּחֵלֶב פָּרָה וְרָחֵל נֵילַף מק"ו
וּמַה גְּדֵי בַּחֲלֶב אִמּוֹ כו' וּמַה לְאִמּוֹ שֶׁכֵּן נֶאֱסָרָ' עִמּוֹ בִּשְׁחִיטָה נֵיתָא דְּפָרָה בְּחֵלֶב גְּדֵי יוֹכִיחַ
דְּלֹא נֶאֱסְרָה בִּשְׁחִיטָה וְאַפ"ה אָסוּר לְבַשֵּׁל אֲבָל שִׁיטַת התו' א"ש וּכְמוֹ שֶׁאָבְאֵר ד"ה בְּחֵלֶב
פָּרָה מַנַּיִן יע"ש: ובד"ה תַּלְמוּד לוֹמַר מִקְּרָא שֵׁנִי בְּחֵלֶב אִמּוֹ דְּמְיֻוָּתָר כו' וּגְדֵי דַּוְקָא וּבָשָׂר
חַי כו' וְהָא אִמּוֹ כְּתִיב כו' וְחַד לְמַעוּטֵי טֻמְאָה וּשְׁלִיל לֹא צָרִיךְ עכ"ל מ"ש ת"ל מִקְּרָא
שֵׁנִי הוּא דַּחֲדָא וַדַּאי צָרִיךְ לְחֵלֶב שְׁחִיטָה ולכ"פ דִּבְחֵלֶב אִמּוֹ שְׁנִית דְּמְיֻוָּתָר קָדְרִישׁ וּבְחָלָב
אִמּוֹ שְׁלִישִׁי הָא דָּרִישׁ לְקַמָּן ע"ב לֶאֱסוֹר פְּרִי עִם הָאֵם ר"ל הִיא עַצְמָהּ בְּחָלָב שֶׁלָּהּ כו'
וּשְׁאָר חַיָּה וּבְהֵמָה מִגְּדֵי יַתִּירָא נָפְקָא לָן וְעוֹף לֹא הַזְכִּיר כְּלוּם מִשּׁוּם דְּלָא מְרַבֵּינַן אֶלָּא
דָּמְיָא דְּגְדֵי וְחַיָּה בִּכְלַל בְּהֵמָה וְלֹא עוֹף וְעוֹד דְּאִי הַאי תַּנָּא מְרַבֵּי נָמֵי עוֹף מִגְּדֵי יַתִּירָא
א"כ וַדַּאי בְּחָלָב אַחֵר כמ"ש בְּמַתְנִי' יָצָא עוֹף שֶׁאֵין לוֹ חֵלֶב אִם וא"כ מַה קָּאָמַר בְּאִידָךְ
בָּרַיְיתָא אֵין לוֹ אֶלָּא בְּחֵלֶב אֵם בַּחֵלֶב אַחֲרוֹתוֹ גְּדוֹלָה מִנַּיִן וְהָא מִדְּחָזֵינַן דְּעוֹף אָסוּר לְבַשֵּׁל
אַלְמָא ע"כ בְּחָלָב אִמּוֹ לָאו דַּוְקָא ה"ה אֲחוֹתוֹ גְּדוֹלָה אֶלָּא דְּאִיכָּא לְמֵידְחֵי דְּבָאֱמֶת מַסִּיק
דְּבָרַיְיתָא מְשַׁבַּשְׁתָּא הִיא וְאִיצְטְרִיךְ לִפְרִי עִם הָאֵם וְלֹא לַאֲחוֹתוֹ גְּדוֹלָה וְעַיֵּין מ"ש בתו'

ד"ה בְּחָלָב פָּרָה אֶלָּא דְּלָא יָדַעְנָא מִנָּלַן לְרִבּוּיֵי מִגִּדִי יַתִּירָא חַיָּה אֵימָא שְׁאָר בְּהֵמוֹת וְלֹא חַיָּה וְאֶפְשָׁר כֵּינָן דְּמִתְרַבֵּי שְׁאָר בְּהֵמָה חַיָּה בִּכְלַל בְּהֵמָה בכ"מ מ"ש דְּאִי סְבִירָא לֵיהּ גְּדִי הַכֹּל בַּמַּשְׁמָע לֵיהּ לְרִבּוּיֵי פָּרָה וְרַחֵל אִמּוֹ כְּתִיב ר"ל א"כ יָדְעִינַן דְּפָרָה בְּחֶלֶב אִמּוֹ אָסוּר דְּאֵין לוֹמַר דְּבָעֵי בְּאֵינוֹ מִינוֹ גְּדִי בְּחָלָב פָּרָה כמ"ש התו' בד"ה גְּדִי דס"ל דְּאֵין, חִילּוּק בֵּין אֲחוֹתוֹ גְּדוֹלָה וְלֶחָלָב פָּרָה וְרַחֵל אֲבָל אֵין זֶה נָכוֹן וּכְבָר הֶאֱרַכְתִּי בּוֹ לְעֵיל וּמַה שֶּׁיֵּשׁ לְהַקְשׁוֹת כֵּינָן דְּמִרְבֵּינַן מִגְּדִי יַתִּיר' שְׁאָר בְּהֵמָה וְחַיָּה א"כ בְּהַהִּ גְּדִי כְּתִיב נָמֵי אִמּוֹ וּמִמֵּילָא יָדְעִינַן דְּפָרָה בְּחֶלֶב אִמּוֹ אָסוּר שׁוּב מָצָאתִי בְּחִדּוּשֵׁי הָרַשְׁבָּ"א שֶׁהִקְשָׁה כֵּן יע"ש וּלְיַיְשֵׁב זֹאת נֹאמַר דְּבִשְׁלָמָא אִי גְּדִי הַכֹּל בַּמַּשְׁמָע א"כ ה"ה אִמּוֹ הַכֹּל מַשְׁמַע משא"כ אִי גְּדִי דַּוְקָא אֶלָּא דִּגְדִי שֵׁנִי אא"ע לְגוּפָא תְּנֵהוּ לִשְׁאָר בְּהֵמָה וְחַיָּה מ"מ פְּשָׁטָא דִּקְרָא בִּגְדִי מַיְירֵי וה"ה אִמּוֹ וּדְרָשָׁ' חֲז"ל הוּא דְּמַרְבֵּינַן שְׁאָר בְּהֵמָה וּמ"מ פְּשָׁטָא דִּקְרָא בִּגְדִי בְּחֶלֶב אִמּוֹ אַיְירִי ומש"ה צָרִיךְ בְּחֶלֶב אִמּוֹ שֵׁנִית לְרַבּוֹת ג"כ בְּחֶלֶב פָּרָה וְרַחֵל וּמַה שֶּׁכָּתַב וְחַד לְמַעוּטֵי טְמֵאָה וְלִשְׁלִיל לָא אִיצְטְרִיךְ לָא יָדַעְנָא אַמַּאי לָא פי' דס"ל אֵין אִיסּוּר חָל עַל אִיסּוּר וְלַמַּ"ד טְמֵאָה ל"צ קְרָא וְחַד לִשְׁאָר בְּהֵמָה וְחַיָּה וְחַד לִשְׁלִיל כִּשְׁמוּאֵל דְּאָמַר הֵכִין וְאֶפְשָׁר אַף דְּאֵין אִיסּוּר חע"א צָרִיךְ לְמַעֵט טְמֵאָה מִבִּישׁוּל דְּלֵיכָּא אֶלָּא חָדָא אִיסּוּרָא וּכְלִישָּׁנָא דְּאָמַר אַבִּישׁוּל כ"ע ל"פ דְּלָקֵי קַיְימָא לַן וְעַיֵּין בר"מ פ"ט מֵהִלְכוֹת מ"א אֲבָל אֵין צוֹרֶךְ לָזֶה דְּנַדַּאי הָכִי הוּא דַּחָדָא לְרַבּוֹת חַיָּה וּשְׁאָר בְּהֵמָה וַחֲדָא לַטְּמֵאָה דְּאִי חָדָא לְמַעֵט שְׁלִיל וַחֲדָא לְרַבּוֹת שְׁאָר בְּהֵמָה וְחַיָּה וּטְמֵאָה בלא"ה אֵין אִיסּוּר חע"א א"כ לָמָּה לִי תְּלָתָא גְּדִי לִכְתּוֹב לֹא תְבַשֵּׁל בְּהֵמָה וְהַכֹּל בִּכְלָל וּלְמַעֵט עוֹף אֶלָּא דַּחָדָא לִמְעוּטֵי טְמֵאָה וְהַשְׁתָּא תְּלָתָא גְּדִי אִיצְטְרִיךְ דְּכוּלְּהוּ מְיַיתְרִי כמ"ש רַשְׁ"י לְעֵיל בִּשְׁמוּאֵל וְאִי הֲוָה כְּתִיב חַד גְּדִי ה"א דַּוְקָא גְּדִי וְלֹא שְׁאָר בְּהֵמָה וְחַיָּה וְלָכָךְ כְּתִיבִי כֻּלְּהוּ אֶלָּא דְּקָשֶׁה לִכְתּוֹב תְּרֵי גְּדִי דְּאִי דְּלָא נַיְמָא דַּחֲדָא לְמַעֵט טְמֵאָה מִמֵּילָא מוֹכַח דִּשְׁאָר בְּהֵמָה וְחַיָּה אָסוּר לְבַשֵּׁל וְאִי דְּלָא נַיְמָא דְּמִרְבֵּינַן מֵחַד אַף טְמֵאָה מִנָּלַן זֹאת דְּנַדַּאי הֲוָה מִסְתַּבֵּר רִיבּוּי דְּגְדִי אַטְהוֹרָה וְלֹא אַטְמֵאָה.

וְיוֹתֵר הָיָה לוֹ לְפָרֵשׁ דס"ל לְהַהִּ תַּנָּא דַּחֲדָא לְחֶלֶב וּמֵתָה דְּאִיסּוּר חע"א בב"ח כִּשְׁמוּאֵל דְּאָמַר הָכִי לְעֵיל וַחֲדָא לְרַבּוֹת שְׁאָר בְּהֵמָה וְחַיָּה וּטְמֵאָה בלא"ה אִימַּעֵט דְּמִסְתַּבֵּר לֵיהּ מוֹקְמִינַן וְהַשְׁתָּא כּוּלְּהוּ אִיצְטְרִיךְ דְּאִי לָא הֲוָה כְּתִיב אֶלָּא תַּרְתֵּי גְּדִי ה"א דַּחֲדָא לוֹמַר דַּוְקָא גְּדִי וַחֲדָא לְרַבּוֹת חָלָב וּמֵתָה משא"כ לָמָּה שפי' הוּא ז"ל דַּחֲדָא.

לְמַעֵט טְמֵאָה קָשֶׁה לָמָּה לִי הָא שְׁאָר בְּהֵמָה וְחַיָּה צָרִיךְ לְרַבּוּיֵי וּמֵהֵיכָא תֵּיתֵי לְרַבּוֹת בְּהֵמָה טְמֵאָה דְּאִיצְטְרִיךְ קְרָא לִמְעוּטֵי וְאַף אִם נֹאמַר דְּה"א דִּגְדִי תְּנֵינָא מְרַבֵּי הַכֹּל אַף טְמֵאָה קָשֶׁה דְּאֵיךְ מָצִינוּ לוֹמַר כֵּן דא"כ תִּקְשֵׁי לֹא לִכְתּוֹב כְּלָל גְּדִי וְלִכְתּוֹב לֹא תְבַשֵּׁל בְּהֵמָה בְּחָלָב דַּהֲוָה הַכֹּל בִּכְלָל אַף טְמֵאָה וּמִדְּכָתַב פַּעֲמַיִים גְּדִי ע"כ אוֹ דְּחַד לְרַבּוֹת שְׁאָר בְּהֵמָה וְחַיָּה וְחַד לְמַעֵט טְמֵאָה אוֹ דְּחַד לְמַעֵט טְמֵאָה וּמִמֵּילָא יָדְעִינַן דְּשְׁאַר בְּהֵמָה טְהוֹרָה אָסוּר לְבַשֵּׁל וְהֲנֵי תַּרְתֵּי גְּדִי צָרִיךְ דְּאִי לָא הֲוָה כְּתִיב אֶלָּא חָדָא ה"א דַּוְקָא גְּדִי וְלֹא שְׁאָר בְּהֵמָה וְחַיָּה דְּהַאי תַּנָּא סוֹבֵר גְּדִי דַּוְקָא וּלְכָךְ כְּתִיב לְמַעֵט טְמֵאָה הָא שְׁאָר בְּהֵמָה טְהוֹרָה אָסוּר לְבַשֵּׁל וְיוֹתֵר הֲוָה מוֹקְמִינַן לְרַבּוֹת דְּאֵין מִיעוּט אַחַר מִיעוּט אֶלָּא לְרַבּוֹת שְׁאָר בְּהֵמָה ומ"מ ע"כ טְמֵאָה לֹא דאל"כ לֹא לִכְתּוֹב כְּלָל גְּדִי סוֹף דָּבָר שְׁדִּבְרֵי רַשְׁ"י בָּזֶה הַדִּבּוּר קָשֶׁה לְהָוְלָמָם וּצְרִיכִין יִשּׁוּב דַּעַת וְעַיֵּין בע"י: וּבְתוֹ' ד"ה בַּחֶלֶב פָּרָה וְרַחֵל מַנַּיִין כו' כְּגוֹן פָּרָה בְּחֶלֶב גְּדִי עכ"ל הָא וַדַּאי אַף בְּמִינוֹ שֶׁאֵינוֹ אִמּוֹ צָרִיךְ קְרָא לְרַבּוּיֵי דְּהָא אֲחוֹתוֹ גְּדוֹלָה וּקְטַנָּה נָמֵי צָרִיךְ לְרַבּוּיֵי כפי' הרר"י ע"ע לְקַמָּן וְאַף אִם נִדְחוֹק לְפָרֵשׁ כְּפִי רִאשׁוֹן שָׁם

מ"מ הָא מַסִּיק ר"א לְהֵיא גּוּפָא בְּחֶלְבָּהּ נָמֵי צָרִיךְ קְרָא וְאַף דְּמַסִּיק מְשׁוּם דְּחַד גּוּפָא הוּא הַיְינוּ דְּלָא מָצֵי לְמֵילַף בַּמֶּה הַצַּד בלא"ה אִית לָן לוֹמַר אֵימָא אִמּוֹ דַּוְקָא וע"כ נִרְאֶה לְפָרֵשׁ כמ"ש בְּרַשְׁ"י אֶלָּא דְּלִשִׁיטַת התו' א"ש דְּבָאֶמֶת בַּאֲחוֹתוֹ גְּדוֹלָה וּקְטַנָּה מַצְרִיךְ רִיבּוּיֵי וּמִתְּחִלָּה אָמַר דַּחֲדָא בְּחֶלֶב אִמּוֹ מוֹקְמִינַן בְּמִסְתַּבֵּר טְפֵי כמ"ש רַשְׁ"י ע"ב בד"ה תֹּאמַר יע"ש שֶׁכָּתַב דְּמִקְרָא קַמָּא אֵימָא דַּוְקָא פָּרָה וְרָחֵל שֶׁנֶּאֶסְרָה עִמּוֹ בְּהַרְבָּעָה כו' וְהָכִי קָאָמַר בַּחֶלֶב פָּרָה וְרָחֵל מִנַּיִן וּמַיְיתִי לֵיהּ בק"ו וּפָרִיךְ לֵיהּ וּלְכָךְ מוֹקְמִינַן קְרָא לְהָכִי וּקְרָא שֵׁנִי בְּחֶלֶב אִמּוֹ תּוֹ לָא צָרִיךְ לְרַבּוֹת בְּמִינוֹ בְּאֵין אִמּוֹ דְּהַיְינוּ אֲחוֹתוֹ גְּדוֹלָה וּקְטַנָּה דַּאֲחוֹתוֹ גְּדוֹלָה מָצֵינַן לְמֵילַף בק"ו מֵאִמּוֹ שֶׁנִּכְנְסָה לְדִיר לְהִתְעַשֵּׂר וּמַה לָּאו שֶׁכֵּן נֶאֱסַר בִּשְׁחִיטָה פָּרָה תּוֹכִיחַ דְּמִרְבֵּי גְּדִי בְּחֶלֶב פָּרָה דִּלְמִינוֹ פָּרָה בְּחֶלֶב פָּרָה לֹא צָרִיךְ לְשִׁיטָתָם דְּהַאי תַּנָּא סוֹבֵר נָמֵי גְּדִי הַכֹּל בַּמַּשְׁמָע וע"כ כִּי רַבִּי קְרָא בְּאֵין מִינוֹ ומכ"ש אֲחוֹתוֹ גְּדוֹלָה וְהָדַר דִּינָא וַאֲחוֹתוֹ קְטַנָּה מַיְיתֵי במ"מ מֵאִמּוֹ מַה לְאִמּוֹ ר"ל פָּרָה וְרָחֵל וַהֲדַר דִּינָא אֶלָּא קְרָא שֵׁנִי לְמַאי אָתָא פְּרִי עִם הָאֵם וְכִדְמַסִּיק ר"א בִּשְׁמַעְתִּין ע"ב וְאֵין לְהַקְשׁוֹת נוֹקֵי קְרָא רִאשׁוֹן לְמִינוֹ בְּאֵין אִמּוֹ וּמִנַּלַן לְאֵין מִינוֹ דְּהַשְׁתָּא יָלִיף בק"ו מִפַּלְגָא דְּדִינָא מִמִּינוֹ מֵאֵין אִמּוֹ שֶׁלֹּא נֶאֱסְרָת בְּהַרְבָּעָה וְאָסוּר מכ"ש בְּאֵין מִינוֹ וְתוּ לֵיכָא לְמִיפְרַךְ מִידִי וְהָא דְּמוּקֵי לָהּ לְפָרָה מְשׁוּם דְּכֵן הוּא דְּאִי לָא הָוָה כְּתִיב אֶלָּא חַד קְרָא הָוָה מוֹקְמִינַן בְּמִסְתַּבֵּר טְפֵי ומ"ש התו' דְּלָא אִיצְטְרִיךְ לֵיהּ לְרַבּוֹת אֶלָּא בְּאֵין מִינוֹ לָאו לְמֵימְרָא דִּלְמִינוֹ לֹא צָרִיךְ קְרָא בְּאֵין אִמּוֹ אֶלָּא מְשׁוּם סֵיפָא נָקְטוּ הָכִי בָּמֶה דְּסֵיְימוּ בְּדִבְרֵיהֶם אֲבָל פָּרָה בְּחָלָב עַצְמָהּ הָא דָּרְשִׁינַן לְעֵיל כ"מ שנא' גְּדִי אפי' פָּרָה וְרָחֵל בַּמַּשְׁמָע כו' ר"ל דְּלָא תִּטְעֶה בְּהָא דְּאָמַר בְּחָלָב פָּרָה מַנַּיִן אַף בְּמִינוֹ מִיבְּעֵי לֵיהּ פָּרָה בְּחֶלֶב אִמָּהּ דְּאָסוּר דְּאֵימָא כֵּיוָן דְּגְדִי דַּוְקָא ה"ה אִמּוֹ וּנְהִי דְּמִגְּדִי שֶׁנִּי מְרַבֵּינַן אַף שְׁאָר בְּהֵמָה וְחַיָּה מ"מ פְּשִׁיטָא דְּקְרָא בִּגְדִי מַיְירֵי וְאִמּוֹ מַשְׁמַע אִמּוֹ שֶׁל גְּדִי כמ"ש בְּשִׁיטַת רַשְׁ"י וְיִהְיֶה מִלַּת אֵין לִי אֶלָּא בַּחֶלֶב אִמּוֹ לָאו דַּוְקָא אֶלָּא הַכַּוָּנָה חֶלֶב עז כמ"ש רַשְׁ"י לְזֶה כָּתְבוּ דְּלָאו כֵּן הוּא דְּלָא צָרִיךְ לֵיהּ אֶלָּא לְאֵינוֹ מִינוֹ גְּדִי בְּחָלָב פָּרָה וּבָזֶה א"ש לִישָׁנָא דְּאֵין לִי אֶלָּא בַּחֶלֶב אִמּוֹ וְתַרְתֵּי מִיבְּעֵי לֵיהּ בְּמִינוֹ בְּאֵין אִמּוֹ ומכ"ש בְּאֵין מִינוֹ מִנַּלַן לְדִלְאֵין מִינוֹ אִיכָּא ק"ו וַדַּאי וּלְבַסּוֹף בְּאִידָךְ בָּרְיְיתָא מַסִּיק דְּלַאֲחוֹתָהּ גְּדוֹלָה מַיְיתֵי בָּמֶה הַצַּד וּקְרָא שֵׁנִי לִפְרִי עִם הָאֵם זֶהוּ מַה שֶּׁנִּרְאֶה לִי בפי' דִּבְרֵיהֶם וְאֵין כָּעֵת הַזְּמַן לְהַאֲרִיךְ גַּם בְּסֵפֶר עַצְמוֹת יוֹסֵף הֶאֱרִיךְ בְּכָאן וְאֵין כָּעֵת תַּחַת יְדֵי הַסֵּפֶר הַהוּא לָכֵן אָמַרְתִּי עַת לְקַצֵּר וְאַיְ"ה בְּמָקוֹם אַחֵר נַאֲרִיךְ שָׁם: ובד"ה פָּרָה וְרָחֵל כו' וְעוֹף לר"י הַגְּלִילִי עכ"ל יֵשׁ לִרְאוֹת דְּמַה לַּחַיָּה שֶׁכֵּן (שַׁיָּךְ) אפי' בְּמִינָהּ וּבְאִמּוֹ אֵין אָסוּר תֹּאמַר בַּפָּרָה שֶׁכֵּן בְּמִינָהּ וּבְאִמָּהּ אָסוּר אַף אֲנִי אָבִיא בְּאֵין מִינוֹ וּבְעוֹף אֶפְשָׁר לוֹמַר יוֹכִיחַ דא"ל בְּמִינוֹ אֵין אִיסּוּר דְּלָא אָסוּר בֵּיהּ מִינוֹ דְּאֵין לוֹ חֶלֶב הָאֵם וְרִיטְבָ"א זַ"ל כָּתַב דְּהַאי תַּנָּא אֶפְשָׁר דְּסוֹבֵר כת"ק דְּמַתְנִי' דְּחַיָּה וְעוֹף מ"ה וּבָאֶמֶת שֶׁכֵּן כָּתְבוּ הַתּוֹס' בְּמַתְנִי' דלת"ק חַיָּה וְעוֹף מ"ה ועי' מָהַרְשָׁ"א: ובד"ה מַה לְאִמּוֹ שֶׁנֶּאֶסְרָה בִּשְׁחִיטָה תֵּימָא לְרַבָּנָן חַיָּה תּוֹכִיחַ דְּאֵין או"ב נוֹהֵג בַּחַיָּה עכ"ל גַּם בְּכָאן כָּתַב הָרִיטְבָ"א דְּאֶפְשָׁר דְּסוֹבֵר כר"ע דְּאָמַר דְּאֵין נוֹהֵג וְלָא יְדַעְנָא דְּהָכִי קָא קַשְׁיָא לְהוּ לְרַבָּנָן דִּסְבִירָא לְהוּ דְּאָסוּר לְבַשֵּׁל חַיָּה וְעוֹף כמ"ש הַתּוֹסָפוֹת בְּמַתְנִי' א"כ תִּקְשֵׁי לָמָּה לְהוּ קְרָא לְרַבּוֹת בְּאֵין מִינוֹ אַמַּאי לָא נֵילַף מִמִּינוֹ מֵאִמּוֹ מַחְיָה דְּלֵיכָא לְמִיפְרַךְ שֶׁנֶּאֶסְרָה בִּשְׁחוּטָה דְּאֵין או"ב נוֹהֵג בְּחַיָּה וְהָא וַדַּאי קָשְׁיָא הִיא דְּלָמָּה לִי קְרָא וְאֶפְשָׁר דְּהוּא ז"ל כְּרַשְׁ"י סְבִירָא לֵיהּ שֶׁפֵּירֵשׁ דְּהַאי תַּנָּא לָא ס"ל לְדִשְׁמוּאֵל אֶלָּא דְּמֵחַד אִמּוֹ נָפְקָא זָכָר וּשְׁחוּטָה וּטְמֵאָה וא"כ מָצִינוּ לוֹמַר לת"ק דְּחַיָּה מ"ה דְּרִישׁ הָנֵי

בְּחֵלֶב אִמּוֹ כְּדִשְׁמוּאֵל וְהַתּוֹ' לִשִׁיטָתַיְיהוּ בד"ה ת"ל שֶׁכָּתְבוּ דְּתָרֵי פְּעָמִים בְּחָלָב מְיֻוָּתָר לכ"ע וא"כ הֲוָקְשָׁה לָהֶם לָמָּה לִי לת"ק לָמָּה לִי ומ"ש דאו"ב אֵין בחי' עַיִּין בפאו"ב: כָּתַב מָהַרְשָׁ"א ז"ל דִּלְרַשִׁ"י הק"ו לְאֵין מִינוֹ וּבְמִינוֹ פָּרָה בְּחֵלֶב אִמּוֹ יָלִיף במ"מ מִגְּדִי בְּמִינוֹ יע"ש דְּאֵין לוֹמַר דְּיָלִיף בק"ו וּמַה גְּדִי בְּחֵלֶב פָּרָה דְּלֹא נֶאֶסְרָה בִּשְׁחִיטָה כו' דְּהָא לֹא יָדַע מִזֶּה דְּפָרִיךְ לָמָּה לִי קְרָא הָא אָתְיָא בק"ו וְאִי הֲוָה יָדַע מַפִּירְכָא זוֹ לֵיכָּא ק"ו ומ"ש מָהַרְשָׁ"א וּמִיהוּ אִי לָאו ק"ו בְּמִינוֹ לָא הֲוָה יָלִיף מ"מ מִגְּדִי דְּגְדִי דַּוְקָא ר"ל דְּמַה מָצִינוּ לָא מְהַנֵּי לְהוֹצִיא מִמַּשְׁמָעוּת הַכָּתוּ' דְּלְהַאי תנ' גְּדִי דַּוְקָא וה"ה אִמּוֹ דוק' כמ"ש רַשִׁ"י ז"ל אֲבָל בק"ו יֵשׁ כֹּחַ לְרַבּוֹת אַף חֵלֶב פָּרָה וְרָחֵל וְכֵיוָן דְּאִמּוֹ לָאו דַּוְקָא ה"ה דְּמַיְיתִינַן בְּמִינוֹ פָּרָה בְּחֵלֶב אִמּוֹ במ"מ וּמַה שֶּׁהֶחֱרַךְ לָזֶה דְּקַשְׁיָא לֵיהּ ק"ו ל"ל כֵּיוָן דְּסוֹף סוֹף מֻכְרָחִין לִמ"מ וּלְזֶה תי' דְּאִמּוֹ דַּוְקָא כֵּיוָן דְּגְדִי דַּוְקָא: ובד"ה תַּלְמוּד לוֹמַר כו' אע"ג דְּשִׁמּוּאֵל דְּרִישׁ לָהּ כו' עכ"ל אֲבָל רַשִׁ"י לֹא פי' כֵּן דְּהַהִ תַּנָּא אֵין סוֹבֵר כִּשְׁמוּאֵל דְּחֵלֶב שְׁחוּטָה וְזָר וּטְמֵאָה מִפַּשְׁטָא מְמַעֲטִינַן לָהּ: (ע"ב) רַשִׁ"י ד"ה אֲחוֹתוֹ גְּדוֹלָה נָמֵי כו' וּדְרוֹשׁ הָכִי וּמָה אִמּוֹ כו' וְתַיְיתֵי מִבִּינַיָּיא בֵּין גְּדוֹלָה וּקְטַנָּה עכ"ל אַף דִּכְלָל אוֹתָן מ"מ גְּדוֹלָה בק"ו קְטַנָּה במ"מ כמ"ש מָהַרְשָׁ"א לְעֵיל דַּאֲחוֹתוֹ קְטַנָּה הַיְינוּ מִינוֹ בָּאִין אִמּוֹ וְנִכְנֶסֶת לְדִיר לְהִתְעַשֵּׂר וּבְוַדַּאי מַה מָּצִינוּ הוּא דְּיָלִיף לָהּ וּלְלָשׁוֹן רִאשׁוֹן הַכֹּל בְּקַל וָחֹמֶר פָּרָה שֶׁהִיא אֲחוֹתוֹ גְּדוֹלָה בְּתָרְתֵּי וַאֲחוֹתוֹ קְטַנָּה בַּחֲדָא: בְּהָא דְּאָמְרִינַן בְּכֻלָּהּ שְׁמַעְתִּין מֵעִקָּרָא דְּדִינָא פִּירְכָא וּלְבַסּוֹף לֹא מַזְכִּיר זֶה הֲלֹא כְּבָר נוֹדַע אֵצֶל הַכְּלָלִים מַה הִיא תְּחִילַת הַדִּין וְסוֹף הַדִּין וְעַיִּין בְּסֵפֶר הַכְּרִיתוּת לר"ש מְקוֹרוֹת וְעַצְמוֹת יוֹסֵף וּשְׁלָ"ה בְּסוֹף סִפְרוֹ שֶׁהֶאֱרִיכוּ בָּזֶה וְאֵין כָּאן מְקוֹמוֹ לְהַאֲרִיךְ: גְּמָרָא מִשּׁוּם דא"ל סוּס בֶּן סוּסְיָא אֲחִי פְּרִידָא יוֹכִיחַ עַיִּין בפ' או"ב וְשָׁם הֶאֱרַכְנוּ בָּזֶה וְהָא דְּאָמַר כְּלוּם נֶאֱסַר אֶלָּא ע"י הָאֵם דְּחִיטֵּי וְשַׂעֲרֵי בְּכַדָּא וְשָׂרֵי אֲבָל לִזְרוֹעַ בְּקַרְקַע אָסוּר בְּמַפּוֹלֶת יָד מִשְׁעַת זְרִיעָה עוֹבֵר בְּלָאו אַף שֶׁלֹּא נִשְׂרְשׁוּ עֲדַיִן בַּקַּרְקַע וּבְמָקוֹם אַחֵר אֲבָאֵר אָמַר רַב אָשֵׁי מִנַּיִן לבב"ח שֶׁאָסוּר בַּאֲכִילָה שֶׁנֶּאֱמַר לֹא תֹאכַל כָּל תּוֹעֵבָה הָא דְּלָא יָלִיף מג"פ לֹא תְּבַשֵּׁל כְּתַנָּא דְּבֵי ר"י גַּם בֶּאֱמֶת לָמָּה לִי הג"פ לֹא תְּבַשֵּׁל כֵּיוָן דְּיָלִיף מְלֹא תֹאכַל כָּל תּוֹעֵבָה י"ל לַעֲבוֹר כַּמָּה לָאוִין כְּמוֹ חֲמִשָּׁה לָאוִין הַכְּתוּבִים בַּדָּם וה"נ כֵּן וְיֵשׁ עוֹד לְיַיְשֵׁב זֹאת דְּוַדַּאי מג"פ יָלִיף אֲכִילָה וַהֲנָאָה אֶלָּא דְּלָא לָקֵי עָלֶיהָ דַּהֲוָה לָאו דאא"ע כמ"ש הלח"מ בפ"ט מֵהִלְכוֹת מ"א מש"ה מַפִּיק אֲכִילָה מְלֹא תֹאכַל כָּל תּוֹעֵבָה וּלְאִיסּוּרָא דְּאֵין לוֹקִין עַל לָאו שֶׁבַּכְּלָלוּת אפי' חֲדָא עַל לָאו כְּזֶה וּכְבָר הֶאֱרַכְנוּ בַּכְּלָלִים ומש"ה ע"כ לֹא תְּבַשֵּׁל לְמַלְקוּת דְּאִי לְאִיסּוּרָא לָא אִיצְטָרֵךְ לֵיהּ וַעַיִּין בַּפְּתִיחָה וְשָׁם הֶאֱרַכְנוּ בָּזֶה וּלְקַמָּן בְּסֵוגְיָא דְּאִיסִי בֶּן יְהוּדָ' אֶכְתּוֹב יע"ש: וּבְתוֹסְפוֹת ד"ה עַד שֶׁיִּפְרוֹט לְךָ הַכָּתוּב כו' אֶלָּא כר"מ דלר"י כו' עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ לָא אָמְרִינַן הָכִי בְּהֶדְיָא אֶלָּא דְּקָאָמַר הָתָם בְּשִׁלָּמָא לר"מ כו' אֶלָּא לר"י וּמַסִּיק מֵאוֹתוֹ וא"כ אֵימָא דר"א אַלִּיבֵּיהּ דכ"ע אָמַר לְמֵילְתֵיהּ אֶלָּא מִדְּאָמַר עַד שֶׁיִּפְרוֹט כְּדֶרֶךְ שֶׁפֵּרַט בִּנְבֵילָה דְּאִי לוֹמַר הֵיכָא שֶׁפֵּרַט הֲיְתֵר שָׁרֵי פְּשִׁיטָא וְכַמָּה דְּבָרִים יֵשׁ דִּכְתִיב הֲיְתֵר חֵלֶב יַעֲשֶׂה לִמְלַאכְתּ' וּשְׁרָצִים וְכָל הַנָּפֶשׁ דְּמַזְכִּיר הָתָם בפ' כ"ש אֶלָּא דר"א אַלִּיבָּא דר"מ אָמַר לְמֵילְתֵיהּ וּמִנְּבֵילָה יָלִיף לְמֵילְתֵיהּ דל"צ לְגוּפָא וְדַע דהר"מ זַ"ל בפ"ח מֵהִלְכוֹת מ"א הט"ו כָּתַב כ"מ שֶׁנֶּאֱמַר לֹא יֹאכַל אֲכִילָה וַהֲנָאָה בַּמַּשְׁמָע עַד שֶׁיִּפְרוֹט כְּמוֹ נְבֵילָה וְחֵלֶב עכ"ל וְאַף שֶׁהוּא סוֹבֵר כר"י בְּהִלְכוֹת עַכּוּ"ם וְלֹא מִנְּבֵילָה יָלִיף דִּלְגוּפָא צָרִיךְ אֶלָּא שֶׁאָמַר הֵיכָא שֶׁפֵּרַט הֲיְתֵר וְהִזְכִּיר ג"כ שְׁאָר דְּבָרִים ומ"מ אֵינִי רוֹאֶה הֶכְרֵעַ שֶׁיֹּאמַר ר"א אַלִּיבֵּיהּ דר"מ: בא"ד וא"ת לר"מ כו' לְלַמֵּד בְּעָלְמָא

אִיסּוּר הֲנָאָה כו' ה"א דַּאֲתָא קְרָא לְהַשְׁווֹתָם עכ"ל כְּפִי הַנִּרְאֶה לְכְאוֹרָה ה"פ דְּוַדַּאי אִי לָא כְּתִיב כְּלָל ה"א מִסְּבָרָ' לְהַקְדִּים כְּמוֹ שֶׁאָמַר ר"י אֶלָּא דִּכְתִיב הֶיתֵּר הֲנָאָה לְלַמֵּד דכ"מ שֶׁנֶּאֱמַר לֹא יֹאכַל הֲנָאָה מַשְׁמַע אִי לָאו אוֹ ה"א דְּקָרָא לְהַשְׁווֹתָ' אַתָּא לְאַפּוּקֵי מִסְּבָרָא הַחִיצוֹנָה דְּנִיחָא טְפֵי לוֹמַר כֵּן מִלְּתָא חַדְתָּא כ"מ שֶׁנֶּאֱמַר לֹא יֵאָכֵל הֲנָאָה מַשְׁמַע וְגַם לֹא צָרִיךְ קְרָא לְגוּפָא אֶלָּא לְעָלְמָא מש"ה כְּתִיב בַּקְּרָא אוֹ לְהַקְדִּים ואס"ד דכ"מ דְּלָא יֵאָכֵל אֲכִילָה לְחוּד לָמָּה לִי כְּלָל הֶיתֵּר הֲנָאָה כֵּינָן דְּמִסְּבָרָא יָדְעִינַן לְהַקְדִּים כו' ור"י יָלִיף בכ"מ מֵאוֹתוֹ כְּדְמַסִּיק בכ"ש אִי ס"ד לְהַקְדִּים לְחוּד אוֹ לָמָּה לִי וְאִי דס"ד דְּקְרָא לְהַשְׁווֹתָם אַתָּא מה"ת לוֹמַר כֵּן דְּהָא קְרָא לְגוּפָא אִיצְטְרִיךְ דְּלֹ"ת דְּאָסוּר בַּהֲנָאָה מֵאוֹתוֹ אֶלָּא ע"כ אוֹ לְדָבָרִים כְּכָתְבָן הוּא דַּאֲתָא משא"כ לר"י דְּיָלִיף מֵהָכָא כ"מ שֶׁנֶּאֱמַר לֹא יֹאכַל אֲכִילָה וַהֲנָאָה כו': אֲבָל מִלְּשׁוֹן הַתּוֹסָ' שֶׁכָּתְבוּ אֲבָל הַשְׁתָּא דִּכְתִיב מְכִירָה וּנְתִינָה לְלַמֵּד בְּעָלְמָא אִיסּוּר הֲנָאָה מַשְׁמַע דְּלְגוּפֵיהּ לָא אִיצְטְרִיךְ דאל"ה הֲוָה לוֹמַר דְּאִיצְטְרִיךְ לְגוּפָא אע"כ לְגוּפָא לֹא צָרִיךְ דע"כ נְבֵילָה שָׁרֵי בַּהֲנָאָה כמ"ש בְּחִדּוּשֵׁינוּ ח"א מִדִּכְתִיב כִּי יִכְרֶה אִישׁ בּוֹר וְנָפַל שָׁמָּה שׁוֹר אוֹ חֲמוֹר וּמֵת וּמִקְרָא מָלֵא הוּא דִּנְבֵילָה שָׁרֵי בַּהֲנָאָה דְּהַמֵּת שָׁלוֹ כו' וְעַיֵּין בְּחִדּוּשֵׁינוּ שָׁם סוֹף יְבָמוֹת וּלְגוּפָא לֹא אִיצְטְרִיךְ אֶלָּא לְלַמּוֹד בְּעָלְמָא לוֹמַר לְךָ כָּאן פְּרָט הֶיתֵּר כו' אֲבָל מִלְּשׁוֹן רַשְׁ"י כָּאן ד"ה עַד שֶׁיִּפָּרֵט שאעפ"י שֶׁכָּתַב לֹא תֹאכַל הֲוָצְרַךְ לְפָרֵט הֶיתֵּר הֲנָאָה מַשְׁמַע דְּלְגוּפָא אִיצְטְרִיךְ ומ"מ אִם נֹאמַר כמ"ש שָׁם וְכֵן יֵרָאֶה מִלְּשׁוֹן הַתּוֹסָפוֹתָכָאן א"כ יֵשׁ לְהַקְשׁוֹת בֶּאֱמֶת לָמָּה לִי אוֹ לְדָבָרִים כְּכָתְבָן וע"כ הֵכִין הוּא דְּאִי לְהַקְדִּים ל"ל כְּלָל הֶיתֵּר הֲנָאָה דְּלְגוּפָא לֹא צָרִיךְ וּלְלַמֵּד בְּעָלְמָא מֵאוֹתוֹ נָפֵיק לְדִידֵיהּ וע"כ לְדָבָרִים כְּכָתְבָן וְאִי הֲוָה אָמְרִינַן לְגוּפָא צָרִיךְ הֲוָה א"ש וּלְיַשֵּׁב זֹאת הָיִיתִי אוֹמֵר דלר"מ נַמִּי אִי לָאו אוֹ הָיִיתִי אוֹמֵר דְּקְרָא לְהַשְׁווֹתָם אָתֵי וְלִסְתּוֹר סְבָרָא הַחִיצוֹנָה מִלְּחַדֵּשׁ דָּבָר וְלוֹמַר דְּבָרִים כְּכָתְבָן דְּגֵר בִּמְכִירָה אָסוּר דְּהוּא דָּבָר חָדָשׁ וּלְכָךְ כְּתִיב אוֹ וע"כ לְדָבָרִים כְּכָתְבָן דְּאִי לְהַקְדִּים לֹא לִכְתּוֹב כְּלָל דְּלְגוּפָא לָא אִיצְטְרִיךְ וּבַגְּמָרָא ה"פ מ"ט דר"י אִי ס"ד כְּדְאָמַר ר"מ אוֹ לָמָּה לִי הָרָצוֹן אִי ס"ד בֵּין גֵּר וּבֵין עַכּוּ"ם כִּי הֲדָדֵי נִינְהוּ לְהַשְׁווֹתָן דְּאִי לְהַקְדִּים לָמָּה לִי כְּלָל הֶיתֵּר הֲנָאָה לר"י וא"כ אוֹ לָמָּה לִי וּמַסִּיק דלר"מ אוֹ לְהַקְדִּים דלר"מ לְשִׁיטָתֵיהּ א"ש דְּאִי הֲוָה כְּתִיב לַגֵּר אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ תִּתְּנֶנָּה וַאֲכָלָהּ וּמָכוֹר ה"א לְהַשְׁווֹתָן וּלְכָךְ כְּתִיב אוֹ וְהֶיתֵּר הֲנָאָה צָרִיךְ לְלַמֵּד בְּעָלְמָא ולר"י לְהַקְדִּים סְבָרָא וְאִי ס"ד לְהַקְדִּים ל"ל כְּלָל הֶיתֵּר הֲנָאָה אֶלָּא ש"מ לִדְבָרִים כְּכָתְבָן הוּא דַּאֲתָא וְאִי לָאו אוֹ הֲוָה אָמִינָא דְּקְרָא לְהַשְׁווֹתָן מִלּוֹמַר דָּבָר חָדָשׁ דְּאָסוּר לְמִכּוֹר לְגֵר: אוֹ יֹאמַר דלר"י אִיצְטְרִיךְ הֶיתֵּר הֲנָאָה בִּנְבֵילָה גּוּפָא דְּמִכִּי יִכְרֶה לָא שָׁמְעִינַן הֶיתֵּר הֲנָאָה דַּהֲוָה מוֹקְמִינַן בְּבֶן פְּקוּעָה דְּנִיתָּר בְּבֶן ט' בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ לר"י ובכה"ג מַיְרֵי וְהַמֵּת יִהְיֶה לוֹ וכה"ג כָּתְבוּ התו' ב"ק מ"א מִמַּשְׁמַע שֶׁנֶּאֱמַר סָקֹל יִסָּקֵל אֵינִי יוֹדֵעַ שֶׁנִּבְילָה הִקְשׁוּ דְּלְמָא בְּבֶן פְּקוּעָה יע"ש וַאֲנַן לר"מ כָּתַבְנוּ הָתָם בח"א דְּאִיהוּ סְבִירָא דְּבֶן ט' לֹא נִיתָּר בִּשְׁחִיטַת אִמּוֹ וּמֵחֲמוֹר לָא קַשְׁיָא דִּבְהֵמָה טְמֵאָה אֵין אִיסּוּר חע"א דבלא"ה אֲסִירָה וְקַיְימָא וּלְפוּם סְבָרָא דְּהַשְׁתָּא דִּנְבֵילָה אָסוּר בַּהֲנָאָה א"כ מָצֵי חָיֵיל אִיסּוּר הֲנָאָה אַטְמָאָה דְּלֵיכָּא כ"א חֲדָא אִיסּוּרָא דְּטָמְאִים מֻתָּרִים בַּהֲנָאָה מִלְּכָם י"ל כֵּינָן דַּאֲכִילָה לָא חָיֵיל דְּאֵין אִיסּוּר חע"א וַהֲנָאָה וַאֲכִילָה מַחַד קְרָא נָפֵיק כָּל הֵיכָא דְּלָא מִיחַיַּיב אַאֲכִילָה לָא מִיחַיַּיב עַל הֲנָאָה וְאַף אִיסּוּרָא לֵיכָּא וכמ"ש הר"מ ז"ל בְּכְרִיתוּת יֵשׁ אוֹכֵל אֲכִילָה אַחַת שֶׁהֻזְקְשָׁה לוֹ מבב"ח דְּלָא הֲוָה מוֹסִיף וּכְבָר בֵּיאַרְתִּיו לְעֵיל גַּבֵּי וּמִי אָמַר שְׁמוּאֵל הָכִי בְּדַף קי"ג ב' יע"ש ומכ"ש דְּהָכָא כֵּן.

וְאִם כֵּן אֵין מִשָּׁם הֶכְרֵעַ וּלְגוּפָא אִיצְטְרִיךְ וא"ש בִּפְשׁוּטוֹ דְּאִי לְהַקְדִּים אוֹ לָמָּה לִיהּ: בא"ד וי"ל דְּהֵא"א לְמַעֵט נְתִינָה דְּעַכּוּ"ם עכ"ל כָּתַב מהר"מ מִלּוּבְלִין זַ"ל דה"ה דה"מ לְמֵימַר לְמְעוּטֵי מְכִירָה דְּגֵר וּמָהַרְשָׁ"א זַ"ל בְּקֻצָּת נֻוסְחָא' כָּתוּב לְמְעוּטֵי נְתִינָ' דְּגֵר וא"א לְהַעֲמִיד וט"ס הוּא אֶלָּא לְמְעוּטֵי מְכִירָה דְּגֵר אֶלָּא בְּמַתָּנָה וְעַיֵּין בְּסֵפֶר פ"י בְּמַסֶּכֶת פְּסָחִים: ובד"ה כְּדֶרֶךְ שֶׁפָּרַט בִּנְבֵילָה דר"א לָא אַתָּא אֶלָּא כר"מ עכ"ל כְּבָר כָּתַבְנוּ לְעֵיל דְּאֵין מִכָּאן הֶכְרֵעַ אִי ר"א אַלִּיבָּיהּ דר"מ אֲמָרָהּ וּבְחִדּוּשֵׁינוּ לְמַסֶּכֶת פְּסָחִים אֲבָאֵר מִזֶּה בְּאוֹרֶךְ: (דַּף קטו ע"א) בַּתּוֹסָפוֹת כֹּל שֶׁתִּיעַבְתִּי לָךְ הֲרֵי הוּא בְּבַל תֹּאכַל כו' וַאֲפִילּוּ סָרְסָן עַכּוּ"ם ומ"ש מבב"ח וי"ל כו' א"כ אֵינוֹ דָּבָר מְתוֹעָב עכ"ל הַקְשׁוּ דַּאֲפִילּוּ סָרְסָן עַכּוּ"ם יְהֵא אָסוּר דְּלָא נֶעֱבְדָה עֲבֵירָה אַפַּ"ה כֵּיוָן דְּתִיעַבְתִּי לְךָ בְּאַרְצְכֶם לֹא תַעֲשׂוּ וּכְמוֹ כֵן בב"ח שפירש"י דְּלֹא תֹאכַל כָּל תּוֹעֵבָה אַף ע"י עַכּוּ"ם וְקָטָן וּגְדוֹלָה מִזּוֹ אַף נָפְלָה מֵעַצְמָהּ טִיפַּת חָלָב שֶׁלֹּא בְּמִתְכַּוְּנִין לְבָשָׂר אָסוּר וְלָזֶה תֵּירְצוּ דמש"ה שָׁרֵי דְּאִי אָסוּר א"כ אַף ע"י עַכּוּ"ם אָסוּר וְאֶפְשָׁר אַף מֵעַצְמוֹ דְּוֹמְיָא דבב"ח וְאִם כֵּן לָמָּה לִי קְרָא וּמָעוּף לְגָבוֹהַּ דְּאָסוּר תִּיפּוֹק לִיהּ דִּלְהֶדְיוֹט נָמֵי אָסוּר בְּכָל עִנְיָן אֶלָּא ש"מ דְּשָׁרֵי בְּדִיעֲבַד וְהַקְשׁוּ עוֹד דְּצוֹרֶם אוֹזֶן אֲפִילּוּ עַל יְדֵי עַכּוּ"ם לִתְּסַר וְתֵירְצוּ דְּמִדְּשָׁרֵי רַחֲמָנָא קָדָשִׁים שֶׁהוּמְמוּ וְאַף ע"י עַצְמוֹ חָזִינַן דְּלָא הָוָה בִּכְלַל לֹא תֹאכַל כָּל תּוֹעֵבָה כמ"ש בְּסָמוּךְ מִזֶּה: וְדַע דְּמָהָרָ"ם שי"ף זַ"ל כָּתַב דְּהַתּוֹסָפוֹת לְגִרְסָתָם לְקַמָּן הוּא דְּקָא קַשְׁיָא לְהוּ (בד"ה חוֹרֵשׁ בְּשׁוֹר וַחֲמוֹר פֵּירוּשׁ הַשּׁוֹר וַחֲמוֹר גּוּפָא דְּלָא כְּרַשׁ"י שֶׁהַזָּרָעִים לִיתַּסְרוּ וּמִשּׁוֹר וַחֲמוֹר גופ' ל"ק כמ"ש בד"ה לֹא אָמְרָה תּוֹרָה שֶׁלַּח לְתַקָּלָה יע"ש) דְּשׁוֹר וַחֲמוֹר גּוּפָא לִיתַּסְרוּ יע"ש וַאֲנִי אוֹמֵר אַף לְרַשׁ"י שַׁיָּיךְ זֹאת הַקּוֹן שְׁיָא דְּדָבָר שֶׁנֶּעֱבָדָה עֲבֵירָה שֶׁנִּשְׁתַּנָּה הַדָּבָר הַהוּא שַׁיָּיךְ שַׁפִּיר לְמִתְסַר מְלֹא תֹאכַל כָּל תּוֹעֵבָה כְּמוֹ שֶׁאָבָאֵר לְקַמָּן בפירש"י זַ"ל אֶלָּא דְּיֵשׁ לְחַלֵּק בֵּין שִׁינּוּי דבב"ח לְאֵילִים שֶׁסָּרְסָן דְּאֵין שׁוּם שִׁינּוּי בְּבָשָׂר שֶׁאוֹכְלִין אֶלָּא שֶׁסָּרְסָן וְעַיֵּין מ"ש לְקַמָּן: ובד"ה הִיא קוֹדֶשׁ וְאֵין מַעֲשֶׂיהָ קוֹדֶשׁ כו' וְי"ל דְּהֶיתֵּר הֲנָאָה נָפְקָא מַלְכָּם כו' תִּיפּוֹק לִיהּ מִכָּל שֶׁתִּעַבְתִּי וְהֶיתֵּר הֲנָאָה מַלְכָּם עכ"ל מ"ש דְּהֶיתֵּר הֲנָאָה מַלְכָּם בָּזֶה א"ש לְרַבָּנָן דְּפְלִיגִי עלי' דר"י הַסַּנְדְּלָר אַפַּ"ה אִיצְטְרִיךְ לָכֶם דְּאִי לָאו לָכֶם ה"א דְּאָסוּר מָלֵא תֹאכַל כָּל תּוֹעֵבָה וְהִיא לְמַעֵט בַּהֲנָאָה לְכָךְ כְּתִיב לָכֶם לְהֶיתֵּר הֲנָאָה וע"כ הִיא לְמַעֵט בַּאֲכִילָה נָמֵי שָׁרֵי וּמַה שֶּׁהִקְשׁוּ לר"י הַסַּנְדְּלָר לָמָּה לִי קְרָא קוֹדֶשׁ בִּכְתֻבּוֹת וב"ק תֵּירְצוּ זֹאת דְּאִי מל"ת כ"ת ה"א דְּאַף שׁוֹגֵג אָסוּר לְכָךְ כְּתִיב קוֹדֶשׁ אֵצֶל מְחַלְלֶיהָ מוֹת יוּמָת בְּמֵזִיד וְלֹא בְּשׁוֹגֵג אֶלָּא דְּהִקְשׁוּ לֹא לִכְתּוֹב לֹא קוֹדֶשׁ וְלֹא לָכֶם וַהֲוָה אָמְרִינַן מָלֵא תֹאכַל כָּל תּוֹעֵבָה יע"ש וְלֹא יָדַעְנָא דְּהָא לָכֶם וַדַּאי דְּאִיצְטְרִיךְ דְּמָלֵא תֹאכַל כ"ת הָוָה אָסְרִינַן בַּהֲנָאָה כמ"ש כָּאן ולק"מ דְּהַתּוֹסָפוֹת לְשִׁיטָתַיְיהוּ דַּהֲלָכָה כְּחִזְקִיָּ' נָגֵד ר"א אוֹ דְּשָׁם הִקְשׁוּ לְחִזְקִיָּה דְּלָא יֹאכַל אֲכִילָה לְחוּד מַשְׁמַע דְּאִיךְ אָתֵי לכ"ע אַלִּיבָּא דר"י הַסַּנְדְּלָר א"כ ל"ל קְרָא לֹא קוֹדֶשׁ וְלֹא לָכֶם וְכָאן הַסּוּגְיָא אַלִּיבָּא דר"א וְלָכֵן לֹא הֲוָקְשָׁה לָהֶם אֶלָּא דְּלָא לִכְתּוֹב קוֹדֶשׁ אֶלָּא לָכֶם לְחוּד: כָּתַב מָהָרְשָׁ"א זַ"ל דלר"י הַסַּנְדְּלָר תְּקָשֶׁה בָּאֶמֶת חוֹרֵשׁ בש"ו לִיתַּסְרוּ דְּלִדְיַדְ' לִיכָּא ק"ו מִשַּׁבָּת דְּמַעֲשֶׂה שַׁבָּת אָסוּרִין וְיֵשׁ לְיַישֵׁב זֹאת דְּמַעֲשֶׂה שַׁבָּת אֵין אָסוּרִין אֶלָּא בְּמֵזִיד וְלֹא שׁוֹגֵג דְּמְחַלְלֶיהָ מוֹת יוּמָת וא"כ בְּשׁוֹגֵג וַדַּאי חבש"ו מות' מק"ו דְּשַׁבָּת ר"ל שֶׁיִּהֵא מֻוָּתָר בַּהֲנָאָה וּבְשׁוֹגֵג לְגַמְרֵי וא"כ לִיכָּא לְמֵימַר דחבש"ו בְּמֵזִיד לִיתְּסַר מָלֵא תֹאכַל כָּל תּוֹעֵבָה דְּאִי הָוָה בִּכְלַל תּוֹעֵבָה אַף שׁוֹגֵג הָיָה לֶאֱסוֹר דְּאֵין חִילּוּק אֶלָּא וַדַּאי דְּשָׁרֵי לְגַמְרֵי וְשַׁבָּת מְקֻדָּשׁ הִיא אָסוּר וכמ"ש וְהָעֵד ע"ז דְּהַתּוֹסָפוֹת בד"ה כָּל תּוֹעֵבָה דְּצוֹרֶם אוֹזֶן בְּכוֹר שָׁרֵי

מִדְּחָזִינַן קָדָשִׁים שֶׁהוּמְמוּ שָׂרֵי וְאַף דְּמָצִינוּ לְאוֹקְמֵיהּ בְּהוּמַם מֵעַצְמָן מ"מ חָזִינַן דְּלָא הֲוָה בִּכְלַל כָּל תּוֹעֵבָה דְּאִי הֲוָה בִּכְלַל אַף שׁוֹגֵג אָסוּר כמ"ש לְעֵיל וה"ה כָּאן.

וְעִם זֶה יֵשׁ לְיַישֵׁב בִּכְתָבוֹת ל"ד א' לר"י הַסַּנְדְּלָר יָכוֹל אַף שׁוֹגֵג ת"ל מְחַלְלֶיהָ מוֹת יוּמָת בְּמֵזִיד וְלֹא בְּשׁוֹגֵג ופירש"י שָׁם דְּהָא גַּבֵּי חִיּוּב מִיתָה כְּתִיב וְקָשְׁיָא לִי דמ"מ לִיתְסַר בְּמֵזִיד וּבְשׁוֹגֵג ג"כ מְלֹא תֹאכַל כָּל תּוֹעֵבָה דְּהַאי מְחַלְלֶיהָ לָאו מִיעוּטָא הוּא כפירש"י וּמִכָּל מָקוֹם לִיתְסַר אֶלָּא דְּאִם כֵּן לָמָּה לִי קוֹדֶשׁ וְלָכֶם לְחַזְקֵיהּ אוֹ לר"א לָמָּה לִי קוֹדֶשׁ כְּמוֹ שֶׁכָּתְבוּ הַתּוֹסָפוֹת שָׁם אֶלָּא עַל כָּרְחָךְ דְּהַאי מְחַלְלֶיהָ מִיעוּטָא הוּא בְּמֵזִיד דַּוְקָא:.

גְּמָרָא חוֹרֵשׁ בש"ו וְחוֹסֵם פִּי פָּרָה לִיתַּסְרוּ הַשְׁתָּא וּמַה שַּׁבָּת כו' כֵּן הוּא גִּירְסַת רַשׁ"י זַ"ל וְהִנֵּה לְרַשׁ"י הַקּוֹשְׁיָ' עַל הַפְּעוֹלָה שֶׁנַּעֲשָׂה חבש"ו דְּהַיְינוּ הַזָּרָעִים וְהַדִּישָׁה לִיתַּסְרוּ וע"ז מְשַׁנֵּי הַשְׁתָּא כו' דְּאִיכָּא ק"ו מִשַּׁבָּת דְּשָׂרֵי אֲבָל עַל הַשּׁוֹר וַחֲמוֹ' גופ' ל"ק דְּנָעְבְּדָ' עֲבֵירָ' לִתַּסְרוּ וכמ"ש רַשׁ"י ד"ה לֹא אמר' תור' יע"ש מִשּׁוּם דְּאִי מש"ו גּוּפָא קַשְׁיָא לֵיהּ לָא הֲוָה מְשַׁנֵּי מִידֵי הָשְׁתָּא וּמַה שַּׁבָּת שָׁאנֵי הָתָם שֶׁאֵין אוֹכֶל הַשַּׁבָּת כ"א הַפְּעוֹלָה כמ"ש בת"ח דְּהָא דְּאָסְרָה תּוֹרָה לְבַשֵּׁל בְּשַׁבָּת מִשּׁוּם שֶׁחִילֵּל יוֹם שַׁבָּת וְלֹא עַל בִּישּׁוּל הַבָּשָׂר קָפִיד קְרָא יע"ש הֵיטֵב וא"כ הֲוָה תּוֹעֵבָה מַה שֶּׁחִילֵּל הַשַּׁבָּת וְהַפְּעוֹלָה הַנִּמְשָׁךְ מִמֶּנָּה הַבָּשָׂר מֻוָתָּר וה"ה הַדִּישָׁה שָׂרֵי אֲבָל ש"ו לִיתַּסְרֵי כְּמוֹ דְּפָרִיךְ כִּלְאֵי זְרָעִים לִיתַּסְרֵי וְלֵיכָּא ק"ו מִשַּׁבָּת וה"ה אוב"כ וְטַעְמָ' דל"ק מש"ו גּוּפָא דְּלֹא נַעֲשׂוּ בָּהֶן שׁוּם שִׁנּוּי וְהֵם כְּמוֹ שֶׁהָיוּ מִתְּחִלָּ' וּמִתְּחִלָּ' הָיוּ מֻוָתָּרִין לֹא שַׁיָּיךְ לוֹמַר שֶׁיִּהְיוּ אֲסוּרִין כְּשֶׁעָבַר עַל מִצְוַת הַמֶּלֶךְ מל"ת כ"ת משא"כ בב"ח בְּעֵירְבָם וְנַעֲשׂוּ שִׁנּוּי דְּבִישּׁוּל שְׁנֵיהֶם יַחַד וְהֵם הַתּוֹעֵבָה שֶׁאָסַר הַכָּתוּב וּלְכָךְ אָסוּר לֶאֱכוֹל וְדָבָר זֶה לָמַדְתִּי מִתּוֹךְ פִּי' הָרִיטְבָ"א זַ"ל שֶׁכָּתַב עַל דִּבְרֵי רַשׁ"י בד"ה לֹא אָמְרָה תּוֹרָה שֹׁלַח לְתַקָּלָה דְּלָא פָּרִיךְ אֶלָּא עַל הַיּוֹצֵא מֵהֶן שֶׁבָּא ע"י עֲבֵירָה לְעוֹלָם אֲבָל דָּבָר שֶׁהָיָה מֻוָתָּר מִתְּחִלָּה לֹא נֶאֱסַר בְּנַעֲבְדָה עֲבֵירָה אא"כ נַעֲשָׂה שׁוּם שִׁנּוּי עכ"ל וְהַיְינוּ מִשּׁוּם דְּקַשְׁיָא לי' מבב"ח שֶׁהָיָה מֻוָתָּר בַּתְּחִלָּה וְנֶאֱסַר אַחַ"כ וְהֶחָצֵרְךָ לְתָרֵץ שָׁאנֵי הָתָם דְּנַעֲשָׂה שִׁנּוּי שֶׁעֵירְבָם זֶה עִם זֶה וה"ה אוב"כ שֶׁשָּׁחַט הַבֵּן אַחַ"כ דְּנַעֲשָׂה שִׁנּוּי בְּגוּפָא ע"י עֲבֵירָה וה"ה שִׁילּוּחַ הַקֵּן דְּפָרִיךְ מִינַּ' הַיְינוּ כפי' הַשֵּׁנִי דְּהַתּוֹרָה אָמְרָה דְּלָא יִקַּח וְנִשְׁאַר לְעוֹלָם בְּאִיסּוּר יע"ש ומש"ה פָּרִיךְ לֵיהּ מִכִּלְאֵי זְרָעִים וְכִלְאֵי בְּהֵמָה הַיְינוּ הַנּוֹלָדִים מִן הַכִּלְאַיִם דְּהָיוּ בַּעֲבֵירָה וְכִלְאֵי זְרָעִים מַה שֶּׁגָּדַל אַחַ"כ ואוב"כ נַעֲשָׂה שִׁנּוּי בְּגוּפוֹ משא"כ בְּחוֹרֵשׁ בְּשׁוֹר וַחֲמוֹר דְּלָא נַעֲשָׂה שׁוּם שִׁנּוּי בְּגוּפוֹ בְּשָׁבִיל זֶה זֶהוּ גי' רַשׁ"י אֲבָל גִּירְסַת הַתּוֹסָ' אֵינוֹ כֵּן אֶלָּא דְּקַשְׁיָא לי' מֵחוֹרֵשׁ בְּשׁוֹר וַחֲמוֹר גּוּפָא דְּלִיתְסַר וְכֵן כֻּלָּם כו' וּמְשַׁנֵּי הַשְׁתָּא לְבַדָּהּ שָׁרֵי כו' וְכֵן שִׁילּוּחַ הַקֵּן פֵּירוּשׁוֹ הֵיכָא דְּעָבַר וּנְטָלָהּ ומ"ש התו' דְּשַׁבָּת אֵין הַבִּישּׁוּל נִיכָּר הִקְשָׁה הָרִיטְבָ"א דא"כ מַה פָּרִיךְ מאוב"ב וְשִׁילּוּחַ הַקֵּן וְכֵן הַתּוֹרַת חַיִּים הִקְשָׁה כֵּן וּלְכָךְ תי' הת"ח דְּשָׁאנֵי שַׁבָּת וכמ"ש לְעֵיל מִשְּׁמוֹ יע"ש: בפירש"י בד"ה לֹא אָמְרָה תּוֹרָה שֹׁלַח לְתַקָּלָה כו' וה"ה דְּמָצֵי לְמֵימַר בְּכָל הָנֵי וּמַה שַּׁבָּת דַּחֲמִיר כו' דא"כ הַחוֹרֵשׁ בְּשׁוֹר וַחֲמוֹר כו' וַאֲנַן לָא פָּרְכִינַן מִינַּיְיהוּ עכ"ל לִכְאוֹרָה יֵשׁ לִתְמֹהַּ מ"ש דה"ה דְּמָצֵי לְמֵימַר בְּכָל הָנֵי הַשְׁתָּא וּמַה שַּׁבָּת דַּחֲמִירָה שֶׁזֶּה סוֹתֵר מ"ש לְעֵיל בד"ה כִּלְאֵי זְרָעִים הֵן עַצְמָן הַתּוֹעֵבָה דְּהַיְינוּ דְּלָא תִּקְשֵׁי מִשַּׁבָּת דְּשָׁאנֵי הָתָם דְּלָא הֲוָה הֵן עַצְמָן הַתּוֹעֵבָה משא"כ כִּלְאֵי זְרָעִים וה"ה אוב"ב וְשִׁילּוּחַ הַקֵּן דְּקַשְׁיָא שַׁפִּיר דְּהֵן עַצְמָן הַתּוֹעֵבָה וא"כ אֵיךְ כָּתַב דַּהֲוָה מָצֵי לְמֵימַר בְּכָל הָנֵי וּמַה שַּׁבָּת דַּחֲמִירָה וְהַנִּרְאֶה לִי דְּכָתַב כֵּן לְלִישָׁנָא שפי' שִׁילּוּחַ הַקֵּן לִיתְסַר הַיְינוּ הֵיכָא דְּעָבַר וּנְטָלָהּ כו' וא"כ חָזִינַן לְהַהִיא פֵּירוּשָׁא דְּאַף דָּבָר

שֶׁהָיָה מֻוָתָּר מִתְּחִלָּה וְלֹא נַעֲשָׂה שׁוּם שִׁינּוּי אַפ"ה פָּרִיךְ שֶׁיֵּהָא, אָסוּר א"כ בְּחוֹרֵשׁ בְּשׁוֹר וַחֲמוֹר נָמֵי קָאֵי הַקֶּוֹשְׁיָא אַשּׁוֹר וַחֲמוֹר גּוּפָא וְהָא דְּמְשַׁנֵּי הַשְׁתָּא וּמַה שַּׁבָּת צָרִיךְ לוֹמַר דְּיֵשׁ חִילּוּק בֵּין בב"ח לְשַׁבָּת וְחוֹרֵשׁ מִשּׁוּם דבב"ח נִיכָּר הָאִיסּוּר שֶׁבָּלְעוּ טַעֲמָזֶה מִזֶּה וכמ"ש התו' בד"ה חוֹרֵשׁ ב"ו משא"כ חוֹרֵשׁ אַף דְּאָכַל הַתּוֹעֵבָה גּוּפָא מ"מ אֵין נִיכָּר הַתּוֹעֵבָה בָּהֶן וא"כ כִּי פָּרִיךְ כֹּלְאֵי זְרָעִים וְכִלְאֵי בְּהֵמָה ואו"ב וְשִׁילּוּחַ הַקֵּן לִיתַּסְרוּ הָוֵה מָצֵי נָמֵי לְשַׁנּוֹיֵי הַשְׁתָּא וּמַה שַּׁבָּת כ"ז כֵּיוָן דְּאֵין הַתּוֹעֵבָה נִיכָּר בָּהֶן אֶלָּא הֵיכִי דְּאִיכָּא פֵּירוּקָא אַחֲרִינָא מְשַׁנֵּי.

אֲבָל לְפִי מ"ש בַּלָּשׁוֹן שֵׁנִי דְּהַקֶּוֹשְׁיָא מִשִּׁילּוּחַ הַקֵּן לָאו מִשּׁוּם שֶׁנֶּעֱבָדָה בָּהּ עֲבֵירָה שֶׁעָבַר עַל לָאו דְּלֹא תִקַּח אֶלָּא דְּקַשְׁיָא מִשֶּׁעָה שֶׁיּוֹשֶׁבֶת עַל הָאֶפְרוֹחִים צַוָּה הַכָּתוּב שֶׁלֹּא לִיקַּח הָאֵם א"כ לִיתְסַר לְעוֹלָם אַף שֶׁשָּׁלְחָה מִיָּד דְּבִכְלַל לֹא תֹאכַל כָּל תּוֹעֵבָה הוּא אֲבָל מִשּׁוּם שֶׁנֶּעֱבָדָה עֲבֵירָה לֹא שַׁיָּיךְ לֶאֱסוֹר אִי כָּלוּ שֶׁהָיָה מֻוָתָּר מִתְּחִלָּה וְלֹא נַעֲשָׂה שׁוּם שִׁינּוּי בָּהֶן משא"כ בָּשָׂר בְּחָלָב שֶׁנַּעֲשָׂה שִׁינּוּי שֶׁבִּישְׁלָם יַחַד אִם כֵּן חוֹרֵשׁ בש"ו קָאֵי הַקֶּוֹשְׁיָא עַל הַזְּרָעִים שֶׁבָּאוּ בְּאִיסּוּר לְעוֹלָם וְלֹא בְּשׁוֹר וַחֲמוֹר גּוּפָא וְאִם כֵּן מָצִינוּ לוֹמַר דְּהָא דְּמְשַׁנֵּי הַשְׁתָּא וּמַה שַּׁבָּת הַיְינוּ שֶׁאֵין אוֹכֵל הַתּוֹעֵבָה גּוּפָא וּפָרִיךְ שַׁפִּיר מִכָּל הָנֵי דְּאָכִיל הַתּוֹעֵבָה גּוּפָא וְלֹא המ"ל הַשְׁתָּא וּמַה שַּׁבָּת דְּשָׁאנֵי הָתָם שֶׁאֵין אוֹכֵל הַתּוֹעֵבָה גּוּפָא אֲבָל באו"ב נעש' שִׁינּוּי וְכִלְאֵי זְרָעִים וְכִלְאֵי בְּהֵמָה הַנּוֹלָד מֵהֶם בְּאִיסּוּר וְאָכִיל הַתּוֹעֵבָה גּוּפָא רָאוּי לֶאֱסוֹר מָלֵא תֹאכַל כָּל תּוֹעֵבָה זֶהוּ הַנִּרְאֶה לִי בפי' רָשִׁ"י זַ"ל אֶלָּא דלפ"ז לֹא יִתְיַשֵּׁב הֵיטֵב, הָא דְּכָתַב דְּלָא, פָּרִיךְ אֶלָּא עַל הַיּוֹצֵא מֵהֶן.

אֲבָל בְּרִיטְבָ"א זַ"ל רָאִיתִי שֶׁמְּפָרֵשׁ מ"ש רַשְׁ"י דה"מ לְמֵימַר בְּכָל הָנֵי מַה שַּׁבָּת בִּלְשׁוֹן אִי נָמֵי יע"ש וּמַה שֶּׁנִּרְאֶה לענ"ד כָּתַבְתִּי וְאֵין לְהַאֲרִיךְ כָּאן בָּזֶה: וּבְתוֹסְפוֹת ד"ה מִדַּאֲסַר רַחֲמָנָ' כִּלְאַיִם לַגָּבוֹהַּ מִכָּל לְהֶדְיוֹ' שָׁרֵי וא"ת דִּלְמָא אִיצְטְרִיךְ לְהַקְדִּישׁ' וְאַחַ"כ הִרְבִּיעַ כִּלְאַיִם וי"ל דכ"ש דְּאָסוּר לְגָבוֹהַּ עכ"ל הַיְינוּ לְשִׁיטָתָם דְּקַשְׁיָא מֵחוֹרֵשׁ בְּשׁוֹר וַחֲמוֹר גּוּפָא וה"ה כִּלְאֵי זְרָעִים וְכִלְאֵי בְּהֵמָה דִּלְיִתְסַר הַבְּהֵמָה שֶׁיַּרְבִּיעַ עלי' כִּלְאַיִם וְהָא דְּמְשַׁנֵּי מִדְּאָסַר רַחֲמָנָא לְגָבוֹהַּ אַף שֶׁלֹּא אָסַר אֶלָּא הַנָּוֹלָד מִן כִּלְאַיִם וא"כ אֵין הוֹכָחָה לוֹמַר דִּבְהֵמָה שֶׁהָרְבִיעַ עלי' שַׁרְיָא לְהֶדְיוֹט י"ל דכ"ש הוּא דְּאִי וָלְדָ הֶוּתַר דְּלָא הָיָה לוֹ ש"ה כ"ש הָאֵם דְּהָיָה ש"ה וְלָא אָסְרִינַן מִלֹּא תֹאכַל כָּל תּוֹעֵבָה דִּלְפִי הַגִּירְסָא דְּגָרְסִי בְּהָא דְּחוֹרֵשׁ בְּשׁוֹר וַחֲמוֹר לִיתְסַר מִדְּאָסַר לְגָבוֹהַּ מִכְּלָל לְהֶדְיוֹט שָׁרְיָא א"כ אֵין לְחַלֵּק בֵּין אָכִיל הַתּוֹעֵבָה גּוּפָא אוֹ לָאו וְשַׁפִּיר הָוָה כש"כ וְלָזֶה הֶוְקְשָׁה לָהֶם דְּאִימָ' דְּאִיצְטְרִיךְ הֵיכָא דְּהַקְדִּישׁ וְאַחַ"כ הִרְבִּיעַ עָלֶיהָ כִּלְאַיִם דְּשָׁרֵי הַבְּהֵמָה לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ דְּלֵיכָּא לְמִתְסַר מִמַּשְׁקֶה יִשְׂרָאֵל אֶלָּא היכ' שֶׁהָיְתָה אֲסוּרָה קוֹדֶם שֶׁהִקְדִּישָׁהּ וְלֹא אַחַ"כ דְּהָא דְּאָמַר בְּתְמוּרָה מִן הַבָּקָר אִיצְטְרִיךְ לְהוֹצִיא הַטְּרֵיפָה אַף דִּכְתִיב מִמַּשְׁקֶה יִשְׂרָאֵל הֵיכָא דְּאַקְדְּשָׁה וְהָדַר אִיטַּרְפָה אַלְמָא אֵין לֶאֱסוֹר בכה"ג מִמַּשְׁקֶה יִשְׂרָאֵל וא"כ גַּם הַנּוֹלָד שָׁרֵי הֵיכָא שֶׁהָאֵם מֻוָתָּר אֲבָל הֵיכָא דְּהִרְבִּיעַ וְאַחַ"כ אַקְדְּשָׁה דְּאִם אָסוּר פשי' דְּוָלְדָ אָסוּר וְלֹא צָרִיךְ קְרָא וְתֵירְצוּ מקר' דְּתוֹעֵבָה אֵין לְחַלֵּק בֵּין הֶדְיוֹט לְגָבוֹהַּ וְאַף בְּאַקְדְּשָׁה וְהָדַר אַטְרְפָה אַהֵדֶר קְרָא גּוּפָא דְּתוֹעֵבָה הוּא לְהֶדְיוֹט וכ"ש לְגָבוֹהַּ וְלֹא מִמַּשְׁקֶה יִשְׂרָאֵל וְעוֹד תֵּירְצוּ כֵּיוָן דְּגַלֵּי מִן הַבָּקָר שֶׁאֵין חִילּוּק בֵּין אַקְדְּשָׁה וְהָדַר אַטְרְפָה א"כ לֹא צָרִיךְ לְכִלְאַי' בְּאַקְדִּישׁ כו' וע"כ לְהֶדְיוֹט שָׁרֵי: גְּמָרָא לֹא אָמְרָה תּוֹרָה שַׁלַּח לְתַקָּלָה יֵשׁ לְרָאוֹת לְלָשׁוֹן רִאשׁוֹן קַשְׁיָא לר' יְהוּדָ' דְּאָמַר בְּפֶרֶק שִׁילּוּחַ הַקֵּן שַׁלַּח מֵעִיקָּרָ' מַשְׁמַע וְאִם עָבַר וְלָקַח שׁוּב לֹא חִיְּבָה הַתּוֹרָה לְשַׁלֵּחַ

ומש"ה לוֹקֶה א"כ תִּקְשֵׁי שְׁילּוּחַ הַקֵּן לִיתַּסַר וכ"ת אה"נ לָא לִישְׁתְּמִיט דְּוַכְתָּא, לוֹמַר כֵּן וְעַיֵּין בְּחִדּוּשָׁיו ח"א בְּסוֹף יְבָמוֹת מ"ש אָמְנָם כָּאן פירש"י לְלָשׁוֹן רִאשׁוֹן ה"מ לְשַׁנּוּיֵי הַשְׁתָּא וּמַה שַּׁבָּת אֲלָא דְּעָדִיף מִינֵּיהּ מְשַׁנֵּי וכמ"ש לְעִיל וְאִם כֵּן לר"י אה"נ דְּמִשָּׁנֵינַן הַשְׁתָּא וּמַה שַּׁבָּת לְלָשׁוֹן שֵׁנִי לק"מ גַּם לר"י לֹא אָמְרָה תּוֹרָה שַׁלַּח לְתַקָּלָה כַּמְבוֹאָר וְעַיֵּין לְקַמָּן בְּהָא דְּאָמְרִינַן כָּאן לֹא אָמְרָה תּוֹרָה שַׁלַּח לְתַקָּלָה יֵשׁ לְהַקְשׁוֹת למ"ש הב"י בי"ד סִימָן צ"ט דמ"ה מֻוָתָּר לְבַטֵּל בְּרוֹב אֲלָא מִדְּרַבָּנָן אָסוּר א"כ לָא הֲוָה שָׁלַח לְתַקָּלָה דְּמִיָּד שֶׁמְּשַׁלְּחָהּ נִתְבַּטֵּל בְּרוֹב הָעוֹפוֹת דְּשָׁרֵי וְרָאִיתִי לַסֹּפֶר נִדְפַּס זֶה יָמִים לֹא כְּבִירִי' נִקְרָא מְקוֹם שְׁמוּאֵל שְׁאֲלָה פ"ו שֶׁהִקְשָׁה קֻוְשְׁיָא זוֹ בְּשֵׁם רַב א' עַל הָא דְּאָמְרִינַן בְּקִדּוּשִׁין נ"ז וְאִימָא זֶה לֹא תֹאכְלוּ לְרַבּוֹת הַמְּשֻׁלַּחַת לֹא אָמְרָה תּוֹרָה שַׁלַּח לְתַקָּלָה וְאִימָא שֶׁמְּבַטֵּל עִם צִפֳּרִים אֲחֵרִים וְכָתַב דלק"מ דְּאֵיךְ אָמְרָה תּוֹרָה שַׁלַּח לְתַקָּלָה וְאִי שֶׁמְּבַטֵּל בְּרוֹב א"כ אֵיךְ כְּתִיב וְזֶה לֹא תֹאכְלוּ וְאִי דְּכָתַב קְרָא לְבַטֵּל בְּרוֹב לָזֶה לֹא צָרִיךְ קְרָא דְּפְשִׁיטָא דִּלְדַעָה זוֹ שָׁרֵי לְבַטֵּל בְּרוֹב עכ"ל לֹא אַאֲמִין שֶׁיֹּאמַר אָדָם דָּבָר כָּזֶה דְּנוֹדַאי קְרָא בָּא לוֹמַר אַמְּשֻׁלַּחַת קוֹדֶם שֶׁשָּׁלְחָה עוֹמֶדֶת לְפָנֵינוּ וְאֵירַע שֶׁשְּׁחָטָהּ שֶׁאָסוּר מֻחַיִּים אוֹ קָאֵי וְזֶה לֹא תֹאכְלוּ אַמְּשֻׁלַּחַת וְאַף שֶׁלֹּא שִׁלְּחָהּ אַמַּ"כ תּוּ נָאֵסַר אוֹתוֹ הַצִּפּוֹר וְאַף שֶׁצָּרִיךְ לִיקַּח צִפּוֹר אַחֵר לַמְּשֻׁלַּחַת מ"מ הַנֶּאֱסָר אוֹתוֹ צִפּוֹר הָרִאשׁוֹן מִשְּׁעַת שְׁחִיטַת הָרִאשׁוֹן גַּם מ"ש דְּאֵין לוֹמַר דְּקְרָא בָּא לוֹמַר דְּצָרִיךְ לְבַטֵּל בְּרוֹב דבלא"ה עֵינָן דְּשָׁרֵי לְבַטֵּל מִן הַתּוֹרָה לֹא יָדַעְנָא דְּאִי לָאו וְזֶה לֹא תֹאכְלוּ ה"א אֵין צָרִיךְ לְבַטְּלָהּ בְּרוֹב משא"כ הַשְׁתָּא דִּכְתִיב וְזֶה לֹא תֹאכְלוּ צָרִיךְ לִיקַּח צִפֳּרִים אֲחֵרִים וְלִיבָּטֵל בְּרוֹב סוֹף דָּבָר שֶׁהוּא נָטָה מִדֶּרֶךְ הָאֱמֶת וְלֹא הָרַב הַשּׁוֹאֵל כְּמוֹ שֶׁחָשַׁב הוּא שֶׁם גַּם אַמַּאי לֹא הֶוְקְשָׁה לוֹ גַּם כָּאן בְּשִׁילּוּחַ הַקֵּן לֹא אָמְרָה תּוֹרָה שַׁלַּח לְתַקָּלָה וְאַמַּאי לֹא בְּמַעֲרָבוֹ עִם צִפֳּרִים אֲחֵרִים דְּכָאן לֹא שַׁיָּיךְ כָּל תֵּירוּצִים שתי' שָׁם אֲלָא שתי' שֶׁלִּי לֹא נַזְכִּיר כְּלָל כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְנוּ בְּסָמוּךְ גַּם מ"ש שֶׁמְּעָרְבוֹ עִם צִפֳּרִים אֲחֵרִים אֵין צוֹרֶךְ כמ"ש לְעִיל בְּסָמוּךְ: (ע"ב) בְּתוֹסְ' ד"ה וְנֶאֱמַר לְהַלָּן לֹא יִהְיֶה קֹדֶשׁ כו' ה"א הָנָאַת הַגּוּף בְּלֹא אֲכִילָה אָסוּר עכ"ל דִּבְרֵיהֶם אֵינָם מוּבָנִים לִי דִּפְשִׁיטָא דַּהֲנָאָה הָכִי הוּא ומהר"מ מִלּוּבְלִין כָּתַב ר"ל בְּלֹא כְּלָיוֹן ג"כ אֵינִי יוֹדֵעַ דאה"נ בְּלֹא כְּלָיוֹן לְמִכּוֹר לָעַכּוּ"ם אָסוּר דְּזֶהוּ הֲנָאָה גְּמוּרָה וְאַף שְׁאָר דְּבָרִים לְהָחֵם בּוֹ אוֹ לְהַדִּיחַ בּוֹ פְּשִׁיטָא דְּאָסוּר וְאוּלַי דְּכָל שֶׁלֹּא כְּדֶרֶךְ הֲנָאָה סְבִירָא לְהוּ לְתוֹסְ' דְּאִיסּוּר תּוֹרָה לֵיכָּא וַהֲנָאָה בְּמַתְנִי' דְּהַמְקַדֵּשׁ בְּעָרְלָה קִידּוּשִׁין נ"ז דְּאַף אִיסּוּר דְּרַבָּנָן לֵיכָּא וְעַיֵּין במ"ל פֵּ"ה מהל' יְסוֹדֵי, הַתּוֹרָה וְעַיֵּין פְּסָחִים כ"ה ב' וא"כ אִי הָוֵי יָלְפִינַן מג"ש קוֹדֶשׁ קוֹדֶשׁ וְנִדַּאי דַּהֲוָה אָסְרִינַן כָּל הֲנָאָה אַף שֶׁאֵין כְּלָיוֹן כְּלָל לְהַנִּיחַ ע"ג מַכָּתוֹ וּלְהָחֵם וּלְהָרִיחַ בּוֹ כְּמוֹ הָתָם בְּמְעִילָ' וּמַלְקֵי נָמֵי לָקֵי וּלְכָךְ כְּתִיב לֹא תֹאכְלוּ וּמְמֵילָ' דַּוְוקָא דֶּרֶךְ אֲכִילָה וְאַף דַּהֲנָאָה מֵאֲכִילָה לָא מָצִינוּ לְמֵילַף.

כַּמְבוֹאָר שָׁם בְּפְסָחִים בְּתַרֵי לִישָׁנֵי יע"ש מִכָּל מָקוֹם מִיּוּתּוֹךְ' דקר' גִּילָּה דַּוְוקָא כְּלָיוֹן שֶׁהוּא דֶּרֶךְ אֲכִילָה הוּא אָסוּר וּבְדֶרֶךְ הֲנָאָה וְלֹא בע"א ולהר"מ זַ"ל בפי"ד מהל' מ"א דְּכָל הֵיכָא דִּכְתִיב לֹא יֹאכַל לָא מִיחַיַּיב אַהֲנָאָה דַּהֲוָה שֶׁלֹּא דֶּרֶךְ אֲכִילָה עַיֵּין במ"מ שָׁם א"ש כָּאן דְּצָרִיךְ לְמִכְתַּב לֹא תֹאכְלוּ עַל הֲנָאָה לוֹמַר דְּאֵין לוֹקִין עַל הֲנָאָה דאל"ה הָיוּ לוֹקִין דְּעוֹנְשִׁין מג"ש וּמַה שֶׁהִקְשָׁה מָהַרְשָׁ"א וּתי' דְּלָא תֹאכְלוּ בַּדָּם כְּתִיב גַּם הָרָ"ן כְּתַב לָן: מַה לְחָמֵץ שֶׁכֵּן כָּרֵת אֵין לְהַקְשׁוֹת נֵילַף מֵחָמֵץ לִפְנֵי זְמַנּוֹ דְּלֵית כָּרֵת דְּאָפְשָׁר דְּסוֹבֵר כר"ש חָמֵץ לִפְנֵי זְמַנּוֹ מֻוָתָּר בַּהֲנָאָה אוֹ דמ"מ אֵיכָּא לְמֵיפְרַךְ שֶׁכֵּן תּוֹךְ זְמַנּוֹ כָּרֵת תֹּאמַר כו': לָמָּה לִי ג"ש

לַיְיתֵי כֻּלּהּ בק"ו יֵשׁ לְהַקְשׁוֹת הָא אֵין עוֹנְשִׁין מק"ו ומג"ש עוֹנְשִׁין כִּדְאָמְרִינַן בְּסַנְהֶדְרִין בפ' הַנִּשְׂרָפִין גַּבֵּי בְּתוֹ יע"ש גַּם אִי לָא הָוָה ג"ש לָא הָוָה יָלִיף ק"ו כְּלָל דְּאִיכָּא לְמִיפְרַךְ מַה לכ"ה שֶׁכֵּן לוֹקִין שֶׁלֹּא כְּדֶרֶךְ אֲכִילָתָן עַיֵּין בִּפְסָחִים כ"ש פ"ו ומַסִּיק ה"נ מִדְּלָא כְּתִיב אֲכִילָה בְּגוּפָא אֶלָּא מג"ש וְאִי לָא הָוָה כְּתִיב ג"ש הָוָה פָּרְכִינַן דְּלֵיכָּא לְמֵילַף הֵיא גּוּפָא בק"ו כמ"ש הַתּוֹסָפוֹת בִּפְסָחִים דש"ה ות"ע יוֹכִיחַ יע"ש וּמֵיהוּ יֵשׁ לְיַיְשֵׁב זֹאת דַּהָוָה בַּהֶדֶר דִּינָא מַיְיתֵי עָרְלָה יוֹכִיחַ דְּהָתָם לְמַה דְּמַסִּיק כָּאן אִי הֶדֶר דִּינָא פָּרְכִינַן כָּל דְּהוּ פָּרִיךְ שַׁפִּיר מַה לכ"ה שֶׁכֵּן לוֹקִין שֶׁלֹּא כְּדֶרֶךְ הֲנָאָתָן משא"כ הַשְׁתָּא דְּלָא יָדַע עַדַיִין עַד דְּמַסִּיק לְבַסּוֹף פָּרִיךְ שַׁפִּיר אֶלָּא דמ"מ קַשְׁיָא אִי הָוָה יָלְפִינַן אֲכִילָה בק"ו לָא הָוָה יָדְעִינַן שֶׁלֹּא כְּדֶרֶךְ אֲכִילָה אִי אָסוּר מ"ה לְחַד דַּעֲה דְּנִימָא דְּיוֹ כְּעָרְלָה דַּאֲכִילָה כְּתִיב בֵּיהּ ומכ"ש לְשִׁיטַת התו' בְּקִדּוּשִׁין וַהֲבָאתִיו לְעֵיל: חוֹרֵשׁ בְּשׁוֹר וּבַחֲמוֹר יוֹכִיחַ לְשִׁיטַת הַתּוֹסָפוֹת ע"א וּלְגַרְסָתָם שָׁם א"ש דְּחוֹרֵשׁ בְּשׁוֹר וַחֲמוֹר לְיִתְסַר הַשּׁוֹר וַחֲמוֹר גּוּפָא קשי' וּמְשַׁנֵּי דִּכְתִיב וּמִיָּד בֶּן נָכָר כו' שַׁפִּיר אָמַר חבש"ו דְּשׁוֹר גּוּפָא שָׂרֵי מִקְּרָא דּוּמִיד בֶּן נֵכָר כו' משא"כ לְשִׁיטַת רַשִׁ"י זַ"ל דְּמִשּׁוֹר וַחֲמוֹר גּוּפָא ל"ק כְּלַל דָּבָר שֶׁהָיָה מֻוָּתָר מִתְּחִלָּה לֹא מִסְתַּבֵּר לֶאֱסוֹר אַחַ"כ בְּשֶׁלֹּא נַעֲשָׂה שׁוּם שִׁינּוּי וּמִזְּרָעִים הוּא דְּקַשְׁיָא א"כ קַשְׁיָא טוּבָא חֲדָא הֵיא גּוּפָא נִילַף לֶאֱסוֹר בק"ו מֵעָרְלָה וְעוֹד דְּשָׁאנֵי הָכָא שֶׁאוֹכֵל הַתּוֹעֵבָה גּוּפָא וב"ח משא"כ זְרָעִים וְדַיְשָׁה לֹא אוֹכֵל הַתּוֹעֵבָה גּוּפָא דמה"ט מוֹקְמִינַן לתכ"ת אבב"ח וְלֹא אַחוֹרֵשׁ בש"ו כמ"ש רַשִׁ"י לְעֵיל וְקַשְׁיָא אַחַת יֵשׁ לְיַיְשֵׁב דְּכִי אָמַר חוֹרֵשׁ יוֹכִיחַ לָאו דַּוְקָא אֶלָּא מַעֲשֶׂה שַׁבָּת יוֹכִיחוּ דְּנֶעֱבָדָה בָּהֶן עֲבֵירָה וְשָׂרֵי מֵהֵיא קוֹדֶשׁ וְחוֹרֵשׁ נַמִּי יָלִיף מִשַּׁבָּת מש"ה נָקֵיט חוֹרֵשׁ וּמֵיהוּ מִיקְרֵי הֵיוָכִיחַ מִשַּׁבָּת אֲבָל קַשְׁיָא שְׁנֵיָה קָשֶׁה דְּשָׁאנֵי בב"ח שֶׁאוֹכֵל הַתּוֹעֵבָה גּוּפָא וּמֵיהוּ י"ל דְּחוֹרֵשׁ בש"ו גּוּפֵי דְּמֻוָּתָרִין אֶפְשָׁר דְּרַשִׁ"י כְּתוֹסָפוֹת סָבַר דְּמִיָּד בֶּן נֵכָר נָפְקָא דְּשָׂרֵי וְיָלְפִינַן כָּל הֵיכָא שֶׁהָיָה מִתְּחִלָּה מֻוָּתָר: מְשׁוּם דְּאִיכָּא לְמֵימַר נְבֵילָה תּוֹכִיחַ שֶׁאֲסוּרָה בַּאֲכִילָה וּמֻוָּתֶרֶת בַּהֲנָאָה עכ"ל יֵשׁ לְתָמֵהַּ הַרְבֵּה מַה לִנְבֵילָה שֶׁלֹּא נֶעֱבָדָה עֲבֵירָה תֹּאמַר בב"ח וְאִי דִּנְבֵילָה מָצִינוּ לְמֵילַף במ"מ מֵעָרְלָה שֶׁלֹּא נֶעֱבָדָה עֲבֵירָה דְּמַה בְּכָךְ אֲנַן בק"ו יָלְפִינַן בב"ח וְלֵיכָּא יוֹכִיחַ וּבִשְׁלָמָא אִי הָוָה יָלְפִינַן במ"מ הָוָה עָבְדִינַן שַׁפִּיר יוֹכִיחַ משא"כ הַשְׁתָּא וְאֵין לוֹמַר כֵּיוָן דְּסוֹף דינ' מכ"ה הוּא במ"מ דכ"ה נָמֵי נֶעֱבָדָה עֲבֵירָה וכמ"ש הַמַּהַרְשָׁ"א בפכ"ש כ"ה ב' יע"ש אִם כֵּן אַף שֶׁתְּחִלַּת הַדִּין בק"ו מ"מ הָוָה מ"מ וְזֶה שֶׁכָּתְבוּ הַתּוֹסָפוֹת ד"ה כ"ה יוֹכִיחוּ המ"ל מכ"ה אֶלָּא נִיחָא לְמֶעְבַּד תְּחִלַּת הַדִּין בק"ו מַשְׁמַע דְּבֶאֱמֶת לָאו ק"ו הוּא אֶלָּא דְּזֶה לֹא נִיתַּן לְהֵאָמֵר כְּלָל חֲדָא דק"ו גָּמוּר הוּא אַף שֶׁסּוֹף הַדִּין מ"מ הוּא כִּי בְּהִסְתַּלֵּק הַפִּירְכָּ' הק"ו בְּתָקְפּוֹ עוֹמֵד כמ"ש בְּחִדּוּשֵׁינוּ ח"א בַּכְּלָלִים וּרְאָיָה גְּדוֹלָה מִמַּסֶּכֶת סוֹטָה דְּשֵׁנִי עוֹשֶׂה שְׁלִישִׁי בְּחֻלִּין וק"ו מט"י אַף דְּסוֹף דִּינָא הָוָה מ"מ יע"ש בְּרַשִׁ"י וא"כ צ"ע הֵיאַדְּשַׁיְיךְ לוֹמַר נְבֵילָה תּוֹכִיחַ ומ"ש הַתּוֹסָפוֹת דְּנִיחָא לְמֶיעֱבַד תְּחִלַּת הַדִּין בק"ו הַיְינוּ דְּתְחִלַּת הַדִּין מֵעָרְלָה הָוָה ק"ו וְהֵיוָכִיחַ מ"מ ומ"מ ק"ו גָּמוּר דאל"כ מַאי נִיחוּתָא לֵילַף מכ"ה גְּרִידָא וּבִפְסָחִים כ"ה ב' כָּתְבוּ נִיחָא לְמֵילַף מק"ו בְּסָתָם וְעוֹד אֲבָאֵר לְקַמָּן שֶׁכֵּן מוּכָח בְּהֶדְיָא מִדִּבְרֵי הָרָ"ן זַ"ל בְּחִדּוּשָׁיו לְחֻלִּין דְּאַף דְּסוֹף דִּינָא מ"מ מָה"מ ק"ו גָּמוּר וְעוֹד דמש"ה ליכ' לְמֵילַף נְבֵילָה שֶׁלֹּא נֶעֱבָדָה עֲבֵירָה וּמֵיהוּ י"ל זֹאת דְּהָדֶר דִּינָא דְּלָא יָדַע עַדַיִין כו' אֲבָל קַשְׁיָא רֵאשׁוֹנָה קָשֶׁה וּלְקַמָּן אַאֲרִיךְ בָּזֶה וְאֵין לִי בְּיִשּׁוּב זֹאת הַקַּשְׁיָא אֶלָּא אִם נֹאמַר דָּמָה הַצַּד הָוָה מַה מָּצִינוּ כמ"ש בַּעַל הֲלִיכוֹת אֵלִי הר"ש אֶלְגָּזִי וְהֵבִיא הַשְׁלָ"ה וְכֵן דַּעַת הָרָ"ן כְּמוֹ שֶׁאֲבָאֵר לְקַמָּן א"כ שַׁפִּיר

אָמַר כֵּינָן דָּמָה הַצַּד יָלְפִינַן לָהּ שַׁפִּיר מָצִינוּ לוֹמַר נְבֵילָה תּוֹכִיחַ דג"כ נוּכַל לְמֵילַף בָּמָה הַצַּד וּפְלוּגְתָּא דָּמָה הַצַּד אִי הָוָה מ"מ אוֹ ק"ו הֲלֹא כָּתוּב עַל סֵפֶר הַיָּשָׁר בְּסוֹף סֵפֶר שְׁלָ"ה ז"ל וְטַעַם מַאן דְּאִית לֵיהּ דַּהֲוָה מ"מ כֵּינָן דכ"א יֵשׁ לוֹ חוּמְרָא שָׁאֵין בַּלָּמֶד וא"כ ע"כ צ"ל דְּהָכִי יָלִיף שָׁאֵין סְבָרָא שֶׁחֲזָקוֹת חֲלוּקוֹת גּוֹרְמִין קַן וּלְכָךְ אָמַר בכ"מ הַצַּד השו' שֶׁבָּהֶן שֶׁאֵין גּוֹרְמִין הַחֲזָקָה' אַף אֲנִי אָבִיא א"כ הָוָה מָה מָצִינוּ דְּלִיכָּא ק"ו דְּהָא יֵשׁ לכ"א חוּמְרָא נוֹסֶפֶת עַל הַלָּמֶד ג"כ וא"כ שַׁפִּיר אָמַר נְבֵילָה תּוֹכִיחַ דְּנוּכַל לְמֵילַף מ"מ שֶׁאָסוּר' בַּאֲכִילָה וּמֻתֶּרֶת בַּהֲנָאָה אַלְמָא שָׁאֵין זאת הַשִּׁוּוּי גּוֹרֶמֶת הַחֲזָקָה' וְרָאִיתִי לַמָּהַרְשָׁ"א שֶׁכָּתַב דאכ"ה לֵיכָּא לְמֵימַר נְבֵילָה תּוֹכִיחַ דְּלָמֵד וְהַמְלַמֵּד שָׁוִין וּמִזֶּה נָמִי ר"א דְּבָעֵי לוֹמַר נְבֵילָה תּוֹכִיחַ אֲבָל כִּי יָלְפִינַן בִּתְלָתָא לֵיכָּא לְמֵימַר נְבֵילָה תּוֹכִיחַ דְּמָה לכ"ה שֶׁכֵּן עֲבֵירָה וְהֶוְצְרֵךְ לוֹמַר לְהַדֵּר דִּינָא משא"כ בב"ח אֶפְשָׁר כמ"ש דְּמָה הַצַּד מ"מ הִיא וְהַלָּמֶד וְהַמְלַמֵּד אֵינָן שָׁוִין משא"כ כ"ה דְּתַרְוַיְיהוּ נָעֶבְדָ' עֲבֵירָה וְלֵיכָּא נְבֵילָה יוֹכִיחַ דְּלָא נָעֶבְדָה עֲבֵירָה ומ"ש כִּי יָלִיף מִתְּלָתָא לֵיכָּא לְמֵימַר נְבֵילָה תּוֹכִיחַ דְּצָרִיךְ לְהַדֵּר דִּינָא וּמִיהוּ בְּהָדֵר דִּינָא מָצִינוּ לְמֵילַף לְפוּם סבר' דְּהַשְׁתָּא לָא יָדַע דְּפָרְכִינַן כ"ד אִי הָדַר דִּינָא אֶלָּא דמ"מ לָא הֲוָה יוֹכִיחַ חֲדָא דבב"ח בְּלֹא הֲדַר דִּינָא וּנְבֵילָה בְּהָדֵר דִּינָא וְעוֹד דבב"ח מק"ו כְּמוֹ שֶׁכָּתַב וּנְבֵילָה במ"מ כמ"ש לְעֵיל גַּם רָאוּי שֶׁתִּדַּע דחמ"פ נָעֶבְדָה עֲבֵירָה כמ"ש מָהַרְשָׁ"א פְּסָחִים וְאַף לִפְעָמִים שֶׁלֹּא נָעֶבְדָ' עֲבֵירָה שֶׁבִּיְשָׁלוּ כה"ג בב"ח שֶׁנָּפַל מֵאֵלָיו וע"כ כמ"ש בַּפְּתִיחָ' דְּפַעַם מַשְׁכַּחַת עֲבֵירָה וְיִתְיַשֵּׁב מ"ש לְמַעְלָה דְּתַחְלַת הַדִּין בק"ו וְסוֹף במ"מ ובלא"ה ה"ל אֶלָּא שֶׁכְּבָר דְּחִיתָהוּ וְעַיֵּין בַּשָּׁלָ"ה בְּסוֹף סִפְרוֹ יע"ש: אִי הָכִי תֵּיתֵי בָּמָה הַצַּד כו' מִדְּלָא פָּרִיךְ טָפֵי אִי הָכִי לֵיתֵי אֲכִילָה גּוּפָהּ מֵעָרְלָה וחמ"פ דְּלֵיכָּא לְמֵימַר חוֹרֵשׁ בְּשׁוֹר יוֹכִיחַ דְּעַל מה הַצַּד מֵעָלְמָא לָא פָּרְכִינַן וְנִרְאֶה לִי דְּכָל מָה הַצַּד צָרִיךְ שֶׁיִּשְׁתַּוּוּ בְּשׁוּם חוּמְרָא וְלוֹמַר הַצַּד הַשָּׁוֶה שֶׁבָּהֶן שֶׁיֵּשׁ חוּמְרָא זוֹ וְגוֹרֵם הַדִּין אַף אֲנִי אָבִיא וְאִי אִית לָן אֲכִילָה בְּפֵירוּשׁ מג"ש אָמְרִינַן הַצַּד הַשָּׁוֶה שֶׁאָסוּרִין בַּאֲכִילָה וַאֲסוּרִין בַּהֲנָאָה אַף אֲנִי אָבִיא כמ"ש רַשְׁ"י כָּאן משא"כ אִי לָא הֲוָה ג"ש עַל אֲכִילָה לָא הֲוָה יָלִיף במ"מ דְּאִין שׁוּם חוּמְרָ' בִּשְׁלָשְׁתָּן שֶׁיִּשְׁתַּוּוּ וְלוֹמַר זאת הַחֲזָקָה' אֲבָל בִּכְתֻבוֹת ל"ד יָלִיף אַף שֶׁאֵין חֲזָקָה מִשְׁתַּוָּה בִּשְׁלָשְׁתָּן יַחַד גַּבֵּי חוֹבֵל דְּמָמוֹנָא כו' וּמִיהוּ למ"ש בְּמָהָרָ"ם שי"ף וְסֵפֶר פְּנֵי יְהוֹשֻׁעַ שָׁם דמש"ה פָּרִיךְ הָתָם צַד חָמוּר יע"ש א"ש וְעַיֵּין מ"ש בח"א בִּכְלָלִים כְּלָל ו' דָּבָר נָאֶה וּמִתְקַבֵּל עַל מ"ש רַשְׁ"י לְקַמָּן פָּרִיךְ כו' אֶלָּא דְּאִי הַמַּקְשֶׁ' הי' סָבוּר דְּבָהָדֵר דִּינָא מַיְיתֵי לָהּ כמ"ש שָׁם דְּמָה לכ"ה שֶׁכֵּן לוֹקִין כו' אֶלָּא בָּמָה הַצַּד וּלְסוֹף דְּמַסְיק כ"ד נִתְחַדֵּשׁ לוֹ זאת הַקֻּוְשְׁיָא מַה לכ"ה יע"ש הֵיטֵב א"כ מַה פָּרִיךְ א"ה אֲכִילָה נָמִי לַיְיתֵי וְהָא לֵיכָּא שׁוּם חוּמְרָא הַשָּׁוֶה בִּשְׁלָשְׁתָּן אֲבָל מֵהֵיא דִּכְתֻבוֹת א"ש וְנֹאמַר כמ"ש הַתּוֹסָפוֹת שָׁם דְּצַד חָמוּר פִּירְכוֹ' מְשֻׁנּוֹת יע"ש: וְלִפְרוֹךְ מַה לְכֻלְהוּ שֶׁכֵּן גִּידּוּלֵי קְרָקַע ופירש"י דְּכַמָּה הַצַּד דָּמֵי יע"ש אַף דְּכָתַבְנוּ בח"א דְּהַמַּקְשֶׁה הָיָה סָבוּר דְּבַמָּה הַצַּד מַיְיתֵי לָהּ זֶה לָמָּה דְּלָא אַסְיק הָא דְּאָמַר כָּל מָה הַצַּד אֲבָל לְבָתַר דְּמַסְיק כָּל מָה הַצַּד כו' לֹא אִם אָמַרְתָּ חֲדָא מֵחֲדָא כו' וע"כ דְּיֵשׁ חִילּוּק בֵּין חֲדָא מֵחֲדָא דכ"ה הָוָה כַּחֲדָא מֵחֲדָא דְּלָא הָדַר דִּינָא דאל"כ דַּאי לָא שַׁנִּי לֵיהּ מִידִּי ומש"ה פי' רַשְׁ"י כֵּן ואה"נ דְּבָתַר הָכִי פָּרִיךְ וְלִפְרוֹךְ מַה לכ"ה שֶׁכֵּן לֹא הָיְתָה ש"ה: וּבְתוֹסְ' ד"ה וּמָה עָרְלָה לֵיכָּא לְמִיפְרַךְ מַה לְעָרְלָה שֶׁכֵּן צָרִיךְ מָאתַיִם לְבַטָּלָה עכ"ל משא"כ בב"ח דְּבָטֵל בס' כְּשְׁאָר אִיסּוּרִין וְעַיֵּין בְּסוֹף ע"ז בְּמַתְנִיתִין דְּחָשֵׁיב שָׁם וְאֵלּוּ אֲסוּרִין בכ"ש בב"ש הַיְינוּ חה"ל וְעַיֵּין שָׁם בְּרַשְׁ"י וחמ"פ נָמִי כ"ש וכ"ה ר"א: ובד"ה מַה לחמ"פ שֶׁכֵּן כָּרֵת

וְכָרַת לֵיכָּא לְמֵילַף דְּאֵין עוֹנְשִׁין מ"ה עַיֵּין בח"א בַּכְּלָלִים וְאֵין לְהַקְשׁוֹת דא"כ בְּטֵלָה כָּל ק"ו שֶׁבַּתַּלְמוּד דְּהָא וַדַּאי ק"ו לְאִיסּוּרָא יָלְפִינַן וְלֹא לָעִנְיָן עוֹנֶשׁ אוֹ מַלְקוּת וא"כ אֵיכָא לְמִפְרַךְ בכ"מ מַה לִּפְלוֹנִי שֶׁכֵּן לוֹקֶה אוֹ מִיתָה וְאַף אִיסּוּרָא לָא לֵילַף מִינַּי' אֶלָּא ע"כ דְּלָא פָּרְכִינַן וי"ל דְּהַמִּדָּה מְסוּרָה מִסִּינַי בכ"מ דְּנֵילַף אִיסּוּרָא וְלֹא מַלְקוּת וְעוֹנֶשׁ כו' וְזֶהוּ בְּדָבָר שֶׁדָּנִין עָלֶיהָ משא"כ הָכִי דִּלְעִנְיַן אֲכִילָה אֵין אָנוּ דָּנִין בק"ו דמג"ש יָלִיף לָהּ וּבַהֲנָאָה יָלְפִינַן מק"ו אָמְרִינַן שַׁפִּיר מַה לְחָמֵץ שֶׁכֵּן עַל אֲכִילָתוֹ כָּרֵת תֹּאמַר בב"ח שֶׁאֵין בּוֹ עַל אֲכִילָה כָּרֵת ואה"נ דְּאִי לָא הֲוָה כְּתִיב אֲכִילָה בג"ש וַהֲוָה יָלְפִינַן מק"ו אֲכִילָה וַהֲנָאָה לָא הֲוָה פָּרְכִינַן מַה לחמ"פ שֶׁכֵּן כָּרֵת וּבְזֶה י"ל בָּמָה דְּפָרִיךְ תַּיְתֵי בָּמָה הַצַּד וְלָא פָּרִיךְ עַל אֲכִילָה לָמָּה לִי לְמֵיתֵי בָּמָה הַצַּד וְלָא פָּרְכִינַן מֵעָלְמָא חבש"ו יוֹכִיחַ אֶלָּא דְּאִי לָא הֲוָה כְּתִיב אֲכִילָה וַדַּאי בְּפַלְגָא דְּדִינָא הֲוָה מָצֵי לְמֵילַף דְּלִיכָּא לְמֵיפְרַךְ מַה לחמ"פ שֶׁכֵּן כָּרֵת דְּמַדָּה מְסוּרָה דק"ו מְהַנֵּי לְאִיסּוּרָא וְלֹא לְמַלְקוּת וא"כ הֲוָה פָּרְכִינַן חוֹרֵשׁ בש"ו יוֹכִיחַ עַל חָדָא מִתָּרְתֵּי בְּלֹא הֲדַר דִּינָא וְלָא פָּרִיךְ אֶלָּא עַל הָנָאָה לַיְתֵי בַּחָדָא מִתָּרְתֵּי וּכְדִכְתִיבְנָא: ובד"ה כ"ה המ"ל מכ"ה גְּרִידָא במ"מ אֶלָּא נִיחָא לְמֶעְבַּד תְּחִילַת הַדִּין בק"ו כְּבָר כָּתַבְנוּ תְּחִילַת הַדִּין הַיְינוּ עָרְלָה וחמ"פ נָמֵי בִּיטְּלוֹ כמ"ש מָהַרְשָׁ"א בִּפְסָחִים כ"ה ב' וְסוֹף דִּינָא מ"מ וּמִיהוּ הק"ו בְּתָקְפּוֹ עוֹמֵד כִּי בְּהִסְתַּלֵּק הַפִּירְכָא הק"ו חוֹזֵר לְאֵיתָנוֹ דכ"ה מְבַטֵּל גְּמוּר הוּא לְהַפִּירְכָא דְּאֵין לוֹ שׁוּם חוּמְרָא נוֹסֶפֶת עַל הַלָּמֵד דאל"כ מַאי נִיחוּתָא אִיכָּא סוֹף סוֹף מ"מ הוּא וְהָיָה לְמֵילַף חָדָא מֵחָדָא וְעַיֵּין בח"א הַנִּדְפָּס בְּזֶאלְקָווִי וְכָאן בח"ש הֶאֱרַכְתִּי: וְדַע דְּרָאִיתִי לְהָרָ"ן ז"ל בְּחִדּוּשָׁיו שֶׁהִקְשָׁה אַמַּאי לָא יָלִיף מכ"ה לְחוּדֵי' במ"מ וְאֶפְשָׁר דבמ"מ נָמֵי כ"ד פָּרְכִינַן דְּהָא מָה הַצַּד גּוּפָא מ"מ הוּא עכ"ל מ"ש דְּמָה הַצַּד מ"מ הוּא גַּם כֵּן סְבָרַת בה"ע הֶבִיאוֹ שָׁלֵ"ה בְּסוֹף סִפְרוֹ הֲבָאתִיו לְעֵיל וְיֵשׁ לִרְאוֹת פְּסָחִים כ"ז דְּיָלִיף ר"י חָמֵץ בְּשְׂרֵיפָה מִנּוֹתָר במ"מ לְבַסּוֹף וְהָא אִיכָּא לְמִיפְרַךְ מַה לְנוֹתָר שֶׁכֵּן אֵין גִּידּוּלֵי קְרָקַע תֹּאמַר בְּחָמֵץ דְּהָכָא נָמֵי כָּאן מַה לכ"ה שֶׁכֵּן גִּידּוּלֵי קְרָקַע וְכֵינָן דְּלָאו קֻלָּא וְחוּמְרָא הוּא לְהֵיפֶךְ פָּרְכִינַן.

ומ"ש דְּהָא מָה הַצַּד גּוּפָא מַה מָּצִינוּ הוּא לֹא יָדַעְתִּי כַּוָּנָתוֹ אִם ר"ל דע"כ עַל מ"מ פכ"ד דאל"כ עַל מָה הַצַּד פָּרְכִינַן כֹּל דְּהוּ דַּהֲוָה מ"מ אֶלָּא דְּזֶה לֹא נִיתַּן לְהֵאָמֵר כְּלָל דְּמַה בְּכָךְ כֵּינָן שֶׁנִּתְרוֹעֵעַ הַבִּנְיָן וְצָרִיךְ לְהַדֵּר דִּינָא פכ"ד אַף אִי תֹּאמַר בַּחָדָא מֵחָדָא לֹא פכ"ד דְּהָא חָדָא מִתָּרְתֵּי בְּלֹא הֲדַר דִּינָא פכ"ד כמ"ש התו' ד"ה חָדָא מֵהָרָ"ן מוֹדָה לָזֶה כמ"ש אַחַ"כ וְאֵלּוּ חָדָא מֵחָדָא בק"ו לֹא פכ"ד אֶלָּא כֵּינָן שֶׁצָּרִיךְ הק"ו סַעַד לְתוֹמְכוֹ חָלוּשׁ הוּא ופכ"ד ה"ה בָּמָה הַצַּד פכ"ד ר"ל בַּחָדָא מִתָּלַת בַּהֲדַר דִּינָא שֶׁנִּתְרוֹעֵעַ הַבִּנְיָן וְיֵשׁ חֻמְרוֹת חֲלוּקוֹת בכ"א ופכ"ד וְעוֹד לְפִי מַה שֶּׁאָבָאֵר לְקַמָּן בְּלָשׁוֹן הָרָ"ן ז"ל גַּבֵּי חָדָא מִתָּלַת בלא"ה א"ש דפכ"ד.

וְדַע דְּבֶאֱמֶת הָא דְּמָה הַצַּד פכ"ד הַיְינוּ בַּחָדָא מִתָּלַת דְּאִי חָדָא מִתָּרְתֵּי אַף בְּלֹא הֲדַר דִּינָא כִּדְמַסִּיק וכמ"ש הַתּוֹסָפוֹת ד"ה חָדָא. וְרָ"ן ז"ל וּכְמוֹ שֶׁאֶכְתּוֹב.

וְאִי דְּנָתַן טַעַם לְמָה הַצַּד דפכ"ד הוּא מִשּׁוּם דַּהֲוָה מ"מ ז"א דְּהָא מָה הַצַּד דפכ"ד הוּא חָדָא מִתָּלָתָא ובלא"ה א"ש דפכ"ד כְּמוֹ שֶׁאֶכְתּוֹב לְקַמָּן וְנִרְאֶה לְפִי ה"א כָּתַב כֵּן דְּפָרִיךְ וְתַיְתֵי מֵעָרְלָה וְחָמֵץ וּמְשַׁנֵּי הָכִי אָמְרִינַן כָּל מָה הַצַּד פכ"ד א"כ הָיָה סוֹבֵר דְּכָלָל זֶה שַׁיָּךְ ג"כ בַּחָדָא מִתָּרְתֵּי, דִּבְלֹא הֲדַר לֹא פכ"ד וּבְהָדַר פכ"ד כְּמוֹ שֶׁאָבָאֵר לְקַמָּן בְּהָא דְּאָמַר אֶלָּא

אָמַר רַב מָרְדְּכַי מִשְׁמֵיהּ דְּרִישׁ לָקִישׁ וא"כ טַעְמָא מַאי אֶלָּא דְּמָה הַצַּד מ"מ הוּא זֶהוּ הַנִּרְאֶה לִי בְּכַוָּנַת דְּבָרָיו וְאֵיךְ שֶׁיִּהְיֶ' ע"כ מוּכָח דק"ו דהכ' ק"ו גָּמוּר דְּאַף שֶׁסּוֹף מ"מ דאל"כ לִפְרוֹךְ כ"ד דְּאִי דַּחֲדָא מִתְּלָתָא ז"א כֵּיוָן דַּחֲדָא מֵחֲדָא במ"מ פכ"ד שֶׁלֹּא נִתְרוֹעֲעַ כ"ש כְּשֶׁנִּתְרוֹעֲעַ וְהַבֵּן וּבְסוֹטָה נִתְבָּאֵר דַּהֲוָה ק"ו גָּמוּר גַּבֵּי שְׁנֵי עוֹשֶׂה שְׁלִישִׁי בְּחֻלִּין יע"ש וְעַיֵּין בח"א: עוֹד כָּתַב הָרָ"ן וְז"ל אֲבָל עֲדַיִן יֵשׁ לְשָׁאוֹל בְּכָל מָה הַצַּד לָמָּה לִי ק"ו נַעֲבִיד מ"מ וְז"ל דָּמָה הַצַּד פכ"ד וְאִם הָיוּ הַמְלַמְּדִין יְתֵירִים עַל הַלָּמֵד בְּחֻמְרָא אַף שֶׁאֵין מִשְׁתַּוִּין לָא גָּרַע מפכ"ד וְהַיְינוּ דְּפָרְכִינַן בְּכְתֻבוֹת שֶׁכֵּן יֵשׁ צַד חָמוּר אֲבָל בק"ו אָמְרִינַן דְּאַף בַּלָּמֵד יֵשׁ חוּמְרָא שֶׁאֵין בְּמְלַמְּדִין עכ"ל וּדְבָרָיו רְאוּיִן, לְמִי שֶׁאָמָרָן וְקָוְשְׁיָתוֹ שֶׁהִקְשָׁה ל"ל ק"ו בְּתְחִלַּת דְּבָרָיו כְּבָר עָמַד שְׁלָ"ה ג"כ בָּזֶה וְכִוּוַן ג"כ לְמַה שֶׁהִקְשָׁה הָרָ"ן מִקּוֹדֶם ותי' הָרָ"ן שֶׁהֶחֱזִיר דְּבָרָיו לְהַרְאוֹת שְׁיֵּשׁ בַּלָּמֵד חוּמְרָא נוֹסֶפֶת שֶׁאֵין בְּמְלַמְּדִין וְתוּ לָא חָשׁוּב פכ"ד שְׁיֵּשׁ בְּמְלַמְּדִין דה"נ יֵשׁ כו'.

ואה"נ דְּלָא הַוָה אֶלָּא מ"מ וּבָזֶה יָשַׁב הַהִיא דִּכְתֻבוֹת דְּעֻלָּא גָּמַר מָמוֹן מְשַׁלֵּם וְלָא לָקֵי בָּמָה הַצַּד מֵחוֹבֵל וְעֵדִים זוֹמְמִין וּפָרִיךְ שֶׁכֵּן יֵשׁ בָּהֶן צַד חָמוּר וְהִקְשׁוּ הַתּוֹסְ' דא"כ בָּטַלְתָּ כָּל מָה הַצַּד שֶׁבַּתַּלְמוּד וְהוּא ז"ל תֵּירֵץ דְּהָתָם בְּמַה מָצִינוּ יָלִיף וְשַׁפִּיר הַוָה עכ"פ פכ"ד שֶׁכֵּן, יֵשׁ צַד חָמוּר בכ"א מֵהַלְמַּדִין מַה שֶׁאֵין בַּלָּמֵד אֲבָל תָּמַהְתִּי דְּהָא הָתָם אָמְרִינַן אִי מָמוֹנָא לְחוּמְרָא שֶׁכֵּן יֵשׁ צַד חָמוּר וְאִי מָמוֹנָא לְקֻלָּא שֶׁכֵּן יֵשׁ צַד הַקַּל וְכֵן בְּעֵדִים זוֹמְמִין אִיכָּא קֻלָּא וְחוּמְרָא וא"כ בק"ו מָצִינוּ לְמֵילַף וּמַה חוֹבֵל שֶׁהַוּתַּר מִכְּלָלוֹ אַפִּ"ה מָמוֹן מְשַׁלֵּם כ"ש שְׁאָר דְּבָרִים דְּמָמוֹן מְשַׁלֵּם וְאִי מָמוֹן לְקֻלָּא וּמַה חוֹבֵל שֶׁחַיָּיב בה' דְּבָרִים וְכֵן בְּעֵדִים זוֹמְמִין וְכֵינָן שְׁיֵּשׁ בַּלָּמֵד חוּמְרָא עַל הַמְלַמְּדִין אֵין פָּרִיךְ צַד חָמוּר וְצָרִיךְ עִיּוּן: וְדַע דְּבְחִדּוּשֵׁינוּ ח"א בִּכְלָלִים כָּתַבְנוּ לִסְבָרַת הר"ש אֶלְגָּזִי דְּעַל מ"מ לָא פָּרְכִינַן פְּלוֹנִי יוֹכִיחַ יע"ש מִלְּתָא בְּטַעֲמָ' א כ לָמָּה לִי ג"ש עַל אֲכִילָה לַיְיתֵי מכ"ה במ"מ וְרָאִינוּ עַתָּה שֶׁיֵּשׁ לְיַישֵׁב בע"א וְהוּא דְּנאֹמַר הָא דְּאָמַר חבש"ו יוֹכִיחַ לָאו דַּוְוקָא אֶלָּא מַעֲשֶׂה שַׁבָּתיוֹכִיחַ וְנאֹמַר דְּאֵין חִילּוּק בֵּין אָכַל הַתּוֹעֶבָה גּוּפָא אוֹ לָאו וְדַוְקָא כִּי נָפֵיק מל"ת כ"ת אָמְרִינַן מִסְתָּמָא קָרָא קָאֵי עַל בב"ח דְּאָכִיל תּוֹעֶבָה גּוּפָא עַיֵּין בר"מ שי"ף ז"ל וא"כ מ"ש ק"ו מִמַּעֲשֶׂה שַׁבָּת דַּחֲמִירָא וְשָׁרֵי בַּאֲכִילָה לְרַבָּנָן דר"י מכ"ש בב"ח וְאִי לָא הַוָה ג"ש נְהִי דְּלָא הָוֵי אָמְרִינַן יוֹכִיחַ מ"מ הַוָה לְמֵידִין מק"ו מִשַּׁבָּת וְאַף דִּלְקֻלָּא וְחֻמְרָא לְחוּמְרָא יָלְפִינַן כִּי הֵיכִי דַּהֲדֵי נִינְהוּ אֲבָל ק"ו עָדִיף ממ"מ וְשָׁבְקִינַן מ"מ וְיָלְפִינַן ק"ו ומש"ה צָרִיךְ ג"ש עַל אֲכִילָה וְזֶה בָּרוּר בכ"מ וְאֵין לְהַאֲרִיךְ כָּתַב מהר"מ שי"ף ז"ל מ"ש התו' מכ"ה גְּרִידָא המ"ל במ"מ די"ל דְּהַאי תַּנָּא כר"י הַסַּנְדְּלָר דְּמַעֲשֵׂי' שַׁבָּת אֲסוּרִין בַּאֲכִילָה וּמֻתָּרִין בַּהֲנָאָה וא"כ מַעֲשֶׂה שַׁבָּת יוֹכִיחַ עכ"ל וְלֹא זָכִיתִי לְהָבִין דְּבָרָיו הַקְּדוֹשִׁים דא"כ כִּי יָלִיף חָדָא מִתְּלָת נֵימָא מַעֲשֶׂה שַׁבָּת יוֹכִיחַ וְאַדְרַבָּה עַל מ"מ אִיכָּא דְּעוֹת אִי פָּרְכִינַן מֵעָלְמָא וְעַל חָדָא מִתְּלָתָא אִי לָא הֲדַר פָּרְכִינַן בְּעָלְמָא וְעוֹד דְּמַה לְמַעֲשֶׂה שַׁבָּת שֶׁכֵּן אֵין אֲסוּרִין בְּשׁוֹגֵג תּאֹמַר בב"ח שְׁאַפִּ' נָפְלָה טִפַּת חָלָב כו' אָסוּר בַּאֲכִילָה וְתוּ לִיכָּא מַעֲשֶׂה שַׁבָּת יוֹכִיחַ וכה"ג הָא דחבש"ו יוֹכִיחַ אֲבָל הַשְׁתָּא דְּאָסוּר בַּאֲכִילָה לִיכָּא יוֹכִיחַ ה"ה כָּאן דְּמַה לְמַעֲשֶׂה שַׁבָּת שְׁשׁוֹגֵג מֻתָּר עַיֵּין כְּתֻבוֹת בָּזֶה יע"ש בא"ד וְאֵין לְהַקְשׁוֹת מַה לְעֶרְלָה שֶׁכֵּן בְּשְׁרֵיפָה כו' וְעוֹד הַיְינוּ לר"י עכ"ל הַקּוּשְׁיָא מְבֹאָר דְּאִי פָּרְכִינַן מַה לכ"ה שֶׁבַּשְּׁרֵיפָה הַהֲדַר דִּינָא פכ"ד וּכְבָר הִקְשׁוּ כָּל הָאַחֲרוֹנִים קֻוּשְׁיָא זוֹ וְהָאֱמֶת אַגִּיד וְלֹא אַכְחַד שֶׁזֶּה יָמִים רַבִּים נִצְטַעַרְתִּי עַל קֻוּשְׁיָא זוֹ לְיַישֵׁב אוֹתָהּ וְלֹא עָלָה בְּיָדִי דָּבָר הָגוּן לְיַישֵׁב אוֹתָהּ וְהִנֵּה יֵשׁ לְיַישֵׁב קְצָת

דמ"ש וְעוֹד ר"ל דְּלָא תִּקְשֵׁי הָא דְּאָמַר בִּתְמוּרָה אֵלּוּ מִן הַנִּקְבָּרִין וַחֲשִׁיב בב"ח וְלָא פְּלִיג אִיסִי בֶּן יְהוּדָא דִּבְשְׁרִיפָה וְכָתְבוּ דְּאִיסִי לָאו כר"י סוֹבֵר אֶלָּא הַשְׁבָּחָה בְּכָל דָּבָר וּמִתְּשְׁבִיתוֹ מַפִּיק לָהּ וְאַף בְּבִיטּוּל וא"כ בב"ח לָאו בִּשְׁרִיפָה דְּמִשְׁלַשְׁתָּן יָלִיף לָהּ אֶלָּא דְּקָשֶׁה דְּהָא מכ"ה גְּרִידָא במ"מ מָצֵי יָלִיף שֶׁבַּשְּׁרִיפָה וְאִי דְּחָמֵץ יוֹכִיחַ א"כ כִּי יָלִיף מִתְּלָתָא נֵימָא מַה לכ"ה שֶׁכֵּן שְׂרֵיפָה וְחָמֵץ יוֹכִיחַ הֲוָה הָדַר דִּינָא וְאִי דְּחָמֵץ לָא הֲוָה יוֹכִיחַ שֶׁחוֹזֵר לְהֶיְתֵּרוֹ לְאַחַר הַפֶּסַח כְּרַבָּנָן דר"י דא"כ נֵילַף מכ"ה לְחוּד שֶׁיְּהֵא בִּשְׂרִיפָה וְחָמֵץ לֹא הֲוָה יוֹכִיחַ שֶׁחוֹזֵר לְהֶיְתֵּרוֹ לְאַחַר הַפֶּסַח כְּרַבָּנָן דר"י דא"כ נֵילַף מכ"ה לְחוּד שֶׁיְּהֵא בִּשְׂרִיפָה וְחָמֵץ לָא הֲוָה יוֹכִיחַ הַשְׁתָּא דְּאִית לְהוּ דְּחָמֵץ לָא הֲוָה יוֹכִיחַ בְּזֶה: בא"ד שֶׁכֵּן לֹא הֶוְתְּרוּ כו' וי"ל דבב"ק לָא כְּתִיב כָּל עכ"ל ר"ל דְּחֵלֶב כְּתִיב כָּל חֵלֶב וְדָם לֹא תֹאכְלוּ דְּמַשְׁמַע אַף חַיָּה וַהֲדַר כְּתִיב כָּל חֵלֶב שׁוֹר וְכֶשֶׂב וָעֵז משא"כ בב"ח לָא כְּתִיב כָּל וְגַם בְּאוֹתוֹ פָּסוּק מְמַעֵט חי' וּמֵיהוּ פכ"ד הֲוָה וְאִי הֲדַר דִּינָא י"ל מַה לְהָנָךְ שֶׁלֹּא הֶוְתְּרוּ בְּשׁוּם עִנְיָן משא"כ כו' וְאִם כֵּן מכ"ה גְּרִידָא דמ"מ פכ"ד וְהַתּוֹ' סוֹבְרִין דְּלָא פָּרְכִינַן וְעַיֵּין ובד"ה וּלְפָרְכִי מַה לְכוּלְהוּ כו' וְאַף דמכ"ה אֵיכָא כו' עכ"ל הַתּוֹ' לְשִׁיטָתָם דַּהֲוָה מָצֵי לְמֵילַף מכ"ה גְּרִידָא במ"מ דְּלָא פכ"ד עַל מ"מ וְהַנִּרְאֶה מִדִּבְרֵי הַתּוֹ' דִּלְשׁוֹן הַגְּמָרָא מַשְׁמַע לְהוּ כָּךְ דְּאָמַר כָּל מָה הַצַּד פכ"ד לֹא אִם אָמַרְתָּ חֲדָא מֵחֲדָא וְהַיְינוּ מִשּׁוּם דמכ"ה גְּרִידָא מָצִינוּ לְמֵילַף במ"מ וּפָרִיךְ עַל תַּנָּא דְּבָרַיְיתָא דְּיָלִיף מִתְּלָת וּמְשַׁנֵּי דְּגַם מִתְּלָתָא לָא הָדַר דִּינָא לֹא פכ"ד וּכְמוֹ שֶׁאָבָאֵר לְקַמָּן בעזה"י וְיֵתֵר הַדְּבָרִים בַּסּוּגְיָא זוֹ הֲלֹא הַמָּה כְּתוּבִים בְּאוֹרֶךְ בע"י וּשְׁלָ"ה והע' וְיָבִין שְׁמוּעָה וְעַיֵּין בס' פְּאֵר הַלָּכָה הַנִּדְפָּס יָמִים לֹא כְּבִירִים סְפִיר נֶחְמָד יע"ש שֶׁהֶאֱרִיךְ בָּזֶה: (דַּף קטז) גְּמָרָא חֲדָא מֵחֲדָא ק"ו פָּרְכִינַן חֲדָא מִתְּרֵתֵי כ"ד פָּרְכִינַן חֲדָא מִתְּלָתָא אִי הָדַר כו' עכ"ל מִלַּת אֶלָּא לָא יָדְעָנָא מִמָּה הָדַר גַּם אֲרִיכוּת הַלָּשׁוֹן דַּהֲוָה לוֹמַר בְּקוֹצֶר חֲדָא מִתְּלָתָא אִי הָדַר פָּרְכִינַן וְאִי לָא כו' וְהִנֵּה אֶלָּא יֵשׁ לְיַישֵׁב דְּמִתְּחִלָּה אָמַר דְּלָא יָלִיף בָּמָּה הַצַּד דפכ"ד וְהָדַר בֵּיהּ עַתָּה אַף בְּלֹא הָדַר פכ"ד חֲדָא מב' וּמָה הַצַּד דפכ"ד תִּתְקַיֵּים בַּחֲדָא מִתְּלָתָא וְשַׁיָּיךְ מִלַּת אֶלָּא גַּם מַה שֶׁהֶאֱרִיךְ דְּאִי לָא הֲוָה אָמַר אֶלָּא חֲדָא מִתְּלָתָא אִי הָדַר פכ"ד וְאִי לֹא לָא הֲוָה מַשְׁמַע דכ"ש חֲדָא מב' דְּלָא הָדַר דְּלָא פכ"ד דְּכֵן הַסְּבָרָא נוֹתֶנֶת דְּאִם צָרִיךְ שְׁנֵי עוֹזְרִים לְתוֹמְכוֹ לֹא פכ"ד כָּל שֶׁכֵּן בע"א וּכְמוֹ שֶׁאָבָאֵר לְקַמָּן וְאִם כֵּן קָשֶׁה לֵילַף חֲדָא מִתְּרֵתֵי מֵעָרְלָה וכ"ה דְּלֵיכָּא כו' וְהֵיא קֻוּשְׁיַת מָהַרְשָׁ"ל פְּסָחִים כ"ה ע"ב וְלָכֵן אָמַר דַּחֲדָא מִתְּרֵי אַף בְּלֹא הָדַר דִּינָא פכ"ד ולק"מ וְעַיֵּין לְקַמָּן מ"ש בָּזֶה: וְזֶה לְשׁוֹן הָרָ"ן ז"ל אַף שֶׁהַמִּדּוֹת מְסוֹרֶת מִסִּינַי יֵשׁ בָּהֶן בְּנוֹתַן טַעַם דַּחֲדָא מִתְּלָת יֵשׁ שְׁנֵי הוֹכָחוֹת שֶׁאֵין הַדָּבָר תָּלוּי בְּהַהִיא חוּמְרָא דְּפָרְכִינַן מִינֵּיהּ ח"א שֶׁהַדָּבָר נוֹהֵג בִּשְׁנֵי מְלַמְּדִין אוֹ שֶׁאֵין חֲזוּמְרוֹתֵיהֶן שָׁוּוֹת וְעוֹד שֶׁיֵּשׁ מְלַמֵּד שְׁלִישִׁי שֶׁאֵין בּוֹ חוּמְרָא נוֹסֶפֶת עַל הַלָּמֵד וְאַפְּ"ה אוֹתוֹ חוּמְרָא נוֹהֵג בּוֹ משא"כ חֲדָא מִתְּרֵתֵי שֶׁיֵּשׁ רַק הוֹכָחָה א' ומש"ה פכ"ד עכ"ל הַנָּה דְּבָרָיו עֲרֵיבִים עַד מְאוֹד דתי' קֻוּשְׁיָא אַחַת מַה שֶּׁנִּתְחַבְּטוּ הַשְׁלָ"ה וּשְׁאָר מְפָרְשִׁים ומ"נ אִי רִיבּוּי הַמְלַמְּדִים גְּרִיע א"כ כ"ש בַּחֲדָא מג' פכ"ד וְאִי רִיבּוּי הַמְלַמְּדִים עָדִיף א"כ חֲדָא מֵחֲדָא כ"ש דפכ"ד וְיִישֵׁב זֶה אָמַר ז"ל דִּלְעוֹלָם כָּל שהק"ו בְּתָקְפּוֹ וְלֹא נִמְצָא עָלָיו פִּירְכָא כְּמוֹ חֲדָא מֵחֲדָא אָז הוּא בְּאַיְתֵנוּ וְלֹא פכ"ד משא"כ כִּי הֲוָצְרַךְ סַעַד לְתוֹמְכוֹ כְּמוֹ חֲדָא מב' וְלֵיכָּא אֶלָּא הוֹכָחָה אַחַת שֶׁאֵין אוֹתָהּ הַחֲזוּמְרָא שֶׁיֵּשׁ בַּמַּלְמֵד נוֹסֶפֶת עַל הַלָּמֵד גּוֹרֵם הַחֲזוּמְרָא שֶׁאָנוּ דָּנִין עָלֶיהָ מִשּׁוּם דְּאִידָךְ יוֹכִיחַ מִמֵּילָ' לָא הֲוָה אֶלָּא הוֹכָחָה אַחַת משא"כ בחד' מִתְּלָת יֵשׁ ב' הוֹכָחוֹת חֲדָא מִן שְׁנֵי הַמְלַמְּדִין רְאשׁוֹנִים שֶׁאֵין חֲזוּמְרוֹתֵיהֶן שָׁוּוֹת וַאֲפִילּוּ הָכִי יֵשׁ לָהֶם

שֶׁאָנוּ דָנִין וְעוֹד בְּמִלַּמֵּד שְׁלִישִׁי דִּי וְהוֹתַר לְסִתּוֹר זֹאת הַפִּירְכָא שֶׁבּוֹ אֵין נִמְצָא שׁוּם חוּמְרָא
נוֹסֶפֶת עַל הַלָּמֵד וְאַפִּ"ה יֵשׁ בּוֹ זֹאת הַחֻמְרָא אַף אֲנִי אָבִיא כו' משא"כ בְּהָדָר דִּינָא אִם כֵּן
יֵשׁ בַּמַּלְמֵד שְׁלִישִׁי גַּם כֵּן חוּמְרָא נוֹסֶפֶת עַל הַלָּמֵד וְלֹא הָוָה אֶלָּא הוֹכָחָה אַחַת דְּלוּ יִהְיוּ
אֶלֶף מְלַמְּדִין כֵּיוָן שֶׁאֵין חֻמְרוֹתֵיהֶן שָׁווֹת הַכֹּל הוֹלֵךְ אֶל מָקוֹם אֶחָד תּוּ הָוָה כַּחֲדָא מִתָּרְתֵי
בְּלֹא הָדָר ולפ"ז א"צ לִיתֵּן טַעַם עַל מה הַצַּד דמש"ה פכ"ד וּכְדִכְתִיבְנָא וְהַבֵּן זֶה וְעַיֵּין
מ"ש בתו' ד"ה חֲדָא מִתָּרְתֵי יע"ש ועי' בְּכְלָלֵי הַתַּלְמוּד בָּזֶה: גְּמָרָא וְלִפְרוּךְ מַה לכ"ה שֶׁכֵּן
לֹא הָיָה ש"ה הַקּוּשְׁיָא הַזֹּאת נִתְחַדֵּשׁ בְּמַה שֶׁאָמַר אִי הָדָר דִּינָא פכ"ד משא"כ מִקּוֹדֶם
הָיִיתִי אוֹמֵר דאה"נ דִּכְי פָּרְכִינַן מַה לכ"ה אָמְרִינַן עָרְלָה וחמ"פ כו': וּבְתוֹסְפוֹת ד"ה חֲדָא
מִתָּרְתֵי פכ"ד מַשְׁמַע אַף בְּלֹא הָדָר דִּינָא עכ"ל כָּתְבוּ מַשְׁמַע כָּךְ הָיִינוּ דְּמִסְתָּמָא אָמַר וְלֹא
הִזְכִּיר הַתְּנַאי אִי בָּעֵינַן דַּוְקָא הָדָר כו' וְאַף שֶׁאֵין זֶה הֶכְרֵחַ דְּהִזְכִּיר בְּתִלָּתָא כָּל שֶׁכֵּן בב'
כְּקוּשְׁיַת בַּעֲלֵי הַכְּלָלִים דְּרִיבּוּי הַמְלַמְּדִים גָּרַע טְפֵי מ"מ לִיעָרְבִינְהוּ וְלִיתְנִינְהוּ חֲדָא וב' וג'
אִי הָדָר פכ"ד וְאִי לֹא לָא וְכֵן כָּתַב הָר"ן ז"ל דַּחֲדָא מב' אַף בְּלֹא הָדָר וְכֵן דַּעַת רַשְׁ"י ז"ל
אֲבָל הוֹכָחָה גְּמוּרָה לֵיכָּא כמ"ש וְאִי דא"כ קַשְׁיָא כמ"ש מָהַרְשָׁ"ל דְּאַמַּאי לָא יָלֵיף כ"ה
חָמֵץ י"ל דְּאִיסִי כר"י סוֹבֵר חָמֵץ בִּשְׁרֵיפָ' וּלְדִידֵי' לָא מַשְׁכַּחַת חָמֵץ שֶׁלֹּא נֶעֱבְדָה עֲבֵירָה
דְּלָא מְהַנֵּי בִּיטּוּל א"כ לֵיכָּא ק"ו אֶלָּא מ"מ וַעַל מ"מ פכ"ד כמ"ש הָר"ן אוֹ כמ"ש התו'
לְעֵיל דְּנִיחָא לֵילַף בק"ו וּמִיהוּ ז"א תֵּדַע דלר"י בְּבִיטְּלוֹ לֹא עָבַר בב"י מִיהוּ אֶפְשָׁר דְּעָבַר
עֲשֵׂה דְּתַשְׁבִּיתוּ וְהַתוֹ' לְשִׁיטָתַיְהוּ דְּלְאַחַר זְמַן אִיסּוּרוֹ בְּשְׁרֵיפָה דַּוְקָא אֶלָּא דְּאִיכָּא חָמֵץ
שֶׁל גָּבוֹהַּ וְשֶׁל אֲחֵרִים דְּלָא נֶעֱבְדָה עֲבֵירָה דַּהֲדָר ר"א ב"י דְּיָלֵיף שְׁאוֹר לג"ש אֶלָּא דז"א
דְּלָא הָיָה ק"ו אֶלָּא מ"מ דְּהָא בב"ח נָמֵי בְּשׁוֹגֵג לֹא נֶעֱבְדָה עֲבֵירָה וע"כ הק"ו דְּמַה עָרְלָה
שֶׁלֹּא נִמְצָא כְּלָל וּבְחִדּוּשֵׁינוּ למס' פְּסָחִים אֲבָאֵר בְּאוֹרֶךְ בָּזֶה בעזה"י וְכָאן אֲקַצֵּר: בא"ד
וְעוֹד דהמ"ל ת"ע יוֹכִיחַ דְּהָא דְּמָטְמֵא מִדְּרַבָּנָן מָהַרְשָׁ"א הִקְשָׁה דא"נ מ"ה לֵיכָּא לְמִפְרַךְ
כ"ד וְעוֹד אַמַּאי לָא יָלֵיף מֵעָרְלָה ות"ע יע"ש וּלְפִי מ"ש לְעֵיל תּוֹסְפוֹת ד"ה כ"ה יוֹכִיחַ יֵשׁ
לְיַישֵׁב זֹאת דְּנַדַּאי הָא דבב"ח הֲוֹתַר אֵצֶל חַיָּה וְעוֹף הָוָה פכ"ד וּנְהִי דְּלָא הָוָה פִּרְכָא גְּמוּרָה
וא"כ בַּחֲדָא מִתָּרְתֵי אַף בְּלֹא הָדָר פכ"ד וְלֵיכָּא לְמֵילַף מת"ע וְעָרְלָה וְכֵן אִי הָוָה ת"ע
מָטְמֵא מ"ה וְהֻצְרְכְנוּ לְהַדֵּר דִּינָא הָוָה פכ"ד ומש"ה הֻצְרְכוּ לוֹמַר דְּאֵינוֹ אֶלָּא מִדְּרַבָּנָן
וְלֹא הָדָר דִּינָא וְהָא דְּאָמַר כ"ה יוֹכִיחַ אַף דְּבָזֶה אֵין דַּי אֶלָּא ת"ע אִם כֵּן מַיָּד דְּאָמַר חָמֵץ
לֵימָא ת"ע יוֹכִיחַ ר"ל דְּאַשְׁמְעִינַן אַגַּב אוֹרְחִין דִּינָא דכ"ה עִיקָּרָן נֶאֱסַר וְלֵיכָּא פִּירְכָא קול'
וְחוּמְרָא: ובד"ה עִיקָּרָן נֶאֱסַר ובד"ה הוֹאִיל וְהָיְתָה ש"ה לֹא הָוָה פְּנַאי מֵחֲמַת בְּגִידַת הַזְּמַן
וְאַיְ"ה בְּחִדּוּשֵׁינוּ לְמַסֶּכֶת פְּסָחִים אֲבָאֵר בָּזֶה בְּאוֹרֶךְ בעזה"י מַה שֶּׁיֵּשׁ לְעַיֵּין בָּזֶה:
וּבְתוֹסְפוֹת ד"ה מַה לְהַלָּן אָסוּר בַּהֲנָאָה כו' אֵין ג"ש כו' מַשְׁמַע מִדִּבְרֵיהֶם דכ"ע יָלְפִי ק"ו
דְּאִיסִי דק"ו אָדָם דָּן מֵעַצְמוֹ ור"ש סוֹבֵר ג"ש עֲדִיפָא וְאִיסִי סוֹבֵר ה"מ דהג"ש מְנֻגָּד לק"ו
רְצוֹנִי לוֹמַר דג"ש מוֹרֶה עַל ד"א דְּאִם כֵּן לָמָּה לִי ג"ש אָז דָּחֵינַן הק"ו משא"כ הֵיכָא
דְּאֵיכָּא לְקִיּוּמֵיהּ ג"ש עַל ד"א והק"ו עַל ד"א וְלָא דָּחֵינַן וְלֹא הֲוֵנַח לָהֶם בתי' זֶה דמ"מ
ג"ש עֲדִיפָא אֶלָּא דְּאִיסִי סוֹבֵר דִּבְהַהוּא קְרָא דָּרְשִׁינַן קָדָשִׁים וְהֵן אֲסוּרִין בַּהֲנָאָה וְאִי לָאו
ק"ו הָיִיתִי לוֹמֵד מֵחֻלִּין וְעוֹד דְּהֶיתֵּר הֲנָאָה מְפוֹרָשׁ וּלְכָךְ אֵיכָּא ק"ו ור"ש סוֹבֵר אַפִּ"ה
חֻלִּין מֵחֻלִּין ע"ש: וְדַע דְּלֵיכָּא לְמֵימַר דר"ש סוֹבֵר כר"י הַסַּנְדְּלָר דְּמַעֲשֶׂה שַׁבָּת אֲסוּרִין
בַּאֲכִילָה וּמֻתָּרִין בַּהֲנָאָה וא"כ א"ל מַעֲשֶׂה שַׁבָּת יוֹכִיחוּ ר"ל כמ"ש לְעֵיל דְּכֵן בְּשׁוֹגֵג
מֻתָּרִין וְהָא דְּכוּלְּהוּ יָלְפִי לַהֲנָאָה מִקְּרָא אַחֵר גַּם תדר"י וְאַמַּאי לָא מק"ו דְּלֵיכָּא לְתָרוּצֵי

כמ"ש הַתּוֹסָ' וי"ל לְמַלְקוּת דְּאֵין עוֹנְשִׁין מ"ה וּלְמַאן דְּיָלֵף מלתכ"ת אַף דְּאֵין לוֹקִין עַל הֲנָאָה אִיצְטְרִיךְ לַאֲכִילָה וּלְתוֹ' לוֹקִין עַל הֲנָאָה וְאֵין לְהַאֲרִיךְ בְּכָאן וּבַמָּקוֹם אַחֵר אֲבָאֵר יוֹתֵר גְּמָרָא קָסָבַר ר"ע אִיסּוּר חע"א ע' ק"א ומהר"מ מְלוּבְּלִין שֶׁכָּתַב לִישָׁנָא דְּקָסָבַר ר"ע לָא א"ש דלר"ע אֵין אִיסּוּר חע"א אֶלָּא לִשְׁמוּאֵל אָמְרִינַן כֵּן יעו"ש מ"ש: ע"ש מַאי אִיכָּא בֵּין ר"י לר"ע כְּבָר כָּתַבְנוּ הָא דְּלָא אָמַר בָּהֶמֵת טְמֵאָה מִשּׁוּם לר"י אֵין אִיסּוּר חע"א כְּמוֹ שֶׁמְּבוֹאָר ק"א א' א"כ בְּהֶמָה טְמֵאָה אֵין בּוֹ מִשּׁוּם אִיסּוּר נְבֵילָה וּמְמֹועָט מֵהֶיקֵּשָׁא דְּלֹא תֹאכְלוּ כָּל נְבֵילָה אַף לְעִנְיַן בִּישׁוּל וַהֲנָאָה וּתְלָתָא גְּדֵי לר"י יֵשׁ לְרָאוֹת מַה דְּרִישׁ בְּהוּ חַיָּה סוֹבֵר מ"ה עוֹף מְמֹועָט שֶׁאֵין לוֹ חֲלֵב אֵם וְאִי דְּרִישְׁדְּרִישׁ כִּשְׁמוּאֵל חָדָא לִשְׁלִיל וַחֲדָא לְחָלָב וּמֵתָה וַחֲדָא לַטְּמֵאָה הָא טְמֵאָה לֹא צָרִיךְ קְרָא דְּמְמֹועָט מֵהֶיקֵּשָׁא וצ"ל אַדְּרַבָּה כֵּיוָן דְּאֵין אִיסּוּר חע"א צָרִיךְ תְּרֵי קְרָאֵי לְחֵלֶב וּמֵתָה כמ"ש התו' לְעֵיל ד"ה קָסָבַר וּלְשִׁיטַת רַשׁ"י קָשֶׁה גַּם לתו' קָשֶׁה לְחָלָב וּמֵתָה ל"צ קְרָא דְּמֵהֶיקֵּשָׁא דְּמִי שֶׁאִיסּוּרוֹ מִשּׁוּם נְבֵילָה וְחֵלֶב נָמֵי אָמְרָה הַתּוֹרָה וְחֵלֶב נְבֵילָה יָבוֹא אִיסּוּר חֵלֶב וְיָחוּל עַיֵּין בִּזְבָחִים ע' וְזֹאת יֵשׁ לְיַישֵׁב דְּמַיְירֵי בְּהֶמָה כְּשֵׁירָה תְּמִימָה דַּהֲוָה נְבֵילָה אִיסּוּר מוֹסִיף לְגָבוֹהַּ וְכָאן אִיצְטְרִיךְ קְרָא בְּבַעֲלַת מוּם דְּאֵין חָל אִיסּוּר נְבֵילָה עַל חָלָב וּמֵתָה קַשְׁיָא וְאֶפְשָׁר דְּמֵהֶיקֵּשָׁא לָא מַרְבֵּינַן אֶלָּא הַמִּין וְלֹא לְרַבּוֹת אִיסּוּר חע"א בְּכָאן א"נ חָדָא לְמַעֵט שְׁלִיָּא דְּלָא ס"ל פִּירְשָׁא בְּעָלְמָא הוּא כמ"ש רַשׁ"י קי"ג ב' ד"ה אֵין אִיסּוּר: ואבע"א עוֹף א"ב לר"ע מִדְּרַבָּנָן אָסוּר ולר"י שָׁרֵי לְהָא תֵּירוּצָא א"ל חַיָּה מ"ה שָׁרֵי לר"י, מִגְּדֵי וּמִדְּרַבָּנָן אָסוּר וְעָיֵף דְּלָא דָּמֵי לִבְשַׂר בְּהֵמָה לֹא גְּזוּר בֵּיהּ וְחַיָּה דְּמֵיחַלְּפָא גְּזוּר בֵּיהּ: וּבְתוֹסְפוֹת ד"ה הַמַּעֲמִיד בְּעוֹר שֶׁל קֵיבָה וא"ת וּמַאי אִירְיָא נְבֵילָה אַף כְּשֵׁירָה נָמֵי וי"ל דְּלָא הַוָה אָסוּר מִסָּפֵק דֶּרֶךְ בִּישׁוּל אָסְרָה תּוֹרָה עכ"ל קֻוּשְׁיָא זוֹ מַקְשֶׁה הָרַב ר' יוֹסֵף הַלֵּוִי ז"ל הֶבִיאוֹ הָרָ"ן כָּאן וּבְסוֹף ע"ז ותי' דְּאִי מִשּׁוּם בב"ח לֹא הַוָה בכ"ש אֶלָּא בנ"ט (וַהֲוָה מְהַנֵּי בֵּיהּ טְעִימַ' קַפִילָא) וּלְכָךְ אָמְרוּ מִשּׁוּם נְבֵילָ' דָּבָר הַמַּעֲמִיד בְּאֶלֶף לֹא בָּטֵל וְחִילֵּק בֵּין בב"ח דְּהַאי לְחוּדֵיהּ שָׁרֵי וְכָל דְּלָא יָהֵיב טַעְמָא לָאו בב"ח הוּא וְאֵין מַעֲמִיד אוֹסֵר משא"כ עוֹר נְבֵילָה דְּאָסוּר מֵחֲמַת עַצְמוֹ וְשַׁיְּיךְ בֵּיהּ מַעֲמִיד וּלְקַמָּן אֲבָאֵר בעזה"י וּלְשִׁיטַת הַתּוֹסָפוֹת שֶׁכָּתְבוּ דַּהֲוָה סָפֵק דְּרַבָּנָן וּלְהָקֵל קַשְׁיָא לִי דא"כ מִשּׁוּם סָפֵק נְבֵילָה אָסְרוּ מִסָּפֵק אַף בכ"ש דַּהֲוָה דָּבָר הַמַּעֲמִיד וְהָא מַעֲמִיד לֹא אָסוּר אֶלָּא מִדְּרַבָּנָן הַוָה סָפֵק דְּרַבָּנָן וּלְהָקֵל דְּאִי וַדַּאי דְּמַעֲמִידִין בְּעוֹר קֵיבַת נְבֵילָה הָדָרָא קוּשְׁיָא לְדֵוָקְתָּה לֵימָא בִּסְתָם שֶׁמַּעֲמִידִין בְּעוֹר דבב"ח נָמֵי הַוָה וַדַּאי אֶלָּא מִפְּנֵי שֶׁיֵּשׁ מַעֲמִידִין בַּעֲשָׂבִים כמ"ש התו' ע"ז דַּף ל"ה חָדָא קָתָנֵי וְהַיְינוּ סְפֵיקָא וא"כ סָפֵק דְּרַבָּנָן וּלְהָקֵל וְדוֹחֵק לוֹמַר דְּהַתּוֹ' סָבְרִי דָּבָר הַמַּעֲמִיד מִן הַתּוֹרָה בָּאֶלֶף לָא בְּטִיל וּכְמוֹ שֶׁאֲבָאֵר לְקַמָּן אַיְ"ה וְאֶפְשָׁר דְּהֵם סָבְרִי כמ"ש הָרָאָבָ"ד ז"ל דמש"ה לֹא הָלְכוּ בְּגִבִינוֹת עַכּוּ"ם בָּתַר טַעַם דַּחֲכָמִים הִשְׁוּוּ מִידּוֹתֵיהֶן דִּפְעָמִים יֵשׁ בָּהֶן בנ"ט וּלְכָךְ לֹא הָלְכוּ בְּכָל דָּבָר שֶׁל גּוֹיִם בָּתַר טַעְמָא כְּמוֹ שֶׁמָּן שֶׁל גּוֹיִם לְמָאן דְּאוֹסֵר מִשּׁוּם זִילַפְתֶּן שֶׁל כֵּלִים לָא מְהַנֵּי טְעִימַת קַפִילָא אַרַמָּאָה יע"ש וְכֵיוָן שֶׁכֵּן לֹא הַוָה סָפֵק דְּרַבָּנָן וּלְהָקֵל כֵּיוָן דְּמִתְחַלָּה גָּזְרוּ מִשּׁוּם סְפֵק אִיסּוּר תּוֹרָה דְּיֵשׁ בָּהֶן בנ"ט אַף שֶׁלִּפְעָמִים אֵין בָּהֶן בנ"ט לֹא חִילְקוּ חֲכָמִים וְאָסוּר מִסָּפֵק כֵּן נִרְאֶה לִי בְּדָבָר זֶה וְדַע דִּלְשִׁיטַת ר"י הַלֵּוִי דאה"נ דְּאִיכָּא חֲשָׁשׁ מִשּׁוּם בב"ח אֶלָּא דְּמַעֲמִיד לָא מְהַנֵּי שָׁם לָא קַשְׁיָא אַמַּאי גְּבִינוֹת הָעַכּוּ"ם אֲסוּרִין בַּאֲכִילָה וְלֹא בַּהֲנָאָה י"ל דְּכָל בב"ח דְּאָסוּר מִדְּרַבָּנָן לֹא אָסוּר בַּהֲנָאָה כְּמוֹ שֶׁמְּבוֹאָר בי"ד סִימָן פ"ז וצ"א ס"ט יע"ש מש"ה שָׁרֵי דבב"ח לֹא הַוָה אל' מִדְּרַבָּנָן דֶּרֶךְ בִּישׁוּל אָסְרָה תּוֹרָה

וְכֵינָן שֶׁכֵּן לֹא נֶאֱסַר אֶלָּא בַּאֲכִילָה וּלְקַמָּן אֲבָאֵר בְּזֶה אִי בב"ח הָאָסוּר מִדְּרַבָּנָן אִי אָסוּר בַּהֲנָאָה מִדְּרַבָּנָן וּבְיוֹרֶה דֵּעָה סִימָן פ"ז אֲבָאֵר בִּנְבֵילָה בב"ח יְעֻוַּן שָׁם: (ע"ב) גְּמָרָא אִם יֵשׁ בנ"ט הר"ז אָסוּרָה הָרַשְׁבָּ"א בְּחִדּוּשָׁיו לְחֻלִּין כָּתַב תְּמִיהָא לִי מַאי קמ"ל וי"ל דקמ"ל אֵין בנ"ט שָׁרֵי וְלָא אָמְרִינַן דְּמַעֲמִיד הוּא דבב"ח לֹא אָסוּר אֶלָּא דֶּרֶךְ בִּישׁוּל וּנְבֵילָה אַף דְּלֵיכָּא טַעְמָא אָסוּר עכ"ל הִנֵּה דִּבְרֵי ר"י הַלֵּוִי הֵבִיאוֹ הָרָ"ן כָּאן ובע"ז ל"ד א' וע' ב"י פ"ז דְּטַעְמָא דבב"ח כ"א לְחוּדֵיהּ שָׁרֵי וְהֵיכָא דְּלֵיכָּא טַעַם לָא הֲוָה בב"ח אוֹ כמ"ש הָאַחֲרוֹנִים דְּבָדָבָר הַמְּוֻתָּר מִצַּד עַצְמוֹ לֹא שַׁיָּךְ בֵּיהּ דָּבָר הַמַּעֲמִיד אֲבָל דִּבְרֵי הָרַשְׁבָּ"א ז"ל שֶׁהֶאֱרִיךְ וְאָמַר בב"ח דֶּרֶךְ בִּישׁוּל אָסְרָה תּוֹרָה הֵיא לְלֹא צוֹרֶךְ דְּאַטּוּ עַד הַשְׁתָּא לָא יָדְעִינַן דבב"ח בָּטֵל בס' וְהָעִיקָּר חָסֵר דַּהֲוָה לוֹמַר דְּשָׁאנֵי בב"ח דכ"א לְחוּדֵיהּ שָׁרֵי אוֹ כר"י הַלֵּוִי ז"ל וּלְכָךְ הָיָה נִרְאֶה לִכְאוֹרָה דִּסְבִירָא לֵיהּ ז"ל דְּהָא דָּבָר הַמַּעֲמִיד בָּאֶלֶף לָא בָּטִיל הוּא מ"ה וּמָצָאתִי אוֹן לִי במ"א הִלְכוֹ' פְּסַח סִימָן תמ"ב עַל מ"ש הַטּוּר דְּאִם הֶעֱמִיד בְּחֻמֵּץ צָרִיךְ לְבַעֵרוֹ מ"ה קאמ' לְדַעְתּוֹ יע"ש וא"כ וַדַּאי הי' לָנוּ לְאָוְסְרוֹ גַּם בב"ח וְלָזֶה כ' שָׁאנֵי בב"ח שֶׁהַתּוֹרָ' הִתִּירָה בפי' דוק' דֶּרֶךְ בִּישׁוּל אסר' תּוֹרָה וְהַיְינוּ אפי' דֶּרֶךְ בִּישׁוּל בָּטֵל הַמַּעֲמִיד מִדְּלָא אָסְרָה תּוֹרָה בְּכָבוּשׁ כִּשְׁאָר אִיסּוּרִין ש"מ דְּקָפֵיד קְרָא אַטַּעַם גָּמוּר אֶלָּא דְּהָרַשְׁבָּ"א בַּתְּשׁוּבָה סִימָן רע"א וְסִימָן רפ"א כָּתַב בְּהֶדְיָא דָּבָר הַמַּעֲמִיד מִדְּרַבָּנָן הוּא דְּלָא בָּטֵל וּלְכָךְ צָרִיךְ לְדָחוֹק וּלְיַיֵּשׁ' דְּבָרָיו כפי' ר"י הַלֵּוִי ז"ל ועמ"ש לְעֵיל: ע"ש בְּמַתְנִי' כְּשֵׁירָה שֶׁיְּנָקָהּ מִטְּרֵיפָה קֵיָּבָתָהּ אֲסוּרָה טְרֵיפָה שֶׁיְּנָקָהּ מִן הַכְּשֵׁירָה קֵיָּבָתָהּ מֻתֶּרֶת מִפְּנֵי שֶׁכָּנוּס בְּתוֹכָהּ עכ"ל הַשִּׁיטָה הַמְּחֻוָּרֶת דְּקֵיָּבָה הַנִּמְצֵאת בְּעוֹרָהּ לְאַחַר שְׁחִיטָה לָאו פֵּירְשָׁא בְּעָלְמָא הוּא אֶלָּא שָׁדַיְנַן בָּתַר מִי שֶׁיְּנִיק מִמֶּנּוּ אִם כְּשֵׁירָה וְאִם טְרֵיפָה וז"ש בְּמַתְנִי' מִפְּנֵי שֶׁכָּנוּס בְּמֵעֵי מַשְׁמַע דְּלָאו פֵּירְשָׁא בְּעָלְמָא הוּא וְרֵישָׁא דְּתָנַן קֵיבַת עַכּוּ"ם אֲסוּרָה מַשְׁמַע בָּתַר דִּידֵיהּ שָׁדַיְנַן לֵיהּ וְזֹאת הַקֻּוּשְׁיָא הִיא לִשְׁמוּאֵל דְּאָמַר חָדָא קָתָנֵי קֵיבַת עַכּוּ"ם נְבֵילָה וּלְרַב הוּנָא חָדָא לָא קַשְׁיָא מִקֵּיבַת עַכּוּ"ם דְּחָיְישִׁינַן שֶׁמָּא יָנַק מִטְּרֵיפָה אֶלָּא מִן קֵיבַת נְבֵילָה קַשְׁיָא אַמַּאי אֲסוּרָה וְקַשְׁיָא רֵישָׁא לְסֵיפָא ומש"ה אוֹקֵי לֵיהּ בַּגְּמָרָא דְּרֵישָׁא קוֹדֶם חֲזָרָה נִשְׁנֵית וּבָזֶה נָמֵי לִשְׁמוּאֵל דְּמַסִּיק חָדָא קָתָנֵי קֵיבַת שְׁחִיטַת עַכּוּ"ם נְבֵילָה וְלָמָּה לִי לְמִתְנֵי כְּלָל נְבֵילָה לִיתְנֵי קֵיבַת עַכּוּ"ם אֲסוּרָה אֶלָּא דְּאִי הֲוָה תָּנֵי הָכִי ה"א מַתְנִי' לְאַחַר חֲזָרָה נִשְׁנֵית כְּמוֹ בְּסֵיפָא וּמַתְנִי' ר"א הִיא דְּאָמַר סְתָם מַחְשֶׁבֶת כּוּתִי לָעַכּוּ"ם ומש"ה וַדַּאי דְּאָסוּר דְּאַף אִי הֲוָה פֵּירְשָׁא בְּעָלְמָא פֶּרֶשׁ ע"ז אֲסוּרָה וְעַיֵּין בַּגְּמָרָא בְּרֵישׁ"י ד"ה הֲרֵי זוֹ אֲסוּרָה וּמִיהוּ בלא"ה אִיצְּטְרִיךְ לְמִיתְנֵי הר"ז נְבֵילָה לְאַפּוֹקֵי מר"א כְּפָשׁוּטוֹ נְבֵילָה אִין אִיסּוּר הֲנָאָה לָא וְעַיֵּין פ"ק מִמַּתְנִי' אַחֲרִינָא דְּלָא כר"א אֲבָל לְהֵיפֶךְ קָשֶׁה לִיתְנֵי קֵיבַת נְבֵילָה אֲסוּרָה דְּפָרִיךְ אַטּוּ קֵיבַת עַכּוּ"ם לָאו נְבֵילָה הִיא לָא נִיחָא לֵיהּ לָא מִיבַּעְיָא קָאָמַר לָא מִיבַּעְיָא קֵיבַת עַכּוּ"ם דְּאָסוּר כר"א דִּסְתָם מַחְשֶׁבֶת כּוּתִי לַע"ז אֶלָּא אֲפִילּוּ נְבֵילָה לְחוּד קֵיָּבָתָהּ אֲסוּרָה דְּלָאו פֵּירְשָׁא בְּעָלְמָא הוּא וּבָתַר דִּידֵיהּ שָׁדַיְנַן לֵהּ וּמַתְנִיתִין קוֹדֶם חזר' נִשְׁנֵית הָרֵישָׁא דְּלָא נִיחָא לֵיהּ לְאוֹקֵמֵיהּ מַתְנִי דְּלָא כְּהִלְכְתָא כר"א וְרַבִּי נָמֵי הָא סְתָם בפ"ק י"ג א' כְּרַבָּנַן וְלָא כר"א וא"כ פָּרִיךְ שַׁפִּיר דְּמַשְׁמַע דְּעַכּוּ"ם לָא הֲוָה נְבֵילָה: ע"ש בְּמַתְנִיתִין טְרֵיפָה שְׁיְּנַקָּה מִכְּשֵׁירָה קֵיָּבָתָהּ מֻתֶּרֶת קַשְׁיָא לִי אַמַּאי תְּנַן תַּרְתֵּי בְּמַתְנִי'

בִּשְׁלָמָא אוֹ הָוָה תָּנֵי רֵישָׁא לְחוּד הֵ"א ה"ה טָרִיפָ' שֶׁיְּנַקָּה מַכְשִׁירָה קֵיבָתָהּ אֲסוּרָה לְחוּמְרָא אֶלָּא לָמָּה לִי רֵישָׁא הַשְׁתָּא טְרֵיפָה מִן הֶכְשֵׁירָה לְקֻלָּא אָמְרִינַן דְּשָׁדֵינַן בָּתַר מִי שֶׁיָּנִיק אֶצְלוֹ כָּל שֶׁכֵּן כְּשֵׁירָה מִטְּרֵיפָה דַּאֲסוּרָה ולק"מ דְּאִי לָא הָוָה תְּנַן רֵישָׁא הֵ"א ה"ה לְהֵיפֶךְ דְּשָׁרֵי דְּפִרְשָׁא בְּעָלְמָ' הוּא וְהָא דְּקָתָנֵי סֵיפָא מִפְּנֵי שֶׁכָּנוּס בְּמֵעֶיהָ הֵ"א דר"ל דְּפִרְשָׁא בְּעָלְמָא הוּא וְתֵדַע דִּלְשִׁיטַת הָרִי"ף והר"מ ז"ל הֵכִין הוּא דְּרֵישָׁא כְּשֵׁירָה שֶׁיְּנַקָּה, מִטְּרֵיפָה קוֹדֶם חֲזָרָה נִשְׁנֵית וְסֵיפָא לְאַחַר חֲזָרָה כמ"ש הָרַמְבַּ"ן ז"ל וְהַאי שֶׁכָּנוּס הַיְינוּ פִּירְשָׁא בְּעָלְמָא וְעַיֵּין גְּמָרָא לְקַמָּן שָׁם: ובפירש"י ד"ה הר"ז אָסוּרָה וְחֵלֶב הַנִּמְצָא בְּעוֹר קֵיבָה קָרוּשׁ שֶׁמּוֹלְחִין עִם חֶלֶב אַחַר אִיסּוּר גָּמוּר הוּא עכ"ל כ' קָרוּשׁ לָא מִיבַּעְיָא צָלוּל דְּאָסוּר דַּהֲוָה חֶלֶב גָּמוּר כמ"ש התו' ד"ה הָכִי גָּרְסִינַן אֶלָּא אפי' קָרוּשׁ כ' רַשְׁ"י ג"כ דַּהֲוָה חֶלֶב וְלָא מִיבַּעְיָא אִם מוֹלְחִין חֵלֶב אַחֵר הַקָּרוּשׁ לְבַדּוֹ חַשִׁיב חֶלֶב וַהֲוָה בב"ח מִדְּרַבָּנָן ע"י מְלִיחָה וְאָסוּר לְהַעֲמִיד בָּהּ עוֹד גְּבִינוֹת אֲחֵרוֹת וּלְקַמָּן יִתְבָּאֵר: בא"ד וְיֵשׁ מַתִּירִין אוֹתוֹ וּמְבִיאִין רְאָיָה מִדָּגִים שֶׁעָלוּ בְּקֵעָרָה שֶׁחֵלֶב הַקֵּיבָה לֹא נֶאֱסַר אֶלָּא מִפְּנֵי נְתִינַת טַעַם כו' עכ"ל הִנֵּה מִלְּבַד דְּלָא דָּמֵי דְּהָתָם שְׁנֵיהֶן הֶיתֵּר וְכָאן טַעַם רִאשׁוֹן לְאִיסּוּר בלא"ה לָא דָּמֵי לַהֲדֵדִי דְּהָתָם טַעַם שְׁלִישִׁי מִן הַקֵּעָרָה לְדָגִים טַעַם שֵׁנִי וּמִן הַדָּגִים לְכוּתָּח טַעַם שְׁלִישִׁי והכ' עֲדַיִין שֵׁנִי הוּא דַּעֲדַיִין בְּתָוְקְפּוֹ עוֹמֵד וּלְיַיְשֵׁב זֶה צ"ל דְּהֵם סוֹבְרִים טַעַם שֵׁנִי ג"כ קָלוּשׁ וְשָׁרֵי וּרְאָיָה מִדְּאָמַר שָׁם דְּרַב עֲבַדוּ לֵיהּ שְׁיָיפָא בְּצָעָא וְהִקְשׁוּ כֻּלָּם שָׁם דְּהָתָם טַעַם ב' הַוָה וכ' הָרָ"ן שָׁם שֵׁישׁ מִי שפי' דְּטַעַם ב' ג"כ שָׁרֵי וְהַהִיא דְּקֵדֵירָה שְׁבִישֵׁל בָּשָׂר וְאִם בִּישֵׁל חֶלֶב בנ"ט שָׁאנֵי הָתָם ע"י אוֹר פּוֹלֵט טְפֵי יע"ש וא"כ ה"ה ה"נ כֵּן דכ"ז שֶׁלֹּא פָּלַט ע"י אוֹר אֶלָּא ע"י רְתִיחַת מְלִיחָה הַוָה נ"ט בַּר נ"ט וכ"ש הוּא וּמָה הָתָם דָּגִים שֶׁעָלוּ בְּקֵעָרָה רוֹתַחַת אִי שֶׁשְּׁנֵיהֶן חֲמִין אָמְרִינַן כ"ז שֶׁלֹּא ע"י אוֹר טַעַם ב' שָׁרֵי כ"ש ע"י מְלִיחָה דְּיֵשׁ מִי שֶׁסּוֹבֵר דְּאֵינוֹ מַפְלִיט וּמַבְלִיעַ אֶלָּא כְּדֵי קְלִיפָּה זוֹ סְבָרַת י"מ בְּקֵיבָה שֶׁנִּמְלְחָה עִם עוֹרָהּ לְהַתִּיר וְרַשְׁ"י לְבַטֵּל סְבָרָתָם כ' דַּאֲפִי' לְדִבְרֵיהֶם דְּיֵשׁ חִילּוּק בֵּין ע"י אוֹר אוֹ לָאו אַפֵּ"ה הָתָם הַוָה לְהֶיתֵּר וְכָאן הַוָה לְאִיסּוּר וּמִפְּנֵי שֶׁיֵּשׁ לוֹמַר שֶׁהֵן סְבוּרִין דְּאַף בְּאִיסּוּר נ"ט בַּר נ"ט שָׁרֵי וּכְפִי סְבָרָתָם דְּטַעַם שֵׁנִי נָמֵי הַוָה נ"ט בַּר נ"ט וּמֵהַהִיא פִּינְקָא י"ל וְלָזֶה כָּתַב דְּשָׁאנֵי הָכִי דחנ"נ דבב"ח קיי"ל כְּרַב דְּאָפְשָׁר לְסוֹחֲטוֹ אָסוּר וא"כ לֹא שַׁיָּיךְ נ"ט בַּר נ"ט דְּהַכֹּל נַעֲשָׂה נְבֵילָה בב"ח וּמִפְּנֵי זֶה הַטַּעַם כָּתַב דס' לָא מְהַנֵּי מִפְּנֵי דְּנַעֲשָׂה נְבֵילָה וּמִין בְּמִינוֹ לֹא בָּטֵל אַף בְּאֶלֶף דְּפָסַק כר"י דְּפִלִּיג עַל חֲכָמִים דְּפָסַק כֵּן דַּף ל' בְּפִסְחִים וְאֵין לְהָבִיא רְאָיָה מִכָּאן דְּרַשְׁ"י סוֹבֵר בְּשָׁאָר אִיסּוּרִין חנ"נ דְּשָׁאנֵי הכ' דַּהֲוָה בב"ח וְאַף דמ"ה דַּוְקָא דֶּרֶךְ בִּישׁוּל מ"מ ע"י מְלִיחָה מִדְּרַבָּנָן אָסוּר כָּל דְּתַקּוּן כְּעֵין דְּאוֹרָיְיתָא תִּקּוּן וּלְעוֹלָם בְּשָׁאָר אִיסּוּרִין לֹא גָּזְרוּ שֶׁיְּהֵא חנ"נ גַּם מ"ש דְּמִין בְּמִינוֹ לָא בָּטֵיל הָא מִשּׁוּם דָּבָר הַמַּעֲמִיד בָּטֵל אֵין לְהוֹכִיחַ דס"ל דְּבַר הַמַּעֲמִד בָּטֵל כִּשְׁאָר דְּבָרִים כמ"ש מָהַרְשָׁ"ל בישׁ"ש סִימָן ק"ו יע"ש שֶׁהֵאֲרִיךְ בְּדָבָר זֶה אִי דָּבָר הַמַּעֲמִיד בָּטֵל בס' דְּשָׁאנֵי הכ' דַּהֲוָה מִדְּרַבָּנָן ומש"ה לֹא גָּזְרוּ בְּדָבָר הַמַּעֲמִיד כמ"ש בְּסִימָן פ"ז הַשָּׁ"ךְ וְעַיֵּין בפר"ח שָׁם ס"ק כ"ז אֶלָּא דִּלְרַשְׁ"י לָא א"ש כֵּיוָן דִּלְעִנְיַן מִינוֹ הַוָה מִין בְּמִינוֹ אַף דְּלָא אָסוּר כ"א מִדְּרַבָּנָן ומ"ש לְעִנְיַן דָּבָר הַמַּעֲמִיד: בא"ד וַאֲנִי הָיִיתִי נוֹהֵג הֶיתֵּר כו' ש"מ דְּפִרְשָׁא בְּעָלְמָא הוּא וְלָא מִיתַּסְרָא הִיא עכ"ל הִנֵּה מַה שֶּׁהָיָה סָבוּר מִתְּחִלָּה קוֹדֶם חֲזָרָה דְּפִרְשָׁא בְּעָלְמָא הוּא וּמַה בְּכָךְ דמ"מ טַעַם הַבָּשָׂר הַנִּבְלָע בְּחֵלֶב הַקֵּיבָה נוֹתֵן טַעַם אַחַ"כ בְּחֶלֶב אַחֵר שֶׁהֶעֱמִיד הַגְּבִינוֹת וְאֵין לוֹמַר דְּהָיָה נוֹהֵג הֶיתֵּר דְּבָטֵל בְּשִׁשִּׁים כֵּיוָן דְּפִרְשָׁא בְּעָלְמָא הֶחָלֶב וְטַעַם הָעוֹר הַנִּבְלָע בְּחֶלֶב

לֹא נֶאֱסַר וְאַחַ"כ כְּשֶׁנּוֹתַן טַעַם בְּחָלָב הָאַחֵר הֲוָה מִין בְּאֵינוֹ מִינוֹ וּבָטֵל בס' ז"א דכ' וַאֲנִי הָיִיתִי נוֹהֵג הֶיתֵּר מַשְׁמַע אַף לְכַתְּחִלָּה הָיָה נוֹהֵג הֶיתֵּר וְהָא אֵין מְבַטְּלִין אִיסּוּר לְכַתְּחִלָּה כה"ג אֶלָּא הֲוָה לְכְתּוֹב וַאֲנִי הָיִיתִי מַתִּיר עַד הֵנָּה אֶלָּא הַטַּעַם כֵּינָן דְּהָיָה סוֹבֵר דְּפִירְשָׁא בְּעָלְמָא הוּא אַף טַעַם הַבָּשָׂר שֶׁנִּבְלַע בְּחֵלֶב הַקֵּיבָה פִּירְשָׁא בְּעָלְמָא הוּא וְאֵין אוֹסֵר אַחַר כָּךְ הַגְּבִינוֹת וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב הַבַּיִת יוֹסֵף בְּסִימָן פ"ז שֶׁכָּתַב וְזֶה לְשׁוֹנוֹ וּמַשְׁמַע מִדִּבְרֵי רַבֵּינוּ דַּאֲפִילּוּ נִמְלְחָה מֻוָתָּר לְהַעֲמִיד בָּהּ כֵּינָן דְּלֹא הָיָה אֶלָּא פִּירְשָׁא בְּעָלְמָ' אוֹתוֹ טַעַם שֶׁקִּיבֵּל לָא הֲוָה אֶלָּא כְּפֶרֶשׁ וכ"ש מְדָגִים שֶׁעָלוּ בַּקְּעָרָה דַּהֲוָה נ"ט בַּר נ"ט כו' וְכַנָּונַת דְּבָרָיו שָׁם דְּאִם בנ"ט בַּר נ"ט הִתִּירוּ דַּהֲוָה טַעַם קָלִישׁ וְאֵין אוֹסֵר אֲחֵרִים כ"ש חֵלֶב הַקֵּיבָה שֶׁטַּעַם הַבָּשָׂר הַנִּבְלָע בּוֹ אֵין בּוֹ כֹּחַ לֶאֱסוֹר אֲחֵרִים דְּלָא קִיבֵּל טַעַם חָשׁוּב מִן הָעוֹר וְהָיָה נִרְאֶה שֶׁזֶּה טַעַם הַמַּתִּירִין שֶׁכָּתְבוּ רְאָיָה מִדָּגִים שֶׁעָלוּ בַּקְּעָרָה וְהַיְינוּ כִּדְכָתַבְנָ' וְרַשְׁ"י ז"ל הוּא דְּסַיֵּים וְכָתַב דְּחֵלֶב הַקֵּיבָה לֹא נֶאֱסַר מִשּׁוּם וכו' דְּלָא לִישַׁוְוֵיהּ לְיֵשׁ מַתִּירִין טוֹעֶה וּכְבָר נִתְבָּאֵר לְעֵיל ג"כ טַעַם הַמַּתִּירִין דְּאֶפְשָׁר דְּהֵם סוֹבְרִין נ"ט בַּר נ"ט אַף טַעַם שֵׁנִי שָׁרֵי כ"ז דְּלָא הָיָה ע"י פְּלִיטַת אֵשׁ וּרְאָיָה מֵרֹב דְּעָבְדִי לֵיהּ שַׁיְּפָא בְּצָעָא וכמ"ש הָר"ן שָׁם בְּשֵׁם יֵשׁ מְפָרְשִׁים וְכֵן כָּתַב הָרִיטְבָ"א וְעַיֵּין בְּחִדּוּשֵׁי הָרַשְׁבָּ"א שָׁם וְסוֹבְרִין דה"ה בְּאִסּוּר אָמְרִינַן נ"ט בַּר נ"ט שָׁרֵי דְּאֵין אוֹמְרִין חנ"נ אֶלָּא בב"ח מִן הַתּוֹרָה וְלֹא בב"ח מִדְּרַבָּנָן ע"י מְלִיחָה ומש"ה הֵבִיאוּ רְאָיָה שַׁפִּיר מְדָגִים שֶׁעָלוּ בַּקְּעָרָה דְּטַעַם שֵׁנִי שֶׁלֹּא ע"י הָאֵשׁ חֲשִׁיב טַעַם קָלִישׁ וְאֵינוֹ אוֹסֵר כ"ש הָכָא דע"י מְלִיחָה דְּקַל הוּא יוֹתֵר מִן דָּגִים רוֹתְחִין כו' דְּהָתָם מוֹלִיךְ הַבְּלִיעָה בְּכֻלָּהּ וְאַפ"ה שָׁרֵי דְּהֵם סוֹבְרִים דַּוְוקָא כְּשֶׁעוֹמֵד אֵצֶל הָאֵשׁ אָסוּר אֲבָל לֹא ע"י עֵירוּי אַף שֶׁשְּׁנֵיהֶם רוֹתְחִים וכ"ש הכ' ע"י מְלִיחָה דְּיֵשׁ דַּעָה דְּאֵינוֹ אוֹסֵר אֶלָּא כְּדֵי קְפִילָא כמ"ש לְעֵיל יע"ש: וְדַע דְּרָאִיתִי לַסֵּפֶר מְקוֹם שְׁמוּאֵל בְּחִדּוּשָׁיו לי"ד עַל מ"ש רש"ל בישׁ"ש בכ"ה סִימָן ק' דבב"ח הָאָסוּר מִדְּרַבָּנָן אָסוּר בַּהֲנָאָה ג"כ וְכָתַב הוּא דְּהַתּוֹ' שֶׁהִקְשׁוּ בד"ה הַמַּעֲמִיד וְהָרַשְׁבָּ"א הִקְשָׁה בת"ה דַּף פ"ו דְּאַמַּאי לָא אָמְרִינַן דְּגְּבִינוֹת עַכּוּ"ם אָסוּר מְשׁוּם בב"ח וּמַאי קוּשְׁיָא דְּאִם כֵּן בַּהֲנָאָה נָמֵי יֵאָסֵר כְּמוֹ שֶׁמַּקְשֶׁה הַגְּמָרָא בְּפֶרֶק אֵין מַעֲמִידִין לר"נ ולר"א יֵאָסֵר בַּהֲנָאָה יע"ש אֶלָּא ש"מ בב"ח הַנֶּאֱסָר מִדְּרַבָּנָן אֵין אָסוּר בַּהֲנָאָה יע"ש וַאֲנִי הַהֶדְיוֹט אוֹמַר יָפֶה שִׁתִּיקָתוֹ מִדִּיבּוּרוֹ דְּמַה שֶּׁכָּתַב וְאִי אִיתָא מַאי קוּשְׁיָא לֵימָא מבב"ח תִּתְסַר בַּהֲנָאָה ומש"ה אָמְרוּ מְשׁוּם עוֹר נְבֵילָה גָּזְרוּ אַכַּתִּי תִּקְשֶׁה אִיסּוּר דבב"ח לְהֵיכָן הָלַךְ וְלֵיאָסֵר בַּהֲנָאָה וכ"ת דְּאֵין אִיסָּר חע"א ומש"ה לֹא גָּזְרוּ בַּהֲנָאָה כֵּינָן דְּאֵין חָל עַל אֲכִילָה ה"ה הֲנָאָה נָמֵי וכמ"ש הר"מ ז"ל בִּכְרִיתוֹת עַל מִשְׁנָה יֵשׁ אוֹכֵל אֲכִילָה אַחַת וְחַיָּיב עלי' ד' חַטָּאוֹת וְאָשָׁם א' יע"ש לֵיתָא דְּהָא שְׁמוּאֵל הוּא דְּאָמַר הָכִין בע"ז דְּגְּבִינוֹת שֶׁגָּזְרוּ מִפְּנֵי שֶׁמַּעֲמִידִין בָּעוֹר קֵיבַת נְבֵילָה וְאִיהוּ לְשִׁטְתֵּיהּ סָבְרִי' לֵיהּ בפי' בְּפִרְקִין לְעֵיל קי"ג ע"ב דְּחֵלֶב אוֹ מֵתָה לָא צְרִיכִי קְרָא וְהַיְינוּ דְּמְחַיֵּיב בְּמְבַשֵּׁל חָלָב וּמֵתָה אַף מְשׁוּם בָּשָׂר בְּחָלָב מְשׁוּם דְּאִית לֵיהּ בב"ח אִיסּוּר חע"א וְגַם הָרַשְׁבָּ"א בְּחִדּוּשָׁיו פָּסַק כֵּן שָׁם בְּסֵוגְיָ' דַּהֲלָכָה כֵּן דְּאִיסּוּר חע"א דַּהֲוָה מוֹסִיף בַּהֲנָאָה יע"ש א"כ תִּקְשֶׁה בֶּאֱמֶת אִיסּוּרָ' דְּבָשָׂר בְּחָלָב לְהֵיכָן הָלַךְ וְלֵיאָסֵר בַּהֲנָאָה וּמַה שֶּׁהִקְשָׁה דא"כ תִּחַסֵּר בַּהֲנָאָה כְּמוֹ בע"ז לר"נ ולר"א לְכְאוֹרָה לְמָהַרְשָׁ"ל בישׁ"ש סִימָן ק' שֶׁסּוֹבֵר בב"ח הַנֶּאֱסָר ע"י כְּבִישָׁה וּמְלִיחָה אָסוּר בַּהֲנָאָה יְקֻשָּׁה זֹאת בֶּאֱמֶת לִשְׁמוּאֵל אַמַּאי לֹא אָסוּר בַּהֲנָאָה אֲבָל רוֹאֶה אֲנִי שֶׁאֵין בְּכָאן קֻשְׁיָא כְּלָל כִּי בְּדַף ל"ה ע"א בע"ז אָמַר שָׁם אַהָא דְּאָמַר טעמ' מִפְּנֵי שֶׁמַּעֲמִידִין בְּעוֹר עִגְלֵי ע"ז וּפָרִיךְ משו' דְּלֵיתֵיהּ לְאִיסּוּרָא בְּעֵינַ' דְּהָא לְרַבָּנָן בְּמוּרְיָיס דְּטַעְמָ' מִפְּנֵי

שֶׁמְּעָרְבִין יֵין נָסָךְ וַאֲפִ"ה לֹא אָסוּר בַּהֲנָאָה וּמְשַׁנֵּי כֵּינָן דְּאוֹקְמֵי קָא מוֹקְמִים כְּמַאן דְּאִיתֵיהּ
לְאִיסּוּרָא בְּעֵינֵיהּ עכ"ל וא"כ אַף אִי בב"ח הַנֶּאֱסָר מִדְּרַבָּנָן אָסוּר בַּהֲנָאָה אַפִּ"ה לָא קַשְׁיָא
לֵיתֵּסֶר גְּבִינוֹת הָעַכּוּ"ם בַּהֲנָאָה דְּמַעֲמִידִין בְּעוֹר קֵיבָה וַהֲוָה בב"ח דְּלָא מִיבַּעְיָא אִי הֲוָה
ס' דְּבָטֵל בְּשִׁשִּׁים לְדַעַת הר"י הַלֵּוִי וְהֵבִיאוֹ הָרַשְׁבָּ"א וְהַפּוֹסְקִים בְּסִימָן פ"ו דְּלֹא שַׁיָּךְ
דָּבָר מַעֲמִיד בְּדָבָר שֶׁהוּא בפ"ע הֵיתֵּר אֶלָּא בְּהִתְעָרֵב עִם אַחֵר אוֹ דבב"ח דֶּרֶךְ בִּישּׁוּל
אָסְרָה תּוֹרָה וכ"ז שֶׁאֵין בּוֹ טַעַם אֵין שָׁם בב"ח עָלָיו כמ"ש לְעֵיל וְלֹא נִשְׁאַר כ"א אִיסּוּר
נְבֵילָה וַהֲוָה מַעֲמִיד ומש"ה לֹא אָסוּר כ"א בַּאֲכִילָ' וְלֹא בַּהֲנָאָ' אֶלָּא אַפִּילּוּ לֵית בֵּיהּ שִׁשִּׁים
אַפִּ"ה שָׁרֵי בַּהֲנָאָה כֵּינָן דבב"ח לָא הֲוָה מַעֲמִיד דְּלָא גָּזְרוּ עַל מַעֲמִיד אֶלָּא בְּדָבָר שֶׁאָסוּר
מִצַּד עַצְמוֹ וְלֹא כְּשֶׁנֶּאֱסַר בְּהִתְעָרֵב עִם דָּבָר אַחֵר א"כ מש"ה לֹא גָּזְרוּ שֶׁיְּהֵא אָסוּר בַּהֲנָאָה
בִּגְבִינוֹת עַכּוּ"ם דְּלָא חֲשִׁיב בְּעֵינֵיהּ דְּמַעֲמִיד לֹא שַׁיָּךְ בב"ח וַהֲוָה כְּמוֹ מוּרְיָיס לְרַבָּנָן דְּלָא
אָסוּר בַּהֲנָאָה כֵּינָן דְּלֵיתֵיהּ לְאִיסּוּרָא בְּעֵינָ' לֹא רָצוּ חֲכָמִים לְגָזוֹר בַּהֲנָאָה אֶלָּא בַּאֲכִילָה
בְּלֶבַד משא"כ לר"נ ולר"ח דְּאָסוּר מִשּׁוּם מַעֲמִיד שֶׁל עָרְלָה וְחוֹמֶץ שֶׁל יֵין נָסָךְ קָשְׁיָא
שַׁפִּיר תֵּיתֵּסֶר בַּהֲנָאָה דַּהֲוָה אִיסּוּר מֻחְמָת עַצְמוֹ וַהֲוָה דָּבָר הַמַּעֲמִיד וּכְמַאן דְּאִיתָא
לְאִיסּוּרָא בְּעֵינֵיהּ וּבָזֶה יֵשׁ לְיַישֵּׁב ג"כ למ"ש יש"ש וְעַיֵּין בישׁ"ש סִימָן ק"ו יע"ש וְאִי יֵשׁ
ס' אִי הֲוָה בְּעֵינֵיהּ אוֹ לָאו ובי"ד סִימָן פ"ז אֲבָאֵר עוֹד: גמ' כְּשֵׁירָה שֶׁיְּנָקָה מִטְּרֵיפָה וְהָא
תְּנַן רִישׁ' קֵיבַת עַכּוּ"ם וְשֶׁל נְבֵילָה הר"ז אֲסוּרָה כו' אֶלָּא לָא קָשָׁה כָּאן קוֹדֶם חֲזָרָה וּמִשְׁנָה
לֹא זָזָה מִמְּקוֹמָהּ עכ"ל הַקּוֹשְׁיָא הִיא מִסֵּיפָא כ"י תָּנֵי טְרֵיפָה שֶׁיְּנָקָה מַכְשִׁירָה קֵיבָתָהּ
מֻוָּתֶּרֶת וכפירש"י בד"ה וְהָא קָתָנֵי כו' יע"ש וּמִיהוּ לְפֵירוּשׁ הָרִי"ף זַ"ל כְּשֵׁירָה שֶׁיְּנָקָה
מִטְּרֵיפָה ג"כ קוֹדֶם חֲזָרָה נִשְׁנֵית וְהָכָא לְחוּמְרָא וג"כ בְּקֵיבַת עַכּוּ"ם לְחוּמְרָא אוֹ דְּנַרְאָה
כָּאוֹכֵל נְבֵילוֹת ואה"נ דְּטְרֵיפָה שֶׁיְּנָקָה מַכְשִׁיר' דַּאֲסוּרָה מכ"ש דְּנַרְאֶה כְּאוֹכֵל טְרֵיפוֹת
אֲבָל לְאַחַר חֲזָרָה מֻוָּתָר לכ"ע דְּפֵירַשׁ' בְּעָלְמָ' הוּא וְלָא גָּזְרוּ בי' רַבָּנָן מִידֵי ובי"ד אֲבָאֵר:
וְהִלְכְתָ' אֵין מַעֲמִידִין בָּעוֹר קיב' נְבֵילָה אֲבָל מַעֲמִידִין בְּקֵיבַת נְבֵילָה וּבְקֵיבַת שְׁחִיטַת
עַכּוּ"ם וּבְקֵיבַת כְּשֵׁירָה שֶׁיְּנָקָה מִטְּרֵיפָה וכ"ש בְּקֵיבַת טְרֵיפָה שֶׁיְּנָקָה מַכְשִׁירָה דְּפִרְשָׁא
הוּא עכ"ל הַזְּכִיר נְבֵילָה וְלָא זוֹ אַף קֵיבַת שְׁחִיטַת עַכּוּ"ם דְּלָא כר"א דְּאָמַר סְתָם מַחְשֶׁבֶת
כּוּתִי לַעַ"ז וַאֲפִילּוּ פֵּירֵשׁ אָסוּר קמ"ל דְּלָאו הִלְכְתָא הָכִי וְהַזְּכִיר כְּשֵׁירָה שֶׁיְּנָקָה מִטְּרֵיפָה
דְּהֵ"א בָּתַר מִי שֶׁיְּנָק שָׁדִינַן לִי' וְאָמַר טְרֵיפָה שֶׁיְּנָקָה מַכְשִׁירָה וְאַף דכ"ש הוּא הֵ"א דְּטְרֵיפָה
שֶׁיְּנָקָה מַכְשִׁירָה אֲסוּרָה דְּבָתַר דְּיָדָהּ שָׁדִינַן וְשָׁאנֵי קֵיבַת עַכּוּ"ם דִּמְאִיסָה וַהֲוָה כְּמוֹ נְבֵילָה
וְלָא גָּזְרוּ בֵּיהּ משא"כ בְּאוֹכֵל מִן הַטְּרֵיפָ' דְּנַרְאֶה כְּאוֹכֵל מִטְּרֵיפָה אַפִּ"ה שָׁרֵי דַּהֲוָה פֵּירְשָׁא
בְּעָלְמָ' וְכִדְמַסֵּיק וְכָל זֶה לְשִׁיטַת הָרִי"ף זַ"ל והר"מ זַ"ל גַּם התו' בד"ה הָכִי גָּרְסִינַן קַיְימוּ
גִּירְסָא זוֹ וּמִיהוּ דְּלָא כְּרִי"ף ור"מ זַ"ל אֶלָּא שֶׁחִילְקוּ בֵּין צָלוּל לְקָרוֹשׁ וּמַהוּ צָלוּל וּמַהוּ
קָרוֹשׁ עַיֵּין בי"ד וְשָׁם אֲבָאֵר אֲבָל לְרַשִּׁ"י זַ"ל דְּאַף בְּקָרוֹשׁ הֲוָה חָלָב גָּמוּר אֵין מָקוֹם
לְגִירְסָא זוֹ אֶלָּא הָכִי גָּרְסִינַן מַעֲמִידִין בֵּין בְּקֵיבַת נְבֵילָה וְעַכּוּ"ם וּבִטְרֵיפָה שֶׁיְּנָקָה מַכְשִׁירָה
דְּלָאו מִגּוּפָהּ הִיא אֲבָל לֹא מִטַּעַם דְּפִרְשָׁא הוּא אֶלָּא מִפְּנֵי שֶׁכָּנוּס בְּמֵעֶיהָ וְעַיֵּין לְקַמָּן: מִשְׁנָה
חוֹמֶר בְּחֶלֶב מִדָּם וְחוֹמֶר בַּדָּם מִבְּחֶלֶב כו' עַיֵּין בר"מ שי"ף זַ"ל דְּהָא דְּלָא חֲשִׁיב שֶׁהֶחָלֶב
נוֹהֵג בְּחֶלֶב יע"ש מַה שתי' וְהָא דְּלָא נוֹהֵג בְּדָם דְּלָאו בָּשָׂר הוּא: (דַּף קיז ע"א) שָׁם בַּמִּשְׁנָה
שֶׁהֶחָלֶב מוֹעֲלִין בּוֹ משא"כ בַּדָּם עכ"ל עַיֵּין בר"מ זַ"ל הִלְכוֹת מְעִילָ' פֶּ"א וב' וג' ומַה
שֶּׁאָמַר שֶׁהֶחָלֶב מוֹעֲלִין בּוֹ הַיְינוּ אֲפִילּוּ בְּשֶׁל שְׁלָמִים וְדַוְקָ' לְאַחַר זְרִיקַת דָּמִים וְלֹא קוֹדֶם
זְרִיקָ' אֵין מוֹעֲלִין בּוֹ דִּשְׁלָמִים מָמוֹן בְּעָלִים הוּא וְלָא קָדְשֵׁי הַשֵּׁם מִיקְּרֵי וּלְאַחַר מִיכָּן

פְּשִׁיטָא דְּאֵין מְעִילָה בְּבָשָׂר מַה שֶּׁנֶּאֱכַל לָאָדָם וַאֲפִילּוּ נִפְסַל הַבָּשָׂר כֵּיוָן דְּהָיָה ש"ה לְאָדָם
וְכֵן בְּחַטָּאת וְאָשָׁם אֵין מְעִילָה לְאַחַר זְרִיקָה אֶלָּא בָּאֵימוּרִין וְלֹא בְּבָשָׂר אֲבָל קוֹדֶם זְרִיקָה
יֵשׁ מְעִילָה בַּבָּשָׂר מֵחַיִּים וּבָעוֹל' מִשֶּׁהֻזְקְדְּשׁוּ עַד לְאַחַר זְרִיקָה ג"כ דְּכֻלָּהּ כָּלִיל וְקָדְשֵׁי
הַשֵּׁם הֵן וּלְפִיכָךְ מוֹעֲלִין בָּהֶן וְשָׁלֹשׁ מִדּוֹת לְעִנְיַן מְעִילָה קָדָשִׁים קַלִּים לִפְנֵי זְרִיקָה אֵין
בָּהֶן מְעִילָה אַף בְּאֵימוּרִים וּלְאַחַר זְרִיקָה בְּאֵימוּרִים הוּא דַּהֲוָה וְחַטָּאוֹת וַאֲשָׁמוֹת לִפְנֵי
זְרִיקָה אַף בְּבָשָׂר וּלְאַחַר זְרִיקָה בְּאֵימוּרִים וּבְעוֹלָה בֵּין לִפְנֵי זְרִיקָ' וּלְאַחַר זְרִיקָה אִית
מְעִילָה בְּכֻלָּהּ וְקָאָמַר דְּבָדָם אֵין בּוֹ מְעִילָה אַף דג"כ לֹא הֲוַתַּר לְשׁוּם אָדָם אַפִּ"ה אֵין בּוֹ
מְעִילָה וְאַף קוֹדֶם זְרִיקָה כִּדְמַסֵּיק לְקַמָּן מִקְּרֵאי וְהָא דְּסָתָם וְאָמַר חוֹמֶר בְּחֵלֶב מִבְּדָם אַף
דְּבָדָם נָמֵי אַשְׁכּוּחֵי מַשְׁכַּחַת לָהּ מֵחַיִּים כמ"ש הַתּוֹסָפ' ד"ה הוּא דְּהַמַּקִּיז דָּם לִבְהֶמְתּוֹ חַיָּיב
מִשּׁוּם מְעִילָה וְעַיֵּין בר"מ מֵהִלְכוֹת מְעִילָה פ"ב הי"א מַתְנִי' מַיְירֵי בְּקָדָשִׁים קַלִּים דְּוַדַּאי
לָא מַשְׁכַּחַת בַּדָּם כְּלָל מְעִילָה דְּמֵחַיִּים לָאו קָדְשֵׁי ה' וּלְאַחַר זְרִיקָה אֵין לְךָ דָּבָר שֶׁנַּעֲשָׂה
מִצְוָתוֹ וּמוֹעֲלִין בּוֹ אֶלָּא דא"כ לָא א"ש מַה דְּקָאָמַ' בַּגְּמָרָ' מִנָּא הָנֵי מִילֵּי לָכֶם כו' וּמַשְׁמַע
דְּקָאֵי אַמַּתְנִי' בְּקָדָשִׁים קַלִּים אַיְירֵי וְתִיפּוֹק לֵיהּ אֵין לְךָ דָּבָר שֶׁנַּעֲשָׂה מִצְוָתוֹ וּמוֹעֲלִין בּוֹ
וּמַשְׁמַע דְּמַתְנִי' בק"ק אַיְירֵי דְּסָתָמָ' קָתָנֵי' וא"כ קָשֶׁה אֵיךְ אָמַר סְתָם דְּבָדָם אֵין מוֹעֲלִין בּוֹ
וְהָא הַמַּקִּיז חַיָּיב אִם לֹא משא"כ בַּדָּם לְאַחַר שְׁחִיטָה מַיְירֵי וְדוֹחֵק: ע"ש וְחוֹמֶר מִדָּם
מִבְּחֶלֶב שֶׁהַדָּם נוֹהֵג בִּבְהֵמָ' חַיָּה וָעוֹף בֵּין טְמֵאִי' וּטְהוֹרִים וְחֵלֶב אֵינוֹ נוֹהֵג אֶלָּא בִּבְהֵמָה
טְהוֹרָה בִּלְבַד עכ"ל אַף דְּאֵין אִיסּוּר חע"א אַפִּ"ה דַּם הַטְּמֵאִים הֲוָה ב"א וְחֵיֵּיל שָׁפִירְעַיֵּין
רֵישׁ דַּם שְׁחִיטָה יע"ש וּמַה דְּתָנַן לְמַתְנִי' הָכִי אַף שֶׁאֵין לָהּ שַׂיָּיכוּת כְּלָל לְכָאן כָּתַב התי"ט
מִשּׁוּם חוֹמֶר בַּדָּם מֵחֶלֶב נָקֵיט לָהּ יע"ש ור"ל כְּמוֹ בְּאֵינָךְ פִּירְקִין דְּתָנַן הָתָם ג"ה נוֹהֵג
בִּבְהֵמָ' כו' ואו"ב כו' וְכִיסּוּי הַדָּם וְאֶפְשָׁר עוֹד דִּבְרֹאשׁ הַפֶּרֶק הִתְחִיל כָּל הַבָּשָׂר אָסוּר
לְבַשֵּׁל חוּץ מִבָּשָׂר דָּגִים נָקֵיט הָכִי בְּדָם דְּנוֹהֵג בְּכָל חוּץ מִדָּגִים כו': קַשְׁיָא לוֹ בְּמַתְנִי' דְּתָנַן
חוֹמֶר חֵלֶב מִדָּם וְחוֹמֶר דָּם מֵחֶלֶב וְתוּ לֵיכָּא וְהָא חֵלֶב שֶׁבִּישְׁלוֹ חַיָּיב וְעוֹבֵר עָלָיו וְאֵלּוּ דָּם
שֶׁבִּישְׁלוֹ אֵינוֹ עוֹבֵר עָלָיו וּמֻתָּר מ"ה כִּדְאִיתָ' בִּמְנָחוֹת כ"א א' יע"ש וע' בי"ד סי' ס"ט
בב"ו וה"ה אִיפְּכָא בְּדָם הָאוֹכְלוֹ חַי חַיָּיב עָלָיו וְחֵלֶב אוֹכְלוֹ חַי פָּטוּר דְּלָא הַוָה כְּדֶרֶךְ
אֲכִילָה כְּדְאָמַר בְּפִסְחִים פכ"ש לִמְעוּטֵי אוֹכֵל חֵלֶב חַי וְיֵ"ש לְיַיְשֵׁב: גְּמָרָא מנה"מ לָכֶם
שֶׁלָּכֶם יְהֵא כו' עכ"ל הָא דְּפָרִיךְ בפכ"ש כ"ב א' וַהֲרֵי דָּם דְּלִיתְסַר בַּהֲנָאָה אַף דִּכְתִיב בְּדַם
קָדָשִׁים דִּלָּכֶם דְּאֵין בּוֹ מְעִילָה וּמִמֵּילָא פְּשָׁטָא דְּקָרָא שֶׁמֻּתָּר בַּהֲנָאָה וְי"ל דְּפָרִיךְ וַהֲרֵי דָּם
וא"כ אימ' לָכֶם דִּכְתִיב בְּקָדָשִׁים לְהֶיתֵּר הֲנָאָה וְלֹא לוֹמַר שֶׁאֵין בּוֹ מְעִילָה וּלְאַחַר זְרִיקָה
וְלוֹמַר אַף קָדָשִׁים דְּחָמוּר אַפִּ"ה שָׁרֵי בַּהֲנָאָה וכ"ש דַּם חֻלִּין וע' בתו' ד"ה מַה מַּיִם וְהָא
דְּפָרִיךְ הָתָם וְאֵימָא כַּמַּיִם הַמִּתְנַסְּכִים ע"ג הַמִּזְבֵּחַ לֹא שַׁיְּיכָא אָסוּר בַּהֲנָאָה דְּהָא כְּתִיב לָכֶם
אֶלָּא דְּמֵהֶקֵּישׁ' לָא מַשְׁמַע הֶיתֵּר הֲנָאָה וע' בתו' ד"ה וְאֵימָא אֶלָּא דִּלְשׁוֹן הַגְּמָרָא שָׁם דְּפָרִיךְ
וַהֲרֵי דָּם וּתְנַן אֵלּוּ וָאֵלּוּ מִתְעָרְבִין כו' אַלְמָא דְּשָׁרֵי בַּהֲנָאָה וּמַאי קוּשְׁיָ' יְהֵא כְּתִיב לָכֶם כו'
אֶלָּא דְּלָא מְשַׁנֵּי כָּךְ דא"כ לָא יָדְעִינַן דְּאֵין אִיסּוּר מְעִילָה וּבְחִדּוּשֵׁינוּ לִמס' פְּסָחִים אֲבָאֵר:
וּבְתוֹסְפוֹת ד"ה דְּאָמַר ר' יַנַּאי דא"ק כו' וְעוֹד י"ל דר' יַנַּאי דְּהָכָא אַסְמַכְתָּא בְּעָלְמָא הוּא
עכ"ל רְצוֹנָם לְתָרֵץ קֻושְׁיָיתָם דְּבֶאֱמֶת הַךְ קְרָא דְּכַאֲשֶׁר יוֹרֶם צָרִיךְ דְּאָמְרִינַן בִּזְבָחִים נ"א
יע"ש והכ' אַסְמַכְתָּ' בְּעָלְמָא הוּא וּמִיהוּ עִיקַּר יַלְפוּתָא מִקְּרָא דְּרַבִּי מִכָּל חֵלֶב לה' לְרַבּוֹת
אֵימוּרֵי קָדָשִׁים קַלִּים וְלֵית לָן הַצְּרִיכוּתָא דְּיוֹתֶרֶת וּשְׁתֵּי הַכְּלָיוֹת דְּכֵיוָן דְּחָזֵינַן דְּחֵלֶב
קָדָשִׁים קַלִּים יֵשׁ בָּהֶן מְעִילָה דְּקָדְשֵׁי ה' נִינְהוּ שְׁקְרִיבִין לַמִּזְבֵּחַ וה"ה יוֹתֶרֶ' וּשְׁתֵּי הַכְּלָיוֹת

נָמֵי כֵּן הוּא וּמַיְיתֵי רֵאִי' מֵהָא דַּהֲוָה ר"ל בְּמַס' מְעִילָה ט"ו א' יַנַּאי אֵין מְעִילָה אֶלָּא בְּקָדְשֵׁי בה"ב וּבָעוֹלָ' לְבַד וּפָרִיךְ וְהָא קָרָא קָא נָסֵיב וּמְשַׁנֵּי אַסְמַכְתָּ' בְּעָלְמָא הוּא וה"ה דצ"ל לְפִי ה"א דִּקָרָא דְּנָקֵיט ר' יַנַּאי כַּאֲשֶׁר יוֹרֻם אַסְמַכְתָּ' הֲוָה וּמִיהוּ לָא קָאֵי הָכִי הָתָם בְּמַסְקָנָ' דִּדְרָשָׁ' דְּכָל חָלָב דְּרָשָׁא גְּמוּרָה הוּא דְּהַהוּא דְּבֵי ר' יַנַּאי הָתָם הֲדַר בָּיָה אֶלָּא דְּקָדְשֵׁי מִזְבֵּחַ נָמֵי יֵ"שׁ בָּהֶן מִשּׁוּם מְעִילָה וּבְגַוְנָא דְּכָתֵיבְנָא לְעֵיל וּמִקְרָא דְּרַבִּי כָּל חֵלֶב אֲבָל קָרָא דְּהָכָא כַּאֲשֶׁר יוּרַם מִשּׁוֹר זֶבַח הַשְּׁלָמִים הֲוָה אַסְמַכְתָּ' בְּעָלְמָא כְּמוֹ בַּהֵ"א דצ"ל אַסְמַכְתָּ' ומ"ש הַתּוֹסָ' דְּיֵ"שׁ אוֹכֶל אֲכִילָה אַחַת אִיכָּא לְאוֹקְמֵיהּ בְּעוֹלָ' אַף דְּעוֹר כו' ר"ל דְּהָתָם במס' מְעִילָ' מַקְשֵׁי לר' מִמִּשְׁנָיוֹת טוּבָא וּלְבַסּוֹף מַקְשֵׁי לֵיהּ מֵימָרָ' דְּעֵוֶלָ' וְאַמַּאי לָא אַקְשֵׁי לֵיהּ מַמַּתְנִי' דְּיֵ"שׁ אוֹכֶל דְּמוּכָח דְּיֵ"שׁ בְּקָדְשֵׁי מִזְבֵּחַ מְעִילָה ותי' דַּהֲוָה מוֹקְמִינַן בְּעוֹלָה וְאַף דְּעוֹר לַכֹּהֲנִים ור"י, אָמַר כָּל שֶׁיֵּ"שׁ לַכֹּהֲנִים אֵין בּוֹ מְשׁוּם מְעִילָה לַהֵ"א לָזֶה כָּתְבוּ דְּאֵין לָחוּשׁ לָעוֹר וְכַנִּרְאֶה שֶׁלֹּא הִ' בְּגִירְסָתָם שָׁם וְעוֹלָה יע"ש ובד"ה מְחַנְּוְרְתָּא יע"ש הֵיטֵב: גְּמָרָא הָנִיחָא לָמָ"ד אֵין מְלַמְּדִין אֶלָּא לָמָ"ד מְלַמְּדִין מא"ל קשי' לִי אֵימָא דְּמַאן דְּסוֹבֵר מְלַמְּדִין סְבִירָא כְּרַבָּנָן דְּפְלִיגִי אר' דוֹסָא וְהִנִּיחָם שָׁם שֶׁטְּעוּנִין גְּנִיזָה וַהֲוָה ג' כְּתוּבִין בִּגְדֵי כְּהֻנָּה וּתְרוּמַת הַדֶּשֶׁן וְעֶגְלָה עֲרוּפָה דלכ"ע אֵין מְלַמְּדִין שׁוּב מָצָאתִי בתו' בְּמָקוֹם אַחֵר זֹאת הַקֻּוּשְׁיָ' (ע"ב) גְּמָרָא דְּתָנַן כָּל שֶׁיֵּ"שׁ מִתִּירִין בֵּין לְאָדָם וּבֵין לְמִזְבֵּחַ כו' וְדַם גּוּפְיָ' מַתִּיר הוּא עַיֵּין בר"מ פי"ח מהל' פְּסוּלֵי הַמֻּקְדָּשִׁין ה"ז ובמ"ל שֶׁהֵאֲרִיךְ בְּמַה שֶׁהִקְשׁוּ הַתּוֹסָפוֹת בַּזְּבָחִים דַּף מ"ג ד"ה וְהַלְבוֹנָה שֶׁהַזָּקָשָׁה לָהֶם דְּאֵימוּרִים מַתִּיר הוּא וְלֹא יָדַעְנָא דמ"מ יֵ"שׁ לָהֶם מַתִּיר אַחֵר דְּהַיְינוּ דָּם ומ"ש רַשִׁ"י וְקוֹמֶץ כו' זֶהוּ לְשִׁיטָתוֹ כו' וְעַיֵּין במ"ל שָׁם: וְאֵין לְהַאֲרִיךְ: וְיֶתֶר הַדְּבָרִים מַה שֶּׁיֵּשׁ לְעַיֵּין בְּפֶרֶק זֶה אֲבָאֵר בְּחִדּוּשֵׁינוּ לי"ד בְּסִפְרֵי פְּרִי מְגָדִים אַיָ"ה: סִיַּמְנוּ פֶּרֶק כָּל הַבָּשָׂר בִּשְׁנַת תקכ"ו ולפ"ק בעזה"י: סָלִיק פֶּרֶק כָּל הַבָּשָׂר חֻלִּין פֶּרֶק שְׁמִינִי